

ספר דור רביעי

ביאור רחב על מסכת חולין מרישא עד גמירה ואור חדש על פסקי הרמב"ם ז"ל שאינם מתאימים עם דעת יתר הראשונים טעמו ונימוקו עפ"י דרכו שדרך בהבנת המשנה והגמרה. אשר ביררתי וביארתי בעזה"ת ע"י יגיעה רבה לילה ויום כמעט רובימי חלדי, אני הקטן משה שמואל בן לאאמ"ז הגאון מו"ה אברהם גלאזנר צ"ל, ונכדש של הגאון רשבה"ג בעל החת"ס צ"ל, יושב על כסא הרבנות פה ק"ק קלוייזענבורג תע"א זה ארבעים וארבע שנים לטובה.

פה קלוייזענבורג תע"א, בשנת תפא"ר לפ"ק.

M. Glasner Oberrabbiner, Cluj, Rumänien

בדפוס המשובח של השותפים
ווינשטיין & פרידמאן קלוייזענבורג
בשנת תרפ"א לפ"ק

Cluj - Kolozsvár 1921
Druck von Weinstein & Friedmann

מודעה

כבר נודע בשער בת רבים, שבכל מקום שבא בספרותנו שם עכו"ם וגוי לגנאי, הכוונה עלبني עובדי אלילים שבימים הקדמונים, שלא הכירו חוק ומשפט והתגאלו בכל מיני התועבות, אבל לא חיללה על האומות הנאויריות שבזמןנו אשר אב אחד לכולנו, ושומרית דת חוק ומשפט, ואשר אנו חוסים בצלם ואנו מחויבים לדרوش שלום וטבתם כל הימים.

הקדמה

רש"י ז"ל, אשר עשה משה לעיני כל ישראל, ר"ל שעשה משה בכתב כדי שעניינו העדה, המה העמלים בתורה, יעניינו בה תמיד וידרשו בה עפ"י המדות שנמסרו להם, והוא ממש כמו בבראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, שבראם ומסרם לאדם "לעשות" לשכללם ולהשבחים מדור לדור, כי התורה אשר שם משה לפני בניי, נמסרה להם להשביבם ולשכללם תמיד. ואעפ"י שהتورה חותמה נתנה, ועליה אין להוסיך וממנה אין לגרוע, ואמרו חז"ל אלה מצות כתיב שאין נביא רשי לחדש דבר מעתה, כל זה אינו אלא שלא להוסיך או לגרוע אבל לפרש ולדרשה, נתנו רשות לכל ב"ד הסמוך. גם באזה הוודמי דבריה דגם שם אין בכח האדם לברווא יש מאין, רק למוג ולהתיך כחות ויסודות נפרדים ע"י המצאת הקישור הפנימי והגעלם שביניהם. הרוי דהתורה והבריאה שווין זהה ואין חילוק רק بما שהבריאה נמסרה לכל בא עולם, ותוה"ק לעם הנבחר לבני ישראל, לנו היא, לחבה ולשכללה, להגנות בה בمسירת הנפש, כדי להציג את האמור שבה, שתגלתה לנו אורות חדשות הנוגנות תונן לחינוי הרוחניים.

וז"ל הרמב"ם ז"ל בפ"ב מהלכות ממרים "ב"ד הגدول שדרשו באחת מן המדות כפי מה שנראה בעיניהם שחדין כך, ודנו דין, ועמד אחרים ב"ד אחר לסתור אותו, הרוי זה סותר וזה כפי מה שנראה בעינויו, שנאמר אל השופט אשר יהיה בימים ההם, איך חייב ללקת אלא אחר ב"ד שבימיך" עכ"ל. ומה שמשינו בעדיות צריך ב"ד גדול בחכמה ובמנין כדי לסתור דברי הב"ד הקודם באזמנן, כתוב הרמב"ם ז"ל שם בהלכ' ב', דזה דוקא בגזרה ותקנה, אבל לא בפירוש התורה. והקשה שם בכ"מ לפ"י דעת הרמב"ם, איך פריך שה"ס אמימרא דאמורה, ממשנה או בריתיא, עד שהוצרך לתרץ אלא אמרי כהאי תנא, ואס לאו מסיק בתיבותא, ולמה לא נאמר דמצוי פלייג, כיון דרשתות נתונה לדורות האחוריים לחלוק על הראשונים, וכותב על זה וזה: "ואפשר לאמר דמים חתימת המשנה קיימו וקבלו שזרות האחוריים לא יחלקו על הראשונים, וכן עשו בחתימת התלמוד, שמיום שנחתם לא ניתן רשות לשום אדם לחלק עלייו" עכ"ל. והנה יש להעיר ע"ז, אם כן הוא כאשר כתב הכל"מ, איך לא הזכיר גדוול ונוראה כזה, בכל הש"ס בבלי וירושלמי, דבר שהוא היסוד ההוראה שקבעו על עצם שלא לחלוק על המשנה, ואח"כ קבלו כן על הגمرا, וכל זה אין זכר ושרש לבאויה.

ומה שנראה לפ"ד בעין הרם והנשא הלאה, והוא עפ"י מה דאיתא בגיטין דף ס' ע"ב, דתנא דברי" מנין לדברים שבע"פ אי אתה רשאי לאמרם בכתב שאתה מארת כתוב לך את הדברים האלה, אלה אתה כותב ואי אתה כותב הלוותות וכן לעיל מני דרש ריב"ג, כתב כתוב לך את הדברים האלה, וכותב כי על פי הדברים האלה, הא כיצד, דברים שככתב اي אתה רשאי לאמרם על פה, ודברים שעל פה اي אתה

יוצר האור ובORA החשך, יתברך וישתבח מן העולם ועד העולם, כי את זה לעומת זה עשה אלקים, כדי שיתגדר בו האדם, להבדיל ולהפריד בין האור והחשך, בין האמת והשקר. כי זה כל האדם כל זמן שהוא חי על האדמה, לרדו ולדורש אחר הנster והנעלם והשתוקקתו זאת היא תכליתו ותכלית המותאה למלאות נפשו במושכלות וחירות. כי מי שהשיג תאוותו ואני לו השתוקקות יותר, היוו אינס חיים, ומיו ימים שאין בהם חפא. כי עיקר החיים מהicia את כל הנברא, הוא התשוקה העצומה למה שמנוח חוצה לו וקשה להשיגו, אין אדם מת וחצי תאוותו בידו. וע"ז אמר החכם מכל אדם, שלוש הנה לא תשבענה וכי ארץ לא שבעה מים (משל לי ט"ז) וגם אמר (כהילת י' ז') וגם הנפש לא תמלא, ור"ל הן בארציות והן במשכילות, א"א להשיג מלאה כל זמן שהאדם חי על האדמה. ואולי לא כוונו חז"ל במדרשי שדרשו על המקרא, וירא אלקים את האור כי טוב ויבדל, שנגנו לצדיקים לעתיד לבא, ר"ל שלעלום יהיה האור האמתי גנו מעוני הצדיקים, ויחקרו ידרשו להשיגו. ובזה ימצאו תעונג חיים וככל זכות קיומם, להתעלות מנצח לגבורה ולשאוף בכווסף נפש להשגה גבוהה מעל גביה בעולם העשי "אשר ברא אלקים לעשوت".

ועיין בראש"ע ז"ל שפירוש האי "לעשות" השרשים בכל המינים שונים להם כח לעשوت כדמותם. ורש"י ורמב"ן ז"ל מאנן בפירוש זה, מסתמא מושום דהכח להוליד, לא מקרי לעשות אלא לפירות ולרבות, וש"י שיק רק על דבר חדש מיסודות ישנות. (עיין רמב"ן על הקרה נעשה אדם) ולכן נדחקו בפירוש האי לעשות. ולענין נראה לקאים פירוש הרבא"ע, אבל לא קאי על התולדה הטבעית שלolid בדומה לו, אלא קאי על האדם, ופירשו שמנה שברא אלקים, יעשה האדם בשכלו חדשות להוציא הכוחות הצפונות בבריאה לפועלות ידים. וכאשר פירוש העקרים דור דור ישבח מעשיך, שהאדם משבייח את מעשה ה' ע"י המיצאות חדשות, נפלאות שלא שערום הקודמים לו, ועל פעולה זו שפיר שיק לאמר לעשות. ומאוד יומתך לנעוץ בהโซ ההוראה בתחילתתה. כי כמו שהוא בחכמת הטבע, שהאדם בשכלו ותבונתו ממציא חדשות מן היסודות היישנות, כן הוא בחכמת תורהינו הקדושה. כי אם שמעו בישן תשמע בחדש אמרו חז"ל, וכוננות שמן התורה הישנה המכזוי' בידינו, המתגיע בה וממית עצמה עלייה, יכול להוציא חדש שלא היה עוד לעולמים, ובבחינה או אמרו ז"ל שהקב"ה הראה למשה כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדר, כי בכח היה מונח בתורה כל מה שהיה עתידי להתחדר בכל דור ודור. כי האדם לעמל יולד ולראות טוב ולשםו בעמלו, זה במה שמחדר וממציא דבר בצרבי בנ"א הגשמיים, זה במה שМОציא יקר מזולל, או מבאר כל חמירה ומגלה מצפוני התורה, רזי אלקים חיים. זה נרמזו בדברי תורה"ק, וכל היד החזקה ולכל המורה הגדול, שהוא נתינת התורה כפירוש

הקדמה

על הגורות והתקנות שאין להן אלא מקום וsheet, שנגזרו ונתקנו ע"י השתנות הענינים והאנשימים והמצבים כידוע. אלא דריש' ז"ל מיאן לפרש דתושבע"פ שנסקרה למשה בסיני בהדי תורה שבכתב, תהיה קראוה "חדשים" ולכן נדחק לפרש דמשום דברי סופרים כלול גם גוזרות ותקנות لكن מכנה לכל מה שהסופרים אומרים בשם "חדשים" זהה ודאי נדחק גדול. ועל גוף המאמר קשה מאד מה מתרץ על הקושי, וכי לא ה' מצינו ליתן לנו ספר גדול כדי החזקה של הרמב"ם, ואיך מתרוץ הקושי למשה לא נכתבו, במא שמשיב בעשות ספרים אין קץ, ועיי' בתשו"ח סיימן Katz'ב שהקשה כן, שהי' יכול ליתן לנו ספר גדול כולל כל דין התורה בכל ובפרט. ותוס' ז"ל שם בד"ה מפני מה לא נכתבו כתבו וזה': יוגם בהללו'ם לא נתנו כדי שלא ישתכחו' עכ"ל, ועל דבריהם אלו הרבה דייו נשתףך. עי' בחוי' שם ובחוט השני והוא דוחוק דמלבד ממה שזה נגד הכלל دقיל הרמב"ם ז"ל, דהllum"ס לית' ב' מחלוקת, אין להבini דבריהם,adam עלולים להיות נשכחים, ומה לא חש לשחתה הני הללמ"ס שנמסרו לו. ובחוט השני רצה לאמר, adam כל תושבע"פ ה' ניתן למשה מסיני, מחמת הרבייה השחחה נופלת בה. אבל עתה דהllum"ס מעט מעיר הוא כמו שנמן הרמב"ם ז"ל בהקדמו לזרעים, ונשלמו באיזו מהן ע"י הבאים אחריו تو אין השחחה מצוי' בהן. ובזה יש ליישב שלא יסתורו התוס' דברי עצם, ובביבמות דר' ע"ז ע"ב ד"ה הלהכה, שכתו שס כדעת הרמב"ם, דעל הללמ"ס לא מצינו חלק. ואם קבלה היא נקל. אבל בכל אלו הדוחקים לא יצאנו עדין מהובכה הגדולה כאשר יראה המעי' בתשוב' הארוכה בחוי' שם גם מה שקשה להו להטוס' למשה לא נאמר הכל בהללמ"ס, הנה הללמ"ס קיל מתושבע"פ שנדרשת ע"פ המידות דהרי אין למדין ק"ו מהלהכה, גם אין לתקן על הלהכה ועיין בטור יוז' סיון רצ"ד, דספק ערלה בחוי' מיותר מפני שהוא רק מהללמ"ס, והגס שהב"י שם השיג עלי, מצינו הרבה מהראשונים שסבירו דהllum"ס ד"ס מקרי, ורק במקומות דעיקר מפורש בקרא, ושיעורו מהלהכה לוקין. ואין רצוני כאן להאריך בהז, אלא לבאר בוגת הגמי' עירובין הנ"ל.

אבל דעת, דהנה החלוק הגדל והנגלת לעין כל שבין תורה שבכתב לתורה שבע"פ הוא כי תורה שבכתב נסקרה למשה מלאה במלה, מבראשית עד לעני כל ישראל, ותושבע"פ נמסר לו העניין, ולא המלות, ע"ז אמרו ז"ל כל הנביאים נתנבאו בכיה אמר ה' הוסיף עליהם משה שנתנבא בכה ובזה הדבר, ר"ל הנביאים לא קבלו המלות למשון לישראל אלא העניין, והם מסרו את העניין כפי הבנותם בלשון עצם, וזה "כה אמר ה'", אבל משה התנבא בכה ובזה הדבר, דהינו תורה שבכתב "באה הדבר" ותושבע"פ "בכה אמר ה'", תורה שבכתב מלאה במלה כאשר קבלו, ותושבע"פ העניין בלשון עצמו, והינו דאמרי חיז"ל אין שני נביאים מתנבאים בסגנון אחד ר"ל אותה נבואה עצמה, כל אחד ואחד אמרה בסגנון ובלשונו המוחדת לו, ואפילו אם נקבל דברי המלבים בהקדמו לספר ירמי', שכל דברי הנביאים ע"ה דברי ה' המה, שהושמו בפיهم מללה במללה, ושינוי הסגנון רצון ה' היה, אבל בתושבע"פ פשיטא שאין לומר כי ה' מלות מסר למשה, כי המלות א"א למסור רק בכתב, וכאשר עינינו רואות באמת, דהllum"ס לא נמסר לנו רק העניינים, ומה רביינו מסר לנו מה שהבן מקבלת סיני, והנה כל עין הנמסר על פה, בטבעו מונח שינויו בהבנתו מאיש לאיש, דכל אחד מכו尼斯 בו מעט מהשגתנו והבנתו הפרטית, ועיי' ריש' כתובות נ"ז ע"א ד"ה הא קמ"ל ז"ל: "איכא למיימר אלו ואלו דברי סופרים - כתוב הרמב"ם - נקרא כל מה שדרשו עפ"י המידות כי על שם זה נקרא סופרים כאמור ב חגיגה ט"ו ע"ב אינה שוקל אליה שבסורה וועל תושבע"פ קפריך ושם אמר למה לא נכתבו ולא

רשאי לאמרם בכתב. עיון ברש' ז"ל. ז"ל: "דברים שאמרתי לך בכתב אי אתה רשאי למסרן לישראל על פה" עכ"ל וראייתי בת"ת שנטקתה בדברי ריש' ז"ל, מה זה דוקא למוסרים לישראל, והלא האיסור הוא לכל אחד לעצמו, ולדעתי נראה דcumo בסיפה, בדברים שעלה פה אי אתה רשאי לכתבן, הוא דוקא למוסרים לישראל ללימוד מהם, אבל רשאי לעצמו כדי שלא ישכח שרי, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בהקדמו ביד החזקה ז"ל שם: "ומיימות משה רבינו ועד רבינו הקדוש, לא חביר שמלמדין אותו ברבים בתושבע"פ, אלא בכל דור ודור ראש בי"ד או נביא שהי' באותו הדור, כותב לעצמו זכרון השמועות ששמע מרבותיו, והוא מלמד ע"פ ברבים וכו" עכ"ל, הרי דלעצמו היה רשאי לכתוב, כמו כן סובר ריש' ז"ל איפכא ג"כ, דרך למד ע"פ אסור בדברים שבכתב, אבל למד לעצמו רשאי, ומה שאינו רשי לכתוב שלא מן הכתב, היינו משום דכל כתיבה זהה כמלמד לאחרים מבון, והנה הטעם שלא למד אחרים ע"פ דברים שכתב נגלה לעין כל, כדי שלא יפול חילתה איזה שינוי בלשונו. אבל הטעם שלא לכתוב תושבע"פ למד אחרים נאמרו באזה סברות רבות.

ובאמת חיז'ל כבר ישבו על מודעה זו, דלמה נחלקה התורה לשנים, בכתב ובע"פ ולמה לא נתנה כללה בכתב. והוא בנMRI עירובין דף כ"א ע"ב, אל"ר ר'ח' להאי מדרבנן דהוה קאי מסדר אגדתא קמי', מי שמעיא לך' חדים גם ישנים' מהו. אל' אלו מצות קלות ואלו מצות חמורות. אל' וכי תורה פעמים פעמים נתנה, אלא הלו מדברי תורה, והלו מדברי סופרים. דרש רבא מה דכתיב, יותר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבהה אין קץ, בני הזהר בדברי ספרים יותר מדברי תורה, שדברי תורה יש בהם עשה ול"ת, ודברי ספרים כל העובר על דברי ספרים חיב מיתה. שמא תאמר אם יש בהם ממש, מפני מה לא נכתבו, אמר קרא עשות ספרים הרבהה אין קץ, עכ"ל הגمرا. והנה ריש' ז"ל מפרש "דברי ספרים" חדים שנתחדשו בכל דור ודור גדר וסיג. אבל תכ"ד חיז'ה, דבד"ה ויתר מהמה פירש, לעיל מני כתיב דברי חכמים כדרבנן, אלו דברי תורה שנמסרו למשה ע"פ, שנחalkerו בהם חכמי ישראל לאחר שנטמעת הלב ושכח, כדכתיב בסיפה דקרו נתנו מרווחה אחד זה משה, וכתיב בתורי' יותר מהמה בני הזהר ממה שנitin בסיני בכתב שהיא עיקר, בני הזהר באלו שבע"פ, שום הם עיקר, אלא לכך לא נכתבו שאן קץ לעשות ספרים הרבהה בכל אלה עכ"ל. ואח"כ בד"ה עשה ול"ת עשה וכटיב ופוך גדר ישכנו נחש עכ"ל. ואותם חיבים מיתה על כלם, כדכתיב ופוך גדר ישכנו נחש עכ"ל. והאי קרא ודאי על הגזירות והתקנות נאמר ולא על תושבע"פ והוא פלא. ובפי' רבינו חנן הנדפס בגלון הש"ס ווילנא ציין לברכות י"א ע"א, דאמרו לו לר' טרפון כדי היה לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה הרי דלא קאי על גזירות ותקנות רק על תושבע"פ, אשר מזה דבר אכן דר"ט חש להחמיר ולעשות כב"ש שדרשו בשכך שצרכיך לשוכב, ולא סמך אב"ה שדרשו שעז זמן שכiba קאי. והדבר מוכיח מתווך הסוגי' כולה כאן דעל תושבע"פ הדברים נאמרים, דמתחלת דריש לעיל מני' חדים גם ישנים, אמרה נסת' ישראל לפני הקב"ה, רבש' ע' הרבה גירות גורתי על עצמי יותר מהה שגורת עלי, וקיימות, וע"ז מביא אח"כ הא דאל' ר'ח' להאי מרבנן שדרש חדש על מצות קלות שהמה דברי ספרים, ודברי ספרים - כתוב הרמב"ם - נקרא כל מה שדרשו עפ"י המידות כי על שם זה נקרא ספרים כאמור ב חגיגה ט"ו ע"ב אינה שוקל אליו שבסורה וועל תושבע"פ קפריך ושם אמר למה לא נכתבו ולא

הקשה אם יש ממש בתושבע"פ למה לא נכתבו, ותי' משום עשות ספרים הרבה אין אך, ר"ל דהיה מוכחה בכתב לכל זמן ואמן פ"י חדש משונה מכפי שהי' פנימם, כפי צורך המקום והזמן, דמה"ט נמי קרי לתושבע"פ חדשם, כי תושבע"פ אינה אמת החלטי אלא הכספי, דרך מה שהסבירו עליו חכמי אותו הדור הוא האמת, אבל כשstorim מה שהיתה אמת עד היום, נעשה פירושם החדש אמת, כי כן נצטווינו מאותו י"ט שלא נסור מן הדבר אשר יגידו לך חכמי אותו הדור ואפיו יעקרו מה שהי' מוסכם עד עתה, וזה ג"כ הכוונה במה שאמרו אלו ואלו דברי אלקים חיים וכפרש"י שהבאתי. וממנה כאן אותו י"ט אלקים חיים, וידוע מה שאמרו המקובלים "אלקים" במטריאלי טבעי, והוא כמו חי' עולם שבברכת התורה וד"ק.

והן הן דברי הרמב"ם שהעתיקתי למלואה, דס"ל דכל ב"ד בדורו אף שאיןנו גדול מן הקדום אלא קטן ממנו, יכול לחלוק ולפרש ולדרשו הכתובים כפי הבנותם ועפ"י הכללים המוסכמים בין החכמים, שנמרו לממ"ס, כי על הללמ"ס כתוב הרמב"ם שלא מצינו חולק ואפי' ב"ד של יהושע הוה מציל חלוק על ב"ד של משה רבינו בפירוש התורה והדרשות. אמנים זאת כתוב הרמב"ם מעיקר הדין, עפ"י מה שאמרה תורה אל השופט אשר יהי' בימים החם, כدرכו של הרמב"ם ז"ל, והוא באמת הלכתא למשיחא, שאם ב Maherah יבנה בהם"ק ושבו בניהם לבולים ותויזר עטרה לישנה, להיות תושבע"פ רק ע"פ וכי' אסור בכתב. כי זאת שיםסר פירוש התורה לחכמי דור ודור מבלי שייצרכו להשיגו על פירושי בתוי דינים הקודמים תלוי זהה, שתושבע"פ לא כתבה ולא נעשה לה קיים בעט ברזל, אבל מעתה אשר רבינו הקדוש וחכמי דורו יעקרו את האיסור דדברים שע"פ אסור לכתבם, פשיטה שאסור לו להлок על מה שקבעו דורות שלפניו בכתב למען יעדמו ימים רבים, כי זאת היתה כוונת היתר הכתיבה לחסום את הדרך بعد הדורות הבאים להילוק על הראשונים שקדומים. ורק בה נבי' הרעש הגדול שהי' בהיתר כתיבת זו, עד שאמרו ז"ל בתמורה י"ד ע"ב, דכל הכותב הلكות כשרוף את התורה, ואמרו על היתר הכתיבה מوطב שתעקר תורה ואל תשכח תורה מישראל, - הן אמת שעריו כאן ציוו התורה בקור"ע, אשר לפי הכלל שבידיינו אין כח ביד החכמים רק להוראת שעה ולא לדורות, אבל מצינו עוד עיין עקרית דבר מן התורה בקור"ע, למשל גבי עד אחד באשה שכתו התוס' ריש פרק האשיה רביה, דמשום שיש קצר טעם בדבר משום דיקי ומינסקי אין זה כעוקר דבר מן התורה, וכן בಗות שבטל שלא בפני השליך, סמכו על אפקעינו רבנן לקידשו מנין, ועקרו כמו כן שמיית כספים ע"י פרזובול, וכן לא מצאו עילה להיתר כתיבת תושבע"פ, רק מכך הקרא שבקבלה, דעת לעשות לה' הפרו תורהיך, והו רואית ב"י הפרת תורה, ולא עוד אלא דברם האゴפא דין לכטוב תושבע"פ אין אלא תושבע"פ, מדרשה דע"פ הדברים האלה כרתי את ברית (ועיין במהרש"א בח"א גיטין ס' ע"א שהקשה דלא כרא"מ קרא דע"פ הדברים אין מוכח רק דאיכא גם תושבע"פ, אבל לא אסור לכתבה. וגם, כי ע"פ הדברים האלה עי"ש אך נדחק. ואני פרשתי הדברים ע"פ כתוב לך הדברים האלה עי"ש אך נדחק. ואני פרשתי הדברים ע"פ מה שהבאתי לעיל בשם הרמב"ם ז"לDKודם שחבר רבנו הקדוש המשנה הי' כא"א כותב הדברים עצמוני לזכרו, אבל ברבים לא למד אלא על פה, וא"כ הכי פירושו דהאי קרא, כתוב לך הדברים שקיי ג"כ על תושבע"פ, וрок לך לבדוק אותם שלא תשכחם, כי על פה הדברים האלה כרתי את ברית, ולכן אסור לכתבם לרבים למד מוחן) וכעפ' קשה טובא דסכ"ס אין אלא דרשה בעלמא, ולפי דעת הרמב"ם, הלא יש כח ביד ב"ד להילוק על דרשה זו ג"כ,

טעמיא, שהטעם מותהף לפי שנייו הדברים בשינוי מועט" עכ"ל. ומה"ט פסלו עד מפי ע"ד, דכיוון דהושמע לא ישמור המLOTות רק הענן, וימסר לשליishi כפי הבנתו, ובכל ישונה העדות, וממילא עשרה שמעו דבר אחד, או רוא עניין אחד בכתב, כא"א מבין אותו בסגנון שלו כפי שכלו ודעתו, כי אין דעתות ב"א שוין.

ומעתה מי שאינו רוצה לעקם האמת, גיע להחלטה, שמה שנסר פירוש התורה ע"פ ונארס לרכתבה, הוא כדי שלא לעשותה קיום לדורי דורות ושלא关联 לקשרו ידי חכמי דור ודור לפרש הכתובים כפי הבנותם, כי רק על אופן זה נבון נחיות התורה, כי שניינו הדרות ודעותיהם, מצבם ומעמדם הגשמי והמוסרי דורות שינוי דיניהם ודעותיהם ותיקונים. וראיתי בספר הכתב והקבלה, שטרח ג"כ למצוא טעם ומה נמסר רובי דיני התורה ע"פ, ולא עד אלא שקשה לו יותר, כי הרבה פרשיות שבתורה נשתנו מכל וכל ע"י התושבע"פ, שהוציאים מפשtotם, ולמה לא כתבה לשון מבוררת שלא תהינה בה הבנות מתחפות, וכותב דלדעתו הוא כדי לנשות את האדם אם יקבל פירוש האמתי של חז"ל, עי"ש מה שהאריך, ובאמת איןנו כדי להסביר על דברים בטלים כלו ויפה היהת שתיקתו מדיבורו, וכל ההתחכנות בה, איןו אלא להסיף תימה על תימה, אבל האמת הוא, שהוא חכמה נפלאה מחייבת התורה, שמסירה לחכמי כל דור ודור פירוש התורה, כדי שתהיה התורה חיה עם האומה ומתפתחת עמה, והוא היא נצחיתו, ובזה מתרפרש בטוב טעם נסח ברכבת התורה שלאחריה אשר נתן לנו תורה אמת וח"י עולם נטע בתוכנו" ועין בטור או"ח סי' קל"ח ושו"ע שם, דמפרש"ת תורה אמת" היא תורה שבכתב "וחי עולם" היא תושבע"פ, ועפ"י האמור מובן הטיב, כי תורה שבכתב נקראת אמת ואמת המוחלתת שאין תוספת גרעון תופסת בה, כי אכן היא כתובה, וס"ת שחרר אותן או יתראות אחת פסולת, אבל פירושה שהיא תושבע"פ אינה נקראת אמת מוחלתת, רק אמת הסכמיות התלויה בהינת השופט שבימייך, אבל מהאי טעמא גופה, נקראת חי' עולם הנוטעים בתוכנו, כי בה יבא רוח החי של כל דור ודור לפועלות אדם, אשר על שם זה נקראת חי' עולם, וכדי ליתן חזוק (אויטאריטעת) לחכמי התורה שבכל דור ומורה, ז"ל החינוך מצוהetz לא תסור וכו' ימין ושמאל כלומר, אפיו יהיו הם טועים בדבר אחד מן הדברים, אין ראוי לך לחלק עליהם, אבל נעשה כטעותם, טוב לשבול טעות אחת ויהי הכל מסוריהם תחת דעתם הטוב תמיד, ולא שיעשה כא"א כפי דעתו, שבזה הי' חורבן הדת וחילוק לב העם והפסד האומה למגורי וכוכו" עכ"ל, וכעין זה כתוב הרמב"ז עה"ת שם וז"ל אפיו תחשוב לבבך שהם טועים והדבר פשוט בעיני כימין לשמאלי, תעשה כטעותם, ואל תאמר איךائقל החלב הגמור הזה, או איך אהרוג האיש הנקי הזה, אלא תאמר כך זהה אוטי האדון המצווה את המצוות וכו', ועל מושמות דעתם נתן לי התורה אפיו יטעה" עכ"ל, ובמדרשי שמואל על פרקי אבות בפ"א ד"ה "יעשו סיג לתורה" בא"ה ז"ל "ולכן אמר שזאת התורה מסרה ליהושע, לעשות בה כמו שירצתה כשיאמר על ימין שהוא שמאלי ועל ימין שהוא ימין **כפי הזמן והמקום**, בכל אלו הוא שלו, לעשות בה מה שירצתה, וכן מסרה לזקנים וכו' זזה את מהשיבות, למה לא כתבה תושבע"פ אבל נתנה לב"ד הגדול לעשות כמו שירצתה" עכ"ל, הרי לך מבואר ממש"כ דעא"פ שנמסר למשה מסיני תושבע"פ, כיון שלא נמסר המLOTות אלא הענן, ולא נתנו לכתב, זאת מורה שרצון המצווה ית' היה, שלא לעשות קיום לדורות פירוש התורה, למען לא יבא סתירה גלויה בין החיים ובין התורה, וזה הוא מה שתירץ הש"ס על

הקדמה

להלן אצל ישמעאל אל' מה כתיב בה, אל' לא תנגע וכו'. וכאorio' יפלא הא הנ' ג' משבע מוצאות שנצטו ב'ג' המ, אשר בלא"ה חיבים לשמרם, ועינן מה שכתבתיanza בזה דבר נכוון בשביבי אש על הפסוק הנ'ל. וכעת נראה לי דנהנה ברורacial כשם, שלא לפושט העם רק לחכמיהם הנאוירים והישרים לבוטם דבר ה', ולכן בחכמה השיבו כי לא יכולו לקבל התורה מצד הנחו מוצאות שלשה, כי אם תמסר לחכמי האומה לדרש ולפרש בני לאוין, يولיכם רוח אומותם שלול להתיר אסורים, כמו שאמרו על ר"מ שהי' יכול לטהר את השרצ' בק"ז טעמיים, וכתיב וירושע אמר אלקים מה לך לספר חקי, ותשא בריתך עלי פיך, ואתה שנתת מוסר ותשלך דברי אחיך, אם ראית גנב ותרץ עמו, עם מנאנפים חלקך (תהלים נ'), ופירים אמרו' הגאון צ"ל כונת הכתובים האלה, דיודע שהרצ'ן מדור השכל, ודעתינו של האדם משועבדים הרבה לרצונו ונטיתו, וכי שבבו להוט אחר התאותה, بكل ימצא היתר של הבל, וידמה בנפשו כי תורה הוא עשויה. כי בכל ימצא האדם המתעקש, לטובות תאזו לטהר את השרצ' בק"ז טעמיים, כמו שאמרו ז"ל בפסחים נ"ב ע"ב ומכלו גיד לו, מי שמקיל לו מגיד לו, זה שאמר' "ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חקי" דהינו לדרש ולפרש דברי תורה, כי זה מקרי "ספר" כמו שדרשו איה ספר שספר אוותיות שבתורה, ותשא בריתך עלי פיך ר"ל ותשער על הברית שכרתני עמך, למסור התורה ביד חכמי דור ודור כדכתיב "כי על פי הדברים האלה כרתי אתך ביתך" ועל אותו הברית סמיכתך לדרש דורות של דפי, הלא לא עליק ועל כי'ב' הייתה כונתי בבריתות הברית, כי "ויאתת שנתת מוסר ותשליך דברי אחיך" מאחר שלבך נוטה אל התאותה ושנתת מוסר, מAMILא תשליך את דברי לבאר אותן "אחריך" ר"ל שלא תהי הבנותם נגד רצונך כי תשים אחרי עינייך" אם ראית גנב ותרץ עמו, ואם מנאנפים חלקך" כי הלא תמצא היתר גם על גנבה וניאוף פיך שלחת ברע וכו' ובבן אמר' תתן דפי" ר"ל שבבל פיך תחריב עלמות להתייר איסוריים, ובחכמי התורה האמתאים הנקראיםبني אמך, בני ובוני אומתך, בהם תתן דפי. ומה'ט'/mano' חכמי האומות לקבל את התורה, שידעו כי אצלם לא תהי' משומרת ומוסיגת מדרשת של דפי, המהפקים לעלונה משפטים ודברי אלקים חיים. אבל בני אברם יצחק וייעקב המקודשים משרשנו במדות אבותינו הקודדים, בטח ה' למסור לנו תורה הקדשה, מעיטה בכתב ורובה ע"פ, בלי פחד שנפהוך הקURAה על פיה ח'יו, וע' אנו מברכים" אשר בחר בנו מכל העמים וננתן לנו את תורה" שננתנה לנו במקרא" ייתן אל משה ככלתו אר"י מתחלת למד משה תורה ושכחה, עד שננתנה לו במתנה. שנאמר ויתן אל משה ככלתו (נדרים ל"ח ע"א), ולפי האמור פירשו דמתחלת עלה במחשבה לפניינו ורובה ע"פ, על כל הדורות הכל בחללמ"ס בili' שהיה לו רשות לדרש ולפרש ולהחדש דבר, ולכן היה שכחה, שלא היה בכחיכרונו לשמרו את הכל, אבל אה' נתנה לו במתנה, שלא מסר לו בסיני ריק המדות והכללים, וננתן לו רשות לדרש בהם ברכינו, וזאת היה בכח זכרונו להחזיק למשמרת עולם, וכמש'כ' בחוט השני הנ'ל.

ו^תת^מיה רבתא יש לי על הרמב"ם ז"ל, ריש הלכות חובל ומזיק, אחר שביאר עין תחת עין, ע"כ פירושו ממון כתוב בהלכה ו' ז"ל: "יאעפ' שדברים אלו נראין מעניין תורה שבכתב, וככלן מפרשין הן מפי משה רבינו מהר שני, כולן הלכה למעשה הון בידינו, וכזה ראו אבותינו דנין בבי"ד של יהושע, ובבי"ד של שמואל הרמתי, ובכל בי"ד שעמדו מימיות משה רבינו עד עכשוו", עכ'ל. וקשה

כמו על שאר דרישות, ולמה הריעשו כ"כ על היתר כתיבה. - אבל הדבר מובן ע"פ מה שכתבנו למעלה, דהאי היתר כתיבה איינו כאשר מצה או לאו שערקו, אלא ע"י היתר כתיבה עשו מותשבע"פ תורה שבכתב, דהינו שאסרו ידי הב"ד הbabim אחריהם שלא לחלק על דרישתם והכרעתם, רק לפרש דבריהם, כמו שפרשין תושב"ב. ואין לנו צרכיים לדחקו של ה"כ מ' ז'ל, אפשר דבשעת חתימת המשנה וחתיות התלמוד קבלו עליהם שלאiba של דור שאחריהם חלהוק, כי בהאי כתיבה בעצמו מונה האי קבלה, שלא לחלק על מה שקבעו בכתב גבלו הראשונים. וקרווא לה עקרת התורה, ומשלו כתבו הלכות לשופרי התורה, מפני גודל העניין המסובב מזה שנייט כח מחמי דור ודור, לדrhoש ולפרט התורה כפי הבנותם. אבל הכרח הגדול שאצלום לצד הכבד בתוצאותיו הלאה היה כמו שאמרו מוטב שתעתקר תורה ואל תשתחה תורה מישראל, כי הן אמרו רצון **המוץיה** יתברך היה בה מה שחלק התורה לשתיים כתוב בעל פה, כדי שיבא רוח כל דור ודור לפעול אדים בהבנת תורה"ק ומזכותיה, אבל רק רוח האומה וחכמיה השרו' על אדמתה, והיה חי עם שלם ומוגבל מעצמיות מכל צד, שלא נתערב בה רוח איה'כ. רק בקדושת האומה הישראלית המפתחת בארץ הקודש בטח, למסור לה תורה כדי לפרש ולדרשה כפי הבנת שופטי כל עת ועת, וזו לשמעו אליהם איפלו יאמרו על ימינו שהוא שמאל, אבל לא על אומה המפוארה בין האומות וחכמיה מועקים מעול גלות הגוף והנפש, וכל הרוחות שבאותם העולם מנשבות בהם, ומימות את רוח הקדוש שביהם, עד שאמרו ח'ל' כל הדר בחו"ל דומה כמו שאין לוALKI. וע"נ רmb"ר ריש פ' שופטים שכטב דלפי דעתו ודעות הרמב"ם ז'ל, אין חיוב כלל למנות שופטים בחו"ל, ומAMILא מובן דין להניח בידם כת זה שננתה התורה להשופט שככל עת ועת. ורבנו הקדוש וחכמי דורו (ולא תראה ברשי" שבועות ד' ע"א ד"ה וממנה לא זהה ממוקמה דמשמע מני) דרבבה אחרי רבי נתחרה המשנה. וע"ש ברשי" שמש'כ' בזה וכן הוא ברשי" ב' מ' ד' ל"ג ע"א ועמדתי משתומים) שראו התפשטות הגלויות וצרות המתרבות על האומה המימות רוחה, דאג על קיום התורה, כי מה תהא עלייה, אם לא יעשה לתושבע"פ קיום לדורות ע"י חיבור בכתב, ופחד שברבות הימים יבא בה רוח זר ומזרע לנו, רוח הזמן של האומות היישלה בנו, ותשתחה תורה אמת מישראל, וכן הסכימו לחבר תושבע"פ בכתב למסרה לישראל כתורה חתומו, כמו משה מפי הגבורה, שלא ישולט בה הנוספת וגורענו אלא לפרש ולאדרשה, כמו שעד אותו הזמן היו מפרשים תורה שבכתב. כי ע"י שננתה המשנה לשישראל המכילה בקרבה כל דיני התורה בכללותיהם ופרטותיהם, א"א שיזיק להם וلتפארתם רוח הגלות העכורה, כמו שהיתה מזקת תורה שבכתב, הסובלת לטהר עפ' המדות השרצ' בק"ז טעמיים. ואחרי רבנו הקדוש וחבורתא קדישתא, באו רבינה ורא'ו, ואחריהם רבינו הרاشונים הרמב"ם ובעליו השו"ע, ומצאנו כי הם צרכיים לעשיות כחותם, לבנות מבצר לטורת בית ישראל ובכללותיהם ופרטותיהם, פרשתי ע"ג נוסח ברכה ראשונה שבברכת התורה "אשר בחר בנו מכל העמים וננתן לנו את תורה" כי יפלא לכאורה דהוא מה שדרשו בע"ז ב' ע"ב על המקרא, ה' מסני בא וזורת משער הופיע מהר פארן. Mai בעי בשער, Mai בעי בפארן, Ar"י מלמד שהחיזירה הקב"ה ל תורה על כל אומה ולשון ולא קבולה, עד שבא לישראל וקבולה. ואיך מברכין אנו שבחר בנו מכל העמים אחר שהחיזירה על כל אומה ולשון ומואנו לקובלה. - ונהנה בספרים על האי קרא, מוסיף עוד דברים לאמור, דעשוו שאל: מה כתיב בה, אל לא תרצה, אמרו לפניו כל עצמו של אותם שאביהם רוצח הוא וכו', הlek' אצל עמו ומואב, אל מה כתיב בה, אל לא תנאף וכו'.

דידנים ממש כמפורט בקרא, כמו קיודשי כסף אע"פ דكري ל' ד"ס עיין ריש הכלוי אישות. ובוגר הענן הלא הרמב"ם לשיטתו ס"ל דכל דרבנן אית ב' לאו דלא תסור, והא דספיקא דרבנן לקולא, משום דכו אמרו דיהי ספק שלהם מותר, וא"כ במא שדרשו מן המודעות לגמרי עשו כדארוייתא, ויש להם לכך זה מקרה דלא תסור כמו לרמב"ג, ודעמי' דקרו דלא תסור ד"יקא על פירושי המקראות קאי. וכל מה שכתבתי בענין זה הוא רק בדרך אפשר, ואם שגיתי חלילה, ה' הטוב יכפר עבدي. ונוחור לעניינו: דעל ידי עשיית קיום לתושבע"פ בכתב אנו אומרים, דאפיו יאמרו על ימין שמאל, דאמרה תורה על אותו הדור, שהמעוט משועבד להכרעת הרוב, קאי וקיים - מיום חתימת המשנה והתלמוד וכדומה, גם מדור לאחרו, שאם דור שאחר חתימת המשנה ימצא שאבעלי המשנה טעו, וכן דור שאחר חתימת התלמוד ימצא שאבעלי התלמוד טעו, אין לנו אלא מה שהסבירו הראשונים הוו לחומרה והן לקולא, וכמש"כ החינוך דומটב לנו לשבול טעות אחת בהלכה אחת, מלסתור חילתה כל הבניון, ואפי' דבר הבניין על חמת הטבע ושאר חכמוות, אין אנו יכולים לאו מה שקבעו להלכה במשנה או בגמרה. וזה שאמרו "יל בחולין נ"ד ע"א וכי להוסיף על הטרפות יש, אין לך אלא מה שמנוח חכמים. ו"ל הרמב"ם בפ"י מהלכ' שחיטה היל' י"ב ו"ג"ו אין לנו להוסיף על הטרפות אלו כלל, שכש שאירע להבמה חיה ועוף חז' мало שמנוח חכמים הדורות הראשוניים, והסבירו עליהם בתבי דיני ישראל, אפשר שתחתי, ואפי' נודע לו מדרך הרפואה שאין סופה לחיות, וכן אלו שמנוח ואמרו שהן טרפה, אע"פ שיראה מדרכי הרפואה שבידינו שמקצתן אין מיתין ואפשר שתחתי" מהן, אין לך אלא מה שמנוח חכמים דנאמר ע"פ התורה אשר יורוך" עכ"ל הזhab. ובוא וראה עד כמה רוחק דעת הרמב"ם מדעת הרשב"א בתשובה סימן צ"ח, שרצה להבהיר המציאות שנראה לעין כל, מכח קבלת ח"ל, אבל הרמב"ם דעת אחרת עמו באמרו מאחר שנטתקבל הדבר בתבי דיני ישראל, וע"י הכתוב夷 העשוי לדבר קioms לדורות, אין לנו אלא מה שאמרו גמרא דאי בדריה לה סמא חיה, דרך דחויב בעלמא ומה שאמר בגמר' גמרא דאי בדריה לה סמא חיה, דהלא גבי רוצח אנו דנין עפ"י אומד קאמר, והראוי' דכן הוא, דכן הוא, והרשות דרכן דנו כבב' בנטול בנפש לא ידעו איך לדונו, ולפיגי בי', ומה תאמר כיון דז' כבר בטלו סנהדרין ולא דנו דיני נפשות, כבש"ס סנהדרין מ"א שהארבעים שנה לפני החרבן בטלו דיני נפשות, א"כ גם עיין עני נמי לא דנו אז, זיאת רוחה ג' ב' דיני נפשות, במקצת נפש כל הנפש, וגם אפשר דימות בלקיחת אבר, עין או יד או רגל, ובמלכות פlige ר' ישמעאל ורבנן דר' י"ע, אבל עין תחת עין דאתקש לנפש בנטש, אי עין נפשות, אם לא שנאמר דמהoga גופה שהו דנין אי בחלות עין יד ורגל כבממון, ש"מ דמעולם היו דנין אותו בממון, וא"כ בנפש בנטש נמי נאמר כן דדנו באמרין שם בהחולב פ"ד ע"י, דר"א אמר עין ממש, ופרק עין ממש ס"ד, אכן פlige על כל הני תנאי אלא דשミニ בעין דמיוק ולא בדמיוק, והני תנאי פlige עליו. ואיך איפיגו אי בדמיוק או בדמיוק, כיון דידעו ממעשה בתבי דינים שלפניהם, גם זאת הי צריכים לדעת אי בדמיוק שמו או בדמיוק. שוב ראיית בהגהת מהר"ץ חיות ז"ל בב"ק פ"ד ע"א שמספר' ג' בדרי הרמב"ם אלו כמו שפרשתי דכוונו, דהוא כמו הני י寥ות דפרי עץ הדר וכדומה, ומפרש דהיו דקשי' על ר' י"א, איך אמר עין ממש. אבל הקשיות שהקשתי ושהקשה החוי עדיון במקומו עומדות. אלא דבלא'ה יש מבוכה גדולה בדעת הרמב"ם דكري לכל מה שנדרש ב"ג מודות ד"ס ומחלק בנים, להלמ"ס ובכמה מהם עכ' אנו צריכים לאמר

לי טובא, דמן'יל דלא היו דני באיזו זמן מן הזמנים עין ממש, כיון דהוא ז"ל בעצם כתוב דכל דרשת ח"ל, יש כח לחלוק על ב"ד שלפנוי, הלא אין זה הלמ"ס אשר לפי דעת הרמב"ם אין חולק עליהם, אלא דח"ל דרשו כן מסברא ומהבורה תחת חבורה, כמו' ששם הרמב"ם, ובכען זה בודאי היה כך לאיזו ב"ד באיזו זמן חולוק. אלא דלכאר' כונתו למה שהאריך בהקדמתו לזרעים, הדברים שהיו נוהגים כן מימות עולם, מעולם לא נפל ספק, כמו אס פרי עץ הדר הוא אתרוג או פלפלין וכדומה אלה דפליגו מןין בן מקרה. והגס שעל זה גופא קשה הרבהה, כמו שהאריך בתשובה ח"י הנ"ל, דמצינו הרבה פלוגות גם בכען אלו, כמו דבני בתירא שכחו אס פשת דוחה שבת, דבר שהוא של ציבור ונעשה בפומבי, ושמאי והל דפליגו בנדאה מי מטמאה למפרע או לא, ובפסול זוחlein במקווה, דלשMAIL לית לי' כלל, דבר הנוהג בכל יום ובכל אשה ובכל אדם בזמן שנהגו בטומאה וטהרה ור' ס"ל דגה"ע אינו נוהג אלא בשיל ימין כדומה אין מספר, כמו שהאריך החוי', ולא עוד אלא דגס באזון השופטים והנביאים מצינו ציה, דעינו ברמב"ן עה"ת פ' בחקותי, בקרא "דכל חרם אשר יחרם מן האדם לא יפדה מות יומת" ופירשו, דביזוצא להרגג ואמר אחד ערכו עלי הכתוב מדבר, או שאר דרושים, אבל יפתח טעה בפסקוק זה שנדר להעלות בתו לעולה, ואמרו ז"ל דיפתח ופנחס ע"י גדולתם לא רצוי לילך זה לאה, כדי להתריד נדרו ונענשו שנייהם. וכן בזוד המלך רצוי לפסלו מפני שהוא מצד אמו ממוֹאָב ולא מוֹאָבִית, וכן עד שדרשו עמו ולא עמו נוֹאָב ולוֹא מוֹאָבִית, וכן עד שדרשו וח' בהם ולא שימיות בהם הי שובטים בשבת ולא עמדו על נפשם אף אם השונא בא עליהם והרגם, ומסתמא דגס בשביל חולה שיב"ס לא חילו את השבת, והם דבריהם הנוהגים בכל יום. אבל חוץ מכל זאת, כאן גבי עין בעין בשום אופן א"א להעמיד דעת הרמב"ם ז"ל, דהרי האי קרא בגניפות אשה הרה כתיב, ואם יהיה אסון, וננתת נפש תחת نفس, עין תחת עין וכו', והנה בנפש פlige אי נשש ממש או ממון, ותלו בפלוגות דר"ש ורבנן, בנטכוון להרוג את זה והרג את זה, אי פטור או חייב, ואיך יפרנס הרמב"ם פלוגות זו Adams עין עני, ידעו באיזו דרך דנו כל בתי דינים מימות משה עד עתה, למה בנטש בנטש לא ידעו איך לדונו, ולפיגי בי', ומה תאמר כיון דז' כבר בטלו סנהדרין ולא דנו דיני נפשות, כבש"ס סנהדרין מ"א שהארבעים שנה לפני החרבן בטלו דיני נפשות, א"כ גם עיין עני נמי לא דנו אז, זיאת רוחה ג' ב' דיני נפשות, במקצת נפש כל הנפש, וגם אפשר דימות בלקיחת אבר, עין או יד או רגל, ובמלכות פlige ר' ישמעאל ורבנן דר' י"ע, אבל עין תחת עין דאתקש לנפש בנטש, אי עין נפשות, אם לא שנאמר דמהoga גופה שהו דנין אי בחלות עין יד ורגל כבממון, ש"מ דמעולם היו דנין אותו בממון, וא"כ בנפש בנטש נמי נאמר כן דדנו באמרין שם בהחולב פ"ד ע"י, דר"א אמר עין ממש, ופרק עין ממש ס"ד, אכן פlige על כל הני תנאי אלא דשミニ בעין דמיוק ולא בדמיוק, והני תנאי פlige עליו. ואיך איפיגו אי בדמיוק או בדמיוק, כיון דידעו ממעשה בתבי דינים שלפניהם, גם זאת הי צריכים לדעת אי בדמיוק שמו או בדמיוק. שוב ראיית בהגחת מהר"ץ חיות ז"ל בב"ק פ"ד ע"א שמספר' ג' בדרי הרמב"ם אלו כמו שפרשתי דכוונו, דהוא כמו הני י寥ות דפרי עץ הדר וכדומה, ומפרש דהיו דקשי' על ר' י"א, איך אמר עין ממש. אבל הקשיות שהקשתי ושהקשה החוי עדיון במקומו עומדות. אלא דבלא'ה יש מבוכה גדולה בדעת הרמב"ם דكري לכל מה שנדרש ב"ג מודות ד"ס ומחלק בנים, להלמ"ס ובכמה מהם עכ' אנו צריכים לאמר

הקדמה

קושי פלונית על התוס'. ועל הריא"ז קושי פלונית, אלא שמע מינה הם סברו כסברתי, ונראה מי נדחה מפני מי, התוס' והריא"ז או המחברים. ואם אולי יש את نفس תירוץ אחר על התוס' והריא"ז אולת סברתי אשר הסברתי, יודיעני ואודה לו, ובלבך שתרצו כי ג"כ סברא ואפיו מדויק, כי החקוקים רובם אמותיים, אמנים השליליים והמצאות רובם שקר, והם המכxis פניהם האמתות וגורמים בעוליהם להחיזק בשקר בתורת ה'. כי רע בעיניהם להודות על האמת וליעזב החrifיות שלהם **וזאת המכשלה תחת י"ד החrifיפות**. ויזל הריב"ש בתשו' סימן ר' לרבנו מנחים הארוך ז"ל "אמנים תדע ותשכל כי ראוי" לכל חריף ומופלפל לשמור מaad את הדרך עץ החיים, פן בפלפולו ואגב חרופי ה' למיטים מן השירה נטפל, ומה בצע אם חריב פיפיות בידו, הרבה חיל הגודל, חריב החודרת יורדת ונוקבת עד התהום ובהרים מקדרת ותהי האמת נעדרת - הלא כל ייש וכל חוץ להעמיד תורה ביישור על מכונה ולא יכרת מעונה" עכ"ל. ומה שקשה בעיניו שהראתי שהרבר ב"ש נעלמו ממנה דברי התוס', והקשה א"כ גם המל"מ יהיו נעלמים ח"ז, ועכ"ב אמר שצרכיסים לפרש פ"י אחר בתוס'. בחיה, כי הראה לי אחד מתלמידי כי הרגיש שעה"מ שדברי תוס' אלו נעלמו מל"מ. ותמהני על מעלהתו וכי מפני כן עקש לנו את דברי התוס' מפשוטם ח"ז, והקדושים האלה ר"ל הב"ש והמל"מ הם בעלימא דקשות וניחא להו שנוציאו شيئاות, כי شيئاות מי יבין, ולא ח"ז שייגרמו לנו לעוזה היישר ולעוקם דברי התוס' מפשוטם ואמותותם, וכן לא יעשה", עכ"ל הטהור. מתווד הדברים האלה תראה עד כמה בחלה נשׁוּה הטעורה בהאי דרך עקלתו ש כדי לקיים דברי האחרונים נעם הדרך לפרש דברי הראשונים באופן רוחק מן השכל והפשט, ונאמר על ימין שהוא שמאן.

והנה דבריו הקדושים צרייכים Katz ביאור, כי נראה כסותרין את עצמן שכabb שיקבל סברא אפיו מדויק, כי החקוקים רובם אמותיים, והוא סתירה גלויה מני ובי', דסבירא היא תולדה שלילת ואס הוא דוחקה אינה סברא. ולא עוד אלא דבוסף דברי קדשו מתרעם הוא בעצמו, על הדוחק שרווח השואל להעמיס בדברי התוס' להוציא הדברים מפשיטם. אבל דעת כי לעולם הסברא השרה הייתה הגבירה שא"א להסירה ממושלתה, וכדי לקיים את הסברא שא"א להכחישה, נדחקו בלשונות הקדמוניים שהיו מורים לכאר' להיפך. כן היה תמיד מימوت המשנה ולהלאה. כן אנו רואים שעשו חכמיינו ז"ל בעלי התלמוד עם המשנה והבריתא, מאחר שלא היה להן רשות לחלוק עליהם, אם נמצא בהן סתירה למימרא דאמורה, ותירצו חסורי מחסרא וכו', או נעשה כמו שאומר וכו' ונכנסו בדוחוקים בלשונות המשנה כדי להעמיד סברתם השרה והברורה להם. וזה כוונת החת"ס במא שכabb שהדוחוקים רובם אמותיים, ר"ל הדוחוקים בלשון הראשונים שאנו דוחקים בהם, כדי להעמיד סברת האמת של האחרונים, הם לרוב אמותיים ר"ל אמת הסכמייה. אבל כל זאת אנו עושים רק במקרים שניגר עלינו הדריך רק לחלוק ולסתור הסברא, אבל כדי להעמיד דעת איזו אחרון שאין סברתו מוכחת, ורק כדי שלא נושא כתועה נכensis דעתו בעדעת הראשונים נגד משמעויות לשונם או שנחיה את הסברא השרה, ובננה גג על גג להמציא דברים שלא היו ולא נבראו, רק כדי להמתיק לשונו של חכם קדמוני כנגד זה שפק הנגן ז"ל סוללה ויפה אמר אלו هي האי אחרון בחיים עומדים לפניינו, פשיטה שהיינו דוחין סברתו מכח לשון התוס' או הרשב"א, ועתה בשבל שמת ודבריו נקבעו בדףס, הרי הם מוקדשים לנו, ולא נהין לסתור אותם לא מגני ולא מסברא, אין לך שבוע הדעות יותר מהה.

הפסיקים והרמב"ם בכללם, דין זה אסור להאכיל מחרץ הכבד של כל שוטה. ועכ"פ לפי מעמד חכמת הרפואה שבעזמננו, אין זאת מדרכי הסוגולה כמו שדים מהרמב"ם, אלא רפואה בטבע CIDOU מחד הפסיכיסטים, ועוד מלפעים מון האימפרובו של הילדים ננד הבלתי טבעי. ועיין רמב"ן עה"ת פ' חקת על הפסוק ויעש משה נשחשת שכוי, כי הוא מדרכי התורה שכל מעשה נס בתוך נס תסיר הנזק במזיק ותרפא החולי במחלה וכו' עי"ש. ובאמת הוא מדרכי הרפואה לרפאות חולין הארץ בארכס עצמו. הן אמת כי הסכמת חכמי הטבע ג"כ אינה אמת מוחלטת, ואפשר יעמוד דור יותר מושכל ויסטור כל בניין הקודמים, אבל גם זאת אמת, כי אם לא היה הסקמת חכמי התלמוד ע"ה מכרחות אחרות אוננו, הינו דינן על פי מעמד החכמה במקומות ובזמן ההוא, כמו שהראתי דינו דיננו רוצח עפ"י אומד הרופאים שככל זמן וזמן. ואם יאמרו שלמה זו אין תרופה, נהרוג את הרוצח, ולא נאמר להם, גמירי די בדרי לי' סמא, שאין אנו מכיריכים אותו עתה כי ע"ז נאמר ואל השופט אשר יהי' בימים ההם וכן פשיטה דאם חז"ל היו עומדים אז על מעמד חכמת הטבע דהוים, לידע שככל בע"ח פרה ורבה, לא היו מתיירין להרג כנה בשבת ולאכול גבינה מתולעת רק בשביב שדורות הקודמים להם היו סוברים שהני בע"ח מניינו קגביל' ונתנו מעצם וכמש"כ הרמב"ם ז"ל, דב"ד מותר לסתור דברי ב"ד הקודמים בזמןנו אינו גדול בחכמה ובמנין. ואפיו בפירוש הכתובים ומכ"ש בדברים התלילים בחכמת הטבע, דלא הי' חושים לסתור דבריהם, מושם דשמא מהו הום חכמים ביוטר וידעו מה שאנו יודעים, דומה בכך, הלא על זה נאמר: ואל השופט אשר יהי' מונע יוציאם, דומה בכך, הלא על זה נאמר: ע"ב דלמה לא בימים ההם. והרי תראה דאמרו ז"ל בעירובין י"ג בדלים לא קבעו הלכה בר"מ, מושום שלא ירדו לסוף דעתו. אמנים כל זאת אפשר כל זמן שלא הייתה הקבלה והמשמעות בתוכה וחותמה בעט ברזל וצפורה שמיר, אבל מאחר שההכרח העצם הביא לידי כך לעשות לתוכה עפ"י קיום לדורות, אין לנו רשות לשנות אף כקו צל של י"ד בחכמתם והכרעתם הן מה שנגע לפירוש הכתובים, והן מה שנגע בחכמת הטבע, כי כל תורותם קודש היא לנו, ואין לו מזוזה וממש"כ הרמב"ם בהלכות שחיטה הנ"ל.

אבל דע כי עניין זה אחורי שעברו עליינו אלף שנים גלות ונודדים, המיתה בתוכנו את ההגון הישר וכח הביקור, והולדיד דרך פלפול הרחוק מדרך החכמה, כרחוק מזרחה ממערב. וכבר צוחו ע"ז רבותינו גדולי האחרונים אשר ראו בשבר בת עמנון, איך הינו לבו וקהלון עבini כל בעל דעה ישרה. ולא אביה באזה דעת המבקרים החדשניים שאין לי עסק בהם ועםם ובهمונם, אבל נאמנו עלי דברי צדיק ונאמן, גדול ליהודים החדרים, עמוד ההוראה שבדור אחרון, ה"ה ק"ז בעל החת"ס צ"ל מה שכabb בעניין זה, והוא בתשובה הנדפסת בסוף חדש מס' כתובות, והוא לרב אחד מופלפל שרצת לדוחקו לכנוס עמו בפלפולא רבה, ז"ל הטהור: "מאז שמת גדר בפנין מבלי השב על קושי" כי אם פ"א וכו' ואלפים קושיות מתוגולדים כתבת בעו"ר בבתי מדשאות בכל יום כי לקוצר שככלנו אין אנחנו יודע עד מה וכו'. אמנים לכבודו הגדל אשובך רק על אופן שבילי פלפולו, לא על העיקר. כי מה זה דרכך לא אמרה: תדע מכך קושי מהבר פלוני שהוא סובר כמווני, דאלת"ה לא היה פלוני מקשה מיד, הימנותא קאמינא שגים מעלה ידי חובב וسفון אצלי כמו אותו שהביא ראי' מוננו, אלא שאין שכלי נוטה לקבל הסברא יאמרנה מי שיאמרנה. ואין משוא פנים בהלכה. ועתה שאלה זו יודעוני אלו הוה המחבר ההוא קיים ועובד לפני, והקשה לי קושי שלו, והייתי ממהר לצב סברתו. והבאתי לי ראי' דאל"כ תקשה

אבל אדרבא יבדקו אחריו עד מקום שידם מגעת, ובלי ספק ימצא דברים רבים שלא כונתי בהם את האמת אשר מחותה שהאדם משוחד מדבריו ומרעיוונו גס אני לא יכולתי להשמר מרשות הטיעות הפרושה לרוגלי כל אדם. אבל כך היא דרכה של תורה, זה בונה והשני בא אחריו ומברך דבריו, ומוציא הפסולת מתוך האוכל כדי למצא את האמת האהובה מכל, ואם שכלו, והשנתו, וראיותיו מכירויות אותו לסתור בנינו של ראשון, הוא סותרו ואיינו עושה שקר בנפשו ובנפש המחבר, לבנות בנין של בניון רועה הלה, גג על גג, כיizia מזיך להענין ומזיך גם להמחבר ההוא, המctrער בעולם האמת, שגרם ע"י טעותו להחזיק בשקר. וכן אמרו חז"ל במשנה פ"ה דאבות ד' מדות ביישבים לפני חכמים, ספוג ומשפך משמרת ונפה. ומהד הטובה שבכלן נפה שמוציאאת הקמה וקולות את הסלת, דהינו שمبرר את הפסולת מתוך האוכל, ועין בהקדמת ל��וטי חבר בן חיים, שהביא בשם רב החת"ס ז"ל שמקדק איך נתנים החכמים פסולת לפני תלמידיהם ע"ש מה שכתב. אבל הדבר פשוט שא"א לבר בלבד בתבון, והחכם בעצמו אינו יודע לבירר דבריו עצמו, שלא יתערב בהם פסולת מעט, וזאת היא מעשה התלמיד המשכיל. אבל יש מי שkolת הכל לקברו, כל מה שראה ולמד וקרא ואני מבחין בין טוב לרע כספוג שkolת הכל וגורע ממנו מי שkolת את הפסולת ומשליך העיקר והוא משמרת.

עליך תכליתי שאני רוצה להציג ע"י חבירי זה הו, ללמד בני יהודה קשת, איך צרך לבקר ולהקורר ולדרשו בדברי חז"ל הקדושים, כדי למצוא את האמת, כדי להבין עמוק ותובנותם, ובפרט איך צרך לדקדק בלשונות הרמב"ם ז"ל אשר לרוב הוא מפרש הסוגי דלא חכמי צraftת ז", וכן לדדק בין פרשי"ו ודרבי התוס". כי בכל מקום דפלו תמצוא שכל הסוגי מתרפרשת באופן אחר לכל חד וחד, ולאו דוקא באוטו מקום דפלו. ועיקר עבודתי הייתה באור שיטת הרמב"ם ז"ל, שלרוב פעמים נתקש פסקי מפני שרגלים אלו לפרש הסוגי עפ"י פרשי"ו ותוס' שלפנינו, ואין איש שם על לב שיש דרך אחרת בפירושה אשר בה דרך הרמב"ם. ואני משכני נפשאי בעיון אחר עיון עד שגדמה שבעה"י כונתי לאויהה הדרך, וממילא פסקי הרמב"ם מוכרים. והרבה פעמים נראה לפום רהיטא כי פסקי הרמב"ם מכונים עם פסק חכמי צraftת ז", ועי"ז נתקש פסקי מכאן למקום אחר, עד שגם ה"מ לא ידע פשר דבר, והחכמים אחרים כי אמר בכח זה בכח, ממשיכים סברות ומוציאים דין חדש, ואני הרatty כי מעיקרא אין התחלת לשום קושי", כי פסק הרמב"ם בדינא וטועמא, חלק מפסק יתר הראשונים. גם על דברי רשי ותוס' טרחתי הרבה להבינים, ולממצא תמיד סדר ומשטור בפלוגתיהם, וזה חשוב מושך על כל mseceta ויתר מקומות בש"ס.

והנה הראש יוסף והלב ארוי, שני מאורות הגודלים על מס' ז', היו לי לעיני, כי לווי שוכתי לראות דבריהם, לא הייתה בא לכמה דברים וככלים גדולים. אבל בכל זאת לא נשאתי להם פנים במקומות שמצאתם דבריהם אינם מוחוריים. וביתר האחרונים לא עסקתי בקביעות רק לפעמים, או כשותעורהטי על דבריהם מאחד החכמים או התלמידים, וכן אפשר שהמצאה שברות והערות בחבירו זה, שכבר קדמוני אחרים, ואקווא שלא יחשדי שום אדם, למתעטר בטלית שאיןו של. וכן לעומת זה האם תמצוא סתירה לדברי בספרachi האחרונים ז"ל הלא זה הדבר אשר דברתי, שאין אנו אחראין וערבאי לדברי האחرونים ז"ל, אף שלא יעלה על דעתך לחשב שהגעתי לגדותם ובקיאותם - כי אין אוכל יטעם כמו"כ הנב"י כן", ואנו אנו משועבדים להם לכבות דעתינו בחזק היד, במקומות

ועיין בנו"ק חוות סימן ל"ה, ד"ה מה שנסתפק ז"ל: "והנה אם החוי היה פסק כן, ואטו כל מה שנמצא בתשו' האחרונים נחליט להלכה, הלא חיך אוכל יטעם, ואם דבריו לא נהירן מאן משיחיה בהו", ע"ל. עוד עיון בnb"ת י"ד סימן צ"ו מה שכתב הגאון ז"ל על הגאון העצום ר' וואלף אלעסקער ז"ל וז"ל: הנה חבורו עדיין לא ראייתי אבל את המחבר הכרתי היטב, ואם כי הוה מופלג גדול ועצום בתורה ועצם התמדתו היה דבר פלא בצרורן גודל חריפותו ובקיאותו, ועצם התמדתו היה דבר פלא בצרורן גודל חריפותו הפוסקים והראשונים. כי אף שהיה ציס"ע וחסיד ופרש גודל היה לו לב אמרץ בגברים, ולא נשא פנים לדודו הראשוני, והוא נקל בעיניו לסתור דבריהם ולהרeros יסודותיהם, כאשר תראה אשר הוכחתיו בחבירו נוב"ק חקל או"ח סימן ל"ח, ואמנם לע"ה הוא בג"ע העליון בישיבה של מעלה, ובלי ספק הוא משתעשע שם עמהם, אף כי השיג עליהם, כי כוונתו ה"י לש"ש עכ"ל הזהב.

הרי תראה כי עוד בימי הם היו דרכי הלימוד של הגאנונים האמתאים לבורר וללבן להקורר ולדרשו אחר האמת בלי שום משוא פנים. אבל מאז וע"ג נפלנו מאה ועשר מעלות אחרוני. כי אין דושר ואין מבקש, אין חוקר ואין מברך ואין סותה, רק בונה גג על גג. כי כל מה שנಡפס שחזור ע"ג לבן עליון אין להшиб, וההדרסה מצוי לכל מאן דהוא, והספרים החדשניים יציצו בעשך השדה. ואם המצא ימצא איש אחד יוצאה מן הכל הרוצה בעבר את הקוצים, ולנכש את הפסולת, הרי הוא נדו כיון מרירה, וכקוצץ בנטיעות ח"ו, וע"ג מלאה הארץ חנופה לכבות הדעת תחת יד בעלי זרווע ולשון מדברת גדלות המוכנים בכל עת להכות בשפט אפס, את כל מי שמתנגד לדעתם, וכל דאלם גבר בהנים ליחסם אדים המעליה בכל נשק האמת והשכל והסביר, תחת לסתור דבריו בראיות נכחות, ותחת להעמיד למוד גנד למוד, מחשבה מול מחשבה, ומהו מסתפים לצתת נגדו במצוות נחושה במלשינות, רכילות לה"ר וכדומה מהאמצעים השפלים של אנשים חסרי מוסר ונעדרי דעת שלמה.

ואני הגבר נסתי בכל אלה, כי רב בו שבתי בימי חי, ותלי"ת לא מצאו בי וב"ב כל און, כי קמו בי לדפני, אבל רק מפני שדרך למודי לא יטעם לחיכם וקשה עליהם לשם הגינוי המבקר דעת שלפני בלי משוא פנים ע"כ חבו רלי ריבים לדפני חנס. ואני על כל גל וגלו נגעתי ראשית תמיד מן השומעים חרפתם ואינם מшибים, אבל בשיטות למודי עמדתי כעמדו ברזל ולא הנחתיה בשביב לילתם של אלו, ואדרבא בו מצאתי חי רוחני נוחם ונופש על כל התלאות, ותלי"ת לא יגעת לי ריק, כאשר יראה כל המיעין בצד בחבירו זה אשר אני נותן לפני החכמים השלמיים ונבוגים המבוקשים האמת ולהאהבת האמת, צרך אני להחזיק טוביה להני המהרכאים, כי ע"י התנגדותם, טרחתני ויגעתי להחזק הענינים בראיות כראי מוצקות ותלי"ת עלתה בידי. ואל יחשדי הקורא והמעיין בחבור זה, כי אדמה בנפשי שככל מקום שהשגת עיל רבותינו הקודמים לנו ז"ל כונתי האמת, כי רמות רוחא זו הוא בערות מאין כmoה, ובפרט שהוא סותר את דרכי מכל וכל. כי מה שהרבה בתני בנפשי עז להציג הוא בניי על היסוד, שככל אדם עלול לטעת, אפילו הגודל שבגדולים, שהרי משה רבנו גוף טעה במה שדן מעצמו, בשער של אהרון ואחרון העמידו על האמת. הרי אכן אדם בארץ שלא יחתיא המטרה לפעמים, ועל דא סמיכתי לבקר ולהשיג לפיה מאלתא דלא שכחיא אצל, ועל דא רצוני שיקבלו דברי גם אחר הבאותם בדףוס ואחריו שתאוסף נפשי, כאשר יעלה ברצון הבורא יתברך.

הקדמה

היי צדיקים וישראלים, תמיימי דרך, וגדלו את בניהם בעושר ובכבוד, על ברכי התורה והיראה. ובבנם אברחים בעודו בילדותו נראו בו טהרת הנפש וזך לבב, כי היה מסור בכל גופו ונפשו ומואדו ל תורה ולעבודה ולגמ"ח, עוד בימי נעורי. חוץ מהתמדתו הנפלאה הצעיר ביראת אלקים, והי לפלא בבית מדרשו של רבו הראשון הגאון האדור מה"ז בער מיקאלаш צ"ל בתהיליותו ובתפלתו שהיתה רטובה מבכי ודמעות בזויות בהמ"ד, והוא למופת לכל בני גilo. גם עוד מימי בחרותו בפ"ב נаг בטבילות, דבר שהי' אז לפלא ויוצא מן הכלל. וחוץ מיראותו ודבקותו בה' ובתורתו, הצעיר בענות רוח וטובת לב, יוצא מגדר הממוסע. תמיד בקש התחרבות עם חבריהם עיימים ודלים, ועשה עמם צדקה וחסד בכל עת. מנגו היה לתת בכל שנה בגדיו - חלקוק ועד בגדי העליון - לבחרים עניים. עם חבריו אלה גם אחר חתונתו, כאשר כבר ישב על כסא רבנות בק"ק י"נק, התהלך באהבה ואחותה, זכר אותן שלא זכה לפרנסת מרווחת כמוhow, ושלח להם בכל רוגל ומנה יפה יותר מכדי יכולתו. נפשו הייתה כעפר לכל ולא היתה גנא בעינו, לשמש אורח יהי' מי שייהי, והיה תמיד מן הנעלמים ואינם עלבים.

עוד בימי בחרותו היה מנגו, לרשות פנקס כל מעשייו מידיים ביוםו. בו בא לחשבון עם נפשו, בו מצא אח"כ מראה חייו הפנמיים, כי אפיו מחשבה לא טוביה רשם שמה. ואספра מעשה שהיה כפי שמשמעותה מפי אמרו"ר צ"ל שלמדו אצל רבו האחרון ק"ד בעל הכתב סופר צ"ל, והיה אז בן עשרים, נתן רבו צ"ל עיניו בו לטובה, כי היה מן הבחרים המושלמים במדעים וגם מתנהג בחסידות, ורצה רבו לתהות על קנקנו לראות אם תוכו כברו, لكن כאשר נסע בקץ לירגען על אייה שביעות, קרא לו שיש עמו, חוץ מהבחור המשמשו א"א צ"ל נתרצה בשמחת הלב, להיות בצדתו חדא עם רבו. ויהי היום וא"א יצא מן החדר שדרו בו, בעת שרבו ישן מעט אחר הצהרים ושכח לסגור את הארויז אשר בו הוה מונח הפנקס הנ"ל. וכי בבאו החדרה אחר עבר זמן מה, וימצא את רבו קורא בגלגולותיו ויחרד חרדה גדולה, וכמעט פרחה נשמהו מבלהה. כי מובן מאליו כי שם נרשמו עניינים שונים ומחשבות שונות, כי באמונה שלמה חשב עם נפשו, ושמרים בסוד ולא הוה מראהו לשום אדם بعد כל הון וק"ז לרבו. (ובפרט שהיה כתוב בו שהוא משתוקק לישא את אחיות רבו. אשר בימים מעטים אח"כ שבקה לו חיים בעודה באביה בתוליה בת ח"י שנים). ויפול לפני רבו ויבך ומתחנן לו שלא עשה זאת לקרא הדברים. ורבו לא קם ולא עז ולא השיב לו מאומה. כאשר ראה כי קלטה אליו הרעה מארת המלך, וישב אל חדרו וחשב כי עתה יהי מוכרת לבrho מפ"ב, ונעה שם בבליה. רבו לא קם ממשבבו עד שקרא כל הכתוב בפנקס מרישיא ועד גמリア, וכאשר החלים קרייתו יצא ויבא אל חדר הסמוך ומסר את הפנקס לידי תלמידו ונש��ו על ראשו ואמר לו זהה": "כולך יפה ומום אין בך" ומאזות שעה ואילך היה תלמידו זה איש סודו וויעץ הפנימי בכל ענייני הישיבה ושאר עניינים, וכאשר שאל אותו גיסו זקני הכהן ג"מו"ה דוד צבי ע"פ צ"ל, האס כשר הדבר בעניינו שיתן בתו הבכירה אמר מורתו ריזל ע"ה לאיש זהה לאשה, השיב לו: דע כי אם היה לי בית שהגייע לפרקה לא היה בא למדה זו לשאול ממני עצה בדבר זה.

התנהגותו בעבודת ה' הייתה בהצענו לכת ובתשוכה גדולה אחר המצאות פ"א לא היה בנסיבות בפסח חזרת (סלאט) שהוא מצוה מן המובהר למרי כمبرור שמו"ע או"ח סימן תע"ג ונתן לטרי"ב היוגרטען דינר זהב بعد איזו קלחים סלאט. וכשנודע זאת לרבים ע"י המוכר, לעוז עליו בני עירו, ונצטער הרבה על

שדברינו נראה מדבריהם, וסבירותינו אמתית מסברתם. אבל אפילו אם נמצא תמצאה סתירה לחודשינו בראשונים או באיזו מאמר בש"ס שלא הרששתי בהם, ולהם אנו משועבדים ואין בכחנו לחולק עליהם, הלא זה הדבר אשר דבר האדון החת"ס צ"לDBC כל מקום שהסבירו ושכל הישר מכricht שהוא כך, לא סבירה כרסית אלא סבירה מבוארת לכל בר דעת, אז אנו מחויבים לישב לשון הראשון ההוא או המאמר בש"ס, אפיו בדוחק, למען לא נטרך לוז מסברתינו הישרה והאמתית, וכאשר דרכו דרכו ז"ל, ודוחקים כללה רובם אמותים, ר"ל אמת הסכמי.

אמנם להלכה ולמעשה, ודאי אכן לוז מדברי והסכמות הפסיקים המקובלים אצלנו מדור דורה, אף שלפי ואורנו והבנטינו יש לפפק בדבריהם אבל מ"מ מהני לנו בירור הפסק הלאה, נגד המוסכם בפסיקים לצרפו במקומות שיש עוד מקום להקל וכדומה. ובפרט נחוץ מאד לידע אצל כל דבר הוראת או"ח, אם הנדון הוא דאורייתא או דרבנן, ובדבר זה נסתם כל חזון ונתערבו הפרשיות דשמייה יתברך, שלא אכשל בדבר הלכה, וללבן עד מקום מותחין הדרבן, ובש"ס גופי ובראשונים תמצא פלוגות נוראות בהזה. ועל כל זה נתמי לביב בחבירו זה, לביך וללבן עד מקום שידי יד מה מגעת. ובתפלת המשא אסיים יהא רעווא קדם אבואה דשמייה יתברך, שלא אכשל בדבר הלכה, ושלא אומר דבר שלא כרצונו יתברך, ובזאת אבותי הקדושים נ"ע אוכ"ר.

איתא בירושלמי פ"ו דפסחים, כל תורה שאין עמה בית אב אינה תורה, ונראה כונתו כי מלפניו זאת בישראל שرك יחוסי כהונה ולוי היו מורים לעם וכדתכיב בקררא, יورو משפטיך לעקבות ותורתך לישראל, וכתיב ושתפי כהן ישמרו דעת תורה יבקש מפיו, כי בשבט הלוי בחר ה' לחיות החכמה העלינה שופעת עליהם תמיד והמה מסוגלים מצד קדושות מקורות ותולדתם לדון ולהזרות. ועיין בתשי' חת"ס סוף חאו"ח מש"כ להגאון מהר"ץ חיוט. ואע"פ שכתר תורה וחכמה מונח לכל מי שירצה לאכotas בו, בכל זאת מצוחה לכתלה עכ"פ בכהנים ולויים, וכן נדרש על הקרא, אל הכהנים הלוים ואל השופט אשר יהי וכו', מצוחה בכהנים הללו ואם לא ימצא בהם מי שראיין רק אז, ואל השופט. וגם זאת היה לחיזוק תושבע"פ, כי מסתמא ברא כרעה דבאה וילך בעקבות אבותוי, וכן גם אחר שגלינו מארכינו, ונוטל כתר התורה מעיל ראש הכהנים, מ"מ ראיינו שהتورה הייתה מהזרת על אכסני' שלה, דור אחר דור. ויש לדרש סמכין אל הכהנים הלוים ואל השופט, שופט דומי' דכהנים מה הכהנים מיויחדים, אף השופט שהוא ממיוחסים شبישראל. וזה כונת הירושלמי הנ"ל דכל תורה שאין עמה בית אב, אינה תורה, וכן אמרו במדרש למה נמשלו ישראל לגפן, מה הגפן היא חיה ונשענת על עצים מותים, כך ישראל הם חיים ונשענים על המתים, (מד"ר שמות פמ"ד) וכן מדרכי מחברנו להקדים לפרי שללים, תולדותיהם וקורותיהם למען ידעו מבטן מי יצאו הדברים, ולא אשנה גם אנחנו את מנהגם, ובפרט שמצוות כיבוד או"ח לנו מוחיבים בה גם לאחר מותם, מביאתנו לידי כך, בספר מקצת שבחי אמרו"ר הגאון ר' אברחים בן אידל צ"ל שהיה ג"כ רבוי מובחק, גם למען יהי דברי אלה מדריכיו של אמרו"ר הגאון צ"ל מוצקיים וקיימים, לזכור עולם ליווצאי חלצי, בני ובנותי, חתני וכלתاي לבנייהם אחרים, ושמרו דרך אבותם לעשות צדקה ומשפט, ולא יעדדו קרסולים מדרך התורה והמצוות, למען יטב להם ולבנייהם אחריהם.

אמו"ר צ"ל נולד בשנת תקף"ה בכפר קטן סמוך לארצענברג (בסלואווקי) אביו מה"ז יקוטיאל ואמו מרת אידל ע"ה, שניהם

בני לוי. שתולים בבית ה' אלו תשב"ר, בחצרות אלקינו יפריחו, שעומדים ומשמשים בעזירה. וברא הוא כונתו דבני לוי שנטקסו מבטן בטרם נוצרו בקהל גינו מדרגה למדרגה בעלי عمل וטורח הרבה עד שנעשה גודלים בעודם עולי ימים, משא"כ מי שאינו מבני לוי אע"פ שיגעתו ומצתתי תאמיין, אבל רך אחורי גיעה שנים רבות, ורק לעת זקנותו יזכה גדולות. זה שאמר צדיק כתמר יפרח, דהיינו שמתחליל פורחומי מיד הארץ בלבנון ישגא, בעודו באבו יתרגדל שלו. אבל זה אינו רק בבני לוי המיעדים לכך מהרין ולידה, כי בהם תמצאה, "שתולים בבית ה' אלו תנוקות של בית ובך" אתמול ראייתו אוטם בבית רבן בתור תנוקות, ולמחר בחצרות אלקינו יפריחו שעומדים ומשמשים בעזירה וטומדים בראש העם ותורה תבוקש מפיהם, והיינו יפריחו את אחרים. וכן מצינו בנח ואברהם. כי בנה שהי' חטר מגען צדיקים ושרים למצ ומטושלח, מתחלת ימי היו נקרא צדיק, הצדיק תמים, וככתוב ונח מצא חן בעיני ה' מציאה מצא שהוא צדקו בללא عمل וגעה, אבל אברהם שהיה בן תרכז ה' צדיק לעמוד בעשר נסיוונות עד שקראו הו יתברך כי אלה יא אלקים כי בעקידה נסיוון העשيري כתיב עתה ידעת כי ירא אלהים אתה. ומה מאד יומתקוanza בזה דברי המדרש סוף פרשת נת, א"ר סימון ג' מציאות מצא הקב"ה בעולם אחרים, דוד, וישראל. אברם דכתיב ומיצאת את לבבו נאמן לפניך, דוד דכתיב מצאתי את דוד עבדי, וישראל דכתוב ענגבים במדבר מצאתי לישראל איתובין חבריו לר' סימון, הלא כתוב ונח מצא חן בעיני ה', אמר להם הוא מצא אבל הקב"ה לא מצא, עכ"ל. והכוונה מבוארת באברהם הקב"ה מצא עין מציאה הבאה בהסת הדעת כי דרשו עליו במדרשי מי יתנו טהור מטהמא, אברהם מתרח, וכן דוד שהי' אדמוני, ואמרו עליו שבן שפהח הוא ומצד אמו מואבי עד שהוחכרו להתרו לבא בקהל, ולדרושים מואבי ולא מואבית, ומיה' יכול לחשב עליו שהיה נעים זמירות ישראל, ولو המלוכה, והי' כמציאה לפני הקב"ה, וכן ישראל במדבר כי עם לו יצא מצאים ובעוד ימים הייתה יהודה לקדשו ישאל משלחותיו, ואמרו במדרשי על והיה בשלח פרעה מי צוח ווי, פרעה צוח ווי בראשותו את העם דגים, נוסעים ביד רמה להיות מלכתה כהנים וגוי קדוש, והמשיל הדבר לבעל שדה שבו תל ומכרו בזול והליך הסיר התל וסקלה ונטעה, עד שנעשה גן הدسים, ולכן מצא הקב"ה מציאה בישראל. ופרקיך מנה דכתוב ונח מצא חן, ומתרץ לי שפיר, היא מצא כי בלי עמל זכה להיות חשוב בעיני המלך אבל הקב"ה לא מצא בו מציאה, כי מעוזת ה' להיות צדיק ונאמן מצד מה שטרחו אבותיו בשביilo.

סדר למדו של אמור"ר ז"ל ה' מס' ר"ה וימתא או סוכה באלו ותשרי, מגילה על פורים, פסחים על פסט, שבועות על חג השבעות, תענית על ת"ב וכלה עם פסקי הרא"ש ז"ל. בכל לילה קודם שעלה למיטה פרק משניות, ובכל יום שעור עיון, חז' משוו"ת הבאים לפניו מהמקשים תורה מפיו. ורבו השני הגאון העצום מהו שלמה קוווטש ז"ל, כאשר הציע לפניו איזה שאלה בפלפולא רבה בעודו ציר לימים רב בק"ק ינק תצ"ו, השיב לו בז"ל: מובטחני בך שבימיים לא כבירים תה"י מהנשאים. - מעת שהייתי בן עשר היה לומד עמי כל עניין עמוק שבא לפניו חן בא"ה והן בטיקון עגנות, גיטין וקדושים. ואף שגעגעו עלי היו גדולים באשר היהתי לו בגין יחיד היה דרכו לעוררני משינת הילדים כמה שעות קודם קודם עלות השחר והביא לי למתיות מים לרחצה וקפאפע חם, וישבנו אח"כ למד יחיד, כל דבר בעינן גמור אפילו עניינים העמוקים והרחוקים מדעת לדיים, עד שיכלתי לפלפל אם הרבנים ות"ח שעברו דרך עירנו בשמות גיטין ותק"ע עניינים, שאין יד כל בחור משתמש בהם

שנודע הדבר.

בנסיותיו על הדרך שהי' בימים ההם לרוב בעגלה, ה' תמיד מהאר לתפלל בעשרה, אע"פ שהיה מוכרכ להתעכ卜 עי"ז שעיה או שטים, ולהוסיף לבעל העגלה כמה DINRIN על שכרו. ואך אם לא עלתה בידו אחר כל הטראה להמציא צבור להתפלל, שמה עכ"פ על שחאב לשעות מצואה. והיה רגיל לפרש בזה מאמר נפלא בברכות מ"ז ע"ב אר"ה תשעה וארון מצטרפין, אמרי לה כי מכני אלא אר"ה תשעה ונראין עשרה מצטרפין, אמרי לה כי מבדרי, ופרש ז"ל סטום וחותם, והמאמר צדיק באור, ואמר הוא ז"ל בគונת ר"ה שבא לפרש דבריו הראשוניים דרשעה וארון מצטרפין. דחנה הרובה פעומים באים תשעה יחד למניין, ואם יחסר להם אחד הם מתפזרים לבקש, ולהזoor אחר העשيري, ובתוך כך בא אחד, אבל המה מפוזרים אינה ואנה עי"כ נטאפהה החביבה. ופעומים יראים להטאפהה וממתניים על העשירי בחשבם שע"י שיתפרדו בתוכך כך יבא אחד ולא ימצאים וילך לו אבל העשירי לא בא ונתבטל המניין, ואלו היו מוחזירים אחורי, היו מוצאים אחד להשלים המניין. שמא תאמיר שלאו ולא לא יקבלו שבר כאלו התפללו בעשרה, ע"ז קאמר ז"ל שם דף ח' ע"ב מצטרפין, ודבר זה למדנו מן הארונו, דאמרו ז"ל ב"ה דליתא, דט' כה"ג דلوחות ושברי לוחות מונחים באורו, וילפו מזה שיזהרו בזקן ששכח תלמודו, לכל שנאנס ולא עלתה בידו חשבין לי כאלו שעאו, וא"כ גם לגבי תפלה הצבור כל שהו תשעה והתאמזו להשלים המניין ולא עלתה בידם, ע"י מה שלמדין מהארון מצטרף להחשב כאלו הי שערה. ור"ג דלא הבין המליצה הללו, נתקשה בדבר וכי ארונו גברא הוא, ופי' לו ר"ה דבריו דכוונתו על תשעה שנראין כעשרה, והיכי דמי, או דמכני וממתני שעיה או שתים על העשירי ולא בא, או דמבדרי לחזור אחר העשירי עי"ז נטאפהה החביבה, כי בנתים בא אחד והלך לו, כיון שלא מצאים במקומות בכל אופן מצטרפין כאלו הי עשרה, מרן דילפין מני' חשב לשעות מצואה ולא עשה מקבל שבר כאלו שעאה. ועיין Tos' שבת לב ע"ד ד"ה על שקורין לאחר"ק ארנה שכטבו ע"ג דבל דוכתני קרי לי תיבה כמו העובר לפני התיבה, היורד לפני התיבה או"י אשכנן נמי דكري לי ארנו כדאמר תשעה וארון מצטרפין עכ"ל. ולפי פירוש אמור"ר ז"ל, אין مكان ראי דהכא על ארונו דמשה קאי שימוש נלמד חשב לשעות מצואה וכו').

אותי בנו ייחודי כל בחותוי הרוחניים פэр עלי להדריכני ולמדני וכיים בי מצות ושנותם לבניך לדבר בס כל יכלתו, כבר ד' שנים הiliary כאשר התחיל ללימודני האלפה ביתא ולא רצח למסור דבר זה למלמדי בית הספר החדשנים מטעם הדזוע. וכמה פעומים ספר לי ש캐שר הראה לי אותן שי"ן ואמר לי: ראהبني שיש לך ר' ראשין והוא נקרהת שי"ן אמרת לי מני ובי ק"ז ממני שיש לך ר' ראשין על השי"ן שיש לך ר' ראשין דרכ הלאה לענין אחד, ואמר לאמי ע"ה: מובטחני שבנו זה היה גדול בשראל, כי מי שמע מילד כבר ארבע שנים לימוד ק"ו שהוא הקיש שכלי מדעתה דעתשי. חז' ממה שלמדתי בחדר חומש רשי" וגמרה, למד הוא ג"כ עמי, וכאשר היהתי כבן תשע כבר ישתי בדור החבורים לשם שעורי. בחודשו מן העת היא הביא כמה פעומים קושיות ופלפולים ממנני, לא פעם אחת שמעתי מאחרוי הדלת אחר השעור באמור לאמי ע"ה "אשר يولdotו" רגיל ה' לאמור לי שלא יהיה לבי גס עלי על שאני מצליה בלמידה, ואמר: דע כי אבותיך כבשו לפניך הדרכ והמה טרכו ויגעו בעבורך והتورה מחזרת על אכسنיא שלה ופירש בהז דרכי המדרש. צדיק כתמר יפרח כאן בלבנון ישגה אלו

הקדמה

ויהי מנוצח ממנה. וא"א השיב לה תמיד על תרומותה: אל תdagyi כי בך זה יתבעיד בעזר הש"ת לאילנא רבא. ובעת פטירת אבי ז"ל היה א' מ"ע בת מ"ט שנים. ונשארה אלמנה ל"א שנים, ולא רצתה להנשא שנית רק לשאר אצל, בנה חיה ואצל בתה יחידתה, אחותה היקרה אשת חיל המפורסמת בצדקה מרת מרים גיטל תחיה שדרה בעדש וכעתפה, ונפטרת אמי מורתינו ע"ה ביום י' מרחשון שנת תרס"ט.

והנה מקורות חי אבותי וקורות חי, אלו הייתה כונתי לפרטן ולספרן כלו, הייתי צריך לחבר חבר גדול, אבל לא בא זה חפצתי ורק ראש פרקים נתתי לפני הקורא כדי להודיע כי מגע גדולים אני וגונת הצדקת המפורסמת בכהן מושיע ומודתית מורת צבי תה".
ונתגלה לי בבית מלא תורה ויראת ה' וכל תורה, מראשית למודין, קיבלתי מאמור"ר ז"ל, כי חוץ מאיה חדש שהייתי בפ"ב בסוףימי ק"ד בעל הכת"ס ז"ל לא שמשתי אצל שום רב אחר, ומעט בואי הנה עם אבותי ז"ל בין שבע שנים, לא עזבתי את עיר רק באקראי, ואני מלא תודה לבני קהלי הן לאותם ב"ב שכבר שבכו לנו חיים והן לאותם שם חים אנתנו ה' אריך ימיהם, כי של' ושל אבוי ז"ל שלהם. ואיננו רוצה להזכיר שמות פרטיים מכמה טעמיים אבל דרך כלל ארכם בברכה משילשת והוא רועא שיטקיים בהם ובזערם אחריהם הנ בטחות שכפי דברי ז"ל התנבאו נביאנו עליהם, שכן אמרו: כל הטובות שהתנבאו היו למחזקי תורה ומכבדיה וקרأتي שם חבירו זה "דור רביעי" באשר אני הראשון שבדור הרביעי להחת"ס ז"ל, ושמו הקדוש בקרבי, ואקוה שלא ימוש כי בתורתינו אפלו אם שניתי לפעמים, ואעפ' שהשגתني גם על דבריו הקדושים, הלא דברי קדשו שהבאתי לעיל היו לי לעיניים ועליהם קסמיינה. וזכותו הנגדו זכות שאר אבותי הקדושים אחורי עמוד לי שלא אבוש ולא אכלם ולא בעזה"ז ולא בעזה"ב, ואזוכה לדסיד ולהוציאו שאר חזשי דהינו על רוב סוגיות הש"ס, וככמה מאות ש"ת ודברי אגדה, שהם אתי בכתביהם ושלא תמיש התורה הזאת מפי זרוי זרע זרعي ע"ע אוכי"ר.

עוד לפני שנעשתי בר מצוה, עד שהגה"ק מהר"מ פאנעט ז"ל מדעת שלח לי כתוב חבר לרבר מצוה נגד רצון אמור"ר ז"ל. ודרך היה לפלפל עם הרבנים שדרשו בבית הכנסת, עד שהגה"ק ר' הל ליכטנסטיין ז"ל, בקש ממוני שלא לעשות כן עמו כי עיקר תכילת דרשו דברי מוסר ולא לפול הלהקה. וועררני למדוד בכל יום ספרי מוסר כי לא המדרש עיקר אלא המעשה. ודברי קדשו בהבט קודש עשו עלי רושם גדול.

אמור"ר ז' בר ברב צדクトו גוז אמר להשIANI אשה בן י"ח שנים לקיים דברי ז"ל בן שמונה עשרה לחופה ואני נולדתי ב'ב' כ"א אדר ראשון תרט"ז ובשנת תרל"ד בל"ג בעומר נכנסתי לחופה עם זוגני הצדקת המפורסמת בכהן מושיע ומודתית מורת צבי תה".
ואחר שלש שנים ומחצה עבר ב חנוכה תרל"ח נבחרתי לרב פה קהلت ז"ו, למלאות מקום אבי מורי ז"ל שנפטר ביום כ"ב כסלו שנה הנ"ל בן נ"ב שנים אחורי שישב בברנות ביבנין י"א שנים ופה עירינו י"ד שנים. תנצ"ב"ה ואחותו יגן עלו ועכ"א.

מצדامي אני דור רביעי מהחת"ס ז"ל. זקנתי הצדקת המפורסמת מורת הינדל ע"ה, הייתה בתו הגדולה, ואני מורת מרת ריזל ע"ה, הייתה בכורה לאמה, ואני הייתי הראשון שבדור הרביעי החת"ס ז"ל, אמי מורת ע"ה הייתה בת י"ב שנים בעת פטירת החת"ס והיתה אהובה עליו ביותר, ובכלليل שבת קודש בשעת זמירת אשת חיל, תפס בידה וטיל עמה בחדרו. היא הייתה מוחכמת ביותר ומלומדת אהובה תורה בכל לבה כאשר ראתה זאת בבית אביה והיתה משגחת עליו מaad שלא אבטל זמן. והרבה פעמים הייתה קובלת על בעלה באמירה אליו: רואה אני חן בלמודך עם התלמידים והן בנסיון איןך משגיח על בך ייחיך כראוי. והרבה פעמים הייתה קובלת עלי לפני אמור"ר ז"ל לאמר לו: דע כי לאחר הצהרים בעת ישנת, לא למד בך מאומה, כי על דברת Tos' אחד פלפל עם הבוחר החוזר עמו על הפשט, ובזה עברו ב' שעות יקרות, ולמה אתה נותן לו בחור שאינו יודע להסביר לו כראוי,

פתחה

לهمبشر נחירה כלל, ולר"ע לא איתסר להםبشر תאהה במדבר, ובפירוש האי פלוגתא, מחלוקת רשי' תוס' ורמב"ס ז"ל. וטרם שנבוא לביאור הני שלש שיטות נברת תחהה ענן נחירה מה טיבה כי גס בזה ראייה מבוכה גדולה.

ורשי' בפ' השוחט כ"ז ע"ב כתוב דאפיקו אי יפלין מושפך את דמו דאין שחיתה לעוף מן התורה עכ"פ נחירה בסמנים בעין, וכונתו דושפך דהכא דכתיב אחריו וכשהו בעפר ע"כ הוצאת הדם ממש קאמר, וכיון דהתורה הקפידה על הוצאת הדם, פשיטה לא שכונתה השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיחה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרנו ואז بكل יrhoץ בפנים כמובן, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאר עיין חכמים.

דזוקה במקומות הסימנים יש לקיים את זאת, אבל ראיית בתוי"ט על המשנה لكمן פ"ה דהנחר והמעקר שכטב דהנחרה אינה נוגעת בסימנים כלל עיי"ש. ודבריו תמהין מאד, חדא שהוא נגד דברי רבוינו רשי' ותוס' שכטו בכמה מקומות במס' זו דהנחרה בסימנים זהה, ועוד אדם אפשר לקיים ושפך ע"י חתיכת ורידין בלי לנגע בסימנים, באופן דבעמshaה נחירה אין בה מעשה טרפה אלא הוצאת דם הנפש, או פשיטה דאסורה היה להחנק בשיקcisים שהוא מעשה טרפה שאסורה להם במדבר, כיון שלא שיך לנחירה ומילא, דשיטה היהת אסורה להם במדבר משוס דמייד שניקב הושט מעשה טרפה, והי' השחיטה בבהמה בקדשים כמו מליקה בעוף ושניות בחולין אסורים היו, דבר זו שלא נזכר בשום מקום, אלא ודאי דהנחרה ג"כ בסימנים היה, כי בלא הכרת סימני הצואר אין הדם נשפך בשפע מן הוירידין אלא דכפי הנראה נתמך התוי"ט בדברי רשי' י"ז ע"א ד"ה הנחר ש', דנחרה היינו קרוע לארכאה מנחריים עד החזה עכ"ל, دمشמעו לכארו' בלי נקובת סימנים, אבל זאת א"א, דהרי רשי' בעצמו במקומות הנ"ל לא כתוב כן, וגם על משנה זו لكمן פ"א ע"ב ד"ה הנחר והמעקר, מוסיף רשי' ז"ל "סימנים", הרי דקאי גם אנחר ומפרש דנחרה בסימנים, ובדף פ"ה ע"ב ד"ה נחרו פ"י, "חנקו" הרי דבעין סימנים בנחירה, וכן באמת דברי רשי' תמהין بما ש' דנחרה היינו קרוע לארכאה, ומה שמדליק לשון נחירה ואומר כי יסודה מנהרים, לפ"ד נהפוּחוא, דנחרים מלשון נחירה שיסודה "חוּר" והיינו נקב, ונקרווא נקי החוטם נחריים על שם שני הנקבים, ונרדף עם "דקורה" "ונקירה" וכולן פירושן תחיבת הסיכון או הרומח בחזקה, והיינו דרשׁה וגיטרא, וזה הוחילק שבין שחיטה לנחירה כי שניהם עופר במליקה. ועדין הקשרبشر חולין לא ידוענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילתן דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלא הלו, ובפירוש פלוגתם לפ"י המתבאר בשkil וטרוי בסוגי, איך שאיש שיטות גדולות וקבועות, הלא המה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל שככל אחד ואחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבשו אל, ר' יש' ור' ע פליו בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נשף תאכלبشر, וכי ירחק מנק המקום ובחת מתפרק ומצאנך וכו' ר' יש' סובר דפרשה זוأتא להתיירبشر תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור' ע סובר דאתא לאסורה להםبشر נחירה שהותר להם עד עתה, ומפרש בגמ' דפליגו, דלהי"ש לא אישתר עיין מה שכתבתי שם ומצאת עונג נפש.

אית' נחוץ לפתוח שער הפתיחה לפרקם הראשונים המדברים מעין שחיטה וטרפה, באשר זכיתו לגלות עמוקות, בפרט בשיטת הרמב"ס ז"ל, דברים שלא שעורום נושא כליו ומפרש השיטות, ועפ"י הכללים שהוצאתי פרשתי הסוגיות אנה ואנה, עד שבכל פרטיו הענינים היתי צרייך לכפול הדברים ולהאריך יותר מדי, שכן מצאתי נכון להעמיד בראש ספרי עיקרים אחדים ולברר כל עיקר ועיקר באריכות, ובזה הקלטי לי המלאכה בפנים החיבור שלא אצטרך רק להראות מקום לעיקרים, וכן כתבתי שער הכולל בכמה כללים השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיחה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרנו ואז بكل יrhoץ בפנים כמובן, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאר עיין חכמים.

יעיקר א' השחיטה והנחרה

תוה"ק אסורה לנו האבמה"ח והטרפה והנבלה מפורש במקראי קודש, אבל לא פירשה לנו במקרא מלא איך נקשר הבשר לאכילאה, בלי לפגוע באחד מאיסורים אלו, כי הקרה דזוחחת שנאמר קודם שנכנסו לארץ אתה להתר הזביחה של בקר וצאן בריחוק מקום שהי' אסור להם במדבר מכובאר בפשטהDKRA, ואין כאן ציוו מפורשת על שחיטת חולין, אלא מכלא נשמע, וזה דבר נפלא שלא יבוא ציוו מוחלט על ההקשר בשאר לאכילאה, ולא עוד אלא כיון דהאי קרא בסוף ארבעים נאמר, ועל אחר כניסתן לאארץ, כל ארבעים שנה במדבר איך אללו בשאר - וקרא דושפך את דמו וכשהו בעפר בחיה וועף הנאמר במדבר מיד במתן תורה, שם לא נתרפרש על איזה אופן ישפך הדם, ובאמת שפיכת הדם בכל מקום הוא נטילת נשמה על איזה אופן שהיה, כמו שופך דם האדם בediator ז'פ"ה הנאמר לב"ג, ואל תשפכו דם גבי יוספ', דכלול כל מיני הריגה, אלא דכאן כיון דכתוב וכשהו בעפר ע"כ שפיכת דם ממש קאמר, אלא דסכ"ס לא איתרפרש איך נשפך את הדם, גם לא דבר כאן אלא מהיה וועף, ועicker הקרה מושום כייסוי נאמר, ולא מצין אופן הקשר הבעה"ח לאכילאת אדם אלא בקדשים, דשם כתיב ושותט את בן הבקר, ולילך משם על חולין, חז' ממה דאין למدين חולין מקדשים, א"א דהא מצין מליקה בעוף קדשים, הרי דקדשים מצוות הקרבתו בכ"כ, בהמה בשחיטה וועף במליקה. ועדין הקשרبشر חולין לא ידוענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילתן דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלא הלו, ובפירוש פלוגתם לפ"י המתבאר בשkil וטרוי בסוגי, איך שאיש שיטות גדולות וקבועות, הלא המה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל שככל אחד ואחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבשו אל, ר' יש' ור' ע פליו בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נשף תאכלبشر, וכי ירחק מנק המקום ובחת מתפרק ומצאנך וכו' ר' יש' סובר דפרשה זוأتא להתיירبشر תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור' ע סובר דאתא לאסורה להםبشر נחירה שהותר להם עד עתה, ומפרש בגמ' דפליגו, דלהי"ש לא אישתר

פתחה

לרי"ש מיותר למגורי, על כן כתוב רשי"ז דבאותם מיותר הוא אלא דוורחא ذקרה למיكتب נמי אכילת בשר זביחה, או אתה לא מעת וובהת ולא גיזה ובפסה"מ כתיב או דבא לאסור חולין שנשחטו בעזה, כן כי רשי"זיל בד"ה בשער נחרה לא אישתרי כלל. זו היא דעת רשי"ש, אבל ר"ע דרש קרא דלאחר קרא דברת תאוה כתיב, כי ירחק מנק המקום וכו' וובהת מבקרך ומצאנך כאשר צויתיך, וכאמר ذקרה אתה לאסור להם בשער נחרה משנכנסו הארץ, שעד עתה הותר להם. ולדעתי רשי"זיל ר"ע היתר נחרה במדבר מכלל, דמדיאctrיך לצאות מעטה על האזביחת מכלל דעד השטא אישתרי להם בלי זביחה, ובמה בנחרה ומדקאמר ר"ע ذקרה דזבחת אתה לצאות על האזביחת, ולא להתייר האזביחת בחוץ מוכח דלר"ע גם עד השטא הותר להם האזביחת בחולין בחוץ ذקרה דשחויט חוץ רך על קדשים קאי (וכן פרשי"זיל בתורה בפ' שחוטי חוץDKAI אקדשים וכרי"ע אלא דבפ' ראה בקרא דבלאות נפש תأكل בשער מפרש דאתא להתייר להם בשער חולין שנאסר להם במדבר אה"כ מקריבה שלמים, ואת כרי"ש לפי שיטת רשי"ז וא"כ הוא מצוי שטרוי לב"י תורי ודו"ק).

והתוטס' הקשו על רשי"ז דכמו לר"ע Dunnichא לי" דיליף הימור נחרה במדבר מכלל מדחיבת רחמנא באזביחת שנכנסו לארץ, למה לא ניחא לי" רשי"ז דיליף איש בשער תאוה מכלל דاشתראי בקרא בכ"י ירחיב ה' את גבולך וכו', אבל כבר כתبني,-DDOR המדבר לא ידעו ממשנה תורה עד סוף ארבעים ולא מציע ידעו לא איסור ולא היתר מן הכתובים שבפ' ראה אבל ה' מוכרכה משה רבינו לומר להם מפי הגבורה תיקון נחרה לאכול בשער, או איסור בשער תאוה, וכל מה שאמור להם משה במצווי חמש הו"א תורה שכטבת. והי' מוכרכה לכתבו בד' ספרים בין שאר המצוים והפרשיות שבתורה, ולכן מה שכ' רשי"ז בר"ע דמהאי קרא דכתיב כי ירחק וובהת נפ"ל דעת השטא לא נצטו על האזביחת, היינו אכן DIDUNIN זאת מהאי קרא אבל לדoor המדבר ה' להם מקריא אחר המתיר להם הנחרה והוא קרא דושפּק את דמו דכתיב בחיה וועף והוא נחרה ממש"כ לעיל, וליפ"ז בהמה מעוף מהקיישא דזאת תורה הבהמה והעוף, והא דכתיב רשי"ז דמהאי קרא דזבחת ילי" ר"ע מושם ذקרה דושפּק יש למיליף להיפך נמי וכרי"ש שפיכה שפיכה משחויט חוץ ולומר דהאי ושפּק שחיטה קאמר או קאמר, דשחיטה חולין בבר וצאן מקדים לפינן וועף מהקיישא להמהנה ננ"ל, ולכן הכל תלוי אה"כ מפרשין האי קרא דכי ירחק וובהת, כי ממש נוקח לפרש קרא דושפּק את דמו, וגם קרא דושחט את בן הבקר דהוא עובודה בקדשים דוקא, ותצע דאם נאמר דליךא שום קרא אחר להתייר נחרה אלא מקריא דזבחת, קשה נחרה לר"ע מנ"ל דילמא שאר הריגא, וע"כ לומר דמושפּק את דמו ילי" ר"ע דבעינן עכ"פ נחרה ממילא דמציע ליליף נמי דסגי בנחרה, וכמו למ"ד דין שחיטה לעוף מן התורה דיליף מהאי קרא דבשפיכה בעלמא סגי, וליפ"ז בהמה מעוף בהקיישא ננ"ל.

עשא אונז' כaepernickת ושמע דבר נפלא דזבחחים דק"ז ע"א פלאג נמי רשי"ש ור"ע, בדינא דשחויט חוץ בעוף מנ"ל. רשי"ז ילי"פ איסור שחויט חוץ בעוף מקריא דאו אשר ישחט, לרבות את העוף, ומיליקה בעוף מוגעת מקריא דזה הדבר, ור"ע איסור דשחויט חוץ בעוף ילי"פ מקריא דDEMIM שפּק, ומיליקת בעוף מוגעת מקריא דאו אשר ישחט, לאפוקי מליקה, והנה כפי שרגלים לפרש פלוגותות כללה, זה למד מפסקוק זה וזה מאחר בלי' שום הכרח פנימי ואין סדר, ופה תראה כי דברי רבותינו זיל בדרשותיהם עמקים וכrai מוצקים, דרי"ש דס"ל כאן דלא אשתרי להם נחרה במדבר, ולא יכול לאכול רק בשחיטה, וליפ"ז שפיר מאו אשר ישחט לרבות שחויט חוץ בעוף, כיוון דזאת הימרה הקשר שוחיטה חולין בכלל, لكن בתווים

בבא סלקינו דעכ"פ נחרה נמי בסימנים והחילוק שבין שחיטה לנחרה שזו במשוכה וזה בדרסה וקרא דושפּק את דמו, כמעט שלא מני הרגינות אבל מורה על הכרת סימני החואר עם הורידין כדי שיצא הדם בשפע דרך שפיכה, ועתה נבוא לביאור השיטות.

שיטות רשי"זיל, ר' ישמעהל דס"ל בשער תאוה נאסר להם במדבר, יליף זאת מקריא דשחויט חוץ, ذקרה זה אף בחולין נאמר דאסורה התורה גם את החולין לשחוט בחוץ ולאכלו ורק כשהובה לארכנו הותרו להם לאכול בשער הבמה. ומיאן רשי"זיל לא אמר דרי"ש יליף איסור בשער תאוה, מדחתיר להם בשער תאוה שנכנסו לארץ, בקרא דבלאות נפש תأكل בשער, אשר כן סברו התוס', דהרי האי קרא נאמר להם בסוף ארבעים קודם כנסו לארץ ממש, ומניין היה להם איסור בשער תאוה במדבר כל הארבעים, ע"כ לומר דאייסור זה אמר להם משה ע"פ, וההיתר שנכנסו לארץ נכתבה בתורה, ואת דבר שא"א, דכל תושב"פ' אינה אלא לפרש הכתוב ולא חדש איסורים או מצות, ואיך נאמר דאייסור בשער תאוה נוון להם ע"פ, הא חדא ושנית איך יבא קרא כתוב להתייר מה שנאסר ע"פ, ولكن ביחס רשי"ז מקריא מלא שבו נאסר להם בשער תאוה, והוא הקרא דאיש אשר ישחוט בחוץ וכו' דומוקי אף בחולין, ומדייף מהכא דבשער תאוה איתסר להם מוכח דלי"ש לא ה' גם במדבר רק השחיטה המכשרת את העב"ח לאכילה, ולא הנחרה קר"ע, דאי קר"ע דהנחרה היתה מכשרת במדבר, מנ"ל דבשער תאוה איתסר להם הלא רק השחיטה בחוץ נאסרה ולא הנחרה דהרי אשר ישחוט כתיב, ואפיקו מליקה בחוץ וכו' דומוקי אף בחולין הסוגי זבחים לפניו לkeysן, אלא ודאי דלי"ש מועלם לא הותר אביה הנחרה אלא שחיטה בעין ולי"ז שחיטה בחולין, מדכתיב ושהחט את בן הבקר בקדשים והאי שחיטה לאו עובודה היא כמליקה דבונה, דבבבמה שחיטה כשרה בזור למקלה ואילך מצות כהונה, וא"כ האי שחיטה משום הקשר באכילה בעין ומ"ש קדשים מהולין, וא"ת דין דרך שישמך הקרא בדבר הנוהג בכל יומם ובכל אדם שחיטת חולין, שנדע אותו ממנה דכתיב בקדשים, לק"מ דהרי לר"ש ה' איסור להם בשער תאוה ולא ה' צריך קרא מיעוד להקשר בהמת חולין, ובחייב וועף דכתיב ושפּק, יליף שפיכה שפיכה משחויט חוץ, דמה התמס דכתיב דם שפּק והוא בשחיטה אף האי ושפּק את דמו ע"י שחיטה קאמר, וכמש"כ רשי"ז שם ד"ה פטור מלסתות דלי"ש גמר שפיכה שפיכה משחויט חוץ, וכן הנחיר והמעקר פטור מלסתות, או דהאי ברי"תא בריש פרק השוחט דיליף מזאת תורה הבהמה והעוף, מה בהמה בשחיטה אף וועף בשחיטה ר"ש היא, דבלאי"ה אליבא דרי"ש אתיא, דיליף וועף חולין מבהמה קדשים, וכן ס"ל דשחיטה דכתיב בקדשים אינו אלא תיקון נבלה וכן פרשי"ז שם ד"ה מה בהמה בשחיטה, יוצא מיד' נבלה דכתיב ושהחט את בן הבקר עכ"ל. וכל הרואה יראה דרשי"ז רצה להטעים איך מבואר בשוחט דכתיב בקדשים, הקשר חולין דהרי חזין מליקה בעוף שאינה מכשרת בחולין. וכן הוסיף רשי"ז דהאי ושחט בבהמות קדשים ע"כ לטהר מיידי נבלה אתא דהרי אינה בכחן ולא עובודה כמליקה, ולר"ע ודאי עובודה ה' במדבר עייןbeknu בדרכנו, וכיון דיליפן מהכא דועוף בשחיטה כמו הימה הרי האי ושפּק את דמו ע"כ ע"י שחיטה קאמר ושם כתיב נמי חיה הרי דגס חיה בשחיטה, ולא הקפיד הקרא לפרש שחיטה בפירוש משום דעתך קרא על מצות כי סיוי הדם אתה, וכמש"כ דלפי מה שפירותי במקומו עפר למטה ידענן מדרשין האי ושפּק את דמו דקאי על בעפר כלומר ושפּק בעפר וכשהו בעפר עי"ש Dunnichא דכלה הקרא על מצות כי סיוי אתה, וכיון לדעת רשי"ש עכ"ז קרא בד' ספרים בעי על שחיטה חולין ולא סגי לי' בקרא דבמשנה תורה דכתיב זבחת, שהא נאמר בסוף ארבעים, וא"כ האי זבחת שבמשנה תורה

הפלא ופלא, דאך אס נסתפק בדוחקים הללו על האי זבחת, איך יתיישב מה דכתיב רחמנא, "כאשר צויתיך" אצל האי זבחת דלא אתה כל להורות לך הולכות שחייבת. ולן נרא דיש לתרץ קושיות רשי"ש דלא רשי"ש האי זבחת למה לי. דלאורו יש לדון אס במדבר היו מוחיבים בכיסוי הדם בבהמה, ומחייבנו בגמרא לקמן פ"ד ע"א דאמר לי יעקב מינא לרבעא, אמרת חיה בכללה בהמה לסייענים נימא נמי בהמה בכללה חיה לכיסוי, אמר לי עלייך אמר קרא על הארץ תשפכנו כמים, מה מים איינו חייב בכיסוי אף אם איינו חייב בכיסוי. וכואורה האי קרא דפ' כי ירחיב עיין בהגות מהרש"ש שם) רק על ניסתנן לארץ נאמר, וא"כ במדבר באמת הי' בהמה לעוף מהר' תני' דבבגדי' שם ביארתי בארכוה, דהאי יעקב בכללה חי' לכיסוי אלא דבבגדי' שם ביארתי בארכוה, מינאה רק לר"ש פריך דرك לדידי' אפשר לומר דהא דכתיב כי יצוד דדיבר הכתוב בהוויה, כמש"כ הרמב"ם שם בפי"ד משום דבר בר בקר וצאן נאסר להם במדבר, ولكن דבר רק מחי' ועוף, אבל לעולם אי איתרמי לי בקר וצאן בעלי מומיין, דמותר לשוחות בחוץ, הי' צריכין לכיסוי אבל לר"ע דבר וצאן אישטרி להו ע"י נחירה, למה כתוב כי יצוד, אי בהמה בכללה חיה לכיסוי עיי"ש בארכות, ולפ"ז ייל דר' ישמעאל דהאי חייב בהמה בכיסוי ועכשו דיאשתרי להו בשער תאווה נפטרה מכיסוי וע"ז נאמר זבחת כאשר ציויתיך בקדשים ולא בכיסוי הדם, ה"ג מעתה גם בהמה חולין לא בעי כיסוי, והאי דרשה דעל הארץ השפכו דקאמור דרך דחו"י בעלמא אמר לי להאי מינאה, דהרי כמה פעמים כתיב כן ודרשין מני' כמה ענינים, דוק ותשכח.

עוד קשה דלפי שיטתה זו או איך מתרפרש לר"ע האי קרא דוכי ירחיק ממך המקומ, دمشע שהוא נתינת טעם למצות זבחת דלאחריו ולאיסור הנחירה, ואיך תלי זבחת בריחוק מקום ועיין בלב ארי"ז'ל דקמתהמה כן, וכותב דהאי כי ירחיק וכו' סימנא בעלמא היא, אז נצטו על הזביחה, ואין זה נתינת טעם, אלא דזה דוחק גדול דלא בריחוק מקום, אלא בכינוי הארץ תלוי המצווה זביחה. ועוד קשה על שיטת רשי"ז'ל דס"ל דר"ע ילף דוחה מושפך את דמו כומו שכתבנו לעיל, מוגمرا גופא דמקשה בשלמא לר"ש היינו דתנן השוחות וכו' נוחר והמעקר פטור מלכסות אלא לר"ע אמאי פטור מלכסות, ועיין רשי"ז' דכתיב דלא רשי' ניחא אפילו למ"ד השוחט את הטרפה חייב לכוסות עכ"ל, מלשון זה המשמע לאורו' שמה שחייבת. אבל הכא ניחא דשחיטה מיהו עיין דילפין שפיכה שפיכה משוחטי חז' ושם שחייבת כתיב עכ"ל, מלשון זה המשמע לאורו' דהא דבעינן דוחה ושם שחייבת כתיב לר"ש מהאי קושי' גופה. וקsha דהא הקושי' נס לר"ע אזלא רק אי אמרין שחייבת שאינה ראוי' שמה שחייבת, והיינו משום דילפין שפיכה שפיכה משוחטי חז' א"כ גם לר"ע איכא גז"ש לחיב דוקא בשחייבת ממש כמו לר"ש, וצ"ל דס"ל לרשי"ז' דהא דילפין גז"ש דלבעי שחייבת הוא רק לר"ש דס"ל דאונן המתיר באכילה הוא רק שחייבת, אבל לר"ע דס"ל דאונן המתיר הוא הנחירה ג'כ, א"כ האי גז"ש על הנחירה הוא דאתא וכמש"כ רשי"ז'ל בד"ה אלא לר"ע, לדיד' נחרתנן זהו שחייבתן כן צ"ל ע"ב, אלא דזה ניחא רק אי איכא איזו למוד לר"ע ממקום אחר דנחירה מותרת, אז אפשר לומר דהגז"ש להכי הוא דאתא, אבל אי ליכא לר"ע למוד אחר רק מקרה דושפך ילף לי' דנחירה סגי, כיון דחצינו דס"ל להגז"ש א"כ למה לא נילוף באמת גז"ש שפיכה שפיכה לחיבתו בשחייבת ממש דומאי' דשוחטי חז' וזאת בודאי אין לאמר דרך' יlf שפיכה שפיכה כיון דגס בשוחטי חז' דס' שפיך לנחירה אתה ואעוף, וכמש"כ לעיל בואר האי פלוגתא דזבחים ק"ז ע"א, דבאמת הא דשביק ר"ע דרשה הפוטה דרי"ש שם מאו אשר ישחט, ודרש מדם יחשב דס' שפיך, היינו דוקא כיון דידענן

ובני' הרואים להקרבה נאשרה השחיטה בחוץ, והמליקה ממועטת מקרה דזה הדבר, כיון דהמלך' אינה מתרת את החולין, והتورה לא אסורה בחוץ רק הקשר המתיר לאכילה. אבל לר"ע דס"ל דגס נחירה התירה בחולין במדבר, סברא נדולה הוא דגס בחוץ תאסר הנחירה, כי שחיטה דוקא למזה לנו. בשלמא בהמה הקפידה תורה דוקא על שחיטה, אע"ג דבחוץ גם נחירה מתרת, משום דברkusים בעינן דוקא שחיטה ולא חיבת תורה בחוץ רק כעין פנים, אבל בתורים וב"י דבפניהם במליקה, והוא ממועטת בחוץ וע"כ משום דבחולין אין המליקה מתרת, דכי תבר שדרה ומפרקת עכ"פ טרפה היא, אבל הנחירה בסוגיה בזמנים שפיר משרות, וכיון דרצה לאסור גם בעוף מהיכי תיתי יקפיד על השחיטה דוקא שאינה דומיא דפני', וגם איינה מוכרתות בחוץ, ולכן דרש ר"ע מדים יחשב דס' שפיך לרבות השחיטה [ולאו דוקא שחיטה אלא ה"ה נחירה ונקט שחיטה כיון דעתה נאשרה הנחירה נקט מה דנהיג עתה, כמו דאמרין כאן בסוגיא לעין בכיסוי, וכיון דאטסר אטסר, ואע"ג דבמדבר היהת הנחירה בעי' כיסוי, עתה דנאשרה הנחירה בטל מצות בכיסוי ממנה, היכי נמי לעין שחוטי חז' במדבר הי' חייבן גם על הנחירה בעוף, ועכשו וכיון דאטסר אטסר ודוק'] וזה יחשב וכו', מרבה הכל אף הנחירה והיו חייבן על נחירת חז' בעוף כמו על השחיטה, וכעון שאמרו ביוםא דס"ד ע"א דוחהיתו לזכוק היינו שחיטתו לעניין או"ב, ומה ששמע דר"ע גם באו"ב חייב הי' במדבר גם בנחירה, אע"ג דכתיב בחוץ דכתיב ור' רוק בשחותי חז' דכתיב ואל פתח אורל מודע לא הביא, דדרשין דבעינן רואי' לפתח או"מ, בעינן שחיטה דוקא, אלא דזה לא קאי רק אברך וצאן, ולא עופר דבמי' מליקה בפניהם, וע"כ צריך לאמר כן דלר"ע נחירת עוף בחוץ חייב, דאל"כ הא ייל' נחירה, וכמש"כ רשי"ז' כ"ז ע"ב דשפיכה כולל עכ"פ נחירת חז' ופשיטה דס' שפיך אינו ממעט נחירה, דהא ר"ע מושפך את דמו ילף נחירה, וכמש"כ רשי"ז' כ"ז ע"ב דשפיכה כולל עכ"פ נחירה, וע"כ היעתי צריך לאמר Dao שחת ממעט נחירה, וא"כ למעט מליקה דאתאי בק"ז מנ"ל, ועוד קsha קצת לאמר דר"ע דריש מאו אשר ישחט דכתיב בראשא למעט מליקה, ומהם יחשב דכתיב מאוחר בקרה מרבה שחיטה, ור' שי' שכתב שם בזבחים Dao שחת ט כתיב אחר דס' יחשב, שלא בדקדוק הו, אלא ודאי דגס ר"ע ס"ל Dao אשר ישחט מרבה שחוטי חז' בעוף, אלא Dao אשר ישחט משמע לאכורה ר' שחיטה וע"ז כתוב דס' יחשב הכלל, גם הנחירה כנ"ל, וכיון דאייכא שני ריבויים ע"כ Dao אשר ישחט למעט מליקה אתאי, דלא ליתי בק"ז Dao למעט נחירה ומליקה באמת אתי' בק"ז, דס' יחשב למה לי ובא זה ולמד ע"ז דשחיטה ונחירה אסורין, ומליקה לא נאשרה, והדברים מוכרים וקילורין לעיני' בס"ד.

ודע דאפילו לר"ש דמרבה, מאו אשר ישחט, שחיטה עוף בחוץ, וס"ל ג'כ דגס על חולין חייב מושם שחוטי חז' לשיטת רשי"ז' שאנו עוסקים בה, ע"כ צ"ל דאיינו חייב על עוף חולין, כי אם אמרת כן אסורת אכילת תורים וב"י במדבר מכל וכל. דבשלמא בקר וצאן נאסר להם בשער תאווה, אבל הותר להם אכילתبشر ע"י הבהא לקרבן ולאכלם שלמים, אבל בעוף הא שלמים ליכא כדרשין בת"כ ריש יוקרא, ואסמן העוף עלה קרבן, עללה ולא שלמים, וזה לא מסתבר כלל לאמר, דהטורה אסורה להם אכילתبشر מבלי מצוא להם היתר באיזו אופן כموבן, וע"כ בהיתר בשער תאווה לא הזכירה תורה רק בקר וצאן, ולא תורים וב"י דהני גם במדבר לא נאסרו בחוץ אלא דוקא בקדשים.

זו היא שיטת רשי"ז'ל, וקsha על דבריו ז'ל, דמש"כ דלא רשי' שאמת בעורה, או דאוראה בקרה למכתב זביחה גבי אכילתبشر, והוא

פתחה

ירחיב ה' את גבולך, ומוחמת זה לא תוכל להביא קרבן בכל פעם שתתוארו לאוכל בשור, ע"כ היתר בשר תאוה, אבל לר"ע גם זה לא צריך נكتب. והחת"ס נשמר מזה באמרו דלא יאכל אדם בשר אלא מתווך הרחבות גבול ולתיאבו, אבל כל המעיין בגורם שם לא מצא רק שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו, אבל הרחבות גבול לא נזכר שם, וגם הרמב"ס פ"ה מהלכות דעות הלכה י' לא הזכיר רק תנאי זה דلتיאבו, אבל אמרו שם יכול יאכלadam מן השוק ת"ל ובחות מבקרך וממצאנך יכול יאכל בקרו ת"ל מבקרך וכו' ומהذا כתוב שם הרמב"ס דלא יzion אלא כפי הצלחתו, ודין לבריא לאוכל בשר מע"ש לע"ש, ואם הוא עשיר יכול בכל יומם. אבל זאת לא נדרש מקרה דכי ירחיב ה' אלקין, אלא מקרה דזוחבת מבקרך וממצאנך, כי קרא דכי ירחיב וכו' קאי על האומה בכלל, ולא על אישוי פרטיו בני אדם, דהרי כתיב כאשר דבר לך, ולא דבר רק על האומה להבאים הארץ נושבת ולאו מעושר ההיד מדבר. ואם הינו דרישים האי כי ירחיב וכו' כדברי החת"ס זיל שהוא ג' תנאי לאכילתبشر, וזה מסתבר לאמיר דלא נאכל בשרגולה רק בא"י אם שלנו היא, וכאשר באמת מביא האב"ע בשם רבים אומרים בפרשׁת שחותי חוץ דאסור לאוכל בשרגולה. וכיון דאן אלין בשראה, ע"כ דלא דרשין להיות תנאי לאכילתבשר וא"כ לר"ע דק"יל כוותי גם האי כי ירחיב אין לו הבנה, והיא קושי' גדולה על שיטת רשי". ובר מן דין הלא כל רואה מראה דהאי דרשה לדראב"ע היא אסמכתה ודרבען הוא כמש"כ הרמב"ס בהלכות דעות הנ"ל, ואיך נאמר דלר"ע יכול לכדרaab"ע הוא דאתי ולכנ שיטת רשי" זיל אין בידי לישבה על כנה.

(ב) **שיטות התוס'**. ס"ל לרבותינו בעלי התוס' דהו ר' ישמעאל והן ר' עקיבא סברו דהאי קרא דשותי חוץ רק בקדשים אייר, והוא דאמר ר"ש דבר תאוה אסור להם במדבר מהאי קרא דהתיר להם עכשו שנכנסו הארץ, דכתיב בכל אותן נפשך תאכל בשר, יליף, דמקלע דעד השטה הוא אסור להם, וכן ר"ע דקאמר בשר נחרה הותר להם במדבר ממשאי דעתכו עתה בכנסתם הארץ על השיטה ילי', דעד עכשי הורתה הנחירה, והגס דדור המדבר לא מצי ידע הני דינים מהני קראי שנאמרו בסוף ארבעים שנה, ורק אכן יודעין זאת מדיוקא דהני קראי, ס"ל להתוס' ע"כ דלים נאמרו הדברים על פה, וממילא הן תיקון הנחירה לר"ע, והן השיטה לר"ש ע"פ נאמרו במדבר. גם אפשר לאמיר דחויב שיטתה לר"ש איליף מזאת תורה גם ר"ע אפשר שיזודה שהוא אסור בין בשיטתה ובין בתוס' ס"ל להש"ס דפליגו דלמא מיר אמר חדא ומר דנטקסו בתוס' מנ"ל להש"ס דפליגו דלמא מיר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי, דהני תרי דינים מצי להיות קיימים שניהם כאחד ואין סתירה ביחסם דבר תאוה של בקר וצאו הראים להקורבה גם לר"ע אפשר שיזודה שהוא אסור בין בשיטתה ובין בתוס' ס"ל בחודשי, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עליה, אלא דו' נדרשת מורישהDKרא דכי ירחיב ה' אלקין לשיחתו מומיין, היהת הנחירה והניחתו בקושי'. ומובן מאליו דלשיטת רשי" זיל אינו התחלה לקושי' זו, דהא אסור לו בשר תאוה לר"ש ע"כ מקרה דשותי חוץ ידיעון, ואיך אפשר דאטסר לו דהא שם בפיירוש שיטתה כתיב ולא נחירה, דואל פתח אוחל מועד לא הביאו כתיב, ובעינן דוקא שיטתה הרואין לאוחל מועד, ואי דמודה דנחירה אשרtri להו או"כ גם בברא וצאן אשטרி להו הנחירה וא"כ הותר בשר תאוה בנהירה, ע"כ דראב"ש פליג אר"ע בדינה דבר נחירה. **ושיטה** זו של התוס' תמהה מאד, חדא גם לשיטה זו קשה קושי' רשי", דלר"ש האי ובחות למאי אצורי, כיון צ"ל גם לשיטות ילי' ור"ש שיטתה לדoor המדבר מקרה או מהלמי"ס לר"ע. דבשלמא לר"י זה הוא נתינת טעם להיתר בשר תאוה כי

כבר דלא"ע נחירה מותרת מאיוז קרא, אבל ללימוד זאת שם בודאי א"א, דא"כ אכתי יקשה לנו מני"ל לר"ע למדרש מהאי קרא ולאמר ע"כ דנחירה מותרת, מה הכריחו לכך לישבק דרשת פשטונה דרי"ש כדי שיוכל לומר נחירה מותרת ועוד קשה דהאי ברייתא דרבי המובהה דף כ"ח ע"א דכאשר צויתך מלמד שנצטויה משה על הוות שחייתה בעין סמנים ומסתמא בברימה, איך נפרשנה, ועל הקנה, ועל רוב אחד בעופר ועל רוב שנים בהמה, איך נפרשנה, דהלא הני דיניהם המה הלוות נחירה לדעת רשי" ותוס', ולא הלוות שחייתה בעין סמנים ומסתמא בברימה, איך נפרשנה, דגס בנהירה בעין צויתך מנ"ל, הא בקר וצאן כתיב. ורשי" זיל הרגש שם בזה דכתב בד"ה ברוב אחד בעופר דלאו מקרה יליף אלא כלומר: שנצטויה על הלוות השחיטה עכ"ל, וכן פירש על האי קרא דכאשר צויתך, בפיירשו עה"ת, דמלמד שנצטויה משה על הלוות שחיטה. אבל אין אפשר לאמיר כי, הרי הגمرا מביא האי ברייתא דרבי, על הא דפרק מאן תנא דפליג על ר' אליעזר הקפר ברבי, דס"ל אין שחייתה לעופר מן התורה, דיליף היקש צויתך דגס עופר יש לו חייבים שחיטה, אבל עופר דליכא ריבוי אין לו שחיטה מן התורה, ועל זה מביא רבי הוא דפליג ודרש מכארש צויתך דגס עופר יש לו שחיטה ואיכא ציווי על עופר, ואם כן ע"כ דיש כאן לפותא גמורה על שחיטה עופר, ונראה ע"כ מפשטות ואמתית הדברים דרבי מכארש צויתך יליף עופר, ואיך נכלל עופר זהה. והתוס' שם באמת הקשו למה לא מביא הגمرا הא דבר קפרא דלעיל דדריש מה הטיל הכתוב עופר בין בהמה לדגים וכו', והה דהו"מ להקשות דהיה להגمرا להבאי בר קפראות'ך דרא" דשניהם דרשו מזאת תורה הבימה והעופר דשניהם ציריכים שחיטה זה בשני סימנים וזה בסימנו אחד, ונתקחו עד להפליא דניאח למצויא דרבי הוא, וכפי שככבותי גם מצד הדוחק א"א לאמיר כן דבלאי דמללמי"מ לחוד מעולם לא דאל"כ עופר דבמי שחיטה היכי כתיבא דמללמי"מ לחוד מעולם לא נדע דין מחודש אלא פירוש הכתובים כדיוע וברפרט ללקוט עלי', ודאי דיןлокן על הלכה אל לא דתוטס לשיטתייה הנה נחיא להו כי שם בד"ה ועל רוב א' בעופר דרשו בגמתריא של "כאשר" אחד בעופר ושנים בברימה ורובה של אחד מהם עי"ש, וא"כ רבוי לא צריך להני תנאי, משום דדריש "מכארש" גם עופר דבמי שחיטה. אבל אין אפשר לקבל דרשת ודרשה גמורה, על שחיטת עופר מה"ת נגד המפורש בקרא בקר וצאן והיקש מושך חיה אבל עופר מאן דכר שמי", עוד זאת קשה על שיטת רשי" זיל שכטב דראב"ע קרא דבשער תאוה לכדרaab"ע אתה דדריש דף פ"ד ע"א מזה למדך תורה ד"א שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו - ויפה כתוב ק"ז בעופר התוס' זיל בחודשי, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עליה, כי תאוה נפשך לאכול בשר, מזיה את בולך ואמרת אוכלה בשר, וא"כ תאוה נפשך לאכול גבול ולתיאבו, אלא בסיפהDKרא דכתיב בכל אותן נפשך תאכל בשר מיותר לר' ישמעאל, דהו"ל למכתב מיד קרא דלאחריו כי ירחיק מכך וכו' ומה דריש דאתא להטור בשר תאוה שנאסר להם עד עתה. אלא דראב"ע יכול קרא לכדרaab"ע הוא דאתא עכטד"ק. ודבר פלא הוא שק"ז התוס' זיל לא הרגש, כי דבריו אלו המה קושי' גדולה על שיטת רשי", כי איך אפשר שר"ע שהה דרשת על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלוות. הוכרח כאן לאמיר דתורתה דברה מאמר שלם "בכל אותן נפשך תאכל בשר" ברוב דברים על חנם. ולא עוד אלא גם רישא DKרא דכי ירחיב ה' אלקין את גבולך, מיותר לשיטות ילי' ור"ש שיטתה לדoor המדבר מקרה או מהלמי"ס לר"ע. דבשלמא לר"י זה הוא נתינת טעם להיתר בשר תאוה כי

אלאadam נאמר כן הכל בדינא הלכה כר"ע מhabroו, ואיך פסקינו כר"ע וקי"ל יש שחיטה לעוף מן התורה.

ופלא תראה דשם דף כ"ח ע"ב, מביא הגמרא מימרא דרי" ברכינחס דאם אין שחיטה לעוף מן התורה, מdecות ושפך מכלל בשפיכה בעלמא סגי, ופרק אי הכי חיה נמי, ומשיין דאיתיקש לבקר וצאן, ופרק הא עופ נמי איתיקש בהמה בזאת תורה הבמה והעוף, ומשיין הא כתיב ושפך וכו'. והנה כבר הריגש הפלתי והחתת' ס"ל בחדשו הא האי קרא במדבר נאמר, ואז התורה הנתרה גם בבהמה וכרכ"ע, וכמו ש' רשי"ז ל' בסוגי' דברת תאוה בד"ה אלא לכ"ע, דמה"ט פריך שם הש"ס לר"ע לבני כייסוי בנוחר, ואיך ליף מושפך אין שחיטה לעוף מה"ת, וכתו שיהם דהאי אליבא דרי"ש קאמר דלא התורה נחרה במדבר. זה פלא והפלא על הנני גאננס, הרי לא ראו דהגמרא פריך לר"ע לבני נחרה כייסוי אבל לר"יש ניחא והיינו ממש דס"ל יש שחיטה לעוף מה"ת, וכמש"כ לעיל מקרא דזאת תורה הבמה והעוף או דילפין שפיכה שפיכה משחוות חוץ לחיב בשחיטה דוקא, כמו שנראה לאור' מלשון רש"י דף י"ז ע"א ד"ה חייב לכוסות, דלי"ש הא גז"ש גופה נמי אפשר דמורה לנ שחיטה ולא נחרה (ועיין מה שנטקשת בדברי רש"י הללו לעיל בדרכינו) הון אמרת שהתוס' כתבו שם דרכ' דיליפ' ר"מ שפיכה שפיכה משחוות תוך, מ"מ אין מקרא יוצא מידי פשוטו. וכונתם לעלענין דניליף מכח הא גז"ש דבענן דוקא שחיטה, ליכא פלוגתא ביר"ש ור"מ, גם ר"ש אפשר דיוודה לא, דהא רק מכחDDRISH אשר יאלכל, כמעט שחיטה שאינה ראוי' מכוסוי, אבל הא דלבעי שחיטה אינו ממוצע מה, וא"כ קשה על מימרא דרי" ברכ' פנחס, איך ליף מושפך למעט שחיטה, ניליף שחיטה בגז"ש משחוות חוץ, וע"ז כתבו אכן מקרא יוצא מידי פשוטו, שא"א למיליף גז"ש לעניין המפורש כאן הפכו, וזה בודאי בדור אבל זאת אינו בדור, פשוטו של מקרא אינו סובל שחיטה, אמרת הוא דגס שפיכה בעלמא ממשע לויל הגז"ש, אבל כיוון דaicא גז"ש, למה לא נאמר למוד סתום מן המפורש, כמו בכל גז"ש שבש"ס, יהיו איך שייה' ר"ש ע"כ ס"ל דיש שחיטה לעוף מה"ת דהכל היה בשחיטה במדבר, וע"כ דרי" ברכ' פנחס אליבא דרי"ע קאמר אין שחיטה לעוף דס"ל במדבר התורה נחרה ורק כשנכנסו לארץ נצטו על הזביחה בקרא דזובחת מברך ומצאנך, ושם בקר וצאן כתיב, ונתמטעו ח' ועופ.

אלא דליך' איקא הקישא דצבי ויאל לפסומר'ק, ולווער ליכא קרא, וממילא בהתריא הראשון קאי, דכתיב ושפך, בשפיכה בעלמא הייתה הללמ"ס, וכיוון דלעופ ליכא קרא לחיב, מילא דבתהתריא הראשון בושפך קאי. אלא דלי"ש קשה מאי פריך הש"ס, והוא עופ איתיקש בהמה בקרא דזאת תורה הבמה והעוף, והאי קרא במדבר נאמר, ואז גם בהמה בנחרה הייתה, והאי תנא דיליפ' שס מהאי הקישא דעופ בשחיטה ע"כ כרי"ש ס"ל, דבאמת ממש ליף ר"ש דבענן שחיטה, ואף אם נאמר כנ"ל דלי"ש מגז"ש דשפיכה שפיכה ליף, מ"מ איצטריך הקישא לאחד בעופ ושנים בהמה. ותדע מדברי רש"י גופי' דקן היא, שפרש שם בהמה בשחיטה שנאמר ושותט את בן הבקר, והוא קרא דויקרא הנאמר בקדשים, ולמה לא הביא קרא דזובחת דאייר' בחולין, אלא ודאי ממש דהאי זובחת כשנכנסו לארץ נאמר להם, ואם ממש נלמד חיב הזביחה בהמה וכרכ"ע, הרי עד שנכנסו לארץ לא נתחייבו בזכיבה, וא"כ איך נלמד מקרא דזאת תורה הבמה והעוף הנאמר במדבר, לעופ בשחיטה כבבמה כיוון דבבמה גופה לאו בשחיטה, لكن הוכרת רש"י זל' לפרש מה בהמה בשחיטה מושחתת את בן הבкар, ור"ש הוא דיליפ' מקדים לתולין לשחיטה, וס"ל נחרה לא

וכmesh"כ לעיל, א"כ לא צריךתו ציוו על השחיטה עצמה. ולכאורה' הוה אפשר לומר דلتוס' ע"כ כולהו קראי הכא אותו, להודיעו לנו איך אכלו בשם בדבר, דיש כאן לכאור' סתירה במקראי דקראי דואמרת אכלת בשר, משמע דאומר שלא היו יכולם לאכול בשם כלל וכס"ד דהמקשן על ריש'ו, ומצד אחר חיזין אמרה תורה כי עוד ציד חיה ועופ אשר יאל וכו', וכן קרא דאך כאשר יאל דזובחת מברך ומצאנך המודיעו לנו ברור שלא נאסר להם רק בהמה דחאי' להקרבה, וכךין דלשיטת התוס' ע"כ צ"ל דהתורה הודיעה לנו אופן אכילתם במדבר, א"כ אנו צרכים למידע הכל באפונ ברור. אלא דאפיילו נאמר לנו דכל המקרא ATI להורות שرك בקר וצאן הוה נאסר להם, עדין קשה זובחת וכו' כאשר צויתך למה לי כוון דלא בא להורות לנו בדיני שחיטה שכבר נצטו עליהם כולם במדבר וכמו שהקשתי לעיל לשיטת רשי"ז. ועוד דאי"א לאמר דلتוס' כל המקראות, האלו באים להודיעו לנו איך אכלו בשם בדבר בלי' שייה' בה איזו נפ"מ לדידן, דמלשון הגמרא מוכח להיפך, דאמרו לא בא הכתוב אלא להתר לחים בשר תאוה, משמע>DZYRICK היתר על זה לדידן דאל"ה הינו אסורים בשר תאוה, ועוד דהש"ס עלי אמר בס"ד דעכשו שגלו ייחרו לאיסורן הראשון, וע"כ צ"ל במדבר היה ציוו ע"פ, לשיטה זו, לאסור בשר תאוה, וכשנכנסו לארץ רצתה התורה להתר לחים איסור זה, וע"י באו הני קראי, ודבר זה מבהיל את הריעו לאמור, דהיה ציוו שלם על מה שלא מצאו בשום מקום, ועוד דנאמר דאי' תורה שבכתב להתר ציוו שעל פה וכmesh"כ לעיל, ועוד קשה הא לא הייתי צריך להתר ציוו שעל פה וכmesh"כ לעיל, ועוד קשה הא משה המצוות ודאי' הודיע להם לישראל, שאיסור זה דבשר תאוה הוא זמני, כל זמן שהם במדבר, ועוד תימא דלי"ז ע"כ א"א לאמר דקראי אותו להודיעו לנו אופן אכילת במדבר בלי' שייה' לה איזו נפקותא, וא"כ קשה בשלמא קרא דבשר תאוה אשמעין דעתה הותר להם, אבל קרא דזובחת המורה לו רק, במדבר הי אסורי רק בבשר וצאן, והא למה לנו לידע דבר שכבר עבר, ודור המדבר שלהם נאמרו הדברים הלא ידעו מה בא הכתוב להתר לחים, וא"כ הא זובחת מיותר למגורי.

ובגונ' פלוגת ר"ש ור"ע דפליגי במה שהיה במדבר כדאמרו בגמרה ר"ש סבר בשר נחרה לא אשטרי כלל, ור"ע סבר בשר תאוה לא אתסר כלל, איך יפלגו בדבר שאין נפקותא לנו כלל בו, וגם הילכתא למשיחא ליכא, ולא שייך לישנא דמר סבר הци מר סבר הци, וזה קשה hon לרשי' והן לקטוס'. ולכאורה' היה נראה לאמר דיש נפקותא גודלה בפלוגתא זו והוא אי שחיטה לעוף מה"ת או לא, דלי"ש דבשר נחרה לא אישטרי כלל ומיעולם לא היה נחרה תיקון לאכילת בע"ח, וקרא אתה להתר בשר תאוה של בקר וצאן, ולא למצוות על הזביחה שנצטו עלייה עוד במדבר או ע"פ או מקרא דזאת תורה הבמה והעוף, ע"כ פשיטה דין חילוק בין עופ' להמה, דמה דכתיב בקר וצאן בקר דזובחת, הוא לא התר הזביחה בחוץ, ולכן דוקא בקר וצאן בעי' התר, אבל עופ' לא, דכך כתבנו, דרכ' גם עופ' בחוץ חיב, הינו דוקא עופ' קדים אבל עופ' חולין לא היה נאסר. אבל ר"ע דסובר דבשר תאוה לא אתסר כלל, וקרא אתה לאסור הנחרה שהותר להם עד עתה, וכיוון דקראי דזובחת ציווי הוא ולא כתיב bi' רק בקר וצאן, ניהו דעל חיה איקא הקישא דצבי ואיל ולבקר וצאן, אבל עופ' בהתריא הראשון קיימת וכרכ"א הקפר ברבי' لكمן כ"ח ע"א. וע"כ דקן הוא adam נאמר הכל בשחיטה מן התורה ואף עופ' א"כ פרט דברך וצאן למי איתה הלא זובחת מברך וצאנך כלל ופרט הוא, זובחת כלל, מביך וצאן פרט, וע"כ הפרט למעט אתה.

פתחה

שם משומם דאנן פסקינו לר"ג' דשחיתות חולין לא בעי כונה, ע"כ דכאשר צויתיך לא קאי אקדשים, דא"כ לעבי כונה. והחთ"ס ז"ל בחדשו חולין ל"א, בלי להביא דברי הב"ח עושה מתרוצז קושי' על ר"ג, שהקשה שם כיון דרוב תנאים לית להו להא דרבנן, ומפרשים כאשר צויתיך בקדושים (cmbואר בהאי רמב"ן) א"כ לעבי כונה חולין כמו לקדושים. [וקושי'תו ע"כ לרבות דס"ל חולין לא בעי כונה, וע"כ הוצרכה התורה קרא בקדושים ונוכל לומר דכאשר צויתיך אתה לאמיר דגש חולין בעי כונה, אבל לר' יוחנן דס"ל לכל חולין בעי כונה ליכא קושי' כמובן, לדידי' הא חולין כאן לא בעי כונה היינו מDSL'ת התורה מתעסק בקדושים וא"כ אי אמרת דכאשר צויתיך אתה לחרות נמי דבעי כונה בחולין, א"כ חולין וקדושים שוין זהה, ולמה לנ' קרא בקדושים הלא בלי קרא נמי היינו אומרים דבין חולין ובין קדושים בעי כונה, כמו דס"ל לר'י'ח' חולין בעי כונה ועין בחידושי לסתו דף ל"א ודז'ק]. וכל הני גאנונים והרמב"ן מכללים לא חלו ולא הרגישו דבחאי דחוינ' דברי רבינו עוקרים שחייבת עוף מה"ת, כי הלא רק רבינו דפלייג ארא'א הקפר דקאמר כאשר צויתיך לא קאי אקדשים, רק אצוי' חדש של שחיתות חולין הכלול גם עוף אבל אי כאשר צויתיך קאי אקדשים, הלא בקדושים לא היה עז בשחיתה, ואם אין לנו קרא על עוף, שחיתה לעוף מה"ת מניל' כאשר כבר בארכנו לעמלה, דהני י寥ותות דלעיל מני', לר'י'ש קאי ולא לר'ע דחויתר להם בשער נהירה במדבר. ולא על חנוך הביא הרמב"ם בראש הלכות שחיתה הכל' ד' ברייתא דרבנן, וכן הטור אחריו פתח הלכות שחיתה בדבורי רבנן, והתחילה תניא רבנן ואמר כדבירותם דרוב תנאים לית להו הא דרבנן, והפשוט והנכון במקרא דכאשר צויתיך דקאי אקדשים וכרמב"ן ז"ל, איך הביאו הפסוקים דברי וסמכו כל הלכות שחיתה על קרא דזוחבת, ובאמת איינו כן אלא דבקרה דזוחבת את בן הבקר כתיבו הלכות שחיתה, וכאשר צויתיך מראה מקום הוא על קרא דזוחבת וכרמב"ן אמרת'ה, אלא דלעומת זה קשה גם להיפך על רבנן מציא לאמיר דכאשר צויתיך קאי על צויה חדשה על שחיתות חולין, כיון דעתך' כבר נצטו על הלכות שחיתה עכ"פ בקדושים, ולמה בעי ציווי חדש ולא סגי להראות מקום על קדושים ועכ"פ משומם עוף הוא דבעי ציווי חדש, דלא הו בקדושים, אבל עוף מאן דבר שמי' בקראי דכאשר צויתיך, הלא בקר וצאן כתיב, ואדרבה ממוסעת בפירוש בהאי קרא ממש'כ' למ�לה, דזוחבת כל' בקר וצאן פרט ואין בכלל אלא מה שבספרט, ואפלו צבי ואיל דמרבען מהקיsha קשה להולמו נגד כלל ופרט, שהוא מדחה בתורה, אלא דבזה י"ל כיון דמצינו דחיה בכלל בהמה ובכמה בכלל חיה לכמה דברים, אין בהאי ריבוי דצבי ואיל דבר חדש. עכ"פ דבוקר וצאן אין חיה במשמעו, אבל עוף ודאי אימעט בפירוש דאל"כ פרט דבוקר וצאן ממעט עכ"פ, והוא קושי' עצומה לשיטת רשי' ותוס'.

הותר כל בשום מקום אף עוף בשחיטה, נמצא דהאי תנא קמא דר"א, וכן בר קפרא דיליף שחיתה לעוף מדהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים, ע"כ קר"יש ס"ל שלא התורה להם נחירה כל במדבר, ור"י בר פנחס דס"ל אין שחיתה לעוף מה"ת ע"כ בר"ע ס"ל, דנחירה הוויה מקרה דושפץ את דמו, וכשנכנסו לארץ נצטו על האביהה, אבל רק בבקר וצאן, ולכן הוצרך הקיש על ח' מקרא דאך כאשר יאלל, ולעוף דליך ריבוי לשחיטה נשאר בהיתרו הראשון, כמו אלו רואים מפורש בגמוא דהא האי ר"י בר פנחס מפיק בוגרואה דכר"א הקפר ברביבי ס"ל, ובדבריו מפורש דלהכי אין שחיתה לעוף כיון דלא מצא קרא לחיבו, כמו שמצוין באחריו הראשון, כמו וכו', עכ"פ משומם דס"ל דזוחבת מבקרך ומצאנך ממעט עוף ועוף, או שאינו מרובה לשחיטה רק בקר וצאן ועל עוף לית לו לימוד לחיבו, וא"כ קושי' הניל' חזקה מאד, Mai פריך הא איליא הקיש איז דזאת תורה בהמה והעוף, הא האי במדבר נאמר ולהיפך אתה למדרשה מונ' מה עופ' בבחירה דכתיב ושפך, אף בהמה בנחירה. עכ"פ צריך לאמר כן דאם נאמר דגש דזוחבת, מא' פרט דבקר וצאן הנאמר אחר הכלל דזוחבת, Mai אתה לא מטעט דבקר וצאן, דרך עופ' לפותות על ח' ועוף, ומדובר לא שמענו דבקר וצאן, דבוקר ופרט שהוא מדחה בתורה, נרבה ממק'א הכל ואתה האי כלל ופרט בצדדי, ודין הכא דנילוף ח' מהקיsha דצבי ואיל והוא הכלל ופרט דבקר וצאן ממעט עכ"פ, והוא קושי' עצומה לשיטת רשי' ותוס'.

ומתוך הדברים תורה גם כן, איך אין תחילתה לקוית התוס', דמתקשו על הא דקאמר מוא תנא דפליג על ר"א הקפר ברביבי, ומסיק רבינו, והקשו למה לא הביא את בר קפרא (והאחרונים חוסיפו דהיה יכול להביא את ת'ק דר"א ואת בר קפרא) וזה לא קשה כלל, דהיה יכול לפלוגתא ביש או אין שחיתה לעוף מה"ת אליבא דר"ע, כדי הוא אמר ת'ק הוא או בר קפרא הוא דס"ל עכ"פ קר"יש, א"כ יהי' נצמח מזה דפלוגתא דיש שחיתה לעוף מה"ת תל'י' בפלוגתא דרי"ש ור"ע, ואנן קר"ע בעינן למיפסק ומילא דהני מוכרכים לפסק אין שחיתה לעוף מן התורה, וע"ז קשיאל מואן תנא דפליג וכו' וס"ל דאך אליבא דקר"ע דקייל' כוותי' אפה' יש שחיתה לעוף מה"ת, ומסיק דליך תנא אחר דס"ל כן רק רבנן, וכאשר אבאר, והוא עכ"פ שיטת הרמב"ם ז"ל, שהוא דעת שלישית ומוכרעת לסלק כל החומרות ולישב הסוגיות כולן על מכון.

ג) **שיטת הרמב"ם.** וטרם נבא לביאור שיטת הרמב"ם ז"ל בעין הגודל הלאה,اعتתיק לך מה שכתב הרמב"ן ז"ל בנומיוקיעה"ת, אקרא דזוחבת ז"ל ש: על דעת רבותינו כאשר צויתיך על פה מהלמ"ס, מלמד שנצטו מהש עלי הוושט וכו' ודע כי שחיתה בה'ק היא הכרת סימני הצואר וכו', והנה עתה כשבא להתייר בשර החולין אמר, זוחבת מבקרך ומצאנך כאשר צויתיך, בהיותם קרבנות, ובלבד שיהי' זוחין כאשר צוה מותילה בהיותם כולם מקומים, וזה פשלוט של מקרה זה על נכוון, ושמא רבותינו נתכוונו להה שאמרו בספרי כאשר צויתיך, מה קדשים בשחיטה אף חולין בשחיטה. והנה מצות שחיטה מפורשת בכאן ומובוארת בדברי רבותינו בקבלה עכ"ל. ואני עומד משותום על המראה הגדולה והנוראה הזה שהרמב"ן ז"ל מדחה דעת רבותינו בעלי הש"ס, דהינו ברייתא דרבנן יפליגן מכל וכל, ולא הרגש כי זה קושי' עצומה על הש"ס וברייתא דרבנן. ותב"ח ז"ל ריש הלכות שחיטה בל' לציוין על הרמב"ן הקשה מדעתא דנפשי' למה נפרש כאשר צויתיך נצטו על פה, כיון דמצינו לפרש דקאי אקדשים ותירץ

גם מש'כ' הרמב"ן ז"ל דלשון ושות' משמעות' הפשט הכרת סמנין הצואר משא'כ' זוחבת שאין זה במשמעות הלשון, לעפ"ד אין בין ושות' לוחבת וטבח ולא כלום, דכולם שמנות נרדפים לענין אחד. ואם בדברי הרמב"ן ז"ל למה לנ' למכתב זוחבת דלבני כאשר צויתיך להראות מקום על ושות' וכו' בקדושים, ה' לו לכתוב ושות' ולא יצטרך לומר כשר צויתיך. ועוד ר'אי' לדברי מהגמרא לסתו פ"ה ע"א, דפלייג ר'יש ור'ם בשחיטה שאינה ראי' באוא'ב ר'יש ילי' מטבח טבח והכן דשחיטה ראי' בעין ור'ם ילי' משחווי חוץ להיפך וחותמו על ר'ם ומה לא ילי' מטבח טבח והшиб יפליגן שחיטה משחיטה, ולא יפליגן שחיטה מטבחה, ומקשה בגורם מא' נפקא מני', הא תניא דבר'י', ושב הכהן ובא הכהן זו הוא שיבת צורה וכוי' הרי דהגמרא דמקשה מא'

נתקשה ז"ל בזה כמו שheckشتני אני דמהני פסוקים דנאמרו להם בסוף ארבעים שנה א"א דיעו מנה, לא אישורبشر תאوة לר"ש, ולא היתרبشر נחרה לר"ע ולכן דברי התוס' א"א להולם, אבל שיטת רשי ניחא ל"ד לדריש' באמת אייכא קרא דחווי חוץ על אישור דבר תאوة, ולר"ע לא בעי קרא על היתר נחרה דכל שלא נצטו על השחיטה, ממילא ידעו לנחוור. אבל לא פירש דבריו דמנין ידעו נחרה בסוגים מטהר ומחייב ולא הריגה בקופץ. וכן קשה זאת על דברי הרמב"ם ז"ל שכטב דלא נצטו במדבר על שחיטת חולין אלא הי נוחרין או שוחטין שארכ"ם, הרי מבואר דלא ה' להם ציווי מיוחדת על ההקשר בשער, אלא עשו בזה כשר עכו"ם, וזה לכאורה פלא, דشار עכו"ם לא הזהר רק על אבמה"ח, אבל מצו הרגו בקופץ וכאשר גם בזמןנו שעשין, שמקין על המוח וממיתין, ואנן הלא נזhero גם במדבר על נו"ט וע"כ הי מון הצורך לצוות על איזה אופן נמית הבע"ח כדי לאכלו. אבל דעת דמזה ראי' גמור' למה שכטבתי כבר באורך בקונטרס הלכה למשה, כי גם ב"ג היו מכוון שלא לאכול מטה מלאיה, וגם נוטה למות מחמות מכותיה שהיא הטרפה המפורשת בקרא אשר עליה אמרה תורה לכלב תשליכון אותו, שאין זה ראוי לשום אדם הנברא בצלם אלקים, ומהויב לשומר את נפשו, וכmesh"כ הראב"ע שם כי הטרפה ארסית, וכן אין לתנה לאדם. אלא דמש"כ שם דגרוע מן הנבללה, لكن לא התיר לתנה לגר שבשעריך או למכרה לנכרי,יפה כתוב אם נפרש נבלה נחרה או נתבללה בשחיטה ע"י אחד מפסולי שחיטה, כאשר כן האמת, אבל אם נפרש דאתא קרא על סתם נבלה שהיא מטה מלאיה ע"י חולין או ע"י אפיקת כחות החיים, היא ודאי ארסית כמו טרפה הנוטה למוות עכ"פ. (ונדרב מעניין זה בהאי פותיחה במק"א בס"ד), אבל דעת כי בקרא דאמבה"ח הן בקרא דכתיב גבי ב"ג, אך בשער בנפשו דמו לא תאכלו. והן בקרא דנאמר בסיני ולא תאכל הנפש עם הבשר, מבואר אישור נבלה כמו אישור אבמה"ח. דהרי התורה אסורה לאכול הבשר بعد שנὴנְפֵשׁ דהינו הדם בתוכו, ור"ל דבדף קכ"ח ע"ב ילי' דאמבה"ח מטהמא נבלה מקרא דכי ימות מן הבמה הרי דקרא לאבמה"ח מיתה במקצת. והנה הרמב"ם בפ"ד ממ"א הלכ' י' כתוב דבריו מן החי ובשר מן הטרפה חד לאו הו, משומש דומה לטרפה היה או חתכה בסכין, ומהו לי כולה מה למקצתה, וא"כ ק"ו אם אסורה תורה אבמה"ח שהיא מטה מקצתה, שלא ע"י הוצאת הדם הנפש, מכ"ש מטה כלה שלא ע"י הוצאה דם הנפש שאסורה, ומזה דעת כי גם ב"ג צריך נחרה לה慷慨 הבשר, וכסתם לשון הש"ס חולין ל"ג ע"א דנקרי בנחרה סני ל"י ובmittata, הרי דבעי עכ"פ נחרה ולא הריגה בקופץ ולא מטה מלאיה עי"ש בהגחות רצ"ה חיות ז"ל. וכן הוא בתוס' לקמן צ"א ע"ב בד"ה כמ"ד דב"ג נצטו על הנחרה לתירוץ, הב' שם. וכן כתוב רשי ז"ל דף צ"ב ריש ע"ב לחך לישנא דבריו דמקכל מלאיה נאסר לב"ג, ובפסיקתא ממעט מטה מלאיה מקרא דמקכל רמש אשר הוא חי הכתוב בפרשת נה, ועיין בזה לפניו בفتיחה זו אריכות דברים. ועכ"פ אם נאמר כן בגין היטב דברי הרמב"ם ז"ל שכטב דישראל במדבר הי נוחרין או שוחטין שארכ"ם, משומש דגם שארכ"ם נצטו על הנחרה דהינו הוצאה דם הנפש ע"י שינחרו בסוגים הסימנים. ואפשר לומר ג"כ דלפ"ז לא בעי נחרה דוקא בסוגים דכיוון דהעיקר להוציא דם שהנפש תלוי בו ד' בנחרה לתוך הלב שם נמי יוצא דם הנפש והווחת רשי ז"ל דף צ"ח ע"א מהא דאמרין ניחו דכי תבר שדרה ומפרקת טרפה הוה, דמשמע דא בנחרה מתכשרה, מ"מ צריך להיות בלי מעשה

נ"מ, משמע שאין שום נ"מ במשמעות הלשון בין שחיטה לטבילה וכיון דאין נ"מ בהוראת הלשון, הוא ג"ש טובה אף דיש שניי במבטיא, כמו גבי ושב הכהן ובא הכהן, דהתס נמי בהמעשה אין שינוי בין שיבת לבאה, דבאה הינו ונוא הכהן אל הבית, ושיבת נמי ובא הכהן אל הבית, אלמא דשחיטה לטבילה וטבילה שווין, דאין רק חילוף זיין בטית כMOVED, וא"כ ראי' דושחתה זהה ממש כמו זבח. ועיין שם בתוס' ד"ה ורב שמעון וכו', שכטבו דאם לא אשר יכול מטבחה לא גמר, משומש דלא דמי שפיכה לטבילה כמו שחיטה לטבילה, הרוי ג"כ מפורש לטבילה שחיטה שווין בעצם הוראתן להקשר הבע"ח שייה' ראוי לאכול משא"כ שפיכה. ולכאורה בלא"ה דבריו של הרמב"ז ז"ל נגד הסוגי' דריש השוחט דחקר הש"ס שחיטה מן הצואר מנין עד שטסיק ולטעמיך או ותו, שהייה דרשעה וחילדה וכו' מנ"ל, אלא גمرا, שחיטה מן הצואר נמי גمرا, אלמא דלאו מלשון דושחתה נשמע דכתיב הרמב"ז, דמקובל אצלנו לדשן ושותט הכרת סיימי הצואר, ולא כmesh"כ רשי ז"ל דהלהם"ס הוא ועיין תויו"ט פ"ב דזבחים דגמירים לאו הללמ"ס אלא קבלה בעלמא מדור דור, וכן הנ' ה' דברים הפטולים בשחיטה מלשון ושותט וזבח נלמד כאשר אבא בהאי פותיחה במ"א. ורשי ז"ל בעצמו כתוב שם דדרשה מפורש בקרא וכן פסול עקרו לדעת רשי' דאי מועט מושחת ולא וקרע, וכן איןך כאשר אבbar במקומו אלא דגס זבח כן הוא וכדמסיק שם בגمرا גם איזובחת וא"כ עכ"פ נפרק מה שעלה בדעת הרמב"ז לחילק בין שחת לאזבח. אבל שמע נא והטה אזען לשיטת הרמב"ם ז"ל בפירוש הענין הרם והנשא הלאה, ותראה איך כל דברי חז"ל שקולים באמזני משפט צדק, ואין בהם נפתל ועקש, וכל אחד ואחד מן התנאים איך למד המקרא לפוי שיטותו בחכמת אלקות אשר עליו. הנה דעת הרמב"ם ז"ל היפך דעת רשי' ותוס' דבקרא דשחוטין חוץ לא פלגי ריש' ור"ע כלל, ושניהם ס"ל דאתא קרא לאסור שחוטין חוץ בברker וצאן דחזי להקרבה אף שהוא חולין, כאשר מבואר בהלכות שחיטה פ"ד הי' ז"ל הטהורה: "כשהיו ישראל במדבר לא נצטו בשחיטות חולין, אלא הי נוחרין או שוחטין (האי שוחטין קאי על חייה ועופ) ואוכליו שארכ"ם, ונצטו במדבר שככל הרוצה לשחוט לא ישחט אלא שלמים וכו', עד סוף הפרק". הרי דפסק קר"ע דהוותר להם במדברبشر חוץ, אבל בקר וצאן הרואים להקרבה, לא היו רשאים לשחוט בחוץ אלא לנחור, או להביאם שלמים. זה הוא היסוד אשר הכל תלוי בו. ואע"פ שgam הרמב"ז ז"ל הלך בשיטה זו, מבואר במה שהבאתי ממנה, וגם בדבר הקודם שם בקרא דכי ירחיב ה' אלקיך את גבולך כתוב כן מ"מ לא זכה לפרש הסוגיות ע"פ הקדמה אמותית זו על נכוון כמו הרמב"ם ז"ל. הנה אי גם ר"ע ס"ל דשחוטין חוץ גם בחולין נאסר להם במדבר, א"כ הרא דוכי ירחק מך וכו' וזbatchת מברך ומצענק גם לדידי' אתא להתר למס הזביחה בחוץ, ולא למצוות על הזביחה אלא כיוון דס"ל דבקרא דבשר תאوة לא אתא להתר בשר תאوة דלא אתרס כלל, ע"כ דבשר נחרה הותר להם במדבר וכיוון דמצטרך עתה להתר להם זביחה בחוץ משומש ריחוק מוקם, מכל דעתה נאסר להתר מטה זביחה דاشתרי להם עד עתה ולא דמהאי קרא ידיעו במדבר דנחרה מכשרת, דהא hei קרא בסוף ארבעים שנה נאמר להם, ועיין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל בסוגי' שם ד"ה שבתחלה, שכטב בשלמא לר"ע ז"ל מדמצטרך למצוות על השחיטה ש"מ דעת השטא לא נאמר דבר, וממילא נחרו ואכלו דודאי לא הרגו בקופץ דהו"ל נו"ט, וע"כ הייתה המיתה בסוגים א"כ ע"י נחרה עכ"ל. והנה

פתחה

פשוט ולא נכון הוא אלא הפשט והנכון הוא כמו שפירשו רבי בבריתאճאש צויתך הוא מאמר בפני עצמו וכאליו היה כתיבճאש צויתך לאזוח ונשפט תיבת לובה משום דלעיל מני כתיב זבחת וקאי נמי אשלה אכאר צויתיך, ולא קאי על זבחת דרישא דקרו דהוא התר ולא צוויי, אלא כאשר צויתיך לאזוח על פה, על הוושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה, כי באתי כאשר צויתיך מדבר על כלל האזיהה בכל בע"ח, ולא בברק וצאן בלבד דברך וצאן דאדרך באתי קרא, אהיתר זביחה קאי, והאי היתר לא בעי רק בקר וצאן שהיה נאסר בהם הזביחה בחוץ, דחיה ועוף לא היו באיסור זה, כמש"כ למעלה, דאך תורים וב"י, אף דעתית בהו איסור שחיטה בחוץ, הינו דוקא בקדושים ולא בחולין, וכיוון דעתה באתי כאשר צויתיך נאסר להם הניתירה מה לי בהמה מה לי חיה ועוף, ולא הזכיר רבי ה' דברים הפוסלים בשחיטה משום דהם כבר הי, שיערים בקדושים, ולא הוצריך עליהם הלכה חדשה, וגם נכללים מהם בכלל לשון הקרא דושחת וזבח כאשר נבר לKNOWN, אבל שיעור השחיטה לא נtabar חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך צוויי, רק לא מבעי בעוף דליתא בקדושים בשחיטה, אלא אף בהמה לא היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דאי"כ בקר וצאן דרוה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע היתה שחיטת חולין בברק וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי זבחת מביך ומאנך, אתה להתייר הזביחה בברק וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר זביחה משום ריחוק מקום, מミילא נשמעו דנאסר להם הניתירה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בקר וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בקר וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על היתר זביחה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיון במא דamar זבחת מביך ומאנך, ולכן כאשר צויתיך אי קאי איזבחת אין לו פירוש, כי על היתר זביחה לא בעי להראות מקום לקדושים, דפי דעת הרמב"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר זביחה בברק וצאן, ולא לצות על זביחה, מה זה דמרא מקום לקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצריך משום זאת לחלק בין שחטת לזבח, כדי שנוכל לאומר כאשר צויתיך בקדושים על אופן זביחת. ופלא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מביך ומאנך כאשר צויתיך בחיום קרבנו וко"י, לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבלדי שייה זבחון כאשר צוה מתחלה בהיותם כולן קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' אינו מודוקדק כלל דהרי מהיתר זביחה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביחה, כי נחירה אשטריה להו וגם זביחה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם,ומי יתר איסור קדושים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או כמש"כ התוס' שם מדרש דשלבי בשלך, אבל החולין דלית ב' הני טעמי, אף דחיבbert על זביחה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בהז' בסוגי' דחשוחת בשבת מש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקרא, איפלו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סייננס מפעל וזבח, ומתרפרש אני מתיר לך זביחה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמעו איסור נחירה מכללא, אבל צוויי מפורשת על זביחת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו דלכטוב רחמנא ושחטה, ולא בעי כאשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביחה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על היתר שחיטה והאיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

טרופת, מזה הכרח רק שמשמעותה אחרת שאין לה שייכות לשפיקות הדם אסורה אבל שפיקת הדם גופי אפשר דשרי בין בסמנים ובין בלב. נמצא עכ"פ דגס לב"ג נאמרה הנחירה זהה שנאסר להם לאכול בשר נפשו דמו ונשנית בסיני בקרא דאמבה"ח, דפירוש שנייהם איסור אכילת הבשר בלי סילוק דם הנפש ממנו, והן הן דברי ר"ע דאמר, שכאן אסור להם בשר נחירה, שהותר להם עד עתה מקרה דלא תאכל הנפש עם הבשר, דמשמע הא אם תוכיא הנפש מן הבשר תאכלנה.

והנה לפי פרשי ז"ל דלר"ע קרא דשותי חוץ רק בקדושים כתיב, הרי דזבחת לר"ע הוה צוויי על זביחה, וממילא כאשר צויתיך הפריש כmo בקדושים, דעת עתה היתה זביחה רם מצוח בקדושים, כי גם קדושים אם היה נותר אותם, ניהו דנספלו אבל נתהרו מידי נבלה, והיתה השחיטה עניין עבודה דוקא בקדושים עיין לב ארוי בסוגי' זו ד"ה ומידי דברי, דכ" דבמדבר היתה השחיטה עבודה ופסולה בז'ר) ולכן אמרה תורה עתה אני מציך גם על שחיטת חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך צוויי, רק על בקר וצאן שדבר בהם הכתוב, ואיפלו נרבה צבי ואיל מכך היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דאי"כ בקר וצאן דרוה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע היתה שחיטת חולין בברק וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי זבחת מביך ומאנך, אתה להתייר זביחה בברק וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר זביחה משום ריחוק מקום, ממיילא נשמעו דנאסר להם הניתירה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בקר וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בקר וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על היתר זביחה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיון במא דamar זבחת מביך ומאנך, ולכן כאשר צויתיך אי קאי איזבחת אין לו פירוש, כי על היתר זביחה לא בעי להראות מקום לקדושים, דפי דעת הרמב"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר זביחה בברק וצאן, ולא לצות על זביחה, מה זה דמרא מקום לקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצריך משום זאת לחלק בין שחטת לזבח, כדי שנוכל לאומר כאשר צויתיך בקדושים על אופן זביחת. ופלא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מביך ומאנך כאשר צויתיך בחיום קרבנו וко"י, לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבלדי שייה זבחון כאשר צוה מתחלה בהיותם כולן קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' אינו מודוקדק כלל דהרי מהיתר זביחה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביחה, כי נחירה אשטריה להו וגם זביחה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם,ומי יתר איסור קדושים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או כמש"כ התוס' שם מדרש דשלבי בשלך, אבל החולין דלית ב' הני טעמי, אף דחיבbert על זביחה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בהז' בסוגי' דחשוחת בשבת מש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקרא, איפלו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סייננס מפעל וזבח, ומתרפרש אני מתיר לך זביחה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמעו איסור נחירה מכללא, אבל צוויי מפורשת על זביחת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו דלכטוב רחמנא ושחטה, ולא בעי כאשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביחה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על היתר שחיטה והאיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

בע"ח שידך דין השחיטה בזה לא סמך על ההלכה, ומפרשו בראש ההלכה דע"פ מודה בתורה מפורשים בקרה, וכותב דברך וצאן כתיב בהדי' זובחת מברך וצאנק, ע"פ דלהתיר הזביחה בחוץ אתה, מ"מ מכללא נשמע דברי לזובייה דוקא, דאל"כ למה תלה היטר הזביחה בריחוק מקום, והאי כאשר צויתך עכ"פ אברך וצאן כתיב בהאי קרא ודאי קאי וח"י לפנין מהיקש דצבי ואיל, וועף מדאיתקש לח"י לומר דעתך וח"י חד דינא אית להו דשיפקה של זה כזה במדבר בנחירה, ואחר שנצטו על שחיטה חולין בשחיטה, ודרשה זו מוכרת מן השקיל וטרוי' דהרי פריך למ"ד אין שחיטה לעוף מן התורהليل' מהיקשא דזאת תורה הבהמה והעוף, והא האי קרא במדבר נאמר שיש עדין הוטרה להם הנחירה, ע"כ לומר קושי' הש"ס hei מ"מ נילוף מני', דבכמה וועף חד דינא אית להו, ואם נתחדר מצות שחיטה שניים בשחיטה, וא"כ מכש"כ דיש למילוף מהי' וועף שכטובים יחד בשפיכה וכטוי' דשניהם שוים. והוא דלא פריך הש"ס מהיקש זה, הוא משום דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה דסובר דלע' שחויט חוץ לא נאסר רק בקדושים, וקרא דזובחת ציווי הוה ולא היתר, ע"כ ולמעט אתה עכ"פ חדא או עוף או חי', וכן לא מאי הש"ס להקשות דנילך עוף מהי' אבל אנן דמפרשין גם לר"ע דזובחת להתריר הזביחה בחוץ אתה, ומcáשר צויתיך אנו למדין אתה ציווי על הזביחה בכלל, באופן דיש לנו מקום להכנסי הכל בכלל הזביחה, למה לען ההיקש דזאת תורה הבהמה והעוף דיןנו מדבר כלל מהקשר איכלה, אם יש לנו ההיקש חי' וועף המדבר מהקשר איכלה, וממיילא כיון דאינו יודען מכח האי היקשא דהקשר איכלה חי' וועף שווין שפיר, אנו אומרים دائשר צויתיך, כולל הכל אפי' חי' וועף, ולמדין מן הלמוד מבואר שבזכים מ"ט ע"ב, וזה פירוש נכוון ופושט בהאי קרא דזובחת כאשר צויתיך אליבא דרבבי דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה ואשר פסוקין כוותי', והספרishi' שהביא הרמב"ן ז"ל דמפרש כאשר צויתיך בקדושים משום דАЗיל כמ"ד אליבא דר"ע דין שחיטה לעוף מן התורה אשר לדידי' מתפרש כאשר צויתיך בקדושים או דס"ל קר"יש לדידי' גם כן מותפרש כאשר צויתיך בקדושים ולמעט כייסוי הדם, מה קדשים בשחיטה בלבד כייסוי, אף חולין בשחיטה ובלא כייסוי, ואשר תראה לפניו הוא העיקר כי הספרי גם במ"א ס"ל קר"יש.

נמצא פסקן של הדברים, דעת התוס' בפירוש פלוגת ר"יש ור"ע נדחה לנמר', מטעמים שביארנו, ו דעת רשי' בפלוגת' זו הו אדעת המ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה אבל דעת הרמב"ם הו אדעת רבבי בפלוגות' דרי"ש ור"ט דלשניהם יש שחיטה לעוף מן התורה, אבל פליגו אי השחיטה מ"ע או רק רתק להלו דרביה, דלי"ש דברשר נחירה לא אישתר כלל השחיטה ואפי' בקדושים אינה מצויה אלא תיקון והקשר הבע"ח לאיכלה, ואפי' אם נאמר דמצווה הוא בקדושים, רק מצד מצות הקרבן הוא, אבל לדעת ר"ע דוחנירה התורה להם במדבר, היהת השחיטה בקדושים במדבר מצויה מיחודה, ואחר שננכנו לארץ נעשה מצווה גם בחולין, ונאסר להם בשר נחירה, ומזה נפרק דעת הריצב"א בתוס' שביעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל נבלה דס"ל, דזובחת לאו עשה אלא תיקון להלו הוא כמו תזבח ולא גיהה עי"ש, ודבריו סותרים דברי ר"ע דהלהכתא כוותי' לגביה ר"יש, דהא ר"ע אומר זובחת לאסור הנחירה אנטא שהי' עוף מה"ת, רבוי דדרש כאשר צויתיך והוא רק הללמ"ס, וכן פסקו הרמב"ם בחיבורו ריש הלכות שחיטה, וא"כ מכאן צ"ע על דברי הרמב"ם בתשו' ובסה"מ לרמב"ם שסובר, דהללמ"ס מד"ס וצע"ג עכ"ל הגאון ז"ל, ובמחכ"ת לא דק כי אמרת שרביבינו ז"ל פסק שם בה"ד כרבוי ומפרש כאשר צויתיך קאי על כל הלכות שחיטה לידע באיזה מקום שוחטין ובמה אריך לשחוט וכו' אבל הא דבאיזה מני

ורגהן האי ר"י בר פנחס דיליף מושפק את דמו דאל"ע מה"ת הוא ממש כר"א הקפר ס"ל כמ"ש בגמ', אלא שהעמיד הדין הלאה על הקרא דושפיך את דמו הנامر לישראל במדבר, דלר"ע אנטירה רקי' הון בח' והון בעוף, וכמש"כ נמי רשי' ז"ל בסוגי' דבר טרואו, וכונתו אינו למדוד מהאי קרא לחודה. דין שחיטה לעוף מן התורה, אלא מקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ"פ ממועט חי' וועף, שלא בעו שחיטה, אלא דיש לנו שתי היקשות חדא צבוי ואיל לבקר ואן, שהוא היקש שנאמר לג' במשנה תורה אחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, וש' לנו עוד היקשא דזאת תורה הבהמה והעוף שהוא בויקרא, והנה האי היקשא עכ"ר לר"ע אתה, דבכמה בנהירה כמו עוף, אלא כיון דאיתקש להדי' ה'ה דלאחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, אפשר למילך לעוף דעתה בשחיטה כמו בהמה מכח האי היקש עצמו ולא נמעט מברך וצאן אלא חי' ולכן אמר כיון דכאן כתיב נחירה בח' ובעוף, וא"כ יש לנו היקש חי' לעוף וועף לח' ואות א"א שהי' שנחams בשחיטה דא"כ פרטא דברך וצאן אצל זובחת מאיתך למעט, אלא עכ' איזלן בתר היקשא צבוי ואיל לבקר וצאן, ולא בתר היקשא דזאת תורה הבהמה והעוף משום דושפיך אצל עוף כתיב, ומסתבר יותר להניח הנחירה בעוף, דסליק מני', מלוקמי את' דרוחוק מני', כך מתרפרש השקיל וטרוי' מה דריך והוא עוף נמי איתקש לבהמה, והכוונה שנרבבה עוף ולא חי' דהקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ' למעט אתה או חי' או עוף.

ואם ננים אלו הדברים, תראה איך צדקנו פסקי הרמב"ם שכטב בראש ה"ש ז"ל: „מצות עשה שישחות מי שירצה לאכול בשר בהמה חי' וועף ואחר כך יאכל, שנ' זובחת מברך ומצאנק ונאמור בבבורי בע"מ, אך נאשר יאכל את הצבי ואת האיל, הא למדת שח' כבבמה לעניין שחיטה, ובעוף הוא אומר אשר צוד חי' או עוף ושפיך את דמו מלמד, ששפיכת דם העוף ששפיכת דם הח'", עכ"ל. ורבים תמהו, איך מביא על שחיטת עוף, לפותא דושפיך את דמו, אשר מהאי קרא נשמע להיפך בשעלמא סגי' וכמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה, ולמה מיאן הרמב"ם להביא הדרישה דזאת תורה הבהמה והעוף, או דרשא דבר בקרה, דהטיל הכתב עוף בין בהמה לדמים, והוא קושי' התוס' על הש"ס, מהו אמר רבוי היה, ולא אמר כהני תנאים דלעיל, ותירוצים דנימאה לי למ Zhao דרביבי סבר יש שחיטה לעוף מן התורה לא יעיל לתרץ לשון הרמב"ם דאיינו מביא כלל הא דרביבי, אלא ממציא לצמותו לפותא חדשה, אבל לפי העצתינו דבריו הקדושים מזוקקים כצרכו כסף ומוכחים מן השkol וטרוי', דהנה מהא דרביבי שפיר שפיך שחיטה לכל בע"ח בדרכך וرمז, دائשר צויתיך סתמא כתיב וקאי על ציווי הזבירה, מ"מ לא מקרי מפושט בתורה חי' וועף, אלא אבל אברך וצאן, עכ"פ מכללא נשמע דיש עליהם מצות זביחה כיון דהוצרכה התורה להתריר הזביחה בהם בריחוק מקום, אבל לומר دائשר צויתיך קאי אכל בע"ח אין מוכרת, דאפי' אי לא קאי רק על אברך וצאן נמי שפיר מתרפרש בקרה, דגס אברך וצאן צריך ציווי חדש על השיעור של ב' סימנים כאשר נפרש לפניו בס"ד, וא"כ הא נופא דנאמר دائשר צויתיך כולל גס וח' וועף אינו אלא הללמ"ס, ועיין בש"ס ווילנא בהגנות ר' דוד לורי' ז"ל על הא דקאמר בגמרא רביה היא ז"ל: מאן תנא דפליג וסביר שחיטת עוף מה"ת, רבוי דדרש כאשר צויתיך והוא רק הללמ"ס, וכן פסקו הרמב"ם בחיבורו ריש הלכות שחיטה, וא"כ מכאן צ"ע על דברי הרמב"ם בתשו' ובסה"מ לרמב"ם שסובר, דהללמ"ס מד"ס וצע"ג עכ"ל הגאון ז"ל, ובמחכ"ת לא דק כי אמרת שרביבינו ז"ל פסק שם בה"ד כרבוי ומפרש כאשר צויתיך קאי על כל הלכות שחיטה לידע באיזה מקום שוחטין ובמה אריך לשחוט וכו' אבל הא דבאיזה מני

פתחה

ובפוסקים רק התז' הראש וכדומה דוחה נבללה, ולא זכרו גם ביצה כל דם הנפש דהפרכוס לאו כלום הוא, משומש דקשה לעמוד על הדבר דדם הכוнос בלב נמי דם הנפש מקרי, עיין רמב"ם פ"ו הלכה י' ממ"א, וכן תלו גם הכלש נחרה במיתה ממש, ולא בשיעור הוצאה הדם וכן מסתבר לאמר דושפך את דמו בעין במקום שעלול לצאת רבוי הדם בשפיכה, והוא במקומות הסימנים כאשר בארנו בעיקר א' וזאת נקראת נחרה. ומעתה איך נאמר דעתה נחרה שלא נצרה בתורה מתרת בל' הוצאה דם הנפש המפורש בקרא, אלא ובין יציאת כל דם הנפש או מיתה שע"י נחרה, והוא שימות הע"ח עכ"פ בתוך מעל"ע. כי כן יש ללמד מדיין עבד לנו ענני דאמירה תורה, שאמ מות תחת ידו נקם ינקם, ואם יום או יומיים יעמדו לא יוקם שאמרו חז"ל שהוא שיעור מעל"ע, הרי לכל שמת בתוך מעל"ע מחמת הכתו, מקרי מות תח"י ולאחר מכון הווה מיתה בידי שמיים בהגרמו, שלא חייה התורה על זה בעבד לנו ענני וא"כ בנהירה דבעין מיתה שע"י נחרה פשוטא לכל שלא מת אלא אחר מעל"ע דמיתה צו נבללה מקרי ולא נחרה. אבל משיחתה המתרת מיד, לא איכפת לנו אם ישחה אח"כ כמה ימים. הרי דאיכא בשיחיטה קולא גдолה, משא"כ בנהירה אט שהה מותה מעל"ע או יותר קודם שיצא דם הנפש, לא אשטרי במדבר וכשנכטו לארץ אשטרי ע"י השיחיטה המתרת מיד. ובגינט ורדים נתקשה איך אפשר דייצנו מקדשה חמורה לקדושה קלה דהפרכסת היהת אסורה קודם מתן תורה (וגם במדבר אליבא דר"ע) ואח"כ אשטרי כי גם בכח"ג שיך מי איכא מייד כמבוואר בסנהדרין נ"ט ע"א, וניחא לי באמרו דכיוון דעת"ש שנטקדשו במצב שיחיטה אט אין זאת יצאה מקדשה חמורה לקדושה קלה. אבל בחבورو פרמ"ג סיימן כ"ז נתקשה טובא מנ"ל לח"ל הא היהת דהפרכסת דלמא רק להחמיר צotta תורה ליזוח ולא לנחוור אבל להקל להתר אייסור אבמה"ח בעודה מפרכסת מניין לנו, ולא מצא מענה לחומר הדבר, אלא לדעת הרמב"ם ז"ל דדרשין מלא תאכלו על הדם שלא לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה (סנהדרין ע"ג ע"א) שהוא דרשנה גמורה ולא אסמכטא, הרי נשמע משם דהשיחיטה מתרת מיד. וופר אני תחת כפות רגלי הפרמ"ג ז"ל, אבל במחכ"ת לא נאה לו אמר דבר זר ומזר ערaza, כי כבר הודיעתי כי כל גדול הוא שדרשות חז"ל נבנו על סברתם ושכלם של אלקי שביהם, ומעולם לא הכניסו בפסק דבר המתנגד אל הדעת והשכל הישר, ואם כן הוא בכל הדרישות מכ"ש בדרישה כזו, אשר בפסק זה דלא תאכלו על הדם שהכניסו בו כמה עניינים כמו לא תאכלו בשר ועדין הדם במזרכ, שאין מברין על הרוגי בי"ד, שסנהדרין שהרגו את הנפש שאי טועמן כלום באוטו היום, גם אמרו שם, אתה לא אחרה לבן סורר ומורה ועל כלם אמרו דין לוקין משום דוחה לא שבעללות ועי"ש בהגות מצפה איתן, שהביא בשם תשוי הרשב"א והרמב"ן והרבא"ן ז"ל שאפילו למ"ד לוקין על לאו שבעללות גורעו משאר לאור בכללות ולא לקו, משום דכללו רק ברמז עניינים שונים ומעתה איך יעלה על הדעת דסמכו חז"ל להתר מכך דרשת בפ' קדושים נכתב ובמדבר נאמר, אז עדין לא נצטו על שיחיטת חולין ולא הותר להם מפרכסת, ואיך TABA אז זהה ראי דלא נצטו כו"ז, לאו מפורש בתורה שגם ב"ג מוזהר עליו אם לא שידעו ממ"א דהשיחיטה מתרת מיד, ותדע עוד דהרי האי קרא דלי"ת על הדם דהנחרה מותרת מיד, לאו דתיבה אלא מושפך את דמו דכתיב גבי כס"ד בחיה וועף, למד ר"ע דבמדבר סגי להו בנחירה בعلמא, וכן מלאו דלא תאכל הנפש עם הבשר ומיאק בשר בנפשו לא תאכלו נשמע, לכל שהוציאו דם הנפש ע"פ שifarcsht הרוי הפרקוט אט אלא כמו לאחר שהתני הראש דהוה צאנב הלאטה כי מקריא מלא דבר הכתוב כי הדם הוא הנפש וכל שיצא הדם יצאה הנפש. עיין ברמב"ם ריש פ"י מהל"ט ווא"שכ' ז"ל: "הדים שמנוי מן המשקין הוא הדם השותת בשעת שיחיטה וכו' אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעידיין חיים הם וכו'" עכ"ל, הרי דלאחר שייצא דם הקילוח ושותת כבר כתית יחשב, ע"פ שעדיין מפרקס צוין שייצא דם הנפש. ומה שהוזכר במשנה

שעד עתה בשיחיטה, וכך שנהירה הייתה תיקון ולא עשה, כמו כן לר"ע ע"פ דבקדשים עשה הו, אבל בחולין שנצטו עתה עלי' אינה מצה אלא החלה הקשר בהקשר, אלא דהא מנ"ל לר"ע, דלמא באמת למצוה צייתה התורה על הזיהה בחולין כמו בקדשים, דהרי אינו דומה לתזבח ולא גizia, ועיין בש"ת ק"ד בעל כתב סופר זצוק"ל י"ד סי' ס"ט שהביא שם קושי' עצומה שהקשה ג' אבוי החת"ס זצוק"ל, על הא דס"ל לר"מ דנותן טעם לפגמים אסור, ויליף מגיעולי נקרים, והוא דכתיב לגר תנתנה בנבלה דרשינו מניין הרاوي לגר קרויה נבלה מוקי ר"מ בסРОת מעיקרא, והקשה דהא איכא איסור עשה דאייה זבוחה זודאי קדמה לסרחו, ותירץ הוא ז"ל, דהאי דינא אי איכא איסור עשה דאי"ז תלי בפלוגת' דרי"ש ור"ע ואולי ר"מ ס"ל קריש עי"ש, והגאון ז"ל יפה כיוון דודאי תלי האי דבר בפלוג' דרי"ש ור"ע, ונפרץ הריצב"א כמו שביארנו, ומשי' דר"מ אولي קריש ס"ל, אין זה ספק אלא ודאי הchein הוא, דר"מ קריש ס"ל כאשר תראה מבאר לפניו בעיקר הבא. ומכח כל האמור תראה כמה הlectedה גבורתא תלוי בפלוג' ר"ש ור"ע לדעת הרמב"ם, וכן יש נ"מ עוד לעין אח"א וכי המבוואר גם פלוג' נותן טעם לפגם תלי בזה, ועוד נפקותא כאשר נbaar לפניו בס"ד.

ומה שיש מן העיון אי השיחיטה עשה הו, מניין לנו דאוכל בשר שאיני כאוכל נבלה ובלאו דnablella קא, דלמא רק איסור עשה דאי"ז איכא עלי', אבל הנחרה גם עתה שנאסרה לאכילה מכח האי עשה, מ"מ מטהרת מידי נבלה, ביאור דבר זה יבוא לפניו א"יה בעקרים הבאים, גם תראה איך מתרש הקרא דבשר תאוח לר"ע אשר נראה כמו יותר למורי כמו שהקשתי לעיל.

עיקר ב' השיחיטה מותרת מיד והנחרה אחר יציאת נפש

שנינו בברייתא דף ל"ג ע"א, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה, חותק כיitzתبشر מבית טביחתה וכו' וממתין לה עד שתצא נפשה ואכלו, הרי דהשיחיטה לא דיאשה מיתה שלל ידה לא מקרי נבלה, אלא שמלקט גם איסור אבמה"ח ומתרת מיד, ע"פ דכל זמן שifarcsht הרוי הואichi לכל דבריה וכמו ששנינו בראש העור והרוטב, דחשוחת בהמה טמאה עד שתמות, אבל בטהור השיחיטה מותרת מיד. ולדעת הר"ר שמעי' בתוס' בשמעתין פ"ד ע"א דהה בעין העמדה והערכה, לכל מיל' חשוב העב"ח כמו ע"י השיחיטה הכתשה. אולס בנחירה אמרו שם בגמרא, דלכרי בנהירה סגי לי' ובmittah תלי מלטה, וכל שלא מותה עדיןאית בה אבמה"ח, ולאו דזוקא לנכרי אלא אף לישראל במדבר שהותר להם הנחרה אליבא דר"ע פשיטה דלא התירה הנחרה מיד קודם שתצא נפשה, וכו' כ הפלתי ז"ל בסימן כ"ז אות ב'. והוא מוכrho דהלא נחרה לא כתיבא אלא מושפך את דמו דכתיב גבי כס"ד בחיה וועף, למד ר"ע דבמדבר סגי להו בנחירה בعلמא, וכן מלאו דלא תאכל הנפש עם הבשר ומיאק בשר בנפשו לא תאכלו נשמע, לכל שהוציאו דם הנפש שרוי, וכמש"כ לעיל בעיקר א', וכו' דבעין לאחר שהתני הראש דהוה צאנב הלאטה כי מקריא מלא דבר הכתוב כי הדם הוא הנפש וכל שיצא הדם יצאה הנפש. עיין ברמב"ם ריש פ"י מהל"ט ווא"שכ' ז"ל: "הדים שמנוי מן המשקין הוא הדם השותת בשעת שיחיטה וכו' אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעידיין חיים הם וכו'" עכ"ל, הרי דלאחר שייצא דם הקילוח ושותת כבר כתית יחשב, ע"פ שעדיין מפרקס צוין שייצא דם הנפש. ומה שהוזכר במשנה

כך ע"ה מכיה ובועל ואינו ממתין עד שתתפוייס, ובעל נפש ודאי לא יעשה כן, רק מי שאינו יכול לעמוד על יצרו נגד תאותו, ולכן מטיים שם הפרשה ואכלת בשעריך בכל אות נפשך ר"ל דשני דברים הותר לך אחות לאכול בשעריך חולין הנשחתין ומ' שיצרו מתגבר עליו שלא יוכל להמתין עד שתצא נשפה, יוכל לאכול מיד בכל אות נשפה.

וראה זה דבר נפלא איך מפורש דבר זה במה דעתך באקדישין דף כא ע"ב, והוא מבירית' שמחות דביפ"ת לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר. וモטב שיאכלו ישראל בשורת תמותות שחוטות, מלאכל בשורת תמותות נבלות, ורש"י פירש שם דקאי על מסוכנות וקריות תמותות שחוטות - וממי לא יפלא על פירוש זה, חזא דמסוכנות היתגר גמור הוא ורק יחזקאל מתפרק שהחמיר לעצמו שלא לאכול בשורת כוס כס. ואיך מדמה זאת ליפ"ת שהתרה תורה בקושי כנגד יצה"ר, ולא עוד אלא דאייה דמיון יש בין הני תרתיDKמדמה אחדדי, אבל המעיין שם במס' שמחות יראה דקאי שם על הפלוגת' דלא"ק צרייך להמתין ביפת תואר ג' חדש ואחר כל המעשים המבוארים בפרשה מותר בה, ורשב"א אומר דע"פ שאינה רוצה מטבחה ומשחררה ומותר בה מזיד, וע"ז קאמר שם דמותב וכו', והגירסה שם משובשת קצת עי"ש. הר"ד דמדמה לפ"ת תואר שאינו רוצה להמתין עד אחר כל המעשים, לשורת תמותות שחוטות, וע"כ כפירושנו שגם אכן מירי באינו רוצה להמתין אחורי השחיטה עד שתצא נשפה, וחוטך צית בשורת מבית טביחתה, או מותיז את ראשה, וקרי לי' בשורת תמותות שחוטות דעתך בי' תרתי - ובזה נסתלקה גם כן הקושי העצומה שהוקשו כל המפרשים על פרש"י ושיטת הראב"י ריש פרק השוחט, שאסור לעשות גיטרא אחר השחיטה מטעם השחיטה עצמה, והוא נגד המשנה דלקמן דשחט והתייא את הראש דשחיטתו כשרה. ולפי הנ"ל ניחא דודאי מושחת נתמעט גיטרא דפסולה, אלא דהתורה התירה כשנכנסו לאץ כנגד יצה"ר כמו לפת תואר, וכן באמת צרייך לאחר שלא להניח לדקור בסיכון תוך החות אחר השחיטה מטעם השחיטה עצמה דלקתחה צרייך להמתין שתמאות ע"י השחיטה ולא ע"י התזת הרاش.

וכל זאת אליבא דר"ע דנתחודה עשה לזבחו כשנכנסו לארץ, ונתחדשו עמה קולא זו דשחיטה מותרת מיד, אבל לר"ש דמעולם לא התורה הנחרה ומיד במתן תורה היתה השחיטה נבלה כנחרה לר"ע, ואדרבה במדד נאסר להם בשורת תואר מכל וכל, וכשנכנסו לארץ הותר להם בשורת תואר, וע"ז אתא קרא דבעל אות נפשך תאכל בשורת דהיינו בלי הקרבה, א"כ על הא דשחיטה מותרת מיד אין לנו שום לפופטא, והוה השחיטה לר"ש כמו נחירה להר"ע תיקון נבלה, ולא התר אבמה"ח - והנה כבר הוכתבי לך בעיקר הראשון דר"מ קריש"ס ס"ל ע"כ, דהרי הוא סובר בע"ז דף ס"ז ע"ב דנותן טעם לפגס אסור, ומוקי קרא דنبלה בסרוכה מעיקרא, וזאת דוקא לר"ש דליקא עשה דאייה זבוחה, אבל לר"ע דאיכא כאשר צויתך לעשה, אין במצוות להיות סרווח מעיקרא כיון דבעודו בمعنى אמו איכא הא夷 עשה, ועינוי בסוגי דטל"כ פשחים מה' במרהש"א שם שנטקsha למזה הזרכץ הש"ס שם לעשות ג' פלגותות בין ר"מ ור"ש ור"ע, ולהחדש דר"ע ילי' טע"כ מגעולי עכ"ים איתלי' דלא אסורה תורה אלא קדרה בי', ולמה לא ניחא לי' למימור דר"ע כר"מ דנותן טעם לפגס אסור, ולפי הצעתנו תורה כי ר"ע ע"כ ס"ל נונן טעם לפגס מותר, דהה לא מazi מוקי קרא דنبלה בסרוכו מאיר ע"כ צויתך לעשה איכא מעיקרא עשה דאייה זבוחה.

ועתה אנחנו מקום אחר להראות, כי ר"מ קריש"ס ס"ל ולית לי' דשחיטה מותרת מיד. כי בהמה המקשה פלייג ר"מ וחכמים, אי בן ט' חי ניתר בשחיטה אמו או לא. והנה התר שיליל ע"י השחיטה

ועיין בסוגי מש"כ מזאה. ועכ"פ דברי הפרמ"ג תמורהין.

וראית בתשי' ק"ד בעל הכה"ס "יל חי"ד סימן י"ז שנטקsha ג' כ' מנין יצא לחז"ל דבר זה, דשחיטה מותרת מיד אע"פ שהיא חי' לכל דבריה, וכותב שנטקsha הרבה על הדבר, ונכנס שם בפרצה דחויקה ללמידה דבר זה מהיתר בחודשי ל�מן בסוגי' בניינים על הקדמות רעוות אשר תראה בחודשי הלכה דאיין מזמין דף לג' ואין עת האסף פה. ואני בקונטרסי הלכה למשה העלמי דבר הנוטן להשמיעו, והוא דגלל ממה שאמרה תורה כל בהמה תאכל אשר מזיה לפינן בראש פרק בהמה המקשה דבנ' ט' חי הנמצא בהמה ניתר בשחיטה אמו, ואם נאמר דבשחיטה לא סגי עד שתמאות, איך נותר הولد שלא מות ולא ימות עלעולם מחמת שחיטת האם, ודוי לולד להיות כאמו, וזה נכון מאד, אבל גם אלה מומו עמו, כי גם היתר שליל בעמי אמו בב"ט חי לא דרשו אלא אחר שידעו ממק"א דהשחיטה מותרת מיד, אבל פשיטה דלא חדו שבר גודל כזה, מכח האי דרשה דע"פ דהוא דרשה גמורה, הר' תורה דר"מ חולק ומוקי לקרה לבן ט' מות ולא חי, או בן ח' חי דהוא כמות וכאחד מאבריה אבל להתир בן ט' חי איי כאן הכרח גמור.

אבל דע כי גם בה פליגו ר"יש ור"ע, כי הקרה דבכל אות נפשך תאכל בשורת אשר ממנו דרש ר"יש דהותר להם בשורת תואר שנאסר להם עד עכšíו, הוא לר"ע מיותר לגמרי, כאשר נתבאר למעלה בעicker א'. והוא דבר שא"א, ولكن צריכין אנו למשכנא נפשנא למצוא איזו דרשה לר"ע בקרה המיותר להזאה, ותל"ית מקום הניחו אביבי להתגדר בו והוא.

דינה כל זמן שהנחרה הייתה מכשרת לא היה המתואה לאכול בשורת ציריך להמתין על המיתה כי היה רשאי לעשות גיטרא ואדרבה כל שמהר להמית את הבע"ח שלא ישא הרבה בהוצאות דם הנפש עדיף טפי. אבל בקדשים שנטקו על השחיטה נאסר להם לעשות גיטרא כי היא המחלקת בין שחיטה לנחירה שנייהם בסוגים, אלא זו בדרשה, וזה במשמעותו רשי' ז'יל' בריש השוחט בפי' דברי הש"ס שאמרו דושחת וזבח, אותו但不限于 גיטרא, והוא האמת לאמתה של תורה כמו שתראה בדבוריינו אלה. וכן בדבר מי שאינו להוט כ"כ על אכילתיו היה מביא שלמים ושותם ורק אחר כל המעשים קבלת זוריקת הדם והקטרת אימורים זכו משלו גבוח לאכול בשורה. וכי שatab הרבה לאכול בשורה נוחרו מותר בה מיד דהרי יכול לעשות גיטרא אם רצח שימות הצע"ח ומותר לשנכנסו לארץ ורכטה התורה לאסור הנחרה ולקדשנו מיד. ועתה לשנכנסו לארץ ורכטה התורה לאסור הנחרה ולקדשנו במצבה שחיטה גם בחולין, וגם למי שאינו רוצה להביא לאוהל מועד אפיקו אינו רחוק, כי תואה נפשו לאכול בשורה ואינו רוצה להמתין עד שנעשו כל המעשים החריכים בקדשים, רק ריצה למלאות תאות נפשו מיד לכון התירה התורה כנגד יצה"ר להתיר אחר השחיטה לעשותה גיטרא אמש' ז'יל', דשחיטה כאמור ז'יל', דשחיטה מותרת מיד, וממילא דמצוי חותך גם בעודה חי' מבית טביחתה. וכן דברה תורה כאן נגד שטי כתות, כי ירחק ממק' המקומות ואמרת אוכלה בשורת תואר הכת אשר הייתה מביאה שלמים אם לא שנותר רק המוקם, ועוד כת שני' שתאמר, אוכלה כי תואה נפשך לאכול בשורה ולהוט אחר אכילתיו עד שקשה לעמוד על נפשו להמתין כלל, מ"מ אמרה תורה וזבחת כאשר צויתיך ולא תנchorה, ולעומת המתואה אמר דאיינו צריך להמתין עד שתמאות רק, בכל אות נפשך תאכל בשורת מיד, כי השחיטה מותרת מיד, וממילא נשמע שגם גיטרא אחר השחיטה לית לנו בה, אלא הדבר זה לא הותר אלא כנגד יצה"ר והוא ממש כמו לפ"ת דדברה תורה כנגד יצה"ר וכעין שאמרו בפסחים מ"ט ע"ב מה ארוי דורס ואוכל ואינו ממתין עד שתמאות,

פתחה

כולה בנסיבות לא דניהו וכך תידק רק עשה הוה על הזביחה, אבל הלא דל"ת כל נבלה הנאמר ג"כ במת" ב' ראה אנדרה קאתא והוא ג"כ נתחדש שנכנסו לארץ ולכן לא נאמר לאו זה בפ' משפטים כמו שנאמר שם לאו דטרפה, כי באמת לאו דטרפה כולל טרפה ונבלה, דמי לא עסוקין בטרפה ארוי והמיתה בטרפה זו. והרי תראה ברמב"ם בפ"ד הי' ממ"א פסק דכל שני לאוין משני שמות אין מצטרפין חוץ מנבלה וטרפה הוואיל והטרפה תחולת נבלה הוה. הרי ע"כ דמלואו דטרפה שמעין גם הנבלה וגם ליקות עליו דהוה כמו בת מבת הבית דין זה כאשר ק"ז דין לוקין מה"ד, אלא זו ועוד יותר, אדם אין אתה אומר כן אלא דבעינן לאו מיוחד אונבלת, איך מצטרפ טרפה ונבלה יהוד דשני שמות הם - ומה שכתב הרמב"ם ז"ל שם בהלכ' ו' וז"ל: טרפה זו הוה האמורה בתורה זו שטרפה אותה חית העיר וכו' ואין אתה יכול לומר שטרפה אותה והמיתה אותה, שאם מתה הרי הוה נבלה, ומה לי מתה מחמת עצמה וכו', הא אין מיוחד אלא שטרפה ולא מתה עכ"ל הזהב אין כוונתו לשולט דטרפה ומתה אין בכלל לאו זה, דזאת לא נשמע מהוחצתו, כי מה שכתב אדם מתה הרי הוה נבלה אין הכוונה ונבלה כבר אמרה במק"א בפ' ראה, חדא הלא כמעט כל התורה נשנית במת' ומה קשה לי, ועוד דהלא מפרש בדברי עצמו בamaro, דאי' מה לי מתה מלאיה או שברתת חייה, אלא דר"ל דבשלמא אי הקרה מيري بلا מתה נמי, אי דבר הכתוב בהוה כאשר כתוב הרמב"ם ל�מן, וה"ה אם נתרפה ע"י סבה אחרת נמי אסורה, אבל אם נאמר דמיiri בהמיתה דוקא אין המיתה שע"י חית העיר ההוה, אדרבה המיתה מלאיה ע"י חיה או אפיקת הכהות הוא ההוה, באשר כל בע"ח עומד מות, אבל לא להיות נטרף ע"י חית העיר, ולא עוד אלא דלמא לא נקט נבלה סתם והיא כוללת כל מיני מיתות, וזה שאמר דאם מתה הרי הוה נבלה ולמה אסורה תורה טרפה בשדה ולא סתם מתה או נבלה אבל לעולם טרפה כולל גם הנבלה כנ"ל. ומעטה אם כוונת התורה בכלל דרבנן רק לשנות לאו דטרפה שנאמר בפ' משפטים, למה מאייר על הנבלה ולא על הטרפה. ובאמות כפי הנראה נתקשה הספר בזיה וקאמר דכל נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מניין ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה. והאחרונים האבני מלואים בתשובותיו, וק"ז בעהchat"ס ז"ל והמלבי"ם ז"ל, כולם כל או"י מפרש לפי דרכו לפי שנתקשה בענייהם. ופלא שוכלים העבירו ענייהם מן הפוטו בתכלית הפשטות, דהספרינו נתקשה לי למזה בתמ"ת מזהיר על הנבלה ובפ' משפטים על הטרפה דהוא תחולת נבלות, דעת' מה"ט לא הוזיר בפ' משפטים על הנבלה, מושם דהוא בכלל טרפה, ולכן לא מצא מענה ע"ז אלא לדרש כל לרבות את הטרפה באופן שהאהיר כאן ובפ' משפטים על שנייהם.

ובאמות הספרי איזיל בזה לשיטותי דהרי עייר א' הודיעתך דהספרי המובה ברמב"ן ז"ל על זבחת כאשר צויתיך דמפרש כאשר צויתיך בקדשים כרי"ש סובר, דבמדבר כבר נקטו על השחיטה, וא' הנחירה משעת מת' הוה נבלה, لكن לא מצא פירוש אחר בקרא דל"ת כל נבלה הנאמר במשנה תורה אלא דחויר ושונה הלאו דטרפה שכול נבלה וטרפה, ונשנית במת' מושום נתינה לגר ומיכירה לנכרי, כי רק במדבר שלא הים לא גור ולא נכרי אמרה תורה לכלב תשליקו אותו או שmorph שלב הינו נכרי עיין ברש"י עה"ת ובמקילתא ודוק. אבל לר"ע דס"ל דנחירה אשתרי. במדבר שפיר בעין הלאו דל"ת כל נבלה על הנחירה, שלילי לאו זה לא הוה בשער הנחירה אלא בעשרה דזבחת, ונתחדש האי לאו דnable ע"י העשה דזבחת, ולכן אמרה תורה על האי נבלה לתהה לגר או למקרה לנכרי, ועל הטרפה להשליכה לכלבים, כי נבלה וטרפה

אנו יליף שם בגמרה מקרה דפ' ראה, כל בהמה וכו' בהמה תאכלו - ועיין שם בחודשי ק"ז בעהchat"ס ז"ל, שהביא דבורי רשי' עה"ת בפ' שミニ, שדרש זאת מקרה דהtram דכתיב כל מפרשת פרשה וכוי' בהמה תאכלו, כתוב הוא ז"ל דכן נדרש בת"ב. ובמחלוקת לא דק שפיר, דהן אמת שבת"כ שם נדרש היהר שליל, אבל הת"כ עצמו שם מביא קרא דפ' ראה, ולא קרא דפ' שミニ, ועיין שם בקרבן אהרן דעמד ע"ז עיי"ש. ובאמת גם בפ' שミニ, מיותר האי תיבת בהמה, אבל שם לא כתוב כל בהמה וכו' בהמה אלא כל בהמה - וכבר כתוב הראש יוסף ז"ל בסוגי' שם, דל"מ דלא הותר ב"ט Chi שחיתת amo רק מות, לא יליף מבהמה בהמה רק מכל בהמה, אבל חכמים דילפו שליל ב"ט Chi דיקא מבהמה בהמה, דאפילו ב"ט Chi שהוא בהמה שלמה ויש לה שחיתת עצמה, דד' סמנים אכשר בה רחמנא אפ"ה תאכלו ע"י שחיתת amo - ומעטה הרי שלך לפניך דבקרה דפ' שミニ שנאמר עוד במדבר, דעתך לא נקטו על שחיטת חולין ולא הותר להם אסור אבמה'ח לא ע"י נחירה ולא ע"י שחיתת, לא רבתה התורה היתר לשיליל רק ע"י כל בהמה, ורק ב"ט מת או ב"ח דזוהה כמות, אבל בט"ח לא, כדי לולד להיות כמי, ובמו הלא בmittah תל"י מלת', ואיך נתיר ב"ט Chi שהורש בשדה - אבל בשונה תורה בפ' ראה אחר שנטטו על שחיטת חולין, והתחדשה ג"כ ההלכה דהשחיטה מתורת מיד, גם אישור אבמה'ח, נתוסף גם היתר שליל בט"ח, ולכן כתיב כאן, כל בהמה בהמה תאכלו, וזאת דעת החכמים דס"ל קר"ע וכחכמתא, אבל ר"מ דס"ל קר"ש לא מדייק האי בהמה בהמה רק כל בהמה, ואני מרבה רק ב"ט מות והבן הדבר כי הוא עמוק ואמת לאמתה של תורה.

והנה כבר כתבתי עייר הראשון, כי לר"ע שייעור השחיטה ב' בהמה ואחד בעוף הוא ג"כ נתחדש בהלה כשןכנסו לארץ, כאשר העיד רב' דכאשר צויתיך קאי על השיעור וע"כ דלית לי' כהני דרישות שלפנינו מזאת תורה השחיטה והעוף ומאות ראש שכך הוויא או ממה שהteil הכתוב עוף בין בהמה ודגים מבואר בראש השוחט מושום דhani תנאים כרי"ש ס"ל ול"ל כאשר צויתיך דאיתא על הללמ"ס אלא כאשר צויתיך בקדשים וא' כר' אלבא דר"ע דבעה האי כאשר צויתיך על ההלכה שייעור השחיטה בהמה ובעוף ע"כ דבמדבר גם בקדשים לא הי' שייעור ב' סימנים מעקב. והדבר נכון ומובן אליו דכיוון דבמדבר עדין לא הייתה השחיטה מתורת מיד רק לאחר מיתה שע"י שחיטה והוא עכ"פ תוך מעל"ע כאשר בארנו א' כר' שייעור למאי עמי, דאם באמות מותה בפ' סימנים מהמת ריבוי הוצאה הדם נמי שפיר דמיי ורק עתה שנטחודה ההלכה דהשחיטה מתורת מיד בעין לעומת זאת מעשה גמורה המיתה ע"פ רוב בשעה מועטות. - ורק עכ"פ הקדמה זו נבון דעת ר"ע במשנה דף ל"ב דסובר לפני חזרה בשחתת את הושט ופסק את הגרגרת או להיפך או שחת אחיד מהם והמתין לה עד שמתה דמחיי האי שחיטה סימן אחד לטהר מידי נבלה ואינה אלא טרפה (ר"ל אסורה באכילה) וממי כחכם יודע פשר דבר זה ומה סבר ר"ע לפני חזרה וקיבלה ההלכה מר' ישבע שכל פסול בשחיטה נבלה, ועיין במחר"ס לובלין שהרגיש ג"כ בפלא זה ולא העלה דבר - לכאורה' עלה במחשבה לפני דר"ע דס"ל דהטור נחירה במדבר הרי דנחירה הייתה מטהרת מידי נבלה וניהו דשנכנסו לארץ נקטו על הנחירה מכל וכל שלא טהר מידי' נבלת נקט סימן אחד בשחיטה וסימן אחד בפסק שניות ה' מטהר ולבוטה דר' ישבע נקט סימן אחד בשחיטה וסימן אחד בפסקה אלא דחויר מטהר וממילא דר"ע גם בפסק שניות ה' מטהר ולבוטה או שחתת סימן מהזה דוחק גדול נפרק ממה הנחירה מכל וכל שלא טהר מידי' נבלת נקט סימן אחד בשחיטה וסימן אחד בפסקה במתניתין או שחתת סימן אחד אלאandi דגס לר"ע עכ"פ סימן אחד בשחיטה בעי אבל

ר"ע קודם חזורה, ניהו דאför שנצטו על האביצה הנחירה גם נבללה, מקרה דלי"ת כל נבללה דקי על הנחירה ושהיתה פסולה, מ"מ לגבי שיעור השחיטה של ב' סימנים בהמה, שלא היה נהוג במידבר גם בקדושים. ועתה מת חדש בהלה, לא אתה הлечה זו אלא לעניין אכילה, כי הקרא דזובחת ואכלת אתה לפרש, אבל לגבי טומאת נבללה כל נשחת סימן אחד בכתירות, ומזה האי השחיטה תוך מעל"ע עכ"פ, נתורה מטומאת נבללה כי הלאו דלי"ת כל נבללה לא קאי אלא על נחricht ב' הסימנים, עד שהחיזרו ר' ישבע בשם ר' יושע שהיה לו קבלה, דהלה זוז דבעי ב' סימנים, קאי גם לפירוש הלאו נבללה, ולא רק עשה דזובחת.

ובא ואראך איך מוכרכה הדבר מלשון המשנה עצמה דקתו"י שhort את הושט ופסק וכו', או שחתט אחד מהם והמתינו לה עד שמתה. הנה האי והמתינו לה עד שמתה הוא לכוארה שפט יתר למורי, דPsiṭṭia דרכ לآخر מיתה מצי מסטמא משום נבללה, דהה משנה מפורשת היא בריש העור והרוטב, דאפיילו שחתט ב' סימנים בטמאה אינה מטמאת טומאת נבלות כ"ז שהיא חייה, ומקרה מלא דבר הכתוב כי ימות מן הבהמה, עיין לקמן ל"ז ע"א, וכן כתני בפרק קמא שחיתות נכרוי נבללה ומתמא במשא, ולא כתני אחר מיתה דהאי והמתינו לה ודאי אין לו פירוש, והולל" ומותה אם רצח לשולול נטה מטמא, משום דקסמק על מה דקתו נבללה ובמשא. ולא עוד אלא כתני שחיתות נכרוי נבללה ומתמא במשא. אבל לפפי העצינו דבר גדול ממשמעינו באזה דכיוון דכל עצימות סברת ר"ע לטהר בסימן אחד הוא משום דשחיטה במידבר וכן בנחירה לא היה השיעור מעכב, כיון דבmittah תלוי, ממילא נצמה מזה,adam אחר השחיטה או הנחירה קודם יציאת דם הנפש, היה הרוגה בהכאה דלא שייכא למשעה השחיטה ונחירה, אינה נתרת אלא נבללה תחשב כמש"כ למלعلا, אמרו מעתה אם נאמר דआ"ג דנתחדשה הלהקה דבעינן שחיטה אחד להתריר, מ"מ סגי סימן אחד לטהר כנ"ל, כי לאו נבללה לא אתה אלא הנחירה או אכולה שחיטה בסיסי אחד דאתה הלהקה ובטלה בימה שאמרה דבעינן דוקא ב' סימנים, לא אתה אלא לאסור באכילה ולא לטומאה, כסבירת ר"ע קודם חזורה, ממילא adam הרוגה ולא המתינו לה עד שמתה נבללה גמורה הו, שלא נאחז החבל בתרי ראשין, לאמר דהשחיטה בסימן אחד מטהרת כמו שהיתה במידבר, ווטהר גם אם ירגנה בקופץ אח"כ��לאו של עתה שנתחדשה ע"י שהוצרכה הלהקה ב' סימנים, וכן בדיק אמור דדוקא בהמתין לה עד שמתה פlige ר"ע ומתרה, אבל בהרגנה אחר שחיטת סימן אחד מודה דמטמא נבללה גמורה הו והבן.

ועפ"י אלה הדברים תראה איך פלוגתת ר"מ וחכמים במשנה דלקמן דף ע"ד ע"א במצבה ב"ט כי אי ניתר בשחיטה אמו או לא תלוי" ג"כ בפלוגתת ר"ע ור"יש, דבר כתבתי לך בעיקר הראשון דר"מ דאית ל"י נותר טעם לפגמים אסור ע"כ דכרי"ש ס"ל, דליך עשה בזביחה רך תיקון נבללה וממילא דהשחיטה אינה מתרת מיד, אלא לאחר מיתה שע"י שחיטה. וכך ב"ט כי אי ניתר בשחיטה אמו או מחמת שחיתת האם, דידי ולוד להיות כאמן, והאי ולד לעולם לא יותר או ב"ט כי דהוה כמת, אבל חכמים כר"ע דהשחיטה מתרת מיד וכן גם ב"ט כי נותר עע"פ שחיה ייחי וחורש בשדה.

פירוט הנושryn מכל האמור דהאי היתר מפרכסת בפלוגתת שני דלי"ש וכל הנין תנאים דעימי" דהשחיטה הוא תיקון בעלמא כמו הנחירה לר"ע, לא אשטרי מפרכסת וביעין מיתה שע"י השחיטה, ורק לר"ע דהלהcta כוותי" וכרבוי דכאשר צויתיך אתה לאסור

הנוטה למות וmprcsat, אינה ראוי לאדם הנברא בצלם אלקים, רק לכלב, אבל האי נבללה שנטנבללה בשחיטה שפיר ראוי לנכרי, ואפיילו לגר שאותה מצוח להחיותו. הוצאה לנו מכל זה דל"ר ע"ב ע"כ איכא לאו דنبלה על הנחירה או שחיטה פסולה שהיא נחירה ולקמן דף י"ז ע"א הארכתי לפרש דברי ר' ריממי' ביוםא ל"ז ע"ב דקאמר דר"ע וריש"ג קמפלאי בלאו דنبלה, דליהש"ג לאו לאו מעלייה הוא, ולר"ע לאו מעלייה הוא. ופרשטי נגד ר"ש"י ותוס' ז"ל דהכונה, כיון דהאי לאו ע"כ עלبشر נחירה או פסולי שחיטה קאי והאי לאו נתחדר ע"י עשה דזובחת, וס"ל לריש"ג דין לוקין על לאו זה, ולר"ע לוקין כיון דס"ס נאסר בלאו. ولكن א"א לא אמר דר"ע קודם חזורה הוה ס"ל דליך באבר נחירה ורק עשה דזובחת, ולא עוד אלא דמסתבר לאמר דכל שיטת ר"ע בקרא דזובחת כאשר צויתיך דאתא לחדר זביחה בחולין נצמחה מכח הקרא דלא תאכל כל נבללה דעתקsha לו, איך אפשר דבמשפטים מהיר רחמנא על הטרפה, ובפ' ראה על הנבללה ועיין רמב"ן ז"ל Uh"ת ריש פ' דברים, דכל מצות שנוטספו במת' ולא נזכיר בד' ספרים, או שלא נהגו בהם עד שנכנסו לארץ, או דלא שכיח, ובלאו דنبלה א"א לא אמר שום טעם למה הניחו עד מ"ת, ועוד איך יצוחה ליתן מטה מאליה לגר וכברי, דבר שהוא סכנה גדולה ועיין גדור ע"פ נמוסי בגין אומה ולשון ובלאה ע"כ הקרא דטרפה כולל גם הנבללה כנ"ל. וכן לא מצא ר"ע מנוס אחר אלא לאמר דעתחדר הלאו הזה ע"י ציווי הזביחה, על הנחירה להשוויה נבללה, ומעתה לא נדע מה עלה על דעת ר"ע לאמר דסימן אחד בשחיטה סגי לטהר מידי גבאי. וראיתי להגאון מהרש"ש ז"ל בהגחותיו על הש"ס דעתם ג"כ בחומרא זו, וככתב דיל' בטעמו דר"ע דנפקא לי' בהקיא דזאת תורת הבהמה והעוף, דעיקרו לעניין מטמא נאמר כפרשי' שם, דומה עוף יוצא מידי טומאה בסימן אחד, אף בהמה כן עכ"ל. ויפה דבר הנביא אבל שכח דל"ר ע"ז דחוית הנחירה במידבר, ע"כ מהאי היקשא על הנחירה לפניו דבסי' אחד סגי לי' בין בהמה ובין בעף, ומה לי באכילה ומה לי בטומאה, כי ב' סימנים בבהמה הלאה דלית לי' גם בקדשים דרשת דלעיל דמנין לרבות את הראש שכבר הוויז, אשר מושם לפפי הני תנאים דקדשים בעינן ב' סימנים, דאי אית ל"י למה לי הללמ"ס על ב' סימנים בבהמה, כיון דכבר נצטו על ב' סימנים בקדשים, ואי דאתא בחולין דבאי נמי ב' סימנים, שלא נטהה לאמר נרו דצטו על הוביחה בחולין, אינו אלא לגבי איסור נחירה דעד עתה הותר להם הדרשה והעוקר, ומעתה בעינן זביחה במשיכה, אבל עדין בסימן אחד סגי כמו בנחירה, דע"כ פשיטה דפטור, דהה אין ראוי לבא לפניהם.

ולכן אין לנו מנוס אחר לאמר דל"ר ע"ז לא היה לו יפותא על שני סימנים בקדשים, ולא היה מן הצורך ליתן שיעור, כיון דבעינן מיתה שע"י זביחות הסימנים, ותווך מעל"ע עכ"פ כמו שביארנו לעלעה, וגם הוה בעי זריקת הדם והקטר אימורים ביוומו א"כ כל שמות ע"י זביחות הסימנים או אפיילו סימן אחד הרי מתכשר. ואל אילא הדבר בעיניך דהרי בנחירה ודאי כן היה דלא ניתן שיעור סימן א' או ב' כיון דבmittah תליא מלטא, וא"כ בשחיטה נמי כן היה וסימן אחד עכ"פ בעי, דושחתו היינו ומשיך לא שייך על נקב בעלמא דלא בעי משיכת הסcin, והרי בפירוש רבינו אמר רבי דהלהcta זו א' בעוף וב' בהמה נתחדרה בציוי דשחיתת חולין, ولكن סבר

פתחה

בריש הלכות שחיטה אע"פ שפסק הרב דכל הלל מ"ס הם ומקרה דזבוחת כאשר צויתך, מ"מ כתוב עמוק בשחיטה מהקיים דכי יצד ציד חיה ועוף דשיפיכת דם עופר כדם חיה, ולעיל בעיקר הקודם הארכתי להוכיח זאת דלא על ההלכה קסמרק רב לחייב עופר בשחיטה מוח"ת עי"ש. אבל האמת הוא כי, אליבא דר' ישמיעאל והתנאים דס"ל כוותי איזל הסוגי' דריש השוחט, ולדידחו באמת גיסטרא פסול משום דברען מיתה עי' שחיטה אבל אכן קר"ע ס"ל דכנכנו לארץ נצטו על שחיטת חולין ואז אישתרי להם מפרכסת נגד יצח"ר ר' ומילא גם גיסטרא אישתרי וזה את לפ"ד האמת לאמתנו והניחוי לי מקום להתגדר בו ודוק'.

עיקר ג' שחיטה שאינה ראוי'

בשחיטה שאינה ראוי' כגון שחוטת את הטרפה או שחוט חולין בעירה או לע"ז וכדומה באופן שאין הנחתת ראוי לאכילה מצד איו' אישור שבו, פליגו בה תנאי, ר'ם ור'ש איז שמה שחיטה או לא. ונפ"מ לענין אוא"ב ולענין כס"ד מבואר לקמן דף פ"ה, אבל אמרו שם דלא לכל אמר ר'ם שחיטה שאינה ראוייה שמה שחיטה, דמודה ר'ם שאין מתיירח שחיטה טרפה את ב"ט כי הנמצוא בהמה (דהיינו רבי אליבא דר"מ) ולא לכל אמר ר'ש ששא"ר לא שמה שחיטה דמודה ר'ש דמתהרת מיד נבלה עי"ש בגמרה.

והנה הגם דפרש שם בגמרה, דר'ם יליף משוחטי חז' דשא"ר שמה שחיטה, ור'ש יליף מטבח טבח והcnך דלא שמה שחיטה, כבר כתבתי לך כמה פעמים דכל גדול הוא, דדרשות ולפנותוгалו שאין הכרח גמו, דהלא איכא למייר גם להיפק אינן אלא אסמכתאות ועיקר הדין או שידעו מקבלה ישנה איש מפי איש שכן הוא, או שמקח הסברא דנו כן ולכך יש לעניין, דבשלמא סברת ר'ם מבוננת, דכיוון דעתך השחיטה אין בין שום חסרו, רק מצד אחר איכא כמו טרפה או חולין בעירה, למה לא יקרה שחיטה לגבי אוא"ב ושאר מיל', ומהיכי תיתי למימר דלא עבר אלו דואא"ב לא תשחטו או בגב ובתח מושם דאית ב' איסור מצד אחר. אבל טעמא דר'ש דלש"ש צריכא עיינה הרבה ומיאמין לשימושו לאמר דמשום דכתיב גביACHI יוסף וטבח טבח והcnך גזה"כ הוא דושא"ר לאכילה, לאו שם שחיטה עליה ופטור משום אוא"ב וכסה"ד וכדומה.

אבל עשה איזנק כאפרכסת ושמע דעתמא דר'ש הוא, משום דס"ל דכל שחיטה הרואי' לאכילה, אית בה מצוה כדכתיב וובהת ואכלת כאשר צויתך, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בריש הלכות שחיטה, מצות עשה שישחות מי שיריצה לאכול בשר בהמה חיה ועוף. ואח"כ יאכל וכו' ורק כשחשחיטה מצואה אז התיריה התורה לאכול מיד וכנגד יצח"ר כאשר הארכנו בזה למעלה, והוא זאת עיין שאמרו חז"ל דכל שנעשה מצותו אין מועלין בו ה"ג, כל שנשחט ונעשה מצותו והותר לאכול ממנו מידי, ולית ב' אבמה"ח, אבל בשוחט את הטרפה וכדומה דאין כאן מצוה לאבות דין לצרוך אכילה, הוה האי שחיטה כנירה במדבר דלא הותר על ידה איסור אבמה"ח, והא דאיינו מטמא עתה כנירה משום דעת זה איתן קרא מיוחד, דשוחט את הטרפה איינו מטמא, דכי ימות מן בהמה כתיב, מקצת בהמה מטמא ומקטת איינו מטמא, וזה טרפה שחיטה, מבואר בשמעתין ע"ד ע"א. ודוקא לענין טומאת נבלות מהני האי שחיטה, אבל להתריך איסור אבמה"ח לא. וזה דלא כדעת הtos' שבת ק"ו ע"א ד"ה חז' מוחובל וublisher ויתר הרשותים ז"ל שנמשנו אחריהם. עיין יוז"ד סימן כ"ז. ומה עשה כי אהבת האמת דוחקני שלא לכבות נבאותי אף אם הוא נגד דעת הראשונים, ודבר זה מוכרכה מכמה סוגיות הש"ס ומtopic פסקי הרמב"ם ז"ל כאשר

הנחריה, ולצotta על השחיטה בחולין, ועל אחד בעופר ושנים בבהמה, אשרtri גם מפרכסת בקרוא דכל אות נפש תואר, והוא יותר מדויק נגד יצח"ר כמו יפת תואר, ומילא למ"ד אין שחיטה תמה דלא לשתמייט תנא למימר בעופר מפרכסת אסורה, וכי שהראתיך גם בהמה היתר מפרכסת לאו ד"ה הוא. וה"ה לעשות גיסטרא אחר השחיטה אסור להני תנאים, ועיין פשחים יט ע"א דרצה להוכיח דלית לי לר"ע רביעי בתרומה וחמשי בקדש, שלא לשסתמייט תנא וכו', ופרק אי הכי ניקום ונסמך. ועיין בראש"ש בפיו"כ סימן י"ד, שהביא בשם מהר"ס דס"ל אין שחיטה לעופר מה"ת, וכן בתשי' בשימים ראש המיחוסת להרא"ש סימן ק"ז הביא שם הר"ר ישע' שפסק אין שחיטה לעופר מה"ת, והגמ' דשיטה זו יחידת הוא, דROAD דROAD דPOSEKIM ס"ל יש שחיטה לעופר מה"ת, אבל עכ"פ להקל להוכות על ראש העוף כשווה להמות, שמשתיר הרמ"א ז"ל בז"ד סימן כ"ג. אני חוכך בזה הרבה, וגם בבהמה לפי מה שחחש הרמ"א בסימן כ"ד על שיטת הרא"ב" דלא לשוו' גיסטרא, וכאשר בארכנו שיטה זו מדין שחיטה קאtiny עליה דהסוגי' דריש השוחט אליבא דרי"ש ושאר תנאים דעמי/al, דלית לנו הא דרבבי דדרש מכשר צויתך דأتא על שחיטת חולין, עד דמסיק לבסוף להא דרבבי, וכלל הני תנאים במאמת נתמעט גיסטראמושחת ולא הותר כשנכנו לארץ, ולא מטעם הבלתי דם באברים עיין ט"ז סכ"ד סק"ב ובראש יוסף ר"פ השוחט) כי קשה הדבר מאד דמשום הבלתי דם באברים נגעו בה, כיון דקרוא דושחט ודאי ממצעט גיסטרא. ולפע"ד ברור ממש"כ דהאי קרא דושחט ודאי ממצעט גיסטרא מצד שחיטה עצמה, אלא דלער"ע דהלא כוותי' אשתרי מקרא דכללוות נפש תאלכל בשר, ומאן דרצחה לחוש להני תנאים דפליגי אר"ע ובפרט דגס לר"ע לאו היתר גמור הוא דמקרי בשר תמותות שחיטות, והותר מדויק כיפ"ת, ודאי דיפה עושה להחמיר בה, וא"כ מכ"ש בעופר דאייכא גם אליבא דר"ע מאן דאמר, אין שחיטה לעופר מה"ת ואיכא מאן דפסק כוותי' דאיין להתריך בפשיטות להמית העוף אחר שחיטה. ומש"כ הפלטי ז"ל דיל' עיין שכטבו התוס' יבמות לענין עד אחד בעדות אשא. דברדב הדומה יש כח ביד חכמים לעקור דבר מה"ת אף בקו"ע וא"כ כשתקנו שחיטה בעופר התירו מפרכסת, ותמהני על פה קדוש איך יאמר דבר זה. דההם הינו טעמא דמשום תק"ע סמכו על אשיה דיקא ומינסבא, ומונז חומר שחומרת עליה בסופה הקלת בתחלת מה הכרח אבל כאן מה ראו על כהה להתריך מפרכסת או להחות על ראה דבר דאית ב' מה"ת משום נבלה או אבמה"ח, בלי שום הכרח לעקור דבר זה, והדבר צע"ג לדעתו וה' יאיר עני.

אחר כתבי כ"ז ראייתי קדוש א' מדבר בענין זה והוא הגה"ק בעל השיב משה בתשי' כ"ג ושם ביאר בארכיות גדול לדלדעת רשי"ו ורבאי ז"ל מדין שחיטה גיסטרא פסולה, אלא כדי לישב שיטה זו שלא תהי' נפרכת מכמה מקומות בש"ס, חידש לו דאן דרבבי ס"ל דשחיתת עופר מהללמ"ס ידיעין, והקרא לא דיבר אלא משחיתת בקר וצאן, אין לנו קרא על פסול גיסטרא אלא בהמה ולא בעופר, ובזה מושבים כל הקושיות על שיטות רשי"ז ז"ל עי"ש שמוקלט דבר זה אף שלא נזכר בשום פוסק, כי מקום הניחוי לו להתגדר בו. הנה יפה כתוב דכל מי שיש לו עיניים לראות ולבד להבין ידע, דכל ההתחכחות בדברי רשי"ז דלאו פסול שחיטה קאמיר הוא על חנס, אלא דמה שהמוציא הגה"ק ז"ל לחלק בזה בין לומר הוא זר, לא בלבד מפני דוחק העני בעצמו, אלא דחלילה לנו לומר דאי לנו שחיטה לעופר אלא מההלה, דז' הי' עופר שנפסל בשחיטה אין בו מלוקות כלל ההלכה שאין לוקין עליון. והרי תראה דרmb"m

של אחד כמושו שבתירוץ בתרא, הוא דאוריתא לפיכך אתיירוץ קמא דאיתיך בעוף קאי, מפרש עבד רבנן הרחקה ומפרש טעם הרחקה, אבל אתיירוץ בתרא דקאי על רובו של אחד כמושו, לא פירש מידי, ע"כ משום דס"ל דהא מדאוריתא בעין לכתה סימן שלם, וכן הבין הרוא"ש ז"ל לפרש דעת הר"ף ז"ל, דפסק קלשנא בתרא ולא כקמא משום דהני חרי לישנא בדרבן פלייגי.

ושיטה זו היא מחויסת הבנה לממי', לא בלבד שהוא דוחק גדול לומר דמשום דלא אתו למייעב רובא חד עבדו הרחקה שישחוט לכתה ב' סימנים, דהא לפי דעת רשי"ז ע"כ מודה לך ל"ב' דלכתה בעין שלם דהרי בחדי תנן במתניתן אחד בעוף ושנים בבהמה, ולדעת רשי"ז הוא מה"ת הרוי כבר עשו הרחקה שלא ליעבד פחות מרוב, וכמ"ש אי גם זאת דרבנן אך עשו בעוף הרחקה להרחקה, ובפרט דלרי"ז דקיל' כוותי' דבעין בעוף שחיטה ורידין דאייא הרחקה טובא לשוחוט שחיטה שלמה. למה לי הרחקהcoli האי, אלא דקשה אלישנא קמא כיון דאליז ומודה דרובו של אחד כמויו רוק בדיעבד, ושפיר מציא קאי לישנא דדיעבד במתניתן האיא, למה ימציא לא צורך דבעי' ב' סימנים בעוף משום דבר שאין זכר בדעת הר"ף ז"ל פסקין כל"ק משום דבדרבנן אלין לקולא, דהא דאלין לקלוא בדרבן היינו שלא נאסר בדיעבד מכח ספק דלא עבדינן וא"כ מהיכי תיתי דלא ניחוש לך לשוחוט לכתה ב' סימנים וצ"ע.

ב) שיטת הר"ר אושעיה שבתוס' لكمנו לי ע"ב ד"ה החליד המשיטו שם נצחה דס"ל דרוב הסימן הו השיעור שחיטה לכתה הון בעוף והן בבהמה כי מדאוריתא אין חילוק בין לכתה דיעבד דהו ז"ל מפרש האבעי' דשהה במעטות סימנים Mai דקאי אשוחט בסכך שאינו חד ושווה בחתיכת מעוט בתרא של סימן הראשון בבהמה וקמסתפק דכיוון דבר חתק רבו הוה כנחתך כלו ומה שמוליך ומביא באוטו מעוט בתרא הוה כח התק ביד או ברגל והוא שהי' בשחיטה בין סימן לסימן. מtopic דבורי מוכחה דס"ל דמה"ת שעור דלכתה הוא ברוב ורק מדרבן משום הרחקה בעין כלו וא"כ הוה האי שחיטה מעוט בתרא כחוטך ביד וברגל דאי מיה"ת בעין סימן שלם לכתה איך יעלה על הדעת דכל זמן שעוסק בשחיטה הסימן שהוא מחייב לשחטו מה"ת כלו ולא רובו בלבד שהי' בו משום שהי' וכחוטך ביד או ברגל.

ולהא שיטה ג' כ' קשין קושיות הנ"ל ועוד יותר דכיוון דגס הא דבעין סימן שלם הוא מצד הרחקה דרבנן איך עשו בעוף עוד הרחקה להרחקה לישנא קמא אם לא שנאמר דל"ק באמת הא דבעין סימן שלם הוא דאוריתא ולפ"ז פלייגי הני תרתי לישנא בדאוריתא והאי דקמבעי' בהחליד או בשעה במעטות סימנים קמסתפק בהאי דינא אי סימן שלם בעין מה"ת או רק מדרבן.

ג) שיטה השלישית והיא המחויסת היא שיטת הרמב"ם ז"ל דס"ל דהכל מדאוריתא אמר דבעין לכתה סימנים שלמים וגם בעוף שניים מה"ת דכן כתוב מפורש בפ"א מה"ש הלכ' ט' ז"ל, וכמה שיעור שחיטה ב' סימנים שהם הקנה והושט שחיטה המעלוה שיחתכו שניים בין בבהמה ובין בעוף ולזה יתכוון השוחט וכי עכ"ל. וכן הוא דעת הר"ף ז"ל לפי גרסתינו עיי' בראשי פרק השוחט. והני תרתי לישנא לא פלייגי כלל אלא דשני דיעבד במתניתן א' בעוף ורובו של אחד כמושו וע"ז كما אמר בעל מסדר

תראה בארכיות בסוגי' דז' סימנים אכשר בה רחמנא דר"ה במו שבארתי שם, וזלת זאת לא מצאנו ידינו ורגלינו בביבהמ"ז. ובזה נבי נמי האי דקתני במשנה דף מ' ע"א דשותה לשם הרים וכו' שהטתו פסולה, ופריך בגמרא פסולה אין זבח מותים לא, ורמנחו וכו' ומשמי הא דשחתה להר והא דשחתת לדאגה דחר. ויש לתמונה טובא דאייך קתני שחיטתו פסולה, וכן בשאר המשניות שם הא אין כאן שום פסול בשחיטה עצמה, ורק איסור מצ"א, ואסורה באכילה הוה ל"י למימר, ובפרט דתניתן כר"מ ס"ל דשנא"ר שמה שחיטה, חז' מכסה"ד דכתיב אשר אילך, ואיך קורא להאי שחיטה שחיטה פסולה והוא תמייה גדולה שאין עלי' יושב אחר אלא עפי' העצתיינו דכל שחיטה שא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח ולכן קורא אותה שחיטה פסולה הגם שאינה נבלה לעין טומאה ולא לעין אישור אכילת נבלה, אבל אבמה"ח אכן זמן שמספרסת שחיטה פסולה דקתני היינו דאסורה באכילה, דשחיטה פסולה ונבלה תרי מיili נינה, כאשר נבאר אי"ה בעקרים הבאים דרך אחר שחרז ר"ע והודה לר' ישוב, בכל מקום דקתני שחיטה פסולה היינו נבלה, אבל קודם חורה לא, וכל המשניות דמקilton נסתמו אליו דר"ע קודם חורה, لكن שפיר קתני לשון שחיטה פסולה ע"פ דאין בה משום נבלה. אבל אי גם איסור אבמה"ח לא הוה לא מצוי למתיini כלל האי לשנה דשחיטה פסולה. וזה ברור ואמת לאמתה של תורה.

ולפ"ז ר"מ ור"ש לשיטתייו פלייגי בששא"ר דסביר כתבנו דלר"מ דס"ל קר' ישמיעאל גם בשחיטה מצוחה כל רק תיקון כמו נהירה לר"ע וא"כ מה דהרי אין בשחיטה מצוחה דמה' אכפת לו שדבר אחר גורם לה בין שחיטה ראי' לאנה ראי' דמה' אכפת לו שדבר אחר גורם לה איסור באכילה אבל לר"ש דכר"ע ס"ל דמצוחה איכא באזיבת חולין שנתחדשה כשנכנס לארץ וגס זאת נתחדש דשחיטה מתרת מיד קודם שתצא נפשה א"כ בששא"ר דלית בה מצוחה, ולית בה היתר זה להוציא מיד אבמה"ח, ס"ל דלא שיש אע"פ דמצחלה מן נבלות, כאשר גلتה התורה בשוחט את הטרפה דשחיטה מיתה מידי נבלה, אבל איסור אבמה"ח אית' בה, ומ"ה מصحاب ל' לר"ש דבמקרים דבעין שחיטה, שחיטה שאינה ראי' לא מקרי שחיטה, כיון דaina מתרת איסור אבמה"ח.

והנה רבנו הקדוש נראי לו דברי ר"מ באוא"ב ודבורי של ר"ש בכsha"ד מבואר בגמרא פ"ה ע"א, הר' דיסובר כר"מ בסברתו, ורק בכsha"ד ס"ל קר"ש מדכתיב אשר אילך, ולפי העצתיינו לכואורה תומו, דהרי רבוי קר"ע ס"ל, וכאשר בארנו בארככה בעיקר א'. ולדיידי' השחיטה מתרת מיד גם אבמה"ח, וחחיטת טרפה אינה מתרת מיד דלאו מצוחה היא, ולמה הי' על ששא"ר שם שחיטה אבל באמות לק"מ דנראין דבורי של ר"מ לרבי באוא"ב דקאממר בגמרא, היינו דינו ולא טumo כאשר תראה בבאור הסוגי' שם בארכיות עי"ש היטב.

עיקר ד' שיעור השחיטה בבהמה ובעווף

בריש השוחט תנן השוחט אחד בעוף ושנים בבהמה שחיטתו כשרה, ורובו של אחד כמושו, ומפרש בגמרא דלשון דיעבד דנקט התנא או משום אחד בעוף דלכתה שנים בעין או משום רובי של אחד כמושו דלכתה בעין כלו, והנה יש ג' שיטות:

א) שיטת רשי"ז דהא דבעי' ב' סימנים בעוף לכתה לתירוץ קמא הוא רק הרחקה דרבנן, דחששו דלמא לא ATI למיעבד רובי דחד, אבל הא דלכתה בעין סימן שלם ורק בדיעבד רובי

פתחה

בביהס"ת אם נאמר דמ"מ איכא מצוה לכתלה שיבא מים גם בביבס"ת, הרי יהי' זאת מצוה בפני עצמה, גם בל' תכלתה לטהר הטמא, וזה א"א דהאי ביאת מים יהי' כמו טהור הבא במים דין בו מצוה, משא"כ בחילצה ובכורים. דעתך מוצות נינהו, דייצא בלי קריאה ונאמרה הקריאה רק למצוה. ולפי"ז נתקשה הגאנן שליט"א איך מצי הרמב"ם לחוק על האיסברא מבורתה, שאפלו היא מצוה אינה מצוה בעצם עשייתה, אלא כמו דעתה אתה לטהר הטמא השחיטה אתה ג"כ לטהר ולהזכיר הבע"ה, וכיון דבשחיתות רוב ובუוף בסימן אחד כבר טהור וכשר מאכילה, מה מושיף תח' המעוות הנשאר שנאמר דמלצזה לכתלה יחתך עוד.

וחכם אחד חוראה לי, Tosfot קידושין י"ג ע"א ד"ה האשה דשם בקרובן يولדת דאגנה אלא להתר בetroitת קדשים וביאת מקדש דcen מבואר בשבועות ח' ע"א ذקריםות דילידת ומוציאר כלו באין לטהר ולא לכפר עיי"ש ברשי" ותוס', ומ"מ איכא בהו לכתלה ודיעבד וכמש"כ התוס' קידושין הניל' והשבתי לו דלק"מ, דשאני קרבנות דבעלמא מצואה איכא בהבותן לכון גם בנהני דבאן להקשר ולטהר נמי אית' בהו בעשייתן מצואה שייה' יותר לרצון, והרי כמה עניינים בקדשים דאגנים אלא למצואה ולא לעכב, כמו שלא להזכיר פחות מל' יום, לשחות לכתלה בכל רשות לסמוך על הקרבון, והקטרת איםרים, דכל אלו למצואה ולא לעכב נאמרו וכי נאמר ذקריםות يولדת ומוציאר אין לדקדק בכל אלו מפני שבאים להקשר. ובס בקרבנות הבאים לכפר הלא איכא סברת התוס' דכל שנטכפר בלאה' למה לי למייעבד יותר אלא ודאי ذקריםות שאנוי דבמקום אחר מצינו שבאים למצואה, لكن בכל מקום אית' בהו מצואה חז' מתכלין, משא"כ בטבילה טמאים דלא מצינו בשום מקום מצואה לטבול אלא לטהרת טמאים, וממה שמצינו בכ"ג ביהו"כ חמיש טבילות מים אין למדין, כי הוא לתוספת קדושת הים וקדושת כה"ג אבל לטבילה עצמה אין למדוע שם שהוא מצואה, וכן סברת התוס' לגבי טבילה שרירה וקיימה וקשה ממילא מ"ש שחיטה.

ומתוך חומר קושי' זו תראה, איך צדקתי בדברי שתכתבתי בעקרים הקודמים, דברמת וזכחת לר"ע מצוה היא כשרוצה לאכול, ולא רק לתקן האיסור, ואדרבה ע"י מצות זביחה שנצטו עליה בטלת הנחרה ונעשה נבלה, כי הלא דנבלת ג"כ נתחשד ע"י ציווי השחיטה וכמו שהbabati לעיל אשר מה"ט קאמר ר' ירמי' ביוםא דף לד' דלאו דנבלת איינו לאו מעלייא. נתחדש הלאו על הנחרה שהיתה עד עתה תיקון והקשר לבע"ה, ע"י מצות זביחה נתבטל האיסור ונקרה בשר נחרה נבלה, וא"כ איינו דומה לטבילה בטבילה לא היה מעולם תיקון אחר לטהרת טמאים אלא ביאת מים, אבל כאן היה נחרה התקיקון, ורק ע"י מצות שחיטה בטלה. וקדמה השחיטה תחוללה להיות מצוה, ואח"כ נעשית תיקון והקשר. ובני רחימי הרב מוויה עקיבא שיחי' הביא לדברי אלו ראי' נפלאה מגمراה סוכה נ"ג ע"ב דפיגי' שם ר' ריבנן אי תיקעה ותרועה אהת הוא או תרתי נינהו, וקאמר בטעמא דרבנן דאמרו תרתי נינהו מדقتיב, ובהקהל את הקהיל תתקעו ולא תריעו, וא"ס"ד תקיעה ותרועה אחת הוא, א"כ פלאג מצוה עbid, ופלאג לא עbid, ור"י האיסי' לסימנא בעלמא הוא דאתא, ורבנן סימנא הוא ורחמנא שווי' מצוה. ופרש"ז ע"ל שמצוין להקהל בסימן זה ולא באחד עיי"ש, הרי מפורש דנヒו דין אחר תכלית אחרת רק להקהל, אבל כיון דעתך למייעבד סימן אחר להשיג האיסי' תכלית ורחמנא קפיד דוקא אהאי סימנא מכל דעתך איכא בדבר, וא"כ הכא בשחיטה ממש דומה לה דחתם, הרי היה עד שנכנסו לארץ תיקון אחר דהינו נחרה, ורחמנא קפיד דוקא אשחיטה ע"כ משום דאיכא מצוה בדבר, ולגודל המצוה אסורה התורה הנחרה שהיתה התקיקון

הש"ס דמתניתין נקט לשון דיעבד או משום אחד בעוף או משום רשא"ב.

וג' שיטות אלו פלגי בהבנת דברי רב בברייתא דדרש כאשר צויתיך מלמד שנצטו משה על הושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה דהרב"ם ז"ל ורש"ז "ל מפרשיהם הא דנצטו על הושט ועל הקנה הינו לכתלה צריך לשחות قول' ועל רוב אחד בעוף ורוב ב' בבהמה הינו דיעבד אלא דרש"י הא דעל הושט ועל הקנה קאי אbehame דכל שנים ובעוף כל אחד וזה דוחק דהו"ל לפרש פל שנים בבהמה ועל אחד בעוף אבל לרמב"ם הפירוש מרווח דין חילוק בלכתלה בין עוף לבהמה ובין דק' ציד היה או עוף ע"כ דשווין הוא עכ"פ בשחיטה ולכתלה, ולא פסק מהני תנאי דילוף עוף מהיקשא דזאת תורה הבהמה והעוף או ממה דהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים דלהני הרי יצא מפורש דעוף בסימן אחד לכתלה סgi משום דהני תנאי כולהו אליבא דר' ישמעאל אשר בارتוי לעיל, ואנו אין לנו אלא קרבי אליבא דר'יע, דכאשר צויתיך מלמד וכו', והאי הלכה הכוי מתפרשת ולכתלה בעין ב' סימנים שלמים בין בבהמה ובין בעוף.

אבל לדעת הר"ר אושעיא ומדאוריתא אף לכתלה לא בעין רק רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה, האילכה דקאמר רבי הכי מתפרשת, שנצטו משה על הושט ועל הקנה דהינו מקום השחיטה, ולא פוקי בלבד או זנבו ואזנו כדפרק בגמרא ריש השוחט, ועל השיעור כמה צריך לחותך ולשוחט בהם מפרשת הלהלה רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה, והוא עכ"פ שיעור דלכתלה.

והנה באמת הא כי בעין לכתלה כל הסימן או רק רוב תלוי בפלוגתת ר' ישמעאל ור'יע. דבאמת בדאוריתא לא מצינו חילוק בין לכתלה לדייעבד באיסורא, אבל במצוות הלא כמו וכמה דברים נאמרו למצוה לכתלה ולא לעכב הן בקדשים והן בחולין כמו קריאה בחילצה, ואגד דלולב דנאמרו לכתלה ולא לעכב, וכן לר"ע דכאשר צויתיך למצוה נאמר ולא לתיקון הלאו, ושללא כריב"א בתוס' שבועות כ"ד, וכאש הארנו בזה בעקרים הקודמים, שפיר י"ל דמלצזה לכתלה בעין שני סימנים וגם שלמים, אבל לא לעכב בדייעבד דסגי' ברוב ובעוף בסימן אחד, אבל לר"ע דין בשתיחיטה שום מצוה רק תיקון האיסור, לא שייך לחלק בין לכתלה לדיעבד. והרב"ם ז"ל הלא מפורש אומר בראש ההלכתא, דמצות עשה לשוחט מי שיריצה לאכול בשר והוא קר"ע ורב דמפרש אליבי' כאשר צויתיך דהלהה אתה למצוה לכתלה על ב' סימנים שלמים הן בבהמה והן בעוף.

אליא דהגן האמתי בעל אור שמח על הרמב"ם שליט"א עורנו דבמצואה שאין אלא הכספי איסור אף למצואה מקרי מ"מ לא שייך בה לכתלה ודיעבד מדאורייתא כמו באיסור דכל מה ליחסו עוד, אתה אלא להקשר ולתקן וכל שנטקן דבר מה לי להוסיף עוד, וסביר או המוכרכות ומוסכמת אל השכל הישר והփשוט, מובהרת בתוס' נדה דף ס"ו ע"ב ד"ה כל הרואין לבילה שהקשוש שם מה לא נבעיא ביאת מים בבייס"ת לכתלה כמו דבעין בילה במנחה וקריאה תורה אלא שיטהר האדם, ואין לומר דלכתלה לבעי' הקפידה תורה דלא שיטהר האדם, ותעללה לו טבילה אבל דכיוון דבדייעבד טהור לכתלה נמי לא בעי', ותעללה לו טבילה לעיבד בילה ומקרה בכורים וחילצה מצות נינהו, הלכך לכתלה לעיבד עכ"ל וכונתם מבוארת דאע"ג דטבילת טמאים נמי מצוה היא דהרי טבילה בזמןנה מצוה וمبرכין עלייה, אבל עיקרה אתה לטהר ומש"ה בשם מצוה תקרה. וכן כל שהשיג תכלתו ונטהר בל' ביאת מים

עורף בצדואר הוא מקום השחיטה עין בחודשינו שם י"ט ע"ב ודינ' ע"י". ושהיה' וחלדה שניהם יש להם סמך בשוחט כאשר נראה ממנה דקאמר ר"ל לকמן דר' לע"א מנין לשחיטה שהיא מפורעת, שנאמר חוץ שחוות לשונה, ופוסל בשוחט כשר אבל לגבי חלדה פסקינו כוותי' אלא כרב דבב' וכו' מוקומות כשר אבל לגבי חלדה גם אנו דרשין זאת, דקראי חוץ שחוות דהוא רק גל"מ בעלמא דשחט משמע בגלו ולא בחלדה, וכן משמע מותוס' שם לע"ב ד"ה החlid דחלדה פסולה ממשום דברינו שחיטה מפורעת. ובפרט דעתך פסול חלדה נראת דהוא מטעם דמסתמא לא מציא שחיט שפיר בלי דרשה או עיקור או שהי' כשתווב הסcin תחת העור, וכען שכתבו הראשונים גבי עיקור דב"ג דבשימים עקרים לא מציא שחיט בלי פסול ה"ג בחלדה י"ל וכן וקצת ראי' יש לה מהה לדלא נשנה בשום משנה האי פסול דחלדה רק דרך אגב הזיכרו לפולוגת ר' ישוב ור' דר' לע"ב ע"א ושם כתני בזה": שחיט את הושט ופסק את הגרגרת וכי או שהחליד הסcin תחת השני ופסקו. והנה פסק את הגרגרת דחלקה וראשונה היינו עיקור וכפרש"י שם אבל האי ופסקו דחלקה זו דהחליד את הסcin תחת השני ע"כ אין הכוונה דפסקו דרך דרשה או עיקור דא"כ הינו רשיא ולמה לי החליד א"ו דהאי ופסקו בשחיטה קאמר ומלהטה למעליה וא"כ למה נקט לשינה דמשתמע דפסק בדרשה או עיקור אי לאו להשמענו דפסול דחלדה הוא מטעמא דמסתמא א"א שלא ידרשו או עיקור או ישאה. ועיין بما שכתבתי בהזאת במסנה דר' לע"ב ע"א. ושהי' נמי נתמעט מושחת דומי' חוץ דהוא בע"א ולא בשתי פעמים ואם נctrיך הלכה לשחיי' הוא על שיעור שהי' ולkolא לדלא תימא דאפיילו שהי' מועטות, כל דחו פסולת, ועל תשיבנוadam מץ שחוט מושען דזומיא דחוץ בעינן הר' שם ליכא שהי' כל אין זאת קושי' דא"כ תקשה נילוף דומי' דחוץ דין בו אלא הולכה דשחיטה פסולה בהולכה והבהאה דאינו דומי' דחוץ, אלא דכל כי הני קושיות לך"מ כאשר כתבת לך כמה פעמים דלעולים לא דרשוי ח"ל כסומה בארכבה, רק מה שמסתבר להם וראוי להכניס בקרא. ולכן בשחיטה מסתבר להם, דעתנו שחיטה הוא לכורות סימני הצואר לא ע"י דרשה ועיקור שהוא זירות יתרה להמית מהר, וגם לא להיפך להשות בחתיכה זו יותר מדי, ע"י שישחה בין סימון לסייעו, דנינו דבלי הפסקה השחיטה מצי מוליך ומביא כל היום כלו, אין זאת פרcka לטעם הנ"ל, דכל אסור לו להפסיק בשחיטה מה לו להוליך ולהביא יותר מכפי הצריך. ועיין بما שכתבתי על המשנה נפלח סcin והגביה דר' לע"ב ע"פ בהא סלקין דאפיילו להני ג' הגרמה שהי' וחלדה לא בעין הללמ"ס. וא"כ איך פשיטה לי לש"ס לאמיר דכל הני ה' הלכות שחיטה גمراה הנה, עד שמכוכיח מהה דשחיטה מן הצואר נמי גمرا.

אבל כאשר תדקך בפרש"י לקמן דר' ט"ו ע"א ד"ה כלחו תנינא תורה דרש"י ז"ל בעצמו הדר ב' ממה שכתב בריש השוחט, וכבר כתוב השטמי' קב"ק, דרש"י ז"ל היה כותב כמה מהדורות בפירושו על הש"ס, וארע כמה פעמים דבמ"א נשר פירושו של מהד"ק ובמקומות אחר תקנו דהדר ב' מני, וכן גם בעינן זה دقאנ הביא רשי' ז"ל על דרשה משנה דר' לע"א, דשחט והתייז את הראש בב"א שלא הוליך והביא. ופלא דהרי שם כתני דשחיתתו כשרה, אלא דתלאו באם יש כמעט צואר בסcin אשר מזין לדיק הआ בפחות מהה שחויתו פסולה ולמה לא הביא רישא דמשנה דהתייז את הראש בב"א דפסולה. ועל עיקור הביא משנה לע"ב ע"א דפליגי ר' ישוב ור' לע"ב בשחט את הושט ופסק את הגרגרת דהינו עיקור ולמה מניח משנה דלעיל דר' ט"ו ש"ב דשם כתני עיקר דין דעתך, דבכל שוחטין חוץ מגל קציר והמגירה מפני שהן חונקיין

עד עתה. וכך אין זה דומה לטבילה דעיקורה לטהר ולתקון, ושא לא מצינו למיר דלמה הקפידה התורה דוקא אטיבלה במים, דמי יימר דআיכא תיקון אחר בעולם להוציא הטמא מטומאתו, משא"כ בשחיטה דידיינן, מתיקון נחרה שעד עתה. וזה ראי' נפלאה לדברינו. ולפ"ז כל זאת לר"ע דנחרה היתה מכירתה במדבר אבל ר' שמעאל דס"ל דמעולם רק שחיטה היתה מורתת ומכרשת אין בשחיטה מצוח רק תיקון כמו בטבילה ואין בה לכתלה ודיעבד וכל שרובו של סימון כשר בדיעבד ה"ה דלא עיי לכתלה יותר מה"ת עכ"פ.

ולפסק הלכה חששו הופסיקים לכל השיטות ופסק המחבר ריש סימון כ"א קרמבל"ס דשחיטה המעליה שיחסות שניהם בין בבחמה ובין בעוף ומ"מ פסק נמי קר' אוושעא בסימון כ"ג ס"ד דהשוחט בסיכון שאין חד ונתעכוב בשיעור שהי' בשחיטת מوطוט האחדו של סימון הראשון זו פסולה. ומתמה הדרישה מובא בט"ז ר' ס"א דלמה מתייר הטור לכתלה לשוחט בסcin שאין חד כיון דפסק קרמבל"ס דלכתלה גם בעוף בעין שני סימנים מה"ת עי"ש מה שנבדק הט"ז. ובמחייב'ת של הניגאנום כאן לא חשו لكمחים, דלפי דעתם היה להם להקשות יותר דאפיילו בדיעבד פסול גם בעוף דהיכן מצאו שהי' לכתלה ולא בדיעבד, אדם צריכין לשוחט לכתלה גם בעוף שני סימנים ממילא בתרא כיון לצריך בדיעבד לפסול, כמו לרשי' בשעה ממש בمعוט בתרא כיון לצריך לכתלה לשוחט כל הסימן שובי אית ב' שהי' לפסול אף בדיעבד. אבל לקושיותם אין שום התחלת כל כפי מה שבארנו דהני שיטות אינם מתקיימים גם יחד לדעת הרמב"ס דבעינן מה"ת לכתלה כל הסימנים אין מקום לשחיי' ר' הוועי' כנ"ל, אלא דין פסקינו הכלום אבל לא נאחז החבל בתרי ראשון, דבסיכון שאין חד בעוף כשר לד"ה, דאי לרמב"ס דבמי' שחיטתת שני סימנים, אין כאן שהי' ואי להר"ר הוועי' דפוסל בשחיי' כה"ג' וו' משום דהוה כחותך ביד וברגל, ע"כ דלא עיי לכתלה כל הסימן ולא שניים בעוף אלא מפרש הולכה דעל הושט ועל הקנה על מקום השחיטה ורוב אחד בעוף ורוב שניים בבחמה הוא השיעור דלכתלה ודוקא.

עיקר ה' פסולי שחיטה

שגור בפי בעלי התלמוד חמשה הלכות שחיטה שהי' וכו' וקראים הלכות מושום דכך נמסרו כן בהלמ"ס וכן אמרו בראש השוחט ותו שהי' וכו' מנ"ל אלא גمرا ג' גمرا. אלא דרש"י ז"ל כתוב שם דכלחו הללמ"ס לאו דוקא דיש מהן שכתבו, כגון דרש"י כגן נתמעט מושחת דהינו ומישך מבואר בגמרה, ומש"כ רשי' כגן משום דעתך שהוא בסיכון פגום לדעת רשי' ז"ל נמי כתיב כמו דרשה דממון עני מושחת ולא וקרע ואשר תנן במשנה דלקמן חונקים, ופרש"י ז"ל שאין חותcin אלא קורען מפני הפגימות. ויש לתמונה טובא אם תרתת מהם מפורשים בקרא איך כללים יחד בהלכות שחיטה לאמר מהם רק מהלכה, הלא יש נפקותא ורבתא בזה אם הוא תושב"כ או תושב"פ ואשר תראה לפניו. אלא דאני אומר שאם תדקך תורה דכלחו כתיבי ולא בעין שום הלכה אפילו על אחת מהן. דהנה הגמורה הרי שחיטת שלא במקום שחיטה וכחותך בידו או ברגלו הוה וכיון דין ידענן דשחיתת סימני הצואר בעין וכמש"כ הרמב"ז ז"ל עה"ת דשחט מושעתו בלשח"ק כריתת סימני הצואר, ועד כמה הוא ושת וקנה. זאת לפין מלילקה דאסרה תורה ממול עורף ולא עורף, ולעומת מול

פתחה

וכל הסוגי' שם אליבא דרי"ש אלא, ולידי' ודאי הני הלכות שחייב רק הלהה בעלמא נינחו, כי אין לשום הלהה סמך ברא דושחת שמתפרש מעצמו ומהיקש ידעין שיעורי שחיתות בהמה יעוף, ופשיטה דין לוקין על הלהה צו זום ומכ"ש דין אמר דרוה נבלת לטמא כי הלהה גופה לא לעניין טומאה נאמר, ולא דרבלה אצטריך לנוחר ומעקר דליך שחיתה כלל - אלא אפילו לר"ע לדידי' אתה קרא דזובחת כאשר צויתך לאמר שנצטויה משה על הל"ש, וכן שאמר רב והוא אליבא דרי"ע (עיי' היטב בערך א') הרי לפלא יחשב שרבי הזיכיר בהאי הלהה דכאשר צויתיך על הושט ועל הקנה ורובי א' בעוף ורובי ב' בהמה, והשmitt מכל וכל הני הלכות שחיתה של השהי' וכו'. ורש"י צל' בغمרא שם ובפירשו עה"ת הרגיש באזה וכותב דלאו דוקא אלא דעתו על הלכות שחיתה וכן הרמב"ם צל' בפ"א כתוב לכל דיני שחיתה נאמרו למשה עפ' ונסמכו אקרא דזובחת כאשר צויתיך, אבל מי לא יודה דברי בברייתא הוה ליה להזכיר עכ"פ בפירוש ובפרט דמה דמציך ושת' וקנה ושיעורן בהמה ובעוף אין זה הלכות שחיתה, שכן בנחירה נמי בעין ושת' וקנה ומסתמא' בבהמה דנפש חיota ואחד בעוף דזוטר חיota כמש"כ רשי' ותוס' כמה פעמים במס' זו דגש נהירה בסימנים בעין - אלא כבר כתבענו בערך ב' דלא' בין בשחיתה ובין בנחירה היה סגי במדבר בסימן אחד בין בהמה ובין בעוף, דהרי בmittah תלייה מלאתא, דהינו בmittah תוך מעל"ע כמו שביארנו שם, ורק כאשר נתהדר איסור נהירה ונצטויה על האזקה בחולין ג'כ', נתהדר עכ' היתר מפרקשת שהיתה אסורה עד עתה, וכן הוצרך לקבוע שיעור שחיתה בהמה ובעוף, כדי שנידע שהוא בטח ראוי' להמית מיד בשהי' מועטת, כי רק אז יש מקום להתייר מפרקשת כմובן, עי"ש היטב, אמרו מעתה לכל זאת לבני שיעור שחיתה דהוא הלהה מחודשת שנזכרנו לה עתה, אתה עתה הלהה על פה, אבל בנני ה' הלהות שחיתה, אם נאמר דעתה נאמרו כמו שיעור דאחד בעוף ושנים בהמה, הרי במדבר בקדשים לא היו פסולים הני צורך לחדרם, ועל כן יפה אמר רב דיашר צויתיך אתה רק על שיעור שחיתה בהמה ובעוף שהוא הלהה מחודשת שנתחדשה עתה שנכנסו לארץ, ונאסר להם הנחירה והותר להם האזקה בחוץ, ולא יכול מיד מהמתת תאונות נפשם לבן הוצרכו הני תורת דהינו שיעור ב' סימנים בהמה וסימן אחד בעוף, אבל יתר דיני שחיתה בקדאו קאו, ואי הני ה' דברים פסולים שחיתה, עכ' דברי הנגנו במדבר עפ' תושבע"פ, ואין כאן צורך לחדרם, ואי לא נהגו במדבר מהיכי תיתני נימא דעתה נתוסף להם חומר בשחיטת חולין מה שלא היה במדבר בקדשים.

אבל הט אכן ושמע דברי אמות המאים עני חכמים ומגלים סוד הטעוס בעין גдол הלהה. והוא דברי כתבענו לכל הני הלכות שחיתה כתובים דושחת ממעט דרשה ועיקר וגם שהי' דושחת משמע ומשך ולא ודרש ולא ועיקר וגם בפעם אחת ולא בהפסקה. וכן ממעט חוץ לסימנים דהינו הגמורה, דאנו הכרת טמין הצואר מיל עופר בעין. וחלהה כבר מلتוי אמורה מסוימת דמסתמא עלול לקלקל אם לא יהיה הסיכון מגולה והוא עיין עיקור של בה"ג שכתו צל' דעתמא פסול משום שלא מצי שחית ספר. ואם תרצה גם חלהה ממעוותת כמו שהי' דזומי' דחץ בעין שהוא בגלי ובב"א, ודרך הלהה ולא דרך דרשה ועיקר. וא"כ אין לנו צורך לשום הלהה לידע אלו, אלא דלולי הלהה לא הינו פסולים שחיתה אלא בכளו או רובו בדרשה וכו', וכן בשהי' בשחתת

- אלא ודאי דרש"י צ"ל המשמש הני מושום דשם המדבר מכלו בدرسאו בעיקור דתהי' את הראש בב"א כולם בدرسא, ושחתת במגל קציר ומגירה כולם בעיקור ואין זה בכלל הלכות שחיתה דהרי זה נוחר ומעקר, ומקרא מלא דבר הכתוב ושחתת ולא ודרש ולא עיקר. אבל מקרה זה לא נדע רק אם כלו כך, אבל אם אכן ריבוי בשחיתה רק מיעוט בפיסול באופן דעתקים ושחתתDKRA דהאי מיעוט בפיסול שיגרום דתהי' כל השחיטה נידונית כנחירה, זאת לא שמענו מקרה רק מהלהה. וכך מביא רש"י צל' אפסול דרשה סייפה דמתניתן דשחתת והתי' את הראש דשם לא ימלט שלא ולא דרך דרשה שחטת אלא דמחמת קוצר הסכי' לא ימלט שלא דרשת במקצת הסימנים וכן הביא על פסול עיקור, שחטת את הושט ופסק את הרגשת, דתהי' דהטם עכ' לא במגל קציר ומגירה מירי דא"כ איך שחטת אחד ופסק אחד ולא ודאי בסכך פגום איינו עיקור רק מקצתו כמובן ועיי"ש בתוס' ובמש"כ שם - ועכ"פ כאן מתרץ רש"י צל' שפיר דלכלון קרי לי' הלכות שחיתה דגם דרשה ועיקור במקצת הסימנים א"א לפסל מקרה דושחת כל שחתת רוב הסימנים בלי' דרשה ועיקור. ואפי' דרש ועיקר במיעוט קמא, לא מביעי' דלא הוא הפה פסלין השחיטה ממש זה לא אמר דתו אין כאן שחיתה, והוא אכן כנחירה, אלא אפילו טרפה אפשר דלא הוה מכח הרא, לויל דאתא הלהה ופסלה לשחיטה מכל וכל כאשר תורה לפניו איה. וכך שפיר קרי להו לכள הלכות שחיטה דרך מהלהה אנו יודעים דמעקבים השחיטה.

אלא דלא' נצمح לנו קושי' חזקה עד מאי והוא, דהרי כלל גדול הוא בידינו לכל הלהה דלא אתה לפרש ר"ל דבעלדה מתפרש הראה אין לה אלא דין דברי סופרים שאין לוין עלייה, ומכ"ש דלא נאמר דהני פסולי שחיתה יהיו פסולין שחיתה כ"כ עד שתעשה נבלה והלא קרא דושחת שפיר מתפרש מעצמו כנ"ל ואთא הלהה רק להוסיף איסור, דאפי' פסל במקצת השחיטה פסולת א"כ מלוקות וטומאות נבלה מנ"ל. והפרמ"ג צל' בפתחה לה"ש נתעורר לחקר על שاري הלהות שחיתה חוץ מדרצה (ופלא דשכח עיקור דהו ג'כ' מפורש ברא) אם יש להם דין תורה לעין ספקן וכדומה ופשיטה לא' דדין תורה ממש יש להם כמו דרשת משום דאתא הלהה לפרש הרא - ותרי תיויה קחיזנא הכא - חדא דגם על דרשת ועיקור יש לחקר והיינו בدرس ועיקר במקצת הסימנים כנ"ל, דזאת הוה תוסף' מהלכ' שלא ידענו מקרה, אלא בدرس ועיקר כלו או רבו כנ"ל, דהרי רוב הסימן שוחט, ונתקיים הראה דושחת, ודל האי מקצת דרשת או עיקור, ולול הלהה בסעה טרפות ליכא, דאי' לחצי חיים בלי הא הלהה דר' ישב כאשר ביארתי שם עי"ש, וממילא דין לאמר דאתא הלהה לפרש הרא כיון דהקרה מופרש מלאיו. ומה שמשים שם וצל' "והוא כל מבהמה ששחה או החליד וכדומה לוכה מה"ת דהני אגמר' רחמנא לשמה שזו שנאמר ל"ת כל נבלה הakin הוא" עכ' ודאי הלאו דלי' לת' כל נבלה הכתוב במ"ת בפ' וראה לאחר שנאסרה הנחירה על נוחר ומיעור נאמר, דהותר להם במדבר ועכשו נאסר להם בשר נחירה בלאו, וכאשר הארכנו בזה לעיל בעיקר א'. אבל לא אמר דכולל גם פסולי שחיתה במקצת סימנים מניין לנו.

ויתר תימא דלמן אמר הפרמ"ג דהלהות שחיתה דהינו ה' דברים הפולסים שחיתה נאמרו לפרש הרא דין לר"ש ובין לר"ע א"א לאמר כך, דלא' ישמعال דלא אתה קרא דזובחת על מחות שחיתה כל רקמושחת דכתיב בקדשים נדע גם בחולין ומכח היקש דזאת תורה בהמה והעוף וכאשר צויתך קאי אקדשים הכל כמו שביארנו בערך א', לא מצינו שום הלה' על האי ושחתת, כי הכל ליף מקרה, דב' בהמה וא' בעוף כאמור בראש השוחט

חציוו ע"י הכלל שקבל מר' יהושע, לכל שנפסלה בשחיטה נבלה. וاع"ג גם ר"ע ידע פסול בשחיטה נבלה, אבל היה סובר זה לא נקרה פסול בשחיטה, משום דשיעור שני סימנים הלהקה מוחדשת היא, ולא באה אלא לאיסור אכילה כנ"ל, מ"מ ר' יהושע אמר כלל רצה לכלול גם פסול בשחיטה המוחדשת, דהיינו שני סימנים, ולפיג אסברא דר"ע לאמור כלל שנתחדשה הלהקה דבעינן שני סימנים בבהמה, שוב כל שלא נעשה גם סימן השני בהקשר שחיטה, נפסקת בשחיטה מקרי ונבלה הוה כמו נחירה. כך הוא שיטתו של ר"ל. אבל ר' יהושע דהוא בר פלוגתי' בכ"מ, גם כאן דעת אחרת עמו. והוא דלית לי' סברת ר"ל דבענחת ר' דריאה הקנה, דריאה כמון דמנחא בדיקולא דמייא, ולאו דוקא רוב אלא גם בכל הקנה לית לי' סברא זו, ולאו דוקא הריה אלא אפייל הקנה עצמו איינו כמון דמנחא בדיקולא, כאשר הוכחות זאת באורך בסוגי' שם. ומהאי טעמא מצי סבור דלכתלה בעין כל הסימנים בשחיטה, ורק אדייעבד סגי ברוב, והוא מן התורה, בכך מופרשת הלהקה על הקנה ועל הושט ר"ל כולם, ועל רוב אחד ורוב ב' הוא הדיעבד. וכך דאייא תורה שחיטה על כל הסימן, שוב אי אפשר לאמור דמקצת בפיקול מפסיד השחיטה משום דליקא רובה, דהא שפיר מצטרף מייעוט בתרא לרובה. ופשיטה דבמדבר לא נפסל בקרבן בשליל מקצת נהירה שהיתה אז הקשר בחולין, אלא גם עתה אין בו משום מעשה טרופות כמו שביארנו לעיל, ורק בסימן אחד בפיקול אית בי' משום מעשה טרופות, עתה מאחר שהנהירה נאסרה, ואפייל נחר השני לבסוף או לא נחר כלל, אלא המתין לה עד שמתה תוך מעל"ע, מ"מ אסורה באכילה מצד שנתחדשה הלהקה דעתה בעין עכ"פ רוב ב' בבהמה להכשיר, אבל מיד טומאה נתהר. ולפי"ז ר"ע קודם זהרה היה סובר דסימן בפיקול לגמרי הוה טרפה, ובפיקול במקצת אפייל בשני סימנים כשר מה"ת לגמרי, משום דס"ל כלל מה שנתהדר עתה ע"י איסור נהירה ושיעור שחיתות שני סימנים הוא, דנירה גמורה נאסרה בלאו דלית כל נבלה, ונירה בסימן אחד נאסרה רק באכילה, כי מה שהייה כשר בקדשים במדבר לא מצי להיות עתה נבלה. וממילא פיקול במקצת הסימן אין כאן מקום כלל לאסור מה"ת אם לא שנאמר יש טרופות לחץ חיות אז היה מקום לאסור بواسטת מקצת פיקול, אבל מהיכי תיתי לאמר כן בליך הכרת. עד שהחציוו ר' ישבב ע"י הכלל שקיבל מר' יהושע, והוא דנירה במקצת הסימן גם במדבר היה פיקול השחיטה בקדשים, ולא משום טרופות, אלא משום ד"א לנירה שתעשה שחיטה, ורק דכל מעשה טרופות בסימנים נהירה הוה, דמ"ש נקבות השוט מן פסוקת הגנוגת, דכוין דנירה בחד סימן שני, ה"ה דנקה"ו נהירה מקרי, דהא לא בעין ומשך בנירה כמו בשחיטה, כי היכי דנאמר דנקב לא מקרי נהירה, דכל מעשה טרופות בסימנים נהירה מקרי, והאי קבלת דר' יהושע לאו מזבחת כאשר צויתיך נצמחה, רק היא ישנה יותר ומקרה דושחת את בן הבקר דנאמר למצוות בקדשים, וגם אז היהת נהירה פוסלת ר"ל כלל שנחרה במעטה טרופות בסימנים تو לא מתכוורת בשחיטה, דין נהירה נעשית שחיטה, כך היהת מתפרקת מצות ושות בקדשים בתושבע"פ. אמרו מעתה דעתה שנכנסו לארץ ונצטו גם על שחיטת חילין ממילא הנהירה פוסلت את השחיטה, כמו עד עתה בקדשים וכיוון דעתה בעין ב' סימנים בבהמה לשחיטה, ממילא גם בסימן השני פוסلت הנהירה את השחיטה.

והוא הסוד הגדול אשר רק הרמב"ם ז"ל היה משיigo במו דס"ל נקיה"ו הוה נבלה מחייבים, והטעם בהזה דכוין דנקב הנהירה, ותו לא מצי להיות נשחתות. דבגרוגת נמי אין לנו טעם אחר, כי לויל את הוה מצי לשחות גם הגרגרת שלא במקומות חתק, דלית

בהתיקות הרבה עד שלא נשחתתו רבו בפעם אחת, אבל בעשה כל הני במעטות הסימן באופן דאייא כאן רוב סימנים חשובים שפיר דתהי השחיטה נפסקת משום האי מייעוט זאת לא ידענו מקרים. ולא מבוי דלא הוה ידעינו דהשחיטה נפסקת בכך והוה כנהר וננק, אלא גם איסורה בעלמא לא הוה ידעינו בפיקול מקצת הסימנים לא בושט ולא בקנה. בקנה לא אפילו היה דורס וועקר בשליש האמצעי באופן דבענחת ר' דריש טרפה. אלא דשאני במקום שחיטה ממש לא מצטרף למעשה טרפה. אלא רוק מטעם דהלהם"ס הוא במקומות שחיטה, כמו שכך התוס' שם, אבל רק מטעם דהלהם"ס הוא דבמקומות שחיטה כשרה כדאמרין לקמן יט ע"א וכן הלכתא ומטעם דכוין דהני ב' שלשים מצטרפין להיות שחיטה כשרה, לא מצטרף למעשה טרפה. אלא דשאני במקום שחיטה ממש לא היה רוק מטעם שחיטה, כמו שכך התוס' שם, אבל רק מטעם דהלהם"ס הוא דבמקומות שחיטה פסול בשחיטה, ואמרין להיפך דאייא כאן פיקול בשחיטה, ואין כאן צירוף לשחיטה עי"ש בחידושי, הרי דלולי הלהקה דפסול במקצת השחיטה מקלקל את השחיטה גם טרפה לא היה במקצת הגרוגת אפייל בשליש אמצעי, ובוישט נמי אי אין טרפה לח"ח והוא הסברא החיצונה וכבר שחת הקנה ואפי' התחל לשחות בושט יש סברא לומר שלא איכפת לנו אי דורס וועקר מקצת מן הוושט בשעת שחיטה דכחודה מעשה קחشب. ומ"ה בעין הלהקה שמקצת הסימנים בפיקול מפסידות השחיטה.

אלא דהא מלטא דאייא דבענין הלהקה על פיקול במקצת הסימנים, ולולי הלהקה אף כשר לאכילה הוה לאו ד"ה הוה, כי הוא פלוגתא רבתא בין ר' יהושע ור' ר' ליקמן דף ל"ב, וכמה פלוגותות שביניהם תלויות זהה. ולא אריך כאן בઆור כל הסוגי' דשם, ושאר הסוגיות המסתעפים וرك פרקים הראשונים כאן וממי שורח לא עד תוכן הדברים לאורך ורוחב ועומק הענינים עיין בחידושי בסוגי' שם, ובסוגי' דף כ"ט ע"ב דפלויאי ישנה לשחיטה מתחלת ועד סוף ובסוגי' דמגרות יט ע"א.

ותמציאות היצא מכל הlein סוגיות דר' יהושע ור' ר' ל' ישבו על מדוכה זו, لما יופיקול פיקול במקצת הסימנים כנ"ל, וס"ל לר' דל' דעת מא דהא מלטא הוא משום כלל שנפסק רוב הסימן הוה כמון דמנחא בדיקולא, ושיעור השחיטה באמת גם לכתלה אין אלא רוק סימנים וכדעת הר"ר אושע' שבתוס' שהבאתי בערך הקודם, כלל שחותך יותר מרוב הוה כחוותך ביד וברגלי, וא"כ מי שדורס או עוקר אפייל רק במקצת הסימן הרי ליכא רוב הסימן בשחיטה כי מיעוט בתרא לא ייחס שחיטה כלל רק רוב הראשון, ולכן אין חילוק בין דרס או עוקר כל הרוב או רק מקצת מן אותו הרוב, דתו אין כאן רוק בשחיטה. ולפי"ז שלא במקומות הפיקול יכול לשחות שחיטה הוגנת ואין אלא טרפה ורק במקומות השחיטה נפסקת השחיטה דליקא רובי בשחיטה. ולפי דעת ר' לא מלטא את לי' לר"ע גם קודם זהרה, דע"פ שהיה סובר דסימן אחד בשחיטה וסימן אחד בנירה מוציא מיד נבלה מ"מ היה מודה דב' סימנים רובי בשחיטה ורק מיעוט בפיקול או בעוף סימן א' רובי בשחיטה ומיעוט בפיקול דnable הוה, דכוין דבמדבר בנירה והס' אחד בשחיטה ס"ל דטהרו מיד נבלה, משום דבמדבר היה מכשיר גם באכילה בקדשים, דכוין דבmittah תלי' מלטא אפשר להיות בשחיטה אחר הנהירה, כלל זמן שלא מות לא עשתה הנהירה פועלתה ולמה לא נוכל לשחתה, וגם טרפה לא הוה אז כיוון דנהירה לא נאסרה, וא"כ גם עתה שנאסרה הנהירה אינה אלא כטרפה שחחתה, אבל בשחתת במקצת פיקול גם במדבר היה הקרבן נפסק, דהרי לא נתקיים וחחת אף בסימן אחד דהרי אין כאן רובי סימן בשחיטה כנ"ל. ועיין בדף ל"ב בסוגי' שם דכתבותי דבאמת גם זאת כלל שנחתת רובי הוה כמנה בדיקולא ידעינו מואה הלהקה כלל אפייל במקצת הסימן פוסל. ווי' ישבב

פתחה

يיחדי עיקר מיוחד לבדיקת הסכין, מפני שהוא עניין סגור ומוסוגר בש"ס ופוסקים, והוא מכיון גדול בדייני שחריות כידוע, ובברחבי קונטרס מיוחד לבירור העניין הרם והנשא הלאה, הנזכר בשם „הלה למשה“ ומזה שיצא החיבור לאור עולם, ניטען כי בזה תוספת מרובה, שכן אמרתי לייחד כאן בفتוחת חבירי על חולין, עיקר בפני עצמו להאי דין.

הנה בדיקת הסכין לשחריתה לא נזכר לא במשנה ולא בבריתא, ואדרבה תנע במתניתין ט"ו ע"ב, ובכל שוחטין חז' מגל קציר והמגירה, וכי סתם סכין פסול לשחריטה איך מוציא דוקא אלו שהמה כליא אומנות עשוות פגימות על פניו כל החוד, כיון דגם בסתם סכין העשויה לחזוץ פטולה השחריטה. ומה שאמר בוגרא שם עניין מגירה שניינו, ע"כ אין הכוונה דבסכין עיין מגל קציר ומגירה שניינו, דהא לעומת מגל יד דרישא קתני, וכן כתני בהדי שנים ציפרין, אלא דהש"ס מדיק דוקא פגימה עיין מגירה בעין דפסול. ורק ממירמא דרי' חסדא אמרו בא תראה שמעין לראשונה חיוב בדיקת הסכין. ואופן שמעותו הוא נפלא מאד, באמרו מניין בדיקת הסכין מהות' שנאמר וחתרתם בזה, והוא קרא דכתיב בשאול המלך, והו"ל להקשות ע"ז דהאי דברי קבלה ולא דברי תורה הוא, ולא עוד אלא דעתך זה תוס' על דברי תורה, דבתורה כתיב רך ושותט או זבחת ולא כתיב "בזה" ושאול הוסיף ושותטם בזה" הרוי דהתורה לא הקפידה על הסכין לבדוק לא בתחליה ולא בסוף, ורק שאול הקפיד מdadמר "בזה" ואיך קאמר דבדיקת סכין הוא מה"ת, אבל לעומת זאת פריך להיפך, פשטייא כיון דכי נקב טרפה, ומושני עבי בדיקה לחכם אמרינו וכו', עד שלבסוף הסוגי מסיק דבעי בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל שלא בדק כן שחרתו פטולה וכן הלכתא. וכי לא ישוטטם על המראה הנוראה הלאו, דכמה רחוק האי דין בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא לעוכבא, מדינה דמתניתין דבעל שוחטין חז' מגל קציר והמגירה והשנים מפני שם חונקין.

אבל עשה אזך כאפרכסת ושמע איך יתפרשו המשנה והגמ' ומתוכם הרבה פסקי הרמב"ם ז"ל. כי רק הוא היחיד והמיוחד שבין הפסיקים אשר העמיק בשכלו האלקין, להבini דברי חכמים והוציא מדבריהם סלת נקי, בירור ההלכה האמתית. ואני הענייג עתי גייעה רבה ונוראה, ובשבבי על מותאי ובהליךתי בביתין, בחצריך וברחוב העיר, בשעת אכילת מזוני, ובבדרי עם הבריות לא הסתhti דעתינו מעוניין, עד שהגעתי עד תכליתו כפי קט שכלי, ונוראות האורות שנגלו לי מן השמיים תליית בכל מקום שמשכנתاي נשאי למצוא האמת באזכות אבותי הקדושים נ"ע וזה הו"ג י"כ אחד מהענינים האלה. וזה החלilo בעזר הנוטן לעיר כת.

הנה בין לרשי"ג דעיקור דהכלות לשחריטה הוא שוחט בסכין פגום, ובין להב"ג דלא מנה בהל"ש עיקור דסכין פגום, לשינויים סכין לא נזכר כלל. דלבב"ג כתבו הtos' דף ט' ע"א ד"ה כלחו דשותט בסכין פגומה איינו שוחט אלא חונק لكن לא מנאם בהכלות לשחריטה, וכיון פגומה אין שוחט אלא זאת, דמ"ש מדרש דמומיות נמי מושחת ולא ודרס ומ"מ חשבם בין היל"ש. וגם לרשי"ג נתמעט מגל קציר ומגירה מושחת ולא וחונק, וכגדתנן במתניתין מושום דהן חונקין וכפרשי"ג ז"ל שם דאין חותכין אלא קורעין, ולא נזכר פגימה כלל, ועיין בש"ת ק"ז בחת"ס י"ד סימן ט"ו שכתב שם בזוז הדברים ז"ל: אטו פגימה נאמרו למ"ס עיקור שרהיי נאמרו וכו'. וכיון דלא כלא לא קרא ולא הלכה על סכין פגום, רק דבעין ושותט ולא וקורע ולא ודרס, לא הי' עליה על הדעת דבנعي בדיקת סכין לעכבר, דהרי כל שאינו מרגיש בשחריתו שקרע רק שהרגיש שקרע או עכבות דבר "ושחת" קריין בי' ואין "וקרע" רק כשהרגיש שקרע או

לן כמאן דמנחא בדיקולא. וזה שורש הפלוגתא דרי' ר"ל, בישנה לשחריטה מתחילה ועד סוף. עיין בסוגי בדרכינו בארכיות דף כ"ט ע"ב. ولكن רבוי דקמפרש הקרה דכאשר צויתיך דעתך עתה מה שוי' אליבא דרי' ע, לא מצי אמר רק מה שנתהדר עתה מההלך' שחייב חולין, והוא דבעין לכתהלה ב' סימנים שלמים ובדיעבד סגי ברוב א' בעוף וברוב שניים בבהמה דבר שלא היה נהג עד עתה בקדשים, כי בקדשים בהמה הוא סגי בדיעבד בסימן אחד, ובעוף לא היה נהג שחריטה כלל, אבל בפסולי שחריטה הון בכול סימנים והן במקצתם, לא נתחדש עתה דבר, ודינם כמו שהיה בדיין בקדשים, ולכן לא האקרים רבוי כאן. וכל המשניות דמקילתו נשנו כר"ע קודם חזרה, ולכן באוא"ב וכסח"ד, לא פטר אלא בנוחר ומעקר דלא שחתט כלל, אבל בפסולי שחריטה במקצת הסימנים, דאיןם אלא חומרא דרבנן לפסול, לא להקל אמרו לפטור מכסי אווא"ב, והשותט ונתבללה בידו דקתני התם, היינו שמת עם גמר שחריטה ולא שנפסלה בשחריטה, ורק לאחר חזרה נשנה האי דין, ועיין זהה שכתבת שבס בפ' אווא"ב ובפסקין הרמב"ם שם. דברים המכרים לפרש כן ותורה צמאונך.

וכל זאת אליבא דרי' ע, דנירהה התחה מכשרת בדיין והשחריטה הייתה מצוחה תחליה בקדשים ואח"כ גם בחולין, אבל לר' ישמעאל דמעולם לא הייתה נירה מכשרת רק שחריטה, מAMILא דהשחריטה לאו מצוחה היא רק תיקון לאו דנבללה, גם אינה מתורת מיד איסור אבמה"ח, רק בmittah תלייא מלטה, כמו בנהירה לר"ע, ומAMILא דמאי היהת בב' סימנים וכדייף את ראש דCKER הותז, ומAMILא דגס לכתהלה לא בעין יותר מרוב, ולא כל הסימנים וכאשר תראה באמות מלשון הש"ס ריש השוחט דקאמר שם אי מה בהמה ברוב שנים הרי דנקט רק רוב שניים גם לכתהלה, ואע"ג דמאות ראש שכך הותז יליפ', משום דגס ריש מקרי כבר הותז. דע"כ לאמר כן, דהרי בדאריותא א"א חלק בין לכתהלה לדיעבד, וכיון דמקובל אצלנו דרבו כמהו, ע"כ דהוא השיעור דלכתהלה דהיא אין בשחריטה מצוחה רק הקשר ותיקון בעלמא. וכן לר' ישמעאל לא בעין שום קבלה או הלכה על פסולי שחריטה אפילו במקצת השחריטה, כמו שבઆנו לר"ל אליבא דרי' ע. ואילו אם אמר דלי"ש נמי לאו מקרא ידע שיעור ומקומות השחריטה אלא מהלכה, מ"מ לא מהלכה הנשענת על הקרה דזוחת כאשר צויתיך דהאי קרא לא אתה לצוות מיידי, אלא מהלכה המפרשת קרא דזוחת את בן בברק כי שם איכא ציוו על השחריטה הון בקדשים והן בחולין. ולידי" פשט ההלכה דעל השועט ועל הקנה היינו מקום השחריטה, ועל רוב א' בעוף ועל רוב ב' בבהמה היינו שיעור השחריטה לכתהלה.

וראה עתה כי לרבי אליבא דרי' ע דקסמן האי הלכה על הקרה דוחbatchת כאשר צויתיך, א"א לפרשא בעל השועט ועל הקנה היינו לציין מקום השחריטה אתה, דהרי מקום השחריטה כבר ידענו מושחת דבקדים וכומו דכתבנו, דלא אתה ההלכה על שאר הכלות לשחריטה שכבר קבלו ע"כ בדיין בציידי דושחתי, ה"ה וכש"כ דלא בעי עתה לציין מקום השחריטה דהוה קנה ושותט, אלא ע"כ דגס זאת על השיעור אתה דבעין לכתהלה שני סימנים שלמים, הון בבהמה והן בח"י ובעוף דעת עתה לא הייתה השחריטה נהוגה בח"י וועוף. ומזה ג"כראי' לרמב"ם דגס בעוף בעין ב' סימנים לכתהלה, דאי בעוף סגי לכתהלה בסימן אחד, מה חידש עתה דבעין ב' סימנים שלמים בבהמה לכתהלה, דהרי כבר היה זאת כן בקדשים, אלא ודאי דקאי גםAufן להזכיר לכתהלה ב' סימני ודוק היטב כי הדברים אמתיים ועמוקים תליית".

עיקר ו' בדיקת הסכין לשחריטה

בבדיקה סימנים, דיווק לסמוך Dempster-Shafer, אבל בשחח שיחיטה מצומצמת צריך ביקור להבחין אם הוא מוחזה או רובה ובדיקה כזו בעי חכם, ולעולם אסימנים קאי ופירוש זה מוכרת עי"ש בחודשי, ומעתה הרי לפניך דחתה שיחיטה מצומצמת בעלי הראות חכם אמר, אלא אדם אירע דחתה שיחיטה מצומצמת בעלי הראות לחכם, כי בדיקה כזו בעי הבחנה יתרה והבנת הלב, עי"ז אמר תועור על דקדוק עצום הלאה. אבל עי"ז בהגחות הגאון רצ"ה חיוז זיל שכטב וזיל: גمرا פשיטה כיון דכי נקב טרפה, נ"ב: עי"ש זים מ"ט סק"ד מה שכתוב בטעם בדיקת הסיכון משומן דכטיב ושותם בזה, ודחה הש"ץ مكان, דמרני דע"ז לא צרך קרא, רק על בדיקה לחכם מורה הקרא עי"ש, ונעלם במחלוקת"ת דברי בה"ג ריש הל"ש, שתפס הפניות לשון ר'ח, מניין בבדיקה הסיכון מה"ת שנאמר ושותם בזה, משמע שלא הינו גירסת הש"ס כאן, או שסובר (והוא היית מסתבר), דה"ק בוגרמא, פשיטה כיון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אתמר, עכ"ל הגאון זיל. וכונתו דמוכח האי דקדוק דלא קאמר פשיטה דכי פגום טרפה, אלא דכי נקב טרפה, מפרש דהכי קאמר פשיטה דכי נקב טרפה, דהינו אם ירגשי שמנקב וקורע, או שיראה במקומות חתק שיש שם איו קרע שאינו חלק, שמכוח דשם לא חתך רק נקרע טרפה, ומילא מי שירצה להיות בטוח שלא יקלקל את השחיטה, ובפרט אחר שתקנו זיל ברכה בסם ומלכות על השחיטה ודאי לצרך לבדוק את סכינו תחלה, אבל לדריש מקרה לצרך לבדוק הסיכון מהכי תיתי וע"ז משני דבוי בדיקה לחכם קאמרין. תירץ זה לפי פירוש זה בkowski הש"ס צרך ביאור מבון, גם מה דפרק אח"כ, והוא אר"י לא אמרו להראות סכינו אלא מפני כבודו של חכם, ומני מדרבן וקרא אסמכתא בולמא הו, איינו מובן, דיוון דאין בהוראת סcin לחכם אלא מפני כבודו של חכם, גם מדרבן אין כאן חיוב ואיך קאמר ר'ח מניין בבדיקה סcin וכו', דאם בדיקה לחכם קאמר דאיינו אלא מפני כבודו של חכם, לא שייך לשאול מניין, וגם לא לסמכו על הקרא. וע"כ דזאת קשה לי, דאל"כ מה פריך מורי וכי לא ידע דמבדרי קבלה לא יפלין דינים חדשים, עי"ז ב"ק ב' ע"ב ובמקילתון קל"ז ע"א, ובתוס' שם ד"ה ATIYA גיהה וזהock. אבל לדרש דעת הרמב"ס זיל דסל דמשום לתא דאייסORA נגעו בי, ולא משום כבודו של חכם זיל פ"א הלכ' כ"ו מה"ש: כל טבח שלא בדק הסיכון שלו שחתט בה לפני חכם וכי מנדין אותו לפי שיסמוך על עצמו עם אהרת ותיה פגומה ושחוט בה וכו' עכ"ל. והרבבה דיו נשפה לישיב דעת הרמב"ס ולהשוותה עם הגمرا דכאן עי"ז שם ובפלתי ויתר אחרים, ובחלוקת"ת העלו חספה בידם. אבל האמת יורה דרכו, דנהה הא דבעין הוראת סcin לחכם, או שיבדק הטבח קמי' חכם כלשו הרמב"ס, הוא משום דגס פגימה דקה שאין בכח לעkor נמי פוסלת השחיטה, והוא ודאי מדרבן דסמכו זאת קרא דשאול דושחטחים בזה, דלא די בשחחתם וכדכתוב בתורה, ושחט ולא וקרע, אלא דבעין גם "ביה" לשחוט בסcin שלם ולא בפוגום בלי השקפה על גודל הפגיעה אי מצי קרע או לא, דכל שהסיכון נקרא פוגום, פועל השחיטה והוא מדרבן. ולמצוא פגומה כזו, צרך הבנת הלב וטורח יתריא לבן צרך חכם או קמי' חכם, דלא סמכין בזה על סטם טבח דלא ידקק קרואו בבדיקה. ולא מפני כבודו של חכם. והרי תראה דלקמן ל"ב ע"א במשנה ר"ש אומר אם שהה כדי ביקור מפרש הרמב"ס זיל בפייהם"ש, דהינו ביקור סימנים לאחר שחיטה, ותמהו עליו דהרי בדף ס' ע"א אמר בוגרמא, מא' לאו כדי ביקור סימנים, ואיכא ראי' דטבח צרך לבדוק בסימנים לאחר שחיטה וקארם אבוי לא, הכי אמר ר'י כדי ביקור חכם, ופרש"ז זיל לבדוק הסיכון להראות לחכם. אבל אני כתבת ששם דהרמב"ס זיל ה"י מפרש דברי אבוי הכי, לא דבסטם שחיטה אפשר דלא בעי שום

שנראה בתוך החתק איזו מקום שנקרע ולא נחתך. והרי הדבר מוכחה דכוון דזה נקרה, "ושחת" וזה, "וקרע" ע"כ המיעדים אינם שווים ונרגש או ניכר בין מעשה למעשה. ופלא תראה בלשון הש"ס דפרק פשיטה, כיון דכי נקב טרפה, ולא קאמר כיון דכי פגום טרפה, הרי דגימות הסיכון לא נזכר כלל בהלכה. ובלב אר"י נתעורר על דקדוק עצום הלאה. אבל עי"ז בהגחות הגאון רצ"ה חיוז זיל שכטב וזיל: גمرا פשיטה כיון דכי נקב טרפה, נ"ב: עי"ש זים מ"ט סק"ד מה שכתוב בטעם בדיקת הסיכון משומן דכטיב ושותם בזה, ודחה הש"ץ مكان, דמרני דע"ז לא צרך קרא, רק על בדיקה לחכם מורה הקרא עי"ש, ונעלם במחלוקת"ת דברי בה"ג ריש הל"ש, שתפס הפניות לשון ר'ח, מניין בבדיקה הסיכון מה"ת שנאמר ושותם בזה, משמע שלא הינו גירסת הש"ס כאן, או שסובר (והוא היית מסתבר), דה"ק בוגרמא, פשיטה כיון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אתמר, עכ"ל הגאון זיל. וכונתו דמוכח האי דקדוק דלא קאמר פשיטה דכי פגום טרפה, אלא דכי נקב טרפה, מפרש דהכי קאמר פשיטה דכי נקב טרפה, דהינו אם ירגשי שמנקב וקורע, או שיראה במקומות חתק שיש שם איו קרע שאינו חלק, שמכוח דשם לא חתך רק נקרע טרפה, ומילא מי שירצה להיות בטוח שלא יקלקל את השחיטה, ובפרט אחר שתקנו זיל ברכה בסם ומלכות על השחיטה ודאי לצרך לבדוק את סcin תחלה, אבל לדריש מקרה לצרך לבדוק הסיכון מהכי תיתי וע"ז משני דבוי בדיקה לחכם קאמרין. תירץ זה לפי פירוש זה בkowski הש"ס צרך ביאור מבון, גם מה דפרק אח"כ, והוא אר"י לא אמרו להראות סcin אלא מפני כבודו של חכם, ומני מדרבן וקרא אסמכתא בולמא הו, איינו מובן, דיוון דאין בהוראת סcin לחכם אלא מפני כבודו של חכם, גם מדרבן אין כאן חיוב ואיך קאמר ר'ח מניין בבדיקה סcin וכו', דאם בדיקה לחכם קאמר דאיינו אלא מפני כבודו של חכם, לא שייך לשאול מניין, וגם לא לסמכו על הקרא. וע"כ דזאת קשה לי, דאל"כ מה פריך מורי וכי לא ידע דמבדרי קבלה לא יפלין דינים חדשים, עי"ז ב"ק ב' ע"ב ובמקילתון קל"ז ע"א, ובתוס' שם ד"ה ATIYA גיהה וזהock. אבל לדרש דעת הרמב"ס זיל דסל דמשום לתא דאייסORA נגעו בי, ולא משום כבודו של חכם זיל פ"א הלכ' כ"ו מה"ש: כל טבח שלא בדק הסיכון שלו שחתט בה לפני חכם וכי מנדין אותו לפי שיסמוך על עצמו עם אהרת ותיה פגומה ושחוט בה וכו' עכ"ל. והרבבה דיו נשפה לישיב דעת הרמב"ס ולהשוותה עם הגمرا דכאן עי"ז שם ובפלתי ויתר אחרים, ובחלוקת"ת העלו חספה בידם. אבל האמת יורה דרכו, דנהה הא דבעין הוראת סcin לחכם, או שיבדק הטבח קמי' חכם כלשו הרמב"ס, הוא משום דגס פגימה דקה שאין בכח לעkor נמי פוסלת השחיטה, והוא ודאי מדרבן דסמכו זאת קרא דשאול דושחטחים בזה, דלא די בשחחתם וכדכתוב בתורה, ושחט ולא וקרע, אלא דבעין גם "ביה" לשחוט בסcin שלם ולא בפוגום בלי השקפה על גודל הפגיעה אי מצי קרע או לא, דכל שהסיכון נקרא פוגום, פועל השחיטה והוא מדרבן. ולמצוא פגומה כזו, צרך הבנת הלב וטורח יתריא לבן צרך חכם או קמי' חכם, דלא סמכין בזה על סטם טבח דלא ידקק קרואו בבדיקה. ולא מפני כבודו של חכם. והרי תראה דלקמן ל"ב ע"א במשנה ר"ש אומר אם שהה כדי ביקור מפרש הרמב"ס זיל בפייהם"ש, דהינו ביקור סימנים לאחר שחיטה, ותמהו עליו דהרי בדף ס' ע"א אמר בוגרמא, מא' לאו כדי ביקור סימנים, ואיכא ראי' דטבח צרך לבדוק בסימנים לאחר שחיטה וקארם אבוי לא, הכי אמר ר'י כדי ביקור חכם, ופרש"ז זיל לבדוק הסיכון להראות לחכם. אבל אני כתבת ששם דהרמב"ס זיל ה"י מפרש דברי אבוי הכי, לא דבסטם שחיטה אפשר דלא בעי שום

פתחה

טריפות, כן ר"י לא אמר בה מידי, אלא הקשי' נתקשה בימי רבא, וربא ה' המתרץ הראשון ואחריו אחד מבני דורו, רצה להעMISS תירוץ מסוים ר"ל דהה מחלוקת בין מקום חתך שלא במקומות חתך וכאשר נדחה, דמהני תרי' ממורות א"א להמציא תירוץ זה כנ"ל, אמר רחוב' א' תירוץ אליבא דר"י, ואמרבו בשםינו كانوا היה נתקשה קשי' זו בבית מדרשו של ר"י, אבל באותה זה אינו אלא דרחב' א' המצא תירוץ זה מתווך דברי ר"י המחולק עם ר"ל, בהא דמקום חתך ושלא במקומות חתך, וא"כ בימי ע"פ מחלוקת בין הסימנים אינם חזורת ר"ע, ומילא לכל פסולין שחייבת במקצת השוואות בין מקומות חתך לא מדרבן אסורים, ולכן שפיר אמר ר"י דלהראות סכךנו לחכם, שהוא על פגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת, דאי ביה אלא מפני כבודו של חכם, אבל לאחר אשר אמוראי בתראי קיבל חזורת ר"ע, וקבעו כמסמורות נתועים לכל פיסול במקצת השחייבת נבלה כנחרה ממש, שוב החמיין בפגימה אפיו אינה אוגרת פסולת מדרבנן אף בדיעבד, כי סמכו אקרא דוחחתם בהזאת לפסול סכך פגום, אפיו אין בכך האי פגימה ליקער כלל. ולהאי פגימה כדי להרגש בעי חכם מדינא כאשר ביארתי כל זאת בארכוה במקומה ומילא שוב הווראות הסכךן לחכם עיקר הדין ומשום ליתא דאיסורה, ועל חכם טרח הפלתי ז"ל לישב דעת הרמב"ם ולומר דמאחר דתקנו חז"ל להראות סכךין לחכם מפני כבודו של חכם, הטבח שעובר ע"ז, נעשה האי עבריה לשטן לו, שיעבור על הפגימה בבלי דעת, כי בפרטאות כאלו, א"א לישב חומר עצום כזה, אלא אפיו הינו רוצים לקבל התcheinכות הללו לאמת, הרי הוא נפרק ממה שנתנו הרמב"ם טעם, שאין מראין סכך להחכם בי"ט, שמא ימצענה פגום וישחינה במשחאת שלה, עיין עוד לפחות בזאת, ולפי תירוץ של הפלטי, لما ניחוש כאן מאחר שעשה כתיקון חכמים להראות הסכךן לחכם, ומה בין בינו בדיקה שבודק לעצמו בביומו, לבודקה שבדק בפניהם החכם, ע"כ המכין לו סכך בדוק בעי"ט כמובן, והוא תשובה נחיתת לדבריו אלא ודאי בדור ממש, לדעת הרמב"ם, איכא חשש דבדיקה בין עצמו הי' בהעbara בعلמא, ומהני רק על פגימה האוגרת, והוא עתה אחר חזורת ר"ע חש פסול דאוריתא שמא יקרע משחו בשוט, ובדיקה לפני חכם תה' על פגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת, שהיא פסולת עכ"פ מדרבנן אחריו אשר סמכו אקרא דוחחתם בזאת דבעינן סכך שלם שאינה פגום כלל, והוא חומרא שעדיין לא נהגו בה בימי ר' יוחנן כנ"ל וזה ברור. בס"ד, ועיין בחודשנו דף ג' ע"ב ד"ה גמור' אבי לא אמר קר"א, ותמצא עונגן.

ועפ"י הדברים האלה בארתי השיטות בסוגי' דשם, והמה שיטת הרשב"א והרא"ש והוכר בדעת הר"ף מצד אחד, ושיטת הרא"ה והרמב"ם ז"ל שהמה אוזל בחד שיטה מצד שני, ודלא כב"י דסובר דההמבר"ם כרשב"א, כי זה ליתא דהרי הרשב"א פסק מהני אמוראי דחלקו אור"ח, ורמב"ם ורא"ה ז"ל פסקו קר"ח, דהගרת הצפורה דההינו הרגשות הצפורה פסול בסכךין, אפיו אינה אוגרת כלל, אלא זהה מדרבנן דעתרו חז"ל על סכךין פגום ע"ג דין בכוו' לעקור השיט, דר"י לית לי' כמדמ"ד לא הריה ולא הסימן עצמו, ולכן ס"ל דלכתהלה בעינן לשחות הסימנים כולם, ומילא דגס במקומות מכוונות ע"ז דפגימה כ"ש אינה פסולת אלא מדרבנן.

א') הרמב"ם בפ"א הט"ו וט"ז כתוב ז"ל. היה התלם הזה מרוח אחת לא ישנות בה ואם שחתך דרך הרוח שאין הפגימה נכרת בה שחייבתו כשרה. כיצד שבדק בהולכה ולא תרגיש שיש בה פגום וכשתחזר אותה בהבא תרגיש שיש בה פגום וכו', עכ"ל. הנה בפסק הלהה נלאו כל אנשי חיל למוצא ידים ורגליים, דהרא"ש

מדרשו של ר"י ור"ל ה' מקשין האי סתירות המשניות מן והודה לו ר"ע על משנה דאלו טריפות נקה"ו ופסה"ג, ה' לבעל מסדר הש"ס לסדר תחלה תירוצים של ר"י ור"ל אמוראי קדמאי ולבסוף תירוץ של רבא אמורא בתראי, כדרכו בכל הש"ס, ולא עוד אלא דהש"ס מדחה דר"ל מעולם לא ה' מתרץ קושי' זו, דהרי אר"ל שחתט את הינה ואה"כ נקבת הריה וכו' ועיין ברא"ש של' ולא ידעינו ה' אהרוןיתא ואיזין לחומרא, ועיין בהגחות מהרש"ש שתמה ע"ז דההדר ב"י מחדא דכעין זה לא מטען בש"ס, אבל כתוב דממה שאמור הש"ס, אלא ארחב' א' אר"י, כאן קודם חזרה וכו', ר"ל בזה דמעולם לא ה' ר"ל מתרץ כלום אלא ר"י מתרץ עי"ש, ומוי לא יבין כי דבר זה עוד יותר דוחק מדברי הרא"ש, דמן"ל הש"ס הא, דר"ל מעולם לא תירץ כנ"ל, דלמה לא נדחה האי מימרא דשחתת הינה ואה"כ נקבת הריה וכו', קמיה האי מימרא דמתרץ בין מקום חתך לשלא במקומות חתך דכפי שכתב הרשב"א דנקבת הריה בין סימון לסייעו, לית לנו כוותי', הרי מסתבר דלא אמורה כל או דהדר בה והכלכתה, הן אמת דכפי שכתב הרשב"א ז"ל דלגביה הינה עצמו ע"ז מודים דהוא כמדמ"ד, לא קשה זאת אבל אז יותר תמורה למה הביא כל האי מימרא לדחות תירוץ של ר"ל, דבל"ה הוליל, כיון דנפסק הינה, מה לי מקום חתך ומה לי שלא במקומות חתך, אם דבר זה פשוט כ"ב, עד שאנו אומרים דאפיו/man דחולק אדינא דנקבת הריה בין סימון, אבל בסימון עצמו מודה גם הוא דר"י דכאן קודם חזרה וכו' לאו ר"י בעצמו אמרו אלא רחוב' א' ממשי', וגם זאת רק בלשון „אללא“ לאחר שדחה דר"ל לא תירץ מיד ואמ ביבמ"ד של ר"י נתקשה קושי' זו דורמינו וכו' ור"י ה' מתרץ בדרכו כנ"ל, ודאי ה' צrisk להעמיד דבריו בראשא, ולא לסדרו לבסוף ובדר"ל אלא ארחב' א' אר"י וכו', אבל עיון לקמן בחדושנו שפירושתי הסוגי' לדעת הרמב"ם, כי ר"ל רצה למצוא טעם להאי הלכה דר' ישוב, דאפיו שחתט הרוב בהחיש שחייבת, פסול מקצת בדרשה או בעיקר לשוחתו נבלה וכוכלה נחרה, וקאמר משום דהאי מיעוט בפיסול מצטרף להשלמת הרוב, דמיעות דכיוון דאפסק לא מצי מצטרף להשלים רובה בשחייבת, מושם דכיוון פיסול רובה והו כשיתוט ר' אוושיעא בתוס' ל' ע"ב ד"ה החליד, וא"כ ע"כ המשירות אמרם ר"ל, כי תלויות זו בזו, כי רק מכח דס"ל דآخر המשנה כר"ע לאחר שהודה, אלא כדי ליתן טעם ל渴בלת ר' ישוב, וע"ז קאמר אלא ארחב' א' אר"י כאן קודם חזרה כאן לאחר חזרה ומשנה לא זהה ממקומה, הנה גם זאת אינם דברי ר' יוחנן, אלא ר' חי בא' למד תירוץ זה, כמה דר"י מחולק ה' עס ר"ל, על מה דאמר חלק בין מקום חתך לשלא במקומות חתך בפיסול במקצת השיט, דר"י לית לי' כמדמ"ד לא הריה ולא הסימן עצמו, אבל חתך מצטרף מיעוט בתראי להשלים הרוב בשחייבת, אבל סובר בטעמא דהאי הלכה, דכל שנעשה טריפות בסימנים ואפיו רק נקב בשוט, הוה נחרה מתחילה ועד סוף, ומתיini דלאו טריפות ועד סוף, וה'ה לנחרה מתחילה ועד סוף, ומתיini דלאו טריפות כר"ע עתי' דלית לי' האי הלכה דר' ישוב, זאת אמר ר"י ור"ח בא' הוסיף מדיל' דממיela לאחר שבימיו כבר נתקבל האי חזרה דהדר ב"י ר"ע צ"ל דמשנה לא זהה ממקומה כמו שהיתה שוני קודם חזרה, אבל כמו דר"ל לא אמר תירוץ על קושי' הש"ס мало

וה"ה אם הסcinן מלא פגימות כלו דמ"ש, ודין דב"ה דשותם במגל קצר דרך הליכתו דתהור מידי טומאה ליתא לדין כיון דמגל קצר עכ"פ נרגשות הפגימות גם בהולכה, והוא לי' שוחט בסcinן פגום דזהה נבלה מדרבנן, ולכן לא מצי הרמב"ם מיתתי האידי. וראה איך הרחוננו פירוש מרוחם בגרמא לדעת הרמב"ם ז"ל, ולא הוצרכנו לדוחק פרשי' ז"ל שמחلك בין פגימות דמגל קצר ובין האידי דמסוכסת, כי כל דברי רש"י ז"ל וראשוניםanza בזה דוחק אחר דוחק כמו שבארנו שם בסוגי' ודוק'.

ב') הרמב"ם פ"ד הי"ד ז"ל: ישראל מומר לעבירה מן העבירות שהיה מומחה הרי זה שוחט לכתחלה וצריך ישראלי כשר לבדוק את הסcinן ואיה' יתננה למומר זה לשוחטו בה מפני שוחקתו שאינו טורח לבדוק, ואם הוא מומר לע"ז וכוי' הרי הוא בעכו"ם ושחיטתו נבלה. הלכי ט"ו, מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן העבירות של תורה הרי זה שוחט בין לו לבין עצמו, אם היה מומחה שאינו מניה דבר המותר ואוכל דבר אסור, שזו חזקה על כל ישראל ואפיקו הרשעים שבהם, עכ"ל הזחוב והמוזוק שבעתים בכל מלאה בלי חסר יותר, ובכל זאת אין יוצא ואין בא בשתי הלוות אלו כאשר אבאר בזה. א') אך מהיב בבדיקה סcinן ונוטן לו לכל מומר אפיקו לעבירה קלה מנבלה דלא חדש על נבלה כלל, ורבא מרא דהאי שמעתה לא דבר רק מומר אוכל נבות, ולא מומר לשאר עבירות. ב') ולעומת האידי חומרה שמחמיר להצrix בודק סcinן ונוטן לו גם למומר קל, מקל בפסול לעדות, זהינו באינו מומר ומוחזק בכך רק שעבר פעמי' אחית ואפיקו אוכל נבות, דשותם בין לו לבין עצמו, ואף בודק סcinן ונוטן לו לא בעי, דכאן מדייק דרבא דוקא מומר קאמיר ולא חדש ע"י פעם אחית ואוכל נבות דקאמיר רבא אינו מדייק לומר דזוקא נבות ולא אישור אחר. ג') בגמרה אמרו בטעמא דהאי היתרא דמותר לאכול משחיתת מומר ולא חיישין לקלוק בשחיטה דלא שבך היתרא ואכל איסורה, ומ"מ בדיקת סcinן ונוטן לו בעי, מושם דעתך לא טרחת. אבל הרמב"ם בחלוקת הראשונה במומר לא האידי טעמא, דלא שבך היתרא, ובחלוקת השני זהינו בפסול לעדות דאין אלא חדש, אשר לפי דעת הרמב"ם אפיקו בחשוד לנבות לא בעי בבדיקה סcinן כתוב הטעם דלא שבך היתרא אכל איסורה וכן הרי לא צורך הוא דהרי אפיקו בבדיקה סcinן דלא שייך בי' האידי טעמא, נמי לא בעי ע"ז לא אמר לנו שום טעם דלמה לא בעי בבדיקה סcinן עכ"פ לחשוד לנבות. ד') בדחשוד לעבירות זהינו עבר פ"א כולל הרמב"ם כל העבירות ואפיקו ע"ז ושבת דגס בע"ז ושבת בעין דוקא מומר, וכאשר כתוב כן בפי' בחלוקת ראשונה דנקט מומר לע"ז או מחלל שבת בפרהשי' ועכ"ב דוקא מומר קאמיר Adams לא דוקא הויל' האידי דיאנה בחלוקת שנייה בהפסול לעבירה מן העבירות דזוקא בשאר עבירות, אבל בע"ז ומחלל שבת שחיתתו נבלה, וזה סתירה גלויה' למש"כ הרמב"ם בפיהם"ש על המשנה דשותם בשבת שכותם שם היה מיד כעשה חברה או עכ"פ בתחלת החיתה נעשה מחלל שבת, ושוב הגמר שחיתה פסולה הויה, הרי דגס בפ"א דיננו כומר לפסול את השחיטה. ה') עוד הקשו עליו מתוספתא מפורשת דאבדו לו גדיי או שנגנוו עין דריש' וש"ך סיינו ב' מה שנדחקו. ובאמת יפה כתוב הפלתי דהרבנן' המשmitt מה"ט נגנוו ולא כתוב רק שנאבדו, אבל מש"כ וכי מושם התוספתא לא הייתה מקובלת אצלנו וכו', וכי הוא זה אשר יבין אית' זאת, דרמב"ם לא היה מקובל התוספתא מפורשת. ובכל אלו החומרות שפכו הראשונים וגם האחוריים דיו הרבה, אבל כל בעל שכל ישר עכ"פ מוכרכ להזודות כי אין ממש בתירוציהם ובמקומם אריך לשטור את דבריהם. ובפרט

וזל תמה כיון שהגימה זקופה מצד אחד, איך אפשר שלא תרגיש אכבעו כשהוא יורדת לתוכה, והמעו"ט הליך بعد הרמב"ם לאמר דכוונו דאין הגימה קורעת בירידתו, אבל ודאי נרגשת להבודק, ומ"כ הרמב"ם ולא תרגיש הינו פגימה הקורעת.ומי הוא זה אשר יקבל דוחק גדול ונורא זהה בלשון הרמב"ם ז"ל שהיה לשון ערומים. אבל חוץ מהה הקשה עליו הלח"מ, דלמה לא מחלוקת הרמב"ם בין פגימה אחת להרבה כמו שמחליך בוגרא, ותירץ דס"ל להרמב"ם דכל שאינה נרגשת בהליכתו הו"ל מגן קצר שב"ה מכשירין לקמן במשנה י"ח ע"א בשחת דוחק הליכתו וניהו דשם בגמרה קאמר דרך לעניין טומאה מכשירין ולא לעניין אכילה הרי תראה דרמב"ם לא הביא דין זה בהלכות אבה"ט, ועכ"ב ס"ל דלא קיימת מסקנא הכי, ודלא כפרש"ז ע"ל שם, והגمرا וברייתא דהכא דקאמיר דבחרבה נידון מגירה הכל כב"ש ודלא ההלכתא.

ויאמר נא המעין וכי נחיא לי' לרמב"ם לתלות ב' בוקי סרקי דברים שאסור לשומעם, דבורייתא וסקלא וטר' סתמא בגמרה אזלא אליבא דב"ש, במקומות דכלל גדול בידינו דב"ש במקומות ב"ה איינו משנה, ולא עוד אלא דלא הביא דין דמתניתן דמגלא קצער דוחק הליכתו ב"ה מכשירין, וסמך על מה דהביא האידי דיאנה דמסוכסת דמדבר רך מגנימה אחת, ומזה נדע דאין חילוק בין את להרבה, עכ"פ דהבריתיא מחלוקת הכי בפירוש, במה דאמרה סcinן שיש בה פגימות הרבה תידון מגירה,ומי הוא זה אשר יכול לסבול דוחקים כאלו.

אבל לפי הצעתינו פסק הרמב"ם הלאה מודוקדק ומכוון להלכה ביל שום דוחק דהאי משנה דב"ה וב"ש ג"כ אליבא דר"ע קודם חזרה נשנית וכון הבריתיא דת"ר ולאחר שם במשנה קתני במגל קצר פגימותיה קורען מצ"א והוא שחת策策 השני באופן שידוע שלא נקרו הטעמים מ"מ גרו ז"ל לאסור באכילה אבל טומאה לא גזרו. ועכ"ז קתנו בבריתיא דזה דוקא בפוגימות הרבה דיאנה רוב בפיסול אם שחת策策 הבא לא נבלה גמורה, וכן גרו בה גם בהליכתו אותו הבא לא שחת策策 כמגירה לאסור לב"ה באכילה ולב"ש גם לטומאה לנבלה מדרבנן, אבל בפוגימה אחת דין, בזה אלא פיסול במקצת הסימנים, זהה גופי לא הוה רך בפסול מדרבנן כמו שבארנו לעמלה, לא גרו הולכה אותו הבא, והש"ס מתחלת לא ידע דמיהוליך ולא הביא מיררי, لكن נתקשה מ"ש פגימה אחת מפוגימות הרבה דהרי גם פגימה אחת דקורע רק מקצת הסימן נמי פסולה החיטה עכ"פ מדרבנן ועכ"ז משני דכהוליך ולא הביא אז ליכא חשש שנקרע באמת, אלא דraiוי לגזר הולכה אותו הבא, ולא גזר רק בפוגימות רבות במגל קצר, אבל לא בפוגימה אחת. אולם כל זאת קודם שקבלו חזרת י"ע אבל אחר שקבלו החיטה כל פגימה הנרגשת עכ"פ שאינה קורעת פסולת השחיטה ומטעמה מדרבנן, א"כ דיאנה במגל קצר דמתניתין נפל בביראה מכל וכל דהרי הני פגימות עכ"פ שאינן קורען דרכ' הליכתן, אבל נרגשות מהה כל סcinן שפנס בהרגשה פסול את השחיטה ו גם לעניין טומאה דלא חלקו ז"ל בגזרה זו כדי לחזקה ועשאו כפסול בשחיטה דאוריתא. וכך לדין יש לנו נדוון חדש דין סcinן שיש בו פגימה הנרגשת בהבאת ולא בהולכת הצפון. ובזה ודאי אין חילוק בין פגימות הרבה להגימה אחת דביבוב'כ אין בהם כדי לעkor לא בהולכה ולא בהבאת ואני אכן רק דשחט בסcinן פגום פגימות שאינן אוגרות, וכיון דחיזין דפוגימה האוגרת בהולכה ולא בהבאת התירה הבריתיא בשחתה בהולכה ללא הבאה ה"ה לדידין דלא מקרי שחת策策 בסין פגום כיון דיאנו מרגיש הגימה בהליכתו, וכן שחת策策 כשרה, אבל בשחתה בהבאה שחיתתו פסולה ומדרבנן דפוגימה הנרגשת ואיינו אוגרת אין בה אלא פסל שחיטה דרבנן.

פתחה

ומושום לתא דעתך. ועיין בזה בחודשי לסוגי' דהשותט בשbeta. וא"כ מי שرك פעם אחת עבר הרי ספק שהוא תשובה וא"כ עכ"פ בדייעד שחתוט מותר הנשחת וכאן באמת לא התיר ליתן לו לכתחה לשחותו. ומה שכתב הרמב"ם בפיהם"שadam שחתוט בשבת במיד מהו שחיטה פסולה לק"מ, דהתמס בשבת עצמו שחח וליכא למימר שהוא תשובה לכך שחיטתו פסולה ומדרבנן אבל אי שחח ביום שלאחריו באמת כשרה דשמא תשובה כל זמן שאיןנו מוחזק למחל שבת. ועתה נבא לחלוקת השני' במאי שהיה פסול לעדות מלחמת עבירה מן העבריות כתוב דשותט בין פון ריטוב"א שנדרח הקהלה לישיב פרשי"ז' מכך האי חומרה. אבל הרמב"ם ז' חורי כתב שהזקתו שאינו טורה לבדוק, ולא מהמות גודל הטרחא שיש בבדיקה, זאת ודאי לא נתן לה Amar דהיה בבדיקה הסיכון טורה גדול, אלא עכ"ב כונתו דמחמת קלות דעתו, איןנו נותן לב לבדוק ביישוב הדעת י"ב בדיקות שהצריכו ח'ז' כדי למצוא אף פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת, עכ"ב משום דאין זה אלא חומרה דרבנן שאינו מוחש עליה וידוע מש"כ הר"ר יונה ז' דהרבבה יוארת טמיים ויישוב הדעת צריך בבדיקה הסיכון, וא"כ מומור אפיו לאיה עבירה קלה שהיה, פשיטא דעתך' אין בו יוארת טמיים כדי לבדוק ביישוב הדעת והבנת הלב למצוא גם פגימה הנרגשת לחוד, דאין בה אלא חומרה דרבנן, וניהו דאפיו על אישור דברי חמש שאינו מאותה עבירה שהוא מומר עליה איןו חדש דברי חמש שעעה"פ לר"ש נמי רקס איסור דרבנן הוא, ומ"מ אמרין דמחליפין, עכ"פ שהמה מומרים לעבור אבל יראה דאוריתא, וא"כ גם הכא נימא דاع"פ שהוא מומר למשל אשענץ, מ"מ אין חדש לשחות בסיכון פגום מדרבן דהינו פגימה שאינה קורעת. אה"נ אבל כאן הלא על הבדיקה אנו דנין דהינו או טרייח למצוא פגימה צוא, ורק ע"ז אמרו דאין בו יוארת טמיים לטrhoה עליה בשומות לב כדי שימצאנה, כדי שלא יכשל באיסור דרבנן. וכן שcn הוא לא חשו לה רקס במומר ואפי' לשאר עבירות ולא בחשו אפיו לנבלות משום דחילוק שבין מומר לחושוד הוא דሞמר שעבר ג' פעמים מוחזק אצלנו לעובר עבירה ולא עשה תשובה, משא"כ חדש אפשר דעתה תשובה, דניינו דגס בפ"א נפסל לעדות, היינו משום דלעדות עבון מוחזק בכשרות והיא עכ"פ אינו מוחזק בכשרות כי מי יודע אם עשה תשובה, אבל עכ"פ אינו מוחזק להיפך לאפשר דעתה תשובה, דהרי תראה דammo בברכות ת"ח שעבר עבירה בלילה אל תהריר אחריו ביום שהוא עשה תשובה, ופרק שמא ס"ד דמשום שמא עדין יש מקום להרהר אחריו, ומתרך ודאי עשה תשובה הרי דבת"ח אמרין ודאי עשה תשובה, ומינה דבשרар בנ"א עכ"פ ספק הזה. אמרו מעתה כיון דבפסול לעדות ספק הזה לא נחמיר בבדיקה סיכון דין בו אלא ספק דרבנן שאינו לא עשה תשובה, ולא בדק ביישוב הדעת עד שעבר על פגימה כ"ד שאינה אוגרת ואף דספק דרבנן נמי לא עבדין לכתחה, אבל כאן יש עוד ספק שמא לא היה בסיכון פגימה כלל, לכן מותר לכתחה לסוכך עליו בא בבדיקה סיכון ונoston לו בפרט אם אין לפניו שותח אחר. וזה שמד"יק הרמב"ם ז' בלשונו הטהור בחלוקת הראשונה דሞמר צריך לישראאל כשר לבדוק לו הסיכון, מפני "שחצקו שאינו טורה לבדוק" מדייק לכטוב "חצקתו" דזוקא מומר שחצקו שלא עשה תשובה, וא"כ חזקתו שאינו טורה לבדוק, דמקלו גיניד לו ויסמוך על בדיקה קלה שדי לפגימה האוגרת ואני די לפגימה הנרגשת לחוד, ואח"כ כתוב דሞמר לע"ז ולהחל שבת שחיטתו פסולה לנמרי, ודוקא מומר ולא חדש, והוא נמי מה"ט דשחיתת מומר לע"ז ולהחל שבות איןנה פסולה אלא מדרבן עיין בחודשי הר"ן ז' בסוגי' וכמ"ש לדעת הרמב"ם ז' לדוחית נכרו גופה אינה אלא מדרבן

במה שעורתתי באות ג'). לא ראיתי אף באחד מן המפרשים שיעור על האורות הזאת, שהיא בעצם מורה שלא יכול לסרע דעת קדשו של הרמב"ם ז'יל, אשר מימות משה עד משה לא קם ממשה.

אבל לפי הצעתינו אין תחילת לשום קושי' וכל דבריו מזוקקים. והוא דרמב"ם ז'יל מיאן בפרש"ז'יל בהא דמייטה לא טרכ שפירש Adams ימצא פגום לא יחוור אחר סיכון אחר או ישחינו, דפירוש זה נפרד מני ובו' דקאמר שם בגמרא דחמצן של ע"ז מותר מיד מפני שמחליפין, הרי דטרחא כ"ד להחלף חמץ מטרחין וא"כ כ"ש דמייטהו לתקן הפגם או להחליף את הפגום בכשר, ועיי' ריטוב"א שנדרח הקהלה לישיב פרשי"ז'יל מכך האי חומרה. אבל הרמב"ם ז'יל חורי כתב שהזקתו שאינו טורה לבדוק, ולא מהמות גודל הטרחא שיש בבדיקה, זאת ודאי לא נתן לה Amar דהיה בבדיקה הסיכון טורה גדול, אלא עכ"ב כונתו דמחמת קלות דעתו, איןנו נותן לב לבדוק ביישוב הדעת י"ב בדיקות שהצריכו ח'ז' כדי למצוא אף פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת, עכ"ב משום דאין זה אלא חומרה דרבנן שאינו מוחש עליה וידוע מש"כ הר"ר יונה ז' דהרבבה יוארת טמיים ויישוב הדעת צריך בבדיקה הסיכון, וא"כ מומור אפיו לאיה עבירה קלה שהיה, פשיטא דעתך' אין בו יוארת טמיים כדי לבדוק ביישוב הדעת והבנת הלב למצוא גם פגימה הנרגשת לחוד, דאין בה אלא חומרה דרבנן, וניהו דאפיו על אישור דברי חמש שאינו מאותה עבירה שהוא מומר עליה איןו חדש דברי חמש שעעה"פ לר"ש נמי רקס איסור דרבנן הוא, ומ"מ אמרין דמחליפין, עכ"פ שהמה מומרים לעבור אבל יראה דאוריתא, וא"כ גם הכא נימא דاع"פ שהוא מומר למשל אשענץ, מ"מ אין חדש לשחות בסיכון פגום מדרבן דהינו פגימה שאינה קורעת. אה"נ אבל כאן הלא על הבדיקה אנו דנין דהינו או טרייח למצוא פגימה צוא, ורק ע"ז אמרו דאין בו יוארת טמיים לטrhoה עליה בשומות לב כדי שימצאנה, כדי שלא יכשל באיסור דרבנן. וכך שcn הוא לא חשו לה רקס במומר ואפי' לשאר עבירות ולא בחשו אפיו לנבלות משום דחילוק שבין מומר לחושוד הוא דሞמר שעבר ג' פעמים מוחזק אצלנו לעובר עבירה ולא עשה תשובה, משא"כ חדש אפשר דעתה תשובה, דניינו דגס בפ"א נפסל לעדות, היינו משום דלעדות עבון מוחזק בכשרות והיא עכ"פ אינו מוחזק בכשרות כי מי יודע אם עשה תשובה, אבל עכ"פ אינו מוחזק להיפך לאפשר דעתה תשובה, דהרי תראה דammo בברכות ת"ח שעבר עבירה בלילה אל תהריר אחריו ביום שהוא עשה תשובה, ופרק שמא ס"ד דמשום שמא עדין יש מקום להרהר אחריו, ומתרך ודאי עשה תשובה הרי דבת"ח אמרין ודאי עשה תשובה, ומינה דבשראר בנ"א עכ"פ ספק הזה. אמרו מעתה כיון דבפסול לעדות ספק הזה לא נחמיר בבדיקה סיכון דין בו אלא ספק דרבנן שאינו לא עשה תשובה, ולא בדק ביישוב הדעת עד שעבר על פגימה כ"ד שאינה אוגרת ואף דספק דרבנן נמי לא עבדין לכתחה, אבל כאן יש עוד ספק שמא לא היה בסיכון פגימה כלל, לכן מותר לכתחה לסוכך עליו בא בבדיקה סיכון ונoston לו בפרט אם אין לפניו שותח אחר. וזה שמד"יק הרמב"ם ז' בלשונו הטהור בחלוקת הראשונה דሞמר צריך לישראאל כשר לבדוק לו הסיכון, מפני "שחצקו שאינו טורה לבדוק" מדייק לכטוב "חצקתו" דזוקא מומר שחצקו שלא עשה תשובה, וא"כ חזקתו שאינו טורה לבדוק, דמקלו גיניד לו ויסמוך על בדיקה קלה שדי לפגימה האוגרת ואני די לפגימה הנרגשת לחוד, ואח"כ כתוב דሞמר לע"ז ולהחל שבת שחיטתו פסולה לנמרי, ודוקא מומר ולא חדש, והוא נמי מה"ט דשחיתת מומר לע"ז ולהחל שבות איןנה פסולה אלא מדרבן עיין בחודשי הר"ן ז' בסוגי' וכמ"ש לדעת הרמב"ם ז' לדוחית נכרו גופה אינה אלא מדרבן

דקה דרבנן שרי על עץ ואבן, זהה הוה כמו בשאר סכך דאפשר לשמש בדוחק, אין בו משום מתקן מנת, אבל במשחזה שלה לעולם אסור דגם בסכך שרואוי לשמש בדוחק אסור, זהה מלacula ממש מקרי. ומיושב בה גם מה דקה ק"ז רעכ"א זל דחכם איך רואה לעצמו סכך בי"ט שהוא ימצא פגום והוא ל"י מטלטל מוקצה, ולפי הנ"ל לק"מ, דהרי על עץ ואבן יכול לתקן זהה שרי לחכם, ורק אין מוריין כו וرك בע"ה חשש שיחדדה במשחזה שלה אף-DDI היה על עץ ואבן, דמסתמא בכל מתקנת במשחזה שלה מעלה עץ ואבן שיש יותר תורה לתקן.

מכל הלין פסקי הרמב"ם זל יוצא מפורש דהאי בדיקה מעולה אפיקמה הנרגשת שאינה אוגרת אינה אלא מדרבן אחרי שקבלו חזורת ר"ע שגورو אומר דעתך פגום פסול השחיטה ע"פ שאיןו עיקר הסימן וסמכותו אקרה דושחתות בהז דלא להשיג על השחיטה שתה"י בדרך משיכה ולא בדרך דרשעה ועיקורו, אלא דגם על הסכך צריך להשיג שלא תהי פגומה, וכל שנקראת פגומה.

וחשיטה פסולה יותר באור השיטות בהז עיין בסוגי' במקומו. וرك זאת אזכיר עוד כאן דהאי בדיקת הרגשה בחוש המשוש נמי סמכותו אקרה דושחתות בהז, כיון דלמדו דבי בדיקה לחכם, ע"כ בבדיקה הרגשה בחוש המשוש ולא בבדיקה ראי' בחוש הראות קאמר, כי דבר ידוע דוחש הראות חזק יותר אצל ההומונאים העוסקים בעבודה גשמית ולא במושכלות, והלוש אצל החכמים בעלי ספר, וחוש המשוש הוא להיפך חלש אצל ההומן עובדי אדמה וכדומה וחזק אצל החכמים בעלי מנוחה וכיון דאבידיקת חכם קסמכין מAMIL דבדיקת הרגשה בעין דהו יתור מוכשרת לה. וזה דברינו אבושא ואטופרא נדחקו הראשונים זל, והתוס' כתבו דבריאו בגנד ושת וטופרא בגנד קנה והאחרונים זל חקרו למה עזבנו אכן בבדיקהبشرא. ולולי דבריהם זל הייתה אמר הבדיקה צריכה צרך להיות על תרתי על חדודו ועל חלקו, כי הסכך צריכים להיות חד וחלק וכ"כ הרמב"ם בפ"א היה באיזה דבר שוחטין וכי והוא שהי' פיה חד ולא ה"י בה פגום, ולכן בעין אבושא להבחן אם חותך היטב שהוא חד כראוי, ואטופרא אם אין בו פגום והכי נהגנו גם עתה לבדוק הסכך על בשර היד אם חותך כראויCID. עוד זאת ראיית להזיך כאן מה שראיתי דבר חדש מק"ז החת"ס זל בתשו' הנ"ל דגימה אית בה משום עיקור או משום שהי', וזה לכארו' פלא, נהי דבמוקם שהוא פגום איןנו איןנו חותך אבל שהי' כ"ד צו הרי מדינה אינה פסולת וرك חומרת אחרים היא לפסול בשהי' משחה, ואיך אפשר דבסכך פגום משום שהי' נגע ב'. אבל ניחא לי בשנאמר כיון שאין שיעור לשחיטה ומוליך ומביא כל הימים כלו כשר, ע"כ השוואות מצטרפות לשיעור שהי' בשחיטה אריכתא והוא אבעיא דלא אפשר בגمرا דף ל"ב ע"א. ולפ"ז יש לנו טעם חדש דח"ל חשש על כל פגימה אפילו אינה אוגרת ואני קורעת משום דעתך' פ' מוקם הפגום אינו חד ויש חשש שהי' בשחיטה אריכתא לכן לא פלוג רבנן ופסלו כל פגימה אפלו אינה קורעת ודוק'.

ועוד זאת נשאר לבאר לך, דעת הבה"ג ג"כ כדעת הרמב"ם, וכאשר הבאתי לעיל מוגרות רצ"ח זל שמעתיק דברי הבה"ג שכותב בבדיקה הסכך אנו למדין מושחתות בהז, ומAMIL לא קשה על הבה"ג קושי התוס', דלמה לאמנה בין חמשה הל"ש עיקור דבסכך פגומה, דהרי מאחר דחכמים פסלו סכך פגומה גם אלא עיקור ר"ל אפלו אין בכח הפגימה לעkor, איך נחשוב עיקור דביצה דץ י"ט ע"א דכל שנטמא בלבד הטומאה מטבלין אותו ביו"ט ופרש"י כיוון דמה"ת חז' אלא מדרבן אסור לית ב' משום מתקן מנת, ולכן גם כאן בסכך של שחיטה הפגומה רק פגימה

במשנה דריש גיה"נ אין נאמנים על הלב וגיד ולחכמים דנאמנין משום דהוא איסור תורה ודאי, אבל לטrho ביב' בדיקת אחר פגימה דקה שאינה אוגרת חסודים הם דשמא לא יתרוחו בהז. וההילוק בין לבי מומר לאחד מן העברות לדעת הרמב"ם דሞמר חזקתו אין טורה כלשון הרמב"ם, ובtbody ספק הוא ודינם כפושלי עדות דספק שמא לא בדקו כראוי על פגימה הנרגשת. וניהו דשם כתוב דשותט בין עצמו היינו באינו טבח דלא תקנו להראות הסכך לחכם אבל בטבח תקנו. וגם בטבח בדיעבד כשר הבשר אף דלא הראה סכךו לחכם דודוקא ללא נמצאת סכךויפה מכירין אבשרה דטרפה אבל בנאבד הסכך משמעו דשר ולא כדייק מרישא דודוקא בנמצאת יפה לא מכירין הא בנאבד מכירין דכן יש למלמוד מן הרמב"ם זל שכתב, דבלא נמצאת יפה מכירין אבל בשרא דטרפה, ועיין בחודשי ל�מן דהרמב"ם לשיטתי' מוכרכה פרש' כן, ועל כל בשרא היינו אותו הבשר ששוחט בלי להראות הסכך לחכם שא"א לעמוד על הסכך לבדקו עתה. שלא מסתבר כלל לאמר דאפילו הראה סכךו לחכם יקנשו לאסור האי בשר, וכיון שכן מוכחה דבນמצאת סכךו יפה לא מכירין גם על האי בשר דאי' לביר הכרש סכךו והבן. ועכ"פ לק"מ לכל שמאה סכךו לחכם אין בכך כלום אס הטבח לא בדקה רק בהעbara בעלמא מפגימה האוגרת דהרי מו"ט תקנו להראות סכךו לחכם משום דחשודים הם בכך. אבל אם עבר ושוחט ללא הראות סכךו לחכם מעתיבינו לי' שפיר. ובזה נסתירה ג"כ ראיית הגה"ק בעל ד"ח זוק"ל שמכוח מהאי רמב"ם דאם מחייב לש"ב הסכך שהראה בתורת יפה שהוא פגום דלא מעורבין לי', דאל"כ אין השוו להראות סכך לחכם ביו"ט שמא ימצא פגומה. והוא קושית הגאנונים הנ"ל אבל אין זה ראי' דהרי מה"ט תקנו הראות סכך לחכם ואיך נעביר את הטבח שעווה כתקנת חז"ל, וא"א לבוא למכלול דהרי בכל פעם מראה סכךו לחכם אבל עתה בזמןנו שכתבו הראשונים זל דממנים אנשים ידועים ומוחזקים, וגם אינם שוחטים לעצם ומוכרים לאחרים, ולהם מחלו חכמים כבודם, ולרמב"ם דמשום לתא דאסורה ג"כ בטלה התקנה, דהרי רק בטבח המוכר לאחרים תיקנו, וא"כ מי שנמצא סכךו פגום אין ראי' ממש דין לכנסו, אמנים לדינה ודאי הci הוה, דאל"כ לא הנחת בת לא"א וכו'.

אבל מה דקה טובא על הרמב"ם הוא דהמעין שם ברמב"ם ובכ"מ ימצא דשיטת הרמב"ם הוא דכל שנטקלל הסכך באופן שגים בדוחק איינו ראוי לתשמשו, אז גם לחדודה על עץ ואבן אש שלא נתכן לממרי אסור, דהוה תיקון מנת ביו"ט. אבל אם לא נתקלל כ"כ רק שם"מ טוב לחדודה שיחתוך יותר יפה, אז על עץ ואבן שרוי ואין מוריין כן לרבים, אבל במשחזה שלו לעולם אסור משום דזה מלאכה גמורה עיי"ש. וא"כ קשה בסכך של שחיטה כל שנפוגם איינו ראוי כלל למלאכתו ומה ל' עץ ואבן או משחזה שלה, ולמה ל' לרמב"ם לומר דילך ויחדד במשחזה הרי בעץ ואבן נמי אסור כל שאינו ראוי כל עלי' בשוו' ק"ז החת"ס זל י"ז סיון ט"ו דנטקה השה בזה, ורוצה להוכיח מזה אין שום פגימה יוצאת רק במשחזה שלו והוא פלא, דהוא דין שם על מטלית אבל מה עניין זה לעץ ואבן וחוש שדבר בהם רמב"ם, הci נאמר בפגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת, לא תסולק על עץ ואבן אתמהה.

אבל אם נאמר דהי' פגימה שאפשר למצוא החכם אינה פסולת השחיטה אלא מדרבן, אז דברי הרמב"ם מזוקקים עפ"י הוסיף' דביצה דץ י"ט ע"א דכל שנטמא בלבד הטומאה מטבלין אותו ביו"ט ופרש"י כיוון דמה"ת חז' אלא מדרבן אסור לית ב' משום מתקן מנת, ולכן גם כאן בסכך של שחיטה הפגומה רק פגימה

פתחה

דורי רק בהזיר כתב הרמב"ם ז"ל האי או נולד, והא ודאי לא שכך שיויצא אבר וחיזרנו.

אבל שיטת הרמב"ם הלאו מוכחת מדין דין פקועה, דהרבנן ז"ל סובר דין פקועה שהפריס ע"ג קרע טעון שחיטה מה"ת, והוא דבר חדש שלא שערו אדם שקדמוני, ומ"מ כן הוא כאשר אבר בזה, וכל המיעין ישפט בצדך דין הוא.

וז"ל הרמב"ם ז"ל ספריה ממן"א, מצא בה עובר כי אע"פ שהוא בן ט' ח' גמורים ואפשר שיחיטה אינו צריך שיחיטה אלא שחייבת אמו מטהרטתו ואם הפריס ע"ק צrisk שיחיטה עכ"ל, והוסיף על דבריו הכה"מ וז"ל, "ושיחיטה זו אינה אלא מדבריהם מושם מראית עין וכותב רבנו בפיהם"ש, ודע שאינו צריך בדיקה, ר"ל שאין הטרפה מפסdetno, לפי שהוא אצלנו בשחוות ע"פ שהוא חי עכ"ל. וכן הasticsים הרשב"א ז"ל וכו"ו עכ"ל הכה"מ. ומ"מ לא יודה, דהרבנן ז"ל, לא היה רשאי לכתב סתום, ואם הפריס ע"ק צrisk שיחיטה בלי האי תוספת הדבריהם, "מושם מראית עיר", כי בכ"מ תמצא שהרבנן ז"ל מזכיר מאי לאbara מה שהוא מה"ת ומה מדבריהם כמו בכל פרקים, בחלב ודם וגיה"נ ובמkommenות אין מספר, ומכך"ש מה שהוא רק מושם מראית עין, איך יכתוב סתום צrisk שיחיטה שהוא לשנה דתנה דמתניתן על קרעיו ומצא בה בט"ח טעון שחיטה, והוא מה"ת.

ORAHA אך במחכית של הכה"מ ז"ל, שגה גם במה שתלה ברמב"ם בפיהם"ש דברי התוטס והראשונים ז"ל שכתו דבהתפריס ע"ק דין השיחיטה הכרחית אלא מפני מראית עין, אין הטרפות פסולת בו. וכל הרואה יראה דמעולם לא דבר הרמב"ם מזה.adam כדורי הכה"מ ודאי לא היה הרמב"ם ממשיט דין זה מתחבورو יד החזקה. ז"ל בפיה"מ „זה בט"ח שמוטר לאכלו ללא שחיטה, אין חלבו ודומו מותר אצל חכמים, ודע שאין צrisk בדיקה, ר"ל שאין הטרפות מפסידתו, לפי שהוא אצלנו בשחוות ע"פ שהוא חי, והלכה כחכמים ע"מ שלא יהלך על הארץ, ובדברי רש"ש שמותיר אפיקו הפריס ע"ק איןם הלכה" עכ"ל, הרי לך מפורש דלא דבר הרמב"ם מהפריס ע"ק עד סוף המשנה רק דבר מלא הפריס דוחשיטה של אמו מתיירטו, מ"מ חלבו ודומו אסור, כי כן הוא שיטת הרמב"ם כדיוע, ומעטה נצמלה לו חקירה, אם תהיאabei בט"ח טרפה מבטן מה תהא עליה, דלפומ סברא חזונה כמו דhalbvo אסור משום דמקרי שור, ולא נידון לעניין חלב כאחד מאבריו האם כמו כן חי"י הטרפות פסולת בו, ע"ז מלמדנו דזה ליתא דגביה חלב נידון כשרו שלם בפ"ע, אבל לגבי טרפות לא, והטעם דכל טרפה הוא תחולת נבלות וחוד לאו הוא כמש"כ הרמב"ם ז"ל פ"ד ה"ז ממן"א, וכך כל שאין הנבלות פסולת בו, אך תפיסת הטרפות שהוא רק תחולת נבלות. ואם נמצא עובר מת לכ"ע שחיטתו אמו מתיירטו, ואיך חי"י הטרפה חי"ג רגוע מהמות. דין זה ממשינו הרמב"ם ז"ל לשיטתו דס"ל תלבן אסור. והotos ותור הראשונים דפליגי זה על הרמב"ם, וס"ל דhalbvo מותר, אין מן הצורך שיש אמרו דין טרפות מן הבطن פסול בו, דהוא ק"ו מחלב, אבל לעומת זאת בהפריס ע"ק דס"ל דבעי שחיטה רק מדרבנן, נתווה להם החקירה מה דינו אם נטרף האי בין פקועה לאחר שהפריס ע"ק ברבות הימים אשר הוא חי והחליטו בזה להקשר כיון דוחשיטה גופה אינה אלא מפני מ"ע והטרפות אינו ניכר כ"כ, וכן לא החמירו בנמצאה סיכון פגום. אבל הרמב"ם ז"ל לא דבר מדין זה כלל לדידי טעון שחיטה מה"ת, ופשיטה דטרפות אח"כ פסולת בו.

ועיין בחודשי בפניהם בסוגי שם, דהרבנן ז"ל מפרש הסוגי דר' מרשניא ואבוי פלייגי בהז' אי חכמים דרש"ש מה"ת קאמרו או

הסיכון שהריבו חכמים לבדוק אותו עם הצפורן ועם הבשר ובשלש רוחותיה של הסיכון, ואם נרגש בה פגימה אפילו כ"ש השחיטה אסורה" עכ"ל, הרי מפורש אומר בדיקת הסיכון מפגימה כ"ש ארככתא דרבנן הוא, והשוחט באפי פגימה כ"ש, השחיטה אסורה ולא פסולה. יותר ביואר הדברים תמצא בסוגי דף י"ז ע"ב עי"ש היטב.

עיקר ז' אבר היוצא ואבר המдолדל ובן פקועה

דין אבר היוצא והmdlدل ודיני בן פקועה מבוארים בפ' בהמה המקשה, אלא דבביאור הסוגיות יש מבוכה רבתא בין המפרשים והפוסקים. ואשר בارتני בפנים דעת הרמב"ם ז"ל בבואר הסוגי היא המחוורת ומתΚבלת וכל נושא כליו וגם לרבות הראשונים ז"ל, לא ירדן לסוף דעתו, ולא הרגשו מה היא שיטתו, וכך לא עמיד רק מקצת שיטתו בעניינים אלו, שהוא נ"מ רבתא לדינה והוא חדש ומחודש, אבל לדעתואמת וצדק תלי"ת.

הרמב"ם ז"ל בפ"ה ה"ט כתוב וז"ל: עובר שהוציא ידו או רגלו נasser אותו האבר לעולם וכו', ואפיו החזר אותו אבר למען ואח"כ נשחת, או נולד הولد וחיה כמה שנים, הרי אותו אבר אסור מושם טרפה וכו', עכ"ל, וע"ז כתוב הכה"מ דכלא/or נראת שלא כו"ל כל עובר שהוציא ידו גם למ"י שלא נשחתה אמו קודם לידתו, אבל לפי האמתה הטעות, שא"כ ברוב הבעמות נמצא אישור בהרבה אברים שיויצאים קודם הלידה. ואף שמדובר מוכחה שהיה סובר ברמב"ם כפישוטו, אבל האמת יורה דרכו שלא כיון הרמב"ם לזה עצת". ומכח האי אמת שלל, נתקשה בבי' הרבה, שהשימי הרמב"ם ז"ל הא דר' מרשניא דף ע"ה ע"ב דאמר בן פקועה הבא על בהמה דעלמא הولد אין לו תקנה למ"ד חושין לזרע האב, וכן השמייט הא דאבי דאמר התם הכל מודים בקהליט בו פקועה דשרי דמלתא דתמייה מזכר דכו"ר אנשי, ולא ידע הב"י מענה לכל אלו. אבל אני בارتני כמשמעותם בדברי הרמב"ם כפישוטו וכל גدول ביד, לכל המדחק בדברי ולשון רבנו הרמב"ם, ידו על התחותונה, כאשר כתבתי בהקדמה, דהרבנן ז"מ שעשה חברו משנה תורה, בכוונה שלא נctrיך אדם לעין בשום ספר זולתו כדי לידע דיני התורה, היה מוכחה ע"כ לדקדק בלשונו להיות ברור ומובן וטהור מכל סייג, ושלא ישטע לתרי אונפין, כי לולי זאת נפל פטו בבריא מבוגן, ולכן תמיד משכנתני ונשאי, להעמיד דברי הרמב"ם על פשوطו ממשמעו, ותלי"ת בכ"מ ראייתי נפלאות, וכן הוא בהענין אשר לפניו.

דעת הרמב"ם ז"ל דברי היוצא לדעת חכמים דר"מ דף ע"ב ע"א, ע"כ אית בי' איסור טרפה גם קודם שחיטה ומצד בשדה טרפה, כי רק אז מובן מה שאמרו דוחשיטה מטהר את היציאה מידני נבלה לטרפה. ופלוגת ר"מ ורבען הוא בש' לידה לאברים, או אין לידה לאברים, דר"מ יש לידה לאברים, וכך לא בעין קרא כל לאסור אבר היוצא דכיוון דזהה כלוד, שוב לא נגרר אחר שאר העובר, ולא ניתר בשחיטה האם, וממילא דזהה לשאר אבמה"ח ומטמא, אבל חכמים דר"מ ס"ל אין לידה לאברים, והיה נגרר האבר היוצא אחר עיקר העובר, اي לאו קרא דובש בשדה טרפה דמרבנן מני' אבר שיוצא חוץ למחיצתו שנאסר לטרפה. אלא דהא דין לידה לאברים היא דוקא אם לא נולד לבסוף או שחזר האבר בטלת הלידה הלו ע"פ שנולד Ach"c. אבל בנויל כדרכו אף שהוציא תחולת האבר מה בכ"ק הלא אנגלי מלטא למפרע דהכל חד לידה ואין כאן יציאח חוץ למחיצתו. עיין מש"כ בסוגי' דמברכת ס"ט ע"ב דברים נחמים קלוריון לעניינים תלי"ת. וכן על חנן קמתמה הב"י ז"ל, דהא רוב לידות נמצאת אבר היוצא

ומי הוא זה אשר לא יודע דהאי „אע”פ שלא הפריס עג”ק” שכותב הרמב”ס אין לו שחר, אם נאמר לכל השחיטה בהפריס עג”ק אינה אלא משום מר”ע, דהרי הרמב”ס הכא מכרת דבר דחייבין על תלבו כרת, ומה ל’ הפריס או לא הפריס. דמלשונו משמע Adams הפרס פשוטיא דחיב בcart, וכל החולק על הוכחה זו בדוחקים בדוחים אין תרופה למכת עורונו בעניינו שכלו.

ג’) והוא היותר בולט, דהרבמ”ס פ”ב הלכ”ז מהלכי’ אבה”ט כתוב ו”ל: השוחט את הבמה וכוי’ ואם מת קודם שיפריס עג”ק הרי הוא תהו ששהיתם אמו מטהרטו עכ”ל. ואשותו את הטרפה קאי עי’יש’ בכ”מ. והרי מבואר דאם הפריס עג”ק ומת מטמא כנבלת והא מניל’ לרמב”ס, דמהיכי’ תמי’ נימא דמשום מר”ע גוזו רבנן תומאה. ועיין בי”ד סימן יג טו”ז סק”ד דרצה לומר לכל עצימות השחיטה משום מר”ע אין אלא לכתלה ולא לאסור בדיעבד, ובו”ד החדשות נדפס מנובי ז”ל השגה על דברי הטו”ז אלו, מדברי הרמב”ס אלו דפסק דאפיקו מטמא כנבלת גמורה. ולא חלי ולא הרגיש כי אפיקו נדחו דברי הטו”ז אין לדברי הרמב”ס שום הבנה, דכלל גדול בידינו אפשר טומאה לא מפשיןן, וכאשר אמרו במקילון פי’ עי’ב אם אמרו ספק טומאה לטהר, יאמרו ספק אמרו דלא כרשי’ כמובן. אלא ודאי משום דר’ אשיש ס”ל שלא כאבי’ אלא כר’ מרשיא דבדאוריות פליגי’, ופסק פשיטה לרמב”ס כוותי’ ולפיקד יפה עשה דלא הביא לא דר’ מרשיא ולא דאבי’ משום דר’ מרשיא אלבא דריש”ש אמר למלאי’ ואנן וחושין לפ██וק חכם דפליגי’, וס”ל דמדאוריות טוען שחיטה, ודאבי’ פשיטה דאינו הלכה, אלא כר’ מרשיא דבדין דוריות פליגי’, עיין בחדושים שם בארכיות. ועל אמרת דברי אלו מורים גם שאר פסקי’ ולשונות הרמב”ס וכולם מעידים עדות מכונת דמה”ח טוען שחיטה כאשר תראה מן הפסיקים שאביה באזה.

מעיקר הדין ונוה”ת, וכן אם מת מטמא כשאר נבלה. ואחר שזכינו לידע כל זאת מילא נבן כי הרמב”ס היה מוכರח לפреш דעיקרابر היוצא אינו תלוי בשחיטה, אלא הוא אסור בפ”ע מקרה דובשר בשדה טרפה, דהרי גם גם אחר שחייבת האם אם הפריס עג”ק טוען שחיטה מה”ת, ולמה יאסר האבר עיון בפניהם מה שהארכנו בזיה ונצמח מאה דגס אבר המודולל כמו אבר היוצא אסור מה”ת, דמחד לפוטא מרביין תרווייו. ורק”י ותוס’ יותר הרשונים דסבירו דברי היוצאה עיקר איסרו מלחמת שאן להולד שחיטה שכבר הותר בשחיטה אמו, ולא בעין קרא דובשר בשדה אלא האחיזר דלא מהני, لكن מצי סבירו דברי היוצאה מה”ת אסור ולוקין עליו משום אבמה”ת, ואבר המודולל אינו אלא מדרבען, וקרו אסמכתה בעלמא, אבל לרמב”ס דין איסור אבר היוצאה תלוי בשחיטה רק מקרה דובשר בשדה נאסר, لكن חד דינא אית ל’ עם אבר המודולל, ושניהם אסורים מה”ת, אלא דין לוקין עליהם משום דווה לא שבכללות.

ובטעמא זהה מلتאות דיש חילוק מה”ת בין הפריס ללא הפריס על”ק כתבתי בפנים, דהנה כפי שביארנו בעקרונים הקודמים השחיטה במדבר כמו הנחירה הותר להם מפרקשת עי’ שחיטה שנכנסו לארץ שנאשרה הנחירה הותר להם מפרקשת עי’ שחיטה אבל לעומת זה נתן להם שיעור ב’ בבהמה וא’ בעוף דינחו שלא הטהור בכל מקום. והרי תראה דהרא”ש והטור ז”ל השמייטו דין זה של הרמב”ס מכל וכל, ידעתית דלא מטעה דידי השמייטהו, דהמה לא נחתו כלל זהה לדעת דהרבמ”ס מצריך שחיטה מעיקר הדין, אבל אין ספק אכן דהשמייטהו משום דלא מסתבר فهو לחוש למראית עין גבי אוא”ב لكن לא חשו להבאו.

ב’) בפי’ ב מהלכות שחיטה ה”י כתוב „דאם יצא העובר חי והפריס עג”ק אין שוחטין אותו ביום אחד ואם שחת אינו לוקה” עכ”ל. מהא דכתב דאינו לוקה נמי מוכח דעכ”פ איסור תורה אכן הכא דין רך מטמא פשיטה דאין מלוקות. והא דבאמת אין לוקין עליו, משום דהא אכן מוכח דאמוראים דאמורו הלכתא כרשי’ ושניהם דפסקין להחמיר בשל תורה חכמים, ולא סמיכין אהאי ככלא דר’ ח’יא דבעל מקום ששנה ריש’ במשנתינו הלכה כמותו, אבל להקל להלקתו וחושין לדריש”. ולא עוד אלא דההא דisor הרמב”ס ז”ל לשחות העובר בו ביום נמי מוכח דעתו שחיטה מדינה, דהרי ק”ו אכן איסור הטרפות פועל בו כפי מה שכתו התוס’ והראשונים ולדעת הב”י גם הרמב”ס בתוכם, משום דלא חששו משום מר”ע אלא בשחיטה בלבד, שהוא נכר לכל אם יכנו על ראשו שהוא מנבל, אבל בטטרופות וכן על פגימות הסcin לא חששו, מכש”כ דין לחוש משום אוא”ב דמן דראה אותו שוחט מנא ידע דנסחטה אמו היום, ואם ידע הרי ידע מסתמא ג”כ שהעובד היה בתוכה וניתר טמה, ורק מפני מר”ע נשחת. ואם מכר הולך לאחר ושחטו בוודאי ליכא מר”ע כלל, דהאי לוקח מנא ידע דנסחטה אמו היום, ומהיכי’ תמי’ יחשדו בו בידע ושחת. ואפיו אם נדחק דמי”מ שייך כאן מר”ע, עכ”פ חדשין דין שחידש הרמב”ס מדעתו” דנפשי’ שאין דרכו בכך למה לא כתוב יראה לי, כדרכו הטהור בכל מקום. והרי תראה דהרא”ש והטור ז”ל השמייטו דין זה של הרמב”ס מכל וכל, ידעתית דלא מטעה דידי השמייטהו, דהמה לא נחתו כלל זהה לדעת דהרבמ”ס מצריך שחיטה מעיקר הדין, אבל אין ספק אכן דהשמייטהו משום דלא מסתבר فهو

ב’) בפי’ הלכה ג’ שם כתוב השוחט בהמה ומצא בה שליל כל חלבו מותר וכו’, ואם שלמו לו חדשיו ומיצאו ח’ אע”פ שלא הפריס עג”ק ואינו צריך שחיטה, חלבו אסור וחיבין עליו כרת, עכ”ל.

פתחה

טומאה יש לה חזקת טהרה, והני תרי חזקות מתנגדות דוחקתו שחייטה מה"ת לדינה לא זו בלבד דבון ט' כי שהפריס עג"ק טען אישור אמורת דלא נשחתה כראוי וחזקת טהרה אומרת כראוי נשחתה, וא"כ נימא דל חזקות מהכא, והוא"ל ספק בין לענין אכילה ובין לענין טומאה. וכן ספק הרמב"ס פ"ג הט"ו בנשפט הסימן ולא נודע אם קודם או לאחר"ש דהוה ספק נבלה, וכן בהלכ"י י"ח כתוב דרך כלל דכל ספק בשחיטה הרי זה ספק נבלה, אלא דבאל בדק בסימנים פסק בפ"א ה"יב דהוה נבלה, ומשמע נבלה ודאי. ועיין בתפicha לפרמ"ג ז"ל שהאריך ולא מצא מענה לישיבת דעת הרמב"ס. לכואורה נהפוך הוא דלא בדק בסימנים קיל משאר ספק דהא איןACA כאן רוב, דרוב פעמים שחוט שפיר. וניהו דחרשב"א ז"ל כתוב דהוה רובה דתלי' במעשה, חזקה שלא נעשה מעשה, אבל עכ"פ לא גרע משאר ספק בשחיטה, ולמה לא יהי' גם כאן רוק ספק נבלה, הן לענין אכילה והן לענין טומאה. וכפי הנראה דמה"ט כתבו התוס' שם דמה"ת טהורה וכשרה ממשום דרוב פעמים שחוט שפיר, ורק מדרבנן החמירו לענין אכילה ולא לענין טומאה. אבל מפרש"י שם לא נראה דרכך מדרבנן קאמר וכפי שהראתינו לעיל דרשינו כן מקרא, וכפי הנראה אין זה אסמכתא בעלמא, רק דרשה גמורה כי הכתוב מיותר למגרמי וכן דריש תדברי" הא קרא כן כמובא בירוש"א. עיין מה שכתבתינו שם זהה.

אבל דעת רשי"ו ותוס' הלכו זהה לשיטתייהו, כי התוספות סברו דחזקת אישור דקאמר הינו חזקת אישור שאינו זבוח, כמו"ש התוס' שבשותות ובביצה CIDOU ובמקומוarteriyehו, כי החזקה שבחותם שבבשותות ובביצה CIDOU ובמקומוarteriyehו, דענין חזקה הוא להחזיק את השם טהור טמא אסור מותר וכדומה, ואיפלו עיי' סיבה חדשה. ר"ל אפי' נctrיך לחריש חזקה שבנה שניתה, כדי להעמיד הדבר על חזקתו, עשוין כן כמו שתכתבו התוס' בהרבה מקומות בסוגי' דרוב כמו דפטור מן תעיד שהפרה אדומאה טרפה, או חזקת ולד בעמי' חזקת דגרא הביבורה תעיד, דאמו כבר ילדה כדי להעמיד חזקת פטור על מקומו, ואע"פ שהحسابות מתחלפות, כי מתחלה פטורה מן הבכורה משום דעדין היא בעמי' אמה ולא נפטר רחמה, ואח"כ כשכבר נולדה פטורה, מפני שאמה ילדה כבר, מ"מ כדי להחזיק שם פטור מהזיקין שבנה חזקה חדשה, וא"כ הכא נמי חזקת טהורה דבהרמה חזקה אלימטה להעמידה גם אחר מיתה בהמה, דاع"פ שבחייב היהיטה טהורה מפני החיות המצלת מן הטומאה, ועשיין נחיקנה לטהורה שהיא שחוטה, מ"מ שפיר חזקה הו להחזיק את השם טהורה איפלו מסבה לשבה, ולכן נתקשו דנוקי חזקה להדי' חזקה חזקת טהורה כנגד חזקת אישור, ולהיו ספק שחוטה הן לענין אישור והן לענין טומאה, דליול לגבי אישור בחר חזקת אישור ולגביה טומאה בתה חזקת טהרה א"א, כיון דהוה תרתי DSTORI וכן הוכrhoו לאמר דמשום דרוב פעמים שחוט שפיר מה"ת טהורה ומורתת אלא מדרבנן החמירו לגבי אכילה ולא לגבי טומאה דלא לאפשר טומאה ולמד"ד נבלה ס"ל כיון דהוה תרתי MILI DSTORI השוו מודתויהם לאמר דגמ' לענין טומאה מटמא מדרבנן.

אולם דעת רשי"ז ז"ל היא, דענין חזקה היא לא אמר דלא נתווה השנות או התחדשות רק להעמיד מעמד מצב כל דבר כמו שהוא כל זמן שאפשר, ואין משגיחין על השם כלל והוא למ"ד נבלה, וכי קאמר בחיה היהיטה בחזקת אישור אבמה"ח מטעם שלא נשחתה, כי החשותה אף שהיא חי' מוציאה מידי אישור זה, ועתה אמת שמתה לפנינו, וליכא אישור אבמה"ח, אבל המعتمد שלא נשחותה, ר"ל שלא נעשה מעשה השחיטה עדין במקומו עומד, וכיון דבחזקת שלא נשחתה מוקנית לה, והרי מותה ממילא נבלה הויה גם לענין טומאה, מה תאמיר והוא היהיטה טהורה ע"ע וכן דעדין טהורה הוא, זה אינו דהא כדי להעמידה על חזקת טהרתה בעין גנד חזקה, דבכמה בחיה' בחזקת אישור אכילה עומדת, ולענין

ור היוצא לנו לדינה לא זו בלבד דבון ט' כי שהפריס עג"ק טען בחסימה כ"ג סעיף ה' להוכיח על ראש העוף כשושחה למות יש לדון בזה בתורת, חדא דמאיחר שלדעota הרמב"ס בעין לכתלה מה"ת ב' סימנים שלמים בעוף ולא רק בבהמה, א"כ מנ"ל לדבוחת שחיתת דיעבד ובפרט בעוף רק רוב סימן אחד שאין זאת אלא מעשה רפואי בעלמא, דגמ' בשחיטה צזו נתרת מיד ולא בעין להמתין ולראות אם יצא נפשה עכ"פ תוך מעלי"ע. ומכך בשחתה מעלי"ע לדעתו ברור דאסור העוף מה"ת ונבלה גמורה הוה, דהרי בארכנו דהא דນיתר הנשחת מיד וגם לעשות גיסטרוא, הינו מושום דאן סחדי דאיתר שחיתת ב' סימנים מת בשעה מועטת גם بلا עשיית גיסטרוא. אבל בשוחות רק סימן אחד וכ"ש רק רוב סימן אחד, ואני רואין אותו חיל פנוי כי אפי' בב' סימנים שחוטים אם אירע شيء מעלי"ע אחר השחיטה אני נבוך מאד אם יש להתייר אלא דזה דבר שהוא מן הנמנע אבל בסימן אחד ומכך רק ברוב הוא שכיח טובא במקום שלא שחת הוריין ולא יצא ממנה דם הרבה שחי' ימים איך נתיר אח"כ להכחות על הראש ונבלה אם גם בגין פקעה שהפריס על גבי קרקע עכ' שחיתת מן התורה. והדבר חדש אבל נצחים על כרחנו מישית הרמב"ס ז"ל ודוק היטב ועיין דף ל' ע"ב בחדושנו ד"ה ולכן.

עיקר ח' כל ספק בשחיטה להחמיר ונשחתה הותרה

מיימרא דר"ה במכילתן ט' ע"א אמר בהמה בחיה' בחזקת אישור עומדת עד שיודיע לך ומה נשחתה, אבל אם נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שיודיע לך ומה נשחתה, ואך באיתיליד בה ריעותא. ומימרא זו מביאה הגמואה על הא דתנא בברייתא, שלא בדק בסימנים נבלה או טרפה לכל ח' כדאית לי' וקאמר דפליג בדר"ה דמ"ד טרפה ס"ל חזקת אישור אמרינו חזקת טומאה לא אמרינו, ולמ"ד נבלה בחזקת אישור קיימת והשתתा מתה עיין בגמרא. והנה שורש מימרא דר"ה נמצא בספרא מובה ברשי"ס פ"ש שנייני: להבדיל בין הטמא ובין הטהור בין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל, צל' בין חמוץ לפורה ובין צבי לערוד, אלא בין נשחת חמוץ של קנה לנשחת רבו ובין שנולדו בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה, עכ"ל. ולכאורה הני נמי למה לי' וכי לא ידיעין מקום אחר דבעין נשחת רבו ולא חצין, וכן בטרפאות נקב הלב ולא לבית חללו, או נדרס ולא כdomה הבשר ננד בני מעיים דכשר, או האדים הסימנים עצם וכdomה דטרפה, כי על כל אלה עכ' בא ההלכ' המיוונית, ולמה לי' הא קרא, אבל הפירוש האמתי בדרישה זו הוא, דאתא לחיב בבדיקה סימנים לאחר שחיתה אם נשחת רבו, וקאמר להבדיל בין הטמא ובין הטהור הקדים טמא לטהור, דקודם שנבדוק אם נשחת רבו הוא טמא, דבחיקת שלא נשחת מוקמין, ובין החיים הנאכלת ובין החיים אשר לא תאכל, הינו בנמצא נקובה הריאה או בני מעיים לאחר שחיתה, דמסתמא תלין בזאב או במשוש ידא דטבוח, لكن הקדים הנאכלת, ואם הוא במקומות דאי מוקם לתלות עכ"פ דמ"מ אפשר דעתהacha אחר שחיתה, חיישין מושום דהרי נקוב לפנוי. הרוי לך משחיתת הנני דינים המבוארים בגוראה דקאי ר"ה עלייו, ומובאים בהאי דרשה דספרא. וגם ראיינו דהספרא סובר למ"ד שלא בדק בסימנים נבלה דטמא קרי לי', אם לא בדק אי נשחת רבו, ולא למ"ד טרפה ואסורה באכילה.

ויש להעיר, דלא כואורה הינו אומרים דלא כמר ודלא כמר, אלא בין לענין אכילה ובין לענין טומאה ספק הוה, דהא אוקי כאן חזקה גנד חזקה, דבכמה בחיה' בחזקת אישור אכילה עומדת, ולענין

הוא כמו בת מבת הבית דלכ"ע לוקין עליו, ולא עוד אלא דמי לא מيري הקרה נמי בטרפה חית העיר עד שמתה ממש, בלי חסרונוابر תחליה, ומה ש' שם בhalb' י' וז'ל, "ואין אתה יכול לומר שטרפה והמיתה, שאם מתה הרה היא נבלה, ומה לית מתה מהמת עצמה או הכה בסיר' או שברה ארוי והמיתה, הא איןנו מדבר אלא בשנטרפה ולא מתה" עכ"ל, אין כוונתו כמו שביארו האחرونים וכן הוא בפי המלב"ם ז"ל, דנבלת כבר אמרה בפ' ראה, דהרי רוב המצוות והלאו נאמרו בד' ספרים ונשנו במת', וניהו דח'ל' דרכם לדרכו איזה חידוש דין בהאי השנות העניות, מ"מ העיקר שבמ"ת חור על הראשונות, שעל שם זה קורי' משנה התורה, ואשר כ' הרמב"ן ז'ל בראש דברים עי"ש, ובמוקום שיש לדריש דרשינו, וכן כאן יש כמה וכמה חידושים דיןים נדרשות, כמו נוטל'פ' שמותר, ולהקדים נתינה לגר למיכירה לנכרי, וכן להקיש בב"ח נבלה וכדומה, עד שאין זה שום קושי' למה נשנית במת', אבל הלא הרמב"ם בדור מלל, שכותב דאם טרפה והמיתה הרוי נבלה ומה לי וכו' ר'ל דאם נבלה ורוצה לאסור למא נקט שנטרפה עי"תיתי יער, דה"ה מתה מלאיה או עי"סיבה אחרת, כי אין לנו שדיבר הכתוב בהוויה, כמו דאמרין בטרפה ולא המיתה, לומר מוכחה דבר מטרפה שלא המיתה אבל ה"ה וכש'כ' כהמיתה שהוא נבלה וכללו בלאו זה והשתא שזכינו לידע, דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, האילו דנבלת שנשנית במ"ת לכארו' מוציא את הטרפה, כמו דאמרין בשמעתין ל"ע ע"א דנבלת ממעטת המסוכנת, ה"ה דיש למעט גם מחסרא אבר שקרובה למות שהוא תחולת נבלות ולמהrina הכתוב כאן לכתוב נבלה תמותה טרפה להזיהה נבלה ר' ישבב, אפילו בפישול במקצת השחיטה, הכל נאסר נהירה אסור באיסור עשה דאיינה זבוחה, אבל לאו דנבלת מנ"ל, لكن אתה קרא דל"ת כל נבלה ר'ל אפילו עי" נחרחה, ולאחר שקיבל ר'ע קבלת ר' ישבב, וזה ניחא נמי דציוויתה התורה ליתנה לגר או למכרכה לנכרי, ולא להשליכה לכלב טרפה שכולג גם את הנבלה שמתה מלאיה או הרגה בkopf, והני אינט ראיין לאדם הנברא בצלם אלקים, וכמ"כ "הרבא"ע עה"ת דטרפה ארסיי וסכנה לאדם לאכללה, ומכם"כ הנבלה שמתה מלאיל' דכל דתוי ונימוסי עם ועם מענישים את המאכילה המתה מלאיל' לאחר וכמ"כ רשי' בשמעתון דף צ"ב ע"ב שהוא בכלל שלשים מכות שקבלו עליהם ב"ג שלא לאכול בשער של מתה מלאיה, וכן נהרה מג'ן ל'ג ע"א דגס לנכרי בעי נהירה, כמו שמדליק הגאון רצ'ח ז'ל בהגותוי, אבל הנבלה שציוויתה התורה ליתנה לגר או למכרכה לנכראה היא הנבלה המחוודשת שנכננו לארץ דהינו שלא נשחתה קרואוי, וחכם אחד הקשה לי ממה ר' ישבב בסוגי' דמסוכנת, דמסוכנת שר' דאל'כ לאו דנבלת מה לישטה מסוכנת אסורה נבלה מבעי, ולידי הלא הלאו איצטריך על הנהירה ושלא נזבחה כראוי והשבתי לו דהינו קושי' התוס' שמשקהו, דהרי בלאו מסוכנת אייכא איסור עשה דאיינה זבוחה, ומ"מ איצטריך הלאו כדי ללקות, ותירצ'ו דהוומ'ל ולטעמייך, ובמסקנא הלא יש לו יופאות אחרית להתרтир מסוכנת. ועוד אני אומר דסוגי' מציא את' כרי'ש ככמה סוגי' בשמעתון דאילו כוות'י כאשר הרأتي במקומות, ולרי'ש הלאו דנבלת איינו אלא חזרת הלאו דטרפה כאשר אבר זה, והוא דלרי'ש דם במדבר נאסרו בנירה וرك השחיטה היתה מוציא את הב"ח מיד נבלות, ע"כ האי לאו דל"ת כל נבלה איינו אלא חזרת הלאו דטרפה שברשת משפטים, ומה דשינה הכתוב לנבלת תמותה טרפה. ע"ז איתי תירוץ בספריו שהוא אליבא דרי'ש נשנה כאשר כתבתי בעיקרים

לחדר שנשחתה זאת מנ"ל. ואולם אידך מ"ד דס"ל טרפה ואסורה באכילה סובר דאלין בחזקה בתר שמא ומחזקין השם כמו שהי' בili השקפה על הסבה ולכן אכן אף דטרפו אהדי לא אכפת לנו כמו שמצוינו בפ' דטרחות גבי שי שבילין ושני בנ"א דבאו לשאול בזאת דטרהורם שניהם ע"ג אחד ודאי טמא הכא דכוות',adam נשאל על אכילתת אמרין לעי' אסורה, ואם נשאל על נגיעה אמרין לעי' טהור דכמו דבשני בנ"א דאים תלויים זב"ז ה"ג שני עניינים בחד בהמה דין לטלות זב"ז, דהרי אם הוא טרפה מצד אחר שפיר נאמר דטרהורה היא כדי להעמידה על חזקתה הקודמת, כמו כן אמרין גם בכשרה ע"פ שאנו אוסרים אותה באכילה מצד האי שחייטה. ומדובר דקלק הלשון טרפה ואסורה באכילה דר"ל דלא גרע מאלו הייתה טרפה דאי ודאי אינה מטמא אלא אסורה הכי נמי בכשרה. ועיין לקמן בסוגי' ומשי' שם. ועתה נאמר דכל זאת לא שיק אלא בלא בדק בסימנים דההספק הוה שמא לא שחת רובה רק מחיצה, והרי לא נעשה מעשה שלמה אלא אסורה הכי שחייטה, ובזה שיק לאמר דאוקמין בחזקת שלא נשחתה, והוא ודאי נבלה כי חזקתה אינה מצי מתנגדת להיה כנ"ל. אולם בשחת שני סימנים אלא דההספק שמא שהה ודרכ' או שמט הסימן, והספק אי קודם שחייטה או לאח"ש, כאן לא שיק לאמר דנקוי בחזקת שלא היהת נשחתה דכמו כן נקי בחזקה שלא היהת נשחתה, דמה לי שחייטה המכשרת או נהירה הפסולת, בכוב'כ נתחדשה כאן מעשה או מכשרת או פסולת, מה תאמיר חזקタ אינה זבוחה אמרות שלא הייתה המשעה מעשה מכשרת, הלא חזקタ תורה אמרת שלא הייתה המשעה מעשה פסולת, ולמ"ד טרפה ואסורה באכילה בלבד בדק בסימנים דאייל בתר שם בחזקת אה"ג דכל ספק בשחיטה הדין כך, דלנבי אכילה הוה ודאי נבלה ולגביה טומאה תורה. אולם למ"ד דלא א Zukin בתר שמא רק בתר הסבה המעמיד את השם לכל מילן הן לאכילה והן לטומאה ספק הוה, כי כאן אנו דנוי על המשעה אי היהת באופן המכשיר או באופן הפסול, ואין כאן שום חזקה לא לבאן ולא לבאן, וכן שפיר פסק הרמב"ם דהוה רק ספק נבלה זהה אמרות וצדק בס"ד. ולפ"ז לדעת הרמב"ם דכל ספיקות מותרות מה"ת הרוי כל ספק בשחיטה חוץ מלא בדק בסימנים, כאשר ספיקות דאסורים רק מדרבנן, אבל לדעת התוס' הנפוך הוא דלא בדק בסימנים דרוב פעמים שחת שפיר לא הוה רק נבלה דרבנן אבל שאור ספיקות בשחיטה כגון ספק נשחת קודם או לאחר שחיטה או ספק שהה (עיין מה שכתב לקמן דף י"ע ע"א בתוד'ה סכין דספק שהה וכוי' ספק השקל הוה) הרי זה נבלה ודאי מה"ת, משום דሞוקמין אחזקת איסור עשה דאיינו זבוח ודוק').

עיקר ט' „הטרפה והנבלה“

כבר כתבנו בעיקרים הקודמים דמה שנאמר לאו דטרפה בפ' משפטים, ולאו דנבלת בפ' ראה שהוא מ"ת הוא זורות גדול, ועל כל הני ציווים שלא נאמרו בד' ספרים ונאמרו רק במת', מתייגע הרמב"ן ז'ל בראש דברים ליישב ואומר, או משום דלא דבאמת היניכם מההיארums לישראל עד ערבות מואב במת', או דבאמת לא נהגי בדבר עי"ש. ועתה מה יענה הרמב"ן ז'ל, על האי לאו דנבלת דלא נאמר בד' ספרים טרפה, שלא שיק שום אחד מהני טעמים כmoben, והלא דבר הוא.

אבל דע דבהתיר קשור זה פלגי ר'יש ור'ע הנ"ל, דהנה לכ"ע האי לאו דטרפה כולל גם את הנבלה, דמה'ט כתוב הרמב"ם בפ' ד' ה"ז ממש' א דנו"ט מצטרפין לכך ללקות עלי, משום דטרפה תחולת נבלות הוא עי"ש. וע"כ משום דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, אדם תחולת נבלות אסורה תורה, נבלה גמורה לא כ"ש, והאי ק"ו

פתחה

טוטפה הקיש נבלה לטוטפה טרופה לנבלה¹ ואיזה מן המפרשים מחק „טרופה ונבלה“ דזאת לא נמצא כלל בקרא, הכי יאות למחוק כמה וכמה תיבות מתוך מאמר שלם, משום דלא ידעינו לפום רהיטא פשוט הדבר. אבל האי מיכילתא יפה מתרפשת במאי שכטבנו לעמלה, ועליה קסמן הרמב”ס ז”ל במה ש’ בפ”ח ה”ח ממ”א הניל, והכי פירושה, אין לי אלא בשדה, רצה לומר אם טוטפה ע”י דרישת חית השדה אבא או ארוי, שמצו דיבר הכתוב, בביתינו, ר”ל אם טוטפה כמו סיבה אחרת כמו נקבת הקוץ או חוליות וכדומה, מן המכות שאינה יכולהתו לחיות מניין שהוא ג”כ בכלל טוטפה שאסורה התורה, ולא מצינו דבר הכתוב בהוה, דהא תינוח אם ידעינו דהאי טוטפה חית השדה אבא או ארוי, טוטפה בArs המmittit קאמר, ומושום דא”ח אסורה תורה, אז שפיר תלינו למימר מה לי א”ח ע”י דרישת האבא או ע”י סיבה אחרת שארע בבייה, אבל מניין לו זאת דלמא טוטפה האמורה בתורה מצי לחיות, ומ”מ כל שהטיל ארס בה אסורה התורה מאיזה טעם שייה’, ואז איך למד ניקב החותם והריהה והדקין מהטלת ארס בגופה, דמנין דחדא פעהה בשינויים, ולכן צריך תחללה לילוף טוטפה מושום דעתתה למומ אסורה תורה שהוא תחולת נבלות, ושיך לאו זה דטרופה לאו נבלה, ולמד זאת מהא דכתיב בפרשת משפטים טוטפה ובפ’ ראה נבלה, ע”כ חדא לאו הויה כנ”ל וקאמר „טרופה ונבלה“ ר”ל דכאן בפרשת משפטים כתיב טוטפה דע”כ כולל גם הנבלה, מושום „נבלה וטרופה“ דכתיב בפ’ ראה דשם נבלה מפורש וטרופה איתרבי מתיבת „כל“, וצדדרש בספר היל, ע”כ שניהם מושום נבלות אסורה, זאת מושום תחולת נבלות, וזאת מושום גמר הנבלות, ומימילא ידעינו דכמו ד Nebula לא חלק בה באיזה אופן מתה, כן לא תחולוק בטוטפה באיזה אופן נעשה קירבה למומ, ומה דכתיב בשדה ע”י דרישת חית השדה, מושום דידייב בהוה, והן הוו דברי הרמב”ס בפ”ח ה”ח ממ”א עי”ש, אלא דהא טוטפה ע”כ בנטטה למומ קירובה לנבלה מייר, לא יליף שהכניסו לא”י מה שכטבתי שם ותמצוא עוגג.

ועל”פ היוצא לנו מזה דגム לריש הלאו דטרופה כולל גם את הנבלה, ומושום דטרופה תחולת נבלות וע”כ בנטטה למומ, וע”פ שריש שהוא תדברי² של ריש פ’ אלו טרופת טרופה חי, אבל כאשר ביארתי בעיקר יוזד וכן בפ”ט גם למ”ד טרופה חייה, טרופה המפורש בקרא הוא הנטטה למומ מחותמת מכותיה, ורק בח”ט של ההלכה פליגו אי חי או א”ח והוא דעת הרמב”ס ז”ל כאשר אבא בעיקר יוזד.

וראה זה איך דברנו אלו מובאים בתוך דברי המכילתא דז”ל, ובשר בשדה טרופה, אין לי אלא בשדה בית מניין ת”ל טוטפה ונבלה, נבלה וטרופה, הקיש נבלה לטוטפה וטרופה לנבלה, מה נבלה במ”ת) אולם הרמב”ס ס”ל דהאי מכילתא דדרש טוטפה ונבלה נבלה, והוא צרך ביאור, למה מיאן הרמב”ס בהאי לפוטא המכילתא, והמכילתא בפרקיו לית לי הא דרמב”ס דדרשה האיל, דלונכרי אמר הדומה לכלב כmoboa ברשי³ (והן המכילתא והן בלשון רש”י) איכה עירובם, ולולוי דמייסתפינו היהי מגיה „ע”נ“ למלמד שאין הקב”ה מקוף וכו’ והוא דרך אגדה, ולפי אגדה זו נמי ציל דרך, לכלבי מדבר שיצאו עמיהם נאמר הדבר, אבל לדורות אמרה תורה, נתינה לגר וכמירה לנכרי, כי לדעת המכילתא הני תרי לאוין טוטפה ונבלה חדא נינהו ורק נשנית בפ”ט) אולם הרמב”ס ס”ל דהאי מכילתא דדרש נשנית, דהנירה לא אשטרי טוטפה, צרך לאו הוא, אליבא דרשי⁴ שאמורה להם בכניםstan לא ארץ, הוא במדבר, ע”כ דהאי לאו נבלה שאמורה להם בכניםstan לא ארץ, הוא השנות הלאו דטרופה, אבל במדבר שלא ה’ להם גר ונכרי וגם כדי ליתן שכר לכלבי מברים שיצאו עמיהם על שליא יחרץ כל לשונו אמרה תורה לכלב תשילכו אותו, אבל כשכננסו לא-רץ יתנו לגר שבשעריך או ימכרנה לנכרי הבא מארץ רחוקה, אבל ר”ע דס”ל במדבר אכן בשר שיטרף להם מכללא ע”י שנצטו על האזביחה, הלא בעין אחרת מיוחדת על הנירה ופסולי שחיטה, דלויל זאת אין כאן לאו ולא טומאת נבלות אלא עשה בעלמא, וכן הוא מפרש האיל תכל נבלה, לא כספרי ומכילתא דכל לרבות את הטוטפה, כדי להשוותו עם לאו דטרופה אלא כל נבלה, לרבות נבלה חדשה שלא היתה במדבר דהינו הנירה ועליה אמר ליתנה לגר ולמקרה לנכרי, שהמה לא נצטו על השחיטה, ובנירה סגי להו, אבל הטוטפה הנettaה למומ וקיובה למומ והנבלה שמתה לגמרי הכלולה בלאו דטרופה המה לכלב מפני שאינה ראו⁵ לאדם אלא

שלמעלה, ז”ל, „נבלה אין לי אלא נבלה טוטפה מניין ת”ל כל נבלה לרבות את הטוטפה“ עכ”, והאחרונים כמו תשובה ד’ בסוף ספר אבני מלאים וק”ז בעל החת”ס ז”ל והמלבי”ס ז”ל כולם נדחקו בפירוש הספר הילאה, זה בכיה זה בכיה, ולא זכית להבין מה קשה فهو, בהאי ספרי שפירשו פשות כביעה בכותחא, דסובר דעכ’ האיל או הוא השנות של הלאו דטרופה שכולל גם את הנבלה, וכן פריך טוטפה מניין דהרי מנבלה ממוועט טוטפה ואיך נשנית הלאו הילאה באופן דומויא את הטוטפה, דא”א לומר דבד”ס ספרים לא נاصر רך הטוטפה, ובמ”ת ניתוסף הנבלה, ד Nebula ק”ז מטרופה כנ”ל, ולא עוד אלא דאיך נאמר דבמדבר אישורי להם הנבלה, לכן מתרץ דגם האי נבלה כולל את הטוטפה ע”י דכתיב, כל” דאתא על הטוטפה שהוא מקטן נבלות, וכמו שכטב הרמב”ס שהוא תחולת נבלות ושפיר איתרבי בתיבת כל, ולמלךות וכמו דדרשין איש כי יכה כל נפש אדם, אפילו כ”ד נפש לרבות את הגוסס, ונחרג עליו עא”פ שאינו אלא מרבי” דכל, מפני שככל שמסתבר לרבות אתה נמי למלךות, כמו שהארכתי בהא בם”א, וא”כ האיל או ד Nebula הוא ממש כמו לאו דטרופה, דטרופה כולל את הנבלה, וכל נבלה כולל ממש ושפיר איתרבי בתיבת כל, ולמלךות וכמו דדרשין איש כי את הטוטפה, ומה דכתיב בטוטפה לכלב תשילכו אותו ובנבלה כתיב נתינה לגר ומכירה לנכרי, המכילתא באמות מפרש האיל לכלב לנכרי קאמר שדומה לכלב, וכן מובה בפרש”י עה”ת ולכך נזכר עוד מזה. ולולוי דברי המכילתא היל נפלע⁶ לומר, דהאי קרא דטרופה במדבר נאמר שלא היל הם לא נכרי ולא גר, רק אמרה תורה להשילכו לכלב, והאי קרא ד Nebula נאמר בסוף ארבעים על כניסתו לארץ ושם היל הם גר בשעריהם וכן נכרי מארץ אחרת, ועכ”פ ר”ע וריש פליגו בפירוש האיל לאו ד Nebula, לר”ע הוא לא מוחודש על הנירה לעשותה נבלה, וליריש הוא השנות הלאו דטרופה האמור בפ’ משפטים, ועיון דף יז ע”א על האיבער דרי⁷ אשר בשער נחירה שהכניסו לא”י מה שכטבתי שם ותמצוא עוגג.

ועל”פ היוצא לנו מזה דגム לריש הלאו דטרופה כולל גם את הנבלה, ומושום דטרופה תחולת נבלות וע”כ בנטטה למומ, וע”פ שריש שהוא תדברי² של ריש פ’ אלו טרופת טרופה חי, אבל כאשר ביארתי בעיקר יוזד וכן בפ”ט גם למ”ד טרופה חייה, טרופה המפורש בקרא הוא הנטטה למומ מחותמת מכותיה, ורק בח”ט של ההלכה פליגו אי חי או א”ח והוא דעת הרמב”ס ז”ל כאשר אבא בעיקר יוזד.

וראה זה איך דברנו אלו מובאים בתוך דברי המכילתא דז”ל, ובשר בשדה טרופה, אין לי אלא בשדה בית מניין ת”ל טוטפה ונבלה, נבלה וטרופה, הקיש נבלה לטוטפה וטרופה לנבלה, מה נבלה לא חלק בה בין בשדה ובין בית, אף טרופה בין בשדה ובין בית הרבה א”) כיון דיל דיבר הכתוב בהוה, עכ”. והנה יש להעיר הרבה א’) כיון דיל דיבר הכתוב בהוה, כל הדרשה של הקיש נבלה וטרופה ללא צורך, דהרי בכ”מ דאמרין דיבר הכתוב בהוה, בלבד שום ילפוט’ מכח הסברא לחוד אמורים כן, וכאשר המכילתא בעצמה שום אומרת כן, דקתני שם כיווץ בה, בשדה מצאה, דה”ה בבייה, ונטע כרם, הוא הדין שאר אלילות ורש”י ז”ל עה”ת מוסיף עוד, מקרה לילה, היל בימים, אלא שדיבר הכתוב בהוה, ובכל אליו ליכא שום ילפוט’ עז, אלא דמסבר’ לומר דלאו דוקא, וכאנ בעי ילפוט’ מיוחדת להקשי אהדי. ובת”ת כתיב דבעלמא כתיב, טוטפה ונבלה כדי להקשי אהדי. וכתיב דבעלמא כתיב, ועיון במלבי”ס והוא דוחק גדול, ולא עוד אלא דאי אקרו ד Nebula וטרופה לא יאכל לטמאה בה קסמן, מהו לי הקשי הלא שם לא כתיב וטרופה בשדה, אלא סתם טוטפה, ונילוף משם דטרופה בכ”מ בין בית ובין בית. ג’) במכילתא איתא “טרופה ונבלה, נבלה

ובכללם גם הטלת ארס של הדורס לתוכה בשר הבהמה אין זה בכלל פירוש הקרא אלא היא עוקרת הקרא ולמה לא חשב בסוטה דף ט"ז ע"א בין הני שלשה, דhalbca עוקרת הקרא, עי"ש ברשי"ע על מה דאמרינו שם דהתורה אמרה בתער וחכמים בכל דבר וא"ל „וא"ת אין זו עקריה אלא תוספה, איברא עקריה היא שלקון אותו על כך, ואסור להכות את ישראל בחנוך" עכ"ל, וא"כanca דכוותי", דהתורה אמרה בנטטה למות עד שאינה ראוי לאדם אלא לכלב, כמש"כ הרמב"ם וההלה מוסיף, נקב כ"ש באחד מאברים הפנימיים אשר בזה הולכת ואוכלת כשאר בראים, ומ"מ לκה על זה, ולכן גם בדורסה קשה כן, דהרי גם בדורסה בעין עד שנטטה למות, ומניין לו דבהתלט ארס בתוך בשר הבהמה ותו לא שתה"י בכל טרפה האמורה בקרא. ודע דאפילו הני תלתא דמנה שט בסוטה דhalbca עוקרת הקרא, דוקא ר' ישמעאל ס"ל כן, אבל חכמים פליגו עלי' ואיתו לה קראי על כל הני שלשה, כן כתוב רשי"זיל שם, וכן כתבו התוס' בשמעתנו דף פ"ח ע"ב ד"ה שוחק, הרי לדידין לא מצינו בשום מקום דhalbca מוסיף על המפורש בקרא ללקות עלי', והפרמ"ג שכتب דהאי הלכה יצא מן הכלל, והוא דבר זר שלא ניתן להאמר, והן אמת כי גם על דברי הרמב"ם זיל יש לתמוהו שכتب בדורסה מפורש בקרא ושאר מני טרפויות מהלכה אותו, ואע"פ שכולן הללמן"ס הויאל ואין לך בפירוש אלא דרושא החמיירו בספקו ובשר מריני טרפות יש בהן ספקן שמוטרין עי"ש בריש פ"ה מהליש' ודברים אלו חותמים וסתומים הם, א') דרושא עי' הטלת ארס איה מפורש בקרא, דהרי גם בדורסה בתוך הני ת' מני טרפויות נמנה, ב') סותר דברי עצמו שלפניו דברים הפרק כתוב וא"ל „כבר ביארנו בהלכ' מ"א שהטרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדיבר הכתוב בהווה" וכ"ו עכ"ל הרי דהכל מפורש בקרא,-DDיבר הכתוב בהווה, וגם דרושא אינה מפורשת בקרא מה היא, כי אפשר לפרש שגורר באזנו או ברגלו או שטרפה וקרעיה כדג, ובعين ההלכה לפרש דבהתלט ארס קאמר, ג') אם יניח שיש צד קיל בשאר מני טרפות על דרושא, אך אפשר ללקות על שאר המינים דהרי ללקות מלוקות הוא הקולא היית גדולה כמש"כ רשי"זיל שהבאתי לעיל ללקות אדם מישראל הוא לא שייש בו מלוקות דלא יסיפ להכותו, ואם מקרים בשאר טרפויות מכח שאינם מפורשים פשיטה דא"א ללקות עליהם, להקל בלאו דלא יסיפ להכותו.

אבל הט אזיך ושמע קושט דברי אמת בהבנת שיטת הרמב"ם זיל בעין גדול הלה, אשר כל הבאים אחורי לא ירדו לסוף דעתו הרחבה, עד שנתקשו עלי', וזה אומר בכח זה בכח, ולא די שלא העילו בתירוצים כלום אלא שנתגadel על ידם, המבוכה עד שנטבענוabis ביט הקושיות והספקות.

ו^{ודע} דכל דיני טרפויות שייכים גם בהורג את הנפש לעין טרפה שהרג והורג את הטרפה וכדי שנבין דעת הרמב"ם בטרפota בהמה עתיק עצמנו להלכ' רוצח לראות פסקי שם ונשווה אותם לכוא דהנה בפ"ד הג' כתוב וא"ל „המכה את חבריו באבן או באגרוף וכיוצא בהם, אומדין אותו, אם אמדחו לחיים נתן ה' דברים ונפטר ואיפלו חלה המכה והכבד ומת מחמת המכה ה' פטור, ואם אמדחו למתה אוסרין את המכה בבייא"ס וממתינים לה, אם מת נהרג המכה, ואם הקל ונטרפה רפואה שלמה והליך בשוק על רגליו כשר בראים, משלם המכה ה' דברים" עכ"ל והدينם אלו יצאו מתוק הסוגי' בסנהדרין שם, והוא דבעין נפל למשכב, דכל שעומד והולך על רגליו כשר בראים, נפטר הרוץ מעונש מיתה ואם שוכב במשכבו אומדין אותו, אם אומדין לחיים, שאין במקה זו כדי להמית פטורין הרוץ, ואע"פ שהנרצה מת לבסוף, ונראה אכן דמהני חי"ט שאין דני עליהם בטרפוות בהמה, אין

עומדת לכלב, והכי פירשו של הקרא, ובשר בשדה טרפה, שאם לא ה' ממהר ומקדמים לשחתה קודם שתצא נפשה, היהתה מתנבלת ונשלכת לכלב, כי כן הدين נוטן בכל מותה מלאיה, אע"פ שקדם ושותה, מ"מ תשילכה לכלב כמו אם לא הייתה שחטה, דניהו דלפי דרישות חז"ל פעולה השחיטה עכ"פ לטהרה מיד' טומאת נבלות, אבל לעניין אכילה אינה עדיפה ממותה מלאיה, ותדע דע"כ צריך לפרש כן לדעת הרמב"ם, שהרי כתוב בפירוש דהקרא מيري בקדם ושותה, והוא מוכרח ממה דקראי לי, "בשר" דהינו דבודה עין בשר, וכמו-DDדרשין בב"ק מ"ב ע"א דלא יכול את בשרו בשווה", ב' בקדם ושותה לאחר שנגמר דין, וע"כ בהכי מיריע הקרא דמחייבים דאית בה אישור במה"ח, אם תלש ממנה בשר והוא ג"כ מלאו דטרפה אתה, לדידין דפסקין כר"י לKNOWN ק"ב ע"ב, וא"כ מחייבים שני פעמים טרפה א"א, לא משוםஆחע"א אלא משום דלאו אחד הוא, וכמש"כ הרמב"ם דהאי במה"ח טרפה במקצת קרי לי, וע"כ דהאי לאו כולל בשר התולש מה"ח, ובשר של במאמה טרפה לאח"ש שעשה עין בשר, וא"כ איך מצי יילך הרמב"ם דטרפה בנטטה למות קאמר, משום דאי אינה ראוי אלא לכלב, כיון דהקרא לאח"ש דבר, אלא ודאי דהכי קאמר דמסתמא לא ציוותה התורה להשליק לכלב הרاءו לאדם, והרי במאמה"ח באמצעות אסורים לב"ג, ושפיר אמרה תורה להשליכו לכלב, ועיין בירושלמי ריש פ' כל שעיה דיליך מהאי קראי היתר הנאה לאבמה"ח, ור' ל' בשר מה"ח מפני שהוא קראי קאי נמי על בשר מה"ח, וכתריגוט אונקלס, עיין בערך הבא, וא"כ ה"ה בשר מן הטרפה, מייריע בשר שאינו ראוי ליתנו לאדם, וכמש"כ הראב"ע עה"ת, מפני שהוא ארסי וסכנה לאכלו, וע"כ בנטטה למות מיריע, דאל"כ שפיר ראוי לאדם, ולמה ישילכה לכלב, וכאשר במאמת נבלת שנטבעה בשחיטה אמורה תורה ליתנה לגר ולמכרה לנכרי.

היוצא לנו מכל האמור, דבין לר' י"ש ובין לר' ע' טרפה המפורשת בקרא היא הנוטה למות וקורובה לנבלות, ואע"פ דרי"ש שהוא דברי י"ש ס"ל בריש פ"ט טרפה ח', דהאי ט"ח על הח"ט של ההלכה קאי, ולא על הטרפה המפורשת בקרא וכאשר אבאר בערך הבא ודוק.

עיקר יו"ד „הח"י טרפויות שנלממו"ס"

הפרמ"ג זיל בפתחה שלו לטרפויות כתוב וא"ל „והנה אף שדרosa נאמורה בפירוש ופירשו מהלמן"ס, וכגדמרן ושאר מין טרפאות הם הללמן"ס, אעפ"כ לוקין עליהם שהלמן"ס כך נאמרה, דמה שנ' בכתב טרפה ל"ת, כולל גם שאר טרפויות וכמש"כ הפרח' אית' א' וזה מבואר ממה שכتب הר' מ"א, בפ"ד מ"א, דאין חילוק כלל בין טרפאות ארי או נולך בה עצמה ולוקה עליוון ודאי" עכ"ל. הנה עירובוב דברים ראייתי כאן, שמתחלת כתיב דכך אתה ההלכה לומר דהקרא דבר שבדקה טרפה כולל גם הני זיין מיני חילאים, ואח"כ כתב דכן מבואר ממה שכ' הר' מ"א דאין חילוק, והוא סתירה גלו' למה שכتب תחליה, דהרי הרמב"ם כתב דאין חילוק על אייזה אופן געשה נטהה למות, דמה דכתיב בשדה, דהינו טרפה זאת וארי משום דדיבר הכתוב בהווה, וא"כ לא צריך שום הלהקה על זה, לומר דה' השאר מכות העשות אותה נטהה למות שהוא בכל טרפה אבל מה שיש לדון אם לוקין על הח"ט הוא מצד מה שכتب הרמב"ם דהטרפה המפורש בקרא היא שנטטה למות מחותמת מכותיה, והוא שתה"י אינה יכולה לעמוד ומוסכנת, כי כן קורא הרמב"ם למסוכנת, ממש"כ שם בהלכה י"א „במה שחייבת חוליה מחמת שתישש כחה ונטטה למות וכו'" וא"כ ההלכה שמנונה והולך הני חי"ט שרובם אין בהם כלל כדי שתה"י נטהה למות,

פתחה

כשרה, אולם אם אמדונו למייתה אע"פ שאינה נתהה למota, אלא הולכת ואוכלת כבראים, ניהו דין באכילתם מלוקות, אבל אסור תורהrica מקרה דזאת החיים, כי אוכל אבל אחר ל"ת, שהוא לאו הבא מכלל עשה, וכמו ברווח דלגי הורג את הטרפה אפילו אינו נפל למשכב, כל שאמדוו למייתה, ההרגו פטור, ה"ה דאסור לאכול מבהמה צו, דחי דוקא אכול, אבל כל שאינה חי, אלא סופה למota ל"ת, אבל גם זאת רק ע"פ אימוד הרופאים בכל בהמה לפי מה שהיא ולפי המכחה שיש בה, כך מתפרשים הכתובים בלי ההלכה, אמרו מעתה דהאי הלכה שעשתה כללים קבועים כדי שלא ליבעי אימוד הרופאים כמו ברוחץ, אין זה פירוש הקרא אלא חומרה כדי שיפטור, דממעטינן הורג את הטרפה מאיש כי יכה כל نفس בשוק, ה"ז פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם עד שידעו בואי שהוא טרפה ויאמרו הרופאים שמכה זו אין לה תעללה באדם ובה יmitt"עכ"ל. והנה בהרוג את הטרפה לא בעין נפל למשכב כלים שסופו להמיתו נפטר הרוץ, אבל לא די בזה شيء ושתו או מותו נקוב, אלא בעין אימוד הרופאים שלפי מעמד החכמה שבכל עת ובכ"מ דין על האי גברא והאי מכח אם יש תעללה באדם או, וכן אפילו אבל והליך בשוק כשאר בראים, כל שהי' בו מכח שסופו להמיתו נפטר הרוץ, אבל לא די בזה شيء ושתו ע"פ שההלכה אתה דהני ח"ט אינס חיין, הרי אפילו להציג את הרוץ לא משגיחין על האי הלכה בטטרופות בהמה לדעת הרמב"ס, ורבים מתפשים לומר דעתם אית' לי מזלא שאני, והוא טועות גמור דמשום שהוא מזלא גרים שלא היה מת, נהרג את אחינו, ולא עוד אלא דא"כ מה מהני אימוד הרופאים שלא ה' יכול להיות, שמא מצד מולו ה' חי ונחרג את הרגו אלא והוא ברווח ממש דלענן רצח האי הלכה של ח"ט לא מעלה ולא מורד, לא להקל ולא להחמיר, ואל תאמר דהרבנן"ס מסברת עצמו חידש כל זאת, אלא הדבר מוכח ממקומו, שם סנהדרין ע"ח ע"א אמר רבא ההרוג את הטרפה פטור, והקשו בתוס' הלא רבא הוא דס"ל בנדזה טרפה חי, ולמה יפטור ההרגו, ותירצ'ו דמ"מ מודה שסופו למota מהבלה זו. מי הוא זה אשר יוכל לקבל תירוץ זה, דהוא נגד הסוגי דריש א"ט,-DDIK מדקתי כל שאינה כמות חי טרפה, דס"ל לתנא ט"ח, וזה מ"נ"ל כיון דגמ לאידך דס"ל ט"ח, סופה שמיות מהבלה זו, גם הדרשה דזאת החיים, חי אוכל שא"ח ל"ת למה לא אתה שפיר גם למ"ד ט"ח, הלא שיעור של יב"ח לא נזכר כלל, ועיין היטב בחודשנו שם, דא"א לומר דהקרא אתה על ס"ט להתרו ע"י שהיית יב"ח لكن הוכית הרמב"ס מכח חומר קושי ז, דהרוג את הטרפה דקאמר רבא, איינו האי טרפה של ההלכה, אשר בזה איכא מ"ד ט"ח, אלא טרפה ברוצח היינו טרפה ע"י אימוד הרופאים, וכן גם מה שכתבו התוס' ר"פ א"ט ד"ה וכן לטרפה, דיש נפ"מ בעשאו חברו טרפה, וכן בהרוג את הטרפה הכל נפל בבריא דלגי רוצח אין אנו דין עפ"י הלכה זו דטרופות בהמה אלא ע"י אימוד הרופאים הן להקל והן להחמיר ואל תשיבנו ממה דאמרו בסוגי דרוב דלמא במקום סייף נקב הוה, וכן אמרו במקות ר"ע ור"ט אלו היינו בסנהדרין לא ה' נהרג אדם מעולם, שהיינו שואלים שמא דאתה מכח רוב, וממילא איכא ספק שהוא נקב במקום סייף, אשר הרופאים היו אומדים אותו למייתה, אבל אחר אשר זכיינו לידע דזילין בת"ר ואיכא לכל אדם חזקת שלם, אין הא נקב במוח או בושט מוציאו מחזקו שהוא שלם ולא טרפה, עד שיאמדונו הרופאים למייתה, אבל האי ההלכה דניקב הושט או קרום של מות טרפה הוה, לא מהני להציג את הרוץ, כי גם בטרופות בהמה בן הדין תורה, טרם שנדע מהלהקה, והוא ממש כמו ברוחץ, דלעboro על הלאו דטרפה כדי ללקות עלי מלוקות, כתוב הרמב"ס דבעין נתהה למota והוא אינה יכולה לעמוד, ומהמת מה שאין לה טרפה, ולoli ההלכה היה אומדיין את בהמה על ידי רופאים כמו שאומדיין את הנרצח, ואס אמדונו לחיים הייתה

וא"כ מניין לנו על מעשה אחרת נמי לומר דהתורה אסרתה, וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בחכמota אקלות שבן, שהני זיין מיני טרפויות קילו, מן מין החית שהוא אדרוסה ע"פ שכולן כחדא הללמא"ס הם, כי גם על דרושא בעינן הלהכה כמו אשראי, דטרפה כתיב ולא דרושא, אלא אדם נאמר דהאי הלהכה לפרש הקרא אתה, דעתו הטלה ארს נשעה טרפה, אפשר ללקות על דרושא מושום הלהכה מפרש טרפה דקאמר ע"י הטלה ארס קامر, אבל שוב הני שארי מנ"ל, דאפשרו נאמר דארוי מצ"ג י"כ לנקב האברים הפנימיים קודם שהרגנו, זאת עכ"פ מלטה דלא שכיה כל דכל שאר מיני טרפויות שכיחים יותר ע"י שאר סיבות קו"ץ וחולי"ם מבון, ולמה דבר הכתוב מטרפה חית השדה, וכן קامر דבדרושא החמיריו יותר, דדרושא אפשר להסמיד על הקרא, אבל שאר מיני טרפות אין להסמיד כלל, אבל באמת גם על דרושא אין אנו לוקין כיון דלא נחלק הני ח' מיני טרפות אלא אומרים דטרפה המפורש בקרא אינה דרושא דוקא, אלא כל שעשתה נתוה למות בלי השקפה על מעשה מיוחדת, וזה רגיל להעשות ע"י זאב ואריה, כי ע"י קו"ץ וחולי"ם שכיח שתעשה נתוה למות, אם לא ממש"כ הרמב"ס שם, בנפלת מן הגג או בזורך חץ לתוך לבה וריאותה, סיבותן كانوا רוחקות מן המჳיותה זו, נגד טריפת האזב בתוך עורך צאן שהוא מעשה בכל יום, וממילא דהלהכה של הנני ח' מיני טרפויות בלי השקפה על נתוה למות, ותוספת על הקרא והו, ואין להן אלא דין של ד"ס שאין לוקין עליהם, זה דרושא והו אכן, וכן לשאר דין תורה אלא משגיחין בהלהכה זו כמו שהראתיך בדיני רוצח, דלא מהני הא הלהכה לא להקל ולא להחמיר כפי מה שפסק הרמב"ס, וכמו כן מותך סוג' הש"ס בסנהדרין.

ועתה אביה לך כחנה וכחנה פסקי הרמב"ס, שכולם מעידין עדות מכוונת על זה, הרמב"ס בהלכ' איסורי מזבח פ"ב ה"י כתוב בטעם דפסול טרפה לקרבן מקרא דהקרבה נא לפחתיך, וכותב ה"כ שם המשום דס"ל דמן הבקר להוציא את הטרפה הנאמר בגמ', איינו אלא אסמכתא, והשעה"מ בפי"א מהל"ש תמה עליו בדבר זה לא ניתן להאמור ע"י"ש, אבל ק"ז בעחתת"ס ז"ל ביו"ד תש"ו ע"ב רוח"ק דבר בוט בכתבו, דהרבנן סובור דמקרה דמן הבקר אין למעט אלא טרפה המפורש בקרא, דהינו דרושא, ולא שאר המיני טרפות דעתו מהלכ', וכן בעי קרא דהקרבה נא לפחתיך, ומיסים שם, דאפי' לא נתכוון ה"כ לזה, אבל הדברים בעצם נוכנים למבחן ושירים למצויא דעת, עכ"ל הטהור, ועלא כי לא חלי ולא הרגיש שמתוך דבריו יוצא מא מפורש דיןлокין על שאר מיני טרפויות קו"ץ מדרוסה,adam לעניין פסול קרבן, נחalker בין המפורש בקרא לשאר מיני טרפה הבאים מהלכה, ממש"כ דלא מצינן ללקות עליהו, אסור להכות אדם מישראל בלאו, ממש"כ רשי" סוטה שהבאתי לעיל, אלא גם הוא זיל עמד באצע הדריך ולא הגיע בעין זה עד תכליתו כי יאמר החותת"ס ז"לadam זרך חץ בלבה גם כן לא איתמעט להקרבה מקרא דבן הבקר, הלא הרמב"ס כתוב ע"ז, מה לי טרפה ארוי וברורתה, מה לי זרך חץ בלבה ונתחה למות, ע"כ מודה דבמכתה הנתהה למות, כך ליה הסיבה, וא"כ בדרושא נמי אס אין נתוה למות מניין לנו, דהרי א"כ אתה אומר דגס בדרושא בנטהה למות מיררי, אבל بلا נתוה למות צרכין הלהנה על דרושא כמו על שאר טרפויות, כי הטלה ארס אינה מפורש בקרא, והדברים ברורים כשמלה דעת ה"ח' ט של הלהכה ודרושא בכללים בעי הרמב"ס קרא דהקרבה נא לפחתיך לפסלן לקרבן, וקרא דמן הבקר דמעט את הטרפה, הינו הנתהה למות מחמת מכיה ה"י איזה שייה', וכמו בהרוג את הטרפה דפטור דלא קאי על ה"ח' ט של הלהכה.

עוד זאת בחו"מ סי' רלא"ב סעיף י"א פסק המחבר „המושך בהימה

הלהכה נבנית על הקרא דזאת החיה ניהו דבודאי טרפה אין לזרע מן ההלכה דאיתא להחמיר על ידי קביעת הכללים, אבל בספק טרפה הדרין על שורש האיסור, שאסורה התורה בקרא דבעין א"ח, ומחרין האי ס"ט ע"י שחי יב"ח, ותדע שכן הוא דהרי ביתרת או חסר מתולדה בס הרשב"א באותו תשובהazel ומודה, דיכל לחו"ט כחול ימים, ומ"מ מסיק הש"ז ז"ל בס"י נ"ז סקמ"ח, דגס באלו בספק יתר או חסר מהני שהיה יב"ח להתר עי"ש, וע"כ הטעם ממש"כ ועפ"י התקומות מילין אלו נובא לפרש דברי הרמב"ס בראש פ"ה מהל"ש, דתחליה כתוב „שטרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדייר הכתוב בהווה כגון שטרפה אריה יכו"ז עכ"ל הנה לא הזכיר כאן דרושא, כי בתיבת טרפה, לא נשמע הטלה ארס שעיל שיש זה נקרא האי טרפה דרושא, כי שם טרפה על קרייה ושבורה וכדומה נאמרה, גם ממה שכתב הרמב"ס דבעין נוטה למות, מוכח אכן בלשון טרפה הטל ארס, כי הלא בשבייל שהטייל הדורס טפת ארס בגבו של שור ותו לא מידי, איינו נוטה למות כידוע, ותדע עוד, שהרי כתוב אח"כ בהל' ב' „ויש שם חלאים אחרים וכו' ושמונה מיני טרפות נלמ"ס ואלו הן, דרושא וכו"ו הרי דמונה דרושא בתורה אינה הטלה הארץ, אלא טרפה וע"כ דהאי טרפה האמורה בתורה אינה הטלה הארץ, אבל טרפה כמשמעותה למות וע"ז אמר שטרפה ע"י חית העיר לאו דוקא, אלא שדייר הכתוב בהווה, דה"ה אם נטרפה בבית ע"י סיבה אחרת, וכן מבואר הדבר בפ"ד ממ"א, דהאי מה לי, לאו אדרושא אלא אטרפה קאי, כי כן כתוב שם „וכשים שלא תחולק וכו' עכ"ל הרי לא תחולק בנותה למות בין שטרפה חיה ושרטה וכו' עכ"ל הרי לא מדorousה של הטלה ארס דבר, אלא מטרפה חיה ושרטה מהיא המפורש בקרא, ובין שנפלה מן הגג ונשתבררו רוב צלעותיה וכו' וע"ז אמר דדייר הכתוב בהווה, דכיוון דסכ"ס נתוה למות, מה לי אם ע"י טרפת אריה, או ע"י נפילה מן הגג, או ע"י זריקת חץ בלבב או ריאותה, אבל הטלה ארס שאון זהה נתוה למות, איינו מפורש בקרא כמו נקיית קו"ץ, ועל שניהם אין בו מלוקות, מושום דאותו מהלכה, וכן לפרש את הקרא של זאת החיה שאינו חי לא תאכל שהוא רק איסור עשה בלבד, ולא לאו שיש בו מלוקות, אבל מה שכתב בהל"ש שם אח"כ ואעפ"י שכולן הללמא"ס הן הואיל ואין לך מפורש בתורה אלא דרושא החמירו בה וכוי הכי מתפרק,adam נאמר דהאי הלהכה לפרש הקרא דבשו בשדה טרפה אתה ולומר, דהאי טרפה ע"י שטול ארס מן אכבעותיו, ובין נתוה למות או לא טרפה יקרה ואסורה בלאו זה, שוב הני זיין שאר מיני טרפות, נפלו בבירא, כי تو א"א לומר האי מה לי ודייר הכתוב בהווה, דהאי מה לי און לו מקום אלא אם לא מתפרק האי טרפה דקרא מה היא, אלא שטרפה עד שנטהה למות, אז שייך לומר מה לי אריה ומה לי קו"ץ או חולין, כל שנטהה למות ע"י מכבה בכל טרפה הוא, ומשום-DD דידייר בהווה, כתיב בשדה, כלומר ע"י תיתני השדה, אבל אי נפרש כל שהטייל, ארס טרפה, בין נתוה וboneין בלבד דה"ה כל שנקב ושתה או ריאותה נמי הדין כן, את מהה ועין בלבד אריה ריש פא"ט שכיוון לסבירה זו, אלא שהוא כתבה למ"ד ט"ח, אז ליכא האי מה לי, אבל למ"ד תא"ח שפיר איכא האי מה לי, זוממיא לא ראה מקצתו ולא יכולו להסביר שיטת הרמב"ס, אבל זה ליאתא, דכל שאננו מעמידין כללים קבועים בלי תנאי דבעין נתוה למות, הרי הוא גזה"כ להטירף כל שנעשה מעשה זו בלי השקפה על פועלתה, וא"כ הלא גם למ"ד תא"ח, אין הטירף תלוי בחו"ט דכל שニック בע"ח אחת מן הני מיני טרפויות לעולם טרפה, בין חי ובין א"ח, וכל פלוגתכם הוא בס"ט אי מהני שהיה יב"ח אבל התורה לא דיברה מזה בקרא דבר בשדה טרפה, אם נפרש דטרפה דקאמר על מעשה ידועה כיון, דהינו הטלה ארס בלי שום תנאי אחר,

פתחה

האי הלכה סותרת ועוקרת הקרה ועכ"ב צריך להזדמנות דלאחר שהי' ב"ח א"א ללקות, אבל מהני ההלכה עכ"פ לאיסורה, ובתווך יב"ח מהני למלכות, ואיש מא היה היה חי, רוב פעמים א"ח, ואיש דשמא רק לתוך יב"ח ולמלכות אתה, ולא לחדר אישור אחר יב"ח, א"כ למה לי הלהקה הלא משה רבינו מסתמא הי' חכם הכלול בכל מיני חכמוות וממילא גם בחכמת הרפואה, והי' ידע להמציא הנני כללים מכח חכמוות אלא ודאי אתה הלהקה לחדר אישור אחר ב"ח שטרפה מ"מ, ויאמר נא הגאון, מנא ידע דמשה היה רופא כל בשור, הלה בוגם' בשמעון אמרין וכי משה קנייג' או באלטורי היה, ועוד אשאלה ממון, וכי מנ"ל דבאמת הנני ייח"ט לא משה מפי עצמו אמרון, דהא אמרין אלו ח"י טרפות נאמרו למ"ס, הכוונה دقין דמקובלים בתוך האומה דאלו טרפות בהמה, עכ"ב הללמ"ס המה, וכמו אמרין בש"ס פעמים אין מספר, דלאחר דטרח למצוא דרשה מקרא, על איזה הלהקה, ולא עלתה בידו, מיסיק אלא הלהקה גמירי לה, אבל דבר שהי' ראוי להאמיר מפי משה עצמו, ולא צריך הלהקה כדעת הדגמ"ר, עד שאם נאמר דעתה הלהקה עליון, צריכין לדוחק ולומר הלהקה חדשן לנ' גזה'כ נגד השכל, לאstor בע"ח בריא ואולם שנטרפה רפואה שלמה, שמ"מ תasser, מהיכי תיתי נאמר כון, ולא נאמר דעתה ממשה קבלנו הני כללים, אבל הוא לא קבלם מסיני אלא מחכמוות המצאים. אבל האמת כתבנו לעיל דכללים كانوا או אינם מתאימים עם החכמה כלל, כי חכמת הרפואה לא תעמיד כללים קבועים על כל מיני בע"ח אדם ובבמה צפור השמים ודגי הים. ועלILD קטון זקון וגבור באמצע שנותינו, אין זה מדרכי החכמה, וכמו בשאר שיעורי התורה שיעור גדולות בזכר ונוקבה ושיעור יתובי דעתית באכילת כוכבת, דההכמה מחלוקת בין האנשים והמאכילים, עיין גיטין סוף המסכתא, יומא בפ' גזה'כ. וכן הוא כאן דהני כללים מהה עכ"מ מהלהקה ולא מחכמת אדם, וממלכות א"א ללקות עליהם משום דברענן נתנה למות כדי ללקות, כמו שבארנו לעללה, יותר ביאור הדברים המצא בחדשינו לפוזרים, כמו לשטור כל הנני ראיות שהביא הפר"ח זל' דלקמן על החיה'ט, וכדומה.

אבל עד זאת עלי לבאר כי בננטה למות מחמת מכות שהיא המפורש בקרא בעין דוקא מכח שאין לה תרופה דאל"כ הרי תחזר לאייתהן, ואין סופה למות, אולם בננטה למות מחמת מכות ופצעים שונים ושפיכת דם עד שנעשית גוססת בל' שיה' חסרוןابر מיחוד שהחיות תלי בה, מה דינה של זו. והנה באדם פליגו באזה' בסנהדרין זר ע"ח ע"א ריבי' ורבנן בגוסס ב"י"א דריבי' החרגו חייב כמו דהני בגוסס בי"ש ורבנן סברו דפטור כמו בהורג את הטרפה, וממילא דהה בבהמה אי ע"י הכהה חיצוני' נעשית גוססת דריבי' דמדמה לי' לגוסס בידי שמים הרוי זו כשרה כמו מסוכנת דעלמא, אבל לרבען דמדמה לי' לטרפה גם בבהמה כהגו'ו אסורה. אבל מלכות ודאי ליכא כיון דרך מפעם רוב גוססין למיתה קאתינן עליה, דהרי לרבען שם כלון פטורין והתוס' הקשו שם למה לא יתחייב מי שעשו גוסס ודבריהם צ"ג, כי האמת הוא דבלא אימוד הרופאים ע"ס רוב בעלמא אין הרגין ולא מלקין, אם לא על רוב דאיתחזק ובמ"א הארכתי בה. וזה הוא לדעת הרמב"ס זל' עניין נפלה מן הגג דברענן שהיית מעל"ע דלא כמו שסבירו רשי' ותוספת דצלאת מידי חשש ריסוק אברים בעין מעל"ע והוא יוצא מכלל שאר טרפיות דמתברר תוך מעל"ע, ועוד דחחיות מצלת ודלא בשאר טרפוות והכל גזה'כ, אלא לדעת הרמב"ס ריסוק אברים הוא טרפוות הניכר כשאר טרפיות, אבל גם בILI ריסוק כל שאינה יכולה לעמוד ע"י הנפילה אפילו אין כאן ריסוק אבר מיעוד, אבל יש כאן גוססת בידי אדם אסורה, דכל הכהה או נפילה נדונן כמו ע"י אדם כמובן. וזאת לרבען דריבי' הוה לטרפה לעין רוצח, והי'

לטבחה ושחתה ונמצאת טרפה וכו' הוה מק"ט וצריך להזכיר לו הדמים" עכ"ל, וכ' שם הנתייבות, דהאי מצות „לטבחה" בטור ליתא, דאפילו מכרה סתם נמי הוה מק"ט, דטרפה א"ח ואף לאחרישה או לדלות אינה רואי', אבל המחבר דנקט שמכר לטבחה דוקא, משום דפסק בסע' שאח"כ, דגום בנמצא טרפה מחמת סירכה חוזר נמי המקח, וזה אינו אלא ספק טרפה, لكن כל שלא לך בפרק שטבחה, מצ'י המוכר טוען, הביא לי ראי' דטרפה ולא הייתה רואי' להחרישה, עי"ש, ולא אוכל לקבל בדברים כאלו, וכי בשביל הסעיף שאח"ז כתוב כאן המחבר דין שקר, להוטות משפט, ולכתוב דודוקא במוכר לטבחה הוא מק"ט, ולא במוכר סתם, הא חדא, שנית הלא המחבר לא מודעתה דנפשי' כ' היא לטבחה, אלא העתיק בזה לשון הרמב"ס, והרמב"ס לא הזכיר כלל דין זה דטרפה מחמת סירכה נמי הוה מק"ט ואע"ג דהבי' שם כתוב דמסתימת לשון הרמב"ס ממשוע דבכל טרפות שנמצא דין כן, אפיקו אם נניח לו שכן הווא, אבל אין מפני שמכר בפרק שטבחה, אבל איך נאמר דמשום הכי נקט הרמב"ס האי לטבחה דלא נזכר בגמרה, כדי שנדע הדי, שבאמת הוא פשוט אין בו חידוש, דPsiטיא דכל שמכרו לאכילה ראו'י לאכילה בעין, ולעומת זה יקלקל את עיקר הדי דאפילו בלי מכר לטבחה נמי חוזר המקח, במצות טרפות גמורה, ולא עוד אלא דהרמב"ס כתוב שם זול': „המוכר בהמה לטבחה וכוי ומכאן אתה למוד שהמוכר דבר שהי' בו מום, ועשה הלוקח בו מום אחר וכי' כגון זה, ששחט את הפרה פטור וכוכי" איך הוכיח הרמב"ס די' זה מגמ' דלא הזכירה שמכר לטבחה ויל' דמיiri במוכר סתם ונמצא טרפות גמורה, אז לא קלקל הלווח מידידי במה ששחטה, דהרי אינה רואי' רק לאכילה ולא למלאכה, והוה כמו שוחט את המשוכנת דמקרי מתקן ולא מקלקל, כי בכל יום ויום מתבחשות והולכות ומתמעט שוויה, ואיך נשמע מזה בעושה מום מוחלט במקח שיכול לתבוע ממנו מועות נתן והഫס' של המום הי' מוטל על המוכר, אלא ע"כ טעמא של הרמב"ס, במה שכטב לטבחה, דאל"כ אפיקו מצא טרפה ודאי מיח"ט אין כאן מק"ט, דהאי הלהקה לא נאמרה לדון על פיה שאר דיני תורה וכמו שכתב הרמב"ס בהרוג את הטרפה, כל זמן שלא אמדודה הרופאים מוקמים אחיזת שלם ונרג הרוצה, אפיקו הי' הנרצח ניקב קרום של מווח' וכדומה, ה"ה ומיש'כ' דמוהני האי חזקת שלם דבבמה, דלא נבטל המקח מחמת הני טרפיות של הלהקה, ולכן מה ששחטה הוא מום גמור, דבחזיקת שלמה ובראה חזקן.

ואלו הייתה רוצה להראות לך עוד כמה גדרה השערוריה בין האחرونנים, לאיזה החלטות שונות הגיעו, עי' שלא ירדו לסוף דעתו של הרמב"ס בזה, הי'טי' צריך לחבר חיבור מיעוד לה, אבל עוד דוגמא אחת אביה והמה דברי הדגול מרובה זיל' ריש הלכי טרפות, כתוב לישב מה דפסק הרמב"ס כעולה וכרכיש דנראה כסתרה, דהרי עולא אתה לאפוקי דרכיש כדאמר בgeom', דקשה למה לי הלהקה על דרושא המפורש בקרא, וגם אינן, הלא משעה רבינו בחכמת הטבע הי' יכול לידע איזה מכח מצוי לחיות ואיזה לא מצוי לחיות, ועכ' דלהכי אתה הלהקה, דאפילו אם אירעichi יב"ח מ"מ טרפה הוה, אבל לקותא דרכיש דלא תא הלהקה, מהני יב"ח להכשירו.

אבל תוך יב"ח אסור גם לעולא, דכל שא"ח ל"ית עכטד"ק.

יפה כתוב הגאון, דכל שקבע לנו הלהקה כללים קבועים מה לנו אם ח' או לא כל שניקב ושתה או ריאותה טרפה אפיקו אלף שנים חי', וליקוי על(acilito) משום אוכל טרפה, אלא דא"כ מנ"ל דמשום אינה חי' אסורה התורה את הטרפה, מה יאמר, דהכי כתיב חי' אכול וرك א"ח ל"ת, ולדעת הרמב"ס והמכליתא קרא דבשר בשדה טרפה עצמו מדבר בננטה למות, או מלכלב תשיליכון אותו, או מדאיתקס טרפה לנבליה דטרפה תחולת נבלות, ואם כן הוא הרי

ולודו סימני טרפה בדגים מהו, אליבא דר"ע לענין טו"א דאמור כל שאינם יכולים לחיות, דושא דוקא בהמה דאית במנה שחייה אמרין תא"ח, ורש"י נראה דgresスマ בדאית במנה טרפות וכן גרס השטמ"ק בගליון ש"ס ווילנא, והוא פלא, דמ"ש דג מקריע, משאר חלאים שאינו יכול לחיות, אלא ודאי דהכי פירושא דג מקרעעו דהוא נתה למוח וגוסט כפרש"י דפרפר פשיטה דמקרי אינו יכול לחיות אבל סימני טרפה כמו ניקבו הדקין כפרש"י שהוא חי"ט של ההלכה, דעתך רך במיניהם היצריך שחייה בדקוקו שחייה כמו נקה"ו, לא מקרי אינה יכולה לחיות לגבי דגים, דעתך דבעין דוקא טרפה האמורה מפורשת בתורה כמו שהיא במדבר והרי לך מפורש הדבר כשלמה, והבן את זאת ותדע עוד דבריש הל"ש מונה הרמב"ם המצוות המובאים בהלכתא זו כדרכו בכל ההלכה, ומונה חמץ מצוות, ג' מצוות עשה, וב' מצוות ל"ת, לשחוות ואח"כ יאלל שלא לשחוות אוא"ב, לכשות דם חיים ועוף, שלא ליקח אם על הבנים, לשלח האם אם לקחה, עכ"ל, ואיך המשיט שלא לאכול בשער טרפה, אשר זיין פרקים קבוע לביאור היא לאו דטרפה בהל"ש, ולמה לא יעד הלכתא מיוחדת לטרפות היכי יש עוד מקום להסתפק בדעת הרמב"ם, דין אין ביאור של האלו המפורש בקרא, אלא ביאור ההלכה שנתהchanged עם האי ההלכה דכל פיסול במקצת השחיטה פסולת, ואקווה שכלי מי שאוהב האמת יודה כי כוונתי האמת בדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שדעת הראשונים והאחרונים אין כן, לא יכולתי לבבוש מלהעלות על הכתב מה שלפע"ד נראה אמת לאמתו בס"ד.

עיקר י"א נקה"ו נבלה

הרמב"ם ז"ל בפ"ג ה"ט מונה שיש נבלות ובתוכם גם נקה"ו פסה"ג דהרי הם נבלה מחיים ואין שחייה מועלת בו ורבים וכן שלמים תמוו עליון, חדא לא ידעו מאין יצא לרמב"ם דין זה, דעתיו דין שחייה מועלת בו, אבל נבלה מחיים מהיכי תיתני וכמש"כ התוס' ל"ב ע"א ד"ה ורמיינו, דמחיים טרפה הו, אלא דין השחיטה מועלת בו, ונעשה אח"כ נבלה, שנית הלא כמה סוגיות מורות נגד דעת הרמב"ם, דבזבחים דף ע' ע"א אמרין, דטרפה חמירא דאסורה מחיים, משא"כ נבלה דאיינה אלא לאח"מ, וכן בשמעתו דף ל"ז ע"א קאמר דין ז"ל לומר היינו נבלה ההינו מסוכנת, כתיב כי ימות מן הבהמה וכו', אינה קרו"י נבלה עד שמתה, ועיין בלב ארוי שם דיפה דחיה בזה מה שהמליצו התב"ש והפלתי ז"ל, לדעינו טומאת נבלה הרמב"ם מודה דבעין דוקא מהה ממש וכדמוכה מתוני"ן דריש פ' הער והרطب, אבל לענין אישור אכילת נבלה קאמר דמחיים אית בה אישור נבלה, וזה עכ' נדחה מגמר' זו דהרי האי קרא דכי ימות מן הבהמה, בטומאות נבלה כתיב, ומה ראי יש מזה על אישור אכילת נבלה ואפשר גם אמנסוכת יש אישור נבלה, וכן קsha מגמר' זבחים הנ"ל, דשם מאיסור אכילה דבר, וקאמר דטרפה מחיים וnable רק לאח"מ, וא"כ סברת האחרונים אלו לחلك בין אישור לטומאה בטלה ומגבותלה, ובלאה"א אין חילוק זה מתקל בעל דעה ישרה, דנאמר התולש אחר מבהמה שוטטה נקוב לוכה משום אבמה"ח ומשום נבלה לשם שני הפכים בנושא אחד כמובן.

אבל יותר פלא שלא הרגשו כולם שהרמב"ם בעצמו גם לעניין אישור אכילת נבלה בגין מטה דוקא והוא בריש פ"ד ממו"א ז"ל, "האוכל צוית מברר בהמה שמתה וכו' לוכה שנ' ל"ת כל נבלה, וכל שלא שhotר קראו" הרי זה מתה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דלאו דnable לאכלה נאמרה עלبشر מבהמה שמתה, ועכ' שלא ע"י שחייה, ואח"כ כתוב, וכל שלא שhotר קראו" הרי זה מתה, ר"ל

לענין טרפות בהמה, ולאה צריכין שהיית מעל"ע דבזה יצאה מכלל גוסט בידי אדם ונעשית גוסט בידי שמים, וכך תראה שהרמב"ם במ"א פ"ד ה"י, אחר שכטב דין הטרפה, כתוב "בהמה שהיא חולת מוחמת שתחשש בחיה ונטה למota" וכו', הרי זו מותרת ולמה נטה מומה שמייריך עד עתה, מבהמה שנטה למota מהמת מכותיה, אלא שאין בה חסרון אבר, אלא ודאי דהיא אסורה כטרפה אלא שאין לוין ע"ז מטעם דושא תרפה, כיון דין כאן חסרון אבר אלא חולשה כללית, ואין עונשין על רוב גוסטין למיתה ורש"י ותוס' היו סוברים דהינו טרפה של נפלה מן הגג שבא בתוך ה"ט של ההלכה, וכן נדחקו מאד בפירושו, שהתוס' כתבו בסוגי דמסוכנת דנפלה הוה כמחסרא אבר, וממילא צריכין לומר שלא דלא כי הוא מושנה משאר טרפיות שאין כאן חסרון אבר, אלא דכל שחמי מעל"ע, חזר להחזרו וכן כתוב רש"י במשנה דריש א"ט דגוזרות ההלכה כך היא, דשארא טרפיות יכולם לחיות עד י"ח וז רך עד מעל"ע, ושאר טרפיות אינם חזירין להחזרו ע"פ שחיי, אבל נפולה חזורת להחרשה אחרי מעל"ע, וכל זאת לא ניחא לי לרמב"ם, אלא דהאי טרפה שהוא גוסט איןנו מן ה"ט של ההלכה, אלא מן הטרפה המפורשת בקרא, דהרי כל שנטה למota ע"י הכאח היצוניות ע"פ שאין בה חסרון אבר דינו כטרפה לרבען דרייב", ולריב"י דגוסט ב"י א' כגוסט ב"י ש, באמצעות גוסט, ומטרפיות זו שפיר יראה אחר שהיית מעל"ע דכל טרפה של גוסט ב"י א', אין אלא אם מות תוך מעל"ע, אבל לאחר מעל"ע דינו כגוסט ב"י ש, ודבר בה נלמד מדי עבד כנעני דammerה תורה, אם מות תי' נקום ינקם. ואם יום או יומיים (שהיא מעל"ע בדרשת חז"ל) יעמוד לא יוקם. הרי כל שימוש הכאח תוך מעל"ע, מות תי' קריין ביה וחיב עלי, אבל בשחה מעל"ע ומות אח"כ, כמו ב"י ש' חשבין לי, עכ"ג דהוה בהגרמתו, ושפיר נשמע מזה לנידון דנפולה דכל ששתה מעל"ע יראה מכלל גוסט ב"י א', וכל זאת אין עניינו כלל לח"ט של ההלכה, אבל מה דאתא בהלכה היא, דכמו דהיל' הוסיפה שאר מיני טרפיות, אף שאינה נתה למota כך הוסיפה על טרפיות נפולה שהיא נתה למota ע"י הכאח בלי חסרון אבר, שאם יש בה ריסוק הניכר באבר אסורה, ע"פ שאינה נתה למota כלל, ועל טרפיות זה אין כאן חולק, דאפיילו ריב"י מודה לו, אבל לדעת רש"י ותוס' ע"כ ריב"י מחולק על האי טרפיות של נפולה שאין בו חסרון אבל דלדי"י גוסט ב"י א' כגוסט ב"י ש, וזאת הוו"ל להשמענו בפ' א"ט, כי כפי הגראה כל ה"ט של ההלכה אין בהם חולק ואם תרצה לעמוד על עיקרן של הדברים תעין בחדושנו בסוגי דנפולה ותראה נפלאות.

ואחרי שהודעתיך את כל זאת תבין ג"כ למה קבע הרמב"ם כל דיני ה"ט בהל"ש, ולא ביאר אותן בהיל' מ"א שם ה"י מקומן, אי הי' סובר הרמב"ם שהמה ביאור של האלו דבר בשדה טרפה, אבל הרמב"ם סובר דהאי היל' הוא תוספת על המפורש בקרא, וסמכותו אקרא דזאת החיה, דרך אסמכתא ולא היתה נאמרה במדבר אלא נתהchanged עם האי הילכה שקיביל ר' ישוב מר' יהושע שמקצת פיסול בסימנים הוה פסול בשחיטה והוא מזורמת בקרא דכאשר צויתיך בסיני, דהינו אז שנשטו על שחיטת חולין אבל בשחיטת קדשים במדבר לא הייתה השחיטה נפסקת במקצת הסימנים, וכאשר ביארנו באריכות העיקריים הקודמים דכוון דהנחירה הייתה מכשורת במדבר והשחיטה בקדשים עבודה היהת, ולמה יפסל במקצת נחירה עי"ש, ומה"ט נמי מתחיל התנא בנקה"ו ופסה"ג שלא כסדר הילוק בהמה, כי הגי ח"ט נתהchanged עם האי הילכה דנקה"ו פסלה"ג פסול בשחיטה הוה אשר ר"ע לא היה רצה לקבל נבלה לעניין טומאת נבלה וכאשר ביארנו הכלל במקומו ולכן סיידם הרמב"ם כולם בהל"ש ועיין لكمן ע"ה ע"א דקמבעי

פתיחה

דף ס"ט ע"ב ותמצית הדברים בקיצור הוא דדעת הרמב"ם דכל דבר שיש לו תחילתה והמשך עד הגמר, אם נגמר לבסוף אמרינו אגמלל"מ, אלא דהאי נילוי לא מהני אלא על גוף הענן ולאណון על דבר אחר המסתתק, ולכן גם בגט אשפה, כל שembr ליה גטה, ואמר לה אם תנתן לי תוך ל' יום מאתים זו זיה מגורתה, אע"פ שלא אמר מעכשי, ולא חלין הגירושין אלא אחר שנטקיים התנאי, אבל התחלה הגירושין ע"כ מעכשי הוא, דהרי עתה קיים וכותב לה ספר כרויות ונתנו בידה, אלא למעשה זו יש לה המשך, ולכן נילוי אדם קיבלה קידושין בתנאים מאחר, לא תפסו, דהרי היא מעשה קידושין דבר המסתתק הוא, אדם לא חל עתה בשעת המעשה, בטל כי חלף החלק לו, ולא מהני מה שאגמלל"מ שנגמרו גירושיה ע"י שקיימה תנאי, אבל להיפך לומר דזינתה תחת בעלה ונעשה טמאה שהוא נגד הגilio שלבוסוף, זאת ודאי לא אמרינו, וכמו בהקדיש לוה זבין לוה, דהכל מודים דעתך הגilio שלבוסוף לא מהני זבינו וקדשו ה"ה הכא לא נאמר ד"א היהת נשנאת לאחר, וזה ברור כבשמי, וכן הכא בנבלה דכוותי" דכל שחתך צית קודם גמור הנבלות לא מהני הגilio לחיבבו למפרע מושום אכילת נבלה וזאת כוונת הרמב"ם במה שכותב דנקה"ו ופסחה"ג נבלה מחייבים, ר"ל דהוה כמו עוף טמא דעתן במנינו שחיטה, דלא שייך בו טרפה מושום לדסopo להיות נבלה, כן האי בהמה בניקב ושתה, מאחר דסופה להיות נבלה, מיד בשם זה יקרה, ע"ש סופה, אבל לא לחיבב על התולש ממנה מושום נבלה, דכל שפסיק ולא בא לידי גמר, אין כאן נבלה, ואי דהאי צית עכ"פ טרפה יקרה, אה"ג אבל גם בלא טרפות נמי האי בשער הנintel שהם טרפה יקרה ולוקה מושום בשער טרפה. וזה ברור ואמת לאמתו של תורה בס"ד.

בזה נשלו י"א עיקרים שייעדי על שחיטה וטריפות, ועתה(ac) כתוב עוד פתיחה כללית על כלל ענייני איסור והיתר הנוגעים לכל המעסכתא.

פתיחה כללית

דיני מאכלות אסורות מהה מקצוע גדול במצווי התורה, ובריש פ' תזיעו מובא ברש"י דרשה דר' שללאי, דלמה הקדימה התורה **דיני** מאכלות אסורות בפ' שמיני ואח"כ נדה ועריות בפ' תזיעו ואחריו ואמר דכם שיצירת בהמה חייה ועוף קודם לצירת אדם, כן תורתן קדמה לتورת האדם, והאי דרשה צריכה ביאור, דודאי יש לבקש טעם על הקדמת דיני מאכלות לדיני עריות, דכפי הנראה מן העונשים מהה החמורים, אבל מה שתירץ איינו מובן, דהרי הכל תורה אדם ולא תורה בהמה היה ועוף, ומזה עניין יצירה לכך.

ואמרתי לפרש עפ"י מה ששמעתני מפי אמר"ריה"ג צ"ל בשם רבו הגאון מה"ז שלמה קווטש ז"ל על הקרא דארורה האדמה בעבורך, שפרש"י ז"ל דהאדמה שנינה מהה שנטקווה להוציא עז פרי עשרה פרי, שייה' טעם עז ופרי שווין, והיא הוצאה רך עז עשו פרי, וכשנטקלל האדם על חטאו, נתקלה היא עמו, ופירש הגאון הנ"ל, דחטא האדם נצחה האדמה, لكن לא קבלה ענשה אלא ע"י שנטקאה האדם, כי יצירת האדם לבסוף הבריאה אחר שנבראו כל הנבראים, ה"י כדי שיוחלש האדמה ע"י שהוצאה כל צמח השדה וחייתו ארץ, למען יהי קל לאדם לגבור על נפש החומר ולשמור את דרך עז החיים, ובכל זאת ראיינו כי האדם לא יכול לכבות יצרו ונפל בראשת התאותו, ועתה אולי אם האדמה הייתה משמרת ציווי הש"ת להוציא עז ופרי בטעם שווה ונחלשה יותר, היה בכך האדם הנברא מadmaha חולשה בתכלית החולשה, לעמוד בנסיוں לבلتיא לאכול מעץ הדעת, لكن אחר חטא האדם נתגלה קלונה של האדמה, ונתקלה עם האדם על ששתינה

שניתנה שע"י שחיטה פסולה כמותה מלאיה חשובה, ואם נאמר דוד מחים איתה באיסור נבלה בתולשبشر מבית טביחתה, הוליל "הרוי זיה מטה" ויותר מבורר ה"ל, הרוי זיה נבלה, אבל הרוי זיה מטה דקאמר, מורה דלאח"מ קאמר, דהרי זיה מטה ולא שחותה, והרמב"ם לשון ערומים דבר, וכל תיבה וכל אות בדקוק גדול נכתב, וכל המתעסק להכניס בדברים ברורים אלו כוונה אחרת, ידו על התחרתונה, ובפרט שהוא לא צורך, כי לא ר' על הרמב"ם ממה שכתב דנקה"ו ופסחה"ג הוא נבלה מחייבים, כאשר אבאך לך כוונתו בזה והוא.

ধהנה כבר הבאתי דעת הרמב"ם דנו"ט מצטרפין לכzieit, מושום דטופה תחולת נבלות, ואין זה תרי לאוין, ולכן כל טופה שלא נשחתה ונתבללה לבסוף אגלאי מלטא למפרע דמתחלת נבלה הוה, דכל דבר שיש לו תחולת וסוף, כל שנגמר לבסוף, אמרינו בי" אגמלל"מ, כמו בשחיטה דתחולת הוה מעשה טרופות, ואם ה"י פוסק הרוי משעת שעשה הנקב הראשון בשוט הוה טרפה, אלא כל שגמר שחיטה בהחישר, אגמל"מ דכולה שם שחיטה עלייה, וכן הוא בטרפה שהוא תחולת נבלות, ניהו דאם שחיטה נשארה טופה לחוד, דרשתה באה באםצע והפסיקה אבל כל שלא שארה ומיתה לבסוף, אין זו טרפה שמתה ותהי טרפה ונבלה, דהרי חד או עניין אחד הוה, ולא חלון הכתוב אלא משום דאח"ש אה"ג הנבלות להגmr, משום דרשתה מטהרת את הטרפה מנבלות, אבל אם באמת לא שחיטה ונתבללה הוה נבלה למפרע, וכן מטהרת החוב ששייעבוד נכסיו למלה, דמתחליל קניין של המלה מתחולת השיעבוד, ואם לא פרע הלוחה לבסוף אגמלל"מ דהקרקע של המלה מוחלת השיעבוד, וזאת כל"ע דהכל מודים דהקדיש או זבין לוה, אתה מלה וטריף ופרק, ודבר זה מתבאר בחבורי זיאת בהרבה מקומות, אבל אם הלו משלם, פסק הכנין ולא הגע לידי גمرا, וזה דלא כתוס' שלא נתחו לזה, וסבירו דאפשר להיות טרפה וגם נבלה, ולכן נתקשו להו בד"ה ורמינו ה"נ"ל דמה פריך דשפיר מונה נקה"ו ופסחה"ג בין הטרפות דמחייבים רק טרפה והא"כ חל עליהם לאח"מ גם נבלה, ולכן נכסיו בדוחקים, גם לפרש מה דאמרו בזבחים דיצה עוף טמא שאיון במנינו טרפה בדוחק גדול, אבל לרמב"ם מופרש כפשותו, דכל שאין בו שחיטה נבלה וטרפה חד מלטא הוה, דטרפה תחולת נבלות ונגמרת כשמתה, כי מחייבים גם לאו דטרפה אין לו מקום לחול דלכן כתיב בשדה טרפה, דלאחר שעבדה כעין בשור דאם חותך צית בשור מן הטרפה בחיה בלא"ה האי בשור בלאו דטרפה אסור, וכדר"י בשמעתן ק"ב ע"ב דבמה"ח הוא בכלל טרפה וכפי הרמב"ם, דהרי בשור טרוף מן הבמה הוה, ואפילו לעניין הלב ובייצים אין איסורים ממש טרפה, אלא משום יוצא מאבר ובמה"ח, כיון דאין להם היתר בשחיטה בהמה טרפה כמו שהוחת זיאת בעיקר אבר היוצא והמדולדל, עי"ש היטב, וכן כל שניקב החוטש דהוה להיות נבלה מועלת בה מידי נקרה נבלה ע"ש העtid, דסופה להוציא נבלה ולא טרפה, ולא לומר דאם חותך צית ממש מהנה לוכה משום נבלה, דהרי לגבי האי צית שנטקחת ממש מהני האגמלל"מ דלבסוף דהרי על דבר המסתתק לא מהני האגמלל"מ כמו שביארתי זאת בארכוה בשמעעתן בכמה סוגים, ואראך עניין זה ממש ברמב"ם בריש פ"ח מהלכ' גירושין, שפסק שם הרמב"ם דהמגרש ע"ת בתנאי של "אם" לכתולחה לא נשא עד שנטקיים התנאי, ואם נשא לתא תצא, עי"ש בה"ה ובכ"מ בשם הר"ן ז"ל שכולם עומדים ומתרמיין על פסק זה, דהיא בתנאי אם תנתן לי, לא נתגרשה עד שתנתן, ואיך כתוב הרמב"ם דלא תצא אם נשא קודם קיומ התנאי, דהרי נטמאה ואסורה לבעל ולבעול, עי"ש שלא ידעו פשר דבר, אבל אני ביארתי הדבר בסוגי" דלקמן דף כ"ט ע"ב ובסוגי" דמכברת

ואפלו ח"ש דאסור לר"י מקרה דכל חלב רק דברי סופרים קרי ל' הרמב"ם, וקיל משאר איסורי תורה שאין בהם מלכות, דלענין אחע"א אמרין דגס על איסור עשה לא חל איסור אחר, אבל אח"ש נו"ט חל איסור שבואה, עין שבאות כ"ג ע"ב, דכל דאתא מרבי הכתובים בעין אסמכתא יחשב ולא כאיסור ודאי של תורה, ורק להחרمير אמרין דאסור מה"ת, ולא להקל ועוד נדבר מעניין זה לפניו, אבל עתה נחקר בטעמא דהא מלטה דכל שאינו נהנה באכילתו לא אסורה תורה, שהוא נגד הסבר החיצונית, דכל כתבי טעמי המצוות שווין דיש במצוין זה של האיסורים לגוף ונפש איזה הפסד וגרועו, כי נאמרadam כרך החלב בסיב או עריב בו דבר מר, שוב אין בו מן הפסד, ואין מולד בז תכונות רעות שעלו להולידimenti שניין ממוני, הכי נבלה סרוחה שאינה לגר, אין מזיק לגוף ונפש כמו נבלה שנתבללה בשחיטה וראוי למאכל אדם, הוא דבר שקשה לקבלו, ולומר דחו"ל קרא קדרשו דאכילה כתיב בהו, ולשון אכילה מורה על דרך אכילתנו, אבל שלכפ"א לאו אכילה מקרי, גם זאת א"א ל渴בו, דהרי בכ"מ אמרין דיבר הכתוב בהו, ולאמעטת את שאינו הווה, וכמו בטרפה ע"פ דיבר מטריפת חית יער, אמרין מה לי וכו' וכן מקרה ליליה, לאמעט מקרה יום, משום דהסבירא נונתנת דין לחלק בין הנושאים, וא"כ אם אין הסבירא נונתנת לחלק בין אוכל כדרכו או משנה באכילתו, ודאי אין מקום למעט שלא כדרכו מDUCTיב אכילה, דהרי דיבר הכתוב בהו, יותר קשה לי על הא דפסקין קטן או"ג אין ב"ד מצוין להפרישו, ולמה הלא אותו הפסד טבעי שגורם אכילות נבלות בגופו של אדם, פשיטה דנורם גם בגוף הקטן ועוד יותר מבוגדול כמובן, וכי בשbill דיןינו בר עונשין מהמת חולשת דעתו לא נפרישחו מן הפסד, הלא לא תעמוד על דם רעך כתיב וכמו שאנו מצוין לשמרו ולהסיר ממנו כל נזק וכל מחלה, למה נראה בחיקוק ידים איך האקי קטן מטמטט את לבו במאכילות אסורת, ואמרו בגמרא טהדרין נ"ה ע"ב בקומה דמיודה היא, תקלה נמי איכא והא דלא נענשה ממשום דרhamna חס עליה.

אבל דע דבר חקר השב שמעתא ז"ל למה החמירו בספק סכנתא ואפלו רוב וחזקה לא מהני, ובספק איסור הקילו דלא נאסר מה"ת כלל, וסמכנו גם מדרבנן על רוב וחזקה, ונחיא ל' באמרו, דבאיסור כל שהתיירה התורה, אפי' אי איתורמי דאכל איסורה הרי הוא אנטו בראשות התורה, ולית לו בה, משא"כ במים מגולים אם מ"מ שתה הנחש מהם יווק וימית, لكن אין לספיק על רוב וחזקה, ע"י"ש, ובער אני ולא אדע, וכי יאמר דין בטבע המaculaות האסורת שום גרעון והפסד אלא משום דהתורה אסרתון, דאי נshall למה אסרתון התורה, וכיון דע"כ לומר דיש טעם לאיסורן, הדירה הקושי לדוכתי דמה"ט הינו מוחיבים לחוש להאי יזק טבעי שיש בהם כמו שאנו חוששן בסכנתא להפסד טבעי שבו, וכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר, דהאי הפסד גרעון הנמשך לגוף ונפש ממאכל איסור איינו כמו ארס הממית מ"ד, אלא adam רגיל ליזון בהם לאט לאט מולידים בגופוuni הני תכונות מדות רעות, אבל בדרך מקרה אין בהם הפסד הניכר, אלא כיון דהתורה דכל שלכד"א הוא רק דרכ מקרה מתרמי דיאכל בכח"ו, וכיון אין מזוין מה"ט לפרוש את הקטן, דכיון דאסור להאכילו בידים, א"א שייאל הקטן דבר איסור רק דרך הזדמנות ובזה אין כאן יזק טבעי.

ולא הוציאה עז פרי עוצה פרי, עכת"ד הגאון ז"ל והוא פרפראות נאה ודפק"ח, והוספה אני לפרש בזה הקרה שם, דוחבא האדם ואשתו בתוך עצה הגן, ר"ל שתלו חטאם בעצם הגן שאין טעם העץ שוה לפניו, ובזה מצאו התנצלות על שלא יכול לעמוד ביצרם.

והנה כשם שבתחלת יצירת האדם השגיח יצר הכל י"ת על חומר האדמה שמננה לוקח, שייה' חלש ומזוק, ולא יעכ' יותר מדי מלהתגבר האדם על תאותיו, כן השגיח על תולדתו לוצאות לו על מזונו שהוא המחלף את חומרו כדיודו שייה' מזוק, כי הנזון ממאכילות האסורת אפלו אין מקללים את טبعו ומדתו כ"ב, אבל בתולדותיו יוצאי ירכו שעשים רושם הניכר, כי אצל התינוק הנוצר, מזונות האב והאם, מהה מקרים את כשרונותיו הרוחניים לטוב או לרע, כי כוחות מזון של האבות מתubevis ומתגים בוולד הנוצר, ועוד זאת כי לגדור بعد העירות והנדגה, מוכשר רק מי שייזון ממאכילות טהורות וכשרות, כי רק אז יש בידו להכני עת יצרו בעין האישות CIDOU, ולכן מתנאי גדר העורוה הוא גדר המזון המחייב ומחליף את חומרו, ויש לרמז זאת בקרא דשה"ש "שריך און הסהר, אל ייחס המזג, בטנק ערמות חיטים סוגה בשושנים" (פ' ז' פסוק ג') שרד ובطن שם מתקבץ מזונו, ואם ישמר את נפשו מהתגעל במאכילות המתוועות, ואל ייחס המזג, אז יהיה בכל סוגה בשושנים, שדרשו חז"ל על פתח נדה, שאם אמרה לו אשתו, כשהשנה אדונה ראיתני מיד הוא פוש. כה המעצור הלאה אין לו רק מי ששממר השר והבטן שלא יכנסו לתוכם מזונות המשגים את האדם ביוטר, ולאה כיון ר' שמלאי בדרשתו, דלמה קדמה תורה בהמה חייה ועוף דהינו דיני מאכילות לדני עורה. ואומר כשם שיצירתן קדמה ליצירת adam והוא טעם להכחיש ולכך החומר אשר ממנו נברא האדם, כן תורתן קדמה כי גם הוא מן הצורך לך את חומרו כדי לקבל טהרת הקודש, ומורה"ט נמי כתיב וכצלם, צרע קודש מוכשר לקבל טהרת הקודש, ומורה"ט נמי כתיב קדשה, הן בטרפה ונבלה והן בב"ח, כמו דכתיב בעיריות קדושים תהיו, כי קדשות האומה תלוי' במצוונה תחוללה, ועל ידה, בגין ערוה, ולכן מצאו חז"ל לגדור ולהחמיר בהני הלאל ואסורי אישות יותר מבשר מזון נברא האדם, כן תורתן קדמה כי גם הוא ממאכילות אסורת להלכתא נבריאת בשרשים וענפים ענפים, ועי"ז נתהווה מובכה גדול ונטשטו הגבולים, עד שקשה לידע מה הוא המפורש בקרא ומה הוא שדרשו והסיפו, ומה הוא גורה וחומרה, והלא יש בזה נפקותא רבתא לידע את כל זאת, למי שרצה להורות כהלכה ולא לאבד מזומנים של ישראל חנם, וכאשר תראה בעיקרים הקודמים, עיקר עבדות בחיבורו זה, לעמוד על ראשי הדברים ולהגבילים כל או"א לפיה מה שהוא, עד מתי הוא לאו שיש בו מלכות, ועד מתי הוא איסור תורה ללא מלכות, ומתי התחיל הדרבן והחומרה, ובכל ביקורי היה לי הרמב"ם עמוד ההוראה, למורה דרך ולמAIR עני, ועפי" דרכי זאת אפרש פסקי גם בשאר פרקים הבאים בכל המסכתא עד כללה, ואציג כאן רק איזה כללי הנחוצים לידע כדי להבין דרכי חז"ל במסכתא זו, ואסדר דברי עפי"ז אתוות א"ב וזה החליל בעזה"ת.

אות א'

הלכה רווחת בישראל דאכילה שאסורה תורה הוא דока כשנהנה ממנה, דחיך או כל יטעם, אבל אכל שלא כד"א או שנפוג המאכל או כרכו בסיב עד שగרונו איינו נהנה מאכילתו, או שאוכל אכילה גסה שאינו תאוב לאכול עוד, או שאוכל פחות מכך מכאן פ' בכל אלו אין לוכה וחוץ מחצי שיעור גם איסור תורה לכרא,

פתחה

כתב ו"ל: „האיך יגروم שום שטן לפני הצדיקים ע"י שוגג שום דבר עוז"ע כל, וכן כופל רשי' הדברים בדף המשוך דשות דבר עוז לא מסתיע שיכשל בה הצדיק וקושי' התוס' מכל הנז עובdot אין להם התחלה כלל לפי פירושי', עוז בחודשנו שם ותורה צמאןך, ורש"י' באזה לשיטתו" דהכא איזיל דאכילת אישור לעתים וחוקים אין בו משום גנאי, ומה שמשמרו הוא כדי שלא עברו אמיירא דרhamna אפי' בשוגג דבר הץrik כפרה, אבל אין חילוק בין דבר מאכל או שאר עבריה ודוק".

ובזה אמרתי דבר המתקבל בפירוש דברי ר"ש בפ' גה"ג דפטורأكل גה"ג של טומאה מכולם, דעת טומאה הלא אגבנן", ומשום ניד נמי ליכא, דזוקא מי שבשרה מותר אסורה התורה הגיד שלח, אבל לא מי שבשרה אסור, ולפי הצעתנו דלמעלה יש טעם לשבח בדבר זהה, דר"ש דדורש טעמא דקראי סובר, דהא דאסר' התורה אכילת גה"ג, ע"פ שעץ בעלמא הוא ואין בו טעם לחיך משום דמ"מיאכל הגיד עם הבשר כדרכו דמי פתי ייסר הגיד מפני שאין בו טעם, דאיינו עצץ ממש איינו ראוי לכוס, וכיון דדרך"ב"א לאכלו עם הבשר שפיר אסרו כדי שלא יאכל אותו תמיד, כי הא דלא אסור בשאר איסורים אם אין בו הנאת אכילה הווא, משום דבלאי"ה בדיל, מני לאכול בכחה"יו, אבל בגה"ג דדרךו לאכלו עם הבשר אין כאן חידוש שאסרו, אמנים כל זאת בטורה, אבל בטמה דבשרו בלאי"ה איןנו נאכל, למה יאסר הגיד,adam יקרה דינקר הגיד ממנהתו לנו לא יאכל אותו משום דין בו טעם, דעת הווא, וניהו דבאוכל גה"ג של תורה בפ"ע ואדי דעובר דכין דאסורה התורה לא נאמר דזוקא בתוך הבשר אסורה ולא בפ"ע, אבל בניד של טמאה שפיר דרישין כר"ש כנ"ל ומטעם הנ"ל ודוק".

עפ"י האמור למלואה דגרעון והפסד האיסורים ניכר רק למי שרגיל בהם, יש למצוא טעם הגון לעдел"ת אשר נתקשוו בזה הרבה, הלא הל"ת חמורה מן העשה שעובר בל"ת לוכה והmbtel"מ"ע בלא כלים, ולמה ידחה העשה את הל"ת, אבל לפי הקדמתנו הנ"ל ניחא טובא, דחומות היל"ת אינה אלא בשרגיל בה, והוא דלוכה בעבר אף פ"א הוא משום דעובר אמיירא דרhamna, אולם קיומ מכות עשה אפילו פ"א הוא תיקון גדול דהרי הרבה מכות שנוהגין רק פעם בשנה, כמו מצה לולב ושורף, ולכן שפיר דוחה העשה את היל"ת, דצל המירא דרhamna, אז לא יזיק לו עבירת הלאו פ"א ותועלת המוצה הרי איכא.

אבל מה שיש מן התימא הוא מה שכתב הר"ן ז"ל בפרק לולב הגזול וכן הרשב"א והראב"ד ז"ל, כדי להנצל שלא לעבור על מצות ל"ת, מהшиб האדם ליתן את כל אשר לו, והוקבע האי דין להלכה באוח"ס תרנאי בהגה, והוא פלא לפי הצעתנו דהרי בשביב פ"א שיעbor לא יגיע אליו האי נזק טבאי' שנמשך אחר עבירת הלאו זה שריגיל בו, ולא נשאר רק המירא דרhamna, ולמה לא נאמר דלא אמרה תורה דלא תאכל אלא מזרינו ולא שכופין אותו ומילא לא יצטרך ליתן כל ממונו כדי להפטר מן האונס, ויש לראות אם האנס רוצה לכופו, או לעבור על ל"ת או לבטל מע", או שיתן לו כל ממונו, מה יעשה הלא בשביב קיומ מ"ע אין צrisk לפזר רק שליש במומו, יבטל המוצה הלא עשה דוחה ל"ת, ומוטב לעבור על ל"ת כדי שקיים המוצה, וגם בלאי"ה יש לתמונה הרבה על האי הלכה דמחובי ליתן את כל אשר לו, כדי להנצל מעבירת ל"ת, שהוא נגד בריתיא מפורשת ברכות ס"א ופסחים כ"ה דתנא ר"א אמר, אם נאמר בכל נפשך למה נאמר בכל מאדך, ואם נאמר בכל מאדך למה נامي' בכל נפשך אלא אם יש אדם שגופו חביב עליו יותר ממומו נאמר בכל נפשך ויש שמומו חביב עליו יותר מגופו והוא גנאי, אם נאמר בכל מאדך, עכ"ל, הרי דזוקא גבי ע"ז צriskין למסור

וזבר זה יוצא מפירוש מותן הסוגי' דעכברא בשיכരא ע"ז דף ס"ח ע"ב דאמרין שם שרים המאוסים דאסורה תורה חידוש הוא דמאיiso ובדיל אינשי מני', ופרש"י ז"ל ובלאו אזהרה בדיל אינשי מני' ולמה לי' דזהר רחמנא עלי', لكن לאסור נונע טעם לפנים אתה דשרי בשאר איסורין, והתוס' הקשו על פ' זה, דמ"מ לא הוה ידעינו דהאוכלו בלאו, ولكن פירושו חדש הווא, דמן הדין הי' להתרין בכל נטוף"ג דעלמא דשרי, עי"ש, ובחידושי ק"ז בעהchat"ס ז"ל על ע"ז יפה כתוב, פרש"י ז"ל מוכרכ מלשון הגמ' דקאמר משום דבדיל אינשי מני', שהוא שפת יתר לפ' התוס', ועוד דמשנה שלמה שניינו במכות כ"ג ע"ב, ר"ש ברבי אומר, רק חזק לבתיו יכול את הדם, ומה אם דם שנפשו של ישראל לפיכך הרבה להם וכו' ע"ז אר"ח בו עקש"י רצתה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך לזכות על אהירות, על שקייטים ופרש"י ז"ל שלא היה צריך לצוח על אהירות, על שקייטים ונבלות שאין לך אדם שאינו קץ בהם, עי"ש, ולדעת התוספת הלא איצטרך לצוחות כדי לידע שיש לאו באכילתן, אלא דחתת"ס נדח לישיב דעת התוס' דהנתנא קאי על ריבוי הלאוון בדים ובשרצים עי"ש. ואני תהה אם דם חדא לאו איצטרך כדי ללקות עליו גם היתרים הן בדים והן בשארים נדרשו מהה הן באין, דוק ותשכח, אלא דבמהכת"ת אגב שיטפי' כתוב בשם התוס' דאיתריך להזהיר בהם כדי ללקות עליהם, וכל המעיין בתוס' יראה שלא האצירו מלוקות, אלא כתבו דאיתריך לאו ואין צורך בלאו, רק כדי לנקוט לשток קרא מני', ולא ילקה אדם מישראל חנם, אלא כוונת התוס' דמ"מ איצטרך לכתוב לידע שיש לאו באכילתן שם יזדמן לפעמים שיריצה לאכול לרפואה במקומות דליך סכנה, או מלחמת רעבון וכדומה, כדי שידע שיאת אסורה התורה וימשוך ידו ממנה זאת היתה קושי' התוס' על רש"י, אבל דעת רש"י וכן דעת האי משנה דמכות שהביא החתת"ס ז"ל הווא, דבשביל שיידמן לעתים רחוקים שיאכל דבר איסור לא הייתה התורה אסרו אם לא כמו שאמר רחבי"ע דרצה הקב"ה לזכות וליתן שכר טוב להמוני מהם אף דבלאי"ה ה"י נמנע, ומש"כ ק"ז ז"ל שם דלרשי"ק קשה איך רוצה למדוד דגס נטוף"ג אסור, דהרי מושם דרצה הקב"ה לאcores את ישראל נכתבו, תמהני דהה דקשה לפ' התוס' איך נסיף חידוש על חידוש, הלא כל גודל בידינו דין לך בו אלא חידושו, וכן פסקינו בסיסי ק"ד והוא מושב"א ז"ל דע"ג דשרצים מאוסים בעצם איסורים, אבל תערובות שלחן מותר, אבל בין לפרש"י ובין לפ' התוס' צ"ל דהסוגי' רק בהו"א רצתה לומר דעתמא דרב משום דבדיל אינשי מני', אבל רבעא מסיק שם דרב או כר"מ ס"ל דנטוף"פ בכח"ת אסור או דס"ל עכברא בשיכരא אשוחוי משביב, עי"ש הרוי דלא חש לדרצה לומר בתחלה דשאני שרצים דחידוש הווא, אבל בגין הסברא דס"ל לרשי" דרכו הרגילות גורם הנזק כמה הראי' מנשנה דמכות ונס נצבה, והתוס' דפליגו ע"ז וסבירו דגס אכילת מכח המשנה הנ"ל, ומכך כל הנזקיות שהקשו לעיל.

ועפ"י דברנו אלו תמצוא שרשי' ותוספות במקילתן דף ה' ע"ב פליגו שם לשיטתן הלאו, דהנתנא' שס"ה צדייקים עצמן לא כ"ש, חידשו מכח כמה ראיות שהביאו דזוקא במידה דבר אכילה אמרו דאיין הקב"ה מביא תקלה לצדייקים, משום דגנאי הוא להם שאכלו דבר איסור, ומסתמא כוונתם משום דהאי אכילה עשה רושם בגין האסן לגנאי, וכן נכנסו שם בדוחוקים לחקל עוד בין מאכל למאכל, אם הוא איסור בעצם או תלוי בזמן, וכל זאת משום דזאלו לשיטתם דהכא, דאפיילו אוכל פ"א דבר איסור עשו רושם הניכר בגופו והוא גנאי, אבל רש"י שם בד"ה היכי מסתיע מלהטא למיכל

עובד אלא מלחמת אונס אדמהנו ולמה יחי חיב, ושות' ריב"ש זיל סי שפ"ז מובא במל"מ שם, האריך הרבה להוכיח דאונס ממון לאו אונס מקרי, ולא מצאתי בכל ראיותיו הכרע אלא מה שהביא האי ברייתא עירובין הנ"ל, ולא ידעת איך יפרש הוא זיל האי דרמב"ס שכ', דכל שאינו כאן רצון איינו חייב בע"ז וה"ה ברוח, ובבנני כיוון דمحיב למסור נפשו ולא עברו, מה לי אם עבר מלחמת אונס נפשות ומה לי מלחמת אונס ממון, ופלא ראייתך עוד כי בדיון דעדים שאמרו אונסין היינו בכתובות דף י"ח ע"ב מחלוקת שם הש"ס בין אמרו אונסין מלחמת ממון לבין מלחמת נפשות, והרמב"ס בפ"ג מהלכ' עדות כתוב סתם Adams אין חתימתם יצאה ממקום אחר נאמני לומר אונסים או מוטעים היינו, ואינו מחלוקת בין מלחמת נפשות למלחמת ממון, אלא שהגמ"י ציין תשובה לרמב"ס אשר שם חלק בזיה אבל מ"מ הדבר לפלא בעניין שבחוורו יד החזקה השמייטו, כללא של דבר ענין זה צע"ג כדי לבררו, ואני לא באתי אלא לעורר כי הדבר קשה לאמרו שمحיב האדם להשאר הוא וביתו בערים ובחורס כל ולא יציל את אשר לו בעבירות לאו, ועיין בתוס' כתובות לע"ג ע"ב ד"ה אילמלי נגודה לחנינה משיאל ועריה הו פלח לצלמא, שהקשו והוא בשחציאו את ר"ע אמר וכו' משמע דבר כל נפשך מيري אפליו היו מיסירין את האדם בירושין קשיין וכש"כ לנוגדי, עכ"ל ובהגנות מהר"י עיבר"ץ כתוב ע"ז, דסיקת בשרו הכא שיש לו קצבה היא, שהרי הוציאו להריגה, אבל נוגדי שאמר רב הוא הכא שאינו לו קצבה. וזה דבר שא"א לעמוד בו עי"ש. וא"כ עניות תמידת כל ימי שהוא יסורין שאון לו קצבה הוא קשה הרבה יותר מנטילת נשמה, ולכן אני אומר שהוא מלטה לאו דרך כלל נאמר, אונס ממון לאו אונס הוא, ודוא"י מי שהוא איש בריא ואולם מלאכתו בידו לפrens את עצמו ואת ב"ב, אם יקחוו כל ממונו אין בהז לא צער הפסד ממון, אבל אין דומה לפק"ע אבל איש חלש או חולה וכל בסיס פרנסתו הוא הומו ורכשו שמתפרק על ידו, ואם יקחוו ממונו הרי נפש הוא חובל כי אין לאל ידו להתרפה הוא וב"ב אלא מן הצדקה, ולהשליך את עצמו על הבריות, בכוגן דא הרי מן הדין חביב עליו ממונו וגופו כ"כ טוב לו המות, מחייב צער של עניות, ואע"פ שחילוק זה לא נזכר בפסקים, מ"מ דרכיה דרכי נועם כתיב ודוד"ק.

אות ב'

ممלה שאמרנו באות הקדום יוצא לנו, דמה שלא אסורה התורה האכילת אישור שלכדה"ג, איינו מפסיק דלא הקפידה התורה רק על הנatto, אלא דלא אסרו מפני דבל"ה "בדילי אינשי מנין" לאכול באופן זה, אמרו מעתה מי שרצה להתחכם וליזון ברגילות ממאכליות אסורות בדרך היתר זה לאכלן שלכדה"ג או לכרכן בסיב, הרי הוא נבל ברשות התורה, וכמו שכתב הרמב"ן זיל על הקרה דקדושים תה"י דأتא לומר קדש את עצמן במותר לך ור"ל שלא יהי זול וסובא בריבוי הכמות וריבוי משקל, וקרוי לי נבל ברשות התורה, ואומר אני דה"ה דיש להעensis את זה המשביע את עצמו באיסורין ע"ד ההיתר שלא כדרcum, כדי לבא על ציווי השם י"ת בעקביפין, וכן למשל מי שמספריש תוי"מ מתבאותו ומשליכן לאבוד, כדי שלא יגיעו לידי כהן ולוי, דלא עבר אלא עשה דעתינה להכהן, אבל כרי מותוקן מאיסור טבל שהוא בmittah, הכי אין זה רשע ערץ, כי מה שאסורה התורה את הטבל באיסור mittah, ועל הנתינה לכך ליכא רק מ"ע בעלמא, ע"ג דין להכחיש דכל עצימות אישור טבל נצחה ממה שרצה תורה להחזיק את השבט משרותו (ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"ב בריש העמוד שכתו וזל, וטבל ע"ג דיןינו בשאלת, כיון דאישרו אין אלא מלחמת תוי"מ

נפשנו ומאננו, ואם כדעת הר"ן זיל דבעל לאו דעלמא צריך ליתן כל ממונו, בע"ז ליל קרא כלל, ולא עוד דהרי חזון דבהרבה בנ"א חביב עליהם מומן יותר מגוף, וכפי חז"ל בצדיקים כן הוא, דיעקב אבינו נכנס בסוכה כדי להציג פכים קטעים ש收拾, וכיון דנפשו פשיטה דין חייב למסור כל ממונו שחביבו אצלו כנפו או עוד יותר מגופו, והוא תימה רבתא על האי הלכה, שבז נזכרתי דלא על הר"ן ועד מעי' תלונותי, אלא דהלה רוחות בישראל, עי"י עירובין דף מה"ע א"ר מומו, היא הלכה רוחות בישראל, כותים שצרכו על עיירות ישראל אין יצאי עליהם בכל זיין ואין מחלין את השבת וכוי' בד"א שבאו על עסקי מומו וכו' ובשבת פ' כל כתבי מבואר, דבנפלה דליהקה בשבת אסור לכבottaה ולא להציג שום דבר מחפצי לרה"ר, אלא דהרמ"א זיל בא"ח סוף סימן של"ד כתוב בשם האחוריים דכל זאת בזמניהם, לא היה סכנה נפשות אם לא יכבה הדליהקה אבל עכשו שאנו דרים בין האומות, דיש בזה סכנות נפשות לעמוד בחיבור ידים בפני הדליהקה, מותר ומזכה לכבות עי"ש, היוצא לנו מזה שאם נאה ב"ב לשוב לארץ אבותינו, מוזהרים אנו שלא לכבotta הדליהקה שנפלה בעיר, אלא לראות בחיבור ידים שתהיה כל העיר לשיפפת אש, ואעפ"י שעני חשוב במת והתורה אמרה וחיה בהם, לא נתיר איסור כייבו בשביל הצלת ביתו והונו ובשביל הצלת כל העיר, והוא תימא רבתא בעניין, וסתור למה דאמרה תורה בכל מדך דוקא בע"ז, הרי דחשווה הכתוב נפשו למאודו, דכל מקום שאנו עד שיהי" מושלך על עברו, ה"ה דין מצווה למסור כל הונו, עד שיהי" החוצה, ולא עד שידעו דבר זה פוגע גם בנפשות ועניות מעביר גם על דעת קונו כמו שאמרו חז"ל.

אבל חוץ מכל זה, גם מצד אחר יש לי תימא רבתא על האי דין דאסור לכבotta את הדליהקה בשבת, דהנה הרמב"ס בפ"ה מיס"ת ה"ד כתוב וא"ל: „ואעפ"כ אם עבר באונס אין מלקין ואין מיטין אותו שאין מלקין ומיטין אלא לעובר מרצונו ובעדים והתראה שני וכו' ומפני השमועה למזו"ה „ההוא" ולא אונס ולא מוטעה ומה אם בעכו"ם שהוא חמורה מון הכל העובר אותה באונס איינו חייב כרת ואינו צריך לומר מיתה בית דין ק"ז לשאר מצוות האמורות בתורה וכו', ובעריות כתיב ולנערה לא תעשו דבר וכוכ"ל, והנה הרמב"ס לא חש להא דכתב הרמ"ץ מובה בכ"מ שם לחלק בינו הרמב"ס באזהר חמורה מון הכל העובר אותה באונס איינו חייב כרת למיתה ב"ד, ופלא על ה"כ"מ זיל דבמחכ"ת לא ירד לדעת הפטור דאל"כ ק"ז שלו פריכא דשאני ע"ז דכל שאнос בדבך לא עבר כלום שהרי לא קיבל אלהותו ולא עוד אלא דלמה לי" לרמב"ס להביא דרשה דההוא למיועטה אונס, אם נאמר דכל שלא קיבל אלהותו פטור, אלא ודאי דכל שעע"ז בעדים והתראה חייב על המעשה אפילו לא קיבל אלהות בלב דדברים שבלב לא הוו דברים, וכן אין לפטור אלא מפסיק אונס, דאן רצון בعني כדי לחיב, וככל שהוא אונס ע"פ שהיה חייב למסור נפשו, לא עבר בזה רק על עשה דזונקdashתי, אבל הלא דע"ז לא עבר, וכן יליף מזה גם שפסק הרמב"ס בהלכ' ע"ז פ"ג ה"ז דהעובד מאהבה או מיראה דפטור וכרבא בסנהדרין ס"א ע"ב, הארכתי בזה במ"א, ואכ"מ.

אבל היוצא מפורש מתוך דברי הרמב"ס דכל שעובר נגד רצונו רק מלחמת אונס פטור, וא"כ פשוטה לי דה"ה מלחמת אונס ממון הדין כן דמ"ש, הלא אין כאן רצון לעבור ואי דمحיב ליתן כל ממונו כדי שלא עברו, הלא נפשו נמי מחובי ליתן, אלא בכל זאת אם עבר ולא מסר נפשו פטור ממשום רצון בעין ולכא, א"כ ה"ה מי שאינו יכול לעמוד על עצמו למסור כל הונו, נמי לאו ברצון

פתחה

שמתוועב בעניינן אמות הנארוים אסורה לנו בלא חילול ה', מטעם המצויה דקדושים תהיו, וכל שאסור לכל מלן האנוש הנארה בחוק הנימוס א"א להיות מותר לנו עם קדוש, דמי איכא מידי לדידחו אסור ולדיין שרי, והتورה אמרה שהגויים יאמרו, כי מי גוי גדול אשר לו חוקים ומשפטים צדיקים, ואם המה יעדמו על המדרגה יותר גבורה בחוקים ונימוסים, הרי יאמרו עליינו, עם סכל ונבל ולא חכם, ומה"ט לפע"ד יש למחות ביד השוחטים שיש מהם שאוכלים בגין פקועה הנמצאת מטעם הבבמה גם מוכרים לאחרים בתורתו, בשער עגל רך, דבר המתוועב ומואס בעניין כל, ואסור עפ"י חוקי כל מדינה ומדינה בעונש תפיסה, וכן אין להתייר אכילת ומיכרת מסוכנת, אעפ' שפשטה יידה והחזרה לאח"ש, בפרט שלא יצא מיהא טובא, דחא שלא אסורה התורה להנות שלכדה"ז והוא משומד בללא"ה בדילאי איןשי מיני להנות באופן זה, וכן אם מתרחש במקרה חולה וכדומה, שרי לעשות רפואה שלכדה"ג, וכן דאמרו בפסחים כ"ה ע"ב דרבינו שירף לרשות החולנית בגהורקי דערלה, אבל אם עי' שאסורה התורה להנות מערלה וכו', אנו מתחכמים להנות מהם בתמידות שלכדה"ג, וממילא יהי' דמים לערלה ולהחמצ בפסח לייש וליתן בהן ולקיים בהן אש, זאת אסור לנו מה"ת מקרא דקדושים תרי, דאיתא שלא נהי נבל ברשות התורה, לעבור על מצוותיה בעקיפין ותחבולות, ולא עוד דאי חן המקדש והיא המתקדשת שניהם נהנים בערלה זו, דהוא לך בה אש והיא קבלה דבר השווה פרוטה לכל אדם, דהרי ראוי להנות שלכדה"ג. והבן את זאת והוא התירוץ האמתי לקושי ז' ודוק'.

עוד אביה לך לדוגמא מה דאיתא בכתובות דף ס"ה ע"ב שאמרו שם, אין אדם אין בניו ובנותיו הקטנים, אבל אין אוטם כשהם קטני קטנים, ועוד כמה, עד שע, ומכאן ואילך עד שיידלו מתקנת חכמים שהתקינו באושא, ודעת הר"ן ז"ל דעת ש בכל מזונות האשא היא, ולכן דין דבאוין לו אשה פטור מלזון את בניו הקטנים, ועיין במל"מ פ"ב מאישות הלכה י"ד שכabb דהר"ן בעצמו כתוב שהוא היחיד בעזה, וכן הריב"ש תלמידו לא חש לדבריו, אלא שהמל"מ מצא סعد לדברי הר"ן בלשון הרמב"ם שכabb, "כם שאדם חייב במזונות אשתו כך חייב במזונות בניו ובנותיו הקטנים" ולמאי הלכתא אקשנינו עי"ש, ואני אומר כוונת הרמב"ם הי' לתלות חיוב מזונות בניו באשה כדעת הר"ן הול"ל, כך חייב במזונות בנייה ובנותיה שמננו, ולא עוד אלא דהאי, "כם" גופא איינו מודוקדק, דהויל"ל כיוון שחביב במזונות אשתו וכו', ולא, "כם" כמובן, אבל עיין ברמב"ן מה"ת על הקרה דויצאה אשתו עמו שכי ז"ל, ונראה בעיני שהאדוון נכנס במקום הבעל כי חמלת התורה על האשא והבנינים שחווים תלויים להם מנגד ומצדדים לידיו הבעל וכו', ואעפ' שלא היה הוא מחויב במזונות מה"ת, כמו שתටבר בתלמוד כתובות, אבל כיוון שדרך כל הארץ לפרנס אוטם אשתו ובינוי הקטנים, צוה האל ברוחמי להיות הקונה כאב רחמן להם" עכ"ל. והנה לכאו' פלא הלא לגמ' כתובות מבואר דעת ש יורדים לנכסיו לפרנסת בניו, ורק אחר שיש הוא מתקנת אשוא, אלא ע"כ לומר דסביר הרמב"ן ז"ל, דהאי עד שיש הוא חוק טبعי ונימוסי, ואעפ' שאיינו מפורש בקרא, כופין על זה כמצוות המפורשת בתורה, וע"ס הנימוס הלאה אמרה תורה ויצא מעמו הוא ובינוי עמו, עד שהי' משועבד לאדון האדוון נכנס תחתיו בחיבור זה של פרנסת אשתו ובינוי, וזה כיוון הרמב"ם במתוך לשונו לומר, כשם שחביב במזונות אשתו המפורש בתורה, כך חייב במזונות בניו אף שאין מפורש בתורה, מפני רק לזמן בשמעתין דף צ"ב ע"א דשלשים מצות קבלו עליהם בגין ולא מקיימין מהן אלא שלשה, עי"ש.

ולפי האמור הא דכתבו התוס' הניל' דשרצים חדש הוא דהיה להיות מותר לאכול מפני פגמן כל נטפל'ג דעתמא, הוא לפלא בעיני דשאני שקצים המאוזים-shell נפש אדם בר דעה וועל בהן לאכלו והיא הנوتנת לאסרון, אלא דלא צריך לאסרון כמש"כ, דבר נאסרו מכח חוק הנימוס בלי שיצטרכו ע"ז ציווי מיחודה, וכן צ"ל בימה שאמרו נבלה הרואי לגר קרו' נבלה, ושאינה רואי' לגר אינה קרו' נבלה, לא שייה' מותרת לאכלו, כי האוכל נבלה סרוחה, לית דין בר נש, ולא ניתן לחולת רעבון נבלה סרוחה, בשיש לפניו נבלה הרואי' לאדם.

לא חמירי מיניהו" עכ"ל מ"מ ירצה תורה לסוף דעתך של ב"אadam יאסר הטבל בעונש מיתה בייש כל או"א יפריש תומ', וכל שהפריש למזה לא יקיים מצות נתינה לכהן, וממילא די במ"ע בלבד ולא איצטרכ לך זהירות בעונש מיתה למי שלא יתנו מעשרותיו לשפט הנבחן, אבל פשוטא דמי שבਮתקוו עשה סדר ומשטר להפריש ולא ליתן לכהן, דגרע ממי שלא הפרש כלל, דהרי עשה התהכחות שלא יגע העין לידי תכליתה שרצה המצווה י"ת.

ומה מאי מתישב בעזה קושי' התוס' החמורה קידושין לו"ע"ב ד"ה המקדש בערלה, שהקשו אמאני אינה מקודשת, הא שרי להנות ממנו שלכדה"ז ונדרקו כל הראשונים בישוב קושי' ז', ועפ"י האמור ניהא טובא, דחא שלא אסורה התורה להנות שלכדה"ז הוא משומד בבלא"ה בדילאי איןשי מיני להנות באופן זה, וכן אם מתרחש במקרה חולה וכדומה, שרי לעשות רפואה שלכדה"ג, וכן דאמרו בפסחים כ"ה ע"ב דרבינו שירף לרשות החולנית בגהורקי דערלה, אבל אם עי' שאסורה התורה להנות מערלה וכו', אנו מתחכמים להנות מהם בתמידות שלכדה"ג, וממילא יהי' דמים לערלה ולהחמצ בפסח לייש וליתן בהן ולקיים בהן אש, זאת אסור לנו מה"ת מקרא דקדושים תרי, דאיתא שלא נהי נבל ברשות התורה, לעבור על מצוותיה בעקיפין ותחבולות, ולא עוד דאי חן המקדש והיא המתקדשת שניהם נהנים נהנים בערלה זו, דהרי ראוי להנות שלכדה"ג. והבן את זאת והוא התירוץ האמתי לקושי ז' ודוק'.

עוד תדע דבכל דברים המאוזים שנפשו של אדם קצה בהם, אפילו לא היה התורה אסורתן, היה האדם העובר ואכלו יותר מותועב ממי שעובר על לאו מפורש בתורה כי כל מה שנתקבל עליי בני אדם הנוראים ל佗בה אפילו אינו מפורש בתורה לאיסור, העבר ע"ז גרע מן העובר על חוקי התורה, למשל התורה אמרה לא ילש גבר שמלת אשא, אבל שלא לילך ערום בשוק לא איפרש בתורה שהוא אסור, אבל הוא נימוס וחוק קבוע אצל כל בעלי דעה, ואדם וחווה מיד אחר החטא הרגשו בעצם פחיתות גдол לילך ערום, כחית השדה, ויתבושו ויתפרק עלי תאנה לעשות מהן חגורות לכשותبشر העורה, ועתה אשאך מי שכך משנתנו ומושכב ערום במטתו, והבית בוור באש עד שמכורח להמלט על נפשו ולרוץ החוצה ואין לפניו רק שמלת אשא לכשות ערומי, מה夷 מוטב לצאת ערום בקרית חזות שאיין בה לאו מפורש מללבוש כסות אשא שיש בו לאו דלא ילש, ועיין ביו"ד סי' שע"ב בכחן ערום באוהל המת, ועיין בפ"ת אות ס' בשם הנז"ב דעכ"פ ילש הכתונות והמכנסים, ובעיני פשوط הדבר דצאת ערום עבירה יותר גדולה מלהשאות באוהל המת, או לבישת שעתנו ובדג אשא, כי היא עבירה המוסכמת אצל כל בעלי דעה, והעובר עליה יצא מכל אדם הנברא בצלם אלקים.

עוד משל אחת,بشر אוטם לדעת הרמב"ם איינו אלא באיסור עשה, ולפנויبشر בהמה נchorה או טרפה של חי"ט, ובשר אוטם שיב"ס ולפנויبشر בהמה נchorה או טרפה של חי"ט, ובשר אוטם איזהبشر יכול האכל הכי נאמר, דיאכלبشر אוטם שאין בו באיסור תורה ע"פ שمحוק הנימוס שמקובל מכלל האנושי, וכל האוכל או מאכל בשר אוטם מודח מלחיות נמנה בין האישים, ולא יכולبشر שההתורה אסרו בלאו, היילה עוז"ד שאנו עם הנבחר עם חכם ונבון, נבעור על חוק הנימוס כזה, כדי להנצל מאיסור תורה אתמהה. ועיין בשו"ת חכ"ז ז"ל סי' פ"ד ע"ד בתורה הנרבעת דמסיק להלכה להתריה באכילה ודלא כב"ח, ומיסים ז"ל, זולת במקום שנטנו הנקרים שלא לאכלה והוא מפורסם ומטעם חילול ה' בעניין הנוכרים, וכדברי ספר החסידים, עכ"ל, ואני אומר דכל

אות ג'

כל גדול בידנו דכל האיסורים בטלים ברוב, חד בתרי ואפי' לאדם אחד ולאכול כל י' החתיכות בב"א מותר מה"ת. ועיין בפתחה על תערובות לפרמ"ג ז"ל, דחקר מנ"ל לח"ל חידוש דין זה, הלא מקרה דארליך, דמיינ'י לפינן דאלענן בכ"ה בת ר' רובה, לא נשמע חד בתרי בטל, כי בסנהדרין אלענן בת ר' רובה דעת, משום דמסתמא הדין עם הרוב, ומינה דה"ה דיש לסמוק על כל דפריש מרובה פריש גם באיסוריין, דגם בהאי דאננו מסופקין עליו אם הוא מן האסור או מן המותר אם הרוב היתר, אמרען דגם האי שיאנו דינן עליו מן הרוב הוा, אבל בטעירב חתיכת הלב בשני חתיכות שומן לומר דעתהך החלב לשמן להיות מותר כמותו היא מאן"ל עי"ש. ולכאור' הי' מקום לומר דהיתר ביטול חד בתרי דומה להיתר דשליך"נ שכטבנו לעלה, דכיוון דהוא מלטא דלא שכח שיאנו אכילה צו, لكن לא קפיד רחמנא על אכילה צו, וכן תערובות דלבטל לכתהלה אסור מה"ת כמו שהעליה הנוב"ת יה"ד סימן מה', וכאשר נדבר מזה עוד לפניוינו, ודרכ' הזדמנות הר' הוא מותרין אי לא כתיבי, ولكن קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא בלאו, בלא"ה לק"מ, דגם בלא למפורש, הר' הוא מוזהר עליהם מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, אוليلך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכפין לנו את בניו הקטנים ע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רחבי' דלא הי' צרכיו לכתוב מפני שככתיים דמי.

הקדמה א'. הנה הביאו האחראונים בשם הגאון מהו' משלום טיסמניטץ ז"ל בטעם דהא מלטא, דהרי בסנהדרין בעין רובה מותוך כלו כדיוע, וגם המיעוט צריכין לחתום הפסק כד' שיצא מותוך כלו, וע"כ משום דעתם המועטים בט ברכובא, ואולי שלזה ייוינו ג"כ התוס' בראש פ' המנית, במא שכתבו, דהמיעוט סנהדרין כמאן דליתא דמי', עי"ש עכטד"ק אלא דלפע"ד לא הואר בזאת כלום, דסכס"כ, אין כאן איסור ברור דאו חיב או זכאי, וכן מקרים את המיעוט שיסכימו אל הרוב, אבל עדין אין למוד מכאן לבטל איסור ברור חד בתרי, ולומר הנפק איסור להיות היתר لكن צריכין אנו להסביר מיא ולהוסיף קמחא כדי להעמיד תירוץ זה.

ודע כי אמת מוחלט אין לנו זולת התורה שבכתב שנמסרה לנו ממשה מפי הגבורה, אבל כל מה שדרשו וחדרשו החכמים בכל דור ודור, אשר מחווים אנו לשמעו ולעשות למצותם, אין זה אמת מוחלט אלא הסכמי', עד שיש כח ביד חכמים הבאים אח"כ לסתור את דבריהם, וכאשר הארכתי בזאת בהקדמה עי"ש, וא"כ הוא בתושבע"פ בכללה מכש"כ בכל פרט ופרט שהב"ד דן וכמሩע ע"פ רוב דעתו, ע"פ שציוויתה התורה לילך אחר הכרעה זו אבל לאחר מכן או לאחר זמנו, יכול ב"ד אחר או אפילו גם הם בעצם להזכיר להיפך, ונעשה כהכרעתם, וכן האמת הסכמי' מקרי, והتورה גזרה לילך אחריו ע"פ שאנו אמת מוחלט, ומה מאד יובן בזאת מה דאיתא בשמעון ד"ק"א ע"ב דאמר רב, חס לי' לארען דאבא ב"א דיליספי לי מידי דלא סבירא לי. והוא לכאור' איןנו מובן, למה לא ליספי לי' כיון דלפי דעתו היתר הוא ואוכל בעצמו, ויודיע דמאן דאיסור טעונה בהלכה הוא, ולא שייך כאן לומר דמ"מ המועלק בזאת הוא משפיל כבוד התורה, וככל מה שיאמרו עליינו עם טפש ונבל תמורת עם חכם ונבון ודוק' הטב.

וראה זו בהאי משנה דסוף מכות שהבאתי, כתוב רשי' ז"ל ז"ל "دلע הי' צרך לצוח על כמה מצוות וכמה אזהרות, על שקצים ונבלות (ר'ל מותות מאליהן) שאין לך אדם שאינו קץ בהן" עכ"ל והנה במשנה שם מביא תחלה,, רשב"ר אומר, הר' ה' הוא אומר רק חזק לבתיו יכול את הדם וכו', ומה אם דם שנפשו של אדם קצה ממנו, הפורש ממנו מקבל שכר, גזל ועריות שנפשו של אדם מתואה להן ומחמדתן וכו" עכ"ל ולמה מיאן רשי' ז"ל גם בדברי רחבי' להשאר אצל איסור דם, ובביא תמורה שקצים ונבלות, אבל כוונתו מבוארת, דמה דקצתני לעיל בדים שנפשו של אדם קץ בו, הוא רק לעומת גזל ועריות שנטהוה לחן, אבל בכל זאת אין כאן מיאוס וגועל נש שום אדם לא יאלנה, לכן רחבי' דקאמר דלא איצטריך לכמה אזהרות, לא מציזי אDEM, דהאי לא שפיר איצטריך, דיש ב"א שאוכלן אותו, אבל בשקצים ונבלות מדייק רשי' ז"ל לכתוב, דין לך אדם שאינו קץ בהן, עד שמי שאכלן יצא מוגדר אדם, וע"ז וכיוצא בזה קשי' לי למה נכתבו דבלא קרא אסורים מחוק נימוסי אדם, אבל חילתה לומר דהו מותרין אי לא כתיבי, ولكن קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא בלאו, בלא"ה לק"מ, דגם בלא למפורש, הר' הוא מוזהר עליהם מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, אוילך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכפין לנו את בניו הקטנים ע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רחבי' דלא הי' צרכיו לכתוב מפני שככתיים דמי.

והנה בעיקרים דלעיל הבאתך דברי הרמב"ם ספר' ד מהלכות שחיטה שתכתב, דישראל במדבר היו שוחטין או נוחרים כשאר עכו"ם, ותמהתי שם עליו, הלא העכו"ם אינם מצוין על נו"ט ולמה ב"ג מצווה אלא דנקנשתי בדוחק מהה לא חשב הרמב"ם בהלכי מלכים גם את זאת בין ז' מצוות שנצטו ב"ג, אבל לפי האמור ניחא בריווח, דהרי רחבי' קא קשי' לי' שקצים ונבלות מאליהן, ומה ניצטוינו כיון דמעצמונו הינו יודעים להבדל מהם, באשר הוא מeos ומשוקע עבini כל אדם, ואין לו תי' אחר אלא דרצה הקב"ה לאזכות את ישראל, כתוב בס מה דמלילא הוה ידענן וא"כ בב"ג דלא רצה הקב"ה לאזכותם באמת לא נאמר להם מה שצריך לכתוב, אבל מה שהוא הנימוס באשר הוא אדם, מעצםם צריכין לדודר בהם, באשר המה בכל מה שנפשו של אדם קצה בו, וכן באמת אסורים גם המה באשר המה נבראו בצלם אלקים, וא"כ שפיר בעו נחירה ולא מיתה בלא נחירה, שהוא מתוועב מעצמו בלבד ציווי מפורש, ובכלל דינים הוא לעונש בפלילים כל העובר.

היווץ לנו מכל האמור, דכל המתוועב בעיני אדם כלל האנושי ע"פ שאין על הדבר אחרת מפורשת בתורה, אסור עליינו יותר מאיסורי התורה, ולא מצד חה"ש בלבד כמו ש' החכ"ז ז"ל הנ"ל, אלא משום דמה שנasar לב"ג א"א להיות שרי לנו מטעם מי איכה מיד', וכן בשיר אדם או נבלה סרווחה ודאי חמור מחלב וטבל לעניין חשב"ס, ומה דאמרו ביוםא פ"ג ע"א דטבל ונבלה מאכליין אותו נבלה, נבלה שנתנבללה ע"י שחיטה פסולת קאמר, אבל לא המתה מאלי' שעונשין על אכילתו מצד חוק הנימוס והמוסר הכללי, ובלא"ה הלא ידועה דבר מה מאליה סכנה גדולה הוא לאכלו ואיך יעלה עה"ד דחיז"ל יכוו ליתן חוללהبشر המת, נבלה מאסה המושלת לאשפפה לכלבים טרם שיתנו לו טבל שלא נתkon, וכל המועתק בשזה הוא משפיל כבוד התורה, וגולם שיאמרו עליינו עם טפש ונבל תמורת עם חכם ונבון ודוק' הטב.

פתחה

וק"ו בדיני נפשות שאדם מוחזק בנפשו ואין להרגו או להלקות עפ"י רוב, וכকושי התוספות ריש המנין, וסנהדרין שאני דהמיוט כמאן דליתא ממש"כ שם התוס' ומזה שמצוינו דאילין ברובה דליתא קמן איזלין בנפשות אחריו כמו שהקשו בתוס' כבר הסכימו האחרונים כלום פה אחד, דיאת דוקא ברוב דאיתחיק מלפני האי מעשה במ"א, והוא דיליף מרוץ וудים זוממים דאילין בת"ר דאל"כ ניחוש דלמא במקומות סייף נקב הוה, ואע"ג דהאי רוב ע"כ איתחיק הוא, הכי פירושא, דאי לא איזלין בת"ר לא יתחזק הרוב לעולם, ורק אי בעלמא איזלין בת"ר ואז איתחיק הרוב לשאר מיל, ומילא אי יש לנו לדון עליו בדיני נפשות נמי איזלין בתרי' משום דבר איתחיק לשאר מיל.

מכל האמור יוצאה דהאי דאילין בסנהדרין בין במוניות ובין בנפשות בת"ר, אין הטעם כמו שעלה ע"ד מקצת האחرونים, משום דרוב פעמים הדין עם הרוב, והם מכוונים עפ"י הרוב את האמת, דהרי בין בממון ובין בנפשות לא איזלין בת"ר, ואיך נסימוק על האי רוב להוציא ממון ולהרוג אדם המוחזק בגופו ונפשו ובמנונו, ואם ה"י אמרת מוחלט בדיון והיינו מי כיוון האמת הרוב או המיעוט, באמת לא היינו יכולים להוציא ממון ולומרו את דין הרוצח על סמך רוב, דרוב פעמים הרבים מכוכינו האמת, דאי זה רוב דאיתחיק שנלך בתרי' בדיני ממונות ונפשות, אלא דאיצלינו ליכא אמרת מוחלט, אלא אמרת הסכמי, וע"י הסכמת הרוב נשעה ונתקווה האמת, ומילא המיעוט כמאן דליתא, ואת כוונת התוס' בימה שכתו בדבשנהדרין המיעוט כמאן דליתא, והבן את זאת, ומיניה דה"ה בתערבותות איסור והיתר אמרין דהרוב מהפך את המיעוט מאיסור להיתר, כמו בסנהדרין דהרוב מהפך האמת של המיעוט לשקר, כי אם הרוב היה מסכים לדעת המיעוט, היה זאת האמת, והוא אמרין כל דפריש מרובה פריש לא מסנהדרין ידעינו, אלא מהא חד בתרי בטול, דכינו דחצין מסנהדרין דהמיוט נתהפק מאיסור להיתר ע"י הרוב וא"כ בט' חניות, אלו כל החתיכות שבתוכם היו נשלכות לחוץ על צבור אחד, היו כולם מותורות, משום חד בתרי בטול מכש"כ דחתיכה אחת הפורשת מאתה מהן שמוטרות, ושמור לך את זאת ועין עוד באות הבאה ודוק.

אות ד'

לפי הצעתו שמעלה נביון מה דקאמר בגמ' מנא הא מלאה דאמרו רבנן דайл בת"ר, רובה דאיתקי קמן כגו ט' חניות וסנהדרין לא קמבעי לון כי קמבעי לרובה דליתא קמן כגו קטון וקטנה, ובסוף הסוגי' מסיק דלייל ילווטא אלא אהיכא דלא אפשר, אבל היכי דאפשר עדין לא נדע, מנ"ל دمشقין ארובה דליתא קמן, וככתוב שם רש"י זיל דעכ' לומר או דמהלכה ידעינו למיל בת"ר, או דזרז מהמה דמחלק לעיל בין רובה דאיתקי לרובה דליתא קמן, והרבבה האריכו האחرونים לפרש דמעירקא מאוי קסביר ולבסוף מאוי קסביר, גם מה דמחלק בין אפשר ללא אפשר דרבנן תעשייה ועין שם בסוגי' מה שכתבתי בזה, ועתה האור ד' לי אוור חדש בעניין זה, לירד לעומק מחשובות חז"ל.

והנה הלב ארי זיל שם בסוגי' נתקשה בכל הנ"ל, ועוד הקשה דאיך מדמה הא דר"מ דחייש למיעוטא רקה מדרבנן ומחלק בין אפשר לא אפשר, להא דרצה לילף מדאוריתא ודחה דלמא שאינו בין אפשר לא אפשר דרבנן, ועוד זאת דהאי דחוי' דרבנן לא לדחות הילופטה דר"א משחיטה עצמה, נתקשה לדנטפה דהוא לילף מהרג את הנפש, ושם נמי יש לדחות דשמא שאני התם דלא אפשר, لكن מפרש הלב ארי זיל דבhai פירכא דר"כ, לא כל הני

ニחא כיוון דבכל הלכות כלו הכל תלוי בהסכמה חכמים, ואין כאן אמות מוחלט, כל זמן שלא נתקבל ההלכה להורות כן או כן, אם האoser יכול ממנו שאסור מכשול הוא בידו, ועין מה שכתב בזה בשמעון דר' ו' ע"א וד"ק.

הקדמה ב'. המרדכי זיל הקשה איך הולcin בסנהדרין אחר הרוב הא כל דין ודין קבוע בפ"ע הוא וקבעו כמעמ"ד, ותירץ דאינו דניין על הגוף, אלא על הדיבור היוצא ביאור דלא כו' העתוד' הקושי' כמו התירוץ גם שניהם צריכים ביאור דהדין עם הרוב והוא ניד' הקושי' אינה מובנת, דהרי אין אמרין דהדין עם הרוב ומילא המיעוט כמאן דליתא דמי' וכמש"כ התוס' ריש המנין שהבאתי לעיל, ואין זה דומה לט' חניות דליך למינן דהמיוט כמאן דליתא, כיון דנזכר ועומד במקומו, אבל כוונתו על מה שכתנו באות הקדום, דכל זמן שלא מעמדו למשמעותו ההן, ושניהם יכולים להיות אמת הסכמי, והכל תלי בהכרעה, אם יהיה הרוב לכך כיוון או לכוא, וכן שפיר קא קשי' לי איך יקופח המיעוט מן הרוב כיוון אויל'א קביעו הוא ועומד על דעתו שהוא האמת לפי דעתו, ולא מציא לדחותו רק ע"י ביטול כי לווי זאת באמת הוא האמת וכמש"כ באות הקדום. אבל התירוץ ע"י הוא דהא דרוב לא מהני לבטל הקבוע היינו דוקא רוב המצווך מקביעות הרבה כמו בט' חניות, דיאת אנו יודעים דלא לך רק מחתת מהם, וכי יכול להיות מן הטרפה כמו מן הصلة, דLAGI כל אחת עומדת הטרפה נגד ומה תאמיר בצירוף כל הנסיבות הוא רוב נגד הטרפה, ע"ז נשיב מי צרפים יחד, הלא רק באחת מן החניות לך ואם לא הי' חילוק בכשרות ביןיהם, הייתה כל אחת נכנתת בספק שמא בה לך. אבל אם אפילו בשתי חניות אחת טרפה ואחת שרפה, והصلة מוכרתת לך כרובי הлокחים, משום דהאי רוב אינו מצורף דמסתמא מוכירה לך כרובי הлокחים, וזה סימן קי' בפ"ת אותן ב' שהביא דברי הנוב'ת או"ח ס"י ע"א דמסתפק באז, אי בכהג'ו נמי אמרין קבעו כמחצה דמי, או איזלין בת"ר, ומה דסקפ אצל הנוב' זיל' כמחצה על מחצה דמי, והה דסקפ אצל הנוב' זיל' כמחצהתו על מחצה דמי אמרין קבעו כמחצה דמי, וזה ראי' ברורה לפ"ד, דהרי בין קורבה ובין רובה דוחה את הקבע אמור מעתה בסנהדרין נמי דומה לעיר דנסיפה, דהרי שתי דעתות עומדות זכי'א, דעת המכביין ודעת המזיכין, ודעת אחת יבואו כולם יחד דהיאנו כל המדינה, וע"כ לומר דהה לא קשי' לי, משום דכל עיר ועיר קבוע. ואני מסופקים מאיו עיר הרוצה יצא, והוא כל העיריות קבועות וכמהחצה על מחצה דמי, لكن הקורבה מכריע לצד הקורבה, אבל פריך דילמא אי'ק' אחוריתא דנסיפה, ובזהתו אין לומר קבוע כמעמ"ד דבלא צירוף, העיר האחת רוב נגד הקורבה, וזה ראי' ברורה לפ"ד, דהרי בין קורבה ובין רובה דוחה את הקבע אמור מעתה בסנהדרין נמי דומה לעיר דנסיפה, דהרי דקבעו נעשה רק אחר שמתכבדים יחד, המכביין והמצחים, ואז לא איכפת לנו, הקבע' ואיפלו לדעת המהרי'יך דגס מטעמים שונים מצורף לרוב, מ"מ מחדא חשבו דהרי אפשר דכולא טעונה אית' בי' לחיבבו או לפטרו, ולכן אין לפניו אלא שתי דעתות חולקות, האחת חזקה יוצאת מרוב, והשני' חלשוה יוצאת ממיוט, لكن החזקה מכריע את החלשה.

הקדמה ג'. כמו דאין הולcin במנון אחר הרוב משום דחוקת ממון של הנתבע חזק, עד שאין מוציאין ממון ממונו עפ"י הרוב, כן

צרכין לדוחק, דהש"ס חזר ממה דסביר מתחלה לחלק בין איתי קמן ללייטה קמן אלא דכל הני י寥פות דלעיל קמו ווגם נצבו ולא נפרק רק אוקיינטא דר"א ובפניהם בסוגי' ראייתי מקטתי' ולא כולה עי"ש ומה שכתבתי כאן הוא סולת נקייה בעזה"ת.

אות ה'

אע"פ שהבטול חד בתרי הוה ממש שביארנו למעלה מ"מ לבטל חתיכת איסורeman דליתא דמי, כמו שביארנו למעלה מ"מ לבטל חתיכת איסור בשנים של היתר לכתלה, אסור מה"ת לשוטן כן וכמו שהבאתי מנוב"ת יוז"ס ימי, דהרי אמרין לא אמרה תורה שלח לתבלה, ואל תמהה על החפש שחרי בדארויתא לא מצין חילוק בין לכתחלה ודיעבד, דאנן על מעשה הביטול אמרין שהיא עבריה בידו, וטמא דהא מלטה הו אטגס בסנהדרין רק מדווח אמרה תורה ארליך, וכען שאמרו טומאה דחו"י בצדgorola ולא הותרה, וכן מה"ת מוחיבים לחוזר אחר תורה אם אפשר, כן הא דסמכין אראובו סנהדרין ואין וחושין אדעת המיעוט הוא מדווח, כדי שלא תתפרד האומה ותפרק התורה לקרעים, וכאשר הבאתי בהקדמה דברי החינוך זהה, וא"כ ה"ה לבטל בידים איסור בהיתר הו אסור מה"ת, ועיין ברשב"א ז"ל סוג"י דמカリין דף צ"ד ע"א שכטב דמעיקר הדין מטורין ליקח בשיר שקיד נקרי בעיר ישראלי, ומשום דסמכון לאסור להם טרפה שמא ימכרנה לישראל, ורק הלא דמدين תורה קאמר דהוא כמו שלח לתבלה, ואי קשי' לך לא מקריא מלא דבר הכתוב בנבליה, לגר אשר בשעריך תתננה או מכר לנקרי, אף אני אשיב לך, הרוי כתיב "ואכלת" שהוא שפת יתר, ואתא לומר דרך ששתדע דיאכלנה בעצמו, וכי האי ואכלה גם אנטר, ואט תרצה לדקך יותר, נאמר דזוקא בגין תושב איכא חששא זו שיחזר וימכרנה לישראל, ולא בנקרי שבא מארץ אחרת דמננו לא יקחנה ישראל, דשא מאהה ממוקמו, ועכ"פ הדין דין אמרת דלבטל איסור חד בתרי אסור מה"ת, ובזה מצאו חז"ל סמך לאזור על דבר שליל"ם שלא יתבטל דכל שאפשר להמתין עד למחר שלא נctrיך לבוא להיתר חד בתרי בטל שהתיירה התורה בקושי, טפי עדין.

אבל כל זאת בתערובות מב"מ דאפילו אם יתבטל באלו רק מטעם חד בתרי בטל קאטיין עלי', אבל בלח כל השיאינו מינו שיאינו שוה עם האיסור לא בשמא ולא בטעמא, לאו מטעם חד בתרי בטל הותר, אלא משום דפניהם חדשות בא לאן ועצם האיסור נשתנה לד"א, ועי"ז פקע ממנו שם האיסור, והוא סברת רבינו יונה ז"ל, מובהה במ"א או"ח ריש סי' ר"ו, דכל שהאיסור נשתנה לגוש אחר גם בל' תערובת פקע איסורי ממנו, אלא דאנן לא פסקין בזה כוותי' כמבעואר שם במ"א, אבל הטעם הוא משום דאמרין בכוכורות דף ו' דכל היוצאת מן הטמא טמא, וכן כל נשנתנה לד"א עכ"פ יצא מן הטמא מקרי ואסור, ואולם איסור זה הוא איסור חדש דילפין מabit העינה, דביבים וחלב מן הטמאים אסורים, ועיין ברמב"ם דכל איסור יוצא אין בו מלכות משום דאין זה אלא כמו איסור ח"ש, ועיין בחודשנו בסוגי' דshall קמא בשמעון ביאור ארוך בשיטת הרמב"ם הלאה, ואיפלו לדעת התוס' דדרישה גמורה היא ואתה בי' מלכות, מ"מ מודים דאיסור חדש הוא דבלאו דטרפה וטמאה בשיר כתיב, וחלב וביצים לאוبشر נינהו, ובמקומו שם הוכחתי דבר זה מכח כמה קושיות שנתקשו בהן האחرونין, כמו שהקשה הנ"ז באז"ס דבגמ' דחלב תה" אסורה מכח דס נוצר ונעשה חלב, כיון דגס דם שבשלה מותר, וכן חקר הפלתי איך נתיר נטלאפ' בחמצ' בפסח, כיון דגס אפרו אסור, וכדומהו מן הקושיות, ועל قولם אני אומר דאיסור יוצא אסור, וכן אף החמצ' אינו חמץ, אבל יוצא מן החמצ', ואיסור זה חל אחר שפקע עיקר

יליפות דלעיל רצה לטstor כפרש"י ז"ל, אלא רק האי יפותה דר"א, דיליף משחיתה עצמה עי"ש. איך נדחק להעמיד דבריו עפ"י דעת הרמב"ם דכל הספקות מותרות אלא במקומות דאי-כך לבורורי מה"ת צריך לברר, והורג את הנפש שאדי דעל הספק לא נהרג, ולא אරיך כאן בדבריו לסתורם, ולא הבאים כאן אלא מפני שגם בדרך אלך לפרש דר"כ רק לטstor לפוטא דר"א אמר, אבל לא מטעמי' דלב ארי' אלא מטעם אחר כאשר באbar בזה בס"ד.

הנה לפ"י מה שביארנו באות הקודם רובה דאי-כך קמן דילפין מסנהדרין, היינו דילפינו חד בתרי בטל ונחפק הדעת של המיעוט נתהפק לשקר, מהמות הייתה, כמו בסנהדרין דהאמת של המיעוט לבטל את שהרבות מכריע את המיעוט, אבל במקומות דלא שיק לבטל את המיעוט מכל וכל, מאיזהطعم שייהי', לומר כל דפריש מרובה פריש זאת לא שמענו מסנהדרין, וע"ז קמביי בסוגי' מנא הא מלטה אמרו רבנן זיל בת"ר, ומפרש כנון קטן וקטנה דלא שיק לומר דהסרים והאיילנות מפני שמוועדים המה, יתבטלו ברובה דשאар קטנים, או מיעוט בהמות הטרופות יתבטלו ברוב החשות שבועלם, וויה' המיעוט כמאן דליתא, זהה א"א כיון שעומד להתברר בהמות עי' בדיקה, ובקטן וקטנה הלא יגדל ויתברר ולא שיק כאן ביטול כמו-בון, אלא דנאמר דמסתמא האי קטן וקטנה והאי בהמה אשר הנידון עליהם המה מן הרוב ולא מן המיעוט, ולא נctrיך להמתין עד שיגדלו, ולא נctrיך לבדוק ההמה אחר הטרופות, זאת מנ"ל, וניה' דבטי' חניות אמרין בנטמא הלא שיק אחר הרוב, משום כל דפריש מרובה פריש, היינו דזוקא ברובה דליתא, דלא שיק דחד בתרי בטל, דאנן hei קאמרי', אם כל החתיכות היו פרישות מן החניות לחוץ היי יכול מותרת, משום חד בתרי בטל, ק"ו דאיתח שפרשה לחוץ דכשרה משא"כ ברובה דליתא, דלא שיק בו חד בתרי בטל כיון דיש להכיר האיסור כמו שהסבירנו באות הקודם, מני' לנו דגס כאן סמכין אכל דפריש מרובה פריש, וע"ז ילך כל הני י寥פות מקרונות ומרוץ וע"ז דבלולן ע"כ סמכין אכל דפריש מרובה פריש, דהרי לא מצין למיבדק, מטעמים שונים כדאמרין בגמ', עד דיליף כ"א משחיתה עצמה דנייה דבדקין אחר הטרופות אבל מה נעשה במקומות שחיתה שמא היה שם נקה"יו, וע"ז השיב ר"כ שכלהות גדול, דאין זה דומה לכל הני י寥פות שלפניו, דבכל אלו לא שיק חד בתרי בטל ובכל זאת אנו סומכין אכל דפריש מרובה פריש, אבל כאן בשחיטה דבאמת מקום החתק אין לו בדיקה, מילא הוה דומי' דט' חניות וכרבוא דאי-כך קמן,adam הינו שוחטין את כל הבמות שבועלם ובודקין אותן מכל הטרופיות הוי כוון כשרות, דאי משום מקום שחיתה דאין לו בדיקה, הרי חד בתרי בטל, ואיך יגרע בשוחט אחת מהן דהוא יציבי באראעה וגירוא בשמי' שמ', ואל תשיבנו דהא דאי-כך לבdock, הוא בעצמו גrms עי' מעשה השחיטה שלו, והוא קלחה מן הקבוע, דהרי קודם השחיטה לא בטלו הטרופות בתוך רוב הประสงויות, הא ליתא, דכל עצמיות הטעם דלא בטלו מהחים משום אפשר לשחותו ולבדקו, ועתה הרי עשה כן וא"א לאחיז החבל בשני ראשין כמובן וזה הוא דמלחקל בין אפשר ללא אפשר, דבכל הני דלעיל לא אפשר לבדוק מצד מציאות הטרופות, אלא דאי-כך מצד אחר כמו ברוחך משום דאיסור לנו"ל או ברישא של עולה דאיסור לחתוכו, זהה ילי' שפיר רוב מניניו ולא נשוב לחלק בין אפשר לאפשר, וא"כ שיק בו חד בתרי בטל כנ"ל אפשר, דכל שגלהה התורה דסמכין אכל דפריש מרובה פריש מה לי אפשר או לא אפשר, אבל כאן האי לא אפשר הוא משום דאי הטרופות ניכרת אחר ששחט, וא"כ שיק בו חד בתרי בטל כנ"ל וליכא למיליף מני' במקומות דהמציאות של הטרופות אפשר, דלא שיק ביטול חד בתרי והפירוש הלאה הוא אמת לאמתו לפע"ד ולא

פתרונות

זהו מובן כיון דמונא הוא", עכ"ל,ומי כחכם יודע פשר דבר זה, אבל לפי הקדמתנו שכאלקוות דבר בהם, דהנה מתחלה רצה הש"ס לומר דמונא לא בטל מכל וככל,adam יתערב קב חיטן בט' קבין של חבירו יכול להה וחדי, ואחיכו עליה ומסיק דנייהו דמוננו לא בטל אבל איסורה התלויה במונא שפיר בטל, ע"ז משני ר"א דהני מים ומלה לא בטלו משום דשיל"ם, והטעם כיון דעכ"פ מונא לא בטל לגבי קני הבעלים, וא"כ אף בתערובות מבשא"מ ונשתנה הגוש בשמא ובטועמא לגוש אחר, האי שינוי איינו רק בגזלו, אבל לא בשואל, וא"כ עדין נשאר ממונא של המשאל ומה תאמר מ"מ לגבי איסור תחומי בטל ברוב או בששים של השואל, הרי שוב מכך חד בתاري בטל קאתיין עלי' והוא לי' דשיל"ם ולא בטל, זו היא כוונת התוס' ברור כמשמעותם בס"ד.

ובזה השלמתי הפתרונות לחיבוריו זה בעזה"ת ושבח לכל עליון שעזרנו עד כה ויה"ר שאכה לראות חברוי זה יוצא בהדרו מותחת מכבש הדפוס ויתברדרו מיili בעולם עוד בחים חייתי אכי"ר.

האיסור ע"י השתנות עיל"ש, בסוגי" דשללא קמאי, והנה ידועה סברת המורדי מובאה באו"ח סי' ק"כ ס"ב דבתרובות לא מצי חיל איסור חדש لكن ענבים שבתוך הגיגיות שנתקבעו בשבת, היין שיצא מהם מותר לשתו, מפני שבתערובות בא לעולם ולא חל עליו איסור משקין שזיבו, ואע"פ שהוא דשיל"ם, וה"ט דדシリ"ם לא בטל משום חד בתاري בטל לאו היתר גמור הו, אלא בקושי התירה התורה, لكن צרו חז"ל להמתין עד למחר, משא"כ באיסור שבא בתערובות לעולם, אמרין דלא התחיל לחול ולא בעי ביטול, וזה ברור, וא"כ גם בתערובות מבשא"מ כיון דנשתנה בשמא וטועמא לגוש אחר ופקע מנוי" איסור הראשון שחול עליו איסור יוצא, הלא הוא איסור חדש שלא מצי חיל בתערובות.

ומה מאי יובנו בזה דברי התוס' הסתומים וחותמי ביצה ל"ט ע"א ד"ה משום על הא דאמר ר"א דמים ומלה של חברתנה אינהبطلה בעיסה משום דהוה דשיל"ם, והקשו בתוס' והוא דシリ"ם רק במינו לא בטל, אבל בשאיינו מינו בטל, ותירצו ז"ל ,,ויל דאה"ג דלא אמרין לי' אלא במב"מ, והכא גבי תחומי שאני דחמיiri כאלו

דוֹר רְבִי עֵין

חולין פרק הכל שוחטין

תuttleה נפש הב"ח ועי"ז נקרא האדם משפייע הרי שניהם מקבלים ומושפעים, ולכן רך אדם אשר הוא בבחינת מקלט ומשפייע רשאי לאכול בשם אבל מי שתחרס לו אחת מבחינות אלו ומכש"כ אם אינו מקבל ולא משפייע וגורע מן הבחנה, שאסור לאכול בשם.

וכל זה מרום במשנתינו דרך הקדמה למס' ז' אש סקה בהקשר אכילתبشر, "הכל שוחטין ושחיתתן כשרה" ר"ל כל אדם מישראל ראוי והגנו לבוא לאכול בשם „חוץ מהרש" שהוא אינו שומע ואין מדבר רמז למי שאינו משפייע ואינו מקבל כי השמיעה רמז להקבלה והדיבור רמז לה להשפעה, „שותה" הוא בחינת משפייע ואני מקבל דאייה שוטה המאבד מה שנותנים לו ולשיטה דומה מי שמחזיק את הת"ח ואני מSTALL ממן חכמה דעת ומוסר השכל הרי כדי זואי בכדי, „וקטן" הוא בבחינת מקלט איינו משפייע כדאמרינן בסוכה דקטן אקנוי קנה ומקני לא מקנה והוא משל לת"ח שמובל ומתהנה מאחרים ומחייב טוביה לעצמו ואני משפייע מאור תורהנו לאחררים, וכל הנני שלשה מיני בני אדם ראויין לאכול בשם שמא יקלקלו ולא יתקנו שחיתתן ר"ל שע"י לא תuttleה نفس הב"ח, וזה רמז נפלא וראוי להתחלה מס' חולין, ובסיומה אומרם לעמן יטב לך ליום שכלו ארוך ליום שכלו טוב.

הנה אנו רואים כי לרוב הזרים והראויין לאכילת בשם מצד מדרגותם אין פרנסתם מצויה ומשמעות והתורה אמרה כי יריחיב ד' את גבולך ואמרת אכלת בשם ואמרו لكم פ"ד ע"א דלמוך התורה ד"א שלא יאכל בשם אלא לטיaben מותך רחבת ידים ורובי תה"ח הלא אין להם אותה הרחבה הצריכה לאכילת בשם, גם אמרו חז"ל כך דרכها של תורה פת במלח תאכל וחוי צער תה"י ובתורה אתה عمل, וא"כ תאמר לבך אני מתייגע ללמידה כדי לדעת איך להזכיר את הב"ח לאכילה ואיך להגע למדרגה להיות ראוי לאכול בשם ולבסוף אני רואה כי אחרים שאינם ראויין אוכלי בשם וליא"נו מגע אף כפל, ע"ז אמר בסוף המשפט כדי להגע עאת רוח המדוכה הלהזה באמרו כי על שאלה זו מודיעך רך רשעים צלחח וצדיק נגע כל היום וחכמת המשכן בז"י כבר התחכם רבים ואנו לנו ע"ז תירוץ מספיק אחר רק לומר לעמן יטב לך ליום שכלו טוב, ולמען יאריכון מיך ליום שכלו ארוך ובאהי אמונה צדק יחי' כי היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם, ודז"ק.

הכל שוחטין ושחיתתן כשרה" שמעת מהגאון מהר"י אסא"ז' שהעיר כי כאן בשחיטת חולין משתמש התנה בלשון שחיטה, ובזחים שմדבר מקדשים משתמש בלשון זביחה, „כל הזחים שניזבחו" והוא היפך הקרא, דקדשים כתיב ושותת את בן הבקר ובחולין כתיב ושותת מברך ומצאנך.

הנה דבר גדול דבר השם, דניהם דקדשים הנאכלין לעולם נקרו גם בתורה זבחים ולרוב כתיב בהו לשון זביחה וכמו ושותת פסה אשר תזבח בערב וכדומה הרבה וכן יפה באර התנה בלשון זביחה על הזחים לשון נופל על לשון, אבל בשחיטת חולין דילפין מקרה דזבחת מביך ומיצאנך וכגדתני רבי ובפ"ב דף כ"ח ע"א ודאי הוה לי להתנה לבחור בלשנא דקרה ולשנות הכל זבחין וabitחן כשרה. - אבל האמת יורה דרכו דכאשר ביאנו בפתחה וכן לסתם שם על ברייתא דרבנן דלא ישמועאל וחבל תנאים שעמו

משנה: הכל שוחטין וכו', הנה צריך ליתן טעם למה פתח התנא מסכת שחיטת חולין בדין השוחט ולא בעicker דין דשחיטה ונשחטים וכמו שישידר הרמב"ס ז' דין אלו והתחל במיini בע"ח הטוענים שחיתה ואח"כ מקום השחיטה ושיערה וכי ולבסוף מי הוא השוחט, ועיין מה שאכתב בו בא בראש פ' בהמה המקשה טעם עמוק שהי' לרביבו הקדוש בזה, וכך בריש חיבורו אכן במילוי דאגדתה ודרך אגב לנעוז סוף המסכתא המסימית בדרישה דלמען יטב לך ליום שכלו טוב לתחילה.

הנה בפסחים מ"ט ע"ב איתא תנ"י רבי אומר ע"ה אסור לאכול בשם שני זאת תורה הבהמה והעוף כל העוסק בתורה מותר לאכול בשם בהמה ועוף וכל שאיןו עוסק בתורה אסור לאכול בהמה ועוף, והכוונה מבוארת כי הקב"ה לא נתן שליטה לאדם על הב"ח להמיתם ולאכלם רק אם הוא אדם שלם כי ורחוימו על כל מעשי כתיב וצער בע"ח דאוריתיא ואין לאדם רשות להמית הב"ח רק אם ע"י אכילת האדם יתעללה הב"ח מדרגת חי למדבר כי כך היא המדה הדומס יתעללה בצומה, הצומה בחיי, והחי במדבר, ויתרונו וזכות המדבר על החיים תלוי במה שהמדבר משעבד כחוותיו הרוחניים הדעה והדיבור לתורה ולעבודה להיות שלם בגופו במומו ובתורתו אבל עם הארץ של אותו הזמן שהי' רוחוק מהת"ח בדעתו ובמשמעותו מזרח ממערב לא ה' לו רשות להמית הב"ח מפני שלא יתעללה על ידו ואין זה תיקו אלא קלקל, ויפה ביאר ק"ז בעל החות"ס זצוק"ל הקרא במשלאי ע"ז, כי חנם מזורה הרשות עבini כל בעל כנף והם לדם יארבו יצפנו לנפשותם, הכוונה, בעל כנף מקרי הנפש החינוי של העוף המרגשת עצמה הוצרך להuttleה ובמחנה בין מה שטוב לה ובין מה שרע לה, וקאמר אתה בן אדם שאינך כדי לאכול ציד חי ועוף בחנוך אתה פושט את הרשות לכלוד בה את העוף, כי הס" ר"ל ע"פ שהב"ח בעצם, לדם יארבו" ומצפים שבאו מישרואלי יטבנו לנפשותם" שלא יצדו על ידך כי מלאיחו חי שלא תתעללה נפשם החינוי בז' ודפק"ה.

ויש לرمז זאת בקרוא „ולא תאכל הנפש עם הבשר" ר"ל שלא תכללה הנפש של הב"ח ע"י אכילתבשרו כי מי שאינו בבחינה זו שוכן לתukan נפש הב"ח מכלה עם אכילת הבשר גם את הנפש, ולכן אמר רבי דעתה אסור לאכול בשם וע"ה מקרי מי שאינו לא בתורה ולא במעטל' המחזיקים את התורה כי בצל החכמה בצל הכסף אמר החכם והכוונה כי מי שהוא מחזק את החכמה בסכפו לא ימלט שלא יקבל לעומת זה מאור תורהו של המוחזק ממנו כמאמר התנה בפ"א הי' ביתך ביתך ועד לחכמים והו מתפקיד בעפר רגליים והו שותה בצמא את דבריהם, מילא דהני תורת החכמים והמחזיקים בעם מוקרי ור חממי רבנן מהה ראיים לאכול בשם, אבל מי שמחזיק תה' וממאן לבוא בחברותם ואינו מתחכם באור תורהם ומדמה בנפשו שיוצא ע"י משפייע להת"ח מזון גשמי מבלי להיות מקלט ג"כ, או להיפך אותו החכם המקלט השפעה מן המחזיקים אבל איינו מתאמץ להיות ג"כ משפייע השפעה רוחנית על המחזיקים ומחייב טוביה לעצמו תועבת ד' גם שניהם ואים ראויין לאכול בשם כי היתר אכילת בשם נבנה על השתתפות העניים כי כל אחד מקבל ומשפייע דהאדם ניזון מן הב"ח ונעשה מקבל ולעומת זה

הני תרי לישני דרבינא דלא קיימי רק למסקנא דהכל לכתהלה הוא אבל אי הכל בדיעד לא מצין לאוקמי הריבוי איאנו מומחין או אינו מומזקן כפי מה דס"ל ר宾א בלשנותיו עכ"פ ודוו"ק.

ע"ש משנה, חז' מחרש שוטה וקטן וכו', שיטה הגרוע מכול, ולכן יש להעיר למה מעמיד שוטה בין חרש וקטן - יש לישב, דלא בהרבה דינים נקטם יחד כדיוד, ויש מהן להחמיר וממן להקל, כמו במשנתנו פטולין לשחיטה בין לבין עצם, ומכך איתת שחתיתן באחרים רואים אותם ואשמעין דלא בעי כוונה לשחיטה וכדלקמן י"ב ע"ב, וכן בגיטין כ"ד קתני הכל כשרים לכתוב את הגט, ואפי' חז"ק דהוא לקלוא וא"כ בכל דין ודין הי' צrisk לשנות הסדר, כדי שייה' בדרכך לא זו אף זו, וכדי להשווות הסדר הטיל שוטה באמצע לעמץ יהי' לא זו אף זו בכ"מ במקום שמkill הר' ריש ושוטה ובמקום שמחמיר הר' שוטה וקטן, ואידך כדי נסבה אותו הני תרתי.

ויתר ניל לישב הא סי סדר, עפ"י מה שכ' ק"ז בעחתת"ס ז"ל אה"ע ח"ב תשוי' ב' דשנין מיני שוטים הם א' חסרי דעת והם ודאי גרוועים מחרש וקטן שהם פחק לכל דבריו משיב וושאול ענין, אבל יש איה שגעון והוא פחק לכל דבריו משיב וושאול ענין, אבל יש לו תוספת שגעון בענין אחד, (פיקסע אידיע), וזה עדיף מחרש וקטן ומ"מ פסול לכל מיל' דבעי דעת, עי"ש היטוב, וכן י"ל דכדי לאשמעין דבעל מיני שוטה קאמר, הטילו בין חרש לקטן - וזה קרוב לשםוע - ודוו"ק.

רש"י ד"ה לא שאדם רשאי להמיר דכתיב לא יחליפנו וכוי עכ"ל יש להעיר מהה הביא רש"י ז"ל כאן לאו דלא יחליפנו ולקמן בד"ה וסופג את הארבעים הביא הלאו ימיר, אבל ניחא ע"פ מה שכתב המהרש"א ז"ל בתוס' ד"ה וסופג דמש"ה לא לקי שמנונים משום דהוא לאו הנתק לעשה ולא איתיר הלאו השוני להוסף עוד ארבעים כי צrisk לתרי לאו ללקות עכ"פ חדא, ולפי"ז ניחא דלאו שאדם רשאי להמיר דלא מיררי רקס מאיסור גרידא מבי"ז ז"ל הלאו דלא יחליפנו דכתיב ברישא דלענין איסורה לא איכפת לו אף שנתק לעשה אבל אהא דסופג את הארבעים מוכרכה להביא הלאו השני דלא ימיר כי הוא גורם המלכות דבלא לא השני הוה ניתק לעשה ודוו"ק.

תוס' ד"ה הכל שוחטין, כתוב בה' א"י דנשימים לא ישחטו מפני שעדעתן קלות וכי אין נראה דאיילו במוקדי שוחטות לכתהלה דאמרין בפ' כה"פ וכי עכ"ל, ראי' או לא זכיתי להבין דאייך נוכל לומר דאנגב נשים נקט לשון דיעבד דהא נשים נמי שוחטות לכתהלה עכ"פ בעוג' ובקדשים דאייכא קבלת הדם דזהה עבודה בכהן סתמא דמלטה הכהן עומדים שם לקבל הדם ורואה ממילא השחיטה וניהו דאפשר שאינו מדקדק לראות השחיטה לידע אם נשחט כהונן מ"מ כיוון דסתמא דמלטה אייכא עומדים על גבוי שפיר מצי' לשנות דהפטולין שוחטין לכתהלה וגם נשים בתוכו כיוון דאייכא עכ"פ מציאות דשותות לכתהלה בעג' גדי דמדיני שחיטה גרידא לא מיררי הכא אלא מדיני שחיטה קדשים מצד עבודה ואייך נאמר דמשום נשים נקט לשון דיעבד שאינו מדקדק, אולם לפ"ז הגמ"י מ' בכונת הלכות א"י דנשימים דעתן קלות לפי שהם רכות לב ומיעודות לעילוף הי' ניחא דלא באה שפה דמי' אינט ראיות לשחיטה קדשים לכתהלה כדי שלא להביא קדשים בבית הפסול, אלא דלפ"ז מצד אחר נפרצת ראי' התוס' דודאיasha שמוחזקת שאינה מתעלפת שפיר דמי' שתוחחות לכתהלה ואיך יתרץ הש"ס דמשום נשים נקט לשון דיעבד כיוון דאייכאasha דשותות לכתהלה וצ"ע.

בא"ד בסוף דבריהם בפרק כה"פ איצטריך למיתני נשים הויל ובשאר עבודות פסולות ואפי' כהנות עכ"ל, עיין באחרונים

дал' אישתורי נחירה במדבר כל הלכות שחייב מושחת את בן הבקר ילפין לדידי' הא ושות משום הקשר אכילה כתיב ולא שיך לעבודה ומה לי קדשים ומה לי חולין ולר'ע נמי דאישתורי נחירת חולין במדבר וחטט דוקא בקדשים בקדשים וכארש כתוב ואבוחת כאשר צויתיך פירשו כאשר צויתיך בקדשים וכארש כתוב הרמב"ז ז"ל עה"ת וא"כ ג"כ מושחת ידענן הלכות שחיטה בשחיטת חולין, וכארש אבאר במ"א, אבל אז אין שחיטה לעוף מה"ת, אבל רב' דמפרש כאשר צויתיך על פה בסיני רק לדידי' אין לנו מנו הקרא דושחת מאומה אלא מקרא דושחת כאשר צויתיך, וכארש ביארתי זאת בארוכה דרך לרבי יש שחיטה לעוף מה"ת וא"כ לישנה דמתני' הכל שוחטין באמות מורה דלא כרב' אלא כאניך תנאים אליבא דר'ע דסבירו אין שחיטה לעוף מן התורה או כרי"ש ודעמי' דלא סביר כלל דקרא דושחת לשחיטת חולין אתה. ובזה הרוחנו נמי דלא צriskין לדחוק כרש"י ורש"א ז"ל בריש פ"ב דה' דברים הפטולין בשחיטה דamar בגמו' דגMRI לחו מוחלכה דלאו דוקא, דהרי דרסה ועיקור מקרא דושחת ידענן, דושחת ולא דרס ולא קרע, דכל זאת ליתא לרבי דהלהתא כוותי' דלא מצינן למילך מושחת דכתיב בקדשים מאומה דהרי מצד הקשר אכילה גם נחירה סגי ולא בעין שחיטה אלא לא לקדשים מצד עבודה ולא להזכיר, ושפיר בעין הלכתא על כל ה' דברים לרבי ואליבא דר'ע והא דדרש لكمן ל' ע"ב ושות אין ושחט אלא ומשך הלא תדר"י והוא ר"ש קאמר אבל לר'ע אליבא דרב' ליתא לדרשה זו פסול דרסה ועיקור בחולין דלא מzinן למילך מקדשים וקצרתי כאן ובמ"א הארוכתי ומשם תקח להבון הדברים על בורין ודוו"ק.

הכל שוחטין, פירשי ז"ל היכי דקתני הכל כולהו מיתוי וכי' והכל שוחטין דמתני פלגו בה אמראי בגמי' למר לאatoi' טמא בחולין ולמר לאatoi' כותי או מומר עכ"ל עין בראש יוסף ובלב אריה שתמהה על רש"י ז"ל מאחר דנחתה להביא האוקימיות מה השמייט הני תרתי לישני דרבינא, עי"ש שנחקרו בה, ולפענ"ד הי' נראה דהנה הא צrisk לרשי' ז"ל להקדים לנו דהכל ATI לatoi' הוא משום דגבג' שkil וטרי אי האי הכל לכתהלה הוא או דיעבד דוקא ואי לאו דהכל לatoi' אתizia חדיש, אייך מצינו אומר הכל שוחטין בדיעד דא"כ מאן לשוחט לכתהלה, ולכן באמות פירשי ז"ל لكمן ג"כ בד"ה וכל הכל ז"ל: וה'ק "הכל תורת שחיטה נהגת בהן שאמש חתחו אותן הפטולים דמתביב תהי' שחיטתן כשרה" עכ"ל וכן מקדים לנו רש"י ז"ל מיד דהאי הכל עכ"ב ATI לרובי' איזה שוחט שיש למגנס עליון, ומזה נבין איך הגמי' ריצה לפרש הכל שוחטין בדיעד מושום דקאי אהאי שוחט שמרבין, ולפ"ז נאמר דרש"י ז"ל נקט בדקdock רק אותו הג' אוקימיות דאייכא לפרש אלביב'ו הכל גם בדיעד משא"כ הני תרתי לישני דרבינא א"א לפרש רק כפי המסקנא דהכל דחכא לכתהלה הוא, ונחיז' הני אוקימיות כסדרון דרב' ע"ד מוקרי רישא בטמא בחולין אם נפרשנה שהיא בדיעד נוקמי בסכך קצהה וכארש אפרש בהז' لكمן בס"ד בד"ה אמר רב' ע"י'ש, ולמ"ד בכוותי או מומר נמי יש לאוקמי בדיעד בחותק כזית בשר בכוותי ובבדיקת סכך במוור ובכולחו אייכא רבותא דשחיטה כשרה ושפיר דמי' לפרש בדיעד כמוון, משא"כ לתרתי לישני דרבינא דדיעד הינו צrisk לבודקו או לשאלו מה אתה לאשמעין בה להתריא דהא פשיטה דאם יודע הלכות שחיטה שמותר לאכול משחיטתו ואי דלא צrisk להיות מוחזק זה אפי' לכתהלה לא צrisk לרבינא, ולהליך בין לכתהלה ודיעבד לענן מומחה או מוחזק לומר דבדיעד סמכין ארוב זה א"א לפי שיטת רש"י ותוס' כאשר נאריך בהז' בא"ה בסוף הסוגי' דכוכחו כרבינא לא אמרו עי"ש, ולא עוד אלא אז אין זה האוקימיות המוזכרת בגמו' וכן שפיר עביד רש"י ז"ל שהשמייט

אולם אחר העיון אני רואה כי לא עלה על דעת התוס' לומר כן ובפרט אם ה' כוונתם לכטוס בפרצה דוחקה כזו להחמיר בגודלינו מומחה יותר מבהיר'ק נגד הסברה החיצונה ה' מפרשים את זאת בפירוש ולא ה' סומכין בכךן זה על המבחן עצמו, אבל כוונתם פשוטה דהנה לאותן האוקימיות שמת叙述ים האי „וכולן" דקאי אטמא במקדשין או איאין מומחין ואין מוחזקים הרבותא דמותניתן חומרא הוא ולא קולא דודאי פשיטה היאadam אחרים רואין ומיעידין שלא נגע ושות שפיר דמהני לטהר ולהתיר דלא גרע מכל עדות שבתורה דע"א נאמנו באיסורין ומה לי הוא או אחר הרואה את המשעה אלא ודאי הרבותא לחומרא דצרכין אחרים רואין ולא סגי בלא"ה בליטת קמן ולא סמכין לומר דודאי נזיר מליגע או דספק טומאה ברה"ר טהרה ולרבינא דלא סמכין ארוב מצוין אצל שחיטה אבל לעניין חז"ק הוא להיפך הרבותא לכולא דASHMEINUN דלא בעין כוונה לשחיטה ולאפוקי מחכמים דר"ג דבעי כוונה כדלקמן יב ע"ב, אבל הא דבעין אחרים רואין ליכא שום רבota מאחר דכבר קתני ברישא שמא יקללו את שחיתתן וממילא ידעין דבלא אחרים הוה עכ"פ ככל ספק בשחיטה דלהחמיר, ולפ"ז אי וכולן קאי רק רק אחש"ק לחוד מוכח שפיר דין מושרין להם לכתלה לשחיטה באחרים רואין דאל"כ ומה נקט בדיעד דוקא ולא לכתלה כיון דעיקר הרבותא השרוiotא היל"ל רבota יותר דאפילו לכתלה, משא"כ اي וכולן קאי נמי אטמא ואינו מומחין ומוחזקים הרבותא הוא לחומרא דצרך אחרים רואין ואיכא למימור שפיר לדכתלה נמי שחיטן באחרים רואין והא נקט בדיעד לאשמעין דאפיי בדיעד צרך אחרים רואין בליטת קמן ולא סמכין ארוב ודוז"ק כי הוא ברור כמשמעות ופלא על הגאנים זל' שלא נחתו לעומק הפשט זהה.

בטור סי' א' פסק דקTON מומחה ויודע לאמן את ידיו אם שחת בין עצמו כשר בדיעד, ותמהו עליו הא אין לקטן שום נאמנות, ותירץ הפלתי זל' דלאגבי מומחה לא בעין הגדרתו דהא מצא תרגנולת שחיטה בשוק ג"כ כשרה וכן מומר שחסט עג'ג' שאין לו נאמנות משות דכיון דמומחה הוא ודאי שחט שפיר ולא חיישין לקלול שאירע לו והג' בקטן שהוא מומחה ויודע לאמן את ידיו, עכטד"ק, ופלא גדול בעניין איך דימה הגאון זצ"ל בדברים שאין דומים ורוחקים זמי' כרוחק מארח ממערב, דודאי גדול בר דעת שרצו לשחיטה בהגאון אין קלול יוצא מתי' מן הסתם אבל קטן הגם שיודיע לשחיטה הגונה כיון שאין לו דעת שלימה בגין למאן דלא רצח עתה לקלול בידים כדרבן של קטנים לחבל ולהחשתית, צע"ג, ומכח זה נולד לי קושי' על הא דדייק בגמ' שמא קלולו לא כתני אלא שמא יקללו, והוא שפיר נקט שמא קלולו כדי לכלול גם האי דינה של קטן אומן ומומחה שהוא ג"כ פסול לשחיטה מפני שהוא מועד לקלול אשר ע"ז מורה לשון לכתלה ממש"כ התוס' ד"ה התם בדקתני טעםא על הכל מערכין וכן רשי' זל' לקמן על יקלולו, כתוב דמועדדים הם לנבל בידים וא"כ טובא אתה לאשמעין במה דנקט לשון לכתלה, ואח"כ מצאתי שכונתי בקושי' זו להגאון יריעות שלמה בבית יד שלו ה"יא, ומה שתירץ שם הוא דוחק, ומה שנלעפנע' הוא עפ"י מה שכתבו בחרינה וצע"ג.

שנבדקנו בכוונותם, ולפענ"ד הכוונה דנסים כהנות אינם פסולות לעובדה מטעם זרות אלא מושם שהמה נקבות ולא זקרים כי כהנות אוכלות בתרומה ופטורות פטר רחמן מבכורה הר' דaina זרה ושם במשנה מנה כל מי פסולם לעובדה שהמה כשרים לשחיטה ומהנה זרים ישראליים ונשים כהנות וטמאים ונקט עבדים מושם איןך או ג'כ עבד של כהן דאוכל בתרומה והוא זר, כנ"ל בכוונות התוס'.

אבל אני תמהה עפ"י תוס' חriga י"ז ע"ב ד"ה וסמרק שהקשו דלמה לא נמעט נשים מהקיים דושחת וסמרק דכמו שאין סמכות כך אין שחיתות, ותירצ' דמרビין דנסים שחחות בקדשים בפ' כה"פ, ועל תירוצים זה תמהני דלא מצין שום ריבוי פרטני לנשים רק ושות והקריבו בני אהרן כתיב מלמד שמקבלה ואילך מצות כהונה אבל השחיטה כשרה בזר וכיון דידיין דלא עובדה הוא ממילא אמרין דכל הפסולין לעובדה כמו נשים ועבדים נמי כשרים לשחיטה וא"כ באמת עדין קושי' התוס' במקומה עמדת דעתם נשים משחיתת קדשים מהקיים דושחת וסמרק, אבל ה' איך שיהי' מה דנדחקו התוס' כאן למה לי' למיטני' נשים בהדי הנך פסולים הוא פלא גדול הלא איצטריך טובא לאשמעין לאפוקי מקושי' התוס' חriga הנ"ל וצע"ג.

ובגוף קושי' התוס' חriga הנ"ל נראה לי לתרצ' עפ"י התוס' קידושין ל"ז ע"א ד"ה קובלות והזאות שהקשו מהה ל' מיעוטה דבני ישראל ולא בנות ישראל דנסים אינן בסמוכה תיופוק לי' דהוה מ"ע שהז"ג דנסים פטורות, ות"י איצטריך כי היכי דלא נקי שסמכה לשחיטה ולומר דסמיכה נהגת בנשים כמו שחיטה שמרבייןמושחת שחחיטה כשרה בנשים עכ"ל והנה כאן יפה כתבו דאיתרבאי נשים מושחת דניהו דליך רבוי פרטן עליהם אבל כיון דמימילא איתרבאי הוה מצין למידרש היקשא מסמוכה לשחיטה ולהייב בסמוכה שהוא לחומרא ולא להיפך להוציא נשים משחיתת כי היכי דאין בסמוכה, - ועיין תוס' ב"ק ג' ע"א ד"ה דומי' דרגל דלעלום הקום ועשה ה' הוא החומרא, עי"ש, וא"כ כיון דיש לנו מיעוטה דבנ"י דלא נדרוש היקשא דסמיכה לשחיטה להייב נשים עכ"ב דנסים שחחות, ואין להקשות דעתה שידיעין ממיועטה דבנ"י שאין נשים סמכות נדרוש להפק דנסים אינן שחחות, זה לאו דא"כ לכתוב קרא מיעוטה דבנ"י לשחיטה ולא בסמוכה, גם יש לדורך דרך וلومר עפ"י מה שכתב הריטב"א בסוגי' דמ"ע שהז"ג דלעלום אין לדרש נגד הכלל אם יש לדרש להפק, וא"כ ליל בני ישראל למעט נשים מסמוכה כי היכי דלא נדרוש היקשא לשחיטה לחיבם דהא ודאי נדרוש להפק להוציא נשים משחיתת כי היכי דלא נדרוש נגד הכלל דמ"ע שהז"ג נשים פטורות אלא ודאי דנסים בכל שחיטה מ"מ لكن איצטריך ב"י בסמוכה למיעוטי נשים, וזה בגין מה שכתבו התוס' קידושין ל"ז ע"ב ד"ה ט"ז ט"ז מיחג המצות עי"ש ואפילו לפי הבנת הפ"י זל' שם בכוונות התוס' עי"ש גם כאן ניחא דהא איכא שחט דכלול גם נשים, ואולי כוונו התוס' חriga זהה במא שכתבו דאיתרא ריבוי לנשים בפ' כה"פ וכוונותם דושחת ובני ישראל דכתוב בסמוכה הוה ריבוי בפירוש לנשים, ודוז"ק, אבל עכ"פ דברי התוס' כאן לא נתיעשו איך העלימו עין מנה שכתבו בחרינה וצע"ג.

תוס' ד"ה שמא יקללו בגמ' דיק וכוי' וליכא למימר דידיעד נקט משום טמא במקדשין או אינו מומחין אבל חשי' זל' אפילו לכתלה שחיטין באחרים רואין עכ"ל בתחלת עלה במחשבה לפני דוכנות התוס' להחמיר יותר בגודל אינו מומחנה מחשש'יו משום דבגדול אפשר דלא ידקדו הרואין כ"כ שכן אין ליתן לו לכתלה לשחיטות משא"כ בחשי' מסתמא ידקדו יותר ומצתאי פ' זה בפלטי סי' א' וכן בהගות ק"ז רע"א זל' ליו"ד ואע"ג שיש קצר סתירה זהה מותוס' לסת' ד"ה דליתא קמן עיין בפלטי זל' מה שכתב בחרינה

וזה נכון. ויתר נראה לי מכאן ראי' לשיטת הטו"ז בס"א סק"ז דברי לי מהני אפי' בסכין קצחה ומש"כ התוס' דרוב פעמים אינו יכול ליאמר אסcin קצחה קαι דלא מסתבר כלל לומר דבסcin ארוכה אינו יכול ליאמר, ולכן בטמא בחולין שחתט בסcin ארוכה אין צrisk שאללה כלל דתלען דלא נגע ובמוקדשין לא ישחוט אפלו בסcin ארוכה דשמא גען ויפסול את הקדשים דהוא איסור תורה ואם שחתט בסcin אפלו בקצרה סגי בברוי וצrisk הברי אפלו בסcin ארוכה כאשר אבאר, אלא דבליטה קמן לצrisk אחרים רואין אפשר דלא צrisk רק בשחת בסcin קצחה דבלאה' הוה לי' ספק טומאה ברה"ר או דקשי' בבריה' כהה דרשה רה"י כמש"כ התוס', או י"ל דשאני קדשים דאפילו בסcin ארוכה חישין לשמא נגע וצrisk ברי דוקא מושם דעבר אדרבי חז"ל שאמרו לא ישחוט והאי עבירה גורמת לו ליגע עיין שמצינו בר"יש שקרה והטה ואמר כמה גודלים דברי חז"ל שאמרו לא יקרה לאור הנר ר"ל מושם דעבר אדרבי חכמיםaira לו כן ועיין לממן דף ה' מה שכתבתה בענין זה ברש"י ותוס' שם.

ומה שהקשה הל"א ז"ל לשיטת הטו"ז לוקמי מתני' הכל בטמא בחולין וירושא בסcin ארוכה וספא בקצרה ובברוי לי ובליטה קמן באחרים רואין לק"מ לפען"ד דאיך שייך לומר דסיפה דשחיטתו כשרה בחולין מייר' דילמה לא ישחוט אפלו בסcin קצחה דהא ליכא שום איסור לטמא חולין כמש"כ התוס' ואיך שייך לומר דלאabal בסcin קצחה לא ישחוט וגם אין לומר דלא ישחוט ע"מ לשאלו דכל מעש משתלי דהא באיסור דרבנן ודאי אין לחוש לדלמא משתלי כדלעיל וחוץ מהה להלן שחתטו כשרה לא אתה שפיר דהא גם בנטמא הבשר כשר וראי לאכלו במימי טומאותיו ושאני בקדשים דיניהם מצד השחיטה ליכא פסול אבל מצד הטומאה אינו ראוי לאכילה דבנת שריפה היא ולכן קאמר דודוקא דברי לי שלא גנטשי שחתטו כשרה וראוי' לאכילה משא"כ בחולין דב"כ וב"כ ראו' לאכילה ודוד"ק.

ע"ש ואם שחתט וראי ברי לי שלא נגעתי, הקשה בגליון הש"ס למה לי ברי לי כיון דערלה רה"ר היא, ותמה על התוס' דחקשו כן לקמן אהא דליתא קמן לצrisk אחרים רואים אותן דלא הקדימו קושיטם לכוא, ולפענ"ד נראה לישיב דודאי הא לא קשי' ל"ל לשאלו כלל כיון דספק טומאה ברה"ר טהור דהא כל היכא דaicא לבורי, מבירין אלא קשי' לי' דלסגי גם באומר שמא וזה לק"מ אדם הוاعצמו מסתפק אי נגע הרי דלא הו רמיה אדעתני להזהר ואיך קרוב לוודאי שנגע ולכן צrisk ברי דוקא ולא סגי בשמא אבל בליטה קמן לשילילי' שפיר נתקשה לתוס' כיון דליתא קמן אפשר דה' נזהר מלייג' ולמה נחמיר בספק טומאה ברה"ר ומוכרכחים לתרץ דרוב פעמים אינו יכול להזהר מליגע ר"ל אף' היה ג"כ שכיח יותר ליגע ודוד"ק.

ע"ש הכא עיקר והתム אידי' דתנא שאר פסולים תנא נמי טמא במוקדים, איאתני מקשין דלפי תירוץ זה איך נפרש שם המשנה דנקטה לשון דיעבד דמשני הש"ס דמשום טמאים נקט לשון דיעבד ואיך יתכן דנקטה לשון דיעבד שעיננו מודוקדק על שאר פסולים מושם טמאים אשר נשנה רק אידי' דהני פסולים, והנראה לפען"ד דתנא אין הכוונה כמו בכל מקום דאידי' חדא נקט אידי' לשון שאינו מודוקדק אלא הכוונה דהיא טמאים דתקני קאי אכל הני פסולים זרים נשים ועבדים שהמה טמאים ג"כ שחתטו כשרה בדייעבד וכיון שמיירי בכל טמאים מודוקדק והטב לשון דיעבד, ומושיב בה ג"כ קושי' התוס' אהיל' א"י דלעיל דלא משמי דמשום נשים נקט לשון דיעבד דתני קודם לטמאים והיינו מושם טמאים הוא תירוץ יותר מרוח כמובן, ולהכי נקט טמאים לבסוף דקאי אכל הני שמנא שם טמאים ודוד"ק.

רש"י דה' דיעבד נמי לא שמא ישחו כלומר שהוא עכ"ל, הא

לו דעת ובוודאי אינו חשש אלףוני עור ולא עדיף מכותי ולכון שפיר אמרין דעדין האי לשון לכתה שמורה קלוקול בידים מיותר, ודעת הטור דקטן המוחזק אצלנו בעל נאמנות כמו שסמיכין עליו להביא ע"י בשער ממקולין אפיקו ברוב טבחי עכו"ם ה"ה בשחיטה בין לבין עצמו כשהוא מומחה ורגיל, - ולא חישין שלא ידקק בשחיטה או שיקלקל בידים ודוק היבט.

תוס' דה' התם דקדתני טעמא פי' בקונטרס וכו' ועוד וכו' והוא לי' לשוני' דתני לי' מושם וספג את הארבעים עכ"ל התוס', הקשו קושי' האחורה הללו לשיטוטם שם בראש תמורה דמפרשים קושי' המקשן שם ע"פ המסKENא דהaca דידע דaicא נמי הכל דיעבד אלא דקשי' לי' תרתוי דיעבד ל"ל עיי' וע"פ דבריהם שם הוקשו הaca לרשי' לממה לא מתרץ ר' יהודה שם כרש"י הaca דמשום וספג את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל לפ' פירש"י ז"ל התם דקושי' הש"ס שם כמו הaca דהכל לכתה ולא שאים דישאי דיעבד כמו שמקשה הaca על משנתנו לך' מ' קושי' התוס' דלפירש"י ז"ל מתרץ ר' יהודה הכל מותפיסין בגמי דaicא הכל דיעבד ממשKENא דהaca, ואיך דלי' תרתוי דיעבד זאת לא חש להקשות ולתרץ וריש' ז"ל מתרץ הaca דמשום וספג את הארבעים נקט, אבל לא קשה לרשי' ז"ל, לממה לא מתרץ התם דדרך התנאים הוא זה כמו שפרש"י ז"ל, הaca בתירוץ הגמ' דתנתם דקדתני טעמא דתרכתן דהתאם רצה לתרץ ממשKENא דהaca דaicא הכל דיעבד ממשילא לא צrisk לומר דדרך התנאים הוא זה, וריש' ז"ל הוצרך לתרוץ זה רק לפי הס"ד דהשתא לכל הכל לכתה ולא נאמנה דהשתא ובמשKENא גם רשי' השמיט סברא זו מאחר דמסקין דaicא הכל דיעבדתו ל"ל האי סברא ומושב קושי' המהראש"ל כאן ודוד"ק.

ע"ב גמר' אמר רביה בע' הכי קתני הכל שוחטין אפלו טמא בחולין וכו' הנה הא דשוחט לכתה ולא חישין שמא גען ויטמא הבשר וגס מותר לאכלו בתרות חולין שנעשה על טורת הקודש ביל' לשאלו אם נגע או לא מושם דהא טומאה אינו אלא מדרבנן כמש"כ רשי' ז"ל כאן וכמו שמבוואר בוימא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אפי' ברה"י להקל כמו שפסק הרמב"ם ז"ל ריש' פט"ו מabortה הטומאה והוא ממשנה טהרות עיי'ש, ולפי האמור מאי אני תמה על הראי' בד"ה שם גמ' אילימה שכטב דלפי האמת בליטת קמן גם בחולין שנעשה על טורת הקודש צrisk אחרים רואין אותן מושם דספק טומאה ברה"י טמא, איך נעלם מעני הגאנו ז"ל גמ' ורmb"ם הנ"ל, אולם לפי מה שכתבו התוס' בד"ה דליתא דרוב פעמים אינו יכול להזהר מליגע הי' דינו אמת אלא דקהה לפי דעת התוס' איך שוחט לכתה כיון דרוב פעמים נגע וצrisk למור דלטמא חולין ליכא איסור כלל אפיקו בחשונטה"ק וכמש"כ בתוס' דה' טמא בחולין דודוקא בפיירות דשיך בהו תרומה איכא איסור לגרום טומאה אבל לא בשר, אלא דוג בהזהר דגס דא"כ עדין קושי' הגמ' במקומה עומדת טמא בחולין מי' למימרא דלמה לא ישחוט לכתה דלא איכפת לנו אם יטמא, ואיך מותר לאכלו ביל' שאלו זו ליתא לפי דברי הראי' ווגם לפי דעת התוס' דרוב פעמים אינו יכול להזהר מליגע וצrisk באמת ברי לי או אחרים רואין, ואיך גופה קמ"ל דבבשר ליכא איסור לגרום טומאה למה לא משני הש"ס כן על הקושי' דלטמא למימרא, אלא עכ' דאין זה תירוץ דמה עני זה לשחיטה ולא שייך למס' ז.

שוב נתישבתי לקיים דברי הראי' דניחו דבטומאה דרבנן גם ברה"י ספקא להקל מ"מ ס"ל דשאני הaca דלענין לידונו לטמא לטמא תרומה וקדשים דאוריתא הואה ומוחזקין בשער זה להטמא ודאי כשר שפק טומאה ברה"י א"כ גם לאכלו למי שאוכל חולין בטורה נמי אסור דהא מושם שפק תרומה נגענה בה ואיך נתיר אותו לאכלו אז יאכלנו עם תרומה ויטמאנה טומאה דאוריתא,

מהני ההכשר, וגם לפי דרכנו זה מושב מה שלא העמידו קשייתם על חולין שנעשה על תורה הקודש דשם אכן הקשר דם חולין שהיא אדורייתא מילא דמקבלת המפרכשת טו"א הגם שהוא דרבנן ודוק.

גמר' הכא עיקר והtems אידי' דקתי שאר פסולים תנא נמי טמא במוקדים וכותב המהרש"א ז"ל במה"ב דלהיא תירוץ צ"ל ע"כ כללות א"י דנשים לא ישחטו לכתלה ונקט הtems לשון דיבעט משום נשים ולא משום טמאים דהא הכא עיקר והtems לא נקט טמאים אלא אידי' שאר פסולים ואיך יתכן דבשביל הא אידי' שנייה נימוקו וטעמו מלכתלה אדי' דיבעט אלא ודאי כללות א"י ונקט דיבעט משום נשים, ואני תמה לא"ז אָמַן הכא עיקר דכלוא פרken בתורת שחיטה איררי בין חולין ובין קדשים איך העלים התנה מאתנו עיקר הדין דפ' כל הפסולים ذור שוחט בקדשים ותנה רק טמא, אבל הנראה לפענ"ד דאה"ע לפי תירוץ זה דהכא עיקר אנו מפרשין הרישא דהכל שוחטין בקדשים נמי ומרבין בי כל הני פסולים דפ' כה"פ ובלבב שלא יהי טמאים אבל אם הם גנעתי שוחטנו כשרה והוא דמוקי בחשעטה"ק והוא משום דאייל לפני האב"א דהתס עיקר, דבלא"ה הרי כתבנו לקמן בתוס' ד"ה חשעטה"ק יגע וסביר חשעטה"ק בקדשים דמי אלא מצין למימר דרכוה שלא יגע וסביר חשעטה"ק להא משום דאייל דהכל שוחטני אפילו בא סכך אורוכה משום דס"ל חשעטה"ק לאו בקדשים דמי עי"ש ומעתה אמור אניadam הכא עיקר על כרחנו לאוקמי הכל שוחטן לרבות זרים בקדשים וא"כ קשי' לנתרת מתניתן ליל' וצ"ל כללהות א"י בנשים לכתלה לא אפילו בחולין גרידא ולא נתרבו בהכל שוחטין ומילא דלא מצין לרבות נשים גם בשחיטתן כשרה דהאי שחיטתן כשרה לא קאי אני שוחטין דנתרבו לכתלה דלשנה דשחיטתן הכי ממשע, ושאני טמאים דעתמי איכלן דורות יוכלים להיות או טמאים או טהורים כי הטומאה אינה עצומות אלא סיבה מקרית והוה כמו מומחין או מוחזקין דומוקמין לקמן רישא במומחין או מוחזקין וסיפא בלא שחט, לפניו או לא יעדין אי מומחאה הוה כמו כן מצין לאוקמי רישא בטהורים וסיפא בטמאים והכי קתני הכל שוחטין כשהן טהורים אבל לא כשהן טמאים ובודיע' שוחטנו כשהן טמאים שחיטתן כשרה, אבל רישא באנשים וסיפא בנשים א"א לאוקמי משום לשנה דשחיטתן, ולכן נשנה דכל הפסולים משום נשים דלא נתרבו הכא וכמוש"כ המהרש"א ז"ל זdock.

ד"ג ג' ע"א רשי" ד"ה ואפילו כותמי מוסרין לו בהמה לכתלה לשוחט דמצוות שהחיזקו בה היא וכו' עכ"ל כתוב הראי" ז"ל דובייך להזה ע"ג דעומד על גביו הוא משום דאי לאו דחיזקו במצוות שחיטה הול' כמו מומר להכuis דלאו בר זביחה כמו ש' התוס' לקמן דר' ע"ב ד"ה אלא מומר, ותמהני איך מדמה מומר להכuis לכוטי דל"ל תורה שב"פ דזה לא מקרי להכuis כיון שאינו מחזיק בה כלל, ועוד דאי הוה דינו להכuis א"כ מה אהני לו בימה שמחזיק במצוות שחיטה הא ס"כ א"ס דמומר להכuis אפי' והוה מומר להכuis לשאר עבירות וקיי"ל דמומר להכuis אפי' לד"א דינו עכו"ם כמש"כ התוס' גנ"ל וכן פסק המחבר בס"א ע"ה, ובר מן דין געלמו ממנה דברי רשי" עצמו ג' ע"ב ד"ה חוץ מהשוו"ק שכותב שם בסוף וז"ל: אבל להכuis אפילו נמצאת סכינויפה לא דמועוד לנבל בידים עכ"ל מזה מוכח דס"ל לרשי' דמומר להכuis הוי בר זביחה דאל"כ לא ה' לו לכתוב משום דמועוד לנבל בידים אלא דאיינו בר זביחה, ובאמת הביא הרמא' בשם ב"י שהכריח מלשון הראי' שמי שאינו חושש בשחיטה ואכל נבלות ללא תיאבון ע"פ שאינו עושה להכuis אפיו כמומר להכuis, ועיין

dale'a פירשי ז"ל כן במתני' על שם יקלקל דר"ל שמא קלקלו אלא נקט יקלקלו וכוי' משום דבמתני' אינו מוכחה דהאי חוץ אדי' בעבד קאי דשנא אהכל שוחטין קאי וכדמורתך لكمן דף י"ב ע"ב דאפילו באחרים רואים אותם אין מושרין להם לכתלה אבל כאן דאמור בפירוש אפילו דיעבד נמי לא הוצרך רשי" ז'ל לתקון לשון לכתלה דנקט, ותדע שכן הוא דלא על חנם צין רשי" ז'ל דברי על "דיעבד נמי לא שמא ישחו" ולא סג'י לי לציין רק על תיבת "שמא ישחו" ודוק.

תוס' דה ובמועדין לא ישחוט שמא יגע בבשר, ע"ג אמרין لكمן מפרקסת ה"ה חי' וכו' מה שלא הקדימו קשייתם על חשעטה"ק ולא עוד אלא דם תירוצים שמא יגע אחר הפירכוכס לא מספיק על חולין דא"כ מה מהני סכין ארוכה, נראה לפענ"ד דלא כוא' יש לתרצ' קשי' התוס' דהחשש שמא יגע בסימנים שכן דרך להעביר ידו על החתק לראות אם נשחטו אם כראוי' וסימנים הנהו כמנחא בדיקולא כדלקמן ל"ב ע"ב אפילו מאן דלי' הא דר"ל שם דשחט הקנה ואח"כ ניקבה הריאה כשרה בשמי סימנים מודה ועכ"פ בסימנים עצמים לכ"ע המה כמנח בדיקולי עיין בו"ד סי' כ"ז, ועיין מה שכתבתי בה בסוגי' דהתס ודו"ק) וכן הראה לי חד מתלמידי שבספר יעב"ץ על מס' חולין באמת מתרץ קשי' התוס' כן, אולם לפי מה שכתבتو התוס' בדיבור הסמוך בתירוץ השני דמיירishi שהעבירה בנהר וудין משקה טופח עלי' א"א לתרץ כנ"ל דאייך יוכשרו הבני מעיים שהמה אברים המודולדים ע"י הקשר של בהמה דלקמן בעור ורוטב דף קכ"ז ע"ב פליגו בה אי בהמה נעשית יד לאבר ואפילו למ"ד דנעשית יד לאבר בהמה בחו' מסיק בתיקו ולכון בחולין לא מצי מקשו למה לי סכך אורוכה כיון דmprכסת דהא אפשר לומר דחוושין שמא יגע בסימנים שהמה אברים המודולדים ואי משום הקשר הלא דם חולין מכשיר משא"כ בקדשים צריך לומר שהעבירה בנהר הרי ליא הקשר על הסימנים ולכון שפיר קשה הרי מפרקסת חי', ומושב זה גס קשי' האחרונים דלפי תירוץ התוס' שמא יגע אחר הפירכוכס מה מקשה האי טמא דאטמי במאדי דקושי' הגמ' קאי על חולין דאי' הקשר דם ולא צריך לחשש שמא יגע אחר הפירכוכס וכן מושבים שאר דקדוקים וגם קשי' התוס' ד"ה כגון דבדק קромית של קנעה מבון.

אמנס בעיקר קשייתם הרבהה לתמונה הל"א היכי לא ידעו התוס' השני שהוא משנה שלמה דmprכסת מטמאת אוכלין הלא הא דmprכסת היא חי' לא ידיען אלא מאותו המשנה דעור ורוטב כמוש"כ בתוס' בעצם לקמן דף ל' ע"א והנתן ד"ה היל' ז' והנתן ד"ה באמות צריכה נגר ובר נגר דיפרקי', ולול' דברי לעיל התייחס אמור דקושי' ז' ושני תירוצים שתירצו מושולבים הם בשני טענים שכתבו התוס' בדיבור הסמוך לעניין הקשר א' חיבת הקודש מכשרתו או שהעבירה בנהר, ונאמר דהה Tos' אן סברו כדעת הרמב"ם ז'ל דחיבת הקודש אינה מכשרתו אלא מדרבן ולפי מה שהוכח היל' בא הערור והרוטב הא Dmprcsat מטמאת טומאת אוכלין נמי רק מדרבנן לא מסתבר לומר וכיוון דהטמאה עצמה מדרבנן דתרתני מדרבן לא מסתבר לומר וכיוון דחיבת הקודש אינה צריכין עכ"פ הקשר דאוריתא והכא הקשר דחיבת הקודש איננה אלא דרבנן וע"ז תירוץ דחיישנן שמא יגע אחר הפירכוכס אבל בא ע' שכתבו דמטמאה טו"א כמשנה דעור ורוטב סובבים דבריהם לפמש"כ בדה"ק דמיירishi שהעבירה בנהר דהוה הקשר תורה, וניהם לפ"ז ג' כמה להעמיד במציאות שהעבירה בנהר כיוון דאי' הקשר דחיבת הקודש אשר אין בה פלוגת', אבל לפ' האמור ניחא כדי' שלא נצרך לומר דהחשש הוא שיגע אחר הפירכוכס, וכן לפ' התירוץ שיגע אחר הפירכוכס בלא'ה אין לומר שהעבירה בנהר וудין משקה טופח עלי' וכל זמן הפירכוכס דהוה חי' לפי סברת התוס' ודאי לא

באחרים רואין אותו אע"פ שבא זו מيري באין אחרים רואין, וא"כ לפיה אוקימטה של אבי הוה פלטינן מהאי דוחק אם הינו מפרשים דוחץ מחשו"ק קאי אלכתלה ובעומד על גביו וספר קאמר שמא יקללו וזה הי' ממש דינו של רבא, וכן לתרץ את כתוב רשי"ז"ל "דהא אדייעבד קיימין" ור"ל דנחו דהיא יותר מרווח לפרש האי חוץ מחשו"ק ארישא דהכל שוחטין מ"מ כיוון אדייעבד דסיפא דשחיטון בשרה קיימין מפרשין האי חוץ נמי אדייעבד אע"ג דצרכין לסביר הדוחק בתיבותו שמא יקללו שימושינו באחרים רואין אותם אשר לא מيري מזה השטא, ותמהני על הראי"ש שהרגיש מופרדים.

בדברי רשי"ז אלו ולא נחתית לדבר פשוט כזה, ודוד"ק.

תוס' ד"ה המニア כתני דיעבד לאו לשוני אליבא דאבי קatoi וכי אי נמי כל זמן שיכל לתקן ע"י חותך צית בשר וננות לו יש לו לתקן אבל אי ליתא קמן שרי עכ"ל מכאן מוכח דהתוס' חולקים על שיטת הגאנונים המובהה لكمן בראי"ש דהיכי דבדייעבד מותר אלא תיקו שרי לכתלה על סמק שיעשה אח"כadam סברו כשיטת הגאנונים איך מוקי אבי הכל שוחטין בעומד על גביו הא גם בלא עומד על גביו יצא ונכנס שרי לכתלה על סמק שיהי חותך צית בשר כיון דבדייעבד בל"ה שרי, ואין לומר דכיון דצרך תיקו גביו דוקא שיהי מותר לכתלה בלי תיקו, זה אינו דעין لكمן ברא"י בשיטת הגאנונים ד"ה השיטה הב' דאי לאוקמי הכל מומחין שוחטין לכתלה ובאי מומחין וליתא לפניו דיעבד שר דאייך יאמר דהכל מומחין דוקא שוחטין לכתלה דהא גם באין יודע שהוא מומחה שוחט לכתלה על סמק שיבדקנו עי"ש וא"כ ה"ה הכא איך אמר דוקא בעומד על גביו שוחט לכתלה וביצא ונכנס לא יהא גם ביצא ונכנס מציח שיתן לו צית בשר, ובראי"ז איכה עירובוב דברים עי"ש ודוד"ק.

ע"ב גמר' רבينا אמר הכי כתני הכל מומחין שוחטין אע"פ שאינם מומחין וכו' ל"א הכל מומזקים שוחטין אע"פ שאינם מומחין וכו', ותמייה לי איך סובר רבינה לחלק בין מומחין למומזקין מהיפוך להיפוך דבלשנה קמא סובר דלענין מומחין לא סמכין ארוב אפיילו בדיעבד ועלינו מומזקין אפיילו לכתלה ובאיתא קמן איון צרך לשאלו ובלב"ב מהף סברתו דעלילופי אפי' בדיעבד חיישין ובמומחין אפי' איתא קמן א"כ לבדו ולא ראיית מי שירגש בהז' **ונלעפנ"ז** דהנה כאן נגד הרוב דמומחין ומומזקין אייכא חזקת אישור דאייה זבוחה וכבר הקשה הראי"ש لكمן דף ט' ובתה"ב ה' שחייבת דנאמר סמק מיעוט אל החזקה, ותירצ'ו דהאי רוב עדיף מסתס' רוב או משום דהוה רובא דרובא הוה כודאי ולא ומומזק נמי מצ' שחתט שפיר, והנה רובא דרובא הוה כודאי ולא מגערע ליל' אפיילו אלף חזקות שכגדוד דמה איכפת לנו החזקה כיון דידעינן בודאי נשנתנה ונסתלקה החזקה אבל אם נאמר דהאי רוב הוה רק רוב פשוט ממילא דמגער לע' החזקה ומיצטרפת למיעוט להשותתו ספק ואסור אף בדיעבד, וא"כ רבינה הכי ס"ל דרוב דמומחין הוה רק רוב פשוט ורוב דמומזקים הוה רובא דרובא ומילא משנתה הדין ע"י האי מעילו וגריעותא מהיפוך להיפוך דכוון דמומזקין הוה רובא לא צרך שאליה כלל דהאי חזקת אישור אינו יכול לנרע רובא דרובא דהוה כודאי לעשותו ספק אבל מומחין דלא הוה רק רוב פשוט אפיילו בדיעבד לא מהני משום סמסוך מיעוטה לחזקה ובילשנא אחרינא סובר להיפוך לעניין מומזקין ומומחין וכל עצימות החילוק אינו אלא אי הוה רוב פשוט או רובא דרובא זה ונכו'.

ויש לראות לפ"ז להנץ אמוראי דפליגי ארתי לישנא דרבינה לשיטת הגאנונים דעתו לחו' רוב מציון אש"מ דוקא בדיעבד אבל לכתלה צריך לבדוק את השוחט וכן פסקינו להלכה בש"ע ריש ה' הרוי דפליגשי"ז ל"ל צרכין לדוחק דהאי שמא יקללו מרבה דין

בב"י שהר"ז ז"ל חולק ע"ז, וא"כ לפיה שיטה זו צ"ל ע"כ דאף בשאר עבירות מי שאינו חשש בה הוה כמושר להכuis דהא כל טומו של הראי"ש הוה משום דס"ל דאינו צריך לכיוון להכuis את קונו אלא כיוון דלא אשוג כל במצוה זו הי' להכuis שיטה זו מההיא כתבי בר כו' דמ"ש וא"כ לכאי' צריך להבין לפי שיטה זו מההיא כתבי בר זביחה, הלא כמה דברים שעב"פ שאינו חשש עליהם וכמו לפ"ע מבואר כאן, אלא ודאי כתוי דאינו חשש מצד שאין לו תורה שעפ' אינו בכלל להכuis אפילו לדעת הראי"ש ולכון דברי הראי"ש מופרדים.

ומה שנלעפנ"ז בכוונת רשי"ז"ל היא דהנה האי עומד ע"ג דנקט אבי נבי כתוי לאו הינו אחרים רואין שבמשנה שם מيري בשחיתת חשו"ק דמועדין הון לקלקל ולכון הרואה אותו צריך שיהא בקי ומומחה שידע ששתחו כהונג אבל גבי כתוי, לא משום שאינו בקי Katain עליה אלא משום חדש אלפ"ע ולכון סגי שיהא מירתת ומיליא ישחות כהונג, והגע בעצמך דהא לרבע ביוצא ונכנס שפיר דמי זהה פשיטה דלא מהני בחשו"ק אלא ע"כ משום דמירתת ושחיתת שפיר ומיליא מדרבא נשמע לאבי דלכון צרך עמד על גבי כתוי שיהא מירתת דהא לא פלגי אלא דלאבי ביוצא ונכנס לא מירתת כארה כ"כ וצריך עמד על גביו ולרבא אף ביוצא ונכנס מירתת הביא ראייתנו ממתני' דאיון השומר צרך להיות יושב ומשמר והתמס ודאי לא הוי טעמא אלא משום דמירתת, זה ברור, עין תוס' لكمן ע"ב ד"ה בודק סכין, וכיוון שכן הוא עי"ג לא בעינו שהוא מומחה ובקי וסגי שהחותי יחשוב שהוא מומחה ממיליא שפיר מירתת ושחיתת כהונג ע"פ שבאמת העע"ג אינו מומחה ולכון שני אבוי' לשונו ונקט עי"ג ולא אחרים רואין דאחרים ממשם שוחטים כי מום המודובר במותני', אבל עי"ג הינו סתם אדם אלא שהחותי יסביר שהוא מומחה וירתת מיני'.

והשתא דأتית להכא דהאי עי"ג אינו מומחה באמת א"כ יפה כתוב רשי"ז דשחיתה מצוה שהחזיקו בה הוי דאל"כ איך סמכין דשחית שפיר אם אינו יודע ה' שחייבת דהא העומד ע"ג אינו בקי וזה נכון ברור ועיין עוד لكمן מהז'.

ומה דלא פירש"י דASHMUNIN דכותים גרי אמת הון ולאפקי ממ"ד لكمן דלא מוקי כאבי' ורבא משום דכותים גרי אריות הון, ייל' משום דאיון לסייע דשחיתתו כשרה חיבור לדין דרישא וגם בלא"ה אין די זה דכותים גרי אמת הון שייך למ"ס' זו והכא דיני שחייבת בעי לשוני' ודוד"ק היטיב.

רש"י ד"ה חוץ מחשו"ק דאפיילו דיעבד נמי לא דהא אדייעבד קיימין עכ"ל ויש לדקדק למה לא פירש"י ז"ל כן לעיל באוקימתה דרב"ע ובשאר אוקימיות דלקמן, ונראה לפענ"ז משום דבכל אידך אוקימיות א"א לפרש דחוץ מחשו"ק קאי אהכל שוחטין שהוא לכתלה ונאמור דחשו"ק לא ישחטו לכתלה אבל בדיעבד ש"ד וכשר דמהיכי תיתי נכשי שחייבתו כיוון דקANTI דשما יקללו את שחייבת הרוי בדור דגס בדיעבד פסול אבל באוקימתא דאבי' דהכל שוחטין מيري בכווי' ועומד על גביו א"כ שפיר הוה מצין לפרש דחוץ מחשו"ק אלכתלה קאי שלא נמסר להם לכתלה לשוחט אפיילו בעומד על גביו שמא יקללו את שחייבת דמועדים הם לקלקל כשיות רשי"ז"ל בהא מימרא דרבא لكمן י"ב ע"ב אבל בדיעבד שחייבתו כשרה ונוקמא כשהאי עמד על גבי הוא באמת מומחה וראיה השחייבת, ומילא הוה דעיןן דאיון דיני' דמי' דמי' לבני עצמן שחייבתו אסורה דהוה ק"י מהאי דיני' דמי' דמי' להם לכתלה בעומד על גביו, והינו מרווחין הרבה בפירוש זה לפי שיטת רשי"ז"ל כי התוס' לעיל בד"ה שמא יקללו בסוף דבריהם כתבו דלפי' ר"ת ניחא דבאן אחרים רואין אותן עסוקין הרוי דפליגשי"ז ל"ל צרכין לדוחק דהאי שמא יקללו מרבה דין

דעת לית לי' הא דברא דסמכין אמור לאותו דבר דלא שבק התיירא וס"ל דכיון דSSH ב' כהתיירא דמי' לי' ולכן מוקי הרישא בכוטי והסיפה במומר לשאר עבירה דלא SSH ב' ואתה לאפוקי מדר' מ"ס דSSH ל' דמומר לד"א הוה מומר לה' אלא לרבק קשי' למה לא מוקי רישא במומר כשמעת'י' וסיפה בכוטי ולא נctrך להקל בדוחזיך ולא כתיבא כנ"ל וע"ז משני דאה'ג ולדבריו דאבי קאמר אבל הוא בעצמו מוקי רישא במומר וסיפה בכוטי.

אמנם لكمן נайд מזה כי האמת איינו כן והדבר תלוי בשתי לשונות שבגמ' لكمן דף י"ז ומכאן חיל' לשיטת הרמב"ס זל' וכי ביאורנו ועשה אזן כאפרכס לשמעו עמוק עניין הלויה - דהנה כבר באורת בפתחה ולקמן במימרא דרבא דעת הרמב"ס בהא דבעי בדיקת סכך משום דמייטה לא טרח היינו שחזקתו איינו מטריח לבדוק בדיקת הריגשת אבשרה ואטופרא על פגימה הנרגשת שאינו אוגרת כי לבדיקה זו צריך יראת שמים לבודק בהבנת הלב וכן צריך להראות סכךיהם לחכם מפני כבודו של חכם ולא לעכב אבל חומראו ולפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת שאינה אוגרת אבל קודם לכן לא הייתה בדיקה זו אלא חומראו לכתלה וכן אמר ר' להראות סכךיהם לחכם מפני כבודו של חכם ולא לעכב אבל הרמב"ס פסק דהוא משום לתא לאיסורה ובחנים נתקשו האחרונים על הרמב"ס זה כאשר ביארתי זאת במיקומו - ומעתה אם רבא עדין לא קיבל חומראו לפסול השחיטה ע"י פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דינו בדוממר בודק סכך ונוטן לו רק אלכתלה קאי אבל אם שחת בדיעבד מותר בלא"ה כי על פגימה האוגרת איינו חדש כמו שאינו חדש לשחיטה עצמה ועל מה חדש לעבור על פגימה הנרגשת לחוד מלחמת שאינו בודק בהבנת הלב ובמינותו יתרה אינה פוסלת את השחיטה א"כ לא מצרי רבא לאוקמי ריק הסיפה דהכל שוחטין במומר דלא קטני ושחיטתן כשרה אבל הרישא דקטני ושחיטתן כשרה והוא ע"י שבודק סכךיהם אחריו זה אינה דהרי בדיעבד כשר בלא שום בדיקה - ולשון ושחיטתן כשרה ע"י איזה תיקון ממש'כ הטו'ז - ועין ברא"י שהבאים כמה ריאות לסברת הטו'ז - אבל אם רבא קיבל חומראו ז לפסול השחיטה גם בדיעבד אז שפיר מוקי רישא במומר וmprsh שחיטתן כשרה ע"י שבודק סכךיהם אחריו.

והנה لكمן דף י"ז ע"ב איתא א"ל רבינא לר' אש' אמר לי ר' סמא ב"ד"ר מרשיא משמק דאמרת לי' משמי' דרבא צרכיה בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא א"ל אבישרא ואטופרא ואתלת רוחתא לא אמרי איכא דאמרי אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא אמרי משמי' דרבא לא אמרי - ומסתמא עיקר כהאי איכא דאמרי בככל הש"ס דלשון שני העיקר ולא עוד אלא דהכל ודאי כן הוא דהרי אין פסקינו להלכתא דבעינן גם אתלת רוחתא ואי רבא ור' אש' אמוראי בתראי ודכלא תלמודא לית להו אתלת רוחתא איך נקבע הלכתא דלא כוותחו וא"כ ר'א משמי' דנפשי' אמר האידי דינא צריך בדיקת הריגשת ולעכב דהאי צריכה לעכב הוא וכשר ביארתי שם בסוגי' אבל משמי' דרבא לא אמרה וא"כ לא קשהתו למה לא אמר רבא כשמעת'י' דהרי הוא רק לכתלה בעי בדיקת סכך למומר ולא לעכב בדיעבד ורק ר'א שהוא אמר צרכיה האידי בדיקה ולעכב מוקי מותני' בהכי ומוכניס זאת בסיפה דשחיטתן כשרה - וממילא דתו לא קשה על אבוי' שלא מוקי ר'א ובמומר ולא צריכין לומר דלית לי' להא דרבא אשר כפי מסקנת הסוגי' דלקמן הבירית' כוותי' ודלא כר' ענן ואיך נאמר דאבי' כר' ענן דמסקין בתובתא אלא אבוי' קרבה רישא בכוטי וסיפה במומר ולאותו דבר כנ"ל.

וזע דלא תיקשה לך איך מוקמיין מתני' קרבה במומר לאותו דבר ודעבי בדיקת סכך גם בדיעבד אם הוא דין מחודש שנתחש

שיטתה, ועתה מה סוברים בהאי רוב אי הוה ככוא א"כ לכתלה נמי לא נctrך בדיקה ואי ס"ל דהוה רוב פשוט בדיעבד איך סמכין כיון דaicca חזקה המתנגדת, ונראה מזה ראי' לשיטת הרשב"א בתו'ב' בדוסף דלעלום האי רוב מציין אצל שחיטה מומчин הוה רק רוב פשוט ומ"מ לא אמרין סמוך מיועטה חזקה משום דעכ"פ נעשה מעשה לסלק חזקה ואין זה דומה לשאר סמוך מיועטה חזקה דהחזקה מעידה שלא נעשה מעשה כלל עי"ש, ולפ"ז ניהו דהאי סברא מהני אדייעד לאחר שנעשה מעשה להקשר הנשחט בלי בדיקת השוחט אבל מ"מ כל זמן שלא נשחט ואפשר לביר הרוב מבוריין, ועיין עוד لكمן מהז ודו"ק.

גמר' אבי לא אמר כר' אש' לא ס"ל הא דרבא אלא ר' בא מ"ט לא אמר כשמעת'יה לדבורי דאבי' קאמר ול' לא ס"ל התוס' הקשו בתימה הא תרי הכל שוחטין קתני ומפרש רבא لكمן חד לאatoi' כותי וחדא לאatoi' מומר ותירצ'ו בדוחק דהכי פריך דקמ'יתא איבעי לי לאוקמי כשמעת'י' - ומ' לא ריגש כמהן הדוחק לומר כן, ולא עוד אלא דא"כ מה פrisk אבוי מ"ט לא אמר כר' א' והווצרך לתרץ דלא ס"ל הא דרבא כיון דאבי' באמת מוקי רישא בכוטי כשמעת'י' וסיפה במומר כרבא - עוד קשה מה זה דקאמ'ר, רבא לדבורי דאבי' קאמר רבא חד בכוטי ואין לדוחק לומר דהרי מוקי אידך מתני' בכוטי - עוד קשה איך קאמר הכא לדבורי דאבי' קאמר והא لكمן בפירוש קאמר רבא חד בכוטי וחדא במומר הר' דמשנה ראשונה מוקי בכוטי ואין לדוחק לומר דהש'ס לא מדקדק בסידור דברי רבא והוא באמת משנה קמא מוקי במומר דאה' איך קאמר רבashi' משמי' דנפשיה דמתני' במומר ולא אמר כשמעת'י' משמיה דרבא בעל האוקימטה ונגב גנובי למוה ליה.

אבל דע דפירוש שkil וטר' זו הוא סוד גדול ר'ל סוד דפשט (גם לפרד"ס יש פרד"ס) וכמה הלכתא גבורתא נשמע מן הדא הנה אם נוקי משנתינו בכוטי כשמעת'י' א') דכויתים גרי' אמתה hon והוו בר זיבחה, ב') דלכתלה בעין עומד על גביו ולא סמכין אחותך כזית בשר אח'כ דלמא משתלי, ג') דבחותך כזית בשר סמכינו עליה וכרש'ג' لكمן דוחזיך בדלא כתיבא מהני' ודלא כת'ק דבעי כתיבא ואחיך וא"כ איכא רבותא hon ברישא דהכל שוחטין והו בסיפה דשחיטתן כשרה והאי דסיפה רבותא גדרולה הוה דמכליע להקל בפלוגתא כת'ק ורש'ג' דלקמן - ואם נוקי משנתינו במומרiacא רבותא דסמכין אמור בבדיקה סכך משום דלא שבק התירא ואכל איסורה אבל דוקא בבדיקה סכך משום דמייטה לא טרח ובדיעבד בודק סכךנו שוחטין אם נוקי בכוטי נשמע דכויתים גרי' שחיטתן כשרה רק הכל שוחטין אם נוקי בכוטי שוחטין לכתלה אבל הא אמרת hon ובר זיבחה עד שבעומד על גביו שוחטין לכתלה אבל הא דבחותך כזית בשר ונוטן לו דסגי' ודלא כת'ק דרש'ג' לא נשמע - ואם נוקי במומר נשמע דמותר לסמוך עליו לכתלה דלא שבק התירא ואכל איסורה והאי דבעי בבדיקה סכך לא נרמז כלל אבל באלא"ה הלא דין זה זיה על הסברא דמייטה לא טרח ונוכל להוסיף מעצמנו דבר זה דבעי בבדיקה סכך ומילא בדלא בדקנו לו הסכך וחטט אין לסמוך עליו בדיעבד דמה לי לכתלה ומה לידעבד כיון דרשברא נוונת דמייטה לא טרח - ועתה נזהה אין אם יש לנו הני תרי' משנות דהכל שוחטין וצריכין לאוקמי חדא בכוטי וחדא במומר פשיטה דנוקי הראשונה במומר והשני' בכוטי ולא להיפך כי אם הראשונה בכוטי צריכין להקל כריש'ג' לסמוך אחזיך בדלא כתיבא כת'ק וא"כ מהי' תמי' נוקי הראשונה בכוטי ולכנ' להקל דלא כת'ק וא"כ מהי' תמי' נוקי הראשונה בכוטי ולכנ' פריך תhalb על אבוי' למה לא אמר כר' אש' עכ"פ שיש עוד הכל שוחטין אידך משנה דמץ' מוקי במומר מ"מ הקשי' חזקה גם עליו למה לא מוקי הרישא במומר והסיפה בכוטי כנ"ל ע"ז משני

בלי בדיקה ע"מ שיבדקנו אח"כ ואישתלי לבדוקו ודאי אסור הנשחת דכיוון דבר דנו על השוחט והנהנוו בספק מומחה מהמת החזקה שהוחזקנוו שלא למד שוב אפלו בדיעבד מעכבות הבדיקה. ודוק' כי הוא נכון מואוד בס"ד.

גמר' ואם שחת ואמיר ברי לי שלא נתעלפת שוחיתתו כשרה, תמייה לי טובא כיון דבברתי לי סגי ע"ג דלא שחת מעולם משום זההוא מומחה ויודע אדם נתעלף שוחיתתו פסולת למה לא יתנו לו לכתחלה לשוחט וגם בדיעבד למה לשאלו ובליთא קמן מה תפסל השחיטה הלא הלכה רוחות היא דחזקה על חבר שאינו מוציא מתחי" דבר שאינו מתוקן קו"א אם הוא קילקל השחיטה ע"י עילוף דודאי גיד למי שנtan לו לשוחט כדי שלא יכשל בנבלה ובפרט אם הוא בפנינו שאלת ז' ומה דודאי ה' מגיד לנו בלא שאלה והוא שוחטין ושוחיתון כשרה ועיין בראש' פ' כל הבשר בפי' מ' ובמה שכtabתי שם ודוק' היטב.

תוס' דה ואם שחת בודקין אותו ע"ג דaicא ברייתא لكمן דסביר רוב מוציון אצל שוחיטה מומחה וכו' ותירצו בדוחק, ולפענ"ד נראה לישב עפ"י מה שכתבת הפ"ז'ל כאן שברת רביינה בליישנא קמא דל"ל רוב מוציון אצל שוחיטה מומחה דלשיטתי'azel בביברות כ'דרובא דתלי' במעשהה לא הו רוב וא' ה' האי רוב מוציון אצל שוחיטה מומחה הוה תליא במעשהה הלמוד לא אילין בתראי, והנה ידועה סברת הרשב"א בטעמא דרובה דתלי' במעשהה דלא הו רוב משום דחזקה שלא עשה מעשה וידעו ג'כ' סברת התוס' ורא"ש בהא דרוב גנבי ישראל דלא שייך לאוקמי אחזקה רק אדם או דבר ידוע שדני עליו אבל ארובה דעתמא שאין עליו לא שייך חזקה דהא ידען בודאי חלק ממנו יצא מחזקה ורק אי דניינו אadam או דבר ידוע אם הוא מן הרוב או מן המיעוט שייך לאוקמי אחזקה ולומר דניינו דaicא עצמאי מחזקה זו אבל האי ידוע לא יצא מחזקתו וסבירו זו אמתית ומשתמשין בה כל האחرونים.

ולפ"ז הא דלא סמכין ארובה מוציון אצל שוחיטה מומחה זה דוקא כשמכריין השוחט ודניין עליו ובזה מצין למימר דאוקמווה אחזקה שלא למד אבל בבריתא נמצא דתנגולת שחותה בשוק דאיון השוחט פנינו ואין מכירין אותו כדי שנדון עליו והnidון הוא רק על הנשחת בהז גם רביינה מודה אמרין אחד מן הרוב שחת דרוב מוציון אצל שוחיטה מומחה וליכא כאן חזקה שלא למד כנ"ל ודוק' היטב.

ובזה ניל לישב על נכוון דעת בעל העיטור מובא כאן בהג"א דכתחלה צרך לבדוקו אם הוא מומחה ואם שחת בדיעבד אפלו הוא לפנינו א'ץ' לבודקו והוא תמורה דכיוון דהוא לפנינו הרי זה ממש לכתחלה, יותר תמורה שהב"י כתוב לדעתה בעל העיטור אין ליתן על סמך שיבדקנו כמו דשי רלי לא עדת הגאנונים, והקשה החבאות שור דאיך פליגו הגאנונים ובעל העיטור בסברות הפוכות כזו דהא לשיטת הגאנונים הבדיקה חמורה יותר אפלו אי שחת בדיעבד צרך לבדוקו ומ"מ הקילו ליתן לו על סמך שיבדקנו ולבעל העיטור דקיים הבדיקה בדיעבד אפלו איתא קמן אין צרך לבדוקו איך יחמיר שלא ליתן על סמך שיבדקנו, אבל לפי האמור לעלה יש לישב הכל עי' דנהה סברת בעל העיטור הוא כנ"ל דאם דניין על הנשחת ולא על השוחט שפיר סמכין ארובה מוציון אצל שוחיטה מומחה דהוא רוב גמור אלא דהו בסבירו וזה רק על הנשחת אפלו אם השוחט קמן כיון דלא התחלנו לדון עליו רק על הנשחת לא איכפת לנו מה שהוא לפנינו, והוא כעין סברת הר"ף ז'ל גבי אישתמודען דהאי איזהו דהאי מיתנה הוא דנאמן קרוב או פסלן מצד דלא הו רק גילוי מלטה בעלה דעדין לא דניין עליו, וא'כ מי שחת אפי' הוא קמן לא צרכין לבדוקו משום דאיון דניין עליו אלא על הנשחת ועל הנשחת מהני שפיר הרוב משא"מ, אבל אם נותנין לאחד לשוחט הרוי הנידון עליו אם הוא מומחה או לא וצריך בדיקה משום דלבבי' אמרין חזקה שלא למד ואם נותנין לו

תוס' דה רוב מוציון אצל שוחיטה מומחה והוא כתחלה אבל אין הפרש בדיעבד הוא דהוא שוחיתו כשרה וכו' עכ' ולהנני בזה לפרש שיטת הגאנונים ז' בעל ביחס' דה' שמא יקלקל וצע'ג ודוק'.

שיטה הא היא שיטות רשי' ותוס' דה' אמראי נאדו מאוקימתא דרבינה מכל וככל וסוברים דאפלו לכתחילה סמכין ארובה מוציון אצל שוחיטה וא'ץ' למבדק' כלל, וככתבו התוס' דאיון לפרש בדוקא בדיעבד כשר בלא בדיקה ולא אוקומה כרבינה ממש דקשי להו וכולן הא גם לדידחו וכולן קשי' ר'ל דה' מצי לאוקמי הכל שוחטין הכל מומחים עע'פ' שאינם מוחזקין ושוחיתון כשרה היינו אינו מומחה שחת וליთא קמן למבדק' שוחיתו כשרה בדיעבד, ונפלאתמי מאד על הב"י סי' א' דרצה להוכיח מdal הביא הטור שיטות התוס' דגם הם סוברים לכתחילה צרך לבדוקו ומה שכתבו דושוחט לכתחלה היינו על סמך שיבדקנו כדעת הגאנונים והוא תמורה דאי'כ מה זה שכתבו, אבל אין לפרש בדיעבד היא דהוא שוחיתו כשרה ולא מצי לאוקמי מותני' בהכי משום דקשי' להו

הקשה ע"ז דניהו דהאי אוקימתא דרבינה אידחן שפיר אבל עדין יכולן לאוקמי במומחה להיפך מרביבנה (ומה שכותב בראש"ש כרבינה במומחה ר"ל לאופקי אין כלל לענין דינא דמומחה אבל לעולם כוונתו לאוקמי להיפך מרביבנה כן כתוב בעמיע"ט שם עי"ש) ור"ל הכל שוחטין אפילו אינם מומחים על סמך שיבדקנו ושחיתתן כשרה בדיעבד וליתא קמן ע"ז תירץ הרא"ש שלא שיק לומר הכל שוחטין במקום צריך עוד איזה תיקון.

ואם נאמר דרבינו ר' מקצת הכרע חדש האי דין א"מ דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ניחא מה שהעה ה"ב" בדעת בעל העיטור לדידי" אין ליתן על סמך שיבדקנו משום דלשיטתו דיןadox גםمامצע דברי רבינה דהינו דבדייעבד אפילו אתה פנינו און ציריך בדיקה א"א לאוקמי מתני הכל מומחה שוחטין ובדייעבד שחיתתו כשרה בלי שום ממשע עי' איזה תיקון עי"ש היטב, אולם כשרה דמתני לעולם ממשע עי' איזה תיקון עי"ש הרא"ש על גוף דברי הטו"ז אני דין הרבה, הנה הפמ"ג שם כתוב דמבדרי הרא"ש דהינו מוקשטו על הגאנום משמע דלא כסבירת הטו"ז עי"ש וכוונתו דלפי סבירת הטו"ז לא הי' קשה קושי' הרא"ש על הגאנום דלוקמי הכל שוחטין על סמך שיבדקנו ושחיתתו כשרה בלי בדיקה בליטתא קמן דהא שחיתתו כשרה עי' תיקון ממשע, ותמהני על הגאון זיל דלפי הבנתו יותר הי' להקשוט על הטו"ז מtos' גופא שכטבו "דאן לפרש דידייעבד הוא דשחיתתו כשרה ולא מצי לאוקמי מתני בהכי ממש דקשי' להו וכולו" הרי הtos' סביר דמצוי לאוקמי שחיתתו כשרה בלי שום תיקון דודאי כך היא הכוונה بما שכתבו דאן לפרש דידייעבד הוא לומר דרצונם לפרש שחיתתו כשרה באיטה קמן ועי' בדיקה דא"כ לא הווצר כלל בשונה דין דרוב מצינו אש"מ ר' אדרבה בדיקה דזוקא משרות השחיטה ולא סמכוין אוrob וממש כרבינה ובמה פליגו, אלא ודאי פשיטה כוונת הtos' דנוקי האי ושחיתתו של הפמ"ג מעיקרה היה זה נגד סבירת הטו"ז, אבל באמת קושתו של דקשי' דבמי' ליתא האי דליטתא קמן היא התיקון אשר על ידו יצאו מידי' חיוב בדיקה דכיוון דליטתא קמן לא מטרפין מה שחחת וסמכינו אוrob באבל עיקר סבירת הטו"ז קאי על שיטת הבעל העיטור דסובר ואפלו איתה קמן לא ציריך בדיקה ע"ז כתוב דלישנא דמתני קשה לפרש בכחג'ו, והן אמת כי גם באזה קשה להלום דברי הטו"ז דמה באיתא קמן לא ציריך הלא זה הוא שיטת הבעל העיטור ואם הבעל העיטור סובר כן למה לא יכנס דינו במשנתנו אלא דיש לפרש כוונת הטו"ז באופן זה דלישן שחיתתו דבמשנה משמע דקאי על האי שוחט עצמו שמיiri' בי' ברישא וכוכו דמיiri' ברישא משוחט מומחה איך אמר ושחיתתו על אינו מומחה ובשלמא לרביבנה דמוקי כן מתני לא קשי' משום דכיוון דמצרך בדיקה הרו' נעשה מומחה ושפיר קאמור ושחיתתן של הני מומחה רק שנחזקו אח"כ שהם מומחוין כשרה אבל بلا בדיקה נשאר אין מוחזק למומחה אין זה האי דרישא ולא שיק לשון "ושחיתתן" אלא דא"כ כוונת הטו"ז אז באמת קשה עלייו גם מtos' כנ"ל דהא הtos' רצוי לאוקמי מתני' כן דחכל שוחטין מומחה ושחיתתן כשרה בגין מומחה קמן ולא עוד אלא לרביבנה גופא האי וכל קאי גם בגין מומחה ובאל בדיקה כמו שמדיאקינן מלשון ושחיתתן הינו אותן מומחה כמו כן מצין לדיקק לשון וכולו דקאי ג"כ אהני דלעיל לבן דברי הטו"ז צ"ע להבינים.

ונהדר להא דקמן Adams לא נאמר בטוו"ז גם לדעת הבעל העיטור ה"י מסתבר לומר דסובר בהא שיטת הגאנום דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ודלא כביעת ה"ב" בשיטת הבעל העיטור אלא דלפי מה שאבאר לפניינו בטעמא דשיטת בעל העיטור כנים דברי ה"ב"

וכול" והא באמת כן הוא לדעת הגאנום דזוקא בדיעבד שחיתתו כשרה ולא מצי לאוקמי מתני בהכי ממש דקשי' והוא הכל דמשמעו בא לא תיקון ולדידחו ציריך לתיקון של בדיקה וגם אין הפרש הכל מומחה שוחטין דהא באמת גם אין מומחה מצ שחיתתו על סמך שיבדקנו. ומתוך חומר הנושא עללה בדעתו לפרש דברי ה"ב" עפ"י מה שיש בעיר בדברי התוס' שכטבו דהוה מצי לאוקמי מתני בהכי כנ"ל דהא הש"ס מסיק דהני אמוראי פלייגי אתרתי ליישנא דרבינה ובשניהם לקולא ואם נפרש שלא הקילו הון במומחה והוא במוחזקן רק בדיעבד דליתא קמן אבל לכתהלה ציריך בירור בשניהם וכדעת הגאנום א"כ לא מצי אוקמי מתני בהכי דהא הכל ע"כ לאתו' אתא דבר מה ואיך נאמר הכל מומחה מוחזקן שוחטים פשיטה מאן לשחוטו אי לאו מומחה ומוחזקן, וע"כ דכוונת התוס' לפי מה שאמרו בגמ' דפליגי אלישנא קמא וס"ל רוב מצינו אצל שחיתה מומחה אבל במוחזקן מצי סברי כרבינה דלא ציריך כל מוחזקן ואז שפיר הוה מצי לאוקמי מתני הכל מומחה שוחטין ע"פ שאmins מוחזקן ושחיתתו כשרה קאי אינו מומחה וליתא קמן כנ"ל ולכך ע"כ ציריך לפרש דכוונת הש"ס במה שאמרו דפליגי ארביבנה וסברי רוב מצינו אצל שחיתה מומחה הינו אפלו בכתהלה אין ציריך מומחה ולפ"ז לפי מה דמסיק דגס אידיך ליישנא דרבינה פליגו וס"ל לעלופי לא חיישיןשוב לא ציריך לממיר דס"ל במומחה ומוחזקן דאפלו בכתהלה לא ציריך לבדקן אלא בשניהם רק בדיעבד סמכוין ארוב ומ"מ לא מצי לאוקמי מתני בהכי משום דל"ל לרבות בהכל דמתני' מידי' כיוון דלכתהלה ציריך מומחה ומוחזק, וזה אפשר כוונת ה"ב" דיל' דהה Tos' לא כתבו דבריהם אלא לפום האי צד דפליגו הני אמוראי רק אלישני קמא ורק במומחה אבל במוחזקן ס"ל כרבינה ואז דאי ציריך לומר דמומחה ומוחזקן לא ציריך אפלו בכתהלה אבל לפ"מ מה דמסיק דגס אידיך לא ציריך למור דמקילן אף בכתהלה רק מכריעין לגבי תרתי ליישנא דרבינה הן במומחה הן במוחזקן דיל' דהה Tos' לא כתבו דבריהם אלא ציריך לומר דמלענ"ד לישב דברי ה"ב" אולם דעת כל האחראים זה הוא מה שמלענ"ד לישב דברי ה"ב" אולם דעת כל האחראים בשיטת הtos' כפושטם דס"ל לדינא דאפלו בכתהלה לא ציריך מומחה והנה הרא' יוסף זיל כתוב דදעתה הtos' קשה לשינה דגמ' דבמומחה קאמור רוב מצינו אצל שחיתה מומחה ובמוחזקן קאמור לעלופי לא חיישין דמשמעו דלא חיישין כל אבל במומחה לייא ר' רוב, וכتب דצ"ל לדעתה ה"ב" אלבא דרמב"ס וע"פ של האתיר רק בדיעבד להתעלף כדעתה ה"ב" אלבא דרמב"ס וע"פ של האתיר רק בדיעבד הtos' סביר דאפלו בכתהלה לא חיישין עצדי"ק עי"ש ולפי דעתך אין הדברים מוכרים כל כי לשינה דשפט דגבי מוחזקים אפלו ידען דלא שחת דבגדך היטב דגבי מוחזקים אפלו ידען לא חיישין לעילוף ממש דרובי בא"ים מועלפים لكن קאמור לעלופי לא חיישין ולא מצי קאמור רוב מא"ש מוחזקן אבל במומחה ציריך להיות דזוקא מומחה אלא דאנו אומרים דמסתמא כל העוסק במלאתzeit האזביחה מומחה הוה لكن קאמור דרובי מצינו אש"מ ודז"ק.

שיטה ה"ב הוא שיטות הגאנום מובה בראש"ש דלא נאדו הנך אמוראי אלא מסוף דברי רבינה ורב בלייטה קמן סמכוין הרוב מצינו אצל שחיתה מומחה אבל מ"מ שרי ליתן לאינו מומחה לשחות על סמך שיבדקנו אח"כ כיוון דאי נמי מישתלי התירהodial, הנה כפי הנראה מדברי הרא"ש חדש הגאנום האי דין קאכל, דמוותר ליתן על סמך שיבדקנו אח"כ כדי לקיים הפירוש אשר שללו הtos' דהינו דלהני אמוראי רק בלייטה קמן סמכוין אוrob מצינו אצל שחיתה מומחה ומ"מ לא קשה קושי' הtos' דא"כ לאוקמי הכל מומחה שוחטין ובדייעבד שחיתתו כשרה בגין מומחה וליתא קמן דהא לא אוקמי דהא גם אין מומחה שוחט לכתהלה על סמך שיבדקנו אח"כ לאוקמי דהא גם אין מומחה שוחט דהה Tos' דגנדו מהני אוקימתא דהכל מומחה שוחטין ע"פ שאmins מוחזקן, אלא דהרא"ש זיל

אי סובר קדושים דמי ואתה לאشمעין דמ"מ מותר לשחות ובסכין ארוכה ולא חישין שמא יגעبشر שפיר שיק זאת לענין שחיתתו אבל אי לאו קדושים דמי ולא בעינן סכין ארוכה אין עניינו לכך, אמנם אם נאמר דהכא עיקר לאshmeynun דינה דסיפה ישחיתון כלא, אמנם אם נאמר דהכא עיקר לאshmeynun דינה דסיפה, דשחיתון כשרה בקדושים וחולין דרישא אגב גוררא דסיפה נקטה, שפיר מצין למימר דעתך לאshmeynun דחולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדושים דמי ע"ג שלא שיק לכלא כיון דין אגב גוררא נשנית, משא"כ אם התרם עיקר והכא קדושים אגב חולין נקט ע"כ צריך לאshmeynun ברישא דהכל שוחטין דין השיק לשחיתה דוקא ודוק' היטב. שוב מצאתי בדברי בראש יוסף.

בסוף העמוד רשי"ד מהות לכתלהanca היראה דעתות הדפוס אילא הכא וצריך לציין "מותרת" וקאי ארישא דבריתא דשחיתת כתמי מותרת וכותב רשי"זיל דהאי מותרת ע"כ לכתלה היא ע"ג דשחיתתו כשרה דמתני דיעבד, ומצתתי אח"כ בהגנות מהרש"ש שהגיה כן, שוב אני רואהidis לקיים הגירסה שלפנינו ולומר דמותר רשי"זיל לומר דלא תימא דזוקא בשחת בהמת ישראל דמותר ע"י חותך צית שלא יפסיד הבמה אלא אפיו שוחט בהמות עצמו כדי למכור לאחרים מותר ליקח ממנו לכתלה ע"י חותך צית ונוטן לו ודוק'.

הריא"ש זיל הביא בשם הלכות אי"ד דשחט ולא בירך שחיתתו פסולה, ותמה בהג"א שלא אישתמי לן בשום דוכתא דמש"ה הוה שחיתתו פסולה, ובאמת ביותר הויל' דהא שנינו לפחות סכך לנועצה בכוטל והלכה ושחיטה בדרכה השחיטה כשרה, הרי בפירוש דין הברכה מעכבה, עיין ברמב"ס ריש' השחיטה של' ואם לא בירך בין בשוגג ובין מידד הדני אתה דפוסל השחיטה בא בירך, בהגמ"י לאפוקי מלמד הדני אתה דפוסל השחיטה בא בירך, והנה מדקדוק דבריו ושל רבנו הרמב"ס זיל אנו למדין טעם מאמן דפוסל כי לא על חנס נקט הרמב"ס הבשר מותר ולא סתם שחיתתו כשרה, והנראה בזה הוא, דהנה כל ברכת המצוות אינם אלא מדרבנן מבואר בברכות ט"י ואעין בהגנות מהה'ץ חיות שם, ושגור בפי האחרונים דחתומים שתקנו חז"ל לברך על כל מצוה עבור לעשייתן כדי לעורר הכוונה כן כתבו הנו"ב ושאר האחרונים, ואני לא כן אדמה דהרי לא תקנו חז"ל ברכת המצוות רק במצוות שבין אדם למקום ולא במצוות שבין אדם לחברו וכן כתוב הרמב"ס זיל בפי"א ה' ברכות ה'ב וז"ל: וכל מ"ע שבין אדם למקום בין מצוה שאינה חובה ובין מצוה שהיא מברך עלי' קודם עשייתה עכ"ל ואם נאמר דתיקון הברכה בצדקה בყור חולים והכנתת כלה וכדומה הסברא להצrik ברכה בצדקה בყור חולים והכנתת כלה וכדומה מתקינות שפר ושאר מצוות שבין אדם למקום שהמעשיה גופה מוכחת דלשם מצוות ד' קעביד דאל"כ לא ה' עשו מעשה זו שכן בה שום צורך ותועלת משא"כ במצוות שבין אדם לחברו רק ע"י הברכה ניכר שעשו לשם מצוה ואפ"ה לא תקנו בהן ברכה, ואל תשיבנו דבמציאות שבין אדם לחברו בין כיון למצוה ובין לא כיון השגנו התכלית המכון משא"כ במצוות שבינו לבין המקום כמו שופר או תפילין אי לאו הכוונה לאו מידי קעביד ולא יצא שתי תשיבות בדבר חדא מה נאמר למ"ד מצוות א"כ כוונה ויצא גם بلا כוונה למצוה, ועוד הלא הרבה מצוות כמו שחיטה וטבילה וכדומה דלכ"ע אפי' בא כוונת מצוה ואפיו דרכ' מתעסק השגנו הנטחת, סמיכין בא בדיקה אפיו הוא לפניינו דזה רובה דרובה ודוק' היטב.

במה שהעמים בשיטת הבעל העיטור דלא יבהיר לי על סמך שבדקנו, עיין לקמן, ולכן יותר מחורור בזה הוא כמש"כ הרא יוסף דהганונים לאו מצד הכרע קושי התוס' חדש האי דין ואקו"ש התס' לא קשה لهו בל"ה דכיוון דלא ניתן להו וכולו تو לא קשה מה טעמא לא אמר זה כזה עי"ש שהוכיח כן מדברי הרשב"א וא"כ מミילא גם לשיטת הבעל העיטור מצין למימר כן ועין עוד מה שاكتוב לקמן בשיטת הבעל העיטור בס"ד.

אולם יש להעיר על שיטת הגאנונים זיל דאפי' שיטות דהני אמוראים מכיריעים הם דלכתחלה צריך מומחה ומוחזק ובדייעבד סמיכין ארוב למה לא אמר הש"ס להיפך דנדוד מאוקימות דרבينا מושם דעתה להו דבעינן מוחזקן ומומחה לכתלה ומש"ה לא מצי לאוקמי כרבינה דהא הכל דמתני ע"כ לרביי אתה ומה מורה אי הכל מומחה ומוחזקן דזוקא שוחטין לכתלה והול"ל להש"ס דפליגו ארביבא בחומרא בהני תרי לישנא ונינה דליקא נפקותא לדינה אם נאמר דפליגו אמור מומחה לkolא או אינו מוחזקן לחומרא אבל הטעם דלא מוקי מתני כרבינה יותר שפט ומסתבר אי ה' אומר דפליגו בשניהם לחומרא אז לא מצי לאוקמי רישא דהכל משא"כ עתה שאומר דפליגו לקלא שפר מוקי הכל דרישא וגם שחיתתן כשרה דסיפה אם לא שנ חדש הדין דמותר ליתן על סמך שבדקנו, וממש"כ לפי מש"כ בשם הרשא יוסף דרך מצד וכל דמתני נאדו דודאי דזוק גдол הוא וצ"ע.

שיטת ה' הוא שיטת הבעל העיטור דהני אמוראי נאדו גם באמצעות דברי רבינה דאפיו אי איתא לפנינו א"כ לבודקו ושחיתתו כשרה בדייעבד بلا בדיקה, עיין לעיל בד"ה "תוס' דה" ואמ שחט בודקין אותן" שכתבתה להסביר טעמא דשיטה זו מושםadam דין על הנשחת סמיכין ארובא דתלי' במעשה משא"כ אם דין על השוחט, ולפיכך יפה כתוב הב"י בשיטת הבעל העיטור דין אין ליתן על סמך שיבדקנו דהרי כבר דנו על השוחט ואוקומו על החזקה שלא למד שוב אי אישתלי ולא בדק אסרים גם בדייעבד את הנשחת, אלא דלפ"ז ה' לנו אוקימתה מרוחות ואפיקו וכולן דמתני" ואיתא שפיר דהכל שוחטין מומחה זוקא שוחטין ואפיקו על סמך שיבדקנו איןו רשאי ליתן ושחיתון כשרה אם שחו בדייעבד ולא צריך בדיקה וכולן שוחטו על סמך שיבדקנו וליתא קמן לבודקו צריך אחרים רואים אותם, ויש ליישב דלא שיק דראין במקומות דנתנו לו על סמך שיבדקנו אם לא שהוא בדרך הזדמנות והוא דחוק בלשון ואחרים רואין אותו דהול"ל ואחרים רואין בלשון עבר, ומדamer בלשון זהה משמע דבכמה עומדים שם לראותו, ודוק'.

וזע Adams נאמר דלא כב"י בדעת הבעל העיטור אלא דבליתא קמן לא צריך לאחרים רואים אותם וקשר מטעם רוב יש אתנו לפרש טעמא דבעל העיטור עוד באפ"ה אחר, והוא עפ"י מה שכתב הרשב"א זיל בריש ספרו תוה"ב בטעמא דרוב מצוין אצל שחיטה מומחה משום דגס האינו מומחה וכי שחט שפיר ולכן מהני הרובapiro נגד חזקת איסור דבמה, ולפ"ז יש חילוק אם אנו דין על השוחט או על הנשחת, Adams נאנו דין על השוחט ליכא רק רוב פשוט לנו צריך לכתלה לבדוק אבל אם שחט כבר ואנו דין על הנשחת, סמיכין בא בדיקה אפיו הוא לפניינו דזה רובה דרובה ודוק' היטב.

תוס' דה חולין שנעשה על טהרת הקודש לאו קדושים דמי האי טעמא הוה מצי למימר נמי לישנא קמא עכ"ל ונלפען"ד ליישב בטוב טעם דלכאו' מה לא נאמר דהא גופא אתה לאshmeynun דחולין שנעשה על טהרת הקודש לאו קדושים דמי لكن שוחטין אפיו טמא ובלא סכין ארוכה אלא זהה א"א לומר משום זהה לא שיק הכא לדיני שחיטה ומה בעי בהאי דין הכא דבשלמא לא שיק הכא לדיני שחיטה ומה בעי בהאי דין הכא דבשלמא

יבדק בסימנים מיד ואם ימצא שלא נשחת כשיור ישלים החתק טרומ שיעור שהי' - אבל לפ"ז נצמה תמורה רבתא איק הוקע הא דיינא דרבא בשוי' להלכה לדין דין דוסרין כל שהי' אפיו משחו. והנראה לפ"ז דהרי لكمן כתבו התוציא דין בדיקת הסימנים ולאחר שחיטה אלא מדרבן מושום דרוב פעמים שחת שפיר אבל הרשב"א כתב דהוא דאוריתא מושום דרובא דתלי' במעשה הו ולא אזלין בתיריה - ואומר אני דלפ"ז אם אנו רואים שנשחטו רוב הסימנים אלא לנו מסופקים מתי נשחטו אם בב"א או בשהי' בינוינו שוב אמרין דרוב פעמים שחת שפיר ולא צריך להשלים אח"כ דין אכן אכן חזקה שלא נעשה מעשה דהרי המעשה מונחת לפניינו שנשחטו הסימנים יכול או רובן ועל הספק אם בב"א או באז"ז שפיר מעד הרוב דחת שפיר דבב"א נעשה ודוק' - ועיין لكمן דף ט' אריקות בעניין זה.

הרמב"ם ז"ל בפ"ד מהלכ' שחיטה פסק דין פטור מומר לאחד משאר עבירות צrisk בדיקת סכין, ותמהו עליו הא מומר לד"א לא הוות ממור לכה"ת, הנה לפענ"ד הרמב"ם ז"ל נשמר מקושי' ז' דהוא ז"ל איינו מפרש הא דאמרו בגמ' מיטרחה לא טרח כפירוש' ז'יל דאם מצא הסcin פגום לא ייזור אחר סcin אחר רק מפרש מיטרחה לא טרח לבדוקיפה ומישב בא מה דקשה בגמ' לפירוש' ז' דאה מיני' וב' מביא הש"ס ברייתא דחמצן של עובי עבירה מותר מיד מפני שחיליפין הרוי דטטריחין להנצל מעבירה וכאשר הקשה כן הריטב"א ז"ל בחידושים ונחקר לחלק בין טרחא לטרחא אבל לפי פירוש הרמב"ם ניחא דמחמת קלות דעתו לא יתריח את עצמו לבדוק כראוי' ומכלו יגיד לו שהסcinיפה וכאשר כתוב כן הפ"ז בטעמא דהילכ' א' ז' דנשים לא ישחטו כתחלתה מפני שדעתן קלות והכוונה דישחטו بلا בדיקת סcin כראוי' זה צrisk הבנת הלב ויישוב הדעת והמה י��לו לבדוק בהעbara בעלמא עי"ש ואם נפרש כן יפה פסק הרמב"ם דהה' במומר לד"א דעכ"פ קל בדעתו הוא ולא יתריח לבדוק הסcin כראוי' דהינו בדיקת סcin אחרי פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת שאינה אלא מודרבן כאשר בארטוי בكونטרסי הלכה למשה ועיין لكمן בסcin ובפטיחה בארכיות בודאי דיש לחוש שכ העבר עבירה מיקל בבדיקה זו, וזה דנקט הרבה מומר לנבלות לאשמעין דין פטור מומר לנבלות סגי בבדיקה סcin ולא חישין לקלוק בדיקתה עצמה דלא אמרין דש ב' בתיריא דמי' לי'.

אולם גם לפי דרכו של רש"י ז"ל יש מקום לישב דקדוקו של הריטב"א הנ"ל שלא תקשי מחמצן של עובי עבירה דהא דקאמר מפני שהן שחיליפין הכוונה שמחזרין אחר החלפה אם ימצא בנקל להחליף ללא טרח יתרה וכן בסcin וממי מחזרין לתקנו או להחליפו לאחר מכן אם אפשר בנקל אבל אם לא עלה בידם התקינו או החלפה הכא והכא עושים עבירה מיקל בבדיקה זו, וזה דנקט בודאי דאית להו חמץ שעעה"פ רק שפק הו שמא נשאר להם ולכך מהני הא דמחליסין לעשותו ס"ס דשמא לא hei' להם חמץ כלל, ואז אפו או לשׂו אחר הפסק, ואם מידי מש דליך שייעור לisha ואפי' שמא ללחו מון הנקרי בסcin, ואת"ל שהי' להם חמץ שמא עלה בידם להחליף כי המה מחזירין להחלף אם אפשר, אבל בשחיטה דאיכא חזקת איסור ודאי לא סגי לו בהא דאנו אמרים שהשתדלו לשחות בסcin יפה דשמא לא עלה בידם, ובדברנו אלו מצאתי מקום לישב מה דתמהו האחוריים ז"ל מה השmittio הפסיקים הא דיינא דחמצן של עובי עבירה מכל וכל, ולפי האמור י"לadam הריביתא את' כר"ש חמץ שעעה"פ מותר מה"ת אלא דקנasa קנס לכוא' יש לתמורה اي מיררי דלא ידעין בודאי שיש לו חמץ א'כ בלא'ה מותר לכל שפק דרבנן להקל, ואי דאיכא ודאי חמץ להאי עובי עבירה מה מהני סברת מחליפין כיון דועשה רק

שמכבד עץ ואבן ומה"ט אומרים בהושענא כשםסלקון הד' מינימל מען דעת כל עמי הארץ כי ד' הוא האלקים אין עוד להורות שלא נתעה ח'יו לכבד את הד' מינימס כי תשמייש מצוה זורקים ואוי בהם משום קדושה ורק מפני כבוד המצוה יתרבך אנו ונוטלים מוחבבים אותם בשעת קיומ המצוה אבל לא חלילה שיגיע להם איזה כבוד או חיבוב, ולכוונה זו כיוונו ח'יל' לפענ"ד בתיקון ברכה עובר לששית המצוה לשலול כל כבוד ויקר למעשה וחוץ שעשו בו המצוה, ומכם"ש שיש לחוש בזה במילה וחlichtה שלא יהיה' כמל שם הר גרים ושוחט לשם הרים וכדומה.

ולפ"ז יש לומר דבעל הלכ' א' הי' חשש דמאחר שתקנו ח'יל' ברכבת השחיטה והוא הוזי ולא בזיך הרי יש לחוש מה שחת לשם אחד מכל הני שמנה התנה בפ"ב ולכן פועל השחיטה, מצד תקרובות ע"כ אבל באرك סcin והלכה ושחטה כדרוכה ע"פ שלא בירך כיון דונפל החחש שחת לשם ע"ז או ד"א מAMILIA השחיטה כשרה דלא עבי כוונה אלא דהרמב"ם ז"ל לא ס"ל האי סברא וכי לא נפסלת בכך הרמב"ם דהבשר כשר לא מיבעי השחיטה ודאי לא נאסר הבשר בכך שלא בירך אלא גום הבשר כשר ואין לחוש שנאסר הבשר מלחמת הרהור ע"ז נכון וברור.

ד' ד' ע"א גמ' ולאבי קשי' סיפא אמר לך יוצא ונכנס נמי בא וממצו קרי לי', ולרבא קשי' רישא אמר לך יוצא ונכנס נמי כעומד על גביו דמי עכ"ל, הא דקאמר לאבי דיויצא ונכנס בא וממצו קרי לי' ולרבא קאמר דיויצא ונכנס כעומד על גביו דמי, היינו משום דודאי יש חילוק בין יוצא ונכנס לבא וממצו לדינא כמו שמכוח מהנה מתניתיא דע"י דלבבי יי"ג יוצא ונכנס שרי לכתחלתה ובא וממצו דוקא בדייעבד ולכן מוכחה לומר לאבי דהאי בא וממצו באמת יוצא ונכנס ובעוד שהוא יוצא ונכנס בה וממצו עסוק בשחיטה או בא לבסוף השחיטה, אבל לגבי רבא נהפוך הוא דמלשנא דעומד על גביו א"א להכenis יוצא ונכנס אבל קאמר לדינא שווין הון דמה לי עומד על גביו או יוצא ונכנס דמי להדי לדינא ובשניהם שרי לכתחלתה כמו שניינו גבי יי"ג דיויצא ונכנס לכתחלתה נמי שרי וכאשר כתוב הלב אריה לעיל לרבע דניזה דמודה לחילוק דקאמר אבי הכא גנע והחטם לא נגע אבל הוא סובר דביזא ונכנס מירנתה כ"כ כמו בעומד על גביו ולכן קאמר לישנא "דדמ" ומזה ראי' למה שכתבתטי לעיל דהא עומד על גביו דקאמר אין שוחט מומחה המבini אם נשחט כראוי אלא אפי' אינש דעתמא אשר הכותי יה' מורתת ממוני, הא נאמר דעומד על גביו פירשו כמו אחרים רואים אותו דמותני שמעידין על השחיטה א'כ לא צrisk כל לטעמא דמירנתה ואיך קאמר דיויצא ונכנס כעומד על גביו דמי הא לא דמי כעוכלא לדינאי דיויצא ונכנס אם מרגע הוא מטע מירנתה ועומד על גביו היא עדות של מומחה שיפה שחט הכותי, אלא ודאי ממש'כ', ולפ"ז לכוא' תמהני על לשון רש"י ז"ל ד"ה כעומד על גביו דמי ז"ל: ועומד על גביו דקנתני תנא הינו יוצא ונכנס עכ"ל אשר מזה נראה דריש' ריצה לפреш האי דמי כמו קרי לי' דעליל והוא פלא דאייך יקרה יוצא ונכנס בלשון עומד על גביו, ואולי כוונת רש"י ז"ל במא דקאמר הינו יוצא ונכנס לומר דין און בהאי עומד על גביו מעליה תיריה מיזיא ונכנס דין און כמו אחרים רואים אותם ומבניים רק עומד על גביו בלי להשಗיח על מעשייו או אינו מבין כלל מה שעשו רק شيء' הכותי מירנתת כמו בזיא ונכנס, אchi'כ' מצאתי ברטיב"א ז"ל שכתב דמש'ה קאמר לגבי רבא דמי ולא קרי לי' משום דיויצא ונכנס לא מציא קרי לי' עומד על גביו עי"ש וננתני ודוק'.

גמר' גופא אמר רבא מומר או"ג לתיابון בודק סcin ונותן לו ומותר לאכול משחיטתו וכו' הקשה הרשב"א ז'יל דהרי אמר לקמן דף ט' ע"א דלא בדק בסימנים נבלה ואיך סמכין אמר מר דילמא לא שחת רובה דעתך אינו תלי' ברצוני ודעתו ותירץ דמסתמא

ומצניעים החמץ לאחיה^ט להחליף אם אפשר אבל אם לא ימצאו מי שמחליף עמו ביל הפסד אוכלים אותו בעצמן דמפני הפסדן יעברו גם על אכילת חמץ שעעה^ט דלא"כ למה לא ימכרו אותו קודם הפסח璪ול ומלשון הביריתא מוכח דמיiri בעובי עבירה אבל דלא"כ ל"ל טעמא דמפני שמחליפין דהא אפילו לא ימצאו מי שיחליף עמו שוה בשווה יקחו ביוקר פת מנקרי יימכרו את שליהם בזול כאשר יוכל כיוון דלא חישדו על אכילת חמץ בשום אופן וכיוון שאמר מפני שהן מחליפין הרי מבואר דזוקא כשמחליפין אינם אוכליין אבל אם לא ימצאו להחליף יאכלו בעצם וכן יתנו לאחררים וזה ברור בס"ד.

ע"ב רשיי ד"ה מפני שמחליפין בסה"ד ו"א שאף לעצמו שרי וטעות הוא בידם דא"כ מצין דמים לחמצ בפסח, הנה דברי רשיי ז"ל תמהוין לפום ריהטה וכאשר תמהו עליהם בתוס' דהא לכתחלה עכ"פ אסור להחליף והואתי בשו"ת ק"ז בעל החות"ס זכ"ל או"ח סי' קיב"ב וביתר ביאור בחודשו לחולין כאן דכוונת רשיי ז"ל כי הי"א מהה שיטת הרמב"ן ז"ל בפ' השוכר דחליפין מותרין ממש דין אלו דמיון של איסור הנאה וכדברי הירושלמי קדושין על המשנה דmercruן וקדש בדמיון מקדשות וא"כ ליכא איסור בהחלפה או במכירה ושפיר קשי לי לרשיי א"כ מצין דמים לחמצ בפסח דהא שרי לכתחלה למקרה אלא דבאמת הרמב"ן ז"ל נשמר מזה כמו שכ" החות"ס דעתמא דהא מלטה הוא משום דא"ל למזכיר דין לו בעלים והמעות שקיבל מתנה או גול הוה, וכן תראה שם"ט דחיה הרשב"א כאן קושי רשיי על הי"א דא"א למזכיר דין שלו ולא כמו שדחו התוס' דברי רשיי בכתבם דין זה דיקוא לכתחלה אסור למזכיר דזה ודאי ליתא אדם עבר איסור תורה בהחלפה עצמה אז מAMILא אסרו חכמים החליפין כי היכי דלא להנות מאיסורה וכאשר נבאר בס"ד הדבר לפניו בסוגי' דסכך של ע"ז עי"ש ולכן מצד זה שפיר הקשה רשיי ז"לadam החליפין מותרין אפילו מדרבנן ע"כ דלא עבר איסורה במעשה ההחלפה וא"כ מצין דמים לחמצ, אלא דנפרכים דברי רשיי כמש"כ הרשב"א דין זה מכירה דיןינו שלו, אלא דעתת הי"א שהיא שיטת הרמב"ן ז"ל נפרכת כאשר הארכתי בכמה מקומות עיין בספר שביבי אש במס' פשחים ובגיטין עי"ש ודוד"ק.

תוס' דה מותר מיד, וכו' א"ג כפ"י ר"ת דבצק מيري וכו' והשתתא אתה שפיר וכו' ומותר מיד דказמר הינו כשיעור לשיה עי"ן במחרש"א ובפי' דבריו בראש יוסף דזוקא מיד קאמר דמותר דהינו כל זמן שנמצא בזק בידו אבל לאחר שנמצא פת בידיו אסור מושום פת עכו"ם דטטרח לא טרח ולחלות שהי לו בזק והחליף בזק פת עכו"ם דטטרח לא טרח ולחלות שהי לו בזק והחליף הילו ואפחו זה לא אמרין דכל מה שנמצא בידו עתה תלין דך הילו והחליף עי"ש ואני בער ולא עדע אדם לא ידעין שנשאר לו חמץ קר"ש את"י דחמצ שעעה^ט אינו אלא קנסא דרבנן בעלמא ולא עוד אלא אפלו אי את"י קר"י דאיכא חש דאוריתא מ"מ איך קאמר דזוקא מיד מותר אבל כשי לו פת אסור אפילו אחר לשיה ואפוי' דהא לגבי איסור פת עכו"ם פשיטה דספקא מותר ואמרין דשما לא נשאר לו חמץ ולש ואפהacha^ט כדרכ כל הארץ, אבל הא לא קשיadam נאמר שלא ידעין אם נשאר לו חמץ איך מביא סיעיטה לרבעא לפי מה דקאמר בגמ' ודאי מחליפין אין הפירוש דזודאי מצאו להחליף אלא דזודאי מחייבין להחליף אבל הא ודאי לא ביריא לנו דזודאי מצאו מאן דמחליף להו, אבל דסגי בהא דזודאי מהזירין להחליף כיון דaicaca ס"ס שמא לא נשאר להם חמץ ואם נשאר اللا מהזירין להחליף ושמא מאי שהחליף להם אבל כאן בשוחט דaicaca חזקת איסור ודאי מה מהני מה שהחזר לשוחט

ספק כנ"ל וספק במקומות חזקה הלא הסכימו האחרונים דאסור גם באיסור דרבנן עין בפרק י"ד סי' ק"י ובשער אחר אחרים מה שפלפו בזה, אולם זיל דריש לשיטתי' באמות ספק במקומות חזקה באיסור דרבנן שרי ולכן שפיר מצי את' האי ברייתא כר"ש ומيري בדאית ל' חמץ ודאי ומ"מ סמכין להקל שמא עלתה בידו להחליף כיון דזודאי מחזיר להחליף, אבל לדידן דל"ל בהא כר"ש באמות אין לדין זה מציאות דאי ספק הוה אינן נשאר להם חמץ שרי בל"ה מכך ספק דרבנן ואי ידעינו דהי לו חמץ ודאי לא מהני סברת מחליפין דסכך^ט הוה ספק במקומות חזקה, דהנה בראש נדה מביא הש"ס פלוגותא דרבנן ור"ש במקומות שנמדד ונמצא חסר דلت"ק כל טהרות שנعواו ע"ג בין ברה"י ובין ברה"ר טמאות ודאי ור"ש אומר ברה"י תולין וברה"ר טהור ומסיק דשניות למדודה מסוטה ור"ש ילך סוף טומאה מתחלת טומאה מה תחולת טומאה ברה"ר טהור אף סוף טומאה כן ורבנן סברו דתחולת טומאה איכא חזקת טהרה ובסוף טומאה איכא חזקת טומאה, והקשו שם בתוס' וכי ליל' לר"ש חזקה עי"ש שנדחקו אלום מדברי הרשב"א ז"ל כאן בחולין لكمון דף ט' ד"ה אל אבוי למדתי ישוב נכוון לקושי התוס', והוא דעתין חזקה אינו אלא במקומות שמסתפקים مت"י יצא הדבר מחזקתו בזה לפיו מגע מגע דמקומין אחזקה דמעיקרא אבל אם נעשה איזה מעשה לסלק החזקה ורק אנו מוספקים אם נעשה כראוי' או לא לא שייך לומר דאוקמי אחזקה ולומר דלא נעשה מעשה אבל כל ספק במקורה תיריה התורה בל"ה, עי"ש היט, שכותב הרשב"א דזה טעם דר"ש דמתהר ברא"ר אפילו נגד חזקת טומאה, ולפ"ז נאמר דפלוגות האחרונים אי ספק דרבנן במקומות חזקה להקל או להחמיר תלוי בזה adam נאמר גם בספק במקורה מוקמינן חזקה לעשותו כודאי שלא נשנה אז גם בדרבנן להחמיר אבל אי ספק במקורה מגרע החזקה רק שרי מטעם דכל ספק במקורה שרי מה"ת א"כ בדרבנן אמרין להיפוך דספק שמא נשנה הדבר מהני להתריר, זה ברור בס"ד, ולפ"ז ר"ש לשיטתי' שפיר מהני ספק החלפה להתיר חמוץ של עברי הגם דזודאי נשאר להם חמץ אבל אן דפסקין כרבנן גבי מקוה ומוקמינן אחזקה במקומות ספק במקורה ליכא להאי דין דחמצן של עברי עבירה שום מציאות ולכן השמיותו הפסיקים, ודוק"ק היט.

ע"ש תנין דמסייע לך חמוץ של עברי עצירה מותר מיד מפני שהן מחליפין, פירשי' שאין מבערין מפני הפסדן, והקשה בת"ח ובר"י דאייה סיעיטה איכא לרבעה דהא החשוד על ב"י הקל לא חשוד על אכילת חמץ שעעה^ט החמור עי"ש וצרכיך אנו להוסיף לבאר הקושי' דנייהו דחסודים נמי ליהנות חמוץ כי ע"כ לתכליית זה אינס מבערין חמוץ כדי ליהנות ממנו אחר הפסח אבל עדין אכילה דחמור מהנהה לא חשי' והה להכחיש אותן באכילת אישור, ונינוי דלפי מה שכותב הרראש יוסף لكمון ב"ה עוד אבואר לך דהא דמחליף אסור לו החליפין הוא דזוקא במחליף עם נכי' אбел במחליף עם ישראל לא דחמות שקיב' מישראל גול או מותנה הוה עי"ש, וא"כ לכואו יש לומר דמה ל' מחליף עם נכי' או ישראל דבכוכ' עבר רק אחדא איסורה דמחליף עם הנכי' עבר אדווריתא בהחלפה עצמה דנהנה בשעת המקח בקנין החליפין ובחליף עם ישראל ניהו דעבר אלףני עור להכשילו אבל לעומת זאת לא נהנה מאיסורה. אבל זה אינו חדא adam יודע כל זאת אז יודע דעבר איסור גול וגם אלףני עור ווד דלהכשיל אחרים באכילת איסור חמוץ כמו אכילת עצמו, ולכן שפיר נתקשה.

אבל לפי מה שכתבנו בדבר הקודם לק"מ דהא דאמרי מפני שהן מחליפין אין הכוונה דזודאי מוצאים להחליף אלא שמשתדים ומהרין להחליף אם אפשר, והנה מה שאין מבערין מפני הפסדן הינו אפילו אם יכולם למזכיר בזול ג' אין מבערין

דמיון והתוס' לא בקשו יותר אלא להוכיח דאיכא הרוחה רבה בין החמצן לחולפיו ואם גם מדרבנן שרוא החיליפין איז התמייא יותר גודלה על רשי' ז"ל שכטב דאיון כאן אלא הרוחה פורתא דאיון לומר דכונת התוס' דלא נאסרו החיליפין למחליף מה'ת זהה פשיטה כיוון דאיון תופסן את דמיון מה לי אחר ומה לי הוא אלא ודאי כיונו התוס' למה שכטבנו דאם החיליפין הי' מותרין למחליף אף' מדרבנן לא קשה מידי על רשי' ז"ל דשפיר כתוב דליך אלא הרוחה פורתא כיוון דההחלפה עצמה אית' ב' איסור דאוריתיא ולכן כתבו התוס' דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן ר'ל מעשה החיליפנה נמי ר'ק מדרבנן והטעם משום גזרו על החיליפין ומילא לא עבר בההחלפה איסור תורה והוה הרוחה גדולה ולא פורתא ולכן הביאו ראי' מרשי' ע"ז דהחלישין אסורין לו מדרבנן אבל רשי' ז"ל הי' סובר דהאי איסור שאסרו רבנן החיליפין לא מבטל איסור של החלפה והוא פלוגות' ישנה אם ע"ז רבנן נשנה הדין תורה ויש בזה כמה דעתות ואכ"מ להאריך בזה.

ובזה תבין גם מה שכטבו התוס' אח'כ וז'ל: ונראה שפנותו לרשי' אסור מדרבנן ממה שכטב כאן דא"כ מצין דמים לחמצן בפסח ואין זה דיקא וכיו' כיוון דלכתחילה אסור למכור ע"ל וכי לא ישתומם על לשונם שכטבו ונראה שפנותו לו לרשי' וכי' הלא בפירוש כתוב כאן רשי' לדחות הי' שumbediac' מצין וכיו' זה ומה שהוכיח רשי' ז"ל כאן אסורים החיליפים דאל'כ מצין וכיו' זה ליתא דהא עכ"פ לכתħħala איסור בההחלפה וכאשר מתמיחים האחוריונים ז'ל על האי דברת רשי' ז"ל שאין לו שום הבנה. עיין בראש יוסף שהביא בשם של אברהם פירוש דוחוק, גם קשה דלפי מה שפישרנו דברי התוס' דרצו להוכיח דלשוי' איסורים החיליפים עכ"פ מדרבנן למה הביאו מරוחק לחם מוש"י בע"ז כיוון שכטב כאן דע"כ החיליפים אסורים מצין דמים לחמצן בפסח.

אבל לפי האמור הכל ניחא דהני י"א שumbediac' רשי' עכ"ב לא ניחאaho להו לומר דמשום הרוחה פורתא בגין איסור אכילה לאיסור הנאה מחליפין דכוון דעובי עבריה הון שאם לא ימצאו להחליף אוכלים גם בעין החמצן אין מסתבר לנו ר' מאירין בטירחא אחר הקל הקל כיוון דשניהם אסורין מה'ת וא"כ עכ' לומר דר'ל דמלחליף עצמו שרי' דהינו שלא איסור תורה בההחלפה ומילא לי' באכילת החיליפין אפילו איסור רבנן לא, דהא בהא תל'י'adam מודים דבhhחלפה עצמה עברו איסור תורה מה הוועלו באמור דשרי באכילה כיוון דבר עבר אדרוייתא בההחלפה ואין רק הרוחה פורתא אלא ודאי דליה'א גם בההחלפה לא עבר אמידי וכאשר בתמתן כן הוא שיטת הרמב"ז ז'ל ומוקרו מירושלמי קידושין על מנת' דמקdash בערלה שכטב בטעמא דמוכרן וקדש בדמיהן מוקדשת משום דאיון דמיון והוא גזל או מותנה בידו משום דס'ל לשיטה זו דאיון לאיסור הנאה בעלים כל ומקורי אינו שלו וע"ז' הקשה רשי' ז"ל אל'כ מצין דמים לחמצן בפסח, אלא דלפי האמור קושי' ז' לא ק"מ דעתמא דשרי למכור היא משום דאיון זה מכירה דלא מצי מוכר דבר שאין שלו וא"כ לי'א דמות' לחמצן בפסח אלא דרש' ז' לא נחית לטעמא דהא מלטא ולכן הקשה שפיר על האי שיטה, ולכן אין כאן הוכחה דלשוי' החיליפין אסורים כלל כי כאן אין כוונת רשי' אלא להוכיח דאיכא איסור תורה בההחלפה אבל מ"מ כתבו התוס' מאחר דרש' ז' סובר בפירוש בע"ז שם החיליפים אסורים עכ"פ מדרבנן למחליף נראת דהוכחותו הי' מהא דכתב כאן לדחות הי'א על גוף ההחלפה אסורה ה"ה דהחליפין עצמן אסורים וע"ז כתבו זה ליתא דניחו דיש להוכיח דההחלפה אסורה אבל החיליפין אפשר דמותרים, ודוק' היטיב בכל הדברים שכטבתי כי הדברים ברורים בס"ד.

גמר' לימה מסיעע לי הכל שוחטין כתוי ואפי' ערל ואפי' דדרש כי חרס היא למייעוטי ערלה וכ"כ הרוי דמה'ת אין תופסן

כהונן דשם לא עלתה בידו, אבל קושי' ז' ליתה דודאי סגי כאן במה שמהדר לשותיפה דהא איכא חזקה אלימטה דין קלkol יוצא מתח'י מומחה בר דעת ושפיר סמכין דשחת שפיר ולענין בדיקת סיכון באמת מה'ת לא מהני מה שמחזר אחר סיכון יפה דלמא לא עלתה בידו ממש'כ' למעללה.

אבל התוס' שהקשו דהוה פת עכ'ם עכ' לא סברו דלא ידעין אם נשאר להם חמץ דאי במתה לא ה' מקשין מידי דלבבי אישור פת עכ'ם תליון להקל דלא נשאר להם ואפו בעצם אבל הם סברו דמיiri בידיעין שנשאר להם חמץ או עיסה בודאי והוא דתליון בההחלפה סברו דרוב פעמים מצ' מחליף ורובה וחזקה רובה עדיף אפי'ו מדרבנן להאי מ"ד ולכן אמרו עכ'ם מיריע הכא דאנו רוצים ליקח מה שידיעין שנשאר להם וא"כ בבעק שפיר לוחקין אבל אם נמצא בידיעין שנשאר להם פת אין ליקח משום פת נמצא בידם פת וanno יודען שנשאר להם פת אין ליקח משום פת עכ'ם, ויש להם קצת דעת ראי' דביריתא מיריע שידיעין שנשאר להם חמץ מה דפרק הש"ס ממאי דרי' היה דלמא ר'ש היא ואי דלא ידעין שיש להם חמץ שעעה'פ איך מצ' את' קר'ש דהא אז בלא טעמא דמחליפין שרי' דשחת לא נשאר להם חמץ והוא ספק דרבנן לקולא אלא דמ"מ ראי' גמורה ליכא דיל' דהכי אמר דלמא ר'ש היא ומיריע בידיעין שנשאר להם חמץ אבל אי ר' היא אז מיריע בלא ידעין ודוק'.

בא"ד ומה שפירש הקונטרס שמרוחין לדידין מיהא שרוי ונראה שמרוחין גם לגבי דידחו למה דס'ד השתה דהוה דאוריתיא דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן וכיו' עכ'ל עיין בלב אריה שכטב דגס רשי' ז'ל כתוב דמרוחין גם לדידחו והוא דדייק לכתוב בהתריא טפי פורתא עג'ג דאיכא הרוחה רבה מדאוריתא לדרבנן דיק' לכתוב כן למסקנה דמצ' את' קר'ש ומ'מ' איכא הרוחה פורתא גם לרש' דלא אכל האיסור עצמו אלא חיליפין, ור'ל דהוה תרתי דרבנן, ולכאו' יפה כתוב בគונת התוס' דנראה דהוקשה להם על רש' שכתב דאיון כאן לדידחו אלא הרוחה פורתא דהשתא דקאמר דאת'י קר'י איכא הרוחה טובה, אלא דמה שהמליץ بعد רשי' חיליא טובה דההשתא לרי' קיימין אבל במחלוקת' כל מה שכתב ליתא דהא רשי' ז'ל יפה כתוב דגס לר'י לי'א אל'ה הרוחה פורתא דנייהו דחליפין אינם אסורין אלא מדרבנן אבל ההחלפה עצמה הוא איסור תורה דנהנה בההחלפה שתשתער להישג היתר תמורה הוא איסור וכאשר נדבר מזה לקמן בסוג' דסיכון של ע"ז עי"ש, ואם תדייק בדברי רשי' ז'ל תמצא שכן הוא, דז'ל, ואע'ג דהשתא נמי איסור הוא לגבי' דהא מותחני מחמצ' שעעה'פ דאי לא דיהיב לי' לעכ'ם לא יהיב לי' דידי' וכי הרוי דקאי על מעשה ההחלפה עצמה דהוא איסור תורה ולכן כתוב רשי' ז'ל דאיון כאן אלא הרוחה פורתא מאיסור אכילה שהוא במלוקות לאיסור הנאה שאין לוקין עליו לדעת הרמב"ם ואפי'ו לדעת התוס' דלוקין על הנאה מ"מ איסור אכילה הוא גנאי יותר ממש'כ' התוס' לקמן ה' ע"ב ד"ה' השתא.

אולם התוס' השיגו על רשי' ז'ל שפיר בamaros דמאחר שגזרו ח'ל'ל לאיסור החיליפין למחליף שוב לא עבר אדרוייתא כלל בההחלפה עצמה דההחליף אסור הנה באיסור הנה והמעין היטיב בדברי התוס' יראה ובין כי לכך כיוונו דז'ל: ונראה שמרוחין נמי לגבי' דידחו וכוי' דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן כמו שפירשו בקונטרס בע"ז וכוי' ויש לדקדק דבתיבת "דחליפין" אותן הב' יתרה והויל'ל "דחליפין" ומילא הול'ל "אינם אסורין" בלשון רבים ולא, "לא אסורה" בלשון יחיד, ויתור יש לתמוה שהביא ראי' מוש"י בע"ז שפירש דאסורין החיליפין מדרבנן להלא בעי ראי' דאסור מדרבנן אלא דלא אסור מה'ת וזה מבואר בגמ' עצמה שם דדרש כי חרס היא למייעוטי ערלה וכ"כ הרוי דמה'ת אין תופסן

ככופר בכה"ת מ"מ בר זビחא הוא.

ה' הקשו האחרוניים דלאחר דעתותם ר"ע מה נעשה בראיותו מיהושפט שאכל מב"ט טבחי דחאוב דלא מתרץ הש"ס מיד עלי זה.

ו' הרא"ש ויתר הראשונים פסקו כרבא משום דהאי ברייתא דהכל שוחטין ואפילו מומר ע"כ במומר לאוטו דבר מייר וכרבא דהרי איתותוב ר"ע והקשה הלב אריה למה לא סמכו נ"כ על הבריתא דחמצן של עובי עבירה דקאמר בגמ' דאמר לי' רבנן לרובה תניא דמסיע לכך.

אבל הט אכן ושמט פירוש הסוגי לפי שיטת רשי' ורמב"ס ז"ל כל או"א לפि דרכו ותיישבו לך כל הנני קושי' דלעיל כמו חומר בעזה"ת ותחלה נפרש הסוגי לפי שיטת רשי' ז"ל.

הנה דע דפי הס"ד שבגמי לא ידע הש"ס שום חילוק בין מומר לחושוד דהינו בין אכל נבלה פ"א שנ Kraa חושוד ובין אכל הרבה פעמים הנקרא מומר לעניין דינו של רבא דבשניהם בעי בדיקת סכין ובשניהם סגי לסמוק עלייהם במעשה השחיטה עצמה שלא שבק התירא ואכל אישורא דהרי רק אח"כ חידש סברת דש ב' כהתריא דמי' לי' והוא דנקט רבא מומר או דשיגרא דלישנא הוא או דלרבותא נקט דלא תימא דמומר לד"א היה כמומר להאה"ת ואינו בר זビחא ולכך שפיר מביא ראי' להאי דינא דרבא מבריתא דחמצן של עובי עבירה ע"ג דלא אתחזקו למומרין לאכול חמץ שעעה"פ אלא אתחזקו שאין מבערין מפני הפסן ואם לא ימצאו להחליף לאחאה"פ חסודים לאכול וכאשר ביארנו זאת לעלה דכן מייר האי הפלתי והראש יוסף צביינתי - אלא דקושיתו סובבת על הגמ' דקאמר אי מומר לד"א הינו מומר לערלות דלמא מומר לד"א שומר מובלחה וזה לאו הינו מומר לערלות דאיו חושוד לנבלה והאי מומר לד"א החומר מן נבלה חושוד לערלות.

ואח"כ מביא ראי' מבריתא שני' דהכל שוחטין ואפי' עREL כתוי ומומר. ועדין לא נחית לחלק בין חושוד למומר ומ"מ מומר לערלות לי'ך ראי' לרבעא משום דמומר לערלות לא מקרי חמור מנבלה או כדעת הש"ד משום דין האסורים שווין או כדעת הדגול מרובה משום דהוה בשואה"ת. והוא האמת כי דעת הש"ד נפרק מתוך השקל וטרוי' דהכא כאשר תראה ובמומר לערלות ATA לאשמעין לאפוקי מד"מ דס"ל חושוד לד"א היה חSID להאה"ת אבל הראי' לרבעה מאפילו ישראל מומר דקANTI אח"כ די' במומר לד"א ושאינו חמור מנובלות הינו מומר לערלות אלא ודאי במומר לערלות וזה דהוה מצי לאוקמי במומר לחמור מן נבלה כמו חמץ בפסח או חלב ודם שחושוד לנובלות הקל ממנהן אלא דכיו' עדין לא ידע חלק בין חושוד למומר יותר ניחא לי' לאוקמי מומר סתם דקANTI הינו במומר לאוטו דבר דמייר בי' וע"ז מדרחה הש"ס דילמא מומר לאוטו דבר לא אלא במומר לע"ז וכדר' ען וניחא לי' לשון סתם מומר דשייך על ע"ז כМОבן אלא דגס אי נוקי כן הרוי שמע בדראא דהא ע"ז ודאי חמורה מנבלה והוה חושוד לנובלות لكن חדש עתה דמ"מ לי'ך ראי' לרבעא חדש לאוטו דבר מומר לאוטו דבר כיוןDDS ב' ואיכא למימר דכתירתא דמי' לי' **וכשתדקדק** בדברי רשי' ז' הנחמודים מהב ומפע רב תמצא בדברי דעת אך קאמר אלא מומר לאוטו דבר פרשי' ז'ל: לנובלות לתיאבון ואיצטריך לאשמעין דאפילו מצוה חדש עליה כי מזמןין לי' התירא סמכין עלי' עכ"ל הרי דליך רבותא אחרת בדיון של רבעא אלא דעת'ג' חדש לא שבק התירא אבל لكمן כאשר דוחה הא דר' ען וקאמר כדרא'ע לא אלא כדרבא במומר לאוטו דבר פרשי' ז'ל: לשחיטה לתיאבון ואיצטריך לאשמעין דלא תימא כיון DDS ב' כהתירא דמי' לי' וכו' עכ"ל הרי דעתה נתחדש לע' דרבא מומר לרבותא נקט רשי' ז' ומ"מ לא שבק התירא וזה ברור

ישראל מומר וכו' עד סוף הסוגי' דמסיק לר' ען בתיבתא.

והנה רבו כאן הקושיות והדקוקים ואסדרם אחת אחת.

א' האי עREL דקANTI מוקי במומר לערלות וקמ"ל לד"א לא הוה מומר לכיה"ת כולה ופרש' ז'ל ושהיט שפיר - הכוונה לאפוקי מד"מ דס"לBBC בביברות ד' ל' חדש לד"א היה חSID להאה"ת (ועין לקמן בראש הסוגי' דהשוחט בשבת בתוס' וראש יוסף שם ובפסקת דוו'ק) וא"כ אינו חSID לנובלות ושהיט שפיר וגם בדיקת סכין אינם צריך לשיטות רשי' ז'ל ומוכח מכאן דREL אע"פ שהוא חמור מנבלה דאית ב' CRT לא משוי לי' חדש לנובלות והטעם או כמש'כ הש"ד יוז' קי' ט סקי' ב' משום דבשני מיני איסוריים לא אמרין חדש לחומר עין בפ"ב מהל' מיליה - אבל אין לפרש דלעלום מומר לערלות חדש דקל אל כמש'כ הדגול מרובה שם משום דהוה שביק התירא דהרי הגמ' אמר דקמ"ל דלא הוה כמומר להאה"ת ולא חדש לנובלות לא שביק התירא - ומתוון כך אני תמה אקרה על הגאון בעל הგחות יד שאל שם ביו'ז שהקשה למה לא מוקי בגמ' האי מומר ברשותה נובלות כגון חמץ בפסח ודלא כרבה ולא כר' ע' אלא ודאי דמומר לערלות חדש אנובלות ודלא כש"ד ולא כdagm' ר' עכ'ז ומהנה נפלאים ממני דלפ'ז' מפרש הא דאמר בגמ' במומר לערלות וקמ"ל דלא הוה מומר להאה"ת דהינו שאר זビחא ולא כפרשי' דשחית שפיר ופירוש זה ודאי ליתא דפשיטה דמומר לדבר אחד לא נפסול מליחות וכמש'כ הפלתי והראש יוסף צביינתי - אלא דקושיתו סובבת על הגמ' דקאמר אי מומר לד"א הינו מומר לערלות דלמא מומר לד"א שומר מובלחה וזה לאו הינו מומר לערלות דאיו חושוד לנבלה והאי מומר לד"א החומר מן נבלה חושוד לערלות.

ב' בגמ' לא לעולם אימא לך מומר לאוטו דבר לא מ"ט כיון DDS ב' כהתריא דמי' לי' והקשה הלב אריה וכי לא ידע כבר חhilok בין דבר אחר לאוטו דבר דהרי המביא ראי' מברית' זו כבר אמר אי מומר לאוטו דבר הינו מומר לערלות אלא מומר לאוטו דבר אלמא דaicaca טעם דלאות דבר גרע מל"א ואיך - שאל אכן מ"ט ועין ב' מש'כ שדריך קרוב לדרכנו.

ג' עוז הקשה הגאון הנ"ל דר' ען המכוח דינו מיהושפט שאכל מטבח דחאוב, לדעת הרמב"ס דגס במומר לשאר עברות בעי בדיקת סכין יקשה לדנפשי' איך אכל יהושפט מטבח דחאוב בלי בדיקת סכין דהרי אמר דלא הוה מפלג מני' נפשי' כלל. עיי' שנדחק.

והנה כפי מה שביארנו שיטות הרמב"ס דמייר לא טrho לבודוק בדקוק והבנת הלב על פגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת וחומרה זו דהינו לפסל השחיטה ע"י פגימה הנרגשת נתהווה בימי אמראי בתראי, קושי' ז' לק' מ' כMOVEN, אלא לדעת רשי' ויתר הראות דמפרשים מיטrho לא טrho לתקון הסכין הפגום מפני שאוכל נובלות לתיאבון ודאי קשה הא מומר לע"ז ודאי חSID לנובלות, וכאשר באර לפנינו ודלא כב' דבוי' דוקא מיני איסוריים שווין. וחSID לנובלות ודאי בעי בדיקת סכין כמו מומר לנובלות לדעת רשי' דמ"ש וכאשר באר וא"כ הקושי' איך אכל יהושפט בלי בדיקת סכין בעי ישוב.

ד' רשי' דה' אלא מומר דקANTI לעכו'ס ואיצטריך לאשמעין משום דאמר מר דחמורה ע"ז של הכופר בה כמודה בכיה"ת ואפ"ה סמכין עלי' כר' ען עכ'ל וכל מקמן דקאמר דלא כר' ע' משום דאמר מ"ר וכוי ואיך כתוב רשי' דר' ע' אהיה' בריתא קאי ואמר דאי' פ' דהוה

התירה ואכל איסורה וא"כ למה ניחוש שמעיד עדות שקר ולבור על פני עור במקום שאין לו תועלת לעצמו.

אבל מה עעשה שכל אלו האחרנים וגם הראשונים ז"ל עמהם במחכ"ת לא ירצו לדעת הרמב"ס ז"ל שמננו יצא החלוק הלא שבן מומר לחשוד לידע טumo וניימו כי הוא מחמיר מצד אחד להצטרכ בדיקת סcin על מומר אפיו לד"א ולקל מנבלה נמי ומיקל מצד אחר לסמוך על חשוד אפיו לנבלות ולא מצרך בדיקת סcin וע"כ טעמא אחרים הי' לרמב"ס זה לא משומם דሞמר דש בי' דהרי מומר לדבר הקל אפיו חדש אינו לנבלות ומ"מ מצרך בדיקת הסcin אבל דע כי מצאת גם ברא"ש ז"ל שמלחין בין מומר לשיטתו ומשום דבריו חדש דהרי מומר כמו בדיקת סcin בין מומר לשיטתו ומשום דבריו חדש דהרי מומר לא ימצא סcin לא הוה מומר להכח"ת חז' מומר ונסק רכבה במומר לדבר חמוץ דכיון מנבלה דהרי מומר וצריכין לשול מומר לא"ז ומומר לע"ז הרי הוא דוחל לאוקמי בהכי את הין ולחלה את שבות ולא בעי בדיקת סcin דזוקא עבריין לאחוי דבר, "דesh bi"י" הוא דקאמר רבא דבעי בדיקת סcin וכי עכ"ל כוונתו מבוארת דהוא מודה דעת הרמב"ס בתרתי לא לבד במומר לעבירה אחרת שקל מנבלה דאיינו חדש כל לנבלה שלא בעי בדיקת סcin אלא אפיו אם הוה מומר לחמור מנבלות דהוה שפיר חדש לנבלות נמי לא בעי בדיקת סcin ובזה לא די במה שכתב דמסקין דሞמר לד"א לא הוה מומר להכח"ת אבל חדש וודאי הוה ואיך מתיר ללא בדיקת סcin לכל מומר חז' ממחלל שבותות וע"ז כיון דעכ"פ חדש לנבלות ע"ז הוצרך לחשוד דרבא לא מצרך בדיקת סcin גם באוטו דבר רק למומר ולא לחשוד ומומר דזוקא דדש בי' - אבל כל הרואה ישותם הלא רבא לית לי' סברת דש כהתראה דמי' לי'adam אית לי' איך נסמק על גוף השחיטה שלא יקלקל מלחמת שאינו חשש לאיסור נבלה ומ"ש מומר לנבלה מכותי דבעי עומד על גבי או יוציא ונכנס - וכדי שלא להשות גдол הראשונים כתועה בדבר פשות ח"ז מסתני נשאי ליריד לסוף דעת קדשו ומצתתי מוקם לישב דבריו ולומר גם רבא מודה לסברת דש בי' כהתראה דמי' אבל דזוקא לתיאבו שהוא דש בי' אבל שלא לתיאבו שאינו דש לאכלו לא הוה כהתראה וכלן שפיר יש לחלק בין מומר לחשוד לגבי אחרים שאין בו תועלת עצמה רק לאחרינה במומר כלל שהוא לתיאבו משווה לי' כדי יתר גם להאכיל לאחרים אינו חשש דהרי מקום צורך כהתראה דמי' לי' ומילא גם לפני עור ליכא לפי דעתו אבל בחשוד ניהו דלעכיזו הי' שוחט בסcin פגום ע"ג דיוודע שעבד איסורה משומם דיצרא תקיף עלי' אבל להכשיל את חבירו במקומות דלא מגיעו לו הנאה למה לי' ואין אדם חוטא ולא לו.

ותיתתי לי שאחר זמן רב מצאתי בספר יריעות שלמה בבית יד שלו הלכה ה' ד"ה וניל' סברת הש"ך שרצה להעMISS סברא זו בדרכי הש"ך אבל נעלם מעניינו הבודחים שמדובר הרא"ש ז"ל מוכח סברא זו אבל הש"ך ז"ל אלו היה כוונתו לכך לא היה שותק מלבר סברא מחודשת זו.

ולא עוד אלא שאין ספק אכן דהרא"ש גופא דלולי שהיא רואה ברמב"ס שמלחין בין מומר לחשוד גם באוטו דבר לא הוה עולה בדעת קדשו להמציא סברא זו כדי להקל בחשוד שלא לחציך בדיקת סcin כי סכ"ס קושי הפרמ"ג הניל' במקומה עומדת דין לדמות שוחט לאחרים לمعد לאחרים כי בשוחט לאחרים בין בשכר ובין בחנם אייכא הנאה ותועלת להשוחט כמו שביארנו לעיל, וממיימת דרבא דנקט מומר ליכא שום הכרע עתיקר מימרא דרבא לכולא אתה דמותר לסמוך אשחיתות מומר בגין עצמו ומשום שלא שvikת התירה ולא אמרין דש בי' כהתראה דמי' לי' ורך דרך אגב קאמר האי דבודק סcin ונותן לו משומם דעתיא הци הוה ואיך דנקייך חדש לא בעי בדיקת סcin.

ולפי האמור גם בהא דרי' ענן אייכא ס"ד ומיסקנא בדס"ד סובב

הש"ס דר"ע מישמענו דሞמר לע"ז ע"ג חדש לנבלות דהרי מומר לקל הוא מ"מ לא שvikת התירה ואכל איסורה ומילא גם בהא דאמר מר חמורה ע"ז וכוי' נמי מתפרש דזה חדש להכח"ת וכמו שלר"מ דמומר לד"א חדש להכח"ת אבל איינו מומר להכח"ת והוא בר זביחה כאשר ישראאל אלא כאשר מסיק דבר' ענן לא אלא כדרבא הי' מוכרכ לחדר דבר' ענן טעמא אחרים אייכא לפסול שחיטתו ומשום דבריו חדש ממר חמורה ע"ז וכוי' והוה ממש כמו בדיקת סcin כהה'ת לאוקמי דלא קר"ע ודלא כרבעה במוואר לדבר חמוץ דכיון מנבלה דהרי מומר וצריכין לשול מומר לא"ז ומומר לע"ז הרי הוא דוחל לאוקמי בהכי.

ולכן כמה הראי לרבע מברייתא זו ולפ"ז דרבא אפי' במומר דדש בי' קאמר שלא שvikת התירה משומם דל"ל דכתה תира דמי' לי' ומשום דצצלו מומר וחשוד חד דינא אית לחו וא"כ מכם"כ לחומרה במה שביעי רבא בדיקת סcin משומם דמיורת לא טרחה פשיטה דגס חדש בעי בדיקת סcin דמומר דנקט רבא לרבותא דגס מומר סמכין עלי' דלא שvikת התירה אבל להקל בחשוד דלא ליבעי בדיקת סcin במוואר מהיכי תיתי.

אלא דהמעין בפסקים יראה שלא בין הוה וראש המדברים באזה הוא הרמב"ס ז"ל דמלחין בין מומר לחשוד ופסק דמי' שנפסל לעדות ע"י שעבר איזה עבירה שבשבירות שוחט בין עכמו גם בלי בדיקת סcin והכ"מ כתוב שם דמלשונו מוכח דאפיו חדש לאותו דבר דהינו שנפסל לעדות ע"י אכילת נבלה נמי לא בעי בדיקת סcin אלא דבבי" סותר את דברי עצמו וכותב חדש לאותו דבר צרייך בדיקת סcin ובש"ע שלו העתקה דברי הרמב"ס מלה במלה אשר מלשונו ממשמע חדש לא בעי בדיקת סcin אלא דהרב"א בהגה שדרכו לננות תמיד אחרי המהמיר כתוב חדש לאותו דבר חשוב כמומר ובאי בדיקת סcin ורשוא נרשם בב"י - וע"ז השיגו הש"ך סק"כ דהרי הב"י בעצמו בכ"מ כתוב חדש לנבות נמי לא בעי בדיקת סcin ומה ש"כ בבי' דבעי, השכיל הש"ך את ידו לפשר הדבר באמרו לחקל בין שוחט בשכר לשוחט בחנם דבשות בחנים דינו כמעיד בשל אחרים ואנן פסקין כרב"ג בבורות חדש על הדבר מעיד עליו דחזקה אין אדם חוטא ולא לו אבל בשוכר שיש לו תועלת בדבר ודאי חדש איינו נאמנו ובאי בדיקת סcin וע"ז אתה הפרמ"ג ז"ל ומחייב לי' אמוחא דמה עניין זה לעדות לאו אמן מרינן דמטרה לא טרחה לתיקן הסcin הפגום ע"ש ולכורה כוונת הש"ך דאם שוחט בחנם אם ימצא הסcin פגום לא ישחוט לו דלמה לי' לעבור על לפני עור חנס בלי דבר, אבל באמות זה ליתא דהשחיטה הוה טרחה גדולה אשר נותנים שכר עליה ואם נמצא מי שעושה שירות זה לחברו חנס מסתמא הוא צרייך להחזיק לו טוביה או שמצפה ממנו איזה טוביה להבא, ואני לך תועלת גדולה לעצמו מזו והרי תורה באיסורי הנהה כשם שאסור למכרן כך אסור ליתנים לנכרי ומשום דנהנה בנתינה זו מפני לנכרי מחזיק לו טוביה וכן שנינו בנדירים דמודר הנהה אסור ללמדו מקרה במקומות שונים שכר ולכן יפה השיג הפרמ"ג על הש"ך שמדמה העניים הרוחקים זמ"ז כרחוק מזרח ממערב.

ולא די בזה אלא דע"י חידשו הוצרך הש"ך ז"ל לחשוד דמומר איינו מעיד בשול אחרים אשר אין לו טעם וסמ"ת שווון המחבר בס"י קי"ט שהוא מתשובה הרשב"א מורה להיפך שהרי כתוב מי שהוא מפורסם בעבירה מעיד בשל אחרים ווגם הסברא אומרת כן דגס במוואר נאמן דהרי סמכין על שחיטתו משומם דלא שvikת

הרי באותו שעה עכ"פ דין מומר עליו וזה אמת לאמתו של תורה ומה מאי שמח לבני כאשר מצאתי בדברי בס' ריעות שלמה סי' ב' סי' ד' ד"ה ועוד נ"ל ברור ז"ל, "ועוד נ"ל ברור אף שהעלתי בפ"א חשוב מומר לדעת הרמב"ם הינו דנקרא מומר אבל לטעם דבר חשוב מomiduto בודאי עבי מועד ורגע וכוי' וכי נימה משומן דאלל פ"א במאיד עשה עוד פעמייד אדרבה אמרין אולי עתה לא הי אוכל וכוי עכ"ל" ובזה מיישב סתרת פסקין הרמב"ם באותו עניין עי"ש ועיין לךו בחדושנו בסוגי" דשותט בשבת.

ועתה בא ואראך איך כל מה שכתבתי מוכרכ ובולט מתוך דבריו הקדושים וסידורו הנפלא של הרמב"ם ז"ל כי ז"ל בפ"ד ה"ד, "ישראל מומר לעבירה מן עבירות שהיא מומחה הרי זה שוחט לכתחלה וציריך ישראל אשר לבדוק את הסcin וכוי מפני שחזקתו שאינו טורה לבדוק ואם היה מומר לע"ז או מחל שבת בפרהisa וכוי הרי זה בעכו"ם ושחיטתו נבלה. הל' ט"ז מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן עבירות (כאן כול גם ע"ז ומחל שבת) הרי זה שוחט בין לבין עצמו אם היה מומחה שאינו מותר ואוכל דבר אסור שזו חזקה היא על כל ישראל ואפילו הרשעים שבהם" עכ"ל הזהב.

וכל המדקדק בדברי קדשו יראה כי חוץ מהא דמדיק לכתוב במומר חזקתו שאינו מטריח לבדוק, ולא די לו בשמא אינו בודק הרי שכח ליתן טעם שהיתר לשוחט בין עצמו דהרי גם במומר נבלות מيري והי' לו ליתן טעם מושום דאיינו מניח ההיתר זהה חזקה אף על הרשעים شبישראל כמו"כ בהלכה שאח"כ ובהלכה זו שמדובר מפסולי עדות ואפילו על הנבלות שוחטין גם בלי בדיקת סcin ע"י כשרים, שם כתוב האי טעמא דלא שביק היתר און בו צורך גם אינו מספיק דהרי לפי הבנת הש"ז וגם הרא"ש ז"ל שהזכרתי הטעם בחשוד להתריר מושום דבשל אחרים נאמנו דאין אדם חוטא ולא לו וא"כ تو לא בעין הטעם דלא שביק היתרה ומייקר הטעם ד"א חוטא ולא לו שתק הרמב"ם מכל וכל האם מה? אבל לפי פירושנו אין כאן לא חסר ולא יתר ולא חילוף רק הכל מודקד דבhalbca קמא מדבר מן המומרים שאפילו דבר קל נבלות צריכין בדיקת סcin ע"י הקשר ואע"פ שאינו חזוד כלל לנבלה ובודאי בודק הסcin ואם ימצאה פגומה יתקנה דטרחא כל דהו ודאי מטריח שלא יאכל ולא יאכל נבלות ואפילו מומר להנבלות עשויה כן כיון אפשר בטרחא מעות לשוחט כראוי' ובsecin הראו"י מ"מ חזקתו שאינו טורה לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת כדי למוצה פגימה הנרגשת שאינה אוגרת ומפני זהה אינו אלא חומרא דרבנן אין חושש עלייה וממילא גם אינו אינס חושש על זה אלא נבי מומר חזקתו אין טורה לבדוק אבל גבי חזוד ופסול לעדות כיון דאיון כאן חזקה דשמא שב מאולתו והוא ספק דרבנן ולהקל. ולכן לא היה צריך להזכיר בהלכה שאח"כ טעם למה לא נצrik בדיקת סcin גבי חזוד דמהה שכתב לעיל במומר מפני חזקתו וכוי' מבואר הטעם מעצמו דבחשוד דליך חזקה לא עבי בדיקת סcin אבל טעם על מה ששומכין על גוף השחיטה שלא קקלק ויזהר לשוחט כהוגן ודאי עבי הון במומר והן בחשוד דלגי פסולי שחיטה דאוריתית גם הספק אסור כודאי ופה עשה שהמתין בתנית טעם זה עד הלכה שני' כדי להشمיענו דבחשוד נמי בעין טעם זה דלא שביק היתרה כמו במומר ולפוקי מדעת הרא"ש דבחשוד לא בעין טעם זה דשותט הוה כمعد בשל אחרים ונאמן מטעם אין אדם חוטא ול"ל - וזה אמת לאמתו בשיטת הרמב"ם ז"ל.

נמצא פסקן של הדברים להלכה דלפי שיטת רשי" ז"ל דוקא מומר לאותו דבר עבי, בדיקת סcin אבל מומר לשאר מייל' אם הוא קיל נבלות לא אבל במומר לחמור שחשוד לנבלות וכן בנפלל

ולכואורה היתי אומר דיש הכרע ליה מכח הקושי' דלעיל בריש דברנו דאייך אלל יהושפט מב"י טבח דחאכב אלא בדיקת סcin דעכ"פ מומר לע"ז חשוד לנבלות ועכ"פ דחויס לא בעי בדיקת סcin אלא דעכ"ז זה ליתא דשותט בשבר הלא גס לדעת הש"ז בעי בדיקת סcin והני ודאי שוחטים בשבר הלא כי מושתאי אחאב ה'י ומוכרחים לעשות מלאתכו אבל רשי" ז"ל באמות נשמר מוקשי' זו במאה שכ' ז"ל, "אחאב וסיעתו חזין בהו דעתבו ע"ז היו ובנבלת לא אשכחן דפרקנו ואייכא למימר דצרא דע"ז תקיף עלייהו" עכ"ל הרי דרש"י ז"ל רצה לתרץ בזה למה לא אצרך בדיקת סcin עכ"פ ותרץ דשאני בזמן אהוה אז יצרא דע"ז שתקיף עלייהו ולא העשה חשודים כלל על שאר עבירות ומ"מ הוכיח דאיינו כמושר לכח'ת אינו בר זביחה דלבבי האידי ודאי אין נפ"מ דאפילו אם מצד יצרו עע"ז מ"מ הרי ככופר בכח'ת למ"ד דכן הוא.

ועתה נבו לפرش הסוגי עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל דהנה כבר כתבנו למלعلا דהרבmb"ם מפרש האי מיטרא לא טרח דלא כרשי" אלא שאינו מטריח לבדוק וממאן בפירוש רשי" דמפרש אינו מיטרא לתקון הפגימה שמצוין מושם דטרחא כל דהו צו' ודאי מטריח כד להנצל מאיסור אכילת נבלה דהרי חזין דטרחיה להחליפ החמס שעעה"פ כאשר הקשה כן באמות הריטב"א על פרש"י ונתקח חלק בין טרחה לטרחה עי"ש וא"כ פשיטה דין לפреш מה שכ' הרמב"ם חזקתו אין טורה לבדוק בפושטו שאינו בודק הסcin כל מפני הטורוח, אלא הכוונה שבודק בהעbara בעלמא בלי הבנת הלב באופן שמרגיש פגימה האוגרת אבל לא פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת כי להרגיש פגימה דקה צו' צrisk התבוננות הרבה ויישוב הדעת וכמו שכ' הרבנו יונה מובה ברא"ש לנקון ע"ז דרבבה יראת שמים ויישוב הדעת צrisk בדיקת הסcin ומה"ט אין לנו חלק במומרין בין לאו דו"ר ובין לד"א ואפילו لكل נבלות שאינו חזוד כלל נבלות כי האי פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת אין בה אלא פסול דרבנן שהחמירו בה אמרואי בתראי כאשר ביארנו זאת בארכוכה לנקון דף י"ז ובפתחה בעיקר מיחוד שכן הוא דעת הרא"ה והרמב"ם ז"ל י"ע כל שהוא מומר לעבירה תה' מה שהתאי' עכ"פ הוא קל בדעתו ואני מטריח לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת לא מפני גודל הטורח שיש במעשה זה את אלא מפני קלות דעתו שאינו חזוש על איסור קל דרבנן ושפיר מוכרח הרמב"ם לומר דכל שהוא מומר לאיזה עבירה תהיה' בעי בדיקת סcin. אולם בחשוד עי' שעבר פ"א ואפילו לאו דו"ר לא בעי בדיקת הסcin כי שמא עשה תשובה דניהו דפסול לעדות הוה מושם דעדות עי' עד כשר בודאי והאי ספק הוה אבל גבי חיש פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת שאין בה אלא פסול דרבנן הספק מותר וכן הוא לעניין בר זביחה דמחל שבותות עע"ז בעי הרמב"ם דוקא מומר ומוחיק בכך אבל בפ"א לא מושם דהאי פסול דין אינו בר זביחה אינו אלא פסול דרבנן כמש"כ הר"ן ז"ל בחדושיו וממש"כ לדעת הרמב"ם דאפילו על שחיטת נבר נבלה כתוב שיראה דין אינו אלא דרבנן ולכן בפעם אחת דאפשר דעשה תשובה הוה ספק דרבנן ומוחיק תמצאה מדויק לשון הרמב"ם שכ' במומר, "חזקתו" אינו מטריח לבדוק הרי דזוקא בדאכיא חזקה שאינו שב משא"כ בחשוד אפילו על נבלה אין חזקתו שאינו מטריח רק ספק וספק שר'.

ומה מאד מישב בזה מה שכ' הרמב"ם בפיה"מ לנקון על המשנה דשותט בשבת דאם במאיד הרי שחייב פסולה שרבבים תמהו עליו דהלא בפ"א לא עשה מומר ולפי האמור אין כאן דומור חזקתו עומדת כל כי בין מומר לחשוד אין שום חילוק אלא דומור חזקתו עומדת במרדו וחשוד أولי עשה תשובה דהרי בת"ח אמרין ודאי עשה תשובה ובכל אדם עכ"פ ספק הוה ולכן מי שחייב שבת פ"א ואח"כ שחת בימי החול לא פסלין שחייבתו כנ"ל אבל שחת בשבת עצמו

דינו כמור לheckeis ובימי ר"א ור"א חדש ולכך בימי הבריתא עדין לא דנו לכותי כמור לheckeis ודוק".

גמר' שם חוץ ממור לנסخ את הין וחלל שבתו בפרהסיא. מאיד אני משתומם מהו לחילול שבת בפרהסיא מה דלא צריך בע"ז שם גם בצעה הוה כמור לה'ת'. ומה שעלה בדי עבזה הוא, דלulos שבת וע"ז שוון וכפרש"י ז"ל דמחל שבת כופר במעשה בראשית אלא דבע"ז גופא דוקא כשועבד מלחמת שמקבל אלהותה דין כופר אבל אם מכח סיבת אחרת ואיפלו שלא מלחמות אונס בשליל איזה תועלת אין עלי דין ע"ז וכמפורש בסנהדרין ס"א ע"ב אמר העובד עכו"ם מהבה או מיראה אבוי אמר חייב ורבה אמר פטור עד שיקבל אלהותה עי"ש בסוגי וברבמ"ס ופסקין כנגד דפטור וא"כ שבת ודאי לא חמירה מע"זadam מחל את השבת לא כדי שכופר במעשה בראשית אלא להנתו למה יהי נידון כcopor. וכן בעין פרהסיא דהינו שעושה כן ביד רמה במקום שהי' יכול לעשות כן בצעה דזה מורה על כפירה במעשה בראשית אבל בע"ז לא בעין הוכחה שעובד מושם קובלות אלהות דמסתמא כן הוא דאל"כ למה עבדה משא"כ בעושה מלאכתו בשבת מסתמא שלא לשם כפירה עשויה, אם לא שעושה כן בפרהסיא ביד רמה.

והא דמחל שבת דין בע"ז כתוב רשי"ז ז"ל דהאי תנא חמירה לי' שבת בע"ז והוא לשנא דגמי' עירובין ס"ט ע"ב ר"א אמר הא תנא הוא חמירה עלי' שבת בע"ז עי"ש ומשמע דלאו ד"ה הוא אלא האי תנא ס"ל כן. ולפע"ד עניין זה תלוי בפלוגת הרמב"ן והרמב"ס ז"ל דהרמב"ן ז"ל ריש בראשית כתוב על הא דקהשה רשי"ז דלא הי' צריך להתחיל התורה אלא מהחדש הזה לכם ז"ל, "יש לשאול בה כי צריך גדול הוא להתחיל התורה בראשית בראשית כי הוא שורש האמונה ושאינו מאמין בה וחושב שהעולם קדמוני הוא כופר בעיקר ואין לו תורה כלל" עכ"ל. אלום הרמב"ס במורה נבוכים דעת אחרית עמו שבפ' כ"ב שם כתוב דלולי שיש לנו הוכחות וראיות פוליסופיות על חידוש העולם מכח המקראות לא הינו מוכרים לאמונה זו עי"ש ועכ"פ לפי דעתו אפשר להיות מצוח ושליט בעולמו גם לדעת אפלטון שהעולם קדמוני. והרי לך בזה תלוי אי כופר במעשה בראשית הוה כcopr בכה"ת וכגע"ז.

ובאמות פלא בעין אם כדעת הרמב"ן ז"ל דמי' שמאמין בקדמות העולם כופר בכה"ת אז גם הבן נה מצווה להאמין בחידוש העולם וא"כ למה לא נצטווה גם הוא על שמירת שבת, ומה תאמר דגוי שלא נצטווה על השבת יוכל להאמין זאת בלי אותן של שביתת שבת אבל מי שנצטווה על שמירת שבת כל שמלחלו מורה שכופר במעשה בראשית זאת מכיון הינה וכי נאמר דcorner נמי ביצ"מ אשר שבת גם על יצ"מ הוא יותר והדבר צ"ע ודוק".

אבל חוץ אני נברך מאד בדיין זה דמחל שבת ינסח את הין במנעו הוא דבר אך שא"א לשמעו דנה ח"ל אסרו ינימ של גוים מושם בנותיהם ומגען בין שלנו מושם תקרובות עכו"ם ואטו שכשוך שדרך לנסخ בכך - ומעתה אם נדונו את המחל שבת כcopr בכל התורה ומשום דcorner מעשה בראשית ונארס"י ינו מושם בנותיהם מוטב כי אישור חיתון שייך גם במחל שבת כמו בע"ז - אבל לומר מגען בין שלנו הוה כמגע עכו"ם מהיכי תיתי הלא האי דcorner במעשה בראשית ואומר שהעולם קדמוני הוא יותר רחוק מנסוך ותקורת עכו"ם מכל מאמין ואיך נדמה בה מחל שבת לע"ז.

ובאמות דין זה דמגען אסור את הין לא נזכר לא ברמב"ס ולא בש"ע וрок בתשוו' הרשב"א יש ذכר למו, ובعين הוא מכיון הינה ודוק".

תנוס' ד"ה חכם תימה דהא איצטרך לכדרשין בריש לולב הגzel

לעדות מלחמות שאכל נבלות אין שום טעם להקל שלא יצטרך בדיקת סכין כי התחרומות הרא"ש והש"ץ ז"ל אינו כדי להקל ומה שהקלו הראשונים באזה בלאה' קשה מאי הלא לא נמצאו שום חולק על דברי רבינו יונה שהבאתי לעיל בדיקת סכין צריך הרבה יראת שמים ויישוב הדעת והרא"ש בעצמו הביא דבריו לסתם - כי דברי הכל לכתלה בעין סכין חד וחלק בלי פגימה הנרגשת כאשר באבר במקומו - וא"כ איך נאמר דמי שאכל נבלה אפילו פ"א ומכח"כ מי שהוא עבירה אחרת יש לו אותו היראה ויישוב הדעת הצריך לבדוק סכין כדי למצוא פגימה דקה והוא תמייה קיימת על כל הני הראשונים שחלקו על הרמב"ס במומר לשאר עברות אבל בחשוד אפילו לאותו דבר יש להקל ולסמוד כשר דעת הרמב"ס ז"ל ומטעמי' דשמא עשה תשובה והוא ישראל כשר מפני שהבדייה ביישוב הדעת היא רק מדרבנן וכדי למצוא פגימה דקה כנ"ל.

ואחר בירור השיטות בעין זה נסתלקו כל הקשות שהעמדו בראש דרבינו כМОבן זולט הקושי' דמה נעשה אנו דלית לו להא דר"ע ומומר לע"ז לאו בר זביחה הוה, בהאי מעשה רב דיהושפט אשר הש"ס לא נחית לתרצה אבל גם זאת לק"מ לפ' מה שהבאתי בתוך הדברים לעיל דברי הר"ץ וכדמוכח נמי בפסק הרמב"ס דהא דע"ז ומחל שבת לאו בר זביחה אינו אלא מדרבנן דע"כ רק מה"ט דוקא במומר פסק הרמב"ס דשחיתתו פסולה אבל בפ"א לא וכאשר ביארנו למעלה וא"כ בזמן יהושפט אכן לימי דעדין לא פסלו שחיתת מומר לע"ז ורב ענן שהביא ראי' מיהושפט הי' סובר דכל שמן פורש להיתר גם בדברי הנבאים אין כח ביד חכמים לאסרו וכדעת הטו"ז הידועה ודוק היטב.

דף ה' ע"א רשי"ז ד"ה עפ' הדיבור שאני שהקב"ה התירו לו לפי שעיה דכתיב וכו' וכן פ' התוס' ולכארה לפי הס"ד דעדין לא ידע הש"ס מהא דשחיתת מומר לע"ז נבלה, ה' די לומר דהקב"ה ידע דכשר ה' וכמ"כ התוס' על איסורبشر שנטעלם מן העין אלא דיל' דרש"י רצה ליתן טעם גם לפי המסказנא אלא דלא הוועיל באזה דהרי עדיין נשאר הקושי' מהו נעשה במעשה רב דיהושפט כנ"ל, ע"כ לומר דעדין לא אסרו שחיתת מומר לע"ז שהוא רק איסור דרבנן כנ"ל אלא דמ"מ סבר רשי"ז דבדבר שהקב"ה בעצמו התיר לאיל' שחיתת טבח דאתaab לא מסתבר כלל שיגזרו ח"ל לאסרו, וכן צ"ל על מה שהקשו בתוס' מבשר שנטעלם מן העין דזאת ודאי גזירה דרבנן עיין لكمן דף צ"ה בסוגי' שם ובמה שכטבנו - ואין לומר דבשר שנמצא בפי עוף הפורה ודאי גרע ואסור מה'ת' דזה ליתא דהרי כל המדינה טבח ישראל הוה ואין חיש דאוריתיה וכן כתוב הרаш יוסף ועכ' קושי' הרנוס' נמי סובבת דאן אסר רב בשער שנטעלם מן העין במקומות שהקב"ה בעצמו האכיל לאיל' מה שהביאו אורבים וצ"ע ודוק".

הרא' ש' סוף אות ז' כתוב ועבריין לה heckeis פר"י שאינו חושש לאבוה הוה בע"ז ואיינו בר זביחה וכו' ואע"ג דתני' בהז בריתא שחיתתו מותרת וכו' והא מסקין קמו בדבורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים עכ"ל וכותב המיעוט דהאי ואע"ג דתני' וכו' הוא מלטה באפי' נפשה דמה עין זה להא דלעיל ולפנע"ד להמשיכו שפיר להא דלעיל דמסכים הרא"ש לר"י דמי שאינו חושש ליבותו דינו כሞר לה heckeis שאינו בר זביחה ובמומר לה heckeis ודאי אין חילוק בין לאותו דבר ובין לד"א כМОבן וא"כ הכותים שאינם חוששין על לאו דלפ"ע ה'י נמי דינים כמוסרים לה heckeis ע"ז כתוב הרא"ש דבאמת בדורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים וא"ת סכ"ס איך התיר בבריתא שחיתת כותי כיוון דידיין כሞר לה heckeis איינו בר זביחה י"ל הלא בלאה' כתבנו למעלה דהא דሞר לע"ז איינו בר זביחה דרבנן הוה וא"כ הא דמי שאינו חושש בדף ה'י

עצמם ולהיות שפל בעיני עצמו וכמו שאמרו ז"ל אם כל העולם יכול יאמרו عليك צדיק אתה תהי בעיניך כרע שעדי לכוף את יצרך, אולם לרשע ובעל עבירה היכה"ר מהפך את דרכו כדי שלא יעלה על דעתו לשוב בתשובה אומר לו כבר נפלת ברשות החטאיהם ואין לך ישועתך באלווקים סלה ומה לך לעשות רק אכול ושתה ויטיב לך בכל מראה עניין כי אבד תוחלתך מ"ד לכיה"פ תורה נפשך בעולםך בכל אשר תאוה לעניין וא"כ באדם זהה העונה הוא גוריאותך כי מעכברו מושב מדרכו הרע - ומה מאי מתישב זהה לשון הש"ס דקאמר מן הבהמה וכו' כדי שיחזרו בתשובה ותוס' הרגשו בזירות זה שנוטן טעם לתורה וכתבו דלאו טumo דקרה קדרש וכוי אבל לפיה דברינו נכוון מאי שרצונו לתרץ הא גופא דידילמא בהמה דקרה על המתאר את עצמו בהמה דהוא מעליותא קאי וכונ"ל וע"ז מתרץ הש"ס דכאן מביאי קרבן שתכלית הקרבן לעורר את החוטא לתשובה אין מקום לענוויות יתרה להיות חשוב בעניין עצמו כבבאה כי זה עצת יצח"ר וכן קאמר דכדי שיחזרו בתשובה איך גוריאותך אם הוא בעניין עצמו כבבאה, וזה כוונת המתאר התם אדם ובבאה ר"ל שמדובר מן צדיקים מנוקים מן החטא וערומין בדעתו אז הוא מעליותא אבל הכא בהמה לחודיה ר"ל דכאן המודובר מן החוטא המביא קרבן כדי שיתעורר תשובה ובהזה אם ייחס בעניין עצמו כבבאה גוריאותה הכא מעניini דקרה והכא מעניini דקרה ודוו"ק.

תנוס' ד"ה ר"ג פרשי"ר ר"ג בנו של ר"י הנשיא וכו' ועוד תימא דגוז ר"מ על סתם יננס ולא גוזר על שחיטה דאוריתא וכו' עיין בראש"א ובראש יוסף והנה מדברי התוס' נראת דסבירו דשחיטת מומר לע"ז היה הוה פסול מדורייתא דאל"כ איזה לתא דאוריתא אילא בשחיטתות כותי הלא שוחט בעומד על גביו באופן דעל גוף השחיטה אין להסתפק אבל באמת כתבתני לעיל בשם הר"ן והרמב"ם ז"ל דשחיטת ע"ז רק מדרבנן אסרו וכו' אל"כ ל"ק מה לא גוזר על השחיטה כשגורר על יננס דינם חמור מון השחיטה דב"ים אפשר דנטנסך ממש ואז אסור מה"ת אבל בשחיטה שוחט הכותי בעומד על גביו לייכא למירמר שמא שחתל לע"ז דמחשبة הבל דברו לא מהני כמו בפיגול עין תוס' לפקון ל"ט ע"א ד"ה אלא ותו"ט ב"מ פ"ג משנה י"ב, ע"כ לומר לנו דהרי גם לאחר שגורר ר"ג על שחיתתנו רק באכילה גוזר אבל לא לעשותה תקרובות עכו"ם ובסתם יננס הלא אסרו גם בהנאה ואס תקשה לך למה לא גוזר על שחיתתם שבינו לבין עצמו לאסרו בהנאה מחשש תקרובות כמו בין זה י"ל כיון דבאכילה בלאה" האסורה לא גוזר על הנאה לחוד - ועיין בראש יוסף שכותב בשם הרשב"א דר"מ לא גוזר על שחיטתה ממשום דס"ל קר"ע דמזור לע"ז מותר לאכול משחיטתו ולא הבنتי דמ"מ כמו שגורר כל יננס למה לא גוזר על שחיתתם ממשות לתא ותקרובות כמו ביניים כיון דעתך לי' דשות בינו לבין עצמו יצא ודוו"ק.

תנוס' ד"ה צדיקים עצמן לא כ"ש הקשו מכמה עובדות שמצוינו שנכשלו צדיקים בדבר עבירה וא"ר"י דזוקא במידידי דאכילה שהוא גנאי לצדיק שאוכל דבר איסור משמרו הקב"ה אבל בשאר מיל' לא עכית"ד התוס'". אולם מדברי רשי"ל מוכח דלא ס"ל חילוק זה דהרי כתוב "שם דבר עוז" לא יארע לצדיק אבל לעומת זאת מישיב רשי"ל קושי התוס' באופן אחר דז"ל רשי"ז"ל "האיך גרים שום שטן לפני צדיקים ע"י שוג שום דבר עוז" והאי שום שטן אין אלו יודעים מה הוא אבל רשי"ז"ל لكمן בדף הסמוך מפרש את עצמו בד"ה אפשר וע"ל אי איתא גוזרו חכמים על חערבות דמאי, מסתיע מלטה דיגרים עוז וכוי עכ"ל הר' דהאי דהנה לצדיק ונקי בא עליו היכה"ר בעבירה גוררת בעבירה כי העבירה שעבר אדם נעשה לשטן לו להכשילו בעבירה אחרת וא"ת

אי לפני יאוש אדם כי יקריב מכם אמר רחמנא ז"ל לאו משוע דתפקידוلن מהאי קרא דהא מביתו נפ"ל כדאמרין בב"ק קרבנו ולא הגזול אימתاي לפני יאוש למה לי קרא כלומר וכי יכול להקדיש ביתו אמר רחמנא וכו' עכ"ל ומילא יראה כמה מון הדוחק אנו צריכין לשוב לפיה תירוצים ולא עוד אלא דמתוך דבריהם הוסיף חומר על חומרadam מביתו נפקא לנ דלפני יאוש אינו קדוש וכמו שאמרו בב"ק לפני יאוש פשוטא ל"ל קרא א"כ למה נайд מזא בלול הגזול והביא על לפני יאוש רחמנא דחכא דמכס אמר רחמנא, אבל לויל דבריהם היכן נלפע"ד לישב כל הנני סוגיות באופן אחר והוא, כי מביתו לא מצין למילך אלא דקדושת פה אינו חיל על דבר שאינו שלו כי הקרא דאיש כי יקדיש אק ביתו מקדושת בה"ב משמעתי דלית בי רק אמייה בעלמא אבל בקדושת מזבח דאית ב"י מעשה ההקרבה ע"י מעשה ודאי אסרו עע"פ שאינו שלו ומנא אמינה לה ממה שכ' התוס' لكمן זף מ"ע"א ד"ה רבוצה דהא אמרין א"א דש"ש ילפין ממה דאין אדם מקדיש דבר ש"ש שהוא נלמד מביתו, וא"כ אומר אני ומינה כמו באיסור דאמרין אבל עשה בה מעשה אסורה זואת מדורייתא דילפין מכל מقدس בע"ז דף נ"ד כו' נמי במקדיש ותיתני לי שכונתני בדבר זה לדעת קדשו של התבב"ש סוף סי' ה', - אמור מעתה דבפ' LOLוב הגזול דמייריך מקרבן שמקריב הגזול לא מצי מביא קרא דביתו להוציא את הגזול דחרי עשה בה מעשה ובודאי חל האיסור הקדש על הקרבן אבל מ"מ קאמר דפסול הקרבן ואני עלה לרצון מושום כתיב און כי יקריב מכם דהאי קרא נמי ממי שמקריב ממש מדבר ואמר דמי שמקריב יקריב את שהוא שלו אבל לפני יאוש דאיינו שלו ניהו פסול קאמר אי לפני יאוש ל"ל קרא וכוונתו לא כמש"כ התוס' דביתי אמר רחמנא אלא אקרא דאמ"ס כי יקריב מכם קסמאן דמכאן נדע דכל שאיןו שלו אפילו הוא מקריבו ואסרו אבל איינו ראוי להקרבה, וכל זאת קודם שזיכינו לידע דגס אחר יאוש דקנה ביאוש נמי פסול וא"כ אלפנוי יאוש דפסול מצד שאיןו שלו גם לא עיי קרא דק"ו הוא מלakhir יאוש גם הטעם דאיינו "מכס" לא עיי דהרי לאחר יאוש מכם קריין בי דהרי אילא יאוש ושינוי רשות ומעשה ומ"מ פסול וא"כ א"יתר האי, "מכס" לדריש על המקריב שהוא יהי, "מכס" ולא מומר וזה הפ"י האמתי לפע"ז ובסוגי"ד דחתאת גזולה הארכתי ודוו"ק.

ע"ב גמור וכל היכי דכתוב בהמה גוריאותה הוא והא כתיב און ובבאה תושיע ד' וכו' ומשי הטעם און ובבאה הכא בהמה לחודיה - ונלפע"ד בביואר דברי חז"ל, דודאי "בבאה" מושאל על און מורה על פחיתות ושפנות המדרגה אלא דנקוטה רבתא אילא בין המתאר את עצמו למтар את אחר כי המתאר את עצמו "בבאה" הוא מדרכי העונה וכמו שפי"ר רשי"ז לולמר דכאי רוח וא"כ פריך שפיר מנ"ל לפרש האי מן הבאה דתורתה מכנהו להבאה והוא ממושיע ישראל דילמא מן הבאה קאי למtar את עצמו כבבאה שהוא מדכאי הרוח וכמו שמספרין "אדם ובבאה" דקרא ונקל קרבן אלא מדכאי הרוח שמושיעין את עצם כבבאה דלא נקל קרבן אלא מדכאי הרוח שנאנן ואינו רוצה בקרים נ"ז קמשני ולא מבعلي גאות שהקב"ה שנאן ואינו רוצה בקרים נ"ז קמשני החם אדם ובבאה וכו' ור"ל דלענין הבאת קרבן המודבר בו גם מי שמחיק את עצמו כבבאה אינו מעליותא דהרי דרכיו של היכה"ר משווים הם ומתהפקים כחומר חותם לפי האדם והמקום והזמן דהנה לצדיק ונקי בא עליו היכה"ר בתחבולה לעורר בו הנאה מגביהו בעניין עצמו זלעומתו צריך לדחפו בשתי ידיים ולהכניע את

דאישתחת שפיר והדמאי מעושר ותירץ דמ"מ כיון דחכמים גוזר על שחיתות כותוי וכן על דמאי הוה אישור דרבנן ודאי עד דהוה מכשול אפלו אם קמי' שמי' גלי' דשחת שפיר ונתענש הטבל והלב אריה לעיל על ר"י דאכל משחיתות כותוי ג"כ מתרץ כ"ל אלabal באן בדמאי כתוב לאחר שזוכינו דלא גוזר על תערובות דמאי שוב ליכא מכשול אפלו בדמאי עצמה אם הוא מעושר והוא עפי' דברי הש"ך בכללי ס"ס שלו אות י"ז שכותב דכל אדר' שלא אסרו אלא מצד חומרא בעלמא לא גוזר על התערובות ובטל ברוב וא"כ כיון דדמאי בטבר הרוי דאין אישורו אלא חומרא בעלמא ולא מקרה מכשול אם אירע שאכל וקמי' שמי' גלי' דמעושר עי"ש ודבר גודל דבר הנביא ושיל שתי ראיות ברורות לדבריו, א') מהה שאמרו בגמ' שבת כ"ג ע"א דגם מצוה דרבנן בעי' ברכה ופריך מודמאי דלא בעי' ברכה ומשי' אבי' ודאי דדבריהם בעי' ברכה ספק דדבריהם לא רבא ברכה ורבא אמר רוב ע"ה מעשרין, ועתה אם נאמר דאפלו אי קמי' שמי' גלי' דמעושר מ"מ רבע עלה אישור דרבנן וכל האכלו מקרי מכשול למה קראו אבי' ספק דדבריהם ומה הועל רבא דאמרו רוב ע"ה מעשרין כיון דס"ס איכה אישור דרבנן ודאי על הדמאי שאין להיסרו אלא עי' הפרשה. - ראי' שנייה מהא דשינו במס' דמאי דין מעשרין מודמאי על דמאי אלא מינה ובבה כדי שלא ישרר מן הפטור על החיוב ומן החיוב על הפטור, ואי נימא דמה"ת הכל מותר ומדרבנן הכל אסור ודאי אין כאן ספק רק ודאי ר"ל ודאי היתר מה"ת ודאי אישור דרבנן - אבל העניין לכך הוא דהא דסמכין ארוב או אחזה מה"ת ולא חיישין אמיינוט או על השתוות החזקה משא"כ בסכנתא שם חיישין גם למיינוט ואפלו למיינוט ואם מה"ת כתוב השם שמעתתא דשאני אישורא מסכנתא דבאיסורה כיון דתורתה לטעמך ארוב וחזקה אפלו אם לפעמים יבא אישור לידי' מן המיעוט מ"מ אין עליו אשמה של כלום דהרי ברשות התורה עשה מה שעשה ואס אכל מחלב בהמה ואח'כ' נמצאה טרפה לא בעי' תשובה כלל כמו בשוחט את הפסח בשבת ונמצא טרפה בסטר שפטור מרבנן משא"כ בסכנתא שאם יידמן המיעוט לידי' יסתכן ימות ולא יועל לו הרוב והחזקקה להצלו ובפתיחה הארכתי בדברי הש"ש אלו עי"ש.

ולפ"ז אם באים חז"ל לאסור שלא נסוך על הריב באיזה עניין אם עבר ועשה או אכל ונמצא שאכל ועשה אישור אז גם מה"ת עשה האיסור וחיב' קרבן נמצאת באיסורי כרת ולא יכול מהאיסור עי' הרוב והחזקקה דתו אין זה אнос ברשות התורה, סברא זו כתבה הרשב"א ז"ל בשבות על הא דאמרו שם בעונה סמוך לסתה אם פירסה נדה בשעת תשמש חיב' חטא ואונ"ג דמה"ת הוה אнос ולא שוגג אבל כיון דרבנן הזהרוו לפירוש ממנה עונה הסמכה לוסטה שוב אין לו התנצלות זו של אнос עי"ש נמצאה לפ"ז באיסורי דרבנן אבל שאסרו מלחמת שחשו על המיעוט אין להם דין אישור ודאי דרבנן דהרי אין לנו צורך בהז' כי גם מה"ת מזוהר לחוש על המיעוט וממיילא יש באיסורה אלו צד קל הצד חמוץ Adams נמצוא ונתגלה דעבד איסורה ונכשל במיעוט בעי' כפרה מה"ת ואפלו קרבן חטא מביא והוא הצד החמור ואם באמת קמי' שמי' גלי' דמן הרוב הוא אז לא עבד מיד' והרי לא גרע ממה שאמרו Adams רצה לאכול בשער חירות ועלתה בידו בשער טלה וכאה שנדירה בנזיר ובעה הפר לה שלא בפניה דאמרה תורה ד' יסלה לה - וכן יפה אמרו חז"ל דהפרש דמאי לא בעי' ברכה מפני שאין כאן מצוה ודאית וכן אין מפרישין מודמאי על דמאי אחר מושום לאפשר שvae פטור וזה חיב' מה"ת וממיילא מי שאכל דמאי ולא אדעתה לאו מכשול הוא אם קמי' שמי' גלי' דהוה מעושר וכמש' כ' הלב ארוי ז"ל ברוח קדשו וזה אמת לאמתו.

ביבה הראשונה האיך אתה לידי'>Dצדק אם הקב"ה משמרו ע"ז תשוב שלא משמרין אותו אלא משגנה ולא מזוון שעריך לשומר את עצמו, אמרו מעתה במקום שמדובר שאנו מוסופקים על מעשה שעשה הצדק אם הוא מעשה אישור ולא אדעתה או שבעינו הוא היתר וכמו בכל הני עובדות שਮביא כאן דר"י אכל משחיתות כותוי ואנו מוסופקים אי נכשל באיסור או לא ח' לגזרה שגזר ר"ג וכן דר' אסי אכל ביצה המצומקת בין אצל ע"ה ואנו מוסופקים אי נכשל בדמאי ולא אדעתה או שלא גוזר על תערובות ולצד זה שנכשל באיסור צריכין לומר על כרחנו שהאי צדיק עבר תקופה על אליה עבירה בזדון הגם שרוחוק הדבר מ"מ איינו מן הנמנע דהרי נאמר אין אדם צדיק בארץ שלא יחטא שהרי משה ואחרון חטאו ונענו והאי חטא העשה לשטן לו להכשילו בשוגג, ודאי יותר מסתבר לפשטוט האי ספק ולומר דלא ח' לגזרה ר"ג ולא גוזר על תערובות דמאי ממה שנאמר שעבר תקופה על עבירה בזדון אשר גרים לו השוגג, אבל במקומות שאין לננות ימין ושמאל ובודאי אישור נכשל ע"כ נאמר בעבר תקופה על עבירה מזיד, וכן תראה במעשה דר' ישמעאל שקרה והטה שהביאו התוט' דהרי בה שאמר ר"י אני אקרא ולא אהה עבר עבירה בזדון שלא ח' לאזהרת חכמים שגוזר שלא יקרא לאור הנר ועי' אמר כמה גדולים דברי חכמים שאמרו לא יקרא לאור הנר כי הודה ולא בוש דמחמת האי גזרה דרבנן שעבר עליה בא לידי הטיה וכן צריך לומר בכל הני עבדות שהביאו התוט' שמשמעותה עבר תקופה על האיה מזיד שנעשה לשטן לו. ומה מאי מודוקדק לישנא דגמי' דקאמור "היכי מסתיעי מלטא" דמשמע דלעולם אפשר דמסתיעי כך אלא דמהיכי תיתי נאמר דנסתיע במקומות דיש לומר דלא עבד אישורא. ועיין בפתחה שכתבתני דרש"י ותוס' לשיטתייהו אזלו בפלוגתא זו ותורה צמאן ודוק'.

ד"ג ו' ע"א גמר' איננו גוזר ולא קובל מניינו אתה ר"א ור"א גוזר וקבלו מניינו ופרש"י ז"ל דבדורו של ר"מ ור"ג לא רצוי לקבל לפי שהי' רגילים בהם בדורו של ר"א ור"א ה' אפשר להם לפירוש עכ' לולפע"ד קשה לומר דר"ג גופה דאכל משחיתות כותוי ור' אבהו דשלח לאתווי חמורה מבוי' כתאי לא חשו לאזירת ר"מ ור"ג מפני שהחמון עם לא רצה לקבל הנזרה מפני שקשה לפרש מהם. אבל לפיע"ד נראה לויל' דברי רש"י ז"ל לומר דלא קובל הנזרה מר"מ ור"ג מפני שהם גוזר מטעם דחייב למיינוט וכמו שסביראר כאן בגמ' דר"מ לטעמי' דחייב למיינוט וגזר רובה אטו מיינוטא, אבל ר"א ור"א ודאי קרבען ס"ל דלא חייב למיינוט ואפ"ה גזרו עליהם וכך שגוזר על הדמאי ע"פ שרוב ע"ה מעשרין לפיכך קובל מהם. ועיין Tos' יבמות קי"ט ע"א דה מחווורתא ודוק'.

שם גמר' ר"ז ור"א איקלעו לפונדקאי דיאי אייתי לקמיינו ביצים המכומקות בין ר"ז לא אכל ור"א אכל אל' ר"ז לר"א ולא חייש מор לתערובות דמאי אל' לאו אדעתה. כפי הנראה אכל ר"א כל צרכו ואח'כ' שאלו ר"ז שהרי אח'כ' קומתמה איך מסתיעי מלטא וכוי' וקשה טובא איך המתין ר"ז עד שר"א מלא כרסו מהני ביצים ולא עכבו מיד בתחילת אכילה להצלו לביש' את בעל הפונדק פלא והפלא. אבל הנלפע"ד دقדי שלא לביש' את אכילה שתק ולא ח' שהביאו להם ומסתמא עמד עליהם כל שעט אכילה שתק ולא ח' מה שחבריו ואוכל אישור דמאי דרבנן וכדאמרין בברכות דלגביו איסור דרבנן גדול כבוד הבריות ובמה שהוא לא אכל לא נתבישי כי לא גילה לו הטעם מפני מה שמי' אוכל זה וכוכן מאי בס"ד ודוק'.

ע"ש גמר' אר"ז אפשר גוזר על תערובות דמאי ומסתיעי מלטא דר"א למיכל איסורה והקשה הרראש יוסף הכה וכוכן לעיל גבי' הא דר"י אכל משחיתות כותוי דלמא קמי' שמי' גליה דלא עבדו איסורה

לא בעל התובות והאי אשת חבר המשייעת כי אשתו מחייבת לטחון לצרכו כדתנן בכתובות והאי אשת חבר המשייעת לה אפילו נאמר סיוע שיש בה ממש לא עשתה טוביה לבעל התובות אלא להאהה פשיטה אדם שיכיר לטחון תבאות חבירו ישבור לו מס'יע שהאי מס'יע לפועל אין לו דין פועל לאכול מתבאות בעה"ב וז"ב ודוק.

רש"י ד"ה מפני שחוזדה מחלפת והוא הכא דלא לטובה הוא ואיש נכריו הוא ובמש' דמאי קתני לה ולא קתני המתקלקל וכי' עכ"ל לכארוי האי "ובמש' דמאי קתני לה" שפט יתר הוא ולא חדש רשי' ז"ל לכתוב דברים בטלים שאין בהם צורך לפירוש הגמר' אבל באמות דבריו אכן מזוקקים ואין בהם יותר דריש' לשיטת' דפרש הא דמתוך הש"ס הטעם נמי מורי ואומרה לה דלטובת ברבי רב קמכוונת דיליכם חמימה ונטקתה לי' למה לי' להש"ס להמציא טוביה חדשה כדי לאכול חמימה כיו' דבר אמר לעיל דמחלפת המתקלקל בחמותה ואי משום דכאן לא קתני בהדייא כמו לעיל הלא הא כדכי ליכל חמימה נמי לא קתני ומה ז' או ז' لكن הזכרך רשי' ז"ל לומר דמש' דמאי קתני לה בהדי משנה דלעיל ואם דגס בפונדקית מטעס מחלפת המתקלקל חיישין ומה לא כרך ותני הנוטן לחמותה ולפונדקית בחד בבא ע"כ לומר דפונדקית שהיא אורה אצלם לא שייך לומר שתעשה לאיש נכריו טוביה גדולה כזו להחליף המתקלקל אבל טוביה כל דין להחליף קרייא בחמימה תעשה וכן חלוקם התנא לשתי משניות ודוק.

דף ז' ע"ג גמר' מוקם הניחו לו אבותוי להתגדיר בו וכי ופרש"י כшибאוו בניינו אחרינו במה יגדל שם עיין במהרשי' ח"א ובמהר"ס על התוס' ד"ה אלא ולפע"ד נראה בכוונות רשי' ז"ל בפשטו דהניחו לבנייהם להתגדל בו כי צורך ותועלת גדול בדבר אם ימצא המנהיג מקום להתגדיר כדי להגדיל שלו כי רק אז דבריו נשמעים אצל המנו העם וכן לא חששו להניח המכשול בשוא"ת מצדם כדי שיבאוו אחרים ויתגדרו בו להגדיל שם ומ"מ לא קשה לרשי' קושי התוס' משבת דرك בדבר שיש בו איזה חידוש דין שייך לומר שיתגדלromo של המחדש אבל בדבר פשטוט לכל אין באש מושום נידולromo ולפניהם שמשת שבשת שמיiri מביעור הבמות שהוא דבר פשוט שיש לבערם לא מאי לומר שהניחו כדי להתגדיר בו הבאים אחרים אבל הכא בכיתה נחש הניחות שעשה משה עפ"י ציווי השם וממש"כ במה שהתריר רב בית שאן נגד המקובל עד עתה ודאי יש בו להתגדיר ולהתגדל ע"י חידוש זהה שלשה דברים שעשה דר נא שמנה הא דכיתת נחש הניחות בהדי שלשה דברים שעשה חזקי' ולא מיהו חכמים בידו הרי דהיה מקום לבעל דין להחליף עלי' ודוק.

עמ' גמר' מכאן לת"ח שאמר דבר הלכה שאין מיזיכון אותו וא"ל אין מיזיכון וא"ל אין מיזיכון וכי עיין בה' ק"ז ועל החת"ס ז"ל ולרי' בא"א לפרש כוונת הני שלשות -adam תעין בהני קושיות שמקשה הש"ס על האי היתר בית שאן הנק נחלה שלשה סוגים א' הקשה ומ' א' מ"ד דבית שאן לאו מא"י ובkowski' ז' רוצה להכחיש את עדות ר' יהושע מכל וכל דפשיטה דרך ענה בר"מ שאכל עלה של יירק בבית שאן בלי לעשר וע"ז קאמר מدلע דחה רבי את המעד בkowski' ז' למידן דאין מיזיכון את הת"ח שאמר שמוועה מוחדשת מלשון ולא יצח החוץ וכפריש"ז לומר לו לא שמעות וחזר ב' ב' פריך והא ר"מ עליה בעלמא אבל או דלמא אבל ולא אדעת' או דלמא הפריש ממ"א כל הני קושיות הם מסוג שני דהינו שאכלו עדותם ושמועתו מכוננת אבל אין בה ממש ללימוד ממנה האי חידוש זהה שאמרו לה אין מיזיכון אותו מלשון כי לא יזכה לעולם ד' דהינו לשון ריחוק וכפריש"ז שאין משקצין דבריו כלומר שאין ממש בדבריו למדוד מהם דבר ו- והkowski' האחורה שהקשה ודלמא נתנו עניינו בצד זה ואכל מצד

אללא דמכח דבר אמיתי הלא נצムח לי קושי' גדולה על שיטת ר"ת דבשומך ע"ב ד"ה והיתר דס"ל דר"מ עליה של דמאי אבל ולא טבל כפרש"ז וא"כ כמה קושי' הש"ס שם ודלמא אבל ולא אדעת' ותירץ הנمرا דהשת' בהמתן של צדיקים וכי' נפרק דהא בדמאי עפי' מה שבירנו ליכא מכשול לדציק אם באמת מעשור היה. - אבל יש לתרץ זאת דר"מ לשיטתה דחיש למיעוטה בכל מקום אפשר הרה אישור דמאי איסור גמור דרבנן עין Tos' יבמות קי"ט ע"א מחוורתה ולידי' אפשר דהפרשה בעי ברכה וגם בתערובות דמאי גזר וממילא דלפי שתו הוה מכשול אם אבל דמאי ולאו אדעת' וע"ג דין הלכה כר"מ בהא דחיש למיעוטה מ"מ לא הוו ספו לי' מן שם' דבר אישור שהוא איסור ודאי לשיטותו וכמו שאמר רב לKNOWN דק' קי"א ע"ב בגב' נ"ט בנ"ט דחס לי' לאזרע' דאבא דליספי לי' מיד' דלא ס"ל, ולכארוי' למה לא ליספי לי' כיון דיודע דכשר ורב טעה בדיון ולא שייך כאן שוי' אנפשי' חתיכה איסורא כמובן, אבל כבר הארוכתי בזה בהקדמה דלגביה תושבע' פ' אין לנו אמת מוחלט רק אמת הסכימי ולפנ' כל זמן שלא הסכימו להזכיר חד מ"ד איפלו קמי' שמי' אין כאן הלכה מבורת ויש מקום לשני הדעות ולמאנן דס"ל דאסור הוה שפיר לדידי' איסור גמור וממושל אם עבר על דעת עצמו והדברים עתיקים ודוק. וע"ז בפתחה אותן ג'.

עמ' גמר' ולחלופי לא חיישין והנתן וכי הלב ארוי' הנ"ל הרגיש בדקדוק עצום דמה שייך כאן להקשوت על דינא דהאי ברייתא שהביאה כאן רק להקשوت על הא דאמר דלא גزو על תערובות דמאי, וכותב דלפי האמור ניחא Adams לא גزو על תערובות ה"ה דספקו מوتر כמש' כ' הש"ז שם הנ"ל דכל שלא אסרו אלא מצד חומרה בעלמא גם ספיקא מותר ואני דומה לגבינות עכו"ם עיי"ש - ואני תמה על דבריו דאי' מה משנה הש"ס הטעם קדתני טעם וא' סכ"ס לא יצא מכלל ספק דמאי יאמר לו שיתקלקל הלחם עד שיצטרך להחליף - אבל באמת זה הכלל שכ' בש"ז דכל שלא גزو אתערובות גם על ספק לא גزو בדמאי ליתא דעין בכ"מ בהלי' מעשר פ"י ה"ב שכטב דבDMAI כיון שחשו רבנן אמייעוט ה"ה דלא מהני ספק ספק וא' יוציא על הרמב"ם שפסק דהראב"ד ע"כ ס"ל כהלב ארוי' שמשיג שם על הרמב"ם שפסק בנוטן לטוחן עכו"ם דאסור שמא החליף בתבאות ע"ה וכותב ז"ל "אי' ואם מושום הספק הזה הוה ס"ס אלא שמא החליפים בשלו מותר והא דחיישין בפונדקית בחמותה הוא מטעם האמור בגמ' דלטובה מתכוונות אלא דבר אני ולא אבן, וכי בשביל דלטובה מתכוונות יצא מכלל ספק וקרוב לוודאי שהחליפה - ולא עוד אלא דלבסוף פריך הגמ' מהא דטוחנת אשת חבר עס אשת ע"ה וכי' השטא מגזל גולה חלופי מבעיא ומה פריך אה"ג דחוזדה להחליף אבל מ"מ שרי' מושום ס"ס כמש' כ' הרaab"ד - גם לא הבנתי מה שתיקון הרaab"ד דחחשש הוא שיחליף בתבאות עצמו ומירוח עכו"ם חייב מדרבנן עכ"ל הרי דס"ל לרaab"ד דספק דמאי מירוח והא ספק דרבנן ג' להקל ומ"ש דמאי ומ"ש מירוח עכו"ם דשניות דרבנן וספקן להקל, וע"ג ליישב.

ובגונף דקדוקו של הלב ארוי' י"ל דספק שייך הכל לא לפי מה שתירץ רפרם דשאני שאור ותבלין דלטועמא וחשוב כבעין נצמיח קושי' ז' דלמה לא ניחוש לחלופי דלפי תירוץ ראשון דעשי לי משליכי כמאן דמערב בידים דמי לא קשה דניחוש לחלופי כיון שלא גزو על חערובות דמאי ז' וב' ודוק.

עמ' ב' גמר' השטא מגזל גולה וכו' הקשה המהרשי' ז' לאזיה גולה איכה כאן דהא פועל אוכל מדינה בדבר שלא נגמרה מלאכטו להלה כדאמרינו בפ' הפועל עיי"ש במה שנדחק לתרץ, ולפע"ד רק' מ דין לאשה זו המשייעת לחברתה בטחינה דין פועל כי

וא"כ הוא מAMILא ליכא שום הוכחה מהאי עובדא שהקב"ה רגלי HISIDIYI ישמרו כמובן. ומעתה אומר אני DRPEFI" ברוב ענותנותו שלא רצה נגליות הדבר DCEDI שלא יכול היה הדבר בחמורו והשיב להם את חמורו שלא יכול דמייל לענין תלה הדבר בחמורו ותשוב להם מחומרה אונפשה היהת וכן משמע נמי מגמ' דילן שמביא דברי RFPI" שאמור עניה זו הולכת לעשות רצון קונה ואתם מאכליין אותן טבל. הרי דתלה הדבר בחמורו שיש בו דעת ורצון ולא שעכבותו מלאכול ממשמי' מפני מעלת רבFI" וגם אמר שמאכליין אונן דמייל דמיינ פנוי יהיא ידעה שלא עשרו והוא דמיין. וכל זאת אמר רבFI" בענותנותו אבל אכן לא קבלנו דבריו בזה ולא נאמין בדעה יתרה שהבמרו אלא בשביבו עכבותו מלאכול דמיין נשל לו הבדיקה ועשיהם ק"ו אם מאכילת אישור של בהמותו נשתרם הצדיק מכשכ"כ שלא יכול בעצמו דבר אישור. ולכן פרכינ שפיר דהא מאכליין את הבמה דמיין וא"כ איין אכן שום מכשול בעוביל ודוק".

דף ח' ע"א גמר' אר"ז אמר שמואל ליבן סכין ושות בשהחיתתו כשרה והא איכה צדדין בה"ש מרוחה רוח. וככתבו התוס' DEMACAN שמע שאם ניקב השטן כנגד מה שחתט טרפה, כוונתם במה שככתבו " כנגד מה שחתט" דשלא כנגד מה שחתט פשיטה דטרפה דיש טרפות לחץ חיות ולא עוד אלא אפילו נבלה נמי הוה דהא אותו הנקב משלים לרוב הסימן והוה מקצת שחיטה בפיסול אבל בניקב כנגד מה שחתט דהאי נקב לא מצטרף לרוב לעשותה שחיטה פסולה דהרי כן מבואר لكمן דף ל' ע"א דשחת בשנים ושלש מקומות כשרה ודוקא בהיקף ואפילו זה למעלה וזה למיטה אבל בשווה זה למעלה זה למשטה לא מצטרף עיי"ש בתוס' ופוסקים וא"כ נבלה לא הוה דלא שייך לשחיטה כדי לפסלה מ"מ טרפה מיהה הוה מושום דיש טרפות לחץ חיות ולא תאמר דוקא באבר אחר קמ"ל ר"ז דאפילו באוטו אבל עכמו הדין כן דעא"ג דLAGBI צירוף שחיטה הא נקב שנCOND מה שחתט לא מצטרף לא להכשיר אם נעשה בסכין כשר ולא לפסול השחיטה אם נעשה בסכין פגום מ"מ טרפה מיהה הוה, אלא דלפ"ז הוה מצין נקה"יו שיהי טרפה ולא נבלה ולמה לא מוקמי בהכי لكمן ל"ב ע"א מתנן" ד אלו טרפות, אבל כד תדייק באמת מוקי בהכי ר"ל שם באמרו כאן שחתט במקומות חתק וכן שחתט שלא במקומות חתק דהינו הך דכל שלא משלים את השחיטה אינו אלא טרפה אלא דלפ"ז ר"י דFLAGIG ומתרץ מתנן" ד אלו טרפות שנשנית קודם חזרה ס"ל באמת דכל מעשה טרפות בסימנים נבלה הוה דמעשה טרפות בעצמו דין נחרה עליו והוא שיטת הרמב"ם ז"ל דכל נקה"יו נבלה מקריב וכן הוא ברמב"ם לפי גירסת הטור ס"י ט' שנكب היה כנגד מה שחתט פסול השחיטה אבל הב"י הביא גירסה שרך טרפה. ולפ"ז ברור שגירסה מוטעת היא דלשית הרמב"ם אין במציאות שם טרפות על הושט ועל הקנה שהם מקום הנחרה ואם תרצה להבין הדבר על בורי עיין בדרכו لكمן בתוכה הסוגי' שם ובפתחה וירוח צמאונך.

עמוד זאת יש להעיר על הא דפרק כאן והא איכה צדדין לפ' שיטות רשיי' لكمן שם בסוגי' דרא' לית לי' הא דיש טרפות לחץ חיות איך פריך כאן לר"ז שהוא בעל המאמר והא איכה צדדין ובזוחק י"ל כיון דבשם שמואל אמר המימרא ואנן פסקין דיש טרפות לחץ חיות שפיר פריך על שמואל דמסתמא ה' סובר כהלהטא יש טרפות לחץ חיות ודוק".

עמוד יש להעיר bahwa עניינה דלקמן דף ל' מבואר דבשחת בשנים ושלשה מקומות דהינו בענינים שוחטים ב' סכינים זה למעלה זה למיטה או שחתט מקצת הסימנים ופסק שחתט במ"א בלי שיעור שהי' השחיטה כשרה וכן פסקין בי"ד סי' כ"א וקשה לי כיון דמה

אחר היא מסוג השלישי - דהיינו שמניח לו המעשה כמוות שהיא גם מודה לו שיש ממש בדבר ללימוד ממנה הא חדש דין כפי הנראה אבל אפשר שר"מ ע"י מחשבתו夷' שבר' את העלה שאכל בדבר זה התלו במחשבה מי יכול לידע מה שבלב חבירו אם לא בחכמה נפלאה ורואה'ק והוא גואה ורמות רוח יתרה לסמוך על עצמו שיפה ירד לדעתו של ר"מ ומ"מ רב' שלא חש לקשי' ז' משום חז' מאן גברא רב' דקמסחיד עלה ופרש'י' ומסתמא יפה כיון ודקדק בדבר כי בדבר זה אין לסמוך אלא על אדם גדול רם ונשא - וכען זה מצין בגמ' דילן שמביא דברי RFPI" לא דירך ודלקק בעל הש"ס ליחס את המעד באמרו העיד ר' זה כאן אכן איך דקדק בעל הש"ס ליחס את המעד באמרו העיד ר' יהושע בן זריז בן חמיו של ר"מ לומר דבן הדור הוא כי אביו רוז' ה' בן חמיו של ר"מ ומסתמא מי שזכה לחתנתא קר"מ אדם גדול היה ובפרט שאנו מכירים ברווחה אשת ר"מ שחכמה גדולה הייתה ולכן לא חיש רב' לקלב עדותו ולא אמר לו רמות רוחה הוא זה להיעיד שלא נתן עניינו בעד זה ואכל בעד אחר וז' מסוג השלייש' שהיה יכול להקשות ולא הקשה לנו אמר לן מהחין אותו מלשון זהוחה הלב וכפרשי' גאותך גרמה לך שלא הטית איזו וכי' שלא ירידת לסוף דעת ר"מ לידע אם לא נתן עניינו וכו' ודוק' כי נכו' הוא מאד בס"ד.

עמ"ש גמר' אל אתה הולך לעשות רצון קונך ואני הולך לעשות רצון קוני אתה ספק עושה ואני ודאי עושה אל' אם אי אתה חולק גורני עלייך שלא יעבורי בך מיס לעולם - וש להעיר שלא השיב לו על טענותו שאני ודאי עושה ואת ספק עושה אבל מה שנלפע' ז' הוא דבזה שאמר לו אם לאו גורני עלייך מצא תשובה נחרית לטענותו מפני שהבינו בשועשה רצון צדיק ג"כ עושה רצון קונו דכיו' שחצדייך גדול כ"כ עד שיוכל לגוזר על הננהר שלא יעבורי בו מים לעולם ומשום ותוצר אומר ויקים לך א"כ אם ישמע לו לפלוג מקיים רצון קונו כמו בהלוכו בדרכו ודוק'.

עמ"ש גמר' אר"ז כמה נפש גברא ממשה ושיתין רבעון דאלו התם חד זימנה והכא תלטא - ולכאר' קשה טובא מנ"ל Adams משה היה צרך לבקו' הים שלש פעמים שלא ה' בכחו לגוזר כן עד שמחלית DRPEFI" ה' נפש זכותי יותר ממשה - ולכן נראה דמכאן יש סתירה לדברי הרמב"ם פ"ח מהל' יסוח'ת שכטב ז"ל, משה רבינו לא האמינו בו ישראל מפני האותות שעשה וכו' אלא כל האותות שעשה משה במדבר לפני הចורך עשהם לא להביא ראי' על הנבואה ה' צרך להשקי' את המצריים קרע את הים וכו' והנה אנגדה זו שלפנינו מורה על ההיפך כי האי בעל המאמר סובר ע"כ דהני ניסים כולם נעשה כדי לחזק אמונה ישראל בד' ובמשה עבדו דלולי זאת היה מקום להציגם על אופנים טבעים וכן לזונם ולהשകותם בili נס ואם נאמר כן יפה קאמו אלו היה ביד משה לבקו' את הים כמה פעמים בזה אחר זה היה עושה כדי להזק יותר אמונה העם דהרי גם עם עשת שקרו' לא היה בו תכלית אחר אלא כדי לחק את האמונה אלא ודאי דלא נפש' זכותיה יותר ודוק'.

עמ"ב תוכ' דה' הא איתמר, בירושלמי ובב"ר לא משנה מיידי אלא השיב להם דמחמורה אונפשה עכ"ל לפע' ז' אין אכן פלוגתא בין הירושלמי לגמר' דידן דלפי הירושלמי דמחמורה אונפשה הייתה צ"ל דהאי חמור לאו חמור בעלמא ה' אלא כמו שכתבו הקדמוניים שהי' אותו החמור שרכב עליו אברהם ובעלם ושמועותד לעני רוכב על החמור דעל חמור בעלמא לא שייך כלל לומר דמחמורה אונפשה,

עכ"פ בנסיבות לשורף את הסימן כشيخה לצדדין אלא דמ"מ פריך ר' י' ימיר מר"ז על ר"פ מושם דהוא סבר דעתני סכך פגומה על חודה דכדי שלא תחולוק בין פגימה אסרו חכמים השחיטה בכל סכך פגום משא"כ במלובנת דלא מצפי פסול את השחיטה רק כشيخה הדין דר"ז במקומו עומד דין לחושشيخה ואין על הסכך שם פגום וקשר בדיעבד אבל אין לא חיישין להאי סברא דר' יimir ופסקיןן קר"פ דבעינן בדיקת הסכך גם אתלת רוחתא ולעכובא ומיליא גם על סכך מלובנת שם פסול עלייה ומהני היא דביה"ש מרוחה רוחה סכ"ס לא עדיף מסכך פגומה בפגימה הנרגשת לחוד דPsiטיא שאינה קורעת הסימן ומ"מ פסול השחיטה וזה ברור ואמת בס"ד.

ומה מад מתוישב בהז' קושי" עצומה שהקשה הראש יוסף דאין דחו הר"ז והרמב"ם דינו של ר"ז מכל וכל דהא עכ"פ בעוף ואוז און הגיגרת לבודה יתקשר דהא רק אסברת בה"ש מרוחה רוח פליגו אדר"ז וחישו לצדדין אבל על הא חדודה קודם לליובנה לילכא מאן דפליג וא"כ בקנה להיא שום חשש דאפילו שורף הצדדין דקודם שחיטה רוב הסימן לא איכפת לו וכיון דנשחת הרוב שוב א"א לטורוף אחר שכבר נשחת בהקשר ואון אפילו לשיטת רשי"ז ז'ל דמצוי מפסיל במייעוט בתרא דזה דוקא בהושך דרך לית לנ' בה וכמו ש' אבל בפסק הגיגרת לאחר שחיטת הרוב לית לנ' בה וכמו ש' הש' ז' י"ד סי' כ"ז בשם המהרש"ל ז'ל. ועיין מש"כ אני בהז' לקמן ל"ב. ולפי האמור הקושי" מתרצת שפיר דאן לא מדיחין הא דר"ז לא ריש דבריו ולא סוף דבריו אלא מטעם אחר נדחה דינו ומשום דחכמים פסל כל שחיטה שנחתה בסכך פגומה וסכך מלובנת עכ"פ דין פסול עלייה כמו סכך פגומה הנרגשת ואון אונגרת וא"כ מה בין עוף להמה ותדע דכן הוא דהרי בסכך פגומה נמי מציא להקשות כן דבעוף ותוופס את הקנה ליתקשר דהרי בידי שמיים א"א לצמצם עין תוס' לקמן כ"ח ע"ב ד"ה לפי דמלטה לא שכיח כלל שבלא כוונת הצמצום יידמן הצמצום מעצמו וא"כ בשוחט את הקנה לבד עד שמגיע לרוב לא איכפת לנו אם הפגימה קורעת וירק באוטו משחו המשלשים את הרוב ומהיכי תיתי ניחוש דכשהגע לאוותו משחו פגע בו הפגימה והשלים את הרוב שע"ז אמרו דאי"ל לצמצם ולמה נפסול השחיטה אלא ע"כ כדאמרן דמאחר דח"ל החמירו לפסול הסכך פגומה בין שפსלת השחיטה ובין שאינה פסולת השחיטה אין להקל בין עוף להמה אפילו באז' הקנה בלבד והדברים ברורים וקלורי לעיני בס"ד.

ע"ש גמר' רבה ב"א סכך של ע"א מותר לשוחט בה ואסור להחות בהבשר וכוי א"ר פעמים ששותט אסור במסוכנת ומתחך מותר באטמי דקיימי לקורבנא עכ"ל הנגמ' הנה הא דאסור להחות בשר ולשותט מסוכנת כתוב התב"ש דהוא אסור מה"ת מקרא דלא ידבק בידך מאומה והביא ראי' מהא דamaro בפסחים אפיק עצי מוקצת ועיל עצי אשרה, אבל בעבר וחתק או שחת דפי דעת הרמב"ם והש"ע הבשר אסור פשיטה דאיינו אלא מדרבן וכן ראיתי בישועת יעקב סי' י"ד בשם הר"ז ז'ל. ובabar עניין זה הכלocr.

הננה הנאה שאסורה התורה באיסורי הנאה הוא דוקא בשנינה בשעת מעשה ובעוודו קיים האי דבר איסור וכגון המרייח בبشמי ע"א או סך גופו בשמן של ערלה וכדומה אבל גרמא של הנאה לא אסורה תורה דהיאנו השוכר את הפועל שכחו רק גורם הנאה מקרי וכן שכר מצווה בה ובבא והוא בשער המתוקן ע"י סכך של ע"א נמי רק גורם הנאה וכן בו איסור תורה אבל השחיטה עצמה ודאי איסור תורה ואע"ג דין במעשה עצמה הנאה הנרגשת כמו סיכה אבל מוה שהדם מתעשר ג"כ הנאה מקרי ואיסור מה"ת דהרי

שוחט תחילה במקצת הוושט איינו מצטרף להשלים השחיטה ששחית אח"כ למעליה או למטה מהה לא יתרוף בהאי נקב שעשה בושט דבלאל"ה פריך הרשב"א וכן הוא ברש"י לקמן כי ע"ב בכל שחיטה דעלמא דהא איכא מעשה טרופות בתחלת השחיטה ואיך מתכשר ע"י מה שהושך להשלים והוא אין טרופות חזר להכשרה ותירצו דשאני הכא דדרך שחיטה בכך וא"א לשוחט בא"א אבל כאן בנ"ד שפסק משלחות והתחליל במ"א והאי מיעוט הנשחת מעליה איינו מצטרף להשלים השחיטה למה לא מיטרפ בהכי ועיין לקמן דף ל' יישוב נכו"ע ז' ודוק'.

הר"ז ז' ל' המשmitt האי מימרא דר"ז והרמב"ם פסק בפירוש דלא כוותיה וכתבו הרשaws ז'ל בטума דהא מלטה ממשום דאן פסקין כהני אמראי דלקמן י"ז ע"ב דמצרכא בדיקה לסכך אבשרה ואטפרא ואתלת רוחתא ור' יimir פריך שם מהא דר"ז הרי דאן לית לנ' בה"ש מרוחה רוח, אבל הראב"ד יותר הרשaws ז'ל פסקו כהא דר"ז ממשום דמחלקיים ואומרים דבסכך מלובנת יודע להזהר שלא יטה לצדדין אבל אם לא יבודק אתלת רוחתא ולא ידע דפגומה לא יזהר מלהטאות אבל לא ניחא להני רашaws לומר דהני אמראי שם פליגו אדר"ז ממשום דלישנא דגמ' שם "מי לא אר"ז" ממשוע להזהר מירא הוא מקובלת אצל להלכה פסוקה. וכן כאן הלא הביא האי מימרא ביל' חולק ולפע"ד נראה דגם הר"ז והרמב"ם לא העלימו עיניים מכל זה אבל מ"מ יפה דחו דין זה מהלכה ומטעמא שאבאזר בהז.

ধהנה לקמן בסוגי דף י"ז ביארתי דהרמב"ם וכן הר"ז ז' ל' כשית הרא"ה ס"ל דפגימה הנרגשת אטפרא אף שאינו אוגרת כלום פסולת השחיטה אבל היא חמורה אמראי בתראי דלפני כן רק לכתה קפדו שי"י הסכך חלק אפילו מפגימה הנרגשת. והאי דר"פ דצרכך בדיקה אבשרה ואטפרא אצרכת לעקב קאמור ומAMILIA דגס אתלת רוחתא לעקב דאייך המימרא לשתיים אבשרה ואטפרא לעקב ואתלת רוחתא רק לכתה לא לדעת הרשב"א והר"ז ודעמהם דס"ל דזוקא פגימה האוגרת פסולת וכאשר כן נקבע ההלכה בשוו"ע האי אצרכטא דר"פ בדיקת הנרגשה רק לכתה הוא. ועיין תוס' לעיל דף ג' ע"א ד"ה אין השומר דיל' צרייך לכתה הוגם בדיעבד, דבידייעבד אין השחיטה נפסלת אלא ע"י פגימה האוגרת שקורעת את הסימן.

והנה הר"ז ז' כתוב בשם הראב"ד ז'ל "דע"כ לא אמר ר"ז אלא בדיעבד אבל לכתה לא ומ"ה אסיקנא דלכתה צרכיה בדיקה אתלת רוחתא ור' יimir הוא שא"י לומד לכתה מודיעיבך דר"ז ואנן לא ס"ל כוותיה" עכ"ל ודבריו לא כארוי' אינס מובנים איך למד ר' יimir לכתה מודיעיבך ואיך לא השיב לו המסדר הש"ס דאי זה לימוד אבל לפי הצעתנו ניחא דר' יimir הכי קאמור דהא מר"ז נשמע דאפילו האוגרת אינה פסולת מן הצד וא"כ ניהו דלכתה יש לבדוק מפגימה האוגרת אבל בדיקת טופרא שהיא מפגימה הנרגשת ודאי לא תבעי לר"ז ודאי אם רואה או ע"י שאר בדיקה שאין בצדדי הסכך פגימה האוגרת ויפה דן אלא דאן לא חיישין לקושיותו ממשום דר"פ ממשום לא פלוג קאמור דכל שבדוק בטופרא אחזודה יבדוק גם הצדדין בהז. אבל הרמב"ם דס"ל אצרכטא דר"פ לעכובי קאמור דח"ל גרוו שיהי הסכך חלק מכל וכל וכל שם פגימה על הסכך אפילו ברי לו שאין הפגימה אוגרת את הסימן שחיתתן פסולת והוא חומרא שהחמירו בימי אמראי בתראי כמו שהוכחת זאת בסוגי שם א"כ אין כאן סתירה מהא דר"ז בשם שמואל שעuden בימי לא החמירו על פגימה הנרגשת על הא דר"פ, ולאחר שהחמירו לפסול כל סכך פגום אפילו אין הפגימה אוגרת מכש"כ שיש לפסול סכך מלובנת שיש

בבריתא סוף תמורה אף של אשירה והרמב"ם פ"ז ה"י מע"ז, כתוב עכ"ס או אשירה שנשraphה אפרה אסור בהנאה ולא כתני השורף את האשרה ועכ"ס משומס דגム נשraphה מלאיה או נשraphה גוי אסור האפר אבל הכא בנטול ישראל ואפה הפת וארג את הבד אסורה הפת והבד מדבדנן ומטעם שעבד אישור תורה בשעת אפי' ואירגנה אבל אפה וארג נカリ לא נאסר הפת והבדן וכן יש לדיק משולן הרמב"ם ז"ל בהאי דין דשות בסקין של ע"ז שכותב שם בהל' יט' וז"ל, "סקין של עכ"ס וכו' ואם היהת בהמה מסוכנת הרי או אסורה מפני שהוא מותקן והרי זה התיקון מהנתן ממשי ע"ז" עכ"ל הרי ברור מללו דהתיקון בעצמו הוא ההנהה ממשי ע"ז וזה ודאי איסור תורה ומה"ט אסור הבשר שהוא איסור דרבנן, וכן הוא דעת הרשב"א ז"ל שכותב שהבמה כולה אסורה. וראיתי בס' רຽעות שלמה סי' יו"ד אות ב' שתמה בא על הרשב"א שסתור דברי עצמו שהוא ז"ל כתוב בסוגי' דמצוה לה"ג דאע"ג דיקבל שכר בזה ובבא עברו עשיית המצויה אין זה אלא גורם הנאה דשרי ולמה אסור אכן הבשר של המסוכנת, ולהיפך קמתמה היירוע שлемה על הרמב"ם דאוסר הבשר במסוכנת למה לא תהי גם בבריאת אסור הבשר לאחרים דניהם לדידי' מקלקל הוא אבל לאחרים אין כן רק הנאה ולמה נתיר לאחרים להנות מאיסורא, עי"ש שראה במקצת דעתם ההיתר הוא משומש שגורם הנאה מותר אבל לא נחית לעד כי רק אז מותר בלבד עבד איסור בשעת מעשה כמו במצוה ובפועל וכן שאות הבריאת אבל במסוכנת דבר בתיקון זה איסור תורה איסרו חז"ל הגורם ממנה לו ולאחרים כן"ל.

ולא אחד תחת לשוני כי גם מדברי התוס' נראה דלא נחית לדברים האmittים הנ"ל שהקשו ב"ה מותר לשוחט, משבת דשות חייב משומש שהוא מתקן לגבי אבמה"ח ולפי הנ"ל אין כאן מקום להקשות דשאני שבת דכל שעושה מלאכה שמניע לאדם הנאה ותועלת ממנה אפילו לאח"ז ועכ"פ שלא נתרבה הנו בשעת עשיית המלאכה שפיר חייב דחרי חולב וمبער הנה המלאכות שביצם הון קלוק וายבוד ומ"מ בכל מלאכות שבת הם שנאיסרו וכמו שאמרו בשבת ק"ו ע"א דכל המקלקין פטורין חוץ מחובל ומבער ולמ"ד שם דודקא בצריך לאפרו ולכלבו מ"מ בשעת המעשה מקלקל יחשב כי עי' הערת העצים ונטילת נשמה של בע"ח יפסיד שווי' הקודם אבל כיון דדרך לעשות כן מפני הנאה הבא לו או אח"כ מלאכת מחשבת מקרי אבל אכן לגבי הנאת איסורי הנאה שגורם הנאה מותר כל מעשה המגרע את ושווי עכ"פ שגורם לו הנאה אח"ז אין בו משום נהנה וכן שבירנו לעיל ואין לומר דגם התוס' כיוננו לזה בתירוצים כי מסוף דבריהם שכתו,, אבל לעניין הנהה מע"ז לא חשוב בכרכו של ע"ז דבחיליפין לא אסרו אלא למחליף עצמו שנעשה בכרכו של ע"ז דבחיליפין לא אסרו אלא למחליף עצמו משום דרך הוא נהנה בהאי החלפה אבל לאחרינה לא אסרו מפני שלא נשתנה החפש בעצמה למליאות להיבריאנה ולא נהנה מייסורא אם יכול מהני פירות שהחולפו בערלה עי' חבירו כי גם אם היו הני פירות נשארים ביד הנカリ היו מוכנים לפני אצל הנカリ כמו שהם עתה אצל הישראל משא"כ האי בשර והאי בגדי דונשתנה למליאות' של עטה עי' סכך וכרכור של ע"ז כל מי שננהנו ממנה נהנה מייסורא שעבר חבירו. אבל הא ברור אצל נカリ אריג בגד בכרוך של ע"ז שלא עבד הנカリ שום איסור כי הוא לא נצטווה רק שלא לעבוד ע"ז אבל לא על הנאת תקרובות ודאי דשיי האי בגדי לישראל כי אין כאן מקום לאסרו הגורם כנפער' ברור ולשון המשנה ספ"ג מע"ז מסיע לי דקטני נטל ממנה עצים והסיק בה את התנור וכי נטל ממנה כרכור ואריג בו את הבד וכי ולמה תלה הדין זהה באדם העושה ולא כתני פת שנאה בעצי אשירה ובגד שנארג בכרוך של ע"ז הרי אלו אסורים וכמו דקטני

מכירה ג"כ אין במעשה עצמה הנאה ממשית לנוף ומ"מ ילפיקו מאו מכור לנカリ יותר הנאה כי בשעת שMOVEDIA את האיסור מושתו ומוכניס את ההיתר חמורתו הרי נתרבה הנו וריבוי נכסים הוא הנאה גמורה כי ברבוי נכסים נתרבה בנסיבות איסור תורה ולכן יפה כתוב התב"ש הנ"ל דהשחיטה במסוכנת איסור תורה הווה כי בשעת מעשה נתרבה הנו כי המסוכנת עומדת לכלבים ושוו' מועות והשחותה רואוי' לאדם ושוו' מרובה אבל להנות אה"כ מן הבשר מותר מה"ת כי הנאה שיש לו באכילתבשר זה אינה אלא נרמא בעלמא מצד הסכך וכן שחליפין ערלה שמכר או החליף מותרין מן התורה דעתך הערלה רק גורם הזה לאוטו ההנהה שנאהנה בחיליפה אלא דבכ"מ שעבר בשעת מעשה המכירה והחלפה על איסור תורה איסרו עליו מדרבנן הגורם ממנו כדי שלא להנות מאיסורי שעבר וכמו שאיסרו מעשה שבת כדי שלא להנות מאיסור מלאכה שעשה, ולפי שביארנו לעלה בסוגי' דמחליפין החליפו באיסור זה גם מאיסור תורה שעשה במכירה והחלפה דכיוון דאסרו החליפין שב לא נתרבה הנו והוא כמחליף איסור באיסור וכן אסרו עליו הבשר במסוכנת כשחיתה בסכך של ע"א שלא להנות מעשה איסור שעשה ומילא ניצל גם מאיסור זה כי מאחר שנאסר עליו הבשר לא אהנו מעשי ולא נתרבה הנו. וכן בשוכר את הפעול לעשותו עמו בי"ג וכן במצבה שתקע בשופר של עולה למ"ד מצוה לה"ג לא הי' מקום לאסרו עליו שכרו או לומר דלא יצא כדי שלא יהנה משכר מצוה שהוא גורם הנאה דהרי בשעת מעשה לא עבר מיד כי לא נתרבה הנו כי השכירות אינה משתלמת אלא לבסוף וכן שכר מצוה והמעשה הלא היה לעול על צוארנו ולא נתנה להנות כמו שפרש'י בר"ה כ"ח ע"א וא"כ אין מקום לאסור אף מדרבנן מה שנאהנה משכר מעשי. ולכן פריך שפיר בריש פ' השוכר על הא דקטני שם שכרו אסור ממתני' דמקdash בערלה דקטני אם מכון וקידש בדמיון מקודשת. ועל חנוך הקשו בתוס' שם דהא מכון וקידש בדייעבד קתני אבל לתחילה גם שם אסור לקדש בדמיון ונתקחו לרטרץ עי"ש דממתני' דמקdash בערלה לא רצאה אלא להוכיח דגורם הנאה מותר מה"ת דאל"כ מה בין ערלה לחיליפין וכיון דሞתר מה"ת ניהו דשם אסרו תכמים לכתחילה לקדש בחיליפין וכיון דמותר מה"ת עברה איסור תורה בחילפה ובמכירה אבל כאן במה שעבד עבדותו בי"ג לא עבר איסור תורה כי לא נהנו ממלאכתו רק לבסוף וא"כ אין כאן טעם נתרבה הנו מפני שהשכר משתלם רק בהיתר ולא מצאו תירוץ לקושי' לאסור אח"כ את שכרו שקיבל בהיתר ולא מצאו תירוץ לקושי' זו אלא بما שהדרשו דגזרו שלא ישכיר א"ע לע"א. ואת לדעת שיש חילוק בין חיליפין לשוכר הנהה להאי בשר של מסוכנת או בגד שנעשה בכרכו של ע"ז דבחיליפין לא אסרו אלא למחליף עצמו משום דרך הוא נהנה בהאי החלפה אבל לאחרינה לא אסרו מפני שלא נשתנה החפש בעצמה למליאות להיבריאנה ולא נהנה מייסורא אם יכול מהני פירות שהחולפו בערלה עי' חבירו כי גם אם היו הני פירות נשארים ביד הנカリ היו מוכנים לפני אצל הנカリ כמו שהם עתה אצל הישראלי משא"כ האי בשר והאי בגדי דונשתנה למליאות' של עטה עי' סכך וכרכור של ע"ז כל מי שננהנו ממנה נהנה מייסורא שעבר חבירו. אבל הא ברור אצל נカリ אריג בגד בכרוך של ע"ז שלא עבד הנカリ שום איסור כי הוא לא נצטווה רק שלא לעבוד ע"ז אבל לא על הנאת תקרובות ודאי דשיי האי בגדי לישראל כי אין כאן מקום לאסרו הגורם כנפער' ברור ולשון המשנה ספ"ג מע"ז מסיע לי דקטני נטל ממנה עצים והסיק בה את התנור וכי נטל ממנה כרכור ואריג בו את הבד וכי ולמה תלה הדין זהה באדם העושה ולא כתני פת שנאה בעצי אשירה ובגד שנארג בכרוך של ע"ז הרי אלו אסורים וכמו דקטני

לאוקמי' יותר בסיכון דמוית להשתמש בו ללא תיקון כלל אבל על החותך לא הי' צריך להאי תיקון ובזה גם ר' יוסי' מודה דחabitin התיקון נגד הקלקל אבל החט דהתקון של ענבייה אינו נצחים מן הקלקל של הצל מבון והסבירה נכוונה וראוי' לקבלה ממי שאמרה ודוק' היט בכל הדברים שתכתבנו.

דביה' ש צונן וא"כ קשה דהרי אז בהדחה בעלמא סגי' גם נעיצה לא בעי וכדליך וולכתא בעזון וע"ז הי' להם לתרץ דהש"ס רצה לתרץ אפילו למ"ד ביה"ש רותה. אבל ניחא דכאשר נכתב אח"כ האי תירוץ שליבנה באור יש לו מעלה נגד התירוץ דפסק בי' גוזא דמץ' מיריב בכל סיכון שייה' והתוס' כתבו לקמן ד"ה וולכתא דהא דסגי בהדחה הוא רק בשחתה בה באקראי ולר'ת בסיכון שנחתך בה צונן דוקא, וא"כ הכא דרצה לאוקמי בכל סיכון שייה' צרייך דוקא נעיצה.

בא"ד ותימא דמשמע הכא דבעי ליובו וכן משמע בתוספתא וכו' ותימא דבפ' כל שעיה וכו' עכ"ל ליל' דבקושי' הראשונה דתסאי נעיצה לא הקדיםו האי דמשמע הכא דבעי ליובו וכו' ולמה הוורכו בגין להקדמה אבל ניחא ולשונם מדווקדק היט - דהנה הרשב"א ז'ל מתרץ קושי' התוס' דכאן לא נחותה הש"ס בדיני הגעה ובלאו דוקא נקט התיקון יותר מעולה דהינו ליובו עי"ש' והנה תירוץ זה ודאי לא שייך אלא על קושי' דסגי בהגעה אבל לא על הקושי' דידי נעיצה בקרקע דבשלא מאלי יובו והגעה דשינויים באים להוציאו הבלתיה שמתוך הכליל מצין למימר דלא דקדוκ ביןיהם ונקט ליובו היותר טוב להוציאו הבלתיה אבל אי סגי בעניצה בקרקע שאין זה הגעה כלל אלא להסיר כל הנדבק על הסיכון עכ"ל לומר דבמוקום נעיצה נקט ליובו, כיון שלא צריך כאן שום הגעה מן בלועה ולכן הרשב"א כתבו דמשמע הכא דהאי יובו ודוקא הוא ומושום דמשמעו להו שקיי לתקן התירוץ בחדשה ואין לומר דלאו דוקא קאמר כmobן והויסף עוד דכן משמע נמי מtosפתא ושם בדיני הגעה קעסוק ומטעים זה הרשב"א באמות מדחה האי Tosפתא מהלכה עי"ש.

ובזה מיושב גם קושי' המהרשב"א שהוקשה למה הביא התוס' ממරחיק לחםם מפסחים ולא הביאו מהא דMOVואר לקמן דאפילו בסיכון טרפה סגי בחמיין, דמהא דלקמן לא הי' קשה אלא על המירמא שלנו אבל לא מן התוספתא מושום דtosפתא מיריב בסיכון שהשתמשו נקרים כל השנה לכל צרכיהם ובעי דוקא ליובו ועל דהכא נוכל לתרץ כתירוץ הרשב"א דלאו דוקא ליובו דה'ה הגעה אבל מהא דפסחים קשה גם על התוספתא ולא הווענו בתירוץ הרשב"א דהרי בפסחים נמי מיריב בסכנים נשנתשו בהם כל השנה עד שהוכרכו לחלק בין הא דפסחים להא DOTOSPA, וזה ברור בפירוש דברי התוס' ודוק'.

ע"ב רשי"ד ה' ואבע"א אפילו בישנה וכגון שליבנה באור. וליל' דמלשוןDK אמר תרתי אבע"א ואבע"א משמע דקאי להעמיד התירוץ שמתפרק בחדשה וקאמר אבע"א דפסק בי' גוזא ואבע"א דביבנה באור ומש"ה קר לי' חדשה וכמו דאמירין בפסחים מובה כאן בתוס' לעיל DK אמר ר"א לדידי חדתה דעבדי לי' ומפרש דכען חדתא עי' גוזא. ויש לישב דרש"י קשי' לי' דדריך הש"ס לעולם לאחר התירוץ יותר מרווח ולהקדים התירוץ החלוש וא"כ קשה כאן הוא להיפך DK לתרץ מה דמוקי בחדשה יותר מרוחה לומר דפסק בי' גוזא שהוא חדשה ומוש מלומר כגון שליבנה באור ועשה בעין חדשה, ולתרץ את זאת קאמר רשי"ז'ל דלא קאי להעמיד התירוץ דחדשה אלא קאי על גוף הקושי' ותפ'ל לתרצה אז יותר מרוחה לומר דביבנה באור דמץ' מיריב בכל סיכון סיכון

דשאני הכא דכל התקון נצחים מן הקלקל דאליו לא הוה מתחילה רשי' דה' ותיפוק לי' עע"פ שהוא מקלקל אסור לחותך מושום שמנונית וכו' עכ"ל, המהרשב"א ז'ל הרגיש שיש לדקדק למה נקט רשי' מוחתק מירמא דרבא ולא נקט שוחט שהוא עיקר המירמא דר'ג, והנראה לפע"ד דרש"י ז'ל בכיוון דוקא מוחתק נקט אבל משוחט לא מציא מקשה דלכוא' מה פריך וזה סתם סיכון של עכו"ם אינו בי' ואפילו נאמר דבSciיניו הטומד לתקרובות בשער לא שיק לומר סתם אב"י הלא אפשר עכ"פ לאוקמי באינו בי' ואי משום שומן שקורוש עע"פ אפשר בקינוי והדחה ז'ל דמ"מ גם אב"י אסור לכתלה אלא דהמרשב"ל כתוב דמותר על סמך שיקלפנו אח"כ וא"כ לא פריך מיד עיין בראש יוסף. אבל זה אינו אדם יש לו סיכון לקלוף החתיות בשער שחתך בסיכון על ע"א יחוון מיד בהאי סיכון ולא יצטרך לקלוף אלא ודאי דל"ל لكن פריך שפיר ותפ'ל מושום שמנונית אבל על שוחט לא מציא פריך דהרי מציא שוחט על סמך שיקלוף את ביה"ש בסיכון אחר שאינו ראוי לשחיטה וראוי לקליפה ודוק'.

בא"ד מושום שמנונית דאייסורה דنبולות דnbulo בsicין עכ"ל הישותות יעקב מביא ראי' מדברי רשי' דנקט רשי' דנדבות ולא תקרובות עכו"ם שהוא גם איסור הנהה. לדעת הפסיק לקמן בסוגי' דרביצה דעע"פ שאין אדם אסור דבר שאינו שלו אפ' בשחתה בhamot Chivro לע"ז לא תיראה בשחיטה זו אדם כדעת המתירין מה פריך וכן מא בשחתה בhamot Chivro לע"ז דליך שום אסור לא תעכו"ם ולא נבלות אבל הסיכון נאסר מצד ממשי ע"ז. ולזה כיוון רשי' בamarvo דעע"פ איך מושום נבלות אפילו אם נוקמי בשחתה בhamot Chivro לע"ז עכטדי'ק. והנה ראי' להני פוסקים האוסרים ודאי ליכא דהרי הש"ס מוקי בסיכון דפסק בי' גוזא וה'ה דהוה מציא לאוקמי בשחתה בhamot Chivro. אלא דאי אמור דאפילו בהמתה Chivro דלא אסור בהמתה Chivro מושום דא"א דש"ש אבל מה שנבלע בסיכון שהוא דבר מעט שלא ניתן להסביר לא שייך לומר דלא נאסר מצד שהוא של Chivro, ואם נרצה לישב ומה נקט רשי' נבלות ולא תקרובות יל' דכל שנבלע בסיכון בשעת שחיטה לא נעשה תקרובות כלל כי בע"ז לא שייך מוקצה ורק בשעת שחיטה נעשה בהמתה תקרובות לעכו"ם וא"כ מה שנבלע בשעת האי מעשה שחיטה בתוך הסיכון לא נגרר אחר בהמתה להעות עמה תקרובות זהה דבר נכו' לפע"ד ועין לקמן בסוגי' DSTIFT חלב ק"ח ס"א בעין סברא ז.

וראיתי באחרונים שדנו בשחיטת מסוכנת מצד מצאות לאו להנות ניתנו וזה שגיאה דאפילו נחירה במסוכנת מתיקן מקריadam לא נחרה הוה מטה מלאיה ואני רואוי' אלא לכלבים ועין בפ"ת סי' יו"ד אות א'.

אבל בהיפך יש לעין למה נתיר בהמתה בריה לשחות בסיכון של ע"א ולא יצטרך השלcta דמי שכר הסיכון לים המלח ואם נאמר דבאמת צrisk אז ודאי הי' אסור לשחות לכתלה כדי להשליך אח"כ דמי הנאת הסיכון לים המלח וצ"ע בעת.

תוס' דיה שליבנה באור הא דתנן בסוף ע"ז וכו' דבעניצה בקרקע סי' וכו' לט'ל. הא דלא העמידו קושיות על מה דמתרץ בחדשה דעל מה שמתפרק שליבנה באור לכארוי' אין להקשות דהרי קאי להעמיד תירוץ בחדשה ממש הינו שליבנה כאור וכמו שהבאתי למטה בשם הלב אריה ז'לadam בחודש ממש מוקי כמו דאמר דפסח בי' גוזא לא קשה מהא דע"ז דסגי בעניצה דהרי רוצה

מקצת בפיסול נמי שחיתתו פסולה וכונראה נידונת כאשר העיד ר' ישוב בשם ר' יהושע ל�מן ל"ב "ב" במסנה שם, וכן י"ל מלשון המאמר עצמו דקאמר שהי"י דרשה וכו' שהם פסולין השחיטה שהוא גלווי בסימנים שאינם עקרוניים ולרש"י בחיתוך ולא בקרעה ובמקום הסימנים ולאפוקי למעלה או למטה מהן והחילוק שבין לישנא זקרה ולישנא דהלה בולט ומורה באצבע על מה שכתבנו דהקרה מדבר בלשון החלטה "וישחט" וכל שרוב הסימנים שחוטים יצאו ידי "וישחט" אבל ההלכה מדברת בלשון שלילה "שהי"י" דרשה וכו' لكن כל שקרינו בי' ששהה או דرس ואפילו במקצת הרי עשה מצחה פיסול והבן דבר זה ועוד תדע לך דהרא אמר להה מדבר מפסולי שחיתה במקצת הסימנים דהרי הנש"ס פריך מאי קמ"ל כולחו תנינו ומשני לא צריכא ששחט לפנינו ב' וג' פעמים וחט שפיר קמ"ל כיון דלא גמור זימני דשהה ודרס ולא ידע ויפה מדיק זאת מדקאמר "כל טבח שאינו יודע" ולא קאמר סתם "כל שאינו יודע" משמע דמתבח הרגיל לשחות ומוחזק אצלינו ששחט שפיר מדבר ומ"מ כיישין זימני דשלא מדעת אירע לו דרך מקורה דשהה ודרס, ולא קאמר דלא מא בכיון ששהה ודרס כיון דלא ידע מושם דניינו שלא ידע ההלכה אבל מקרה ידע דכתיב וחט בפ"א ולא בשתי פעמים ובדרך משיכה ולא בדרשה ולכון ע"ז אין לחוש אבל כיישין דאיירע לו במרקחה שהי"י או דרשא וז"כ רק במקצת הסימנים ולא רמי"ל לעלי' לידע את זאת וכמ"כ הרשב"א ז"ל דאפיילו מלמדין אותו אח"כ וושאlein אותו אם לא עשה את מה אלה לא נאמין לו מפני שאז הי' מלטא דלא רמי"ל לעלי' ואפשר אירע לו ולאו אדעת"י ואם דרס מכל וכל ולא ממש הסכךו בדרכו תמייד או פסק בין סימן לסימן לשחות ודיין הוה ידע להיעיד כموון - הרי לך מבורך דהלוות שחיתה קרי לי' מה שאירע לו במקצת הסימנים אבל רוב השחיטה הייתה בהקשר - וההלה זו געלימה גם מר"ע גדול התנאים עד שקבע ל�מן במסנה דשחט סימן אחד ועקר או דרס סימן השני איןו אלא טרפה ולא מטמא אלא דלבסוף הוזו קיבלת ר' ישוב, וכאשר מסיק שם בסוגי', המשנה דallow טרפה נשנה בר"ע קודם חזרה וכאשר תראה מתוך חדשנו כמה וכמה משניות במש"ז זו יכול נשנו כר"ע קודם חזרה דין בפיסול במקצת מעשה נבלחה וכן האי ברייתא דרבבי ל�מן שלא מנה hei' הלוות שחיטה קודם חזרת ר"ע נשנית וכאשר ביארתי בדף ל"ב בסוגי' שם האי והודה לו ר"ע ניתוסף למשנה אחריו מות רביעי"ש. והדברים ארוכים ובפתחה תמצאים בארכוה ותבקשו ממש והענין כדי שתשחה עליו עד שתעמדו על אמיתיתו ודוק".

ע"ש גמר תניינהו ופרש"י ז"ל בפ' השוחט תנן לכולו וכו' שחת ותהי את הראש בב"א שלא הולך והביא היינו דרשה שחת את הושט ופסק את הגרגרת היינו עיקור וכו' עכ"ל וכל הרואה ישתומים שמביא על דרשה סיפא דמתני' שחת ותהי את הראש דקתני בה דכרה ביש בסכין כמלא ב' צוארין וספק אדיוקא, הא אין בו פסולה, והנich מלhalbיא רישא דמשנה דמפורש התוי את הראש בב"א פסולה וכן בעיקור הביא המשנה דשחט את הושט וכו' בפ' וזה נחיתת דבפרק קמא דקתני חז' מגול קצ'יר והמגירה מפני שהן חונקין. אבל כבר כתבו למעלה דהני הלכות שחיטה דקאמר הכא היא בשחטת כהונון ורק במקצת הס' עשה שני פסולים וזה הנה פסולין שחיטה אבל כל השחיטה בדרשה או בעיקור ע"ז לא בעינן הלכה כי הוא מקרא מלא ושחט ולא וודرس ולא וקרע ולכך הוצרך רשי' להביא הני משניות דקתני בהוא דמקצת בדרשה וביעיקור גמי' פסול.

**אבל התוס' לא ניחא להו בזה והקשׁו על פרשׁ"י דעיקור הינו
הא דתנו שחת את הושט ופסק את הגרגרת ז"ל ותימא דין זה**

שתשميשו לשחות ולחתוク בשר מהעמיד בסכין דפסק ב' גוזא דוקא. ועוד נלפע"ד דבלאה"ה ליכא לתרץ הכא חדשה דקאמר היינו שליבנה באור דעתך ברשב"א ז"ל שכתב דסגי בהגעה ולאו דוקא נקט שליבנה באור אלא לרוחה דמלתא קאמר כן וא"כ א"א לתרץ בזה האי בחדשה דקאמר כמובן ועיין בלב ארוי ודוד"ק.

ודע דהא דקאמר דפסק ב' גוזא לע"ז ופרש"י חתיכת עצים לא ידעת אייך נעשה הסכין בהז ממשמי ע"ז כי זה מקרי ממשמי דמשמי כי הכותר עצים להסיק לע"ז העצים גופן אינם נארסים כמו שיכ' רשי"ז הכא דלק"ע במשמי עכו"ם בעין עד שייעבדו ואייך יאסר הסכין מושום שימוש העצים שהם גופן עדין לא נארסו. וצ"ע וכעת לא פניתי לעיין ולא באתי ורק לעורר את המעניין.

דנ' ט' ע"א ארוי"ש כל טוב שאותנו יודע הלכות שחיטה אסור לאכול משחטו ואלו הן הלכות שחיטה שהי"י וכוי' מדקאמר הלכות שחיטה ולא קאמר דינני שחיטה מוכחה דהני הילל"ם מס' הם וכן אמרו בפי' لكمון ריש השוטט, ותו שהי"י וכוי' מנ"ל גמר' וכוי' ופרש"י הילל"ם מآل שכתב דכלן לאו דוקא דיש מהן שנכתבו כגון דרשה דאמירין لكمון ושות ומשך, והילל"ם אשארא קאי וכן כתוב הרשב"א ומה שכתב רשי"ז י"ל כגון דרשה מושום דגס עיקור דסכין פגומה מפורש כמו דרשה וכן דקמנין لكمון במשנה דחוץ מגלי קידר והמנירה ובשנים מפני שהן חונקיין ופרש"י שאין חותכין אלא קורעין עכ"ל ואני אומר דגס אייך מפורשים דכן שהי"י ממוצע מושחת דאמירין לךון ל' דושחת לפין מחייב שחוט לשונם דבעין מפורעת ובהלה ולא בדרשה וא"כ ה"ה דבעין בחד זימנא כח' ולא בהולכה והבאה ע"ז נשיב דין דבעין דבעין דוקא בהולכה כח' ולא בהולכה והבאה ע"ז הלכה לחוד בקהל עשה זה קושי' דرك מה שמסתבר ממעט כמש"כ רשי"ז י"ל בראש השוטט גיסטרא שהוא ממוצע מושחת כמש"כ רשי"ז י"ל בראש השוטט עיפוי' בחדשוינו, וזה נמעט הלכה והבאה ונctrיך דוקא הלכה לחוד, חלה הטעם מבואר דא"א לשחות כהונן בלי דרשה והגרמא בשנandal הסכין תחת העור והוא מלטה שחחש מעיד עלי' ושותח הלא שחיטה בסימנים בעין וכמש"כ הרמב"ז עה"ת דמלת ושותח היא חתיכת סימני הצואר וא"כ מעליה או למטה אין זה צואר ואין זה סימנים ולקמן דף' כתבתה דמלילקה דבעין ממול עורף ולא עורף, ידיעין דעתוות זה בשחיטה צואר נגד מול עורף וכן עיקור לדעת בה"ג כתבו הראשונים דסימן השמות א"א לשחות כהונן בלי דרשה והשיי' וא"כ קsha טובא האי הילל"ם למאי אתה, ופלא תראה כי لكمון כ"ח ע"א דתני' רב' אומר כאשר צויתיך מלמד שנצווה משה על הושט וטל הקנה וכו' ומהני הלכות שחיטה בכלל אין זכר למו ורשי' פ"י שם דלאו דוקא אלא הלכות שחיטה בכלל ותוס' שם מצאו רמז על אחד בעורף ושנים בבהמה ורובו של אחד כמותו בתיבת כאשר עיפוי' עכ"ל עכ"פ התמיה קיימת ומה השמייט רב' הני חמשה הלכות שחיטה ומינה ושת' וקנה בעורף אחד ובבהמה שנים ורובי של אחד כמותו שכל הני לכארו' לאו דיני שחיטה לחוד מהה אלה גם הלכות נחרה כי הלא לדעת רשי"ז ותוס' גם בנחרה בעין סימנים מבואר בכמה מקומות בס"ז ז' וא"כ צרך נמי לידע כמה מן הסימנים צריך לנחרה וכמה בעורף וכמה בבהמה ועיין היטב בימה שכתבנו שם בסוגי' וכן רק בקייזר אני מגלה לך סוד עניין זה והוא:

דהנִי הלכות שחייב דקאמר היינו במקצת הסימנים ואע"פ שרוב הסימנים נשחטם בהקשר וזה לא נשמע מון ושהת דפסול וכאשר נבואר בדברים הבאים לדלולא ההלכה היינו מצין להכשיר דרס או שהה במקצת הוותש שאפילו טרפה לא יהיה כי ושהת קריינן כי כל שרוב הסימנים נשחטם אבל ההלכה אתה דאפילו בשחת

איך שתקו התנאים במשנה ובברייתא מלהזכיר חיוב זה דרבנן של בדיקת הסימנים לאחר שחיתה, ולא עוד אלא מה נעשה בדיינא דרבא דמומר נבלות מותר לאכול משחיתתו מושום שלא שבך התירה ואכל איסורה ושחית ספר אבל דלא לא שחת רובה ואת אינו בידו דהרי צרך לבדוק בסימנים והרשב"א שם הקשה כאמת ותרץ דמסתמא יבדק בסימנים ואם מצא דלא נשחט רובה יגמור השחיטה תוק שיעור שהי' אלא דסכך'ס מה נעשה לדין דאנו אוסרים כל שהי' כל דחו ואיך פסקינו דין זה דרבא לקבעו בשו"ע, ולעליהם שם ישבתי זאת דרך פלפול בסברא הנה עי"ש.

ב') דמתחללה רצה להביא ראי' כדיינה דשמואל מהא דתנן דריש"א דשיעור שהי' כדי בикור מאי לא כדי ביקור סימני ודחנה ראי' זוCDC ביקור חכם קאמר וקאי אסכין, ואח"כ שאל לא בדק מייא ומביא ברירתא דפליגו בה תנאי אי טרפה או גם נבלה ומטמא במשא הרוי מפורש כאן בברירתא זו דין של שמואל, למה לא הביא ראי' לשמו אל מהאי ברירתא כמו שמביא תחילת ממשנה והביא הברירתא כדי לפרש מימרא דאמורא דבלא בדק מה דין זה וזה אינו מדרך הגמ' וכמו לא מצאת ביש"ס.

ג') האי כדי ביקור חכםDK אמר הוא תימא רבחא דהרי בדיקת סכין לחכם ורק קודם שחיתה בעין וגם זאת רק מפני כבודו של חכם ומה עניין זה לשיעור שהי'.

ד') כאשר מסיק דעתה חכם אמרין מה עניין חכם לכאנ הלא כל שוחט צרכ' שיבודק בסכין גם לאחר שחיתה ולא בעי חכם וא"כ יותר הי' לו לתלות שיעור שהי' בבדיקה בסכין שלאחר שחיתה בין שחיטה לשחיטה.

ה') הרמב"ם ז"ל בפיה"מ מפרש כדי ביקור בטח חכם " כדי שיעור בדיקת השחיטה לדעת אם נשחט השיעור שחביב או לא" עכ"ל וכל אנשי חיל עמדו כמשתומים איך אפשר שהרמב"ם העלים עניינו מסווגי מפורשת כאן דדחה הש"ס דלא קאי על בדיקת הסימנים אלא בבדיקה בסכין ולא עוד אלא אדם באמת אבדיקת הסימנים קאי חכם מה עבידתא הא לא בדיקת הסימנים על הטבח אם חכם ואם לאו ואיה מצין להצרך חכם בלבד בדיקת הסימנים.

ועתה בני הט אונז לשמעו קושט דברי אמות ותראה איך שיטת הרמב"ם בולתת מותוך הסוגי אשר בה כל יתר הראשונים נלאו למוצהך דרך ישוכן האור.

הנה הרא' ש"ל כתוב ואחריו בנו הטור בס"י כ"ה אדם רואה בשעת שחיטה הסימנים שוחטין לפניו אין צרכ' יותר והמחבר בש�"ע שינה לשונו וכ' ז"ל,, השורת צרכ' שיבודק בס' לאחר שחיתה אם נשחטו רובן או שיראה בשעת שחיטה שהם שוחטין רובן וכוכ' עכ"ל והטו"ז הרגיש בשינה לשון זה שהמחבר מוסיף מدل'י דאפשר רואה שנשחטו רובן יכול לסמן אראי' בשעת שחיטה אבל במהרי"ל בשם רבו כ' באמת להחמיר, שראי' ונכוון להעביר ידו על החתק דבראי' אין לבדוק יפה דביה"ש מלא דם, ופשיטא דעל שחיתות רוב קامر המכ עכ"ל הטו"ז. וכפי הנראה מותוך דבריו הרהור"ל לא לפреш מלטה דשモאל קטאת, אלא אם הוא מודה לדעת הב"יadam ראה בשעת שחיטה שנשחטו רובן מדינא לא צרכ' יותר, אבל מצד חומרא ועצה טובה קامر שייעביר ידיו לתוך החתק, אבל לפע"ד א"א לומר כן כי דעת הב"י הוא לפחות עניין כי לפי שיטתו צרכ'ין לפרש מירמא דשモאל דקא דוקא אם לא ראה בשעת שחיטה שנשחט הרוב ואיך סתם דבוריו לומר הטבה צרכ' לבודק לאחר שחיתה שטבה כל טבח וכו' אלא דהרא' ש"ל כתוב דאם מונה הנשחט לפניו באופן שרוואה ביה"ש מפורעת

שייך להל"ש דזה פסול מפני שלא שחתו ולא דמי לשאר הל"ש ויל' דמיירי שחתת בסכין פגומה או במגל ואה נקרא פסק את הגרגרת ופסולה הוה מושם דין שוחטין אלא חונקין וכ' עכ"ל עי"ו במהרמ"ל שלישיב דעת רשי"ג כתבו דמיירי בסכין פגומה וקרי לי' פסק את הגרגרת אלא דבר אני ולא עד אין מקום תימא מצאו כאן הלא ר"ע שם במשנה באמת סובר דס' אחד בשחיטה סגי לטהר מיד נבלה אע"פ שהסימן השני בפסקה אלא דרי' ישבב החזרו באמרו כלל ממשמי' דר"ג דכל פסול בשחיטה נבלה וא"כ אכן כתבו התוס' דלא שיק' זאת להל"ש וניהו דר"ע גם קודם חורה סבר דטרפה מיהא הוה עי"ן בזה لكمן מה שכחתי שם בעניין הנסתה הלאה אבל עכ"פ שם שחיטה כד' לטהר מיד נבלה גם על סי' אחד איכא - ועוד זאת קשה לי'adam נני להתוס' דכל שכל הסימן בפיסול עי"ע עיקור או פסיקה לא שיק' לא מננות בהל"ש מה העוילו בתירוצים דמיירי בשחט בסכין פגומה דהאaca בגראגרת מירוי דלא מיפסל בסכין פגומה אלא אם הפלס פוגע במשחו המשלים את הרוב דקודם לנו או לאח"כ לא מיפסל ואפי'ו לדעת רשי' דקמפרש האיבער דשחה במיוטס סי' דלקמן על מיעוטם ונאמר דמדאוריתא קמבעי לפסול עכ"פ איבער דלא איפשטא הוה וא"כ לא מצין לומר דאתה הולכת על סכין פגומה בגראגרת אדם פגע בפגימה במשחו המשלים את הרוב הרי זה כלו פסקו כלו וכמ"כ התוס' בעצם לדעתה הה"ג דלא מנה פסק הגראגרת בסכין פגומה בתוק הל"ש מושם דין כאן שחתה אלא חניקה. גם לא הבנתי מה בין דרשה לעיקור ולמה דרשה שיק' לה"ש אע"פ שהוא ג"כ דרוש ולא שוחט וכן כל דברי התוס' לפנין בספר החחות. אולם זאת שכחתיו דבגראגרת אין חילוק בין פסקו כלו במגירה או שחתו בסכין פגום כל שחלים את הרוב עי' הפגימה הרי היא כמו חצי קנה פגום שהוסיף עליו כ"ש בפגימה דוידי כעוקר כל הסימן יחשב זה ליתא דעתינו لكمן בסוגי' דמוגרמת דפסקינו קר"י א"ר בהרים שלוש אמצעי ושחט שני שלשים כשרה ובטוס' שם ע"ב ד"ה שחת ופגע בו נקב והיוצא ממש הוא לכל שמצטרף להשלים את השחיטה לא מצי' מצטרף נמי אל מעשה הטרפפות וכן בשחט שני שלשים אף שליש האמצעי בהגרמה כשרה ממשום דשליש קמא מצטרף לשולש בתרא להשלמת השחיטה לא מצטרף לשולש אמצעי כדי להתריף אבל במקומות שחיטה שאני והיינו ממשום האילכה דכל פסול בשחיטה נבלה עי"ש, ובפרטיה יש בעניין זה ארוכות כי זאת עיקר הפלוגתא בין ר"י וו"ל لكمן ל"ב ע"ב ומthon פלוגתם והוציא הרמב"ם דין דכל טרפו במקומות שחיטה נבלה ולא טרפה והדברים עתיקים ודוק' היטב.

ע"ש גמר' ואר"י א"ש הטבח צרכ' שיבודק בסימנים לאחר שחיטה וכו' עד במתניתא תנא נבליה ומטמא בשא הסוגי' הללו כולה מוקשה וצריכה הרבה כדי ליריד לעומקה ולגלות סודה. א') קשה דכפי הנראה הוא נבלה מן התורה דקמיסך האי דין דלא בדק בסימנים להא דר"ה דבבמה בחיה בחזקת אישור עומדת עד שידעך לך במה נשחטה ולולי דמסתפניא היטי מגיה ב' של במה בכ' ולගורס כמה נשחטה وكαι על הסימנים אם נשחטו כשיורו כי תיבת במה אין לו פירוש ולשון הרמב"ם בפ"א הי' ג' עד שידעך לך בודאי נשחטו שחיטה כשרה' וכן דעת הרשב"א ז"ל כאן דלא סמכין ארובי פעמים שחט שפיר ממשום דזהה רובה דתלוי' בנסיבות והאי מימרא דר"ה לוקחה מדרשת הספרא על הקרה ולהבדיל בין הטעמא ובין הטהור ס"פ שמיini מובא ברשי"ג שם צ"ל בין חמוץ לפרק והלא כבר מפורשים הם אלא בין נשחט חציו של הקנה ובין נשחט רבו"ו והאי נראה דדרשא גמורה היא דהרי קامر דהרא' מיותר לגמרי ואיך לא האcir האי חייב בדיקה שום תנא ואפי'ו לדעת התוס' דמה"ת יש לסמק על רוב פעמים שחט שפיר

שהקשו להם הרוי אסור אבמה"ח ע"י המיתה חלף הlek לו, ואיך שיק לטעמו על אישור שכבר עבר ולכן כתבו דחזקת אישור דקאמר היינו אישור אין זוכה ומשום דכתיב זבחת שהוא מ"ע ע"ש.

והנה לכארוי נראה דרש"י בעצמו חזר כאן מנני ובו' ממה שכתב בחזקת אישור הוא אבמה"ח, דבד"ה מר סבר כתוב אז'ל מס' בחזקת אישור הראשון עומדת שלא הייתה שחותה, וכיון דבחזקת שאינה שחותה מוקנית לה הרי מותה ומטמא עכ"ל הרי דלא הזכיר כאן חזקת אבמה"ח אלא חזקת אינה זוכה כתוס' - וכד והויא טליה אמרתית ליישב סתירת דברי רש"י זיל' בדרכ פלפול הנרגוג בגיןו עפ"י מה שראיתני לקודש זקנין מאוחז' רע"א זיל' בהגחותיו לוי"ד סי' כ"ז, שרצה ליישב קושי התוס' על רש"י דאישור אבמה"ח בלאה הרי הלה לו, וככתוב הוא זיל' דבשחיטה פסולה עכ"פ הבני מעיים אבמה"ח, אפילו לדיןן דיל' הא דר"ל דרייה לאחר שחתית הקנה, כאמור דמנחית בדיקולי, בב' סימנים כ"ע מודים דהבנייה מעיים כמנחית בדיקולו, וא"כ חזקת אישור אבמה"ח של בני מעיים מעד שלא שחותה כראוי, והבמה כולה נגררת אחרי הבני מעיים עי"ש ולפ"ז אמרתית דכל זאת שידי בפסולי שחיטה של שהי' דרשה וכו', אבל בפסול דלא בדקו בסימנים דאיירין הכא לא שיק הא חזקת אבמה"ח, דהרי אי לא נשחט רובה ליכא אישור אבמה"ח על הבני מעיים, لكن על עיקר מירמא דר"ה דקאי על כל ספק שחיטה לעלמא, מפרש דחזקת אישור הוא אבמה"ח, אבל בהא דמר סבר, דקאי על לא בדק בסימנים, והכרח לפреш דחזקת אישור הוא אינה זבחה אבל אחר שנכנסתי בעומק ענייני מסכתא זו, ראיyi שאין בכל אלו ההקדמות ממש, וכאשר יתבאר לכל המעין בפתחה של ובחדשי לקמן ל"ב ע"ב.

אבל האמת יורה דרכי שאין כאן שום סתירה בדברי רש"י זיל' - כי מה שפי' רש"י זיל' מס' דבחזקת אישור שעשה דאיינה זבחה מוקנית לו ענין לפי התוס' דבחזקת אישור הוא התוס' קרא דזבחות, אבל רש"י כאן לא הזכיר קרא זה כלל, וגם לא כתוב דבחזקת אינה זבחה מוקנית לה, אלא בשחתת שלא נשחטה, פלוגתת רש"י ותוס' בזה הוא כאשר אבאר דעתינו חזקה דילפין לקמן מגע יש לפרש על שני אופנים, אופן אחד דבכל ספק壬תערר אצלו על השתוות הדבר מכמותה שהיא מתחלה, אמריןן שלא נעשה שניין אלא הדבר נשאר כמוות שהי' וא"כ אין אנו מחייבים את השם טומאה טהרה אישור היתר וכדומה, אלא מחייבים המעד ומצב בלי השתוות, ולא איכפת לנו השם כלל, אלא אפילו משתנה השם ע"י סיבה מ"מ מחייבין העמד הישן ולא נסתפק壬תחרש סיבה חדשה, והמשל בזה אישור אבמה"ח, ע"פ שעי' המיתה משתנה האי אישור אבמה"ח לאיסור נבלה, מ"מ אם נחייב במעד הישן שלא נשחטה ע"פ שהוא מותה לפניינו, אבל מעשה השחיטה נאמר שלא נעשה כהונן והויא כאלו לא נעשה, אז שפיר אסורה ומטמא לנבלה - וכן להיפך למשל אם אנו דינן על הولد אם הוא בכור, לא מצינו למימור דמוקמין האי ולד על חזקת שאינה קדוש בבכורה מפני שביעודה במאי אמה לא היה בה קדשות בכור, כן גם עתה לאחר שכבר יצא לאור העולם, דהרי הסיבות אינם שוות דבمعنى אמה אין בולד קדשות בכור מפני שפרט רחם בעין ואם נחייב את השם זה דאיינה קדוש גם לאחר הלידה, צריכין לחדר סיבה חדשה דהינו שלפני ולד זה כבר היה פטר רחם ע"י לידה קדومة, וכן בחזקה לאו להחייב את השם קתניין עליה, אלא להחייב המעד שכבר יצא לכבודו מודתי מתוך דברי הרשב"א זיל' יבמות דף ל' ודברים שכתבתי למדתי מתוך דברי הרשב"א זיל' יבמות דף ל'

והסימנים נשחטים מכל וכל לא מסתבר כלל להזכיר עוד בדיקה אח"כ, אבל בסתם שחוויותינו כן כי מלוכלך הבה"ש בربivo הדם והרבה פעמים לא נשחטו כלל רק רובן שכן קאמר בסתם דחטבה צrisk לבזק ולא יסмоּך על מה שראה בשעת שחיטה נשחטו הסימנים כלל או רובן, כי עלול לטעות לפעמים, והוא חומרת שמואל שהחמיר שלא לסמוך על הראי' שבעת שחיטה ומסתמא רק לכתחלה קאמר האי צrisk אם באמת ראה בשעת שחיטה שחתה שנשחט הרוב וכן למדיות מלשון הרמב"ס זיל' שכתב 'כל טבח צrisk שיבזק בס' לאחר השחיטה ואם לא בדק וכוי' הרי זה נבלת אפיilo היה השוחט זעיר ומהיר' עכ'ל הזחבות הנה בסיפה לא כתוב אם לא בדק לאחר שחיטה אלא סתום אם לא בדק ממש דברישא לכתחלה מצrisk בדיקה לאחר שחיטה דזקא ולא סגי במו' שראה בשעת שחיטה, אבל בסיפה כתוב, אם לא בדק דהינו דלא בדק כל לא בראי' בשעת שחיטה ולא בבדיקה לאחר שחיטה, אז הוה נבלת, ותדע שכן כוונת דברי, מדמיים אפיilo השוחט זעיר ומהיר, ר'ל שלא נסמוך דרוב פעמים שחיטת ספר, וא"כ דמיiri דלא בדק לאחר שחיטה אבל ראה בשעת שחיטה שנשחטו כלל או רובן יותר רבותה הול'ל דאפיilo ראה בשעת שחיטה שנשחטו כהונן מ"מ נבלת הוה, והוא ברור בפירוש דברי הרמב"ס זיל'.

ועל זה רוצה הש"ס להביא ראי' לחומרת שמואל כדרכו להסמיד דין מחודש לשונה וברירתא, ממתני' דלקמן דקאמר ר'ש' כדי ביקור, היא שיעור שהי', ודחה לא כדי ביקור חכם - והכוונה בזה לדעת הרמב"ס עפ"י שיטתו, בהא דצrisk להראות סכינו לחכם הוא משומש לתא דאיירון, וכתבנו כבר למלעה לאחר שחחמיינו לפסול השחיטה ע"י פגינה כ"ד הנרגשת ע"פ שאינה אוגרת, בעינו חכם מדינה דסתם טובח איינו מטריח לבדוק בהבנת הלב, כי למצוא פגימה דקה כל כך צrisk הרבה יישוב הדעת ומתיונות ומינה דה"ה בכל דבר הצrisk הבחינה יתירה על כל שהו בעי חכם, ופרש"י לסתם מ"ד ע"ב דמלטה דתלוי' בסברא מקרי הורה בה חכם, ופרש"י כגון מקיפין ברירה דפעמים אדים טועה בדמיון, וא"כ ה"ה בשחיטה מצומצמת שקשה להעמיד על הבירור אם נשחט רובה, לא די בבדיקה הטבח אלא בעי חכם, וזה דקמנני לא אלא דקאמר ר'י כדי ביקור חכם וקיי הסימנים דאם אירע שחיטה מצומצמת, אבל לעולם אייא בסתם שחיתות סגי ברואה בשעת שחיטה דאייא רוב הנרא לעינים, וע"ז פריך א"כ לא בדק בסימנים והוא בדלא בדק כל או בשחיטה מצומצמת שמיiri המשנה בamarra כדי ביקור חכם ופרק בדיעבד אולי סמכין אשוחט זעיר ומהיר, דמסתמא אייא רובה, ע"ז הביא ברירתא חד אמר טרפה ועד תנא נבלת, ומהאיי ברירתא ודאי ליכא הוכחה לדינא דשםואל שהוא עצכטא לכתחלה ומדרבנן, במקומות שראה בשעת שחיטה שנשחטו הסימנים כהונן, אלא הא ברירתא קאי על לא ראה כלל או בראה שחיטה מצומצמת ולא בדקה וכאשר נדרש בספר היל'ל, דלהבדיל בין הטמא ובן הטהור היינו בגין נשחט חציו של קנה לנשחט רבו, הרי דמחשת מצומצמת המדבר, שלא נתברר אם נשחט רבו או רק חייז', וע"ז קאמר דנבלת ולא סמכין ארוב פעמים שחיטת ספר - וכאשר אבאר בסmock במיירא דר"ה, כי במקומות דכתיב להבדיל הוא מ"ע לבודק ולא לסמוך ארובה, כך מתפרק הסוגי' לדעת הרמב"ס ומתיישבות ממילא כל הקושיות שסדרנו בריש דרבנו ודוק' היטב.

ע"ש גמר' בדר"ה קמייפילנו וכוי' מר סבר בחזקת אישור קיימת והשתא מותה היא ומר סבר בחזקת אישור אמרין חזקת טומאה לא אמרין - הנה רש"י זיל' מפרש חזקת אישור היינו אישור אבמה"ח, אבל תוס' ביצה כ"ה פ"א חולקין על רש"י זיל' בזה,

איסור דaina זבוחה אילא חזקה טהרה דבנה, והיין צריכין למימר אוקי חזקה מול חזקה ויהי' הן לעניין איסור אכילה והן לעניין טומאת נבלות ספק, וזה שלא יחד תנא דהנין תנאי דבריתא לכן כתבו בד"ה ואסורה באכילה, דמה"ת מותרת גם באכילה ומושום דרוב פעמים שחייב שפיר, ואינו דומה לשאר ספק כמו ספק שהה או דרס, דעתה איזו שינוי, כמו הגביה הסיכון באמצע השחיטה ומסופקים אלו אם שהה כשייר שהי' או שחת בסקין קצר בהלכה ללא הבאה ונסתפק אס דרס, וכדומה מן הספקות העולות ע"י איזה שינוי, זה שיק לומר דומוקמין אחזקה איסור של אבמה"ח או אילא זבוחה, וניהו דלעומת חזקה אילא איסור אילא חזקה טהרה, עכ"פ ספק הוה ולדעת התוס' גם ספק אסור מה"ת, אבל بلا בדק בסימנים דיליכא לפניו שום ריווטה לעורר ספק אם נשחת הרוב, אזילין בת"ר רובה דרוב פעמים שחייב שפיר, וכן"ל לדಡעם לא מירוי בשראה שהשחיטה מצומצמת, או שנאמר דאפילו בראה שהאי שחיטה מצומצמת מ"מ אילא רובא, דמסתמא שחיט הרוב, כרוב שחיתות דעתמא, אבל מדרבנן החמירו לגבי אכילה ולא החמירו לגבי טומאה, אלא דהתוס' לא בארו דעתם המתניתא, תנא נבלה ומטמאה במשה, וכן"ל גם לדעת המתניתא מה"ת שראי ממשום דרוב פעמים שחיט שפיר, אבל מדרבנן החמירו גם לעניין טומאה ממשום שלא יהיה כסותרים איסור עם טומאה, וזה דוחק גדול, אבל אין לומר דלשיטת התוס' תרתי בעיןן, שם המשום דסבירתה שלא נשחתה אינה חדשה, אבל חזקה טהרה לייא, ממשום דסבירתה נשתנה דמתחללה בעודה בחיותה של הבמה היהת טהורה ממשום שחיה, ועתה נשחק את טהרתה מכח סיבה חדשה דהינו נשחתה כראוי, לכל המעניין בתוס' בסוגי' דלקמן דף י"ד בד"ה ודילמא, יבין כי לדעת התוס' נשחק את השם גם ע"י סיבה חדשה, שהקשו שם למה לא נטרש חזקה טהרה דגברא לחסרו הנגע דשתטא, ונטהר את התכנס לתוכה הבית בתנאים, ואס נאמר דלעולם לא נשחק את השם ע"י סיבה חדשה לק"מ דוד שנכנס לבית ה"י טהור בשביב שלא נכנס לבית המנווג, וعصיוו נשחק אותו לטהור בשביב שמא נתקطن הנגע קודם כניסתו, ואדרבה נאמר דכמו כן הי' חזקה, שאם הטהור יכנס לבית זה יטמא, ומספק שמא בקרה הנגע אתה רוצה לטhero, עליך להביא ראי' שכבר חסירה הנגע, וכן בדף הסמוך ד"ה את' מפרה אדومة, כתבו התוס' דאיaca חזקה טומאה נגד חזקה כשותת דבנה, גם אילא האי פירא, דרי' הי' להאי טמא חזקה שאם יוזرك באפר פרה יטהר, ואיך נשחק בחזקת טומאותו, ע"י שניחוש שהפרה טרפה, שהיא סיבה חדשה, ע"ש ע"ב ד"ה לר"מ דחיש למיועטו כתבו דאיaca נגד חזקה שלא לידי, חזקה ולד שאינו קדוש גמיע amo וכמו שהbabati זאת לעיל - מכלulin מוכרכות, דהתוס' חולקים על סברת הרשב"א מהיפך ולהיפך ולדעתם מחזיקים את השםшин אילוב ע"י סיבה חדשה. ולא עוד אלא שאני רואה סברת הרשב"א מופרכת גם מכמה זוכתא בש"ס גופה, דמה יענה לכל hei משניות מובהים בראש נדה מקווה שנמדד ונמצא חסר, וחביות שהי' הולך ומפריש עליו, וכן הא דאיata כאן לקמן, טבל ועליה ונמצא עליו דבר חזק, וכן שחט בסכך וنمיצאת פגומה, דמצרפין חזקה טומאה דגברא וחזקת טבל וחזקת איסור לחזקה דשתטא של המקווה והחביות והסיכון,-shell זה לפי סברת הרשב"א ליתא, דאי נחזק את השם ע"י שנחדר סיבה חדשה לומר שכבר היהת המקווה חסירה והחביות חומץ והקניינ פגום, במקומות שהחזקה דמעיקרא אומרת להיפך, דשתטא הוא דאיתרער, וחזקת טומאה דגברא מה בעי הכא דכמו שהי' לו חזקה שטמא כן הי' לו חזקה שאם יטבול במקווה זו שיטהר, ומפני מה אתה בא לטמאו, מפני שתנעוורך לך הספק שם שהמקווה עטה

ע"ב, דבגמי' שם קאמור רבה דמש"ה לא כתני בגירושין ספק קרוב לו או לה דחולצת, משום דasha זו בחזקת היתר לשוק היהת עמודת ומספק אי אתה יכול לאסירה, וכ' שם הרשב"א שאחרים הקשו למה לא נחזק מאיסור אבמה"ח לאיסור יבמה לשוק, כמו לר"ה דהכא דמחזיקין מאיסור אבמה"ח לאיסור נבלה, ותירץ הוא ז"ל דלעולם לא מחזיקין מאיסור אחד לשני, אמנם שאני בהא דר"ה, דבין בחיה ובין בmittata אסורה וא"א להתיירה רק ע"י מעשה השחיטה, וא"כ עליך להביע ראי' שנעשה בה מעשה המכתרת הלוא (ועכ"פ שעשה אשר עליה אנו מוסופקים אם היא מעשה המכתרת או המובלט, מעשה החrichtה דקדוק בכל פרטיה חשובה יותר ממעשה המתובלט, שכן כ"ז שאין לנו בירור, יותר מסתבר לומר דהאי מעשה אינה מודוקדת המכתרת), משא"כ באשה זו שהיה לנו חזקה שע"יmittat בעלה חחי' מותרת לשוק בלי שום מעשה כדי להתיירה, ורק אתה בא עליה לאסורה מוחמת ספק מעשה גירשין, זה אמרין להיפך, עליך להביע ראי' שנעשה מעשה זו כהונון כדי לאסירה עצדי'ק, וכל הרואה יראה כי דברי נכללו בכלל דברי, שהחזקת לא איכפת לנו להחזק את השם אלא חדש סיבת חדש להוציא הדבר מהה מתחלה.

אבל האופן השני בעניין חזקה, הוא ההיפך ממנו שכתבנו, דלעולם מחזיקין את השם השין אפילו ע"י סיבה חדשה, כמו בהא דולד הנולד, יש לו חזקה שאינו קדוש בכוכורה מעוי אמו, כמו שחזקת טומאה דגברא לא נסתלק ע"פ שנטהר באפר הפרה, משום דשما הפרה טרפה היתה ולהיפך לא נחיזק שם אחר, עכ"פ שהסיבה לשני השמות שותות, כמו מאיסור אבמה"ח לא נשחתה" אלא דבחיה ע"פ שלשיניהם יש סיבה אחת, דהינו "לא נשחתה" כל שלא נשחתה נקרא האיסור אבמה"ח ובmittata אם לא נשחתה נקרא נבלה, מ"מ כיוון שאין השם שוה לא נשחק הסיבה לחודה.

ובזה פליגו לפי פירושי ז"ל הני תנאי דבריתא בהא דר"ה, דמר סבר נבלה ומטמא במשא דכל זמן שלא תוכל להביא ראי' על מעשה השחיטה שנעשה כהונון אנו מוקמינו את הבמה בחזקת שלא נשחתה, דהינו שלא העשה האי מעשה כהונון, ומילא מחזיקינו מאיסור אבמה"ח לאיסור נבלה, כי הסיבה שלא נשחתה שווה בשניהם, אבל איידך מ"ד דסובר טרפה ואסורה באכילה אבל נבלה לא, סובר דאן השם מחזיקין ולא הסיבה שלא נשתנה, ולכן שם איסור אכילה שהי' לעלה בחיה מחזיקין, שגם עתה אסורה כבתחלה, ובזה ז"ל או דסובר בתוס', דשם איסור הוא איסור עשה דאיינה חזקה, או והוא העיקר, דשם אבמה"ח ונבלה כשם אחד יחויבו כי אבמה"ח הוה מטה מקצתה ונבלה מטה כולה, דמה"ט אבמה"ח מטמא נבלה וככברואר לקמן קל"ח ע"ב וכאשר נדבר מזה עוד בכמה מקומות במס' ז', ולכן גבי איסור מוקמינו לה בחזקת טהרה, ואני בזה סתירה, דמג' נ' אי לא נשחתה כראוי' הרוי נבלה ואי נשחתה כראוי' הרוי ז' מותרת גם באכילה, דמ"ש מה דשנין במס' טהרות, מובה בגמ' פסחים דף י', בשני ב"א שהלכו בשני שבילין, אחת טמא ואחת טהור, דבבאו לשאול בזאי' שניים טהורין ואפליו בב"א רק מדרבנן טמאים, אבל מה"ת טהורין וכמש"כ התוס' שם.

זו היא שיטת רשי' ורשב"א ז"ל אבל התוס' סברו בעניין חזקה כאופן השני שכתבנו, דלעולם מחזיקין השם, ולכן המציגו שם שחזקה איסור עשה שאינה חזקה ומקרא דזוחבת דאיתא למצוחה, ואפלו להחזק את השם ע"י סיבה חדשה דקמן בסוגי' דרוב, דמוקמינו בחזקת שאינו קדוש בכוכורה ע"י שנאמר שאמו כבר הוליד ולד לפני זה וכפni זה חזקה לחייבת טהרה ע"י טהורין ואפליו בב"א רק כלו, וכאשר נברא שם. וכך נתקשה להו כאן, הלא נגד חזקה

דחני איסורים אלו ג"כ ע"י המיטה של הבע"ח ושל הבעל, אבל לא נתהפקו להיתר, כי גם אחר מיטתת הבעל חי איסור ממש נבליה, ואחר מיטתת הבעל אשתו אסורה ממשום יבמה לשוק, אבל האי איסור אשת את דמלילנא העשה היתר ע"י מיטתת הבעל, אין כאן מקום להמשיך אותו האיסור לאחר מיטתת הבעל, והסבירא ברורה בעיני, אשר על כן אני אומר דעתך הרשב"א אין לה שום ראי' מש"ס וסתירות רבות לפניו נגעה, لكن גם דין שלן הפלתי במקומו דוגם נקיה'ו הוה ספק בשחיטה, ועוד נדבר מענין זה לפניו בסוגיות הבאות בס"ד ודוו"ק.

ע"ש גמר' גופא אר"ה בהמה בבחיה בחזקת איסור עומדת וכו', נשחתה בחזקת היתר עומדת וכו', כתוב בחדושי ק"ז בעחתת"ס ציל' דר"ה בראשא קמ"ל דאלין בתר חזקה ובסייעא דאלין בתר רובה, דברישא ממשיכין חזקת איסור שבחי הבהמה, ובסייעא סמכינןarov בהתנות כשרות עי"ש, ויפה כתוב דברישא אכן חזקה ובעירא רוב אלא דהא מלטא דאלין בתר חזקה ורובה איתי בכמה משניות וברירות ולא צריך אין בא דר"ה אבל ר"ה רבותא אחרת קמ"ל דברישא קאמר דומוקמין בחזקת איסור עד שידוע לך בנה נשחתה וליל כתבנו דה' ראי' להגיה, "בכמה" תחת "במה" כדי לכון דבריו להא דسفראDDR שבדיל בין הטמא ובין הטהור על ספק שחט חייו או רבו של קנה אלא דקשה מאד לשולח יד בלישנא דגמ' ובירט שא' צרכיין להגיה גם חיבת נשחתה לשלק אותן ה"ה וגם קsha וכ' ר"ה ברייתא אתה לאشمמעין אבל האמת עד לעצמו כי דרכן של חז'ל להכניס חדושים דינים ולהסミニים לקרא וכן חודשי דינים של האמוראים להכניס במשנה או ברייתא קדומה וכן עשה ר"ה כאן כי הברייתא מדברת מספק במעשה השחיטה עצמה اي שחת רובה או חז'י דומוקמין אחיקת איסור ונידון כنبלה והוא אבל ר"ה מוסיף דר"ה גם בנולד ספק בסיכון והוא דין דלקמן דפelig בהא אם חברו ר'ח נשחת בחזקת ראי' וממצאת לאחר שחיטה פגומה וקמ"ל דע"ג דהנשחת לומר לשחיטה עומדת וגם הסcin ה' לו חזקת בדוק והינו צרכיין לומר השתא הוא דאיתרע מ"מ ממשיכין חזקת איסור דבמהו למור דברו נגט הסcin ולכך בדקוק גודל קאמר עד שידע לך בנה נשחתה ר'ל באיזה סcin נשחתה אם שלם או פגום וזה רבותא רבתא כי ר'ח באמת מכשיר ואומר שמא בעצם המפרקת נפגמה ור'ה פסול אפילו בשיבר בה עצמות וכן בסיפוי דקאמר נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שידע לך בנה נטרפה נמי בדקוק אמר ב"מה" ולא, "אם" כי הברייתא דרשא זאת מקרה דולחבדיל בין היה הנاقلת לחיה אשר לא תאכל בנולד בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה וכמ"כ רשי' ז'ל ע"ת ומסתמא הפירוש על ספק דרושא או בישוב לה קוץ מהיים בספק שאירע בה דבר מחיים ואנו מסופקים אם נפסקה ע"י האי ריעותא או לא כי לא על חנס קרי לי' סימני טרפה דבכוכ'כ נטרפה מחיים כי רק מה שנעשה מחיים קרי טרפה וקמ"ל דע"ג דהריוטא לפניו לא נאמר הרי האי בע"ח בכוכ'כ יצא מן הרוב דהרי רוב בתנות אין להם מים במות או קוץ בשוט מ"מ סמכינןarov בתנות כשרות לומר דיניהו דיצא לעניין זה מן הרוב שאין להם ריעותא עדין לא יצא מן הרוב הנסיבות וכאשר כן דעת חכמי קראקא בי"ד סי' ל"א וכאשר נדבר מענין זה באריכות בסוג' דישב לה קוץ בשוט עי"ש - אבל ר"ה לא ס"ל כן אלא כדעת הרמ"א המחריר בנולד ריעותא מחיים אלא בבא זאב ונintel ב"מ והחיזין כשהן נקובים דליקא ריעותא מחיים ולא איתרע הרוב כלל בזה אלין בתר רובה ולכך בדקוק קאמר בנה נטרפה ממשום דקאי על הספק אם ע"ז אב ולאת"מ או ע"ז חולין ומחייבים וקרי לי' טרפה שלא בדקוק אדם הזאב נקבע לאח'מ לא מקרי טרפה.

חוර לפניך, אולי כבר נתחרס קודם הטבילה, عليك להביא ראי' שכן הי', וכל זמן שאין לך ראי', אמרין השتا הוא דזרה, דהרי לפנין מנגע ליזול בתר חזקה דמעיקרא.

ולבן מאי תמה על הגאנונים השב שמעתה והישועות יעקב סי' נ' וק"ז בעחתת"ס ז'ל י"ד סי' ז' זה שכולם דוחים הא דחידשلن הפלטי בס' ל"ג, דספק נקה'ו הוה ספק בשחיטה, כיון דאם ניקב החותט אין כאן שחיטה, והגאנונים הנ'ל דחו דבריו ע"י הרשב"א הנ'ל, דכוון דלאהני נשחת היה חזקה שאם עשה בה מעשה השחיטה כהונן תתשר לאכילה, כי בחזקת ראי' לשחיטה הייתה עומדת, א"כ עלייך להביא ראי' שנולד איזה דבר המוציא מהיקת ראי' לשחיטה. ואיך לא חלו ולא הרגישו דהותס' לא סברו כסברת הרשב"א, אלא אכן מחזקין את שם החזקה ואפיו ע"י סיבה חדשה, וכן מורים כל הני סוגיות שהבאתי לעיל שלא כרשב"א.

והנה השב שמעתה שמעתה הא ה' פ"ז הרגישי בתימא זו, והקשה מרבייתא דשחתת את הושט ונמצא הגרגרת שמטה ואין יודע אם קודם או לאחר שחיתה נשפט, דהוה ספק בשחיטה ופסולה, ולפי סברת הרשב"א דלעלום דין על החזקה כמו שהיתה קודם שנולד הריעותא, הנה הייתה בחזקת ראי' לשחיטה ואיך נוציאנה מכח ספק, כיון דגוף מעשה השחיטה כהונן נעשה, ומתרץ את זאת עפ"י דברי הרמב"ן מובה בח' הר' ז' ז' ריש א"ט, דשותה בשעת שחיטה מש"ה טרפה, משום דאי' דשחת שפיר משום חנויות הסימנים וא"כ בספק שמויה אי'א ספק בגוף מעשה השחיטה אי' נעשה כהונן, ואין דזינה לספק נקה'ו דאין לספק על גוף מעשה השחיטה עי"ש.

הנה מה דלא נתקשה לי' מכל הני דלעיל צ"ל דבנני פשיטא לי' דהספק בגוף המעשה, דאם המקוה חסירה הרי לא טבל כל גופו בב"א, ואם יש עלייו דבר חזק נשאר מקצת גופו בלבד בטבילה, ואם הסcin פגום לא שחת אלא קרע, וכמ"כ רשי' לנקן י"ד ד"ה שמא בעור נפגמה, וממצאת שלא נשחתו הסימנים אלא נקרעו וקרו אמר וזבחת עכ"ל, אלא אני רואה דבכל זאת לא הוועיל הגאון לסלק האי חומר, הון מרביית' דספק שמויה שהקשה הוא ז'ל, והן מכל הני משניות שנמצא בהן סתרה לסבירת הרשב"א, כי אפיו נניח שבכל הני אי'א ספק בגוף המעשה מ"מ מה מעורר לנו האי ספק בגוף המעשה, אותו הספק שחחaza לה, והרי האי ספק אפשר לנו אם נעמיד המקוה והסcin בחזקתו דמעיקרא, ואז נאמר האי גוף ה' בחזקת ראי' לטבילה, והאי בהמה היהת בחזקת ראי' לשחיטה, لكن עלייך להביא ראי' שע"י סיבה חדשה יש על האי גוף דבר חזק, והסימני הבהמה נשפטו - וממש'כ' במקואה סכין פגום שעלייך להביא ראי' שנחרס המקוה ונפגם הסcin קודם גמר טבילה ושחיטה נגד חזקה דמעיקרא.

גם הראי' שהביא שם השב שמעחה לסבירת הרשב"א שנראה בעינוי מוכרתת, לא כן עמד', דראינו הוא ממה דהקשה אבוי ביבמות שם, א"ה בספק קידושן נמי נימא אשה זו בחזקת היתר ליבם עומדת אל חאסרנה מספק, ומהו פריך והא אשה זו אסורה היהת בחיי בעלה על אחיו מצד איסור אשת אח וא"כ נחזק האי איסור אשת אח גם לאחר מיטתת בעלה, וכאן איןו מאיסור לאיסור כמו אשת איש ויבמה לשוק, אלא האי איסור אשת אח עצמו נחזק גם לאח'מ מפני ספק קדושי ערווה, אלא ודאי דע"י סיבה חדשה לא נחזק אפיו אותו איסור עצמו, ולפע"ד שאני התם דאיסור אשת אח במקומות שאין לה בנין, כתעת יתרף להיתר ולמצוות עי' מיטתת בעלה ואני דזינה לאבמה'ח או לאיסור אשת איש דע"ג

הרבבים לילוף מסוטה לטהור ומוגזה"כ, אבל ברה"י טמא ככל ספיקות דעלמא באיסורין דאלזין בהו לקולא - וזה ש"י ד"ה הילכתא גמירי לה מסוטה, ז"ל, "דברה"ר ספק טהור ומוגזה"כ הוא דהא ברה"י לחומרא אלזין וכל ספק איסורה נמי לחומרא בעינן למיזל שמא יעבור" עכ"ל - ועיין בח' רשב"א שמיישב זהה לאבי מהיכי תיתי לילוף איסורה מטומאה ברה"ר כיוון דחצינן דעתומה ברה"י לחומרא, ואח"כ הקשה לרבעא לפי פ"ז, וכי לית ל"י דבספק איסורה מוקמינן הדבר אחזקתי, הנה קושי" ז"ה היא דוגמאות קושי" התוס' בד"ה התם מפ"ש נזירים, دمشס מוכח דאפיקו דבר שאין ללימוד מסוטה אפ"ה מוקמינן אחזקתייה ולהקל, ומה שלא הקשו תלינן, אין כאן ראי" והלב ארוי" ז"ל לא עין בגמ' עד שהי" סובר דהה Tos' מסברא דנפשים אמרו זאת - אבל אמרת גם מגמ' דהaca מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי" אלא דלשון הגמ' קשה כנ"ל וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה כולהו תנינהו כבר כתבו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביאן, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה הילכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיקו בעוף שהচשרו בס"י אחד אם נשפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ה ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטתת שני הסימנים דאל"כ רב"א לeken כ"ח ע"א דעתך ל"י בעוף דוקא ושת ולא קנה, איך פרנס האי תוספתא דשחת השוט ונשפט הגרגת אשר מינה שמעין עיקור דביה"גadam בעוף גם לכתלה רק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטת השוט ע"י שמות הגרגת, דבשלמא אי לכתלה בעין שני סימניין, אז שפיר י"ל דראוי לשחיטה בעין גם שנייהם, ואפיקו לעככ בדייעבד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגת, למה לי ראוי לשחיטה, ولكن רק רשי" לשיטות" דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה סגי בס"י אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שני סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועיין לeken כ"ע"ב רשי" ד"ה כל המעכבות בחיטתה, ובמה שכתבתמי שם ודז"ק.

ע"ב גמור' אל' רבא מ"ש ספק סכנתא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבי ולא שאני בין אישווא לסקנתא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכלי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברינו תפארת כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התם ذרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ"י הא' הוא פרשי" ז"ל וכאשר גם הרשב"א ז"ל מפרש כן, והוא דלulos הילכתא לילוף כל ספק טומאה מסוימת לא בא אלא ארשות אחד, ואבי' ורבא פליגו על אייזה רשות באה הילכתא דאבי' דיליף איסור מטומאה ברה"ר, להתריר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זהה"כ דאתה הילכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדין בכל התורה, דכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבי' הא דספק טומאה ברה"ר טהור, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו יפותה לטהר ברה"ר, אלא לראי' מבאי, דכמו דמתחרין ס"ט ברה"ר משום דhilכתא לא אתה לילוף מסוטה אלא ברה"י ונשאר רה"ר אידייא וכן כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון דאתה הילכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דברה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילופותא מסוטה אספק טומאה ברה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין י"ל דברה"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי' ועכ"ה"ה באיסוריון דליך חילוק רשויות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דההילכתא אתה ארשות

נראה דקיי על הנקב שבמקום נקב או לא, מפרש"י נמי כן, אך אמר מי חיישין שהוא שמן הגמ' ממשמעו לי' דהיא נקב אלא דהספק הוה שמא במקומות נקב נקב, הרי דפשיטה הכניס את שניים, אבל א"א לפרש כן, דא"כ היה ריעוטה איכה ומיש מלתניתיה דהיא הילכת וא נקב ולכן העיקר כמש"כ התוס' דמייריא אפיקו יש נקבים שלא במקומות שניים, והביאו ראי' מלקמן דמיכשרין נקבה הריאה במקומות דמשמשיא ידי' דטבחא, אך אמר שם גמ' כי היכי דתלין באב, ואי דבזאב דוקא במקומות שניים תלינן, אין כאן ראי' והלב ארוי" ז"ל לא עין בגמ' עד שהי" סובר דהה Tos' מסברא דנפשים אמרו זאת - אבל אמרת גם מגמ' דהaca מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי" אלא דלשון הגמ' קשה כנ"ל וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה כולהו תנינהו כבר כתבו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביאן, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה הילכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיקו בעוף שהחשרו בס"י אחד אם נשפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ה ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטתת שני הסימנים דאל"כ רב"א לeken כ"ח ע"א דעתך ל"י בעוף דוקא ושת ולא קנה, איך פרנס האי תוספתא דשחת השוט ונשפט הגרגת אשר מינה שמעין עיקור דביה"ג adam בעוף גם לכתלה רק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטת השוט ע"י שמות הגרגת, דבשלמא אי לכתלה בעין גם שנייהם, ואפיקו לעככ בדייעבד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגת, למה לי ראוי לשחיטה,但不限于 רשי" לשיטות" דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה סגי בס"י אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שני סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועיין לeken כ"ע"ב רשי" ד"ה כל המעכבות בחיטתה, ובמה שכתבתמי שם ודז"ק.

ע"ב גמור' אל' רבא מ"ש ספק סכנתא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבי ולא שאני בין אישווא לסקנתא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכלי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברינו תפארת כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התם ذרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ"י הא' הוא פרשי" ז"ל וכאשר גם הרשב"א ז"ל מפרש כן, והוא דלulos הילכתא לילוף כל ספק טומאה מסוימת לא בא אלא ארשות אחד, ואבי' ורבא פליגו על אייזה רשות באה הילכתא דאבי' דיליף איסור מטומאה ברה"ר, להתריר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זהה"כ דאתה הילכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדין בכל התורה, דכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבי' הא דספק טומאה ברה"ר טהור, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו יפותה לטהר ברה"ר, אלא לראי' מבאי, דכמו דמתחרין ס"ט ברה"ר משום דhilכתא לא אתה לילוף מסוטה אלא ברה"י ונשאר רה"ר אידייא וכן כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון דאתה הילכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דברה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילופותא מסוטה אספק טומאה ברה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין י"ל דברה"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי' ועכ"ה"ה באיסוריון דליך חילוק רשויות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דההילכתא אתה ארשות

בדברינו لكمן.

הפי' הב' הוא עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה מותר מה"ת מבואר שבשב שמעחתה ריש ספרו עי"ש והפרשן הזה הוא ממש כפי' הרשב"א ורש"י ז"ל אלא לדעת הרשב"א פליגו אבי ורבה בספק במרקלה דока ולדעת הרמב"ם פליגי בכל ספק ואפיו בתולדה עי"ש היטב, ובער אני ולא א宾ן דאייך אפשר לומר כן, דהרי כתבנו לעלה דלאכי דילכתא כוותי' אפיקו מדרבנן מותר כל ספק במרקלה, ولكن שפיר מביא אבי ראי' דחמירא סכנתא מאיסורה, מס"ט ברה"ר דטהור וה"ה באיסורי כו, ומושום דכל ספק במרקלה טהור, אבל במים מוגלים אסור עכ"פ מדרבנן, אבל לדעת הרמב"ם דילוי אפיקו ספק בתולדה להקל מס"ט ברה"ר כמובואר בדבריו איך מוכיח אבי דחמירא סכנתא מאיסורה מס"ט ברה"ר דהדי גם הרמב"ם מודה דספק אישור עכ"פ מדרבנן לחומרא אבל בס"ט ברה"ר לא החמירו ח"ל וא"כ מנ"ל דסכנתא חמירה מאיסורה וצ"ע בעת.

והנה הגאון הנ"ל מכיר בדעות הרמב"ם, מפני שיש לו שני קושיות חמורות על שיטת הרשב"א, ואני אומר דמשום הני קושי' אין לדחות שיטת הרשב"א, כי לך"מ כאשר אבאר בזיה.

הקושי' הרשותה דהרבש"א מדויל ודין קeszתלן דהא עיקר קושי' הרשב"א על הרמב"ם, מסוגי דרוב דלקמן, דאייך לפניו רוב מכל הני קרבנות מדלא היישין דילמא טרפה הו, הא לדעת הרמב"ם כל ספק שריא מה"ת ולא בעין רוב' וקושי' זו עצמה קשה גם לדעת הרשב"א דהא שמא טרפה הו, הוא ספק במרקלה ובספק זה גם הרשב"א ס"ל דשרי וכאבי, ואפיקו אם נדוח טרפה מבטן לאו ספק במרקלה יחשב, מה עינה ליפוטא מפרה אדומה, דהיא בת שתי שנים דיליכא למיחש לטרפה מבטן עכ"ד' - הנה פשיטה דגם החשש טרפה מבטן בספק במרקלה יחשב כי כל שניינו הטבע עכ"פ מקרה חדש הוא נגד הרגילות - אבל מ"מ אין כאן התחלת לקושיתו, כי הלא אנו יודעים בבירור שיש בהמות טרפות בעולם ואי לא אזילין בתר rob הנסיבות, יחושו כמחצה ע"מ ועל כל בהמיה אנו מסופקים שמא היא מן אותו הטרפות שישנים בעולם וזה ספק בתולדה יחשב ורק אחר דאלין בתר רובא אם מכח אייזה סיבה שאריע, כמו ישב לה קוץ בשוט וכdomה, אנו מסופקים שמא ניקב מעל"ע, זאת ספק במרקלה יחשב, ומה שנקט הרשב"א חתיכה ספק הלב ספק שומן ה"ה חתיכה ספק מן הטרפה או מן הכרעה דאסור מה"ת כי אין אנו דעתן על המקרה של הטרפות אלא על החתיכה שכבר נטרפה, אם היא מן הטרפה או מן הכרעה - וזה פשוט וברור, עד שתמה אני על הגאון בעל שב שמעתה איך שהוא בדבר פשוט זה.

ודע אין ליישב בזה גם קושי' התוס' שהקשו שם בסוגי', דילמא משום דמקומין הפרה שהיא בת שני שנים בחזקת היתר שהיתה לפני שנה, ונאמר כיון דאייכא בטיח ברכות בת שיטים בעולם שהם טרפות, אנו חוששין שמא האי פרה היא חד מאותן טרפות שייצאו מחזקתן ונטרפו, דזה ליתא, דבר כtabנו לעיל ד' ג' בשם התוס' והרא"ש ז"ל בב"מ, דלulos לא שיך חזקה אלא על דבר ידועה, אבל על דבר שאין לנו דינן לעלי לא שיך לאוקמי חזקה, וכן אם נאמר דהאי פרה הוה מאותן שנטרפו הרי אנו מוציאים אותה הפרה מחזקתה, אבל אם נאמר שאוותן הטרפות נשארו ברוב דעלמא, לא נציא שום פרה מוחזקתה, וכן כתב הנ"ב לענין חזקת חידגרא שאנו דעתן, ולא נאמר דהרי ההרוג מונח לפנינו ובכוב"כ אחד נהרג וכיוצא מחזקת חיותי, ומה לי זה האיש אשר אנו דעתן עלי, או איש דעתמא, דזה האש הידוע לנו יש להעמידו על חזקת

חי, אבל איש דעתמא שאינו יודעים אותו לא שייך להעמידו על חזקת חי, כי הרבה ב"א מתים בכל יום והוא אחד מהם. ושמור לך דבר זה כי הוא כלל גדול בענין חזקה.

הקושי' השני שהקשה השב שמעתה על שיטת הרשב"א היא. מנדה דף ט"ו ע"ב דתנן שם נמצא על שללה לאח"ז וכו', תנא וחיבין אש תלי ותנא דין מ"ט, בעין חתיכה אחת משתת חתיכות, עכ"ל הגמ' והקשה הגאון הנ"ל והא תנא דבריתא דלא כמוון, דאפיו סובר דבחתיכה אחת נמי חיב אש הלא הוא ספק במרקלה דמותר לדעת הרשב"א - עכ"ד' ק' - וגם בזה שגה הגאון במחכ"ת כי אן נתחרשו שני מקרים, הביאה וראיית הדם, ואן אנו יודיעים היה מקרה קודם ואיה המאוחר, וא"כ ספק זה בספק בתולדה היה שchip ואינו דומה להא ש' הרשב"א דבמוקה שנמדד ונמצא חסר דספק במרקלה קודם דהיא, דכבר כתבנו לעלה דואה דוקא לר"ש דאית ל"י דחזקה דהשתא כנגד חזקה דמעיקרה כמוון דלייא דמי, אבל הכא דלא שיך כלל חזקה דמעיקרה כמו שכבון, פשיטה דהאי ספק אייזה מקרה קודם, הביאה או הראי', הוא כלל ספק בתולדה דאסור מה"ת למאן דס"ל דעל חתיכה אחת מביא אש תלי - אדם לא אמר כן אלא דגס שם שיך חזקה דמעיקרה תקשה לכ"ע איך מביא אש תלי כיון חזקה דמעיקרה מעידה שלאחר ביאה ראתה, אלא ודאי כמש"כ דבזמן קרוב כזה לא שיך חזקה דמעיקרה לומר דביאה היתה קודם הראי', וזה ברור ואמת בס"ד. **הפי'** ה' הוא פי' התוס' ד"ה התם ומפירושים נצחים שיטם דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה אסור מה"ת, בدلיכא חזקה כמו במקווה לר"ש, אבל במקומות דאייכא למימרו העמד הדבר על חזקתו, בין לאבי' ובין לרבע מקוםין אחזה, עג' דאיתሩ ע"י הרשב"א, דבגע רך חזקה דמעיקרה נגד חזקה דהשתא לפין, אבל במקומות דנולד ריעותא לא שיך לאוקמי אחזה, זה נגד חזקה דהשתא אלא דל"ש, ובכל מקום מוקמיין אחזה, ה' נגד חזקה דהשתא והן נגד ריעותא שנולד - ושיטה זו נציחה מדברי התוס', כאשר אבאר בזיה.

דהנה התוס' הקשו לרבעא מפ' שני נזירים דמשם מוכחים דאפיו ספק דיליכא למילך מסוימת מתרין מושום דמקומין אחזה טהרה, ואיך קאמר כאן דהילכתא גמירי מסוימת, דמשמע דכל ספק טועאה ברה"ר דלא מצין למילך מסוימת, וכו' ברה"י - ויש לתמה, חדא, דלמה טהורין מחמירין לטמאם, כמו ברה"י ולתמה, חדא, דלמה להם האי אריכות מפ' שני נזירים, ולמה לא הקשו בפשיטות, וכי לית ל' לרבעא דמקומין מלטה אחזקי' במקומות ספק, וכמו שהקשה כן הרשב"א, עג' דמקומין מלטה אחזקי' באו להביא ראי' מפ' שני נזירים - דהרי במקומות אין מספר מצין, במשניות ובריתות דמקומין אחזה, כמו שפי' רשי' לקמן על הא דאמרו שם, מנא הא מלטה דאמרו רבנן אוקמי מלטה אחזקה, ז"ל, "בהרבה מקומות סמכי לайл בתר חזקה" עכ"ל.

שניית בתירוצים, דהילכתא איצטריך לספק ברה"ר בدلיכא חזקה, כמו האי דמקוה שנמדד ונמצא חסר לר"ש, אמנים בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, מוקמינן הילכתא אפיקו במקומות דאייכא חזקה, ועיין ב מהרמ"ל שהביא קושי' העולם, דלמה فهو האי אריכות, דאייכריך הילכתא במקומות דיליכא חזקה, דהרי לתרץ קושיטים די באמרים דסוגי' דהכא איזיל בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, אבל לפי האמת דעתלין בתר חזקם בכ"מ, מוקמינן אחזה ואפיקו מה שאינו דומה לסוטה - ואני מוסיף לתמה דעכ"פ ה' לתוס' להקדים בתירוצים עיקר הדבר דלפי המשקنا דעתלין בתר חזקה

ריעוטא, אלא דבאיילד ריעוטא בבהמה מחייב זה איכא פלוגטאות ועינן זהה בסוגו' דישב לו קוץ' בשוט בארכות.

הפי' הד' הוא פ' הראש יוסף ז' לדלועלים כבר ידעו כאן דמוקמין אחזקה, ומה שרצה רبا לאסור הרא רך מדרבנן, וכמו בסכנותא דמחמרין, וזה הקשה לו אבי מס' ט' ברה' ר' דמתהירן אפיקו מדרבנן, וע' ב' דלא מחמרין במקומות חזקה, ושאני סכנתא מאיסורה, ע' ז' השיב רבא דמספק טומאה ברה' ר' ליכא ראי', דהתס הלכתא גמירי לה מסוטה לטהר, לפיך לא רצוי חז'ל להחמיר נגד המפורש להיתר, משא' כ' באיסורה החמירו בספקו אף במקומות חזקה, פלא דהרא יוסף לא הזיך כלל דרש' ותוס' ורש' א' פירושו הסוג' באופן אחר - ולפי פירוש הראש יוסף אפשר דפסקין הרבה להחמיר מדרבנן בספק במקומות חזקה, ע' ג' דמסיק לבסוף להוכיח מהא דעתית דחמירא סכנתא מאיסורה, מ' מ' עיקר דין של רבא דהחרミו בספק במקומות חזקה לא איפרך, דבסכנותא מחמרין אף נגד רוב וחזקה, אבל בבא צאב ונטל ב' מ' דליקא רך רובה לחודא מחמרין, ועינן זהה בסוף סוג' דרוב בראש יוסף ובפר' ח' סי' ק' ודו'ק.

ע"ב גמרא מתיב ר' שמי שרצ' בפי חולדה וכי' וקשה, תקשה לדנפשה, והוא טומאה ברה' הוא דספקו טמא, דהרי לא ידע דברין דוקא דבר שיש בו דעת לשואל, ויש לישיב דרבא דס' ל' כל ספק מה'ת להחמיר ע' כ' דהלהcta דסוטה רק להקל ATA אריה' ר' ולא להחמיר אריה' ר' וכפרש' דבר' ר' ליה' ר' כבשאר אסורין שבתורה, ולכן אפילו ידע אין בו דעת לשואל ואינו דומה לסתה, מ' מ' פריך ליטמא כמו בשאר איסורי תורה דספקון להחמיר וע' ז' קמשני דהלהcta ATA גם על רה' ליקולא לכל ס' ט' ברה' ר' דוקא בשdomה לסתה טמא ואם לאו טהור, כמו ברה' ר' דתיה' מושום דaina דומה לסתה.

וסברת חז'ל דחלקו בין יש בו דעת לשואל לאין בו צרך הסבר, זודאי הא מلتא בסברא תל'י' וכמוש' כ' התוס', כתובות נ' ד' ע' א' ד'ה תנאי, לגבי דיני תנאים דבעין תנאי דומי' דגבוב' ר' דడוקא בדמיון דאית ב' סברא מדמין, דאל' כ' נימא דוקא בקרקע מהני תנאי' וcodoma עי'יש', וכן הכא ע' מכח סברא אצריכו חז'ל דוקא דבר שיש בו דעת לשואל דאל' כ' נימא דוקא באדם ודוקא באשה וcodoma.

ולכן נלפ' ע' בסברא דהא מلتא, לכל שיש בו דעת לשואל, דהוה לי' למידע אם נתמא או לא, הוה האי ספק בספק מחמת חסרונו ידיעה שלא מצרפין לס' ס' וה'ה דלא מצין להקל בספק כזה, ומושום לכל מلتא דאפשר לידע ולברר ספקו לא סמכין להקל, וניהו דבסטה יש להאהה והbowel ידיעה ברורה, א' לא לומר דה'ה בשאר ס' ט' בעין ידיעה ברורה לאיזה אדם, דא' כ' אין כאן ספק, דנשאלה להאי והוא נאמן, لكن אמרינו דעכ' פ' בעין יד אדם באמצע שיח' במציאות לידע והוא דומי' דסוטה דאס הוא הוא מודים, טמא וDOI' ואינה שותה ודז'ק.

תונס' דה' התם הלכתא, תימא וכו' דבפ' שני נאים וכו' ואכתי Mai תירץ, דהשתא הוה לי' ס' ט' ברה' ר' והוה לי'DOI' טמא וכו' עכ' ל' וקשה לי' טובא, דהא התם מביא קרבן טומאה על תנאי, שעולה למי שהוא טמא ובסוף נזירות דטהרה מביאין שניהם קרבן טהרה, וכיון דיכולים לבורר ע' תנאי וסגי בקרבן אחד, למוא יביאו שניהם קרבן טומאה, ואין להקשות א' כ' מה פריך הש' ס' שם, אי רה' ר' הוה, יבאו שניהם קרבן טהרה, והוא אפשר לבורר ע' קרבן טומאה על תנאי, זה לך' מ'adam מדינה שניהם טהורם, לא נחיב

לא בעין דומי' דסוטה, אבל התוס' מקדיםין האי תוספת יתרה, דמסוטה ילפין היכי דליך חזקה וכו' הרי ממשען דזה עיקר התירץ - אבל כד נדייך אין בדברי התוס' אלו לא יתר וללא היפוך אלא כל דבריהם בדקוק גדו' נכתבו - דהא דלא קשי' לחו קשי' הרשב' א', וכי לית לי' לרבע חזקה, ע' מ' מושום דפשיטה להו דהסוג' דהכח אליל בהו' א' דעדין לא ידעתן חזקה מקרא, דלפי סברתם דגס במקום דבאיילד ר' ר' להחמיר נג' לאוקמי חזקה, גם לאבי' קשה למה ל' להביא ראי' מס' ט' ברה' ר' להחמיר האי ספק, כיון דaicaca CAN חזקה כשרות, אבל ודאי לכל האי פלפולה אז'י, קודם שמשיק דאלילן בת ר חזקה ולפין זאת מגע, ולכנ' גם לרבעא לך' מ' דחשיב לאבי' דaisora מטומאה א' למלך מושום דההcta הלכתא גמירי לה מסוטה, אבל נתקשה فهو דלפ' דלהcta אתא הלהcta אריה' ר' לילך' מסוטה לטהר, נצמתה חומרא בס' ט' ברה' ר' דכל שאינה דומה לסתה ספקו טמא אפיקו איכא חזקה, דאל' כ' הלכתא למאי אתא, וזה עיקר קשי' התוס' שהביאו הא דשני נאים, להקשות מושם דוקא דמי' ר' מס' ט' ברה' ר' ומורה הע' ג' דאין למדוד זאת מסוטה כמו שהוכיחו, וע' ז' תירצ' דלפי מושום דההcta איצטרכ' הלהcta במקומות דליך חזקה וכגון במקווה שנמדד ונמצא חסר לר' ש' - ומה שכתבו דכאן איזיל בהו' לא כן מוקי הלהcta גם במקומות דaicaca חזקה, לא חדש עתה, כי גם ב��ושיםם, ידעו זאת דמה' ט' לא הקשו על רבא בפשיותם וכו' ל' חזקה וכמוש' הרשב' א' - והמהר' מס' ט' אה מקצתו ולא כלו. **ובזה' מתישב ג' כ' קשי' חומרה שהקשה הפ' ז' ל' על הא דפרק התוס'** איך ילפין מסוטה לטהר אפיקו ליכא חזקה, והא בסוטה איכא חזקה טהרה, והקשה הו' ז' ולהו' ע' כ' הלהcta ATA לא לטהר אפיקו ליכא חזקה דאל' כ' הלהcta לטהר במקומות חזקה ליה, וכמוש' כ' התוס', אבל לפ' האמור ATA דהלא באיה הלהcta יש לפניו שני דרכים, האחד שנאמר ATA לטהר ברה' ר' אפיקו במקומות דליך חזקה ואהו גזה' כ' בטומאה הפ' ז' על הא דפרק התוס' לא שמאור דהלהcta ATA לטהר אתא להחמיר שלא לטהר ברה' ר' אלא דומי' דסוטה, אבל בשאיינו דומה לסתה טמא ע' פ' דaicaca חזקה, ואז הלהcta ATA להחמיר, והרי ככל בידינו בכל הדרישות דלקולא ולחומרא לחומרא מקשין ולכנ' שפיר הקשו התוס' כיון דבסטה איכא חזקה טהרה, מהיכי תיתני נוקמי הלהcta להקל אף בדליך חזקה, כיון דמצין לאוקמי הלהcta להחמיר דבטומאה ברה' ר' לא נטור אלא דומי' דסוטה. אבל באינו דומה לסתה נתמא אפיקו נגד חזקת טהרה - וע' ז' מתרצים דגס בסוטה כיון דקינא לה ונסתרה איתרע חזקה, ר' ל' ניהו דברה' ר' אין קט' סתריה, מ' כתבו התוס' נדה דבלילה ואפליה גס ברה' ר' יש קט' סתריה, ולכאר' אין זה מספיק דכין דס' א' אין סתריה גמורה איך נילוף לטהר ברה' ר' ס' ט' בדליך חזקה כלל, אבל לפ' האמור, היכי מתפרש תירוץ התוס', וכיון דבסטה ברה' ר' ג' כ' איתרע קט' החזקה, שוב יותר מסתבר לאוקמי הלהcta להקל ברה' ר' אפיקו בדליך חזקה לכל מלוקמי הלהcta להחמיר אפיקו בדaicaca חזקה, דבר שgas בסוטה ליתא, זה ברור וכוכן בפי' דברי התוס'.

ומעתה נבין היטב למה לא הילך הרשב' א' בעקבות התוס' לתרץ דהסוג' דהכח איזלה בהו' א' קודם דידען חזקה מקרא, מושום דס' ל' לכל ספק במרקחה מותר מה' ת', וא' כ' במקנה מה' נעשה עם הלהcta ATA לטהר ספק ברה' ר' דהא למה לי' כיון דבכל ספק במרקחה איזלן ליקולא אפיקו ליכא חזקה.

נמצא פי האמור, לדעת התוס' כל ספק הון במרקחה והן בתולדה אסור מה' ת', אלא דמקום חזקה נundy על חזקה אפיקו איתילד

מצד טبع העניין, וא"כ למה לא ניתן באיסור כמו בסכנה, וכן לנו מנוס אחר אלא לומר, דההפסד באיסורין איןו בא רק בשרגיל בהם, אבל בפ"א לעתים רוחקים אין בהם אלא משום דבר אמרה דרומה דרומה ועיין אריכות זהה בפתחה ולעיל דף י' ע"ב בהא דאכל ר"י משיחית כתוי עי"ש ודוק.

על' גמר' אמר השוחט בסכין ונמצאת פגומה אמר ר"ה אפילו שיבר בה עצמות כל החיים כלו פסולה חיישין שם בעור נפגמה, ור"ח אמר כשרה שם עצם נפגמה - הא דאמר „אר"ה“ ולא ר"ה אמר כדרכו בכ"מ דפליגו תנאים או אמראים, משום דעתיך פלוגתתם בא שיבר בה עצמות, כי אם מכיר ר"ח ותלה שבעות המפרקת נפגמה, אבל ר"ה מוסיף מדל"י דאפיקו שיבר בה עצמות נמי, וכן מוכחה מدل"א כולל האי „אפיקו שיבר בה עצמות“ בראש המאמר ולומר „השוחט בסכין ונמצאת פגומה אפיקו אחר שיבר בה עצמות“ וכוי' מכלל דינidon פלוגתתם אף בא שיבר בה עצמות ור"ה מוסיף חידוש דין אפיקו שיבר בה עצמות, וכדברי תמצוא בח' רשב"ז צ"ל, ولكن להורות ע"ז קאמרו „אר"ה“ ולא ר"ה אמר“ דלא תימא דר"ח רק בשיבר בה עצמות מכשיר, אלא על עיקר הדין ובלא שיבר בה עצמות מהולך ומתולח להקל דשמא בעצם המפרקת נפגמה.

אלא דלכאור' רשי צ"ל לא פירש כן שהרי כתוב בהא דר"ח שם בעצם נפגמה, „בטעם שבר בה“ - אבל כד נדייק ע"כ רשי צ"ל רק בהו"א מפרש כן דהרי בגמ' ל�מן, והלcta כוותי" דר"ח בשיבר מכלל דפליגו אף בא שיבר ור"ח תולח להקל בעצם המפרקת, אלא בסב"ד לא ניתית לדקדק בדברי ר"ה כמו שדקדקנו, וסובר דזוקא בשיבר פליגו, דהרי הנמי ל�מן פריך, אי בא שיבר נמי פליגו, אלא דאייגם במאן, וממנה אימה בעצם המפרקת אייפס, הר' DSTMS גמר' הי' סובר מתחלה, דשמא בעצם נפגמה דקאמר ר"ח, עצמות שישיבר בה כאמור. ועיין בהගות מהרש"ש צ"ל שימוש לשיבר פליגו, ומושמע מהא דמפירוש טעמא דפלוגתתם וקאמר בשלמא ר"ה כשותעת" אלא ר"ח מ"ט אמר לך עצם ודאי פוגם, עור ספק פוגם, ואין ספק מוציא מידי ודאי, ע"כ עצם שישיבר בה קא, דאי אמפרקת איך קאמר זודאי פוגם, זודאי לכא מ"ד אמפרקת בנסיבות בעלמא פוגם ודאי אלא דיש לראות למה באמת הדר הש"ס מהה הס"ד כיוון דבאמת לית הלכתא כר"ח בהא דתולח במפרקת, למלה נתלה בי' בוקי סרייא, ולמה לא נימא דרך על מה שמוסיף ר"ה לאסור בשיבר חולק ר"ח, ומושום דעתך דרך שיברה ודאי פוגם.

אבל הטאנך ושמע פ"י הסוגי על אמתה ועל ידה יפתרו כל הספקות הנופלות בענין, ולא אאריך בקושיות ודקדוקים, אשר בלא"ה מבוארים במפרשי הש"ס ואען ואומר:

הנה בשוחט בסכין ונמצאת פגומה פליגו ר"ה ור"ח, אבל בנאבד הסכין بلا בדיקה שלאחר שחיטה, זהה איכא פלוגתא ברשונים, אי גם זהה פליגו ר"ה ור"ח, דעת הרמב"ז צ"ל דר"ח דפוזל בנמצאת פגומה אחר שישיבר בה עצמות, זהה דפוזל בנאבד הסכין, לדעתו גם ר"ה מודה דעתם ודאי פוגם וא"כ אין לפנינו שום ריעותה ומה שפוזל ר"ה הוא מטעם דאיתሩ הסכין ע"י חתיכת העור שקודם שחיטת גוף הסימנים, עד שאבד חזקתו חזקת בדוק, והבדיקות שלא"ש היא חיובית המעכbat אף בדיעבד, ומה שנקט דינו בנמצאת פגומה ולא בנאבד הסכין, משום דנאבד מלטה דלא שכיחא היא, ומה מאבד מושיב בזה מה שדקדקנו למלגה שלא כלל כל ר"ה האי דшибר, בראש דבריו, משום דאי תקשה שישיבר בה עצמות ודאי עוד יותר לא שכיח, ולמה לא נקט דינו בנאבד אבל עתה דקאמר

קרבן טומאה ולמנוגת עוד נזירות דטהרה, ואין זה בירור כמובן, אבל להיפך אם כריה"י דניין ומטרמאין שניהם, ניהו לצרכיך למנוגת לשניהם עוד שלשים דטהרה, אבל ששניהם יביאו קרבנות טומאה מהכי תיתי, כיון דבחד על התנאי סגי וצ"ע ודוק.

ד"ה שאני אומר אדם וכו' וא"ת דהכא תלין באדם טמא וכן בפ"ק דפסחים גבי קרדום שאבד בביתו, ואלו בפ"ק דנדזה וכו' עכ"ל, מה שלא הביאו ג"כ הסוגי דלקמן מפ' כיסוי הדם דר"מ מטהה העיסה משום דתלין באדם טהור וכמו שהביאו בסוף דבריהם, ייל' בפשיותם משום דמשום אעיסה קאי אבל לפרש"י שם דרוב מטפוחן באשפה לא מיירי כלל מזה, אבל בלא"ה נמי ניחא דלא מטפוחן באשפה לא מיירי כלל מזה, אבל דתלין באדם הביאו הא דר"מ משום דתתם קשה אפיקו אם בכ"מ תלין באדם טהור, אבל כאן כיון דרוב תינוקות מטפוחין בעיטה, נטרף וש' מייעוטם דאדם טמא והוא לי' רובה דרובה לטומאה, וכען שכ' הרשב"א בתו"ב ריש הל' שחיטה דרוב מטפוחין אש"מ וזה רובה דרובה משום דמייעוטם אינם מומחין ג"כ לפעםם שוחטין שפיר, וא"כ הכא במייעוטם זהה לא חייש להסמכיו אל החזקה וכיון דבלאה"ה קשה על האי פי' של ר"ת דשם, لكن לא הביאו בקשיטם, אבל בתירוצים שפיר כתבו, דוכן צ"ל בהאי דכיסוי הדם ודוק.

ד"ה אם יכולת חולדה לשותות פי' בכו' וכו' הרי נעשית בהם מלאכה וכו' קשה לפירשון, וכי מה מלאכה שייכיא בשתייה עכ"ל, והנה הלב אריה צ"ל יפה תירץ דכוונת רשי צ"ל לפ' הרא"ש דהיסח הדעת עכ"פ מקרי, ומ"ה ציון רשי' מס' גיטין דשם איתא הא דמים נפלו בשקל בהם משקלות ומשום היסח הדעת עי"ש ואני הבatoi ראי' לדבורי, דריש"י לאו דוקא מלאכה קאמר רק כוונתו להיסח הדעת, דהא מלאכה אינה פוסלת רק קודם קידוש ולא אח"כ כמבואר במס' פרה ס' פרת חטא משנה ד' וא"כ למה לי' לרשי' להוכיח דהכא קודם קידוש מيري, דאי לאחר קידוש טמאה למאי, והא בלא"ה לא מצי מيري לאחר קידוש דלמה יפלו ביכולה חולדה לשותות, דהן משום מלאכה והן משום מים חיים לא שייך אלא קודם קידוש, אלא ודאי דמשום היסח הדעת קאמר, וזאת פסול בין קודם ובין לאחר קידוש והוא ראי' ברורה ודוק.

ד"ה או שירד בה טל בלילה וכו', א"נ לפ' שפוזל בא מחמת טומאה וכו', עכ"ל ועיין ב מהרש"א ועיין בלב Ari' ס' דגמ' רשי' סובר דאי ליכא למיחש חולדה, לא טומאה איכא ולא פסולה, דהינו באופן דלא שכיחו חולדות אבל שאר שרכיס איכא עי"ש היטב - ובאמת לא הבוני איך אפשר לפרש בענין אחר, דהינו שלפי שיטת רשי' הי' כוונת הברייתא, דאי ליכא למיחש חולדה אפיקו טמא נמי הוה כמו בראש, דאם כן הוא, מה זה דנקט או שירד עליהם טל בלילה, דהא בלא"ה טמא ופסול הוה, כיון דליך למיתלי בחולדה, דבשולמא ביכולה חולדה לשותות אמרין דפסולה הוה, ואי לא אפיקו טמאה נמי הוה, אבל האי דיריד עליהם טל, הינו באין יכולת חולדה לשותות, וא"כ טמאה נמי הוה וצע"ג לפ"ע"ד על רבינו מהרש"ז צ"ל שהעלים עני מזה וגם על הלב אריה דלא הביא זאת לראי' ברורה לפירשו ודוק.

ד"ג יוז"ד ע"א גמר', ש"מ חמירה סכנתא מאיסורה בטעמא דהא מלטא כתוב הגאון בעל שב שמעתא דבאסורה כיון דהתורה התירה הספק, לא עבד מידי אפיקו اي קמי' שמי' גלייא דאסורה אל, אבל בסכנתא סכ"ס אם שתה הנחש מן המים יסתכן, ואני השגתי ע"ד זה, כי גם באיסורין ע"כ יש טעם בדבר למה אסורה התורה החלב והתרה השומן, כי מסתמא נצמה להעbor איזה הפסד בגוף ונסנתו, לא רק מצד דבר אמרה דרומה אלא

בסבירה או כאן, דא"כ במקורה נמי נימא דין הנידון על המקורה שהוא בא"ה חסר לפניו אלא על הטעמה, ורק לאنعمיד המקורה על חזותו דמעירקא, וצ"ע.

ועכ"פ לפי שיטה זו דעור לא שכיח שיפגוט, לא חיישין בנאבד הסcin שונפוגם ע"י חתיכת העור, אבל כשנמצאת פגומה ואיתרעל לפניו מספקינו שהוא נפגמה, ואפילו שיבר בה עצמות, דודאי ר"ה לא יחולק לומר דעתם אינו ודאי פוגם, אבל מ"מ דומה האי סcin בעניין זה, לב"מ שהחזר זאב בנקבים גם שלא במקומות שניינו פשיטה דלא שיבר בה עצמות, אבל מ"מ מקרי נקב שלא דודאי' שזהאב ודאי מנקב בשינוי, אבל מ"מ מקרי נקב שלא במקומות שניינו ריעותא עד שצרכיך לומר דבמה נשחתה בחזקת היתר עומדת, ולא די לנמר נשחתה הווורה וכמבואר בגמ' עיל, וא"כ הכא ג"כ הני הרבה פגימות שבסcin, אין מוכרכחים שבאו כולם משבירת עצמות, لكن ריעותא אייכא, וחיקת היתר לייכא, דהרי אנו דינן ע"י האי ריעותא על השחיטה עצמה, لكن קאמר ר"ה דפסולה, שהוא נפגמה אלא דפ"ז צ"ל דאייכא בסcin גם פגימה דקה,adam רק פגימות גסות, שאין בכח העור לעשותם, הרי המה כמו נקבים שבמקומות שניינו של האיבר, והוא נאבד הסcin בלא בדיקה, וזה כשר גם לר"ה כמש"כ למעלה, ור"ח מכשיר דאימא בדיקת הסcin שלחיקת העור איתרעל הסcin וצריך בדיקת החזקה דבמץוי. ולפ"ז לר"ח גם באזב לא בעין טעמא דנשחתה בחזקת העור, ורק הנטולות הנטולות שבמה בטח מון העצמות, וכן הא דקאמר עצם ודאי פוגם, הכוונה דעלול יותר לפוגם מעור ותלינו במצוי. ולפ"ז לר"ח גם באזב לא בעין טעמא קרוב יותר לתלולות באזב מלומר שנטרפה מחיים, אבל הש"ס פריך מטבל ועלה ונמצא עליו דבר חזוץ דהרי גם שם יותר יש לתלולות במה שעסוק באזוטו מין כל היום, מלומר שנדבק בו קודם טבילה, דהרי הוא היה בחזקת שאין בו ח齊ה וראוי לטבילה, ומ"מ טמא. ומכח האי קושי' מוכרכה הש"ס לחזור מהאי טעמא דין כאן ריעותא, אלא דוגם ר"ח מודה דריעותא מקרוי, ובזבב דוקא מושם דבחזקת השחיטה עומדת שרי, אבל בטבל ונמצא עליו דבר חזוץ טמא, מושם דבחזקת טומאה עומד, אבל חידש לו דחכא קיל מושם דסcin איתרעל בהמה לא איתרעל, וכאשר אבר לפניו סברא זו, וכן נדחה הריעותא מכח חזקת הסcin ולא נגרע ע"י חזקת איסור דבמה, ומיליא דבاهאי מסקנה פlige ר"ח גם بلا שיבר בה עצמות ותולוה במפרקה מושם חזקת הסcin, אלא דלקמן אייכא תרי אבע"א, דלחוד אבע"א דטרף כר"ח לבר מקמייתא צ"ל דס"ל דר"ח דמקישר אף בלא שיבר, מושם דעתם המפרקה נמי שכיח ועלול לפוגם יותר מן העור, אבל בעמ"מ לא הוה תלין לkolא לשמוד על חזקת הסcin, וככלעל דפליגו באיז אובי' ורבא וכאשר הארכתי שם, דלפי שיטות הרשב"א לא שייך לאוקמי אחזהה במקומות ריעותא, אבל אידי אבע"א דל"ח כלון מוטרות דתלין בטעם המפרקה דבתריתא, סובר דוגם בספק השקול יש לסמוד אחזהה דמעירקא ולומר דלבסוף איפגם, ומה שתכחו התוס' דבראונות רגיל לייזהר שלא לדוחוק את הסcin משא"כ באחרונה נראה לכל שהוא דוחק גדול.

ומעתה נבין היטב מה דפרק لكمן, די כר"ח ולאכשרו בתריתא תעדי בדיקה לחכם, ולא פריך כן לר"ה, וכאשר הקשי עיליל, adam כאבע"א קמא דלר"ח גם בלא שיבר כשר מושם דעתם המפרקה נמי עלול יותר לפוגם מעור, אז אייכא לר"ח חומרא מה דליתא לר"ה, דלר"ה ע"כ עצם המפרקה בדרך הולכה אינו עלול על חזקתו, וכמש"כ לעיל סברא זו.

נמצאת פגומה סתם דהוא שכיח נגד נאבד ניחא, אלא דמוסיף עוד אפילו שיבר בה עצמות, וממנו תלמד דה"ה בנאבד הסcin, דהינו חק.

ועוד אני אומר דבאה דنمיצאות פגומה דקאמור, אפילו לא הי מוסיף האי אפילו שיבר בה עצמות, יש במשמעות, גס נאבד הסcin הדין כן, דמי לא עסקין דنمיצאות פגומה בפוגימה גסה והלא כבר כתבו האחرونים בספריה שחיטות, אדם נמצא פגימה גסה לאחר שחיתה כשרה, מושם דפוגימה כזו שאין בכך העור לעשות, פשיטה דלא שיבר בה עצמות, ואמרינו דבעצם המפרקה נעשה, וא"כ ר"ה רק לרוחת דמלטה הויסיף האי אפילו שיבר, דלא תדוחוק לומר דنمיצאות פגומה דזוקא בפוגימה דקה קאמר שאפשר להעור לעשותה, אלא אפילו בפוגימה גסה שא"א לעור לעשותה נמי, ומושם דכל שחיתך העור איתרעל הסcin וצריך בדיקה והאי פגימה גסה מעכבות הבדיקה, لكن תקשה דא"כ ליבעי שני סcinים לשחיטה, אcht שיחתוך בה העור והשני שישחות בה הסימנים דכיוון דבידיקת הסcin שלחיקת העור איתרעל הסcin, ניחוש דלמא מישתיל ולא יבודוק, כמו דחישין לעניין בדיקת השוחות אם מומחה, ודאי לאו מלטא הוא דכל שחיתך העור כבל שחיתיה לא חיישין לשחחה, והוא פשוט.

ונפלאת מאי על הרاش יוסף ז"ל שכתב בראש הסוגי' שני טעמים להתיר בנאבד הסcin, חדא דהרי יש לסcin חזקת בדוק ואי דלעומת חזקת הסcin אייכא חזקת איסור דבמה, הלא החבמה שוחיטה לפניך. ובמחכ"ז זה ליתא אדם נאמר דעור ספק פוגם גם חזקת הסcin איתרעל לפניך, דהרי חתק בה עור, כי האי דהרי שוחיטה לפניך נמי הכוונה דנעשה מעשה שאפשר לסליק האיסור, אבל אם השחיטה הגונה ע"ז אנו דינן, דשמא איפגם הסcin בחתיכת העור, ואין כאן שחיטה הוגנתה. אבל יותר תמורה הטעם השני של' הגאון, והוא דבנאבד הסcin אייכא ס"ס שמא לא איפגמים כלל, ואם איפגמים שמא במפרקה איפגמים, וזה טעות נגלה במחכ"ת, דהרי מיד כשחיתך העור נתעורר הספק שמא נפגמה כיון דעור ספק פוגם ואם היה מסלק ידו מיד היה האי סcin ספק פוגם ואינה ראוי לשחיטה ומפרקה מה בעי הכא והוא פלא.

אבל מה שקרה על שיטת הרmb"ז ז"ל הוא ממה דקאמור لكمן דר"כ מצריך בדיקתא בין כל חדא וחදא, כמוון כר"ח ולפסולי קמייתא די כר"ח ולאכשרו בתריתא לבעי לחכם, וקשה הלא לר"ה נמי תקשה תעדי בדיקה לחכם, כיון דלדידי' אבד לסcin חזקת כשרות וצריכה בדיקה לאחר שחיטה לעכובי, איך ישחוט את השני בלי בדיקת חכם, ולא עוד אלא דגס מושם קמייתא לבעי בדיקה לחכם, דמה מהי בדיקת חכם של קודם השחיטה, כיון דבון הבדיקה לשחיטת הסימנים חתק עור, המאבד חזקת הסcin, וזה תמייה גדולה.

שיעור הרשב"א והרא"ש ז"ל דדר"ה דזוקא בنمיצאות פגומה קאמור, אבל נאבד הסcin גם ר"ה מודה דכשרה, דלא חיישין לעור שיפגום דלא שכיח כלל, והוא כמו רוב מוציאין אש"מ, דמיוטא כמוון דליתא ולא מצרפין לחזקת איסור דבמה, כן כתוב הרא"ש ז"ל והנה להפ"ד לא הי' צריך לומר דהאי מיעוט כשאר מיעוטים, אין להקשות, למما גמור, דאפילו הוה מיעוט כשאר מיעוטים, אין להקשות, סמוך מיעוט לחזקת איסור דבמה, דהא כמו כן אייכא חזקת בדוק דסcin ומוקמינו חזקה להדי חזקה, ולא דמי להא דרוב מוציאין אש"מ כמוון, אם לא שייאמר דסובר הרא"ש כיון דהscin נאבד גם בלאי"ה אין אנו דינן על הסcin לא שייך להעמיד הסcin על חזקתו, וכמש"כ לעיל סברא זו.

אבל באמת קשה להשתמש

בתר דמיעיקרא, הינו בשאיינו עומד חזקה אחרת כנגדה אבל לגבי חזקת טומאה דעתבל, כספק השוקל דינין.

ולפי תירוץ זה, הוצרכו לתרץ הא אמר لكمן מכדי מיתלי תלין, ותלין בפרקת דברייתא, הא כאן ספק השקיל הזה, ואיך תלין להקל, لكن הוצרכו לחיש דעתלו יותר לפוגם בפרקיתא משום דבקמייתא זהיר שלא לדוחק את הסcin בפרקת כד שלא פוגם הסcin.

הת'ii השלישי דבאמת אין חילוק בין איתרעת הסcin או הבמה, אבל הכוונה, דאפילו אי נפגם הסcin, עדין אפשר דנשחת כהונן, דאפשר דלא נגע הפגימה בסימנים, והוא ס"ס, כתבו דהשתא אתה שפיר דפרק בתור הכא, כל ספק לאותוי' מאי וכו', עיין במחרש"א מ"ש דניחאה להו טפי לפיה האי תירוץ מאבתירץ קמא, עיין ב מהר"ם, ועודין דבריו אינם מבוארים, דהא גם לח' קמא טעמא דר'ח דעתם ודאי פוגם וקרוב לפוגם יותר מעור.

אבל פירוש דברי התוס' וכי הוה, דהנה לפי התיריצים הקודמים אינו צרכין לומר בטעמא דר'ח, או משום דמקומינו הסcin בחזקתו דמיעיקרא, או משום דרגיל יותר לפוגם בפרקת מבוער, כדי שלא תקשה לך ממקומה שנמדד ונמצא חסר. אבל עדין קשה מטבל לעלה דשם איכא ג"כ חזקה דמיעיקרא דה' ראי לטבילה, שהרי לא היא חיישנן שמא המים שטופו איזה ח齊עה מגופו, ולא היא' צרך בדיקה כלל אחר הטבילה, אם אין עליו דבר חצץ, וגם יותר יש לתלות באותו המין שעסוק בו כל היום, ומ"מ מטמאין אותו, ולכן החצרך עוד חלק ולומר דכאן קיל משום דסcin איתרעת בהמה לא איתרעת, משא"כ בטבל ועלה דעליו גופא נמצאה הריעוטא, אבל עדין אינו צרכין גם לטעמי היתר הנזכרים לעיל כדי שלא יש ממקומה שנמדד, דהרי גם שם, המקווה איתרעת ולספק דרס, מה פrisk קשה כאשר מתרץ לא לאותוי' ספק שהה וספק דרס, ומה פrisk יותר להיתר מלאייסROLE מ"מ לא עדיף מטבל ועלה, משא"כ בסcin דאיכא סברת סcin איתרעת ולא הבמה, אשר בזה מחלוקת בין הא דסcin להא דטבל ועלה, אבל לפי ת'iii השליishi שפרש סcin איתרעת, והוה ס"ס שב אין אינו צרכין לשום טעם אחר, ונאמר דבסcin לא שייך חזקה העור ונגעת המפרקת, ע"י איזה מהם געשה, וגם השפק שקול כי אין לתלות יותר בפרקת מבוער, ובכל זאת מתיר ר'ח משום דהוה ס"ס וא"כ בספק שהם ספק דרס, דע'כ נמי מה'ת בעין לרבות אותם משום דאיכא כעין ס"ס חדא דROAD בעמיהם שחייב שפיר ומסתבר לו מorum דעתה כמו כן, ועוד דאפיילו שהה וدرس דלמא במקומות דאיתנה פסולת כמו בחצי קנה או במעיות בתרא, או לא שחה כשייר, דאל'כ מה לי ספק שמותה או ספק שהה וدرس, ועוד' משני מ"מ איכא חילוק דכאן נולד הריעוטא בסcin וכאן בגוף השחייטה, והוגם שכתבו דין חילוק בין איתרעת הסcin להמה, ייל' דהינו דוקא כדי לתרץ הקושי' מטבל ועלה אין חילוק, אבל לגבי הני ס"ס שפיר יש חלק בינהם, בין ריעוטא דסcin לריעוטא דבמה, דבסcin בספק הראשון אם היא פוגם מתחלה או לא, אין חזקת אישור דבמה מעידה דפוגם היא', משום דאפשר דמ"מ שחייב שפיר, דלא נגע כפוגמה במקומות המטריף, משא"כ בספק שהה וدرس דספק ראשון אי שחת כמו שריגל או שינה כאן, חזקת אישור דבמה מעידה שניתנה, ואע'ג דאפשר דהאי שינוי עדין אינו מוכחה לפסל השחייטה, מ"מ הרי בגוף הנחתת כל ספק במעשה אישור ספק על הכשרה לנעל'ד לפרש דברי התוס'.

לפוגם יותר מעור,adam נאמר גם לדידי' עלול יותר אלא דמ"מ ריעוטא מקרי ובמקום דליקנא נשחתה בחזקת היתר מטריפין, מה רبوتא איכה בשיבר בה עצמות, דהא ע"כ בפוגימות דקות מירוי, דבגימות כבר בתבוננו לעיל יותר איכא בשיבר מבעצם המפרקת, דהרי לגבי וא"כ איזה רبوتא יותר איכה בשיבר מבעצם המפרקת ע"כ אשר גם לר'ה כשר, פגימה דקה אדרבה איכה סברא לומר דבשברת עצם אינו עלול לפוגם דקות אלא גסות, אלא ודאי לר'ה עצם המפרקת שהוא ר'ק אינו עלול לפוגם וכמו עור, ולכן איכה רبوتא בשיבר בה עצמות, דעכ'פ' גם פגימה דקה עלול יותר להיעשות ע"י شبירת עצם מע"י עור או מפרקת הרך, וא"כ לר'ה גם בשחיתות רבות שנגע בפרקת ונайд הסcin בשרות דכמו דעור אינו פוגם. כך מפרקת - אבל ר'ח דאמר בנסיבות פגומה כשרה, יותר תלין בפרקת מבוער, נצחת חומרא בנайд הסcin אחר כמה שחיתות, לאחר נגיטת המפרקת כולן אסורות, ולכן רק לר'ה קשה תבעי בדיקה לחכם ואישורי בפרקיתא, אבל ל"ה דלא חייב למפרקת יותר מבוער לא בעי בדיקה רק לפסולוי קמייתא, ולא בעי בדיקה לחכם, וסבירת סcin איתריעי וכו' יתבאר בדיבור הסמוך ודוו'ק.

תוס' דה סcin איתריעי בהמה לא איתרעה הקשו ממקומה שנמדד ונמצא חסר, דשם נמי מטמאין הטהרות שנעשו על גבי, ולא אמרין המקווה איתרעת והאדם לא איתרעת, ותירוץ ג' תירוצים ואברים אחד אחד.

ת'ii הראשון, סברת סcin איתריעי, ולא הבמה היא, דחזקת אישור דבמה לא מחייב מעיד על הסcin שנפגם, כי רק דרך הזדמנויות באו הבמה והסcin יחד, ולכן אינוணין על הסcin בלי התייחסות להנחתת, וכל שהסcin יצא בחזקת שירותו, מיליא נגררת הנחתת אחראית, וכשה, משא"כ בטבל ועלה דהרייעוטא בהנטבל נולד, עכ'פ' שה' ראי לטבילה, מ"מ כל שנਊר הספק ע"י שנמצא עליו חוץ, לא מחייב להכريع את הספק שנולד להקל מצד החזקה חזקת ראי' לטבילה, באשר עמדת נגדה חזקת טומאותו - אולם במקואה שנמדד ונמצא חסר, כיון דחסר ואתאי, גם בלי חזקת טומאה של הנטבל און להעמיד המקואה על חזקתו דמיעיקרא, ולומר השטא הוא דחסר, דהרי חסר ואתאי לאט לאט, וכיון דבכוב'כ איכא ספק במקואה זו, אי שלם הי' בשעת הטבילה, אומר הטמא, אני ודאי אתה ספק, ואין ספק מוציא מיד' ודאי, ולפי תירוץ זה, עכ'פ' שreuوتא דסcin ספק השוקל, דין מפרקת עלול לפוגם יותר מן העור, מ"מ תלין לכולא מחייב חזקת סcin לומר שלא איפוגם עד לבסוף, וחזקת אישור דבמה לא מעלה ולא מוריד, דגנבר הנחתת אחר הסcin, וכן נראה מפי' רשי' דלקמן, ד'ה מכדי מותלי תלין شي' זיל' דהא ודאי נגעת סcin בפרקת לא פגמה טפי מעור שהרי אינו מכח עליו בכח, ואפ'ה תלי בי' לקולא וכו' עכ'ל.

הת'ii השני סברת ר'ח דתולה בפרקת להקל אינה, מצד חזקה דמיעיקרא דסcin דלא שייך במקומות דaicא לפניו שטי' סיבות שיכולים לפוגם דהינו העור והפרקת, לא שייך ביה לומר דסיבת האחורה גורמת ולא הריאונה, דין זה דומה להא דגעג, או שנאמר דבזמן קצר זהה, בין חתיכת העור לנגעת המפרקת, לא שייך לאוקמי אדמיעיקרא, אבל טומו דר'ח משום דעור אינו עלול לפוגם כמו מפרקת, לכן תלין במצו' לא דבטבל ועלה דaicא חזקת טומאה נגד האי רוב ומוציא, אמרין סמוך מיעוט להזקה אבל בשחיטה דין עניין לנחתת אל הסcin, אין להסמיד חזקה איסור דבמה אל המיעוט של פגימות העור - אולם במקואה שנמדד, דחזקה דהשתא עומדת נגד חזקה דמיעיקרא, ניהו דגזה'כ הוא לайл

לן אם אלף חזקות יעדמו נגדה, כיוון דאין בהמה שום שייכות לסלון אלא דרך הזרמוות, ומוקה שאני משומש דחסר ואתאי, ובלאו חזקת טומאה של הנטבל איכה ספק על הזמן שבין שני המציגות, וטבל וعلا דטמא ודאי הוא משומש דרייעותא נולד בגוף הנטבל כמו שמחליך הש"ס - אמנם כל זאת לר'ח דאית ל' האי חילוקא בסיכון איתרעני בהמה לא איתרעני, אבל אכן לא פסקינו בזה כוותוי, אלא בר'ה דלא מחלוקת בין נולד ריעותא בסיכון לנולד בהמה, שכן נתקשו להו שם בנדחה, למה שרפינן תרומה על הנכסן בביית הנגע, כיוון דaicא תרתי לטיבותא הר' הנגע חסר לפניך וחזקת טהרה דברא, עד שהוחרכו לתרץ, משומש דגזה"כ דטמא אף שנחכר בתוך שבעה.

ולפ"ז הא דפסול ר'ה כאן בנסיבות הסיכון פגומה באמות רקס מספק, כיוון דלא שיך כאן חסר ואתאי כמו במקואה, אלא דקשה טובא על הרמב"ם ז"ל, דבاهאי דטבל וعلا פסק בפ"ב מ眞קאות דטמא ודאי, אם לא שנאמר ממש"כ המל"מ פ"י"א שם לישב דעת הרמב"ם שסוטור את עצמו ממוקה על בחיבות, דהרבמ"ס סובר כת"י שני שבגמ' נדחה, דגמר סופ' טומאה מתחלת טומאה עיי"ש היטב, דלפי תירוץ זה בכל ענייני טומאה הספק קודאי - אלא דלפ"ז יש לי השגה רבתא על הרاش יוסף ז"ל שכ' בסוף סוג' דרוב ד'ה הנה קיימ"ל דאoki מלטה אחזקה, דבכ"מ דלא שיך חסר ואתאי פסקינו דמכח תרתי לריעותא לא הוה רקס פסק, ולא ודאי, ומתוך זה יצא להציג את הכה"מ פ"ה מתרומות ה' כ"ד מקושי' הלח"מ שהקשה למזה ניחא להכה"מ הא דפסק הרמב"ם במניח פירות להיות מפריש עליהם ונאבדו, דזהה רקס פסק, עד שכתב עליו הכה"מ דפושט הואר, ועל הלכה הקודמת דהוא דינא של חביתה שנמצא אח"כ חומר, תמה על הרמב"ם דפסק דזהה ספק, דמ"ש ממוקה, וכותב הרаш יוסף דשפיר עבד הכה"מ דלא השיג, דהרי בפירות שנאבדו לא שיך חסר ואתאי, ובפי' הרשב"א בגיטין הינו נגנוו, ולא נרבכו, עיי"ש ואני תמה על הרاش יוסף בזה דמה עינה להא דפסק הרמב"ם בטבל וعلا דטמא ודאי, ואית דשאני טומאה דספק כודאי והא הכה"מ לא נכנס זהה דהרי הקשה מ"ש חיובות ממוקה, ואולי י"ל גם לדידן דפסקינו דלא כר'ח מהני סברת סיכון איתרעני בהמה לא איתרעני, לעשות עכ"פ מודאי ספק, אלא דהראש יוסף לא יתיישב בזה, כי הוא כתוב שם בפירוש דאן האי סברא סיכון איתרעני לית לו כלל, והכל תלוי רקס בחסר ואתאי, ואיך יתרץ הא דפסק הרמב"ם בטבל וعلا דודאי טמא, ובסוג' דלקמן עוד נאריך בעניין זה ודוק'.

ע"ב גמרא מנא הא מלטה אמר רבנן אוקי מלטה אחזקה, הא דלא קאמר, זיל בתר חזקה" וכמו שאמר לקמן זיל בתר רובא" משומש דפשיטה לנו מסברא דלא ניחוש להשתנות הדבר, ואשת כהן שהליך בעלה למ"ה, אוכלת בתרומה על חזקת חיל בעלה, דאל"כ לא מצין טהרות אלא נשמרם כל שעה שלא נתמאו וכדומה, ולא עוד אלא דזאת נלמד מהא כתוב ושמרתם בתרומה וקדשים, דביהם באמות פוסל היסח הדעת, והוא פסול טומאה כדאמר ר"י בפסחים דף ל"ד ע"א, ש"מ דבשר מיליאlein בתר חזקה ואמרין דמסתמא לא נשתנה הדבר מכחות שהיא, אבל כאן המכדר במקומות דאיתרער החזקה עיי' איזה סיבה, או נשתנה לפניינו ואנו מסופקים על העת שבניתים מתי נשתנה, וכן אמר מנא הא מלטה אוקי מלטה אחזקה, דהכוונה במקומות ריעותא, וכו' שאמר לעיל גבי מירא דר"ה, מדלא אמר נשחתה הורתה, אלא נשחתה בחזקת היתר עומדת, ש"מ דאפיקו איתרילד בה ריעותא, דהכא דכוותוי, אם ה' אומר זיל בתר חזקה" הוה מפרשין כמו זיל בתר

אולס כשאני לעצמי ה' נראה בפ"י דברי הגמ', דאמור בטעם דר'ח סיכון איתרעני בהמה לא איתרעני, דסביר כתבנו למללה דבזמן פגימה גסה, שאון בכח העור לעשותה לכ"ע כשרה דעת' בעצם המפרקת נפוגה, וא"כ המדבר כאן מפוגמה דקה שדרכו של עור לעשותה, והנה לקמן דף י"ז בירנו ארכיות, דפוגמה הרואוי ליקרע את הסימן אפיקו במקצת צrisk להיות אוגרת הרבה, אבל החכמים נזרו על סיכון פגום אפיקו אין בכח הפוגמה לקרוע את הסימן, שיחסיתו פסולה וסמכו זאת אקריא, דושחתתם בזה" דב תורה כתוב "ושחת" וקיים על מעשה השחיטה שתה" דרך המשכח ולא דרך קרעה ועיקור, ובדברי נבלה הוסיף, "ושחתתם בזה" דהיכן סיכון חד וחלק וכל שחתת בסיכון פגום אפיקו אין הפוגמה גדומה כ"כ שמצו לקרוע את הסימן, שיחסיתו פסולה, והוא מדרבן אלא שעשו כען דאוריתא, והוא פי' מימרא דר'ח שם דקאמר, מנין לבדוק סיכון מה"ת עיי"ש, ובפתיחה מה שהארכתי בזה, ומעתה כאן דע"כ מפוגמה קטנה וקלילא המדבר, דגדולה וגסה ודאי מפרקת קאתה ולא מן העור, שפיר קאמר, סיכון איתרעני בהמה לא איתרעני, ר"ל, דיניוו דסיכון איתרעני, מ"מ הבמה פסולתו ודי לא איתרעני ונחתת כהונג, אלא דמ"מ בסיכון ודאי פוגמה פסולתו השחיטה, אבל כאן דשמא בעצם המפרקת נפוגה השחיטה כשרה.

וע"ז פריך מבריית' דזה הכלל כל ספק בשחיטה פסול Mai לאו לאותוי כה"ג דאל"כ Mai Km"ל, וע"כ בפסול דרבנן קאמר, דنمיה ספקו להחמיר דnidon כדורייתא, וממשני לא ספק שהה וספק דרש, וע"כ נמי במיעוט סימנים קאמר דהוא אייבעי בספק דאל"כ Mai שאני מספק שמותה ולכנן פריך ומ"ש, Adams החמיר בספק שהי' במיעוט סימנים, למזה לא יחייב גם בספק סיכון כן, ע"ז משני דמ"מ כאן איכא שיינוי בוגוף מעשה השחיטה, אבל בסיכון דחשתה הונגת ביל שום שיינוי אין להחמיר כל כך כנפער' הדוק' היטב כי הדברים עתיקים בס"ד.

עוד לאליך מיין על דברת התוס' אלו - דנהנה בתוס' נדה ב' ע"ב ד'ה התם תרתי לריעותא, הקשו מ"ש מקוה מגע, דהרי בגע מטמאין הנכסן לתוכן הבית תוכן ימי ההסגר, ע"פ שנמצא הנגע חסר בסוף שבעה, ולמה לא נצרכ' חזקה דהשתא דחסר הנגע לפניך עם חזקת טהרה של הנכסן, ונטהר אותו, ותירצ'ו דשאני מקוה דחסר ואתאי, אבל הנגע אין דרך להתחסר אלא בפ"א, והוסיפו עוד דבגע נזה"כ הוא, דאפיקו חסר בתוך שבעה, כל שי' שלם בשעת ההסגר טמא כל שבעה, וכ' שם המהרב"ל ז"ל, שהוחרכו לזו החוספה, דאי משומש לדילא בגען טעמא דחסר ואתאי, עדיין קשיה נוקי חזקת שלם דגע ננד חזקה טהרה דגברה, וויל' טמא מספק, אבל לא נשרו עליו את התרומה, לפיך הוכרחו לחיש, דבגע האי חזקת טהרה של הנכסן, ונטהר אותו, כיון דאנו דניין על שעת ההסגר, אשר אז לא היה שום נפקותא להאי גברא אם הבית טמא או טהור, ואיך נאמר דמשום האי חזקה דגברה שנכנס השטא, נתחסר הנגע בשעת ההסגר עיי"ש במהרמ"ל, ועיין לקמן בראש יוסף על התוס' ד"ה אדנפיך, שהקשה ג"כ למה לא יהי עכ"פ ספק, מכח דנקוי חזקה בהדי חזקה, ותירצ'ו של מהרמ"ל לא נירה לי עיי"ש - ולפ"ז קשיה נמי כאן מה הוועילו בתירוצים דשאני מקוה דחסר ואתאי דاكتי קשא בסיכון, ניהו דלא שיך חסר ואתאי מ"מ חסרונו דהשתא שהסיכון פגום לפניך, בציירוף חזקה איסור דבבמה יעשה ספק איסור, כקושיותם בגען שם.

ומה שנראה לפ"ז הוא, דהתוס' סברו בהאי תירוצא קמא, דר'ח חזקה דהשתא ליתא נגד חזקה דמעיקרה, עד דלא איכפת

אחזקה, כמו שמצינו בתרומה וקדשים דהיסח הדעת פסול בהם ולא אזילין בחר חזקה, ונפרש הקרא כפשוטו, דעתמוד על פתח הבית כדי לראות הנגע בשעת הסגר, אלא ואדי מנגע גופה ילפינן חזקה, וכאבי דאחוורי הדלת מאי אייכא למימר, וזה השיב ראב"י דלעולס "ל" דלא מנגע ילפינן חזקה אלא מהלכה, ומאחוורי הדלת נמי יש לראות הנגע עי' פתחת חלון, ומה דלא מפרשין הקרא דגזה"כ הוא בנגע כנ"ל, משום דגס בל' לעמוד על פתח הבית מציא לביר שלא נחרש הנגע עי' דרא דגברי, لكن עי' הקרא אתה שלא ישחה, ויסגור מיד, נclfפער'ד נכו פירוש הסוגי ואעפ' שהראשונים וגם האחרונים לא נחתו זהה, מקום הניחו ליתתגר בו ודוק".

תונס' דה' וידילמא, אין להקשוט וכו' דלמא הכא טמא מספק, דספק טומאה בהר'י ספקו טמא וכו' שמעתי בבחורותי מפי הגאון מה' ז' נטעו ואולף "ל" רב' ב' שאמור שנעלמו מעיני בעיל התוס' משנה שלמה נגעים ריש פ"ה, דכל ספק נגעים טהור, והוא פלא - וכעת שבתי וראיתי במקור הדין שם, והוא נדרש בתו'כ' מן הקרא, וראה הכהן את הנגע לטמא אותו, דכתיב בנגע אדם, וכן במשנה שם רך מגע אדם מירוי, ואולי לא ילפינן נגע בתים מגע אדם, עידיין הדבר צריך תלמוד ודוק".

בא"ד דכל עין טמא הכתוב וכו' ואפילו דבר שאין בו דעת לשאול, והקשה הרاش ישוף והא הבית בעצמו דבר שאין בו דעת לשאול הוא, ומה זה שכטבו דכל עין ואפילו וכו' ולכאר' ה' הייתה אמרת הכהן את הנגע לטמא, וכן אמר ר' בנדנה דף ה' ע"ב דכל ס' ט' הבא ביידי אדם נשאלין עליה, אלא דלפ' ז' קשה לי להפץ, ומה זה דבר שאין בו דעת לשאול, דכלים שבבית נתמאו עם הבית ואפילו נחلك לומר דכלים לא עי' אמרת הכהן נתמוא, אלא תחלה נתמוא הבית, וכן הבית נתמוא הכלים, מ"מ פשיטה דגנרגרים הכלים אחר הבית ואם הבית טמא ודאי, מפני שמקרי דבר שיש בו דעת לשאול, גם הכלים שבתוכו נגררים אחריו ע"פ שאין בהם דעת לשאול, וכן שם בנדנה דאר'י דכלים המונחים בקרקע נתמוא עי' ספק מגע שרצ שבד האדם, כי נאמר,adam ach'כ נגע הכלים בטהורות לא נתמוא הטהורות מפני שהם דבר שאין בו דעת לשאול אתמהה, וכן דברי התוס' צ"ג ודוק".

בא"ד ומיהא קשה דה' מלטא דמי' למוקה שנמדד וכו' וזה' ג' הול'ל דשבקין חזקת נגע ואזילין בתר גברא דאומקין בחזקת טהרה והרי חסר לפניך עכ'ל, והקשה האר'י, ומה לא קשי' להו דנוקמי הבית בחזקת טהרה ויה' תרתי במקומות חדא ות' כיוון דרגגע hei שלם פ"א כבר יצא מטה מחזקתו, ומ"מ הקשו התוס' דנטהר הנכנס תוך שבעה מה שחתט דה' דאושרין הכלים, ומוכח דפליגו על הא גבוי למפרע מה שחתט דה' דאושרין הכלים, ולא שוכח, דמיטריפין למפרע מה שחתט דה' דאושרין הכלים, ונעמיד הכלים בחזקת כשרותן וכמו שפי' רשי' בගיטין גבי מקוה שנמדד, דכל טהרות שנעשה על גבוי למפרע טמות, דה'ינו תרומה ששנשתמשה בכלים שנטבלו במקוה זו, ולא מעמידין התרומה על חזקת טהרתה, אלא נגררת אחריו האדם והכלים שטבלו במקוה חסר, ה'ה הנ כלים שבשלו בו בשר משחיתות השוחט ששות', נגררו אחרי הבשר שנתבשله בהם, ואם התוס' היו סוברים כן, לא הוה קשי' להו, לאוקמי גברא חזקת טהר ונצחפה לחסרונו הנגע שלפניך, דהלא כל שהבית טמא נגרר האדם הנכנס לשם אחריו בבית, כמו הכלים אחר הבשר שנתבשלה בהם, עי"ש.

"רובא" בدلיכא שום ריעותא, אבל כה אמר "דאoki מלטא אחזה" הפירוש לאחר דיתילד ריעותא, אז דנשתנה ודאי, והספק על זמן שבניתים, וזאת ילפינן מנגע וכמש'כ התוס' דאפיקו נמצא הנגע חסר בסוף שבעה ועיין עד בדברנו לקמן ודוק".

ע"ש גמר' וידילמא כגו' שיצא דרך אחורי דקחוי לי' - והקשה הרשב"א ז' דהא בפשיותו הוה מצוי להקשוט, דלאחר שיצא החזר פניו לראות את הנגע, וכן הראש יוסף ז' כיוון בקושי' זו לדברי הרשב"א ולא תירץ מידי, ולפע"ד נראה, כמו דאמרינו لكمון ריש פ' כייסי הדם דושפך וכסה אמר רחמנא צא זה שמחוסר שפיכה גרידה וכסוי הכי נמי ויצא והסגיר א"ר לאפוקי זה שמחורי דעדיין הראי' הראונה כאן, דהא דכתיב וראה הכהן דרכ' אחורי ראי' קודם החשר, אבל הש"ס פריך דילמא דשיכא הינו מתחלה וע"ס ודוק".

רש" דה' יכול, יהיו רשות לך' לbijתו ולחוזר ולסגור הדלת, עכ'ל ועיין במהרשב"א שכ' דבין ברישא דלא לך' לbijתו לכתחה, ובין בסיפה דבידי עבד שפיר דמי, סתמא קתני, ומירוי בכל גונא עי'ש ולא ידעת מה הוועיל בהז' דס' קשה, אדם לא ניזל בת ר' חזקה, מהיכי תיתי נאמר דיסגר עי' חבל ארון מביתו, ומיש'כ' דברייתא סתמא קתני, ליתא, דא"כ מה משני רב' ב' כגו' דקימיא דרא דגברי, כיוון דברייתא סתמא קתני, אפילו לא קיימי דרא דגברי ומה לי אי מוקמינן כגו' דקיימי דרא דגברי, או כגו' דחוור לפתח הבית לראות הנגע, דהרי עיקר הברייתא לא מירוי אלא מדין דיסגר מיד כאשר יצא מן הבית ולא ישחה, והוא דנקט שלא לך' לbijתו, אורחא דמלטה נקט, אדם אין לו עסק אחר למה ישחה שם, אבל גם בשהי' שס עובר על המוצה דלכתחלה שסגור מיד.

אבל לפען' דהכי מתפרק קושי' הש"ס על רב' ב', די' לא אזילין בחר חזקה וצריך לראות הנגע אחר שיצא קודם החשר, מנ'ל לדריש ממה דכתיב "אל פתח הבית" דלא ישחה בהטרו, דלמא לעולם מותר לשוחות וממילא גם לך' לbijתו, אבל הקרא אתה לומר דרך בעמודו על פתח הבית וראה את הנגע יסגר, ולאפוקי שלא לך' ממש ויסגור מרווח באוון שאינו רואה את הנגע, ובידי עבד פשיטה דלא מעכב הא' ראי', דכל זמן דלא מתילד ריעותא ודאי לא חיישן דבציר לי' שיעורא, כמש'כ' לעיל, אלא שאם נמצא חסר לסוף שבעה באמת טהור למפרע דלא מוקמינן אחזה, וכן אמרה תורה, דעתמוד על פתח הבית, ומදלא מפרשין קרא הכי, ש"מ אזילין בתר חזקה וליכא קפidea לך' לbijתו ולסגור משם, אלא משום שהי', עי' מתרץ רב' ב' דלעומס איכא למימר דלא אזילין בתר חזקה, ומ'מ א' לא פרש הקרא דמשום שרואה את הנגע צריך לעמוד על פתח הבית בשעת הסגר, דהרי גם מביתו יכול לראות עי' דרא דגברי, אלא דמש'כ' המהרבש"א, מושם דלישנא דברייתא וע'כ' לפרש כן, די' כמש'כ' המהרבש"א, מושם דלישנא דברייתא דסתמא קתני קשי' לי', דודאי מירוי גם לbijתו מbijתו קשה טובה דהא רב' א'ינו חולק על גוף דין דחזה, שהוא מהללם'ס אלא דלא יליף מנגע וכמש'כ' המהרבש"א בתוס' דה' מנא הא מלטא בדף השמוך, וא' אלישנא דברייתא לך' מ', דמאחר דעכ' פ' אזילין בתר חזקה שכן קאמר סתם, דאפיקו לך' לbijתו ויסגור משם עי' חבל, נמי שפיר דמי, אבל מקרה לא מצין למילפ', דשמא אי לאו דיעין מהלכה אזילין בתר חזקה הוה מפרשיןadam האך הילך לbijתו וחזר לפתח הבית, שוב מצאתי שהלב ארי' עמד עי' והביא שכן הקשה הרמב"ן מובא בחו' הר'ז ואין אחד מהם העלה בא' דבר המתקביל, אולם לפי פירושינו ניחא, דהכי קא קשי' לי'adam רק מהלכה ידען חזקה, אז שמא בגע גזה'כ הוא דלא סמך

הטמא אחר המקוות והנשחתת אחר הסכין, דהרי בשאיו לפניו לדון על הנובל ועל הנשחתת, לא נוקמי המקוות והסכין על חזקתו דמעיקרא, משא"כ בטהורות שנעשו ע"ג שפיר אמרין דנגרו אחריו הכלים הנטבלים כי כבר החלנו את הנובלים לטמאים ומילא גיגרו הטהורות אחרים, הון הנה דברי הטוו"ז שהם ג"כ דברי הריבט"א ומעתה דברי התוס' לא די שאין חולקים על הטוו"ז אלא אדרבה מכונים לדבריו, דהא דלא קשי' להו, לצרף חזקת טהורה של הבית, הון לפ"ד דברינו פשוט, מושום דעתה כשהCSR הנגע לפניו הבית טהור בכוכב"כ, ומה איכפת לי' בבית, אם היה טמא עד עתה או טהור, ומה תאמר דיש נפקותא לידע זאת, מפני אדם טהור שנכנס בתוך ימי ההסגר לתוכו, לטהרו או לטמאו, הרי זה כמו שאמרו בכתובות דחיקת אמה לא מהני לבתיה, כן נמי הכא חזקת הבית לא מהני לאדם הנכנס בו, וכיון דלבית עצמו אין נפקותא בדבר, חזקת טהרטו לא מעלה ולא מרדיך, אבל חזקת טהרתא בדבר, חזקת טהרטו לא מעלה ולא מרדיך, כי רק ע"י טהרה דגביא שפיר מעיד על הבית שהי' טהור אי, כי רק ע"י שנכנס לתוכה אנו באין לדון על שתי החזקות דמעיקרא ודהשתא.

אלום בתוס' נדה מתרצים קושיתם זו, דנימא תרתי לטיבותה לטהור, כמו שאמרין תרתי לריעותא לטמא, דשאני מקוה דחרס ואתאי, משא"כ נגע דרכו להתחסר פ"א, והוא סייפו עוד דבגע גזה"כ,adam שלם הנגע בשעת ההסגר אפילו נתחסר מיד, מ"מ טמא הבית עד סוף השבע, וכבר הבאתי לעיל דברי התוס' אלו ומה ש' עליהם המהרמ"ל והראש יוסף כתוב כאן, דברי המהרמ"ל אינם מובנים אבל לפ"ד כוונתו מבוארת דהא דמחלקין התוס' בסברת חסר ואתאי, והוא התני' הראשון שבtos' כאן שהוקשו לסכין מקומו, אינו מספיק אלא לתרץ ר'ח דעתך לי' סברת סכין איתרערி בהמה לא איתרערי, וע"ז שפיר כתבו בסברת סכין איתרערי לא שייך אלא במקומות דלולי ריעוטא דסכין, היינו מחליטין לצד חזקה דמעיקרא, ורק אז נגרר הבבמה אחר הסכין, אבל במקווה, בבלא טמא נמי הי' ספק מתי נתחסר, מהני חזקת טומאה דהנטבל לומר ארין ספק מוציאה מידי ודאי, אבל לר'ה דלית לי' סברת סכין איתרערי, כמו שביארנו טumo למעלה, וכאשר כן הحلقتא, עדין קשה, ניהו דגע דרכו להתחסר בפ"א ולא חסר ואתאי, מ"מ עכ"פ נוקי חזקת טהרה דגביא נגד חזקת טומאה דבבית, והי' ספק ולא נשורף תרומה עליו וכמו שחזקת איסור דבבמה עומדת נגד חזקת סכין לר'ה, ונפסקה השחיטה עכ"פ מספק - וע"ז קמשני, דמ"מ נגע שאני דגזה"כ הון שאabit טמא, אף שבציר הנגע מיד אחר החסגר, ועל זמן מיעוט זהה שבין יציאת הכהן להסגר, ודאי אין לחוש שנתחסר, יותר יש לתלות החסרונו בזמן שבעת ימי החסגר - כן יתפרשו דברי התוס' ולזה כיוון מהר"מ שם. אלא דלפ"ז קשה טובא, איך ליף חזקה מגען, דילמא במקומות דאיתילד ריעוטא לא מוקמיין אחיזקה דמעיקרא, ושאנו נגע דסמכין אורובה, דבזמן קצר משעת יציאה עד החסגר לא נשתנה, וע"ז ודוך"ק.

תנוס' תוס' דהא לא לאו משום דאמרין אוקמיין אחיזקה, ואין לומר דשאני הכא דאלין לחומרא וכו' וחזקת הראש יוסף בדיורanca אחיזקי' adam הון הנגע גדול וכו' וחזקת הרה"י טמא ולא מוקמיין אחיזקה,ותי' דהבית דבר שאין בו דעת לשאול הון, ויפה דחה הלב ארוי תירוץ זה, דא"כ קשה להיפיך דאי ספק טהור כמו ברה"ר, ואיך נלמד חזקה בעלמא - ועוד הלא כבר כתבנו, בית דין דעת לשאול יש בו - אלא דקושי' אין כאן, דרך בספק השקול איזלין בס"ט ברה"ר להחמיר וכמו בסוטה דע"י מקרה שארען נולד לנו הספק אמרין ודאי טמאה, ולא מהני חזקת יותר שלה, להכריע את הספק לקולא, אבל בחזקה דמעיקרא נגד מקום אלא לעומת הנשחת והנטבל, ולכן לא שייך לומר דנגרר

ובמחכ"ת של הגאון ז"ל ערבות דברים ראייתי כאן, כי לא ירד לעמק הענין, וההקדמה שהניח דהבית טמא מפני שבשעת מציאות הנגע הון הנגע שלם ובטלת חזקת טהרה דבבית, הון דבר שלא ניתן להאמור, דניינו דאי בשעת ראיית הכהן את הנגע, החלנו את הנית לטמא, אבל כאשר בסוף שבעה מצאנו הנגע חסר ועלה הספק אצלנו שהוא שמא נתחסר עוד קודם החסגר ומילא החסלנו בטעות את הבית לטמא, למה לא נצרף חזקת טהרה דבבית לטהרטו, ותדע ממקוה שנמדד שכן הון, דהרי כל הנטבלים בתוך המקוה שהיתה שלמה עבינינו החסלנו לטהורים, ומ"מ אחר שנמצא המקוה חסר לאחר זמן נתעורר הספק שהוא המקום חסר אז כשבלו הני טמאים, מצרפין חזקת טמאו לזקקה דהשתאות ע"פ שכבר החסלנו לטהורים, וזה ברור כמשמעותו, ומילא גם מה ש' בראש יוסף דהתוס' פלגו על דטו"ז, ליתא וכאשר באbar בזה בס"ד, ובתוך דברותא יתורץ שפיר קושיתו דלמה לא קשי' להו לתוס' שנעמיד הבית בחזקת טהרטו הקדום.

ותחללה נbare רדר דברי הריבט"א שהם דברי הריבט"א لكمן בפ' כסוי הדם, שכטב דטהרות שנעשו ע"ג נגררים אחר הנטבלים במקוה, וחיקת טהרטו לא מעלה ולא מריד לשנות את דינם, והסבירו לכואור' מבוארת דנוין על המקוה בשעה שטבלו בו הטמאים אם עדין הי' שלם או כבר חסר כאשר נמצא אח"כ ואז לא היו להני טהרות שנעשו ע"ג עדין שום שיקיות עם הני הנטבלים, והחסלנו עפ"י צירוף חזקה דהשתאות עם חזקת טומאה דהנטבלים שהמקוה היה אז חסר ומילא הנטבלים טמאים כמו קודם הטבילה, ואיך יבואו הטהרות שנשתמשו בכלים הנטבלים אלו לעheid על שלומות המקוה בזמנן שלא הון טהרטו שום נפקותא בשלמות המקוה או בחסרונו - אלא דעתם זה יקשה לנו כי האי סברא עצמה נוכל לומר גם לעומת חזקת טומאה דהנטבלים, כי אנו דנוין על המקוה מתי נתחסר והחזקת דהשתאות אומרת שנטברת מיד אחרי המידיה והחזקת דמעיקרא אומרת השטא היא דחסירה, ואנו יפלין מנגע ליאול בתר חזקה דמעיקרא ולומר השטא היא דחסירה, ולמה לא נימא דהנטבלים נגררו אחורי המקוה, וכל שהמקוה בחזקת שלם, ממי לא נטרם בתוכו טהורים, וזה באמת סברת ר'ח דקאמר סכין איתרערி בהמה לא איתרערי דס"ל דהבהמה נגררת אחר הסכין, וכל שנחלייט מכך חזקה דמעיקרא, דסכין השטא הוא דאיתרערי ממי לא נגרר הנשחת בה אחורי הסכין, אלא דנוין קר'ה פסקין דמצרף חזקת איסור דבבמה לחזקת פגום דהשתאות, וא"כ לית לנו האי סברא דגרירה, ואיך נאמר חזקה דטהור השטא לא מהני להעид על שלומות המקוה אלא נגררים אחורי הנטבלים, וחיקת טומאה של הנטבלים תהני לגרוע חזקה דמעיקרא של המקוה, ולא נאמר דהנטבלים נגררים אחורי המקוה, אבל דע דברי הבאתי כמה פעמים סברת התוס' והרא"ש בב"מ חזקה לא שייך אלא על דבר ידועה ושאנו דנוין עליו, כי דבר שאין לנו שום נפקותא אם הוא כך או כך לא שייך להעמידו על חזקתו שלא נשתנה, ומילא גם בדבר ידועה, שהוא לפניו כל שאין לנו נפקותא בדבר לא שייך לאוקמיין אחיזקה.

אמור מעתה סכין שנמצאת פגומה ומוקה שנמצא חסר, ואני מוספקים מתי נפגמה הסכין ומתי נחרה המקוה כיוון דהשתאות בכוכב"כ הסכין פגומה ואני ראי' לשחיטה, והמקוה חסר ואני ראוי לטבילה, מה לי אם השטא נפגמה ונחרר או לפני זה זמן מה ולא שייך לאוקמי אחיזקה דמעיקרא אלא אם יש לנו איזה נפקותא, והיא ששחת בסכין וטבל במקוה ואיך שייך לאוקמי על חזקתו דמעיקרא, וא"כ שפיר מעיד חזקת איסור וחזקת טומאה כנגד החזקה דמעיקרא כיוון לכל עצמיות עין החזקה כאן אין לו מקום אלא לעומת הנשחת והנטבל, ולכן לא שייך לומר דנגרר

אלא כי הא דר"ה באיתילד ריעוטא קמבעי, ומכח"כ להני שיטות דאפילו איתיילד ריעוטא מחיים נמי סמכין ארוב בהמות כשרות, דחאה מנ"ל, וממי לא גם הנוי יליפותות שהביא, אין להם מקום כאן, דהרי האי דינא לא נשמע מהם.

אבל דעת, כי לישיב הסוגי על נכון לא מצאת אלא לפי שיטת הרמב"ס ז"ל, דס"ל דכל הספקות מותרות מה"ת, כמו ס"ט ברה"ר, אשר באזה פליגי לעיל אבוי ורבא, כמו שהבאתי שם בשם השב שמעתה - והרשב"ז ז"ל הקשה על שיטת הרמב"ס מסוגי זו, דמה קמבעי מנ"ל דזילין בתר רובה מקרא, דהא ספק השkol מותר מה"ת ונילך מס"ט ברה"ר, ומכח"כ דרוב מותר ואפלו מדרבנן כדי אם אסור הספק, אבל לדעת הראשונים ספק אסור מה"ת מסוטה, דילפין מינה ס"ט ברה"י לטמא, והה בכל איסורי התורה דבעין למיזל לחומרא, כמו שפרש"ז לעיל עי"ש, שפיר קמבעי לי, מנ"ל דיש חילוק בין ספק השkol לרוב, כך צרך לפרש לדעת הרשב"ז ואיתר הראשונים. אבל קושי הרשב"ז על הרמב"ס לק"מ, כי מה דקמבעי לי, מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בחר רובה, היינו לעשותו כודאי, ולא מטעם ספק להקל, ונפ"מ למיזל גס בקיים מצות, ספקן לחומר כאשר אבאו, וכן נגד חזקת אישור, ולמר זודאי נשנה מכח הרוב, تعد שחררי מפרש, דקמבעי לי' כגון קטן וקטנה, דפליגו בי ר"מ וחכמים, ולמה לי' להביא מפרק לחמו, ולא קאמר כי הא דר"ה דלעיל, דאלכין בשרא בכל יומא בלי' בדיקת חי"ט, דהרי אפלו נטלן זאב והחירין כשהן נקובים, סמכין ארוב בהמות כשרות, וכן אוכליין חלב ולא חישין לטופה, אלא דחאה פשיטה לי', דהרי גם ספק טרפה איינו אסור מה"ת רק מדרבנן, ואיך נהממר ברובה ומכח"כ דלא נבעי קרא על רוב, כיון דאיתן לו לפוטא מטומאה ברה"ר, ספק איסורין להקל ומכח"כ רוב, אבל בקטן וקטנה קמבעי לי' כי שם לויל דזילין בתר רובה מכח ודאי, לא הוה שרין לדoor זה, לא מבעי לפי גירסה אחת ברמב"ס, דבאייסור כרת מודה דספקו לחומר מה"ת, וא"כ اي' רוב דינו כספק ולא כודאי, איך ידورو זה עם זה באיסור אשתי שהוא בכרטת, אלא אפלו נניח גם באיסור כרת הספק שרי מה"ת, למ"ד חתיכה אחת משתי חתיכות בעין, וכאשר כן הحلכה, ומ"מ אס מה"ת אין חילוק בין ספק השkol לרוב ורק דרבנן חלקו לגוזר על הספק ולא על הרוב, במצב יבום לי'א בקטן וקטנה שום מצבה, דשמא הוא סריס או היא אילנות, איך ידورو זה עם זה במקומות דליקא מצוחה, ואבאר לך דבר זה - הנה החוו"ד ז"ל בראש בית הספק שלו חידש לנו דבר זה, דרך באיסורין קאמר הרמב"ס ספק מותרין אבל במ"ע בספק לא יצא, אלא דהוא ז"ל נסמך סברתו על מירמא דר' גידל סוטה כת"ז דיליף חילוק בין דבר שיש בו דעת לשאול, לאין בו דעת לשאול מסתירות הכתובים, והבהיר אשר יגע בכל טמא לא יאכל", הא נעבע בספק יאכל, וכל טהור יאכל בשער" טהור ודאי יאכל, ספק טהור לא יאכל, הרי לך דבר כל מקום דיבורה התורה בלשון ודאי, ולכן ס"ל לרמב"ס דבלא תאכל נבלה וכדומה, נמי מתפרש כן, ודאי נבלה ל"ת אבל ספק תאכל, ובמצווה דאמרה תורה אכול מצחה נמי כן מתפרש, ודאי מצחה אכול, אבל בספק מצחה לא יצאת ידי חותך, עכט"ק של החוו"ד והאחרונים התחכמו עפ"י הקדמתו, להמציא בטופה, דכתיב זאת החיה אשר תأكلו, ודרשין חי אכל, שא"ח לא תאכל, נמי ספקו אסור, דחי ודאי אמר רחמנא, עין בלב ארוי ריש פרק אלו טרפות וכו' בכל לאו הבא מכלל עשה - אבל לא כן עמידי, כי כלל גדול בדרשות חז"ל שהעיקר נבנה על הסברא, ולפי סברתם דריש המקראות, כאשר הראות זאת בנסיבות אין מספר, גם במס' ז', ועיין בתוס' ל�מן פ"ח ע"א ד"ה ור"י סבר דמו ואפלו מקצת דמו, שתמהו, דר"י ורבנן הפכו סברתם גבי בכור אפלו מקצת בכור, ותירציו

חזקת דחתשתא, דראשונה עדיפה מן השניה, גם בטעמה כן, ודבר זה למדתי מותו' פסחים ט' ע"א ד"ה וא"ת", שכתו בתי" האחרון דספק הריגל מהני להקל אף ברה"י, אע"ג דס"ס לא מהני, וטעמא דהא מלטה הוא, כי בכל ספק טומאה גזה"כ דאלכין להחמיר, ומכח ודאי ולא מספק, וא"כ ס"ס נמי לא מהני, משום ד"א לדון על שתי ספקות כאחת, וכאשר דינן על ספק הראשון אמרנו ודי להחמיר, וממי לא כמו כן בספק שני ושלישי, אבל בספק הריגל לצד אחד, דיליכא גזה"כ בכחגו, שפיר איזלין לקולא, וכן הוא בחזקה דמעיקרא נגד חזקה דחתשתא דחזקת דמעיקרא עדיפה איזלין בתרה גם בס"ט ברה"י, שוב ראוי כי הראש יוסף בעצמו לקמן בד"ה הנה הראת לדעת כתוב בדברי, ופלא שלא הזכיר כאן לישיב קושיתו, ודוק".

דף ז' ע"א גמר' מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ראיית ב' חתן סופר לדודי הגאון זיל שמדקדק למה לא קאמר סטם, מנא הא מלטה דזילין בתר רובה, כמו שאמר לעמלה מנא הא מלטה דומוקמין אחזקה, ואגב שיטפי' לא עיין אז בגמ' כי גם לעיל קאמר כמו מנא הא מלטה דאמרו רבנן.

ורגה לעיל פרש"ז זיל במקומות הרבה סמכו על החזקה לאסור ולהתир כי ההוא דלעיל, ור"ל הא דר"ה, דאמר בהמה בחזקת איסור עמודת וכו', ופосל השחיטה בנסיבות הסיכון פגומה, משום האי חזקת איסור, וכבר כתבו לעיל דמש"ה לא קאמר מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר חזקה, אלא דאoki מלטה אחזקה, משום דرك דחזקה דאיתרעו קמבעי לי', ולכן מדויקדק הלשון דאמרו רבנן דהס דחוינו דין זה ואע"פ שהוא דורתייה, אבל הכא ברוב דפרשי' דאיידי במנא הא מלטה דחזקה נקט נמי הא, הרוי לא משמע לי' לרשי' דקאי נמי אדר"ה דלעיל, דאמור בסיפה של מאמרו, נשחה בחזקת היתר עמודת וכו', דהינו מכח רוב בהמות מאמרו, וכדאמר לעיל, דמשמעני איפלו איתילד בה ריעוטא, חדא כשרות וכדאמר לעיל, דמשמעני איפלו איתילד בה ריעוטא, משום דלא ידע רשי' זיל איך נפרש הני לפוטות שבגמי, שלא נשמע מהם דאפילו באיתילד ריעוטא אוקמינן בחזקת הרוב, ואמרינו דלא יצא מן הרוב, ועוד משום דלא אמר הא ליישנא, מנא הא מלטה דאוקמינן על הרוב, דlisamu minyi דקאי אדר"ה, דאפילו באיתילד בה ריעוטא קמבעי, لكن פרש"ז זיל דאיידי דחזקה, קמבעי ארוב, וכונתו אממשה בכל יום שאוכלים בשר בלי בדיקה אחריה חי" טרפות וכן חלב, בלי לחוש לטרפה וכדומה, ולא חישין למיעוטא, ולפ"ז ודאי קשה ליישנא, "דאמרו רבנן" דהא מלטה לא מצין מפורש ברובא דליתא קמן, אלא בקטן וקטנה, והוא באמת פלוגתא דר"מ ורבנן, וקשה לומר דעל זה כיון באמרו "דאמרו רבנן" ודרך פלפול אמרתית דכוונת הש"ס על האי רובה דאמרו רבנן, רובה וחזקה רובה עדיף, וע"פ מה שראיתי בשו"ת מהרי"א זיל לישיב קושי התוס', דהא מצין למילך רוב מחזקה, דהרי רובה עדיף מחזקה, וכותב הוא ז"ל דאי"כ לא הוה מצין למימר רובה וחזקה רובה עדיף, כדי לבא מון הדין להיות כנדון, זאת יש להכניס בלשון הגם', דמנ"ל הא דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ואפלו נגד החזקה, שאם לא תמציא לפוטא על רוב אלא מק"ו מחזקה, איך תאמר דרובה עדיף מחזקה דהא אמרין דיו וכו'.

אבל הר"ן זיל בחידושיו באמת מפרש דקאי על סיפה של המירמא דר"ה, דמנ"ל הא דאמרו רבנן לעיל דזילין בתר רובה איפלו במקומות דאיתילד ריעוטא, וממי לא כהא ליישנא, דאמרו רבנן" אלא דקשה לפ"ז דקאמר בגמ', דרוב בסנהדרין ותשע חנויות דאיתא קמן לא קמבעי לנו, אלא כגון קטן וקטנה דפליגו בה ר"מ וחכמים, ולמה לא קאמר דרובה בין דאייתה קמן ובין דליתא קמן לא קמבעי לנו, וכאשר באמת מסיק לבסוף הסוגי, שלא אני

עליהם דהו כודאי והה דמהני בסכנתא מה"ת כנ"ל. **ומעתה** נשוב למה שהחלהנו ב' לפרש דמש"ה פריך מקטן וקטינה דפליגו בהן ר"מ ורבנו,adam לא נדע רוב מקרה דחייב כודאי, אלא יהי' דינו כספק שמוטר בכה"ת, מ"מ עשה למצות בום ע"כ ליתא בקטן וקטינה דשמא הוא סריס או היא אילנות,وضיטה דלא ציוויה התורה לקיים ספק מצוה, במקום ודאי כרת, דין ספק מוציא מידוי ודאי.

ולפי הצעה הנ"ל נבואר הסוגי' לדעת הרמב"ם דכל הספקות מיותרות, ובכדי רובם מיל' מקרה דהוה כודאי וכנ"ל, ע"ז קמתמה, הלא כתוב אחר רביס להתות וכיון Dunn עפ"י רוב סנהדרין אפיקו להרוג את הנפש, ע"כ דרוב כודאי לכל מיל', ע"ז משיב דרובה דאית' קמן לא קמבעי לי, ונקט גם ט' חניות, ע"ג דבאסורין גם ספק מותר ולמה לי רוב, דשאניبشر, ספק משוחחות או מנבללה, דאייא נמי חזקת איסור דאייה זבוחה, וכן כתבו התוס' נה ד"ח ע"א דה אחר הרוב, דגם בט' חניות תאיכא עלبشر הנמצא חזקת איסור שאינה זבוחה - והדין עטם וכמו שהארכנו לעמלה דברבור שנאנו Dunn שלו שייך לאוקמי אחיזקה, אבל השאר דין הנידון עליהם, לא שייך לאוקם על החזקה, כי רק עפ"י סברא זו דבריהם מובנים, אבל על רובה דליתא קמן וכגון קטן וקטינה קמבעי לי' וכן שביארנו לעמלה, דלויל קרא דרוב כודאי איך נאמר DIDORO במקום איסור ברת ודאי מצד ספק מצוה.

וע"ז הbia כל הni יפותtot, מקרבנות ומפרה אדומה ועגלה ערופה ושער המשתלח, דbulletini הni מצות, ai לאו דרוב כודאי, איך אמרה תורה תקיעים המוצה רק בספק דשמא טפה הוה, Ach'כ ייר' ממכה או'יא ומרוץח ועדים זוממין, דbulletini הni ai רובה רק שנזבוחה, ממש'כ הפלתי דכל ספק נקה'יו ספק בשחיטה הוה, וכאשר החזקי דברו לעיל וכן נואר שדעת הרמב"ם נמי כן הוא, דלמא במקום נקב קשטי.

הנה נס האי יפותוא נחא לדעת הרמב"ם דכל נקה'יו נבליה, ואין שחיתה מועלת בו, ואם הרוב רק ספק הוה שהتورה התיירה, כלן הרי איכא חזקת איסור דאייה זבוחה, ועליך להביא ראי' שנזבוחה, ממש'כ הפלתי דכל ספק נקה'יו ספק בשחיטה הוה, וכאשר החזקי דברו לעיל וכן נואר שדעת הרמב"ם נמי כן הוא, כאשר ביארתי במ"א, ודז"ק היטב.

ע"ש גמרא כי קמבעיlein רובה דליתא קמן. בסוף הסוגי' כ' ריש"ז ציל דהדר מחילוק זה והכל נלמד מקרה דאחרי רבים להתות, ויש לראות דאייה סברא יש לחלק בין רובה דאית' ובין רובה דליתא קמן, ומה ל' ט' חניות דאמרין עלبشر הנמצא לפני החניות כל דפריש מרובה פריש, ולא אמרן כן עלbamot דעלמא שרובם כשרות, דהאי עולה שנייני מקריב, או האי קטן וקטינה שאני דן עליהם פרשו מרובה דעלמא ולא מיעוטם, ועיין בהගות ר'צ' חיוט שנטוורר בה ולא העלה כלום.

אבל דע כי הפרמ"ג זיל בפתיחה לתערובות חקירה ai, מניה לו כלל גדול דכל הלא היה האיסור והיתיר ניכר מعلوم, לא שייך ב' ביטול חד בתרי, כי על כל חד ואחד אני דין שהוא טפה, ומה לרוב הכא, וכן הסכים עמו החוז"ד בס' ק"ח סק"ה, והניא ראי' נפלאה מהא דפרק ל�מן, ור"מ דחייש למעוטה האיך אכל בשראי, ומה פריך, וכי לית לר"מ חד בתרי בטל, ויתבטלו מיעוט הטרופות שביעולם ברוב הנסיבות ומיותרין כלו משום חד בתרי בטל, ואין לומר דאפשר לברר איסورو ולא שייך ביטול, דהא שמא במקום שחיתה נקב הוה קפריך, וזאת ai לברר כמובן, אלא ודאי דכל שלא ניכר ההיתיר והאיסור מעולם לא שייך ביטול חד בתרי עיישי.

שאין לדמות הדרשות, אלא מה שהש"ס מדומה, והביאו עד שסתירותו כלפיו, וע"כ כוונתם דלפי סברתם דרשו ח"ל פעם כן ופעם להיפך, והוא האמת, ולכן אין להביא ראי' מדרשות ר'ג בנדה שם, שכן דירוש בכה"ת, ובפרט דשם בחד קרא כתיב הני תרתי, ויש יותר מקום לדיק רישא וסיפה, וכעין שכטבו התוס' ריש מכילתא, דנדיר ונדבה בחד קרא דיקין שניהם דוקא, אבל במ"א לא, וכן גם כאן לא נסמוך על הדרשה, אבל נראה מה יאמר מה זה מה, ואחר והשכל, אם הספק בל"ת ועשה שוויין, או חלוקים הם זה מה, ואחר הסברא נלך.

והנה כבר הבאתי לעיל דף ט' דברי השם שמטטה שטביה לו מהו חמירא סכנתא מאיסורה, שכטב דכל שהטורה מהמתה חזקה או רוב, עפ' שקמי' שמי' גלייא, דהאי יצא מן החזקה והרוב, מ"מ אין עליו אשמה, כי היה אнос בראשות הטורה, ולכן שפיר מצין למימר דבכחגו'ו לא אסרה הטורה ומילא לא עיבד איסורה משא"כ בסכנתא, האי סמייקה על החזקה והרוב לא יצילנו מן הנזק, אם מ"מ ארע שהמיוט בא לידי, ולכן לגבי סכנתא לא מהני, לא רוב ולא חזקה, והנה דכוותי בספק לדעת הרמב"ם דהטורה והרשות ואין עליו אשמה, ועיין מה שכטבתי שטטן דבריו, ועתה אני רואה כי לא הועלתி כלום, כי דבר זה ai להעמידו, דהנה לפי הקדמותו, מובן החילוק הגדול שבין עשה ליל"ת לעין זה, שכבר כתוב הש"ז חי"מ סי' כ"א בשם הירושלמי דלעולם אנוס ממאו דעבד לא אמרין, אלא אнос ממאן דלא עבד, והסבירו ברורה, דכל מה שעבד באונס, כיון דחסר מחשבתו ורצוינו לעשות כן, הרי לא רחשב המעשה כלום, אבל להיפך מי שלא מציא ליקים מה שומטל עלי מחתמת איזה אונס, שייה' חשוב ממאן דעבד, זאת לא אמרין, ועפ' שאמרו ח"ל, חישב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאו, מעלה עליו הכתוב כאלו לעין שעשו, אין זה אלא לעין שכר אויל דמחשבה כמעשה, אבל סכ"ס המצווה לא עבדו ולמשל, אם הביא קרבן ונמצא Ach'כ טרפה בסתר לא נאמר דאונס ה' בראות הטורה ותיפטור מלhalbaya קרבן אחר, ולכן חילוק מבואר דבל"ת שפיר מצין למימר דספק שי' רחמנא ואם ארע שאכל אישורא פטור מצד אונס בראשות הטורה, אבל בנסיבות עשה, אם אכל ספק מצחה או הביא ספק קרבן, איך נימה דיצא מספק דאם קמי' שמי' גלי' דפסול hi' הרי ai לומר דכל שמחות אונס לא אכל מצחה ולא הביא קרבן, וזה כמו שאכל והביא, אולם חזקה ורוב דהמי נמי בנסיבות עשה, ע"כ כודאי יחשב, ואז מש"ה אמרין דמצוי מביא קרבן שהחזקה או הרוב מעיד עליו שקשר, מושום דמצוי לסייע דודאי כן הוא, וניהו דאם מ"מ הוא מן המיעוט לא iiyt, מ"מ לא בעי למיחש למיעוט דכמאן דליתא דמי, דרוב כודאי יחשב, ומילא דבזה נדוחין דברי השם שמעטה דהרי בסכנתא נמי נימה הכי דלא צרכין לחוש על המיעוט כמו במצבה אלא ע"כ לומר, דסכ"ס יותר חשוב על איבוד נפש ממה שחשו על ביטול מ"ע, מAMILIA לא צרכין תו לשברטו דה"ה שלא על עבירת הל"ת בדאיכה רוב או חזקה, כמו שחשו בסכנתא, ומה"ת באמות גם בסכנתא אין לחוש למיעוט ואכן כהראש יוסף זיל דחמירא סכנתא מאיסורה רק מדרבנן הוא ובמ"א הארכתי בעניין זה עיון לקמן פרק אלו טרופות דף מ"ז ע"ב.

אבל היוצא לנו ממה שכטבנו דבאמת רק בל"ת קסביר הרמב"ם דספקות מיותרות אבל בנסיבות עשה הספקות איינו יוצאת בהם, ומה"ת לחומרא בגין למיזל בהו, ומטעם שכטבנו לעיל, דבל"ת פטור מטעם אונס ממאן דלא עבד, אבל בעשה לא מיפטר מטעם אונס, אבל רוב חזקה מהני גם במ"ע מושם דעתך לך יפותוא

השערים שהוא שניים שונים. מאי אני תמה למאי הולכת מאין האי דרצה שהי' שניהם שונים, דזאת, גם המשתלה צריך להיות כשר יליף לפחות מהן הגורל קבוע לעזאל אלא בראי' לשם, יותר אף אני קותמתה לא מצאת מי שהרגיש בדקוק עצם הלאה, ומה שהקשה המהיר'א דלמה לא יליף מהן דבעינן שניהם שונים שצרכיכם להיות כשרים לך'מ דין זה אלא למצוה ולא לעכב כמובן במשנה ריש פ' שני שערין, אבל מה שנלעפ'ד הוא, בדברי מהירוש'א ייל'י' קושיתינו, והכי פירוש הנמר', מתחילה מקשה מהן דשניים שונים, וליחסו דילמא חדא טרפה הוה וא"כ אינם שונים, וכי תימא מה נפ'ם, ר'יל דין זה אלא למצוה ולא לעכב, ע"ז משיב דהלא אין הגורל וכו' והוא לעכב, ודוק'. שוב ראיתי מעין זה בהגחות ר'ץ חיות ז'ל.

רש"י ד"ה וסנהדרין דתנן י"ב מזakin ו"א מחייבין זכאי. מה דלא הביא דרוב מחייבין חייב, משום דברם ב"ב מחייבין לא קטלין, דהרי אמרה תורה לא תהיל' אחורי רבים לרעות, אלא דכלא'ר' מהן ד"ב מזakin זכאי, אין ראי' כל דאצליין בתר רובא דמקש'כ אי לא ניזל בתר רובא, דלא קטלינו לי' בשbill המיעוט דמחייבין, אבל כוונת רש"י אדייקא דמהא ד"ב מזakin זכאי נשמע, אדם איכא רובא לחוב דמחייבין אלא דאי צריכין יותר מ"ב ומרבין עליהם עוד דינים כמובן בسانהדרין, וכדי שלא להאריך בהאי דינא כתוב רש"י בקיצור דלענין פטור סגי ב"ב, ולענין חיוב צrisk לעין שם במקומו איך הדין ודוק'.

רש"י ד"ה היכא דלייף שמחובר מבחוץ לצד הגב וכו', מה שלא פי' כן למלعلا גבי רישא של עולה, דקאמר נמי היכי דלייף ליל' בה, משום דשם לא הקפידה התורה אלא שלא ניתן לנתחים, וכל שיש קצת חיבור בין מבחוץ ובין מפנין שב לאו לנתחים נחתכו, אבל כאן הקפידה התורה שתהיה האליה תמיימה, כל שנחתק שוב אינה חמימה, אפילו אי לא מוחתק לנתחים, לפיכך החצרך רש"י לפרש האי ליפ' דהכא, הכוונה שנחתק רק מבפנים אבל בחוץ לצד הגב נשאר שלם מכל וכל שלא יהי' ניכר שום קרע וסדר, כדי שיהי' נופל עליה שם תמיימה וזה פשוט ודוק'.

תוס' ד"ה מנא הא מלטה, וא"ת כיון אמרין זיל בתר חזקה כשי' בתר רובא דרובה וחזקה רובא עדיף, ויל' דלראבל' פריך דלא קים לי' חזקה מקרה עכ'ל, ופי' רק מהלהך ואין למידין ק"ו' מלאכה, והקשו האחוריים דעתין נלמד דאצליין בתר רובא מקרוב, דרוב עדין מקרוב, ורקוב הלא מפורש בקרוא: וזה העיר הקרובה. אולם הרשב'א מתרץ קוש' התוס', דהה דרובה וחזקה רובא עדיף דזוקא אחר שידיעין רוב מקרה, אבל כל זמן דלית לנו לפotta על רוב, לא אצליין בתר רובא כלל ומכח'כ נged חזקה, ולפי' מישוב גם קוש' האחוריים דנילוף רוב מקרוב, אלא לדברי הרשב'א זיל' סתוים, דכמו דידייעין עתה לומר דרובה עדיף מחזקה זאת עכ' מכח הסברא, למה לא נסמק אסבירה זו גם بلا לפotta ולומר, כיון דאמרה תורה זיל בתר חזקה מכח'כ בתר רובא עדיף מחזקה, אבל מה שנראה לפע'ד בכוונות דברי הרשב'א הוא: דהנה הא דאקוミニין אחזקה יש לפנינו שני דרכים, או דנאמר גזה'כ הוא דנקיק מלטה אחזקי', או שאמר טעם לדבר זה והוא משום דעפ'י הרוב לא ישתנה הדבר מכמות שהיא וא"כ הא אצליין בתר חזקה נמי נבנה אסברת רוב, ואז מילא אם הרוב מעיד נשנתנה החזקה, החזקה בטלה נגד הרוב, כי כל עצימות החזקה היא מכח הרוב, וכיון דהרוב אומר נשנתנה מה מהני החזקה, אמרו מעיטה כל זמן דלית לנו לפotta הדתורה סמבה למילז בתר רובא, לא נדרוש טעמא דקרה דמוקי אחזקה, משום דרוב פעמים לא נשנתנה הדבר מכמות שהיא, אלא נאמר דגזה'כ הוא לאוקי מלטה אחזקה,

ולפ' ז' גם כל דפריש מרובה פריש לא שייך, דהרי אין כאן רוב ומיעוט כי היכי דנאמר דהאי מרובה פריש, כי על כל חדא וחדא אנו מסופקים שהוא או שמא סריס או איילונית היא, ואין זה דומה לט' חניות דaicא רוב ומיעוט מבורר אלא מוחמת שניכר כל או"א בפ"ע לא שייך בהם ביטול, אבל חתיכה שפירש ונמצאת שפיר אמרין כל דפריש מרובה פריש, שהרי אם כל החתיכות שבכל החניות היו פורשות לחוץ על כדי את הוי יכול מותרות מכח ביטול ברוב, מכח'כ שחתיכה אחת שפירשה שモותרת, אבל בבהמות דעלמא שלא ה' ניכר מעולם הנסיבות שטרפות בפני עצמן, ולא שייך בהו ביתו כנ"ל, גם פירוש חד מיניו לא שייך דעל כל חדא וחדא נופל הספק שהוא מיניו לא מיטרף וזה רובה דליתא קמ"ע ז' קמבעי מני'ל, אבל בסוף קמסיק דל'ש וכמו דאצליין בתר רובא דאיתא קמן ומכח, ביטול חד בתרי כן אצליין ברובה דליך קמן ומכח דרב פטמים לא מיטרף ולא נעשה סריס - ובזה תמצוא פשר להא דחקרו האחוריים מני'נו לח' בתרי בטל דמסנהדרין לא נשמע זאת, ועיין בפתחה כללית של מה שהארכתי בזה.

ודע דבזה חזר ונעור מה שהקשה השם עתה על הרשב'א שהבאתי לעיל, דתקשה הרשב'א לנפשיה דהא בספק במרקחה גם הרשב'א מודה דሞחר מה'ת, וא"כ האי דלמא טרפה הוה, הנה ספק במרקחה, וڌיתו דהרי הספק הוא אם האי בהמה שלפנינו מן הרבו או מן המיעוט, והוא ספק בתולדה, אבל לפי דברנו אלו שבכאן, הדין עם השם שמעתה דע'כ כאן אין הספק אם נפרש מן הרבו או מן המיעוט, דאי היה דומי' דט' חניות ורכובה דליך קמן, אשר על זה לא קמבעי, אלא הספק על כל חדא וחדא שהוא טרפה, ולכך קשה ודאי לדעת הרשב'א, ליא' דמקח ספק במרקחה לא חיישין, ולא מצד אצליין בתר רובא ודוק'.

עד יש לחלק בין רובא דאיתא לדילתי' קמן דהרי הא גופה, דרוב בהמות כשרות ורוב קטנים לאו סריסים, אין אנו יודעים בבירור גמור, אלא ע"י נסיוון של דורות הקודמים, דראינו בהמות ששחטנו שרובם כשרות וקטנים שנתגדלו שרובם מולדים ואני סריסים, אבל בכל מקום אינו מן הנמנע, שדור אחד מוחמת איזה סיבת נשתנה עליו סדרי בראשית, וכעת רוב בהמות טרפות ורוב הקטנים של עתה סריסים, ואע"ג חזקה אלימתא הוא דלא נשתנה הטבע מכמות שה' מקדמת דנא, מ"מ אינו כרובה דאיתא' קמן שהוא ודאי גמור ולא בעין חזקה כדי להחזיק את הרוב, אלא דלבסוף מסיק דין חילוק, והוא משום דחזקה דלא איתרעד ולא ראיינו מעולם נשנתנה, הוא כודאי.

ומה מאד מישוב בזה הקוש' המפורסת ממאט הגה'ק מה'ו משה ט'ב צ"ל שהקשה דהרי הסוג' איזלה אליבא דר'ש לפ' דעה אחת בתוס' ד"ה חטא כת' קרי' רחמנא, ולר'ש דדורש טעמא דקרה, מסתמא טעמא דאצליין בסנהדרין אחרי רבים, הוא משום דרוב פעמים האמת עם הרבים ולא עם המיעוטים, והאי רוב, רובא דליתא קמן הוה, וא"כ רובה דסנהדרין נבנה על רובא דליתא קמן. והוא קוש' מושכלת, אבל לפי האמור מישבת על נcone, דהאי גרעوتא דאיתא בכל רובא דליתא קמן, ליכא הכא, דהאי רוב פעמים מכובנים הרוב את האמת, לא נבנה על הנסיון כי מעולם לא נתברר לנו שהרוב כיוון האמת והميعוט טעה, אלא שהשל הישר מחייב את זאת, דטוביים שניים מאחד, והוא ראי' שכילת חשובה ממש קראי' גשמיית, וא"כ האי רובא, דרוב פעמים האמת עם הרבים, הוא רובה דאיתא' קמן לפני עיני שכלנו כמו ט' חניות. והבן את זאת ועיין בפתחה כללית ודו"ק.

על'ג גמר' את' משער המשתלה דרכמנא אמר ולכח שני

הוא כמו שהביא קרבן, אבל כבר כתבנו לעיל דאנוס כמוון דעבך לא אמרין, ותדע שהרי חייב לשוחט קרבן פסח אחר, ולכן אין לפטרו אלא מצד טעה בדבר מצוה, וכן פליגו רשי' ותוס' באומר מותר בשבת, והדברים עתיקין ואכ"מ להאריך בהם, וכע"פ פפי דעת התוס' צריכין לפרש גם כאן, דלא הקפיד ההלכה כשמביא קרבנות בשבת, אף שהמצוות ספק הוה, משום דעתה בדבר מצוה, ואפילו לא עשה מצוה פטור, ואפילו למ"ד שלא עשה מצוה חייב מ"מ לא מצי ליף מכאן רוב, דהרי יש לומר דעתה בדבר מצוה אפילו לא עשה מצוה פטור, ובפקנ"פ דאפילו נגד הרוב וס"ס מותר לחלל שבת, הוא מטעם דשבת לגבי חשב"ס הותרה ולא הודהה ודוק"ק.

תנוס' ד"ה את' מפרה אדומה, וא"ת וכרי ויש ללימוד מתוך כך הלכה למעשה אדם עשה גבינות מכמה בהמות וכוי' הקושי' מפורסמת דלמה נקטו שעשה גבינות מכמה בהמות, ולא סגי להו לדון על גבינה מאותו הבמה, ועיין בלב אר"י איך מתרץ את זאת, אבל אין דבריו מובנים דמשמע דבאיסור דרבנן בטל חד תרי במבר'ם, וזה ליתא מבואר בו"יד סי' צ"ח סעיף י' בש"ז וט"ז ופרק מג' שם דוחז"ל לא תלקו בהז כלל, ואפילו באיסור דרבנן צריך ס' ואיך כתוב הלב אר"י, דאי ריק מדרבנן לא מוקמינן חזקה שלא נתבררה, בתערובות חד בתרי היה מותר מצד תרתי דרבנן.

אבל יש לךים דבריו בשנאמר דמיiri בעשה גבינה מכל בהמה בפ"ע ולא עירוב החלב ביחד, ואז התערובות של הגבינות הוה יבש ביבש, והוא דלא בטל הגבינה מן הטרפה, בהני דכשרות, משום דהוה דבר שבמנין וחטיכה הרואין להתכבד, ובזה שפיר איכא חילוק בין שהוא ספק אישור דאוריתא או רק דרבנן, דעל כל גבינה וגבינה איכא ס"ס להתייר, ספק שמא לא נטרפה בהמה אלא סמך לשחיטה וכולן כשרות, ואת"ל דaicaca כאן גבינה טרפה, שמא האי גבינה שבידי מן הקשרות, אלא דס"ס צזה, דהוה ספק אחד בגנוו וספק אחד בתערובות לאו ס"ס הוה להתייר, אבל עיין בש"ז סי' קי"י סקס"ב וס"ג דבאישור דרבנן מהני גם ס"ס צוז, ואף שיש חלק דכאן עיקר האיסור סכ"ס דאוריתא מ"מ יש לומר דהתוס' לא תלקו בהז, ודוק"ק.

ועתה הנני לבאר שיטות התוס' ושיטות הר"ש שחולק עמם כmoboa כאן ברא"ש זיל': הנה דעת התוס' דרך חזקה דעתו קרא שניתבררה בשעתה ממשיכין לאח"ז אלמפרע, כמו בפירה בת שתים שלאחר קלות שנה נודע לו שכשרה היתה בשעת לידה, או חזקה הוה להמשיכה עד החשתנות, ולכן בהמה שנמצאת טרפה איפלו היא בת כמה שניין, לא נאמר השטה היא דעתו, ועד השטה הייתה בחזקת כשרותה, כי מעולם לא הייתה כשרותה מבורת בשעתה אלא למפרע, ואת לא מקרי איתחזק, لكن אוסרים הגבינות למפרע דשנא טרפה היתה מכבר, ואפילו לאחר שצינו דאלין בחר רובה, וא"כ גם בלאו חזקה הרי אמרין על כל בהמה מיד כשלולדה, דהיא מן הרוב וכשרה היא, וא"כ נימא כמו ממשיכין החזקה לומר דהשתא נשתנה הנגע ולא קודם לכך, כן נמשיך הרוב לומר דהשתא יצאה היא בהמה מרוב כשרות, ועד השטה הייתה בתוך הרוב כשרות, דהרי רובה עדיף מחזקה, ואם ממשיכין החזקה מכש"כ ממשיכין הרוב, זה בוכרא דהא דרבנן עדיף מחזקה, הינו מאין שאחר הראי', כי רק אז מקרי חזקה, אבל בשעת ראי' אין זה חזקה אלא ודאי, והוא פשיטה עדיף מרוב שיש נגדו מיעוט, וכן ניהו דגילתהلن ההלכה כשרותה דמשיכין הוודאי, הינו הנגע בשעת ראי' שהיתה כשייר, לומר כשםמצאה חסלה לאח"ז, דהשתא היא דחששה, אבל מניין לו להמשיך הרוב דאיינו עכ"פ ודאי, לומר שלא

וממילא לא מצין למילך רוב מינה, ומכח"כ שלא מצין למינור רובה עדיף מחזקה, אבל לא אמר שצינו למילך רובה מקרה, אז ודאי לא נאמר דחזקת גזה"כ הוא אלא טעמא דחזקת נמי מכח רוב הוא, וממילא רובה עדיף מחזקה ודוק"ק.

בא"ד ולמאי דמפרש ר"ח, דרבנן עדיף מחזקה לא מסברא, אלא ילפין מפרה אדומה דאייכא חזקה נגד הרוב וכו', כפי מה שהבאתי למללה דף י' דברי הטוי' דלעלום נגררו הטהרות אחרי כלים הנטבלים, גם כאן נגרר הטמא אחרי הפרה דהרי חזקה היה להאי טמא שams יזרקו עלייו מאפר הפרה יטהר, ומה לי עם חזקת טומאה שלו, אבל כפי שביבארנו שם הדבר הזה תלו依 אס נאמר רוב הוה כודאי או שספקה הוה אלא דה תורה ההירה האי ספק, אס נאמר רוב כודאי, אז פשיטה דהטמא נגרר אחר הפרה ואין לו דמיון לשאר רוב וחזקת המתנגדים זה זהה דהרי כאן עשינו מעשה המסליקת את הטומאה והמעשה נעשה כהונן באפר פרה שודאי כשרה, אבל אס נאמר דרוב דק ספק איז דה תורה ההירה, באיז ייל' דגנד חזקת טומאה לא התירה ההלכה דאין ספק מוציא מידי, ודאי, ולכן כוונת התוס' דמפרה אדומה מוכרת דרוב הוה כודאי, וממילא ליכא כאן חזקה המתנגדת, אבל נלמד מכאן דגס במקום שעומד הרוב נגד החזקה דרבנן עדיף דכיוון דרבנן כודאי פשיטה דמדחה החזקה, וכאשר פרשתי לעיל לדעת הרמב"ם דכל הסוגי' ע"ז קאי דרבנן כודאי, וממילא איפלו נגד חזקה, ודוק"ק.

תוס' ד"ה אבל היכי דלייף, מקשין אמא לא ליף מכל קרבנות דדחו שבת וכו', ונ"ל דלא מאי להוכיח ממש, דאייכא למימר דמספק נמי אמר רחמנא לדלחין שבת כמו בפקנ"פ דלא הלכו בו אחר הרוב, עכ"ל, הנה לכאו', קושיתם לשיטת הרמב"ם ילי' דהרי כל הספקות מותירות, ולמה לא יחל שבת על ספק קרבן, אלא דכבר כתבנו לעיל דLAGBI מצות יבום, אי לאו דזילין בתר רובה והוא קטון וקטנה ספק סריס ואיילנות ודאי דלא שר' לדור זה עם זה, מפני שהאישור ודאי, דהרי איכא כאן אשת אח, אלא דבמקום מזח נדחה, א"כ עליק להביא ראי', דאייכא כאן מצוה, וכן הוא בשבת כיוון דחילול שבת ודאי, והמצוות שדוחה אותו ספק, איו' ספק מוציא מידי ודאי, הא חזא, ועוד שניית, דהרי הרמב"ם מודה בספק העומד להתרברר דאסור מה"ת, ולכן קושיתם חזקה לכ"ע, אבל לעומת זאת תירוצים חלש מאד, דאיך מדין זאת לפקנ"פ שהרי בעצם כתבו דבקנ"פ לא הלכו בו אחר הרוב, משא"כ הכא דפשיטה אס סמך על המיעוט לחילל שבת דחיב, וא"כ מ"ש ספק ממיעוט דשניות ספקה הוה אי לא איזלין בתר רובה, אבל דבריהם צרכין תיקון, כי למשום דספק מצוצה דוחה את השבת, אלא משום דכל שציוויה תורה להזכיר קרבן בשבת אפילו אם נמצא טרפה, הרי הוא פטור משום דהוא אнос מכך ציווי התורה, אלא דבזה נמצא סתירה בתוס' פשחים ע"ג ע"ד' דה' שחוטו כתבו שם דהא דפטור מקרבן בנמצא טרפה בסתר, לאו משום אונס Kapitir ליל' אלא משום דעתה בדבר מצוה, ולר"א דבלא עשה מצוה חייב באמת גם בזה חייב ודלא כפרשי' שם במשנה, ובסוגי' שם הראי', כי זאת פלוגתא ישנה בין רשי' ותוס', לדעת התוס' לא מקרי אונס אלא כעין נערה המאורסה דאונסין אותה ממש ואני מהויבת להציג את עצמה בחיות שלה, אבל המקדים מצות ההלכה לאו אונס מקרי, דאיך יצא ידי מצוה, אם נחשב זאת לאונס, דהרי בכופין לעשות מצוה צריך שיאמר רוצה אני כדי שלא יהיה אונס בעשה, וכל שאיןו אונס במעשה, אך יפטור בשוחט קרבן פסח בשבת ונמצא טרפה בסתר, מטעם אונס, וכי עדיף יהי' משוחט ונמצא כשר, דפטור מטעם דעתה מצוה וקרבן פסח דוחה את השבת, ולא מטעם אונס, ואס הוה אמרין אונס מכאן דעבך דמי', הוה מצין למיפותרי בשנאמר דאך אם נמצא טרפה הרי

דשכיה יותר לאיסור מלאה יותר, כי לולי זאת בעין לאוקמי הbhמה על חזקה ذاتי מכך רובה דכהר, והוא סברא ה'פוכה ממה שכתבו כאן, אדם לגבי חזקה דמעיקרה לא מהני חזקה ذاتיה מכח רובה, מכש"כ בנויל ריעוטא מוח"ם - והרמ"ז זל' באמת פסק להיפך מותוס' דבסי' נ' פסק דבסקט טרופות לא סמכין להתר מחמת חזקה ذاتה מכח רובה בהמות כשרות, ובס' פ"א פסק בנמצא ודאי טרופה אפילו הוגל פ' המקה, כשרים הנגינות של קודם ג' ימים, והוא כשיתר הר"ש, ועיין שם בפ"ת ו' - והת"ש חלק בין ריעוטא שבגופה, כמו מים במוח שאפשר להיות מתולדה, ובין כאן בשוט שבודאי לאח"ז אתה, והחו"ד חולק עליו וכי אין חלק זהה, והרבה פפללו האחرونים בעניין זה בראיות וסתירות, ותלי"ת הניחו לי מקום להתגרר בו, ואם תרצה לעמוד על שרשן של הדברים, תעיין لكمן בסוגי' דישב לו קו"ז בשוט מה שכתבתם שם וירוח צמאונך ודוד"ק.

ע"ב גמר' ר' כהנא אמר את' מהורג את הנפש, וניחוש שמא במקומות סייף נקב הוה, וכן אמרין במקות ד' ז' דאמרו ר'יע' ור'ט, אלו היינו בסנהדרין לא ה' נהרג אדים מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הוה - ועיין ברמב"ס בפ"ב ה"ח מהל' רוצח שכטב, זל' „ההורג את הטרפה ע"פ שאוכל ושותה והולך בשוק, ה'ז פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם והרגו נהרג עלי עד שיודע בודאי שזה טרפה, ויאמדותו הרופאים שמכה זו אין לה تعالה באדם ובבה ימית" עכל' ולכאורה' תמורה, דמוכח מדבריו דאפילו ודאי טרופות אינה מצלת את הרוצה, עד שאמדותו הרופאים את הנרצח, שלווי זה שהרגו היה מת בל"ה מכח האי מכחה, אבל עיין בפתחה אות י"ד אריקות זהה שבאירתי שיטת הרמב"ס המחוורת והאמיתית ותומצא עונג - ומה שנטחן דלי' עתה הוא דמוהאי פסק הרמב"ס נשמע, דסביר כדעת הר"ש הניל' דחזקה ذاتי מכח רובה, נמי מהני לסלק את הריעוטא הנולדת ואפילו לקטלא, דהרי נרצח שיש לו נקב במוחו או בשוטו, עכ"פ ריעוטא גדולה הוה, ומ"מ כל זמן שלא יאמדו הרופאים שהמכה הוה ממיתו בודאי ממייתן את הרוצה מפני שמעמידין את הנרצח בחזקת שלם, והוא מכח רוב, דרוב ב"א שלמים הם, ולא מעותדים למתה מחמת מכחה, ומיוחה דהמכה לפניו, אנו אומרים אין זה מפה הממית וועשה את האדם חסר, אלא מעמידין אותו בחזקת שלם ואע"פ דאין הולclin בדיני נפשות בתר רובה אבל בתר חזקה ذاتי, מכח רובה שפיר הולclin, ועיין עוד لكمן מזה ודוד"ק היבט.

ע"ש גמר' את' מудים זוממים וכו' וכי תימא דבדקינן לי', והתנני' בריבי אמרו לא הרגו נהרגין, הרגו אין נהרגין - קשי' לי דהאי בריבי למה לי דהרי לא הרגו נהרגין מקרא מלא הוא דכאשר זם כתיב, ואי דלא נתעהצדוקים, דאמרו דוקא הרגו נהרגין שם במקות דף ה', hei לו להביא המשנה שם, דקתיין כיון שנגמר דין נהרגין הזוממין, ומധביה האי דרביבי נראה, דלילי בריבי דהrgo אין נהרגין, לא מצין למילך מעדים זוממין.

ונהראה לע"ד, דבאותם בלואו בריבי ליכא ילפוטא, דהנה בתוס' ד"ה ודילמא, הקשו שמא חובשין אותו יב"ח לברר שאינו טרפה, ותריצו בתירוץ השני, אדם הם איןם נהרגין אלא לאחר יב"ח, גם הוא איןנו נהרג אלא עד אחר יב"ח, דאין להחמיר עלי יותר מעלהם אם הווזם, עי"ש, ולפ"ז אם נימא דם הרגו נהרגין אז פשיטה נהרגין מיד דהרי אפשר לבדוק כפי הס"ד דהשתא, א"כ גם בלואו מהה לא נהרגין לאחר יב"ח, דשוב אין לומר דגם הוא לא ה' נהרג עד אחר יב"ח דזה ליאתא דהא שפיר ה' נהרג מיד, דהרי אחר שנהרג, אם יוזמו ג' כ נהרגין מיד, ولكن לויל' בריבי, דהrgo אין נהרגין, לא ה' מצי למילך רוב ממה שהורגין העדים,

צאה מן הרוב עד השთא.

אולם שיטת הר"ש, והוא הוועיל שברא"ש כאן הוא, זל' למאי דמסקין דאלין בתר רובה, כל הבהירונות בחזקת כשרותן ואפילו בתוך שנותן, משום דרוב בהמות כשרות ה', והוא עדי' מחזקה, עכ"ל הדברים צריכין ביור, עיין במעי"ט ואין דבריו מובנים, דהנה דעת הר"ש הוא, מאחר דאלין דתר רובה, נעשה מן הרוב חזקה ממליא, דכל בהמה אנו מחייבים לכשרה מכח הרוב, וחזקה זו אלימטה היא כמו חזקת גג שארינה שלמה, וכמו אמרין סוקlein ושורפין על החזקתו דהינו חזקה ذاتי מכך רובה, דasha שבאה ובנה מורכב על כתפה ונתחזק בעיר שהוא בנה, הרי אח"כ נסקל על ידה כשהכח אותה, וא"כ האי בהמה נמי נתחזקת אצלנו לשראה, והרי אכלנו מחלבה, והוא חזקה אלימטה להמשיכה נגד השינוי שנמצא בה אח"כ, לומר דהשתא הוא דאיתרפי, וכן יל"פ ריש דברי הרא"ש, אלא דומה שהוסיף בסוף דרבינו, דרובה עדיף מחזקה אין לו פירוש, דאי' למה לי לומר דמכח רוב, כל הבהירונות בחזקת כשרות, תפ"ל דרוב עדיף מחזקה ואם ממשיכן החזקה מכש"כ הרוב, אלא דזה ליאתא כמש"כ למללה דרוב עדיף מחזקה אבל לא מודאי, ואני הוודאי ממשיכין ולא החזקה.

ועיינתי בתשי' הרא"ש זל' ושם מצאתני פשר הדבר וא"ל שם "אבל השתה דאלין בתר רובה ורובה עדיף מחזקה בכל שעטה ושעתא אלין בתר רובה" עכ"ל ור'ל דנייהו דחזקה בשרש בה בעת ראי'י ודאית היתה, אבל מיד כההעיף עניינו ממנה נעשה מן היהודי, חזקה שלא תשנה מכמות שהיתה, והאי חזקה בטבעה עי' ריבוי הזמן הולכת וחולשת, כמו חזקתו דכל חי עתיד למות, וכן מקווה הנמדד עתיד להתחסר וכדומה, ולכן הזמן ממעט חזק החזקה, משא"כ הרוב, ניהו דגראע מצד אחד שלא ה' מעולם ודאי, אבל לעומת זאת, הזמן לא יחלשנו כי תמיד הוא עומד בתקפו לומר, אני מן הרוב ולא מן המיעוט, וזה שכתב הרא"ש, דמעלת הרוב על החזקה הוא דבכל שעטה ושעתה אלין בתר רובה משא"כ בחזקה דידיין דספלו להשנתנות, כמו שהוא בגעג, דחשינו לטובה להתרפות הוא טبعי ועלול הוא לך, זאת הוא סברת הרא"ש, וממילא דלדי' באמת לא צריכין تو לעשות מן הרוב חזקה, אלא ממשיכין הרוב דהיא בתקפו עד רגע האחרונה של ההשנתנות, בקי' מחזקת שעומדת עי' הזמן להשנתנות ועלולה לך.

ועיינתי בתשי' הרא"ש זל' ושם מצאתני פשר הדבר וא"ל שם "אבל השתה דאלין בתר רובה ורובה עדיף מחזקה בכל שעטה ושעתא אלין בתר רובה" עכ"ל ור'ל דנייהו דחזקה בשרש בה בעת ראי'י ודאית היתה, אבל מיד כההעיף עניינו ממנה נעשה מן היהודי, חזקה שלא תשנה מכמות שהיתה, והאי חזקה בטבעה עי' ריבוי הזמן הולכת וחולשת, כמו חזקתו דכל חי עתיד למות, וכן מקווה הנמדד עתיד להתחסר וכדומה, ולכן הזמן ממעט חזק החזקה, משא"כ הרוב, ניהו דגראע מצד אחד שלא ה' מעולם ודאי, אבל לעומת זאת, הזמן לא יחלשנו כי תמיד הוא עומד בתקפו לומר אני מן הרוב ולא מן המיעוט, וזה שכתב הרא"ש, דמעלת הרוב על החזקה הוא דבכל שעטה ושעתה אלין בתר רובה משא"כ בחזקה דידיין דספלו להשנתנות, כמו שהוא בגעג, דחשינו לטובה להתרפות הוא טבעי ועלול הוא לך, זאת הוא סברת הרא"ש, וממילא דלדי' באמת לא צריכין تو לעשות מן הרוב חזקה, אלא ממשיכין הרוב דהיא בתקפו עד רגע האחרונה של ההשנתנות, בקי' מחזקת שעומדת עי' הזמן להשנתנות ועלולה לך.

והנה בנויל ריעוטא מוחיים, כמו ישב לה קו"ז בשוט, או נמצא מים במוח, סתרו התוס' שיטות, כי لكمן דף מג' ע"ב ד"ה קסביר כתבו דבישב לה קו"ז בשוט, וכן בספק דרושא, ע"כ צריכין לומר,

וְזֶה דעל הא דאמר פסח וקדשים מה איכא למיימר יש לתמונה, הচכי בימי ר'מ, שהי' הרבה אחר החורבן, הקריבו פסח וקדשים, וכבר נתעוררו ע"ז האחרונים, ואולי ייל' דכונת הגם' הוा, דאלוי' בא לידי מדה זו, מה הי' עשוה וזה'ק.

תנ"ס "ד"ה ליהוש, בסה"ד הקשו מנסקlein בנסיבות דידונו במתהה הקלה, הרי דבדיני נפשות לא אزالין בתור רובה, ותי"ר "ת דין דרבכוב" נחרג בין מיתה למיתה לא אزالין בתור רובה, והוקשי מפורסמות משפטת ארוסה בת כהן, דילמא לאו אביה היא, ואיך נידנות בשרפם החמורה, ולא בחנק הקל כא"א דעלמא, וראיתי בס' חתן סופר לדוד הגןון צ"ל שכטב, דעתך התה עלי קושי זו והוא, מה שכתב הփלאה ז"ל בסוף פ"ק דכתובות על התוס' שם, דדה דלא אزالין בתור רובה בממון, היינו ברוב הנולע עכשיו בהאי נגידון שאנו דני עלי, אבל ברוב שהחזקנו מקדמות דנא, הרי נעשה מרוב חזקה ומהני גם בממון והוא ממש"כ לעלה שיטות הר"ש והרמבר"ס) ובזה מיושבים כל הקושיות שהקשוו בזאת עיי"ש, ומימילא דמיושבת גם קושי זו מבת כהן, כי היא נתחזקאה אצלנו שהיא בתו של האי כהן עוד קודם ההזנות, וזאת מהני גם בדין נפשות ובין מיתה למיתה.

ואני פה אל פה אמרתי לדודי הגאון צ"ל שלא כיון המטרה
בזה, דנחו דודאי אמרת לאמתו הוא מה ש' הפלאה, כי לול
סבירא זו לא מצין ידינו ורגלו בבה"מ, אבל מה נעשה כי בעלי
התוטו' כאן ע"כ לא נחטו לסבירא זו, דלפי סברא זו, אין התבלה
לקושיטם, דהרי כאן איזלען בת רובה דעתיך דלאו טרפה הוא,
אבל התם בנסקליין ונשרפים שנתרבערו רובה דלא דעתיך הוא -
ולא היה לו מענה והודה לדברי - ואחר זמן רב בשערתי עוד
הפעם על מס' זו, ראייתי כי שגיתוי, כי התוטו' בקושיטם נשמרו מזה,
דהרי צ"ל: "הקשה ר"י דהכא ילפין מרווח ועדים זוממין דאיזלען
ובתר רובה אף בדיני נפשות, וכן מוכח בפ' בן סורר דף ס"ט וכוכו"
עכ"ל ולא על חנם הוסיפו האי הוכחה מפ' בן סורר, אלא לשול
היא תי' של הפלאה באו, שלא תאמר שאיני הכא דעתיך הרוב,
לכן הביאו מפ' בן סורר דשם מוכח גם אחר רוב דלא דעתיך
ازלען בדיני נפשות עיי"ש, וזה נכון וברור בכוונת התוטו'.

אלא דלאפ"ז מצד אחר יש לתמוה על התוס' דלמה הקשו ממהכא
וומפ' בן סורר ולא הקשו קושיותם לעיל בריש הסוגי' דקאמר
בשנהדרין דרובא דאייתי קמן לא קמבעי לנ' דאלין בתר רובה,
וישם המדבר מדיני נפשות, דקרו דאחרי רבים להוטות בדנ'פ'
כתביב, וה' להם להקשות למה בנסקלים עם נשרפים לא אלין
בתבר רובה דאייתי קמן כמו בשנהדרין, ועל קושי' ז' גם תי' של
רת'ת נפל בבירא. ה'ci יאמר הר'ת' דאם נפל מחולקה בשנהדרין
באיזה מיתה יהרג, שלא אלין באזה אחריו רבים להmittתו בחומרה
אלא דניינו אותו בקהל, כפי דעת המועטים בשנהדרין, הלא מקרה
מלא דיבר הכתוב אחריו רבים להטוט, ומאן מפיס לחישך דבר כזה
להוציאו מן הכלל נידון שבין מיתה למיתה, שלא נלך בו אחרי הרוב
והוא דברZR שאין הדעת סבלתו.

אבל האמת יורה דרכו, דבריו כתובנו למעלתך וכן בפתחה, בדיטול לא שייך אלא באיסור בתוך החיתר, אבל לא בהיתר בתוך האיסור, ומשמעותו של האיסור שהוא המציאות יכול להתבטל ברוב היתירות שהוא החדר, אבל לא להיפך, היתירות שהוא החדר, לא יתעלה להיות מציאות ע"י הביטול, וכן הפטור לא מציא להתבטל כדי להעשות חייבות וכן מוכח ממש שאמרו בב"מ דף ו' ע"ב, עשרין ודאי א"ר ולא עשרין ספק, כי האי פטור שкопץ מן המנוין בתוך העדר, לא יתחייב ע"י ביטול ממה שכבר נפטר, וא"כ "ה" הכינ נסקלים שפטורין מミחת שפה החמורה לא יתחייבו ט"י ביטול בנשפים

אפשר דממתניין יב"ח כקושי התוס', וכן הוא מאד ודוק'.
על' גמר', ר"א אומר את' משחיטה עצמה וכו' עיין בח' הר'י
כאן ובתוס' לפקודן דר' כ"ח ד"ה אתה, דאי להוחיכ מכאן דאי
לשות בדיקה מבחוץ עתיק הילפotta היא מפשח וקדשים, דא"א
לקרוע את העור ולבדוק החותט, דאי לך מים גדול מזה - ולענין
קשה ע"ז טובא, חדא דהרי אין זה אלא מום עובה עד שתירפה
העור, וא"כ מצינו לבדוק איזה מים קודם, אז יתחיק שאין החותט
נקוב, ותו ודי לא חיישין שמא ניקב אח"כ, הא חדא, שנית אם
ニימה דלא סמכין ארובה, הרי האי בדיקה צורך הקربה הוא,
וכמו שאין מום בחתיכת העור ע"י סכין של שחיטה, שהוא ג"כ לא
שייך לשחיטה, ומושם דא"א בלאו הכי, ה"ג בדיקת החותט צורך
הקרבה הוא ולא סגי בלא"ה ויש לישב בדוחק ודוק'.

ע"ש גMRI' ודילמא היכי דאפשר ואפשר, והיכי דלא אפשר לא אפשר, דאל"ת היכי ר"מ דחיש למיועטו היכי אכל בשרא וכו', ופרש"י זל' היכי דאפשר לא סמכין ארובה וצרכין לבדוק כל ח"ט, אבל בושט במקום שחיטה דלא אפשר סמכין ארובה, וכן בקטן וקטנה דאפשר להמתין עד שיגדלו, והנץ כולחו מושם דלא אפשר עכ"ד. וקשה לי טובא, אם קטן וקטנה מקרי אפשר דלא ינשאו עד שיגדלו, ומה לא נימא גם בטרופה אפשר שלא לאכול בשר, והלא ר"א משחיטת חולין קילוף, דהתורה אמרה שחוטות ואכול, והרי עד נח נאסר אכילתבשר לאדם, וכן במידבר לר' ישמעאל נאסר להם בשר תאווה, ולמה הותר להם כשנכנסו לאرض, ולא חש שמא במקום שחיטה נקב הוה, עוד קשה דהרי ר' מהנא בעצמו יליף לעיל רוב מההורג את הנפש, הרי דלית לי' חילוק זה בין אפשר ללא אפשר, ולא עוד אלא דמדאוריתיא ודאי אין שום סברא לחלק בין אפשר ללא אפשר, דהרי אפילו בין בז' כתבה להביעד אין חילוק מה"ת, ומדר' מ אין ראי, לפי מה שכתבו התוס'bek'in ר' ר' רק מדרבנן חיש למיועטו, ועיין בלב אר' שנתקשה בכל זה ולא העלה דבר המתבעל.

ולולי פירושי זיל ה' נלעפ'ד לפреш פ' אחר, ועפ' מה ש' ק' ז' בעהחות' ס' צ'ל ב'יו'ד חשו' כ'ד על דברי התוס' בכוורת ד' כ' שהוקשו, למה לא אמרין סמוך מיעוט אינן מומחין לחזקת איסור של הנשחת, ותוייצו דהאי רוב מצווין אצל שחויטה כומחין, הנה כמו סתם ספרי דידייני מינגר גMRI, דגש ר' מודה דלמייעוט כי האי לא חיישין, אבל הרשב'א בתווח'ב, הקשו על זה דמה יענו להא דבעי למילך רוב מורישה של עולה ומושחתה עצמה, הרי ע'כ' דמייעוט גמור יחשב, ומ'מ לא אמרין סמוך מיעוטא לחזקה, ותוי החתח' ס' דודאי כל הטרפויות יחד מיעוט גמור הוה ואי לא אזלינו בתר רובה ואצראיך לבודוק אחרי כל ח'יט, א'א לחקל ולומר דושט לא נבדוק ממשום דהוא מיעוטי דמייעוטא, אבל אחר דציננו לሚיז בתר רובה ולא צרכין בדיקה על שאר טרפויות, ורק על הושט ומשום דעתך רשות חזקת איסור דאיתנה זבוחה למיעוט נkeh'יו, בזה שפיר אמרין דהאי נkeh'ו הוה מיעוטי דמייעוטי וכמאן דליתא דמי עכטד'ק ע'י'ש. ומעתה המכ' קאמיר ודילמא שאני לו בין אפשר לא אפשר כדי לחלק השאר טרפויות מן נkeh'יו ונאמור, צרכין כולם בדיקה ממשום שלא אזלינו בתר רובה, ונשאר נkeh'יו דלא אפשר לambilדקי בלבד, והוא מיעוטי דמייעוטא ולא צריך בדיקה כמאנן דליתא דמי, אבל הני שאר היילפותות קיימו במקומות, ודלא כרשי'ע

והרא' שביא מר' מינו אלא דהוא ע"כ עבד כי, לבדוק אחרי הח"י טרפיות, ובושט סמק', דהמייעוט הוא מייעוטי דמייעוט ואכمانו דליתא דמי', דלא מסתבר לומר דאכל פsch וקדים בלא בדיקת הח"י טרפוות, כנילעפ"ד מותוך חומר העניין.

מרחוק ששחט וכיו' וכאשר נתקשו התנוס' על הבריתא, והוכרחו מכח קושי' זו לפרש דהשליח מצא ששחט אחר, ולא הבעלים מצאו שחוות, דזה נלמד מרישא בק"ו כנ"ל.

ומה שנלפע'ד הוא, דיאכא רבותא כאן דאע"פ דהאי ששחט עבד איסורה, ששחט בהמות חבירו שלא ברשות בעליים, דהרי מזיק הוא וכדאמרין בסוג' דסכך של ע"ז, ומ"מ סמכינו גם בזה ארוב מצוין אצל שחיתה מומחין, כי זאת לא נשמע מרישא, דראה אחד ששחט מרחוק, דמצוי מيري בהמת עצמו, וכן לא מהא דבר דאבד לו כדי ותרנגול דשחטן בתורת מציאה, והרמב"םazel לשיטתו בהזה דס"ל לכל מומר לאייה עבירה שייה' צרייך בדיקת סכך משום דחויקתו אין טוריה לבחון בדיקה כראוי ואפילו אין כומר רק פ"א כל שבעת שחיתה עבר עבירה דינו בהזה כמומר וכאשר ביארתי לעיל בסוג' שם מלטה בטума, וא"כ ה"ג דשחט שלא ברשות בעליים היה לנו למיר, דבעי עכ"פ בדיקת סכך, אבל מ"מ מותרת מושם דספק היה דשמא ששחט השלית, ובספק הלא פסק הרמב"ם דשרי דడוקא במימר ושחטו אין טוריה לבדוק פסול, וכאשר ביארתי שם, ולכן מי שראה שאחד שוחט בהמתו שלא ברשותו באמת אסור ואפילו הוא מומחה מושם עדברין הוא זוריך בדיקת סכך, לנפע'ד.

והנה עינתי בתוספתא בפ"ב ומצאתה משונה ממה שהביאה כאן בgem' כי ז"ל,, „המוחא תרגנות שחוטה בשוק וכן מי שנtan הרנגולת לאחד מן השוק לשחות ואינו יודע מה טיבו, הולין אחר הרוב' עכ"ל, הרי התוספתא מيري דמצאו הבעלים שחוטה אלא דהשליח לא הי' מוחזק אצל למומחה, ויש בהזה רבותא נגד הרישא דמצוא תרגנות שחוטה בשוק, כי כאן הבעלים עבדו שלא כדי, דהרי אסור לכתהלה ליתן למי שאינו יודע אם מומחה אם לאו, ולדעת הבעל העיטור אפילו בדיudit אסור מבואר שיטתו לעיל בסוג' ואם האי שליח מומחה, הי' לו לידע גם דין זה דעכ"פ לכתהלה אין ליתן לשחות למי שאינו מוחזק אצל למומחה, ומ"מ אמרין בי' רוב מצוין אצל שחיתה מומחי, וחידוש שהפוסקים לא הביאו דין זה, ויש ליישוב ודוק'.

כבר בכ"ז הבאתי לעיל בדקה דהרבנן לא פסק כהאי ברייתא בתרגנות מצא שחוטה בשוק, מפני שדבר זה תלוי בפלוגתא דר"י ור"ח בנו של ר' יוסה"ג דלקמן, אם עשי' להטיל נבלתו באשפה שבבית ושם פסק קר"י לחומרא וממילא דה"ה בשוק אסרו, חד דיאית להו לטרויויהו, וכמ"ש התנוס' ד"ה פיליג', דממהDK אמר בב"מ דף כד' גדי דר"ח, שמצוין שחוטה בין טבריה לציפורי מוכח כן, אלא דתמותו האחוריונם על הרמב"ם דשבק הסוג' דשם, דהתairo את הגדי לר"ח קר"ה בנו של ר' יה'ג שהוא מעשה רב, ופסק קר"י לחומרא.

ונוראות נפלאת על הפלטי שכ' ליישב זאת על שני אופנים, או דהכא אילא תרי מיעוטי, מיעוט אינס מומחין ומיעוט שטטילין נבלתם בשוק ובאשפה שבבית, מושא'כ התם דמיiri בברוב טבחין ישראל דודאי מומחין ומוחזקין חז, או דהכא בע"ב מيري דין דרכם לטפל בנבלה, אלא להשליכה, אבל התם בטבחים דין איני איך מתיישב הסוג' שם לפי דבריו שאמרו שם שהתירוה קר"ח בנו של ר' יה'ג, והרי לפי חילוק הפלתי גם ר' בר פלוגתי' מודה התמס, שנית הלא כאן אמר דפליג'ו אי אדם עשוי להטיל נבלתו באשפה שבבית ולפי דברי הפלתי, ר' מטעם תרי מיעוטי אסור ואפילו אין עשי' להטיל, ועוד זאת לא ידועתי איך אפשר לחלק בין הכא להתם כיון דבין הכא ובין החם מيري במצא שחוט ומ"י יודע אם טבח שחטו או בעה'ב, ומה תאמיר גדי אין דרך בעה'ב שישחוט אלא טבח הרי הרמב"ם גם בגין וגם בשוק פסק קר"י

זה ברור שימוש ע"פ שבולי התוס' לא נחתו להה ודוק'.

בсло' סוגיות רוב, אציג מה עוד קושי' אחת ששמעתני מפי ת"ח אחד והיא, דלמה לא יליף דאלין בתר רובה מיבום גופה, אשר מני' המדבר בראש הסוגי', בקטן וקטנה דפליג'ו ר"מ ורבנן, והרי ממצות יבום גופה מוכרת דסמכין ארובה, דאל"כ דילמא לאו אחין מחד אם הם וליכא כאן מצוה יבום, אבל כרת דاشת אח אילא גם באחין מן האם, והשבתי לו דילא'ר' דהיאנו ממש קושי' התוס' דבריש הסוגי' דלמה לא יליף מכל הקרבנות שדווחין את השבת ולא חיישין לטרפה, אלא דיש לראות דתירוץ שכתבו התוס', וכן מה שכתבתי אני שם לא שייך הכא, דהרי רק הביאה הראשנה היא המוצה, אבל אח'כ אין בדירתם יחד, מצוה מיוחדת של יבום, אלא מצות פור' וממצות עונה כשאר איש ואשה, ועל הנี้ מצות ודאי קשה, כיון דיאכא חש איסור כרת, איך ידורו זה עם זה, لكن הקושי' צ"ע.

וכעין זה הקשה הת"ח למה לא יליף רוב, דאל"כ איך נושאים נשים ולא חיישין למזרות, והראש יוסף קמתמה על הת"ח, הלא מזיר ודאי אסור רחמנא ולא מזיר ספק, אבל במחכ"ת לא דק, דהאי דרש דמזיר ודאי ולא מזיר ספק, וכן קחל ודאי ולא ספק, לא מצין למידרש אלא לאחר שצינו למייל בתר רובה אבל אי לא אלין בתר רובה, לייכא במציאות לא מזיר ודאי ולא קחל ודאי, דאפילו א"א שבעלבה במדה"י וילדת אין כאן ממזר ודאי, דביאת עכו"ם אין עשויה ממזרות, וקהל ודאי פשיטה דליתא כמובן, لكن גם קושי' זו במקומה עומדת, אלא דעת קושי' זו יש לתרץ, דשמא במקומות מצוה התרעה איסור ממזרות, וממש'כ לדעת הרמב"ם, דקמבי ע"מ ניל' דרוב הוה כוזאי, שלא מצי' למדוד מזה מבון ותל"מ ודוק'.

ד"ה י"ב ע"א גمرا, מי לא תניא הרי שמצוין תרגנות שחוטה בשוק, או שאמר לשלווחו, צא וחוות, והליך ומצא שחוט, חזתו שחות, עכ"ל הירושית, וכתבו התוס' וכן הר"ן ז"ל בחדשו דבישיא איכא למימר דבעליה שחוטה, ובסיפה קמ"ל, אפילו אמר לשלווחו, והשליח הלך ומצא שחוטה, דהשתא שלא ברשות בעליים נשתטה, אפייה חזקתו שחוטה.

והנה הרמב"ם ז"ל בפ"ד הל' ז' פס' דינים אלו בזה'ל: "הרי שראיינו יישראל מרווח שחוטה, והליך לו, ולא ידענו אם איןו יודע הרי זו מותרת, וכן האמור לשלווח צא וחוות לי, וממצא ההמה שחוטה, ואינו יודע אם לשלווח שחוטה או אחר, הרי זו מותרת, שרבו מצוין אצל שחיתה מומחין הס' עכ"ל, והכ'ם שם, על דין השני, דוכן האמור לשלווחו, ציין האי דבעי מינני ר' ד' מר'ג', האומר לשלווח צא וחוות והליך ומצא שחוט, והא דלא ציין הירושית דין Dao שאמר לשלווחו, מושום דהאי דין מטאפרש ממש'כ התוס', במצב השליח שנשחט ע"י אחר, והרמב"ם מيري שהבעלים מצאו שחוט, ולפ"ז גם רישא, הרי שראיינו מרווח וכי' לאו דין דינה דבישיא הוא, דמצוין דר' גן לעיל מני', דראה אחד שחוט וכוי' דקאמר עליה, על מירמא דר' גן לשוחט מושום דר' גן בראה אידיין, לימה ר' מירמא איז אצל שחיתה מומחין, ופסק הרמב"ם כקושי' ז', וכמציאות שאמר ר' גן בראה אחר שחוט, אבל הני תרתי דינים שבבריתא השמיית הרמב"ם, והוא מושום דפסק בהל' ח' שם קר' דבמציא בשוק אסור, וכן באשפה שבבית מותר וכפסק בהלכה שאח'ז' באבד לו גדי או תרגגול וממצאו שחוט בביית מותר, והאי בירושית הלא מيري דמציא בשוק, אבל מה שיש לתמונה הוא, דלמה הביא הרמב"ם כלל האי דין דאומר לשלווחו דיאכא תרתי לטיבותא דאפשר דהשליח שהוא מוחזק אצל שחטה, והוא נלמד בק"ו מדין הרשותן בראה אחד

תורום, דרישתו תרומה בזה"ז דרבנן, ואי משום דעתקו מה"ת, וכמ"כ התוס' עירובין ל"ב ד"ה תנאים,-DDן אחד יש לו עם דאוריתא לענין זה, ע"כ הרמב"ם ל"ל האי סברא, דהרי עירובי תחומיין לדידי, ד"ב מיל דאוריתא נמי עיקרו מה"ת, ומ"מ פסק דחזקאה שליח עושה שליחותו, אלא ואדי דהרבנן סובר בזה قضיתת הר"י שבתוס' עירובין דבמוקם דין כאן מכשול למשלח, גם ר"ש מודה דין חזקה שליח עושה שליחותו, וממילא דהלהה כר"ש נגד ר"ג, כיון דליך שום הוכחה לפסקו קר"ג, אלא דלפ"ז נשארה קושי התוס' שם בעירובין במקומה על הרמב"ם, דאייה החזקה שליח עושה שליחותו, אלא ואדי דהרבנן סובר בזה נתנו פירוט ראי"י איכא לר"ש מלקט כללה של תנאים, דהא מעשר פירוט דרבנן ומודה ר"ג דחזקאה שליח עושה שליחותו, ואדי דהרבנן לשיטותי דמעשר פירוט דאוריתא, הלא בזה"ז בלא"ה הכל דרבנן לדידי כנ"ל, ומה שתני הנ"ב דהרבנן סובר, דסוגי דחתם סובבת והולכת אליבא דמ"ד תרומה בזה"ז דאוריתא, דהרי פליינ' בזה תנאים, לא ניחה לי, חדא דס"כ"ס מה ראייה הביא ר"ש מבריתא או דילמאأتي כמ"ד דרבנן, וגם ר"ג למה לי להזרוי ולאוקמה כר"ח חוותה, ולא מתרץ בפשיות דatoi כמ"ד תרומה בזה"ז דרבנן, ואדי דכו לום סברו בפשיות דתרומה בזה"ז דאוריתא עד שאלא ניחה להו לאוקמי אותו מ"ד דרבנן, איך מודה הרמב"ם סוג' ערכוה זו, ופסק דתרומה בזה"ז דרבנן.

ולכן נלפ"ע"ד ליישב קושי התוס' הנ"ל לפי דרכו של הרמב"ם, והתוס' לשיטות מוכרים לתרץ ולהליך בין עיקרו דרבנן לעיקרו מה"ת.

זהנה רשי" עירובין דף הנ"ל ד"ה מת"י, כתב וא"ל "אבל שליח דקביל עלייה מחבירו, איכא למימר, דמייאש ולא עביד, דסביר ההוא לא סמך עלייה" עכ"ל למדנו מדברי רשי"ז, דסבירת ר"ג דלית ליה שליח עושה שליחותו הוא, מפני שהשליח ידמה בנפשיה שליחותו, ולא יסмоיך טרחתית, כי המשלח יסתפק אם השליח עשה שליחותו, דהרי עלייו, ולכן בדרבן דספקו מותר, ואדי夷' יששה שליחתו שאליה פוטר, וא"כ ר"ג העבילים בטח יסמכו עלייו אפילו מכח ספק, ואם יקשה לך א"כ לר"ג למה לי בדרבן חזקה שליח עושה שליחותו תפ"ל דספק דרבנן שרי, עיין במל"מ בפ"ד מבкорות שקהשנה וכן שני תירוצים אי בעירובין לא שרוי ספקו אלא בהונח וא"כ נולד ספק, אבל ספק הונח להחמיר, ב' דנפ"מ דלקתכללה אין להכenis א"ע בספק עירוב, אבל משום חזקה שרי לשילוח עירובו ביד אחר עיי"ש, והנה לפי הסבר' של רשי"ז נופל תי' הראISON בביבא, לכל עצמיות החזקה שליח עושה שליחותו נבנה על הסברא, דיעשה משום דהמשלח יסמויך עלייו, וא"כ אם ספק הונח אסור אדרבה לא יעשה שליחתו שליחותי משום דבדרבנן סמכין להקל אחזקה שליח עושה שליחותו לומר כפשותו דבדרבנן סמכין להקל אחזקה שליח עושה שליחותו ולא בדאוריתא, אבל אם ספק הונח מותר יש לקיים סברת רשי"ז دمش"ה היכ' מותר ליתן לו לכתלה עירוב בידו, חזקה איכא דודאי יעשה, כי יודע דבכוכ"ב העבילים יסמכו עליו.

זהנה עיין עירובין דף ע"ו סוף פ' הדר דריש"י ותוס' פליגו בספק הונח, דריש"י ז"ל סובר דמותר ותוס' פליגו עליו, עיין ברמב"ם פ"ז מעירובין ובזה"ה שם, דהרבנן סובר בזה כריש"י דספק הונח ג"כ שרי, וכן הובא שיטת הרמב"ם בזה בא"ח מג"א סי' שצ"ד, וא"כ לפי דעת רשי"ז ורמב"ם ז"ל דספק הונח שרי לא קשה קושי התוס' ד"ה תנאים, דשפיר הביא ר"ש ראי משם דחזקאה שליח עושה שליחותו, דנhydro דברתרומה דרבנן מיiri, אבל הלא ספק עישור בטבל דרבנן נמי אסור, דפליגו דמאי אסור בזה"ז וא"כ איכא הסברא דלא יסמויך המשלח, ומ"מ שרי, הרי דחזקאה שליח עושה שליחותו אפילו בדבר דלא יסמויך המשלח וממילא ה"ה

להחמיר וע"כ גם הוא ברוב טבחו ישראל מירי, דאל"כ בלא"ה אסור, גם חילוקו דברוב טבחו ישראל לא צריכין לרוב מצוין אצל שחיטה מומחין מפני שהם מומחים מוחזקים, לא הבנתי, הרי סכ"ס איכא מיעוט טבח עכ"ס גם מה של' לחلك בין טבחים לעב"ב דבר תימא הוא, וכי בע"ב אינט' חששין על איבוד אוכלין ואיבוד מזונות, ושליכים מה שנפסל בשחיטה באשפה, אטמהה, ועיין لكمן צ"ד ע"א דשמעי" דשםואל פיסטי לנכרי בתרגנות טרפה, ומה שעשו להטיל לכליים באשפה או בשוק הוא מה שמותה מלאיה, ואני החשיך במשנה, שחת ונתנבלה בידה, מה שכתבתיהם שם, וכן מורה לשון הרמב"ם כאן, שכ' שמא נתנבל לפיכך הושלך דהאי, "לפיכך" מורה שעומד להשלכה דאשפה מפני נתנבל, ונפסלה בשחיטה ע"י סכין פגום או שהי' וכדומה, אין זה סיבה כדי להשליך לכליים, וכן מורה לשון הגם' דמנבל מה שטעמודת לכליים ולא לאכילת אדם מיiri, דאל"כ איך קאמר דפליגו אם אדם עשוי להטיל נתנבלו הלא האי נפסלה בשחיטה אין דרך אלא לקיים בה מה שאמרה תורה לגר אשר בשעריך תננה או מכור לנכרי, ואני דע"כ החשיך שמא נתנבל המש בשעת שחיטה תחת ידו, ודאי דאין חילוק בין טבח לבעה"ב, דשנים מוזהרים שלא להאכיל נבלה ממש לשם אדם, וכאשר ביארתי זאת בארכוה בפתחה, דמה שאמרה תורה לכלב תשליקו אותו בטרפה, והיינו טרפה הנטהה במות, מכש"כ במתה ממש דאיתנה ראוי' אלא לכלב, והקרא דלגר, ולנכרי דכתיב בנבלה היינו בתנבלה בשחיטה ע"י פסולין שחיטה, שהיא ראי' גם לישראל במדבר דעתך ר"ע, עיי"ש, וכן כל דבר הפלתי בזה אין להם קיום כלל.

ומה שפסק הרמב"ם ז"ל לחומרא רבי' וধחה האי סוני" דבב"מ במעשה רב, וכן האי תוספתא שמובה כאן דמצא תרגנות שחיטה בשוק כשרה, נלפ"ע"ד פשוט, דהרי דבר זה תלוי במנהג בני אדם בזמן ובמקום, אי דרכם להשליך נבלתם בשוק או לא, וכיון דחוינו דבזמנים ובמקומות של הנני תנאים היה חילוקי דעתות בזה, הרי דקשה לעמוד על הדבר, ומכח"כ אין לקבוע הלכתא בזה לדורות להקל, ולכן שפיר עבד הרמב"ם דפסק להחמיר, זה ברור עניini ודוק'.

ע"ש גמר', איך שמא שרה ושמה דרס, ראייתי מדקדקים, ולמה לא חייש נמי להלדה וכמו שאמר לעיל בריש מכילתן גבי' חשו"ק ושמא יחלדו, ונלפ"ע"ד, דעל חלדה לייכא למחיש רק בחשו"ק, דעלולים לקלקל בידים מפני חסרון דעתם, אבל בר דעת שחווט מהוייכי תייתי חיליד הסcin' תחת הסימן ולחתחכו ממיטה למטה, ואחד מותלmedi עוררני על דברי התוס' لكمן ל' ע"א או ד"ה או שהחיליד הסcin' תחת השני ופסקו, שכתבו דנקט אורחא דמלטה, דכשחחת סימון הראשון בהבאיה, כשחזר ובא לעשות הולכת, תחוב ראש הסcin' בין סימון לסייע עכ"ל, והשבמי לו, אדרבה מדබרים ראי' דחלדה אצל בר דעת הוא זר, ולכן צריכין למצוא ממציאות איך יחרמי חלדה בלי כוונה, וכתבו דכשחזר עם הסcin' לשחווט סימון השני אפשר שתחוב הסcin' בין סימון לסייע אבל גם זאת הוא רוחק הממציאות כמוובן אלא לאפשר שאירע כך על צד הרחוק משא"כ לשחווט בכיוון בחלדה תחת הסימנים, אין שום בר דעת עושה כן, ודוק'.

ע"ש גמר' צא ותרום Mai, אל אין חזקתו תרום, הנה הרמב"ם ז"ל פ"ד מתרומות פסק כן שאין חזקתו תרום, מפני שאין אומרים באיסורין חזקה שליח עושה שליחותו עיי"ש, והמל"מ רצה להוכיח דהרבנן פסק קר"ג, אמנם יפה השיג עליו הנוב"ק א"ע סי' ב' דהרבנן פ"ע"כ קר"ש סי' ל', דאל"כ למה פסק בתרומה דין חזקתו

וטבילת טמאים, דכולם הכהרים המה, אך נמסר להם לכתולת השחיטה לשלחות, גם בלי טעם שהוא יקלקלו, דהרי אין להם כוונה לשחיטה וכפי מש"כ התוס' למלך, אפילו לחטיכת סימנים לא, והוא מושם במתusalemים, הרי בטלנו מ"ע. אבל י"ל דנפ"מ בגין לו שוחט אחר היודע לאמן את ידיו לשחיטה, אע"פ שידוע להיות עומד על גביו, ואז ודאי אין למנוע מלאכל בשר בשביל ביטול מ"ע רשותית, כמו דמותר לו לאכול פת בגין לו סוכה ולא אמר שיאכל קלויות ואגוזים, אבל מטעם שהוא יקלקלו, ואחרים הרואין לא ישגתו קרואין דאיכא לתא דאסורה, יש למנוע לכתולת מאכילת בשר. ולפ"ז ע"כ משום לתא דאסורה נגעה בה ולא משום בל תשחית, דבמוקם צורך ודאי דלא שייך בל תשחית.

ולפי האמור מיושב בהזאה קושי התוס' על רש"י בראש מילתין, שהוקשו, דהרי מסיפה דקטני וכולו שליחתו בדייעבד, שמעין דין מיסרין להם לכתולת השחיטה, ולפי האמור ניחא דמסיפה שמעין בדאייא בר דעת לא ישחטו הם, משום ביטול מ"ע דזוחבת, אבל בדאייא בר דעת לא ישחטו הם, משום ביטול מ"ע דזוחבת, אבל שמה דקטני שהוא יקלקלו, אשמעין אפילו בדלייא אחר היודע לאמן ידיו לשחיטה, דתנו לייכא משום ביטול מ"ע, מ"מ לא ישחטו משום לתא דאסורה. וזה דבר נפלא בס"ד, והධין היוצאה מהה דין אמרת ודו"ק.

ע"ש גמר' מאן תנא וכו' זרך סכין לעיצה בכוטל והלהקה ושחיטה כדרכה, ר"ג מכשיר וכו' והוא בעין מוליך ומביא שלילה ובאה כדרכה, ופרשי"זיל דהה" דזהו"ל בסכין שיש בו חוץ לצואר כמלא צואר, דסגי בהלהקה לחוד, אלא בכ"ד מהדר לאוקמי אפילו באיזימיל עכ"ל ועפר אני תחת כפות רגליו, אבל פירשו איננו מתקבל בשום אופן - חדא להלהקה ובאה כדרכה הוא רוחוק המציאות, ולמה לי לכטוס בפרצה דחויה, במקום שיש לו דרך מרורות, דשחט בסTEM סכין שיש בו כמלא שני צואר, ולא עוד אלא דגס על המקשן קשה, כיון DSTSM סכין של שחיטה יש לו הא夷 שעירה, מה עלה על דעתו לפוך והא בעין הלכה והבהא - וחוץ מזה אונז הדין אני אומר לדליה, דבזרך סכין אפילו אין לו שיעור נמי כשר, דרך באדם המוליך את הסכין איך חיש דרשא, אבל בסכין שהולך מעצמו ושחט בדרכ הלייכת מה חשש דרשא שייך כאן, ועיין למלך ל"א ע"א בתוס' ד"ה חוץ לצואר ובראשונים שם ותמצא כי כן הוא, ואפילו לכתולת הנרא דמותר לשחיטה כן בהלהקה לחוד, והרא"י מהא דאמרו למלך דרבא בדק גירא לר"י בר חלפתא ושחט בה עופא בהדי דפרה, ואיך שחט בה לכתולת בהלהקה לחוד, ודוחק לומר דחחט כדייעבד דמי, דהרי א"א לטאפש העוז, דכמו דה"י יכול לצמצם הגира על הסימנים לשחיטן, ה"י יכול לירוט בו הנירא במקום שאיןו עשויה טרפה כדי לתפשו, אלא ודמי דדרך זריקת הסכין אין כאן חשש דרשא.

אבל לפ"ז נראה דהש"ס מדיק לישנא דברייתא דקאמורה, והלהקה ושחיטה כדרכה, דהאי,, "בדרכה" מיותרת ומורה ע"כ דהשחיטה הייתה כשר שחיות, ע"ז פריך, והא בשאר שחיותות בעין הלכה והבהא, וכאן איך אפשר זאת, וע"ז משני דאפשר דהכותל הקשה ע"י חבות הסכין החזרה לאחריה עד שלילה ובאה כדרכה, ודבר גדויל משמעין בה התנה דרכ' אגב דהו"א בחזרתה אין כאן כח ראשון של גברא אלא גראם דיל'י וכמו דאמרו למלך ט"ז ע"א בסRNA דמי, החלק בין כח ראשון לכח שני, קמ"ל דליתא אלא דכח גברא מיקרי, ובאמת צ"ע אם בכח"ו אוינו מעורב בו כח הכותל, ועיין למלך מה שכתבתי שם בס"ד. ועפ"ז פי זה ה"י עכ"פ להposekim להזכיר זאת דאפילו חזר הסכין ע"י חבות הכותל על הסימנים דכשר - ואני רווח דהרבב"ס זיל אדרבא השמייט את זאת וכותב זיל: "ששחיטה בהלייכת"

בדאוריתא, אבל התוס' דס"ל ספק הונח אסור, מוכרים לחלק בין עיקר מה"ת לאין לו עיקר מה"ת - והוא כפטור ופרה בס"ד.

ולפ"ז יש נפקותא לדינה בין רmb"ס ותוס' אפילו לפי מה דפסקו כר"ש, דגס בדאוריתא אמרין חזקה שליח עשויה שליחותו, אדם פסקין כר"ש צריכין אנו לחלק בין שיבוא המשלח לידי מכם או לא כמש"כ התוס' דבאיין מכם למשלח גם ר"ש מודה דין חזקה, ואולם לדעת התוס' אפשר דבאיין לו עיקר מה"ת, סמכין אחזקה זו אפילו במקום דאין מכם, דמהא דין חזקו תרומס אין ראי" דהרי הוא עיקר מה"ת, אבל לרשי" רmb"ס דין חילוק בין עיקר מה"ת לאין עיקר, שפיר מוכח שלא אמרין כלל חזקה שליח טושה שליחותו אפילו באיסור דרבנן במקום דליך מכם, ניל.

ובאמות צריך ליתן טעם למה לא סמך בא"ר אחזקה, צ"ל דין זה חזקה כלל, ואדרבה אחזקה שללא נעשה מעשה והוה רק ספק השkol ולא מהני נגד חזקת איסור אפילו בא"ר, וכדעת הרבה פוסקים דספק נגד חזקת איסור גם בדרבנן אסור, אבל התוס' סבירו דלעולם חזקת שליח עשויה שליחותו חזקה הויה, אלא דגראעה היא ולא אולין בתורה בدلיכא מכם לא בדורייא ולא בדרבנן שעיקרו מה"ת, אבל מדרבנן שעיקרו מדרבנן, או לחומרא כמו לאסור בכל הנשים שבעלום, שפיר חזקה מיקרי.

ולפי האמור יש מקום ATI, לקיים פסק של רmb"ס זיל בא"ע סי' ל"ה סע"י י"א שהביא בשם יש חולקין, דבצא וקידש לי איש פלונית דמותר בקרובותיה, משום דהכא ליכא למיקנסי ותומו עליוי, דמה שכתבו התוס' בנזיר ובגיטין דרך מיטעם קנס אסור בכל הנשים, היינו משום דין הדין יש לילך בתור רובה אבל אמר איש פלונית, מדינה יש לאיסור מצד חזקה שליח עשויה שליחות, ולפי הנ"יל י"ל דודאי לשיטת התוס', דחזקה זו מהני להקל בא"ר דין לו עיקר מה"ת נגד חזקת איסור, ה"ה ומ"כ"ב דמהני להחמיר באיסור נורה, ולפיכך דוקא בדאייא רובה כתבו התוס' דמיטעם קנס אסור, אבל לדעת הרmb"ס דאפילו באיסור דרבנן גרידא שאינו לו עיקר מה"ת, לא מהני הא夷 חזקה, כדי להתיר, ה"ה דלא מהני להחמיר אפילו באיסור תורה ומשום דלית כאן חזקה כלל, והוא כספק השkol נגד חזקת היתר, דשרי גם בדורייא, ודוו"ק.

ע"ש גמר' אבל בתרומה דילמא איש אחרינה שמע ותרום, והוא לי תרום שלא מדעת וכו', הנה הא דמצאו תרום כתבו הראש יוסף כאן וכן המל"מ בפ"ד מבכורות דיש לפניו על שני פנים, או שידע הבע"ב מידת בריו ונתנו הטבות הנהה לשלווחו, ואז מצא תרום הכוונה שמצוין חסר מידת הכרך כדי תרומה ומעשרות, או דלא ידע מידת כרי ומצא תרום בצד הכרך צבור קטן כשיעור תרומה ומערש בפ"ע, והנה לדידי קשה על שניהם, על אונז הראשון קשה לי, איך קאמר דמצאו תרום, מהמת שחרsr לו ממידת הכרך כשיעור תורו"ם, ורק משום תרום שלא מדעת קאתא עללה הלא יותר קרוב, Adams לא תרום השליך שנגניב הא夷 חסרון, דבכוב"ב הא夷 תרום שלא מדעת דמחזיק טה"ג לעצמו והליך לו עם התו"ם, גנב הוא - ועל אונז השני יש לתמונה, הלא הבעה"ב שמצוין מופרש יכול לקרווא שם תרומה ופשיטה דבמקום דיכול לבירר הדבר, דין לטעון קשה על חזקה או דהוא רק מטעם סבירא, דדרך השליך לעשות שליחותי, ויש לישיב בדוחק ודוו"ק.

ע"ש גמר' זיל לכ"י תיכל עלי"י כורא דמלטה - עיין למלך ק"יב ע"א מה שכתבתי שם.

ע"ב גמר' שמא יקלקלו וכו' א"ר זאת אומרת שאין מוסרין להם חולין לכתולת לשחיטה, ויש להעיר, לפי דעת הרmb"ס ורוב הראשונים, דזוחבת מ"ע הויה וمبرיכין עליה כמו על הפרשת תרומה

דממעטין גם מושום חולין מקרוא זה, איך קאמר לקמן לע"ז ע"ב דבחולין מתעסך כשר, מדאיצטריך קרא לעכובי בקדשים, דהא שפיר איצטריך קרא לעכובי במושום חולין דפוסל, אבל במתעסך בזיבחה לעולם גם בחולין פסול, אבל לפ"י האמור ניחא שפיר, דכמו דיש שני יתורים על שני מיני מתעסך בקרא דושחת את בן הבקר, כמו כן יש בקרא דלרוצונכם תזבוחו דאתא אלעכבר ג"כ שני יתורים "לרכזונכם" אשר מני" דרשינן לדעתכם זבחו והוא קראי על עיקר הזיבחה, והו"י של "תזבוחו" מורה דבעין לדעתכם גם לעניין בן הבקר, והש"ס לא הזכיר אלא לדעתכם זבחו, מושום דדהאי לדעתכם קאי על שניהם, וניהו דלקמן כ"ט ע"ב דרשינן מהאי "תזבוחו" שלא יהיו שנים שוחטין זבח אחד, הלא ייחדי הוא, כי החכמים חולקין עליון, ועוד דהרי אמר שם ר"כ "תזבוחו" כתיב חסר ויו' הראשון, וא"כ סובל האי שני דרישות, וזה אהמת ונכון ולכן יפה השיגו Tos' על רשי', לדעת רשי' דאתא למעט מתעסך כמו אריך סכין, ע"כ מבן הבкар מותמעט ומתרמעט גם מושום חולין הכל מהאי, א"כ גם "תזבוחו" ממעט שניהם, קושיתني הדרת למקומה, דילמא מתעסך בגוף השחיטה מדין שחיטה נגעה בה ולא מדין קדשים, ופосל נמי בחולין, ולעכובי בקדשים כתיב מפני מתעסך במושום חולין, ועיין עוד לקמן בסוג' דף לע"א אריכות בעניין זה דוד'ק.

ע"ש משנה שחיתת ע"כ נבלה ומוטמא במשא. המשנה מעליים לנו דהא מנ"ל, ולא כמו דקתוין ליקמן ל"א ע"א נבלה סכך וחטפה פסולה משום שנ' ואבתה ואכלת מה שאתה זובח אתה אוכל, וכן הגמ' לא קמבעי מנ"ל, אולם בתוס' לעיל ד' י' ע"ב ד"ה קסביר, כתבו דילפין מקריא דזובחת ואכלת מה שאתה זובח אתה אוכל, כלומר מי שהוא בר זביחה עי"ש וברא"ש שם, והוא ממש הדרשה המובאה במשנה דנפלה סכך, וזה פלא אדם מכח האי יפותא פסילין שחיתת נכריו ומשום דביעין דוקא בר זביחה המכוזה על הזביחה, מכש"כ דנפלה סכך וחטפה דליך שום כח אדם דפסולה, ועוד' הא משנה דלקמן הוא משנה שאינה צריכה וכדי נסבה, ולא כדי דין זה, אלא שהנתנה המתין בדרשה זו עד להתרם, ולא הזקירה כאן שהוא העתיק, דמן הקרא מפורסם מי שאינו בר זביחה, אלא דמק"ז שמעין דנשחתה מלאיה שפסולה, ולא עוד אלא למעט נשחתה מלאיה סגי "זובחת" לחוד, דהרי בכל מקום דכתיב עשי' ממשעתינו העשויה מלאיה, כמו גבי סוכה וציצית ומכות, וא"כ גם כאן, מזובחת ולא הנזבח מלאיה, וכן תראה, שהרמב"ם במתוך לשונו הבהיר בפ"ב הי"ב תיקן את זאת ו"יל" אבל נפלת סכך וכוי' פסולה שנ' ואבתה עד שהי' הזובח אדם" וכוי' עכ"ל הריד לא בעין למדרש סמכין ואבתה אלא מזובחת לחוד מפורסם נזבחה מלאיה, ועוד' לומר דגס התנא כיון רך להאי זובחת ולא שנזבחה מלאיה, אבל מה שקטני במשנה דדרש זובחת ואכלת מה שאתה זובח אתה אוכל, האי אריכות דברים הוא, מפני דזובחת אינה מצוה חוביית, כמו ועשו להם ציצית, אלא מצוה רשותית אם תרצה לאכול لكن מביא התנא גם ואכלת כי רך בצירוף ואכלת הוה זובחת מצוה, אבל לגוף הדרשה אין בתיבת ואכלת שום צורך, וא"כ ודאי קשה טובא למה לא הביא התנא האי דרשה על דין דשחיתת נכריו, כי כאן באמת רך עי"ס סמכין מצין למעט נכריו, דמזובחת לחוד לא נתמענט נכריו אע"פ דודאי מצות זובחת לישראל נאמרה כמו דלא מבואר היטב לך בסוגי' דנפלה סכך עי"ש כדי שלא יצא ריך לכפול חדබים, וכן אי כדעת התוס' דדרשין האי סמכין זובחת ואכלת ה' לו להביא התנא כאן דרשה זו, וממילא ה' מיותר כל המשנה דלקמן דנפלה סכך, ומכם"כ הדרש זובחת למיועטי

והשميיט האי כדרוכה, וגם לא הזכיר שהלכה ובאה ומסתמא בכוונה
עשה כן וצ"ע ודוד"ק.

דנ' יג ע"א גמורBei מני שМОאל מר"ה, מני למתעסק בקדשים שהוא פסול, פרשי ז"ל, "כלומר מני למתעסק שהוא שפסול בקדשים וכו'" רצה לתყון זהה דקבי עלי למתעסק בשחיטה מה דינו בקדשים, והיינו כמו לעיל בפלוגתא דר"ג ובבן דורק סכין, אבל לא תימא דמתעסק בקדשים וסביר שהוא חולין, אבל השחיטה היתה בכוננה, וזה לכארו' מן התימא דהרי עיקר מירמא זו נשנית בזבחים מאי ע"א ושם קאמר, השוחט לשם חולין כשר, משום חולין פסול, כי הא דבעי מני שМОאל מר"ה וכיו' ושם פרשי "מנין למתעסק בקדשים שוחט קדשים بلا כוננה אלא כמתעסק בדברים אחרים" וואת מופרש דהוא מתעסק בקדשים, וסביר שהם דברים אחרים, ולא מתעסק בשחיטה, דאלו כונתו על מתעסק בשחיטה, ומה לא פשיט דהוא דברים אחרים, דאפשרו יודע שהם קדשים אבל לי, דסביר דהוא חותך דרך מותעסק - וצ"ל דגס לדעת אין כוונתו לשחוט, אלא חותך דרך מותעסק רשי מופרש האי איבעי על שם אנפין, אלא דהtram, דהמذובר לשם חולין או משום חולין, מפרשין האיבעי דشمואל על מותעסק בקדשים שאינו יודע שהם קדשים, וכך דין דקאי על פלוגתא דר"ג ורבנן בזרק סכין, מפרשין מותעסק בקדשים, מותעסק בשחיטה אצל קדשים, והיינו הך וכמ"כ התוס', ותרווייהו יליף מושחתת את בן הבקר, דושחת מורה דברין כוונה למעשה השחיטה, ואת בן הבקר מורה, שבעינן שיתכוון לבן הבקר שהוא קדשים, ועיין בדברו הרשומן, ודוק".

תוס' ד מה נני למתעסק, פרש"י למתעסק בסיכון להגביהו ולארוקו
אותו, וקשה דבכהג'יו אפיו בחולין פסול לרבען וכו', כוונתם
להקשות אדם אין לנו למעת אלא בכהג'ו זו דרך סכין שהיא מתעסק
משה, א"כ איך פסול רבען מותעסק בחולין אלא ודאי לדרבנן
ממעטינן אפיו אם נתקווין לחתיכת סיימנים דקשר בחולין אבל
בקדשים פסול, וזאת גם לר"ג כן הוא, כי לא פליינו רק בחולין
אבל בקדשים מה דפסול לרבען נמי לר"ג, וכן כתוב הלב ארוי'
ודלא כלח'ם ריש פ"א מהלכ' פסה"מ דמסתפק בהזה, וכן מוכח מגמ'
לקמן דר"ג ע"ב דקאמר רבא בהא אציניהו ר"ג לרבען, מי כתיב
וחתכת זבחת כתיב וכו' הרי דלדר'ג, או דלא בעי כוונה כלל, או
דבעי כוונת זביחה דזקא, ולכן בקדשים דמתעסק פסול ממילא גם
כוונת חתיכת סיימנים פסול עד שמתכוון לשחיטה, ולכן הקשו להם
דהויל לרשי' לפרש דאפיו נתקווין לחחיכת סיימנים נמי פסול
בקדשים ואפיו לר"ג אלא דסוף כל סוף קשה להבין מה קשי' להו
כיוון דלדר'ג באמות ליכא חילוק لكن לא נחות רשי' לפרש את זאת,
ברפרט דלשון הגמ' דמושחת את בן הברק עד שתהי' שחיטה לשם
בן הברק, מוכח קרשי' דאלו לתוס' מושחת ממושעת כל שחיטה
שaina בכוונה לשחיטה ולא מבן הברק, אלא דהתויס' נשמרו מזה,
דלהכי כתבו דaicא עוד מותעסק בקדשים, דהיאנו בשוחט מושום
חולין כדאמרין באזכים ותרוייויהו מושחת את בן הברק נפקא
עכ' ור' דבאמת כאן לא הי' צריך להביא רק וחחט, ולדרוש מזה
דבלא כוונת שחיטה פסול, ולאפוקי אפיו כוונת חתיכת סיימנים
dag'כ' פסול בקדשים, אבל מושום דממיעטין ג'כ' מושום חולין, וזאת
אימעת מבן הברק, הביא כל הפסיק ודרשו כפי הוצרך למעת גם
מושום חולין, אף דלא מירוי הכא מהאי מותעסק, וזאת כוונתם
במה שכתו, דמושחת את בן הברק תרוייויהו נפקא, אבל מאן
דפרש תרויויהו נפקו, מושום דשקלים הם והי מיניהם מפקית,
משתבש דהרי מושחת א"א למעט מושום חולין, ובן הברק א"א
למעט מתקווין לחתיכת סיימנים.

ומה מאי מתוישב באזה קושיא עצומה שיש להקשות דלפי מה

עכו"ם דגרא ממן ישראל, וכదאמר לקמן בגם' דמין נכרי גרע ממן ישראל, אלא דבאמת לדעת התוס' דמתני' משום קרא דזבחת ואכלת פולש שחיתות נכרי, דלאו בר אביהה הוא וכמו שחיתת הקוף, א"כ הא עכו"ם דקנתני במנתני לשון מושאל הו, וכונתו "נכרי" שAINו ישראל, לא מצי מדיק הא ישראל ע"ז בהנהה נמי אסור, דהרי לא מיירי כלל בע"ז אלא בנכרי, ואפלו הוא גר תושב, או נכרי שמקיים שבע מצות ב"ג, אלא אז גם האי דיקא הא דמין לע"ז, נמי איינו מכון כ"כ מבון.

עד זאת יש לי תימה על כל הפסוקים והרמב"ם בראשם, שהשימיטו מכל וכל דין זה, דשחיתת מן לע"ז ואסור בהנהה והוא דין מוסכם יוצאה מתוכן הברייתא ומדוקא דמשנה.

שוב מצאת שחתב"ש ז"ל כבר קדמנו בקושי ז' וכותב, דבזה"ז שAINו ז' אלא מנהג אבותיהם בידיהם, אין חילוק בין מין למומר לע"ז, וכמש"כ הש"ז בס"י קכ"ג בשם הב"ח דהיאדנא אפלו חזין דשפכיה לוי קמי' ע"ז מותר בהנהה, משום דאין יודעים בטיב ניסוך, עי"ש ואני תמה, דא"כ נימא בשוחט לע"ז נמי דלא נאסר בהנהה, ומשם דאיינו יודע בטיב עובודה שלם, והרי בי"ז סי' ד' פסקין בשוחט בהמת עצמו לע"ז במקום דליך למירר לעצורי' קמכוון אסור בהנהה, אלא ודאי דוקא בניסוך אמרין כן דאין עתה דרכם לנסך כלל, لكن לא חישין אפלו בשופך לפני ע"ז דקמכוון לנסך, אבל בשחיתה לא שמעין דאין דרכם לשובות לע"ז, ומה לי אם מצד מנהג אבותיהם או מצד קריית עצם עובדים, ותדע שהרי בגמי'/amro, בהא דאמר ר"י אר"ג און מינים באומות, למא, אילמא לשחיטה, השתא במין ישראל אמרת אסורה, דעכ"ם לא כ"ש, הרי לך בפרירוש דמין אף בהז"ז שחיתתו אסורה בהנהה, והא דאמרו לעיל דמנהג אבותיהם בידיהם, היינו דלא חישין בסתם עכו"ם שמא מין הו, אבל במ"י שיוועדים בו שאדווק ורגיל לשוחות לע"ז ליכא חילוק.

הנ אמרת שהרמב"ם בפייה"מ כאן כתוב בחלק בין עכו"ם לעכו"ם וכותב דהני עכו"ם דיין שאינם עובדין רק מצד מנהג אבותיהם בידיהם, אין שחיתות אסורה בהנהה, אלא באכילה מצד מחשבתם לע"ז, אבל כבר תמה על דבריו הלב אר"ז ולחריך ליישב דבריו, אבל ללא יויל דסכ"ס תקשה לרמב"ם, לא יהי' בהז"ז שום תקרובות ולא יי"ג אסור בהנהה, והוא בעצמו כתוב בפירוש בפי"א ממ"א דכל תקרו' עכו"ם ויי'ן אסור בהנהה ולוקה אכ"ש, משום לא ידבק בידיך מאומה, ולא הוציא שם מן הכלל אלא גר תושב וישראלים שאינם עובדים כלל הרי מוכח דشار אומות העובדים ואפלו רק מצד מנהג אבותיהם, עושין תקרובות ויי'ן, דאל"כ יותר hei' ליה' להחיציא אומות שבזה"ז, لكن הדבר תמהה מאד שהשミニט האי דינה דמין לע"ז סתמא אסור בהנהה.

ומה שנלעפ"ד בהז הוא, דוידי מחשבת ע"ז כמחשבת פיגול, דבעינן דוקא דיבור ולא מחשבה לב, עי"ו תויויט' בב"מ פ"ג משנה י"ב אולס מחשבתו ניכרת מתוך מעשי, או באדווק לע"ז דאן סחדוי דמחשבתו לע"ז, חשוב כדיבור דתו לא הוה דברים שבלב - והרי תראה ר"א אומר סתם מחשבת עכו"ם לע"ז, ולא סגי' לי' בשמא חושב לע"ז, וכן החכמים דפליגו עלי', לא חשו לשמא חושב, והרי لكمן פריך וליחסו שמא מין הו, וכן רשי' זל פי' لكمן, אין רוב אומות מינים, אלא מיעוטם ולמיועוטה לא חישין הר' דבשפק הוה חישין, ואפלו לפי הורות מהרש"ש שם דבמיע"מ הויה מוקמנין בחזקת היתר, אבל ברוב פשיטה דהוה חישין, ולמה לי' לר"א לומר סתם מחשבת עכו"ם לע"ז דהוא יותר מרוב, כמו סתם ספרי דידייא מגמר גמירי בריש גיטין, וע"כ משום דרכם hei' לעבוד במחשבה אשר מדינה אינה פסולת, لكن בעין סתם מחשבתו לע"ז,

נשחטה מלאיה, דהרי ממעט יותר אפלו שחיתת איינו בר זביהה, וחוץ להז הראה במקרא ימצא שתיבת "זובחת" רחוק מתיבת "ואכלת" עד שאין כאן סמוכין.

אבל הרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי ז"ל בפ"ד ה"י, "נכרי" שחיתת וכי שחיתתו נבילה ולוקה מה"ת, שנאמר וקרא לך ואכלת מזבחו, מאחר שהאהיר שמא יאכל מזבחו אתה למוד שזבחו אסור וכו', וגדר גדול גדרו בדבר שאפלו עכו"ם שאינו ע"ז שחיתתו נבללה עכ"ל ובפיה"מ מבאר דמשום לתא דע"ז נגעה בה, ובפ"ב מוחל' אבה"ט מפרש יותר דטומאת מגע ומsha דקנתני הכא לאו דאוורייתא, דטומאתה רק כמו תקרובות עכו"ם עי"יש, ונושא קלוי ושאר האחוריים האריכו הרבה בביאור שיטתו ולהשוויה בסוגי דהכא עיין בהם.

הנה הרמב"ם נאיד מפי התוס' מטעם שכתבנו למעלה, ואע"פ שבתוספתא מבואר בתוס' דקנתני בה ואצתת, ולא הנכרי והקו' ושנזבחה מלאיה, מ"מ משנותינו עכ"פ פליגו, דהרי על שחיתות נכרי לא הראה הראה דזבחת רק על נזבחה מלאיה בנפללה סכך, וגם משום דא"א למעט נכרי מזבחת כמו דאין ממעטין אותו כשר גם הנכרי סוכה וביצית נמי לאו דבעינן עשו' לשמה ה' כשר גם הנכרי משום דקרה למצווה כתיב ולא לעכב, ורק עשו' מלאיה לתמעט וכמו שאבא בר סוג' דנפללה סכך.

ועל התוספתא גויא יש לדקדק שנקטה בדרך זו ואין צ"ל זו, תחלה נכרי ואח"כ קו' ושנזבחה מלאיה, אבל אם נאמר דרך דרך אסכתא קתני עכו"ם, כי עכו"ם לאו מזבחת איתמעט, אלא משום לתא דע"ז, אז מסודר הסדר, דלא זו אף זו קתני לא מביע עכו"ם דאית ב' משום לתא דע"ז, אלא אפלו קו' ונזבחה מלאיה דליך האי טума, פסול משום דכח אדם בעין.

ומיש"כ הראב"ד ז"ל בהשגתנו שם דהמה כבכמה וכאין יחשבו לו, הוא פלא והפלא, הפריז על המדה יותר מד', וכי לא ידע דבעשיית סוכה הקוף ומאליה פסולת, ובעשיות גוי כשרה, וכן ביאת בהמה לא אסרה האשה על בעל, וביאת גוי עשה טמאה ואונה, ואיך עלה על דעתו, שגוי הנברא באצלם אלקים ומצווה על שבע המבאים אותו לידי חי' עווה"ב, כקו' וכבכמה יחשב, חלילה לומר כן.

והנפקותא לדינה בין שיטת הרמב"ם לשיטת התוס' לא לבד לעין טומאת נבלות וכן לעין גוי שאינו ע"ז, דרmb"ם אינו אלא מדרבנן, ולתוס' הכל מדאורייתא, אלא דכמה וכמה נפקותות יצאו מפלוגנתא זו, כאשר תראה בחודשנו لكمן בסוג' דהשוחט בשבת ובסוג' דשינה לשחיטה מתועיס' لكمן כ"ט ע"ב, עי"ש היטיב ויארו עניין.

ע"ש גמר' ר"א הכי קטני שחיתת עכו"ם נבללה הא דמין לע"ז - האי מין דנכרי קאמර, אבל ישראל מומר לע"ז, אע"פ שאינו מין דינו כמין, ממש"כ התוס' لكمן בע"ב ד"ה שחיתות מין, דבஹוריות דף י"א מוכח כן, וכותב המהרש"א ז"ל, דהא דכתבו התוס' לעיל דף ד' ע"ב, דהכא מיררי באדווק ועי"ז תמיד, היינו דוקא לר' ענן, דמישיר שחיתת מומר לע"ז, והוא עכ"פ חלק בהכי, אבל אכן דיל' הא דר"ע, מומר ישראל דינו כמיין, ולפ"ז, מתני' דקנתני שחיתת עכו"ם נבללה, וד"קינן אבל איסור הנהה לא, דוקא בנכרי מיררי, אבל ישראל לע"ז גרע ואסור גם בהנהה, וכן נרא מאפרשי', אבל יש לתמונה הרבה, דהרי משנותינו סתמא עכו"ם קתני דמשמע בין נכרי ובין ישראל,adam לא תאמיר כן אלא דוקא נכרי קאמר, אבל ישראל מומר לע"ז גם בהנהה אסור, יותר הוויל להגמ' לדיק עכו"ם נכרי נבללה, הא עכו"ם ישראל בהנהה נמי אסור, וממילא דעת מין

לי לרשוי לכתב, שהוא לא ישחוט רובה וישכח לבדוק אח"כ ביום, ועוד הלא סומא ע"כ צריך לבדוק פकח את הסימנים אחרים, ואת מカリ להיות מיד, ולמה לא ישחוט, שכן לפע"ד דרשי"ה סובר דהא צריך לדודוק בדרכו שלא נשחטו כלום, אין לדודוק בדרכו שטויות בזה, דבריה"ש מלא דם ווגם מתרחב החתך ונדמה נשחטה הרוב, אבל במקומות דלא ראה מידי, בדייבעט סמכיין דמסתמא נשחטו כולם כדריך לשוחט כל הסימנים, עיין זה לעיל מה שכותבי שם אמרה דוקא, או שמחשובו ניכרת מזוקן, כגון מקריב ממש לע"ז או מנתק ממש לפניהם, ואז אין חילוק בז' מין למומר, אלא דעתין שטויות הסוגין לא נתישב היטב, ודוקא.

אבל הרשב"א כתוב טעם אחר דlatent להא שמא ישחה וידرس, כי לא מカリ להזהר כ"כ באפלה, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ס, שכ' בסומה לא ישחוט אלא א"כ אחרים רואים אותו, וכי כדעת רשי"ה למה לי אחרים רואין אותם דהא סגי אם יש כאן מי שיבודק בסימנים ע"פ שאיןו מומחה לשחיטה, אלא ודאי משום חשש פסולין שחיטה לא ישחוט בלילה וכן הסומה.

ובלאה אני תמה על פרשי"י וכי לא סגי במעביר ידו על החתך ומרגיש שהסמנים כולם נשחטים, אשר ליה לא בעי ראי"כ כלל, וכן יש להוכיח מדברי הרמב"ס, שיש שם בדין סומה, ואם שחיטתו כשרה, ולא הזכיר ובלבך שפוקח יבודק בסימנים ודוקא.

דף י"ד ע"א משנה, השוחט בשבת וביו"כ ע"פ שמתחייב בנפשו, שחיטתו כשרה - הא דמעשה שבת לא מיתסרי, לא שייך להאי מס' שעסקה בדייני שחיתה, ומוקמה במס' שבת או בתרומות דשינויים שmbush והמעשר בשבת, והי' לו להוסיף שם גם השוחט בשבת, והרי תראה דבאמת לא קתני דאיסורה באכילה ליוםא, והוא ע"כ משום דלא עסוק עתה בדייני שבת, ולכן צריך לראות מה אתה להשミニון בהאי משנה דרשות שבת, וראיתי בש"ת מהר"ק שרש ק"ס שכ', דאתא לאשמעין דשחיטתו כשרה גם בגין אחרים רואים אותן מושום דע"ג דמחל שבת, איןו חשוד אנבלות, או משום שלא שבק התירא ואכל איסורה, אבל אין לומר דמיירו באחרים רואים אותם, וكم"ל דלא זה כמור לחיל שבת דשחיטתו נבלה, או מפני שהוא בצענה או דבפ"א לא נעשה מומר, כמש"כ התוס' דاز לא שייך האי דין הכא אלא לפיל אחר משנה דשחיטת נカリ, אבל אי קמ"ל אין חשוד לקלקל השחיטה, וזה דומי" דיללה וסומה שאינו חשושין שקלקו השחיטה, עכת"ד המהרי"ק ז"ל. ויפה כתובadam דין שחיטות מומר שנן אכן מקומו הי' ניל אחר משנת שחיטת נカリ, אבל גם אי דין חשוד קמ"ל דמאי שחיט בלא אחרים רואים אותם ג"כ אין אכן מוקמו, דמשנה דרשות בלילה קמפרש הזמן מתי שוחטין כמש"כ למעלה שם, אבל דין השחיט הון חשוד והן מומר שייך למעלה מהז כי שם דבר מן הכלל "וחוטין", מי שוחט ומה אינו שוחט.

אבל האי מתני' קמ"ל לאפוקי מוקשי' מהרשב"ס דנימא כל מלטא אמר רחמנא לא תעיבד לא מהני וא"כ שבת ויוה"כ לא זמן שחיטה הוא, והטעם הוא כמש"כ המהרי"ט, דהכא בכוב"כ עבר אמרירה דרומנא דהרי נטילת נשמה בלאו שחיטה מלאכה היא, וכן לא שייך כאן לומר אי עיביד לא מהני מושום דלא ניצל מן האיסור, ע"ז יש להשיב, דכיון דהוא לשחיטה כשרה כיוון, ואם לא עשה מותשבותו, עשה חיישׁת קלקול וופטור, עיין לקמן מה שכותבי בזה על דברי הפיה"מ, אבל אני אומר עוד טעם אחר, דכיון דאנן כר"ג פסקין, דאפשרו מטעסק בשחיטת חולין כשר, שוב לא שייך בשחיטת חולין אי עיביד לא מהני, וכמש"כ התוס' תמורה דף ה' לעניין צורם אוזן בכור, דכיון דגם בשגענה מלאיה

דאז הויה אן סהדי דחישב וחשוב כדבר, אולם בגין כ"ע מודים דסתם מחשבתו לע"ז, لكن פריך שמא מין הוא, וספק אוסר, דהרי אפשר נודע למי שנודע שמיין הוא, אז סתמא כודאי (ומזה ראי' דלא כמהרש"ש, דגש ספק פועל).

ולפי האמור י"ל דמאייר דמסיק דעתו של עתה רק מעשי אבותיהם בידיהם, تو ליכא סתם מחשבתו לע"ז, ואפלו בגין לא, משום דאיינו אודוק כ"כ, כדי שנאמר סתם מחשבתו לע"ז, וביענו אמרה דוקא, או שמחשובו ניכרת מזוקן, כגון מקריב ממש לע"ז או מנתק ממש לפניהם, ואז אין חילוק בז' מין למומר, אלא דעתין שטויות הסוגין לא נתישב היטב, ודוקא.

ע"ב משנה השוחט בלילה וכן הסומה שוחט שחיטתו כשרה, הנה הרמב"ס ז"ל מחלק האי משנה לשנים ודין דשוחט בלילה הביאו בפ"א ה"כ ז"ל ואמתי שוחטין בכל זמן בין ביום ובין בלילה והוא שיהי אבוקה כנדגו וכו', והדין דסומה מביא בפ"ד ה"י ז"ל, הסומה לא ישחוט לכתלה אלא א"כ אחרים רואין אותם ואם שחיט שחיטתו כשרה עכ"ל, והטעם בז' מבואר כי הרמב"ס בדיון דשוחט בלילה, דינא דתוטסתא פסק, דשוחטין בלילה לכתלה והוא שאבוקה כנדגו כי זה עיקר הדין מה שרצה התנא להשミニון, כדי לפרש הכלל שבמשנה שאח"כ, דר"ט ע"ב, הכל שוחטין ולעולם שוחטין ובכל שוחטין, ותחלה מפרש הכל שוחטין חז' משחו"ק, ושחיטה נカリ נבליה, ואח"כ לעולם שוחטין בין ביום ובין בלילה, ואיכא בזה רבותא להשミニון שלא נטהה לומר דנילוף מקדים דיללה לאו זמן שחיטה הוא, וניהו דמצד הקربה אמרה תורה, ביום צוותו להקריב קרבניהם, אבל מצד השחיטה מטהורת מידי נבליה גם בשוחט קדשים בלילה, היינו לפי האמת דיעיננו דשחיטה נהגת גם בשוחט קדשים בלילה, אבל יוכלים היינו לומר דהא דאמירה תורה ביום צוותו להקריב, משום שחיטה ציווה כן, משום דעתן שחיטה בלילה, ואז באמת הי' שחיטת ליל פסולה מדין שחיטה, קמ"ל דלעלום שוחטין בגין ביום ובין בלילה, אבל אין לדוחק ולפרש, דקמ"ל דאור האבוקה כארו הימים דמי, דاز עיקר חסר מן הספר בתוטסתא, דרכ' ר"פ מוסיף והוא שאבוקה כנדגו, וכן תראה בלשון הרמב"ס ששמר לבונוב "מותי שוחטין בכל זמנו בין ביום ובין בלילה וכו'" ולעיל מני' בהל' ז' כתוב "דזביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה דבר שוחטין והיכן שוחטין וכי שכל אלו הדברים ע"פ ציווה בהן וככו"עכ"ל, הרי דהאי ומתי שוחטין, נמי בכל הללמ"ס הוא דשוחטין בין ביום ובין בלילה, עכ"כ צריכין האי הלכה כדי שלא נאמר דיללה לאו זמן שחיטה כמו בקדשים, ויתור ראה לומר, לפי מה שכתבו בעלי המקובלים דיללה זמן שליטות השדיין והלליין, ונואה כשוחט להני, ושicket ראי' להה מדקנני בתוטסתא בהדי לילה בין בראש הגג ובין בראש הספינה, דבשני אלו ודאי הרבותה שלא חיישין שוחט לשם הרים וכוכבים ומזלות, או לשם ימים כפרשיי' (ויש לעין מה המשmitt הרמב"ס את זאת) אבל התנא דמשנתינו חבורו עם סומה, ונקט לשון דיעיבוד ומשום דמיiri' דומי' דסומה, בגין אבוקה כנדגו כדאמר בגמ', ומילא שמיין דיללה זמן שחיטה הוא, ובאבוקה כנדגו גם לכתלה מカリ שחיט, כי בזה דאבוקה מהני לאור הימים, אין בו שום חדש, כי גם התוטסתא לאו האי רבותא קמ"ל אלא דיללה זמן שחיטה הוא כנ"ל, ועיין עוד לקמן בשגנה דרשות שבת מה שכותבי שם, ודוקא.

רש"י ד"ה לכתלה לא ישחוט בלילה שמא לא ישחוט רובה והוא לא ידע עכ"ל, ויש להעיר על נבלה כדעליל דר' ט' ע"א, וא"כ צריך לבדוק גם בדיעבד טרפה או נבלה כدلעיל דר' ט' ע"א, וא"כ צריך לבדוק בסימנים אח"כ ביום, ולמה לא ישחוט בלילה, ואם חיישין כיון שלא מカリ בדק מיד, דילמא מישתלי ולא יבודק אח"כ, זאת הוה

השחיטה, דבשבת שאני שנעשה מומר בתחילת השחיטה, הראי" השני" היא, דלקמן סוף פ"ב דשנים אוחזין בסיכון ושותפני ואחד מהם שחת לאחד מכל אלו, ומוקלי לי' בישראל מומר ותפ"ל מושם סי' ב' פסק המחבר כדעת התוס' דשנים שוחטין ואחד מהם מומר בשחיטה פסולה, אבל הש"ך שם הביא בשם הרמב"ם דמיכשר, והש"ך ז"ל לא הבין טעם הדבר, אבל הוא פשוט דגש דין זה תלוי בפלוגותא זו שבין תוכ' לרמב"ם, אדם מזבחת למדנו דודוקא בר זביחה בעין, כל שפטיכי בי' אינו בר זביחה, שוב לא קרינן בי' וzbollahת, אבל אי לא בעין בר זביחה, אבל מיפסל ממש וקרלא לך ואכלת מזבחו, כל שפטיכי בי' אינו עובד ע"ז שוב לא קרינן בי' זבחו, דזבחו כל זבחו ממשמע, כמו וzbollahת דכולו ממשמע ולכך שפיר פסק הרמב"ם דלא מיפסל בשנים שוחטין, אלא במחשבת ע"ז ממש דזאת לא מזבחו לפין לפסול, אלא ממש דחציו תקרובות הוה, ומה לי' יכול ומה לי' חציו, וזה ברור ואמת לאמותו של תורה בס"ד.

אבל יש לנו עוד לבאר בדברי הפיה"מ, מה שכ" דמיד בחתיכת העור חילול את השבת, ואם תרצה לבאר יותר עכ"פ מתחלת החtica הסימנית, הכרונה בהז, דלמ"ד מקלקל בחבורה חייב בלא שום תיקון, הרי חייב בחתיכת העור אף שהוא מקלקל, אבל אם תאמר דמקלקל בחבורה נמי פטור עין שבת ק"ו ע"א ובתוס' שם, עכ"פ בחתיכת השחיטה שעשה מעשה טרפות ודיין חייב, דמעשה טרפות מקרי נטילת נשמה, עע"פ שלא תמותה רך אח"ז, ואית בה תיקון, להוציא מיד' אבמה"ח ע"י שתמותה לאח"ז, ומצתתי שכן מפרש דברי הרמב"ם גם המנ"ח, ובמ"א הארכתי בהז ועיין Tos' שבת זך ע"ה ד"ה צד חלazon - אבל מה שיש להקשות בהז הוה, לדמה ייה' חתיכת העור מקלקל כיון דצורך שחיטה הוה, אלא דבזה ייל' דאם הי' מפסיק הי' מקלקל גמור לנען עדין לא איקבע איסור מלאכה, אלא דאי' גם בחתיכת הסימן ייל' כן, דאם פסק מגלגור השחיטה יהי' מקלקל, לכל השחיטה בעצמה מקלקל הוה, כמו שאמרו לעיל בסוגי' דסכךן של ע"א, אלא כיון דזהו רוצה לאכול בשער מלאכת מחשבת קריין בי', וכמש"כ התוס' שם, ועיין בחדושיםנו שם, אבל אם פסק מלשחות, ולא נעשה מחשבתו, מה לא יפטור מצד מקלקל, והנה הפרמ"ג באו"ח בפתחה שלו כתוב, בכל שוחט בשבת ונמצאת טרפה הר' הוא מקלקל ופטור, דהרי לא נעשה מחשבתו, אבל התפלאו עליו, דהוא נגד משנה מפורשת וגמ' פשחים זך ע"ג ע"א דשותן ונמצא טרפה, ובסוגי' שם מבואר דחיב' מושום דתיקון להוציא מיד' אבמה"ח, אלא דהתמס תיקון גמור הוה דהרי טרפה בלאה' אינה עומדת למיד' לאחריש ולא גידל ולא לאכילת ישראל, אלא לכלבים וכל השחיטה ועשה ראוי' לב"ג תיקון גמור הוה, אבל במ"י שופסיק בשחיטה או בשחיטה פסולה, למה לא יפטור, דהרי לא נעשה מחשבתו, ובגוף המעשה קלקל הוה, והדבר צריך תלמוד.

ואחר שפירשנו דברי הפימ"ש על מוכנים, נבוא להצלם מקושי' המפורסת, שהמה נגד הסוגי' המפורשת בכאן, דהש"ס רצה לאוקמי מתני' במאיד וכר"מ, ואיך מצא הרמב"ם, ידיו ורגלו באמרו, במאיד הוה שחיטה פסולה מצד שחתת מומר, ולישב שיטות הרמב"ם, הרבה דיו נשתפכה והרבה קולמוס נשתרבו, ובכל מה שכתבו האחראונים בהז, אינו מתקבל על הלב, ולפע"ד מקום הניחו ללחגדר בו, ותחילה נבואר הסוגי' דצרכה ביאור רב דcola מוקשה.

א' **בגמ'** ונסבירן חבירא למימר ר' יהודה היא, פרשי' עלה דעתם לומר ר' ה' הוה, וזה פלא והפלא דכל הסוגי' מתחלה וע'ס קאי הכא, דמתני' ר' ה' הוה, אלא דמזהר למצוא לאיזה ר' קמכוני הני אין זה ראי' דכל שנעשה מומר בסוף השחיטה לא מצי מיפסל

הותר, לא שיך אי עבד לא מהני, וכן הוא נמי במקום דמתעסך כשר, ודוו"ק.

בפיה"מ לרמב"ם כתוב וז"ל „וامر השוחט בשבת אם הי' שוגג ולפיק שחייבתו כשרה, ושם תאמר למה לא תהא שחייבת מזיד בשבת כשרה, הויאל ואינו מחל שבת ואין שחייבתו פסולה אלא אחר גמור שחיטה וכו', דע שמשיתחיל לעשות חבורה בצדאר הבהירה הוא מחל שבת, קודם שיוחשות שום דבר מן הושט והගרגרת, ואם תרצה לבאר יותר מזה תאmr בשעת שיוחשות קצת מן הסימנים קודם שיגמור השחיטה הוא מחל השבת וכו', עכ"ל. **הנה** מדברי הרמב"ם אלו יוצאים שני דיןיהם המעוררים פלא, אי, שבפעם אחת דינו כמפורט לפסול השחיטה, והוא נגד סתמא דברייתא דלעיל דף ה', דמדדבר דזקה ממומר לחיל שבתו, ונגד פסק של עצמו בחיבורו יד החזקה שכtab בפ"ד הי' ז' וט' י' בפירוש דזקה ממומר לחיל, ומחלק שם בין חדש למומר לא נפסלה השחיטה הללו, ולא אמרינו שהמומരית שנעשה מומר לא נפסלה השחיטה הללו, וכך אמרינו בעלמא ניתנו ופסול השחיטה בהדי הדדי Kata, כמו שאמרינו בד"ה השוחט בשבת כתובין להיפך בזה, דבפ"א לא חשוב מומר עד שעבר ג' פעמים, אבל לעומת עומר דבפ"א לא חשוב מומר, נפסלה מיטעם שחיתת מומר.

אבל דע דהא דמחלק הרמב"ם בין מומר לחישוד דהינו, בין עבר פ"א לעבר ג' פ, הוא מפני דבפ"א אמרינו שמא עשה תשובה, משא"כ בג' שהוחזק לעבירה זו, וזה ודאי ולאו ספק, וכאשר ביארתי והוחתתי זאת באריכות לעיל בסוגי' דሞמר או"ע עיי' הטיב, וממילא לך' מכך בשוחט בשבת ניהו אדם שחט אח"כ ביוםיא אחרת לא נדון שחיתתו (וספק מותר, ממש דפסול דשותן מומר בו ושמא עשה תשובה) אלא פסול דרבנן וכמש"כ שם בח' הר' ג' ז"ל החל שבתו, אינו אלא פסול דרבנן וכמש"כ שם בח' הר' ג' ז"ל אבל הא שחייבת שוחט בשבת ודאי פסולה, דהרי באותו שעיה ודאי לא עשה תשובה, וזה אמת לאמותו.

ועתה על איך דינו שמחדש לנו הרמב"ם, דהאי שחיטה עצמה שנטשה בה מומר לא הי' נארת, אם לא שנעשה מומר בעשיות חבורה מיד, או עכ"פ בחתיכת השחיטה, והתוס' חולקין עליו בהז, והוא באמות תמורה דלמה לא נאמר דהמומרית עם פיסול השחיטה בהדי Kata כמו אמרינו גיטו וחצרו בגין כאחת וכדומה.

אבל גם ואת לא נתגלה, אלא למי שזוכה לסוד הפשט, כי בדבר זה הלכו הרמב"ם והתוס' לשיטתה, לדעת התוס' דפסול שחיתת נカリ מקרה דזוחבת ואכלת Kata ואין הוא דכל שנעשה מומר בשחיטה זו נקראת האי שחיטה שחיתת מומר ולא קרין כאן ואובחת, דהרי עשה אינו בר זביחה עם הזביחה, כי בעין דזקה בר זביחה להקשר את הנשחת, אבל לדעת הרמב"ם דגש נカリ כשר לאזביחה, אלא מצד לתא ע"ז פסול הזביחה וה"ה מחלל שבת מדרבנן דעשאו כע"ז והוא פסול מצד אחר שבא אחר ההקשר כי כל זמן שלא הוכיח לא נפסל, וא"כ איך קרין בי' וקרו לך ואכלת מזבחו, דרך או עשה מומר כשנגמר השחיטה ושוב אין לו שהות לפסלה והרי תדקך בלשון הרמב"ם שכ" „ולמה לא תהי שחיתתו כשרה הויאל ואינו מחלל שבת ואין שחיתתו פסולה אלא אחר גמור שחיתה" ולא כתוב „עם גמור שחיתה" כי אז באמות היו בגין כאחד והבן את זאת כי הן הן הדברים שנאמרו לממ"ס, ועוד נמצא נפקותות כלו לדינא, התלויים בהאי פלוגתא דרמב"ם ותוס' וכאשר ארץ מיד, מהני شيء ראיות שהביאו התוס' דבפ"א לא הוה מומר, האחת הוה מהא דר"ל ל�מן ל"ט, דשותן ע"מ לירוק דמה לע"ז, דהבהמה מותרת ע"פ שעבדו בס"י' - והנה לרמב"ם אין זה ראי' דכל שנעשה מומר בסוף השחיטה לא מצי מיפסל

זהאי תנא בדייני שחיטה קעסַק, ולא בדייני מעשה שבת, ומצד השחיטה כתני דכשרה, ועדין אפשר דאסורה באכילה ליום מצה דייני שבת, דין לו עתה עסַק ביהן, אבל על הא דנסבין חבירי למימר ר' הייא, מאיריך רש"י בפירושו, דמהא דאמרו ר' הייא ולא אמרו,, "ס' כל כר"י מוכח דשמעו דבר מוקי מתני' כר"י, כי על מימרא דאמורה לא מצין למימור ר' הייא אז הו"ל להאי בעל המאמר לומר דבר בשם אמרו, וכיון דעתך מוקי מתני' כר"י, צריין למצוא בלשון המשנה עצמה שמורה ע"ז, ובפרט DSTSM בר פלוגתא דר"י ר' י"מ הו"ל, ומהיכי תיתי נוקי מתני' כר"י נגדי הכלל DSTSM משנה ר' י"מ, ולכן קምפרש רשי' דהני חבירא כיון דלא מצאו להאי דינא טעם רק אליבא דר"י, במקום דחכמים שהוא ר' י"מ חולקין עליו, ע"כ דבר מצא במשנה עצמה רמז להאי דינא, דאסורה באכילה ליום, והוא כאשר קאמר לבסוף הסוגי', משום דשבת דומי' דיו"ה' כ' כתני, והאי רמז הוכחה גמורה הו, דהרי יוה"כ דקתני הוא מיותר למחרין, וכן כתוב הת"ח וע"כ להכא אתה דאסורה להמא כיוה"כ.

אולם יש לפניו עוד דרך אחרת ליישב האי יתורת דיו"ה' כ' דנקט, דהנה אם מתני' בשוגג מיריעי אבל במאיד hei שיחיתתו נבלה מצד שיחיתות מומר לחיל שבותות כדעת הרמב"ם כאן בפיה"מ, אז הכי מתפרש המשנה, דהשות בשבת ע"פ שבמאיד מתחייב בנפשו לא חישין שמא מיד הוא ותהי' שיחיתתו נבלה, אלא תלין דשחיתת שהוא שבת ושחית בשוגג ולכן שיחיתתו כשרה, ומושום דשחיתת מומר נבלה איינו אלא דרבנן כאשר ביארתי זאת במקומו וא"כ נקט יוה"כ בהדי שבת לאשמעין דגס יוה"כ דינו בזה שבת, דאם היה מתחייב בנפשו היתה שיחיתתו נבלה, ואשר פסק התב"ש, וכאשר הוכחה כן מרמב"ם ס"פ ג' מהל' גירושין לפי נוסחת הטור מובאה שם בכ"מ עיי"ש.

והנה הא דמחל שבת דינו כМОמר לכיה"ת להיות שיחיתתו נבלה, לאו כ"ע הו"ל, אלא כן כהו בברייתא דלעיל דף ה' ושם כתוב רשי"י ז"ל, דהאי תנא חמירה לי' שבת ע"ז וכו', והוא לשינה דגמ' עירובין דף ס"ט ע"ב, ומדקאמר דלהיא תנא חמירה לי' וכו', ממשען דאייכא תנא דפליג, ולפע"ד האי תנא דלעיל מנין, דאמר חמורה ע"ז, לכל הקופר בה כמודה בכיה"ת כול, הוא פליג ע"כ על הא דשבת ע"ז, דהרי הקופר בע"ז א"ג דמחל שבת הוה כמודה בכיה"ת, וניהו דמן דעובר על כה"ת, ע"פ שאינו ע"ז, נמי דינו כሞר, עיין בדרישה בטור סי' ב' שאני האי דעובר ממש על כה"ת, את, אבל אם מחל שבת היי' בע"ז, לא הוה מצי למימר, לכל הקופר בע"ז כמודה בכיה"ת.

והנה ראיתי בתורה תミימה עה"ת שהרגיש בזה, וכותב DCOUNTHT הנטנא בהיפך, לכל המודה בע"ז כkopfer בכיה"ת, אלא דלישנא מעליה נקט, ובמחcit'ת לא דק ולא עיין בספר, דשם תרתי' קתני, דמודה כkopfer וכופר כמודה עיי"ש, וכיון דקראי דוכי תשגוע, אשר ממן יצא הדרש זהה, ממודה בע"ז מיריעי, ובכל זאת הנטנא נחות ללימוד גם ההפיק, ע"כ לשולו אתה שלא אמר שבת נמי בע"ז. עיין לעיל במקומו, מה שכתבי' בעין זה דשבת ע"ז. עכ"פ פשיטא דלאו ד"ה הו"ל, ולכן אני אומר דגס מאן דמוקי מתני' כר"י מותני' דאסורה באכילה ליום, ודיקי' זאת מיתורת דיו"ה' כ' נמי לית לי' דשבת ע"ז, דאל"כ הלא יש לפרש האי יוה"כ דנקט להשוותו לשבת לעין מידע כנ"ל.

ונאמר מעטה, דשפירות קאמר ונסבין וכו', דהא דרב מוקי מתני' כר"י לא קיימת במסקנאות, דכאשר מסיק ר' חנן בר אמר, וכי מורי להו רב לתלמידיה, מורי להו כר"מ וכו' דרש בפרק' דרש כר"י מפני ע"ה, א"אתו לומר דמוקי מתני' כר"י, והוא פסק כר"מ שלא כסתמא דהכא ולהקל, אבל הני רברבאי' שלא שמעו האי

חבריא, עד דמסיק ר' אשיך דר"י דlbrace הוא, ואייך שייך ע"ז לשון ונסבין, דמשמע DSTSM כן, אבל לא קם במסקנא, ויגעתו ומצאתה שהצל"ח בחודשו לחולין נתקשה בזה, ונחכח מעד ליישב עיי"ש. **ב' לפ' המסקנא דר"י** דlbrace היא, סתם רב' כאן כר"י, ובמס' תרומות פ"ב מ"ג סתם כר"מ DSTSM המבשלה המשער בשבת בשוגג ייכל במאיד לא ייכל, והי' תרי סטמי' דסתרי' אהדי' והן אמת בפיה"מ שם מפרש הרמב"ם גם משנה זו כר"י, דבשוגג ייכל למוץ'ש ובמאיד לא ייכל עולמית, אבל הא גופה חדוש גдол, דהרי כאן בשוגג' קאמור, DSTMIN תנא קמ' דרב המבשלה בשבת, בשוגג ייכל במאיד לא ייכל, ומשתיק לי' רב משום DSTMIN כר"מ, הרי דיא"א לפרש לשון זה כר"י, ובפרט דהוא ממש לשינה דר"מ בבריתא, אשר ר' י"מ חולק עליו ואומר בשוגג לא ייכל עד מוץ'ש ובמאיד לא ייכל עולמית, ואייך נפרש לשינה DSTMIN DSTSM בו תנא המשנה בתרומות כר"י, יותר פלא בעיני, דהנתנא שם כולל מבשלה ומעשר ביחד, ובמעשר פסק הרמב"ם בעצמו בפ"ג הט"ו מה"ש דבשוגג ייכל בו ביום, ובמאיד עד מוץ'ש והוא כר"מ, עיין במ"א סי' שליט' סק' ז' שכטב, לדידיון דפסקין כר"י ה"ה במעשר דאסור לו עולמית, במורה"ש שם מגיה דכו כתוב לדעת הר"ג, אבל לדעת הרמב"ם לא עיי"ש, הרי דרמב"ם מחלוקת מדעת' דנפשיה בין מעשר לrbraceל, משום דמעשר בשבת אינו אלא משום שבות, אלים בזה נלפע"ד דיפה פסק במעשר להקל, דע"כ גם לר' י"א לאסורה הכרוי עולמית, דהא דאסרין מעשה שבת לריה"ס מה"ת ולר' מדרבנן, לא יהי' חמור משוחט את המסוכנת בסיכון של ע"א, ש' הרא"ש שם בסוגי' דהבשר מותר, ולא דמי לכרכר שארג בו בגד, או לעצים שאפה בהן את הפta, דעיקר הבגד והפת בצורתו של עתה נתהווה ע"י תשמי' ע"ז, משא"כ שוחט בסיכון דלא נשתנה הבשר ע"י הסיכון, ואפילו הרשב"א והרמב"ם שחולקים ואוסרים את הבשר, כתוב הש"ך ביה"ד סי' קמ"ב, בדוקא במסוכנת דאי לאו שוחטה הייתה הולכת לאיבוד, אבל במחתק' בשר לחתיכות, גם המה מודים דין לאסור הבשר בשביל האי מעשה דמחתק', שלא שינה כלל את הבשר, וא"כ במעשר בשבת נמי אין זה בכלל מעשה שבת כדי לאסור התבואה, דינויו דהוא חילול את השבת במעשיה זה, אבל התבואה לא נקרהת בשビル האי מעשה שבת, וכמו שלא נאמר שהמוחץ אוכלין מרשות לרשות, שייה' אסורי' עולמית משום מעשה שבת, ומה"ט ניחא ג' כקצת דרמב"ם ה' מפרש האי משנה דתרומות כר"י ולא קשי' ליה' דהרי הנטנא נקט לשינה DSTMIN DSTSM גם מעשר בהדי מrbraceל, ובמעשר גם ר' מודה דין דכיו' דקתני' מושם דבשוגג ייכל במאיד לא ייכל, ויתפרש כל או"ה לדי' לשנות סתם בשוגג ייכל ובמאיד לא ייכל, ויתפרש כל או"ה לדי' דינו, בlbrace לא ייכל עולמית ובמעשר עד מוץ'ש, כן ה' הי' דעת הרמב"ם, אבל סכ"ס פשוטה דמשנה ודאי כר"מ, ואייך סתם רבינו הקדוש שם כר"מ וכאן כר"י.

ג' דכאשר מסיק בגמ' דרב בעצמו מורה לחולמידים כר"מ, ורק בפרק א דרש כר"י משום עמי הארץ, אייך פסק כר"מ להקל, והוא מוקי' משנתנו כר"י, הלא בלאי' ר' מ' ור' הילכה כר"י, ומוש'כ' דהוא לחומרא, ואי משום משנה דתרומות DSTMIN כר"מ ודלא כרמב"ם, הלא סתמא דהכא היא האחורה, דבשני סדרים יש סדר למשנה, והרי חזר רב' וסתם כר"י ולהחמיר, ואייך מצי רב להורות להקל.

אבל עשה אייך כאפרכת ושמע קווט דברי אמת בפירוש האי שקיים וטרוי'.

דהנה בגוף המירא דר"ה משמי' דרב דאסורה באכילה ליום לא פרשי' דרב דיק' כן מתני' דהרי אפשר דרב' דינא דפשעה קאמור, ולא קשי' לי' ממתני' דקתני' סתם שיחיתתו כשרה, משום

בסוגי' דשם, דהוא משום דברשות מעשה החחיטה לא עבר איסור دائורייתא, ונס אדרבן לא, כיון דמעשה החחיטה קלקל הוא, אבל בכל מקום דעבר אדורייתא אסרו רבנן גם הגורם עי"ש, וא"כanca כיון דעת"פ חיל את השבת בשחיטה זו, لكن שפיר יש לאסור לו הגורם ג"כ זהה ברור ונכון מאד בס"ד.

עוד ראייתי להעיר במה שראיתי בספר ירידות שלמה, שכותב בשוחט את המסוכנת בשבת, אסורה עולמית, ואפיו בשוגג, משום דלא להנות מאיסורה, וכן לא שייך עד כדי שעשה כמובן, ולכאור' יפה דן, אלא דעת"כ הרי אין שבת דומי' דיווה"כ לגביה מסוכנת, ומותני' מסתמא במסוכנת אייררי, אכן יידמן מותנית שבחול שבת וישכח שהוא שבת, שהוא דבר זה, אלא ודאי מותן שבחול על ממונו להצילו שכח שהיום שבת ושחטו את המסוכנת, אבל מכאן ראי' לדעת הרא"ש שהבאתי לעיל, גם בסיכון של ע"ז לא אסרו הבשר של המסוכנת, אע"פ שעבר איסור תורה בהאי שחיטה שהוא מותן מ"מ לא אסרו הבשר, משום דלא ניכר בبشر מעשה שהוא מותן כמו בגדי הכרבר, וא"כ גם במעשה שבת לא נהמי יותר ולא נאסר עולמית רק במבשלה וכדומה, שניכר בכל המاقل, אבל לא בשוחט, והוא נקודה נפלאה ודוי"ק.

עוד יש לי להעיר על שיטת רשי"ז'יל שכותב לקמן דסוגי' דהכא חולקת על סוגי' דגיטין דין הטעם לר"י משום דקנס שוגג אטו מזיד כדאמר בגיטין, אלא אסרו כדי שלא להנות מאיסורה, וכן בעין להמתין בצדדי שעשה וגם אין חילוק בין לו לאחרים, דאי משום קנסו שוגג אטו מזיד הו"ל לאסור לו עולמית מזיד, ולאחרים הי' מותר גם בו ביום.

ואני חמוה דעת"כ כי קנס שוגג אטו מזיד מהא דקנס בנוטע בשבת ולא בשבייעת עי"ש בגיטין, ושם א"א לומר דמשום שלא להנות מאיסורה דמי"ש שביעית משבת.

עוד קשה לי מהא דאמר שם בנוטע דעיקר, משמע דאסור גם בהנהה דעת"כ מציא למכוון, ובמבשל לא מצין אלא אסרו לו האכילה ולמכרו שרי, ואע"ג דמboveש שוה יותר, והנהנה במכירתו, ועיין ברמב"ם פ"ז הל' כ"ג שכותב, ישראל שעשה מלאכה בשבת אם עבר ועשה בדברן אסור לו להנות מאותו מלאכה לעולם וכו', כיitz ישראלי שבישל מזיד למ"ש יאכל לאחררים, אבל לו לא יכול עולמית וכו', וכן כל כיוצא בהז' עכ"ל, פתח באסור להנות, וסימן בלא אכל עולמית, אבל לאחרים שרי, משמע דמותר למוכר התבשיל לאחררים, עוד קשה לי על הרמב"ם, דהשmitt ולא היבא הדין דנותע בשבת דעיקר בין בשוגג ובין מזיד, ובזה חילוק בדיןינו מבשל, ואמת דבנותע א"א למסנו באופן אחר רק בყער, אבל עכ"פ hei לו להיבאו בפ"ע, ולא לכללו בכל כיוצא בה.

עוד קשה לי על הרמב"ם איך מפרש האי מבשל דתורות כתרי', כיון דשם קתני נמי נוטע דבשוגג יקיים והוא כר"מ ולא כר"י.

גם על תוס' גיטין יש לי להעיר, דבגמ' שם פריך מותני' דמעשר מבשל על ר"מ דקנס במטמא ומדמע דרבנן, וככתבו התוס' דמשום DST מותני' ר"מ קפריך, ווערנני חתני הרב משבעש נ"י דהא מעשר ומבשל קתני בהדי' במשנה, וא"כ עכ"ר ר"מ קאמר, דמבשל קנס ר"י שוגג אטו מזיד - ואני הוסיף בתיאמה על הגמ' למה ליה להקשות ר"מ אדר"מ, דיותר הי' ליה להקשות דמותני' דמבשל ומעשר מני, דאי ר"מ קשה מעשר, ואי ר"י קשה מבשל - וכל זאת צ"ע.

רש"י ד"ה מיחל, המערש שני הואר ויכול לתקן באמירה בעלמא, ולומר הרי הוא מחולל על מעות שיש לי בתוך הבית, לא התירו לו חכמים לשוטתו ולסמוד אברירה, אבל בתו"מ וכי' עכ"ל, עיין

מיمراك דר' חנן, לא דקדקו יפה במימורה דר"ה, שלא אמר הלכה ממשמי' דרב כמו בכל מקום, אלא דחיי' בר רב דרש ממשמי' דרב, והיינו נמי דדרש בפרקא ממשמי' דרבנו, כי כן עשה גם אביו בעצמו, דדרש בפרקא כר"י לאסור באכילה ליוםא, אבל להלכה הלא מורה לתלמידי' כר"מ, וא"כ עכ"ר מוקי' משנתינו נמי כר"מ דמוטור גם ביוםא, ויה"כ דנקט, משום DST לתנא דידן כי האי תנא דחמירא לי' שבת ע"ז, ואתה לאשמעין דרך אגב דיווה"כ דינוי בזה שבת, דבזמן היה שחייבתו נבלה וכמוש"כ למעלה.

ולפ"ז הצעה הלו' מיושב הרמב"ם כמיין חומר, דהא דפרקיך ונוקמי' במזיד וכר"מ הוא בס"ז דנסבין חבירי, וכאשר מתרץ לו דשבת דומי' דיווה"כ, והוא לפי התנא דפליג על האי תנא דחמירא לי' שבת ע"ז, וכן מצינו לאוקמי' גם במזיד אבל לאחר רשות מוקי' מותני' כר"מ דר' חנן, דרב רק בפרקא דרש כו, אבל באמצעות מוקי' מותני' כר"מ וכלהקה, אז צרכין לתרץ הא דקצתנו יוה"כ לאשמעין דיווה"כ כשבת לעניין דשחיטה מומו נבלה, שבוב א"א לאוקמי' במזיד, משום דשחיטתו מומו נблיה ונטלה.

ולפ"ז הרמב"ם דפסק כר"י ודלא כרב, וגם פסק כהאי תנא דחמירא לי' שבת ע"ז, ליל הא דנסבין חבירי' דמשום שבת דומי' דיווה"כ אתני' כר"י, אלא דבלאי' הפסק כר"י, ומישנתינו לא אייררי' כל בדיני' מעשה שבת, ויה"כ נקט משום דומי' דשבת ב"כ", וליאו כאן סתמא לעניין מעשה שבת כלל, והאי משנה דתורות מפרש כר"י מטעם שכתבנו למעלה ודוי"ק.

ואבאר עוד שיש להעיר על כל הנין אמוראי דרצו למימור ר"י דהנה או דכלים או דנרות, ובכל אלו משום מוקצה נעה בה, וממילא דליך חילוק בין שוגג למזיד, וגם במוש" מותר מיד, ואין צrisk להמתין בצדדי שעשה, וגם בחוליה והבריא מותר, וכי לא ידעו ההני אמוראי מדין דמעשה שבת, דהוא משנה מפורשת בתורות ובՐ"תא דפליגנו בה ר"מ ור"י הסנדל, השגורה בפי האמוראים במס' שבת, אבל הא לא קשי' לי דהרי רב עכ"מ מותני' דיקיך דשבת דומי' דיווה"כ, ולדידחו איינו דומי' דיווה"כ בחוליה והבריא, דיל' ניהו דגמ' לדידחו שבת דומי' דיווה"כ, אבל לא דיקי' יכול האי לומר דבunning ממש לכל מיili, ותדע שכן הוא, דריש' מפרש מיד דידי' מותני' דשבת דומי' דיווה"כ, אע"פ דחש"ס עכ"ל לא ידע זאת, כשהקשה ונוקמי' במזיד כר"מ, עד שהמתרטץ אומר לו דשבת דומי' דיווה"כ אלא ודאי. עיקר הדיויקא שפיר ידע גם המקשו, אבל לא ידע דבעין דומי' ממש, דכמו יוה"כ בין שוגג ובין מזיד. וזה ברור אבל קושיתוי הראשונה כראוי מוצקת היתכן שלא ידעו מאיסור מעשה שבת.

אבל מה שנלעפ"ד הוא דהני אמוראי סברו, דשוחט כיון דמקלקל הוא, אלא דמי"מ מלאת מחשבת מקרי מפני שהוא רוצה לאכול, לגבי' מעשה שבת לא מקרי הנהה, דמ"ש מסcin של ע"ז דמוטור לשוחט בה אפ"ל לכתהלה מטעה דמקלקל, והרי' מעשה שבת מטעם שלא להנות מאיסורה קתני' עלה וכמוש"כ רשי' לקמן בסוגי' זו, لكن מעשה שבת לא שייך רק באזון מלאות שמשביחין ומעלון את החוץ בשווי, כמו מבשל ונוטע וכן מעשר, אבל מלאכת נתילת נשמה דמקלקל את שוו' ובאכילה אין כאן רק גורם הנהה לא נאסר, כך סברו הני אמוראי, שלא חזו בשוחט לאיסור מעשה שבת, שוב הראה לי בני הרב האברך נ"י שהגאון מהר"ש אוללמאן צ"ל הקשה באמרת איז הוה שוחט שהוא מאיסור מושם מעשה שבת, ומ"ש מסcin של ע"ז דמוטור לשוחט בה. אולם לפע"ד ניהו דשפיר מישוב בהזה מה שהני אמוראים לא חזו למעשה שבת בשוחט, אבל על אוקימתא דר"א אין מקום לתמונה, דינהו דלא מצאו מקום לאסור בסיכון של ע"ז הגורם הנהה, הלא כתבנו למעלה

הדרך השני הוא לומר, כיוון דהצירה מחייב להכחיש את הידיעה, הרי הדבר מעיקרא מוטל בספק ואין לדען עפ"י הידיעה לומר, דخل אז המבורר קמי' שמיा, לאחר דהצירה מחייב לסתור את הידיעה, וממילא לא חל העירוב והתרומה על שום אחת מהן, ושני דרכים אלו, מופרשים בתוס' עירובין דף ל"ז ע"ב ד"ה אלא מעתה, בסתם Tos' סברו שם שאין ברירה היינו דלא חל כלל והוא טבל כדמיעיקרא, אבל בשם מהר"י כתבו שאין אין ברירה אחת מהן תרומה, אז זה או זה, וממילא מותר לכהן לאכול שניהם אף אם אין ברירה עי"ש, והוא נ"כ שיטת רשי' כאשר הראיתך למלعلاה. **ומאחר** שצינו לכל זאת, אין כאן שום קושי' על רשי', דשפיר תל היחילול על מע"ש אף למ"ד א"ב דכיון דבכוב'כ אכן כאן מע"ש או זה או זה, למה לא חיל היחילול, גם מה שהקשינו דהרי לבני תרומה ומטרש ראשון בלא"ה צריך לסמוך אמרה, ומה לא יסמכ גםampus שמי' קושי' זו אין לה מקום אלא לדעת התוס'adam א"ב בלא"ה טבל הו, וא"כ מה לי אם הוא טבל מצד שלא נפרש רק תומ'ם או לו נפרש מאומה, אבל לדעת רשי' דהכל חל, והיין מתוקן, אלא דלמ"ד א"ב אפשר שישתנה תרומה ומע"ש שהם איסורים נפרדים, וכי בשלב שלא נוכל לתוך שלא ישתנה תרומה, לא נתכון שלא ישתה מע"ש שלא בקדושת מע"ש אתמהה, וקושי' התוס' מן התוספתא וכן מהא דamer, אי אתם מודים לי שמא יבקע לידי הפרשה, הרי טבל למפרע, מכש"כ למ"ד א"ב, דמה שאמרינו דאפשר שתנה תרומה, דוקא בא לאידי הפרשה, דליך ספק אחר אלא שמא שי לוגין אחרים הי מיעדים להפרש מצד הדיאונה הקודמת, דשما לא הי מעותד להפריש מאומה ואח"כ נשנה הדבר עי' בחירה, להא לא חיישין כלל, דהרי הוא הי אומר שיפריש, והפריש כמו שאמר, ומהיכי תיתני נאמר, דמ"מ עפ"י הידיעה הי מעותד שלא להפריש, ולכנן אין חחש אחר אלא שמא שני לוגין אחרין הי מעתידין להפריש ושתאן עי' בחרותו החפשתי, אבל אם באמת לא בא לידי הפרשה עי' איזה סיבה שייה', הרי אין אומרים בטוח כן היהת הידיעה הקודמת וממילא דלא הי מעותד להפריש כלל ואין כאן תרומה, והדברים עתיקין ותברתי קונטראס מיוחד לסוגי דברירה המפוזרת בכל הש"ס, ואיזה גרגון מקונטראס תמצא גם במסכתא או בפתחה או במקומו, ודוק' היטב.

ע"ב Tos' ד"ה אמר דעתם לי לר"י מוקצת מחמת מיאוס וכו', דחו"י בעלמא הוא דמוקצת מחמת איסור חמוץ ממו"ר מוקצת מחמת מיאוס דהא لكمנו וכוי עכ"ל ולפנ"ד נהאה לישב, דהא דקאמר, אימור דשטעות לי, קסמרק על הא דמסיק לבסוף, ודילמא שאינו דחו"א דחו"א בידים, ור"ל דהכא במוקצת מחמת מיאוס, הטעם, דחו"א דחו"א בידים, והיה סובר דמידי דמאייס מוקצת דחו"ב בידים עי' שהשתמש בתוכו, והיה סובר דמידי דמאייס מוקצת איש מדעתו לגמרי, משא"כ בשחתה כאן, אין דחו"י בידים, והמותר, אין, דתנו כל הנרות וכו', לא הבין כוונתו, עד שהסביר לו דודאי בשחתו בידים, כך לי מוקצת מחמת איסור או מחמת מיאוס, אבל כוונתי היהת משום דחו"א בידים גרע מוקצת, ע"ג דלית אבל מה דאמר لكمנו דר"מ אית ל' בשחות מוקצת, לא מצא העירוב מוקם לחול עתה קודם השבת, אבל בכ"י לאחר שעמ"י חק הידיעה הי החכם מעותד לבוא לזרחה, ועפ"י הידיעה זו חל העירוב לזרחה, כי מה שאמר יבא החכם לזרחה עכ"ב כוונתו אם כפי הידיעה העלונה מעותד לבוא לזרחה, כי לויל זאת לא מצא העירוב מוקם לחול עתה קודם השבת, אבל בכ"י לאחר חבר החכם מודיעת עצמו לילך למערב, ואיך ילק' המניה למערב כיון דכבר הי חל עירובו לזרחה, וכן בהפרש תומ"ד דילמא עפ"י הידיעה הי מעותדים שני לוגין אחרים להיות נפרדים וחל עליהם שם תרומה, כי על המעותדים לפירוש אמר "שאני טוביד להפריש" אבל כשבא לשותות أولי בחר הוא בחרותו החפשית, לשותות אותו שני לוגין שהיו עתידים להיות נפרדים מצד חוק הידיעה, הרי נמצא דשותה התרומה.

בתוס' יומה נ"ה ובכמה מקומות עוד, שמתרמיים על פי זה, חדא, בא קביעות מקום איך מתחילה, ועוד דהרי בפי קתני בתוספתא, דמפריש אח"כ תשעה מע"ש, ואם לא הפריש הרי שתה טבים למפרע, כמו שאמר لكمנו בגמ' מודים לי שמא יבקע הנוד ומצא שותה טבים למפרע עי"ש בתוס'. ואני אוסף להகשות חדא, מה מהני לי חילול זה כיוון דסק"ס לעניין תומ"ד עלי סמוך אמרה, שנית דהרי גם לחילול עניין ברייה אה"מ עלי אין המ"ש מבורר ולא חל השם מע"ש עלי איך מציב מתחלה.

אבל אגלה לך בזה סוד עמוק של עניין ברייה, ופלוגת רשי' ותוס' בפירוש דין ברייה, אבל רק בקיצור תמצית הדברים של קונטראס על סוג'י דבריה, והוא:

ধהנה בדבר שנטבר, אלא דחרוון ידיעה איכה עד שצריך להתנות, כמו במניח עירוב, אם בא חכם לזרחה, ה"י עירובו לזרחה, ואם למערב ה"י עירובו למערב, זה לא כ"ע חל, וכגד אמר لكمנו ר"י, וכבר בא חכם הרי כבר מבורר הדבר אלא דחרוון ידיעה של המניה איכא כאן עד שצריך להתנות, וזה אינו מסיד חלות העירוב, אולם אם עדין חכם לא בא, ובידו לבוא בשבת בין לזרחה ובין למערב, והוא תולה חלות עירובו בביאת החכם לרוח זה או זה, זה נפלנו בפלוגתא גדולה של ברייה, דלמ"ד יש ברייה, סבר דגם זה הלא איכא ידיעה הקודמת לאיזה רוח יבא החכם, ורק מתנו בני אדם הוא נעלם, ולמה לא חיל העירוב לאוטו הרוח שכר קמי' שמי' גלי' שהחכם יבא בו, והסבירו הלא ליש ברייה, כתובה ברשי' ביצה ל"ט ע"ב ד"ה הכא במ"ע בסה"ד וז"ל, "אמירין מר מדידי" קומלא, מים שעלו בצדיו הון המבוררין מן השמים לחלקו" עכ"ל הרי לפניך, שהטעם שהוא אמורים יש ברייה, הוא מפני שככל המעשים הנעשים בעולם, הנה מסודרים גלויים וידועים מז' ומקדם, רק נעלמים מתנו והוא הכל, כמו וכבר בא חכם,

ומעתה מה מшиб האי מ"ד דס"ל אין ברייה, הלא מובן מאלי, שהוא צוח, הרי אתה מכחיש בבחירה, הלא יסוד כל יסודי הדת הוא שהאדם פשוט לעשות או למנוע מלעשות כפי רצונו של עתה בily מונע או מכך מלמעלה וא"כ החכם בידו ה' לבוא בשבת לאיזה רוח שירצה עתה בשבת, ואיך תוכל לומר דהוה כדי שכך בראה ביצה לא דבזה יש לפניו שני דרכים אשר בא פליגו רשי' ותוס', בא, אלא דבזה יש לפניו שני דרכים אשר בא פליגו רשי' ליל ברייה, דרש"י لكمן בד"ה אוסרין כתוב וז"ל, "אלמא לר"י ליל ברייה, וחיש שמא תרומה שתה" עכ"ל וכל הרואה ישתומם, איך אפשר דשותה תרומה הלא הוא אמר מה שאני עתיד להפריש ה"י תרומה, ואיך יחיל על מה שלא הפריש, וכן קמתמה ק"י הגאון רע"א ז"ל בהגחותיו למשניות, אבל לפי האמור האי מ"ד כ"ז דן, הלא אנו צרכין להאמין בידיעה ובחירה גם שניהם ע"פ' שהם שני הפסים בנושא אחד, וכמש"כ הרמב"ם ז"ל בהל' תשובה, כי לא מחשובות מחשובותיכם ועכ"פ שניהם אמות יש ידיעה הקודמת שאינה מכרחת, لكن ש גם בחירה המבטלת את הידיעה, והיינו שעמ"י חק הידיעה הי החכם מעותד לבוא לזרחה, ועפ"י הידיעה זו חל העירוב לזרחה, כי מה שאמר יבא החכם לזרחה עכ"ב כוונתו אם כפי הידיעה העלונה מעותד לבוא לזרחה, כי לויל זאת חבר החכם מודיעת עצמו לילך למערב, ואיך ילק' המניה למערב כיון דכבר הי חל עירובו לזרחה, וכן בהפרש תומ"ד דילמא עפ"י הידיעה הי מעותדים שני לוגין אחרים להיות נפרדים וחל עליהם שם תרומה, כי על המעותדים לפירוש אמר "שאני טוביד להפריש" אבל כשבא לשותות أولי בחר הוא בחרותו החפשית, לשותות אותו שני לוגין שהיו עתידים להיות נפרדים מצד חוק הידיעה, הרי נמצא דשותה התרומה.

איכא לכתהלה חשש שמא אתה למייעבד באידך גיסא, והוא מצא במסים קושיתו, אבל צור וקנה מ"ט לכתהלה לא, אלא דרך הש"ס הוא במקומות דיש לפrox מפורש לא קסמרק אסברא להקשות ממנה, וכאן בברייתא מפורש דצור וקנה אפילו לכתהלה די נפרש בכל דיעבד הוא, מהה השמשת האי תנא מגיל יד, אלא דהמחרש"א ז"ל ליקמן משיג עליו וכו' ז"ל, "וגם תורצטו אינו מבורר שכטב דלרווחא דמלטה פריך מברייתא וכו', זה איינו, דהא כיון דאייצטריך למיתני בכל שוחטין ולאתוויי כל הנני בתלוש, ע"כ און הסברא פשוטה בהן, זומני דכל הנני דקANTI הכל שוחטין" עכ"ל, ולכאורה יש לתמורה על דבריו הלא ודאי אית בהוא רבותא, שלא נטעה לומר דבעינן כל דוקא, דנילוף ממאלכת דאברהם, וגם לענין חולין ליבעי כל, ואח"כ מצאתי שגム הרא יוסף ז"ל ליקמן י"ז ע"א כתוב כן, אבל אני רואה שהמחרש"א נשמר מזה, שהרי כתוב „ולאתוויי כל הנני בתלוש“, ור"ל למה לי צור קנה ואוכוכית, די שביל שלא בעי כל, בחדא סגי, אבל ודאי דאייכא בכל חדאי דגע"פ דלא בעינן כל ליה, ולפע"ד דמפני דיש רבותא בכל הנני דגע"פ אונן כל שוחט באמת מכל אלו, דרך לשוחט בסכין, ואם יש לפניו סכין ושוחט באחד מכל אלו, הי' מקום לחוש דלאיזה כונה שוחט בהני, כי ענין שחיטה הי' שוחט במוחבר כמו צפורה, ופלא ענייני שלא ראייתי מי שייתעורר על זה.

ע"ש גمرا' ל"ק כאן במחובר מעיקרא, וכאן בתלוש ולבסוף חבירו, הנה כתבנו לעיל דעתמא דמחובר הוא משום דיון דרך הלכה והבאה בכך, וכן משמעו ממה שתבו התוס' כאן, דמשום שמא ידרוס ודאי דיון חילוק בין חולש ולבסוף חברו למחובר מעיקרא, ובכל זאת אנו רואין, דח"ל עשו האי פסול מחובר לגזה"כ חק בלי טעם, ע"י שמחליך בין מחובר מעיקרא לתלוש ולבסוף חברו, אבל כן דרכן של חז"ל במקומות אין מספר, מפני טעם כמוס ש"ה" להם בזאה, והרי תראה בשחיטה עצמה כמה דיןאים אשר על ידים נעשה העניין חק יותר מחיק פרה אדומה, למשל שהי' פסולת בשחיטה וכיון את זאת, כי הטעם גליו לכל, למען לא יאריך לענות נפש הבעה"ח שלא לצורך, ואח"כ בא רבא ליקמן ל"ב ע"א ואמר, השוחט בסכין רעה אפילו כל היום כלו כשרה, וענין שחיטה עצמה הלא היא בסימנים, כדי שתצא נפשה ע"י שפיקת דם הנפש על הארץ, אשר בשביל זה קראת התורה האי מעשה, גבי היה וועפ' בלשון שפיקת דם שנ', כי יצוד וכו' ושפוך את דמו, ואת שחיטה לר' ישמעאל, וגם לר"ע עכ"פ נחרה בסימנים, עין ריש"י ליקמן כ"ח ע"א דה לטהרה מידי, ועין חינוך גבי מצות שחיטה, ולבסוף שגינו במתניתנו ליקמן ל"ג ע"א דהשוחט ולא יצא מהס דם כשרים עיין שם מה שכתבתי בזאה, והנה בלא יצא שום טיפת דם, הרי האי מעשה שחיטה מעשה קוף בعلמא, והmittah ע"כ מחלוקת סיבה אחרת נתהווה עין ברמבי"ס שם ובדברנו, ובכל זאת אמרו חז"ל דכשרה, ועשו ע"י זה מעשה השחיטה לך בלי טעם ולקולא ומהא יש תשובה נציגת מה שכתב קדוש זקנינו בעחתת"ס ז"ל בתשוי סי' רנ"ד ל"ז, דהא דלא דרישין תעמא דקרה גם לר"י עיי"ש, וזה נפרק מאלף מקומות ודי דרישין תעמא דקרה גם לר"י עיי"ש, וזה נפרק מאלף מקומות וחדר מהן כאן, דהרי איון לך טעם יותר מבורר משבחיטה שהיא אי שפיקת הדם, ובכ"מ לא משגיחין על הטעם, ומכלין בשוחט את המsocנת שלא יצא ממנה אפילו טפה אחת שכרה אם פשטה דהה או רגלה, ולא עוד אלא דגס ר"ש דדורש תעמא דקרה איון חולק על זה שהרי ר"ש איררי שם במשנה ואומר הוכשרה בשחיטה, והדברים עתיקין, וידועים לידעני בינה, ודוו"ק.

ד"ט ע"א גمرا', אמר מר השוחט במוכני כשרה, והוא תניא

לחולה בשבת אסור לבריא גירה שמא ירביה בשביבו, ע"כ, מקשין העולם לפי דעת הראשונים, דריבוי בשיעורא הוה איסור תורה, וכמו שמכוח מגמי מוחות ס"ד ע"א דבאי רבא, חולה שאמדוהו לשתי גרוגרת, ויש שתי גרוגרת בשתי עוקצין, ושלש בעוקץ אחד, הי' מנינו מיתין וכו' עיי"ש, א"כ כאן בשוחט נמי ניחוש שישוחט עופ' גдол עע"פ שסגי לחולה בקטן - קושי' זו אין לה התחלה, קרוב קושיות העולם, דהני מקשין לא חשו לIALIZED הום, דאסיר ריבוי בשיעורא לא שיק' אלא במקומות דיש חלק המלאכה לשתיים ושלש, וכמו בתלישת גרוגרת, דהוה מצי לתלשן בשלש תלישות, עע"פ שתלשן בב"א, הוה ריבוי בשיעורא כמלאה בפ"ע, אבל בשחיטה שא"א לחلك המלאכה של נטילת נשמה לחלקים, מה לי שוחט עופ' קטו או שור גдол, וזה פשיטה כביעה בכוחתא, ודוו"ק.

משנה שם השוחט במגל יד וכו' ובכל שוחטין חוץ מגל קציר והמנירה והשנים והצפורה מפני שהן חונקין - וכ' רשי' ז"ל דמפני שהן חונקין אשרא קאי ולא על צפורה, דעתמא דצפורה מפרש בגמי מושום מחובר עכ"ל, ויש לראות למה באמת כולן התנא יחד ובחדר טעמא, וכן בחמשה הלכ' שחיטה, ומה לאמנה ששה דהינו שוחט במחובר כמו צפורה, ופלא ענייני שלא ראייתי מי שייתעורר על זה.

ואין לומר דפסול מחובר איינו מהלכה, אלא נלמד מקרה דזוקח את המאכלת, עיין בהגחות ר"ץ חיות ז"ל שהעיר בזה מגמי יומא כח ע"א דאמרו שם ואנן מאברהנס נקים ונגמור וכן כתוב הערוז דין למדין מאברהנס שלא נצטווה, וכן הוא בירושלמי דין און למדין מוקדם מ"ת, אלא דזאת הי' מקום לישב, דלאו ממה שעשה אברהנס לפינן, אלא מייתורא דקרה ממש"כ התוס' ליקמן ד"ה מני לשחיטה, אבל א"כ מה השיב ר"ח זריזוה דאברהנס קמ"ל, ועין בהגחות מהרש"ש, שתמה למה לא פסלין במילה מהלכה מדכתיב ותקח צפורה צור עיי"ש.

ולכן נראה לפע"ד דקרה דאברהנס המובה בגמי אפסול מחובר איינו אלא דרך אסמכתא ועיקר פסול דמחובר לפינן כמו אפסול מדרשה ועיקור, מושחת ומשיך כדאמר ליקמן בפ"ב דף ל' ע"ב - דהנה ליקמן דף כ' ע"א א"ר כהנא מצות מליקה קוצת ויורד, וזה היא מצותה ואם מוליך ומביא נמי כשר, איכא שם פלוגתא והאדבעינן במליקה קוצת ויורד לחך מ"ד לעכב, ולחד מצוחה, לא איתפרש מון"ל, כי רק הא דהוא בעצמו של כהן ולא בכלאי איתפרש, דבכליל לא אקרי מליקה, וכמש"כ רשי' ליקמן כ' ע"א ד"ה שנ וצפורה דבתלוש אפילו מליקה פסולה לא מקרי, וע"כ לומר דכיון דידייען דבעינן במליקה מחוחר, ממילא שמעין דהוא דרך דרשה קוצת ויורד, מפני שאין דרך במחוחר להוליך ולהביא, אלא דלמי"ד דלא מעכבר ומוליך ומביא נמי כשר, או דטפי עדיף, ס"ל דכל כמה דלא ממוצע קרא בהדי' כדקממעט צואר וסכין, כי עביד מליקה בשחיטה ר"ל דרך מشيخה טפי עדיף, עע"ג דמסתמא מחוחר בקיציצה ומיטה נאמר גם להיפך, דבשחיטה דבעינן דרך משיכה בהלהה והבאה, ממילא בעין תלוש כי רק בתלוש יכול להוליך ולהביא, וקרא דאברהנס דרך אסמכתא קמייתי וכיון דעיקר פסול מחוחר מפסול דרשה קשותה דבשחיטה לפסול בפ"ע, לנפלע"ד נכון בס"ד, ועין עוד ליקמן, ועדיין צ"ע ודוו"ק.

גמר' השוחט דיעבד אין לכתהלה לא וכו', ורמיינהו בכל שוחטין וכו', וכטב המחרש"ל בדף הסמוך דלרווחא דמלטה מביא האי ברייתא, דהא בלא"ה הוה מצי להקשות, דמהיכי תיתי צור וקנה לכתהלה לא, והدين טמו דהרי המקשין מתחיל כן בשלמא מגל יד,

דharma'ם לשיטתו" דס"ל דשחיטה נカリ אין פסול אלא מקרה זורא לך ואכלת מזבחו, لكن כל שישRAL נשתחף בזביחה זו, שוב לא קריין כי "זבחות" אבל התוס' ואשר פסקין נמי דסבירו, דפסול נカリ מזבחת קatta, מミלא גם שותפות נカリ פסול דהרי לא קריין כי "זבחות" זה ברור שימוש בצהרים - וממילא נאמר דהחותסתפה דמכתשת נמי שותפות נカリ וכדעת הרמב"ם, ע"כ נמי בהא דרשה זורא לך ואכלת מזבחו כרמב"ם ס"ל, ומה שהביאה החותסתפה קרא דזבחת על פסול נカリ וקורן ונחתה מלאיה, הא נカリ כדי נסבה דנカリ לא מצין למעט מזבחת אלא מזבחו ואשר ביארתי זאת במקומו, ודוק"ק היבט.

ע"ש גמר', א"ל וי"ז דכתוב אופתא קאמר פרשי"ז, על הבקעת כולה מנותחה לפרק מפני שני הבקעת, ונראה דר"ל בהאי משל,DDRSHA ז דומה לו"ז הכתובת על אופתא, מפני שהדרשה מורה בעין כל, ולחולין עכ"פ תלוש בעין, וזה דומה לו"ז הכתובת על אופתא הנחלה, שהפסידה צורתה כן הדרש זהה, ע"י הא חילוק בין קדשים חולין הפסיד טumo וכאש באמת התוס' מתגים ליישב האי דרשה על כנה, ודוק"ק.

ע"ש גמר', אמר רבא פשיטה לי תלוש ולבסוף חבו לעניין ע"ז הוה תלוש וכו', לעניין הקשר זרים תנאי היא וכו', בעי רבא לעניין שיחיטה Mai - ויש להעיר למה לא נילוף מחדא על איןיך ולומר דעתא דע"ז דקאמר תלוש ולבסוף חבו דינו כתלוש, בכ"מ ס"ל כו, והני תנאי בהקשר זרים דפליגו, בכ"מ פליגו, אבל כד נדי'ק ניחא דהיא תלוש ולבסוף חבו אין לא בכל מחובר, ולא בכל חלוש כובון, ולכו במקומות דהקרה מצרך בפריש מחבר ממילא נתמעט תלוש ולבסוף חיבו, ובמקומות דאי'ק קרא בפריש דבעין תלוש נמי ממעט תלוש ולבסוף חיבו, ובמקומות דלא נתרבר הדרשה, ואיקא למימר הци או הци, אי'ק פלוגתא, ולכו בע"ז על ההרים בכ"ל" ריבוי הכל "יכלי" ממעט הכל, لكن אמרין דבעין תלוש כתיב ולא ההרים, הרי מפורש אומר דמחובר לא, וא"כ תלוש ולבסוף חיבו מניין למעט, דהרי אין מחוחר ממש, אבל בהקשר זרים ממעטין מחוחר משני כתובים וכמ"כ רשי"ז לשם ת"כ, וא"כ יתנו הילוק כתיבת ריבוי הכל "יכלי" ממעט הכל, لكن אמרין דבעין תלוש לא מחוחר, וא"כ אין מבורר בדרשה עצמה, אי'תלוש קפיד רחמנא, או שכל שאינו מחוחר ריצה לשלו, וכן פליגו בתלוש ולבסוף חיבו תנאי, וכן רבא מסתפק ושותאל על שיחיטה, דהקרה דבעי כל בקדשים כתיב, אלא מודלא כתיב את העולה אמרין דגס בחולין עכ"פ תלוש ולא מחוחר בעין כמש"כ התוס' וא"כ מצי מסתפק על מה קפיד רחמנא בחולין, אי' על תלוש זורא, או שלא יהי מחוחר, כי זה תלויל הדין של תלוש ולבסוף חיבו, ובזה נפרק קצת מה ש' התוס', דוקא דרש דבעין תלוש לחולין זאת ודאי הוה תלוש ולבסוף חיבו פסול דהרי ויקח כתיב, דבר הניקח מיד ליד וממוקם למקומות, אלא דבלאי"ה כאן מן התימא הוא דחקקו חז"ל בין מחוחר לתלוш ולבסוף חיבו נגד הסברא הפשטה, דעתם הפסול הוא מושום דקרווב לעשות דרשה ועיקור, אשר בזה אין חלק בין הנושאים וכמ"כ לעיל ודוק"ק.

ע"ב תוס' ז"ה תלוש ולבסוף חבו לעניין שיחיטה, תימא Mai קמבעי לי' וכו' עיין במהרש"ל שסתמה על התוס' דמאי קשי' להו, דהה רבא בתלוש ולבסוף חיבו דמובלט לי' הוא דקמבעי, אבל מתני' מצין לאוקמי בדלא מבטל לי', וכן הוא בראי"ש ורשב"א עתcad'ק, ואני רואה שרשי' נמי מפרש כי, שכ' ז"ל: "ומהאי דלעיל לא משמעו לי' לרABA, כدمפרש ואיזיל" עכ"ל ור' לדכמפרש ואיזיל, דשאני סכך דלא מבטל לי', וממילא ה"ה מחני" דמכתשר בגור וקונה מירוי בדלא מבטל, אלא דהחותס' לא ניחא בזה, מושום

שחיתתו פסולה, לך בא ברנא דפחרא הא ברנא דמי' - ופרש"י ברנא דמי' שחיתתו פסולה, שהמים מגלgin אותו ואין שחיתה זו מכח אדם, ותנן לקמן נפלת סכך וחיתתו פסולה, דכתיב ואחתת ואכלת וכו' עכ"ל - וזה רבות בשנים נתקשה לי, לפי מה פסקין כר"י דASHO מושום חצי וכתבו סכך נתקשה ע"ז ע"א ד"ה סוף חמה לבוא, דלר"י אין חילוק בין מקרב האש אצל הדבר או הדבר אצל האש, דהלך מעשי מקרו ולא גרמא, א"כ גם כאן אם הוא מקרב הב"ח אצל האי ברנא א"ו"ח רנ"ב סכך כה אדם אלא מאליה שחיתה, ומ"כ המג"א א"ו"ח רנ"ב סכך כdone תחיתו לתוך רחיהם של מים בשבת דפטור מושום דאי'נו אלא גרמא, כבר דחאו האחרונים מהאי טעמא שכטבנו, ובגהות ק"ז החת"ס ז"ל שם מחלוקת, בין מלאכת אפי' ובישול דג'ך רק מקרב הדבר אצל האש, וחיב' מושום דכו היה במקדש, ובין תחינה שהיא במקדש שחיקת סמונים בידים ממש, לכן פטור, ואני לא ידעתי איך הוועיל בא לישב דעת המג"א, דמה יענה על הא דתניא בביבה כ"ב ע"א, דמוסיף שמן בבר חייב מושום מבער, ומלאת הבערה במשכן ואדי לא הייתה ע"י תוספת שמן, ואחר זמן כשיצא ש"ז מהר"ם שיק לאור עולם מצאתי שהגאון ז"ל בא"ח סי' קי"ד ישב נמי על מדוכה זו, ולא מצא מענה אחרת רק לחיש, דהאי שחיתה פסולה דקאמר הכא פסול דרבנן הוה שגוזרו אטו סוף מים לבוא, עיי"ש.

ואני תמה על הגאון ז"ל כי איך מלאו לבו לומר על איסור תורה, שהוא איסור דרבנן מכח קשי', ואפי'ו היא עצמה נגד פשוטות דברי הגמי' ונגד פרשי'ו, וכל הפסיקים לא האצירו כלל שرك מצד גזרה נגעה בה, נתתי אלibi לחקור ולדרוש בטעמא דהא מלטא, עד שהAIR ד' את עני למצוא דברי חוץ, להסיר חומר הקושי' בסברא קלה אבל מוכרתות מכח השכל הישר, והוא דודאי דכל המקרב דבר אל האש לא נחשב המעשה כולה לו לבדוק בלא שותפות, דמי' יכול להכחיש, דכך האש דלא אתה מחמתוי', נשתחן עם האדם במעשה זה, והמעשה נעשה בין שניהם, אלא דגבוי מזיק או רוצח, לאחר דבעל האש כבר אלה חצי'ו ונשאר האש בעלי בעלים, והאדם המשתתק עם האש שאין בו רצון, והוא בר דעת ובו רצון, מחייבין אותו גם על חלק שותפו שהוא האש, יותר מזה כתבו התוס' ב'יק דף ו' ע"א ד"ה לאתווי', דאם נשתחן שור ובור ואדם בנזק,adam האדם בכוונה הוא חייב בכל הנזק, ובועל השור והבור פטורין, דאחריות המעשה מוטל הכל על האדם בר דעת, עיי"ש, וכל זאת לעניין חיוב נזקון וכן לעניין חיוב מלאכת שבת דמבחן ואופה חייב גם על חלק שותפו האש, שהי' מוכן מע"ש, לפי שהוא בר דעת, אבל לעניין קיום מצוה במקומות שמוטל עליו לעשותה דבר מה, והוא נשתחן עם אש או מים לעשות הדבר בשותפות, הרי לא קיים המצווה כתיקונה, כיון דכולה מכח אדם בעין ולא חייה, ולכו בשיחיטה דכתיב וובהת אשר מני' לפינן דבעין כה אדם, אם כה אחר כמו מים מעורבב בו, הרי לא קריין כי' וובהת.

ובסבירא זו נחה דעת, כי היא אמיתית וקלרה לעניין, אבל ראייתי עומד נגדה פסק הש"ז סי' ב' סכך, שחולק על המחבר שפסק בכרש ופסול שוחתו בשותפות, והוא ז"ל מכשירו בפשיטות, וככתב שכן דעת הרמב"ם מדהביה דין דב' אוחזין בסכך וכו' בפ"ב ולא המתין להביאו בפ"ד בין שאר פסולי שחיתה עכ"כ דזוקא בשוחט לע"ז פסול מצד מחשבת עכו"ם, אבל מצד פסל שחיתת נカリ ליכא, כיון דישראל משותה עמו, וכן מבואר בתוספתא, עכ"ד'ק עיי"ש בש"ז היבט - אבל באמת הש"ז במכח'ת טעה בדי' זה, ואשר כבר כתבתי זאת למעלה בסוג' דהשותה בשבת,

הרא"ש, ומה לו לחזור על העבר מכבר, כיון דלאו אקראי קסמן, ופרשי"ז זיל' לי' דראי' שהביא הרא"ש מגמ' יומהDKשאלה שם בצד הלבישן פריך מא דהוה הוה, אינה מוכחת דהכא ר' ירמי' קבעי לי' וורי' באמת דרכו לי' למבעי לחודוי בעלמא דבר שאין במציאות כלל, וכן בב"ב כ"ג ע"ב דקבי רגלה אחת בתוך חמשים ורגלה השנית חוץ לחמשים Mai, ועל דבר זה אפקחו מב' מדרשה.

ולפרש גוף האיבען שהוא מוקשה מעד צרך אני להאריך קצת, דהנה לא קמבעי על כל איסורי תורה כמו נבלה וטרפה שהיה להם בשעת מת' מה דינם לאחר מ"ת, ע"כ פשיטה לי' דאסורים דמה לי מה שנtabלה ונטרפה מחודש או שנמצאו קודם מנבלה וטרפה של תmol שלשות, וא"כ מ"ש הני דלא קמבעי לי', ומ"ש האי איברי בשער נחירה דקמבעי לי', אבל דעת כי כבר הודעת לך בעיקר א' שבפטיתיה, דלר"ע דבר נחירה אשטרתי להו במדבר, גם אחר שנצטו על האזביחה בכונستان לארץ לא הי' בשער נחירה אسور בלאו דנבלה אלא באיסור עשה דזובחת, אם לא דאתא לאו דלי'ת כל נבלה שנאמר להם ג'כ' אז והוא ATA על הנחירה ופסולי שחיטה, והיא נבלה חדשה שנתהוו עי' העשה דזובחת, שאמורה תורה כל שלא קיימת בה מצות וצבחת הרי דין נבלה, ובזה נבון נמי' תמורה ביומה ל'ו ע"ב, דפלו' ר"ע ורואה'ג' אי' עולה מכפרת אלאו דלקט שכחה ופאה, ואמר שם ר' ירמי' דפליגו בלאו דנבלה דר"ע סבר דלאו מעלה הוא ורואה'ג' סבר דלאו לאו מעלה הוא וכמו כן בלקט שכחה ופאה, ופרשי"ז זיל' לאו לאו מעלי', משום דכתיב אחריו לגרת התננה וכו' דהוה עשה, ואע"ג דין זה כאשר ניתוק דכאן א"א לקיים העשה אלא קודם עבירת הלאו, מ"מ כיון דכתיב העשה אחר הלאו, שוב אין לكون ליריה'ג', וכן בלקט שכחה ופאה נמי' הци' הוה, דכתיב אחר לא תלקט, לעני ולגר תעוזב אותו, עכ"ד רשי' זיל', והתוס' שם הקשו עליו למה לא נקט לאו דטרפה דכתיב קודם לנבלה דאי'נא נמי' עשה אחריו, לכלב תשליקו אותו, ועוד הקשו דלמה לי' כל להביא לאו דנבלה כיון דמצוי אמר בלקט שכחה ופאה גופה, דלאו לאו מעלי' הוה דהה הינו הך, והתוס' שם הקשו עוד קושי' עצומה, דהה אין שום סברא שלא ללקות על אקלת נבלה משום האי עשה שקדמה, וכמ"ש בגמ' מכות ט"ז ע"א, וכי מושם דבר גם עשה עדיף לפטור מליקות, עי'יש מה שנדחקו זהה.

ואני אומר ע"פ שאיני כדאי, כי מעולם לא עלה ע"ד ר' ירמי' לעשות מנבלה לאו הניתק לעשה, כי גם הלשון "לאו מעלי'" ולאו מעלי'א" צוחו וי' על פירוש זה, אבל כוונת ר'וי' הוה דנבלה הינו נהירה או נתנבלת בשחתה, דעל זה נאמר האי לאו אליבא דר"ע, לאו מעלה הוה לדעת ורואה'ג' מפנוי שנצומה מן העשה דזובחת, ולא ה'י חמור למלוקות שאור לאו דעלמא, כי לולי העשה דזובחת שנתחשה להם, לא היתה זאת בכלל נבלה, כמו במדבר דנאסר להם הנבלה והטרפה ומ"מ בשער נחירה הותר להם, וא"כ לא ה'י הלאו חמור מן העשה שהיא סיבתו, ומדמה האי לאו דלא תלקט נמי' לאו דנבלה, כי הלאו דלא תלקט נצומה מן העשה של לעני ולגר תעוזב אותו, דלולי דציוויתה התורה להנחים לעני'ים לא איכפת לנו אם מלקט או מנייח וכן גם האי לאו יהי' חמור מן העשה ללקות עליו, וכען סברא זו מצין ג'כ' בתוס' קידושין ל"ח ע"א ד"ה וזה ה'ה לערלה בשתיים שכטבו זיל': וטבל ע"ג דאינו בשאלת מ"מ כיון דאיסרו אינו אלא מחמת תרומה ומעשר, לא חמירי מינ'יהו" עכ"ל, אבל ר"ע סובר דעת'ג' דنمצא הלאו דהה נבלה מעשה דזובחת אבל סכ"ס הרוי עבר אמי'רא דר'חמנא דאמרה לא תאכל כל נבלה, והוא הפירוש האמתי שם, ע"ג שרש'י' ותוס' לא נתנו לו זה, מקום הינו'ו לי.

דנראה להם דוחק גדול לאוקמי צור וקנה דמתני' בدلא מבטל فهو, דשאני סכין דמסתמא לא מבטל לי, ועוד דאי בدلא מבטל לי, מה שיק' צור וקנה הכא, דהה בסכין דינה הכא דלא ישנות לכתחלה בחבורה לכוון, ולכן הוצרכו לתרץ דרבא באמת מוקי מותני' קר'ח, דלית לי פסול מחומר מה"ת, וחיש' ר' רק משום חשש דרשה ומדרבען, ولكن אשמעין בצור וקנה, אפילו מחומר מעיקרה כשר בדייעבד משום דליך פסול מחומר כלל, וביריתא דמצדדין קתני' מהו'ר אפי'ו לכתהלה, בעופא דכליל, או קר'י דלצדין קתני' ולפ'ז תלו' ולבסוף חיבורו דמבטל לי לרבי עדיין לא אפשר אי מיפסל בדייעבד כמחומר מעיקרה, או לא ודוק'.

ע"ש גמר' שוחtiny, מאן תנא רביה, ר' ישמעאל היא, דתני' וכו', הנה פלוגתא דרי'ש ור"ע הוא יסוד ושורש של כל המסכת' הללו, כאשר תורה כי כחות השני נשך פלוגתא זו בכמה וכמה עניינים, ובפירוש פלוגתתם איכא פלוגתא נפלהה, רשי' ותוס' והרמב'ג', וכל אחד מהני פירושים צרך ביאור רחב, וקבעתו ליה בפתחה עיקר הראשונים, הנקרא "השחיטה והנחרה" ושם ביארתי בארכוה הסוגי' כולה, עם הני שלש שיטות של הני שלשה הרועים, וכן לא רציתי לכפול כאן הדברים, וכל הרוצה לעמוד על עומק הסוגי' הלאו לימוד בעיון האי עיקר ויאירו עניין - ולא אחיזר כאן רק על קצת דברים קטנים שלא באו שם לדי' ביאור, ותל'ם.

ע"ש גמר' מתყף לה ר'וי' וכו' ועוד מעיקרה מ"ט איתסר משום דמרקבי למשכן ולביסוף מ"ט אישתר, משום דמרקבי ממשכן וכש'כ' השטא דאי'ריךקו להו מפי, ויש לראות, ורבה מה קסביר, והגמ' לא חש לתרצוי, אבל מסתמא גברא רבה ממותו לא יאמר מלטה בלא טעמא - ולפ'ז דטעמא דרביה, דסבור הא דנאסר להם בשער תאזה במדבר לרי'ש הוא משום דעדין לא קיימו מצוות התלויין בארץ ואפי'ו ממצוות שאין תלויין, הרבה מהן לא קיימו במדבר, עי'ון רמב'ז עה'ת ריש דברים, וכן לא היו ראיין להמית בע"ח למלאות תאזה אלא בשחרירבו קרבן, אבל משנכנסו לארץ, ונעשה שומרי המצוות בארץ, הותר להם הבשר, אפי'ו להשביע תאונות נפשם בלא הקרןעה עי'ון מש'כ' בריש מיכלtiny בעניין זה, וכן ה'ו'א כשללו ונוטבלו מן המצוות התלויין בארץ, וגם אותן המצוות הנהוגין בחויל' ובגלוות, רפואיים בידם, וגם כי עיקר המצוות מהה בארץ כמש'כ' הרמב'ז זיל' עה'ת בכמה מקומות, ייחזו לאיסורן הראשון קמ'יל, ומ'מ לא קיבל ר' יוסף טעם זה, לפי מה דמסיק לקמן, דגם לר'י'ש הותר להם במדבר מה דלא חי' להקרןעה, מקרה דכאשר יכול את הצבי ואת האיל, הרי דין אין הטעם נ"ל. ועי'ון בח' ק"ז בעה'ת"ס זיל' מה שכטב עיין זה ודוק'.

ד"ז ע"א גמר' בשלמא ל"ע דamar בשער תאזה לא איתסר כלל וכו' ויל'יד למה בכל הני בשלמא לרי'ש דלעיל, לא קמחדר סברתו של רשי'ש, אלא קסמן על המבואר לעיל בבמאי קמפלגי, וכן בא' בא' בשלמא לרי'ע חז'ר לשנות טumo דבשר תאזה לא איתסר כלל, אבל ניחא, דלעיל מיד כשלליק מבמאי קמפלגי לא ה'י מן היצורך לחזר על סברת רשי'ש וכיון שההתחלין כן לא שינוי לשונו גם בכל הני בשלמא שאח'כ', אבל כשההתחלין להקשوت על ר'ע שכבר נתרחק הרבה מביאור טumo, חז'ר לשנות טumo דבשר תאזה לא איתסר כלל, והוא פשוט.

ע"ש גמר' בעי ר'וי' איברי בשער נחירה שהכניסו עמהם לארץ מהו, הנה רשי' זיל' פירושDDRוש וקבל שכר הוא, אבל הרא"ש זיל' הקשה, דלא מצינו כן אלא למסבר קראי, אבל קבוע בעיא בגמר' לא צריך לא אשכחן, וכן כתוב דנפ'ם לעניין מודר הנהה עי'יש ועי'ון בנוב'ת חי'ז ס"ה בעי' דברי הרא"ש, ובאמת קשה מאד לישב דבריו, דלמה לא בעי ר'וי' על מודר הנהה ובמציאות

איך גודלי הרמב"ם ואחרונים נסתמכו בסבוך השגיאות בהבנת פסקי הרמב"ם בענין זה, עד שנתרבו להם הקשיות למעלה ראש, וצטרכו לכнос בדוחק אחר דוחק, אבל גם זאת אמרת כי סוג' הש"ס הללו שהיא אחת מהסוגיות הייתר סתוםות, ומולבשת בנוסטרות הפsti, גורמת להם שלא ירצו לסוף דעת רבינו הגדל הרמב"ם, אשר כל רז לא אנוס ל"י וידע מה בחשוכה ונורה עמי".

הנה הרואה את הסוג' הללו בעין בקורס עמוד ומשתומים, ממנהן תנן בכל שוחטין חז' מגל קצר והמגירה וכו' מפני שהן חונקי, והרמב"ם פסק האידי דין באיה לישנא, "ובאי זה דבר שוחטין, בין בסכין של מחותכות, בין בצור או בוככית או בקרמית של קנה הראם, וכיוצא בהן מדברים החותכנים, והוא שיחי" פיה חד ולא ה"י בה פגס וכ"ו" עכ"ל, והוא דין דהאי מתני' אלא דתמותת מה דקתי נ' במשנה, חז' מגל קצר והמגירה וכו' כתוב הרמב"ם, והוא שיחי" פיה חד ולא ה"י בה פגס, וזאת על כרחני רק ע"י בדיקת סכין בהבנת הלב וביחסוב הדעת נוכל לידע כי בסוף ההלכה כתוב, "אבל אם ה"י כמו תלם בחודו של דבר שוחטין בו ואפיו ה"י התלם הזה קטון ביוטר, שחייב פסולה" עכ"ל הרי דלא התנה שום תנאי בהאי תלם וככתב אפיו קטון ביוטר דהינו שرك נרגש בלבד, אע"פ שאינה אוגרת שום דבר שחייב פסולה, ואיזה מරחק רב אי'ך מן המשנה דקתי נ' מגל קצר והמגירה ובין הרמב"ם של' והוא שלא ה"י בו פגס ואפיו קטון ביוטר, דלפי דין זה ע"כ ציריך בדיקת הסכין, בדיקה מעולה ביישוב הדעת והבנת הלב, והשוחט בסTEM סכין או דבר אחר בלי בדיקה הרי זה נבלה, וא"כ הרי מה דאמר במשנה בכל שוחטין הינו ע"י בדיקה מפגימה כל דחו, וכאשר מפרשין המשנה דהכל שוחטין אליבא דר"א אפיו במומר או"ע אבל בבדיקה סכין, כן צריךין לפרש גם היא בכל שוחטין רק ע"י בדיקה מכל פגס כ"ד, ואין שיד' אח"כ לומר חז' מגל קצר והמגירה מפני שהן חונקי, ומ' מון בני הדעת לא יודה, כי האי תנא, דתנא האי מי' משנה לא עלה על דעתו לפסול השחיטה בסTEM סכין بلا בדיקה, ואפיו לכתחה, ואיך נבין את זאת.

אבל כבר ידעת דכל המסת' נשית אליבא דר"ע קודם חז'ה, ולא מיקרי נסלה בשחיטה אלא בשכל השחיטה בפיסול נשחתה, ואפיו סימן אחד בפיסול, נתהר מיד נבלה ע"י סימן השני, ופיסול במקצת הסימן לפי שנברא אפיו באכילה שרי עכ"פ מה"ת, לא מביע בסTEM שחיטות דשותט את הקנה תחליה, דלא מצי מיטרף במקצת ושת בפיסול, אלא אפיו אםaira דמקצת הוושט נשחת בדרשה או בעיקר דסכין פגימה קודם שחיטת הקנה, ג"כ אין מעשה טרופות אליבא דר"ע שקודם חז'ה, דהרי כל מעשה טרופות בסימנים אם גמרן עד שמת הבע"ח הרי זו נחרה כי הנחירה בסימנים היה, וא"כ אין כאן טרפה אלא נבלה, וכאשר ביאנו זאת בארכוה لكمן ל"ב בסוג' דשם, ולאו נבלה שנאמר על הנחירה, הוא אם לא נתקיים בה מצות שחיטה אבל האי, הלא נשחתה כראוי' ואיך אפשר להיות נבלה ושוחטה, והבן את זאת כי הוא אמרת לאמתנו, וא"כ השוחט נסתם סכין לר"ע קודם חז'ה, אע"פ שמסתמא יש בה פגס אחת או כנמה פגימות מ"מ רוב הסכין לא נגס, וא"כ רוב הסימנים נשחתים, ושהחיטה מעליה הוה, וטרופות לא הוה אלא או שנתקב את הוושט וסילק את ידו, כיו' דלא נחרה מקרין מילא טרפה הוה, אבל כאן שומר את הסימנים, הלא נחרה לאו טרפה הוה, ואיך יגרע מושם שחיתה, ונחרה לא הוה, דשחיטה כשרה לא מכך להצרכך עם האי מיעוט באכילה דלא לטהר נמי כוון זה, דשליש של שחיטה לא מצטרך עם שלישי של הגמא

ומעתה האי ר' ירמי דהותם, קמבע לי' הכא אליבא דר"ע ניהו דמחיב מלוקות אלו דבשר נחרה כנ"ל, מ"מ באברי בשר נחרה שהיכנסו לא"י, אולי לא חל הלאו כלל דכיוון דעתך מן העשה דוחבתה דהוא מצוה אגרה, וכל שלא ה"י במצבה להשחתה אין בו עשה זו, וא"כ על האברים שהיכנסו לא מצין למירר דאיכא עלייהם עשה דאיתנה זובה, כיון דאברים לאו בני שחיטה נינהו, והעשה נתחדשה עתה שכבר היו אברים וא"כ אולי גם הלאו לא נאמר עליהם, או נאמר כיוון דכלبشر אין זובה דין נבלה יש לו, כמו כן הני, וה"ה דהודה מצי למיבעי בהמה שיש לה עיקור סימנים, לדעת הבה"ג שאינה טרפה אלא שאין שחיטה מועלת בה, שהיכנסה לא"י מהו, דהרי עליה לא נארמה העשה דוחבתה, אם קאי עליה בלאו נבלה אם נחרה, אבל עתה בהמה בסימנים עקרים, כיוון דהה עלייה עשה דוחבתה קודם שנעקרו סימני, או עכ"פ בمعنى אמה אגב אמה, ודאי אית' בה איסור נבלה בנחרה, ואולי גם איסור עשה דאיתנה זובה, אע"ג דהעשה אגרה קאי, מ"מ כיוון לקודם העיקור היה עלייה איסור עשה דאיתנה זובה, שוב לא פקע האי איסור ממנה ודז"ק היטב.

ע"ב גמר' ת"ד סכין שיש בה פגימות הרבה תזוזן מגירה שאין בה אלא פגימה אחת, אוגרת פסולה, מסוכסכת כשרה וכו', הנה בעין פגימות הסcin חברתי והוציאתי לאור קוונטרס מיוחד בשם "הלכה למעשה" והתמצית ממנה אספרי בפתחה עיקר ו' בדיקת הסcin לשחיטה" עי"ש היטב כי אכן אקר בדבירים.

הרא" ש' זל הביא לשון הרמב"ם ז"ל שכ' סcin שתבדוק בהלכה ולא תריגש שיש בה פגס, וכשתחזרו ותבדוק אותה בהבא, תרניש שיש בה פגס וכו', ותמה לעליו הרה"ש במסוכסכת כיוון שזקופה היא מצד אחד, אך לא יריגש באצבעו כשהוא יורד לתוכה, והمعدני יוט' המליך بعد הרמב"ם דס"ל קר"ף ז' זל דבירידתו אינה קורעת, וכוונתו בהמה ש' "ולא תריגש" פגימה הקורעת עי"ש.

והנה אמרת הדבר דגם הרמב"ם קר"ף לא הזכיר הא דמוקי בגמ' מסוכסכת, כגון דקימא ארישא דסכינא, אבל ללימוד משה דסובר קר"ף וביעין דוקא פגימה הקורעת, ולא מיפסל בפגיעה הנרגשת, הוא דבר בטל, שהרי הרמב"ם ברור מללו דמדובר בבדיקה סcin כדי אוטופרא, וכאמר שיריגש בהלכה ולא בהבא, ואי'ך נעmis בדבריו שפגיעה הקורעת קאמור, אלא דלעומת זאת גם על הרה"ש יש לתמורה טובא, דאיך מצא בرمbam רמז רמייא דמסוכסכת הנשנית בברייתא קמיiri, דהרי הרמב"ם לא הביא כלל, לא דיני דברייתא המחלוקת בין פגימות הרבה לאחת, ולא חילוק שבין אוגרת למסוכסכת ני לא הזכיר כלל ההני לשונות אוגרת ומסוכסכת אלא מריגש ולא מריגש, גם לא, הא דמוקי בקיימי ארישא דסכינא, גם לא הביא להלכה דברי ב"ה במשנה שאח"ז דחשוחט במוגל קצר דב"ה מכשירין לעניין טומאת נבלות, שהי' לו להביא בהלכ' אב"ה עכ"פ, והלח"מ הריגש בכל זה, וכונס בדוחק שאין למעלה הימנו כתוב דהרבmb"ס לא ס"ל כרש"י דלקמן ש' דע"ג דדח' האי דיקא נמי, מיה דר"י איתא דגמURA גמיר לי' מרבי, דרך לעניין טומאה פליגו, אלא ס"ל דב"ה מכשירין במוגל קצר גם לאכילה, ולא גזירין הלכה אותו בהבא, וכן גם במסוכסכת הרבה כשר כב"ה, ודלא כי האי ברייתא דאת' ע"כ כב"ש עי"ש,ומי שמע זאת לדחות מירא דר' יוחנן מרא דכלול תלמודא דאמר דלא התירו ב"ה אלא לטהר מידי נבלה, ולהקל נגדו וכל זאת בהעbara בעלמא, כי בפירוש לא כתוב הרמב"ם דאין חילוק בפגיעה הרבה לאחת נגד הברייתא, כל זה הוא כחומר לשנים וכעשן לעינים.

ובאמת אני עומד ומשתומים לראות את המראה הנוראה הלאו,

לידע, או ע"י הרגש השוחט בשעת שחיטה שהוא יכול להרגיש אם הוא חותך בלי עכבות דבר או שיכמגע למקום הפגום הוא קורע, או אפילו אם שחת בלי להשגיח על זה, יכול לבדוק מקום החותך ויכול להכיר בין חתיכה לקריעה, כי החותך חלק והקרועה מוגנים - וכן בתורה לא כתיב רק וחתט, ומילא מי שירצה להיות בטוח שייהי השחיטה כולה חותכה ולא קרועה, צריך להזכיר סכין שאין בו פגימה העוללה לקרוע הסימן, ולכן ר'ח דיליך ממה דכתיב לגבי שאלת דאמר „וְשַׁחֲתָתֶם בָּזָה“ דבעינן הכתנת סכין לשחיטה, הוא לא צורך דם מושחת כתיב בתורה שמעין, דמי שירצה להיות בטוח לאכול מזבחו, צריך להזכיר סכין חלק בלי פגימה, וכן מה הוסיף שאל במה שאמר וחתטם בזה ואכלתם, וזה מה דפרק הש"ס פשיטה כיון דכי נקב טרפה, ועיין בלב אריה שמדקדק על לשון הגם „דָּחֹלְלָה“ פשיטה דכי פגום טרפה, והוא דקדוק עצום וגם רשי' ז"ל הרגש בו דוק ותשכח, אבל לפי ביאורנו מודקדק הלשון מאי דהכי פריך מה מוסיף לנו האי קרא דשאול, דהרי גם מקרה דושחת, אנו יודען דכי נקב דהינו באופן שביארנו דטרפה הו, וא"כ מי שירצה להיות בטוח יבודק תחלה סכין, וא"כ שאל לא חידש לנו כלום, וגם ר'ח אחורי, ע"ז הי' לו לתרץ דלא כן הוא אלא דשאול חידש לו דלא סמך כלל, לא על הרגשות בשעת השחיטה ולא על מה שנבדוק אח"כ מקום החותך אלא כל שהסביר פגום השחיטה פסולה, אלא אז יקשה לו מנ"ל הא מהאי קרא דשאול, דהרי שפיר אמר וחתטםanza בזאת כדי שלא נצרכך לבדוק, דס"ס לא הי' להם לאכול אם ימצא קרועה במקומות אחד, וכך ממשני בדיקה לחכם קאמරין, כי מהאי קרא אין, דלא סמך על השחיטה שיבדק הוא הסcinן אלא דעתן בידו סכין בדוק, „דבזה“ הכי ממשען, וכבר כתבנו לעללה דר' ט' ובפתחה עיקר י' דכל דבר שצריך מצטט על משחו וכל דחו לא סמcinן אסתם טבח וצריך חכם וכמו בדיקת הסימנים לאחר שחיטה מצומצמת כאשר מפרש שם הרמב"ס כדי ביקור והוא מדינה ולעכובי, וכך מה דבדק שאל הסcinן בעצמו, ולא סמך אתuchosים, מוכח דסcinן פגום פסול השחיטה אפילו אין בכך הפגיעה ליקרע הסימן, אלא נרגשת בהעברת צפורהן על הסcinן, דכל שהscinן נקרא פגום, פסול השחיטה דאל"כ אלא דבעינן פגימה האוגרת דוקא שכבה ליקרע הסימן, חכם מה עyi התם הלא למצוא פגימה כזו אין צריך להבנת הלב וישוב הדעת כי אפילו האוגרת רק חוט השערה דהינו שהחותט השערה נאגר בין עוקצי הפגיעה ואני יכולה לעבוד אנה ואני פגימה כזו בהעברת בעלמא בין צפורהן ובין בראיית העין נמצאה بكل ולא עyi חכם, ע"ז פריך והאמר ר'י לא אמרו להראות scinno לחכם אלא מפני דלא סמכו בבודו של חכם, ורק לדבוקה על פגימה כ"ד כזו הנרגשת ואני אוגרת אני יכול להבנה ולהרשות דרבנן, וזה בדיקת השערת ראיית חכם כשרה השחיטה בדיבוב, ע"ג דחישין שהטבח לא בדוק בהבנה הלב ויישוב הדעת כראוי, ע"ז שנין מדרבנן וקראי אסמכתה בעלמא, ר'ל דהאי חומרא לפסול גם בדיבוב פגימה הנרגשת שאינה אוגרת, הוא חומרא דרבנן שהחמירו אחר זמן של ר'י ואסמכותו אקרא, ואח"כ מביא הש"ס hei אני אמראי קדמאי דבdko li' בשמשא במאי באבשרה ובחותט השערת, עד דמסיק אר"פ צריכה בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת וחותטה. מפשות הלשון משמע דכל hei אמראי הקילו לבודק רק אחר פגימה האוגרת דבר מה והמחמיר שבhem hei ר'א"י שבדק בחוט השערת דהינו אם הפגיעה אוגרת חוט השערת, ומילא גם זה עyi חכם דאם הכספיו פגימה פחותה משיעור שלהם לשחות ביה לכתלה הרי אכן הבדיקה דקה בין פגימה לשערת שזרה וז' פסולה, אבל ר'פ אמר צריכה בדיקה אבשרה ואטופרא והוא בדיקת הרגשה

לפסלה, ע"י"ש ובמה שכתבתי, ולכן בדור כשם דר"ע קודם חורה וכל המשניות שבמס' זו שנשנותו אליו לא יידעו מבדיקת סcin, ור'א דמוקי מתני דהכל שוחטין במומר ובבודק סcin הוא דרכ אסמכתה וכמש"כ שם במקומו.

אלום לאחר שחרז בז' וקבלו חזרתו שזה hei בימי ר' יוחנן כמו שהוחתמי מORTH שבועות דר' ד' ע"א, ופסلينן כל פיסול במקצת סיימים להיות כנירה, ושוב לא יועל שחיטה ממילא סcin פגום נמי פסול את השחיטה דהרי כל נקב בושט שלא ע"י שחיטה נחרה מקרי ושוב אין שחיטה מועלת בה, וכאשר אבאר את זאת לזמן ל"ב, אבל עדין בדיקת סcin לא עyi, רק מפגימה שיש בכתה לkeruya את הסימן, אבל בדיקת הרגשה, על פגימה שאינה אוגרת, לא היתה רק סלסל בעלמא, ולפייך א"ר יוחנן דלהראות סcin לא חכם הוא מפני כבodo של חכם, והרי תראה, דהרבמ"ס מצריך הוראה לחכם מדינה ומשום לתא דיסורא, ואשר ביארתי לעיל דר' ט' חילילי דהרבמ"ס ממה ששנו במשנה לזמן ב'פ'ב, בשיעור שהי' כדי ביקור חכם ומפרש הרמב"ס בפי' מ"ד בדיקור סימנים קאמר, והדיין עמו דבשחיטה מצומצמת דבעינן להבחן בין מהצה לא רוב במשהו, הבחנה זו היא הוראה וצריכה חכם דזאק, ולא סמcinן אטbatch, וא"כ אי בסcinן, פגימה דקה שאינה אוגרת נמי פסולת השחיטה ודאי להאי בדיקה, חכם בעינן, אבל בזמן ר' יוחנן עדין לא פסל בדיבוב האי פגימה ורק לכתלה נהגו להחמיר, וכן הוראות הסcinן לחכם אינו אלא מפני של חכם, דלהבחן אם יש בו פגם האוגר דבר מה או לא בקהל יכול לראות את זאת גם הטבח, ואין זה הבדיקה, לפסל מכך האי אסמכתה דוחטתם אחריו נתהוו האילכה, לפסל מכך האי אוגרת ר' יוחנן דר'ח והbabim בזאת, כל scin פגומה, בגין יש בכתה הפגיעה ליקרע, כל שטם פגום על הסcinן, השחיטה פסולה, וכאשר אבאר לזמן שזה שיטת הר'א"ה והרמב"ס ז"ל.

ולפ' ז' הרמב"ס לא פסק, לא ממשנתינו דرك מגירה פסולת דהוא כר'ע קודם חורה, וגם לא כברירתא דת"ר אע"פ שהיא כר'ע לאחר חורה, אבל מ"מ לא פסולת מוסוכסת אלא אוגרת, אבל פסק כר'ח דפגימה כדי חנית צפורה והוא הרגש צפורה אפילו אינה אוגרת כלום פסול השחיטה, ומילא דלא פסק כב'ה דוחטת במגל קציר בהליךתו דאיינו מטמא, דהלא גם בהליךתו נרגשות הפגימות, וכקשיות הרא"ש ופסול השחיטה מדרבנן, גם מטמא כבלה מדרבנן, אבל בפגימה שאינה נרגשת בהליךתו אבל נרגשת בהבאתו מכשיר אפילו באכילה וכב'ה במגל קציר, ולא גוינן הלכה אותו הבאיה כיוון דבלאי'ה גם בהבאיה אינה קורעת, דכל פגימה הקורעת בהבאתה א"א שלא תרגש גם בהליךתו, וכקשי' הרא"ש, ומילא דאיון לחק בין הרבה לאחת ובין באמצעות רישא דסcinna, וכל הדינים מכונים להלכה כפי מה דמסקין כר'ח דפגימה הנרגשת שאינה אוגרת פסולת מדרבנן, וזה בדור ואמת עוד לזמן בביואר השיטות ודוק'.

ע"ש א"ר חסדא מנין לבודיקת scin מה"ת שנ' וחתטם בזאת ואכלתם וכוי' עד א"ר פפא צריכה בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, אבאר הסוג'י כפי שיטת הרמב"ס והרא"ה ז"ל.

הנה בתורה כתיב וחתט, אשר מני' שמעין דדרך חתיכה ולא דרך קרעה וחניקה בעין, וכדתן במשנה חז' ממלג קציר והmagira מפני שהן חונקיין, ופרש' שאין חותמי אלא קורען מהמת הפגימות, וכבר כתבנו לעללה דהאי משנה נשנית קודם חורת ר'ע וגז' במלג קציר ומגירה דזאק פסולת השחיטה, אבל לאחר חורה גם בסcin יש בו רק פגימה אחת, נמי מיפסל השחיטה, מפני שקרעה במקצת הסימן נמי פסול, אלא דזאת אם הוא חותך או קורע אפשר

דאית תולה הרמב"ם תנ"י בדלא תנ"י לכתוב דפיגמת אבן בסיכון של שחיטה, וב███ן של שחיטה הלא המבוקה הגדולה בין הפסיקים מה היא חgitrat צפורהן, הרגת צפורהן או אוגרת הצפורן והוא רצחה לפרש ומסתמן כא סתם ואם דלדי' פשיטה לא' דכדי' חgitrat צפורהן פירושו דאגורת את הצפורן, א' מ' מה מוסיף ביאור איך באינה שכתב, בסיכון של שחיטה, ועל הב"י עוד יותר יש לתמוהו, דעכ"פ הרמב"ם קר"ח פסק ולא כהני אמראי, וא' מ"ג מי פרש חgitrat צפורהן אוגרת את הצפורן, הרי איך באן שיעור גדול ואיך כתוב בהל"ש דבهرגת פגימה בלבד השחיטה פוסלת ולא נתן שיעור, ואי דפרש חgitrat צפורהן דר"ח הרגת צפורהן, והוא כדעת הראה, איך יכול להשוותו לשחיטה הרשב"א דבעין עכ"פ אוגרת דבר מה דהינו חוט השערה, שהוא כראב"י דבדק בחוט השערה, וכמ"כ הגר"א ז"ל בהגחותיו ליו"ד, הלא ר'ח דקאמר כחgitrat צפורהן הרגת צפורהן קאמר ולא התנה כלל שתהיה אוגר דבר מה, וכן פשיטה דדעת הרמב"ם קר"ח דפרש הא דר'ח כחgitrat צפורהן הרגת צפורהן והיינו נמי דר"פ, והביא שפיר ראי מסיכון של שחיטה ממש דחתם ודאי אמראי בתראי להחמיר אותו נגד הקדמאי ולא להקל, ורקשי' הרשב"א הלא אוגרת שניינו רק"מ, דהרי הוא חומרא דרבנן שנתחווה בימי ר'ח בעל הדרשה של ושותתם באה, דכל שם פגום על הסיכון, שחיטתו פסולה והני אמראי שקודם זמן ר'ח ור'פ עדיין הקילו בבדיקה זו לבדוק במש מא ובמשרא ובחוט השערה, וכל אלו הבדיקות קולות הנה נגד בבדיקה הרגת השבעה שבטופרা ובבשרה, וכאשר כתוב הפלטי בס"י י"ח שהודיע ע"ז השוחטים שלו, שמי שיש לו הרגת טובה אין לך בדיקה טוביה מהרגת טופרा בהעbara על חזד הסיכון, וכן בבדיקה הרגת בטופרא היא החומרא היית גודלה בלי ספק, ודמי לסאסאה דמץשיר ר'א, אף דגס זאת נרגשת בהעbara הטופרא, על זה כתוב הראה ז"ל, דהטעם בהז מושם דין זה מגוף הסיכון, והרישב"א במשה"ב שחק על חילוק זה דסכים הרי נרגש, וכן ק"י לענין הל"ש אטו פגימה נאמרה לממ"ס, עיקור ושהי' נאמרה, וכל שיש בסיכון עכבות מוקם שמקילן השוחטים שמחליקים הסיכון אחר השחיטה בעור או סמרטוט, באומרים שפגימה בגין הרגת צפורהן דבב"ה ז"ל, לא הריגש כי או שהי' והוא עכ"ל - וזה פלא והפלא שק"י ז"ל לא הריגש כי בימה שכי' וכי פגימה נאמרה לממ"ס עיקור ושהי' נאמרה" סתר את דינו והוא ראי לסתור את דבריו, כי כנים דסכך קדשו דהתורה והללמם"ש לא דיברה כלל מפיגמת הסיכון לא מביע לדעת הבה"ג אשר הרמב"ם והשוו"ע פסקו כוותי', דעתך של הל"ש הוא עיקור סימנים, דליך סיכון פגום בין הני ה' הל"ש שמנה שמואל לעיל דף ט', אלא גם לדעת רשי' דעתך הינו עיקור דסכך פגום, ג' סיכון פגום לא נזכר בהלכה אלא עיקור הסיכון, ואנן הו אדמאנין הרשב"א דבעין דוקא אוגרת עכ"פ חhot השערה, אז ליכא מי שלא ירגיש את זאת בחוש המשוש, בראיית העין, כי אם חוט השער נראה לכל רואה, מכש"כ פגימה האוגרת חוט השערה, שהוא עכ"ג יותר גודלה دائمא באמותה לא יתוב כידוע.

וain זה בדיקת בשורה ולשנא דלעיל שבדקו בה ר"ש ובסורה, דהמה בדקנו אם הפגימה אוגרת הבשר והלשן והכא אבשרה ולא בבראה קאמר דהוא העברתبشر האצבע על הסיכון אם מרגיש הפגימה בכח המשוש וכובדיקתו של עצשו, וכן ר'ח דמנה לקמן גם להרגיש בכח המשוש וכובדיקתו של עצשו, לפ"י מסקנת אמראי בתראי כל פגימה הסיכון בהדי הנך ג' פגימות שהמה כדי חgitrat הצפורן, והאי חgitrat צפורהן הרגת צפורהן קאמר ולא שתאנר בה הצפורן, כאשר תראה מלשון הרמב"ם שאבאי, א' לפ"י מסקנת אמראי בתראי כל פגימה הנרגשת עכ"פ שאינה אוגרת פולט, לפי שהסיכון בשם פגום יקרה וזאת פסלו הני חכמים דהינו ר'ח ודעמי', וסמכותו אקרה דוחשתחם בזאת, דבעין סיכון שאיינו פגום שובי מAMIL נפל כל הני בדיקות של הני אמראי בבריא, ומה מודוקד בזה הלשון אר"פ ולא קאמר רפ"א כدرיך בכ"מ שאייך חולק על הרשות, כי כאן רפ"פ הסכם חכמי דורו קאמר שחייב לעכובה בדיקת הרגת, וכן נעשה הוראת חכם ג' באצרכתא לעכובה ולא רק מושום כבודו, כך מתפרק הסוגי לדעת הרמב"ם שהוא ג' שיטת הראה ז"ל כאשר אבא.

דהנה הרמב"ם ז"ל כתב, והוא שילוי פיה חד ולא יהי' בה פגום וכו', ואפילו ה' התרם קטנו ביותר שחיטתו פסולה, ולא הזכיר כלל שתהיה אוגרת עכ"פ חוט השערה, וכן בהלכות שאח"ז דבר רק מהרגת פגימה בהליכה ולא בהבאה, אשר מעיד עליו הראה ז"ל דזאת א"א בפגיעה האוגרת, דכל שאוגרת א"א שלא ירגיש אפילו בצד שאין אוגרת, כמו שהבאתי דבריו לעיל, וכן בחנים רצוי הטויר והב"י להשותות דעת הרמב"ם עם דעת הרשב"א, והב"י כ' דעכ"פ דהרבם"ס לא האזכיר האי תנאי שהזוהיר הרשב"א, דבלבד שתאנר דבר מה", סתמא כמפרש ע"ז נתהוו כל המבוקה הגדולה בין האחرونים כאשר תראי. ובאמת לא ידעת מה אדוין בי, הלא כבר כתבתי בהקדמה שלי, דהרבם"ס אשר חיבר חיבור, כדי שלא יצטרך לשום חיבור זולתו בעניין הלכה, בשום אופן איינו סובל דחוקים כלל,DKSMK על המעין בגמ', וכדומה, כי דבריו צריכין להיות מבוררים ומובנים לכל קורא אף למי שלא ראה גמר' והוויות דאבי' ורבא מעולם, ובפרט בדבר גודל זה שמרבה יגון ואנאה לחכמים ולשוחטים, ומפסיד הון רב לישראל, כאשר עינינו רואות, איך יתנו הרמב"ם מקומות לטעות בפשטות דבריו כי פגימה הרגת צפורהן פסלת השחיטה, ולא יזכיר דבעין עכ"פ שתאנר חוט השערה, כי המרחק בין שנייהם, עכ"פ שאינו אלא כחוט השערה, הוא כרחוק מזרחה ממערב, כי כנספטל פגימה הנרגשת אף שאין אוגרת, לא נמצא רק אדם אחד מאלף שיהי לו הריגש מעולה בחוש המשוש שימצאנה, ועל ידי יפלו השוחטים כזובבים לפניו כי הוא תמיד ימצא סכינים פגומים, כאשר הניסין מעיד שענין זה רבים חללים הפליה ועצומים הרוגיה, אבל אם נחזיק כדעת הרשב"א דבעין דוקא אוגרת עכ"פ חhot השערה, אז ליכא מי שלא ירגיש את זאת בחוש המשוש, בראיית העין, כי אם חוט השער נראה לכל רואה, מכש"כ פגימה האוגרת חוט השערה, שהוא עכ"ג ועוד אני חמה איך לא חלי ולא הריגש הב"י ז"ל, שהרמב"ם ע"כ חולק על הרשב"א, דהרי הרמב"ם בפ"א ה"ד מהל' בה"ב כתוב ז"ל "כל בן שנפגמה כדי שתאנר בה הצפורן בסיכון של שחיטה, הרי זה פסולת" עכ"ל והאחרונים מצאו סתירה בשני פסקים אלו, מהל"ש להלכ' בה"ב, עד שהางונים הלב אר'י והיריעות שלמה ז"ל כתבו, דהכא בהל"ש מדרבנן קאמר, ואבל פגימה כ"ש שתרגיש פסולת, אבל בהל' בה"ב די' דאוריתא קאמר, דהוא חgitrat צפורה עי"ש באריכות בדבריהם, ובמוכחת' אין בדבריהם ממש,

דמנין לבדיקה הסכין מה"ת שנ' ושותתם בזה, וכותב עליו הגאון ר"ץ חיות בהגהותיו לש"ס וא"ל "משמע דלא הי' לפניו גירסת הש"ס כאן או שסובר דה"ק בגמ' פשיטה כיוון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אתمرة" עכ"ל וחכם עדיף מנביא דברי הבה"ג ע"כ סובר כן דכי נקב דהינו עיקור אז טרפה, אבל בדיקת סכין לא אמרו, וע"כ דרבנן הוא וסמכותו אקרא דושחתתם בזה ולכן לא מנה עיקור דסכך פגומה בהל"ש כנ"ל.

אולם לדעת רשי"י דעיקר דהיל"ש הוא עיקר דסכך פגומה, ע"כ אין בשיטת יתר הרשונים דחכמים לא פסלו אלא פגימה האוגרת ומפטעם שמא עker הא פגימה מקצת הסימן ולא רצוי למסוך אהרגשת השוחט או בדיקת הסימנים אם הם חתוכים או עוקרים, אלא דבכל זאת צ"ל הא דנקט שמואל, "עיקור" בין הל"ש אין הכוונה שידוע הטבח, מושחת ולא וקרע וממתני" דבכל שוחטין חוץ מגיל יד והגירה מפני שחון חונקי, אלא דודע ג"כ DSTMS סcin פסול לשחיטה, וצריכה בדיקה אبشرוא ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל זאת נכלל בתיבת עיקור דמקורו על הסימנים כאמור, אבל עתה אידיין הכתנת הסcin לשחיטה קאי והיינו מושום לכל שידוע עיקור פולס הרי מAMILIA יודע דבעי בדיקת סcin וכמושי" הנגי' על ר'ח' פשיטה דכי נקב טרפה וכפרשי" שם דאי איכא פגס נקב, וכמהו מונע הדוחק לסביר את כל זאת, כי לא אאמין שרשי"י ודעמי" היו אוכلين משחיתות טבח שי' יודע דיאן חונקי ועוקריין אלא שוחטין בוחתיכה, ותו לא, על סמך האי קושי"י הנגי' פשיטה דכי נקב טרפה ממילא ידע האי טבח להכין את הסcin כדינא.

ועתה נברא שיטת רשי"ז זה היא שיטת הר"ף עפ"י הבנת הרשב"א ז", והוא דהרי"ף הביא בהלכותיו הני אמרואי בדקנו בשושא במיא וכו' ואחרכ' הביא מימרא דר"פ שצrichtה בדיקה אבישרא ואטופרא והשミニט הא דר"ח דפיגימת הסcin כפיגימת המזבח בחגירת ציפורן, ומהذا דנו הרשב"א והר"ן ודעם ז"ל דהרי"ף מפרש חגירות צפורה שתהיה" הצפורה נאגר בלבד ר'ח' הפיגימה, ומkill לפ"ז ר'ח לא בלבד ר'פ דבעי בדיקת הרגשה אשברוא וטופרא, אלא אפילו ננד הני אמרואי בדקנו בכל הני תחבולות, דודאי מחרמו נגד ר'ח אבל לית הלכתא לר'ח' וקיימ"ל דפיגימת הסcin בכ"ש מיהא לאו דוקא כ"ש ממש דהא אוגרת קריינן לי', ואוגרת כשמה שום דבר ואפיו חוט השערה, אבל בשאינה אוגרת שום דבר כשרה והיינו דמי' לסתאה, עכ"ל הרשב"א ז"ל.

ויש להעיר דהרישב"א לא הביא ראי' נגד ר'ח רק מהני אמרואי בדקנו אנה ואנה, ולא הביא הא דר"פ דבעינן בדיקת הרגשה אבישרא ואטופרא, אשר עליו אמרו כל הני אמרואי בתראי יישר, (וברא"ש באמת כולן גם ר'פ בהדי הנך ולקמן נדבר מה) אבל ניחא לי דהרישב"א דס"ל דהאי כ"ש לאו דוקא אלא אוגרת בעין, ע"כ מפרש אצרכתא דר"פ אלכתחה, (וاع"ג דלשון צרכיה משמע לעכב, עיין רמב"ם פ"א הל' כ"ד ב"כ"מ שם, אין זו קושי'), דהאי צrichtה בדיקה, הלא אסcin קאי, וא"כ הפירוש לצrichtה בדיקה, ואם ירניש איזה פגס אסור לשחות בhai סcin עד שיתתקנה, ועיין Tos' גיטין ד"ע"ב ד"ה אי מההיא, ודוק). דלכתחה בעין סcin שאין בה פגימה הנרגשת כלל, והאי דמי' לסתאה, דהוה לרשב"א פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, כמש"כ דבשאינה אוגרת שום דבר מלחתוך, אבל ניחא דבסטcin הפגום אינו חותך אבל אינו מעכ卜 את החלק החד מלחתוך, אבל כ"ל דבריו חמוהון, ונשוב לעניינו.

גם על עיקור סימנים בסcin פגומה אתה ההלכה אלא דפיגימה הרואוי לעקוור אפיו מקצת ומשחו מן הסימן, צריך להיות עכ"פ אוגרת דבר מה, אבל אכן מחומרין לפסל השחיטה בסcin פגומה אפיו אינו אוגרת, ואפיו להני מ"ד דבעינן אוגרת דבר מה כוון חוט השערה, עדיין רוחק הדבר שיבא לידי קריית הסימן, כי הסימן רך ואני מותח, וכש מגיע עובר הפגם מעליו כמו סcin רע שאינו חותך, ומה"ת ודאי די אם נבדוק הסימנים, ולא נמצא בהם היכר קרייה, או שהרגיש השוחט שלא מתעכ卜 בחתיכה וכמש"כ למעלה, لكن אין מקום למנות עיקור סימנים בסcin פגום, כיוון דآنן פסילין סcin פגום גם بلا עיקור הסימן, וראה זה מה שכתב הרא"ה בספר החינוך שלו מוצה תנ"א, דשם מבאר כל דיני חמשה הל"ש וכתב על כל אחת מהם לשון פסולה, ואח"כ כתב שחיתתו פסולה, וכן בدرسא מסיים שחיתתו פסולה, ואח"כ כתב ז"ל, "וג"כ צריך לדעת עין בדיקת הסcin **שהצרכבו חכמים** לבודק אותו עם הצפורה ועם הבשר ובשלש רוחותיה של סcin, ואם נרגע בה פגימה אפיו כ"ש **השחיטה אסורה** עכ"ל והרי שlk לפניך דהאי בדיקת סcin מפיגימת כ"ש חכמים הצרכו, והשוחט בסcin פגומה אז, השחיטה אסורה ולא פסולה, וא"כ האיך חשוב עיקור סימנים בסcin פגומה, אי בלשון זה, הרי נפרש דבעינן לראות עכ"פ מקצת הסימן קרוועה ולא חותוכה, ואי שיחשבו שוחט בסcin פגומה, אין זה מהל"ש דאוריתא, אלא דרבנן, שאסרו כל שחיטה בסcin פגומה, וזהאמת וצדך.

ולכן קושי" הרשב"א על הרא"ה דמ"ש האי סאסאה דלא פסלה כיוון דס"ס איכא איזה הרגשה בהאי סאסאה, لك"מ דסבירה הרא"ה מובנת יפה, כיוון דבכוב"כ אין בכך פגימה שאינה אוגרת ליקרע הסימן, אלא דחכמים אסרו כל סcin אשר שם פגומה עליה, וכיון דהאי סאסאה אינה מגוף הסcin (וכפי הנרא הוא סcin שלא נפל ממנה מה שנקרה בפי השוחטים דרעניטל) הרי אין שם פגומה על הסcin, שכן כשר לשחות בו אף לכתחה ולפי דרבנו גם על דברת החת"ס הנ"ל יש לתמוהו כן, דכיוון דازיל ומודה דכל שעבורת ע"י החלקה בעור אינה פגימה בגין הסcin, מה קאמר דהרי עיקור אסור רחמנא הי' העכבה בסcin או שאר עכבות הרי קורע את הסימן, הלא אין בכך האי עכבה ליקרע את הסימן, אלא דאוין עלה משום דשחט בסcin פגום בין אוגרת ובין אינה אוגרת שאסרו חכמים, והאי דעוברת ע"י החלקה שאינה בגין הסcin אין על הסcin שם פגום, ולא איפכת לו וכך סאסאה כשר מה"ט לדעת הרא"ה.

והנה כפי הנראה ק"ז צ"ל הרגשיה באזה ולכנו הוסיף דעתם DSTMS פגום הוא גם מצד שהי' דבר שלא ראוי בשום פוסק, וכוננותו דמקומ הפגום, אם גם אין בכך ליקרע הסימן, אבל טכ"פ איןו חותך באותו מקום וכמו סcin רעה, ואית בי' משום שהי', אבל גם זאת לפלא בעיני, דלא מביע לפ"ד דינא דגמ', דבעינן שייעור לשהיי' כדי שחיטה אחרת, דליך לחוש משום פגימה אחת או שתים שייעכ卜 השחיטה כשייעור שחיטה, אלא אפיו לפי חומרת האחרונים לפסול בעוף אפיקו במצוות נמי אין זה דומה לגמי, DSTMS חישין שהגמי מעכ卜 כל הסcin מלחתוך את הסימן עד שיחתוך הגמי, אבל כאן ניחא דבסטcin הפגום אינו חותך אבל אינו מעכ卜 את החלק החד מלחתוך, אבל כ"ל דבריו חמוהון, ונשוב לעניינו.

הנץ רואה לדעת הבה"ג, لكن לא נזכר פגימת הסcin בתוך הל"ש שנמרשו מיסני, משום דבסטcin עיקור בסcin פגימה כאמור, וחכמים הוסיפו פסל DSTMS פגומה בלי השקפה על עיקור הסימנים, ומינה תראה איך הבה"ג לשיטתי" איזיל במה שתפס מימרא דר"ח כפושטה

בזה, כאשר אבא.

א' דמה שכ' בתחילת דבריו, וככל לבסוף, כי התורה או ההלכה למ"ס דיברה מ אדם יותר שלם בחוש הרגשותו, הוא שגיאה כי לא התורה ולא ההלכה דיבירה כלל מפגימת הסכין ובודיקתו, לא לדעת הבה"ג ולא לדעת רשי", כאשר ביארתי לעיל בארכוה, רק מעיקר סימנים וכאשר הבאתי כן ג'כ' משות'ת חת"ס ז"ל סי' ט'ו.

ב' ואפילו היה בדבריו, דהלהך אתה על בדיקת סcin ברגשות צפורהן, מנ"ל דמאותיו יותר שלם בחוש הרגשותו דיברה, הלא אדרבה, בכל שיעורי התורה כמו צית ביצה ואגדול וכדומה, אנו הוליכין בו אחר גודל בינוינו כדיועה ולמה כאן נביי אדם יותר שלם בחוש הרגשותו וה תורה אמרה זוחחת מבקרך ומצעך לכל איך עובד אדמותו, שמשמעותו חוש הרגשותו חולשה כדיועה.

ו אני אמרתי דבר נאה, דמאותי אסמכתה, "דווחתתם זהה" ייפני כי' בבדיקה הרגשותה, דכיוון דלפין מכאן הוראת חכם ולא סתם בטבח, ע"כ בבדיקה הרגשותה ולא בבדיקה ראיית העין בעין, דחוש הראות חזק אצל בעלי עבודה שאינם קורין בספרים, וחוש המשיש חולשה אצל מפני כבדות ידיהם מן העבודה, ובת"ח בעלי ספר שעסוקם תמיד בקריאת ספרים ובטלים מלאכה שנעשית ע"י אחרים, הוא להיפך, כי חוש הראות נחלשה וחוש המשיש חזקה אצל, וזה פרפורות נאה.

ג' איך עליה על דעת קדשו, לפסל כל פגימה הנרגשת בטופרא מה"ת, וכי לא ראה בגמי' דשמדוּל פגם ושדר פגם ושלחו לי' כמגירה שניינו, אבל כל הני פגימות שעשה כשרות היין, הכי יאמר הפלטי שלא היו נרגשות, והוא בעצמו מעיד, שאין לך פגימה קטנה כל כך שאינה נרגשת בחוש המשיש של אדם הרגשותה, ודמי' לסתאה יוכית שהיא נרגשת לכל אדם וכשרה ואשר מזה מביא הרשב"א ראי' דבעין דוקא אוגרת, אבל נרגשת לחוד לא מיפסלא, ולפוגמה האוגרת עכ"פ חוט השערה למה לי אדם השלם בחוש המשיש.

ד' אם הני אומורי מרוב קדושתם חשוו שאין להם חוש המשיש כראוי, ומה לא חשוו על חוש הראות, ולמה לא בחרו באנשים מוחזקים בחוש הרגשותה כיוון שהיא יותר מעולה, וגם איך יעלה עה"ד כי בכל נהרדע ובערבה כולם היו חלושי הרגשותה, עד שהוחרכו לבדוק בשושא ובמיा.

ואינני מוספק כי כל זה קרה להגאון ז"ל ולשאר הפוסקים של"כ נכשלו בכךין זה כמו שהבאתי למעלה, מושם שראו דברי הראה"ה שכתב דהני בדקנו בהני אופנים שונים, לאו אצרכתא קאמר, אלא דלרווחא דמלטה עשו כן, הרוי דבר הראה"ה דהני בדיקות מעולות יותר מבדיקות הרגשות דטופרא, עי"ז נתבללו הדעות חד אمر דבאמת כן הוא, והפלטי ממציא שלא כן הוא, אלא שחששו שהרגשותם אינה שלמה, אבל באמות מעולם לא עלה על דעת הראה"ה לומר דבר זר כזה, אבל הראה"ה בתקופה ה' מפרש הא דר"ח אמר חירגת צפורה דאגורת צפורה קאמר ונגיד זה ודאי החMRIו הני אומורי לבודוק בשושא ובמי' וכו' שהמה פחות מאוגרת צפורהן, אבל תכ"ד חזר מזה וקאמר דגס ר"ח כר"פ הרגשות צפורהן קאמר, לאינו מלשון חמורה אלא מלשון חירה בי"ד עי"ש, ואז פשיטה דהוא המחייב מכלום, ופירוש זה בדברי הראה"ה למדתי מותך דברי המשמרת המשיג עליי, כי תקופה הקשה עליי, אכן אפשר להשות דר"פ בדר"ח, כיון דר"פ נמי באשרא עלי, והוא ודאי פחות מחירגת צפורהן, (דהיינו אוגרת צפורה) אלא ודאי דר"פ רק בתחילת

לשוחות בסאסאה, היה לו להסביר מאן יהיב לנו האי סכינה ושהחtiny בה, וא"כ ר"פ בבדיקה הרגשה בעי' ביל' שתגואר דבר מה, ע"כ בתחילת קאמר אבל בבדיקה כשר כמו סאסאה, דהיינו סאסאה כמש"כ הרשב"א, ולכן אין מר"פ כל כך ראי' בבדיקה אפילו אוגרת כ"ש פולט דאפשר עד אגרת צפורהן הכל רק בתחילת דה הני אמוראי לא חלקו בין תקופה לדיעבד, דהרי בדיקתם בדיקה דלכתחלה הווה, דכן נהגו לבדוק את הסcin להכינה לשוחיטה, ולא קפדו בבדיקה הרגשה גם בתחילת דה, אבל בבדיקה נמי פסלו אם נמצאת אוגרת שום דבר, וכן מבואר הדבר בתוה'ב' במשמרת שלו, אז' "מייחו לא שתה' פגימה כ"ד ממש הנראית לשמש פולט דה אוגרת אמרין, אלא שאלו הי' נראית שם היו בודקין אותה לאחר אוגרת אמרין, אלא שמדובר בדבר ואפלו חוט השערה ובכן הי' פולט מכון, אם תחגור שום דבר ואפלו רקי אחר שחיטה" עכ"ל הרוי דהקלו מצד אחד נגד ר"פ בדעי' בתחילת בדיקת הסcin לאבישרא ואטופרא והחמירנו נגד ר"ח לפסל בוגרת שום דבר אפלו פחות מעובי הצפורהן וכן לעניין בבדיקה פסקין כר"פ, דמצריך בבדיקה הרגשה לפולט הסcin פגום אפלו איינו אוגר שום דבר, אבל בבדיקה כשרה השחיטה עד שתתגואר הפגימה עכ"פ חוט השערה, וכראב"י בדיקת חוט השערה אס אוגרת, וכמש"כ הגרא"ז ז"ל, ודלא כר"ח דאיינו פולט אלא בוגרת עובי הצפורהן, אבל עיין בפרק מג' במש"ז א' אותן ב' דמפרש דברי הרגשה בדר"ל דלאחר שבדקו בדיקתם במ"י בשושא וכי' נראית להם פגימה, אז מודיעו אותה אם תגואר דבר מה ואפלו חוט השערה עי"ש, ואם הפירוש בדבריו, דברי הרשב"א נפאלים בעניין, דלפ"ז ההני בדיקות במ"י בשושא וכו' הי' מראין להם כל עכבות כ"ד אפלו אינה אוגרת וכמו בשאר ואטופרא פולג עליהם, לומר דר"פ דאמור צריכה בבדיקה אבשרה ואטופרא פולג עליהם, לומר דאיון לסמוך על אופן בדיקתם, וא"כ קשה למה הבאים הר"י' כיוון דהביא דר"פ דעליו אמרו יישר והלכתא כוותי', ויתר קשה קושי' הר"ז ז"ל על הני חכמים, למה فهو כולי האי, כיוון דאיaca טופרא ובשרא דצבעע, והיא הבדיקה יותר מעולה והייתה פשוטה, וכן נראות נפלאת על דברי מהרש"ל מובאים בטו"ז ריש סי' ח"י, דמשום הני אומורי ראי' להחמיר אפלו על פגימה שאינה אוגרת כלל, ואחריו כל האחרונים שפכו סוללה על ה"ב' שחקיל באיסור תורה להתיר פגימה פולט פגימה בכ"ש, ובה' ביה"ב כתוב שיעורה שהגיעו להחלה אמיתית, דהרגשות טופרא היא הבדיקה הייתר מעולה, יותר או להחמיר, מפני שפוגמה שאינה נרגשת מרגש טוב, א"א להכירו באופן אחר, ושכן העידו לפניו כל השוחטים המופלגים שלו, ומישוב לו בזה הרמב"ם, דלא סחר את דבריו, דכאן בהלכות שחיטה צפורהן, הני הרגשות צפורהן, והוא ממש בכ"ש והיינו כדעת הראה"ה, עכטדי"ק, וכל מה שכתב עד עתה הוא אמרת ומכוון למה שביארנו למעלה, אלא דאית' ב' נתקשה לו מה נעשה בהני אמורים שבדקנו בכל הני שאר בדיקות, דלומר דהני אפנוי הבדיקות עוד יותר מעולות בבדיקה הרגשות בטופרא, ה' דבר זר בעניין הפלטי, כאשר באמת כן הוא, בעניין כל בר דעת, لكن הגע להמצאה נפלאה, לחדר דמפני שחitchה אינה שואה בכל אדם כידעה, וה תורה ודאי מ AIDS שלם בחוש המשיש דיבורה, لكن חשו הני אמורים לעוצם קדושתם, אלו אין הרגשותם שלימה, ובחור בדרכם שונים אחרים שא"כ הרגשה כמו במ"י ושושא וכדומה וכו' ומסיים זיל' כי עיקר הפגימה אשר לנו במסורת הללמ"ס, היא הגיית צפורה וכו', וזה ברור ובטלו כל המחלוקת" עכ"ל.

והנה כל הקורא הדברים, משתומים, איך חכם ממותו הוציא מקולמו דברים בטלים כאלו, ובמחיצ'ת שגגה יצאה מלפני השליט

צפורהן, ס"ל דהבדיקה לחכם אינו אלא משום כבודו ולא משום לתא דasiswa, משא"כ לרמב"ם דפסק שישור פגימה בכ"ש אכן בבדיקה לחכם משום לתא דasiswa, ודבר זה נאה לאמרו בדרך חידוד לתלמידים, אבל אינו אמיתי, כי כל הכאב הזה הוא רק מפני שבדיקת סכין עלי הבנת הלב וישוב הדעת, אבל מה שיש ביד כל אדם להבחן בהשכמה ראשונה אין בזה שום כבוד לחכם, וכך בבדיקה סימנים דלא עליה על דעת אדם מעולם לומר شيء כבוד לחכם שיבדק הוא אם נשחתו הרוב, אבל עשה אכן אפקסט ומשע בירור שיטות הראי"ש ז"ל לפי דעת הטור.

הנה הראי"ש סובר כפי שתראה דהא_DACRICK ר"פ בבדיקה אבשרה ואוטופרא היינו אך דר"ח, והבדיקה היא אם אין בסכין כדי חנירת צפורהן, ואפלו אם יש בו חנירתו שהוא פחות מצפורהן, מותר לשוחט בו לכתחה, וא"כ تو אין לסתמה למה לי בדיקה אבשרה ואוטופרא ולא די בראי' בעלמא, דלפי שיטה זו לא בעין השחזה כמו השחזה שלפיפים שלנו שאין בהם פגימה כלל, אלא מיררי בסכין הבאה ממשחזה גדולה מאשר סכינים מסוימים פגימות דקוטן עכ"פ, וכן לחתוכם, ובهم מסתמא נמצאים פגימות דקוטן עכ"פ, וכן בעי בדיקה מגימה שהיא חנירת צפורהן, ושפיר נקט ר"פ לשינה דצrichtה מושם דקאי על סתם סכין דאית ב"י פגימות וצריכה בדיקה להבחן בין פגימה לפגימה שלא תהיה' גדולה בחנירת צפורהן ובcheinה או צרך עיין והבנת הלב כמו סכין חד וחלק המויחד לשחיטה לבדוק מגימה כ"ש, ונינו דכתבנו לעמלה דגס בבדיקה סימנים, אםaira שחיטה מצומצמת, בעי הבחנה יתרה ביישוב הדעת לשער בין מחיצה על מחיצה ובין רוב ומ"ל לא בעי חכם, זולת לדעת הרמב"ם ממש"כ למלעל, אבל התם אין מתרמי זאת אלא לעיתים רוחקות ומלטה דלא שכחיה היא, אבל כאן כל סתם סכין בחזקת פגום הו, וכן שפיר בעין חכם משום לתא דasiswa, או משום כבוד לכל מר דאית ליל, כדי שיבחין בין פגימה שיש בה כדי חנירת צפורהן, לפגימה שהיא פחותה כ"ש מהניגרת צפורהן, ולפ"ז מתפרש הגם' דפרק על ר"ח פשיטה דכי נקב טרפה, כפשו דודאי סתם סכין עלי בבדיקה מה"ת, דשמא הני פגימות, שמן הסתם יש בו, אית בהו שיעור חנירת צפורהן ומיטריף בהכי, וע"ז מתרץ בדיקה להחכם אמרין נמי כפשו, דלהראות לחכם קאמר ואסמכתא בעלמא הוא שלא לסמן על הטבה, או משום כבודו של חכם או משום לתא דasiswa, אבל עיקר הבדיקה להבחן בין הפגימות הוא בודאי מה"ת, והני אמראי דבדקו בשושא ובמיון וכדומה נמי בדיקה קודם שחיטה הוה, והחמירו על עצם אפלו על פגימה פחות מהניגרת צפורהן, כי חנירת צפורה היא מעיקר הדין אבל הם קאמרו צריכה, אבל כלוי האי לא החמיו לדוק בחרגת צפורהן וכן לא קאמרו צריכה, וכן כתוב הריטב"א ז"ל וא"ל. וכל מה דאמרין בהני אמראי אינו אלא בתקלה, ולא עבדו הני מדינא ממש, דהה לא נקט חד מיניו לשנאDACRICK, אלא הני בדקו, לנוכח בו חומר בעצמו ראוי לכל בעל נפש לדקדק בזאת לכתחה הרבה, שלא לזלزل בו ולא אמרו אצרכתה אלא בبشرא וטופרא ואתלת רוחתא, דהה ודאי צריך לכתחה אבל בדיעבד הכל מודים ר"ח שאינו נפסל אלא בחנירת צפורהן, ודמי' לסתאה שאין בו פגם כלל להתирו לשוחט בו אף' לכתחה וכו' עכ"ל, הרי כי גם הריטב"א ז"ל שהביא כאן שיטות הראי"ש דהלקחה ר"ח סובר בן דהני אמראי החמירו על עצם, ומשום דכלכל בעל נפש ראוי לעשות כן, הביא גם הראי"פ ז' בל בHALCOTOT הני אמראי, להתמוד שמהם לימדו וכן עשו יראי' ד' מודקרים למצות אבל מה שכתב

בעי הרשות צפורהן ובשר, ור"ח בדייעבד אגורות צפורהן קאמר, והני אמראי פליגו אר"ח ופסלו מדינה פחות מהאי שיעורא, ואח"כ כתוב הרשב"א שם ז"ל „עוד כתוב כאן לשנא דתחgor בה בצפורהן אינה מלשון חgorה וכו'“ א"כ חזר לומר שפוגימת סכין בכ"ש, שהצפורהן מרגשת אפלו בכ"ש עכ"ל הרי דהרב"א דן את הראה להזoor מדבריו הראשונים, ולאחר זהירה זו ודאי לא מצין למימור דהני אמראי גם ע"ז החמירו יותר, דעת כמה ליחמורו ולזיל, וגם איך מהני להו בדיקה שליהם יותר מבדיקת ההרנשה, שהיא הבדיקה הייתר מעולה, וכל זאת ברור אמת וצדק.

שיטות הראי"ר לפי פי הראי"ש ז"ל כפי שהבינו בנו הטור, דלulos הלכתא קר"ח דפגינה אינה פוסלת אלא חנורת צפורה ממש, והוא דהשmittת הראי"ר הא דר"ח מושם שהביה הא דר"פ, ז"ל הראי"ש ז"ל: „רב אלפס ז"ל לא הביא הא דר"ח יש שמרפרש דעתו שהוא סובר דההן בדקוקו בשושא ובמיון ור"פ בדק אבשרה ואוטופרא פליגו אדר"ח וכו', ולראה כיון דפסק דבעין לבדוק אבשרה ואוטופרא, היינו כדי שתחgor בה הצפורהן, דכל פגימה שמרגיש בצפורהן היינו שתחgor בה הצפורהן, הלך לא הזיך להזכיר הא דר"ח עכ"ל, והנה אם תדקק תראה, כי כאשר הביא הראי"ש הא „יש שמרפרש“ שהוא הרמב"ן הרשב"א והר"ן ז"ל, מוסיף על דבריהם, כי הם לא הזכירו בדבריהם, בין הני אמראי דפליגו אדר"ח את ר"פ אמר שצrichtה בדיקה אבשרה ואוטופרא, רק הני אמראי בדקוקו בשושא ובמיון וכוי וכאשר ביארתי לעיל דבכוונה גדולה השמיito האי דר"פ, דלא דיבר מבדיקת הסcin שאלחר שחיטה כדי דיבר מעיקר שעור פגימה הפוסלת מה"ת לאחר שחיטה, אבל הראי"ש כולל עמהם גם האי דר"פ, ע"כ דלא דקוק בזאת דר"פ לא שייך כלל בהדי איןך, דמש"ה לא אמר „ור"פ אמר ר"ק, אמר ר"פ“, גם לשנא לצrichtה, שמורה על בדיקה לכתחה ולא שטפסול השחיטה, כי הוא ז"ל סובר, דליך כאן שום בדיקה דרבנן ולא פגימה דרבנן, ואין חילוק בין לכתחה ובין לאחר שחיטה, וכל פגימה שאין בה כדי שחירת צפורהן אפי' אם חוגרת חוט השערה, שוחטין בה לכתחה, דאל"כ לא ה"י מצי לכלול האי דר"פ בהדי איןך, ולהוכיח ממנו דלא קר"ח, כיון דהוא מדבר מלכתחלה ומה עניין זה להא דר"ח שמייר מפוגימת הפוסלת מה"ת, ומה"ט מצי לתרץ הראי"פ בפשיטות, דכיוון דהביא הא דר"פ לא צריך להביא הא דר"ח, הרי דתירצו כבר ה"י מונח בכך, بما שכלל בקושי' את ר"פ בהדי איןך, גם לא דקוק בין אבשרה ובין בבלשנא, אשר הערטתי בזאת לעלה, ומפרש אבשרה כמו בברשא ור"ל דחוותך בזוק עור האצעב, כמו שעשינו השוחטים לבחן חידודו של הסcin, כן ס"ל שהי' בוחנין אם עוקר העור או חותכו, אבל צrichtה שיטה זו ביאור רחב, והראי"ש קיצר מאד, והטור שמרפרש כן שיטת אבוי אחד מעמודי ההוראה הוא, וצריכין אנו למשוכין נפשנא כדי שתהיה' שיטתו עכ"פ ראי' להעמידה, כי מאד עומדים גדו מה שביארנו לעמלה דעל חנירת צפורהן לא בעין שום בדיקה של הני בדיקות אלא בראי' בעלמא סגי כמו בקרבותן, וגם מה יענה על הא דהביא הראי"ר הני דבdkoo בשושא ובמיון וכו' דעכ"פ פליגו אדר"ח, וממש"כ דקשה על הא דיאיבע דמייא לסתאה Mai, הרי דאפלו על פגימה בלבד שום חסרו היה מסתפק ושאל, וכן שהקשה הרשב"א בתו"ב, וייתר מכל זה קשה בדיקה לחכם Mai עבידתא, כאשר כתבנו בראש דברינו, וראיתי לך' ז' החת"ס ז"ל בחידושים לחולין, דאמר פרפרת הנה, דבאמת ר"ח לשטו דאין פגימה פוסלת אלא כדי חנירת

הרואה"ש היא שיטת הראאה, דחיגורת צפורה דקאמר ר"ח הרגשת צפורה קאמר, ואיך כתוב דלא פליגו הרשב"א והראא"ש בגוף הדין, והא הרואה"ה והרשב"א ודאי פליגו לדלהראאה לא שיק הא תנאי שהנתנה הרשב"א, ובלבך שתאנור בה עכ"פ חות השערה", והדרישה בעצמו על דברי הטור שהעתיק מרשב"א: "ובלבך שתאנור כ"ש ואפלו בחות השערה" כתוב דלא דק הטור בלשינה, דמשמעו מלשונו דאצפורה קאי שייה" חוגר בה בחות השערה, דהינו שירגיש הczפורה בחות השערה, זהה ליתא דלשוב"א בעין שייה" אונור בה חות השערה ממש, ולא די בהרגשה לחוד, וכן תיקון המחבר לשון הטור, וכותב "ובלבך שתאנור בה כ"ש ואפלו חות השערה", ועיין בביואר הגר"א ז"ל שצין על זה: "מהא דראב"י", וכונו מושם דראב"י בדק בחות השערה נקט הרשב"א שיעור זה, דהיא השיעור היותר קטן שנשמע מהני אמרואי, דכל אידך שיעורים יותר גדולים, לא מבוי מען דבדיק במיא דודאי יותר גדול כמובן מאליו, אלא גם הנני דבדקו בשושא בלשנא ובברשא, א"א לפרש דכל פגימה כ"ש בדקנו בראיית שמש כפ"ר ראשוני ברשי", וכן בלשנא ובברשא דבברגשה בעלמא פסל, דכוון דהני מדין דאוריתיא מייריה לפי דעת הרשב"א, הרי קשייא להו דהא אונורת שנינו, ודמאי לساسאה הא התייר ר"א אחרון שבאמוראים והחילוק שמקולק הראאה בין פגימה מגוף הסcin לsassאה שאינו מגוף הסcin, לא ס"ל הרשב"א, ولكن ע"כ דהני נמי אחgorת דבר מה בדקון, ואם כן ראב"י דבדק מחgorת חות השערה, הוא החמיר בכלום וגם נקט דבר מסוים, لكن הכני נקטינו דבע"פ חgorת חות השערה, אבל להראא"ש אס כראא"ה סובר כבר ביארנו דהני אמרואי ליכא להוכיח מיד דהמה הקילו נגד ר"ח ור"פ, שבדקו שתאי" אונורת מידי, אבל אכן כר"ח ור"פ עבדין ומדרבן פסליין כל שנרגשת בczפורה, דמדרבען גם بلا אונורת מיפסל, ודמאי לsassאה שאני, וכחילוק הראאה ז"ל. א"כ פליגו טובא הרא"ש והרשב"א בשיעור הczפימה דלאא"ש אין כאן שום תנאי שתאי" אונורת, אלא שירגיש באצבעו, בחות השערה לשון הטור, ולאפוקי sassאה, וידעו דבר זה האצל השוחטים שמחקלים בין שמרגשים אין לעגיל או אין דרעטיל, ובין שמרגש אין קלעפיל אפלו דקה מן הדקה, וזה חילוק גדול שבין הרשב"א והראאה בשיעור הczפימה עצמה.

וاع"פ שהראייתי זהה, דלא צדקנו דברי הדרישת במה כתוב, לדינא אין חילוק בין הרשב"א והראא"ש דהא סותר את דברי עצמו, שמגיה בטור דבעין לרשב"א דוקא אונורת חות השערה ממש, ולא רק הרגשה בחות השערה, אבל פירושו בשיטת הראא"ש דלא כטור נראה נכון דכן משמעו הרא"ש דסובר כשיטת הראאה, וממילא דחמיר נגד הרשב"א והרמ"ז ז"ל, לדידיהו בהרגשה לחוד אין לפסול בדייעד רק לכתחה, והיינו דמי לsassאה שלא התייר ר"א לשחות בו אלא לאכול הבשר בדייעד, דלשוב"א פגימה הנרגשת ואין בה כדי אונורת חות השערה יפלין מהא דר"פ, דאצרך בדיקה אבשרה ואטופרא והוא צרכיתא לכתחה, אבל הנני אמרואי לא החמיר על אלכתחה כלל, ובדקנו בהני בדיקות אותן הסcinים שהי' נראה להם פגימות, או שהי' מרגשים בטופרא אם יש בהם כדי אונורת דבר מה עכ"פ חות השערה, כאשר כתוב כן הרשב"א במשמרת בפירוש, אבל הרא"ש מחמיר לפסול כל פגימה הנרגשת בחות השערה, ומקין לכתחה בדמי לsassאה כשית ראה"ה.

ומתווך אלה הדברים תראה, גודל השפוררי' שנחווה בין האחוריונים ז"ל, ע"י שלא ירדו לתוך עומק פלוגות הרשב"א והראא"ה ז"ל, דהנה הב"ח אחר שהביא שיטת הרשב"א ודעמי' בדעת הר"י', הביא דעת הראא"ש כפי הבנת הטור, וקסמן להקל על שיטה זו

הריטב"א ז"ל דאצרכטא דר"פ הוא מדינה לכתחה, ומפרש דבידקה אבשרה ואטופרא היא מפגימות בחות מהגירות צפורה היא לפלא עבuni, כי כפי הנראה הוא אכן רוצה ליישב פסק הר"י' ז"ל, דלפי שיטתו לא מתיחס שיב הר"י' במא שהשפט הא דר"ח, דlid'i לא מצינו ליישב זאת כמו שכתב הראא"ש, דנככל בדברי ר"פ דבידי אבשרה ואטופרא והוא כדין חגירת צפורה, ע"כ עדין שייעור הczפול בדייעד לא שמענו, אלא דהרטיב"א לא רצה ליישב שיטת הר"י' במאoor בסוף דבריו אלא דרך עצמו כאשר יראה המעין בו.

ונחוור לביאור שיטת הראא"ש ז"ל, כי הסרנו משיטה זו כمعט כל התלונות, אבל הא דמסתפק בעל האיבער דמי' לsassאה מא', אפלו נפרש דלכתחה ולבעל נש קמיבער, ממש'כ הריטב"א ז"ל עדיין קשה, דמה עלה על דעתו להחמיר אפלו בעלי נש, כיון דגם הני אמרואי בדקנו במא ובמשמעותו מצד חסידות ולכתחה, רק לצאת מחשש פגימה פחות מהגירות צפורה בדקנו, אבל פגימה בלבד חרשון כל מהיכי תתי להחמיר, והרי תראה דהרטיב"א ז"ל כתוב ודמאי לsassאה מותרת אף לירא שמים, והוא לשיטתו דהני אמרואים החמירו על נשים לכתחה, אפלו על פגימה בלי שום חסרון, וכן יש מקום להאי איבער, ואדרבה צריך עצם בפוגימה ללא חסרון, אבל צ"ל דהרטיב"א סובר זהה חלק, בין פגימה בגוף הסcin לsassאה שאינו מגוש הסcin, כשית ראה"ה ז"ל, ואע"ג דיפה דחה הרשב"א במשמרת שם חילוק זה דמי' השם מהא, עיי'ש אבל צ"ל דרך לשיטת הראאה אין חילוק בהכי, והוא ז"ל סובר דמדיינא אסור כל פגם אפלו ללא חסרון, ואם כן שפיר דחאו המשמרת, דמדינא ודאי אין חלק בין זל"ז, אבל לשיטת הרטיב"א דרך מצד מידת חסידות החמירו הני אמרואי בפוגם בלי חסרון, צ"ל שפיר דגams שאינו מגוש הסcin כמו sassאה שהוא מה שנוין קורין דרענטיל, וכן שכתוב הראא"ה ז"ל כיון דלעלום לא שיק בי חסרון שייה" אונור אפלו בעלי נש, השיר קאמור ר"א מאן יhib לנו וכוי' זאת יש להמליץ بعد שיטת הרטיב"א, אבל לפוי שיטת הראא"ש דגם הני אמרואי החמירו, לא החמירו אלא בו חgorת דבר מה עכ"פ, מהיכי תתיי נחמיר עוד יותר ומה עלה על דעת בעל האיבער, אבל גם זאת ניחא דנייהו דלדעת הרא"ש הני אמרואי בדיקה דלכתחה בדקנו, אבל הלא יש בתוכם בדקנו בשושא ובברשא ונוכל לפרש בראיית השימוש בצל הסcin כלשנא אחרינא שברשי', ובראה הניינו הרגשת בשרא, ואז יש מהם שהחמירו לכתחה על ראי' והרגשה בלי שום חסרון, וא"כ שפיר קמיבער דמי' לsassאה מא', ואחדדר לי ר"א דלא היא, דגם הני דבדקו בשושא ובמי', על פגימה שאונורת בדקנו וכפי שני שברשי', וכן בברשא שאונור קצת עור האצבע, ולכן בדמייא לsassאה אין מקום להחמיר כלל, כן צ"ל שהבין הטור ז"ל שיטת אבוי הראא"ש ז"ל.

אבל הדרישת ז"ל לא ניחא לי בפירוש זה שהוא קולא גдолה, ומדקדק מלשון הראא"ש שכ' "וכל פגימה שהוא מריגש בczפורה, הינו שתחגור בה czפורי", דמשמע ליהפ' דכל פגימה כ"ש הויה בחgorת צפורה ובלבך שתאנור בה עכ"פ חות השערה ולכן כתוב, דבעיקר הדין אין חילוק בין הראא"ש לשוב"א, דלדעת שניהם פגימה כ"ש שאונור חות השערה פסולת, אלא פליגו בפירוש דברי ר"ח, דלשוב"א ר"ח שייעור יותר גודל קאמור, דהינו שאונור בה czפורה ממש, אלא דלית הלכתא כוותי' אלא כדי חמורי, ולרא"ש ר"ח נמי הא שייעור קאמור, ולא פליגו עיי'ש.
והנה תיווה גדולה קחינה כאן, דלפי פירוש הדרישת שיטת

השערה זהה אמת וברור בס"ד.

עוד תראה, כי גם המחבר ז"ל זיכה כאן שטרא לבי תרי, כי מאחר דפסק כרשב"א כאשר מבואר לכל רואה, לא ה'יל לו להתר שחוות בדמיון לסאסאה לכתתלה, דהorsch"א בפירוש אמר דדמי' לסאסאה, היינו פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, ולא חילך בינותם כמו שחילך הראה", וכיון חד דינא אית להו מילאל לא התיר ר"א, אמר מאן יהיה לנו מבשרא, אלא הבשר בדייבעט ולא השיטה לכתחלה, דמר"פ דאמר צריכה בדיקה אבשרה ואטופרא אנו למדין שאין לשחות לכתחלה בסיכון שמרגשים בה פגימה אפילו אינו אוגרת חוט השערה, והמחבר מעתיק בדיון דסאסאה לשון הרמב"ם, משום דברי"ז כולל הרמב"ם עם שיטתה הני ראשונים הרשב"א ודעמי' אבל לא כן הוא כאשר בארטה.

ועתה נשוב לדברי הדרישא, שמספרש מה שכתב הטור „וכיוון שהפגימה פוסלת צריכה לדודוק הסcin תחלה“ וכותב הדרישא, מושם דכתיב ושחותם בזה, וכן הוא בה"ז בריש שיחית חולין, וכן שציין מהר"ץ חיות, אבל הש"ץ משיג ע"ז וכותב, והוא בדיקת הסcin גופה DAOיריתא היא, ורק להראות לחכם אמרו רבנן, ולפי הצעתו בבירור השיטות, שניהם ננים לשיטותם, כי האי „וכיוון שהפגימה פוסלת וכו"ו הוי ג"כ לשון הרاء" ולדעת הפרישה, הרاء"ש הוי המכמיר ביותר, וכשיות הראה"ה דהרגשה בעלמא פוסלת, והוא מדרבנן כביאורנו בשיטת אה"ה שסבירו על קרא דוחתתם מפרש דעת הרاء"ש דבעין שתងור בה הצפורה, דהוא ודאי פסול תורה, ועל זה שלא תងור בה הצפורה ודאי פשיטה דבעי בדיקה, וכוקשי' הש"ס ורק להראות לחכם היא מדרבנן, וכן שביאורנו לעיל דלפי שיטת הטור פי' הגמara ע"כ כפשוות, וכן שפיר השיג הש"ץ, דעל גוף בדיקה זו לא בעין קרא, ותדע שכדברי כן הוי, דהנה תראה שהטור הוסיף על דברי אביו שהרא"ש כתב „וכיוון שהפגימה קורעת צריכה לדודוק הסcin תחלה“, והטור הוסיף „יסמוד על מה שיבדק אה"כ“, והוא פירוש לדברי הרاء"ש, מושם דקשי' ליטור פשיטה בקושי' הש"ס וכן הוסיף לומר دائم הכוונה להשミニינו עיקר בדיקת הסcin, אלא צריך בדיקה בתחלה ולא יסמוד לאחר שיחיטה, ופירוש זה צרכין דוקא לפי הבנת הטור בדעת הרاء"ש, דהבדיקה היא שלא תងור שהצפורה ממש אבל לפירוש הדרישא, אין כאן שום צורך להוסיף דלא יסמוד אבדיקת לאחר שיחיטה, דנא גוף הדין לצרכי בדיקה בהרגשת צפורה ולא יסמוד על הראה, دائم כן חניתת צפורה אתה לאשמעין, והוא הון דברי הדרישא.

והנה המחבר בש"ע שנייה מלשון הטור וכותב בסעיף ג' וז"ל "צריך לדודוק הסcin קודם שיחיטה ואם לא בדק לא יראה" שיחוט", וילשונו נפלא דלא די שగוף הדין אין בו צורך דפשיטה, אלא שמוסיף אחרת אחר איזהה,adam לא בדק לא יראה" שיחוט, והש"ץ הרגיש בזה וכותב בס"ק ה' וז"ל: "צריך לדודוק הסcin קודם, ואני לסמוך על מה שיזכה לבדוק אחר השיחיטה (טור) ולאה כפל המחבר וכו', ואם לא בדק לא יראה" שיחוט והטעם וכו"ו עכ"ל. הנה כל רואה יראה כמה מן הדוחק לתנקן לשון המחבר כדי שייהי מכובן מה שכתב הטור, אבל לפער"ד נראה דהמחבר שפסק דלא קרא"ש, לא כטור דמייקל עד חניתת צפורה ממש, ולא כפי' הדרישא, דמשווה את דעת הרاء"ש עם דעת הראה", אלא כשיטות הרשב"א דבעין דוקא פגימה שאוגרת חוט השערה ממש, אבל בהרגשת לחוד אינה פוסלת, הלא כתבנו דלשיטה זו צריך שייהי הסcin חלק לנMRI

בפגימה שנראית כיוון שאינה חוגרת הצפורה, עפ"י מעשה דרש"י שהובאה בב"י, במעשה שבאה לפני רשי"ד אחד שבדק לאחר שחיטה, ונראה לו פגימה קטנה, ורשי"י לא רצה לאסרו, מפני שאין צפורה חוגרת בו, וכותב עליו הפר"ח ז"ל דשתי רשי"י מאר"י שהתייר איסור תורה עפ"י דעת יחיד, ולפי ביאורנו היב"ח חזר בו, וזה קולא גם שניות במחcit לא כיוונו המתרה, דאמית הוי מה שכתב הפר"ח דלומר דבעין דוקא חניתת צפורה, דהינו שתאנגור הפגימה את הצפורה, הוא דעת יחיד דהינו דעת הטור המפרש כן שיטת אביו והוא דרך הראשון בהראה"ה, אשר גם הראה"ה חזר בו, וזה קולא גדולה באיסור תורה עפ"י דעת יחיד, דהינו הטור אע"פ שום הריטב"א סובר כן, כמו שתראה אם תעין בו, אבל לעומת זאת זה מה שהתייר רשב"א ורmb"ז ז"ל הדין כן, דכל שאינה אוגרת חוט השערה ממש ולא כחוט השערה כמו שהביא היב"ח שלא בדקוק) כאשר בדיעבד ואין כאן מי שאסר זאת רק הראה"ה בחזרתו והרא"ש לפוי הבנת הדרישא וכפי ביאורנו גם הרמב"ם סובר כשיטה זו, אבל הם רק מדרבנן, ומכך מימרא דר"ח ור"פ דבهرגתה בעלמא סגי לאסור, אבל הני אמוראי דבקו אחריו פגימה הנראית או נרגשת להם, אם אוגרת עכ"פ חוט השערה לא החמירו כלוי האי, ולא כמו שסבירו כל האחרונים, דleshita זו ג"כ החמירו הני אמוראי כי זה טעות גמור במחcit, כאשר ביארנו ככל הצורך, וא"כ היב"ח לא התיר אישiso תורא על סמק דעת יחיד, רק איסור דרבנן ע"ד הרמב"ן הרשב"א והר"ז ז"ל, והרי תוראה בפסקי המחבר והרמ"א ג"כ שפסקו כחוב"ח, דהלא המחבר בסע"י ב' פסק וז"ל: "שיעור הפגימה כ"ש ובבלבד שתאנגור בה כ"ש איפלו חוט השערה" עכ"ל, הרי נשמר המחבר לתקן הלשון שאינו מಡוקך בטור וכותב "חוות השערה" ולא "כחוט השערה" וכפי' הגר"א ז"ל, דמראב"י נלמד שבדק בחוט השערה, ולא בהרגשת צפורה כחוט השערה, גם משנה מלשון הטור שכתב "ובבלבד שתאנגור", שהאי לשנא מפוקפק, דיש לפרשו על הרגשה כפי' הראה"ה והרא"ש, וכותב לשון מבורר יותר "ובבלבד שתאנגור", להורות דבهرגתה בלבד אינה פוסלת עד שתכנס בפוגם עכ"פ חוט השערה, והרמ"א לא הגיה כלום לכתוב, אכן אין אלו בקיאין בבדיקה, ואוסרים כל פגימה הנרגשת, ורק בסעיף י' שפסק המחבר דבסקין הדומה לساسאה שאצבעו מסתובב, שוחטין בה לכתתלה, מגיה הרמ"א ז"ל וכותב, אין לנו הוגין לשוחט בה לפי שאנו אנו בקיאין בדבר, והרי אתה כי לעיל דאדעדב קאי ושם בעין להבחן בין פגימה הנרגשת לאוגרת עכ"פ חוט השערה, בזיה שפיר בקיאין, כי כל שאינה אוגרת חוט השערה, ממש אין לאסור בדיעבד, ושפיר סמכין אבקיאוותנו גם עתה, וכך לא הגיה כלום, אבל אכן דמיירי לשוחט בו לכתתלה דהינו להבחן בהרגשת עצמה אם רק מסכט הצפורה או מרגיש פגימה דקה מדוודה, כתוב אכן אנו הוגין לשוחט בו, והרא"ד דכן הוי,adam יתעקש אדם לומר דמהנה זו נשמע גם לעמלה שאין אנו בקיאין, וכל פגימה כ"ד הנרגשת פולין השיחיטה על ידה עכ"פ לדעת הרמ"א, א"כ ה' לרמ"א לכתוב ואנו נהגין לאסור השיחיטה בסאסא, כיון دائم אנו בקיאין וחישין דלמא אייכא פגימה כ"ד ואיך הינה לשון המחבר וכותב רק אין אנו בקיאין ואין נהגין לשוחט בו לכתתלה, אלא ודאי דאי בנהגש הפגימה שאינה אוגרת אין לאסור בדיעבד, כפסק המחבר לעיל (ועיין בת"ש י"ח אות י"ג ודוו"ק) וא"כ לא התיר היב"ח, רק מה שהתייר המחבר והרמ"א ז"ל עפ"י הפסק שפסקו כשיטות הרשב"א ודעמי', ואין כאן מקום להרעיש על הפסק גופא, אלא על טעמו כי מותך דבריו נראה שסמק בפסק זה על שיטת הטור דהיא ייחיד, כי לא נחיה היב"ח לחילוק זה בין חוט השערה לכחוט

בשעת המעשה או ע"י בדיקת החתק אבל חז"ל גרו על סכון פגום שיפסול את השחיטה ולכן כל שם פגום על הסcin, אכן פסול בשחיטה וא"כ כל הני אמוראים בדקו הכהן והכהן, על שיעור שהscin יקרה פגום בדקנו, ור"ח דאמר בדיקה לחכם ולעכובא, מדרבנן ולא לכבוזו לחוד, ע"כ פגימה הנרגשת ע"י בדיקה ביישוב הדעת והבנת הלב קאמר, ושיעורה אמורה ממילא דהיא בהרגשה בעלמא, ועתה דר"ל מנה שלש פגימות פריך שפיר, ולהשופט נמי פגימתה הסcin, דהיה" שיעור הני דקחשיב איזה שיעור שייהי, הלא אכן שיעור שנקרה פגום בעין בכל הני, ומילא גם סcin עמהם והפסיק במירא דר"ל ולא הניחה למגרה, "דוכLEN כדי פגימתה מהבהה שהוא חחרת צפורה", מפני שהוא צפורה אין מבורר מה הוא, אי מleshon חgorה, ואז אוגרת בעין, או מleshon חgorה, ואז נרגשת לחוד נמי פגימה יקרה, אבל ממה דמוסיף ר"ח, אף פגימות scin שמעין דהרגשת צפורה קאמר, דהרי ר"ח בדיקה לחכם בעי ולטכוב, וע"כ מחמיר על הני אמוראי דלעיל, ולדי"י הרגשת צפורה נמי פסול, אבל מ"מ פריך שפיר על ר"ל ולהשופט נמי פגימות scin, דאפילו אם הוא חולק, וסובר מהני אמוראי דלעיל דבעי חגורת דבר מה, ואפילו כעובי צפורה, א"כ גם בהני הדין כן, כי בכלון על שם פגום פולין, הון scin והן אבני מזבח ואוון בכור, כי גם בסcin אין אינו בודקין מה שיש בכח הפגימה ליקרע הסימן, אלא מה ששם פגום עלה, ע"י מתרץ, בחולין לא קמיiri דפשיטה לי' דבקדשים לא החמיר חכמים לפסול הקדשים ולהביאם לביה"פ, מפני האי חומרא, דלא לישתח בסcin פגום, אפילו אינה אוגרת.

וראה זה איך מಡוקך לשון המרמב"ם בהל' ביהב"ח, שכטב דגימת המזבח בחגירת צפורה בסcin של שחיטה, כי רק מהה שהוסיף ר"ח scin של שחיטה להני שלש פגימות, אינו למدين בחגירת צפורהDKאמר, לאו חגורה קאמר אלא חגירה וכדברי הראה"ז, והוא אמת לאמת בס"ד.

ואחר אשר זכינו לבאר הסוגי והשיטות היוצאות ממנה נבוא לפסק הלכה.

פסק המחבר והרמ"א.

המחבר חפס שיטת הרשב"א לפסק הלכה, שהיא שיטה אמצעית בין הראה"ש לפי דעת הטור המקיל ביותר, ובין דעת הראה"ה המכמיר ביחסו, ולכן פסק בסעיף ב' בשיעור פגימה בכ"ש, ובלבד שתאגור בה כ"ש אפילו חוט השערה, ונשמר המחבר, בלשונו לכתוב שתאגור בו חוט השערה, ולא שהצפורה יגישי לחוט השערה, וכבאיור הגרא"א ש"כ, דהוא כראב"ד בדיק בhotot השערה, דהוא המכמיר בין הני אמוראי דפסקין כוותיהו ודלא כראב"ח דבעי דזוקא חגירת צפורה, ודין זה הוא דין תורה ובדיעבד, אבל כתוב להלן בעין שיחי" הscin קודם שחיטה ואם לא בדק קודם בסעיף ד' צריך לבדוק הscin קודם שחיטה ואם לא בדק קודם פגימה, דהיינו רשות השערה, ובכך שיעורו, וכייד שלא נתעה זהה, הפסיק במירא דר"ח וקמiska לעלי, טרם ממשים דכלון הני שלשה בחגירת הצפורה אלא דלפ"ז נצמתה קושי" יותר גדולה, אז מפי ר"ח לא שמעין כלל שעיר הפגימה, דבמה שהוסיף אף scin, אין למדוד שעורה, רק בא להודיענו שיש עוד פגימה אחת, והיתכן דר"ח מרא דשטעחתה דמיין לבודיקת scin מה"ת לא ישמשינו בבדיקה זו מה טיבה, ולא עוד אלא דגוף התירוץ, דלאו לדינא איתמר הא דר"ל ווגם לא הרא"ד, אלא למינينا בעלמא, הוא דוחק גדול דמפשטות מירא דר"ל נראה, דעיקר כוונתו למה דסימן וכולן כדי פגימת המזבח.

עד הקשה הריטב"א ז"ל דמה מתרץ בחולין לא קמיiri הלא עיקר שחיטה בקדשים כתיב, ותי" דכיוון דבחולין נמי איתא לא קחשיב, והדוחק גדול ונורא, ועין בהגחות מהרש"ש ז"ל, אבל לשיטת הראה"ה שהוא שיטת המרמב"ם ז"ל ניחא טובא ובל' שום דוחק. דלשתה ז', מה"ת רק עיקור נאמרה וזה נוכל להכיר או לכתהלה גם בהרגשה לחוד, כי זאת נלמד מר"פ דמצרך בדיקה אוטופרא, דהיא ע"כ הרגשה, וניהו דכתבו למעלה, דלפ"ז לא היל מהמחבר להעתיק לשון המרמב"ם בהא דדמי" לסתסה שוחטין בו לכתהלה, דלשיטת הרשב"א אין צרכין לחלק בין פגימה דקה מן הדקה להא דסתסה, אלא שניהם אסורין לכתהלה, אבל ייל דהמחבר שהי" סובר דרמב"ם ורשב"א בחדא שיטה איזו כמש"כ בב", וכיון דרמב"ם פסק כססתה שוחטין בו לכתהלה, הרי דע"כ חילק בין הא להא משום שלא ניחא לי' לפרש דר"א דאמר מאן ייבן לו מבשרא, יהי' כוונתו רק אידיובד, ולכן פסק בזה כרמב"ם אבל לעולם לשוחטין בסcin שמנגש בו פגימה אף שאינה אוגרת כלום אסור לכתהלה, ולפ"ז אין צרכן כודול בדין דבדיקת scin אוטופרא, וצריך לכפלו שלא ישוחט בili בדיקה זו, ור"ל דאפילו רואה שהscin יפה ואין בו פגימה אוגרת, כי זאת יכול לראות בשקפה ראשונה מ"מ לא ישוחט בili בדיקה הרציפה לכתהלה אוטופרא,adam ימצאה אח"כ פגומה בili אוגרות חוט השערה תהי השחיטה כשרה, אבל עבר לשוחט לכתהלה בסcin שאסרנו חכmoz"ל לשוחט בו, ולכן דין זה מון הצורך הוא לכתבו, ואני צרי שום טעם, וניהו דהש"ך מביא בשם הרשב"א בעצמו טעם דשמא ישחט מלבדוק אח"כ, הרשב"א קאי שלא ישוחט בסcin בili בדיקה כלל, וע"ז אמר טעם יותר מרווח דאייכא חש איסור גם בדיעבד, או דבעי ליתן טעם גם לשיטת החולקים ופוסלים פגימה כ"ש, אבל המחבר לפי שפסק הרשב"א, שפיר עביד להזירנו שלא לשוחט בסcin שאינה בדיקה אוטופרא, אף שראה שאין בה פגימה האוגרת, שוב ראייתי בבא"ג שציין דין זה של המחבר, לא ברא"ש וטור כמו שפי הש"ך דברי המחבר, אלא שהוא מירא דר"ח, וכן הוא באיבור הגרא"א על האי דינא, וגם כתוב שם בתוא ד' דהרבש"א מיקל בשיעור פגימה נגד הראה"ה, ודלא כב"ח דלא נחית להזירנו כמו שכתבתוי, ושמחתוי כמוצא של רב וברוך שכונתי לדעת גאו הגאנום מאורן של ישראל.

ועתה חל עוד עליינו חובה ביאור סוף הסוגי' דנתבקש זה הרשונים ז"ל, והוא במה דאמור ר"ל שלש פגימות הון, והוועיף ר"ח אף פגימות scin, ופריך ואידיך, ומושני בחולין לא קמיiri, ואח"כ מסיים המירא דר"ל, וכולן פגימתן כדי פגימת המזבח.

וקשה טובא מה פריך ואידיך, דלמא ר"ל דלא כרא"ח, אלא כאחד מהני אמוראי ס"ל, ולית לי' דפגימות scin בחגירת צפורה, ועוד זאת למזה מפסיק את המירא דר"ל ולא הניחו למגרה, עד שambil דרא"ח שמוסיף פגימת scin ומקשה ואידיך ומתרץ, ואח"כ מסיים המירא דר"ל וכולן וכו', ולרשב"א מיושב כל זאת דלפי שיטתו אין כוונת המקשן לדליהב נמי scin של שחיטה בחד שעורה, אלא כרא"א לפי שעורה, וכייד שלא נתעה זהה, הפסיק במירא דר"ח וקמiska לעלי, טרם ממשים דכלון הני שלשה בחגירת הצפורה אלא דלפ"ז נצמתה קושי" יותר גדולה, אז מפי ר"ח לא שמעין כלל שעיר הפגימה, דבמה שהוסיף אף scin, אין למדוד שעורה, רק בא להודיענו שיש עוד פגימה אחת, והיתכן דר"ח מרא דשטעחתה דמיין לבודיקת scin מה"ת לא ישמשינו בבדיקה זו מה טיבה, ולא עוד אלא דגוף התירוץ, דלאו לדינא איתמר הא דר"ל ווגם לא הרא"ד, אלא למינينا בעלמא, הוא דוחק גדול דמפשטות מירא דר"ל נראה, דעיקר כוונתו למה דסימן וכולן כדי פגימת המזבח.

חות השערה, הוא מכשול גדול לא מיבעי לשיטת הראה"ה והרמב"ס דפסול אף בדיעבד, אלא אפילו לפיקט המחבר כרשב"א אסור ללחוט בו לכתבה, דהינו דר"פ, דמה שלא הרגיש ודאי מחייב חולשת הרגשותו היא כיון שההגינה נראית לעין, וחיללה להתייר זאת לכתבה, וגם אי אפשר זאת במצבות דהלא חוש הרגשה גודלה מחשש הראות, וכאשר העיד כן הפלתי וידוע לכל מי שיש לו עסק עם חלפים, דמי שהוא שלם בחוש הרגשה, מרגיש אף מה שאינו נראה אף לטוב עין, אבל להיפך יהיה "נראה ולא נרגש הוא רק למי חשש הרגשותו חילשה מחוש הראות שלו, ומה"ט החמירו חכ"ל לבודוק בטופרא שהיה בדיקה המעלוה, ואם נאמר דגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת פוסלת השחיטה, אז "ה" וכש"כ גימה הנרגשת, ועוד דלפי דבריו הת"ש אכן פגימה האוגרת חות השערה ונינה נרגשת בטופרא, וזה דבר זו לא ניתן להאמיר במכח"ת.

ואספרה בזה מה שקרה לי כד הוייא טליה עם הגאון הצדיק חכם עדיף מנביא מהר"ס פאנעט צ"ל בעהמ"ח שוי"ת שערוי צדק ובבנוי צדק, כי הרגשה צ"ל הנ"ל הי נקרא רבינו של השוחטים, ובכל מדינת צ"ב לא קבלו שוי"ב שלא הי לו קבלה ממנו, והי' מבון נפלא בכל עניין שוי"ב, אולם בימי יקנונו הוחלשה כך הרגשותו כאשר נתודע לי ולשוחטים המופלגים שלי, וטלILDות שהיתה בי הרהיב בנפשי עוז לכתוב לו: ילמדנו רבינו לנו שהרב יעד בתוך הקבלה הקבלה שהשי"ב מרגיש פגימה דקה מן הדקה,ela כתוב הקבלה של הרב הנהוגה בינוינו מבואר בש"ע ריש הלכה שחיטה, והוא יכול לסתובב, רק על השחתות הסכין והרגשת פגימותיו אין הרב אדון מתעלף, אבל על השחתות הסכין ולהרות בדיני "ה", הוא בדבר זה, וכי מי שיש לו הרמנה לדון ולהרות בדיני "ה", הוא ממילא מבין על החלף, הלא אין מנהגנו לננות את הרב על זה, ואני חכם שבגמי, שהרי אמרו צ"ל בחולין צריך ללמד כתוב שחיטה ומיליה, אבל בזמןנו שאין לו מדין כל זה, מה להרב אצל הסכין, הנה זאת לשוחטים המומחים וכלך אצל הדינים, כאלו הדברים כתבתתי להגאון הנ"ל צ"ל, והшиб לי דבריםCMDיקות הרבה, וכותב לי אל TZדקה הרבה וכי תקsha על הגמי' שאמרו חכ"ל להראות סכינו לחכם, ומ"ה' מנסה את החכם, ושחיטה שאמרו צריך למדוד פירש רש"י צ"ל לאמן את ידיו לשחיטה, אבל למדוד הרגשות הפגימות לא הזוכר, וכן הי' מלפנים בישראל שככל רב מוסמך להוראה מסמיך שוחטים, וכל המוסף זה גורע, זאת הייתה תוכן תשובה קודשו, ואני עדין הרהרתי אחריו כמה שנים, עד שהגעתי לימי בינה ואז ראייתו והכרתי שתורת זקנים בינוין, ובנין נערים סתירה, כי אם נחמיר בהזורה יותר ויותר לא הנחת שוי"ב לבני אברהם אבינו, כי יבוא עליוizia מרגיש אחר, שלם בכך המשיש, והי' חי השו"ב תלואים מגנד, ובבורך לא ידע מה הי' בערב ויפה עשו הרבה זקננו שבדורות הקודמים, שלא הניחו את השובי"ם להראות סכיניהם לשום עובר ושב, ובדורנו היו היתום כאשר בואה אינה רב להעර או לישוב, תחלת עסקו שנופל על השו"ב להראות לו סכינו, ורבים חללים הפilo בזה, כי פעמים באממת חכם העיר אינו מן המרגישים הנפלאים, וכן השו"ב שלו והוא יושב בטוח תחתיו ופתאות יעבור דרך שםizia ראייה רב שחווש הרגשותו טוביה ושלמה ומרעיש על השו"ב שהוא מנבל ומאליל נו"ט, ואשלה נא, לפיו אשר ביארנו השיטות לעמלה, היכי באמות אתה הלהלמ"ס שرك מרגיש נפלא ראוי להיות שוחט? ישתקע הדבר ולא יאמר, כי כן היל' לפנים בישראל שככל רב בעירו הי' בוחר בשוי"ב שמצא חן בעניין היכי נאמר חיו' שמאני שאותו הרב לא הי' מן המרגישים הנפלאים, האכיל נו"ט, וכי לא די במה שהחמיiro לפסל סכין פגום אף שאינו אוגר כלום ונוסיף אנן דבעין מרגיש נפלא, ולכן מאד מאד הי'

לכתחלה, لكن הי' סובר, לדדבר זה אכן פלוגתא בין הרשב"א ורמב"ס, דהרמב"ס הי' מחקך כרא"ה, בין הרגשה בגוף הסcin ובין סאסאה שאינו מגוף הסcin, אבל לעיל ביארנו דזה ליתא, כי הרמב"ס כרא"ה ס"ל, لكن שפיר מחקך בין פגימה שאינה אוגרת, לדמייא לסאסאה, אבל הרשב"א אלא מחקך, זה נצמץ מושיתו כמו שביארנו באורך מעלה, והרמב"א שהגיה בהא דסאסאה, דאין אנו נהגין לשוחט בו, מושום דאין אנו בקיאן לא הגיה לעלה בדין פגימה האוגרת דפוסלת בדיעבד, כתוב דאין אנו בקיאן ואסוריין כל פגימה בדיעבד, אפילו אינה אוגרת כלום רק נרגשת או נראית, מושום דבזה דהיא מדידה ממש איך לא נהי' בקיים לראות, אם חות השערה תאגור בין עוקצי הפגימה, אבל כאן בדמייא לסאסאה דקאי אלכתחה, להבחן בהרגשה בעלמא אם מרגיש סיבוך בעלמא שהיא נדבקת על הסcin מה שנקרה דרטנטיל או געלענט, או שמרגיש פגימה דקה שהיא מה שנקרה קלעפיל, בזה אין אנו בקיאן לסמוך לשוחט לכתבה, ובדיעבד ליכא נפקותא כי בדיעבד שנייהם כשרין, כל שאין חות השערה נכנס בתוך הפגימה כו' הוא פסק של בעלי הש"ע, אלא שהאחרונים החמירו יותר כמו שהראתך לעלה, אבל האמת היא דכפי ביארנו נמי, שיטת הראה"ה שהיא נמי שיטת הרמב"ס צ"ל יותר מסתבר, מפני שהשקל וטריא בgeom מתרפרש בל דוחק, לווי מה לצריכין לומר דגס בקרבות בעין בדיקת הרגשה שהוא קצת דוחק, והגם דלפי שיטחם הכל דרבנן בין איה אוגרת ובין אוגרת כשייטה זו כי אין בזה כח לעkor הסימן אבל מ"מ ראוי להחמיר כשייטה זו ולאסור גם בדיעבד פגימה הנרגשת או הנראית אפי' אינה אוגרת ודלא כב"ח, כי המחבר אלו הי' נחות לידע דגס הרמב"ס ס"ל כרא"ה, לא הי' מקל נגד דעת הרמב"ס, שהוא>Create תמיד העיקר, אבל מה שהרעוישו על הב"ח שהתיר איסור תורה על סמק שיטת יחיד זה ליתא, כאשר אתה רואה דמה שהתיר הב"ח מתירין גם המחבר והרמב"א,ומי שסומך בזה בשעה"ד למשל בשוחט שאבד הרשותו הטובה ואני מרגיש פגימה שאינה אוגרת כלל אבל הוא מרגיש פגימה האוגרת חות השערה, שאינו אסור השונן והכלים בשביב זה שפיר עבד, כי התורה חסה על ממונם של ישראל, וע"ז אמרו צ"ל גודל הנהוגה מיגע כפי יותר מירא שמיים, ולא אוכל לסייע האי דינא בلتיה להביא דברי התבאות שור ולדקדק בהם, וע"ז שם בס"י ח"י סע"י ב' בשם"ח: שיעור פגימה כ"ש, בין בעומקה בין בעומקה, ובלבבד שתעכבר ויסתבך בהם שום דבר ואפלי חות השערה, ואע"ג בדיקת אבשרה ואטופרא ולא הרגיש שום עיכוב ואחר'CM מצא בה פג משחו ע"י ראי' נגד המשם וכדומה, יבדוק שם בחות השערה אם נכנס לשם לא ישוחט בו ואם שוחט אסורה, אבל אין צורך בבדיקה אח"ז כי אם כמו שכתבתי لكمן סע' ז' ר"ל דדי בדיקת טופרא ומסתמא אין לחוש שםיא יראה במשם עכ"ל וממי לא ישתומם על דבריו דמשמע מהם,adam מרגיש לא מהני בדיקת בוחט השערה, רק בגין מרגיש אלא רואה, אז מהני בדיקת מדידה בוחט השערה, ובמ恰"ת כי רובה היא, שגיאיה יצאה לפני השלית, הון בדין והן במצוות, דבת"ש שם מביא ראי' מרשב"א שכותב במשה"ב, בדיקת טופרא הוא הרגשה בעלמא, וכיוון דהביא חז דר"פ ע"כ גם הרשב"א מודה בדיבורו טרפה, וזה פלא והפלא, והלא הרי"ף לפי שיטת הרשב"א מביא אני אמראי אפסול פגימה בדיעבד, והוא דר"פ בדיקת הרגשה אלכתחה, ולא אוכל להבין איך לא ראה הת"ש דהרשב"א כתוב, דהראש פגימה שאינה אוגרת הינו סאסאה ולא רצה חלק כחילוק הראה"ה, וא"כ אין אפשר שהרשב"א פועל פגימה שאינה אוגרת ומחייב סאסאה, אין אפשר שהרשב"א פועל פגימה שאינה אוגרת ואינה אוגרת ומחייב סאסאה,

גם טבח בעי בדיקת חכם, ואם שחת בלא בדיקת חכם מכריזין אבשרה דטרפה, כבר תירצzo דהכא דטבח מוכר לאחרים אמרין כן, ובומוור בשוחט באקראי ובחנום נמי בדיקת סכין, אלא דלפו' רמב"ם יש להקשות למה לא סגי גם במומר שיבדק הוא עצמו הסכין לפני חכם או בקי בדיני בדיקת סכין, דהרי הרמב"ם גם במומר כתוב דחויקתו אינו מתריח לבדוק, אבל אם אנו רואים שבודק כראוי', לא חשוד לשוחט בסכין שנמצאה פגומה אפלו' פגומה בהרגשה לחוד, אלא יתקננה, וכמו שסמכין עלי על השחיטה עצמה, שידקך בה לשוחות מהוגן, משום דלא שביק היתרא ואכל איסורה, ואפלו' איסור דרבנן כמו חמץ שעעה"פ, אינן חדשים אם יכולן להחליף, וכמו שביארתי שם לעיל בסוגי', והוא קושי' עצומה לפי דעתך על פי' הרמב"ם דמיורה לא טרח לבדוק וצ"ע.

על' ש' משנה, השוחט במגל קציר בדרך הליכתו וכו' עד סוף השקיל וטררי' בגין' עיין מה שכתיתי בזה בריש הסוגי' דלעיל ישוב ברור ואמת מה השמייט הרמב"ם ז"ל האי דינה בהלכ' אבה"ט עי"ש הטיב.

על' ש' יש' משנה, השוחט מתוך הטבעת וכו' לעיל דף ט' ע"א בראשי' דה' כולחו תניניו, כתוב בפרק השוחטת תנא כולה פסול' השחיטה, ובאמת זה לא דוקא, דהרי דין הגemmaהaca בא בפ"ק, וכמש"כ שם רשי' ז"ל בעצמו, ولكن יש ליתן טעם, למה תנא פסול הגרמה, בפ' זה, ואין פסול' השחיטה בפ' השוחטת, ומה שנלפע' דהוא, דתנא סדרא נקט, דבתחלה מפרש הכל השוחטין, דהינו מי ראוי' להיות שוחט, ואח' כל לעולם שוחטין, דהינו זמן השחיטה ביום ובלילה, וכן בשבת שחתתו כשרה, ואח' מפרש בכל שוחטין בין בוצר וכו', ואח' מפרש מקום השחיטה בסימנים, אלא דכאן לא מפרש אלא מקום השחיטה בקנה, ולקמן בגמ' דר' מג' ע"א פליגו רב ושמואל בשוט אי תורבץ הוושט נמי ראוי' לשחיטה, וככתוב שם רשי' ז"ל, דרב דטורבץ הוושט נמי הוה ראוי' לשחיטה, לא גמירי הגרמה אלא בקנה, אלא דהתם מסיק, דלא יצתו להא דכייל היהודה אחוי' משמי' דרב, אלא ע"פ דנקותת תורבץ הוושט במשחו כוושט עצמו אבל לעניין שחיטה, נתנו בו חכמים שיעור. וכי הגראה גם זה מהללם"ס, וא"כ ש"יך הגרמה מה"ת גם בשוט, וכן קשה למה נקט הכא דינו דוקא בקנה ולא משמענו מקום השחיטה גם בשוט.

והנה אם נאמר דפליגו רבנן וריב"י בהגרים שליש ושחט שני שלישים לכאור' ניחא דבושט ז"ל דכ"ע מודים דפסולה השחיטה, כיון דנקיתו של התורבץ נמי במשחו אבל למ"ד דפליגו בשחט שני שלישים והגרים שליש, ודאי קשה מה פליגו דוקא בקנה ולא בשוט, והתוס' לקמן דה' דילמא ריב"י היא, כתבו כמסתפק דשמא פליגו בשוט כמו בקנה, ולא ידעת' למה בשוט יהי' רבנן מודים שלא מיפסל בשליש האחرون, אבל יהי' איך שיהי' כפי' שתבנו דעתך כוונת התנא להמשמעות מקום השחיטה איה, איך שכך ציין בשוט עד כמה הוא מקום השחיטה, והכי הו"ל למתני מקום השחיטה בקנה מן הטבעת הגדולה ולמטה, ובשוט מן החורבץ ולמטה, ואח'ך דרך אגב פלוגתת רבנן וויב"י בדין הגרמה, ואי הנית התנא מקום פלוגתת רב ושמואל, אי תורבץ מקום שחיטה הוא או לא, והדבר צע"ג לפע"ז.

והנה בגוף פסול הגרמה שי' אחת מפסולי השחיטה יש לעין, כבר כתבנו לעלה דף ט' ע"א וכן לעיל בסוגי' בדיקת הסכין דהילכה לממ"ס על הנני הל"ש לא צרכין אלא דמקצת בפסקול נמי פסל, וא"כ בהגרמה למ"ד דפליגו בשליש קמא דמזכיר ריב"י

נוח לתקן בעין זה תקנות קבועות, למען לא יוכל לבוא איש זו ויחית ויחבל כרצונו באין מפריע, וירבה מחלוקת בישראל, והמחמיר ע"ע קדוש יאמיר לו אם לא יاقل בשר רק בביתו, ולא יפריע שוחטים דכלוא עולם.

ד"ה י"ח ע"א א"ר"ה האי טבח דלא סר סכינוי קמא חכם ממשתינן לי' ורבא אמר מעברין ל' ומכריזין אבשרה דטריפה היא ולא פליגו כאן בשנמצאת סכינוי יפה כאן בשלא נמצאת סכינוי יפה, והנה הרמב"ם ז"ל בפ"א ה' כ"י פסק האי דינה באזה'ל: "כל טבח ואם נמצאת פגומה מעברין אותו ומণדי' אותו ומכריזין על כל בשחט שהוא טרפה" עכ"ל וכל רואה ישתומים מה זה השוסיף הרמב"ם ז"ל שמכריזין על כל בשר ששחט בסכין אשר הראה לחכם קנסין דגס על בשר שיש בחנות ששחט בסכין אשר הראה לחכם קנסין שלא למכרו עוד לישראל ומ"ל האי חומרא, אבל הדבר נחיא מאד דהאי מכריזין דטרפה שהוא בנמצאת סכינוי פגום למאי עבי אדם היא במקום שמכריזין פשיטה דמ"ש מנפל טרפה בעיר, ואם במקום שאין מכריזין הכרזה זו למא, אי שלא למכור לישראל, אבל בטבח רשע עסakin שמאליל נבלות לישראל מזיד, הלא אין לו אשמה, אלא שלא סר סכינוי לחכם, וגם אחר השחיטה לא בדק סכינוי ביחסו הדעת כראוי', אשר מה"ט בעין הראת סכין לחכם, דח"י שיקיל הטבח בבדיקה זו, וכשיטת הרמב"ם ז"ל, אבל שי' חשווד למכור נבלות אחר שמצאו סכינוי פגום, מאן דבר שמי' אלא דלשיטות הרשב"א דלקתיחה בעין סכין יפה מכל וכל, ז"ל דמיiri הכא בשלא נמצאת יפה לשוחט בו לכתיחה, וניהו אפשר דנתקלקל ע"י השחיטה, ובידייעבד כשר כל שאינה אוגרת חוט השערה, אבל כיון דלא סר סכינוי קודםلن לא תלין בשחיטה, אלא אמרין דשחט כן לכתיחה בסכין שאינה ראוי', ולכן מעברינו וקנסין לי' להכרז אבשרה של בהמה זו דטרפה, אע"פ שאינה טרפה מדינא, אבל לשיטת הרמב"ם דאיינו כשיתר הרשב"א כאשר ביארנו לעיל אין לנו סכין פגום של לכתיחה ודיעבד, כי רק דמי' לסתסהה שוחטין בה לכתיחה, וכל שמרגשין בה פגימה כ"ש, פועל אף בדייעבד, א"כ קשי' לי' האי מכריזין Mai עבידתא, וכן מפרש דמכריזין גם על מה ששחט בסכין הבודוק קמי' חכם. ולרמב"ם לשיטתי' בעי מדינא בדיקה לאחר שחיטה, אפלו' בשוחט רק בהמה אחת, עיין בה' כ"ד שם, ודלא קראב"ז וא"כ חישין כי היכי דבhai בדיקה אחרונה הקיל ולא הרגש, כן הקיל גם בשאר שחיטות, ואע"ג דמדינא נאבד הסכין כשר, אבל מכח קנסא ז"ל על כל בשר שיש לו עדין למכור, שמכריזין עליו דטרפה היא, שוב ראייתי דהרייטב"א ז"ל הרוגש בהאי מכריזין וכן בעט"י, וכתבו דמכריזין על כל בשרא ששחט קרמב"ם, אבל לא הבנתי על הריטוב"א, זה הוא לשיטתו לא הי' צrisk להא, דהא שם בד"ה הקדום מפרש דאצרכתא דר"פ הוא לכתיחה, ודרכ' חងירת צפורה בדייעבד, א"כ מתפרק שלא נמצאת סכינוי יפה לשוחט בו לכתיחה, ומשום קנסא מכריזין ודיק' היטב.

רש"י דה' דלא סר סכינה, שלא הראה סכינוי לחכם עכ"ל, אבל הרמב"ם ז"ל כתוב ז"ל "כל טבח שלא בדק הסכין שלו ששחט בה, לפני חכם" וכי עיון בתעניית דף כ' ע"ב ברש"י דה' סייר, שמספרש נמי האי מימרא דר"ה דהכא, קרמב"ם דסר לשון בדיקה הוא, והנה הרמב"ם לשיטתי' דמשום לתא דאיסורה נגעה בה, יפה מפרש, דאיינו חסידין את הטבח דלא יתריח לבדוק י"ב בבדיקות במתיינות, ויעבור על הסכין בהערכה בעלמא, עד שלא רוגש פגימה שאינה אוגרת, וכמש"כ לעיל בשיטת הרמב"ם, ولكن כל שבודק לפני חכם והוא שבודק במתיינות אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, סגי בהכி, ומה שהקשו האחرون דמ"ש טבח ממומר, כיון

דעתה ההלכה, על הושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהבמה, לית מאן דפליג, אלא דגם' מדיק לישנא „רכמוּהוּ“ דקתוני, דמשמע אין חילוק בין נשחת רובה או כולה, וזה ליתא לרבען דרייב”י דלדייהו יש חילוק, דבשחט רק רובה עדין יוכל לפסלה עי’ איזה פיסול דרשא או הגרומה, והוא מפני שלכתהה בעין שחיטתה כל הסימן מה”ת, וכן הוא דעת רשי' ורמב'ם, וכאשר באבר זאת במקומו, אבל בשחט כל הסימן تو לא מצי מiful אם דרס או הגרים במקומות אחר, עא'פ דיש טרופות לחץ חיות, ולא הוה הסימן כמוanche בדיקולא לר' דהילכתא כתותי, וכאשר ביארתי זאת لكمן ל”, מ”מ כיוון דבר נשות הסימן تو א”א לנחרו, כי נחרה אחר שחיטה לאו כלום הוא, ואין זה דומה לניקבה הריאה בין סימן לסיימון, דזה מעשה טרופות, אבל בסימניםlica מעשה טרופות אלא מעשה נבות דהינו נחרה, ולאחר שחיטת הסימן א”א לנחרו, וזה הוא דעת הרמב'ם כאשר ביארתי זאת בכמה מקומות ודוק.

ע”ב גמר’ העיד ר'ח בן אנטיגנוס על מוגרמת שהיא כשרה, וכותב רשי' ז'ל דהיכי הלכתא, דכל עדות הלכתא נינהו, ועיין במהרשי'א لكمן, על הא דקבוע הלכתא כרחב'א משום דקי ר'ג כוותי, שנטקתה על הש”ס שתלה הקביעות הלכה בדר'ג ולא כמש'כ רשי'י כאן דכל עדות הלכתא נינהו, ואני רואה כי גם על ר'ג גופא קשה, דבגמי הוקשו לו, כמאן לא כרבנן ולא כרביבי, והшиб Ана לא חילוק ולא בילוק אלא שמעחתא ידענא, דאמר חי' בר'א אר'י משיפוי כובע ולמטה שחיתתו כשרה, ומה לו לתלות בשמעחתא דאמוראי, אשר גם עליהם סובב הקושי', איך פסקו להקל באיסור תורה נגד המשנה אשר אמרה דמוקם השחיטה בגרגורת, הוा מטבתת הגודלה למטה בין לרבען ובין לריביבי, ועכ' דגם אמוראי רק על עדות דרחב'א כסמכו, וכמש'כ רשי'י שם.

אבל מה שנלפע'ז בזיה הו, דלקמן קאמר ריב'ל דמוגרמת דרבנן כשרה לריביבי, ומוגרמת דרייב'י כשרה לרחב'א, ופריך פשיטה, ומתרץ מהו דתימא רחוב'א אדרבען קאי, קמ'ל, ואימא ה'ג, א”כ העיד עלייה מיבעי לי עכ'ל דגמ', ולפ' ז'ל דקמ'ן דכל עצימות העדות אינה מבורת דקי גם אריביבי, אלא מכח האי דקדוק קל, אדם רק אדרבען קאי, העיד עלייה הו'ל, لكن לא סמך ר'ג לפреш מעצמו עדות זו של רחוב'א, אלא עפ'י שמעתתא דהני אמרואין, וגם הש”ס לא קבע הלכתא רק עפ'י ר'ג משום דאפשר הפרש עדות דרחב'א, באופן דלא פlige עיקיר מקום השחיטה, אשר מה”ט הוזק גם ריב'ל לפреш לו דברי רחוב'א, אלא עדין קצת דוחק הלשון שבגמ', „דהילכתא כרחב'א“ דהכי הו'ל דהילכתא משיפוי כובע ולמטה ממשום ר'ג הכי ס'ל בדרחוב'א, עוד דהוו'ל להבאי דריב'ל דהרי הוא המפרש דברי רחוב'א דמקשיר גם למעלה מטבעת הגודלה ודוק'.

ד”ה יט ע”א, ארא'ה א”ר איסי מחלוקת בשחט שני שלשים וחרים שלשים וכו’, אבל הגרים שליש ושחט שני שלשים דה פסולה, כדי נפיק חיותה בעין רובה בשחיטה וליכא וכו’, לישנא אחרינא מחלוקת בהגרים שליש ושחט שני שלשים, דרייב'י סובר מיד דהוה אחצוי קנה פגום, ורבנן הטע מקום שחיטה, הכא לאו מקום שחיטה וכו’ עכ'ל הגמ’.

הננה בסוגי זו יש מבוכה גדולה בין המפרשים ז'ל, ואני טרחתி הרבה לירד לעומקה דהאי הלכתה, ותלי'ת עלתה בידי עפ'י הקדמות והעיקרים שליל לבאר כל חמירה.

הננה כבר ביארתי בעיקר ד' כי לדעת רשי' ורמב'ם, בעין שחיטת כל הסימנים מה”ת, ורק בדיעד סגי ברוב, אבל דעת ר' אושיעא

וכאשר איפסק נמי ההלכה דעת שלא הגרים ברובא לא מיפסל השחיטה, א”כ האילכתא למאית אדאיל דודאי כל ששחט שלא במקומות שחיתה אין זה שחיטה, אלא דיל' דשאני דרשא ועיקור דבמקומות שחיטה, כל שדרס או עקר הרוב אין זה שחט אלא ודרס ועקר, וממילא כנורח, ולא מהניתו שחיטה במקומות אחר כיון שכבר נפסלה עי' נחרה, אבל בהגרמה דהוא למעלה ממוקם שחיטה, הוה א”ג דגם נחרה לא הוה, דהרי גם נחרה בסימנים בעין, ושלא במקומות שחיטה רק מעשה טרופות הוה ולא נחרה, וא”כ מצי שחט במקומות אחר, דהינו למטה ונתרה מידני נבללה, لكن בעין ההלכה דעכ'פ' להיות פסול בשחיטה, גם למעלה ממוקם שחיטה משווה לי, לנבללה דלא מהני בה שחיטה לטהר מיד נבללה דהא מילא, בזו פלייגו ר'ג ור'ל כאשר ביארתי בפטיחה ודקמו דף ל”, דלדעת ר'ל שנפסק הסימן ואפילו רק ברובא הרי הוא כמוanche בדיקולא, וא”כ ממילא גם בנפקד למעלה ממוקם שחיטה דוקא, אלא הוה דלמעלה ממוקם שחיטה נמי נחרה מקרי, ולאחר שחירה לא מצי שחיטה.

אללא דלפ'ז לר'ל הקושי', דלמה לי הלכה על פסול הגרמה, חזורת וניירות, כי לר'ל גם בדרסה ועיקור אין כאן פסול אחר, אלא דמאתה שנספק הסימן והוה כמוanche בדיקולא, تو לא מצי שחט, וא”כ בשאר פסולי שחיטה בעין ההלכה רק על מקטצת בפיסול, להשמיינו דמצטרף האי מקטצת לשאר הסימן שנטתקה בהחשר, להשלים הרוב כדי ששוב לא מהני המיעוט הבתרא להכשיר, כיון דכבר עי' רוב הוה כמוanche בדיקולא, אבל בהגרמה, האי הלכה למאיציך.

אבל לך'ם, דר'ל לשיטתי' עכ' סובר דהגרים שליש ושחט שני שלשים פסול, דהרי בשליש אמצעי כבר הוה הקנה כמוanche בדיקולא, וכאשר באבר لكمן, וכן שמואל בעל המימרא של החמשה הלש'ס, סובר בפרטו لكمן כ' ע"א, דהגרים שליש ושחט שני שלשים דפסול, ולמ"ד דהגרים שליש קמא צשו, באמות כר'י ס"ל, דלאו כמוanche בדיקולא הוה, וממילא צריך הלכה גם על רובה בהגרמה, לאשמעין, דעכ'ג דלאו מקום שחיטה, אבל הילכתא, וכן נחרה שוב לא מצי שחיטה, וכן הילכתא, וכאשר תראה لكمן ביאור הדברים ודוק'.

ע”ש במשנה ריב'י אומר עפ' רובה, רשי' ז'ל מפרש פלוגתתם. בהגרים בשליש האחרון וכלישנא קמא דר'ה لكمן, והוא מתרץ טעמא חדא דסתמא דלישנא דרבנן, דאמורו עפ' כולה משמעה הכי, דגם מיעוט בתרא בהגרמה פסול, דלמ"ד דוקא בשליש קמא פלייגו, צל דהיא עפ' כולה דאמרו חכמים לאו דוקא, ולמיעוטה שליש קמא אתה, כמש'כ רשי' لكمן, שנית דהרי רשי' באמת פסקacao לישנא קמא דר'ה, וכרבנן טרפאי, ופוסל גם בהגרים בסוף הסימן.

אבל דע דגם להאי לישנא דפליגו בשליש בתרא, מודים חכמים דאם שחט רובה של הסימנים ופסק מלהשוו, דכשר וכסטם מתני' דריש השוחט, דרובה של אחד כמווהו דאל'כ ליפלגו בשחט רוב הסימנים ופסק, וממילא נדע, דמי שמצויך לעכובי כל הסימן, דפוסל במעטות בתרא ככל פסולי שחיטה, אלא דנטקשו האחוריים במא שאמרו لكمן בגמ' דלר'ה דפליגו בהגרים לבסוף, הא דתנן רובה של אחד כמווהו ריב'י אמרו, הר' דרבנן לית להו האי דיא, ואולם לפע'ד על גופו הדין שהוא הללמ'ס, כדאמר רב'י בעפ' השוחט,

- ובזה נמצא עוד טעם מרווה, למוה פליגו בהגרמה ולא בעיקורוDSLICK מנוי, משום דבעיקור הלא לכ"ע קשר במיעוט קמא בקנה, וא"כ אין רשותה לכ"כ דמcker ריב"י במיעוט בתרא נמי משא"כ בהגרמה דבמיעוט קמא פסול מ"מ במיעוט בתרא מכשר ומשום דבר נפיק חיותה דכמ"ב.

אולס באידך לישנא דר"ה דלכ"ט בהגרמים לבסוף כשרה ופליגו בהגרמים בתקופה במיעוט קמא, מיעוט בתרא כחותך בשר סברו דرك רוב הסימן עלי שחיטה, ומיעוט בתרא כחותך בשר המת, משום דכמאן דמוני בדיקולא דמי, וכן בהגרמים במיעוט בתרא כשרה, אבל במיעוט קמא פסולה, דהרי ליכא רובה של סימן במקום שחיטה, דמיינט בתרא לא מצטרף לשחיטה, דכמאן דביקולא הויה, אבל ריב"י סובר דלאו כמנחא בדיקולא דמי, ובعينן לכתלה כל הסימן בשחיטה, אבל כיון דבדיעבד sagi ברוב, لكن בין הגרים במיעוט קמא ובין הגרים במיעוט בחരא כשרה, משום דרובה של אחד כמוomo, ומה אמר דעתמא דריב"י דמcker בהגרמים במיעוט קמא, מיד דהוה אחצוי קנה פגום, לאו דודומה לגמרי דהרי בחצוי קנה פגום sagi בהוסיף עליו לכ"ש בדייעבד, ואנו הרוי בעינן שני שלשים האחרונים בשחיטה, כדאמר ריב"י, מלא חות ע"פ רובה, הרוי דשאני במקומות שחיטה משלא במקומות שחיטה, אבל לגבי שלא לצרכ' שליש אמצעי שבשחיטה, לשילש קמא בהגרמה לפסול, קמדמה האחדדי ואומר, כמו דבתוכ' קנה פגום חלק השחוט לא מצטרף, אלא להכשיר ולא לפסול, כמו כן בהגרמים שליש, ע"פ דלהכשיר לא מצרי מצטרף, כיון דלאו מקום שחיטה הווה, אבל לפסול לא מצטרף כלל, דהרי אין כאן שום מעשה טרפות כמו בחצוי קנה פגום, ורבנן סברו, התם מקום שחיטה הכא לאו מקום שחיטה, הכוונה bahwa כיון דלאו מקום שחיטה, ולא מצרי מצטרף להשלים הרוב, במה יתפרש לריב"י, דרבנן האי כמוomo דמcker כמותו ממש קאמар, דהרי לא עלי לכתלה הראה יותר מן הרוב, אבל לריב"י באמת לאו כמוomo ממש, דהרי בעינן לכתלה לשחוט כל הסימן, אבל הכוונה דכיוון דגם לדידי' כשר בדייעבד ברובא, וא"כ אין סברא לפסול ע"י הגרמה במיעוט בתרא, וכן בשנייהם רובה שא"כ דלא מיפסל בהגרמה במיעוט בתרא אבל לא מחד טעםאנן'ל.

וע"ז פריך קושי' מושכלת, ומאן ליאו דהאי רובה דהתרם לאו ריב"י אמרו, דילמא ריב"י אמרו וקיי על רובה דשאני שלישי בתראי, ע"ג דוגנים בשליש קמא כשר וכדינא דרכה דקאמר ע"פ רובה sagi, והוא מפני דגם המיעוט בתרא שייך לשחיטה, וא"כ מצינן שפיר למיר, דבගרים במיעוט בתרא פסולה לריב"י, וכדעת רבנן בלישנא קמא, ומ"ל דהאי רשא"כ קאי אמיטות בתרא בהגרמה, בין לרבן ובין לריב"י, והבן את זאת, כי הוא כפטור ופרח.

ועתה נבוא לבאר פלוגתת ר"ה ור"י בהגרמים תחליה וסוף, וחתט שליש אמצעי, דר"ה מכשר ור"י פסול, וע"י מהרש"א ז"ל על תוס' ד"ה הגרים, ויפה כתוב, דר"ה ע"כ מפרש הא דריב"י דקאמר ע"פ רובה, בבעית גמר הרוב יהי' בשחיטה ואז דומה ממש לחצוי קנה פגום, וכי היכי דשם מהני הא משחו שבשחיטה להצטרף להחצוי פגום, כך מצטרף נמי הא שליש קמא של הגרמה לשילש האמצעי.

ולפ"ז לר"ה, בין לרבן ובין לריב"י, לא בעינן לכתלה נמי רק רוב הסימן, כי השאר כמאן דמוני בדיקולא דמי ולא פליגו אלא אם שליש קמא של הגרמה, דינו בחצוי קנה פגום, או שאני חצוי קנה

שבתוס' לקמן ל' ע"ב ד"ה החlid, דמה"ת לא בעינן גם לכתלה רק רוב הסימן, וכל החותך יותר הוה כחותך בידו וברגלו ולא שייך לשחיטה כלל, ובדבר זה פליגו ר"י ור"ל לקמן ל"ב ע"ב, דל"ל דבשחטת רוב הקנה, הריאה כמאן דמנחא בדיקולא מכש"כ הקנה עצמו, ע"פ דלא נשחת כלו לכתלה למא, והוא כמו כמנחא בדיקולא, וא"כ האי שחיטתו כלו לכתלה למא, והוא כמו כמנחא בדיקולא, ולמה יחתוך בשר המת, והוא כחותך בידו ואמרין לקמן כי ע"ב, וכי מטה עומדת ושוחות ה"ג האי קנה כמתה ממש וכמנחא בדיקולא, וזה מיה דהרי האי קנה הריא כנתלן מן הבהמה, ואיך יצורי, שתהני האי פסיקת מיעוט בתרא על הבהמה אבל ר"י שהוא חולק זהה על ר"ל, כאשר ביארתי זאת בסוגי' שם ובפתחה, לית לי' דריאה כמנחא בדיקולא, וגם הקנה עצמו לא, ודלא כריש"א דסובר דהסימנים השחוטים לכ"ע כמאן דמוני בדיקולא דמי זהה ליתא כאשר ביארתי שם, ولكن לדידי' מצינן למימר דלכתלה בעינן מה"ת שחיטתת כל הסימנים, כיון דע"י השחיטה עדין לא נפסק חיותם מן הבהמה, וכך שהבהמה עצמה חייל לכל דבריה, כן גם סימנינה חיין הון ע"י חיבור חזק ואמץ לאברי הבהמה, כאשר ביארתי במקומו בראיות ברורות.

ולפי האמור, ר"ה בלישנא קמא סובר דרבנן וריב"י נמי פליגו בהזה דרבנן בעינן שחיטתו כל הסימן לכתלה ומ"ת ולכן פסול בו הגרמה גם בסוף השחיטה, דכל זמן שלא סילק ידו מן השחיטה, יכולה חדא שחיטה הוה וכל פסול שארע בה, בין בתקלה ובין בסוף פסולת את השחיטה, וריב"י סובר, דלא בעינן לכתלה מה"ת יותר משחיתת רוב הסימן, וכל שנחתת הרוב בהכר הסימן כמאן דמוני בדיקולא דמי, והוא כחותך בשר המת, והוא דלא אמר, דריב"י נמי בעי סימן שלם מה"ת, ומ"מ מכשר כאן בהגרמה במיעוט בתרא, משום דס"ל כל שכשר בדייעבד, אם פסק מלשוחות לנו מצרי מיפסל, וכאשר סובר כן בלישנא בתרא כאשר אבא, משום דא"כ למה לא פליגו כן בשאר פסולו שחיטה, וכגון בעיקור דסכך פגומה דאיiri בי' במשניות שלפנוי זו, דהוה רובה יואר, דאפיילו במקומות שחיטה,תו לא מיפסל אחר שחיטתת הרוב, אבל בהגרמה יול' כיון דלאו מקום שחיטה הוא, הוה כפסק מלשוחות, וסביראו זו נזכרת באחרונים, ולומר דבאות ריב"י לא מאכשר אלא בהגרמה ולא בשאר פסולו שחיטה, לא מסתבר לי' לר"ה, כי באמות אין חילוק זהה, וכיון דלהאי לשנא אתא הحلכה לממ"ס, על הגרמה בתקלה שחיטתה שפסולת השחיטה, הרוי דשייכא לשחיטה כדי לפסהה עכ"פ, וכמו שביארנו בדדה"ק, וא"כ ה"ה בסוף השחיטה, אבל עכ"פ כדי שלא נטעה כן, הוויל להעמיד פלוגתם על מה דסליק מנוי, لكن הוכיח מזה דפליגו אי בעינן לכתלה שחיטתת כל הסימן מה"ת, או sagi ברוב לכתלה, ואז אין שום חילוק בהאי דיןא בין הפסולים, لكن נקט הגרמה לאשמעין דרך אגב פסול הגרמה, ולפ"ז הא דקאמר, דבגרים בשליש קמא ד"ה פסולה, דכי נפיק חיותה בעינן דלהאי רק לריב"י איתא דرك לדידי' נפיק חיותה ברובא, דהינו חיות הקנה דהוה כמאן דמוני בדיקולא דמי, אבל לרבן כל הסימן לכתלה, הרוי עדין לא נפיק חיותה דקנה כיון לא נפיק חיותא, זמן שפרקסת, ואפיילו אם נפסק כל הקנה כיון לא נפיק חיותא, כמו שביארנו במקומו, אבל לרבן לא בעינן האי טעמא, דהרי פסולת השחיטה גם במיעוט בתרא וממש"כ במיעוט קמא, מפני של הסימן בשחיטה בעינן, ובמקומות שחיטה, ואין זה דומה לחצוי קנה פגום, ודואו גם לרבן כשרה מושום דהתרם מקום שחיטה, וכ"ז דלא עשה מעשה טרפות לא קפдинן על פסיקת החצוי גם בפסול משא"כ בהגרמה דליך פנינו שחיטת הסימן כלו אלא בהגרמה

"ל'CMDב"ד, ומצי משלים רובא בשחיטה ע"י שליש الآخرון, אבל בנקב במקומות שחיטה שפגע בו, דהוה כוגמר הרוב בפיסול, והוא שחיטה פסולת, כמו נkehoy'ו דמתעם שחיטה פסולת Katainu עלה לדעת הרמב"ם, ותו לא מציח מה שכבר נפסלה, אלום לדעת התוס', ודאי קשה טובא להבין דין זה דפגע בו נקב, דרישיותם דלכ"ע אחר שחיטת הרוב, הגוררת כמונח בדיקולא דמי, צריך חלק ולומר/DDוקא בנפק במקומות שחיטה כן הוא, אבל לעלמה ממוקם שחיטה, ע"ג דbullet פשה"ג וטרפה, מ"מ לעניין כמו דמוןח בדיקולא דמי לאחר שחיטת הרוב, מ"מ לעניין כמו דמוןח בדיקולא דמי, ולכן שפיר דמי דכולו CMDב"ד, וממילא בשחתה תחללה וסוף, והගרים באמצע ע"כ דטרפה, דהרי השלייש בתרא לא מצטרף הרוב CMDב"ד, ולכן כאשר חזר ר"ה להזכיר את זאת כר"י, שפיר קאמר לי ר"ח לא תהדר בכך, דא"כ הפסצת לקמיה, אלא תודה דשלייש האחרון שייך לשחיטה, א"כ לאו כמו דמוןח בדיקולא דמי, ואיך תצטרכ שלייש קמא דהגורמה להשלים כיון דלאו מקומות שחיטה הוא, אבל ר"י שפיר פועל באמצעי שחיטה ושלישי קמא ובתרא, בהגורמה, והקשר באמצעי בהגורמה ושאר שני שלישים בשחיטה, מפני שסביר דרב"י ע"י סימן שלם לכתלה, ולכן הנה שני שלישי שחיטה מצטרפין להקשר, ושני שלישי בהגורמה מצטרפין לפועל.

וראה זה איך שגה הפליטי ז"ל שנגאה רבתא בפיירוש הסוגי הלוא, עיין בי בס"י כת' ג', שהולך ביד רמה על ה"כ"מ והש"ד יותר הפסיקים, שכתו דשלא במקומות שחיטה בין בקנה ובין בשוט לאו נבלה הוה כנספק, אלא מהני שחיטה למטה מקומות הפסיק, כמו בשאר טרופות, והוא ז"ל לפי דעתו הביא ר"א שאין עליה תשובה נגדס, מהא דמצחיר ר"ה בשחת שלייש אמצעי, משום דנפיק חיוטא בשחיטה, ומסיק בה"ל, ולכן ברור דזהויל ננספק רוב הגרגת ורובי ככלו בכח"ת, הו"ל כנטיל, וננספק הגרגת נבלה ע"ל, ופלא והפלא שלא שת לבו דהינו פלוגתא דר"י ו"ה, דלר"ה כל שננספק הגרגת הוה CMDב"ד, וממילא דליך חילוק בין במקומות שחיטה ובין שלא במקומות שחיטה, אבל ר"י החולק עלי, ואשר ההלכתא כוותי' סובר, דגרגת שננספק לאו כמוני בדיקולא דמי, ואפילו כלו ננספק, ולכן כל שננספק למטה מטלת מקומות שחיטה, שפיר מציח שחת למטה ממנה ומה שלא מציח שחת, בננספק במקומות שחיטה, למטה או למטה מקומות הפסיק, לאו מטוטם דכך הגרגת כנטיל דמי, וכברת ר"ל, אלא כר"י ומטוטם דכך הוה נהורה, וננספה לשחיטה, ותדע דהרי ר"י דמצחיר בהגורמים שליש אמצעי, והוא שגמר שליש الآخرון בשחיטה, Adams פסק ולא גמור פשיטה דטרפה וא"כ איך יוכשר ע"י שחיטת שליש الآخرון כיון שכבר איתרף וכנותל כלו דמי, וזה ר"א שאין עליה תשובה היפך דברי הפליטי.

הן אמת, שהני הגאנונים מדויל יידייו קמשתלמו, כי כולם נמשכו אחרי הרשב"א והוא ג"כ שיטת התוס', דאחר שחיטת rob הקנה, עכ"פ הקנה כמו דמוןח בדיקולא דמי, אפילו למאן דל"ל הא הר"י לבני ריאה, כי גם בין הראשונים, לא מצאת זולת הרמב"ם והר"ז בחידושיו שם בסוגי' لكمן ל"ב, שזכה לידע את זאת, לא שר"י בר פלוגתא דר"ל לא ס"ל כמו דמוןח בדיקולא דמי, לא הריאה ולא הקנה ולא בסימן אחד ולא בשני סימנים, אבל האמת כן הוא כאשר תראה שם בחידושי, וכאשר גם סוג' ז' מוכיחה, וכן סוג' דישנה לשחיטה מתועיס' لكمן כ"ט ע"ב ווד"ק.

ע"ב Tos' ד"ה שחת וסגע בו נקב, ולא דמי לשחת שליש וכו' ועיין היטב במרהש"א, והדבר מובן ע"פ דברינו לעיל, דמקום שחיטה גרע מהגורמה לעניין פגע בנקב, הן לר"ה והן לר"י, לפ"ה דס"ל עתה דפגע בנקב הוה כנעשה לאחר שחיטת השלייש קמא, פסולת ממשום דנעשה כמוני בדיקולא דמי, ע"י הנקב, שלא ע"י שחיטה, ומה יועל אם יוסף עוד שליש האחרון, כיון דהוה כבר כמו דיקולא דמי ולר"י הגם דבഹגורמה כה"ג' כשר הוה, דהרי

על' גמר' א"ר כהנא, מצות מליקה קוצץ וירד זו היא מצוותה וכו', א"ל ר"י כ"ש מוליך ומביא, ופרש"י ז"ל, "דכל כמה דלא ממעט קרא בהדי' כדמעט צואר וסכין, כי עבד מליקה בשחיטה, ור"ל דרך משיכחה) טפי עדיף" עכ"ל וקשי' ל' טובא, דא"כ מנין לו' דקוצץ וירד כשר, וממש"כ דקשה על המ"ד דקוצץ וירד Dokka, מנ"ל, וראיתי להרש"א שהרגיש בזה וז"ל, "קוצץ וירד אין מוליך ומביא לא, שהתרה חלקה בין שחיטה למליקה, א"ל ר"י כ"ש דמוליך ומביא, דלא אשכחן דחקקה התורה אלא בממול עורך, אבל בהלכותיה, כל שאתה יכול לעשות מליקה בשחיטה וכו', וניהו הדתורה התירה אפלו בדרישה, כ"שadam הוליך והביא וכו'" עכ"ל, וудין לא איתפרש לנו, איך התירה התורה בדרישה, וממש"כ למ"ד קוצץ וירד Dokka, מנ"ל דחוק מליקה משחיטה גם לעני מוליך ומביא, אז במשיכה אז בחנינה אבל לפע"ד ברור הוא מה שכתבנו לעמלה, משנה דשותט במגל קצר, דכל שהוא בעצם של כהן, דהוא במוחבר, דרכו בדרישה וכל שהוא במשיכה דושחט ההינו ומישך, דרכו בתלוש, עיי"ש, וכן מליקה שהוא בעצם של כהן, כדרשין מהקריבו הכהן, כמו שהביא רשי ז"ל ע"ב דכרש עכ"פ בדרישה, אלא דלחוד מ"ד בדרישה דוקא, כסחמא דמחובר, ולהאי מ"ד גם בשחיטה לא בעינן קרא מיוחד דבעי תלוש, DSTAM וחתט שהוא ומשך הוא בתלוש, והוא דוקא, וגם לאידך מ"ד דכ"ש מוליך ומביא, כדי שלא תחולק מליקה משחיטה לגמרי, מ"מ בשחיטה לא נאמר, דכ"ש בבחנינה תחולק מליקה, מטעם דחסברהנותנת דמשיכה עדיף טפי מחנינה מטעם צער בע"ח, שהחנינה מיתה קשה, והמשיכה מיתה קלה, וקרא דאברהם דשחיטה בתלוש רק אסמכתא בעלמא וכmesh"כ לעיל.

ובזה מישוב הטוב לשון רשי ז"ל בד"ה אמר שמואל, שכטב, וממש"כ קוצץ וירד, והגיה השטמ"ק שננדפס על הדף בש"ס ווילנא, "וה"ה קוצץ וירד", משום דקשי' לי, דהא בגמ' קאמר להיפך, דמוליך ומביא הוה כ"ש מוקוץ וירד, ולפי האמור אין כאן מקום להגיה, דק"ו מצין למיור, או ממה שמספרש על דבר שאינו מפורש, ומכח הסברא, או להיפך מן מה שהסבירנו נוטנת, על מה שיש סמק בקשר, וכן הש"ס שפיר קאמר, מוליך ומביא ק"ו הוא, ממפורש דקוצץ וירד ומכח הסברא דכל שדומה לשחיטה טפי עדיף, אבל רשי' נמי יפה כתוב, אם שמואל סבר דמוליך ומביא כשר מכח הסברא, ממש"כ דקוצץ וירד כשר דנלמד ממה שהקפידה תורה על המוחבר שהוא מסתמא בדרישה, וזה נכון וברור ודוק'.

רש"י ד"ה אמר שמואל כל הכהר וכו', שמואל לאו בהל"ש אייר, דא"כ אייכא למperfץ טובא, דאי סבר מוליך ומביא פסול והא אייכא מליך ומביא ואייכא תלוש, ואיי קסביר מוליך ומביא כשר וכו' קשי' סיפה וכו', עכ"ל, עיין מהרש"א, שנטקsha הרבה בדברי רשי' אלו, דאיך קאמר, והוא אייכא תלוש, כיוון דלעיל כתוב, תלוש לאו מליקה מקרי, ולא שיק' בו לומר דפסול, ואי נאיך רשי' השטא מהא דכ' לעיל, א"כ גם אי קסביר מוליך ומביא במליקה כשר, עדין קשה, והאייכא תלוש, עיי"ש שנדחק מאך. ולפע"ד נראה, דהא דכ' רשי' לעיל, תלוש לא מקרי מליקה כלל, הוא כדי לישיב המ"ד דאתא לטעוט שוו צפויון במוחבר, דלמה לא אמר להפוך וכדיית דperfesi לדלמטוט תלוש אתה ואייכא ארישא, והאי מ"ד עכ' סובר דמוליך ומביא במליקה כשר כדאמר בגמ' דמה"ט לא קאמר לטעוט שמו' מיליך ומביא, ולידי' הוה דכ' רשי' תלוש לא מקרי מליקה כלל, משום דמספרש בקשר דבעינן בעצמו של כהן, אבל פסול מהוחבר בשחיטה לא מקרי מפורש בקשר, כדומו אמרין במליקה עע"פ דסתמא בדרישה, מ"מ כ"ש דמוליך ומביא כשר, כן ה' מקום לומר בשחיטה, עע"פ DSTAM ומשך בתלוש, מ"מ ה' במוחבר או אפי' צפויון ודוק'.

היש"ש דperfekt עם הסימנים עושה נבלה, הינו אם איתא להא דזעירי, דperfekt ורוב בשער נבלה, ה"ה perfekt ושני סימנים נמי כן, אבל אי ליתא להא דזעירי, אז גם הא דהותזו ראשין צריכין לפרש עם רוב בשער, ולא נשאר מעוררת אלא בעור.

והנה הא דperfik רבעא ל�מן, אי קשי' הא קשי' וכי מטה עומדת ומוליך, ומתרץ דעתין כמו דתניא בברית' וכיצד מוליך את העוף, חותך שדרה ומperfekt بلا רוב בשער עד שmagui אדם ימלך לפי האמור, האי קושי' ותירוץ שייכין גם بلا עיר, דהינו הותז המperfekt עם הבשר והסימנים, פשיטה דכמיה הוה, דהינו הותז הראש ממש, ואנן בעינן גם במליקה חיות אחר המליקה, כמו בשחיטה אחר השחיטה, דכל שמות תחת ידיים ממש, אין זה, לא מוליך ולא שוחט, אלא הורג, ואע"פ דלישנא דרבא, וכי מטה עומדת מוליך" וזה משמע דאדזעריקאי, מ"מ גם بلا הא דזעירי, הינו מוכרכים לומר דמניח רוב בשער כדי שלא יהיה מות תחת ידו.

ומה מעד מיושב באזה קושי' עצומה, לשיטת הסוברים דר"ל ור' אסי פליגו אדזעריר, וכmesh"כ התנוס' ל�מן ד"ה הותז, איך פרנסו הני אמראים האי ברייתא دقיצד מוליך את העוף, והראש יוסף הוכרח מכח קושי' זו לומר, דהני אמראים לא ידעו מהאי ברייתא, וכך לא פסקין כוותיהו, ולפי האמור אין מבריתיא זו שום סתייה לדבריהם, דכוב"כ צריך להניח הבשר כדי שלא תה' מטה עם גמר המליקה.

ולפ"ז ר"ח הני קאמר, די אמרת טרפה הוה ולא נבלה, ומ"מ מניה הבשר כדי שלא תה' מטה עם נמר המליקה, תהני לי' סכין להר מידי נבלה, אז לא נימה כייש"ש Dperfekt עם הסימנים נבלה הוה, אלא צעירים Dperfekt עם רוב בשער נבלה, וממילא כמו כן Dperfekt עם הסימנים וכיש"ש, ולכן אפי' אם מניה הרוב בשער מ"מ לא מהני הסcin לטהר מידי נבלה, מטעם Dperfekt עם הסימנים עושין מיתה וכיש"ש ואי תקשה לך בכל מליקה הר' הוא מperfekt וסימנים והוא מטה עם סוף המליקה, לא היא כי ברוב סימנים עדין לא מטה, והמייעוט הבתרא הוא רק מטעם מצות הבדלה ולא שייכי לעיקר המליקה.

וכל זאת כתבנו לדעת רשי', דבעינן חיות אחר גמר שחיטה, אבל התנוס' לקמן שם בסוגי' נראה דלא סברו כרש"י ולכן לדידחו ודאי צ"ל DSTAM חלה פסולה השחיטה מן העורף ודוק'.

דפ' כ' ע"א גמר' ארביב'ח לא, למיעוט, שנ וציפורן, לפי פרשי' דמחוברת קאמר, ולטעוט מסיפה דקטני, כשר במליקה פסול בשחיטה, הци מותperfץ, כשר במליקה, דהינו צפויון מחוחרת פסול בשחיטה, מטעם דבשחיטה בעינן תלוש, וממילא ממוצע גם שון מחובר מהט' גופה, וכן כתוב רשי' בפירוש, וז"ל, "והכי קאמר כשר במליקה כגון צפויון וכו', וכיון דASHMUNIN צפויון ה"ה לשון DSTUM מטעם מחובר הוא" עכ"ל لكن לא ידעת מה נתקשו התנוס' בזה, ואולי הוא תוספות ברשי' מההדור' בתרא שלא היה פניהם, כי רשי' ז"ל כמה מהדורות כתוב כאשר כתוב השטמ"ק בק"ק, אלא דמה שתירצו התנוס', דלא נקט שן, אלא לומר דלא מייפסל DSTUM מחוחר כשר בשחיטה, אינו מובן כלל, וגם למה فهو לדוחוק כ"כ, כיון דיש לפרש כמו שperfץ ז"ל, דבעל הגמ' מוסיף שנ מפני שמחוד טעמא פסול כמו צפויון, ואולי לא ניחא להו בזה, מטעם דנקט שן תחלה, דperfץ הוליל לאחר צפויון, כיוון דנלמד מצפויון, אבל גם משום הא לא אר', דנקט לשניא דמתני דלעיל, דקטני והשניים והצפויון ואע"ג דהתמס בשינויים תלושין מיררי, עיין תוס' לעיל ד"ה הא בתולשה, שכתו בד"ה דהוה מצי לאוקמי במוחבר ופסול כמו צפויון ודוק'.

הס מובדלים מן הראש, ואע"ג דעתינו יש בהן חיות להיות נשחטים, אבל למליקה הבדלה בעין בועלת העוף, ולא יבדיל כתיב בחטא העוף, אין בסימנים עיקורים ניכר מעשה הבדלה, או חיבור בחטא, אבל למ"ד אין עיקור סימנים בעוף במליקה, אבל בשחיטה יש עיקור, ע"כ דס"ל כב"ג, דין טרפות כלל בעיקור סימנים, וכן ש"יך הבדלה למטה מן העיקור, אבל שחיטה, הכי אגמרי' דין מדינית, מ"מ פסול דין דקה פסולה תורה על עצמו של כהן, כ"כ הקפידה על הדירסה כי הינו הך, א"כ גם זה ע"כ כمفוש בקרא יחשב, דלא"כ הוה לנו למימר ק"ו דמוליך ומביא כשר, וע"כ דהאי מ"ד לית לי' סברת רשי' דמה שمفוש בקרא לא מקרי מפורש, וכן שפיר כ' רשי' ז"ל דאי ס"ל מוליך ומביא כשר, והאICA מוליך ומביא גם חולש, דלהיאי מ"ד תלוש פסול מקרי, אבל שם מליקה עליה, אבל אי ס"ל מוליך ומביא כשר, לא קשי' לי' דהא אילICA תלוש, דלהיאי מ"ד מהדרין לסברת רשי', תלוש לאו מליקה היא כלל, וכמו דדרישה לאו שחיטה מקרי, ועין לעיל ט' ע"א Tos' ד"ה כו"ה תנינה ובמה שכותבי שם וד"ק.

תוס' ד"ה לא אמרו, בס"ה, והא דנקט בהתקלת גבי נ"ט לא יאכלו הכרנים וכו', לאו Dok'a, דבילה לא הוה כדמוכח לקמן וכו', אלא כלומר טרפה, וкраה נקט נבלה אגב טרפה, ע"כ התוס' כפי הנראה גרסו שם בגמ' "אישתרי נמי נבלה" ולא כמו שהගירסא לפנינו, "אישתרי נמי נבלה וטרפה" וכך כתבו דבילה דנקט לאו Dok'a, אבל כוונתו על טרפה, אבל היינו גורסים נ"ט, לא מצין לתרץ דנקט נבלה אגב טרפה, דהרי רבينا דקאמר אישתרי להו, לא יאמר שקר דרך אגב, אבל אקראי דזהירות נבלה וטרפה לא יאכלו, שפיר כתבו DAG' אגב טרפה אהיר נמי אנבלה אף דין בו צורך.

והלב ארוי' נתקשה דמה קשי' להו, למ"ד א"ש לעמיה'ת הלא יש לו תיווך על הקרא, כדאמר ש ר"י דהאי קרא אל' עתיד לדרשון, ועל רבינה לא מצי מקשו, דמסתמא סבר כהאלכתא יש שחיטה לעוף מן התורה, והניח קושיתו בcz"ע, והוא באמת קושי' עצומה על התוס' ואין לומר דהתוס' לכ"ע קשי' לחו משום דבריו דין נבלה חל אטרפה משום דין איסור חל על איסור וכמ"כ הנו"ב, עיין בש"ת ק"ד בעל הכת"ס סי' כ"א ודלא כמש"כ התוס' ל�מן ל"ב ע"א ד"ה ורמייה, עיי"ש וא"כ אין במליקה רק טרפה מכח שבירות השדרה שקדום זהה ליתא דטעמא דנו"ב הוא משום דסבירה לא מוסיף ולא כולל הוה, אבל אם נימא אטרפה אישתרי לכהנים מミלא הוה נבלה מוסיף לגבי הכהנים, וא"כ ע"כ גם נבלה אישתרי להו, ולכאורה' יל"ש התוס' דהכי קשי' להו, דין דבלא"ה תירוצו של רבינה דחוק ונמש"כ התוס' שם במנחות דמצותי' בcz' שאינו, ואם דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה ע"כ צרכין לתרץ כר"ז דלא' עתיד לדרשון, מהה ל"י לר宾א להמציא תירוץ דחוק שאינו אלא לח מ"ד, אבל אם כן כוונתם לא היו צרכין לתקן דברי רבינה אלא הקרא דנקט נבלה אגב טרפה, אבל דברי רבינה בלבד"ה ניחא דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה لكن נקט נבלה.

וכך הווינא טלי' אמרתני בכוונת התוס' דקשי' להו דמן' דאל' דאישתרי נבלה, דלמא רק לא נצטו על האזבחה ואישתרי להו נהירה אבל נבלה גמורה מנין ואי דקראי דיחסקל נמי אהאי נבלה, דהינו בשער נהירה אהיר להו, הו"ל להקדמים טרפה לנבלה דוזאי טרפה חמור מבשר נהירה בסימנים דאישתרי להו במדבר, אלא דעתה אני יודע דא"א להעensis זאת בתוס' כי המה לא נתנו לעין זה כאשר ביארתי אהיר להו, והוא לתקון טרפה לנבלה מידי נבלה.

ע"ב גמ' אמר עזיר נשביר המפרקת ורוב בשער עמה נבלה, פרשי"

כ"ש מחובר כדי להשותו למליקה כל מה דאפשר, אם לא מכח אסמכתה דאבלם או ממש"כ לעיל, דכל שכן סברא לומר דזה עדיף, אמרין קרא דוקא אמר, אבל עכ"פ לא מקרי מפורש, כדי שנאמר דין זה שחיטה כל, אלם לאידך מ"ד, דمولיך ומביא עדיף במליקה פסול, ע"כ דס"ל ע"ג דאיכא ק"ו דמליך ומביא עדיף מדינית, מ"מ פסול דין דקה פסולה תורה על עצמו של כהן, כ"כ הקפידה על הדירסה כי הינו הך, א"כ גם זה ע"כ כمفוש בקרא יחשב, דלא"כ הוה לנו למימר ק"ו דמליך ומביא כשר, וע"כ דהאי מ"ד לית לי' סברת רשי' דמה שمفוש בקרא לא מקרי מליה, וכן שפיר כ' רשי' ז"ל דאי ס"ל מוליך ומביא כשר, והאICA מוליך ומביא וגם חולש, דלהיאי מ"ד תלוש פסול מקרי, אבל שם מליקה עליה, אבל אי ס"ל מוליך ומביא כשר, לא קשי' לי' דהא אילICA תלוש, דלהיאי מ"ד מהדרין לסברת רשי', תלוש לאו מליקה היא כלל, וכמו דדרישה לאו שחיטה מקרי, ועין לעיל ט' ע"א Tos' ד"ה כו"ה תנינה ובמה שכותבי שם וד"ק.

תוס' ד"ה אילימה למיוטי עיקור סימנים, לפי' הקוי, דעיקור סימנים הוה טרפה תימה וכו', והנה הלב ארוי' ז"ל רוצה לישיב שיטת רשי' ז"ל, באמרו דגס רשי' מודה דלא מהני שחיטה בסימנים עיקוריים, ומכח סברא דאי' לשחטן כראוי' בלי פסול דרשא או שהי', כדעת הרמב"ן ז"ל מובה בר"ן, והרא' דכן הוא, דהא בתוספתא דנסמתה הגיגרת, ואינו יודע אם קודם או לאחר שחיטה, דקתני זה היה מעשה ואמרו כל ספק בשחיטה להחרمير, ע"כ לאו מטעם טרפה Kataata עליה, דהרי בספק טרפה אמרין שחיטה הותרה, אלא ודאי מודה רשי' דלא מהני שחיטה בסימנים עיקוריים, וכל הסוגי' כאן אלה לעין פסול שחיטה ומליה שתה' מטמא, וכן כתוב המג"ש עכט"ד הלב אריה.

והנה ראיינו מן התוספתא אינה ראי', דאפשר לדעת הבה"ג דסימן השmot אין שחיטה מועלת בו, קשה, למה יקרא זאת ספק בשחיטה, לפי מה שדחו האחוריים את דברי הפלתי, שכ' דספק נkeh'ו הוה ספק בשחיטה, וכתבו הם דזה ליתא, דוקא ספק במעשה השחיטה עצמה אבל ספק במקרה אחרת ע"פ שעיל ידה השחיטה נפסלת, אין זה חמור משאר ספק. טרפות דמקומינו אחיקת שרוט, ועין בהזאת היטב ומה שכותבי בזה לעיל בסוגי' דחזקה, אבל נ"ל דהאי ספק אי נשפט קודם או לאחר שחיטה, איינו דומה לשאר ספק טרפה, דכאן לפניינו שני מעשים שמוטה וחוטה, ואיינו יודע איזה מעשה קודם, אי השמותה או השחיטה, והוא כמו במלחף פרה בחמור וילדיה, ואין אנו יודעים, אם המקה קודם לילדה או הלידה קודמת להחלפה, שלא שייך להעמיד על חזקה דמעיקרה, עיין לעיל בחידושי בזה, זה ברור, ולכן אין שום ראי' מזה, דמפסול שחיטה מיררי, ובגוף הסברא לומר דעיקור הוא מטעם דא"א לשחות כהוגן כשים נסימנים עיקוריים ממקומות חבורו, הגם שהוא טעם נכו' על ההלכה, אבל קשה לומר דמטעם זה העשו רבינו כפסול ודאי, דאי באמות ריק פסול ספק הוה, נימא נשחת כהוגן, ועוד קודם שחיטה, ס"ס, שמא לאחר שחיטה, ושמא נשחת כהוגן, זאת, דמתוך הטעוג' דהכא מוכח, דעיקור סימנים הלכתא בא טעמא הוה, דקאמר אדרבא אי יש שחיטה לעוף מה"ת, הכי אגמרי' דבעופ אין עיקור, הרי דעיקור הלהה הוה, ובלא טעם, דלא"כ אין חילוק בין עוף לבמה, גם דחוק גדול לומר, דশמואל לעין טומאה אמר למלאי, ולהאי תנאי דמליקת טרפה מטהרתה מידי נבלה.

ולפע"ד יש מקום יותר מרוחה לישוב דעת רשי', בשןאמר דס"ל לשמואל אין טרפות לחצי חיים, וא"כ אם נשפטו הסימנים לאחר שבירת המפרקת ופסיקת החוט, تو לא איכפת לנו עיקור סימנים מצד טרפות, אבל מ"מ פסולים למליקה, כיון דכביר נפסקו, הרי

קי, הינו כדי שלא לעשות פלוגתא בין זעירי ומשוואל, לר"ל ור"א מפרש המשנה דהותזו ראשיהן, אבל אי ליתא לאעריג, גם רשי' היה מפרש דהותזו ראשיהן על כל שאר בע"ח כסמתא דמשנה דהלוות, ועוד הלא גם לתוס' צריכין לפреш, הא דפרק רבא וכי מטה עומד ומולק, דאיתנת קאי אלא דבאמת במשנה שם ליתא תיבת, עוף" אלא בהמה וחיה כתני, ולכן גם בתוס' צריכין להגיה כן ולמחוק תיבת עוף, דבלאה" אין לגרוס שם עוף, דלמא נפ"מ אמר דעופ' מטמא מיד, והוא אין לעוא טומאות מגע ומישא אלא טומאות בית הבלעה וכבר כ' רשי' זיל במכות ט"ז ע"ב, דנמלה בשעת בליעתה נעשה מטה, וניחו דלקמן ק"ב ע"ב ד"ה בכ"ש, כתוב רשי' זיל דחיב' משום אבמה"ח בבלעה, וא"כ ע"כ צריכין לחلك בגין נמלה לעופ' דעופ' חיותא נפשי יותר מנמלה, מ"מ הכא בהותזו ראשיהן, פשיטה דחויתא זוטר כ"כ שבשעת בליעתה למורי כמו נמלה בריאה, וא"כ אין שום נפ"מ בהאי דינא דהותזו ראשיהן לגבי עוף, ולכן ייל דבחיה ובמה בעינן שני סימנים ובעופ' בחד סימן, כדין שחיתה מהני לעשותו מת ביצירוף מפרקת ורובبشر אבל כל זאת דוחק לומר, דאבי פריך לי' לרבה, ותקשה לך עולת בעופ' וכי מטה עומד ומולק, קמלטא דפשיטה, דבסיימן אחדangi בעופ' כמו שני סימנים בהמה וחיה, ודילמא רבא לא ס"ל לחلك בגין עופ' לבמה לעינן זה, ובגי גם בעופ' שני סימנים לעשותו מת, וגם בלשון רשי' זיל קשה להעensis פירושו של המהרש"א, וראיתי בשטמ"ק שנדפס על הדף בש"ס וילנא שמגיה ברש"י, "זהה הא עופ'" ולא ממש"כ לפניו "זהה ודאי עופ'" ורצה לתקן בזה הלשון, שיהי" מכוון לתרורו של המהרש"א.

אבל לפ"ד נראה עפ"י מה שהשיג הראש יוסף על יתר דבריו המהרש"א, וכותב דכל מעשה מליקה מהלכה וגוזה"כ הוא ואין להקשות, וכי מטה עומד ומולק אלא דקושי' הגמ' היא, דלא מסתבר דמצות מליקה חלוק משחיתה עי"ש, וא"כ ייל דהכא הכי קא קשי' לי' וכי מטה עומד ומולק, כיון דבסיימן אחד עופ' עומד למומת מיד, דמש"ה סgi' בשחיטת סימן אחד, ומה הקפידה התורה בעולות העופ' על שני סימנים, חלוק משחיתה, ע"ז משני, משום מצות הבדלה, וא"כ הפירוש בגמ' אז דברי רשי' מתפרשים כפשרן עופ' בחד סימן מטה, דהינו שעומד לモת תיכף לאחר שחיטת סימן אחד, ואמאי מując את השני, במליקה יותר מבשחיתה, ודז"ק. **ע"ש** רשי' ד"ה כל המעכוב בשחיטה, עור איינו מועלכ' בשחיטה וכו', אבל סימנים שחיתה תלה בהו רחמנא, ולכתחה כולהו עבי' בדתן בשוחות וכו' עכ"ל.

הנה פשיטה דסימן השני עכ"פ איינו מועלכ' בשחיטה אלא, כוונות רשי' זיל דעכ"פ בעינן שניהם ראיין לשחיתה, דהרי אפי' נקיה"ו מועלכ' את שחיטת הגרגרת, אף בעופ' דהכשרו בסימן אחד, ובהגותות המהרש"ש כתוב דברי רשי' אלו שייכין למטה, אבל שישנו בשחיטה, כי שם מקומות עי"ש, אלא דרש"י זיל סותר שיטת עצמו, בימה שכabb' כאן, דלכתחלה בעי' שני סימנים, וע"כ מוח"ת קאמר, שם בריש השוחות, כתוב דהיא דבעי' שני סימנים בעופ' לכתחה, איינו אלא מדרבן, ומשום גזרה דילמא לא אתה למיעבד רובה חד, ועיין בלב אריה איך נדחק לפреш דברי רשי' דכאו, ולפ"ד נראה גם כאן אין כוונת רשי' לומר דמה"ת בעינן שני סימנים לכתחה, שכן הוא באממת דעת הרמב"ם, אלא דמומה גזרו חכמים לשוחות לכתחה שני סימנים, דילמא לא אתה למיעבד רובה חד, מוכח גם שניהם המה בתורת שחיטה גם ביחיד,adam לא תאמר כן מה אני להו, האי תקנחא, דזילמא לא יהי' סימן השני דהינו הוושת שחיט רובה, רק מקטצטו, והוא נשחת תחה וайיך יתקשר בשחיטת התוס' שם כתבו דקאי על בהמה חייה ועופ' במס' אהלוות, הרי' דגם בעופ' בעינן שני סימנים דזקא, וניחו דרש"י מפרש לפקון דאשונאים

זיל ומטעמא מיד עפ' שmprכסת וכו' עכ"ל, והוא ממש כמיורה דשומאל לענין אדם דלקמן דקאמר נשבר המפרקת ורובبشر עמה מטמא באוהל, והוא דלא אמר זעירי בפירוש ומטעמא במשא וכו' שטואל לפקון בעשא גיסטרא, וכן ר"א דאמר ניטל הירך וחיל שלה, לא אמרו ר' דנבליה הוה ולא האזכיר דמטמא במשא ור' רשי' הוסיף גם התם „מטמא עוד בחיה“ - אבל באממת אין בהז' צורך, דמובן מאיilo דכל שטס נבליה עלי' מטמא במשא, ורשי' זיל ג' ר' בשביל האי, „מיד“ שכתב מצא בו צורך להוסיף שלא תאמור דר"ל נבליה לענין שלא תחניתה באבל אינה מטמא מיד, וכן הוסיף רשי' דכוונתו דהוה נבליה מיד בעודה מפרקסת, כי האי פירוס הוה כפירוס דזבב הلتאה, אלא דגם זאת מובן מאיilo ורכ' לרוחא דמלטה ולתוספת ביאור כתוב רשי' זיל את זאת, דניינו דמצינן גם על נקיה"ו ופסה"ג דמקרי נבליה, והינו דלא מהני בהו שחיתה באבל אינו מטמא מחייב, שאני החם לדಡעת התוס' רק על פשרה"ג קאמר כן, ולא הוה נבליה מחייב כלל לענין אישור אכילה נמי לא והכוונה שטס דהוה נבליה לאחר שחיתה ומיתה ומטעם, דוגראת הנפסק כמו בדיקולא דמי הוה ולא מצץ שחייב לי', וא"כ זאת ודי לא שייך במילוי אחרינא כמו בנסבר המפרקת או בегистרא וצדומה דמ"מ אם עדין היאichi תחני לה שחיטת הסימנים לטהרה מיד נבליה, ואי דלא הוה כחי הרி מטמא מיד, ואם לדעת הרמב"ם דגס נקיה"ו הוה נבליה, ומחייבים לענין אישור אכילת נבליה, וכמוש"כ התב"ש שלדעתו ايיכא חילוק בין אישור אכילת נבליה לטומאת נבלות, הרי' ביארנו הטעם ג' משום דכל שניקקב' הוושת הוה נחירה ותו לא מצץ שחיטת, וא"כ בהני דזעירי ודשומאל לא שייך זאת כלל, לכן כל שאמרו נבליה, עכ' הכוונה דמטמא מיד, והא דקצתני לעיל במתני' שחיטת נカリ נבליה ומטמא במשא, וכן בברייתא לעיל דף ט' بلا בדק בסימנים נבליה ומטמא במשא, דבכל הני לא מטמא מיד אלא לאחר מיתה, מ"מ קתני מטמא במשא, בשחיטת נカリ פריך באממת בגמ' פשיטה, ומשיין לאפוקי דאיינה מטמא באוהל, ובלא בדק בסימנים לעומת מאן דתנא טרפה ואסורה באכילה, לאפוקי דלענין טומאה אמרין דשפירות שחיטת, קתני במתניתיא דבליה ודאי הוא גם לענין טומאת משא, ועינן בראש יוסף, ד"ה הר"ס זיל, שכחב' דמש"ה לא קשי' מתני' היא, דמלך בסכך מטמא בגדים אביה' הבליה, דמשם אין ראי' דמטמא מיד, דאפשר לומר דהוה כמו נקיה"ו ופסה"ג, דהוה נבליה מחייב לענין אישור ולא לענין טומאה עי"ש. ובמחכ"ת החליף כאן הסיבה במסובב, דהוא סבר דמשום דהוה נבליה מחייבים, لكن לא מהני בי' שחיטת, וא"כ ה"ה בשאר מילוי נמי מצינן למימר כן, דהוה נבליה מחייבים לענין אישור אכילה لكن לא מהני בי' שחיטת, אבל באממת נהפו' הוא, משום דלא מהני בי' שחיטת, لكن מקרי נבליה מחייבים, וא"כ דוקא בטרופות בסימנים, דאייכא טעם לומר דלא מהני בה שחיטת, ايיכא האי מין נבליה שאסור באכילה, ואינו מטמא, אבל בשאר מני טרפו', מה לא תחני בהו שחיטת, זה ברור כשם בשחררים - ובפטיחה שליל וכו' בחדושים לפקון ליב' תראה, כי גם מה שמחדש לנtab"ש ויחסכימו עמו כל האחרונים, לחלק בין אישור לטומאה, לא מנוי ולא מקטצתי', והוא שגיאה רבתא, שמועלם לא עליה כזאת ע"ד הרמב"ס זיל עי"ש ודו"ק.

רש"י ד"ה וכי מטה עומד ומולק, דהיא ודאי עופ' בחד סימן וכו', עכ"ל עיון שני סימנים זיל דכוונת רשי' דבහאי עופ' דכבר נשבר המפרקת ורובبشر ערומה, עי"ש, וש' להheid, דהיא לפקון קאמר ר"ל. הותזו ממש, ור"א אומר כהבדלה עולת העופ' לרaber"ש, והתוס' שם כתבו דקאי על בהמה חייה ועופ' במס' אהלוות, הרי' דגם בעופ' בעינן שני סימנים דזקא, וניחו דרש"י מפרש לפקון דאשונאים

"יתורה לעכב, אמרין דרכ למצוֹה נאָמָר, אבל על גוף הנקרב לא בעין קרא לעכב, וגם לא נלמד ק"ו דאמ ענלה כשרה לערופה מכש"כ פרה, כמו שעשוין ק"ו מעורפה על שחיטה, אבל רשי"ז"ל דעת אחרת עמו, דס"ל אפלו ידעינו דתורים גדולים, מדכתיב לעומת ב"י שם קטנים, מ"מ הווא דמצוֹה קאמר ולא לעכב, משום הק"ז, אבל بلا הק"ז ודאי כן הוא, דלא בעין קרא יתריא לעכב, ולכן לא קשה לרשי"ז קושי התוס' ד"ה ומה תורות, דרש"ז לא יסתרו שני הק"ז, כי גם שנייהם יכולים להתקיים, דלטכבר לא נפסלו קטנים בתורים גדולים ביונה, והכי קאמר, ומה תורים דלא הוכשרו בקטנים, קודם שעשינו ק"ז להיפך, אז תורים גדולים דוקא גם לעכב, וניהו דוּאת דתורים גדולים גופא ידעינו יונה, כמש"כ רשי"ז, מ"מ מצין למילך שפיר דבב"י גדולים לא מעכbero בדיעבד וממילא נדע גם בתורים קטנים לא מעכbero בדיעבד, ולכן שפיר כתבו התוס' דרש"ז דבעי למד רק לעכובי הי' ניחא, ולפי פרש"ז הא דקאמר, דלא לשיטתם קרא, הוא דוקא, במובן, אלא דבזה הקשה המהרש"א, דהא אין מה שום ראי" דמעכבר, כיון דמצוֹה עכ"פ בעי דוקא תורים גדולים וב"י קטנים, מוכרכ לכתוב בכל מקום תורים וב"י, והוא קושי עצומה, אבל לפע"ד נראה ליישב דוכנות הגמי' הוא, דהרי בכל קרבנותו אנו מוצאים גדולים וקטנים, כמו פר ועגל, כבש ואיל, ומסתמא הגדול חשוב יותר מהקטן, ומ"מ חזין דפעם מצוה בגודל ופעם מצוה בקטן, ובאלו דמביין קרבן עופות, כגון יולדות זב ובה ומצורע ושמיינע קול, לא לשיטמי בשום אחד מהם, דיצוה על תורים קטנים ויונים גדולים, כמו שמצואים בקרבנויות בהמה, אלא ודאי דהני אינס ראיין כלל לקרבן, ודז"ק.

ע"ב גמר' ת"ר יכול היהו כל התורים וככל ב"י כשרים, ת"ל מון וכו', פרט לתחלת הציהוב שבזה ושבזה, הנה לפי דעת רשי"ז"ל שביארנו לעמלה, אף דמצוֹה גם בלאו מיועטה דמן, הויא ידעינו דבעינן דוקא גדולים בתורים וקטנים ב"ב", ותחלת הציהוב דהוא בריה לא, דהרי איינו לא בכל גדולים ולא בכל קטנים, אבל לעכבר לא הויה ידעינו, דכאן לא מצין למיר, דלא אישיטמת קרא לצווות על תחלת הציהוב, דהא גם בקרבנותה לא מצין קרא על פלגס להיות מצוה לכתחה, ומ"מ כשר פלגס להקרבה (וכאשר מבואר ברמב"ס בפ"מ ממעה"ק, וטעמו כתוב ה"מ דילפין מומויום השמנני והלאה ירצה, דפלגס ג"כ עולה לרצון עי"ש) וא"כ היה מקום לומר דהה בעופות כן, لكن בעין מון"ל ממעט תחלת הציהוב דלא, אבל דעת התוס' דכל שאינו למצוה ה"ה דמעכבר, למה לי קרא לממעט תחלת הציהוב, כיון דאיינו לא בכל תורים ולא בכל ב"י, אלא דהתוס' لكمן ד"ה כי איצטריך, באמת כתבו דלפי המשקנא דמיוטו דמן אתה להובע ונרבע, אפלו אי תחלת הציהוב בריה הויה, לא איצטריך קרא למיעוט, דבלא"ה ממועט, כיון דלאו גדולים ולא קטנים אלא בריה הויה, אלא דלשנא דגמ"ל לא משמע כלל כן, ועוד גם לפי דעת התוס' עכ"פ בס"ד ה"י סובר דבעי קרא לממעט תחלת הציהוב, וקשה דהא לפ"י התוס' כבר ידע לעיל דלא בעי קרא לממעט כמש"כ התוס' דהא לא לישיט, וא"כ بلا בעי דר"ז הו"ל להקשوت על הברייתא דבעי, "מן" למעט תחלת הציהוב הא מה לה כיון דלאו תורים ולאו ב"י נינהו, ואולי ילי"י דמתחללה סבר דלהא גופא בעי קרא, לאשמעין דבריה ולא ספק הויה, וכן משמע מפי רשי"ז ה"י א"י אמרת בשלה מא, אשמעין קרא דבריה הויה וכו' עכ"ל, ולבסוף מסיק דאנן بلا קרא, ידעינו דבריה הויה, ולא איצטריך הクラא ע"ז אלא אתה לממעט רובע ונרבע, ודז"ק.

רשי"ז ד"ה אלא א"א ספקא נינהו, וקרא לא פסלינהו אלא היכי דמחייב תורה בהדי' או ב"י בהדי' עכ"ל, דברי רשי"ז"ל דוקא בעין בשעה דפסח ובפרה אדومة, דוקא שה לא איל, ודוקא פרה ולא עגלה, דרך על אופן עשייתו אם כה או כה, אם ליכא

לקמן בהשוחט שס"ל, בעוף ושת ולא קנה בעין, וא"כ קשה, אם נשחת הקנה תחללה הרי הוא מעשה טרופות ולגביה שחיטה הלא ושת ולא קנה בעין, וא"כ הוה צריכין להזהר שלא לשוחט לראב"א, רק תחללה, אלא ודאי דגס שנייהם יחד שיכים לשחיטה וטובים החשניים מן האחד, אע"ג דליך מצוה להדר לכתחה על שחיטתו השני, ולפ"ז לרשי"ז"ל דפרש הא ב夷' לקמן ל' ול"א בחחlid במיעוט סימנים ושזה במיעוט סימנים, דקרו אמיוטות בתרא, י"ל דגס בעוף ובמיועט בתורה של השני קמבעי לי, כיון דטורות שחיטה על שנייהם, יש לעין זהה והסבירו בעצם דוחקה לומר, דשיהם ביחס תורה שחיטה עליהם, ומ"מ לא בעי אף לכתחה רק סימן אחד, ודז"ק.

ד"ג כ"א ע"ב, רשי"ז ד"ה ובידו הימנית, ואי קשי' למה לי להאי תנא למירר כמשפט חטא בהמה, לאוקמא אחטא העוף דסליק מני וכו', דהא כולחו נמי איתנייהו בה וכוכ' עכ"ל, והתוס' נתקשו הרבה בתירוץ של רשי"ז, ולפ"ז נראה לולי דברי שניהם, דאי"א לומר דכמשפט אתה לחטא העוף, אלא בשיש שיווי גס בין עליה לחטא העוף, דלא שייך בשאר קרבנות, אבל אם השינוי אשר עליו אתה כמשפט, איינו נוגע לקרבן העוף, והוא חלוק בקרבנויות בהמה, לא שייך לומר כמשפט חטא העוף, והוא חלוק ממשי השייכים גם ממנה בכל דיני השיעיכים לעוף, ושזה רק בדין השיעיכים גם בקרבנויות בהמה, ולכן מוכרכ הת"ק לדריש כמשפט חטא בהמה, ולפ"ז ר' ישמעאל דדריש כמשפט העוף לענין ממול עורף, מצי שפיר למילך דינים מכמשפט, ולא צrisk להזהיר את זאת, דממילא משתמעו, ולא צריכין למה ש' רשי"ז דרי"י ילי' הני מהركשא אחריניאן, ודז"ק.

ד"ה כ"ב ע"א גמר' ת"ר, תורים גדולים ולא קטנים, ופרש"ז"ל لكمי' מפרש Mai משמע עכ"ל, כוונתו בא, דודאי תורים שם המין, וכולל בין גדולים ובין קטנים, וכמש"כ גם لكمן ד"ה ואימא בני יונה, דזוקא ב"י דכתיב בהו בני יתירה משמע דוקא קטנים, אבל תורים בין גודלים ובין קטנים ממשמע, אבל لكمן מפרש, דדרשינו סמכים דתורים דומי' דבני יונה, מה בני יונה קטנים ולא גדולים, כך תורים גדולים, ולא קטנים, ומה אני מותפלא על התוס' ע"ב ד"ה ומה ב"י, שכתבו דרש"ז לשון תורים משמע גדולים, וכאריך להראיתך זה ליתא, שוב מצאתה בהגחות המהרש"ש שהרגיש בהז, ועין עוד لكمן מה שאכתב בא זה ודז"ק.

תוס' ד"ה שיכול ומה ב"י וכו', א"נ דהוה מצי למיכתב ב"י ותורים, דהשתא לא הויה מקיש תורים לב"י, דaicaca למירר דקאי נמי בני, אחורים וכו' עכ"ל, תמהני דהא, או מון' מפסיק בין תורים לב"י, ולא עוד אלא אדם, "בני" קאי גם אחרים, אז הי' צrisk לכתוב תור במספר יחיד כמו יונה, וצ"ל דלא דקדקו התוס' לתקן הלשון, וכונונתם אי הויה כתיב בני יונה וטור - אלא דכפי הנראה לא נתנו התוס' לחלק בין תורים לטור, דאל"כ הי' להם תירוץ מרוחה יותר, דלו"ה הי' כתיב בני יונה ותורים, לא הייתה ממעט קטנים מון' תורים, משום דבנין מצי קאי גם אחרים, אבל מ"מ הייתה מירר מרובה גם גדולים, מפנין דכתיב תורים לשון רבים, ולא חור כמו יונה, אבל מש"כ התוס' משום דלא כתיב, "בני" מפורש גם בתורים, הווא דוחק גדול כMOVBN.

והנה דברי התוס' אלו מישך שייכו, להני דברת התוס' שבמועד השני, כי שיטתם הו, דאם הלשון מבורר דתורים גדולים וב"י קטנים ממשמע, אז לא בעין קרא יתריא לעכב, כי היכי דלא בעין בשעה דפסח ובפרה אדومة, דוקא שה לא איל, ודוקא פרה ולא עגלה, דרך על אופן עשייתו אם כה או כה, אם ליכא

תראה דכאן כתוב סתום הרי זה ספק, ולעיל מני בפלגס כתוב הרי זה ספק אם קיים נדרו, משום דבפלגס שהוא נקרב בכוכב'ם, והוא ספק אם קיים נדרו, אבל בתחילת ה査הוב דלא נקרב, הרי זה ספק להקريب, וזה חייב להביא אחרים הרואים להקriba, ודוק'.

ד"ג כ"ג ע"א רשי' ד"ה ואין עליה לו מזבחו, אם הי' מחויב איל בלבד או כבש לבדו, וטעמא לא מפרש תנא אי משום ספקו אי משום בריה, עכ'ל, הנה לריש' דבריה הוה, אפילו או מצי מקריב זבחים, כל האזכורים שנזבחו שלא לשמנן כשרים, אלא שלא עלו לעבילים לשם חובה, הנה אי משום ראי' זו לא ארוי, כי התוס' רק בנדיר כתבו דיצה ידי נדרו בהבאיה, ומשום דלשו נדרו לא כתוב דאמ' מחויב רק אחד בלבד או זה או זה, אולם על התינוי'ם, דפרשך המשנה לפי האמות, קמתמה ק"ז רעה'ג' צ'ל בהගותיו שם, דהא אנו פסקין כר' דבריה הוה, א"כ שפיר מצי מיר' מותני' לנודר או זה או זה ומ"מ לא עליה לו פלגס מזבחו והנימ' הדבר בתיהם.

והנה לדידי קשה להיפיך, דaphaelו לריש' דבריה הוה, למה לא עליה לו מזבחו וכן יש לי תימה על הא דפסק הרמב"ם בריש' פט'ז' ממעה'ק, דהנודר קטן והביא גדול, יצא וכתק'ק ודלא כרבי במנחות ק"ז ע"ב, ומ"מ בפלגס פסק דעתך הוה, דשמא בריה הוא ולא יצא, ותמהני כיון דגם אם בריה הוה, ראי' הוא להקriba כמו שהבאתי לעיל, ובנדירים האלה הולcin אחר לשון ב"א, וכיון דמי שנודר בקטן, כוונתו כ"ש גודל דיקול להביא, א"כ גם פלגס כ"ש מקטן, ולא עוד אלא דפלגס בלשון ב"א אין לו מושג כלל, והרי תראה דבמשנה דפירה שס קאמר דעתך' ט' קרי לי' פלגס, בן עזאי קורחו נוקד, ור' ישמעאל קורחו פריך גסא, הרי דין למושג זה, שם בלשון העם, כי ריק מכח הכתובים, דכbesch בן שניתו, ואיל בן שני' שנים,anno למדין לאחר שנטו מיום יוצא מכלל כבש, ושלשים יומ' אח'כ' נכנס לכלל איל, וממילא תוך אותן שלשים יומ' אין אלו יודיע' מה לדzon ב'י, אי בריה או ספקה הוה עי'יש בתינוי'ם, אבל בלשון ב"א פשיטה דאים מכירין מושג זה כלל, וא"כ בנודר להביא כבש, למה לא יכול להביא פלגס הגודל ממנו, דהוא מי שהבטיח לחבירו ליתן לו כבש וננתן לו פלגס תבואה עלי' ברכה, ולמזבח נמי הלא גדול במקומ' קטן שפיר דמי, וכך היה נראה דהאייבע' דר'י הכא בפלגס, קאי ריק לרבי, דקאמר בנדר קטן והביא גדול לא יצא, לדידי' צ'ל, דברברנות, דעת הנודר שייה' כדין קרבנות חובה, ובברברנות חובה, הלא במקומות דבעי כבש לא מצי מביא איל, אבל אנן דפסקין כרבנן דרבי, דעתך' במקומות קטן שפיר דמי, הרי נודר דעתך' עצמו תלה הדבר, וא"כ אנן מקומ' לומר דלא מצי מביא פלגס לצאת ידי נדרו של כבש, וצ'ע לפע'ד ודוק'.

תוס' ד"ה כי איצטרך' וכו', ומורי' הר' אהרן תא' וכו' חד למיעוטי נרבע ונעבד, וחיד למיעוטי תחלת ה査הוב וקמי' שמי' ודאי גלי' אי קטנים אי גדולים הוא וכו', הנה לדעת הר' אהרן גם לספקא אתה קרא, לברר הספק שלנו לצד אחד, אבל תרי מיטוטי לספקא לא, זאת נשאר הספק גם לתורה, זאת א"א דהא קמי' שמי' גלי', אלא דתמהני ذكرיה מה קרי לה, דכיון דהכא תרי מיעוטי כתיבי, חד בחורמים חד בעב'י, ולא ידעינו איזה מהן לרובע ונעבד, ואיזה מהן לתחלת ה査הוב, א"כ האי מיעוטא על תחלת ה査הוב כדי כתיב, אדם נדע מקום אחר דתחלת ה査הוב בכלל גדולים או קטנים, לא בעין האי מיעוטא, ואי דלא נדע, לא נתחכם מהאי מיעוטא, ושאר אצלנו הספק בתחילת, אי נמעט מן תורות או נמעט מן בעי', והקרא עכ' לפרש אתא ומיסתם קסטם, וצ'ע'ג.

ע"ב גמור', בעי ר'ז, האומר הרי עלי' לחמי' תודה מן החמצ' או מן המכח'ה, והביא שיאור מהו וכו', וא"י דר' מ' לר' מ' מדליק עלי' חמצ' מאי להקريب, וממילא באמות חייב מכך ודאי להביא אחרים, והרי

תורים או ב"י צריך לפחות תחלת ה査הוב שלא יbia מצד ספק, הci נאמר דעתה רשי' ז'ל לומר התורים וב"י חד מינא הוא וצ'ע'ג. **תוס'** ד"ה והביא תחלת ה査הוב, וא"ת וכו' א"ג כיון שהביאן ליד כהן יצא ידי נדרו, מאחר דמ"מ האחד מוה ראי' להקريب, עכ'ל, בלח'מ' פ"ז הלכ' ה' ממעה'ק תמה על דברת התוס', דהא אפילו נפסק בשעת הקربה צריך להביא קרבן אחר וכדתנן בראש זבחים, כל האזכורים שנזבחו שלא לשמנן כשרים, אלא שלא עלו לעבילים לשם חובה, הנה אי משום ראי' זו לא ארוי, כי התוס' רק בנדיר כתבו דיצה ידי נדרו בהבאיה, ומשום דלשו נדרו לא משפט מעי' יותר אלא להבאיה, כי זה הוא בידו, אבל אם אח'כ' הכהן פסלו בעבודתו, או עי' סיבה אחרת לא בא לידי הקרבה, הוא כבר נפטר מפני שעשה מה שהתחייב את עצמו דהינו להביאו לעזרה ולמסרו להכהן, אבל בזכחים שחיבם התורה כדי ליכר או אפילו למצווה בעלמא, מודים התוס', דמחזב זה לא נפטר עד שנקרבו להלכתן, ועיין במעילה ד' יט ע"א, דלפי פרשי' שם פליגו ר'ש ור' ג' גם בקרבות חובה, אי נפטר בהבאיה לעזרה לחוד, ושם ההלכתא קר'י, דלא נפטר עד שייזורך הדם, אבל התוס' הכא סברו דבנו'ג' גם ר' מודה, דאחר הבאיה אין עלי' שום אחריות, דרבנים שליחי דרכמנא נינהו, וכיון שקיבלו ממנה, הרי קי' העשה דוחבאותם שם, ולבן בדקודק אמר התנא, דלא עליה לעבילים לשם חובה, ולא קאמר לשם נדרו, הן אמרת דריש' שם במשנה מפרש דלא לשם חובתו ולא לשם נדרו, אבל אתוס' אין כאן חפיסה, אם מפרשים דזוקא לחובתו איינו עלה אבל לנדרו עלה, וגם מלשון הרמב"ם שם דכ' עד שיקריב כמו שנדרך' לא ראי' שום הכרע לומר דכוננותו על ההקربה ממש, ואדרבה מהה שמוסיף הרמב"ם "כמו שנדרך' נראה יותר דסגי' במסירה לכחן, כי אם בתור אמרתו אולין, מסתמא אין אדם מתחייב את עצמו בדבר שאינו בידו, ומ' שאמיר הרוי עלי' עלה, יותר משמע דלהבאה אפשר ולא להקريب, שהוא דבר התולוי באחרים, אבל מה שיש להעיר על התוס' הוא, דהאי הבאיה דכאן, שambil דבר שאינו ראי' להקريب, לאו הבאיה היא, דנינו דرك מכך ספק לאו בר הקربה הוא מ"מ איינו ראי' מקרי, ומ' ש מהה דאמרין בפסחים פ"ח ע"ב, בשכח מה שאמר לו רובו, אם קודם זריקה שכח חיבין בפסח שני' דאין ראי' לאכליה מצד ספק והוא כודאי לא יצא, והכא דכוותי כל שהביא דבר שאינו ראוי להקربה מצד ספק, הוא כודאי דלא קי' נדרו, אם לא שנקול דהכא אם הקרב שニ' שנייהם, שפיר יצא ידי נדרו, וכיון גם בהבאיה יצא, אף שאין להקרים לכתחה, ולפאי' תי' קמא שבתוס' משיך שיק' לתבי' בתרא.

אלא דעל הרמב"ם יש לי תימה רבתא, ש' בפט'ז' ה' ב' ממעה'ק, וכן הנודר עלות מן התורים או מב'י, והביא תחלת ה査הוב שבזה' ישבזה' הרוי זה ספק, עכ'ל וכותב ה'כ' מ', דמסופק, אי ההלכה קר'י או כב'פ' דלקמן, וא"כ ספק אי בריה או ספקא הוה, עי'יש וא"כ ודאי לא יצא ידי נדרו, דהא אי אפשר להקריםם כלל, ואיפלו הקריםם בדייעבד נמי ספק הוה אי יצא, דשמא בריה הוה ופסול, ואיזה זה דומה מה ש' הרמב"ם ברישא, בנדר מן הכבשים או מון האלים, והביא פלגס, דספק הוה אם יצא, דשם ראי' האי פלגס להקريب עכ'פ', וא"כ שפיר ריק ספק אם יצא, דשמא בריה הוה, אבל כאן בתחלת ה査הוב דלכתחלה אין להקريب ווגם בדייעבד ספק בריה הוה, איך יצא בהבאיה זו מספקא, ולא נאמר דודאי לא יצא, וממוש'כ' לפי דעת הלח'מ' דלרמב"ם בעי הקربה ממש, ואילת זה לא יצא הרי הני לא באים לידי הקربה ולמה פסק, דספק הוה, וכל נלפע'ד דמה שכתב הרמב"ם דספק הוה, הינו דספק הוה אי מאי להקريب, וממילא באמות חייב מכך ודאי להביא אחרים, והרי

ד' חננה בפסחים שם איתי, דלא"מ אתה כל מחמתך לריבוי נוקשה, ולר"א אתה לריבוי תערובות חמץ גמור, ופלוגתכם תלוי לפע"ד בפירוש הקרא דמחמתך דאיתא במקילתא מחמתה היא שאור, ובעי קרא משום דאיינו ראי' לאכילה, כי באמת לא נזכר בתורה שאור לגבי אכילה אלא לגבי לאו דבל ימץא, ולגביה מצות תשביתו, והוא משום דראוי לחemu ביה עיסות אחרת, אבל לאכול אותו כמוות שהוא, מנ"ל, דהרי בכל התורה לא נאסר לאכילה, דבר שאינו ראי' דבנלה הראו' לגר אסורה, שאינה ראי' לא נאסרה בלאו דבנלה, אבל כאן בחמץ זהה' כ' הוא, דגש על אכילת שאור איכא כרת, אולם בגמ' דילן אין זכר להאי פירוש המכילה, דמחמתךichi' שאור, אלא בדף כ"ט ע"ב שם מביא ברייתא דר"ש שאומר דקראי דמחמתך אתה לחמץ שנתחמץ מחמת ד"א, וכתבו שם התוס' דע"י שאור פשיטה, אלא בנתחמץ ע"י שמריין, והוא"א שי' כמו ערבות חמץ, אמרו מעתה האי כל דכתיב אצל מחמתך, דאיתא לריבוי' דבר מה למלכות ולא לכרת, ע"כ דומי' דמחמתך שהיא עיקר הקרא בעינו, ולכן למ"ד דהאי מוחמתך הוא שאור שהוא רע לאכילה, ומ"מ חייבה עליו התורה כרת, מסתבר דהאי כל דכתיב אצל אתה על חמץ, רע לאכילה דכוותי, שי' עכ"פ ballo, ולא בכרת כשרו, דחוימרא דשאור הוא משום דראוי, לחםע בה עיסות אחרות, משא"כ בהני מיני אומניות שהם רק חמץ ולא שאור, אלא שרע לאכילה הם כמו שאור, אבל אי מוחמתך פירוש' חמץ שנתחמץ בשמריין, וחיב' עלי' כרת ע"ג לדומה לערבות ממש'כ התוס', א"כ האי כל דסמק לי' בדומו' אתה לריבוי, והוא חמץ בתערובות דין בו כרת אבל חייב עליו בלאו.

אמור מעתה דר"מ מרובה נוקשה, ע"כ מפרש הקרא דמחמתך דאיתא על שאור,,וכל" מרבה דומי' דשאור שהוא רע ואינו ראי' לאכילה, דהינו הני דמנה במשנה, ור"מ כולל גם שישור עמהם, ע"כ דגש ישור חמץ גמור אבל רע לאכילה, משום דאיינו לא מצה וגם חמוץ איינו נגמר, ואיל ר"מ בהז' לשיטתי' דס"ל בע"ז ס"ח ע"א דעתלפ"פ אסור וליפ"ז זאת מגעולי כותמים, ולא חילק בין פגס פורתא לפגס מרובהה, ואפילו קדרה בת יומא לדידי' הזה פגס ומ"מ אסור, ולא התיר אלא סrhoה מעיקרא כמבואר שם בגמ', וכן גם האי ישיאור דין בו אלא פגס פורתא הויה לר"מ רע לאכילה, אבל חמץ מקרי, מה"ט גופא דמקצת חמוץ ככל החימוץ, כמו מקצת פגס כפוגם גמור, אלא דלול הריבוי לכל, הזה מותר משום דזהה כסדרה מעיקרא, דחוימוצו ואייסרו בגין כאח'ת, אפילו אם נעשה ישיאור בפסח, בגין קרלא לחיב' טכ"פ מלכות, ואולם בתודה ובמנחות כיוון חמץ הויה, למה לא יוכשרו משום לחמי חמץ, ואי' משום הפוגם כיוון דلغבי תודה שנטקדשו הלחמים קודם שהחמי'ו, לא מazi מיפסלו לר"מ דסובר נטלאפ"ג אסור, ה"ה דלא נפסל ע"י פגס ומכח"כ משום פגס פורתא דלא שייך נמי הקייבתו נא נא לפחתיך, וכל זאת לר"מ, אבל לר"י דמסתמא אית' לי' נטלאפ"ג מותר כר"ש, וכhalbcha, ומחלוקת בין פגס פורתא לפסם טובא, אי הוה ס"ל דישיאור חמץ גמור הכר"מ, הי' מחייב אפילו כרת ובלא שום קרא, אלא ודאי לדידי' אין זה חמץ גמור, ומה"ט גופא דחימוץ פורתא הויה כפוגם פורתא, ולכן לדידי' יש להסתפק אי בריה או ספקה הויה, ואי' בריה הווה פטור מכולם, דהרי לדידי' דעתלפ"ג מותר, לא מפרש מחמתך שאור, שלא מסתבר כלל לומר דחייב כרת על אכילת שאור שאינו ראי' לאכילה (ועיין בשו"ת בית שערים ותיתני לי כי הרבה קודם דילן, דמפרש מחמתך על נתחמץ מחמת שמריין, וא"כ אפילו דורש,,כל" לריבוי, יש לו לרבות תערובות חמץ ולא ישיאור. ומה' מאי מישוב בה, שלא יסתורו סתומות אהדי' דשם בפסחים

הוא וכוכ' עכ"ל הגמ', הנה כל הראשונים ואחרונים עמלו בפיירושה דהאי שkil וטררי, ובكونטראטי,,מצחה שמורה" הארכתי בביואר האי סוג'י וכאן אקצ'ר, הנה הא דקאמר דלא"מ חמץ הויה מדליך עלי', אע'ג דכרת ליכא, פרשי' היינו טעמא דליקא כרת, דלאו חמץ הראו' לאכילה הוא, ועל פי' זה קשה טובא כאשר הארכתי שם בكونטראטי, ועקר התימה, אם מחמתך שהוא רע לאכילה פטור מכרת, ולולי הריבוי דכל מחמתך הי' פטור לנMRI, אוכל דבר פגס ונטס, איך יוכשר כזה לגבי מצה, דהרי פשיטה דאם הביא לחמי שאור תמורה לחמץ, דפסולים מה"ט דין זה ראי' לאכילה, והקייבתו נא לפחתיך, וא"כ ה"ה שייאר אם נס שייאור אין ראי' לאכילה, ובוח' ק"ז בעחתת' ס"ל כתוב, דוזאי אין כוונת רשי', דא"ר לאכילה, דאי' הי' פסול לתודה מחמת קלוקול, אלא כוונתו דין חמוץ עשו'ו ראי' לאכילה, لكن איינו חייב כרת על חמוץ זה, אבל בתודה לא אייפת לו אלא שי' חמץ, וחמצ' הויה מדליך עלי' בפסח עי'יש', וכל הרואה ישותם, איך גאנ' וחכם כמותו, יאמור דברים כאלו שאן הדעת סובלטן מכמה טעימים, דזוק' ותשכח.

תומס' דרכו דרך אחרת לפרש, דוזאי גם לר"מ האי שייאר לאו חמץ גמור הוא מילא חייב עלי' כרת אלא בריה הויה, אלא דכוונת השיס' במה דקאמר, פשיטה דלא יצא, משום מצה קאמר, דלענין מצה ילפין תודה מפסח, ופי' זה לא הבניי כלל, דה"ה משום חמץ פשיטה דלא יצא, דהא לאו חמץ הויה אלא בריה, מדאיצטריך קרא בפסח לחיב' מלכות עכ"פ, ש"מ דבריה היא, וממילא לא איצטריך כלל למילף תודה מפסח, דכל זמן דלית לו ריבוי, איינו לא בכלל חמץ ולא בכלל מצה, ואיך עלה עד ר"ז דקמסטפק לר"י אי ספקא או בריה הויה, כיון דלא"מ פשיטה דבריה הויה, מהיכי תיתני חדש פלוגתא בהז' בין ר"מ לר"י, בגוף מהות, השיאור, ולא נאמר, דלשנים בריה הויה, אלא hundred50 קרא, למידין לר"מ דדרש לכל, אייכא קרא בפסח לחיב' על שייאור מלכות, ולר"י דלא דרש ליכא מלכות, ופטור אשיאור משום דלאו בכלל חמץ הויה, וכמו שכתבנו לעיל לעניין דרבבי קרא, למידין לר"מ דבריה הויה, וכמו שכתבנו לעיל לעניין תחולת הציהוב, כראאה מפי' רשי' ד"ה אי אמרת בשלמא, שכתב דקרא אתה לאשמעין דבריה הויה, אלא דין א"א לומר כן, שהרי במשנה ריש פ' אלו עוביין מונה שם שלשה מיני אומניות שהם חמץ נוקשה, ולא מנה שייאור ביניהם, והשיס' מוקי האי משנה כר"מ דשיאור, והני שלשה ודאי לאו מטעם בריה קאתין עליהם, דהרי הם חמץ גמור אלא פגומים בטעםם, וכולן מרביבן, יחד עם שייאור, וא"כ מנ"ל דמרבה גם שייאור, ונולד ממנה דבריה הויה, כיון דבעין הריבוי על הני דפוגומים ואינם ראיין לאכילה, עכ"ב דבלא קרא ידע לר"מ דבריה הויה, וסביר דשוה שייאור דבריה להני הפגומים, ומרבה כלו' משום דהי מנייהו מפקית, ולא עוד, אלא דזה גופא קשה טובא, דאייזה שי'ו יש בין שייאור שהוא בריה, להני חמץ גמור רעד לאכילה נינהו, עד שיליף לר"מ גם שניהם מחד ריבוי, גם תירץ השני שבתוס', דנראה שיש שום ריבוי' בתודה ומונחות, חמץ נוקשה חשוב חמוץ לבגייה, אין לקלבו, מי' יון ואבין אותו, דאפילו מצד הדוחק אין לממר כן, שהרי הגמ' כאן לא על האי יתורה קסמן, אלא קאמר מדליך עלי' בפסח חמץ הוاءrgb'תודה, ועוד איך מספק ר"ז, בר"י אי בריה או ספקא הויה, כיון דאייכא ריבוי בתודה חמץ הויה, הרי עכ"פ בריה ולא ספקא, והוא תימה רבתא על תי' זה.

אבל לפע"ד נראה לקאים פרשי' זל, ולא כמו שהבין ק"ז החתת' ס'ל את דברי רשי' על צד הרחוק והדוחק, אלא כפושטן, וכאשר אבל באר בהז' בס"ד.

זהאי תלו, אי איתקש לשך, והאי תלו אי דמיה יקרין, אבל אי כל הטומאה בכליה עצם מדרבנן, כיון דלענין גולמא דינס כמתוכות, משום דדמיה יקרין, למה לענין פשטיהן עשאום כליה עצ, ולא השוו אוטום לכל ملي' לכליה מתוכות, אלא ודאי דעתמה שלחן דאוריתא, ודוק'ק.

תוס' דה ופossil את המוקה, היינו מקוה חסר, אבל שלם איינו נossil בשום עניין וכו', הנה הלשון פossil את המוקה לא משמען כן, אלא דהמעיין ב"ב" שם בהגחות אשרי, יראה דג' לוגין מים שאוביים בתחלה, קודם שהי' במקוה רוב כשרים, פossilין את המוקה מה'ת, למ"ד כלו שאוב פossil דאוריתא הוא, (ודבר זה נעלה ממשוני הגאון בעל ד"ת זיל בהלכ' מקוואות של), ומעתה לשון המשנה מדוידק, פossil את המוקה שלמה שנמשך לבור אח'כ, והוא פossil דאוריתא, וממילא ליתא גם מה שכ' התוס' لكمן דבפossil דרבנן מיררי הכא, ודוק'ק.

תוס' דה המתמודד ונطن מים במדעה וכו', וא"ת ומ"ט דרבנן שפטרו שמורים שיש בהם טעם יו', וא"ג דלא החמייז, והלא כל איסור שבתורה שלא במינו בנ"ט וכו' והקשוי חמורה ותרוצס אינו מספיק כמובן, ונתני אל לב, ונתגלה לי ישיב קוש' ז', והוא עפ"י מה שכ' הרמב"ם בפי"א מתרומות הל' ה' ז'ל, "בדרך שמרקדים את הקמח בחולין, כך נהוג הכהן בתמורה, מרകד לאכול, ומשליך את המורסן וכו'. בהליך י"ב הסובין של חיטים חדשות הנצולות וכו' שמורים של תרומה שננתן עליהם מים, הראשון והשני אסור לארים, והשלישי מותר וכו'", עכ'ל, וכל הני הדינים, הנה משניות ותוספות, והנה מי לא יודה, שבתווך הסובין והמורסן יש הרבה חלק קמח, ואיך יצא לחולין עד שימושיכין אתם, ועכ' אתה אמר דתרומה הננתנה לכהן לאכילה ולשתיה ולסיכה, כמו שהתחליל שם הרמב"ם בריש הפרק, רק חלק הרואי' לכך נתקדשה בקדושת תרומה, ולא הפסולת שעומדת לחחרף ממנה, כי לא ציוותה התורה על הכהן לינוהו בתמורה מנהג אחרת מבחולין, ולפ"ז התמודד שהוא הפסולת מן ההיי, ודאי דיניו כמו הסובין והמורסן מן החיטים, אלא דיון דדרך להוציא עוד מושר השם רחיקי יי' עי' שנותנים עליהם משא"כ בכללי שאין לו דופן כלל יש מקום למבעי, והדבר צריך תלמוד, ודוק'ק.

דף כ"ז ע"ב רשי' משהחמצץ אין משיקו במים, דחמרה הוא וכו', ומים מטהרין בהשקה וכו', והיה חיבור ובטלי לגביה מוקה, כתבואה טומאה שזעעה בקרעך, וכי אבל יי' במים לאו זרעה הוא, דעתמא לא בטיל עכ'ל, אבלו תיבות, "דטעמא לא בטיל", אני רואה סתירה למה שכ' רשי' בתחלה, כי בתחלת כתוב דחשקה מטעם זרעה הוא שמחברן למוקה, והה' דקווד שבטלו רבייעת דמקוה, גם בשופcin לבור ריקון רבייעת מים, היו נתהרים מה'ת למ"ד מוקה כולה שאובה מטהרתו דכל שהמים נתחברו לקרען עולם חבורו למטעתן, ונטהרו מטהרתו דהיא עלייהם בתולש, וניהו דפossil שאיבה עדין גולמא יש להן דין טומאתן שהי' עלייהם בתולש, אבל בין שיך' חיבור נשאר עליהם אבל טומאתן בטלה, אבל בין שיך' חיבור

סתום בחמץ נוקשה כר"מ דלוקין עליו, ובשיאו סותם כר"י דהאכלו פטור, ולפי האמור אין כאן שום סתירה דהא דסותם בשיאור כר"י, והוא משום דפסק כר"ש נטפל"ג מיותר ואין בשיאור מה'ט גופא משום חמץ גמור, אלא כר"א, דמורבה משום דמרבנן נוקשה מכל מחמתצת כר"מ, אלא כר"א, דמורבה מכל מחמתצת חערבות, וכמו ששנה שם במשנה, תחלה הני ד' מני מדיניות שעוברין עליון, נוקשה למד מק"ו מתערבותותההאי מ"ד שם בגמ' ויתר בגין הדברים תמצא בקונטרסי מצחה שמורה, ואכ"מ להאריך בזה יותר, ודוק'ק היטב.

תוס' דה ותאה פרה כשרה בעריפה מק"ו, והה' דהו"מ למperfץ הכי, אבל חולין וקדשים וכו' ולפ"ד דברי התוס' תומוחין זהה, דכל חולין וקדשים הנאכלין, א"א למלוד מק"ו מעגלת בעריפה, כדי לבא מה'ד להיות תנודן, ועריפה בעגלת אינה מתרת לאכילה, ואיך נתיר באכילה ע"י עריפה חולין וקדשים, ורק עולה דcolaה כליל ה'י מקום למלוד, אבל עולה איתקש כמה פעמים לחטא את, לכון דברי התוס' צ"ע. שוב נזכרתי, ומה שכתבו התוס' لكمן פ"ב ע"א דה' עגלה ערופה דעריפתו זו שחיטתו, ומתרחחה מידי נבלה, וחיבר משום אווא"ב, וא"כ אין כאן תימה, ודוק'ק.

דף כ"ז ע"ב תוס' דה התורה העדיה וכו' הקשה ר"א, מנ"ל דההינו מטעם אויר, דילמא מטעם שכלי חרס מצרכ' שכולן נוגעים זב'ז ונוגעים בכל וכו', ולפ"ד נראה Adams משום צירוף כל' גם מה שעלה החדש חוץ מzdפוני הכלוי, הי' מצטרף להיות טמא, וכן כתיבתוכו דוקא, דמשמעו דוקא מה שבתוכו ולא מה שמנוח על החדש חוץ לתוכו, אלא דשוב נזכרתי דעתא איבעי דלא איפשطا הוה בפסחים מה' ע"ב, בכללי שאין לו לבזבז אס מצטרף מה שמנוח עליו, וכותב הטoor והשו"ע סי' שכ'ה, דלכן יש ליזהר כשצמך בכללי, שלא יצא שום דבר למעלה zdפוני הכלוי, אז הוה הצירוף ספק עי"ש,อลומ לפ"ד מדלא קמבעי בגמי' בככרות שמנוחות על הגודש בסל חוץ לדופני הסל, אלא קמבעי בכל שאין לו לבזבז כלל, יש למלוד, דבSEL כוון דמצרכ' מה שבתוכו, נגרר אחריו גם מה שעלה הגודש משא"כ בכללי שאין לו דופן כלל יש מקום למבעי, והדבר צריך תלמוד, ודוק'ק.

דף כ"ה ע"א תוס' דה ואפילו כל' שטף מציל, פ"י ב��' וכו', וקשה לפירושו דא"כ מה חידוש יש בכללי שטף יותר מכללי חרס, עכ'ל ולפ"ד נראה פשוט, דכל' חרס שאינן מקבלין טומאה מגבן כלל, פשיטה דמציל, דהרי הגב שאינו בר קיבול טומאה, מפסיק בין הטומאה שבאויר החיצון, ובין האוכלי, משא"כ בכללי שטף, דשפיר מקבלין טומאה מגבן, אלא דחحصرו כאן שהטומאה קלישטא, שהיא ראשונה ומתמא כלים, لكن לגביה אוכלי שבתוכו דמקבלין טומאה גם מראשון לטומאה, הו"א דגב' כל' שטף לאו הפסיק הוה, ומכך הטומאה לאוכלי שבתוכו, והוא לא נתמא מושם קלישטא הטומאה, אבל לא משום דמעקב כניסה הטומאה, וכל המעניין בלשון רשי' ימצא שלחכי כיון ודוק'ק.

ע"ב תוס' דה מכלל דכל' עצם מקבלי טומאה, מדאוריתא קבעי לאתוי' וכו', עיין במהר"ס ז"ל שנטתקשה, דמנ"ל דר"ג דקאמר, כל' עצם כלכליות דמי, דמדאוריתא קאמר, דילמא מדרבנן, וכל דתיכון רבנן בעין דאוריתא תינוקו, וכיון דהני דמיה יקרים כמו מותכית, גולמא שלחן נמי מקבלין טומאה, ולפ"ד נראה לא לישב, דהנה הא דעתנו שם במתני' דכלים, דכל' עצם פשיטה טהורין, ומקבלין טמאים, אי מדאוריתא קאמר לא קשי' לנו מה לענין גולמא יש להן דין מותכית, ולענין פשטיהן יש להם דין כל' עז,

מקווארות הארכתי בשיטות אלו, וכן אין מקום להאריך בזאת ודוק.

הדון ערך פרק הכל שוחטין

לקראע לא שייך ג"כ זריעה למים, וא"כ איך מסיים רשי"י דמשוע טעמא לא בטל אין זרעה, ואולי כוונת רשי"י דאלו לאו טעמא הנשאר, ה"י נתהפק היהן למים ע"י ביטול ומילא מהני עלייו זרעה, ובאמת יש מי שאומר דזרעה ג"כ מטעם ביטול קתינן עליה, ובהלי

פרק השוחט

סימנים מה"ת או סגי" בס"י אחד תלו בפירוש האי הלכה שאמרהשרה, בغم' פריך דיעבד אין לכתבה לא ושנים בהמה שחיטתו לנו רב בבריתא לנ"ל, דרש"י ז"ל מפרש ההלכה „על הוושׁ וועל הקנה" שבזה מצין מקום השחיטה, שהוא בסימנים ולא בשאר אברים וכמה שיעור השחיטה, ע"ז אתה סיפא דהאי הלכה ואמרה משום הרחקה דילמא לא אתה למייעבד רובה חד, וזה דוחק גדו, כיון דעתך כל הסימן בעין לכתבה מה"ת, ואם שחת רקסובא, עלי להשלים שחיטתו תוך שיעור שהי', כדי לקיים המצווה לכתבה סימן שלם, וא"כ איזה הרחקה מצאו כאן, להוסיף מצוחה דרבנן לשוחט לכתבה שני סימנים, ולא עוד אלא אם חשו חכמים ע"ז דלא אתה למייעבד רובה, אז ה"ח החשש דיכשיר שלא כדין פחות מרובה בחשבו שהוא רוב, וה"י להם לתיקן דלא יכשיר עד שנשתת כל הסימנים, וכמו שאמרינו לקמן קכ"ג ע"א, בטלית שנקראו רובא, בטלית שאינה טבולה יומם דלא מהני עד דמייקרע ככל גורה דילמא לאأتي למירעה רובה, ויאמר רובה הוא עי"ש, אבל במה שאמרו דלכתבה ישחות שנים עדין לא הוועילו, אדם מ"מ יידמן שלא שחת אלא מוחצה ואין בידו להוסיף עוד מפני שעבר זמן שיעור שהי', יכשיר בחשבו שנשתת הרוב, גם לישנא דגם' מורה דלא כפרש"י, שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שנים בבהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי', למה לכתבה לא סגי לי' באחד, והוא לא ידע מגזירה זו, וה"י לו להקשות סתם בין אבחמה ובין אעופ, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל הרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא פסק דגש בעוף בעין שני סימנים מה"ת לכתבה ורק בדיעבד כשר בסימן אחד, ועיין בכ"מ שם בראש הל' שחיטה, שכ' דהרמב"ם ז"ל פסק כתרי לישנא דגמי' לחומרא, דהינו דלכתבה בעין כל הסימנים ולא רובו, וגם בעוף כן מה"ת, וזה תלי אי לפנין שחיטה לעוף מליפוטא דבר קפרא, דהטייל הכתוב עוף בין בינה לדגים, דاز גם לכתבה סגי לעוף סימן אחד, ואי לפנין, מאשר יצד ציד חיה ועו"ף, כמו שהביא הרמב"ם, אז עוף דומי' דחיה בעין לכתבה שני סימנים, עכת"ד המכ"ם, ובמחכ"ת אין בדבריו ממש, דכל גני הדרשות המה לידע מי מן הבע"ח צריך שחיטה, כי לא ניחא לי' לרמב"ם לומר דגוף חיוב דיני שחיטה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמו'כ הרמב"ם בפירוש בהל' ד' שם, ז"ל זביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן הבהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאיזה דבר שוחטין וכי שכל הדברים אלו ע"פ ציווה בהן כאשר תושבע"פ כיון עכ"ל, והוא ליקח ממה שאמר רב, וubahת כאשר צויתיך, מלמד שנצטווה משה על הוושׁ ועל הקנה, ועל רוב אחד על מקצת פיסול הסימנים עי"ש, וכיון דפסולי שחיטה מפורשים בקרא, ע"כ מקום השחיטה ודאי צריך להיות מפורש בקרא, באמת לא וקרען, ובאשר ביארתי בפתחה, וכן לעיל דף ט', גם אהנץ שארא איתך לנו סמק מפורש בלשון הקרא, ולא בעין ההלכה אלא על מקצת פיסול הסימנים עי"ש, וכיון דפסולי שחיטה מפורשים בקרא, ע"כ לומר דשחיטה מן הצואר מפורש בלשון וחתט וזבת, דאל"כ דלשון וחתט זבת הוה כמו והmitt או והרג בכ"מ שהוא זבתו ובאייה אופן שתרצה, א"כ עיקר המוצה מהלכה ידעין, וכעין זה לא מצין, דלעולם ההלכה לא אתה אלא לפרש פרטוי דיני המוצה, אבל לא אתה לחודש לו מצוה חדשה, ועיין עוד לקמן ודוק.

ד"ג ע"א משנה, השוחט אחד בעוף ושנים בהמה שחיטתו כשרה, בغم' פריך דיעבד אין לכתבה לא ושנים בהמה, עד כמה לשוחט ולайл, ומתרץ אבע"א אחד בעוף ואבע"א, ארובו של אחד כמו שהוא, ופרש"י אבע"א בעוף אערכו רבען לכתבה חרוייה, משום הרחקה דילמא לא אתה למייעבד רובה חד, וזה דוחק גדו, כיון דעתך כל הסימן בעין לכתבה מה"ת, ואם שחת רקסובא, עלי להשלים שחיטתו תוך שיעור שהי', כדי לקיים המצווה לכתבה סימן שלם, וא"כ איזה הרחקה מצאו כאן, להוסיף מצוחה דרבנן לשוחט לכתבה שני סימנים, ולא עוד אלא אם חשו חכמים ע"ז דלא אתה למייעבד רובה, אז ה"ח החשש דיכשיר שלא כדין פחות מרובה בחשבו שהוא רוב, וה"י להם לתיקן דלא יכשיר עד שנשתת כל הסימנים, וכמו שאמרינו לקמן קכ"ג ע"א, בטלית שנקראו רובא, בטלית שאינה טבולה יומם דלא מהני עד דמייקרע ככל גורה דילמא לאأتي למירעה רובה, ויאמר רובה הוא עי"ש, אבל במה שאמרו דלכתבה ישחות שנים עדין לא הוועילו, אדם מ"מ יידמן שלא שחת אלא מוחצה ואין בידו להוסיף עוד מפני שעבר זמן שיעור שהי', יכשיר בחשבו שנשתת הרוב, גם לישנא דגם' מורה דלא כפרש"י, שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שנים בבהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי', למה לכתבה לא סגי לי' באחד, והוא לא ידע מגזירה זו, וה"י לו להקשות סתם בין אבחמה ובין אעופ, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל הרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא פסק כתרי לישנא דגמי' לחומרא, דהינו דלכתבה בעין כל הסימנים ולא רובו, וגם בעוף כן מה"ת, וזה תלי אי לפנין שחיטה לעוף מליפוטא דבר קפרא, דהטייל הכתוב עוף בין בינה לדגים, דاز גם לכתבה סגי לעוף סימן אחד, ואי לפנין, מאשר יצד ציד חיה ועו"ף, כמו שהביא הרמב"ם, אז עוף דומי' דחיה בעין לכתבה שני סימנים, עכת"ד המכ"ם, ובמחכ"ת אין בדבריו ממש, דכל גני הדרשות המה לידע מי מן הבע"ח צריך שחיטה, כי לא ניחא לי' לרמב"ם לומר דגוף חיוב דיני שחיטה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמו'כ הרמב"ם בפירוש בהל' ד' שם, ז"ל זביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן הבהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאיזה דבר שוחטין וכי שכל הדברים אלו ע"פ ציווה בהן כאשר תושבע"פ כיון עכ"ל, והוא ליקח ממה שאמר רב, וubahת כאשר צויתיך, מלמד שנצטווה משה על הוושׁ ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים מהבהמה, וכפרש"י שם דה"ה לשאר הל' שחיטה, וא"כ אין ללמד שיעור השחיטה מן הכתובים, ולא עוד אלא אם נאמר דמקרה דעתיך מהה דבעוף עוף וחיה שוה, איך נאמר בדיעבד חלוקים מהה דבעוף כשר בס"י אחד, מכת ההלכה שתהיה' עוקרת הקרא המורה דשיעור אחד לחיה ועו"ף גם דיעבד.

אבל גובה פלוגתת רשי"י ורמב"ם, אי בעין בעוף לכתבה ג'

עליה, אבל אי רישה בחולין ובודםיסיק, עדין אפשר לומר דברי'
אסור גם בדיבוב, ועיין עוד למן ודוק'.

ד"ה חצי אחד בעופ, ה"ה חצי כל אחד וכו' ומרישנא נמי שמעיא- לי' דזוקא רוב בעינן וכו' עכ"ל, לולי דבריהם הייתי אומר, חצי אחד אוושט קאי, דבקנה לא אצטרך כיון דליך בחצי מעשה טרפוות, ופשיטה דמעשה טרפוות עכ"פ בעינן, כדי דליפוק חיוטא, וכןן אחד וחצי בבהמה נמי מתרפרש אחד הקנה והחצי הוושט, ולא הרוי זה פסל, ודרוש זאת מleshon חתתו או חתתו ולא יותר, ואז דרשא לא איתמעט כלל, אלא אתה הלהכה גס על דרשה, ולא כוון, דהרי דרשה, מפורש בקריא, הנה לפי פי' הראשון אפילו אם שוחט דרך הלהכה והבאה בלא דרשה, כל שוחטך כל הראש הרוי זה פסל, וכפיה זאת מleshon חתתו או חתתו ולא יותר, ואז דרשא לא איתמעט כלל, אלא אתה הלהכה גס על דרשה, ולא כשםואל וכתנא דברי' למן לי' ע"ב, דמעטו דרשה מושחת, וכל המפורשים מחפלאים על שיטת רשי' הלו, דמיהיכי תיתני יופסל השחיטה אחרי שכבר נגמרה עי' שוחטך אח'כ המפרקת, והחותס' כפי מה שכתבו בד"ה ותו, מפרשימים דברי רשי' דלא לשוו' גיסטרא לחותוך גם המפרקת, שאין מצוה בדבר לעשות כן, אבל לא שיופסל אם עשה כן, ולכן קומתמו, עי' למה לי קרא דמיהיכי תיתני ס"ד דבעינן גיסטרא, והרש"א בתה"ב כתוב דלאו משום פסל שחיטה הננה לפיפשיות לישנא דרוי', דקאמר עד שישחות ולא קאמר עד שיניקוב, ועודאי משמע דמדין שחיטה נגעה בה, ודבעינן שפיקת הדם שהוא הממית, ועיין לקמן מזה וא"כ נפרש דברי רוי', אז ממי לא גס בבהמה בעינן שחיתה וורדיין, אלא דלפי דמסיק דאימא עד שיניקוב ולא עד שישחות. אז קיים מימרא דר"ח, דלא אמר רוי' אלא בעופ, וכמבואר כן בגמ' למן כ"ח ע"ב, וא"כ הכי הוויל להתנוס' לתרץ קושיותם, ואי משום וורדיין הלא איןש בשחיטה, ולכן שפיר פריך עד כמה לשוחט וליזיל, ואי דלא מסתבר להו, דהמksen דהכא כבר נחות, עד שישחות דרוי' לאו דזוקא אלא עד שיניקוב קאמר, וא"כ לא תירצו מידי, די לא נחות לאז לא נחות ע"כ גם להא דר"ח, דרוי' מודה בבהמה, כי אם נפרש לשונו כפשווע עד שישחות, הרי שיכין הווידין לשחיטה וביעין שחייבן בין בעופ ובין בבהמה ודוק'.

ד"ה ותו וכו', ונראה בגרסת הספרים ולטערמיך, ור"כ קאמר לה שחיטה מן הצואר נמי גם' ולא מאינו ולא מחתומו, אבל אכתי לא ידעין מהיכן מתחילה וכו' עכ"ל ועיין בת"ח שהרבה להקשות על פירושם, ואני הוסיף עוד בתמייא, דלפי פירושם הקרה אתה לפיש הלהכה, דלהכה מסרה לנו מקום השחיטה שהוא מן הצואר, והקרה אתה לפיש דמתחיל מן הגרון ולא מן העורף כמליקה, ואין לך כיוצא זהה בכל תושבע"פ, דהכתיב אתה לפיש את הנמר על פה, הא חדא, שנית קשה, דלפי' אם מתחיל מן הגרון מציע לעשות גיסטרא, וממי לא דלא לשוו' גיסטרא, ולא עוד אלא דילמא דזוקא גיסטרא בעינן, דמה שכתבו תוס' בקושיתם על פרשי', דמיהיכי תיתני נבייע גיסטרא, ליתא דשפיר יש להזכיר גיסטרא, דשחיטה דומי' דעריפה בעינן, אבל עריפה מן העורף ובדרשה, ושחיטה מן הגרון ובמשיכה, אבל לענין גיסטרא נמי דשניםיהם שווין, ועיין לעיל דר' כ' ע"א דכל מה אפשר לדמות עריפה לשחיטה טפי עדיף, וא"כ ה"ה להיפך אלא ודאי כיון דכתיב ושות ובעינן ומשיך ולא ודרס, ע"כ מה"ט הוא כדי שלא יעשה גיסטרא, וכאשר מסביר זאת רשי' זיל במתוך לשונו, דמי שימוש הסיכון משכו לדעתו ופושק כשרצה, אבל הדורס בכח איינו יכול לצמצם שלא יתיז הרاش ועשה גיסטרא' וניהו דאנן לא פסלין גיסטרא אחר ששחט הלהכה והבאה כהוגן, כבר כתבתי לעיל, דהוא דזוקא לר"ע שנתחיד הלהכה, לאחר השחיטה מותרת מיד, ולכן דזוקא התיז את הרاش בדרשה שהוא בפ"א פסל, אבל עי' הולכה והבאה, דיאינו בב"א, כיון דאיישתר עס גמר חתיכת הסימנים tuo לא מיפסל, אבל לר"י' דליפ' שחיתות חולין מן ושות, דבקדים באמות איכא פסל בגיסטרא, אפיו עי' הולכה והבאה ה"ה בחולין כן, וכמש'כ למעללה, ודברי התוס' צע"ג ודוק'.

ע"ש גמר, וקרא למא依 אתה דלא לשוו' גיסטרא, בלשון ראשון פרשי' שלא יחתוך כל המפרקת לשנים, דהכי משמעו חתחו, הוזא את דמו ותו לא,וכן פ' למן כתהו עד מקום שהוא זב ותו לא, אבל בלשנא אחרינא פ' דלא לשוו' גיסטרא, הינו שלא ידרוס, ולפי פ' זה כתוב רשי' דמה שאמרו הל' שחיטה הללמ"ס, לאו דזוקא כוון, דהרי דרשה, מפורש בקריא, הנה לפי פי' הראשון אפילו אם שוחט דרך הלהכה והבאה בלא דרשה, כל שוחטך כל הראש הרוי זה פסל, ודרוש זאת מleshon חתתו או חתתו ולא יותר, ואז דרשא לא איתמעט כלל, אלא אתה הלהכה גס על דרשה, ולא כשםואל וכתנא דברי' למן לי' ע"ב, דמעטו דרשה מושחת, וכל המפורשים מחפלאים על שיטת רשי' הלו, דמיהיכי תיתני יופסל השחיטה אחרי שכבר נגמרה עי' שוחטך אח'כ המפרקת, והחותס' כפי מה שכתבו בד"ה ותו, מפרשימים דברי רשי' דלא לשוו' גיסטרא לחותוך גם המפרקת, שאין מצוה בדבר לעשות כן, אבל לא שיופסל אם עשה כן, ולכן קומתמו, עי' למה לי קרא דמיהיכי תיתני ס"ד דבעינן גיסטרא, והרש"א בתה"ב כתוב דלאו משום פסל שחיטה הננה לפיפשיות לישנא דרוי', דקאמר עד שישחות ולא קאמר עד שיניקוב, ועודאי משמע דמדין שחיטה נגעה בה, ולדעתו הו רקס אסמכתא בעולמא, דעיקר הקרה אתה שלא ידרוס שלא יעקור, אבל א"כ, האי אסמכתא מה בעי הכא, והלא תראה דרשי' זיל מותיגע לפרש גיסטרא שלא יחתוך המפרקת, כדי שייהי גס דרשה מהלהכה ולא מפורש בקריא, ואם כרשב"א דאין זה אלא אסמכתא בעולמא ומשום הבעלת דם באברים, עדין צריכין לומר דקרה כדשמאן או כתדברי' למעט דרשה אתה, וא"כ הול"ל דקרה אתה לדרשה.

אבל האמת יורה דרכו דריש' בלא'ק מפרש דלא לשוו' גיסטרא דשחיטה נפסלת עי' שוחטך גם המפרקת, אלא דהסוגי' כאן אזלא אליבא דר' ישמעאל דלמד מושחת דכתיב בקדשים חיויב' שחיטה גס בחולין, וס"ל דלא אישתר להם נחרה במדבר ולידי' לא השחיטה לחוד מתרה, אלא המיתה שעי' שחיטה, כמו שהי' הנחרה מתרת לר"ע במדבר, דמפרכסת היהת אסורה משום אבמה"ח, וכאשר ביארתי זאת בארכוה בפתיחה בעיקר ב' וא"כ כל שחתק המפרקת אחר שחיתות הסימניות הרי לא מחה עי' שחיטה אלא עי' הגיסטרא, דמפרקת ורוב בשיר עשה נבלה, צעררי לעיל דר' כ' ע"ב, ואז שחיתת הסימנים לא מעלה ולא מוריד, דלא פועלן מידי, ורק לר"ע נתחשד האי הלהכה שנכנסו לאرض, דשחיטה מותרת מיד, וממי לא דלאחר חתיכת הסימנים מציע עשה כל מה שירצה, כדי שתמותה מהר, ולכן רשי' זיל שפיר מפרש דלא לחותוך הרаш מצד פסל שחיטה, והוא אליבא דרי"ש אבל הלהcta מודה דכשרה, אלא דכפי שביארנו בפתיחה, גם לר"ע אין זה היתר גמור אלא כמו יפת תואר במלחמה, שדברה התורה נגד יציה"ר עי'יש בפתיחה ותמצו עונג, ולכן ודאי לדידן נמי אין לעשות כן, ואני זההרתי מאי להשותים שליל, שיעכבו מעשה הקצבים שדריכם לזכור סכינים בתחום המפרקת, מיד ממש אחר סילק יד השוחט, אלא ימתינו עכ"פ עד שיצא דם הנפש, כי כפי שביארתי, אחר יציאת דם הנפש הווה הפירוקס צאנב הלהטה והדברים אמייתים וקילורין לעינים תל"ית.

תוס' ד"ה השוחט, ונראה דזוקא לכתחלה קאמר רוי' וכו', וא"ר רוי' בדיבוב נמי קאסר, דלמא לכתחלה רבן מודו וכו' עכ"ל, ראי' זו אינה מוכרכות, דאי רישא בקדשים וסיפא בחולין, ורוי' לא קמפליג אסיפה דחולין רק ארישא בקדשים דמצרך שחיתות וורדיין משום דם לזרקה, פשיטה דלא נפסל הקרבן בשליבן שלא הוציא כל דמו, כיון דאייכא דם לזרקה, ועיין במ夷ו"ט על הרא"ש, וע"כ רוי' רק לכתחלה קאמר, דמצוות בריבוי דם לזרקה, ואם פליו רבן

כזית מבית טביחתו, מיד אחר מעשה השחיטה אף שעדיין היא חי' לכל דבריה, ולא היה פנאי למעשה השחיטה לעוף בה מאומה, יותר מזה אתה רואה, דרי' דאמר במשנה עד שישחות את ההורידין, וכן תנא בברייתא המובאה لكمון, וורידין בשחיטה דברי ר' לא הניחו הדברים על פשוטו אלא מגהים עד שינקוב את ההורידין, וורידין מנקבים בשעת שחיטה ולא מטעם שחיטה אלא מטעם איסור דם ולכתלה, וגם הא דקתני בתוספתא מובה בתוס' לעיל, דרי' פסול בעוף עד שישחות את ההורידין, לא מפרשין כמשמעותו דפוסל בדיעד ומשום דבעוף עכ'פ', דכתיב ושפך את דמו בעין שחיטת ההורידין, אלא מפרשים בדוחק, לאו דוקא פסול בדיעד, אלא כלומר אסור, עכ'ל, מכל זאת תראה איך רחקו דעתה זו, דנעבי הוצאה דם הנפש ע"ש שחיטה, רק חזקו במסמורות נתועים לאחר שנטצטוינו על הזיבחה לא בעין יותר אלא חתיכת הסימנים בלבד, והוא המתרת מיד, ובפתחה הארוכת לbarang דבר זה עי'ש היטב, אלא דכאן דיליף מקרה דושפך את דמו, דין שחיתה לעוף מן התורה, קשה טובא. והא הא פרשה במדבר נאמרה, ואז גם בהמה הי' בשפיכה בعلמא, לר'ע דהכלתא כוותי', וכך מבואר לעיל דף י"ז ע"א, דפרק שם לר'ע מותני' דלקמן דהנחר והמעקר פטור מלכסות, ופרש' שם ווז'ל "והא על כל כסוי הדם במדבר נצטוו, ונחריתן היתה שחיתתן, והנוחר בה' נמי נבעי כיסוי", עכ'ל אלא שנכננו לארץ נצטוו על הזיבחה, הון לבהמה וזה בחיה ועוף, וכאשר תנא רב' لكمן בבריתיא, וא"כ ילו פותא דמושפך, בשפיכה בعلמא סגי, אין לה מקום כלל, שבו ראיתי כי הפלטי ע"ל בריש ספרו עמד על קלושי החמורה הללו, וכל דברי במח'ת' אינם ראויין לגאון ממותו, ולכאור' רציתי לומר דהיא תנא כר'יש ס"ל, דבר תאوة איתסר להם במדבר, ולא ה' נהירה מעולם מתורת אלא שחיתה דילפין חולין מקדשים דכתיב ושחת את בן הבקר, אלא דעופ לא נילוף לא מהיקsha ולא משאר לפותות מושם דכתיב ושפך, הרי מקרה מלא בשפיכה בועלמא סגי, אבל כפי הנראה לעיל מתוך הסוגי', וכאשר כתבו שם התוס', גם ר' ישמעאל מודה בזכבי ואיל וכל שאינס ראויין למזבח ה' מותר בנחרה, אלא דבר זה צריךacial תלמוד, ועיין בפתחה.

אלום יש לי תירוץ מרוחח על הקושי, עס'י מה שביארנו דעת הרמב"ם, דעל הנהירה לא היה ציווי מעולם, אלא דכל שהmittet כדרך המיתים לצורך אכילה, אין לא טרפה ולא נבלה, וא"כ י"ל דהאי מ"ד דין שחיתה לעוף מן התורה סובר, דהאי ושפך את דמו, ציווי הוה ומצתה כמו היכסי, וכי' יצד' ציד חיה או עוף", אז אני מצוה עlick ושפך את דמו וכסחו בעפר" והגינה נמי מורה ודושפיך לשיח' דוכסהו, ואני מותני' המאמר לומר כי יצד' וכו' ושפך את דמו, אז אני מצוה לך וכסחו בעפר, דהרי האתניתתא עומדת על תיבת אשר יאכל קודם ושפך את דמו, ואם ושפך אלף קאי, והוא מותני' המאמר, ה' בעל המסורה להעמיד האתניתתא אחר ושפך את דמו, כמו דכתיב, ואכלת ושבעת וברכת, והעמיד האתניתתא על חיבת ושבעת להפרידו מן וברכת שהיא המצתה, זה ברור, וכיון דושפיך מצתה עשה הוא ושיך' לוכסהו בעפר, א"א לומר דرك במדבר שיך' הא夷' עשה, ונתבטלה שנכננו לארץ, דזומי' דוכסהו לעמה'ת, אבל אכן דס"ל יש שחיטה לעמה'ת באמת צ"ל דישפיך דמו הוא מותני' המאמר, ולא כבעל המסורה, שכן מצינו הרבה דבעל המסורה הוא נגד ההלכה, יותר נראת לקיים המסורה גם לדידון ולומר, דאן ס"ל דהאי ושפך את דמו שיך' למצות כיסוי, דהרי בעין עפר למטה, ומפרשין הקרא דושפיך את דמו בעפר גם וכיסחו בעפר, דהאי בעפר קאי עיל ושפך, וכן יש לפרש מה דאמר שם בפרק כיסוי הדם דבעין עפר למטה

ע"ב גמר', אדר'י משום ר'י ב"פ, אין שחיטה לעוף מה'ת, שני' ושפק בשפיכה בועלמא סגי, וכותב רשי' ז"ל ואין נבלת עוף קורי נבלת אלא במתה מלאיה, או הרגה במקה שלא עי' סימנים, אבל נחרה או עיקור סימנים כשר בו עכ'ל, וכן כתבו התוס' דף כ' ע"א ד"ה לא אמרן, דניהם דאיו שחיטה לעוף מן התורה אבל נחרה בסימנים ודאי בעין, והוכיחו כן מהה דקאמר הכא בסמוך, ואי אמרת אשלא"ע מה'ת תהני לי' סיכון לטהרה מיידי נבלה, הרי דבעין עכ'פ' חתיכת סימנים כדי להוציאו מדוי נבלה, אלא דיש לראות מני' לנו דנחרה בסימנים בעין, הלא בשחיטה נשא ונונ' הש'ס', שחיטה מן הצוואר מנ"ל, עד דמסיק, דאתה מהלהכה, וכאשר אמר רב' لكمן דנצטווה משה על הוושט ועל הקנה וכו', וא"כ בנהירה נמי צרכין לומר דהיה הלכה על הסימנים ורוב אחד בעוף ורוב שנים בסבהמה, והוא דבר שקשה לשימוש, אז כל מה שאמר רב' لكمן דנצטווה משה על הוושט ועל הקנה ועל אי' בעוף וב' בסבהמה הכל הוא ג'כ' הלכות נחרה.

והנה מדברי הרמב"ם נראה דלא סבר בזה כרש'י ותוס', דיה' לנחרה הלכה מיוחדת בסימנים דוקא, דז'ל בפ"ד הי' "כשהיו ישראל במדבר לא נצטו בשחיטת החולין, אלא היו נוחרין ואוכליו כשאר העכו"ם וככו"עכ'ל, הרי מפורש אומר דלא היו להם ציווי מיוחדת על הנהירה אלא היו נוחרין ואוכליו כשאר עכו"ם, והוא לכוא' פלא, הלא שאר העכו"ם לא נצטו על הטרפה והnableה, רק על אבמה'ח, ולכן יכולין להמית הבע'ח, באיזה אופן שירצטו אבל ישראל גם במדבר נצטו על הנבלה בלאו דבשך בשדה טריפה ל"ת, כמו שביארתי בפתחה בעיקר ט', וא"כ איך היו יכולים לנחר ולאכלו כשאר עכו"ם بلا ציווי מפורשת, על אףן הכתת בשר לאכילה, אבל שם ביארתי דמתה מלאיה גם לב"ג אסור דהוא ק"ז מאבמה'ח, דהוא מיתה אבר הוא מקטצת נבלה וכאשר דרשו כי יmitt מון הנהירה על אבמה'ח שמטמא מכש' מטה כולה, אבל כל שמיית הבע'ח לצורך אכילה, כדרך הנהוג בין העמים, לא ה' נקרא נבלה, ורק אחר שנצטו על הזיבחה שנכננו לארץ, נצטו ג'כ' על נבלה חדשה, שהיא כל שהmitt בע'ח שלא עי' שחיטה הוגנת נבלה מקרי, וע"ז אתה הלאו דל"ת כל נבלה, אולם להמליך بعد שיטות רשי' ותוס' צ"ל, דמושפיך את דמו דכתיב אצל חיה ועוף, אנו למדין דבעין שמיית הבע'ח עי' שפיקת הדם ממש, דהרי כתיב וכסחו בעפר, והיוצר מסוגל לשפיקת הדם מהה סימנים עם וורידי הczoor, וכן משמע מדברי רשי' דבسمוך, בד"ה לטהרה מיידי נבלה, שכותב ווז'ל, "ואין כשר בו' אלא נהירה שהוא בסימנים, כדכתיב ושפך וכו"עכ'ל.

ודע לדלמי' דין שחיטה לעוף מן התורה יוצאים שתי חומרות, א) שביעין דוקא שפיקת הדם ממש, ושהחיטה יבשתא פסולה כי ושפך את דמו כתיב, ועיין لكمן במשנה השוחט בהמה חיה ועוף ולא יצא מהם דם, דשחיתתו כשרה, שכבתתי שם, דלכן מנה התנא hei שלושה מיני בע'ח הטעונים שחיטה, לענין דין זה, ולא כתני סתם השוחט ולא יצא דם, משום דקאטא לאשמעני דפאפיו בעוף הדיין כו, ולא פוקי מהני תנאים דס"ל אלשל'ע מה'ת, ב) דמפרכסת אסור להאי מ"ד בעוף, משום דرك בשחיטת התיריה התורה מפרכסת ולא בנחרה, דבעין מיתה, אלא שבהא כתבתתי אני כבר לעיל דכל שיצא דם הנפש הוה כמתה, וא"כ היינו ה'ך דלעיל.

ואם תקשה לך למה לא נאמר, דמצות שחיטה בקרא דזבחת להוסיף את ואל לגרועו, דהיאנו להחמיר ולא להקל, דבעין זביחה בכל הלכותיה, אבל גם שפיקת הדם ממש עד שתצא נפשה בריבוי החזאות הדם, על מזוכה זו כבר יש שב הפרמי' שנטתקה לי' מנ"ל לח"ל דחשתיטה מתרת אישור אבמה'ח, עד שאמרו דמאי חתק

דורש האי דרשה, דהרי תולה עיקר שיחיטת עוף בהלכה ובקרה دائשר צויתיך, וגם הלשון מאן תנא דפליג ארא"א הקפר משמעוгалו עדין לא ידע שום משנה וברייתא, דס"ל יש שיחיטה לעוף מן התורה דאל"כ הוול"ל, "מאן האי תנא" ולא "מאן תנא" פתרון של כל אלו החומרות תמצוא בפתחה עיקר א', ולא אכפול כאן הדברים מפני גודל הארכיות ודז"ק.

ע"ש גמר ר' ראב"א אמר וושט ולא קנה, מכאן נראה ראי ברורה, לדעת הרמב"ם זיל דכתבה גם מה"ת בעין שנים בעוף, دائרכ"ת דמותה גם לכתבה סגי באחד, א"כ לראב"א דהאי חדעת רשי"מ דמותה גם לכתבה סגי באחד, הרי דקנה כעופר איינו בתורת אחד המיעוד קאמר וושט ולא קנה, אם שחת הקנה תחלת שיחיטה כלל, ואיך לא יופסל השיחיטה בעוף, אם שחת הקנה תחלת כדרך רוב השיחיות, הלא עשה מעשה טרפות בקנה קודם שהגע לוושט, ואיך לא אשטעט תנא לראב"א להזuir שלא לשוחט הקנה קודם שחת את הושט, אלא דכבר כתבתי לעיל דר' כ"ב ברשי"מ ד"ה כל המעכוב בשיחיטה דגס לרשי"מ דסגי בס"י אחד אפילו לכתבה, ממי שייכים שנייהם יחד נמי לשיחיטה, א"כ גם גס לראב"א צriskיך לדוחוק כן לדעת רשי"מ דלא מסתבר כלל לומר דשחיתת בהמה תפיסל בעוף, וכן מוכחה מרשי"מ עכ"ל ואם נאמר דמייפסל "כלומר הא אפילו בהמה קאמר וכו'" עכ"ל ואם נאמר דמייפסל בעוף אם שחת הקנה תחילת, לא היה מקום להאי כלומר דדרבה דזוקא בהמה מיריע דאיilo בעוף מיפסל בשיחיתת הקנה תחלת, אלא ודאי כדארמן, אלא דשיטות רשי"מ דחוקה היא, למור ע"פ דאין צriskיך קנה אפילו לכתבה לא, מ"מ שייך לשיחיטה, ודז"ק.

תוס' ד"ה אתה כי ממש מסמס קועי' דמא, פ"ה וכוי' א"נ לעניין ספק דרושא, אפילו לא האדיימו הס' אלא משחו טרפה, כדאמר לךמו דגרגורת דרושא במשחו, דזיהרא מיקלא קל' עכ"ל, הא דהאריכו התוס' לבאר דרושא פוטל בגרגורת במשחו, ולא סגי להו בפשיטות, دائ משומם כלבא וקני' בעין דזוקא נקב, אבל האדים איננו פוטל כלל, אבל אי ייכא חש דרושא, אז האדים בלא נקב נמי פוטל, משומם דכל שהאדים גס לעניין נקב אין לו בדיקה מאותו מקום שהאדים, לכך הזוכרו לומר דמ"מ הנפקותא הוא בגרגורת דזוקב משחו אינו פוטל, אבל האדים בדרושא פוטל במשחו ודז"ק.

ע"ב גמר רבא, חכים ר"י בררי בטטרופות ר"י, אלמא אחד דקאמר או הא או הא, עכ"ל הגמי. יש חמוה, וכי גברא אגרברא קא רמית, ומיעידי' רבא ובררי החכים, מר"ז החולק על ראב"א, ואומר או ושת או קנה, ועכ"ב צל דמ"מ ממעשה רב קפרץ, דמוכחה גם למשעה לית מאן דחש לי' לראב"א, אלא עדין קשה דהויל להביא מעשה בכל יומ, דשוחטין עופות ולא בודקין אם נשחט השיט, רק תוקפין אונגול ואמ יוצא הקנה מכשירין כמו שאנו עושים הימים, דמסתמא גס איז כון הי' עושין, ולמה לי' להביא ממעשה שairyע דמסמס קועי' דמא, אבל זיל דכינוי דכתבה בעין שני סימנים, או מדאוריתא או מדרבנן, ובזמן הגמ' עדין לא פסלו שהי' משחו אפילו בעוף לא, הי' תמיד בודקין אם הושט, כדי לגמורו, אם לא נשחט תוכ' שיעור שהי', וכמוש"כ הרשב"א זיל בריש מכילתו דר' ג', דמומר מותר ליתן לו לכתבה לשוחטו, אף دائ לא בדק בסימנים בלבד, מושם דמסתמא יבדוק, ואם ימצא שלא נשחט הרוב ישלים תוכ' שיעור שהי', וא"כ כל שיחיטה שלם בעופות נמי כו' הי' דבודקים גס את הושט, וגמר אס לא הי' נשחט, וכן לא הי' מצי מביא ראי' ממעשה בכל יומ וודז"ק.

ע"ש א"ר חכים יוסף בררי בטטרופות ר"י, הנה לדעת רשי"מ דמותה לא בעי לכתבה יותר מס' אחד ורבנן הוא דחשו שמא לא אתה למייעבד רובה דחdad, ייל דחכא ליתא להאי חששא, דלכאר' קשה והעוף, ועל זה לא הי' מצי לתוך רבי היא דהרי רבי עכ' לא

מדכתיב, "בעפר" ולא כתיב "עפר" דכוונתו דאלו קאי רק על וכשהו הוויל עפר אבל אי קאי גם אושפץ אז שפיר כתיב ושפך בעפר, והוא דבר נאה ומתקיים בס"ד ודז"ק.

ד"ה כ"ח ע"א גמר', הוא דאמר כי האי תנא, דתני ר"א הקפר ברבי אומר, מה ת"ל אך כאשר יاقل את הצבי ואת האיל וכו', מה פסה"מ בשיחיטה, אף צבי ואיל בשיחיטה וכו', עיין לעיל י"ז ע"א דקאמר שם בשלמא לר"ע הינו דכתיב אך כאשר יاقل וכו', ופרש"ז זיל אך כאשר יاقل עכשו צבי ואיל בטומאה, ר"ל דהא לא בעי בשיחיטה), כן תאכלנו לבקר וצאן משתכנסו לארץ, שאע"פ שניני מטעין שיחיטה לחולין שתתכנסו לארץ קדשים של עכשי, אין זריכין לאכול בטורת הקודש, אלא צבי ואיל של עכשי, שהטמא והטהרו יאכלו בקערה אחת" עכ"ל הרוי לצבי ואיל דהאי קרא לצבי ואיל שבמדבר מיריע דלא טעון שיחיטה, אבל מה שמקיש הכא צבי ואיל לפסה"מ, הינו צבי ואיל של אחר כניסtan לארץ, לפסה"מ של אחר כניסtan, כי פסה"מ במדבר ג"כ לא היו בשיחיטה אלא בנהירה וכמוש"כ התוס' שם ד"ה ר"ע, ויל"י בזה מה דקשה, דלפי הגמ' דילן, ذקרה דזוחבת בפסה"מ מדבר וכמוש"כ רשי"י כאן, שיחיטה בחולין גרידא מנ"ל, אלא דלפי הנ"ל, שוב ילפין בקר וצאן של חולין מצבי ואיל, דכמו לצבי ואיל טעון שיחיטה לאחר כניסtan, כן גם בקר וצאן של חולין, כי היקש זה דרשת גמורה היא, ודז"ק. **ע"ש** גמר' רבי היא דתני רבי אומר זוחבת כאשר צויתיך, מלמד שנצטויה משה וכו', הנה יש להעיר הרבה על האי מימרא דרבי.

אי **למה** לא נפרש כפושטא דכאשר צויתיך בקדשים, דהרי כבר נצטו על השיחיטה בקדשים, דכתיב ושות את בן הבקר, והרמב"ן עה"ת כת בامتה, דכן הוא העיקר, וכן נשנה בספריו, וק"ז בעהה"ס כת בדורות התנאים חולקים בזה על רב, ומפרשימים כאשר צויתיך בקדשים ואני אומר אם כן הוא אכן הביאו הרמב"ם הא רבי וכן הופיע מביאו בראש הל' שיחיטה, וכל הדין דיש שיחיטה לעוף מן התורה, הלא אין לו סמק אחר רק האי ברייתה דרבי, כאשר תראה בביאוריון בפתחה ואיך נאמר דפירושו בקרה רחוק וڌוק, ורוב התנאים חולקין עלי, ואני מ"מ על האי דרצה כסמכין.

ב' **למה** השמייט רבי עיקר הל' שיחיטה שהוא, מה דאמר שמאן לעיל דר' ט' ע"א שהי' דרשת הגדלה הגרמה ועיקור, ומציין להל' שיחיטה קנה ושות ורוב א' בעוף ורוב ב' בהמה שהוא ג"כ הלי' נחרה לדעת רשי"מ ותוס', דגס נחרה בעין בסימנים, ומסתמא בעין שיעור, כמה מן הסימנים צריך לנחר.

ג' **איך** מכניס בקרה דכאשר צויתיך, דקאי מפושט אברך וצאן, גם עף דלא נזכר כלל בקרה, והתוס' הרגישו בקושי' עצומה הלאו, ורוצים לתרצה עי' שדרשו רשומות וגמטרי' של אשר, ואיה מצין בכל הש"ס שמצוה ולאו דאורית', יהי' נבנה על גמטרי' מושכלת צאו.

ד' **קושי'** **תוס'** על הגמ', למה לא הביא בר קפרא דלעיל, דדרש מזאת תורה הבהמה והעוף דהטיל הכתוב לעוף בין להמה לדגים, ומה דלא הקשו דהויל"ל דתנא דביריתא דלעיל הוא, דלמד מזאת תורה הבהמה והעוף, דאיתא לומר מה בהמה בשיחיטה אף עוף בשיחיטה, הוא משומם דשם סתמא נשנית ולא נזכר שם התנא, אבל באמת הקושי' על הגמ' יותר עצומה, דמה פריך מאן תנא דפליג עלי' דר"א הקפר, כיון דכבר הביא לעיל כמה תנאים, דס"ל יש שיחיטה לעוף מן התורה, ואם רוצה לידע שם האי תנא מי הוא הי' לו לפrox' הכי מאן האי תנא דדרש לעיל זאת תורה הבהמה והעוף, ועל זה לא הי' מצי לתוך רבי היא דהרי רבי עכ' לא

בד"ה דرس בהן, ז"ל,, שיחיטה ממש בעי ר"י או לא, ר"י לא שמייעלי ה' הא דר"ח" עכ"ל, הרי Adams שחיטה ממש בעי ר"י, או ליתא לדר"ח דמחלוקת בין עוף להמה, דלאו משום דם הוא, אלא משום דשיך לשחיטה, ואז עכ"ב מה"ת הוא ולעכבר, ואינו דומה למיעוט בתרא, דמה"ת אכן חילוק בין לכתלה לדיבעד, משום דשם אתה ההלכה דרכו של אחד כמותו, אבל כאן, اي שחיטה הוצאה דם הנפש הוא, עכ"ב הורידין מucketם דבלא וורידין ליכא שפיקת דם הנפש, וכל זאת פשטו וברור, ודוק"ק.

ד"ג כת"ג ע"ג גמר', חדא בחולין וחדא בקדשים וצריכה וכו', ויש לתמותה טובא על האי צרכיתא, דהאי טעמא לדם הוא צrisk, לא מספיק אלא להזכיר לכתלה כל הסימן, אבל לא לפסול בדיעד, וכאשר קאמר נמי ליקמן, דair"י דקאמר עד שישחות את הורידין בקדשים, אמאי פליגו רבנן עלי', וכתבו התוס' בריש פרkon להוכיה מהו, דר"י רק לכתלה קאמר ולא לעכבר עי"ש, הרי דהאי טעמא לדם הוא צrisk אין כדי לפסול השחיטה, וכן כתוב המעייט על הרא"ש בריש פרkon, וכשכ"ב דקשה לצד השני של הצרכיתא, דקאמר, دائא אשמעין בקדשים דסגי ברוב, הו"א דבחולין שלא צrisk לדם, גם בפלגא סגי, וזאת מחייבתי, דמה"ד שמייען לגוף בחיטה, ודאי דאין חילוק בין קדים לחולין, אבל מה שנלע"ד בהז, דהאי צרכיתא קאי על ההלכה דקתרני רבוי אתה על הושט ועל הקנה ועל רוב אי בעוף ועל רוב ב' בהמה, דכתבעו לעיל דרישא סותר לסייע. וכך פרשונה לפי שיטת הרמב"ם ורש"י, دائא לא לכתלה ודיבעד בהאי הלכה, דכתלה בהאי עצה דשלחות חדש דין, ולומר כפשווטו דמצא דבר חכמה בהאי עצה רב רק הגרגרת לחוד, קשה לקבלו, כי הוא דבר שכל בר ב' יכול לאמרו ואולי דחדש לו שלא נאמר כלל שהוושט איינו ראוי לשחיטה אפילו מלחמת חש טרפות איינו ראוי וממילא גם שחיטתה הקנה לא מהני דהרי שנייהם ראויים לשחיטה בעינן, קמ"ל دائא ראי מקרי, ויש בעינן זה חילוקי דינים ולא כל המקומות שוות, עיין ייש מקומ לפרש ההלכה דעל הושט ועל הקנה בחולין, ומופרש להיפך דסגי בכל דחו, דהיאנו מעשה טרפות, והא דקאמר בפלגא סגי אין הכוונה פלגא דוקא אלא ה'ה' פחוט מפלגא, ותדע דבקנה ודאי דגם בפלגא לא סגי, דהא פשיטה דעת"פ מעשה טרפות בעינן, ועכ"ב על הושט קאי משום דמייטרף בפחוט מרוב, וכן נקט פלגא אבל לאו דוקא פלגא ממש, ובבכי ה'י ההלכה מתפרש יפה, וכדי ליתן טעם דמחייבתי תיתני נחلك בין קדים לחולין, קאמר האי טעמא דבקדים לדם הוא צrisk, لكن מסתבר לאוקמי האי ההלכה דקאמר שני שיעורין, שיעור הגדול בקדשים, ושיעור הקטן בחולין, אבל לא דאן הוה פסליןן מה"ט בקדשים בשחת רוק ובוא, ובזה תבין דברי התוס' בד"ה, אבל בחולין דלאו לדם הוא צrisk, אימא בפלגא סגי, שנתקשו فهو, והא קתני חציא' בעוף ואחד וחציא' בהמה שחיתתו פסולה, ולכך' מה קשי' לה, דהא אפשר דמדרבנן פסולה, כמו דמווקמין לעיל אליבא דמ"ד מע"מ כרוב, אבל לפי האמור דהאי פלגא דהכא, לאו פלגא ממש קאמר, אלא מעשה טרפות, וכי אושט, אין מקום לפסול מדרבנן, דכיוון דגם בכ"ש סגי ליכא למיגוז מידי מכובן.

ומה ומה מאוד מיושב נמי באזה קוש' המהרש"א, שהקשה למה לא משני הש"ס לעיל, דפרק מהא דחציא' אחד בעוף, על רב דס"ל מע"מ כרוב חציא' ממש קאמר רב דהוה כרוב, וא"כ א"א לומר לך"מ, דלעלי חציא' ממש דם בעינן ממשו נוסף על הרוב, דבاهאי ממש דבקדים ממש דם בעינן ממשו נוסף על הרוב, ועוד דלעלי לא קאי לפרש ההלכה, כי היכי דנימא דהא דקאמר על הושט ועל הקנה מהכחא קאמר ומירוי בחולין דהרי ההלכה דעל הושט ועל הקנה לא מיתפרש אלא כלו

יקרע רובה ויאמר על מוחצה או פחות ממחוצה שהוא רוב, משוע דלא חס עליה למיקרעה בשופע, וא"כ הכא בשחיטה ודאי דלא חס למיחשת ואיך חחשו שלא ישחות רובה ויבור זמן שה"י להשלים השחיטה, שמא יארע שלא ישחות רובה ויבור זמן שה"י להשלים השחיטה, ואז יהי' דררא דמונא והפסד, דעתך להטריף, لكن ידמה על מחיצה שהוא רוב, ולכן החמיירו לשחות לכתלה כל שני הסימנים, וממילא הוא רחוק שיירע לו שחיטה מצומצמת זו, אמרו מעטה כל זאת במקום שאין אותו אוחז הקנה כדי שלא לנגע בושט, שפיר חששו שמא יארע לו שחיטה מצומצמת, ולהשלים לא יהי' בידו, משום שייבור זמן שיעור שה"י, והי' החשש שמא נקב הושט או דבאמת נקב הושט ולא יכול להושף על הקנה ממש שה"י אבל כאן שאוחז את הקנה באופן דבטח לא נגע בושט, تو לא שיק החשש שמא יאמר על מחיצה שהוא רוב והוא מצוי להשלים כל היום, כי מ"מ אי אכן רובה בקנה כבר איתכשר ואי ליכא רובה הרי על חצי קנה מחייב ליחסיף כ"ש, כמו ששנינו בסוף העמוד בשחט חצי גרגת ושהה בה וגמרה אח"כ דשחיתתו כשרה ממ"ג, ואי דריש"י דשה"י במייעוט בתרא נמי לחומרה דמסיק בתיקו, מ"מ כאן בספק לית לנו בה, וזה קרא לי חכמה עד שאמר חכים ברוי וכו'.

ולדעת הרמב"ם דצריך מה"ת לכתלה ב' סי' ג"ל היינו במקום אפשר, אבל כאן כיון שלא אפשר לאחר שרין לי' לשחוט לכתלה רוק סימן אחד, אלא דלא ידעת' איזה חכמה איך בא ה'י חדש דין, ולומר כפשווטו דמצא דבר חכמה בהאי עצה דשלחות רק הגרגרת לחוד, קשה לקבלו, כי הוא דבר שכל בר ב' יכול לאמרו ואולי דחדש לו שלא נאמר כלל שהוושט איינו ראוי לשחיטה אפילו מלחמת חש טרפות איינו ראוי וממילא גם שחיטתה הקנה לא מהני דהרי שנייהם ראויים לשחיטה בעינן, קמ"ל دائא ראי מקרי, ויש בעינן זה חילוקי דינים ולא כל המקומות שוות, עיין ייש דף פ"ח ע"ב ודוק.

ע"ש עבי ר' ירמי' וורידין לר"י שהה בהן דרס בהן מהו, הלב או ר' רוצה להוכיח טכאנ שיטת רשי', דהאי בעי בחיליד ושהה במיעוט סי' קאי עלי' מיעוט בתרא, דהרי כאן ודאי לא עליה ע"ד ר' ירמי' יעצבו בדיעד אם לא שחתו, דפשיטה דורידין לא נאמרו בתורה או בהלממש', אלא ודאי ר' ירמי' רק לכתלה קאמר לשחות את הורידין, ומ"מ מסתפק ר' ירמי' אולי שה"י ודרשה פסול בהם וסימן שזה ברור ע"ש.

ותמהני על גאון כמותו איך ישנה שגיאה רבתא זו, וגם עירובם דברים ראייתי כאן, דכתלה ודיבעד מה בעי הכא, דלפי דעתו, דלא נצרכו וורידין לא בקרא ולא בהלה גם לכתלה לא נצרכו להזכיר שחיתתן, ועכ"ד ר' ירמי' רק מדרבנן אצrisk וורידין וא"כ שפיר אפשר דאך בדיעד פסול מדרבנן, ואם נניח לו גם זם זאת פשיטה דרבנן לא תיקנו שחיתת וורידין לעיכובי ורק לכתלה, א"כ נאמר דרב ירמי' עליה ע"ד דאפשרו بما דאצרכו ובין לכתלה, איתי בי' פסול שה"י ודרשה לפיסל, זה יותר ממה שסביר רשי', דריש"י במיעוט בתרא אמר למלאי' ומנני לכתלה בעינן כל הסי' מה"ת וכאן רצתה ר' ירמי' לפסל שה"י ודרשה بما דאצרכו ובין לכתלה אתמהה.

אבל הדבר פשוט כביעה בכווחה דר' ירמי' קמסתפק אי ר' ירמי' שחיטה קאמר וממילא הוא מה"ת ולעכבר, ושפיר נצרכו בקרא, דהרי ושות ובח דרשין דבמקומות שוב ושות חיטה, מן הדם, וגם ושפוך את דמו דכתיב בחיה וועף מן הוצאה הדם ממש קמשתעי וכאשר הארכתי באזה לעמלה ושפיר איכא מקום טובא לומר דאורידין קפיד בשחיטה, וכן מפורש ברשי' ז"ל שכטב

אבל יפה כתוב בזה הלב אריה, דודאי מודה ר"ל על גוף השחיטה שאם נגמרת בהכשר, אגמל"מ יכולה שחיטה הוה, ומילא האידם לאו דם מכח הוא, ולכן ללא נתקנה עדין, וכל האידם להכשיר עתה אחר שנטגלה דם שחיטה הוה, אבל בנתקנה שצרכין אנו לומר דהכשר אין קודם הגilio, בזה סובר ר"ל ור"ח דעתך לי' כוותי, שלא מהני הגilio על דבר המסתלק, אכן בעינן שאז כאשר הדם על הדלעת יכשר, ואז עדין לא נתגלה ור"י ורבו סברו, dgili miha ni gomel gam ul dbar ha-mastalk, שנאמר שעשה פועלתו אין קודם שנטגלה, ולכן שפיר אמרינו לעיל בתרי גברא ותרי סודרא דהוא כמו נתקנה הדם, דהא אזדא ל' מעשה קמא ואם אז לא נתמा בשעת מעשה איך טמא למפרע, כי בזה פליגו ר"י ור"ל אי אמרינו אגמל"מ הדבר מסתלק, אבל לאחר הגilio, לכ"ע ישתי היטב קושי התוס' כאן ד"ה אר"ל שהקשו מאחר דס"ל רבא בזוחבים ל' קר"ל, דין אשר נתגלה עתה, דיןנו לומר דכמה השחיטה מיקרי, ומילא מצי הדם שניתז באמצעות להכשר עתה אחר הגilio, עתך"ד הלב אריה ז"ל וה"ה הדברים שנאמר ל"מ, ובזה ישתי היטב קושי התוס' כאן ד"ה אר"ל שהקשו מאחר דס"ל תלת הלכה קר"ל לגבי ר"י ביבמות ל"ו ע"א, ולפי האמור דפליגו איה מהני אגמל"מ בדבר המסתלק, הרי הוא ממש אותו הפלוגתא דחולץ למעוררת שהוא בין הני תלת, כי גם שם פליגו איה מהני החליצה שכבר נסתלקה קודם הגilio שהפילה, וא"כ היינו לך ולמה ליחסבו בפ"ע, ופלוגתא זו תמצוא עוד כמה פעמים בש"ס כמו בע"ח למפרע גובה ועיין היטב לסתור ע"ב בסוגי דמברכרא, אבל עכ"פ היוצא לנו מזה, דר"ל דס"ל שלא מהני הגilio למפרע על דבר המסתלק, איך אפשר שיתחייב על שחוטוי חז' בס"י אחד, מאחר דמתלוי תלי וקי, עד שיגמור השחיטה, כי ללא גמורה או גמורה בעסוק, לכ"ע פטור, ואז יתחייב על מעשה שעבירה קודם הגilio, וז' קושי עצומה על התוס', ועתה נראה איך פסק הרמב"ם ז"ל דינים אלו היוצאים מתוך הסוגי, הנה בפ"ד מה' שחיטה הי"ג כתוב "התחיל העכו"ם לשחות מיעוט סימנים וגמור ישראל וכו' פסולת ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף", ותמה הלח"מ דהלא בגמ' אמרו בשחתת ס"י אחד נカリ ונמרו ישראל דפסולה לכ"ע, ולמה תלה הרמב"ם הפסול בהא דישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף ולא מצא מענה להא, בפ"א הי"ח מפסה"מ כתוב הרמב"ם, "שחתת מיעוט סימנים בחוץ וגמרן בפניהם וכו' פסולה ישונה וכו'" הרי דתלי הפסול במ"ד ישנה וכו' ובגמרא אמרו, בפניהם לכ"ע פסולה, אבל כאן יותר תמורה, דכיוון דפסק קר"י דישנה וכו' הרי מסקין דבמיועוט סימנים בחוץ לא די שפסול לר"י, אלא חיווא נמי חייב, ואיך כתוב הרמב"ם דוקא פסול ולא חייב וכו' אין לדחוק קש"כ התוס' דלאו דוקא, דא"כ עיקר מוקם דין זה ה"י בה' שנגות, ולא בפה"מ, ובשנוגות לא הזכיר מדין זה כלום, ולא עוד אלא דשם מבואר להיפך, בפ"ד ה"א שפסק שם בשוחט בהמות קדשים בשחתת בחוץ לע"ז תאסר, ואינו חייב משום ש"ח עד שישחט שנים או רוב שנים, ונמצא כשמגר השחיטה שחת בהמה אסורה לקרבן שאינו חייב עלי' משום ש"ח כמו שביארנו" עכ"ל הרי ביאר הרמב"ם דפטור, משום דבגמר השחיטה אינו ראוי לבא לפניהם, אבל לא ממש"כ התוס' משום דהוא שחיטה פסולה, ועתה אם הרמב"ם פסק קר"י דישנה וכו' למה לא מתחייב על תחולת השחיטה שאז ה' ראוי לבא לפניהם ואי צריך לגמור השחיטה הרי גمرا בהכשר מצד השחיטה, ואי דלע"ז הרי אכן פסקין שחיטה שא"ר שמה שחיטה, ואחרי העיו מצתתי תלי"ת שאין כאן שום קושי והכל מכון דהנה עיקר פלוגת' ר"י ור"ל הוא כמובא מותו הסוגי, בהתייחס על הדלעת

או מעשה טרופות, אבל מתחה מהicity תיתי, וא"כ איןו אלא מדרבנן ומהיכי תיתי דנסול קדשים בשbill זה, וזה ברור ואמת ואין צורך בכל מה שנחקרו האחרונים בזה ודוק"ק.

ע"ב גמור אר"ל משומ לו סבא אינה לשחיטה אלא לבסוף, ור"י אמר ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף, אמר רבא הכל מודים וכו', לא נחלקו אלא בשחתת סיימון אחד בחוץ וס"י אחד בפנים, למ"ד ישנה וכו' מחיב ומן ר' יוסף, היכי דשחתת סי' אחד בחוץ וס"י מר לא אמר היכי ומן ר' יוסף, היכי דשחתת סי' אחד בחוץ וס"י אחד בפנים נמי פסול, שהרי עשה בה מעשה דחתatta העוף בחוץ, לא נחלקו אלא כגו' שחתת מיעוט סימנים בחוץ וגמרו בפנים, זה מוחיב ולהא לא מוחיב, עכ"ל הגמ', והוא מוקsha עד מאי יוצא יוסף, דמ"מ מודה האי מ"ד דחיב, משומ שעשה דחתatta העוף וכון פרשו דבבמה קאי, והי' מיטpor למ"ד אינה וכו', אבל חידש לו ר' יוסף, דמ"מ מודה האי מ"ד דחיב, משומ שעשה דחתatta העוף בחוץ והו, והוא דקאמר רק פסולה לאו דוקא דחיב נמי לכ"ע, זכ"ל הא דקאמר שעשה בה מעשה דחתatta העוף, ליישנא דלעיל מניה נקט, והכוונה שעשה שחיטה העוף דעלמא, דכיוון דמצינו בעוף בס"י אחד שחיטה מקרי, ה"ה בברמה שמשחיתת גם על ס"י א', אלא דלא מתכרז כי אם בשניהם, וכאשר כתבנו לסתור ל"ב בסברת ר"ע, כי סברתו בהא קיימת דגש ר' ישבע לא פליג עליה מסברא, אלא דהחזירו מכח ההלכתה, דכל שනפסלה אפי' במשמעות סימנים הזה שחיטה פסולה ולא טרפה ששחטה, ولكن בגין השחיטה כהונן, הדרין לסתור דגש ס"י אחד שחיטה מיקרי לחיביו מושם שחוטוי חז' צ"ל, וכן הבין עכ"מ מהרש"ש ז"ל בהגחותו שם בסוגי' שמביא ראי לסתור ר"ע, ומהאי דקון שעשה בה מעשה דחתatta העוף,adam נפרש כפשו'ו דחתatta העוף דוקא קאמר אדרבה הראי' תחתפק לסתירה, אלא דמה שכתבו התוס' דפסולה דקאמר לאו דוקא, הוא קשה מאי, דאייך אפשר לומר כן, כיון דר' יוסף בעצמו משנה לשונו בסוף דבריו מפסול לחיב וקבעו אלא במשמעות סימנים פליגו, דלאו מהיכי ולהא לא מוחיב, וכן מצאתי בהגחות מהרש"ש שמחפלא ע"ז, אבל עוד יותר קשה על קושי התוס' שהקשו בעצם על פירושם, מהא דלקמן מ' ע"ב, דשותות בשחתת בחוץ לע"ז דחיב' ג' חטאות, והוצרך לאוקמא בחתatta העוף ובחציו קנה פגום, אבל באזח בஹמה לא, דמכי שחט סי' אחד אסורה ואיזיך מתחז בעפר הוא, והרי כאן מחייב לכ"ע בס"י אחד בבהמה, ותירצחו דשאני הכא דגמר השחיטה בפגם אבל הטע כיון דלע"ז שחיטה ונארה בס"י אחד, איזיך מתחז בעפר וכנטקלקלת בשחיטה יחשב עכ"ד התוס', וכבר צוותו על דברי התוס' אלו, דהלא מתחז בעפר דקאמר הש"ס שם, היינו דתו אינה בהמת קדשים הרואין לבא לפניהם, אבל לא שחשיטה תהיה נפסלת ע"ז, דהלא משנה שלימוד הוא באוא"ב ובכיסוי הדם, דשותות לע"ז חייב משום אווא"ב, ובכיסוי הדם, ואיך קאמרו דהוה נתקלקלת בשחיטה, ואין זה דומה למה שכתבו התוס' בד"ה אירע פסול בשחיטה ודו"ק, ולא עוד אלא דאני רואה, דר"ל דסובר אינה לשחיטה וכו', עכ"א לחיב בס"י א' בחוץ, אם נאמר דצריך עכ"פ לגמר השחיטה כאשר כן הוא באמת, דהנה לקמן דף ל"ו ע"א, פליגו דפליגו בפלוגתת ר"י ור"ל, דרביב סובר דמחייב סובר ישנה וכו', ור"ח דסובר אינו מכשיר סובר אינה וכו', וקאמר שס"פ, דהכל מודים היכא דלא נתקנה הדם דמכシリ, כי פליגו בנתקנה בין ס"י לסי', ונתקנה שם בחידוש הר"ן דכיוון דקאמור דלכ"ע בלא נתקנה מכシリ, עכ"כ משום דאגלא מלהתא למפרע דמעיקרא שם דם שחיטה עליה, וא"כ איך קאמר לעיל דלפלוגי בהכשרה דפורה בתרי גברא או בתרי סודרא, והא לכ"ע מטמא דאגמל"מ שחיטה הוה, ונחקר הרבה,

דחתאת העוף, וכאשר פירשנו למעלה, דלשוון דלעיל נקט, והכוונה דעשה מעשה דחחתת העוף דלכ"ע שם שחיתה עליה, והשיא כשרה, ע"ז מהני היגלי כדי לפיטול, אבל לגבי חיובא ודאי פליינו, דהא הוה נתנקנה הדם, אלא דחידוש דפליגו גם במקצת סימנים, וזה תליוי בפלוגת אגמ"ל, אלא דרכי לשיטתו, גם על נקב הוושט בלבד, שם שחיתה עלי' והאי מותוע"ס סוףDKאמר, מתחילה ממש קאמור, דהיאנו מיד שעשה בשוט מעשה טרופות, ולר"ל לשיטתו על נקה"וו לאו שם שחיתה עליה, עלי', ולסוף DKאמר הינו בסוף ס"י אחד, אז שם שחיתה עליה, אפילו הפסיק, אלא דחחתה פסולה תקרה, ולגביה שחיתה עלי' והאי מותוע"ס סוףDKאמר, מתחילה ממש קאמור, ממנה, עד שדם הניתז לאו דם מכחה נקרא, אלא דם שחיתה, אבל הלא בש"ח כתיב איש אשר ישחט בחוץ, וכי חלק שחיתה בשם שחיטה יקרה, לחיב עליו חטא, וכן בשחט גוי מקצת סימנים לדעת הרמב"ס ז"ל דלא בעין שחיטת ישראל דוקא, וכן שחיטת נכי דהוה כה אדם הי' כשרה, אלא דאסורה מקרו דוקרא לך ואכלת מאחחו, מכאן שאכחו אסור, לכא למימר ממש"כ רשי ז"ל דפסול גם לר"ל, משום Dunnho דלאו שחיטת נכי דהוה, מ"מ פסולה, דהוה לי' כקו"ז בעלמא, דזהו ליתא לרמב"סadam לא יקרה בשם שחיטת עכ"ים, אז כשר שלא מקרי זבחו, וניהו זבח ישראל אלא מצוחה, אין זבח ישראל, מה בכך והלא לא בעין זבח ישראל אלא מצוחה, רק כח אדם בעין והוא אכן וא"כ היה ג"כ כשותי חז'ז, וביעינו זבח נכי כדי לפיטול, ואיך נאמר דתחלת השחיטה זבחו מקרי, משום דעתך להיות חלק הזביחה, כי היגלי לא פעל רק שתהיה נקיota חלק מן השחיטה, ולא בשם זביחה סתם, וכך לא נזכיר בגמי במיראה דרבא בהכל מודים, וכן بما דפליגו, רק שחט סימון אחד, ולא מקצת סימנים, ובסימן אחד כבר כתבו דשמעין מדר"ע דבשם שחיטה יקרה אף בהמה, אלא דעתך דשחט סימון אחד נכי ר' אמר שיחוט סימון שני, וזהו ג"כ כשותי חז'ז, נהרי אכן אמר שיחוט סימון אחד ישראל, הכל מודים דפסול, דהרי אכן אמר שיחוט עכ"ים גם על סימון אחד אף בלא סימון שני, וזהו דקרו שהריה עשה בה מעשה טרופות, הכוונה דאי לאי דאיכא מעשה טרופות בס"י אחד, ודאי דלא הוה שם שחיטה עליו, אבל כיוון דאיכא מעשה טרופות, ההו שיחוט על סימון שלם, ואם תרצה לדקדק יותר או אמרה לכך באמת ס"ל, דזובחת לגבי ישאל לעכבר נאמרה כאשר נראה מהה שאמר רבא לkeys ל"א ע"ב, בהא זוכה ר' נתן לרבען מי כתיב וחתכת זובחת כתיב, וכו' אכן לא פסקין זהה כרבא, כאשר מתבאר באורך בקונטרתי מצה שמורה עי"ש, ואיך עוד דבעלות העוף אם מלך סי' אחד למטה וסי' אחד למעלה, נמי לכ"ע פסולה, משום דעתך דחחתת העוף למטה, וכמש"כ הרשב"א ז"ל, דמלוכה דומי' דשחיטה בהה, וכיוון דמצינן שם מלוכה על סי' אחד בחחתת, ה"ה דבעולה שם מלוכה עליו, לפיטול בעשו למטה שלא מצותו, דכל הנני לא בעין שום גילוי, אבל קאמר דפליגו בשחט סי' אחד בחוץ וסי' אחד בפנים, Dunnho דשם שחיטה אכן על סי' אחד, אבל לא שם שחיטה כשרה, וכי לחיב על ש"ח הלא שחיטה כשרה בעין, זאת שהיא שחיטת כשרה תל"י בהגמר,adam לא גمراה בפיטול, הרי פטור דלאו שחיטת כשרה יקרה אלא שחיטה פיטול, ולכן פיטול קרבען, למ"ד אגמ"ל על דבר העבר ומסתתק, חייב כרת וחטא על סימון אחד בחוץ, אם גمراו בהחכר בפניהם, ולמ"ד שלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, לא מחיב וע"ז קאמר רבבה בש"ח, דר' יוסף לא קאמר הכி, דמשמע לי' מدلלא אמר רבא דלענין לפיטול קרבען נמי לא פלייג דפסול, דס"ל לרבעא דלר"ל קרבען כשר נמי הוה זהה ודאי ליתא, דהא אמרין בלא נתנקנה הדם לכ"ע מכשיר, משום לגבי' השחיטה עצמה כ"ע אית' לחו אגמ"ל, וא"כ לענין לפיטול קרבען הוה כלא נתנקנה הדם, דעתה שהקרבען לפניך אגמ"ל דנסחט בחוץ סי' אחד שחיטה כשרה, ואיך נזכיר הקרבען נגד האי גילי, ולכן קאמר דהיכי דשחט סי' אחד בחוץ, נהיו דלגביה חיובא דכרת וחטא דהו שנקנה הדם פלייג ר"י ור"ל כנ"ל, אבל לענין פיטול מודים דפסול, משום דעשה מעשה

באגמ"ל"ם בדבר המסתתק, אבל על גופ השחיטה לכ"ע אמרין אגמ"ל"ם, לקרוא כל המעשה בשם שחיתה, דהינו דגם תחלתה לאו מעשה טרופות הוה, אלא חלק מחלקי השחיטה, ולכן כל שלא נתנקנה הדם מכם הוה עתה אחר היגלי, משום דנתגלה דהאי דם לאו דם מכחה הוה ממש"כ לעיל, אלום כדי לחיב על ש"ח לא די בזה Dunnho דנתגלה דגם תחלתה הי' שיק' לשחיטה והיא חלק ממנה, עד שדם הניתז לאו דם מכחה נקרא, אלא דם שחיטה, אבל הלא בש"ח כתיב איש אשר ישחט בחוץ, וכי חלק שחיתה בשם שחיטה יקרה, לחיב עליו חטא, וכן בשחט גוי מקצת סימנים לדעת הרמב"ס ז"ל דלא בעין שחיטת ישראל דוקא, ולכן שחיטת נכי דהוה כה אדם הי' כשרה, אלא דאסורה מקרו דוקרא לך ואכלת מאחחו, מכאן שאכחו אסור, לכא למימר ממש"כ רשי ז"ל דפסול גם לר"ל, משום Dunnho דלאו שחיטת נכי דהוה, מ"מ פסולה, דהוה לי' כקו"ז בעלמא, דזהו ליתא לרמב"ס adam לא יקרה בשם שחיטת עכ"ים, אז כשר שלא מקרי זבחו, וניהו זבח ישראל אלא מצוחה, אין זבח ישראל, מה בכך והלא לא בעין זבח ישראל אלא מצוחה, רק כח אדם בעין והוא אכן וא"כ היה ג"כ כשותי חז'ז, וביעינו זבח נכי כדי לפיטול, ואיך נאמר דתחלת השחיטה זבחו מקרי, משום דעתך להיות חלק הזביחה, כי היגלי לא פעל רק שתהיה נקיota חלק מן השחיטה, ולא בשם זביחה סתם, וכך לא נזכיר בגמי במיראה דרבא בהכל מודים, וכן بما דפליגו, רק שחט סימון אחד, ולא מקצת סימנים, ובסימן אחד כבר כתבו דשמעין מדר"ע דבשם שחיטה יקרה אף בהמה, אלא דעתך דשחט סימון אחד נכי ר' אמר שיחוט סימון שני, וזהו ג"כ כשותי חז'ז, נהרי אכן אמר שיחוט סימון אחד ישראל, הכל מודים דפסול, דהרי אכן אמר שיחוט עכ"ים גם על סימון אחד אף בלא סימון שני, וזהו דקרו שהריה עשה בה מעשה טרופות, הכוונה דאי לאי דאיכא מעשה טרופות בס"י אחד, ודאי דלא הוה שם שחיטה עליו, אבל כיוון דאיכא מעשה טרופות, ההו שיחוט על סימון שלם, ואם תרצה לדקדק כאשר נראית לך באמת ס"ל, דזובחת לגבי ישאל לעכבר נאמרה לכך באמת ר' אמר רבא לkeys ל"א ע"ב, בהא זוכה ר' נתן לרבען מי כתיב וחתכת זובחת כתיב, וכו' אכן לא פסקין זהה כרבא, כאשר מתבאר באורך בקונטרתי מצה שמורה עי"ש, ואיך עוד דבעלות העוף אם מלך סי' אחד למטה וסי' אחד למעלה, נמי לכ"ע פיטול קרבען, למ"ד אגמ"ל על דבר העבר ומסתתק, חייב כרת וחטא על סימון אחד בחוץ, אם גمراו בהחכר בפניהם, ולמ"ד שלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, לא מחיב וע"ז קאמר רבבה בש"ח, דר' יוסף לא קאמר הכி, דמשמע לי' מדללא אמר רבא דלענין לפיטול קרבען נמי לא פלייג דפסול, דס"ל לרבעא דלר"ל קרבען כשר נמי הוה זהה ודאי ליתא, דהא אמרין בלא נתנקנה הדם לכ"ע מכשיר, משום לגבי' השחיטה עצמה כ"ע אית' לחו אגמ"ל, וא"כ לענין לפיטול קרבען הוה כלא נתנקנה הדם, דעתה שהקרבען לפניך אגמ"ל דנסחט בחוץ סי' אחד שחיטה כשרה, ואיך נזכיר הקרבען נגד האי גילי, ולכן קאמר דהיכי דשחט סי' אחד בחוץ, נהיו דלגביה חיובא דכרת וחטא דהו שנקנה הדם פלייג ר"י ור"ל כנ"ל, אבל לענין פיטול מודים דפסול, משום דעשה מעשה

במקום חתך דאיינו אלא טרפה ומהני השחיטה לטהר מידי נבייה, וקשה הא שחיטה מפורעת בעין, וכל שנפסק במקומות אחד שוב אין השחיטה מפורעת במקומות השני, וניהו דשם פריך ע"ז מאידך דר"ל דס"ל בפסק הגררת הוה כמאן דמונה בדיקולא דמי, הרי ביארתי שם, דזוקא מתירוטו על מתני' דפסח"ג הדר ב', אבל בגין הדין לבבי ושת קם דיני', דבפסק השוט במקצתו, מציח שחתת מעלה או למטה לטהרו מדי נבלה, עי"ש, וא"כ יסתורו הני תרתי ממירות האחדדי.

אבל לפ"ע"ד נראה ברור, דהא דפוסל לדעת רשי' ב' וג' מקומות אף באדיכא רוב במ"א, הינו דזוקא בשוט ובשהתחיל במקומות אחד, ולא גמר הרוב והתחילה מעלה או למטה ושחט הרוב שם, ומטעם אשר אבאר, דכבר הקשתי לעיל ריש דף ח' ע"א, איך יוכשר לרבע שחתת ב' וג' מקומות בשוט, כפי מה דפסקין דכנגד מה שחתת לא מצטרף לרוב אלא בהיקף, וא"כ האי דהתחילה בשוט בלי גמור מעשה טרפו, בעלמא הו, והלא בלא"ה הקשו הרשב"א ורשי' לעיל דף כ' ע"ב, דבכל שחיטה דעלמא איכא בהתחלה מעשה טרפו, אלא דכל שגמרו הרי אגמל'ם דשייך לשחיטה, אבל כאן בהתחילה בשוט והנינו נזוקב, וא"כ שחט למטה או למטה, מה לא יופסל בהאי נקב דלא שייך לשחיטה, אבל התירוץ בזזה הו, כיון דביהיק מצטרף למה שלמעלה ולמטה, שפי' שמשחח עליו, מה תאמיר, וא"כ יופסל ע"י מה שחתת כנגד הנקב, כמו דהוה פסلينן סכין מלובנת אי לאו דביה"ש מרוחה, מושם צדדין לעיל שם, שאני התם, דעת' שרייפה או קו"ז ודאי מייפסל משום דיש טרפוות לחץ חיות אבל כאן דנעשה בסכין ובדרך שחיטה, הרי ממי'ן שר אדם אין טרפוות לח"ח פשיטה דכשר ואם יש טרפוות לח"ח, ע"כ לומר דפועל לקרב המיתה גם מה שכגד השוחות, וא"כ הרי הוא מוסיף על השחיטה מה דלא מפSID, וכמו דאם שחט עוף בקנה ומkeitzet השוט אפילו ניקב תחלה השוט, דלית לו בה, ולא נאמר דהרי ניקב השוט תחילה ואינו מצטרף לשחיטה שנגמרת בקנה בלבד, וע"כ לומר כיון דהוה האי נקב בשוט ראוי' לצרפו לשחיטה בלבד, הרי זה תוספת לשחיטה שאינו מפSID, וזה אמרת וצדך.

אמנם כל זאת למ"ד דלא בעין שחיטה מפורעת, אבל למ"ד דבעין שחיטה מפורעת, ויליף זאת מקרה דחץ שחותט, הרי שחיטה שאינה מפורעת פסול שחיטה הו. כמו שהי' ודרשה ואיינך פסול שחיטה, וא"כ האי מקצת חתך בשוט לאחר שישליך ידו מן השחיטה, באופן שא"א להויסף עוד על החתך, הרי האי מקצת חתך בשוט הוה שחיטה שאינה מפורעת, וזה פסול שחיטה בדרשה, ומה מהני שאח"כ שחט שחיטה מפורעת במקומות אחר, כיון דאחר שיעיר שהי', שאינו יכול להוציא עליו הו"ל למפרע שחיטה שאינה מפורעת, שהוא פסול שחיטה, ולפ"ז גם בעוף, להאי מאן דפosal שחיטה שאינה מפורעת, צrik לייזר שלא לנקב את הושט תחלה ע"י הסכין ויחט רק הקנה, אז, הרי עשה פסול בשחיטה ע"י נקה'יו, מצד שהוא שחיטה שאינה מפורעת, שהוא פסול שחיטה, והשתא לא קsha מר"ל דהכא אר"ל דלקמן, דקאמר התם דשלאל במקומות חתך יכול לשחיט כדי לטהר מידי נבלה, דר"ל בכל פסול שחיטה נמי סובר ב', דמצוי שחט אחר שדרס, כיון דהיא בשני מקומות, ולא נחשב, אלא כטרפה שוחטה, וא"כ פסול דשחיטה שאינה מפורעת לא גרע משאר פסול שחיטה.

ובזה נדחה מミלא גם מה שחדיש לנו היש"ש זל דרש"י מודה בשחט כל הsei' דליך ממשום שחט בשנים ושלש מקומות ולפי ביארנו זה ליתא דבגראת גם ברוב במ"א כשר, ובושט גם כל הסימן לא מהני מחמת הפסול של המיעוט שאינה מפורעת, והדבר חדש, אבל לפ"ע"ד ראוי לקבלו, כדי שלא לדוחק דוחק אחר דוחק

ורהי' והרי לך מבורר גם מתוך סוג' זו דר"י ור"ל פליגו, اي נקה'יו נבלת דהינו כשותפה פסולה, ופסקין קר"י ולא תקשה לך קושי' התוס', דרבא ס"ל באזכאים קר"ל, לגבי אגמל' דזוקא ס"ל קר"ל אבל לא לעניין אם שחיטה על תחלת השחיטה, ובפרט לפי מה שנראה, דרבא ל"ל כלל הא חדש ר' יוסף דגם במיעוט סימנים פליגו, ולא עוד אלא דמוכרה דרבא ל"ל כלל, דעת המיעוט שמשחח פסולה עליו דהא הוא מתרץ סתרת המשניות דף ל"ב ע"ב, דכאן שחתת ואח"כ פסק, dazu פסול בשחיטה מקרין, אבל פסק ולבסוף שחתת, בדבר אחר גרים לה ליפסול, הרי דהוא סבר דאפי' בסימן שלם שפסק, אין עליו שם שחיטה פסולה, ובזהANTI נתיישב היטב מה שתמה הראש יוסף על הייש"ש זל, על שהקשה על הרמב"ם זל דהשmittה הא דאמרו, בהכראה דפירה פליגו בתاري גברי או בתاري סודרא, והראש יוסף שפץ עליו סוללה, דנעלם ממנו, דהרבmb"ם פסק ישנה כי' קר"י, וזה ליתא לפי ביארנו דיפה הקשה הייש"ש, דנヒו דלגביו התחלת השחיטה פסוקין קר"י דהשmittה מותחלת ממייעוט ממ"ק, אבל לגבי אגמל' אדבר המסתתק, הלא פסקין קר"ל ולכך הור"ל לרמב"ם לפסק דהראשון טהור כיון דזהו מעשה המסתתק, אלא לפענ"ד נראה לפי מה שפסק הרמב"ם בפי' ה"ג בה' טומאת אוכלין, בניתז דם בין סי' לסי', ונטקנה דתולין לא אוכלין ולא שורפין, וזה קר' אש בgeom' דקምפריש תולין דר' חייא הци, משום דספוקי מספקא לי', ישנה וכו' או אינה וכו', הרי דהא דפסקין קר"ל בחולץ למעברת, וגם גבי שחתה, איינו מכח ודאי, אלא לחומר לא אמרין אגמל' אדבר המסתתק, וא"כ א"א לטהר בתاري גברי אלא חולין, וזאת איינו מפורש בגמ', ולכך השmittio הרמב"ם, וסמך שכללמוד סתוואן המפורש, אולם התוס' שסבירו דגם לר"י הגרגרת עצמו כמאן דמונה בדיקולא דמי, וא"כ גם לדידי' נקה'יו רק טרפה ולא נבלה, וממילא לא הוה כשותפה פסולה, ולא מצאי לפרש דפליגו ר'י ור'ל בתרתי כנ"ל ולכך הוצרכו ליכנס בדוחקים שונים בפירוש הסוגי'.

ד' ל"ו ע"א גמר', אמר ר'י אמר ר'י אמר ר'י גמר ר'י, והעיר הת"ח, מה עניין מימרא זו לאכאן, בשלמא לפאי' השאלות דמי'י דבון הכל איכא רוב, י"ל דקאי אמתני' דקתני' דרובא סגי, וקאמר רב דהאי רוב אפיקו הוא מצטרף משנים ושלוש מקומות נמי שפיר דמי, אבל לשיטת רשי' דמפריש דזוקא באדיכא רוב במקומות אחד מכשיר רב, ושמואל פליג גם ע"ז משום דבכחג'יו ליכא שחיטה מפורעת, דין זה יותר ה"י מקומו על המשנה דשנים אווחזין בסכין הסמוך בעמוד, וגם יתר הקשוות שהקשה שם על פרשי' עד שמכרייע דעיקר בשאלות עי"ש.

אולם לפ"ע"ד נראה דרש"י ושאלות לא פליגו וشنיהם לדבר אחד נתוכנו, וממילא יתיישב גם קושי' התוס' על רשי', שהקשרו כיון דaicaca רוב במ"א, הרי שפיר הוה מפורעת, והתוס' דחקו מאוד ביישובם, לומר כיון דנחתך גם למטה או למטה ואפילו במקצת, שב אינו מפורעת, והוא פלא דרש"י בעצמו ע"כ אינו סובר כו, דהא מפרש על מפורעת וז"ל: " מגולה ונכרת דהינו במ"א" עכ"ל, ואין טעם זה מספיק לפיסול אלא בדיליכא רוב במ"א, אבל בדיכא רוב במ"א אלא דיאכא למעליה ולמטה איזה חתך ליפסול, הכי הוול"ל, מפורעת מגולה ונכרת, דהינו שאין בו חתך חזץ מן הרוב למטה ולמטה, אבל מלשון "דהינו" במאורות, אבל מלשון "במאור" רשי' מוכיח דכל דaicaca רוב במ"א מפורעת מיקרי, וגם הילפotta מחץ אינו מותפרש שפיר לדעת רשי', אם נפרשו כמו שסבירו התוס', דמנין לנו לילוף מחץ שחותט,adam hi הקנה פגום במקצת דאין לשחוטו במקומות אחר ולא עוד אלא דר"ל מרא דהאי שמעתא, הוא בעצמו אומר לקמן ל"ב ע"ב דבשחט שלא

דלקמן, אבל מי שחוותך כזיתبشر אחר שחיטתת רוב הסימנים קודמת לשיסילק השוחט את ידו, מלהגמור השחיטה בכל הסימנים כמוזו עליו מה"ת לדעת רשי" ורמב"ם, הרי זה לוקה משום אבמה"ח, דרך אחר שחיטתה דלכתחלה התויה התורה המפרכסת, וכן אחר שחיטתת רוב החס"י וסילק את ידו באופן דתו לא מצי גמרן מפניהם פסול שהי"י, אבל כל זמן דעתוק בשחיטה לא, ולולוי דמיסתפינהו, הייתי אומר באמת לא התיירה מפרכסת רק בשחיטה שלמה שהי"ה שחיטתה לכתחלה, אבל בשחיטתה דיעבד ברוב הסימנים צריך להמתין עד שמתנה ממש, ובזה היינו מבינים מה שחלקו התורה השחיטה לשנים לכתחלה ודיעבד, ועיין בفتיחה עיקר י' שם לעניין שחיטתה שאינה בשחיטה אלא במקומות שחיטתה והוא עוסקת בשחיטה, אבל בשומר שלא במקומות שחיטתה הוא נגמר השחיטה, כי מוה שחתך לעלה ממקומות שחיטתה הוא חחותך ברגלו, ואיך יופסל בשביב זה, השחיטה שכבר נגמרה ע"י הרוב במקומות שחיטתה, ובעיר אני ולא עד דמה יונה הריב"ס, על האי מ"ד לעיל בסוגי דמוגרמת דפרש כן פלוגתא דרבנן וריב"י דמתני דשותל לתוכה הטבעת, דבשחט שני שלישים והגרים שליש פסלו רבנן, אע"ג דמודים שאם האי פוסק בשחיטת שני שלישים ה"י מתכשר, וכמוש"כ שם הריב"ב א"ל, וכאשר הארכתי לעיל בהא עי"ש, הרי דסבירתי דורה בחותך בגלו ליתא, כי באמת ע"ז אתה ההלכה דליפסול השחיטה חשוב מקום שחיטה, כאמור כתבנו דbullet פסול שחיטה, לא בעין ההלכה על כולה בدرسיה ובעיקור דזאת נשמע מקרה דושחת, אלא ההלכה אינה על מקצת בפייסול, ומעתה נולד הספק על איזה מקצת בפייסול אתה ההלכה, אם על מיעוט קמא דוקא, או אף על מיעוט בתרא, וא"כ שפיר כתוב רשי"ד Adams כאן מסיק בתיקו, ה"ה לצריכין לחוש לרבות טריפאי ואלבא דהאי מ"ד אך בගרים לבסוף פסל, אלא דחריב"ס הכי קא קשי לי לרשי"ד כיון דמסיק לעיל דלכתחלה כריב"י, איך חיש לדעת רבנן טריפאי ואי משום דמסיק כאן בתיקו בחדלה, הלא יש סברא לכך בין שר פסול שחיטה להגימה, ואי דרבנן טריפאי לא מחייבים, אבל ריב"י מחלק ניל" ו"מ בחדלה הספק עומד במקומו, אלא דויתר ה"י לו להקשות על פרש"י, אכן מסיק הכא בתיקו, על דבר שנחalker בו רבנן וריב"י במשנה, וזאת קושי" עצומה על רשי"י.

דנה בין לרשי"י, דמפרש האיבויות על מב"ת, ובין לר"ת דמפרש על מ"ק, קשה טובא, למה קמבעי, וזה בחדלה וזה בשהיי, ושנים לא קמבעי, לא בدرسיה ולא בעיקור דסכך פגומה, והלא דבר הוא, עוד קשה דהרי אכן תוספתא מפורשת דשחת מיעוט השוט יפה קמפרש דבר ביארנו דהה דנקה"ו נבלה הוא מטעם, לעל מקטצת השוט נמי שם שחיטה עליו, ולכן כל נקה"ו הוה שחיטתה בשהיי מפרש דהאי בעי קאי על השיעור אם ככל השחיטה, או בשהיי כשיעור שחיטתת מקצת סימנים סגי, והרמב"ם בא לשיטתיי יפה קמפרש דבר ביארנו דהה דנקה"ו נבלה הוא מטעם, לעל מקטצת השוט נמי שם שחיטה עליו, ולכן כל נקה"ו הוה שחיטתה פסולה, וממילא גם בשחיטה כשרה, ישנה לשחיטה מתחלה ועד פסולה, כי על מקטצת החס"י שם שחיטה כשרה עלייה, עיין לעיל בסוגי סוף, כי על מקטצת החס"י שם שחיטה כשרה עלייה, עיין לעיל בשיעור דישנה לשחיטה ובמש"כ שם, וא"כ שפיר קמבעי אי אם לעניין שעיר שהיי, בשחיטתת מקצת הסימנים משערין, אבל בחדלה מפרש כפשווטו, דהחדlid במיעוט קמא ואח"כ גמר הרוב שלא בחדלה, אע"ג דבשאך פסול שחיטה פשיטה לי" דפסול במקצת כמו בقولו לאחר שקיביל ר"ע ההלכה אמר ר' ישבב הנראה פסול חלילה הוא תלדה יש מקום להסתפק, משום דכפי הנראה פסול חלילה הוא משום שחיטה שאינה מפורעת, היינו דוקא לעניין שחיתת ב' ו' מקומות, אבל דבעו שחיטה מפורעת, והוא יוציאו הסיכון כדי לראות את לעניין חלדת הסיכון גם אנו בעין שחתי גלו"י הסיכון כדי לראות את ביה"ש מפורעת לעינים, וכן נראת מלשון התוס"י כאן, ד"ה החדlid, דקשי" להו, דמה עניין זה לכך, ולקמן גבי מתני" דחלדה הוה לי' להבאו, ותירצטו דאגב דackson רב לעיל שחיטה שאינה מפורעת, קמ"ל דאיתנה מפורעת, זאת פסולה עכ"ל, הרי דפסול חלילה, מצד מפורעת נגעה בה, ומעתה יש מקום לומר, דבמיעוט קמא דבלאי"ה עדיין אין השחיטה מפורעת, וכן אין להקפיד על חלדת הסיכון

בדעת רשי"זיל ודוד"ק.
ע"ב גמר' עבי ר"פ החליד במקומות סי' Mai, תיקו, פרשי ז"ל דבמיעוט בתרא קמבעי, וסליק בתיקו, וכן בהגימה מספקא לנו דלמא כרבנן טריפאי, וכמ"ד גם בשחט שני שלישים והגרים שליש פלוגו, כן הוא שיטת רשי"י, וריב"ם בתוס' כתוב דהגימה שניי דשלא במקומות שחיטתה ודאי לא נפסלת, אחר שחיטת הרוב בשומר דשלא במקומות שחיטתה, הרוי לא נגמר השחיטה, ר"ל, דפלו נפרש כרשי"י במקומות שחיטתה, דהוה כאלו שחית ברגלה, ו"מ בהגימהlica למא במלחה ושהיי", דכל עצימות האיבעי הוא,U משום דלכתחלה בעין שחיטתת כל הסימן, א"כ עדין הוא עוסקת בשחיטה, אבל בשומר שלא במקומות שחיטתה, הרוי לא נגמר השחיטה, כי מוה שחתך לעלה ממקומות שחיטתה הוא חחותך ברגלו, ואיך יופסל בשביב זה, למעלה ממקומות שחיטתה הוא חחותך ברגלו, וזה שחתך בשומר שלא במקומות שחיטתה ע"י הרוב במקומות שחיטתה, ובעיר אני ולא השחיטה שכבר נגמרה ע"י הרוב במקומות שחיטתה, ר"ל לעיל התבעת, דבשחט כן פלוגתא דרבנן, אע"ג דמודים שאם האי פוסק בשחיטת שני שלישים והגרים שליש פסלו רבנן, וכמוש"כ שם הריב"ב א"ל, וכאשר הארכתי לעיל בהא עי"ש, הרי דסבירתי דורה בחותך בגלו ליתא, כי באמת ע"ז אתה ההלכה דליפסול השחיטה חשוב מקום שחיטה, כאמור כתבנו דbullet פסול שחיטה, לא בעין ההלכה על כולה בدرسיה ובעיקור דזאת נשמע מקרה דושחת, אלא ההלכה אינה על מקצת בפייסול, ומעתה נולד הספק על איזה מקצת בפייסול אתה ההלכה, אם על מיעוט קמא דוקא, או אף על מיעוט בתרא, וא"כ שפיר כתוב רשי"ד Adams כאן מסיק בתיקו, ה"ה לצריכין לחוש לרבות טריפאי ואלבא דהאי מ"ד אך בගרים לבסוף פסל, אלא דחריב"ס הכי קא קשי לי לרשי"ד כיון דמסיק לעיל דלכתחלה כריב"י, איך חיש לדעת רבנן טריפאי ואי משום דמסיק כאן בתיקו בחדלה, הלא יש סברא לכך בין שר פסול שחיטה להגימה, ואי דרבנן טריפאי לא מחייבים, אבל ריב"י מחלק ניל" ו"מ בחדלה הספק עומד במקומו, אלא דויתר ה"י לו להקשות על פרש"י, אכן מסיק הכא בתיקו, על דבר שנחalker בו רבנן וריב"י במשנה, וזאת קושי" עצומה על רשי"י.
והנה אי לדע, רשי"י מדאוריתא קמבעי לפסל או רק מדרבנן בזה יש חילוקין דעתות בין האחוריים זיל, דנינו דהא פשיטה לו, דמזרוריתא בעין לכתחלה כל הסימן לדעת רשי"י וכמו שכ' ג' ב' הרמב"ם ז"ל, מ"מ לא מסתבר فهو לומר דמיפסל השחיטה במקומות בתרא מה"ת, ולכן כתוב המהריש"ל ז"ל גם לרשי"י רק מדרבנן קמבעי לי לפסול, אלא דלפ"ז נצמתה הקושי" איך פסק רשי"י להומרא בדרבנן בספקא דרבנן, וכו' ע"ז הראש יוסף זיל, דמשום חזקת איסור דבכמה, איזלן גם בספקא דרבנן איזק חזקתה איסורי איכא הכא, בזה יש פלוגתא, אלא דלא הבנתי איזה חזקתה איסור איכא הכא, כיון דמה"ת יצא בהיתר, ועל איסור דרבנן אנו מוספקים אי אסרי בזה, ובשב שמעתתא איכא כיוצא בזה, אבל אין דומה לדחaca דוק"ק ותשכח.
אבל חוץ מכל זה, לא שמעתי מעולם להעמיד על החזקה בספקא דידיינא, כי החזקה לא יcrit את הדין, لكن דברי הראש יוסף תמווחין.
ולכן אין לנו מנוס אחר, אלא לומר דלשיטת רשי"י באמות מדאוריתא קמבעי לי, ואין לתמוה כל כך על הסברא דאייך יופסל במקומות בתרא כיון דאין בו צורך אלא לכתחלה, כאמור כתבנו בהרבה מקומות, דהה דשחיטתת מתרת מיד הוא דבר חדש גדול, ועכ"פ אין להוסיף עליו, וכן אין אמור דנינו דלאחר שחיטתה מיד מותר לחותך כזית בשער מבית השחיטה, וכך שכנינו בבריתא

הרוב האחד והחליד תחת המיעוט שנשאר ושחטו ס"י השני, ושהה במייעוט ס"י דלקמן, מפרש דקאי אשוחט בסכין רעה וכוי, אבל כאן שכבר חתך רבו הרי הוא כאלו נחתך כולו, ומשוליך ומביא כל הימים באוטו מייעוטא, הוה כאלו חותך ביד וברגל ייש כאן שהי' ופסולה, עכ"ל.

כבר כתבנו לעיל, דלשיטה זו צריכין לפרש ההלכה דעתינו רבינו ברברייתא לעיל, „דרוב אחד בעוף ורוכב שנים בבהמה“ הוא השיעור דלכתחלה ורישא דהלה „דעל הוושט ועל הקנה“ אתה לציין מקום השחיטה, ולא שיעורה, ומפירוש זה נצמת האיבען בחילה כיון דהאי מייעוט הנשאר כפסק דמי, דכמאן דמבד"ז, עד שהוועה חותך בשער המתה, הוה כמו עור דלא הוה בכלל שחיטה למ"ז תחת העור אינו יודע, וכן מסופק לעניין שהי' הינו אם עסוק בחתיכת החיה מייעוטא, יותר משיעור שהי' כיון דהוועה חותך ביד וברגל, אי הוה שהי' בבהמה בין סימן לסייען.

ולפ"ז בחילה קמנני, כמו דמוספק בעור, ולא בדרך את"ל, דהרי אם כשר בעור כשר נמי תחת מייעוט קמא של סימן הראשון, ואם פסול בעור פסול גם כאן, אבל בשהי' לכאר' מאי קמבעי לנו, דכיוון דלא שיק לשחיטה אף לכתילה, אם שואה בחתיכת דבר לאו שיק לשחיטה, ודאי שהי' מקרין, אבל ייל' דקמסטאפק בהא דשוחט בסכין רעה דקאמר רבא דמוליך ומביא כל הימים, אי בעין דוקא חותך תמיד, או סגי בשלא הגביה הסכין מביה"ש ומוליך ומביא תמיד, בין חותך בין אינו חותך, וכਮובה בזה ב' דעות בתווש עיי"ש, ואם נאמר כדעת המקיל, אז לא איכפת לו אפיו אינו חותך מס'י השני, כי' שעוסק בהא מייעוטא, דלא גרעו ממוליך ורישה ועיקור נגעה בה, וכן נראה מילון המשנה לקמן דקמנני, או שהחילד את הסכין תחת השני ופסקו, נקט לישנא דפסקו והגמ' פריך Mai קמ"ל תנינא, או שהחילד את הסכין תחת השני ופסקו וכו', ומשיין אי ממתנני הווא "מ מלמטה למעלת דלא קעביד כדרכ ש��טה, אבל מלמטה למטה דקעביד כדרכ ש��טה, אימא שפיר דמי קמ"ל, הרי דבמשנה הווא דמשום חשש דרשה נגעה בחילה והוא ממטה למעלת, וקמ"ל ר"י א"ר דגס מלמטה למטה הדין כו, וע"כ דגס מלמטה למטה עדין איכה הא חש דרשה, דאל"כ למה נקט גם הוא לישנא דפסקו וכן און פרשי' לתחתון ההלכתו וכו', ולא מתרץ מיד למה נקט לישנא דפסקו ולא קתני ושחטו, וע"כ משום דרצה להשミニו דגס כאן איכה הא חש שאם פסקו, וניהו דכובוב'כ נפסלת השחיטה בחילה, כיון דatta הקרה או ההלכה עליה, מ"מ נקט ר"י א"ר לישנא דפסקו כמתנני כדי שלא יהיה לבעל דין לחוק ולומר דשאני מתנני דהוא ממטה למעלת ואית ב' טעם שלא שחת כראוי, لكن הוכרח לנוקט לישנא דפסקו לומר דגס ממעלת למטה איכה חש זה, וכן כל אונן חילה פסולה, כנפער'ד נכון.

ודע לדפ"ז בהני שתי האיבעות הדיניות מתחלפים, דאם נאמר דבעין שני סימנים שלמים בשחיטה דלכתחלה, אז בחילה במעטה בתרא פסול וכשהי' כשר, ואם דangi לכתילה ברוב הס', אז הוא להיפך, דבחילה כשר ובשהי' פסול, וא"כ השוחט בסכין רעה והחליד במנ"ת, הוה נבלה ודאי ממן'פ.

עוד תדע דלשיטת ר' אוושעיא חילה ושהי' ממש, וכן שאר פסולי השחיטה במייעוט בתרא, שלרש"י קאי האיבען עלייהם, לדידי' כשר בפשיטות, דנינו דגס לדידי' מסופק בעל האיבען בפשיט ההלכה כנ"ל, אבל אפיו אי בעין לכתילה כל הס' מ"מ מהיכי תיתוי יופסל בו שהי' או חילה, וכן לשיטת רשי' דהאיבען קאי על חילה, ושהי' ממש במ"ת, הא' דינא דר' אוושעיא בשחיטה בסכין רעה לית לנו בה ושרי לכתילה כיוון דלשיטי' בעין כל הס' לכתילה הרי הוא עוסק תמיד בשחיטה, והוא פשוט, ובזה תמה אקרה על הדרישה והט"ז בריש סי' כ"א, שהקשׁו על הטור והמחבר, דפסקו כרמב"ס, דגס בעוף בעין ב' סימנים לכתילה, ואיך כתבו בס' כ"ד, דב██נין שאינה חד אסור דוקא בבהמה ומטעמא דר' אוושעיא, אבל בעוף שוחטין בו, ומשמעו אף לכתילה, ואמאי כיוון דלדי'הו גם בעוף בעין ב' סי' לכתילה, ועמדתי משתומם דלפי הבנות של הני הגאננים למה לא הקשו דגס בדיעבד יה' פסול כמו בבהמה, דהרי לרשי' כל דשיך בו שחיטה לכתילה, פסולין בו כל פסולי שחיטה אף בדיעבד, והרמ"א בהגה בס' כ"ג כתוב דפסלין אכן שהי' וכל פסולי שחיטה במעטה בתרא וא"כ גם האי שהי' דשחט בסכין שאינו חד נפסול אף בדיעבד, אלא דקושייהם מעיקרא ליתא, דהני

בשעת שחיטתת מ"ק ולכן קמבעי ומסיק בתיקו ודוו"ק ועיין בדיבור שהי'.

תוס' דה' גבי החליד, גבי מתני' דחילהה הי' ראוי להביה, אלא אגב דאכשר רב לעיל שחיטה שאינה מפורעת קמ"ל דאיתנה מפורעת איזאת פסולה מטעם, דפסול חילה מצד שחיטה במשיכה, דמבדרי התוס' אלו ממש, דפסול חילה מצד שחיטה שאינה מפורעת נגעה בה, וכן כתוב הדרישה בס' כ"ד, דמקרה דחץ שחוט לשונם, יש סדק לחילה, דמה חץ במשיכה אף שחיטה במשיכה, והפרמ"ג במש"ז מגיה בדברי הדרישה, דמה חץ בגלי אף שחיטה בגלי עיי"ש, ולכאורה יש להעיר בזה, דהא בסוף העמוד מביא הש"ס, דרבא הוה בדיק לה גירא לר' יונה בר חיליא, ומשיין, הרי דעכ"פ גם עיי' חז מציא עביד חילה, אבל לך' מ"דאן הכי לפין מכך, דכמו שהחץ כשהוא יורה אותו הולך בגלי דαιיר, דלולי זאת ה"י מעוכב מלילך למרחוק כМОון, כד הולכת הסכין על החואר צריך להיות בגלי ולא מעוכב בהליך על החואר, עיי' שנחלד תחת הס' וממילא גם החץ אם נכנס בתוך הצלאר וחשת הסימנים בחילה דפסולה השחיטה עלי' פ' שעוד הצלאר הצל בגלי, כי אכן ההלכה על הצלאר למדין מהלכת החץ עד הדבר שפגע בו החץ, ומהז נראה דהטעם של חילה הוא שלא יהי' הסכין מעוכב בהליך, וא"כ חילה מהחש דרשה ועיקור נגעה בה, וכן נראה מילון המשנה לקמן דקמנני, או שהחילד את הסכין תחת השני ופסקו, נקט לישנא דפסקו והגמ' פריך Mai קמ"ל תנינא, או שהחילד את הסכין תחת השני ופסקו וכו', ומשיין אי ממתנני הווא "מ מלמטה למעלת דלא קעביד כדרכ ש��טה, אבל מלמטה למטה דקעביד כדרכ ש��טה, אימא שפיר דמי קמ"ל, הרי דבמשנה הווא דמשום חשש דרשה נגעה בחילה והוא ממטה למעלת, וקמ"ל ר"י א"ר דגס מלמטה למטה הדין כו, וע"כ דגס מלמטה למטה עדין איכה הא חש דרשה, דאל"כ למה נקט גם הוא לישנא דפסקו וכן און פרשי' לתחתון ההלכתו וכו', ולא מתרץ מיד למה נקט לישנא דפסקו ולא קתני ושחטו, וע"כ משום דרצה איכה חש זה, וכן כל אונן חילה פסולה, כנפער'ד נכון.

ד"ה ה' החליד במייעוט ס' מהו, ומפרש ר"ת דהaca בעי' במק' וכו', וכן שהה במייעוט ס' דלקמן מפרש ר"ת דבמ"ק, עיין בתוס', וכי הרא"ש ז' בל' בסבירת ר"ת דאפר דלא אגמרי' פסולי שחיטה אלא במיידי דמנבליה ב' ולא במק' עיי"ש ומכאן ראי' ג' גמורה דלשיטת התוס' נקה'ו אינו נבלה רק טרפה כשר טרפו, וכאשר אבאර لكمן נצמתה שיטה זו, ממה דסבירו התוס' דגס בס' ג' דשפир מציא שחת למעלת טרפה מהיכים, רק שאין שחיטה במק' וסבירו ר"ת דאפר לומר דרוהה כמנחא בדיקולא, וממילא דבנקי'יו' דשפир מציא שחת למעלת או למטה מן הנקב, אינו אלא טרפה, וכן סובר ר"ת דאפר לומר דלא אגמרי' פסולי שחיטה במק' ושיתה זו קשה מעד להולמה, וכאשר דחאה רשי' לקסן נ"ב ע"א ד"ה תיקו, שכטב, דאי במעטה קמא בשוט מנ"פ מיטרפף, דכיוון דשהה הרי איזיל מעשה קמא, והוא לי' נקב בעלמא וטרפה, עיי"ש, ועיין لكمן שם שכטבת ליישב שיטת ר"ת דוו"ק.

בא"ד ר' אוושעיא מפרש החליד במייעוט ס' הינו לאחר שחט

במתני' שחת שני ראשון כאחד, ושנים אוחזין בסכין, נקט לשון דיעבד אף ד捨ר לעשות כן גם לכתלה משום דין דרך לעשות כן, ה"ה ה"א דחשת בהבא לחוד נקט כן, אבל לעולם גם לכתלה מציע עביד לשוחט בהבא לחוד נקט כן, אבל עתה דקנני והתי את הראש, ומשום דבhabה נגמרה הכי, אבל עתה דקנני והתי את הראש, גם מוליך, הרי ע"כ דלאשמעין עם כל הראש, אבל לויל זאת ה"י גם מוליך, הרי ע"כ דלאשמעין אתה דמדינה מחייב להביא ולהוליך, דאל"כ, שפט יתר ה"י הא דוחתאי את הראש בע"א, ועינן במל"מ ב"פ היל' ט' שהביא חלק עות בת דין זה אי בעין בסכין ארוכה נמי הולכה והבא לכתלה, ודבעין כל הסימן לכתלה, ולית כאן שי"י כלל. ולמה לא ישוחט איתכשר בשחיטה הרוב שחיטה דלכתלה, ורשאי אח"כ לעשות כל מה שלבו חוץ, ואי דבעין כל הסימן לכתלה, א"כ הרוי הוא עוסק בשחיטה ולית כאן שי"י, ולשיטת רשי' הלא פשוטה לי' דבעין כל הסימן לכתלה, ולית כאן שי"י כלל. ולמה לא ישוחט בעין סימן לכתלה, ומזה תראה איך בארים הני ארויות דברי אילען נפה להבתה, ע"י שלא דקדוקו יפה בטעם דהני שיטת רשי' ו/or' אושעיה.

אבל על הטור והמחבר יש תימא, דחששו על שיטת ר"א כל, דכפי ביארנו ולא בהא מלטא, אי בעין לכתלה שני סי' שלמים, או רובו שליהם סי' פליגו ר"י ור"ל ליקמן ל"ב, ומשם נצחים שיטת הרמב"ם דנקה"יו הוה נבלה מפני שפסקין כר"י נגד ר"ל, וא"כ אין מקום כלל לחוש לשיטת ר' אושעיה וד"ק.

ע"ש משנה, התיז את הראש בע"א פסולה, הי' שוחט וההי את הראש בע"א, אם יש בסכין מלא צואר כשרה, על"ל המשנה, הרמב"ם והרמב"ן ז"ל מפרשין האי בא בתרא, דוקא בהתי את הראש קאמר, דבעין אורך הסcin ב' צוארין, אבל בסימן לחודן אין קפidea ע"ג דשחת רק בהולכה, דנעה דבבא קמא, האי התיז את הראש לאו דוקא, דכל שלא משך הסcin ושותט דרכ' דרשה, אפילו לא התיז את הראש רק הסימן לחודן ודאי פסולה, מ"מ נקט והתי את הראש משום, דען אורחא דמלטה דכל שוחט בדרשה וכחתייכת צנון, דרכו להתי את הראש עם הסימנים, וכמש'כ' רשי' ז"ל בריש פרק, ע"י'ש, אבל בבבא בתרא דמייר שוחט בדרכ' הבהא ולא בדרשה, אי בעין גס בזה שיעור לסכין, ומה נקט כלל והתי את הראש שאין הדרך כן, אלא ודאי דוקא אם אירע כן שהתייז את הראש, בעין מלא צואר, אבל אם נחתכו רק הסימנים נמי כשר, ויש להסביר הדבר עפ"י מוה שכתבו התוס' בדף הסמוך ד"ה חוץ לצואה, דין ציריך להוליך כל אותו השיעור, ולא הוצרך שיעור זה, אלא כדי שישחות בריות, ופעמים שהסcin חריף ושוחט הרוב בלא הולכת מלא צואר עכ'ל, וא"כ אין בסכין פחות מכשיעור אלא חשש דרשה, ולא דרשה ודאי, אמרו מעתה דחשש זה אין אלא בהתייז את הראש, זה עצמוני מורה שוחט בדרשה, דבדרכ' הולכה אין דרכ' לחותן כל הראש, וכמש'כ' רשי' בריש פרק, וכן חחשו כאן בסכין קצר ובהבא או הולכה לחודן, אויל דרס אבל בלא נחתכו רק הסימן שאין כאן רעוטה רק הוליך כל הדרשה לא חיישין גס בסכין קצר ו홀כה לחודן דעה דרשה, כיון שאין אפשר לשוחט בלא דרשה, ואדרבה מדלא התיז את הראש, אכן הוכחה דעתם את ידו שלא ידרוס.

ולרש"י יותר הראשונים, דס"ל גם בשוחט רק הסימנים לחודן נמי חיישין לדרשה, צ"ל דהא דנקט והתייז את הראש הוא ליתון טעם למה הביא ולא הוליך את הסcin, כדרך השחיטה דלכתלה, لكن קאמר דמשום שארע דבhabה לחוד התיז את הראש, ולא הספיק להוליך וכן מבואר ברשי' ז"ל ז"ל: "ויהתייז את הראש בהבא הרושאנה עד שלא הספיק להוליך וכו'" על"ל הרי דרש"י כיון לפרש הא דקנני והתייז את הראש, לאו משום דוקא בהתי את הראש, והא דלא קתני התנא בפרק שוחט בהבא לחוד, ואז לא ה"י ציריך להא דהתיז את הראש בע"א, משום דרוצה לאשמעין נמי דלכתלה לעולם ציריך הולכה והבא, וזאת הוא שמעין, מהא דקנני שחת בהבא לחוד לשון דיעבד, דבכל הני דקנני

הנה הא דנפלה סcin כולל הן דנפלה ע"י רוח או סיבה אחרת בלבד שוםכח אדם, והוא דנפלו מיד אדם או מוחיקו ע"י שפט את ידו או שעמד ממושבו ונפל מוחיקו, שלאו לגבי נזקי דין אדם המזיק יש להם, משום דאדם מוענד לעולם אבל כאן דבעין מה אדם לשחיטה זאת לא מקרי כה אדם כלל, כן כתוב הרשב"א ז"ל ומדייק כן מודammer בגמ' טעמא דנפלה, הא הפילה הוא כשרה, הרי דוקא הפילה כשרה, אבל נפלה בכל אופן פסולה, והסביר דבריו הקדושים נמצאו בראש' ז"ל, שכ' ז"ל, טעמא דנפלה וכו' וא"ג דלא נתכוין לשום חתיכה אלא נשנתכוין להפילה וע"י אותו נפילה שחת, אבל אם נפלה סcin מידו בלא כוונה, הוי כמו שמנוחת על הקיר והפלתה הרוח, דלא קרין ב' זוחת ואכלת, כיון שלא נתכוין לשם דבר, דעתמא דר"ג דלא עבי כוונה כלל בחולין, מוגדל רחמנא דמיטעס פסול בקדשים, ואף להחтика לא בעי כוונה, דהה לא כתיב וחתקת דהוי לכל הפחות כמו ועשית, וציריך לכוון א"א, מدقתייב ואבخت דהוי לככל הפחות כמו ועשית, וציריך לכוון לשום דבר מעשה" עכ'ל, פ"י לדבירו, דהנה בזביחת יש ארבע מדרגות וכולן לכך אדם, והמה א' שוחט בכוונות זיבח דהינו לוובות בכל דקוקי שחיטה כמצויה עליו כדי להתרтир את הבעה"ח להודיעו או לבבוח. ב' שוחט בסימנים כדי להמית את הבעה"ח, להכשירו לאכילת אדם בין נקרי ובין ישראל, כי בחיים אסור לאכלו, וגם אין דרך לאכלו, ועינן תוס' ד"ה וא' אשמעין הפילה, ותוס' ד"ה נייחו דלא בעין כוונה לבייחה, שכתבו דרבנן דר"ג דבעי כוונה להחтика, לא להחтика בעלמא, אלא להחтика סימנים דיקי, וכוונה זו אין לחשוך עכ'ל דכוונת מעשה אית להו, כמו דשנינו לעיל ע"ב ב' דמעשה יש להם ר"ל כוונת מעשה, הינו מעשה שתכליתה ניכרת מידי, כמו חקיקת אגוז לממוד בהן עפר, דמיד שנתקק הרי הוא מתוקן למדידה אבל כוונת חתיכת סימנים כדי שתצא נפשה לאח"י, ותהי מוכשרה לאכילת אדם, לכוונה זו בעין קצת חכמה, כי איזה חכם הרואה את הנולד, ולידע החילוק שבין חותך בשבר הרגל לחותך בסימנים, שהוא ניכר רק לאח"י, אין בכך שכלם של חז"ק. ג' כוונת חתיכת בעלמא בלי השקפה על תכליתה, ובזה אין חילוק, אם כיון להחтика בע"ח זה, או להחתקת דבר אחר, או אפילו כוונה הפלת סcin בלי שום תכלית, רק שתפקיד הסcin מידו יעשה

כ"ג דלא בעינן אפלו כוונת חתיכת סימנים לא, אלא כוונת מעשה תהיה מה שתה"י סגי, ובסוכה לא סגי בהכי, אלא בעינן דוקא כוונת עשי"י לשם סוכה, דהינו לצל, שהוא כמו כוונת חתיכת סימנים גבי שחיתתו, ובקונטרסוי, "מצחה שומרה" הראית, דהירושלמי בסוכה חולק את תלמוד בבלי בהז, וליח' לי' דבעינן עשי' לשם צל, ולא פוסל רק במעשה מלאה בליך כח אדם, וחזרתי על כל הצדדים לישב גמר' דילן ולא עלתה ביד.

עוד זאת יש להעיר, לגבי טבילה דכתיב בה עשי' כמו בסוכה ושותה,, ורחץ את בשרו במים", ושם LICIA SHOM מ"ד דנעבי כח גברא, דכל"ע גל שנטלש ונפל על האדם ועל הכלים טהורין, אלא דלי' יוחנן דאף לחולין בעי כוונה, מוקמין ביושב ומזכה מתני תלשלש הגל, ועיין מהרמ"ל זל' כאן ד"ה ברשי' אבל הכא, של' דሞצתת שמעין תרתי דבעינן כח גברא וגם דבעינן כוונת זביחה, יותר מסתבר ליבעי כח אדם بلا כוונה מכוונה בלבד כח דהינו ביושב ומזכה מתי יפול סכךינו עיי". ולא אדע איך נפרנס לפ"ז הדין דטבילה דנהפוך הוא דח'ך אדם לא בעינן, ובכוונה פליגו רב ור", ואולי ייל' דשאני טבילה דכתיב, במים יובא וטמא עד כתיב הרשב"א זל' דשאני נזקין דמשום אדם מועד לעולם מחייבין לי' על מתעסק בעשי' עד שלא דע שעשה דבר מה, משום חסרו זירות, אבל לא להחשב כח אדם במקומות דהקפידה התורה על עשיית אדם, והוסיף הררא"ש זל' דעל זה ודאי קפיד רחמנא דהאי וזבחת, עכ"פ כמו ועשית ר"ל דניאו דמעטינן כוונת זביחה וגם כוונת חתיכת סימנים, דהינו להתריר או להזכיר כנ"ל, מדאייטרך קרא לעכב במתעסק בקדושים אבל כוונת מעשה בעלה לא נטעט, משום דז אין כאן כח אדם, דכל שמתעסק בעשיית מעשה כמו אלא עבד כלל יחשב, והנה כאן הבן שאל, הלא וזבחת כתיב וזה ר"כ מורה דבעינן כוונת זביחה ממש, אלא אכן לפניו מקדשים דרך למצווה נאמר בחולין ולא לעכב, וא"כ לעכב במתעסק בעשי' בחולין מנ"ל, דמהא דכתיב וזבחת אין ללימוד כלל, דהרי למצווה כתולחה וזאי בעינן אפלו כוונת זביחה, דלולי האי כוונה לא קיים המצויה, ואפלו למ"ד מצוות אין צרכיות כוונה, אבל עכ"פ כוונת חתיכת סימנים בעינן, שהוא להמית את הב"ח, דז עשה המצואה بلا כוונה, אבל לר"ג דלא עבי כל זאת, עכ"ב דס"ל דזבחת למצואה כתולחה נאמר, אבל לא לעכב, וא"כ כח אדם לעכב מנ"ל, אבל דעת כי תירוץ ע"ז מבואר בגמ' מכות דף ח' ע"ב, דשם אמרין דחויבב עצים למצואה או לסוכה, כיון שאין מצא חטוב לאו מצואה להחטוב השتا נמי לאו מצואה, עיי", למידין מהתם, דכל דבר שכיר אם נעשה מאליו, אע"ג דאם לא נעשה מאליו מצואה אייא לעשותו, כדי לקיים עיקר המצואה, דהוא מכשיiri מצואה אשר לר"א דוחין גם את השבת, כמו לעשות איזמל למול ואפלו לעשות פחמיין כדי לעשות איזמל, אבל התורה לא יצוה עלי, דהרי לא ציוותה התורה לעשות כדי לקיים מצות ולקחתם לכם, והינו טעםא משום כלל הנ"י, אם נמצאו בידו بلا עשי' שפיר דמי, ואם הרוח תלש האתORG כשר ליטול, אבל בסוכה דכתיב רק למצואה ולא לעכב, ר"ל אם עשה שלא תעשה לך, ניחו דכתיב רק למצואה ולא לעכב, אבל נעשית מלאיה לשם סוכה או אפלו עשה גוי כשרה לישב בה, אבל נעשית מלאיה שפיר נדע דפסולה,adam בעשי' מלאיה ללא כח אדם נמי כשרה, לא הי' מצואה מפורשת בקרא לעשותה כמו דלא אמרה תורה עשה שהפיל את הסcin נמי כשרה, לא הוה אמרה תורה וזבחת למצואה אלא תאכל בשר זבוחה.

אולם מה דקשי לי טיבא הוא, דהכי בסוכה, דמעטינן תעשה ולא מן העשיי', ממעטינן ג'כ' עשי' ליראה או לצניעות דבעינן דוקא עשו"י לצל, וכదאמר ר"ח סוכה דף ח' ע"א, Mai כהכלתא, או"ח והוא שעשה לצל סוכה, ופרש"ז זל' ו"ל: דע"ג דסוכה לשם חג לא מהני מחשבת וכוונת בעלים בשוחט חי"ק, וכען דאמירין لكمן לה"ז ע"א דזה מחשב זהה עובד לא אמרין, ותתיי לי שכונתי כרבנן דר"ג דהכא, ואיך מצינו ידינו ורגלנו בביבה"ד, דכאן פסקין

מה שיעשה, כי כל שאינו מתכוון להמית את הב"ח להתריר או להזכיר, כל שאר כוונות אינם אלא כוונתizia מעשה, עד שרואו לקרותו כח אדם, באזה פליגו ר"ג ורבנן דר"ג מכשיר בכהג"וו מושום דלא בכי כח אדם, וכיוון דאייא כוונת עשי' מקרי כח אדם, ורבנן סברו, דניאו דלא בעינן כוונת זביחה להתריר להדיוט או לבבונה כמו דבעינן בקדשים, אבל הכוונה הפחות ממנה דהינו כוונת נחרה עכ"פ בעינן דהינו כוונת חתיכת סימנים כדי להמית הב"ח כדי להזכירו לאכילת אדם, בלי השקפה על מצות שחיתה ד'فتح את ידו ונפלה הסcin מידו, הוא כח אדם דריך מתעסק ר"ל מתעסק לגבי פתיחת היד, וניחו דמתעסק לגבי שחיתה להתריר או אפלו להזכיר כשר, אבל כיון דבעינן כח אדם העון כמו כוונת האי מעשה של כח אדם דמתעסק לגבי כח אדם הוות מאן דלא עבד מידי, ואע"ג דLAGBI גם זאת כח אדם המזיק נידון, ע"ז כתוב הרשב"א זל' דשאני נזקין דמשום אדם מועוד לעולם מחייבין לי' על מתעסק בעשי' עד שלא דע שעשה דבר מה, משום חסרו זירות, אבל לא להחשב כח אדם במקומות דהקפידה התורה על עשיית אדם, והוסיף הררא"ש זל' דעל זה ודאי קפיד רחמנא דהאי וזבחת, עכ"פ כמו ועשית ר"ל דניאו דמעטינן כוונת זביחה וגם כוונת חתיכת סימנים, דהינו להתריר או להזכיר כנ"ל, מדאייטרך קרא לעכב במתעסק בקדושים אבל כוונת מעשה בעלה לא נטעט, משום דז אין כאן כח אדם, דכל שמתעסק בעשיית מעשה כמו אלא עבד כלל יחשב, והנה כאן הבן שאל, הלא וזבחת כתיב וזה ר"כ מורה דבעינן כוונת זביחה ממש, אלא אכן לפניו מקדשים דרך למצווה נאמר בחולין ולא לעכב, וא"כ לעכב במתעסק בעשי' בחולין מנ"ל, דמהא דכתיב וזבחת אין למדום כלל, דהרי למצווה כתולחה וזאי בעינן אפלו כוונת זביחה, דלולי האי כוונה לא קיים המצויה, ואפלו למ"ד מצוות אין צרכיות כוונה, אבל עכ"פ כוונת חתיכת סימנים בעינן, שהוא להמית את הב"ח, דז עשה המצואה بلا כוונה, אבל לר"ג דלא עבי כל זאת, עכ"ב דס"ל דזבחת למצואה כתולחה נאמר, אבל לא לעכב, וא"כ כח אדם לעכב מנ"ל, אבל דעת כי תירוץ ע"ז מבואר בגמ' מכות דף ח' ע"ב, דשם אמרין דחויבב עצים למצואה או לסוכה, כיון שאין מצא חטוב לאו מצואה להחטוב השטא נמי לאו מצואה, עיי", למידין מהתם, דכל דבר שכיר אם נעשה מאליו, אע"ג דאם לא נעשה מאליו מצואה אייא לעשותו, כדי לקיים עיקר המצואה, דהוא מכשיiri מצואה אשר לר"א דוחין גם את השבת, כמו לעשות איזמל למול ואפלו לעשות פחמיין כדי לעשות איזמל, אבל התורה לא יצוה עלי, דהרי לא ציוותה התורה לעשות כדי לקיים מצות ולקחתם לכם, והינו טעםא משום כלל הנ"י, אם נמצאו בידו بلا עשי' שפיר דמי, ואם הרוח תלש האתORG כשר ליטול, אבל בסוכה דכתיב רק למצואה ולא לעכב, ר"ל אם עשה שלא תעשה לך, ניחו דכתיב רק למצואה ולא לעכב, אבל נעשית מלאיה לשם סוכה או אפלו עשה גוי כשרה לישב בה, אבל נעשית מלאיה שפיר נדע דפסולה, adam בעשי' מלאיה ללא כח אדם נמי כשרה, לא הי' מצואה מפורשת בקרא לעשותה כמו דלא אמרה תורה עשה שהפיל את הסcin נמי כשרה, לא הוה אמרה תורה וזבחת למצואה אלא תאכל בשר זבוחה.

אולם מה דקשי לי טיבא הוא, דהכי בסוכה, דמעטינן תעשה ולא מן העשיי', ממעטינן ג'כ' עשי' ליראה או לצניעות דבעינן דוקא עשו"י לצל, וכדאמר ר"ח סוכה דף ח' ע"א, Mai כהכלתא, או"ח והוא שעשה לצל סוכה, ופרש"ז זל' ו"ל: דע"ג דסוכה לשם חג לא מהני מחשבת וכוונת בעלים בשוחט חי"ק, וכען דאמירין لكمן לה"ז ע"א דזה מחשב זהה עובד לא אמרין, ותתיי לי שכונתי כרבנן דר"ג דהכא, ואיך מצינו ידינו ורגלנו בביבה"ד, דכאן פסקין

בקדשים שפסול, מכלל דבחולין לא בעי כוונה בשחיטה, וא"כ קשה להיפך, לרבות מה לא נילוף בטבילה לתרומה וקדשים משחיטת קדשים דלבני כוונה - ואני מוסיף בתימא למה לא נאמר דקרה דוכבש שנית, גם לרבות אתה אכוונה לגבי תרומה וקדשים דבגד המונוגע אין לנו מסתמא נפקותה אחרת בטורתו אלא לתרומה וקדוש, ואפילו נימה דעתICA גם לאוכל חולין בטורה אבל מ"מ אמרה תורה וכובס שנייה מדעת ובכוונה, כדי שהבגד יהיה טהור גם לתרומה וקדוש.

אבל קושי' הראש יוסף וממילא גם קושיתו לק"מ, דמשחיטת קדשים לא נוכל למלמוד רק לקדשים אבל לטבילת טماءים שהם חולין לצורך קדשים, לכוא לAMIL' מקדשים, וכן מוכבש אין לומר דרך לצורך תרומה וקדשים בעי כוונת בטבילה ולא לצורך חולין, כי אין לנו רמז לחלק בין קדשים לחולין, כי כן מצינן בשחיטה לעזרך חולין, רק לחלק בין קדשים לחולין, היסח דמתעסק פסול בקדשים ולא בחולין, וכן לעניין טומאה, אבל הדעת פסול בתרומה וקדשים ולא בחולין, אבל לא נאמר דהה"ז בחולין יפסול את התרומה ואת הקודש בניגיונו, או שלישី בחולין עשו רבייע בקודש, אבל מדרבנן שעשו מעלה בטבילה לתרומה ולקודש דבאי כוונה, ולא לעניין חולין, ולקושתי' למה העלים הש"ס להשמעינו דפליגו רב ור"י גם בתרומה גופא, דלא"ז הוא מה"ז ולרב רק מדרבנן, יל"ג, דנסמע שפיר מתוך הלשון דאמר רב תורה לאכול בתרומה, ולא קאמר וטמא לתרומה, מכלל דרך אישור דרבנן אייכא דאיסורה לאכול בתרומה ור"י דאמר אף לביתה לא תורה, ע"כ מדאוריתא קאמר מدلא אמר אף לביתה אסורה, ומכלל דגס לעניין תרומה, מה"ת טמאה היא ולא אסורה לאכול מדרבנן.

ומעתה נאמר דרבא שהקשה לר"ג לא דק בלשנה דרב כנ"ל, והי' סובר דכמו שר"י דבאי כוונה לטבילה מDAOORITIAKA אמר, כן לרבות חולוק עלי רוק לבבעלה חולוק, אבל בתרומה מודה לו מה"ת אינה תורה, לכן הקשהadam לא בעין כוונה מה"ת באיסור ברת, מכש"כ דלא בעין באיסור מיתה בי"ש הקל, וניחו דוידי יידע בתרומה וקדשים עשו מעלה לומר דחווק לחולין לא החזק למשער, ומינה נשמע דמה"ת באמת תורה לכל, ואייך עלה עד' דבר בתרומה מה"ח פסול, זה ליאת דהרי לר"י באמת מה"ת פסול לתרומה וגם לחולין, וכך מירי' דנאנסה וטבילה بلا כוונה כלל, וזה אפשר דמה"ת הוא, והני מעלות מירי' בשטבל בכוונה לחולין ולא למשער תרומה וקדושים, וכן קשי' לי לרבה adam לרבת לא בעי כוונה לבעלה הה' וה' כשבאי כוונה לתרומה מה"ת, ולידידי' משמע לי דלא פליג רב אר"י, בתרומה כלל, ע"ז משני לי ר"ג וא"ל, בעלה חולין וחולין לא בעי כוונה כלל, אבל תורה בעי כוונה מדרבנן ומשום מעלה, ולפליג רב אר"י בתורתית אתה בתרומה ובעלה, ומראגש אני בעצמי כי לשון רבא וגם ר"ג דחוק, אבל לא מצאת מפלט אחר מחומר קושי' רשב"א וקושיתוי,ומי שכחו הרבה ממנה, יבו ואיתרץ הסוגי' בדרך יותר מרוחות, ודוק'.

ע"ב גמרי' היכי דמי נדה שנאנסה וטבילה וכו' אר"פ לר"ג בנפלת מן הגשר ולרבנן שירדה להקר, ופרש"ז זיל ולא לטבול, ונפלת כולה לתוך המים עכ"ל וכל הרואה ישתומים, דמה בין זה לנפלת מן הרשב"א, כיוון דלמעשה הטבילה לא כיוונה כלל ודרך מתעסק נפלת כולה לתוך המים, היכי מה שירדה להקר בלי טבילה, כוונת מעשה מקרי, ואין זה דומה כלל לכוונת חתיכת סימנים, כי מעשה דחתיכת הסימנים הוא מעשה השחיטה המתרת, אם לא אירע בחתיכה זוizia פסול מהני פסול' שחיטה, אלא דהוא כיוון לסתם חתיכת הסימנים בלי השקפה על דקדוקי המעשה הללו, אבל כאן בירידה

בזה לדברי הרשב"א ז"ל שם, עי"ש.

אבל אי קשי' לי הא קשי', דהא פסקינו בי"ד סי' קצ"חDKRACH שפותחיה או עצמה עיניה, לא תלטה לה בטבילה, והוא מירא דר"י בנדזה ז"ר סי' ע"א, ואיך יתקיימו הני שני דין, שלא קבעי כוונה לטבילה, ואפילו נפלת מן הגשר טהורה בביתה, והוא אכן למייחוש שמא קרצת שפותחיה ועצמה עיניה, ומסתמא כך הוא, דדרך ב"א לעשות כן, אם לא שכיוונו לשם בטבילה טהרה, וכךDOI דבר שאינו במצבות, ש אדם אחר ידע את זאת, והי' נראה מזה ראי' לדעת הרמב"ם ודעמי' שגרשו שם בנדזה, ולית הלכתא הכל הני אמראי, והג' למלהרת אבל בעלה לא כדרא"ל, עי"ש בתו', וא"כ ר"י לשיטתי' באמת בעי כוונה לטבילה, אבל אכן דיל' אוגף הטבילה אם לא קרצת שפותחיה ועצמה עיניה, אבל פסקינו כרב דלא כר"ז דהתם אלא לטהרות אבל בעלה לא, שפיר פסקינו כרב דלא בעי כוונה לטבילה, אבל לפ"ז פסקי השו"ע קשים, דהרי מזכי טורי לבוי תרי, לפסקוק כרב דלא בעי כוונה לטבילה, ולפסק דבקרצת שפותחיה לא עלתה לה בטבילה, ולא עוד אלא דם לרמב"ם קשה דהרא אמרו במתני' שם ע"ז ע"ב וכמובא גם כאן, דכל הני שחברותיה מתיקנות אותן אוכלות בתרומה, הרי דגם לנגב טהרות לא חיישין לкриיצת שפותחיה ולעצימות עיניה, אם לא שנאמר כיון דאיינו אלא מדרבנן, לא החמיר להאכיל להני נשים שאין בני דעת את התרומה, ואע"ג דאנו מצוין לשמר את התרומה מטומאה, מ"מ הקילו בהני נשים דאי"א בלא"ה, וудין הדבר צ"ע ודוק'.

ע"ש גמר' אל' רבא לר"ג, לרבות דהרי טהורה לביתה ואסורה לאכול בתרומה, עון כרת התרת איסור מיתה מיבעי, אל' בעלה חולין ולא בעי כוונה, עכ"ל הגמ' והקשה הרשב"א ז"ל ומזה פריך, הלא מצינן הרבה דברים דאמרו במס' נדה, שלא נאמרו אלא לטהרות ולא בעלה מושום דעתהות חמיריו להו, עי"ש שנדחק מאד לישוב.

והנה לדידי יותר קשה, דהרי עיקר פלוגתת רב ור"י בתרומה גופא הוא, דר"י סבר לי כתנא-DDRASH וCBSH SHENIT, מה ראשונה לדעת אף שני' לדעת, כמבואר لكمן בסוג'ו' וא"כ כוונה לטבילה DAOORIYTHA הוא, וכן כ' הרשב"א ז"ל, דלא"ז בעין כוונה לטבילה מה"ת, וממילא דלדיידי' ליכא חילוק בין קודש לחול, אבל רב בתרומה ולקודש נמי לא בעי כוונת טבילה מה"ת, ואינו אלא מעלה דרבנן, וכמובואר ברמב"ם ריש פ"ג מאבה"ט דכוונה לטבילה בכל מעלות הווא ומד"ס, וסימן שם,, אבל מדין תורה הוואיל וטבל העלים לנו הש"ס עיקר פלוגתת בתרומה גופא, אי כוונת טבילה DAOORIYTHA או מעלה דרבנן והעמיד פלוגתת, נדה בעלה, אבל לר"ג כספר החותם, דהשיב לו חולין לא בעי כוונה, הרי רבא לא על דין דחולין הקשה, אלא על דין דתרומה שהוא קל מנדזה למה בעי כוונה, והו"ל לתרוץ דתרומה וקדוש עשו בהן מעלה, וכקושי' הרשב"א, וכמו דמצינן במעל"ע שבנדזה דلتרומה מטמאין למפרע ולא בעלה, והותם ליכא האי טעמא דחולין לא בעי כוונה, הון אמת שהותס' ד"ה עון כרת, מהפכן דברי המקש שקופה לו עון מיתה אסרת עון כרת מבעי, אבל הוא דחוק גדול.

עוד הקשה הרבא יוסף ז"ל, דלמה באמת לא נבעי כוונה לטבילה בתרומה וקדוש מה"ת, דהא لكمן רצה לילך שחיטה מטבילה לר"י דלייבע כוונה, ומתרץ הש"ס דשאני שחיטה דגלי' רחמנא מטעסק

אלו צ"ל דהא דקאמור רבא דבנשתחטה אחרת עמה, דלרבען פרה כשרה, בהמה פסולה, דוקא בפירה אדומה הדין כן משום דפסול בה שחיטתת אחרת עמה, משום אותה ולא אותה ואת חברתה, וא"כ כל שוחט את הפירה הר' הווא לגבי אחרת כהיפך כוונה, ולרבנן דבעין כוונה לשחיטה, "ה' דהיפך כוונה פסולת, ובזה ילי" מה שיש להעיר על דברי רשי"ז צ"ל ב"ה ד"ה, שכ' ז"ל, "פירה פסולה מלחמת מלאכה האחרת ובהמה כשרה" עכ"ל, ותמה הראש יוסף צ"ל, למה לא פרשי"ז דמשום שחיטת שתים נסלה הפירה, ואני אוסיף לדקדק, למה הוסיף רשי"ז תוספת שאינו צריך, לכתוב דבבמה כשרה, דפשיטה ומ"ט גם רבא לא האזכיר רק פק פסול דפירה לד"ה, אבל בשורות דבבמה הוא מלatta דפשיטה, אבל לפ' האמור ניחא, דלאכו'ר' הי' מקום לומר כיון דפירה נפסלת עי' שחיטתת שנייה עמה הר' אכן סחדידי דאיינו רוצה שתתכסח האחרת בשחיטה, אלא רוצה לנוחרה להאכילה לעכו"ם או לכלבים, כי פירה אדומה דמיה קרים, ומהיכי תיתי ירצה לפסלה בשחיטת הבבמה הללו, ונאמר DSTEMA מפרש דוחה לי' היפך כוונה, שלא תתכסח בשחיטה, וא Tat מני דען דבבמן, דבעי כוונה לשחיטה כנ"ל, אבל זה ליתא דאפיילו לא תתכסח הבבמה והתי' כנוראה, נפסلت הפירה עכ"פ מלחמת פסול מלאכה האחרת, ולכן הפירה לעולם פסולה, ובהמה כשרה, וזה נכון מאיתו, ומופרשים דברי רשי"ז כפושוט.

רשי"ז דה' ופיריות הר' הון בכ' יותן, ומקובלן טומאה מכאן ואילך, דஅשכחנה להו נפילת פירות (לפער' נראת להגיה נטילת פירות) ליטול ידיו בהגבהתן, והוא לי' משקין שסופו לרצון וכוי עכ"ל, וכפי הנרא דלהיפך הווליל, דהוה לי' משקין שתחלתו לרצון, כי הרצון הוא כניסת ידי והיצאותו מן המים כדי שיזוחו, ושוב מכשירין את הפירות ע"פ שהמים שעל הפירות שלא לרצון המה, כי רק תחלת תליית המים בעין שי' לרצון, אבל נפילתן על הפירות אףלו שלא לרצון מכשיר.

ועיין בח' הרשב"א צ"ל, שהקשה על הרמב"ם בפי"ב מטו"א, שפסק דבעין רצון בעלים דוקא, מהא דקנתני הכא ופשט מי שידיו טמאות דמשמעו אפלו אחר שריאנו בעל הפירות, ועיין בכ"מ שם שכ' על דברי הרשב"א שאין לדבריו הכרע, ואני תמה דיתור הי' להקשوت על הרמב"ם, דמקאנו מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפילת המים על הפירות, כל שתחלת תליית המים הי' לרצון, והרמב"ם דמציריך רצון בעלים דוקא, עכ' לשיטת' אייל דבעין רצון ומחשבה בשעת תליית המים מן המים, וגם רצון בשעת נפילתן על הפירות, עי"ש בהשגת הראב"ד (ודבריו ה'כ"מ שנספלאים בעין, דהרי בפירוש כ' הרמב"ם כן הלכה ג' שם בדין כופת קערה עי"ש) והאי רצון בתחלת תליית המים, ודאי דלא בעי בעלים של הפירות, דמה להני בעלים, עם ההני מים שעדיין לא נפלו על הפירות, אבל מה דמציריך הרמב"ם דעת בעלים, הוא ברצון השני בשבעת נפילת המים על הפירות, אבל הראב"ד וחר"ש וכן רשי"ז ותוס' דפלייגו על הרמב"ם, וס"ל דכל שהמים נתלו ברכzon מכשירין גם بلا שום רצון בשעת הנפילה על הפירות, לא שייך כלל דעת בעלים ואפלו בהאי דין Adams אין תחלתו לרצון וסוף לרצון דמכシリים אז נמי רק מצד שהמים יהיו כתלושין לדעת בעין האי רצון, עיון בהשגה שני' של הראב"ד שם, וא"כ גם אז לא מצד הפירות בעין האי רצון אלא מצד המים שיתחשב עליהם לשום דבר תלוש, עיון לעיל דף ט"ז ע"א רשי"ז דה' לעין הקשר אורעם, וא"כ בעל הפירות לא שייך להא כל, אלא רצון של נתן המים כדי שייהי להמים דין תלושים לרצון, הר' דהאי פלוגתא שביב הרמב"ם לראב"ד, אי בעין דעת בעלים דוקא, תלוי בפלוגתא השנייה אי בעין גם רצון בשעת נפילת המים על הפירות, ולכן יותר

להקר, אין במעשה ולא בគונתה עין טבילה כל גופה כלל. **אבל** דע כי כמו דבשחיטה, اي לאו דאתא ההלכה להגבילה בהני דקדוקי שחיטה, גם על שחיטה פסולה הי' שם שחיטה עלייה, כי ההלכה גורמת שאנו מחילין בין חתיכת טימנים בהחדר לחתיכת טימנים בפיסול, ואשר על כן סברנו רבן דכונת חתיכת טימנים סתם נמי כוונת מעשה שחיטה מקרי, דלגי הכוונה לא נחلك בין מעשה במעשה, כמו כן בטבילה טמאים, אמרה תורה ורחץ בשרו במים או במים יובא, לויל דרשת צ"ל, "את כל בשרו" שהיה כל בשרו תחת המים ב"א, במשמעות לשון רחיצה במים, לא הויה מצין לחלק בין שרחץ כל גופו בפעם אחת במים, או שרחץ גופו וראשו בהפסקה, כי האי מושג טבילה שלנו, נתהוו עי' ההלכה דבעין רחיצת כל הגוף תחת המים ב"א, ולכן לגבי כוונת ירידה להקר בILI השקפה על טהרה שציוויה התורה אלא נקיית הגוף מזוהמה, כוונת המעשה הכלולת כל מיני רחיצה ואין חילוק בין ב"א לשתי פעמים, והוא ממש כמו כוונת חתיכת הטימנים בשחיטה, ושומר לך הדבר הזה כי הואאמת לאמיתו, ומופרשים דברי רשי"ז כפושוט.

אבל מה שיש להעיר על האי מירמא דר"פ הוא, דלפי מה שבארנו לעיל דגם לר"ג בעין כוונת מעשה הפלת הסcin עכ"פ, דכיוון דכתיב זובחת למצות, שמעין דעכ"פ כח אדם בעין, וממילא דבעין נמי כוונת לכך אדם, כמו ש"ב הרא"ש והרש"ב"א שהבאתי לעיל דמתעסיק בכח אדם. לא יחשב עשיית אדם כלל, וכל זה בהשיטה דאייכא קרא דזובחת דמנין ילפין דבעין עכ"פ כח אדם לעכובי, אולם בטבילה דאפיילו גל שנתלש ונפל על האדם ועל הכלים מטהה, הר' דלא בעין כח אדם כלל, ומ"ט בנפלה מן הגישר נמי עלהה לה בטבילה לר"ג ע"ג דליקא בנפילה שום כח אדם, ודומה בנפלה סcin ושותפה, וכיון דר"ג לא בעי בטבילה שום כח אדם ולא שום כוונת מעשה כוונת דרא"ג, מנ"ל דפליגו רבנן עליו, ודבר זה עצ"ג בענייניו ודוו"ק.

ע"ש גמר א"ר שחת פירה ושותפה בהמה אחרת עמה וכי' נשחתה אחרת עמה, לר"ג פירה פסולה בהמה כשרה, לרבען פירה כשרה בהמה פסולה, ויש לי מקום עיון איך הדין בשתיו חולין, ונתכוון לאחת ושותחת השניה, או שחתה שניהם לרבען דבעי כוונת לשחיטה, דהינו לאיזה מעשה, לר"ג סגי בכוונת הפלת הסcin לרבען בעין כוונת מעשה הממית, דהינו כוונת חתיכת טימנים, אבל בטבילה דלא בעין שום כח אדם לר"ג, מנ"ל דפליגו רבנן עליו, ודבר זה בשתי המותות חולין, לשחתה אחרת עמה, דר"ג כשרה גם השני ולרבנן השני פסולה, לייא למשמע מינה, דבחולין לכ"ע שתיים כשרות, דיל"ל דפסול פירה אתה רבא לאשמעין דתלו בפלוגתא דר"ג ורבנן, וכך שאמור לקמן דר"ג איצטריכא לי', אבל לפער' נראת דבבמתה חולין גם לרבען דר"ג אין לפסול השניה, דקשה מאי לומר דבמעשה אחת תה' אחת כשרה ואחת פסולה, וראי' להא יש להביא ממה שפסק הרמב"ם בפ"א הי' מהלי' שבת, "דהי לפניו שתי נרות דולקות או כבויות, נתכוון לכבות את זו וכבה את זו או להדilk את זו והדליך את זו חייב, שהרי עשה מן המלאכה שחשב לעשotta" עכ"ל, וא"כ פשיטה דבשחיטה נמי דיןaca דכל נתכוון לשחיטה ע"ג דעתכוון לאחרת, ונשחתה חברותה דכשרה וממילא גם בנסיבות שנים ג' מהני כוונה להאחת גם לשניה, דלא אדע מקום לחלק בין שני דינים הללו, ואם נמים אנחנו בדברנו

זהו מטרפינו אם ניקב הושט, אפילו بلا שחה כשיורו שחיתה או ביקור, וזה דבר זר ולומר כן, ולא עוד אלא ד"כ איכא מקום להאייבע במק' ולהיפיך ולומר, דילמא דוקא בשחה בין סימן לסייען דאיכא כבר שם שחיטה עליו וכאשר נבאר במשנה שאח"ז, אז איכא הא שיעורא לשהיי אбел בפסק מלשוחות אחר מ"ק הוה טרפה מיד, וכן יש לתמורה לפי שיטת ר"ת דלעיל ל' ע"ב דס"ל דרב"ק קמבעי, טרפות דנקה"ו לא משחחת לה אלא בניקב ע"י קו"ז או חולה, אבל בגיןב ע"י סכין של שחיטה לא מיטרפ לעולם, משום דמצוי משלים השחיטה במקומות האני נקב, וזה דבר שאון הדעת סבלתו, ואין לומר דביסילק מחשבתו למגורי מלשוחות, אז מודה ר"ת טרפה הוה מהחמת נקה"ו, דהרי במשנה כתני השחיז הסכין וער ובא חבירו וחחת, הרי ע"ג דהראשו נתיאש מלשוחות עוד, מ"מ מצוי השני לגמור תוך שיעור שחהיי הרי דהכל תלוי בשיעור, ואם נאמר במ"ק ליכא פסול שחהיי ומ"מ כל שמתיאש מלשוחות נפסל מיד, מכש"כ בין סימן לסייען, למה לא נפסול אם הראשון מתייאש מלשוחות, אלא דעתך יש לישיב כמש"כ בעיל, דכל שחחת סימן אחד שם שחיטה עליו, ולכן מצוי גם אחר לגמור השחיטה תוך שיעור שחהיי, ולא איכפת לנו מה שהראשו מתיאש מלשוחות עוד, משא"כ ללא עשה רק נקב בושט, כל שסילק ידו ומהשבותו מלשוחות גרע טפי, ולא מצויתו אחר לגמור השחיטה, אבל האמת אינו כן, אלא כפי אשר נבאר לך בזה.

ד"הנה כבר ביארנו בכמה מקומות במס' זו, דבנחרה במדבר שהותם להם, הי' צריכין מיתה מהחמת הנחרה, ולא אישתר להם מפרקסט אחר הנחרה, ומעתה אני אומר דכל שנחרה ולא מיתה תוך מעל"ע הויה נבלה, דמיתה שלחיטה תוך מעל"ע לאו מיתה שע"י הנחרה והו, אלא נרמא בעלמא, ודבר זה נלמד מדין בעניין, דאמרה תורה אם מות תחת ידו נוקם ינקם, ואם יום יומם עמוד לא יוקם, וזה מעל"ע כפי דרשת חז"ל הרי דכל שמת חוץ מעל"ע של ההכאה, מקרי מות תחת ידו, וכל שמות אחר מעל"ע, לאו מעשו ממש הו, אלא כמו הגרמותו וכן אני אומר בנחרה, כיון דבעין מיתה שע"י הנחרה, בעין המיתה תוך מעל"ע, למען תהיה מיתה תחת יד הנחרה, אולם בשחיטה כיוון דהיא מורתת מיד, עוד קודם המיתה, לא איכפת לנו כלל אם יומם יعتمد חי, דהרי איפילו בן פוקעה וחורש בשדה כמה יחשב, אחר שנשחטה אמו, אמן אם השוחט ישחה במעשה השחיטה יותר מעל"ע ג"כ נבלה הו, ולא על חנים אמר רבא בגמ' דשוחט בסכין רעה, אפילו מוליך ומביא כל הימים כלו, ושיעור זה דוקא, ולא יותר, כי בשוהה יותר מעל"ע קודם גמר, בטח כח האדם דבעין בשחיטה, דהרי ההתחלה היה קודם מעל"ע של הגמר ולא מצטרף, ועיין עוד לקמן במשנה הבאה מה שכתבנו שם בעניין זה, ומעתה נאמר דאי לאו ההלכה על פסול שחהיי הינו מכשירים לגמור השחיטה גם אחר שפסק, תוך מעל"ע כמו בمولיך ומביא דמצוי מאריך כל מעל"ע, ואתה ההלכה דכל שפסק דרבא, ומ"ל למעט גם את זאת וגם הסברא נונתת, דמ"ש פסול מלאכה, דזוקא בחתק דלעת עמה מדעת פסלה, אבל בנשחטה עמה שלא מדעת אינה פסלת, ולמה בשחיטה לא נאמר כן, דושחט כתיב ולא בנשחטה עמה שלא מדעת, ולכן יפה פסק הרמב"ס דלא כי אי שקליל וורי' בין שהי' הגירסה הללו לפניו לא, כי כן דרכו של הרמב"ס בהרבה מקומות לדחות שקליל וורי' שא"א להעמידוveh להלכה ודוו"ק.

על' שמשנה, נפלה סכין והגביהה וכו' אם שחה, כדי שחיתה פסלה, ויש להעיר לפי מה ש' רשי' ז"ל על האיבע דשהה במיעוט סי', דבמיעוט קמא לא מצוי מיבעי דמנוף מיטרפ, דכיוון דשהה איזיל לי' מעשה קמא, וא"כ פסול שחהיי דאתה עליו ההלכה דחקל אתה, דלולי ההלכה, מיד כkelig את ידו מן השחיטה

הו"ל להרשב"א להציג על הרמב"ס ולומר דמכאן מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפילת המים על הפירות, כי הוא העיקר וממילא בטל מה שהצריך הרמב"ס דעת בעליים, דהא כאן לא חישב כלל על הפירות, לא הבעלים ולא האי טמא שרוצה להדייח את ידי.

אבל המעניין ברמב"ס יראה שנשמר מקושי' זו ד"ל שם בה' י"ד פירות שנפלו לתוך המים ופשת ידיו ונפלן לא הוכשרו, ואם חישב שיידחו ידיו, הוכשרו במים שבידיו שהמים שבידיו ועל הפירות הרי הן כתלושין ברכzon"ע כל' הנה תראה דהרמב"ס שני מה שلون הש'ס וכ' ופשת ידיו ולא כ' מי שידיו טמאות, והוא כדי שלא נפרש דעת אדם דעת מא קאי, אלא על הבעלים קאי, והנה ידועה סברת פסיק רישא במעשה שבת, דכל שמתכוון לדבר אחד וע"כ נעשה עוד דבר אחר הרי הוא כמתכוון לשניהם, משום דא"א זה בלא זה, וא"כ מי שמעלה פירות מtopic המים כיוון דא"א להעלותון בעלי מים שעלייהם אין חלק ולומר דכיוון להעלות רק הפירות ולא המים שעלייהם, ولكن לדעת כל הני הראשונים גם בחלוקת הראונה דפשט טמא את ידיו להוציא את הפירות הי' להם שפיר הקשר מים, כי כמו שהעללה הפירות לדעת, העלה המים שעלייהם ג"כ לדעת מכך סברת פסיק רישא, אבל אכן בעין גם נפילתן המים הוה לדעת מושום פסיק רישא, אבל אכן מעשה המורה על רצון ודעת שיתחלחו הפירות מן המים, אבל בחלוקת שנייה שבשביל שיידחו ידיו פשט את ידיו דהעללה מים בידו לדעת ורצון, וכיון שהעללה הפירות עליהם וא"א שלא يتחלחו ע"י המים שבידיו הרי איכא פסיק רישא גם זה ושפיר הוכשרו, ולכן קושי' הרשב"א נתהפק עליו ועל דעתם'adam ניחא דלא בעין בעלים ע"כ מושום דסיגי ברכzon' תחללה על תלישת המים, וזאת איכא גם בחלוקת הראונה, בטמא שפשת את ידיו ליטול הפירות, ומושום דא"א ליטול הפירות בלי מים שעלייהם, ודוו"ק.

ד"ר ל"ב ע"א גמר' נשחטה בהמה אחרת עמה לר"ג פרה פסולה בהמה כשרה וכו'. הרמב"ס בפ"ד ה"ח מהל' פ"א פסק, דבנשחטה אחרת עמה כהו נחתק דלעת עמה כשרה, וככתוב ה"כ, דעת' ה' לרביבנו גירושא אחרת בגמ' והוא, דבנשחטה אחרת עמה לר"ג שתיהן כשרות, וע"ז פריך הש"ס פשיטה, וكمשי' סד"א דאותה אמר רחמנא, ולא אותה ואת חברתה, ואיפילו בהמת חולין קמ"ל, עיי"ש. והנה לפע"ד גירסת הגמ' דילן באמת תמורה מאד איפילו נימא דקרו דאותה ממעט גם בהמת חולין, מ"מ עדין מנין לנו Adams נשחטה מלאיה דרך מתעסך, דPOSELT את הפרה, ולמה לא נאמר דחברתה דומי' דידה מה היא בכובונה אף חברתה נמי בכובונה דוקא, דהרי ושחט אותה כתיב והאי שחתט ע"כ בכובונה, וממילא דהדיוק ולא אותה ואת חברתה נמי בכובונה, אבל לא בנשחטה ממילא, דלא קרין בה ושחט את חברתה, אלא ונשחטה, וככלישנא דרבא, ומ"ל למעט גם את זאת וגם הסברא נונתת, דמ"ש פסול מלאכה, דזוקא בחתק דלעת עמה מדעת פסלה, אבל בנשחטה עמה שלא מדעת אינה פסלת, ולמה בשחיטה לא נאמר כן, דושחט כתיב ולא בנשחטה עמה שלא מדעת, ולכן יפה פסק הרמב"ס דלא כי אי שקליל וורי' בין שהי' הגירסה הללו לפניו לא, כי כן דרכו של הרמב"ס בהרבה מקומות לדחות שקליל וורי' שא"א להעמידוveh להלכה ודוו"ק.

ע"ש משנה, נפלה סכין והגביהה וכו' אם שחה, כדי שחיתה פסלה, יש להעיר לפי מה ש' רשי' ז"ל על האיבע דשהה במיעוט סי', דבמיעוט קמא לא מצוי מיבעי דמנוף מיטרפ, דכיוון דשהה איזיל לי' מעשה קמא, וא"כ פסול שחהיי דאתה עליו ההלכה דחקל אתה, דלולי ההלכה, מיד כkelig את ידו מן השחיטה

לכולה בפיסול, אבל דאי'כ לא נתиישב לו איך עלה ע"ד ר"ע לומר אדם פסק או עקר כל הסימן, ורק אחד מן הסימנים שחת, ולא עוד אלא אדם שחת רק ס"י אחד והניתן שניים, והמתינו לה עד שמתה שתה'י ג"כ טהורה מנבלות, ועיין בהגנות המהרש"ש שישב על מודוכה זו, ונדחק מאד בישובו, ועוד זאת נפלא ממני מה בעי ר"ע, באמרו והמתין לה עד שמתה, דהרי בכל נבלות דעתמא בעינן מיתה ממש, וכל זמן שפרקסת אינה נבלה לטמא כמבעור במשנה דערו ורוטב, והרי לעיל בפ"ק קתני שחיטתת נקרי נבלה ומטמא במשא, ולא הוצרך לומר והמתין לה עד שמתה מרוב פשוטתו דעד שלא מתה אין כאן נבלות, ואיך נאמר דהאי והמתין לה עד שמתה שfat יתר הוא לא צורך, הלא דברי התנא במשנה ספרורים ושקלולים הם, לא פחות ולא יותר, גם הלשון „והמתין לה“ הוא משונה וכי לא די אם ה"י אומר „ומתה“ אם רצונו לשול של אמר שקדום מיתה תה'י נבלה ומטמא.

אבל ביאור דעת ר"ע קודם חזורה תמצא בארככה בפתחה עיקר אי' וב', ותמצית הדברים כי במדבר בין נחירה ובין שחיטה לא היו מתירין מיד, אלא ע"י מיתה, ותוך מעל"ע של מעשה הנחירה והשחיטה, וכאשר התבנו לעלה, וממליא לא ה"י שיעור בנחירה ושהחיטה כמו מן הסימנים צריך לחותך לכל שעשה המעשה המmittה דהוא סימן אחד עכ"פ, ומטה על ידה תוך מעל"ע כשרה, ורק אחר שנצטו על זביתות חולין ואיתסר להם הנחירה בלאו דנבלה, ומתהcls גם היותר פרפרקסת, דהשחיטה מותרת מיד, לעומת זאת איקבע שיעור ב' ס"י בבהמה וס"י אחד בעוף, ומעטה סובר ר"ע, ניהו דלענין אישור אכילה בעינן עתה שני סימנים להתריר, אבל לעינן טומאות נבלות, די סימן אחד בשחיטה לטהר, כמו שהשחיטה שבמדבר לא ה"י יותר מס"י אחד בהכרע, כל שמתה בו תוך מעל"ע, וכן בבדיקה גדול קארם, „והמתין לה עד שמתה“, ר"ל שמתה תוך מעל"ע, אשר ע"ז מורה לשון „שהמתין לה“ שהמיתה קרובה לה עד שיכול להמתין עלייה, אבל אם שחתה למות עד אחר מעל"ע גם ר"ע מודה דנבלה, וכן אם הרגה בקופץ אחר שחיטת ס"י אחד כיון דלא ע"י מעשה בסימנים מותה, נבלה הו (ובמ"א נסתפקת בדיין זה), ואם תרצה לעמוד על עיקרן של הדברים למוד העיקרים בפתחה שליל ודוק".

ע"ש גמר' ורמיינהו, א"ט בבהמה נקה"ו ופסה"ג וכי', הנה בסוגי' זו יש מבוכה גדולה, ובבה נשרשת הפלוגנתא הנגדולה שבין Tos' וייתר הראשונים שנמשכו אחרים, ובין הנשר הגadol הרמב"ם ז"ל. והאחרונים ז"ל במחכ"ת לא ירדו לסוף דעת הרמב"ם, עד שהפרמ"ג העמקו והבקין הנורא, בפרט בהלכות אלו כתוב בס"י ל"ג בשפ"ד שלו אותן ה', דהא דמוסכם מכל הפסיקים דנקה"ו נבלה ואין שחיטה מועלת בו, לא ידע מקום لها בש"ס, ומה דעתן ה"כ"מ הסוגי' דהכא, הלא רק בפסה"ג אמר ומשום דכמאנחא בדיקולא דמי, דהסימן עצמו ודאי כמבד"ד (וכוונתו על הרשב"א שכותב כן בסימן עצמו, גם מאן דיל"ה הא דר"ל דלקמן דרייה כמבד"ד מודה) וכן גם בעוף, כיון דשניהם ראוים לשחיטה בעין, שפיר היה פסוקת הגרגורת או הושט נבלה, אבל נקה"ו מ"ל, ואח"כ הביא מותס' בכוורות דרואה דנקה"ו אוינו אלא טרפה עי"ש שישים ו"ל, „גם מקור הדין דנקה"ו הוה נבלה לא ידענא מנין לנו" עכ"ל ובהגנות ק"ז רעא"ג ז"ל על הי"ד ציין לנו תוספתא מפורשת, אומרת דנקה"ו ר' רק טרפה ולא נבלה, גם בהא מלטא דנקה"ו הוה נבלה מחיים כמש"כ הרמב"ם, נובכים האחרונים ז"ל בפירושו וטעמו, עד שבא התב"ש ז"ל, ומחלוקת בין אישור נבלה לאכילה, ובין טומאת נבלה, ולזה הסכימו כולם, אבל באמת במכח"ת דבר בטל הו, וכאשר מוכח מסוגי' דמסוכנת ל�מן ל�מן ל"ז ע"א וכמו שהעיר על זה

היטב, ועתה אני מוסיף להוכיח דא"א לפרש כדי ביקור הסכין, כריש"י ויתר הראשונים חדא, כיון שלא הזכיר התנא בשום משנה דין בדיקת סכין, וצרכיך לבדוקו י"ב בבדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, איך יתנו שייעור לשהיי בבדיקה סכין שאין אתנו יודע עד מה ויתלה תנוי בדלא תנוי, שנית הלא מסתמא גם שייעור שהיי הלהלמם"ס הוא כאשר שייעורי התורה, וא"כ צרכיך לומר גם אופן בבדיקה סכין כמו וכמה אמוראי, ולכן פליגנו לעיל דף י"ז ע"ב באופני הבדיקה כמו וכמה אמוראי, וכן דעת רשי"י ויתר הראשונים בזה נפלאים ממוני, אבל ביקור סימנים בשחיטה מצומצמת הוא דאוריתיא וכאשר ביארנו זאת שם במקומו, ושפיר נתן שייעור לשהיי כדי שיבקר הסימנים בשחיטה מצומצמת אם צריך להוציא עוד, או אכן רובה וקשר ללא תוספת, ואע"ג דרלרבמ"ס בעין לכתבה כל הסימנים מה"ת, מ"מ בשאיינו רוצה לשחות יותר נותניין לו שייעור לבדוק בסימנים, ודוק".

ע"ש משנה שחט את הושט ופסק את הגרגרת וכו', או שחט אחד מהם והמתין לה עד שמתה וכו' ישבב אומר נבלה ר"ע אמר טרפה, כלל אמר ר' ישוב וכו' והודה לו ר"ע עכ"ל המשנה, פלוגתא זו הוא יסוד המסכתא שבענייני שחיטה, וממנה משתפים דינים ודיני דין, וכר"ע קודם חזורה נשנו כל המשניות ולא רק משנה דאי"ט, וכמסיק ר' יוחנן לקמן, אלא כאשר הראייך עד הנה רוצה תראה גם בפרקם הבאים אוא"ב וכסה"ד, כולם נשנו כר"ע קודם חזורה, כי לא נתקבל בין החכמים האי מאמיר דהודה לו ר"ע, אלא אחר זמן רב בדורות שאמר רב, כי כאשר הראייך לעיל גם ברייתא דרבבי, דתני כאשר צויתיך מלמד שנצטו משה וכו' שלא חזירה hei המשנה הל"ש, נשנית כר"ע קודם חזורה עי"ש. לכן צרכיך אנו למשכנא נפשנא כדי להבין שיטת ר"ע קודם חזורה, אשר כל אנשי חיל לא מצאו פשר דבר, דהא דלא ידע או דלא רצה לקבל כללא של ר' ישוב שאמר משום ר"י, לכל שנפסלה בשחיטה נבלה, מובן היטב, כי לולי האי הלכה לא ה"י עליה ע"ד שום אדם לדzon נבלה כל פסול בשחיטה, כיון שריאינו שהנחירה מטהרת מדי נבלה במדבר, דהיא אסורה להם טרפה ונבלה, אבל בשאר נחירה אישתירי להם, והיינו אמורים כי נבלה לא נקרה אלא מה שמתה מלאה או הרגה בkopf, שלא בדרך המmittין לצורך אכילה כדעת הרמב"ם, ולදעת רשי"י ותוס', גם נחירה בסימנים דוקא, שבכל נשפק דם הנפש לחוץ, אבל מי נשפק את הדם ע"י נחירה בסימנים לצורך אכילה, אין זה נבלה אלא בשאר נחירה דאיתשר להם במדבר. - ומה נתחדש להם כנסכו לא-ארץ, מצות דאיתשר להם בשחיטה, ע"י האי מצווה נאסר להם בשאר נחירה, וא"כ מאז עשה דזובחת, והלא שאותו מאי שאותו עשה להרבה עבר אהאי לאו הבא מכלל עשה, והלאה מי שאוכל בשאר נחירה דבר שאמיר ר' ישוב אבל אלא דנבלה מאן דCKER שמי, אלא דההלה שאמר ר' ישוב משום ר"י גلتה לנו דלא די שכל שנפסלה בשחיטה אסורה מוקרא דזובחת אלא דגם נידון נבלה שמתה מלאה ומטמא במ"מ, ור"ע משום ר"י לא רצה לידע מהלכה זו, ממי לא דאין אלא דלא ידע או לא רצה דזובחת, וטרפה שאמר נאסר דלשון מושאל הו, ואיסור עשה דזובחת ואיסור עשה דזובחת. אך היה לא"כ ליתא ואסורה קארם. כך היה לא"כ מקום לומר. אבל דזה ע"כ ליתא דהרי ר"ע גופא רק בשחת ס"י אחד בהקשר שחיטה קארם, אבל בפסק כל השנים בפיסול שהיא נחירה ממש מודה שהיא נבלה, וע"כ צרכיך אנו לומר דיל"ע, האי לאו דיל"ת כל נבלה הנאמר בפ' ראה לאחר שנצטו על הזביחה עלبشر נחירה נאמר, וכאשר ביארתי זאת בראיות ברורות דכו הוא, עיין בפתחה עיקר אי' וכו', וא"כ צרכיך לומר, דהאי הלכה דר"י לא אצטורך אלא אמkeitת השחיטה בפיסול, כי לולי ההלכה הלו לא הינו יודעים דמקצת בפיסול נידונות ככולא בפיסול, וכאשר נבואר את זאת לפניו בפיגוגתא דר"י ור"ל ל�מן דפליגנו לפרש הא מלטא דמה בין מקצת בפיסול

במקום חתק לשלא במקום חתק, הינו בגרgorת דשם אין חילוק, כיון דכל שנפסק פ"א הוה כמנה בדיקולא, אבל בשוט ודאי קם ה אי חילוק, ולכן ההלכה של ר' יהושע שפיר מתרеш גם על מקצת פיסול בשוט, וא"כ הש"ס גם קודם שחידש ר' תירוץו להחק בין מקום חתק לשלא במקום חתק ידע את זהת לגבי ושת, ולכן לא פריך רק מפסה"ג, או נאמר דפרק נס מנקה"יו אבל לאחר שתירץ ר' לחلك בין מקום חתק לשלא במקום חתק לא נשאר רק הקושי מפסה"ג דבזה נדחה החילוק מכח אייך דר'ל, אך אמר דရאה כמדמ"ד אבל לגבי ושת, גם תירוץ שפיר ור'ז' הוצרך לתרץ כאן קודם חרזה וכאן לאחר חרזה ממשום פסה"ג כי גם הוא מודה דעתך עכ"פ הקנה בעצמו מבד"ד וכמוש"כ הרשב"א צ"ל, כך מתריש הסוגי לפי דעת התוס' ויתר הראשונים צ"ל אבל א"א להעמיד שיטות אפלו אם נקבע כמה וכמה דוחקים, וכאשר באර זהה.

א' תירוצים על קושיהם, דהש"ס פריך דהוא"ל למייר עיקר האיסור שהוא נבלה, הוא יותר מדויק וא"א לקבלו בשום אופן, דהרי התנא מונה והולך הנ"י ח"י טרפיות שנמסרו לממ"ס, ושם ודי נאמר גם נקה"וו ופסה"ג בין הטרפיות, ולמה ישיל אל אותם שלא למונותם, מפני שאח"כ חל על אליסור טרפה גם איסור נבלה, ולא עוד אלא דברו"ת כת"ס הנ"ל מוכיחה מגמ' זבחים דלא חל נבלה אטרפה, וכן כתוב הננו"ב דאיסור נבלה לא מוסף ולא כולל הוה על איסור טרפה.

ב' התוס' בעצם הרגישו, כי ממה דדרשו בזכחים ס"ט ע"ב נבלה וטרפה לא יاقل, על נבלות עוף טהורה, דיבא עוף טמא שאין במינו טרפה, מוכח דכל שא"א לשחתו אין בו משום טרפה, וזה האמת וכאשר נבואר בשיטות הרמב"ס, אבל התוס' נדחקו לפרש האי דרשיה, דין במינו טרפה לחוד קאמר,ומי יכול לסבול דוחקizia, הרי זה מקרי אין במינו טרפה, משום דלאחר מיתה יתוסף עליו גם איסור נבלה, ואיה מרמז זאת בקרא דכתיב נבלה וטרפה, ואדרבה יותר מסתבר לומר דنبבלת עוף טמא מيري, דאית ב' תרתי נבלה וטרפה לעולם, כיון דין במינו שחיתה - והמעין בספרא במקור האי דרשיה יראה בלאייה, דין מקום לפ"י התוס' כלל, דשם פליגו ר' יהודה וחכמים בפירושו דהאי קרא, ר'י דרש נבלה, יצא עוף טמא דאסור משום טמא ולא משום נבלה, דס"ל א"א ח"ע, וטרפה אתה על שחותו, שאין שחיטתו מטהר טרפות עוף טהורה מטומאת נבלה, וחכמים שהוא ר"מ דס"ל אחע"א דרש, נבלה שיש במינו טרפה לאפוקי עוף טמא שאין במינו טרפה, ומעתה אי כפירוש התוס' דין בו טרפה לחוד אלא גס נבלה, מהו לי טרפה, דהא מנבלה לחוד הוה מצוי למדרש מי אסור משום נבלה לחוד, לאפוקי עוף טמא דאית ב' תרתי משום טמא ומשום נבלה, כמו שדרש ר'י מנבלה לחוד, וזה ראי ברורה נגד הפירוש של התוס'.

ג' רבא מפרש אלו אסורות קטני, יש מהן נבלות ויש מהן טרפות, ויפה דיק הכת"ס הנ"ל מדאמר, יש מהן בלשון רבים, גם נקה"וו בכלל הנבלות ולא רק פסה"ג, ואני מוסיף להקשوت מכך להגיה אלו אסורות קטני, מוכח נגד התוס' דס"ל דנקה"וו ופסה"ג טרפה נמי הוי, דין"כ למה לי להגיה דאלו אסורות קטני, דשפיר קטני אלו טרפות, דהרי אמת כן הוה דטרפות הוו, אלא דיש מהן, שהם גם נבלות, והכי הוליל אלו טרפות, אלא דיש מהן גם נבלות, אבל לעkor אלו טרפות ולהעמיד במקומו אלו אסורות,

הוא ללא צורך, גם זאת הוה תשובה נצחית נגד דעת התוס'.

ד' ר'ל מתרץ כאן ששחת במקומות חתק וכו', ופרק הש"ס,ומי אר"ל הכה, והוא אר"ל וכו', וכותב הרא"ש צ"ל, דר"ל שאמר שני

הלב אר"י שם, ואני הראיתי, כי מפורש יוצאה מפי הרמב"ס גם איסור אכילת נבלה ליכא עד שמתה הבהמה ממש עיי"ש.

אבל הט אזך לשמו פירוש הסוגי ואיך יוצא ממנה כואר נוגה שיטת הרמב"ס צ"ל ותחלה נבואר איך מתריש הסוגי לדעת התוס' ואסדר הקושיות שנטקשה על שיטותם, ואיך יairo עיניך לראות או בhir בפירוש הסוגי לדעת הרמב"ס צ"ל.

הנה לדעת התוס' לאו דטרפה ולאו ד Nebula תרי לאוין נפרדים הם, וכל בהמה ועוף שנטרפו הרוי תל מיד לאו דטרפה עליהם, ואם אח"כ מתו ללא שחיטה חל עליהם הלאו ד Nebula, והביאו ראי' לדין זה מסוגי' דמסוכנת לקמן, ותירוץ בדוחק הסוגי' זבחים דז' ט דלא משמע הכי, ולכן קשי' להו מה פריך הש"ס מהא דמנה נקה"וו ופסה"ג בתוך שאור ח"י טרפיות הא ודאי אייכא לאו דטרפה עליהם, אלא דבפסה"ג שוב א"א לשחות, וסופו להיות נבלה בין אם תמותות שהיא ובין שחיתה אח"כ, כי הגרגרת שנפסקה הוה כמאן דמבד"ד ואין שחיטה אחר פסיקה, וכן מבואר ברשב"א בתויה"ב דכל שנשחט הסימן, כמוון בדיקולא דמי' אפיילו למאן דחולק על ר'ל דלקמן, בשחת הקנה ואיך' נקבה הריאת, כי הסימן עצמו לכ"ע מןחא בדיקולא אחר שחיטה שנפסק פ"א, וכן פסקו בפשיטות הש"ך והטו"ז בסע' כ"ו ודוחו דברי הב"ח שמסתק אס לסמוך ע"ז למעשה עיי"ש, ולפ"ז קושי' הגמ' לא הי' אלא מפסה"ג, אבל נקה"וו, הלא אינו מעכבר מלשחות שחיתה הוגנת ולמה תהי' נבלה, ועיין בשו"ת קדושת דודי בעל הכת"ס צ"ל סי' כ"א שמספרש ג' ב' דעת התוס' דקושי' הגמ' רק מפסה"ג קאי, אבל דרוצה לדוחק להשות דעת התוס' עם הרמב"ס דנקה"וו הוה נבלה, אבל זה ליתא כאשר תראה כי הא דנקה"וו נבלה תלי במה דכתוב הרמב"ס דהוה נבלה מחייבים ולא טרפה, ומאחר שההתוס' כתבו כאן בפירוש דמחייבים אין כאן אלא טרפה, מילא לא מצי סברו דנקה"וו הוה נבלה, דהרי שפיר מציח שט למעליה או למטה מון הנקב, הון אמת דלפי מה שהבין הראי יוסף דעת הרמב"ס דנקה"וו נבלה מה שמוס דכל טל טרפות בסימנים מקום השחיטה חמורה וועשה נבלות, ה' מקום לומר דגס התוס' אית להו הци, אבל מי יכול לקבל צואת, דעל סברא קלישטא בלי יסוד ושורש נבנה דין דנקה"וו נבלה, שיוציא מזה הרבה קולות כמו לענין או"ב דMOVOR לשחות אחרים, וגם שורפין את התרומה על מגעה נבלה צו, ואני לרוחא דמלתא הוכחתי דסבירת הראי יוסף ליתא ממה דמנה הרמב"ס נתחלפו עורות הושט בין העין טרפיות, ונקבה כנפה וחסרון כאיסור בגרgorת לא מנה, והרי אלו על שם שסוף הגרגרת לפ███ ברובו טרפה, וכמיש"כ התוס' והרא"ש שם בפ' א"ט, ומ"מ לא מנאון הרמב"ס ברכך הטרפיות, אלא הוה נבלה כמו פסה"ג וא"כ מהו מנה בשיט תחלפו העורות בתוך הטרפית, ולמה לא תהי' נבלה כמו נקה"וו, אם נימה דכל טרפות בסימנים חמור והוה נבלה, אלא ודאי דזה ליתא, וטעמא אחרתיא את לרמב"ס בזה, וכאשר תראה בביורוני, لكن בהא סלקין דלדעת התוס' קושי' הגמ' ה' רק מפסה"ג, אבל נקה"וו לעולם רק טרפה הוה, כמו דמשמע נמי מתוס' בכוורת שהביא הפרט"ג, והוא דקאמר ר' יהושע במשנה כלל, דכל פיסול בשחיטה נבלה, והוא לא דוקא בסיכון כל פיסול שפיר במקצת הוושט דהרי במק' פסלין כל פיסול שחיטה חז' מהגרמה, ס"ל להתוס' דזהו מפני שבמקומות החתק הרוי נגמר הרוב בצרור הפסול ולדעת התוס' ה"ה אחר שחיטת רוב הסימן הוה כמנח הנשחת ולומר דחזק מן הנקב אכן רוב נשחת בהכחsher, لكن הוה נבלה, אבל אם שחיטת שלא בקשר הרוגל, שפיר מטהר האי שחיטה מיד' נבלה, והוא דחחה הש"ס האי דר'ל, דמחלוקת כן, בין שחיטת

שנפaskו הרי הוא נchorה והוא בלao דל"ת כל נבלה, וממילא דשוב לא מותכרש ע"י שחיטה, וניהו DCתבנו למעלה דLER"ע גם ס"י אחד סגי בנחירה כמו בשחיטה וא"כ א"כ מטהר ר"ע ע"י שחיטה ס"י אחד אחר שכבר נפסק ס"י אחד והוה שחיטה אחר נהירה, הלא תנאי התנה ר"ע בדבר „והמתון לה עד שמתה“ וכאשר ביארנו הינו אם מתה תוך מעלי"ע, וכן בסתם אין בכך ס"י אחד בלי שפיקת דם הנפש להמית את הבהמה DNפי' חיota בתוך מעלי"ע, שכן לא קמטע מא ר"ע בשחתת ס"י השמי אחר פסקות ס"י הרשות, אמנים ר' ישבע הביא הלכה מפי ר' יהושע, DCל פסול בשחיטה, ואפילו במקצת הסימן זהינו בשליש אמרצעי של הגורתה, ומ"ק דמונח בDIkolא דמי, ולמה לא נאמר דמונח הדר ב', אלא דהתוס' מירא DR"ל דשחט הקנה וכוי נדחתת מפני האי מימרא דמטרץ ר"ל CAN במקומות חתק וכוי או דחזר ממנה, ובפרט דין בלא"ה לא פסקין כי הא DR"ל, דשחט הקנה ואח"כ נקבה הריה דכמאנו דמונח בDIkolא דמי, ולמה לא נאמר דמונח הדר ב', אלא דהתוס' הלא סברו CMS"כ הרשב"א, דלגביה הסימן עצמו כ"ע מודים דהוה CMDmb"ד, אבל אז יותר תמורה, דלמה הביא כלל האי מימרא DR"ל לדחות תירוצו, שאין מה שום הוכחה דאפשר דהדר ב' וכלהכתא, ועוד דגוף תירוצו UC"פ לא נדחה, והו"ל להקשוט סטם, כיון שכבר נפסק הקנה, מה בין מקום חתק לשלא במקומות DR"ל, אם כן הוא דמבד"ד, אם כן הוא דהדר פשوط לבעל הש"ס, גם בלי מימרא DR"ל DCל שנפסק הקנה פ"א שוב הוה מב"ד, והוא תימא רבתא לשיטת התוס'.

שיטת הרמב"ם ז"ל:

טרם שנבוא לביאור גוף הסוגי צריכין להקדמות מילון על כלל עני שחיתות וטריפות, כפי אשר ראהו הרמב"ם ז"ל בעני שכלו ורווח בינו.

בריש א"ט ובפתיחה עיר י"ד ביארני כי לדעת הרמב"ם כל hei ח"י טריפות שננה התנה שהמה מהללם"ס, אין לוקין עליהם, אלא דין דברי סופרים יש להם משום דלא בא הלהקה לפרש הקרא אלא להסיף עלי, דטרפה המפורשת בקרא, היא הנטהה למות, DHני מסוכנת ע"י מכחה שאין לה תרופה, אשר זאת אומדים הרופאים בכל זמן לפי מעמד חכמת הרפואה, כמו ברוצח, והלהקה דלא בעי נתחה למות, ולא אימוד הרופאים בכל פעם לפי הגוף המוכה והמהכה מעמד החכמה, הוא חמורא רבתא, שהוסיפה הלהקה על הקרא, אשר אין לו דין פירוש הקרא, אלא הוספה על הקרא, שאין לוקין עליה, וכן כתוב הרמב"ם בפירוש בספר המצות שלו, דין בח"ט אלא אסור DRben, והתפארת ישראל בראש א"ט הביאו, וכתיב דבחיבורו יד החזקה חזר מניה, ואני הראי דנהפוך הו, כי אדרבה חיק את הדבר בכל פסקו, עיין בفتיחה היבט ותמצאי עוגן, וא"כ נקה"ו ופסח"ג כאשר טריפיות אס הולכת ואוכלת כשאר בריאות אין בה אלא איסור טרפה שאינו מפורש בקרא ואין לוקין עלי, אם שחטה כראוי אפילו בפסח"ג, כיון דאין ואשׁ וסגי לר"ע קודם חורה לטהר מידני נבלה, ואין לומר דהא בעין UC"פ ב' הסימנים לכתלה, וממילא ראיון לשחיטה בעין גם לעכב, כי גם הקנה הנפסק ראוי להשחט במקומות אחר, כי אין לית לו הא DR"ל DCבנסק הקנה CMDmb"ד, וכאשר ביארני זאת בדור כשם בחררים, כי חיבור הקנה בשאר האברים כמו קנה לושט, ולמטה עם הכרכשתה חזק מאד גם יכול להתרפא כאשר עינינו רואות מעשים בכל יום ואיך נאמר ע"ז דהוה מאן דמונח בDIkolא דמי, ולא עוד אלא אפילו בפסקת שני הסימנים ש' הרשב"א דאי לכ"ע כל האברים הפנימיים מבד"ד, ביארני דזה ליתא, והראי דניתל הלב הוה כניל הרاش דהוה כמתה ומילא מיד, וא"כ כל שעשחט שני סימנים הרי הלב מבד"ד, ואכן אמרין דמפרכסת לאח"ש הרי היא חי לכל דבריה, ותיתני לי שכונתי בדבר הזה לדברי חזושים הר"ן ז"ל CAN בסוגי' لكمן ע"ב, אלא DCבר כתבנו למעלה דהלהלו דלית כל נבלה אבשר נהירה אתה, כיון דנחה רבתא בסימנים כל

עד זאת אבאר לך כי לדעת הרמב"ם אין נבלה חל אטרפה ולא משום דין אין איסור חל על איסור, אלא משום דחדא לאו הוה, DCן כתוב הרמב"ם בפ"ד הי"ז ממ"א, DCל שני לאוון אין מצטרפין ע"ז חוץ מן נבלה וטרפה, הואיל והטרפה תחולת נבלות היא עיי"ש, והדין עמו דהרי בפ' משפטים מזהיר על הטרפה ולא על הנבלה, משום דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, דמי לא עסקין דטרפה חיתו העיר והמיתה, ועוד כיון דהוא תחולת נבלות ק"וCDCלה נבלה אסורה, והוא ק"ו כמו בת מתה הבת, DLוקין עלי, וכן דnable אינה אסורה אלא לאחר מיתה דרך אז קרו"י נבלה, כי הטרפה רק לאחר שחיטה דמש"ה כתיב בשדה טרפה, ולא טרפה לחוד משום דמיiri דעבד"ד עיין בש"ר, וכעין שדרשו בב"ק מג"א, ולא יכול את בשור דשור הנסקל, בשחווט לאחר שנגמר דין, ואל תשיבני ממה דאמירין בזכחים ע' ע"א דטרפה חמירא מנבלה אסור מחיים, הכוונה באזה דלאו דטרפה מתחיל מחיים, ועוד דהרי כולל גם בשור מוח"ח וכרי' لكمון ק"ב ע"ב דאמר האוכל בשור מה"ח מן הטרפה אינו לוקה אלא אחת, וא"כ מה"ט גופא לא מצי חיל לאו דטרפה בעודה בחיותא כי כבר אית בה לאו זה بلا שום מעשה טריפות, אם חותך צית בשור מה"ח חייב משום האי לאו דבשר בשדה טרפה, ואל תשיבנו דמ"מ נפ"מ לענין חלב ובצים אסורים מן הטרפה, הנה לדעת הרמב"ם אין בחלב ובצים אלא איסור עשה, DCל היוצא מן הטמא טמא, וא"כ א"א

הגמר שחיטה, ואם הוא בפיסול הוה כנחירה, ואולי בסימן השני אחר שחיטת הראשון גם מקצת בפיסול פסול, דלוליז את, הלכה למה לי, אלא דלא ידעתי איך יפרש רبا המשנה דאי"ט בעוף דקתוני ג"כ נקה"יו ופסה"ג, הרי יאמר דפסה"ג בעוף לאו נחירה מקרין, הלא פסולו כמו הקשרו, ואחר הנחירה איך תחני שחיטה, וילוי' דלפי מה שביארנו לעילadam שהיתה מעל"ע, לאו נחירה הוה, וממילא מהני שחיטה אח"כ לטהרה מיד נבלה, ובלא"ה רבע נפרק בתירוץ והדר ב', וממשנו אלו אסורותות קתני יש מהן נבלות וש מהן טרפות, ורק"ל דכלול בהאי משנה דאי"ט הני דאסורותות מכח ההלכה דרי' הושע שchan במלוקות, עם הני דאתמי מההלהה של חי"ט מושום שאף בהן יש מלוקות לבן לא חש לערביניהו תחת שם טרפה, ועיין להרמ"א בס"י כ"ד סע"י ט"ז ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא שכטבו, דרבא ל�מן מ"ט ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא שכטבו, דרבא הדר לגבי ר"פ, וכותבתני אני שם דסבירת רבע הא' דלא דניון הני חי"ט כדאוריתא ממש עי"ש, ואולי נחפק הוא ממה שכי התוס' כי מאחר ששמע רבע הא דרי' דהכא, חז' מתירוץ דאלו אסורותות קתני, ואח"כ אמר דחלב טמא סותם מפני הטרפות אין בו איסור של מלוקות, וע"ז פריך א"כ למה לא מנה נמי דעתשה גיסטרא וניטל הירך וחולל שלה, וממשני כי קתני נבלה דלא מטמא מחיים, ורק' נבלה דנקרה ע"ש סופה, קתני בכל טרפות, אבל נבלה ממש שטמא מחיים, משום דהפרכו אין אלא צונב הלטה, לא מצוי לחשבון בין הטריפות.

ומה מאי מיושב לדעת הרמב"ם דקדוק עצום, דלמה סיידר בעל הש"ס תירוץ של רבע שהוא מאמוראי בתראי, לפניו תירוצים של ר"ל ור"י אמרוראי קדמאי, והוא משום דיש נפקותא רבחא לדינה, דלר"י באמות הני חי"ט אין בהם מלוקות, וכילו מנקה"יו ופסה"ג שהם פסולין שחיטה, אבל לרבע כיון דחתנהו ער宾ינו נראה דושאון עכ"פ לעניין איסור אכילה, ולבן לא רצה בעל מסדר הש"ס לקיים תירוץ של רבעה שיביאו בסוף כדרכו בכל הש"ס, דהילכתא כבתראי, אלא רצה לקיים תירוץ של ר"י דכאן קודםchorה וכאן לאחר chorה, כי זה האמת דכאשר ביארנו לאו דוקא chorה וכאן לאחר chorה, כי נשתנית קר"ע קודםchorה אלא כל המסתכתן כן היא משנה דאי"ט נשתנית קר"ע קודםchorה אלא כל המסתכתן כן מורה, ומסתמא גם רבע הדר ב' כמו שחדר מתירוץ קמא אחר ששמע הא דרי' אבל לשיטת התוס' דאין שום נפקותא לדינה בין התירוצים של רבע ור"י, התמיה קיימת ומה לא המתין עם תירוץ של רבע עד לאמר תירוץ של ר"י, והוא נקודה נפלאה.

ועתה נבוא לתירוץ של ר"ל, שאמיר כאן שחתט במקומות חתק וכאן שחתט שלא במקומות חתק, ר"ל אומר לנו מלתא בעיטה על האי הלכה של ר"י משום ר"ג, דמש"ה פסול אפיקו במקצת הסימן משום דכל שנגמור הרוב של הסימן, והרי האי מיעוט בתרא כמו דמונה בדיקולה דמי, ולא בעי למשתט אפיקו לכתלה לא, וא"כ בהאי רובה קמא פתיכי בי' הפיסול, כמו למד"ד לעיל י"ט ע"א בשחת שליש קמא ושליש בתרא, והגרים שליש אמצעי דפסולה שחיטה, משום דמייעוט הרוב הוה כמדמ"ד וכחוותך בריגלו כמו בשחיטה, לאחר פסקות הרוב הוה כמדמ"ד וכחוותך בריגלו כמו שביארנו שם, וכן הן נקה"יו והן פסה"ג, אם גמר שחיטה באוטו מקום נבלה הוה לאחר שקיביל ר"ע ההלכה משום ר"ג שכל פסול בשחיטה נבלה, והאי הלכה, זאת גופא חדשה לנו דרוב הסימן סגי לכתחלה, ואידך כחוותך בשבר המת ולבן כל שפטיכי ברוב קמא מקצת בפיסול הוה ככלו בפיסול, אבל אם שחת שלא במקומות החתק שפיר דמי להוציא מיד נבלה גם לאחר חזרת ר"ע והיינו דין דמשנה דאי"ט, וע"ז פריךומי אר"ל הכל, והא אר"ל וכו', והנה בלאי האי אידך דר"ל הוה מצי להקשות מנ"י וב', דנינו דלענין נקה"יו שפיר יש לחלק כנ"ל, adam גמור שחיטה במקומות הנקב

לומר דלאו דטרפה אחלב ובצים כתיב, דכל דליך לאו בبشر ממילא ליכא איסור בחלה, אלא דחלבה אסור מושום דבשרה אסור מושום בימה"ח, שהוא ג"כ בלאו דטרפה נכלל, דהרי בלבד"ה אמרינו בביבורת דר' י' ע"ב דחלב דשתי' חידוש הוה דהוה יוצא מאבמה"ח (וכוונתו איסור יוצא מבשר מה"ח, או אבמה"ח) אלא דהתורה התיריה, ונאמר דהתורה לא התירה אלא בבהמה שאיסור בשאר אבמה"ח יש לו היתר בשחיטה, אבל בנטרפה, דאיסור בשאר מה"ח שהוא טרפה, יש לו המשך גם אחר השחיטה או המיטה שוב אמרינו דחלבה אסורה מצד יוצא מן הטמא.

ודרך אגב אודיעך כי מכת הא מלטה יש לוי תימא רbeta על פסק הרמ"א בס"י כ"ד סע"י ט"ז ע"ב דעיקור סימנים פסול לשביטה, אבל אין בו מושום טרפה, וחלה וביצה מותרין, והוא מותשי' הרשב"א, ואני תמה על דין זה, דכיוון דלית לה היתר בשחיטה מנ"ל דחלבה שרי', דלמא לא התירה התורה חלב אבל מבהמה שאיסור בשאר ואבמה"ח יש לה היתר, אבל האי בהמה אסורה לעולם, וצע"ג.

ונחדר מה שהתחלנו דאיסור טרפה נמי מתחילה מיד ולא איקבע אלא לאחר שחיטה, אולם איסור נבלה אין לו התחלה מחייב כלל רק עס המיטה נעשה נבלה, אולם בטראות שאין השחיטה מועלת בו, עד שבטע סופה להיות נבלה, אנו קורין את איסורה מיד בשם נבלה, כי מה דחילקן הכתוב לשני לאוין הוא, משום דטרפה ע"ג שהוא תחלה נבלות, אפשר שלא תבוא לידי נבלות, אם תשחט שחיטה המטהרת מיד נבלה, אבל האי שאי"א להחשת, מה תקראי טרפה שיש ג"כ לא הוקבע אלא לאחר שחיטה, כי מחייבים בלאו הכי אסורה לחותוך ממנה בשר מהאי לאו גופא, וגם משום איסור עשה דאיינה זבואה וגם ע"ש סופה הלא תהיי נבלה, ולמה תקראי טרפה ולא נבלה, אבל מעולם לא עליה ע"ד הרמב"ם לחקל בין איסור לטומאה, ולומר אדם חתק אשר או בשר מן בהמה שנטפסק הקנה שלה או ניקב ושתה, שילקה משום נבלה וס משום אשר או בהמ"ח, דזה דבר בטל ולא ניתן להאמיר, ובפתחה הארכתי בזה והראיתי דהרבmb"ס בפירוש כתוב גם איסור אכילת נבלה אינה עד שתמות מוש עי"ש היטב.

ועתה נבוא לבאר הסוגי, הש"ס מבקש למצוא טעם על האי הלכה של ר' ישבב בשם ר"י, ומה תהי מkeit שחיטה בפיסול נבלה ומתחיל בקושי' ממתנית' דאי"ט, דשם מנה נקה"יו ופסה"ג הרי בשם בין הטריפות, ואי דאי שחיטה מועלת בנקה"יו ופסה"ג הרי בשם נבלה יקרא האי איסור, ע"ש סופה שתהיה נבלה לאחר מיטה בין שחיטה או מטה באופן אחר, כי גם הטרפה מkeit נבלות, אלא דנקראת טרפה משום דאפשר שלא תבא ליד נבלות, אבל האי ראוי להקריא נבלה, משום דודאי תבא להיות נבלה, ואע"ג דבاهאי מסכתא בתיקו בשר לאכילה קמייר ולא בעניין טומאה וטהרה, ולענין אכילה מהו ליטרפה ומה ל Nebala, ואפשר דמה"ט לא דקדק התניא כ"כ, ומה נבלות בהדי טריפות הא ליתא דהרי אתה רואה דקבע התניא כאן פלוגתא דר' ישבב ור"ע אי נבלה או טרפה הי' לו לקבעה במס' טהרות (ואי דלמ"ד שחיטה שאינה ראוייה שמה שחיטה, הוה לי' למיטני' בפ' אוא"ב) אבל באמות יש לנו נפקותא גדולה בזאת, כי ההלכה של ר' י' ישב בدل פסול במקצת שחיטה נבלה, הוה דאוריתא ממש ולוקין עליה, מפני שאתא לפרש הקרה דוחbatchת כאשר צויתיך, ואם לא נקבל הלהה זו ויהי נקה"יו ופסה"ג רק טרפה כאשר טרפיות, אז דינם כד"ס, דין לוקין על הלהה זו שמופשט על המפורש בקריא, וע"ז רצה הרבה לחלק בין שחיטת תחלה ואח"כ פסק ובין פסק ואח"כ שחיטת, ולפי האי חילוק לא אתה ההלכה על מkeit סימן בפיסול כלל ואפיקו על כל הסימן נמי לא דין בו אלא מעשה טרפיות בعلמא, אלא על סימן השני שהוא

משניות, וזה ברור ואמת בס"ד.
ועיין בקמן בראש א"ט מה שכתבתי ע"ד סידור הטרופיות שהתחילה בקינה וושט ולא בקרים של מוות, ומתוך כל דברנו בעין זה יתבאר לך דבשפק נקה"ו ראי לחומר יותר מבשר טרופיות, לא מפני טעם שכ' הפלתי, דהוה ספק בשחיטה כי ע"ז, פלפו האחرونים כאשר ביראנו במקומו, אבל מטעם דהאי הלכה דפסולי שחיטה חמירי כנ"ל, וכען שכ' הרמב"ם דספק דרושא חמור משאר ספק טרופות מטעם דדרושא מקרי מושרש בקרא, ועיין היטב בפתחה עיקר י"ד זהה וד"ק.

תנוס' ד"ה ורמיינהו, בסה"ד, וייל דמתני דא"ט משמע לי' לאח"ש, מדקתני סיפה כל שאין כמוה חיה, ולא קתני כל שאין חיה עכ"ל עיין בחודשונו ל�מן שיש, כי האי לשינה איצטרך לומר דאפילו איתרמי דהיא חיה, כל שיש לה אחד מן הטרופיות אלו הרי זו אסורה לנו מכח טרפה, ואם הי' קתני כל שאין חיה טרפה, הנה הדיקוק, הא חיה כשרה, וכן נראה מפרש"י שם שהבון כן האי לשינה, אלא דתנוס' לא הי' צרכינו לדקדק מהאי לשינה דתנה דמתני בלאח"ש מיררי, דפשיטה כן הוא, דרובן של הנימטרופיות, לא"א למצוא רק לאחר שחיטה כמו טרופיות דברים הפנימיים וכן דרושא, לא"א לעמוד עלייה אלא בבדיקותبشر שכגד הבני מעיים ובבדיקה הסימנים עצמן, ולא עוד שהרי התנה אקרה קאי, והקרה בשעה טרפה קאמר וכmesh"כ לעיל דבר לא איקרי אלא לאחר דעבדי' עיין בשר והטעם דידיברה התורה מבשר, מושום דברמת לא חל איסור טרפה מחיים לא מבעי למ"ד בהמו בחיה לאבירים עומדת דמיטלי תלוי איסור טרפה עד שהחלק לו איסור אחר ובמה"ח וכן שכ' רש"י זיל ל�מן ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, אלא אפילו לאידך מ"ד דלאו לא"ע הרי איכא כאן איסור עשה דתנוס' זבוחה, עיין תוס' שבעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל ובמהרש"א דאיינה זבוחה, לא מצין למימר דעתך היוצא ממנה, אסור מושום שם, ואי מושום הלב וביצים, הלא אין בהם אלא איסור יותר מן הטמא, ומכך ציר של טרפה, ואי דליקא על הבשר איסור לאו טרפה, לא מצין למימר דעתך היוצא ממנה, אסור מושום יצאה מן הטרפה, ומה שמש"מ רוב טרפה אסורה, כבר כתבנו לעיל מושום לכל שאין להבהמה היינו אכילה הרי בשירה אסורה ועומדת, וליתן ללימוד מוחלט דעלמא דשתי' רחמנא, מושום דכל בהמה דעלמא יש לשירה היתר, אבל האי טרפה לא, אלא דאלו התנוס' נתנו למה שכתבנו לא היו מקשין מידי, והיו יודעים, דטרפה לא מצי להקרה רק ע"ש סופו ולאח"ש, אז איקבע לאו זה דטרפה, אבל מה שלא נטהר בשחיטה לעולם, לא מצי להקרה טרפה ע"ש סופה, אלא נבלה ע"ש סופה, וכדעת הרמב"ם זיל והדברים עתיקים הפוך בהם ונמצאים אמונות לאਮונות של תורה וד"ק.

ותלמוד אחד עורני על הא דאמרו ל�מן קכ"א ע"ב דמפרכס לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, הוαιיל יכול לגרהה ולהעמידה על פחות מכך, הרי גם איסור נבלה מתלי תלוי דאפשר שלא תבוא לידי נבלות ע"י שגררה פחות מכך, אבל אנו עומדים ומשתומים איך אפשר לומר כן הלא אפילו ניטל הירך וחולל שלה הרי זו נבלה ומטעמה מיד משום דאין הפרוכס אלא כגב הלטהה וכmesh"כ ניטל לבה כאשר כתבנו לעיל, ואיך אפשר שתחיה הבהמה, עד שמנגר כל בשירה עד פחות מכך, ועל חנן געתתי למצוא פתרון לחידה זו, וצע"ג.

אבל זאתDOI ודי אמת, דתולשبشر מפרכסת שנטרפה בושט או בקינה, אין על האי בשיר איסור אכילת נבלה, אלא איסור בשיר או אבמ"ח, כי"ז שהיא חייה, אין בה לא טרפה ולא נבלה, רק התחלה טרפה או נבלה שנקבע לאח"ש ולאחר מיתה וד"ק.

בella, ואם שחתט למלعلا או למיטה ממנו אין אלא טרפה, אבל בפסה"ג, מה בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, דהרי כל עצמיות סברתו דבמקומות חתק לא מהני רוב הושט שנשחתן קרואוי, משום דמעוט בתראCMDMB"ד אחר שחיטתה הרוב וא"כ בפסה"ג אין מקום לשחות עוד, כיון דסביר נפקך רובה, אלא דניחאה לי' יותר להביה מימרא מפורשת מר"ל, Daoorcn בפירוש, ולהכי לא מצוי אמר דר"ל הדר מהתיריה תיא כדיל' לקים קמייתא דהרי מקמייתא גופא נפרק מותך סברת עצמו, ועכ"ד דמעולם לא אמר קמייתא כדיל' לתרצ' מהנה תנאה נתנה נקה"ו ופסה"ג דתירוץ זה לא מספיק אלא על נקה"ו ולא על פסה"ג, אלא דוזאי אמר האי חילוק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק לדינא ובפ"ע, אבל לא לישב המשנה דקתני בה נמי פסה"ג, ועל זה מסיק אלא ארחב"א אר"י כאן קודם זהורה וכאנ לאחר זהורה, ומשנה לא זהה ממוקומה, והנה ר"י מסתמא לית לי' הא דר"ל דאחר שחיטתה הקנה הריהה CMDMB"ד דמי', וזה הקנה עצמו, דהרי אין פסקין דבעין לכתלה שני סימנים שלמים, וכאשר כן מוכח מהא דר"י א"ר דלעיל ד"י ט', דפסקין דשני שלשים בשחיטה ושליש אמרץ בהגרמה דכשר, משום דהני שני שלשים הקמא והבתרא, מצטרפים לשחיטה, ולכן שליש אמרץ בהגרמה לית לו בה, אלא דהרבב"א זיל, הכריח דע"כ בקנה עצמו גם ר"י מודה CMDB"ד, דאל"כ, למה לי' ליכנוס בדוחק זה, דמשנה דא"ט שניית קודם זהורה, כיון דל"ל להא דר"ל, יש לתריז' מחורר כמו שאר"ל לחילוק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, אבל לפי ביאורנו זה ליתא דמה"ט גופא דלית לי' להא דר"ל CMDMB"ד לא מצי לחילוק בין מקום שחיטתה לשלא במקומות שחיטתה, דכמ"ד דבפסקית הרוב CMDB"ד, יש מקום לחילוק, אבל ג"כ לר"ל דס"ל דבפסקית הרוב CMDB"ד, רק בושט ולא בגרגרת, וכאשר הארכתי שם והבאתי דברי הפלטי שכטב דגס במקומות הגרמה הוה CMDB"ד עי"ש, ולכן עכ"כ ר"י סובר, דכל מעשה טרופות במקומות הסימנים דינוי כנחרה,adam מטה תוק מעלה"ע מעשה הטרופות בסימנים, הוה כנחרה, ולכן אין חילוק בין נקה"ו ופסה"ג.

והו' הלכה חדשה לנו שלא תאמר דנchorה לא הוה אלא כשותה תוק מעלה"ע, אבל אם שתתבה יום או יומיים רבים, תה' רק טרפה ותהני לה שחיטה, ע"ז אתה האי ההלכה דלא היא דכיוון דשחיטה מתרת מיד ה"ה דנchorה פסולת מיד, וכיון דאלו היהתה מטה תוק מעלה"ע הוה דינא כנחרה, ה"ה بلا מטה שם נchorה עליה, והרי תראה דלר"י מה"ט גם בשחיטה סובר, דישנה לשחיטה מותע"ס, ועיין לעיל ד"ר כ"ט شبוארתי דר"ל ור"י בתורת פליגו שם, אי על מיעוט סימנים שם שחיטה עליהם, אלא דלשחיטה כשרה בעין הגמר בהקשר כדי לומר אגמל"ם, עי"ש בארכיות.

הו' יצא לנו מכל האמור דר"ל ור"י פליגו בהאי הלכה דר"ל רק ברוב גרגרת איפסל לשחיטה, ומשום CMDMAN דמוני בדיקולי דמי, ובמיעוט ושת לא נפל אלא במקומות חתק, אבל ר"י דל"ל כמו דמונח בדיקולא דמי טעמא דההילכה הוא משום לכל מעשה טרופות בסימנים, ואפילו במקצת הושט שם נchorה עליו, ולכן תוק לא מצי לשחיטה כשרה על מקצת הושט שם שחיטה כשרה עליו, אם גמר השחיטה בהקשר, ואני כר"י פסקין נגד ר"ל לעניין זה אבל לא לעניין אגמל"ם עי"ש בסוגי דלעיל כ"ט ע"ב.

ומעתה אין להקשות על הרמב"ם שפסק קר"י, מותספתה שהביה ק"ז רע"א זיל, דהאי תוספתא נשנית קר"ע קודם זהורה ככמה וכמה

הנה דברי חי הר"ן ז"ל שהביא, תיתי לי כי כוונתי להם מדינפשיAi וברכתني ברוך שכונתי לדעת קדשו של גודל הראשונים, והבאתי ראיי מפורשת מרמב"ם פט"ז מעמיה"ק, דעתל הלב הוה נintel הרראש שאלון בה שוב שום חיות, עיין ב"ש שפסק שם קר"ש, דהקדיש דבר שמתה בה פשוטה קדושה בכללה וכותב כבוד הקדש להבה או ראשה, הרי הקדשים עוד לבראש, וכאשר ידועה כן בין הרופאים שאומרים, אחר געהירנשלאג אפשר עוד לחיות זמן מה, אבל הערצשלאג ממשית על אטר, ובזה נדחו דברי הרשב"א שכתב, בשיחתת שני סימנים לכ"ע כל האברים הפנימיים דמי, וממש"כ פשוטותי" דראש יוסף, דלר"ל אחר שחיתות הקנה גם הלב והכבד כמדמ"ד, דההיפך מזה הוא הפשיטות וככיבא בכותחא, דהאי כמדמ"ד, ע"כ לאו דוקא כי חיבור הריאה לגוף הבהמה איינו תלוי דוקא בקנה, דהרי חיבור הקנה והוושט בכל האורך הוא חיבור הכרחי, לדעת ר"ח בתוס' ריש פא"ט מפרש סימנים שנדרלו ברכוב על פסיקת האי חיבור באורך, והקנה מתפשט לשולשא, חדא לריאה וחדא לבוא וחדא לבבדא, ממילא תמצא חיבור עצום בין הני שלשה אברים ראשים והמה הולכים ומתחרבים גם למטה מזיה, עד לכרכשתא ע"י חיבורים שונים, ולא נמצא גבור בארץ, אשר יוכל להוציא הריאה מתווך הגוף אחר שחיתות הקנה, מרוב החיבורים העצומים שעדרין מחבר הריאה לשאר אברים ואל הגוף, אבל כוונת בעל המאמר דרייה אחר שחיתות הקנה כמדמ"ד, הינו בתור ריאה, כי פועלתה ותעדותה היא, לרוח על הלב ע"י נשימתה, שהיא ספוגי וمتמלאת רוח ע"י הנשימה, ומתורקנת ע"י הוצאות הרוח, וכל שנפסק הקנה כל הנשימה, בטלת פועלתה, והרי היא כשאסר בשער הבהמה, שאנו נקב פסול בו, דכיוון דבלאה"ה לא מנשבתתו ואינה מרחתת על הלב, מה איכפת לנו אם ניקבה או לא ומה שאמר ראב"י לקמן, דלר"ל אין מזמינים לנכרי על ב"מ ומוסום ריאה כמש"כ רשיי, אשר לפיה האמור אינו מובן, עיין בזה ל�מן מה שכתבתני לישב.

אבל מה ש' הרראש יוסף אם תלש הריאה לאחר שחיתות הקנה, שהיא מותרת באכילה, וממילא דגס לדידן הדין כן בקנה עצמו, לפי דעת הרשב"א וכל הפוסקים אחרים, דהקנה עצמו לכ"ע כמדמ"ד, דבר זה הוא מבהיל את הרעיון, דבזה התיר הרראש יוסף אמרה"ח דאוריתיא דאסור הן לב"ג והן לישראל בלבד בשו מילוקת, דאפילו נניח לפרש האי דרייה כמדמ"ד כפשוטו, סכ"ס לא עדיף מאבר המודולל התלי בחרות השערת, דבעי שחיתה, ומנהני לי' השחיטה דע"פ דאין בו שום חיות ועומד ליפול, אבל כ"ז שמחובר בחירות השערת אין בו משום אבמה"ח, וכדדרשינן לקמן ע"ד ע"א, כי יפול עד שיפול, וניתרין בשחיתה עיון לקמן לג' ע"ב בתס"ד"ה מدلא קברין, שכתבו דמה"ת לא הווי אבמה"ח, כיון שמחוביין hon מעת, מותרין בשחיטהaabrim המודוללים, ואין בהם אלא מצות פירוש בלבד unic, ואיך עלה על דעת הרראש יוסף שלא ליבעי הריאה שחיתות שני סימנים, ושלא תהני עליה שחיטת סימן השני, דמ"ש משאר אברים המודוללים, וכי ה'י סובר דבאמת אין לריאה שום חיבור, אחר פסיקת הקנה, ומונחת בדיקולא ממש אהממה? ולא אחד תחת לשוני, כי גם ק"י בעחתת"ס ז'ל נפל בהאי שニアה רבתא, שכתב בתשי"ח לוי"ד דהא דאית ב"מ. משום אבמה"ח בב"ג, הינו דוקא בשנחתתו הסימנים כולם, אבל במעוון עדרין במיעוט בתרא, הו"ל רקaabrim המודוללים, שאון בהם מצות פירוש מדרבנן, וכבר תפסו עלי הבאים אחריו, בנו הכת"ס ותלמידיו המהרא"ם שיק ז'ל, דהרי בב"ג בmittah תל'י מלטא, ומיתה יוסף ז'ל. העתקתי כל אריכות לשונו כדי להראותך שמעט כל דיבור ודיבור, הוא שגיאה רבータ בפ"ע במחכ"ת הנשגבה ושכלו עומד ומשותום איך לגאון אדריך ממותו יקרה כאלה.

ע"ב גמר' ומשנה לא זה מקומה ופרש"י ז'ל ז'ל: „ומשנה דא"ט אחר שנשנת בביבה"מ לא זה מקומה וכו' אע"פ שazar בו ר"ע וכו' ואע"פ שזו קודמת לו, אין סדר למשנה ואע"ג דבחדא מס' יש סדר, הנ"מ בסתם ואח"כ מחלוקת וכו' אבל במיל' אחראני לא קפדיין איסידרא" unic, כל דברי רשיי אלו אינם אלא דברי תימא, דמה הוועיל רשיי בדוחק העצום להזה, גם בחדא מס' מצין למיימר דאיין סדר למשנה, unic קשיי לע' לרשיי על רב' מסדר המשניות, איך סדר המשנה דא"ט כזרותה אחר ששנה בפ"ק דהודה לו ר"ע לר' ישבב, ומה מתרץ ע"ז דברי סידר האי משנה דהaca, לאחר פרק דא"ט, הרי סכ"ס רב' דהה"כ כמה דורות אחר ר"ע, כבר ידע דהדר ב"י לע' לבני ר' ישבב, ולמה סידר משנה דא"ט דלא כהלהתא, ודלא כפי חזרת ר"ע, אבל האמת הוא דהאי „והודה לו ר"ע" ניטוסף כאן על המשנה אחרא שקבלו החכמים האחרונים באיזה זמן אחר ר"ע ואולי אחר רב', שר"ע חזר והודה לר' ישבב, וכאשר הראייך גם האי ברייתא דברי דזובחת כאשר צויתיך, לעיל כ"ח ע"א, נמי נשנית כר"ע קודם חזרה, וכן הרבה משניות במס' זו לפני האי משנה ולאחריה, כי מי שסובר דבחדא מושב כאשר פפלו ר"ע ור' ישבב בבי"מ, עמד ר"ע והודה לו, טועה טעות גמור, כי אליבא דר"ע נסdroו כל המשניות, וכיון דכל אלו נסdroו כשיתו קודם חזרה, unic דלא ידועו או לא קיבל האי שמוועה, דהדר ב"י ר"ע ממה ששנה כל ימי חייו משניות רבות ע"פ שיטתו, ועיין שביעות דף ד' ע"א, רשיי ד"ה ומשנה לא זה מקומה ז'ל. „ומשנה ראשונה אע"פ שazar מסתימה, מאחר שפשטה ברוב התלמידים, לא הי יכול בדורות שאחר רב, לשכחה מפיים ולבטלת מביה"מ, והניחו את שתיהן וכוכ"ע unic, הרי דשם פירש"י דמה שהי' מקובל בפי התלמידים לא הי בכם להשיכים ע"י"ש, והי' איך שייה"י האי והודה לו ר"ע, זמו רב לא האמינו לשמעות החזורה, ועיין בהගות מוהרשר"ש שם, שכ' דמדברי רשיי אלו מוכחה, דבימי רב' ודורות שלอาจารי, עדין לא כתבו המשניות ע"י"ש, והי' איך שייה"י האי והודה לו ר"ע, זמו רב אחרא רב שפשטה ברוב התלמידים, לא הי יכול בדורות להודות לקבלת ר' ישבב ממשמי" דר' יהושע, ולכן דברי רשיי ז'ל כאן תמוין עד להפליא ודוק".

ע"ש גמר' גופא, ארשב"ל שחת הקנה וכו' איר לא אמר ר"ל אלא ברייה, הוαι וחיי הריאה תלוי בקנה, אבל בבני מעיים לא, unic הגם, וכו' הרראש יוסף ז'ל: „משמע ב"מ hon הדקין התליין בשוט, ומשום דיש טרפות לח"ח, אבל כל מה שתלי בקנה כגון הלב והכבד וכדומה, כולחו כמבד"ז, ולאו דוקא ריאה, ואיך שפשוט הוא לכארו", אבל הר"ן בח' וכו' ואינו מהווור דא"כ הריאה מהנה מטה ואיך יתירנה שחיתה הושט, וכו' unic. מה שכתב דאיך יתרינה שחיטת הושט והלא כבר מטה, לכארו" דר"ל, איך ניתר לב וכבד בס"י אחד, כיון שכבר אין בהם חיות וכו', והנה גם ברייה מטה זאת, אלא הכא אגמר' רחמנא למשה, דבעין ב' סי' לכל הבהמה, ואה"ג דלר"ל, אם שחת הקנה והחטיא את הריאה מהנה קודם שחיטת הושט, דמותר דדי בס"י אחד כיון שיצא כל החיות, כמו עוף דזוטר חיוטי" די בס"י אחד, אלא דקשי' לי לר"ן, اي איתי דלב כבד נמי ניתר בס"י אחד דכמבד"ז, א"כ ודאי דמתה כל הבהמה בס"י אחד, דעיקר חיוט דבע"ח תלוי בלב, ועיין בשו"ת חכ"ז ומה שישים שכן כ' רשיי ז'ל, הוה מ"ש על הא אמר ראב"י, ש"מ מדר"ל וכו', משום ריאה, ואמאי לא פי' על ב"מ ממש וכשחט גם הושט, אלא ש"מ דקים فهو לחז"ל, דוקא ריאה היא דחיתה תלוי בקנה לחוד, ולא יnek משאר אברים ולא בשאר ב"מ וכו', unic הריאה יוסף ז'ל. העתקתי כל אריכות לשונו כדי להראותך שמעט כל דיבור ודיבור, הוא שגיאה רבータ בפ"ע במחכ"ת הנשגבה ושכלו

אבל לפי ביאורנו שלמעלה גם بلا האי אידך דר"ל, מהא דמחייב בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, שמעיין ד"ל שלא בעינן אף לכתחלה ורק רוב הסימן לשחיטה, וע"כ משום לאחר נשחת רובו הוהCMDMB"ד, אבל פלוגתא דרבא ור"ז לפי הצעתנו הכى מתרפרש, דהנה יש להעיר, כי הש"ס לא מבאר לנו אי היא דיש טרפות לח"ח או א"ט לח"ח, מלטה דתלי' בסבירה היא, או הלכה היא שקבעו, זה להקל זה להחמיר, כי כפי הנראה מדאוריתית קאמר, דיש טרפות לח"ח למ"ד דס"ל כן, ולא מגזרת חכמים, אולם לפ"ד נראה ברור דגם האי דינא תלוי בהסביר וטעמא של האי הלכה שקיבל ר' ישבב משום ר'י, דכל פיסול אפילו שמקצת הס' פסול את השחיטה,adamcar"לadamcar"ל דאמ"ר דההlla'תא ר'ק אמוקם חתק, ומושוםCMDMB"ת כחוות בידה או ברגלה, וכן לא מצטרף האי מייעוט בפיסול למייעוט בהכשר, להיות רוב בשחיטה, אז אין לנו שום טעם לומר, דהה אס באמצעות השחיטה אירע טרפות אחרת בב"מ, דנמי אסורה בהחינה, דהרי הסברא החיצונה נוננת דכל שכבר נעשה בה מעשה טרפות ע"י סימנו אחד השחות, שוב לא מיטרפי, ושאני מקצת לפיסול בשוט אחר שחיטתה הקנה, דהרי אין כאן שחיטה כולה אלא פטכי בה נחרה אבל לר"י דלא מחלוקת בין מוקם חתק לשלא במקומות חתק, ומטעם דבעי לכתהה שני סימנים שלמים לשחיטה, והרי גם במקומות חתק אכן רובה בשחיטה, בציורו המיעוט בתרא, ומ"מ אתה ההלכה ואמרה, דמקצת נחרה פוסלת גם אחר שחיטת סימנו אחד, דהה דמעשה טרפות יאטר אחר שחיטת ס' אחד, دائ' אין טרפות לח"ח, כמו כן אין נחרה לחץ שחיטה, ולפ"ז ר"זיפה פריך לר"ל, אם התורת בריה, הרי יש לך לפרש ההלכה מטעם דבכל מkeitת פיסול בשחיטה אין כאן רובה, מילא תtier קילורין לעניים ואמיתים למביני דבר.

ד"ג לג"א גמר', אמר רבבי ש"מ מדרשב"ל, מזמנין לישראל על ב"מ, ואין מזמנין עכ"ם על ב"מ וכו', ממה דאמר ש"מ מדר"ל, ולא אמר ש"מ מדרבא דמפרש טעמא דר"ל משום CMDMB"ד, יש ראי' לדברנו דלעיל דגם לר"ז ס"ל, דר"ל מטעם CMDMB"ד קאמר, אלא דמלילא נשמע דא"ט לח"ח, כמו שביארנו לעיל.

ומה שאמר מזמנין ישראל, דהוא שפט יתר, וכן נהא דרש"י ז"ל בפירושו השמייטו, ועיין בפי ר'ג הנדפס על הדף בש"ס וילנא, כבר כתבנו לעמלה, דהה מקום לומר דגם לישראל ליתסור הריה מטעם מצות פירוש, כאשר אברים המודולדים, בסתם שחיותות השוחטין הקנה תחללה, והוא שחיטת הושט לגבי ריה וקנה, שחיטתה על אברים המודולדים קמ"ל דלא נכון נensus זה בכלל האי איסור, וכמוש"כ לעמלה, ומזמנים ישראל עלייהם, ועיין מהרמ"ל ז"ל שambilaya מקשין סתום, דליהו לישראל נמי אבכיה", נמו בחתק בשער קודם גמר שחיטה, וכי הנראה, גם הני מקשין לא נחותו לידע, דההCMDMB"ד לאו כנחתך ממש, אלא CABER המודולDEL, וכן אין להקשות אלא דתאה בה מצות פירוש דרבנן, אבל מה שתירץ

כל הסימנים, אז אין להם דין אברים המודולדים, אלא כמשמעותם, זו קשה מכולם, וכך שר ביארנו לעמלה, וכל הרוצה להעמוד על הדבר ילק לביהם"ט, ונסה להוציא מותק חלلب מהחינה אמר, דבשחתה גופה, איך מן הב"מ שירצה, אם כי' בכחו להחינה דבר מה בליך חתיכה בסכך ana ana, ודבר זה אין צריך לפנים, ובכל זאת נעלם מעוני הגאנז הראש יוסף והחת"ס, וגם מעוני המשיגים, שלא הרגינו בשגיא גדולה צו, וכן ישתקע הדבר ולא יאמר, דבשחתת הקנה בלבד יותר דבר מה מן הבהמה, ואפילו הקנה לחוד, לא לדידן ולא לר"ל, כי לעולם להכח"פ' כ아버 המודולDEL יחשב כדי ליבע שחיטה, ואס תקשה לך א"כ ליתסרו הריה לר"ל מדרבן כשאר אברים המודולדים, ומכח"ב לרמב"ס דאיכא איסור תורה באברים המודולדים, ובגמ' משמע דגם לר"ל מטורין לשישראל דהרי לא אמר רבבי אלא דין מזמן נזכיר, אבל לשישראל שרי גם הריה, ולדעת הריא יוסף והחת"ס לא קשה קשי' ז' דlididzo הכי פירשו דין מזמנים נזכיר על ב"מ, כנסחטו כל הסימנים dazu לשאר אברים המודולדים, דשחיטה אין עשו ניפול, ולנכרי אסורים משום דמייתה עשו ניפול, אבל בנשחת רק ר'ק הקנה אז הריה וככל התלי בקנה הלב והכבד והטהול, גם לשישראל אסורים, משום דמיתו השוט מהני עליהם כשאר אברים המודולדים אבל אסורים משום מצות פירוש, כאשר אברים המודולדים, אבל מי יכנס דינים תומחין כאלו בדעת ר'ל גדול האמוראים, אבל צ"ל דכל דרך שחיטה, לא אסרו חכמים משום מצות פירוש, ולדעת הרמב"ס לא הבנישו את זאת בכלל הדרשה דבשער בשדה טרפה שדרשו על אברים המודולדים, דמעשה השחיטה לא מצית עשו מעשה טרפות ודוי'ק.

ע"ש גמר' מתיקף לה ר'ז לרבע, מאחר שנולדו בה סימני טרפה התרת, מה לי ברייה, מה לי בב"מ, והדר ב' ר'ז עכ"ל הגמ', ופליגו בפירוש האי והדר ב' ר'ז, רשי' ותוס', דרש"י הדר ב' מוקשינו, משום דמודה דיש טרפות לח"ח, וטעמא דר"ל כדרבא, דזוקא ברייה קאמר משום CMDMB"ד, ורבאי' אמר דילמא לא הדר ב', וס"ל דעתמא דר"ל משום דין דאין טרפות לח"ח, אבל מה דקמבעי לי' לר'ז ניקבו ב' מ בין סימן לסימן, אליבא דרבא קמבעי, דס"ל יש טרפות לח"ח, וכתבו התוס' דריאה, דרש"י לא ניחא לי' שיחולק ר'ז אדר"ל, וכן הביא הטור דעה ז', דהילכתא הכר"ל, דלית מאן דפליג אידיינו ברייה עכ"פ, אלא פליגו בשאר בני מעיים מה דינו, וזה תלי בטעמו ברייה, אי משום CMDMB"ד או משום דין' לח"ח, אבל דעת התוס' אידיינו כן, אלא דר'ז פליג אדר"ל משום דס"ל יש טרפות לח"ח, ופליג נמי אדרבא דאמר בטעמא דר"ל משום CMDMB"ד, אלא טעמא משום א"ט לח"ח, لكن פריך, אם התרת ברייה, תtier נמי בב"מ ולכן קר'ז פסקינו לחומרא, דיש טרפות לחץ חיית ולא הכר"ל, והרא' ש ז"ל מוסף דר"ל גופא אמר תרתי מיל דסתרו, ולא ידעינו הי דאחרונייתא ועבדין לחומרא.
והנה הון שיטת התוס' והן שיטת רש"י לפי הבנת התוס', קשה מעד לקבלם, כבר כתבנו לעמלה בשם הגאות המהראש"ש, דקמתמה דהוויל להש"ס לסייעים, דהדר ב' ר'ל, שנית קשה דאם יש מקום לומר בטעמא דר'ז, ומושום דין' קשי' טרפות לח"ח, ואז לא יסתרו שני מאמרי, מהיכי תיתי לא נאמר כן כדי להשוו שני הלכותיו, ולעומת זה קשה גם להיפק,adamcar"ל adamcar"ל משום דין' לח"ח, ומה נקט דינו בניקבה הריה, ולא קאמר סתום נקבו בני מעיים וכרכ'ז, או סתום נטרפה בהחינה, בין סימן לסימן.

כניפול, מושם דעומד ליפול, ודוק.

ע"ש גמר' בישראל דבשחיטה תלי' מלטה, כיוון דאיכא שחיטה מעלייטה אישטריה להו וכוי, עיין בفتיחה עיקר ב', דהא מלטה דבשחיטה מורת מיד, איתיחדש להו שנכנסו לאرض, ונצטו על שחיטת חולין, אבל בדבר בין נורח ובין שוחט, הי' המיתה מורת איסור אבמה"ח, אבל התולש אבר לאחר נהירה או שחיטה הוה אבמה"ח, וכן כי' הפלתי זל' בריש הל"ש דלמ"ז, אין שחיטה לעמלה"ת, מפרקסט בעוף אסור, וא"כ במדבר הי' צרכין להשליך הב"מ בכל בהמה בין חולין ובין קדשים, לכלבים או לשרפן מושום פסולי קדשים, והוא דבר שאין הדעת סבלתו, ובפרט לפי דעת הרשב"א, דלאח"ש שני הסימנים כל האברים הפנימיים כմגדמ"ז, מה נעשה בקרא מפורש ליתן הקיבה להכהן, וכןו שהעיר ע"ז בשו"ת כת"ס הנ"ל, וכי' שביארנו בעיקר א' ר' ישמעאל לית לי' היתר מפרקסט, ולדידי' מפרקסט גם עתה אסורה, והוא האמת והבאתי ליה ראי' ברורה מהא דאר"ל לקמן ע"ב, דר"מ מחולק באברים כמו בעובר דהוה מגע לנבליה, ושם באירתי מושום דר"מ קר"ש ס"ל, ע"י"ש בארכיות, וא"כ לכל הני נמא, דגס לישראל הב"מ אסורים, כיוון דגס לדידרו במיתה תלי' מלטה וזה דבר שא"א, וכבר כתבנו לעמלה דגס לדידן הי'lein לא אסור הב"מ עכ"פ מושום מצות פירוש דרבנן, דהינו האברים התלויין בקנה ועכ"פ הריה, אך אמות שכפי שביארנו אכן לא ס"ל האה דר"ל, לא בריה ולא בקנה, ולא בב"מ אחר שחיטה שגי סימנים דcmbd"ז, אבל גם לר"ל קשה הדבר לומר, דሊר"י"ש ולר"מ לפי מה שאמר ר"ל, דפליג גם באברים דאסורים, תהיה הריה ג'ב' אסורה מה"ט, ואין לנו מנוס אחר, אלא או' קושיטי לעמלה, דר"ל לא אמר אלא דבוחור ריה הוה cmbd"ז, אבל בתור בשר אינוCMDL, או שנאמר כיוון דדרך שחיטה נעשה, לא נידון CMDL לעניין האבמה"ח, ומילא דגס בנחירה כן הוא, דדרך נחירה בסימנים, לא נעשה אבמה"ח עכ"פ שהריה מותה קודם ללב, וכמש"כ לעמלה, וא"כ כל המאמר דראב"י דאי מזמין נカリ על ב"מ, לחודז' בעלמא איתמר ולא להלכה, ועכ"פ יפה עשה הרמב"ם זל' דהشمיטו מהלכה, עכ"פ דלא ס"ל האי מי איכא מיד', ואוסר אבר המודולל לבני' ועיין עוד לקמן ודוק'.

ע"ש גמר' אבל לנכרי בנחירה סgi להו, ובמיתה תלי' מלטה וכו' ממה דאמר בנחירה סgi להו, מוכיח הגאון רצ"ח זל' בהגחותיו לש"ס, דגס ב"ג נצטוosa שלא לאכול מטה מלאיה ובעי' נחירה עכ"פ, ועיין בفتיחה עיקר א' וב' ארכיות זהה, וכן כתבו התוס' לקמן צ"א ע"א ד"ה כמ"ד, וכן רשי"ד צ"ד צ"ז ע"ב בריש העמוד, בחוד לישנא שהוא בכלל שלשים מצות שנצטו בעי', ולפע"ד הוא בכלל דינים, דברכלם ודאי הוא מצות שמרת הגוף מכל נזק, ואיסור מאבד עצמו לדעת, וידועה דמיחה מלאיה, וכן הטרפה המפורש בקרא שהיא נתנה למות מחמת מכותיה, שאין להם תרופה, שהמה סכנה גדולה לגוף, וכמש"כ האב"ע, על הקרא דכלבל תשילכו אותו, ותדע דהרי האי קרא דטרפה כולל גם בשר מה"ח, וכדעת ר"י ליקמן ק"ב ע"ב, וכן ההלכה, וכן תרגום אונקלוס, וכןו שאסור ליתון במאח"ח לב"ג כן אסור לו ליתון בשר מבער"ח הנטהה למות, וכן הוה בכלל לאו דטרפה, גם הנבליה שמתה מלאיה, או מחתמת מכותיה דקו"ח הוא ולא עוד אלא דמי לא עסקינו דטרפה חית העיר והמיתה אבל הלאו דنبלה שנאמר בפ' ראה, שאמרה תורה לגר תנתנה או מכור לנכרי, היא נבליה חדשה, שנצטוינו עליה בכתינה הארץ, דהינו נהירה או נסלה בשחיטה, שהותרה במדבר, וזה ראוי ליתנה לגר או למקרה לנכרי, וכן איתי בפסקתא דממה שנ' בנח' "ומכל החיה" מנעט, ולא את המטה מלאיה והוא דלא הביא הרמב"ם זל' בהל' מלכים איסור זה לב"ג, י"ל כיון דבגמ' דילן לא

המור"ם הוא משולל הינה במחכ"ת, שכותב דכין דמיד אחר שחיטת הינה כליה חייתי' דריה, לא מקרי עוד בשר מה"ח עכ"ל, ותמהני והלא כל בשר מה"ח כו' הו, דמיד כשפירוש הוא מות, דהרי דרשינו כי ימות מון הבהמה על אבמה"ח, لكمן ע"ד ע"א, אם לא שנפרש דבריו, דכוonto מה ש' הרاش יוסף שהבאתי לעיל' דכין דהוא כמות ממש ומיד, הרי שחיטת הינה לבד סgi לריה, וע"ז כבר מلت'i אמרה לעיל'.

אולם על גוף המאמר דאין זמן נカリ על ב"ס, כתבנו לעמלה דיש תימא רבתא, דהרי מעולם לא עלה ע"ד ר' לומר ע"י שחיטת הינה הוה הריה כנפרדה ממש מן הבהמה, אלא דידי' כאשר בשר הבהמה שאינו בה טרפות בנקב, דרך כל זמן שהיא משמשת בתור ריהה המרחפת על הלב ע"י נשימתה אז שייך בה טרפות אם תנקב אבל אחר פסה"ג סבר ר' ל' דבטלה פעהה שעווה ונידונת כבשר בעלמא, והרי תראה דרבא אמר בטעה דר"ל, מושם דחי' הריה תלו' בקנה, ולא אמר דריה תלו' בקנה, והוא דקדוק המכricht כוonto, דפעולתה היא התלו' בקנה, אבל לא היא עצמה בתור בשר, אבל לעניין אבמה"ח הלא בעין שייה' האבר MADOLAL עד שייה' עומד ליפול מושם דחייבו לריהה קל כל כך עד שטרום מיתת הבהמה עומדת ליפול מכל וכל, אבל האי ריהה חיבור גם אחר פסיקת הינה כל כך חזק, עד שאין לחשוב כלל, שהאי חיבור תופרד קודם מיתת הבהמה, כי או שתחרפה או שתמיית מהר, אבל שתתרפֵר חיבור הריהה מן הבהמה מכל וכל ע"י רקובו של החיבורים שלה, וудין תחיה הבהמה, הוא מן הנמנע, ולכן אין לדמותה לאברים החיצוניים שנDELLO, כמו יד ורגל שהן עומדים ליפול ממש, בעוד שהבהמה תשאר בהיותה.

ומה שנלפ"ד ביישוב חומר הלאה הוה, דהנה סברת מיתה עשו ניפול הוה, דכל אבר MADOLAL דאין לו רק חיבור דק לגוף הבע"ח, אם תמיית יתפרד האי חיבור דק וקל, זמן מה קודם המיתה, מחמת קלשות יניקותו מגוף הבע"ח, וכך חשבינו את MADOLAL כנפל קודם יציאת הנפש, וא"ת بلا דלול נמי מותים הבהמה האברים החיצוניים והרוחקים ממשן הראש והלב CIDOU, וא"כ נאמר דחרגולים והידים המה כאבמה"ח שנפלו קודם גמר המיתה, זה ליתא, דכין דכך דרך כל המתים, שתחללה יצוא רוח החיים מאברים הרוחקים והחיצוניים, וא"כ מאברים הפנימיים, עד שגס הלב והמוח פוסקים מתנוועתם, הרי לא נחלק הגוף לשנים, מפני שדרך המיתה בכך, אבל אם נפסק הרגרט, עד שהריהה הסמוכה ללב, שדרקה היהת למות לבסוף, מפני חזק החיות שבה, עתה תמות קודם הרבה כמו היד והרגל, בזה שפיר אמרינו, דמיתה הקדומה שלא כדרכה, מושה לריהה כניפול קודם גמר מיתה הבע"ח, ויש לישב בזה עוד קושי' עצומה שנטוער עליה קדוש דודי בשו"ת כת"ס זל' יוז"ד סי' י"ז, דאי נחיב לב"ג על אברים MADOLALים מושם אבמה"ח מכח מיתה עשו ניפול, זהה לפניו מקרא דכל אשר יפול מהם במותם, שלישראל הנ"ל ולא לב"ג, ולפי האמור י"ל, דמכח סברא הנ"ל שלא שום קרא ידיען דכל של שועט דינו כניטל, אי דאים מעליין ארוכה, עוד בעודם בחיבורים ליטמא MADOLALים, דהינו טומאת אבמה"ח שמטמא נבליה, ומפני דאיaca קרא דכי יפול, דילפין מני' עד שיפול, הרי דלולי הקרא היינו מטעמיאו אונט' כאמה"ח מכח הסברא דהרי הון כנפולים, מושם דכל העומד ליפול דמי, אלא דאיaca קרא דכי יפול עד טומאת נבלות, דהינו טומאת אבמה"ח שמטמא נבליה, ומפני דאיaca קרא דכי יפול, דילפין מני' עד שיפול, הרי דלולי הקרא דמי' מטעמיאו אונט' כאמה"ח מכח הסברא דהרי הון כנפולים, מושם שיפול, ולכן בעין לעומת זאת קרא אחרינא דכי יפול מותם במותם דמי' עשה יפול, אבל לב"ג דליך קרא דכי יפול, לא בעין קרא דבמותם, אלא הדרין לסבירא החיצונית, דכל MADOLAL הרי הוא

בשחיטה נמי מצין למים ל' שחייבת עצמה שוחחת מושם דאיינו מצווה על השחיטה, אין לו היתר זה דמפרכשת אם שhot הו, אבל אם שhot ישראל שמותר להשוחט ולכל ישראל חבירו, מהו "יהי אסור לנכרי, כיון דשחטה מי שמצווה על השחיטה, והסבירא פשוטה כל כך, עד שנתהפך לקושי על התוס' שהניחו זאת בתימא, אבל לפע"ד נראה להוכיח התוס' דיפה הקשו, והוא עפ"י מה שראיתי בספר גינת ורדדים להפרמי"ג זל שהקשה איך אפשר לומר דמפרכשת שהיתה אסורה לב"ע קודם מ"ת (ולפי שכתבנו לעיל גם לישראל במדבר) שמותרת עתה, דזאת מカリ שיצאנו מקדושה חמורה לקדשה קלה, גם זאת הוה מי אילא מיד, כמובא בסוגי דסנהדרין שם, ותירץ דכיוון דעתך לנו במצות שחיטה, עפ"ז אישטרוי מפרכשת, לא הוה יציאה מקדושה חמורה בקהל, עי"ש, וכן ס"ל להתוס' דכמו דליך מא"מ מקודם מ"ת לאחר מ"ת, מכח האי סברא דעתך לנו במצות שחיטה, ה"ה דליך מא"מ מישראל לנכרי, ונאמר דרך למי שנטקדשו במצות שחיטה אישטרוי מפרכשת, ולא למ"י שלא נצטווה על הזיבחה, וזה נכון.

ומכח הני דברי הגנת ורדדים נדחו דברי האחוריים ובתוכם גם ק"ז בעחתת"ס זל ביה"ד סי' י"י שסבירו דביכים וחלב של טרפה אסורים לב"ג מושם אבמה"ח לדידיהן,lica קרא להתרים, וזה ליתא דהרי כל שאסור קודם מ"ת, א"א שניתר לנו עי' נתינת התורה, וכיון דחלב וביכים אישטרוי לנו, מילא מוכח גם קודם מ"ת אישטרוי, ובאמת אין מקום לאסור, כי מה שאמרו בביברות דחלב חידוש הוא דריש"ד דוחה לו לאסור מצד אבמה"ח, ר"ל ציר של אבמה"ח ומצד יצא מן הטמא, וכ"ז לישראל אבל לב"ג לא נאסר יצא מן הטמא ולא צירן וווטבן, ודוק".

בא"ד, ויל"מ אבמה"ח דידיהו אסור מושם דבוי שחיטה עכ"ל וכי הרاش יוסף, דמה שתכטו דטעון שחיטה, הינו עשה דזובחת, ומכח זו נתקשה לו, מש"כ דישראל עבי צית, והא לגבי איסור עשה דזובחת עובר אף בכ"ש, דהאי ואכלת בקרא שם רשות הוא, וכן נדחק דקאו על הטמאים עי"ש, והנה אפיקו נינה לרחש יוסף הקדמתו, דבאייסור עשה סגי בכ"ש לעבור עליו, גם לר"ל דח"ש מותר מה"ת, מ"מ לא חז' לקחות במה דחקשה על התוס' דמן"ל דהתוס' ס"ל הכא דזובחת לעשה אתא,-DDילמא קריצב"א בשבעות שצין בעצמו ס"ל, דין בשחיטה אלא תיקון ולא מצוח, ע"כ הוכיח זאת דאל"כ לר"מ דאליבי" קיימו הכא, דלית אבמה"ח בחיה וועפ', תהי מותר לגמרי לחזור אחר ובשר מהם כדי לאכלו, ולא בעינן האי תיקון שחיטה אלא אם ירצה לאכלו אחר מיתנותו, אלום זה ליתא דבריך ביארתי בעקר א' וב' דבאה ואיזובחת מ"ע הוה כתוס' שביעות וביצה או רക תיקון קריצב"א, הוא פלוגנתא שנה בגין ר' ישמעאל לר"ע ור"מ בהזה קריש" ס"ל כאשר הוכחת שם בריאות ברורות, וא"כ לר"מ לא מקרה דזובחת ילפין שחיטת חולין כדי להיות מ"ע, אלא מושחת, דכתיב בקדשים, וא"כ אין מ"ע אלא תיקון הלאו, ותדע, דבכ"מ הון בביצה והון שביעות וכן לקמן ל"ז ע"א בתוס' ד"ה השთא מחיים, דקדקו לכתוב "זביחה" ולא "שחיטה" וכן כתבו, "מושם דבעו שחיטה", הרי דלא כיוונו על איסור עשה דזובחת, אבל מ"מ עשי שחיטה לר"מ, מושם דבשר ואבמה"ח, אסור עכ"פ מושם טרפה, וזאת אפילו לר"ל לקמן דקאמר, דלאו דטרפה לא אתה רק אטרפה, ולא אبشر מה"ח, הינו מושם דס"ל דלאו דבשר מה"ח נכלל בלבד תאכל הנפש עס הבשר אבל לר"מ דהאי לאו רק אבמה קאי, ולא דטרפה כולן גם חייה וועפ', פשיטה דמכנישין בו גם איסור במ"ח בחיה וועפ', דלית בהוא איסור אבמה"ח, ואע"ג דתנוס' לא נחתו לכל מה שכתבנו, כמו שביארתי בفتיחה, מ"מ האמת הוא כן, דל"ר"מ לא הוה שחיטה אלא תיקון הלאו ולא עשה.

זכור בפירוש איסור זה לא חש להביאו, אבל מכללא איתמר, ממה שכי בפ"ד ממ"א, דטרפה האמורה הינו שנותה למות עד שלא תהי ראיוי אלא לכבל, דהינו לאחר מיתה, הרי דמפרש הקרא, לא למוצה, על השלcta הטרפה לאח"ש לכבל, אלא דתורתה אמרה דאותה הטרפה שעומדת היהת לכבל, אם לא היה שוחת אותה, לא תאכל, ואפיקו נפרש דעתו תורה שנשליך את הנטהה למות לכבל, ולא התירה לתתא לגר ולמכרה לנכרי, נמי משתמש דאין ליתנה לאדם הנברא בצלם אלקים, ואני ראיוי אלא לכבל, אבל בכל זאת לא שמעין דיה הncרי מצווה על נחירה בסימנים, אלא כל שמייתה כדרך המミニטים לצורך אכילה, ואפיקו בקופץ אין לה דין נבלה שמתה מלאיה, אבל ישראל גם במדבר היו מצווים עכ"פ על נחירה בשפיקת הדם, דכתיב ושפק את דמו, וזה שפיקת דם ממש, דהרי התורה חייבו בכיסוי, ומהז הוכיח רשי"ז לבריש פרkon דעתך בסימנים עכ"פ בעין, דמשם بكل שפוך הדם, וכך יש לתמוה על הרמב"ם, שכ' בסוף פ"ד מהל' שחיטה, דבמדבר היו ישראל נוחרים ואוכלים כשאר עכו"ם, והוא פלא דשר עכו"ם אפיקו נצטו על המתה מלאיה, אבל לא נצטו על שפיקת דם על הארץ, וכך יוכלים להמית את העב"ח כפי רצונם, כדי לאכלו, אבל ישראל נצטו על שפיקת דמו, והדבר צ"ע ועיין בفتיחה ודוק".

ע"ש גמר' תנוי דלא כראב"י, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נשפה וכו' ואחד ישראל ואחד נכרי מותרין בו, הנה הרמב"ם לא פסק כראב"י, אבל גם לא כי האי ברייתא, דבפ"ט מהלך' מלכים הי"ג כתוב, האבר ובשר הפורשין מן המפרכשת, עכ"פ שוחת בה ישראל שני סימנים, ה"ז אסור לב"ג מושם אבמה"ח עכ"ל, הרי דלית לי' מי אילא מיד, ומ"מ לא הביא הא דראב"י, דין און זמניין לנכרי על ב"מ, אולם זאת ודאי לך"מ, דחוץ ממה שתמיהה לעיל על האי דינא, הלא ביארנו דרי"ל ליה דר"ל דכמדמ"ד, לא ברייה וגם לא בקנה עצמו, וא"כ אין כאן מושם אבמה"ח, אבל הא דדחה האי ברייתא מוהלכה ודאי קשה טובא, דהרי סברת מי איקא מידי מקובלת להלכה, בסנהדרין נ"ט ע"א עי"ש, והנה פ"ת לפי מה שבארתי בפתחה, דהא דמפרכשת שרי הינו כמו יפה' תואר במלחמה שלא דיברה תורה אלא נגד יצח"ר, למי שהוא להוט לאכול בשר, ולא מazi עמוד על נפשו להמתין עד שתצא נשפה, ולעשותה גיטרא הינו הך, דושחת ממעט גיטרא, עיון מש"כ ברייש פרkon, וא"כ בנכרי דמצוי שפיר לעשות גיטרא למה נתיר לו לאכול מפרכשת, וזה ג"כ כוונת ר"פ דבוי לימייר לי' לראב"י, והא מי אילא מיד, ולא אמר לי' מושם דעתמא קאמר, ואע"ג דבריתא מ"מ קתני חדח נכרי ואחד ישראל מותרין בו, אויל ר"ל דין היב"ג נהרג עליו אבל איסורה עכ"פ אילא, מכח האי סברא הנ"ל, והרי תורה דהרבנן"ס נשמר ולא כתוב דחיב משום אבמה"ח, כמו שכתב שם בשאר ההלכות אלא דאסור משום אבמה"ח, ומהר"ם שי"ף זל כאן הרגיש בהזה וכותב ג"כ דרך איסור קאמר הרמב"ם ולא חיב.

ועוד נלפע"ד לומר, דמאיחר שכפי שביארנו לעיל ובفتיחה האי ברייתא כר"ע ATI דלר"יש לא אישטרוי מפרכשת כלל, עי"ש א"כ לבב' ב"ג דלא נאמר ארליך, לא שייך קבועת הלכתא כר"ע ודלא קריב"ש. וממילא נשאר הדבר בפסק, אי שרי לי' מכח מי אילא מיד, ואיסור לו מספק אבל אין חיב עליו, ודוק".

תוס' ד"ה אחד עכו"ם ואחד ישראל מותרין בו, משמע דעתמי משום מא"מ וכור' ותימא וכור' והג' שאני עכו"ם דלאו בני שחיטה נינהו עכ"ל, ותיתני לי כי כוונתך לדעת המעוי"ט, וכן הוא בהגבות מהרש"ש ויתר האחוריונים, דלק"מ דחתמת ספר קامر דלא התירה תורה יפת תואר אלא לישראל דבוני כיבוש נינהו, אבל נכרי דין לו רשות לככוש ממילא אין לו רשות ליקח יפה' עכ"ב, וא"כ כאן

הדים, כי השחיטה מותרת מיד, וגם קודם הוצאה הדם מותר לחתק כזית מבית השחיטה, כדלעיל, וזה הוא הפירוש האמתי במשנה זו, ומוקם הנicho ליתגדר בו בס"ד וד"ק.

שוב נתישתי, דאפשר לומר דגם הרמב"ס ז"ל לא נעלם ממנו הפטש אמתית הלאה, אלא דהוא כבר כתוב בראש הל"ש בפירוש, דמה"ת בעין שחיטה בכל הגו' מינין, וגם פסק דמפרכשת מותרת מיד, בחותך ציטת בשר מבית טביחתה, וא"כתו האי דין שלא יצא מינו דם דהשחיטה מותרת, אין בו צורך, דנסעמו מן הנ"ל, ולכן קامر דיש עוד רשותה במשנה זו דרך אגב דלא חיישין בה למסוכנת, דמה"ט קתני לה סמוך למשנה דמסוכנת, אבל בכל זאת כבר מלתי אמרה דדין של הרמב"ס בזה לפ"ד הוא מכשול גדול, וד"ק.

רש"י ד"ה הוכיחו בשחיטה, מגו דשרי' שחיטה להז בר מידי אבמה"ח, משוי' לי' נמי אוכללה לגבי טומאה, עכ"ל וכ' הרاش יוסף ז"ל, דלפ"ז ה"ה בשחיטה טרפה, ציין Tos' ל�מן ל"ו ע"ב ד"ה שחיטה מכشرת ולא דם, שכתבו מושום דמתורת שבר לאכילה, וא"כ שחיטה טרפה לא, והנה כפי אשר ביארנו בפתחה עיקר י' שחיטה שאינה ראות אינה מתרת איסור אבמה"ח, אלא מצלת מטומאת נבלות, אין נפקותא לדינא בין רש"י ותוס', ומה ששינו התוס' מלשון רש"י וכתבו מושום דמתורת לאכילה, היינו מושום דהתוס' לא נחתו זהה האמת, דשא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח, ועיין היטוב בעיקר הנ"ל וד"ק.

ע"ב גמר' כל הטוען ביאת מים מד"ס וכי' וחכמים אוסרים במעשר, העין משפט, ציין לדין זה, ברמב"ס פ"ג מהלכ' מע"ש ופט"ז מהלכ' טו"א, דבמע"ש כתוב הרמב"ס שעREL כתמא למע"ש, שמע"ש קרווא כמו תרומה, אבל טבול יום ואוכל במע"ש אף שאינו ואוכל בתרומה, עכ"ל. ולא ידעת, אי אפיקלו מכללא נשמע מהאי דין תורה, האי דרבנן דעתו ביאת מים מד"ס, שהשו חכמים מודתיהם במע"ש כמו בתרומה, דהרי אנו רואין לעניין טבול יום דהקהלת התורה במעשר יותר מן התרומה, ותדע דגם ר"מ דאמר כאן מותר בחולין ובמעשר, ודאי לא פlige אדין זה שכ' הרמב"ס, דערל וטמא שוין.

וכן בפט"ז ה"ח מתו"א שכ' הרמב"ס, דכל הכתוב בתורה ומדברי קבלה מוהלכות הטומאות והטהרות אינו אלא דבר הרמב"ס אלא מדין תורה, ותרומה ומ夷' בלבד וכו', לא דבר הרמב"ס אלא מדין תורה, ואין ללמידה מזה, דזה הפטול בתרומה מד"ס, דגם במעשר פוטול, ובפרט לפי מה דמסיק,-DDOKOA לגבי אכילת מעשר אסירים חכמים, אבל בנגיעה לא, וכמש"כ התוס' דין הדין, וכdomoch משלוν הברייתא, דחכמים אוסרים, בתרומה, הלא אלו פוטולין את התמורה ש"יך לשון מטמאין, וא"כ והו"יל לרמב"ס לפסוק דין זה בפירוש, אבל בנגיעה, וא"כ ראיית מי שנטעור בזה, ובעיני צע"ג וד"ק.

תנוס' ד"ה, והוא נגעה היא, בסה"ד וי"ל דההמירו חכמים שלא לאכול כשייש ידים מסובות, ע"ג דמותר ליגע, עכ"ל, ותמייה לי דא"כ מה בין יצא מהם דם לא יצא הלא אכילת תומ"ם בטומאת הגוף, אסור אפילו אם המאכל לא הוכה לקל טומאה, שוב מצאתי שקדמוני בתמי' הלא בଘות המהרש"ש ז"ל והנicha בצע"ג. **ד"ט** לה ע"ב גמור', א"ר אשי, אומר הי' ר"ש שחיטה מכشرת ולא דם, ופרש"י ז"ל דגפ"מ בוגר דם שחיטה על הזרעים שלא הוכשרו, כתוב הרי' ז"ל אבל בשוחט את הטרפה אין נפ"מ, דהרי גם בטרפה מוציאיה מידי אבמה"ח, וכבר כתבנו לעלה, שחיטה טרפה אינה מוציאה מידי אבמה"ח, אלא דבלאי'ה אני אומר, דכאשר ממשמע

כל זאת כתבתי מכבר, ועכשו אני רואה כי מקומו הוא מוכרע, דהרי טעמא דר"מ, אכן און אבמה"ח נהוג אלא בבהמה טהורה בלבד, אמרו שם בגמ' מושום דלעיל מני כתיב זוחבת מבקך ומצאנך, אמרו מעתה דר"מ עכ"ל הא דרב, זוחבת כאשר צויתיך קאי גם על חיים ועוף, וגם לא היקש לצבי ואיל דם חיה בשחיטה דאי'כ גם הלאו שלא תאכל הנפש עם הבשר קאי על כל הגו' דרבנן לשחיטה, אלא ודאי ר"מ לומד שחיטה חולין, מושפץ את דמו דכתיב בחיה ועוף, וילך שפיכה שפיכה משוחוטי חז' ומילא דליך עשה בשחיטה אלא תיקון הלאו, וכאשר יתרابر הכל בארכיות בפתחה, וד"ק.

ע"ש משנה השוחט בהמה חיה ועוף וא"כ ממה דם, כשרים וכו', הטור והשוו"ע הביאו דין זה בס"י כ"ח, בין דיני כס"ד, והשミニו בהמה, מושום דמפריש המשנה דANTA לאשמעין דמצות כס"ד איננה מעכבות והוא פלא, וכי אצטיריך זאת להשミニו, ולא עוד אלא דכמה דחוקים צריכין אנו לשובול. א') דשניתαι האי משנה שלא במקומה, דמקומה הי' בפ' כס"ד. ב') דקANTI בהמה בהדי חיים ועוף שלא לצורך. ג') דכל האריכות למונות כל שלשה מיini בע"ח בפרטות, הוא שלא לצורך. ד') למה לא קתני סתם השוחט ולא יצא מינו דם, כמו בכמה משניות דקANTI השוחט סתם, וכי על כל מינים הנשחטים, והרמב"ס ז"ל דרך דרך אחרת במשנה זו, והוא דקאיamesha שלאחריה שדיברה משוחט את המסוכנת, ואתא לאשמעין כאן דבלאי יצא מהם דם אין לחוש למסוכנת להציריך פרוכס, אלא דגם בפירוש זה אנו צריכים לשובול דחוק גדול, דהוו"ל לשנותה אחר משנה דמסוכנת, וגם לשנות השוחט סתם ולא למונות המינים בפרטות, ולא עוד אלא דעל גופו הדין אני נבוק מאד, כי הלא הוא ידועה לכל, דבכל שחיטה יבשתא, הבע"ח שווה למות הרבה גם יום או יומיים, עד שניצרכים להכotta על ראשיו כדי שימות מהר, וכך כל שוחט ולא יצא אף טיפול דם אחת, דכן מיררי הכא, אם הוא מונחת מטה מיד, פשיטה דהיתה מסוכנת, דלולי זאת אין במצוות שמשעה השחיטה עצמה היה מידי, וזה דבר שא"א להכחיש, וכן חיללה להכשיר הנשחט שלא יצא מינו דם אם אינה מפרכשת, ולא נתנה סימן חיות כלל, דהאי דין דבריה לא בעי פרוכס, ודאי לא נאמר אלא ביצא דם הרבה, ובשפיכת דם הנפש, מצי להmittת מיד, אבל בשחיטה יבשתא חס מלzechir, ועפר אני תחת כפות רגלי ריבינו הרמב"ס ז"ל, אבל כאן לפי קט שכלי הפרוי על המדה, להתיר נבלה גמורה.

ולכן לפ"ד ברור כמשמעותו הינה התנא בהאי דין, לא להא דסבירו הראשונים, ולא מהו שסובר הרמב"ס, אלא דANTA לאשמעין, שחיטה יבשתא שרה, ולא בעין שפיכת הדם כמשמעות הקרא דעל הארץ תשפכנה כמים ועם עיקר זוחבת הדם דכתיב אצל זהירות הדם, וכטעם נגלה של שחיטה בצוואר מקום החזאת הדם, כמו שכתב החינוך ועין לעיל בריש פרקן, מה שכתבנו בזה, על דרי' אמר עד שיחסות את הוורידין, והשתא שפיר מקומ' דין זה בפ' השוחט, ומהנה כל ג' מינים הנשחטים, לאפוקי ממ"ד דאי'ש לעוף מהו"ת דלדייד' עכ"פ בעוף, ודאי בעין שפיכת דם מנש, דכתיב וشفך את דמו, דוזאי נהירה בלא החזאת דם הנפש, לאו מידיה הוא, דהרי כל עצומות נהירה בסימנים לא ידועין אלא מזכטיב וشفך את דמו, ומוקם הסמנים מוכשר ביותר לשפיכת הדם, כמו שכ' רש"י ז"ל בריש פרקן דף כ"ח ע"א, ואיך נאמר דחתייכת סימנים שלא נתפרק, ללא שפיכת הדם המפורש בקרה תשאי, וכן קامر התנא דאן דס"ל יש שחיטה לעוף מה"ת, ומקרה דכאשר צויתיך, גם בעוף לא בעין שפיכת הדם, ע"פ שבמדבר בשעת התרה נהירה, כל נהירה או שחיטה יבשתא, נבלה גמורה היה, אבל לאחר שנצטוינו על השחיטה تو לא בעין החזאת

האדם בכל משקה להכשיר האזרעים, אלא דברן התולדות שמנה במשנה שם, מצין רוק ומרי גלים וגם ריע וכדומה שהמה משקה סרורה, ובעל משנה אחרונה כתוב שם דכל הני מכשירין ורק מדרבנן עי"ש, אבל על דם שהיות בהמה היה וועז, "א"א בשום אופן לומר דרך מדרבנן מכשירין, אע"ג דהנתנא מונאם בטור התולדות, דהרי דם קדשים דאיינו מכשיר יליף מקרא דעת הארץ תשפכנה כמיים, ולא מצין בש"ס עיין זה לילוף מקרא חדשני דיניס בענין שאינו אלא מדרבנן, ובכל זאת פסקי הרמב"ם עדיין לא נתבררו, וצ"ע זודוק.

דז דף ל"ו ע"א נאמר ס"ד "הואיל ואסירו בגזיה ועובדיה, דמן ליבען קבורה, קמ"ל עכ"ל הגם, התוס' נדחקו מאי לפרש האי ס"ד, דהא גם הגיה לאח"ש מותרת, ורק מעשה הגזיה אסורה מחייבים כעובדיה, אבל לפ"ד נראה לפреш בפסחנות, דחס"ד היה, מאחר דחצינן מאיסור גיהה ועובדיה עדין גם לאחר שהחומר הקדושה עליהם, הו"א דהדים שהיה עומד לזריקת המ abolish עדין באיסורי קיימא, דשאני הבשר דגם בעודה תמים, היה עומד לאכילת אדם אחר הזריקה, וממש"כ העור והצמר שה"י ניתנים לכחן גם בעולה, לכן לאחר שהחומרו מותרין, משא"כ הדם שה"י עומד לזריקת המ abolish, שכן צריך לקרוא דגם זאת יצא לחולין לאחר שהחומרו, והוא נכון לפער"ד ודוק".

על'ש בגמ', אר"פ הכל מודים, היכי דעת'י לדם מתחלה ועד סוף כ"ע לא פליינו דמקשייר, כי פליינו בנטקנעה הדם בין סיימן לסיימן וכו', כבר הבאתני לעיל דר' כת' ע"ב, מה שנטקנעה כאן הר' ז'ל בחודשו ונמה שהרשיב ע"ז הלב ארייה ז'ל, כי רוח'ך דבר'בו, וכי הוא אהת מכללים הגדולים שבש"ס, דפלוגתא זו אי יונה לשחיטה מותע"ס, היינו פלוגתת ר'י ור'ל בחולץ למעוברת יבמות לו' ופלוגתת אבוי ורבא, בלמפרע הוא גובה או מכאן ולהבא הוא גובה, פשחים ל"א ע"ב, כי הכל סובב אל מקום אחד, אי אמרינו אגלאי מלטה למפרע בדבר שאינו מוכרכ להיות כן לבסוף, ואם דיןין על דבר המסתתק ממנה, ולא על גוף הדבר בעצמו, ואבאר לך הדבר.

הנה בכל דבר שיש לו המשך להגמר, כל שגמר לבסוף אמרינו, ב' אגמל^{מ'}, דמיד בהתחלה הוציאו האי מעשה ממעמדו הראשוני, להכינוי למשמעותה המשונה, מהיפך להיפך, כי כל המעשה אפילה נמשך זמן רב, כזו מעשה ייחשב מותען^{ס'}, ובסוף מעשה במיחסבה תחול, ובזה אין פלוגתא, אבל לדון על דבר אחר המסתתק ממנו, ולומר דגש קודם שנגמר דהינו עד שלא נתגלה, הוא כנוגר ונוגלה, באז פליגו, והוא בחולץ למועדרת דהפיילה לבסוף, דהכל מודים דחייבות בחיליצה, ולא אמרין דהניח המת צרע בזock מעי אשתו, ע"פ שלבסוף הפילה, דכל שהפיילה לבסוף, אגמל^{מ'} דלאו צרע של קיימה היה, אלא מעוטד ליפול, וכనפל מעיקרא הרה, ובכל זאת בחולץ למועדרת אייכא פלוגתא, דר"י סובר, וכי היכי דעת גוף חיוב חיליצה אמרין אגמל^{מ'}, דהאי לא הניח צרע של קיימת, ה"ה אם נחלצה בשעת עירובה, נמי חיליצה כשרה הויה, מכח אגמל^{מ'}, ור"ל פליג וסובר ניהו לאחר הגילוי רואין דמתחלת לאו צרע של קיימת היה, מ"מ האי מעשה החיליצה צרכיה לחול אז בשעת מעשה, ואז עדיין ספק הי', اي תפול או לא, ועתה שתתברר הספק, מעשה החיליצה כבר נסתתק ולא מציא לחול עתה, לכן אין במעשה זה כלום, וכן הוא בע"ח שנשתעבד להולה ולבטוף בא השדה ליד מלוה, כל שהקדיש או זבין להולה בנטויים, כ"ע מודים דאתא מלוה ופרק וטרף, משום דהרי בשלאל שילם, ואתא לידי גוביינא, הרי הוא גובה למפרע, דהינו gabiyah הוא מתחילה השיעבוד וע"ס, וממילא נגד האי אגמל^{מ'}, לא מציא להולה להקדיש או לאבן, אבל מ"מ במקדים או זבין מלוה פליגו, דאכבי סבר כר"י בחולץ למועדרת, וכי היכי דאתה מודה מכח

מסוף הסוגי, האי הקשר שחיטה לר"ש הוא בעצם הקשר דחיבת הקודש, וחיבת הקודש לדעת הרמב"ם מכשיר רק מדרבנן, וא"כ היה שחיטה לר"ש, ור"ש לשיטתי' דס"ל שחיטה מצות עשה ומתרת מיד, ולכן חיבת מצוה זו מכשרת י"כ, ור"מ דס"ל שחיטה אינה אלא תיקון בעלמא, וכפי שביארנו גם אינה מתרת מיד, لكن אינה מכשרה, וא"כ אכן נפקואה גם בבשר הבמה עצמה, اي הדם מכשיר, אז זהה הקשר דאוריתא, ואיל הדם אינו מכשיר רק שחיטה מכשרה, אינה אלא דרבנן, וכן ע"ג פסקין דשחיטה מצוה ומתרת מיד, מ"מ לא פסקין קר"ש דמכשרה, משום דלר"ש נמי רק הקשר דרבנן הוא מצד חיבת מצות שחיטה המתרת מיד, אבל אנו ס"ל כיון דמ"מ אסור לאכול ממנה עד שתצא נפשה, ולרמב"ם הוא איסור דאוריתא, لكن לא מישתבר דמשום הא היתר, דיכול לחותן כייזת מבית השחיטה שצורך להמתין עד שתצא נפשה, אמורו דמכשיר, אך לא פסקין בהא קר"ש, ודוד"ק.

על "שם גמר" ת"ש, רשות' א"ד המת אינו מכשיר, מי לאו דם שחיטה מכשרת, לא הוא דם חללים מכשיר, עכ"ל הגמ', ופלגיו רשות' ותוס' האי דם המת, אי דם אדו דם בהמה קאמר, ולשני הפירושים צרכין לסביר דוחק אחר דוחק, כאשר יראה כל המעניין בסוגי, ובפסקין הרמב"ם אני רואה שלא חיש לכל הסוגי' דחכא, ודרך דרך לעצמו, והוא בריש פ"י מהל' טו"א, שלא האזכיר דם חל אדם שמכשיר, שכפי הסוגי' דחכא הוא עיקר הדם שמכשיר, דכתיב דם חללים ישתחה, אשר בזה כ"ע מודים, ולעומת זה כתוב, הדם המניין מן המשקין המכשרים הוא הדם השותת בשעת שחיטה מן הבימה והחיה והעופות הטהורים, אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעדיין חיים הן וכו', עכ"ל, והנה זה הוא נגד המשנה דפ"ז דמכשרין, שמנה דם שחיטה לתולדה, ועכ"ב דאב המניין בין השבעה משקין, הוא דם אדם, ומקרה דם חללים ישתחה כתדברי' דלקמן, וממילא דחילוק שבין דם הנפש ובין דם הקילוח, ג'כ' רק בדם האדם הוא, ועל דם האדם כתיב דם חללים, דם שנעשה בו חלל, אבל דם שחיטה המניין בתוך התולדות, ואשר יליף מקרה דעת הארץ תשפכנה כמים, לא מצין חילוק בין דם לדם, וכל דם היוצא ע"י שחיטה מכשר, והרמב"ם בעצמו מנוי וב' כתוב, בניתז דם על האוכל בין סימון ונתקנחת הדם, הרי זה ספק, ופשיטא דם הניתז בין סימון לסייעון, אין זה דם שהנפש יצאה בו, ועדין בהמה בתוקפה וגבורהתה ומ"מ מכשיר, והוא סתירה גליי' מנוי וב', ולא אזכיר לפשר הנה פסקים אהדיי, ובגוף תמיחתני, דלא האזכיר הרמב"ם דם חל אדם הוא האב לעניין ה�建, ודם שחיטה בהמה חייה ועוור הוא התולדה, מצאתי במשניות החדשות דפוס ווילנא, במכשרין שם, שעדمد על זה בעל משנה אחרונה, ויגע מאד לתרצוי, וכותב שהרמב"ם מצא משנה בפ"ב בבבכוויס, דקטני שם דושא דם מהלכי שתים לדם בהמה לעניין ה�建 זרים, אשר מינה ממשמע דאדם נלמד מבהמה עיי"ש.

והנה לפע"ד, דהרמב"ם **ה' סובר** דהאי יlfותא מקרא, דעל הארץ תשפכנה כמיים, יlfותא גמורה היא לדעת חכמים דר"ש, והאי יlfותא דם חללים ישתח, אינה אלא למד על דם שחיטתה בהמה, **דזוקא** דם שהנפש יצאה בו מקרי משקה, דהאי קרא דרכ' מליצה נאמר, אבל לעולם אין דרך לשתוות דם אדם כלל, וכען שנ' וישחטם במדבר, עיין ברmb"ז ע"ת על קרא דוחבתת, ש' **דזרך** מליצה נאמר על דם אדם לשון שתויי אבל מ"מ למدين מליצה זו, **דזוקא** דם שנעשה בו חלל דרך לקראו משקה, ונאמר בו שתיה, ובאמת במשמעותו לא האזכיר דם האדם, בגין זו המשקoon, אלא דם סתם קתני, **ואי** **דזוקא** דם האדם קאמר הי' לו לפרש דם האדם, כי בדם סתם לא שמעין דם האדם **דזוקא**, ובדם הקזה קתני, **"לשתייה"** ר"ל דוחשב להשקותו לנכרי, אבל זולת זאת אין דם

ע"ב תוס' ד"ה מתיב ר"י, רש"א הוכשרה בשחיטה, מדרבנן לא פריך דאמרינו דס מכשיר, דהקשר דס חשוב כהקשר מים ויין שחכל משקה עכ"ל, כוונתם שלא תימא דמים חללים ישתה, לא ילפין אלא דס אדים שנקרה משקה, אבל דס בהמה חייה וועף לאו מטעם משקה קמץ כישיר, אלא מליפוטה דעת הארץ תשפכנה כמים, דאיתקס דס למים לעין הקשר, וכאשר כתבנו לעיל דמשנה דמיכשרין דקרי לי תולדה, משמע דאיינו אלא מדרבנן וא"כ הוול"ל נמי מדרבנן דר"ש, שכן כתבו התוס' דזה ליתא, אלא דס מטעם משקה מכשיר כמו מים ויין, דמים חללים ישתה שמעין על כל דס בע"ח דאייקרי משקה, וכאשר כתבנו לעיל לדעת הרמב"ס, אדרבה עיקר היפוטא מדים חללים ישתה על דס של בע"ח קאי, ולא על דס אדים, דלא נאמר אלא דרך מליצה, אלא דלפ"ז אינה מובנת הקושי שהקשו אה"כ מבוצר לגת שכותבו, "וא"כ מא依 פריך וכור"ו ומה שייכות יש לקושי זו להא דלא פריך מדרבנן דאמרינו הוכשרו בדמיה, ודוק".

ד"ג ל"ז ע"א משנה, השוחט את המsocנת רשב"ג אומר עד שתפרקס ביד וברגל וכו' וכותבו התוס' דאפילו לכתלה שרי, ונקט לשון דיעבד מושום דברי למייחני עד שתפרקס עכ"ל, לא זכית להבין, דמה בעו, הרי אפשר לפרש דלכתלה לא ישחות, וישליכנה לכלבים, ולשון דיעבד דנקט היינו שלא ימתין עם החולנית עד שתסתכנת אלא ישחתנה מעט קודם לכן, בעוד יכלין עוד להעמידה על רגילה, וב"ל צ"ל כתוב טעם לוה לא ניחא לחו למימר דלכתלה יש להחמיר כיחזקאל, דין זה אלא חומרא לגודלי ישראל, אלא דהתפארת ישראל כתוב באמות דמש"ה נקט לשון דיעבד, ואולי כוונתם דמי שרצו להחמיר שלא לאכול מסוכנת, לא ישחתנה, אלא ימתינה בדרך שהנקרים ממייתין לצורך אכילה, וימכרנה לנכרי, ועיין לקמן ע"ב ד"ה גמר' ואב"א מהכא מה שכבתתי שם ודוק".

ר"ש"י ד"ה עד שתפרקס, הרי לא פרכסה, קים להו לרבען דנטולה נשמטה קודם גמור שחיתה עכ"ל, והנה הרע"ב מברטנורא במשניות כתוב בלשון שמא, דעתא נטולה נשמטה קודם גמור שחיתה, וכרש"י משמע נמי בגמ' ליקמן, דעתא רבעא, כל שנייה עשו כן בסוף שחיתה, בידועה שנטולה נשמטה קודם לכון, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"ג ממ"א, דכל שלא פירכסה כלל הרי זו נבלה ולקון עלייה, ויש לראות מה באמת היא נבלה ודאית, כיוון דבריאה לא בעין פרוכס, הרי דאפשר שיש בה חיות ביל' שתפרקס, אבל מכאן יש ראי' ברורה למה שכתבנו למלعلا, על המשנה הקודמת, דכל שייצאה ממנה דס הנפש בשפע, אפשר שתצא נשמטה גם באמת פרוכס, ואע"ג דין לא פסקנן לר"א דידי אם זינקה (רטור באמת פסק לר"א ור"ש במצב כתלי ביה"ש מלאים דס), אבל בשופך דס בשפע ובכח ודאי לכ"ע מודים, דין לך פרוכס גדול מזה, אבל מסוכנת דמסתמא אינה מוציאה דמה אלא לאט או לא מוציאה דס כלל, באז כל שאינה מפרכסת, ע"כ דיאטה נשמה קודם לכן, ועיין בפרמ"ג סי' י"ז ובח"ח חת"ס צ"ל.

אבל מהSCI רשי"י דנטולה נשמטה קודם לכן, לכארו' נראה למידק מנוי' דאם יצאה נשמה עס גמר שחיתה שפיר דמי וכדמשמע נמי מרבא דלקמן שאמר בידועה שנטולה נשמטה קודם لكن, אבל הש"ז בס"י י"ז סק"ג פסק דבעין חייה אחר גמר שחיתה, וכן משמעו מרש"י גופא בסוף הסוגי ד"ה בסוף שחיתה SCI ז"ל סוף שחיתה ממש שתפרקס בגין שחיתה דתויה בה חיות אחר השחיטה" עכ"ל, הרי דכל שחחיטתה ומיתה בגין אחת נבלה, וראיתי במשניות חדשות דפוס ווילנא בחודשי יתרון האור, פלפול ארוך בזאה, והגאון צ"ל ברוחב בינוינו באור דכן הוא כדעת הש"ז,

אגמל"ם, דקדושת לוה לא מהני מה"ט גופא נאמר דקדושת מלוה מהני, אבל רבא קר"ל סובר דנינו דעל גופו הגביה לאחר שבא לידי כך, אמרינו אגמל"ם, כדי שלא יויע קדושת הלוה נגד האי גilio, אבל קדושת המלה דהוה דבר המסתתק,adam לא ai' חל הרקdash בשעה שהוציאה הקדשו מפי,תו לא מצי חיל, כי באoir לא מתלי תלוי, להמתין עד שיתגלגה מה תהא בהאי שדה, וכן לגבי דבר המסתתק אנו אומרים מכאן ולהבא הוא גובה.

וכן הכא בשחיטה, דיש לה התחלת וסוף, ליכא האי פלוגטא, רבינו אמר הוכשר, ור"ח אומר תולין, ומפרש ר"פ פלוגתם היכי דאיתא לדם על הדלתעת מותע"ס לכ"ע מכשיר, והטעם כיון דלבסוך איגגלי דrai' שחיתה זהה, מAMILא שם שחיתה אוכלה מעשה מותע"ס, והוא האי דס דס שחיתה מכח האי גilio, ומכשיר עתה, כיון דעדין לא נתקנת, אבל בנתקנה קודם גמר השחיטה, אנו נפלים בפלוגטא דר"י ור"ל בחולץ למעוברת, ורבינו דסוביר מכשיר קר"י, ור"ח דסוביר חולין לראות אם הדם עדיין בעין על הדלתעת, סוביר קר"ל, שלא אמרינו אגמל"ם בדבר המסתתק, אבל بلا נסתתק, דהינו לא נתקנת, גם הוא סוביר דעל גופו השחיטה אנו אומרים דמותחלת מותע"ס, ור"א אמר, דר"ח אמר חולין, גם בנתקנה קאמר, ומשום דמסופק בהאי פלוגטא דר"י ור"ל, אי ישנה לשחיטה מותע"ס או לא, ועל הקדמה והסביר הלאו, נבנית כל הסוגי דלעיל דף כ"ט ע"ב, וכמה סוגיות במשמעות זו כאשר ביארתי כל או"א במקומה עיין בהם ותרוחה צמאונך.

אבל בא וראה, איך שהלב ארי' צ"ל שזכה לגלוות האמת הלאה בפלוגטא או דרביבי ור"ח ור"ל, לא ראה באספקלי' המAIRה את העין כולו, עד שקמתמה על הרמב"ס, דפסק בפ"י מטוי"א בנתקנת הדם דספק הוה, וחולין לא אוכלין ולא שורפין, והוא כר"ח אליבא דר' אש, וקמתמה הלב אריה, הלא הרמב"ס פסק כמ"ד ישנו לשחיטה מותע"ס, וגם פסק דלא קר"ש אלא כת"ק דס שחיתה מכשיר, ולמה פסק כאן דלא כרבי אלא כר"ח, ומשיים "ומפורשים לא העירו בזאה זלי צ"ע טובא" וינוי דעת קדשו כי גם הרראש יוסף צ"ל הניח קושי זו בצע", אבל מ"מ הלב ארי' לאחר שזכה להבין עומק פלוגטא זו, לא היה רשאי לתמוה על הרמב"ס בזאה, אלא להיפך הוויל' לתמוה Adams כנים הדברים, דר"י ור"ל פליגו בשחיטה כמו בחולץ למעוברת, اي אמרינו אגמל"ם בדבר המסתתק, כמו שגילה לנו הלב ארי' בrho"ק שעליו הרי צרכין לפסק גם כאן קר"ל נגד ר"י, כמו בחולץ למעוברת ואיך יפסוק הרמב"ס כרבי, שהוא סברת ר"י ולכך התמיה להיפך הוא מאחר דהאי חולץ למעוברת, הוא מהני תלת מילוי דאמיר רבעא שם יבמות ל"ז ע"א, דהלהכה קר"ל לבבי ר"י, וא"כ ה"ה בפלוגטא דיל"ש מותע"ס, דפלוגטא זו היינו היך, וכאשר באמת פסק רבעא בזבחים דף ל' ע"ב קר"ל, דאין לשחיטה אלא לבסוף, ועיין תוס' לעיל כ"ט ע"ב שהקשו לוה לא מנה רבא ארבע מילוי דהלהכה קר"ל לגביו ר"י שם ביבמות, ואני כתבתי שם, דלפי דברי הל"א דהaca הקושי' מישבת, דלא מנה הא משוע דהינו היך דחולץ למעוברת, קשה על הרמב"ס להיפך, איך פסק תולין, ולא פסק דין מכשיר ודאי וכרכ"ח אליבא דר"פ, והא דפסק קר"י ישנו לשחיטה מותע"ס, עיין ביאור דבר נפלא הלאה לעיל דף כ"ט, ולא אכפול כאן בדברים, אבל מה שפסק כאן תולין ולא פסק כהלהcta דיןינו מכשיר, משום דלא אמרינו אגמל"ם בדבר המסתתק, ודאי צרכיא עיונה רביה, אלא דבאמת יש לראות, כיון דרביבי קר"י דאמרינו אגמל"ם גם בדבר המסתתק, ור"ח אליבא דר"א ספוקא לי' בדבור, איך פסקינו בחולץ למעוברת ובכל הני שאר מילוי, קר"ל דלא אמרינו אגמל"ם גם אגמל"ם דבר המסתתק, והדבר צרכי תלמוד ועיין גדול למצוא איזה טעם לחלק בין הקשר לשאר מילוי, ודוק".

אבל אין כאן תחלה קושי' למאן דירוד לעומקה דעת הרמב"ם זיל, ושם בפתחה ביארתי הדבר, דהרמב"ס סובר דטרפה ונבלה חד לאו הוא, דטרפה תחולת נבלות הו, דטרפה א"ח ועומד למות, וכן ג"כ מצטרפין טריפה ובילה לכזאת, משא"כ בשאר שני לאוינו, למשל טמאה וטרפה לא מצטרפין, וכל דבר שיש לו התחלה ומגר אמרין בי' אגמל"מ לענין הדבר בעצמו, עיין לעיל בסוגי' ל"ב ע"ב אריכות זהה, ומה שחייב הכתוב נבלה וטרפה לשני לאוינו, והוא מפני שהחיטה מוחלת בינוים דטרפה ששחתה נטהרת מובלות, וטרפה גופא ג"כ לא נקבע איסורה מחיים אלא לא לאח"ש, דלהכי כתיב גבי איסור טרפה "בשר" דעבדי כעין בשר ע"י השחיטה ומגר אמרין בי' אגמל"מ לענין הדבר בעצמו, עיין לעיל דקה שחרה דבאי כאות, אבל שחיטה ואבלי חולה נבלה והשחיטה זו את זו, דהמיתה אוסרת את הבע"ח באיסור נבלה, ודבקת משרות, שלא חלק, דבשלמה גט ומיתה שניהם המה מתרין את האישות, ואין סותרם אהדיין لكن מצו חליון גם ביחד, וכמו גטה וחזרה דבאי כאות, אבל שחיטה ואבלי חולה נבלה והשחיטה זו את זו, דהמיתה אוסרת את הבע"ח באיסור נבלה, והשחיטה מושר, שלא תחול איסור נבלה, ואיך אפשר שיחלו שניהם כאחד, ואדרבה מגט ומיתה יש ראי' דשחיטה ומיתה אסורה דהרי בגט ומיתה אסורה לכחן, ע"פ שנעשה אלמנה אבל שחיטה ג"כ גירושה, וא"כ ה"ה הכי שחוטה ונבלה הוה ולכך אסורה, כיון דשניהם חליון וסותרין אהדיין, הרי אין כאן היתר נבלה, ולכאורה ה' ראי' לדין זה דבעין חיות אחר גמר שחיטה, מהא דין במשנתנו, בהמה דקה שפשטה ידה ולא החזירה פטולה, שאין אלא החזאת נפש בלבד, הרי דהמיתה עם השחיטה ב"א פטולה, אלא דהרמב"ס עומד לנגיד, כי במסוכנת שלא פרכסה כלל כתוב דחויה ונבלה וлокין עלייה וכמו שהבאתי לשונו לעיל ובהאי דין דקה שפשטה ידה דיק הראב"ס לשנאה דין דתנא פטולה, ולא נבלה הוה ולא מלוקות, וכפי הנראה, איסור דרבנן או מHALCA שאין לוקין עליה ואני מטמא נבלה, וכן ב"מ במס' ז' שקטני שחוטין פטולה, ולא כתני נבלה, מתרפרש כן, והדבר מובן דכל שטש שחיטה עליה אלא שפטולה, אינה נבלה, וא"כ יש ראי' מכאן להיפך, דהא דבעין חיות בגין שחיטה הוא רק דרבנן, או הלכה, אבל לא מעיקר ד"ת, אלא דין תמה על הרמב"ס דמאיחר הודאת ר"ע לר' ישבד לעיל כל פטולי שחיטה המה נבלה לענין טומאה וע"כ גט לענין מלוקות, למה לא נימא גם על האידי דין, דחויה מהלכה ורק ל"י פטול בשחיטה, קודם חורת ר"ע, אבל לאחר שהזודה גם היא פטול בשחיטה לוקין עליה ומטמא נבלה גמורה, ולהלך בין הנושאים קשה וצע"ג ודוק'.

שוב נתישבת דלא"ע קודם חזרה, דסימן אחד נמי מטהר מידי נבלה, א"כ כל שייצאה נשמהה בסוף סימן השמי ודיין דאיינה אלא אסורה, ככל פטולי שחיטה, ולא נבלה, כי בסימן הראשון כבר יצאה מידי נבלה וכיון דכל המשם, נשנית קר"ע קודם חזרה שפיר כתני במשנה רק פטולה ולא נבלה, אבל הראב"ס שכטב דין זה אחר חזרת ר"ע, אבל לאחר שהזודה גם היא פטול בשחיטה לוקין עליה.

גמר וدليلו הינו נבלה היינו מסוכנת, לא ס"ד דכתיב כי ימויות וכי' מחיים לא איקרי נבלה עכ"ל הגמ', מכאן הקשה הלב ארזי זיל על הא דכתב הראב"ס ל"דנקה"ו ופסחה"ג והוא נבלה מהרימים, שהוא נגד גמר' מפורשת הלו,DDRUSHו מקרים דמחיים לא איקרי נבלה אלא לאח"מ, ועל חנס חדש התבו"ש והפלתי זיל לומר, דהראב"ס מוחלך בין איסור אכילת נבלה לטומאת נבלה, שהרי האידי קרא בטומאת נבלה כתיב, ואיך יליף הגמ' מנוי' דמחיים לייא איסור אכילת נבלה במסוכנת, והניח הדבר בתיאמה, ואני מוסיף להקשוט גם מגמ' זחים דף ע' ע"א דקאמר מה לטרפה שכן איסורי מחיים, משא"כ נבלה, הרי מפורש אכילת נבלה איינו מחיים, אבל בפתחה עיקר יוז"ד הראיתיק שהרמב"ס גופא ס"ל דלאו נבלה ליתא מחיים, כי כן כתוב בפירוש בראש פ"ד מהל' מא"ז זיל: "האוכל כיitz מברש בהמה שמחה וכו' לוקה, וכל שלא נשחתה כראוי', הרי זו מטהה וכו'" עכ"ל ומדאמר הרי זו מטהה, ולא הרוי זו כמתה, הרי מפורש אומר דעת"פ בעין מטהה אלא דכל שנפללה בשחיטה, אין שחיטה זו מצלת תהאי' מטהה, אז תהאי נבלה, וא"כ סותר את דברי עצמו במה ש' בפ"ג מהל' ש恢חיטה דנקה"ו ופסחה"ג הוא נבלה מחיים.

חסרוןابر תאסר ומשום דא"ח וע"כ דאיינו חי מיד קאמר דכל שאינה מחסרא אבר ע"כ רק מסוכנת העומדת למות מיד בכל חייה, אבל בחולה, הרי רוב חולים לחמים, וכאשר מוכיח מסוכנת שרי, ע"כ דהאי לאו הבא מכלל עשה אמחסרא אבר קאי, וא"ת הלא הוא באלו דטרפה, הלא בשביל זה כתוב הרמב"ס לדלאו דטרפה המפורש בקרא הוא הנטהה למות מחמת חסרון אבר דהיאנו מסוכנת שתמות מיד בתוך מעל"ע, אבל הלא הבא מכלל עשה דחי אכול שא"ח לא תאלל, לא התנה האי לאו חדש דאכל טרפה יחול על איסור חלב, דכיוון שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה של תאללו, וממה"ט גופא שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה חלב, וממיאלא דליקא לא כולל ולא מושיף, כיון דגוף הבמה בלאה אסורה לגבואה מטעם נו"ט, והבן הדבר.

תוס' ד"ה השתא מהיים אסורה, בא"ה, וא"ת למא דפרישות אי אמרת נמי מסוכנת שרי' תקשי אמאי איצטריך קרא לאיסור נבלה, הא אסורה מהיים משום איסור שאינה זבוחה וכי' עכ"ל, וקשי' לי טובא דהא במדבר עדין לא נצטו על הזביחה, ומ"מ נבלה נאסר להם, שוב מצאת שנטעור בהז' ק"ז בעחתת"ס ז"ל בחודשין, ומה שתי' שם, זאת בעצמו מעיד שהוא מימי חרפו גירסא דינוקותא, ואינו כדי להסביר עליו.

אבל האמת כmo שהארכתי בהז' בפתחה, דבמדבר נצטו על נבלה מכלל לאו דטרפה, והאי לאו דנבלה שנאמר במא"ת אחר שנצטו על שחיתות חולין, נתחדש לאיסורبشر נחרה ופסולי שחיתה, כן הוא לר"ע, ולריש' אם נאמר נצטו גם במדבר על זביחת דברים שאינם ראויין להקרבה, או האילאי לאו דנבלה, הוא חזורת לאו דטרפה, וכאשר נהאה מדרשת הספרי שם, דקאמור לא תأكلו כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה, עי"ש בפתחה, וא"כ קשי' התוס' הכראי מזכקת דאם לא צרכין קרא אنبלה אי מסוכנת אסורה, ה"ה דלא צרכין קרא אنبלה, משום נצטו על הזביחה, וממיאלא כלبشر שאינו זבוח אסור, ואין לנו תירוץ אחר אלא דבאמת הוה מצוי למימר ולטעמך ממש"כ התוס' ה"ה אמרת שהתוס' לא נחתו לכל זאת, כאשר מוכיח מכל הילוך שיטות במסכת' זו, מ"מ כאן ייוננו יפה, ודוק".

תוס' ד"ה ודלאה היינו טרפה, בא"ה, וק"ק דלעיל דפרק הינו נבלה היינו מסוכנת לא קאמר לעבור עליו באלו ועשה כדקאמור הכא, עכ"ל ויפה אמר תלמידי המולג מו"ה שמואל קעפטעש נ"י לדלעיל כיון דדחה הקשי' וקאמור, לא ס"ד וכי' לא חש בחזק קשי' שבלא"ה אינה מתקיים, אבל הכא הקשי' דלמא היינו טרפה היינו מסוכנת מתקיימת, שעל ידה נדחה הילפוטא, ביארה כל צורכה, דלמא לעבור עליו בשני לאוין ועשה, ודבר נכוון הוא מאד.

ע"ב גמר' ואב"א מהכא, ואומר, אהא ד"א וכי' ויש להעיר, איך נילוף דברי תורה מדברי קבלה, ועד אתה יחזקאל מנא אסורה, ولكن עתה לומוד רוצה למסכת' דמסוכנת بلا שום

מיוחד דאכל לא תאכלו גם משום נו"ט, ואל תשיבני דלשן הגם' מוכח דלא כוותי, דהרי קאמר יבא איסור נבלה ויחול על איסור חלב, הרי דמטעם אין איסור חל על איסור בעי קרא דחל, שאני אומר דלעולם חלב לאו בככל בשר הו, לריש"ג בלא שום קרא, ולריש"ג מכח דהוציאו מכלל טומאה כנראה שם בסוגי' דחזקי' ור"א, ולא נאסר החלב משום נו"ט אלא מכח האי לאו חדש דאכל לא תאכלו, וממה"ט גופא שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה טרפה יחול על איסור חלב, דכיוון לאו חדש הוא על חלב, וממיאלא דליקא לא כולל ולא מושיף, כיון דגוף הבמה בלאה אסורה לגבואה מטעם נו"ט, והבן הדבר.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דשם בפסחים מסיק דריש"ג ור"ע פליגו, דריש"ג חלב לאו בככל בשר, וכחותרת נבלה בהנהה חלבב ונידה לא הותרו, וממיאלא דלא צרך קרא לטהר חלב מטומאת נבלה, אלא להתирו בהנהה, ור"ע סובר דחלב בככל בשר בין להתר הנהה ובין לטומאת נבלה, ולכן איצטריך קרא להוציאו מכלל בשר לעניין טומאה, ויש לעיין באיזה סברא פליגו, ובפרט יש לתמונה על ריש"ג, דקאמור דחלב אנו ניתר בככל נבלה בהנהה ופרש"י ז"ל משום דחלב איינו בככל בשר, הלא בלאו דנבלה לא כתיב בשר, ומהיכי תיתי לא יהי' החלב והגיד בככל נבלה סתם, אבל דעתך לעשטי' איזיל וריש"ג בשיטת בר פלוגתי' דריש"ע שהוא ר' ישמיאל איזיל, דבר הודיעתי דריש"ע מפרש האי קרא דnableה שהוא חדש על הנήירה שנכננסו לארץ וכיוון דהכא לא כתיב בשר ממיאלא גם חלב וגיד בככל נבלה, لكن לא איצטריך קרא להתר הלחב בהנהה דההוא בככל נבלה, אלא אדרבה להוציאו מכלל נבלה לעניין טומאת נבלה, וממיאלא הו"א דהה"ה לעניין איסור נמי כו' הו, וממש"כ בטרפה דכתוב בשר בפירוש, لكن בא הקרה דאכל לא תאכלו לאיסור חלב משום נו"ט, אבל ריש"ג בשיטת ר' ישמיאל איזיל דקרו דnableה במשנה תורה הוא החזרת הלאו דטרפה, וככדריש בספרי שם, ל"ת כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה, וכיוון דהוא חזרת לאו דטרפה הכוול נמי גם נבלה, ואשר ביאנו זאת כתמה פעמים, ובטרפה כתיב בשר ממיאלא דגム כאן על האי בשר בפי' משפטיים, ודוק' היטב.

תוס' ד"ה שא"ח לא תאכל, בראש"א דרש מהאי קרא דטריפה אינה חייה, והיינו לפי המסקנא דהכא, דלא מחוקמי' במסוכנת, עכ"ל, מה שכי' התוס' דלפי המסקנא דהכא אמרת דזאת החיה על טריפה אינה חייה פלא והפלא, דדבר שאפשר לידע הוא, אם ט"ח או ט"ח, ולא מצין קרא על דבר טבעי שיש לעמוד עליו, ה"א חדא, שנית דעתך לא נדע מה קרי' לי' טרפה, ז"ל דעת הילכה קסמן דהני ח"י מכות מטוריפי', ואתא קרא לפреш הילכה, זאת לא נמצא, ועוד בו שלישיה דלמא נפ"מ לידע זאת, דהני דמנה הילכה שהמה טרפיות, אם מצוי לחיות או לא, דהרי המה טרפיות בין חיין ובין אינו חיין, ואני כאן נפקותא אחרת אלא לגבי ספק טרפה אי מהני שהיית יב"ח, וכמש"כ הרשב"א והר"ן ז"ל בראש פא"ט, ואתא עניין דרבנן הוא דמה"ת בלאה ספק טרפה שר'י, לא מבעי לדעת הרמב"ס דכל ספק מותר מה"ת אלא גם לדעת הרשב"א הלא ספק במקרה שר'י, ובגמי' נמי מה"ט לא קאמור אלא רמז לטרפה שא"ח מה"ת מנ"ל, ור"ל דדרישה גמורה ליכא לאשכוחי ע"ז, כיון דמה"ת אין לו שום נפקותא, בין ט"ח לטרפה א"ת. אבל רמז קמבקש למזויא, ומביא קרא דזאת החיה, אשר עיקר הקרה אמרת לאיסור באיסור לאו הבא מכלל עשה, כל מה שאינה חי, וממיאלא נשלם דטרפה א"ח, דהרי לא אסורה התורה אלא א"ח מכלל העשה דחי אכל, הרי דכל שהוא חי אינה אסורה, וכן עתה לומוד מהאי קרא דמסוכנת بلا שום

רבותה דיחזקאל, וא"ג דיחזקאל כהן הוה, הלא גם כהן צרך לפרש תומ"מ ואסור לאכול טבל עכ"ל, ותימא רבתא על התוס' דמשמעו דס"ל דוגם במתנות זרע והלחמים וקיבה בעינן הפרשה ואם לא כובל כל הבמה, וכן כתבו לקמן קל"ב ע"ב, על האי מירא ד"ר", דטבל ממש קאמר דמתנות לפנין נתינה נחינה מתרומה ל�מן קל"ו ע"א, והוא עניין פלא והפלא דעתות הפרשה לא שיק, אלא בדבר שאינו מצווין כמו בתו"מ, אבל בזרע והלחמים והקבה, שמצוינים הפו ומפורשים וועודדים, מה שיק כאן להפריש, ועיין בי"ד סי' ס"א ובפרמ"ג שם, שכabb ג"כ כדבריו, דלית במתנות מצות הפרשה, אלא מצות נתינה להכהן, ומה שהביאו התוס' ראי מלקמן דיליף נתינה נתינה מתרומה, אדרבה מהתמים מוכח בדברי, והיינו הז, אבל מה שנראה עניין הוא דלפי מה שביארתי בפתחה דעת הרמב"ס דטרפה המפורש בקרא, והוא הנוטה למות דהינו מסוכנת, ע"י מכח באחד מאבריה שאין לה תרופה, והוא נודע ע"י אידך קרא דיחזקאל שהזהיר את הכהנים שלא יאכלו נו"ט, כמו ברוצח דהדין כן, וההלך של ח"ט אתה כדי שלא נצרכז בכל פעם, בכל זאת עדין התנאי העיקרי שתהיה נטחה למות מחמת המכחה, במקומה עומדת, כי ההלכה לעולם לא תבוא לע考ר מה שמספרש בקרא, או שמוכרה ממנו, אלא אתה לפרש לו וכן גם אחר האי הלכה של ח"ט לא הוה אסרין בהמה לקוי' באחת מהני טרפויות שהולכת בשוק ואוכלת כשאר בריאות, וכן לא היינו אסורים בהמה הנוטה למות מחמת המטרפות, כיון דהתורה התנאה בשאנן לה אחות מן הני מכות המטרפות, כיון דטרפה שאסורה, דבענן תרתי, נתה למות, וגם שתה' זאת ע"י מכתابر, אבל יש לנו קרא דזאת החיה, אתה לאסור בלאו הבא מכלל עשה כל שנקרה אינה חי, ומעתה יש לפנינו שני דרכים או לפרש האי, אינה חי על מסוכנת בלי מכתابر ואז הפירוש אינה חי שעומדת למות מיד תוך מעל"ע, כי עומדת למות אחר זמן רב כמו שלושים יום או יב"ח אין זה במצבות בלי מכתابر ובלי שום חסרון, אלא חוליה כללית ורוב חולים לחיים ואיך נידון לומר, לאינה חי, או שנפרש, אינה חי, ע"י חסרוןابر, ואז מצין לומר, שלאחר זמן תמות מחמת האי חסרון ע"פ שלפי שעה הולכת ואוכלת, וכן יותר מסתבר فهو דהאי קרא אתה לאסור באיסור עשה כל hei טריפות המצויות הרבה, מלאוקמי' על המסוכנת בעלי מכתابر, אבל לא שכח כלל,adam ע"י הכאוה נעשה מסוכנת הרוי יש לה דין טרפה, כי הוא טרפה דנפלה מן הנג עיין לקמן במשנה דא"ט), ולא נשאר אלא מסוכנת ע"י חשות כהה שהגעה קרובה למיתה, והוא מלטה דלא שכח, וגם בלאי' מייסי עניין ב"א ולא אכלו, ויחזקאל שהתפאר שלא אכל מסוכנת התפאר גם שלא אכל את הטרפה, והיינו טרפה של ח"ט, שלא נתה למות והולכת ואוכלת כשאר בריאות ובשניות כאחות יש להתפאר שפיר, דהאי קרא דזאת החיה מורה לאסור אותה מהני תרתי כמו שביארנו, ומושם דמאסעה עניינו ואת הטרפה לא משום דקרא דזאת החיה אתה לאסור את הטרפה שהולכת ואוכלת, מחתמת שסופה לא תהי ודוק'.

ע"ש גמור' ולא בא בפי בשיר פיגול, שלא אכלתי מבהמה שהורה בה חכם, משום ר"ג אמרו, שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו מתנותיה, עיין מהרש"א זל איך להכenis אלו, בשיר פיגול דכתיב בקרא, ונתקך מאד, אבל עיין לקמן דף מ"ד ע"ב כי שם פרשטי הדבר בדרך מרוחה ותרווה צמאן.

תוס' דה שלא הורמו מתנותיה, וא"ת לר"י דאמר לקמן דכל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים, מה

והותז הראש אפשר שתפרקס גם אחר ההתזה, משום שפעת חיות שבאים החיצוניים מוקדם התזה אבל במסוכנת אם באמת מתה היהת מהמת אפיקת הכה ולא מהמת השחיטה, אז האבירים החיצוניים מייתו בריש ואלא מצו מפרקסים וכל שהיד והרגל מפרקס מורה על חיית הלב ושהלמא הויז הראש, היה חי עדיין, דאלו בשעת התזה כבר היה מת, מכש"כ שלא היה רגש חיות בידים ונגלים שמתים תחלה.

ולע דהמעין בגמי ותוס' ב"ב קמ"ב ע"ב ימצאו לפום רהיטא סתרה לדברי האmittים האלו אבל בכל יש לישיב, ועל זה וכיוצא בזה צרך למשכן נפשי כדי להעמיד האמת המוסכם ומוחלט על תלו ודוק.

וכאן בסוף הסוגי אני חזר למה שדרשו לעיל ולא בא בפי בשיר פיגול היינוبشر מבהמה שהורה בה חכם, ציינתי לעיל שתעין בימה שכתבתלי لكمן מ"ד ע"ב, וכעת ניתוסף לי ראי' ברורה לדעת הושט, כיוון דשם שחיטה גם על מקצת הושט, וכאשר ביארנו זאת באריכות לעיל ל"ב ע"ב, וניהו דברייאה לא חלקה תורה, ואצריך שני סימנים בבהמה וסימנו אחד בעוף, דר"ע הדר ב"י ממה שאמר, אבל מה שתלי' בשיקול הדעת היינו גמור' דהרי מבואר ביבמות צ"ב ע"א דהרוו ב"יד ששקעה החמה ולבסוף זורתה, אין זה הוראה אלא טעות, והוסמך ע"ז לעשות מלאכה בשבת מביא חטא, אבל הורו בשיקול הדעת דאין זה מלאכה או שאין זה הלב שאסורה התורה וטעו, העושה על פיהם פטור ממשום דזה הוראה מקרי, הרי יצא מזה מפורש אבל שדרך הוראה טעה, אין כאן שגגה להעשה על פיו, אלא הקולר תלי' ב"יד שהורה כן, כי כך גורה התורה לומר ועשית כאשר יורוך ואין לך אלא שופט שבימייך, וא"כ למה ניחוש בהוראת חכם על טעות, משא"כ בדבר התלי' במציאות, שאמ טעה אין זה הוראה, והעשה ע"פ טעותו הייב חטא שפיר יש להחמיר שמא טעה החכם בריאה או במדידה וכדומה, וניהו דאין פסקין דיחיד שעשה בהוראת ב"יד חיבח חטא ודלא כר"י דפטור, עיין ברמב"ם פ"ז משגנות, היינו ממשום אבל שהבי"ד אינו מביא קרבע העושה מביאו, אבל לעולם גם לדידן קיל להעשה, ממה שעושה ע"פ טעות במציאות.

ועכ"פ אני תמה על הרמ"א בהגה סוף סי' קט"ז, שפסק שם דין זה דהוראה בה חכם בדבר שתלי' בסברא דלא כרשי", אלא אבל שהוראה חכם מסברא ולא נמצא הדין בפירוש שהיא מותרת בעל נפש לא יכול ממנו, דמשמעו אבל שנדפס בספר להתר ארע"פ שאותו המחבר מסברא החיר שפיר דמי, ואין לדבר זה טעם,adam החכם הזה יזכה לדפוס חדושיו נעשה סברתו גמור' ע"י הדפסה ואפלו אם ימצא חולקין עליו מ"מ אם רוב הפסיקים מסכימים להתר שפיר דמי, וכאשר באמת כן הוא ולא שמענו מעולם שבעל נפש יחמיר בדבר כמו בתערובות מין במינו דרשוי" וдум"י פסקין כר"י דלא בטל, אבל אכן פסקין קרבען דבטל, ולא שמענו מועלם, מי שייחמיר זה לחוש לשיטת רשי" ולמה נחמיר יותר בדבר שחכם מופלג מתר ע"פ סברא שירה ואין עדיין שום חולק עליו לחוש, שמא טעה בסברא, ואע"ג דבזה"ז אין לנו חכם מוסמך מ"מ לא אוכל להבין דלמה נחמיר יותר בהוראות חכם בשיקול הדעת שאין שום חולק עליו אלא שלא נמצא ההיתר מפורש בדףס, ממה שנמצא מחלוקת בדףס, אלא שהכריע דעת המתיר, ידעתני שיש מקום לחלק בין שאקבע ההיתר בפסיקים מפורסמים, ובין סברת יחיד שעדיין לא נתקבל בכל העולם, אבל הסברא השרה נונתת היחס, אבל שסבירה הברורה מסכמת להתר, בלי שנמצא חולק עליה, הא היתר יותר ברור וראוי יותר לטמוך עליו ממהיתר שיצא מtopic' פלוגתא בין הפסיקים במקומות שאין כאן הכרעת ב"יד הגadol המוסמך אשר עליו אמרה תורה ע"פ הדבר אשר יורוך והדברים עתיקים ועין זהה לקמן קי"א ע"ב בהא אמר רב חס לי' לרעוי' דבא בר אבא דליספי לי מידי דלא ס"ל, ובמה שכתבתני שם וכן

ולפ"ז אין זה טעם אלא סימנא, וכיון דר"מ אומר בשעת שחיטה סתם, ס"ל אין לשחיטה אלא לבסוף, הרי דבסיום השחיטה בעין הפירקס, עכת"ד היתרונו האור, אלא דשגאה רבתאagna בכואן במוחכ"ת, דא"כ איזה ראי' הביא הברה"ג מהא דרבא דפסק קר"מ דבסיום השחיטה בעין הפירקס, להאי דינה דין דאין לשחיטה אלא לבסוף, דניהו דרבא למدين מר"מ דבעין פירקס בסוף שחיטה, אבל בהאי דין דאין לשחיטה אלא לבסוף מנ"ל דפסקין כוותי דרבא, וכר"מ, דהרי בהאי דין דישנה לשחיטה פליגו תנאים ואמורים הרבה, וגם גופו הדבר למדין מלשנאות דר"מ דאמר סתם, דכוונתו על סוף שחיטה הוא דוחק גדול כМОון.

אבל מtopic' חומר הנושא נראה לפ"ז דבר חדש בדעת הבה"ג, והוא דס"ל דלמ"ד ישנה לשחיטה מtopic'ס, כמו דבעוף דויטר חיוטא דבסיום אחד ה"ה במסוכנת דויטר חיוטא טפי, די במקצת הושט, כיוון דשם שחיטה גם על מקצת הושט, וכאשר ביארנו זאת באריכות לעיל ל"ב ע"ב, וניהו דברייאה לא חלקה תורה, ואצריך שני סימנים בבהמה וסימנו אחד בעוף, דר"ע הדר ב"י ממה שאמר, דשחט בה סימנו אחד והמתין לה עד שמתה, והזודה דנבלה הוה גם קודם חורה עכ"פ טרפה הוה, שאני הרים דכל שפסק באמצעות השחיטה והי' יכול לגמורה לא עדיף משהה בין סימון לדסול, משא"כ שאינו יכול לגמור מפני שתוכחת השחיטה פעלה שמתה, כיוון שיש שחיטה על האי מקצת ואין כאן יותר כדי לגמורה ספר דמי, ואף שהסבירא קלישטה, מ"מ מtopic' ביארנו ממה ש' בעל יתרון האור לפ"ז, ודוק.

ע"ש גמור' אר"ח, מנא אמינה לה, דתנן וכו' אימת אי לימה בסוף שחיטה, עד כמה תח'י ותziel, עכ"ל הגמ', ר"ח היה סובר דפסחה ידה, הוא סימנו הוצאת הנפש של עתה בשעת פשיטת ידה, וכמוש"כ התוס', דדייק כן מלשון המשנה דקטני, שאינה אלא הוצאה נפש בלבד, ולכן פריך אי פירקס בסוף שחיטה בעין, מה לא תסגי בהאי פשיטת יד, אלא דזה תימא דהרי הפירקס הוא סימן חיות, ולא סימן להוצאה הנפש,ומי שביעי פירקס בסוף שחיטה, בעי' חיות בסוף שחיטה, ולא הוצאה הנפש, וכאשר ביארנו זאת בראש הסוגי' דשחיטה ומיתה בהודיע לא מהני, ומס' תשובה רבא אינה מובנת דלמה ל' למייר, אבל שאינה עשוña כן, דהיא פשיטה והחזרה כמו שפי' רשי" בידוע שנטלה נשמה קודם לכן, דמשמעו אדם נטלה נשמה זאת בסוף שחיטה כפשיטה ידה, הוה שפיר דמי, והלא זה ליתא כפי ש' הש"ך וכנראה מפרש"י הכא, אין חיות בסוף שחיטה בעין ולא הוצאה הנפש בסוף שחיטה, עצ"ג ודוק.

ע"ב Tos' ד"ה אלא דמתה והדר ידיתני, והוא דאמר ב' יוציא דופן דעובר מיט בירושא, היינו היכי דמתה עצמה, אבל נהרג לא עכ"ל, והסבירא מבוארת, דבכל מיתה טבעית מחייבת אפיקת הכה, מתיים האבירים הרחוקים ממשן החיות תחללה, וממוש"כ הولد שאינה גופה ממש, ועודיו הלב והאבירים הסומכים ללוב יש בהם חיות, אבל במיתה פטאומיות ע"י שחיטה או הריגה, הנפק הוא דע"י שפיכת דם הנפש יומת הלב והראש משכן החיות, אבל אבירים החיצוניים עדיין השפעת החיות שלפניהם פועלת בהם, עד שפרקסים גם אחר מיתת הלב והראש, ומ"ה תנן במשנה דאהלות, בהותז ראייהון טמאים עע"פ שהאבירים החיצוניים מפרקסים דאין זה אלא כזנב הלטהה, ר"ל דהאי פירקס הוא משפע החיות שקודם לכן, שעדיין פועלת בהאי אבירים החיצוניים, אע"פ שהראש הותז, ומן האמת הלאה יוצא, כי שגגה רבתא יצאה מלפני האחוריונים ז"ל במוחכ"ת, במא שהביא הפת"ש בס"י י"ז דמסוכנת לאחר שהותז ראשיה לא מהני הפירקס שאינו אלא כזנב הלטהה, והוא כיציבא באירוע וגיורא בשם שמי' אבל שכחו ולא ידעו כי רק בבריאה

אין האי שחייבת מכשרת לאכילה שחייבת פסולת יקרה, וזה אמת לאמינו, אלא דעת הרמב"ם יש מקום לתפיסה, שכ' בפ"ג ה"ח דכל מקום שאמרנו בשיחיטה פסולת, הרי זו נבלה, ואם אכל קצת ממנו לוקה משום אוכל נבלה וכוי, עכ"ל, ואיך כתוב הוא ז"ל על כל הנני, שיחיטתו פסולת כלשנنا דמתני', וזה אינו, דהני גם לאחר חזרת ר"ע אין אלא איסורין באכילה. אבל לא נבלה, ויל"י בדוחק דהאי כללא דכלי הרמב"ם, לא קאי אלא במקומות דהפשטול הוא בגוף מעשה השחיטה, אבל לא אני דבגוף השחיטה אין כאן פיסול, אלא מצד מחשבה זהה, ודוק".

ד"ג ذ"ל ע"א גמר' איתמר, השוחט את הבהמה לארוק דמה לע"ז, ר"י פסולה ור"ל מותרת, ולינו اي מהשBIN מעבודה לעבדה, וליפין חוץ מפנים, והקשה לרשות"א ז"ל דתפ"ל דהוה נבליה מצד השוחט שנעשה מומר לע"ז, כיון דגס ר"ל מודה דהשוחט חייב וכמ"כ התוס' כאן, והתוס' לעיל בסוגי' דהשוחט בשבת, הוכיחו מכח האי קושי', דבעפ"מ אחת לא נעשה מומר, אולם שם כתבתי, לדעת הרמב"ם החילוק שבין מומר לחשוד הו, דבמומר שהוא רגיל בכך חזקתו דלא שבבתשובה, אבל חשוד ע"י פעם אחת, שפק היה שמא עשה תשובה, וממילא דבשעת השחיטה דעבירה אין חילוק בין פ"א להרבה פעמים ולכן הרשות"א בזה כרמב"ם ס"ל, ושפיר נתקשה לו אם הוא חייב ע"י השחיטה זו משום מקריב לעכו"ם, הרי גם שחייבת מומר לעכו"ם, אלא דלהרמב"ם לשיטתי' לק"מ דס"ל דשחיתות נכריו וכמ"כ שחייבת מומר דעשאו רבנן כהנית שחייבת נכריו, אין בו רק מקרה דוקרא לא ואכלת מזבחו, וכל שנעשה עתה מומר ע"י השחיטה זו, לא קריין ב"ז זבחו, אבל הרשות"א בתוס' ס"ל בזה, דמקרה דזבחת פסלין שהחיתות נכריו, הרי דבעינן בר זביחה דוקא, א"כ האי דנעשה מומר בגמי' ע"מ לזרוק דמה לע"ז, לא שהשוחט יזרוק אלא ע"מ שהגוי יזרוק דמה לע"ז, ואז ג"כ הבהמה אסורה לר"י, מטעם תקורות עכו"ם, אבל השוחט לא עבד כלום, וכן נפסק האי דינה בטור ושוו"ע סי' ד' וכי יתן ויבננו את זאת, דחוץ מן הדוחק העצום, להכנסי כאן נכריו בעל הבהמה שאין לו רמז עליו בגמי', הרי לא קתני השוחט בהמות נכריו אלא השוחט את הבהמה, גוף הדין מרפסין איגרא לאראעא, دائ' אפשר לעשות תקורות לעכו"ם, והוא לא עבר עבירה, אלא עע"ז בטהרה, אתה אמרה? דע"כ אתה אומר דבاهאי מחשبة עצמה הוא עע"ז דומי' דפיגול דהשוחט ע"מ שיأكلו הבעלים חוץ לזמננו, הרי הוא מגול וлокה, כן ע"כ גם כאן כיון דחייב שמחיטה על האזיקה, מקרי עבודה, וחיביב בין שיירוק הוא ובין שיירוק אחר, ואין לומר דכוונת הרשות"א דהשוחט ידע שדעת הנכרוי לזרוק דמה ולהקטיר חלבה דבידעה כז' אין עע"ז בשחיטה ומ"מ נעשה תקורות עכו"ם, דזה ודאי ליתא, וכדמוכחה ממה דשנינו בסוף הסוגי' בהני טיעי' דיבח דוכרי לטבחו ישראל ואמרו להו, דמא ותרבא לדיזן, ופרש"י לעכו"ם, ובשרה ומשכלה דידכו, וקאמר דשרי, הרי ע"ג דהבטח ידע דבעל הבהמה יזרוק הדם ויקטיר החלב לע"ז, מ"מ מותר הבשר, ושרי אפילו לכתה לעשות כן, וכן דברי הרשות"א ז"ל תמהין ולית נגר ונגר דיפרקיינו לפע"ד ודוק".

תנ"ס' ד"ה ר"ל דחייב מיתה וכי' ואין לתמוה איך נירג, הא דלמא מימליך ולא זרייך וכוי' הכא ודאי לא מימליך וכוי' עכ"ל.

Large הנה לפי תירוץ זה סברו התוס' דחייב מיתה לא בא אלא על

בקדמה של, ודוק".

משנה השוחט לכוטי שחיטתו כשרה, הלב ארוי ז"ל הביא דברי הר"ז ז"ל, שכ' דהלהכה כר"י דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, ומוטר אף לכתהלה, והוא דנקט במתני' שחיטתו כשרה לשון דיעבד וכי' וקמתהה על הר"ז, למה לא נימא דلت"ק בדיקת קתני לשון דיעבד, דלפי מה דמוקי' בגין' אף בדשמיין דחישב, הרי אילך משום לפ"ע, וממש"כ לפ"ק, דרך בדלא שמעין מיררי, דיש לחוש לכתהלה דלמא חשוב מחשבה לע"ז, עכת"ד ולפע"ד נראה דודאי ליל"ק לת"ק ייל', דרך בדיעבד שחיטתו כשרה, אבל לכתהלה יש לחוש שהוא חשוב לע"א והשוחט לא שמע, אבל מ踔ר דפסקין כר' יוסי דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, גם לכתהלה און לחוש, ומה ש' הר"ז לתרץ לישנא דדייעבד לת"ק, היינו לישנא בתרא דאף בדשמיין דחישב לית לו בה, שלא ילפין חוץ מפנים, וא"כ אין שום נפקותא לדינה בין ת"ק ל"ר יוסי, ומה ש' הלב ארוי' דיש בזה עכ"פ משום לפ"ע, זה אינן, דכיוון דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, לא עבד הנכרי במחשבה זו ולא מידידי, דהרי תנוי בסנהדרין נ"ו ע"ב, בעכו"ם דברים שב"ד של ישראל ממתיין עליהם, און ב"ג מזוהר עליהם, וכן פסק אין ב"ז של ישראל ממתיין עליהם, און ב"ג מזוהר עליהם, וכך פסק הרמב"ם בפ"ט ה"ב מליכים, ופשיטה דבזה מוחשב וזה עובד אין ב"ז ממיתין, ואין זה דומה להא דלקמן דשות' ע"מ לזרוק דמה לע"ז, דאפילו ר"ל דס"ל דהבהמה מותרת מודה דהשוחט חייב מיתה, וכך שאמרו בסנהדרין ס"א ע"א דגמרה בר קטלא הוא מידי דהוה משתמש להר, דהר מותר ועבדו בסיף דשאני התם דעבד מעשה שהוא עבודה, וכפרש"י ז"ל שם וז"ל, "והכא נמי לא עבי קרא הויל ושותה צורך זריקה הוא, והוא חשב בשחיטה ע"מ לזרוק, והוא לי' בעובד עכו"ם דהא זריקה بلا שחיטה לא סגי וכו"ז עכ"ל הרי מסביר לנו רשי' דשחיטה זו ע"מ לזרוק בכלל עובדה היא, ולכן חייב עלייה, אף שלא נאסרה הבהמה על ידה אבל כאן בזה מוחשב וזה עובד, דליקא שום מעשה אלא מחשبة בעלמא, כל שלא נעשה הבהמה תקרובות עכו"ם, גם שם עבודה אינה על המוחשב לחוד, ואין זה דומה למה שאמרו דע"ז חייב גם על המוחשב לחוד, כדכתוב למען תפוש את ישראל בלבותם, דהינו קיבל אלהות בלב, אבל אכן הקרבה לעכו"ם הוא וכל שאין כאן לא קרבן ולא מעשה, רק מחשبة בעלמא אין כאן חייב לגוי המוחשב וממילא יוכל לפ"ע, והלב אריה במחכ"ת שגה בזה, ומה שנלעפ"ד כתבתתי ודוק".

ע"ש במשנה ורש"י פוסל, אר"א אפילו שחתה לאכול לכוטי מחצר הכבד שלפה פסולת וכו', הנה התוס' הקשו מהא דלקמן בשוחט לשם הריס, דמדייק פסולת אין זובי מתים לא, ולידייק קשה להפוך על לישנא דפסולה, דהרי השחיטה אינה נסתלתא בכך ואפילו בשוחט לעכו"ם ממש, למ"ד שחיטה שאינה ראויה שמחיטה, וכאשר סתם התנה לקמן בפ' אווא"ב דשות' לע"ז חייב משום אווא"ב, ואיך כתני כאן וכן במשניות אחר זו, בשוחט לשם הריס וכן בשוחט לשם עולה, שחיטתו פסולת, שוב מצאתי בהגחות מהרש"ש ז"ל בסוף פרקו על המשנה דשות' לשם עולה שננתעורר בזה ולא ידעת למה המתין עד המשנה האחרון ולא הקדים קושתו במשנה זו.

אבל באמת אין כאן מקום לתמהה לפי מה שכפלתי ושלשתי זאת, דכל המסתכת' אליבא דר"ע קודם זרחה נשנית, ולידייק' ש恢חיטה פסולת אינה נבלה, אלא אסורה לטבחה, ואפילו סימן אחד בפסול אינה עושה נבלה, ורק אחר חזרת ר"ע נידונת כל שחיטה פסולת כנבלה, לענין מלכות וטומאה, וא"כ שיק' לשון שחיטה פסולת על כל דבר המפסדת כשרות הנשחת בשעת מעשה השחיטה, כמו מחשבה זהה, ע"ג דאין הפסול בגוף השחיטה, כיון דסכ"ס

בשעת שחיטה למה לי להכפיל הדבר אחר השחיטה, וצ"ג וד"ק. **ע"ש** גמר' אלא א"ר שיזבי, לא אמרו בה היתר משום כבודו דרש"ב"ג, ועיין בהගות מהרש"ש, והלב אר"י כתוב, דייסור לא אמרו משום דחם בעצם פליגו ארשב"ג, ול"ל סופו מוכיח על תחלתו, ולא הבנתי דא"כ למה לי דהיתר לא אמרו מושום כבודו, דיוטר הו"ל למימר דמסופקים היו בסברא זו דמוכיח סופו על תחילתו, דכמו דמץ' לחולוק על רשב"ג מצי מסופקים בסברתו, אלא דקושי' ז' עוד יותר קשה, לפי המשקנא דרש"ב"ג דהחותנת נכסיו הוא דהרי שם באמות פליגו רבנן עלייו ולמה לא אמר דמסופקים היו, דהלהתא כמאן לבן לא אמרו בה דבר, ור"ח דלעיל דמפרש משום כבודו של ר"א' ורבנן ולא אמר דמסופק ה"י דהלהתא כמאן ייל דלא מסתבר שהיו דמסופקים דאיסור לא אמרו משום דס"ל קרבען, ד"ל כיון הו"ל לי למימר דאיסור של ר"א, אמר כן גם באיסור דלא אמר מפני כבודן של רבנן, אבל כאן ברש"ג ורבנן ודאי הי' מצי ולומר דמסופקים היו לפסקו כמאן, אלא דיש לישיב דברכל מקום שההלהקה רופפת בידך, בדואריתיא זיל לחומרא ובדרבען להקל, لكن א"א לומר דמסופקים היו אבל אי סברו בחכמים דרש"ג, שלא אמרין סופו מוכיחה ע"ת, שפיר דאיסור לא אמרו, מפני שסבירו בחכמים, והיתר לא אמרו מפני כבודו של רשב"ג, אבל להפק א"א לומר דסבירי רשב"ג ולא אמרו מפני כבודן של חכמים, דין חולקין כבוד לרבות במקומות דאייכא אישורה והוא פשוט וד"ק.

ע"ש משנה השוחט לשם הרים וכוי' שחיתה פסולה, עיין במסנה דלעיל שכבתבי דכל הנני שחיטתו פסולה, אעפ' שאינה נבלת דהרי שש"א"ר ש"ש, מ"מ קרי לי' שחיתה פסולה ככל שחיטתו פסולה דבاهאי מסכת'DKודם חזרת ר"ע אין בה משום נבלה, וכן ע"כ אתה אומר בן דהרי, בגמ' קאמר דזבחי מתים לא, משום דהא להר והא לגדא דהה, ופרש"י דלאו תקרובות מקרי משום דאין ההר העשה ע"א, אבל מ"מ פסולה מלאכול משום דדמי' לשחיטת עכו"ם, וע"כ דرك לאכול גזרו אבל לא לעניין טומאת נבלות דאם אמר דכל שפסלו השחיטה מדרבנן גם לעניין טומאת נבלות גזרו, א"כ גם לעניין תקרובות עכו"ם לאזרו שיהי' אסור בהאה, אלא ודאי במקומות דקטני במסנה שחיטתו פסולה, אין בה משום טומאת נבלות, וכיר"ע קודם חזרה, דרבנן לא גזרו אלא על האכילה ולא לעניין טומאה וד"ק.

ד"ג מ' ע"א גמר' א"ר"ה הייתה בהמתת חבירו ררצה לפניו ע"ז וכוי' ופרש"י ז"ל דלא מבעי הגביה והרביצה דקנאה בהגבבה וונישית שלו וכו', והתוס' הקשו ע"ז, דהא גזלו אינו קונה רק כדי להתחביב באונסין, אבל לא להיות שלו כדי לאסרו וכמו דאמר גזל ולא נתיאשו הבעלים, שניהם אינם יכולים לקדישו, וכן מוכיח נמי מדפרק ליקמן לר"ג מננסך, והא שם הגביה כדאמרין בגיטין שם דמכי אגביה' קניה, עכת"ד תוס'.

והנה לפע"ד דבר זה תלי' בפלוגתא, דבב"ק ד"ג י"א ע"א מסקין דין שמיון לנגב ולגוזן, אבל לשואל שמיון, וכתבו שם התוס' בשם הירושלמי,DDRISHIN CHIMS SHENIM YISHLIM VLA MOTIM, וכן בגזלה והшиб את הגזלה אשר גזל כעין שגאל, וכתבו שם וע"ל, "והיינו טעמא, דגנב וגוזן קנו מיד, כשהוחציאו מרשות בעלים, אבל מזיק לא נתחביב אלא כמו שהזיק וכו"מ עכ"ל, והוחצרכו להאי טעמא משום דין אפיקו אין כאן שינוי לקוחות, מהי' בין לנגב ולגוזן לשלם ממוו, ולא להחיר את החפש ולשלם הפקת, וכמ"כ התוס' שם ד"ג ע"ב ד"ה א"ה, ובתוס' ד"ג ס"ח ע"א ד"ה מה טביהה, דבסי' אחד או אפילו בשני סימנים שחוטים, אין כאן שינוי לקוחות בכך, ומ"מ אין שמיון המתה לנגב ולגוזן אלא היא שלא, ומשלם בהמה מעלה, וכן כתבו

הזריקה, ואם באמות אירע דלא זרך, דנשפיך הדם וכדומה פטור, והוא תמורה מאד, דاز אינו דומה כלל לפני, דהרי בפיגל לא בעינן שייכל או יקтир חוץ לאמננו, אלא במחשב לאכול מיד נתפגלו הקרבן, והוא חייב מליקות משום מפיגל, ואני לומר דרך לר"ל דלא יlf' חוץ מפנים, כתבו דלא חייב עד שיזרוק, אבל לר"י דיליף חוץ מפנים, באמת חייב על השחיטה בלי שיזרוק, כמו שחייב במפיגל, דא"כ הסוגי' שם בסנהדרין אין לה מובן, דהרי פליגו ר"י ור"ל נמי בחיווא דגברה דלרי' חייב ע"ג דמנעל ולא זרייך, ור"ל לא מחייב עד דז裏יך, ואיך קאמר שם בגמ' דלרי' נמי לא בעי קרא לחיווא גברא, הלא בעי לחיבו על המחשה ע"מ לזרוק בשלא זרך לבסוף, וע"כ דלפי תי' זה אין חילוק, דגם לר"י לא מחייב עד זרך, וזאת א"א דשם קאמר דיליף הכל מפנים, הון פסול הבהמה והו חיווא דגברא, ولكن דבורי התוס' בתי' זה אין להלמס, אלא העיקר כתי' השני, וכן כי רשי' ז"ל שם בסנהדרין בפירוש, דחייב אשחיטה עצמה שהיא עבדה, בין זרך אח"כ ובין לא זרך, והוא לר"י והו לר"ל, אלא דלרי' צריך הדבר הסבר גדול כיון דלא יליף חוץ מפנים למה חשוב זאת לע"ז במא שמחשב מעובודה לעובודה, ומה דקאמר מיידי דזהה אמשתוחה להר, אין הנידון דומה לראי' דבמשתוחה להר עבר עובודה שלמה, אלא דמזהה'כ אין המחוור נאסר ע"י שעבד, אבל כאן החסרונו שלא נאסר הבהמה, הלא בעובודה, שאין מחשבין מעובודה לעובודה, ולמה לעניין חיווא דגברה תחשב עובודה, וכי רשי' ז"ל מה שלגביה התקרובות לא חשב עובודה, ורק אח"כ ז"ל, הואיל ושהיתה צריך זריקה הוא ונחוב השוחט להר בעבור הדבר כתוב וע"ל, והואיל ושהיתה צריך זריקה הלא שחיתה לא סגי' עכ"ל, וכוונתו הוא, דזהה זריקה בלא שחיטתה לא בנטין נ"ב ע"ב דהגבבה צריך ניסוך הוא, ומחייב מיד בשעת הגבבה, עי"ש בתוס' ד"ה מנסך, אלא דגם שם אם אחר הגבבה, חזר בו ולא נסכו דזודאי לאו כלום הוא, אלא דכל שנסכו אחר הגבבה, אמרין דהגבבה נמי שיק לניסוך, לעניין קמ"ל בדרבה מני', אלא אפיקו אם נחلك ונאמר, דהתס' הגבבה בלי' ניסוך לבסוף לאו כלום הוא, אבל שחיתה שאני דהיא בעצמה עבודה היא, אם חישב בה לע"ז, שכן ה"ה אם חישב בה ע"מ לזרוק דמה לע"ז חייב שפיר, א"כ קשה להיפיך למה לר"ל מותרת הבהמה, הלא שחיתה עצמה במחשבת זריקה מקרי עבודה, והיינו מחשבין מעובודה לעובודה, והדבר צע"ג בעניין ואחיזק בטובות למי שיגלה לי טעמא דהא מלטה וד"ק.

ע"ב גמר' שחיטה ואח"כ חייב עליה, זה היה מעשה בקיסרי, ולא אמרו בה לא איסור ולא היתר, ומסיק בגמ' משום דמסופק אי אמרין מוכיח סופו על תחילתו, משמע מכאן דמחשבה לחוד בא שום דבר מהני בע"ז, דהרי אפיקו נאמר דסופו מוכיח, ואני מוכיח אלא דמחשבתו ה"י גס אז כמו שאומר ATA, אבל אין כאן הוכחה על אמרה שבתחלתן, וזה תימא רבתא דנייהו דעל ע"ז מותחיב גם על המחשبة הינו קובלות אלהות, אבל על הקרבנה שיתחייב על המחשبة שחייב להקרבן, זאת לא שמענו,ומי שלא אמר כולם רק חייב במחשبة ע"מ לזרוק, ודאי דלאו כלום כמו בפייגל דבעינן דזק אמירה ולא מחשבה בעלמא, ועיין Tos' לעיל ד"ה אלא, ובוחיו"ט פ"ג משנה י"ב בב"מ ד"ה החושב, שוב ראייטי שק"ז בעהחת"ס בחודשי נתקשה בהז, ולכאור' לפי דעת רביינו ירוחם דהאי חייב זרך ממש קאמר, ייל דסופו מוכיח דמסתמא דרך המקיבים לע"ז, כן הוא שאומרין, אבל מלשון רשי' ז"ל שכטב דא"כ אמר שיזרוק וכו' וכן מפסק הרמב"ם והשוו"ע שכטבו שחישב עליה אח"כ לזרוק, משמע דעת השטא לא אמר כלום, שהרי מי שמע מה שאמר אח"כ שיזרוק ה"י שומע גם בשעת שחיטה אם היה אומר שחווט ע"מ לזרוק ולא עוד אלאAdam היה אומר כן

ואם ירצה הבעלים ליטול הכליל השבור וישלם להם הפחת שומען להם, וכן מבואר ברמב"ם בפ"ג מהל' נזלה שכטב בטעם דהא מלטה שאם רוצחים הבעלים בשברים הדין עמהם, משום דמןני תקנת הבעלים אמרו אין שמיין ואם הם אינם רוצחים בתקנתא זו שומען להם, וכן הבין הדבר ה"ב ס"ס "שנ"ד עי"ש, ולדעת התוס' דמה"ת אין כל שבור בתורת השבה, ניהו דאפשר ג"כ לומר, דתלי בדעת הבעלים דאים מחובבים לקבל השברים, אבל אם ירצו לקלם עדין מצות השבה על הגזלן, אבל אז לא ה' מחייב לשלם הפחת, אלא אם הוא האיזקו או בגרמותו, אבל לא בשנאנס ונשבר, כי הוא לא קיבל חיזוב שמירה על הגזלה, וביאור שיטות אלו תמצאו בארכיות בס' שביבי אש, ואכ"מ להאריך בזה ודו"ק.

רש"י ד"ה הייתה בהמת חבירו, לא מבוי שלו דמיתסרי וכו', מיهو כי עבד מעשה בגופיו מיתסרי, כדאמרין בפ' ר"ש ע"פ שאמרו המשתחווה לקרקע עולם לא אסורה, חפר בה ברורות שיחין ומעורות והשתתחווה להן אסרו, והג' וכו', עכ"ל ול依 יש תימא, קרקע עולם דנאסר ע"י מעשה בגוף הקרקע מנ"ל, והש"ס שם על הא דעולה דאמר, המשתחווה להמת חבירו, בעשה בה מעשה אסורה, כאמור דיליף זאת מכל אחז, כמו שהביא רש"י זיל' כאן, ועל הא דחפר בה בשו"מ דמצאי אוסר, לא פריך מנ"ל, ותתני הרוב משועבעש ג"ז עוררני שהריטב"א נ"ב ע"ב שם, עמד ע"ז וכTCP, דמהלהה לממ"ס ידיעין דעשה בה מעשה בקרקעם עולם נאסורה, ואם קבלה היא נקבב, אבל עין בין דינא אסורה, שנאסרה בדורותה, דשם דף נ"א ע"ב, מוקי לקרה דאבד תאבדן את כל המקומות, באם אין עין למקומות דלא מציא אוסר, תנו עין לכלים שנשתמשו בהן לע"ז, ומאמאי לא מוקי במקומות ממש, כפשוטו של המקרה, ובחר בפה בשו"מ, עוד יש לי לתמהה על הא דאמר שם אמר ר'א"ה, כגון שניסך לה יין בין קרנית, שנאסרה בהמתה זהה כמו הא דעולה, וא"כ ה"ה בקרקעם עולם, אם ניסך יין על ההר וכיוצא בזה, שנאסר הקרקע, דחד דינא אית לי לקרקעם עולם עם בע"ח וכמש"כ רש"י כאו, וכדמשמע בע"ז מותוך הסוגי' וכן מבואר ברמב"ם ריש פ"ח מע"ז, שכ' דכל שין בו תפיסת יד אדם, כמו קרקע עולם ונחרות ואילנות ובעל חיים, אע"פ שנאבדו הרי אלו מותרין בהנהה עכ"ל, הרי דכל קרקע עולם עם בע"ח בהדי, וא"כ כל שניסך וקייטר על ההר נאסר ההר, כמו בהמתה בניסך לה יין בין קרנית, וא"כ היא דרשעה שאין ההרים אלהיהם אין לו מציאות, דהרי מסתמא כל העובד את ההר מקריב עליו קרבנות, הן אמרת דהרבמ"ס זיל' השמייט האי אוקימתא, ניסיך לה יין בין קרנית, ולא הביא רק שחתה בה סימן לעכו"ם, והוא מימרא דר' הדחכא, אבל מימרא דעלוא דמייריה בענבד, וקאמר עשה בה מעשה, ע"כ לאו מעשה שחיתה קאמר, דהרי הנעבד עצמו אין דרך לשחטו אלא להקריב לה קרבנות, ועל זה לא הביא הרמב"ם שום משל איך תהי בהמת העבדת נאסורה, מזה נראה דסובר הרמב"ם דבעין דוקא מעשה הניכר בגופה, ולכן לא מצא בהמתה הנعبدת שחאסר ע"י עבודה, וכן בקרקעם עולם כתוב דחפר בה בשו"מ לשם ע"ז משמע דזוקא במעשה הניכר בקרקעם נאסורה, אבל ניסן וקייטר עליה לא נאסורה, אבל מ"מ מה דלא מוקי קראו דכל המקומות בחפר בה בשו"מ, ודאי קשה טובא, וכעת צ"ג.

ודע דבאה דחפר בה בשו"מ, הוסיף רש"י זיל' כאן, והשתתחווה להן, והרמב"ס זיל' כתוב, שחפר לשם ע"ז, משמעו דבאה סגי, ולפע"ד תלוי הדבר בחופר אם ישראל או נכרי, דבזה פליגו ר"י ור"ע בע"ז דף נ"א ע"ב ולר"ע דהכלכתא כוותי, ע"ז של עכו"ם נאסורה משועשה ושל ישראל עד שתיעבד, וא"כ זיל' דריש"י ורמב"ם לא פליגו ודו"ק. **בא"ז**, הא סימן אחד לאו דוקא, דה"ה לחצוי סימן וכי עכ"ל,

כאן טעמא של דבר זה, והוא משום דברמת מיד בהגבגה קנה הגנב והגゾן את החפש, להתחייב בתשלומי, אלא כל זמן שהחפש בידי בליך פחת, חייבו התורה להחזיר לבניו תחת תשלום ממון, והאי מצות והשיב מעכב הקניין שאינו יכול להקדישו ולמכרו, והוא שיבים שכתב בקרה, אבל אם נפסד הגזלן, ואפילו במקצת שני בו שינוי ל开玩笑, כיון שאינה ראוי' להשיב, ד הבעלים אין חביבים ל渴לה, במועד הנפסד, שוב הקניין של הגזלן הוא קני גמור ל渴לה, אבל השואל משיכה שלו אין כדי ל开玩笑, אלא כדי לקבל על עצמו אחריות כל היזק והפסד ואפילו באונס, וכך שמיין לשואל, ואפילו נשתנה החפש בשינוי הרואי' רקונוט, ומה"ט נמי הגזלן משלים השוויה של הגזלן, כשעת הגזלן בין להקל ובין להחמיר, והשואל משלים כשעת ההיזק בין להקל ובין להחמיר, והארכתי בעניין זה בס' שביבי אש שנדרפס ע"י תלמידי בשנית תרס"ג, ובתוך הדברים כתבתי שם לישב בהז ע"ג קושי התוס' גיטין ג"ג ע"ב ד"ה גזלו הוא, דבגמי' שם פריך אחזק' מהא דגוז חמץ ועה"פ דמצאי אומר לו הרי שלך לפנק, ואילו היה ש"ג שמי' היזק האי גזלו הוא, וממנו מעלי' בעי לשולם, והקשו בתוס' איך מדמה היזק דמלילא למזיק בידים, דכל שאין כאן שינוי ל开玩笑 למה ישם הגזלן יותר מזו השומר, ותירצטו בדוחך דחזק' דהיזק שאילו שמי' היזק אין לך שינוי גודל מזה עי"ש. וכתבתני אני שהתוס' שכחו דברי עצמס שבב"ק הנ"ל, שהרי כי אכן כתבו בשם הירושלמי וכפי הטברטם, דכל שנספסד ונקלה שווי, ע"י הפסד הניכר לעין אינה בת השבה, דהתורה אמרה והשיב ר'ח'ים ולא מתיים, ואע"פ שאילו שמי' היזק אין לך שינוי גודל מזה עי"ש. וכתבתני אני שהתוס' של שעת הגזלן, ומודוק מaad לשינה דגמור' שם "האי גזלו הוא וממנו מעלי' בעי לשולם", ר"ל ממון טוב ולא רע, אבל אין הגזל מוחיב לקבל ממנו החפש שניכר בו הפסדו, כי לא להקל אמרו תורה, והשיב את הגזלן, אלא להחמיר שלא מכך להחזיק בגזלה ולשלם ממון, אם החפש עדין בקומתו ובצביונו עומדת, אבל אם הפסדו ניכר, אמורים הבעלים אתה נתכוונות להזק החפש בשעת שגוזת ונתחייבת אז לשלו בממונו, ואין אני מוחיב לקבל מנק' החפש שניכר בו הפסדו, משום שהחומרה התורה عليك להשיב את הגזלן עצמה אם היא ראוי' להשיב, והאי אין רואי' להшиб.

ומה מאי נבון בה מה דאמרו בב"ק ע"א ע"ב, כיון דשחת בה פורתא אסורה איידך לאו דMRI' קטבח עי"ש בהגות מהרשי' של דמיכאן מוכח דאייסורי הנהמה מקרי איןו של, והוא פלא, דהרי אין פסקינו דאומרים בא"ה הרי שלך לפנק, ע"כ משום דאית בעלים לא"ה, ולפי האמור, כוונת הש"ס כך הוא, דכיון דשחת בה פורתא שוב איינו בתורת השבה, וקנאו למפרע וממיילא אסורה בהנהה, וכיון דלענין א"ה חשב כשלו גם לעין תשלאומי ד' וה', אנו אמורים לאו דMRI' קטבח, אבל בטביחה דעתמא ניהו דמתחלת השחיטה אין בתורת השבה, אבל התורה עשו כברשותו לעניין ד' וה', דהרי א"א להתחייב בעניין אחר, וכמו בחמץ דע"פ שאסורה התורה בהנהה ואני ברשותו, מ"מ אמרה תורה שלך אי אתה רואה, דעשאו הכתוב לעניין זה כברשותו, אבל בטביחה לע"ז כיון דע"ז האי לטביחה פורתא אנו אומרים דשלו קטבח, כדי שיאסור בהנהה, איך נחיביו על הנגמר ד' וה' שהוא תרתי דסתרו, נלפעד' נכו'.

ועלכ"פ מכל הא דאמרן יצא שיטת רש"י זיל' כאור נוגה, דגם כאן בהגביה והרביצה כיון דנעשה גזלן עליה קנאה למרי', אם לא שמעכב מצות השבה, אבל כיון דשחת בה פורתא שוב איינה בתורת השבה מAMILא חל אישור ע"ז עליה וקנינו ואיסרו באין כאחת. **אמנם** שיטת הרמב"ם אינו כן, וכוותי' איפסוק הלכתא בחו"מ סי' שנ"ד ושס"ב, והוא דהא אין שמיין לנגב ולגゾן הוא תקנתא דרבנן,

להעמיד דעה זו מפני חומר הקושי' של הנקה"כ, דהוכחה מתווך הסוגי' גם מקצת קנה די לאסירה לע"ז אלא דנדגנית התוס' והנקה"כ עומד הקושי' העצומה, הא לעשות תקרובות בעי אחת מן העובדות, ולא סתם מעשה, ועל חצי קנה לא נופל שם שחיטה.

אבל

אחר עיון רב האיר ד' את עיני למצוא דעת קדושים, והוא כאשר באבר בא זה, דהא דאנו אומרים דஅחצִי קנה אין, לא שם שחיטה כשרה ולא שם שחיטה פסולה, הוה ע"י ההלכה, כי יש לנו שתי הלכות שנראות כסותרות, חדא, דכל פיסול במקצת השחיטה נבלה, לקבלת ר' ישבב משום ר"י וחדא, דפסוקת הגיגרת ברובא, אבל עד חצי כשר ואיך יתקיימו שני הלכות אלו, דמכח הלכה הראשונה אנו פוטלים בנקה"ו את השחיטה, וכאשר ביארנו לדעת הרמב"ם, דשם שחיטה פסולה גם על מקצת הושט, וא"כ ה"ה בגרגרת דמ"ש, ואיך יוכשר השחיטה בחצי גרגרת פגום, אלא כיון דאיכא הלכה דפסה"ג ברובא, ע"כ לומר דכל שאין בו מעשה טרפה, לאו שם התחלת השחיטה עליון, אע"ג דמצטרף לרוב ואינו דומה לחתיכת העור דלא שיק לשחיטה כלל, וכאשר באבר בפתיחה עיקר י"ז ובריש א"ט, בפירוש דבערין דיני שחיטה, ורוב קנה פוטל את השחיטה, וכל זאת במקומות דבערין דינים יחרם, דוקא אבל בשוחט לע"ז, וכי יאמר האמור דזובח לאלהים יחרם, דוקא בזוחט עפ"י הלכות שחיטה, אבל הנוחר לע"ז לא עבר מיד, הלא הוכחנו מגמי' דלעיל דך י"ז ע"א, דגם על הנחרה נופל שם שחיטה זובייה, כדכתיב הatzן ובקר ישחט להם, והוא נחרה לדעת ר"ע דאישטרி במדבר, ובנחירה, כי היכי דמקצת הושט מקרי תחלת נחרה, ה"ה מקצת הקנה דמה עין התחלת השחיטה למעשה טרפה, כי רק לדידין מכח ההלכה אין בתחלת שחיטת הקנה משום פוטל שחיטה, אבל לויל האילכה, כיון דשייך להשלמת השחיטה, למזהה לי מעשה טרפה דוקא, ובפרט לפי מה שביארנו בفتיחה ובשאר מקומות, לדעת הרמב"ם לא Dunnן על פי האילכה דח"י טרפיות, לשום דבר מדיני התורה, רק לענן שחיטה וטרפה בע"ח, וא"כ לעניין שוחט לע"ז, ודאי אכן שום נפקותא בין מkickת הושט למקצת הקנה, ואם על המקצת שם זביחה לע"ז עליון, כך לי ושת כמו קנה ולפ"ז יש לקיים שיטת רשי"ז ע"ל שכ' דמכח ישנה לשחיטה מתוע"ס קאותין עלה, דאע"ג דמודה רשי"ז דגם במקצת הקנה קאמר, כיון דשחט בה פורתא, מ"מ לדעל מkickת הסימן אין שם שחיטה, ה"ה אכן עליון שם נחרה, כי הון בשחיטה והן בנחירה עניין שתהיה כדי שתצא נפשה מהר תוך מעלה"ע כמו שביארנו זאת במקומו, וממילא גם זאת אמתה, דכל שלא גמור אין ממשום תקרובות, ומישוב הרשב"א שהביא מן, בין שאר פוטלים וכותב דכל שהתחילה ולא גמר, אין כאן ממשום תקרובות עכו"ם, דודאי עובודה לע"ז בעיון, וכל שלא גמר הזביחה או הנחרה, אין שם עובודה עליון, אלא כיון דאן רדי"ס לדישנה לשחיטה מתוע"ס, וה"ה בנהריה כן נאסרה הבמה מתחלת הזביחה, ואפיקו במקצת הקנה כנ"ל, והדברים קילוריין לעינים ואmittים לאמתיהם של תורה בס"ד.

אבל דע לדפי האמור דוקא בלי גמר כלל והניח והלך לו, אצל גמר השחיטה אפיקו שלא בכונה לע"ז, או אפיקו גמר אחר השחיטה ללא מחשבה עכו"ם, מ"מ חייב המתחילה, והנחתת הוה תקרובות עכו"ם, וכן בשחוות חוץ, בהתחילה בחוץ ונגמר בפנים, למ"ד ישנה לשחיטה מתוע"ס, ועיין בשוו"ת מהרי"א ז"ל י"ז ס"י ל' מה שפלפל בזה עם בעל יריונות שלמה ומה שנלפע"ד כתבתית ודוד"ק.

תוס' דה כי הא דאמר עולא, לא מיתי סייעתא מעולא וכו', דאי ס"י אחד בעי הוול לפירושי עכ"ל, דעת קדשム לא זכית להבין, והוא

והאי חci סימן אפיקו דקנה כדמות מגמי' דלקמן, דמוקי דוקא בחצי קנה פגום, ואי לאו דפגום נאסר מיד בתחלת חתיכת העור והנקה, אלא דביו"ד ססי' ב', פליגו בזה הטו"ז והנקה"כ ז"ל, שהטו"ז סובר דעכ"פ מקצת הושט בעין, כדי להקרא עליו, ולא על חנס נקט ר"ה כיון ששחט בה דמשמע שחיטה דוקא, והנקה"כ דחיה דבריו מתווך הסוגי' שלפנינו עיי"ש, ופלא שנעלם מעיני שניהם, דכך פליגו בזה רשי"ז ותוס' בב"ק ע"ב דבגמ' שם אמר, כיון דשחט בה פורתא אסירה, ופרש"ז ז"ל דס"ד דישנה לשחיטה מתוע"ס, ומתחלה נאסרה, והתו השיגו עליו, וכתבו דאפיקו למ"ד אין לשחיטה אלא לבסוף נאסרה בפורתא שהאיסור תליי במעשה ולא בשחיטה, וא"כ מAMILא נשמע דלדעת התוס' אפיקו מקצת קנה עכ"פ מעשה מקרי, ולרש"י בעין דוקא מקצת שחיטה.

והנה מה שהשיגו התוס' מהא דועלא דאמר עשה בה מעשה אסירה, לאו השגה היא, דהרי עולא מנعبد מיירי, ושם כנון ניסך לה יונ בין קרנית ודאי מעשה עובדה יחשב, כי ניסך הוא אחת מאربع עבודות, אבל ר"ה דמתקרבות מירי' ולחיטה עובדה היא, אבל מקצת קנה דלאו שם שחיטה עליון, ואין כאן עובדה, מוהכי תני דתאסר בזה, ותייחס לי שקיימתי מדןפשאי מה שחדשו הגאנונים החו"ז وك"ז בעחחת"ס ז"ל, דעכ"פ מתחלת חיתוך הקנה מוקצת לע"ז הוה, וע"י מעשה גם מוקצת נאסר להדיות כמו תקרובות, כמו בעבד דעכ"י מעשה נאסרת הבהמה אף להדיות, עיין בה החות"ס באריכיות, אלא-DDבר זה נפרק, ממה דמתרך הש"ס באומר בגמר זביחה, זביחה הוא עובדה, ופרש"י באומר אינו רוצה לעובוד אלא כsigmoidור הzbichah, עכ"ל ופי' זה מוכרת, אין לא במדידה בדקוק וצמצום גדול, וכן עכ"ז באומר בתחלת השחיטה שרצה לעובוד בגמר זביחה, ואם כדברי הגאנונים הנ"ל, מה הוואיל הש"ס בת' זה, והלא מצד מוקצת תאסר מיד בתחלת השחיטה, דבלאי'ה הקשה הלב ארוי', דלמה לא תאסר כמו בשוחט ע"מ לזרוק לע"ז, ות' דבעין כען פנים שי' המשעה מעשה עובדה, כמו שחיטה או זריקה, אבל בחצי מתיר אין מפיגין, וה"ה בע"ז אין אוסרין בחצי מעשה שחיטה, וכל זה תניין אי מצד תקרובות בעין למיסר, אבל מצד מוקצת אמריא לא תאסר, אלא ודאי דגם למוקצת בעין מעשה שמורה על המוקצת כמו גיזה, כמובואר ברמב"ם בפ"ד ה"ד מהלכי איסורי מזבח, אבל תחלת השחיטה אין מעשה זו שייך למוקצת ולדעת הראב"ד שם, שיש לו נושא אחרה בגמ' ולא בעי מעשה להகשות, הלא נצחים מה דיש לבטל הקצתו בשחוור בו עיי"ש, וא"כ בלא"ה א"א לומר דמטיעם מוקצת קאותין עלה, הא עדין הוא ראיי לבוא לפניים, אם יחוור מהקצתו בסוף השחיטה, ולכן עדין התמייה במקומה עומדת, איך במקצת קנה חה' אסורה מאחר שאין על מקצת הקנה שם שחיטה.

ולוד אני מדקדק מלשנאי דר"ה, דאמר כיון ששחט בה סימן אחד, ולא אמר אם שחט, ד্‏רוצה לומר דעכ"פ בעין שיגמור השחיטה, אלא דלמפרע אסורה מתחלת השחיטה, אבל בשפסק במקצת הסימן מלשוחות יותר, אין כאן תקרובות, כי לאו'ר' כו' מוכרכה משיטת רשי"ז בב"ק שכ' דשחט בה פורתא אסירה, מיטעם דישנה לשחיטה מתוע"ס, והרי כל שלא גמור השחיטה גם להאי מ"ד ליכא כאן שחיטה, ובזה נחא נמי דנקט ר"ה ס"א אחד, ממשום דלא נחות לפלוגתא דר"י ור"ל, אי ישנה לשחיטה מתוע"ס ומלהטא דPsiקא נקט דבסי' אחד מסיק הש"ס לעיל כ"ט ע"ב דכל"ע פסול בש"ח, אף כsigmoidור השחיטה בפנים וא"כ בע"ז נמי דנאסר בס"י אחד, כsigmoidור אח"כ, ולר"י אה"ג דגם על מיעוט הושט שם שחיטה עלה אם גمراה אח"כ, ונאסר למפרע, אבל אחר כל ה兜ר Ach"a

ולפ"ז אני אומר דאיינא עוד נפקותא, בין ר"ג לר"ה, דלא"ג. ע"ש גמר' וא"פ אי לאו דאומר ר"ה בהמת חבירו, לא הוה חטא תויובתני מ"ט דידי' מצי אוסר דחבירי לא מצי אוסר, ופרש"י והאי חטא דכהנים הוא עכ"ל, והוא לכארוי תמורה דהרי כהנים שום משלחן גבוח קצקו, אבל קודם שחיטה וזריקה אין לכהנים שום קניין בו, ויתר הוול"ל דשל גבוח הוא קדשים הוה, ואולי כוונת רשיי כמש"כ בלשנא אחרינה, דشار זבחים שיש לבעלים חלק בו שפיר מצי אוסר, אבל חטא דכולה לכהנים אלא שהבעלים שוחטין אותה וכו', מזה משמעו דלשדי' לאו משום דעתני כריווח'ג דק"ק ממון בעלים ממש"כ התוס', אלא דכל שהבשר לבסוף נاقل לבעלים, מקרי בעלים כדי לאסורה בשחיטה ע"י, כיון דנמסר להם לשחיטה, ולא דמי לנעבך ומוקצת דלא מצי אסרו לרבען דריוסה'ג, משום דלאזה לא נמסר להם, אבל לשחיטה נמסר להם, וכן קאמר רשיי שפיר בחטא דלכהנים הוה, ורק דנאכל לכהנים וכן לא מהני מה שמנסר לבעלים לשחיטה, ולא יוכלו לאסורה במחשבת ע"ז שליהם, אבל קשה ממפלג דעתכי הכהן אוסר את הקרבן איינו שלו, וה"ה בעולה דיאון לא לכחן ולא לבעלים שום חלק בו, הרי דבמעשה אדם אוסר גם דבר שאינו שלו וכן ראיינו שואה כו' היריעות שלמה, ע"כ משום דנסר בידו לשחיטה, חשוב לגבי האי מעשה כבעלים עליו, דבידו לקלקל ולהפסידו וה"ה לאסרו וה"ה אם נמסר בהמת חולין ליד השוחט, דעתci אוסר כמו הבעלים עצם, ולפ"ז ה"י מקום לחלק, בין שוחט חטא בהמה לבין חטא העוף לע"ז, דבעוף שהוא במילקה ודוקא בגין של כהן, לא מצי הבעלים לאסרו לע"ז, אבל בחטא בהמה שלו דשחיטה שלה בעלים, מצי אסורה, אבל הסוגוי' דהכא לא ס"ל כן וצ"ע ודוו"ק.

ע"ש גמר' ר"ג ור"ע ור"י אמרי אין אדם אוסר דבר שאיןו שלו, הנה כפי מסקנת הסוגוי' גם הם ס"ל דבמעשה מצי לאסור, אלא דבישראל שאינו מומר לע"ז אמרין לצערוי' קמכוין, והקשה לפلت, א"כ מה פריך ר"ג לר"ה מבירתיא דשלש חטאות, תקשה לדנפשי', דהא בשוחט חטאתו לע"ז, למאן מצער לע' וכיון דלא שיך לצעריא קמכוין, כי שחת בה פורתא ליטסר.

והנראה לפ"ז בזיה, דהנה ק"ז בעחתת"ס ז"ל בחדושיו כאן, מביא דברי הרמב"ן ז"ל ע"ז שכתב שם דף מג ע"ב וז"ל, "אבל האוסר דשא"ש ע"י מעשה לא שמענו אלא וכו', וגם שייה' מעשה ניכר בשינוי שאינו חור לבריתו, דדמי' ממון דקני לי' בשינוי דומי' דגאלן" עכ"ל ודבריו תמהוין כמובן, וחחתת"ס מתרצים לומר בצרירוף איסור הנאה של תקרובות עם השינוי, עשו כשלו עי"יש, וכן דהינו אליבא דר"ג דא"א דשא"ש ורך במומר אוסר, אמרין דשינוי הניכרת או הגבה בצרירוף איסור הנאה נשעה כשלו, וכן מצי אוסר, אבל לר"ה ועלוא דאפייל' במעשה כל דחו, כמו ניסיך יון בין קרנית, או חתיכת מקצת הקנה, נמי מהני בשל חבירו לאסרו, ע"כ אין הטעם מצד קניין, אלא דגמرين מכל' אחז, דבמעשה בלבד שינוי אסרון, וניהו דרש"י דחיה האי פירושא, דמפרש לדר"ג דפליג אר"ה דוקא במעשה זוטא, אבל במעשה הרבה מודה, היינו דוקא בס"ד דלא ידעין מסברת לצערוי' דחבירי' קמכוין, ור"ג מודה במומר, ומשום דקשי' לי' לרשיי מה פריך ממניך, והוא התם מעשה הרבה הוה, ורק לפי דברי החתת"ס דהגביה עם הניסוך מעשה הרבה הוה, لكن צרכין למימר דחש"ס ה' סובר השთא דלר"ג לא מצי אוסר כלל, אבל כאשר מתרץ דבמומר מודה ר"ג דעתci אוסר, ורק בישראל פלי' מג משום דלצערוי' קמכוין, ודאי פлаг ר"ג אר"ה גם זה, וביע מעשה גמור בשינוי הניכר או הגבהה וכדברי החתת"ס בשם הרמב"ן.

ולפ"ז אני אומר דאיינא עוד נפקותא, בין ר"ג לר"ה, דלא"ג

עלוא בנעבך מיררי, וממיילא האי מעשה דקאמר ע"כ לאו מעשה שחיטה הוא, דיין דרך לשוחט את הנעבך עצמו, וכך לא מצא הש"ס שם בע"ז מעשה אחרת, אלא דניסך לה יון בין קרנית, דמעשה בגופה דהוה עכ"פ מום, אין זה עבודה, אלא ביטול ע"ז, דכל שפחסה וקטעה בטלה, כמובן שר שם דף נ"ג, וכן שפיר קאמר דמעשה דעולה עכ"ג לגבי לאסור את של חבירו, מעשה כל דחו יחשב, כיון דאיינן ניכר בגופה, וכך גם ר"ה לאו דוקא סי' אחד דהוא מעשה הרבה רבה קאמר, אלא מקצת קנה דיין בו מעשה טרופת, והוא מום עbor נמי סגי, לאסור של חבירו כן ה' נלפ"ד, אבל עי'ו ברשי' לקמן ד"ה וועלא, דמשמע נמי דפרש' כתוס', וכן מפורש נמי בתוס' לקמן מ"א ד"ה ת"ש, דעולה מעשה שחיטה קאמר, ולדידי צ"ג דאיך שיך' בנעבך שחיטה, שאין דרך עבודתה בכך, וכי שלבו רחב יותר, ישב את זאת ודו"ק.

ד"ה ד"כ חייב שלש חטאות, באה"ד ויל' דאם זرك הורצה וכו' וαι"ג דאו"ב בחוץ פטור משום מחוסר זמן, שבת לא חשוב מחוסר זמן דיין זה אלא משום דיין עשה דרבנן יחיד דוחה ל"ת דשבת עכ"ל, הא נדרש להקדים האי תירוץ דאם זرك הורצה, משום דבלאה לא גרע שבת מניעלת דלתוות ההיכל, דאמרו בימא ס"ב ע"ב, דשחת בחוץ קודם פתיחות דלתוות ההיכל פטו, דאיינן ראוי לבוא לפנים, ואם הtmp; דבידו לפתחו מקרי איינו ראוי לבוא לפנים מכש"כ כשאיסור שבת מעכב, דמקרי איינו ראוי לבוא לפנים אבל לאחר שהקדים דאם זرك הורצה, אלא דקש"י מאו"ב שג"כ אם זرك הורצה, ומ"מ חשוב מחוסר זמן, ע"ז כתבו חילוק שבין אם זרך הורצה, ואילו דעל חילוק זה יש להסביר הרבה, דבஸברת זו אווא"ב לשבת, אלא דעל חילוק זה לא נחטו קרבן ציבור נקרב משום דדוחה את השבת, ומאהר דב"ה לא נחטו חלק בהכי, איך תפסו התוס' כב"ש דאיינה משנה במקומות בה, וכמודומה לי שמצאתני אח"כ בטור אבן שנטעור בזיה, ובתשובה אחת הארכתי ואכ"מ ודוו"ק.

ע"ב גמר' מוחתק בעפר הוה, התוס' ב"ק דף ע"א ע"ב כתבו דלאו דוקא מוחתק בעפר, דודאי שחיטה מעלי' הוה למ"ד שא"ר ש"ש, דהא שוחט לע"ז חייב משום או"ב אלא דכיון דאיסור משום תקרובות עכו"ם, אינה ראוי לבוא לפנים, אלא דא"כ, פלא למה לא יתחייב אסימן קמא, כיון דגוף השחיטה נגמרה כהונן, ומ"ש משחת סימן א' בחוץ וגמרן בפנים דלעיל' כ"ט ע"ב, ורש"י ז"ל כתב כאן דברים מעורבים, ומשתמען לתראי אפי', דפתח ואמר דפקע שם קדשים מינה, דמשמע Abel השחיטה שפיר נגמרה כהונן, ואח"כ כתב חלק מהא דלעיל', דהתם טעמא משום דישנה לשחיטה מתוע"ס, אבל הכא סימן שני לא אישחט כלל, דחיתוך עפרא בعلמא הוה, ולענין שבת וע"ז משום נטילת נשמה הוה דמיחי'ב, מדברים אלו משמע דיין כאן שחיטה כלל, ואח"כ מסיים, "אבל לענין ש"ח לאו שחיטת קדשים הוה" בזה חור לדבורי הראשונים דשחיטה הוה אלא דלאו קדשים נינהו, והדרה קושי' לדוכתי'مامאי לא חייב משום ש"ח, והוא פלאי.

אבל אם תרצה לעמוד על אמתת הדבר, עיין היבט מה שביארתי שיטת הרמב"ס בזה לעיל דף כ"ט ע"ב, ותמצית הדבר, דלענין חיוב חטאת לא אמרין אגמל'ם, לפי שהוא דבר שנסתלק קודם הגilio, אבל לענין פסול הקרבן שפיר אמרין אגמל'ם, ובזה הסוגוי' וכל פסקי הרמב"ס הכל על מקומו בא בשלום, עי"ש היבט

ואולי גם הנכרים אין דרכם לאכול דם, ויש להסימך דין זה אקרה על הארץ תשפכנה כמים, דהינו כמים השופכנים, שאין לאדם צורך בהן, כן ציוה התורה לשפוך את דם הנשחט לאיבוד, ולא לקבלו בכלל כדי ליתנו לכלבו או למכוו לזכרי וכדומה, משום דחק עכ"ס הוא לקל הדם בכללי, כדי לעבוד בו ע"ז, لكن הרחיקה התורה דבר זה, אפילו הוא עושה כן כדי להנות מן הדם, דלולית זאת קשה למה אמרה תורה לשפוך לאיבוד דבר הראו' להנות ממנה, כי לאחר שנספק על הארץ קשה מад גארו כדי להנות ממנה.

ואח"כ סיס' הרמב"ם וכותב, ואם שחט שחיתו כשרה, ואת מוכח מלשון המשנה, דבמשנה דלעיל דשותט לשם הרים, וכן במשנה שאח"ז בשוחט לשם עולה, קתני שהחיטה פסולה, ובhai משנה כתני אין שוחטין, משמע דין לעשות כן אבל השחיטה לא נפסקת בכך, וכמ"כ זאת הרשב"א ויתר הרашונים, וטעמא דהא מלתא דניאו דaicא חש הרואים שיחשדו דלע"ז נתכוו, אבל אין לא חדשין לאיש מוחזק בכרחות, משום שעבד דבר מכוער ואיפלו הוא איש איסור מצד בחוקותיהם לא תלכו, לא נוציאנו מחזקתם כשרותו, ואי לדעת הרמב"ם עכ"פ עבי בדיקת סכין, איפלו הוא מונמר לשאר עברות לק"מ, דעת המשנה ודאי לא קשה, כאשר ביארנו במקומו, דהאי דין של הרמב"ם דין חדש הוא, אחר שהחמירו לפסול כל פגימה הנרגשת איפלו אינה אוגרת, אבל על פסק הרמב"ם נמי לא קשה דהרי דוקא במומר בעי בדיקת סכין, ולא למי שעבר רק פ"א ולא רגיל בכך, מבואר זאת אצל בסוגי דלעיל בפ"ק.

אולם בשוחט לתוכה הגומא בשוק, כתוב הרמב"ם שם בהל' ו' אסור לאכול משחיטה עד שיבדקו אחריו שמא אפיקורס הוא, ודין זה יצא לו מברייתא שהביא הגמ' לסתו, דקתיyi בה, ובשוק לא יעשה כן, משום שני' ובחוקותיהם לא תלכו, ואם עשה כן צריך בדיקה אחריו, אלא דרשב"א הנ"ל בתוה'ב, לא מסתבר לי' לפרש דהאי צריך בדיקה אחריו דקאמר בגמי, כדי להתר שחיתתו ששחט, ומפרש להיפך בדבוקה זו להחמיר, שאם ימצא בו שטמי דופי, להחזיקו למיין, וכן נראה מפרשי' זיל ש'כ', בדיקה אחריו שמא מין הוא לעכו"ם ויבדל מפטו וממיינו' עכ"ל הרוי לא להכשיר את הנשחט, שscar בלא בדיקה אלא להבא להחזיקו למן אם נמצא בו שטץ פסול, דרשב"א לא ס"ל לחקל בין כל הני דחشب במתני, ולכן גם בשוחט לתוכה הגומא בשוק אין אסור זיביחתו, אבל הרמב"ם, דמחלוקת בטעם דהני המשנה כדעליל, וס"ל דשותט לתוכה הגומא יש איסור ממש בדבר ולא רק מצד חיש הרואים, אלא דאית ב' משום חוק לעכו"ם, לכון מחלוקת בין שוחט לכלי ריקן או לגומא בתטרו, דיל' דמסתמא עשויה כן לנכות חצרו או להנות מן הדם, שא בדיעבד שחייבת כשרה, ובין עשויה כן בשוק דיש רגלים לדבר כדי לעבוד עשויה כן, כי אין דרך לנכות השוק, וגם כדי להנות מן הדם לא, כיון דזהו במקום הפקר ואני משומר, ולכן כל זמן שלא בדקו אחריו ונמצא נאמן וכשר, חיישין אכן שמא מין הוא ושחיתתו אסורה.

ואחר באור הני שתי שיטות אני מפליא פלא והפלא בדברי פרמ"ג סי' י"ב סק"ד בשפ"ד שלו, שכותב, "ואין צריך בדיקה אחריו בדייעבד, ונפ"מ באינו לפניו, השחיטה מותרת, אבל ודאי בודקין אותו אם הוא לפניו לחומרא וכו' גם אין מוסרין לו מכאן ולהבא, ובודקין מפטו וממיינו עד שבודקין לחומרא וכו'" עכ"ל ותמה אקרה על הני הדברים שבמחלוקת' כד שכוב וגויים כתבם, דהנה המשנה ברור מלה דאין שוחטין, אבל אם שחט שחייבת כשרה, ומסתמא מטבח השוחט למכוו מיררי, ומילא דמותר ליקח מהאי בשרא, שהוא לכתלה לגבי הלוקחים וכש"כ דין אין לו שוחט אחר, דמותר לו ליתן לשוחט ולא צריך לייחס שהוא מין, אלא דlatent להו

דمنظם קניון קאתינו עליה, דוקא בדידע שהוא חברי ואז ע"י שאסרו רча לknotha, כדי לעבוד בשלו, אבל בסובב שהוא שלו, ואני מתקווין לקנותו גם במעשה גמור ושינוי הניכר אינו אוסר אבל לר"ה דין טעם האיסור ממשום קניון בין שיודיע שהוא חברי ובין שישובר שהוא שלו, מצי אוסר, ומטורץ מעתה הקושי' הנ"ל דשפיר פריך ר"ג לר"ה משלש חטאות, דבשלא לדידי, לא עשה האי חטא תק Robbie מושם דהרי שגיגם בסחווט חוץ, וסביר שהוא מושם קניון והיא שלו, ולכן לא יכול לזכות בה, לכן לא מהני, אבל לדידי דבעיטה כל דהו סגי לאסור של חבריו, ע"כ אין הטעם ממשום קניון קרמבל"ז, ולמה לא תאסר ממשום תרבותות ודוק".

דפ"מ"א ע"א גמר' ח"ש ב' אוחזין בסוכו וכו', עד הבמ"ע בישראל מומר, עיין לעיל בסוגי' דשותט בשבת, על התוס' בראש הסוגי' שכבתבי לפרש הסוגי' הלו, כיון דבhai שחייטה שנעשה מומר, אין חילוק בין פ"א לשלה פעמים עיי"ש.

דפ"מ"א ע"א תוס' ד"ה לאו כל כמייניך, תימא וכו', ויל' דהכי מייתי התם, דכיוון דריב"ב שרי לאבינוו לכל עכו"ם שיריצה, לרבען נמי דפליינו עליה, שרי לאבינוו להאי עכו"ם דנסכי, עכ"ל ואין דבריהם מובנים ועיין בתוס' ע"י שם שבאייר יותר, והוא דבשלא דניאל שפכו מומר דנסכי, שפיר חייב לשלם מכח מזיך, משום דאל שפכו העבילים את היין נמי חייב, כיון דלא שוה לדידי' מידי, אבל נקרי דלדיידי' לא נאסר היין בהנהה, לא מצי ישראל לתבעו נזקו ממינו, אלא כשמניה היין לנקרי שננסכו, דאל שפכו מצי הנקרי מיפטר, מ"מ כיון דבישראל מומר מושום מזיך שביבן גם בנקרי כדמי' הזיקו עיי"ש, אבל עדין איינו מובן מה רצוי להוכיח מריב"ב בדמטייר למכוו לכ"ע, משום דין און בכח האדם לאסור דשא"ש, והוא פלאי, אולם לפי דברי הרמב"ן שהבאתי לעיל יש לשפר הסוגי' דשם כמו' חומר, דכיוון דריב"ב ס"ל דלאו כל כמיini לאסור יינו של חיירו לאנסו, ומה זה דקאמר לאנסו ולא קאמר בפשיטות, דין און אדם אדשא"ש, אלא ע"י הגבהה וניסוכו, מכחין את העבילים שיקינה המנסק את יין לאנשים, והוא כמו' תלוי' וזבון, א"כ שפיר מצינו ליקח דמי' היין מן המנסק נקרי' ע"פ שצרכיך להניח לו את היין, מפני שקנה אותו בעוזו כשר, כי הנקין והnisich באין כאח' כמו' שכ' החת"ס בשם הרמב"ז, ודוק' היטיב כי נכוון הדבר מאד בס"ד. **משנה**, אין שוחטין לא לתוכ' ימים וכו', אין שוחטין לגומא וכו', ובשוק לא יעשה כן, שלא יחקה את הצדוקים עכ"ל, המdiskak בלשון הרמב"ם זיל, ימצאה שמחקל טעם דהני דינים לשנין, כי זיל בפ"ב ה"ה, "אין שוחטין לתוכ' ימים ונחרות", ואמ' יאמרו עובד מים הוא זה, וכך נראה מקיריב למים, ולא ישחוט לכל' מלא מים, שמא יאמ' לזרה שתראה בימים שחת" (וכפי הנראה גרס הרמב"ם במשנה, "אגן" וכגירות הערכות, ובצלולים כדקאמר בגמי' אסור, כמו לתוכ' ימים ונחרות) ואח"כ כתוב "ולא ישחוט לתוכ' הכלים, ולא לתוכ' הגומא, שכן דרך עובדי עכו"ם וכו'" עכ"ל הרוי דבhai תרתי לתוכ' כלים ריקנים ולתוכ' הגומא, אין הטעם מפני החש של הרואים שנראה כמקיריב לע"ז, אלא משום דכן דרך העובדים, קיבל בכלי כדי שעבדו, ויש בכל אחת מהם צד קל הצד חמוץ, דשותט לתוכ' ימים נחרות, שהדם הולך לאיבוד, אם לא כיון לעבוד ולהקריב למים, אין במעשה זה כלום, דמה לישפכו על הארץ או לתוכ' המים, אבל לעומת זאת איכה חש הרואים, שיאמרו דלעובודה קמכוין, אבל המכנסו לכלי או לתוכ' גומא נקייה, אין כאן שיש עבודה כלל, אבל לעומת זה המעשה עצמה מורה, שרווחה באוי דם לכנסו כדי לעבוד אח"כ ונראה כשותט ע"מ לארוק לע"ז כי לדין דין אסור באכילה, ולמכרו לנקרי, שוי' מיעוט כ"כ, עד שאין דרך לכנסו בכלי, או בגומא נקי' המעשה עצמה מכוער שעווהה כדרך העובדים המכניים את הדם לצורך איזה עבודה

אדם המשרת יתבענו לדין, והוא לא יוכל לברר שבאמת גב הוא שחייב לשולם לו כל נזקו והפסדו, כי מוגף הדין אין מדובר שם, אלא בדין דמצוי איש למייעבד דין לנפשו¹, ומפניו ע"י חבלה, ותדע דלא נזכר דין זה בהלכות שכירות פועללים, כי שם ה' מקומו, אי להא אתה, חדה דין עם הבעה², שאינו מחייב להחזיק משרת שיצא עליו שם גנבו, אבל מביאו בהילך חובל בחברו, המדבר מדין דעביד דין לנפשו³, ובזה נפל בביראה ג"כ, מה שכ' שם הבאה⁴ על בעל שבות יעקב אשתמייטי הגנה הלו, זהה ליתא, וכל דעתן שם במקור הדין יראה דין האמת, אלא דלפי סברתי שכבתבי לעיל, אולי במקום דאיaca חש פסדה רבה בעבה⁵, הדין עמו, שלא מטען לחיבתו להחזיק בבטינו, מי שחשוד בעין הבהירiot לגנב וצריך להתיישב בדבר, אבל הוא פשיטה דומה לא דבר המורדי והרמ"א בהגחה שם, ודוק⁶.

על"ב משנה השוחט לשם עולה וכן, שחיתותו פסולה ו/or ש מכשיר ופרש"י ז"ל לכל שבא בנדר ונדבה אכן איכה מראית עין, דחרואה אמר עכשו הוא מא מקדים ושחטו לעולה, ו/or לא חייש למזה עכ"ל, מדברי רש"י אלו נשמע דין לא חיישין, דלמא בהאי שחיתה לשם עולה הקדישה עצה, דין הושחת לע"ז מהני לעשותה תקרובות, הע"ג שלא הוקצה לכך מתחלה, וכן ודאי מי שהי' שוחט בעירה בהמות חולין לשם עולה, בלי להקדישה קודם לכן דינה עולה, אבל השוחט בחוץ שאין דרך כלל לשוחט לא נאמר דכוונתו ה' להקדישה לעולה כדי שיתחייב על איסור ש"ת, DSTEMA לא כיוון לכך, ולכן אין כאן אלא משום מריה ע"י, שהרואה יאמר דבhai אמרה לשם עולה הקדישה, (ועיין בטור ריש סי' ה' דמשמע דס"ל שהתנדב שלא בדרך המתנדבים, אין חל ההקדש, לי'κא כאן משום מריה ע"י, דהמקדים עולה כדי לשחטה בחוץ אין זה עולה, והתוס' לא מפרשים לדעת הריב"א דברי התיק, וקשה לומר דפרש"ם כרש"י דחויש בסוגי דע"א, שהביא בשם הרמב"ז ז"ל, DSTASH און ע"א נאמן לומר, שמן שהתהמיין אביכם של הקדש ושל מע"ש הם, ע"פ שספק איסורא לחומרא, אבל כיוון שהוא הוצאה ממון הקל הדרבה בריאות ברורות, דادرבה ממון הקל להקל להנטבע ע"ג דאית בי איסורא ועין בר"ז ספק ממון להקל להנטבע ע"ג דאית בי איסורא ועין בר"ז קדויש בסוגי דע"א, שהביא בשם הרמב"ז ז"ל, DSTASH און ע"א נאמן לומר, שמן שהתהמיין אביכם של הקדש ושל מע"ש הם, ע"פ שספק איסורא לחומרא, אבל כיוון שהוא הוצאה ממון מרשותו, אין לחוש לשפק איסורא, מכש"כ שמחמת חיש איסור שלו, שלא יכול לסלק חבריו משרותו המוחזק בו, ושאני במשרת גב, דהבעלים אומרים, כי חזקה בשורות לא יצילני מגנבותו, אם הוא באמת גב, וכי ישם לי הפסדי, אבל בשוחט שיש עליו לעז ורינון, אם יאמרו הבעלים, מי יכפר לי עוני אם השוחט יכול לישלני בשחיטה שאינה כשרה, אף אם נשוב לו, מי שאמיר דמותר לסמוך ארוב וחזקה בכל איסורי תורה, ואין צורך לחוש על החלב וביצים שאוכלים בכל יום, שמא מבמה וועף טרפה הוא, הוא יסלח לך אם אכלת משותיות השוחט, שהתרה לך התורה, והרי תורה דחזקת כשרות דගברא חזקה כל כך, עד שתשי כתה עדים המכחישים זו את זו, בגין טורת כלים יותר מחותין לתוך ימים ונרות ולא לתוך כלים ומוגמא, לכל היותר לא חלק צ"ע ודו"ק.

רש"י ז"הames תלוי בא על ספק חיוב ברת, כגן ב' חתיכות לפניו, ואכל אחת מהם, ובאו עדים ואמרו, אחת מהן של הלב היתה וכו', עכ"ל מדברי רש"י אלו משמע נגד דברי ק"ז בעחתת'ס ז"ל ח"מ סי' כ"י שכתב, Adams תלוי חייב אפיקו בידע שיש בין החתיכות של הלב וכנס בצד בספק, אם לא שנאמר דרש"י נקט מלטא דמצוי, אבל לא יכול בziejיד אחת משתים בשידע שיש בהן הלב, לא שכיח שיעשה כן, ועיין בש"ת בית שערין ז"ל בריש ספרו שהביא פלוגתא בזה בין הראשונים.

עוד זאת נשמע מדברי רש"י אלו, דלאחר שאכל, בעין דוקא שני עדים כדי לחיבתו בקרbone, דניהם דקודם שאכל סאל סי' להחזיק החתיכה לחלב בע"א וכמו שפסק הרמב"ס בפט"ז ה' מהילך סנהדרין, אבל

צריך לבדוק אחריו, כדי שאחר שמנצא עליו דבר המעורר ספק על שרתו שמנע משחיתתו מינו וופתו, דשما מין הוא, וմדברי הרשב"א מוכח כן שכ' דהבדיקה לחומרא, ולדעת הפרמ"ג הוא להיפךDKODIM בדיקה אסורה ליתן לו לאובות, וכן ינו ופתו אסורים, וא"כ הבדיקה לקולא שאם לא נמצא עליו דופי, לא ליחסותו וזהו מינ' בסתור וכוכ' מוכח מושג⁷ שכ' דבודקין אותו כדי שיבדל מפטו ומינו, ופטו ינו ודאי כתוב ריש⁸ דהבדיקה הוא שיבדל אסורים קודם הבדיקה, ואיך כתוב ריש⁹ ראי דהבדיקה הוא לחומרא ולא מפטו מינו, ומהז הביא הרשב"א ראי דהבדיקה הוא לחומרא ולא לקולא כדי להסבירו, ולכן דברי הפרמ"ג מושלים הבנה.

ומההאי דינה נמצא תשובה נצחית לדברי הנגה¹⁰ בעל ד"ה ז"ל תשוי ד' לי"ד, שכתב דשוחט שיש עליו לעז רינון, ללא שום בירור אם אמת הדבר, מעבירין אותו, והביא ראי לאזה מדין משרת שיצא עליו שם גב, דפסקין בחו"מ סי' תכ"א בהגנה, דאפילו תוך זמנו יכול להוציאו מביתו, ואם בממון הקל אמרו באיסור החמור לא כשי'ב, וסימן שם שמצוה לשלקו עיי"ש, ומה עינה הגאון להאי דינה דרש"א ורש"י דהכא, וכדייפסק ההלכתא כוותי'הו בשו"ע, דהבדיקה אחר השוחט שתוחט בתוך כלים או בתוך גנما בשוק, איינו אלא לחומרא, וכך הרי עבר איסורה ודאי דאוריתיא או דרבנן עכ"פ, אמרו לא ישוחט בתוך כלים או שיבדק אותו, הוא דוקא בשוחט בתוך הגומא בשוק, דאי'ק רגלים לדבר דלשם ע"ז נתכוון, כמו שביארנו לעיל, אבל בחצרו או בתוך ימים ונרות, הע"ג דבר עכ"פ על איסורה דאוריתיא או דרבנן, לא אבד בזה חזקת שרתו, וק"ו בין בנו של ק"ו על לעז ורינון שלא נתברר דאן מקום להעבירו, וראיתו שהביא ממשרת שיצא עליו שם גב, איינו ראי' כל, כאשר הארכתי בתשובה אחת הנדפסת בס' משפט לעשוקים, שם הוכחת בראיות ברורות, דادرבה ממון הקל חמוץ בהזאת מאיסורה, והרי ספק ממון להקל להנטבע ע"ג דאית בי איסורא ועין בר"ז קדויש בסוגי דע"א, שהביא בשם הרמב"ז ז"ל, DSTASH און ע"א נאמן לומר, שמן שהתהמיין אביכם של הקדש ושל מע"ש הם, ע"פ שספק איסורא לחומרא, אבל כיוון שהוא הוצאה ממון מרשותו, אין לחוש לשפק איסורא, מכש"כ שמחמת חיש איסור שלו, שלא יכול לסלק חבריו משרותו המוחזק בו, ושאני במשרת גב, דהבעלים אומרים, כי חזקה בשורות לא יצילני מגנבותו, אם הוא באמת גב, וכי ישם לי הפסדי, אבל בשוחט שיש עליו לעז ורינון, אם יאמרו הבעלים, מי יכפר לי עוני אם השוחט יכול לישלני בשחיטה שאינה כשרה, אף אם נשוב לו, מי שאמיר דמותר לסמוך ארוב וחזקה בכל איסורי תורה, ואין צורך לחוש על החלב וביצים שאוכלים בכל יום, שמא מבמה וועף טרפה הוא, הוא יסלח לך אם אכלת משותיות השוחט, שהתרה לך התורה, והרי תורה דחזקת כשרות דגברא חזקה כל כך, עד שתשי כתה עדים המכחישים זו את זו, בגין טורת כלים יותר מחותין לתוך ימים ונרות ולא לתוך כלים ומוגמא, ככל אמת חזקת בשורות ע"ג דבודאי חד כת פסולה, ומכש"ש אין להרוג איש וביתו לסלק מפרנסתו שהוא עבירה ברכzie, בשביל חssh לעז ורינון, וממי שמקיים מצווה זו של הגה¹¹ ז"ל, ליפסוק רישא דשוחט בשביל קול רינון, חבר הוא לאיש משחית, והוא בעין שאמרו ביום ד' כ"ג דחמירא להם תורה כלים יותר מהורג את הנפש.

ואחר שכבתבי תשובי הנ"ל, נתעוררתי מחכם אחד, כי ראי הד"ח ז"ל ממשרת גב, בלא"ה בדotta היא, דין זה הוציא המרדי מהא דאמרו בב"ק כ"ז ע"א, דעביד שמסרב לצאת דעביד אינש דין לנפשי בלא ב"ד, ויליף המרדי כי דהה משרת שיצא עליו שם גב, אין צורך לחזיק בבתיו עד שידין עמו בדינה ודי'נא, אלא מצי למיעבד דין לנפשי, וגם להכותו אם לא ירצה לצאת, אבל פשיטה

אבל בבריאה כתב „ולא פרכסה“ הינו דראיינו שלא פרכסה, ומ”מ כשרה, ומשום דעת שפיקת הדם מצי מית גם בליל פרכסות, ותדע שכן כוונתו, אדם נאמר דבלא יצא מהם דם נמי, אפילו ראיינו שלא פרכסה כלל, כשרה, מה לו להושיף וכן בריאה, כיון דאפייל בחולה, דלא יצא מהם דם הדין כן. ואבקש סליחה מאת רבינו הרמב”ם ז”ל שפלטו קולמוסי נגד דברים קשים שלא כדין.

ולפי האמור תימא רבחא לי על בעלי השועע שהשミニו דין זה שיחידש כל הרמב”ם, והלא לפי דעת הרמב”ם, יש שלשה מדרגות לעניין פריכוס א) מסוכנת דבעין דוקא פריכוס אבל אם שחטה והלך לו ספק נבלה הוות, ורמב”ם שכתב ודאי נבלה ולוקה, משום דמיירי בראה שלא פרכסה כלל כמנואר בדבריו, ב) לא יצא ממנה גיב' ודאי נבלה, ג) בראה שאפיפלו ראה שלא פרכסה כלל, נמי כשרה, ואיך שתתקו הפסקים מכל זאת וצע”ג.

הדרן עלך פרק השוחט

לאחר שאכל לחיב גברא בקרבן בעינן שני עדים, אבל פשוטא לי Adams ירצה להאמין לע”א שמצו מביא קרבן על פי ואפיפלו לא מהימן עליה כבב”י תרי, ודז”ק.

[שייך לעיל] לשונה דף לג ע”א בהמה חייה וועף כשרים אחריו ההדפסה ראיינו, כי על חנס כתבתי שם דהרבמ”ס נתן מכשול לפניו במא שהתיר בא לא יצא מהם דם בליל פרכסות, כמו בבריאה דתנן בשונה שאח”ז „אבל אם היתה בחזקת בריאה, אפיפלו אין בה אחד מכל הסימנים הללו, כשרה“ ז”ל הרמב”ם בפ”ד הי”ג ממ”א „השוחט בהמה חייה וועף ולא יצא מהם דם, הרי אלו מותרין ואין אומרם שמא מתים הי, וכן השוחט את הבריאה ולא פרכסה הרי זו מותרת“ עכ”ל, המדקדק בלשונו הזהב יראה, דחילוק גדול יש בין לא יצא מהם דם לבראיה, לעניין דין פריכס, דבלא יצא מהם דם, נשמר הרמב”ס ולא כתוב „ולא פרכסו“ אלא סתם דאי אומרם מתים הי, והכוונה בזה, דין צריכין לחוש שמא מתים הי, ואין צריכין לחוזר אחר פריכוס, אבל ודאי אם אייר שראינו היטב דלא פריכסו, ודאי נבלה הי, ממש”כ שם, דכל שלא יצא דם ולא נתן שום סימן חיות אחר השחיטה בטח מטה,

פרק אלו טרפות

בניקב קром של מוח, דכפי סדרו של התנה הולך מראשה לסתופה, ועיין בהרמב”ס שי”ג בביואר שלו שכ’ דלאחר חזורת ר”ע דנקה”ו וופסה”ג נבלה הו, שינוי התנה סדרו ולשונו, אבל לפ”ד דוחוק גדול הוא לומר כן, דלאחר חזרה נשתנה סדר ולשון המשנה, שהיתה שגורה בפיים מאז ומקדם, ולא תקנה על כנה לשנות נקה”ו וופסה”ג נבלה, ואם נאמר דבהאי שהקדמים ושת לגרגרת והפרידם מאין, ומה דקתי נקה”ו וופסה”ג, די לרמז את זאת, דהני חמירו ואיית בהו משום נבלה, למה נדחק הש”ס לעיל ל”ב לישיב לר”ע לאחר חזרה האי משנה, בתירוץים שונים עד שבא ר”י לתרצחה, דבאמת קודם חזורה נשנית, כיון דבהאי נוסח שהיא לפניו נמי מרימות, דנקה”ו וופסה”ג חולק מאין, ועכ”ב משום דבහני אין שיחיטה מטהרתן מיד נבלה.

אבל הט אንץ לשמעו מה שמכוסה ומוסתר היה, בהא דקתי נקה”ו וופסה”ג בשינויו לשון וקודם לשאר טריפות שלא בסדר, ופשיטה דפירושו סובב לשיטת הרמב”ם ז”ל, דשיטות התוס’ נפרכת מכח הני דקדוקים מכל וכל, דכאשר ביראינו לעיל ל”ב בתוס’ דה רורמנחו, לדעת התוס’ נקה”ו אין בו אלא טריפות בעלמא, כמו ניקב קרום המוח, ואכ”כ למאי הלכתא חיבר התנה יחד ושת עם הגרגרת והקדמים הושט עוד לגרגרת, ואין לך תשובה נחיתת יותר מזה נגד דעת התוס’ דנקה”ו אינה פסולת השחיטה, ואין להמליץ בעדם, עכ”פ במקומות הנקב אם שחת נפסקת השחיטה משום דהאי נקב לא מצטרף אל הרוב, אז עוד יותר בולט הקושי, דהוה לי להקדים פסה”ג דהוא ודאי אתה לידי נבלות, ולא נקה”ו, דرك אפשר לבוא לידי נבלות, בדרך רחוק מאד, דהינו בידע מחייב שניקב החוט שלה, ועוד קשי’ לי כמה התחיל בהם, ולא התחיל

דף מ”ב ע”א לשונה אלו טרפות בבהמה, עיין לקמן סוף המס’ ק”מ ע”א רש”י דה והוא בהדי כתיב, שכتب דטרפה בעוף לפניו מקרה דນבלה וטרפה לא יاقل לטמאה בה, ובהגבות המהראש”ש קממתה, דהרי האי קרא לענן טומאה כתיב, ולאআתא לאזהרת אכילה, ולמה סני לי לרש”י לומרDKRA דבשר בשדה טרפה כולל בהמה וועף עי”ש, ובאמת זה ליתא דבשר לשון זכר, והויל”ל ובשר בשדה טרוף, אבל האי טרפה אבاهמה קאי שהוא לשון נקבה, והפירוש, בשדה של טרפה ל”ת, וקרא דນבלה וטרפה לא יاقل לטמאה בה, דלפי דרישת חז”ל דקאי על נבלת עוף טהור, אע”ג דນבלה וטרפה לשון נקבה והויל”ל נבל וטרף, אלא דשם נבלה וטרפה הוא שם בפ”ע ונופל שפיר עוף כמו על נבלת עוף מפני שגם בעוף איכא נבלה וטרפה, ואת ידיעין אחר דדרשין הקרא על נבלת עוף טהור, אבל לויל האי קרא ודרשת חז”ל, דקאי על עוף, היה מפרשין כל נבלה וטרפה שבמקרה, על בהמה וחיה מפני שהוא בלשון נקבה, ולא על עוף שהוא לשון זכר, ומישובים דברי רש”י, דלעולם לאו דטרפה כולל גם עוף, אבל רק עי”י קובלות חז”ל, דקרא דນבלה וטרפה לא יاقل לטמאה בה קאי על נבלת עוף טהור, הרי דגס בעוף שייך לשון טרפה שהוא לשון נקבה ודז”ק.

ע”ש נקה”ו וופסה”ג, דקדקדו האחוריים למזה שינה לשונו מאין, ולא כתני ניקב הושט ונפסק הגרגרת, כמו דתני ניקב קרום של מוח, ולמה חיברים יחד, ויפה כיון בני הרוב האברך מוויה עקיבא שיחי דהדקడוק הראשון מיושב עי” השני דכדי לחברם יחד בויז החיבור, שינה לשונו לשנות נקה”ו וופסה”ג, כי היכי דלא נאמר, ניקב הושט ונפסק הגרגרת חד טרפות הוה, כמו נשבר השדרה ונפסק החוט שלה, עד קשי’ לי כמה התחל בהם, ולא התחל

בידו דأتא ביחוד על פיסול במקצת השחיטה, שהיא נבלה לטמא, והאי הלכה דין דאוריתא אית לה, וגם למלכות לא מצד הני ח"ט, אלא מכח פיסול השחיטה דהוה לנכירה, והיא הלכה דأتא לפרש את מצות אבותה, ואמרה דכל שלא נבחנה כולה שחיטה הונגת אלא מקצתה בפיסול כנוראה תחש ועל הנchorה יש לנו לאו מוחודש, שלא תאכל כל נבלה אשר לפי האי הלכה קאי, הוא על הנchorה כולה והן על מקצתה, וכן לוקין על אכילתبشر שנחת במקצת פיסול כמו על בשר נחרה, ואחר שקיבל ר"ע הלכה זו,תו אין לו מקום לנקה"ו ופסה"ג בהדי איןך, דהני לכל היית באיסורעשה אסורים, ונקה"ו ופסה"ג בשער נחרה הוה ובלאו ולא עוד אלא דלפי האי הלכה, דאתא מפורש על מקצת פיסול בסימנים,תו לא איצטרך למננות נקה"ו ופסה"ג בכלל ח"ט, (וההלהך בלאי"ה לא באה על פרטיות הטרפיות, עין לממן בהא דאמר עלא שמנת מיני טרפיות נאמרו למשה מסיני ובמה שכותבי שם) ואבאר לך בנחרה, ר"ת, דיל' דתווך מעל"ע מצי להשלים השחיטה, וההלהך בלאי"ה לא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, אלא דאמר בנקה"ו וכmesh"כ רשי" זיל לעיל דף ל', הון אמר שכתבותי שם לישב שיטת בנהירה לאו נחרה מקרי, אלא טרפה, אלא דאי"כ יש פסול שהיי' בנחרה, אדם ניקב הוושט או פסק הגיגרת ופסק הנחרה טרפה, וכmesh"כ רשי" זיל לעיל דף ל', הון אמר שכתבותי שם לישב שיטת בנהירה, ולא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, מהו יגרעו שאו ופסה"ג לא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, מהו יגרעו שאו טרפיות להיות אסורות מיד, ולא תהני فهو השחיטה להכשרם בתוך מעל"ע, ולא עוד אלא דמנון היה להם במדבר הני הלוות לממ"ס על הח"ט כי כאשר ביארנו שם בעicker יוז"ד, האי הלכה דין דברי סופרים יש לה שאין לוקין עליה, מפני שאין הלכה זו מפרשת הקרא אלא מוספת על הקרא, אלא דיל' דהאי הלכה אתא לפרש הקרא דזאת החיה דאתא לאסור כל שאינה חי אע"פ שאינה מסוכנת, אלא שסופה למוט לאח"ז מחמת מכחה זו, והוא לאו הבא מכל עשה, אלא דכבר ביארנו לעיל דף ל"ז ע"א באסוגי דמסוכנת דהאי קרא דזאת החיה מצינן לאוקמי, או על המסוכנת בלי שום מכתابر, או על הח"ט שסופן למוט לאח"ז וכמו שכ' שם התנוס' ד"ה שאינה, עי"ש בחודשי, שכ' למה דרשו חז"ל יותר האי קרא על ח"ט מעל מסוכנת, אmons במדבר שהנחרה היתה מתרתת, ה"י צד חמור בזה, דמפרכתה היתה אסורה, דבmittah תל"י מלטא, ומילא גם מסוכנת מסתבר לאסור, דכל שאין המיתה בא מחמת הנחרה, אלא מחמת סיבת הקודמת לה אין הנחרה עצמה מתרתת, ושאני שחיטה של עתה דמתרתת מיד, וזה נתחדר בכניסתן לארץ עם הצווי דזובחת כאשר ביארתי כל זאת בפתחה, וכן גם המסוכנת אישתרי, אבל במדבר באמות היה הקרא דזאת החיה אחא לאסור מסוכנת, ורק כשנתהדר היתר מפרכתה נתחדר ג"כ היתר מסוכנת, ואתא ההלהך על הח"ט, לפרש הקרא דזאת החיה, על מי שאית בה מכח המmittah לאח"ז.

והנה ר"ע קודם חזרה, דסובר מקצת סימן או אפיילו סימן שלם בפיסול אין בו אלא משום טרפה ולא משום נבלה, טumo וניומוקו ה"י משום דמעשה טרפות אין בו מלכות אלא איסור עשה לכל היותר, לא מצי מעכב השחיטה ולגרום נבלות לעניין טומאה, ולשרוף עליו תרומה וקדשים, ולכן כל פסול שחיטה במקצת הסימנים לא היה חמור אצל משאר הטרפיות דין בהם איסור מלכות, דכל שפיסול השחיטה תלוי בהלהך זו של ח"ט, אין דין עלייהם לשער דין תורה, כמו שהוחחת, שכן שיטת הרמב"ם לא מצי משווה נבלה לטמא, ומ"מ אף לפ"י דעתו זה, סיידור המשנה דאי"ט להקדים נקה"ו ופסה"ג ולחרום ולהקדים ושת פפני גיגרת, כל זאת הוא להשמעינו כי ע"י הא הלכה דין ח"ט נעשה מקצת פיסול עליה, לא היינו מטירפין פיסולה, ונפ"מ דלולי ששם שחיטה פסולה עליה, במקצת דרישא או חלדה וכדומה לא מבעי בין סימן לסימן, דין במקצת דרישא או חלדה וכדומה לא אפיילו בתחלת השחיטה לא שייך שם טרפות לחci חיות, אלא אפיילו בתחלת השחיטה לא שייך שם טרפות על מקצת שלא בהכשר שחיטה, אם אכן רובה בשחיטה, ואשר ביארנו זאת בפתחה, וכן בסוגי דלעיל ל"ב ע"ב, אבל לעניין טומאה לא נקרה נבלה, כיון דיעקר הפסול נבנה על האי הלכה של ח"ט, אבל ר' ישבע משום ר"י הביא הלכה מיוحدת

שבמקום שחיטה נקב הוה, אבל המשנה מותפרשת לדעת הרמב"ם, עיון בעicker יוז"ד, דשם ביארתי, לדಡעת הרמב"ם, האי הלכה דין טרפיות ג"כ נתחדשה כשנכנסו לארץ ונמצו על האזביחה, אבל במדבר שהנחרה הוור להם, לא נזהרו על הני י"ח טרפות אע"פ שנצטו על הטרפה בקרה דבר שבדה טרפה, כי טרפה המפורש בקרה כפי שמספרש לו הרמב"ם היא הנטה למות מחמת מכותיה, אבל הני י"ח טרפות بلا נטה למות דהינו מסוכנת לא נאסרו במדבר, ותדע דנקה"ו ופסה"ג נחרה הוה דנחרה בסימנים בעין, מה תאמר דנחרה דוקא בשני סימנים אבל נקה"ו או פסה"ג בבהריה לאו נחרה מקרי, אלא טרפה, אלא דאי"כ יש פסול שהיי' בנחרה, אדם ניקב הוושט או פסק הגיגרת ופסק הנחרה טרפה, וכmesh"כ רשי" זיל לעיל דף ל', הון אמר שכתבותי שם לישב שיטת ר"ת, דיל' דתווך מעל"ע מצי להשלים השחיטה, וההלהך בלאי"ה לא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, מהו יגרעו שאו ופסה"ג לא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, מהו יגרעו שאו טרפיות להיות אסורות מיד, ולא תהני فهو השחיטה להכשרם בתוך מעל"ע, ולא עוד אלא דמנון היה להם במדבר הני הלוות לממ"ס על הח"ט כי כאשר ביארנו שם בעicker יוז"ד, האי הלכה מפרשת הקרא אלא מוספת על הקרא, אלא דיל' דהאי הלכה אתא לפרש הקרא דזאת החיה דאתא לאסור כל שאינה חי אע"פ שאינה מסוכנת, אלא שסופה למוט לאח"ז מחמת מכחה זו, והוא לאו הבא מכל עשה, אלא דכבר ביארנו לעיל דף ל"ז ע"א באסוגי דמסוכנת דהאי קרא דזאת החיה מצינן לאוקמי, או על המסוכנת בלי שום מכתابر, או על הח"ט שסופן למוט לאח"ז וכמו שכ' שם התנוס' ד"ה שאינה, עי"ש בחודשי, שכ' למה דרשו חז"ל יותר האי קרא על ח"ט מעל מסוכנת, אmons במדבר שהנחרה היתה מתרתת, ה"י צד חמור בזה, דמפרכתה היתה אסורה, דבmittah תל"י מלטא, ומילא גם מסוכנת מסתבר לאסור, דכל שאין המיתה בא מחמת הנחרה, אלא מחמת סיבת הקודמת לה אין הנחרה עצמה מתרתת, ושאני שחיטה של עתה דמתרתת מיד, וזה נתחדר בכניסתן לארץ עם הצווי דזובחת כאשר ביארתי כל זאת בפתחה, וכן גם המסוכנת אישתרי, אבל במדבר באמות היה הקרא דזאת החיה אחא לאסור מסוכנת, ורק כשנתהדר היתר מפרכתה נתחדר ג"כ היתר מסוכנת, ואתא ההלהך על הח"ט, לפרש הקרא דזאת החיה, על מי שאית בה מכח המmittah לאח"ז.

להוסיף, דהינו שלא יועיל בו שהיית י"ב חדש, אבל בily שהיית י"ב חדש, כל שאינה חיה מכך חכמת רפואית רפואה טרפה, א"כ גם הני בגידא נשי ובוכלי, למה לא יהי טרופות בלבד שהוא י"ב חדש.

(ב) מה פרך הש"ס מבוגר' ושב שמעתתא, דילמא הני נמי כהאי דרכיש, לאו מהלכה נאסרה, אלא מהני בעלי המאמר או מרבותיהם הקודמים ומהני אצלם שהיית י"ב חדש, אבל بلا שהיית טרופות כמו לקוטא דרכיש.

(ג) מה נעשה למ"ד טרפה חייה, הכי נאמר לדידי' באמות ליתא לדריכש הלא הש"ס אתנא דבר', דעת לי טרפה היה קפריך, והוא איךא שי', ובתוכם גם הא דרכיש.

(ד) ועל גוף הגוינו של הדגול מרובבה, אני עומד ומשתומם דמה בעי ממשה רבינו לעשותו לרופא כלبشر ואפלו בהמה חייה ועוף, עד שלא נדרש להלכה על החית', שהיה משה ממצאים מחכמת הרפואה שבו, והגמ' ליקמן ס' ע"ב צוח וכי משה קנייא או בלטורי היה, ומה עשה הדגם'ר ברוצח, דשם נמי בעינן לידע אם המכחה שהכח הרוצה יש בה כדי להמית כדי לקיים דין דיבערת הרע מקרוב ברוצח, ולא בא ההלכה לממדנו הטרופות המימות באדם, ולמה לא חיבר משה פרק א"ט באדם, והניח הדבר על אימוד הרופאים, שככל מקום ובכל זמן וכל נידון לפ"ע, ולא העמיד כלים השווין בכל זקן ובחור חולש ובריא.

(ה) ואם נניח שעל משה רבינו היה מוטל החיוב, להעמיד לו הני כללים, לדון בדייני טרופות בהמה חייה ועוף, אלא דזהה להקלמו, ולהתכלית שנאסר כל הני אפלו אם חי י"ב חדש ונתרפהו, נגד הקרא המפורשuchi אכול, מנ"ל דבאמת הני כללים לא משה מפי עצמו אמרו ולא מפי הגבורה, כי בכל מקום שנמצא בש"ס עלizia הלהקה שהיא הללמ"ס, הכוונה כיון שלא מצין סמק בקרא ובודאי מוקובל הדבר באומה שכן הדין, ע"כ מהלמ"ס הוא דמפי עצמו, ודאי לא חידוש משה דבר, אלא או שדרשו מן הכתובים עפ"י המדות, או שנmarsר לו הלכה עפ', אבל דבר הרואי' להאמיר על ידו, כפי הבנת הדגם'ר, מנין לנו דבאמת לא מפי עצמו אמרו, הלא הני חית' ראיין היו להאמיר מפי משה כי אם אמר דנסרו לו בסיני, הא הלהקה עוקרת הקרא דרכטיב חי אכול, וכקשי' הדגם'ר, וכי אמר דהיא לחז"ל עדות ברורה על זה, דהני חית' המקובלים אצלנו לא משה מחכמו אמרו כמו שהיה ראוי להיות, אלא שמען מפי הגבורה, כדי לעקור הקראuchi אכול, ולאסור גם את החיניתרפה, מכח גזרת ההלכה וחוק שאין הדעת סבלתו.

ודע כי גם על הרש"א בתשו' סי' צ"ח המפורסת, יש לי לתמונה הרבה, ואיל שם בתחלת התשו' "אם ראית ושמעת מי שמייקל ומ Chesir ביתרת או בכל מה שמננו חכמים בכל הטרופיות אל תשמעו לו וכו', הרי שמננו חכמים במשנתנו חית', נkeh'ו ופסה'ג וכו' וקוני סייפה זה הкал וכוי' ועל זה הкал סמכו להוסיף, בסוג'ר' וש"ש, ועוד היו מקצת חכמים מוסיפים והולclin בטרופיות, ומה שאינה חייה כפי סברתם, וסומכין על הкал הזה וכוי' ועל הטרופיות האלו הנוספות, סימן לטרפה י"ב חדש וכו', ומכך'ם כל אותן שמננו חכמים במשנתנו בסוג'ר' וש"ש, ומה שמננו חכמים מכלין, (נראה להגיה ובסוג'ר' וש"ש שמננו חכמים מכלין) א"א להם בשום צד לבוא לידי היתר לעולם וכו' עכ"ל.

הנה דבריו ה"ק סותרים זה את זה מנ"י ובוי', כי מתחילה כתוב דבסוג'ר' וש"ש למדו חכמים מזה הкал, ר"ל דזה הкал יצא מקרא חזאת החיים, שדרשו חי אכול שאינה חייה לי', ולכן, וכן הוסיף על הני חית' שנmarsרו למ"ס, ומకצת חכמים רצוי עוד להוסיף, כמו ניטל הנוצה בעוף לר'י, ועל הני הנוספות, וכן על ספק טרפה מהני הייתה י"ב חדש להכשרם, ולבסוף כולל בסוג'ר' וש"ש בותך הני

הרמב"ם דכל שניקבו הקромים הגיע הנקב לשער הריאה מחמת שהוא ספוגי והוא ממש ניקבה הריאה ודז"ק.

ע"ש נפלת מן הגג, עיין מה שכתבתי בזה لكمן בסוג'י ועל המשנה נ"ז ע"א עי"ש היטב ותרווה צמאונך.

ע"ש ודרותת האב, הא דקANTI דרושא לבסוף, ע"פ שהאי טרופות שיק' בכל אברים הפנימיים וגם بواسט וקנה ולדעת הרמב"ם, האי טרופות חמור משאר טרופיות, י"ל משום דעת שלא מכירים האברים דרושא ברישא, הו"א דבכל מקום שהזאוב מטיל אורוסטו טרפה, لكن קתני דרושא לבסוף להשמעינו דרך הניג אברים דלעיל פועל הדרושה ודז"ק.

ע"ש זה הכלל, כל שאינה כמות חי' טרפה, בגמ' מפרש דזה הכלל אתה לרבות הני בסוג'ר' ושב שמעפתא דלא מנה התנה בפירוש, וכן מבואר لكمן דף נ"ד ע"א, אלא דיש לי בזה מקום עיון גדול, דשם מביא הש"ס ע"ז עובדא דבי' ר"י רישבא דמחו בניגא נשייא, ועובדא דר' פ' ב"א רישבא דמחו בכולי' ומותו, ובכளן אמרו וכי להסיף על הטרופות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים, ופרק זה קחין דמתה, ומשנה גמירי דאי בדרי לה סמי חיה, היוצא לו מסוג'י זו דאע"פ שהנסין מעיד שמקה זו מミית, ואין אתנו יודע בחכמת הרפואה להעלות ארכוה, כל שלא נמסר לנו מסיני שהוא טרפה, אמרין מסתמא יש למכה זו רפואה שנעלמה מאותנו, וקמי' שמי' גלי' וכן הוא מפורסם ברמב"ם בפ"י שכתב וויל,, ואינו לנו להסיף על הטרופות שמננו חכמים והסבירו עלייה בתני ישראל, דכל מהו חוץ מלון, אפשר שתחיה', ואפלו שעפ' חכמת הרפואה שבידנו אין תרופה למכה זו, מ"מ כשרה' עכ"ל וא"כ דכל הני טרופיות שבידנו ע"כ נמסרו כולם מסיני, ולא היה כה לשום חכם בשום צוין לחידש טרופות מכח הנסין, וחכמת הרפואה, דהרי אפשר שיש למכה זו רפואה והוא לא ידע, וא"כ הני שבח שמעתתא, לא הני אמורים חדש מכח חכמתם, אלא קבלה היתה בידם איש מפי איש, דהני נמסרו מסיני, וא"כ האי כלל דמשנתינו הוא ללא צורך כלל, כי למי אומר האי כלל, למי שקיבלה בידו דלקתה בכולי' טרפה לא בעי לי' כלל, ולמי שאין קבלה בידו מה מהני לי' האי כל, כיון שאין להסיף על הטרופיות מכח הנסין וחכמת הרפואה, ומכיון'כ למ"ד טרפה חייה דזודאי בעין הללמ"ס על כל אחת ואחת מן הטרופיות, ובגמ' מוכח דיליכא פלוגתא במספר הטרופיות בין הני מ"ד טרפה חייה או טרפה אינה חייה, אלא אי מהני שהיה י"ב חדש בספק טרפה, וא"כ אין מצא התנה לסמוך על זה הכלל, ולשתוק מן בסוג'ר' ושב שמעתתא.

עוד זאת יש לעיון, הא דזודאי טרפה לא מהני שהיה י"ב חדש מוכח ממה דמנה התנה הני טרופיות סתם שחן טרפה, ולא חילק אם כבר עבר עליהם י"ב חדש או לא, והוא מנ"ל, דהרי מקרה מלא דבר הכתיב, חי אכול ורק שאינה חי' לית', וכתיב הדגול מרובה בגלויו לי' ס' סי' כ"ט, דזאת Nadu ממה דANTA הלהקה על הני מני טרופיות, ולא קסמרק על הקראuchi אכול לחוד, ועל משה רבינו שימצא בחכמת הרפואה מה שיכול לחיות, ומה שאינו ראוי לחיות, אלא ודאי אתא הלהקה לומר דהני בקוב'כ טרופיות, ובממצאה זו מצא הדגם'ר ז'ל מקום לישב הרמב"ם לחילק בין טרופיות שנלמשמ"ס, דלא מהני שהיה י"ב חדש, לטרופות דחידש רכיש מחכמת הרפואה, דשם מהני י"ב חדש עי"ש, ובמבחן'ת כל דבריו בזה בטלים ומובטלים, ואין בהם תקומה נגד הביקור השכללי, ואבאר בקיצור.

(א) הר'י אמרו חכמים שאין להסיף על הטרופיות מחכמת הרפואה, ואי לפי דעת הדגם'ר רק להיות טרפה להלוטין אין

וחרמ"ס, ואגימה דקה דבוי חכם קמבעי, דמנינו שפוסלת עי"ש, ועוד"פ אנו רואין ממש דדרכם היה להכenis כלאוחר יד תושבע"פ ככלו הוא מפורש בקרא, דרך לעולם על בדיקת סכך קמבעי ל"י דהרי בקרא דושחת ולא וקרע לא כתיב בדיקת סכך, אלא דחשוחת מרגיש בשחיטה עצמה אם קרע או חתק, ומ"מ פריך הש"ס פשיטה שהבדיקה מה"ת מדקטיב ושותת ולא וקרע, עד שמתרכז דעת בדיקה מפגימה כל דחו דבוי חכם, קמבעי לי' וכן ממש הכא, ר"ל סמק זה הכלל דמתני, שהוא פ"י הקרה דזאת החיה, מה פריך הש"ס והא אכן בדיקת סכך ר"ש, למ"א דמתני' מה הנ"י טטס שמנה מניini, ובג"ר וש"ש המה תוספת מחכמי דור ודור, והחילוק ביןיהם בשחו י"ב חודש, דבנני שהושפטו מהני, ובנהני דמנה במשנה שהמה הללמ"ס, לא מהני וכדברי הדגמ"ר הנ"ל.

אבל דע דהאמת הוא דח"ל בשום דין תורה לא Dunn עפ"י חכמת הטבע רק עפ"י השמואה וקיבלה או מדרש המקראות, ועייןbekmann נ"ז ע"ב שרשב"א שעשה תחבולות וניסיונות לברר טרפות, קרוא ל' עסקן בדורים, ובאמת כל החכמת יסודתם על תחבולות וניסיונות, ואם ח"ל היו Dunn עפ"י חכמת הרפואה, היו מוכרכים ר"ל, רמז להני מכות המנויות במשנה שהתנא מכנה אותן בשם דיבור בהוה, אבל בהמה שהולכת בשוק ואוכلت כשר בהמות הבריאות שתהיה בכל טרפה מחמת איה חסרונו באחת מאברהה, נקובה חסורה או שבורה לא שמענו מהאי קרא, וא"כ יפה פריך ר"ל, רמז להני מכות המנויות במשנה שהתנא מכנה אותן בשם טרפות מןין מה"ת, ואין להסביר ע"ז דהלהך אתה לפרש הקרה, Dunn הנה הטרפות אשר עליהם כיוון הקרה, דהרי בעינן נתחה לעוד שתהיה עומדת להשליק לככל, והוא המסוכנת, ובכל זאת מודה שויון בלשון בתמי, מןין ובשר בשדה טרפה, אבל הי' שואל על דבר המפורש בקרא עד שמגיה שאלתו, אלא רמז לטרפה שאינה חייה מה"ת מןין, וכן ציריך להפוך הדבר ולומר אלא רמז שככל שאינה חייה, שאסור מה"ת מןין כי אם נפרשו כפשו, התשובה אמרת, דבזה א"א להעמיד כללים כללו וכלל לא כי אין כל הגוף וגוף ובכל מכחה ומכה, וכך באמת ברוצח בן הדין, ציריךAIMOD הרופאים ולא מצין כללים לדון על פיהם, ולכן ההלכה דהעמידה כללים על הטרפיות ע"כ להחמיר אתה, שככל שיש לה מכח זו טרפה בעלי השקפה על החיים אם תוכל לחיות או חיתה י"ב חודש, וכיון כל שיעורי התורה, כמו שיעור גדלות איש, שהוא י"ג שנים בין חכם ובין טפש, ועיין גיטין דף פ"ט ע"ב, בהאי Dunn עלה קלא דיוקדי לקטן הנראה בגודל ואמרו Dunn לא הגינו לפוגות ראובן, בן גרש ר"ח מובה בראש"ש, ומ"י דיוקדי שנראה מתוק מעשי כבד בר דעת, לא ניחוש לקדושין, כי לא הגינו לפוגות ראובן גדים חקרי לב, להבחן בכל איש פרטיו מתי הגיעו לדעת שלמה, لكن אין לנו אלא השיעור של שנים וסימנים, וכן לעניין שיעור כוכבת ביהו"כ, דביתובי דעתה תלי מלטה, ועיין ביאמא דף פ' ע"ב פריך כל העולם בכוכבתה וועוג מלך הבשן בכוכבתה, ובשר שמן בכוכבתה, וללבבי ונפים בכוכבתה, ותריצו מה שתיריצו והעיקר דבכל שיעורים וככלים כן הוא, דא"א להיות מכוון בכל איש ובכל פרט, אבל כדי להשוו הדין נתנו השיעורים והכללים, וכן על חנוך כתוב הרשב"א ז"ל בתשובה שם דבפיו מה מעידים על טרפה שהיתה חי, לא נאמין להם נגד קבלת ח"ל, יותר ביאור העניין תמצא בפתחה בעicker י"ד, כי שם הראתי איך חשב הרמב"ס על עין זה, ועיין بما שכתבנו لكم נ"ד ע"א ביישוב הקושיות שהקשתי על האיזה הכלל ועל תוספת דהני בסג"ר וש"ש ודז"ק.

גמר' ארשב"ל רמז לטרפה מה"ת מןין, מןין וברא בשדה טרפה ל"ת, אלא רמז לטרפה שאינו חי מה"ת מןין, דקANTI סיפא זה הכלל וכו' עכ"ל הגמ', האי שקליל וטור' דומה ממש לשקליל וטור' דלעיל י"ז ע"ב, דארח' מןין בדיקת סכך מה"ת וקמתמה עליו מןין והא כי נקב טרפה, ר"ל דהא כתיב בתורה ושותת ולא וקרע, הרי לך מקרה מלא צורך בדיקה לטcin, דאם לא יבודק נקב, ועי"ז קמהדר בעי בדיקה לחכם קאמרין, ופרשנוו שם עפ"י הבה"ג

לא היה ההלכה אוסר על הספק את הטרפה, דהוה מוקמינו אותה בחזקת שלם, הא בורכו דבשלה מא ברוצח, אכן קרא רבי יכה כל נפש אדם, לאפוקי מקצת נפש, ע"כ לא מיפטר אלא בטרפה שאין בו אלא מקצת נפש, וכל שאין סופה למות, לא מקרי מקצת נפש, דעתך חסרוןابر לא מקרי מקצת נפש, אבל בטרפה דילמא אמרת וחסרוןابر אמרת תורה בשדה טרפה לא תאכלו, וניהו דיל' דכיוון דההלה מונה דוקא הנ' מכות, ובניהם אברים, ולא מכת אוזן ועין וכדומה, גם ממה דנקב בily שום חסרון פסול בכמה אברים, למדון דעתמא משום דבהני כל חיות של הע"ח תלי, אבל עדין אין לנו הוכחה דיש בו בודאי כדי להמית, אלא מצין למימר דבנהני אפשר דמיית, ומ"ה אסורה ההלכה, ועל ההלכה גופאlica להקשאות למה לא סמכה ההלכה על חיקת שלם, שלא לאסורה את הטרפה, כי זו קוש' לאלקינו שאין מקשן כלה, כמובן, וכמדומה לי כל ישר הולך יבין מכל האמור לעלעה, אכן להעמיד שיטת התוס' בהזאת, אפילו אם נקבע כל הדוחקים.

ולכן אנו מוכרים להודות, כי ממשה ועד משה, לא קם כמשה רביינו הרמב"ם ז"ל, אשר בעיני שכיו' ההז והטההור ירד לתוך עומק דברי חז"ל המכוסים והנעימים ולמלובשים לפעמים בעשרה לבושים, הנה הרמב"ם ז"ל קבוע במסמורות נטוועים בפ"ד ה"ז ממאכילות אסירות דטרפה האמורה בתורה היא טרפה אותה חי העיר ושבהו איתה נתטה למות, והאי נתטה למות פירושה שאינה יכולה לעמוד והיא כמו מסוכנת וכאשר מוכחת שם במש"כ בהלה"א, ודבר זה נלמד ממה דאמורה תורה טרפה, ולכלב תשיליכון אותו, הרי דמכה זו שעשו רואי' לככל, אם לא ישחטנה מיד, ועל דין זה שהוא דין תורה ללקות עליו, אין כאן שום מחולקות, וגם לא נדרש לשום הלכה לפרש האי קרא דכל שנטטה למות מחמת אמר טרפה ואיך צריך לדודע אם אין טרפה למכה זו ולא תוכל להרפא,لالג' ברוחץ כן הוא עיין רמב"ם ריש פ"ד מהלכ' רוץ ה"ג כתוב "המכה את חברו באבן או באגרוף וכיוצא בהן אומדין אותו וכו' ואס אמודינו למתיה וכו' ואס הקל ונתרפא והולך בשוק על רגליו כשאר בריאות וכו' ונפטר" עכ"ל ובמבחן כל זאת בגמר', וכמו דשם ברוחץ לא בעין כללים קבועים לחיים ולמות, רק סומכין על אימוד הרופאים בין להקל ובין להחמיר, ק"ו דראוי לטעוך על אימוד כזה גם בטראות בהמה, וא"כ האיל הלהקה לקבע כללים לדzon על פיהם על הטרפה, אין זה פירוש הקרא אלא תוספת, כדי להחמיר על המפורש בתורה, ולא עוד אלא דסוחר גם את המפורש, כי לפי ביאור הרמב"ם דבעין נתטה למות מחמת המכחה, והאי הלהקה ע"כ بلا נתטה למות קامر, דהני ח"י מכות מטרפה, דאי שנטטה למות על ידם הוא מן הנמנע ע"י נקב بلا חסרון, בושט או בריאה או בב"מ תהי' נתטה למות, דעתך מה שאנו אומרים, טרפה אינה חייה י"ב חדש הכוונה שהמכה מתפשטות והולכת עד שיחלה הע"ח וימות, אבל הקרא בעי שתהי' נתטה למות ורק אז תאסר, ולכן ע"כ לומר אכן קרא אחר לאסור את כל שיש לה מכחה שסופה להמיתה ע"פ שאינה נתטה למות, כי הלהקה לחוד לא תחדר לו אין סירור חדש, ועל האיל קאי הלהקה, שלא נצטרך וגם לא נסמן על לימוד הרופאים, אלא נדון ע"פ הני כללים שנמסרו לו, ולכן כך מtopic שלאלת ר"ל רמז לטרפה מה"ת מניין ר"ל להני טרפות של הלהקה דעתך לא אתו לפרש הקרא דבשר בשדה טרפה כנ"ל אלא איזה קרא אחר ומניין, והמקשן לא הבין או עשה א"ע כלו לא הבין, ופרק מניין ובשר בשדה טרפה, וכך לא אפשר לומר דהאי הלהקה אתה לפרש האי קרא, ע"ז משיב לו אלא רמז לטרפה שאינה חייה מניין, ור"ל אלא רמז כל שאינה חייה ע"פ שאינה נתטה למות, שהוא ג' טרפה מניין, דהרי התנאה כן אמר דכל שאין כבואה חי טרפה, ולא בעי נתטה למות,

האי מ"ד דאית לי קרא על טרפה אינה חייה, מוכחה לומר דכל hei יצאו מן הרוב, לא ממש"כ הרשב"א דשקר אמרו, אבל אני חכמים שראו וידעו דברמת מתקיימות שתיים ושלש שנים, מהו להו עוד דרשת מפורשת בתורה דטרפה חייה,ומי הוא זה שייתרכז את חומר קושי' הללו. ג) בסנהדרין דף ע"ח ע"א, אמר רבא החורג את הטרפה פטור, והקשו שם בתוס' והא רבא הוא דס"ל בנדזה דטרפה חייה, ומכך חומר הקושי' חדש דגם למ"ד טרפה חייה סופו שימות מחבלה זו עי"ש ולפ"ז לא פליגו אלא בהגבלה הזמן, למ"ד טרפה אינה חייה ימות תוך שלשים או תוך י"ב חדש, ולמ"ד טרפה חייה ימות לאו שאין לו קצבה, ובער אני ולא אדע איך פרנסו הסוגי' דהaca, דמן"ל לר"ל, דתנא דמשנתנו סובר טרפה אינה חייה, הלא מזה הכלל אין להכחיח זאת, דהרי רוצה לרבות בסג"ר וש"ש שם ג' טרפות ויפה אמר דכל שאינה כבואה חי, אלא שיש בהאי מכחה, כדי שימושו לאו מן הזמינים אינם מוגבלים תנду שהוא טרפה, והוא בין למ"ד טרפה אינה חייה ובין למ"ד טרפה חי' גם הקרא דזאת החיה, שפיר נדרש גם למ"ד טרפה חייה, דכל שאינה חייה ל"ת הלא בקרה לא נרמז כלל שצרכיך למות לאיזה זמן מוגבל, וצ"ל דתנותס' הכי מפרשים הסוגי', דתנתנא דמורבה הני בסג"ר וש"שizia הכלל, ע"כ לא מחמתה הרפואה ידע דכל הני טרפות אינם יכולין להיות, אלא מקרה, והאי קרא למה לי הלא הטרפות נמסרו לו מסיני, כי מכח הקרא דטרפה אינה חייה, עדין לא ידעו מאומה. כי מי אמר לנו איזה מכח יכול להתרפא ואיזה ממית בליך, ולא כמו שסובר הדגמ"ר דלעיל, ממש"ר וה"ה החכמים שאחריו יכולים לעמוד על הדבר, ע"כ הני טרפות قولן הוו צריכים להمسר לנו מסיני, ולמ"א נפ"מ אתה קרא דטרפה אינה חייה, אלא ודאי כדי שנידע להכשיר ס"ט בשתיית זמן מה, או יום או שלוש ימים או ל' יום או י"ב חדש, וכל זאת ג' מה לממ"ס ולכן ע"כ דהאי תנא ס"ל דיש איזה זמן מוגבל, למתי מօרכחת למות, אבל למ"ד טרפה חייה ע"ג דעכ"פ גם לדידי' סופה שתמות מואה טרפות, אבל קרא א"א דאתナ ע"ז, דלמא נפ"מ אלא אדם ימצא אadam שיקבל את כל זאת, הלא עוד יותר יפול בסבוך הקושיות חדא דמןין לו דטרפה חייה הלא מחמתה רפואה או מנסיון א"א לקבוע דינים, ואי דבאמות פריך הש"ס עליו ולמ"ד טרפה חייה מנ"ל, א"ק אפשרшибא קרא על זה שאין לו שום נפקותא לדינא, מה נשוב ע"ז, נשוב תירוצי האחرونים דיש נפקותא לענין טמאה לידה וכדומה, והלא זה ליתא לשיטת התוס' דכמו בהרוג את הטרפה פטור גם למ"ד טרפה חייה מפני שישפו למות מחבלה זו, כן הדיון בטמאה לידי דמ"ש, האררכי בזה להראותך עד היכן מגיעים הדברים אם נחיזק בהאי דוחיק של התוס'. ד) עוד זאת יש מן התימא, דלא כו' למ"ד טרפה חייה אין ודאי כי אלא ספק באמות הטופה, דמספק לא קטלינו, ע"כ דזה ליתא דאי טרפה ספקה הוה הוה מוקמינו הנרצח בחזקת שלם, וכאשר כן פסק באמות הרמב"ם בפ"ב ה"ח מהלכ' רוץ וצ"ל "הרוג את הטרפה ע"פ שאכל ושותה והלך בשוק ה"ז פטור מידיין אדם, וכל אדם הרופאים שלם והרגו נהרג, עד שידעו בודאי שzie טרפה, ולפנינו נשוב על דבריו, ועכ"פ מפורש אומר דבלא אימוד שבודאי ימות מהאי מכח הינו הורגין את הרוצה מפני שמעמידין הנרצח בחזקת שלם, ולכן הי התוס' מוכרים לומר, שלא אמי שואל מנ"ל ה"י מת הנרצח מן הטרפה, אי לא זה הרגו, וא"כ אני שואל מנ"ל להאי מ"ד דטרפה, ודאי סופה שימושות מחבלה זו, Dunnho דיש לו קרא דטרפה חייה כדדרש הכא התדברי', מלבדיל כו' אבל ע"ז שסopo שימושות ל"ל קרא, ומ"ל הא וא"ת דגם לענין אכילת טרפה

כמויה חיה טרופה, ובhalb' שחיתה יתבואר לך איזה חוליא עושה אותה טרופה וכו"ל, הרי דחוליה זה הכלל במסרים ולא בקרה זאת החיה, וע"כ משום דלא משמע לי שתה"י דרש גמורה, וגם מקרה דכלכל תשיליכון אותו נמי לא יצא, דהרי ממש ה"י צרך להיות נתחה למות, ומה שיויצא מקרה דכלכל תשיליכון אותו, כבר אמרו לעלה בהלכ' ח' ז"ל: "נמצאת למוד וכו' ואשרה הנטה למות מחמת מכותיה, ואע"פ שעדיין לא מתה והיא הטרפה, וכשם שלא תחולוק במיתה וכו' כך לא תחולוק בנותה למות, בין שטרפהה היה ושברתה בין שנפלה מן הגג ונשברתו רוב צלעותיה בין שנפלה ונתרסקו אבריה בין שזרק בה חז' ונתקב לבה או ריאתה וכו', הוайл והיא נוטה למות מ"מ הרוי זו טרפה וכו"ל הרוי דמונה כאן כמו וכמה טרפיות הנולדות מקרה דכלכל תשיליכון אותו, قولן מכות גדולות ונאמנות, קופל ומשליש והוא נוטה למות, דהיינו שוכבות בחליה שאין לה טרפה, ומה זה שכabbach' כ"כ, שאמרו חכמים זה ההורג את הטרפה דכתיב, כי יכה כל נפש דוקא מכה שאמדוזין אותו למיתה גם ונפל לשכב הוא עיין נוטה למות, אבל כל שעמדו משכבו והולך בשוק ואוכל בשאר בראים, ע"פ שאמדוזין למיתה ומות באמות לאח"ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי הנרצח שסופו ה"י למות אם לא ה"י נהרג ע"פ שהלך בשוק ואכל ושתה בשאר בראים, מ"מ פטור הרוצה, וכן בטרפות בהמה, איך טרפה שהיא בלאו בנטה למות דהוא עיין נפל לשכב, ואי-כא איסור עשה דשאינה חיה לא תאכל אפילו בלוא נטה למות, אלא שמעודד למיתה לאח"ז ועל הא איסור עשה קאי ההלכה שנדון לא עפ"י אימוד הרופאים, אלא עפ"י הכללים הקבועים בהלכה, וע"ז פריך ולמד' טרפה חיה מנ"ל, לא מניין פריך מנ"ל, ובא זה ולימוד ע"ז דלעיל ר"ל נמי מנ"ל, ולא מניין פריך דמנ"ל קרא על הני חי"ט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ"ד ט"חDOI פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבר שבדה טרפה, דלכ"ע מירiy בנטטה למות, והיא קושי עצומה, עד שהביא דרשיה חדubar, דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל ט"ח, פירוש טרפה היא אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקראה לה ט"ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפирוש זה בגמר, צרכין ג"כ לסבול הרבה דוחקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כי חז"ל בכיוון כיiso והעלימו הענים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקרה ובין שהוא מהלכה או מדרבנן וגם הרמב"ם ז"ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקרה העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח"ט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחיתה ולפ"ז לא קשה קושי התוט' על רבא דס"ל ט"ח, ומ"מ אמר דהרוג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוזין הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב"ם, דאפילו לדין דפסקין טרפה אינה חיה, כל שלא אמדוזין הרופאים למיתה מחייב את הרצח, מושם דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד"ס דלא מליקינו עליו וכמו שבל' הרמב"ם בספר' מ"ש של בפרioso, ולא דניין בשום דיני תורה עפ"י האי ההלכה ומכם"כ למ"ד ט"ח דלא פטרין הרוצה בשביל נקה"וו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א ע"ב דילמא במקום סייף נקב ההו, וכן אמר ר"ע ור"ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשما במקומות סייף נקב הזה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם, تو לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב"ם שהעתקתי לעיל.

עליה נמר' נפ"ל מאידך תדברי, דתנא בין החיה הנאכלת וכו' ע"ש נמר' זאת החיה היא אכול וכו' ופרש"י ז"ל קרי ב"י זאת היה, פירוש לפירושו, דניהם דכל תיבת חיה מיותרת בקרה,aggi היה לכתוב ואחת אשר תאכלו מכל הבהמה, אבל מ"מ כיוון דזאת מיעוטה הוא, אם נדרוש תהה על בראה, הרוי האי זאת למעט בכוטוי אתה, וכמו דדרש באמות אייך מ"ד דס"ל ט"ח, וכן פרשי"ז דהאי מ"ד טרפה אינה חיה לא דרש רק "חיה" המיותרת לחוד ובלא ה' הדיעה, ומילא גם بلا זאת והו"ל להקשות מיד, האי זאת מה עביד לי, אלא דמניח קושי ז', אחר אייך דדרש הhipik מזאת החיה דט"ח, והא דלא קאמר דתפס הקב"ה גם את הנסיבות כמו הטעורות להראות למשה, ואז הוה שפיר מתרפesh גם זאת החיה, דמה הראה לו בנסיבות בטראפיות היה להראות, אלא לפyi דמסיק דט"ח מאידך תדבריatti, האי החיה מה עביד לי זהה דתפס הקב"ה וכו', بلا תיבת החיה הוה מצי למילפ', וצ"ע וזה.

וה"ה דחוומי"ל והוא התנא מנה נקובים ללא חסרונו שכן טרפה והמה ודאי אינם עושים ממש כמסוכנת הנטה למota, אלא כיון דמהפץ השała ממן לטרפה שאינה ח' תולה שאלו על האי דזה הכלל, לרמז לנו דלא מניין לטרפה שאינה חיה קמבעי לי', אלא על מה שמספרש בזה הכלל, דכל שא"ח ע"פ שלא נטה למota, נכל לקבל האי הלהקה שקבע לנו כללים קבועים, לדון על פיהם שהמה טרפות, וע"ז קאמר דאיך קרא דזאת החיה, דאתא על שאינו יכול לחיות, ע"פ שלא נטה למota, ואשרה באיסור לאו הבא מכלל עשה, וכן תמצא ברוצח דלחיב הרוצה בעין דוקא מכח שאומדין אותו למיתה גם ונפל לשכב הוא עיין נוטה למות, אבל כל שעמדו משכבו והולך בשוק ואוכל בשאר בראים, ע"פ שאמדוזין למיתה ומות באמות לאח"ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי הנרצח שסופו ה"י למות אם לא ה"י נהרג ע"פ שהלך בשוק ואכל ושתה בשאר בראים, איך פטור הרוצה, וכן בטרפות בהמה, איך טרפה שהיא בלוא בנטה למות דשאינה חיה לא תאכל אפילו בלוא נטה למות, אלא שמעודד למיתה לאח"ז ועל האי איסור עשה קאי ההלכה שנדון לא עפ"י אימוד הרופאים, אלא עפ"י הכללים הקבועים בהלכה, וע"ז פריך ולמד' טרפה חיה מנ"ל, לא מניין פריך מנ"ל, ולא מניין פריך דמנ"ל קרא על הני חי"ט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ"ד ט"חDOI פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבר שבדה טרפה, דלכ"ע מירiy בנטטה למות, והיא קושי עצומה, עד שהביא דרשיה חדubar, דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל ט"ח, פירוש טרפה היא אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקראה לה ט"ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפирוש זה בגמר, צרכין ג"כ לסבול הרבה דוחקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כיiso והעלימו הענים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקרה ובין שהוא מהלכה או מדרבנן וגם הרמב"ם ז"ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקרה העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח"ט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחיתה ולפ"ז לא קשה קושי התוט' על רבא דס"ל ט"ח, ומ"מ אמר דהרוג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוזין הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב"ם, דאפילו לדין דאוריתא, מחייב את הרצח, מושם דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד"ס דלא מליקינו עליו וכמו שבל' הרמב"ם בספר' מ"ש של בפרioso, ולא דניין בשום דיני תורה עפ"י האי ההלכה ומכם"כ למ"ד ט"ח דלא פטרין הרוצה בשביל נקה"וו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א ע"ב דילמא במקום סייף נקב ההו, וכן אמר ר"ע ור"ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשما במקומות סייף נקב הזה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם, تو לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב"ם שהעתקתי לעיל.

ולהלה היה נראה לרמב"ם ז"ל, דהאי דרשא דזאת החיה אינה אלא אסמכתה בעלמא, ולכן לא הביאה, אבל כתוב בהל' ט' שם ז"ל: "ועני הכתוב שהנותה למות מחמת מכותיה, וא"א לה לחיות מחמת מהה זו אסורה, מכאן אמרו חכמים: זה הכלל כל שאין

בעהחת"ס ז"ל שכותב דרי"י דאית ל' בנדה טרפה חיה באמת ס"ל דטרפה ילפינן מקרא דבוני החיה הנאכלת וכו', וזה הוא לאו, עי"ש לבסוף מ"מ מסיק דלי"י טרפה תרתי משמע, ודבריו דחוקים.

אבל לפע"ד גם לר"י מוכרים לומר דטרפהDKRA על מנת אמרים קאי, דשם בשר הוא לשון זכר, וטרפה לשון נקבה, ואי אברש קאי הוליל ובשר בשדה טרוף, כמו דכתיב עליה זאת טרף בפה, אלא וא"י דהפריש הוא, בשר מן הטרפה, וטרפה אבהמה קאי ולא אברש, עיין בדברו ריש פרקן בדיור הראשון, וכן אף-DDRASHINEN הקרה גם אבמ"ח ע"כ מתיית בשדה ילפינן, וכן תראה בסוף דברי הרמב"ם, דעת"ג דפרש דבמה"ח הינו טרפה במקצתה, מ"מ כתוב „כיוון שנעשית בשר בשדה“, הרי דאיצטראך האי תיבת בשדה כדי לרבות נמי במ"ח, וא"ג דהאי בשדה אתה לומר טרפה חית העיר והוא הדרושה, אבל מדכתיב „בשדה“ בין בשר ובין טרפה, ולא כתיב ובשר טרפה בשדה שמעין מני תרתי וזה האמת.

וזע דלא כואר' לפי פירוש הקרה דבר של טרפה, ע"כ בשחותה מיררי הקרה כי בשר מקרי אחר שנחיתה וכאשר ביארתי זאת כמה פעמים לעלה בפרקם קמאי, והאי לכלב תשlicoן אותו אברש קאי דאותו נמי לשון זכר, ולא אטרפה שהיא הבמה ואמ"כ דדרשות הרמב"ם דיליף מני הקרה מיררי בנטהה למות עד שאינה ראי' אלא לכלב, נפל בבירא, דהרי הפסוק מבשר הטרפה שלאחר שחיטה מיררי, אבל דע דהרב"ם יליף זאת מדיניותה התורה להשליך בשר הראו' לגר או לנכרי, לכלב, ולית ל' האי דרשת אגדה דנכבד הכלב מן הנכרי, המובהה ברשי"י בסוגי, דחזקיה ור"א, אלא ממש"כ האבן עצרא דיש סכנה לאדם לאכול טרפה זהה ברור ואמת ודוק'.

תנוס' ד"ה א"ט אי גרשין אלו ניחא וכי עיין במהר"ם שי"ף, וכונתו דהאי וי"ו דואלו ניתוסף אחר חזקה, ופירשו Amiti, אבל אסוף דברי התנוס' יש להעיר שכטבו „אי אכל הנני שחיטתו פסולה דלעיל דזהה פסול דאיירUSH בשחיטה והוה נבלה וכו" עכ"ל, וזה ליתא דלי"ע קודם חזקה כל הנני דקתו שחיטות פסולה אינם נבלה לטמא, כיון דאפיינו סימן אחד בהקשר מטהר מידי נבלה ואע"ג דודאי גם קודם חזקה ידע ר"ע מפסקו שהו"י שהוא בין סימון לסייעון, וכן בכל פסולו שחיטה במקצת סימנים, אבל כל הנני פסולים היו אכלו מהני ח"ט מהלכה שאינם דין דאוריתיא אלא מד"ס, וכן אין בהם מלוקות ולא טומאת נבלות עד שקיבלו בדרכו מושום ר"י וכאשר ביארתי כל זאת בארכות לעיל ל"ב ובשאר מקומות, והתנוס' לא נחתו בכל אלה ודוק'.

ד"ה ניקב הלב באחד ומ"מ ניטל הכבד ולא נשתייר ממנו איצטראך דאפשר להיות ניטל הכבד ונשאר המרה דבוקה בגדי הכבד והסימפונות עכ"ל, ראייתי מי שרצה להוכיח מדברי התנוס' אבל דס"ל כרשב"א טרפות הכבד הוא מצד המרה שסופיה戾ול ולא מצד עצמה, דאל"כ בנסיבות היו להם לתוך דאיצטראך ניטל הכבד באופן הבעה"ח אין להם מרה או צבי ואיל שאר המרה במקומות הכבד, אבל וא"י דס"ל דבוחני באמת ניטל הכבד כשר, ועוד יש להוכיח זאת ממה דלא תרצו דאיצטראך כי היכי לדנדע שניי בבדין טרפה, אבל אי טרפות הכבד מושום מרה היא, דסופה ליטול ניחא אז באמת שניי בבדין כשר כמו שניי כייסי הורדא דתרי רואין לא אמרין, עיין יי"ד סי' ל"ה פלוגתת הש"ז והמ"ב ז"ל בהזאת וכן יישבתי מה שמקשין העולם, לר"ל דນפק הגרגרת, הריאה כאמור דמוני בkoposa דמי, מה לוי פסה"ג הרי טרפה מצד חסירה ריאה, ואמרתי משום תרי גרגרת איצטראך וככ"ל, אבל האי קושי' האחורה בלאה"ה לק"מ דאי לא דפסה"ג טרפה הוה אמרין לדזרה בריא, ואין כאן שום ריעוטה גם בריאה ודוק'.

יש להעיר למה לא פריך הכא כדעליל ואידך בהאי קרא מה עביד לי, וממצאי בפלטי שעמד בזה ותני' דהקרא שפיר מתפרש למ"ד טרפה אינה חיה לומר לך דאפיינו אירע שהטרפה חיה י"ב חדש, מ"מ טרפה, אלא דרי' ישמעאל דחייש למיועטה לשיטתי'iley מכאן דאפיינו בספק טרפה לא מהני שהיה י"ב חדש עי"ש ועוד תמןני במחכ"ת, אך פלטו קולמוס דבר בטל זהה זלפי דבריו פליגו הני מ"ד, לא בטרפה חיה או טרפה אינה חיה, אלא אי חישין למיועטה ועל זהה וכיוצא זהה אין כדי להшиб.

אבל לפע"ד נראה ליישב עפ"י פרש"י עה"ת, שכ' על האי קרא דלהבדיל, ז"ל „דבין פרה לחמור ובין צבי לערוד א"צ, דהן מפורשין בפרשה אלא בין הטמא והטהור, לנשחט רובה לנשחט חייו, ובין החיה וכי' בין סיימי טרפה לשינוי טרפה פסולה“, והפלתי הביא דברי רש"י אלו וקמתמה, דהרי זה כתתדרבי"י דס"ל ט"ח, ודלא כהlcתא, ואני אומר דادرבה דהוא כמ"ד טרפה אינה חיה, והכל קאי אל אחר שחיטה דבין טמא לטהור הוא שפק אם נשחט רובה או חייו, והוא חזקת איסור א"ז, ולהזכיר באספק, ובין החיה הנאכלת לאשר ל"ת הוא בנמצא נקב במקומות דמשמשא ידא דטבחא, ובין שאין לתלות והרי נקוב לפניך, ורקリ' לשניהם חייה מפני חזקת כשרותו של הנשחט, חזקה דאתני מכח רובה, וכן מקרים שאין לתלות והרי חזקה ממכח רובה אומרת דחיה היינו במקומות שאין לתלות ע"פ שהחזקה מכח רובה אומרת דחיה הייתה הרוי נקוב לפניך וחזקה דהשתא חזק יותר, ולא תלין בדבר רחוק, כן מתפרש הקרה למ"ד טרפה אינה חיה, אבל התדרבי"י דקאמר דאתא קרא על ח"ט, ע"כ על גוף הטרפויות מוקי לי, ועליהם אמר קרא להבדיל בין החיה שאין בהם אלו, ובין החיה הנמצא בהם אלו, ושניהם חייה קרי להו משום דט"ח.

אלא דلتדרבי"י קשה מה שהקשה רשי' שם דלהבדיל נון פרה לחמור לא איצטראך דמפורשים הם, כמו כן בין טרפוiot לכשרות ומהו לי הרי כתוב ובשר בשדה טרפה ל"ת, אלא דמכאן נמי וראי' ברורה דליך"ט בעין קרא מיוחד, כי לא נלמד מקרא דטרפה דמיירி לכ"ע בנטהה למות ולא בחיה, ודוק'.

רש"י ד"ה ובשר בשדה טרפה, ואע"ג דליפין מני' בעלמא בשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, מ"מ טרפה ממש טרפה ממש, ובש"ס ווילנא בשטמ"ק מגיה „מ"מ טרפה כמשמעו“ והוא נכון וכמש"כ רשי' ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, דמחלוקתן הכתוב לשנים י"ב בשדה וזה במו"ח וכן בשר קדשים שיצא ממחיצתו, טרפה כמשמעו, ומה שלא הביא רש"י דאתא קרא אבמה"ח וכאשר כן תרגום האונקלס, וכן הוא בירושלמי בסוגי"ר ור"א, מושום לכל הנני אלבא דרי"י קאי דלומד במא"ח, מקרא דבשר בשדה טרפה, אבל כאן מרא דשמעתה ר"ל הוא דיליף במא"ח מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, וכן לא הקשה רש"י אלא מבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, ובתריווטו דמ"מ טרפה ממשעו, מישוב גם לר"י.

אלא דהרב"ם לכאר' נרא דחולק על פרש"י ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, שכ' בפ"ד ה"י ממאכילות אסורות ז"ל, „וכן החותך במא"ח וכו' לוקה מושום טרפה, שהרי בשר זה מבהמה שלא נשחטה ולא מתה, מהו לי טרפה אותה היה מה לית חתכה בסכך מהו לי בគלה מהו לי במקצתה, הרי הוא אומר ובשר בשדה טרפה ל"ת, כיון שנעשית בשדה הרוי הוא טרפה עכ"ל, הרמב"ם מתרץ בפירושו זה קושי' התנוס' שם שהקשו למה לא ליקו על במו"ח ומן הטרפה שניים, כמו בנה וمبושל לגבי פשת, ונڌחו מאי אבל להרב"ם מתרץ אבון פשת, דנא וمبושל שני שמות הוו אבל במא"ח הינו טרפה דמה לי טרפה כולה מה לי מקצתה וא"כ לא כאר' קשה מני' לנו להכניס שניים דילמא באמת רק טרפה מקצתה דלית בה שחיטה, אבל בנטרפה כולה דאית בה שחיטה מנ"ל, עיין בה' ק"ז

הרגל למעלה שום טרפות מצד צמות הגידי, ורק למעלה מון השוק יש מושום חתיכת הרגל, שפיר מצין למימר דרש"א מכשיר, אבל עדין יש לתמונה על רשי"י כיון DSTMS טוגן' דחכא, אלה אליבא דעולה, לא יהי לו לפסק כרב אף דלחומרא הוא ודוק.

ד"ה ופרכינן אע"ג דיכולה ליכות, קשיא היא דאפקה איכא למימר דארפהה לא פליג ר"ש, דלאן קמותבין אתנה דבר"י וכוכו, עיין מהרמ"ל, ומלא שלא הביא הברייתא המפורשת ביבמות ק"כ, דרש"א אומר לענין היתרasha יכול ליכות ולהיות, אלא דא"א לומר דכאן בתוספתא שמודבר מבהמה, יאמר רב"א יכול ליכות ולהיות כדין לענין היתרasha יכול ליכות ולהיות ק"ז א"ל שביבא דברי הרשב"א נבות, שכ" דהאי תוספתא דחכא משובשתא היא, והכא לא קטני אלא רשב"א מכשיר בלי נתינת טעם, אלא שם ביבמות קאמר רשב"א יכול ליכות ולהיות והש"ס בגין הביא תחולת דברי רשב"א מיבות וע"ז פריך מנין דמכשיר לענין טרפה, צ"לDKאמור, למאן קאמר לה וכו' לרוחא דמלתא קאמר, דהא רשב"א אין משועבד לתדברי, והויל"ל דלמא אטרפהה לא פליג דאפשר ס"ל טרפה חייה.

אלא לש"י א"א לפישך דהאי הביא התוספתא דחכא כצורתה דקטני בה רשב"א מכשיר מפני דיכולה ליכות ולהיות, ומ"מ כתוב כיון דחש"ס לא הביא אלא סוף דבריו דיכולה ליכות ולהיות, קפריך דילמא אטרפהה לא פליג, אבל לפע"ד נראה דהכי קא קשי' לי דלפי הס"ד דרש"א לא קאמר הכא אלא יכולת ליכות ולהיות, הי' סובר דאפשר דהמסדר התוספתא העמיד הכא דברי רשב"א מיבות, משום דהוא סבר טרפה אינה חייה, וא"כ מכללא הבין בין דרש"א פליג גם אטרפה, ולכן פריך דלפי תדברי" דטרפה חייה אפשר דרש"א לא פליג אטרפה, רק המסדר התוספתא העמידו הכא, ורמז ע"ז דאין אלו דברי רשב"א כאן אלא לקוחים מיבות מдалא קאמר רשב"א מכשיר שהוא הדין, וקאמר רק הטעם דיכולה ליכות ולהיות, וע"ז משני דלא היא אלא דבאמת קתני מכשיר וכו' וכיון דaicaca מאן דמכשיר, מצי תדברי" סובר כוותי ולא מטעמי.

וזע דמתניתני דיבמות דמחלך נמי, בין מן ארוכובה למעלה ובין מן הארוכובה ולמטה, יש להוכיח עולא ארוכובה עליונה קאמר, לדגבי אדם ארוכובה דמלטה בשכיבה ולא באזיפה כבבמהה, עיין בשווית ק"ז ציל וא"כ לא שייך לישנא מן הארוכובה ולמטה, אם לא שנדחק כיון דאמר למעלה אמר נמי למטה אף שאינו מודוקך ודוק.

תונס' דה' והאaicaca, תימא דלא פריך מניטל צמות הגידיין וכו', ויל' דהוה בכלל בהמה שנחטכו רגלייה עכ"ל, דביריהם מוקשים דבין לרוב ובין לעולא דלקמן, אין לחשוב הני תרתי בחדא, דלא מבעי לעולא, דנחתך למעלה מצוה"ג כשר, ודאי תרתי נינהו, אלא גם לרוב דנחתך בכ"מ טרפה, מ"מ הרי קאמר שם נחתך בלא צוה"ג, וצוה"ג בלא נחתך טרפה, הרי שהם שני טרפויות הלווקת, וכפי הנראת התוס' נחתו זהה שחרי כתבו בקושיתם, תימא דלא פריך מניטל צוה"ג דתנן בחדי' בפ' בה"מ דטרפה, והאי בהדי' דקאמרו הוא שפט יתר, כיון דהוא סיפא דהאי מתני' ועיין ברשב"א ובחר' ר"ץ ציל, דחקשו סתם, ומה לא פריך נמי מצמות הגידיין כדתנן שם בסיפיא דמתניתני, אבל התוס' כיונו דלא נימא דנחתכו רגלייה היינו ייטל צוה"ג لكن כתבו, דקנתני שם בהדי' צוה"ג בפ"ע, אלא דמ"מ תיזכרו, דהוה בכלל בהמה שנחטכו רגלייה, והוא פלא, אבל כוונתכם כמש"כ בח' הר"ן, דהוה בכל קושי' הגמי' דנקט רישא דמתניתני, אבל כוונת המקשין גם על צוה"ג, ולא צריך לפרש זאת, כיון DSTMS טוגן' לה ברשב"א דמכשיר, הרי מתרוך נמי מצוה"ג, אלא דחר' ציל לא נחיא ליה' מושום דקשי' לי' מסוף הסוגי', דקאמר אלא הנה תרתי דאפקת לא תיפק, והוא נחטכו רגלייה וגלויה, וא"כ עדין

ד"ה דורות הנק באה"ד, טעמא לא מושום דסופו לינקב דאי'כ' בכלל נקובה היה וכוי אלא שהארס שורף וסופה למות עכ"ל, הפלתיyi בס"י נ"ז סובר דכונתם שהארס ממית, ולכן נתקשה לו מגומ' לקמן דמסתפק בוגרתת דרוסטו בכמה, אי כאיסר כינובתו או סגי במשחו מושום דמקלי קלי ואיל, הרי משמע דמקלי קלי עד כאיסר, ואני תמה דאי'כ' אפשר לומר דהארס הוא הממית, הלא אז אין כאן מחסרא אבר, והויה לי' כמו אכלת הרדופני או צואת תרגנוליס כדלקמן נ"ח ע"ב, אע"ג דמיית בהכי כשר, והוא כמו מסוכנת דודאי מיית דהרי קרי לי' מה"ט אינה חייה, בסוגי' DSTMS טרפה, מושום דאן בטרפה מחסרא אבר בעין, ושימות מכח האי חסרון, אלא ודאי כוונת התוס' דהארס שורף את האבר והויה כמחסרא מושום דבר שרוף מן הארץ הלויה, איינו פועל פועלתו כמו חסר או נקב, אבל לא מושום דסופו להתחסר, ומה דמנה בין מיני טרפויות דרושא, פירשו, שרופה מן הארץ וקיי אבר שנדרס, ותדע עוד דאי הארץ ממית מה לי מוקם הדרישא היא הוא הלא כל שנכנס הארץ לגוף הוא ממית כמו סם המוות אלא פשיטה ממש"כ ודוק.

ע"ב גמר' והאaicaca בהמה שנחטכו רגלייה, הרاش' יוסף זיל' הקשה למה לא נימא דתדברי" כר"ע לאחר זהרה לא מנה נקה"ו ופסה"ג בין החי"ט, מושום דהני נבלות הויה, ותמורתם נוכל להכניס שתים אהרות, והנה לשיטת התוס' דנקה"ו ופסה"ג טרפות נמי הוה, לא הקשה, וע"כ רק לשיטת הרמב"ם, דאן בהם מושום טרפה אלא מושום נבלה, וע"כ דלא נמסרנו בהלכה בין החי"ט, זהה אמת וצדיק, אלא דמה"ט גופא מאן דמתקשה לא חל לключи' דכאשר ביארנו הא דכתיב הרמב"ם דהוה נבלה מה מחייבים דס"ל דכל טרפה תחולת נבלות הואה, דהרי מביאו לידי נבלות, אלא דחילקו הכתוב לשנים מושום דאפשר בשחיטה המתרת מיד' נבלה וכן נקה"ו ופסה"ג דאיון להם שחיטה, מושום דבר שכם נחירה על האי טרפות, וכן מיד קרואים נבלות וע"כ אתה אומר דעת' פ' נקה"ו ופסה"ג אין חין, דאם נאמר דחמים וטרפות לא הוא אלא שאין שחיטה מועלת בהן, כיון דתחולת שחיטה פסולת Aiaca בהו, וכسمנים עקרים בה"ג דכשר אלא שאין שחיטה מועלת, וא"כ מ"ש דושט נקב בעלמא שם פיסול שחיטה עליו, ומ"ש פסה"ג דבעינן דוקא רובה, אלא ודאי דבעינן אינם חיין, כי לולי זאת לא מקרי פיסול במקצת השחיטה, ואם נקב בושט אינם חיין ודאי דה"ה בשאר נקבים, כמו נקב הלב שב עיקר משכן החיים, וכן אם פסה"ג אינם חיין, ה"ה פסיקת החוט השדרה.cn הוא דמ"ש, וכן תדברי" DSTL ט"ח, לא מצי סבר קר"ע לאחר זהרה, והוא נקודה נפלה דכל הני אמרוא דס"ל ט"ח אלבא דר"ע קודם זהרה אמרו למליטהי'ו, וצע"ג,

ומה ש' הרаш' יוסף, דלמעלה ממקומות שחיטה Aiaca עכ"פ טרפויות בשוט וגרגרת, הוא אמת וצדיק וכמש"כ ה"מ והפר"ח, והפלתי החלוק זהה במחלוקת טעה טעות גדול, וכאשר ביארתי כל זאת בסוגי' דמסוגת לעיל דף יט עיישי' ודוק.

רש"י דה' ארוכובה, מקום חיבור השוק והירך, ויש לי תימא רבתא, דכאן פרשי"י אליבא דעולה לקמן ע"ז ע"א, ודלא כרב שם, DARCOBWA הואה האי דמנכרת עם הראש, ושם פסק רשי"י כרב ולחותורה עיישי', והנראה לפע"ד דהאי סוגי' עכ"כ אליבא דעולה אזלה, דשם בסוגי' פריך עולא לר"י, לדידך מאי וכן שניטל צמות הגידיין, ומשני לי' ארוכובה בלא צוה"ג וצה"ג בלא ארוכובה, ופריך והנא נחתך צוה"ג לחוד נמי טרפה, ומעתה י"ל דהאי דרש"א פליג גם בלא צוה"ג לחוד נמי טרפה, אבל אם נחטכו רגלייה ממש באופן דaicaca וכן ריק בחוד מניהו, אבל אם נחטכו רגלייה ממש באופן דaicaca אזלה לעולא DARCOBWA הוא שכגדו בגמל ניכר, אין בחתיכת הסוגי' אזלה לעולא DARCOBWA הוא שכגדו בגמל ניכר, אין בחתיכת

שיעור קייב לחרון גלגולת בשיעור מיתה כיוון דבנקיית הקром לוחוד מת, (וניהו דוידי לען טומאת אוחל דמיiri התם בעין כדי לטהרה חסרון, אבל כדי שנintel וימות אין זה שיעור, עיין בפלטי סי' ל', שכ' דאי עם נקיית הקром מיר' למה לי חסרון עצם, ולא דק בלישני ודוק'). זה ליטתה דהא לתדברי קיימין דס"ל ט"ח וא"כ שפיר נתן שיעור כדי שימות ואעפ' שטרפה הוה بلا שום חסרון ע"י נקיית הקром בלבד, אלא אז גם בחסרון בשדרה י"ל כן דמיiri עס פסוקת החוט, וניהו דפסוקת החוט לחוד טרפה אבל אין מミית אלא עם חסרון חולי' אחת למր ושתיים למר, וראי'ש דamar וכן לטרפה לא ממתני קדייק אלא מסבריה דנפשי' אומר כן, אבל אחר שהקדימו דמש"ה מסדר הש"ס האי דרא'ש בתוך בסג"ר משושים דדייק ממתני דבשיעור מיתה תלי' מלטא דהאו טרפה אינה תהיה ס"ל ושפיר מדייק כן, א"כ קשה גם מגלאת ליפרך בין בסג"ר, ואין להקשות דא"כ בלא"ה לק"מ על תדברי דס"ל ט"ח ולדיד' אין לדיק משם לא לעין חסרון שדרה ולא לעין גלגולת, דחש"ס ידע דיליכא פלוגתא במנין הטרפיות בין הני מ"ט ט"ח וטרפה אינה תהיה וכאשר ביארנו זאת כבר למעלה, זה כוונת דברי המהרא'ס שיף.

ומה שהקשה על שכטו התוס' בתירוצים, ס"ד דאם נקבות הקром וכו', והא לפ' האמת נמי כן הוא ועודadam לפ' האמת איןנו כן לא ה' קשה כלום מעירובין, עיין בזה בפלטי הנ"ל וזה דלא ממש'כ' למעלה.

אבל לפע"ד נראה לפרש בכוננות שכטו ס"ד, כיוון דעתה ס"ד שם מיר' עם נקיית הקром, שבוי ליא' בבחמה שום טרפות בחסרון גלגולת بلا קром, ולכן לא פריך מחסرون גלגולת אבל לפי האמת י"ל דאיKa טרפות באיזה שיעור, ולא שיוערא דמלא מקדח דמתני', דהאי ע"י הקром ובאים קאי, אבל בבחמה מצ' להיות טרפה בשיעורא אחרינא بلا קром, והוא בכל נחבותה הגלגולת, ומ"שפיר הקשו מעירובין דשם אמר דאיKa תרי חומרא DSTARI אהדי' ב글גולת הנצמה מפלוגות ב"ש וב"ה, דמה עניין טרפות הגלגולת בבחמה דע"כ הוא שיוערא אחרינא, פלוגותא זו דמיiri באדם ועם נטילת הקром ודוק'.

ד"ה אפיק חדא ועייל חדא, ולמ"ד חסרון בפנים לא שמייה חסר וחסרון דמתני' לר"ש, דלרבען hei בכל נקבות, צ"ל דח' סוג' כר"ש, דרבנן ליא' רק י"ז עכ"ל, כוונותם מבואר, דניהו דሞקי לתדברי' כייחדי' דלא פסקין כוותני', כמו כרשב"א דמקשיר בנחתוכו רגלי', וכר"מ דמקשיר בಗלווה, היינו כדי' להשווות חי"ט דקאמר תדברי' עם המנוים במשנתנו, אבל כאן דבלאה' מכניס טרפות חדשות שלא נמנה במשנה, מהה ל' לשוטות מהמס' ובה' כ' דחברים התנא בתירתי, חדא כיוון דרבנן דר"ש ליא' רק י"ז, אלא ודאי דסוג' ס"ל דמתני' ATI' כר"ש שחרורה הריאה הוה בכל חי"ט, אלא דלווי' דבריהם hei נלפע' דדקושיטם לק' מ' דהא באמת גם לרבען אייא חסר או חלי' דאונות, וכאשר באמת מפרש בן הרמב"ס בפיה' מ', והוא דלא אמר בגמ' דמשנתינו דקונטי או שחרורה, על חסרון אונות קאי, נלפע' דמושם דא"כ ל�מן במשנה דallow' כשרות בעוף הוו' לחשוב חסרה ראה דהרי בעוף אינו פסול חסרון אונה, אבל לעולם הحلכה באה ע"כ גם על חסרה ראה במנין האונות, וכעין זה מצאתי ג'כ' בהגחות מלא רועים, אבל זאת כתבתי בימי חרפי, אבל הדרנאי בי, דבאו' כשרות בעוף לא שיק' למתני' חסרה אונות כיוון דלית בהו מני' קבוע, מה חסרה שיק' בהו, והוא דלא מתרץ הש"ס דחרורה אונות קאי כאשר מפרש כן הפיה' מ' לרמב"ס, הוא מטעם שאבא, דהנה הרשב"א בתשי' שהזכרתי לעיל, איזיל ומודה דחרסר בתולדה מצ' להיות בחויל

הר' אילא צוה'ג, لكن מתרץ הר' ז' כיוון דבחד אבר יחשב לי' בחדא, ולא ידעת מה עינה לניקב הריאה וחסירה, וכן חרותה שהיא בריאה דהכל בחד אבר, וחשב לי' בתלתא, لكن נראה לע"ד דהתו' לא חשו לקושי' הר' ז' דבאמת י"ל דהנק תרתי, נחתכו רגילה וצוה'ג אמר, ולא ח' למ' שמקשה לי' והא אילא גולדה דמילא יבין דאיKa למימר, דסביר לי' כר"מ דמקשיר בಗלווה, ועוד הר' לרבען דרא'ש ליא' בריאה חסרה, הר' אפשר לדתדברי' כרבנן דרא'ש ס"ל, דחסרון בפנים לש' חסרון, וכמ"ש'כ' התוס' בד"ה אפיק חדא, עיין ל�מן מה שככתבתי בזה ודוק'.

ד"ה וארי' א"ש וכן לטרפה, באה' ז' א"ג לענן טרפות אדם וכו', לענן הורג את הנפש וכו', ולענן עשה חבירו טרפה עכ"ל, דעת התוס' נפלא ממוני דהרי לבבי רוצח, לא אזלין בתר האי הלהקה של חי"ט, לא ל科尔א ולא לחומרא, דכן מוכח פשוטות לשון המשניות והסוגי' בסנהדרין, וכן מבואר בפסקין הרמב"ם, דאם אמדחו הרופאים למתיה ולא קם ממותו עד שמת נהרג הרוצח, אפיק לא נמצא בו אחת מהני טרפיות המנויות כאן, ולהיפך כל שום ממותו והולך בשוק על משענתו, דהינו משענת בריתו, אפיק עשוו את מני הטרפיות, ומת אח'ז לא נהרג הרוצח עלי', ולא עוד אלא שכבר הבאתו דברי הרמב"ם בהלי' רוצח, דאפילו הורג את הטרפה, כל שלא אמדחו הרופאים את הנרצח למתיה מכח האי טרפיות, אנו הווגין את הרוצח, אעפ' שהרג את מי' שהי' בו אחת מה'י', ומכם'כ' טרפה שהרג דהדין כן, דאם הרופאים אמדחו לחים, נהרג אעפ' שיש בו מחייב' כי האי הלהקה רק לענן טרפות בבחמה מקובלת, ולא לשאר דיני תורה, כאשר הוכחות זאת מכמה פסקי הרמב"ם, עיין בעicker י"ד, והדבר מוכחה דלמה לא נאמרה האי הלהקה ברוצה שהוא המקצוע יותר חמור, ונלמד ממש על טרפות בבחמה חיה ועוף וכן מבואר בסוג' דיבמות הנ'ל ועיין בש"ע אה' ע' סי' י"ז סע' ל"א ול"ב דאי' מעידין על מי' שדקרו'ו וייר' בו חיצים אף בעשאו טרפה, ומה שמחליך עפ' מירמא דרבא בין סיכון מלובנת לאינה מלובנת, לגבי טרפות בבחמה לא שמענו חלק זהה, ואדרבה מירמא דרא'ז לעיל דר' ח' מ' מוכח אין חילוק די' לאו דחוודה קודם לבונה הוה טרפה, אעפ' שלגביה אדם אמרין דאפשר שיחי', ועם בנחתוכו רגלו'ו קמתמה ה'כ' מ', מהו מעידין, עיין' בב"ש סקץ' ז', ועיין בה' ק"ז החת' ס' ז'יל כאן מה שתמה על הב"ח, והדבר צריד עיון, ולהע'ד הי' נראה דרכ' במים ורגלים בראים וחין עד זקנה ושיבתא, ולפע'ד הי' מושתתת דבאליה' מה'ת אשתו מותרת סמכו אס העלו מן המים רגלו' מארכובה ולמעלה, אלא דמן הסוגי' שם לא משמע חci, וצ'ע' דו'ק.

בא"ד וא"ת א"כ אמריא לא פריך נמי ולהשוב גלגולת עכ'ל בראש יוסף ז'יל מקשר דברי התוס' אלמעלה, דבלא הקדמות ריא'ש ממתני' דיק', הוה מצינן לתרץ דחסרון גלגולת הוה בכל גלגולת שנחבסה דפריך מני' בשב שמעתא דבחד אבר כחדא חשיבה, אבל עתה הקשו כיוון דמתני' היא, ה' לפרק חסרון ב글גולת בתוך בסג'ר ולא לכלו בנחבסה שהיא שמעתא דאמורא עי"ש ולפע'ד לא הוועיל בפירישו כלום, דאפילו לא דרי'ש דחסרון בשדרה טרפה ממתני', מ"מ חסרון ב글גולת ודאי מתני' הוא דהא קטני' כדי' שינטול מה'ח' וימות, אלמא דאיKa חסרון ב글גולת הממית, אבל ראי'י במר'ס שיפ' ז'יל דזריך דרך לקשר קושי' התוס' אשפנוי, אלא דקיצר כדרכו, וכן אבר כוונתו בתוספת ביאור משלי והוא, דבלא הקדמות ריא'ש מדייק ממתני' היינו מתרצים דלא פריך הש"ס מחסרון גלגולת מושם דהתם עם הקром קאמר, ולגביה טרפה הלא נקיית הקром לחוד טרפה, ואי' קשי' לך' דאי'ה

להאמור, דהרי רשי זיל כתוב, ואית תהי לסתורא דרכיש בכל נקובה, לאו מלתא הוא, דהרי ניקבה הכלוי ליכא מ"ד דטרפה, וא"כ למאן מהני הא סיינא, למאן דלא ידע דבניקבה הכלוי לית בה טרפות, הרי מצי פועל ניקבה וממיילא גם לסתורא בכלוי ולמאן דידע דלית טרפות בניקבה, ידע גם בסתורא, הא חדא, ועוד איך יחולוק עולא אטדברוי" אמר דח"ט נאמרו לממ"ס, לא מביע לפיה מה דמשמע מותק הסוגי וכאשר מבואר ג"כ בתוס" ד"ה הנך דאפקית בקשיטם, דלית מאן דפליג אהאי מניין דח"ט דקשה אלא אפילו לפיה תירוצים דלרי" תנא דמתנני פליג הינו דוקא אמןין פלייג דאיינו מכון, אלא פחותות הוה, אבל לא דלא נאמרו פרטיטים כלל אלא הכללים, ולומר דעולה קאמר דחויז כו' הפרטיטים, נאמרו גם הנני כללים, ודאי ליתא דלמאי הלכתא נאמרו הכללים אחר שפרטיט כל הח"ט, אלא ודאי עולא הוא דעתה הנני כללים מותק הפרטיט שהיו מקובלים בידו, ומותק דבריו שמעין דלא היה מקובל בידו הוא דרכיש, ומלשון השוע" שכ' ח' מיני טרפות יש, יש למשמע הכה, ומסתמא כן נראה לב"י לפרש דברי הרמב"ס שכ' בפ"ה ה"ד וז"ל: „יש שם חלאים אחרים אם יארע לה טרפה והן הלמם"ס, ושמנה מיini טרפות נאמרו למשה מסניין וכו" עכ"ל מדאמר תחלה דחלאים הפטולים נאמרו למשה מסניין, ואח"כ כתוב עוד הפעם וח' מיini טרפות נאמרו לממ"ס, משמע דהאי סיינא דח' מיניהם עשינו מעצמננו, שייצאו כן מותק הטרפויות שנאמרו למשה מסניין והדבירים סתוימים, ומה שהקשו על הרמב"ס דמצוי שטרי לב' תרי, שפסק בעולא וכרכיש, עיין לקמן נ"ד ע"א על המשנה ועל פלוגתא דר"י ור'ל, מה שכתבתי שם, ודוו"ק.

רש"י ד"ה לא תיפוק וכו' וחליף היינו חסירה ממוקם הראוי להיות, ובחליף דעתו התושט פרש"י דאין לך נקובה גדולה מזו ואבאר דרש"י סובר דחלוף האוניות שהוא מתולדה אין להכנס בכל נקובה, דיל"ל לרשי"י דחסר בתולדה סופו לינקוב וע"כ דחסра ריאת טרפות בפ"ע הוות, וכפי שביארנו לעיל חסירה הריאת לא בא בה הילכה על חסרון אוניות מתולדה דמצוי בחיות, ואני טרפה אלא מכח הלכה אחרת דחסר כנטול, כמו יתר כנטול, דכללו האיל הילכה איננו יתיר כנטול מהו יתיר גרע מחסר, וחסירה ריאת אי אתה בככל הח"ט בחילכה, מותפרש או בחסרונו פנימם לבניין או בחסר מבחן לר"ש, ולכן האיל חילוף האוניות דהווה בככל חסירה, איננו אלא לרבני דס"ל חסרונו פנימם שמייה חסר, דל"ר"ש אם הוא כנטול ביד הוות נקובה עד הסימוכנות ולא בעין להכニיסו בחסר, וממילא הוות לי לרשי"י להכניס גם חסירה אוניה בככל חסירה ריאת בפנימם, אבל לר"ש דחסירה ריאת באה על חסרונו שבחוץ וכן לרבני אי ס"ל דחסרו מפנימם לא שמייה חסר דלא בא הילכה כלל על חסירה הריאת, כל הטרפות שבריאת צרכין להכニיס בככל נקובה ומטעם דחסר כנטול וממילא אייכא נקב, וכאשר באמות כן כתוב התבוו"ש ז"ל דכל הטרפות בריאת בככל ניקבה הריאת הוות, אבל בחילוף עורות הושט גם רש"י מוכרכה לומר דבכל נקבה"ו הוות דהרי בושט אין לנו הילכה על חסר ריק אניקב, אבל מה דקשי לי טובא הווא דכפי מה שכי" רשי"י דהוה כנטולן ממקומן ממשמע דרש"י מפרש דהאי חילוף העורות בתולדה הוא ולא מחמת חוליה שנשתנה מראיתן, וא"כ קשה מנין לרבה טרפות דחליף בושט שאינו דומה לחילוף דעתות בריאת, דשם שפיר מצין למימורadam נמצא ריק תורה בימין ע"ג דאייכא בשמאל תלתא אין זה השלהמה אלא חשבינו דבימין אייכא חסרונו ובשמאל אייכא יתר, וחסר יתר כנטול דמי וטרפה, משא"כ בושט דאפיילו חסר עור אחת כשר, א"כ חילוף העורות משום מה נטריף, הן אמות דלפי ההסביר שליל גם בריאת

ומים, דהרי הידועה לכל, "א"א להכחיש, אלא שא"כ דכך היה ההלכה למן"ס, אבל שניטל בידי טרפה, גם חסר או יתר טרפה, עי"ש, אמרור מעתה, איך אפשר דבתווך הח"ט אתה חסרה אונה כיון דלאה ה"ז צרך הלהקה מיוחדת, דחסר כניטל, ועל ניטל בידי הלא א"צ בריאות, כיון דנקב בעלמא פסול בה, אבל הרמב"ס לשיטות' לא ס"ל כנ"ל דהרי כתוב דבכ"מ ששנינו ניטול, חסר בתולדותהisher, ולדידי' גם יתר כניטול איינו מכח הלהקה מיוחדת, אלא כמו דחסר טרפה לאו מצד דחסר כניטול, אלא שהוא טרפות בעצם ה"ה יתר כן, ולדידי' ל"ק לי' והואanno רואין דבין יתר ובין חסר חיוון הון, דהרי גם בנקובים כן אנו רואין שחיוון ומ"מ ATA הלהקה שבכל טרפויות הון, וכן שפיר מציין מפרש דחסרה אונה בכללו ח"ט נאמרה, ולא שיש להא דלא מתרץ הגמ' בן, כדרכו בהרבה מסומות.

אבל דע דפרק הש"ס מחרותא קשה טובא דהא ע"כ בכל
חרורה או נקובה היא, וכמש"כ רשי' בסוף הסוגי' דכל טרפיות
הריה בא כל חסירה או ניקבה נינהו, והרמב"ם מנה חרוטה בכל
חסירה, ותדע דעתך רך ח' מיני טרפיות מנה ואין חרוטה בכל,
ולא ראוי Mi שהרגש בזיה, אבל מה שנלפע' דהוא דלקמן נ"ה ע"ב
מייתי עובדא דרבב"ח שאל בב"י מדרשא, ואמרי לי' דיש לחרוטא
בדיקה אי בידיהם או ביד אדם היא ע"י מים פושרים, וכותב שם
הרץ ז"ל דהאי בדיקה רק בספק אי בי"ש או בי"א, אבל בודאי
בי"ש לא צריכא בדיקה, ובודאי בי"א לא מהני בדיקה, דאפשרו
הדרה בריא, לא יצאה מכלל טרפה ודבררי הר"ן מוכרים, דכיון
דתנא סתם חרוטה בי"ש כשרה וב"י טרפה ע"כ דהלהכה כך היהת,
ולכן אין בידינו להקל אפיקלו הדרה בריא, כמו בכל ודאי טרפות דלא
מהני י"ב חדש בודאי הדרה בריא, וא"כ הוא טרפות בפ"ע
כמו דרושא שכטבו התוס' לעיל דלא מטעם סופו לינקוב או לחסור,
וכאשר כתבנו שם בפי' דבריהם, כןatica הלכה על חרוטה בי"א,
כי כל מה שאנו מטריפין משום דסופו לינקוב, ודאי הי' מהני שהיית
י"ב חדש אם הי' במציאות לידע שנעשה כן קודם י"ב חדש, דכל
שלא בא ההלכה בפירוש אלא אכן אמרנן דסופה להיות כך, אם
חיזין דלא כן הוא, ומה נטריף אותו, וממש'כ הכא דאיaca חרוטא
הדרה בריא וחרוטא דלא הדרה, והאי בי"ש וב"י אינו הלכה,
אלא סימנה בעלמא הוא, כל שאנו רואין ע"י פושרים דהדרה בריא,
מה לי בי"ש או בי"א, וזה ברור, ולכן חרוטא אינו ע"ש סופה טרפה
אלא הוא טרפות גמורה אם היא בי"א, כי כןatica ההלכה, ועלא
דלא מנה זאת למן טרפות כמו דרושא, משום דהוא באממת ליל
חרוטה היא חד מה"ט דacho מהלכה, אלא דהוא כמו לקותא
דרכייש, ומה דלא קאמר לאפוקי חרוטא, משום בודאי אמתני' לא
פליג אלא דס"ל דהוא בא כל חסירה ממש'כ הרמב"ם, אבל הש"ס
מדיק מודלא קטני במשנה חרוטא שהדרה במים פושרים כשרה,
אלא קטני חרוטא בי"ש כשרה, ובבריתא קטני דבי"א טרפה, ע"כ
ד浩כה כך היהת, ולא מצד סופה להתחסר אלא, משום עצקה
שם טרפות בפ"ע המה, ודוק'.

ד"ה סימנים שנדרלו ברובן וכ"ו שנתפרדו זה מהה, ויש לי ראי' להאי פירושא Dai כרשי' האי תרתי נינחו חד בושט וחד בקנה, ואיכא ח' שמעתהא, ולא שב, ודוק'.

ד"ה א"ש נפקחה צלע מעיקרה, עיין מה שכתבתי על דבריהם
שבכאן, לOLUMN דף נ"ב ע"א וד"ק.

ד' מ"ג "א גמר עולא ח' מinci טרפוֹת נאמרו למשה מסini וכוי, לאפוקי לקובתא דרכיש ב"פ, ויש להעיר למי הילכתא נאמרו בסיני הני סימנוט של ד"ז חניך נפ"ש, וראיתי ק"ז יצ"ל בחודשו תטעדר בה, וכ' דהני סימנוט נאמרו לאפוקי דרכיש, וכן נראה דסובר הפלתי שהbabati לעיל, אבל במחcit'ת דבר זה לא ניתן

טרופה אע"פ שחזר להקשרו, והוה זאת כמו ודאי טרפה דלא מהני שהיתה י"ב חדש, אע"ג זאת מורה שנתרפה המכחה ולא ישטור לעולם מ"מ כיון דשם טרפה היתה עליה פ"א, אינה יוצא שם זה לעולם ודוק.

תנוס' ד"ה והוא ארי' הלכה כסותם משנה אע"ג דסיפה דאלן כשרות מסיע לי' וכוי עד סה"ד, והקשו המהרש"א ומהר"ם שיר' זיל מהא דלעיל דאר"י הלכה כריבי', והא למה לי' כיון דסתם התנאה ניקבה המרה, ותרצו כיון דרבים פליגי עלי', לא ארי' הלכה כסותם משנה והנה דבר זה בפלוגתת רשי' ותוס' שנוי לפקמן נ"ה ע"ב, במה דאמר בלשון יחיד אני שונא אותה דרש"י פי' יחידאי היא דמשמעו דאת' ייחיד ולדעת התוס' הפריש דגוזס במשנה עצמה דברי ר"ש, אבל כל שסתם רב' כדברי יחיד אף ברבים חולקים הלכה כסותם, דהרי ת"ק דר"ש שם סתמא איתתר וסתם סתמא רבים הם, וגם הכא רך סתמא איתתר ת"ק דריבי' בברייתא, ורק' ל' המהרש"א רבים דאין לומר מושם דר"י אמר, מי אהדרו לי' חבריה לריבי', מוכח דרבים נינחו דהרי ר"ג גופא רך מכח האי ברייתא ידע דפליגו, ותדע דכו הוא Adams אמר דר"י ידע מקבלה דרבים היו החולקין על ריבי', ממש'ה החצרך לקבוע הלכה כמותנו היל' צrisk להקדמים האי מימרא דמאי אהדרו לי' וכוי ואח"כ לקבוע הלכה כמותנו.

ועוד קשה טובא דאיך שנה משנה דברי יחיד כל דהנה לפקמן נ"ו ע"ב קתני במשנה דלו' כשרות בעוף ר"יא אם ניטל הנוצה פסולה וככתבו שם התוס' ד"ה איבעי להו,-DD ברי' יחיד המה וככתב שם הר"ז דאל"כ הו"ל למיתני' במשנה דא"ט בעוף ולא אבל' כשרות, וכן תראה בגלודה דקטני' במשנה דלו' כשרות בבהמה, ר"מ מכשיר וחכמים פולסים ולא קתני' ל' בא"ט מושם דר"מ פליג' ומכשיר, ובמשנה דא"ט לאמנה, אלא מה דהוה ד"ה בלי' חולק, ואני' דיש פלוגתת מרובה בזה הכלל, ויש מזה ראי' נפלאה ומה ש' הרמב"ם בהלכ' ממרמים דעת הללמ"ס לא נמצא פלוגתא ועיין מה ש' בתקדמתה של' בענין זה, יה' איך שיחי', עכ"פ חזון דהתנא נשמר למנות באי' משונה דא"ט דבר דתלוי בפלוגתת דמה"ט לא קתני' בה ברמה שנחתכו גלילה והגלווה רק כולל' בזה הכלל וכן לא קתני' ניטל הנוצה בא"ט בעוף, אפי' לשיטת הסוברים דהיל'ו כגולודה בבהמה עיין לפקמן וא"כ קשה טובא איך קתני' ניקבה מרעה כייחידה, אבל ראה זה החדש דהאי' ניקבה המרה קתני' בין קביה לדקון ומקומה היתה לעיל מני' אחר ניטל הכלב והלא דבר הוא, וכן אין ספק אצלי' כי בסוד המשנה באמת לא היתה שינוי' מרעה, אלא לאחר אמר ר"י דהלה כריבי' הכנסותו ושלא במקומו כדי' לידע שהוא תופת, ומה שאמר בגמ' לעיל אפיק מרעה ועיל תרotta, לאו אליבא תדברי' דזוקא אומר כן, אלא גם לדידן ולמסקנא צריכין למימר הכי דמרה יחידי' היא, ואפי' ס"ל לרבי' כוות', היה מרובה טרפות זו בזה הכלל, כי דבר התלוי בפלוגתת להכנס בתוך ה"ח טרפות אם לא שנאמר דחרותא בכל ריאה שניקבה היא ולעיל הראתי כי יש בזה פלוגתא.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דהנה הרשב"א זיל כתוב דטרפות הכלב אינם אלא מושום דסוף המרה ליטל, ולכן בענין צוית במקומות מרעה, והוא לאכור' תמי'א רבתא, וא"כ מאן דפליג אריבי' ומכשיר ניקבה המרה, גם טרפות בכבד לית' לי' והוא דבר שא"א לקובלו, דא"כ למה לא פליגו גם בכבד, אבל עכ' כוונות הרשב"א דמאן דפושל בכבד אפי'ו נשתייר כ"ש עד דאיכא צוית במקומות מרעה הוא דסובר דהאי שיור' דכזיות במקומות מרעה, מושום הגנה דמרה בענין אבל بلا' נשתייר כלום ודאי' דאיכא טרפות בכבד בפ"ע

בתלתא בימינו וארבע בשמאל הי' כשר דליך כאן שם חסר אלא שם חליף וחילוף לא שמענו מהלהקה דמטרף, כי רק' ח' מיני טרפיות יש, ויש באמת זה פלוגתא אולם מדברי הרא"ש זיל מוכח דבושט משום לקותא וחולי' קתני' עלה וא' שפיר הוה הכלל נקוב הכל בשර שרופא גרדו, אלא מסתמא לרשי' לא ניחא לי' בזה משום דשינוי מראה לחוד אינו פסול רק בקרים הריאה בלבד ולא בשאר אברים כמבעור בי"ד סי' י' באחרונים שם דבעין דוקא לקותא ממש אבל שני'י מראה לחוד שר, אולם לדעת הרא"ש זיל דבשני עורות ושניהם נשתנה מראיתן גרע טפי, וצ"ע ודוק'.

ד"ה והוא ארי' הלכה כסותם משנה, והוא נמי סתמא היא ומאי אלמא דסיפה מרישה עכ"ל ועיין מה שנדחקו התוס' בפרש קושי' הגמר' והנה הריבי' זיל גרס גם באידך מתני' ונשתיר ממנה כ"ש, וצל' דלקמן דף מ"ו גרס דפרק מבריתא והתני' כאית, וכן כתוב הראש יוסף במשנה לעיל ד"ה בא"ד ניטל הכלב, אלא דקשה להגיה בgeom' וגם לא סגי בהאי הגיה דתנן, דבגמ' hei' איתי ניטלה הכלב וכוי' הא נשתייר הימנה כלום כשרה וכוי' ואי' דתנן במשנה דלו' כשרות בפירוש דנסתייר כ"ש כשרה לא בעי לדיקא זאת, ולא עוד אלא לכל השקלול וטורי' הי' ללהעמיד שם על המשנה דלו' כשרות דמפורש בה דבשior כ"ש סגי, אבל לפ"ע' נראה דלקמן מתרץ הא ר' חייא והא ר' בר רב' וכוי' וקשה וכי רב' היה סותם מושניות ע"פ תלמידו ובנו דר"ח תלמידו hei' ור' ש' בנו hei', אלא ודאי דהכי פירושו דרש"ר hei' שונה במשנה דלו' כשרות ונשתיר ממנה כ"ש כדי שלא יסתטו הסתומות ור' ח' מחייב ומגיה ונשתיר ממנה צוית, ולכן הריבי' ח' הביא המשנה כמו' שנאה רש"ר, דמסתבר יותר לגרוסן כן כדי שלא יסתטו המשניות האחדדי' אבל להלכה פסקין כר'ח דמחמיר, ולכן כאן פריך על ר' יוחנן דאית ל' הלכה כסותם, איך נקבע ההלכה כר'ח המגיה במשנה השינוי' כדי לסתור המשנה הראשונה, ודוק'.

ד"ה בקורבן פסול hei' ס"ל מושום שהמאכל מתאש' שם, ומחללו ונכנס בנקב' וכי רצה בזה ליתן טעם לאסור בקורבן יותר מבושט אלא דא"כ מה פריך לע' אדרבה ושת' דأكلה בי' וכו' אבל קורבן מניה נינה' כדקאי קאי, והוא בקורבן לאו מטעם דזימן מתרמי אהודי' פסליין, אלא מושום דהמאכל מתחחל וויאצא באכלsson, ויל' בדוחק ודוק'.

ד"ה אינו קרום ואם ניקב ונסתם וכו' אינה מתקיימת וכו', דהאי' סתימה מעיקרה הוא עכ"ל, עיי' בראש' יוסף זיל שהבין מדברי רשי' דטעמא דלא מהני' סתימה דלאח' זיל מושום לכל שם טרפה עליה פ"א, שוב אינה חוזרת להכשרה, אע"פ שנתרפה המכחה וע' מביא יש מי שסובר והוא הרא"ש זיל בשמעtan, דטעמא מושום דספסו לסתור הקром. ולכאר' איה מצא ברש"י דלא סובר כן דהיא בתחלת דבריו כתוב ג"כ דאיתנה מתקיימת, וממה דמסיים דההיא סתימה דמעיקרה היא ולא אמר דהאי' סתימה מתקיימת, אין להוכיח דאפשר דרש"י טעמא אמר, מושום דהוא מעיקרה לאן מותקינית, ואולי' מושום דאי' רשי' כרא"ש ס"ל דספסו לפסק, לא הי' לי' להביא כל הני' סתימות של דופן וכבד וחולחות, ולחקל ביןיהם דPsi'תיא דהס' דתמי'ות שלא' ניטל' משם כל זמן שהבהמה חי', אבל אם אמר דגס' קרום שעלה מה' מתקיימים לעולם, שפיר כתוב רשי' לחلك ביןיהם דתמה' לעולם לא הוה שטרפה על האי' מכמה משא"כ בקרים שעלה מחמת מה' ויש להביא ראי' לדעת רשי' ודלא קרא"ש, מהוא דאמורין כאן בוושט ניקב א' שלכני' זיל טרפה מושום דזימן מניה' בחדדי' וזה ובכך כיון דאין זה אלא לרוגאים אחדים ואח' כחוירן למקומן, הרי' כאן סתימה המתקינית לעולם, אלא ודאי כל שפעם אחת שם נקוב על הושט, שוב לא יצא שם

בדיקה ודאי בעי ולעכבר, וא"כ מה מתרץ הש"ס דלעולא א"ח לספק דורסה, ס"כ"ס איך נקשר בישק קו"ז بلا בדיקה, שהוא דומה ממש לוודאי דורסה, והוא תימא רבתא.

ועתה נראה, איך מתרפס כמין חומר השקיל וטרוי' לדעת רשי' אם נפרש הבריאות נתרפה, הנה הא דס"ל לרשי' דלאגבי נקב נמי אין לושט בדיקה מבוחץ, נראה דעתמי' הוא, כמו דס"ל בודאי דורסה לא מהני בדיקה, עיין ל�מן ג"ע בע"ב דהתוס' מסבירים דעת רשי', דפעמים מאים הבשר ואינו יכול לשומך על הבחנה, ורק בספק דורסה סמכין משום דאיכא בגין ס"ס שהוא לא דרש כלל, ואת"ל דדרס, שהוא יפה בדקינו, וליאכאר רושם הארץ בשער ובסימנים, וסמכין אבדיקה קלישטה, וא"כ ה"ג בממסמס קו"ע דמא דלעיל, ס"ל כיון דהאי הוה כודאי דורסה דהרי צוארו נקרע מן הקוצים, וצרך בדיקה אלימטה להוציא מספק שמא ניקב הושט, لكن לא מהני בדיקת חוץ, דשנא נכנס טפת דם בתוך הנקב ואינו ניכר, וכמוש"כ רשי' זל לעיל, ולפ"ז אומר אני דלמ"ד שלא חישין לספק דורסה, מודה רשי' דמהני בדיקה לוודאי דורסה, אבל שלא חיש לספק דורסה, הוא מטעם דמווקיון הבהמה אחיזת שרota, ממילא אם בודאי דורסה, חזק החזקת שרוט כ"ב, דמהני גם בשון נתרפה, ב') שהוא ניקב מלשון וברא אותו בחרכותם, ועיין באחרונים דנקוטא רבתא איכא לדינא, בין הני שני פירושים, והנה על קו"ש הגמ' ומ"ש מספק דורסה כתוב רשי' דהכא בשוט א"א למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, והוא לא כאר' כפי' שני, ולבסוף בד"ה חישין כתוב, שמא ב' עורות נקבו והבריא החיצון והוא כפ"י ראשון, ואיך מרכיב רשי' אחר רכשי, ועיין מהרמ"ל מה שנבדק בזה, ולא עוד, אלא דרש"י הלא סובר, דגם לענין נקב אין לשוט בדיקה בחיצון, וא"כ למה לי' למימר דחישין לשם נתרפה, כיון דאיכא למשיח שעדיין נקב לפניו ואינו ניכר.

והנלפע ד' בביואר השיטות הווא, דהנה הרא"ש זל' כ' זול' מ"ש מספק דורסה פרשי' וכו', והכא לא אפשר למיידקי' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, רשי' לטעמי' וכו' ולמאי דפרישית דודקה אדומונית של ארס אינו ניכר, אבל נקב מיניכר ב', פריך הци, ומ"ש מספק דורסה דמצרכינו בדיקה, והכא קאמר עולא און חושין, דמשמע דאפילו בדיקה לא בעיא"עכ"ל, ונפלתי מאד, דאיך אפשר שלא ליבעי בדיקה נגד קו"ז התחוב אבל היכי דaicca בכל לבורי ודאי מברירין, אפילו א"ח לספק דורסה, דשאニー הטעם, דaicca טרחה גודלה לבדוק מכפה דמותא ועד אטמא, אבל הכא מהיכייתי לא נבדק נגד קו"ז התחוב, שוב מצאתה דהראיש יוסף ג"כ קמתמה על פ"י זה, ולא מצא מענה לישבו, אולם לפע"ד נראה دقונת הרא"ש הווא, דאין חישין משמע דמעיקר הדין א"כ לבודוק, וכך נאנבד בלא בדיקה כשר, אבל ודאי מודה לכל שהוא לפניו לצריך לברר, אבל פריך ומ"ש מספק דורסה דשם הבדיקה מעכבה גם בדיעד, ומה שנבדק הרא"ש לפרש כן, ולא מפרש דאין חושין דקאמэр עולא, הינו לאחר שבדק ולא מצא נקב מעבר השני, דאין חושין שם נתרפה, משום דא"כ מה פריך ומ"ש מספק דורסה, דשאニー ושאני, דהאי הכא נמצא הוושט שלם, ומהיכי תיתי ייחוש להבריא נתרפה, כיון דaicca חזקה דכמו שהוא שלם עתה לפניו כן ה' מאז, אבל בספק דורסה הרי חושין שע"י הדרסה עתה הווא דROS לפניו, אם נבדק, וכך למאן דס"ל דיש לנקב בדיקה מבוחץ, מוכרכין לפרש דאין חושין דקאמэр עולא, א"ח דעתה נקב לפניו, וניהו דכתבהה כיון דaicca לבורי מברירין, אבל בנאנבד בלא בדיקה כשר, אבל אקי' קשי' הא קשי' הא ישב קו"ז בשוט דומה לוודאי דורסה, וניהו דגם לוודאי דורסה מהני בדיקה לדעת התוס' כדלקמן, אבל

ולכ"ע, וא"כ באמת ליכא סתירה בין המשניות דבמשנתנו פא"ט דלא כתני רק טרפיות דלית בהו פלוגתא, כתני דוקא לא נשתייר כלום דזאת ד"ה, וمرة לא נשתייר ביסוד המשנה כנ"ל, אבל במשנה דאלו כשרות שפיר כתני ונשטייר כזית דוקא משום דהרי פסקינו כריבב', דניקבה המרה טרפה, ומילא אם לא נשתייר כזית בכבד במקום מרה, טרפה מצד המרה ולא מצד הכבד, ולכן הני תרתי דר"י דקבע הלכה כריבב' במרה, וכן בכבד עד דאית ב' כזאת מיש שיכי אהדי והוא נקודה נפלאה, ע"ג דחשקל וטרוי' דגמר' לא נחות לה.

ומעתה אומר אני דליך"ר ולרמב"ס זל', שלא גרסו במשנה דלקמן כזאת אלא כ"ש, גם ניקבה המרה און לגרוס ומאן דחוסיף מרה במשנה, הגיה ג"כ כזית במשנה דאלו כשרות ועיין עוד שם מה שתכתבתי בזה ודוק'.

ע"ב גמר' האי ספק דורסה וכו', עיין מה שתכתבתי בפלוגת רשי' ותוס' זהה, דעל דף כ"ח.

ע"ש גמר' אמר עולא יש לה קו"ז בשוט און חושין שמא הבריא, רשי' זיל הביא שני פירושים בהאי לשון הבריאות, א') שהוא לשון נתרפה, ב') שהוא ניקב מלשון וברא אותו בחרכותם, ועיין באחרונים דנקוטא רבתא איכא לדינא, בין הני שני פירושים, והנה על קו"ש הגמ' ומ"ש מספק דורסה כתוב רשי' דהכא בשוט א"א למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, והוא לא כאר' כפי' שני, ולבסוף בד"ה חישין כתוב, שמא ב' עורות נקבו והבריא החיצון והוא כפ"י ראשון, ואיך מרכיב רשי' אחר רכשי, ועיין מהרמ"ל מה שנבדק בזה, ולא עוד, אלא דרש"י הלא סובר, דגם לענין נקב אין לשוט בדיקה בחיצון, וא"כ למה לי' למימר דחישין לשם נתרפה, כיון דaicca למשיח שעדיין נקב לפניו ואינו ניכר.

והנלפע ד' בביואר השיטות הווא, דהנה הרא"ש זל' כ' זול' מ"ש מספק דורסה פרשי' וכו', והכא לא אפשר למיידקי' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, רשי' לטעמי' וכו' ולמאי דפרישית דודקה אדומונית של ארס אינו ניכר, אבל נקב מיניכר ב', פריך הци, ומ"ש מספק דורסה דמצרכינו בדיקה, והכא קאמר עולא און חושין, דמשמע דאפילו בדיקה לא בעיא"עכ"ל, ונפלתי מאד, דאיך אפשר שלא ליבעי בדיקה נגד קו"ז התחוב אבל היכי דaicca בכל לבורי ודאי מברירין, אפילו א"ח לספק

דורסה, דשאニー הטעם, דaicca טרחה גודלה לבדוק מכפה דמותא ועד אטמא, אבל הכא מהיכייתי לא נבדק נגד קו"ז התחוב, שוב מצאתה דהראיש יוסף ג"כ קמתמה על פ"י זה, ולא מצא מענה לישבו, אולם לפע"ד נראה دقונת הרא"ש הווא, דאין חישין משמע דמעיקר הדין א"כ לבודוק, וכך נאנבד בלא בדיקה כשר, אבל ודאי מודה לכל שהוא לפניו לצריך לברר, אבל פריך ומ"ש מספק דורסה דשם הבדיקה מעכבה גם בדיעד, ומה שנבדק הרא"ש לפרש כן, ולא מפרש דאין חושין דקאמэр עולא, הינו לאחר שבדק ולא מצא נקב מעבר השני, דאין חושין שם נתרפה, משום דא"כ מה פריך ומ"ש מספק דורסה, דשאニー ושאני, דהאי הכא נמצא הוושט שלם, ומהיכי תיתי ייחוש להבריא נתרפה, כיון דaicca חזקה דכמו שהוא שלם עתה לפניו כן ה' מאז, אבל בספק דורסה הרי חושין שע"י הדרסה עתה הווא דROS לפניו, אם נבדק, וכך למאן דס"ל דיש לנקב בדיקה מבוחץ, מוכרכין לפרש דאין חושין דקאמэр עולא, א"ח דעתה נקב לפניו, וניהו דכתבהה כיון דaicca לבורי מברירין, אבל בנאנבד בלא בדיקה כשר, אבל אקי' קשי' הא קשי' הא ישב קו"ז בשוט דומה לוודאי דורסה, וניהו דגם לוודאי דורסה מהני בדיקה לדעת התוס' כדלקמן, אבל

תנוס' דה' קסביר עולא א"ח לספק דורסה וכו' וא"ת ואמאי, נימא נשחתה ה תורה וכו' והכא נמי כי נשחתה, נעמידנה בחזקת מה שהיתה קודם שנולד בה ספק דורסה וכו' עכ"ל, הפלתי זל' רצה לחדר שהתוס' רך אספק דורסה קא קשי' להן, אבל אישב לו קו"ז בשוט לא, משום דכאן לא שייך נשחתה ה תורה, דהוה ספק

בஹמות כשרות דעתמא מカリע האי ספק לצד רוב בהמות דעתמא דכשרות הו, והן הון הדברים שנאמרו למשה מסיני, ומקום הניחו לי להתגדר בו בס"ד ודוק".

ד"ה שאני התם איתחיק איסורה, ובחתיכה אחת ספק חלב ספק שומן, ע"ג דלא איתחיק איסורה, לא איתחיק נמי התירא, אבל הכא מעיקרה היתה בחזקת כשרה, עכ"ל והנה כפי הנראה לא גרסו התוס"ר, "התם איתחיק איסורה הכא לא איתחיק איסורה" דאמס כנירסא זו, קשה למה לא אמר הכא איתחיק התירא, כדי שלא יקשה לו מחחיכה אחת וכן נרא דלא גרסו כן, מדגרשו שלשון זה לא סובל האי סיפא, "הכא לא איתחיק איסורה" כנובון וכן שפיר כתבו דחש"ס לא הקשהתו מוחתיכה אחת, משום DIDע דהכא אילך להיפך חזקת כשרות, אבל לגרסתה רשי"י ذקammer בפירוש, "הכא לא איתחיק איסורה" לכ"ו קשה דלא די בהז, דהא גם בלא איתחיק איסורה כמו בחתיכה אחת נמי אסורה, והוליל הכא איתחיק התירא, והנעלפ"ד דלאכ"ר יש לתמונה טובא על המקשן שבגמ' דלמה לי להקשות משתית חתיכות, דאיןם דומין כלל להא ספק נקה"יו, ולא פריך מוחתיכה אחת דדומה ממש לספק בשיט דבשניותם על חדא חתיכה דני, אם כשרה או אסורה, והוא תימא רבתא בעני, וכן נרא לפע"ד דע"כ המקשן ידע דהכא אילך חזקת היתר מכח חזקת כשרות דבמהה, וכן נרא דהכא לא קשה מוחתיכה ספק חלב דאסורה, דהתם ליכא שום חזקה להカリע את הספק, אבל הקשה משתית חתיכות שאכל אותה מהנה וחיבע עליה اسم תלוי, ע"ז קשה לו ניהו דודאי אסור לאכול אפילו באחת, אם מוטלת בספק, אבל לחיבע קרבן הלא אילך חזקת פטור דגברא, שמעיד דכמו שקדום האכילה, לא נתחייב בקורבן, כך גם עתה אחר האכילה, כי חזקת פטור שלו, יカリע הספק داخل את של היתר, ואילךames תלוי על הספק בא נילוף מיני חזקה בשום מקום לא יカリע את הספק, ונאר גם ספק קוץ בשות ע"פ דאייכא חזקת כשרות וע"ז קמשני התם איתחיק איסורה ר"ל אייבע איסורה, וקרוי לי" איתחיק איסורה כדי להסביר למה לא יカリع חזקת פטור שלו את הספק משום דקדום שאכל כבר איתחיק שאסור לאכול אף אחת מהנה, וכן א"א שיכרי עזקה פטור שלו, מה שכבר איתחיק הי' מקודם שאסור לאכלו, אבל הכא בספק קוץ, על זה אנו דניין אם אסור או לא, וכיון דאייכא חזקת כשרות לא אסרין והוא דבחתיכה אחת לא מתחייב اسم תלוי, גזה"כ הוא דבעניין דוקא אייבע איסורה משתית חתיכות, וכן נרא דילכ"ו בפשט הסוגי" ודו"ק.

ע"ש גמר' אמר מב"ר דרבינו, מותבニア תיובתא לפני סנאיה דרבא, לעולם הלכתא כדורי ב"ה וכוי' תמייה לי דבלא האי Tosfeta נמי קשה דאיילו מצין לעשות כתרי חומרא DSTARI אהדי וכמו שבאמתנו אנו עושים דאלין בDAOРИTYA, הכא לחומרא והכא לחומרא, עיין בディבור שאח"ז, אבל הכא הרי שרין בין לר' ובין לשטואל מל"ג כמש"א בגמ', והנעלפ"ד דרב לא קאמר רק תורבץ החושט במשחו, ובעל המימרא הוא דמדייק דהיה מקום שחיטה, ומ"מ אבל און מזה הכרע, דאפשר לומר דלאו מקום שחיטה הוא, אבל בשמו כמו למטה מקום שישער דאע"ג דהוה במשחו כשיואר בני מעיים, מ"מ קאמר בגמ' דבכרס קשחת ופסלה, וכאשר באמת כן מסיק לבסוף דטורבץ במשחו ואינו מקום שחיטה, אבל שמו אל דאמר ברובא פשיטה לאו מקום שחיטה הואה כנובון, ומעטה סבר האי מקשן דעתמא דרבא הי' דמסופק בדברי ר' בר' דקאמר במשחו, אי הוה בכלל ושת לשחיטה, ולכן טרי' לי' ואע"ג דאייכא ס"ס שמא הלהקה בשםואל וזה ליכא כאן טרפות כלל, ואילך אי הלהקה קרב אפשר דהוה מקום שחיטה אפילו מאן דס"ל דלא מהני ס"ס

בשחיטה, וכבר תפסו עלי, דהתוס' יבמות בפירוש כתבו גם בשות דשכיח יותר לאיסור מלhitra, וכבר ביארנו דשיטות התוס' הוא דנקה"ו אין בו אלא טרפות בעלמא, והחו"ד וק"ז זל בל"ה השיגו עלי, דאפיילו לדעת הרמב"ם דנקה"ו נבלה, מ"מ שיד לאוקמי אחזקה שהיתה ראוי לשחיטה, ואני ביארתי בפ"ק בסוגי' דחזקת רוב דפליגו באזה רשי" ותוס' עיי"ש.

ובגונ' העניין אי בנולד ריעותא מהים מוקמינן אחזקה כשרות דאיתני מכח רובא, פלייגו באזה הרמ"א וחכמי קראקה מבואר ביו"ד סי' ל' והtab"ש מביא ראי' לדעת הרמ"א DAOסר מהא דאמרו בכתבאות פ"ב דרוב נשים בתולות נשאת והנשאת בתולות יש להן קול, וזה הויאל ואין להן קול אינטרא לה רובא, והכא נמי רוב בהמות כשרות, ולכשרות אין להם מים במוח, וזה הויאל ואית לה מים במוח יצאה מכלל רוב הcessrot, ויפה דחה החוו"ד סי' נ' ראי' ז, דהתם אילך רובא נגד רובא המתנגדות אהדי, דכמו דרוב נשים בתולות נשאות כן הרוב דאין להם קול לאו בתולות נשאות, אבל הכא מאן יימר דרוב דאית להו מים במוח אינם כשרות, ואני מצאתי ראי' מוכרתת נגד הרמ"א וכחכמי קראקה, והוא מגני' ריש פ' שור שנגה, דפליגו שם רב ושמואל במכור שור לחברו זבונו, ופרק שם וnochzi אן, אי האי גברא במנון בתר רובא דלרדייא זבון, ופרק שם וnochzi אן, אי האי גברא זבון לרדייא הוא או גברא דזבון לשחיטה, ומשני לא צריכא בגברא דזבון להא ולהא, וכ' שם הרא"ש זל וז"ל: "ומוקי פלונתא באדם שקובונה לשחיטה ולחירישה וכו' וכיון דזבון להכי ולהכח, ליכא שמקים עלי' דמלטה לפ' מנהג הקונה, וסביר רב דאלין בתר רובא, ואע"ג דזה האיש קונה זהה כמו בתר הזיה" עכ"ל הזיה, ולכאו' אינו מרובה דעלמא כיון שקובונה נמי לשחיטה, ורובא דעלמא קונה ר' לרדייא, אבל הדבר מותבאר היטב עפ' מה שתכתבו התוס' לעיל כ"ח ע"ב ד"ה בידי' שמים א"א לצמצם, דכל דבר שאין האדם מצמצם בכוננה, ממילא הוא אינו מצומצם, דבידי' שמים לא שכיח כלל שיתרמי המצמצם, עי"ש ולכן בכל הני ספקות שאנו אומרים דספק השkol הו, אין הcovona דמצמצם הוא מחיצה ע"מ, זהה פשיטה דליתא אלא ודאי אילך רוב לצד אחד, אבל כיון דனן לא ידועין לאיזה צד נוטה הרוב קרי' לי' ספק השkol, למשל מחיצה זרים ומהנה נקבות, פשיטה לנו דאינו מצומצם דכל בידי' שמים א"א למצמצם, ר' לר' דרוב פעים אינו מצומצם. וא"כ האי רוב מעיד דאייכא ע"כ רובא לצד אחד או לזכרים או לנקבות, ולא מחיצה ע"מ למצמצם, ומ"מ קרי' לי' מחיצה ע"מ משום האי ספק גופא, שלא ידועין לאיזה צד נוטה הרוב, אמרו מעתה אי אילך רובא דעלמא, שפיר מカリע האי רובא דעלמא את ספקתו שanon מסופקים לאיזה צד נוטה הרוב בהאי יידון שאנו דני, וזאת הם דברי הרא"ש זל, דנייהו דהאי גברא איבן להא ולהא, וא"א למיקם עלי' לאיזה צד זבון יותר, אבל זאת פשיטה לנו דאייכא רוב לאיזה צד, כי לומר דcovona במצמצם מהנה לשחיטה ומחיצה לחרישה, הלא א"א למצמצם וכפי התוס' דהרוב אומר דאינו מצומצם וכיון דמכורחים לומר דאייכא רוב לאיזה צד, מסתבר לומר דרובא דעלמא מカリע ספק זה לצד רובא דעלמא, והרי תראה דהאי הכרעה הוא רוב גמור אפילו להוציא עלי' ממו, לר' דאל גם במנון בתר רובא מכך"כ דהני באיסור ליאיל בתררי' וא"כ בכל ריעותא מהים כמו במוח, אמרת הדבר דיצאה מכוב בהמות כשרות, דין להם מים במוח, אבל כיון דספק היה איזה מקום שיש להם מים במוח כשרות או טרפות הוה, ופשיטה לנו דאייכא רוב לצד אחד ולא מע"מ למצמצם, א"כ רוב

וכו' אין הכוונה דברצונו תלי' מלטה או בהטלה גורל חיללה לומר כן, דהרי אנו מוחמירים בדאוריתא, במקום שאין כאן הכרעה, אבל הכוונה הרוצה להכריע כב"ש, והוא בר הבי להכריע, ואז לא עי' לחוש על ב"ה הרבים מפני שرك לדורו מהני הכרעת הרבים, אבל דור הבא אחרים יכול לסתור הכרעתם, כי אין לך כאן אלא شبימיך, ואין דור זה משועבד לדור שלפנינו וכਮבוואר במתנית' דעתיות פ"א משנה ה' ולמה מצירין דברי היחיד ייסמוך ולאין הלהקה אלא כמרובים, שאם יראה בי"ד את דברי היחיד ייסמוך עלי' וכו', ועיין בפי הראב"ד שם שכי' שיכול בי"ד האחורי לקבוע הלהקה כדברי היחיד שבדורות הקודמים, כמו שמצינן באמוראים אחרים, שהם קבעו הלהקה כיחידים הראשונים בכמה מקומות ואע"פ שהמרובים חולקים עליהם, ואם לא שמצו דבורי היחיד הראשון לא היו יכולים הלהקה כב"ה, גם לדורות הבאים, שלא עצמן, לפי שאין בי"ד יכול לבטל וכו' עכ"ל, ולפי דברי הראב"ד לא הי' צרכין להתו', דח"ק יצא נגד השברא דמחודדין טפי, אלא דח"ק יצא לקבוע הלהקה כב"ה, ויתלה את עצמו על ב"ש המועטים, אבל יבא מי שיכירע נגד ב"ה, ותלה את עצמו על ב"ש המועטים,adam אין בי"ד יכול לבטל וכו', ועיין'ש בכ"מ ועיין'ש בהקדמה של אריכות דברים באזה' ודוק.

ד"ה וה איכה עיקור סימנים, לפי ה'ך' דבעיקור סימנים הוה טרפה, תימא דהיכי פשיטה לי' דהוה טרפה וכו', וכי תימא שלא גרע משימות הגרגרת שהיא טרפה, זה דוחק גדול ועוד קמשני דברובו כשרה, ע"פ שבפסה"ג תנן ברובו טרפה, עכ"ל ועיין מהרמ"ל, דምפרש דشمויות הגרגרת אנו יודעים מפסה"ג, וזה לכאר' פלא, דהה איכה תוספתא מופורת מובהה לעיל דף י"ע, דנסטת הגרגרת ואח"כ שחת את השוט פסולה ולמה לנו תלות שמוטה בפסקה, ומילא דלא קשה כלל מה שהקשו בתוס' דהה ע"כ גרגרת גרע דטרפה ברובו, ובתורבץ שניטל מלחי ברובו כשר, דהא נס בגרגרת שנשטת ברובו י"ל דכשר, וכאשר באמת פסיקין כן בי"ד ס"י כ"ד סעיף ט"א, דזוקנא נשטת כלו, אבל כוונת התוס' הוא, Dunnho דתני בתוספתא, דشمויות הגרגרת טרפה, מ"מ אין זה אלא מכללא, דהה תוספתא לא בדיני טרפה מيري, אלא לאשמעין אתה להב"ג דין עיקור שפוסל בשחיטה, ולרש"י נמי דבפסק נשטת קודם או לאח"ש, שהוא להחמיר ומטעם שביארנו שם, עיין לעיל בחודשינו, אבל לא למדך דין דشمויות הגרגרת טרפה, וע"כ לומר דעתיך טרפות שמעין מפסה"ג דקטני במסנה, ותדע Adams אמר דלא נשמע נשטת מנפסק, ולא נזכר דין דشمויות הגרגרת רק בהאי תוספתא, ממילא דשייעורא בכלו ולא ברובו, נשטת כלו משמע וכטורבץ, דבעינן ניטל כלו מלחי, וא"כ הוה טרפות בע"ע במקומו ושיעורו ולמה לא פריך הש"ס לעיל בין בסג'יר, והא איכה שמותת הגרגרת, אלא ודאי דהוה בכלל פסה"ג וברובו ודוקא להב"ג דין שכן בשמותה טרפות, עיין כלו, וא"כ בתורבץ השוט כיוון במאמת רובו שניטל מלחי כשר, יכול דטרפה מנ"ל.

ו"ד דריש"י הוא דלא פריך לעיל, והא איכה תורבץ השוט נשטת כלו מלחי, מושם דברך פריך והא איכה סימנים שנדללו ברובן, והוא כאשר מפרש כאן, באפרך אפרקוי בכח, ומטעם דהוה כניטל כלו, ובזה נמצא יישוב נכון לקושי' שהנחתה לעיל ב"ע, דלפרשי' DARL'AH ליכא ליפלגי, אבל לפע"ד דמה שאמור הרוצה לעשות

במקום חזקת אישור, בספקא דדין ואדי מהני, אבל שייך חזקה להכריע את הדינים, אבל הוא רמי עלייה חומרא דרב דהוא במשחו וגם חומרא דשומאל דזודאי לאו מקום שחיטה, וא"ג דרב הא שפקא הוה, ושפир קפריך דהוה ממש כתרי חומרא דסתרי האהדי די' קריב דבמשחו הרי יש ספק שמא מקום שחיטה הוא, ודוק.

ע"ש מcoli ב"ש ומcoli ב"ה ריש, מחומרה ב"ש ומהומרה ב"ה, עלי' הכתוב אומר כסיל בחושך הולך וכו' והקשה הרשב"א ז"ל, והא אמרו בע"ז בכ"מ דלא איתמר הילכתא, בדאוריתא הלך אחר המחמיר, ובדרבען אחריו המקיים, ותירץ דהנ"מ במקומות דלא סתרו החומרות האהדי, אבל במקומות DSTORO כמו בשדרה וגלגולות צרייך לעשותות, או כmor או כמר בשינויים, ואני כסיל בחושך, ולא אבini בשום אופן מה זה, וכי בשביל השהדים סותרים נקל בדאוריתא בשאן בידינו להכריע, ופוק חי' כל פסקים שבשו"ע ותמצאו דזילינו לחומרא הכא והכא, במקומות שאין לנו הכרעה, אבל לווי' דברי הרשב"א, נלפע"ד דהא דקרי לי' כסיל, לאו מושם דלא איתות לעשות כן, דוזאי כל שעין בידו להכריע מוכרכה למיל לחומרא הכא והכא, אבל קרי לי' כסיל בשביל שעין לו דעת מכרעת, לומר כחד מיני'ו ומסתמא נתעוררו האחרונים על דברי הרשב"א אבל אין CUT הפני' מסכים לחפש אחרי דבריהם ודוק.

תוס' ד"ה אי כשמואל, והוא אמר ברובו ע"ג דשומאל פסול בפ"ק הגרים שליש וחטט שני שלישים וכו', הכא בעי למימר דרבא לא פסול מה"ט וכו', עכ"ל תירוצים דחוק, ועוד דס"ס, למה צוה ר' אבא שישלים רבא דמי תורא למרא, כיון דלשומאל טרפה מצד הגרמה, אולם לפע"ד נראה ברור דשומאל דזוקא בגרגרת פסול, בהגרים שליש קמא ולא בשוט, דעתם הפסול הוא ע"פ דשחיטה לא מציז מצטרף לפסול, מושם דעל שליש אמריע בגרגרת ע"ד אין עלי' שם שחיטה, אלא בצירוף שליש קמא ולכך האי דPOSEL ס"ל להיפך, דשליש קמא דהגרמה לא מציז מצטרף לשילש אמריע להקרה בשם שחיטה וכיון דאיכא כאן מעשה טרפה, ועודין שם שחיטה ליכא, تو לא מהני שליש בתרא להצטרוף עם האמצעי להיות השילש קמא, איכא שם שחיטה עלי', לא מציז לחצטרוף להשלים הרוב לטרפות ועיין' היטב מה שכתבתה לעיל שם בסוגי' מעין זה, והדבר אמת לאמיתו בס"ד ודוק.

ד"ז מ"ד ע"א גמ' למלעה עד כמה, עד כדי תפיסת יד, ופליגו רשי' ובה"ג ז"ל בהאי שייעורא אי אצבע אחת או ד' אצבעות, ולוי קשה טובא דנחزو כמו הוא, דהה תורבץ ניכר בסימני' כמו שאמרו למלעה, ואיך יפליגו פלוגתא רוחקה צו', מאתה עד ארבע, וממש"כ לפ' פרשי' דלעיל דיננה אמר מבלעתה דיניה שם חכם ושיעור התורבץ פחות מישערה ועדיף מחתתה, איך אפשר דבחוץ הי' שייעור זה ד' אצבעות, וצ"ע.

תוס' ד"ה ור"י היא אמר אין משיחין בב"ק, תימא וכו', ויל' דשאני הטע שלא יצא אלא לכבודו של ר"א ועוד דב"ק דב"ה מסיע' קרא, דאחרי ריבים להטtot וכו' עכ"ל האי ועוד שכתבו הוא כמו וועי"ל, או כמו א"ג דהה שני תירוצים המה, דלטירוץ קמא גם נגיד ריבים משיחין בב"ק ושאני ב"ק דרא' דלכבודו יצאה, אבל להאי ועוד אין משיחין בב"ק, אלא במקומות דרבים סוברים כן נגד דחירפי טפי דהסbara באלא' קלישתא דהרי הרבים שומעים חריפות של המועדים, וכיון דמ"מ חולקין עליהם מסתבר לפסוק לרבים אלא דקשה טובא, כיון דקרה מסיע' לב"ה ואREL'AH בלא"ה משמע בין שהמעדים שווין או חריפים טפי הלהקה כרבים איך קאמר הרוצה לעשותות בדברי ב"ש עשו דאפיקו אין משיחין בב"ק אקרו DARL'AH ליכא ליפלגי, אבל לפע"ד דמה שאמור הרוצה לעשותות

בשר פיגול, אבל עשה איך כاضרессת ושמע ביאור דברי חכמים וחידותם, דהנה לפי מה דמסיק מקרין מורה בה החכם, ודוקא במלתא דתלי' בסברא, ולא במקום דסמק' אגמרי', ופרש' ז' למלתא דתלי' בסברא, כגון מקיפין בריהה, דaicא למימר דלמא לא מידמו שפיר וכיו' ופעמים שאדם טועה במראותיהם, ויפה פי' דיין לפריש דעל סברת השכל לא סמכינו כללא טעה, דהרי מצין הרבה פעמים בגמ' אב"א קרא ואב"א סברא, ומזה הוכיח הרמב"ז'יל, דסבירא שרה, שהשכל הישר מעיד עלייה חשובה כמו קרא, וכן אמרי כ"פ, סברא היא למה לי קרא, ולא עוד אלא דגמרא דקאמר היינו מה שמקובל מרבי' וכי לא אפשר לרבי' מכח הסברא אמר למלתאי, ולכן מוכחה לומר, דסבירא דקאמר הכא, היינו הבחנה חשאית וראי' גשmitt דבזה יש לחוש, דלפעמים איינו מכובן דעתו כראוי, לדבר שצרכיך דקוזוק היטב בכוונת הלב, ועיין בח' ק"ז ז' שכותב כן בכוונת רשי', ומה'ט בכל כיוצא בזה בעינן חכם דוקא כמו בבדיקה הסכך מגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת ובבדיקת סימנים בשחיטה מצומצמת, כפי פי' הרמב"ם בפיה'ם לעיל ל"ב ע"א, על כדי ביקור חכם, ועיין שם מה שכתבתי זה, ולכן יחזקאל חש על הוראה אז, דלמא, אז כשבדק החכם את הדבר, לא הייתה דעתו עובי', אמרו לי ר'כ ור'א לרב למדתו ריבינו ברוב חלה. שדר' לקמי' דרבב"ח וכוי פליה דעת ממני ולא אזכיר להבון, אם באמת למד לתלמודיו ברוב חלה, כמה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדא דס"ר דאתא לקמי' דרביה מתרץ לדקה בדק מבחו', דלחודדי דאבי' עבד הכי, וכן א"א לתרץ כו, כיון דשדר' לררב"ח ולא רצה להתריר, הרי באמת נראה דס"ל ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשיתא דליך למ"ד דסני ברוב עובי',adam נאמר דגס בשחיטה פליינו, למה לא מיתוי פלוגתיהם בפ' השוחט לעניין שחיטה, וע"כ היינו טעמא, דבשחיטה דרווא רקס בדיעבד כשר, ומשום דהוה ככולו,lica למימר דגס רוב עובי' היה ככול, אלו בטroofות דאי הטעם ברובא, משום דסופו ליפסק כלו, אלא דשיוערא כך הוא, דבاهci ימות טרם שיופסק כלו, וכמו דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, משום דבاهci אינה חייה, لكن יש להסתפק, אויל שייעורו ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פסה'ג ברובא, ופשיטתא דלא קבעי כמה, דלמא כלו בעין, כיון דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמייטרף ברובא, דין אמר אבוי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הוא, ומה טרפה דבמשחו מיטרפי', היכא דבעין רובא, בעין רוב הנראה לעיניים, שחיטה דעת דaicא רובה לא מיתcsr לא כ"ש, ועיין בפרש' שם, ותמצא דהסברה היא כמו שחבתבי, אלא ודאי דבעי' בכמה משום דאפשר במחזה או גם פחות מחציו נמי שם פסוקה עליון, וע"ז תנא דרווא, אבל לא מטעם דהוה ככולו, וכן שיך עדין להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז י"ל דהא דלימד רב לתלמודי' רוב חלה, לגבי שחיטה לימד, והם סברו דהה בטroofות כן הוא, אבל רב בטroofות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדר' לררב"ח משום דלא ברייא ליה.

ודע, דבר נמי לאו מדאוריתא קאמר ברוב עובי', adam מדאוריתא קאמר, יש להקשוט מה פריך לעיל ל"ב ע"ב ר'ל אדר'יל, דלמא ס"ל ר'ל כרב בטרפה רוב עובי', ובשחיטה הלא בעין גם רוב חלה, וא"כ הא דamar, דרייא כמדמבר'ז', הינו בשחיטה דaicא רוב חלה, והוא כנסקס כלו, אבל בטרפה דאפיילו רוב עובי' פוסל, עדין מצי שcht שלא במקומות החתק, דלאו כמדמבר'ז', והיא נקודה נפלאה, אלא ודאי דרב רקס מדרבנן מטריף ברוב עובי' ודז'ק.

זה סימנים שנדרדרו שתי טרפיות, בשוט וברגרמת, בכל אחד واحد לחוד ולמה מנאן לחוד, אבל לפ' האמור לך' מדהה בגרגרת גם אם לא אפרק בכח, טרפה ברובו, משום דהוה בכלל פסה'ג, ורק בושט בעינו בכח, משום דבעינו כלו וזה נכון מאד ודז'ק.

בא"ז ומיהה ספרים דגרסו מעיקרא לא קשי' וכו' עיין מהרמ"ל, שמספרש דקאי על מה דמקשה הש"ס, והוא אמר שמו אל חורבץ הושט ברובו, ואני תמה, איך אפשר שבבה'ג גרס קושי' ז' כלל, דכמו דנתקשו בתוס' לדעת הבה'ג, מה פריך מררב'ח, תקשה לדנפשך איך סימנים שנדרדרו ברובן טרפה, אם עיקורו כלו כשר, ה'ג קשים מה פריך ממשמו אל דאמור תורבץ ברובו אדשומאל דאמור ניטל מלחי ברובו כשר, תקשה לדנפשך, איך אפשר דפסוקת התורבץ ברובו, כיון דגס זל יכול מלחי כשר, אלא שאין שחיטה מועלת בו, ולא עוד אלא דיוור קשה לרב דאמור תורבץ במשהו, והא ניטל כלו נמי כשר, אלא ודאי דלא גרס בהה'ג האי קושי' בתורבץ הושט ברובו כלל, אם לא לפ' מה שתירצו בתוס' דהויל' ולטעמיך, ולכן העיקר כמו שפי' המהרשות' וא'דו'ק.

ע"ב גمرا היה פסה'ג דאתאי לקמי' דרב יתיב וקובדיך לי' ברוב עובי', אמרו לי ר'כ ור'א לרב למדתו ריבינו ברוב חלה. שדר' לקמי' דרבב"ח וכוי פליה דעת ממני ולא אזכיר להבון, אם באמת למד לתלמודיו ברוב חלה, כמה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדא דס"ר דאתא לקמי' דרביה מתרץ לדקה בדק מבחו', דלחודדי דאבי' עבד הכי, וכן א"א לתרץ כו, כיון דשדר' לררב"ח ולא רצה להתריר, הרי באמת נראה דס"ל ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשיתא דליך למ"ד דסני ברוב עובי', adam נאמר דגס בשחיטה פליינו, למה לא מיתוי פלוגתיהם בפ' השוחט לעניין שחיטה, וע"כ היינו טעמא, דבשחיטה דרווא רקס בדיעבד כשר, ומשום דהוה ככולו,lica למימר דגס רוב עובי' היה ככול, אלו בטroofות דאי הטעם ברובא, משום דסופו ליפסק כלו, אלא דשיוערא כך הוא, דבاهci ימות טרם שיופסק כלו, וכמו דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, משום דבاهci אינה חייה, لكن יש להסתפק, אויל שייעורו ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פסה'ג ברובא, ופשיטתא דלא קבעי כמה, דלמא כלו בעין, כיון דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמייטרף ברובא, דין אמר אבוי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הוא, ומה טרפה דבמשחו מיטרפי', היכא דבעין רובא, בעין רוב הנראה לעיניים, שחיטה דעת דaicא רובה לא מיתcsr לא כ"ש, ועיין בפרש' שם, ותמצא דהסברה היא כמו שחבתבי, אלא ודאי דבעי' בכמה משום דאפשר במחזה או גם פחות מחציו נמי שם פסוקה עליון, וע"ז תנא דרווא, אבל לא מטעם דהוה ככולו, וכן שיך עדין להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז י"ל דהא דלימד רב לתלמודי' רוב חלה, לגבי שחיטה לימד, והם סברו דהה בטroofות כן הוא, אבל רב בטroofות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדר' לררב"ח משום דלא ברייא ליה.

ודע, דבר נמי לאו מדאוריתא קאמר ברוב עובי', adam מדאוריתא קאמר, יש להקשוט מה פריך לעיל ל"ב ע"ב ר'ל אדר'יל, דלמא ס"ל ר'ל כרב בטרפה רוב עובי', ובשחיטה הלא בעין גם רוב חלה, וא"כ הא דamar, דרייא כמדמבר'ז', הינו בשחיטה דaicא רוב חלה, והוא כנסקס כלו, אבל בטרפה דאפיילו רוב עובי' פוסל, עדין מצי שcht שלא במקומות החתק, דלאו כמדמבר'ז', והיא נקודה נפלאה, אלא ודאי דרב רקס מדרבנן מטריף ברוב עובי' ודז'ק.

ע"ב גمرا' ולא בא בפי בשור פיגול, אכלתי מבהמה שהורה בה חכם, משום ר'ג'ן אמרו שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו מנתנותיה, עיר לעיל בח'א למהרשות' ז'יל, איך נדחק להכניס הני תרתי בלשון

שם בוק' דהדר בי' מאידך שני' דשני מעיקרא וכוכ' עכ'ל, והנה שם בפרש"י ליתא דהדר בי', ואדרבה שפי' דלכן האמין לדבריה, וכמ"ש התוס' לקמן, וע"כ לדעת רשי' כן הוא דהה כתוב שם, דמפני כבודו של רבב"ח טימא לה בתחלת, וא"כ דמעטם כבוד החכם, אינו רשאי להתריר ולטוהר, מה שהברור אסר וטימא, מה לי סברא ומה לי גمرا, בכוכ' איכא זילותא דראשון אלא דעת טעם זה קשה, דמה פrisk הכא ארבעב"ח איך עבר הכא, שהרי המהרש"א הקשה, שמא לא ידע רבב"ח, שרב ה"א אסרו, ותיזץ דקו"ש סובבת על רב דשדררי קמי' דרבב"ח, ועתה אם נאמר אכן כאן מושום לתא דאסורה, אלא משום כבוד החכם, הלא רב ה' מצי למוחל על כבודו, דרב שמחול על כבודו כבודו מוחל, ואולי י"ל דמתחללה דלא ידע הש"ס חילוק בין סברא למגרא, והי' סובר דבכל גונא איכא משום הורה בה חכם, א"כ במקומות שכבר אסר חכם אחד, מן הרاوي לכ"ע שלא לאכול ממה שאחד אסר, כיון דגמ' לדעת המתיר, יש למנווע עכ'פ' לת"ח שלא לאכלו, וכן פריך איך שדר' רב לררב"ח, אבל לאחר שזכה לחילוק בין סברא למגרא, שוב ליכא איסור להתריר מגمرا מה שאסר חברו, אלא משום כבודו של הראשו, וא"כ הכא משום כבודו נמי ליכא דהרי מצי מוחל על כבודו, אבל התם ע"ג דאגמורי סמך לא ה' מטהר לה, אם לא משום דהאמון לדבריה ודוי'ק.

ויש לי מקום עיון על הא דאיובי התם בנדזה, פלוני חכם התיר לי כי מהי, ופרש"י Mai שתסמו עליה שהרתה שהראה דמה ליאו, ואיל' בدم זה שלך הראותי גם אני לפ' חכם וטירח עכ'ל וכ' הב"ח צ'ל בס' קפ"ח, דמה שלא פי' דלפניהם חכם אמרה כו', דכיוון דהחכם רואה את דמה של עתה, לעני מה מספרות זאת לחכם, אבל אה"ג אם אנו מסופקים על דמה של עתה, והיא אומרת כזו התיר לי פ' חכם, דהוה בכל האיבער, וכיון דלא אפשרי לחומרא, וכותב זאת כד' לישיב דברי הטור שם שכ' ואם הבאה לפניו דם, והחזקונה בטמא, או אפילו נסתפקנו בו בטמא או בטהור, והוא אומרת פ' חכם טירח לי כי יצא באז, אין סומכין עליו עכ'ל, הרי דהטור לא כתוב ברשי' דהאיובי הזה אם תסמו שהרתה עלייה, ולפנע'ך דברי הטור והב"ח תמהיןthead, דין לפרש כל דבhabaha לפניו חכם קמבעי שתהה' נאמנת, א"כ לא תה' צריכה לבוא לפניו חכם כלל, ותוסמוך על מה שהראה פ'א דם כזו לחכם, וזאת נשמע דליתא ממעשה דילטא דازלה לגבי רבב"ח ואמרה, דכל יומא הזה דכי לה, הרי דازלה בכל פעע בהא מראה לשאול עלייה, וע"כ דasha העצמה לעולם לא תוכל לטהר דמיה, על סמך שהראה כיווצא באז לחכם, וממש'כ'adam החכם רואה ומסתפק בהאי מראה, דלא מהני הנגדה, שכזה התיר לה פ' חכם, דלו ה' כדבריהadam הוא בר ה'כ' לראות דמים לא יפשות ספקו בשבייל הוראות חברו שטירח, וכן לא יאמרו בשבייל כז' זיכחו לאזה, שיתננה לו בזול עכ'ל ונראה כנותל שכר על הוראותו, ולקמן ד' הרחק מן ה'כ'עו, פ' סותרים זא'ז, עיין מהרש"א ומהר"ס מה שנדחקו באז, ובדריהם לא מתישבים על הלב, ומה שנפלע'ך, דרש'י צ'ל קשי' לי', למה לא מהליך גם כאן בז' מתייר מסברא או מגמ', דבמטייר בסברא דהינו כמו שפרש"י כגון מקיפין בראיה, איכא חזדא אבל אם אגמר'ס סמך הלא גלי וידוע מאיזה טעם היתר, דבעינן רוב חלה, ולא ה' נפסק רק רוב הקיפו, וניתי ספר או חכמים אחרים ונחיז, אי יפה הורה, ולישיב זאת כתוב רשי' דכאן מ"מ איכא חזדא, דנותל שכר בשבייל הוראותו דהוא איסור בפ'ע, משום דamarra תורה מה אני בחנם אף אתה בחנים, ולא משום שמא יעוטת את הדין, אבל בדין את הדין וכן עדים שרעידן, נקט רשי' מה דגילין לחשוד, דמשוחד היה כמו בון ודוי'ק.

רק בנתינה, וזה על הכהן ליכא, ולמה יהי' לכahn אסור לאכול מפני שהישראל לא קים מצות נתינה, וע"כ כמו שכתבנו לעמלה כיוון דהדין עם הטבח, הרי השחיטה בעצמה בשחיטת פיגול, ולכן גם לכahn אסורה וזה אמת ונכוון.

ולבן נראה דקו"ש' הנוי אחرونיהם הנ"ל בלאו תירוצים לך"מ, כי לא מיחסקל לנו מקשים על רבב"ח, אלא מהני תנאים דפרשימים בדברי יחזקאל, וצריכין לנו לחוש על שנייהם כי לא פליגו זה על זה בגוף העניים, דיש לת"ח להזהר בשניהם אלא דלמר נראה להכניס בהאי בשר, פיגול חומרא זו, ולמר חומרא אחרת, ואולי אז ודאי יחזקאל בשניהם היה נזהר ושניהם נקרים בשר פיגול וזה ברור ודוי'ק.

ע"ש גمرا וא"ר חסדאizia שונא מתנות יחה וכוי ויל"ד לemo לא כפשוינו שאינו מקבל מתנות, וכמו שהביא עובדא דר"א ור"ז שלא קיבל מתנות, ובתי ק"ז ל' הרנייש באז, וכל' דגמ' מי שמקבל שלא לרצונו אלא מצד ההכרח, בכלל שונא מתנות הוה, אבל דכל זה מופרך מעשה דר"א שהביא דלא קיבל ואמר לא קבוע מורה דאייתי, ור"א עני מדוכה הוה, וכאשר מביא החת"ס בעצמו מגמי' תענית, ופלא שלא הרגישי באז, אבל לפע"ד נראה, דaicא עוד שונא מתנות, והוא מי שאומר שלו מדת סdom, לכל מי שאינו נוטל כדי שלא שיש אומרים שהוא מודה גראעה מאד, אבל קבוע שלך כך, אשר תנן עליו בפ"א, יצטרך ליתן, והוא מודה גראעה מאד, ומшиб הרואה טרפה לעצמו, קלומר שווטרן במונו, והוא סימן שאינו מקבל מתנות מהמת שאינו רוצה להנות משל אחרים רק מיגע כפו ודוי'ק.

ע"ש גمرا ר"א כי הוה משדרי לי' אבי נשיאה לא שkil, וכי הוהamazoniyeli' לא איזיל, אמר לא קבוע מרדאייטי, כפי הנראה דרך אחר דאמני' ליה אהדר לי לא קבוע מרדאייחוי, ויל' דיבזימן לסעודה שעוד טעם שלא לילך, דכתיב המשלי כ"ג, כי חשב להחום את מושל, בין תבין את אשר לפניך, ושות שיכין בלבך וכוי' אל תלחם את חם רע עיר', וכאשר אמר רב' לרבי, לעיל ח' ע"ב שלא רצה לסעוד אצל אחרים, משום דיש שיש לו ואינו רוצה, ומ' מזמין מפני הבושה, עיי'ש בתוס', וכך במה דהדרי' לי' ולא קיבל, לא ה' צריך ליתן טעם, דPsiṭṭaa דמשום שונא מתנות, כי בקבלת מתנות המבואים לבתו, לא שיק' הא קרא מבון, אבל כשהזמין לסעודה כד' שלא יחשבו שמטעם, כי תשב להחום את מושל וכי נמנע מלזל, لكن אהדר לי לא קבוע מרדאייטי ודוי'ק.

ריש' ד' המשום חדשא, שלא לימרו מושום דברי' ניליה' מזיל גבי, ונראה כנותל שכר על הוראותו, ולקמן ד' הרחק מן ה'כ'עו, פ' שלא יאמרו בשבייל כז' זיכחו לאזה, שיתננה לו בזול עכ'ל ודבורי רשי' סותרים זא'ז, עיין מהרש"א ומהר"ס מה שנדחקו באז, ובדריהם לא מתישבים על הלב, ומה שנפלע'ך, דרש'י צ'ל קשי' לי', למה לא מהליך גם כאן בז' מתייר מסברא או מגמ', דבמטייר בסברא דהינו כמו שפרש"י כגון מקיפין בראיה, איכא חזדא אבל אם אגמר'ס סמך הלא גלי וידוע מאיזה טעם היתר, דבעינן רוב חלה, ולא ה' נפסק רק רוב הקיפו, וניתי ספר או חכמים אחרים ונחיז, אי יפה הורה, ולישיב זאת כתוב רשי' דכאן מ"מ איכא חזדא, דנותל שכר בשבייל הוראותו דהוא איסור בפ'ע, משום דamarra תורה מה אני בחנם אף אתה בחנים, ולא משום שמא יעוטת את הדין, אבל בדין את הדין וכן עדים שרעידן, נקט רשי' מה דגילין לחשוד, דמשוחד היה כמו בון ודוי'ק.

תוס' ד' ה' היכי עbid ה'כ'י, והא תנ'י' חכם שטימא וכוי, וא"ת דלקמן גבי האי מחתא וכוי, ויל' דההם אגמרה סמך וכוי, ופי'

שאמרו, הוא זוב לאירוע ולא ראש לשועלים, וכך במוח וחוט שדינן ל' למוח שהוא היותר חשוב, ובזפק וושט, שדינן ל' לושט היותר חשוב, ומילא נמצא דהaca לחומרא והכא לחומרא ודוק'.

ע"ב גمرا ניקב הלב בית חללו, עיי ר"א בית חל גודל או לבית חל קטן, ופרש"י חל גודל חל האמצעי, חל קטנו הרבה חללים קטנים יש לו סביב עכ"ל, ולא ידעתי איך המה הנוי החללים הרבה, והרשב"א בתו"ב וכמו בא בטור ריש סי' מ' כתוב, דג' חללים יש לבב, אחד גדול באמצע, ושנים קטנים ממננו אחד בימינו ואחד בשמאלו, ולפ"ז החללים הקטנים הרבה שהזכיר רשי' כשרים בנקבו, כי לא דבר מהם כלל, ונחיה לישנא דבית חללו דלא דבר אלא מבית שהחללים מחבקצים בהוכו, עיין בח' ק"ז זיל, והנה הרמב"ם בפייה' מ' וכן בחיבורו הגודל כתוב דרכ' ב' חללים יש לבב, אחד גדול בימיון, וקטן ממננו בשמאלו, וכן הוא בחכמה הרפואה, אלא שם אמרו שיש ד' חללים לבב, ב' חללים גדולים, ולמעלה מהם ולא מן הצדדים, ב' קטנים, הנקראים "פארקאממער" והוא הנכוון לפרש הגמר, דמסתפק ר"א, אי חל גודל קאמර, דהינו ב' הנגדלים שהמה "הויפטקאםמער", כי אפילו יהובנה לי לרמב"ם דשל הימין גודל קצת בשל שמאל, לא מסתבר דבשביל האי שניינו כ"ש נחלק בהם לעניין טרפות, אבל קמבעי על הני שני חללים פ"פארקאממער" שהם למעלה אי הנקב פועל בהם, וזה ברור לפע"ד ודוק'.

תונס' ד"ה נתמזה מוחי' דדין תימא לריב"ם, דמייתי ראי' ממוח דראש, דשיעורו בנקב מהשו, למוח דחוות השדרה דשייעורו ברובו, ועיין בת"ח יישוב נכוו ע"ז, אבל לפע"ד בלאה' נרא דלקושי' זו אין לה מקום אלא לשיטת הריב"ף, דקרמא תתה לחוד ממי טרפה, אבל לר"ת דחלי בעילאה, וממש'כ' לדעת הרמב"ם ושאר פוסקים דנקבו תרוויוהו דוקא, שפיר יליף שדרה ממוח, אדם המזוה ממי לינקוב שני עורות זו ע"ג זו, ורוחקות זו מזו, ממש'כ' שמהני פוסף עור אחת, ועיין בח' ק"ז זיל ודוק'.

ד"נ מ"ז ע"א גمرا ניטלה הכבד וכו', הא נשתייר הימנה כלום וכו', ל"ק הא ר"ח והא רב"ר, כי הא דר"ח זרייך לה, ורב"ר מטביל לה עכ"ל, כבר כתבו לעמלה, כי יש לתמורה על האי תירוץ, דלא מתין עין זה בש"ס, לתלות ב' משניות דסתורי האחדדי, חדא בתלמודו דרבי ואידך בבנו של רבבי מסדר המשניות, וחתני הרב מ"ה חייט צבי ריציך נ"י אמר פרפרות נאה, דשניהם ס"ל צייט, אלא דלמאן ذרייך לה ואין הריאה החשובה בעינוי, כל שנשתייר פחות מכזית לא נשתייר כלום קרי לי', ולמאן דטביל לה והיא חשובה בעינוי, תנא "ונשתייר ממנה צוית", והוא ע"פ מה דאיתיב בבי' ט"ז ע"ב, דתנן שיר ממננו כ"ש סומך עליו לשבת, ואמר בגם' מי' כ"ש לאו ע"ג דליקא צייט, לא דאיתיב כזיט, ופרש"י ולגביה ככר שלם קרי לי' כ"ש, וא"כ ה"ה דנשתייר כ"ש קרי לי' לא כלום, ולפי דעתינו יש לומר להיפך, דבדבר שאינו חשוב אפילו נשתייר כ"ש, ולא כלום קרי לי', יהי איך שייה', אין זה אלא דברי אגדה, ואין לקבלו בתורת אמת, אבל האמת שכונת הש"ס שהם גרסו במשנה כן, וכאשר כתבנו למעלה ודוק'.

תונס' ד"ה עד ועד בכלל, או עד וכל, מדאמר בפרקין لكمון כל שיעורא חכמים להחמיר, לי'א למיפשט דהני ملي' במשנה או בברייתא, אבל הכא מירא הוא עכ"ל, הנה התוס' בזה לשיטתייהו אלו, דלקמן דקאמר חוץ מכריס של כתמים, פרשי' זיל, מושום דכתמים דרבנן אלין בשיעורייהו לקולא, אבל איזלין הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתבר כלפנים, משמעו דלאו מצד חומרא שדינן אותו לפנים.

שלא בשעת וסתה, וכע"פ אין זה אלא חומרא ולא מעיקר הדין ואכ"מ להאריך יותר ודוק'.

ד"ג מ"ה ע"א גمرا, דא"ר חלבו א"ר נקבים שיש בהם חסרון מצורfin לכאייסר וכו', וכותב הרא"ש זיל דהא דמצורfin גם השלים שביניהם ננקה, משום דסופו ליטול השלים שביניהם, וראיתי בס' ירידות שלמה שהקשה, דלפ"ז היה כאן תרי רואין, דחסרוון כאיסר גופה, כתבו התוס' לעיל מ"ג ע"א ד"ה הנך דאפקת, נמי מטעים סופו לפוסוק רובה טרפה, ותרי רואין לא אמרין כמו שהביא הש"ך בס' ליה סקי"ד בשם המ"ב לענין שני כייסי וורדא דכשר, דמשום דיתיר לניטול דמי, וסוף הוורדא ליטל ע"י חסרון הcis, דהוא תרי רואין זאת לא אמרין, ולי'ק"מ דסבירת המ"ב לא שיק אלא בשני אברים, כמו כייס וורדא, ובכיס לא שיק שום טרפות מצד עצמוו, אלא כל שניטול הcis סוף הוורדא ליטל, בזה שפיר שיק לומר, שני כייסין לא איכפת לנו, לא מביע למאן דס"ל דכל יתר לניטול הוא חק בלי טעם, כי מציichi ימים אין מס'ר, א"כ לא שיק כל יתר לניטול, אלא באבר דאית ב' טרפות מצד עצמו כמו ברגל, אלא אפילו לדעת הרמב"ם דס"ל דכל יתר סופו יש להורדא ביארתי הני שיטות לעיל, מ"מ כלazon שלא ניטל עידיין יש להורדא הגנה הצריכה, ובטרפות הלא בעין מהחרשה אבר עטה, ולא משום סופו ליטול וכל מה דפסלין ע"ש סופו הפירוש דבר עתה החולשה ניכרת בהאי אבר שאן פועל פעולתו, וכאשר ביארנו זאת במא"א, ולכן כאן בשני כייסין, כל זמן שהגנה של הוורדא קיימת, לא שיק לומר דהורדא מרגשת חולשה, משום דסוף ההגנה שלה ליטול, אבל כאן בגרגת דחכל בחד אבר שהטרפות תלוי בו, מה לי חד רואין או תרי רואין, וזה ברור ואמת ודוק'.

ע"ש גمرا אר"ש ב"ג וסימנק' חייתה דמתנה ב' מוחא, ארבע"ח אריב"ל, בגנו בביבים ניכר, עכ"ל, הנה על האי מי' מירא דריב"ל פרשי' דמתוך שהקרים התחתון של מוח דק מאז, ואין ניכר למגורי ונראה כמות עצמו, הוא נוון לו סימן בביבים עכ"ל, ולא פ"י כן בהא דרש"ג דנותן ג"כ סימן חייתה דמתנה ב' מוחא, משום דהאי סימנא קאי נמי אדיינה عدد דאיןקב תתה, וכאןomer חייתה דהיוינו ש, כלומר דהחותות תלוי בקרמא דמתנה, דכלazon שהמוה מונה בתוכו בלי מפריע, קרי לי' חייתה, ר"ל שהוא משמר החיות, אבל ריב"ל לא נתן סימן על הדין רק על מציאות הקרים, וכן ניכר למגורי קאמר נמי וסימנק', אלא שרצה לצין מקום הקרים התחתון, וע"ז קשה לרשי' הא קחזינו אותו, لكن מפרש דמשום שהוא דק מאז ואין ניכר, צריך לסמן כמו שהוא בביבים, ודוק'.

ע"ש גمرا אר"ש ב"ג אבריב"ל משום ב"ק, מוח כל מה שבקדרה נדו' כמו, התחל למשוך נדו' בחות השדרה ומהיכן מתחילה למשוך וכו', ומהיכן מתחילה למשוך דשאל לכאר' אינו מובן דספר מצין כל מה שבקדרה הוא מוח, וכאשר יוצא מן הקדרה הוה חוט, ויתור פלא דכאשר נותן סימן בפולין עידיין יש לו מקום ספק, וכונגד פולין עצמו אינו יודע וمستבר לפנים והוא לחומרא, ומסתמא מיד נגד תחלת הפולין, הוא מתחילה למשוך, דאל"כ לא היה מסתפק נגד הפולין Mai, ומ"מ קאמר דמסתבר לפנים, ועיין לקמן נ"י ע"ב גבי זפק קאמר רב"ל, דגנו של זפק נידון כושט, ופרק נמי היכא כל שמנתח עמו, והנה המה סברות הponceות, דכאן במוח קאמר עע"פ שמתחל למשוך חשוב כמו מה שהוא בתוך הקדרה, ובזפק הוא להיפך דכל שהתחילה למשוך נידון חוץ לאפק, אלא דכפי הנראה איזלין הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתבר כלפנים, משמעו דלאו מצד חומרא שדינן אותו לפנים.

והנלפע דהאי מקום שהתחילה למשוך, לעולם יש לדון לכך ולכואן, אבל מסתבר דנספח להיותר חשוב ולא להקל ממננו, וכען

אינו קרום מחמת שכל שפעם אחת שם טרפה עלייה, אינה חזורת להכשרה ולא מפני שישפו לסתור, עיי"ש מה שכתבנו בזה, וא"כ מה מהני האי סרכא להחזירה לכשרותה, עוד קשה מאד, הלשון והסידור דהאי מימרא אליא דרש"י, אך אמר סתם תרתי אונה דויסרין להדדי, ומסתמא כסדרן משמע, וכדרכו לסורך כאשר עיננו רואות דמחודה לשליישת הוא רוחוק המציאות, כאשר גודע זאת לכל העוסקים בבית המטבחים, והול"ל תרתי אונה דויסרין להדדי כשרה, ושלא כסדרן טרפה אבל הוא אומר להיפך דתרי אוני דויסרין להדדי, ליל"ל בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן, שהוא דבר דלא שכיח וגם לא מישתמע בלשונו, גם היא ליל בדיקה דקאמר, או"ו מובן וטרפה הול"ל, ועיין ברא"ש בשם הרמב"ז, דעתמא קייחיב, דמש"ה טרפה ממשום דיל"ל בדיקה, אבל סכ"ס יוטר מובן הי' לומר טרפה סתם, ובפרט שיש לדיק אבל בכסדרן אית לה בדיקה, והרי באמת כסדרן לא בעי בדיקה כלל, עיין ברא"ש, וכן משמע מפרש"י שכ' היינו רביותיהם, והדרה בריא, משמע דאפיילו מפקא זיקא לית לו בה דסופה להיות נסתם, דרש"י ע"כ מוכרכה לסבור כן דאי קודם שנסתם טרפה הוה,תו לא מתசר בשום סתיימה בעולם, כמו שבואר לעיל מג ע"א, ועוד קשה על רש"י ומה הוצריכו ח"ל בדיקת הריאה כיון דכל סרכות כשרות חז' מסרכתא שלא כסדרן, שהיא מחדא לשליישת דלא מיחרחש אלא לעתים רוחקים, ולכאו' הייתי אומר לדעת רשי' משום שאר ריעותות דשכחו בריאה תקנו, ויש סמק' זהה ברשי' לעיל י"ב ע"א ד"ה פשת, שכ' שם, ונקבות הריאה ממשום דשכיח בה ריעותא בדקינו וכמו עכ"ל הרוי דנסחר לכתב סרכות אלא ריעותא סתם, אולם לפחות דיל' רעה לפע"ד כתוב בפירוש ובסריכי דרייא, משום לקמן דר' נ' ע"ב ד"ה מאי, כתוב בפירוש ובסריכי דרייא, אלא דשכיחן, בדקינו בתרייהו, אם לא שנאמר דרש"י גם סרכא כסדרן בעי בדיקה, וזה אינו מכובן לשיטת רשי', דאפיילו לא סופו לפסקוק, לא מהני סתיימה כנ"ל, لكن שיטת רשי' בכל ענפיה א"א להעמידה לפע"ד.

שיטות התוס' דסרכא בין כסדרן ובין שלא כסדרן ATA בא נקב, מחמת שוואבות כל מיני משקה, ומ"מ שלא כסדרן טרפה, משום דסופה להחפרק ולקב הריאה, וכסדרן שלא כסדרן שניהם בתרי אונה דסמייכא, אלא כסדרן הוא מחייב לחיתוך, ושלא כסדרן מחייב לחיתוך לנגב, או מגב, ושלא כסדרן דקאי לפי הפשט הפטוט על סדר האוניות, אינו מדויקך לפי פירושים, והרי תראה שכטבו "כסדרן" דוקא באוטו עניין שווכבתת זו אצל זו, ר"ל מחייב לחיתוך, הרי לצריכין להוציא ביאור, כדי להבינו, דזוקא באוטו עניין שווכבות, אם נסרכו מקרי כסדרן אבל לעומת זאת מרוחה לנו, דשלא כסדרן הוא רשכית, וכסדרן הוא לא רשכית, וכך ציוע זאת להשוויטים, ולכן שפיר אמר סתם, דיל' בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן השכיח, אבל אםaire בכסדרן היינו ריבותיהם, וצריך לפרש כמו שפי' ר"ח שהוא דרך רביעית, וכך מרביעיתיהם, ומה"ט אין סופו להחפרק, אבל אין לפרש דרגילותות להיות, דادرבה שלא כסדרן יותר רגילות להיות, ומ"מ טרפה, ומה שיש מן החומר לפי פירושים בלשון המימരין, הוא מה דקאמר לית לו בדיקה, דבדיקה מה בעיaca, אלא לא חיישין שכבר ניקב, אלא שעטיד להנקב, והול"ל הטעם דסופה לניקב, ועקר זה חסר, אבל העיקר מה שיש מן התימא על שיטת התוס' הוה, האי סרכא הוא בדבר שחוצה לה, וכן קוץ ומהט, שסופה לניקב, ועיין בי"ד סי' מ' ובפרק"ג שם בשם הלבוש, שלא מטרפין ע"ש סופה, וא"פ שבודאי ניקב החמת את הלב מעל"ע, עדיף סרכא כסדרן מקרים שעלה מחמת מהכה بلا דיבוק למ"א, איבול כ"ז שלא ניקב און שכן בדיקת בשר הריאה, וכדקתני במשנה אינו בנקבת הקромים אלא בנקיית בשר הריאה, וכדקתני במשנה

دلישנא דתנא לחוד ולישנא דאמורה לחוד, אבל לפרש"י דגם במשניות אנו מסופקים, אי עד ועד בכלל, אלא דבדאוריתא אזلين בחומרה, ובדרבן לקולא, כמו בכל שפה דעלמא, מה בין משנה למימרא דאמורה, אבל לשיטתו לקמן בלא"ה קושי' התוס' דהכא לך"מ, דהרי רשי' מפרש לקמן דבכל hei דקמיהתי מסתפק אי משערין בשוק או בעצב, וזאת פשוטה דאיינו אלא אצימוצים של חוט השערה, ובזה אמר דבדאוריתא לחומרה ובדרבן לקולא, ואי הוא בכלל או איינו בכלל, זה ברור, ועיין לקמן דף נ"ד ע"ב וריש דף נ"ה מה שכתבתי שם ודז"ק.

ע"ש גמי הריאה שניקבה רב ושומאל ור"א דאמר קרמא עילאה, ואמרי לה קרמא תהאה, ופלא עניין הלא ריאה שניקבה ולא קרומי הריאה שניקבה כתני, ועיין שם בפייה"מ וכן הוא במהר"מ שיפ"ל שם, דלא קטני קרומי הריאה כמו במוח, דקטני קרום המוחות, משום דהטריפות הוא דבר הריאה הספוגי ניקב ומוציא הרוח מותוק הנקב, ואיך עלה עה"ד דחד קרום שניקב טרפה, אלא שריאתי בת"ח כאן של' זיל' "הא דלא נקט מתני" קרום של ריאה כדקתני קרום של מוח, משום דקרומי הריאה דבקון ומחרבון בברא הריאה, וכי חדא נינהו" וכו' עכ"ל ולפיطعم זה יש מקום לומר, דהה ניקב קרום אחד מקרי ניקבה הריאה, אלא דברי התה"ח קשה להולמים,adam הכל ריאה מקרי למה לא נפרש ניקבה הריאה מעל"ע כמו ניקבה הטחול, ור"ש שפיר אמר עד לבית הסمفונות, דיש נקב מפולש שלא נגע בסمفונות, דזאת ודאי כשר לר"ש דבעי סمفונו גדול, זכ"ע.

לכן נראה פע"ד לפרש, דיל' ריאה שניקבה דמתני' מיר' שהגיע הנקב לשבר הריאה, דמש"ה כתני ריאה ולא קרומי הריאה, מ"מ קסביר חד מ"ד, בדקינו קרום עלין טרפה, מצד סופו לינקב, ע"ג דהמשנה לא קטני אלא עיקר הטריפות שנאמרו למשה מסיני, אבל אכן מוסיפים כל שסopo לינקב נמי טרפה, אלא דבר כתבנו לעיל דכל שאנו הטריפות בגוף האבר לא פסלין ע"ש סופו, כמו בכיס הוורדא דלא אמרין תרי רואין עיי"ש וא"כ ה"ג אי הטריפות הוא בשבר ולא בקרום, לא שייך להטריף בקרום העליון, משום דסוף התחתון לינקב, ובזה פליגו הני אמוראי, אי הטריפות בקרום או בריאה עצמה.

ומזה יש לתמהוה על שיטת התוס' דלקמן, דסרכות מטעם סופו לינקב מטריפין, איך אפשר זאת כיון דליקנו דטריפות בשבר שניקב, והבשר עדין אינו מרגיש שום חולשה, וועשה פעולתו לרוח על הלב באין מפריע, אין כאן מחסרא אבר, אלא דתימא זו יש בכמה וכמה טרפיות שאנן מטריפין ודז"ק.

ע"ב גمرا וא"ר הני תרתי אונה דויסרין להדדי לית לה בדיקה, ולא אמרן אלא בשלא כסדרן, אבל בכסדרן, היינו רביותיהם עכ"ל הגמ'.

הנה רבים הפירושים במימרא זו, וכל א"א נמצא חומר או בלשון או בעניין עצמו, עד שקשה להכריע ביניהם, ולהלכה אנו מחמירין בכלל, ואבראר בהז.

פרש"י זיל' דכל סרכא הן כסדרן והן שלכ"ס מורה על נקב שהיא ונתרפא, והוא קרום שעלה מחמת מהכה, ומ"מ בכסדרן כשר, משום דשוכבות האוניות זע"ז ואינו מתרפרקות, והקרום הולך ומתחזק, ושלא כסדרן מפרש רשי', דשתי אוניות החיצונות נדבקו בסרכתא ממשעל לאמצעית, או מתחתייה, ועל פירשו הקשו בתוס' הכי עדיף סרכא כסדרן מקרים שעלה מחמת מהכה بلا דיבוק למ"א, יותר קשה דרש"י סותר את שיטתו, דלעיל דמפרש קרום שעמ"מ

ד"ג מ"ז ע"א א"ז ה' אוני את לי לראייה וכי חסר יחר או חילוף, מدلלא החcir וורדא, ע"כ בזמנים לא היו לבתנות וורדא, אלא להני חיוי בריטיא, וממילא לרבעה כל דעתה לה וורדא, הוה יתר טרפה, והה לה"ר אן, ומ"מ אנן מטריפין בין חסר ובין יתר וורדא, ועיין בב"ח סי' ל"ה ודוו"ק, ובעיקר הענין של חסר יתר וחילוף, יש בהזה ב' שיטות, הרשב"א בתש"ו כתוב, דחסר וכן יתר מתחלת ביריתו יכול לרבות כחול ימים, ומ"מ טרפה דיתר חסר, וחסר כנטול, עיין ש"ך י"ד סי' נ"ז סקמ"ח ובפרט"ג שם, ולכאורה חסר כנטול, לא מצין אלא דצ"ל דוחה בכלכל כל יתר כנטול והוא קיצור לשון, ורק יתר חסר וחסר כנטול, כאשר כתבנו לעיל מ"ג ע"א, ברשי"ד ד"ה לא תיפק ולפ"ז כל יתר וחילוף, בכל ריאת שנקבה, והחלכה לא אתא אלא על נקבוב, אלא הלכה אחרת אתא על כל יתר חסר וחסר כנטול, ובכל האברים והה ברייה וחסורה ריאת דמתני כר"ש או כרבנן וס"ל חסרון בפניים שמייה חסר, אבל לא חסרון אוניות דלא אתה אלא בהלכה מיוחדת נ"ל, אבל הרמב"ם בפיה"מ וכן בחיבורו היד החזקה ס"ל, דחסר מן האוניות הוא בכל חסירה הריאת, אתה בהלכה בין ח"ט ועיין לעיל ר"פ, ד"רמרב"ם לשיטות" דכל היכי דקתני ניטל חסר כשר ע"כ לית לי' דחסר כנטול, וממילא גם יתר חסר איינו הלכה, אלא יותר איינו יכול להיות כמו חסר דמחליש כה האבר ע"י שיש יתר, ואין אחד מהם יכול לעשות פועלתו כראוי עיין בהגתה מהרש"ש שם, על הא דכל יתר כנטול, ואי דחוינן דחסר או יתר חיוי ימים רביבים, לרמב"ם לא קשה לי' כאשר כבר ביארתי זאת לעיל ודוו"ק. ע"ש גמר' האי ביני וביני וכו' וכורי לטבחא ע"י עינוייניתא דורדא ופרש"י צ"ל אוניה קטנה על שם קלישטה ואיזומה, עכ"ל הנה מהה ذكري לי' ביני ובני ועינוייניתא דורדא, הוציאו האחרונים כמה וכמה הלוות, להתרף שניתה מקומה ותוארה, עיין בס"י ל"ה בהגנה וראיתי מקשין, ומה לא נקייד שתהה' אודומה ביוטר דע"ש זה קרו לי' וורדא, ולא נאכל בשרא כלל, ואמרתי דיל"י, דבכל הני שינויים במקומות ותואריהם מותולדה, יש לומר דהאי לא וורדא היא, אלא יתרת אחרינא והוא חסרה וורדא וטרפה, אלא בשינוי מראה אפשר שנשתנה ע"י חולין וכדומה אין כאן הוכחה לומר דחשרה וורדא, ומשום שינוי זו, אין להתרף כמובן, אלא לאחר האמת הלווה נפלו כל הני חומרות בבירא דכיוון דשם וורדא לא מורה על שום פסול, ומה נדרוש עינוייניתא וביני וביני, ובלא"ה אני תמה על הני חומרות הלא כפי דמוכח מגמ' אין זה אונה קבוע, וכי שכטו התוס' בדורותם באמות רק חיוי בריטיא היו להם, ומש"ה רבא לא האכירה במניין האוניות, ואיך אפשר לחפש טרפיות חדשות ככל, על סמך קנה רצוץ כאלו דכל הרואה בעיני שכלו הישר את השקיל וטררי' לא ניתן בכל הני לשונות מקום לדקדק בהם, הרי אמר האי ביני וביני, יאמר נא האומר איך נוצר מזה Adams עם מדת בין ארוכה ובה לאומה, تو לא מקרי ביני וביני, וממה דאמר ר"ה לר"א, וכורי לי' לטבחא עינוייניתא דורדא, ודאי דליקא למשמע מנין מיד', דהרי ר"א לא ידע מהאי ביני וביני כלל, ורצה למיטרף מאן דאית לה, והשיב לו ר"ה, דכל הני חיוי בריטיא אית להו, ולחזק אין יוצא מיידי ספק דשמא הלכה כר"ש, ואיך כי הש"ך טרפוות הסירכה הוא ודאי טרפה ולא ספק ודוו"ק.

ע"ב גמר' אמר רפרם, האי ריאת דדמי' לאופטא טרפה, א"ד בחזותא וא"ד בגשתא וכו' וא"ד דשיעא דל"ל חתוכי דאווי

הရיאת שניקב, וכל זמן שהקרומים קיימים, אע"פ שהלושים המהicos פון לינקוב ע"י האי סרכא, מ"מ כל זמן שלא נקבע הריאת משמשת בגוף לרוח על הלב כמוז, ואין כאן מחסרא אבר עתה, אלא סופו להתחסר ואם סופו להתחסר אבר טרפה ק"ו ב"ב של ק"ו מסוכנת שסופה להתחסר מכל וכל, שתמותה בעוד שעיה או שתיים, שתהה' טרפה והוא תימה רבתא על שיטת התוס', ועיין בעיקר י"ד ולקמן מ"ח ע"א בחודשו.

ודע דבין מדברי רשי' ובין מדברי התוס' נראה, שלא דיברו אלא מסרכות ממשיות המדברים האוניות יחד, ולא מחוטן דקיו הנמשכים מאותחת לחברתה, דוק ותשכח, אלא דהרמב"ם והטור אחורי כתבו דחותט הנמשך וכו' ואפיקו והוא דק ביותר הוועה סרכא והנה לדעת רשי' דסרقا מורה על הנקב, אפשר דגס האי חוט דק, כן הוא מורה, אבל לדעת התוס' דסופה להחפרק ולינקוב אין אפשר לומר כן על חוט דק, שבתונעה קלה של הבתומה תוכל לפסקו, שבתוחתון תינקוב הריאת ע"י האי פסיקה, וכל מי שירצה, יכול לנשות את זאת אם יתפרקו האוניות מוזדי, אם יופסק הסירכה או תפרק עמה קרום הריאת, אלא דהרמב"ם מבואר דמעיקר הדין אין לאסור אלא דיבוק ממש ומאחת לשליישת כדעת רשי', כי כן פסק בפ"ח ה"ח, והוא מימרא דרבבא, ולהני חוטין היה סגי לחותכן ולבדק בפושרין אם אין נקב, אלא דמצד המנגה אוסרין אותן, כן כתוב בפ"ח א"ז עי"ש. ויש עוד שיטה שלישית והוא שיטת הראב"ד ז"ל, דסרقا שלכ"ס מורה על נקב וכרכ"י, אבל כסדרון הכי ריבוטייו, ר"ל רגילה לבוא בלא נקב מהמת הפשטות הליחה והזיעה, וכמוש"כ התוס' בכל הסרכות, וזה שיטה היותר מתකלת על הלב מצד הדין אבל מה שיש להפליא עלייה, כי קשה להאמין שהסירכה היוצאת מכח הזעה, אינה מתדבקת אלא כסדרון, וסרقا היוצאת מותוך ליהות הנקב מתדבקת דוקא שלא כסדרון, הוא דבר שאין הדעת הבריא סובלת.

ועכ"פ היוצא לנו מכל האמור, כי עיקר טרפוות הסירכוות חותם החומרה עליה, ועכ"פ אינה דאוריתית, דהרי ההלכה שאמרה ריאת שניקבה, א"א להעMISS בה סירכה של התוס', וסירכה שלא כסדרון של רשי' בלא"ה אינה שכיח כל ממש"כ לעיל, ולכן אני תמה אקרה על רבינו הש"ך ז"ל, שכتب ביו"ד סי' פ"א סק"ט, דסרقا גמורה שלכ"ס ודאי טרפה ולא ספק, ואם היה כדבוריו, אז לא הייתה דברה התורה מדרושה משועם דדיירה בהוויה, כמוש"כ הרמב"ם, אלא מסרכות שהמה המכויות כ"כ, עד שהוחרכו חז"ל לתקן בדיקת הריאת, ועד שנטרכ במנה אחת מפני שנדרסה, נטרפוות אלפים בהמאות על סרכות הריאת, וגם מעולם לא שמע או ראה איש, שבמאותה, ולא מצאו לה סיבה אחרת אלא שריאת שללה סרכוה, ובר מכל הלין טעמן שכח הש"ך דאיכא תנא ר"ש במשנה, דאית לי' עד שתנקוב לבית הסምפונות, ולדידי' הלא כל הני טרפיות של סרכות ועוד ועוד, יכול נפלה בבירא כמובן, והרי לקמן דף מ"ט ע"א, כמה אמראים אומרים הלכה כר"ש, אלא דבעל מסדר הש"ס מסיק, דין הלכה כר"ש, והוא לחומרה ומספקא, אבל עכ"פ הטענה היא מידי ספק דשמא הלכה כר"ש, ואיך כי הש"ך טרפוות הסירכה הוא ודאי טרפה ולא ספק ודוו"ק.

תוס' ד"ה אין מקיף בבועה, כשניבורה היכא דלא ממשמשא ידא לטבחא וכו' ע"ס הדיבור, סוף דבריהם הם שפת יתר, דפשיטה דבואה יהודית כשרה, אבל כוונתם, לעומת שיטת רשי' דלקמן כ' ע"א, דמקיף רק בחדא בהמה ולא מבהמה לחברתה, וא"כ ע"כ מיררי הכא דיש להבאה זו תרי בוועי, לכן כתבו דבתרי בוועי נמי כשר אם לא סמייכי להוזדי, והכא ברוחקים מיררי, שוב ראייתי במחרש"א מהד"ב שנתעורר על דברי התוס' והנחים בצע"ז.

זהאי בדיקה אינה מעכבות, ולחומרה אמר הרבה ר' ברא וצ"ע ודוק.

רש"י ד"ה המתינו לו. דאיין לך דבר שעומד בפני עצמו חוץ וכו' עכ"ל. שמעת מקישין, תפ"ל דאפשרו היה מהובי למסור נפש גם על שאר מצוות, אבל לא نفس חבירו ואיך יביא את התינוק לידי סכנה בשבייל המצואה שלו, ואני זה כלום כי המצואה על הבן אלא דהוא לאו בר היכי הוא עתה لكن מצואה על האב או על הב"ד ולכשיגדל באממת מוטל עליו המצואה, כן הוכחתி ממה שפסק הרמב"ם בהלי' מיליה פ"ב ה"ז, הא דרבא פסחים נ"ב ע"א אמר ערל ההאה ואיזמל העמידו דבריהם במקריםCRT, הררי דקרי לי' מילה בזמנה עשה שיש בה כרת ודלא כריש' בסוגי' שם דמפרש דआערט פסח קאי עי"ש דא"כ הויל לרמב"ם להביאו האי דין בהיל' פסח, ע"כ דס"ל דלulos המצואה על הבן והוא עשה דברת גס מלא בזמןו אלא בתורת זכיה מלין אותו האב או ב"ד ובמ"א האררכי' באה, אבל אי קשי' הא קשי' דהרי על עשה באלה' לא היינו מחוביבים להסתכן היל' אפי' לא דרש דוחי בהם ולא שימושות בהם דרך בוקום ועשה בעין לתת כל ממונו כדי שלא לעבור אבל על מע' שהוא בשוא"ת, אפי' מוון הרבה איינו מהובי לפזר, וממש'כ' שאינו רשאי להסתכן בנפשו, ולמה לי' לרשי' להא דין לך דבר וכו'. ואיל' במצוות מילה שאני דבלאי'ה דרשו עליה הקרא דעתך הרגנו כל היום, צ"ע ודוק'.

ד"ה נשפכה בקיתו. בשר הריאה נימוח וכוי' ועכשו ח齊ו ריקנית עכ"ל, לא זכית להבין למה לי' לרשי' כולי' האיל' ולא פ' בפשיותן כיוון שנימוח הבשר, הררי הוא עכ"פ כבשר שרופא גורדו וחסר הכל צ"ע ודוק'.

תוס' ד"ה שליש' הביאתו לפני, נראה דסביר דבתרי זמני הנה חזקה כרבו, מדامر המתינו עכ"ל, דברי התוס' נפלאים כמו שהקשה המהרשה'א ז"ל ומה שתירץ דר"ג גופא רק עי' מעשה זו נחרבר לו דין למול האדום והירוק, זה פלא והפלא. אדם לא ברירה לי' מוקדם דבר זה איך התיר כאן למול אחר שיוביל דמן, דשמא אין בירקות ואדיימות סכנה למול, והני דמתו מסיבה אחרת מתו, והוה לגבי האיש שלישי מתו אחיו מחמת מילה ואולי' ייל כיון דחזי דהני אדומים ומתו, מstable ברוור לומר דהא גרמא, מלתלות בחולה שאינה ידועה לנו, צ"ע ועיין בח' ק"ז ז"ל ודוק'.

דף מ"ח ע"א גמר' אר"י ב"מ אר"ג, ריאת הסמוכה לדופן אין החושין לה, האי סמוכה סרכוה קאמר וכפרש'י' דבוקה בצלעות וזאת א"א אלא עי' סיירקה, ובש"ס ווילנא בפ' ר' גרשון כתוב בפירוש כלומר סרכוה, ושליית טעם למה שנינה ר"ג להחליף סרכוה בסמוכה, נולפע"ד דהוא כדי לאשמעין דמייר הכא שלא במקומות רביתא, וכגדתראץ لكمן דהינו במקומות שאין הריאת סמוכה לדופן, רק נסכמה עתה עי' הסיירקה ואצת משמעינו שפיר, במה דאמר ריאת הסמוכה לדופן, כלומר שנסכמה לדופן, עי' וכיוצא בזה נאמר ותבחר לשון ערומיים, עיין ב"ח ק"ז ז"ל, שמחلك בעין אחר בין סמוכה לסרוכה.

והנה בסוגי' או רבו הפירושים עיין בראש יוסף שסידרים והאריך בהם ואני לא באתי אלא להעיר, כי מותוך סוגי' זו נפרכת שיטות דיפרקיינו, דמה שמלחך הש"ס בין סרכוה מאונה לאונה לסרכוה לדופן אין להעמיד כלל לשיטת התוס', דבר האררכי' בעיקר י"ד להראות לך דין להתריף ע"ש סופו אם לא שכבר נחלה האבר ונחלשה כ"כ, עד שראי לומר לעלי' דמחסרא אבר, דקן יוציא מפורש מותוך סוגי' דמסוכנת לעיל ל"ז, דמסוכנת, אף דבטח תמות מחלת החוליא או אפיקת הכת, כל זמן שאין כאן חסרן אבר כשרה, ושאני טרפה דאסירין ע"ש שסופה למota, משום דמחסра אבר, כן מבואר

הרמב"ם ז"ל פסק בכל הני א"ד דטרפה מספק, אבל בהאי דשיעא פסק דטרפה ודאי, וכ' הב"י בטעמי' דבכל הני מאן דמטריך בהא לית לי' דאחרינא, אבל בהא דשייעא דל"ל חתיכי דאונן בלרא פרס, הלא חמשה אווני בעינה ולהאי לית לה, ותיתי לי' כי קיימתי דבר זה מדנפשי, אלא דקשי לי' דא"כ מ"ד דשייעא רפרנס מאין קמ"ל, דהרי אפשרו חסר אוננה אחת טרפה, ע"כ לומר דיש איזה סברא לחלק בינויהם, עד דהוצרך לשמייענו דשייעא כולה נמי טרפה, והדרה הקושי' לדוכתי, אבל הנפלע"ד דבאמת בזה פליגו הני אמוראי' על האי מ"ד דשייעא, דלא על חנס בקשו חשבונות רבות לפרש האי אופתא במשמעותו וכדומה, והניחו היותר מסתבר דשייעא, דיש לו סמק' גדול בדربא עכ"פ, דבעינן ה' אוננות, אלא ודאי דהני ס"ל דהא פשיטא وك"ו מחסירה אוננה אחת, ולגביה זאת הלכה כרבים, ונדהה האי פירוש ומילא הוה ודאי טרפה, כהני שאר מ"ד, דס"ל דהאי דשייעא ודאי הוא, ואני שפקה הוה דלא ידעין לאיזה מהם כיון רפרנס.

ובא וראה איך מבואר דבר זה מותוך סידרו של רבני הרמב"ם ז"ל, דבhil' ב' כתוב, חסר מנין האוננות וכו' טרפה, והוא מיירא דרבא, ואח"כ בה"ז כתוב נמצא שתי האוננות כאגיה האחת ואינו נראות כשתי טרפים, והוא יוצאת ממורא דרפרט דדמ"י לאופתא, כאשר כתוב ה'מ ואח"כ בה"ז, נמצא שתי ערוגות ואין לה חיתוך אזנים, טרפה וכו' עכ"ל הזאב, ותמה עלי' ה'מ דלמה הקדים דין דשתוי אוננות כאונה אחת, היוצא מדין אופתא לדין אופתא עצמו, והניחו בתמיא עי"ש, ולפי הצעתינו הכל בדיק ובחשכל וברוח'ק שבו מסודר, כי הרמב"ם פסק כהני א"ד דלא מופשי האי דרפרט דשייעא, אבל הא דשייעא נלמד מרובה דבעינן ה' אוננות, ומילא שתיים כאחת וממש'כ' ערוגה יכולה שאין לה חיתוכי דאונני טרפה, ולכן אחר דחסר אוננה טרפה שהוא מופרש במשמעותו, כתוב דה'ה שתי אוננות הנראות כאחת, דהוה כחסר וטרפה, ואח"כ כ' דcolaה ערוגה כאחת טרפה והוא ק"ו משתים, אלא דלאפוקי אתה, ממאן דמפרש אופתא דרפרט בהכי דלדי' דע"כ מחלוקת בין חסר לאופתא, דוקא אופתא יכולה טרפה אבל שתים לא, דסבירא ליכא למילוף, ורפרם דוקא ריאת כולה אופתא קאמר, אבל מאחר דלא פסיקין כוותי' אלא כרבים דחוקין וסוברים דשייעא מרובה שמעין, ממיילא הון יכולה והן שתי אוננות דשייעא טרפה, וכל זאת משמייענו הרמב"ם ז"ל, עי' שישידר תקופה די' ו דשתי אוננותadam היה מהפץ הסדר לקבוע תקופה דין דשייעא תקופה, הוה מצין לטעות דפסק כמ"ד דשייעא מופרט נלמד, ולומד אופתא בשתי אוננות מכללה אופתא, וזה אמת לאmittio, בס"ד.

ומזה יש השגה על פסק האחוריים להכחשי בשתי אוננות הנראות כאחת עי' סמפון שבתוכם, ומחליק בין יכולה לבין אוננות דשייעא טרפה, וכל זאת משמייענו הרמב"ם ז"ל, עי' שישידר קאמר, אבל מאחר דהרמב"ם פסק דלא כהאי מ"ד, אלא לומד דיניהם 1800two hundred years דשייעא הן בשתי אוננות והן בכולה מרובה, אין להליך בשום אופן בין שתי אוננות יכולה ערוגה וגם זאת אמת לאמיחו ודוק'.

ע"ש גמר' ר'ח חלש וכו' ואיתוי קמי' ריאת נשפכה בקיתו ואכשרה, א"ר והוא דקימי' סמפון, מנא ידיעין, מיטיינן צעה דקוני' וכו' עכ"ל, ויל"ד אדם דוקא לאחר בדיקה כזו יש להכחשי, או איך סיפר לו סתם דר"ח אכשרה והעלים מתנו דבדקה תקופה, או שציווה לבודקה אי קיימי' סמפון, ועל ר'י דאמר נמי סתם ריאת נשפכה בקיתו כשרה, יש לדחוק דאחר בדיקה קאמר, אבל בהאי מעשה רב קשה לומר דשתק ולא סיפר לו דבדק תקופה, והי' נראה

לשםא דרך הושט נכנס המחת לריאה, אבל כי ניחא ל' לומר גם דרבנן טרפאי מודים דסימפוני נקט ואתאי, אלא טרפי מטעם חסרונו בפנים דש"ח לדידחו דז' בכל נוכל להחריע כהני דמכתשי, מפני דחץ מהני כבר יש לנו רבים דס"ל דחסרונו בפנים לא שמייה חסר, דלעיל התירו ריאה שנשפכה כקיתו מעשה רב וה' שם ר'ח' ור'ג' וכל גдолיל הדור ושתקי לי' וכן ריאה שנימוקה התיר ר'ג' ותני' כוותי' ולית כאן ספק לקבוע ההלכה במכשוריין, אבל אי נאמר דדוקא במחט פליגו, והני דטרפי חשו משום דרוב נבלעים דרכ' החושט, והוא פלוגתא חדשה בין הני תרי כתות של שלשה שלשה, לא ברירה לנ ההלך תא כיון דהוא באיסור דאוריתא, ע"ג דר'י מן המתירין ולגביה ר'ל הלכתא כוותי' מ"מ בשיש עוד חולקין בדבר אין זה כלל לפוסק כר'י נגד ר'ל להקל בדאריתא והרי תראה דרש"י ז'יל לא סגי לי' לקבוע ההלך תא כרבנן דמכתשי עד דמצא עוד טעם משום דר'א ור'א בשיטתיתיו דמכתשו איזלו ומעתה הכי פירושא, למאה דבחסרונו בפנים פליגו, ר'ל דמלטעם חסרונו בפנים טרפו הני שלשה ממילא נדע אכן הלכה כמוותן אלא כהני דמכתשי ומסיק דפליגו בסימפוני נקט ואתאי והוא פלוגתא חדשה, אלא דמ"מ סכמינו אמרן דמכתשי כמש"כ ר'ש"י ז'יל, ועתה תראה כי לא חנים קבע ר'ש"י ז'יל כאן ההלכה שאין דרכו בכך, משום דשייך זאת לפשט הסוגי' כנ"ל, ובכ"מ שתמצא ברש"י קביעת הלכה יש טעם מיוחד בדבר, כי ר'ש"י לא העמיד תבورو אלא לפרש השkil וטררי' ולא לקבוע ההלךות ודוק'.

ע"ש גמור' האי בחברו אמרה, ופרש"י שקשה ואינו מגין אבל להדי בשרא הבשר שהוא רק נכנס בנקב, ואני תמה דמ"ש מקרומי הריאה שנקבו דלא אמרין שהבשר סותם מפניהם בפה"מ במשנה באמת כתוב והגיע הנكب לבשר הריאה, ושאלתי השוחטים ואמרו טינרי דברבבה מקומות לא תבצבץ הריאה אף שנקרעו הקромים, ועמדתי משתומם, אדם כן הוא אז ודאי כיוון הרמב"ם היה במא שכותב והגיע הנكب לבשר הריאה, אלא שבחבورو לא הזכיר כלום מזה וצ"ע.

אבל מה דקשה יותר מזה הוא, דפרק מהדורא דכנתא שניקב להדי חברי' דמגין עליה, ואמר ר'א טרפות קמדmittah להדי, אין אמרום בטראות זו דומה לו שהר חתכה מכאן וטרפה וחכחה מכאן וחיה, והוא בעיני הספר החותום, דהתרטט עצמה ודיין אין לדמות, דהרי ראיינו חדש ננד השכל דחוות למטה במקומות צומח הגידין טרפה, ולמעלה ממנה כשרה, אבל אכן מהגנה המדובר, וספר מצי לחקור ולדרוש מ"ש דבחדורא דכנתא מגין ובסימפוני לא מגין, והוא לhayesh כי הכתנתא רק וסותם והסימפוני קשה ואינו סותם כאשר כתוב ר'ש"י ז'יל, ולא לעשותוchk שאית להרהר אחריו והוא פלא והפלא בעיני עד שנלפע"ד דזאת הי' מכריח את הרמב"ם ז'יל לפרש הא סוגי' באופן אחר, ז'יל בפ"ז ה"ג "אחד מסימפוני הריאה שניקב אפילו ניקב לחברו טרפה" עכ"ל וכבר תמה עליו הראב"ד וכל הבאים אחריו, זה ננד הסוגי' דאמרה דזוקא להדי' חברי' טרפה, אבל להדי בשרא כשר, ולפע"ד הרמב"ם מכח קושי' הנ"ל היה מפרש"י חברי' קשה ולא מגין האי לחברו אמר אין הכוונה כפרש"י חברי' קשה ולא מגין אבל בשרא מגין, ואדרבה בשרא דספוגי איינו מגין כמו בניקבו הקромים בחוץ דאיינו מגין (ועיין בלב אריה ז'יל שנתעורר ג"כ על זו) אבל קבלה היתה בידם דניקב הסימפוני דוקא להדי חברי' טרפה, אבל להדי בשרא לא, ולא משום זהה מגין זהה לא מגין, אלא דהאי טרפות כן נמסר, ופרק' על זה מהדורא דכנתא דמגין ולמה לא מגין גם הסימפוני על חברו, ע"ז מתרץ לו דיין לדמות טרפות להדי' דכאן הטרפות כן הוא דהדי' חברי' טרפה ולא מהני הגנה דסימפוני, ולהדי בשרא ע"ג דספוגי ולא היה ראוי'

בגמ' וע"כ כוונת הגמ' דמחסירה אבל עתה, دائ' שסופה להתחסר, הינו מסוכנת, ואיבלה החמורה אינה אוסרת ע"ש סופה, טרפה הקל מינה לא כ"ש, ועין בפרמ"ג סי' מ' במשבצות זהב אוות ד' מה של' בשם הלבוש לעניין מחט בלב, דשאני חסרונו בגלגולת וסירכא בריאה, דהוא דבר המחדש בגופה, משא"כ מחט בסימפונו דלבא דיין להטריף משום דספוגו לינקוב, וקורט של חלית דאסרין, משום דספוגו לנקוב ה"ט, דהתחליל כבר לשרו' בהטלת הארס, עי"ש, והנה אין ספק אכן דגס בסירכא וחסרו' גלגולת צריין לומר דבר נחלשו העורות כ"כ עד חשובים נ侃ובים, דאל"כ לא נדע מה בין סירכא למחת, ועין בפרמ"ג שם ובסוף פתחתו לסי' ליט', שחקר בסירכא לדעת התוס', אי מצי ח' רק עד י"ב חדש או עד י"ד חדש, ואני אומר דא"א לומר מחסירה אבל ר'ק לאח'י, וזאת א"א דהרי יותר מיב"ח, דא"כ גם מחסירה אבל ר'ק לאח'י, וזה א"א דהרי בעין מחסירה אבל עתה, אלא ודאי דסירכא שלא כסדרן, עי' שמושכתת לכואן ולכואן נחלשו העורות כ"כ עד חשובים נ侃וב, וכמו בبشر שרופא גורדו דחוות אינו, ותדע Adams אמר דרך משום דספוגו להתרפרק ולינקוב העורות טרפה, הלא ידועה דבקל נולח חתוך בין הצלעות כאשר הרופאים עושים בכל יום, ולפרק הטירכות מן הריאה, והרי אמרו כל דאי בדרי לה סמי וחייה, אין כאן טרפות אפילו אין עושין כן, וכן רשב"א מכיר נחיתכו רגלייה משום דיכולה ליכוות ולהיות, ואיך נטרף הסירכא שבקל נולח לטלקה משום דספוגו לנקוב הריאה, אלא ודאי דחיישין שכבר נחלשו העורות ולא מהני אפילו נשלק הסירכא ממשנה, אלא דלעיל כתבתי Adams הטרפות אינה בקרים אלא בبشر הריאה שניקבה כדמשמע מלשון המשנה, וכփיה"מ לרמב"ם, ג"כ נפרכת שיטת התוס' דז' גם החולשה בעורות גופא, אלום מתוך עי"ש, אבל התוס' ע"כ סבورو דהתרפוק בעורות גופא, וע"כ משום דאמרין דברך את שם נקב, ולא דספוגו להיות נקב, וצע"ג ליישב שיטת התוס' ודוק'.

ע"ש גמ' ריבר"י הוה קאייל באטרי' דר'י בשוקא דטבח, חזינחו להנק דק"י מני חמחי חמחי' אל' לא עמי מר אומצא וכו' ופרש"י דרוצה היה לדעת אם יכירנה אם לאו, ובхи' ק"ז ז'יל הקשה מיש מהני עובדות דברת הכא, בהני דק"י מני כנדי וטינרי טינרי דקאמר מדמחלתי שם ולא אמר להו מידי, ש"מ דכשרים, ולמה הזרכך כאן להאי הערימה כדי לידע דעתו של ר'י, עי"ש שנڌחק לישב, ולפע"ד נראה פשות דהני חמחי' שמהו מורה או בועות קטנות אפשר דבעברה בעלמא לא הכיר בהם, משא"כ כנדי וטינרי שפרש"י צמחים גדולים וכבדים וטנרי עוד יתגר גודלים מהם וכן הוא בראש' דאללו קטנים ואלו גדולים, פשיטה דנפלו עמי' כל עובר דרך שם, ואולי ר'ש"י ז'יל כיוון בפירושו זה ליישב האי קושי' של ק"ז זיל ונכון הוא ודוק'.

רש"י ד"ה קרום אבל סתיימות דופן סתיימה מעלייתא הוא, עיין הגות מהרש"ש דר"ל דע"י הסביבה אגלאי דהדורן הי' סמוך והוא סטימה דמעיקרא, ולא ידעתו למה נדחק בה, דמה עינה לדעת רש"י בסירכא מחיתוך לב או מגב לב בתרי אוני דסירכא להדי' דמקרי' כסדרן וכשר ודוק'.

ע"ב גמור' איתמר מהחט שמנצא בריאה וכו' לימא בהא קמייפלו דמר סבר חסרונו בפנים שם חסר ומ"ס לא שמייה חסר, יש להעיר, איך קס"ד דבחסרונו בפנים קמפלגו דז' הויל' לאיפלוי בפשט דחסרה ריאה שבמשנה, אי חסרונו בפנים קamar בפניהם בס"ד ידע דנקט חסרונו בחוץ וכרכ"ש כדלעיל, והנפערן' דודאי גם בס"ד ידע דנקט פלוגתא זו במחט בריאה כדי להשミニינו דמן דמכתשי לא חשו

קפסיק לי, ובישיבת האחونة נפסקו ההלכות הללו הפסוקות סתם בוגמי' עכ"ל, ואני עומד ומשתומם, אם האי הלכה היתה רופפת בידם עד הישיבה האחونة, ור' ביבי ור' ב"א אמרואין בתראי סברו דהלהכה קר"ש, וכן נראה דסבירו רביה בר תחליפה ור' ב"ר אבא דמפרשוי דברי ר"ש דלטפונו גдол קאמර, והמה בשם רב אמרו לAMILתיהו כדעליל מה' ע"ב, ורבנו הקדוש נמי אי חסירה ריאה לר"ש קתני, הרי עכ"פ לא הכריע בגנדו, מעתה יש לחמו על כל הגני טרפיות, בריאה, סיירות ומראות הפסולות דנאמרו סתם בוגמי' נימא דהמה דלא קר"ש, לדידי' בעין עד שתינקוב לבית הסטפונות, דכל הגני משום ניקבו הקורומים או סופו לנקב טרפה, דלא שייך איליא דר"ש, ואיך לא נמצא דמசיר בכל אלו, משום דסובר הלכה קר"ש, ולא עוד אלא דתנקו רבותינו ז"ל בדיקת הריאה משום סיירקה דשכחו, והרי אדרבה היא הנוננת דהלהכה קר"ש, דבעינו נקב עד הסימפון הגדל, כמו דמצין בניטל האס בסנהדרין לג' ע"א, דהאכילה ר"ט לכלבים, וחכמים בינהן דחו דבריו, משום דהheid תודס הרופא, דאין פרה וחזירה יצאות ממצרים, שלא ניטל האס שלה, וכי שם רשי' ז"ל והרי חזין דמתיקיות, והכא דכוויות, דמעולם לא שמענו דמתה בהמה, ולא נמצא לה סיבה אחרת, אלא שריאה שלה הייתה סרכוה או נקובה, ולמה לא תכريع ענין זה את ההלכה, וכבר העיר בשוו'ת מהר"ס שיק ז"ל חשי' ס"ז ע"ז לעניין תחיבת הcarsוס הרגיל בבהמות עיי'ש.

אולס אחר זמן רב נתישתי בדבר דלפי מה שמויק מתני' או שחשורה אליאב דר"ש, כתבו התoso' במשנה לעיל, דבחסרון כ"ש מודה דטרפה, האי כ"ש דקאמרו התoso' בגם' ליטתא, אלא כיון דלא אייתפרש בגמי' חסרוו לר"ש בכמה, ודאי משמע דאפיקו חסרוו כ"ש קאמר, ונראה לומר דהאי חסרוו לאו בبشر הריאה בעין, דלא מסתבר כלל בחסרוו כ"ש בبشر, יעשה מעשה טרפות דהרי חסרוו פנים לא שמייחר חסר ובנימוק הריאה נמי, דוקא בחסרוו יותר מרביות בעין, אלא ודאי דחסרוו מן העורות סגי לר"ש, וחסירה דומי' דניקבה קתני וכמו ניקבה בעורות כן חסירה, הן אמת שלכאור' נראת להיפך, דהרייא השניקה קתני וכבר הבאו כ"פ דברי הפיה'ם ודברי המהרא'ס שיר על המשנה שכ' משום דכל שניקבו הקורומים הרי ניקבה הריאה דספוגי היא, ולعلום ניקבה הריאה בעין, וא"כ גם או שחשורה אריה קאי ולא אקורומים, ומחייב' אי אליאב דר"ש, דבנكب בעין עד הסימפון, איך נפרש או שחשורה הריאה על הקורומים לחוד, אלא דלא אדע איך נפרש חסירה הריאה על כ"ש בبشر הריאה, لكن מוטב לקבל דוחק בלשון המשנה מלקל דוחק בעין עצמו, וכן נחלייט דר"ש בחסרון כ"ש שבעוורות מודה דטרפה, וא"כ גם לדידי' אייכא סיירות ומראות המטרפות כי מקום הסיירקה והמראה תופס מקום, ואייכא כאן חסרוו בעורות, ואפיקו לרשי' דסירaca מחמת נקב בא, מסתמא נקב שמצויא ליהה אינו בל חסרוו כ"ש, וכןו דאי או שחשורה דמתני' דלא קר"ש, אלא מייר בחסרוו בפניהם או כמש'כ' הרמב"ם בפה'ם בחסרוו אוננות, לא שמעין כלל דר"ש בחסרון כ"ש מודה, אבל לפע"ד נראה ברור דכל הגני אמרואין דס"ל דהלהכה קר"ש, ה"ט משום דס"ל דרבי במתני' קתני, או שחשורה אליבי', אבל לויל זאת מהיכי' תיתי יפסקו קר"ש נגד סתם מתני' באיסור דורייתא, וא"כ ממש'ג' ליאقا כאן חולק על הגני סיירות ומראות, דאי או שחשורה דמתני' קר"ש, ואז הלכה כוותי, הרי מודה ר"ש בחסרון העורות כ"ש, ואי דלא את' האי שחשורה דמתני' קר"ש, ואז לא מודה ר"ש בחסרון כ"ש, אז בלאה אין הלכה קר"ש, וכלפ"ד ליישב הדבר כפי חומר העצום שב'ו ודו"ק.

וכאשר חזרתי על הדברים בשעת ההדפסה אני רואה כי עדיין

להג' מ"מ אינו טרפה מאיזה טעם שייה' שלא מתגלה לנו כמו בחיתיכת הרגל דאנו רואים ג"כ דבר שמתנגד לשכלנו, דחתוכה מכאן וטרפה וחתחה מכאן וכשרה, ומה שכתב הרמב"ם דאפילו ניקב לחברו איזו ר"ל דלהדי' בשרא מאש'כ' דטרפה אלא אפיקו להדי' חברו דיל' דאיכא הגנה מ"מ טרפה, כי כן נמסר האי טרפה, וידעתי דהשון עדיין דחוק והוא נגד הכלל שכתבנו בהקדמה דבלשון הרמב"ם אין לדחוק אבל אין כלל שאין בו חוץ ודוו"ק.

ע"ש גמר' הא מחותא דאישתחח בחתווכא דכבדא וכי' אל' ר"א אלו אישתחח בשברא כה'ג הוה טריף מר וכו', יש לתמונה דשאани דאישתחח בשברא דלא חיישין כלל דחאה דרכ' בליעת הפה, אלא אמרינו דמחוץ אתה ע"י חיכון בכותל או בקרקע, ועיין בראש' אפיקו בקופה לצד החלל מכשרין משום דע"י שמתחכת אף הקופה עוברת דרך עובי העור בשבר וא"כ איך מדמה מוחט בכבדא, דוידי' דרך בליית הפה אתה לתוכך הנגר מוחט בשער הירך, ולא עוד אלא דבעצמו מסיק DSTMS מוחט בכבדא טרפה משום דרוב נבלעים הם דרך הושט זורק באליםמא ובקופה לבר מכשיר, ואיך קומתמה על מר בר' דרי' דסביר למטירפי, ודחי' לי' באלו אישתחח בשברא דאין לה שום דמיון להאי דינא, צע"ג בעניין ודוו"ק.

רש' ד"ה נקובי נקב, בסה"ד והלכタ כהנץ' רבנן דמכשיר וכי' ועוד דקם לי' בשיטתי'יו ר"א וכו' עכ"ל, וקשה לי איך נשמע מהא דר' אש' דאית לי' כרבנן דמכשיר, דהא בכבדא בקופה לא גנו מש'ה מכשיר משום דא"א דעובר בקופה את הכבד שהוא ולכנן אמרינו דרך סימפונות אתה, אבל ברייא דרכ'ך דלא מחקינו בה בין קופה לבר או לגוי, מצי להיות טרפה לר"א, דאפשר דבר כרבנן דטרפו, משום דרוב נבלעים דרך הושט, ויל' ודו"ק.

ד' מ"ט ע"א גמר' הא קשיטה דאישתחח במרה וכו' והנ"מ בתמורה, אבל דזיטה מיבצע בעז ופרשי'ו, ומאן דטרף במוחט טרף נמי בהא, והקשה המהרא'ס, דהא הכא בכבד קיימינו וכו' ומסתמא נכסה המוחט דרך הושט לכבד, כי בכבד לא שייך בדיקה שהיא שלמה, ות' כיון דאישתחח במרה הו"ל כסימפונה רבה בכבדא וכו' עכת' ד, ואני תמה, דא"כ הלא ליא מאן דמטרף בהא, דהא אמר לעיל שקיים גילמא דטרופה, אבל לפע"ד נראה לפרש, דניהם דסימפונא נקטו ואתאי, אבל כיון דמיבצע בעז, חיישין שניקב המרה והבריא, למאן דחיש שדרך הושט במוחט ברייא לשמא הבריא, ומטרף משום דROAD נבלעים דרך הושט, הכא מטרף מטעם שמא ניקבה המרה והבריא, ואע"ג דלעיל לא חייש לשיטת רש' י', לניקבה הריאה והדרה המוחט, אלא דחיש שדרך הושט נכסה לרייא, שאני ריא דרחה, משא"כمرة קטנה שקרובה לניקוב ע"י הא קשיטה דזיטה, ואס כנис דברנו, מישוב בה גם קושי' התoso' שהקשו על פרשי'ו, דא"כ הוה דלא כהלהכתא, דאן ר"י דמכשיר לעיל פסקין, ולפי האמור ניחא, דיל' דאפיקו ר' ר' דלא חייש לעיל לשמא הבריא, הינו דוקא לגבי החשש דדרך הושט נכסה ברייא, דהוא חשש רחוק אצלו, דניהם דרוכ' נבלעים דרך הושט, אבל כל הנבלעים דרך הושט הולכים לחוץ דרך הרכשתא כدرיכס, ואפיקו מוחט אם נתעכט בהליךתה לקוץ נתחבה לאיזה אבל שעוברת דרך שם, אבל לא לצאת לשטח היראה, משא"כ כאן במורה שפיר מצי' חייש לשמא ניקב והבריא, ותדע דלעיל דף מג' ע"ב רצה לומר, נמצאת אitemר ודחה לי' דכל הגני חיוי ברייא קוצי' אוכלי', וא"כ במנצ'א במרה דלא שייך האי סברא, למאן דחיש בישב לו קו'ז בשוט לשמא הבריא, ה"ה דחיש במנצ'א במרה, לשמא נקב והבריא, כיון דуורה דק מעד וצר מעד המוקם ודוו"ק.

ע"ש גمرا יתיב ראב"א קמי' דר'יה ויתיב וקאמר א"ר מלוך ארישב'ל הלכה קר"ש וכו', ואין הלכה קר"ש, ופרשי' ז"ל גמר'

הוא" עכ"ל כוונתו דלא ר"ז לא בירורא לי' האי טעםם דלא מהדק כי באמת קשה להבין, וכי עדיף סתימת ירכים בחלהות או דופן ברייה, שהם שני אברים, מחלב הדבוק בשער, ובאמת הרמב"ם בפ"ז הי כתוב בטעמא דחלב טמא, וכל הני דלא סתמו, משום דקשין הן, ומסתמא קושי מחלחות, ודופן וכדומה, הכריחו לפרש כן, ועכ"פ כיוון דליך טעם מבורר בדבר קמבעי לי' דלמא בטמא וטהור תלי' מלטה, מפני איזה טעם הנעלם מתנו, ודוק".

תנוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא וכו' כדר"פ הלכה ומסתבר דרבא נמי חזר בו, דקאמר لكمן חמוץ ובר חמוץ חד סתים וחוד לא סתים עכ"ל עיין בלב אריה שתמה על ראיית התוס' ובאמת لكمן ע"ז ע"א מצינו עוד הפעם, דרבא סמך או"י מטעם דהתורה חסה על ממונים של ישראל, לצרף גידין הריכון להיות חופין על עצם הנשבר, ושם כאשר השיב לו ר"פ כדחכא אמר אישתיק, וכאן לא קאמר, אישתיק, ולפ"ע"ד נראה דחתם כיוון דבאמת ר"י הדר לגבי ר"ל בגידין שsspונ להקשות, ודאי לא מסתבר לסמוך ע"ד יחיד שנדחה, אישתיק והדר ב', אבל הכא נסמך אר"ש במקומות רב, ומושום דחית' לא חשיבא לי' כדורייתא ממש, עיין לעיל ל"ב ע"ב ולקמן שם שכטבונו בהা ביתר ביאור, ומה שרצה רבא לסמוך להקל בסכנת גilio משום דסמק ארבים נגד יחיד, ומ"מ דחה לי' רגצ', ר"ש וסכנת נפשות, כי במקומות סכנה יש לחוש גם לדעת יחיד.

והנה הלב אריה הקשה על ראיית התוס', דאיתרבה, מדמסופק רב בחימצא ובר חמוץ, הי' סותם, עכ"כ ס"ל חלב טמא נמי סותם, ע"כ ידע, הי' חמוץ והי' בר חמוץ, והוא ע"י' ש, וכן כ' התת' ח' ולא ידעת מה ל"י אריות הלוז, דאפילו נאמר דלא ידע רבא פירושא דחימצא ובר חמוץ, הווע ל"י להוכיח זאת מכח הדיון בסתים ולא סתים, דהרי דאייתרא איננו תותב, ודאשתחא תותב, וכן הקשה התת' ח' דמה לו לאתוני הא דר"י דאינהו מיכל קאכל' וכו', כיוון דאשתחא גרעיני טפי דתותב, כפרש'י, ופשיטה דאשתחא הוא דאיינו סותס, ודאייתרא תותב כל סותם, ומכח חומר קושי' זו כתוב, דאי לאו דר"ג הוויא דתרוריה מותרין באכילה, וסבירת רשי' דאשתחא דמי' לתותב לאו סברא היא, אלא מכח ריעוטה אחרינא חד לא סתים, ע"י' ש, ואני תמה, ודאי אמת הוא, מש"כ רשי' דאשתחא תותב קרום, ורק באטען מחובר, וא"כ אפיקו שניהם מותרין באכילה, וכליישנא בתרא דלקמן, דבאשתחא פליגו, סכ"ס במקומות דתותב איך יסתום, דהרי לא בטהור וטמא תלוי, ועין لكمן בתנוס' ד"ה ודאייתרא, ובגהגת מהרש"ש, וא"כ רבא דלא ידע עכ"פ משום ריעוטה אחרת, וידע דתותב קרום מה לו להסתפק, וספקו גורו יותר מספקו של ר"ז דלעיל, דמסופק בלישנא דרב, אבל רבא אפיקו שניהם מותרין באכילה, מ"מ אין כאן מקום להסתפק, semua דאשתחא דתותב יסתום ודאייתרא דאיינו תותב לא יסתום אתמהה.

ומה שנלפ"ע"ד להתריך הקשר הלאה, שכבר הבאתី לעיל דפליגו רש"י ורmb"ם, בטעמא דחלב טמא דאיינו סותם, דלרשות' משום דאיינו מחובר בשער יפה, ולרmb"ם משום דהקרום המפסיק קשה ואינו סותם, והנה דאשתחא כי' רש"י, דהאי נמי לתותב דמי, דאיינו מחוחר אלא באמצעות הקשת, ועין בהגות מהרש"ש על התוס' ד"ה ודאייתרא, שכ' דלפי דבריהם דבערבה אכןו גם דאשתחא, מיסתם נמי סתים, עכ"כ צ"ל דלאו תותב כי' הוא גם בצדדים, ולפ"ז הרבה מוסופק בטעמא אי כרש"י אי כרמב"ם דלרשות' משום דאשתחא דמי לתותב, עכ"פ איינו מהדק כי' אינו סותם, ודאייתרא דלאו תותב כלל, סותם, אבל אי כרמב"ם משום דהקרום קשה, הנפוך הוא, דאייתרא דקרים ונקלוף, הקרים קשה ואיינו

התמיה של דלעיל קיימת, דכפי הנראה ברור, דר"ש ות"ק פליגו בפירוש ההלכה שהיתה מקובלת בידם, דלשון זה „הရאה שניקבה או שחסרה“ היה מקובל בידם, ות"ק פירשה הци, הראה הינו קרומי הראה ומפני שהנקב מגיע לבשר הסוגי' קרי לי' ריאת שניקבה, ואו שחסרה חסרון בפניהם אמר, ור"ש לא ניחא לי' לומר דריאת קרומי הראה קאמר, וכדקדוק המהרה"ס שין, דמ"ש מקרים המוח דבאה ההלכה על הקרים, لكن מפרש, דעד הסימפונות על חסرون הקריםים בלבד, וזה ברור בעניין ولكن אין בידי למצוא תירוץ לתמיהתוי ודוק".

ע"ש גמור' דתני כי תברכו את ב", ר"יש אומר למדנו ברכה לישראל מפי הכהנים, לכחנים עצמן לא למדנו וכו', ולכארוי יש לתמונה על קושי' זו דהרי לכחנים אין חלק ונחלת הארץ ומתפרנסים מיתר השבטים מחלב דגון תירוש וצחר שלם, והאי ברכה לישראל הוא עיין אורח מברך לבעה"ב, כן נצטו הכהנים שומרי משמרת הקודש, לברך את העם, יברך וישראל כפרשי' עה"ת שיתברכו נכסיהם והי' נשמרם מן המיקון, וכן יאר, ושלום הכל לאישור וטובת האומה, נשמרם בטח שאנן והשקט, ובאישור וטובת האומה, ממילא מתביברים כהנין, ומה צרכין ברכה לעצמן, אבל הנלפ"ע"ד ברכה הנזכרת לכחנים, היא שיצלחו בתורה ויזכו לאורה האמית', כדי שיידעו להדריך את העם בדדך הנהה למקומם ולבריות, כאשר כל ת"ח צריך להתפלל ע"ז בכל יום, יה"ר שתAIR עני בתרורתך ולא יאמור פי דבר שלא כרצונך וכו' וע"ז קשא ברכה לכחנים עצמן לא למדנו, ודוק".

תנוס' ד"ה, והקב"ה מסכים על ידם, ולר"יש לא איתטרך קרא להכי וכו', וזה דוחק, ולפ"ע"ד נראה דגס בזה ר"יש כהנא מסיע כהנא, כי לכארור' דברי ר"ע דקאמר מפי הגבורה לא למדנו צרכין ביאור, דמנין לו שבעין הסכמה מפי הגבורה מ"ש האי מצוה משארמצוות למשל הקב"ה ציווה לעשות מעקה, ע"פ שיפול הנופל ממנה, ר"ל שלא יפול רק מי שראי לפול, והוא כדי לצרף את הבריות, כן כהן לשכטב הרמב"ם בהל' נ"כ פט"ו וז"ל, הקב"ה ימצאים ראיים לברכה ישפיע עליהם, ואם חלילה לא, אבל העניין יתבאר, ע"פ מה שכטב הרמב"ם בהל' נ"כ פט"ו וז"ל, כהן שלא ה' לו דבר מכל אלו המונעים מנשיאות כפים, ע"פ שאינו חכם ואינו מדקך במצוות, או שהי' הבריות מרנני אחריו, או שלא היה מ"מ בצדקה, אין מונעים אותו וכו', ואל תתחמה ותאמר, ומה תועל ברכת הדירות זה, שאינו יכול הברכה תלוי בכחנים, אלא בהקב"ה שנ' ושמו את שמי על ב' וαι אברכם, הכהנים עושים מצוות, והקב"ה ברחמי מברך את ישראל כל חפציו' עכ"ל הזרב, ולדבוריו כיוון אכן ר"ע בשאלתו, מפי הגבורה לא שמענו, כלומר שלא תאמיר שיש כה בכהן המברך מצד לידתו, יה' מי שיחי', דזה אינו אלא הקב"ה ציווה להם כן, כדי שלא יהיה כפו' טוביה, שקיבלו מן העם, ונאה לברכים, אבל חלות הברכה תלוי בחפציו' ית' ולא בכהן המברך, זאת דעת ר"ע מבני הגרים שאינו מיחס, אבל ר"יש מיחוסין כהונה, מסיע עץ הכהנא, ס"ל דבאמת חלות הברכה תלוי בכחן המברך רע אהרן קדוש ד' ע"פ שמאך עצמו אינו ראוי להאי איתטלא ודוק".

ע"ב גמור' בעי ר"ז, חלב היה Mai, דוקא אמר חלב טהור סותם, והאי נמי טהור, או דלמא, משום דמהדק והאי לא מהדק, ויש לראות Mai קמבעי לי', וכי האי ממירא דרב זהה' כ' הוא שאין לדריש טעמא, הן אמת דאבי מהדר לי' כן, אבל איך עלה ע"ד ר"ז למיבעי כלל, וכפי הנראה רש"י ז"ל הרגש בזה ומש'ה' כ' ז"ל, „ולהא דבעי הך בעי, לא אפשר ל' אכתי טעמי' דרב Mai

דור' אבינה טפח בכרס סמוך לושט קאמר ניחא עכטד'ק, ואינס מובנים לי כלל, דע"כ הכא לא איזל הסוגי' כהך לישנא, אז ודאי דלא פריך מידי, ודור' אבינה מאי, דזהו נמי שייך בדרבה בר"ה, דאמר מפרעתא, כמו דר' אסי אמר מון המיצר ולטעה, והוא פלא. וראיתי בח' ק"ז ז"ל שכ' דהמוהרשה לשיטותי איזל דס"ל ברכורות' כ' ע"ב, דנקה"ו אינו אלא טרפה, אבל אי הוה נבלה איך באנייהו טובא, לענין או"ב וכסה"ד וחלבה וביצתה עכטד'ק, במחכ'ת, טעות פלטו קולמוס, דלענין הלב וביצה לא נקל בנקה"ו גנד שאר טרופות, דהרי אינו מטמא מחיים, וגם בל"ה שגה, דפסוקת הושט גם המוהרשה מודה דזהו נבלה כמו פסה"ג, וא"כ הרוי נפ"מ אי נדונ כושט או כרסס לבגי פסוקה, אבל חוץ מוה גם גוף הדבר ליתא, דגס בל"ה ר' אבינה אין כאן משום נקה"ו דתהי נבלה, דהרי לעיל מקיים האי לישנא, דטפח בשוט סמוך לכרכס, רק בתורה דמשער טפי, והרי מקום שחיטה אמרו שם אינו אלא עד שישעיר, וא"כ בכוב"כ אין במקומות זהה משום נבלות דלאו מקום שחיטה הוא, כמו בטורבץ הושט דנקבותו במשחו מצד נקה"ו, וענין שחיטה לאו מקום שחיטה הוא, זה ברור, ועפ"י הדברים יש מקום איני לישב קושי' המהרשה' (דכפי שבירנו אין בת' המהרשה' ולא בח' החת"ס כדי להעלות ארכיה), דהנה תראה לעיל דלשמהאל תורבץ דלאו מקום שחיטה הושט ברובא, ומעתה לשמואל ה"ה האי מקום שיעיר, אם אינו שייך לקרס הפנימי, נמי בפסקה ברובא הן אמת דיש לשאול מנ"ל האי טרופות דבשלמא תורבץ הושט הו בכל סימנים שנדרלו ברובן, אבל למטה מנ"ל, אלא דיל' דלמدين למטה מלמעלה, דס"ס הרוי נפסק הושט מן האברים הפנימיים, ואם לשמואל כן הוא, גם לרבי קודם דמסקין לעיל להא דרמי בר יחזקאל, דאמר לא תצתי להני כלל דכייל וכוי' והוא ס"ד דrab תורבץ במשחו, משום דזהו מקום שחיטה, וא"כ למטה במקום דמשער דלאו מקום שחיטה, עכ"פ אין הנكب פסול בו, רק פסוקה ברובא, והסוגי' איזלה הכא אליבא דהאי ס"ד, دق"מ שאין מקום שחיטה הון בשוט והן בגרגרת ברובא טרפה ולא בנקב, ולכן ספир פריך, ודור' אבינה מאי, כיון דלכ"ע האי מקום שישער לאו מקום שחיטה, נדונ ברובא, אי לא דזהו קרס הפנימי, שוב ראייתך דממקומו הוא מוכרע, דהרי דר' אבינה ממשמי' דרב ע"כ כי הודה אחים דרמי בי"ס"ל, דrab תורבץ הושט מקום שחיטה, וכל שאין מקום שחיטה בהרבה, דאל"כ הא גופא קשה, דלמא הילכתא נאמרה הללמ"ס, קרס הפנימי שניקב על האי טפח אחרון בשוט, דבלאי' היה תדונ הושט לענין טרופות כמו תורבץ וכוקשי' המהרשה' א, מה תאמר דהאי טפח דמשער גם בלי' שנטנו בו חכמים שיעור דאיינו מקום שחיטה, לא היה בכלול ושת כלל, א"כ לא הקשה המהרשה' א מיידי איזק הוה כוشت ולא דר' אבינה, וזה ברור אמת וצדיק, עד שאין התחלת לкосי' המהרשה' א, שוב ראייתך בלב אריה שכ' דהסוגי' דהכא איזלה אליבא דשמואל עי"ש ודז"ק.

ע"ש גמר' ר' ר' לא בגדולה טפח ובקטנה ברובא, א"ר בנימין ב"י א"ר' לא גדולה גדולה ממש ולא קטנה קטנה ממש וכו', א"ר גניבא א"ר' נקדחה כסלע טרפה וכו' עכ"ל הגמ' ממה דמפרש דברי ר' ר', ומפני דנקדרה כסלע, מוכח דהרי דר' הילכתא הוה, ועכ"ד מפרשין דר' לפреш דברי חכמים אתה, דהה דקטני שנקרע רוב החיצונה, היינו בקטנה שרובה פחות מטפח, אבל בדאיכא בקרע טפח טרפה גם بلا רובה והוא פלא, דלקמן בדרותת הזיאב נמי ר' ר' ב"י א"ר' הוא דامر, דר' לא בא בא לפרש דברי חכמים, אלא דבחד לישנא ר' ר' חולק עלי', וס"ל דלחכמים יאב אף בגסה דרס ועיג'יש ברא"ש דבעל סה"ת פסק מהי לישנא דפליגו ולהומרא, וכן לא נמצא מאן דלימה דפליגו וכאו' הכא

סותם, אבל דאקשטא כמו שאינו תותב ממש, כן אינו קשה ממש, מפניהם שהרי באמצע מוחבר, لكن ע"פ שטמא, מ"מ אינו סותם, כן לפע"ד לישב חומר הסוגי' הלאו ודז"ק.

ד"ג נ' ע"א גמר' א"ד דאייתרא לא פליגו דשרי, כי פליגו דאקשטא, רשי' ותוס' ז"ל הביאו מעשה דרבב"ח בפסחים נ"א ע"א, داخل דאייתרא וכו', כתבו דהאי קלישנא קמא שבגמ' דהכא, ואני תמה, אכן פליגו תרי לישנא במצבות צו, דזהו מעשה בכל יום, שאוכלין דאייתרא ואורך דאקשטא משום הלב ואיך יאמר ע"ז א"ד דלא היא, אלא דאוכlein גם דאקשטא, וכן ימי עובדות שמביא כאן, פרשי' דללק' קאי, ומה יאמר האיכא דאמר לי שני מעשיות, והוא פלא, והו אמת, שבכמה מקומות בש"ס יש למצוא פלוגתא בעין זו במצבות, אבל אין העין רגיל כל כך כמו הכא דבכל יום שוחטין בנסיבות לרוב, ואיך יפליגו איכלון דאקשטא או נמנעים מלאכלו, צע"ג.

ע"ש גמר' ואין הלכה כרש"ב ג' בטופה, ויש להעיר שלא נacr בברייתא דaicia מאן דפליג, אם לא שנאמר דבמה דקטני, "רש"ב ג' אמר רשב"ג", נשמע דבריו חולקין עליו, ודז"ק.

רש"י ד"ה מקיפין בקנה, אם נמצאת פסוקה לאח"ז אן קדרה כאיסור עכ"ל, ונדף בಗליון, "יבת לאח"ז מושלל הבנה קצת, ובפרש"י שבראי' ליטתא" האי בעל הגלילון במחכ'ת לא דק, דהנה במקום דMESSHEI' זיא דטהרא, תלין לאח"ש ללא הקפה, משום דלעולם תלין במצבו, וכן להיפך דרחוק במצבות הרבה, דנעשה לאח"ש, לא מהני הקפה על החקל, דהרי האי הקפה אינה בירור של ודאי, כי הוא השערה אנושי שאפשר לטעות בה, שהרי תראה, דריש' לעיל מ"ד ע"ב מפרש, הורה בה חכם, כגון מקיפין בראיה, דאייכא למימר שמא לא אידמו, וכן נראה ממה שהסכימים רשי' לילשנא אחרינא, דמדקה לדקה היינו מואונה לאונה באותה בהמה, ולא מבהמה לחברתה ומטים, "וזאת נראית לי" שאין מקיים כל כך, הרי דגוף הקפה אינה בירור גמור, لكن אין סומכין על הקפה אלא במקומות ספק, אבל לא במקומות שהוא רוחוק מהמיציאות שנעשה לאח"ש, ומעתה בב"מ ובראייה דעל נקב כד' אנו דינן דבקל אפשר דנעשה בבלתי דעת, אפילו במקומות דלא ממשמי' ייא דטהרא, שפיר סמכין אהקה לתלות דנעשה לאח"ש, אבל בקנה דבעין דוקא פסוקה ברובא, או קדרה, שיהי' נעשה זאת בבלתי דעת הטבה, הוא רחוק המציאות, אלא בהניח הבמה והליך לו, ולאח"ז חזר אליה ונמצא כן, אז יש לתלות, דנעשה ע"י אדם בטל או קטן המשחית, וזה ברור בכוונות רשי' ז"ל ודז"ק.

ע"ש גמר' א"ל לאו אמינה לנו לא תתלו בי' בוקי סריקה וכי' ויל"ד מלטה דאמר ר' יוחנן מרא דכולא תלמודא, איז קרי לי' בוקי סריקין, שלא לתלות בר' ר', ונלפע"דadam מקום הדבק ברובו טרפה, אז נמציא עוד טרופות נוסף על הח'יט' שמנה במתני', אלא דכבר כתבו הtos' לעיל מ"ע"א ד"ה הנך דאפקת, דר' דאית ל' אלו טרופות דוקא, לעיל האי מספר דח'יט', אלא דמצין לרבות בזה הכלל כל מה שנראה לנו, וא"כ לדידי' מצ' טרופות חדש במקומות הדבק ברובו, אבל רבא לא רצה לתלות בר' טרופות חדש וקרי לי' בוקי סריקי לעומת מה דס"ל, דח'יט' דוקא, ובಹם לא נמציא חלחולת במקומות הדבק ברובו, וזה דלא כשית ר' יונה מובא בראש' דגס לר"ג, כדי תפיסה אין הנكب פסול בו, אבל שייערו ביטול רובי, ודז"ק.

ע"ב גמר' ודרבי אבינה ודבני מערבא Mai, והקשה המהרשה' א וαι דלא כר' אבינה, נמי טרפה, דטפח בשוט סמוך לcars א' לאcars ה' הוא, הרוי הוא ושט דנקבותו במשחו, ולהק' לישנא דלעל, דהאי

ולא כמש"כ החוס' כאן, דמשום שמא הבריחת, ועיין בפתחה עיר
יו"ד דכל שלא ניקב מעלי"ע לא נאשר ע"ש סופו, אלא דבלאי"ה
אני תמה על פרשי", אדם מצד דעورو דק, א"כ גם בניקב עי'
חולוי הדין וכן ולמה נקט מחת ולא קאמר סתם ביה"כ שניקב מצד
אחד כשרה כדי לדמייך, אבל בהמסס מצד אחד טרפה", ואולי ייל'
דמשום סיפא דנמצא עליו קורת דם, דдин זה שיקד זוקא במחט,
לא בנקב בעלמא, ועיין בת"ח שכותב דרישא דהאי בריתיא אפילו
בלא קורת דם מטרוף, דמיירி בהוציא הבני מעיים מיד ומצא
ביה"כ מנוקב, דהא דמקיפין לעיל היינו זוקא לאח"ז, ועיין מש"כ
בזה לעיל רש"י ד"ה מקיפין בקנה, אבל דברי ת"ח אין להם שחר
במחלוקת, דהרי כאן מחת תחובה, ולמה לא נאמר דלאח"ש נתחבה
מעלי"ע, כיון דליך קורת דם, וכי מן השתייטה עד אחר הפשתה
ועדי' נדנוד בהמה כרגיל, א"א שנ��ח המחת להלאה עצמה,
דודו"ק.

ד' נ"א ע"א גמור', הוגلد פי המכחה, בידועה שלשלת יהים קודם
שחיתתו וכוי עין חום סי' רל"ב סע' י"א וא"ל "המוכר בהמה לחבירו
לטבחה וחתטה ונמצאת טרפה וכו'", וכ' הנתייבות וא"ל "בטור לא
נקلت לטבחה, ומשמעו אפילו מכחה סתם הוה מחק טעות, דטרפה
איינה חייה, וא"כ אפילו לחרישיה הוה מום במקח, זנראה דהא
דנקט המחבר, לטבחה הוא, משומש ש' בסע' י"ב, דאפי' טרופות
דסירכה מבטול המקח, וסירכה הוא רק מחק ספק וכו', ולפ"ז זנראה
דדוקא בקנאו לאכילה וכו', עכ"ל ואני תמה, איך לא ראה הנתייבות
שהמחבר העתיק כאן לשון הרמב"ם כדרכו בכ"מ והרמב"ם לא
הזכיר כלל דין זה דסירכה, ומזה יענה הנתייבות על הרמב"ם דנקט
לטבחה, הן אמרת דהבי' כי' דמסתירות לשון הרמב"ם ממש דכל
טרופות ואף בסירכה דין הכי, אבל זאת ע"כ ליתא, כאשר תראה
מתוויד דברנו.

הנה הזכרתי לך כך' ובუיקר יוד' הארוכתי להראותך, כי הרמב"ם בשום שאור דיני תורה, לא הילך אחר האי הלכה דח"ט, כי סוברך לך לעין אכילתבשר נאמורה האי הלכה, וא"כ גם כאן אם לא كذلك, לטבחה ולأكلה לךחה, ליכא כאן מוקח טעות מושם דנמצאו כ"ז לאח"ש אחת מן הח"ט, כי אנו מעמידים אותה בחיקת שלמה בה לחרישה ולגדל ולדות, עד שיאמדוה הרופאים שלא היתה נורביראה, לחרישתה ולגדלה ולדותה, כאשר כן פסק הרמב"ם ברוצח דאיינו ניצל ע"פ שיש רצוי' לחיות, כאשר כן פסק הרמב"ם בעינן בעיקר יוד'.

וראה זה מה של' כאן הרמב"ם בפט' ז' ה"ו מהל' מכירה, וזה מכאן אתה למד, שהמוריך דבר שהי' בו מום, ועשה הלווקת בו מומים אחר וכו', כגון זה שחתת את הבימה פטור" עכ"ל ולפי הבנת הנזיביות דהאי טרפה איננה חיה, ולא יכול לא לחישה ולא לגדל תלדות, איזה מום עשה בשחיטה, ואדרבה תיקון הוא זה, כמו במסוכנות, כיון דאיתנה ראוי לשאר מיל', אלא ודאי דלגביש שאר דיני התורה אין אנו משגיחים על האילכה, ודיןו אותה כבריא, ולכן כתוב הרמב"ם „ לטבחה" דוקא, והטור וב"י לא יריד לסוף דעתו, אלא דהטור השמייט מה"ט תיבת לטבחה, והב"י סבר לתקנו במה שהעומדים בו דמיiriafi בטראות דסircות שהמה ספקא, והאמת עד לעצמו וד"ק.

ע"ש אל ר"ס לאבוי, חיז מר האי צורבא מרבנן אתה מעירבא
ויאמר ר' אירא שמנינו וכו', עיין בפסחים פ"ז ע"ב דאין דרך לקרו
עלצמו בשם רבוי ורב, ואולי כדי לחזק שמעתו אמר כן, והוא דלא
דרצה לייך לקרואת אבי, וגם לא נחות מאיגרא לארעה לכבוד אבי
מרמא אטרא, ולבסוף נתודע דהעלה בידו חספה, י"ל דהוא באמת
לחוזדי דהני רבנים שבבל אמר בשם רבוי דטרף מהט שנמצאת
ביבה"כ מצד אחד, דבר שהוא נגד המשנה דתקני שניקבה לחוץ ו גם

מסתמא פליגו, דבשלא מא בדרורות האזב י"ל דת"ק נקט צב ממש
 -DDיבר בהווה וכדכתיב צב יתרוף וכן הקרא דבר בשדה טרפה
 סתם באזב מיירי לפי פ"י הרבaben עזרא, דאמרה תורה לכלב
 בה"ה הדיעה לכלב שומר הצאן שהציל את הכבש מן האזב, אבל
 אין דרך הכלב להציל השור מן הארי, וכן שפיר מצין למימר
 דר"י לפרש ATA אבל כאן דת"ק שנקרע רוב קאמר, שהוא לפי
 דברי ר"י בקבטנה שבקטנות, זאת לא איצטרך כלל דרוואן כcole,
 דהרי במתני כתני פסחה"ג ופסוקת החוט ולא כתני ברובה משום
 דמסתמא רובה כcole וכן כתני נקרע רוב החיזונה, ושיעור טפח
 דנחווץ מאי לידע לא כתני, ואי הויה כתני שיעור טפח ממילא הויה
 ידיעין דקטנה דלייכא טפח טפי ברובה, ע"כ דת"ק פלייג עס ר"י,
 ולא מצאת כי ישוב על האי תימא רבתא אלא לפי שיטת הרמב"ם
 דنקרע רוב החיזונה לא קאי כלל על אוריך הקרע, אלא על עובי
 הבשר שנקרע ברוב עובי, עיין בפ"ט ה"ה, וטעמא של הרמב"ם
 שכתו ה"מ בשם הרשב"א ובשם עצמו לפע"ד אינס ראיין
 לרמב"ם, אבל לפי האמור הוכיח הרמב"ם שיתנו מכח קושייתינו
 הנ"ל דעת"כ סבר הש"ס דת"ק על שיעור עובי קאי, והש"ס מוכיח
 זאת משום דשיעור רובה באורך א"צ לאמרו כמו דלא אמר כן
 בפסחה"ג ובפסיקת החוט, והוא דקטני נשתרבו רוב צלעותיה, משום
 דמשונה האי טרופות כולל אברים הרבהה, ועל כן מצין פלוגות
 רבות בשיעוריהן, אבל מה שיש לעין הוא לכל הני לשניא חז
 מבני מערבא דמפרשי דנקרע רוב החיזונה על הכרס עצמו, דאי"א
 לפרש על רוב עובי דהכרס הוא עיר דק, וועוד זאת יש מן התימא
 דשמייאל לעיל בריש פרkon אמר בשער החופה את רוב הכרס ברובה,
 כי הוא מפרש המשנה דרוב החיזונה על הכרס עצמו, ואיך נפרש
 האי ברובו דשמייאל, כדי ברוב עובי איזה הוכחה יש לנו לפרש
 כן, ולומר דשמייאל אין הפ"י ברוב עובי כמו אם מתניין עלبشر
 החופה קאי, א"כ איך פסק הרמב"ם דלא כשמייאל, כיון דהסוגי
 לעיל פריך מניין בו הוכח שמעתטא, אלא דבלאי"ה שיעורא דטפח
 אליבא דשמייאל ליתא דלא נזכר בשער החופה כלל, ובאמת י"ל
 אדם כל הכרס קורי כרס הפנימי ונקובתו במשחו, אז שפיר בשער
 החופה אותו מיתרף ברוב עובי ובפתח לארכו, כי קרוב להיות
 הכרס נראה כמש"כ הפסיקים הנ"ל בעטמא דרמב"ם, אבל להנץ
 הכרס החיזונה בכרס עצמו ברובו, לא מסתתר כלל להתריך בשער
 החופה כמו בכרס עצמו لكن לשמייאל ודאי רק בקייעת רובה ממש

רש"י ד"ה מא', וכיון שלא איפסק הלכתא, עבדין לחומרה וכו' ובסירכה דריאה מושם דשכיחן בדקין אחריוו עכ"ל, מה דבעו רשי' הכא בזה עיין בלב אריה ותיתני לי שכונתי לדבורי, ומה דיש להעיר על שיטות רשי' הו, אדם סירכות שכיחו ממילא גם נקבים שכיחו, ולמה לא בדקין גם אחריוו, דנפיחת הריה אינה מעיקר הדין. ועינן בש"ת כתוב סופר ז"ל שמיшиб את זאת, ע"ד הפלפול, שאון דעתו נועה הימנו, אבל לפ"ד נראה דעתיקר מה שחשו החכמים הו, אדם לא יבדקו אחר הסירכות, יתרבו המכשולים, כי ימכרו הבשר, ואח"כ מי שבאה הריה לידו, בכל ימצאה סרוכה أنها ואני, אבל נקבים אין ניכרים אלא ע"י נפיחה זאת לא שכיח שינפחו את הריה ללא צורך, ולפ"ז מי שמחמיר בנאבדה בריאת הוא שלא מו-בדיג. ובഫפסד מרווחה לב"ע כשרה ודוק'.

תוס' ד"ה מחת שנמצא בעובי ביה"כ מצד אחד כשרה, אבל המסת אפלו מצד אחד טרפה כך פרשי' במ"א, ואפלו את'ל שאין סברא שהיה טרפה, הואיל ולא ניקב רק חצי העור וכו', עכ"ל וע"ז בראש יוסף שבאות ברשי' בב"מ שם מבואר טעם לאסור בניקב מצד אחד משום שערו דק ולא הוה סתימה במוה שניאר,

נפוש, ר"ל אףilio גוסט העומד למות מיד תוך מעיל"ע, כי האי מלת כל, נדרש תמיד לסייע לשברא כנ"ל, אמרו מעתה, לגבי טרפות בהמה דכוותי', התורה אסורה הנבליה שהיא מתה ממש, והטרפה הנוטה למות מחמת מכות אבר וחסרונו, אבל המ██ונת מהמות תשנות כח כשרה, דיאינה לא בכלל נבלה, מפני שעדיין חיה, ואני בכל טרפה, מפני שאין בה חرسון אבר, ואולם הנטהה למות מחמת הכהאה, או נפולה ממוקם גבוה ואני יכול לעמוד דהינו ה'ך, דיש לה דין מ██ונת בי"א, וכל שעמדו מעיל"ע יצא מכל גוסט בי"א, ועוד דבר זה נלמד מדין מכח עבדו דאמרה תורה דאס מות תחת ידו נקומים ינקם, ואם יום ימוד לא יוקם, והוא מעיל"ע כמו שאמרו חז"ל, הרי דלאחר מעיל"ע יצא מכל ב"י"א ונעשה גוסט בבי"ש אם עדין לא קם, ואחת היא טרפות נפולה דהינו גוסט בי"א ועודומה לטרפה לדעת רבנן דריב"ב וכל שהשתה מעיל"ע יצאה מכל גוסט בי"א, ואע"פ שעדיין לא עמדה הרי זו גוסט בי"ש דלא איכפת כלל, דמ██ונת בידי שמי שר' וכל שחתה תוך מעיל"ע, טרפה ועודאית, משום דרוב גוססין למייתה תוך מעיל"ע, עיין Tos' יבמות קק"ב ע"ב ד"ה למיירא דגוסט מות לאלאר עיי"ש, אלא דלא ריב"ב לדידמה גוסט בי"א לגוסט בי"ש, ומחייב את הרוצח ה'ה דין לו טרפות נפולה כל עיקר, וזה דבר שא"א לקבלו, דא"כ הויל להשי"ס להזכיר את זאת דבטרפונות דנפולה פליג ריב"ב, וצריכין לדוחק דגס לדיד"י את ההלכה לחשבו כטרפה וכמחסורא אבר, וכמש"כ התוס' שהבאתי לעיל אלא אז יותר קשה על ריב"ב הרי ההלכה בטרפונות נפולה מורה נגדו, דהרי בסברא קמייפלגי והוא מדמה לי' לגוסט בי"א וההלכה מדמה לי' לטרפה.

אבל הרמב"ם ז"ל מאייר לנו העינים בהזה, דהוא ז"ל סובר דרישוק
אברים הוא טרפוות כשאר טרפוות דעלמא וניכר באברים הפנימיים
שנטרטסקו ואינה חיה י"ב חודש כשאר טרפוות, אלא דשיך רישוק
גם באברים שאין הנקב או הניטול פועל בו, אלא דתוך מעל"ע
עדין לא ניכר האי רישוק שהוא הפסד צורתנו ותווארו, لكن לא
מהני תוך מעל"ע הבדיקה ואחר מעל"ע דבעי בדיקה לאו דוקא
אשר טרפיות אלא גם אריסוק בעי בדיקה, כי ז"ל הרמב"ם בפ"ט
ה"ח, וכיצד הוא הריסוק שיתורצץ האבר וחילה מהמת הנפילה עד
שתפסד צורתנו ותווארו" כך פירשו הראשונים ז"ל דעת הרמב"ם,
אללא לפי פירושם זה לא ידעו לפרש למה בטמדה תוך מעל"ע מהני
בדיקה, כיון דקים להו לחז"ל דעת עבור מעל"ע לא ניכר הריסוק,
וע"ז נדחק הר"ץ הובא בכ"מ שם ז"ל,, "בנהני דאמרין חוששין לאו
למיינרא דיבנין להו דיני דנפולה ודאית דמתניתן דלבעי שהי"י
ובדיקה, אלא בודקין אותה מיד בלי עמידה ושהי"י ולא מחורר, דכי
אמרין חוששין, משמע שעדיינה כדין נפולה גמורה, ואע"ג דאמרין
לשינא דחווששין, היינו טעמא מושן דכלא מלטא דרישוק אינה
אללא חשוא בעלמא, עכ"ל וכען זה כ' הרשב"א ז"ל, עי"ש וראה
עד היכן הגיעו הדברים, שהראשונים ז"ל בדו מלבים טמא לדברי
הרמב"ם, וחלוו בו דברי עצם, עד של' הר"ץ ז"ל, כתוב הרמב"ם
וכו" ובאמת הרמב"ם לא כתוב בדברים האלו מעולם וגם לא עלו
על לבו, כי דעתו רוחק מדעתם קרחות מזרח ממערב.

ועתה הט אונך ושמע שיטת הרמב"ם בזה, הנה בnellת הגג
ולא עמדה, נעשה מסוכנת בי"א ואפילו אין כאן שום מחסרא
אבל, לרבען דריב"ב מודמו فهو לטרפה, וכמו דברוצח פטור דזהו
כהrough את הטרפה, ה"ה לעניין טרופות בהמה דינה כטרפה, אלא
דריב"ב חייב בברוצח משומש דמדמה לי לגוסס בי"ש כשרה, אבל
כאן דפסקין שם כרבנן, ממילא גם כאן פסקין דעתך מעל"ע דינו
ctrפה, דזהו גוסס בי"א, וממיילא דלא מהני שום בדקה, ואפילו
אין בה שום חסרון, הרי מצד גוסס בי"א דינה כטרפה, אבל לאחר

נגד הבריתא ונגד הסברא, דמ"ש ביה"כ מכל שאר אברים דבעין מעל"ע או לחילון, ורcha בזה לנוטם, אי מסברא דנפש יבינו דמסתמא ראה רבינו קורת דם מבחו', וממילא דין כאן חידוש כלל, וכיוון דלא השינו את זאת, דרך עונש ה' מתריחן לשימוש מפיו מה שה' ראיי לידע מדעת עצמן, וכיוון זה מצינן בפסחים ס"ו ע"א, דהلال הענותה ה' מקנטוון לבני בתירא בדברים, על שלא ידעו מסברת עצמן דפסח דוחה שבת, עיי"ש ודוו"ק.

על "יש גمرا' נפלה מן הגג אר"ה וכו', הנה טרפות נפולה משונה מאשר טרפיות, גם לא איתפרש מה היא, כי כלל גדול בידינו דבטרפה בעין מחסרא אבר כմבוואר לעיל ל"ז ע"א בסוגי דמסוכנת, ושם הרגשו התוטס' בהוא, וכתבו ונפולה נמי כמחסרא חשובה, ומיה הוא שיבין את זאת, ורש"י במחנין ד"א ט' כתוב על עניין נפולה, ואין טעם בטטרופות שהללמם"ס הם, כי מלבד חומר זה דלא מחסרא אבר, משונה טרפות זו, דבשאר טרפיות ודאי שאיפלו ח' ייח' אלף שנים לא מתכשרו וספרון יצאה מיד' חש טרפות ע"י שהיית י"ב חדש ונפולה ודאי יצאה ע"י שהיית מעל"ע, מן ודאי טרפות, מה תאמיר דנפולה בעצם הלא א"א להיות טרפה, אלא ריסוק אברים שנתחוו ע"י הנפילה, וזהת איינו ניכר ע"י בדיקה, וע"ז מהני שהיית מעל"ע, א"כ הרי נפלה מן הגג רק ספק טרפות, וכי על ספק אתה הולכה, הא מה"ת ודאי מוקמן איזקצת כשרות, וכל שהחטה תוכן מעל"ע גם بلا בדיקה יתכשר, ולאחר מעל"ע פשיטה דהבדיקה אינה אלא חומרא דרבנן, שאינה על ריסוק אברים, אלא על שאר טרפיות וא"כ היא טרפה דנפולה אין לה מציאות מה"ת כל, ואין אתה הולכה עלייה, אבל גם כאן לא יצא הרשונים צ"ל, ידי חובת ביאור ולא ירדו לעומק מחשבות חז"ל, והניחו כל זאת לרבענו הגדול הרמב"ס צ"ל, ולבסוף לא ירדו לסוף דעתו כאשר ארנד

דע דפרטונו של האי חידה, נמצא בסוגי ארכוה בטנהדרין ז"ה ע"א, דשם מבואר דהורג את הטרפה פטור, והורג את הגוסס בידי שמים חיב, וכל זאת ילפין מקרה דאיש כי יכה כל נפש אדם, דממעט את הטרפה שאין כל נפש, אבל גוסס הרי אייכא כאן כל נפש, אולס בגוסס ביידי אדם דהינו בהכחחו בט' מקלות ועשהו גוסס, ובא העシリ והמיינו, פליגו בה ריב"ב ורבנן, דריש"ב מחייב דכל נפש כל דה נפש משמע, ורבנן פטו ריכל נפש עד דאייכא כל נפש, וא"ר דבஹוג את הטרפה הכל מודים דפטור, ולא פליגו אלא בגוסס ביידי אדם, דמור מדומה לי' לטרפה, ומור מדמה לי' לגוסס ביידי שמים, וככתבו שם החוס' ו"ל: "יע"גDKראיא קדרשי, איצטרך לי' להני טעמא" עכ"ל ודבריהם צרכין ביאור, כਮובן לכל רואה, אבל פ"ז דבריהם כך הוא, דהנה בפסחים מג"ב אמרין דחויז מר"א, לא דרישו התנאים "כל" אלא דרך אסמכתא, אבל לא ללקות על ריבוי דכל, וכן פסק הרמב"ם בכ"מ דאייך לוקין על ריבוי דכל, אלא שהתוס' שם ובשאר מקומות הוכיו, דר"ע וכן שאר תנאים דרישו כל גם למלכות, ולכן מחלקים לדלסייע לסבירא אייכא למידרש כל גם למלכות, ור"א דריש גם נגד הסברא, עי"ש והוא אמרת

ועפ"י הקדמה זו תתפרש הסוגי שלפנינו הכى, דהיינו, "כל" לפעמים רבות ולפעמים מעט, כמו תאות ד' כל גבה לב, דמפרשין הци והци כיידען, והג' ממעטינן ההורג את הטרפה לפטרו, מפני שאיןנו כל נפש רק חצי נפש, דמחסרא אבר שהחיהות תלוי בו, ומרבנן את הגוסט דהוה גוף שלם, לדירוש אפילו כל נפש, ר'יל מקצת נפש, אבל בגוסט בי"א פלייו בסברא דמי שסבירתו נוטה דהוה לטרפה מחסרא אבר, כמעט אותו מכל, דין זה כל נפש, ומאון דסבירתו נוטה לדמותו לגוסט בי"ש מרבה אותו מכל דעתה לרבות כל דחו

זהרי מפרש ואומר לשם נתרסק אבר א"צ בדיקה, והוא תימא רבתא ואח"כ בהלכה י"ט כתוב נפלת מן הגג ולא עמדת אسور לשחותו אותה, עד שתשתהה מעל"ע, ואם שחת בתוך זמן זה, הרי זה טרפה, וכשחخت אותה לאחר מכן, צריכה בדיקה כמו שביארנו, עכ"ל כאן עומד כל רואה משותם, Mai ai דקמן, דלפי שיטת הר"ן והרש"ב בא" בדעת הרמב"ם, דעתך טרפות נפלת היא באינה יכולה לעמוד, איך המתין הרמב"ם בזיה עד לבסוף, ולא הזכיר זאת בריש דבריו בהלכה ח', Adams לא עמדת ושחתה מיד טרפה, בין נתרסק ובין לא נתרסק, כי לפי דעתם, הינו דין דמתנה נפלת המשנה לכך מיש, וממש שפרשי על המשנה שהוסיף,, "ושחתה מן הגג ושחתה מיד, וכמו שפרשי" על דעת הרמב"ם ה"ה כאן אמרה תורה בשדה טרפה, שהוא לא מחייב נטלה למוחש בקשר דהנתקה מהל"ט של ההלכה, אבל אין זה מחייב טרפה המפורש בקשר דהנתקה מהל"ט של ההלכה, דהרי פטירין הרוצה שרכץ את הגוסס בי"א, משום דהוה טרפה המפורש בקשר, דכי יכה כל נפש ולא מקצת נפש, דשם קתני ושחתה מהל"ע ושחתה דבירה, ורק מדיוק נדע דבלא שהתה מעל"ע טרפה, אבל אין זה מחייב טרפה המפורש בקשר דהנתקה מהל"ט של ההלכה, דהרי פטירין הרוצה שרכץ את הגוסס בי"א, משום דהוה טרפה המפורש בקשר, דכי יכה כל נפש ולא מקצת נפש, ה"ה כאן אמרה תורה בשדה טרפה, שהוא לא מחייב נטלה למוחש בקשר דהנתקה מהל"ט של ההלכה, אבל אין מחייב טרפה המפורש בקשר דהנתקה מהל"ט של ההלכה, אלא מחייב נטלה למוחש בקשר דהנתקה מהל"ט של ההלכה, וזה בלא ממשוכנת בי"ש, וזה בקשר דלא אסורה תורה אלא נבלת שהיא מטה ממש, אבל כי"ז ממשוכנת עדין, כשרה, ולכן משנתינו דדיברה רק מחייב טרפה המפורש בקשר דהנתקה מהל"ט של ההלכה, לא מחייב נטלה למוחש בקשר דהנתקה מהל"ט של ההלכה, וזה בקשר דהנתקה מהל"ט של ההלכה, אבל אין מחייב בעמדת או שחתה מעל"ע, דתו ליכא כאן משום ממשוכנת בי"א, אבל איתן כן טרפות דרישוק אחד מאברה, אם נמצא, שסופה אינה חייה כמו שאר טרפיות, והוא מהלכה דח"ט, ומעתה תבין למה לא הזכיר הש"ס, דריב"ב פלייג על טרפות דנפולת, לדעת הרמב"ם זה אינו דנחיות דפליג על דנפולת מן הגג ומperfekst ושותה תוך מעל"ע, שהוא גס גוסטת בי"א ממשוכנת בי"ש כשרה, אבל על טרפות דרישוק אבר שהוא מהלכה, לא פלייג, ולכן לדיד"י איפלו תוך מעל"ע ולא עמדת נמי מהי בדיקה, ואם לא נמצא אבר מרישוק כשרה, אבל משנתינו לא דיברה כלל מלא עמדת ושחתה תוך מעל"ע, שהוא לרבען דריב"ב טרפה המפורש בקשר אלא עמדת ולא הלכה או שחתה מעל"ע באופן שיצאה ממשוכנת בי"א, וכאשר אבר ליקמן במשנה דא"ט בעוף, דבבמה סתמא דמלטה לא נעשה ממשוכנת שאינה יכולה לעמוד מחמת הנפילה עיי"ש.

ובר מן דין על לשון הגמר' גופא קשה טובא, דלקמן נ"ז ע"א אר"א בן אנטיגנוס אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה. לרשי"י מתרפרש בפשותו, דאע"פ ששחתה מעל"ע ויצאה מחחש ריסוק אברים. אבל צריכה בדיקה ממשום שאור טרפיות. אבל לרמב"ם לפि הבנת הראשונים, הלא הא שחייב מעל"ע איינו אלא כדי שנוכל לבדוקה, כי אז כבר נזכיר הריסוק, מה מחודש לנו ראנ"א צריכה בדיקה, פשיטה הלא הייתה מעל"ע להכי הוא, כדי שנוכל לבדוק, ולהיפך הולול' דאתת זו ואחת זו מהני בדיקה, ואי משום דבמשנה כתני סתם כשרה, עבי הוא למימר לצריכה בדיקה, על המשנה גופא יש לתמהוה, אם שחתה מעל"ע הוה כדי שנוכל לבדוקה, אך שתק מחידוש דין זה ולא פירוש דבריו דשחתה מעל"ע יש לה בדיקה, ולא קודם לנו, וקטני סתם כשרה.

כל אלו החומרות והקשרים א"א להתיירך רק ע"פ דרכנו בשיטת הרמב"ם, ונגד דעת הראשונים, אשר עפר אני תחת כפות רגליהם, ובכלל זאת, אם אכbos נבאותי ימצאי עון, כי התורה אמרת נקראת, ואין מהננים בה, לדעת הרמב"ם בנפלת ולא עמדת שהיה ממשוכנת בי"א, ע"י הכא חיצוני כל מעל"ע אסורה מצד גוסטת בי"א, דפלייגו בה רבנן וריב"ב בסנהדרין, אי דין נגוסס בי"א בי"ש וכשרה או טרפה, וטרפה, ואני כרבנן ס"ל דווה כטרפה ומחרסא אבר, ע"פ שאין כאן שום חסרון באבר פרט, אלא חולשה כליל ע"י רוב המכחות או איבוד הדם, ואע"פ שם שחתה מעל"ע, יצאה מיידי גוסס בי"א, כמו שביארנו למטה, מ"מ פטור הרוץ, וטרפה בהמה, ולא נעמידנה על החזקה שהיתה בריאה וחיתנה, שתחיה

ששתהה מעל"ע אפילו אינה עומדת וудין היא כמסוכנת וגוסטת אבל כבר יצאה מגוסס בי"א, ונעשה גוסטת בי"ש דבירה, אם לא מחרסא אבר, אבל ע"ז ATA ההלכה, דרישוק אחת מאברה הפטניים ע"י נפילה, היא טרפות שאשר טרפות של הח"ט, ומהז דבירה המשנה דא"ט באמורה נפלת מן הגג, ולא קתני בה ומperfekst ושחתה תוך מעל"ע, כמו דקתיyi ליקמן נ"ז ע"א במשנה דא"ט בעוף, דשם קתני ושחתה מהל"ע ושחתה דבירה, אלא טרפה המפורש בקשר דהנתקה מהל"ט של ההלכה, דהרי פטירין הרוצה שרכץ את הגוסס בי"א, משום דהוה טרפה המפורש בקשר, דכי יכה כל נפש ולא מקצת נפש, ה"ה כאן אמרה תורה בשדה טרפה, שהוא לא מחייב נטלה למוחש בקשר דהנתקה מהל"ט של ההלכה, אבל אין מחייב טרפה המפורש בקשר דהנתקה מהל"ט של ההלכה, דהרי פטירין הרוצה שרכץ את הגוסס בי"א, משום דהוה טרפה המפורש בקשר, דכי יכה כל נפש ולא מקצת נפש, מחרסא אבר, לדעת רבנן דריב"ב דינו מחרסא אבר, אבל מה דבערין בטרפה מחרסא אבר, הוא משום דהקרה בכל ענין מيري, איפלו ששחתה מעל"ע, ואז בלא מחרסא אבר אין לה דין ממשוכנת בי"א, אלא ממשוכנת בי"ש, וזה בקשר דלא אסורה תורה אלא נבלת שהיא מטה ממש, אבל כי"ז ממשוכנת עדין, כשרה, ולכן משנתינו דדיברה רק מחייב טרפה המפורש בקשר דהנתקה מהל"ט של ההלכה, לא מחייב נטלה למוחש בקשר דהנתקה מהל"ט של ההלכה, וזה בקשר דהנתקה מהל"ט של ההלכה, אבל אין מחייב בעמדת או שחתה מעל"ע, דתו ליכא כאן משום ממשוכנת בי"א, אבל איתן כן טרפות דרישוק אחד מאברה, אם נמצא, שסופה אינה חייה כמו שאר טרפיות, והוא מהלכה דח"ט, ומעתה תבין למה לא הזכיר הש"ס, דריב"ב פלייג על טרפות דנפולת, לדעת הרמב"ם זה אינו דנחיות דפליג על דנפולת מן הגג ומperfekst ושותה תוך מעל"ע, שהוא גס גוסטת בי"א ממשוכנת בי"ש כשרה, אבל על הלכה או שחתה מעל"ע לא עמדת נמי מהלכה, לא פלייג, ולכן לדיד"י איפלו תוך מעל"ע ולא עמדת נמי מהי בדיקה, ואם לא נמצא אבר מרישוק כשרה, אבל משנתינו לא דיברה כלל מלא עמדת ושחתה תוך מעל"ע, שהוא לרבען דריב"ב טרפה המפורש בקשר אלא עמדת ולא הלכה או שחתה מעל"ע באופן שיצאה ממשוכנת בי"א, וכאשר אבר ליקמן במשנה דא"ט בעוף, דבבמה סתמא דמלטה לא נעשה ממשוכנת שאינה יכולה לעמוד מחמת הנפילה עיי"ש.

והא לך פסקי הרמב"ם, פ"ט ההלכה ח' כתוב וז"ל, "דין נפילה כיצד, בהמה שנפלת למקום גביה ונתרסק אבר מאברה, עד שתפсад צורתו ותוארו" הרי דפרש האי דינא ממשנתינו נפלת מן הגג ונעשה בה מעשה טרפות שנפסד איה אבר צורתו ותאורו שהיא ניכר בהאי אבר, וכן לא מפרש באיזה מעמד צrisk להיות ההמה, כדי שנחוש להאי ריסוק אבר, אבל בהלכה שאח"ז כתוב, "בבמה שנפלת מן הגג אם הלכה אין חששין לה ואם עמדת ולא הלכה חששין לה" וכיו' עכ"ל, ועיין בכ"מ שכ' דהוא מימרא דר"י א"ר, עמדת אינה צריכה מעל"ע, בדיקה ודאי בשי', הלכה אינה צריכה בדיקה עכ"ל, אבל ראה איך שינוי הרמב"ם האי מימרא, שכ' תחליה אם הלכה אח"ז ואח"כ עמדת ולא הלכה חששין לה, והשミニט הא דaina צריכה מעל"ע, והלא דבר הוא, ואח"כ בהלכה י"ז, כל מקום שאמרנו אח' לה, מותר לשחות מיד, וא"צ לבדוק שמא נתרסק אבר וכוי" עכ"לומי לא ישתומות על שפת יתר, דמותר לשחות מיד, כיון שכ' דאין צrisk לבדוק פשיטה דמותר לשחות מיד, ר"י אמר דaina צריכה בדיקה, ותו לא מיידי, ועוד זאת מה זה שאמר דaina צריכה בדיקה, הלא בשחתה מיד, לית לה בדיקה לפי הבנת הראשונים, ואין לדוחוק דעל שר טרפיות קאמר,

קטני והאדמים הבשר כנגד ב"ע, מقلל דאי לודאי דרושא בדיקה, ומה"ת הוא כן, דהרי ההלכה אמרה כן, דרושא הזאב, וצ"ל משום דעתך דרך דרך הדורס להטיל הארץ בספק שועשה אותה טרפה, וגם לוקין ע"ז לדעת רשי", דהרי ההלכה אמרת כן, ואין לנו לחזור על טעם ההלכה אם מצד רוב או מצד ודאי אמרה, ולכון גם בנפלת מן הגג ס"ל לרשי" דלית לה שום תקנה וע"כ מيري ריסוק אברים, וגם אדם עמדאה או שהתה מעל"ע הלא בשורה מצד ריסוק אברים, וגם הבדיקה דבעי אינה אלא משום שאר טרפות והוא חומרא דרבנן, ולכון הוכחה רשי" להודות שהאי טרפות חידוש וגזה"כ הוא, עד שתכתב שאין טעם בטראות והוא הללמא"ס, ואין להרהר אחריה. אבל הרמב"ם סובר דהוא טרפות שאר טרפות דהינו נתרסק אחד מאבירה ע"י נפילה, ובדיקה ודאי מהני ומ"מ קתני סתם נפלת מן הגג, כמו דקתני דרושא הזאב ובשניהם מהני בדיקה, אלאadam לא בדקיו יש בהם איסור תורה, משום דעתך הרוב אכן בדרושא אלס במקום שעשה אותה טרפה, ובנפולה לכך אשר מירושק, ולכון קתני סתם נפלת מן הגג, אבל כוונתו הוא ונתרסק אחד מאבירה, ובדיקה מהני אפילו בטרם שעמדאה, ולא חישין בדיקה, כי אם נפלת נפילה, כי אם גילה להסתכן עם חמת נפילה כמו עוף בטראות או רצתה בכוטל, ובHAL ט' מפרש הרמב"ם, הלהקה אין חווישין כלל ועמדאה ולא הלהקה חווישין לה, והיינו מתני, כי מתני מירי, או דשחטה מיד דטרם שנתודע לנו אי יכולה לעמוד או שעמדאה אבל לא הלהקה, כי בשניהם צרך בדיקה ומהני בדיקה, כי למסוכנת לא חישין, עד שרוואין שאינה יכולה לעמוד ולרישוק חישין גם בעמדאה, ויש לה בדיקה, ואין זה מירא דרי"ר כמו שכ"ה"ם, דהוא קאי על המשנה דאי"ט בעוף דשם קתני טרפה ורצצתה ומפרכסת ושחטה מעל"ע בשורה, ועליה קאי ר"י א"ר וקאמר, עמדאה א"כ מעל"ע וכו', ופלא דרש"י ז"ל מפרש דקאי על משנתנו דנפלת מן הגג, והרי שם לא נזכר מעל"ע, ואיך מאי עלייה, אלא דרש"י לשיטתי" דפרש נפלת מן הגג ושחטה מיד דוקא, קודם שעמדאה, הרי בהאי ושחטה מיד שאנו מוסיפין על היא דנפלת מן הגג, כבר נשמע דאם שחטה לאח"ז דאי למד, והוא מסתמא מעל"ע אין כאן דין נפולה, ולכון מצי קאי ריא"ר עלייה, לומר דה"ה אם עמדאה יצאה מדין נפולה, ובדיקה עבי משום אשר טרפיות, אבל הרמב"ם דלא מפרש האי דנפלת מן הגג בשחטה מיד דוקא אלא כ"ז שהיא נפולה ולא הלהקה, אית בה חשש ריסוק אברים דבעי בדיקה, וש לה בדיקה ודין דפרש נפלת דבעי שחוויות מעל"ע מצד גוסס ב"י, ולא מצד דרישוק אברים, מזה לא דבר התנא בטראות בהמה, אלא גבי עוף, איך אפשר לפרש ריא"ר, ועל נפלת מן הגג קאי, אלא קאי עופר דקתני שם ושחטה מעל"ע, ואע"פ דבעל מסדר הש"ס העמידו כאן, משום דמסדר כאן כל דין נפולה, מביא גם האי מירא הכא, אבל הרמב"ם, דלא דבר עדין מן המסוכנת שצריכה שהיתה מעל"ע עד לבסוף הלו"ט, והביא דין היזכאים מן המירא דראי"ר הש"כים גם לדין נפולה, השמייט הא דאיתנה צריכה מעל"ע, כי מעל"ע מאן דבר שמי"ע עדין, ומהפוך הסדר לומר תחלה דלהקה מוציאה מידי חשש ריסוק, אבל עמדאה ולא הלהקה חווישין לה, לאשמעין דהוא פ"י לדינא דמותני" דנפלת מן הגג, ואח"כ בHAL יט' וכ' הביא האי דינא דמפרכסת לצריכה שהיתה מעל"ע מדין מסוכנת ב"י, ודין זה יוצא ממשנה דאי"ט בעוף, דידיברה מפרכסת כדקתני שם, ופלא ארץ, דשם פרש"י, "עדין היא מפרכסת", כלומר שעדיין לא עמדאה, והוא לשיטות, וכל שעמדאה אין כאן חשש ריסוק אברים, כי עניין ריסוק אברים, הוא מסוכנת ב"י, שאינו מחסרא אבר, אשר בזה פליגו ריב"ב ורבנן, בסנהדרין שם, וכן התוס' שכתבו לעיל ל"ז ע"א, דנפולה נמי כמחסירה אבר דמי ולכל זאת חד שורש להם, כי לדעתם

גם עד לאחר עכ"פ, חדא דלעתיד לא גמרין חזקה, ועוד דהרי רוב גוסcin למתיה תוך מעל"ע, כמו שכח התוס' יבמות, מ"מ נראה דנヒו דפטור הרוצה, ואסורה הבהמה, אבל מלכות משום טרפהlica לכיא משום דאי עונשין על רוב כזה דלא איתחזק כמו שאין מוציאין ממון על רוב כזה, ובמ"א דברנו מזה ואכ"מ.

ולכון כ' הרמב"ם הל' יט' בסוף העניין דין זה דנפלת מן הגג ולא عمדה אסור לשחוטו אותה עד שתשתה מעל"ע ולא מדין גופה, כי הלא לא זה יש לה בדיקה, ואפילו בחלים לא עליה ע"ד הרמב"ם ז"ל, מה שתלו בו הראשוני, דתווך מעל"ע לא ניכר הריסוק, אלא דמצד מסוכנת בי"א אסורה, וכרבנן דריב"ב וככתב אח"כ שאם שחטה הרי זה טרפה, דרבנן מדמין גוסס ב"י לטרפה, אבל למלכות לא משום דעתך גוב גוסcin למתיה אין לוקין, וכן דיק לכתוב רק אסור, ומצד רוב גוב גוסcin למתיה, ומה"ט קרי ל"י טרפה ולא ספק טרפה, דהרי מ"מ אילא רוב דטרפה הו, הרי ממה דאמר תחלה אסור, ואח"כ קרי ל"י טרפה, שמעיין דאית כאן איסור תורה ודאי, מכח האי גוסס, אבל אין כאן מלכות, ואם עדין לא די לך באזה שתודה לי דכך הפירוש האמתי, אךך אל מקום אחר ומשם חרנה ברור שימוש דקון הוא, והוא במאכילות אסורות בפ"ד, דשם ביאור לו הרמב"ם טרפה האמורה בתורה מה היא, והיא שנטטה למות מחמת מכותיה, בין שטרפהה חייה ושבرتיה, בין שנפלת מן הגג ונתרסקו אבריה ובין שבא לה חולין מחתמת עצמה, ונקב בה או ריאתה וכו' ואח"כ בהלכ' י"א כתוב ז"ל, בהמה שהיא חוליה מחמת שתחש חייה ונטטה למות, הרי זו מותרתaira לה מכח באבר משתמש דקון הוא, מהו נטו הרמב"ם מה שדיבר עד וכי עכ"ל, וכן הבן שואל, למה נטו הרמב"ם ממה שטב ז"ל, הנה מטרפות חיתו עיר, או נפלת מן הגג, הלא גם בטראות היה העיר אפשר דלא הטיל הארץ במקומות שעשה אותה מחסרא אבר, ומ"מ נתטה למות מחמות המכות והפצעים, וכן דנפלת מן הגג ולא נתרסק אחד מאבירה, ומ"מ נתטה למות ואינה יכולה לעמוד, מכח ההכא ושפיכת דמה, ולמה לי' לציין מסוכנת بلا חסרוןابر דוקא ע"י חולי שבא מעצמה ותשש חייה, כי זאת נדע מ"ק' י' אם ע"י מכת הארי והאב או ע"י נפלת מן הגג כשרה, כשאיו בה חסרוןابر, מכש"כ כשנטטה למות ע"י חולשת חולי כליל שכרה אלא ודאי דהאי נמי כטרפה אסורה, וכרבנן דריב"ב, אלא דאי בה מלכות משום דאפשר שאם לא שחטה היה, וכן א"א לאוקמי הקרא דבר בשדחה טרפה בכחג'ו, דלאו גמור למלכות א"א, דשמא היה עד לאחר מעל"ע, ולאחר מעל"עתו ליכא כאן מסוכנת ב"י, ולא ע"י חית היר, כי לאחר מעל"ע כליה כה המכיה, והמיתה שאח"כ מקרי ב"י בשגרמת של המכיה, והאי דין דעתה למות מחמות המכות בל' ח' ח' דהיא, כיצד נפלת מן הגג ובלא מלכות, כתוב הרמב"ם כאן, והוא יוצא ממשנה דאי"ט בעוף, מقلל דאם לא שחטה אסורה, ומושם מסוכנת ב"י או שאר סיבה החזוני שדין אחד להם, ואין בו מלכות, כנ"ל. וכל שחולק על פ"י זה ברמב"ם, כאלו חולק על פ"ב שנים אשר ארבע, ודין נפולת שבחלה בין הח'יט, שנשנה במסנתנו דאי"ט בדכמה מפרש הרמב"ם בהל' ח' דהיא, כיצד נפלת מן הגג ונתרסקו אבריה דהיא נטו שנטטה צורתו ותוואר האבר, ובעמדאה או לאחר שחטה מעל"ע, דיאנה מחשש מסוכנת ב"י, ובזה הלו' רשי" ורחב"ם לשיטות, דרש"י ז"ל שפרש נפלת מן הגג ושחטה מיד, משום דס"ל לרשי" כשבא הלהקה נפלת מן הגג, ע"כ דיאת הוא הטרפות بلا שום תנאי אחר, כמו דרושא הזאב דקתני במשנה דס"ל לרשי" ליקמן נ"ג ע"ב דלא מהני בדיקה לודאי דרושא, ובמשנה דס"ל לרשי" ליקמן נ"ג ע"ב דלא מהני בדיקה לודאי דרושא, ולא אינו ספק אצלי דהוכחתו היה, ממה דקתני סתם דרושא הזאב, ולא

אולם הרא"ש ודאי מפרש כרשי' דנער לעמוד אבל לא הlk. **ועפ"י** אלה הדברים יש מקום ATI, לישב פסק הקרא"ש ז"ל בפ"ק בדביצה דף ו' ע"ב שכ', דהה דשותחין עגל ביו"ט דוקא כספריס לע"ק, כדמותה בפ"ט נ"א ע"ב עכ"ל, וצוחו עליו כל הבאים אחריו, דאין זה אלא דחו"י בעלהaca ואילא קר"ג, אבל אכן הרי פסקינו הכר"ג, דביה"ר אין בו ממשום ריסוק אחרים, לא בעין הפריס עג"ק, ולפי הנל"ל י"ל, דהה דانياה יכולת להלא היא ריעוטה גדולה, עד שבכל הנדי דלא חיישין, אם אינה יכולה לעמוד חיישין כנ"ל, אלא דבבית הרחם מיד אחר הלידה, כיון שאין דרכו להלך כלל, גם אינה יכולה לעמוד רק ריעוטה כל דחו הוה, אולם כל זאת אם נשחת מיד, אבל אחר אויה שעות אם עדין אינה יכולה לעמוד, ודאי חיישין, כמו בכל הנדי דלעלי, וא"כ כוונת הרא"שadam שוחטין אותו אחר כמה שעות, כי מסתמא אין שוחטין את הולך מיד בשיאו לאoir העולם, אז בעין הפריס עג"ק ודוק".

תוס' דה ביה"ר אין בו ממשום ר"א, משווה דאika ריעוטה דانياו הולך איצטך לי' לאשמעין, דאי לאו הci פשיטה דאלין בתר רוב ולדות עכ"ל האי, "דא לאו הci" אין הכוונה אם הולך הוא, דאי לא בעו למיר דאלין בתר רוב ולדות, דאפייל בנפולה גמורה מהני הילוק, אבל הכוונה דאי לאו הci אלא שחטה מיד, באופן דאיין ריעוטה דלא הlk, דין דרכו לילך מיד, וכמש"כ לעיל, מ"מ פשיטה דאי מחזיקין ריעוטה, ממשום דאלין בתר רוב ולדות, ודוק".

הרמב"ם ז"ל מפרש האי מימרא דר"ג באופן אחר, והוא דבית הרחם שנטרסק הרי זו מותרת, ואיזיל בהזאת לשיטתי, דרישק דבר הניכר הוא שנפסד צורתו ותווארו של האבר ופושל גם באברים שנייטול אינו פושל בהם, וכן הו"א דהה בנטרסק הרחם כן הוא, קמ"ל ר"ג דלא, וכי' זה א"א להעמידו מתוך השקיל וטררי שבגמי, עיין בכ"מ ובלח"מ, ולאור' קשה על בעלי ש"ו ע"פ שפסקו האי דנא שהוא להקל נגד כל הפוסקים, דפרושים הסוגי' כפשוטה דעל ולד הנולד קאי, ונינהו דכל הפוסקים הראשונים אין ריסוק הניכר טרפה כלל, מ"מ כבר הסכימו הרשב"א והטור לפסוק בהזאת להחמיר כרמב"ם, דבנמצא אבר אשר במראה ותווארו אצל נפולה להטריף, אבל لك"מ, דהה דפושל הרמב"ם האי ריסוק דידי' גם בהני אברים שנייטול כשר, כתוב הכה"מ, לדמד זאת מהא דר"ג דאיתצטך לאשמעין דביה"ר אין בו ממשום ר"א, ע"פ דינטל האם כשר, מכלל דשר אברים דאפיילו ניטל כשר בהם, ריסוק פושל, וא"כ, כיון שאין לא מפרשין הא דר"ג דקיים על הרחם, לא פסילין בריסוק הרחם, ממשום דאי שום טרפות פושל בו, אלא דלפ"ז קשה להיפך דלמה פסקינו כרמב"ם בריסוק תחול וכליות נמי, כיון דלא ס"ל כוותי' בפירוש האי מימרא דר"ג, אלא לדידין שנשכחין אחרי הרמא"ז י"ל שכ' בס"י נ"ח דין דאן לא בקיין בבדיקה זו, בלבד"ה אין נפקותא לדינא בהזאת וזה".

ע"ב גמר אמר אמייר ממשמי' דר"ד, נפילת שאמרו צריכה בבדיקה נגד ב"מ, א"ל מר זוטרא הci אמרין ממשמי' דר"פ, צריכה בבדיקה נגד בית החلل כלו, ופרש"י ז"ל נגד ב"מ שמא נקרע רוח החיצונה או נקבע הדקון, עכ"ל ומסתמא נגד הלב והכבד והריאה והקבה ס"ל לרשי' דלא צrisk בבדיקה, ממשום שם רוחקים הרבה מיחיצונית הבהמה, וגם לא נחאה לי' לרשי' דמאן דמוסיף נגד החלל כלו שהיה מושמי' הני, דממן' אי איכא מקום להוש גם בהני, אלא אפשר להכניםם בדברי אמייר, אלא דלא מסתבר לי' לרשי' כל שהיה חש ניקוב או קריעה בהני אברים הטמונהים בתוך תוכו של החלל, שכן פרשי' דהוא מושיף דבוי בבדיקה ממש שבירת הצלעות או עקירת חוליות השדרה, אלא דקשה לי' לומר

אין חילוק בין טרפה המפורש בקרה ובין ח"ט של ההלכה, ומזה יוצא מהזאה דנפלה מן הגג, ורבא דامر בסנהדרין, הורג את הטרפה פטו, אטרפה של ההלכה קאי, ואעפ' שהוא סובר ט"ת, עי"ז הוצרכו להמציא דמ"מ סופו שימות מחייבה זו, לזמן זמנים טובא, ורש"י הוכרח לומר דטרפות דנפולה הוא גזה"כ, יצא מכלל שאר הטרפות, אבל לרמב"ם ז"ל אין כאן לא חידוש ולא קושי' וריב"ב לא פליג אטרפות דנפולה דأتה מהלכה, כמו שביארנו די והותר, והוצרכתי להאריך כ"כ, וככפל הדברים כמו פעים כ"י דעתך שקשה מאי להוציא מלבד הלומדים כללים ודינים המקובלים מ眞ות הראשונים, ביל' חולק ומפרק, ולא אחפה על הרמב"ם ז"ל, כי בס' על שיטותו יש לתמוהו, והוא דלמה מהני הילוק, להוציא מוחש ריסוק, וא"כ כוונת הרא"ש דאמ שוחטין מושכנת בי"א, بلا שום חסרונוابر, אלא חולשה כלל, וממילא הילוק ואיפלו עמידה מוציאה מהיא מסוכנת מבוון, אבל לרמב"ם דתרי מילני נינהו, ולכן בעמלה אף דצאה מסוכנת, אבל לא יצאה מהש ריסוק, ובעדי בדיקה על ריסוק, א"כ גם בהלכה ליבעי האי בדיקה, דלא מסתבר דמשום ריסוק אבר אחד כמו חולן או כליה, או אפייל כבד, לא תוכל לילך ברגליה, ואתה ודאי מן התימא, אבל שוב נתיישבותי דיל', דמסתמא אם הנפילה הייתה חזקה כ"כ, עד שגורמת ריסוק הניכר, לא רק אבר אחד נטרסק אלא כמה אברים, ואז מסתבר שפיר דאיתו יכולה להלך הילוק יפה, ולכן כל שלחלה שמ בפתייה עיקר יוז".

ועתה נשוב לבאר הסוגי', אר"ה הניח בהמה למלחה ומזכה למטה, אין חושין ממשום ריסוק, ולכן אין צrisk בבדיקה דהאי גדי' דחזי חשולא באיפומא דגר נפל, כתבו התוס' דמייר ע"כ בלא הילוק, דאי בהילוק, הלא בהלכה אף בבדיקה לא עבי, והרא"ש ז"ל כי על האי דר"ג דביה"ר הרחם אין בו ממשום ר"א, דבלא עמד מيري', וא"כ מסתמא לדידי' גם ר"ה מيري בהכי אפייל بلا עמד, והוא פלא בעניין, דכל שלא עמדה, הוא סימן מסוכנת כדאמר כך לעיל לע"ב, וניהו דזודאי בלא שום סיבה המורה על חליה אין לחוש, אם ע"י כאב עובר איננה יכולה לעמוד לפני שעה, אבל בהניח למלחה ומזכה למטה ואיננה יכולה לעמוד, הרי רגילים לדבר שנפלה, ולמה לא נבעי עכ"פ שהי' בדיקה, ומ"ש מהא דשוררים מנגחים זא"ז, או נפל לאראעה חיישין וכתבו התוס' ע"ג דליך מאקרים דתורה אלא ארבעה טפחים, מ"מ כיוון דמחמת הכהה נפל חיישין, ולכן נראה ברור דזוקא בלא הלהקה אבל עמדה מيري, וכמש"כ התוס', וכן נראה מלשון הרמב"ם, שאחר ש' עמדה ולא הלהקה חושין, כתוב נפלת מחמת עצמה, וכן הניח למלחה ומזכה למטה, אין חושין וכן כל הני דחشب בהלכה י"ב, משמע דעל מה שביאר לעיל דעמדת ולא הלהקה קאי, והרא"ש ז"ל נמי גראה, דרך רגילים בבית הרחם קאמר דאפייל לא עמדת לא חושין, דבבית הרחם, הא דלא הlk מיד אין שום ריעוטה דאי דרכו לילך מיד, וממילא גם איננו יכול לעמוד, איןנו מורה על מסוכנת דמחמתocab הלהקה רגילים הוא אפייל שתחעלף, ובשעה מועטת חוזרת לבריאותה, אלא שהתוס' כתבו גם בבית הרחם דאי הולך ריעוטה הוה, משמע דבאינו יכול לעמוד חיישין, ולפ"ז צ"ל הא דמתרך لكم, הב"ע בהפריס עג"ק, אין היפוי כפרש"י דנער לעמוד, אלא דהילך ממש עג"ק.

ריאתיחי' שמענו מזה דגש בחדא כהג'יו טרפה, וכמיירתא דרב, ועיין מהר"ם שיף ויתר האחוריים, דחקשו דלמא משום דנבללה נמי הוה, קאמר לו גיסטרא קאמරיתא, ולא משום דבחדא נמי טרפה הוה, אבל עז דהרמב"ס, הון בהל' שחיטה והן בהל' אבות הטומאה, לא הזכיר כלל האי גיסטרא דצלע מכאן ומכאן עס האסיטה, שתה' נבלה מטמא מחיים, והלח"מ פ"ט ה"ב הריגש בזה וכותב ז"ל "עוד אמרו שם בעקרורה צלע וקצת חול'י מכאן ואמצעיתה של החול'" קיימת שהיא נבלה, ולא ראיית שזהירותה רבינו בהל' שחיטה, שם ביאור דין הנבלות, ולא ידעת טעם' עכ'ל יותר הוו"ל להקשות דאפיילו ענקרורה ב' הצלעות וכל החול'י עמה לא האיך הרמב"ס בין הנבלות, רק כי בפ"ג ה"ט ז"ל, "בהמה שניטל ירך שלה וכו' הרי זה נבלה כמו שנחטך ח齊יה ונחלקה לשני גופות" וכוי' הרוי משלו זה ש' "כמו וכו'" מוכח/DDוקא בנחלקה למזרדי דהיינו כל הבשר שבין הצלעות, דרך אז הוה כנחלקה לשני גופות, אבל בעקרורת חול'י אע"פ שע"י נחשבים הצלעות עוקרים, כמו שאמרינו ל�מן, דחוליה بلا צלע היכי משכחת לה, מ"מ בשביב זה לא נחשבה הבהמה כנחלקת לשני גופים, דהרי החיבור הנורא של הצלעות והבשר לא נתבטל עדין אבל פי' הסוגי' לפי דעת הרמב"ס ז"ל כך הוא, דעל הא דפרק הש"ס, והוא רב נמי גיסטרא קאמר, כתבו התוס' דצ"ל דמעיקרא את' לי הא דבר שפיר, דלמא לא חשב הא דרב גיסטרא, ועיין בלב אריה ז"ל דגש הוא מחזק בסברא הניל' דכל שחברו הבשר שבין הצלעות קים, אין לחשבו לגיסטרא בשביב עקררת חול'י, והיא באמות הסברא החיצונית והפשטוטה, אלא דכל זמן שלא ידע הש"ס פירוש הדבר, היה מקבל עכ' דברי רב כפושטן, דgisטרא קאמരיתא, בגיסטרא ממש קאמר, ולפנ' פריד על רב, והוא הוא נמי גיסטרא הוה, ואע"פ ששניהם עפ' הסבירה החיצונית אינם גיסטרא, אבל כאשר מתרץ דרב בחזי חול'י קאמר, והם שאלו בשתי צלעות עם מקצת חול'י והיינו דרב, אבל דוחא טרף בחדא והם שאלו על שנים, מצד זה ומצד שכגדו, וסמכו לידע אם דיננו דחדא, מותוק תשובתו אי ירתח או ישוב במעינה רך, ורק באמות השיב להם בריתחא, גיסטרא קאמրיתא, דהיינו ריאתיחי' קאמר דלא נחות לכל אלה הדברים, ודאי לא כיון זהה, אבל עכ'פ' די לא יצא שגנת הורה מלפניו ודוק'.

ד"ה ביהם"ט, כשמפיילים וכו' איפלו מקום גבוה, עיין מהר"ם שיף ז"ל מה ש' באז ואני עבר ולא אדע, דאם מקום גבוה עשרה הפילהו, הרי לא שייך צפורה נועץ בקרקע, והוא נפולה גמורה וצ'ע.

תוס' ד"ה עמדה א"צ מעלי'ע, בסה"ד ונראה דגרסינן התם, עמדה אינה צrica מעלי'ע וכי' עכ'ל, לפי דעת הרמב"ס שפירשנו דמעלי'ע לא צרייך אלא להוציא מידי מסוכנת בי"א, כל שעמדה הרי יצאה מכל מכל מסוכנת, וא"כ ודאי לצריך לגרוס עמדה א"צ מעלי'ע, אלא דקשה להיפך לרמב"ס, מה קמ"ל פשיטה, דכל שעמדה הרי אין כאן מסוכנת, ולמה נבעי מעלי'ע, ויל'י דקמ"ל, כל שעמדה פ"א איפלו חזרה ליפול ואינה יכולה לעמוד, تو אינה צrica מעלי'ע, כבר יצאה מידי גוסס בי"א, ונעשה כגוסס בי"ש כיון דעמדה פ"א מן הנפילה, וכך שכתב הרמב"א ס' נח טע'י ו', כל שהלכה אחר הנפילה וא"כ אינה יכולה לעמוד (ברמ"א כ' לילך וט'ס הוא) דינה כשאר מסוכנת, ה"ה אומר אני אני יכולה להיות אינה יכולה לעמוד הדין כן, ודוק'.

ד"ג נ"ב ע"א גמר' א"ר, ענקרורה צלע וחוליה עמה טרפה וכו' עד סוף העמוד, לפי המסקנא ר"כ ור"א שאלו על ענקרעה מכאן ומכאן עם האסיטה, ולא נשאר רק אמצעיתה של החול', ורב טרפ איפלו בחד צלע כהג'יו, וממה שהוא לבם, גיסטרא קאמריתא, הינו

דאימיר לא ח' לשבירת הצלעות שהוא עלול יותר לשבור מלנקוב הדקין, אבל לשיטת הרמב"ס ניחה טובא דאמיר בדיקה כנגד כל הב"מ האברים הפנימיים קאמר ולא משום נקב או קריעה דלא שכח כלל, אלא משום ריסוק שני צורה ותואר של אחד מאברים הפנימיים, וא"כ האי בדיקה משום טרפות נפולה היא, וע"ז מושך מר זוטרא, כנגד החלל כלו, גם משום שבירת עצמות או עקירת חול'י בעי למיבדק', אע"פ דלא שייך לטרפות דנפולה, אבל הלא מצוי הוא להשתבר או לעקור מן העצמות, וגם מזהodiac ראי לשיטת הרמב"ס ודוק'.

עכ"ל, והנה האי תי' השני הוא אליבא דבר"א שבגמ' אבל לתי' קמא, דבר פליג ארבי"ב י' וסובר דרי" פלייג את'ק זאב בgenesis נמי דריש, צ"ל כתיה' קמא שברא"ש, אלא דלפי מה שכי' התוס', דרב קמל' דזאב בגסה נמי דריש, מדאמר בבהמה למעלה מזאב, משמע לכל מן זאב ולמעלה שוה, איך קאמר מן הנץ ולמעלה בעופות, וזה ליתא, דהרי הנץ אינו דורס בעוף הגס, עיין בר"ץ ז"ל מה שתי' בדוחק קושי' הראי"ש ז"ל,อลם לפע"ד נראת ברור, דל"ק דבר פליג ארבי"ב וסובר דרי" פלייג את'ק, פלייג גם בעופות, דلت'ק נצ' דורס אף בעוף הגס, אב"א גמר' ואב"א סברא, הסברא נוונתני כי היכי דת'ק, סובר בזאב שהיא חיה קטנה מצי דרס אף שור דהרי, משום דעת ואלים זהירין, ודרכו לדروس, ה"ה הנץ בעופות, דהרי אמרו לסתן דהנץ אפיilo בדרברבי מניה, ואינך רק בדכוותי' הרוי דהנץ עלול לדروس יותר מאשר עוף הדروس. ואב"א גמר' דלעיל בשונה כתבו התוס' ד"ה ודרוסת הנץ ז"ל, גבי טרפות העוף הוה שיך לimentiini, אלא משום ר"י תנא ל' הכא' עכ"ל.

ויש לראות שלא ר"י מון התנאים האחוריים, מתלמידי ר"ע, ויסוד המשנה הלא הייתה מסורה בידם מאז, ועד דאתא ר"י, היכי לא היה נשנה דרוסת העוף בנה, כמו דרוסת הזאב בבהמה, ועתה אם נאמר דבמשנה דא"ט בעוף היה שנוי' דרוסת הנץ בעוף הדק והנא בעוף הגס, לא ה"י לר"י שום דבר להוסיף או לגרוע ע"ז, ולא אמר על עוף מיידי, ולמה מחלוקת רבינו הקדוש מן המשנה דא"ט בעוף, והעמידן כאן ובשם ר"י, ע"ג דרי' או מפרש דברי הת'ק היתה קתני בא"ט בעוף, אך קודם דפליג ר"י או מפרש דברי הת'ק קתני בא"ט בעוף, דרוסת הנץ סתם וכמו דקתוני כאן דרוסת הזאב סתם, כאשר כתבו התוס' דדין דעתו מקומו בא"ט בעוף, כי בסוד המשנה לא היה קתוני יותר, ואחר שר"י פלייג או מפרש כדי שלא להציגך להעמיד דבריו בשתי המשניות, מחק רב' דיון דרוסת הנץ, ממשנה דא"ט בעוף, והעמידן כאן כל דבריו של ר"י, ומילא נדע דת'ק פלייג hon בהמה והן בעוף או שר"י מפרש שנייהם ולא איצטרךתו לדברי הת'ק בעוף במסנה דא"ט בעוף כנלפע"ד אמות לאמינו זדו"ק.

ע"ש גמר' מיתבי דרוסת חתול נץ ונמי' עד שתנקוב לחל, אבל דרושא ל"ל וتسברא, וכי' הרוי' ורמב"ס ז"ל מפרשים עד שתנקוב לחל, ואיז יש להם דרישה ועיין בפרשימים, והנה לדידחו, "אבל דרושא לית להו" לאו לשון הברייתא הוא, אבל הש"ס קמתמה, אבל דרישה ל"ל, וتسברא, אלא דלפי הס"ד דל"ל דרושא כל עיקר, ע"כ ה"י מפרש עד שתנקוב לחל, דמצד נקב נגעה בה כפרש", דלא"כ דרושא לית להו" אמת לאחר שתיקוב לחל, ומפה פריך מדרוסת הנץ, דלמא באמת לאחר שתיקוב לחל, וגם בלאה"ה אמת לאחר שתיקוב לחל יש להם דרישה, גם בגדים וטלאים, לא מסתבר כלל לומר דבעוף הדק לית לי' דרישה, אבל לאחר שמתרצה לעצמו כאן בעופות כאן בגדים וטלאים, אז מהדרינו לפרש דבנוקב לחל, יש להם לר"י' ורמב"ס לפרש כן, אבל דלפ"ז ודאי קשה טובא, מה דחק לר"י' ורמב"ס לפרש מה שנקוב מה שמלפע"ד הוא, דמצד מחת בתחל הגוף, לא מישתבר فهو לחוש כלל, דאפיilo הגע הצפורה לתוכה החלל, אין ארכו של צפורה הנץ משפיק, לנקב אחד מאברים הפנימיים, שהם רכים וטלאים, וחוויזין בכל לאחריהם, עיין ברמב"ס פ"א ה"ד, דמשמע מלשונו דזוקא בנכנס הקוץ או החץ בחלל הגוף ממש דהינו בקוץ ארוך, שחאלק גדול ממנו נכנס לתוכה החלל, ולא עומד בשפת החלל ע"פ שעבר לפניהם, כנלפע"ד לדינה.

ע"ש גמר' וتسברא נץ לא דרש, והוא תנן ודרוסת הנץ, הא ל"ק בגין בעופות וכאן בגדים וטלאים, עכ"ל ויל"ד, דלמא הלכתא נקט התננה דברייתא נץ דלא דרש בגדים וטלאים, כיון דמשנה שלמה תנן, דນץ דוקא בעוף הדק, ולר"י' ורמב"ס דמפרשים דכשיגיע

בנעקרה צלע מכאן ומכאן, שאע"פ שעם האסיטה קאמרו, מ"מ אמרו, והחולי' קיימת, דהאסיטה ניטלת ולא החולי' והאסיטה הוא מkeit' מזה ומזה של שני חוליות, אבל גוף החולי' קיימות ודוו"ק.

ע"ש גמר' איש נערקה צלע מעיקרה כי היכי דלא חילוק שמואל אסיטה, ור"ת מפרש עם האסיטה, כי היכי דלא מפרש הא דشمואל, אלא בר זכאי ור"י, דלחיד ברוב צד אחד, ולאידך ברוב שני צדדין בעין עכית' התוס', והי' להם להזיכר גם רב, דרב נמי דוקא וחולי' עמה, דהינו חצי חולי' כדלעיל, והנה האחוריים הקשו סחירת רשי' אהדי, דלעיל מ"ב ע"ב מפרש הא דشمואל, דעת חצי חוליתה קאמר, והנה משום הא לא ארי', דהרי בתוס' שם כתבו זיל' "לקמן פלייג עלי' בר זכאי, ואומר ברוב צד אחד ונשתברו ברוב שני צדדים, והכא נקט טפי מלטא דشمואל, משום איןך דקאמר וכו" עכ"ל, ועיין שם במרה"ל מה שתמה על דברי התוס', אבל חוץ מאותה איני תמה, דומה שלא האצירו ר"י, דפליג וקאמר בין עקרו ובין נשתברו, ברוב שני צדדים, משום דMRI' לא מצי פריך דלחשוב עקרו, דהינו נשתברו דקתוני במשנה, ولكن כתבו רק בר זכאי, דמני' ג"כ הוה מצי להקשوت, משום דס"ל נערקו מצד אחד נמי טרפה, אבל הוא פלא, דהרי אכן קר"י פסקין ודלא כshmuel Dolai כבר זכאי, ואיך פריך הש"ס וליחסוב הא דشمואל שהוא דלא כהילכתא, אבלatti ע"ז דבאמת מרוב פריך, וגם חצי חולי' גם בצלע אחת טרפה, נקט דشمואל, משום איןך דشمואל, ולא מדקך ב"י דחויה דלא כהילכתא משום דהרי אפשר לפרשו דעת חצי חולי' קאמר הרבה, וליה כיוון רשי' ז"ל דלע"פ דדרכי שמו"ל קאמר, דקאמר סתם נערקה צלע מעיקרה לא ממש עדם החולי' קאמר, מ"מ קושי' הש"ס ע"ב לא ה"י אלא לפי הילכתא וכרב, דעת החולי' דהינו מkeit' האסיטה טרפה, אבל התוס' ודאי הhilpvo שיטותם דהכא מפרשים דברי שמואל קרשי' דלעיל, דעת חצי חולי' קאמר, וא"כ לא הוה מקשין כלום לעיל, דליפרך מבן זכאי דלית הלכתא כוותי' אלא על תוס' ליכא למיפורק סתרה משום דהמחברים רבים היו כידוע, ולישב דברי התוס' דלעיל, י"ל דפליג דס"ל דشمואל בא"ל קאמר, והוא בר זכאי המכרע בין שמואל לר"י, והלכה כמותו וכוונת הש"ס באמתابر זכאי, אלא נקט שמואל אף דלית הלכתא כוותי' משום איןך דشمואל ודוו"ק.

ע"ב גמר' מתקיף לה ר"א ולתנייה גבי קולי' ב"ש וחומרה ב"ה, א"ל רבא, כי איתשל לעניין טומאה איתשל עכ"ל לפי מה שהזכרנו כ"פ, לדיעת הרמב"ס, דשא רני תורה לא נדון ע"פ דסבירו הכא לגבי טומאה, לכאר' יש לעיין, איך קאמר כאן דב"ש דסבירו הכא לגבי טומאה, בעין שתי חוליות לטהר, ה"ה גס בבהמה לא מיטופרי אלא בהסרונו שיטם, אלא דגס בלי שיטת הרמב"ס נמי קשה, דלמא בש"ט"ח ס"ל, ומילא לא תלי זה זהה, כמו דאמרין בראש פרשן על בהמה שנחתכו וגליה, ע"ג דלעינו אדם ס"ל לצדב"י כרש"ב"א, דיכולה לכותות ולחות, אבל מ"מ טרפה הוה דס"ל ט"ת, וכן יש לתמהה על הא דאמרו בעירובין, דתורי חומרא דסתרי אהדי כגון שדרה וגבלת, דמקרי כסיל בחושך הולך, דלמה יקרא כסיל, אם חושם ט"ח, ואיז ליכא סתירה, וניהו דشمואל קאמר וכן לטרפה, משום דהוא טרפה אינה היה ס"ל, אבל בש"מ מצי סברו ט"ת, ואין כאן כסילות למנן דמחמיר גם בטרפה, ויש לי הורהור דברים בא"ה אלא דלא ביררי לי, لكن לא העלטים בכתב וצע"ג ודוו"ק.

ע"ש גמר' אר"י א"ר, בהמה מן הזאב ולמעלה, ובעופות מן הנץ ולמעלה, עיין ברא"ש דהקשה, בעופות Mai קמ"ל, דהא משנה שלמה היא, דרוסת הנץ בעוף הדק, אבל למטה ממנו לא דרש, ותי' דאיידי נקט מן הזאב ולמעלה וכו', א"ג כי היכי דASHMUNINU בהמה, דלא תימה אורחא דמלטה, נקט ה"ג איןכא לשינוי בעופות

התוס' בשם ר"ת מפרשים, דורס ואוכל מחיים, ואינו ממתין עד שתומות, ומביא ראי' מב"ק ט"ז ע"ב, דאמרו שם ארוי דרס ואוכל פטור, עי"ש ולפ"ז לא ידעת מה בין האי דרישא, לדרישא דהכא, ולמה לי באמת האי, "ואוכל" דבודROS לחוד הוה סי' לוטמאה, וה"ה דטמטריף, דהרי עופות טהורין אין להם דרישא כלל, כמו שכ' בעצם דאין דרישא לטהורין, ואי דקשי' להו מה קמבי עי' לר"א בשאר עופות טמאים, דהרי מוכח لكمן דרבה מהם דורסים והרבה אינם דורסין, ומכם' דמסיק כאן דכלולם יש דרישא עכ'פ' בדזוטרי מני' לפע"ד נראה גם כן לא קבעי אלא על אותו שדרכם לדROS, אי מטילין ארס, או אי יש כח בארס שליהם למקרי האבר, אבל על מעשה הדרישא בעצםו לא קמבי עס' דידע שיש מהם דורסים, ויש מהם שאינם דורסים, והוא דבר שיש לבירר, וכן בחitious שיש הרבה שאינם דורסים כלל, כמו הדבר והפיל וכדומה, עיין שו"ת ק"ז החת"ס זיל סי' נ"ח, لكن דברי התוס' נפלאים ממי' וצע'ג וד' יאיר עני' להבאים דוד'ק.

ע"ש גמר' ארב'ר'ה א"ר, ארוי שנכנס לבין השורדים, ונמצא צפורה בבגו של אחד מהן, אין חוששין שמא ארוי דרסו וכוי' ורב לטעמי' דאמר אין חוששין לספק דרושא עכ'ל הגמ'. ותמה אמי' איך תלוי זה, בפלוגתא דרב ושמואל, אי חוששין לספק דרושא או לא, ובפרט דאמר אבי' דבמוקום צפורה לכ"ע חוששין, דלמה ניחוש כיון דסביר' מקום הצפורה אין שום ריעوتא ניכרת בעור, הרי אין לך הוכחה גדולה מזו, דלאו ע"י דרושא בא הצפורה לתוכך גב השור, דהרי יש ליד הארי הרבה צפורהנים ואם תtab כולם באוטו מקום לתוכך העור, איך רק האי מקום צפורה לבד ייכר ונראה, ותו לא, וגם בסתם דרושא דאייה שתק ואנו מקרקין, לכאר' יש לעי'ין, למה לא נסמק על בדיקת חוץ שכל העור נגד החלל שלו ויפה בלי פצע וחיבורה, דבזבחים דר' ע"ב אמרינן, דאיירוב דרישת האיזב בנקבת הקוץ, ופרק' והא hei משיך והאי עגיל, ועינו בתוס' لكمן וכן שם בזבחים, דלמטה מן האיזב אין ניכר להבחן, משמע דלמטה מזאב נמי' עכ'פ' ניכרת החיבורו, ומכם' כל במלעלה מזאב, היתכן שלא hei ניכר מקום הדרישא לחוץ בעור השור, אלא דבזה יש לדוחוק, דמי'ר' בלא בדק העור בחוץ, אז צרכין לבדוק בבשר בפנים, אם ליכא אדמיות או רקבון בשור שניגן האברים הפנימיים, אבל בבדיקה בחוץ העור, ואין בה שום רושם דרישא,תו לא צריך יותר, אבל כאן דמי'ר' בנמצאה בשור ח', תחב צפורה במקומות הנקב, אין כאן ריעوتא אחרית בעור, ולמה לא שיאולת האי מקום הנקב, אין כאן ריעوتא אחרית בעור, ולמה לא נסמק על זה שלא לחוש על דרושא, וצ'ל' דאפשר שפיר שלא תחב הארי רק האי צפורה לחוץ העור, ונכנס הארס דרך האי נקב לחול הגוף, אבל שאר הצפורהנים לא נתחבו כלל לתוכך העור והבשר, ואם כנים דברנו, מושבים באזה כל הגני' קושיות שהקשוו התוס' ד"ה רוב על פרשי' דלמה לא ניחוש לשאר שוררים שאין בהם צפורה, ולא באי' למזה לי מקום צפורה כלל, ולפי האמור "ל' דלגבוי כל הגני' חששות סגי' בבדיקה העור בחוץ שהוא שלם ויפה, וראה זה מה שמצאתי און לי בפסק' הרמב"ם זיל דס' ל' בפ"ה היל'א "ספק דרושא אסורה עד שתבדוק כדירושה וזה, כיצד ארי שנכנס לבין השורדים, ונמצא צפורה בגבו של אחד מהם, חוששין שמא ארוי דרסו, אין אומרים שמא בכוטל נתחך', וכן שועל או נמי' שנכנס לבין העופות, והוא שותק והן מקרקין, חוששין שמא דרס וכוי' עכ'ל וליד' א') למאי הלכתא קאמר, דצריכה בדיקה כדירושה ודאית, ולא די לו לכתוב דצריכה בדיקה לחוד, ב') הלא גם על שאר השורדים איכא חשש דרושא וכמ"כ' הרשב"א זיל, ועינו בטור סי' נ"ז ובע"י וכמו בא בהגמ'י' שם, ולמה שתק הרמב"ם מה', שאוכל, ולפירושו ודאי דאין לו עני' כלל להאי דרישא דהכא, אבל

לחול דריש אף בגדיים וטלאים, הא אתה לאשמעין, אבל לרש"י קשה, אולם אם נאמר ממש'כ' למעלה, דלמאן דס' לדרי' פlige את"ק, ה"ה בגין פליגו, דلت'ק דריש אף בעוף הגס, וממילא גם בגדיים וטלאים חד דינא אית' להו, אז האי ברייתא את' קר'י ולאפקוי מת'ק וקאמור דינץ אין לו דרישת בגדיים וטלאים, וה"ה בעוף הגס, ואולי מזה הוכיח רשי' לפרש במתנ' דר' פlige את'ק, דמיהי ברייתה דקתי נץ דאין לו דרישת בגדיים וטלאים נראה כו, ודוק'.

רש'י ד"ה עד שתינקוב לחול, כקו' בעלמא ועד שנקבו הדקיין וכו' עכ'ל. לבאו' סותר רשי' את עצמו במה שכ' لكمן בדף הסמוך עכ'ב ד"ה ב��וץ עד שתינקוב לחול, ופרש'י "אבל הגע לחול יש לחוש שמא ניקבו הדקיין ובבדיקה א"א מפני שאין נקב דק ניכר בהס' עכ'ל וכאן כתוב דלא מטריך עד שניקבו הדקיין, הרי דמוני בדיקה עכ'פ', ולקמן יפה מדייק דלא מהני בדיקה, דהרי מדתקתני ב��וץ עד שתינקוב לחול, ובדרוסה משיידי הבשר כנגד ב"מ, הרי דשווין הן ניקב לחול עם דרושא ובדרוסה הלא שיטת רשי' דלא מהני בדיקה, עכ'כ הפירוש עד שראו' להאדים הבשר, דהריינו שתחביר צפרני נגד חלל הגוף לאפקיע על ריכוי, וכדומה, ואלי' מיירி لكمן שנכנס הקוץ יכולו לתוך חלל הגוף ואז אין לו בדיקה. אבל כאן דהוה מקום ידווע ניכר מודה רשי' דיש לו בדיקה, עכ'כ צרי' לומר כו, דכפי' שכתבתני לעיל, רשי' הוכיח דדרוסה ודאי אין לו בדיקה, משום דההילכה כך אתה, "ודורותה הזאב" ובזה סגי' להטריף, וא"כ נקבות חלל הגוף ב��וץ, דאיןנו ממין הטרפיות, עכ'כ דבזה יש בדיקה. אבל ב��וץ הנמצא בתוך החול, מסתבר דמן הנגע לבודוק כל החול ננקב כ"ד ודוק'.

ד' נ"ג ע"א, גמר' בעי ר"י, שאר עופות טמאים יש להם דרישת וכו' הא דלא קבעי בשאר חיות חוץ מاري' זאב לגבי בהמה Mai', לדעת הרא' ש' זיל' באמת ליכא דריש בין שאר החיות, ודעת שאר הראשונים להיפך, עי'ון בטור סי' נ"ז, ונראה דלפי הני הראשונים, צ'ל' דבחיות ידע דדיבר התנא בהווה, ולכן נקט ארוי זאב, דהני שכחיהם יותר משאר חיות לבוא לתוך העדר, עי'ון בב'ק ט' ע"ב ארוי דריש וואב טורף, ובשביל זה מצין למינר דר' פירוש הת'ק' אתא, משום דההילכה דיבר בהווה ויתור שכח הוא האיזב שבא על הצאן לטרוף, ולכן אין מקום להסתפק דודאי גס שאר חייו עיר יש להם דרישא, אבל בעופות לא מצין דינץ וגוי יותר ערעלים לדריש, וחוץ מזה נראה לפע"ד דבעופות טמאים דמשוניים הם הרבה זמ"ז בסימני טומאה שלהם עד שהتورה לא הזכירה סימנים כלל, אלא פרטם בשמותם, ולכן שפיר יש מקום להסתפק לעניין דרישת מה דינס של איינך, דלא הזכיר התנא בשמותם, ע"ז' קפשת לי' רב היל, דיש להם דריש, והוא דפרק' לי' ממתנ' והאנן תנן דרישת הנץ, לאו ר"א לר' היל קפריך, דחא ר"א ספוקי מספקא לי' בפי המשנה, אלא מסדר הגמי' שלאחר ר"א, ותדע דחא לא כתני, א"ל' והא דקמשני דהני בדכוותיהם או בדרכברבי מני', ואין בדצוטרי מני' היינו נמי' מטעם דהם ערלילים יותר לדריש, لكن אלים זהיריהם אפיקו בדרכברבי מני', וא"כ בחיות נמי' הדין כו, וכן הוא באמת דעת הרשב'א זיל', והוא השיטה המחוורת ודוק'.

ודע דהיך דרישת בעופות, כתבו התוס' لكمן דאין זה מה שאמרו, כל עוף הדריש טמא, אלא דשדיה זירוי' כי שליף צפורה, וכמו בזאב בבחמה, ולא הי' להם לפרש האי דרישת צפוניא צפוני' מון די והותר בסוגי' הש'ס, דהוא הטלת ארס, כשהוחזיא צפוני' מון הנדרס, אבל הי' להם לפרש הסימן טומאה של דרישת מה היא, והנה רשי' זיל' لكمן מפרש דאווז' בצפרני' ומגביה מן הקרע מה שאוכל, ולפירושו ודאי דאין לו עני' כלל להאי דרישא דהכא, אבל

далא שכיה שאירע ספקאה בהם, וכל עצמיות גיטין וקידושין, איתרמו לאדם רק פ"א בחיו מסתמא, לא מצאו צורך להחמיר בספקן נגד חזקה, והרי תראה דהה תורה עצמה הקילה בעין מזרות שלא לאסור מזער, אפילו שלא במקומות חזקה ועיין עוד בדיור שאח"ז. ודודו".^ק

ע"ש גמר' קטע רישא חד מיננייהו, נח ריגז', וכתבו הפסוקים הא דלא חיישין שמא דרש אחורינא קודם דקטע רישא דהאי, משום דחזקת אלימטה לאח"ל דאין הדורס מניה את הנדרס מידי עד שיראה נקמתו בפינויו, ומה"ט אף בהמית יותר, לא חיישין לנשארים, עיין בט�"ז וש"ד סי' נ"ז ס"ט דאיכא פלוגתא בזיה, ולפ"ז בכל סדי"ר כמו באיזו שתק ואינה מקרקרים איכא לעומת רוב ארויות דורסים, רוב הדורסים אינם מניחים הנדרס מידם, עד שיראו נקמתם בפניהם, ولكن שפיר אמר בגמ', איכא למימר הכי ואלא"ה, הנה ס"ד"ר, וא"כ קשה דלעיל בנמצא צפורה על גבו של אחד מהם, דקאמר רב לטעמי', דהה בהא מצי מודה שמואל, דהרי איכא תרי רובה להתר, חדא דרוב דורסים ממיתים מיד, ואינם מניחים את הנדרס מידם ועוד רוב דאיון הצפורה נשמטה מיד הדורס, אלא דהא לק"מ דלעומת זה איכא רוב המותחך, און צפורה ישב בגבו. אבל מ"מ קשי', דהאי רוב ארויות דורסין לא הי' לו להזכיר כלל דלעומת האי רוב, איכא רוב הדורסין אינם מניחים הנדרס עד שימושת, ועיין בדיור שאח"ז.

ובגוף הפלוגתא שבין האחורינים אי קטע רישא דתראי או יותר נמי כשר, כתבתבי בתשובה לדילין דאפילו לא וראיינו הנדרס נכנס חיישין דתלין במצוין, ודורסים יותר שכיהן שיירגו בעופות ובצאן, מלבלבים או עכברים, פשיטה דאפילו בנמצא כמה מהים בעדר או בכלוב במקום דלא ראיינו דורס נכנס דכשר, דנייה דבגמור' קאמר קטע רישא חד מיננייהו, והוא דוקא חד ולא תרי, משום דחש"ס הלא סובר ספק כלבא ספק שונרא אימר כלבא, וא"כ לא חיישין לדירושה אלא בשראיינו הדורס נכנס, ואז ודאי הדין כן דכל שהרג יותר הרי הוא יוצא מן הרוב דנח רוגזיווילו لكن חיישין על הנשארים, אבל הרשב"א ז"ל כתוב דברמננו הכלבים בני תרבות נינהו ולא שכיה שיירגו בעדר או בכלוב ותלין במצוין שדורס נכנס לשם, וכן בנמצא מצועים ללא שראיינו שם דורס נמי חיישין דתלין במצוין וכן רובה השאלה שבאו לפניו בapon זה המה, שלא ראו דורס אלא שמעו רעה בכלוב או בעדר ובדקנו ומזהו, ובזה פשיטה דגס במצוין כמה מותים והנשארים אין בהם שום פצע וחיבורה, שקרים הם, דמי הגיד לנו רק דורס אחד היה דלמא ב' או ג' היי, או שהאי דורס עליה בכלוב ב' או ג' פעמים בתקלת הלילה, באמצען, ובסוף, ובכל פעם קטע רישא חד מיננייהו. וזה ברור לדינא בלי פקפק לפע"ד ודוק".^ק

תנוס' דה רוב ארויות דורסים, וא"ת איפלו אט"ל צפורה זה מהמתת חיקוך אתה, מ"מ איפלו בשאר שורדים בין צפורה, ובஸמו נמי דקאמר אבוי וכוי עכ"ל, כוונתם דודאי הכא מייריב באיזו שתק ואינהו מקרקרים, באופן דבלא צפורה חיישין אדי שניהם שותקים או צוקים דבעלמא לי"ח, משום דאמרין שלמא שי' דקמבעתי אהדי, אך קאמר אכן רוב ארויות דורסין, הא בכח"יו רוב אינם דורסין, אבל כבר כתבנו לעיל דלרמב"ם כל שלא ניכר בשור על שמואל חיישין מדרבן, ומתעימים שמבראים לעיל בסוגי הנ"ל בתוס' ושאר הפסוקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפ' ד"א ביבמות דמוקמין האשה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתינו עליה קים, לפענ"ד נראה דלא החמירו חכמים רק בטרפות ושר מאכלות אסורת, דשיכחו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בספקות שלא יקיilo ראשן באיסורים, אבל באישות שהוא מלטה

ג') הביא דין דהוא שתק ואיננו מקרקרים בשועל או נמי' שנכנסו לבין העופות ובגמ' נראה, דברי שבין השורדים נאמר דין זה, וכן פרשי ז"ל דעל שתיק ואותיב בנינויו, על ארוי בינויו, וכן על איהו קמעועאי, פרשי נוהם, זה על ארוי נאמה, ועיין בראש יוסף מה ש' על דברת רשי', דיש מי שמספר דקאי על מהDSLICK, ספק כלבא ספק שונרא, עי"ש. אבל על הרמב"ם ודאי קשה,-DD-דבר מاري שבין השורדים, ולמה לי' להוסיף, וכן על שועל או נמייה וכו', אם גם בארי הדין כן, ועיין בלח"מ שהרגיש בזאת וכتب דהה בשורדים, אלא דריהיטה דגמ' בעופות דקאמר לעיל מני', ספק כלבא ספק שונרא וכו', עי"ש ובאמת זה ליתא, דהרי רשי' ז"ל, בארי שבין השורדים מפרש כל hei, ולא קאי אדעליל, ובפרט הרמב"ם שכותב אח"כ בהלכ' י"ב סתם, ספק שנכנס לכאו טורף, או נודע אם זה מן הטורפים וכו', لما לא כתוב גם דין זה, בהוא שחק והן מקרקרים בסתם טורף עכ"פ, וכן דורס שנכנס בין דוקא בשור שעורו חלק, ובארי שמקום הצפורה גדול. אבל לא בכבשים שעירות, ולא בעופות בוגצותם, והדורסים שלהם צפורים קטנות, וכן בשור דוקא בנמצא צפורה יש ס"ר, ורק על سور זה ולא על שאר השורדים, שיכולים לבדוק بكل מבחוץ, וזה ש' הרמב"ם במתוך לשונו דס"ר צריכה בדיקה כדorousה ודאית, ר"ל שלא סגי בבדיקה חוץ אלא בעי בבדיקה בפנים, כדorousה ודאית, והמציאות בזאת הוא כאשר מפרש, בארי שבין השורדים, בנמצא צפורה בגבו של אחד, דאי איכא ספק על אותו השור בלבד, ואני סגי בראיה בעלמא שאין בהם היכר נקב בחוץ, או בשועל ונמייה בין העופות, איפלו אין כאן היכר רושם מבחוץ, משום דבנהין לסמווק על בדיקת חוץ מטעמים שהזכרנו, כנפ"ד בគונת הרמב"ם ע"פ דהפסוקים לא נחתו לה.

אחרי כתבי זאת ראייתי בב"ז בשם הרשב"א ז"ל הובא ג"כ לפקמו במהרמל", על דברת התוס' ספק שונרא שכותב, דכל שאיינו ניכר רושם הדרישת בחוץ, א"צ שום בבדיקה פנים, אלא דגס לרשב"א אם ניכר איזה מראה אדמימות או רושם חורה בחוץ, שוב צרייך בבדיקה בפנים, ואני אומר דכל זאת בעופות או ג"ט אבל לא בשור הגדול, שדורס שלו הוא הארי, ואולי גם לא אמר רברבי, שדורס שלחם הוא האזאב, דשם בעין דוקא מקום צפורה נפלא עניין לקמן מה שכתבתבי על דברי המהרב"ם, ועכ"פ חידוש נפלא עניין שהמחבר בשלוחנו הטהוו, לא הזכיר כלום מהא דרשב"א שהביא בעצמו בב"י, ז"ע ודוק".^ק

ע"ש גמר' איכא למימר הכי ואלה אוקי מלטה אחזקי' והויל ס"ר, ורב לטעמי' וכו', הא אוקי מלטה אחזקי' שלא במקומו הוא, דהכי הוול", הוה לי' ס"ר ואוקי מלטה אחזקי' עי"ן באחרוניים, ולפע"ד נראה דהה ש"ס רצה לשולב בהא, שלא תאמיר דרב ושמואל פלגו אי שייך לאוקמי אחזיקת בשורת בנויל ריעותא מחיים, עי"ן לעיל בסוגי' דישב לו קווז בושט, אריכות בעין זה, דאם נאמר כן הוה ס"ר ספקא דאוריתא, لكن לשולב את זאת קאמר תחלה, אוקי מלטה אחזקי' והוא מה"ת לכ"ע, ואח"כ אמר והויל ס"ר במקומות חזקה, ורב לטעמי' דאן חושין איפלו מדרבן, אבל לשמואל חיישין מדרבן, ומתעימים שמבראים לעיל בסוגי' הנ"ל בתוס' ושאר הפסוקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפ' ד"א ביבמות דמוקמין האשה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתינו עליה קים, לפענ"ד נראה דלא החמירו חכמים רק בטרפות ושר מאכלות אסורת, דשיכחו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בספקות שלא יקיilo ראשן באיסורים, אבל באישות שהוא מלטה

שכפי הנראה, הוא חומרא דאמוראי, דלא מzin במשנה וברייתא. **ועיין** בזכחים שם דר"ל מוקי בנפולה וס"ל דהלה נמי צריכה בדיקה, והוא לפי דברינו לכאורה פלא דPsiטיא דהאי בדיקה בהלכה, שהוא מצד איזה נקב או שבירה באברים הפנימיים הוא חומרא דרבנן, ואיך מוקי מותני דכל הזכחים שנתערבו בהכי, אלא דרש"י ז"ל כפי הנראה מתעורר זה וכותב, "וז"ל" וכיון דאיתחץ בה ספק טרופות אין מכניםין אותה לעזרה לשוחטה, משום הקריבתו נא לפחתך עכ"ל, והנה על אוקימתא דאיערב בדרוסה לא כתוב מידין, משום דרש"י לשיטתי ס"ל דודאי דרושא לית לי' בדיקה, וכן מוקי דוקא בודאי דרושא. אבל בספק דרושא, כיון דיש לבדוק, שפיר מצי שרות בעורה דהרי כאן לא איתחץ בה ספק טרופות, כי האי איתחץ שכ' רשי' היינו דוקא בנפולה, שקדום שהלה היתה אסורה ודאי משום נפוליה וause'פ' שהלהacha אח'כ' יוצאה מאיסור ריסוק אחרים. אבל עדין נשארה בספק שאר טרופיות, וזאת קרי ריסוק אחרים. לישן לא יתיר טוב מליתנים או למיכרム לעכ"ם, דהרי כל הרואי לאדם, איינו מוכן לכלבים כדאמרין בביצה ז' ו' ע"א דכל דחיז לאדם, לא משליך לכלבים. אבל לפי גירסתנו דלא הקשה שיתנים או ימיכרם לעכ"ם חנקים ניחא דכיון דלא נהרט אל החונקים, הרוא נבלה כמתה מלאיהן, שטס לנרכי אין ליתנים לאכול, דהרי התורה אמרה לכלב תשיליכון אותו. עין בפתחה עיקר א' עיקר יוד"ז, והוא דלא פריך למה באמת חנקם ולא נהרט, כדי שייה ראו לנרכי, משום דכפי הנראה שמואל בכבודו ובעצמו עשה כו' שחנקם והשליכם לנרהא, וידע המקשן שעשה כן בעצמו כדי שייה בטוח, שלא יאכלם השואל ע"י הוראת האיה חכם המתיר ס"ר רבב, ולכן לא טרח לנחר או"א, אלא חנקם ביחיד שהוא קל יותר, והשליכם לנרהא, אלא דקשי' לי' למה טרח להוליכם לנרהא ולא זרעם לאשפפה כשאר נבלות, ע"ז שפיר קמהדר ולטעמי, למה השליכם לאיבוד ולא האיכלים לכלבים, כדי שלא ילק' סל מלא עופות לאיבוד מכל, אלא כדי לפרשוי מלטה דאמורא עבד הци, ושזה ראי' לגירסת רשי' "אלא אתרי דשモאל הו" ולא הדר ב' רבי, והוצרך שמואל לחזק הוראותו, דאי רבי גופא הדר ב', מה ליל' כולי האי ודוו'ק.

ד"ה דרושא שאמרו צריכה בדיקה וכו' פ' בוקין' כוגן ספק דרושא או שדרסה ואין מקום הדרישה ניכר מבחן, דודאי דרושא לא מהני בדיקה, וכן פ' הירב"ם וכו' עכ"ל, כבר כתבנו למעלה בדיור הקודם ולעיל בסוגי' דנפולה דשיות רשי' והוא כיון דהלהআ אתא על דרושא האב, וכן אנפלה מן הגג, ולא על האדם, הבשר ע"י דרושא, ועל ריסוק אחרים ע"י נפוליה, וכן שכנינו לקמן בא"ט בעף נפלת לאורו ונחמרו ב'ם, ע"כ ישראי' מוכרתת לרמב"ם, דבדיקה בדיקה לרמב"ם, ומזה ג'ב' דהני טרפה להחלוטין נינהו, ומשם ע"פ רוב כל הנדרס נכנס הארץ לתוכה הגוף, וכל שנפלת מן הגג מתרסקו אבריה, אלא אדם עמידה או שחתה מעל"ע, מוציאה מידי חש ריסוק, וא"כ ס"ל לרשי' דמה"ת לא מהני בדיקה בלבד, והוא כו' נוקמא דנתערב בדירושה שאינה ניכרת כלל, באיהו שתק ואיננו מקרקרים, דלשמואל דהלהאת כוותי' בעי בדיקה נגד כל החלל, וכו' דכפי מה שהביא הבי' בשם הרשב"א ז"ל, דכל שלא ניכר בחוץ שום רושם דרושא א'ץ' בדיקה בפניהם כלל, ניחא, וכדבריו ממש ג'ב' הש"ך סי' נ"ז סקל"ו עי"ש. ואני תמא, דמה הועילו זהה, דעד"י יש להקשوت למה לא מוקי דאיכא רושם אידמיות בהאי ס"ר, וכן באינץ' שנערב ומהו יש הוכחה למה שתבנו לעיל, דרמב"ם מן האב ולמעלה בעין דוקא מקום צפורה האב והארה ניכר, ולא רושם אידמיות בעלמא וכן שפיר אמר בגמ', דבעין דרושא האב לקוץ ניכר, דהאי משיך והאי עגול, אלא באמות בלא"ה קושיתם לך"ם, דנヒו דאנן ברושים בעלמא סגי' לנ' להטריף ספק דרושא. אבל כבר כתבנו לעיל, דלהכי קאמר לעיל אוקי מלטה אחזקי' והדר אמר הויה לי' ספק דרושא לאשמעין, דמה"ת ודאי דומוקמין אחזקי' וזה שכתוב מפני שדרושא מפורש בקרה החמיירו בה, וכל ספק דרושא, הוא מדרבן וכן מבואר הדבר ברמב"ם בראש פ"ה מהל' שחייב שכתוב מפני שדרושא מפורש בקרה החמיירו בה, וכל ספק שישתפקיד בדרושא אסור, הרי דאין זה אלא חומרא דרבנן, וא"כ בקדשים ודאי לא החמיירו חומרא זו להביא קדשים לביה'פ' ובפרט

ע"ב גמר' אתרי' דשモאל הויה, להאי גירסא הדר ב' רב דאי לא הדר הוול' להכשיר גם באטרוא דשモאל, משום הפסד ממון של ישראל דהוה נדנד איסור, ואין חולקין כבוד לר' בן פרשי' ז"ל ושצת ראי' לזה מהא אמרין בפסחים דף ל' ע"א, דאם שמואל להני דמאבני נendi אשוי זיבנא דכנד'יכו, ואי לא דרישא לכו כר'ש, ופריך ולדרוש להו, ומתרץ אתרי' דרב הויה, וקשה איך מפחדם בדבר שקר שידרוש להו כר'ש באטריה דרב דס"ל דלא כר'ש, אלא ודאי הכל קאמר להו דאם תמכרו בייקר דaicא הפסד רב, לא אחולוק כבוד לר' מפני הפסד ממונם של ישראל ודוו'ק. **ע"ש** גמר' ולהנקיינהו ולשדיינו לאשפפה וכו' בת"ז ז"ל הביא גרסת מקצת ספרים או ניתבינהו לעכ"ם, וכותב דהה' דהוומ'ל דנייבינהו לעכ"ם דמקרי נזדמן, ואין כאן משום עושין שchorה בנוט' עי"ש. ואני תמא על האי גירסא דא'כ מה קאמר, ולטעמי' נישידיינהו לכלבים, וכי הוא יותר טוב מליתנים או למיכרם לעכ"ם, דהרי כל הרואי לאדם, איינו מוכן לכלבים כדאמרין בביצה ז' ו' ע"א דכל דחיז לאדם, לא משליך לכלבים. אבל לפי גירסתנו דלא הקשה שיתנים או ימיכרם לעכ"ם חנקים ניחא דכיון דלא נהרט אל החונקים, הרוא נבלה כמתה מלאיהן, שטס לנרכי אין ליתנים לאכול, דהרי בפתחה עיקר א' עיקר יוד"ז, והוא דלא פריך למה באמת חנקם ולא נהרט, כדי שייה ראו לנרכי, משום דכפי הנראה שמואל בכבודו ובעצמו עשה כו' שחנקם והשליכם לנרהא, וידע המקשן שעשה כן בעצמו כדי שייה בטוח, שלא יאכלם השואל ע"י הוראת האיה חכם המתיר ס"ר רבב, ולכן לא טרח לנחר או"א, אלא חנקם ביחיד שהוא קל יותר, והשליכם לנרהא, אלא דקשי' לי' למה טרח להוליכם לנרהא ולא זרעם לאשפפה כשאר נבלות, ע"ז שפיר קמהדר ולטעמי, למה השליכם לאיבוד ולא האיכלים לכלבים, כדי שלא ילק' סל מלא עופות לאיבוד מכל, אלא כדי לפרשוי מלטה דאמורא עבד הци, ושזה ראי' לגירסת רשי' "אלא אתרי דשモאל הו" ולא הדר ב' רבי, והוצרך שמואל לחזק הוראותו, דאי רבי גופא הדר ב', מה ליל' כולי האי ודוו'ק.

תוס' ד"ה ספק שונרא ס"ק אמר קני', וא"ת דבריש' פ' התערבות ע"ד ע"ב אמרין, גבי נתערבה בטרפה וכו', ומפרש כולהו כר' ינאי לא אמרו, דבין נקובות הקוץ לדרישת האב מידע ידי, דהאי משוך והאי עגול וכו' עכ"ל, והקשה המהראל ז'יל, דלמה לא נוקמא דנתערב בדירושה שאינה ניכרת כלל, באיהו שתק ואיננו מקרקרים, דלשמואל דהלהאת כוותי' בעי בדיקה נגד כל החלל, וכו' דכפי מה שהביא הבי' בשם הרשב"א ז"ל, דכל שלא ניכר בחוץ שום רושם דרושא א'ץ' בדיקה בפניהם כלל, ניחא, וכדבריו ממש ג'ב' הש"ך סי' נ"ז סקל"ו עי"ש. ואני תמא, דמה הועילו זהה, דעד"י יש להקשوت למה לא מוקי דאיכא רושם אידמיות בהאי ס"ר, וכן באינץ' שנערב ומהו יש הוכחה למה שתבנו לעיל, דרמב"ם מן האב ולמעלה בעין דוקא מקום צפורה האב והארה ניכר, ולא רושם אידמיות בעלמא וכן שפיר אמר בגמ', דבעין דרושא האב לקוץ ניכר, דהאי משיך והאי עגול, אלא באמות בלא"ה קושיתם לך"ם, דנヒו דאנן ברושים בעלמא סגי' לנ' להטריף ספק דרושא. אבל כבר כתבנו לעיל, דלהכי קאמר לעיל אוקי מלטה אחזקי' והדר אמר הויה לי' ספק דרושא לאשמעין, דמה"ת ודאי דומוקמין אחזקי' וזה שכתוב מפני שדרושא מפורש בקרה החמיירו בה, וכל ספק דרושא, הוא מדרבן וכן מבואר הדבר ברמב"ם בראש פ"ה מהל' שחייב שכתוב מפני שדרושא מפורש בקרה החמיירו בה, וכל ספק שישתפקיד בדרושא אסור, הרי דאין זה אלא חומרא דרבנן, וא"כ בקדשים ודאי לא החמיירו חומרא זו להביא קדשים לביה'פ' ובפרט

ודו"ק.

ד"ג נ"ד ע"א גמר' בתיר דברי הדר פשטה, אחד זה וא"ז במשהו מ"ט זיהורי מילא קלי ואזיל. ופרש"י, "גרסינן" ולא ידעתני איזה יירטא אחרת הייתה לפני רשי' שרצה לשולחה. וכי הראתה האי תיבת "ואזיל" רצה רשי' לקיים שהי' חסר בנוסחא אחרת שלפני רשי', ושלא נטע לפרש דהארס שורף את האבר ולכן אין נפקותא בשיעורו, וכן צרך לגורוס, "ואזיל" לומר דשורף עד רובו של גרגורת דסופו לפסק, וכן משמע מרשי' דלעיל בדף הקודם ד"ה צריכה לבדוק שכ' סופו לשורף עד שתנקוב את בני מעיים, הרי'Dמצד סופו לנוקוב קאtinyן עלי', וה"ה בגורגורת סופו לפסק. אלום דעת התו"ל לעיל במשנה אינו כן, אלא דשריפת אבר הנלקה מן הארס, הוא המmitt ולא מצד שישופו לנוקוב או לפסק, אדם משומס דסופו לינוקוב או לפסק, לא ה"י טרפות בפ"ע, כמו דלא תשיב מראות פסולות בריאה וכדומה לטרפות בפ"ע. ולפ"ע מ"ה דלא תש"י זיל' לקושי' זיל' הוא מפנ' דלישיטוי' ודאי דרושא אין לו בדיקה מה"ת, משומס דההלהכת אטה על דרושא האזב דטרפה, א"כ שפיר הוא טרפות בפ"ע, אע"פ שטעם הטרפות משומס סופו לנוקוב או לפסק, אבל החוס' ורמב"ס דס"ל, דגש לדאי דרושא אית' לה בדיקה, וכל שלא האדים הבשר או הסימנים מחמת הארס כשר, מוכרים לומר דשריפת הארס הוא שם טרפות בפ"ע ולא מטעם שועשה אותו טרפה, גם רב בעלה ודאי דליקא ר' דנפל ראיות התו"ס' בבריא דاضרש דמיiri בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדרישת, ואז צריכה בדיקה מכפה ועד אטמא, אבל בראיינו שדרס דהינו שnicer מקום הדרישת לא מהני הבדיקה דאפייל לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמת רשי' זיל' דהבדיקה מהני, או באיזו שחק ואינו מקרקין, אי בעלה ראי ולא ניכר מבחוץ מקום הדרישת ובاهאי ספק האחרון גם רב מודה דבעי בדיקה, וכן ראיות התו"ס' נגד רשי' אני מכיר.

ע"ש גמר' אל' ר"ל, מנו רב ומנו רב ולא ידענא לי' מכאן יש ראי' למה שכתו' התו"ס' לעיל ל"ח ע"א ד"ה איצטרך דעיקר שמो ה'י אבא, ורק בשם חמימות קרו לי' רב, ושם זה ודאי לא הוה לי' בעודו ששימש בישיבת רבי בא", רק אח'כ בתור ראש ישיבה בבל, קרו לי' בשם רב, כמו ר"י הנשיא בשם רב, ולכן ר"ל לא היה מכירו בשם רב, ואל מנ' רב, דלפי פרש"י דעיקר שמ' היה רב מלידתו, קשה לומר דר"ל לא ה'י זוכר את רב שהי' החשוב שבתלמידי רב יי' יותר גדול בתורה וחסידות מר' יוחנן ודוו"ק.

ע"ש גמר' שמותה ושותה כשרה וכי ר"י אמר יביא ויקיף. הראש יוסף זיל' הביא כאן קושי' הרשב"א זיל' דהא לדעת בה"ג, דאי' בשימושות הסימנים משומס טרפה אלא מגורת הלהכת אין שחיטה מועלת בהן, לעולם לא ידמו החתוכים, דהא אפילו נשחתה לאחר שחוטה עדין הייתה בחטים חייתי' וחותך השני הוא עתה לאחר שחוטה: והראש יוסף תמה דאפיילו לרשי' דשומות הס' טרפה, מ"מ אינו נבלה, דשלא במקומות שחיטה הוא ואטו טרפה אין בה חיוט עי"יש. ובמחייב'ת דברים אלו שלא בדקוק כתbam, ואם במקומות שחיטה דنبלה, הכי משומס דאי' בה שחיטה קרו נבלה, דהרי רק לאחר מיתה מטמא, אלא משומס דאי' שחיטה מועלת בו יותר שכן מקרי נבלה מחיים, כמו שביארנו זאת בעicker יי"ד בארכיות, גם מה ש' כל דלמעלה דלאו מקום שחיטה רק טרפה הוה, בהז איכא פלוגתא, עי"ז לעיל בפ"ב בסוג' דמוגרמת. ואני ביארתי שס דלמאן דס"ל דכל שנפסק הקנה שוב הוה כמדמ"ד ולדעת הרשב"א על הקנה עצמו ליכא מאן דפליג ע"ז, א"כ מה לי נפסק במקומות שחיטה, או מעלה ממקומות שחיטה, כיון דטרפה הוה, ממיילא דכאן דכמ"ד ותו אין שחיטה מועלת בו, וממיילא יקרא נבלה, אלא דלגב' נידון דיון של הקפה, אין שום נפקותא אם טרפה ואם נבלה, דהכא בחיות תלוי מלטה, וכיון דבכוב"כichi הוה איך ידמו החתוכים, אלא דמ"מ לא הקנה הרשב"א על שיטת רשי', דכו'ן דטרפה

אתה, במקומו עומד ואסורה אבל ודאי לרבות דלא יש לספק דרושא לא יاسر אפילו נמצאת האדים הבשר אינה ana, כי מכח סיבות שונוח מצה להיות אדמים בבשר, ראי' השניה הביאו, ממה דרב מורי בי' מכפה ועד אטמא, והנה לעיל בסוג' דישב לה קו"ז בושט כתבתתי דלרבע גם רשי' מודה דמהני בדיקה גם לודי דרושא, וכן הבאתני בשם הגהות מלא רועים אכן עין בי'. ועתה הדריני בי, כי טעמא דריש"י מפני שההלהכת סתם ATA, דרשות הזאב, ע"כ דהוא ודאי טרפה ואין לו בדיקה, וכן א"א דלשטי פליגו בזה רב ושמואל, מ"מ ראי' זו אני מכיר, דתקשה לדנטשיך דע"כ לרב צרך להיות ניכר מקום הדרישת, וא"כ למה בעי בדיקה מכפה ועד אטמא, מהו תאמיר דכל שעלה הדורס על הנדרס, גם מודה דבעי בדיקה, דזוקא באיזו שתווק ואינו מקרקין פלי, ממש דאי'ה כעין ס"ס דשמא מלחמת ביעותוא מקרקין אבל לא עלה עלייה, וכמ"כ למעלה משום דכנגד רוב ארויות דרושא איכא רוב דאי' הנדרס נשפט מידם עד שימייתו, ואת"ל עבד מעשה, שהוא שלא כנגד הב'ם והסימנים דרושא, דלא מיטרף בהטלת ארס באתו המקום, אבל בעלה ודאי דליקא רק חד ספק שמא דרושא במקומות דרושא אוו'ו' בבריא דاضרש דמיiri בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדרישת, ואז צריכה בדיקה מכפה ועד אטמא, אבל בראיינו שדרס דהינו שnicer מקום הדרישת לא מהני הבדיקה דאפייל לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמת רשי' זיל' דהבדיקה מהני, או באיזו שחק ואינו מקרקין, אי בעלה ראי ולא ניכר מבחוץ מקום הדרישת ובאהי ספק האחרון גם רב מודה דבעי בדיקה, וכן ראיות התו"ס' נגד רשי' אני מכיר.

וזע דבשה"ד כתבו, דגש רשי' לא נקט ספק דרושא אלא משומס אז צרך לבדוק כנגד כל החלל, אבל אם ה'י ניכר מקום הדרישת, לא ה'י צרך לבדוק אלא כנגד המקום, אין כוונת שכו הדין לדידן דהרי אנו פסקין כשמואל דחושין לספק דרושא, וממilia דצרכיך לבדוק כנגד כל החלל, אפילו ניכר מקום הדרישת אלא דר"ל, לרבות חיש בלא ניכר מקום הדרישת באיזו שתווק ואינו מקרקין, ה'ה דלא חיש בלא ניכר מקום הדרישת, וא"כ לרבות דקאמר מכפה ועד אטמא, אם ניכרים כמה וכמה פעיעים במקומות מפוזרים צרך בדיקה בכל החלל, אבל כבר כתבנו דזה ליתא, דהרי לרשי' כל שודאי נدرس אפילו במ"א, הרי הוא דרושא האזב שאסורה הלהכת, וכאשר הוכחת זאת לעיל ומפרש"י שבפ' התרבותות דלא קשי' לי' למאנ' דמוקי לי' בדראות האזב, דהרי אפשר למבקי' אחר השחיטה.

והנה הלב אריה זיל' בפירשו לדברי התו"ס' אל', ס"ל דספק דרושא בסימנים הוה כספק בשחיטה, לדעת הפלתי דספק נקה"וו ופסה"ג ספק בשחיטה מקרי עי"ש. וכבר כתבתתי במקומו דהאחרונים זיל' טעו זה טעות גדו' במחכ'ת בחשבם דכל מעשה טרפות בסימנים הוה נבלה לדעת הרמב"ס, דזה ליתא, דזוקא נקב או פסוקה דמקרי תחלה נחרה ונידון בשחיטה פסולה למ"ד ישנה לשחיטה מותע"ס, אבל לא טרפות דלא שייך להחשב לתחלת שחיטה פסולה, והרי תראה דנקה"וו ופסה"ג וכן נחרסה הרגגרת כאיסר ונקבה בנפה, דכל הני לא מנה הרמב"ס בין הטרפיות מפני שהן עני' שחיטה פסולה, אבל נהפכו עורות הושט במראיו מנה בתוך העי"ז טרפיות, הרי שלך לפניך, דכל דלא שייך לומר דהוה כתחלת נחרה, אין בו מושם נבלות, וכן הכא בטראות דרושא דאי'נו משומס נקוב או נפסק אלא שם דרושא הוא טרפות בפ"ע, עי' בריש פרkon על התו"ס' ודרושא הען מש'כ שם, ובדייבור הסמוך

זהה אין להוסיף על הטריפות מכל חכמת הרפואה. וראה זה כי הרמב"ם זיל בעצמו נכשל במה שהזuir כאנ שאין להוסיף מכל חכמת הרפואה על הטריפות והוא הוסיף לנו ניטל חי העליון בפ"א הכה"ג. והסביר זאת לחכמי לוניל דין לך כל שאין כמו חיה יותר מזה עיי"ש. אבל דע כי עמקו מחשבות חז"ל ואין כאנ לא קושי' ולא סתירה וגם פסק הרמב"ם על מקומו יבא בשלום, אבל כדי שנבוא למטורת חפצנו צרכיך לפרש המשנה והשקל וטור' שבמועד הלאה כי מתווך פירושנו יתגלה לנו טעמא ופירושא דהא מלטא ולכנ עתתיק עצמנו למשנה.

משנה ואלו כשרות בבהמה וכוי' וכתבו התוס' דוכלהו צרכיכי כדפרישנא בריש פרוק. והمعنى שם בתוס' ימצא דפרשו רקי הניא אברים נזכרו בתוך הטריפות והכשרות מגרגרת ועד המסת וביה"כ. דחווא"א נסדקה כמו נפסקה וכן כולן. אבל מהני דקתיות היכי בין השרותות ולא נזכר לעיל בין הטריפות והן הנה תחול כלויות ולהי התחתון והאם לא דברו מאומה, ובאותם קשה למו כתני באלו כשרות פשיטה דכל שלא נשנו בין הטריפות ממילא כשרות דאין לנו להוסיף על הטריפות אבל באמת כתני הני כדי להשמעינו דיש גם בהם אופן המתירף ומכח האידי דיווקה קאמר רבא ניקב הטעול בסומכי טרפה. ורכיש ב"פ דלקתה בכלוי טרפה, וניטל האם או אתה לאפוקי מר"ט בסנהדרין דחשlick בהמה שניטל האם שללה לכלבים או כהני פוסקים דבנימוק האם יש להטריף וניטל לחיה התחתון כשרה, למד מהרmb"ם הא לחיה העליון טרפה. והנה רקמן אר"ז ל"ש אלא שיכולה להיות עיי' המראה והעלטה וכוי' אלא דמהרש"ל זל מוחק מימרא זו שאינה מובהה לא ברי"ף ולא ברמב"ם וכאשר כ' המהרש"ל הוא תוספת על הגלילון מן הגאנונים וטעה הסופר וכתבה בפנים. ואני אומר דמאן דגרס לי' בגמי' הי' מי שייה' הוא מוחלך על הרמב"ם בדין דלחי עליון ולכן מדיק האידי דינא מיותרא דמותני דקתיini ניטל לחיה התחתון כשרה דל"ש אלא ביכולה לחיות עיי' המראה והעלטה וכוי', אבל הרמב"ם דחה האידי מימרא משום דס"ל דלulos יש לעשות את איזה תחבולת להכנס המצון כדיוע ולכן דיק ממשנה יתרה זו דניטל לחיה העליון טרפה ולרמב"ם גם הא דאמרו לעיל מ"ד ע"א ותנא תונה ניטל לחיה התחתון כשרה לא גרים לי' דחווא זל פסק דזוקא ניטל עד הסימנים כשר עיין בכ"מ שם.

мотוך הדברים שאמרנו אנו לנידין דכל הני שב שמעתתא לא מהחכמתם בלבד חדו ולא על סמך דזה הכלל לחוד אלא דלכלו יש רמז במשנה ניקב הטעול ולקתה בכלוי' כמו שפירשנו גולגולת שנחכבה ממה דקתיini נפתחה הגולגולת כשרה ענקרה צלע מעיקרה עם חזי חול'י והוא טרפה מטורבנת דאהלות וככ"ה ולכן הרכיב צלעות بلا חול'י שלמה טרפה מטורבנת דeahilot וככ"ה ונימנים שנדללו שלמה. ועיין מה שכתבנו בזה לעיל נ"ב ע"א וסימנים שנדללו ברובן אי כפרשי' ממקום חיבורן בלחי הרי הוא בכלל עיקור סימנים ר"ל כעין עיקור ואי לפ"י ר"ח דנדללו מיחبورם בארכן זאת נרמז ממה דקתיini נקיה' וו' פסה'ג בו'יו החיבור דASHUMAYIN בזה וביעין שייהו מוחברים יחד בארכן כאבר אחד וזה רמז טוב ובשר החופה את רוב הקרים עג' דשומואל עכ' מפרש נקרע רוב החיצונה דמותני על הקרים עצמו כדאמרין לעיל בגמי' מ"מ כיוון דקתיini או שנקרע רוב החיצונה דאו תמיד לרבות אתה וכדרשין בריש פ' אווא"ב ואעג' דבלישנא דתנאה לא נדרוש ריבויון כאלו אבל האי או דהכא משונה מאי דהרי תרתי טרפיות נינחו ניקב הקרים הפנימי ונקרע רוב הקרים החיצונה ומה זה דקامر או"ז דאייזה שייקות שיש בין שניהם אבל אם נאמר דמורז גם עלبشر החופה שנקרע

זהה, הרי הגורגרת כמו דמונה בדיקולא, וניהו דבכמה יכולה היה לכל דבריה, אבל הגורגרת דווה כدمב"ד הרי חשוב כמת, וכבר המודולל דין לו התקשרות עם הגוף אלא כ"ש שלא יחשב כניפול, אלא עיי' מיתה, ולכך לא הקשה הרשב"א אלא לדעת הבה"ג וזה ברור. ופלא על הראש יוסף זל דלא נכון לכל זאת.

וזע דhalb ארוי זל הביא כאן קושי' המהרב"ם שיפ' זל שהקשה דמה מהני הקפה, כיוון לאפשר דעתם בין שחיתות הקנה לשוט. ותי הלב אריה, דבאמת זהה פליינו رب ור"י הכא, דרב סובר כר"ל, דכל שנספק הקנה כמדמב"ד. ולכך קאמר א"א לשמותה שתעשה שחיטה דאפיילו אם נשפטו בין סימון לסימן דחרש כשר, לאחר שחיתות הקנה אינה פוסלתתו דזהה כמדמב"ד, אבל ר"י פlige על הא דר"ל ולית לי' כמדמב"ד, ואפיקילו הקנה עצמו לא, ודלא כרשב"א. ולכך לדידי' אפשר שנשפטו בין סימון לסימן, ואם תרצה לעמוד הוה לדעת רשי' עיי"ש. וכל ההקדמות אמיתיים, ואם תרצה לעמוד על בורין של הדברים תעיין היטב מה שכתבת比我 זה עיל זך י"ט ודף ל"ב בפלוגתת ר"י ור"ל בזה. אבל לפרש דרב ור"י כאן פליינו בזה, אי שמותה שבין סימון לסימון פוסל, הווא דבר שא"א להעמידו דראי' יבוא ויקיף דקאמר ר"י, אין להלמו והלב אריה כ' דיבוא וישמות במא"א לראות ההשומות אי דומות אהדי. לא הבנתי מה קאמר, דאי' ישמות עוד הפעם סימון השומות, וכיון דגם הגורגרת איך ידמו הני חיותוכים אפיקילו אם לאח"ש נשפטו, וכיון דגם הגורגרת חי כמו אחר האברים, ולכך דברי קדרו אינם כדי להקימים. וגם קושי' הרשב"א קיימת, אפיקילו בלא בה"ג, כי האמת הוא דר' יוחנן ל"ל כמדמבי"ד לא הראה ולא הקנה וצע"ג.

ע"ש גמר' זה הכלל: לאתווי' מי לאתווי' שב שמעתתא דבי' יוסף רישבא וכוי' אל' וכי להוסיף על הטריפות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים וכוי' עכ' הגמ'. ועיין לעיל במסנה ד"ה זה הכלל מה שתהמאת על הסוגי' דהכא דהרי סouter א"ע מנ' וב' דמתחלה אמר דזה הכללআתא לאתווי' הני ש"ש ועכ' דמוכח זה הכלל אנו מוסיפין כל מה שנראה לנו שאינו כמורה חייה, וכמוש'כ הרשב"א בחשו' סי' צ"ח דעל טמץ זה הכלל שבמשנה הוסיף החכמים שבזרות הבאים הני ש"ש, משום דבاهני נמי יכולין לחיות ועכ' עיי' הנסיוں שעליה נבנה חכמת הרפואה ידעו את זאת. ובתווך כד"ד דחה ריב"ב הא רישבא בשתי ידים אין להוסיף על הטריפות והרי הוא הי' מן התנאים הרשומים שבימי הי' עוד מקריבין קרבן פסח (ואולי לא על האי תנא כיון כאן וכן נראה מרשי' ודוו"ק) וכמה וכמה דורות אחרי חדש טרפיות לרוב כמו הני ש"ש ואין לומר דלהאי מכיה בגניזא נשי' יש תרופה ותחבשות דאי' הכי הוליל', דגמירו דאי' בדרי לה סמי' וחוי. ומה דמתרך לי' בעל מסדר הש"ס על קושיתו דמקשן והא קחציא דמתנו, גמירי דאי' בדרי לה סמי' וחוי' לאו דעל הני מאורעות הי' קבלה בידו בידיו דיש סס לאלו אלא דרך כלל אלומר לו דכל הטרפיות שלא מון החכמים מסתמא כן הוא דיש איזה תרופה למכות אל. וכן מבואר ברמב"ם שהבין כן. זל' בפי' היב"ב, ואין להוסיף על הטרפות אלו כלל של שריאר לבמה או לחיה וועז חיז' מאלו שמנו חכמי דורות הרשומים והסכימו עליהם בבתי דין ישראל, אפשר שתחיה, ואפי' נודע לנו מדרך הרפואה שאין סופה לחיות' עכ' הרי דדרך כלל אנו אומרים כן שמסתמא אפשר שתחיה' עיי' איזה רפואה הנעלמת מאיתנו וא"כ אם התנאה ריב"ב לא ריצה להוסיף מה"ט על הטרפיות שהיו מוכבלים בידו איזה הוסיף האמוראים עכ' המשנה דזה הכלל כהנה וכחנה. ובידו איזה הוסיף האמוראים עכ' המשנה דזה הכלל כהנה וכחנה. ואם נאמר דה' גם הני מוכבלים בידם מדורות הקדמוניים, האי זה הכלל למאי אתה, דין לומר דאם ישכחו יחזרם עיי' זה הכלל

אר' ז"ל החזיק לדוחק, דבר ברור כמשמעותו בצחרים, אכן וככל להכנס נקב או חסרון שע"י חולי בכלל נקבה וחסורה, במקומות שהנקב והחדרון בעלי חוליותם, הרי דכאן החולי הגורם שנטף ומפני שהוא מכאייב יותר וא"כ האילקוטא שם החולי, שהוא מכאה יותר גדולה מן סתם נקב וחדרון, ע"כ תחת סוג אחר נופל, אבל בהני אברים דניקב או נחרט סתם, נמי טרפה, פשיטה דלקתת בכלל ניקב או נחרט הוא, וכאשר כתוב רש"י ז"ל שם, על לאפוקי דרך וזה אמת לאמתנו, וברור לכל מבין דבר, אמרו מעטה, מהא דלא מצין בmontini לכתה לא שמעין דלקתת איינו טרפה, דהרי בכ"מ דניקב או נחרט טרפה, מכש"כ דלקתת דהינו נתמסס טרפה אלא ממה דלא נזכר טרפות בcoli' הרי אין לנו להוציא טרפות באבר שלא שניינו טרפות במשנה, אmons אם נזכר באלו כשרות, דעתנו הכלכליות כשרה, דעתה להשמעין דאייא איזה מין מכאה בכלכליות שהוא טרפה, שפיר מצין למוד, דלקתת שהיא מכאה יותר גדולה מנטיל שהוא טרפה, ואין להסביר כי סוג לכתה עדין לא שמעין בשום אבר שהוא שיהי טרפה, הא בוכרא, אדרבא לכתה בכלן שיש בהם טרפות, נהוג כיוון דבכל מעתים מנה, אולם עולא דמונה מיני טרפות היוצאות מן כל הטרפות שיש לנו במשניות הן מפורשות והן מרומות, אי הי' סובר כרכיש דלקתת coli' טרפה, ויוצא ממה דעתני באלו כשרות ניטלו הכלכליות כשרה, הוועיל למנות ט' מיני טרפיות, וגם לכלול לכתה בינהם, והדברים קלוריין לעיניהם תל"ת.

ואחר הדברים האלה, נבון היבש השקל וטרוי', ולא יקשה לנו כלל למה לא קאמר, דפליגו בדרכי, דבאה דרכיש א"א דפליגו, דהרי לכתה דגרע מניקב או חסרה, אין להוציא ממשום דלא דמי' להנני, כיוון דגרא מהני, ובכלל מעתים מנה, רק הא דר מתנא דשך מדוכתי דהוא פחות מנהתק וניטל, אם דמי' לניטול נוכל לרבות אותן בא הכלכלה, אבל אי לא דמי' לניטול, אפילו לר"ל דאלו כשרות דזוקא וקאמר דעתא לדבוי' הא דר' מתנא דלא דמי' לניטול, כמו שאמר בגמי' אין הכוונה דלא דמי' כל לניטול, ואין לרבותוizia הכלכלה, אלא דאי לאו מתני' דאלו כשרות הוועיל לאומר דלא דמי' לניטול וכשר, ואתא אלו כשרות לנגולות לון דמי' לניטול, ומילא איתרבי בא הכלכלה, וכן תראה מפרש"י ז"ל, "ולניטול נמי לא דמי', דהא לאו נטולה לגמרי הוועיל" ואח"כ כ' בד"ה הנני, ז"ל, "הני נטולי הוא דcarshot ניטל הטעול והכלכליות, אבל נטילת ירך דר' מתנא טרפה" עכ"ל הזהב, הרי שלך לפניך, דרך ממשום דמי' לניטול, מצין להטריפו ממיעוטי דאלו כשרות, ולשון הגמ' נמי מורה על זה, דקאמר לאו לנקי' דמי' ולא לפסוקי לא דמי' כל, לניטול נמי לא דמי' משמע דלגיוקבי ולפסוקי לא דמי' כל, וניטול נמי לא דמי' דמיון גמור, עד שבעי לרבותו דהוה בכל ניטול, וע"כ כן הוא אדם נאמר דלמי' אלו כשרות דזוקא, פתח פתוח לנו לרבות הכל, אף מה שאינו דומה כל, לא באבר ולא בסוג המכאה, א"כ איך קאמר לעיל דאין לנו להוציא על הטרפיות שמנו חכמים, כמו שהקשתי לעיל, אלא עכ"ל דהאי אלו כשרות ג' לא אתה לרבות, אלא במה שדומה Katz, ויש רמז לרבותו כמו שביארנו, אבל לא מצא הש"ס ת浩ות פלוגתא דרי' ור'יל, אלא בהא דר' מתנא דהוה פחות מניטול ונחתק, אבל דומה Katz לשיטולו, ותולו אי אלו טרפות דזוקא, או אלו כשרות דזוקא, זותמאני מאד על התוס' אך מצאו סברו דמוכח אלו כשרות מצין להוציא טרפות כרצונו, ומה נעשה עס מה שאמרו דאין להוציא על הטרפיות שמנו חכמים.

אתרי כתבי ראייתי בח' הרשב"ז ז"ל שכ' ג'כ, דהא דקאמר דמי' לניטול, או דמי' ממש אלא דאייא למיטען בי' דמי' לניטול עי"ש מミלא דגס אידך דקאמר דליתוטלי נמי לא דמי' ג'כ ה依 ולקתה coli' בכלל סוג נקבה וחסורה וכו' עכ"ל, ותמה אי שהלב

והוא משומם דסוף הכרם שנתגלה לינקוב כמו שכתב הב"ח סי' ניחא טובא דקאמר או שנקרע ומרמז עלبشر החופה דזאת נמי משומם ניקב הכרס נגעה בה, והוא דר' מתנא דבוקי דאטמא דשך מדוכתי הוא למד, מנהתכו רגליה, דהרי אמרנו לקמן DDMM' קצת לנוטלה די' כשר הוה homel באלו כשרות, דרגל דשך מדוכתי ע"ג DDMM' לנחתק כשר, כמו דקתני נסדק הגרגרת שלא נטעה DDMM' לנפקס. **ומעתה** זיכינו שא"א להסביר על הטרפיות השניות במשניות אלא באחד משני אופנים, או באבר שנזכר בו טרפות ואנו מוסיפין מכאה הדומה למה ששננה, כמו הני דבוקי דאטמא דשך, ודנערה צלע וחץ חוליה, וסימנים שנדרדרו, וכן כל הני מיני טרפיות בריאה, סיירכא ומראה ובעות, דכל הני בכלל ניקבה הריאה, או שחרסה המשם, או באברים שנזכרו במשנה דאלו כשרות שניטל או ניקב כשר בהם, דעתא לדיווק, דיש מכאה המטריף בהם. ובזה מתיחס היטב דרייב"ב השיב לי' לישעך רישבא, דמחו בגדי נשייה וקטלי, דאי' היבש ע"ג דג'ין הוא אבר חדש שלא נזכר לא אלו טרפות ולא באלו כשרות, لكن אין להוציא טרפות כזו מכח זה הכלל לחוד, ור'ABA דחשיב כמו כן בהאי דמחו בcoli' וקטלי, ע"ג דכ'oli' תנן באלו כשרות, אלא דאי' לדיק דנתתק טרפה, דמה בין ניטל כולה או מקצתה, ורק לכתה coli' יש למידק ממש דכאייב לה טפי. ועיין עוד בדיבור שאח'ז ומה שיש להעיר על כל הני טרפיות דנטיל כשר בהם ורק ניקב או נלקה טרפה, עיין בפתחה עיקר יוד ודוק'.

תוס' ז"ה חיה לדר' מתנא דעתא בזה הכלל, מ"ט DDMM' לנוטלי. וא"ת דהכא ממשע בין לר'ל ובין לר'י דלא מרביבן בזה הכלל א"כ דמי' להנץ דמותני, וא"כ האיל דרכיש דלקתת coli' היכי ATI, והוא אמרו בראש פרקון דלעולא דאמר ח' מיני טרפות מנו חכמים דעתא למעוטי דרכיש עכ"ל. ועיין מהרש"א, מהר"ס ש"י' ויתר המפרשים, ואני עומד ומשתומם, כי קושי התוס' מרפסין איגרא לאראעה ובתכח"ד סותרים דבורי עצם, דהביאו ראייה מדאמר לעיל דעולא לאפוקי דרכיש, והרי מתחילה כתבו דרכיש כיוון דאיינו דומה להנץ דמותני אין לרבות באזה הכלל ולמה לי' לעולא לומר מדאצטריך לדעולא כדי לשולח הא דרכיש מכלל מצין לרבות באזה הכלל דמותני, אלא דכפי הנראה התוס' הרגשוizia, ולכנ כתבו "دلעולא דח' מיני טרפיות שנוחכמים" והוא שינוי לשון מלשון הגמ' דהרי בגמי' אמרו "דח' מיני טרפיות נאמרו למשה מסיני" אלא דהה Tos' מפרשים האי דעולא, דלא היה בידו קבלה זו, דבסיימי נאמרו שמנוה מיני טרפות אלא דהוא מדיק מן המשניות, דלא קרוני אלא אני מינים דז' חנ'ק נפ"ש, מכלל דמי' אחר לכאה, וא"כ עולא הינו מתני', והנה כן הוא הפ' האמתי בדברי עולא, וכאשר למד כן מבדיק הרמב"ס, כמו שביארנו במקומו, אבל לא הוועיל באזה הכלל, להצדיק את דבריהם, דניאו דלא נזכר בשום טרפיות שמנו שם לקותא, מ"ט טעות גדוול לומר, דאי' לרבות לכתה coli' בזה הכלל משומם דלקתת שם חדש הוא, דהרי לכתה הינו שנותנס השבר כאשר כתוב הטור ומחבר, והוא גרע יותר, מניקב או נחתק או ניטל, דהרי כאייב לי' טפי ובכ"מ שהני שמות טרפה, כ"ש לכתה דטרפה, דהרי הוא בשור שרפוא גרדון, וכ"ש מניטול, ועיין לעיל מג' ע"ב בלב אר' ד"ה אמר עולא, דקמתה שם על האו"ה שכ' דניקב coli' ע"י חוליא לא גרע מלכתה עכ"פ אם יש בו חסרון, הרי שפיר הוא בכלל נקבה או חסרה, וכותב שבזחוק ייל דכיוון דסוג נקבה דעולא ג'כ ע"י מחת וכן חסרה ע"י חיתוך, لكن לא הוה ניקבה coli' ע"י חוליא ולכתה coli' בכלל סוג נקבה וחסורה וכו' עכ"ל, ותמה אי שהלב

דאי צריך לבדוק אחריהם, אבל שלא יعلמו עיניהם מהם, אם יראו אותם, מלחמת שאים בקיים בהם ובשותם, והם לא מכח הכרעתם אמרו דהילכתא כרכיש, אלא דכך נהגו מז' להטריף לכתה בכו"ל, וכן תראה لكمן דף נ"ז ע"א, דפרק סתרה מרוב אדרב לבני שמות יתר בעוף, ואמר לו, ברני נהרא ופשטי, ופרש"י אין מנהג המקומות דומות וכו', וכן שם ע"ב א"ר אידי, אילמלי הוה ר"י באתרא דאורו בה חבורתא להתיירה, לא פירכם עי"ש בפרש"י, והא אין חכמה ולא תבונה נגד ד', ואיך ה"י שותק במקום שיש חילול השם להתיר את הטרפה, וניחא משום דגס הוא רק לחומרא ומצד מהנאה פסק לאסרו, ודלא מישוב מה שהקשה הרשב"א צ"ל, דהרי ר"י ס"ל אל"ט דוקא, ודלא בר' מתנה, ואיך סובר דשחוות יתר בעוף טרפה, וניחא משום דלא מעיקר הדין היי מטריף אלא דבמקומו היי נהוגין להטריף, ולא רצה לבטל מהנאגם, וכן הרמב"ם פסק כדרכיש משום דטרפא דמערבא נהגו לאסור לכתה בכו"ל, כי רכיש ב"פ נמי ממשי" דבר אמר למלית"ו והוא מאמוראי בתראי ושמע דרב ה"י אוסר, וקרוב הדבר לומר, דבר ה"י אוסר לכתה בכו"ל, כמו דאסר שמות יתר בעוף, ושם אמר בעצמו דעתך מהנאגם הוקם עשה כן, וכן נטאש האיסור בשמו, ובכן הוקבעו הני הלכות מצד מהנאגם המטרפין, לנפער"ד נכון ודוקא.

על"ש גמר' אל' שב בני שב, אין בעלי אומניות רשאין לעמוד מפני ת"ח, בין לפרש"י ובין לפ"י התוס' לשון הש"ס דחוק אבל יותר מחורר פ"י הר"ץ צ"ל שכ' העוסקין במלאת עצמן אינם ראשין לעמוד, Adams מקצתן עומדים ומקטנתן אינם איכא זילוטא לת"ח, ואני איטי על דבורי, ואם אפילו قولם עמדו מותך שאחד עומד הרי הוא מכריח את חבירו לעשות כמו שהוא נגד רצונם, מה שאינו היי מחויבים לעשות, והוא כפייה חברותי (געazzulshafatlicurzachowang) שאינו מן הדין, ומה יש ללמידה לכיצא בזה, אבל הרמב"ם ובועל' ש"ע, לא פסקו כדעת הר"ץ דוק"ק ותשכח.

ודע דגוף האי עובדא, לא ידענא מה בעי הכא ומקומה הי' בקידושין שם מדבר מעוני כימה והידור, ואי משום דרצה לספר דבר נפחאו בקש להמציא דינרא קורדנא לשוערו בו טריפטה, והוא גופה אין לנו בו צורך, דהש"ס אינו מביא סייפור מעשיות בעלמא, אם לא שיש למדוד מהם דבר מה, איזה הלכה או מודה טובה, אבל נתיבש לי במה שכ' ק"ז צ"ל בחידושין, גם בר נפחאו ה"י עסק במצויה, במה דמחייב אחר האי מطبع כדי לשער ב' טריפטה, ומ"מ אל' שב בני שב, עי"ש ודוק"ק.

רש"י ד"ה אין בעלי אומנות העוסקים במלאת אחרים וכו' וצריך להזהר ולתת עינוי וכי והכי תנ"י בתוספתא וכו' עכ"ל, רשי"צ"ל האריך, כדי לתרץ מה דקשה לכארו', דהרי ריך בשעת מלاكتן אמרו, אבל בשולחני שאינו עסוק במלاكتו אלא כישי לפניו מוכרים או ליקחים, והאי בר נפחאו לא רצה ליקח מונו אלא לראות האי דינרא דקורדנא לממדיו, ולא עוד אלא דמסתמא קם ר' חנה פטוראה, בעוד שהיה בתוך ד' אמות טרם שהגע לשולחנו, וא"כ צרך לומר דהיה אז עסוק בקונים או מוכרים שלפנוי', ואתה הו"ל להש"ס למימר ולא לסתום, וכן הוצרך רשי"צ"ל לפרש, דבעלי חנויות אין דינים כבעלי אומניות, דرك בשעת שעוסקים במלاكتם אינם ראשין לעמוד, אבל בעלי חנויות, כל זמן ישוישבים בחנות, מקרי עסוקים במלاكتם, ואין לו להסיח דעתו מסחרתו, אלא לשאול להעוביים מה הם מבקשים וכדומה, דכן משמעו מן התוספתא שהביא רשי"צ"ל, דין רשי' לעסוק במלاكتה אחרת כל עיקר, אפילו בעת שפנוי, שהרי נתן טעם לפ' שאין עינוי על החנות, הרי דבעיין שייהו עינוי ולבו תמיד על החנות, וזה ברור

мотפרש, דהו"א דלא דמי, אלא דמי' מכתב הרשב"א, דלקותא דרכיש דלא דמי' כלל, ליל לר"י, ומ"מ הלכתא כרכיש עי"ש, והוא פלאי, ומה שכותבת אני נפלע"ד אמת לאמתו, ומקום הניחו לי להתגדר בו ודוק"ק.

ע"ב גמר' גופא א"ר מותנא בוקי דעתמא דשף מדוכתי טרפה ורבא אמר כשרה, ואי איפסיק ניבי טרפה, והלכתא אפסיק ניבי נמי כשרה, עד דמתעכלא אתעכל, עכ"ל הגמ' .ועין ברשב"א צ"ל שהביה גירסת הגאנונים והריה"ף צ"ל דר' מותנא גופא אמר והנ"מ פלגו בי, ור"י לית לי דר' מותנא, لكن מקיים הרשב"א הגירסה שלפנינו דר' מותנא מטרוף גס بلا פיסוק או עיכול ניבי, ועיי' פליג ר"י דאמר אל' ט דוקא, דאתא למיעוטי משום דלא דמי' לניטולי, אבל אכן דר' ריך באיעכל ניבי מטרפין, שפיר מרביבן בזה הכלל דהאי ודאי דמי' לניטול או לפוקי עי"ש. ואני תמה דהרבש"א צ"ל מדויל ידי' קמשתלים, דלעיל הבאתי דברי קדשו, דס"ל דר"י ור"ל פליגו אדרכיש משום דלא דמי' לדמתני דלקתה סוג חדש הוא, וא"כ הכא נמי כיו' דאייפסיק ניבי כשר, רק איעכלו טרפה, הרי אין זה בכלל פסוקי או נטולה, ואי דמ"מ פסקין כו' ודלא קר"י ור"ל וכמו שכותב דמ"מ פסקין כרכיש ע"פ שאינו דומה, גם כאן הכי הול"ל, אלא דבזה צ"ל דרק נפסקו אמרין דקשר אבל נטלו לגמריDOI וואי טרפה, וא"כ איעכלו הינו נטלו, וכן משמע ממה דכ' הר"ץ צ"ל דבניטול הירך לא בעין איעכל ניבי' דכי מכרשין בדאיפסיק משום דהדרא בריא וכו', משמע דהה' בנטיטו הניבים דלא הדרא בריא ור"ל הרgel לה ישוב למוקומו, והוא דנקט איעכל, משום דדיבר בהווה דלא שכיח כלל שניטלו היבוי במקום דשף הבוקי מדוכתי, אלא דלפ"ז יותר קשה על עיקר סברת הרשב"א דכי היכי דבאיעכל ניבי' דמי' לניטולי דהינו ניטול الرجل ממוקומו משום דעתו לא ישוב למוקומו, עכ' לר' מותנא גס بلا איעכל ניבי' ס"ל דלא הדרא בריא לשוב למוקומו, וא"כ למה איינו דומה לניטולי, וכן דבריו צ"ע.

ובגוף קושי הרשב"א צ"ל הנה הוא ממש כמו ברכיש שכותב הוא בעצמו דاع"ג דלא דמי' להני דמותני מ"מ פסקין כוותי' וכן הקשו על הרמב"ם צ"ל, דפסק בעולא דח' מני טרפות נאמרו למשה מסיני' ומ"מ פסק כרכיש, ואיך מזכי שטרא לב' תרי, ועל כל אלו מכך הקושי' נלפע"ד ברור מעיקר הדין פסקין כו', אלא מכך מהנהガ דטבח דנפחאו להטריף, דהרי הרשב"א כתוב דמש"ה פסקין כרכיש, ומדאמרין רקם אר"ג שאולתינהו בכלחו טרופה דמערבא, ואמרי לי הלכתא כרכיש ב"פ, והני טרופה דמערבא לאו חכמי מערבא היו שבחם הכריעו ההלכה, דריש"י צ"ל מפרש מורי הוראות של הטרפות, הרי שהיו ממוניין רק להורות על הטרפות בלבד, ולא חכמים סמכים בכל מקצוע התורה, והן הנה טבחים שבמערבא שבזמןם היו בקיים בטרפות וראה זה מה ש"ל הרמב"ם בפ"י הי"ד צ"ל, "כל טבח שהוא יודע הטרפות האלו (וקαι על כל ע' טרפות שמנה שם) והרי הוא בחזקת כשרות, מותר לו לשחות ולבדוק לעצמו ומוכר לאחרים וכו'" עכ"ל, וחידוש בעני' של הפסיקים בקיון אבל אם הם שניים, אחד שוחט ואחד קצב, בטל הדין הזה, דלא ידעת מ"ש, ובאמת עמדתי משתוומם מנין יצא לרמב"ם דין זה, והונשי כיlio שתקו מלצין המקור, אבל לפ"ז ברור דמנה דקרי לי' כאן טרופה דמערבא שהן הטבחים שבמערבא, שלא מסתבר לי' שהיו ממוניים חכמים מוחדים על טרפות בלבד, הרי דהעוסקים בטבחות צריכים להיות בקיים בכל הטרפות, ע"פ

כל שיעורי חכמים להחמיר, ותירצו דלא נאמר זאת אלא במשנה או ברייתא ולא במירא אדמוראי. וזה דבר שא"א לשמעו. ולרש"י אין אנו צרכין להאי דוחק, דהרי גם התם הוא כמו בחפלת השחר, דמספקין על פרשה שנייה אי למעלה או למוליה שדין, ולא שייך כל שיעורי חכמים להחמיר ודוק.

על"ש גמר' ניטל הטחול א"ר עיירה ממשי' דרבא פ"ש אלא ניטל אבל ניקב טרפה. כבר כתבת כי בתיחה בפתחה דטרפות זו וכן לקתה בכלל' הוי הוא תמיा רבתא בעניין, דהרי כלל גדול בטרפות דעתינו מהсрוא אבר שהחיות תלי בו, וכיצא כלל זה מוסוגי' דמוסוכנת לעיל לי"ע, וא"כ ניחו דנאמין לח"ל דטחול שניקב בסומו, וכן לקתה בכלל' כאב ל"טפי וסופו שימות הע"ח מהאי כאב, אבל כיון דניטל כל האבר כשר, הרי דין אבר זו תלוי החיות, שהרי יוכל לחיות בלבד מה בכך שאם נלקה האיר אבר דגערע טפי, וראו להמית הע"ח על ידו, הרי גם בעין כן הוא, ומסתמא ונתאים הרבה מסתכנים בו האדם עד שஸלקין אותו, ומסתמא גם בטחול וכליות כן הוא, אדם מסלקין אותו מציא לחיות, ולמה יטרוף בלקותא שלהם, וכן קשה צאת בניטלו צומת הגידוי, כיון דאם נתתקן الرجل מעלה, יוכל לחיות הרי דין הרגל אבר שהחיות תלוי בו, ולמה יטרוף בנחתוכו צוה"ג, דניחו דאפשר דכאיב ל"טפי יmittiy בו, אבל משום סופו למות לחוד לא מטרפין, דהרי מוסוכנת נמי סופה למות וכרה כי בטרפה מהсрוא אבר שהחיות תלוי בו בעין דהינו שאם חסר אותו אבר אין באפשרות לחיות בלבדו, והדבר צ"ג בעניין.

על"ש גמר' אידי דתננה רישא מותר באכילה, תננה נמי סייפה אסור באכילה. لكمן בראש בהמה מקשה כ' רשי' וכן ר"ע ברטנורא ז"ל דטחול וכליות דנקט במתנני' משום דמידי' דלא מיטרפי' הו, ותמה התו"ט ז"ל עליהם, דהוא נגד הש"ס דהכא ולא hei להתיו"ט הגירסה כאן דאב"א ניקב לחוד ונחתק לחוד) אלא כתוב דהא דנטקט טחול וכליות משום דאורחא יותר לחתקכם מאשר אברים הפנימיים. ועיין בלב אוריה שהאריך בזה. ועפ"י התו"ט ה"י לי מקום עוד לתרץ קושי' הגמ' Adams חתק בין סימן לסימן ואין טרפות לחץ חיות, שפיר מותרת בהרומה, ואי דין פסקינו יש טרפות לח"ח, כבר ביארנו לעיל ל"ב ע"ב, בזאת ידעין מכח ההלכה שקיביל ר' שבב מן ר', דPsiisol במקצת השחיטה בין סימן לסימן נמי פסולת השחיטה, וא"כ ר"ע קודם חזרה הי' ס"ל כסברא החיצונה דין טרפות לח"ח, ומתנני' דבכמה המקשה נמי נשנה קר"ע קודם חזרה, אבל דברי התו"ט קשה לקבלם דמה לי טחול וכליות ומה לי כבד וריאיה, ואיך שייך לומר אורחא על דבר דלא שכיח כלל, שיתחטו אדים חלקיים באכילה חיה ולהניהם שם. וכן העיקר ממש"כ רשי' והרבע"ט דמשום דמידי' דלא מיטרפי' הו. והוא דמתרך הש"ס כאן דאיידי' דרישא קותני אסור באכילה, ודאי דוחק גדול. וכן האב"א לפי גירסתנו דניקב לחוד ונחתק לחוד, אבל לפי מה שכתבנו לעיל דטרפיות דטחול וכליות באמת אין להם סמכה במשנה, ורק ממנהגנא נתקבלו להיות אסורים, ואח"כ הוקבעו להלכה ועיין לעיל א' כי מון התמיा, שהגמ' נחתק לתרץ המשנה שלא תהי' סתירה גלי' נגד האיר דינא דרבא, ולא מפני שבאמת התננה דמשנה כבר ה"י מיטרף נקובח הטחול, וכן הוא בהרבה מקומות בש"ס דמנכיס דינים שנטחדרו, לתוך המשנה, וממש"כ לתרץ המשנה שלא ה"י היפך האי דין כאשר הראית במסכתא זו בכמה מקומות.

ודע' דבלאו כל הנ"ל מן התמיाadam דחתיכת טחול עשו אותה טרפה, מה קמ"ל מתנני' דחוותך מן הטחול, אסור גם משום אבמה"ח, הא נמי פשוטא, דהרי שחיתת טרפה גם אולד לא מהני

בכונת רשי' ודוק. תוס' ד"ה אין בעלי אומניות וכו', כדאמרין בקידושין מה קימה שניין בה חיסרון כיס וכו', ועיין במהרמ"ל דכך צרכיך לגרוס, ובגמ' שם פריך ע", והלא נוקב מרגליות שיש בו חיסרון כיס, וע"ז קאמר להיפך, מה הידור דין און בו ביטול מלאכה, אף קימה דין בו מלאכה, ואח"כ מקשין להיפך מה קימה דין און בו ביטול מלאכה, וא"כ התוס' הו"ל לatoiוי' הא דמה הידור אין בו ביטול מלאכות, וגם נוקב מרגליות, וכך אין בה חיסרון כיס של פרוטה, כאן ע"כ מצד ביטול מלאכה, ע"פ שאין בה חיסרון כיס של פרוטה, קאותינו עליה, והטעם מבואר דאם יצטרך לעמוד הרוי בפני כל עובר שהוא ת"ח צריך לעמוד ואם רבים הם, יתבטל מלאכתו בחיסרון כיס הרבה, ודוק.

ד"ה כסלע כיiter מכסלע, פ"ה דקיי אפלוגתא דשדרה ונולגולת וכו' וקשה לפירושם דמלתא דפשיטה הוא, דסלע הוה כיiter מכסלע, דלא כתני בהו עד עכ"ל, וכ' המהרמ"ש ז"ל דרש"י נשمر מוקושי' זו דפרש על סלע, דקאתא לאשמעין, דסלע מצומצם קאמור דטרפה, אלא דלקמן בדף הסמוך ד"ה התם לחומרא כתוב, אבל כסלע וכייטר דר"ג וכי עי"ש, וללא והפלא מאחר דזכה המהרמ"ש לראות דרש"י מפרש בכסלע לאשמעין דמשערין במצומצם להחמיר, איך לא הבין דגס בכאיסר לרשי' אין כאן רבותא אחרת, דפשיטה דשעורא דשערו ח"ל אטרפה שערו בכאיסר, אלא דהנתנא דמתני' אכשרה קמהדר, ווא"ג קאמור דעת כאיסר כשר משום דכאיסר טרפה, ווא"ג קאמור דהאי כאיסר אפילו מצומצם טרפה כמו יותר מכאייסר, ואין זה עניין לעד ועד בכלל שבמkommenות אחרים, כמו לעיל דף מ"ו ע"א וכן בפ' תפטל השחר דעת ד' שעות. ועיין עוד لكمן בראש דף הסמוך מה שאכתב בהז דודוק.

בא"ד, כמה תחסר ויהי' בה אונאה וכו' עיין במהרמ"ל של' דקלולא ולחומרא לא שייך רק בא"ה או בטומאה וטהרה, אבל לא בממון, דקלולא לאחד הוה חומרא לשני, ואי קשי' לך דהא גם בממון אמרין דבספק איזלען לקולא לנtabע ולחומרא לתובע, דהמוחזיא מחבירו עליו הראי' הינו דוקא בספק במצבות, או אפילו בספקא דפלוגתא, דמקח ספק אין מוצאיין ממון, אבל בעיקר קביעות שיעור אונאה, שאין עדין שום נידון לפניו, לא שייך קולא וחומרא כמוון ודוק.

ד"ג נ"ה ע"א גמר' דא"ר אבוח אר"י, כל שיעורי חכמים להחמיר, חז' מגירס של כתמים, וכותב רשי' ז"ל דעתמא משום דעיקר כתמים בנדה הוא דרבנן, וכ' בהגותה מהרמ"ש, דלפ"ז לא מקשו התוס' מידי מהא תפטל השחר, דקמבעי שם אי עד ועד בכלל דהא תפלה נמי דרבנן, ולפענ"ד בלא"ה לדעת רשי' אין הדמיון מהכא להתם עולה יפה דהרי מייר' במצומצם חומרא או שיוחק או עזוב והוא כ"ש, ובזה כתוב רשי' אי מצומצם חומרא הוא משעריו במצומצם, דהינו בעוצב ואי קולא הוא משערין בשוחק, וכל הסוגי' כאן מדברת מכך אלו, דוק' ותשכח. וכן שפיר כתוב רשי' דבדרבנן דכל ספקא להקל, ה"ה לעין זה ג"כ לקולא משערין, אבל שם בתפטל השחר, הרי קמבעי על שעיה שלמה, אי עד ד' שעות עד סוף ג' קאמר, או עד סוף ד' קאמר, וכן הוא بعد ז' לתפטל מוסף, ולא שייך שם כלל קולא וחומרא, כיון דלאו אצמצום דין קמבעי ל', אלא על גוף קביעות זמן התפלה. ובזה נת"ש ג"כ מה שהקשה המהרמ"ש, דטרם דמסיק הש"ס, החם לחומרא, למלה לא הקשה רבא לר"ג מתפלת השחר והמוספין, דשם עדועב"כ, ולפי האמור לא שייך הכא לדחתם כלל. ועיין לעיל דף מ"ו ע"א תוס' ד"ה עדועב"כ, שהקשו שם, למה לא פשוט שם מהא דהכא, דאמרו

ביש' הדרה בר' וב' לא, ויש נפקותא לדינה לידע זאת במקומות דא"א לבודקה כגון שנאבדה, اي יש לתלות בכול רעמים שששעה, או שידעו שהבעיחה עי' אדם, אלא דלפ' א', לא ידעתו איך פסקין כהא דר' ז'ל מאחר שפסק הרמב"ם לעולא דח' מני טרפות אמרו למשה מסיני וכותב דחרותה בכלל נקבה ואין זה טרפות בפ"ע וצע"ג ודוק'.

על' רש' ד' הא נשתיר בו בסלע עי' אותו השior מעלה ארוכה עכ'ל, וכן כי בד' כל העור כולו, ואל' כל היכי דנשתיר, ההוא בסלע מעלה ארוכה וחוזר כל עورو לקדמותו עכ'ל, ונראה דרש' ז'ל לא כתוב כן, אלא להני מ"ד דלא בעו מקום מיוחד להאי שיורי ומסיגי בהחאה בסלע, dazu לא מסתבר לומר, דבහאי שיורו כל דחו סגי לחיות, אבל למ"ד דעת כל פניו רוחב השדרה ובראשי פרקים ומקומות טיבורו בעינן, אז שפיר מצין לפרש דבחכי סגי לחיות אע'ג דנשאר חסר, ובאמת המעין בנדה נ"ה ע'יא וראה דaicא בא' לשונות שם, אי בעור גזו מחלף או לא, וא"ד דאין גזו מחליף אמרו, ור' מ"ד דמזכיר משום דקריר בשרא וחוי, וממילא דDrvben sag'i בשירוי לחיות כי בחסרון השאר עי'יש ודוק'.

תוס' ד' בלשון ייחד אני שונה אותה, שבמשנה עצמה הי' שונה דברי ר'ש, אבל אין לפреш דעת' כייחדי, דמה בכ' וכו' עכ'ל הלשון, „אני שונה אותה“ משמע כתוס', דרש' דאת' כייחדי, הци הול'ל, הדאי סתמא כייחדי את', אלא דקשה לומר דכל סתמא בעלמא רבים אומרים, דהרי פעמים מצין במשנה בפיוש סתמא, ועיין לרקון דפ' ה' ע'א דקאמר שם, ראה רב' דבריו של ר'ם באוא'ב ושנאו בלשון חכמים, ודר' ש בסה' ד' ושנאו בלשון חכמים, עי'יש, ואם עשה כן כדי לחזק ההלכה לשנות דברי ייחיד בלשון חכמים, מכש'כ שה' שונה בכ' משבתת רבים המה, בלשון חכמים ולא בסתמא, ועיין מה שתמיהת עם על עניין זה ודוק'.

ד' נ' ע'יא משנה, ואלו טרפות בעוף נקה'ו ופסה'ג וכו' וכו' רשי' ז'ל ואעפ' דכל טרפות בהמה נגדם בעוף, הני איצטרכא למותני וכו', הנה כל הני דמנה כאן,יפה מתפרשים דאיצטרכא עיין בראשונים. אבל מה ש' רשי' והר' ז'ל דנקה'ו או פסה'ג, ופסה'ג שלא נתעה דבעוף דחויתא מועט מיטרף גם בניקב קשה לקבלו, א"כ גם פסקות חוט השדרה או נטילת הכבד ליתני, שלא אמר דבעוף דזוטר חיותא גם בפחות סגי. ודוחק לומר דכבר נשמע זאת מהא דפסה'ג, וגם דוחק גדול לומר דנקה'ו ב כדי ניקט משום פסה'ג, דאי פסה'ג היה בו צורך יש לומר כן, אבל כאן דפסה'ג גופה פשיטה אלא כדי שלא נחמיר יותר להטריף גם בניקב קתני, אך מישך זאת אחראי נקה'ו ולשנותו עוד קודם פסה'ג. ועיין בראש' יוסף ז'ל שסתמה נמי על פרשי' ומש'כ הוא ז'ל, דקמשמיינו לר' ע' קודם חורה דאי בעוף פסה'ג רק טרפה ולא נבלח, זה ליתא דפשיטה לי דר' ע' גם קודם חורה מודה בעוף, דפסה'ג נבלח, דהרי גם בהמה בשני סמנים נחרורים נבלח הוה גם קודם חורה, דרך בסימן אחד שחותט מטהר ר' ע' וכו' בעוף בנטפק אחד דנירה גמורה הוה, מהיכי תיתי לא תהיה נבלח. ומיש'כ דבעוף דזוטר חיותא הו' א' דביסמין אחד הוה כמת, גם זה פלא דהה בהמה גם בשני סימנים פסוקים, אינה כמותה כל זמן שטפרקסת, ומהיכי תיתי עוף בסימן אחד יהיה גרע בהמה בשני סימנים ואפלו בעוף בשני סימנים אינו כמת בלי שבירת השדרה. עיין לעיל ד' כ' ע'ב ברשי' ד' והי מטה עומד ומולק ובמהרש' א' שם. ופלא שבעיון זה נתבלבלו הדעות באחרוניים עד להפלा.

אבל דע דתנא דמשנתנו אתה לאשמעין בהא דקמנ' נקה'ו ופסה'ג בעוף טרפה

לאכשורי, וכదאמריין לךון ע'ה ע'ב, אבל לכל אר' מ' שחיטה שאינה רואה שמייה שחיטה, דמויה ר' מ' בשוחט את הטרפה דאיתנה מתרת את העובר, ומכח'כ' שלא מהני על חתיכות טחול, אבל י"ל דהאי דיא נופא אתה התנא להשמעון, דזאת לפין נמי מקרא דאותה שלמה ולא חסורה, עי' בזה לקמן ס' ט ע'א, ולא קשה נמי דהרי בלא' הא אסור משום טרפה, דבתלש אבר טרפה בה, האי אבר לא מיטרפ' עם ההמה, אלא הוה אבמה'ח ובמה'ח. עי'ון מה שכתבתי בזה לקמן דר' ק' ג' ע'א, וא'כ' אי שוחט את הטרפה הי' מתייר את הولد בן ט' חדשים הנמצאים בתוכו, ה'ה דהוה מתייר את חתיכת הטחול. ולכן י"ל דבאמת בדיקון נקט התנא טחול וכליות, לאשמעין תרתי מיili, חדא דשחיטת טרפה איננה מתרת מה שבתוכה, אפילו לא הוה דרישן אותה שלמה ולא אסורה, וזאת נשמע מחותך מן הטחול והנפ'ם על הولد שבמעי טרפה וכליות נקט לאשמעין דגס בשחיטה כשרה לא ניתר את שנחסר מגופה ודוק'.

ע' ב' גמר' אר'ג שאילתיונו לכולה טרופאי דמערבא, ואמרו לי הלכתא כרכיש ב'פ', ולית הלכתא כר' עירא, ולא אמרן וכו' ויש לדקדק, דכמו כן הומל'ם להפוך דהלכתא כר' עירא, ובניקב בסומכא, ולית הלכתא כרכיש בשלא הגע הלוקוטא למקום חרץ, דהרי במערבא לא אסור אלא בהגע הלוקוטא למקום חרץ ויל'י, דהא דבעין שיגע הלוקוטא למקום חרץ יש להכניס בדברי רכיש, ע'ג' דקאמר סתס לקתה בכל', אבל הא דניקב הטחול טרפה דקאמר ר' עירא סתס, א'א להכניס דזוקא בניקב בסומכי, והחילוק מבואר מעצמו, ודוק'.

על' גמר', ואי אשתייר בה כעובי דינר זהב כשרה, והנה לויל דברי הגמ' הינו מפרשים ניקב הטחול מעל'ע' קאמר דכל אבר שאינו לו חلل, מסתמא ניקב מפולש בעין. וא'כ' חומרא אתא להשמעין דכל שלא נשתיר כעובי דינר זהב טרפה, ואיך קאמר להפוך דאם נשתיר וכו' כשרה, צ'ל דלulos ניקב מפולש בעין, אלא דכל שניקב עד שלא נשר כעובי דינר זהב, הוה נוקוב מעל'ע' מפני שישפו לניקוב, וכמו דס' ל' לרשי' לעיל נ' ע'ב בהמס' בתוס' שם ד'יה מחת, עי' קאמר אם נשתיר כעובי דינר הוה הננה ואין סופו לניקוב, וכן נראה מפרש' ז'ל במא' ש' ויש הגנה בנדחה, דס' ל' דלulos ניקב מפולש בעין אלא דפחות מעובי דינר אינו מגינו, ולאו כיון ג'כ' המחבר בריש סי' מ'ג' ש' ז'ב' ניקב הטחול ניקב מפולש טרפה וכו' עי'יש בפרמ'ג' ודוק'.

על' ט' ר' איזה חרותה, וכל שצמeka ריאה שלה בי'ש כשרה ב'יא טרפה וכו', עי'ן בחדושנו לעיל מ'ב ע'ב בד'ה, **תוס'** אפיק חדא, שהוחתוי כדעת הר' ז'ל דבידוע שהוא ב'יא לא מהני בדיקת פושרי ובידוע שהוא ב'יש' לא בעי בדיקה, דמש'ה כתני במשנה ובברירותא רק עיקר הדין כפי שאתה מהלכה, חרותה ב'יא טרפה, ב'יש' כשרה, וכל שהוא כן, לא נשתנה דינה עי' שהדרה בראיה בפושרים, אבל הבדיקה מהני במקומות דלא ידיעין אי ב'יא אי ב'יש', ובזה ישבתاي לעיל היא דפרק, והא איכא חרותה, ע'ג' דכל טרפיות שבריאה בכלל ריאה שניקבה או שחסרה המה, משום דעת'כ על חרותה אתה הלכה מוחצת, דאל'יך מה לי ב'יא או ב'יש', דכל שאינה הדרה בפושרים טרפה וכל דהדרה כשרה, ולפ'ז עלוא דחשב רק ח' מני טרפות ולא חשב גם חרותה, ע'כ' ל'ל הא סברת הר' ז', וס' ל' דכל דהדרה בר' עי' פושרים כשרה אפי' בודאי עי' בעיתת אדם נעשה, והוא דקמנ' החילוק שבין ב'יא או ב'יש' ע'כ' לאו הלכה היא, כיון דעיקר חרותה לאו מהלכה אתי' אלא כמו שאר טרפיות הריאה דדמי' לדיזטא או אופטא וכדומה, דכלון בכלל ניקב וחסר הוו, ורק התנא מכח הניסין נתודע לו כי

עוֹף טמָא וּכְוֹי"עַכְלָא, כוונתו, דשם נבלה וטרפה, נופל בין העוֹר ובין אbehmo, והוא תמייד לשון נקבה, עיין בחדשוינו בראש א"ט, וא"כ גם כשרה שאינה טרפה שיק בעוף כמו בבהמה, ולכן התנה דקתני אלו טרפות ואלו כשרותה הון בבהמה והון בעוף, שפיר קתני גם כאן „נפלה וראשה“ הכל לשון נקבה, משום דלא על עוף קאי אלא אכשרות שבעוֹף. אבל הרמב"ם דלא דבר מטרפה וכשרה אלא מעוף, מוכרת לכתוב הוכחה חולדה על ראשו, ופוק חי מה בין הרמב"ם ליתר הראשונים, כי הטורו בס"י לא שת לבו ליאת, וככתב ז"ל „ועוף של יבשה אם הוכחה חולדה על ראשיה או נגפה וכו" הכל בלשון נקבה מפני שנמשך אחר לשון המשנה, מבלי לעמוד על טעמא דהאי זרות הלשון ודוק".

והנה על גוף הדין הלווה, כתבו הר"ן והרש"א ז"ל דלעיל במסנה תנן נפלת מן הגג, והכא דרשעה וטרפה וכו', דהאי כי אורטא, והאי כי אורטא, דבכמה דרכיה להחרסק ע"י נפילה, ועוף ע"י דרשעה וטרפה בכוטל ולא ע"י נפילה, עיין בהם, וזה ודאי אמרת קתני כשרה משום דקיים שמהז יצא למגורי ע"י שהיית מעל"ע, אבל הוכחה חולדה על דשתתה מהאי קתני כשרה מעל"ע, אבל הוכחה חולדה על דשתתה מהאי קתני כשרה, אלא מהאי טרפות עצמה של האי הכא, לא מצי קתני כשרה, אלא דלפי מה שסביר רשי דlidai דרושא לא מהני בדיקה וכתבנו בטיענו משום דקתני ודروسית האב, הרי דהלהך כך אתה דכל שנדرس טרפה, וכן בנפולה אתה הלהלה נפלת מן הגג. עיין לעיל בסוגי דנפולה, וא"כ גם כאן לכאר' איך מהני בדיקה כיוון דקתני הוכחה חולדה על ראה, הרי דזה שם טרפות מוחלתת דאל"כ הוליל ניקב קרום על מותח, כמו דקתני בא"ט כבבמה, וא"כ כאן רשי בד"ה הוכחה חולדה דחיישין לנקיית הקרום, ועל חש הלא מהני בדיקה וכדאמר בגמ' אל"כ טרפה, שמא ניקב קרום עכ"ל, ובראש יוסף ז"ל פ"י דבריו, דלפי מה שאמרו דקרים התחתון רכיך, ואגב רוככי מפקע פקע בבדיקה האכבע, וא"כ גם אחר בדיקה יכרצ, אין כאן ודאי טרפות אלא דמ"מ קרי לי טרפה, משום דקרוב יותר שניקב בס התחתון, והוא כמו דרושא ונפולה, דטרפה ודאי מכח דקרוב הדבר, שהארס שורף ושנתרסקו אבריה, וא"כ גם בס מהנה יפה קתני הוכחה חולדה במקומות שעושה אותה טרפה ר"ל שההכא הגע עד الكرום התחתון הרכיך, ובזה באמת לא מהני בדיקה להקשר, אם בטיח الكرום העליון ניקב, ומה דאמר בגמ' דמהני בדיקה היינו לברר אם באמת הוכחה במקומות שעושה אותה טרפה דהינו שהוכה קרום העליון, ומ"מ כתוב רשי חישין משום דאיינו ודאי גמור, אלא קרוב הדבר כודאי דניקב התחתון ואיין לו בדיקה, ויש לי לישב באזה דברי התוו"ט התמהון שכי' דמצין למימר דקמ"ל בהא דחווכה חולדה על ראה, דבעוף טרפה בנקיית الكرום העליון לחוד, ותמהו עליו הראש יוסף והלב אריה ז"ל, דהרי מוכח מן הסוגי דאין חילוק באזה בין עוף לבבמה, ולפי האמור, כוונת התוו"ט דהוומ"ל דקמ"ל דבעוף בנקיית الكرום העליון לחוד טרפה, משום דאי למיבדק, דלעולם יכרצ, דהרי חזין דסמכין הבדיקה אפילו למ"ד עליאי, ע"ג דלא ניקב תטא, משום דמחמת רכבותי לעולם יכרצ, הרי דהה כמעט הנמנע שלא יכרצ בבדיקה, זאת קמ"ל התנה במ"מ דקתני הוכחה חולדה על ראה, ולא קתני ניקב קרום של מותח, שנתקשו באזה המפרשים ודוק".

וראיתני במסניות וילנא, ב글יו „אור גדור“ שהביא נשוי מהר"ט לובלין ז"ל סי' צ"ד שכ", דליך קתני ושותה לשון דיעבד, דלכתחילה איי לסמוך על הבדיקה רק ימתין עד שתלך עי"ש. שתלו דבר זה באילן גדול בלשון הרמב"ם ז"ל, ודבר זה שנגה רבתא הוא במחכ"ת של הגאון ז"ל, דמה ירווח בהאי המתנה עד שילך, וכי יותר כשרה חה"ז מוקדם הליכה, אמתהה, ומה שכי' הרמב"ם „אם שחתה“ משום דמסתמא ימתין עד שתלך כדי למעט בטרחת הבדיקה. אבל לומר דמשום לתא דאיסורה ראיי להמתן

מו"ית כמו בבהמה, דلم"ד אשלהמה"ת לא נאמר נקה"וו ופסה"ג בעוף דפסה"ג פשיטה דלהוה נחירה כשרה, דודאי לא בעי יותר מבשיטה, אלא גם כשרה שאינה טרפה שיק בעוף כמו בוסת השה"י יכול עכ"פ תוך גמור את הנחירה בושת הנקוב ואין כאן טרפות אלא מדרבן, וזאת כבר שמעין מהא דקתני בראש השוחט, דבעינו שחייטה גם בעוף, ומדמנה כאן נקה"וו ופסה"ג בעוף, מוכח דרצה לומר דהאי טרפות גם בעוף דאוריתיא אכן טרפות שמנה וזה ברור ואמת לפע"ד, ואם תרצה לעמוד על בור"י דהאי עניינא עיון היטב בפתחה ובסוגיות השיעיכים אלה בחדשוינו אנחנו ואני ודוק".
ע"ש במסנה הוכחה חולדה על ראה במקומות שעושה אותה טרפה עיין בהගות מורהיש"ש דקמתה כיוון דמהני בדיקה כדאמרין בגמ' איך קתני סתמא טרפה, והרי בסיפה בדישה וטרפה בכוטל, קטני כשרה עכ"ג דבעי בדיקה, הנה לדעת רשי דבידקה זו בשחתה מעל"ע אינה משום ריסוק אברים אלא מוחש שאיר טרפות שפיר קתני כשרה משום דקיים שמהז יצא למגורי ע"י שהיית מעל"ע, אבל הוכחה חולדה על דשתתה מהאי הכא, לא מצי קתני כשרה, אלא דלפי מה שסביר רשי דlidai דרושא לא מהני בדיקה וכתבנו בטיענו משום דקתני ודروسית האב, הרי דהלהך כך אתה דכל שנדרס טרפה, וכן בנפולה אתה הלהלה נפלת מן הגג. עיין לעיל בסוגי דנפולה, וא"כ גם כאן לכאר' איך מהני בדיקה כיוון דקתני הוכחה חולדה על ראה, הרי דזה שם טרפות מוחלתת דאל"כ הוליל ניקב קרום על מותח, כמו דקתני בא"ט כבבמה, וא"כ כאן רשי בד"ה הוכחה חולדה דחיישין לנקיית الكرום, ועל חש הלא מהני בדיקה וכדאמר בגמ' אל"כ טרפה, שמא ניקב קרום עכ"ל, ובראש יוסף ז"ל פ"י דבריו, דלפי מה שאמרו דקרים התחתון רכיך, ואגב רוככי מפקע פקע בבדיקה האכבע, וא"כ גם אחר בדיקה יכרצ, אין כאן ודאי טרפות אלא דמ"מ קרי לי טרפה, משום דקרוב יותר שניקב בס התחתון, והוא כמו דרושא ונפולה, דטרפה ודאי מכח דקרוב הדבר, שהארס שורף ושנתרסקו אבריה, וא"כ גם בס מהנה יפה קתני הוכחה חולדה במקומות שעושה אותה טרפה ר"ל שההכא הגע עד الكرום התחתון הרכיך, ובזה באמת לא מהני בדיקה להקשר, אם בטיח الكرום העליון ניקב, ומה דאמר בגמ' דמהני בדיקה היינו לברר אם באמת הוכחה במקומות שעושה אותה טרפה דהינו שהוכה קרום העליון, ומ"מ כתוב רשי חישין משום דאיינו ודאי גמור, אלא קרוב הדבר כודאי דניקב התחתון ואיין לו בדיקה, ויש לי לישב באזה דברי התוו"ט התמהון שכי' דמצין למימר דקמ"ל בהא דחווכה חולדה על ראה, דבעוף טרפה בנקיית الكرום העליון לחוד, ותמהו עליו הראש יוסף והלב אריה ז"ל, דהרי מוכח מן הסוגי דאין חילוק באזה בין עוף לבבמה, ולפי האמור, כוונת התוו"ט דהוומ"ל דקמ"ל דבעוף בנקיית الكرום העליון לחוד טרפה, משום דאי למיבדק, ע"ג דלא ניקב תטא, משום דמחמת רכבותי לעולם יכרצ, הרי דהה כמעט הנמנע שלא יכרצ בבדיקה, זאת קמ"ל התנה במ"מ דקתני הוכחה חולדה על ראה, ולא קתני ניקב קרום של מותח, שנתקשו באזה המפרשים ודוק".

ע"ש במסנה דרשעה וטרפה בכוטל או שריצצתה בהמה ומפרכסת ושותה מעל"ע כשרה עכ"ל, בכל המשנה דיבר בלשון נקבה, ולא ידעת למה כיוון דuous לשון זכר, והרמב"ם בחבоро נקט לשון זכר בכל אלון, אבל עיון לזמן דק"ב ע"א, רשי ד"ה ג"ל ואין שחיטתה נקבה, שכי' ז"ל „ואעוף טמא קאי וכו', והוא דנקט לה לשון דרישא אתחיל בה לשון נקבה דתנו בה הци, נבלת

מיד, אבל בסוגי' דנפולה כתבתי שלא הוועיל בזה מיד, אבל שלא נתברר לנו דאיתנה יכולת לעמוד לא נחזיק ריעותא, ורקשה מאד לומר דהלהכה כך אתה, דנפולה מן הגג ושותה מיד ודדו"ק.

ע"ש במשנה ר"י אס ניטלה הנוצה טרפה, עיין בס"ט בב"י דלמאן דפסק כר"י משום דס"ל דהינו כלודה בהמה ושם חכמים דר"מ פולסין, אלא דקשה למה שנה רביה לעיל בלשון חכמים, וכן אמר ר"י באמת הר"ף והרמב"ס ז"ל המשיטו טרפות זו בעוף, ומה שכתו התוס' דלכן לא חשב לו ביתר עליהן עוף, גם ניטלה הנוצה משום דבפלוגותה לא קמיiri ולא זכיית להבון, דהרי מאן דפסק כר"י ע"כ משום דסובר דעתלה הנוצה הוא לעומת גlodah בהמה, ואין כאן יתר וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה אבל היפך בהם טרפה, בכלל נקובי דמותני הוא דעתמא משום דסופו לינקוב ולירקב עכ"ל, מלשון הגמ' לא ממש מען, דהרי מביא ראי' מקרה דהוא עשיך וכונך, ודרש מלמד שברא הקב"ה כונניות באדם, שאם נהפק מהם אינו יכול לחיות, וכן נראה מפרש"י שכטב שאם ירדו מבסיסןשוב אינס מתויישים, ולא מטעם שסופו לינקוב, וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"י הט"ו וז"ל "בני מעיים וכו' ואם נתהפו עע"פ שלא ניקבו טרפה, שא"א שייחזו כמות שהיו אחר שנפהכו ואינה חייה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דבבנין מעיים שאינס במקומם אין בע"ח יכול לחיות, ולא מטעם שסופו לינקוב. וראיתי למיעו"ט על הרא"ש, שהביא דברי התוס' דמשום סופו לינקוב טרפה, וככתוב וכן הרמב"ס כתוב זה הדין גבי דין הנקובים בפ"י מוהל"ש עכ"ל, ובמחכ"ת כי رب הוא, שגנה רבה ראייתי כאן דודאי לא אתא הלהלה רק על ניקבו הדקין, אבל ניטלו הדקין מק"ז טרפה, כי רק חסר בתולדה של לרמב"ס לא הוה בכלל ניקב אבל כל שניקב טרפה מכש"כ ניטול, וא"כ יפה סיידר נפהכו ב"מ בין הנקובים, אבל לא מטעם דסופו לינקוב כתוס' אלא לכל שאינו במקומו הוה ניטול, וניטול ק"ז מניקב טרפה והתוס' שלא ירדו לה, המה נפלאים ממנה.

ואולי יש להמליץ بعد התוס' שלא מיסתבר להם סברת רשי'י ורמב"ס דאי' להחיזרים כמהות שהוא, דזאת לא נשמע מקרה, מה תאמר לכל שהחיזרים בידים אלו חושין שלא החיזרים על מקוםם יפה. עיין בדברי חמודות בראי' שאות רע"ד דעות בזה, סכ"ס כיוון דיש במציאות להחיזרים יפה ומה יטרוף בזה, דהרי הכל אפשר דבדרי לה סמי וחיה, אינה טרפה אפילו לא בדורו לה כולם, וכן סברו לכל שנטהפהכו פ"א שם במקום ההיפוך, נחלשה העור וסופו לינקוב ולירקב, אבל דעתה זו דוחק גדול ודעת רשי'י ורמב"ס, דהה כי אתה קרא למרם לכל שנפהכו פ"א שוב אינו יכול לחיות אפילו ע"ז.

ד"ג נ"ז ע"א גمرا, א"ר שמות ז' בבהמה כשרה, שמות ירך בבהמה טרפה וכו'. האי שמות ז' בבהמה טרפה בגמרה שלנו נמקח ע"י שני חצאי לבנה, ובଘותה מהרש"ש כתוב שלא ידע למה מחקה. ולפע"ד פשוט. אדם רב בפירוש אמר שמות ירך בבהמה טרפה, א"כ היינו דר' מותנא דבוקי דעתמא דשfried מודכת'י ואיך מביא הש"ס בריש פרון בין הני ש"ש הא דר' מותנא, אם כבר קדמו רב בהאי דינא, אלא אדם לא גרסין לי בדרב, הא גופא קשי' דרב דנחתה להשמעינו דין דשותה ירך בבהמה ושותה ירך וגף בעוף, ומה השמייט שמות ירך בבהמה ולא אמר בה לא אישור ולא הition. אבל ניחה לפי מה דמסיק דגס בעוף לאו בפירוש אתמור דשותה ירך טרפה, אלא דפומבדיתא נהגו בו איסור, ולא התירה

הוא טעות נגלה, ודז"ק.

תוס' ד"ה נבלות והא שחוטה היא, וא"ת והוא שמעין לי' לר"י בפ' חטאת העוף, דשחיטת העוף אינה מטהרת טרפה מתומנתה וכו', ויל' וכי עכ"ל. ועיין במפרשים ובפרט בהගות המהרש"ש, ותראה כי תירוצים של התוס' גם שניהם מושלים הבנה וקושיתם עצומה וחמיה רבתא, אע"פ שכטבנו רק בלשון "וא"ת".

ומה שנראה לפע"ד זה הוא עפ"י מה שכטבנו לעיל מ"ט ע"ב דרבא ור"פ פליגו אי הח"ט כדורייתא נידונים שלא שיק להקל בהם מושום דההורה חסה על מומנס של ישראל או נימא דאין אלו אלא מד"ס, וכמש"כ הרמב"ס בסה"מ שלו, והכא הני תרי תנאי ר"י ור' חנימה נמי בהא פליגו, ומעתה ר"י'D בדק בידא ולא חיש למאכילד טרפות דקאמר לי' ר"ג ס"ל דכיון דאין לוקין על הח"ט, ממי לא דגס לענין טומאה דדרשין נבלה וטרפה דגביה נבלות עוף טהור טרפה כנבלותה, דוקא בטרפה האמורה בתורה מפורשת, דהינו הנטהה למות, ולא הני ח"ט של הלהלה.

ע"ז קאמר בגמ' נבלה והא שחוטה היא, ואיך קאמר לי' ר"ג לר"י נבלות דהרי בין לדידי' ובין לר"י אין כאן נבלות, לדידי' לא דמסתמא ס"ל כחכמים דפליגו על ר"י דשחיטה מטהורתה מידי נבלות, ולר"י לא, דהרי הוא עד מתי אתה מכליה מומנס של ישראל, הרי דח"ט אינס כדורייתא אצל, דאל"כ לא ה' מקליל לבדוק בידא, וזה נכון מאד.

וזע דלפי האמור קשה לכאו"ר דמ"ש לעיל דפסקין כר"פ ולהזכיר, דחלב טמא אינו סתום, וכן פסקין כמאן דבדק בידא ולקולא, ולא חיישין דאפשר שלו יבצבע מחמת עיקומות שני החולדה, אבל ייל דשאני גבי ספקא דבולוגנתה דליך לצרף חזקת שרחות דבבמה כדיוע, אבל כאן בספקא דעתיות אי בדיק שפיר או לא, דאיכא בלא"ה חזקת שרחות דבבמה סמכין אבדקה קלישטא ודז"ק.

ע"ב גמר' דרשת וטרפה בכוטל, א"ר א"ר בר אנטיגנוס משום רaber'י אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה, ממש' ביצה לא גרסין האי, אחת זו ואחת זו' ון נראה מפרש"י שם שכטב "הכי גרסין" ומסתמא להא כיוון לאפוקי דלא נגרוס אחת זו ואחת זו, וכן נראה מدلע מפרש כאן מידיד, דההיכי קאי האי אחת זו ואחת זו. וראיתי בפ' ר"ג בಗליון ש"ס ווילנא שמספרש כלומר בין שדרסה או טרפה או ריצצתה וכו', ופ' זה אינו מתקבל מכמה טעמיים כמובן. אבל לעפ"ד נראה לקים הגריסטא, עפ"י שיטת הרמב"ס שביארנו והיא דמשנה דאי' ט' בבהמה תנא דין נפולה בבהמה, ומיריע שעמדה דין דרך הבהמה שנפולה מן הגג ולא נשטר שום אבר, שאינה יכולה לעמוד ולהי' מסוכנת, וכן בעוף קטני ומפרכסת משום דכך דרכיה שע"י ריצצתה כזו תה"י גוססת, והיא צריכה מעלי'ע לצאת מסוכנת בידי האדם, אבל הון בבהמה שעמדה ולא הלהכה אחר הנפילה והן עוף שלא שחה מעלי'ע אחר הריצצתה, תנא בבריתא דצרכין בדיקה משום ריסוק אבר שניכר, וזה פ' המתקבל על האדי דאתת זו ואחת זו, דקאי על שני דיני המשנה, אבל רשי' לשיטתי לא מצי גרס לי' ולפרש כן, לדעת רשי' כל מה ששנה בח"ט בבהמה, סתם טרפה אין לו בדיקה כמו דרשת הזאב, דס"ל שאין לו בדיקה, וה"ה בנפלה מן הגג כן הוא ולכן לרשי' צריכין לפרש גם שם דלא עמודה, אע"פ שלא קטני ומפרכסת, אלא דרש"י מפרש שם דשחיטה

שיטות רשיי ז", דאמירם מביצים שנולדו ולא מבנים שנמצאו בمعنى האם קמיiri, ולכן אין למאמר ענינו כלל, להא דב"ש וב"ה בעדיות דאסרו ב"ה אפיilo ביצה נבלה, ומכיון ביצת טרפה בין שיחלא-קמא ובין שיחלא-בתרא, דהותם מيري בונמצא ביצה גמורה בمعنى תרגנותל הנבלה, דב"ש מתירין, וב"ה אוסרין מדרבנן. אבל ביצת טרפה הנמצאת בمعنى תרגנותל אח"ש, כאמור דמודדים גם ב"ש דאסורה, שהרי גדרה באיסור, וניהו דבשחלה בתרא אייכא זוז". אבל כיון דבשחלה קמא עכ"פ אסור מה"ת, כל שנמצאת בمعיה לא חלכו בה ואסרו בין שיחלא קמא ובין שיחלא בתרא, משום דלעומם דעתן על האם והביצים שבתוכה ביחס, ואם נתיר הביצה שבمعنى הטרפה, יהיו עליין המון מלטה דתמייה, וכי היכי דב"ה גיזרו ביצת נבלה אותו ביצת טרפה, כך מודדים ב"ש ביביצת טרפה דלא מחלקין בין גדרה באיסור לגمراה באיסור, ומודדק שפיר הא דקתני במתני' שם, מפני שגדלה באיסור, דאיתא לאשמעין דאפיilo בשיחלא בתרא מודדים לב"ה דיש מקום לגרור אותו שיחלא קמא או דב"ש כתלמידיך ר"א ס"ל, דזוז"ג אסור, וליאכא חילוק בין שיחלא קמא לשיחלא בתרא ושניהם אסורים, ולב"ה כיון דנמצא בمعنى תרגנותל הכל אסור, דלא עדיף ביצת טרפה בשיחלא בתרא מביצת נבלה, ועיין בי"ד סי' פ"א סי' ב"ה בגהה דבטרפה שנינהמן הכהרה אפי' בקרוב, יש אוסרין מושם מר"ע, דנראה כאוכל טרפות, הרי דכל הנמצא בתוך הטרפה אפי' מה שבא מחוץ לה אסור, מכש"כ הגדל בתוכה דאיתא ב' מושם מר"ע, והיינו טעמא דב"ה, דאוסרין נמי ביצת נבלה, אבל כל זה בנמצא בمعنى הטרפה, אבל בנולדו הביצים שאין לנו רק על הביצים כי התרגנותל עדיין היה, זהה לא גזרין כל שיחלא קמא או אותו טפנא מרערעא, ומישוב קושי התוס' ותדע שכן הוא, דהנה מטעט איז"ג שהחיר אמייר בשיחלא בתרא, עכ"ב בעודה בمعنى ומעורה בגידון נמי שרי, אע"ג דאי דינם כשר, וכמשמ"כ הרמב"ם בפ"ז ה"ז ממאכלה אסורת ז"ל, "יראה לי דהאוכל ביצי DIGIM טמאים וכו', וכן האוכל ביצי העוף הטמא התלוויות באשכול, שעדיין לא פירשו ולא נגמרו, lokha כאוכל בני מעיים שללים" עכ"ל, ר"ל דاع"פ לאחר שגמרו אין לוקה על ביצים מבואר שם בהלכתה הקודמת, אבל כל שלא נגמרו זהה לבני מעיים ובכלל בשער המה אבל ביביצי עוף טרפה בשיחלא בתרא לדעת אמייר דזוז"ג הזה מותרין לגمرا, איז איז אמר דכל צמן שמעורות בגידון נידונים כגון אחד עס העוף, ולוקה עליהם משום בשער טרפה, איך חור ונויר החיתור של איז"ג אחר שכבר נארסו קודם שגמרן, אלא ואיז ניהו דנדונים כשר, אבל האי בשער יש לזכור ולנקבה חלק בו, והוה בשער של איז"ג, ואיך קאמר דלישנא קמא דאמירם סבר לי" כראב"י דטרפה יולדת, למما לעולם טרפה אינה יולדת רק טענת, וכמבואר ברמב"ם דזוקא אינה יולדת. ועיין בשוע" סי' נ"ז בש"ך סקמ"ה, ושפיר קאמר, איז נמצוא שאינס גמורות בעוף טרפה שחוטה משיחלא בתרא, שכשרה כoshim זוז"ג, וכן הקשה באמת הראש יוסף ז"ל, אלא ואיך דעכ"פ מדרבנן אסורת, דכל שנמצא בمعنى העוף, לא עדיף מביצת נבלה דאסורה לב"ה, ובביצת טרפה גם ב"ש מודדים להא גירה, וכן עכ"פ אמייר רק מביצים שנולדו מيري, ובנולדו ס"ל שלא נזרו שיחלא בתרא אותו שיחלא קמא אפיilo ב"ה לא, ומש"ה לא מצי פריך ר"א אמייר ממשנה עדידיות, דמיiri ביביצת טרפה הנמצא בمعنى טרפה, דומיי בדביצה נבלה, דבזה בין שיחלא קמא ובין בשיחלא בתרא אסורה וכקושי התוס' ועיין מה שכתבתי עוד בזאת בתוס' ד"ה ושווין.

ועפי' הקדמות דברים אלו נבאר הסוגי' בס"ד והוא דר"א דפרק אמייר מושווין ביביצת טרפה דאסורה, משום שגדלה באיסור היא ושווין אר"א ורבנן קαι, דפליגו בولد טרפה לגביה, וקאמר

בפניהם, א"כ י"ל דר' יודה מעשה ראה בעוף דלא התירה וכלן אמר משמו דין זה בעוף, ומכללה נמי א"א ללימוד מדאמר שמות יד בבחמה כשרה מכלל דבריך טרפה, DID איצטרך לעומת עוף דקאמר טרפה, משום חשש הריאה קאמר דביד בבחמה ליכא חשש על הריאה ודוד"ק.

רש"י ד"ה נזכר שאינו בקי בתרגגולים אינו רגיל לאכול תרגגולים לפיכך לא ידע אם יש להם ריאיה וכו' עכ"ל. רש"י ז"ל נתקשה, הלא לא ריאינו אינו ריאיה ואיך החליט דאיין להם ריאיה ולא עוד דכמו כן הוויל דאיין להם כבד וקורבן. لكن פירש דלא היה רגיל לאכלן אבל ראה אותן פתוחים וראה כל הב"מ חוץ מן הריאה דנהבתה בין הצלעות בעוף ואננס נראה את אבל אם היה אכלן היה מוצאה בשעת אכילה ודוד"ק.

תוס' ד"ה שמות ירך וד"ה למה ליה לмер. עיין מה שכתבתי זה לעיל נ"ד ע"א, ועיין בלב אריה ז"ל כאן שכתב היפך דברי דתוס' דרב דאית ליה לקתה בכללי' מכש"כ דאית ליה דר' מתנה אף באיל עיכל ניבי עי"ש. הן אמת דלפי דברי התוס' לעיל שם י"ל כן, אבל לפי מה שביארתי אני שום הכרע מזה, דעכ"פ דאית ליה דרכיש, מצין למעת מא"ט דוקא, הא דר' מתנה עי"ש ודוד"ק.

ע"ב גמר' אל והלא רחל את היתה בשכונתו שנקדר קנה שלה, ועשוי לה קромית של קנה וחיתה, אליל על דא את סמק, והלא הלכה רוחות בישראל, שמות הירך בעוף טרפה, ותרגנותל היתה לי' לרשב"ח שנשנתות ירך שלה, ועשוי לה שופרפת של קנה וחיתה וכו', עכ"ל הגם. והנה הא דחיתה קמפרש רשי' דעל המכחה שנתרפהה קאמר, דאם על התרגנותל קאי, עכ"ד דחיתה י"ב חדש קאמר, א"כ מה השיב לו בתוך יב"ח הו. אלא דבבנוי תרתי דנקדר הקנה בכאסיר ונשפט ירכיה, לא ידעתה במחה חיותה בריאה זה חסרון לא יכול למלאות, ונשפט היינו יטול למגררי ממש"כ הלב ארוי, דאל"כ hei שופרפת שעשו לה מה מהני לשומותה. אבל כוונת רשי' ה"י נראה לפרש וחיתה המכחה שהיתה בריאה ושלמה ולא מותנוונת והולכת, כי ה"י סובר דעיקר הטרפות המפורש בקרא, הרי היא הנטהה למota, וא"כ עכ"פ בהני ח"ט של ההלכה נמי בעין עכ"פ שתהה החולוי ניכרת שמתנוונות והולכת, וע"ז השיב לו דוגם זאת ליתא, אלא דמצוי להיות בריאה ושלמה עד סוף י"ב חדש ולבסוף מותעורר החולוי ומיתה, ומכאן הוכיח הרשב"ז ז"ל בתשי' דבושים אופן אין להכחיש קבלת ז"ל, דטרפה אינה חייה יב"ח אפיilo מהא עדים יעידו כנגדה, ואני בפתחה ולשאר מקומות הוכחתה, כי לא כן דעת הרמב"ם ז"ל, דהא דאמרנו טרפה אינה חייה, הוא על עיקר הטרפה שאסורה התורה, אבל הכללים שהעמידה לנו ההלכה, רק "בטעاري" אינה חייה ולא "בפראקסיס" עי"ש. והא דאמרו כאן תוכ' יב"ח זהה דחויל בעלמא הו, דהרי אמרו לו لكمן הלא הרבה מתקיימות שתים ושלש שנים, ולא עוד אלא דמה נעשה לר"מ ולרבינו דקאמרו סימן לטריפה שלשים יום, איך נאמר דפליגו במצוות, דלחד שנים רבות יכול לחיות, ולחד רק עד יב"ח, ולחד רק עד שלשים יום, אלא ודאי רק לעניין ספק טריפה פליגו, ולא על גוף המציאותות ודוד"ק.

ד"ג נ"ח ע"א גמר' אמר אמייר המני ביעי דטרפה, שיחלא קמא אסורה, מכאן ואילך זה עמוקה עד שככל בעלי תריסין נלאו למצוא מבוא הנה סוג' זו עמוקה עד דרכך בה עצמו, ואני לפרטה כראוי, ורש"י ותוס' כא"א דרכך בה עצמו, ואני בעניין משכנתני נפשאי עליה להבין דעת קדושים ומצאתי כי שיטת רשי' ז"ל היא שיטת הרמב"ם, והיא המתקנית. אבל שיטת התוס' א"א להעמידה מרוביי הקושיות שעלייה, והרבה דוחקים שצרכין לסבול, זה החלי בעזיה"ת.

ומהאי פלוגתא שבין תוס' ורמב"ם אי לוקין על היוצא מן הטמא נצחת פלוגתא שנייה ונפקota רבתא לדינה, והוא ביוצאה מן היוצאה, לדಡעת התוס' כיון דאיתן לו קרא היוצאה מן הטמא כתמא עצמו ולוקין עליו, ה"ה היוצאה מן היוצאה ואפילו עד מהה, דמ"ש, כיון היוצאה כתמא ממש. אבל לדעת הרמב"ם היוצאה אישורה בעלמא הוא ללא מלכות, שוב ביוצאה מן היוצאה לכוא איסור כלל, ולא עוד אלא דרלטב"ם רק ביוצאה מן איסור שיש בו מלכות יש איסור, ולא ביוצאה מאיסור עשה, זיל בריש פ"ג הנ"ל, כל מאכל היוצא ממין מן המינים שלוקין על אכילתון, הרוי אותו המאכל אסור מה"ת" (ויאין בו מלכות מבואר בהלו") ואח"כ כתב, דחלב אדם מותר באכילה, אע"פ שבשר אדם אסור הוואיל ואין בו אלא איסור עשה. עי"ש וא"כ מכש"כ ביוצאה מן היוצאה דעל היוצאה אין בו אלא איסור בעלמא בחזי שיעור, כמש"כ הרמב"ם בהלכ' ז', וחיש מהר מסלך בזה השנתה הראב"ד על הרמב"ם בהל' י"א, שכ' הרמב"ם שם, אפרוח שנולד מביצת טרפה מותר, שאין מינו טמא, עכ"ל. ותפס עליו הראב"ד ז"ל בבודהה מדקרת חרב, זיל „מה ראה לשנות הטעמיים שפירושו בו חכמים שהם מתוקנים יותר מוכלים, כי ביצת טרפה אינה ממין טמא ואסורה, והטעם שפירושו בו, לאימת קגביל וכי קמסרחה, וכי מסרחה עפרא בעלמא" (תמורה ל"א עכ"ל). וה"ה זיל המליך בעד רבינו שכabbת טumo, כדי להוציא אפרוח של ביצת עוף טמא שיישב עליו עוף טהור שאסור ודאי ולוקין עליו, אין אמרין לאימת קגביל וכי מסרחה. עי"ש בדבוריו במחכ"ת אינם כדאים לו, דהרי בעצמו כתוב דבזה גם מלכות איכא, ועכ"ל לאו מטעם יוצא מן הטמא, דהרי על הביצה גופא אין כאן מלכות לאו מטעם יוצא מן הטמא, דהרי על אפרוח היוצאה ממנו. אבל איכא שפיר מלכות אפilih היה גם הביצה תהורה, משום היוצאה ממנה עוף טמא בסימני ותוואר, דבעופות הכל תלוי במנה שהוא, ולא מי שיצא ממנה, ועיין דעתה דר' נ"ב תוס' ד"ה תרגונתא דאגמא, שכתחבו שם דבעופות הכל תלוי בסימני העוף, וניהו שכתחב שם וכן תמאן ס"ב ע"ב, דעיקר דתרגולתא ותרגול דאגמא שני מינים המשם אחד טמא ואחד טהור. אבל הם ה"י במציאות שעוף טהור היושב על ביצי עוף טהור, להוציא אפרוח עוף טמא, דין עוף טמא היה ליל, لكن הכי הוויל לה"ה זיל להצדיק את הרמב"ם, דאפרוח ביצת טרפה שרי, משום דהוה יוצא מן היוצאה, כיון דהביצה עצמו אין בו אלא איסור יוצא, וביצת עוף טמא נמי הכי הוה, אלא דהאפרוח היוצאה ממנה לאו משום יוצא מן הטמא אסורה, אלא משום דהוא עצמו עוף טמא ולאחר יש בו מלכות, כי הוא הוה מה שאסורה התורה. אבל האפרוח של ביצת טרפה מין הוה והוא בו אלא משום מצד יוצא מאיסור יוצא דשרי, זאת גם לר"ה שבס בתמורה דלית לי סברת דאיתמת קגביל וכו' וס"ל דאפרוח ביצת טרפה אסור, דהוה לבובה קامر וכשר פרשי' שם, דמש"ה נקט אפרוח ביצת טרפה דהינו יונה. אבל להדיות גם לדידיה שרי, משום דהוה יוצא מן היוצאה, ומה דקאמר שם הש"ס דאיתמת קגביל וכי מסרחה, הינו לסתור דברי ר"ה, דקאמר דמודדים חכמים לר"א דהאי אפרוח אסור ליקרב, זאת נדחה בהאי אימת קגביל וכו', ובא וזה כי הרמב"ם זיל מביא האי דינא דאפרוח ביצת טרפה גם לעניין הקربה בפ"ג מהלכ' איסורי מזבח, כמו שציין עליו העין משפט שם בתמורה, ולא הזכיר האי טעמא דכי גביל כבר מסרחה, ואדרבה נראה מתווך דבריו דבלא טעם זה כשר להקרבה, דכתב שם הלכ' י"ז דכל האיסורי לגבי מזבח ולדוניהן מותרין, חז"ז מولد נרבעת וכו', שלדותיהם ממונן איסורי למזבח, ואח"כ בהלכ' י"ג כתוב וזיל "בד"א כשנעבדה בה עבריה כשהיתה מעוברת, שהרי הولد מצוי עמה בעת שנפיסה והיה כאחד מאבירה, אבל נתבערה אחר שנעבדה בה עבריה, הרי הولد כשר למזבח וכו', וכן אפרוח ביצת טרפה מותר למזבח" עכ"ל. הרי כולל האי הדין

ושוין בביבסה טרפה דאף להדיות אסורה, וזאת לר"א ניחא ליל ולא מימר קשי ומטעם שאבאר וכאן אני צריך להאריך קצת, והט אזך ושמע, ותורה צמאונך. הנה לקמן ס"ד ע"א תוס' ד"ה שאם רכמה הקשו, לאכילה ולמלךות למה לי רכמה, והוא קיימ"ל כל היוצאה מן הטמא טמא, וכן בסמוך שס מהה קרא דבביה העינה על ביצת טמא ותירצון, דאה"נ דכל הני לא צריך קרא, אלא דביצים שאני דחידוש הוא מושם דאותו מן החי ושרי עי"ש היוצאה לנו מדברי התוס' אל, דכל היוצאה מן הטמא דינו בטמא עצמו ללקות עלי. וזאת נלמד בבכורות דר' ז' מקרא דאף את זה לא תאכלו ממעלי הגרא ומperfisi הפרשה יש לך מעלה גרא ומperfisi פרשה שאי אתה אוכל ממנה, והוא לדעת התוס' דרשא גמורה, וגליי מלטא שנשאר באסורי כמו שהיה במעי amo, דاز החוחץ ממנהابر פשיטה אסור מושום טמא, דעובר ירך amo, ואתה קרא דלא תאמיר כשביצא לאoir עולם פקע שם טמא ממנה, עי"ש לו סימני טהרה, וכן הוא בביצים לדעת התוס' דכל מון שמוראות בגדיין הרוי כבשר עוף טמא, וכמש"כ הרמב"ם שהבאתי לעיל, ואחר נגמר ונשתנה לביצה לא מהני לסליק האיסור שהי' בה, ולוקין על היוצאה מן הטמא כמו על העוף טמא עצמו דהקרה אתא דלא יצא מאיסרו שהי' עליו קודם שנגמר, ואע"פ דלענין טומאת נבלות לא ידונו הביצים הגמורים שבתוכה כבשר, דחתם הטעם מושום דכפירים קודם המיתה דמי, ומה שאינם אסורים מושום אבמה"ח עי"ש לנו לפותה בסוגי דבכורות שם, דחלב וביצים אינם אסורים משוםابر או במה"ח, זו הוא בביצים לדעת התוס' אבל דעת הרמב"ם זיל איינו כן, אלא דהוא מישב קושי התוס' בפשיטות, דהני דרישות היוצאה מן הטמא טמא, ודרישת דבת העינה אינם דרישות גמורות ולמלךות, אלא לאיסורה בעלמא וכמו חצי שיעור, וכמובאר בפ"ג ה"ו מאכלות אסורות, שכabbת שחלב בהמה טמא וביצי עוף טמא אסורין מה"ת ואין לוקין עליון וכו' וכן כתוב בפ"א ה"ה, בהמה טמאה שלידה כמוון בהמה טהורה וכו', הרי זה אסור באכילה שהגדל מן הטמא טמא וכן הטהורה טהורה. ועיין בפרמ"ג ריש ס"ו פ"א שכabbת, לדಡעת הרמב"ם זיל גם דרשה זו אינה דרשא גמורה למלקות, דהרי עיקר הקרא לאחיזר ושפן אחא, אלא דתמייה בעינוי דלא משתמש אחד מן הפסיקים לומר כן עי"ש. ובעינוי אין כאן שום תימא, דברבה מקומות לא נחתנו הפסיקים לדעת קדשו של הרמב"ם זיל. אבל הדבר פשוט בכיא בכותחא, דין כאן מלכות על היוצאה מן הטמא לדעת הרמב"ם, וא"כ כל נששתנה הדבר לד"א פקע מיניה האיסור שהי' עליו קודם השינוי אבל נתחדש לעילו יוציא מן הטמא דמתוך הנקרא יוציא מן הטמא או מן הטרפה שאין בו מלכות, והוא סברת רבינו יונה מובהה בא"ח סי' רט"ז במא"ס סק"ג, דמתיר המוסיק שנתחווה מדם החיה, אלא דשפיר חולקין עליו הפסיקים, דעתו דamatת דאייסור דם ליכא, כיון דנשתנה לד"א בשמא ובטума. אבל עדין יוציא מן הדם, וא"כ כל נתחדש חלב למ"ד דם נער ונעשה הלב, اي לאו קרא הוה אסריםן, לא משום דם ממש אלא משום יוצא מן הדם, וא"כ גרע מדם שבשלו חכם אחד, איך הוה אסריםן חלב משום דם, וכי גרע מדם שבשלו דפסקין דין עבור עליו משום דראוי לאריקה בעין, וכש"כ חלב דודאי איינו ראיין לאריקה, ולפי האמור לדעת הרמב"ם לק"מ, הכי משום דם ממש אין באין לאסור הלב, הלא רק משום יוצא מן הדם, ואיסור יוצא איסור בפ"ע הוה, ודם שבשלו רק איינו עבור עליו. אבל איסור תורה ודאי יש בו, שלא גרע מיזוצא מן הדם אסור, (אבל דרmb"ם לא ביאר דעתו בدم שבשלו, עיון בפ"ז ממאכלות אסורות), ועיין בפתחה הכללית של שארcticyi בכללה זה.

בתמורה ש, שכתב ג'כ בתוכך דבריו דוד נשתנה שני פעמים, דזרע חדא שניין, ואח'כ נולד הוא השינוי השני) וע'כ לומר דעת' שנעשה כבשר וכגוף האם בטלים הגורמים, ולכן לוקין על הولد על הביצים בעודם מעוררים בעלי' האם, ושוב בשיזיאים לאoir העולם אסורים מצד יוצא מן הטמא, דהינו מטומאת עצמו, כי קודם שנגמרו הו טמאים כמו שאר הבשר, אלא דהשינוי מצורה לצורה מהני נצאת מאיסורبشر טמא, אבל נאסר מצד יוצא מן הטמא. וכל נשנתנה מצורה לצורה עכ'פ' יוצא מקר. ועפ' הקדמה זו מתפרש שפיר פלוגות ר'א ור'י וממה דקתני עליה, ושווין בביבח' טרפה שאסורה שר'א ור'י פליגו בולד טרפה ודוקא לגביה, ולמ' טרפה יולדת פליגו בנטרפה ואח'כ נתעbara ובזוז'ג ומ'מ לא פליגו אלא לגביה אבל להדיות עכ'פ' יוצא מקר. דנ'הו דר'א לית ליל' זוז', מ'מ הכא בולד טרפה מודה דשרי, דהנה התוס' כתבו אבל עתה נאמר דגム סברא זו תלוי בשיטותם,adam נאמר דיוצא מן הטמא לוכה לטמא עצמו וכדעת התוס' יש מקום לסבירתם וכל שיש לו חי'ת בפ'ע, ניהו דטרפה הוה, אבל זיל בת רעמא דטרפה אסירה התורה משום דאיינה חי'ה, והאי ולד חי' יח'י, ולמה תאסר, אבל לדעת הרמב'ס דיוצא הוא איסור בפ'ע, מה לי אם חי' או לא, סכ'ס הר'י הוא יוצא מן הטרפה, וכמו שרצו לאסור חלב מפני שיוצאה מן הדם, ע"פ שודאי אין דם. אבל לעומת זה לדעת הרמב'ס שהוא דעת ר'ashi כמו שביארנו, יש טעם אחר להתיר ולד טרפה, דכיון דיש להאי ולד חי'ת בפ'ע ושיך בו טרפות אס' ירוף, איך חי' בו טרפה וגם יוצא מן הטרפה וחמור מן המלמד, בדעתה ליכא בא' איסורים, טמאה ויוצא מן הטמאה, ובולד טרפה אם יארע בו טרפה, יה' יוצא מן הטרפה וגם טרפה, ולתוס' אין זה הוכחה דהרי לדעת התוס' יוצא מן הטרפה היינו טרפה, אבל לרמב'ס דיוצא מן הטרפה איסור בפ'ע הוה, שפיר י"ל וכל שאפשר להיות טרפה ממש אין לומר דאסור משום יוצא מן הטרפה, ذקרה דלא תאכלו ממפריסי הפרסה, Dokka אטהור שנולד מן הטמא אתה, דא' ליהיות טמא מצד עצמו, אבל נולד מן הטרפה ذקרה בביבח' שיך למילך מנ' אבל לא בע"ח הדומה לו דמצוי להיות טרפה כמוותו, אלא דכפי שאבאר لكمן בתוס' דד' והלכתא, לסברת התוס' דכיון דאית ל' חי'ת בפ'ע, לא שיך לומר דאסור משום יוצא אין לה שום מקום. וכן אמר מר'ס' כל כתוס' דיוצא אית בי' מלוקות לטמא עצמוני, באמת אית ל' בולד טרפה אסור גם להדיות בעירה ואח'כ נתרפה כמו ביצה טרפה בשיחלא קמא ולית ל' סברת התוס' לחלק בין ביצה לולד, וע'כ פריך ל' ר'ashi תחלת מהא דשותון בביבח' טרפה, וטרכ' דמסיק דפלוגות ר'א ור'י קאי נמי אהדיות כתני ושוני, ולא מודים. ועינ' בהגנות מהרש'ש שכטב דהחילוק בין לשנא דשותון ובין מודים ההוא, דשותון היינו ללא חלקו בהזה מעולם, ומודים היינו חלקו בו תחלת אבל חזרו והודיעו אח'כ. ואני אומר דזה ליטתא וכל מי שיש לו חיך לטעום יודה ל', והרא' שמבייא הגאון הוא ראי' לסתור, דוק ותשכח. אבל החילוק האמתי שבין ושוני ומודים הוא, דשותון שיך במקומות דיש חידוש בשניות דס'ל כן, אבל ומודים שיך במקומות שרך באחד הוה חידוש דמודה לאידך אבל באידך פשיטה דאית ל' כן. ועינ' בריש ביצה ומודים ב'ש לב'ה, שאם יש לו ذкар נועץ וכו', ובדף י"ז ע"ב שם, ושוויןشمישיק את המים בכלי אבן לטהרים וכו', וכן נמצא בכ'ם והוא החילוק האמתי אין להסביר עליו. ומעתה מאחר דהאי ושוני אר'א ור'י קאי דפליגו בכלגביה, ובביבח' דאסור לד'ה עכ' להדיות קאמר, בביבח' לגביה לא סלקא, א'כ שפיר כתני ושוני. דאיכא רבודתא בשניות דאסרו גם להדיות את הביצה, פריך בהזה אמר, דלדי' ניחא, דלאגי

דאפרוח ביצת טרפה, עם שאר תולדות מאיסורי מזבוח, וכותב עלייו „וכן” דשמע חד דין וחד טעמא אית לשניהם, וכן מהני שרוי משום זוזי” דיןנן בחכמים דרא פסקין, ה”ה אפרוח ביצת טרפה דהוה זוזי”, הביצה והאם, ולא בעין טעמא דכי גבל מסרה אלא לר”א. ואפלו תאמר דחאם דלגביה ביצה לא חשוב כגורם היתר, אני אומר דאפלו בלי זוזי”שרי לחכמים דרא, דהთירו ולד טרפה בעברה ואח”כ נטרפה משום דעובר לאו ירך אמו, וע”כ לומר דאחר שנעשה ולד שלא אישתרי לגבואה ע”י שנוי זו, כמו אתנן ומותיר, דהשינוי מהני להקשרים למזבוח. ועיין בזה בהגחות מהרש”ש זיל על המשניות תמורה במשניות דפוס וילנא שכטב כן, דדעת הרמב”ם בכל הגני משום דהשינוי מכשירין למזבוח, ולכן שפיר כתוב וכן ביצת טרפה דשרי למזבוח משום ה”ט גופא, דכל נשנתנה אין פולני יוצא מפסול לגבי מזבוח וכחכמים דרא, ולגביה הדיות דaicא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצת טרפה לא, משום דבריצה גופא רק איסור יוצא יש בו, וויאמן מן היוצא שרוי לגמרי כנ”ל.

ואחרי הקדמות מילין אלו, נזהר לפרש השkil וטרוי שבין אמריר לר”א, כי המה פליינו במה דפליגו Tos”ר רmb”ם זיל שביראנו, דאמיר דאמר שיחלא קמא אסור, למלךות קאמר וכדעת התוס”ר דעת”פ נשנתנה לביצה ולא הויהתו ירך אמו, ולא בכל בשර בשדה טרפה, ואני אלא יוצא מן הטרפה, מ”מ ס”ל דלוכה גם איסור יוצא, שכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דנידון בטמא עצמו, ושאמיר סובר כן, מוכח מסוף דברוי, מודהתיר שיחלא בתרא מטעם זוזי”, ואי הויה ס”ל דיויצא מן הטמא אין בו אלא איסורא בעלמא כדעת הרמב”ם, אז אין בין ביצת טרפה בשיחלא בתרא לביצה טמא שום חילוק, דכי היכי דבביצת טרפה בשיחלא בתרא אייכא זרע האזכר גורם היתר, כן ביצת טמא, דהרי זרע האזכר של עוף טמא אפלו איינו כסרווחה. אבל עכ”פ רק דין יוצא מן הטמא אית ל”, דהרי איינו בשר, והויאמן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב”ם ועיין לקמן בתוס”ר דה”ש אס רכמה שצינתי לעיל, בסה”ד, דרצו לומר דבלא קרא דבת היינה הוה שרין כולחו ביצי משום דמסכתת זרע קאטו דהוה נבללה מסורת, אלא דלא מתישב האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגדיין וחובבים כבשר עכ”ל. וכוננות מבוארת דנינו דתחלת יצירת הביצה מזרע המוורת, אבל כשןעשה ממש ולוקין ומוורה באשכול בגין הרוי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עלייה כמו על בני מעיים, כמש”כ הרמב”ם, וא”כ שוב כשנוגרת ונסתנה לביצה ולבריה בפ”ע אין להתרה משום דנוצרה מזרע סרווחה, כיון שכבר היהתה לבשר, אלא נידונות כיוצא מן הטמא, וא”כ מה בין ביצת טרפה בשיחלא בתרא לביצה טמא או לשיחלא קמא, אלא ודאי אמריר ס”ל דлокין על יוצא מן הטמא, ולכן בביבית עוף טמא שני הגורמים איסור המה, שלוקין עלי. אבל בביבית טרפה אייכא גורם היתר של זרע האזכר, ויש להסביר דגס זאת תלוי ביצה דיויצא מן הטמא כטמא עצמו גם למלךות, דמזה שמעוני, דכל יוצא וגורם חזק כל כך עד שנשאר באיסורו דמעיקרא. וא”כ גם גורם היתר לא בטל ונשאר בתוקפו אע”פ שנעשהبشر וכגופו, ולכן ס”ל לאמיר בשיחלא קמא אסור ולוקין עלי, ובשיחלא בתרא מותר מטעם זוזי”ג ואפלו בעודו הביצה מעורה בגופה של הטרפה, כיון שם”מ ניכрин בפ”ע הויה האי בשר זוזי”ג ולא נידון כשר האברים. אבל ר”א דמקשה לי” מושווין וכי פlige עלי בתרתי, בשיחלא קמא ס”ל דאסור ואין לוקין דכל נשנתנה לביצה ואני בשר, איינו אלא יוצא מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא בשירה. ומהז נצחה דבשיחלא בתרא פlige דלא מהני זוזי”, דהרי גם ביצת טמא או בטהור הנולד מן הטמא אכן האי זוזי”, דזרע זכר לעולם כגורם היתר נידון עיין בהגחות מהרש”ש על המשניות

אמו, ולא נטרף הولد עם האם. אבל בבייצה دقוגפה דמי מודה. דשוב כشنגורה ע"פ שפניהם חדשות באו לאן, אסורה משום יצא מעצמו שהיתה טרפה קודם שנגמרה. אבל לאמיר דס"לadel יוצא לוקין קשי' ל"י דע"כ פליגו אף להדיוט, דתו ליכא סברא הנ"ל כמבואר בדברכו לעיל, וא"כ ע"כ הא דמודים בבייצה טרפה בשיחלא בתרא, דבשיחלא קמא למה יאסר ר' יהושע יותר בבייצה מולד, דעתה עדין לא ידע דביצה יותר חשוב כוגפה, מעובר קודם שנגמר, ולכן כשמתרכז לו דמ"מ מיריב בשיחלא קמא, פריך לו מפלוגתת ר' וא ר' דע"כ לאמיר פליגו אף להדיוט, ולמה מודים בבייצה, עד שמשיק דביצה גופה היא, ואנן דפסקין טרפה אינה חייה ואינה يولדת, ומוקמינן פלוגותת ר' וא ר' בעירה ואח"כ טרפה ובعتبر ירך אמו, ופסקין כר' אשיג נגד אמיר, דיויא איננו אלא איסורה בעלמא, ע"כ מפרשין פלוגותת ר' וא ר' רק בלבובה ולא בהדיוט ומטעם הנ"ל, ובבייצה טרפה דלא שייך טעם הנ"ל אסור אפיו לר' יהושע, דהאי חילוק שבין ולד לביצה דקאמר הש"ס כדי לתרץ דברי אמיר, גם לדין צריכין, כיון דא"א לאוקמי ושווין בבייצה טרפה בשיחלא בתרא דחרתי טרפה אינה, يولדה.

בהא סליקין דהאי סוג' דקאמרה דר' וא ר' פליגו גם להדיוט אליבא דאמיר קאי, אבל לר' אשיג דהלהטה כוותי' לא פליגו רק בלבובה, דלהדיוט לא שייך בולד איסור יוצא לנ"ל, ולכן יפה פרש"י בתמורה במשנה שם, דר' וא רק לגובה אסור. אבל להדיוט לא אלא דעתמא שכ' שם משום דמאיורי קרבוי כדקאמר בש"ס צ"ט, דהאי טעמא קאמר הש"ס לר' יהושע דמודה בבייצה, אבל לר' גס הولد נאסר במעי האם דירך אמו הוא, אלא כשןגמר יצא לאויר עולם פקע איסור זה, משום דעתשה גוף אחד ונשתחנה לדבר המותר, ואיסור יוצא בולד שחיה בפ"ע ליכא, רק בבייצה כמו שביארנו ודוק' היטב בכל אשר כתבענו כי הדברים קילורין לעיניים בס"ד.

תונס' ד"ה ושווין, לא כמו שפי' ב��' דקאי אפלוגותת דר' וא ר'ין, אלא קאי אפלוגתא דב"ש וב"ה וכו', וא"ת דהשתא חשבו בה"ה ביצת טריפה כבשר דאסרו אפיו ממותה נמכרת בשוק וכו', פי' לדבריהם, דמבייצת טרפה דמודים גס ב"ש, וכן אמר דוסר בשיחלא קמא, לא קשי' לה, דהני לאו משום דחשיב כבשר אסרו, דלulosains בככל לאו דבשר בשדה לאחר שגמירו אלא כיון דקודם שנגמרו בככל בשער היי וכמוש'כ הרמב"ס שהבאתי בדיור הקודם, שוב לא פקע איסורין ע"פ נשתחנו לנוש אחר. אבל לב"ה דאסרו ביצת נבלה אפיו ממותה נמכרת בשוק, ואע"ג דPsiṭṭia להו דין ביצה בלילה לב"ה אלא איסור דרבנן, דאפילו נחשב הביצה הנגמרת כבשר אינה חמורה יותר מאשר המдолדל, דלית ב' נבלה אלא אבמה"ח דמייתה עשו נפול, ובבוח"ח בבייצה ליכא דאל"כ כל ביצים דעתמא יהי אסורים, אלא דכל שלא נולד הו מדרבנן כבשר, והוא בנמצאת בעי נבלה כאמור המдолדל, ואסורה מדרבנן כבשר מדרבנן, ותריצו שני תירוצים, חדא דנייהו דלבבי נבלה דהאי ביצה פורש מן הנבלה ע"י מיתה עשו נפול לנ"ל). אבל לשבי בשר בחלב של עוף וגוף האיסור איינו אלא דרבנן לא חשבו כבשר, כך תי' הבה"ג, תני דגבוי נבלה דבר האיסור חשבו כבשר. אבל לגבי בשר בחלב דכל חד שרי וצריך להעתה עתה בשר בחלב לא חשוב כבשר, כך תי' ר"ת, וע"ז הקשו על הבה"ג מפ' הדר וכו' וליקשה על תי' הבה"ג דלפי תירצטו לר' מ"ד דאית ל' ליקמן ק"ב ע"א דבמה"ח איינו נהוג בעוף מה"ת א"כ גם ביצה נבלה הווה כמו בשר בחלב גוף האיסור רק דרבנן, דחרתי משום אבמה"ח קאמאין עלה ולא משום נבלה לנ"ל. ואך אפשר דר' מ"י חילוק על ב"ה דמנין מוכח דנוהג אבמה"ח גם בעוף וזה אפשר דגם ב"ש

הדיוט בטל הוז"ג ע"י שנעשה כבשר האם קודם שנגמר, ונואר כמותו, אלא נשתחנה אח"כ לביצה והלך לו איסור זה, אבל בה תחתיו איסור יוצא מן הטרפה, דלא שייך בולד לנ"ל, אבל שייך בבייצה, אבל לאמיר דמותר הביצה בשיחלא בתרא וע"כ גם במעי האם כשמעורה בגידי, מכש"כ שמותר בשיחלא קשה וע"ז מתרץ דאמיר מוקי האי ושווין בדسفנה מרעה דיליכא זוז"ג, ופרק לי' אמא לא מוקי בשיחלא קמא, דיליכא זוז"ג כיון דנעשה טרפה בשעת עיורה, ע"ז מתרץ משום דקANTI שגדלה ולא קANTI שגמרה, וכאות הקשה המהרש"א, דהא לפרש"י לא מצי מוקמי בשיחלא קמא, דלמה לי ביצה, דהינו עיורה ואח"כ נטרפה, דגס בולד דינא הכי, ואין זה קושי' דיל' דנקט ביצה כדי שלא צטרך לומר בפירוש דגס להדיוט קامر, דניהם דלגי פלוגותתם אמרינו דר' וא דוסר, אוסר אף להדיוט, ופליגו לגובה להודיעךacho דר' וא, אבל בהא דשווין לאיסורה בעירה ואח"כ נטרפה, הו"א דשווין רק בלבובה כי להדיוט יש סברא להתריך משום דש לולד חיות בפ"ע. ולכן נקט ביצה דבזה פשיטה דלהדיוט קامر, חדא משום דלא סלקא לגובה, ועוד אפיו תאמר דלענין אפרוח שנולד ממנו יש נפקותא לגובה, דהא ליתא דהרי אפרוח ביצת טרפה לכ"ע שרי, דהא מעפרא קגביל כדאמר בתמורה, ולפע"ד נראה, ר' שם דקטעעה לומר דמודים חכמים לר' באפרוח ביצת טרפה, מכח האי ושווין סבר כו, דהוא סבר דפלוגותתם רק בלבובה קאי וממילא דהאי ושווין נמי בלבובה, וביצה לגובה לא סלקא לנו ע"כ באפרוח שלו קאמר והב'.

ועתה נפרש לשנא בתרא דרבינו, דלא סבר קראב"י ומותני להא דאמיר בהאי לשנא, אמר אמיר, הני בי עדי דספק טרפה משחינו להו אי הדרי טענה שרין ואי לא אסורן איתבי' ר' וא וכו', הנה להאי לשנא לא שמעין לי לאמיר דס"ל בשיחלא קמא דליךן על ביצי טרפה, מ"מ איזיל גס האי לשנא בשיטה זו, דכפי הנראה אמיר גופא אמר הני תרי לשנא דהרי אי טרפה היה או טרפה אינה היה פלוגותיא שונה בין תנאים ואמוראים היא, והה' يولדת ואני يولדת וכדעליל, וכן נראה מלשון הגמ' דר' אחא ורבינה לא פליגו איך אמר אמיר, אלא דמר מתני לאמיר אליבא דמ"ד טרפה يولדת ומתרן דאמיר אליבא דמ"ד טרפה אינה يولדת, ואמימר גופא אמר שניהם להאי מ"ד ולהאי מ"ד, כי לא הכריע בינויהם, אבל ר' אחא ורבינה דהכריעו דרב' וא סבר קראב"י דטרפה يولדת, אמר בשם אמיר האי נושא, ורבינה דסבירא טרפה يولדת אמר נוסחא, דאל"כ איך נאמר משום דהוא סבר קראב"י תולה באמיר דאמר הכי, ואידך משום דפליג אראב"י, תולה באמיר דאמר הכי, ולפיקך בהא דשמיין מלישנא קמא דליךן על השה"ס הכא סובר דאם אין לוקין על היוצאה ואין בו אלא איסורא בעלה מאחצוי דוקין אויצא ליכא פלוגתא, ואם תרצה אמר לך דהשה"ס הכא ד"ה רב ואיסורה דארוייתא, מה שכתבתני שם, ולכן הוכית ר' וא מדברי אמיר דבעי שהי"י בספק ביצת טרפה, דס"ל דליךן על איסור יוצא כמו בטרפה עצמה. אבל לר' אשיג דסובר דאיסור יוצא אינו אלא איסור בטלמא וכחצוי שיעור, ספר מתיישב פלוגותת ר' וא ר' בולד טרפה, ושווין דידיחו ביצת טרפה, דבולד טרפה פלייגו בעבור ירך אמו, ודוקא לגובה, דאפילו לר' וא דעובייר ירך אמו, הינו קודם שנגמר ויצא לאויר העולם. אבל לאחר גמרו ויציאתו הרי פנים חדשות בא לאן, והוא דמ"מ אסור לגובה משום דלידידי לא מהני השינוי להתריך לגובה. אבל להדיוט מודה, מטעמא דכתיבנה לעיל בלק' דפליגו בטרפה ולבسو' עיורה בזוז"ג, משום דאיסור יוצא לא שייך בולד כי שמצו' להיות טרפה בפ"ע. אבל בבייצהDOI איסורה משום יוצא אפיו לר' יהושע דס"ל עובר לאו ירך

ט"ח או ט"ח אבל בגין סברת התוס' כבר כתבו לעמלה, בריש הסוגי' דרך זאת יש מקום לסבירתם אם נאמר דיויצה מן הטמא הוה כתמא עצמו ולוקין עליו, אבל לפי דעת הרמב"ם דasiswa יוצא הוא איסור בפ"ע ואינו בו מלוקות, ונראה יוצא מן הטרפה. מה מהני זאת דיש לוולד חיות בפ"ע הלא לא משום טרפה קתניין עלי', אלא משום יוצא מן הטרפה, ואס תרצה לדקדק יותר ולומר דס"ס האASA דאסורה התורה היוצאת מן הטמא ע"כ משום דיש בו בכך ע"פ שאיןנו נראת דבר מן האס, דלפנ"ד לא על הנם נקט הרמב"ם למשל דחלב וביצים של טמאים דומין לאיסור ח"ש שלא בלבד לעניין הדרשות דומין זל"ז, דשניהם מריבוי הכתובים שאינם דרישות גמוראות, אלא גם במחוקם יש דמיון בין דכמו ח"ש שהוא החיצי בנסיבות, כן הני יוצאים מן הטמא, המה חיצי שייעור באיכות, כי כח האס ותוכנותה שורר בולדחה ע"פ שיש לוולד סימני טהרה, וכן בחלב וביצתה ע"פ שנשתנה לנוג' אחר ואין כבשר, מ"מ מסתמא יש בהם כח הבשר טמא שה תורה רצתה, למנעו אותנו מלייזון בהם, מימלא גם בולד טרפה יש בו מליחות האס החולנית ומותמצית גופה שאסורה לנו התורה, אלא דמ"מ י"ל כיוון דהחוויות הוא היפך הטרפות כי הטרפות תחולת נבלות כמש"כ הרמב"ם. והאי ולד הולך ומתחזק, יש סברה לומר דדוחה האי עיפוש וחלהה שקבלה מליחות האס החולנית, וכפי הנראה זה כונתו בגמ' תמורה רשם דקאמר דעד כאן לא פליגו עלי' דר"א אלא בולד טרפה רבען מודו, ופרשי' ותוס' דלאחר שנולד הולך, משא"כ בביבה עי"ש, וכן ספקacial דلسברא הנ"ל כיונו דע"י שהולך גDEL ומתחזק החווית, פולט חלקוי השקבלה מן האס. מפני שהחוויות הוא היפך החולוי, Adams נפרש כפשווט דמוסיף בנסיבות גופו לאחר שנולד, מאורייאי ע"כ גם בולד טהור הנולד מן הטמא נמי נימא כן, שלא תאסר משום יוצא, והרי עיקר הקרא דיויצה מן הטמא בולד איתת בן. אלא ודאי דטרפה שאני שהחוויות הוא היפך הטרפות, והבן את זאת. ובזה מি�ושב לשון רשי' זל' בתמורה במסנה שם דמפרש דר"א מודה להדיות דשרי' דלאו מוגופה קרבוי אלא מאורייר ולעיל הנחתיו בצ"ע דעתם זה לא עבי בגמ' אלא להתייר גם לגובה לרבען דר"א, אבל לפי האמור גם להתייר להדיות בעין האי טעמא דלאו מגופה קרבוי אלא מאורייר כנ"ל.

ודע דיש לי לכואורה קושיא עצומה על הרמב"ם דאית' פרנס הסוגיא דלקמן ס"ט ע"א דמסיק בתיקו בחלב של אמר היוצא, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ה הי"ב ממאכילות אסורת דאסורה החלב מספק, והלא לדידיה אמר היוצא בו מלוקות, והוא ג"כ כאיסור ח"ש איך תאסר החלב ממנו דיויצה לא נאסר אלא מאסיר לאו שיש בו מלוקות לדעת הרמב"ם, אבל ניחא לי כי לרמב"ם הכי מתפרש האיבער בגמרא, דכל חלב דעתמא כאבמה"ח (ור"ל כל ציר של אבמה"ח) דמי, אלא דשריא רחמנא משום דעתה בהמה התר לאיסור ובמה"ח ע"י שחיטה, אולם האי אמר היוצאה דלית ליה היתר בשחיטה, ניהו דלאחר שחיטה אין בו לאו ממש רק איסור בעלמא, מ"מ קודם שחיטה חוזר להיות חלבה היוצאה ממנו ציר של אבמה"ח, ולא ציר של אמר היוצאה שלאחר שחיטה, והוא אמת וצדק בס"ד ודוק.

על"ב גمرا תנן התם וכו'. אר"ה ל"ש שלא שחייב ביד, אבל חיסר יותר ברגל טרפה נמי הוה, מ"ט כל יתר כניטול דמי עכ"ל הגمرا. בפירוש דברי ר"ה איך פלוגתא רבתא בין הרשב"א לרמב"ם ז"ל, דהרבש"א בחשי' סימן צ"ח ס"ל דכל טרפה מן החית' א"א לחוות בשום אופן, ואפיו מאה עדים יעידו שראו ח"י עדי שקר הם נגד קבלת חיז'ל דטרפה אינה חייה, אבל לעומת זאת בטרפה מבטו, הון יתר והן חסר מודה שאין להכחיש שהחיה חי' חי' כחול ימים, אבל

מודים להם, אלא דהמ לא גארו בביבה לחשבה כבשר, אלא גם על תי' השני של ר"ת יש לי תימא דאין להטעים סברתו אלא בשנאמר, דלבבי איסור אין מוציאין את הביצה מאיסור שהיתה בו בעודה מעורה במעי האם. אבל כפי שביארנו הלא לאיסור נבלת בל"ה אין בה, דהרי עכ"פ מדולדל מקרי, ורק מטעם מיתה עשה ניפול נוכל לחשבה כשאר אמר המдолדל שנעשה אבמה"ח, וא"כ גם כאן איסור חדש רמיין עליו ולא איסור נבלת כפשות דברי התוס' וקשה להקל בין הנושאים ולכך העיקר כמש"כ התוס' בוועליל, דב"ה גזרו בביבה נבלתatto ביצת טרפה, וביצת טרפה אסורה משום דנגמרה באיסור, אלא דעת תי' זה כתבו דאין נראת להם, דהרי לא גזרין שישחלה קמא ואטו ביעי' דספנא מארעה, עכ"ל, אבל דכבר כתבתי בדיור הקודם, דקושי' זו לא קשה אלא לשפטם דסבירו דקושי' הש"ס מושווין הוא ממשנה זו דעדיות ועכ"פ דהש"ס לא סבר שום חילוק בין ביצים הנמצאים במיע האם לביצים שנולדו, אבל לפ"ד דעת רשי' ורמב"ם זל' דושווין קאי על פלוגתת ר"א ור"י, קושיתם לך"מ, דב"ה גזרו על ביצת הנבלת הנמצאה במעי האם משום ביצת טרפה בשיחלא קמא, כ"ש שגזרו על שישחלה באטראהatto שיחלא קמא, אבל כל זאת בנמצאה במיע האם אבל בשנולדה הביצה, דאין הנידון רק על הביצה אין מקום לגוזר האatto אותו הא. יותר זל' לדידין דפסקין כר' אש' ודלא כאמיר. באמת אין חילוק בין שישחלה קמא לשיחלא קמא, דשניהם אסורים ואין בהם מלוקות יוצא, ובעת שעדיין ההן מעורין במעי האם על שניהם לוקין משום דינידונים כבני מעיים של האם, ורק לאミיר קשה, אלא דהש"ס לא הקשה עליו מב"ה דעדיות אלא מר"א ור"י, ולדינא אין נפקותא כיון דבל"ה היה הילכתא כאמיר, אבל התוס' לשיטות דסל' דקושי' הש"ס היא מב"ה, וגם ס"ל דבאה דקאמר אמרו דשיחלא באטראה שרוי משום זויז'ג הלכתא כותני, ונפ"מ גם לדידיך, דאיתת לנו טרפה אין יולדת באירוע שודאי טרפה טעונה ולידה, או ביתרת שלכ"ע היה ווילדת, لكن דחו האתי' השלישי שהוא באמת העיקר, ובזה תבין נמי למה העמידו קושיתם כאן שלא במקומו דכאן לא נאסר הא דב"ה רק הא דשווין, אבל לפ"ד האמור, לויל' אמר דהכא היה ניחא להם דב"ה גזרו על ביצת נבלתattro באיסור ובין בשיחלא קמא ובין בשיחלא בתרא, אבל אמרו אין מתיישב כו' כנ"ל لكن הקשו הכא והוצרכו לתירוץ הבה"ג ווית' כנ"ל ודוק.

ד"ה במאי קמיפלגי וכו' ובאידיך ד"ה הכה' כל מה שנתקשו להם הוא ולפי שיטתם, אבל לפ"ד שיטות הרמב"ם כל זאת לך"מ כאשר ביארנו לעיל בראש הסוגי' ודוק.

ד"ה והלכתא בסה"ד, ולענין ולד הינו טעמא, ע"ג דבעלמא עובר ירך amo הוה, לעניין טרפות שאני דתלו בחוות הבבמה ולוובר יש לו חיות בפ"ע עכ"ל. עיין בלב אריה זל' דעפ"י דבריהם רצה לישב דעת רשי' זל' בתמורה, דס"ל ר"א ס"ל כן, אבל לא פlige רק בלבגזה, אבל כל זאת אי ס"ל טרפה אינה חייה אבל כאן איזיל הש"ס בין בלישנא קמא ובין בלישנא בתרא כמ"ד ט"ח, لكن לא שיקד סברת התוס' עי"ש ותמונה אני על גאנון כוונון, איך פלטהה קולמוסו דבר בטל כזה, הלא גם למ"ד טרפה חייה כתבו התוס' בסנהדרין ע"ח ע"א דסופו שימות מחבלת זו אלא דאין שייעור קבוע לכמה, אי למד יום או ל"ב חדש או יותר, וממש"כ לדעת הרמב"ם שביארנו דעת טרפה האמורה בתורה שיש בו מלוקות ליכא שום פלוגתא, דבעינן נתה למות מחמתה מכח וחסרוןابر. ואיך עלה ע"ד הגאון לעשות מלאו דטרפהחק כפירה אדומה, הלא הלהקה רוחות הוא בסנהדרין דף הנ"ל ולעיל בסוגי' דמסוכנת דבטרפה בעין מחסרא אמר שהחוויות תלוי בו ואין חילוק בזה למ"ד

כントול דמי, וכן מפרש הרמב"ם ז"ל האי מימרא דרא"ה ה כי, ל"ש אלא שחרס ויתר ביד, אבל ברجل חסר מתולדה טרפה, דעתך הלהכה אתה על חסר הרגל מתולדה, ויתר טרפה דכントול דמי מכח סברא, וכאשר כתוב הפלטי בס"י נ"ה וכן בהגנות מהרש"ש כאן, ככל שמתחלק הכח של האבר לשנים נחלשו פעולות ואפשר שימושה בע"ח ברבות הימים, כמו בניקב משחו בשוט או בדקין, וכן מונה הרמב"ם בראש פ"א מהל' שחיטה שתי חסרים בין החית'ם, שהם חסרים מתולדה, וכותב "חסורה כי"ד, ב' אברים הם שאם חסר ממשנין טרפה, ואלו הן, הריאה והרגלים", ואח"כ בהכל"י י"א כתוב "בבמה שהיתה חסורה רgel בתחלת בריאותה טרפה, וכן אם היהת יתרה רgel, שכלי היהת חסר הוא וכ"ו" עכ"ל. הרי לך, לדעתך הרמב"ם עיקר הטריפות ברגל שבא בהלה, על חסר בתולדה, ואח"כ מביא נחטך מארכובה ולמעלה והוא ממשנה דבבמה המשקה אבל זה נלמד מחסירה הרגל בק"י,adam חסר בתולדה טרפה, מכש"כ נחטך, והוא דלא קתני במשנה עיקר הטופות של חסר הרגל, משום דהוא מלטא דלא שכית, ונחטכו רגלי' שכיה יותר ולא נמנה בפיירוש בין החית'ם שבמשנה דאי"ט, אלא נכלל בזיה חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסרון בפנים לרבען, וניטול הכבד אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מודקדך הלשון ניטול ואי אפיקו נשתייר פחות ממציאות נמי טרפה, מ"מ האי שירור כ"ד לאו כלום הוא, ושפיר קרי לי נטלה הכבד, ולדעת הרשב"א נחיא דלא מוקי הש"ס הא דחסורה הריאה על חסרון אונות מתולדה, זאת בכלל ניטול וניקב הוא ומשום הלהכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בח"ט שאים חיין, כנ"ל.

והנה בין לרשב"א ובין לרמב"ם פ"י כנטול, שנטו או חסרו שנייהם, וממילא באבר דבין חסר ובין ניטול ביד כשר, גם יתר בשר. אבל דעת הרמב"ם ז"ל דעת שלישית, דכנטול דקאמור ר"ה הינו דהירתה הוה כנטול ממקומו בעומקו, עד שgam יתר טחול טרפה, והוא פ"י דחוק מאד, ומ"מ לדינה חששו הפסוקים גם על שיטה זו.

וזע דרש"י ז"ל נמי מפרש הרמב"ם דיתר חסר, אלא דהוסיף בפיירשו וכותב, "זהו לי" כשותות ירך בבהמה וטרפה" עכ"ל. וכן בביבורות שמות כתוב, "ובבמה שניטול ירך וחולל שלה טרפה, וקי"מ"ל בהמה שנחטכו גוליה מן הארכובה לעלה טרפה, ועוד בוקי דעתמא דשך מדוכתוי" טרפה" עכ"ל, ועיין בפוסקים ומפרשי הש"ס מה שכתבו בזיה, ולפענ"ד נהא דרש"י ז"ל רצה בזיה, כיון שלא נראה לו לפреш יתר כנטול ביד אלא חסר בתולדה, ובטרפה הרגל הלא לא מצין חסר הרגל אלא נחטכו גוליה, שכן הוסיף רשי"ז דזהה כשותות הירך, ושותות הירך משמע לי" בין בתולדה ובין ע"י סיבת שאירע אחר הלידה, וס"ל דהאי ששותות ירכו שמנת שמות בביבורות דוקא ע"י סיבה מירוי ובלא אייכל ניבי, כי היני לא תקשה והא טרפה נמי הוה עי"ש ברש"י, ודלא כתוס' שמתכו, דמתולדה קאמור והוא כשר. אבל רש"י ס"ל דאדרבבה בתולדה טרפה גם בלא אייכל ניבי, דעתמא דבעינן עיקול ניבי הוא דבלא עיקול ניבי הדרכה ברא, ובונולד כך בירך שמות לא הדר לעולם, ולפ"ז ר' מתנא דאמר דבוקי דעתמא דשך מדוכתוי" טרפה, ולא התנה והוא דאייכל ניבי, במתולדה מירוי, ומני' שמעינן דחסר הרגל מתולדה נמי טרפה, ע"כ גם לרשי"ז ציריך לומר דעריך טרפה הרגל של הלהכה בין החית'ם טריפוי היהת חסורה הרגל, דאל"כ אלא דהלהכה הייתה על נחטכו גוליה, חסורה בתולדה מנ"ל טרפה, כיון דרש"י לית לי חסר כנטול כמו דל"ל יתר כנטול, ודוק"ק.

משנה אחוזת הדם וכו' התוס' חדשים על המשניות כתוב בשם הרשב"א, הטעם דאע"פ שהדברים האלה מミtinyן את הבהמו, אינה אלא כמסוכנת וכשרה, וצ"ל שלא שמעינן אלו ממתני' דמסוכנת דלעיל לע"ז ע"א דהתם במסוכנת מהמת חולשה ואפיקת הכת. אבלanca אשר מעין דאפיקו איכה בגופה איזה דבר שמשמעותו, כל

מ"מ אתה הלהכה מיוחדת לומר דכל יתר כנטול דמי, ורק"ל אע"פ דפעולות יתר וחסר אינו כנטול דזה כי וזה אין חי, אבל לעניין דין טרפה דומה זה לזו דשניהם אסורים מכח הללמ"ס, והוא גזרה ביל' טעם. ורק מהוקי התורה שאין נהරר אחרת, ולפי שיטתו כך מתפרש מאמר הלאה, כל יתר חסר וחסר כנטול, ור"ה קיצר בלשונו באמרו כל יתר כנטול, וסמך על מה שהתחילה לומר "אבל חסר ויתר ברגל" הרי דדייבר מחרס ומיתר, וע"כ הטעם שנותן קאי ג"כ על שניהם, ולכן ס"ל לרשב"א אכן חילוק בין חסר לניטול ובכ"מ דקאנטני ניטול טרפה לאו דוקא ניטול דה"ה חסר, ומה דקאנטני בכמה טריפוי חסר ובכמה ניטול, וכן הא דחי' מני טריפות שמנה עלול ובתוכם חסורה ונטולה, האי חסורה ע"כ אין הפירוש חסר מותולדה, זאת א"א להיות בין החית'ם שהמה כולם אינם חיין, וחסר מתולדה שהוא כנטול אינו טריפות בפ"ע אלא בכלל ניטול הוא, וגם הלהכה בפ"ע היא על כל הטריפוי דכל חסר כנטול, אלא חסורה נופל על ניטול במקצת האבר, ונטולה היינו כולם, ושניהם ע"י מכח או חוליל ולא בתולדה כמו חסורה ריאה שפירוש. או חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסרון בפנים לרבען, וניטול הכבד אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מודקדך הלשון ניטול ואי אפיקו נשתייר פחות ממציאות נמי טרפה, מ"מ האי שירור כ"ד לאו כלום הוא, ושפיר קרי לי נטלה הכבד, ולדעת הרשב"א נחיא דלא מוקי הש"ס הא דחסורה הריאה על חסרון אונות מתולדה, זאת בכלל ניטול וניקב הוא ומשום הלהכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בח"ט שאים חיין, כנ"ל.

אבל לרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא לא סבר להכחיש את הידוע בכל, ולומר כי ע"י נקב כ"ד בראיה או בדקין אהת דתו להמית, דהרי אמרו כמהים לרבי לעיל ולהלא הרבה מתקימות שתים ושלש שנים, ועל המעשה בכל יום א"א לחلك, והטרפה האמורה בקרא, ודאי דאייה יכול לחיות, כי היא הנטהה למות, דהינו אינה יכולה לעמוד מחמת מכחה שאמודו הרופאים למיתה, כמו ברוצח. אבל הני כללים שהעמידם הלהכה ע"כ אינם "המקאקסמוס" אלא "המיינמוס" כי לא להקל על מה שמספרש בקרא, אלא להחמיר עליו אתה, ור"ל דהני נמי ראוי להמית את הע"ח על צד הרחוק, וכך אין אנו שואלים אחר לימוד הרופאים. אלא חשבין האי הלהכה כאימוד הרופאים אבל רק "בטעאריע" ולא לומר דא"א לחיות בנקב משחו של אברים הפנימיים, דבר שאין הדעת סובלת בשום אופן. אבל לעניין ספק טרפה מהני לו האי "טעאריע" להתיירו אחר שהיתה י"ב חדש, ויתור מזה תראה כי בש"ך סי' נ"ז סקמ"ח מסיק, דגם בספק יתרת מהני י"ב חדש לדעת הרשב"א, דאע"פ דמודה דיכlol לחיות שנים אין מספר, והוא אמת וצדוק, ואל"כ יהיה יתר חמור מחסר וניטול, דבسفוק מהני שהיה י"ב חדש ובספק יתר לא תהני, והוא יציבא באראעה וגירא בשםשמי, וכן לרמב"ם כן הוא בכל ספק טרפה, דהאי חומרא של הלהכה שמסרה לנו כללים די לנו אם נטרף ודאי אפילו חיין משום דהלהכה כבר קבועו אונון לטרפה. אבל ספקן לא נטרף, אלא אומרים הרי הלהכה עלasisoid דטרפה אינה חייה נתיסיד, וכן בספק טרפה מהני הייתה י"ב חדש, אף שענו יודען דאיון החיות מכריע באממת, והעד ע"ז הוא ספק יתרת לדעת הרשב"א, וכש"כ הש"ד הנ"ל.

מזה יצא לרמב"ם ז"ל דלא בעין למימר בחסר מתולדה וביתר, דעתך הלהכה מיוחדת נגירה ביל' טעם להטרף מה שאין בו שום חוליל וכי חי' כשר בראים, שהוא ג"כ דבר שאינו מתיקבל, ואיך המתוין האי הלהכה לממ"ס שיתגללה ע"י ר"ה, ולא נזכר בשום משנה ובריאתא, וגם ר"ה גופא לא הזכיר שקיבל האי דינה איש מפי איש ומלהקה לממ"ס, אלא מפרש המשנה וטעמא קאמר דכל יתר

טמאים שאינם ביתנים והרבה מהם רוחקים מן היישוב, ואדם אחד מאלף שכירם בשמותם, דודאי צריך גדול יש לסייענים כדי להבדיל בין טמא לטהור, אבל מה דלא סגי בסימנים והוזכר בבחמות לנקבותם בשמות, שור שה שבים ועייזים וכו' וכן בחגבים דלא סגי בסימנים, צריך טעם, אבל בעופות לא קשי' דלפרש הסימני טהורה ולא בעי למנות כ"ד מיini עופות טמאים, דהרי בעופות גם בס' אחד או ב' או ג' טהורם, אם מכיר הני דעתאים כדאמר לקמן בגם, וכן צריך למנותם אף בשידיעין סימני טהרה שליהם אבל בהמה וחגבים דכל שכן להם הסימנים כולם טמאים, הרי שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם אין מן הצורך למנותם בשמותם, כמו דלא מנה מיini הדגים לא הטהורים ולא הטמאים, י"ל דבא לאסור אם יזדמן דרך מקורה שיהי' בהמה או לחגב טמא, אותן הסימנים שיש למיני הטהורים, ולהיפך, להתריר אם יארע בהמה טהורה סימני טמאה, דהינו גמל בمعنى פרה, משא"כ בדגים דלעולם הסימנים מכירעים, והתעם כי בהמה וחגבים הסימנים כשם כן המה סימנים לא טעמים, אבל בדגים, האי סנפיר וקשחת אין אלו סימנים בלבד, אלא טעם החיתר. וכך לא איכפת לנו במין הדג, אלא בסנפיר וקשחת. וראה זה מה שכתב הרמב"ן ז"ל עה"ת בטעם סנפיר וקשחת, שהוא שחדג הי' תמיד מעלה בשיטה העליון של המים עד שהαιיר שולט בערו והוציא ממנה הליחות הגຽות המזיקות, ושאן לו סנפיר וקשחת ישכון בתחום המים, ולרוב הליחות ואפיקת החום, לא ידחה בהם דבר עיי". ודבריו הקדושים בינוי על אדני חכמת הטבע, וקיים לעניין, אבל קשה עליו למה לא חקר גם למצוא טעם על סימני בהמה ועוף וחגבים על כל עוף הדורס טמא כתב טעם), ואם ביקש ולא מצא, עכ"פ הו"ל להזכיר, כי בהני לא ירד לסוף דעת התורה, אבל לפי האמור למלعلا ניחא, כי בהני דמנה התורה בשמותם שהם טמאים או טהורם, הני סימנים אינם טעמים אלא סימנים בעולם, וכל שמנה את שמותם אין לנו לבקש טעם למה אסורה התורה את החזר והתריר את השוע, אבל בדגים דלא הזכיר שום מין לא לטמא ולא לטהור, עכ"ד הני סימנים טעמים המה, וזה ברור בדעת הרמב"ן ז"ל והנפ"מ לדינא כן".

עוד יש למצוא נפקותא, اي הני סימנים טעמים המה או רק סימנים לעניין מה שכתב הרמב"ן ז"ל בריש פ"ב ממאכילות אסורות, דלאו על שאר בהמות טמאות חז' מן המפורשים בתורה, ידיעין מק"ז, ומה הני דרך סימן אחד להם וטמאים, ק"ו הני ב' סימני טומאה, והוא מספרא מובא גם ברש"י עה"ת, והרמב"ן שם חולק עיי". ועתה אם נאמר דעתם הטהרה, מעלה גרה ומפרשת פרשה טעם הטומאה ההיפך שפיר עבדין ק"ו אם חזיר ונמל בימיון אחד טמא, מכש"כ הני בשני סימנים, אבל אם נאמר חזיר וגמל ושפן ואורנבת אסורה התורה, והני רק סימנים נינחו,izia ק"ו אייכא לאסור שאר בהמה טמאה בלאו דעלמא רק בעשה אסורם, דכל kali שני סימנים אסורים מכח העשה דזאת החיה אשר תאכלו וכו' אבל בלאו אינם אלא המנויים.

הן אמרת דכפי הנראה חז"ל נשמרו מקושי ז', באשר דרשו בכל הני הפרטים, כי מעלה גרה הוא, והוא שליט בעולמו יודע שאון לך דבר מעלה גרה וטמא אלא גמל ושפן ואורנבת. וכן חזיר כי מפריש פרשה הוא, והוא שליט בעולמו, דין לך דבר מפריש פרשה וטמא אלא חזיר, לפיקך פרט הכתוב הוא, ופרש"י ז"ל ללמדך שאון לך לחוש מעלה גרה אחרת, דכל שאר מעלה גרה טהורים עכ"ל. ועיין בתורה תמיימה שתמה על פרש"י דלפ"ז כל עניין דרשה זו אך למוטר דמההכי תיתי להוסיף על הטמאים שנמנם התורה עיי' מה שפרש לפיקך דרכו, אבל סידור קושיתו על רשי' משולל הבנה, והכי הוויל', כיוון דליקא מעלה גרה לחוד רק גמל וחבריו, ומפריש

שאין כאן חסרונו אבר עיי' נקב או פסוקה או שבורה וכדומה, אין כאן איסור, ולעומת זה מהכא לא Nadu דמסוכנת שרי', דכאן לא דיבר מסוכנת ממש שאינה יכולה לעמוד על רגליה, דמה של' הרשב"א ז"ל-DDDD דמסוכנת הכוונה דעת' פ' שטופה למות מחמת האי חולי, לא גרעעה מסוכנת דעלמא דשר', כיוון דאין כאן חסרונו אבר. אבל לא דהאי משנה מסוכנת אייר', דאפילו אינה מסוכנת עדין איצטריך לאשמעין דין זה טרפה האמורה בתורה, ע"פ שיש בגופה דבר המעודד להמיתה, אלא דמאחר שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם הגינו למדרגת מסוכנת נמי שרי', וכן תראה מסידור דיןנים אלו ברמב"ם, דדין דמסוכנת הביאו בהלכ' מ"א, אחר שביאר דין טרפה האמור בתורה, הינו נתנה למות מחמת מכת אבר, כתוב אבל הניטה למות מחמת תשות כחה אין זו טרפה אבל צריכה פרוכס, אבל האי משנה דאחות הדם והמעונת וכו', כתבה בהלי' שהיטה בפי', בין שאר הח"ט של ההלכה שמקומם בהלי' שחיתה, כמו שביארנו בעicker י"ד, וכتب דהני אינם בכלל טרפות של ההלכה, ולא הזיכר שצרכין פרוכס, כי לא מירוי שהיא מסוכנת עיי' תלאים אלו, אלא שמחולי פשוטים, מפני שהחטוי ז' סי' קט"ז לא נחות למה שכטבת, והי' סובר דלכל הני דין מסוכנת ממש יש להם, משום לדמדן מדברי הרשב"א וזה ליתא כמש"כ ודוו"ק.

ע"ש במשנה,أكلה סם המוות או שהכישה הנחש, מותרת משות טרפה, ואסורה מושום סכנת פשות עכ"ל. וראיתי בתפארת ישראל שתמהה למי נפ"מ קامر שמותרת מושום טרפה כיוון דמ"מ אסורה מושום סכנת נפשות, עי"ש שנדחק לישב ומש"כ שם דalgo נפ"מ למלכות, למה כתוב דין זה בי"ז. הנה מושום הא לא ארוי', דהרי עכ"פ נפ"מ לפסלו לעדות אםأكل את הטרפה, אבל אוכל דבר שיש בו סכנה אין בה לאו שיש בו מלכות אלא איסור עשה בלבד, דושמרתם לנפשותיכם, אבל באמת כבר כתבנו בפתחה לקיים מש"כ הרמב"ם בסה"מ שלו, דעל ח"ט אין בהן מלכות, אבל קושיתו בלא"ה לפען"ד לך"מ, דהניأكلה סם המוות והכישה הנחש, לא נאסר בהמה לעולם ועד, אלא עד זמן מה שאנו משערין שכלה האי סם והאי ארס מtopic גופה, כי לא מישתבר כלל שלעלום תה"י סכנ"פ לאכול מבשרה, והוא דלא נתן התנא שיעור עד כמה תאסר, ואמר סתם אסורה מושום סכנ"פ, מושום דבאמת אין להז שיעור קבוע, ודבר זה מסור לרופאים, אבל עכ"פ אחר זמן רב שבתחיה כלה כי האי סם וארס מגופה ודאי שרי', אבל מושום טרפה הייתה אסורה לעולם, וזה ברור לפען"ד ודוו"ק.

ד"ג נ"ט ע"א משנה, סימני בהמה וחיה נאמרה מה"ת וסימני העוף לא נאמרו, אבל חכמים אמרו וכו' עכ"ל, הנה בהמה נאמרו תרי סימנים מעלה גרה ומפריש פרשה, וגם עשרה מינים טהוריים מנויים בשמותם נאמרו במשנהchorה בפי' ראה, ובפ' ראה, והטעם סימנים כלל, אלא מנויים בשמותם בפי' שמיini ובפ' ראה, שמהר השטמאים קאמר בגמ' מפני שהם מוגעים נגד הטהורים שאון להם מספער, וסימנים נלמדו מפי השמועה כדמפרש בברייתא דלקמן, דמנשר ותורין אנו למדין ד' סימני טומאה דעופות, ובדגים וחגבים נמי' בדגים לא תלה הכתוב אלא בסימנים סנפיר וקשחת, ובଘבים תלה בסימנים אשר לו כרעים וכו' גם מנה הטהורים בשמותם, הארבה וכו' והנה הא דלא סגי לי' בהני דמנה בשמותם, והוסיף עוד לציננס בסימנים או מפורשים הכתובים, והוא מובן בפשיות דשות עולמים להתחפץ, וכמו דאמרין בשבת ל"ו ע"א, דשלשה אישתני שמייהו. ועיין Tos' לעיל כ"ב ע"ב ד"ה איצטריך בסה"ד, דאיצטריך קרא שלא נטעה וכאשר אמרו לקמן, דסנפיר כתיב שלא נאמר Mai קשחת סנפיר, ומכח"כ בעופות

בשدة טרפה כתיב, וכ כולל גם בשר עוף, אלא דתנה חלק עוף מבהמה מפני איזה שינוי אברים שבhem, וכਮבוואר במשניות דלעיל, וכן שפיר שמעין בא"ט בהמה גם חיה, אבל בסימני טרפה דבקרא בהמה כתיב, אלא דממה דתחיל הפרשה בזאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה, דרישן דחיה בכל בהמה לסייענים, וכדלקמן דף ע"א ע"א, ודאי הדנה דתנה סימני טרפה מוכרת להזכיר בפירוש היה אתה מדרשה דבר כל בהמה היא ולכך דברי ר'ת לפע"ד צע"ג ודוו"ק.

ע"ב בא"ד יש לה טלפים כטלי פי חיה, אכתיא איכא לספקוי בהמה דיש טלפי חיה דומה לטלפי בהמה עכ"ל. עיין בmaharsh"א זיל מה שנדחקו בפירוש דבריהם, והלב אריך ליישם, זיל הארכיך של הארכיות שלו לא ידעתך איך קאמר אבל לא עלתה בידו דאחר כל הארכיות שלו לא מעלים ולא מורידים לא ר"ד טלפי חיה הדומים לשלהם, לא מעלים ולא מורידים לא לאייסור ולא להיתר, דכינון דממה התורה בטהורם, ואון בהמה תורה בהולח חזץ משור שב וע, ולהן טלפים מיוחדים שונים של חיה, למה לא מהני טלפי חיה להתריר וטלפי בהמה לאיסור, ולכן לפע"ד הפ"י הייתר נכוון הוא פ"י maharsh"א זיל, דאין כוונת התוס' לומר שיש מין חיה שתಲיפה דומות לשלהם אלא שמצוין פעומים בהם שינוי הטבע בפרטית ולכן חייש ר"ד לשינוי הטבע זהה גם בהמה לאגביה הטלפים, עכ"פ שלא ראיינו בהמה כך, משא"כ בקרים דלא מצינן שנייני הטבע לא בהמה ולא בחיה, لكن הוה קרנים סימן מובהק, ובזה מסולק קושי' המהארש"א מעליו ודוו"ק.

ד"ג ס' ע"א תוס' ד"ה הרכיב שניים דשאים זעג"ז ומהו, וא"ת מתני' הוא, אין גוטען אילן באילן ולא יוק בירק וכו', עיין בmaharsh"א זיל שהביא דעת הרמב"ם זיל, שהשטייט הרכבת יرك בירק, משום דס"ל דמתני' לענין איסורה תנן ולא למלכות, דמדון ק"ז אין עונשין, והכא קמבעי לי למלכות, דכינון דהסכים הקב"ה על ידם כמאן דכתבי בהדי' דמי, עכטד"ק, ולא הרגש המהארש"א דרש"י זיל פריש מהו להרכיב זב"ז, וכן נתעורר ע"ז המהารמ"ש זיל, ולכאור' יש לתמורה על רש"י, למה לא ניחא לי' לפרש כמשמעות לשון הגם', דקמבעי אי מותחיב בדייעבד בשחרביב. אבל יפה עשה רש"י לפענ"ד, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם דהשטייט מכל וכל האי דינא דהרכבת יرك בירק, והוא משום דבא"י דלוקין גם על זריעת כלאים בשני מיני זרים כאשר פסק שם הרמב"ם בריש הלכ' כללים, פשיטה דלוקין גם על הרכבת דהוא גרע זרעים, וכמש"כ הכה"מ שם, ואי בחול"ל דמותר לזרוע כלאי זרעים, לאסור הרכבה מכל', דלאגי הרכבה אין ק"ז מאילן כמוון, ולא עוד אלא אפילו הוה כתיבי בהדי' למיננו בזועים, לא הוה מצינן לאסור בחול'ל, דאיתמעט משך לא תזרע כלאים, דנוגה דוקא בארץ, אדם בשעת הבריאה לא ה' נצטו לצתת למיניו והוא יוציאים בערוביה, מミלא א"א לאסור כלל כלאי זרעים אפיקו בא"י לא, כמוון, וא"כ יפה פרש"י דקמבעי רק אי שרי להרכיב או אסוד מדרבן, וזה תלי בהא דר' חנינא בר פפא,adam השבון כאלו כתיב בציווי בהדי' למיניו בزرעים כמו באילנות, אז ע"כ הרכבה בהן מה"ת. אבל אי לא כתיב בהו למיניו'ו כמו באילנות, איזומוקם לגוז בזרעיםatto אילנות, כך צריכין לדוחק בפירוש האי האיבע, וכיון דרך מדרבנן קמבעי, כל חיקו בדרבנן לקולא, אך שפיר עבד הרמב"ם זיל שלא פסק לאסור הרכבת זרעים בחול'ל ודוו"ק.

ע"ב גמור' א"ל הרבה מקרים שרואין לשrown, והן הון גופי תורה וכו', כיצא בו, ואת העם העברי אותו לערים, מאן נפ"מ, דלא ליקרו לאחיו גולים עכ"ל הגמרא. עיין maharsh"א חא"ג, דאיכא טעמא שהעביר את העם לערים, כדי לחזק הקניין שקנה את הארץ לפרעה, א"ט בהמה שנכלל חיה עמה דלאגי טרפה בקרה סתום ובשר

פרשא לחוד, רק החזיר, איך נוכל להוסיף על אלו כיון דליך, אלא דלפ"ז קושיתו לך"מ, דאי לאו דגילה לנו קרא דהוא שליט בעולמו, הו"א דהני שמנת המה בלאו ואיך שדומה להם, רק בעשה אסורים וממי לא גם הני שאין להם סימן כלל הבאה, דתו ליכא ק"ו-DDI לבא מן הדין להיות כנדון, כיון דכל בסימן אחד כל שאינים מפורשים אינם אלא בעשה, גם הני הבאים מק"ז לאiah' חמור מהם, ואפלו נאמר דשייך כאן לומר דכל היכי דמיפרק ק"ז לא אמרין די, אבל עכ"פ בקי' כזו ודאי יפה כתוב הרמב"ן זיל דאין עונשין עליו, ולכך איצטריך "ווא"ו לומר לו דהוא שליט בעולמו ולכך אחרינה בחוד סימון, וממי לא איתן לו למייעב ק"ז על שאר הבהמות דלית להו שום סימן טרפה, שהמה בלאו, אלא דסכ"ס נשאר קשה, ומה פרט להני כלל, ולא כתוב סתום וכמו בדגים, דכל שאון מפריס פרסה, וגורה לא יגר, לא תאלים וטמאים הם לכם, ואולי זיל האם ה"י כתיב כן הו"א דכל שאין לו שום סימן טרפה בלאו, אבל מי שיש לו אחד כמו גמל וחירות, איןנו אלא בעשה, אלא דלפ"ז קשה למה באמת לא נימא כן בדגים, דמי שאון לו סנפיר וקשחת בלאו, אבל בסנפיר לחוד ואין לו קשחת רק בעשה אסור, והיינו נפלטים מkoshei' הש"ס דלקמן, סנפיר דכתב רחמנא למה לי, אשר לקושי' זיל לא מצא תירוץ אחר, אלא לדוחק ולומר דמשום יגדיל תורה ואידיר כתוב דבר שאון בו צורך, שאון לך דוחק גדול מזה, וביעני הוא koshei' עצומה לצריך נגר ובר נגר דפרקינה ודוו"ק.

תוס' ד"ה אלו הון סימני חיה, כל שיש לה קרנים וטלפים, קרנים אתא לאפקוי וכוי' אבל אכתיא איכא לספקוי בהמה טמאה, لكن בעין טלפים פרסות סדוקות וכוי' ר"ד אומר כל שיש לו קרני חיה אי אתה צריך לחזור על טלפים, דסביר היה טמאה אין לה קרנים וכוי' עכ"ל וק"ל דל"ר' זיל לרבי דסתם כוותי' בנדה כמו שיש סימני תורה וחוץ ר' הריב"ס, תקשה למה הארכיך התורה בשני סימני תורה וחוץ ר' הריב"ס, תקפא"ו סק"ג ובמה שהאריכו האחرونים שם, וא"כ להוציאו הגמל וחבריו וחזריך דאית להו חד סימנא, כיון דמצוי אמר כל שיש לו קרנים תורה וכל שאון לו טמא דכמה דבחיה טמאה לא נמצא בקרנים, כיון דבבאה טמאה אין לא אשר עינינו רואות. ועיינו במא"א בא"ח ס"י תקפא"ו סק"ג ובמה שהאריכו האחرونים שם, ומושום דיש עזים טהורים ולא קרנים, היה לו להוציאו הני מיין עיזים לטהרה ותו לא, והי' מיתר ריבוי דברים הרבה, ואולי זיל דלא רצה לסמן סימן שבא לאח"י, דהרי תורה בתוספתא דשנינו, דכל שאון לה שנים למעלה תורה, והتورה לא תלה טהרתו בהן מפי שבאו לאח"ז ודוו"ק.

בא"ד, ור'ת פירש דיש לו טלפים דקאמר לא את' לארוי' שחיה תורה היא, שהרי הכא לא אירוי אלא בסימנים להתריר חלהה לאפקוי מהבהמה טהורה וכוי' עכ"ל, דברי ר"ת בזה נפלאים ותמותים מאד, שהרי האי "algo han simoni chaya" הוא סיפא דtosfeta המובאה לעיל, דברישא קאמר שם, אלו הון סימני בהמה כמוון בגמי, וכיון דחלקים בחרותי, עכ"ד בהמה דוקא קאמר ולא כתנא דמשנתנו דקתני סימני בהמה וחיה, ובתוספתא לא קטני נמי דנאמרו מה"ת כמו דתנה תנא דידן אלא סתום, ואיך כתוב הר"ת דתנה דtosfeta לא נחות לאורי' סימני טהרה דחיה, דהרי עדין לא דבר מחייב כל רק מבהמה ומה דפרק' הש"ס על התוספתא קודם שהניחה למורה חיה בכלל בהמה לסייענים, הכוונה דפרק' דלא הוה לי' להלך לשנים אלא לשנות כמו בmontane' אלו הון סימני בהמה וחיה, אבל השטא דחלקים לשנים בתורי בבותי, פשיטה דבבא האחרונה גם לטהר מטומאה קמייר' דאל"כ הו"ל בבבא הראשונה, אלו הון סימני בהמה וחיה כתנא דמתני' ואין זה דומה להא דתנה א"ט בהמה שנכלל חיה עמה דלאגי טרפה בקרה סתום ובשר

כל הילפota להוסיף על הניג כ"ד המוני, או מין נשר לדעת רשי", או שאר מינים שיש להם ד' סימני טומאה לדעת התוס', איך אפשר ללקות עליו, הלא האילכה לא לפרש אלא להוסיף על המפורשים אתה, ואית' דבאמת אין לוקין רק על הניג דמפורשים, והני דמוריין מכח הילכה, לאיסורא מר宾ן ולא למלקות, מה פריך הש"ס על מה דקתו במשנה דסימני העוף לא נאמרו, ולא ובזמןה עשה, בהשכל ובדעת כדי לחזק העינינו, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולותיו חזק הקנון לפרעה לעתיד והוא עצה נפלאה כmoben. אבל מה שנלפע"ד בזה הוא כי חילוק גדול בין כל הניג תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשלה כדי לשعبد העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולת האחורה להעביר את העם לערים מכך אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישבו לעולם עלייה, כי אם גם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולת האחורה הללו עובדה קשה עד למראד לעבר העם מזכה אל הקצה שאין בזה צורך שעלה בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וארצו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במוח איש זה מחייב להולד מחשבה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האדוק בה וככל מחשבוחיו לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארו בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתיין להיות בחלקו ויחרבו, ואשר ציווה לפני מותו לעלות עצמותיו לארץ אבותיו איך יתכן שהוא חי' חושב מחשבות ועובד לאדון עבדה הרבה, על שם העתיק לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישע' גדול מזה, ולכן להעביר האי חרפה מעליון, גלו לנו ח"ל ארצו השני ומושליו חקר ודרש פעיל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעביר את העם לערים, אלא טעם הטעות אותו היה, כדי להסר חרפה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, לנפע"ד נכון מאד ודוק".

אבל ראה דעת הרמב"ס ז"ל דלא כרש"י ולא כתוס', דהוא ז"ל בראש הלכ' מאכילות אסורות הי"ד כתוב ז"ל, "סימני עוף טהור לא נטרף מה"ת, אלא מנה מןין הטמאים בלבד, ושאר מניין העוף מותרין, והמינים האסורים כ"ד הן ואלו הנקו"ו ואח"כ כתוב "כל מיהו באקי במיניהם אלו ובשומותיהם ה"ז אוכל כל עוף שאינו מהם, וכי הוא באקי במקורה וכ"ו" עכ"ל, הרי ברור מילו נגד רשי' ותוס', ואין צרך בדיקה וכן"י. דליכ"ל, רשי' ברור מילו נגד רשי' ותוס', דלית לו לרבות שום עוף לטומאה חז' мало המוני וטומאות בתורה, וכל המכיר בהם ובסמותם, מציא אכל כל עוף שאינו מהם בלי השקפה על הסימנים, והסימנים לא נאמרו אלא מי שאינו באקי כדי שיוכל לאכול עוף הבא לפניו ב"ד סימני טהרה, וכן אם מכיר עורב בשנים ואם מכיר פרס ועוגינה גם בס"י אחד, אלא דלא יצחתי להבין איך יפרנס הרמב"ס הסוגי, לדיד"י אין צרך להגיה בלשון המשנה כלום, דיפה קתני במשנה דסימני עוף לא נאמרו, ונשר לא לסימנים כתיב ודלא כדקתו בברייתא, דנשר לרבות אתה, או מין נשר כרש"י, או שאר מינים כתוס', דהרי לייכא שום עוף טמא חז' мало המפורשים, ופלא והפלא תורה דבעל דbullet יאצט דקדק בלשונו לכתוב "דלא נתפרשו" והוא לשון אבי, ולא כתוב "לא נאמרו" בלשון המשנה, ולבסוף כתוב דהני סימנים נתנו חכמים, למי שאינו באקי בהן ובשומותיהם, הרי דסובר דבאמת לא נאמרו כלל hei סימנים בתורה, ואפילו בהלכה לממי"ס נמי לא, דלא מישתבר לומר דהילכה אתה למי שאינו באקי, דהלא כל הקבי יכול לעשות סימנים אלו כדי למסרם לאינו באקי, ואין כאן צורך כלל, שייהי נמסר למשה מסיני.

אבל אחר העיון נראה לפ"ד ביחסו לשון הרמב"ס ולהשווונו עם השkil וטרוי שבגמי', כי יש לנו קרא על סימני עוף בקרוא דוחבדתם בין עוף טמא לטהרה דבsofar פ' שמנין, ז"ל הרמב"ס ז"ל בראש הלכ' מאכילות אסורות, מ"ע לידע הסימנים שմבדלים בהן בין בהמה חייה ועווף וחגבים שמוטר לאכול, ובין שאין מותר לאכלן שני' והבדלתם בין בהמה טמאה לטהרה, ובין העוף הטמא לטהרה, ונאמר ולהבדיל וכו", עכ"ל. ועיין בה"ה שם דבשה"מ עשה הרמב"ס מכל א"א מ"ע בפ"ע, דלהבדיל בין עוף טמא לטהרה היא מ"ע מפורשת בפ"ע, וזאת ההבדלה עכ"י סימנים קאמר, דהוא בדיקה והבחנה חוזית בחילוקין דקון. אבל במקומות דליך סימנים אלא מנויים הטמאים או הטהורים בסמותם לא שייך ע"ז לשון הבדלה אלא לשון הכרה, גם לא צרך להזכיר שנייהם אלא או הטמאים או הטהורים, ולא על חנם דיק' הרמב"ס בלשונו הזhab לכטוב דמ"ע לידע בסימנים שմבדלים וכו' ולא כתוב לידע ולהזכיר הטמאים או הטהורים, ומאחר שזכינו דמהאי קרא יצא דיש גם בעופות סימנים כדי להבדיל בין הטמאים לטהורים, אפילו איןנו

וכפרשי' על התורה שם, מ"מ כל הסיפור הלאה ללא צורך אם לא כדי לאשמעין דהיה חס על כבוד אחיו עכדי"ק. ולפע"ד לא כיוון יפה, דהרי כל הפרשה יכולה שם מלא מסיפורים כאשר מחלוקת יוסוף ותחבולותיו שליקט כל הכספי והזhab וכונה בהמתם וחיתם לפרעה ולבסוף גם אדםמת, והניא אדמה הכהנים, והכל בעצה ובזמןה עשה, בהשכל ובדעת כדי לחזק העינינו, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולותיו חזק הקנון לפרעה לעתיד והוא עצה נפלאה כmoben. אבל מה שנלפע"ד בזה הוא כי חילוק גדול בין כל הניג תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשלה כדי לשعبد העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולת האחורה להעביר את העם לערים מכך אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישבו לעולם עלייה, כי אם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולת האחורה הללו עובדה קשה עד למראד לעבר העם מזכה אל הקצה שאין בזה צורך שעלה בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וארצו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במוח איש זה מחייב להולד מחשבה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האדוק בה וככל מחשבוחיו לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארו בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתיין להיות בחלקו ויחרבו, ואשר ציווה לפני מותו לעלות עצמותיו לארץ אבותיו איך יתכן שהוא חי' חושב מחשבות ועובד לאדון עבדה הרבה, על שם העתיק לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישע' גדול מזה, ולכן להעביר האי חרפה מעליון, גלו לנו ח"ל ארצו השני ומושליו חקר ודרש פעיל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעביר את העם לערים, אלא טעם הטעות אותו היה, כדי להסר חרפה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, לנפע"ד נכון מאד ודוק".

ד"ס"א ע"א נמר' סימני עוף לא נאמרו ולא והתני' נשר מה נשר מivid וכו', אף כל ציוואה בו טמא, חורין וכו' אף כל ציוואה בהן טהorian, אמר אבי לא נאמרו פירושן מדברי תורה אלא מד"ס, עכ"ל הגמ'. ווהסוגי' ארכוה והשיטות בה מרובים כאשר יראה כל המיעין בה, אולם חז' ממה שהרגישו ונתעוררו בה הראשונים והאחרונים מפרשיש הש"ס, לי העני בדעת תמורה הסוגי' מaad, דהנה אבי ע"כ איזל ומודה דלא נאמרו בתורה סימני עוף טמא אלא מנה אותן בשמותם בפרוטרוט במספר כ"ד, דהינו כ"א בשמותם ושלשה מריבוי דלמיינו למינה ולמינהו, כמובן רקמו ס"ג ע"א, ואין כאן שום יתרור ולא שום רמז על סימנים, ואיה כתיבי כדי שנCENTER לפירושן הלא תורין לקרבן כתיביו ולא אייחרו לדריש מוהם סימנים ונשר הלא הוא כאחד משאר כ"א המנוים בתורה בשמותם, בלי שום השקפה על סימנים, ואיך בין מה דקאמר דנשר מיותר דהוה נלמד מק"ז משאר עופות המנוים, דהוא בספר החותם דכל זמן שאין לנו בקרוא שום רמז רמזיא על סימנים, איזה ק"ו איכא, ובמוועדי נשר לטמאו יוטר מאיניך, ולא עוד, אלא דכל הני קושיות שבגמי' דלא לכתוב אלו, או אלו, וኒלו בק"ז מאיניך דכתיבו, אפילו הוי הסימנים מפורשים, איך נלמד במא מזינו או מק"ז כיוון דאיין עונשי מה"ד כיודע, מכש"כ כשייך הסימנים אינם כתובים, והני סימנים ע"כ מהלהקה נמסרו לך, דהרי אפילו הוי נשר וטורין מיותרים בקרוא ואתה ללימוד מהם סימנים, הלא שניים יש בין תורים לנשר גם חז' мало ארבעה, כמו מה שמשינו במשנה דפירה מובהה لكمון, דכל העופות פסליין את מי חטא חז' מן היונה מפני שמווצת, ובמדרשי על הקרוא ענייך יונס מה שינויים בעניין יונה משאר עופות, וכדומהו שינויים אין מספר שיש למצוא בין נשר ליוונה, וכיון דרך על הילכה נבנה

דיל'ל דלא אמר כן מפני שפ"ע לא שכחו בישוב כדאמר ליקמן, וכל שאינו מכיר אין מיהici תתיייכי פ"ע. אבל לשיטת התוס' דברישא לא דבר מעור שבא בס' אחד דוקא אלא במכיר את כלו, עוד הבא בא בס' אחד בחוץ טהור בלא בדיקה, ואפילו אית ל' עוד בפנים סימן שני ושלישי טהור ודאי יותר קשה דהוומ"ל דעופש אין לו אלא סימן אחד בלבד, כל שמכיר פ"ע טהור. אלא דמ"מ לא עשו מזה תימה אלא כתבו, דהוומ"ל וכוי' משום דגס לדידחו לא דבר מלטאה דלא שכחא, שייה' מכיר דוקא בפ"ע ולא בשאר' ודוק'.

ע"ב גמר' ארכ"פ תרגנולא דאגמא אסירי, תרגנולטה דאגמא שריא, וכתבו התוס' שאון לפרש שהנקבה מותרת והזכר אסור, דقول היוצא מן הטהור טהור, אלא שני מיניהם הם וכוי עכ'ל, אלום בנדה דף י' ע"ב כתבו דלא שיק בעופות יצא מן הטמא או מן הטהור, דהה הביצה בלאה' נשעה תחליה עפרה ומעפרה קגביל האפרוח, כדאמרין בתמורה ל"א ע"א, אלא הבל תלוי בסימנים עי"ש, ולפ"ז יש לומר דהאי חד מינא הוא, אלא דלנקבה יש סימני טומאה, ולצורך סימני טהרה, אלא דגס זאת ליתא, דהרי בקרא סימנים לא כתבי אלא מינויים הטמאים בשמותם, ואם תרגנולא דאגמא אחד מהני המינויים הוא, איך נתר הקבה שלו עפ"י סימנים להקל נגד המפורש בקרא לאיסור אלא דהתוס' בה לשיטתו איזו, אבל דס"ל דמקץ הני סימניםanno מוסיפים לטומאה עוד מילים הרבה אין מספר, והוא למתקות, משום דכלום דרשנה גמורה הוא מנשר ותורמים. וכאשר בارتהי זאת בראש הסוגי. ולכן גם להקל מהני האי דרשנה להתריר הנקבה משוש שיש לה סימני טהרה, ולא עוד דאפילו הנשר אם אירע וש לאחד עפ"י מקרה אכבע יתירה הרי הוא טהור, אבל לדעת הרמב"ס שאין לסימנים אלו שום سورש בקרא ורק לאינו בקי אמרו חכמים שיש לבדוק בסימנים, עיין לעיל אין מקום לדברי התוס' אלו, וגם לרשי' דס"ל דילפota נשר ותורין לא אתה אלא רבבות מין נשר לטומאה, אין להתריר בסימנים כלל, כל שהוא ממין הטמאים. וזה ברור ואמתות ודוק'.

ד"ר ס"ג ע"ב גמר' ארכ"י עופ טהור נاقل במסורת ונאמנו הציד לנומר עופ זה טהור מסדר לי רב'י ופרש'י ז"ל במסורת, ואם זכר הוא באדם כשר שאכלו, או שמסר לו רב'ו ציד חכם שהוא טהור עכ'ל. הנה אם זכר אדם כשר אכלו לא בעי להיות לא ציד ולא חכם אלא סתם אדם כשר, אבל מסדר לו על פה שזה עופ טהור, צריך להיות ציד חכם, דהיינו איש הבקי בהן ובسمותיהן, והוא לאכזר' אינו מובן. ובאמת הרמב"ס ז"ל מפרש האי מירמא דר' יצחק באופן אחר שכabb' וזל', וועוף טהור נاقل במסורת, והוא שייה' הדבר פשוט באוטו המקום שהוא עופ טהור ונאמנו ציד למור עופ זה התיר לי רב'י הציד, והוא שיווכח אותו ציד שהוא בקי במיניהם אלו ובسمותיהם" עכ'ל. הרוי דפרש הא דאמר עופ טהור נاقل במסורת, הינו אם הביאו לפניו עופ ממוקם אחר שלא הינו זכר אצלנו, אם שם במקומו שהוא שכיח ואוכלין אותו, זאת מקרי מסורה, ואין צריך לחזור מי התיר לאנשי אותו המקום עופ זה, כי מסתמא עפ' בקי ואוכלין אותו שם, ויש עוד אופן התיר בצד' שמעיד על עופ שאינו ניכר לנו, כי רב'ו אמר לו שהוא טהור, ואז צריך לידע שרבו היה בקי בהן ובسمותיהם, דילוי זאת אין סומכין על הגדרתו. וזה הפירוש נכון מאד. אבל רשי' ז"ל שפרש דסגי בז' שאחד הי' מי שייה' אכלו ולא בעי להיות ציד בקי, נראה דרצה חלק בין עבד עובדא עצמוני, בלי כוונה להheid, לבין בא להheid, ובסוגי דע"א נאמן באיסורי הארכתי בסברא זו, דיש לה מקום, אבל כאן קשה לחלק בהכי.

והנה בתשובה אחת שנדפסה מהוגה'ק משינאווא זצ"ל שא Sorcer בברישא בנוסח זה דעופ בס' אחד טהור והוא שיכיר פ"ע אלא

מכיר שום עופ בעולם ותוארו, שפיר פרק הש"ס על לשון המשנה דקתני דלא נאמרו, ולא תנ'י וכו' והכוונה על הקרא דהבדלים, דע"כ האי ברייתא על האי קרא כסמק, דיליף מנשר ותורין הסימנים, דהני נשר ותורין אינם מיותרים כלל, אלא כיון דההторה ציוותה להבדילים בסימנים ע"כ מנשר וחורין מוכרים להוציא הסימנים, והוא דילפין מנשר כל שיצא בהן לטומאה לאו דוקא, דחוץ מאלו המינויים אין שום עופ טמא, אלא אגב דמתורין מצין לידע כל עופ שיש לו ד' סימנים דטהור, נקט גם במנשר דכיא ציאו בו טמא, עפ' שאון שום עופ חוץ מנשר יש לו ד' סימני טומאה, והני סימנים לא בעין אלא רקים מצות הבדלה כשאינו בקי בהן ובسمותם, ואין הלהכה אלא חכמים הוציאים מנשר ותורין, ולכן מודוקך לשון הרמב"ס שלא הביא לשון המשנה דלא נאמרו, אלא לשונו אבי דלא נתרפרש, אבל מצות עשהrica להיכרים בסימנים מהמי שאיינו בקי בהם, כך נלפע' בראור בדעת הרמב"ס ובביאור הסוגי לשפטו, אבל לשיטת התוס' וגם שיטת רשי' דבאמת מרביבו לטומאה אייה עופות חוץ מאלו המינויים בתורה א"א להעמידו, כי מכח הלהכה דלא אתה לפреш הקרא אין להוסיף לאוין למלכות, והוא תימא רבתא ודוק'.

תוס' ד"ה הדורס. עיין מה שכתבתי בזה לעיל דף נ"ג ע"א בד"ה גמר' שם ודוק'.

ד"ר ס"ב ע"ג גמר' ארכ"ג היה בקי בהן ובسمותיהן, עופ הבא בסימן אחד טהור. לדעת רשי' ז"ל קאי אפרס וענינה המדבר מהן לעיל מני' ודוקא בסימן אחד, באופן שאון לחוש רק לפרש וענינה, ומה דלא סגי בקי בהן לחוד بلا שמותיהם דהיאנו שמכיר בתוארן, כתוב רשי' ז"ל, שאם שמו של העוף שזען עליו פרס, אע"פ שאינו דומה לפרש שמכיר ובקי בו, חיישין שמא איינו הוא עכ'ל. ר"ל שמיון פרס מצי להיות גם מי שאינו דומה לפרש בתוארן, וככארה איינו מובן דהא בפרש לא כתיב למיניו, וא"כ רק פרס אסורה תורה, אבל מיין פרס שרי', ועוד דמה מהני בקי גם בשמותיהם ויידע דהאי לאו פרס שמו מ"מ שמא מין פרס הוא, שנקרה בשם אחר, אבל כוונתו מבוארתadam איינו בקי בשמותיהם, חיישין שמא האי נמי פרס שמו, והוא הפרס שאסורה התורה, והאי פרס שהוא מכיר מכבר איינו אלא מין פרס דשרי'. ולכן כל שנקרא פרס כולן אסורה מספק, מפני שא"א לידע לאיזה מהן כיוון הקרא, ולפ"ז קאי האי "ובسمותיהם" לא לבד על פרס וענינה, אלא גם אהאי עופ הבא לפניו בס' אחד צריך נמי להיות בקי בשמו.

אבל התוס' ד' העת אחרת עם, שמספרים בקי בהן ובسمותיהם על כל הכה' הטמאים ועופ הבא בס' אחד לאו דוקא אלא ה"ה בב' וג' סימנים, הכל טהור, דכיון דמקץ יתירה, ואינו מהם, ואם בא בסימן החיצוני דהיאנו אכבע יתירה, איינו מחויב לבדוק שמא יש לו עוד זפק וקורקנו נקלף, וגם לא נחיא להו לפרש דבעינן בקיותיהם של הכה' דהא למה לי כיוון דהאי עופ שלפנינו אית ל' שמא אחרינה למאי ניחוש, אי דשמא נחhana שמו, א"כ גם במכיר את הכה' בשמון יש לחוש, שמא מתחייב להאיה שם כון, ורש"י סובר לדלחן שינוי השם חיישין, אבל לשני שינוי נשתנו לא חיישין, עג' דמצין בגמ' שבשכינתי לעיל דשלשה נשתנו שמייהו, ב' כסא הבלילא והבלילא ב' כסא. ולכן פירושו התוס' دقדי שלא נתעה בהן צרי' בקיות השם ג"כ. עוד זאת נתקשו לתוס' דהוומ"ל בסימן אחד טהור והוא שיכיר פרס וענינה. וזאת לשפי' לא קשה דהרי ברישא דיבר מזה בקי בהן ובسمותיהם, הינו פ"ע, בסימן אחד טהור דוקא בסימן אחד קאמר. אבל בסימן דבלא בקי בהן ובسمותיהם, הינו בפ"ע, אז בס' אחד דוקא טמא, אבל בבי' דוקא טהור והוא שיכיר ערב אלא דום לרשי' הוומ"ל גם ברישא בנוסח זה דעופ בס' אחד טהור והוא שיכיר פ"ע אלא

דכתיב והבדלתם בין עוף טמא לטהורה, והוא מ"ע מפורש להבדיל בסימנים בין טמא לטהורה, כאשר הבאתו לעיל דברי הרמב"ם ריש הכל' מאכלות אסורות, הרי אמרה התורה בפירוש דלא נסмоך ארבוב, אלא נבדיל ע"י סימנים בין טמא לטהורה, וכן שפיר פריך גם בדברים, דלמא בשל עוף טמא נינחו, אבל בטרפה אע"ג דגש שם דרישין להבדיל בין החייה הנאכלת ובין החייה אשר לא תאכל, על החית'ת לተדברי" בירוש פriskון, ועיין ברשי" עה"ת, דאתא להבדיל בין נולדו בה סימני טריפה כשרה, לסימני טריפה פסולה, ועיין בחידושינו בריש פriskון, מ"מ לא נאמר צריך לבדוק אחר היח"ט ולא נסמק ארבוב, דהאי הבדלה מוקמינן בנולד ריעוטא דוקא, אבל לא בסתמו וזאת נרמז במה דקאן הקדים היחה הנאכלת, ולא כמו בטמא דהקדים בין עוף טמא לעוף טהורה, ותדע דאל"כ לא נאכל חלב וביצים לעולם, וזה אמות לאמותו, ובזה נמציא פשר הדבר למה בנולד ריעוטא דוקא מחייבים לא סמכין אחזקה דאתאי מכח רובה דרבב כשרות, אשר ע"ז כרכרו כמה ברכורים הראשונים והאחרונים זה בכיה וזה בכיה, ולא זכו להאי אמת, דמשום מצוות הבדלה שאמרו תורה אין לסמוך במקומות ריעוטא על הרוב, ומקום הניחו לי להתגדר בו בס"ד, האמת ודוק".

ד"ר ס"ד ע"א גמרא אי הכי Mai Datma, אפילו Dat hora נמי. עיין מה שכתבתי בביאור שkil וטרוי זו לקמן בפוגה דף צ"ת בסוגי דביצה אפרוח ודוק".

תנוס' ד"ה שאמ רקמה ואכללה לוקה, מה שיש להעיר על דברי התוס' אלו, עיין היטב לעיל בסוג' דשחלה קמא ד"ח נ"ח ע"א ושם בחודשינו תמצא ביאור רחב לשיטות התוספות דסבירו לוקין על היוצאה מן הטמא, ושיטת הרמב"ם דסובר אכן לוקין, כי אלו הילופיות אינם דרישות גמורות אלא כמו דרשיה, דכל חלב על ח"ש, ונicha לדידי' דבעין בביצים קרא מייחד דבת הינה לילוף איסורא, ע"ג דכבר איתך לך על פרה במUi גמל קרא דלא תאכלו מעגלי הגירה ומperfisi הפרסה, בביבורת דף ה' ע"א, דטהור שיוציא מן הטמא אסור, דתתם בשער, אבל ביצה דזה גוש אחר ואינו בשער לא נדע ממש לאסורו, וכן בעין קרא דבת הינה גם על גוש אחר שאייכא בו ממש יוצא, ומהנה נדע גם חלב טמאה שאסורה וכמש"כ הרמב"ם צ"ל בריש פ"ג מאכלות אסורות ודוק".

ומה שכתבו התוספות דביצה Dat hora דביצה ואין בה משום אבמה"ח, ידיעין מתקח לך דרישון ולא לבליך, הרי דביצים מותורות באכילה עיין בחודשינו לקמן דף ק"ט ע"א דזה פלא והפלא, דמקרה זה לא אימעת אלא ביצת טמאה אבל ביצה טרפה Drao'i להוליד אפרוחים לא אימעת, וא"כ ה"ה Adams ביצים אסורות מצד אבמה"ח, מ"מ קרין בי' תחק לך גולד אפרוחים, ואני עומדים לכלבים וצעיג' ודוק".

ד"ר ס"ד ע"ב גמ' אמר חזקיי מנין לביצה טמאה שהיא אסורה מה"ת, שנ' ואות בת העינה, וכי בת יש לה לעינה, אלא זו ביצת טמאה, עיין בהגחות ה' מהר"ץ חי' זל' שהביא בשם בעלי התוס', דיענה בעת זיקנתה נעשה בשרה קשה כברזל מפני שאוכלת אבנים, لكن רק בילדותה אסורה תורה, והוה האי בת כמו בני יונה דפירשו קטנים לאפקיק גודלים, והניח ה' בע"י, דלפ"ז איך נפרנס דרשא זו, דאתא לאסור הביצים, ומזה באמת נ"כ ראי לשיטת הרמב"ם דאין כאן מלכות והדרשה אינה אלא כמו אסמכתא, אולם לישיב דעת התוס' צ"ל י"ל דמס' דס"ל דמשו"ה ה' צרך לכתוב בת, דמעצמננו נדע דרך כל זמן شبורה רואיה לאכילה מזוהרים עלייה, אבל כשיזקין וה'י בשרה קשה כברזל, פשוטה דלאו בר אכילה הוא, וכן הראה על איסור ביצים שלא ATA, י"ל מה"ט גופא, דמסתמא בילדותה עדין אין מטלת ביצים אלא אחר שכבר נתקשה בשרה וזה הו"א

לאISON, מדברי הרמב"ם שהבאים גם המחבר ממה שכותב "והוא שיחי" דבר פשוט באותו מקום שזה עוף טהורה" ו"ול של הנה"ק הנ"ל, "לכאר' שפת יתר הוא, דהא כי מקודם עוף טהורה נאכל במסורת, ומסורת הוא שעוף כזה נאכל, ומה צריך עוד להתנות שיחי" פשוט באותו מקום, אלא נראה ודאי דכוונתו הוא לבאר, דלא מקרי מסורה רק אם אין שום שינוי ודבר פשוט הוא לכל רואה העוף שזה הוא העוף הנאכל מוקדם, אבל אם אין מרגלים בעוף כזה אין זה מסורה" עכ"ל קדשו.

הנה לא עיין הנה"ק צ"ל בשעה שכ' הדברים האלו, בגמרא ורק"י, דלולי זאת לא ה' קשי' לי" דהאי, והוא שיחיה דבר פשוט באותו מקום וכ"ו" הוא שפת יתר, כי ה' רואה דמאמר ר"י הוא דאמר, דעוף נאכל במסורת, ופרש"י בשוצר שארם כשר אכלו, והרמב"ם לא ניחא בפי זה מפני סיפא דהאי מאמר דאמר, וכייד נאמנו לומר וכו', והוא שיחי בקי בהן ובشمאותיהם, דמי"ש כאן דלא סגי באדם כשר לחוד, ובשוצר שאכל, סגי באדם כשר לחוד, لكن מפרש הרמב"ם נאכל במסורת, הפ' פשוטו הדבר באותו מקום שהוא שיחיה שיחיה שטהורו, אז מותר במקומות אחר שהביאו לשם מאוותו המין לסמוך על מסורת מקום החhoe, אע"פ שאין אנו יודעים עפ"י מי הותר להם לאכלן כיון פשוטו שם להיתר מסתמא עפ"י בקי אוכלים, ומה שכתב הגאנז צ"ל דהרי בסע"י ה' מביא המחבר ב' דעתות אם מסורה מהני ממקום למקום, במחכ"ת כד שכב ונינים כתוב צאתה, הלא בסע"י ה' מיררי בעוף דשכיח הכא והכא, ובחד מקומות אוכלים אותו ובחד מקומות מננים מלאכלו, יש מחמירים שלא לסמוך על מה שנטודע לו שיש מוקם שאכלין אותו, דאפשר דקאן קיבלו על עצם שלא לאכלו מפני ששייכח כאן עוף טמא הדומה לזה, כן כתוב הרשב"א עיי'ש ומה עניין זה לכאן, דמיiri שבמביין מין חדש לכאן שלא ראיינו עד הנה, דבזה ודאי לכ"ע מהני מסורת אותו המקום אשר שם שכיח האי עוף ופשוטו שם לאכלו, ופשט זה פשוט כביעה בכתובת, ופירשו של ה' צ"ל דמיiri בעוף שנאכל כאן, וקאמר שモותר לאכלו מוקדם, והוא פשוט שאין הפה יכול לדבר ולא האוזן יכול לשמעו ודוק".

רש"י ד"ה אלא אינו מי ידע בהו, כלום מכירן שלא היה אחד דומה לזה והוא טמא, עכ"ל, גם בפירוש דברי רש"י אלו במחכ"ת טעה הנה"ק הנ"ל צ"ל בתשובתו הנ"ל שה' סובר דהאי שיחי' בקי בהן ובشمאותיהם קאי על התלמוד המעיד לפניו עפ"מ מסורת רבו, כדי שלא יחלף טהור בטמא עי' דמיין כזוב, ומזה דן ה' צ"ל להמץיא איסור עי' גודל וקטון עי' שם וחס מלחציך פ' זה, דעל רבו הצדיק קאי, Adams אין בקי בהן ובشمאותיהם ורק בשמותיהם אנו חושין דעל שניים השם יסומך להתריר, אבל באמת הוא דומה בתוארו לעוף טמא, ואסור משום נדמה, אע"פ שיש לו שם אחר מוחמת איזה שניי שבו, ואם כן אדרבה מכאן איכא ראי' להיפך דכמו עדי' שנדמה לעוף טמא הוא טמא כן להיפך נדמה לעוף טהור טהור, וכן כתוב אבי הינה"ק צ"ל בד"ח תשוי"מ"ח שכתב על אחד מרבניים שרצה לומר דשכנן ונדמה לא מרניון רק לאסור ולא להתריר, הבל יצחה פיהו, עיי'ש, וכפירושי ברשי" צ"ל נמצא בכל הפסיקים בטור ובש"ד סי' פ"ב סק"ב עיי'ש ודוק".

תוס' ד"ה ודילמא דעוף טמא הוא, וא"ת כיון דעופות טהורי מרווחות ניזול בתר רובא וכו', ותמהני למה לא הקשו כן למעלה על כל הני מירמות דאמרו שצורך להיות בקי בהן ובشمאותיהם, ולבסוף מיסיק דעוף אינו נאכל אלא במסורת, ולמה לא קשי' להו דנסמוך ארוב טהורים, ותירוצים דיש בנסיבות רוב מטמאים, אינו עולה יפה לרמב"ם דס"ל דרך כ"ד מינים הם ותו לא, ولكن קשי' התוס' בעי ישוב אחר, אבל התירוץ האמתי על הקשי' הללו הוא, כי מאחר

יש לו סנפיר, אבל התורה לא מצה סמכתה על קבלה זו, עיין לעיל דף ס"א ע"א תוס' ד"ה כל עוף הדורס טמא ובמהר"ס שיר שם, והש"ס שפיר פריך כיון דאמת הוא דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, מהה כתוב רחמנא סנפיר, אבל אי או או קאמר שפיר בעי כתוב קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר מפני שה תורה לא סמכת שנדע האי כלל דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, זה פשוט ואמת בכוונת המהרש"א וד"ק.

הדרן עלך פרק אלו טרפות

דביצה שלה לאו יוצאה מן הטמא מיקרי דהרי אז כבר בשורה עז בעלא הוא ולא חייבה התורה עליה, ומילא גם ביצים שלה שרי' קמ"ל דמ"מ יצא מן הטמא מקרוי וד"ק.

ד"ט ס"ו ע"ב גמ' ולכתוב רחמנא קשחת ולא סנפיר בתוס' נהה נ"א ע"ב הקשו דלמא או או קתני עד שיפרט לך הקרה ייחדו והקשה שם המהרש"א דא"כ לככתוב רחמנא סנפיר לחוד, ותירץ בתירוץ השני, דעתך קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר עי"ש, והتلמידים לא ידעו לפרש דברי קדשו, אבל פירוש דבריו הוא דניהם דין ידענו מקבלת אדה"ר או נח, דכל שיש לו קשחת

פרק בהמה המקשה

ע"כ מيري בנשחתה אמו, ומה שחרר זאת במתניתין עיין בתיאו"ט. אילם דעת הרמב"ם ז"ל איינו כן דסובר דבריו לעולם אסור, אפילו נולד אח"כ הولد ולא נשחתה אמר כי כן כתוב מפורש בפ"ה מהלכ' מ"א ה"ט, וכן הבין הכלבו דברי הרמב"ם, אלא שכ' דכל הראשונים חולקים עליו וס"ל דכל שלא נשחתה אמו ונולד אח"כ אין כאן שום איסור יוצא, אבל הבב"י בסימן י"ד נדחק בפירוש הרמב"ם, כדי להשוותו אם שאור הפסוקים, כי דבר זה אצלם נדחק בכל דבוחציא ידו או רגלו יאסר אותוابر לעולם, והוא מעשה בכל יום אצל הלידות שהולד מוציאה תחילה ידו או רגל, ואחריו נמשכו כל הפסוקים האחרונים ביל פוצה מה ומצפץ ואני בעני רואה כי מוכחים אנו לפרש דברי הרמב"ם כפושטם וכמו שהבינים הכלבו. **הנה הרמב"ם ז"ל** השמייט להא דר' מרשיא דלקמן בדף הסמוך, דקאמר בן פקועה הבא על בהמה מעלייתו הولد אין לו תקנה, והבב"י כתוב עליו דלא ידע למה השמייטו. ופלא הדבר שלא שת ליבו הטהור על שיטת רשי"ז"ל לקמן דף ע"ה ע"ב, שכתב דלפי מה דמסיק רבא, ד' סימנים אכשיר בה רחמנא, לית לנו להא דר' מרשיא, ואפשר דהbab"י לא רצה להעMISS שיטה זו בדעת הרמב"ם ז"ל מפני הקושיות העצומות שבתוס' שם על שיטתה זו, ולאחריו תראה מה שכתבתבי זהה, והנה כל גודל הואacial אפיקו אם נדחק פעם אחת בלשונו לפניו נגד המשמעות הפשט, אבל אם נצטרך לדחוק פעמים, הדרין לכלוא אין הלשון יוצא ממשמעו כי עפ"י שני העדים יקום דבר. ובפרט בלשונות הרמב"ם ז"ל שמסר המחבר נפשו על ברירת הלשון, שלא יפול שום ספק, באשר לא ציון מקור הדין מאין מוצאו, וכונתו היתה שלא יצטרך אדם לשום סוף זולתו כדי שייכל לדון בדיוני תורה, כמו"כ בהקדמותו בספרו, עד שקראו משנה תורה, ואיך יעלה על הדעת שהרמב"ם לא ישגיח על לשונו ויסמוך על המ夷ין בסוגי' ולכן דרכי תמיד למסור נפשי לקיים פשוטות דברי הרמב"ם ומכו"ש שלא נסבול תרי מלטה Datmeh. והרי תראה כי הנני תרתי מישך שייכו בהדייadam ל"ל להא דר' מרשיא, מכח מכרא דרבא דד' סימנים אכשיר בה רחמנא, א"כ היא דרך דבר עצמו אסור, דהכלתא כוותי', כדמסיק הש"ס על ריו"ח בר פלוגתי' בתיאובתא, והוא מדדרשין בשר בשדה טריפה כטרפה שאנו לו היהר, ע"כ דמייר אף באן נשחתה אמו, דכיוון דלא מחלוקת בין שחיתות כשרה לשחיתות טרפה ולעלום אמרינן ד' סימנים אכשיר בה וכאשר אבר טעמא דהא מלטה במקומו

ד"ט ס"ח ע"א משנה בהמה המקשה לילד וכו', דין המשנה נבנה על הדין דחולד ניתר בשחיתות אמו, ודין זה נשנה لكمן בנסיבות ודרך אגב מתוך פלוגתת ר"מ ורבנן لكمן דף ע"ב וע"ד, ובאמת דהיה לו לתנא להתחיל בעיקר הדין תחלה, והכי הולל בהמה שנשחתה ולד הנמצא בחוכה מותר באכילה, ואח"כ בהמה המקשה ליד וכו', וכן لكمן נמי לא נשמע דין זה רק מתוך משמעות פلغתת ר"מ ורבנן, ובאמת שהוא היסוד אשר כל אלו הדינים בנויים עליו וח"ל השמיותו ואשמעינו רק מכללא, עיין חדושי ק"ז חת"ם צ"ל במשנה והנרא להע"ד דדרך התנא כך הוא, לבנות על הקדמה מקובלת להם מפי השמועה, לפי שבוקשי התירו לחבר ספר בתושבע"פ נגד המקרא דעתם פי הדברים האלה כרתי אתך בריית [ועיין בהקדמה למסכת ז' בארכות מעניין הרם הזה] ולכו הניח התנא עיקר ושורש ויסוד ההלכה על פה, על השמיעה מפה לאוזן באופן שכל המתחילה ללימוד עם תלמידים הילכה זו, יצטרך להקדמים להם על פה עיקר ושורה האי הילכה, ואח"כ הטעיפים הסடיעפים מתוך המשנה הכתובה. וכן תראה בראש ברורות מתחילה מיימת קוראין את שמע עברית, והשמייט עיקר הדין דחיב אדם לקראת ק"ש ערבית ושרית, עד דפרק הש"ס תנא היכן קאי דקתרניマイימת, ומוטרך אקרה קאי דכתיב בשכבך ובគומך. ובאמת פשطا דקרה לא מيري בק"ש שחרית וערבית, רק על ת"ת דהכי כתיב ולמדתם אותם וכו' לדבר בס שבתק וכו' ככלומר בכל זמן אפשר, אבל עפ"י קבלת ח"ז"ל הוא מצות ק"ש שחרית וערבית, והתחילマイימת כדי שיצטרך המלמד ולהלמד להקדמים על פה פירוש הקרא ועיקר הדין, דחיב אדם לקרוא שמע שחרית וערבית. ובן מסכת ז' תראה שהתחיל התנא הכל שוחטין ולא בעיקר חיוב שחיתה בהמה היה ועוף מקרא דזובחת כאשר צויתך, מלמד שנצווה משה על הוישט וכו' והטעים נ"ל כדי שיצטרך הלומד להקדמים עיקר הדין דחיב שחיתה וענינו על פה, קודם שיוכל ללמידה מתוך הכתב כדי לקיים למוד תושבע"פ על פה, ולעשות רוח בין תושב"כ לתושב"פ, שלא יהא נראת כאילו המשנה הוא מן השמים, וזה ברור ונכוון בס"ד.

רש"י בד"ה בהמה המקשה ליד בשעת שחיתתה. הוסיף רש"י ז"ל בשעת שחיתה מيري מתניתין בגין הרבה, דሞתר באכילה קאי אולד וא מקום חתק, ובין לריו"ח דקאי אבר גופי' דזרה מהני,

נאסר היוצא אפילו לא נשחתה האם וגם לא החזיר האבר, דא"כawai, "ונאסר האבר" שפת יתר הוא, שכבר כתוב לעיל דבר היוצא נאסר, וגם מה מה יונאסר האבר ואח"כ נולד" דמשמעו דaicא דבר בין היציאה להלידה, אלא ודאי כדאמרנו דהשחתה של האם או חזרת האבר עשויה טרפה. ולפי"ז מתניתין לא מיריך דוקא בשעת שחיטתו דנימא דוקא נשחתה אמו צריך לשמשעין מקום חתק מיותר פחציזר כיון דבר עצמו אסור, אבל بلا נשחתה אמו, אבר עצמו נמי מותר, אלא אמרינו מתניתין בכל גוני מיריך, אפילו לא נשחתה אמו ונולד צריך להתיר מקום חתק, דבר עצמו אסור וכן ניל". ורש"י זיל דכ' בשעת שחיתה, ג"כ אין הכרח לאמר דחולק על שיטת הרמב"ם ע"ג דלית לי' דר' מישרשיא דיל כיון דשיטה זו של הרמב"ם מוכרכות מכח מירמא דרבא, דמהדש לן השחיזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד Ach"c אגמל"מ דיציאת אבר תחילת לדידה, אבל כשהחיזר הרי בטל הא תחולת לדידה, וכען שאמרו ע"ג דמנקב הושט תחולת כיון דדרך שחיתה בכך חשוב שחיטה וישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרינו ל�מן דאפילו חתכו אבר אבר מצטרף לרובה, הרי דאמרינו אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחיזר אבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מותחולת הלידה. אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידי על יציאה ראשונה זו אף שנולד Ach"c כלו, ובdry"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עיי". ואין להקשוט הא בשחיטה נמי אם שחט בשוט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיטה לגוף השחיטה שנאמר כן אפילו פסק משלוחו שם עיי"ש בחידושי, משא"כ כאן כיון שהחיזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ודע דלפי באורנו בדעת הרמב"ם זיל, הא דאמרו דבלא החזיזו מקום חתק אסור, דינהו דלא יוצא מקרוי ואין בו מושום בשר בשדה, אבל מ"מ לא הותר בשחיטת אמו דלאו בבהמה הוא, איינו אסור אלא בשלא נשחת הولد אבל שחת Ach"c הولد, מהני שחיטת הولد למקומות חתק דד"ס יונאים אכשר בה רחמנא, דבאה מקום חתק ליכא איסור טרפה, דאל"כ למה לא תועל שחיטת הבן פקועה, ומועליל לי' סימני הولد כמו בגין פקועה הבא על בהמה מעלייתא, ואם בכל זאת פסק הרמב"ם שם בהלכ' י' דמקום חתק אסור בין שחticks קודם שחיטה בין חתכו לאחר שחיטה ולא הזכיר דאם ח' מעיל לו שחיטת עצמו להתרו, אפשר לאמר דלאו דיל שאבר מלמלה דלא שכיח כי הא ישיח' הولد אחר שחיטת אמו ואחר שחיטת אבר, ולא עוד אלא דגם זהה צריך לחלק בין טרפה בין האי שחיטת אבר או לא, דודאי למאן דס"ל ד"ס יונאים וכו' ומהני גבי שחיטת אבר או לא, דודאי למאן דס"ל ד"ס יונאים וכו' ומהני גבי האי מקום חתק, ה"ה דשיק טרפו לתבי האי מקום חתק, ואם לא נשחתן כל עד שנולד אז בלאה"ה נמנע במציאות, להבחן מקום היציאה בדקdock, כדי לידע איזה הוא מקום שעמד בשפט הרחמס, لكن כתוב הרמב"ם סתם אסור, וחומר נראה לפ"ד דכל שאבר עצמו אסור אין להתר ממקום החתק ע"י שחיטה, מושום דקרווב הדבר דאתה להתר גם האבר, כי בהאי חילוקא קלישא בין אבר למקומות חתק לביבי ולכנן ודאי דאין להתר ע"י שחיטתה את מקום חתק ועין עוד ל�מן ודוק.

גמר א"י אמר רב ואבר עצמו אסור, מ"ט דאמר קרא ובר בשדה טרפה לא תאכלו, כיון שיצא בשר חז' למוחיצתו ונאסר האי טעמא אצטראיך לריב כדי לאסור האבר אף שהחיזרו, וכמוש"כ התוס' זיל. צדריש ל�מן דומי' דטרפה שאון לה הтир, ועיין בהר"ם לבליין דכוונת התוס' דמהאי דרשה ליפין דין דאין לו הтир בחזירה, אבל بلا החיזרו שייה האבר אסור בין חתכו קודם שחיטה ובין לאחר שחיטה לא בעי קרא, דכל שאיןו בהמה לא הтир בשחיטת אמו, ושוב ממילא היה כבר מה"ח שלא נשחת, ורא"כ הוא דהרי מקום חתק בלא החיזיר נמי אסור והאי לאו מיטעם בשדה נאסר דהא לא יצא חז' למוחיצתו, ע"כ דנאסר ממש דלא קריין בי' בהמה בבהמה, או כל בהמה כדאמר ל�מן ומילא כאשר בהמה"ח שלא נשחת הוא, ובין החיזיר ובין לא החיזיר האיסור הוא אבמה"ח כלומר דכל שהחיזר אבר נעשה האי אבר היוצא, אבר

אי"ה והה"ג דמהני בן פקועה דנשחתה אמו לגבי הولد, ודלא כר' מישרשיא, ה"ה דanno מוכרכים לכאר' לאמור דמהני שחיטת הولد לאבר היוצא דד"ס יונאים אכשר בה, ואיך מסיק הע"ס ל�מן במהו לנמעת את חלבו בתיקו, משום דין דין לו הтир בשחיטתו אלא ודאי דשאני אבר זה אסור מטעם טרפה והוא דקרי ל�מן אבמה"ח, הינו כאבמה"ח שנטלש כי מקרה דבר בשדה טרפה מרביבין לי', ואם כן הוא פשיטה שאף بلا נשחתה אמו אין האי אבר ניתר בשחיטת הولد דבאיסורי קיימה דין דין השחיטה מורתת אישור טרפה.

ומה דקשי' לי להבי זיל איך אפשר שאבר היוצא דרך לדידה יאסר לעולם והוא שכיח הרבה הנה כשתקדך בלשון הרמב"ם תראה שלא אסר הרמב"ם אבר היוצא ללא נשחתה אמו, רק כשחיזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד Ach"c אגמל"מ דיציאת אבר תחילת לדידה, אבל כשהחיזר הרי בטל הא תחולת לדידה, וכען שאמרו ע"ג דמנקב הושט תחולת כיון דדרך שחיתה בכך חשוב שחיטה וישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרינו ל�מן דאפילו חתכו אבר אבר מצטרף לרובה, הרי דאמרינו אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחיזר אבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידי על יציאה ראשונה זו אף שנולד Ach"c כלו, ובdry"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עיי". ואין להקשוט הא בשחיטה נמי אם שחט בשוט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיטה לגוף השחיטה שנאמר כן אפילו פסק משלוחו שם עיי"ש בחידושי, משא"כ כאן כיון שהחיזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ואביה לשונות הרמב"ם זיל להראות כי כנים ואמתיים דברי, זיל בפ"ה מהלכ' מ"א ה"ט, "עובד שהוציא ידו או רגלו נאסר אותו האבר לעולם בין שחתוכו קודם שחחת שחשחת אמו ובין שחתוכו אחר שנשחתה, ואפילו החיזיר אותו אבר למעי אמו ואח"כ נשחת, או נולד הولد וכו', הרי אותו אבר אסור מושום טרפה וכו', ובהלכה י"ב כתוב זיל, "עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד, והרי הוא נקבה, החלב שלה אסור לשתו מספק וכו'" עכ"ל. הנץ רואה דבהלכה ט' מדבר תחולת מהר האבר היוצא ולא החיזיר וכותב בין חתכו קודם שחיטת אמו ובין Ach"c, ואח"כ הוסיף לאו נולד הولد, ואי כדוחק של ה"ב"י דגם אותו אבר ואח"כ נשחת או מה נולד קלים לשניים ולא הוסיף האי, אפילו כאן מיריב נשחתה אמו מה נולד קלים לשניים ולא הוסיף האי, אפילו החיזיר" לחילוקה ראשונה ולכתוב בין חתכו וכו', ואפילו החיזיר האבר קודם שתשחט אמו וכו', אלא ודאי דבזהה אפילו החיזיר אכן חידוש דין, נולד Ach"c אף بلا שחיטת אמו, כל שחיזיר אין כאן שיש לידי על יציאה זו ודיניו כהבר היוצא ונשחתה אמו, וכן תראה בהלכה י"ב כתוב, "עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד וכו'" והנה ה"כ"מ לשיטתו מפרש הני תיבות, "ונאסר האבר" דהרבנן זיל היה מחייב כתוב תמורה, "ונאסר האבר" "ונשחתה אמו" כי ע"י שחיטת אמו יאסר האבר ומילא יודה דהרבנן זיל היה מחייב כתוב תמורה, "ונאסר האבר" "ונשחתה אמו" כדי שלא יצטרך ה"כ"מ לפרש דבריו הסתוםים, אבל אם נפרש דברי הרמב"ם כפושטן, אז בדיק כתוב, "ונאסר האבר" כי בשני אופנים מצי להאסר או ע"י שחיטת אמו קודם לידי, או ע"י חזירה קודם לידי דהן ע"י שחיטת האם, והן ע"י חזירה בטלה הלידה ומאהר שכבר ביאר הרמב"ם לעיל בהלכ' ט' אותן שני האופנים שנאסר האבר ע"י, לכן כתוב כאן סתם ונאסר האבר ע"י אחד מב' האופנים הנ"ל, ומזה מוכרכה ג"כ דין לפреш דברי הרמב"ם דלעולם

המודולדים לכא איסור תורה, אלא מצות פירוש מדרבנן וקרא דובשר בשדהDDRשין ל"א אברים המודולדים, אסמכתא בעלמא היא, ולכנ לא מצי סבר, דעתיך איסור דבר היוצא מקרא דובשר בשדה יפינן, דא"כ יהא נמי אסמכתא, ואיך אמרו מגע טרפה שחוותה, דנעהו דגזרו חכמים טומאה לקדשים בטרפה, אבל לא לטרפה דרבנן, וע"כ לאמר דעתיך איסור דבר היוצא בלאו קרא דובשר בשדה ידענן, משום דכל בבחמה כתיב, והאי לאו בבחמה הוא, ולא אצטרך הא דרשיה דובשר בשדה אלא ביצאابر והחיזיר, ע"ג דהשתא הוא בבחמה, כיון שיצא פעם אחת שב לא ניתר בשחיטתם אמו לעולם, ונשאר האי אבר קאילו לא נשחט, מ"מ מטהרו השחיטה מידי טומאה, דלא גרע מטרפה כיון דאיתקס לטרפה, וממילא לא מחקלינו בין החיזיר לא החיזיר וליפינן נמי קולא, דכמו בהחיזיר מהני השחיטה לטהרו מידי נבלה, ה"ה בלא החיזיר תהני לטהרה, ובלאו האי קרא הוה אמרין דהחיזיר מותר אף באכילה דבבחמה הוא, ובלא החיזיר, לא רק דאסור אלא דטמטנא נמי כישאר אבמה"ח וכרכ"מ.

נמצא דהרבמ"ס ויתר הראשונים פליגי בפלוגות הב"ח והש"ך, דלעת הרמב"ס איכא איסור ברור באבר היוצא, איסור דבשר בשדה טרפה, וליתר הראשונים לייא איסור ברור, ורק מפני שאין לו סימנים לשחיטה נאסר. ומהז תראה ג"כ איך מוכרת בדעת הרמב"ס לאמור דגם לא נשחטה אמו איכא איסור הא באה תליי דכיוון דבלא קרא דובשר בשדה הוה מתירין אבר היוצא ע"י שחיטת האם אף בלא החיזיר, משום דנגרר האבר אחר גוף הולוד, דהא אין לידי לאברים א"כ הא דאן השחיטה מועלת לאבר היוצא, הוא מטעם דהוא בשדה, ע"כ דאסור זה הוא הסבה דאיינו ניתר ולא להיפך דאיינו ניתר יהי הסבה לאיסור בשער בשדה, אלא דבלא החיזיר ונולד אח"כ אין יציאה לחוץ למחייבת משום דangelai מלטה דתחלת לידה הוה ממש"כ למעלה בדבר הקודם, משא"כ בהחיזיר הלידה, וכן בלא החיזיר וחתחכו קודם שחיטה, דכיוון דחתחכו אין לידי לאבר ושפיר איכא חוץ מאיסור אבמה"ח, גם איסור בשער בשדה להו טרפה, ועיין בה"ה הלכ' י' שהרבמ"ס השמייט אבעי' דנחתך אבר אבר גורס בגמ' למ"ד יש לידי לאברים והוא דלא כהכלכתא.

ודע דהbab"ח ופר"ח בס"י י"ד, פליגו בשוחט את הטרפה והוציא העובר את ידו, אם ניתר האבר בשחיטת העובר או לא. דלעתה הב"ח ניוו דיש שחיטה לולד הנשאר אפלו רק מעיות נשאר בפנים, משום דד"ס יסמנים אכשר בו רחמנא, אבל האבר"י אסורים, והפר"ח כתוב עליו ועל הש"ך דקאי בשיטתי" דטאות הוא בידם, דכל שיש לו לד סימנים לשחיטה שובי ניתרים גם האברים היוצאים. ולפי באורינו הב"ח לשיטתו יפה כתוב, כי לדעת הרמב"ס ודאי כן הוא, דבר היוצאה אסור מטעם בשער בשדה עוד קודם השחיטה ואייך תנחני לו השחיטה לסלק איסור זה, אבל לאידך הראשונים, דין כאן איסור רק שאין לו סימנים ממילא כל שיש שחיטה לולד, ודאי דניתרים גם האברים שיצאו, דרך זהה איתקס לטרפה דין אין לו היתר בשחיטת האם אבל שחיטה עצמה מהני לי. ובזה נדחה ראי' הפר"ח דמביא ראי' מהא אמרין גבי אבעי' דמהו לחוש לרעעו, אי לר"מ איסור יוצא לייא, אלמא דכיוון דיש שחיטה לולד, לא נאסר אבר היוצאה עי"ש. ולפי האמור אין ראי', דלעתה הרמב"ס והב"ח דס"ל כן, ר"מ ורבנן בהז ממש פליגו اي אבר היוצאה יש בו איסור טרפה מצד עצמו, או רק איסור אבמה"ח ע"י שאין לו סימנים לשחיטה ור"מ דס"ל דטמטמא משום אבמה"ח ס"ל דאיתקס רק משום שאין לו סימנים וככל, וא"כ אם בן ט' חי הוא, הטעון לדדי' שחיטה, מועלת השחיטה גם לאברים משא"כ לרבותן, וזה נכון מאי גם הריאות האחרות מטוס' ורשב"א דף ע"ה ע"ב אינס אסרים להו.

מן חיי הטעון שחיטת עצמו, אלא דבלא החיזיר פשיטה לו שלא לפוטא דהוה אבמה"ח שלא ניחר בשחיטת אמו לא האבר ולא מקום החתק, ובבחיזיר בעין לפוטא דבר בשדה, דהיאנו אבר היוצאה שעון שחיטת עצמו, ונשאר באיסור זה כטופה שאין לה היתר, גס זה אין לו יותר רק בשחיטת עצמו, וזאת א"א. משום דהולד כבר ניתר בשחיטת אמו והסימנים כשהותין. וכן מבואר ברשב"א ז"ל לקמן גבי האבעי' מהו לגמוע את חלבו, מובאים דבריו בש"ך יי"ד סי"מ י"ד סקי"א שמסיק שם על הב"ח דמחלקל בין בן פקועה הבא על בהמה דעלמא, דહולד אין בו איסור רק שאינו השחיטה מועלת בו, והוה כשהותה לדעתה בה"ג דחלבה וביצה מותרין, משא"כ באבר היוצא דאית בי איסור טרפה, והביא הש"ך ז"ל דברי הרשב"א ז"ל שכטב, דבר זא אין בו איסור מחמת עצמו כטרפה, אלא מחמת שאין לו סימנים להתריו בהם ע"י שחיטה, והרי כל הגוף כבשר מונח בדיקולא והאבר שייצא לבדו נשאר חי וכי עכ"ל, ואני אומר כי הש"ך ז"ל יפה כתוב לדעת הרשב"א ור"ז ותוס', אבל העביר עינוי הבודליך מעל דברי הרמב"ס שכתב בפיrosis בהלכ' ט' הנ"ל, "העובר שהוציא ידו בין חתכו ובין לא חתכו קודם שחיטתם אמו ואפלו השחיטה וכו' שנאמר בשער בשדה טרפה, כיון שיצא טרפה, שכל בשער שיצא וכו' שנאמר בשער בשדה טרפה" עכ"ל, הרי דבעי קרא דבשער בשדה על כל אבר היוצא אפלו לא החיזיר, והאי איסור לדעת הרמב"ס בהלכ' י"א דלוקין משום אבמה"ח אבל בלא חתק אין בו אלא משום טרפה, וע"י"ש בכ"מ שצ"ל דמה של' לעיל בהלכ' ט' דבון חזק וכו' איכא משום טרפה, צ"ל דבחתחך איכא תרתי, משום אבמה"ח ומשום טרפה. וכך אשר ארנו למעלה הוכחה הרמב"ס ז"ל לאמר דאית אין איסור טרפה דאל"כ למה לא תהני שחיטת עצמו מאחר דד"ס יסמנים אכשר בה רחמנא, וא"כ פלוגות הב"ח והש"ך הוא ממש פלוגות הרמב"ס והרשב"א וודעימ". ולדעתני נראה דס"ל הרמב"ס דבזה ממש פליגי ר"מ ורבנן לקמן דף ע"ג דר"מ ס"ל אבר היוצא מגעו נבלה, ורבנן ס"ל מגע טרפה שחיטה. והנה ר"מ דקאמר מגע נבלה, ה"יינו אבמה"ח דטמטמא נבלה, וקאמר ר"מ אדם תאמר דמהני שחיטה לטהר את האבר תתירנו נמי באכילה, וכיון דבאכילה פשיטה שאינה מתירתו, דהא אינו בבחמה, הרי דהאי אבר לא נשחט, ממילא שחיטת העובר ומיטמא כשאר אבמה"ח. הרי דר"מ ס"ל לא בעין קרא מיוחד לאסרו באכילה, אלא דכיוון דמקרא דכל בבחמה לא אתרבי להיתר, ממילא אסור משום אבמה"ח דשחיטה עשויה ניפול, ומהני שחיטה גם לאבר היוצא לטהרו מיד נבלה, כמו דמהני לאבר המודולל שבגופה, כי כן אמרו לר' מאיר דמדמין אבר דעובר לאבר המודולל דמתשובת ר"מ בברייתא נלמד, דהיאנו שאמרו ר' חכמים במשנה טרפה, כונתם על כל מיini טרפה, דהיאנו כוללה טרפה או אבר המודולל, דהוה נמי טרפה לאסר באכילה מה"ת לדעת הרמב"ס, עיין בה"ה כאן הלכ' י"א) הרי דס"ל להחכמים דכמו דשחיטה מהני לטהר לאבר המודולל, א"ג דכטרפה יחשב, ולא שייך להבמה לעין אכילה, כן מהני השחיטה לטהר לאבר היוצא, וע"כ כונתם לאמר, דניהם דלא מקרי כל בבחמה, מ"מ נגרר האבר אחר העובר, ולא גרע מאבר המודולל, דהא אין לידה לאברים פסקין. אמרו מעתה די לאו קרא דבשער בשדה אתה לאסור אברים המודולדים, באמת גס באכילה הוי מטורין ע"י השחיטה א"כ ה"ה אבר היוצא היה מותר באכילה, אי לאו קרא דובשר בשדה הרי דלחכמים בעין קרא לאסור אבר היוצא באכילה, והן אבר המודולל, והן אבר היוצא, מקרא דובשר בשדה אסרים להו. והרשב"א ז"ל צ"ל דازיל בשיטת התוס' דבאברים

דאיסור יוצא לא שיקך רק בנסיבות אמו שחיטה כשרה, וא"כ לענין מה חבורם הכתוב אלא ודאי דלהי טרפה שאין לו היתר.

ע"ש גמרא אבעי' לחו לדברי האומר אין לידי לאברים הוציא ידו והחזרה וכו', עיין ברא"ש דחד"ף ז"ל חולק עם רש"י ז"ל, וס"ל דלהי לישנא דמערבה דפלמי ביש לידי לאברים, גם ר"ג מודה לר' דבר עצמו אסור, ולא מהני חזרה, ומאי דאמר מא' בגיןיו לא על שתי הלשנות קאי, רק על רב ורו"ח. ולפי"ז בא פלוגתא דיש לידי לאברים פסקין כרי"ח, ואבעי' דידן אי מועיל חוזרת לענין רוב העובר או לא, אליבא דהילכתא. והנה לא פירשין הרא"ש ז"ל דלפי' שיטת הר"ף למה מבעי' דוקא למ"ד אין ליה, דהא גם למ"ד יש לידי מל' מבעי', כיון דחוරא אליבא דשניהם לא מהני, והספק שמא חזרה מבטל הלידה לגבי המעוות הנשאר, דעת"ג דהני אברים אסורים ולא מהני להם שחיטת האם, מ"מ אפשר דלמעוט הנשאר מהני, א"כ ה"ה למ"ד יש לידי, איכא למימר הכל. ולא עוד אלא אדם נאמר דיש חילוק בין יש לידי לאין לידי לענין זה דהazar האברים. א"כ למה לא קאמר הש"ס האי איכא בגיןיו. בשלמי' אבל לר"ף דמאי בגיןיו קאי על ב' הלשונות לא קשה כנ"ל, אבל לר"ף דקא依 על פלוגתא ריו"ח ור"ל, א"כ חד נמי איכא בגיןיו. שוב ראייתני כי מהרש"א במחד"ב הרגיש בכל זה והניח ביש לשיב. וכונתו דיש לומר דהא גופי' מבעי' לי' אי איכא בגיןיו דוקא הא למשיר מיעוט אבר שבפניהם, או לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי' גייעה הרבה וס"ד.

דף ט ע"א גمرا ותבעי לך ק"ק בירושלים פרשי' כגון שוחציא את ידו בירושלים והחזרו, ותבעי למ"ד יש לידי לאברים וכו', עיין מהרש"א והר"ס ורא"י ז"ל, שהארכו בפירוש דברי רשי' ז"ל, ואחרי דברי כולן קשה, איך אפשר למבעי למ"ד יש לידי, דהא כתבו התוס' דהאי ודאי פשיטה לי' אדם נולד כולם או רבו או ראשון, דטעו שחתת עצמוני, וא"כ למ"ד יש לידי לאברים הרי הוא לגבי האי אבר כמו רובו או ראשו לגבי כל הولد, וכל דהוה כילד לא בעינן קרא דובער בשדה לאסרו, וכמיש"כ למ"ד אין לידי יש מקום למבעי, נולד כלו לנולד מקצתו, משא"כ למ"ד אין לידי יש מקום למבעי, כיון דרך מכח דהוה בשדה עד שחזרה מהני לשיטת רשי' נאסר, אולי בעזירה או בירושלים לא מקרי בשדה, מגו דהוה מחיצה לבבי שחיתה, הוה נמי מהচ"ץ לגבי אבר היוציא. ואולי כונת הקושי' באמת כך הוא, וכמו דלמ"ד יש לידי ליכא למבעי דמ"ש אבר חבר, ומיש' כלו ה"ה למ"ד אין לידי נמי לא תבעי, דלגבוי מחיצת אבר שהוא אמו לעולם מקרי בשדה אפילו בעזירה, דלא מצינו מגו בעין זה רק בחילוק בכמות, אכל לא בחילוק באיכות כמו כן.

רש"י דהא אין לו תקנה, וסימנו אינס סימנים דהא פגלי' כחוותין דמו, וא"נ ה"ל סימן אחד, ובמהמה צrica' ב' סימנים עכ"ל, ולקמן דף ע"ה ע"ב כתוב, דמצד שהי' נגעו בה, דין לך שהי' גדולה מזו. ולפענ"ד דשני טעמיים אלו תלויים באבעי' דלקמן דף ע"ד

מכريعות דדי' זה תלוי בנסיבות בפלוגת רמב"ם תוס' ורש"ב". והש"ד דס"ל בנסיבות כדעת התנוס' והרש"ב"א וכנ"ל, וכן פסק ב"ח דשותט את הטרפה האבירים היוצאים אסורים, לכאר' מוצי טרי' לב' תרי'. ושיטת הרמב"ם ז"ל הוא לכאר' השיטה המחוקרת בש"ס דכפי' ביאורנו נראה דפליגי בזה ר"מ ורבנן והלכה כרבנן, דמגע טריפה הוא ולא נבלה. אלא דהא אסור מקום חתק לרמב"ם קשה מעד להולמי, דכיוון דלא הוה בכלל בשדרה דהא חזין דחזרה מהני, וא"כ למה אסור כלל וככל, נימה דמקום חתק נגרר אחר הولد, כמו דהוא אמרין על כל האבר אי לאו קרא דובער בשדרה, ואין לומר דהשתא דaicaca קרא דובער בשדרה לאסור האבר, אמרין מקום חתק נגרר אחר האבר, דא"כ למה מהני חזרה כיון דנאסר עם היוציא, עי"י במשבצות סימן י"ד סק"ג בשם הלבוש ומיש"כ עליו שם דברים נוגעים בדברינו במעט אלא גם עליו קשה מה תועליל חזרה. ועי"ן בדברינו בסוף הסוגי'.

על זאת ראוי לobar דלפי דעת הרמב"ם דבר היוצא עם אבר המודולל חד דינא אית להו, דבנסיבות איכא אישור תורה ואין בו מלוקות, א"כ לענין טומאה דרבנן לטמא קדשים נמי זה כמו זה ומטמא קדשים מדרבנן. ובאמת בפ"ב מהלכ' אבהת' לא הכך רבניו הגדול באברים המודוללים טומאה זו, רק באבר היוציא, ואולי מאחר שלא נזכר בגמרא לא ח' לכתוב, אבל באמת גם לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי' גייעה הרבה וס"ד.

רש"י דה' ובשר בשדרה: כלומר חוץ למחיצתו דהינו לאoir, שורח זה הוה לי' מחיצה להתרו בשחיטה וכו', וכל מי שיש לו מחיצה יצא כגון בשער קדשים שיוציא, נמי מהאי קרא נפקא לנו עכ"ל, והראש יוסף עמד על שפת יתר זו ברש"י, שהוסיף האי וכל מי שיש לו מחיצה, והוא באמת פלא והרא"י ז"ל נתקבaza. אבל לי' נראה דרש"י הוצרך ליה דהוא קשה לי', מי עשה רחם זה מחיצה לויל, היתר שחיתה והוא לפותא מכל בהמה, ואיך נאמר דהאי קרא דובער בשדרה קאי על האיל לפותא דעיקרה על רוך דرك אסמכתא נסכמה לקרה דכל בהמה, דמייר' מסימני בהמה טהורה ולא משותה, וכעון זה לא מצינו, لكن כתוב רשי' ז"ל, דבאמת האי קרא אכל מה שיוציא מחיצתן אתה, כגון בשער קדשים שיצאו, ואנו ידעינו ממילא דהה באבר היוציא אשר מפי השמועה למדנו, דرحمם אמו הויל' מחיצה לענין היתר שחיתה, נמי הדין כן, אבל קרא ודאי לאأتي לדבר שלא ידעינו רק ע"פ דנקרא בשר היוציא, והבן את זה כי הוא דבד העומד ברומו של עולם, ומקום הניחו לי' מן השמים תיל"ת. ועי"ן בסוף הסוגי' בדברינו.

שם שם ע"ב גمرا, מיתבי בשדרה טרפה מה ת"ל פרשי' אטרפה קאי, למה קראו טרפה ומה מלמדינו בכך, הוה לי' למכתב בשדרה לא תאכלו, ותמייה לי' הלא טרפהDKRA כמשמעותו כאשר פרשי' ז"ל בראשו אלטו טרפות, וכן לקמן דף ק"ב ע"ב דהה ובשר בשדרה, וא"ל בשער בשדרה משמע שפירש ממוקמו זהו בשר מה"ח, וטרפה כמשמעותו. אבל כוונת רשי' ז"ל דמדלא כתיב וטרפה ביוו' המחלקת מוכרכ דקאי אלמעלה, ולמאי הילכת' קראו הכתוב להאי בשר היוציא, ומיש"כ דחויל' למכתב בשדרה לא תאכלו, ר"ל לאו זה לחוד וטרפה לחוד, ואם ה"י רוצה לתרבם הרו"ל לחברים בו"י' המחלקת. והתוס' לקמן כתבו, דלהכי אכל במיה"ח ומטרפה אינו לוקה אלא דיא משום דלא כתוב וטרפה בו"יו' ש"מ דחוד לאו הוא, וא"כ לכאר' נימא גם כאן דלאוכל מן היוציא ומטרפה, שלא רק לא חדא אתא הא דכתיבי' יחד, ולא לדריש ממנה דשוב אין לו היתר בחזרה, אלא דזה א"א דהי' על אבר היוציא אסור יוצא ואייסור טרפה לדעת הראשונים ז"ל,

והנה לדעת רשי' ז"ל דלקמן דהא דר' מרשישא ליתא לדרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, כתבו שם התוס' ז"ל דלפי' א' כל הסוגי' דהכא עד דמסיק בתיקו במוחו לגמוע את חלבו תה' שלא כהlecתא, דלעת רשי' ז"ל למאן דעתך ל' ד' סימנים אכשר בה רחמנא, גם לאבר היוצא יש תיקון בשחיטת העובר, זה דוחק גדול לומר, דמה דמסיק בחיקו הוי' שלא כהlecתא. וכתבתני אני למעלה דהרמב"ס שלא הביא הא דר' מרשישא נמיอาท' ל' ברשי' ועל כן הוכרח לאמר דבריו היוצא שאני דאסור מכח טרפהDKרא דובשר בשדה, ולכן אין לו תיקון בשחיטה וابةית הגמורה דמהו לגמוע את חלבו ומה דמסיק בתיקו, אלא אליבא דהlecתא, ורק הא דר' משרישא נדחה מהלכה, דשם לי'κא איסור יוצא, ולכן מהני שחיטה אחר שחיטה, דאיין חילוק בין שחיטה לשירה לשחיטה טרפה וגס בכחג'יו לצריך לסימני האם לוולדת השולח מבהמה מעלי' אמרין נמי ד' סימנים אכשר בה רחמנא.

ועתה אני רואה כי מאן דעתך ל'. ברשי', דאיין חילוק בין שחיטה לשחיטה, וכיון דאני צריך לה לעניין הولد אמרין שפיר שיש להאמס סימנים דד' סימנים אכשר בה רחמנא, ע"כ צ'ל' דגס באבר היוצא הדוי' כן, דלית ב' איסור בפניהם עצמו מושם ובשר בשדה, והני לאבר שחיטת עצמו משום ד' סימנים וכו'. דהנה טעמא דרש' ז"ל הוּא דלהא דד' סימנים אכשר בה רחמנא לית לו קרא יתירא, אלא אמרין דהאי קרא דכל בבהמה תאכלו היתרא הוא דרבבי בי' רחמנא, ולא יכול לצמוח מזה שום חומרה ואיסור, וא"כ ניהו דניתר הولد בשחיטת האם לא יזק אם אנו צרייכים לשחיטת עצמו, כגון בשליל של בהמה טרפה, כי התורה אמרה הولد יכול להיות ניתר גס בשחיטת האם. וכן הוא לשון רשי' ז"ל לפקמן ע"ה ע"א ד"ה ד' סימנים אכשר. ומני' נצמץ דע"י הא היתרא דרבבי רחמנא א"א שיצא שום חומרה ואיסור, ולכן קאמר דף ע"ד ע"ד דמושיט ידו למעי בהמה, אי לא בעניין אויר לשחיטה דמצוי שחת את העובר בפניהם, וכן אמרין נמי דאיתו שנשחטה אמו ע"פ דסימנים של הولد בשחוטין, הא בא אבהתה דעלמא והולד מציז שחייט אותו ולד, והכל מטעם דחומרה לא מציז למיפיק מהאי קולא דכל בבהמה תאכלו, וכי היכיadam לא היה אמרה תורה כל בבהמה תאכלו, אין כאן מקום להחפק לוולד של בן פקעה הבא על בהמה מעלייתא, דיש לוולד שחיטה הה' עתה. אמרו מעתה האי לאבר הייתרא דכל בבהמה תאכלו לאו דכתיב הייתרא דכל בבהמה תאכלו, לא הינו יכולם לאסרו מצדبشر בשדה. דהא דמחיצת עbor אמו הוא מצד דניתר בשחיטת האם לו זמן שהוא בתוכה וכמוש'כ רשי' בריש פירקן, וע"כ שיק' ב' יצא חז' למחיצה והני גופה לא שיק' זוז'ג, שנית הקשו למה לא העמידו קושיותם לעיל דקאמר או דלמא מבבל עראי', הא זה זוז'ג, ונדרחו ממד לישב ונלענן' דחדא קושי' מתוצרת בחברתה, דלעיל באמת להכי לא הקשו, כמו שכטבו האחוריים דבחד גופה לא שיק' זוז'ג אבל כאן מותרי איסורין הא נהפק הוא, דהא זוז'ג שר', והכי נמי אמרין איסורין מבטלין זא"ז כבזבחים ע"ד דאמר ר"ל הפיגול והונורת הטמא שבבלן זא"ז ואכלן פטור, ואיך יגרע משום דיש כאן כמה כוחות מעורבין. והא דהביבאו מזוז'ג כל ולא מהאי דאסורין מבטלין זה את זה הוא, כי היכי דלא נאמר דניהו דבעין מבטלין זא"ז אבל בכחות וגורמין גרע טפי ואין מבטלין, על כן הביאה ראי' דזה ליתא דהא חזין דזה וזה גורם שר' כנלענן'.

על'א, דהושיט ידו למעי בהמה ושחת בון ט' חי, דאפילו לרבן מהני השחיטה, דד' סימנים אכשר בה רחמנא, או נימא דרך ביצא לאoir העולם איך שחיטה בהמה, ע"ג דד' סימנים אכשר בה דאם נאמר דד' סימנים אכשר בה הינו משומע עדידי אין לנו סימני א'כ הא דשחיתת אמו מהני, הינו משומע דעדידי אין לנו סימני עצמו, והוא כאמור מאבריה, וכיון שנשחטה הו"ל הא ולד כבשרה בדיקולא, ואין לנו סימנים כלל, ולכן הא ולד שנולד מבן פקעה שנשחטה אמו ג'כ' חוץ שחוט, ואין לנו סימנים לשחיטה רק חצי סימנים או סימן אחד, ואני להתרח חוץ השני בעין שני סימנים כי כל צוית וכזית בעי' שחיטה ב' סימנים להתרו, וזה אין לנו ממש'כ רשי' ז"ל כאן. אבל אם נאמר הצד השני של האבעי' דשם, דבון ט' חי יש לו שחיטה גם בمعنى אמו מצד דד' סימנים אכשר בה רחמנא, א'כ ע"כ לא אמר הא דשחיתת אמו מהני לוולד שיש לו סימני עצמו לשחיטה, משום דבשחיטת אמו נחשבים סימני הولد כאילו נשחטו, וא'כ בולד של בן פקעה א"א לא אמר ממש'כ רשי' כאן, דאיין לו סימנים, דהרי יש ויש דהא עוד בمعنى אמו הוי לו סימנים אלא דנחשבים כשותין וא'כ למה לא נחר עתה להוסיף על חצי השחיטה חוץ השני להשלים שחיטתו, לכן צריכין אנו לטעם א' דשחטי' וזה ברור ואמת. אלא דלפי' פירוש' דלפקמן דמצד שהי' נגעו בה שכטב כן אליבא דר' מרשישא תמה, דכיוון דלדעת רשי' הא דר' מרשישא ליתא לדרבא דאמר ד' סימנים אכשר בה רחמנא, א'כ ע"כ צריך לאמר דכיוון דשחיתת האם מהני לוולד מותרי דשחיטה כל בمعنى אמו, והוא כאחד מאבריה, דכו מוכח מהאבעי' דהושיט ידו למעי בהמה, דקאמר הטעם לרבן לאו דד' סימנים אכשר בה רחמנא לא קמבעי' לי', דאיין לשחוט בمعنى אמו, הרוי דחש'ס סבר לסביר פשוטה דשחיתת אמו מהני, משום דאיין לוולד סימני עצמו, ואיך כתוב רשי' אליבא דר' מרשישא דל' ד' סימנים אכשר בה רחמנא, דסימני הבן פקעה נחשבים כשותין, ומצד שהי' נגעו בה, אשר זה דוקא למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל מה שכטב כן דסימני אינס סימנים ניחא, דכל שניתר בשחיטת האם ע"כ משום דאיין לו סימנים וכבשרה בדיקולא ואבר מאבריה יחסב, ומוש'כ אח'כ דהא פלגי' שחוטין דמי', לכן כונתו על הסימנים, אלא על כל הגוף דכיוון דשחוט דמי', גם אחר הלידה אין לו סימנים דנחשבים כבשר שחוט, אבל לא כסימנים שחוטין ודוק'.

תוס' דה תלתא לא אמרין, תימא Mai קמבעי' ל', והוא זוז'ג שר' עכ'ל. עיין באחרונים ז"ל מה שתמכו על דברי התוס' אלו, הא בחד גופה לא שיק' זוז'ג, שנית הקשו מהו לא העמידו קושיותם לעיל דקאמר או דלמא מבבל עראי', הא זה זוז'ג, ונדרחו ממד לישב ונלענן' דחדא קושי' מתוצרת בחברתה, דלעיל באמת להכי לא הקשו, כמו שכטבו האחוריים דבחד גופה לא שיק' זוז'ג אבל כאן מותרי איסורין הא נהפק הוא, דהא זוז'ג שר', והכי נמי אמרין איסורין מבטלין זא"ז כבזבחים ע"ד דאמר ר"ל הפיגול והונורת הטמא שבבלן זא"ז ואכלן פטור, ואיך יגרע משום דיש כאן כמה כוחות מעורבין. והא דהביבאו מזוז'ג כל ולא מהאי דאסורין מבטלין זא"ז אבל בכחות וגורמין גרע טפי ואין מבטלין, על כן הביאה ראי' דזה ליתא דהא חזין דזה וזה גורם שר' כנלענן'.

להשלמת העניין חזר כאן בסוף הסוגי', לפולגת הרשונים והאחרונים ז"ל בעניין איסור יצא, אם הוא איסור מהמת עצמו מקרה דובש בשדה, או הוא אסור רק משום דאי שחיטה מועלת לו משום דאיין כאן סימנים, כיוון דהוותר העובר בשחיטת אמו אשר דברנו מזה לעיל בארכוחה.

ובזה נתחזק לי מש"כ לעיל ברשי"י דריש פרkon. דהנה גם בשאר בשדה טרפה דנאמר במדבר קשה, איך מצי עלי אשר היוצא לאשרו וудין לא הי' נוהג כלל התר שחתיטה לולד ע"י האם, שדין הוא נתחדש במשנה תורה אחר שנצטו על האזבחה, וכן ע"כ דקרה על שאר היוצאים קאי. כמש"כ רשי"ז"ל, ואנן עתה מאחר שזיכינו לדין דכשנכנסו לארץ נתחדש להם התר שחתיטת אם לولد מAMILא נאסר האבר היוצא, וזה אמת וצדקה.

ועיין בערך ב' שם ביארתי דבאמת דרשין גם האי קרא דת"כ אהיתר שליל אבל לא ב"ט כי אלא ב"ט מות וכרכ"מ דהרי במדבר אמר דעדין לא נצטו על השחתה, וב"ט מות גם הנחירה הייתה מתרת, ובפ' ראה כאשר נתחדש מצות שחיתות חולין ועמו התר מפרקסט, שוב נתחדשה גם התר שליל ב"ט כי דלא הותר עד עתה ולכן כתיב כאן בהמה בבהמה.

"ואותה" דכתיב הכא והכא נמי ייל דמחך דת"כ לפין דחויתך מן הטחול ומון הכליות אסור באכילה,DSLמה ולא חסרה, והאי דפ' ראה אתה על שחיתת טרפה דלא מהני לולד ואע"ג דשsha"ר שמה שחיתה, מ"מ לא מהני להתר הولد מטעם שביארנו דד' סימנים אכשר בה רחמנא لكمן, והוא מושם דשsha"ר עכ"פ אינה מתרת מיד אלא שמיתה שאחר השחיטה אינה נעשית נבליה לטמא ממילא האי ב"ט כי שלאל ניתר במיתת האם שוב לא ניתר, ולכן ייל דהאי קרא דאותה אתא להכיadam הוא שלימה לא טרפה עד שנאכלת היא עצמה, אז ניתר הولد עמה, אבל לא כשהיא חסרה, ואשמעין דהאי שחיתה אינה מותרת מיד ולכן שליל בمعنى טרפה לא ניתר, ועיין מה שכתבת בזה لكمן פ"ה ע"ב ולעל נ"ה ע"א ודוו"ק.

ע"ב גمرا אמרת י"א שליש ומכו"ם וחזר ויצא שלישי אחר ר"ה אמר קדוש רבה אמר אינו קדוש, ר"ה אמר קדוש למפרע הוא קדוש וכו' ורביה סבר מכון ולהבא הוא קדוש, ואיזדו לטעמי"ה וכו'.

הנה לכארוי ה"י נראה דפלוגתא או דר"ה ורביה דומה לפלוגת' דבראי ורבא בפסחים ל"א בע"ח אי למפרע גובה או מכון ולהבא הוא גובה, אבל ענן שיש לו המשך התחלתה וסוף מצינו פלוגתא, אי אמרין אגלאי מלטה למפרע, דמשעת התחלתה הוה כנוגר או לא, וכן הוא בישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף או אינו אלא לבסוף וכדומיהן, והכי נמי הלידה מתחלת יציאת הولد ועד שיצא רובה נגמרה וזה תחילת היציאה כעון שיעבוד של המלה גבי חוב, דמשעת השיעבוד מתחיל קניינו ונגמר בשעת גוביינא, וכן נמי הכא משעה שהתחילה יצאת נשtabud האיל ולב לקודשת בכור, וכשיצא רובה נגמר ההקנין, אז קדוש לחלוין, ופליגו ר"ה ורביה בפלוגתא דבראי ורבא דשם. אלא דא"כ קשה הא התר קאמר דהיכי דמקדיש או זבין לוה, כ"ע לא פלייגי דأتא מולה טריף ופיריק, כי פלייגי בהקדיש או זבין מולה, ועיין לעיל דר"ט ע"ב שהארכתי בהאי כללא רבתא והסבירתי הדבר כשלמה, דליך על גוף הענן אנו אומרים אגמל"מ, דאל"כ נקשר כל פסוליש שחיתה ושחיתת נכריע עד הגמר שייה' בהקשר, אלא ודאי דעת גוף השחיטה אנו אומרים אגמל"מ אלא עיקר הפלוגתא אי מהני האי גilio למפרע, אדבר המסתלק קודם גמר השחיטה, ולכן לא פלייגי בלא נתנקה הדם דוחסcher הדעתה, רק בנטקנה הדם בין סימן לסייעון דהוה דבר המסתלק, וכן בע"ח לא פלייגי זבין לוה דכיוון דעת גוף הגביה, כל"ע אמרין אגמל"מ, איך נקיים מCKERת הליה נגד הגilio אבל פלייגי בזכין מולה אלא פלייגי בהקדישו אם לא חל בשעת המכירה, שוב לא מצי חיל, וכן בהקדישו אם לא חל בשעת הקדש והוה דבר המסתלק כמו נתנקה הדם, בזה פלייגו עי"ש היטב למען הבינו את הכלל הגדול הלזה, אשר מן הראשונים ז"ל הרבה נתבעו

בבהמה הוה אסרים לו.

ולפי"ז יש נ"מ בין החזיר לאחairs. עיין בתב"ש סימן י"ד שהביא בשם הלבוש דמקום חתק אסור מושם שראה פני השדה, והוה בכל בשר בשדה, והקשה עלי, חדא דא"כ בלי הוציא כל לחוץ עד מקום שראה פני השדה נמי יאסר, אותו מקום הרואה פני השדה, ובקדשים מצינו שאנו כן דבפתח העוזרה ע"ג דראה פני חזץ לא מיתסר מושם יוצא, ועוד הקשה למזה מהני חזזה כיון דנאסר מושם ובשר בשדה, ועיין פרמ"ג שצינתי לעיל. ולפי הנ"ל ייל דהמלחוק בין החזיר לאחairs דבלא החזיר איכא כאן תחלת לידי, וגם האי מקום חתק ה"י עומד לצאת, כי בא עד שפת הרחם, אמרין דזהו כאלו יצא, אבל בחזיר הרי חזין שהאי יצאה לא היהת תחלת לדזה כלל, אלא דחולד שדרכו להתנווד במעי amo ana ו安娜 וכמה פעמים בכח החזיר ע"כ ידו לחוץ, ומעטה זה שיצא נאסר דזיה אין דרכו הטבעית כלל שע"י התנועה הפנימית יצא לחוץ ומקרי יצא לחוץ למחייבתו הטבעית, אבל עד שפת הרחם שערו חזל דלפעמים דרכו להתnochek, ואין כאן יצאה לחוץ כלל, ומלבוש ומנאית תסתיים שמטמא דרמב"ם ז"ל, וממילא יפה פסק הרמב"ם דמקום חתק נאסר بلا החזיר, ובבחזיר מותר. גם נמצא לפ"ז דאין להתר מקום חתק בשחיטת עצמו ודלא ממש"כ לעיל דהא איסורי דמקום חתק הוא מושם ובשר בשדה.

ויעש להביא קצת סיוע להאי סברא שכתבתבי בדעת הרמב"ם מהא דבURI ר"ח החזיא עובר את ידו בעזירה, והנה לפ"י ציד האבעי' דעוזרה הוה מחיצה נמי לאבר היוצא, א"כ אם שחט בהמת קדשים בפתח העוזרה וידה לחוץ לעוזרה ה"י נאסר האבר מצד יוצא, הרי דסביר לבעל האבעי', דאיסור יוצא אינו תלי כלל בהתר שחיטה של האם על הولد, ונינהו דבגמרא מודה באמת האבעי' מצד דמחייבת עבורומו הוא, הינו דאנן מחיצה טבעית בעין לגבי אבר היוצא כלגעפ"ד לפי חומר הנושא ועכ"פ בהא סליקין דלדעת הרמב"ם ודאי אף بلا שחיתת האם איכא איסורי יצוא בחזיר, ולא ממש"כ הבב"י ונڌחק בלשון הרמב"ם דוחק אחר דוחק ודז"ק היטב.

גמר שם חותך מעובר וכי מנ"ל וכל בהמה מפרסת פרסה וכי הנה פסוק זה בפרשת ראה כתיב אלום בויקרא כתיב כל מפרסת פרסה וכו' בבהמה אותה תאכלו, ורש"י ז"ל שם הביא דרש זה על בהמה דכתיב שם וכותב חיבה זו תיירה היא לדרשיה להתר את השיל הנמצא בהמה, ואח"כ כתוב על אותה ולא בהמה טמאה ולעבור עליו לעשה, והוא פלא שלא דרישין האי דזוקרא כלל להתר שליל, וק"ז בעח"ט בחדשו ציין ת"כ דדרש כן, אבל באמות זה ליתא דגס הח"כ מביא קרא, ועיין בקרבו אהרן. ולפע"ד דוקא קרא דרואה דמיותר לגMRI, דשם מונה והולך שור שה כבשים וכו' ואח"כ כתוב וכל בהמה וכו' ומאי בעי בהז' דכבר פרט כלון ולכן דרש דלהתיר שליל ATI, וכל הקרא לדרשיה פרסה ופרשיות כבסוגין, אבל קרא דזוקרא אינו מיותר לדרשיה. אבל רשי"ד דסביר דחתה"כ מהאי בהמה דרש, א"כ למה לא סיים למלטה גם מאותה, כשהיא שלמה כמו שדרש הכא. ודע דלדעתה בלאה לא מצי דרש הקרא בפ' שמיין על התר שליל ב"ט חי, דהנה האי קרא במדבר נאמר, ובמדבר שעדין לא נצטו כלל על השחיטה והיו נוחרין או אוכליין כשאר עכו"ם, כמש"כ הרמב"ם בפ"ד מה"ש, וממיילא דאי בmittah תל"י מלטה ואיך נתר ב"ט חי שמספריס ע"ג קרכע ע"י נחרת אמו, שהיא גופה אינה נתרת ע"י הנחרה עד שתמות, וא"ת שגס הولد אינו נתר רק אם מת אח"כ זה ליתא, דהלא מיתה ע"י נחרה עיין דדי לולד להיות כאמו ולכן לא אדע איך מציין למידרש התר שליל ב"ט חי מקרה דפ' ויקרא [עיין מש"כ בזה لكمן דר"ט ע"ב ע"א על המשנה].

ושחרור מפקיעין מיד שעובד. והיינו קדושת הגוף כמבואר שם, וא"כ הכא דכווית', דעתה קדושתה אלים ואני מניה לבא לידי קדושת בכור, כמו קדושת הגוף אלים דאיינו מניה לבוא לידי גמר גוביינא, זה ברור ואמת לאמתה של תורה תליית'. ועינן עוד בדבריינו ע"ד התוס' لكمן.

תוס' דה יצא רובו הרוי יקרב, א"ג דתנן בפ' כל פסול המקדושים, דב"ה מתירין למנות נרכי על הבכור וכו', תמייה לי דלא מבעי לר"ה דמפרש האי דיצא רובו נמי במחתק אברابر ומנייה, דהוא הני אברים אבמה"ח אלא אפיו מאן דמפרש יצא רובו ואח"כ חתכו נמי, הלא אין דרך לעשותות גיסטרא אלא לאט לאט, ואיכא כאן אבמה"ח עד שתנות ואסור לנרכי, ולא עוד אלא לפ"י מש"כ רשי"ז ל"ל لكمנו דף צ"ב ע"ב וכן התוס' צ"א ע"א ד"ה כמא"ד, דגס בני נח נצטו על הנחירה, ולא אשתרי להו נבלה גמורה שמתה מלאיה, או הרגה בקופץ וכן שואהרכנו בזה בכמה מקומות [ועיין בفتישה למיכלתן] א"כ אין לתהה לנרכי ולא מציא קשי' להו רק מה אינו משליך לכלבים כמו ברישא, וזה ודאי ליתא דברישא ליכא קדושת בכור כלל, אבל בסיפא דאיכא בכור בעל מום, פשיטה אדא Sor להשליך לכלבים אע"פ דשרי לנרכי דcum דאיון פודין את הקדשים להאכילן לכלבים, ה"ה וכש"כ בכור בע"מ דאיון לו פדיון ונaccel במומו, דאיון לתתו לכלבים, ומוחמת קדושתו צריך קבורה: אמרם הדין דין אמת דבלאי"ה לא שרי לנרכי כיוון דאיינו מותר לישראל ממש"כ התוס' דבכור בע"מ שנמצא טרפה נמי יקרר וכן פסק הרמב"ם ז"ל ודוד"ק.

תוס' דה ר"ה והוא דארוי דמותר להטיל מום בבכור קודם שיצא לאoir העולם וכו', והיינו דלא כר"ה עכ"ל וכתב מהרש"א ז"ל ולא דמי' להא דמחתק ומשליך דמעולם לא חל קדושה עלייה ובגמר יציאת הרוב לתנינו הוב לכתוב בגמר יציאת הרובUIL מיהא קדושת בכור בעל מום, וא"כ למפרע עביד איסורה שהטיל בו מום עכ"ל, ותמהני הלא لكمנו בדף הסמוך בתוס' ד"ה מאיל או מחתק ומניה בסוף דבריהם הקשו כן באמת, דלמה לא קשי' ליל' אמרתך איך מטיל מום, ותרצו דמציא לאוקי בנפל או מחתק קובור שיצא לאoir העולם. וכפי הנראה היה סובר מהרש"א ז"ל דחמס לא קשי' להו על מחתק דרישא, אבל על הא דמקרה Mai לאו מחתק ומנייה, ומאי לא יקרר ונתקשו למה לא פריך איך מחתק ועשה בו מום, ע"ז חרוץ דלא פסיקה לי' להקשות כן, דאפשר לאוקמי בדוחק, אבל לפי האמתות ודאי דלא מוקמיין מתניתין דוקא בנפל או במחתק וקודם שיצא לאoir העולם, אלא בסוג'ה דהילדה, וה"ג לא מהני זיבינה לנרכי להוציא מוקדשות בכור זיבינת הלוה, וה"ג לא מהני זיבינה לנרכי להוציא מוקדשות בכור שהוא נגד האגמל"ם Can"l. ומה מהעצטי בזה תראה מעצמך, איך שיתקי קושיות התוס' מותישבות מלאיהן. שהקשוו בד"ה ר"ה מסוג'ה דבכורות ליה ע"א, ותמורה כ"ד ע"ב, וכתבו דחם דלא כר"ה, אם לא שנקולק בין מכירה לעשיית מום, ועינן בחידושי ק"ז בערך החת"ם ז"ל שכותב, דהרבנן ז"ל שפסק כר"ה וגם פסק כהני סוגיות דמותר להטיל מום בבכור ביציאת מעוט הרاش, וכן בהקדשו לעולה קודם שיצא רובו, דלא קדוש בכוכורה, ע"כ ס"ל כמו שישים התוס' דיש חילוק בין מכירה לנרכי להנק, אבל אינו יודע מה הוא ההיילוק, ונכח הרבה, גם הביא שרבה גדיי الآחرون נחקרו לישוב ולא עלתה בידם, ועינן בלח"ם במקומו סוף הלכו בכורות. ולפי העצתיינו אין כאן תחילת קושי' כלל.

בו, ורק הרמב"ם ז"ל תפסו על אמתותו כאשר תראה שם וכאן. ועתה איך קאמר רבה הכא דמשום דמכאן ולהבא הוא קדוש, שפיר זיבין והוא הא זיבינה הוה ממש כמו זיבינה דלווה דלכ"ע ATA מלוה וטריף, ולמה לא יית' כאן נמי ההקדש לטרווף מן הולוק, מה דעתה עבד לי מתחלת הלידה.

אבל כד נדייק בהאי ואיזה לטעמייהו דקאמר, נראה דלק"מ דביצה שליש דרכ' דופן ושני שלישים דרכ' רחים פליגי להיפך, לר"ה אינו קדוש ולבבה קדוש, ומפרש טעמא דר"ה סבר כל שתחלת הלידה היתה דרכ' דופן,תו לא מצי מקדש על ידי שלישים الآחرون אбел רובה סבר דהאי יציאת רובה דרכ' בית הרחם לא איכפת לנו, בין רוב ראשון בין רוב אחרון. והרי החלוקת מבואר עצמו, דחתם בשיעבוד, לויה או בשיטתה לכ"ע מתחילה הקני של מלה משעת השיעבוד, והשחיטה מתחילה מנקבות הש Ost, ולכן לכ"ע לעינן גוף הגוביינא והשחיטה אמרין אגמל"ם אבל הכא בהא גופה פליגו אי מתחילה שיובוד הקדושה מתחלת הלידה, דלר"ה מתחילה, דאם הלידה היתה בפסול בתקלה' דהינו דרכ' דופן, שוב לא אתה לדידי קדושה לעולם, אבל לרבה אינו מתחילה כלל מתחלת הלידה, אפשר להיות קדוש ע"י סוף מיתה נמי בשני שלישים الآחرون, וניהו דאם יצא כדרכו מצטרף גם מתחילה הלידה הרוב, מ"מ כל שזיבין לנרכי בתקלה הלידה, הרי ליכא התחלת קדושה כלל, והרי זה דומה לחצי קנה פגום, דהרי ע"י שחיטת רוב הקנה מתசור העוף, ומ"מ לכ"ע בחצי הקנה לא מיפסל שום פסול, ולא נカリ, ודי להוסיף עליו כ"ש מכ"ב הכא דלא בעין כלל לצירוף מעוט קמא. ואולי לרבה סגי בשליש אמצעי דרכ' רחים להשלים לרוב עובר שיצא לחוץ, ולא נקט שני שלישים אלא משום דאורחא בהכי שכך שונפתה רחמה ויצא שליש שני גם שליש האחرون ומסתמא יצא כדרכו דרכ' רחים ולכן שפיר קאמר רבה דזיבינת לנרכי מבטל הקדושה, דכיוון שאין הכרח שתחול הקדושה מתחלת לידה, אין כאן שיובוד לקדושה בתקלה הלידה, ושפיר הילה המכירה, וכיון דיש מקום למכירה חולול, א"א تو שיהי קדוש כלל ולא שייך כאן אגמל"ם כמו בשחיטת חצי קנה דלכ"ע לאו שם שחיטה עליו.

אמור מעתה ר"ה דאמר למפרע קדוש, הוא משום דס"ל דהקדושה מתחילה מיד בתקלה הלידה, אינו מוכחה לסבור כאבוי במלפרע גובה, ויכול לסבור כרבא וכחלכת' דמכאן ולהבא, ומ"מ על גוף הלידה ודאי אמרין גם לרבע אגמל"ם, דמה"ט לא מהני זיבינת הלוה, וה"ג לא מהני זיבינה לנרכי להוציא מוקדשות בכור שהוא נגד האגמל"ם Can"l. ומה מהעצטי בזה תראה מעצמך, איך שתקי קושיות התוס' מותישבות מלאיהן. שהקשוו בד"ה ר"ה מסוג'ה דבכורות ליה ע"א, ותמורה כ"ד ע"ב, וכתבו דחם דלא כר"ה, אם לא שנקולק בין מכירה לעשיית מום, ועינן בחידושי ק"ז בערך החת"ם ז"ל שכותב, דהרבנן ז"ל שפסק כר"ה וגם פסק כהני סוגיות דמותר להטיל מום בבכור ביציאת מעוט הרاش, וכן בהקדשו לעולה קודם שיצא רובו, דלא קדוש בכוכורה, ע"כ ס"ל כמו שישים התוס' דיש חילוק בין מכירה לנרכי להנק, אבל אינו יודע מה הוא ההיילוק, ונכח הרבה, גם הביא שרבה גדיי الآחرون נחקרו לישוב ולא עלתה בידם, ועינן בלח"ם במקומו סוף הלכו בכורות. ולפי העצתיינו אין כאן תחילת קושי' כלל.

ধהננה עשיית מום להתחייב עליהם הוא דבר המסתתק כמו הבהיר דלעת בנטקננה הדם, ועל דבר המסתתק לא אמרין אגמל"ם דאם לא חייב אז בשעת עשיית המום שוב לא מצי מתחייב אח"כ, ולכן שפיר מותר להטיל בו מום. וקושי' השני מהקדשו לעולה קודם צייאת רובו לא קsha דהרי אמר רבא בגיטין מ"א הקדש חמץ

עד רבו מצי משליך אותו שליש קמא, אשר דבר זה בלתי מתקין דעתך נאמר חלק מן הבכור הקדוש אינו קדוש, ובפרט לדעתה התו"ש והרואה שדאלכתא כרבבה.

אבל אבל עד דלפי הצעתינו דלמעלה מותפריש הסוגי' כמי חומר בלי שום דוחק. דהנה הא דפשיטה לי' למ乾坤 לירך א"ר"ה, מי לאו מחתך ומנייה יצא רבו דקטני, היינו רבו בת' אחת ולא במחותך, אשר מכח זה נדחקו בתו"ש לאמר דלרבה נמי במחותך והניח מצי משליך עד הרוב, כל זאת המשמעות אינו אלא לר"ה ולא לרבה. ודבר זה למדתי ממתוק לשונו של הרמב"ם זל ומפסקיו דהוא ז"ל פסק כר"ה ודלא כתו"ש ורא"ש דפסקו כרבבה, וכtab בפ"ד מבכורות ה"ג וז"ל, "המבררת המקשה ליד חותך אמר אבר ומשליך לכלבים, והבא אחורי בכור וכו'", עי"ש הנה שינה רבנו מלשון המשנה דקטני מחתך אמר אבר וכו', והוא ז"ל השמייט ולא כתב רק פ"א אבר, ואמר דהבא אחורי בכור, ודלא כרש"י ז"ל דכתיב דפטורה מן הבכורה, דמותניתין גם ארישא קאי, דלגי פטור מן הבכורה אין נ"מ בין שישא ראשות אבר ובין שישא רוב אחת, דהא שני לאו פטור רחים הו. ולא ראיית שום אחד מן נשאי כליו ושאר הבאים אחריהם, לפреш דבר זה המבריל את הרעיון דודאי גם הרמב"ם מודה בפטור בכורהינו תלוי בקדושה, דשם בהלכי אחרית פסק אידיך דר"ה, דביצה שליש ראשון דוף זופן ושני שלישים דרכ רחים דאיינו קדוש, ומ"מ לא עלה על דעתו כתוב בהבא אחורי בכור, הרי ע"ג דלא קדוש הרាសון נפטרה מן הבכורה, דמ"מ לידה הוה ונפטר רחמה. וגאות דהרבנן ז"ל בהלכות בכורות שלו דחיה שיטת הרמב"ם בהזאת קושי' כעין זאת, מההפלת חרתה דם ושליא דפוטרים הבא אחריהם, ומחתך לא גרע מהם לפטור עי"ש.

ואני אפרש בס"ד עומק מחשבות הרמב"ם ז"ל, דהנה לפום הרהיט ופשתות לשון המשנה דקטני, מחתך אמר אבר ומשליך, משמע דתחלתה מחתך אמר אבר ואח"כ משליך, لكن פשיטה לי' לה乾坤 להקשות מי לא מחתך ומנייה, ואח"כ אחר חיתוך כל האברים משליכם לכלבים. אולם יש מקום לפреш מתני' ה כי מחתך אמר אבר עד רבו ולא עד בכלל ומשליך לכלבים יצא רבו ר"ל היא אבר המשלים לרוב עוברתו לא ישליך לכלבים דהרי עתה נתقدس. אלא זאת א"א לומר אליבא דר"ה דמאי טעמא מחתך תחללה הלא הוא ס"ל למפרע קדוש ואיך מטיל מום ומשליך קדשים לכלב, ועל כרחך לומר דאגמ"ל"ם לא אמר' אליתנייהו, ולא חל קדושה למפרע אדריך דליתא בעולם, וא"כ כיון דלא קדוש מיעוט קמא למפרע,תו אידיך לא מצי קדוש, כמו ביצא שליש דרכ זופן דלא כלל הkadushה אידיך, מה תאמור שאני בשליש דרכ זופן דלא מקרי לידה, אבלanca ניהו קדושה לא חל הדבר דליתא, אבל לידה מקרי, זה אינו דחיה הר"ף והרמב"ם פסק לעיל כר"יח דין לידה לאבירים, הרי דעת אבר לא נקרה שם לידה, אלא ביצא רבו אמרין אגמ"ל"ם דהכל לידה מאבר הראשון עד רבו, וכיון דעת אבר דליתא בעולם לא שייך אגמ"ל"ם, ה"ה להיות קרווא לידה למפרע לא מניח, דמכי יצא רבו ואילך טעוון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים פנינו אחר שיצא כל הולך מצי להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדושה ולא אמרין שתתפשט הקדושה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י כמש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליש קמא דרכ זופן, דמותפשטות הקדושה בכלו אם יצאו ב' שלישים דרכ רחים אח"כ, דגם הא' שליש קמא דרכ זופן קדוש, ומ"ש ההני אברים דנתחטו דלא תתפשט הקדושה עלייהו כמו דנתתקשו שאר האברים אחר הרוב.

וממילא המחותך חייב ממש מטיל מום, וא"כ קשה כל הגני אמרוא, ר' יוחנןوابי, דס"ל דגס על דבר המסתלק מהני היגלי למפרע איך פרנסו המשנה דמתחך ומשליך לכלבים, ודוחק לומר דሞקי מתני' בנפל, כמש"כ התו"ש רק לתרץ דהגמרה לא פסיקה להักษות, אבל לא לפי האמת והם יסבירו כהאי דוחק גדול, וא"כ לומר דהם ס"ל כרבה דהכא דמקאן ולהבא קדוש, ר"ל דשליש קמא לא קדש כלל, בשנחתך ורק על המעוות קמא קאמר התנא דמשליך לכלבים כמש"כ התו"ש לסתו [ע"י מה שאכתוב זהה שם]. ולפי"ז ר"ה דס"ל כאן בברור למפרע קדוש מוכרכה לסבור כר"ל וכרבא וכhalbcta בכל הני דלעיל, דאדבר המסתלק לא אמרין אגמ"ל"ם, ואל"כ יקשה לו המשנה איך מטיל מום בברור ואיך משליך לכלבים אבל רבה דסbor מקאן ולהבא קדוש מצי סבר כר"יח ואבוי אפילו בדבר המסתלק אגמ"ל"ם, ושאני הכא דשליש קמא לא קדוש ודז"ק היבט.

די' ע' ע"א גמר', תנן המבררת המקשה ליד מחתך אמר אבר ומשליך לכלבים, מי לאו מחתך ומנייה ואי אמרת למפרע קדוש יAKER מבצעי לי', הנה פירוש קושית הגמר' או צריכה רבה והתו"ש הקשו איך ניחה למ"ד מכון ולהבא קדוש, דס"ס גם ביצא מחותך קדוש בכור בעל מום, דהא גם במחותך חשוב לידה לבנדה דיצא מחותך אמר טמאה לידה, וככמונתניתן דחכא דנטפרה מן הבכורה. ולכאר' ראיות אלו אין מקרים דחאה לעיל דף ס"ח ע"ב ד"ה הוציא כתבו התו"ש דאך דammo טמאה לידה אין מוכרכה דיצא מחותך הוה כייל. ושפיר קמבעי לעיל אי הוה כייל וממשנתינו דפטורה מן הבכורה ודאי אין דחאי דהרי אף לר"ה דמפרש מחתך מקרי אף דלא נתקדש שום אבר, אבל כוונת התו"ש הוא דלעיל רק לפרש האבעי כתבו כן, אבל מאחר דלא נפשטה ופסקין לחומרה הצד האבעי דחאה נפיק לי' רובה, הרי דלא מחקין בכך, כמו דאמו טמאה לידה, כך חשבין הולך כייל. ומה דפטורה מן הבכורה גם לר"ה, אף דמתחך ומשליך דמצוי להשליך כל האברים אינו מטעם דלא הוה כייל אלא דר"ה לשיטתי' כל שלא קדוש שליש קמא ע"ג דחא"כ נולד כדרכו שב לא קדוש, דהרי ביצא שליש דרכ זופן ושני שלישים דרכ זודאי פטר רחים ולידה מקרי, מ"מ כיון דבשליש הראשון שחתך והשליך לכלבים לא בכור כלל, וא"כ כיון דבשליש הראשון שחתך והשליך לכלבים לא מצו חיל הקדשה, מושום דلتנייהו, שבו כשייא האבר המשלים לרוב ררוב ע"פ זודאי שם לידה עליו, אבל הקדשהתו לא חיליא, וכן גם את זה מצי משליך עד כולם. אבל לרבה דמקאן ולהבא קדוש ולא בעי דוקא שליש ראסון, ודאי אין חילוק וכל דמקרי ילוד הרי הוא קדוש, ושפיר הביאו ראי' מהא דפטורה מן הבכורה דקדיש נמי. ותרצוי זודאי לרבה מפרשין מחתך ומנייה עד רובה ולא עד בכלל, ולפי"ז אין במשנה שתי חלוקות רישא וסיפא, אלא חד דינא דמתחך אמר אבר עד שיצא רבו, אבל הא' אמר המשלים לרובתו איינו משליך אלא יקר, ואין חילוק בין מחתך ומשליך למחתך ומנייה, דמכי יצא רבו ואילך טעוון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים פנינו אחר שיצא כל הולך מצי להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדושה ולא אמרין שתתפשט הקדושה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י כמש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליש קמא דרכ זופן, דמותפשטות הקדושה בכלו אם יצאו ב' שלישים דרכ רחים אח"כ, דגם הא' שליש קמא דרכ זופן קדוש, ומ"ש ההני אברים דנתחטו דלא תתפשט הקדושה עלייהו כמו דנתתקשו שאר האברים אחר הרוב.

ועפר אני תחת כפות רגלי רשי' ותו"ש במצוותה מנינו להרשנו לאמור פירוש מרווח בגמרה, ולא נctrיך לאמור דלרבה מחתך ומנייה

קדושי ראשון, ואמאי לא נימא לקודשי שני פסקו את הראשונים שלא יבואו לידי גמר כמו הכא בקדושים עליה דמסקת לקדושת בכור, דהרי קידושין הם קדושים הגורם מבואר בדברים בסוגי' דלמפרע פדא. אבל דעת כי ענין זה באրתי בארכוה בפסחים בסוגי' דלמפרע גובה, ותוכן דברי שם הוא עפי' דברי הר"ץ ז"ל בנדרים ריש נערה המאורסה דמותריך קושית הרשב"א ומחלוקת בין קידושין ע"מ שאין עליה נדרים, דמהני אם הלכה אצל חכם והתייר, ובין ששאל על החקם דלא מהני להעמיד הפרה הראשונה אידך על מקומה, וכותב הר"ץ דהאי הפרה חדק קלישתא היא בעצם דאנן תרי מפירים בעין لكن לא מציא האח' חצי הפרה להמתין על הגilio למפרע מה שמתיר החכם החקם דשני. משא"כ מעשה הקידושין דהוא מעשה שלמה אלא דמצד תנאו מתלי תלי, בא שפיר אמרינו דמצוי להמתין עד שיתגלה למפרע דין עלייה נדרים והסבירו קילוריין לעיניהם וראוי למי שאמרה, ועפ' תורה אמרת זו של הר"ץ ישבי' כמה חומרות בש"ס, וכן חומרא זו מישובת דשאני בכור, דמיות בכור שיצא הוא בעצם קלישתא, דאנן יצא רבו בעין, וניהוadam יצא אח'כ רבו, אמרינו אגמל"ם דהתחליל הקדושה מיד. אمنם אם בנתינן הקדישה לעלה, אין בכך האי קדושה קלישתא לדוחות ולהמתין עד שתתגלה למפרע אחר יציאת הרוב, וחולפה והלכה לה מחמת קדושים עליה, אבל קידושין דמעכשי הלא הם מעשה שלמה, אלא דמכח התנאי דעת לי' יום צריכין להמתין עד שייתברר התנאי, וכל שבאה העת הרי נתגלה אז נתקדשה מכל וכל, ממילא פקעו קדושי שני, וכן בהקדיש מעכשי ועד לי' יום הדין וכן פסק הרמב"ס דלא כל קדושת עליה והדבר ברור ואמת בili ספק.

רש"י ד"ה אי נימא רבו ממש ובב"א קמ"ר ע"כ דause"ג דשנין לעיל מחתך ומניח נעשה כמי שיצא רבו שניין' בעלמא שני אגב דוחקי', ומנתניתן במשמעותה קיימה עכ"ל, ודברי רש"י ז"ל אלו נפלאים ממנו דסכ"ס הלא לר"ה ע"כ דחקין לפרש מנתניתן כו, דעתשה כאלו יצא רבו, וא"כ לדידי' מא'ראי' איקא מנתניתן לדינה של רבא, ולמה לא פירש רש"י ז"ל בפשיות דהגמרה אלא אליבא דרבא דההכתא כוותי', כמש"כ הרא"ש ז"ל דלסרברת ר"י ותוס' מסתבר לפ███ כרבא, ולידי' מתחבר רש"י קבר בפסותו יצא בב"א יקבר גם מה שבפניהם ממש"כ התוס'. אלא דבר כtabbi' דדברי התוס' פלאים ולא זכיית להבינים, דכיון דהם בעצם כתבו דרבבה במחתך ומניח לא מציא משליך רק עד רבו, ולא עד בכלל, א"כ ע"כ האי יצא רבו על מחתך אבל דלעיל קאי, דרך עד רבו משליך, אבל יצא רבותו לא משליך, וליכא כאן שום דוחק בנתניתן, ולא אייר' מנתניתן כל ביצא רבו בב"א, ורק לר"ה דמצוי משליך אבל אשר עד כ' כו, אז מוכרכחים אנו לפרש יצא רבו בב"א, ולדוחק במחתך ומניח נעשה כמי שיצא רבו הוה ביצא בב"א, ומזה נמי תראה איך יפה עשה הרמב"ס שפסק הכר"ה, דהרי סתם נマー דהaca רוצה לפ███ אבעי' דרבא מנתניתן אליבא דר"ה. אלא דעתן נגדנו קושית רש"י ז"ל, דהא לר"ה מוקי מנתניתן במחתך ומניח דנעשה ביצא בב"א, ואיך אמר פשיטה, אבל כד תדייק שפיר, תראה כי רק לפ███ פירוש רש"י ותוס' ז"ל קשה קושי' ז', ולא לפ███ פירושינו בדעת הרמב"ס ז"ל, דבשלםא לר"ה ותוס' איקא רבותא בהא דמחתך ומניח דהוא כרובא בב"א, לאפוקי מדרביה דס"ל מחתך ומניח מותר להשליך עד רבו, אף אחר שיצא רבו או כלו, אבל לפ███ פירושינו בדעת הרמב"ס, גם לר'ה על הדעת לומר דמצוי משליך המעוות קמא אחר יציאת הרוב אם החתיכות לפניינו, רק מפרש מנתניתן עד שיצא רבו משליך, ומשם ואילך לא, וממילא אם לא השליך שוב איינו משליך, א"כ לר"ה דמפרש דמשליך עד כלו, וסיפא דקאמר דמחתך ומניח היה יצא רבו בב"א שניהם פשיטה, דבזה ילכא פלוגתא כלל ויצא מחוחך או

הכל. והרמב"ס ז"ל תיקון לשון המשנה בפסקיו כפי מה דנתקנו בגמ' אליבא דר"ה, וכותב מחתך אבל ומשליך וכו' לאמר דכל אבל שמחתך משליכו מיד. אולם הרבה דרביה דס"ל מכאן ולהבא קדוש הלא פרשנו למלילה דלאו מטעם דל"ל אגמל"ם אדרבא הוא ס"ל קרוי'ח ובאי', ורבא דפסקין כוותיהו, אלא אדרבא הוא ס"ל אדרבא קדושתך וכרכ"ל דגס אדרבר דליתא בעולם שיק' אגמל"ם אלא דס"ל דהקדשה של בכור אינה מתחלת בהכרח מתחלת הלידה אלא מציא מתחלת גם באמצע לידה, כמו ביווץ דופן דמתקדש בשני שלשים אחריםים ע"ג בבחלה ביציאת שליש קמא ליכא לידה, ולכן ס"ל דמצוי מחתך ומשליך, ואפי' אם יולד אח'כ כלו, האי מעוט קמא לא יתקדש למפרע, דause"ג דגס אדרבר דליתא בעולם שיק' אגמל"ם אבל לא בדבר שאינו מוכרכח לאמר דהתחליל הקדושה מאז, וא"כ לדידי' מותפרשת המשנה שפיר דחדא קטני, מחתך אבל אשר עד רבו, ולא עד בכלל ומשליך לכלבים, אבל יצא רבו אחר שכבר השליך המעוות,תו לא משליך דההאי אבל ע"כ צרך שיכול קדושת בכור השאר אגמל"ם דקדוש דההאי אבל ע"כ צרך שיכול קדושת לכחל, ואם ישילכו וילוד אח'כ כלו ונאמר אגמל"ם דקדוש היה לחול, וזה דלא כובל קדושה מעתה חדא קטני וליכא כאן ממצא דהשליך בכור לכלבים, וא"כ מתניתין חדא קטני ונמצא רישא וסיפה, ושפיר פטורה מן הבכורה גם במשליך עד רבו. ולרבה גם בעובר על איסור השלכה ומשליך כלו אבל אשר נמי פטורה מן הבכורה, דהא קדוש למפרע גם בליתנייה ו록 מיועט קמא איינו קדוש כנ"ל. ואולי גם רש"י ז"ל לא אמר דפטורה מן הבכורה אלא לפי פשוטות המשנה דמתפרשת יותר כרביה, דמחתך עד רבו ומנתניתן חדא קטני, דהא כתוב בין יצא רבו אח'כ אלא דause"ג יצא רבו בב"א וכו', אבל לא האזיך דהשליך ג"כ, אלא להעמיס כן בדעת רש"י כיון דמפרש יצא רבו כאחת וחחכו עכ"ל, וזה דלא כרבה לפי באורנו.

והנ'ך רואה כי בראש הסוגי' כתבתי בדרך אפשר אולי סובב רבעה קרוי'ח ובאי', אמרינו אגמל"ם בדבר דליתא בעולם, ועתה לפי באורנו מוכרכחים לאמר דרביה סובב כן כנ"ל ודז"ק היטב, ותלי'ת כי זכית לברא הסוגי', המוקשה הללו ע"פ דעת הרמב"ס ז"ל ביל שום דוחק ומה שרשי' ותוספות ז"ל לא נחתו אלה הוא משום דבעיקר הפלוגתא אגמל"ם דרכו דרכ' אחר עיין לעיל דף לעז' בארכיות ובפרט רש"י ז"ל פ███ לעיל כרב' דיש לידה לאברים וא"כ א"א לפ███ דברישא הבא אחריו בכור כרמב"ס ונפל כל הבניין מבואר לمعنى בדברינו היטב.

אחרי כתבי כל זאת ראייתי ברי"ט אלגזי ז"ל בהלכות בכורות להרמב"ס ז"ל פ"ג אותן ל"ג שהאריך בבראו סוגי' זו הסתוםה, והוא ז"ל וכן בעל دمشق אליעזר שהביא שם ס"ל דהאי פלוגתא דר"ה ורבה, תלוי בפלוגתא דאבי' ורבא דפסחים או דריו"ח ור'ל בחולץ למעוברת ור'ה כריו"ח ובאי' ורבה כר'ל ורבא, ע"ז נתבעו בהן ספיקות ונסתבכו בקשיות וסתירות ומה אומר ומה אדרבר, הלא האמת עד עצמה וחיך אוכל יטעם להבחן ולשפוט אם צדקתי בדבריו או לא. אולם ראייתי שם שהקשה הריב"ט אלגזי על הרמב"ס, דפסק בהקדיש לעולה קודם יציאת רובה דלא קדוש בברורה, וסוחר את עצמו בפ"ז מהלכות ערכין הכל' ט' דהאומר הרי זה הקדש מעכשי' ולאחר לי' יומם אם הקדשו בתוך ל' למאבחן איינו מוקdash, והקשה הוא ז"ל עלי' ניהו אי צרצה הוה ניחא דאין חזרה להקדש, ובזה אינו דומה להאי דהאומר בקידושין אבל אי תנאה הוה, הרי הקדשה מתלי תלי וקיים עד שיתקיים התנאי, ולמה לא כל קדושים עליה הקדומה. ועיי'ש מה שנדחק בהז. ולא הבנתי למה לא מקשה על גוף הדין, דהרי אית' את מוקדשת לי מעכשי' ולאחר ל' יומם ובא אחר וקדשה בתוך ל' בקידושין דר' ס' ביני רב ובין לשובאל, אי תנאה הוה פקעו קדושי שני ע"י שנמרו

בבהמה טמא הרועה, אף קודם שיצא ראשו או רבו דאין כאן טומאה בלועה, ולכן קשי' فهو מאי פרייך מ"ט דת"ק תמיוק ל' דהו טמאה בלועה. וכבר הרגיש מהרש"א ז"ל لكمן דף ע"ב ע"א בתוס' ד"ה נזירה שמא יוצאת הולך ראשו, דהתו טוותרים דברי עצם דהא ס"ל لكمן דגש ר"ע מודה בטומאה בלועה, ורק כשהוזיא ידו פליגו ר"י ור"ע, עי"ש שנדחק, ומה שכתבתני אני בזה באריכות שם, אלא דוחץ מזה גם על רשי' אני חמה איך על דעתו דבעהgil ראשו כפיקה יטמא בהמה נמי בפתחת הקבר אלא יצא לחוץ, וא"כ גם השחיטה לא תועל להתריר דוחשכ בילד, וכן אשר תהי טמאה לידה משעת פתיחת הרחם, ואיך אפשר לומר כן, דהרי בהדי תנן בנדה מ"ב דזוקא הוצאה ראשו חוץ לפזרודר הוא בילד, ובן ט' חי הנמצא בהמה מותר באכילה ולא נוצר בשום מקום דפתחת הרחם לחוד לשויי בילד, ובבהמה המקשה לילד והוצאה עובר את ידו אין לךفتحת הקבר גדולה מזו, ומה שבחוץ אסור ומה שבפנים ניתר בשחיטת Ammo, ורק לעניין טמאה בלועה קאמר דבעהgil ראשו כפיקה איינו בלועה לעניין נגיעה, אבל להיות בילד מאן דבר שמייה. וכן תראה מתוך פסקי הרמב"ס ז"ל لكمן דף ע". ולכן הני תרתי משניות דבבהמה שמת עוברה והושיט הרועה את ידו, ודasha שמת עוברה ופשטה חיה את ידה, מתרשות בכל גוני, בין העגיל ראש כפיקה ובין לא העגיל, בהמה לעולם טהור משות דא"ר דין כאן تو בלועה לנגי' נגיעה, אבל כל שאינו בילד אין טמאה כלל, דהרי ניתר בשחיטת Ammo, ואיך אפשר שיתור מה טמא כבר משות נבלות, ואך בהמה טמאה כן דאתקsha לטהורה, וה"ה מAMILא דא"ר בהושיט ידו לחוץ נמי אינו מטמא, וא"פ דידו זה לא ניתר בשחיטת Ammo לאכילה, אבל מטומאת נבלות נתהר, וכרבנן لكمן במסנה דאיינו אלא מגע טפהה שחותטה. ופלא על מהרש"א لكمן דכתוב דעל אבר טיצא אין לנו ק"ו, וכי דזוקא מאכילה עשינו הק"ו הלא גם מטומאה מצין לעשות דטומאה זו بلا העגיל אינה אלא דרבנן, ולפ"ז שפיר פריך הכא הولد כלו, או חתק האבר אחר שחחיטה, מכש"כ שלא תטמא קודם שיצא זה ברור. ובאיתן מתניתן בעובר מות בתוך מעי אשה נמי מתרפש בכל גוני, אפילו לא העגיל ראש כפיקה טמא, ולכן צ"ל דטומאה ובתאuro טהור, וכדיון דמסתמא קתני ע"כ גם בדעהgil ראש כפיקה מ"ט דת"ק, כדיון דמסתמא קתני ע"כ שפיר פריך הכא טהור, וע"כ דליך טומאה כלל על הولد קודם שלילו' ומוניל' הא. ומה שהכריחו לרשי' וווטס' לפרש דום בהמה העגיל ראש כפיקה טמא הרועה, הוא מכח מיר' דר"י שם בביברות, דאמר שם ג' פיקות שמעתי בשל אשה שלishi' ושל בהמה של ערב, הרי גם בטהמה שיחריו לרשי' וווטס' לפרש דום בהמה העגיל ראש כפיקה דקאמר בטומאה טמא, נתן שיעור זה אף דלא קייל' כוותי', בהדי איןיך מצי לפריש גם דברי ייחיד. וכן תראה דהרבמ"ס ז"ל מביא דבשיטת Ammo, וא"כ אמר דלאו מצד שהוא אחד מאכילה ניתר בה רחמנא, וע"כ אמר דלאו מצד שהוא אחד מאכילה ניתר בשחיטת Ammo, וא"כ איק ניתר בשחיטת עצמו. ומה דמסתפק דבשיטת Ammo, וא"כ איק ניתר בשחיטת Ammo, אלא דגזה'כ הוא קשה איך ליליף נגד הסברא הברורה מסמך בעלמא. והנראה נפ"ד בזה דיל' דפלוגתתם תלוי בהאבי' דרי' הוועשי' דלקמן דף ע"א, דהו שיטת Ammo אלא דרך חוץ' להספיק לשנים ולאמר דמי'רי מטמאה וטהורה ולהקשי' נונתת גם בלי' שום קרא, דאין על הולד שם בהמה בפ"ע אלא יחשב כאחד מאכילה, והוא הנונתת להתריר את הولد בשחיטת Ammo, וצ"ל דבאות עיקר הסמוכה בזה על הסברא אלא דרך חוץ' להספיק הכל על הכתוב, ולכן פריך טעמא דריש"ג דמחולק בין טמאה לטהורה Mai' ho. אלא דפלפי' קשה איך ליליף נגד הסברא הברורה מסמך בעלמא. והנראה נפ"ד בזה דיל' דפלוגתתם תלוי בהאבי' דרי' הוועשי' דלקמן דף ע"א, דהו שיטת Ammo לא שיטת עצמו, וא"כ גם מיתה יש לו, לרבנן ימי'רו בו וכיוון דיש לו שיטת עצמו, וא"כ מיתה יש לו, לרבנן בו כי מותם מן הבהמה, אלא דבטהורה דגזה'כ יש לו היתר איפלו לאכילה בשחיטת Ammo, איך יטמא, משא'כ בטמא, ולפ"ז ייל' דמש"ה בעי קרא לת"ק לדרוש סמכין טמאה לטהורה, לאוטו צד האבוי' דדר' סימנים איכשר בה רחמנ', אז אין הטעם משות דהוה כאחד מאכילה. אלא דפלפי' ז' גם חלב וגיד יותשרו בו, דרכ' שחיטה הוא דלא בעי מזאה'כ אבל לכל מיל' בהמה מקרין, דהרי יש לו שחיטת עצמו במי Ammo ודוק.

ד"נ ע"א האשא שמת ולדה בתוך מעי' וכו' גמ' אמר רביה כסוטומאה בלועה אינה מטמאה, כך טהרה בלועה אינה מטמאה, כל הסוג' עד לבסוף. הנה סוג' זו מקשי' הבנה, הון לפ' רשי' ז"לthon לשיטות התוס', ואבואר דעת שניות ומלה שקשה עליהם, וא"כ אבוי' דעת שלישית שיטות הרמב"ס ז"ל המחוורת כאשר תראה בעינך. הנה דעת רשי' ז"ל, דר"י ור"ע פליגו لكمן בטומאה ז"ל ונחנתי מdad. ועיין לעניין בסמוך.

מוסorus amo טמאה. לידה תנן, لكن ע"כ צ"ל דאיכא אויא רבותה בדיון זה, לגבי מעט אבר שבפניהם שמשלים את הרוב, או יצא רוב עובר במעט אבר. וכ"כ התוס' לעיל ע"ח ע"ב ד"ה החזיא ידו וחטכה, דחאבי' לעניין הנשאר בפניהם, אבל מה שיצא פשיטה דකוש, דיצא מוחותך הרוי הוא יכול מעתינון דנדה דאמו טמאה לידי. אלא דיש להקשות דלמא הא קמ"ל דמחתק ומニア הוה כיצא רובו בב"א לעניין חלק שבפניהם, וכמו שפסקו הראשונים ז"ל האבוי' דלעיל לחומרא, דיצא מוחותך נאסר מה שבפניהם ולא בעינן רובה בב"א ואולי ייל' בזה דאה"ג אלא אז היה נפשט האבוי' דלעיל מעתינון דהכא, והש"ס רוצה לדוחות דאפשר לפרש דלא תשפט לא אבוי' דהכא, אלא אבוי' דהעיל, ולא אבוי' דהכא, אלא דאתא לאשמעין רוב עובר במעט אבר. ועיין בריר"ט אלגזי' שם בזה. ודוק' היבט.

ע"ב משנה בהמה שמת עוברה בתוך מעיה והושיט הרועה את ידו ונגע בו, בין בהמה טמאה ובין בהמה טהורה טהור, ריש"ג אומר בטמאה טמא ובטהורה טהור, ופרשי' דטעמא דטרויהו מפרש בגمراה, ולכארו' לפע"ד טעמא דת"ק מבואר מק"ו כדאמר ר"ח בגمراה, ובבהמה טמאה ממילא דכינוי דחיזין דהתירה התירה העובר בשחיטת Ammo, ע"כ לאמר דהנה כאחד מאכילה כל זמן שלא יצא לאויר העולם ולא מקרי בהמה כלל, וא"כ ה"ה בטמאה כך דמה שלא ניתר בשחיטת Ammo, הינו מושום דום לאמו אין שחתה. ותדע דהרי חלב וגיד דשליל מותר מכח כל בהמה תאכלו, והשחיטה ודאי אינה מתרת איסור גיד וחלב, וע"כ אתה אומר דכינוי דנ יתר בשחיטת Ammo לא מקרי בהמה לעצמו והוא כבר מאמו, וא"כ ה"ה בטמאה חשוב ולדחה כאחד מאכילה, ולא קריין ב' כי ימות מן הבהמה, ולא כי יגע בנבלת בהמה טמאה, דאיון זה בהמה, ועוד ראי' דפרק בגمراה אחר שבאר טעמא דת"ק, ריש"ג Mai' טעמא, ומה פריך וכי משועבד הוא להאי הקישא דוכי ימות מן הבהמה וכי' לחקל הפסוק לשנים ולאמר דמי'רי מטמאה וטהורה ולהקשי' נונתת גם בלי' שום קרא, דאין על הולד שם בהמה בפ"ע אלא יחשב כאחד מאכילה, והוא הנונתת להתריר את הולד בשחיטת Ammo, וצ"ל דבאות עיקר הסמוכה בזה על הסברא אלא דרך חוץ' להספיק הכל על הכתוב, ולכן פריך טעמא דריש"ג דמחולק בין טמאה לטהורה Mai' ho. אלא דפלפי' קשה איך ליליף נגד הסברא הברורה מסמך בעלמא. והנראה נפ"ד בזה דיל' דפלוגתתם תלוי בהאבי' דרי' הוועשי' דלקמן דף ע"א, דהו שיטת Ammo לא שיטת עצמו, וא"כ מיתה יש לו, לרבנן ימי'רו בו וכיוון דיש לו שיטת עצמו, וא"כ גם מיתה יש לו, לרבנן בו כי מותם מן הבהמה, אלא דבטהורה דגזה'כ יש לו היתר איפלו לאכילה בשחיטת Ammo, איך יטמא, משא'כ בטמא, ולפ"ז ייל' דמש"ה בעי קרא לת"ק לדירוש סמכין טמאה לטהורה, לאוטו צד האבוי' דדר' סימנים איכשר בה רחמנ', אז אין הטעם משות דהוה כאחד מאכילה. אלא דפלפי' ז' גם חלב וגיד יותשרו בו, דרכ' שחיטה הוא דלא בעי מזאה'כ אבל לכל מיל' בהמה מקרין, דהרי יש לו שחיטת עצמו במי Ammo ומוקן.

רש"ג דהא ק"ו כלומר איפלו לר"ע דאמר لكمן טמאה בלועה כגון עובר במי' אשא טמאה, הכא מודה מק"ו וכו' עכ"ל, וכ"כ התוס' בד"ה Mai' טעמא דת"ק, ורש"י ותוס' הלו כהה לשיטות, דבביברות כ"ב ע"א כתבו שניים, דבעהgil ראשו כפיקה גם

בלועה, דר"י ילייף מלע פני השדה למעט עובר במעי אשה, - דהיינו טומאה בלועה, לדעה זו, - שאינו מטמא, ור"ע ילייף מבמת בנפש אדם, שעובר במעי אשה טמא, דהיינו דטומאה בלועה טומאה. ולפי"ז אי מתניתין ר"ע היא, החיה טמאה מה"ת, דטומאה בלועה טומאה, והאשה טהורה משום דטומאתה עצמה, ואילו דטומאה ר"י החיה טמאה מודרבנן, גזרין שמא יוציא הולך לפrozדור, והחיה לא תדע, ובבמה דלעיל ליכא למנזר הכי, משום דרכם של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כותוי.

אולס לפענ"ד נראה לפרש הסוגי' כמין חומר, וכן פירשה על כרחך גם הרמב"ם ז"ל. דהנה פלוגותת ר"י ור"ע, אין לה שייקות כלל עם הילפוטא דרביה דטומאה בלועה אינה מטמא, אשר לזה כי"ע מודים אבל פלוגותם היא, אי עובר במעי אמו של טומאה כלל, דהרי לא קריין כי אדם כי מוות דלאו אדם הוא, דגמ לעניין רוצח פטור על העוברים. והרי בבחמה טמאה נמי שנינו לעיל, דעוברה מות אינה מטמא את הרועה שהושיט ידו להוציאו, וכבר כתבענו למעלה דאפילו העיגל ראשו כפיקה ונפתח רחמה הדין כן, וכן בהוצאה ידו, וכש"כ התוס' בעצם בחד תירוץ, דהרי איתקס לטהורה, וא"כ ה"ה עובר אדם כל צוין שהוא במעי אמו היה ירך אמו וכאחד מאברה. והוא דמצרך ר"י קרא מיחיד להוציאו עובר במעי אמו, או דס"ל כריש"ג דבבחמה טמאה, ולכן בעי קרא דבאים אינו כן, או דס"ל שלא מצין למילך אדם מבהמה, וקרא אתה אפי' עם העיגל ראשו כפיקה, דכל זמן שלא נולד אין כאן טומאה כל עיקר, עד שיצא ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כיילוד. אבל ר"ע יש לו קרא דהונגע במת בנפש אדם עובר במעי אמו, והיינו בהעיגל ראש כפיקה, דאל"ה הרי הוא טומאה בלועה. ומה דפרק לר"ע מני"ל משום דר"ע דדורש טעמא דקרה כמבואר בגיטין ריש פרק הנזקין ודאי דחו"ל למייפק מבהמה טמאה דעל עובר ליכא טומאה כלל, וכן שבארנו לעיל במשנה הקודמת דהסבירא נונתת כיון דחיזין דמנהני בבחמה טהורה שחיטת אמו על הولد, הרי ודאי משום דעובר ירך אמו, וא"כ ה"ה בבחמה טמאה וה"ה אדם, ולכן פריך לר"ע אי לאו דאייא קרא מייחד על עובר במעי אמו דטמא, מ"ש עובר אדם מעובר בבחמה טמאה, ולכן קאמר דדרש הנוגע במת בנפש אדם. ואין זה ש"יך כל לדינו של הרבה בעובר במעי אמו בהוצאה ידו, דל"ר ע"ט מיטמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבוחץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמא דגזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כולם טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע ע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוצאה כלל, דלשניהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר ע"ג גזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבחמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבחמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן בשונה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י דגזרין ממשום הוציא ראש צרך לחלק דבבחמה דחרחים מגולה ליכא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עובר בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבហוציא ידו מטמאה גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמאה גם בלא הוציא כלל מה"ת, ולית לי' כלל י寥טא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט משמעותיו דעל פני השדה, אף דאיו מיותר כן כתוב רשי"ז.

ובמנא לי דכל שהיא משא טביי אין זה בכלל משא, לא באוכל ולא בולד במעי אמו, דבנדה מ"ב ע"ב קמבעי, אותו מקום של אשה בלועה הוא או ביחס"ת הוא, ונ"מ שתחכו לה כזית נבלת באוטו מקום. ולמה לא קמבעי להו על ולד מת, אי מטמא במשא מה תאמר, דולד ודאי בלועה הוה משום דהוא טביי, רק בנבלת

בלועה, דר"י ילייף מלע פני השדה למעט עובר במעי אשה, - דהיינו טומאה בלועה, לדעה זו, - שאינו מטמא, ור"ע ילייף מבמת בנפש אדם, שעובר במעי אשה טמא, דהיינו דטומאה בלועה טומאה. ולפי"ז אי מתניתין ר"ע היא, החיה טמאה מה"ת, דטומאה בלועה טומאה, והאשה טהורה משום דטומאתה עצמה, ואילו דטומאה ר"י החיה טמאה מודרבנן, גזרין שמא יוציא הולך לפrozדור, והחיה לא תדע, ובבמה דלעיל ליכא למנזר הכי, משום דרכם של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כותוי.

והתוס' הקשו על רשי"י, א"כ קאמר לקמן דמתניתין דעתבעת לא שמעין לא טומאה בלועה ולא טהרה בלועה דחו"א טעמא משום מגע ביחס"ת הוא, הא עכ"פ במשא הוה ליה לטמא, דהא בטעת הרי הוא חרב כחל וטומאות בוקעת וועל, ולמה לא טטמא במשא, וטהורה נמי למה לא טטמא היא אין הבלועה כצמיד פטייל. וכן קשה על הא דאמרו שעובר וחיה כתשי טבעות דמי, ודלא תימא ר"ע הוא, אשר בכולן פרשי"ז של דעתמא דasha טהורה הוה משום מגע בהיס"ת והיה הא במשא עכ"פ מטמא כמו שהביא רשי"ז של עצמו בריש הסוגי' מגمرا נדה מ"ב ע"ב. ב') קשי' להו לפירוש"י כיון דרביה ור"י חדא מלטא אמרו, מהו לנו ב' י寥טות על טומאה בלועה קרא דנבלת דרביה, וקרא דעל פני השדה דר"י, ועוד איך ניחא מתניתין דasha טהורה אליבא דר"ע, כיון דאייא עכ"פ טומאת משא. ולכן פרשו דרביה אתה לא שמעין דטומאה בלועה אינה מטמא אפילו טהרה שאצלה, מה דלא נשמע מעתנתין, דהתרם אינה מטמא טהרה דעלמא וכן טהרה דانيا מיטמא מטמא דעלמא, אבל מטמא שאצלה מיטמא,, וכשם" שאמור הרבה, הכי פירשו שם שהאדם אינו מיטמא מטבעת שלעל, כך שתמי טבעות און הטהורה מקבלת טומאה מהחיה שאצלה, ומה דפרק תרוייהו תנינחו, לא קאי על טומאה בלועה דאייא מיטמא, דעל זה לא הקשה כלום, דהא זה לא חדש לנו רביה, אלא מטהירה בלועה קפריך, ור"ע שעינם מודים דטומאה בלועה אינה מטמא, אבל פלגי בעובר במעי אמו בהוצאה דידי, דל"ר ע"ט מיטמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבוחץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמא דגזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כולם טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע ע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוצאה כלל, דלשניהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר ע"ג גזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבחמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבחמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן במשנה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י דגזרין ממשום הוציא ראש צרך לחלק דבבחמה דחרחים מגולה ליכא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עובר בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבហוציא ידו מטמאה גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמאה גם בלא הוציא כלל מה"ת, ולית לי' כלל י寥טא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט משמעותיו דעל פני השדה, אף דאיו מיותר כן כתוב רשי"ז.

וכל המעין בצד יודה, דברין לרשי"י ובתוס' צרינים אלו לסבול דוחק על דוחק, וכל הסוגי' כספר החותם ובפרט שיטת התוס' א"א

שם מונה והולך, שדרה משני מותים וגלגולת משני מותים, ואבר מן המת משני מותים ובוכלו כתב דאין מצטרפין, ובחלכ' ג' כתוב דעתית מבשר המת וכזית נצל ומלא חפינו רקב גם משני מותים מצטרפין משום דטומאתן ושיעורן שווה. ובהלכ' ב' באבמה"ח של אדם אפלו מdad אחד אם נחלה לשנים אינו מצטרף הרי החלוקת מבואר, בין אם השיעור בא בכמות ובין בא מצד האיכות, נפש או שדרה וגלגולת או אבמה"ח דבנה לא שייך צירוף משני גופין דאי בטל האיכות, זהה ברור ואמת ומעצתי כעון הדברים בדברי התוס' סנהדרין ד' ע"ד ד"ה מנין לרביית עי"ש היטב.

במשנה בהמה המקשה לילד והזcia העובר את ידו וחטכה וכו' שחת את אמו ואח' חותכה הבשר מגע נבלה דר"מ, וחכ' מגע טרפה שחותטה וכו'. הסוגי' מוקשה מdad, והאחרונים ז"ל לא יצאו, "יח' בביורים ובראשונים ז"ל אני ראה פלוגתא עצומה בפירושה, בין רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל כי כל אחד מהם דרך דרך לעצמו בהבנתה ובabar דבריהם כדי ה' הטובה על.

א') שיטות רשי' ז"ל, כפי המבואר בריש פירקן ס"ל לרשי' ז"ל דlam"ד חזרה לא מהני, ס"ל יש לידי לאברים ולמ"ד חזרה מהני, ס"ל אין לידי לאברים, וממילא כן דאותותב י' יוחנן דס"ל אבל עצמו מותר בחזרה, אידח' נמי הא אמר אין לידי לאברים, ומ"ה' חזרה לא מהני, כמו שלא מהני בהזcia ראש דהוה יכול אם לחזירו. וממילא דלא בעין דרשה דובשך בשדה טרפה לרבות החזירו. ואבര היוצאה, דהא מסברא דכל שנולד לא מהני בי' חזרה ונאר, ועוד דלא שייך בלילה טבעית והחרחות לאמר עליה יצאה חוץ לחמצחה ולהקרא בשם טרפה. ותדע שכן הוא דהרי אמרו לעיל דאיaca בינויו דלשנא קמא ולישנא דמערבא למסיר מיעוט אבר שבפנים, הרוי דלשנא דמערבא איסרין גם מה דלא נשמע מקרא ז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' ורש' ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהורה והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמתה בנפש, וכוות' פסקינו ודוק.

הנה לפ"ז אכן דקי"ל רכר דחזרה לא מהני ויש לידי לאברים, כל עובר שהזcia אבר נידון כולד ולא כאבר מן הבמה ומיד חל עליו איסור אבמה"ח למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת, ולמ"ד לא לאברים עומדת חל עליו אבמה"ח כשיתחתק. דרך בעודה במעי בהמה תנע חותך מעובר שבמעיה מותר באכילה בשחיטת האם, אבל בשיצא והוא כילד אם נחתק, ה' אבר מן הח' ומצד העובר ולא מצד הבמה, דכוין דכילד דמי איך אפשר לדונו כאבר מן הבמה, והוא תרתי דסתורי. ומאה נצחה דכל שהעובר מת נידון האי אבר היוצאה כנבלה, דהאי אבר לעולם נידון כולד ולא כאמו. וניהו דהולד שלא יצא עדין נידון כאמור שחיטה מגזה'כ דכל בבמה תאכלו, אבל לגבי אבר שיצא ונולד ונפרש מן הבמה, נידון הولد כיוצא אם חי היה אבמה"ח, ואם מת כאבר מן המת והוה נבלה, וזה שכטב רשי' ז"ל בד"ה מגע נבלה דאי העובר חי הוה מגע אבמה"ח דטמא כנבלה, ואם נמצא מת הוה נבלה ממש, לשיטת רשי' קי"ל יש לידי לאברים וע"כ היה כן. ומה דאמרו בגמר' דטמא דאמ' משום שחיטה עשו ניפול, אין הכוונה כמו במיתה דועשה ניפול דהינו שטמא מיד בעודו בחבورو משום אבמה"ח דהוה לנפל משם קודם המיתה והשחיטה דזה א"א דהרי כיון דעתך דכילד דמי קטין עליה, הרי אפלו מיתת האם אינו עשו ניפול דבין לר"מ ובין לחכמים אם הביצה נתנבללה בשחיטה

קמבעי לי', הרי דכל שטבע הדבר כך הוא לא שייך בו משא, ולכן ה' ניחא לי' לאמר דחחי' טמאה מושם מגע והasha טהור, דין כאן משא, ע"ז קmortץ דלעלום טומאה בלועה כמאן דלייא דמי, והחיה טמאה מדרבן, ואון כאן טומאה דאווייתא, ופריך למה לי' למימר כולה האי, ומתרץ דלא תימא אליבא דר"ע דס"ל עובר במעי האש טמא לית לה טומה בלועה, ואתה' מתניתן כוות' ומילא נפרק רבה מהר"ע ומסתומים מתניתן, דזה ליתא דאפילו כר"י מצא את' מותניתן, ומושם דגוזרו באשה שמא החזיא ראש חוץ לפרויזדור, וממילא גם אי כר"ע את' מותניתן מדרבן קאמר, דעתה אתו העיגל ראש כפיקה, אבל מה"ת מודה ר"ע דכל שבלה הטומאה אין כאן טומאה כל עיקר מגזה'כ וקרא דבמתה בנפש אדם, דמרבינו מני' טומאה לעובר במעי האש, היינו בעיגל ראש כפיקה, דלא בעין ילוד וכל שכן הנגעה בלועה מטמא במעג. ומעתה לא צריכנא להאי דוחק של מהר"א ז"ל דלר"ע בהזcia ידו מטמא גם מה שבפנים, דהא במתה בנפש קדרש. דמהרש' א' שפיר נרך אלה לדעת התוס' דבעיגל ראש כפיקה גם בבמה טמא, א"כ ע"כ קרא דבמתה בנפש את' להוסיף איזו טומאה בולד אדם שאינו בבהמה, ואי דידו שהזcia דטמא, להא לא צריך הקרא, לא מבעי' לפי דעה שני' שבתוס' לקמן ד"ה וחכמים אומרים, דכון הדין נמי בבהמה טמא אין כאן תוספת טומאה באדם אלא אף' לדעה א' דבבמה טהורה, מ"מ קרא דבמתה בנפש אדם מורה דטמא מבפנים ע"כ הוכחה לאמר דע' הוצאתה זו גם מה שבפנים טמא, אבל לפי באורנו דבעיגל ראש כפיקה ליכה טומאה בבהמה, שפיר אתה קרא דבמתה בנפש אדם דבאים טמא דלא בעין לידי שלימה, אלא שהי' נראת וגלי' אף שהוא עדין במעיה. וזה היא שיטת הרמב"ם ז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' ורש' ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהורה והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמתה בנפש, וכוות' פסקינו ודוק.

וזע דלמאן דפוסק כר"ע יש להקשوت לכאר' הא מתוך השקלה טרוי' שבגמ' אינו נראה כון. דהא קאמר דפליני ר"י ור"ע בקראי דעת פני השדה, דלא' י'atti לאפוקי ולד במעי האש, ולר"ע לרבות גולל ודופק ור"ע עובר דטמא ילי' מלבמת בנפש אדם, ור"י מוקי האי קרא לרביית דם מן המת, ור"ע לטעמי' דיליף לי' מקרה דעת כל נפשות, וס"ל לרביית מ' מותים דטמא ואון בהאי דינא לרביית מ' מותים דטמא קריא פיש פ"ד מהלכ' טו"מ, וא"כ איך פסק כר"ע בעובר במעי' ברמב"ס ריש' פ"ד מהלכ' טו"מ, וא"כ איכא דבאל"ה הקשו התוס' דלא' אמו, אבל לך' מדבאתת לא תל' זב' ז, דבלא' הקשו התוס' דלא' תרי קראי לרביית דם ל"ל וע"כ לומר דר"י מוקי חד לד"א, אבל אין כר"ע ס"ל דבמתה בנפש ATI לעובר במעי אש ועל כל נפשות מת לרביית דם ויש אם למסורת וכמוש'כ התוס'.

ועל הא דר"ע דמרבה רביעית דם משני מותים הקשו בתוס' ימא דף פ"ד ע"א ד"ה טומאותו, דלמה לי' קרא דהא כל שטומאותו שוה ושערוי' שוה מצטרפין, ולא מצאו מענה אחרת, רק דעתויריך לבא משני נפלים דאיון בכל אחד רביעית (ועיין מש"כ בה בסוגי' דט"ח لكمון ק"ח ע"ב ברשי' ד"ה לעולם לא מצטרפין) והכפות תמרים שם תמה לפ"ז על הרמב"ס, ודפסק דלא כר"ע וקאמר דרביעית דם מב' מותים אינם מצטרפין ולא הזכיר כלל דהינו דוקא מב' נפלים, וע"כ דבכל מותים הדין כן ואיך יתרץ' קושית התוס'. אבל לפענ'ז נראה דקושית התוס' לך' מ', דכאן אמרה התורה נפש ונפשות ולא רביעית ותלי' הטומאה בנפש האדם אלא דאן אמרין דשיעור נפש הוא רביעית וא"כ איך צורף זאת משני מותים כיון דאיון כאן נפש, ור"ע מקרה ילי' ממצטרף ותדע שכן הוא דהא הרמב"ס

מת, דעתם אדרבן בזה (וכן לר"ח טעמא דרבנן בעובר ח') אין לו הבנה כלל, כיון דחכמים דר"מ דהלהכתא כוותיהו, ע"כ נמי יש לידי לאברים ס"ל, אך מצו אמרו דהשחיטה של האם מהני להאי אבר הנולד לטהר מידי נבלה, וילפו זאת מטרפה, הלא שפיר צוח ר"מ האי גופה והאי לא גופא, ורק לטרפה ואבר המודלד בה נשחת גופה, אלא דאסור מצד איסור טרפה שהיה עליה מקודם לכאן, אבל האי אבר היוצא לאו גופא, אלא נולד ונפרד מן הבהמה, ואם מהני השחיטה על הנולד נמי, למה לא יתירנו ע"כ דלא מהני על הנולד, וא"כ אך בטהר דבר שאינו גופה ונקרא נולד ע"י השחיטה גופא, ומה שהшибו שיוטר מצלת על שאינו גופה, אין זושובה כלל, דבחותך מעובר שבמעיה אין לייה, וכן ר' מאהן השחיטה על בהמה תאכלו אף באכילה, אבל באבר היוצא דאיכא מכח כל תחמי השחיטה לטהר כמש"כ התוס' ד"ה וחכ"א, אדם מטמא אין לייה, אך נחلك בין איסור אכילת אבמה"ח לטומאת אבמה"ח לאמר שמח הولد או נתוך האבר. ומכך דקשה באבר דעובר מות, למה לא מטמא מיד לחכמים כמו לר"מ כיוון דכילד דמי, וממי לא תhani השחיטה לטהר כמש"כ התוס' ד"ה וחכ"א, אדם מטמא קודם השחיטה איך TABA השחיטה ותותר ועין לבב ארוי ובמלא הרועים בהגחות הש"ס שתמהו על דמיון הדשחיטה טרפה לאבר היוצא, ובאמת חומר הקושי אין אלא לשיטת רשי"ז' על כאשר בارتני, אבל לשיטת התוס' והרי"ף יותר הראשונים דעתם תראה כי דעת אחרת עmons.

ב') **שיטות התוס'** הו, דפלוגתא דיש לידה לאברים אינה תלי' בפלוגתת רב וועלא בשם ריו"ח اي אבר עצמו אסור או מותר ואע"ג דאיתו בסה בא דקאמר אבר עצמו מותר, מ"מ במא דקאמר אין לייה לאברים הלכתא כוותי' נגד רב, כי רק במערבא אבר בטעמא דרב דבר אסור משום יש לידי לאברים, אבל תלמודן קאמר בשם רב דקיליף מקרה דובשר בשדה טרפה דלה מהני חזורה טרפה שאין לה היתר, ומעטה סובר לר"מ כיוון דהאי אבר כאבר דבמה נידון, בין עובר חי ובין עובר מת, כל זמן שלא נשחט אין כאן לא איסור ולא טומאה, ולכן כתבו התוס' בד"ה וחכ"א דקודם השחיטה לכ"ע אדם הנוגע באבר זה טהור, ורק השחיטה גורמת איסור וטומאה ומשום הדשחיטה עושה ניפול. אלא זה לא כואר, אין לו מובן כלל דע"כ אין הכוונה דהשחיטה עושה ניפול מעיקרה אלא כמש"כ רשי"ז' דאין השחיטה מועלת על היוצא, דכי נאמר דשחיטה גרעה ממיתה, דהמיתה ודאי אינה עושה ניפול לאבר היוצאה כמש"כ לעיל בשיטת רשי"ז', אבל דעת הענין כך הוא דכל שהאבר בחוץ אין לו היתר בשחיטה מקרה דוכל בבהמה תאכל, דמכללא ממשע דמה שאינו בהמה ע"ג דלא הוה כילוד, מ"מ אסור משום שאין בו בהמה, ואינו ניתר בשחיטתה. אלא דחזורה הייתה מהני, اي לאו קרא דבשר בשדה טרפה, דמני' ילפין לכל שיצא חוץ ממחיצתו פעת אחת שוב אין לו היתר באכילה כטרפה שאין לה היתר, ומינה דלא מצי להיות חמור מטרפה דיש לו טרחה ע"י שחייה, ה"ה אבר שהחזר לא נאסר אלא באכילה כטרפה, אבל השחיטה מהני עכ"פ על מה שבבהמה לטוהר, וכ"כ הרראש יוסוף ז'יל והדברים קילוריין לענין, ומה מromeim בחידושים הרשב"א ז'יל בשם בעלי התוס' שמפרשים כן דברי הש"ס דלקמן, דקאמר ר' יוסי בר חנינא, Mai טעמא דר' יוחנן אליבא דחכמים האיא את לי' חקנתא בחזורה והאי לית לי' תקנתא בחזורה, ופירושו ז'יל דהכוונה דבאבר היוצא את לי' תקנתא בחזורה, להיות נתהר מטמא גם לר"מ, דבחזרה מודה דלא גרע מטרפה, כיוון דכל האיסור בא מקרא דטרפה. אלא דבלא החיזיר ס"ל כיוון דבלאו קרא דטרפה, כל שאינה בהמה אין השחיטה מועלת בו, ממי לאו כניפול גם לגבי טומאה, ולא שיטמא מיד כל שהבהמה והולד חיים, אלא דהשחיטה משווה להאי אבר אבמה"ח ומטמא אחר

או נהרגה בהתקזת ראהה והיה בה אבר היוצא והולד יצא חי, אין כאן על האי אבר שם איסור וניתר בשחיטת העובר, ואיך חפעול השחיטה על אבר היוצא לעשותו ניפול יותר מהמיתה, אלא פירושו כמש"כ רשי"ז' לקלמן דר"ג ע"ג ע"א ד"ה עשה ניפול ז'יל, עשוה ניפול בשעת שחיטתה הרי היא כניפול ממנה ואין שחיטתה מועלת בו ומשום לישנא דקלמן לקלמן מיתה עשוה ניפול נקט לה' עכ"ל. הרי דבפירוש מדיק רשי"ז' לקלמן דשחיטתה עשוה ניפול הכוונה בשעת שחיטתה דוקא, דהינו שאין השחיטה מועלת באבר, ולא כמו מיתה עשוה ניפול דהכוונה כאילו נפל קודם לכן, וכמש"כ רשי"ז' לקלמן באוטו הדף ע"ב ד"ה ואינו מטמא, וכיון דשחיטתה עשוה ניפול הפירוש בשעת שחיטתה לאמר דין דמגוזה"כ פועל לתהירו, ה"ה דמיתה נמי הדין כן דעוישה ניפול בשעת מיתה, ואני פועלת עליו לאסרו באופן דהמיתה והשחיטה שווין לגבי האבר דאים פועלים עליו כלל, אלא דהשחיטה כיוון דמגוזה"כ פועל על הولد שבעמי הבהמה להיות ג"כ שחחות, ממי לאו נשאר האי אבר כבבמה היה שאין לה סימנים לשחיטה, וכן מוכח מרשי"ז' לעיל דף ס"ט ע"א ד"ה אבן פקעה דכוותה, דבאבר היוצא אין כאן איסור אחר אלא דין לו סימנים לשחיטה, וזה אפילו לרבן דר"מ דרבנן ט' נמי איכא אבר היוצא, ומכו"ש לר"מ דרך בגין ח' שיק אבר היוצא דהכי הוה דין ח' אין במינו שחיטה הוא, ואייכא כאן אבר שאין לו שחיטה ואסור משום אבמה"ח. מ"מ טומאת אבמה"ח ודאי לייכא עלי, דהרי הוא חי והتورה אמרה כי ימות מן הבהמה וכו' הנוגע בנבלתה, אשר מזה למדנו לקלמן קכ"ז ע"ב דאמבמה"ח מטמא, הרי דבעין מיתה דוקא ולא גרע אבר זה מבן ח' חי דין במינו שחיטה, מ"מ כל זמן שהוא חי איינו מטמא, ואיךITEM אבר שהוא חי מישום דין לו שחיטה יותר מבן ח' חי שאין לו שחיטה, ולכן הא דקאמר לר"מ דמגע נבלה דהינו אבמה"ח, הינו משום דחחכו ומה דאמרו בגמרא דל"מ אפיקלו בלא חחכו משום דמגע ביחס"ת מטמא או למ"ד חבורו ע"כ כשמת אח"כ, דמסתמא בגין ח', מת מהר אחר שחיטת אמו, ומטמא האי אבר כאבמה"ח דעלמא. ואפיקלו למ"ד בהמה בחו"י לאו לאברים עומדת, האי אבר ודאי לחתוכה עומד, כיוון דהולד ניתר בשחיטה והוא נשאר אסור לעולם ולכון חל עליו איסור אבמה"ח לכ"ע, ואם אח"כ מות נקבות הושט ופסה"ג לדעת הרמב"ם ז'יל דאית בהם איסור אכילת נבלה מוחים וטומאות נבלה רק לאחר מיתה, והכא דכוותי' איסור אבמה"ח חל עליו מיד ע"י השחיטה שפועלת על הولد ולא על האבר, וטומאת אבר מון חוי ע"י מיתה הولد, דכל זמן שהוא חי החיות מציל מן הטומאה. וכל זאת בעובר חי, אבל בעובר מות כיוון דאבר היוצא כילוד, הרי הוא מיד אסור וטמא משום נבלה עוד לפני השחיטה דבשלמא בעובר חי כל זמן שלא שחט את האם עדין אין איסור אבמה"ח לחולוטין, לא מביע' בבר"ט לרבן דאפשר שילוד כלו ושחיטת עצמוני, لكن לא הוקבע איסור אבמה"ח רק ע"י השחיטה דבהמה, אלא אפילו לר"מ דרבנן ח' מירiy אפשר שישחה עד שישלמו ט' חדשים ושחיטת שחיטת האם, אבל בעובר מות דהאי אבר היוצא קיימת, א"כ מה בין לאחר שחחיטה לקודם שחחיטה, כיוון דיש לידה לאברים, והיינו טמא דר"ח דקלמן דקאמר, דבאבר דעובר מות לכ"ע שחיטת עשוה ניפול, דהשחיטה אינה מועלת, וממי לאיסורה קמא קיימת ונאסר ומטמא מיד כשהוציא את ידו, בין לר"מ ובין לחכמים, כל זאת מוכרכה לשיטת רשי"ז' ז'יל, דעתם אדרבן דאבר היוצא הוא משום דיש לדיה לאברים. אבל מה שא"א להבין לדעת רשי"ז' ז'יל הוא, מה אמר הרבה רביה לקלמן דפליגו בין באבר דעובר חי ובין באבר דעובר

עצמם. גם בעובר מות לא נקבע איסור אבמה"ח, דאמ' יולד ככל אין כאן אבמה"ח אלא נבלה, ולכן ר' ע"י השחיטה ששותת אמו הוקבע איסור אבמה"ח, על האי אבר היוצא בין חי ובין מת, ולגביו עיין זה שחיטה עשוה ניפול. וזה מקרים דכל בהמה תאכלו ידיעין, דמכללא נשמע דאם אינו בבהמה לא תאכלו. ולquin על האי אבמה"ח אף דרך מכללא דכל בהמה תאכלו ידיעין, משום דזהה כמו דרשה דתזבח ולא גיזה דהדרה לאיסורה קמא, ואע"ג דלא דמי, דתתם אי לאו היתר דתזבח הכל היה אסור משא"כ כאן, דבלא קרא דכל בהמה היה לאבר היוצא היתר ע"י שחיטה הولد אם יצא חן, אבל י"ל דהכא מכח ההיתר דוכל בהמה נצמה האיסור של האבר ממילא, דכיוון שהولد בתוכה כשחות הר' אין כאן סימנים לשוחט, וא"כ ממילא אכן איסור אבמה"ח כאשר בהמה דעלמא, וחמור ממנו דין לעו היתר בשחיטה. אלא אי מטמא נמי אבמה"ח לאחר מיתה או לא, בזה פלגי ר"מ ווחכים. דר"מ ס"ל כל דין דשחיטה עשוה ניפול לעניין איכילה ללקות עליו משום אבמה"ח, ועתה שהוא מות מה לא יטמא, ווחכים ס"ל דשחיטה עשוה חי פועלות הפוכות, דעת"י שמכורת את הولد נעשה האי אבר היוצא בכינוי איכילה, ומ"מ לטהר מטהר מהני השחיטה גם על האי אבר, וילפו זאת מטרפה ומארב היוצאה שהחזר, דעת"ג אסור מכח קרא דובש בשדה טרפה, دمشם לפינן דבר היוצא שוב אין לו היתר בשחיטת האם, ומ"מ טהור מטמאת נבלה גם לר"מ דלא מצי להיות חמור מטרפה עצמה, ולפוג' ג"כ קולא מהאי חומרא דכמו שגلتת תורה דלא מהני חזרה, וגם לאחר חזרה השחיטה עשוה ניפול, להאי אבר שיצא פעם אחת, לפינן נמי קולא דرك לעניין איסור עשוה ניפול, אבל לעניין טומאה לא. והדבר מוקשי הבנה, דאי לאו דזהה לנו קרא לאסור אבר היוצאה שהחזר, היו חכמים מודים לר"מ דבר היוצא הוה אבמה"ח, הן לעניין איכילה והן לעניין טומאה, ורק מכח האי חומרא דזרחה לא מהני נצמה קולא דעתה שלא החזר אתמהה. גם תשובה ר"מ לחכמים קשה להבין, דקאמר מה לטרפה שכן גופה, דהא הם מאבר שהחזר ילפו והוא אין גופה, ומודה בה ר"מ דנאסר באיכילה, ונתרה מטמאה ע"י שחיטת האם, הרי גם לדר"מ עשוה השחיטה ב' פועלות הפוכות באבר היוצא שהחזר לאסור ולטהר.

ועתה יצא לפניך שיטת הרמב"ם, דעת שלישית ומכרעת.

ג') **הרמב"ם** ז"ל פסק אין לידי לאבירים כדעת הר"ף והתוס', אבל ס"ל דבابر היוצאה לית' בי ר'ק איסורה בעלמא ולא מלוקות, וז"ל בפ"ה הכל' י"א. אבר עובר שיצא וכו' ואם נתרך לאחר שחיטה האוכלינו לאנו לךה, עכ"ל, הרי דס"ל כיוון דין לאיר לאיר קרא דבשר בשדה לאסורبشر שיצא חוץ למחיצה הוה השחיטה מתרת גם היוצאה, דנヒו דיןינו בהמה מ"מ הוה נגרר האי מקצת שיצא אחר עיקר הגוף שהוא בפניהם, דאיך נחלק בגוף אחד לאמר דרובו שחוט ומומתר, ומיעוט אסור משום דלא נשחת שהՃבר זה זר מיד, ולכן ס"ל דין כאן איסור אבמה"ח ומשום שלא נשחת, כי נשחת שפיר וליכא על האבר לא טומאה ולא איסור אבמה"ח, אבל נמ"ל נמ"ל דלפינן טמאה מטהורה אלא למה שבפניהם, ולא למה שבחוץ וטמא רבה יש בדבר חלק בין טהורה לטמאה, דבטהורה כיוון אפשר בחזרה להיות נתחרה אח"כ בשחיטת האם لكن אין מטמא בחוץ, משא"כ בטמא דאי"א בחזרה להיות נתחרה.

הaber אבמה"ח דהאי עבר לעולם כחד מאברי האם שלא הועיל לו השחיטה. ווחכים אומרי' כיוון דעת מודיתلن דבଘזיר מהני השחיטה לטהר האבר, א"כ ה"ה בל החזר לא נאמר אלא דין נתרך להתרט באיכילה, אבל לטהר למלה לא תהני, ואין חילוק בין עובר מות לחוי דבשניהם מודיה ר"מ דין כאן לא איסור ולא טומאה קודם שחיטה, וחזרה מהני עכ"פ לטהר ע"י שחיטת האם ולכן רק השחיטה עשוה ניפול בין בעובר חי ובין בעובר מות, ובשניהם נידון האבר ע"י השחיטה אבמה"ח. ולכן כתבו התוס' דברועה שהושיט ידו דמתניתין דלעיל ה"ה בהוציא עופר ידו הדין כן דעתו הרועה בגע בו, דכיוון דין לאיר לידה לאבירים ונידון כבר מן הbhמה, מה לי טמאו ומה לי טהורה, כי השחיטה גורמות איסור וטומאה לר"מ ואיסור לחוזך לר' ר' מ. ועיין במורה"א ז"ל שכטב דודאייפה כתבו אליבא דרביה לקמן, דקאמר דפליגי בין בעובר חי ובין בעובר מות, אבל לר"ח דס"ל דלא פליגי רק בעובר חי, אבל במת ד"ה השחיטה עשוה ניפול, האי דרועה בפשיטות את' דוקא בלא הוציא אבל בהוציא ידו ודאי מטמאה. ודבורי הקדושים פלאו ממי, דפי דעתו דר"ח בעובר מות מטמא אשר היוצא מיד, ועד קודם שחיטה ולא תל"י הטומאה בשחיטת האם כלל, מה זה דקאמר לר"ח דד"ה השחיטה עשוה ניפול, דשחיטה מה בעי הכה, והכי חול"ל אבל בעובר מות ד"ה טמא מיד כשהוציאו, הן אמרת דגם לשיטת רשי' שפרקנו לעיל קשה כנ"ל, אלא דרש"י יש לדוחוק ולאמר דלאו דוקא נקייט לר'ח האי לשניא, כיוון דרש"י פליגי חכמים ור"מ בחרתי מתרי טעמי לרבה. אבל לתוס' דהוכיחו שיטם מושם דקאמר בגמרא דפליגי בשחיטה עשוה ניפול, ואין כאן פלוגנתא אחרת איך מפרש האי לשניא דד"ה השחיטה עשוה ניפול דוקא קאמר. ולא עוד אלא דעל גור הסברא קשה, דבשלמא לרשי' דמטעם שלידה לאבירים קטינו עלה, שפיר י"ל דבעובר מות טמא מיד, ואדרבא בטעמא דרביה דקאמר דפליגי גם בזה לא מצאנו טעם הגון, אבל לדעת התוס' דין לידה לאבירים, ורק מכח דיצא חוץ למחיצתו קטינו עלה, אבל כאחד מאבירי ההבמה יחשב, והוא כה' מכח ההבמה, איזו טעם יש לאמר דמטמא וכאשר באמת כתוב המורה"א אח"כ בטעמא דרביה, דבלא שום קרא אלא מושם דין לאיר לידה לאבירים איןו ראוי לטמא, אלא ודאי לדעת התוספות גם לר"ח טעמא דר"מ בעובר מות כמו בעובר משום דשחיטה עשוה ניפול, וקודם שחיטה איןו מטמא. ומה דפליגי רבנן בעובר חי ומודים בעובר מות, צ"ל דס"ל לר"ח דדוקא בעובר חי פליגי דאיסור יוצא לא נקבע בי עד השחיטה, ולכן מהני השחיטה לטהר עכ"פ, אבל בעובר מות דאיסור יוצא נקבע מיד כשהוציאו, ניהו דלא מטמא מיד אפשר בחזרה, והיה' נתחרה ע"י השחיטה דammo, עכ"פ מן הטומאה, אבל כל שלא החזר ונשחתה אמו אין מועלת לטהר. ולפי' בבהמה טמא והוציא ידו, טהור הרועה גם לר"ח לח תירוצא שבתוס' / אלא כתבו לבסוף, דיל' דלא ילפינן טמאה מטהורה אלא למה שבפניהם, ולא למה שבחוץ וטמא רבה יש בדבר חלק בין טהורה לטמאה, דבטהורה כיוון אפשר בחזרה להיות נתחרה אח"כ בשחיטת האם لكن אין מטמא בחוץ, משא"כ בטמא דאי"א בחזרה להיות נתחרה.

נמצא פסקן של דברים לדעת התוס' דבابر היוצאה שחיטה עשוה ניפול לעניין איסור אבמה"ח, ר"ל דעת' השחיטה והקבע האיסור דابر היוצאה דין בו משום לדה, אבל יש בו משום אבמה"ח, כאשר אבר הbhמה אם יהי' נתרך, כיוון שהוא בחוץ, ולמ"ד לאבירים עומדת אית' בי' איסור אבמה"ח מיד, אלא דעתין לא הוקבע. דכמו דבhbמה דעתית לה היתר בשחיטה, כן הוא נמי באבר היוצאה, אם יצא אח"כ שאר העובר, והיה' לו שחיטת

דטרפה ילפינו דחורה מהני לענין טומאה, וסבירו חכמים דמשם נשמע גם לא החזר, ואין חילוק בין החזר, ובשניהם אסור ואני מטמא, ואיסורים ממשום אבמה"ח. זאת הוא שיטת הנני יש מפרשים. אבל שיטת הראב"ד ע"כ אינה כן, דהוא מודה בדבר היזוא ליכא איסור אבמה"ח ממשום דכל שאין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, ה"ה לענין הקשר אכילה אינה עשוה, וכקושי ר"מ לחכמים, אם טרחה מידי נבלה תתרנו באכילה, אלא דיש על האבר איסור אחר דעתא מקרה דבר בשדה טרפה, וא"כ למה לוקין עלابر היזוא דילפין לע"מ במשר בשדה, ואין לוקין עלابر המודולל, וזאת דהוה רק אסמכתא בעלמא, והחילוק שזה גופה וזה אין גופה, הלא לית להחכמים דק"ל כוותיהו, וכן השגת הראב"ד ז"ל אין לה מקום ונפרקת עצמה תכ"ד,

ועתה הט אንז' ושמע איך תפרטש הסוגי עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל. דר"מ דסובר דשהיטה עשוה ניפול באבר היזוא בין לענין איסור ובין לטומאת נבלה, ע"כ לאו מקרה דבר בשדה Kata'a עללה, אלא ממשום דעתך לי יש לידיה לאברים וכיון דהוא כילד אין לו היתר בשחיטה אמו, אפילו בחזרה כמו בחוזיא ראשו לדלא מהני חזרה, כל שכבר נולד, וע"ז לא צרך שום קרא ומילא דהאי אבר אם הولد כי הוה אבר מן החי, ואם הولد מת הוה נבלה, וכמו שפרש"י ז"ל דברי ר"מ דאמר מגע נבלה. ואפילו החזר קודם השחיטה הדין כן, ובלא שחתט את האם אין שום איסור, דהא לידה הוה, ואם יולד אח"כ הוה כשאר בהמה דעתמא, אלא דשהיטה גורמת, לעשות ניפול. ואיך קשי לך הרי אתה קרא דכל בהמה לאסור, הלא קרא להתיר בא ולא לאסור, באמות הלא לית לי לר"מ דקרו אתה להתיר בט"ח, רק בן ח' ח' או ב"ט מות, וא"כ גם بلا קרא דכל בהמה תאכלו, לא הי היתר להאי ולד בשחיטה, ואין כאן Tosafot איסור אם נאמר דשהיטה עשוה ניפול, וא"כ לר"מ באמות איכא באבר היזוא מלוקות, ממשום אבמה"ח או ממשום נבלה איילו החזר קודם השחיטה. אבל חכמים דפליגי סברין אין לידיה לאברים, וכיון דאין כאן לידיה הוה כאחד מאביריה, השחיטה מטהרת ומכשרת גם את האבר היזוא, כמו טומאה בקדשים בין טרפה דעתך בי' מלכות לטרפה דלית בי' מלוקות. ור"מ פריך فهو לפי שיטתו, אם נתהר מטומאה, יותר גם באכילה, והם השיבו לשיטת עצמן, טרפה תוכיח לדידיהו באמות היזוא, דטהר ומתריר איסור אבמה"ח, אבל אסור ממשום טרפה, כמו טרפה נתהר בשחיטה מטומאה כן האי אבר. ור"מ דקאמר ע"ז האי גופה והאי לאו גופה, ג"כ לשיטת עצמן אמר כן, דבר המודולל גופה ואי לאו קרא דבר בשדה היה מותר למגורי, لكن שפיר נימא דלא חמיר מטרפה, משא"כ האי אבר היזוא לאו גופה דכילד דמי, ואין זה אבר דאמו אלא אבר דעובר שנולד. וכן שפיר מחלקים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דבר המודולל מעיקר אין איסור אחר, אלא מקרה דובש בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דליך אן איסור רק מצדבשר בשדה, וכיון דעלום חשבין ליcalevo בחוץ, וזהת היא דרשה גמורה דין אן איסור חדש, אלא אותו הלאו דאבמה"ח שהיה באבר היזוא קודם שחזר, נשאר עליו גם אחר חזקה מכח האי ילפota, וכן שפיר מחלקים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דבר המודולל מעיקר אין איסור אחר, אלא מקרה דובש בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין דעווה ניפול. ואע"ג דהאי קרא כדי יפול לענין טומאה כתוב, והומר"ל דזוקא לענין טומאה בעין נפילה, אבל לענין איסור לא, כמו באבר היזוא דמחלקין בין איסור לטומאה, לאו קושי' הוא דמסתמא כל שהשחיטה מועלת לטהר, ה"ה נמי להתיר אבל באבר היזוא א"א לא אמר דטהר השחיטה כיוון דאמר קרוא כל בבהמה, והאי לאו בבהמה הוא, ולא אמר דטמא נמי א"א דהא מקרה

דעת הרחוב"ס ז"ל. ולעיל בראש פרkon בברותי דעת הרמב"ס ז"ל כשמלה, דס"ל דאיסור יצא לא תלי בשחיטה דה"ה בחזרה נעשה יוצא ונאסר, דאל"כ אלא דשהיטה גורמת האיסור, ומקרה דוכל בהמה תאכלו, הרי א"כ בא הכתוב לאסור וזה א"א לפי מה דק"ל ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ופרש"י ז"ל דהיתרא ורבתה לו התורה ולא איסורה א"כ א"א שיצמח מהיתר זה שום איסור, ואיך יצמח מהיתר זה איסור דבריו יוצא. ודלא בכ"מ שם שנחקר פשוטות לשון הרמב"ס, ורצה להשוותו עם דעת שאר הראשונים ז"ל, ולא עוד אלא דנתקשה לי הרי רוב לידות הכי הו, שמצויא ידו תחלה, ולא נחתת במקצת דהאי מלטה דרמב"ס רק בחזרה את ידו איסור ממשום דנתבטלה הלידה. עיין היטב לעיל אריכות הדברים בא.

וראה זה הפלא ופלא איך הראב"ד ז"ל בהשגתו על הרמב"ס מדויל ידי' משתלים. ז"ל על הלכי הניל' „זה שבוש שהרי אמר לעלה שאפלו החזרו וחטכה אחר שחיטה לוקה משום בשר בשדה טריפה (זה ליתא ברמב"ס כמו שהעיר ה"ה ז"ל), ובמשנה אמרו שחתט את אמו ואח"כ חתכה חכ"א מגע טרפה שחוטה אלמא אית ב' איסור טרפה והויל' איןו לוכה משום אבמה"ח דאין שחיטה עשוה ניפול, ואמס כל זה מה צורך הויל' ויש בו לאו דטרפה" עכ"ל, ובסוף דבריו נתפס, דהרי איזיל ומودה לדעתה חכמים דאין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, א"א לאמר דשהיטה עשוה ניפול לטניין איסור, וא"כ השחיטה מטהרת וגם מכשרת את האבר, ואין כאן אלא איסור דמרביין מטרפה, הלא מטרפה מרביבן נמי אבר המודולל, ומה בין אבר היזוא לאבר המודולל, וכקושי' הש"ס لكمון על ר"מ אליבא דרוי' ח' וע"ז מתרכזין שם דהאי גופה והאי לאו גופה, אבל חילוק זה אית לי לר"מ, אבל חכמים אדרבא אמרו הרבה מצלת על שאין גופה מגופה, וא"כ למה לוקין על אבר היזוא, ואבר המודולל אין בו אלא מצות פרוש בלבד, ועיין מש"כ על התוס' שם), והז"ל כתוב נמי בדברים האלה להצדיק את הרמב"ס, דס"ל אבר היזוא ואבר המודולל חד דינא אית להו לבעלי התוס' וודעטם, ומה מה קלוקו בין אבר מודולל לאבר היזוא, מושום דס"ל אבר היזוא לוקין עליו ממשום אבמה"ח, דכיוון דלאו בבהמה היא מילא השחיטה עשה ניפול, דהינו שמכשר את העובר וקובע לאבר היזוא באיסור אבמה"ח. אלאadam החזר האבר קודם שחיטה הוו' א"ד דמהני, ע"ז אתא לפותא דבר, בשדה דכל שיצא פעם אחת שוב אין לו היתר אם נשחת האם, דלעולם חשבין ליcalevo בחוץ, וזהת היא דרשה גמורה דין אן איסור חדש, אלא אותו הלאו דאבמה"ח שהיה באבר היזוא קודם שחזר, נשאר עליו גם אחר חזקה מכח האי ילפota, וכן שפיר מחלקים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דבר המודולל מעיקר אין איסור אחר, אלא מקרה דובש בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דעלום חשבין ליcalevo בחוץ, וזהת היא דרשה גמורה דין אן איסור חדש, אלא אותו הלאו דאבמה"ח שהיה באבר היזוא כוותה מועלת לטהר, ה"ה נמי להתיר אבל באבר היזוא א"א לא אמר דטהר השחיטה כיוון דאמר קרוא כל בבהמה, והאי לאו בבהמה הוא, ולא אמר דטמא נמי א"א דהא מקרה

כבר נפל, ובabar היוצאה לא הוקבע איסורו, כיוון דאפשר בחזרה כדאמר ריב"ח בטעמא דרבנן דמודו הכא, אבל לר"ל רק אמר דפלייגי בזה כמו בזה, לא ידעת פреш דבר, אכן אפשר דפלייגי בזה כמו בזה, דbabar המдолדל יש לנו קרא לטליה דכי יכול עד שיפול, ובabar היוצאה יש לנו קרא לאסור דכל בהמה תאכלו, אבל מה שחווצה לה דוחה כיולד אסור באכילה, ומעתה אי טעמא דר"מ דא"א חלק בין איסור לטומאה, ע"כ לדידי'babar המдолדל גם איסור כלל. אבל עוד קולא יש גם بلا החזיר ואמו טרפה או בתנבלת בשחיטה, אין כאן איסור על האבר וניתר בשחיטתו הولد, אבל לעומת זה אסורה דכיוון דשחיטה האם לא התירה הولد, אין כאן שיש לו שחיטה דכיוון דשחיטה האם לא התירה הולד, אבל לדעת הרמב"ס ז"לbabar היוצא לעולם שחיטה עשויה ניפול, אבל לדעת הרמב"ס ז"לbabar היוצא לעולם אין בו רק איסורה ולא מלכות, ואפיו לא החזיר ונשחתה אמו, אבל לעומת זה אם החזיר ואח"כ גולד, אבל לעומת זה אסורה דבשחיטה או בתנבלת בשחיטה, לעולם אבר שיצא בין החזיר ובין לא החזיר, יש בו משום איסור טרפה שיצא חוץ למיחיצתו, כי לא נגמרה הלידה ונידון כיוצא ונasar למפרען, ובזה תראה דבמה דפלייגי הב"ח והש"ך והperf"ח בסימן י"ג,babar היוצא ואמו טרפה, הוא תלי בפלוגנת הרמב"ס ויתר הראשונים ז"ל. ובאשר כפי שהארתק, ועוד תראה לפניו בס"ד שתת הרמב"ס ז"ל הוא יותר מחוורות בסוגי' היא העיקר, ומילא אבר היוצא גם בטרפה או בתנבלת בשחיטה, אסורי מן התורה ודוק' היטב בכל זה.

ע"ב גמ' אמר טומאת ביחס'ת היא. כבר כתבנו לעלה, דבעבור חי אפיו בבן ח' דוחה נפל אין כאן טומאה של אבמה"ח דהה כי ימות מן הבהמה כתיב, וכמו דליך טומאת נבלת כל זמן שטפרקסת, ה"ה דליך טומאות אבמה"ח כל זמן שטפרקסת, דמקרה דכי ימות מן הבהמה אנו למדין טומאות אבמה"ח, ומשום דשחיטה עשויה ניפול לר"מ אינו עושה מות, וא"כ מה היה דעת המקשן קודם חתיכה יטמא. וכן במסקנא קאמר, דלר"מ אפיו בלי חתכו, אבל ע"כ הכוונה بلا חתכה והמתין עד שימות, ואח"כ חתכו, דחתכו מסתמא ג'כ' הינו אחר מיתה דaicא משום צער בעלי חיים לחותך אבר מעובר חי שלא לצורך האדם, והאי אבר הרוי הוא אסור באכילה, ואולי גם בעוברין שייך צעב"ח. וברישא דחתכו קודם שחיטה, וכן לעיל במבררת דקתי מתחך אבר אחר משום דוחתם היא לצורך הבהמה המקשה ליד, אבל אחר שחיטה אפשר דאסור לחותך بعد שהולד חי משום צעב"ח.

דפ ע"ג ע"א גמר, ארשב"ל כמחלוקת בעבורין כך מחלוקת באברין, ור' יוחנן אמר מחלוקת באבר דעובר, אבל באבר דבמה דה שחיטה עשויה ניפול. הנה טעמא דר"מ אליבא דר"ל וכן טעמא דד"ה אליבא דרי"ח,babar המдолדל נמי שחיטה עשויה ניפול לא הבנייא ולא ידועنا מה הוא. דנヒו דרב"ח אליבא דרבנן, דהאי לית לי' תקנתה בחזרה אבל טעם זה אינו מספיק. דהא כל עצמיות איסור דבר המдолדל מרביתן מקרא דבר בשדה טרפה, ואיך יי' חמור מטרפה גופה, דמוני שחיטה לטהרה, וזה קשה גם לר"מ אליבא דר"ל, דמה עינה לפירכא דרבנן אם לטרפה מהני שחיטה למה לא תhani נמי לאבר המдолדל וכאן אין להشب דזה גופה וזה לא גופה, דהה אבר המдолדל נמי גופה. אלא דלא יוחנן י"ל דלאו מקרא דבר בשדה אסירין אבר המдолדל, אלא מסברא חזונה דלקמן דף קכ"ז ע"ב, פריך הש"ס אי דאין מעלין ארוכה טומאת נבלות נמי ליטמא, ומשיין לעולם דאין מעליין ארוכה והא דלא מטמא משום דכתיב כי יפול עד שיפול. הרי דמסברא החזונה היה לנ' לחשב המдолדל העומד ליפול ואני יכול להעלות ארוכה כלו נפל, ויהי' אבמה"ח מטמא בעודו בחבоро להבמה, אלא דגלי קרא דבעינן נפילה ממש, וסביר ר' יוחנן דזה דוקא לענין טומאה, אבל לגבי איסור הסברא במקומה עומדת, והוקבע איסור כאלו

עד ניחא לדעת הרמב"ס דaicאbabar המдолדל איסור טרפה, וזה לא ראי' בדיבורים שאחר זה.

ע"ב ותוס' דה מאי טעמא דרי' אליבא דר"מ, קצת קשה דשאני אבר דבמה דמדאוריתא שרי' אף באכילה כדאמרין לקמן, דין בהם אלא מצות פרוש, ויל' דמ"מ עיי, דכמו שגורו עליו חכמים איסור מצות, טומאה נמי הו"ל למינזר, עכ"ל. תורצט לא זכיתי להבין, הלא אՓשי טומאה לא מפשין, וכן' לקמן נדקרו הרבה בחדושי, יותר תימא הלא בטרפה דאוריתא נמי הטומאה רק

שווין הם בדיניהם דאסורי רק באיסורبشر בשדה ולא מלכות, וטומאה דרבנן בשניהם איכה. אלא דהרב"ם ז"ל בפ"ב מhalbנות אבות הטומאה הלא ט' פסק באבר היוצא דמתמא בקודש אבל לא את התורמה, ולעיל מני' בהל' ה' באברים המודולדים כתוב והקשרו בשחיטה ואינם מטמאין כנבלה, ולא האזכר דבקדים מטמאין מדרבנן. ואולי לא חש להזכיר זאת, כיון שלא נזכר בפירוש בגמ' אף שודאי דין שווה. או אולי כיון דכל עצימות טומאה זו מדרבנן ולר"מ לית לי' ב' טומאה אף מדרבנן, כדי הוא ר"מ לסמווק עליו להקל בטומאה דרבנן, שלא לפסול את הקדשים ודוק היטב.

דף ע"ד ע"א גמורא יתיב ר"ז ו' ואינון רב אכלו לזה לנקה ופרש"ז ז"ל אכלו לזה האבר המודולדי, וכותב מהרש"א ז"ל דזדקך לפרש תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי זו, דמה חילוק ביןابر המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאי אבר היוצא דהטורפה אמרה דהטורפה לא על האבר המודולדי לאבר היוצא, איז צריכין אנו לפרש דידייע הש"ס ודאי דאיין זאת קושי', ולכן ע"כ צריכין אנו לאבר המודולדי כמו דרישת דהטורפה לא נזרו רבנן טומאה על המודולדי כמו על הטורפה ומשיין דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומטהה לחכמים דלא הקשה, מושום לדידיהו אפשר דבאמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' לסתן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואיתابر המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי' אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרטו, כמו עובר דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בבהמה טרפה הלא היינו טרפה עצמה, דהא זהה ממש כמוו ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעובר הנמצא במעי כשרה, מה יגזרו עליו טומאה והוא מוטר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבן, ובזה ס"ל Adams לא שחתו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועכ"פ גם בזו תורה איך נתקחו התוס' בפרשון דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניות אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, ורק דאבר היוצאה לאו גופה דכילדות הוה ואית ב' אבמה"ח ולוקין עליו, لكن מטמא ואבר המודולדי גוף ונפש ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, וכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבן לא פריך דבאמת

מדרבנן, וכייך יגזרו על טרפה דרבנן מושום טומאה, דהוה גולג'א. ומה שכתבו בקושיותם קצת קשה ג"כ לא הבנתי, למה הוא רק קצת קושי', והוא ענייני תימא רבתא. וראיתי בלב ארי' ובהגחות מלא הרועים מתחמיים על התוס' להיפך, דמה קושי' להו, דהא דאמרו لكمון דאין בהם אלא מצות פרוש, הוא משום דשחיטה אינה עשו ניפול, אבל הכא פריך על עיקר הטעם למה באבר היוצאה ס"ל שחיטה עשו נשיה ניפול, ובאבר דבמה אינה עשו ניפול, ובמ恰'ת של הני גאנונים, אני אומר שלא בעיון כתבו דבריהם, דלפ"י למה פריך זאת לר"מ טפי מדרבנן, דהא לרבן נמי יש חילוק גדול בין אבר היוצאה לאבר המודולדי, דגס מהה מודדים דבר היוצא השחיטה עשו ייפול לעניין אכילה, ר"ל דאין שחיתתה מועלת להתריר, ובאבר המודולדי מהני שחיתתה אף להתריר, ולמה. ועל קושי' זו לא יספיק תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי' זו, דמה חילוק בין אבר המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאי אבר היוצא דהטורפה אמרה דהטורפה לא על האבר המודולדי לאבר היוצא, איז צריכין אנו לפרש דידייע הש"ס ודאי דאיין זאת קושי', ולכן ע"כ צריכין אנו לאבר המודולדי כמו דרישת דהטורפה לא נזרו רבנן טומאה על המודולדי כמו על הטורפה ומשיין דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומטהה לחכמים דלא הקשה, מושום לדידיהו אפשר דבאמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' לסתן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואיתابر המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי' אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרטו, כמו עובר דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בבהמה טרפה הלא היינו טרפה עצמה, דהא זהה ממש כמוו ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעובר הנמצא במעי כשרה, מה יגזרו עליו טומאה והוא מוטר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבן, ובזה ס"ל Adams לא שחתו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועכ"פ גם בזו תורה איך נתקחו התוס' בפרשון דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניות אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, ורק דאבר היוצאה לאו גופה דכילדות הוה ואית ב' אבמה"ח ולוקין עליו, لكن מטמא ואבר המודולדי גוף ונפש ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, וכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבן לא פריך דבאמת

קרינן ביה, דוחה סופה ליפול, דלגבוי איסור במה"ח שהוא בכלל טרפה אין לנו קרא דבעינן שיפול דוקא, ומהכי תיתי לחיק בין נטרף למגורי מן הבהמה או נטרף וудין מעורה במקצת שסופה להתפרק, כיון כלל עני טרפה כן הוא ממש"כ הרמב"ם דוחא תחלת נבלות. והדבר צעיג בעיני ואולי ייל' דחוז'ל דיקו מלשנה דבר בשדה דבעינן דוקא תלוש למגורי עד שישיה' מושך בשדה ובדרך ריבוי לאיסורה בעלמא מרביבנו נמי אבר המודולל, לרמב"ם לאיסור תורה וליתר הראשונים לأسمכתא בעלמא, ודוק היטב.

עוד שם גمرا בא' ר' אושע'י הושיט ידו למעי בהמה ושותט בן ט' ח' מהו, תבעי לר' מ' ותבעי לרבן וכ'ו, כבר כתבנו לעיל בראש פרקון דספכו של ר' הושע'י הוא בהאי דאמרה תורה כל בבהמה תאכלו, אי הכוונה דשחיטת סימני האם פועלים על הولد, מושום לכל זמן שלא יצא לאור העולם עדין כאחד מאבריה יחשב, ואין עלייה שם בהמה, אז לא דרשינו בהמה אלא כל בבהמה, לכל הנמצא בתוכה כוגפה חשוב, וא'כ' פשיטה דין לו שחיטת עצמו בפנים, או נאמר דעת' שחיטת סימני האם נחשב גם סימני הولد כשחותין, ודרשינו בהמה כבבמה, דין על פי שנחשב הولد כבבמה מ"מ שחיטתו אמו מטורתו כמו שחיטת עצמו, וא'כ' נאמר גם כן דשחיטת עצמו מהני נמי בمعنى אמו. ומה שמכריכי אותנונו לאמור דבר זר זה, דסימני הولد נחשבין לשחוטין ע"י שחיטת סימני האם, הוא משום צד האבעי אליבא דר' מ' דס' לד' דין ט' ח' טעון שחיטת עצמו כשיוצא, דבבמה גמורה בבהמה לא ניתר, והוא בזודאי לא דריש אלא כל בבהמה ולא בבהמה, כמו ש' נמי הרاس יוסף ז'ל לעיל, וא'כ' לדידי' ודאי ייל' דמהני שחיטת הولد כשחווטי ידו למעי האם ושותטו. וא'כ' נצחה מזה לרבן נמי מהני, דהא ס' לד' סימנים אכר בה רחמנא, ופרש' ז'ל לקמן משום דעת' קרא להתר את וא'כ' מותר, וא'כ' לעניין זה נמי אי אמר דלא' מ' מהני שחיטת הولد בפנים, איך יאמרו חכמים משום דסבירו להו, דקרה אתה להתר ב"ט ח' הנמצא בבהמה, שי' נצחה מזה איסור אם שחיטת את הولد בפנים וא'כ' מותה אמו, דאי לאו קרא כלל בבהמה תאכלו הי' מותר, וע' האי קרא נאסר. וזה כונת רשי' ז'ל בד' הא או דלמא אפילו לרבען, שכטב דמקש'כ' לד' מ' דאמר שחיטה שייכא בה ור' לד' דבאהי צד האבעי ע'כ' לאמר דבלאו קרא הי' ראי הولد שבפנים לשחיטה.

והנה האי אבעי' לא אפשרה, והרמ"א בהגה סימן י"ד פסקה לחומרה ותימה על הרמב"ם והתו' וב' השמשיטו, ודוחק לומר משום דין בלא'ה לא סמכין על ידייתינו שהוא ב"ט שכלו לו חדושיו ממש'כ' הרמ"א בהגה סימן י'ג'. אלומ לפ"ד נרא דלפי מה דאמר ר' אלעזר אמר ר'א, דרא דפליגי ר' מ' ור' בחלב וגיז, הלכו בו לשיטתם ובב' ט' ח' פליגי, דלא' מ' דעתון שחיטת עצמו אסור, ולר' דנתר שחיטת אמו מותר, ע'כ' דלית לי' כהאי אבעי' דר' הושע'י דחכא, דלהאי צד האבעי' דמהני שחיטת עצמו בمعنى האם, איך פליגי בחלבו וגידו דהא אס מיתר שחיטת עצמו, פשיטה דחלבו וגידו נמי איסורין בשליל זה, ע'ג' דליקא אוירא דהא יוצא מת, דכמו דלא בעינו אוירא לשחטה כמו כן וק'ו דלא בעינו אוירא לגיד וחלב, וא'כ' איך קאמר דלא' מותר שחיטת אמו הוחר החלב והגיד, והא כבר נאסר החלב והgid בעודן בمعنى האם, ואיך תפעול שחיטת האם על הولد מה שלא תפעול שחיטת עצמו שיש לו בمعنى אמו. אלא ודאי דלהאי דר' א'ר'א לית לי' להאי אבעי', וס' לד'כ' ע' לא מהני שחיטת עצמו בעודן בمعنى האם, ולהכי פליגי שפיר לשיטות בנשיטה האם ויצא הב' ט' ח' לאoir העולם, דלא' מ' דלא היה מהני השחיטה נאסר עתה, ע'י אויר העולם החלב והגיד, ולר' דמהני השחיטה על השליל,תו ליכא אוירא דייסר,

אבל מה'ה' או משום נבלה זו את הי' עיקר יסוד פירושו של מהרש"א כאשר בארנו לעיל. ולעומת זה פירושים אין לו שחר במחכת'ה, דחץ מהה שאין דרכו של רשי' ז'ל לכתוב הלכות שאינן נוגעים לפירוש המאמר שעוסק בו, מה בעי רשי' להשמענו, דהא כאן בעל המימרא הוא רב, ורב דס' ל' יש לידי לאברים פשיטה דס' לדוקה עלابر היוצא, ובזה גם הרמב"ם מודה, דהא דפסק הרמב"ם דיןлокין הינו משום דפסק כבר פלוגתא דרב דין לידי לאברים וכן שבארנו לעיל בארכיות. ולא עוד אלא דרש' ז'ל דפרש האי דין לוקה שאין בו איסור תורה כלל, ודאי דלא אctrיך לאשמעין דאבר היוצא אינו כן והוא אסור מן התורה, דזה פשיטה דהא לרשי' ז'ל מצד כל בבהמה תאכלו נאסר אבר היוצא, דין החיטה מורתה היוצאה ואפלו החזיר נמי מפשיות השקלא וטררי' דריש פרkon משמעו דהוא דאוריתא, ואלו היה הרמב"ם מפרש כאן מחות פירוש מדרבנן ודאי לא הי' מצי משוה איסור מודולל לאיסור יציא, מכל הלוי טעמי חזוריין, ונראין דברי מהרש"א בכוונות רשי' ודברי הגי' גאנונים נדחין ודוק היטב.

עוד ראיתי בהגנת הגאון מהר"ץ חיוט كان שהביא בשם הפר"ח סימן ס' ב' ראי' לדעת הרמב"ם, דהיינו איסור תורה באברים המודוללים, מהה שמברואר בתוספתא סוף ע' ז' דדברים המודוללים אסורים לב'ג', ואידישראל אינס אסורים רק מדרבנן לב'ג' מאן אסריינהו. ותמהני למה הביא ממוחך לחומו, ולא הביא גמורה מפורשת לעיל ז'ל לג' ע"א, דאסור לזמן עכו'ם' אבנין מעיים והני ודאי רק אברים המודוללים נינחו ולא נפרדו למגרי מן הבהמה, דאפיילו הריה יש לה חבורים הרבה אחר שחיטתה הקנה (ועיין לעיל שם בדביבני) הרי דאיכא לב'ג' איסור אבמה'ח באברים המודוללים, אבל אמרו שם בטעמא דמלטה משום דלעכו'ם' בmittah תל'י מלטה, ומיתה עשו ניפול, ולישראל בשחיטה תל'י מלטה והשחיטה מכשרת גם את המודולל, אבל מה שיש מן העיון הוא דהא מלטה גופה דmittah עשה ניפול ג'כ' רק לשישראל נאמרה. ועיין בחשי' ק"ד הכת'ס ז'ל יוז' ז' דסימן י"ז' דרצה לאמר כן, אבל באמות זה ליתא דין בעין דרצה לmittah דעושה ניפול, משום דכי יפול כתוב עד שיפול, ולקמן דף קכ' ע'ב אמרינו דמסבירה הוה אמרי כל שאין מעלה אווכה הוה כנפל כיו' שסופו ליפול אלא דדרשין כי יפול עד שיפול, ולהכי בעי קרא דmittah עשה ניפול, וא'כ' בב'ג' הדירין לטבר' החיזונה דכל המודולל עד שאינו מעלה אווכה הוה כנשל, ולא בעין כלל המיתה שיעשה ניפול.

אבל מה דקש'י ל'י דבשר המודולל או אבר שיש עליו צית בשר, דילפין מבשר בשדה טרפה לקמן ק'ב ע'ב לאסור במה'ח, וכר'י שם וכן פסק הרמב"ם בפ'ה ממ'א למה לא נכלל בלאו זה בין פרוש למגורי ובין מודולל, דהרי גם במודולל טרפה מקרי, ועיקר לאו דטרפה הכי הוה, דנקב בעלמא קרי טרפה, דבשולמא גבי לאו דאכ' קרא לגב' טומאה, דכי יפול עד שיפול, אמרי שפיר דגילה לנ' קרא לגב' טומאה עד שיפול, וה'ה לאיסור אבמה'ח הוה נבלה במקצת דהינו בכמה, דאם מהה כל הבהמה הוה נבלה, ואם מות אבר אחד קריין בי' כי ימות מן הבהמה, ולכן כמו באיסור נבלה בעין דוקאmittah למוגרי, אבל מסוכנת שר' ע'ג' דעומדת למות, ה'ה במתה מקצתה, דהינו אבר אחד, בעין כי ימות למוגרי ולא שי'ו' לו קצת חיבור לחיות, אפלו עומד ליפול, אבל לגבי איסור דטרפה דברן מן החי, אדרבה נאמר כמו בטירפה כולה ע'ג' דעדין ח' איסורה משום טרפה, ה'ה בטירפה מקצתה דהינו בשער מן החי, ע'ג' פ' דעדין הוא מעורה בגוף מ' טרפה במקצתה

יפה בדבריו ודוק".

רש"י ד"ה קראו שאין צrik' שחיטה, מודה ר"מ בהו דאתרבו מכל בבהמה תאכלו, דלאו חדשים איכא ולאו אוירא איכא, הלכך לאו בהמה זה עכ"ל. ויש להער הלא בגין ט' מות שפיר איכא חדשים, דמי לא עסקין דשלמו לו חדשינו חי, ומ"מ ר"מ מותיר כל שנמצא אפלו בשעת שחיטה אפשר דהיה חי, ור"ש זיל דלא חילך ר"מ בגין מות מות שפתח הבהמה, וכشم"כ הראר"ש זיל דלא חילך ר"מ בגין מות, קודם שחיטה למית אחר שחיטה, אלא בין מצאו חי למצאו מות, ואיל ר"מ חדשים לחוד גרמו דלא לשטרו בשחיטה אמו, איך מותיר למצאו מות. וכן נפלאו דברי רש"י זיל בד"ה טעון שחיטה, שכטב חדשים גרמו לשוו' בהמה באנפי נשוי'. דזה ודאי ליתא, וכמו שכטב רש"י זיל בעצמו ע"ב ד"ה חלבו, דמאי בסה"ד, דגיה"ג נהוג בשליל וחלבו דשליל אסור בגין ט' חי. דקסבר חדשים ואוירא גרמו, ואעפ' שנשחתה אמו והוציאו עכ"ל. הרי גם לר"מ בעין אוירא דجيد וחלב, אעפ' שנשחתה אמו והוציאו עכ"ל. הרי בגין סגור בمعنى האם ליכא איסור גיד וחלב, וה"ה דמנהני שחיטתה האם עליו אעפ' שללו לו חדשינו וחוי, ולא פлаг אלא מהני שחיתה תיל אחר שפתח הבטן אחר שחיטתה האם, אז לא מהני שחיתה למפרעה. ועיין בחידושי הרשב"א זיל דנטקsha בדברי רש"י אלו כנ"ל, והביא דליך כתבו רבותינו בעלי התוס' דלא אסור אלא בחידושים וביציאתו לאויר העולם קודם מיתה וכו' וזה אינו מחורר אבל הרמב"ז זיל תירץ לישיב פרשי זיל, דכל דליקא שחיטה בגופו מודה ר"מ, דמותר מכיל בבהמה תאכלו, אבל בגין ט' חי דaicא שחיטה בגופו לא מרבי לי ר"מ, ונכון הוא עכ"ל הרשב"א. ובענין לא הבנתינו מה חדיש לנו הרמב"ז זיל לישיב שיטות רש"י, הלא סכ"ס קודם יציאתו לאויר עולם, ליכא שם בהמה עלי, לא לעניין להיות חדשין צrik' שחיטה לעצמו, ולא לעניין איסור גיד וחלב, דהרי מודה ר"מ דאף שהיה חי בשעת שחיטה ורק שנמצא אח"כ מות הותר בשחיתות אמו, וחלבו וגידי מותרין, ואיך כתוב רש"י זיל חדשים לחוד גרמו לשוו' בהמה באנפי נשוי' וזה ליתא חדשים ואוירא בעין. ותדע שכן הוא דבנמצא עובר מות אפלו לא נשחתה אמו, אלא נהרגה או נפסלה בשחיטה נ"כ אן על הولد המת איסור גיד וחלב, ולדיין דין בגידין בנו"ט מותר הגיד לגמרי, והחלב אסור רק משום נבלה ולא כרת דחלב, שכן כתוב הרמב"ז זיל בריש פ"ז ממש"א דנפל של מילני בהמה טהורה, חלבו כבשרו ואוכל מבשרו כיitz לוקה משום אוכל נבלח' וסתמא קאמר אפלו נפל שללו לו חדשינו ונולד מות, דהרי בהכל' ג' שם פסק בגין ט' חי הנמצא אחר שחיטה עכ"פ שניתר בשחיטה חלבו אסור ומ"מ דוקא בנמצא כי אבל אנמצע מות חלבו מותר. והרי שחיתה לדידי' לא מהני להתר הhalb, ומ"מ בגין ט' מות חלבו מותר, ועכ"ם משום שלא יצאתי לאויר העולם אין כאן איסור חלב. ועל דבר זה לא מציא רש"י לפלוג, דין מוכח מסוגי' דלקמן, דפלייגי ר"י ור"ל בלשון הראשון, בתהילה נפל אי אוירא גרום לאסור הhalb או לו, ואיך קאמר דכל היכי דלא כלו לא חדשינו כ"ע לא פלייגי דלאו כלום הוא כי פלייגי היכי דחוישיט ידו למעי בהמה ותלש חלב בגין ט' חי וכו'. ולמה לא קאמר דפלייגי גס בגין ט' מות, אז כבר כלו לו חדשין, אלא שנולד מות אלא ודאי דכל שנולד מות דינו כלא כלו חדשין, ומושום דליקא כאן אוירא, דאוירא בעודה בחיים בעין, ועכ"כ צrik' לא אמר דהא כתוב רש"י זיל חדשים גרמו היינו עם אוירא, ומה שחיטב בד"ה קראו דלאו חדשים ולא אוירא איכא, הכוונה בגין ט' חי דaicא אוירא מחיים. וכן הא דכתוב רש"י זיל לקמן אהא דאמר ר"י חלבו כhalb בהמה בד"ה דחוישיט ידו חדשים גרמו, וכיון שכלו לו

ולכן נדחה האי ספקו של ר' הושע' מקמא פשיטותי' דר"א אר"א, ועיין עוד לקמן במשנה מה שכטבת בזה ודוק' היטב.

רש"י ד"ה דעובר חי דיש במנינו שחיטה מהני שחיטה אף לאבר היוצא עכ"ל, עיין מהרש"א ובלב Ari' זיל איך נדחקו זהה ולפענ"ד כוונת רש"י זיל דיש במנינו שחיטה בגין ט' חי, דאף על גב דפלוגתתם בגין ח' קאי בגין ט' חי לר"מ טעון שחיטה לעצמו, אבל לחכמים דס"ל דגם בגין ט' חי ניתר בשחיטתה האם, ומכל מקום ד' סיינטינס אכש בה רחמנא, הרי בגין ט' חי שהוצאה את ידו יש להם סברא לטהר האבר, משום דיש במנינו שחיטה, ואם כן איך נאמר דמגער גרעابر היוצא בגין ח' יותר בגין ט' אחמה, יציבא באරעה וגיוירה בשמייא, והטעם נכנו דאלוי ה' מומתנים עד שיישלים הט' חדשים היה להאי אבר תיקון ע"י שחיטתה עצמו, אבל בעבור מת כיוון דאי אפשר לבא לכל שחיטת עצמו ספר מקרי אין במנינו שחיטה ודוק' היטב.

עד שם משנה השוחט את הבהמה ומצא וכו', מצא בגין ט' חי וכו', ר' שמעון שזרוי אומר אפילו בגין ה' שנימס וחורש בשדה. בפיהם"ש לרמב"ז זיל זה לשונו: זה בגין ט' חי שמוטר לאכול بلا שחיטה, אין חלבו ודומו מותר אצל החכמים, ודע שאין צrik' על שהוא חי, והלכה טרופות מפשידתו, לפי שהוא אצלנו כשותע עכ"פ שהוא חי, והלכה בחכמים על מנת שלא יהלך על הארץ וכו' עכ"ל. הנה הרמב"ז זיל מדבר מטרפות מבטן שנמצא בהאי בגין ט' חי, דלא נפסד בכך עכ"פ שחלבו וגידי אסוריין לדעת הרמב"ז כמו שהקדמים, הרי גם בגין שחיטתה מהני אוירא להיות חלבו וגידי נאסר ורק נימא דה"ה טרופות הנמצאה בו מזיק ב', ע"י שיצא לאויר העולם, וע"ז קאמר דליתא, דשאני טרופות דאיינו נהוג אלא בדבר שיש במנינו שחיטה, וכמו שאמרו באזכים פ"ט ע"ב בעוף טמא אין בו טרופות, משום דאיינו שחיטה במנינו שחיטה, וכן בגין ט' חי הנמצא בהמה שחוטה מקרי אין במנינו שחיטה, וכמו בגין ט' חי הנמצא במשנה ומילא דין טרופות פולשת בו. וסבירא אלימטה הוא דלא תהא טרופות חמורה מנובלות,adam מות בمعنى אמו ניתר ומכל"ש אם רק נוטה למות - דהינו טרופות - דלא נאסר, מה תאמר דעת' אוירא דיאצ' חי חל הטרופות, הרי אין זה חי, כיון דהיה כשותע, כך כוונת הרמב"ז זיל במה דכתב דהרי הוא אין במנינו שחיטה, ומזה ג"כ ראי' למה שכטבנו לעיל דלית לו הא דבעי' אצלנו שחיטות, וכן בגין ט' חי אין טרופות נהוגה בו, דזהו חי במנינו שחיטה, וכמו בדעת הרמב"ז זיל שחייטה בעי' אמו בלא אוירא, א"כ יש במנינו שחיטה בגין ט' חי,adam נאמר דבן ט' יש לו שחיטה בمعنى אמו בלא אוירא, א"כ יש במנינו שחיטה מקרי, ושפיר היה נטרף בمعنى אמו גם בלא אוירא, וזה כ"ש דnableות פולשת בו שיש לו שחיטה טרופות פולש בו, וזה וכ"ש דnableות פולשת בו ואיך בגין ט' מות לכ"ע מותר, הא קודם שמת היה בו דין שחיטה לעצמו, וא"כ נהוג בו גם נבלות והבן כי זה ברור לפענ"ד.

והנה ה"ה סוף פ"ה ממש"א וכן הב"י זיל סיון י"ג אחריו במחכ"ת לא דקדקו יפה בדברי הפה"מ אלו, וכתובו ממש"י דרמב"ז כאן דההפריס ע"ג קרקע ע"ג דטעון שחיטה משום מראית העין, אבל טרופות אין פועל בו, והוא שיטת התוס' לקמן דר' ע"ה ע"ב ד"ה דנפל דובא עלי', וכן כתבו יתר הראשונים אבל הרמב"ז זיל בפיהם"מ כאן לא דבר מזה כלל, כאשר מבוואר לכל רוחא דלא דבר מהפריס ע"ג קרקע דטעון שחיטה מדרבנן שנטרכ' אחר יציאתו, אלא בגין ט' חי שניתר בשחיטת אמו, והיינו בלא הפריס ע"ג קרקע וזה לא טעון שחיטה כלל, וע"ז כתוב adam נמצוא בו טרפה - ה'ינו מבטן - אשר דבר זה לדעת התוס' לא צrisk' כלל להשミニענו כיון דהם סברו דגים חלבו וגידי מותרין, אבל לרמב"ז דס"ל חלבו וגידי אסור צrisk' רובה למימר טרופות לא שיק' גבי', וטעמא דמלטה הוא כמו שבארנו ותימא על גאניג עולם מפרש הרמב"ז, שלא דקדקו

על פרשי'י למה מתיר ר"מ בב"ט מות כלו חוץ מדמותו, הרי ניחא ל' דהשחיטה מותרת את בשרו, אלא דקשי' ל' למה מותרת גם הhalb והגיד, זהה פלא, דעת גוף השחיטה איך מותרת הו"ל להקשוט, כיון דלא"מ חדש לחוד גרמו להשוויה בהמה באנפאו נשפה, מה בין ב"ט חי לב"ט מת. ולא עוד אלא דניחה ל' אם ידוע דעתם קודם שחיטה, ומה ניחותא איכא, כיון דכבר כלו חדשיו וחוי ונעשה בהמה בפ"ע לגבי גיד וhalb גם הצריך שחיטה לעצמו, איך חזור ומתקשר הכל ע"י המיתה במעיה, ולמה לא הי' נבלה, כי קרא דכל בהמה תأكلו לא קאי לר"מ על בהמה נגמרת בתוך מעיה, אלא על ולד דלא כלו חדשיו. עוד זאת שהקשה אח"כ לדנפשי' על ריו"ח, איך מהני שחיטתת אמו להתר חלבו, כיון דלא"מ חדשים גרמו להיות החלב לא הבנתי הא הרא"ש ז"ל דחוליק על פרשי' לדרא"מ חדשים לחוד גרמו,oso"ל חדשים ואוירא בעינן, ולמה לא ניחא ל' לרא"ש לאמר כן אליבא דרבנן נמי, דק"וadam ר"מ דס"ל דלא מהני שחיטה לבן ט' חי אמרין דזוקא ביצא חי לא מהני, אבל ביצא מטה מהני, משום דלא היה אוירא בחיות, מכש"כ לרבען דמהני שחיטה גם ביצה חי, דמצין למימר דבעי אוירא להיות קרווא בהמה, וכן נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מירא כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזהה אמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל اذا הרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין הא יוצאה בתר האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתר האם אלא בתר הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דlidah. אבל דאי קשה למה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במתה פשיטה יש בו אייסור חלב,uso"כ דחובין הנתlesh נמי להלב בהמה, אבל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הול נולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולד אבל ט' חי או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אייסור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטצטו דהיינו החלב לחוד. וניהו דלענינו אבומה"ח אפילו בעבור מות חוביןابر היוצא כאמה"ח לדעת התוס', כמברא בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול נבלה, וכן בגין נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, וזה איינו אלא חומרא בשוערא, אבל גוף האיסור חדוא עם נבלה, דאבמה"ח נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרה דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמיתה כולה איינו חייב עלابر ממנה שאין עליו כזיתبشر, ומותה במקצת חייב גם בגין על האבר כזיתبشر.

אבל דרך ישכן אור בזה הוא מה שהעלתי בפתחה עיקר ב' וכו', דרא"מ דהlek בשיטת ר' ישמעאל דהשחיטה אינה מズות עשה אלא תיקון הלאו דنبלה, כמו נחרה במדבר לר"ע, لكن אינה מותרת מיד אלא לאחר מיתה שע"י שחיטה, וכל החותך ממperfesta לאחר שחיטה הרוי הוא אבמה"ח, וא"כ בשליל בט"ח דיولاد להיות כאמו, וכיוון דammo לא נתרת מאיסור אבמה"ח רק ע"י מיתה, "ה"הولاد, וכיון דהיא ולד יצא חי לאoir העולם,תו אין המיתה אם ימות אח"כ, מחמת השחיטה, אפילו מות מיד אח"כuso"פ ספק הוה אם מחמת שחיטתה האם מת, וממש"כ אם חי אח"כ ימים או חדשים דפשיטה שאינו ניתר בשחיטה אמו שלא פעלת מזומה על האי ולד, וחכמים ס"ל הכר"ע דהשחיטה מצוה מקרא דזובחת ומותרת מיד, כאשר בארנו שם בפתחה בארכוה, וא"כ אפילו חי הولد חמיש שנים וחורש בשדה ניתר מה"ת עכ"פ, גם האם נתרת בעודה בחיה וה"הولادה. ועינו עוד لكمון, בסוגי"ד סיימים אפשר בה רחמנא מה שתכנתבי בזה, והדברים עמוקים ואmortים ומקומות הניתנו לי להתנגד בו תליית.

חדש חלבו אסור, ומיהא כי שחיטה לאמו שי לר"מ מכל בבהמה תאכלו עכ"ל, לדעתינו גם כאן עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא גרמו, אלא דמ"מ צrisk רשי' ליישב מה מותר הhalb של בן ט' חי אחר שחיטה של האם לר"י, כיון דיצא חי ואיכא חדשים ואוירא ע"ז מותרץ רשי' דכי שחיטה לאמו הרי נחשב גם הולד כשוחות וכמת, וחוו ליכא אוירא מחיים, והוא כמו נפל שלא כלו לו חדשיו, דג"כ ליכא בי' אישור חלב. וכן כל מקום שכתב רש"י ז"ל וכן בוגרא חדשים גרמו עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא. ורש"י לשיטת"י דס"ל יש לידיים ניחא הדבר מעד בסברא, דכמו בהוציא אבר וחתוכו דס"ל לרש"י במשנה הקודמת, דאם הולד חי היה אבמה"ח, ואם מות היה נבלה, הרי ע"פ דעיקר הולד עדין בمعنى אמו, מ"מ דנון על אבר היוצא וחתוכו, לא כבר מן האם, רק כבר מן העובר, אם חי ואם מות, א"כ ה"ה לענין חלב שנתלש מן העובר הרי הוא כילד, ואם הוא מן הכלויות הרי הוא חלב הכלויות, כי לגבי האי יוצא לעולם חשבין העובר ביצא, דמו לי אם חשבין לי' כאבמה"ח של העובר, או כhalb הכלויות של העובר. אלא דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך נחשבו כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזהה אמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל اذا הרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין הא יוצאה בתר האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתר האם אלא בתר הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דlidah. אבל דאי קשה למה לי בגין ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במתה פשיטה יש בו אייסור חלב,uso"כ דחובין הנתlesh נמי להלב בהמה, אבל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הול נולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולד אבל ט' חי או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אייסור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטצטו דהיינו החלב לחוד. וניהו דלענינו אבומה"ח אפילו בעבור מות חוביןabr היוצא כאבמה"ח לדעת התוס', כמברא בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול נבלה, וכן בגין נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, וזה איינו אלא חומרא בשוערא, אבל גוף האיסור חדוא עם נבלה, דאבמה"ח נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרה דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמיתה כולה איינו חייב עלابر ממנה שאין עליו כזיתبشر, ומותה במקצת חייב גם בגין על האבר כזיתبشر. **ומא** אני מופלא עד דברי הרא"ש ז"ל, דהוא ג"כ סובר בדעת רשי' כפשטן של דברים, חדשים דרא"מ משום חדשים דא"כ בט' ז"ל, "ולא כמו שפרש"י דטועמא דרא"מ כלו חוץ מדמותו, ולא צrisk לידע אימתי מות א"י מות היכי שרי לר"מ כלו חוץ מדמותו, והלא צrisk לידע אימתי מות א"י קודם שחיטה אי לאחר שחיטה אלא ודאי אפילו מות לאחר שחיטה מותר, כל זמן שלא יצא חי לאoir העולם. ואל תחתמה על רוי"ח כיון דנקרא חלב בוגר חדשים, מהו ניתר בשחיטה אמו, דיولاد להיות כאמו, דאי שחיטה מותרת הלבה, י"ל דזאה"כ הוא" וכו' עכ"ל. וערובוב דברים אני רואה כאן, ולא זכיתי להבינים, דהשחיטה

באספה בעלמא סגי فهو ולא בעו שום הקשר לאכילה, אין החיות מצלין מלקלול טומאת אוכלין וכמו שסובר ריסחה"ג ב"ט ח' הניתר בשחיתות אמו דמתמא טומאת אוכלין בעודו בחוותו. וניהו דלאגבי טומאת נבלות מציל החיות, היינו משום דכתיב כי מות, אבל בטומאות אוכלין הכל תלוי אם הוא מוכשר לאכילה ואין החיות מצלת, וב"ה סוברים גם לעניין טומאת אוכלין החיות מצלת וניהו דבשחתה בה שנים או רוב שנים בהמה, מודים דמתמא טומאות אוכלין אעפ"ה שהוא חי צריך לומר דכל שעומד למות מחמת מסוכנות, ניהו דלא קריין כי ימות משום דעתך עשו בו, אבל איןנו חי מקרי, דהרי טרפה קריין בה אינה חייה כבריש פרק אלו טרפות וכן מסוכנות בדף ל"ז לעיל דרצה לאסרו משום קרא דזאת החיה, חייה אוכל שאינה חייה לא תיקול, הרי דכל שעומד למות עכ"פ איןנו חי מקרי, ורק בטומאות נבלות קפיד קרא אמתיה, אבל בטומאות אוכלין כל שקרוא איןנו ניצל מטומאת אוכלין, ורק חיית שלמה מוחלטת מצלת. וכך אמר חזקה לסתור קכ"א ע"ב, דשחתה בה שנים וудין מפרקשת יצאה מכל חיה, ולכלל מיתה לא באהה. והאי חלוקה עושין דוקא בע"ח שיש בהם איסור אבמה"ח, ודוקא בשחיטה ולא בשאר מיתות, עיין משנה ריש העור וההורוט בטעמא דהא מלטא, דריבה לטמא טומאת אוכלין ממה שריבבה לטמא טומאות נבלות. ובלב אר"י דף קכ"א ע"ב רצה לחדר, דברמת אין זאת אלא טומאה דרבנן דגזרו קבלת טומאה על המפרקשת אעפ"ה שהיא חייה, והביא ראי' להז מהה שאמרו ב"ה בדגים עד שימותו ממש, ושכנן פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מטל"א הלכ' ו'. ואגב שיטפי' לא דק שפיר במחלוקת, דעת אמת שהרמב"ם פסק כב"ה עד שימותו, אבל פסק ג' כ"ד נולדו בו סימני טרפות הוועספק ולהחמיר, כיון דמסיק בתיקו, הרי דע"כ מפרש הרמב"ם ז"ל אבעי דר"ח אליבא דב"ה, ולא בעו ב"ה מיתה ממש כמו שמברואר בלשון הרמב"ם שם, וגם מוכחה דאוריתא, דאל"כ לא hei פוסק האבעי לחומרא. והאי דג מקרטע ע"כ אין מפרש קרשי"י דיאינו יכול לחיות אלא בתוספת וכאשר עבר, ורש"י דמפרש דג מקרטע דיבש בו כסלו ואינו יכול לחיות, הלא מפרש אבעי דר"ח בנולדו בו סימני טרפות אליבא דר"ע, ועכ"ס"ל לרשי"ד דהלהcta כר"ע, משום דהוא מכירע בין ב"ש לב"ה.

אבל דע דלשיטת רשי"ז ז"ל דלית הלכתא כב"ה דבעו מיתה ממש בדגים, צ"ל דלב"ה גם בהמה אין המפרקשת מקבלת טומאות אוכלין, וממנה דהעור וההורוט נשנית אליבא דר"ע המכרי, ולכן מפרקשת דהינו מוסוכנת מקבלת טומאת אוכלין, ודוקא על ידי שחיתת ישראל בטמאו ונכרי בטהורה, וכאשר מופרש שם בטעמא דהא מלטא, אבל טרפה בעלמא אעג' דסופה למות לא, דאפייל בנסיבות אינה מקבלת טומאת אוכלין, בין לישראל ובין לנח, ואין כאן אוכל אסור אחר מן החyi, אלא דג מקרטע, וכיון דאיתא עלייה שאתה יכול להאכילו לאחרים, ולא מחמת החיות שבה, אבל בדגים כל שהוא מסוכן כמו דג מקרטע, וכיון דאן כאן חיית גמורה ומותר לאכלו כלל להמתין עד שימותו, מקבל טומאת אוכלין. אבל בנולדו בו סימני טרפה, הוה אבעי דלא אפשר אי מקרי לגבי דגים איינו חי, כיון דזה יכול לחיות ימים וחמשים, ודלמא דוקא לנבי הני דשיכי בהו תיקון שחיטה מקרי טרפה אינה חייה וכמפרקשת, אבל גבי דגים דוקא מפרקשת ממש, כמו דג מקרטע מקרי איןנו חי, אבל טרפה בעלמא לא, ולפ"ז בגין ט' ח' הניתר בשחיתות אמו, אם נולדו בו סימני טרפה, מקבל טומאת אוכלין, דניהם בדגים מביעי לי' היינו משום דכל שאין במנינו שחיתה לא מקרי איןנו חי בשביל טרפות אבל בן פקועה יש במנינו שחיתה ואין כאן מקום להסתפק טרפה דינו כמפרקשת שמקבלת טומאת אוכלין. אבל

ע"ב גמר' ארשב"ל לדברי המתיר בחלבו מותיר בדומו, ורוי"ח אמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, איתיב"ר ריו"ח לר"ל, קרעו מוציאה את דמו, אר"ז לא אמר שאינו עונש ברת. לפ"י פשוטות הדברים ונראה דרי"ח הבין דברי המתיר בדומו דמתיר למגורי קאמר, لكن הקשה לה לי' מתנתנן דשנינו בפירוש דמווציא את דמו, אפילו בגין ח' לכ"ע, וע"ז מתרץ ר"ז דר"ל ודאי לא עלה על דעתו לאמר דdam השليل הआ מותר באכילה, אלא מותר דקאמר שאינו עונש ברת, וממיila דלא פלייגי כלל דגס לרגע חת לית לי' כרת בדם השليل, והוא דקאמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, לפילוגי על ר"ל היינו לפי הבנתו דר"ל מותר לגמרי קאמר, ור"ל לא חש להשיב על קושי' ר"י ממתניתן, עד שבא ר' זира ומפרש דברי ר"ל. ולפ"ז ליכא מאן דס"ל דם השليل בכרת, וכן דעת כמה ראשונים ז"ל. אבל דעת הר"ז' והרמב"ז' ז"ל דודאי פלייגי ר"י ור"ל, דלא מסתבר לו לאמר דרי"ח דמוותיב לר"ל לא הבין דבריו, ור"ל, לא חש לתוך דברי עצמו עד שבא ר' זיר' ופירש. אלא דהרמב"ז' ז"ל מפרש דר"ז' ור"ל אליבא דר"ז' דעת לי' דם התמצית ור"ל בכרת פלייגו, ריו"ח ס"ל דם השليل לא גרע מדם התמצית ור"ל פלייג. נמצא לדידן דלא קיל' כר"י בדם התמצית, גם דם השليل אינו בכרת, דרי"ח לא יוכל כרת בשליל רק אליבא דר"ז' ור"ל אפיילו לר"ז' לית לי' כרת בדם שליל,DDRISH DDM WCCL HEM, דכל היכי דליתא בדם הנפש ליתה נמי בדם התמצית. אבל שטה זו קשה להולמה, זלפ"ז לא פלייגו כלל אליבא מאן דמתיר בחלבו אלא משום שהוא ר' יהודה דאית ל' במקומות אחר דם התמצית בכרת, ופליגו אי גם בדם השليل הדין כן והמה לא האצירו שמו של ר"ז' וכל, ותלו פלוגתתם רק בהיתר חלבו שי' מי שי' המתיר בחלבו. וכן דרך הרמב"ז' ז"ל דרך שלישי, והוא דפליגי בדם הנקוט בלב אי אסור למאן דמתיר בחלבו, אי דם האברים מקרי כיון דלאו نفس מקרי האי חיותא דשליל, או נימא דם שאינן אעפ"ה דאיון כאו نفس, אבל דם הראי להחיה נפש איכא ואיית בי' כרת, וכן פסק כרי"ח דחביב כרת אדם הנקוט בלב, אפיילו בגין ח' דחלבו מותר עיון בה"ה, ובלח"מ בפ"ז מטל"א הלכ' ה'. אלא דנסחר לנו לבאר איך מתרש לדעת הרמב"ז' ז"ל, מה דאותבי' ר"י לר"ל ממתניתן, דקתני קרעו ומוציא את דמו, דאי הוה מפרש דרי"ח לא הבין דברי ר"ל למה לי' לדחוק ולאמר דלר"ז' חייב כרת על דם השليل דחלבו מותר. ומה שנראה לפענ"ז בזה הוא דמתפרש שפיר קושי' ריו"ח על ר"ל, דר"ז' זהה ס"ל בדר"ל דמה דקאמר דמו מותר לצדיין אמר, לדידן דמחלקין בין דם האברים לדם הנפש, ודאי דם השليل עכ"פ אסור בלאו כשאר דם האברים, אלא דאי בו כרת, אבל לר"ז' דמחייב כרת גם אדם האברים, עכ"ד דם שליל מותר למגורי קאמר, דהא דריש דם וכל דם, וכיון דליתא בדם הנפש ליתה בדם האברים, ואין כאן שום איסור, וכן פריך לי' מתנתנן דמשמע דהא דקרו ומוסיא את דמו דה הוא, והוא לר"ל לאו ד"ה הוא דהא לר"ז' דהו הוא המתיר בחלבו, באמצעות דמו מותר לגמרי, אלא דר"ז מתרץ לי' דצעיג' דליך כרת בדם השليل לר"ז, מ"מ לאו איכא. ובאמת אני יודע הא לאו מנ"ל כיון דדרש דם וככל דם וצ"ע ודוק' היטב.

ע"ש בגמר' איבעי' להו מהו לפדות בגין פקועה וכו', עיין בה מ"ש لكمן בסוף פרקו ודוק'.

ד' ע"ה ע"א גمرا, ב"ש דתנן דגיםمامתי מקבלין טומאה בש"א משיכודו, ובה"א משיכינו, ור"ע אומר משעה שאין יכולין לחיות Mai בינייהו דג מקרטע אייכא בינייהו. בעי ר' חסדא נולדו בדגים סימני טרפות מהו וכו'. בפירוש הסוגי' פלייגו רשי' ותוס' ז"ל, ותחלתנה נbear פלוגתב בש' וב"ה ור"ע המכרייע בש' ס"ל כיון דדגים

דאיינו מטמא, והיינו דאמור ר' חסדא טהור מלטמא ואם מות אסור באכילה, וע"כ משום נבלה. אלא דהפרמ"ג מסייםidis ליעין ב"י אי כן הוא, משום דקשי"ל ליה למה יהי בעבור זה איסור אבמה"ח, כיון דשחיתת אמו התיר את איסור אבמה"ח בהמה עצמה, א"כ גם בולדחה לכיא אבמה"ח, דמה דפעולת השחיטה על האם פועלת נמי על הولد, אלא אדם לכיא אבמה"ח מה הוא האיסור שיש בו. ואין לומר איסור עשה שאינו זבוחה, דהא באמו מהני השחיטה לסלק גם איסור עשה דאי"ז, דהא שחיטה טרפה שחיטה מעלי' היא, וא"כ היה בולד דליקא איסור זה דאיינו זביחה, וממילא שלא ידענה שחיטה בהאי ולד ומה, כיון דהוא שחות וועמד. ופלא עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא זיל דמסתפק בדבר המבואר בש"ז סי' יג סק"ח, שכabb בבן ט' חי הנמצא במיע טרפה שחיטה, שטוען שחיטה מן התורה, וכל שאר טרפיות פסולת בו, כך פשות בש"ס ופוסקים עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא מן חיי נוהג בו, דהוא ג'יב בכלל לאו דטרפה הוא, וכיון דאית ב' משום טרפה ובשמה"ח, א"כ פשיטה גם אבמה"ח שייך בו, דכל דאית ב' משום טרפה אית ב' משום נבלה, דהרי טרפה מקצת ותחלת נבלות כמש"כ הרמב"ם ז'יל, ואיך אפשר שתחלת נבלות תפיסול ונבלות גמורה לא תפיסול. וכל דאית ב' נבלות אית ב' נמי משום אבמה"ח, דהוא נמי מקצת נבלות דכי ימות מן הבמה כתוב, ומני לפין לאבמה"ח דאסיר אבמה"ח ובמה"ח טרפה כולא חדא עניאו הא, כמובן, ולא אהני שחיטת אמו אלא לטהר מטומאת נבלות וטומאת אבמה"ח. אבל איסור אכילה אית ב', כמו בשאר בהמה שלא נשחטה. אלומ מה שמיין הפרמ"ג בזה טumo ונימוקו עמו מבואר לעיל. דלהה לא תהני שחיטת האם על הولد להתר איסור אבמה"ח, כמו דמנהני על הבמה גופה, וזה דתימא רבתא שאין עליוי תשוי' לאור. אבל התשובה האמתנית על זה הוא, דבאמת שחיטת טרפה וכל שחיטה שאינה ראוי' לא מהני רק לטהר מידיו טומאת נבלה וטומאת אבמה"ח, אבל לא לסלק איסור אכילת אבמה"ח ולאחר מיתה משום נבלה, כשאר שחיטה שאינה ראוי', ובטרפה אין נפקותא דטרפה ונבלה חד לאו הוא לדעת הרמב"ם זיל וכאשר מבוואר בפטיחה בעיקר ג' בארכיות) ואע"ג ذדבר זה חדש הוא ונגד דעת התוס' והרבה מן הראשונים והאחרונים כולם שנמשכו אחריו דברת התוס' שבת ק"ו ע"א אבל בשביב זאת לא נכח האמת האהובה מכל, ועיין בזה הארוכות בעיקר ג' בפטיחה, וממילא דאמור ר' מ"ח חכמים עיליל דג' עג' ע"א, לא אם תהר שחיטת טרפה אותה ואתابر המודלدل בה וכוי הכוונה דוקא לעניין טהרה מטומאת אבמה"ח, אבל איסור אבמה"ח ודאי אית בהאי עבר המודלدل בטרפה, משום דmittah העשו ניפול, דכיון דשחיתת טרפה גם על עצמה לא מהני להתר איסור אבמה"ח, מכש"כ שלא פועלת זאת על עבר המודלدل. ועיין עוד לקמן על מימרא דר' מה שאכתב בזה ודוק היטב.

תוס' בד"ה לדברי המתיר באמצעות הדבר כתבו, אפילו לרבעה דאמור ד' סימנים אכשר בה רחמנא איך לאבמה"ח, לא במלבד שמיון התם דלא יצא לאויר העולם ואיסורapiro לר' מ"מ, וה"ג בין לר' יובין לר' דפליגנו בתשל חלב מ"ט חי, מותקמא הא abusive לעיל וכו' עכ"כ. החלב אר' זיל נתקשה, הא יציאת חלב לאויר העולם דין בזה לידי מה הוא לעשותו חלב, וכן מפרש דכונת התוס' דמשום דכל זמן שלא יצא החלב לאויר העולם, יש לו היתר בשחיטה מזאה"כ דכל בהמה תאכלו, ובזה רצה להשוו שיטת הרא"ש עם שיטת התוס', והם דברי הרא"ש שנתקשתי בס' לעיל במתניתן עי"ש. ובמחכ"ת על חנם טרכ,adam נאמר דלעולם חדשים לחוד משווי' לי לשור להיות חלבו אסור, מה כתבו התוס'

התוספת מפרשים האי דג מקרטע אילא בינייהו דקיי אב"ש ור' עקיבא, ומפרשים דג מקרטע שkopatz ומגדל בחזק, ולב"ש מקבל טומאת אוכlein ולא לר' עקיבא. ולדידחו לא פירש הש"ס מתי מקרי איינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא, וא"כ קשה מאי לאמר דר' חסדא דבעי בנולדו בדגמים סימני טרפות דהאבי' תהי' אליבא דר"ע, דאי אליבי' קמבעי' היה לו לבאר תחללה דמשעה שאינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא קאמר, אם לא שנאמר דמסתמא גוסס קאמר ר' עקיבא דהוא נוטה למות וניכר לכל, אבל גולדו בו סימני טרפות קמבעי, וכך שפרשנו לדעת רשי', ولكن לא השיגו התוס' על רשי' במה דפרש דהאבי' הוא אליבא דר"ע. אבל הרמב"ם זיל מיאן בזה וסבירא לי' דלר' עקיבא דקאמר איינו יכול לחיות בדגים מכבליין טומאה, היינו מסוכנת היינו טרפה דהרי אנו רואים דטרפה גרוועה מסוכנתה הוא לעניין איסור אכילה והן לעניין הורג את הנפש, מסוכנתה שר' באכילה וטרפה אסורה והורג את הגוסס חייב והורג את הטרפה פטור מבואר בסנהדרין ע"ח ע"א, ואיך ישתקפ הכל לאמר דלר"ע דס"ל כי דג גוסס מכבליין, אבל גוסס מכבלי ט"א. וכך מפרש הרמב"ם זיל האבי' אליבא דב"ה דההכלתא כוותי' דבעינן דזוקא מיתה, אבל גוסס ומפרכסת אינס מכבליין טומאות אוכlein, ומכל מקום מסתפק ר' ר' בטרפה דגער מוגוסס כנ"ל, אולי מודים ב"ה משום דהרי אין כאן חיית שלמה בכמהCi מחרסא אבר, ושפיר חשוב כמת לעניין טומאות אוכlein, כמו דחויב כמת לעניין איסור אכילת טרפה, ולענין רצח דמקרגי גברא קטילא. אלא דמה דקרוואר בגמי' בצד המקיל דלאה בבהמה דוקא פסול טרפות דיש במינו שחיטה טרפה כמת לעניין רצח דהא גם באדם דליקא במינו שחיטה טרפה כמת לעניין שחיטה והן אמרת דאסיר אכילת טרפה לא שייך רק ביש במינו שחיטה אבל שם הטעם משום דבלאו הци איסור מצד בהמה טמאה ומה עניין זה לכאן. אלא זו זאת גם לשיטת רשי' זיל דאליבא דר"ע מביע' נמי קשה וצע"ג ודוק.

אבל עיין בפתחה עיקר י"א, שם ביארתי דהאבי' הוא בח"ט של ההלכה, ולא בטרפה האמורה בקרא דטרפה האמורה בקרא דהינו נתה למות מחמת חסרונו אבר פשיטה לי' דמקררי אינה יכולה לחיות, וה"ה לב"ה לדעת הרמב"ם דכל שהוא טרפה גמורה, אבל בח"י טרפות של ההלכה, דרך ע"י' שנתהדרה ההלכה דפיסול במקצת השחיטה פסולת נתחדשו הני כללים להחשב בטרפה, על זה קמבעי לעניין טו"א בדגים Mai, עי"ש'.

עוד שם א"רامي השוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי לדברי המותיר איסור, ולדברי האוסר מותיר, הרבה לדברי המתיר נמי מותיר, ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה פשיטה לשניהם דבשותם את הטרפה עכ"פ לא ניתר הولد בשחיטת האם, אלא פלאגי אי מהני שחיטת עצמו. ויש לעין מה לא תהני האי שחיטת טרפה להתר את הولد, כיון דכל ע"מ מהני לטהר מיידי נבלה, כדאמר ר' ר' להקמן, ולמה לא תתר בacellularה. לא מביע' למ"ד שחיטה שאינה ראווי' שמה שחיטה וכדק"ל לדינא, אלא אפילו למ"ד שא"ר לא שמה שחיטה, הרי האי ולד עושה שחיטה לשחיטה ראי' כיון דמותר בacellularה. ועיין בפרמ"ג סי' י"ד במשבצות סק"ב באמצע הדיבור, זיל: והנה שוחט טרפה ונמצא עובר, טהור הוא מלטמא מבואר, ולענין איסור לכאר' דיש בו אבמה"ח, שכל העובר בפנים הוא, אמונ יש לעין ב' עכ"ל. לשונו מגומג קצת, אבל כוונתו מבוארת, דמסתפק משום איזו איסור אסור האי ולד, דטרפה א"א לאמר דהא לאו ירך אמו הוא, וגם איך אפשר דשחיתות עצמו תהני להתר איסור טרפה שבו, וע"כ דאית ב' אבמה"ח באבמה"ח בעודו חי, ואם מת בלא שחיטה ממילא דאית ב' משום איסור נבלה, אלא

שאין דרכו של הרמב"ם ז"ל כן, ובפרט דילשנא צורך שחייבת הוא לישנה דעתן שחייבת דקאמר ר"מ במתניתן על בן ט' ח', ור"מ ודאי מדאורייתא קאמיר, ואיך משתמש הרמב"ם ז"ל בהאי לישנא גופא לאמר בהפריס צורך שחייבת. ועוד יותר מזה תראה ראי' נפלאה דרמב"ם מה"ת מצרך שחייבת להפריס ע"ג קרקע והוא ממש"כ בפ"ז שם הלכ' ג' ז"ל: "השותח בהמה ומצא בה שליל וכו', ואם שלמו לו חדשיו וממצאו חי, אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע ואין צרך שחייבת, חלבו אסור וחיבב עליו כרת" עכ"ל. והאי "אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע" ע"כ אתה לאמרadam הפריס ע"ג' ק' וטעון שחייבת פשיטה שחלבו בכרת,adam לא תפרש כן כונת הרמב"ם ז"ל אז האי "אע"פ שלא הפריס עג"ק אין לו שום מובן.

אבל עשה אכן כאפרכסת ושמע נא קושט דברי אמרת, הנה הרמב"ם ז"ל השמייט הא דר' מרשישי, דבן פקוועה הבא על בהמה מעליתה הولد אין לו תקנה. והבי' סימן י"ג כתוב דלא ידע למה השמייטו הרמב"ם, מאחר דמסופק אי החושין לזרע האב. עוד זאת השמייט הרמב"ם ז"ל כל דין דקלות בן פקוועה דאמר אביי, דהכל מודים בו משום דמדכרי דכריי, וכקמתמה הב"י בסימון הנ"ל עליו, וככתב דבשלמא על הר"ף דהשמיוט לא קשה, משום דלא שכוח, אבל על הרמב"ם יש לתמורה דהוז ז"ל אינו רגיל להשמיוט שום דבר מה תלמוד, עכ"ד. ואני אומר דאף על הר"ף לא הוועיל הרב ב"י ז"ל בתירוץ, דהרי הרמא באנה סימן י"ג כתוב, דאפיקו היה בו שאר דבר תימא סגי להתריר בלבד שחייבת, ולמד זאת ממה שהביא הג"א מעשה דרב שרירא גאון דהזה לו שני בגין פקוועות והmittים בкопוי' והאקלים בחופה וסגי לי' בהא דהזה בשעת חופה להיות תמייה לאינשי, וא"כ איך השמייטה הר"ף והרמב"ם ז"ל.

והנה בראש פירkon כתבתני דהראם"ם ז"ל דחיה הא דרב מרשישיא מכח האי דרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל עתה אני רואה דבאמת הא דד' סימנים לית לי לרמב"ם, כי לא הביא כלל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, דהיא'נו באמו טרפה שהי' צrisk שחייבת עצמו. ואני כתבתני לעיל במתניתן דבאמת מהאי טעמא השמייט הרמב"ם ז"ל האי אבעי, דבמעי' אמו פשיטה דלא מהני שחייבת לשום מ"ד ודוד'ק היטוב.

דהנה ק"ז החת"ס בחדשו הרגיש ברוח חדשו, דחיה דר' מרשישיא המובהך כאן, בין האי דר' בדק מלבדים בקהלות בן פקוועה ע"ג קרקע, ובין הא דאביי דהכל מלבדים בקהלות בן פקוועה עומד שלא במקומו, דחיה דינא דר' מרשישיא אין לו שייכות לדר' ש"ש עי"ש מה שנדחק בהזה בשם תלמיד אחד בדבר זר ורחוק. ואני דור רביעי אחורי ת"ל מצאתי פתרון הדבר, דבאמת כן הוא דמייך שיק' לדרש' ולא לחכמים. דבאה דר' כהנא דאמר הפריס עג"ק איכא בגיןו לא איפריש מי מדאורייתא טעון שחייבת או מדרבנן, יש לפреш ג'כ' דמדאורייתא קאמיר דחכמים דר' מ"ס' ל' דדי לולד להיותו אומו, ובאמו גופה בעין שותמות הבע"ח עי' השחייבת, ר"ל שתה' גוססת על ידה, דנראה דמפרכסת מותורת מיד וחותך כיitz בשר מבית השחייבת כדלעיל לג' ע"א, הינו משום דעתמת למות לאלטר, דכל שנשחטו שני סימנים חזקה אלימתא לח'ל' דמת מיד, וכמו שאמרו בגיטין ע' ע"ב דנסחטו ב' סמינו וברח מתירין את אשתו, עי"ש בסוגי' ובתוס' דמת בודאי קודם שיתירוה לינשא, וכן כאן ב' הסימנים ממיתין מיד וכאשר בארטהי בארוכה בפתיחה בעiker ג' דבעיין מיתה תוך מעיל"ע. אלא דהתורה התירה נגד יצ'ר' למ' שלחות אחר תאות אכילה לאכול מיד כמו יפ"ת עי"ש. אבל כל שלא פעלת השחייבת לעשותה גוססת, ואם היה במציאות שתשחה מלומות יותר ממעל"ע, באמת אין כאן שחייבת.

דשפיר מבעי' לעיל דלא תהני שחייבת בהושיט ידו משום חסרונו אוירא, הלא אוירא אינו מועל רק דלא הוקע איסור הלב, משום דיש היתר עי' שחייבת, אבל אי נחרה שפיר נאסר הלב, משום דאיaca חדשים והם לחוד גרמו, אפילו בנמצא מות אח'כ' ולא הוה אוירא כל מוחים, וכמש'כ' לעיל במתניתן. וכן לא מתפרש מה שכתו התוס', דהאי אבעי' דלעיל מיתוקמא שפיר בין לר' ובין לר' דפליגי בתלש וכו', דלא' דאמר חדשים גרמו היינו לחלב שנטלש וצא לאoir העולם, וזה ליתא כמש'כ', אלא ודאי לדעת התוס' ליכא בחדשים לחוד איסור הלב כלל, עד שיצא לאoir העולם בעוד הولد בחיים, ולכן בנמצא הولد מות אפילו לא שט אמו אלא נהרה הولد אין בו כרת דחלב, וכאשר הוכחתין כן מגמר', ודבורי הר"א' שעדיין בלתי מובנים. אבל מה שנטקsha הלב ארוי ז"ל על הסברא דכיוון דאין כאן לידי, והוה האי הלב כבשר הפרוש מן בהמה ולא כפורש מן הولد,מאי מהני האי תלישה וכיאה להקרא חלב, דא ודאי צריכא עיינה רבא כאשר נתפלאתים גם בסזה כמבעואר למלعلا.

שם בסוף הדיבור, ואפילו לר' דאמר חדשים ואוירא גרמו, אפשר דבמעי' אמו מהני בי' שחייבת כי היכי דמיהני בי' שחייבת אמו ע"כ. כפי מה שכתבנו לעיל בדעת התוס', דגם לר' בעין אוירא כדי' שיחול איסור הלב, ודלא' כלב ארי' ז'ל, גם לר'ו'ח בעין לפרש צד האבעי' דלעיל, דמיהני שחייבת בהושיט ידו ל'ר'ל, ודלא' כמשמעי' מפשיות לשון התוס', דהאי צד האבעי' לר' מובן מאליו, אלא כיון דלר'י' ה'י צריכין לפרש צד האבעי' דלא מהני שחייבת בפניהם, لكن לא כפלו כאן לאמר דבין לר'ל קמבעי' דתהני שחייבת בעמי' אס כמו שמנני לי' שחייבת אמו. אלא דגוף דברי התוס' תמהין, דادرבה מה דמיהני שחייבת האס היא הנותנת דלא תהני שחייבת עצמו, דנヒו דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל לא ב"א, ואיך כתבו דמשום דמיהני שחייבת האס יש לאמר דמיהני שחייבת עצמו. ואני כתבתני לעיל במתניתן דבאמת מהאי טעמא השמייט הרמב"ם ז"ל האי אבעי', דבמעי' אמו פשיטה דלא מהני שחייבת לשום מ"ד ודוד'ק היטוב.

ע"ב גמור' טעון שחייבת, ואס מות טהור מლטמא במשא וכו', ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה האי דינא דבן ט' ח' הנמצא במעי' בהמה טרפה דעתון שחייבת, מבעואר ברמב"ם בהל' מ"א, אבל מה דינו אס מות אח'כ' בפ' ב מהל' אבה'ט הל'ז כתוב בשם ז'ל בפירוש. אלא דח'כ' מ' קורוקס ז'ל, דח'א דכ' הרמב"ם שם ואס מות קודם שיפוריס ע"ג קרקע הרי' הו טהור, שחייבת אמו מטהרתו, קאי אפיקו אמו טרפה עי"ש. והוא אמת וצדק, אלא דמה שתנה הרמב"ם ז'ל קודם שיפוריס ע"ג קרקע אס מות מטמא במשא, ומהכי' תמי', וכי משום דבאי' שחייבת מדרבנן משום מראית העין, נימא דמטמא במשא מדרבנן, אשר זה דבר זר ומ"ל לרמב"ם זאת דגזרו טומאה משום מראית עי'. וראיתי בזגול מרובה בי"ד החדשים שהשיג על הטו'ז' דס' של שהפריס ע"ג הקרקע רק לכתחילה צrisk שחייבת, אבל בדיעבד לא אסרו מושם מראית עין, מפסיק הרמב"ם זה דבפהפריס ע"ג קרקע מטמא כנבלה, אס לא שחייבת, והוא פלא גдол שלא הרגיש הגאון ז'ל דמשום מראית עין מדרבנן, איך מטמא כנבלה. ולא עוד אלא אדם היה הרמב"ם ממציא דבר זה דבפהפריס ע"ג קרקע גם טומאת נבלה אית' בי' מדרבנן, היה לו לפסק כן בפירוש ולא להשמיינו דבר זה מכללא, דבלא הפהפריס טהור. ועוד זאת אני תמה' דבסוף פ"ה ממ"א שהביא דין דהפהפריס ע"ג קרקע כתוב סתמא, ואס הפהפריס ע"ג קרקע צrisk שחייבת, ולא הזיכר כלל שהיה מדבריהם

קשה כל הני קושיות למה לא פסק הרמב"ם כר' מרשישא ולא הביא הוא דאבי דהרי ר' מרשישא פליג על אבי כנ"ל וממילא דליתא לדאבי, וגם דר' מרשישא ליתא, דהוא אמר מלתי אליבא דרש"ש, ולית הלכתא קריש, וכן אין הרמב"ם מחק כלל בין אמו טרפה לכשרה, דכל שהפריס עג"ק עבי שחיטה מה"ת, וטמא טומאת נבלות אם מת, היינו אם מות קודם שהפריס עג"ק, כמו שכתב הרמב"ם זל בפירושו. ומהאי טעמא היה הרמב"ם זל מוכרכה נמי לפרש דאיסור אבר היוצא אין תליי כלל בשחיטה, דכל שיצא והחזר או נשחת קודם שהחיזיר באופן דין לעין לידיה, איך איסור יוצא מצד קרא דבר בשדה טרפה, דמשום דין לאבר שחיטה א"א לאמר דהה אליבא דליתא, הרי טעון העובר שחיטה כיון שהפריס עג"ק, ולאמר דהה אבעי בריש פרkon באבר היוצא מהו לחוש להלבו שהוא בס"ד קודם שזכהנו דפליגי רש"ש וחכמים בשל תורה וכארש נרא דפרק ש בתחלת כאשר עבי מהו לחוש לאירועו ותפל' בלא איסור יוצא מהא דר' מרשישא ורק אליבא דרש"ש קאמר למולטי דלית הלכתא כוותי, אבל הוא קמבעי באבר היוצא דאיכא איסור גם לחכמים, אלא ודאי דחש"ס איזיל שם בהאי ס"ד דר' מרשישא הלכתא היא, מ"מ במה דמסיק בחיקו א"א לאמר דלא קאי הא תיקו במסקנא, דכל תיקו הלכתא הוא, ובשל תורה לחומרא איזילנו ולכן הוכחה הרמב"ם לאמר דאיסור אבר היוצאה לא תליי בשחיטה כלל כנ"ל.

וזע דעליל דפליגי ר' אשוי ומר זוטרא בגין פקועה אי פודין בו, דר"א אמר פודין ומר זוטרא אמר אין פודין. הנה הסוגי' דשם ע"כ קאי לפי הס"ד, דהה קמבעי מהו לפדות בגין פקועה, אליבא דר"מ לא קמבעי, דכיוון דעתו שחיטה בהמה מעלהיה הוא, כי קמבעי אליבא דרבנן. הרי דס"ל להש"ס שם דרבנן ע"פ דריהיט ואיזיל לא עבי שחיטה מה"ת ולאמר דר"א שהוא מרא דשותעתא דהaca דלית הלכתא קריש, ומטעמא דכתיבנה דחכמים פלייגי עלי' להצהrik שחיטה להפריס עג' קראקע דהה קמבעי מה"ת, פליג עם מר זוטרא אליבא דרש"ש דלית הלכתא כוותי, הוא דבר שאין הדעת סובלתו, והכי הו"ל לר"א למימר למר זוטרא דפודין מושום דעתו שחיטה. אבל ניחא דהרי רשי זל מפרש הא דקאמר ר' אשוי לממר זוטרא מה דעתך דילפת שהה מפסק, דבפסח פסול יוצא דופן. והתוס' הקשו על פירושו דא"כ גם לר"מ דעתו שחיטה אפשר דקמבעי, דאף דעתו שחיטה נוכל לילך מפסק דין פודין ביוצא דופן, ולכנן מפרשים דמטעם דהו כשות קאמר דפסק לפסח, עיין בחודשי הרשב"א זל דקהשה בשם הרמב"ן זל לעליהם, דס"ס יוצא דופן הוא וויפסל נמי לר"מ, ולכן מקיים פרשי"י זל, והוא דקאמר בגמור' בתחלת לר"מ לא קמבעי' הוא מקמא דמסיק הא דקאמר ר' אשוי למר זוטרא, Mai דעתך דילפת שהה מפסק, אבל בתור דמסיק כן, באמת האבעי' גם לר"מ ומשום דאיכא למילך מיותר מיותר בפסק. ואני מהמיה עוד יותר ע"ד התוס' דאיך אפשר דמטעם שחיטה קמבעט, דא"כ שהה מפסק מהו לי, דהרי שחותם במעט משה דכתוב כאן בפדיון בכור, ולא בעין למילך מפסק, וכן נראת מתווך פסק הרמב"ם זל בפ"ב מהלכ' בכוורות הלכ' ח' ז"ל, "אין איןן קרואין" שה. הן אמת דבגמור' בכוורות י"ב ע"א לא משמע כן, שמביאה על האי משנה דמונה אלו דין פודין, דמתניתן בן בג בג היא דבן בג בג אמר נאמר כאן שהה מפסק ולא בטרפה ולא בכלאים להלן פרט לכל השמות הללו, אף כאן פרט לכל השמות הללו. אי מה להלן אזכר תמים ובן שנה ת"ל תפדה תפדה ריבבה. אי תפדה

זהרי אמרה תורה בchia וועפ', ושפק את דמו שהוא נתילת הנפש ולא מסתבר לאמר דכשנכנו לארץ ונתקדשו במצבות שחיטה שבא להקל כ"ב ולאמר, דלא בעין נטילת נשמה ונפש כלל, ואפיו אין סופה למות מחמת השחיטה מוותרת וטהורה. ואם כן הוא האיל, אם שחיטתם אמו פעה עליו עכ"פ כדי שהיא גוסס ואני יכול לעמוד שהוא סימן הגסיסה, אז יותר על ידי אמו, אבל כל שהפריס עג"ז קראקע אחר שחיטה, הרי סימן דלא פעה עליו שחיטה מאומה, די לצד להיות אמו, כי גם בה בעין מעשה המmittת תוק מעיל"ע דוקא, וכך כל שהפריס עג"ק, אפילו ימות אח"כ אין זאת מהמת השחיטה אחרת, אלא מסיבה אחרת, ואל תחמה על דבר זה, איך הקשר הولد מתלי תליי בהמה שיפוריס אח"כ עג"ק אי לא, דהרי גם לר"מ מותלי תליי אם חי היה בשעת שחיטה, דאם מת אח"כ ונמצא מות ניתר למפרע בשחיטת אמו, ואם נמצא חי לא מהני, והכי נמי לרבען כן הוא דמתלי תליי אם יפרוס אח"כ עג"ק או לא. ור' מרשישא (חתנו של רב כהנא. עיין בסה"ד) מפרשכו דברי ר' כהנא, ולכן העמיד מסדר הש"ס הא דר' מרשישא בתור דברי ר' כהנא לאמר, דרך ע"ש קאמר ר' מרשישא דינו, כי לחכמים דפליגי וס"ל דבעי שחיטה בהפריס עג' קראקע, ליתה להאי דינא כלל, ואח"כ מביא דברי אבעי דפליגי, וס"ל בהא דר"כ דהפריס עג"ק איכא בינייהו מדרבנן קאמר, ומפני מראית העי, ולכן הכל מודים בקהלות בן פקועה. ומאר שזכהנו זהה דר' מרשישא ואבעי פלייגי אי חכמים דרש"ש מדורייתא קאמו דבעי שחיטה או מדרבנן, כי הכל שבדינו דבשל תורה הלך אחר המחריר, אנו צרכין לפ██וק כמו אונדער דהה קמבעי מהו לפדות בגין פקועה, אבל מוקם שננה ר' ש"ש הלהכה כמותו, והא דר' יונתן דפליג עלי' וקאמר דלית הלכתא כוותי' אלא במסוכן ותרומות מעשר ג"כ פלייגי אי שחיתת בן פקועה מדורייתא או מדרבנן דהה האי דמסוכן אף דהו דבר תורה, אבל כפי מה שהוסיף שם על היוצא בקהל דהה מסוכן, ועינו רמב"ם פ"ב מהל' גירושין דמקדים האי דמסוכן להני דת"ק ולהני דחוירו לאמר וניהו דבדף י"ג ע"ב משמעו דרש"ש פלייג את"ק אבל אחזרו לאמר אין אלו כמפרש, דلت"ק דוקא יוצא בקהל דהוא קרוב להיות נהרג, אבל סכנה בעלמא דקרוב להנצל לא, אבל בחזרו לאמר שהוסיף גם המפרשليس והיין בשיריא, דין זה לא חישב וליזול. ועינו מנחות ל' ע"ב מוחות חולין, דאטו כי רוכלא ליחסב וליזול. מוחות חולין, דאטו כי רוכלא ליחסב וליזול. ועינו מנחות ל' ע"ב בכל הסוגי' שם, ותמצוא דגס למן דלית ליה דהלהכה קריש' בכל מקומות, מ"מ פסקינו כוותי' בתלויות השם בס"ת לחلك בין מקצתו או כלו, וכן עוד שם באיזה דין ועינו ש"ד סימן רע"ו, שתמה באמת איך פסקו הופקים הא דרש"ש בתלויות השם, כיון שפסקו כאן בשחיטת בן פקועה דלא כוותי', מושום דלית הלכתא כוותי' רק במסוכן ותרומה, עי"ש שכטב דבחבורו הארץ הארץ בזה, ואני לא זכינו לחלק שני מספרו הארץ. אבל לפי העתינו ניחא, דהא דלא קבלו הכלל דהלהכה קריש' הינו דר' קבל בלי יוצא ממנהו, אבל יש בידינו לפ██וק כוותי' במילדי דרבנן, או במקומות שמחמיר, ולכן האי ר' יונתן דפסק רק בהני תרתי כוותי', רצה לשלו Rak האי דבן פקועה דהה מאה"ת לדעתו, ואיך נפסוק כיחידי לאגבי רבנן ור"מ דפליגי עלי' להקל בשל תורה ור' אשוי שהוא בתרא חש להאי דר' יונתן ופסק דלא קריש' ע"כ משום דס"ל הכר' מרשישא דרש"ש וחכמים בדאורייתא פלייגי, ולא כמ"ד דבל"מ הלהכה קריש' משום דס"לocabyi, דכאן במלטה דרבנן פלייגי.

ומאחר שזכהנו זהה, ליכא בפסקי הרמב"ם שום דוחק ולחץ, ולא

ז' נבלה גמורה, ואיך נתיר חיללה איסור תורה ע"י פסקי יתר הראשונים נגד דעת הרמב"ם במקומות שאין רואים שלא ירדו לסוף דעת קדשו, ושלפי שיטתו אין כאן שום דוחק בכל הסוגיות ולא עוד אלא אדם לא נשחת רק סימן אחד גם בלאה אין להתריר כלל הכתת הראש כմבואר אצלנו בפתחה ודוק' היטב.

ע"ש רשי' ד"ה הפריס וכו', טעון שהחיטה מדרבנן דעתך לאחלופי לאכול בהמה ללא שחיטה עכ"ל, אין לפרש דוחשו לאחלופי כמו בפסחים דף ע"ה דאין צולין ב' פסחים כאחד מושם תערובות גופם, וה"ה הכא כיון דאין כאן שום היכר, דבקל ברבות הימים יתחלף באחרת, אדם נפרש כן לא נבון הפלוגתא בקהלוט אי חד תמייה'aggi או בעין תרי תמייה'aggi וכן לא נבון הא דרא' דלא חש לדדרישה בבפ"ק דמ"ש טרפה דלא חש לה כיון דאיقا חש השחלפה אלא דהכא תמייה'ין שיאמרו גם שאר בהמה לא בעי שחיטה, וכן מוכחה לשון הרא'יש ושאר פוסקים. אבל הדבר תמורה בעני דמיהיכי תיתיב ניחוש שבשביל שיתרמי לעתים רוחקים שאחד ינחו או יכה על ראש בהמה ויאכל את בשרו, שיאמרו דבטלה הזביחה והותר הנבלה אחמהה? וכי לא קרובה יותר לחשוב את האיש שאוכל נבלה. וגם למה לא חששו על תערובות גוףן כמו בפסחים וצ"ע.

תוס' בד"ה בן פקועה מה שפירש בקונטרס דהרי הוא כדי שאין לו אלא סימן אחד מצד amo וכ"ו גם פירש דר' מרשריא ל"ל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, והכל מגומג דאפיילו היהנה בהמה ניתרת בסימן אחד להכשיר דחויס כל סימן וסימן בח齊ו שחוט וכו', ואפלו למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא מודה הכא, דהתס שחיתת טרפה לא הו שחיטה, אבל כאן הו כאלו ח齊ו נשחת וכו' עכ"ל. ועיין לב אר' מש"כ בז'ה. ואני תמה מאיד עלי התוס' דאין כאן שום מקום השגה על רשי' ז'ל, דלפירושם דאין כאן סימנים לחץ הولد הצריך שחיתה קשה יותר, הכא יאמרו דמי שיאכל מאותו ולד בלא שחיטה מחייבים או לאחר מיתה, צריך לאכול שני זיתים כדי שישתחביב מלוקות, דמי יימר לנו דחק האב וחלק האם שווין הם בכמות, אלא ודאי דאין כאן תערובות בכמות, אלא באיכות, וממילא דאין כאן מלוקות כלל על אכילת הولد הזה בלבד שחיטה, והוא כמו כוי לעניין חלב דהוה חצי שעור באיכות, ואין לוקין עליו, וא"כ למה לא תhani שחיתה להאי ולד דאיינו זבוח באיכות, ע"י סימני עצמו שהמא ג"כ רק באיכות מקצתם זבוחים ומיקצתם אינם זבוחים, הדאי ולד בר' בפ"ע הוא סימני ובשרו שווין, ומ"ל להתוספות דלהאי בר' בפ"ע לא מהני שחיתה סימני כמו שהוא, ולכן הוכרח רשי' ז'ל להמציא דעתך שהי' נגע בה דכמו דבשחי' בכמות שחיתה נפסקת, כמו כן נפסקת בשחי' בחיתת איכרות הסימנים. גם כוה שרצוי לחלק בין האין, לשחיתת טרפה איןנו מובן, דהא גם בשחיתות טרפה מהניولاد לטהר מיידי נבלה, ולדעת התוס' גם להתיר איסור אבמה'ח כמו באמו, דחוינך אבל ממנה בעודה מפרקסט אין בו איסור אבמה'ח, הרי דגס הولد שחחות הוא, ואדרבה יותר מקרי שחות בטרפה, עד שלא מעד מה נשר להתריר בולד טרפה ע"י שחיתת עצמו כמו שתכתבנו למעלה באריכות. וחוץ מזה הלא כל עצימות ההסבר של ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ממש'כ רשי' ז'ל דהתירא הוא דרב' רחמנא ולא איסורה, והא סברא המוסכמת עם השכל דאייך נאמר שחיתה המכشرת תקלקל יותר את הولد, מנicher האוסרת, ר"לadam נחר האם היא הولد ניתר בשחיתות עצמו, ואם שחיטה יאסר הولد שלא יהא לו שוב היתר ע"י שחיתתו הוא, ואם הסברא מוכרכות א"כ גם בגין פקועה הבא על בהמה מעלייה אנו מוכרכים לאמור כן, איך אפשר דהשחיטה של האם המכشرת תגרום איסור לבן בתה בדור שלישי. אבל מה שכתבו התוספות דא"כ הסוגי' דלעיל, דמהו לחוש

ריבת כל הני נמי א"כ שהיא מהני לנו עכ"ל הגמר' הרי דבעין כמעט כל הני מגז"ש שהיא מפסקה. אלא דנראה דהרבמ"ס ז'ל דחיה האי ברייתא מכח האי דר' אשி כאן. דכי הגראה ר' אשיה מפרש מתניתן דבכורות דמעט כל השמות הללו משה דכתיב בגופי'DKRA, דאל"כ אלא כברייתא דבן בג הלא תקשה לנפשי' דאמיר כאן פודין.

הן אמת דלא אוכל להבין איך פלגי ר"א ומר זוטרא ביזוא דופן, והמשנה בבכורות לא מנה בכל אלו יוצא דופן, הרי דפודין בו. דומה דקמבעי' שם בנדמה ובפסחים'ק אי פודין, היינו אם היא בכלל כלאים דקתני במתניתן וכן בגין פקועה, אי כפ' התוס' דמצד שהוא שחות קמבעי' הרי הוא בכלל שחות דקתני נמי במתניתן, אבל אי נפרש דמצד יוצא דופן קמבעי', באיזו מהנהו דחויס במשנה נוכן להכניiso, והוא תימא רבתא אצל, אלא פירוש התוס' ג"כ אין מפסק, הלא משנה שלמה היא דאין פודין בשחותה והרי האי בן פקועה נמי שחוט הוא, יהי' מאייז טעם שהיה', אם לא שנפרש דהכי קפעריך לי', דבשלמה אם מפסק ממעתיקו שחוט, שפיר קמדמיית בו פקועה לשחות דעלמא, דשניות הלא אינם ראיים לפסק אבל אי מסברא קממעט התנא כל השמות הללו, מושום דאיןם בכלל שא וכמיש'כ הרמב"ס א"כ האי בן פקועה ניהו דחויט הוה, אבל מ"מ כיון דרהייט ואיזל שה קריין בי'. שוב ראיית ברי"ט אלגזי ז'ל שכtab, דר' אשי לא ידע מהיא ברייתא. והרבמ"ס ודאי לא סבר כן,adam ר"א לא ידעה איך פסק שם כר' אשי דפודין נגד הברייתא. ועכ"פ נבוק אני מעד בפירוש הסוגי' וקשה לי מעד להכניס ברמב"ס כדעת רשי' ורמב"ג, דמטעם יוצא דופן דניין על בן פקועה, והוא לא הזכיר יוצא דופן בדבריו אלא בן פקועה, ובפרט שהגמר' לא הזכיר כלל שם יוצא דופן, וממשנה נלמד דביזיא דופן לא מيري'. لكن יותר נראה לךים פירוש התוס' גם לדעת הרמב"ס ז'ל, דמטעם שחותה קמפלגי ומ"מ לא קשי' מידי ר"א אדר"א דס"ל דחכמים מדאורייתא מצרכו שחיתה בהפריס ע"ג קרקע, דהא דלא פסק ר"א כרש"ש דמתיר גם בהפריס ע"ג קרען, היינו מושום דכיוון דבדאוריתא קמפלgni לא מלאו לבו לפסק לקולא כרש"ש נגד החכמים, אבל כאן בפדיון הוי חושש לדריש' שלחחמיר שלא לפדות, אם לאו דס"ל דכיוון דרהייט ואיזל שה קריין בי', ומר זוטרא ס"ל כברייתא דבן בג בג, דמשה שה קממעתיקו לבן פקועה, ולפ"י ניחא מה שפסק הרמב"ס כר"א ע"פ דהסוגי' כמר זוטרא אזלה, כמו שכתבבו הראשונים ז'ל שפסקו כמר זוטרא, ובפרט דהבריתא מס'יעה למ"ר זוטרא, אבל אי נימא דכל עצמיות הפלוגתא הוא מושום דהוה כשחות ואיליא דרש"ש דשמא הלהקה כמותו גם בדאוריתא, וכיון דזה גופה ספק הוא כדי הוא ר"א לסמווק עליו נגד הברייתא ודוק' היטב.

ועל"פ' יהי איך שי' בדורו כשם הוא דהרבמ"ס ז'ל פסק דהפריס עג"ק טעון שחיתה מה"ת, כי רק שפוך זה מחפרשים כל פסקיו, וכל מה שהשmittot מן הדינים הנראים כבלי חולק בסוגית הגמר', ואן ספק אצלי שאילו זכה הב' לי זהה ודאי היה פסק כרמב"ס עמוד ההוראה שהוא שקול אצל הב' נגד רוב הראשונים, ולא עוד אלא דכל הראשונים ז'ל אילו הוי נחטו לעומק שיטת הרמב"ס ז'ל לא הוי חולקים עליו כלל, כי הלא לפי דרכם אין קץ לדחוקים שמכרכחים אנו לסביר בסוגיות הללו כאשר בארנו הכל בפרקן, כל אחד ואחד במקומו, וא"כ פשיטה דחלילה לא יכול בן פקועה שהפריס ע"ג קרקע ולא שחיתה כמו שעשה ר"ש גאון בחופה. אבל עוד יצא לנו מזה דמה שהתריר הרמא' ז'ל בעוף השווה למota אפייל מעלה' לעחות על ראיו הוא לפי דעת הרמב"ס

בו גם הבהמה טרפה, אלא אפילו לדעת אידך הראשונים דין בו אלא מצות פירוש מדרבנן, מ"מ מודים מהה דאיינו יכול להעלות ארוכחה, ובפירוש אמרו לעיל דף ע"ג דבר המadolدل אין לו תקנה בהזירה, ור"ל שאינו חזר ומתדבק לנוף ואיך לא תטרף בהמה ע"י חסרון זה שאין האבר תלוי בה אלא בחיבור כל דוחוא שסופו ליפול. הן אמת דהש"ס לקמן מביא מתקיף לי ר"ג לשם אל, יאמרוابر שהחיהות תלוי בו מוטל באשפה ומורתת, ולכאורה הוא הקושי' שהקשתי, אלא דהש"ס יאמרו' משמע דמייקר הדין מצ' קיימין הני תרתי, דבר שהחיהות תלוי בו יהיה נדון כמדולדל, ומ"מ בהמה תהיה' מותרת, אלא ממשום שלא יאמרו מקשה לי' דהויל' דהבהמה אסורה עכ"פ מדרבנן, ועינן לבב ארוי. וזה פלא והפלא דודאי כל שינקר' מдолדל וכן סופו להעלות ארוכחה לעניין טרפות בהמה ודאי חשבין לי' כנפל, דחובור כל דחו צזה ודאי אינו מצל מלחיות טרפה, ולכן עכ' אנו צרכיכם לאמר דהאי, "יאמרו" דקאמר ר' לעו משום אמרה דבריות קאמר, אלא כונתו דהבהמה נאסרת מעיקר הדין ומון הדין יאמרו' אך אפשר דבר שהנשמה תלוי בו מוטל באשפה והבהמה מותרת ודוק.

גמרא א"ר אשיש טרפות קמדmittiyil' זכי' שהרי חתכה מכאן וחיה וחתכה מכאן ומותה. הרמב"ז י"ל סובר אדם אחר פסיקת צוה"ג חתך الرجل למعلיה בשוק חזר להכשו, ומ"מ אם לא עשה כן וחתחה כמהות שהוא טרפה ואין זו דומה להא דאמרו לעיל דאי בדרי לה סמא חי' דכמהות שהוא עכשו א"א לה לחיות. והרשב"א אחריו שהביא דברי הרמב"ז כתוב ויז"ל,, וא"ת שמא כבר התחללה מכתה להמיתה בה (ר"ל פועלתה המミיתה) ותירץ חולין והוא זה ומהשוכנת שראי' ע"כ, והנה בריש פרק אלו טרפות כבר תמהתי על הנני טרפיות דנייקב או לקתה גרע מניטל, וכן לרמב"ז דכל מקום דקתני ניטל טרפה אבל חסר מתולדה כשרה, דצ"ל בכל הנני דיוטר כאיב לה האי לקותה מאלו ניטל כלו או חסר מתולדה, איך מיטרף משום האי כאב אף שסופו למות הלא מסוכנת נמי סופה למותות וכשרה, וטרפה שאני דמחסרא אבר מבואר לעיל בסוגי' דמסוכנת ל"ז ע"א, ומעטה כל שאם ניטל האי אבר או נברא חסר יכול הבע"ח לחיות בלבדו הרי אין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו, א"כ Mai הוה אם עתה דלא ניטל אלא ניקב או נלקה דכאייב ל"טפי עד דסופו למות, ס"כ אין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו, אלא כמסוכנת אוأكلת סם המוות דכשרה. וקושי' זו קשה לכל הנסיבות, ולאו דוקא לשיטת הרמב"ז אלא דכינוי דהרשב"א כאן מביא ומשתמש בסברא זו, דכל שאין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו אין כאן דרישת טרפה, אפילו התחללה החולי המミיתה פועלתה, א"כ איך מצינו ידינו ורגלינו בביבה"ז והיא תמייה עצומה ולית נגר ונגר דיפרקיינה.

רש"י וכלישנא קמא דבר עבדין ולחומרא וכו' ולקמן פסק הלכתא הци אפילו בנשבר העצם וכשכ' נחתך לגמרי עכ"ל, והרא"ש ז"ל הקשה דמאי ראי' איכה מהאי נשבר העצם דלמא בעצם הקולית למعلיה מארכובה עליונה מיירי, ולדעתינו נראה דכוונת רש"י ז"ל בזה, דכפי הנראה תלי' פלוגנתא זו דרב וועליא, בהאי פלוגנתא דבר שמואל דלקמן, דהא דלא ניחא לי לעלא לפרש ארכובה בארכובה הנכרת עם הראש, משום דקשי' לי' וכן שניטל צוה"ג כמו שהקשה עולא לר"י, ומה דמתרצה לי', תנא רקובה בא צוה"ג וצוה"ג بلا רקובה, לא ניחא לה משום דנחתכו קתני, ומה נראה דאית ל"י כשםואל דנחתכו לגמרי משמע אבל רב לשיטתי' הלא נחתכו לאו דוקא כמשכ' התוספות لكمן ד"ה ואם לאו, ומעטה כיון דין פסקין لكمן כרב מסתבר דגם כאן הלכתא כוותי', והרי לא קשה למה קתני תרתי נחתכו רגילה וניטל צוה"ג ודוק

לזרעו ולחלבו של אבר היוצא חחי' שלא כהרכתא, וזה דוחק, היא תמייה קיימת כי שם מסיק בתיקו במוחו לגמווע את חלבו, ואיך נאמר דהוא שלא כהרכתא, אבל זאת התמייה הכריחה את הרמב"ז ז"ל לסבור דברابر היוצא מטעם טרפה נגעו בו ולא שייך לשחיטה כלל. וכפי שביארנו בס הני דין דר' מישריא ודרבא דד' סימנים אכך בה רחמנא כולן אינם הלכתא, כי נאמרו רק לדעת אבי' דחכמים דרש"ש מודים דמה"ת גם הפריס ע"ג קרקע נ יתר בשחיתות האם, אבל אין לית לנו זאת אלא קר' מישריא דאמר דיןנו אליבא דרש"ש משום דס"ל דלחכמים בהפריס ע"ג קרקע עיי' שחיטה מה"ת, וכייל' בחכמים כמו שכתבתתי לעמלה בארכיות בס"ד.

תוס' ז"ה דנפל דובא עלי', ע"ג דסביר ררבנן לא אסר ממשום דrostot הزاد וכוי', כבר הבאתה לעיל דנושאי כל הרמב"ז כתבו דין זה ממשי' דרמב"ז בפיהם"ש, והוחתני זזה ליתא, דהרמב"ז בפיהם"ש לא דבר כלל מטרפות של בן פוקעה שהפריס ע"ג קרקע, אלא מטרפות שנולדה מן הבطن ובובור שהותר בשחיתות אמו עיי'ש. ולפי מה שהוחתני דדעת הרמב"ז דהפריס ע"ג קרקע טענו שחיטה מן התורה, ודאי דלא מצי להביה האי דינא דליתא אלא לדעת יתר הראשוני, דסבירו להו דכללו עלמא בהפריס ע"ג קרקע דמן התורה ניחר בשחיתות אמו, ושחיתתו מדרבנן משום מראית עין לחכמים דר' שמעון חזורי, וצריך לאמר דלא מיריעי הכא דעתאו טרפה וכמו שהביא הרשב"א ז"ל בחודשו לדעת מקצת הראשונים.

ד"ג ע"ו ע"א משנה בהמה שנחתכו רגילה וכו' האי משנה אין כאן מוקמה אלא בפרק אלו טרפות וכותב הרמב"ז בפירוש המשניות זה לשונו: ונזכר הדין זה בפרק הזה מחמת מה שאמר שחייבתו מתרתו לאותו אבר כמו שנאמר בעובר שחיתת אמו מתרתו ע"כ. ואולי טעות ספר אייכא כאן, דהוא ליה למימר דין שחיתתו מתרתו כמו בابر היוצא מן העובר. דהא דשחיתתו מתרתו ברובبشر קיים פשוטיא, דהא ליכא כאן אבר המдолדל שאין מעלה ארוכה, ועיקר הרבותא דסיפא, הוא האיסור דבלא רובبشر קיים נאסר האבר לרמב"ז מן התורה ולאייך פוסקים מדרבנן, גם לא שייך לאמר דנקט רישא דנחתך טרפה מושם היתר דרובبشر קיים אשר ממילא שמעין, דהא אין זה נחתך. אלא ודאי כונתו משום איסורא דסיפא נקט האיסור דרישא, ומיסיפה שמעין דהאי נחתך לאו נחתך לגMRI קאמר, אלא כל שנשבר העצם ואין עור ובשר חופין את רבו טרפה, דכינוי דMRI בהכי אבר המдолדל שאין שחיתתו מתרתו במקומות שאין עושה אותה טרפה, דהינו למיטה מארכובה, ע"כ דין סופו להעלות ארוכה, אם כן ממילא גם במקומות שעושה אותה טרפה לא בעין נחתך ממש אלא דכל שאינו יכול להעלות ארוכה חשבין לעניין טרפה נמי נחתך לגMRI דהרי סופו ליפול. והוא דעת רב לקמן, דלמעלה מארכובה ואין רובبشر קיים שנייהם אסורים. אבל לשמואל דס"ל דגס למעלה מארכובה רק האבר אסרו אבל בהמה מותרת, דנחתך דרישא למיטה מארכובה, ודאי קשה מה עניין בהמה שנחתכו רגילה בפרק זה, למיטה מארכובה, ע"כ דין סופו להעלות ארוכה, אם כן ממילא עם הדין דרישא. אלא דיוטר אני תמה בשיטת שמואל, דאי אפשר לומר דבבמה תהי' מותרת. דכינוי דקותני מותניין דכל שאין רובبشر קיים נידון כבר המдолדל דין שחיתתו מתרתו, מה בין זה לחתך לגMRI, דהרי אמרו لكمן כך' ע"ב דאין מעלה ארוכה והוא ליה' לטמא כאבמה"ח אי לאו קרא דכי יכול עד שיפול ממש, אבל לעניין טרפה פשוטיא דהרי כנפל דהרי כמה וכמה טרפיות אסרים על שם סופן. ולא מבעי לדעת הרמב"ז דבר המдолדל אסור מן התורה מקרה דבר בשדה טרפה דה"ה אם החיהות תלוי

כלענ"ד נכון.

ד"ה ע"ז ע"א גمرا א"ל ר"פ לרבע, ר"ל ואיסורה דאוריתא ואת אמרת התורה חסה על ממון של ישראל. וכן הוא לעיל ד"מ"ט ע"ב ד"ר"פ השיב לרבע כן לעניין הלב טמא אי סותם או לא, והת"ח תמה איך רצה רבא להתייר אישור תורה מושום התורה חסה על ממון של ישראל, וכתבדרבא מספקא לי עי"ש. והלב אר' כתוב דלא הוועיל כלום דוגם בספוקא אין להקל בשל תורה עי"ש מה שנחנק, והקושי' ודי עצומה דכיוון דבשני מקומות מצינו ויכוח בין ר"פ לרבע נראה דרבא לא הדר ב"י מסברתו, רק אישתק דרושא, ולכן נטה כמי שחייב ר' זל דיליכא מפושך בקרא אלא דינדון בדברי סופרים (ועיין לח"מ פ"ח מהלכ' שחיטה הכא' ועיין נמי מה שכתבתית בפתחהanza מה לדעת הרמב"ם באמת אנו לוכה על הטרפיות שאין הבע"ח נוטה למות)DOI ואדי דלא קשה מיידי اي רבא היה רוצה להתייר גם ספק זה משום דחסה התורה על ממון של ישראל אלא דוגם לאינך פוסקים דלית להא דרמב"ם, י"ל דרבא לשיטו איזל דס"ל טרפה חייה כיידע, וכבר כתבתת בריש א"ט דלמ"ד טרפה חייה איזן כרא ר' רק שעשה דלהבדיל בין החיה הנאכלת וכו', ולא דטרפה מוקי לי לבשמה"ח כמו שמבוואר בירושלמי ריש פרק כל שעיה וכגדתרגם אונקלוס או כדעת הרמב"ם דטרפהDKרא נוטה שאינו חי וכיון לדידי' ליכא אלא לא הבא כלל עשה הי' רוצה להתייר מטעם דחסה התורה על ממון של ישראל ועיין כתיב ק"ז זל בריש א"ט ובחדושנו שם ודוק כי נכון הוא.

משנה שם השוחט את הבהמה ומוצא בה שליא نفس היפה תאכלנה, ופרש"י ז"ל ולא אמרין אבמה"ח הוא שגס הוא נ יתר בשחיטת האם, ובגמ' פריך מנא הני מיל', ויליף מכל בבהמה תאכלו לרבות את השלי', ועיין בראש יוסף שכ' דבענן ריבוי דכל שללי' משום דאיתנה בכל בבהמה, ולכוא' קשה דהא לעיל בריש הפרק מסיק דሞכל בבהמה ילפנין היתר לווד ולכון גם בחותך מעובר שבמיעי' מותר באכילה ומהיכי' תיתני נאסר השלי', ואפילו אי מבהמה בבל' ילי', מ"מ אין סברא למעט שללי' דלהבותא קאמר קרא דאפילו בהמה בבהמה וכגון ב"ט חי נמי נ יתר, אבל העני הוא כך לפענ"ד דבלי' ריבוי שללי' לא הוה שמעין להתיירא

הדרן על' פרק בהמד המקשה

פרק אותו ואת בנו

שהוא לצורך גמור למנתנייהו, גם בפני הבית לא הוה תנא כלל, והיה סומך על הסברא ושכל היישר שלא נתעה בסברא, דמה שמצוין בריש שליח הקון סברא דלא לנרוג אלא בפני הבית הוה מפני שאם לא נמצא בו איזו צורך, אז בכל הני פרקים דמקילתן ב כדי נסבי, ואת א"א דכמו כן לא נקט דעתוג בפרה אדומה וכדומה ולכון קמהדר למצוא לכל חלקה שייה' לו באיזו מקום צורך כ"ש עכ"פ, כדי להבין למה שנינו בכל הני פרקים ובזה די למצוא איזו סברא קלישטא, כדי שלא יהיה שלא לצורך כלל, אבל עיקר הצורך שבשבילו נחתת האי תנא לשנות כל הני חילוקים, צריך להיות צורך גמור אשר בעינן למילך מקרה, לוזה דיקיך רשי' ז"ל במתוך לשונו הטהור דבחולין ובמקודשיןDACטריך למילך מקרה וכו' אבל לא כתובDACטריך למינקティינהו דאין כאן צורך גמור אלא צורך כל דחו ודוק'.

ד"ה ע"ח ע"א במשנה אותו ואת בנו נהוג וכו' בחולין ובמקודשין, כתוב רשי' ז"ל משום דבלי למייר בחולין ובמקודשין DACטריך למילך מקרה CIDILPENIN, תנא נמי בארכ' ובחו'ל' דלאDACטריך וכו', והראש יוסף קמתמה על רשי' ז"ל למה לא כתוב כמש"כ התוס' DACטריך דוגם בפני הבית ושלא בפני הבית לצורך הוא, וכמבוואר בריש פרק שלוח הקון. ואין כאן מקום לתמייתו כלל, ובברי רשי' ז"ל מזוקקים לצריך כסף, וכדרכו בקדושים להיות קולע אל השערה. דהנה רשי' ז"ל בעצמו כתוב בדבור הסמוך בפני הבית DACטריך בתרא מפרש למה נקטינהו. אלא דהענין מבוואר דראי הי"א דלא לנרג אוא"ב אלא בפני הבית סברא קלישטא היא, וכמש"כ התוס' בעצם CAN בד"ה אי מה דמש"ה לא צריך קרא לרבות שלא בפני הבית. אלא התנא בעצמו אתה להשミニינו שלא נתעה בסברא, וא"כ די להפיקע את עצמו ולא לגרור אחריו אחרים שאינם לצורך כלל. ר"ל دائ' ליכא בכל הני איזו מהם

זה מהר"ס שי"ר ז"ל מפרש כן הסוגי, ועיין עוד בדברינו על דברו התוס' ד"ה או לרבות.

באו"ד ואית בפרק הזרוע דדריש מקרה דין מתנות נהגים בקדושים וכו', וזה מוקמיין קרא בכל מייל עכ"ל. ואני אומר דהאי קרא דמתנות עכ"ל בחולין ולא במוקדשין, דהוא במשנה תורה בפ' שופטים נאמר, והוא מצוה מחודשת שנכננסו לארץ כదמוכח מסדר הפרשיות שמתחליל בשימתי שופטים מלך ואח"כ אמר דכל הנינים ולויים לא יהיו חלק ונחלת הארץ בארכ' וזה הי' משפט הכהנים מנת העם מזאת זובחי הזבח וכו', ומה שנתחדשה מצוה זו בכתנתן לארץ הוא ממשום דבמדבר לא שחטו בחוץ רק בעלי מומי, והביאו חולין לאויל מועד, והורה לכוהנים חזה ושוק, אבל עתה שנכננסו לארץ שהותר להםبشر תאوة לבוחן חולין בחוץ ממשום רחוק מקום כמפורט בפ' ראה, עכ' לען לא יפסידו הכהנים חלקם מן הזבחים לגמור, נצווה העם ליתן מזבח חולין עכ' המתנות, וחוז"ל מאייה טעם געלם סמכו העניין על דרישות ואסמכות עכ' פ' שאין בהם צורך ודוך'.

ע"ב תוס' ד"ה או לרבות וכו', ואח' והיכי פריך לעיל ואימא במוקדשין אין בחולין לא וכו', דכלאים בקדושים ליכא, וכותב מהר"ס שין צריך בראשון כלאים והשני קדשים, דגמ' מתחלת פריך מניין לאו"ב שנוהג בקדשים הכוונה מניין דיופסל השני מצד מחוסר זמן עיי'ש. ולפע"ד נראה דיניהו דיש לפריש בן האי דמנין שנוהג בקדשים וליעיב באזה' קושית התוס' דלעיל וכמש"כ לעמלה, אבל מה דפריך אח"כ ודלא מא בקדשים ולא בחולין עכ' הכוונה דלמא שקham קדשים ולא סגי שני. דכיו' דבחולין אינו נהוג הרי דלא על השיטה קפיד קרא אלא על ההקרבה לנובה נודה ריצה לרבנן א"כ הא דנקיט קרא לא שחתו הווא, כמו לא תקריבו דלעיל מניין גבי מומי בהמה, כי איןallo מצד השחיטה אלא מצד ההקרבה, ונקט תחלת העבודה שהיא השחיטה ומשום דלא ריצה לרבנן נאסר השחיטה בלאו, וא"כ מהיכי תיתי נימא דאם הראשו חולין נאסר השנוי דהרי בגוף השחיטה לייא איסור, אלא שלא להקריב או"ב ביום אחד. דהאי לא תשחטו מהתפריש כמו לא תקריבו אבל עתה שזיכינו לדין דוא"ב נהוג בין בחולין ובין במוקדשין, ומצד השחיטה, שפיר מצין למיר כיון דבענינה קדשים כתיב אית' ב' נמי פסול ממחוסר זמן על השני משום לאו השחיטה, ולא נאמר דגמ' על הקרבת שנייהם ביום אחד קפיד קרא דבר שלא כתיב כלל, דהה לא תשחטו כתיב, מה שאין כן איינו נהוג בחולין אז מסתבר דליך פסול בשחיטה אלא בהקרבה, וממילא דока בשניהם קודש ודוק' היט.

ד"ט ע"ג גמור' מהו דתימה את' צד סוס ומשתמש הצד חמור וכו' קמ"ל, ופרש"ז'ל דין כאן שום צד מיוחד דהא מבבל זרعي' ומינא באנפנא נפשי' הוא דמקרי, והוא מין בפ"ע מעין סוס וחמור, וכעין זה כתבו התוס' לישיב הקושי' מחצ' שפה וחצ' בת חורין דאסורה לחצ'י עבד וחצ'י בן חורין, וסיימו בחגיגא דף ב' ע"ב, דמה"ט שרי לרוכב על פרדה ולית בה משום כלאים. ול' קשה דא"כ למה לא דניין להני שתי פרדות שאחד מסוס וחמור ואחד חמור וסוס' לשני מינים, דהה משונים בקובלים ובתוארים החצוני וכגד אמר בגמר' דהאי עבי קל' והאי צנפי קל', והאי רבנן אודני' ואוטר גנובתי', והאי זוטרן אודני' ורבה גנובתי'. דבשלמא אי ד'ינין להו מצד אב ואם לחצ'י סוס וחצ'י חמור שפיר ייל, דכל מיני פרדותichert הוא דבשניהם איכה צד סוס מסוס וצד חמור מחמור ולא איכפת לנו שהצדדים מתחלפים, אבל אי נימא דפנימ' חדשות בר' משונה ובפני עצמה איכה כאן, דהוא מן בפ"ע, הרי דגם זה משונה מזו ואיכא כאן שני מינים, אבל לומר דמיון בפ"ע הוא

גמר ת"ר מניין לאו"ב שנוהג בקדשים. תימא הלא הא לאו במדבר נאמר, ואז לא היו רשאים לשחות אפילו חולין בחוץ ורק להבאים אל פתח אוחל מועד ולהקריב שלמים עיין היט בעיל דף י"ז בסוגי' דבשר תאوة ובמה שכתבתשי שם ובפחיתה, וא"כ עכ' בקדשים נאמר או"ב לא תשחטו, דאילו בחולין גם אותו או בנו לחוד נמי לא תשחטו ממשום שחוטי חוץ שהוא בכרת, והוא לכארו' תימא ורבטה. אלא דפל' מה שכתבו התוס' מכח קושיותם דקסם להקשوت ממשום שור הפסיק העניין יש לתרץ קושית' גם כן, בשנאמר דהאי שור דבו הפסיק העניין מתחלת הפרשה דשור או כבש או עז כי יולד, קאי אפרשה שלפניה דמבדרת ממומי בהמה שפושלים להקרבה ועליהם קאי ושור או שה שארשתי לך למעלה להקריבם ממשום מומם, ואוטם תשחטו בחוץ עליהם אני מזיהרך שלא לשחותו אותו ואת בנו, והי' ניחא בזה דנאייד הקרה משור כשב דשור דהפסיק העניין של קדשים, קאי אשר דלפנ' פניו שהוא בעל מום, הרי דבמדבר בחד' בחולין דוקא והוא דבר יקר בס"ד ודוק'.

תוס' ד"ה מניין וא"ת וכו' ואין לאמר דאיצטריך שאם צריך לפסה וכו', מכאן ראי' שגמ' התוס' סברו כמו שכתבתלי לעיל, דעכ' חולין ומוקדשין ביענו לצורך, ורק אגבם תנא איזיך, דאל"כ מנ"ל לתנא דברייתא דבאמת אינו נדחה מפני הפסח עד ששאל עלי מניין, דלמא שאר קדשים קאמר או בפסח ויש לו אחר, ואי דPsiṭṭא אגב בפני הבית תנא כל הני, והבו.

ועיין בראש יוסף ז'ל שהביא דברי התוס' מנהhot דף מ"ט ע"ב ד"ה הולה דהיכא דaicא פסל קרבן לא שייך דחיה, וא"כ הכא נמי לא שייך דחיה, דהא ממחוסר זמן פסל דשלמה, דאי אמרת נראה דאי הינדו' דומה לראי' דהה Tos' דמנחות לא כתבו זאת רק בפסול קרבן מצד שהוא קרבן, כמו בעשה דשלמה, דאי מעשה דמיופסל בכך, אך נאמר בו דח', כי דח' לא שייך רק על דבגרה ולא להכשיר קרבן פסל אבל כאן דהאי ממחוסר זמן נצמה מלאו דוא"ב שהוא לאו בעלמא, שנוהג בחולין כמו במוקדשין, ואס הלאו נדחה ממילא דליך מוחוסר זמן, וניהו דלענין דליהו לאו ועשה שפיר אמרין דהוי מוחוסר זמן משום נדחה לא הותרה, ואיכא אגbara גם איסור עשה דמימים השמיini ולהלה ריצה, אבל ארבנן כיון דעתך הלאו אשר ממנו נצמה העשה איינו ברבנן, לא מצין למימור דaicא כאן פסל קרבן.

שוב ראיתי בחודשי ק"ז בעל החת"ס ז'ל שהביא סוגי' דיוםא ס"ד ע"א, דשם קאמר דבאי קרא דמחוסר זמן נהוג בשער המשתלה, כגון ששחט אםו לחולה, ועכ' דלא דחי משום דהוה עשה ול'ת. ואח"כ כתוב דיש לתמורה על התוס' דהאי דוא"ב חשיב מוחוסר זמן הוא דוקא אחר שזיכינו להא דווי' מוסיף על עניין ראשון קאי עשה דמימים השמיini ולהלה ריצה גם אשל אחורי על או"ב, אבל בלי זה אין כאן עשה דמחוסר זמן, אלא הוה כמו נצמה העשה איינו ברבנן ולפי דבריו ז'ל נוכל לפרש הא דבאי בגمرا' מניין לאו"ב שנוהג במוקדשין, היינו מניין דaicא איסור מצד שהוא מוקדשין, ומקרי פסול קרבן מצד מוחוסר זמן. ואח"כ פריך ודלא מא בחולין ולא במוקדשין, לא דלא יהי' הלאו דוא"ב איינו נהוג כלל במוקדשין, אלא דלמא אין כאן איסור מיוחד מצד מוקדשין ודוק'.

מקצתה, והא אין כאן ש כל אלה מון בפ"ע. אם לא שנאמר דבאמת בהא פלגי וכמו שモבא בתוס' חגיגה הנ"ל דף ב' ע"ב תוספתא וירושלמי, דאייסי ב' י" אומר אסור לרכוב על הפרדה משום כלאים, וכל זאת צrisk עיון ובירור ואני לא באתי אלא כמעורר כי לא עיינתי בסוגין כל החוץ.

דף פ' ע"א גמר' א"ר אוושע', כולה מתניתן דלא קר"ש, ממא מדקתני קדשים בחוץ וכו'. הנה מהא דקטני בריש המשנה דנוהג בחולין ובמקדשין לא מצי להוכיח דהוא דלא קר"ש, דבאמת גם לר"ש אם הראשון חולין אסור לשוחוט השני קדשים משום אווא"ב, וא"ג דחrichtת קדשים שחיטה שאינה ראייה הוא, דהרי גזה"כ היא מויו"ז מוסיף על ענין ראשון, דקאי אסור אווא"ב גם בקדשים, וכמש"כ התוס' ע"ב בסד"ה שא"ר, דלר"ש מוקי קרא בראשון חולין והשני קדשים, אלא אי יאיכא מלכות באוא"ב בקדשים זהה פלגי רש"י ותוס', ועיין מה שכתב זה לפניו בס"ד.

ע"ב גמר' שחrichtת קדשים נמי שא"ר היא, דכל כמה דלא זיקן שם לא משתריبشر באכילה וכו', הנה צrisk באור דמשום דבעין זריקה להוציא מיד' מעלה, נימא דהשחיטה אינה ראייה, וכמו דאמר בגמ' דכי נחר וזרק לא משתרי, וכי שחט משתרי ואיך קרי להאי שא"ר, אבל מה שנראה לפ"ד בסבירת ר' אוושע' היא עפ"י מה אמרו בביבצה כ"א ע"א בטעה דנדרים ונבדות דאי קרבין בי"ט דאי עג' דאיכא בהם חלק לכהנים ולבעליים, מהה משלחן נבואה רקזו אבל השחיטה היא יכולה לצrisk גבואה, ואני דומה להבמה תצץ של נחר וזרקי של ישראל וגם לא למסוכנת דמותר לשחיטה ביו"ט, אם יש שהות לאכול אפילו רק כיitz אחד, דבاهני מציא אמר דשותט בשבייל חלק זה, אבל בקדשים הכל לגובה, ואח"כ הנבואה מיותר מחלוקת לצrisk הכהן והבעליים וכמש"כ רשי"י ותוס' שם, דהוא שעבד הנוטל פרס מרבי. ולקמן אמר רבא דבעולה ודאי שא"ר לאכילה מהרי, דלית לי דאיכילת מזבח כאכילת הדיות דמי, וא"כ ר' לאכילה מהרי, אלא דנשתנה צורתו במרקחה זה במקצת כעין סוס, וזה אוושע' סובר דהה בשלמים דהכל לנבואה אין כאן צורך הדיות כלל, ורק ע"י הזריקה והקטורה נפרס חלק ממנו להדיוט, لكن שחrichtת קדשים אפילו של שלמים שא"ר מהרי, ורבא דמחלק למון בין שלמים לעולה לית לי האי סברא וסובר דמי' כיוון דלהתיר בשאר באכילה בעין השחיטה ג"כ, דאיilo נחר וזרק לא אישתר, שחיטה הרואוי לאכילה מהרי ודוק'.

תוס' דהה קדשים שא"ר היא, וא"ת הא בפרק כס"ד מפרש טעמא דר"ש דילוף מטבוח טבח והכנן, ופריך וליף משחווטי חז' ומשני דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים, וא"כ הכא דבקדשים נילוף קדשים מקדשים ע"כ, ועיין במלא הרועים בהגהתו על הש"ס שכטב וז"ל, "משמע מדבריהם דבר דבר שאינו נהוג אלא בקדשים ילפין ממש"ח דישא"ר שמה שחיטה, ועיין בדבריהם בב"ק ע"ז ע"ב שכטבו שם, דאפיילו בש"ח גופה היכי דאית ב"י פסול אחר שא"ר לא שמה שחיטה" עכ"ל. ובמחכ"ת גברא רבה קחיזנא אבל הקושי' בדotta היא, כי אדרבה הני תרתי דברי התוס' מתאימים יחד, כי שם דחאו התוס' האי דעה שרצתה לומר דבר"ח עצמה חייב אףלו אייכא שא"ר מצד אחר, משום דמן הדין דחיה ב תורה ש"ת, אין למוד שא"ר שמה שחיטה, דהרי כל עיקר שנעשה ש"ח שא"ר היא ע"י שאסורה תורה ש"ח, ואיך נאחז החבל בתاري ראשון, אדם נאמר דלא נאסר ש"ת, אז תה"י שחיטה ראי', ודומה זאת למה שכטבו התוס' פסחים כ"ז ע"ב דהה עליה עלייה זכר דעליה עלייה זכר פסולה, עפ"ג דעתה לא ניחא לי, כיון דאם היהתה כשרה הוה ניחא לי. ולכן מן הדין דש"ח א"א למליף שא"ר ש"ש ולכן שפיר כתבו התם דגם בש"ח עצמה אי יאיכא פסול אחרינא והוה שא"ר מצד אחר, אין

ומ"מ כל מני פרדות אחת hon, נראה כאוזן החבל בתاري ראשוני וצ"ע, ועיין לקמן בדברינו.

ע"ש גמר' אלמא קסביר חוששן לזרע האב וסימנים דאוריתא עיי' בתוס' ורש"א ז"ל, דגס ר'ABA ספוקי מספקא לי' קאמו. וקשה לי טובא דהאי סימנים דאוריתא דקאמר כתוב הר"ן בחידושים בשם הרמב"ז ז"ל דאין זה כמו סימני אבודה דמספקין בב"מ אי דאוריתא איי דרבנן, אלא כמו סימני ביצים דלעיל דף ס"ד ע"א, דאמרין גביהו סימנים לאו דאוריתא, דהינו שאינם מקובלים אצלנו מהללם"ס, וכאן אמר דמקובלים מהללם"ס, ודלא כרש"י ז"ל. והדבר מוכרת דמה עניין זהה בסימן כהה, והוא כמו דמיישין לדלא גם אחר אבד חפש כזה בסימן כהה, והוא כמו דמיישין לתاري יוסף בן שמעון. אבל כאן כיוון דהני תוארים מקובלים דבאה מן הסוס והחמור ה希י, ומון החמור והסוס' ה希י, מה תימא לדלא לפעמים משתנה הדבר, הלא בכל התורה ככל אזילין בת רובה, ורוב הפרדות באודין רברבן ונובתא זוטרא בר חمرا, וכי גרע האי רובא מרובה דעלמא כגון רוב בהמות השירות דסמכין עלי' עפ"ג דאייכא מעוט טרפות, ע"כ כמו שפיריש הר"ן ז"ל בשם הרמב"ז, דהא ונפה ATA לאשמעין דהני סימנים מקובלים בידינו מהלכה, דבר חמורא וסוסי' כך תוארו, ובר סוס וחמורא כך תוארו, וא"כ ע"כ דאייך חוששן לזרע האב מכח ודאי, דעל הלכה א"א לאמר בספוקי מספקא ואי חוששן לזרע האב, אין כאן נפקוא בהני סימנים.

ועוד זאת הקשו האחוריונים ז"ל דאי ספוקי מספקא לי' איך מוכח דס"ל סימנים דאוריתא, דאפיילו רק מדרבן הלא שרי מכח ס"ס, שהוא חוששן לזרע האב ושמא חד מינא הוא. אלא שבזה י"ל שמי סימנים אלו לאו דאוריתא א"כ אייכא לسفוקי נמי שמא אין כאן תערובות ב' מינים דסוס וחמור כלל, אלא דזה כלו סוס וזה כלו חמור, אלא דנשתנה צורתו במרקחה זה במקצת כעין סוס, וזה במקצת כעין חמור, ועיין בראש יוסף, ודוק'.

ע"ב תננו רבנן אווא"ב נהוג בכלאים ובכוי א"ר חסדא אייזו כי שנחלקו בו ר"א ורבנן, זה הבא מן התיש ומן הצבאי וכו', עד סוף הסוגי', הנה פלוגת חנניה ורבנן לעיל, אי אווא"ב נהוג בזיכרים דתלוי בחוששן לזרע האב מובנת ספר, דיניהו דPsiata דאב נשתתף ביצירת הولد, או כמו שתכתב הרמב"ז ריש פרשת תזיע, דגדעת ח"ל שהזכר מזיער הלובן והנקבה האודם, או כדעת אונקלוס וכחכם היוני, שהאב נותן הצורה ההווית, וגשמי הגוף מהאם מ"מ אייכא מקום לאמר אין חוששן לזרע האב להיות נקרה אב לבנו ביחס שאליו לעומת שאר זרים שבמנינו, מפני שמעשה האב מסתלק, וудין אין כאן בן או בת אלא בכח משא"כ האם שמלודת ולד שלם וגם אח"כ מיניה אותן. אבל בהרכבת שני מינים כמו שיש הבא על הצבאי או להיפך צבי על התיש לאמר דאייך חוששן לזרע האב והוה הראשון כלו צבי עפ"ג דאביו תיש והשני כלו שהעפ"ג דאביו צבי זה דבר זר מאד, דהרי מינו של אב ניכר היטב בתולדתו כמו בפרדוט דצורתו משותפת לחמור וסוס, ומסתמאן כן הוא בכל ולודות כלאים שני מינים, ואיך אפשר לאמר דאייך חוששן לזרע האב, גם לגבי מין כלומר דאייך תערובת מין האב, רק כלו מין האם, ומה עניין פלוגת ר"א וחכמים לפלוגת חנניה ורבנן, כי ר"א ורבנן ע"כ רק בשא ואפיילו מקצתה מה מצו לאפיגנו.

אבל לעומת זאת גם להיפך קשה דכפי מה שאמרו לעיל דהנולדים מן הסוס ומון החמור מותרים לבוא זה זה, וקמ"ל שלא שייך למימר את צד חמור ומשתמש בצד סוס, דאייך אכן צדדים אלא מין בפני עצמו, וכך שפרשו שם רש"י ותוס', איך נאמר כאן דשה אפיילו

שם חולקים על רשי' זל בזיה וכתבו דהוה כמו קדשים שמותו שיצאו מידי מעלה, וה"ה כאן השחיטה מותר באכילה. ועיי"ש ב מהרש"א מהר"ם לובלין ובהගות הרש"ש, ולפענ"ד נראת דודאי גם התוס' מודים דש"ח אסורים באכילה, אלא דס"ל דכמו דילפין מה שי לבי בשליך אסור לגביה, כך שליך בשלি אסור להדיוט ועתה ילפין להיפך, מה שליך בשלি אסור להדיוט כך שליך אסור לבדיוט, ועתה כיון דאי ש"ח אישור אחר רק מכח ש"ח לדעת התוס', שפיר כתבו הכא והתס בע"ק, כדי אייכא פסול אחר בש"ח פטור דמדין ש"ח עצמו אין למלוד, דבש"ח לא הקפידה תורה על שחיטה רואה, משום שהוא כמו בעלה עלייה זכר, ומ"מ השיגו על רשי' זל דמחלק בין אישור אחר רק מכח ש"ח לדעת דההו רשות, כיון דאי ש"ח לא י许可 וודוק.

תוס' ד"ה הנח למוחסר זמן שחכתוב נתקו לעשה, פי' בונטרס וכו', משמע שרצו לפזר כמו שאר נתיק לעשה שבש"ס, ותימא וכו', ומהו מצינו לאו הנתיק לעשה כהגו' ביוםאי לי' ע"ב אמר ר"י בלאו דنبלה קמנפלגו וכו', עכ"ל. הנה לפי מה שבארנו לעיל דף י"ז ע"א, גם שם ביוםאי לאו מצד לאו הנתיק לעשה קתינו עליה, אלא דהאי לאו דنبלה מהנירה ופסולי שחיטה דיבר, שנתחדשו שנכנכו לארץ ונצטו על הזביחה גם בחולין, וקאמר ר' ירמי' דפליגי אי האי לאו מעלה הוא ללקות עליו, משום דעתכם מן העשה דזובחת לדלא העשה דזובחת לא היה נחרה או פסול שחיטה נבללה כלל, והרי גם במדבר נצטו על הנבללה מכללא דטרפה, ואעפ"כ אכלו הנחרה, אלא דר"ע סובר דס"ס כיון דאיתיסר עתה בלאו דלא תאכלו כל נבללה, lok'in עליה, ורישא"ג סבר דלא חמור האי לאו שנצחמו מן העשה כשר לאו ללקות עליו. אלא דלפי פירוש גם כאן נוכל לפרש כנ"ל דהנה האי לאו דמוחסר זמן לא מפורש בהדי', אלא דבכלל לנדר לא ירצה דכתיב גבי מומין דרישין, דכל שפסול להקרבה עbor בחמשה שמוט, כبرش"י כאן מגמורא חמורה דף י'. אמרו מעתה הא דאו"ב דפסול להקרבה מושום מוחסר זמן לא נודע אלא מקרה דמביום השמיini ולהלה ירצה, דקיי' נמי זמן לא שאלת מה דהינו על או"ב, עיין בחדושי ק"ז החת"ס זל, ואחר אשлемטה דהינו על או"ב, אבל לא מסתבר לאו דלא חמור האי לא ירצה שזקינו שפסול מכך עשה דירצה, שוב אמרינו דהאי לנדר לא ירצה קאי' נמי אפסול זה דאו"ב דפסול מטעם עשה, וא"כ לא מסתבר ללקות על לאו זה, דכל עצימות הלאו נצחים מעשה דירצה ופירוש הכתוב נתקו לעשה, דא"א דהלאו קאי' אמוחסר זמן עד שלא נדע מהאי עשה דירצה, ולכן ליכא מלוקות ודוק'.

בא"ד ונראת לפרש הנה למוחסר זמן דכתוב נתקו לעשה מלאו לדלא ירצה, ולא הוה בכלל שאר פסולים וכו', וליכא למימר דatta קרוא דירצה דיש בו שם עשה על הלאו, דכל והכי דאיقا למדרש דרישין ולא מוקמינן לי' בלאו' יתרוי, ואית לן לאוקמי בשאר פסולים וכו'. הנה מש"כ דכל היכי דאיقا למידרש לא מוקמינן בלאו' יתרוי, לא מצאנו זאת אלא שלא להרבות בלאו', אבל לא במקומות דיליכא רק עשה אלא דחחות' רוצים להשמר מזה במא שכתבו, דאית לן הכרת לאוקמי הלאו להוסיף על העשה. אלא דבכהgo'ו דאיו לן הכרת לאוקמי הלאו להוסיף לעלה העשה. אלא אמרינו דדרשין לי' ולא מוקמינן לי' להוסיף לאו על העשה. אלא דס"ס הלשון הכתוב נתקו לעשה קשה להולמו. והתוס' כתבו דזומה להאי דמצורע פשחים ס"ז ע"א שאמרו הכתוב נתקו לעשה וכן להא דחולץ ליבמתו דהוי بلا' יבנה. דכתוב הוציאו מכרת דاشת את וכן להאי דאמרינו הבURAה לאו יצאה, ובאמת אין הדמיון עולה יפה, דבכל הני הוה בכלל, והוציאם הכתוב מכלל, אבל כאן הרי מיעקרא לא היה בכלל לא ירצה, איך שיק' לאמר נתקו מלאו שלא ה' בכלל מעולם, דכל זמן דיליכא עשה אין כאן

כאן שחיטה ופטור, אבל כאן מתקשׂו דniluf תיבת שחיטה דכתוב באוא"ב, מותיבת שחיטה דש"ח בגז"ש, וכך דיליכ' ר"מ באמת שחיטה דכתיב בעלמא מש"ח, וזאת הילפotta אינה מן הדין דש"ח אלא גז"ש שחיטה שחיטו, ושפיר הקשו גם לר"ש אי לא תשחטו דאו"ב בקדושים כתיב, נילוף גם לר"ש שחיטה דכתיב בקדושים משחיטה דכתיב בש"ח, ונימה דבקדים' ששה'ר' שמה שחיטה, ואי זה הו ai יפותא קיימת אז ודאי גם בש"ח היה הדין כד דאפיקו אייכא ששה'ר' מצד אחר מ"מ שמה שחיטה, אבל מאחר דההו מותרים דאו"ב עיקרו בחולין ואין ללימוד גז"ש מש"ח, תו ליכא יפותא שחיטה שחיטה ולא נשאר רק הדין דמש"ח ומדין מש"ח אין ללימוד כנ"ל. ומאן דרצה ללימוד שם מדין ש"ח, נהא דהיא רשות רואה כנ"ל, וא"כ כרת ומלוקות מה עבדית' גב', אלא ודאי דבש"ח לא איכפת לנו שחיטה רואי', ושפיר מצין מליל' דה"ה אם הוא ששה'ר' מצד אחר.

אבל מה דקשי' לי הוא נאמר לכל שחיטת קדשים ששה'ר' הוא למה לא נילוף ש"ח מושחתת את בן הבקר, ונחיב כבש"ח גם בששה'ר' מצד אחר, ויש לאמר דאין שחיטה דערירה משחיטה דההו אבל באוא"ב אם הראשון קדשים, איך אמר ר' אושע'י דמיקטל קטלי', דהאי שחיטת קדשים מעלי' הוא ונ Kra שחיטה כדתיב וחתט את בן הבקר, ואיך נאמר דלגב' אוא"ב לא מקרי שחיטת הראשו שחיטה ועיין בדבר הסמו' ודוק'.

תוס' ד"ה שחיטה שאינה רואייה פירוש הקונטרס לא מבעי' וכו' ואני נראת, דכיוון דאסר הכתוב באוא"ב בקדשים, מוייז' מוסיף על עניין ראשון, הרי גזה'כ דיליכי עג'ג דלאו שחיטה רואי' היא דהוה מוחסר זמן כיון דיליכא פסול אחرينא, כמו ש"ח דחיב' אפיקו לר"ש עג'ג דלשאר מיל' חשוב' ששה'ר', עכ'ל. כבר כתבנו בדבר הקדום דרש"י זל סובר דלגב' אישור ייל' דהוה כמו בעלה עלייה זר, דכל עצימות דאיתנה רואייה נצחים מכח מה שאסורה תורה ש"ח או אוא"ב, אבל לנגי' מלוקות כיון ס"ל לר"ש' דבש"ח ונעשה ששה'ר' הרי אין שחיטה, ואיך ליקה לנו דלא מפורש דמפורש כרת ומלוקות הר' הוא גזה'כ, אבל באוא"ב דלא מפורש מלוקות בהאי לאו שוב אמרין דבקדים' אניו לוקה, כיון דהוא מוחסר זמן ופסול ואין כאן שחיטה רואי'. ובזה מ דויק' היטב מה דמפרש רשי' זל דקשיית הש"ס למה פסול הוא מכח שחיטת הראשו דמיקטל קטלי', הרי שני ראי לבא לפנים, וכותב מהרש"א זל, דה"ה מכח השני הזה מצי' להקשות אמא' פסול, וזה ליתא דמכח החשי לא מצי' מקשה, דהרי התורה פסל מקרה דויז' מוסיף על עניין ראשון, וכקשיית התוס' אבל מצד הראשו שפיר מקשה דקרה מוקמינן בראשון חולין ושני קדשים, אבל אם הראשו קודש גם בלא גזה'כ לא יכיא. אלאadam נאמר דשחיטת קדשים גם בלא או"ב ששה'ר' מקרי, ומ"מ אסורה התורה אוא"ב בקדשים שוב אין לאמר דהוה בעלה עלייה זר, עכ' גזה'כ הוא דלגב' אוא"ב גם שחיטת קדשים שחיטה רואי' מקרי, וא"כ מה לי ראשון ומה לי שני, וגם למה לא ליקה, דכי היכי דלגב' אישור באען האי גזה'כ, וא"כ ה"ה דלוקה מגזה'כ זו. ובש"ח נמי גם בלאו' אישור כרת דש"ח מקרי השחיטה א"ר דהרי לא נזרק הדם, והוא קדשים פסולים ואסורים באכילה, ועיין בקידושין נ"ז ע"ב ברש"י זל דה' מה של'

לשਬש המירא דין מלכות או"ב נהוג בקדשים קאמר, ומשום התראות ספק דלא שיק"ב לשון נהוג ואינו נהוג ממשום צ"ע.

תנוס' בד"ה יומ להרצתה, וא"ת מבויים צוותו נפקא ויל' דמהאי קרא לא זהה פסליון לילה אחר שבעה אלא כמו שאר לילות, ואם עלה לא יריד, להכי צרייך קרא דהכא דוחה מחוסר זמן. ואם עליה יריד עכ"ל, ותמונה לי טובא דין איך אפשר לפרש דלהוי הא לילה מchosר זמן, כיון דבפירוש אמרה תורה רך שבעת ימים יהי תחת אמו, ובפרט לר"ש-DDR שטעה מדראה דמשום חיש נפל נאסר, וכל שנשלם השבעה יצא מחושז זה, וגם מהא דיללה לקדושה מוכח דין און מחוסר זמן, דאל"כ מיש הא לילה דמצוי מקדים לי ובכל שבעה עבר על בל תקדשו. ולא עוד אלא אדם לעשות הא לילה מאו הבא מכלל עשה, דמויים השמיini והלאה ירצה הרי הוא לאו הבא כל שבעה הוא בליא ירצה, ומה פריך והא מבעי לי שקדמו והה' לכל שבעה וזה לבליה קידוש ז"ל הביא לכדר' אפטורייקי וצע"ג בעני. ועיין בחודשי ק"י החת"ס ז"ל הביא קושי' בשם גאון אחד למלה לא העמיד ר' אפטורייקי מאמרו על פסוק הקודם בפ' משפטים דכתיב, וכן תעשה לשורך לצאנך, שבעת ימים יהי' עם אמו ביום השמיini תנתנו לך, ושם לא היה יכול לתרץ לילה לקדישה ויום להרצאה, דהא בבכור מיררי דברחים קדושים, עי"ש איך נדחק לתרצ, ואני בעני אני רואה התחלת קושי, ואדרבה הא הנוטנת דכיוון דבכורו מיררי דקדושים מרחם, א"כ הא תנתנו לי עכ' אהקרבה קאי, לא קשי' לי' ביום השמיini ומילא גם הא שבעת ימים דקאמר שהי' דלילה לאין בלילה לא, דידע דלילה לאו זמן הקרבה והלאה ירצה דבבכורה מיררי דקדושים מרחם, וא"ת נמי אימים ולא אלילות קאי, דבלילה בלאה אין להקריב מקרא דבאים צוותו. אבל בהאי קרא דמויים השמיini והלאה ירצה דמיררי בחולין ומיררי נמי מהקדשו, וכאן ויהי שבעת ימים תחת אמו דאסור גם להקדשו בכל שבעת הימים בין ביום ובין בלילה וא"כ קאמר ומיום השמיini והלאה ירצה נתקשה לי' שפיר הא ליל ת' מה תה' עלי', ועי' קמורתך דנינו דוחה שבעת ימים תחת אמו אקדושה נמי קאי דין להקדשו, אבל הא מים וכו' ירצה קאי גם אקדושה לאו זמן הקרבה והלאה ירצה דבבכורה מיררי דקדושים מרחם, ולכון לא מצי אמר דמתשלום يوم השבייעי והלאה ירצה מושום דהקרבה אסורה בלילה אבל הקדושה לעולם שרי בלילה ודוד'ק.

על'ב משנה השוחט ונמצא טרפה, השוחט לע"ז והשוחט פרט חטאתי וכוכ' בהגנות ריש"ש נתקשה לר' אושע'י דלעיל למה לא כתני פלוגתייה בשאר קדשים, וכן לרבע דלעיל הו"ל למינקט שוחט עולה. ולפע"ד נראה ליישב מושום דבנהו לא מצי למינקט ר'ש פוטר, דהא חייב עכ"פ מליקות מושום מחוסר זמן, דלר'ש וכי אמחוסר זמן כבזבזים ק"יד, ונירעו Adams הראשון קדשים והשני חולין מצי מתני פטור, אבל סתם פטור לא מצי למתני מושום דמסתמא משמע בין ראשון ובין שני. ואל תשיבני משוחט לע"ז דקאמר ר'ל לע"ש אלא ראשון לע"ז ושני לשלחנו דהתנס לדבנן דמחיביו קאמור, ושם הרוי גם בשני לע"ז עבר אלא דין דוא"ב אלא דקלבד"מ, וא"כ מצי כתני מחייבן עע"ג דבשני לע"ז לא לך, דמ"מ לאו איכא וכו' מ"מ לקבעו בין רשותים גמורים ולשונו מחייבן דנקיט מושום ראשון לע"ז, אבל לר'ש דפוטר א"א לא אמר כן ממשום ומחייב' לדר' יגס בשני לע"ז מחייבין וכגון דלא אתרו בי' משום ע"ז, א"כ ייל' דר' אושע'י כרי"ח ס"ל ולדיידי לא כתני קדשים מושום דבשני קדשים לא מיפטר. אלא דכל זאת ניחא לר' אושע'י דבשני קדשים איך מאושום או"ב ומchosר זמן אבל לרבע דמצוי מカリיב עולה אחר שיחיתת האם וליכא שום מחוסר זמן, ודאי קשה למה לא נקייט בעולה דר' שמעו פטור אלא דבזה ייל' לפי מה שכ' התוס' לעיל, עולה לאו בת אכילה היא, דלר'ש לגבי טומאת אוכלין דבעין

פסול מחוסר זמן, ואי איכא עשה לא מוקמינן הלאו דלא ירצה הנאמר בשאר פסולים נס למחוסר זמן, ואין כאן ניתק לעשה כלל כਮון. אלא דחויז מזאת גוף הסברא דלא מוקמינן בלאו יתרי ליתא כאן דהא הלאו דלא ירצה כולל חῆשה שמות וועבר על השחיטה לחוד וכן על האזיקה והקטרה ומשום עשה דמיום השמיini והלאה ירצה ודאי דלא היה עובר רק על ההקרבה אבל על השחיטה לחוד דאיינה עבודה וכשרה בז לא היה עובר.

בא"ד והשתא ניחא סוג' דפרת חטאתי וכוי אבל לפ"י הקונטרס קשה כי היכי דלא ירצה הוה ניתק לעשה, ה"ג לא תעשו וא"כ מי פיריך עכ"ל. ולא זכית להבון איך לפ' פירושים ניחא האי סוג', דנינויו דגיגל לבני שליה כמחוסר זמן דמי, אבל מ"מ אי לאו קרא דלא תעשו וכו', לא הוה ידעין מאיסור הקרבת חותב יחיד בבמת צבור, וא"כ אין זה דומה למחוסר זמן דעלמא, דבריך ידעין מקרא דמויים השמיini והלאה ירצה דאיסור העשה, גם איך ילכה משום לא תעשו דקאי אמחוסר זמן בגיגל ושילה, גם במחוסר זמן דואו"ב או של תוך שבעת ימים דהמה נאסרים כבר בעשה, ואין להוסיף עליה לאו לדעת החותס. וכן קשה על פירושו של הר' שמואל מווארון, דמכח תרי לאוין פריך איך אתה חד עשה ומנתק לתרי לאוין, דאיך נחשב זאת לתרי לאוין דהא כל אחד ואחד צרייך אידי"ד דלא ירצה על בעלי מומין, וקרא דלא תעשו אגיגל קודם שליה, וא"כ ניחו דיש להכינס מchosר זמן בזה וגם זה, אבל לעשות מזה תרי לאוין כמו בליא חיליפנו ולא ימיר אותו איך אפשר לומר, והרי התוס' לעיל הקשו דאפשרו חד מליקות לא נלקה משום דוחה לאו שבכללות ואיך נוסיף עי' כללות שני לאוין אמחוסר זמן וצ"ע ודוד'ק.

ד"ג פ"א גמר' א"ר המונוא אומר היה ר'ש אין או"ב נהוג בקדשים, מ"ט כיון דאמר שא"רכו. ויש לתמוה על האי מ"ט דקאמר, הלא בריש פרקן פריך להיפך, מנ"ל דואו"ב נהוג בקדשים, ואצטריך למדרשי' מוו"ז מוסיף על עניין ראשוני, וא"כ מי קאמר מ"ט דודאי טעמו דלא דרש הא יוו' להוסיף על עניין ראשוני ואס הקושי' מ"ט לא דרש אין זאת תשובה Adams התורה אוסרת או"ב גם בקדשים זהה כמו ש"ח לר'ש, וכמש"כ התנוס' לעיל בד"ה ששא"ר. ולפע"ד מכאן איכא ראי' ברורה למש"כ מהר"ם שיפ' זיל' בריש פרקן, דודאי גם בליא ווי' מוסיף הוה מפרשינו קרא דואו"ב בין בחולין ובין בקדשים, וכקושי' התוס' שם דכל דכתיב סתמא מהיכי תיתי לחלק בין חולין לקדשים, אלא דלא דרש פסול בקדשים שמחוסר זמן, ומוו"ז מוסיף ילפינן דעתית בי' מושום מחוסר זמן בקדשים, ולכן ר'ש דקאמר דואו"ב אינו נהוג כלל בקדשים ואפילו איסורהlica ליכא לשחותו או"ב פריך, נירעו דלא דריש ווי' מוסיף לעשותו מchosר זמן אבל למה לא יהי' נהוג כמו בחולין לאיסורה עכ"פ ועי' קאמר דל"ר'ש איכא סברא דלא לנוהג בקדשים כלל רק בחולין מושום דוחה ששא"ר, וזה פירוש אמרתי בס"ד ודוד'ק.

עוד שם גמר' דאמר הרבה היא חולין ובנה שלמים וכו' עין לעיל אהא דר' אושע'י דעתמא דקדשים מקרי שא"ר מושום דכלו לגביה וכחנים משלחן גובה קצין, ועתה דרבא מפרש הא דר' המונוא דאיון מליקות או"ב נהוג בקדשים, ונאיד מסברת ר' המונוא, עכ"כ לאמר דאכילת מזבח אכילת הדיטות דמי, וכרכ' יעקב אר"י לKNOWN דחולק על רבא, אבל טעמא דרבא דמחלוקת בין עולה לשלים קשה להולמו. ועוד קשי' לי, לרבע דמחלוקת בין עולה לשלים, מה לא מפרש הא דר' המונוא דקדשים דקאמר דיל' זוקיך דם וכו', רק סתמא קאמר קדשים שא"ר היא, ושפיר מתפרש בקדשים דעולה ולא נצטרך

מושום דבאה פרקה בהכא עסקין, ולמה לי האי תוספת לשון בסיפה דחווחת ונתנבלה בידו. ותירץ דקמ"ל דפטור משום אוא"ב, אבל איסורה קעביד משום צעב"ח או בל תשחית. ומה אעשה שמכורח אני לאמיר שבמחלוקת כד שכיב ווים כתוב הא מלטה, דהרי لكمנו פ"ה ע"ב תנינא בברית' ה策יך לדם כיitz עישה או נחרו או עקרו, הרי דביש צורך אדם מותר לנחרו, וא"כ נס כאן מצי מיררי דלית לי סכך יפה לשחיתה, רק מסמר לנחר ולעקר והוא צריך לדם ולא עוד אלא דבר שחתט את הנה היום, ועתה צריך לדם ומוקש וחוחות ויעבור על איסור אוא"ב, ועיין נוב"ת חיו"ד סימן י' שכותב ג"כ דיליכא בנחירה לא משום צעב"ח ולא משום בל תשחית. יותר תמייא לעיל ז"ל דבמשנה דבפרק כס"ד נמי קשה כנ"ל דמתחללה קתני השוחט ונמצאת טרפה וכו' ר"מ מהייב וחכמים פוטרין ולא קתני מלכשות ואח"כ קתני התם השוחט ונתנבלה בידו וכו' פטור מלכשות, ושם לא שייך תירוץ כלל כמובן, וע"כ דאייזו כוונה עמוקה ומוסתרת לרבעו הקדוש ביתרת לשון זו.

אבל שמע קושט דברי אמת, איך צדקו דברי רבנו הקדוש, ונס איך מדיוקים לשונות ופסקי הרמב"ם בלי עוקלי ופשווי, ואון כאן לא יתר ולא חסר, ולא סדר הפוך, ודברי חכמים כדרבנות וכמסמורות נטוועים. דהנה כבר בארכוה בפתחיתו לחבר זה, דל"ע קודם חזרה לעיל במשנה דף ל"ב ע"א לא היה בשום פסולישחיטה משום נבלה אלא דוקא נחרה ממש שבמבדר היתה מתורת ומתרת נארסה משעה שנכנסו לארץ שנצטו על האזביחה, אבל פסולישחיטה שאינס אלא מהללם"ס אינס אלא מ"ס וליח בהו מלוקות אלא איסורה בעלמא, ומכח"כ שאינס מטמאין נבלה. אמרו מעתה דהאי הלכה לא אתה אלא להחמיר לעשותו אסור באכילה טרפה, אבל לא טרפה ממש ללקות כי אין לוין על ההלכה, דידי' כדרבנן, כמו דאין לוין על הח"ט לדעת הרמב"ם כאשר ביארתו שם בארכוה ומיליא דלא אתא להקל להתייר אוא"ב ולפטור מכוסיו הדם משום דהוא כלא נשחתה, דהרי אין בו מלוקות ואני מטמא ואיך נשוי' כלא נשחת להתייר לאו המפורש בקרוא, ולפטרו מכוסי מצוחה המפורשת. אבל אחר שר"ע הודה לקבלת ר' ישבב מפי ר' יהושע דכל פסול בשחיטה נבלה והיינו דההלכה אתא לפרש הקרה וכאשר אומר רב' דזובחת כאשר צויתך מלמד שנצטויה משה על הוושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב ב' בהמה, וה"ה דעתך על פסולישחיטה במקצת הסימן וכיון דההלכה אתא לפреш דינה כמפורש בקרוא ומלקין עלה ומיטמא נבלה דזהו כמו נחרה ממש, ועיין היטב בפתחה בעירק ה' ותמצא באירור דעת ר"ע קודם חזרה ולאחר חזרה על בור'. שוב גם להקל אמרינו דפטור באוא"ב ומכסה"ד, והנה ביארנו בفتحה דכמו דאמר ר' ילי דף ל"ב דמתנתיןן דא"ט נשנית אליבא דר"ע קודם חזרה, בן הוא בכל סטמי דכולא מכילtan אליבא דר"ע דקודם חזרה נסתמו. והרי תראה דbulletin המשניות דבפרק שני דקתני בהו פסולישחיטה לא קותני לשון נבלה אלא פסולה דוק ותשכח, ובאה דקתני בפ"ק שחיטת נכר נבלה ומטמא במשא, ידוע דעת הרמב"ם ז' דאייזו מדיין שחיטה אלא משום לתא שעבודה זהה ומדרבנן.

והנה לכל המעין יקשה מדוע הטענה דקתני תשחה פלוגותת ר"ש וחכמים בששא"ר, ואח"כ תנא השוחט ונתנבלה בידו וכו', דאם היה תנא בדרכ' ומודים חכמים לר"ש הוה נחיא, אבל לא אמר האי דינא דעתך ונודים חכמים לר"ש הוה נחיא רק בשחיטה כלא בנחירה, ולהביא אה"כ פלוגותת ר"ש ורבנן בששא"ר.

אבל דע כי באמות יסוד המשנה כמו שהיתה שניי' מימי ר"ע

אוכל שאתה יכול להאכילו לאחררים ע"כ צריך לומר דגס אכילת מזבח אכילה מקרי אלא דרבא ס"ל דיש לחיק בין טומאת אוכלי לשחיטה הרואי' דבעין דומי' דטבוח טבח והכנ עיי"ש, וכיון דאין זאת סבירה פשוטה כ"כ אין דרך התנא לשנות דבר כזה ה策יך עוד הקדמות מלין כדי להבינו ודוק.

ע"ב במשנה השוחט ונתנבלה בידו והנחר והמערker פטור משום אוא"ב פרשי' ז"ל, ונתנבלה בידו שלא מדעת והנחר והמערker מדעת עכ"ל. הנה בעיני פלא פירוש זה דלמה קתני כל הנחר והמערker כיון דבר תנא השוחט ונתנבלה בידו דהינו שרצה לשחוט אלא שאירע לו אייזו קלקל בשחיטה ולמה לי למונתי או הנחר והמעקר משנה שאינה צריכה כלל. וויתר השותומתי על הרמב"ם ז' שבפרק י"ב מהלכ' שחיטה הלכה ה' כתוב, ניחר אוו נתנבלה בידו הרי דהרגיש בזה ורצה לתקן במה שמהפכן לכטוב תחלה ניחר, ואח"כ אוו נתנבלה בידו, כדי שיהי לא זו א' זו, ולא ז' ואצ"ל ז', אבל עשה בזה לקוישטי' על סיידרו של רבנו הקדוש במשנה קיומ לדורות. יותר פלא והפלא שבפי' דשהביא הרמב"ם ז' דין דכסי' הדם, דגס ששניינו כה"ג השוחט ונתנבלה בידו הנחר והמעקר פטור מלכשות לקמן פ"ה ע"א והشمיט הרמב"ם ז' נוחר ומערker, וכותב רק השוחט ונתנבלה בידו לחוד, וזה פלא יותר דהרי שם פסק בחכמים דר"מ דהוא ר"ש דשא"ר לא שמה שחיטה מפני דבכסה"ד אשר יאלל כתיב, וכותב השוחט ונמצאת טרפה וכו' ושוחט ונתנבלה בידו פטור מלכשות וזה ודאי תימא רבתא, כיון דבשחיטה מעלי' שאינה רואה מצד אחר פסק דפטור, מה לו להוציא שוחט ונתנבלה בידו דבשלמא תנא דמשנה כיון דהביא פלוגתא גבי כל הני - טרפה וכדומה - אי ישא"ר שמה שחיטה או לא, שפיר קامر דשוחט ונתנבלה בידו וכו', פטור מלכשות, דבזה כ"ע מודים, אבל הרמב"ם דפסק הלכה ברורה דbulletin השוחט ונתנבלה בידו. עיי' כסוי, איך מביא בסוף قول' Tosfot השוחט ונתנבלה בידו. והרי תראה דהוא בעצמו השמייט דינו דנוחר ומערker, משום דהוא משנה שאינה צריכה, וא"כ גם נתנבלה בידו אינה צריכה, והוא דבר המבהיר את הרעיון, ואין מחבר ראשון או אחרון ממפרשי' רבנו הרמב"ם שהרגינש בחומר לשון המשנה ולשונות הרמב"ם בזאת. עיין בלח"מ שם שכ' ג"כ דהشمיט הרמב"ם נוחר ומערker משום דכ"ש הוא מנמץ טרפה, ולא הבנתי איך נעלם ממנו שהביא השוחט ונתנבלה בידו. ואולי סובר דמשום דין חשו"ק שהביא נקט השוחט בHALacha מיחידת דין דחשו"ק.

וראייתי בתו"ט שהרגיש על הא דנוחר ומערker להקשوت להיפך, לממה קתני דוקא hei תרاري, ומנייח שאירר פסולישחיטה עיי"ש, ואני תומה עלי' וכי הני פסולישחיטה הון הלא הנחר והמערker אלא שאירע לו איה פסול שוחט השחיטה הון דוקא בשוחט, אלא שבדרכ' ועיקור במקצת השחיטה. ועיין בפתחה שביארנו דע"פ שדרשה ועיקור נתמעטו מלשון ושחט דהינו ומשך ולא ודרס ולא ועקר מ"מ קרי נמי להני פסולישחיטה מהללם"ס משום דמרקרא לא נתמעט אלא נוחר ומערker כל הסימני' אבל ההלכה אתא גם למkeit פיסול בתוך השחיטה וא"כ כל פסולישחיטה כבר תנא בכמו דאמר השוחט ונתנבלה בידו ומה דמוסיף והנחר והמערker אין זה שחיטה כלל והויל להתיו"ט להקשות הני למה לי, כיון דבר תנא כל פסולישחיטה.

ORAITEI עוז גאון אחד מדבר והוא ק"ז צ"ל בתוס' רעק"א על המשניות, שמדקדק דקודק עצום בהאי משנה במא דקתני בסופה פטור משום אוא"ב ולשון זה "משום אוא"ב" כחומר לשנים דלעיל מני' קתני ר"ש פטור וחכמים מחייבור, ולא קאמר משום אוא"ב,

דוחביה תחלה דין דייסוד המשנה בהכל' ג' ומאהר דעתה הא נתנבללה בידו קאי גם על פסולין שחיטה, הוא מהפק הסדר וככבר נិחר או נתנבללה בידו בדרך לא זו אף זו תחלה נוחר, דauseג' דבמדבר הוה חיב' גם בנוחר מושם אוא"ב אבל עתה שנצטו על האזיבחה פטור, ולא זו בלבד אלא אפילו נתנבללה בשחיטה דהוא מהלכה, נמי פטור מושם דחזר ר"ע והודה דגס זאת נבלה הוה, דהלה לפרש אתא דזובחת דזוקא בלא שהי' וכו', ואח"כ בהכל' ו' כתוב שא"ר לאכילה שיש לפיכך וכו' כי כו' היה רבענו הקדשו עשה'ai לאו מושם דלא היה בידו לשנות המשנה שהיתה שגורה כן בפי התלמידים. אולם בפי"ד בכשה"ד דפסק קר"ש דשא"ר לא שמה שחיתה, וכותב דוחשות ונמצאת טרפה וכוי' דפטור מלכסות,תו לא אצטרך להביא דנוחר נמי פטור דפשיטה ופשיטה, כיוון דהקדדים דבעין ראו' לאכילה מכ"ש נחירה דדיןנה כנבללה דפטור מכסי, אבל נתנבללה בידו דהינו פסולין שחיטה מוכרכ להביא, אפילו לר"ש דפטור בשוחות את הטרפה היינו טרפה המפורשת בקריא משום דא"ר לאכילה מה"ת, اي לאו דהדר ב' ר"ע היה מחייב בנפשלת שחיתה דין בו אישור רק מהלכה והוא ד"ס ואינו לוקה ואין מטהמא כנ"ל, אלא משום דחזר בו ר"ע וכן גם פסולין שחיטה פוטרים מכסי ולכן הביא השוחות נתנבללה בידו לבסוף כי זאת רבותא הוה גם אחר שנדע דוחשות את הטרפה פטור מכסי והדברי' אמרתים לאמתה של תורה תליית' ומקום הניחו לי להתגדר בו ודוק היבט.

עוד שם גמרא ורש"ל אמר כיון דכי אתרו ב' פטור כי לא אתרו ב' נמי פטור עין בהגচה מהירוש"ש זיל שכטב דבזה מטורץ מה שהקשה לי' ריו"ח לר"ל, אז אפילו תשב"ר יודעים אותה, דהא טובא אשמעין דאפילו לא אתרו ב' נמי פטור. ויפה העיר וכן נרמז זאת ברשי"ז זיל בד"ה פעםים שכטב יולר"ל כיון דאלו אתרו וכו', ולא ציין ציוון ודבור מיוחד על "ור"ל אמר" הר' דמפרש האי לר"ל אמר דלאו לר"ל השיב כן לריו"ח אלא דמסדר ש"ס מתרץ ר"ל, כי היכי דלא תקשה עליו והוא מוכח מהה דלא אמר, אמר לי' לר"ל לריו"ח כמו לעיל. אמר לי' ריו"ח לר"ל ובזה מובן דאמר ואזו לטעמי'יו דלכאו'ר' כיון דלאו לר"ל קאמר האי כיון דאל אתרו ב' וכו', אין כאן פלוגנתה מפורשת בין לר' לר' לר'ו"ח. אבל אם לתרוץ קושי' ריו"ח קאמר הר' הוה כמו ש郿ורש כן בדברי' לר' דפליג בזה אריו"ח. ולפי מה דמסיק בפרק אלו נערות דבחיבבי מיתות שוגני פטורין, כ"ע מודים כמו שהביא מהרש"ל כאן, צ"ל דרו"ח בעצמו לא קאמר לר"ל רק זו תשב"ר יודעים אותה ותו לא מידי ריק הש"ס מפרש דבריו דכוonto על אתרו ב' ולתקשות על לר' קל Kata'a, אבל לפי המסקנא דalto נערות אדרבה, גם בלא אתרו ב' קאמר ריו"ח דתשב"ר יודעים אותה, מדתנא דבי חזק', לר' לא ח' להסביר על זה, כיון דבאמת איכא תנא דפליג אבד' חזקי' עין בסוגי' ותוס' שם ודז'ק.

ז' ד' פ' ב' ע"א משנה שנים שלקחו פרה ובנה וכו' ובגמר' א"ר יוסף לעין דינא תנן תנא אם קדם השני היז זרי' ונשכר, זרי' דלא עביד איסורה ונשכר דקאכל בשרא, עכ"ל הסוגי', ופרש' זיל לעין דינא תנן הא דקANTI מתנניין מי שלקח ראשון וחשת ראשון לא לעין או'יה שם רצה השני לשוחות ראשון והרשות ימתין עד למחר מותר, אבל דין הוא וכו' ע"כ. הכוונה בזה דלא תימא דלענין או'יה תנן דזה שלקח ראשון רשי' לשוחות ואין צריך לחוש שוחת השני תחלה, מושם דלשני אין לו רשות לשוחות בידעו שקדם הרាលון בלקיחה, אבל אם קדם השני וחתת זכה ע"פ שעשה שלא כהווגן, דלא היה רשאי לשוחות בליל נטילת רשות מן הראשון, דשמא שחת הרាលון ויбурר על אישור אוא"ב, דזה אינו דשניהם שווון לכל

וקודם לכך הייתה רק האי סיפה דחשוחת ונתנבללה בידו וכו' לחוד, כי רק בימי ר"ש ור"מ תלמידי ר"ע נתחדשה האי חקירה, כיוון דבעין דזוקא שחיתה להתחייב באוא"ב אבל נחירה לא, אי קפיד רחמנא אשחיטה מושם דראוי' לאכילה בעין, ואז מミילא דה' האס איכא אישור מצד אחר ג"כ פטור, או אשחיטה קפיד קרא בלי טעם, ולא כמעט רק נחירה, וממיילא כל שם שחיטה פטור עין לעין לפחות ביצה בס"ד, וכיוון שזכה נחינה דפלוגנתא זיל עין לפחות ביצה בס"ד פ"ה מה שכתבתני ביצה בס"ד, זיל עין לאו מושם דראוי' לאכילה שיש לאו מושם דראוי' לאכילה בעין, וכיוון שזכה נחינה דפלוגנתא להא דפלוגיג ר"מ ור"ש אחר זמן רב, וממיילא דלא קשה מה דקANTI פטור מושם אוא"ב, כי כך הייתה נוסחתה (ע"ז במבוא התלמוד שלא הי' להם פרקים מסוודרים עיי"ש) קודם ששדר רבי המשניות על סדר פרקים, וכן הוא במשנה דכסה"ד, יסוד המשנה מאז הי' הסיפה דוחשות ונתנבללה בידו וכו' פטור מלכסות, ואח"כ נtosף עלי' הרישא פלוגת' דרי' מ' וחכמים שהוא ר"ש. ועתה אין לפреш האי נתנבללה בידו דקאי על השוחות שאריע לו פסלול שהי' וכדומה, דהאי לא הי' נקרא אז נבלה לר"ע, והי' חייב באוא"ב ובכוסוי דאיון בו אלא אישורא מהלכה דהוא ד"ס ולא אתה להקל וככ"ל, אבל פירוש נתנבללה בידו הוא דשחט כהונן אלא דיצאה מות מחמת ידו, שיצאה נפשה בגמר שחיטה, וזה נבלה ממש עין י"ד סיימו י"ז ובש"ד סק"ג, ומדוקדק היטב לשון ונתנבללה בידו ר"ל דבעודו עוסק בשחיטה נתנבללה וקמ"ל, דauseg' דוחשתה והמיתה געשין אהבת אין בשחיטה זו מושם אוא"ב וכסה"ד, וזה גרע מניהה דגס במדבר היהת כמותה מלאי, דאן מיתה שע"י נחירה בעין, עיי' מש"כ זהה דף ל"ז בסוגי' דמוסכנת, ואח"כ קאמר דהנוחר והמעקר נמי פטור מאוא"ב ועל דרל"ע דהוותר להם בשר נחירה במדבר היה נוגג אוא"ב בס בנוחר ומעיר, דאיון זה כמותה מלאי, וניהו דכתיב לא תשחטו האי מושם קדשים הוא דכתיב דוויי' מוסיף על עין ראשון וכמו כסה"ד דה' נוגג במדבר לר"ע, כן נמי אוא"ב, וכן אמרו ביום א"ד דחיתו לצוק זו היא שחיטתו לעין אוא"ב, אבל לאחר שנצטו על האזיבחה ושיל לנו קרא דלית' כל נבלה דקאי על הנחירה לעשותה נתנבללה, שב פטור מאוא"ב כאשר בארנו בארכחה בפתחה. כך הפירוש של יסוד המשנה הללו בעת שנסדרה מר"ע. אבל רבנו הקדוש או אחורי לפי דעת רשי' שנכתבו המשניות אחרי רבי שכבר זכה להא דחזר בו ר"ע והזודה דכל פסלול בשחיטה נבלה היה צריך לעשות ולשנות נוסח יסוד המשנה הללו ולכטוב, השוחות ונפסקה שחיטתו פטור מושם אוא"ב, כי ניהו דלאחר שנטפשתה ההלכה דכל פסל בשחיטה נתנבללה בידו מצין לפרש דapsulation נבלה גם בהשות ונתנבללה בידו מצין לא ריצה או לא הי' יכול לשנות האי הנוחר והמעקר ורבנו הקדוש לא ריצה או לא הי' יכול לשנות יסוד המשנה וכמש"כ רשי' שבועות דף ד' ע"א ד"ה וממנה לא זהה ממוקמה, מאחר דהיתה שגורה כך בפי התלמידים לה היה יכול לשכח מהם, על כן שכל את ידיו הקדושים לסדר האי יסוד המשנה אחר פלוגנת ר"ש וחכמים, וכךלו היה סיומה דמלטה מדבריהם, ויקשה לנו מה שינה מקומה וממיילא נדע שעשה כן כדי שנפרש ונתנבללה בידו על פסולין שחיטה, ומה דקANTI הנוחר והמעקר דליקא שחיטה כלל והיה צריך למחוק מן המשנה דהמשנה לא זהה ממוקמה.

ועתה נבן לשונות ופסקי הרמב"ם זיל על בוריין דהוא זיל לא הי' משועבד לשנות הדין בלישנא יסוד המשנה, גם לא הביא פלוגנתא ר"ש וחכמים רק פסק באוא"ב הכר"מ דשא"ר שמה שחיטה, אלא

וחרמבי"ן והחינוך ז"ל דרשין טעמא דאיסורה דאי"ב הוא שלא נתזכיר לשוחות אם על בנים ביום אחד, א"כ כל עצימות האיסור אין אלא בידע השני מן הראשון שלקו לשוחתו ואז אסור לו לשוחות מספק דschema שחת חברו או רצחה לשוחות חיים, והוא שוחתו אכזריות מספק, אבל بلا דעת אין כאן איסור כלל ואין דומה לשאר עבירה שעבר שלא מדעת והוא מלטה דמסתבר וכיון זה אמרתיג גבי איסור סוטה, ודוק'.

עוד שם ואם קדם שני הרי זה זרי ונשכר זרי דלא עבד איסורה ונשכר דקאל בשרא עכ"ל מכאן מדקך הבה"ג מובה בראי"ש ז"לadam לא היה זרי ועבד איסורה, לא קאכל בשרא. ולא מה"ת קאמר דהרי כתבו הtos' לעיל בראשון פרקן דעתך ל"ח כל תועבה א"א לאסור או"ב משום דאשרה מחוסר זמן לבוהה, מכלל דלהדיות שרי, אבל מצד קנסא אסרו לי לבו ביום. יש דעתות שוגם לאחרים אסור לבו ביום כמו גבי מעשה שבת כדי שלא יהנו מאיסורה, והנה אם נאמר כמו שכתבתני לעיל,DSLIA דעתת ליכא איסורה כלל, א"כ המעשה בעצמו לאו איסורה הוא ואם אחרים דלא ידעו שנשתת כבר האם, כי שוחטין את הבן לא עשה איסור כלל, ולא מקרי מכשול שוב גם אם הוא שוחט לגבי אחרים לא מקרי נהנה מאיסורה, דLAGBI דלא ידוע זה הוה ננחתת שלא מדעת, ואין דומה לעמיה שבת מבון.

וראיתי בפרמ"ג ז"ל שמביא כאן קושי" אחת דנימא כל מלטא דאמר רחמנא לא תעביד אי עבד לא מהני ותירץ דאיסור התלוי בזמן לא שייך לאמר לעל"מ וכמו בשוחות שבת עי"ש. ולדעתי ברור כמשש זהה לא מקרי תלוי בזמן, ובכל זמן אסור לשוחות אוא"ב ביום אחד, כמו במחוסר זמן של שבעת ימים יהי תחת אמו, דלא מקרי איסור התלוי בזמן. הון אמרת שגם התוס' בסוגי" דעתות עשה שהז"ג נחותו לסבירת הפרמ"ג, באשר חשבו מילה וכן שריפת קדשים שהוא ביום ולא בלילה, וכן הקרבת קרבנות למ"ע שהז"ג, אבל האמת עד לעצמה, דין זה זמן גרמא אלא הזמן מגבilo וסיבה אחרת מביאו, ומגן גרמא לא הוה אלא מה שהזמן מביא כמו שבת וו"ט ושביעית ויום ויום ועודמה, ובסוגי' שם הארכתי בהזה. ועיין בסוגי' דהשות בשבת שכתבתני דבשוחיטה בלאיה לא שיק' כלל כל מלטה דאמר רחמנא לא חעביד אי עבד לא מהני. עי"ש.

עוד שם גמר' אמר אוא"ב אמר רחמנא ולא בנו ואותו. הא דPsiṭṭia לוי להמקשן דאו"ב ולא בנו ואותו לכאר' קשה דהא א"א להוציא שני שמות כאחד ולמה לא נאמר דה"ה איפכא בלי דרשעה דתשחו דלקמן, ויל' דמדקך כן מדלא כתיב אם על בנו כמו בשלוחה הוקן דכתיב אם על הבנים لكن סבר דזוקא כסדר זה אוא"ב ולא בנו ואותו אלא דלפ"ז באמת צרי' ליתן טעם למה לא כתוב אותו על בנו ולא יצטרך לתשחו, אבל ייל' משום דאי' זה הוה משמע דהאיסור הוא שוחיטות שניהם ואם שניהם שוחטין, זה אחד וזה אחד יהיו כמו בחוצאת שבת זה עוקר וזה מנת דשניהם פטורין, וניהו זהה למד מלשון רבים דלא לשוחטו דחיבת השני בשוחיטת הראשון, דיןינו אלא מתנאי האיסור ולא שייך לאיסור, מ"מ אותו על בנו אין משמע שהיה אחד התנאי והשני האיסור, רק שהיהם ייחד הוא האיסור, لكن לא מazi כתוב אותו על בנו ודוק'

עוד שם בגמרא כשהוא אומר לא תשחטו הרי כאן שניים, הא כיצד אחד שוחט את הפרה, ואחד שוחט את אמה, ואחד שוחט את בנה, שנים האחוריים חייבין. התב"ש מקשה ודלא קרא בשנים שוחטין בב"א, דשניהם חייבין אחד התנאי והשני האיסור, רק בנו ואותו, וניהו ד"א לצמצם מ"מ למ"ד ישנה לשוחיטה מוחודע"ס

או"א הרשות נתונה לשוחות, אם הוא זרי ומשער בעצמו שמקדש את חברו, יוכל להודיעו ששחתת טرسומס twohundred94 שיחות חברו, ואם אין יכול להזדרז גם הראשון אין רשיי לשוחות, מפני שגם לשוחות וasma שחת, מען לא ישוחות הוא, וא"כ משום או"ה אין לראשונה מוחבו לשוחת, אבל לעניין דינא תנן דהינו כשאין לאחד עדיפות על השני כלום, אבל לעניין דינא תנן דהינו כשאין לאחד מהם רזיות שישמוך על עצמו לשוחות ולהודיעו לחברו, ובאים לב"ד לשאול מה דינא הוא דהראשון לו דין קדימה ע"פ שהשני צרי יותר, ומשום דעת מנתן לך השני שלא יהיה לו כח יותר מבעה"ב, ובעה"ב לא היה רשיי לשוחות קודם הлокח הראשון, שעמ"כ מכורו שהлокח ישוחות היום. כך מתרפרשת האי מירא דר' יוסף. אלא דיש לראות איך יתקיימו שני דינים אלו, דהינו קודם שבאו לב"ד יש לכל או"א רשות לשוחות מצד דינא דחבירי, אם בטח בזירותי, וא"כ לאו מכח בעה"ב קאתה לتبועו ישוחות הוא הראשון, ואיך נדחהו משום דלא לך רק על מנת שלא ישוחות תחלה. וגם הא דבעה"ב אין רשות להקדים ולשוחות צרי' באור, כיון דהיה בידו לשוני והשני יש לו רשות להיות זרי ולשוחות תחלה, למה יגרע חזו מכח הлокח ממנה.

אבל דע דכך היא הצענתן של הדברים. המוכר פרה ובנה לשני בני אדם בשאר ימות השנה, דין כאן הוכחה שרצוים הлокחים לשוחות הום, והדבר בספק מوطל אם הום או ליום אחרינו לקחו לשוחות אין לבעה"ב להודיעו שהמי אמה מכרתני לשוחות, דהוא ס"ס, ספק שהוא לא ישוחות הראשון ואת"ל ישוחט שמא לא ישוחות השני הום. אבל הוא בעצמו אין רשיי לשוחות הום, שמא שוחט הлокח ונחט ספיקא ודאי אסור מה"ת, אפילו לרמב"ם דס"א לקולא, הכא דaicא להחביר בכל ודאי אסור, וכיוון דעתך חזש איסור אין לבעה"ב לשוחות אפילו אם הוא זרי וידוע להקדים לפני הлокח ולהודיעו למען לא ישוחט, מצד דין חברו אין רשיי יכול הлокח לتبועו מעתו השר או לتبועו מעתו משום דין אם בשעת המחק היה בדעתו לשוחות היה מחייב להודיעו דשמא לך ע"מ לשוחות הום. וכיוון דלא הודיעו אז הוה כלו התנה עמו ע"מ שלא ישוחות בעה"ב הום. אבל למכור לשני היה רשיי דכיוון דבשביל המכירה לשני לא נאסר לראשון לשוחות ואני על הבעה"ב להודיעו משום ס"ס כנ"ל למה לא ה"י רשיי למכור. וכך גם אחר שנתודע לשני לקיחת הראשון אם הוא זרי אין לו לחוש על חברו אם ידע בטח שיש לו שוחות להודיעו שלא ישוחט, כי לא מכח בעה"ב הוא שוחט ולכן אין לשני לחוש על פסידא דראשון, ואין לראשון שום תרעומות על שהקדים לשוחות. אבל אם הוא בעצמו אין סומך על זירותי' וחושש שמא שוחט הראשון או שמא לא יהיה לו שהות להודיעו עד ישוחות, ולכן בא לב"ד וטעו דהוא קודם מצד שצרי' לו יותר, הנה אם ה"י שני אחין שירשו מאביהם פרה ובנה ונתחלקו בין שניהם ודאי הייתה טענה, והיה שורת הדין מכך שודא דידיינה דכוון דהוא צרי' יותר ישוחט הוא תחליה, אבל בשני לוקחן דaicא ראשון ושני בזמנם יוציאו מאמורים לו איך בא לדי' מדה זו לתבוט את חברך שימיתין עד לאחר, רק ע"י שלקהת בנה של האם שהיתה כבר לקוחה ביד הראשון, וכיוון קודם לקיחה של בעה"ב לא היה רשיי לשוחות קודם הлокח הראשון, אין לך על ידי הלוקחה מבעה"ב רשות יותר מבעה"ב עצמו.

אבל אי קשי' הא קשי' דלמה לא נימא דבעה"ב מחייב להודיע גם בשאר ימות השנה אמה מכרתני לשוחות דניהו דהו ס"ס כנ"ל מ"מ לכתבה גם בס"ס אין להכenis עצמו במקום שבקל יכול לברר ועיין ביו"ד סימן ט"ז ובפרמ"ג שם בשפ"ד סק"ז ח' ט'. אבליפה אמר בזה בני ה"ב החתן כמר בנימין שיחי' דלפי הרמב"ם

נתערבו וכדומה למה ירעו עד שיסתאבו ולא נאמר אדעתא שלא יבואו לידי הקרבה לא אקדשי' דמה שכתבו התוס' כאן בעגלהعروפה דלא מסקו אדעתיהו שימצא ההורג לא סgi זהה כדמותה בלבב'ק, דאפילו אדבר הרחוק כמו בונפה לפני מוכחה שחיין, הוה אמרין דאדעתא דחכי לא קדשה נפשה, ועייש' בתוס' דכל שתלי בדעת עצמה אמרין אין סהדי דלא נכנסת בשום ספריא אפלו הוא רחוק בתכילת הרחוק, ואעג' דלא התנה אין סהדי דהוה כללו התנה והסביר אלימטה דכל שתלי בדעת עצמו, מהו יcinis עצמו בספק כלל, והדבר צעג' ובמ"א הארכתי בזה בתכילת הבואר בכמה מקומות בש"ס כמו בנדרים אמרין אין פותחן בנולד אדרבה הול'ל דבנולד אין צrisk החרה כלל, דאגן סהדי דאדעתא דחכי לא נדר והא דלא התנה משום דלא אסיק אדעת' להתנות ודו"ק.

ד" ה עגלהعروפה אינה משנה, הקשה הר"ר משה מבונדייש אמא' לא אמר דשותט היינו עורף וכו', ולפע"ד נראה ליישב קושי' זו בשנאמר דהא התם ביוםאי אתן קרא בשער המשתלח דפסול משום מחוסר זמן, ועכ' דבלא קרא לא היה נסל משום לאו דאו"ב משום דהוה אמרין עדלא"ת, וכן כתוב נמי ק"ז בעחתת"ס ציל' בראש פירkon, ועתה כאן בעגלהعروפה דליתון קרא דפסול משום מחוסר זמן הרי עשה דעריפה דוחה ל"ית דאו"ב. וניהו דאם ערך תחלה העגלהعروפה ואח"כ שחת אמו חיב, מ"מ כבר כתבתי לעיל במתניתן, דמתניתן סתמא קתני בין ראשון ובין שני ושוחט לע"ז אני עייש' ודזוק' היטב.

ע"ב גمرا א"ל אבוי לר' יוסף מ"ט דסומכוס קסביר סומכוס אכל שני יצית חלב בהעלם אחד חייב שתי חטאות וכו' תמהני מdad דנייהו דסובר סומכוס כן, מ"מ הרי לא עשה שתיים רק שחיטה אהת ואיך יתחייב שנים אחודה מעשה. ולא עוד אלא איך חל איסורakash שחיטה הראשון נאסר שני השיני בשחיטה ואיך יהל עוד הפעם איסור ע"י שחיטת החלשי ומכם"כ כשהחט שני בניה כיון דכבר נאסר לשחות אמו בשחיטת הראשון איך חל עוד הפעם האי איסור עצמו ע"י שחיות בן שני ללקות שמוננים. ובכל מה שכתבו האחرونים ציל' זה לא נחה דעתך ולא שקטה רוח. ולול' דמסתפינא אמינה דבר חדש והוא דמאחר דאסורה תורה או"ב וגם בנו ואותו הוה לנו כען שתי כקרים אחת גדולה ואחת קטנה ונשבע עליה שבועה שלא אוכל הגודלה אוכל הקטנה ושבועה שלא אוכל הקטנה אם אוכל הגודלה באופן שכל או"א הוה איסור ותנאי דפסק הרמב"ם בפ"ד מהלכ' שבשותת דאמ אכל שניהם מזיד דריש שתים דפסקין כרי' לגבי ר"ל בהתראת ספק דשמה התראה, הרי דאם מתרין אל תאכל האיסור. אם בדעתך לאכול התנה אח"כ חייב ע"ג דשבועת אכילת האיסור עדין ליכא כאן איסור דהרי תלוא בשני שהוא התנה מ"מ עבר למפרע אם היה מזיד דהינו ששבועת אכילת האיסור היה בדעתו לאכול התנה, אח"כ ה"ה בשחיטת או"ב כל או"א הוה איסור ותנאי, וכאשר כתבנו למעלה דאם שניהם שחטו בלבב'א שניהם חייבין זה משום או"ב וזה משום בנו ואוטו ממש"כ בתבב'ש, וא"כ באחד שוחט הול' לחיביו שתים אם התרו בי' כמו שבשבועה שחלאן זה זהה, אלא כיון דלא נאמרו שני איסורין אלו אלא בלאו אחד, איינו דומה לשבעה דשם נשבע תרי שבועות וכאנ רק לאו אחד כתיב אמנים אם שחט שני בנימן ואח"כ אםם או פרה ובת בתה ואח"כ בתה כל שהטרו בו בשחיטת הראשונים שפיר וכי תרתו למפרע על שחיטת הראשונים דכל או"א הוה תנאי וגם איסור אף על פי שנשחט ראשון כן נראה לי לפי חומר העניין ואם שגית'athi חילן משוגת'.

מספר חייבין, ותירץ דרצה לאוקמי אליבא דכ"ע, אף למ"ד אין לשחיתה אלא לבסוף. ועיי' קמתמה הפרמ"ג דא"כ לדידן דקייל' ישנה לשחיתה מtoo"ד מניל' דבנו ואותו חיב, וכותב ע"ז הלב אר' דשגה יצאה לפני, דהתבב'ש לא אמר דאי קרא להכי אתו לא נשמע דין דבנו ואותו, ואדרבה דברי התבב'ש ברורין להיפך דאחד חייב משום בנו ואותו, וקשיתו רק למה לגמורה לאוקמי בג' בהמות הלא גם בב' אפשר למצוא או"ב ובנו ואותו, בשחוטו שנייהם בב'א עייש'. ואני אומר דהפרמ"ג שפיר הקשה, דהא דידיין דשנים שישחו בו זיין חייב, משום דהראשון רק החתו ברבים כבדמר בסמור, אלא דילפין נמי דגס בנו ואותו חייב מבדלא כתיב לא ישחוו אבל כל זאת אס' ליכא מציאות לאוקמי בשניהם שוחתו בב'א ונחיב שניהם, אבל אי מצין לאוקמי בשניהם בב'א ולהחיב שניהם מניל', דהאחד התנאי והשני האיסור דלמא שניהם איסור, ואתא קרא דבב'א שניים חייבין כמו בשבת זהה איינו יכול וזה איינו יכול דשנים חייבין וא"כ לייכא הוכחה דגס אבנו ואותו חייב, דהא אם שנים האיסור, אח' שניהם שחטו או"ב ר'ל' שניהם בציירוף כמו בשבת, וממילא דלא מתחייב השני בשחיטת אחר את האס' והוא אחריו את בנה, דהא שניהם המה האיסור. ותלמידי הרב הדין מועה אברהם משה נ"י השיב לי' בדשלמא מאן דשחט האס שפיר חייב דכל שבזה אחר זה גם בב'א חייב, אבל מאן דשחט את הבן למה יתריב, דהא אלו שחט הוא בעצמו אח'כ את אמה היה פטור, וכל שאינו בזא'ז אפלו בב'א איינו. (לדעתי לא שייך כל שאינו זהה אחר זה אפי' בב'א אח'כ רק במקומות שניהם מתנגדים כמו קידש ב' אח'ות בב'א כיוון דזא'ז אין מיניה את האחרת מלתקדש והוה כמו און ברירה וכן במעשר ותודה המובאים שם בקידושן נ"א. ועל כן א"א למיימר כן מבון, ועיין ריטב"א שם. ההגה מהתני הרב משעבעש נ"י) ואם כייפה אמר מ"מ הקושי' עדין עומדת דמןיל' דחייב השני בזא'ז דלמא שניהם בעין עיי' שחיטת אח' והא דלא תשחטו אתה חייב שניהם כשחטו בב'א כמו שנים שעשו מלאכה. ואני לי' תירץ אחר רק בשנאמר דז הוה למכתב אותו על בנו כיוון דשנים שייכים לאיסור ומדכתיב או"ב ידיעין דהראשון התנאי והשני האיסור ודזוק'.

תוס' בד"ה והתנן נמצא ההורג, וא"ת איך מדקדק מכאן דלא מתרסא מהיים דלמא היינו טעמא דאדעתא דחכי שימצא ההורג לא אקדשו, כי האי דתנן בכריתות וכו' תמה אני על תמייחם דמה עניין זה למפריש אשם ודאי ונודע לו שלא חטא דהרי החם איכא הקדש טעות, וסביר ריה שחטא ולכון הפריש קרבן, וכיון דנודע לו שטעעה מעיקרה נתבטל ההקדש למפרע, אבל בעגלהعروפה שנמצא ההורג, אין כאן טעות איכא בנמצא ההורג, ועכ' ההוראה להביא עגלהعروפה, ואייזו טעות איכא בנמצא ההורג, דהא דתצא ותרעה בעדר היינו משום דלא חלה קדושה מהיים, והא דאמרו שם בכריתות בטעם אדים תלוי דבנודע שלא חטא ירעה עד שישתאב משום דלבו נקפו וגמר ומקדישו, ולא קאמר משום דעל הספק באה ואין כאן טעות, משום דברמת גס בנולד סיבה אשר על ידה אין צורך להזכירו, הוה לו למימר דהקדשו רק על תנאי שיצטרך להזכירו כאשר אמרו בלב' קד' קי"א ע"ב, בחטאת שמתה בעליה, דאי לא דהלהמ"ס שד' חטאות מותות הול'ל אדעתא דחכי לא אקדים עייש' בגמרא ותוס', וא"כ הכא באשם תלוי דליך הלהקה, ומה לא נאמר אדעתא דחכי לא אקדי' לכן אמר משום דלבו נקפו גמיר ומקדיש. ובמ"א הארכתי הרבה בכלל זה דברמת קשה בכל הקרבנות שהוממו אחר הקדשן או

ולעשות מציאות ע"י ביטול, וכן הוא לעניין ספק אם אתה מסופק על חתיכה אחת אם יש עליה איסור או לא עלייך להביא ראי' על המיציאות, ולא על העדר, משא"כ בחתיכה מב' חתיכות דין הספק על המיציאות, רק על מעשה שליל אם אכלתי זו או הוה ספק השkol ואסור מן התורה וחייב עלי' קרבן אשר תלוי ותבן הדבר.

ד"ג פ"ג ע"א נגיד' לעולם בזא' ז' ודקאמרת מ"ט דר"י בגנו דלית בי' צוית וכו', ופרש' דלית בי' בזאת בחד מננייהו וכוי' ולכאורה' יש לראות לפמש'כ רשי' ז' ליקמן דר' ק"ח ע"ב דבחצ' זית בשיר וחצי אית' הלב אין מctrפין מכלל היתרן להקרא שם איסור, א"כ גם הכא דכל שאין צוית בכל הגיד אין יטרף עם גיד אחר שאין בו צוית מכלל היתרן להעשות צוית איסור, דשאני ח"ש הבא משוער גדול. ועיין בתוס' יומא דר' פ"א ע"א ד"ה כל שטוממאתו דמייתי ה' סברא דרביעית דם משני נפלים אctrפיך לקרה דעתשיות שctrפהו. ועיין מה שכתבתבי זהה לקמן בסוגי' דט"ח שם ודוק'.

עו"ד שם בגמרא ת"ר את זו דרש ר"ש בן זומא לפי שכל העניין יכול איינו מדבר אלא בקדשים ובקדושיםليلת הולך אחר היום, אבל אף זה כן וכו', תמורה לי דהא בקדשים בלבד אין נשחטין בלילה, וא"כ נימא דיים אחד האמור כאן יום ולא לילה כאמור, וא"ת הראשו מazi להיוות חולין ורוק השני קדשים, וממש'כ לעיל בריש פרkon דלר' ש מוקמינו כן, א"כ ודאי מזוכחה דלילה אחר היום דראשו שחט בלילה שהוא חולין ושני שחט ביום שהוא קדשים, וצ"ל דהכי קאמר דהאי שור הפסיק העניין לרבות דוא"ב נהוג בחולין הי"א כיון דמ"מ בענינה קדשים כתיב יום אחד קאמר היינו יום ולילה כמו שנ Kraה בקדשים ודוק'.

הדרן ערך פרק אותו ואת בנו

עו"ד שם בגמרא' דתני' הכה את זה וחזר והכה את זה וכוי' חיב וכו' ר' יהודה אומר בב"א חייב בזא' פטור, ופליג בהתראת ספק אי' שמי' התראה או לא, ויש לראות דאפילו התראת ספקשמי' התראה הא הכא לא נכנס אלא בספק איסור שאין עלי' חיב מיתה כאשר הכה את הראשון, ואם אח"כ הכה את החני הרי' ג' ר' בספק איסור נכנס, מה תאמר הרי' עיטה ממ"ע הכה בודאי את אבי או היום או אטמול מה בכם וכי בשביל מעשה של עטה, נחייבתו על מעשה שעבר סוף כל סוף אטמול רק בספק איסור נכנס, נשמע מזה, דכל שנכנס בספק איסור במקום דאייבע איסור, ואח"כ נתברר דעתך אייבע חיב מלוקות ומיתה, ולא יכול לפטור עצמו אני רק בספק איסור נכנס, דכל שנכנס מזיד אפילו בספק במקום דאייבע איסור התיר עצמו לעונש, כשיתברר למ"ד התראה ספק שמה התראה, דלא גרע משובעה שלא אוכל זו אוכל זו שהבאתי לעיל בדבר הקדום, דחיב באוכל האיסור ואח"כ התנאי, וק"ו הוא אם התם חיב דהאיסור מתלי תלי במעשה שיעשה אח"כ, מכ"ש כאן דקמא שמיא גלייא מיד דבר אלא דלו ולעדים ספק הויה ודוק'.

ואגב אסביר לך מה בין ספק באקבע איסורה לבין ספק ללא אקבע איסורה, ר"ל בין חתיכה אחת משתי' חתיכות לחתיכה אחת ספק חלב שפוק שומן, דודאי צריך הסבר למה זו מותר לדעת הרמב"ם מכל וכל מה"ת, ולדעת הרשב"א ד אסור מה"ת עכ"פ אין בו חיב קרבן, ובזו מביא אשם תלוי. הסבר הדבר דכל היתר הוא העדר וכל איסור הוא מציאות כי קודם מותן תורה הכל היה מותר והוא ההuder וע"י מוצות התורה נאסר והוא המיציאות ולכך תראה כי איסור בטל בהיתר ולא היתר באיסור ממשום דמציאות מצי להבטל ולהעשות העדר, אבל להיפך מן העדר לא מצי

פרק כסוי הדם

בעלי מומין דהמה לא שכיחי, גם בזה דיבר הכתוב בהוה, דאמרה תורה כי' יצד' חייה ועוף דבכמה לא אשטרוי כלל בחוץ אם לא בע"מ, ומאל לו לא דבר הכתוב אבל באמות גס אלו אי אתרמי ושחטן בעו בסוי', והאי יעקב מינאה אליבא דר"ש איזיל, ומה דפריך מבכמה בכל חייה היינו דמשום דבר הכתוב בהוה לחוד, קשה להוסיף מין שלא אמר, ולכן קאמר דלעלם בהמה נכל בחייב אלא דכאן דיבר בהוה הן בכ"י יצד' והן בחיה, אולם לר"ע דבר תאויה לא איתסר כלל אלא אדרבה אשטרוי להו לנחוור והאי ושפך את דמו דכתיב בסוסו נחרה הואר, הרי מוכח מהה דכתיב כי' יצד' דהאי חייה דקאה קאמו, דלא שיק'תו לאומר דבר הכתוב בהוה דאס בהמה בכל חייה, אז בהמה דלא בעי' צידה הוא השכיח ולא הchein החיה המחוורת צידה, ולא עיין שם קרא למעט בהמה מכסוי, ובזה מודקדק דחשיב לו רבא, עלי' אמר קרא וכוי' דמשמע דין לא בעין הא ילפotta, ולפי הנ"ל ניחא דין דכר"ע קי"ל לא בעין שום ילפotta. ומעתה מה דנקטו במוניטין ונוהג בחיה ובעוף סטם, ולא קאמר ואני נוהג בחמה ניחא מiad, משום דכלוא מוניטין בהאי מסכת אליבא דר"ע נשנו, וככל המשניות הסטומות

ד"ג פ"ג ע"ב משנה ונוהג בחיה ובעוף, הא דלא קתני במשנה דין"ב דנווג בבהמה ולא בחיה ועוף, משום דפשיטה דשור ושה כתיב אבל כאן הי"א דברמה בכל חייה כמש'כ התוס' לבן בעי' להשמייננו, אלא דק"י החת"ס ז' בלחדשו מדקדק, דא"כ למה לא נאמר בפירוש ולא בבהמה כמו בגיה'ג דקטני ואני נוהג בעוף. ולדידי קשה עוד דהא כי' יצד' כתיב, וכו' הרמב"ם ז' בלחבורו פי"ד מהלכות שחיטה דלא אתה לטעמי מזומן דאשר יצד' דכתיב, משום דדבר הכתוב בהוה, וא"כ עכ' האי חייה דקרא דוקא ולא שם הכלל חייה ולבמה, דהא בהמה דהוא שור ושה אין דרכם לצוד דביביטים המה, וא"כ קרא מפושט טפי' ממוניטין דבקרא כי' יצד' כתיב אבל במשנה דקטני סתם חייה אפשר דבמהם בכל. (הא דבמהם בכל חייה היינו בלשנא דקרא אבל בלשון חכמים לא. מחתני הרוב משעבעש נ"י) זה ליתא והוא ראי' אלו טרפות בבהמה וכן קשה לקמן בגמר' האי יעקב מינאה דקאמר לרבע דין' מא בהמה בכל חייה לכסי', ורבא השיב לו עלייך אמר קרא על הארץ תשפכנו כמים, ותפ"ל דכתיב כי' יצד', ועכ' דהאי חייה דוקא ולא בהמה. אבל דעתך כתבתבי בפתחה דלר' ישמעאל דס"ל בשר תאזה של שור ושה אתרס להם במדבר, ולא הותר להם רק

ברייתא מכל וכל, ורובה המבויכה זה אמור בכה וזה בכה, ותמצית דרביהם כי דין דהאי ברייתא קשה להולמה מצד קשיות התוס' דהאי שפיר מצי מכסה ע"ג גירירה, שנית הלא דם חיה שנטער בעד מהה הרוי לנו לנו פ"ז ע"א במתניתון דרויין אותו כאלו הוא מים, אם היה בו מראית דם חייב לכוסתו, והש"ס לא הביא האי ברייתא אלא להוכיח מהה דעתו למטה איינו מעכב. ועיין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל שכותב, דהאי תנא סובר דגש לח בלח אין בילה. ובמחלוקת ארשה לאמיר כי לא דבר נכונה, כי מאן דס"ל אין בילה, ע"כ אין הכוונה דלח עומד השני על הראשו שתחתיו כמו ישב ביבש, אלא איןנו נבל בשוה וא"כ אדרבה היא הנותנת לחיב בעסוי אם שפק דם בהמה על דם חיה וכעכ"פ מידי ספיקא לא נפקא דשמא אכן מדם החיה גם למעלה. ואלא ודאי דדם שאינו דשנופל על הארץ ומתפרק מיד נקרש קצת עכ"פ, כאשר נראה הכל, ולכן פשוטו לי להאי תנא דדם שלמטה נשאר במקומו ודם הבא בזמן מה אח"כ - דבר שחייב לשחיטה שתטמא איכא שהי"י מיעוט - עומד כולם למעלה ומכתש את שלמטה הימנו. והוא דתנן לקמן דם שנטער בעד הינו בידים או בשפק זה על זה בעודו חם ממש טרם שנקרש קצת.

אחרי כתבי זאת הראה לי תלמידי הה"ג מו"ה אברהם משה נ"י דבריו הטו"ז או"ח סימן תש"ז דס"ל לאסור הbeer שנפל בתוכו מים חמוץ קודם הפסח מושום דעומדים למעלה, וזה דלא כתח"ס. אמנים החת"ס אדרבי הראשונים קסמייך דגש בלי בלילה ביד אמרין בליח יש בילה, וכבר עמד בזה על דבריו הטו"ז בפרמ"ג שם עי"ש. עוד הקשה תלמידי הנ"ל על הברייתא דהא לח איןנו חזץ ולמה לא יועל כסוי לדם החיה שתחת דם בהמה, והשבותי לו דזה לך"מ דהרי אדרבה אמרו במנחות כ"א ע"א, דדם בין לח ובין בש חזץ ופרק שם מבריית' דלו לחין אין חזץ יבשין חזצין, וחדא מנינו דם, וממשני הא דסביר הא דלא סביר, ועיין י"ד ס"ק צ"ח ובפוסקים שם, הרי דדם שאני משאר משקין וטעם אמר מאש"כ, דבדים איכא ממשות הרבה ודרכו להסתבך וכיון דעתם דלח בליח איןו חזץ הוא מושום יש בילה, ובדים לא שיק' טעם זה רק בעודו צילול. עוד אמרתני בסברא דכפי כמה שפרק"י ז"ל לקמן פ"ח ע"ב ד"ה כלל הצריך לפרט דבעינן הדם נבל בעperf דכיון דהקפידה תורה על כסוי עperf דוקא, שדרכו לבלו מסתמא מושום דבתוכו הי"י נבל ולא שי"ה רק מכוסה למעלה, א"כ כל שיש דם בהמה למעלה ואין נבל עם דם שלמטה הימנו מעכב הכסוי בעperf דהא לא יהיה הדם דלמטה נבל בעperf רק מכוסה ולא סגי בהכי. ובזה מטורץ נמי היא מין במינו איןו חזץ, אבל לפ"ז ז"ל קמ"ח דמ"ב"מ איןו חזץ שיק' רק במקומות שעדרב צריך שי"ה מונח על דבר אחר ומינו מפסיק אמרין דמינו איןו מעכב מלחיות נקרא מונח עליון, אבל כאן דבעי נבל בעperf איך יתקשר ע"י מב"מ איןו חזץ, סכ"ס איןו נבל ואפיו ליכא שום דבר המפסיק עיי חזץ מכסוי גם בלילה בעperf ודוק היטב.

שוב ראתני דכל הקושי מותלמיidi נ"י הנ"ל לך"מ והוא ממה שנינו בזבחים ע"ח ע"ב, דלי שיש בו יין לבן או חלב והטבilo הולכין אחר הרוב, וכתבו שם התוס' שלא דמי להא דתנן הדי והחלב לחין אין חזצין דהכא כיון דהאי דלי יש בו חלב עד רובו לא מחלחל, ולא דמי להחלב דמנה אגבא דיןיא הרוי דבריבוי משקה לא אמרין יש בילה ודוק'ק.

עוד שם בגמר' דאי' זירא כל הרוי בילה אין בילה מעכבות בו. ויש לי מקום עיון דהרי בחולין לא בעין שנה הכתוב לעכבר רק בקדשים, וכמ"ש"כ התוס' מנהות ל"א ע"א ד"ה ואם הקדים,

ולר"ע הרי הפסוק מבואר באור היטב דרך בחיה ממש דבר דהא כי יצד כתיב, וכ"כ הריטב"א ז"ל דמה ממופרש בקרא אין דרכו של התנא לשנות, אבל כאן לאו לפרש בקרא קרא Kata, דהוא ממופרש ועומד אלא לאפוקי מדר"י ש בר פלוגתי" דס"ל דבשר בהמה אתסר לחם ואיז הוועס בהמה חייב בכיסוי, אליו דaicא יפotta אחרין' לפטרה, וכדרבא لكمן שהשיב לעקב מינאה. ولكن בדיק נפלא, לא קאמר ממופרש ואיינו נוחג בבהמה לרמז דלא אצטריך, דהרי בקרא מבואר דחיה ממש קאמו, ולא קטני במתניתו הכא אלא לרמז ולהראות מקום לקרא עצמו שמתפרק כז, משום דאשר יצוד כתיב ולאפוקי מדר"יש, דאלו לר"ש ודאי דהוה קטני ואינו נוחג בבהמה, לדידי' מכח הרא גם בהמה היה חייב בכיסוי, דחיה דכתיב משום דדי' דבר הכתוב בהוה ושמור לך הדבר הזה, כי הוא נקודה נפלאה בס"ד ועיין עוד لكمן.

עוד שם במשנה במזומנים ובשאינו מזומן ופרש"י ז"ל משום דלקמן בשלוח הkon אצטריך קטני נמי הכא. והקשו בתוס' דאי' כ' למה לא תנין לי נמי באידך פרkon אלא ממפרשים דמשום דכתיב כי יצד הו"א דוקא באינו מזומן נקט לי במתניתו. ולפי האמור למעלה יש לישוב פרש"י ז"ל דהאי כי יצד דמפרשיין דדיבר הכתוב בהוה כבר ידענו מדקתני דנוהג בחיה ובעוף, ואילו דינימה דוקא באינו מזומן חייב מדקתיב כי יצד, א"כ מנ"ל דאיןנו נוהג בבהמה דלמא גם בבהמה אי מתրמי אינה מזומנת חייבת בכיסוי, והוא דכתיב חיה משום דדבר הכתוב בהוה דחיה דרכה להיות אינה מזומנה ולכך מוכחה לאמר דלא תנין אלא משום דברך שה"ק קטני נמי הכי ע"ג דבר נשמע, והוא דלא קטני בשאר פרקי, משום דברכל הני לא צריך כלל הכא הרי יש צורך, אלא כבר נשמע ממה דקתני נוהג בחיה ובעוף, ודוק היטב.

עוד שם גמורא, דאי' זירא השוחט צרייך שיתן עperf למטה ועperf למעלה, שנאמר ושפך את דמו וכסחו בעperf, עperf לא נאמר אלא בעperf וכו', ופרש"י ז"ל עperf למטה ולא על קרכע קשה. ריצה לשולול בזה פי' התוספ' דאמרו בסוף ד"ה צריך שיתן, לצריך עכ"פ הזמנה בפה פ"י הפירושים. ולפע"ד ב' דעתו אלו תלויים בפירוש דברי ר' ז"ל ב' הפירושים. זירא דלפי פשטות הדברים דרש ר' הא בעperf דבעינן שיכסהו מלמטה ומלמעלה בעperf לאחר ששפך את דמו, ואתה אי אפשר רק ע"י גיררה אלא דאי' חסר בקרא הגירה דחול"ל ושפך את דמו על הארץ, וגררו מושם וכסחו בעperf, וכיון דלא כתיב הכי, אנו דני' דאפשר לקיים וכסחו בעperf ע"י שיתן תקופה עperf על הארץ למטה, וישוחות עליו ואח"כ ייכנסו מלמעלה וא"כ הוא בעין עכ"פ שיזמין בפה העperf דלמטה דמעיקר המצואה הוא שיעיטוף בעperf לאחר ששפך אלא אדם הזמן עperf דלמטה בתחלת די בכך. אבל יש לפרש דר"ז דרש האי בעperf אשלפנוי נמי והוא כלו כתיב ושפך את דמו בעperf וכסחו בעperf, דגש השפיכה תה' לתוך עperf, וא"כ לא בעין שום הזמנה אלא אם איכא שם עperf תחווח לשוחט לתוכו, מקיים בזה קרא דכתיב ושפך את דמו בעperf ונראה פירוש זה השני יותר מן הראשוני, מדහביה ר"ז האי ושפך את דמו שהוא לפירוש הראשוני לא צורך כלל כMOVEN. וליעיל דף ל"א השמייט באמת האי ושפך את דמו אלא דשים מCKER במאמרו משום דאיןנו עיקר מקומו. אלא דבשו"ע י"ד סימן כ"ח עושה האי דעה לצריך הזמנה בפה לשיטה העקרית, ועיין עוד لكمן.

עוד שם גמור' ניהו דלמטה לא אפשר למעלהAppear לעבוד בכיסוי, מי לא תניא ריב"י אומר שחתת חיה ואח"כ בהמה פטור מלכסות, בהמה ואח"כ חיה חייב לכיסות הפסוקים הראשוני' השמייט האי

בסיור דיני הכסוי, מיד נתנה לי אוור גдол אויר בהיר בשחקים. הדנה מתחלט הפרק עד קרוב לסוף מסדר הרמב"ס ז"ל דיני כסוי הדם ולא הזכיר מאומה דחכסי הוא עיטוף בעפר למיטה ולמעלה, ואח"כ בהלכ' י"ד כתוב ז"ל: "השותט צrisk ליתן עפר למיטה ואח"כ יסחוט בו ואח"כ יסחוט בעפר אבל לא ישחוט בכלל ויסחוט בעפר" עכ"ל הזהב. הנה כל רואה ישתומם כאשר יתבונן בדבריו הקדושים. א") דמתחיל השותט צrisk ליתן עפר למיטה בדבריו הקדושים. ב") דקאמר לשון זהгалו לא דבר עד הנה מצאות כסוי כלל. ור"ז דקאמר דכל הוא משום דמדבר מכל המוצה וקאמר דחשוט צrisk שייתן עפר למיטה ועפר לעמלה. וכן תראה מלשון הטור שבריש דבריו כתוב כיצד מכך נו陶ן עפר תחוות למיטה ועפר תחוות לעמלה ואח"כ מביא דעות אי צrisk האמנה בפה, הרי דהטור מביא ממש מירמא דר"ז אלא דלא אמר השותט צrisk שייתן וכו', משום דהוא כבר עסק בדיון דחייב לכוסות. אבל הרמב"ס ז"ל אחרי כל דיני כסוי מתחיל במימרא בפ"ע השותט וכו' הא חדא. ג") דקדק הרמב"ס ז"ל לכתוב בעפר למיטה „צrisk שייתן" ובעפר לעמלה כתוב "ואח"כ יסחוט בעפר" והלא דבר הוא דמשנה לשון ר"ז דקאמר ליתן עפר למיטה ועפר לעמלה ועכ"ל דעביד הци כדי להוציא האי עפר למצות בבליה וכו', מה בעי הכא, לפע"ד נראה דגס התם בהא דביבה נמי הפירוש כן, כיון דהתורה אמרה בollowה דמליצה בעין לבול, ע"כ דלא דבר הכתוב ממנה גדולה יותר מס' עשרונים דזה פסול, ולא משום שאינו יכול לבול אלא מטעמא אחרינה דהקפידה תורה שלא להביא מנהה יותר מס' עשרונים, دمشום דאי"א לבול למה יפסל כיון דאי"נ בבליה אלא מצוה. וכן צ"ל בכל hei שהביא התויס' כמו ושמע אשה דמעטן חרש, אין הטעם משום דבעינן ראי"ו לשמע כד שוכן לקים ושמע איש, אלא דמהא דושמע אישא אנו מוכחים לדבורה תורה מאיש שאינו חרש, אבל החרש אינו יכול להפר מאיזה טעם נסתור מתנו. אלא שהתוס' כא"ז דבעינן עכ"פ ראי"ו ואני בעניי לא אבין האי סברא מה היא, יצ"ע.

ובגוף הענן דר"ז דבעי עפר למיטה אשר עליו בנה מסדר הש"ס יסודו, ולכן קדשים פטורין מכוסוי והפוסקים פליגי אי בעין הזמנה בפה דוקא בעפר למיטה. וב униי יפלא מאי דאי"ק השמייט רבנו הקדוש במשנה וכן ר"ח ור"א בברייתא האי חלק המוצה ולא הזקירותו אפילו ברמז רמזיא, אם לא במה דקתי נאי"ו נהוג במוקדשין אם נפרש מטעם דלא מציא ליתן עפר למיטה. ועיין בימות ל"ז ע"א אמר ר"א אפשר דאיתא להא דר"ל ולא תנן במתניתן, והיינו נמי מטעמא הנ"ל כיון דידיינו של ר"ל הוא מעיקרי דיני ליצחא, א"א שלא יהיו נזכר ונרמז במשנה, ומיתתי התם מתניתן וברייתא לסייע עי"ש. ועוד דהדרישה דר"ז גופא נראה כעין אסמכתא. דאי"ק יכתב וכשהו עפר, הלא כל מקום דמשתמש בפועל בסה תבא אחורי בי"ת השימוש, כמו סוף פ' במדבר וכוסו בה את מזבח הזהב, שם א"א לאמר עטוף מלמטה. ואפי"ו אם נאמר כמש"כ לעמלה דהאי בעפר קאי אלפלפני ושפך את דמו בעפר, אין להזאור דרישה גמורה והכרחית כਮובן לכל מבין והגינוי, ובפרט דדרשין لكمן בברייתא דמי שפך יסחה, ובמה שפך יסחה, שלא יסחנה ברgel דכל זאת מורה דמעפר למיטה אין זכר. ולעומת זה גם להיפק קשה דדרשות של אסמכות לא מצינו רק בדבר של טעם שהוא נראה לחכמים משום סיג וגדר או משום נמוס וד"א ואסמכותו אקריא, אבל כאן לפום רהיטא לא מצאת מייזו טעם היה נראה לחז"ל להוסיף על הכסוי דלמעלה גם עפר למיטה.

ומתוך עיוני זה אמרתי אלכה אל הבאר באר מים חיים רבינו הרמב"ס ז"ל, כדרכי תמיד אولي מתווך דקזוק לשונו הטהור והברור, אלמד סוד הדבר הסתום הלהה, וכאשר בינותי בפי"ד מה"ש

הכל גם קדשי בדה"ב, וטעמא משום דמיחה ועופות טהורין אין מספר קמיiri במתניתן, ואין מסתבר כלל במקדשון סתם דהכא מיiri רך מתרומים ובנ"י". ותדע דברי הש"ס על הקושי וליגרר ולכסי מתרץ אי בקדשי מזבח ה"ג. אבל הכא במה עסקיים בקדשי בדה"ב, וקשה איך קאמרו סתם לא במקדשון אי קדשי מזבח בעי כסוי, ואדרבה נהוג במקדשון הוליל, אלא ודאי משום דחיה ועוף כמעט כולם אינם ראויים למזבח זולת שני מינים בעוף, דהינו חורדים וב"י לא חש לדבר עליהם, וסתמא מוקדשין דהכא קדשי בדה"ב הון, וא"כ גם מר בר ר' אשיש ס"ל קדשי בדה"ב עכ"פ נמי בכלל פטור נהוגו, ומדרשה דושפק וכסה מי שאינו מוחסר אלא שפיקחה וכסוי, יצא זה דמחוסר פדיי". אלא דלפ"ז נתחשו ז"ל מהו ליל מר בר"א לחידש דרשה דמה חי" אינה קודש דהא שפיר אמרין לעיל דלא שייך כסוי משום האי דרשה גופה דפטר בקדשי בדה"ב דמחוסר פדיי פטור נמי בקדשי מזבח דמחוסר גיריה. ותרצו דלא ס"ל למր בר ר' אשיש רך מוחסර פדיי דהוא מעשה רביה ובעי בי"ד וכחן. אבל מוחסר גיריה דהוא מעשה כד לא, ובמחכ"ת תירוץ זה לא נתן להאמר, דהרי משנה מפורשת שנינו בגיטין דין כותבין במחובר לקרקע וטעמא משום דוכתב ונתן כתיב ולא שי"י מוחסר תלישה, עי"ש בתוס' וכן לקמן פ"ט בסוף פרקו, ועל משנה זו בודאי לא יחולוק מר בר"א, ומה בין חלisha לגרירה. אבל לדעת הרמב"ם מר בר"א נאיד מהאי טעמא דלעיל דמחוסר גיריה, משום דס"ל דכל עופר למטה איינו אלא מדרבן, ומהטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, וקרא דר' זира הוה אסמכתה בעלמא ודוק"ק היטב.

ד"ה פ"ז ז"ע א"כ哉 ברא אמר, אמר קרא היה או עוף, וכו', הנה הדרשה נראה דחוקה מאד, אבל כבר הודיעיך דכל דרישות כאלה לא באו אלא לחזק סברותם או קבלתם של רובתוינו חכמי התלמוד ז"ל, ועicker הטעםDKדשים פטורין מכסייו הוא דעתן כסוי הדם שייך לאיסור הדם כאשר הארכיך הרמב"ן ז"ל עה"ת על הקרא שם, כי נפש הבשר בדם הווא, ואני נתתי לכם לכפר על המזבח, ותמצית דבריו שמו הוא כי בkowski התיר הש"ית אכילת בשר בכל, והרי עד נח אנסר ובנה אחר שהקריב קרבנות התיר לו השוחותה, ור' ל' הנחירה) והתיר לו רך גופם אבל דם שהוא נפשם לא, כי און לבעל נפש לאכול נפש, רך נתן הדם לזרוק על המזבח שיבא נפש וכיכפר על הנפש. ואח"כ בא החוו עלי כסיה עכ"פ הדם, כי גנאי שיאינם באים לכפר ולא יהי יכסה עכ"פ הדם, והוא לאדם שימית בע"ח להאנטו ורק בkowski התירו לו, וכן יכסה הוא לאדם ולא חיבבה תורה רק בחיה ועוף ולא בהמה משום עכ"פ דם. ולא חיבבה תורה רק בחיה ועוף ולא בהמה משום ובמדבר הכל היי קרבנות וגם אח"כ על הרוב בן היה עי"ש. והנה מש"כ במדבר לא היה בהמה נשחתות לחולין נרו דין זאת אלא לר' ישמעאל דברת תאوة אחרש להס. אבל לר"ע הלא הותר להם לאחר, מ"מ מסתבר דלא היו נחרין אלא מביאין מהם קרבנות, ומיש"כ וגם אח"כ על הרוב יצוה, עע"פ שאח"כ הותר להם לזבוח חולין משום ריחוק מקום מ"מ ייל דרוב שחיתות היו לגובה, כי כל מועות מע"ש היו אוכליין מהם שלמים כבמנחות פ"ב ע"א, ואכילת בשר חולין רחקה התורה מבואר אכן במאמריהם הבאים לדמיך תורה ד"א שלא יכול אדם בשר רק מתוך הרחבות גבול ותאות יתרה. ולכן בבהמה לא עבי כסיה"ד אף בשוחות לחולין, אבל בעוף ניהו דבקדשים עצמן ודאי מסתבר דכל שנעשה מצתו ונזרק דמו על קיר המזבח, דלא שייך בי' מצות כייסוי. אבל בחולין כיון דרך מועטין קרבני לגובה אין האי מועוט קדשים יכול לגרור הרוב שאינו קדוש לפטור מכסיי ובפרט שעופות אין מספר מן הטהוריים שאון ב민ים כלל לגובה ועל סברא זו בונה הדרש של מר בר"א דמה היה אינה קדוש אף עוף אינו קדוש ר"ל דמה היה דעתך צ"ל

ועתה אביך דעת הרמב"ם ז"ל דהוא ז"ל בשום אופן לא רצה לקבל האי דרשה גמורה רק לאסמכתה, מטעם דהדרשה בעצמה חותם האסמכתה אליה וכנ"ל, וגם משום שלא נזכר בשום משנה וברייתא האי חלק המזכה מעפר למטה, והיתכן ששכח התנא להשמיינו חידוש דין זה, שנדרש מדקודק קל בקרה, ולכך ס"ל לרמב"ם דין בזה משום מצות כסוי כלל, רק מאחר דאמרה תורה לכיסות דם הנשפך מחייה ועוף בעפר ומידרך הדם הנשפך על הארץ שוחרל למרחוק ובפרט אם הקרקע קשה ומדרונו קצת. וזה הכספי קשה מאי צריך לילך כל אותו הדרך ולכיסות דם הנחל, ולכן מסתמא ישחוות השוחט לתוך כל או גומה כדי שייהי הדם כנוס במקומות אחד כדי לכיסותו בנקל, אבל בזה הלא יש חשחק לעכו"ם מבואר לעיל בפ"ב במשנה וגמרה וכדפסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מה"ש, ולכן אמרו ז"ל דהשוחט צריך שתינתן עפר למטה שע"י כן יעדם הדם במקומות אחד ולא יצטרך לשוחט לתוך כל או גומה ואסמכתו אקררא, כדי לעשות חיזוק לדבר זה שלא ישחוות לתוך הכליה היה או עוף הצריכים כסוי. ואולם הש"ס קודם דמסיק בטמא דקדשים אין בהם חיוב כסוי, להא דמר בר ר' אשיש דמה היה אינה קדשים וכי והיה מבקש למצאותם מה במקדשין לא, מכח הא דר"ז עכ"ה היה סובר דהוא מעיקר מצאות כסוי, ליתן עפר למטה ומון התורה, ואון זאת אלא ס"ד בגمرا. אבל אחר שמסיק להאמת ואשר תראה לפניו דהוא עיקר הטעם דלא בעי כסוי בקדשים, שב לא צרכיהם אנו למימר ר"ז דארוייתא קאמר, ומטעם מצות כסוי כלל, ורבך אסמכתה נדרש כך.

ד"ה דבביצה ז"ע ע"ב דהביבא הש"ס נמי הא דר"ז פירוש רש"י ז"ל פירוש חדש בהאי דרשה דר"ז, והוא דבעפר משמע שהדם טמון ונבל בעפר קודם הכספי, ור' ל' וכסהו כשהם כבר נבל בעפר, והוא פלא דא"כ עפר למלعلا היכן כתיבא דאפשר לכיסות במאה שירצתה רק שהדם יהי טמן ונבל תחלה בעפר. ומה גופה דרש"י ז"ל פירש פעמיים כך תראה, כי הילופוא הלאו דעפר למטה הוא דחוקה בקרה בדף אסמכתה. עוד יש לי רמז זה במאמר דר"ז גופא שכופל הא דיש ליתן עפר למטה ועפר למלعلا בראשת המאמר, ובסוףו והוא יתור ממש לא צורך דרכי היל"ל אר"ז ושפק את דמו ונסהו בעפר עפר לא נאמר אלא בעפר מלמד וכו' ומידתחילה בדין דצרכך שיתן משמעינו דהדין נולד קודם הדרש ומונ הטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, ואח"כ נסמק אקררא וזה רמז הג� לדעתך.

עו"ד אריך הכרח גמור לפרש קרמ"ם ז"ל דמר בר ר' אשיש עכ"ב דס"ל דהאי עפר למטה איינו אלא דרבנן וקרא אסמכתה. דהנה האחרונים ז"ל כתבו דלמר בר ר' אשיש דודאי אית לי דגס קדשי בדק הבית לא עבי כסוי, עכ"ב דאית לי ליפוטא דלעיל דושפק יכסה מי שאינו מוחסר אלא שפיקחה וכסוי, יצא זה שמחוסר שפיקחה פדיי וכסוי, דלא"כ הלא היה מצי לחיות קדוש קדשות בדה"ב ויפה כתבו בא דניריו דרש"י ז"ל מפרש במתניתן אבל לא במקדשין חטא ועולה העוף, אין זה אלא לעומת מה דס"ד בגמר' דהטעם משום דלא מצי ליתן עפר למטה זה לא שייך רק בקדשי מזבח. אבל לפי המסקנה פשיטה דכיוון דמקדשין סתמא קטני, כולל

מבקר וצאן מיררי, מ"מ האי כאשר צויתך לשוב קאי גם אחיה ועוף שלא הזיכרו בקרה, דהא זכר מבקר וצאן הוא משום דברם היה בעי היתר על האזיפה שנasar להם במדבר משום שי"ח, אבל כיון דשענין מהאי היתר זיבחה אישור נירה שוב גם חייה ועוף בכל האי איסור, דמהיכי תמי תחקל בינויהם. ולאמר דלא נסارة הנחירה רק בבר וצאן ולא בחיה ועוף. ואדרבה הר' בבר וצאן היה מוכרת להתר איסור שי"ח שהיה עד עתה, משא"כ בחיה ועוף דלא נסارة השחיטה גם עד עתה, וא"כ כמו באיסור נחרה וציווי השחיטה קאי הקרה על כל בע"ח, כמו כן נימא נמי דעת הארץ השפכו כמים (עיין בהגנות הרמב"ש ז"ל דע"כ אקררא דבפ' כי ריחיב "את גבולך קאי) כדי לבטל מצות כסוי, לא מבקר וצאן לבד אלא מכל בע"ח שנתחייבו למצות שחיטה, ומסתבר מלטה טובה, כמו דבמדבר רק בנחירה היה חיוב כסוי בין בחיה ועוף ובין בבר וצאן ורק בשחיטה ומילקה דהיה מצוה לא בעי כסוי, כמו כן נימא עתה שנתחייבו למצות שחיטה על כל בע"ח נפטרים מכסוי בכלל.

ומתוך חומר קושי זו נפרכים דברי הרמב"ן ז"ל בטעם פטור כסוי דבHEMA משום דרובם נקרבים דהרי להאי מינאה דפיך דלמא בהמה בכלל חיה לכסיו לא שמעין פטור בהמת חולין דהרי הוא בכלל חיה אלא דדיין הכתוב בהוא כי יצוד וכ"ל, ואי מקרה דעת הארץ תשפכו כמים הלא נתחש לפטור מכסוי כל בע"ח מאחר שנתקדשו למצות שחיטה. אלא ודאי דכל"ע היו גalign בנהירות בהמה במדבר, וממילא וכי יצד דמייר כטבת בהמה לא להיות בכלל חיה, וכל דברי יעקב מינאה ותשובה רבא אזדו לדעת י' ישמעאל, דברש בבר וצאן אסור להם במדבר, רק בעלי מומין אשתי ושבחיטה אז מצין למימר וכי יצד דכתוב משום דדיין הכתוב בהוא וכמש"כ בריש פרkon וזה ברור שימוש בצהרים. וכיוון שזקינו להיא עוד יותר מובן לשון המשנה אליבא דר"ע, דקתי נוהג בחיה ועוף ולא קתני ואינו נהוג בהמה, דלר"ע הא דאיינו נהוג בהמה משנה שאינה צריכה היא, וכקושית הריטב"א ואינו לומר דלא פוקי מהאי מינאה וכמש"כ התוס' דלא נימא בהמה בכלל חיה, זהה ליתא דהרי כי יצד כתיב ובהמה בייחות היא ואני נצדota ולא מקרי ציד כלל. אבל לעומת זאת אצטריך טובה לאשמעין דחיה ועוף בעו כסוי גם עתה אחר שנתקדשו למצות שחיטה גם בחיה ועוף, דלא נימא כדעת הרמב"ן ז"ל דגム לר"ע לא היה דרכן לנחו במדבר רק מקריבין קדשים, ומושום הכי דיבר הכתוב בהוא ובאמת גם בהמת חולין שנחר היה חיוב בכיסוי, ושוב עתה שנצטו על האזיפה, נאמר על הארץ תשפכו כמים לפטור מכסוי בכולם, لكن קתני ונוהג בחיה ועוף ודוק' היטיב כי הדברים ברורים ואמתים לאמתת של תורה תליית'.

עוד שם גמ' על הארץ תשפכו כמים מה מים לא בעו כסוי. מכאן נמי משמנ, דעפר למיטה ציוו אלא דרבנן וקרא אסמכתא, דאי דרש גמורה היא, למה לי הקישא למים הר' מהא דעת הארץ תשפכו ולא בעפר תחוח מוכח דלא בעי כסוי, דניזה דאפשר לגרור ולכשה וכקושית הש"ס לעיל, זה אינו אלא דיעבד אבל לכתהלה הלא בעי עפר למיטה, דהרי לעיל ל"יא ע"א דפרק עיל רבעה בדבוק גירא לר' יונה בר חלפתא לשוחות עופא בהדי דפרה, והא בעי עפר למיטה ולא מצא שינוי אחרינא אלא דאמין לי' לכולא בקטא ולא משני בפשיטות בגריר לדם ומכסה מוכח דלבתולה מצוה שישחוות לתוך עפר תחוח, ואיך יאמר כאן על הארץ תשפכו כמים ששתוט איינו עפר תחוח, וזה הערה נכונה לפ"ד.

עוד שם גמ' אלא מעטה יטבilo בו. תמייה לי, וכי משום דאיתיקש דם למים דלא בעי כסוי כמים, נימא נמי דאיין היקש למחזה ויהי

דמחלוקת הקרה בין חייה לבהמה במצות כסוי, משום דבHEMA על הרוב קדוש וא"כ מסתבר דעת נמי פטור מכסוי, וא"ת א"כ כמו בהמה דפרטתו ולא חלקת בין קדוש ובין איינו קדוש כיון דמיינם קדוש, ע"ז אמר דומי' דחיה לא חלקה בה, ר"ל דכל חיות דמיינם קדוש, וזה יותר מסתבר משנאמר דבתוכן מינו דתורות ובי"י יהי נגרר הרוב שהן שאינן קרבין אחר מועט הנרבין ודוק' היטיב.

עוד שם א"ל יעקב מינאה לרבע קייל חייה בכלל בהמה לסייענים, אםא נמי בהמה בכלל חיה לכסי, א"ל רבא עלייך אמר קרא על הארץ תשפכו כמים וכו' הנה כתבתי לעלה השואל והו רבא דהשיב, אליבא דרי"ש אמרו דבשר תאוה איתסר להם במדבר, א"כ מהא דכתיב כי יצוד יליכא להוציא דחיה דוקא, אפשר לאמר מומין שהוא מילטה דלא שכיח, אבל לר"ע דהוה מצי לנחו וקרא דושפיך את דמו מנהירה דיבר וכמובאар לעיל דף י"ז ע"א, דהאי קרא לר"ע נחירה קאמר א"כ מי יצד דקאמר, כיון דבHEMA נמי מיררי, אלא ודאי דהאי חיה דוקא חיה, כי בהמה גם במדבר היה פטור מן הכלוי, כך כתבתי לעלה. אולם לפי מה שהבאתי בדבר הקדום דברי הרמב"ן ז"ל דגム לר"ע רוב בהמות הי' נקרבין, א"כ גם לר"ע יש לשאול דלמא גם בהמה חייב בכיסוי, והוא דכתיב כי יצוד ציד חיה, משום דדיין הכתוב בהוא, דלא הי' מוחרין במדבר בהמות הראוין להקרבה. אלא דיש להעיר טובה דלמר בר"א והוא העיקר וכמש"כ לעלה, דרכן מדרשה דמה היא אינה קדוש ידעין דאיין מצות כסה"ד נהוג בקדשים, וא"כ אם נימא דבHEMA בכלל חיה, נפל כל האי דרש בבריא, והוא גם בהמת קדשים חייב בכסוי אחר זריקת הדם, וכמו דפרק לעיל בעוף קדשים, וא"כ כיון דכתיב איך נפרשו, דחו לא שייך לאמר דבר הכתוב בהוא, כיון דגム בהמת קדשים בכלל כסוי.

לכן נראה לפ"ד דלא נוהג כסה"ד בהמת קדשים לא בעי קרא כלל, דהרי תראה דאפייל בלאו דאו"ב פריך הש"ס ר"פ אוא"ב מניל דנווהג במוקדשין ע"פ דכתיב בענינה קדשים, ומכם"ש כאן דלא כתיב בענינה קדשים כלל, ולא עוד אלא אדם נאמר דעתך כסה"ד נהוג במוקדשין ג"ב, וכולל כל מיני בע"ח למה פרט חייה ועוף כלל והול"ל סתמא, איש אשר ישפוך דם כל חי אשר יאכל, יסחו בעפר ומדפרט חייה ועוף ע"כ דבאה להוציא בהמה, אלא דהאי יעקב מינאה פריך דלמא בהמת קדשים הוא דרוצה לשולול ולכך כתיב כי יצוד ציד חיה ועוף דדבר בהוא, וכמש"כ הרמב"ן ז"ל דבמדבר לא היה בהמת חולין נאכל כלל רק נקדש ונקרב, וכל שנקרב פטור מכסוי ומילא דגム רבעה אסמכתא ועלות העוף פטורין וכמש"כ הרמב"ן ז"ל שם טעה רבה איכא לפטור קדשים מכסוי, דכל שדומו נזרק על המזבח ומכפר לא בעי האי דם כסוי, כמו שהסבירנו לעיל בדבר הקודם. אבל בהמת חולין אי אירע שהיה נחרה בחוץ, באמת בעי כסוי כך מתפרש שאלת האי מינאה, ועי' השיב רבא דהתורה מיעיטה בהמה מכסוי בהמה דאמרה בפ' ראה על הארץ תשפכו כמים. אלא דלפ"ז נצמת לו קושי' יותר חזקה ועצומה מקושית האי מינאה, דלר"ע דלא היה מצות שחיטה נוהגת במדבר אלא בקדשים, ובחולין הי' נחרין ואוכלין כשאר עכ"ם, ולא היתה הנחירה מצוה כלל אלא תקיון, וכסבירת הריצב"א בתוס' שביעות כ"ד על השחיטה עצמה, וכאשר הארכינו בזה בפתחה עיקר א' עי"ש וכאשר נכנסו לארץ נתחדשה להם מצוה חדשה לשוחות גם חוליהן, וא"ג דקרה רק

שדרכו להיות מזומנים, וזאת לא כתני במתניתו, ודוק היטב.

עוד שם גمراה ת"ר כי ירחיב ד"א את גבולך למדזה חורה ד"א וכי עין מה שכתבנו זהה בפתחה עיקר א' עי"ש היטב.

תוס' ד"ה וליפרקיינו ולכיסינהו תמא וכ' ויל' דחכי פריך כיון שסופו לפדותו וכו', א'כ לכיסינוו ואפלו קודם פדי' ואפלו לא יפדם לבסוף היה שחייב ראי' כמו שחיטת קדשים לר'ש וכו', והקשו האחרונים ז'ל ד'א' מה קאמר לבסוף דפטור מכסי מושם ומחוסר פדי' והוא גם بلا פדי' חייב בכסי כל שעומד לפדות ותרצוי דמל מוקם מקרי מחוסר פדי'. וכמ"כ התוס' לעיל ד' פ' ע'ב ד'ה דכל כמה, דזוקא לעניין לשוו' ואוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים היה צורך, אבל לשוו' שחיתה ראוי מושם דברוך דמי' לא. ואני אומר במחכ'ת לא כוונו יפה בזה דתנות קאו התוס' אליבא דר'ש דס'ל שחיתה שאינה ראייה לא שמה שחיתה, ע'כ' שפיר כחבו דכל שלא נזוק אך ע'פ' דעומד לזרוק, עדין ששא"ר מקרי וכן נמי לעניין כסוי לר'ש כל שמחוסר פדי' עדין ששא"ר היה ופטור מכסי, אבל תנא דמתניתן ניהו דעתך לי' קר'ש בכשה'ד' דשא"ר פטור מכסי, אבל לא מטעמי' דס'ל ששא"ר לא שמה שחיתה, דהרי תנא דידי' לעניין ששא"ר באוא'ב שנה ר'מ בלשון המכאים דס'ל ששא"ר שמה שחיתה, אך בכשה'ד' דכתיב אשר יاقل דרש דבעינן ראי' לאכילה, וא'כ' כל שיש במצבות 'שייח' ראי' לאכילה ע' פדי' אשר יاقل קרין בי' כמו ואוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים, דasher יاقل משמעו דכל שאפשר לבושא בידי אכילה, וא' מושם ששא"ר הלא אכן קר'מ ס'ל דשם שחיתה ולכון דעת התוס' קשה להולמה וצע'ג.

תוס' ד"ה בעין העמדה והערכה וכו', ומפרש הר'ר שמע' דחתט בה שנים או רוב שנים הינו דזוקא ישראל בטמא ונכרי בטהורה וכו', אבל הכא דבחיתה זו משתרי באכילה לאו בני העמדה והערכה נהגו עכ'ל, וא'ג' דגס בהאי שחיתה לא משתרי באכילה דהרי אסור מצד איסור קדשים, מ"מ הר' אישור אבמה'ח אשתרי בשחיתה, ע'כ' דחוسبה כתמה כן כתבו האחרונים ז'ל, אלא דפי מה שבארנו בפתחה עיקר ב' כל ששא"ר דלאו מצוה היא אינה מתרח איסור אבמה'ח והוא כמו נהירה במדבר דאיתנה מתרת רק איסור וטומאת נבלה א'כ' ליתא האי סברא דעתמא דמ"מ חשובה כתמה אדרבה כדי חשובה גם לעניין איסור אבמה'ח, מ"מ יש לקיים שיטת הר'ר שמע' בשנאמר דהכא אם אמרת דהוה חי ובכלל העמדה והערכה, ממילא תהי' השחיטה כשבה דעלמא המחרת איסור אבמה'ח, ושוב חשובה כתמה ואיך נערכה, והוה כמו שכתבו החוס' בפסחים כ"ה ע'ב ד'ה עליה זכר ודוק.

עוד שם אמר ר' נחמן כגון לנוין ואוכליון, בב"ק דף ע'ב ע'א' קאמר ר'ג' לא אכילה היום בשרא בתורה. ופרש'י ז'ל, ולא דקדקי ביתר, ומשמעו דרגיל היה בשרא דתורה בכל יום, וכגד אמר הכא דאן לנוין ואוכליון, והתוס' שם פירשו דלאו דזוקא אלא שרווי בתענית היה, ואולי גם התוס' על האי גמר' קסמכו דכיוון אמר ר'ג' לנוין ואוכליון א'כ' למה באמת לא אכל בשרא דתורה, דא'א לאמר דהיה כליה פרותה מכיסו, כיון דמסתמא היו לנוין לו, אלא ודאי יושב בתענית היה דלוי זאת היה אוכל בשרא דתורה בכל יום.

שם ע'ב גמורא לעולם יאכל אדם וישתה פחות ממה שיש לו וילבש וכיסה ממה שיש לו ויכבד אשתו ובניו יותר ממה שיש לו שהם תלויים בו והוא תלוי במי שאמור והי' העולם עכ'ל בפשיותו ייל דשفع שמקבל האדם מושחת' צרך לחשב תמיד אויל איינו ראי' לכך ע'כ' יאכל וישתה פחות ממה שיש לו אבל יلبש ויכסה ממה

כמים ממש גם לעניין טבילה, אטמהה, והרי תראה דכמה פעמים כתוב האי על הארץ תשפכנו כמים, ודרשין דם מותר בהנאה כמים, ודמ' מכשיר כמים פסחים כ"ב ע"א ושם לא פריך אלא מעתה יטבilo בו, אלא ודאי דלא שיך בצעין, זאת איין הקש למחלוקת, דורחץ כל בשרו במים כתיב, ואין דרך בדים, אין און הקש למחלוקת, רחיצה אלא לכלוך. ולא עוד אלא דקשה לי לשנא דגמר' דקאמר דלמא אשר משקין אבל דם דקארי מים לא, און אקרי כאן דם מים, הלא רק שפיקח דם איתתקש לשפיקת מים, ולא דם משפק ור'ל כמו מי שופך מים על הארץ איינו צריך לכוסות, כך מי משפק דם על הארץ, אין בו מצות כסוי וצע'ג.

עוד שם גمراה ת"ר אשר יצוד, אין לי אלא אשר יצוד, נצדין ועומדין מאליהן כגון אוזין ותרגולין מנין הנה מלשון זה המשמע דרצה למעט מין עופות מכסי דהינו שהוא בייתי ואני דרכו לצורך אבל צפורים דדרבן לצורך אפלו אם נצדין ועומדין, לא עלה על הרמב'ם ז'ל ומישדרכו להיות נצד חיב' גם בניצוד ועומד, אבל אתה למעט אוזין ותרגולין דאין דרכן להיות נצדין והם פטרוני אבל אם ארעו שנצדדים דמה'ט גופא דבר הכתוב בהוה מעתים הני דאין דרכן להיות נצדין, ולכן ציד מ'מ דכל שאפשר להיות נצד בכל כסוי, ומAMILא גם אוזין ותרגולים בכל כסוי, ובין נצדין עתה ובין נתגלו בבית דכי' ציד דבר הכתוב בהוה, ומשום חיות ורrob עופות שדריכם להיות נצדדים נקט לה, ולא למעט אתה - וכן נראת ממה דלא מצין הש"ס המשנה במזומנים ובשאיינו מזומנים ועליו ליתנא האי ח"ר כדרכו תמיד לצין המשנה ולפרשה ע"י הברייתא שמספרש בה הדרשה מקרא. ועוד ראי' לזה דהרי בפרק שלוח הקן כתני במשנה, איזה שאינו מזומן כגון אוזין ותרגולין שקנו בפרדס, הרי דחשוב אוזין ותרגולין בשקנו בפרדס לאינו מזומן, ואיך כתני הכא כגון אוזין ותרגולין למזומן, אלא דהכא ממש שדרכו להיות מזומן משתייע, והותם בקנו בפרדס בכתב במזומן מيري ולכארו' ייל דבזה מתישב פרשי' במשנה נכתב במזומן ושאיינו מזומן דנקט מושם האי דשלוח הקן, ותמהו התוס' עליו דרא איצטריך כי היכי דלא ניכא כי יצוד דזוקא בשאיינו מזומן, ולסי הנ"ל ניחא דהא בר'ר'תי לא דבר כלל מזומן ושאיינו מזומן, דידעין מושם דכי' ציד דבר הכתוב בהוה, אלא רצה לשול שלא מעט מין שאין דרכו לצוד והוא כמיין אוזין ותרגולים - ומה מאי מתישבים בזה דברי הרמב'ם ז'ל שכותב בפי' דהלכ' ב' ז'ל לא כה' ר'ר'תי לא עוף דבזה כתוב בהוה, אלא נאר אמר ציד דהה' ר'ר'תי לא דקמתמה מהה' עכ'ל. וכ' עליו הלח' ז'ל דזה כתוס', אלא דקמתמה מהה' לא כתוב רבינו דאשר ציד בחיב' למדך דרכך שלא יאכל אלא בהזמנה הזאת כמפורט בהאי ברייתא ולפי מה שבארנו זה ליתא דרמב'ם קר'ש' ולא כיחס' ס'ל והפרש המשנה דמזומן ושאיינו מזומן לא איצטריך דהרי דרכו לצורך דהינו אוזין ותרגולים, לפחות לא נמעט מין שאין דרכו לצורך דהינו אוזין ותרגולים, לא הוצרך להביא כלל, כיון נכתב בריש הפרק מחות כסוי לכתות דם שחיטת חי' טהורה או עוף טהורה וכו', הרי דכלל כל מיini חיוט ועופות הטהוריים הנשחטים, שוב נתיעשבתי דהתוס' נמי נחחו לכל זאת, דהרי תראה שהתוס' לא ציינו הברייתא דלקמן להקשות על רשי', אלא כתבו מदעת עצם דאצטריך מושם דעתך כי' ציד דלא תימא דזוקא מזומן, וכוונו ג'כ' להא דרמב'ם ז'ל דדיבר הכתוב בהוה, ולא להא דברייתא דלמלך דרכך ארץ Kata'a, אלא דרש'י ס'ל דניאו דיש קצח רבותא דפרשין קרא דדיבר בהוה, אבל משי' לא היה כתני במתניתן דהרי הברייתא גופא סמכתה על המובן, ולא תשמיינו דאף במזומן חייב בכסי, אלא אף במין

אלא היה דורש טעם כלללי, דלמה ל"מ בכל מקום ששא"ר שמה שחיטה ולר"ש לא שמייה שחיטה. אבל עתה דרואה שרבנו הקדוש פוסק כאן כמר וכאן כמר ע"כ דאין טעם הדבר שוה בכל אלו, וכן צריך להמציא דרישות חלוקות לכל או"א כדי שיזדק טעם לפסק רבנו הקדוש, דראה לפוסק כאן כמר וכאן כמר. ומעתה אומר אני דברמה רך אליבא דרבבי בעין הני טעמים ודרישות אבל ר"מ ור"ש גופי לא צריכין לתרי טעמי ולא לדרישות הכתובין כלל, דהנה באוא"ב ובטבח ומכר דכתיב שחיטה וטביחה הרוי מפורש שחיטה ולא הריגה וע"כ מעשה המכשרת קamar. וכן בכסה"ד דכתיב ושפך את דמו נמי ע"כ מעשה המכשרת לאכילה קבעי בין זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול רך פ"א רשאי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רך פ"א ואילו דהגבלה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו השגהי על התוטו' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבו מילה ופדה"ב למצות עשה שהזמנ"ג ומדברי רשי"ז"ל שם במשנה למדתי שזה אינו דרש"י ז"ל במתוך לשונו הזהב מפרש מ"ע שהזמנ"ג שהזמן גורם לה שתבא, ר"ו לשABBת המצויה היא הזמן כמו לולב שופר וסוכה וכדומה הדזמן מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצוות דגס באנשים איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצוות בין זמן גרא מא לאין הזמן גרא מא, אבל בהנץ מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אחרת כגון לדת הבן והזמן שאמרה תורה לעשיותם הוא חומרא להגבילים דוקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזמנ"ג ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב משעבעש נ"י אבל הדבר צ"ג כי סברתי מוכרכות. ועיין כאן בלב ארוי ז"ל דחניתה חלק בין יום השמייני עדין לא חל המצווה ובין שאיר האחים דברם דברך חל עלי המצווה. הנה לפי פסקו של רמי"א ז"ל בחלו"י מילה ר"ס רס"ב נחפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק ח' ובוים אין צריך הטפת דם בריתת אבל מל בלילה צריך הטפת דם ברית, ולט"ז וש"ך שם תוק ח' ולילה שווון הן שלא קיים המצויה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח' וצע"ג.

אבל מה שנראה לפ"ד ברור הוא ממש"כ בעיקר ד' דר"מ ור"ש לשיטתייהו אזלו. דר"מ כרי"ש ס"ל, דבר תאوة אסור להו במדבר, ולידי" השחיטה אינה מתרת איסור אבמה"ח ذקריא דכל אותן נפשך וכו' אתה להתיר בשר תאوة ולא מפרכסת וא"כ אין בין שחיטה ראוי לאינה רואי ולא כלום, אבל ר"ש כר"ע ס"ל דבר תאوة לא אייטסר כלל ואדרבה בשר נחירה יותר להם במדבר, ונתחדשה ההלכה לאסור הנחירה ולקדשם במצוות שחיטה ואתא קרא דבעל אות נפשך להתיר איסור אבמה"ח ע"י מצות שחיטה, וכעין כל שנעשה מצותו אין מועלין בו וכגד יצה"ר דברת תורה עיין היטב בעיקר א') א"כ בששא"ר דליקא מצוה וגם בלא"ה דליקא בה צורך אכילה, באמת איסור אבמה"ח במקומו עמוד

שיש לו, משום גודל כבוד הבריות אבל לכבד אשתו ובניו שהוא חיוב אצלו, צריך לחשב תמיד אולי לא יצא י"ח, ע"כ צריך לפחות עליהם יותר ממה שיש לו, והיינו שאמר שהם תלויים לך ואתה וכו'.

עוד שם גמוא החשיב ר"א הקפר בריבי חשובה מה למילה שכן אינה נהגת בלילות כבימים, ועיין בתוס' لكمנו ד"ה מה למילה שפרקא זו קולא וחומרא דכתיבי הוה. ואני תמהני מדוע איך נחשב זאת דانيا נהגת נהגת בלילות קולא, אדרבה חומר' הוא זו דانيا רשאי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רך פ"א ואילו דהגבלה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול בזמן שהוגבל למצות זו. ובזה השגהי על התוטו' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבו מילה ופדה"ב למצות עשה שהזמנ"ג ומדברי רשי"ז"ל שם במשנה למדתי שזה אינו דרש"י ז"ל במתוך לשונו הזהב מפרש מ"ע שהזמנ"ג שהזמן גורם לה שתבא, ר"ו לשABBת המצויה היא הזמן כמו לולב שופר וסוכה וכדומה הדזמן מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצוות דגס באנשים איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצוות בין זמן גרא מא לאין הזמן גרא מא, אבל בהנץ מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אחרת כגון לדת הבן והזמן שאמרה תורה לעשיותם הוא חומרא להגבילים דוקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזמנ"ג ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב משעבעש נ"י אבל הדבר צ"ג כי סברתי מוכרכות. ועיין כאן בלב ארוי ז"ל דחניתה חלק בין יום השמייני עדין לא חל המצווה ובין שאיר האחים דברם דברך חל עלי המצווה. הנה לפי פסקו של רמי"א ז"ל בחלו"י מילה ר"ס רס"ב נחפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק ח' ובוים אין צריך הטפת דם בריתת אבל מל בלילה צריך הטפת דם ברית, ולט"ז וש"ך שם תוק ח' ולילה שווון הן שלא קיים המצויה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח' וצע"ג.

דף ע"א גسور' א"ר חייא בר אבא א"ר, ראה רבינו דבריו של ר"מ באוא"ב ושנאו בלשון חממים, ודר"ש בכסה"ד ושנאו בלשון חממים. וכעין זאת בפסחים מ"ח ע"ב במשנה דאייזו שיאור וכו', דברי ר"יהודה, וחכ"א זה וזה בכרת, ואייזו שיאור וכו', וברבריתא שם כתני להיפך אייזו שיאור וכו' דברי ר"י, וחכ"א וכו', וכتاب ר"ש ע"ל דחכמים דברירתא הוא ר"י דמתניתין וחכמים דמתניתין הוא ר"מ דברירתא. פלא דברי שניה האמת ותלה דברי יחיד ברבנים כדי שיקבו לקבוע ההלכה כרבנים נגד היחיד. ואין זה דומה למה שהרבבה פעמים מביא דברי היחיד בסתס' דבזה לא שנייה מידי, אלא דהעלים שם בעל המאמר, להורות דהוא מורה כתות'. לפיכך בדברי רבי לרבען. כי היכי דעתיקום הלכתא כרבנים נגד היחיד, והוא מותג וצע"ג.

עוד שם גמ' מ"ט דר"מ באוא"ב וכו'. הנה אי לאו דברי היה מזכה שטרוי לבני תרי לפוסק באוא"ב כר"מ ובכסה"ד כר"ש, והיה מביא פלוגתכם כאן וכן בטבח ומוכר בביב"ק, דbullet.allo ס"ל לר"מ ששא"ר שמה שחיטה ור"ש לא שמה שחיטה, לא היה על דעת הדורש טעם לפלוגתכם, לדרוש טעם בכל או"א בפ"ע,

ז"ל מביא דברי הספרי, כאשר מובא דרשה זו ג"כ בगמ' כאן, וזאת לכ"ע דהרי הש"ס מתרץ אליבא דר"ש הא דרצה דלמעוט עופר טמא - וועף טמא מ"ט משום דאר לאלילה הא נמי אינה רואו"י לאכילה - ולא אמר דר"ש באמת מעטה מאשר יאכל כל شيئا נמי רואו"י לאכילה - הרי דלכ"ע כך היהת מסורה בידם דאשר יאכל אתה למייעוטה עופר טמא, אלא דבימי ר"מ ור"ש נתהוווה הא פלוגותא בשוחט את הטרפה מה דינה ודוק.

עוד שם גמרא מה נפ"מ הא תדבר"י ושב הכהן ובא הכהן וכוכו, מכאן נחין דברי הרמב"ן עה"ת על הקרא דזוחבת דכתוב שם, דוחשת משמעותא חיתוך סימני הצואר, אבל אוחבת איינו כון, לבן צרייך לכתוב בזוחבת, "כאשר צויתיך" בקדושים. מכאן מוכח דוחשת וטביחה ומיליא זביחה (זהה ממש חד מליה היא אלא זי' וט' מתחלפין כיודע) הכל מובן אחד להם דאל"כ איך קאמר מה נפקא מינא.

עוד שם בגמרא ור"ש נמי ליגמר מש"ח, דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים. ור"מ אטו אוא"ב בקדושים מי לא נהיג. כתבו התוס' דל"ר ש גם בקדושים אין אוא"ב בשא"ר משום דעתך קרא בקדושים כתיב וכותב הריטב"א דעתמא דר"מ משום דעשה עיקר בקדושים כיוון דבעניאן דקדשים כתיב עי"ש. ולפי מש"כ איני דר"מ מטבוח טבח והכן ילייף מיטורא, דאתני יאכלו האנשים, וכמש"כ רשי"ז זיל ובספר הישר לד"ת מבואר דמווהן ילייף עי"ש. ואני לא אדע איזו יתורה איכא בהאי קרא ובגמרה לא מיתורא ילייף אלא כמו דיליף ר"מ מש"ח דש"ש ילייף ר"ש מטבוח טבח דלא שחייטה. אבל לפע"ד נראה דר"ש ילייף מטבוח טבח דעא"ג דההטס ע"כ לאו טביחה ממש קאמר, דהרי עדין לא נצטו עליה, וע"כ אמר דכל המmittot בע"ח לצורך אכילה טביחה או שחייטה קרי לי. וככ"כ הריטב"א כאן. וכן אמר לעיל י"ז ע"א על הא דפרק לר"ע מקרה דחצאנ ובקר ישחת להם, ינחר להם מביעי ומתרץ דנחרתנן זו היא שחייטן. ושם ביארתי דעא"ג דמושחת את בן הבקר מפרש בזדוק כדתכיב, משא"כ במקומות דאיינו ציווי אלא הלשון לפרשו בזדוק כדתכיב, שחייטה דבצויי מדקדק על ספר בעלמא, כל שלצורך אכילה טביחה זביחה או שחייטה קרי לי. ומעטה קאמר ר"ש דהה בלאו דואוא"ב וכן בטבח ומכר לישנא דשחיטה דנקיטת אנו דנין אותו כמו שחייטה וטביחה דנאמרו בתורה דרך ספר, דשם הכוונה על הכהנה לאכול גם כן חיבבה תורה על מי שמנית לצורך אכילה, וכן דעתה נתקדשנו במצוות שחייטה ממילא א"א להcin לאכילה בלבד שחייטה כשרה, אבל משום האי מצות שחייטה לא ווציא מלת שחייטה ממשמעותי הפטוט של קודם שנצטו על דקדוק שחייטה, כאמור דאפילו בשוחט לכלבו כל שדקדק במשמעותו בל פסול, שחייטה קרי לי וניהו דהכוונה לחוד לא מגרע משחיטה לפטרו מאוא"ב כיוון דס"כ"ס שעשו רואו"י לאכילה אבל אם באמת איינו ראוי לאכילה מלחמת אייזו איסור,תו לאו בשם שחייטה יקרא, דהוראות הראשונה והעקרית של מלת שחייטה וטביחה היא הכהנת הסעודה, וכדכתיב זבח משפחה לנו, טביחה בטבחה וכן הרבה. ובזה מיושבת קושית התוס' ד"ה ור"ש שכתב על הא דקאמר דש"ח ששא"ר הו, די בשיר תאوة, איתסר להם ואי קדשים וכו' עי"ש ואיך לא הרגש כיוון דקרו באשר תאوة ג"כ מיראי א"כ גם בחולין נהיג. אבל לפע"ד נואה ברור בחולין ע"פ שהיה חייב ברת על השחיטה בחוץ, אבל הבשר לא נאסר באכילה והוא דאמר ר' ישמעאל דבר שר תאوة איתסר להם, והינו דנאסר להם שחייטה אבל לא האכילה אם עבר ושות. והא דפרק שם רビינא א"ה לעולם שוחטין ואוכלי מבעי לי עי"ש בראש יוסא שעמד ע"ז דלפרשי"ז דהאיסור נצחים מאל פתח ואול מועוד לא הביאו מאי פריך. ולפי האמור דאכילה לא נאסраה מעולם, עוד יותר קשה. אלא דבלאי"ה צ"ל לפרש"י שלא נחחו

דבmittah תליי מלטא, וא"כ חילוק גדול יש בין שחיטה ראיי לאינה ראיי, ולכן סבר ר"ש דלא שטחה מכך האי סברא עצמה, דהרי אינה מועלת אלא שלא תטמא ממש נבלה, אבל אינה מתרת אייזו אבמה"ח. ומעטה רבוי ע"פ שסובר כר"ע כאשר באנו בעיקר א' ומ"מ סובר לענין שא"ר ר' בר"מ באוא"ב ע"כ ממש דדרש ג"ש משחווט חוץ דאע"פ דהאי שחיטה גרוועה היא, דaina מחרת רק לחצאי נבלה ולא אבמה"ח, מ"מ שם שחיטה עליה לחיב משום אוא"ב, וטבח בגין כמו שחייב בש"ח על השחיטה דוקא, ולא על הנחירה ע"פ דגם שם אינה מתרת איסור אבמה"ח כיוון דאיינו ראיי לאכילה. ובכשה"ד שאני דאשר יאכל כתיב. וזה הוא מ"ט דר"מ דקאמר כמו לקמן דקאמר לא לכל אמר ר"מ דמגיה הש"ס דכונתו על רבוי אליבא דר"מ, ועין עוד לקמן ודוק.

עוד שם ור"ש מ"ט, א"ר מנין בר פטיש, גמר מטבוח טבח והכן מה להלן שחיטה הראיי אף כאן שחיטה הראיי, והקשה מהר"ס ש"ז זיל שהקשה זיל למה לא ילייף מזובחת ואכלת, ובכשה"ד הולל מעל הארץ תשפכנו כמים, וכותב דמכל אלו אין למילוף דוכי מפני שמצינו שחיטה הראיי קרי לי' שחייטה, נילוף דשאינה ראיי לא שמייה שחייטה, אלא מטבוח טבח והכן ילייף מיטורא, דאתני יאכלו האנשים, וכמש"כ רשי"ז זיל ובספר הישר לד"ת מבואר דמווהן ילייף עי"ש. ואני לא אדע איזו יתורה איכא בהאי קרא ובגמרה לא מיתורא ילייף אלא כמו דיליף ר"מ מש"ח דש"ש ילייף ר"ש מטבוח טבח דלא שחייטה. אבל לפע"ד נראה דר"ש ילייף מטבוח טבח דעא"ג דההטס ע"כ לאו טביחה ממש קאמר, דהרי עדין לא נצטו עליה, וע"כ אמר דכל המmittot בע"ח לצורך אכילה טביחה או שחייטה קרי לי. וככ"כ הריטב"א כאן. וכן אמר לעיל י"ז ע"א על הא דפרק לר"ע מקרה דחצאנ ובקר ישחת להם, ינחר להם מביעי ומתרץ דנחרתנן זו היא שחייטן. ושם ביארתי דעא"ג דמושחת את בן הבקר מפרש בזדוק כדתכיב, משא"כ במקומות דאיינו ציווי אלא שלצורך אכילה טביחה זביחה או שחייטה קרי לי. ומעטה קאמר ר"ש דהה בלאו דואוא"ב וכן בטבח ומכר לישנא דשחיטה דנקיטת אנו דנין אותו כמו שחייטה וטביחה דנאמרו בתורה דרך ספר, דשם הכוונה על הכהנה לאכול גם כן חיבבה תורה על מי שמנית לצורך אכילה, וכן דעתה נתקדשנו במצוות שחייטה ממילא א"א להcin לאכילה בלבד שחייטה כשרה, אבל משום האי מצות שחייטה לא ווציא מלת שחייטה ממשמעותי הפטוט של קודם שנצטו על דקדוק שחייטה, כאמור דאפילו בשוחט לכלבו כל שדקדק במשמעותו בל פסול, שחייטה קרי לי וניהו דהכוונה לחוד לא מגרע משחיטה לפטרו מאוא"ב כיוון דס"כ"ס שעשו רואו"י לאכילה אבל אם באמת איינו ראוי לאכילה מלחמת אייזו איסור,תו לאו בשם שחייטה יקרא, דהוראות הראשונה והעקרית של מלת שחייטה וטביחה היא הכהנת הסעודה, וכדכתיב זבח משפחה לנו, טביחה בטבחה וכן הרבה. ובזה מיושבת קושית התוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, דלמה לא ילייף מטבוח טבח, ולפ"ז א"א למילוף מהטס דושפך את דמו ש"יך לציוויו הרי על אונן המעשה קפיד או אשחיטה לר"מ דיליף שפיכה שפיכה מש"ח, או אנחרה לר"ע דבמדבר הותר להם הנחירה, דעכ"פ ATI למעוטי הריגה בעלמא, וא"כ אין מקום ליליף מטבוח טבח דבענין נמי ראוי לאכילה, ודוק ועין לקמן עוד בדברי התוס'.

ועיין בראשי"ז עה"ת שמספרש ג"כ אשר יאכל פרט לטמאים והשפתי חמימים שם הнич בצ"ע שרש"י מפרש הקרא כר"מ שלא כהכלתא, דלחכמים גם את הטרפה כמעט מאריך יאכל - ושגהanza כי רשי"

וצ"ל דהאי מסורת דהעמידה אתנה על אשר יאכל תושבע"פ הוא ולא קסמן הקרה ע"ז דהרי אפשר לקרווא האי ושפק דמו אשפינו ולחברו לתנאי המאמר דכי יצוד וכו' ושפק את דמו, אז מצוח וכסהו בעperf לך שפיר בעינן אשר יאכל להורות ע"ז גופא דמשם ואילך שיקץ ציווי. אלא דלפי"ג גם לר"מ מאשר יאכל דANTA למעוטי עופר טמא נדע דהאו ושפק את דמו שחיטה קאמר, מאחר שמקח האי אשר יאכל אנו למדין דהאי ושפק את דמו שיקץ ציווי, וע"כ הקשר אכילה קאמר, ולא היה צריך רשי"זיל לאמר דמשפיכה שפיכה איליף דשחיטה קאמר, אלא דמ"מ אמרת דר"מ משפיכה שפיכה יליף, דמשחיטה דבר הכתוב ולאפוקי נחירה, ר"ל דלא נימא דעתירה מכשרת בחיה ועופר, וכאשר לר"ע באמות כן הוא אלא דר"ע גם בברker וצאן הכל הוה במדבר, ולדיד"י גם שפיכה דגביה ש"ח נחירה קאמר, דהרי לר"ע מדם יחשב דם שפק דכתוב בש"ח מרביבן עופר, כמובא באבותים ק"ז ע"א (וכאשר בארטוי בארכיה בעירker א' עי"ש הטיב) היינו נחירת עופר, דהרי במדבר הי', דהקשר האכילה היתה הנחירה ומיליקת עופר בחוץ נתמעטת מאו אשר ישחת, כבגמרא' שם, אבל לר"מ דס"ל כריש' כמובא בעירker ד', ומרובה עופר בחוץ מאו אשר ישחת, לדידי' לא אשתרי נחירה במדבר, ע"כ לאמר דהאי ושפק את דמו דגביה כסוי נמי שחיטה קאמר, ע"ג דכתוב סתם שפיכה, וע"כ ממשום דגמור שפיכה שפיכה משוחוטי חז'.

ובדברי אלו תבין מה דקשה טובא, דר"ש ליל' למידרש מאשרiacל דבראו לאכילה הכתוב מדבר, לאפוקי מדרשא דר"מDDRASH שפיכה שפיכה מש"ח, תפ"ל דר"ש קר"ע ס"ל, בל"ה לא דרש שפיכה שפיכה מש"ח, דהאי שפיכה דש"ח לר"ע נחירה קאמר, ועל נחירה לא בעינן גז"ש ודשפק את דמו ע"כ למעוטי הרינה בעלמא אתה, וכמיש"כ רשי"זיל דף כ"ט ע"א. ולפי הנ"ל ניחא דאפילו אי נחירה קאמר, מ"מ איכא גז"ש שפיכה שפיכה מש"ח, דכמו דחחס נחירה שאינה ראויה שמה נחירה, דהרי עופר קדשים בחוץ פסול, כך האי ושפק את דמו גם נחירה שאינה ראויה חייב בכסוי, لكن בעינן אשר יאכל לאפוקי מהאי גז"ש.

ומה מאי שי לישב באזה קושית הלב אר"זיל דהקשה, איך יליף בסה"ד מש"ח, דזה ודאי חולין מקדשים הוה, דהרי בסה"ד אינו נהוג כלל בקדשים. ולפי הנ"ל ניחא דהרי עיקר השחיטה לר"יש, ו/or"מ בשיטתי הילך, לפין חולין מקדשים עיקר השחיטה בקדשים בתיב, וע"כ לילך שפיכה שפיכה מש"ח, דשחיטה קאמר ולא נחירה, כמו שהארכנו באזה בעירker א'. ע"ז לא מצין להקשוט חולין מקדשים לא גמרין, דהרי האי שחיטה דכתיב בקדשים. לאו מצד שהוא קדשים כתיב דלאו עובודה היא אלא מצד הקשר הבשר hon להדיות והן למצב, דמשקה ישראל כתיב מן המותר לישראל, וכיון דלגביו עיקר השחיטה שפיר לפין שפיכה שפיכה מש"ח, לא מסתבר לחלק דלגביו שא"ר דוקא בקדשים הוה שחיטה ולא בחולין, ממשום דחולין מקדשים לא לפין, דהרי אין גז"ש שלמחזה. ובפרט דכמו דילפין עיקר השחיטה מקדשים כמו כן כל העסיפים המשטיעפים ממנה שפיר לפין, ואני משיבון דחולין מקדשים לא לפין. והוא דהשיב ר"ש כן היינו לשיטתי' דעתירה היתה מעשה המקשרת בחולין, וחיטה דוקא בקדשים, וע"ז לעיל בסוגי' דבר שאותה דבאותה השחיטה היתה אז עובודה שאור עבודת, וא"כ שפיר קאמר חולין מקדשים לא לפין. ור"מ שהשיב אתו או"ב בקדשים מי לא נהיג רק לדבריו דר"ש השיב. ומפני זה ראה דבratio של ר"מ באוא"ב עע"פ דגס הוא קר"ע ס"ל, ממשום דגם לר"ע מסתבר למליך או"ב בקדשים מטעם דמי לא נהוג בקדשים, אבל כאן בבסה"ד דר"ש לא השיב כלל על גז"ש דשפיכה שפיכה, אלא יליף מאשר יאכל דבעינן ראי לאכילה אין להקשוט על ר"מ איך יליף

מותחה מטעמא דמלטה דר' ישמעאל, דהרי פריך לר"ש צבי ואיל גופי מי קשי, וכמו שהקשה התוס' על רש"י ז"ל, וע"כ לאמר דר' אחר שתירץ דכי אסר רחמנא בהמה דחי זיהו להקרבה נתגלה לו טעם, דמשום איסור דש"ח קאמר ר"ש דנאסר להם. א"כ גם רבינו דמקש' שוחטין ואוכלין מבעי' לי לא נחית בטעמא דרי"ש אבל לפיה המשקנא והאמת כיון דמש"ח יליף אין כאן איסור אכילה כלל, וכן משמע מרשי' שם שכותב ז"ל: "שאין יכולן לאכול אלא בשר שלמים ואם ה"י שוחטין ללא קרבן ה"י ענושים כרת שנאמר ואלفتح אורח מועד לא הביאו" עכ"ל. הרי מפורש אומר דאיון כאן איסור אכילה רק שאין יכולן לבוא לידי אכילה מחמת איסור שחיטה שהיא בכרת. ותדע שכן הוא דאפילו בש"ח דקדשים אין טעם האיסור של הבשר משום חיוב כרת דשחיטה עיינו קידושין נ"ז ע"ב דרש"י זיל כתוב על מה שליל בשלך אסור, ממשום דמי' תירטם הרי לא נזרק הדם, ולא יצאו מיד' איסור מעילה, וההתוס' הקשו הרי קדשים שמתו יצאו מיד' מעילה גם בלי זריקה, וכתבו דבאותם אין בש"ח איסור. ועיין באחרונים ז"ל ובמ"א הארקטיבי בזה, ועכ"פ בחולין בחוץ לכ"ע אין כאן איסור על הבשר, וא"כ שפיר קאמר דרך בקדשים איכא בש"ח שא"ר. אבל בחולין אף דאית בי כרת אבל איסור אכילה על הבשר ליכא, אלא דלפ"ז נצחתת קושי' עצומה מנ"ל דבאותם מיררי הפרשה גם בקדשים דהוא שא"ר דלמא רק בחולין מיררי ממשום דשחיטה ראי' היא. אבל קדשים בחוץ דשאלה היא באתמת פטור. שוב ראיתי דלק"ם דבסטוף הפרשה שם כתוב חוקת עולם לדורותיכם, ועיין לעיל בסוגי' דבשר תאوة דהראש יוסף הרגש באזה דהוא מיותר עי"ש מש"כ בזה, ועכ"פ מהאי קרא מוכח דש"ח נהוג גם בקדשים, דאי ריק בחולין לחוד הלא אין איסורו נהוג לדורות דכשנכנסו לארץ אישתרי להו לשחות בחוץ זה נכון ואמת.

על שם גمرا' מ"ט דר"מ בכסה"ד גמור שפיכה שפיכה מש"ח מה להלן שחיטה שאינה ראי' שמה שחיטה, אף כאן שא"ר דשחיטה בעינן ולא שפיכה בעלמא, לדלי זאת גם הנחורה והמעוקר היה חייב לכיסות, וכן פרשי"ל לעיל דף י"ז על הא דמקשה שם הש"ס לר"ע מהאי משנה דהנחורה והמעוקר פטור מלכיסות וזיל' שם: "פטור מלכיסות דכתוב אשר יאכל ושפק וכסה בראי לאכילה הכתוב מדבר, ואפילו למנאן דמחייב בכסוי בשוחט את הטרפה (והוא ר"מ דלא דרש אשר יאכל דראוי לאכילה בעינן אלא למעט עופר טמא) הכא מודה דשחיטה מיהא בעינן דגמר שפיכה שפיכה מש"ח, והתס' שחיטה כתוב' עכ"ל הרי דלשני צדדים גמר ר"מ שפיכה שפיכה. חדא דשחיטה בעינן ולאפוקי נהgor ומעוקר, ושנית דשא"ר שחיטה וחויב בכסוי דומי' דש"ח. ואין להקשוט דאי' אשר יאכל למעוטי עופר טמא לר"מ דל', כיון דילפין מגז"ש בעינן שחיטה, הלא א"כ ממי לא נתמעט עופר טמא דין אין במינו שחיטה, דבזה ייל' דכל און שאין מפורש במקומו דקרה בטהורים הרואים אונן המיתה, טרם שננדע דקרה מיררי בטהורים הרואים לשחיטה. אבל דקשי' לי הוא דהרי האי ושפק את דמו ציווי הוא, וכן מורה הנגינה שנמסרה מסני' דהעמידה אתנה תא על תיבת אשר יאכל, ורוצה להורות באזה דעד אשר יאכל הוא תנאי המאמר, וא"כ בא הציווי ושפק את דמו וכסהו בעperf, וא"כ מזה גופה מוחך דבתרוריהם וברוצה לאכלם הכתוב מדבר, דאי בטמאים נמי איך יצוחה לשפק דם און צד אותו לגדלם לנו או לשאר חמישיו, ודבר הלמד מעוניינוDKARA מצידה כדי לאכלם מיררי, וא"כ אשר יאכל דבעינן ראי לאכילה אין להקשוט על ר"מ איך יליף

את ידו, דקאמר ר"מ דוחבר מגע נבלה, עי"ש מש"כ בפלוגתא דר"מ וחכמים, א"כ אי הוה ס"ל דבט"ח ניתר בשחיטת אמו, גם בעמי טרפה הוה דינה המכ, אבל רבינו דס"ל בהא בחכמים דבט"ח ניתר ובשא"ר ש"ש כר"מ, אבל לא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ כל מה שהחיטה ראיי פועלת, אלא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ דינה פועלת להתריר איסור אבר מ"מ שמה שחיטה, لكن קאמר דמודה דבמעי טרפה לא ניתר הבט"ח הנמצא בה, ומטעם הנ"ל כדי לولد להיותו אמו. ובזה תבין היטב המש"כ התוס' בד"ה אימא, לא מצי למימר דמודה ר"מ ורב"ח חי, דשם אין הטעם משום דשהחיטה לא פעה להתריר הولد לדידי' ליתא האי סברא כלל, דהרי גם על האם אינה מועלת אלא לטהר ולהתריר מיד' נבלה, וזאת גם על מילוד מהני, והיה האי ב"ח חי שרי באכילה אף שאמו טרפה, אבל כיון דאין לו חיים בפ"ע אמרין טרפה כאמו, דירך אמו כל זמן שאין לו חיים בפ"ע: ובזה הוה כטרופות החוזר להכשו דאס היה משולם חדשיו במעי טרפה היה כשר, אבל צ"ז שלא שלמו לו חדשיו טרפה הוה. ועיין לעיל בדף ע"ה בסוגי' צ"ז סימנים מש"כ שם ודוק'.

על"ש גמור לא לכל אר"ש וכי, לא צריכה לשוחט את הטרפה והיא חולין בעזירה וכו', ס"א הוואיל וא"ש מותר בהנאה אלמא לאו שחיטה הוא כלל. ועיין בלב אר"י קומתמה מהיכי תיתי הו"א דמשום דהוה תרתי טרפה וחולין בעזירה לא תהי' שחיטה כלל ובפרט מה זה דקאמר הוואיל דאמר ר"ש מותר בהנאה, אדרבה כיון דאמר מותר בהנאה הרוי אין כאן ממשום חב"ע אלא טרפה לחוד, ולמה לא תתריר שחיטה מיד' נבלה, עי"ש מה שנתקה בה.

ולפענ"ד עפ"י מש"כ התוס' ב"ק ע"ו ע"ב ד"ה הוואיל דיש מי שרוצה לאמר דבש"ח גופא אף הוא פסול מצד אחר היה חייב, אי לאו קרא דואל פתח אוROL מועד לא הביאו, ודחו זאת דא"כ ר"ש למה בטרפה חולין בעזירה מותיר בהנאה, דהא חולין בעזירה בלבד"ה שא"ר, אלא ודאי דעת"ג דחולין בעזירה שא"ר בהכי חייבה רחמנא, אבל אי יאכיא פסול מצד אחר פטור עי"ש. ואתה הכוונה כאן דהו"א כסבירת היש מי שאומר בתוס' שם, והיה קשה למה מותיר ר"ש בהנאה אלא ודאי דשהחיטה טרפה לאו שחיטה כלל גם לענין טומאה, ודלא כר"י א"ר דשהחיטה מטהורתה מיד' נבלה, וכן קאמר ר"ש דמותר בהנאה. ע"ז קאמר דלייא לאו דשהחיטה טרפה מיד' נבלה, ומ"מ כיון דשא"ר הוא מצד אחר לא עבר אחולין בעזירה. ומה דקאמר בגמר' לא צריכה לשוחט את הטרפה והוא חולין בעזירה לאו דחוקא בכחגו' לא תתריר שחיטה טרפה, אלא דהוא כמו לא צריכה, אלא לעומת מה דקאמר ר"ש בטרפה והוא חולין בעזירה דמותר בהנאה ממשם הינו למידן דשהחיטה טרפה דעלמא לאו שחיטה הוא כלל. ומה מאי מישוב בהז' קושי' התוס' בד"ה ס"ד א"ה שהקשו, למה לא נקט שוחט את הטרפה והוא או"ב דפוטר ר"ש. ולפי פירושנו לק"מ דהרי באוא"ב שחיטה ראיי הוא, ופשיטהadam היא טרפה ונעשה שא"ר דפוטר ר"ש, אבל כאן הו"א הוואיל דחולין שנשחטו בעזירה בלבד"ה שא"ר לא גרע משום שהוא טרפה, אם לא דשהחיטה טרפה לאו שחיטה היא בכלל ודוק' היטב.

כל מה שכתבת כי כאן הוא טרם שזכיתי ללמידה פ' ראשית הגא אבל עיין מה שכתבת כי שם דף קל"ו ע"ב ד"ה חומר ברזוע באירועים גדולים ותמצית הדבר לדעתה הרמב"ם שהשミニט האי תוספהה מהbabiah בהלכותיו ממשום דהיא דלא כהכלכתא דרבינו דס"ל שא"ר ש"ש כר"מ ומ"מ בכסה"ד פוטר מקרא דארש יאכל, פטור גם בשוחט שלא לצורך אכילה. ועיין בمعدני יוט' כאן שדחה דברי רמי'

חולין מקדשים, כיוון שכל דין שחיטה מקדשים יופיע וזה אמת וברור בס"ד ודוק' היטב.

תוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, אבל אם פא אשר יאכל מטביחה לא גמור, משום דלא דמי שפיקה לטביחה כמו שחיטה לטביחה. לכאר' דברי התוס' אינם מובנים דכל זמן דאין לנו אשר יאכל לא ידענן כלל דמהசער אכילה מייר, דהרי לויל אשר יאכל גם עוף טמא במשמעותו, ומה נילוף מטביחה דהרי הטעם מהכשר אכילה מדבר, והכא אפלו הרגו צריך לכיסות דמו וכיוון דב"כ וב"כ צריכין אשר יאכל להורות דמהחער אכילה מדבר הכתוב ולמעוטי הריגה, שוב יליף ר"ש נэм זאת דבענן ראוי לאכילה ממש, ולאפוקי נמצאת טרפה. אבל לך'ם דקושי' התוס' כי מתרפרשת דבלא אשר יאכל למוטוט שוא"ר, אלא למוטוט הריגה בעלמא, וכר"מ דאיתא צריך למוטוט שמיינן דאין במייננו שחיטה, נמי הומ"ל דר"ש גמור שפיקה למוטוט עוף טמא דאין במייננו שחיטה וזה ראיי לאכילה ממש, ודר"מ דאיתא מטביחה דהרי הטענה דבבלא אשר מטביחה, ולא היה צריך לדוחוק דר"ש מתרפה לעוף טמא, אף דזה אין במייננו שחיטה וזה יש במייננו שחיטה, ע"ז תרצו דעא"פ דהאי שפיקה נמי הקשר אכילה קאמර. מ"מ אין הלשון שפיקוח דם מורה על מעשה מיוחד להכשיר, דכל הריגה בעלמא נמי קרי לי' שפיקת הדם על שם נתילת הנפש והחיות אלא מאשר יאכל ידענן דמהחער אכילה קמייר, لكن און לעשותו לפוטא משפיקה לטביחה. ועיין בראש יוסף שהקשה לפום סברת התוס' בקושיותם, איך נפרנס הא דראא רבינו דבוריו של ר"ש בכסה"ד, ותירץ דשפיר נראין דבריו בכסה"ד דהוה חולין ולא יליף שפיקה מטביחה חולין מחולין עי"ש ר"מ מה יוננה, ולמה לא יליף שפיקה מטביחה חולין הוה דלא שייך כל דיני שחיטה מקדשים ממש דענין שחיטה חולין הוה דלא שייך לקדשים. ועתה אני מוסיף מה שהשגב ר"ש לר"ש אטו או"ב מי לא נהיג בקדושים הכוונה דנהיג בקדושים להיות נפסל ממש מוחסר זמן, הרוי דאית ב"י ממש פסול קדשים, וזה שראא רבינו דבוריו של ר"מ אלא דר"ש ס"ל דפסול מה"ז נצחים מאיסור או"ב, ע"כ הוה עיקרו בחולין.

ע"ב גמור לא לכל אר"מ שוא"ר ש"ש מודה ר"מ שאינה מתירתה באכילה, ומסיק דאליבא דרבינו דס"ל כר"מ בשא"ר וס"ל בט"ח הנמצא בהמה שחיטה אמו מתירתו בנמצא במעי טרפה מודה דאיינה מתירתו. משמע דלר"ש דשא"ר לא שמייה שחיטה לא אצטראיך כל להשמיענו האי דニア דבט"ח הנמצא בהמה דאין השחיטה מתירתו זה תמייא, דמה עניין לה לפלוגתא דשא"ר. דהרי אפלו אי לא שמייה שחיטה מ"מ הו"א דמחייב להתריר הولد ותהי' ממיילא שחיטה ראיי ממש הולד. ובגוף הדין באמת צריך הסבר רב, למה באמת לא תהי' שחיטה להכשיר הולד כיון דלגביו איסור טרפה אמרין עוברiao ירך אמו הוא, וכמ"כ התוס' בסוגי' דלעיל דף נ"ח ע"א. אבל כבר הודיעתיך בעיקר א' וד' דשא"ר אינה מחרת איסור אבמה"ח ומילא גם איסור נבלה לא, דכל שניין השחיטה מותרת מידי אינה מותרת לא אבמה"ח ולא נבלה, דאבמה"ח נמי נבלה יקרה, כאשר דרישין לKNOWN קכ"ח ע"ב קרא דכי ימות מן הבהמה על אבמה"ח דמטמא, ולא פעולה השחיטה רק על טומאת נבלות ולא לגבי איסור דאייסור וטומאה תרי מיל ננהו, אמרו מעתה דדי לולד להתריר שום איסור, וכיוון דבאמו מה השחיטה רק לטהר ולא להתריר שום איסור, א"כ גם הולד אם מותהר מלטמא, אבל אסור ממש אכילת נבלה כאמו שאסורה ממש טרפה (وترפה ונבלה חד הוא וכמ"כ הרמב"ם ז"ל דמצטרפין דטרופות תחולת נבלות). ולפ"ז לר"מ דס"ל כר"ש דאפלו שחיטה ראיי אינה מותרת מיד איסור אבמה"ח רק נבלה, וטומאה ואיסור חד הוא לדידי' כמבואר לעיל דף מ"ב ע"ב במשנה דהוציא העובר

גמר, אלא דקרה אתה אפיו ליכא שוחט המתחיל חייב לכוסות, וכמ"כ הרמב"ם ז"לDicevi מזכה בפ"ע ואינה תלוי בשוחט בלבד, ור"ל דלאicia שוחט אייכא כסוי, ולכון גם בסחו"ק צרייך אחר לכוסות. זאת ATA התנה להשמענו^ט 2150 ואגב כסוי נקט נמי בסיפה באוא"ב האי דינא אף דשם ודאי א"צ. ואולי גם באוא"ב י"ל דזהו"א דזוקא בדאיכא שוחט דלא תשחטו כתיב, אבל בדלאicia שוחט גנון חשו"ק או במתעסך. אז פטור השני. אולם הרמב"ם ז"ל שכתב שם וגם באוא"ב דחו"ק שוחטו בין לבין עצמן לייכא מוצאות כסוי ולא איסור אוא"ב, ומכללה נשמע דבאחרים רואים אותן חיב מושום אוא"ב ובכיסוי לא חש להביא האי דינא בפירוש כנפער"ד ודוו"ק.

שם גمرا ורבנן מ"ש רישא דלא פלגי ומ"ש סיפא דפלגי. הקשה הלב ארוי הירשנא ושנא לרבי דיסטם לעיל באוא"ב כר"מ דשא"ר ש"ש, ובכשה"ד כר"ש דלא שמייה שוחיטה מושום דאשר יאלל כתיב, וא"כ האי שוחיטה חשו"ק דספק הזה ובמקום חזקת איסור דליך"ע אסור מן התורה, ולא קרינן בי"א אשר יאלל לנו לכ"ע פטור מכוסוי, משא"כ באוא"ב אע"ג אסור באכילה חייב בששא"ר וזה כאן בספק שחייב דאסור עכ"פ לשוחט אחריהם מספק והביא דעת הב"ח דבכל ספק בשחיטה שאירע פטור מכוסוי מטעמא דאשר יאלל כתיב והאי אסור באכילה מה"ת עי"ש.

ולפע"ד לא נראין הדברים דכל דקמא שמי' גלי' דראוי לאכילה חייב בכיסוי, כי לאו כל אנפין שווין בהא דבעינן ראיוי לאכילה למשל בעירוב או בממשל בי"ט כל שעינו ראיוי לאכילה אפיו מצד ספק אין עירוב, וגם חייב אבישול בי"ט, וכן בקרבו פsch דשכח מה שאמור לו רבו, אם קודם זריקה שכח זה אינו ראיוי לאכילה מהמת ספק כבפסחים פ"ח ע"ב, אבל כגון הכא דבעינן ראיוי לאכילה חייב בכיסוי לא בעינן ראיוי לאכילה ממש דלאו מושום דסופה להיות נאלח חייב בכיסוי אלא הוה כמו אתרוג דאיינו יוצא, אלא אם הוא ראיוי לאכילה ובכען אלו לא אמרין דספק כודאי אינו ראיוי דהא לא בעינן כלל שביא לדי אכילה כמו בפסק דאייכא מוצה באכילת פסחים וכן בעירוב דקובע מקום במקומות שישועד וכן מבשל בי"ט דחוור רק לאוי. ובמ"א הארוכתי בכל זה. ותדע דכן הוא אדם כדברי הבהיר ז"ל גם באסור מדרבן לאכול מקרי אינו ראי מה"ת, עיין מל"מ ריש פ"ז מתרומות ובשעה"מ ריש פ"ח מלולב, אך אמר בגנרא לעיל דלמ"ד אין שחיטה לעוף מה"ת, בנורח ומעקר צרייך לכוסות, ואמאי הא סכ"ס אינו ראיוי לאכילה הוה אלא ודאי דכאן כל שאפשר להיות ראיוי חייב לכוסות ודוק. (וממה שכתבתי לעיל לענין שוחט וצרייך לדם לכארו' יש סתירה אבל יל"י).

והנה הסוגי הלו כולה מוקשה מרישא ועד גמירה ואין יוצא ואין בא בה כאשר אסדר לפניך החומרות העצומות אשר נופלת בה:

א) **ኮושית התוס'** דאיך אפשר לומר דמשום שלא יאמר דמשום שיחיטה מעלייטה היא, נתיר לאו דואוא"ב בקי"ע, וע"כ כתירוצים DIDU הש"ס דמשום דרוב מעשייהם מוקלקין מעיקר הדין היה פטור מלכסות, ומותר לשוחט אחריהם אלא דשלא נהמר להטעין כסוי צרייך ליתן טעם שלא יאמרו, וא"כ ה"ה באוא"ב. ועיין בלב ארוי שהביא בשם הריטב"א ז"ל דבאמת רק משום חומרה בעלמא ס"ל לחכמים לצרייך כסוי ואסור לשוחט אחריהם, וכן משמעו שלשון הש"ס דקאמר בעלמא רבנן לחומרה. אלא דא"כ הקשה הלב ארוי מה פריך אלא ר"מ Mai טעמא, הלא כבר הטעם אמרו כדי שלא יאמרו שחיטה חשו"ק שחיטה מעלייטה היא, עי"ש מה שנדחק בה. ובסיום דברנו ישבנו קושי' זו בטוב טעם, אלא דבאוון אחר קשה

ז"ל, דמפרש טעמא דתוספות דמחייב מושום דלאו באכילה תלה רחמנא. ובאותה הפשט האmitti הוא כן, אלא ששקל וטרוי דהכא לא נחות אלה. עיין בדברי לקמן ותמצאו עונגה.

עד שם בוגרואה והתניא השוחט וצרייך לדם חייב לכוסות כיצד עשה או נחרו או עקרו. ש לראות מה קמ"ל בהא דחייב לכוסות פשוטה. וכפי הנראה רשי ז"ל נתעורר ע"ז ומשום הכל כתיב חייב לכוסות ולא יעשה בהם צרכיו ור"ל דהא אתה לאשמעין דכיוון דהתורה צותה לכוסות דמו איינו רשאי לגלותו ולעשות בו צרכיו. (מכסהו ונוגלה דפטור מלכסות נשמע דלאחר שנעשה מצותו אין בו שוב שום חייב והוא כתשימי מוצה אחרים דק"ל דנזרקין דבטל מהם כל קדשות המוצה. מחתני הרוב משעבעש נ"י). אבל לגלותו אסור וכש"כ להנות ממנה הכל הנברין). ולפע"ד נראה דאתה לאשמעין דלא תמייא כיון דאשר יאלל כתיב דמנני ממעטינו גם שעא"ר מפנין שאינו ראיוי לאכילה דמליצה ממי שוחט שלא לצורך דמו, כבhai עובדא ולא נבי עסוי, קמ"ל דכל שהוא ראיוי לאכילה לא איזלין בת רוחש把他 וחייב בכיסוי נכלפער"ד נכון. ועיין לעיל כ"ז ע"ב דשם לא פירש רשי"י כמו הכא דכתיב חייב לכוסות על קרחו ושוב איינו ראיוי עוד למלאכה. ולפע"ד דכאן נתקשה למה לא צוה לכוסתו ואח"כ ישליך הדם עם העפר לתוכה הכיתה דזודאי לריחא מהני גם אחר הכסוי, וכן הוכיח רשי ז"ל דאסור בהנאה דכיוון דעתה תורה לכוסתו בעפר דהוה כען קבורה ממשמע דרצה לאסרו בהנאה, ויש להסביר עוד יותר דהיתר הנאה בדים ליפין מעל הארץ תשפכוו כמים וזאת נאמר בברker וצאן דלא בעו כסוי אבל דם חייה ועו"ד דבעו כסוי אם שחוטן וכשה דמן באמות אסור בהנאה מפני דתורתה אמרה לכוסתו בעפר ולא לשפכוו כמים ופלא דלא נתעורר שום פושק בהז' וצ"ע. והתוס' לעיל לג ע"א ד"ה השוחט וד"ה דם שכתבו דכל דם מותר בהנאה גם של חייה ועו"ד עי"ש. הינו מה שלא כסה כמו דם המכוס בלב וכדומה.

ד"פ פ"ו ע"א במשנה חשו"ק שוחטו ואחרים רואין אותן חייב לכוסות, ופרשי ז"ל "דאםון בראש מיכלון דשחיטתן כשרה אותו אחרים חייבין לכוסות, כדתנן لكمן שחט ולא כסיה ורואה אחר חייב לכוסות" עכ"ל רשי ז"ל, רצה לתרצ דלא תמייא דמשנה שאינה צריכה היא דכל דכתיב דאסור לאשמעין דאחר חייב כדתנן لكمן. אלא דלא ידעת מה הוועיל ביה דכיוון דהכל תנ מפורש במסנה אחريינה, הן הא דאחרים רואין אותן דחשיתה כשרה, והן הא דהרואה חייב לכוסות, מה בעי הכא לאשמעין ומכ"ש דסיפא באוא"ב היא אינה צריכה, דPsiṭiat דאסור לשוחט אחרין כיון דשחיטתן כשרה. ופלא תורה דהטור בסימן ט"ז וכ"ח מביא הני דינים דאחרים רואים אותן חייב מושום אוא"ב בשוחט אחריהם וכן חייב לכוסות דם שחיטתן אבל הרמב"ם ז"ל השמייט את שניות, וע"כ מושום דPsiṭiat ומשןה שאינה צריכה היא, אלא דא"כ קשי' על רבנו הקדוש למה הביא הוא דין דא"צ, אשר הרמב"ם ז"ל השמייט מלחמת רוב פשיטותו. אבל דעת דלפי מה שבארתי لكمן שם המשנה דקתני ראה אחר חייב לכוסות, אין ללמידה על שחיטת השו"ק דחייב אחר לכוסות,adam נאמר דמצות כסוי גמר השחיטה אין חייב למומר אלא אי ייכא התחלת המוצה ולא גמורה, שוב חייב כל מי שרואה למגרה מצד ערבות משא"כ בחשו"ק דהוה כמותעסך דאין כאן התחלת מוצה כלל, וליכא כאן שוחט אלא נשחת, הו"א דם אחר פטור, אבל בברית' דדריש מואמור אל בני' שהוא זההה על כל ישראל דזודאי לא צריך קרא מיוחד ע"ז, מצד ערבות חייב הרואה למגרה מה שפשע בו חברו והניחו בלי

אבל לפ"ז העתינו בփיחה בעיקר א' וד' מתגלה המכסה ויתמאל
הbatis אורחה, דהנה כפי שהוכחנו ר"מ כר"יש ס"ל דנחרה לא
אשרי כלל, ולידי' כל פסול שחתה אפיו במקצת השחיטה
גבלה הוה, דhari לא שחת רובה כאשר בארתי שם, וא"כ שחתת
חשו"ק אע"ג דודאי דרכם לשחותו כדרך התובנות וזהירות יתירה
מודוקדים על מקצת פיסול, כי זהrik התובנות וזהירות יתירה
שלא יקלקל השחיטה, וכמוש"ב הרשב"ז צ"ל בראש מיכלון בשחיטת
כוותי עי"ש. וממוש"ח שחו"ק דין דעתם שלמה שעולומים לקלקל
במקצת. וע"ז אמר ר"מ מהיב על שחיטתן משום נבלה, ומשום
דרורם מעשייהם מוקלקלים. אולם חכמים דר"מ דבר"ע ס"ל, וקדום
שנתקבלה חזתו (דהרי כל המשניות נסדרו עוד בידי רבי כר"ע)
קדום חזזה משום דהאי והודה לו ר"ע לא נתקבל מיד וכמוש"ב
בפתחיה) אין פיסול במקצת ואפיו סיימן אחד כלו בפיסול רק
טרפה ולא נבלה, ובמקצת הסימנים רק דברי סופרים דין לוקין,
ווע"ב אין לומר דברם מעשייהם מוקלקלים ועלולים לנחרה ולעקר
ולא לשחות כלל, דמיinci תיתי. ולכן לרבען חייב לכסות וגם אסור
לשחות אחריהם דhari אין כאן נבלה רק טרפה ואסורה באכילה.
ונינויו דר"ש גם בה מותר לשחות אחריהם דהוה עכ"פ ששא"ר
כמה"ת, ואפיו בפיסול במקצת דין אלו ד"ס מ"מ לעניין זה
כבדורייתא יחשך רק שאין לוקין עליה, דhari תראה דהרמב"ם
בפ"ב מהל"ש פסק דחולין שנשחטו בעזרה פטור מלכסות, מ"מ הנוי חכמי
וומ"מ פסק דבחולין שנשחטו בעזרה פטור מלכסות, מ"מ הנוי חכמי
של ר"מ הון רבי וחבריו, דלענין ששא"ר סברו קר"מ דשמה שחיטה,
ולכן פלייגי וס"ל דאסור לשחות אחריהם אבל בכשה"ד דס"ל לרבי
כר"ש דשא"ר לא שמייה שחתה משום דאשר יאל כתוב, גם
ולידי' פטור מלכסות. וא"כ בראשית סתם דפטור מלכסות
בין לר"מ ובין לחכמים, ולא מחד טעמא דר"מ דס"ל ששא"ר שיש
גבוי כסוי פטור משום דהוה נבלה ממש, ולכך כאן שחתה כלל,
ולחכמים דהס רבוי וחבירו דלא הוה נבלה אלא אסור מדברי קבלה
וכמו חולין שנשחטו בעזרה לדעת הרמב"ם, מ"מ לפטור מלכסוי סגי
דhari אסורה באכילה והוא כדורייתא, אבל באוא"ב דס"ל לרבי
וחביריו קר"מ דשא"ר שיש פלייגי ואמרו דאסור לשחות אחריהם,
ומודים דיןינו סופג את הארבעים דאפשר דנחרו או עקרו והוא
ספר נבלה.

וכל זאת קודם שקבל רבינו החזורה דר"ע דזהודה לקבלת ר' ישוב בשם ר' יהושע דכל פסול ואפילו במקצת השחיטה נבלה, אבל אחר חזורה זו פשיטא דיש לפסוק כר"מ הון בכשה"ד והן באוא"ב, ולכן חורה רבינו תחלה כחכמים ואח"כ חזר להורות כר"מ, דהיוינו לאחר שקבל דזהודה ר"ע, כי רק בסוף ימיו או אחרי נtosף במשנה האי והזהודה לו ר"ע, כי רק כאשר בארנו בפתחה ובמקוםו לעיל ל"ב עיי"ש.

ועתה בין הבין דמתחלת הסוגי' כבר ידע מהא דרבב מעשיהן מוקולקים גם לרבען, וכמשמעותו' אלא דב"ד רצחה למצוא טעם אחר לחלק בין כסיה"ד לאוא"ב אבל כאשר מסיק דרבנן בתרתי פליגי, זו לא ניחה לי בהא דקאמר לעיל דחששו שלא אמרו, וכשאר באמת הקשה התרומות הדשן ז"ל על טעם זה, דהרי מכסין דם כוי בחול ואין וחושין להתרת חלבו, והלב ארוי רצחה לחלק דשם בכוי הספק ידוע לכל העולם משא"כ כאן עיי"ש ולפע"ד לא אמר כלום, דהרי בי"ט אין מכסין ממש חיש התורת חלבו, ומ"ט בחול לא חששו דהכל יאמרו דמיהוות טוב מכסין, ולא מפני שודאי בסוי, וא"כ הכא דכוותי!. ולכן קאמר בשלמא לרבען לחומרא, וור"ל דחששו לחומרא דשמא פסולין שחיטה במקצת אין בו ממש נבללה דהרי ממתניתין מוכח דלית בי' ממש נבלה ודאית, וכמשמעותו'

دلומה לי טעמא כלל לר"מ, כיון דמעיקר הדין פטור ולא הגמר' לא חידש לנו בזאת מידי רק דאמרו דלר"מ מעיקר הדין פטור וזהת כבר ידענו.

ב') וַיֹּתֶר קְשָׁה לִי דָרְמָמָ וּרְבָּן פְּלִיגִי כְּאֵן מַהֲיפָךְ לְהַיְפָךְ דָּרְמָ
דָּחַיְשׁ לְמַעֲוָתִי מוֹתֵר לְשֻׁחוֹת אֶחָרֵיכֶם, וּרְבָּן דְּלָא חִיְשׁוּ אָסָרָ
אַתְמָה!

ג') **דקאמר** בטעמא דר"מ משום דמחייב היה ר"מ על שחיתותן משום נבלה, ועי' מקשה מ"ט, א"ר אמר הואיל ורוב מעשיהם מוקולקלים. משלו זה מוכח דרבנן לא פליגי על הא דרבנן מעשיהם מוקולקלים. דהרי לא אמר דר"מ ס"ל רוב מעשיהם מוקולקלון, אלא דכך הוא אליבא دق"ע. ותעד דר' יעקב אר"י לא אמר אלא דר"מ הי' מחייב על שחיתותן משום נבלה, ועי' בודאי פליגי רבנן וכן מוכח זאת מן המשנה עצמה, דקטני ומודים חכמים לר"מ שאינו סופג את הארבעים, וא"י ס"ד דמודים דלוכה משום נבלה על אכילת שחיתותן, יותר הולל דמודים חכמים דלוכה משום נבלה, אבל למה לא אמר ר' יעקב אר"י דעתמא דר"מ משום דרוב מעשיהם מוקולקלין אי רבנן פליגי עלי' וס"ל דאיינו כן.

ד') וממילא נצמתה הקשי' העצומה שבוטס' ד"ה מ"ט דרבנן דלמה לא ילקה לרבען משום נבלה, דלא די הוכחות דלעיל דמשמע דהאי רוב מעשיהן מקולקלין הכל מודים, וגם קשה לאמר דר"מ ורבנן פליגי במציאות הקשה הריש"ש מודין Mai ס"ל לרבען אי ס"ל רוב מעשיהם מותוקנים למה לא נאכל ממשיכitem ואו ס"ל פלאג ואפלאג למה לא יתחייב על שחיתותן משום נבלה כיון דספק במוקם חזקה מוקמיןacha. ואפלו נאמר כדעת הרשב"א ז"ל לעיל ט' דבמקרה הנעשה ומספקין על המעשה לא שייך חזקה, מ"מ אמרינן חזקה שלא נעשה מעשה מחוקנת עי"ש מש"כ בזה רבארובות

והתוסף שתרצטו באזה דרבנן מספקא فهو אי רוב מעשיהו מתוקנים או מוקלקלים והשתא לא מהני החזקה מידי, לא זכיתי להבין כלל ספק דעתמא דמוקמיין אחזקה הוא כן דלא ידעינו לאיזו צד הרוב נוטה כי כל דברי שמים "אי" לצמצם ולאמר דמחיצה הכי וממחזה הכי, ואדרבה בטוח אנו יודעים דלאו בנסיבות הוא וכמשי'כ התוסף לעיל כ"ח ע"ב ד"ה לפ"ש "אי" לצמצם, אלא כל שאין אנו יודעים להיכן הרוב נוטה מקרי אצלינו ספק השkol, והחזקקה מכריעעה הספק לצד החזקה לאמיר דעכשו כך היה, כדי להעמיד הדבר בחזקתו, וא"כ דברי התוס' באזה נפלאים בעניין הרי דבושים אףן אין להזכיר דבון ע"מ נספחים לאלה הנדרש חלון גדרון טבונין.

ה') **דקאמר** בוגמר' דרבנן אכולה מלה תא פלייגי, וזה פלא
דבמשנה לא קטני הci אלא דבכשה"ד לכ"ע פטור מלכוסות,
ורק באוא"ב מביא פלוגותא דר"מ ורבנן והגמר' לא הגיה במסנה
מאומה, עיין בחדושי החת"ס ז"ל מה שנדרך בזה.

ו) והוא יותר זר בעני, דמסיק דהורה רבינו קר"מ והורה רב
ברבנן, והוכית אדעריגניטא הא דהורה רבינו קר"מ, וכן אקבע
הלבטא ברמב"ס וש"ע, ואמור נא כל מי שרגיל בדרכי הש"ס, איה
נמצא כמו זה בדמשנה שנה רבינו ר' וחכמים, ור' מלוקלא וחכמים
לחומרא, דפשיטה ופשיטה דהלהכה ממוטם, וחזר רבינו אח"כ, ומה
ראה רבנו הקדוש על כהה, לחזור מהוראותו חכמים לחומרא
ולקבעו אח"כ הלכה כיחידאי ולהקל, אס כל עיקר הפלוגת' כפי
שרשו התוס' והרשותים ז"ל, אי רוב מעשייהם מוקולקים או רק
ספקא הוא אי רוב מתוקנים או מוקולקלים, וכל מי שיש לו מוח
בקדקדzo צריך להזות כ"י סוד כמוס איכא הכא שנעלם מאתנו.

שחייבתן שחיטה כלל ומותר לשוחות אחריםם כר"מ, וברוך שבחור בהם ובמשנתם.

עוד לאליך מילין בהא דכתוב הש"ד סימן כ"ח ס"ק כ"ד, דאמ רצה לכסות דם שחיתתן אסור משום דחישנן שיאמרו שחיטה מעלייה היא, וכתיב דכן משמעו מגמור ואתוס' וכ"כ הב"ח ואני בעני אני רואה ההיפך מהה מדרך השקלה וטרוי שבגמר' דנהה משנה שלמה קתני דפטור מלכסות, אבל לא אסור לכסות, ואיך מינחה הרבותה הגדולה דאסור לכסות כדי שלא יאמרו וכו'. אבל מה דאמר בגמרה בס"ד דרבנן מודים ברישא דפטור מלכסות כדי שלא יאמרו, הינו דוקא אי רישא דברי הכל היא, אז יוכל לאמר כן דבטעמא דרבנן דהם החמירו באוא"ב שלא לשוחות אחריםן אבל הקילו בכסי כדי שלא יאמרו, ומה דלא קתני אסור לכסות משום דר"מ, דהוא לית לי האイ חשש שלא יאמרו, لكن לא מצי קתני אסור לכסות דזה אינו דה. אבל כאשר מסיק דרבנן ארישא נמי פיגוע, וא"כ רישא רק ר"מ אמרו, ולא קתני אסור אלא פטור הרי דר"מ לא חש לשמא יאמרו, ואיך נחולק על ר"מ במקומות דלא פיגוע עליו חכמים. ובזה מיושב קושית הלב ארוי שהbabות לעיל דלהה לא ניחא לי להש"ס למימר בטעמא דר"מ ממשום שלא יאמרו, דזה א"א דא"כ אסור לכסות הול"ל, ודוק.

ראשי דה שדרכו של תינוק לטפח ידיו באשפוז ששרציםמצוין שם, וטמא את העיסה שאנו רואים שנגע בה עכ"ל, והתוס' חולקים על פירושו ומפרשים דהתינוק ודאי טמא בלבד בא"ה, מפני שנשים נdotות מגופות אחרות, אלא דהתיפות בעיסה ספק וע"ז קאי דאיaca למותליadam נטול מן העיסה וננתן לתינוק.

והנה יש לראות על פרשי ז"ל לכארו' קשה מאד, לפי מש"כ הטווי י"ד סימן א' סק"ו ויוטר מבואר ברטיב"א ז"ל, דכל טהרות שנעשו על גבי מקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתאות, וא"ג דהני טהרות הינו תרומה, כמש"כ רשי ז"ל בגיטין, יש להם חזקת טהרה, ולמה לא נעמיד הטהרות על חזקת טהרה שלhon כמו שמעמידין הכלים על חזקתן דעתאים, וכתובו דהינו טמא ממש דבשבעת טבילהת הכלים לא היו לפנינו הני טהרות, ולא נפקא להו מידי اي הכלים נשארו בטומאתו או לא, וממילא אמרינו דעתאים הם מחמת חזקתן, וכן לעולם נגררו הטהרות אחר דין הכלים, משא"כ חזקת הכלים מהני שפיר על נידון המקווה, ממש דעל זמן טבילתו לנו דניון, אם נסתלקה חזקה זו או לא, ואמרינו העמד כלים על חזקת טומאתן עי"ש וא"כ הכא דהאי תינוק כבר החזק לו לטמא לפני נגיעהו בעיסה, חזקת העיסה מה בעי הכא הלא נגררת העיסה אחר התינוק. אבל לק"מ דזוקא שם במקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתה לריעות' אנו מחזקין הכלים או האדם שובל לו Davies טמא, וכיון דלו Davies טמא חשבין להו, ממילא נגררו הטהרות אחריו הכלים והאדם, ולא יסתור מה שהחלנו כבר לו Davies טמא, משא"כ בהאי תינוק תלוי הדבר اي רוב כודאי יחשב או רק כספק, ובזה באמת פילגו ר"מ ורבנן דר"מ דחיש לمعוטי, אפילו לא חייש ריק מדרבנן וכמש"כ התוס' לעיל י"ב ע"א ביא מתרפרש, ניחא מה דלא נתן טעם זה בכשה"ד דשם לא צריך דסגי לפטור אפילו הוה רק שא"ר, אבל אי נפרש דוכנותו מכח רוב מעשיהם מוקלקלים, אין אנו חוששין שישחו שפיר הרי גם בכשה"ד בעי האי טמא לפטור מכסי. הרי ברור לפניך דהרמב"ם ז"ל הי מפרש כפירושנו דזה דרוב מעשיהם מוקלקלים כ"ע מודים, והוא דבר פשוט וכמו שאמר ר'امي הוואיל ורוב וכו', ולא קאמר דס"ל לר"מ רוב מעשיהם מוקלקלים, אבל מה דפליגו חכמים אר"מ הוא ממש דס"ל דהוה עכ"פ שא"ר וכרכ"ע קודם חזקה, אבל אחר שחרר ר"יע ורבי קבל לבסוף האי והודה לו ר"ע, שוב אין

לעיל מדקתי ומודים חכמים דאיינו סופג, ולא קתני רבותה יותר דמודים דסוגם ממשום נבלה. וממילא עתה דזקינו אלה שוב אין תימא דלענין כסוי קתני סתם פטור ממשום דניהו דחכמים דס"ל כר"מ בששא"ר לגמרי אף בכשה"ד, חולקים גם ברישא לאמר דחיב לכשות אבל רבני דס"ל לגבי כסה"ד כר"ש דלא שמייה שחיטה שפיר במסות קסטים דפטור, דעכ"פ ששאר הוה כנ"ל, ولكن לרבען ניחא, אלא ר"מ מ"ט. אינו חשושת דלמא פסול שחיטה במקצת אשר זהה עלולים הני חזוק דאיינו אלא אסור ולא נבלה ועי"ז קאמר ר"י ארי", דמחיב היה ר"מ מליקות ממשום נבלה דהוא כריש"ש ס"ל. ומה דפרק אח"כ מ"ט, והביא דר'امي ממשום דרוב מעשיהם מוקלקין ע"ג דבר ידע את זאת דגם לחכמים כן הוא דבזה ליכא שום חולק, לא הביא זאת אלא ממשום מה דקשי' לי דיל"ר דחיש למעוטי גם אי הוה ס"ל פסול שחיטה במקצת לאו נבלה נמי הוה מחיב ממשום נבלה ממשום מיעוט דשמא נחרו או עקרו ברוב הסימן. כך היה נראה לפע"ד נכו' לפרש הסוגי', שתהא מוסכמת להאי פירוש האמתי במשנה, ובאה דזרורה רבי והורה. אבל אם תמצא שהוא דוחק יותר מדי לפרש בן הסוגי', אני אומר להא הרבה מן האמורים לא נתרצו להא דامر ר' יותן לתרץ המשנה דאלו טרפות דנסנה קודם חזקה, דהרי תורה שם ל"ב ע"ב דרבא ור"ל טrhoו לישב המשנה באופן אחר וא"כ י"ל דגם כאן לא בעו לישב האי ממשום באופן שנצטרך לאמר דחכמים דר"מ תפסו קר"ע קודם חזקה, עכ"פ לחומרא שלא להתריך לשוחות אחריםם. אבל ר' יותן בעל המירא דהכא דامر בטעמא, דר"מ ממשום דמחיב על שחיתתן ממשום נבלה ודאי כוון למה שbarang דlidid" דס"ל לעיל דמשנה דאלו טרפות דנסנית קודם חזקה"ה דכולא מסכתן כו' נשנית, כי לא קבלו האי חזקה עד סוף ימי רבי או הרבה אחריו וכמש"כ רשי ז"ל בשבועות דף ד' ע"א דה לא זהה ממשימה עי"ש במחרש"ש ודוק.

ועפ"י דברינו אלה נבון דברי הרמב"ם ז"ל והם יהיו לי לראי גדולה ועמוד חזק לסמוך עליו פירושי בסוגי' זו, דנהה מפי"ב מה"ש ה"ד כתוב ז"ל: "חישוק" שוחחתו בין עכ"ל ובפי"ד הלכי י' אהරיהם, לפי שאין שחיתות שחיטה כל"י עכ"ל ובפי"ד הלכי י' לעניין בכשה"ד כתוב סתם פטורין מלכסות, ולא נתן טעם ממשום שאין שחיתתן שחיטה, ולא עוד אלא שאהעלים עיקר הטעם דקאמר בגمرا, ממשום דרוב מעשיהם מוקלקלים, דמהה שיכ' הרמב"ם דאי שחיתתן שחיטה (ומכ"ש לפי גרשטיינו דהוסיף תיבת כלל, וכפי הנראה מאן דמחק תיבת "כלל" ברמב"ם הרגיש בהא ורצה לתקן בהאי מחיקה, כדי שנוכל לפרש כונתו בהא דאי שחיתתן שחיטה, ממשום דרוב מעשיהם מוקלקלים, ולא חישין שמא שחת פפה. אבל לא הועיל באז כלל, דאם להא מתכוון הרמב"ם, גם בכסי היה לו ליתן טעם זה, דהרי חכמים דר"מ בתורייהו פליגי כפי הפירוש הפשט וסבירת התוספת) אין כוונתו לאמר דעפ"י הרוב מוקלקלים אלא דלא תאמיר דאית בי עכ"פ שא"ר, והוא"י אסור לשוחות אחריםם, קמ"ל דזה אינו זאת שחיטה כלל. ואם כן מתפרש, ניחא מה דלא נתן טעם זה בכשה"ד דשם לא צריך דסגי לפטור אפילו הוה רק שא"ר, אבל אי נפרש דוכנותו מכח רוב מעשיהם מוקלקלים, אין אנו חוששין שישחו שפיר הרי גם בכשה"ד בעי האי טמא לפטור מכסי. הרי ברור לפניך דהרמב"ם ז"ל הי מפרש כפירושנו דזה דרוב מעשיהם מוקלקלים כ"ע מודים, והוא דבר פשוט וכמו שאמר ר'امي הוואיל ורוב וכו', ולא קאמר דס"ל לר"מ רוב מעשיהם מוקלקלים, אבל מה דפליגו חכמים אר"מ הוא ממש דס"ל דהוה עכ"פ שא"ר וכרכ"ע קודם חזקה, אבל אחר שחרר ר"יע ורבי קבל לבסוף האי והודה לו ר"ע, שוב אין

ע"ב גMRI אס אמרו ספק טומאה לטהר יאמרו ספק אייסור להתייר. הקשה בהגחות מלא הרועים, מה פיריך הש"ס דנימא סמוך מעתוא לחזקה, גם כאן הלא נגד חזקת אייסור איכה חזקת תהרה, ולעיל ט' ע"א פליגי תנא באז לא בדק בסימן אי היה טפה או נבלה נמי היה, ודילמא ר"מ כי האי תנא ס"ל דרך טפה ולא נבלה, ואי נתיר לשוחות אחריהן (ור"ל דהה ר"מ ס"ל שא"ר ר"ש) ותירץ דבאמת זאת כוונת הגמר' בתירוץ אדם אמרו וכו' עי"ש וכל הרואה כמה מהדוחק, להכניס זאת בכוונת הש"ס. אבל במכ"ת קושיינו טעות גמורה הוא, דשנה בפירוש דברי התנא רק אמר טרפה ואסורה באכילה, دقונתו טרפה ממש, זהה ליתא, דחרי זה דבר שא"א דאי שחת חhogן אז כשרה נמי באכילה, ואי שחת שלא כהוגן נבלה נמי היה, אלא כוונת האי מ"ד דהה נידון הוא כמו דין דשני שבילין פשחין י' ע"א, דבזא"ז שניהם טהורין, וכתבו שם התוס', דמה"ת אפילו בב"א שניים טהורין דומוקמין כאו"א אחזקה תהרה שלו אף דידיינו בטיח דע"כ אחד טמא, והכא נמי דוכות' קאמר דלענין איסור פסקין לי' דאסור משום חזקת איינו זבוח, אבל לענין טומאת נבלה פסקין לי' דטהרו משום חזקת תהרה, ואע"פ שבתאי איינו כן באמת, כי א"א להיות כן, ומעתה כיון דלענין איסור אמרין דהוה איינו זבוח למה נאסר לשוחות אחריםם, דמה שאינו מטמא הוא רק לענין טומאה, אבל לגבי איסור הרי אינה זבוחה כלל, ולא כטרפה ששוחטה דהוה עכ"פ שא"ר זה ברור ואמת וד"ק היטב.

עוד שם הורה רבינו בחכמים והורה רבינו קר"מ, הי מינינו ה'ז' לאחריות. לפי מש"כ ליל דהווארות אלו תלויין בהא דחזר ר"ע והזודה לוי' ישבע, לכאו' אין מקום להסתפק דהי דאחריות, אלא דיל' הלא כמה אמראים רבא ור' ליל לעיל ל"ב ע"ב לא סברו קר' יוחנן דרכי סתם המשניות ר"ע קודם חזרה, וכמש"כ לעיל, ולא עוד אלא אפילו אליבא דרי' אולי הדר ב' לר' מהא דהודה לו ר"ע ופסק קר"ע קודם חזרה וד"ק.

עוד שם ת"ר היה כל משמע היה, בין מרובה ובין מועצת וכו', לפע"ד מצד היה קדרש, ולא מחיה לחוד, הצד היה הוא שם דבר על מי שהליך לצד חיוט כפי אשר יעלה בידו רב או מעט וד"ק.

ד"נ פ"ז ע"א ת"ה ושפק וכסה מי ששפך יכסה, שחת ולא כסה וראחו אחר מנין שחביב לכוסות שנאמר ואומר אל בנ"י אזהרה לכל בני ישראל עכליה", הרמב"ם ז' השמייט האי דרשה דואמר אל בני ישראל, וכותב בסוף פ"ד מה"ש וז"ל: וכי שחת יכסה שנאמר וכסהו בעפר, ואס לא כסחו וראחו אחר חייב לכוסות שזו מצוה בפני עצמה הו, ואינה תלוי בשוחט בלבד עכ"ל וכן הטור סיימון כ"ח כתוב בטעמא דהאי דינא, שמצות כסוי הוא כאשר מוצאות עשה שכל ישראל חייבים בהן, אלא שהשותט קודם לכל אדם. ובדרישה נתקשה בדברי הטור, דלמה לי' למתלי' דהוה כאשר מצות עשה, כיון דאייכא כאן ילפotta מיויחדת לחייב כל ישראל (ויתר הול'יל)adam בטעמא דהטור דהיה כאשר מוצאות עשה, מה ל' קרא ומדאצטריך קרא עכ' דאיינו כאשר מוצאות עשה) ותירץ לדולי' סברת הטור הוה לנו מעט מדכתוב שפק' וכסה, דזוקא על השופך אייכא חיוב כסוי ולא היהנו למדין מואמר אל בנ"י, דיל' דקאי אכל שוחות ושותט, אבל השטא מס'יעה הסברא לדריש ואומר אל בני ישראל, דכל ישראל קامر ולהוציא ממשמעות' דושפק וכסה שאינו דזוקא עי"ש וחוץ מן הדוחק הדגול שבדבריו, מהנה נפרכים מכמה צדים. **א'** איזו מועצת אייכא במא שצotta תורה להשופך שיכסה שאם עבר או נанс או שגה ולא כסה שאין אחר יכסנו במקומו, כמו בשאר מצות עשה כגון נטור או חמץ דודאי עיקר המצווה על הבעלים, אבל אם לא קיומה מאיוז סבה

ודאי אלא דעתשו ספק השקול, ובטומאה הספק מותר דתינוק בדבר שאין בו דעת לשולח חשבנן אבל באיסור אסור הספק. ובהצעתינו נמצא יישוב נכוון לקושית התוס' ע"ב בד"ה סמוך מעתוא לחזקה, דחקשו מהא דעהר יוחשי פ"ז ע"א דאר"י שם דרבנן עשו תינוק כמו שיש בו דעת לשואל, וקשה הא לרבען בלא"ה שפיר מטמאין משום דלא חיישו למעוטה, ורובה וחזקה רובה עדיף. ולפע"ד נראה ליישב עפ"י דברי השמקב"ץ ב"מ דף י' ע"ב שמדובר שם קושית התוס' גבי קפץ אחד מן המנוין לתוכם למה פטוריין, וככשנהנו דנניido וייהו חיבין במעשר, מכח כל דפריש מרובה פריש, ותירץ הוא ז"ל דאפ"י אי אמרין כל דפריש מרובה פריש, עשרי ספק מקרי אלא דהה תורה ספק זה באיסורין דכתיב אחריו ربיס להטאות ונחפק האיסור להיות היתר עי' ביטול ברוב, אבל הכא לא נפיק מכל ספק עשרי עכ'ל, ודבריו הקדושים לא נפרשו דמה עני נחפק האיסור להיות היתר לכואן, כיון דמכח כל דפריש מרובה פריש יתרנו עללה. ועוד יותר קשה דהרי דבר זה אי רוב כוזאי או רק כספק וההתורה התירו, הוא באמת פלוגתת ר"מ ורבנן מבואר שם בקידושין, דרבנן מיועטה כמאן דליתא דמי, لكن לא סמיכין חזקה להדי מיועט, אבל ר"מ ס"ל דרובא רק ספיקא שהתירו התורה בקושי וחיש עכ' למיעוטי מדרבנן, ועכ' ס"ל סמוך מיועטה חזקה ועי"ש בפרש"ז ולומתא כדברי, ואיך מתרץ השמקב"ץ קושי' התוס' אליבא דר"מ דלית הלכתא כוותי. אבל חדא קושי' מתורתך בחרברת, דהה דامي רבן מעוט כמאן דליתא לכואר' בעו הסבר גדול, דמחייב תיתני נימא הци, דין ברוב מעלה על המיעוט אלא דזה ג'il יותר מהא, אבל לא שהמעוט כמאן דליתא מכל וכל, אלא דחכמים למדנו דבר זה מביטול חד בתרי דשם אמרין נחפק האיסור להיות היתר, הרי דהמעוט ברובא דליתא קמן כמאן דליתא, ולכן למשל ברוב דגש ברובא דליתא קמן המיעוט כמאן דליתא, דהרי למשל בדורות כשרות אמרין שפיר כל דפריש מרובה פריש בודאי משום דכל הហמות שבעולם יחד כלם כשרים מכח ביטול חד בתרי. והנה כל זאת כשהמעוט הוא האיסור והרוב ההיתר, אבל בהיפך אם המיעוט ההיתר והרוב האיסור אז לא אמרין נחפק ההיתר להיות איסור וכמו שכתב הר"ן ז"ל בנדרים דרכו של איסור להבטל ואין דרכו של היתר להבטל, והסביר הוא דלעלום האיסור המציגות והיתיר העדר, ולכן המציגות יכול לההבטל עי' הרוב להיות נעדר וכמאן דליתא, אבל להיפך לההבטל ביטול ולעשות מהעדר מציאות מהיתר איסור זאת לא אמרין, אמור מעתה דגם כל דפריש מרובה פריש איינו מכח ודאי אלא משום דספק כזה התירה תורה משום אחרי רבים להטאות. וזה כוונת השמקב"ץ ז"ל דהה קפץ לדיר הוא הפטור וההuder, ואני רוצחים לעשות מציאות עי' ביטול דהינו החיבור במעשר זהה א"א, וא"כ לעולם ספיקא ההוה דرك במקומות שישיך נחפק, דהינו באיסור שיתעורר בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיבוב אבל בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיבוב לא שייך נחפק וממילא דגם כל דפריש מרובה פריש נמי איינו אלא מספיקא, אבל התורה אמרה עשרי ודאי ולא עשרי ספק, דהה במצוה איירין ועיין בפתחה כללית שדברנו מזה הרבהה וד"ק.

ולפי האמור גם הכא בתינוק באשפה כפרש"ז ז"ל הרי המיעוט הטהורים שהם העדר, לעולם לא יתבטלו ברוב הטמאים שהם המציגות, וממילא גם כל דפריש מרובה פריש אפילו לחכמים דר"מ רך ספיקא הזה, והוא אמרין סמוך מיועטה לחזקה אי לאו דשאלו כדבר שיש בו דעת לשואל. אלא דהה תוס' לשיטתם דסבירו דרוב ומיעוט דהכא מטפוח בעיטה מيري לא מצי לתרץ הци וד"ק.

דמיםים דם כל בשר לא תאכלו, ומה ענין אכילת דם לכסי או לא כתעם הרש"ם ז"ל, וזה ברור ואמת בדעת חז"ל שדרשו הא וואמר אל בני ישראל לאזהרה לכסי. ועיין מש"כ במשנה זה דבר נפלא בחוש"ק שוחטו ודוק"ק.

ד"ג פ"ז ע"א תנוי אכן, ושפק וכסה בימה ששפך בו יכסה שלא יסנו ברגל, שלא יהיו המצות בזיות עליו. ויל"ד מה זו שאמר שלא יהיו המצות בזיות עליו דרך כלל, ולמה לא קתני שלא יבזה את המוצה, דהינו הכספי ומה שמכסה ברגל. והנראה לפע"ד כי מחייב הטע אמורים, כי הדם הוא העצם הייתר עלול וממהר להבאיש ועפשו מקלקל האיר, וגופם מחלות רעות, וע"כ צותה התורה לכיסותו בעפר שהוא יותר מוכשר לבטל האדים המזיקים והבאצלין היוציאים מן הדם הנשף. ואם נאמין לטעם זה, תה"י מצות כסוי הדם, כען מצות וכסית את צאתיך. ואם נאמר טעמיים כאלו במצות ה' יתברך, תtabזה המצוה בעיניו כמובן, וכן דרש שכסה ביד דיקי ודלא כדרך המכיסים דבר מואס ברגל, כי יש טעם כמוס ותיקון הנפש בקיים מצות ה' שלא נחלגה לנו, וכן עליינו לכבד את המצות מצד קדשות המצוה. ורא"י דכו הוא ממה לדלמוד מה, בשבת כ"ב ע"א שאסור להרצות מעות נגד נ"ח, ולהרבה פוסקים אפילו מרוחק ואיזו בזין אייכא באזה, עד שלמדו מה הוא א דין מכסין ברגל, אלא ודאי כדאמרו, דמשם ילפין דבעינן לכבד המצוה ובעינן דוקא ביד ולא ברגל כשר דבר מואס, ומזה שפיר ילפין גם להרצאת מעות נגד נר חנוכה דמורה על אי כבוד. ובזה נבון נמי למה דוקא כאן בכסי גلتה התורה שלא היה המצות בזיות עליינו עד שאמרו שם בשבת, אבוחון דכלחו דם אבל לפה האמור ניחא דכאן בכסי המעשה בעצמו שהוא לכיסות דבר מואס ועלול לעיפוש, היה הדרך הרגיל לכיסות ברגל ומ"מ הקפidea תורה לכיסות דוקא ביד כדי להראות כבוד לא להמעשה אלא להמצוה בה, וכ"כ הרמב"ם ז"ל במתוך לשונו הזהב בסוף הל"ש ו"ל: וכשיכסהו לא יכסה ברגלו וכו' שאין הכבד לעצמן של מצות אלא למי שצוה בהו בה וכו' עכ"ל ודוק"ק.

עד שם גמרא אבעי' להו שכר מצוה או שכר ברכה, כבר נתעורר בל"ת הא תורתיא אייכא מצוה וברכה. והנראה לפע"ד בគונת האי אבעי', דהכי Kmסתפק מצוצה עצמה כיון דאיתא בשיליח ושלוחו של אדם כמהתו. אך אפשר לחטפה מן המחייב בה, דהרי הוא שלחו ונייה דבתורותם שלא מדעת בעליין עשה כלום, ועוד דחתם ג' מדות בתורמים ואמר בעה"ב שהוא רוצה ליתן חותות או יותר, ע"כ צרך לעשותו שליח בפירוש, אבל בכסי או במילה וכדומה דבלאה"ה א"א לבטל המעשה, מסתמא ניחא לבעלים כדי שייהי שכר של המצוה שלהם אלא דמ"מ אפסדי' הא מצוצה בו יותר מבשלוחו. וכך בברכה אייכא ספק דהרי אמרו גודל העונה יותר מן המברך וכע"פ מביך, וא"כ מה אפסדי', ועיין ש"ך ח"מ סימן שפ"ב דהעהלה באמות דביברך בלחש מיררי, דאי אייכא עונה הרי הוא יותר או כمبرיך. ועיין בחדושי ק"ז החות"ס ז"ל שהקשה א"כ מ"ט אמר דנ"מ לעניין ברכת המזון, ולא אמר בפשיות דנ"מ בעונה אמרנו יפה דחיה דברי הש"ך ז"ל, אלא דלא בהר למה באמות ישלים שכר ברכה במקומות דהנzel ענה אמרן. אבל באמות לק"מ כאשר בארתי במקומות, דהא גדול העונה יותר מן המברך, היינו מן המברך בלבד עונה, אבל לא מן המברך בדיאכאה עונה. דהא דעתנה גדול מן המברך משום דשםוע ושותם עוננה וגם ענה אמרן, אבל מבריך בלבד עונה לית לוי רך אמרית הברכה לבד בלבד שמייעת אמרן, משא"כ בדיאכאה עונה דגס למברך אית לוי תרתי מברך וגם שומע עניית אמרן דהוא בעונה אמרן, וא"כ סכ"ס אייכא אייזו יתר

שייה, ודאי דחייב על כל ישראל לבعرو ובפירוש אמרו ז"ל בחמש דהכל מצוין עליו לבعرو. ואין לך דבמחץ אייכא לאו דב"י, דלאו הא אין בו מעשה, ומה לי לאו זה או ביטול מצות עשה, ועוד לדעת רשי ז"ל כל שהבעליהם לא ידעו מחמצם ולא ראויהם אינם עוברים כלל. **ב'** לפי דעת הפרישה הכי הול'ל בברייתא יכול ראהו אחר פטור, ת"ל ואומר וכו' אבל בבריתא כתני,, מנין" ואיך פריך מנין במקומות דבכל המצות הכי הוא, וכל עצימות ספיקו כאן דשמא אתה ושפק וכסה למעט כל ישראל אתה והול'ל יכול וכו'. ג') הפרישה לא העמיד קוישתו על הרמב"ם ז"ל שהמשמעות ג' האי דרש דואמר אל בנ"י, ותרוץ נפרק מלשון הרמב"ם, דמדבריו משמע די לאו דכסי מצוה בפ"ע אלא גמר מצות שחיטה לא הייתה מוטלת על כל ישראל, והוא מניל דמ"ש מכל המצות שלא קיימה בעלייה שחייב כל מי שבידו לקיימה לתוך המועות וכמוש"כ הטור, וא"כ מנין לרמב"ם לאמר דמצות כסוי מצוה בפ"ע, דלמא גמר מצות שחיטה היא, ומ"מ כל שלא גمرا השוחט חייב הרואה לגמורה.

אבל האמת יורה דרכו דהרבמ"ם והטור לדבר אחד נתכוונו דקשה להם על הבריתא למה לי ילפota דואמר אל בנ"י דהרואה חייב לכיסות פשיטה דמ"ש משאר מצות עשה, לכל שלא שעאה מי שחייב בה חייב כל מי שיש לו קיימה מצד ערבות, וצ"ל דאיצטריך האי קרא דמצות כסוי מצוה בפ"ע, ולא גמר השחיטה, וניהו דב"כ וב"כ מחייב הרואה לכיסות וכקושיתינו, אבל הנפקותא הוא אדם שחת חשי"ק או זרך סכך לנעה בគותל והלהקה ושחיטה כדרכח, דבחני אופנים לא נתקיים מצות וובה, ומ"מ הנשחת כשר (ובפרט לדעת הרמב"ם ז"ל דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק") דבכל הני מה"ת. עיין מש"כ בסוגי דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק) דבכל התחלת, ולא ליכא כאן חיוב על השוחט למגור הרואה ליכא שום חיוב כאן שוחט אלא נשחט, א"כ גם על אחר הרואה ליכא שום חיוב למגור. משא"כ אי מצות כסוי מצוה בפ"ע היא אז בכל הני אייכא חיוב כסוי וזאת ילפין מואמר אל בנ"י דמצות כסוי מצוה בפ"ע היא ואינה תלוי' בשוחט בלבד, ואפילו ליכא שוחט אייכא כסוי. ולהי כיון גם הטור דנגרר בזה אחרי דברי הרמב"ם בכהו שכטב דמצות כסוי היא כשר מצות עשה שכיל ישראל חייבים ר"ל שאינה גמר מצות שחיטה שאז היה החיוב ארואה רק מצד ערבות למגור מה שפשע בו חברו, וממלא בשחיטה חשי"ק דאין כאן שוחט בכוננה ולא בר חיובאה היה פטור גם הרואה מלכסות, וע"ז אתה קרא דואמר אל בנ"י דהוא מצוה בפ"ע ואינה גמר מצות שחיטה. וא"כ טעם של' הרמב"ם הוא פירוש למה לי קרא ודוק"ק.

ועיין זה אי מצות כסוי הוא מצוה בפ"ע או גמר מצות שחיטה תלוי בטעמי המצואה של הרמב"ן והרש"ב ז"ל, דעתה הרמב"ן ז"ל בטעם המצואה הוא, משום דאין לשפוך דם בע"ח לצורך אכילת אדם בלבד, שלא לצורך גבוח כלל, ולכן טעם זה הכספי הוא להראות ווער שאינם קרבים על המזבח, ולפי טעם זה הכספי הוא להראות שהאדם מתבישי על שפיכה זו ומכסה את דמו, וכדכתיב באחוי יוסף שאמר יהודה מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו. דכו דרכ הרוץ לכיסות דם הנרצח מפני הבושא או המורה מעונש. וא"כ במקומות דליקא שופך כגו' במתעסך וזרק סכך ובחשו"ק דאין להם מחשבה ושחיתון חשובה כמתעסך מבואר לעיל י"ב ע"ב, ליכא כאן מקום למצות כסוי. אבל לדעת הרמב"ם שכטב דעתם המצואה הוא הרוחקת אכילת דם שאינו קרב לגבי מזבח, ולפי טעם זה ודאי הכספי מצוה בפ"ע הוא, ואני תלוי' בשחיטה כלל, וקרוא ומתניתא מסיע לרש"ב ז"ל דהרי האי קרא דואמר אל בנ"י דאםרו ז"ל שהוא אהירה לכל בני ישראל על הכספי, באיסור דם קמיiri

חייב לברך וכותב דמלשוון הגמור' דקאמר שאם חזר ונתגלה חייב לכוסות, וכיון דمحובי לכוסות מAMILIA או ע"י עצמו חייב להכשות, דהא בסוכה לג"ג ע"א מסיק דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחווי אצל מצות ולחומרא אמרין ולא לכולא א"כ ספק ברכות להקל עכת'ז. והדבר נפלא עד מאי דהרמב"ס ושאר פוסקים לא האצירו כלל דבר גדור כזה דהאי חייב לכוסתו היינו מספק ובלא ברכה, ועל הש"ס גופא שי לתמורה דאייך יסתפק ר"פ במקום דקתני בתמאנתן חייב לכוסות, ולא מצינו כיין זה בש"ס שהתניא יסתפק בדין ועין באחרונים שם בסוכה שנתפלו באזה.

אבל מה שנראה לפ"ד באזה הווא דהנה רש"י זיל בד"ה הא אידח' לי' פירוש זיל "והא אידח' לי' מכספי, דהא כסחו ונתגלה פטור מלכסות" עכל. והוא פלא מה מביא ממש דהא בכשה בעצמו העשיה מצותי. ובসוכה לג"ג ע"א באמת לא פירוש כן אלא דכתוב על הא אמרין והוין בה כי חזר ונתגלה אמרاي חייב לכוסות כיון אידח' אידח' ופרש"י זיל הוואיל ואידח' ע"י הרוח מכסי של מצוה כדקאמר, דכי לא נתגלה פטור מלכסות ע"כ והוא הנכוון דקושית המקשן יתמה מנוי ובדי זכין דבלא נתגלה פטור הרוי דנדחא, איך שבוי ה'י נרא אבל לפ' פירושו כאן אין הקושי' מצד דחווי, אלא כיון דעתכסה מה לי ע"י אדם ומה לי' ע"י הרוח, דהרי כבר נעשה מה שראו לעשות, ונשלם כוונת המצווה יתברך, ואי שבביל דעתשה דבוסוכה קפריך "כיוון אידח' אידח'" וככא פריך "והא אידח' לי'", הרוי שלך לפניך דשם כונתו למיפורך זכין דע"י הרוח נדחה מכסי איך יהי' חזר ונרא, ולבן אמר כיון אידי' אידח' אבל כאן פריך למה לא נימא דכבר עשתה מצותי' ברוח כמו בכשה בעצמו, דמ"ש דסכך' סתקיימה כוונת המצווה בה' שיתכסה הדם פ"א, ובהכי סגי דוכשו מעוטא הוא נ"ל. ומה דקאמר לישנא דואה אידח' לי' ולא קאמר והא עשתה מצותי' כיוון דאיין כאן מצוה רק התכלית של המצווה עשו וע"י נדחה זה מן המצווה. ואם כן הווא הפירוש כאן בקושית המקשן והא אידח' לי', גם בתירוץו של ר"פ דאיין דחווי אצל מצות צרכין אנו להכנסי כוונה אחרת מה דחשיב ר"פ שם בסוכה על הקושי' דהואיל ואידח' אידח', והכוונה כאן דאיין דחויב אצל מצות דכל שכסה הרוח והרוח חזר ונגלה המשם כמו השב חשבים ושלח תשלה, דבכל פעם הויה מצוה חדשה, ולא שיד' כאן דחויב כל וכסבירת הרא"ש זיל ס"פ אלו מגלחין לגבי שבת, דבכל רגע אייכא מיעוטא כדאמר בגמור' והסבירו הוא דכל שכסה פ"א שם אידכו להתגולות עוד, משא"כ ברוח המכסה דדרכו לגלות כמו אין דרכו הול' כמו שליחות הקן דדרכו של האם לחזר אל קנה. ותדע שכשו הול' לא על דרשיה דהשכלה קסמרק, דהרי פריך מ"ש מהשכלה אבדה דהש"ס לא על דרשיה דהשכלה קסמרק, ומשיini התם לא כתיב מיעוטא הכא כתיב דהשכלה אפי' מאה פעמים, ומפני הול' התם כתיב השב במקור דמותה על המיתמתה המעשה, אבל הכא לא כתיב רבוי הכא, אלא ודאי עיקר העניין אסבירה נבנה, והאי מיעוטא דוכשו קאי דוקא על כסוי של עצמו, או אפילו של חז"ק ונכרי, אבל בכשה הרוח דדרכו לגלות כמו לכוסות הדרין לסבירתיו, להיות כמו השכלה אבדה ושלוח הקן. ומעתה מה דקאמר שם דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחווי או אין דחווי, הינו בשאר מצות אבל בכסי' ציל ע"כ דלא שיד' כל דחווי, דכל שהרוח כסיה וגללה, הוה כהשכלה אבדה דאפיilo מאה פעמים חייב לכוסות, וכסתימות לשון המשנה דאמרה

להמברך בדאיقا עונה נגד העונה ועל אותו חטיפה חייב 'זוהובים'. וזה דקמסתפק שכר מצוה ומשום למצוה בו יותר מבשלוחו, אבל שכר ברכה לא דעונה מבברך או שכר מצוה לא, דמשום האי פורטה מצוה בו יותר מבברך בדאיقا עונה גדול מן העונה ומשום ברכה משלם משום דהמברך בדאיقا עונה גדול מן העונה ומשום האי יתר משלם. ובזה נ ditchן נמי דברי הש"ץ זיל שמכוכיח מדברי הרاء"ש זיל כאן, שמחליך בחטף מצות מיליה בין חטפו מן האב דחביב, ובין חטפו משלוחו דפטור דומה מוכחת אכן לעשות שליח למול, דאל"כ הרי סכ"ס חטף המצווה מן האב אם חטף משלוחו שהוא כמותו. ולפי הנ"ל ליתא דהרי בחתיפת מעשה המצווה אין אלא משום למצוה בו יותר מבשלוחו, וזה הפסיד האב בכו"ב, ואיל דחטף זאת מן השlich' ע"ז כתוב הרא"ש זיל דבדבר בעלמא, אבל השlich' זכה במצוה דנינו דהאב מסתלק ע"י דבר בעלמא, אבל השlich' לא זכה בה להיות טובע הפסדו מן החוטף ודוו"ק.

עוד שם גمرا כסחו הרוח חייב לכוסות. ארבעב"ח ארי' ל"ש אלא שחזר ונתגלה וכו', ויש להכenis זאת בלשון המשנה דאל"כ הול' כסחו הרוח חייב לכלותו ולכסותו, אלא ודאי קאי' אשלהעלת כסחו ונתגלה פטור מלכסות והני מיili אם כסחו בעצמו, אבל כסחו הרוח חייב לכוסות כנתגלה. אלא דעת גוף הדין אני תמה כיון אדם נתגלה חייב לכוסות למה לא יתחייב לכלותו ולהביא עצמו לידי חוב שהיה עליו מותחה. וק"ז הוא ממה שאמרו חסידים הראשונים הכניסו פירוטיהם דרך חצירותם כדי לחיים במעשר והרי שם לא היה חייב מתחלה כלל, מכ"ש הכא דהיה מוטל עליו החזיב לכוסות והרוח חטף ממנו המצווה, ולמה לא גילהו כדי ליקות במצווה שהיתה כבר מוטלת עלי, וחכם לב יקח מצות כתיב. וע"פ שיש חילוק בין מעשר לכסי, דחתם לא נפרש המעשר אבל כאן הרוי נתכסה הדם, ורצון הבורה ב"ה נתקיים בלאדי עשייתו, ואין מקום לעשות עוד, אלא דזה ע"כ ליתא דהרי אם כסחה בעצמו וחזר ונתגלה פטור, ובכסחו הרוח וחזר ונתגלה חייב, הרי מוכחת מהא דכל זמן שלא כסחה הוא לא עשה רצון הבורה.

אבל דע כי כבר אמרתי לך כמה פעמים דנקוט כלל גדול בידינו, דכל דרישו זיל כען אלו הייתה סברתם או קבלתם האב, והדרשה להסמיד לקרה התולדה, וכן גם כאן שאנו רואים דבהתשב אבדה ושילוח הקן ובתוכחה בכלם אנו דורשים אפיilo מאה פעמים, וכך בכסוי דורשים וכיסרו דסני בפ"א, ואע"פ שחזר ונתגלה פטור, העיקר הסברא שיש חילוק בין הנושאים, וע"ז סמכו לדרישו כאן הכא, וכאן הכא, והסבירו מבוארת לכל שופט בצדק דבכ"מ מדרך שיחזור הדבר לכמות שהיה לא סגי בפ"א. ובהמה שדריכה לבrhoות מבית בעליה, או האם המשתלהת מקנה דדריכה לחזר ולברוח, לחזר ולשוב אל קנה, והתוכחה דרכה שלא תתקבל בפ"א עד שיתמיד המוכחים בתוכחותו, וכן מסתבר דעת שנסיג התכלית איך יוביל בההתמדת המשעה הלו אפיilo מאה פעמים. אבל בכסוי הדם לא כל שנטכסה פ"א אין דרכו להתגולות רק ע"י סבה דלא שכחיה, ולכן לא מסתבר שיתחייב השותט שיחזור אחר הדם, אם אירע שנטכסה, ולכן זכין דרכו חיז'ל בהני דלעיל השב ושלח הוכח אפיilo מאה פעמים וכאן בכסה"ד אמרו דוכשו מיעוטא הוא דסאי בפ"א, אמנים כן בכסחו הרוח כמו שהרוח מכשחו כך דרכו לגלותו, כי כן דרךCIDוע, וא"כ שפיר אמרו דבכח'ג חייב לחזר ולכסותו. ולפ"ז דוקא אם חזר ונתגלה ע"י הרוח אבל אם ע"י סבה אחרת נתגלה באמת פטור מלכסות, וכן אם כסחו נכרי או חז"ק ע"פ שחזר ונתגלה פטור מלכסות, ודבר זה חדש הוא ולא עלה ע"ד שום פום.

והנה הפר"ח בסימן כ"ח חקר באם הוא גילה בכשה הרוח אם

החייב אנו דנין, אם חזר או לא, וכן משמעו מילשון הש"ס שם בבכורות, בлокח ציר מע"ה דקאמר ואי משום מעוטי מים שבציר בטלי ברובאו, וקאמר ר' דימי ל"ש אלא לטבל בו פטו, אבל לקדרה חזר וניעור, ופרק אבוי וכי טומאה שבטלת חזרה וניעורה, ולא פריך וכי מים שבטללו חזרו וניערו הרי דודאי חזרו להיוות מים ע"י שמאלא מין את מינו, אלא דהטומהה שדבוקה במרקחה עליהם והלכה ע"י הביטול איך חזרה וניעורה. ולכן קאמר ר' ר'פ' לחalk בין קדשים לכסי, דבכשי החייב לא מציז ליבטל, כיון דחזר להיוות גם נתחדר החייב לכסי דין דחויה אצל מצות, משא"כ בקדשים לא מהני היא דחזר להיוות דין כיון דפקע מנין הקשר זריקה שבפטומהה ומכם"ש באיסור דם חזורים וניעורים, וזה כמו קדשים לכל שנכח אינו חזר ונראה ה"ה כל שפקע האיסור והטומהה איך יזרו למוקמו וכקושית אבוי שם בבכורות, וע"ז תרצהו דמ"מ גם בהזה יש לחalk בין קדשים לאיסור וטומאה, דבאמת לא פקע למורי לא האיסור ולא הטומהה וה"ה גם ההקשר לזריקה, אלא מתלי תלי, עי"ש בבכורות פלוגתת רשי"ו ותוס' בזה, ולכן באיסור וטומאה שפיר נטעררו ע"י התוספות, אבל בקדשים לא מהני כיון דנדחתה פ"א דשוב אינו חזר ונראה.

ובאמות כשאני לעצמי היתי מחלק באיסורין עצמן, בין אם האיסור מקרי או עצמי, כגון ינ"ס דהאיסור מקרי דין דפ"א בטל אסור, רק מה שננטנסך לע"ז, בהז שיך לאמר כיון דפ"א בטל האיסור ניהו דחזר וניעור היו בתורת יין, אבל לא בתורת איסור, והוה האי יין כיוון דעתמא דשתי, וכן לעניין טומאת המים ניהו דבקדירה חזרין להיוות מים, אבל הטומאה שהיתה במרקחה דבוקה בהם, כבר אזלא לה ואני חזרת, אבל כגון דם וחלב הרי כל דם וכל חלב ל"ת כתיב, ואין זה איסור במרקחה אלא בעצם, וכל שינקראה דם וחולב בהמה רביע עליהו איסור תורה בכען אליו כיוון ממוני צרכיו ואיש דהוה שרי לגלותו מיד, היה יכול לכסות ואח"כ לאрок הכל לתוך ביבותא דמיין, אלא ודאי דבעין שישאר מכוסה. ויחילקו של הת"ח בין נ"ח לכסי לא הבנתי, דהלה הקושי" הוא כיון דהתמס מושום פרטומי ניסא בעין שידליק עד שכילה רgel מון השיק, כמה לא הוקיקו להחזר ולהדליך אם כבנה, וכן לנו מנוס אחר אלא לא אמר דכל שאין עלול לכבות לא אטריכון, והיינו טעמא לכסי נמי וכ"ל, והוא אמת וצדק וברור לדינה בס"ד וד"ק.

תנוס' ד"ה רואין אותו כאלו הוא מים, והקשה הרר"ש מوردין, דבಹקומץ הרבה מפרש טעמא דרבנן ור' מדקטיב ולקח מדם הפר ומדם השער, גלי וידעו שדם הפר מרווחה מדם השער, מכאן לעולין שאין מבטlixן זא"ז, ור' אומר מכאן למיון במינו שאינו בטל. והשתא היכי מוחץ דאפשרו מבטlixן עולין זא"ז ומ"מ בטל,anca לא בטל שאפלו היה דין הפר מים, היה ניכר אידמיות דין השער. ויל'adam דין הפר היה מים לא יהי' בدم השער מראית דין גמור וכו' עכ"ל. ומיל' לא ישתומם על הדוחק הגadol הלא, דלא אמר דין השער לא ניכר אידמיות גמור במים שכגד דין הפר. ולא עוד אלא דתירוצים נפרק מלשון הש"ס שם, דהרי הדבר ידע שדם הפר מרווחה מדם השער, וכי בשבייל שהוא מרובה עדין לא סגי ליבטל דהרי רואין כאלו הם מים, וע'כ' תאמר דהאי מרובה דקאמר דמורובה כ"כ דלא ניכר אידמיות דין השער, וכי הוא קרא דבר ידוע, הלא אינו ידע מב' צדדים, דלפי דעתך ידע להיפך דין השער במים כפי דין הפר אדום הרבה, ולא עוד אלא דהאי מראית דין אינו משוער במתניתין עד כמה מקרי מראית דין, ואיך מצא קאמר ע"ז שהוא דבר ידע שאין בדם השער במים כדים לשאר איסורי, דהיא הינו דאמר ר'פ' ממש, כדי לאו דחזר וניעור מה מהני היא דין דחויה אצל מצות מהא דЛОוח ציר מעם הארץ דאמרין שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים לעם מים ואינו חזר להיות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיך אוכל יטעם. וכן רק על האיסור או

חייב לכסות ולכך כל שחזר ונתגלה ע"י הרוח חייב לכסות בברכה אבל אם הוא אלה או נתגלה ע"י סבה אחרת, אין כאן מצות כסוי כלל, כמו בכשו בעצמו ובכ"ל והא דמקשה בעצמו, וחזר ונתגלה אף ע"י הרוח דפלוור משום דהא גופא שיהי רוח מנשב בחזק שוגלה כסוי עפר שבארץ הוא לא שכיח, אבל כשהו הרוח הרי כבר איכה רוח המכסה והוא המגלה אין זה כסוי העומד. היוצא לנו מזה לדינא להלכה ולמעשה כל שכחו הרוח והרוח גלו ודי כיסה בברכה כסתם משנה וכסתימת לשון הפסוקים, אבל אם גלה בעצמו או נתגלה ע"י סבה אחרת ודאי יש לחוש ולכסות ולא נסוך על סברתינו נגד סתיות לשון הפסוקים שלא נחתו למה שכתבנו, אבל חילתה לברך על כסוי זו באשר גם הפ"ח וכמה אחرونים שאחריו מסכימים שלא לברך, ולפי הצעתנו אין כאן ספק מצוה, אלא ודאי לא בעי כסוי כלל.

ועפ' דברינו נדחה מה שראיתי בת"ח ז"ל שכتب דממה דקטני במתניתין כשהו ונתגלה פטור מלכסות, לכ"ו' משמע דזוקא אם נתגלה בדיעבד, אבל אסור לגלותו לכתלה, וא"כ הוה אסור לשוחות ברוחב העיר מקום דרישת הרבים, אבל נראה דמתניתון אורחא דמלטה נקט, דאפשרו לכתלה מותר לגלוות כיון דמיוט קרא דחזר ונתגלה פטור מלכסות, אבל דכסי לחוד עשה מצוה, דכל שמכוסה אפשר רגע יצא לה המצווה. וא"ג דגבוי נר חנוכה נמי קייל הדלקה עשויה מצוה וכבתה אין זוקק לה, מ"מ אסור לכבותו תוך השיעור שאני הטעם דפרטומי ניסא בעין וכו', עכ"ד, ולפי דברינו ליתא דגס כסוי, ממש כדי נ"ח הוא, דאיון זוקק לכסטותו אם נתגלה אבל אסור לגלוותו וכן ברוח מצוי' לגלוות אין הטעם פוטרו מלכסותו פ"א כמו שבארנו לעלה. וואי' לזה מהא דלעיל פ"ה ע"ב דאמר לי' צא טרוף כפרש"י שם, שלא עשה ויתחיב בכסוי, שוב אסור לו לעשות צרכיו כפרש"י שם, אבל לכסות ואח"כ לאрок הכל לתוך ביבותא דמיין, אלא ודאי דבעין שישאר מכוסה. ויחילקו של הת"ח בין נ"ח לכסי לא הבנתי, דהלה הקושי' הוא כיון דהתמס מושום פרטומי ניסא בעין שידליק עד שכילה רgel מון השיק, כמה לא הוקיקו להחזר ולהדליך אם כבנה, וכן לנו מנוס אחר אלא לא אמר דכל שאין עלול לכבות לא אטריכון, והיינו טעמא לכסי נמי וכ"ל, והוא אמת וצדק וברור לדינה בס"ד וד"ק.

עד שם גمرا ומי' מהא דתניתא השוחט ונבעל הדם בקרע חייב לכסות, ופרש"י חייב לכסות ע"ג דלא חזר ונתגלה, ופלא להבין דמה ס"ד דגס הכא בכשו הרוח יהי' חייב לכסות אחר שכבר נתקassa, ואיך אפשר לאמר כן דמה מהני הטעם על כסוי, דהא בא ר' יוחנן הוה מפרשין מתניתין דכסחו הרוח חייב לכסות דר'ל' שחייב לגלותו ולכסות, אבל לכסות מה שכבר מכוסה מהיכי תיתי וצ"ל דהומ"ל ולטעמייך, וד"ק.

ע"ב גمرا' א"ר חי' בר"א א"ר' לא שנו אלא שנפלו מים לתוך דין, אבל נפל דין לתוך מים, ראשון וראשון בטל. א"ר פפא לעניין כסוי אינו כן, דאיון דחויה אצל מצות. מבואר מדברי ר'פ' דלעולים אמרין חזר וניעור בכל מקום, אלא דגבוי קדשים לא מהני הא דחויה וניעור, משום דכיון דנדחתה פ"א שוב אינו חזר ונראה, ולכן לאktor' לפרש קושיות התוספות מהא דЛОוח ציר מעם הארץ דאמרין שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים מה מהני היא דין דחויה אצל מצות מהא דLOWUCH ציר מעם המים ואינו חזר להיות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיך אוכל יטעם. וכן רק על האיסור או

בפרקם הבאים. אבל מוח שנראה סתירה לדברינו הוא מה שאמרו מצות אין מبطلות אז"ז, מhalb שהיה כורך ומרור, ומ"מ אמרו בפסחים קט"ז ע"א דבזה"ז דמצה DAOРИיתא ומורור מדרבנן, ATA דרבנן ומובל ליה לדאוריתא, מזה לא כואר' מוכח דרישות מובל מצוה ורכך מצוה לא מובל מצוה, ומילא גם בעולין נמי דוקא עולין אין מבלתיין אז"ז. אבל דם חולין מבטל דם עליה. אלא דמשם לא מchein להקשוט, דהרי התוס' בזבחים שם הקשו קושי' חמורה על הא דמרור דרבנן מבטל מצה DAOРИיתא, דהרי חזין DAOΡו אין מבלתיין והויצה בה י"ח בפסח (והתוס' לית להו DAOΡו איננו מבטל הדגן והוא מבלין רואין וזה מובל ברוב בעולמא עכ"פ מה"ת, ולא מאנ דמציריך שיש הוא משום גזירה מינו או אין מינו מינו).

וכדאי להזכיר כאן דבר שכלי שימושתי מפה קדוש כבוד הגאון האמתיתי מרבעיאן צוק"ל, לפרש מאמור הגמר' יומא ל"ט ע"ב ת"ר ולא תפטעו בהם ונטמאתם בהם, אדם מטמא עצמו מעט, מטהמאין אותוו הרבה הרגבה, והוא מספרא סוף פרשנת שמיini. ופרש"י מנחיהם אותו ליטמא הרבה, ופירוש הגאון ז"ל עפ"י הרמב"ן הנ"ל, דהביטול תלוי ברצון הבעלים, וא"כ מי שאוכל שכךים ורמשים בעין,תו גם בביטול ברוב אסור לדידי, דלא ריצה בביטולם. וע"ין יומא ס"ד ע"א דרש רב כי משחתם בהם מום בהם, דבtems משמע בענייהו הוא דלא מרוץ אבל בתערובת מרוץ. הרי דבtems דמיותר ההא דחו"ל למיכתב בהם אתא לאמר בענייהו דוקא. עי"ן זבחים ע"ז ע"ב ובתוס' שם, ולפ"ז גם הכא אמר ולא תפטעו בהם בענייהו, אדם תפטעו בענייהו, אז ונטמאתם בהם גם בתערובת ודפק"ת.

ע"ש גמר' ר"א מנהרביל אמר בצללתא דדמא, ר"ע מדייפטא אמר הענוש כרת והוא דaicא צית. וכתבו רשי"ו ותוס' דבעין צית דם גמור, וע"ז בת"ח שנטקsha הרבה בהז דכינוי דהאי צלلتא דדמא ראוי לזריקה, הרי כדס גמור יחשב ולמה לא יתחייב כרת על צית ממנה, ולא עוד אלא דרי' רמי' וכן במתניתיא רק ענוש כרת ומטהמא באהיל קאמר, והגמר' הויסיף והוא דaicא צית והוא דaicא רביעית, וא"כ מה קמ"ל דעונש כרת ומטהמא באהיל, וחci ס"ד דלא, כיוון דaicא צית ורביעית. וע"ז בՐיטב"א שכטב דמיiri בדאיכה הרבה צלול ולבן ומעט דם גמור עד דהוה יותר מכדי אכילת פרס ואס היה מערוב במים כה"ג לא היה עונש כרת ולא מטהמא באהיל, אבל האי צלلتא אפיilo הלבן עכ"פ דם הוא שלא יתבטל בדם הנמור בו עי"ש. ולא הבינוותי דבריyo הקודושים ז"ל, דהרי אפיilo הדם גמור כל בשווה באכילתיו יותר מכדי א"פ פטור, ואיך יתחייב בהאי צלلتא כיוון דעכ"פ שווה בסתם אכילה יותר מכדי א"פ. יותר היה נראה לי עפ"י בՐיטב"א, דהכי קאמר והוא דaicא צית ורביעית בכדי א"פ, ואיך חייב על כל צית ורביעית מותן התערבותות דרך אז אנו דנין הכל כדס, אבל בפחות מכך דם גמור בתוך א"פ לא חשבינו ליה לדם גמור, כיוון דלאו כברירתא הוא ונעשה צלلتא. ועדין צ"ע.

ד"ג פ"ח ע"א דtos' ד"ה ור"י סבר דמו ואפיilo מקצת דמו תימא דספ"ק דבכוורות סברות הפוכה וכו', لكن נראה שאין לדמות הדרשות אלא מה שהש"ס מדומה וכי עכ"ל, מכאן ראי' מה השאהרתי פעמים אין מספר, כי רוב דרישות חז"ל מיסודות על

מים ולא בטל מה"ת, דהרי מכסיון בברכה קאמר, וזורך את הדם ומ珍惜ין הקרבן, ועל מה הטבע דין זה דראין, שב מצאת ש"ז החת"ס ז"ל בחדשו יש בעל מדוכה זו, ואח"כ עינייתו בסוגי דזבחין ע"ב ושם בחדשי שיטה מקובצת הנdfsים חדש בהשומות וקמתהה על עניין זה, דῆמה בין חזותא לטעמא והרי הש"ס פריך אר"ל ונשער במב"מ כמו בשא"מ הרי דמדומה חזותא לטעמא, וא"כ איך מצינו ידינו ורגלינו בההמ"ד, דהרי פסקינו הני טטמי הון דזבחים והו בכסיוי דאמורין רואין ואין מובלין ברוב, ובאייסורין קי"יל מב"מ בטל ברוב בעולמא עכ"פ מה"ת, ולמאנ דמציריך שיש הוא משום גזירה מינו או אין מינו מינו.

אבל מה שנראה לענ"ד בזה הוא, דהנה כל שלא נודע התערבות לא שייך ביטול כאמור בי"ד סימן צ"ח וק"י, וראיתי ברמב"ן בחדשו לע"ז טעם נפלא להא מלטא, דביבטול בעין דעת בעליים ויש להסביר העניין כי הא דאמורין אחרי רבים להחות ב��שי התיריה התורה, כדי שלא יגרר הרוב אחר המעוות, וא"כ כל דלא איכפת להו לבעלים בביטול, באמת לא בטל, והיינו טעמא דהיתר בהיתר לא בטל, וכן אייסורין דאין מבלתיין ז"א כי דפסקין כר' אלעזר שם בזבחים ודלא כר"ל, דסכ"ס אסור לאכול אי משום האי איסורא אי משום האי. וא"כ עכ"פ לא לקי זה דוקא לר"ל דס"ל התיריה ספק לא שמה התיריה, אבל לר"א (ובירושלמי הוא ר' יוחנן דפלייג אר"ל) דס"ל שמה התיריה, אין שום נפקota בביטול ולכן שפיר לא בטל. וזאת מה שאמרו רבנן דעולין אין מבלתיין ז"א. ור"י לית לי' הא סברא דרצו בעין לbijtol לך' וליפ" דמבע"מ לא בטל. אמרו מעתה דרבנן דעולין אין מבלתיין ז"א, מכ"ש דרישות לא מבטל מצוה ששאן לו צורך בביטולו, דῆמה איכפת לי' אם יכסה הכל או יזרוק הכל, וכל ענין bijtol אין אלא דלא צrisk לחוש על המיעוט אבל לא דאייסו רישי לחוש עלי' במקומות דלא הפסיד מידי. והרי היינו טעמא דח"ל שאיסורו דשליל"מ, משום דבקושי התיריה התורה לסמוך על הרוב, ושלא לחוש על המיעוט, וא"כ במקומות שאפשר להמתין עד למחרה למה יהיה נחא לי' בביטול האיסור. וכל זאת בDALIA רקס דבעין למסימק על אחריו רביים להחות, אבל בDALIA כ"כ דאי היה אינו מינו היה בטל בעצם מיעוטו דלא היה נותן טעם או בדבר שאינו יכול דלא היה ניכר חזותא דתו לא בעין היתר דאיתרי רבים להחות, אלא משום דחשוב כאלו הוא נאבד מן העולם, לרבען דלית להו סברת ר"י דמבע"מ מתחזק ואני בטל לעולם במעוטו, אז לא בעין דעת בעלים לביטולו ולכן שפיר אמרו הון בכסיוי והן בזריקה דכל זמן דאלוי היה במים ניכר חזותי' ולא בטל בעצם מיעוטו, מציז ריק ומץ מסחה, וממילא מהויב לעשותו דמייכי תייתי ריצה בטל צד' בטל מצות עשרה, ולפסול את הקרבן וע"ז כאן בלשון הרמב"ס שכטב אם ניכר מראית הדם חייב לכסתות הכל. והאי תיבת "הכל" לפום רהיטא הוא שfatת יתר וכי לא היה די לאמר חייב לכסתות, וככלשון המשנה ולא לחנס הויסיף הרמב"ס ז"ל תיבה זו, אם לא להביניינו למה לא יתבטל חד בתורי לגבי חזותא, כמו באיסורים לגבי טעמא, דלא אמרין רואין ולתראץ זאת קאמר האי "הכל" ר"ל מה איכפת לי' אם יכסה הכל, ולכן חייב משא"כ באיסורין דפסיד הרוב אגב המיעוט. ואי קשי' לך' א"כ בDSLIL'ם נמי לסגי בששים דאי בטל בעצם מיעוטו י"ל, כיוון דביבטול בעין דלאו כרבען בגזירותם בפרט מאחר דר"י סובר בלא"ה מב"מ לא בטל כלל, لكن איסרו DSLIL'ם hon bijtol והן בלח במשהו.

ובזה יש לישב הסוגי' דזבחים, וגם פסקי הרמב"ס המוקשים מאי עי"ש, אלא דלא רצתי להאריך כאן בזה ועוד חזון למועד

אלקי אביך, להכير גודלות הבורה ב"ה, יותר מבן שפלות עצמו, כי לעומת גודלה ונציחות הבורה ב"ה. מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו, וממילא בטלו כל המדרגות של בני עניינו, כמו שלעומת עשרו של מילאRADUR לא יחשבו מי שיש לו מאותים, שהוא קרוב יותר לעשרו ממי שיש לו רק מנה ואעפ"כ שניים לעניינים גמורים שווים יחשבו. ועיין במד"ר ריש ויקרא דקרה לעונתנותי דמשה רבינו דעת, וקאמר שם דעת חסורת מה קנית, דעת קנית מה חסרת, וב恰עתיו מובן היטיב כי עונתנותי דמשה היה נצחת מעדתו כתיבגב' אשר ידעו ה' פנים אל פנים ולעומת גודל השגתו היה אומר על עצמו ונחנו מה דלא חשב לכלום, אבל אברהם שלא הייתה השגתו גודלה כ"ב בהשגת משה רבינו, כתיב ב"י ואנכי עפר ואפר והבן.

עוד שם גמורא אר"י מה דכתיב האמנים אלם צדק תדברו משרים תשפטוبني אדם, מה אומנתו של אדם בעזה^ז יעשה עצמו כאלים, יכול אף בד"ת כן ת"ל צדק תדברו, יכול יגוס דעתו ת"ל משרים תשפטו ב"א. ועיין בפרש"י ומהרש"ז^א צ"ל שכטב עליו שהוא דוחק, ולפע"ד הא יכול אף בד"ת כן ע"כ אינו כפשווטו, דמהיכי תיתיא לאפתח פיו בד"ת דכתיב בהו ודברת בם, אבל הכהנה אם טוב לו לעשותות עצמו אלם כגון יראה חברו עובר על לאו או עווה אסור ג"כ ישוק ת"ל צדק תדברו, וזאת נקרא צדק דועשה צדקה אם מוכיחו וממלמדו און אותו במזון רוחני, וע"ז אמר צדק תדברו. יכול יגיס דעתו באשר הוושם למוכיח אחרים, וידון את העולם לכף חوب, ת"ל משרים תשפטו ב"א, ואל תדונ את חברך עד שתגיע למקומו, והו דן את כל אדם לכף זכות ודוק".

עוד שם גמורא יצא זה שמחוסר תילisha קביצה וشرפה. והתוס' רצוא להוכיח מזה מק"ו לפסול גט שנכתב על קלף גדול ואח"כ חתכו, ולפע"ד נראה דגם האידי דרשת דמנה יلفו להתריר עפרה בהנהה, אינה אלא סמק בעלמא לחיק הסברא, דמסתמא לא רצתה תורה^ק לאסור קרע עולם של עיר הנדחת, רק המטלילין והבתים שהם תלוש ולבסוף חברו, ועיין לעיל דף ט"ז ע"א דדרשין בע"ז אלהים על ההרים ולא ההרים אלהים אבל השתחווה בבית אסרו, דלגי ע"ז מקרי תולש. וכיון דברתם הייתה דלא אסורה תורה בעיר הנדחת יותר מן המשתחווה להר لكن סמכו זו את אהווא דרשת כדרכם בכ"מ שלא בגלות שברטם רק לסמוך הכל אקרא, וא"כ מהייכי תיתיא נילוף מכאן לפסול את הגט שנכתב בתולש על קלף גדול, בשבייל שהוא מחוסר חותיכה. שוב ראיתי בשטמי^ק הנדפס על הגליון בש"ס וילנא שכתב וצ"ל, "יצא זה שמחוסר תילisha שאינו חשוב עיר הנדחת" וננהתי עד מאד ודוק".

עוד שם איתבי בשופר של ע"ז לא יתקע לאו אם תקע לא יצא. משמעו דלא קשה לי בלאו האידי דיקוא, למה בשופר לא יתקע בו לכתהלה, ובupper עיר הנדחת מכיסין בו דמשמע לכתהלה, משום DIDDU לחקל דבשופר ולולב דבאים לרצות מאיס הוא ואפ"י נגבוי חיליצה כתבו התוס' לדכתהלה לא משום דמאיס למצה, אבל בכסיוי לא חיישין להא דמאייס. אבל קשה לי לחקל בין חיליצה לכסיוי באשר דרישו לעיל ושפק וכסה שלא יכנסו ברגל מושום ביוזי מצוה וכי היכי דכסיוי ברגל הוה בזוי, ה"ה בעפר עיר הנדחת וע"ז. ואולי הא דקtiny מכסין בעפר עיר הנדחת היינו דוקא בלית לי אחר. והרמב"ם פ"ד הי"ג כתוב מותר לכסות בעפר עיר הנדחת משמע מדבריו דሞת לכתהלה, אבל דהלה^{ל"} כתוב שם דupper עפר ערפה אמר, וכתרוץ זעיר בגמר. אבל היכ"מ שם כתוב דמשום מללה^ה, וכתרוץ רבא. ולכאור^ו מסתבר יותר דאחר שריפתה אמר כדרבא, דאי צעררי ובupper ערפה, מה עניין זה לבן הלה ענו מכל adam אשר על פ"ד הי"ג כבר פסק

סבירתם ושכלם האלקי, או על קבלתם, כי רק אם נאמר כן נוכל לקבל מש"כ התוס' דין לדמות הדרשות האחדדי רק מה שمدמה הש"ס ומשמעותו דלא תדע אם הסברא נוותנת גם כאן לדרישך, או שהיה העניין מקובל לך באומה מאז ומקדם, ווრחו למצוא סמך לדבר בקרה, אבל הקרה לעולם איינו מוכיח כלל כי הלא אפשר למדרשך או לך, וזה ברור ואמתות וכל שאינו מקבל הכל הזה לא יצא מסבך הקשיות לעולם.

ע"ב דתוס' ד"ה מצינו אף שקרווא עפר, וא"ת דהכא פליגו ב"ש ובפ"ק דביצה תנן דמודדים וכי שAPER כירה מוכן הוא, ותירץ ר"ת דAPER כירה שבא מן העצים מגדל צמחים ולא דמי לאPER פרה וטלית דלא מגדל צמחים. ולא ידעתני מניין לר"ת לאמר דAPER ואוכלי גרע מאפר עצים לעניין מגדל צמחים דהסבירא החזונה אינה נוותנת כן, אם לא שמכח הקושי הוכיח דע"כ כן, והדבר קשה מאד דמרקא מלא כתוב עפר עטה ועל עפר תשוב הרי דע"כ פ' לא גרע עפר הנעשה מבשר מעפר דעלמא, ולעומת זאת גם על פ' ר' שמואל דפירוש מבשר גרע מאפר עצים. ובאמת זאת גם לא חז' לכסיוי של העיר, דבאמת ב"ש דוקא עפר קامر, ואפר נמי לא חז' לכסיוי של העיר, איך אפשר דפליגו ב"ש וב"ה בדבר הרגיל ונעשה בכל יום ובכל בית לשחות ולכסות ואיך נתהוו בימיהם פלוגתא בדבר הרגיל ממשתמא הוה כ"ע מכסין באפר שהוא מצי בכל בית ואיך יחולקו ב"ש על דבר הנהוג בכל ישראל לאמר שבטעות נהגו לך ודבר זה צ"ע בכמה פלוגות כעין זו וצע"ג.

ד"ט ע"א גמורא לא מרכיבים מכל העמים השק ה' בכם אמר להם הקב"ה לישראל חקנינו בכם שאיפלו בשעה שאני משפי לעם גודלה אתם ממעטים את עצמכם. ופרשי ז"ל לא מרכיבים פ' שאין אתם מרבים עצמכם אלא ממעטין וכו' עכ"ל, וכפי הנראה מפרש רשי ז"ל דהאי לא מרכיבים הינו ה'ק, עם כי אתם המעת, והכהנה שאין אתם מרבים רק ממעטים את עצמכם והוא דוחק כמובן. ולולי פרשי נראה לי הכהנה דקשי' לי לבעל המאמר בהאי קרא,adam כפשווט אין הלשון לשון ערומים, די אמר לא תעעה שמחמת שאתם הרוב השק בכם דהרי אתם המעת, פשיטה Adams הם מיעוטי עמים אכן עלה על דעתם שמחמת רבוי השק בהם. לכך מפרש הци דהאי דברה ה' בנו להיות לו לעם סוגלה ולקיים אותן בתורה ומיצות יתרות על שאר העמים, ע"כ מחתמת הנסיבות הנועלות שמצוין בנו, אבל החשך שנקב בנו איינו מכיון כשרונותינו במדות ודעות טובות שבנו אם היינו מתגאים על זה כי אז יצא שכנו בהפסדנו ותוועת ה' כל גבה לב, ורק מפני שבכל זאת שמדרגתינו גבוהה על שאר העמים, אנו מכנים עצמנו לידע, כי עדיין לא יצאננו י"ח, וכך שאמר יעקב אבינו ע"ה קטני מכל החסדים. וכל מה שנתקרנו אליו יתברך יותר גודלה עונתנותנו, לכן השק ה' בנו. וזה שאמור לא מרכיבים הינו ה' בכם, עעפ' עומדים מעלה בשלמות האדם נגד העמים השק ה' בכם, עעפ' שאמתה הוא דהרי מה"ט בחר בנו לתת לנו את תורה, אבל לא מצד האי יתרון השק בנו, אלא משום דכי אתם המעת, דבכל יתרון שבכם אתם המעת וממעטים את עצמכם והוא פירוש נכון לעפ"ד.

ע"ד שם א"ר ואי תימא ר"י גדול מה שנאמר במשה והארון ממה שנאמר באברהם. באברהם כתיב ואנכי עפר ואפר ואלו במשה ואחרון כתיב ואנחנו ממה. הכהנה בזאת דעתינו בגודלי עולם העומדים בראש המין האנושי אין להבין בפשיטות שמדמה שקר בנפשו, שהוא פחות וגורע במדרגה מוחטבי עצים וושאבי מים, כי אין זאת בגדר מציאות שיטה בכך, ואיך נבין ה"ה דכתיב במשה שהיא ענו מכל adam אשר על פני האדמה. אבל העניין הוא כך דכל מה שהאדם יותר משתמש במושבות ומגיע למדרגת דע את

מש"כ התוס' סוכה ל' ע"א ד"ה משום במאצע הדבר וצ"ל: „אלא טעמא דכתותי מכתת שיעורא אתרוג נמי בעי שיעור כאגוז או בכיבזה, דאע"ג דאמרין لكمן טעמא משום דלא גמר פירא, מ"מ בעינן דמיינר לקייתה, דמה"ט פסילון ל�מן פפלפין" עכ"ל ועיין שם במחר"ס ולכאור' אינו מובן, מה לי אם משום דברינו גמר פירא או משום דברין מינר לקייתה, דהא כאן בשל אחרה כמו דגנמר פירא אף דעתך לשรอง, כ"ב מינר לקייתה. אבל העניין לפי האמור-DDוקא שיעורא מכתת ולא איקות הפרי ולכך שפיר כתבו התוס' דאי בעין שיעור כאגוז או כביצה ממש גמר פירא, אין לומר משום דכתת שיעורי' לא גמר הפרי, זה באיכות האתרוג הוה, כמו דמיינר אתרוג בן מוגמר פרי מקרין, אבל אי משום דמיינר לקייתה דין זה באיכות הפרי, אלא בכמות וגודל הפרי, בזה הלא אמרין שיעורי' כמו שאינו דכתותי מכתת, אלא דהא גופי' ודאי טעמא בעי דלמה לעניין איקות הדבר לא אמרין דהוה כמו שאינו מחמת שעומד לשรอง, רק לעניין שיעורי' וצ"ע עתה.

הדרן עליך פרק כסוי הדם

הרמב"ם צ"ל אפיו בפירות האילנות שמוטרין משום דכתיב תקבוץ ושרפת, יצא זה שמחוסר תילשה, אלא גם על המימרא גופא בגמ' קשה, דאי בעפר עפרה ומשום דמותר בהנהה דאיינה בכלל עיר הנדחת, מה קמ"ל בכסי הוליל בעפר עיר הנדחת מותר בהנהה, וממילא נדע דמכסין בו. ולא עוד אלא מהא דמכסין בה לא נשמע כלל דמותר בהנהה, דהא אפשר משום דמצות לאו להנות נתנו, ומכ"ש הרמב"ם דפסק בראש הלכות שופר ובכמה דוכתא דמצות לאו להנות נתנו, ודאי דלא אתה לאשמעין דמכסין בה משום דמותר בהנהה, אם לא שאמר דalo הוה בכלל עיר הנדחת היה עכ"פ אסור לכנות בו בתחילת משה דמאייס קמ"ל דמותר בהנהה, אבל הוא ודאי קשה שלא שיק האידי דינה כלל לכסי אלא לדין עיר הנדחת דכל שהוא מחומר לא נאסר כלל, וצ"ע עתה.

עד שם אר"א הכא השთא הטע שיעורא בעין ועיי כתותי מכתת שיעורי' וכו', יש להעיר למה דוקא השיעור מכתת אבל אתרוג לווב שופר ايיכא, דכיוון דעתך כל העומד לשรอง כשרוף דמי אתיין עלה, אין כאן אתרוג לווב שופר כלל, אלא אף, והכא ודאי שיעורא דוקא דכתותי מכתת קאמור, אבל פרי הוה. ובזה תבין

פרק גיד הנשה

גם במחומר לא יעלה כיון דנוסף לזה דאיינו בכללبشر גם איסור אכילה להדיות יש עליו لكن צריך לחלצו, ועיין מה שאכתב עוד בזה לקמן בד"ה הסמוך ודוק'

ע"ש ונוהג בבהמה ובchia, עיין בחדושי ק"ז בעהחת"ס צ"ל שהביא דברי הרשב"א בתשו' דוגה"ג של אדם נמי אסור דעיקר המשעה באדם הוות, אלא שהעשה"מ צ"ל כתוב לדעתה הרמב"ם דבשר אדם אסור בעשה א"כ גידו מותר כמו בבהמה טמאה לר"ש אבל משנתנו דל"ל טעמא דר"ש דמי שבשו מותר וכ"ג שפיר בבהמה בחיה עי"יש, ואני אומר דא"כ למה לא קתני במתניתן ונוהג בבהמה בחיה ובאדם, אבל כבר כתבתי בפתחה כללית של' דבשר אדם לא יכול הוא יותר מתועב ומשוקץ מכל לאוין שבторה, ולא היה צריך לאשרו, כי הוא יוצא מכלל אדם מי שאכלו, ולכן לא קאי איסור אכילת גיד, אגיד של אדם דבלאה"ה אין שום אדםأكلו, ובפרט שאיסור גה"ן הוא לאחר נאסר כדי שננקר הגיד מן הבהמה ונזир אותו מעשה, ומה"ט קאמר ר"ש דאיינו נוהג בטמאה כיון דבשרה אסור ממשילא דלא ינקר הגיד ולמה לי' לאשרו, והת"ק דפיג נמי לא פlig אלא אברהמה טמאה משום דלבני יעקב נאסר ועדיין בהמה טמאה מותרת להם ולא מסתבר לי' לומר דע"י שנתנה תורה ונאסר הטמאה שיתור הגיד שכבר נאסר מז, אבלبشر אדם דאסור לב"ג כמו לישראל כי גם הוא נברא בצלם אלקים, ומזכזה על הנימוס והמוסר הכללי ממילא דלא קאי איסור גיד על גיד האדם, וזאת ברור בעניין ודוק'.

ע"ש ונוהג בירק של ימין ובירק של שמאל, וגם' קאמר מתני' דלא כר"י דאמר אינו נוהג אלא באחת דהינו בשל ימין, והלב ארי' צ"ל מדקדק למה שתיק רבוי מהודענו שר"י פlige וסובר דאיינו נוהג אלא בשל ימין כיון דבלאה"ה מביא בהאי משנה דעת ר' דאיינו נוהג בשיליל, הנה מלא מעכין זה בש"ס דרב' במתניתן הביא הלכה

דף ע"ב משנה גיד הנשה נהוג וכו' בחולין ובמקדשין וכותב רשי"ז צ"ל ולקמן פליגו בה, איך לא מ"ד אפי' בעולה ואיכא למ"ד בקדשים הנאכלין עכ"ל, ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג"כ וצ"ל: "ומה שארם מוקדשין ואפיו עללה ששורפני אותה ע"ג המזבח, מוציאו ומשיליכו" עכ"ל. ורבים תמהו דא"כ מה פריך הש"ס מוקדשין פשיטה, דהא טובא קמ"ל קרבען דרבבי וכ"ה דלקמן דגה"ן חלצו לתפות, ועיין בראש יוסף צ"ל שכ' דדין זה לא שיק הכא בפרקון עסקקו מאיסור אכילת גה"ן לאדם, וכונתו דבלאה"ה כל הנני דמתניתן שלא לצורך נשמו בשליל האי דנוהג במקדשין וא"כ מוקדשין עכ"פ צריך להיות לצורך מענין אכילת אדם דשיך בהאי פירא והוא נכוון, אלא דקצת קשה, דא"כ איך רצה הש"ס לומר דאיתא לאשמעין דמקדשין חיל ואיסור גיד, או אי אין בגידין בנוטן טעם, דאיסור גיד איכא ואיסור מוקדשין ליכא, דכל זאת לא שיק כאן להאי פרק דמדבר מאיסור גיד ולא מאיסור מוקדשין.

ולכן אני אוסיף על דבריו, ואומר דלא שמעין מהא דנוהג במקדשין אי קרבען אי כרבי, דהא גם לרבי שפיר שייך למיתני נוהג במקדשין דאם פרשו לא עלו דרך במחומר קאמיר עלה, דמתניתן סובר יש בגידין בנוטן טעם כמו שמאה דרכ' דלקמן והוה גה"ן בכל בשר ומה שמעט מועשית עלותיך הבשר והדים גם גידין עכ"פ גידי צואר דאים כבשר אבל גה"ן הרוי הוא כבשר ולכך מה דקאמר רב' במחומר דוקא יעלה ולא בפירוש הינו משום דאסור באכילה וכתיב משקה ישראל למנה מהו המתור לישראל. ולכך לא מצי קאמיר דמשום דנווהג איסור גה"ן לעניין הקרבה כתני נוהג במקדשין דרא אין להעלותו כשפירות ודיי דאיון זה עניין גה"ן כלל דכל מה שאסור באכילה אסור להקרבה ואי' קרבען דחלצו לתפות זאת לא נשמע דדילמא כרבי ולא עולה בפ"ע כשפירות אבל הרמב"ם בפיה"מ שפיר כתוב לדידין דס"ל אין בגידין בנוטן טעם עכ"ג דשair גידין ועכמתות במחוברים עלו אבל גה"ן לרבען

גה"נ' שהוא אסור, דעשה דוחה לא תשעה לא נאמר אלא בדרך הגדמנות באופן שידעינו בודאי דעתך כאן עשה, ודרכ מקרי עומד ל"ת כנגדה בהז שיק עשה דוחה לא תשעה, אבל בענין שלulosם כן הוא, אם בפירוש אמרה תורה שקיים המוצה ע"י עברית הלאו אז מצותי בכך וכמו יובם במקום כרת או מליקה בערך קדשים, דין זה בגדר עדילתי, אלא מצותי בכך וליכא כאן ל"ת כלל, ואי לא אמרה התורה בפירוש, אז אין לא נעשה עדילתי בכח'יו, לדדרבה אמר דין כאן לעשה, וכמו כאן דאמרה תורה ואכלו אותו אשר כיפר בהם, לא עללה על דעתינו דהעשה הללו כולל גם גה"נ שבתווך הבשר, דמהיכי תיתי נאמר דין כאן ל"ת וממצותי בכך, ועיין לממן בדף הסמוך, דרבינו אומר דעתך קרא דוחקטר הכהן את הכלל, לרבות גה"נ שבתווך, מיד דהוה אהלב ודם, והшибו לו חכמים דשאני חלב ודם מצותי בכך, משא"כ בגיד הנשה בתוך הבשר, ומעתה זו שאמר מוקדשין פשיטה, ואיד דהווא"ד עדילתי, וכי משום דקדשי פקע איסור גיד מני', ר"ל אדם נאמר דנאכל הגיד עס הבשר תמיד, הרי דעתך איסור גיד לגמרי, ומהיכי תיתי, דעל זה בעין קרא מיוחד, אפילו לרבי דלקמן, ודוק', ובגוף הסברא כוונתי לדברי ק"ז בעחתת'ס צ"ל בחדשו עיי"ש.

עוד י"ל בכוונת המקשן דאמר משום דקדשי וכו', שלא תאמר דעתך לאשמעין אפילו לר"ש דס"ל כל שבשו איסור גיד מותר, היינו דוקא מין שבשו אסור, אבל לא קדשים, וכמש"כ התוס' לממן ק"ג ע"א ד"ה ומור סבר, לעניין אבמה"ח בטרפה, لكن קאמר דגם זאת פשיטה, ולא איצטראך התנה להשמייננו.

ודע כי יש בעיר מהא דאמרו במכות כ"ב ע"א, דהמניג שור פסהמ"ק לוכה משום כלאים, עיין בפרש"י שם, דהוה חולין וקדשים מהם שני מינים, ועיין ברמב"ם ספ"ט מהל' כלאים ובמל"מ שם, וכע"פ אס קדשים חשב מני בפ"ע, למה באמת לא נימא לעניין גורע' דהוה כמי שבשו אסור, וכע"פ רבותא אייכא באמרו דנורוג במוקדשין וצ"ע ודוק'. ועיין עוד לממן בדף הסמוך.

ראשי ד"ה איסור גיד נהוג בבחמה משעה שנוצר עכ"ל, עיין בראש יוסף וכן בהגהת מהרש"ש שלא ידען, מה הוץך רשי"ז לפרש כו, כיוון דקוושי הש"ס גם בלאה' קשה, דהרי לא מצי מקדיש הבחמה קודםليل שמוונה לילדתה כדלעיל פ"א ע"א, לילה לקדושה ויום להרצאה, וא"כ לעולם גיד קדימים. אולם לפער' נראה שלא ציין רשי"ז על לשון הגמי' איסור גיד, ועיין בשטמ"ק שנדפס אצל הש"ס ווילנא שmagia בלשון רשי"ז, להוסיף על החיזון, "איסור גיד" גה"נ נהוג בבחמה" וליראה דליך כאן ציוון כלל, רק להקדמה בעלמא כתוב רשי"ז ל"ד דהסוגי' איזלה כאן בשיטה זו שגיד הנשה נהוג בבחמה משעה שנוצר, ודלא כר"א א"ר דלקמן, והקדמה זו צריכין כדי להבין השקיל וטררי' שלפנינו כמובן ודוק'.

ד"ה יש בגידין בנוטן טעם בשר, ואשמעין האי תנא וכו', ואחת משום מוקדשין שיש בו טעם וננהנה מן המוקדשין וכו', עכ"ל. הנה בדקודק גדוול נקייט רשי"ז ל"ש שננהנה מן המוקדשין ולא שאכל בשר קודש, אע"פ שקיים למ"ד יש בגידין בנוטן טעם כבשר, משום דלאו של אכילת בשר קודש ליאך רק בדבר שראו' למאבחן או להחנים, עיין היטב ברמב"ם ריש פ"יא מעעה"ק, וריש פ"א מהל' מעילה ובמל"מ שם, ולאו דמעילה אע"פ שהازהרה שלו הוא, מלא ציטת, וכן תראה מותוך הנוקודה נפלאה שבפיה"מ לרמב"ם בכריות דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

בסתם ובלי חולק ובברייתא איתא פלוגתא בהאי הלכה, וא"כ בכל אלו מקומות יש להקשوت מה השמייט רבנו הקדוש דעת יחיד החולק, והרי שינוי בעדיות פ"א דלמה מזכירין דברי היחיד וכו' ע"כ הי' לרבי טעם מיוחד במקום שלא הזכיר הולך, אבל כאן קשה לי' לבב ארוי ז"ל דכיון דהזכיר במשנה זו דברי ר' דפלייג בשליל וקאמר דיןנו נהוג משמע דביתר דיני המשנה מודה זהה אינו דהרי פלייג גם אם אהא דנורוג בירך ימין ושמאל, דיןנו נהוג אלא בשיל ימין. ועיין בלב אריה מה שכתב בזה ודוק'.

ע"ש וחולבו מותר בגמ' לממן מפרש דהאי וחולבו מותר חלבו דעתיך קאמר ומה"ת מותר אבל איסור מדרבנן דישראל קדושים נהגו בו איסור, יש להעיר איך שתק רבנו הקדוש מהאי אישור וקטני סתם וחולבו מותר דמשמע מותר למגרמי, והנפער' בזה עפ"י מה שהביא הב"י בסס"י צ"ט בשם הרשב"א בתורה"ב' דמסופק אי' שמננו של גיד אסרו מושם לתא גיד או מושם לתא דחלב ובביבמות כתוב הרשב"א ז"ל בחחלה דמשום לתא דחלב נגעה בו, ונראה הדבר זה תלו依 בפירוש משנתנו דקתני חלבו מותר מה היא דאי מפרשינו חלבו גיד, ומה קרי ל' חלב ובברייתא כתני שמננו, אלא ודאי דהנתנה שחמייט דישראל קדושים נהגו בו איסור קרי ל' חלבו כדי להשלים האי חסרונו דבזה משמעינו דראואה להמנע מלאלכו משום דנוראה כחלב ובפרט דמתניתן ר' מ' דדייק בשמא, אבל בתנא דברית' דקתני בפירוש דנהגו בו איסור קרי ל' שמננו מפני שכך הוא, וא"כ אז יש הוכחה גמורה דמשום לתא דחלב נאסר שמננו דגיד, אבל אם נפרש חלבו מותר דמתניתן אחלה דשליל אז ליכא שום הוכחה ונוכל לומר דמשום לתא גיד נאסר שמננו ודוק'.

והנה ראש"י ז"ל מפרש דחלבו דשליל קamar ורב"ט הנמצא בהמה, והוא כר"א אר"א לממן צ"ב ע"ב, אבריתא דפליגו ר' מ' ור' י' בגיד וחלב של שליל, ועיין בתוינו"ט ובראש יוסף כא, וצ"ל דריש"י ז"ל ס"ל דרא"א גם משנתינו מפרש כ, והוא דחלבו מותר לאו ד"ה אלא סיומה דפלוגתא דת"ק ור' והוא דלא קתני בדברי ת"ק דחלבו אסור, משום דרב"ט חי הנמצא בבחמה ועל עסקן שחיתה קמיiri, בלבד"ה אין די זה שיק לכוא וشنוי' כבר לעיל בפ' בבחמה המקשה, דלר' מ' טעו שחיתה, וא"כ פשיטה דנהוג בו איסור גיד וחלב, דין זה שליל אלא בבחמה מעלי', ולא נשנית כאן אלא בשבייל דברי ר' דקאמר אי' נהוג בשבייל וחלבו מותר, דזאת לא נשמע מדברי חכמים לעיל במשנה דקאמרו שחיתת אמו מטורתה, דהרי עדין אפשר גיד וחלב שלו אסור, דדי' לולד להיותו כאמו, וכקושי הראי"ש ז"ל התם, ולכן קיצר התנה דמשנתינו בדברי ת"ק, שלא הובאו אלא בשבייל בר פלוגת' ולא קאמר רק נהוג בשבייל שצרכיך שחיתת עצמו, וממילא נדע דבון גיד ובין חלב נהוג דהרי הוא בבחמה מעלי' אבל בדברי ר' דקאמר אי' נהוג בשלייל, ובשביל שהוא שליל ושהית האם מטורתו, קמפרש בהדי' דהו גיד והוא חלב מותר, אלא דלפי פירוש זה קשה טובה, אך שינה רבינו הקדוש טעמו מלעיל להכא, דלעיל בעסקי שחיתה מאן דמטיען שחיתה הוא ר' מ', ומ"ד שחיתת האם מטורתו מה החרכים, וכך הוא להיפך, דברי ר' העצומה הללו ודברי חכמים דלעיל, בדברי ר' יהודה. ומכח קושי' העצומה הללו נצחים כמה שיטות בעניין זה ומובאים לממן בראש יוסף בסוגי' דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

ע"ש גמר' מוקדשין פשיטה ממשום דקדשי' פקע לי' איסור גיד מני' האי משום דקדשי' וכו' לכארוי' שפת יתר הוא ודאי הי' להקשות סתם פשיטה, אבל לפער' נראה, דבא לשולן קושי' השאגת ארוי' המפורשת שהקשה דינמא עשה דאכילת בשר קודש ידחה ל"ת דגה"נ. והקושי' לך"מ דמן"ל דaicא עשה כלל על

בשר נתقدس לצורך הקרבה או אכילה, וממילא ايقا עלי' נמי לאו דמעילה משא"כ בגיד דמתחלה יצא מכלל שאר הבשר דלא חל עליו לאו דכליל תהי' לא תאכל, אלא לאו דמעילה לחוד, ולא עוד אלא שאנו נובך מאד גם בלאו דמעילה אי אית ב', דעתו בתוס' ישנים בריתות יג' ע"ב, שהקשו שם איך מתחייב על נותר וטמא אשם מעילות, כיוון דלא שוה מדי להקדש, ותירצויDKDS הגרף שאני דלא פקע, ועיין שם בהגחות ק"ז בערךת"ס ז', ועיין Tos' מעילה יי"ד ע"א ד"ה הבל מודים, וכע"פ האי גה'י דמתחלה עומד לחלו' לאו דמעילה מנ"ל, ולכן נהרא דאיסורה בעלמא קאמר ולא מעילה ממש, וא"כ ודאי דהאי איסור עומד בפ"ע חולוק משאר הבמה, ואולי מכך לאלו דלא תאכל באש תשרף דדרשין מני בפסחים כי"ד ע"א דבאה ליתן ל"ת על כל פסהמ"ק, והאי גה'ג הוה פסהמ"ק מתחלת הווייתו וכע"פ אין בו מושום כולל בשארبشر, ובזה מיושב נמי מה שיש להקשות דהאי מוקדשין דנוהג בגין נמי פשיטה דמה אתה לאשמעין, אי דיש בגידין בנותן טעם לה לא משנה שלמה لكمון ריך שנתבשלה בה גה'י' ואי דמוקדשין חל על איסור גיד הלא כולל דחל הוא משנה שלמה בכיריות כMOV' כאן, ובפרט ש את איינו שייך כלל לפפרקן שעוסק בדינני גה'ג, אבל אם אמר דהאי איסור מוקדשין איסור פרטני דווקא בגין ספר שייך הכא. וממהות שתירצוז בtos' דאיסור מוקדשים חמורים באכלו בטומאה, נמי איך למשמע מני' דס'ל דאיכא על גיד איסור אכילתبشر קודש, ולא לאו דמעילה דנהנה מן ההקדש כדכתוב רשי' ז', דבhai לאו ליכא קרת גם באכלו בטומאה, דהקדישה איינו אלל קדושות בדק הבית ודוק' היבט.

שוב ראיינו דא"א להעensis בדעת התוס' דמוקדשין איגיד לאו כוללו הוה, דהרי בדיבור שאח"ז כתבו בפירוש דמוקדשין איגיד כוללו חומרו הוה.

תוס' ד"ה אלא קסביר ולא ה"י יכול להקשות והתנן איינו נהוג בטומאה וכו' אי אף' הי' יכול לדקדק ממש דיש בגידין בנותן טעם ניחא לי' למיפורך מירך שנתבשלה בה גה'ג' שנומי' קודם עכ'ל, וכל הרואה ישתומים ודקרו לה מה קארו לה, וכי לא יידעו התוס' המשנה דירך שניוי' קודם ממשנה דנוהג בטהורה שהוא מצעי האחורייה בפרקון, עד שנshawו וננתנו להקשות ולתרכז תחלה דלא מצעי למפרק ממשנה דנוהג בטהורה, ורק בא"ג' נתחדש להם דקושיותם מעיקר' ליתא דהרי הש"ס פריך ממשנה דירך שניוי' קודם וזה פלא והפלא לפום רהיטא. אבל חילילה לחשוד לעבלי Tos' שכתו' דברים של מה בcz. שוב מצאתה שלב אר' עמד בזה ונתקח מאד בישוב דבריהם עי'יש', ואין דרכנו לדוחק בדוחקים ולהעמיד פילא בקייא דמתחטא.

אבל דע כי קושי' התוס' כראוי מוצקת, דהאי משנה דנוהג בטהורה ואני נהוג בטומאה, סיומה דמשנתינו הוה, דהרי מנוהג ואני נהוג דיבר והפסיק בשאר דיני דגה'ג' עד שישים לבסוף מה שהשאריך כאן במשנתינו, וא"כ פשיטה דהאי משנה דנוהג בטהורה וממשנתינו דנוהג במוקדשין חד תנא אמרה והי' לו להקשות יותר מסויימה דמשנתינו ממה שמקשה ממשנה דירך דאפי'ה עדיפא דהוא אליבא דתנא אחר נשנה, ומ"מ תירצוי לבסוף דאפי'ה עדיפא לי' להקשות ממשנה דירך השוני' קודם ואני אסיף מיא ואסיף קמחא להמתיק תירוץ התוס', והוא דנהנה דהא דנחلك היא משנה לשנים להפסיק בין כל הני נהוג בשאר דינים ולשנות בסוף הפרק דנוהג בטהורה ואני נהוג בטומאה, ע"כ טעמא עי'. ויל' בטומאה דהיא מלטה דרבינו הקדוש רצה להורות לנו, דכל סתמי דהיא פרקא חד תנא אמרה, וכעין שאמרו בנדרים פ"ב ע"א, דמייתור דקתני דברי ר' יוסא שמעין דכולא פרקה ר'י אמרה, ומפרש שם הר'ז'

בגיד הנשה שאינו עומד להקריב למזבח אלא חלו' לתפות, אין בו רק לאו דמעילה דaicא גם בדשן, עיין ברמב"ם בפ"ב דמעילה, וכן בדיקון נקט רשי' ז'ל דבאכילת גה'ג של מוקדשים aiaca לאו דנהנה מן המוקדשין, ולא לאו דאכילתبشر קודש.

ומכאן נפרק סברת התוס' פשחים דף כ"ב ע"א ד"ה ור"ש, שכתבו דבגיד הנשה למ"ד אין בגידין בנותן טעם מודה חזקי' דaicila הנהה במשמע, כיוון דלא שייכי' בי' acila, ור'ל דניהו דלאו acila גמורה היא אבל כיוון דעת' פטעם קליש' פשיטא דהא מודה חזקי' דaicila ז'ל מיחסב acilato עכ'פ' כשיар הנהה, ולא כאוכל קליפי ערלה וקשה של כלאי כרמ, דלא עבד מידי, דחתם עץ ממש הוא, ואין באכילתו שום הנהה, משא"כ בגיד הנשה דאית בי' קצת טעם כן מופרשים דברי התוס' שם. אבל נפרכו מהא דקامر אכן דודקא אי יש בגידין בנותן טעם איסור מוקדשין אגיד, אבל אי אין בגידין בנותן טעם לכיא איסור מוקדשין ולסברת התוס'alam, הג' לא שפיר איכא איסור אכילה שהוא בננה מקרני, גם בדילא טעם גמור ביגיד, דעת' פ' נהנה מקרני, אם לא שנאמר דההנש' כתבו זאת רק שחזק' מצי לתרץ כן דעת ר'ש שאסור גה'ג בהנהה, אבל אין לא סבירא לך סברא זו והוא דוחק ודוק'.

תוס' ד"ה ואתה איסור מוקדשין וחיל איסור גיד וاع"ג דתנן لكمון איינו נהוג בטומאה וכו', איסור מוקדשין דחמור דאית ב' כרת אם אכלו בטומאה חיל עכ'ל.

והקשה המהרשי' ז'ל דהא דאיינו נהוג בטומאה מצין לפרש הכר'ש, דמי שבשו מותר וכו' וכמיש'כ התוספות בעצםם لكمון בד"ה בולדות קדשים, ותירץ דמותוך הסוגי' דהAtom דרעך לר'ש' שאית לי' האי סברא דפטור בגין של טמאה לממרי אבל לתנאי' דפטור רק מגיד ולא מטומאה, מטעם אין איסור חל על איסור קפטור ומיש'כ התוס' דגמ' לתנאי' דידן מצין למימר דעתמא הכר'ש, היינו דכיון דמצוי למיחדי כן ניחא לי' יותר להקשות ממותני' דניזיר עכ'ת' ז', וקשה לי' טובא חדא, דהכא נמי הרוי מקשה הש"ס דא"כ מוקדשין נהוג בגין מבעי' לי', דהוא קושי' יותר עצומה מלהקשות מאינו נהוג בטומאה, דמצוי מڌי' לי' דעתמא כר'ש, אבל יותר קשה דנהנה הראש יוסף ז'ל הקשה ג'כ' על קושי' התוס' דמה קשי' להו, הלא הכא מוקדשין כולל הוה על איסור גיד, ותירץ, דלפומ' סברא דהשתא דגידי חל משעה שנוצר ו'מ' איינו חל בטומאה, ע'כ' משום דלי' להאי תנא איסור בת אחת, א"כ ה'ה' דל'ל' כולל עכ'ת' ז', ודבורי נפלאים ממן דא"כ מה הקשו בד"ה בולדות קדשים, דאמאי לא פריך מאינו נהוג בטומאה אלמא דעתמא קדים, הלא איינו מוכרת דהרי גיס איסור בת אחת לית לי' כמיש'כ הראש יוסף וע'כ' לומר דיויתר ניחא להו לתוס' לתרץ דעתמא דתנאה הכר'ש' מלומר דלי'ל איסור בת אחת, א"כ קושי' הריאן יוסף הדרה למקוםה, וממילא גם קושי' המהרשי' ז'ל יותר נכון לומר דהמ乾坤 סבר דעתמא דתנאה דלקמן הכר'ש', מלומר דלי'ל איסור בת אחת.

ולפי חומר העניין ענה מה שנראה לפע"ד לישיב דברי התוס' מוקשי' הריאן יוסף החמורה, והוא דכבר כתבנו לעלה דעל גה'ג' ע'כ' ליכא אכילתبشر קודש דכל שאינו בכלל כליל תה'י' איינו אלא תאכל, אלא אית בי' לאו דמעילה, כיוון דמ"מ נתקדש בכל הבמה, ואע"פ ששאר הבשר עומד ליקרב בעולה או לאכול להחנים בחטא וasm, והאי גיד מתחלה עומד לזרוק ולענין מה נתקדש, והרי תראה בעור העולה אמרה תורה שניתנה להחנים וחולין הוה ואני מועלין בה, וצל' דמ"מ נתקדש בכל שאר הבשר ונידון קדושים פסולין מתחלה הקדשו ונתקדש מיד רק למיעילה ולא לשום צורך הקדש כלל, וא"כ ס'ל לתוס' דלא שייך כאן איסור כולם, דהרי איינו דומה קדושת שארبشر לקדושת גה'ג' דשאך

אי טעמא כר"ש אין כאן חשובה של כלום, ויפה כתוב הת"ח שהוא דבר שבידילי מני' אינו לא בעי התורה לאשרה, אך לא נחתו למה שכתבנו, וס"ל דר"ש סמנה ולא טעמא אמר, אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דאייה הקרא על האי סמנה ובפתיחה תראה כי שיטת התוס' בלאייה נפרכת מכמה מקומות ודוח'ק.

שוב נתיבותי שיש ליישב דברי התוס' ע"פ שר"ש טעמא ולא סמנה אמר, דנヒו דעתם איכא שלא נאסר גה"ן של טמאה נאסר גם של טמאה לא מסתבר עתה להתריר דא"כ נמצא דיצהה מקדושה חמורה לקדושה קלה ומ"מ איכא מיד' וכי כאשר אמרו בسنחרין. ותדע שכן הוא דהרי בגדי הנשה של נבלה וטרפה גם ר"ש מודה דלוקה ומטעם דرك מין אסור ממיעטין והוא גופא צרך טעמא, די משומם דבלאה לא יאלכו, גם בנ"ט שייך, אלא ודי דכל שפעם אי ה' חל לא נתיר בשבייל שנופל הטעם ה"ג לר"ש בטמאה שנאסרה לב"י לא נתיר עתה ע"פ שנופל הטעם, אז יצאו מקדושה חמורה לקלה מה שא"כ לת"ק דמשום אחע"א קטתין עליה, סכ"ס נשאר הגיד באיסור מצד איסור הקדום והבן כי נכון הו.

ד"ה איסור גיד איכא בסה"ד, א"ג לא בעי לשוני הци, משומדاقتתי תקשה לי דא"כ אין מוקדשיין נהוג בגין מביי לי' והשתאות דקאמר דקסבר אין בגיןנן טעם, הוומ"ל אין מוקדשיין נהוג בגין מביי לי', אלא עדיפני מינני פריך עכ"ל, ודבריהם צרכין בגין, אם התרצין לא מוקדי קושי התוס', משומם דידע דיש להקות עליו קושי ז' וממש. אבל פירוש לדבריהם כך הוא, דהרי שקייל וטורי רצח להראות דא"א לאוקמא רבותא בהאי נהוג במוקדשין לא למ"ד יש בגיןן כנ"ל, איך קאמר מה שאמר שג'כ יש להקות עליו ומתחילה תחליה ביש בגיןן בגיןן טעם ומדחה, ואח"כ בגיןן בגיןן טעם ומדחה, ועי"ז הקשו והלא יש לאוקמא כאוקימוטה קמייתא ביש בגבנ"ט אוקימוטה מתקימות דס"ל אחע"א דל"ל כולל, ע"ז קתרצדו דוגם זאת אינה מתקימת דהרי יש לדוחות דא"כ אין מוקדשין נהוג בגין קמבעי לי' וαι קשי' לך א"כ איך קמנסה לאוקמי כמ"ד אין בגיןן בגיןן טעם ואיסור גיד איכא ואיסור מוקדשין ליכא שיש ג'כ לדוחות כנ"ל אין זה קושי', דהרי לכך מתכוון להראות דוגם אין בגיןן בגיןן טעם א"א לאוקמי כי כך דרך הש"ס ודוח'ק.

בד"ה אם יש בה בנ"ט תימא, דילמא אסורה משומם שמןו של גיד וכו', ולפ"ז הר"ס אתה שפיר, דפ"ז דין להחמיר ולאסור בשמננו של גיד, כיון דגיד עצמו אינו אסור עכ"ל, להסביר שתורת הר"ס צרכין דברי הרשב"א דבגדי איכא עכ"פ טעם קליש, אלא שטעם קליש אינו אסור, אז יש מקום לומר דין להחמיר בטעם דשmeno יותר מבטע גיד עצמו, אבל אם נאמר דכלי' ממש הוה, ואני מוציא שום טעם, לא שייך לומר דין להחמיר בשמננו יותר מבגדי כובן. וגוף דברי הר"ס עכ"פ הרשב"א ז' ביבמות ס"ל דשmeno של גיד משומם לתא דחלב נאסר ולא משומם לתא דגיד לית להוא מקום וכבר הבאתינו דבריו לעיל ועשיתוי סמכוכין לדבריו אם מפרשין הא דחלבו מותר דחלבו דגיד קאמר עיין לעיל. אלא דלפי שיטה זו ממשיא מיושבת קושי התוס', דמתני' דירך א"א לפרש דמשום שמןו קאמר דהרי סתם ירך קאמר הן דבמא והן דחיה, ובchein דחלב גמור שר"י מכם' שמןו של גיד ודוח'ק.

בד"ה בולדות קדשים עסקין וא"ת והיכיantu בההדי', ואיסור גיד אינו חל עד שהוא בן ט' כי כדאמר ליקמן ר"א אדר"א, מחלוקת בין ט' ח' והלך ר"מ לשיטתי' ור"י לשיטתי' וכו', ויל'

ז' לדע פירוש המשנה דנוהג בטהורה ואני נהוג בטמאה, שלא כאמור דר"ש אמרה דס"ל אין בגיןן בנותן טעם ומ"מ אין נהוג בטמאה מכיון דכלבשרו מותר וכו' ומילא חלקו האי סתמא אסתמא דירך השינוי קודם, דס"ל יש בגיןן בנותן טעם, لكن כתני האי דנוהג בטהורה לבסוף פרkon לשברו עם תחלתו, ולאשמעין דכלוא סתמא דהאי פרקה חד תנא אמרו, ומילא תדע דעתם אדינו נהוג בטמאה הוא משומם דאחע"א, דכמו דמשנה דירך לאו ר"ש אמרה, כמו כן משנה דאינו נהוג בטמאה לאו ר"ש היא, וכן שפיר מקשה הש"ס ממשנה דירך עכ"ג ממשנה דנוהג בטהורה סיום דמשנה ראשונה, משומם דמזה גופא נדע דכלוא פרkon חד תנא אמרה, וא"כ נקא המשנה השינוי קודם, והבן כי הדברים קילורי לעיניים תל"ית.

בא"ד ומה שמקשה ר"י וכי לא מסתבר למימר דאח"כ פקע ממוני איסור גה"ן עכ"ל וכותב הרראש יוסף דודוקא לטעמא דר"ש יש להשיב כן, דכיוון דכן נתנה המצואה אף בהמה טמאה דבשרה הייתה מותר, ותו לא נשנית המצואה בסיני ודאי דלא נשנית דינה משומם דבבמה טמאה נאסר בשירה, אבל אי מצד אחע"א קאתינו עלה, אז לא נוכל להשיב דלבני יעקב נאסר אף בטמאה דהאי מותרת להם ושוב לא פקע גם אצלוں שבבמה טמאה אסורה דאמאי לא, כיון דנתחדרה ההלכה דבבמה טמאה בשירה אסור ובכל מקום אחע"א מAMIL דאיסור גיד לא מצי חיל אטמאה, וכן קמתמה על הת"ח שלא נחות זהה לקמן דך קע' ע"ב ד"ה והלא מבני יעקב נאסר עיי"ש. והנה כוונת הרראש יוסף ז' מבוארת דוחולק בין טעמא דר"ש דמי שבשרו מותר, אין טעמא אלא משומם דאחע"א דהאי טעמא דמי שבשרו מותר, אין טעמא אלא סימנא בעלמא, וכן כל שאסורה התורה אז לבני יעקב נשאר באיסורי דמהיכי תיתי נאמר נשניתה הדין דגה"ג ע"י שבטל הסימן, אבל טעמא דאחע"א טעמא ממש דכל שאסור מצד אחר לא חל עליו איסור אחר דהלא די במה שמווזר ע"ז מצד אחד, כי רק מצד הדוחק אמרין דאותו שני לאין על עני אחד כדי ללקות שתיים, וא"כ שפיר מצין למימר כשנתחדרה ההלכה לישראל דבבמה טמאה אסורה נשניתה הדין ופקע איסור גה"ן מטעם. אלא דלפ"ז אין לומר כן בשום אופן, דהאי סימנא היכי כתיבא, אדם נאמר דלר"ש איתרת האי אשר על כף הירך מה שלא הוזכר ליקמן בגמ' ולא ברשי"ע עיי"ש וא"כ לדרשא אתה למעט ע"כ בבהמה טמאה לאחר מ"ת, דלבני יעקב לא צרך קרא דלא אימעת להם שום דבר, וא"כ מה משיב לו ר"י והלא מבני יעקב נאסר, אלא ודאי דלא מייתורה דקרה קדרה הירך דאשר על כף הירך איצטריך כדלקמן בדף הסמוך לכל מר וממר כדאית לי', וגם איצטריך למיעוטי עוף דלית לי' כף, וא"כ ר"ש עכ"מ מסברא קאמר וכאשר ביראנו לעיל דכיוון דאית ל' אין בגיןן בנותן טעם קשה לי' איך אסורה תורה עץ בעלמא לאכול וכאשר אמרין בע"ז דר"ח עכ"ב בשרצים המאוסים דבדיל' אינשא מני' ולא בעי קרא לאסרו, ולתרץ זאת נאמר דגה"ג שנאי, דמ"מ לא יסלק אוינו שום אדם מון הירך ואיכל אותו מתוק שאר הבשר, וכן שפיר בעי קרא לאסרו, ונזכר מה דכלבשרו אסורתו לא איצטריך קרא לאסoor הגיד דבלאה לא יכול אותו אפילו פירוש מן הירך דהרי אין בו טעם ועץ בעלמא הוא, ועיין בה בפתחה מה שכתבתי בארכיות בפלוגת רשי"ו ותוס' בע"ז הנ"ל. עכ"פ אמת וצדק דר"ש עכ"ב טעמא קאמר ולא סימנא, דהרי ליכא קרא מיותר ע"ז, וא"כ הוה האי טעמא ממש בטמא דאחע"א, ולפ"ז דברי הש"ס ליקמן דך ק' ע"ב דקאמר, דיקא נמי דקתני אורי וכו' כפשטוא את' דעכ"ב טעמא דת"ק משומם אחע"א, ועי"ז משיב ר"י דחומר חל ספר, אבל

דказמר שמואל ד"ה ממש קאמור, וכן יותר ניחא לומר דאחלבו דגידי קאי וכדי לאוקמא ת"ק דר"מ הווא, כאשר סתמי דמתני' ו/or מפליג בניד על ר"י בתורת דלא מבעי בגין ט' חי דהרי בעי שחיטה בפ"ע, אלא אפילו בפחות מזה משום דהשחיטה לא תתייר איסור הקדום לה ובחלב לא מיריר תנא דמתני' אלא מחלבו דגידי שהוא מותר לד"ה אלא דלפי שיטה זו נשאר הקושי' דמה קאמור הש"ס הכא ולקמן דהא דנוהג בשליל, דהינו דאיסור גיד משעה שנוצר, פליינו בגין ר"י וחכמים, והוא גם ר"י מודה דאיסור משעה שנוצר, אלא דס"ל דהשחיטה מתרת אותו, ע"ז חידש לנו הרשב"א בסברא, דכל איסור שיש לו היתר ע"י שחיטה לא מקרי חל לענין איסור חל על איסור, ומבייא רא"י לזה ממה דאמר ר"י בשילוי פרkon, אבל חלב מן החיה ומון הטרפה לוכה שלש, ואוקימני' בשנטרפה עם יציאת רובה, דכוון בהדי הדדי קאטו, והא ר"י לעיל בפ' בהמה המקשה שמעין לי' דתלש חלב בגין ט' חי לוקה חדשים גרמו לי' הרוי דאיסור חלב קדים, אלא ודאי כיון דיש לו היתר בשחיטה מיתלי תלוי ועומד, שמא תשחת האם ולא מקרי חל לענין איסור חל על איסור עיי"ש, מי יתן ויארו עניין להבין דברי קדשו, כי המה לפע"ד מופרכים מכח הרבה טעמי.

א') אין מדמה שני עניינים שאינם דומין ורחוקין זמ"ז כרחוק מזרח ממערב, דלקמן קאמור שפיר אבמה"ח וטרפה חלין על חלב בהדי הדדי, דיניהו דחלב חל עד במעי אמו בשלומו לו חדשין, מ"מ כל שלא הוקבע עדין לחלווטין דהרי יש לו היתר בשחיטה לא מצי מעכב שאר איסורים מלחול, אבל לא למד מזה להיפך דמוקדשין יכולים לעכב איסור גיד מלחול משום דמתלי תלוי והבן.

ב') הרי מוקומו מוכחה חילוק זה דאל"כ אין חל אבמה"ח על טרפה וחלב בנטרפה עם יציאת רובה, הא אבמה"ח מותלי תלוי דהרי אפשר בשחיטה ואפילו בנחירה ומיתה, אז הlkן לו איסור אבמה"ח.

ג') הרי מוקדשין בקדשים הנאכלים נמי מתלי חלי דעת ידי שחיטה וזרקה תועת הבשר לכחנים, וקדשים קלים גם לזרים ומה לי אס השחיטה מתרת או שחיטה וזרקה מתרת, וכמו שהקשו התוס' לפקן בדף הסמוך לדלהה לא חל גיד אוולדות קדשים, כיון לאחר זריקה מותר הבשר ותירוצם דבענן חל מחייבים לפי סברת הרשב"א ליתא, דכוון דאיסור מוקדשין מותלי תלוי שפיר חל גיד מיד בשעת לידה עכ"פ, דהרי הוא קבוע נגד מוקדשין דמתלי תלוי ועומד, עד הזරיקה המתרת איסור זה, ولكن דברי הרשב"א באזה לא ידעת להולמים.

ולענין ההלכה יש בזה ד' שיטות עיין ברשב"א זל' ובראש יוסף לפקן דף צ"ב ע"ב ובמה שאכתוב אני בזה שם בס"ד ודז"ק.

בא"ז א"ג ניחא לי למפרק ממתני' דניזיר, דמשמע בהדי דלאו בהדי' אותו עכ"ל, בפשיותו לא מצי לתרצ' דניחא לי' יותר למפרק ממתני'ן מליפרך מדברי אמרוא, דהא ממתני' דניזיר לא שמעין דאיסור גיד וחלב תלוי בחדשים, רק שהגיד לא בא עד שנטקשו אבריו, וא"כ ודאי יותר ה"י לו ליפרך מימירא דאמוראי כדי להעמיד האמת, דבענן שלמו לו חדשיו עכ"פ, ولكن הוסיפו דלא פריך מר' יוחנן דעליל דלא קתני בהדי' דגידי דינו כhalb וモתר בגין ח', ומילא התדע דהתוס' לא רצוי לתרצ' רק קושי' השני', אמא לא פריך מר' יוחנן דעליל, אבל קושיותם הראשונה דאמאי לא פריך מראה"א דאמר דר"מ ור"י הלקו לשיטות לא מצו לתרצ' דניחא לוי יותר ליפרך ממתני'ן דניזיר זהה אינו, דהא ראה"א בפירוש אומר דר"מ ונוהג בשליל משום דבעי שחיטה הרוי דין ח' דלא בעי שחיטה לית בגין גיד, אלא דהרבש"א זל' כתוב גם על קושי' זל'

זהא דשרי ר"מ בגיד דשליל בגין ח', היינו לאחר שחיטת האם דנימתר בשחיטת אמו וכו', עכ"ל. והנה אבא בקיורו שיטת התוס' דהכא, והוא בגין וחלב לעולם חלין עוד במעי האם עכ"פ בגין ט', ולטיווץ קמא איסור גיד משעה שנוצר, ומ"מ השחיטה מתרת הנוי איסורים מגוזה"כ דכל בהמה תאכלו, ולא פלייג ר"מ ור"י אלא על עסקי שחיטה, דלר"מ בגין ח' דוקא מתרת שחיטת האם את הولد, אבל בגין ט' חי בעי שחיטה בפ"ע ולר"י גם בגין ט' חי יותר בשחיטת האם, ולפי פ' זה דברי הת"ק דקאמור נהוג בשליל, אין בהם שום רשותה דהרי אין זה שליל לר"מ, דהרי בהמה מעלי' הווא, וכבר קתני פלוגנתא או בגין ט' חי לעיל בפ' בהמה המקשה, ולא איצטריך הכא אלא לר"י דקאמור איןו נהוג בשליל דນיטרין הגיד והחלב מגוזה"כ דכל בהמה תאכלו, דלא שמעין זאת מಡעליל, דממה דניטר הולד בשחיטת האם, עדין איכא למימר דידי' לוולד להיות כאומו, וכקושי' הרاء"ש זל' לעיל בסוגי' דשם, ולהכי ניחא דלא נקט בדברי ת"ק וחלבו אסור, דבדברי ת"ק בללא' אין כאן שום רבותה, ולא נקטה אלא מושום דברי ר"י המתר גיד וחלב ע"י שחיטת האם, ולכן' איכא מתרת בגין ט' חי יותר גיד לחוד ולא האריך בו, אבל לשיטה זו קשה מאד איך שנין רבינו הקדוש טעםו מלעיל עד להכא דלעיל שנה דברי ר"מ ביחס ודברי ר"י בלשון חכמים, ועכ"כ כדי לקבוע הלהכה בחכמים, ולא עוד אלא דר"ש שורי מוסיף עוד אפילו בהפריס עג"ק, וכך שנה דברי ר"מ בסתם הרוי דרצה לקבוע הלהכה כוותגי' דהשחיטה אינה מתרת בגין ט' חי יותר קשה דהנתא הי' יכול לסתום סתם ואני נהוג בשליל והינוי יודעים דלכל מושר ומר' כדאית' לי', דלר"מ קרי שליל בח' או ב"ט מת ולר"י קרי שליל אף בגין ט' חי.

אלום הרשב"א זל' בחודשו הביא בשם תוס' שיטה אחרת, והוא דר"א אר"א לא אמר דהלו לשירתם רק בחלב, אבל בגין גיד בחלב ט' חדים, מושום דכתיב חלב שור כשב וע, ולא איקרי שור עד שגמרו חדשין, אבל גיד איכא משעת יצירה, דאפילו לפ' תירוץ זה עדין מתרפרש הא דראאר"א דקאי בין אהלב ובין אניד, דהלו בפלוגתם לשיטתי'ו, דצע"פ שאיסור גיד חל משעה שנוצר, מ"מ ניתר בשחיטה בין לר"מ ובין לר"י, לזה בגין ח' ולזה אף בגין ט' כי לשנים השחיטה מתרר אסורים אצל השיל, לר"י גיד וחלב, ולר"מ עכ"פ גיד. אבל האי שיטה שהרביא הרשב"א זל' סובר דר"מ באמת איסור גיד דחל משעה שנוצר לא פקע ע"י שחיטה, אפילו בגין ח' מושום דידי' לוולד להיות כאומו, ואני חלב בגין ח' דעדין לא מקרי חלב שור, ורק ר"י דמתיר אף בב"ט ע"ג איקרי שור, מצד גזה"כ דכל בהמה תאכלו, ה"ח דמתיר גה"ג מה"ט, ולפ"ז התנאו דיון סתום בזה כר"מ דנווהג בשליל הון גיד והוא חלב, דיניהו דלבבי שיטתה השנה דברי ר"י בלשון חכמים דגס בגין ט' חי יותר בשחיטת אמרו, אבל לבגי גיד וחלב סתום כאן כר"מ, דאינו מתריר איסור גיד וה"ה חלבו, והא דלא קתני נמי דחלבו אסר, ייל' משום דלא דמי, דגידי איסור אפילו בגין ח' ועוד פחות מזה, אבל חלב איינו אסור עד שהוא בגין ט' חי, ולא עוד אלא דיל' דהאי ת"ק דנווהג בשליל, איינו ר"מ בר פלוגנתא דר"י בעסקי שחיטה, אלא מהני חכמים דסבירו בשחיטה קר"י, דין ט' חי יותר בשחיטת האם, אבל איסור גיד שהוא מעשה שנוצר לא פקע ע"י השחיטה ולכן בחלב ד"ה מותר, שהוא מעשה שנוצר לא פקע ע"י השחיטה ולכן בעי שחיטה, אלא מברכת אל דלפי דרך זה, קשה מה פריך لكمן בד"ה מברכת אמר אדשארא"א אדשארא"א דאמור דל' זה, הלא יפה אמר על ת"ק דמשנתינו דפליג אורי וחלבו מותר לד"ה, הלא יפה אמר על ת"ק דמשנתינו דפליג אורי בגין, מודה בחלב כנ"ל, אבל לעולם ר"מ פלייג נמי אחלב עכ"פ בגין ט' חי ומושום דעתון שחיטה, ויל"י בדוחק דמשמע לי' דד"ה

מיהא אשוו להחדי, מר לא מכשר ומר לא מכשר, הוה ל' רבי חד במקום שניים עי"ש וכן לא מצי פריך והא hei תנא איינו נהוג בטמאה ס"ל דהרי ה' הוא מה שהחידש התרצן דלכן חלקן התנא לשנים, משום דס"ל כר"י לענין נהוג במוקדשי ולא לענין טמאה ודוק"ק היטב כי נכוון הוא בס"ד.

ע"ש גמר א"ר י"פ ולא פליגו כאן להלכותו וכו' והקשה בראש יוסף ובבלב ארוי ז"ל דמה קמ"ל ר"י נהוג להלכותו פשיטה וכקושי' הגמ' בריש שמעתין, וככתב הלב ארוי ליישוב עפ"י התוס' דלקמן ק"ג ע"א, שהקשׁו לרבען דס"ל כל שבשו אסר אין אתה מצוא על אברהם, בטרפה נמי נימא דלא חל אבמה"ח, ותירצ'ו דהאי לא אתה למיעוטי אלא מין שבשו אסר, דהיאנו טמאה אבל לא טרפה, וא"כ הכא דכוות' אתה ר"י לאשמעין לאפקוי אליבא דר"ש דדרש כל שבשו מותר גידו אסור אבל בטמאה שבשרה אסור גידה מותר, דמוקדשין לא, דין זה מין אסור, אלא דא"כ למה לא מתרצ'ו הש"ס כן לעיל על הקושי' פשיטה עי"ש ועיין לעיל מה שכתבת' בהזה. והנה יותר יש לתמונה על הרמב"ם ז"ל שכתב בריש פ"ח ממאה"א וזל, "גה"ן נהוג בבהמה וחיה הטהורים ואפי' בנז"ט שלhn נהוג בשליל ובקדושים בין קדשים האכלין ובין קדשים שאינם האכלין עכ"ל, ועיין בה"ה שם ובלח"מ בפ"ז מעעה"ק, דודאי לא נהות כאן הרמב"ם ז"ל לדינא דהקרבה למזבח, אלא לומר דלוקה על אכילת גיד בין בקדשים האכלין ובין קדשים כאלו כתבת' זהת, והוא פשיטה הוא ועליו אין לתרץ אתה לאשמעין דלא נימא מי שבשו אסור אין גה"ן נהוג בו, דהרי כבר כתבת' דנוהג בנבלות וטרפות שלhn, ובלי"ס לאתת כיוון נימא כל שבשו אסור וכו'. אולם לפ"ז מה שכתבנו לעיל יש לתרץ זאת דתחלתה דס"פ איסור יחשב, וכמו שהבאתי לעיל דחויש בשור פסהמ"ק דכמ"ן איסור יחשב, וכל זאת ניחא ליישוב הגמ' והרמב"ם ז"ל לוקה משום כלאים עי"ש, וכל זאת ניחא ליישוב הגמ' והרמב"ם ז"ל אבל הש"ס לא מצי לתרץ משנתינו דנוהוג במוקדשין כן, משום דהרי התנא דמשנתינו לית ל' הא דר"ש, דהא ס"ל יגבנ"ט וטעמא דיאינו נהוג בטמאה משום דאח"ע"א וכ מבואר לעמלה, ודוק"ק היטב.

ע"ש גמר ורבי מחבורין דתהיira לא איצטריך קרא לרובי' כי איצטריך קרא להג"נ במחובר וכו', קשי' לי טובא דהאי איסורה דלא ליקרב מקרא ממשקה ישראל ע"כ סברא היא דלא ליקרב למזבח מה שהמקRib בעצמו אינוائق דאל"כ עד דאתא חזקאל איסורה נהוג בב"ג, דהא הוא סתם דיאינו נהוג בטמאה עכת"ד, וכוונתו כפי מה שכתבת' לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דיריך דאיינה מוכרכת חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דיאינו נהוג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטה לכל הנני נהוג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"ז יפה הקשה המהרש"א דהו"ל להקשות כאן, איק תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה כר"י, והוא הוא מסיים דבריו ואני נהוג בטמאה. והוא קושי' הנה ראי' למהריש"א ז". אבל לפ"ז נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבנו דהא דחק התנא האי משנה לשנים, והניח חד נהוג ואני נהוג, לשנותו בסוף פרkon טума בעי, וכתבת' לעיל דכיוון להודיעינו דכלו פרkon חד תנא אמרה, ומילא נדע דהא דיאינו נהוג בטמאה לאו ר"ש הוא ומטעם שבשו אסור גידו מותר, דהרי ר"ש ס"ל אין בגידין בנז"ט טעם, ומישהו דיריך סותם כמ"ד יש בגידין בנז"ט טעם. אולם ייל עוד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכואן סתם כר"י, ולגביה טמאה סתם כר"ש, ואין כאן תרי סתמא דסתורי אהדי, דהא גם ר"ש מודה דנוהג במוקדשין, וניחו דלא מטעמי" דר"י משום דגידי חמוץ ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבן"ט, מ"מ כיון דבדיון דנוהוג שווין שפיר סתם רבי כאן כר"י, דנוהוג במוקדשין וכן מצינו הרבה פעמים בש"ס כעין

דסוגי' שלנו דלא כראאר"א ודוק"ק.

בד"ה והאר"י לא נצרכה אלא לנפל וכו' תימא דבניזיר גרשין בכל הספרים כדאר"י, משמע דר"י לא אמר אהאי דניזיר וכו' עכ"ל, תימא צו לא נמצא בשום מקום בתנ"ס, אבל כוונתם לתמונה על בעל הגמ' למה לא הביא עיקר המאמר אשר עליו סובב ר"י וע"ז תירצ'ו דעיקר מימרא דר"י על משנה דהאלות איתמר והיא אחר משנה דניזיר נשנית, וגם לא היו שגורות נגעים ואהלוות כ"כ בפי התלמידים כדיוע לבן הביא משנה דניזיר ור"י כאשר עסק באלהות הקשו לו ואמר שם מה אמר, וכן מצינו הרבה פעמים בש"ס כעין זה עין בפסחים דף ל"ז ע"א ודוק"ק.

ד"כ צ' ע"א גמר אלמא איסור מוקדשין קדמים בח' ק"ז בעחהח"ס ז"ל הקשה והא קיימ"ל אבלו ואין בו כזית חייב משום דגידי בר' הוה, וא"כ כשנטקشرو אבריו בגידין מסתמא אין בו כזית והוא עניין קדשים חצי שייעור ושפיר חל גיד על חצי שייעור קדשים, עניין קדשים חצי שייעור ושפירות חל בד"ה וולדות קדשים שהביא קושי' זו, ומסיק דכיוון דהוה שייעור לג"ה הוה נמי שייעור להקדש כמו בשבת עי"ש, והנה יפה כתוב לתרץ שם איך מיניהם מפקית דנימא דגידי איכא וקדשים לייא, דכאן לא שייך הי מיניהם מפקית דודאי איכא להפקיע קדשים דיאינו אלא חצי שייעור, אבל מה עינה כאן דקרו מגדיד לא חל משום קדשים קדמים. אבל לפ"ז אין מקום לקושי' ז' דאה"ג דכל מן שאין בכל הגיד כזאת דאייכא גיד על קדשים אבל אם אח"כ נתגדל ונעשה כזית ודאי שלא לקי אגיד, כיון דליך אקדשים וכ מבואר לפנינו בסוף פרkon בסוגי' דאייסור חל על אישור דאע"פ שחל על חצי שייעור מ"מ אם אכל שייעור שלם מן האיסור הראשון לא לקי אשני כאשר כן פסק הרמב"ם והשוע"ע ועיין שם בחודשו וא"כ ק"ז הכא דאם נתגדל הגיד עד כזית דפרקע איסורה משום איסור קדשים קדמים, ושם נתבאר טума דנוהוג במוקדשין, היכי נוקי זאת בתולש הגיד ממעי אמו של שליל קודם שהיא' בו כזית אתמהה? והוא ברור בעיה"ת ודוק"ק.

ע"ש אמר דשמעת לי' לר"י בטמאה וכו' וכתב המהרש"א דלפי מה שהזכירו הדתא' לתרץ לעיל להקשות מאינו נהוג בטמאה, ע"כ משמע להו דהאי תנא דמתני' ס"ל הכי כססתמא דמתני' דסיפא, א"כ הול"ל בפשתות יותר והא תנא דידן צ"ל שכן איסורה נהוג בב"ג, דהא הוא סתם דיאינו נהוג בטמאה עכת"ד, וכוונתו כפי מה שכתבת' לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דיריך דאיינה מוכרכת חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דיאינו נהוג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטה לכל הנני נהוג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"ז יפה הקשה המהרש"א דהו"ל להקשות כאן, איק תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה כר"י, והוא הוא מסיים דבריו ואני נהוג בטמאה. והוא קושי' הנה ראי' למהריש"א ז". אבל לפ"ז נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבנו דהא דחק התנא האי משנה לשנים, והניח חד נהוג ואני נהוג, לשנותו בסוף פרkon טuma בעי, וכתבת' לעיל דכיוון להודיעינו דכלו פרkon חד תנא אמרה, ומילא נדע דהא דיאינו נהוג בטמאה לאו ר"ש הוא ומטעם שבשו אסור גידו מותר, דהרי ר"ש ס"ל אין בגידין בנז"ט טעם, ומישהו דיריך סותם כמ"ד יש בגידין בנז"ט טעם. אולם ייל עוד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכואן סתם כר"י, ולגביה טמאה סתם כר"ש, ואין כאן תרי סתמא דסתורי אהדי, דהא גם ר"ש מודה דנוהג במוקדשין, וניחו דלא מטעמי" דר"י משום דגידי חמוץ ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבן"ט, מ"מ כיון דבדיון דנוהוג שווין שפיר סתם רבי כאן כר"י, דנוהוג במוקדשין וכן מצינו הרבה פעמים בש"ס כעין

התוס' למה שכתבו لكمון בד"ה קדשים דאיסור כרת, דכל שאיןו חל מחייבתו לא חיל, או דבלאי"ה מסתבר דגיה"ג חל מחייבים נמי. ואני אומר לכל הפירושים דברי התוס' פלאים וא"א אל הולמים, וכבר כתוב הרראש יוסף ז"ל דהרמב"ס ז"ל לית ל' סברת התוס', ואלא"כ איך לא מכיר חדש זה (ע"ג דהרמב"ס פסק דאגבנ"ט, מ"מ הלא ס"ל דאוכל גה"ג של נבלה לוקה שתים, א"כ לא מצוי חיל גיד על מוקדשין, דמקודשים לא פקע אף כשנתקשה הגיד, כיון דabhängig לacicלה גבי גיד).

ובאמות יש לתמוה איך עלה בעדעת התוס' לומר דכל שלא חל מחייבים לא חל לאחר שחיטה, דהלא גם טרפה למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת כתב רשי"י لكمון ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, ז"ל "ור"ל סבר אין אישור טרפה חל על הבבמה עד שתישחט דאיסור מיטלא תלי וקיים, וכי פקע אישורอาท' אישור טרפה וחיל"ע עכ"ל, ועיין בעיקר י"ד ו"יא אריכות דברים והרי תראה דכתיב ובשר בשדה טרפה דלא דברה התורה אלא כשבודה עיין בשער דהוא לאחר שחיטה, כמוDDRשין ב"ק מה"ע וא"ל יכול את בשרו דשור הנסקל, דמיירishi בשחוות לאחר שנגמר דיןנו, וא"כ ה"ה בגיד אע"פ שנאסר מעשה שנוצר ונתקשה היינו להיות מיטלא תלי המהרש"א ז"ל דלא מצי להביא דברי רב מוחתקיר הכהן את הכל, דע"כ לא ידע מביריתא מדקאמר לא פליגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דס"ס ומה לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רב דיש לרבות גה"ג במחובר מוחתקיר הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פליגו ע"ז, אלא דא"כ היה כן דר"י וממש"כ ר"פ דמפרש דבריו יסתום דלהעלתו לכ"ע שרי נגד הכלל דמשקה ישראל למנחה משום DDRשין בו מסתימות הכתובים וא"כ היה כן דכל הני אמראי קמאי וברträei דלא ידעו מבריתא זו לא ידעו ג"כ מקרא דמשקה ישראל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלתו וע"כ לומר דה"י סברא פשוטה בעיניהם דעל מוחבר בשער לא שייך ממשקה ישראל ומעתה איך נאמר דמלתא דה"י פשוט בעניין כל הני אמראים חזר בו הש"ס מנוי ובי' ומפרש פלוגת רב ורבנן נגד האי סברא החיצונה אלא ודאי הפירוש ממש"כ.

תנוס' ד"ה קדשים דאיסור כרת מי שמעת לי', משמע דאיפלו שלמים לאחר זריקה דשרי אף לזרים, בעי למימר דלא חיל אל אישור גיד כל וכוי' מدلא אשכחו דחיה"י אלא והקשו כן מיד שמטטרץ תמה למה המתינו בקושיותם זו עד הכא ולא הקשו כן מיד שמטטרץ הכא בולדות קדשים עסקיים ובהדי הדדי אותו, והוא"ל להקשוט קושיותם כתבענו לדיבור הקודם ד"ל דהא דקאמר דאיסור גיד חיה"י אמוקדשין היינו בין שחיטה לזריקה, דאי לא חיה' אז לאחר שחיטה שוב לא מצוי חיה' לאחר זריקה דזומני' דשרар בהמות בעין ולא צרכין לדוחק של התוס' דבעין שיחול אישורי מחייבים.

ועוד נלפע"ד לומר דזריקה אינה מתרת אלא מה שראוי' לאכילה, דחררי תראה בעור העולה אי לאו קרא מפורש דלכניים תהיה היה קדושה לבדוק הבית וא"כ גה"ג נמי אי נאמר דאחר הזירקה חיל אל אישור גיד שוב און הזירקה מתירתו לאכול ונשראר אישור מוקדשין על הגיד ודז"ק היטב.

ע"ב גמר' מתני' דלא כדורי, דחני' ר"י אומר לנו מה שראוי' והדעת מכרעת את של ימי, איבעיא להו מפשט פשוטא לי', ומאי דעת דעת תורה, או דלמא ספוקי מספקא לי' ומאי דעת נוטה, עכ"ל הגמר', וש לתמורה איך אפשר לספקוי בשל שמאל קרא סתמא כתיב ולא בא ליסותם אלא לפרש ודוחק גדול ולומר דמספקא לי' דלמא איכא רמז בתורה על של שמאל אלא דאן לא ידען לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתי דaicא מ"ד בשמאלי ודרש מקרא עי"ש דaicא חלופי גרסאות על של שמאל אלא דאן לא ידען לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתי דaicא מ"ד בשמאלי וגדרש מקרא עי"ש דaicא חלופי גרסאות שם) אבל הנראה לפע"ד

בפ"ע אתה, ואע"פ דברי קאמר דאתא קרא אמחוביים דאיסורא הכוונה דהקרה דבר ממחוביים כדרכו, אבל אנחנו ממילא יעדינו דגיה"ג דבכללبشر הוה מקריב אפילו בתולש, מDUCTיב ועתית עלותיך הבשר, והוא נמי בשער מקרי אולם ר"ה דס"ל מסתמא כהכלתא אגבנ"ט, ולא הוה בכללبشر וכרכבי ס"ל בסටירתה הני פסוקים, א"כ ע"כ קרא דועשית עלותיך הבשר למיעוטה גה"ג ATA, צריך לך חלצו מגזה"כ, ולא כשאר גידין ועכומות, ואולי משום דתורתך אית' ב', איןו ראוי בעכם וגם איסורה רביעי עלי', והא דהשיב לר"ח ממשקה ישראלי הוא לעומת קושיתו מי כתיב לא יכול המזbatch, דלא ידע כלל דaicא חילוק בין גה"ג לעכומות ושאר גידין שאינם נאכלין, השיב לו ממשקה ישראלי למינחה, אבל לעולם מותמעט מושעת עולותיך הבשר, ולא גה"ג אבל שאר גידין ועכומות במוחוביים יעלו מקרה דוחקטייר הכהן את הכל, ומישוב בהזאה ג"כ דלא פליגי ר"ה ור"ח בפלוגתא דתנאי. ולא תאמיר כי הסוגי' רק בדוחק מתפרש כן, כי על דוחק כזה כ' ק"ז בעחתה"ס ז"ל הדוחקים רובם אמיתיים, וכאשר ביארתי דבריו הקדושים בהקדמה.

ויש להביא ראי' לפירושנו גם מרשי"ז ז"ל שכtab על הא דר"פ דלא פליגו דלהעלותו אין גה"ג נהג דלא כתיב ולא יכול המזbatch, וכותב המהרש"א ז"ל דלא מצי להביא דברי רב מוחתקיר הכהן את הכל, דע"כ לא ידע מביריתא מדקאמר לא פליגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דס"ס מהו לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רב דיש לרבות גה"ג במחובר מוחתקיר הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פליגו ע"ז, אלא דא"כ היה כן דר"י וממש"כ ר"פ דמפרש דבריו יסתום דלהעלתו לכ"ע שרי נגד הכלל דמשקה ישראל למנחה משום DDRשין בו מסתימות הכתובים וא"כ היה כן דכל הני אמראי קמאי וברträei דלא ידעו מבריתא זו לא ידעו ג"כ מקרא דמשקה ישראל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלתו וע"כ לומר דה"י סברא פשוטה בעיניהם דעל מוחבר בשער לא שייך ממשקה ישראל ומעתה איך נאמר דמלתא דה"י פשוט בעניין כל הני אמראים חזר בו הש"ס מנוי ובי' ומפרש פלוגת רב ורבנן נגד האי סברא החיצונה אלא ודאי הפירוש ממש"כ.

ואם כנים אנחנו בדבינו סר מהר התמיה הרבתית שתמה הלח"מ ז"ל על הרמב"ס ז"ל בפ"י ממעה"ק, דהרמב"ס ז"כ זיכה שטרוי לבי' תרי דפסק כרבי וככסותם ממשמעות המשנה בזובחים דפרשו לא יעל, ומ"מ פסק דגיה"ג חלצו לתפוח, דלפי האמור כן הוא לר"ה, דג"כ ס"ל קרבי אבל אית' לה אגבנ"ט ודז"ק היטב.

תוס' ד"ה אלמא אישור מוקדשין קדים, אומר ר"ת משום דמתחללה הכל בשער והבשר עצמו מתקשה אח"כ ומותלבן ונעשה גיד וכו', עכ"ל, ותמה תמייה עצומה בהଘות ר"ץ חי' ז"ל, הלא אכן חזרת ר"י ס"ל דבחר לבסוף איזלין בגין שטוף להקשוט, וכן בעכומות הרכין הנאכלין פסק הרמב"ס דחיב בפסק משום שבירת עצם בפסח, ולמה לא יהי' חי' משום גיד ע"ש סופו עי"ש, ואני גברא הרבה קחיזנא, אבל תמייה גם זוטרטא ליתה, דאן רק גידין שכבר נתלבנו ועל עצמות שכבר תואר עצם עליהם אלא דעדין רכין הון, אמרין דnidonim ע"ש סופן, אבל כאן מדייק הר"ת לומר דמתחללה הכל הוא בשער ואין זכר לתואר גיד כלל, רק אח"כ מותלבין ומתקשה קצת עד שנופל עליו שם גיד, וכן מורה לשון הש"ס דקאמר שלא נתקשרו אבריו בגין, כי אין כאן גידין שעשוין פעולתם לקשר האברים משום דעדין רכין הון כבשר ממש, ואז לכ"ע נידונים כבשר, וזה ברור ואמת.

בא"ד ואע"ג דהשתא ר"ל אין אישור גיד חל על מוקדשין על איסור אבמה"ח דלא חמיר כמנוקדשין חיל וודע דאי"א לאיסור גיד בע"א עכ"ל, ועיין במהרש"א וביתר האחرونים ז"ל, אי כוונת

חכמים מחמות חומרא בעלמא לא בעי ס', ובטל ברוב עיי"ש, והרי תראה דדמאי וכן חמץ שעעה פ' בטילים ברוב, ומ"מ שמנו של גיד בעי ס', ולא עוד אלא שהח"ז והטו"ז מתמיהים על המחבר בס' כי, דלמה לא אוסר הירך מצד איסור דבוק והן אמרת דהפרט מגשם הביא ממנה ז"ל לתוך, דשmeno של גיד קיל ויפה כתוב לתרץ המחבר שהרי הוא ז"ל בכ"מ שלו כאן המליך על הרמב"ם בשmeno של גיד מה"ט, אבל האמת איינו כן,adam ה"י קיל לא הי ציריך ס', והי" דינו כדמאי וחושעה פ', והרי תראה דעת מימרא דר"ז דבנוח ישראל החמיירו על עצם ויושבת ז' נקיים על טיפת דם חרודל, מברכין על הטבילה לנדה גמורה, הרי דקבלה שבכלו המון העם על עצם לתוספת קדושה, הרי הוא עכ"פ כשר דרבנן דשייך לומר עליו וציווין, ואולי עוד חמוץ יותר מדרבנן בעלמא דהרי הוא כגדיר, (הארכתי בזה لكمון דף צ"ז ע"א על המשנה הנוטל את גה"ע להוכיח דלא כחת"ס שסובב דקבלה חומרא הוּה לנדר דאוריתא עיי"ש ומיעיר איסור גיד אתה למועד דאתא מקבל עיקב ובניי לדעת הרמב"ם ז"ל גם אליבא דרבנן ואין להאריך בזה יותר). אבל דעת הרמב"ם ז"ל כפשוטו, בכל הנני קורומים וכן שמנו של גיד לא החמיירו בפסח להוציאם קודם צלי' מפני דhma רך מדרבנן אסורים, וטעם בעיקר הוּא ג"כ מדרבנן לדעת הרמב"ם, והוא תרתי דרבנן במקומות מצוחה לצלתו שלם, והפלג הראב"ד ז"ל, adam היו מביאין לפניו פסח זהה, hi חבטו בקרקע לפני אינו אלא גוזמא בעלמא, וחיללה לחשדו שהי' עבר עשה דאכילת פסחים ואלאו דבל תותירו, משום האי איסור קל شبקלים, ואולי נזהר כתוב "לפנוי" וכונתו כדי לייסר את הצולה המביאו, אבל אח"כ הי' מגביחו ואכלו.

והנה ה"מ ז"ל לא מצא ראי' לדברי הרמב"ם ז"ל כי ראויito שambilא שם לא הבנתי, אבל לפע"ד מוכח כן מהכא, דהרי ר"ת מפרש בדging הדגש הנשה ואelibא דר"י אמר, ור"א מוקי בשmeno של גיד, וע"ז נשנה במסנה דישרפו בששה עשר עם הנותר, ואם נאמר דהה' מסיר את הכל לפני הצלוי, הרי hi מצי להוציאם בעוד יומם בע"פ ולשרפן מיד קודם שיבואו לידי נותר, דהרי תרומה תורה שירפה בתחלת שיש מושם דאסורה מדרבנן, ולמה ימוציא עד שיישעו נוחר, וניהו דכל שאסור לו חכמים לאכול ודאי דלא עבר אלא דלא תותירו, דכל שאינו בכל ואכלו את הבשר איןו בכלל לא תותירו, אלא דאי"כ גם שרפה לא תעשי, ונשדי'יו כמו שאר עצמות וגידין לאלו בשר נינהו כמבואר בגמ' והרי תראה דרש"י ז"ל נתעורר ע"ז, ובדר"ח דקאמר דעת הגה"ז קאי כתוב ז"ל, "ותתרו'יו בעו שרפה לכל חד ודוד מספקין לי' בהתריא, והוא נותר שפיר וכו'" ולקמן בשmeno של גיד כתוב ז"ל והלך עכ"ל משיר לה מושם מנהגא, ושרפה בעי הויאל ומדאוריתא בר אכילה הוּא עכ"ל, הרי לך דכל דין נותר יש לו וא"כ למה לא יבער את הקורומים והחותמים וגה"ג ושמנו קודם שיבואו לידי נותר, ובפרט גה"ג דיבגנ"ט דמה"ט הוה בכללبشر ונעשה נותר ושם ודאי נותר גמור הוה דהרי רך מספק מיניהם מלאכל גם שניהם, ומה ימוציא עד שייהיו נותר ויעבור על לא תותירו במקומות דיכול לבערו לפני זה, אלא ודאי משום דמצוחה הוה לצלותו שלם, וזה נראה לפע"ד ראי' נcona ומכורחת לדעת הרמב"ם ז"ל, ממי לא נלמד דאפילו גה"ג לר"י דיש בו טעם והוא איסור תורה, לא חששו להיסרו קודם צליה ומכש"כ שאר הקורומים דרבנן ודוד"ק היטב.

ע"ש גמר' ח"ש אכל מהז' צוית ומזה צוית וכו', כבר כתבתי לעיל שאין זה תוספתא כמו צוין בעל מסורת הש"ס, אלא משנה שלמה בפרקן لكمון צ"ז ע"א אבל בתוספתא איתוי פלוגתא זו בין ת"ק לר"י בסוגנו אחר והוא "האוכל מגה"ג צוית הרי זה חייב ר"י פטור איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

דר"י לשיטת"י דס"ל לבני יעקב נאסר, שפיר מצי לסתוקי בשל שמאל,adam לבני יעקב נאסר אז אין זה ציווי, אלא סייר המעשה דבini יעקב קבלו על עצם שלא לאכול את גה"ג, וכיוון דכתיב עד היום הזה אנו ידעים דהקב"ה הסכים על ידים, שנשאר איסור זה לעולם, וא"כ לא הי נחוץ ליכתוב בתורה מאיזה גיד המדובר, אם של ימין או של שמאל, הלא פשוט איסורו בעם קודם מ"ת, ואם של שמאל געתך ולא אכלו של שמאל, עד מ"ת למה להם לפרש יותר, אבל לחכמים דס"ל דבשיני נאמר והוא ציווי כאשר ציווי התורה אין מקום להסתפק בשל שמאל כלל, אם לא שנאמר דשניות נאסרו כדעת המשנה.

וכתב הרاش יוסף ז"ל דהמשך לשון האיבעי הוא, دائ אמרין ספוקין מספקא לי' אפשר דמתני ר"י היא, ר"ל דלא פלא ארישא דלאיסורא קאמיר דתתו'יו יהו איסורין עכ"ל, אין כוונתו דרישא ר"י אמרה ונוחג דקאמר לאיסורא קאמיר, דאי"כ כי פשיטינו דמיישט פשיטה לי' נימא דחכמים דפליגו ספוקין מספקא להו, ומספק קאמרו דנוהג בתרוי'יהו, אלא ודאי דזה ליתא דנוהג ממשמע מכח ודאי, ועוד דהרי בהדי תנן لكمון צי' ע"א (ובמסורת הש"ס בדף הסמוך נסמן תוספתא פ"ז והוא טעות) דأكلה מהז' צוית ומזה צוית סופג שמנים, אלא דכוונת הרаш יוסף הוא לומר דר"י נמי מודה דעכ"פ לא אכלין לתרוי'יהו, لكن לא חש התנא להזיכר כאן דר"י פלא, וסמק אמרתני דלקמן דקתני ר"י אומר אינו סופג אלא ארבעים, ועיין בלב אר"י בריש פרקן דנדחק לישב להם לא תנן דר"י פלא דאיינו גוהג אלא באתה כמו דתנא דפליג בשליל. ולפער"ד במאמת נראין דברי הרاش יוסף ז"ל גם לר"י לא אכלו גיד של שמאל אף"י אי מפסיק פשיטה לי' דשל ימינו מטעם דלא אותו לאחלהפי ובפרט דכפי שראיתי במד"ר פע"ח דר' יוסי ס"ל דנוהג רך בשmeal עיי"ש כי איך נוכל לציר לעצמו פלוגתא דתנאי בתראי ר"י ור"מ בדבר הנוהג בכל יום ובכל מקום אם פלוגתם ירכות או רך הימנית אלא ודאי דלא אכלו שניהם אלא פלוגתם hi אי מעיך הדין כן הוא או רך מצד ספק או חומרא בעלמא, ועיין עוד لكمון מה שנכתב בזה בס"ד וד"ק.

דפ"ז ע"א גמר' ר"א אמר לא נצרך אלא לשטנו של גיד דתנאי ופרש"י ז"ל, מהכא לא חפותו וכו' והוא לכאו פלא הלא אין לא ממתני דגידיון והעצמות ישרפו פשיטין, אלא מר"ח דקאמיר דהאי מונני ר"י היא, ופשיטות זו לא נדחה מהא דר' אשיד דמיישט למתרני בעניין אחר. אבל ניחא לי' דודאי מר"ח אמרה בתרא א"א לפשוט ספקתנו אי ר"י דעת תורה או דעת נוטה קאמיר, דלר"ח מנ"ל הא, אלא מה דפשיטין מר"ח הוא משום דר"ח גופה פשט לעצמו דודאי ר"י דעת נוטה קאמיר, מדקתני במשנה דפסחים ישרפו ואין פירוש אחר במשנה זו, אלא דשנית אליבא דר"י, וספוקין מספקא לי', וממילא אי מצינן לפרש המשנה באופן אחרתו לי' לא למפסיק מדר"ח, שהוא בעצם לא ידע בבירור דעת ר"י, אלא מכח האי משנה דפסחים, דלא מצי לפרש בא"א ודוד"ק,

ודע הרמב"ם ז"ל בסוף הלכ' ק"פ כתוב, דהה' צולין את הפסח שלם, ולא היו מנקרים כשאר בשר, אלא דבשעת אכילה hi מסירין גה"ג ושאר קורומים והראב"ד ז"ל הרעיש עליו, והכ"מ שם מצדי'קו באמרו, כי הלא גה"ג אין בו ליתן טעם ולא קאמיר רק על שmeno של גיד, דאיינו אלא מצד ישראלי קדושים נהגו בו איסור, אבל שאר קורומים האסורים מדרבנן ודאי גם להרמב"ם ז"ל בעו ניקור קודם צליה עיי"ש, איך נדחק בלשון הרמב"ם. הנה מה שרצתה ה"כ"מ ז"ל החלק בין שmeno של גיד לשאר קורומים האסורים מדרבנן, לפע"ד ליתא דהרי תראה שהשmeno של גיד בעי שישים בתערוכות ככל שאר איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

והלב ארוי וק"ז בעחתת"ס ז"ל הביאו כאן דעת הזוהר ק"ש גשה"ג מן שיש"ה גידין מכון לילאו דשתי אחיות מן שיש"ה ל"ת, ושרו של עשו לא הי' יכול לו עד שהגע להאי גיד, וא"כ הוא, ודאי לא נגע רק באחת ולא בשתיים, אלא דבמד"ר שצינתי כבר לעיל איתני, דר"י אומר באחת מהן נגע ואחת נאסרו ור' יוסי אומר באחת נגע ושתיין נאסרו, אלא דח"כ כתוב שם אית תנא הדעת מכרעתה שהוא של ימין כר"י, ואית תנא הדעת מכרעתה שהוא של שמאל כר' יוסי, מ"ד של ימין ויגע בclf' ירכו, ומ"ד שהוא של שמאל כי נגע בכף ירך יעקבclf'ל, ועיין במפרשי המדרשים שם, זה בכיה וזה בכיה הנחות ותיקוניהם, אבל מדברי قولם clf'פ' זה יצא ברור דליקא שום מ"ד דבשניהם נגע, אלא דמ"מ נאסרו בשניהם. ועפ"י המקובלים ניחא דהרי בבהמה וחיה ודאי אין האברים והגידים מכונים למספר רמ"ח ושות"ה כמו באמון, כי היכי דנימא דהאי גיד שנגע בו ביעקב תאסר כנגדו בבהמה ולכן כיוון דנאסר ע"ש המאורע נאסרו שניהם, אבל דעת חכמי תלמודינו קשה להלום וד' יair עני וד"ק היבט.

שוב נתישתי שיש ליישב תלמודנו עפ"י דברי המהorer'ם שיפ' שהבאתי לעיל, דין דרך המתאבקים לשום שתி ידיו למיטה, אז שכנגו נצח אותו לעלה, אלא דבזה לא הוועיל אלא לתרץ למה שכנדו בתרוייו, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד אחת אי'א לימייר דבמתאבק פנים אל פנים ס' ידו אחת לא מצי להשלפו למיטה מטעם שכטב המהרמ"ש ז"ל, ולכן ס'ל לחכמים דר"י דע"כ לומר מדחרי נשיי וכיוון שכן מסתמא לא חס עליו להכותו רק ביד אחת על ירך אחת רק בשתי ידים על שתי ירכות, והוא הנכו ווד"ק.

ע"ש בגמ' אמר יוסי ב"ח דבר שלח ביעקב ונפל בישראל, דבר שלח ביעקב זה הג"נ, ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל. ועיין ב מהרש"א ח"א שנראה שמספר שלח ביעקב על מעשה המלאך שנעשה את ידיו של יעקב, וע"י האי מאורע שפשת איסרו בישראל בסיני, ובמחכ'ת לא דק בהז כי כל השופט בצדק הון לשון הגם' והן פרש"י ז"ל, וכן לשון הקרא בעצמו כפ' הדרשה הללו מורה, דר"ל דבר שלח ביעקב זה איסור הג"נ ופושט אח"כ איסרו בכל ישראל, ומילא קאי האי כמ"ד נה"ג נאסר לב"ג גם אם ימירא זו דרי יוסי ב"ר, ומושב בזה ג"כ קושי' התוס' ד"ה כמ"ד, ומה שקשה מכאו על שיטת הרמב"ם ז"ל דס"ל דלכ"ע התחיל האיסור בב"י אלא דרבנן ע"כ שניית בסיני, עיין לקמן בסוגי' דאיסור חל על איסור מה שכטבו בזה, וד"ק היבט.

תנוס' ד"ה כמ"ד נה"ג נאסר לב"ג דלאא לא נאסר אפ"ה הי' מקיימין שחיטה וכו'clf'ל, ולפע"ד נראה דגה"ג שאני דבפירוש אמרה תורה דנאסר ע"ש המאורע, ועל כן לא יאכלו ב"י את נה"ג, אין לומר דאבות קיימו את הציווי הלאה מדנפשים, קודם המאורע ואין זה דומה לשארמצוות ולא תעשה אף דנזיר אצלם זכר ליציאת מצרים וכדומה, מ"מ יש לכולם איזה תועלות ותיקון גוף ונפש בעצם וากילת מצה ואיסור חמץ וחוכית, שנצטו עליהם עוד במצרים טרם יצאו, וכן אכילת קרבן פסה ובכולם כתיב, טעם של יציאת מצרים שלא הספיק בזקם להחמי ופסח ע"ש שפסח על בתים ב"י וע"כ דיש בקיום איזה עניין חז' מן הזכור הלאה, משא"כ בגין הנשה דכתיב ב"י ע"כ לא יאכלו וכו' וכיון דאבות לא קיימה השבטים מנ"ל וד"ק.

בא"ד א"ג פרע להו ביה"ש הינו נהירה שנצטו על הנחירה clf'ל, ובחדושים הרשב"א כי דלא למא דמאכיל אותן אבמה"ח. אבל התוס' בפירוש כתבו דנטטו על הנחירה, ועיין בהගות מהרש"ש שתמה היא נצטו על הנחירה, ועיין בהගות ר"ץ חיות מה שכטב

עד שאכל משניות" הרי לך מפורש דר"י ספוקי מספקא לי' דאל"כ הוליל עד שאכל مثل ימין. וא"כ ע"כ הסיפה דתוטסתא, דאל' ב' גידין מב' ירכות מב' בהמות וכו', אשר מינה פושט הש"ס דר"י מיפשטו פשיטא לי' דשל ימין, ג"כ או הפירוש כמו שסביר הש"ס, אלא דאל' כל הד' גידין, וכפשות לשון התוטסתא, ועיין לעיל פ"ג ע"א דרש"י ז"ל תיקון הלשון תחת "מב' בהמות" כתוב "של ב' בהמות". ועיין בראש יוסף שכטב דהאי מב' ירכות הוא שפת יתר Adams אמר מב' בהמות, ממילא דעת שהוא של ב' ירכות ימנית, דאל' ב' בהמות למה לי. אבל אנחנו נפרש כפושטא דאל' כל הד' גידין, ומירי שאין בכל חד צית-demokri בגמ', ואין זה דוחק כי התוטסתא קאי על החלוקה הקודמות שם אבל ואין בו צית חיב, ר"י פוטר עד שהיה ב' בו צית, וע"ז כתני אח"כ האי חלוקה דאל' ב' גידין, דلت"ק לוכה פ' ואע"ג דאל' ד' גידין לא לקי ד', או משום דבתורתהacha אחת לא לקי רק אגופין מוחלקים, או נאמר דעל בר' לא לקי על כל בר' וביי, כל זמן דליך צית דהא דבר' חשוב הוא לחיב פעם א', ע"פ שהוא פחוות מכזית דכיון דאל'ו אהשבי' אבל באכל ב' או יותר ובין כולם אין בו אלא צית לא לקי תרתי, והוא נכון בסברא. (דניהם דבריה דחביב ממשום דהתורה אהשבי' אבל מהכי תיתני לא נבעי נמי מחשבת האוכל). ולר' איינו חייב אלא דח' דרכ' שני גידין של ימין או של שמאל מצטרפין לצית, ואין כאן אלא חד לאון, וזה ברור לפע"ד בគונת התוטסתא, וע"כ לומר דבעל מסדר הש"ס לא ה' שני לפני האי ריש התוטסתא כמו שהיא לפנינו, ולכן לא נחות לפרש כפירושנו וудין צ"ג. ודע כי מה שכטבו דגופין מוחלקים אף בתורתהacha אחת לוכה שתים עיין בזאת בראש יוסף כאן, ומה שהביא בשם מל"מ ריש הלכ' א"ב דגום בהמות ש"יך גופין מוחלקים, ואפי' בשחוותין לדעת התוס' זבחים ע"ח ע"א ד"ה והפיגול. ולפע"ד דהכא בגיד הנשה ואליבא דרבנן דמחייבי מכח בר' אף פחוות מכשיעור לכ"ע הוה שני גידין משתי בהמות גופין מוחלקים, ובפרט לפי מה שכטבו התוס' לעיל דגידי בעין שנאסר מחייבים, דודאי הוה משתי בהמות לכזית אליבא דר"י, בזאת יש מקום עיון גדול, לפי סברת רשי' ז"ל لكمון ק"ח ע"ב דאי' מכל התירן להקרא שם איסור, עיין לקמן מה שכטבتي בזאת וד"ק היבט.

ע"ש גמר' וטעמא Mai, לא קאי אמה שאמר ר"י דאיינו נהוג אלא באחת, דהרי פשיטה דקרה מורה על אחת דbullet סיפור המעשה רק מירך אחד דיבר, אבל בעי וטעמא Mai, על דעת מכרעתה של ימין, וכן פרש' ז"ל במתוך לשונו הזהב, וטעמא Mai פשיטה לי' לר' דשל ימין, ור' ל' דהא דנווג באחת לא בעי טעמא דהרי רק באחת נגע ותקע ירכו האחת כפושטא דקרה, אלא דלפ' פלא והפלא על מה סמכו חכמים דס"ל דנווג בשניהם דמה שאמר בגמ' ורבנן מאחוריה אתה ונשי' בתרוייו, אין זה מספיק כלל ללקות על תרוייהו, על השערה צו' בלי שום רמז בקרה ונגד פשوطות הכתובים, ולא עוד אלא שהיא ג'כ' נגד הקרה דזיאבק איש עמו, הци' דרך המתאבקים כן הוא, אטמה? וגם זאת לפלא בעני' למה לחו למימר מאחור'י אתה, והלא גם מפלגנים מצי לנשי' בתרוייהו אתא, ובדי' ביד ימין את של שמאל, ובידי' שמאלא את של ימין. שוב ראייני שהמהרמ"ש שף ז"ל נתקשה בזה ות' דמלפניהם אין דרך לשום שתיה ידיו למיטה, אז את שכנגו יגבור עלי' מלמעלה עי"ש, וכןון הוא אלא דאי' יותר קsha מה ראו על כהה למימר מאחור'י אתא ונשי' בתרוייהו ולא עוד אלא דגום על דרשת ר"י דהירך' יש לתמונה Adams פשיטה אליה מכח פשوطות הכתובים דرك באחת נגע ותקע ירכו ושל שמאל כמו בשל ימין, אז האי הירך' כתיב בצוויי אין בו הכרע כל דשל ימין הוא, דהרי קאי האי ה"ה הידיעה על אותו הירך' שנגע בו.

נאסר להם בחולין, אם נאמר האבות קיימו כל התורה, איך יוכלبشر חולין כלל. אלא ודאי האי פרע להם ביה"ש על הנחירה קאמר וכבר"ע, דהותר לישראל במדבר נחרה אלא דנחררת עוז"ז אסורה להם מצד לתא דעתך לעצם, וכן קאמר לטבותיהם יטבוחו בעצם, ולר' ישמעאל צל דחיה שאינה ראוי להקרבה שחת ליהם.

ומצינן עוד כעין אגדה זו, על הקרא דشا נא כליך, דאמר יצחק לעשו חודד סכינך ושותיו יפה שלא תאכלינו נבלות, כמה שמשינו אין משחיזין את הסכין אבל משיאנו אותה על גבי חברתה, והוא ממדר' מובה ברשי"ע ה"ת ושמעוני מקשין דמביא ראי' לסתור, דsha אין לו לשון הש恊זה דהרי קתני אין משחיזין אלא משיאנו אותה ע"ג חברתה, והגס שאין זה אלא אגדה דרך רמז בעלמא מ"מ היכי אפשר ליישבה שתה"י מכונת להלכה ודאי שפיר דמי.

והנה כפי שכתבנו לעמלה בלאה א"א לומר דאבות הקדושים נזהרו על דקדוקי השחיטה שלא יהיה הסכין פוגם דבר שלא נצטו עליו במדבר לאחר מ"ת עד שנכנסו לארץ. אבל גם בנחירה אפשר לקלקל בשחוטך בסכין שאינו חד עד ששותה הרבה במעשה נחירה, ובאופן שהבע"ח מות תחת ידו ועיין לעיל פ"א ע"ב במשנה השוחט נתגנבה בידו, שביארנו שם שהפירוש האmittiy הווא שוחט ושותה השחיטה נטה שנטגנבה בידו, וזה הי נבלה גמורה גם במדבר כל כך בשחיטתו עד שנטגנבה בידו, וגרע מנותר ומעקר דקנתני אח"כ ע"י' שהנחירה אישתרי להם, וגרע מנותר ומעקר דקנתני אח"כ ע"י' והרורה צמאן. וא"כ גם בהאי אגדה נפרש שיצחק אמר לעשו חודד סכינך שתה"י חדה כי בסכין שאינה חדה יכול לנבל ע"י' ששותה הרבה בשחיטה, ולזה די במשיאה ע"ג חברתה כיudo, אבל להוציא פגימות הסכין ודאי לא מהני מיידי להשיאה ע"ג חברתה אלא צריכה משחיזות וזה פרפרות נאה ודוק' היטב.

ע"ב גמר' א"ר ע"ש אלתי את ר"ג ואת ר"י וכוי' שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו של ר"ג, כתיב וירוח לו המשם, וכי שימוש לו לבדוק זרחה וכוי' מה ששאל זאת דока ביריד מקום קיבוץ בהמות, אמר אמרו"ר ה"ג צ"ל עפ"י המדרש הידוע, אדם האדם אין ראי' שירוח השמש, משמשים המזלות בשביל ובזכות הבהמות, ולכן שאל שפיר וכו' לו לבדוק זרחה השמש, דין לומר דברצוטו, שלא פשט ידו בגזיל כדעליל, זרחה השמש, דהרי כמו בהמות אייכא בשוקא ובסבילים ראוי' לארוח השמש.

ע"ש ויפגע במקום כי מטה לחרן אמר אפשר עברחי על מקום שהתפללו אבותוי ואני לא התפללת מייד היב דעתו למיהדר וכו', ופי' אמרו"ר ה"ג צ"ל כי יעקב שהי' טמון י"ד שנים בבית מדרשו של שם וuber, כפי הנראה חשקה נפשו בתורה כבן עזאי, ומאוס בכל תהליכי העווה' ובquo' נערת לציווי אביו ואמו לילך לבית לבן וליקח שם אשה וيعסוק בהווית העולם, ומספר עתה כי מטה לחרן וuber את הר אלקים מקום מוקדש לתפילה מאברחים ויצחק אמר, היכי א' כאשר היתי אדוק בתורה בביham"ד של שם ה' אפשר לי לעבור על מקום קדוש כזה בעלי להרגיש קדושתו, וממה שיאירע לו שעבר בעלי להרגיש קדושת המקום זו על עצמו כי מחשבתו לא טובה לילך לבית לבן וולעסוק בהווית העווה' א', כבר עשתה פירוטה, החללו והפרידו מדיקות קדושתו, וכן ירב דעתו למיהדר לביהם"ד, כי שם ביתו להיות איש תם יושב אוהלים, ומה לו לעסוק בעסקי העולם המחללים אותו מקדושתו, מיד וילך שם כי בא המשם והראה לו הקב"ה בחלומו כי מחשבתו לא טובה היא, כי פרוש ממחמודי העולם מכל וכל, ולהתדבק רק במושכלות אין זה תעוזת האדם בעווה' א', והוא מדרגת מלך אלקים שאין לו יצר, אבל שלומות האדם הוא לחיות חי' חברותי, ולשם זה חי' שעה

בזה, ואני בפתחה של לי ובהרבה מקומות בתוכה המסקנת' הארכתני הנבלה שמתה מאלי', דהרי אבמה"ח הוא רק מיתת אבר ומטמא כנבלה כדריש בדף קכ"ז ע"ב לקמן דכי' מותם מון הבהמה, ק"ו מותה יכולה דגער מאבר מות, וכתיב' בב"ג א' בשר בנסחו דמו לא תأكلו כל זמן שדמו בו לא תאכלו הון בחיים וחון במתה רק ע"י' הסרת הדם תאכלו, והוכחתி שכן דעת הרמב"ם ז"ל שכטב בסוף פ"ד מהל"ש דישראל במדבר לא נצטו בשחיטת חולין אלא היו נוחרים ושוחtiny כשר עכו"ם עכ"ל, הרי דישראל לא נצטו על הנחירה אלא כשר עכו"ם, וע"כ דשר עכו"ם נמי נחירה בעו, דאל"כ הרי על הנבלה נצטו ואפי' על הטרפה, ואיך כתוב שנוחרים כשאר עכו"ם ואכ"מ להאריך ודוק'.

ועיין בmahרש"א ח"א שכטב שדקך לומר נבי הג"נ טול בפניהם ובגי' שחיתה לא קאמר טבח בפניהם כי בשחיטה לא סגי בהכי דהרי שחיטת נכרי נבלה אפי' בע"ג, אלא פרע להם ביה"ש שיחטו בעצם ע"י' ש, שצין על מש"כ בח"ה, והוא דטבוח טבח אין צוויי וכפרש"י בחומש שהוא כמו לטבוח מילא כתיב וטבח, אבל והכו ציווי הוה, ולפ"ז ניחא דלא קאמר טבח, שלא רצה שיטבח האיש אשר על ביתו בעצמו, אלא שיתקן בה"ש לטבוח טבחו הון בעצם, והדבר נכון מאי בלשון, ומכח"כ בלשון הש"ס דקאמר פרע להם ביה"ש, ולא קאמר שחוטו להם או בפניהם, אלא דכל זאת אי שחיטה ממש קאמר, אבל אי נפרש כתירוץ השני שבתושים', דנחירה קאמר אז הלשון פרע להם ביה"ש מודקך, דלא בעי לפניהם אלא להראות דלא הרגה בקייפז ושלא מטה מלאיה וקרא דקאמר לטבוח ולא טבח, י"ל דلطבוח מי שרגיל לטבוח דמסתמא לא האיש אשר על ביתו הי' הטבח, אבל נטילת הג"נ דלא נהגו בו במצרים, גם יוסף לא מסר זאת רക לנאמן ביתו שהי' נאמן אצלו על ניקור הגיד, אלא דמחcit' של mahersh"א ז"ל לא דק בימה שכטב שחששו על שחיטת נכר שזו נבלה, דהרי טעמא דהא מלטה לדעת התוס' והראשונים טעמא מדקטיב וזחחת ואכלת, ודרשין דדока המצווה שלא לאכול נחירה ראוי' ליזביחה, ולא נקרי שאינו מצווה. וא"כ אז דגם הם לא נצטו על הזביחה ולחומרה הי' להם דין דין ב"ג, מה בנים לשאר ב"ג, ואם הי' מחייבין שלא לאכול, מזביחת איןנו מצווה, גם מזביחת עצם לא הי' רשאין לאכול, אבל דברי נקונים בשנאמר דלא היו אוכלים משחיתות מצרי מקרים דוקרא לך ואכלת מזביחו, ומטעם לתא דעתך ע"ז כמש"כ הרמב"ם ז"ל, ואז שהיו ע"ג גמורים אפי' בהנאה אסור כ מבואר לעיל דף י"ג ע"ב, וא"כ הוא, אז גם אי נפרש דנחירה קאמר שנטטו על הנחירה שפיר קאמר דפרע להם ביה"ש שנחירות לעצם כי גם נחירה שלהם לע"ז, דקרה דוקרא לך ואכלת מזביחו לאו דока זביחת שחיתה כשרה קאמר כמובן וזה אמתה וצדך.

ובלאה אני תמה מאד איך אפשר לפרש דחכא שחיתה ממש קאמר, דהרי אנו קיימ"ל כר"ע דישראל במדברأكلו בשור נחירה ולא נצטו על שחיטת חולין עד שיכנסו לארץ, וא"כ היכי יאמר דאבות החMRIו על עצם יותר מדור המדבר, להיות נזהר שלא לאכול נחירה, מה שأكلו ישראל במדבר, ולא עוד אלא דהוא חומרא דאתא לידי קולא דהרי לא הי' רשאין לשחוט חולין במדבר משום ש"ח ואם האבות קיימו כל התורה, ודאי קיימו גם זאת שלא לשחוט חולין אלא קרבנותיהם שהיה מבאים גם א', כדכתיב גבי יעקב ויזבח זבחים לאלקי אביו יצחק ע"י' ברמב"ן ז"ל, ולר' ישמעאל נמי דנחירה לעולם היה אסור אלא במדבר גם שחיתה

שהמצבה אבן אחת, והמצבה נבנה מאבני הרבה וא"כ האי מצבה שהעמיד יעקב דינו כמצבה, דהרי מאבנים מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, להיות בבית אלקים, ולעולם מצבה שנואה מעיקרה הייתה מאייה טעם נסתר, ויעקב שניני מצבה שלו הייתה מצובח ודוחק כי הוא כפchor ופרח בס"ד.

ד"ג צ"ב ע"ב גמר' שאין שוקלין בשר המת במקולין, וכ' רש"י צ"ל שני פרושים בשר המת של אדם, ואני שמעתי בשר בהמה שמותה עצמה. ופי' השמי מסתבר הן מצד הענין והן מצד הלשון, שלא שמענו מعلوم גם בימי הביניים והישנים שהוא"ע היה אוכלים בשר אדם, ובין התוצאות שעשו הגויים לא הזכירה חותורה תועבה הלו, וא"פ הרמב"ם צ"ל כתוב דבר שר אדם אין אלא בלאו הבא מכלל עשה, זאת החיה אשר תאכלו, לא משום שאין מתוועב כשר מאכלות האסורים, אדרבה התורה לא הי' צריכה להזהיר ע"ז, לא לישראל ולא לב"ג דמווזהرين ועומדים מעלהיהם, אך הנברא בצלם אלקים לא יاقل בשר אדם המת וכמש"כ הרמב"ז צ"ל דהרביה לא האיהira התורה עליהם כמו שלא לך האדם עורם וכדומה. וגם בלשון בשר המת לא משמע אדם דאי הויל' בשר אדם, וממילא הוה ידעינו דמת קאמור, ומה שלא קאמור בשר המתה ותהה הפירוש בשר מבהמה שמותה, משום דרצה לכלול גם בבה"ח, אין שוקリン במקולין, וכן קאמור בלשון זכר המת וסובב על הבשר דכל בשר מת הן מבהמה שמותה כולה או מקצתה עד שלא מתה, רק הבשר בשר מת קרי לי' ועיין לעיל צ"א ע"א בתוס' ד"ה כמ"ד ומה שתכתבו שם ודוחק.

ע"ש גמר' ואני נהוג בעוף, והוא קחיזין דעתית לי, אית' לי ולא עגיל, ופי' רשי"ז צ"ל ואני דומה לפה. ולקמן צ"ו ע"א דאמר שמואל שלא אסורה התורה אלא שעל הקף שנ' על כף הירך, פריך לבסוף והאי כף מעבי לי למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה ולכאורה תמורה דהרי מAMILא נשמעו למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה שלא נאסר אלא מה שעלה הקף, הרי ממין שיש לו כף דיבורה, אבל כוונת הגמי' דילמא רק למיועט� עופ קאתא, ומ"ל לשمواל לדריש שלא אסורה תורה רק במין שהוא דומי' דאסד שיש לו כף, ולא הי' צריך לכתוב בצדיו, אלא ע"כ לא יאכלו בי' את גה"ג כי נגע בכף ירך יעקב בגיד הנשה, ונשאר האי, "אשר על כף הירך" שצביי לדריש לדושמאלו. ולפ"ז למיועט� עופ אין לנו יותר כי כל הני כף הירך דכתיבי לצרכו איקתבי דכך הי' המעשה, אלא דמסתבר דדמי' דמעשה נאסר לזכר המאורע דока, במין שיש לו כן לאופקי עופ. ועיין עוד בדיבור הסמוך ודוחק.

ע"ש בעי ר"י עופ ועגיל, ואית' לי' לכהמה ולא עגיל, מהו בתור דידי' איזלין או בתור מיני' איזלין תיקו. והקשו הראשונים למה לא פשיטין מתפליין דדרשין ידכה יד כהה ואיזלין באיטור יד בתור דידי'. ויש בזה כמה תירוצים ושיטות היוצאים מהם. ובשם אחרים כתוב הרשב"א צ"ל דשאני הכא דיש לספק שנайл בתור מיני' מפני שנאסר ע"י מעשה, ומה יעקב ומינו שיש להם כף, אף כל שהוא ומינו יש להם כף עיי"ש, ועיין בח' ק"ז בעחתת"ס צ"ל, שהניח דעה או בצע"ג דהרי לפ"ז בבהמה ולית לי' פשיטה איזלינו נהוג ממ"ג דאי כתפליין הרי איזלין בתור דידי', וא"י דבעינן דומי' דמעשה הרי שם יעקב ומינו אית להו כף והאי בהמה הרי לית לה. ולפ"ז נראה דודאי היא פשיטה דדמי' דיעקב בעינן ואשר ביארנו למעלה דלאו מיותרא קמעט עופ, אלא משום דהמעשה הי' שנגע בכף, וכן

ברשות התורה והמצוות, ולקיים בכל דרךך דעהו, כדי לקשר הגוף והנפשה, וזה שהראה לו בחלום „והנה סולם מוצב ארצה" "סולם" כינוי לאדם בעזה"ז עולם העשיי', שהוא עולה או יורך תמיד כי הולך הוא או מעלה או למיטה כידוע, והנה עיקר עמידתו ומצבו של אדם הוא ארץך כי לא לתהו ברא לשבת יצרה, אבל ראשו מגיע המשימה, כי התקין עצמן בפראזדור כדי שתכנס לטרקלין, והנה מלאכי אלקי' עולים וירדים בו" ר"ל דמלכים תחלה הם עמידים במדרגה אל האדם אבל לבסוף יירדים בו, כי האדם השלים המקימים בכל דרךך דעהו כנ"ל, גדול ממלאכי מעלה, וכאשר מבואר כאן בgeom' בסוף העמוד דחביבין ישראל לפניו הקב"ה יותר מלחה"ש וכו', וא"ת גודל הנסיך וכי יכול לעמוד בקשרי מלוחמות היצור, אם לא שמתבודד עצמו בד"א של הלכה, ע"ז הראה לו „והנה ד' נצב עליו לשמורו", וכאשר קץ משלתו אמר „מה נורא המקום הזה" ר"ל הדרך הזה נורא ואוים לחבר שני הקצוות והי' האוהל אחד "אין זה כי אם בית אלקים" הלא סכ"ס הכלכלי אשר עליו סובב הכל הוא להגיע למדרגות נפשי חלל בקרבי, ושלא יהי' לו אלא לב אחד לאבוי שבשים „זה שער השמים" והשער להישג מדרגה זו, יהי' דרכי זאת אשר אני הולך חRNA, לישא אשה ולעסוק ברעות צאן לבן הדבר הזה הוא נורא ואוים, כי מי יודע אם אזכה ע"ז להשלמה התכליות ולכך נדר נדרו. והוא אגדה נאותה ודפח"ח.

ע"ש גמר' ייקח מאבני המוקם, וכתיב ויקח את האבן וכו', וכתבו התוס' דעל פי פשוטו יש לפרש שלקה אבן אחת מאבני המוקם עכ"ל, אלא דאי' כקשה מה ראו' צ"ל לדירוש מלמד שנטקבצו כל אותן האבנים אל מקום אחד וכו', אבל הנראה לפ"ז דלאו מכח סתירות הכתובים קדרש אלא משום דקשי' לי' כיוון דה' שם אבני הרבה דהרי כתיב ויקח מאבני המוקם, لما העמיד המצבה דזוקא מאותו אבן ששבב עליו אבן ראו' שנשתמש בו הדיטו, יותרה הי' לוליקח אבן אחר שלא נשמש בו אדם מעולם, שהוא כבוד שמיים יותר ולכן קדרש דנטקבצו כל האבנים של אותו מקום ונעשה אבן אחת עד שלא נשאר שם אבן. ותடע שכן הוא הכוונה דאם כפי מה שרגילים לפרש דמסתירת הכתובים קדרש, מה זה דקאמור שנטקבצו כל אותן האבנים, הלא יעקב לך רק אינה אבני ועשה אבן כמי מרזב סביב לראו' כמו שכתב רשי"ז צ"ל בחומר. וא"כ רק אותן האבנים היו מרבות זו עם זו והמה היו מקובצים ע"י יעקב, אלא ודאי כפרושנו כן הוא, דכל אבני המוקם ההוא, וכפי מה שכתבו המקובלים דהני אבני המזבח שנעתק עליו יצחק, הי' לכולם השtopicות זו שעלי' יניח צדיק ראשו. ויל' דנטעורה יעקב לשום אותו האבן למצבה מלחמת ענותנותו, והוא לא החזיק את עצמו לקדוש אלקים שהיה האבנים מריבות עברו, עד שנעשה להם נס זה שובלעו באחת, ותלה המריבה והנס באשר הרגישו שיעמיד מצבה, וכל אחת הי' רוצית להיות המצבה הלו. ובהאי אגדה אמרתני לפרש באופן נאה מה שאמר יעקב, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי בית אלקים, עיין בפרש"ז צ"ל וברמב"ז צ"ל, ולפי הנ"ל ייל' דהרי מצבה נאסר במ"ת, כדכתוב לא תקום לך מצבה, אבל אמרו צ"ל דאהובה הייתה בימי האבות ונעשה שונאה אח'כ' מפני שעשו עכו'ם חק לע"א, ובאמת הדבר קשה מאד דהרי כ"כ מזבחות בני, כדכתיב ואת מזבחות תתוצון ומבלעם אתה למד שערך כמה וכמה מזבחות, וכל מעשה קרבנות בעצם נהוג הי' בעע"ז כדכתיב, למען לא ישבחו עוד לשעריהם, וכתיב ויאכלו זבחים מתים ישתו יין נסיכם, ואני חילוק ביןינו לביניהם, אלא שהם מקריבים ויזבחו לשדים, לא אלה, ואנו מקריבים לשמים לאין סוף ב"ה, ובכוננה המבוארת במפורשי התורה. וא"כ מה בין מצבה לשאר מזבחות אבל לפ' האמור כאן דכל האבני עפ"י נס נבלעו באחת, והרי החלוק בין מצבה למזבח כתוב רשי"ז צ"ל בחומר

ניתר בשחיתות אמו דשנאו בלשון חכמים, וכן בגדיד הנשה סתם כר"מ דנוהג בשליל, ושנה דאיינו נוהג בשליל בלשון יחיד ור' יהוד' אומר אינו נוהג בשליל, ואם תלוי זה זהה לרואה"א הרי זה רבנו הקדוש מפרק לפרך, ועי' חומר אלו הקשי' נתהרו ד' שיטות בהלכה סידרים ופירש הרاش יוסף ז"ל על נכון, ואלו הן א') ר' אפרים פסק לכך זה כר"מ גם בשחיטה דבן ט' חי בעי שחיטה מה"ת ושיטה זו א"א להעמידה כלל דכמה סוגים מורים דהלהקה זהה עכ"פ כר"ג, דבן ט' חי ניחר בשחיטת האדם. ב') שיטת רבני הceptorsים דפסקין כר"י הן בשחיטה והן בחלב וגדי דעתךין בבן ט' חי ע"ז שוחיתת האם, ונהי דתולש הלב מבן ט' חי חלב בהמה, היינו משום דיצא לאויר העולם, והא דרבינו סותר את טעמו לסתום לעיל כר"ג וכאן כר"מ, הוא משום דבגדי פלאג אי אסור משעה שנוצר או בעין ג' כחדים כhalb דכתיב בי' שור או דמוץ מא מכלל שליל הוכחו חכמים עי"ש) וא"כ הכא דכוותי' כיוון דלא גلتה אי בעין לאידך ספקא אי סגי בדומי' דידי' או דמיינן, כיוון דaicא סברא ללימוד מתפלין דברתך דידי', ואיכא סברא דבעין דומי' דמעשה שאירע, האי ספקא במקומו עומד, דאולי יש להכריע מכח הסברא לכאן או לכאן ולכן לא קמבעי להתר שנים אלא או זה, ודוק' היטב כי נכון והוא בס"ד.

ודע דהא דזילין בתפליין בתר דידי' ואיתור מניח בימין של כל אדם, האיל להלה הוא נגד הקבלה, כי עפ"י הסוד האי ידכה יד כהה אמרה תורה, איינו אלא סימן אבל הטעם הוא מפני שמאלו נגד הלב, וכמו שאמרין כן בהיר' הנדפס בכל השידורים ודוק'.

הפרמ"ג בס"ה הביא הכהנה ג' שכתב בשם הבה"ג דגה"ג נוהג בח"ד דחיה בכלל בהמה, ותמהו עליו דהרי לא נזכר בתורה בהמה רק גה"ג סתם עד שאפי' בשל עוף הי' נוהג, אי לאו דמגעטינו מכף הירך דאיין לו כף, ועיין לבב אר"י כאן שמרתץ בדרך רחוק ודחוק, ולפע"ד נראה דכוון דדמי' דיעקב נאסר הי' סברא לומר לכארו' דזוקא גה"ג של בהמה ועוף שהוא יותר דומה לאדם, דהרי מקריבין קרבנות רק מבהמה בקר וצאן ועוף, והוא עני נפש תחת נפש כדיוע, והבהמה שהוא ממין תרבויות מסוימת הקרא לאדם, כדכתיב אדים ובבהמה תושיע ד', ועיין לעיל דף ה' ע"ב, שדרשין אלו בני אדים ממשימין א"ע כבבמה, ופרשי' דכאי רוח, הר' דהאי בהמה בקרוא דזוקא בהמה, ולא חייה כי רק הבהמות המה דכאי רוח, והנביא מוכחים את ישראל אמרו ידע שור קונוּחוּ וחמור אבוס בעליו, ישראל לא יידע, لكن הי' מקום לומר דזוקא בהמה שיש לה יותר דמיון לאדם אסירה תורה ולא חייה שאינה בת קרben, מפני שאין לה דמיון לאדם, וכן אמר הבה"ג דלא אמרין כן, כיון דבעניי אכילה לטימנים ולשחיטה, חייה בכלל בהמה, לא מסתבר להוציאו כאן חייה מכלל בהמה, על סמך סברא קלישטא כנ"ל לישב דבריו שלא לעשותו כתועה בדבר פשות ודוק'.

ע"ש גמר' ונהוג בשליל, א"ש וחלבו מותר לד"ה, חלבו דמאי, וכי' וארא"א מחלוקת בין ט' חי וחלך ר"מ לשיטתי', ור' לשיטתי' ולא חלבו דגיד וכו', ומסיק דעתם חלבו דגיד קאמר ומיתני מחלב דשליל לא דבר, רק הבריתיא כולל גם החלב עם הגיד חד דינא אית להו, ותלוי בפסקות ר"מ וחכמים בעסקין שחיטה בפרק בהמה המקשה. והנה יש כאן מבוכה גדולה בין הפסיקים כי הסוגי' והמשניות סותרים אחדדי'. דנהנה הסוגי' דכאן מביאה דברי ראה"א בלי חולק עד שמקשה מני' עלי' דsharp, וועל' ע"ה ע"א קאמר ר' יוחנן דתולש הלב מבן ט' חי, חלבו כhalb בהמה, וכיון דaicא איסור חלב במעי אמו, די לולד להיות אמו, ואין תהייה השחיטה בולד מה שאינו מתיר באמו. ושנית והוא יותר קשה, דלעיל בהמה המקשה סותם רבני הקדוש הכר"ג דבן ט' חי

אבגבע"ט עי"ש בדבריו הק'.
ו אני אומר דעת כזה וכיוצא בה נאנו דברי ק"ז זכ"ל שהבאתי בקדמה, החודדין רובם שקר והדוחקים רובם אמת, ואף כאן אע"פ שדברי הר"ן זיל נראין דחוקים ממד אמיטים הם וסבירות הני גאנוני בתראי, למדו מהם במרוחות וק"ו על גה"נ שאינו ב"ט שקר הוא. כי לעולם כלל זה תקח בידך דלא דרשו ח"ל בפרט דרישות דחוקות רק לחיזוק הסברא השרה או לקים דבר המקובל בישראל ביל' חולק, אבל חלילה לאחד דבר נגד הסברא עפ"י דרישות אלו, ולכן אין לומד גה"נ של שליל לאסור, לא מסוגי' דחוקים ולא מדברי הר"ץ בدم, אף דנראה כק"י, דבפסחים שפיר קאמרו דאי' להתריר גה"ע בהנהה מכח קרא דנבלחה נגד הכלל שבידינו דכל לא תאכלו א"ה במשמעו, רק למ"ד יש בגידין בנוטן טעם, וע"כ בכל בשר הוא אבל למ"ד אבגבע"ט דילמא באמת טעם מודה להוציא הגיד, וגם בהזהה לא ס"ל כן, אלא דגה"י מותר בהנהה אע"פ שאין בו טעם. ועיין בהז במקומו לקמן. וכן בדם הסברא נונתנת דחילוק גדול בין איכה בין גיד וחלב לדם, דגיד וחלב דבר מסוימים ומופרש לעצמו הו, ואיין להבמה אתה ד' גידין ושתי חלב הכליות וכיוון דהשחיטה משווה לו לא כירך אמו וכחיד מאבירה, אין נאמר דיש להבמה או כפל בגיד וחלב, משא"כ גם שאינו מסוים ודם אברים אסור עכ"פ בלאו, ולכן לא מסתבר שבשביל שנוטר הולד בשחיטת האם שייתור הדם שבתוכו יותר מדם שאר אברים שאסור, ולהזק סברא האmittות הללו, המציא הר"ן זיל דרשה דחוקה ממשותה. והרי תראה דלעיל דף ע"ד ע"ב פליגו ר"ל ור"י בהז, ולר"ל למאן דמתיר בחלווה מותיר נמי בדם, ומסיק לומר שאין בו כרת ר"ל בדם הכוויס בלב, אבל בלוא בשאר דם החמצית אית' בי לכ"ע, והרי לך הסברא לפניך וכל שאין לפני כל זה, חדש חידודין אין מספר והכל הבל. והנה כפי הנראה הלב ארי' זיל נשמר מזה דמש"ה הביא דברי הרא"ש כדי לולד להיות כammo, וע"כ מגזה"כ התיר חלב וגיד, וסביר הלב ארי' כיון דבלאה"ה הא שרוותא גזה"כ ביל' טעם, ממילא די לומר דחלב בכל תאכלו ולא גיד דין לך בו אלא חידושי'. אבל באמת הלידה, "יל' כיון דאם הולד הי' מת קודם יציאתי אפי' ב"ח הילדה להנאה נרואה דבשיל אפי' לר"מ, א"כ לענין איסור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאoir עולם. הן אמת דיש לדון אם בגין ט' ח' החלב אסור בעוד במעי אמו, אין מהני המיתה קודם הלידה להתריר האי חלב שה' איסור מחוורת, וצריך לעליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"ף והרמב"ם שוין ואיסורים אותו משעה שנוצר, ולא בגין ט' ח' דוקא, לכן יש להזהיר להשוחטים שחלילה לאכול אחרים של ביל' ניקור הגיד. וכבר עורתני ע"ז את הנה"ק בעל יטב לב מסייעת צ"ל מבואר בחשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק דין, אבל לפע"ד אין זה כדאי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

באי' ז' משום דלא מקרי חלב דיןינו בעמוד והקרב וכוכו, עיין בראש יוסף זיל שמתקן דבריו יוצא דמפרש דחלבו מותר אפילו בגין ט' ח' הנמצא בהנאה, ואפי' אי ת"ק ר"מ הוא, דמצרך שחיטה לו לא זה, ומזה'ה קשי' להו לתוס' מ"ש גיד מחלב, ולא מצץ לתרץ דשאני חלב דלא מקרי שור דהרי האי בגין ט' ח' לר"מ שפיר איקרי שור, וקמתמה הראש יוסף על הת"ח דמתרכז קושי' התוס' כנ"ל אבל התוס' תירצ'ו דאי' מעתה מהקרבה, ולכן גם באכילה מותה, ולכן קשי' לי' לראש יוסף מ"ש מחלב בעל מום. ואני אוסיף ומ"ש מיציא דופן דמלידה פסול להקרבה, וכי עלה ע"ד להתריר חלבו. אבל כל דבריו בזה אינם אלא דברי תימוה דאם ת"ק דמתני' ר"מ הוא אז ודאי משליל דידי' קמיiri דהיאנו ב"ח הנתר בהשחיטה אמו, ולא בגין ט' ח' דלא נקרא אצלו שליל, ורק ר"י דקאמר אינו נהוג בשליל אפי' בגין ט' ח' קי אמר, לדידי' עדין שליל קרי' לי' משום דניתר בשחיטה אמו, ואפי' שפיר קאמר שמואל דחלבו מותר לד"ה, כל אורי' בשליל דידי' לר"מ ב"ח ולר"י ב"ט. ולא עוד

באישור כרת אין להקל נגד דעת הרמב"ם ז"ל, אפילו הוא היחיד כי פסקי המה סולת נקייה מנופה ב"ג נופת, ואבאר בזה.

הנה לפע"ד נראה ברור דהרמב"ם ז"ל הי' מקיים הני תרי משניות דראין כסטורין וגם דברי ראהר"א, ומ"מ אין כאן שום קושי' דראאר"א שפיר קאמר דר"מ ור"י דברייתא דפליגו בגין ובבן ט' ח' של שליל, לשוטתייהו איזלו ועל עסקי שחיטה פלייגו ובבן ט' ח' אבל בגין ח' לד"ה הן גיד והן חלב מותר, דניהו דגיד איסור משעה שנוצר, דליקא שום טעם לומר דבגיד בעין חדשים, מ"מ השחיטה מותרת דאן לומר דר"מ פלייג וסובר דאין השחיטה מותרת כלל, וכקושי' הרא"ש ז"ל לעיל, דדי' לו לא היהות כאמו, דא"כ, איך כולל גיד וחלב בהזדי, לומר בשינויים דנוזר, אלא ודאי נהוג אלא בגין ט' ח', והגיד הרי נהוג משעה שנוצר, אבל גם דגס ר"מ מודה בהא לר"י, דכל שהשחיטה פועלת על הولد, גם גיד וחלב מותר, וכך שפיר כולל הני שנייהם בהזדי, דניהו דבגיד מתיחיל האיסור משעה שנוצר, וחלב רק מב"ט מ"מ אין נפקota בזה, דהא עד שנעשה ב"ט השחיטה מותרת, ורק ב"ט נאסרו שנייהם, משום דעתו שחיטה ואי דנפ"מ בתולש מן הولد שבਮיעי אמו, דבחלב עד ב"ט מותר, ובגיד אסור, ממציאות רוחק כזו אשר בו פלייגו ר"י ור"ל לעיל בפ' בהה"מ לא דברו התנאים, והאי נהוג ואינו נהוג בשנמצאו בمعنى בהמה לאחר שחיטה קאמרו, אבל אם נאמר דר"מ פלייג אגוף הדין דאין השחיטה מותרת אסורים שכבר חלו, א"כ האי נהוג בשליל בגין אפי' ב"ח ופחות מזה, וחלבו אסור אינו אלא ב"ט ואיך כולם יחד, ועל עסקי השחיטה ראהר"א דזוקא בגין ט' ח' פלייג ולא הזקיר ר"מ, אלא סתם דמשתנו דלא דיבר מחלב רק מגיד ולא הזקיר ר"מ ור"מ נהוג בשליל, הוא תנא אחר דחולק באמצעות עלי האיסור דבגיד ר"י ור"מ דהשחיטה מותרת איסורי', וס"ל דגה"נ כיוון דחל מחייביםתו לא פקע ע"י השחיטה, ורבי סתם כוותי' ומביא דברי ר"י החולק בהז בדרכי יחיד, ואנן כיוון דפסקין בהז כסתם מתני' גם בחלב בגין ט' ח' הדין כן. והא דאמרין לקמן ק"ג ע"א בנטרפה עם יציאת רובה דאיסור חלב ומאה"ח וטרפה בהזדי קאי תי' סטם יציאתו, הו הhalb מותר מכח כל בהנאה תאכלו אפי' לר"מ, א"כ לענין איסור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאoir עולם. הן אמת דיש לדון אם בגין ט' ח' החלב אסור בעוד במעי אמו, אין מהני המיתה קודם הלידה להתריר האי חלב שה' איסור מחוורת, אלא דחקירה זו איקא גם בשחיטה עצמה לר"מ, דבן ט' ח' טעון שחיטה בפ"ע, וא"כ אם בשעת שחיטה הי' בגין ט' ח' מה מהני מה שמת אחר השחיטה קודם קריעת הבطن. ועיין בהז בחדשי בפ' בהמה המקשה שם. ועכ"פ שיטת הרמב"ם ז"ל היא לפי בי אירונו היותר מחוורת, וצריך לחוש עליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"ף והרמב"ם שוין ואיסורים אותו משעה שנוצר, ולא בגין ט' ח' דוקא, לכן יש להזהיר להשוחטים שחלילה לאכול אחרים של ביל' ניקור הגיד. וכבר עורתני ע"ז את הנה"ק בעל יטב לב מסייעת צ"ל מבואר בחשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק דין, אבל לפע"ד אין זה כדאי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

תוס' דה אילימה חלבו דשליל וא"ת ומ"ש דבגיד פלייגו ובחלב מודו. עיין בלב ארי' זיל, שרצה להמציא דלמ"ד אבגבע"ט, אין בגין כל בכל כל בהנאה תאכלו, כמו שאינו בכלל נבלה כדאמר בפסחים, וק"ז וצ"ל בחדושיו כיוון ג'כ' לסביראו או לחזק שיטת הר"ף, וכ恬ב דעפ"י סברת הר"ן זיל, דdemo אינו בכלל כל בהנאה תאכלו מפני שיכלון לקים הקרה באוכלון ממש, לא מוקמי קרא בדם ע"ג דקרה אוכל כל דם לא תאכלו, וא"כ ק"ו לגה"נ למ"ד

יווחנן דבר משיעור שבון הכל והוא צוית ואפי' לעברו, ולא מליקין כלל, ולכן עבי כאן לקבוע הלכתא דלא תימא כיון דלפי דברי מר זוטרא הר' בעינן לידע הא שיעורא דכשעורה גם לר' דאמר בכזית דה'ינו לענין צירוף ב' ו' מקומות דלא מצרפין פחות מכך, קמ' ל' ננייה זו ודי אמרת כן הוא מ"מ הלכתא ג' כ' קר'פ' דיש חילוק בין לעברו ובין להלכותו דכשעורה לחוד מעברין ומ' גם גם בכזית דמליקין בעינן ודאי דבכשעורה במ"א עכ'פ' דפחות מכםורה לא מצרפין לכזית. וללא תורה דהרמב"ס ז"ל משנה הא דאמרו בגמ' בב' ו' מקומות וכותב אף' במקומות הרבה, ולכאו' רצה לשולב זהה בכזית מצרפין גם פחות מכםורה וצ'ע'ודו'ק.

ע"ב ותנו' מدلآل קא ברין אבמה'ח ינחו', מה'ית לא הו' אבמה'ח כיון דמחוברין הון מעט וכו' עכ'ל. והנה יש לי מקום עיון גדול בעינן זה, דאם דאמר המודלדל אף דלא מצי הדרא בריא וסופו ליפול וליסרת, אין בו ממש אבמה'ח עד שיפול ממש'כ' התוס', אלא דבר זה לאו מסברא בעלמא ידעין אלא מקרא לפין, דלקמן דק' ע"ב פריך הש"ס, טומאת אוכlein אין, טומאת נבלות לא, היכי דמי אי דמעליין ארוכה אף' טומאת אוכlein נמי לא ליטמא ואי דאן מעליין ארוכה, טומאת נבלות נמי ליטמו, וקמשני לעולם דין מעליין ארוכה, ושאני טומאת נבלה דרhamna אמר כי יפול עד שיפול, תנ'ה האבר והبشر המודלדלין בהמה ומעורין בחוט השערה, יכול יטמאו טומאת נבלה, תל' כי יפול עד שיפול וכו' עכ'ל הסוגי' שם, הרי לך דהקרה אתה להוציא מסברא החיצונה, ולומר דהאי חיבור בחוט השערה שסופו ליפול בקרוב, ואין במציאות להעלות ארוכה שמנהני להציג מטומאת נבלה והנה היא לא קשי' לי דענין דלענין טומאת אבמה'ח גلتה התורה דבעין דוקא עד שיפול, אבל לענין איסור אכילה מנ'יל דלא מקרי אבמה'ח עד שיפול או עד שתנותם בהמה ותהי' המיתה עשוה ניפול, דילמא שאני טומאה מאיסור, דכבר ביארתי בפתחה עיקר יי'ד וכן בסוגיא דמסוכנת לעיל דף ל'ז דאיסור וטומאה חד דינא אית' לחו' ודלא כדעת האחرونים דתלו בוקי סriskא ברמב'ס ז'ל, חלק בnable בין טומאת נבלה לאיסור אכילה כי מש'כ' הרמב'ס דנקה'יו' ופס'ג' נבלה, הינו תחלת נבלות ולא ללקות עלبشر התולש ממנה גם משום נבלה עי'יש בארכיות ותרזה צמאונך ודבר זה גם מהכא מוכח דbabma'ch דמטמאCNבלה נמי דין טומאה ואיסור שווון בו, דכל שידען דאינו מטמא מילא גם איסור אכילת אבמה'ח ליכא אל מוצות פירוש דרבנן לדעת התוס', ואיסור בלי מלוקות מריבו הכתוב לדעת הרמב'ס ז'ל. אבל מה דקשי' לי הוא דבר מה'ח דאית' לדין דפסקין קר'י לקמן ק'ב ע"ב, מקרא דבר בשדה טרפה, למה לא נימא דכל שעומד ליפול בנפל דמי וטרפה הוה כטרפה עצמה אסורה, עכ'פ' שעדיין חיה משום דסופה למות, כמו כן האיبشر המודלדל ממנה דהוה ג'כ' טרפה במקצת ממש'כ' הרמב'ס ז'ל בפ'ד ה'י מ'מ'א, דהחותוך בשר מה'ח הר' יוטו הבשר טרפה מה לי כולה מה לי מקצתה עי'יש, וצל' דמש'ה כתיב בשדה למד עד שנעשה בשר בשדה וכל שעדיין מעורה אף' בחוט השערה לא מקרי בשדה, כי לפי פ' הרמב'ס ז'ל דמש'ה טרפה ובמה'ח חד לא הוא משום דעתינו שווה דהאי טרפה כולה והאי מקצתה, באמת האי בשדה לכואו' שפת יתר, אבל אתה לומר דהאי מקצת בעין ממש בשדה וכדי שלא תאמר דדרשה יבשתה היא בלי טעם, תסביר לך העניין כי האי לאו דטרפה עם לאו דnable מישך שיכ'ו, דמש'ה כתיב הרמב'ס שם הי' ז' מצטרפין לכזית דטרפה תחלת נבלות עי'יש אלא דחלוקן הכתוב לשנים משום דטרפה אפשר דלא תבא לידי נבלה עי' שהשחיטה מבטלת הנבלות, אבל עכ'פ' בעין אפשר בוא לידי נבלות עי' מיתה بلا שחיטה. ועיין בפתחה שם שביארתי מה

אלא דלפי האי ס'ד מאן לימה לנ' דהאי תנ'ק ר'מ הוא דכיוון דלא פליגו כאן בעסקי שחיטה מצי להיות תנא אחר דס'ל בשחיטה כר', אבל פלייג עלי' בגיד וס'ל דונhog משעה שונצרא. ומה שלא תירצו התוס' כת'ה, משום דבעין הלב שור וכמוש'כ' בעצםכו בריש פרKen. ותירוצים דילפין מאשר, איינו מובן, דהרי לעיל דף ע"ה ע"א בעצם כתבו הא דיכול איינו בעונש ואזהרה, לאו מהכא ילי', אלא מכל בבהמה תאכלו ועיין שם בלב אריה ודוק'.

ומה שנראה מトンך דברי הראש יוסף דל'ר'ם כל שה'י חי בשעת שחיטת האם עכ'פ' שמות אח'כ' קודם קריית הבטן נבלה ההו, גם זה ליתא כי כל שנמצא מות עכ'פ' שבשעת שחיטה אפשר דה'י חי גם לד'ר'ם מוהני שחיטת האם לטוחו. ועיין בהז' לעיל בפ' בהמה המקשה מה שכתבנו בזה ודוק'.

תוס' ד'ה גוממו עם השופי פי' בקו' הלב הגבוה וגיד הנראה על השופי גוממו ומשילכו מופיע מוש'ע וכו', ולפ'ז לא פליגו וכו', עיון בלב ארוי ז'ל, ולפ'ע'ד נראה עוד להסיף על דבריו דשמננו של גיד הוא מסתמא לעמלה ולטטה, והגיד מכוסה בשומו, ומושום מראית העין שכותב רשי' ז'ל איינו גומס אלא מה שלמעלה מן הגיד, אבל לא שלמעלה ממנו ודוק'.

תוס' ד'ה עלוא אמר וכו', אלא קסביר רב דהא דפליגו תנאי ביש בגבנ'ט בקנקנות הוא דפליגו וכו' עכ'ל, ועיין במהרשב'א ז'ל ואני בער ולא אדע, אם אגבג'ט אקנקנות קאמר האי תנא דלקמן דף צ'ט ע"ב, لما יאסרו הקנקנות ולא הגיד, דכפי הנראה הא דקאמר רב דלא אסירה תורה אלא קנקנות שבו מצד הדוחק אומר כן, משום דהgid אין בו טעם, אבל למ'ד גטם בקנקנות ליכא טעמא, لما יפרש הקרא דקאי אקנקנות אם לא שנאמר לדידי' א' אקנקנות קאמר דבכל גיד המה, ורק רב דס'ל יגבג'ט קאמר דקנקנות דוקא, אלא דל'ז' למה לא נפרש דברי עולא דקאמר עז' הוא והتورה היiba עליו, דמודה להא דרב דגט הקנקנות בכל גיד אלא דס'ל דאפי' למ'ד יגבג'ט ובקנקנות כרב, מ'מ' גם הגיד שהוא עז' בעולא אסור רחמנא, ומ'ל' לאב'י דלעולא גיד ולא קנקנות וצ'ע' בעת ודוק'.

ד' צ'ג ע"א **תוס'** חתכי' ומלהתי', בסה'ד, מדנתן הבה'ג' שיעור לשהיית מליחה כשיעור צלי' עכ'ל. כוונתם דמהא דשומואל דמליחה הר' הוא כרותה און ראי', דיש לפרש דמליח לאורה קאמר ולא מליחה לדקרה, אבל מבה'ג' דילף מושואל דשיעור מליחה כשיעור צלי' מוכח דפרש הא דשומואל דמליח לדקרה קאמר, ובגוף שיטת ר'ת עין لكمן בסוג'י' דכבד ובמה שכתבנו שם ודוק'.

גמר' אמר טבח שנמצא הלב אחריו וכו', עד והלכתא להלכותו בכזית לעברו בכשעורה עכ'ל הגמ', ידוע דלא שייך הלכתא במקומות דליך מחולקות, וכפי הנראה מר זוטרא לא פלייג אר'פ', אבל דעת הרשב'א ז'ל נמי אמר מר זוטרא ולא מר זוטרא אמר, ומ'דעת הרשב'א ז'ל דמור זוטרא אתה לאפלוגי אדר'י, דבמי' צוית במ'א, אולם הר'י' והרמב'ס ז'ל פסקו כמר זוטרא וכר'פ' דמפרש, דר'י' ורב יהודה לא פלייג ולפ'ז נשאר הקושי' דגמי' קאמר והלכתא מכל דפליגו, ועיין במהרשב'ל ז'ל דרצה לתרץ זאת, אבל דבריו אינם מובנים ומסתמא טעות הדפוס ערבעבו דבריו עד שהמהו משוללים הבנה. ואולם לפ'ע'ד נראה לפרש דוזוטרא מר זוטרא לא פלייג אר'פ', אבל דמימה דאמר דשיעורא דרב יהודה בכשעורה הוא במקומות אחד ושיעורא דר'י' בכזית הוא אפי' בב' ו' מקומות, נצחה מילא דאפשר לומר דלא כר'פ', דלעולים לעברו ולהלכותו חד שיעורא הוא, אלא דקאמר של מ'א בעין עכ'פ' בכשעורה, אבל בין כולם גם לעברו בעין צוית, אלא דפחות מכםורה לא מצטרף לכזית, ור'

דר"י לסתון ק"ב דבמה"ח נמי כתיב בהאי קרא, הרי מחלוקת הקרה לשנים בשר בשדה וגם טרפה ל"ת, הרי שלא קאי בשר אטרפה, שפיר מציין למילש מטropa כקושי הפ"י, אלא דלר"ש דאית ל"י כ"ש למלקות, ע"כ לא בעי קרא מיוחד אברש מה"ח, וכמש"כ רשי"ז צ"ל לסתון ק"ב סוף ע"א, דלהכי פלגינוו קרא לאבמה"ח ובמה"ח לחביב אברע ע"פ שאין בו שיור בשר, ואברע ע"פ שאינו אבר, ולר"ש גם בבשר לא בעי שיור, וא"כ שפיר קאמר לר"ש גה"ג אסור בהנהה, אלא לדידן מותר בהנהה מקרא דטרפה עכט"ק מימי חרפ. ובמתק"ג גירסה דיניקותה היא, וכל דבריו באז אינס אלא חמוץין. כאשר אברע לך חדא: קרא דכלבל תשליקו אוטו לכ"ע ע"כ אברע דכתיב בירושא דקרא קאי, ולא אטרפה דהרי אותו בלשון זכר כתיב ולא מציא קאי ריק אברע, ולא אטרפה שהיא לשון נקבה, ועיין לסתון ק"ב ע"א בראש"י ד"ה ג' ואין שחיטתה ממש. ואין להקשوت באבר המודולל דסופו ליטמא כשיפול נימא עכ"פ דגם בעודו מעורה במקצת טרפה הוה ולא תחני שחיטתה רק לטהר מן הטומה ולא להתר בacellular, זה ליתא דכל שבשר מוה"ח ליכא איסור טרפה לאחר שחיטתה איך נחلك בין אבר בשר, דע"כ השחיטה אינה מתורת איסור שהיה עליו כבר ואם בבשר המודולל ליכא איסור ה"ה באבר המודולל ובא וראה כמה עמקו מחשבות חז"ל והכל בחבונה ובבדעת עליון היהיב חכמה לחכימין, ודוד"ק היטב.

תוס' ד"ה נאמנין עליו ועל החלב בסתם חלב איירוי וכי' ופליגו, דר"מ סבר דעתן נאמנים בגיד הנשה לצריך חיטיטה וכו', ולר"י נאמנים בגיד משום שלא עלי גימה ובחלב נמי וכו' עכ"ל, ועיין בלב ארוי ובוח"ק"ז בעחתת"ס צ"ל, דשניהם קמתמהו איך סמכין אנן אטברים, כיון דפסקין כר"מ דבעי חיטיטה, تو ליכא תנא דקסמך אナンמנות הטעבה, דעתמא דר"י משום שלא עלי חיטיטה. ולפע"ד נראה דרבינו דסTEM וחויכמים אומרים עכ"ב בחיטיטה כר"מ סובר, ומ"מ לעניין נאמנות הנקור קסמך כר"י, דאל"כ איך סתס לסתון כר"מ נגד hei חכמים דהכא דמתני, אלא ודאי דרבינו הכריע לפסק כר"מ בחיטיטה וכרכ"י בנאמנות, ואולי hei תרתי לשנאה בגמר' פליגו בהא, דל"ק דמחני, הא דאמר ר"י חזו ר' לומר נאמנים ארישא הי' סובר דנאמןות תלוי בפלוגנתה דר"מ ור"י לעניין חיטיטה, ומעיקרה סבר רבבי כר"י ואח"כ חזר בו וסתם כר"מ לצריך שיטול את כולו, ואנן לא משועבדים לפסק כהכרעת רבוי במשנה השני כר"מ, אלא סברנו כר"י ולכן חזו לומר נאמנים, דהרי איכה תורי מ"ד אליבא דר"י, אי אמר הלהקה כסתם משנה, עיין ריש פ' א"ט. ואידך לשנאה סובר דהלהקה כסתם משנה, והני תרתי סתמא לא סתמן אחדדי, דלענין חיטיטה סתם רבוי כר"מ ולענין נאמנות כר"י ודוד"ק היטב.

משנה שלוח אדם ירך לנכרי שגה"ג בתוכו מפני שמקומו ניכר. אגב אורחא שמעין ממשנתינו דגה"ג מותר בהנהה, וכדדייך כו' בפסחים כ"ב ע"א, והביא הרא"ש צ"ל כאן פסק הרמב"ם צ"ל דגה"ג מותר בהנהה, אלא דחכמי לוין נתקשו בפסק זה שהוא נגד הסוגי דפסחים שם דתולה דין זה במד"ג יגבגנ"ט משום שהוורה נבלה ליתנה לגר או למקרה לנכרי, היא וחלבנה וגידה הותר, אבל למ"ד אבגנ"ט לא חוחר גה"ג בכלל נבלה א"כ אסור בהנהה, וכאשר באמת ר"ש אוסר גה"ג אף בהנהה וכיון דרמב"ם צ"ט ס"ל כר' אבחו ופסק אבגנ"ט, וכדאיפסקי הلتכתא לסתון צ"ט ע"ב, איך מוצי שטרי לב"י תרי ופסק גה"ג מותר בהנהה, והרבה דיו נשפהה לתרץ פסקי וזה ולא אביה כאן רק מה שכתב ק"ז בעחתת"ס צ"ל בחדשו מימי חרפ, והוא עפ"י קושי הפ"י בפסחים דנילוף היתר הנהה מטropa, דהתם הרוי כתיב לכלב תשליקו אוטו, וגה"ג אפי' אין בו טעם הרי ראוי לכלב עכ"פ. ותמי' הצל"ח דבטropa דכתיב בשר בל"ה אין הגיד בכלל, כיון דלית ב"י טעם, אלא

שנית מה שיל' דלר"ש ע"כ קרא דלא תאכל הנפש עם הבשר רק אבאמה"ח אבל בהמה"ח לית לי' כלל, די' בשר מה"ח אסור, لما לי לאו דאבאמה"ח זה איכא כ"ש בשר באבר, דבר זה קשה לשם ע, דלא לישטמט תנא לומר דליך לאו אברש מה"ח והוחתחו דא"כ לד"ש למה חקלן הכתוב לשנים כקושי רשי"ל לסתון אינה מכרצה. לא מבуй' לר' יקר שבתוס' שbowות דבתערובות מודה ר"ש דלא עמודה, עיין לסתון ק"ב ע"ב, וא"כ לא חל לאו דטרפה עד שלא החל לו לאו דבמה"ח, וכמש"כ רשי"ז צ"ל לסתון ק"ג ע"א ולענין הוא קאמר בשר מן הטרפה הא חדא.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב פסק הרמב"ם צ"ל הוא, דלפי דרכו בפיה"מ לסתון במשנה דונוג בטורה, דבון לר"י ובין להחכמים קרא, דע"כ לא יאכלו ב"י את גה"ג, לבני יעקב בניין, או שנאמר דע"כ מיחסקין בהאי איסור מטעם שנאסר לבני יעקב, או שנאמר דע"כ נשנית בסיני, דלולו זאת אין אנו מוחיבים לקיים מה שנאסר קודם מ"ת עיי"ש, א"כ ליכא מהאי קרא שום קושי' א"ר אבחו דהרי הוא יליף דכ"מ דכתיב אכילה גס הנאה במשמעו, או מנבלה או מטרפה כמובא ר' שמי' בסוגי, והוא דרשא מיטורא דקרא ולא מציא קאי על האי, ע"כ לא יאכלו ב"י את גיד הנשה, שהוא סייפור המעשה של קודם מ"ת, וא"כ גם ר"א ודאי מודה דבנוי יעקב לא החרו אלא על אכילת גה"ג, ולא על הנאותו, וממילא אן דלא אכילין או

לאכילה הן במכר והן במתנה הן בשלמה והן בחתוכה, והתוס' ל�מן אzzo לפיה הילכתא דאגבניט'. גם החלוקת שבן מכר למchnerה הגם שהביא כן בשם הדרישה לא שמייע ל'adam המקבל מתנה מתקבב יותר בירך שלמה ממילא שוי' מעתלה,ומי שלוקחה כדי לכבדה במתנה לאחר יתנו יותר עברו הירך שלמה מחתוכה. ובגוף סברת התוס' אני בעניין בער אני ולא אבין, איך מקרי צאתה הנהנה מן הגיד מה שהירך שלמה ולא ניטל גידה, הלא אם לא היה להירך הג' נמי הייתה שלמה, כי הלא לא הגיד עשו אותה שלמה, אלא אם ה' מוכחה להוציא ממנה הגיד, היהת מתקלקלת ומי שמע מעתום הנהנה צו. ומה דוחוכיח הש"ס בפסחים מהאי משנה דגה'ג' מותר בהנהנה הוא ממש דהאי תנא סובר יגבניט', וא"כ שפיר מוכחה מהא דשולח אדם ירך לנכרי שגה'ג' מותר, ומה דפרק שם על היפוטוא מנבליה הנחיא למ"ד יגבניט' אבל למ"ד אגבניט' מא"ל, לא פריך איך מותר לשלוות ירך לנכרי דلم"ד אגבניט' בל"ה מותר לשלוות דאיתו שוה יותר בשbill הגיד שבתוכה, אלא דהgeom' פריך, כי נאמר דלמ"ד אגבניט' תה' גה'ג' באמת אסור בהנהנה, אם יש לו בו צורך להשליך לכלבו או לעשות ממנה רצעה וכדומה. ועיין עוד לקמן מה שכתבתי על דברת התוס' שם. שוב ראייתי דהראש יוסף ז"ל לקמן בעצמו הריגש במה שכתבתי.

בהתוצאות מהר"ץ חיות ציון כאן ירושלמי פ' כ"ש והצל"ח שם דמפרש דבריו דמוקמי מתני' בנבלות ובנבלות דוקא גה'ג' מותר בהנהנה מטעם דר"ש מי שבשו אסור גידו מותר. ולא ידעתني איך מתרפרש האי מפני שמקומו ניכר והק"ע קמפרש דמותר אפילו במקומות שמקראיין, דישראלי חבירו יכיר שנבליה היא דהרי לא ניטל גידה, והוא פלא דידלמא חתק ל' עכו"ם ואח'כ' ייכרנה לשישראל, ועיין לקמן בד"ה גמר' חיתוכא דעכו"ם מה שכתבתי שם גם זולת זאת אין דין זה שייך בפרקון דעוסק בדיין גה'ג'. גם לשון בגיד של נבלות דקאמר, איינו מודוקדק, דיויתר הוול"ל בגין דטרפות דהוא יותר שכיח מnbולות. ולפנ' פירוש זה בירושלמי קשה להולמו ודז"ק.

רש"י ד"ה ירך שלמה משמע. אין זה ציון, דגבניט' לא כתני תיבת ירך כלל, אלא רש"י ז"ל כתוב דלא ידע מי הכרתו זהה, ולמה דבעל הגמ', והרש"ב'א ז"ל כתוב דמקומו ניכר" דע"כ בשלמה לא פירש דקמדייק מדרתני, "מפני שמקומו ניכר" השיב ע"ז דלשון קמייר. ותלמידי הרבנן מוו"ה שמואל קופטש נ"י השיב ע"ז בין "מפני" שהוא בחרטלו מורה דע"כ ירך שלמה משמע די' ירך בין שלמה ובין חתוכה, הי' לי למתניתן, "אם מקומו ניכר" ולא "מפני" ולכן יפה עשה רש"י ז"ל שהי' מדקדק נפלא שכתב, ירך שלמה משמע, דרך אז מצינו כתני מפני שמקומו ניכר, יפה דבר, ומ"מ אומר אני דשפיר תפיס הרשב"א ז"ל, כי פרשי ז"ל בה הפלאopolא, כי האי "חתוכה לא" דקמדייק הש"ס, אין הכוונה על חתוכה מן הירך, שלישי או רביע, דהרי חתוכה בו"ז ולא חתוכה בי"ז' קאמר, כי באמת בין יכולת למקצתה אין נפקותא כי אותו חלק של הירך דהוא הকף מוקום מושב הגיד, אם אינה נפרעת לעומת הגיד, ניכר שפיר כמו בכולה, והא דנקט ירך דודאי כולה, ולא מקצתה משמע, אין בויה דיק של כלום דהרי ממתנה דבר התנא, ואין דרך לשלוות אלא ירך כולה, לאו מקצתה ממנה, אבל הדיק הוא דמייר ע"כ באינה נפרעת במקומות הגיד בדרך שפורען אותה כדי לנקרה, וגם חתוכה כולה קאמר, אלא שנפרעת ומילא אין חתוכה ממונעיט מירך דכולה ירך, דהאי חתוכה נמי כולה ניכר, ותடע שכן שנפרעת, אבל ממיוט מהה דקממי מפני שמקומו ניכר, ותடע שכן הוא, אדם מלשון ירך, משמע איינו מפרעת כמש"כ רש"י ז"ל, מה זה דקממי במשמעותה ג' בתוכה, פשיטה דבירך שלמה שאינה מפרעת, הגה'ג' בתוכה, והכי הוול"ל שלוח אדם ירך לנכרי מפני שמקום גה'ג' ניכר אלא ודאי דאיכא ירך שאין גה'ג' בחוכו, והיינו

כרכ' משום דנאסר לב"ג, או כרבנן משום דעתך האי איסורה דבנ"י נשנית בסיני ע"פ, פשיטה דלא ניתוסף איסור הנאה אח"כ, שלא נשיח אלא מה שנאסר לבני יעקב ולא יותר, ור"ש דאסר גה'ג' בהנהה ע"כ שלא סבר בהזה כפ"י הרמב"ם ז"ל, וכמו שהבאתי לעיל צ"ב ע"א, אלא דהרבנן נגד הרמב"ם ז"ל, מסתמא מצי חיל'י ממקומות אחר, עד שלא חס לא להא דר"ש ולא להני שkil וטרי שבגמ' דנראת דלא כוותי, וכאשר במקומו הארכתי, והראתי דקרה מסיע לי, דהרי מsie מ"ד אגבניט' ולשון זה ע"כ מורה דאיינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא אכלו. ועכ"פ האי פסק דגה'ג' מותר בהנהה אף' למ"ד אגבניט' לפי שיטותו דלב"ע הקרא בעקב נאמר ולא בסיני, שיריך וקאים ודז"ק היטוב.

וזע לדידי בל"ה קשי' לי על הסוגי' דפסחים הנ"ל דמקשה מגה'ג' ודם דאי אפשר דהני איסור גיד וחלב ודם יה' הא הלא אז כל בהמה מקצתה איסור הנהה יש בה מחיים דגס גה'ג' ע"כ מחיים נאסר כמש"כ התוס' בריש פרkon ומכם"כ דם וחלב ואיך התירה תורה לחROSS ולדוש בשור דכתיב לא תחרוש בשור ובchromo ייחדי, אבל בשור לחודה ספר דמי, ולא תחסום שור בדישו, אבל לדוש بلا חסימה שפיר דמי, והרי נהנה מגה'ג' וחלב ודם ואל חשיבנו דሞטור מצד זוז"ג, דאפי' למ"ד זוז"ג אסור איינו אלא מדרבנן, דזה טעות גדול דפשיטה דמי שמסיק תנורו בעצי הקדש ועצי היתר ביחסו, או החורש בשור של הקדש ושל חולין ביחס דמעל מה'ת משום דנהנה מן הקדש, דהרי אישתרשי לי הא שוי' של עצי הקדש, או מלאכת השור של הקדש, דמה מהני לי' שננהנה גם מן החולין להציגו מיד' איסור נהנה מן הקדש, ורק אחר העשה אם דינן מה דיננו של התנור המוסק או שדה החROSS, באזה ליכא איסור תורה כלל להנות מהם, אף' בל' זוז"ג דאפי' ביחס הקדש או שור הקדש לחוד אין זה אלא גורם הנהנה דשרמי מה'ת, כמו חלפי איסורי הנהה דע"פ שהחלהפה בעצמה הוא איסור תורה, אבל החליפין מותרים אבל מדרבנן אסורים הן החליפין והו התנור המוסק והשדה החROSSה, בدلיכא זוז"ג אבל בדאיכא זוז"ג עצי איסור ועצי היתר פלוגתא הוא וכאשר הארכתי בהזה בסוגי' דשוחט בסכך של ע"א לעיל ד' ח' ע"י"ש, וא"כ פשיטה לי' דאמ' גה'ג' וחלב ודם היו איסורי הנהה, דלא הי' רשאי לחROSS ולדוש בשור, וא"כ מה פירך הש"ס והרי גה'ג' באמת דגה'ג' מקרי להתירים בהנהה ומכם"כ דקשה לר"ש דס"ל באמת דהיא דשרמי מה'ת, אסור בהנהה, איך נהנין משור בחיו לעבוד עמו או לרקב עליו, ובענין צע"ג וד' יאיר עניין.

שוב נתישבתי דעל ר"ש לא קשה מיד' דהוא ע"כ ס"ל דגה'ג' לא נאסר מחיים, כיון דדרש כל שבשו מותר גידו אסור למיועטו גיד של טמאה, ה"ה דקאי על זמן נמי דכל זמן נמי דכך אוכל ולא גידה, ע"כ מירך המוכנת נאסר הגיד, דהוא דרש דירך אוכל ולא גידה, ור"א לאכול דירך הכתוב. ועיין בצל"ח פשיטים בסוגי' דחזק'י ור"א שהביא דעת הירושלמי דלר"ש גם גה'ג' של נבליה מותר בטמאה דכל שבשו אסור גידו מותר. ומה דבעין קרא להתרח חלב ודם בהנהה אין קשי' כ"ב, שלא סמך הקרא למדוד הירך הנהה מכללא וכען זה מצינו הרבה הרכבה פעמים ודז"ק.

כתב הרראש יוסף ז"ל דהא דנקט שלוח ולא מוכר דעתא לאשמעין דרכ' אגב דגה'ג' מותר בהנהה, ובמוכר הלא כתבו כתבו הtos' ל�מן צ"ב ע"ב ד"ה והלכתא, דין הנכרי נותן יותר בשbill הגיד אלא דבמתנה מתקבב כשהריך שלמה ולא חתוכה עכת'ז', ולא צויתי ליריד לסוף דעת קדשו, הלא תנא דידן יגבניט' ס"ל בכל פירkon, א"כ בכל גוונא איכא הנהה כשהגיד בתוכו כיון דראי

דוחטך לי' ומזבין לי', חתך לחתיכות ולא בכוונה לרמות שהיא מונוקרט, אלא דעל ידי שנחתך לחתיכות אין מקום הגיד ניכר, ואთא למיזון מנני, וע"ז משני דחיתוכא דעכו"ם מידע ידיע, ר"ל כל שלא ניכר מקום מושב חתך הגיד, על הספק שמא בא חתוכה מיריך מנוקרט לא יקחנה, ואם הוא מקרי הדת שמקלו יגיד לו, אין אנו אחריאן לו כאשר כן מתרפרש לדעת הרשב"א ז"ל, אז ליכא שום הוכחה דኒוקור הגיד יהי סימן בשולח לחברו ע"י עכו"ס, דהרי התם המחליף מתכוון לפרטעה כמו אותו הירך שבידך, ומינן לנו שאין בידו לדמות חיתוכו לחטך דישראל. אלא ודאי דרבו של רשי"ז ז"ל היה מפרש קושי"ג הגמי דחטוך לי' ומזבין לי' בכוונה לדמות לחטך דישראל, כדי לרמות לולוח שהוא מונוקרט, ומ"מ מתרץ דכל שאינו בקי ב尼克ור ולא ידע מושב הגיד אינו יכול לכובן חטך לחטך, וזה ברור לפע"ד בס"ד.

ועפ"י הדברים האלו נפלאתי עוד על דברת הרשב"א ז"ל בריש הסוגי" שכתב דמה דעתן התנא דינו דחיתוכה לא, בשולח לנכר, ולא נקטו בישראל בתנא דבריתא משות דעתא לאשמעין, שלא תימא דהאי שילוח לנכריו הוא כלפי פנוי, שלא קפדיין כמבואר בגמי ע"ז דף י"ד ע"א ודף ח' ע"א, קמ"ל דהכא קרוב הדבר וכודאי משווין לי', וכשה דתנן בגין שאבד בה כלאים לא ימכרנה לנכרו, שמא ייחזר וימכרנה לישראל עכט"ד, ועיין בהගות מלא רואים, דהקשה לפאי מה פריך הש"ס דילמא חתיך לי' ומזבין לי' דהרי זה איינו כודאי עכ"פ, וא"כתו הוה לפני פנוי. ואני תמה למה לא הקשה דעתיך מנני, הלא התם בע"ז מוסחרים דיבר שקרוב לוודאי שימיכרו להעובדים, ומ"מ מותר מושם דחשב לפני פנוי, ואיך כתוב כאן הרשב"א דבשולח דורון לנכרי חשב יותר כודאי מהתם אתמהה, הלא בשולח דורון לנכרי קמיiri דאין דרכו למוכר, ואם אויל ימכרנה, הלא הרבה נוכרים לפני למכרה, וכן הוא בגין שאבד בו כלאים דמסתמא סתם קונה בגין ייחזר וימכרנה לישראל, ולא למיכרו לאחרים ומ"מ חשוב שמו שמא ייחזר וימכרנה לישראל, ואיך סבר הרשב"א לתרצ' זאת במה שכתב דהכא כודאי יחש, והוא הפלא ופלא.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב קושי" הרשב"א ז"ל מסוגי דע"ז דלפניהם שרי, הוא דלא אמרו חילוק זה בין לפני לפני דלפניהם, אלא במקומות שהעשה שלא כדין עשו, ועובד עבירה במצויד, ואנו אם מקרביין לו הדבר הר夷 עוברים אלףני עור, משות מסיע, באופן דרך בתורי עברדי דנהרא עוברים אבל בחוד עברא לא, כדאמרין בריש ע"ז, ה"ה בלפניהם נמי שרי דכל שהוא עובר עבירה, אין אנו אחריאן לו, אלא בחוד לפני שלא להוציא כס יון לניר ואבמה"ח לב"ג, אבל לא שלא להוציא לאחר אפייל קרוב הדבר שמננו הגיע לניר ולב"ג, דאלפניהם לא מקפידין במקומות דין במעשהה שלנו אלא מסיע, ועיקר העבירה על הניר והב"ג שעוברים בשאט נפש, אבל כאן מיריך דישראל הלקחו בהיתר גמור אכלו, כי שרי לי' לסמוק על החטך הלהזה לומר דעתך גידה, וכן בגין שאבד בו כלאים, דשרי לישראל ליקח מן הנכרי דין לו לחוש על חוט של כלאים שאבד בו, וא"כ מי שמכרו לנכרי אם אח"כ יגיע לידי ישראל וכיישל בו, כל הקולר תלי בצוארו והרי הוא העושה כל האיסור, ר"ל דמבטל איסור לכתלה, דהרי ע"ז שמסר האי בגין והאי ירך מפורעת שנראית כמנוקרט ביד הנכרי, הרי הוא כמבטל איסור לכתלה, והוא איסור אוריינטיא עין בנוב"ת י"ד סי' מ"ה ועיין היטב מה שכתבנו בזה בפתחה הכללית.

והרי הרשב"א ז"ל בעצמו כתוב דברין מカリין ובין און מカリין תקנתה הוה אבל מעיקר הדין אסור למוכר וモטור ליקח מהם ובודאי די אוריינטיא כאמור דאסור למוכר דהוה כען שלח לתקלת

כשהיא מפורעת, ומ"מ נקרא ירך וא"כ איך מצי לידע מיריך דמיירி באינה מפורעת, אם לא ממש דקתי מפני שמקומו ניכר.

ומה דקתי לשון "מפני" שהוא בחחלתה, ולא לשון "אם" הו, משום דמסתמא אינה מפורעת, דכל שהגה"ג בחוכה למזה היה לו הפרעה דיותר מתכבד בה כשהיא שלמה ולא נפרעת, ועל התאמר א"כ מהא דקתי שגה"ג בתוכה למידין דבשלמה מיריך, ולמה לי מפני שמקומו ניכר, הא בוכרא דנייהו דמסתמא בשלמה מיריך, אבל א"כ נודוק מני" דחיתוכה אסור לשולח וכמו שכתבו לעיל, שלא מציין לדחיתכה וחילק ממנה אסור, ר"ג דמתני"ג כולה ירך קאמר, משום-DD בדבר התנא בהווה, ולא לדיק מני" דבאוון אחר אסור, והג"ג א"א למידק דחיתוכה אסור, משום דמסתמא משילימה דבר, ולכן יפה העיר הרשב"א ז"ל על דברי רש"י, דלאו מיריך קדייק אלא משום דעתמא קתני מפני שמקומו ניכר, וזה ברור ואמת בס"ד.

ודע דמה שכתבת דחיתוכה מן הירך נמי מותר לשולח, אפייל אם אינו ניכר אי ניטל גידה או לא, ר"ל שאפשר שנייטל ע"פ שאין האי חיתוכה מפורעת כי הפרעה מסתמא אינה ניכרת בכל חיתוכה וחיתוכה, מ"מ מותר לשולח, הואאמת וצדקה דמה דקתי בתמיini טעמא דמפני שמקומו ניכר, לא תידיוק מני" דבאוון אחר לא לכאן ולא לכאן אסור, דזה ודאי ליתא, דכל שאין לולוח מן הנכרי איזה הוכחה שהחיתה מני הירך המונוקרט נתחתה, מהכי תיתי יאלנה, והרי תראה דהראב"ד ז"ל מובה בח' רשב"א ז"ל ובראי"ש ז"ל, מוכיח מהא דחיתוכה לא, דיש לסמוך על כל אדם מעלה מא שニיקר כמו בשיטתה עי"ש, הרוי דמש"ה אסור לשולח משום דמדינא שרי לסמוק על מה שראהו שהירך חיתוכה כדרך שפורהין הטבחים לנקרה, דמסתמא גמר ניקورو ויודע לנcker, אבל כל שאין הוכחה כלל שעסוק אדם בניקור האי בשער, פשיטה אסור ליקח ולאכלו, ביל בקי שיראה אם אין בחיתוכה זו חלק מן הגיד. והא דקתי בתמיini מפני שמקומו ניכר דלא ניטל גידה, או אם שלמה אין בנסיבות אלא או שתהיה ניכר דלא ניטל גידה, או אם היא מפורעת בדרך שפורעין לנקרה שתהיה נראית כמנוקרט, אבל לעומת בחיתוכה שאפשר להסתפק אם בא מיריך מונוקרט או אינה מונוקרט נמי שרי. ולפ"ז הא דפריך בגמי ע"ה שלמה נמי לא לישדר לי' דחטיך לי' ומזבין לי', נמי אין הפירוש דחטוך לי' לחיתוכות ומזבין חיתוכה חיתוכה, אז פשיטה דלא קזבני מני" דעכ"פ ספק אכן, אלא דהש"ס קפריך דהכרי הרוצה למיכרו לישראל יפרענה בכיוון לרמות את הлокח שיהי סבר שהוא מונוקרט ומוכנת לו מיד לאכללה. שלא יצטרך להוליכה למינך שיש בו טורח והוצאה, אמתה דאי' נחפק הוא דאפי' חיתוכה לישדר לי' דכיוון דגוי מצי לחטוך בחיתוכה דישראל, מAMILיא אין לסמוק אלא דהש"ס לא חש להאריך והקשה אפייל שלמה לא או אדו אפייל חיתוכה שרי חד טעמא איתם בשנים דמצוי מחותוך ומזבין יש לאסור בשניהם, ומAMILיא גם להתיר בשניהם וע"ז קמשני דאפא"ה חיתוכא דעכו"ם שאינו בקי במושב הגיד לא יכוון המקומות, ומידע ידיע לכל המכיר את מקום מושב הגיד, דין אין זה חיתוכת ישראל המנקר, ואם האי לוקח גם בזה אינו בקי, כי גם הוא אינו יודע לו בזון מקום מושב הגיד, אז מסתמא לא יקחנה ואכלנה בלי להראותה למבחן ולא צריכין לדוחק שכ' הרשב"א ז"ל על דברת הרaab"ד הנ"ל, דב"ס"ד קודם דמטורץ דחיתוכא דນכרי מידע ידיע, באמת ה"י סובר דמשום קל הדעת אנו צריכין לחוש שלא לימкор ירך שאינה מונוקרט משום דידייקין מון המשנה דחיתוכה לא, דזה ליתא כמש"כ לעיל דמשנה מש"ה נקט שלמה, משום דין דרך לשולח חיתוכה. והרי תראה דרש"י ז"ל בשם רבבו הוכחים מכאן דניקור הגיד סימן מובהק הוא לשולח לחברו ע"י נכרי בלי חותם ואם ה"י מפרש קושי" הגמי

ודוק' היטוב.

ד"ג צ"ד ע"א גמור' רבע אמר אנפקא אמר לי' לאשköוי והוא אשköיה חמורה מזינה, לא ידעתاي איזה גניבת דעת איכא כאן, דמיל' דנקרי לא הריגש שהוא מזינה, ואם הוא באופן דאי אפשר להרגיש, וכי מהחייב הוא להגיד לו שהיין מזון, הלא אמרו ליקמן במקום דאייהו מטעה אנטשי' לית לך בה, ורוב משתיין אז הלא הי' חמורה מזינה, ואנפקא חיה ממשע, ושפיר נגב דעתו דנקרי מצד אשköוי אנטפקא, ואנפקא חיה ממשע, ציוו' דשומאל, דאטעהו לסבור שהוא חייא ולא מזוגא, אלא דלא משמעה הכא ממה דמשני ליקמן אנטפקא חייא ממשע. משמעו דעת השטא לא ידע זאת, ולא עוד אלא דלא קמשני מיד' דהא עדין מוכח מהיה אנטפקיד דאסור לגנוב דעת, אטס מותר לגנוב דעת לא עבר על דברי, דהרי הי' מצי סבר דגס שמואל רק כדי לגנוב דעת הנקרי אמר בפni הנקרי לאשköוי אנטפקא, ע"פ' שכונתו הי' על מזינה, אלא ודאי דשלא בפniו אמר לו, וא"כ הדרא קו' לדוכתיה במוה גנוב לי' דעתטי. ותלמייד מהוי שמואל קעפטש נ"י הי' השיב ע"ז דרכם הי' למזוג בשעת שתאי' והוא אשköוי מזוגא מכבר ובזה אטעהו. וככון הוא דכן ממשע בפסחים דף פ"ג ע"א במשנה שם והmixם באמצע כשהמשם עומדת למזוג, ופרש' שמחממי בו חמין שמזוגין בו את היין עיי'ש. ובלאו הci מוכח דאטעהו דהרי מזינה הי' בחמין ויין חייא ודאי לאו חם הוא, וע"כ דעתנו לו מזינה קרייא, דלויל' זאת הי' מכיר מן החמיימות שהוא מזוג ודוק'.

ע"ש בגמי אל יסרב אטס בחברו לסעוד אצליו יודע בו שאינו סועד וכו', ואל יאמר לו סך שמן מפה ריקן. עכ"ל הברית', ורש"י ז"ל הוסיף שידע בו שאינו סך דגנן לי' דעתו, כסבר שיש בו שמן עכ"ל, וקיים לי' וכי על חנס המשנה התנאה מלעיל לדחכא, דלעיל קאמר העמים יודע בו שאינו סועד, יודע שאינו מקבל. וכאן הניח דבר זה על רש"י ז"ל להשלימו, גם למלה הפסיק עס דבר אחר, "ולא יפתח לו חיות המכורות לחנון" ואח"כ קאמר "ולא יאמר לו סך שמן מפה ריקן" שהוא ג"כ ענין אחד אם הא דלא יסרב בו לאכול. ועוד זאת דרש"י ז"ל בעצמו סותר את דבריו מנוי וב"י, דמסיים ביעמוא דגניב דעתטי, דקסבר שיש בו שמן, דהא בלא"ה גניב לי' לדעתטי" אפי' הי' בו שמן, כיון דידע בו שאינו סך. אלא דרש"י ז"ל נתקשה לו אותו בשופטני עסakin דמי פתי יאמר לחברו סך שמן כשהפח ריקן, דהא אפשר שייתפס לשקרן, لكن הוץרך רשי' לפרש דחכא נמי מיררי כדעליל, דודיע בו שאינו סך. אבל לולי שאינו כדי ארשני לומר, דלא כן הוא דהרי שניינן גדול יש כאן בדברי התנא, דלעיל קאמר "אל יסרב", וכאן "אל יאמר", אבל העניין כך הוא, דכלל גדול מכללי דרך הוא, דמסרבין לקטו, דהינו לחברו כמותו או לקפן ממנו, ולא מקבלו מיד עד שייפזר, וכן קאמר דוקא אל יסרב בו ביש לו, אבל יודע שחברו לא יסועד ולא יקבל, אבל פעם א' שרי למימור לי', ע"פ' שידעו שלא יסועד, ולכך באזה גניבת דעת, דהרי חברו יכיר בו שאינו רוצה שישעוו אצלו כיון דלא יסרב בו כדרך כל הארץ, ולא אמר לו אלא משפה ולחוץ הרי לבו בל עמו. משא"כ בפרק ריקן אפי' פעם א', לא יאמר, וע"פ' דבעפעס א' לא הטעהו שרוחה שיסוך, שהרי חברו לא יסוך על אמרה פעם א', ומ"מ הטעהו עכ"פ' במה שסובר חברו, שיש לו שמן, ומה שקריא זאת גניבת דעת במה שמטעהו שיש לו שמן דומה הנה מגע לו מזה, ואיזה החזקת טוביה יקבל. צ"ל דמהנהו במה שידמה בנפשו. שיש לו פת בסלו שמן לפני לסוך, ואע"ג דהאי הנה באמת יש לו, מ"מ מカリ גניבת דעת.

ע"ב דת"ח וע"ה שבאים לדין מותבין לת"ח, וע"ה אומר' לו ייב

וכו' ע"ש, דלאור' קשה איך מתקים בכך תשפטו עמייך, שלא יחדר את האחד נגד חברו, אבל לפי האמור ניחא טובה, דהאי מיתבין לת"ח ר"ל שஸרבין בו לישב, ואות עושן לת"ח שהוא יידון כתברו של הדין, וא"כ בפעם' לא סגי דחררי לגב' ת"ח לא מקרי הדין גדול, וכאשר אמרין שם בגמ' בע"א שלח לי' ר' יוסף עלא חברנו עמיית בתורה ובמצוות. וע"כ בcn מיררי, דאי באמת הדין גדול בחחלה, הררי סגי נמילבצ'ורבא מרובנן באומר לו תיב, אבל בע"ה דלגב' ודאי מקרי כל דין גדול, סגי באומר לו פעם אין דחררי אין מסרבין גדול, ואם בכל זאת הוא קאי, לית לך בה, דסביר לת"ח ופעם' ע"ה, שפיר קרין ב' בצד תשפטו עמייך ודוק'.

ע"ש גמר' כיון שראתה אמו עלתה ledge ונפללה ומתה, אף הוא עללה לגג ונפל ומתה. הא דלא אמר שהփילה את עצמה, וכן בכ"מ שמדובר ממאבד עצמו לדעת נקט האי לישנא זיל' דרצה זה לומר דבשעת מעשה עצמה, כבר איינו שפוי בדעתו, וכאלו מעצמו נפל ולא חיב אלא על ההסתמה שמתהלה, כשהיא עדי' דעתו צלולה, ונפ"מ דכל שעווה מעשה ע"ז מקרה נורא שאירע לו בפתע פתאום איינו נידון כמאבד עצמו לדעת עין בי' ז' ובאחרונים בהה ודוק'.

רש"י ד"ה אין מוכרין טרפה לעכו"ם בסתם א"כ הודיעו שהיא טרפה דתו לכא גניבת דעת, ובמקומות שאין מכריזין דליך למכיר שמא ימכרנה לישראל וכו', עין בראש יוסף זיל' וזה דוחק נдол לפריש דברי רשי' דלאוקימתא דר' אש' דמוקי כול' במקומות שאין מכריזין קאי, ובפרט דכתב דליך למכיר שמא ימכרנה וזה ליתא לדר"א עדין אייכא למכיר שיראה ישראל ויקחנה, וגם מה שמשים רשי' זיל' דחכי מתוקמא ליקמן, דליך איכא אבוי' ורבא דמוקמי האי מציעטה במקומות שמכריזין. אולם לפע"ד דחכי פירשו דבסטם קאמר, אבל בהודיעו שהיא טרפה דליך גניבת דעת שרי' למוכר אט הוא במקומות שאין מכריזין, דליך למכיר שימכרנה לשישראל אחר דזאת לכ"ע הדין כן, דחכי מתוקמא ליקמן דהינו דחכל מודים ביה אט הודיעו גם הוא במקומות שאין מכריזין דשרי', אבל בלא הודיעו אפי' הוא במקומות שאין מכריזין איכא משום גניבת דעת, ולחד מ"ד דהינו ר' א' גם משום שמא יחוור ימכרנה להרואה.

ע"ב גמר' אחד מפni האננסין, לכאור' איינו מובן דאם הוא אנס ליקחبشر על כרחו של טובח ביל' לשלמוני, גם אם לא ישלחjisר'אל זה את הנקרי יעשה כן, ואולי זיל' דגס האנס רק מצד ההכרח עושה כן, ועלול הוא שאט יקבל דינר מון הישראל ליקח לוبشر שעוד שמנגע לאיטלי' יוציא את הדינר לצרכו כנו' להשתכר, ומחייבת פחד משלחו יקח הבשר ביל' מעות. אלא דמפרשי' לא משמען שכתב שמעכו' את הדינר בידו. ואולי זיל' דניז'ה דהוא אנס ליקח מה שצורך לו ולמכו' כדי להשיג מעות אלא ה' חומס סוחרים בעדו'ו ליקח ולמכו' דב' לשלם, אבל לשבר דלא צרך לי' לא ה' עולה כח' משלחו יקח הבשר ביל' מעות. ואלו דמסרבין ליקח, דהינו לחברו כמותו או לקפן ממנו, ולא מקבלו מיד עד שייפזר, וכן קאמר דוקא אל יסרב בו ביש לו, אבל יודע שחברו לא יסועד ולא יקבל, אבל פעם א' שרי למימור לי', ע"פ' שידעו שלא יסועד ולכך באזה גניבת דעת, דהרי חברו יכיר בו שאינו רוצה שישעוו אצלו כיון דלא יסרב בו כדרך כל הארץ, ולא אמר לו אלא משפה ולחוץ הרי לבו בל עמו. משא"כ בפרק ריקן אפי' פעם א', לא יאמר, וע"פ' דבעפעס א' לא הטעהו שיסוך, שהרי חברו לא יסוך על אמרה פעם א', ומ"מ הטעהו עכ"פ' במה שסובר חברו, שיש לו שמן, ומה שקריא זאת גניבת דעת במה שמטעהו שיש לו שמן דומה הנה מגע לו מזה, ואיזה החזקת טוביה יקבל. צ"ל דמהנהו במה שידמה בנפשו. שיש לו פת בסלו שמן לפני לסוך, ואע"ג דהאי הנה באמת יש לו, מ"מ מカリ גניבת דעת.

ע"ג גמר' אימא סיפא וכו' ואי במקומות שמכריזין אי' איתא דזהו טרפה אכרזוי הוה מכרזוי עכ"ל הגמ' ורש"י זיל' הוסיף על זה זיל': "ומדלא אכרזוי לאו טרפה היא ויאכל ומה בכ"ל" כה' לעמדתי כשבעה חדא משתומם על האי תוספת שנראה כלו' מיותר רק כמחזר על מה שאמרו בגמ'. ואון דרכו של רש"י זיל' בכך כתוב דברים שלא לצורך. ומה שנראה לפע"ד בפי' דברי רשי' זיל' אלו הוא עפ"י מה שכתב הרשב' א' זיל' בשבותות דף י"ח, דע"פ' דלפרוש מאשתו עונה סמוך לוסטה אינה אלא איסור דרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, מ"מ אםaire שבא עליה אז ופרשה נדה חיב חטא על

המשנה והבריתא, וא"י דנחות רשי' ז"ל דמץ' מתרצ'ו דמתנה' במקום שמכריזין מיריעי, א"כ גם לר' אש' מצין למימר כן ולא נצטרך לומר דפליגו המשנה עם הבריתא. ולפע"ד נראה ליישב דלית לרשי' ז"ל דודוקא לר"א מוכרכין לומר דפליגו, ולא לאבוי ורבא. דלאכאר' קשה דנראה דרישא במקום שאין מיריעין, ולכן קאמר דאסרו לישראל ומותר לנכרי מ"מ לפלוג בדידי' ר"ל בנכרי גופא במקום שמכריזין גם לנכרי אסור חותכה, ומדפליג רק בין ישראל לנכרי ש"מ דلنכרי לעולם מותר. אלא דיש לתרץ דהרי זאת מציעתא שמעין רשי' לאבוי ורבא במקום שמכריזין אלא שairyע להם טרופות וקאמר דאסרו למכור לנכרי נו"ט, מילא נדע באתו מוקם גם ריך חותכה אסור לשולח, דשما ימכרנה לישראל, דהרי מהאי סיפא שמעין דחישיןן אלפוני דפלפני, וכמש"כ הרשב"א וכאשר הסברנו לעיל בטעמא של דבר, ولكن לדידיה לא קשה לפלוג וליתני בנכרי גופא דפערומים אסור לשולח ריך חותכה גזאת שמעין מסיפה וכן יתר קמ"ל במקום שאין מיריעין מותר, ולא חישין שמא יתננה לו בפני ישראל. אלום לר"א דcolsה בריתיא במקום שאין מיריעין ומצעעתא קאמר דא"ה אסורה למכור בסתם לנכרי נו"ט דשמא הרואה העומד שם באיטלי' דשם מתאפסים הרבה לוקחי בשר, יטעה לומר דכשר הוא, דאל"כ ה' הטבח מטעחו כמש"כ רשי' ז"ל וברישא דליקא רואין לא חייש, וא"כ לדידי' קשה לפלוג וליתני בנכרי גופא, במקום שמכריזין אסורה דם בלבד רואין אין ידמן לו לפקח ישראל, וזאת לא נשמע מציעתא דשאני שם באיטלי' דשם אין רeba לוקחי בשר, משא"כ בשולח מבתו לבית עכו"ם אויל לא חישין השעכו"ם יליך ויקש לו קונה, אלא ודאי דלית לי לר"א דחתוכה דעכו"ם מידע ידייע, ולכן גם במקום שמכריזין באמות מותר לשולח כי ישראל לא יקח ממנו כל זמן שלא ידע מי חתכו, וכאשר כתוב הרשב"א ז"ל בדבשנקא אם ס"ל חותכה דעכו"ם לא ידייע, אז לא כמש"כ רשי' ז"ל חותכה דבל מוקם חישין שיקחו ממנו, ולכן יפה קאמר התנא דבריתיא דבל מוקם מותר לשולח לנכרי וא"כ פlige אתנא דמתני' דחיש לשמא יתננה בפני ישראל אחר, והוא לא חייש במקום שאין לוקחי בשר מזוין רקתני' במקומו שמי' ב' דברים וכו' ומפני זה משמע דקאי לפרש הרישא דלווי זאת למה לא כתני' ולא ימכור אדם טרופות לנכרי מפני שני דברים וכו' כמש"ב בסיפה ולא יאמר אדם לעכו"ם קח לי בדין זהبشر מפני ב' דברים וכו' אבל לפי אкомותא דר"א רצה לפרש הרישא, דהא דהתרתי לך לשולח חתיכה לנכרי ולא חששתי לא מפני גניבת דעת ולא לשם ימכרנה לישראל אחר, משום דהני שני חששות אינם אלא במוchar בשר טרופות ונובלות במקולין, בדנו"ט במקומות כשרות אפי' בסטם אין ממש גניבת דעת, משא"כ בירך במקומות שאין מיריעין ושלא במקולין שלא שכיח שהנכרי ימכרנה לישראל למה איכפת לי' بما שהוא מנוקרת, וכן ממשום שאין אינו אלא במקולין, ואם תקשה למה לא רקתני' דינו בירך חותכה ובמקולין אז אסור מפני הני ב' טעםיים לק"מ דהרי התנא מביא מה שאמרו חכם, והם אמרו דבר זה בהמה שמצוין' נו"ט מצוין, אבל ירך פרועה שלא ניקרואו אותה לא שכיח, דסתמא דמלטה כל שפרעה, כדי לנקרה פרעה דהרי מה"ט רשאי לסמוך לאכללה בתורת מנוקרת כמש"כ הראב"ד תוס' ד"ה אמר אבי תימא לאבוי ורבא ור"א, בראשא היכי משדר לי' חותכה וכו' ויל' דלית להן שינוי' אלא שינוי' קמא דאoki במקומות שמכריזין וחיתוך דעכו"ם מידע ידייע, ומתוך כך נתקש' להו על רשי' דפי' אמלטה דר"א דפליג תנא דמתני' אתנא דבריתיא, דהרי ר"א נמי מצי לתרץ כשינוי' קמא דלעיל, דמייר' במקומות שמכריזין עכתי' דדבריהם. ופירוש לדבריהם דבריתאי קמתמו על רשי' ז"ל דלאו הכריוו דגס אין להם מקום ודוו"ק.

ביה א', ולא דמי לשאר רואה דם בשעת תשמש דפטור, משוע דאנוס הוא דמאי הוה ל' למיעד, דהכא כיון דה' מוחר ועומד מן החכמים לפרש והוא עבר על זה, אע"ג דרך אישור דרבנן עבר, אבל מ"מ לא מצי מתנצל דין הא, ועיין לעיל דף י' ע"א וגם בפתחה מה שהעלתי בהז' דבכל הני אסורי דרבנן דאסרו מושום דחששו שמא בהאי מעשה יבור אדווריתא ולא סמכו על רוב וחזקה, כמו שהזירעו על עונה סמוך לסתה וכמו בדמאי שחששו על מיעוט ע"ה שאינן מעשרין, אין כאן אישור מוחלט דרבנן אלא ספק אישור תורה, דמוכח האי סברת הרשב"א ז"ל, تو מה"ת אסור לסfork ארוב או חזקה, דהוה כמו סכתנתא דלא מהני רוב וחזקה מה"ת, והסביר הש"ש ז"ל הטעם מושום דכיוון דאם יארע שעבר הרי יה' ניזוק משא"כ באיסור אף אי קמ"י שמי' גלי' שעבר לית לו בה כי התורה התירו אונס הוה, אמרו מעתה כל שהזירעו חכמים דתו לאו אונס הוה ממילא אסור לו ליכנס, לספק זה דשما יбур עי"ש בארכות באזה.

ועל' פ' לענינו הכא לכאר' ה' מצין לומר דלעולם במקומות שמכריזין ולא הכריוו אבל מ"מ הרי מותר לחפצים טרפה ולא הכריוו מחמת איה סיבה וכמו דמייר' במצעתה שאירע להם טרפה ולא הכריוו ניהו דלא בעי' lokach מן הנכרי לחוש להז' ומציין סמך ארוב דכל שלא הכריוו מסתמא ליכא נו"ט במקולין, אבל האי משלח עכו"ם ליקח לו בשר דמוchar שלא לשולח מושום דאנס הוה ומץ גוזל את הטבח, שוב אם יארע אונס דלא הכריוו והי' נכשל בבשר טרפה, לא מצי מתנצל אונס התייתי ברשות התורה ואמרה מותר ליקח מן הנכרי במקומות שמכריזין, כי נשב לו אתה שלחת לאיטלי' את העכו"ם שאיסרו לך חכמים מפני האنسין, ממילא אין כאן טענות אונס מצדך ולא תתעקש לחלק בין איסרו לך חכמים מצד שלא סמכן על הרוב או שאיסרו מצד אחר דזיל בתר טעמא, הכא והכא לאו אונס הוה, מושום דעשה שלא כדין ועבר אדברי ז"ל, והוה זאת כمو' תחלנו בפשיעה וסופה באונס דפסקין כמ"ד חיב בב"ק כ"ג ע"ב עי"ש, דהתמס נמי הפשיעה הוה לעניין קפיצה והוא לא קפץ אלא נפל באונס, מ"מ אמרין אלו ה' משמרין, שלא היה הכבב והגדיל בראשו הגג, ממילא לא ה' בא לדי' אונס נפילה, ולכן והכא דכוותי' אלו ה' נשمر מלשלוח עכו"ם למקולין ושלח ישראל ה' ניצל מאיסור, וע"י שפשע בשילוח זר וuber אזהרת חכמים, בא לדי' אכילת נו"ט ולא אונס מקרי, ולכן לא די במא שאמיר בגמי' אי איתא דהוה טרפה אכזריז הוה מכרי דהכא עבר לשולח נכרי נגד אזהרת חכמים צrisk לחוש שמא יארע אונס דלא הכריוו דז' נקרא אצל מஸול ולא אונס דתחלת שילוח בפשיעה הה, لكن צrisk רשי' ז"ל להוציא, דאפי' אידי' אידע כן דלא הכריוו איז אין לטבח רשאי למכור נו"ט לנכרי כדלעיל, וא"כ באמות לאו טרפה הוא זהה שהוסיף רשי' במתוק לשונו הזהב על דברי הגמי', ומידלא אכרז לאו טרפה היא. ר"ל אפי' יארע דלא הכריוו באונס אבל האי בשר שלחק הנכרי גם איז לאו טרפה היא, ולא קאמר דליך טרפה בעיר אלא דהאי שבדינ' הנכרי בכוכ' ב' לאו טרפה היא ויאכל ומה בערך דבכח'יו אף דפשע בשלוחו מ"מ לא צrisk לחוש למיעוט דלא הכריוו דגס איז לאו טרפה היא, ודבר נאה ומתקבל היא לפרש דברי רשי' ז"ל שלולי זאת אין להם מקום ודוו"ק.

תוס' ד"ה אמר אבי תימא לאבוי ורבא ור"א, בראשא היכי משדר לי' חותכה וכו' ויל' דלית להן שינוי' אלא שינוי' קמא דאoki במקומות שמכריזין וחיתוך דעכו"ם מידע ידייע, ומתוך כך נתקש' להו על רשי' דפי' אמלטה דר"א דפליג תנא דמתני' אתנא דבריתיא, דהרי ר"א נמי מצי לתרץ כשינוי' קמא דלעיל, דמייר' במקומות שמכריזין עכתי' דדבריהם. ופירוש לדבריהם דבריתאי קמתמו על רשי' ז"ל דלמה לא פ' גם אליבא דאבי ורבא איך קמתרצ'ו סתרית

נתבטל, וא"י משום קבוע קאמור הרשב"א הו"ל לפреш כנ. וגם דינו שהמציא דבela נודע ליכא קבוע אפיו אם נחיה לו שכן הוא (הרא"ה מפלפל עלייו). לא הבנתי למה דין זה ללא נודע, דהרי נודע למוכר הטבח שמכר דמה שלא נודע להלוקחים, אי גם זה לא נודע מקרי אז גם בט' חניות איך קאמור דבלוך מהות דמקרי קבוע, דהרי ע"כ הא לוחך לא ידע בשעת לקיחת דבאתה מהנה מוכרים טרופות, دائمו ברשייע עסקינו דיעד והלך ליקח באחת בלי לשאל אי כשרה אי טרפה, ולכן דינו של הרשב"א לא שייך אלא בנודע אייזה טרופות בסתר שלא ה"י ניכר ונודע לשום אדם, עיין בפסחים פ"א ע"ב אייזה טומאת התהום כל שלא הכיר בה אחד בסוף העולם, הכיר בה אחד בסוף העולם אין זה טומאת התהום ומסתבר דהכא נמי דכוותי ה"ו, וזה לפ"ד ברור עד שניי תמה שלא ראייתי מי שהרגיש בזה וד"ק היטב.

על"ש גמר' אמר רב בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור וככתבו התוס' דחומרא בעלמא הוא, ומושום עובדא דלקמן, אלא שכתו הachableים ז"ל, דב"ד דבעל השקיל וטרי' ע"כ סבר דמדיאן קאמור רב ולא שגאר הוא ע"י מעשה שאירע, דלא"כ מה פריך מכל הני משנהיות וברייתא שנשנו קודם רב ועין בה' ק"ז בעהחות"ס צ"ל שרצה לתרץ בזה פסק הרמב"ם ז"ל ואני תמה מאד איך ס"ד דבר מדיאן קאמור דחיישין על בשר שהניח ומצאו אח"כ במקומו, על החלפה של עורבים. וכי לא ידע מכל הני ברייתאות מובאות בפסחים ذף יוי"ד ע"א דפלייג בהניח תעש ומצא עשר או עשר ומצא תשע, אבל מצא המספר כמו שהניח לית מאן דחש להחלפה וגם בחזר ויתר כתבו שם התוס' דודוקא בקשורים יחד פליגו, אבל בלא"ה מה שחרר אחת אין זה כעורה אצלנו הספק שהוא נמי אחירינה נהנו, וכן פליגו התרם רב ורשב"ג בשדה שנאבד בה קבר אס מצא אח"כ קבר, אס חיישין שהה קבר אחר והוא משום דלא ידעין המקום כי נאבד מקומו. אבל כאן שמאו הבשר במקומות שהניחסו שנחוש להחלפה מהיכי תיתי, ע"כ חומרא בעלמא היא שחידש רב ומה פריך מ"ט חניות ומיתר משניות. ולעומת זה קשה גם להיפך אדם רב רק רק מצד חומרא גוז לאסור בשר שנתעלם מן העין איך קאמור בשם רב סתם, בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור, דלשוון זה משמעו-DDינא קאמור ולא גוזה שנזר רב, וכמו דלעיל ذף ה' ע"ב דקאמור ר"ג וב"ד נמנו על שחיתות כותוי ואסרוו, ומסתמא גם רב לא עדיף מר"ג הנשיא ולא ה"י יכול לגוזו מעצמו דבר גדול זהה, לאסור בשנמה"ע בלי' למנות עליו חמי דורי ואיך לא הזכיר זאת בכל התלמוד. ומה שנראה לפע"ד בזה ה"ו, דהרי מצין הרבה פעמים בש"ס שדרכם היו לתלות גירותם וחידושי דינים באילו גדול מדורות הראשונים, וכן שסמכו דבריהם אלஇיא מקרה שיהי' נראת כדורייתא, כן עשו לתלות דברי אמראים במסניות וברייתאות הקודמין להם הרבה, כדי שיקובל הדבר בעם, ולכן שנה רב בדורי יחיד בלשון חכמים וכן מצין בפסחים ذף כ"ז ע"א דsharp;ual החילוף רב בחכמים, כדי לקיים ההלכתא כייחיד נגד רבם, וכאשר הארכתי בזה בכמה מקומות במקילתן ועין לעיל בראש המ██' בסוף האוקמתות מה שכתבנו בזה. וא"כ ה"ג חשו חכמי התלמוד אמוראי בתראי, שלא קיבלו גירות רב ובית דינו שגוזרו על בשנמה"ע, لكن אמרה ממשו בדרך החלטה דאסור, כאשר הוא גוזה ישנה מתנהי קמאי שעיל זה שייך שפיר לומר אסור סתם, דהרי כבר אישטרש איסור זה מזמן כביר, ע"ז פריך מ"ט דמיהימן לעיל, וממשנה דמיכרין נמצא בשר ח' דמנה נשמע דאין זה איסור קדום ע"כ. ולא פריך מהני ברייתאות דפסחים שהבאתי לעיל, זאת פשיטה לי' דבשנמה"ע חומרא וגזרה דרבנן ה"ו, دائمא פשיטה דלית כאן מקום לחוש אפיו בקולא טבח נקרים, דכל שמאו במקום שהניחסו בלי' שום

תעשה שambilא לידידי גניתת דעת והוא דוקא במקום שמכרין ולא הכריזו, וכן שמא ייחזר וימכרנה לשישראל וד"ק היטב.

תוס' ז"ה אינחו דקמטעו אנפשייחו פ"י בכו' וכו' לכך נראה דהתמס בסתם יאסר משום דאיו לאורח לאסוקי אדעת' דמכורות לחנוני אבל הכא וכו' עכ'ל, ועל הא דמוכר לו בחזקת שחויטה לא השיבו התוס' כלום, והיינו טעמא משום דזה תלו依 בהני אוקימות דעליל, דלאביי ורבה דמוקי האי דלא ימכו ר' נו"ט במקומות שמכרין ולא הכריזו, ועוד גם בסתם איכא גניתת דעת דלא הוה לי' לאסוקי לנכרי שהיוא ארירע להם טרופות ולא הכריזו, אבל לר"א דמוקי גם האי דינא במקומות שאין מכרין ודאי מודו התוס' דצרך לאוקמי כשאומר לו בפירוש שהוא כשרה, וכמש"כ לעיל בשם ר'ית אלא דריש' ז"ל שכtab דהתמס במוכר לו בחזקת שהייא כשרה שלא אליבא דוד"א כתוב כן, דלדיי אפיו בסתם נמי איכא גניתת דעת וד"ק.

ודע דלאביי ורבה דמציעתא מיר'י במקומות שמכרין ולא הכריזו, אלא שאירע להם טרפה, הא דקאמור שמא ייחזר וימכרנה לשישראל ולא קאמור שמא שלח ישראל את הנכרי ליקח לו בשר משום דלהא לא צריך לחוש, דהרי אסור לשלחו נקרי לאיטלי גם במקומות שמכרין ולא הכריזו מפני טעם אנשיין וד"ק.

דף צ"ה גמר' אמר רב, שבביל שוטה זה שעשה שלא כהוגן נאסר את כל המקולין עכ'ל הגמ', כפי הנראה מפי ר'ש"י ותוס' ז"ל, הא נכי דיבין לי' הא טבח מן שר הטרפה, בעל מקולין הי' ולקחו כדי למיכרו, והמקום ההוא ה"י מקום שאין מכרין או מקום שמכרין ולא הכריזו ה"י, באופן שלא ה"י רשאי למוכר לנכרי מון הטרפה באותו היום, והוא עבר ועשה שלא כהוגן, אלא דמ"מ קאמור דלא נאסר שאח המקולין נקרים, מיחמת חיש שמא גם לשאר בעלי מקולין מכר כמו שembr;ריה לה, אבל מאותו הנכרי שמכר לו פשיטה דאסור ליקח אפיו יש לו גם בשר כשר במקולין שלו כיוון דאיתחזק אצל טרפה, ולישנא בתרא אי לא דאמרין דלצערוי קמכוון דמש"ה מותר נמי ליקח מאותו הנכרי, והוא אסרים את כל המקולין, דהוה חיישין כי היכי דמוכר זהה מכר נמי לאחירינה, והנה יש לראות דס"כ' למה נאסר כל המקולין בשלב בהמהacha שנטרפה, דהא דאסרים למוכר אפי' טרפה אחת בעיר במקומות שנטרפה, דהא דאסרים למוכר אפי' טרפה אחת בעיר במקומות שאין מכרין, או דבשביל טרפה אחת מכרין בעיר כדי שלא יקוחו בכל המקולין נקרים, הינו מושום תקנה להטבעים, דלוליז'את שאסרו ליקח לא ה"י רשאי למוכר טרפה לנכרי מושום דלא אמרה תורה שלח לתקלה והוא מה"ת דאסור לבטל איסור לכתלה עין ברשב"א בסוגי' דמיכרין לעיל, ובפתחה של' אבל כאן דהאי דמוכר טרפה بلا הכרזה כבר מחר דזה שמכר מליקח בשאר מקולין אחר שכבר נתבטל, ואולי מאריך דזה שמכר הוא מבטל איסור לכתלה, ולמי שנטבתל בשביבו אסרו ז"ל כמבהיר בו י"ד סי' צ"ח, וא"כ הכא דהני מוקלי נקרים בייטול כמבטל בשביל הישראלים שרגילים ליקח אצל המקולין, אבל יותר נראת המקולין נמי קבוע הם, וכמש"כ התוס' בד"ה ובנמצא וכמש"כ המהרש"א ז"ל, וא"כ מדיאן אסור ליקח אצל מוקלן ואע"פ דקבוע שאינו ניכר הוא, עכ"פ מדרבנן הוה לי' קבוע גם בכחג'ו.

אולם הרשב"א ז"ל הביא בשם תוס' שיטה אחרת בזה, והוא דודאי לכתלה ליקח אסור כיוון דמיהימן לנו דמוכר את הטרפה הוה ל"י במקומות שמכרין והכריזו אלא על מה שלקו דודם שנודע קאמר דלא נאסר דכל שלא נודע בשעת לקיחת ע"פ שנודע אח"כ לא מקרי קבוע למפרע עיי"ש. והנה מה דמדומה זאת למקומות שמכרין והכריזו ה"ו פלא ממש"כ למלعلا, דהתמס תקנתא הוה כדי להתיר המכירה, אבל לא להציג את הלוקחים מאיסורה שכבר

הר"י החלק על רשיי ומפרש דלענין אכילה קבעי ודוק".

ועתה בא וראה עד כמה נכנסו התוס' בדוחקים וdochki דוחקים מכח שיטה זו דבט' ציבורין לעין אכילה מيري דע"י שיטה זו והכרחו לומר דראה שלקה הנכרי מן החנות באמת אסור דמקרי נולד הספק במקומות הקביעות כמו הtems בעכבר, ומהז נצחים להם קושי מפ' התערבותות, אכן מהני ניכבשינהו דנייניזו, דהרי ראה שניניגידו מן הקבוע ונכנסו בדוחק גдол דמיירி באופן שלא ראה, ע"ז קשי' להו עוד ע"ס הדיבור, ועיין לבב אר' מה שתמה עליהם. אבל כל זאת לשיטת רשי' ז"ל בפסחים דלענין בדיקה אחריו מيري לא צרכין כלל, כי הכל יבא בשלום על מקומו בעלי שום דוחק והוא דאפיילו ראה ישראל שלקה הנכרי מן החנות, כל שאין לו נפקותא בזה אין לומר דנולד הספק במקומות הקביעות, דנולד הספק לא מקרי אלא כצרכין לדון עליו, ולכן דבעכבר מקרי נולד הספק במקומות התערבותות, משום דיש להישראל נפ"מ אי חמץ אי מצחה שכול כדי לידע אם צריך בדיקה אחריו, אבל בנכרי שלקה בשר באחת מן המקולין, ע"פ שראהו ישראל אבל כל זמן שלא לקחו מהם אין לו נפ"מ ובזמן שלקו ייש לו נפ"מ כבר פירוש, דיןנו שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב בנתערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל מוקמין עיקירה דדיןיא, ובאמת תמהו לומר כן, דהרי לא נקל במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכריו, יותר מבשנמה"ע אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיudit ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוט' דה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתיך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולהק אסירין לי'adam לא קיימי הא לא כימי הא מבון, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר בנסיבות אע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכרז היום מيري, ואיך מותר בשר הנמצא. ע"כ לומר דלא גزو כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמהו הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב בנסיבות ניד ואיך פריך דנכבשינהו דנייניז דע"י דנכבשינהו לא עשה מידי אלא דבטיל הקביעות, אבל עדיין כולן אסורים דהרי בע"ח לא בטלו מדרבנן מפני חшибותן, ותדע דלא עשה מידי בזה דהרי לכתחלה ביבש איסור תורה הוא כמו שביארנו בפתחה, ואיך פריך דנכבשינהו בידים אלא ודאי מושם דבזה לא ביטול האיסור אלא הקביעות, וכיון דלא ביטול האיסור מה בכך שראה ביטול הקביעות דהרי לא הינו נפ"מ על שום אחד מהם, עד שאחר דבר ניד ניטל אחד מהם ואומר דמרובא פריש וזאת שפיר דמי, שלא שיק לומר נולד הספק בשעת הקביעות, דהרי אז כולם אסורות הי', ואיך שיק לומר דנולד הספק אז, דהאי ספק אי הא שור פריש מן הרוב פריש או מן המיעוט, לא נולד רק עתה שלקהו להפרשו מן הניד, ולכן לא מקרי נולד הספק במקומות הקביעות כך מופרש הכל היטב לשיטת רשי' ז"ל בפסחים ודוק"ק בכל זאת.

אחרי כתבי מצאי לי ראי נפלאה וברורה בירושלמי שקלים פ"ז הלכ' ב' המובא ג'כ' בפוסקים, והוא דאחר שהביאה הבריתיא דט' חניות דבלקח מן הקבוע וחושש לטרפה ובנמצאת הולclin אחר הרוב, א"ר יוחנן שם הנמצא ביד גוי כנמצא בפלטיא, פי' ומותר דחולclin אחר רוב הטעחים, ופרק מעשה שאירע חדך ארמאיה הי' חותך מן סוס' ונפיקן לברא למכוון וא"ר יוסי דר' יוחנן רביה ג'כ' בראה אותו יוצא ממוקולין של ישראל עי"ש.

והנה ע"כ מيري דלא ידע ישראל אם מחותן שמכרין טרפה או משאר חניות יצא, אכן בידע דמחנות של כשרות יצא מאי למיימרא ולא עוד אלא דרי' הלא כנמצא בפלטיא קאמר וע"כ דASHMUNIN דכמו דבנמצא בפלטיא סמכין אבל דפריש מרובה פריש, כמו כן

שינויו ודאי האי שנמצא הוא שהניחו, אלא דרבנן גרו, אבל מאחר דאמרו ממשי' דרב דבשנמה"ע אסור, ע"כ גזרה קדומה הוא ואי אפשר לפרנס hei ברייתא ומשניות, וע"ז קמדחיה דאפשר לאCKER לאCKER ביד עכו"ם ובעומד וראהו ולא דכו האמת, אלא דכו דאי נצחים בדוחק דגאייה בשנמה"ע ישנה hei, שפיר קאמר בשם רב סתם אסור כדי לקבלו מני' כאלו הוא גזרה ישנה, אבל לעולם רב הוא דגזר על בשנמה"ע, ואמוראי בתראי אמרו משמו בלשון דמיישתמע שנאסר מכבר, ולפ"ז יש לקיים הא דמתוך החות' ז"ל הנ"ל דעת הרמב"ם ז"ל, דס"ל לפ' האמת דרב גזר על בשנמה"ע, אין אנו צריכים לחלק בין נתעלם מן העין לנמצא ביד עכו"ם, ועיין עוד לקמן ודוק".

תוס' דה ובנמצא הלא אחר הרוב, וא"ת דבמקומות שמכרין והכריו מושם טרפה אחת אסירין כל המקולין וכו', עד שמסיק לבסוף דחקנתא בעלמא הוא שעשו חכמים במקומות שאין מカリין שלא לנקות מן עכו"ם לכתה לאע"פ שרוב טבחין ישראל וכו' עכ"ל, וכונתם בל"ס Leh מה שכתוב הרשב"א ז"ל בסוגי' דמカリין לעיל כדדי שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב בנתערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל מוקמין עיקירה דדיןיא, ובאמת תמהו לומר כן, דהרי לא נקל במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכריו, יותר מבשנמה"ע אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיudit ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוט' דה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתיך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולהק אסירין לי' adam לא קיימי הא לא כימי הא מבון, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר בנסיבות אע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכרז היום מירי, ואיך מותר בשר הנמצא. ע"כ לומר דלא גזו כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמהו הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב בנסיבות ניד ואיך פריך דנכבשינהו דנייניז דט' חניות מירי בנסיבות אע"ם, ומושם דבריתיא דשם איכה תקנה ושרי זאת במקומות שמכרין טרפות במקומות הרי דשם איכה תקנה ע"כ שלא לנקות מיד עכו"ם, ודוחק גדול לומר. גם זאת בעומד וראהו קמו' לי', דהרי הש"ס חידש זאת لكمן, משמע דבריתיא' ולפ"ע"ד אין לנו מנוס אחר אלא לאמר דהאי ברייתא דט' חניות לפיה מה דמוקי לי' בנסיבות אע"ם, מيري בנסיבות מוקם דליך שום תקנה ומדינה אסור למוכר טרפה, ומותר ליקח מן הנכרי, והאי אחת המוכרת בשר טרפה הוא טבח נכרי שטובח ומוכר לנכרים, ומ"מ מותר ליקח מיד נכרי מושם דרוב טבחין ישראל ודוק". ועיין בבב אר' שמספרש דברי התוס' כפושטן adam ליקח מותר בדיudit ולפ"ע"ד נראה כמש'ג.

תוס' דה הכא נמי שנמצא ביד עכו"ם, וא"ת דאמר בפ' ק דפסחים ט' צבורים של מצחה וαι' של חמץ ואתא עכבר וشكل וכו' דמה לי' נמצאה בפי עכבר ומה לי' נמצאה ביד עכו"ם עכ"ל. התוס' לשיטתייהו בפסחים שם הקשו כן דס"ל דלאכליה קבעי, וא"כ לא נולד לנקות רק כשמוציאים מפי העכבר או שנפל מפי, ואז הינו היך Dunnatz באשר ביד נכרי' אבל לרשי' ז"ל שפירוש שם כפושטו דלענין להצריך בדיקה קמירי, א"כ שאני עכבר בחמצ, מנכרי בשר, דמיד שלקה העכבר מן הציבורין נולד הספק לעניין בדיקה וכגד אמר שם לעיל שמא לטול חולדה בפנינו וצריך בדיקה אחריו, ועיי"ש בתוס' ותמצא שישידרו התוס' קושי' רק אחר שהביאו דעת

איתמר עלה רב אמר מותרות משום נבלה ולוי אמר מותרות באכילה, וכך הקשו האחרונים ז"ל הרי דרב בפי אוסר בשר הנמצא במקומות טבוח ישראל משום חשש שבאיו מרובה דעתם, ואיך מסיק מכך דרב לאו בפירוש איתמר אלא כלל לא ק"ז בעחחות"ס ז"ל כתוב, דבאמת כאשר מסיק דמקללא איתמר גם זאת דמפרש רב האイ חתיכות מותרות משום נבלה י"כ לאו בפירוש שאמרו אלא כלל לא, ודבר גודל דבר הנביה זה, אלא בל"ה קשה לשון הש"ס דקאמר דמידי הוא טעמא אלא לר ובוי' דכל מקום שמצוין כן הוא על אופן דין חדש מישיב הקושי, אבל כאן הלא רב כדי לתרץ דין דבשנה"ע הוכחה לפרש האי מותרות דלעין טומאה אמר. וא"כ האי מידי הוא טעמא אלא לר אינו מדויק, והכי הוליל רב מותר לך דמותרות משום נבלה קאמר ואיתמר נמי הכי וכו'.

ד') הקשו ג"כ האחרונים ז"ל, הלא لكمן קאמר רב דאל תהי שוטה בחזרום, הרי בפירוש אסור בשנמה"ע בחזרום ודאי לאו סימן הוא במקומות דבעי היכר מדינא, כמו שבאיו התוס' لكمן מגני' ארכוה באלו מציאות, ורק לבג' חומרת בשנמה"ע מהני סימן כל דחו כמו חזרום, ואיך קאמר דרב לאו בפירוש איתמר ודורי הראש יוסף ז"ל בהז אינן מובנים לי.

ה') ממה דאמר רב, עבדי נמי הכי ואסרינהו ניחלי, אך נשמע דאוסר בשנמה"ע וחיש להחלפה, דשאני התם דעתן תרי במקומות חד וכפי הנראה הרגשו התוס' בהז, אלא דקשי' להו יותר דממה דקאמר עבדי נמי הכי, אדרבה מוכח דalo עלה רק חזא לא הוה אסור לי' ומתרצים בדוחק גודל, דהרי ראה שלא היה שם עורב ולמייחס שמא קודם לנו שדא עורב ראש במים אין כאן חשש, וא"כ הוה לי' לעלות שניהם דמיהיני תיתי שלו נאבד במים ואידך עלה, כך מתפרשים תירוצים וכי לא יודה זהה דוחק גודל, Adams חישין להחלפה במקומות דליך שום ריעوتא למה לא ניחוש גם כאן שי' במים ראש אחר ואדרבה דורך המים להולך מה שנארק בתוכו להלאה, וכן עד שבאי הסל, שט ראש שנפל ממנו להלאה וראש אחר שבא ממקום רחוך אריע עתה לאן ועלה בסל שלו, אבל אם יהיה לנו לומר דלא נשמע להיפך, אבל עדיון קשה מנ"ל דלו הוה מיתרמי בראש אחד ולא ראה אם לאו עירוב ה' כאן דהוה אוסר, דדילמא דוקא מושם דעלו תרין, ואיכא כאן בטוח ראש חדש שלא ידע מאין בא, אי מכאן ואי מעלמא, ואין כאן אף' מقلלא דרב חייש להחלפה במקומות דליך שום ריעوتא והוא קושי' עצומה שאין לIALIZED הימנה. ולא עוד אלא דקשה לי' ע"כ כאן בהאי עובדא איך ח' בשנמה"ע כל דורי בחזרום קאמר רב בעצמו דהוה סימן לגב' הומר' דבשנה"ע, וא"כ ה' חתיכה מסוימת כמו ראש ורגל דהוה סימן, דעין שם ב"מ דף כ"ג ע"ב דכמו דפרק آخرוזים דלהוי סימן להחזר או אבדה, כמו כן פריך את חתיכות דלהוי סימן או דפרק או דאטמא, הרי דשותין הון חזרום או חתיכות מסוימת דשניםם לגב' אבדה דבעין סימן גמור לאו סימנים נינהו אבל לבגי' חומרת בשנמה"ע גם שניהם סימנא הוה דמ"ש היא מהא דבעי ר'יה מרוב בחזרום ולא בעי' חתיכות משום דשם במתני' חזרום קתני' ברישא, נקט הוא נמי חזרום אבל אה'ג דבעי' נמי' בחתיכות ותדע ע"כ חזרום וחתיכות שות' ה' דאם תאמר דחרוזים הוה עדיף מחתיכות למה סייד התנא שם לקתני' הרי אלו שלו חזרום ואח'ג' חתיכות דהוה זו ואצ'ל או והו"ל להקדמים חתיכות ואח'ג' חזרום אלא ודאי דשווין הון ורב לא גזר רק את חתיכות בשר בעלמא דלא ידע מאייה חלק הבימה הוא אבל בידע דראש או גרג' או מאטמא הוה סימן וכאשר פריך ובב' את לת קרנא לכתהלה ודאי עשה סימן גמור אבל לאוסר בדיעבד

בנמצא ביד נכרי כן, וכיון דמיירי בראה יוצאה מחד מן המקולין הרי ראה שלקה מן הקבוע, ואיך נאמר כאן כל דפריש מרובה פריש כמו בנסיבות פטנטיא, אלא ודאי דכל זמן שלא ה' נפקota לישראל במה שלקה הנכרי, ע"פ שראהו יוצאה מן המקולין די בשר שנמצא יש לו ואזאת אתה ר'י לאשמעין ולאפוקי מישית התוס' דראה לחוד גורם לשעותו ספק נולד במקומות הקביעות והואראי' שאין עליה תשובה ודז'ק היטב.

מהדורה בתרא בסוגי' דבשנה"ע

בעברי עוד הפעם בעין עיוני על סוג' העומקה הללו האיר ד' עני' וראיתי אויר בהיר או מצחצח ורק ע"פ פירוש זה אנו הולכים בהרחבה בכל שקל וטרוי' בלי דוחק כאשר אבא, ואסדר תחלה מה שיש מן החומר בסוגי' זו טפי' פירוש רשי' ותוס' והוא:

א') אמר רב בשר כיון שנתעלם מן העין אסור. דבר פשוט הוא דרב החמיר חומריא תירה לחוש להחלפה במקומות דליך שום ריעوتא נמצא במקומות שנייה, וуд' כאן לא פלייג' תנאי בפסחים דף י"ד אלא בהניח מהנה ומצא מעתים או בהיפך, ורק בקשורים יחד וכמוש'כ התוס' שם, אבל מצא כמו שהניח מאן דכרשמי' שהיה' חחש אחלפה, והרי בתרומה וקדשי' דפוסל היסח הדעת, היישין על נגעת טומאה ומשום דכתיב ומשמרת תרומות, אבל על ההחלפה לא חישין, ע"ג דבעי' שימור וע"כ דרב חומריא תירה החמיר לאסור בשר בהיסח הדעת, שמא הוחלש בנבלה, וא"כ קשה מאי מה פריך לי' ממשניות וברייתיות שנשנו מכבר ובמה שכתבתי למלعلا דמלשונו דקאמר אסור ממשמע לי' ע"פ דהו גזרה קודמה לא נתקorra דעת, דעתין אין מוקום להקשות דהו גזרה שננו קודם האי גזרה וממנה לא זהה מקומו, ואני זה כמו בשאר מקומות שמתרך תחלה בשאר אופנים ורק מצד הדוחק מסיק דמשנה נשנית קודם ולא זהה מקומה (עיין לעיל דף ל"ב ע"ב ובמה שכותבי, שם זהה) דבכל הני מקומות גזרה הוה, וממילא בטעות שננו והי' מן הרואי לתקן הטעות אבל כיון שכבר ה' שגור בן בפי ה תלמידים לא ה' יכול רבנו הקדוש לשכחה, אבל כאן בגזרה לא בעו המשניות הקודמים שום תיקון דבלאה'ה כל גזרה דלא נתקבלה ולא נפתחה בתוך העם לאו גזרה היא, וכל שנטקבלה ונחפיטה לא תבטלה בשביל שבמשנה שנשנית קודם הגזרה שנוי' היתר, וכן כאן אין שום מקום קושי' ממשנה או בריתיא השינוי' קודם האי גזרה, שלא זהה מקומה גם אחר הגזרה.

ב') **תירוץ** הש"ס נמצא ביד עכו"ם שאני אין לו מובן, ניהו דביד עכו"ם שפיר משתمر מן העורבים שלא יהליפו, אבל האי עכו"ם שאמן מן העורבים דשדו קיבל. כמו מעשה דלקמן דשדו עורבים כבדי וכוליתא במעלי' יומא דכפורי, וק"ז הוא אם חישין להחלפת העורבים על בשר שהניח והעלים עינו ממנה, מכש'כ' דבנמצא ביד גוי דגירוש שמא ממה שבאיו העורבים בא לידן. ומה שכתב רשי' ז'ל שהיתה בחזקת משתמר מראיה דהרגיש בקושי' ז' ורואה לתרץ זאת ולומר דሞמן דבוקען ה' הא בשר שהיתה בחזקת משתמר כמו שהוא עתה ביד אדם כז' ה' מלפנים, ובא לו מיד אדם המשמר ולא מן השוק, אלא אדם מכח חזקה זו לא ניחוש שהגוי מצאו בשוק מכש'כ' דמצאו במקומות שהניחו דאי'א חזקה טובא דכאן נמצאו וכאן ה'ה, ומהיכי' תיתני הוחלף ע"י' עורבים שלא ראיינו, וזה תימיא רבבתא.

ג') **על** קושי' האחורה ממשנה דשקלים נמצא בגבולין אברים נבלות חתיכות מותרות, קמתרץ מידי הוא טעמא אלא לר' הא

להם וגם למייעוט לא יחשב, שכן לרוחח דמלתא הביא מעשה שהוא, ולכן מסיק דרי"י לא התירبشر הנמצא ביד גוי אלא בראו שלקו מהן המקולין באופן דיליכא רק חשש שהוא מנו"ט לך ועל זה מהני הרוב וכמוש"כ בועללה דלא שייך בנכרי לך מן הקבוע והא דמתיר בנמצא לפטלי" ע"פ דבזה שוב איכא חששبشر טמא שנפל מן הנכרי שיש לו נבלות הטמאים בבתו וכמעשה שהי"ל כיון דבריך שרובה ישראלי דרים בה הוה נמצא בפטלי" תרי רובה דמסתמא מישראל נפל שהמה רובים בעיר, ואית"ל שמעיינט הנכרים נפל הלא גם המה רוב בשער שבידם מן המקולין הו, ובתרי רובה המיעוט כמאן דליתא, וכמובואר בכתבונות דף ט"ז ע"א דמעלה עשו בייחוסין שלא לסמך ארוב כשרים אלה, אבל ברוב העיר ורוב סייעת רוחקים מעליין ליחסין, וע"ז קאמר בירושלמי דרב כי אתה לבבל וראה שמקילין בשער שביד עכו"ם שאסור מדינה משום מיעוט בשער טמא, החמיר עליהם לאסור גם מה שנטעלם מן העין ולהושך להחלפה במקומות דיליכא שום ריעותא, וממילא אין צרייך לומר דעת עורבים שהביאו מעלמא חס, אלא החלפה שבכאן ע"י נכרי שיש בידו בשער טמא, ואולי משום לא פלוג גזר נמי בגיןך שאין זה מן הטמאים, כל שאין לו סימן ואפשר דוחולף אסור, וממילא אוסר גם בשער הנמצא בשוק, ע"פ שיש תרי רובה ומשום לא פלוג אבל מן הברייתא דט' חניות וממשנה דشكלים דקטני התיוכות מותירות לא קשה דהרי חומרא דרב הוא שלא ה"י בזמן הקדום.

אולם הגמ' דילן דעת אחרת עמה, דגס היא ידעה דמה דאסור רב בשנמה"ע הוא חומרת עצמו שחייב, ובס"ד שהקשה עליו מהא דרב דמקולין וטובי ישראלי דבשר הנמצא ביד עכו"ם מותר, אוili באמת סבר דעתמי" דרב בירושלמי דחייב משום דראיה מקילין בשער שביד עכו"ם, וע"כ דבשר ביד עכו"ם אסור מדינה, אבל המתרצה דקאמר נמצא ביד עכו"ם שאיני מגלה לך טעמי" דרב דלעולם בשער שביד עכו"ם המשתרם מיותר דלמיינט טמא לא חישין כמו למיינט טרופות, אבל בשער הנמצא איכא איסור מדינה והוא להיפך מסברת הירושלמי, ומטעם דחווש לרוב בשער דעלמא שהוא נו"ט ועי' עורבים המבאים, ואיל' דאן זה מצוי, עין בפי' כתובות הנל"ד"ה שם ומדאוריתא, שכותב דע"ג דלא איזלין בתר רובה דעלמא נגד רוב שבעיר, אבל עכ"פ מיינט עושה, וא"כ ה"ה אם איכא הוה פלנא בעיר מצטרוף האי מיטוטא לפלנא, וכן רובה בעיר דעושה האי מיינט בצירוף מיינט שבעיר פלנא, וכן כתבת הרץ"ז לעיל בסוגי" דביבים, דף ס"ג ע"ב, דמיינט טמאות ומיעוט טרופות מצטרופין להחליש הרוב, וכן ה"י סברת רב דבשר הנמצא בשוק ע"פ שרוב בשער שבעיר כשר, אבל חשש הבאת העורבים מرواיה דעלמא שהוא טרופות ונבלות מגרע הרוב, ועשה ספק ואסור, וכי לחזק האי דין דבשר הנמצא אסור מדינה ומושום חשש עורבים המבאים מرواיה דעלמא, אוסר רב כל בשער שאינו ביד המשומר. וראה זה בפי' רשי"ז עיל דעל דין דרב בד"ה אסור מפרש סתם שהוא נתחלף בנבלה ולא הזכיר עורבים ואח"כ על המתרצה נמצא ביד עכו"ם שאיני כתוב אבל בשער המונח שמא עורבים חלפו, ולא כמש"כ התוס" מיד עד רב דעתמי" שמא עורבים חלפו, דהמקשן ודאי לא ידע מה"ט עורבים מדרפרק מבשר הנמצא ביד עכו"ם דין כאן חשש עורבים, כיון דהוא ביד המשתרם, וחזקה אלימטה הוא דכמו שהוא עתה ביד המשתרם כן בא לידי מיד המשתרם. אלא דלפי דרכנו לא היה לי לרשי"ז עיל כתוב "אבל בשער המונח וכו'" אלא "אבל בשער הנמצא וכו'" כי עתה מאחר שגור רב לאסור אפילו בשער המונח על שלחנו משום שהעלים עינו ממנה, פשיטה דגס בשער ביד עכו"ם כmorph, דמסתמא איכא העלמת עין במקולין וגם ברשות הגוי, דהרי תראה דחש"ס

ודאי דסגי בסימנה דחתיכה מסוימות כמו דסגי בחרואים וייתר נראה לומר דחש"ס טרם שמסיק דרב פשוט לי לריה דחרואים הוה סימן לרוחח דמלת' קאמר דعبد סימן מעלי' אתלת קרנא אבל לעולם בהיכר חתיכה מסוימת חלק הבהמה הוא ג"כ שפיר דמי ועין באות שאח"ז ודוק".

ו) **ממעשה** דרב דקאייל לב"י רב חנן חתני' וכו', ולא עלים רב עני' מיניה דהאי חייתה דתלי' הקשו בתוס' דמקאן מוכח דרב אסר בשנמה"ע, ותירצו דכלמה רוב טבח עכו"ם, וכי חיישין קומתמה הראש יוסף ז"ל דמה בכך דרוב טבח עכו"ם, ורב רק לעורבים חושש להחלפה עכו"ם דהא ה"י נתפס כגבג, ורב רק לשארם דבחדדי דאותיא כ"ע לאפי' אבל הביא בשם הת"ח דה"י מתירה שיצאו כולם ויהי טרודים ולא ייא"ה העכו"ם נתפס כגבג עכ"ל, סוף הדברים לא מצאתי בת"ח שלפני, אבל לפע"ד לא הוועיל זהה כלום, חדש החלפה בנכרי לא שיק אלא בנסיך לו דבר بلا סימן ולא יכול להחזיקו לעצמו, אז קטין עלה בחשש החלפה טוב ברע, אבל במקומות דלא מסרנו לו מידי, אם איינו נתפס כגבג ונכנס לבית למה יניח אחרת תחתיה ואם יש לו מני מחזיק בשניהם, ואולי יל"יש זאת בשנאמר דמחליף כדי שלא יתעוררנו בעליו לחזור אחריה הגנבה וה"י נתפס אח"כ בגנבה שבידו, אבל סכ"ס גם بلا נתפס כגבג לחוש להחלפה בלי' שום ריעותא, ודאי דאיינו מדינו אלא משום חומרא דרב דחש בברש שנמה"ע להחלפת עורבים, וה"ה ברוב טבח עכו"ם להחלפת עכו"ם במקומות דאיינו נתפס כגבג, אבל بلا חומרא דרב, ודאי אין מקום לחוש שעכו"ם ה"י לו בהמה ביוז גרוועה מזו והחליפה, דחשש זה ממש רחוק כ"כ כמו שיש דחלפה עורבים, ولكن עדיין קושי' התוס' במ"ע, למה לא מדקדק מהאי מעשה דרב אוסר בשנמה"ע מחש החלפה, וזאת בפירוש נשמע ולא מכללא, ולתרץ כל זאת נראה לפע"ד פרש הסוגי" לולי פרשי" ותוס' ז"ל באופן אחר והוא.

דבעל מסדר הש"ס ידע שפיר מיד דאסור בשןמה"ע מצד חומרא שהחייב הוא אוסר כן, וכמובואר בפירוש בירושלמי דשקלים דרב ראה דמקילין בעין לקיחת בשער מן הנכרים, והחייב עליהו, אלא דירושלמי גומרי דילן פליגו בטעמא דרב, דבירושלמי מוקי להא דאר"י שם דבשר הנמצא ביד גוי כמנמצא בפטלי', והוא שראו אותו יוצא ממקילין של ישראל, ומושם דמקשה לי' התם ממעשה השה", חד ארמאי מקטען מן סוסי' ומפיק ברא. ויש להעיר וכי משום دائירע שנכרי מכיר נבלה שבבתו תו לא נסמק אrose בשער שבעיר, ומה חידוש מצא בהאי מעשה כדי לאסור בשער הנמצא ביד עכו"ם, ושנית קשה דאם חושש למיעוט נבלות שבבית הנכרי, מה הנמצא בפטלי' מותר, ולא עוד אלא דהא דקאמר ר"י דמנציא ביד נכרי כמנמצא בפטלי' מותר נפרש כמו שאמר שם ר' יוסי תלמודי" דראו אותו יוצא ממקילין של ישראל, ע"כ הפירוש דלא ידעינו אם מרוב כשרים או מיעוט טרופות, ובדאכיא אחת מוכרות נו"ט דאל"כ Mai קמ"ל, וכמש"כ למעלה בתוס' ד"ה ה"ג בנמצא, ואם כן הוא מ"ש ראה ומ"ש לא ראה, דהכא והכא איכא מיינט נבלות ופלא בעני' שכל הפסיקים הביאו דברי הירושלמי וכדי לישב שיטת הרמב"ם ז"ל, ולא נתעוררנו לפרשים, אבל לפע"ד נראה עפ"י מה שכתבנו לעיל דף ס"ג ע"ב בתוס' ד"ה ה"ג אסורה דעוף טמא נינחו, דמש"ה לא סמכנו ארוב עופות טהורים משום דaicא עשה דוחבדלטם ובענין דזוקא הבדלה ע"י סימנים ולא מהני כל דפריש מרבא פריש, וא"כ ס"ל לירושלמי דבמקומות דaicא חשש בשער טמא לא איזלין בת"ר מושום עשה דוחבדלטם ולא הביא האי מעשה דנכרי אחד מכר בשער סוס וחמור דמאייס משום שלא תאמיר דגס העכו"ם נזהרים מברש כשר סוס וחמור דמאייס

ואשר הש"ס מסיק דמסתבר דפרותא דעכו"ם ה' מודהшиб רב דייסורא שכחיו טפי, והרי גזירת שחייבת כותים אמרין לעיל דף ה' ע"ב דר"ג ובית דיןנו מןיהם ולא קבלו הגזרה עד שבאו ר' א"ר ואישום בגויים גמורים, וכן שאור גזירות ה' נמנים עליהם חכמי הדור, ונשאו וננתנו בדבר עד שיצא אישור חדש לעלמא, והיתכן דגזרת בשנמה"ע שהוא גזרה כבודה עד דפרק הש"ס ורב היכי אכל בשארא, רק כל אחר יד נתהווה מעובדא שהיה ומכללא דלא ביריא לו כלל דעתיך רב, והוא מן הנמנע, ואדרבה לפ"י רשי"ו ותוס' ז"ל/DDינה דבשנמה"ע אשר רב נשמע מכללא דהאי עובדא ודאי דרב דין קאמר ולא חומרה וגזרה שגזר הו,adam אמר דרב גזרה ולא דין קאמר אז פשיטה דרך בפירוש מציא אמרן כן ולא מכללא, ולכנן לרשי"ו ותוס' ע"כ רב דין אמר. ולכנן תמהני מאד על הב"י ויתר הפסיקים שתמהנו על הרמב"ס ז"ל דאין הנית סוגי דילן ופסק כירושלמי, דאפילו לפ"י שיטם דהסוגי דילן ס"ל דרב דין קאמר, ולכנן פריך לי' מכל hei משניות וברייתנות, כיון דברי ירושלמי מבואר דבר גזירה קאמר, שהחמיר עצמו, הלא ירושלמי נסדר בדורו או קרוב לדורו של רב, כמה מאות שנים לפני הבעל וא"כ פשיטה דזהו יותר דסכמה לידע מה דקאמר רב, אי דין או גזרה קאמר ואין זה דומה לשאר פולגות בסברא או בקבלה בפירוש המשניות דאנן אחר ר' תלמוד בבלי גירין נגד הירושלמי, אבל במה שהיעיד הירושלמי דרב אתה לבבל וראה מקילון והחמיר עלייה, ע"פ שהגמי דילן לא ידע מיה וסביר דדין קאמר רב, לא נדחה עדות ברורה של הירושלמי שנסדר אז בזמנו של רב, מפני השערת תלמודא דילן דין קאמר רב, וזה ברור ואמת, אלא דלי פירושינו גם הבעל לא עלה על דעתו דרב מדינה קאמר לחוש להחלה בשר המונח על שולחנו לפי שהעלים עניינו ממנה, זהה דבר שאין הדעת סבלתו, דבעל התלמוד טעו בהכא, אלא הפירוש האמתי הוא כמו שביארנו, ומוקם הניתן לי' מן השם להגדיר בו תליית וד"ק.

ע"ב גמרא אמר רב בעדי נמי הכלי אסרים ניהלי תמהה לי הלא באברים כתני במתני" דشكלים דובלות, לכל בשאר המושליך איתרעו הרבה ממש"כ רשי"ז, דכו דרך הנבלות לחתחלה לאברים ולהשליכם לאשפה, ופשיטה דהה לנחר, וא"כ האי ראש הנמצא בימים אפילו נבלה הוה דראש ודאי בחתיכה ניזון כموון. והוא תימא רבתא בעני אם לא שנאמר דרכם ה' לילך לנחר בראש ומיעין לחלים ולהדים וכן נראה מירושלמי שקלים הנ"ל שהביאה האי עובדא באופן זה חד בר נש איזיל עבי' משיזגה אסקופתיה בגו נחרה ומפרש שם הפני משה אסקופתא הוה הראש והרגל ובני מעיים עיי"ש וא"כ אין بما שמנצאה ראש ריעוטא כמנצא בשוק כי עלול הוה בשעת רחיצה בנחר שיפול מידו לתוכה המים ואין זה דומה לנמצא בשוק דשם ע"כ אבידה הוה ואין דרך לאבד מה דבעי' שמייה וכמש"כ לעלמה אבל ברוחץ האברים בנחר שפיר דרכו לאבד. ואולי לאזה כיון רשי"ז' במה שכטב וכי בעדי נמי הכלי כלומר אחרים הוו נמי התרם בראשיא עכ"ל דדברים אלו לפום רהיטא אין להם פירוש דהלא יפה מפרש וכי דרך הוא כן שמאבד חפץ רק לענן טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיוון שנמה"ע אסור דבאהי עובדא אסור להני תרי רישי אבל אי עולה חדא לא ה' אסור, וע"כ או דה' קודם גזירתו שגזר על בשנמה"ע, או דלי' שיטת התוס' בד"ה בחורותים דסימן כל דהו מorny, אבל אסור משום דעתך עלה עוד אחד עמו והוא מדינה משום דחווש ארווא דעלמא, הרי דפרש ע"כ האי חתיכות מותרות, רק לענן טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיוון שנמה"ע אסור ודאי בפירוש אמרו, ולכנן לא קשה מעובדא דקזיל לבי רב חנן חתני ולא מהה דקבי עלי ר"ה בחורותים Mai, ע"ז לא על דעת הש"ס דלאו בפירוש אמר דרב גזר על בשנמה"ע, ותמה תמה אקרה על רובינו גדויל האחוריים ז"ל שסבירו לתרץ הסוגי' באמרים דלמסקנא דהאי דרב דבשנמה"ע מכללא אמר, הדר בי' מכל הני קושיות דלעיל, דהרי רב גזר על בשנמה"ע מכח האי עובדא דלקמן, אם הגירסה הללו נcona בתוס'. דמי שמע גזרה חדשה וקשה כגזרת בשנמה"ע נלמד מכללא מעובדא דהאי גברא,

לא מצא ממציאות על רב דהיכי אבל בשרא אלא בשעתו' ופרש"י מיד כشنחתו, או בצריך וחותום או בסימנה וא"כ בנסיבות בשןחא בשידוד ע"מ, ליכא חד מכל הני הרי דהוא בכל איסור בשנמה"ע, ועיין בלב אר"י שנטעورد ע"ז, אלא דלי' דרכנו דכמו לדעת הירושלמי חומרא דרב ה' משום שמקילין בבשר שביד נקרי, אבל כיוון דרב גזר על בשנמה"ע ממילא גזר גם על בשר הנמצא, ע"ג דזאת מדינה ה' שרי, כן נמי לתלמידא דילן דרב גזר על נתעלם מן העון משום בשר הנמצא בשוק, אבל גזירתו כולל ודאי גם בשר הנמצא ביד עכו"ם אבל גזירתו מבשר המונח על שולחנו כموון, וכמוש"כ בפסיקים ובזה יצא כנוגה צדקו של הרמב"ס ז"ל דפסק בין בשר הנמצא בשוק ובין הנמצא ביד גוי ואפילו נתעלם מני העין אסרו חכמים, דיבין לירושלמי ובין לש"ס דילן אחר גזירת רב הכל אסור אלא דשני התלמודים פליגו בטעמא דרב אי משום דס"ל דבשר הנמצא בשוק אסור מדינה ולכנן גזר או בלב לדעת שניהם אחר הנמצא ביד עכו"ם אסור מדינה, אבל גזר אחר גזירת רב הכל גזירתו אסור הכל כנ"ל, וזה תורה הרמב"ס ז"ל תורה אמת ומוסכם עם השכל. ועתה נשוב לפירוש הסוגי', ואחר שזכה דעתמא דרב משום דחשש לרובה דעתמא שמדובר הרוב שבעיר, והוא מדינה אי' בשר הנמצא בשוק שאינו ביד המשתמר מדינה אסור, פריך לי' מט' קמייר, דהאי מדינה קודם גזירת רב שרי, ואח'כ פריך לי' ממשנה דמיכשין מבשר מבושל ומתרך לי' בעומד ורואה, ואח'כ פריך לי' ממשנה דشكלים דשם תנן בהדי' דחתיכות הנמצאות מותרות, וא"כ מדינה בשר הנמצא מותר, ומה ראה רב לאסור גם בשר המונח על שולחנו מצד גזרה, ע"ז ממשני מידיו הוא טעמא אלא לר' רב באמות מפרש האי מותרות דרך משום נבלה מותרות אבל באכילה אסורים מדינה, ומשום חשש רובה דעתמא שעשו פלאג ובטומאה על פלאג לא החמיר לצרף תרי מיעוטה לגרען הרבו, אבל באיסור אכילה חששו מדינה וא"כ שפיר ATA רב לשיטתי' וגזר גם על נתעלם מן העין כנ"ל, וע"ז אמר והוא דרב ר' לא דאתמר דרב מפרש המשנה דחתיכות מותרות משום נבלה ולא באכילה, לאו בפירוש אתמר ולא כמו שפי' רשי' ז"ל הרגש דהא דרב משמע דקאי אמאי דסליק מני' ולא אדרב דלעיל, אבל לפ' דרכנו שהוא דעת הרמב"ס ז"ל, האמת כן הוא דקאי על האי דרב דמפרש המשנה דחתיכות מותרות וקאמר דלאו בפירוש אמר, אלא מכללא משום דבאהי עובדא אסור להני תרי רישי אבל אי עולה חדא לא ה' אסור, וע"כ או דה' קודם גזירתו שגזר על בשנמה"ע, או דלי' שיטת התוס' בד"ה בחורותים דסימן כל דהו מorny, אבל אסור משום דעתך עלה עוד אחד עמו והוא מדינה משום דחווש ארווא דעלמא, הרי דפרש ע"כ האי חתיכות מותרות, רק לענן טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיוון שנמה"ע אסור ודאי בפירוש אמרו, ולכנן לא קשה מעובדא דקזיל לבי רב חנן חתני ולא מהה דקבי עלי ר"ה בחורותים Mai, ע"ז לא על דעת הש"ס דלאו בפירוש אמר דרב גזר על בשנמה"ע, ותמה תמה אקרה על רובינו גדויל האחוריים ז"ל שסבירו לתרץ הסוגי' באמרים דלמסקנא דהאי דרב דבשנמה"ע מכללא אמר, הדר בי' מכל הני קושיות דלעיל, דהרי רב גזר על בשנמה"ע מכח האי עובדא דלקמן, אם הגירסה הללו נcona בתוס'. דמי שמע גזרה חדשה וקשה כגזרת בשנמה"ע נלמד מכללא מעובדא דהאי גברא,

כלל, כמו הכא דסימנים אינם אלא כרוב דרכי המיעוט מתרמי סימון כסימן, לא נהרג על הרוב, משא"כ אם המעשה נעשה בטוח אלא ממץ' אחר אנו רוצים לפטרו דילמא טרפה הרוג, או דלמא לאו א"א היא, כל שע"פ הרוב הוא כשר והיא א"א הרי הוא נכנס לעבר על איסור שענשו מיתה ולא מצי טעון דילמא האי גברא או אתנא מן המיעוט ודוק".

משנה הנוטלגה צריך שיטול את כלו ר"י אומר כדי לקיים בו מצות נטילה, ופרש"י צל דהוה פלוגתת ר"מ ור"י בבריריתא דלעיל צ"ב ע"ב "דרם" א"ה ג"נ מוחטט אחריו בכל מקום שהוא וחותך שמנו מעיקרו ור"י אמר גממו עם השופי וא"כ פליגו בעומק אם צריך לחוטט או שדי במה שלמעלה וכאשר ישמעו נמי מלשון הגני' דאמר שמואל לביר פולי דהוה גאים לי', חות' ב' טפי, אבל באורך הגיד לא פליגו, ושניהם מצי סבירי דלא אסירה תורה אלא מה שעלה הכה' כשמואל בגני' או שנייהם מצי סבירי דבעינן כלו באורך הגיד, וניהו דבריריתא לסתן פlige ר"י עם ת"ק באכלו ואין בו כזית, ומפרש פלוגתתם בהא דשמואל דרבנן ס"ל שלא אסירה תורה אלא מה שעלה הכה' וכו', ולר"י אסירה תורה דcola ירך רבינו הקדוש וכי הראה לא ידע מפלוגתא זו, דהרי לא הביא דבר ר"י שהחוק על הא דأكلו ואין בו כזית, ואדרבה מדהבאי באדכל מהז' כזית ומהז' כזית דפליג ר"י ואומר אינו סופג כלל הארבעים, ובמציאות באכלו ואין בו כזית סתם דחיבב, הרי מבואר דעתך ד"ה הוא. ולא עוד אלא אכן נאמר דרבינו הקדוש מביא פלוגתת ר"מ ור"י בחטיטה דרבנן, והשטייט פלוגתתם בעיקר דאוריתא אי דוקא מה שעלה הכה' אוcola ירך, ועיין בפוסקים דאיכא מבוכה גדולה באזה', ולפי הפסיק פסקינו כשמואל ופסקין דביני חטיטה כר"מ, נגד הכלל דר"מ ור"י הלכה כר"י. ובאמת לשון ר"י כדי לקיים בו מצות נטילה קשה מאד להולמו, לא בלבד מה שנטעורה הר"ן והרש"ב"א צ"ל דלא נתן לנו שיעור במה שאמר כדי מצות נטילה, אלא דהאי מצות נטילה מה היא, וכי יש מצוה בניקור גיד וחלב עד דקרה לי' מצוה. ומה שנראה לפע"ד זהה דר"י לשיטתי' דס"ל לבני יעקב נאסר, והיינו דיעקב ובניו נהגו באחת כמעשה השהי', ועיין לעיל בריש פרקן מה שכתבתי זהה והבאתי דעת חכמי המדרש וכן הוא בזוזה"ק דלכ"ע לה נגע המלאך אלא באחת וכפשתת הקרא Dunnע בכף ירך יעקב ותקע כף ירכו הרי לפי ע"ז אין בעצם הגיד שום איסור המזיק באכילתו דמ"ש גיד ימין לשמאלי, אלא דמשום זכר נאסר, וא"כ עיקר הזכור הוא בנטילתנו שהוא מעשה בפועל, כי רק הפעולה מעורר המחשבה ולא המניה וכבדרישין זכר את יום השבת לקדשו בין או עכ"פ בפה, ולכן קרי לי' מצות נטילה, עיקר הלאו נאמר רק כדי שינטול הגיד, ועיין מעשה הניקור נזכר אותו המאווע וניהו דודאי לאו מקרי ללקות על אכילתו, מ"מ הלאו נאמר כדי לקיים בו מצות נטילה, ולכן כל המוסיף בנטילה גורע דדומי' דמעשה בעינן גיד אחת ולא שתים, ולכן גם החטיטה עס' שמננו הרי הוא מגרע הזכור, וזאת שמענין מהא דאמר כדי מצות נטילה, אבל ר"מ דס"ל נהוג בשתיים מושום דlisrael נאמר האי לאו ככל לאוין רק לקיים בו מצות נטילה, ואע"פ שנכתב במקומו לידע מאיזה טעם אסירה התורה גה"ג אין בשbill' זה עיקר טעם התורה לעשות זכר להאי מאורע, הרי כמו כן כתיב בשבת כדי לזכור יצ"מ וכן בתפилиין ועוד, hei נאמר דין בכל אלו המצאות שורש וטעם רק לעשות זכר ליצ"מ, וכך בבראשית בשני היררכות יש ג"כ מקום להחמיר בחטיטה וישראל קדושים נהגו איסור בשמננו, וכל זאת רק למ"ד בסיני נאמר, וכיון שאין כרבנן דר"י דבשו' פרקן ס"ל, דבשיני נאמר לנו דרכה ר"י מהלכה גם בהא דאינו נהוג אלא בשאת, וגם בפלוגתת חטיטה כנלפער' לפי חומר העניין ואם שגית'

ע"ש גמר' בעי מני' ר"ה מרוב בחרזין Mai, אל תה שוטה בחרזין. הנה דעת התוס' דהאי חרוזין לענין אבודה לאו סימון, וכדקדקתי במשנה בב"מ דחרוזות של דגימות הרי אלו שלו, ובתוספותא קתני דשל דגימות ושל בשר, הרי דחד דינה אית' להו, אבל לגבי בשנמה"ע דהוא חומרא בעלמא סגי בסימן כל דחו, אבל בהג"א כתוב דודוקא בשל דגימות דדריך לחזו אוטם לאו סימון דעלמא, והאי בבשר דאין דרכ' בחרזין הוה סימון כאשר סימון דעלמא, והלב אר"י דתוספותא שהוא נגד המשנה דב"מ לאו דסמכה הוא, והלב אר"י צ"ל מוסיף לדחות שיטת התוס', דאם האי חרוזים לאו סימון הוא לענין אבודה, מה זה שהשיב לו בחרי אף אל תה' שוטה בחרזין, ואני תמה עלי'ו דלהפוך הוא דאסמן מהן הוה סימון באמת מה עלה על דעת ר"ה לשאול כאן באיסור דרבנן בעלמא דלא להוי סימון, ובפרט דלאידך לשניא בניחותא אר"ה אמר רב דבחרזין הרי זה סימון, ומה שכתוב דמתני' דבב"מ דקתני' חרוזות של דגימות וחיתוכות של בשד דודוקא דגים ולא בשר, צ"ל דאה"י דאן דרכ' לחزو רק דגים קטנים אלא דגס בceptors כו' הוא עין לעיל ריש דר' דקטני, וכן מצא בידו דקוררי של צפרים ופי' רשי' חרוזות עופות, וא"כ י"ל דתוספותא ג' כ' הא בשד דקטני צפרים קטנים קامر דדריך לחזו כמו דגים קטנים ודוק".

ע"ש ר"ח בר אבון איתבְדֵל' כרכשא ב' דנא וכו', בכל הני עובדא דבוי סימונא או טב"ע, ודאי סימונא מעלי', ולא כמו סימוני בחרזין, ותדע דהרי דומי' דתכלתא קאמר, ובתכלת ודי מיינא צrisk סימון, דלא שיק רוב טבחין ישראל בהז, וע"כ או דברוב טבחין עכו"ם מירו, או אליבא דרב בשד הנמצא אסור מדינה וכמוש"כ לעיל ודוק".

ד' צ"ו ע"א תוס' ד"ה ולא מהדרין בטב"ע תימא דשאני התם דחישדין לי' דלמא משקר דהא לצורבא מרבען מהדרין בטב"ע. והנראה להפע"ד בזה דהנה חד מן חררי'א הקשה לי' קושי' עצומה דהה שפיר מציין להחזר בטב"ע גם לעם הארץ דחישוד לשקר ע"י שמניחים לפנינו כמה מן כלים כאלו, ואנו מסמנים אותם ואם הוא יכיר את האבודה בין כמה שאר כלים הדומים ע"כ טב"ע אית' לי' ב'. ולא מצאת עינה לתרץ קושי' זו אלא בשנאמור, דאפשר כסומא בארכובה פגע בזה ואין לומר דאיכא רובה נגד האי ואיך מסתיע ע"י דפצע בזה דהרי הוה קבע וכמע"מ דמי, ואין כאן הוכחה, אלא דעדין איכא הוכחה דאין לא ח' לעצמו שמא לא יגע באבודה, ונמצא הוחזק לרמא, אלא דזה אינו דהרי אפשר לטעות בטב"ע דהרי טב"ע כל דחו קאמר, דבנני כלים דמייר' התם שדומים ממש אחד לחבריו א"א מסתמא אלא טב"ע כל דחו (ופלא על התוס' שכתבו דהה בטב"ע גמור דוקא מהדרין זהה ליתא) וכיון דבקל אפשר לטעות לא הוחזק לרמא וזה שקדם דומה דלא מהדרין לע"ה אבדה בטב"ע ועל אופן הנ"ל, מזה מוכח דבטב"ע כל דחו עכ"פ יש לטעות, וא"כ גרע מסימנים דניהם דגס בסימנים ריעותא דרצונו שיזירעו לו אבדתו אטעת' להכירה בדמיון שוא, ולא משום שרוצה לשקר שאינו חדש כיוון דהוא ת"ח אלא משום דהרצון מוקור השכל CIDOU ודו"ק.

תוס' ד"ה פלני דהאי סימונא והאי קטל נפשא לא קטלין לי' וא"ת והלא משיאןacha עפ"י סימונים וכו' ועיין באחרונים שמיישבים קושי' התוס' דכל דבר שהוחזק ע"י סימונים או ע"י אחד, שפיר סוקlein ושורפין עליה, ועיין בזה באריכות ביריעות שלמה בבית יד שלו וגם אני הארכתי במקומו בענין זה בתכלית הארכות.

ועיקר החילוק הוא דבמוקום דהמייעוט אומר שלא עשה מעשה

לענין לעבור על המנהג זהה ברורו. ומה"ט הקיל הרמב"ם ז"ל במשמעותו של גה"ג לענין קרבן פסח שפסק בפ"י ה"א מהלכ' ק"פ שצולח הפסח כולם בעלי להוציא גה"ג וכותב שם ה"כ מ דיןודה דמותה דחויטין וקורנות האסורים אף" מדרבנן צריך להשירו ולא לאכלו אבל שמננו של גיד שאינו אלא מנהג קדושים בפסח לא נהגו עי"ש, ולפי דברי החת"ס ז"ל אדרבה שמננו של גיד ה"י חמור משאר קורנות וגידין שאסורים רק מדרבנן אלא ודאי ממש"כ דהקבלה ה"י שלא ה"י חמור משאר איסורי דרבנן וזה ברור לפ"ע"ד וכן ה"א דלא הזכיר התנא במשנתינו מנהג דשמננו של גיד לאסרו אין לנו מנוס אחר מלומר דיןוה דפסח כר"מ לענין חיטה שהוא מדרבנן אבל לענין שמננו שאינו אלא לר"מ מנהג קדושים ור"י חולק וכגדsmith על השם הגמ' דלעיל, דקרויר והוא בשמננו של גיד מיפילג פליגו, ורק לר"מ אסור מושום מנהג, ובזה לא רצתה רבינו הקדוש לסתום כר"מ, והניכת הדבר על המנהג kali לקבוע הלכה במשנה בדבר זה, מה"ט גם הרמב"ם ז"ל לא כתוב בפירוש שצורך להסביר שמננו של גיד רק בראש הפרקכנ"ל ודו"ק.

תנוס' ד"ה מ"ט מדרבנן בריה היא וא"ת ומ"ש וכי' ויל' דהינו טעם הדני כי אמר רחמנא לא תאכלו גיד עוף טמא ואמבו"ה, כאלו פירש בין גדול ובין קטן וכי' ויפה מפרש הראש יוסף ז"ל כוונת התнос' דגה"ג ועוף טמא דוקא שלם מקרי ולא חסרים ומילאichi דחיב' גם אקטן כל שהוא שלם, ואם אינו שלם בעין צית דוקא משום דעתך אכילה, ולדעת התнос' דלקמן בדיבור שאח"ז בכל הני לאווי דשרצים דלא כתיב אכילה באמת אינו לוקה אלא כשאוכל שלמים, אלא דבזה הרמב"ם ז"ל פlige עליהם שהרי כתוב בפ"ב ה"ב ממא"א האוכל כיון משרץ המים לוקה מה"ת שני אל תשקצו את נפשותיכם בכל הארץ השורץ על הארץ וכי', וכן בנבראים באשפות ובגופי הנבלות האוכל מהן צית לוקה שנ' ולא תטמאו את נפשותיכם בכל הארץ הרומש על הארץ וכי', הרי מפורש אמר דלוכה על צית מהם ע"ג דלא כתיב בהני לאוין לשון האכילה אלא דמ"מ לא פlige על טעם התнос' בבר"י דלוכה בשלם גם פחות מכזית, משום דשרץ ורומש על הארץ שלם משמע, אלא בסופר דלא מסתגר כלל לומר דבשביל דאותה רחמנא להחמיר לחיב' על בריה שלמה גם בפחות מכזית דנצחמו מזה קולא, דיפטור באוכל צית מברשות נגד הני טמאים דעתיכי בי' מברשות לא בשרצים כמה מלקיות, لكن שפיר כתבו באוכל צית בהו אכילה, דהני לאוין רק לאוין דאכילה, ולא לאלו דלא כתיב בהו אכילה, דהני לאוין הנוספות אפשר דוקא אשלים קפיד רחמנא אבל הרמב"ם ז"ל דסל' דליך רק חד לאו וחד מלוקות, ורק בהצטרכות העוניים לוקה ג' ד' ה' וגם שיש מבואר שם בסוף הפרק, לכן לא מסתגר לי' לומר דברון דעתך ביה נמי קובלן, דלא לוקה על צית מושום דוחמור דהראב"ם הלא פסק כר"ש דדורש טמא דקרה, סובר דעתם החשוב של בריה הוא מטעם חשיבות, וא"כ באוכל צית דלא בעין חשיבות למה יפטור וכאשר אבא.

דרנה לפי דעת התוס' הא דחיב בבר"י אל"ש גאה"כ בלי טעם הוא ולכן ס"ל דבין לחומרא ובין לקולא אמרי' דהთורה קפיד דוקא אמר' שלמה אם לא במקומות דכתיב ביה נמי אכילה, דאותה לחיב' נמי אכיזית ממנה, ולפי שיטות הביאוראי' לדבריהם מגמ' שבויות כ"א ע"ב דקאמר מפרש נמי בבר"י דמי דסבירו דמפרש כבר'ו, ובבר'ו למפרשי ר'ל דמשום דמפורש בקרוא שרך שלם, لكن אף בגין בו צית חיב' ה"ה במפרש בשבועה. ותמה תמה אקראי הלא פ"י רשי' ז'ל שם דמשום חשיבות קאמר דמפרש דומה בבר'ו העי' שמספרש כ"ש אחשב' הוא פירוש מוכרכה שם, דהלא תחלה

ד' הטוב יכפר ודוק'.

ודע דיש להעיר עוד דלמה המשmitt רבני הקדוש מכל וכל הא דשמננו של גיד דהוא מנהג ישראל קדושים, כי במה דקמני צרך שיטול את כולם ודי דליך להכenis גם שמננו ואדרב' בראש פרkon כתני בפירוש וחלבו מותר ומפרש ר"י א"ש לעיל דעל שמל שמננו קאי ומותר לד"ה, ולעיל כתבנו לדעת הרשב"א ז"ל דשמננו של גיד משום לתא דחלב החמיר על עצם, ייל' דמרומז מנהג זה בשמא שקראו חלב, אבל הלא הרשב"א ז'ל יחיד בדבר זה, ובתוס' וכן ברמב"ם מבואר דמשום לתא דגיד נאסר. והיתקן שישתווק מאיסור זה המנהג בכל מקום ובכל יום והתוס' לעיל צ"ב ע"ב ד"ה גוממו עם השופי, כתבו דומה שהגנו לאסור שמן היד הוא כמו חומרא דר"ז דבנות ישראל דחומרו על עצמן לישב ז'ל על טיפת דם כחרדל דאמרו בנדה ס"ו ע"א, דהיכא דאחמור אחמור, לפ"ע"ד נראה דמנהג של שמננו של גיד דקאמר עלי' ישראל קדושים נהגו בו אישור, מנהג קדמון מאד ה', ונתפשט בכל האומה דלולי זאת לא ה' קרא עלי' ישראל קדושים נהגו בו אישור, והרמב"ם ז'ל ריש פ"ח כולל חלבו וקונוקנות כתוב עליהם שהם מד"ס, ותנא דמשנתינו הזכיר הקונוקנות במה דקמננו משום ר"מ דצעריך ליטול את כולם, והשמיט החלב שעל היד, ופלא על הרמב"ם ז'ל דגס הוא הנם שהזכיר החלב בראש הפרק אבל בהלכה ז' שהביא האי דינה דמשנתינו כתוב וא"ל: הנוטל גה"ג צריך לחטט אחורי עד שלא ישאיר ממנה כלום עכ"ל, והשמיט דחוטך שמננו מעיקרו דקמנינו בבריות'. ועל השמות רביינו הקדוש נראה לפ"ע"ד.

דרנה ק"ז בעהחת"ס ז'ל ביו"ד חשי' ק"ז כתוב ע"ד חלב שהלבו עכו"ם אם נניח דהלהקה כרבב"ז דבאיין דבר טמא מצוי אין אישור הרוי אנו קבלנו עליינו לאסור בכל מקום, והרי הוא דאוריתא ככל קבלה של פרישות ומצד נדר עי"ש.

ואם כדבורי כן הוא ה' מקום לומר דהנתא דמשנתנו לא כלל' עם הקונוקנות מה"ט גופא, דהני דרבנן בעלמא אבל מנהג ישראל קדושים הוה כדאוריתא, והשארו על המנהג, ולא עוד אלא דקמנינו בפירוש וחלבו מותר לידע, דרך מצד מנהגאית ב', וממילא דחומר מן קונוקנות דאיינס אבל מדרבנן, אלא דבגוף דברי החת"ס אני נבוך מכך כי הלא בעצמו כתוב שם דנניהו דכל מליל קיל כאשר איסור דרבנן הינו משום דכך קיבל שי' איסור עליהם קוקלי אסורי דרבנן, אבל לעבור ע"ז, הרי הוא עבר על נדר דאוריתא עכ"ל, ולדעת קדשו לחולה מאכילין גיד החיצון והקונוקנות טרם שמאליכין לו שמננו של גיד דהוא חמור מאיסורי דרבנן, אולם במחכ'ת של ק"ז צ"ל דבר זה ליתא, כי כמו שאזיל ומודה דלכל מיל ודאי כדרבנן יחשב, כי כך קיבל על עצם שלא ה' יותר חמור מגזירת חכמים, ה"ה לענין לעבור נמי קובלן שלא ה' חמור העובר על מנהג קדושים, מעובר אגירת חכמים, ומנא אמינה לך דרכ' הוא, דרנה הרמב"ם ז'ל בראש' פ"ד מהלכ' שבעות כתוב דהשבע שלא לאכול הימים ואכל פחות מכזית הרי הוא אוכל חצי שעור מנבלות וטריפות וכיוצא בו, והמל"מ שם חקר ממ"ג אי כוונת הנשבע ה' גם על חצי שיעור הרי הוא לוקה, וכמפרש חצי שיעור, ואי כוונתו רק על סתם אכילה שהוא בכזית ה' חצי שיעור היותר גמור, והביא שם דעת הרץ ז'ל שבאמת ה' סובר כן דבשבועה ונדר חצי שיעור מותר למגורי, אלא דחזר בו והחסכים לדעת הרמב"ם ז'ל וטעמא דהא מלתא דעתה התורה הרי לך דלענין לעבור על השבועה יש ג' מציאות שי' רק איסור בעלמא דרבנן, או איסור תורה בלבד לא מלוקת כאשר חצי שיעור באיסורי תורה, וא"כ ה' הכל מנהג שקבלו העם על עצם ג' לא רצוי להיות חמור מגזירות ותקנות חכמים גם

בקרה ודוק.

תוס' דה ור"י אכילה כתיבה ב"י באמצע הדיבור, ויל' דודאי אלא דשרצים דכתיב בלשון אכילה לקי מושם כזאת שרצ, אלא שיש לאו דשרץ דלא כתיב בהו אכילה וכן אל תשڪז. עכ"ל. כבר כתבנו לעיל מהרמב"ס זיל' בפירוש כתוב דמשום לאו דאל תשڪז לקי אכיות דשרץ המים, ורק חד לאו אית בהו, ומתרץ קושי התוס' לפי שיטתו דرك בהצטרפות עניינים שונים אפשר ללקות כמה פעמים עי"ש, וצ"ל אף דלא כתיב אכילה סטמא כמפורט דאל תשڪז באכילה קאמר, ואעפ' דפסחים זרכ"ה ע"א קאמר נפ"מ לעניין שלא כדרך הנאותן אסור בלאיו דלא כתיב בהו אכילה האי לחומר הוא, אבל להקל ולומר דלא מחייב אכיות עד דאכל יכול לא, וכמוש"כ למעלה ודוק.

משנה ירך שנתבשלה בה הג"ג וכוי כיצד משערין אותה כבשר בפלפת, הנה הרמב"ס זיל' בפייה"מ מפרש דר"ל שיטועם ביחס טעם הגיד בירך כמו שימצא אדם טעם הבשר בפלפת, והוסיף עוד לפיה שהבשר נוטן טעם בפלפת יותר מאשר צמחים והאי תוספת דברים הוא, מפני מה שאמר ר"ה לKNOWN כבשר בראשי לפחות הררי דיש חילוק בין הצמחים לעניין קליטת טעם בשער שנתבשלה בתוכם, אלא דלא עיקם פירושו פלא והപלא, דলפי פירושו דבעינן שירגש ממש טעם הגיד, אז הא שיעור כבשר בפלפת הינו על חזק הטעם קאי והוא לקלא, שלא סגי בהרגשת טעם כל דחו, אלא כטעם הנרגש מן הבשר בפלפת אשר זה בעצמו כמעט מן הנמנע, מפני שהгад עכ"פ לכ"ע בעצמו טעמא קלישטה, וכמה מן הגיד בעי כדי שייה"י האי טעמא קלישטה נרגש בשער, ואעפ' דלפי סברת הרמב"ס טעמו חילוק מטעם הבשר, אבל מ"מ קרוביים הטעמיים כמו כבד ולב ובשר דמובואר בבי"ס ז"ח דנידונים כאינם מינים, דחלוקים בטעמים, אבל מ"מ טעמים קרובים הם, ואם יבושל בשר וכבד ולב קשה להרגיש בשער טעם הכבד והלב, ולהיפך טעם לב וכבד בשער כדיוע לכל, ואיך אפשר שירגש בירך טעם הגיד בחזק טעם כמו בשער בפלפת, אפי' אם לא נאמר דcola היך ריך קאמר, ולא די לו בזה אלא שמוסיף הרמב"ס זיל' דנקט התנה לפת מושם דבו נרגש טעם הבשר יותר מאשר צמחים, וא"כ הוא עוד תוספת קולא, דבעינן שיטועם בחיך את הגיד בירך חזק כ"כ כמו שמרגש הבשר בפלפת וא"כ הוא לא אסור לעולם ומניין לתנאה קולא זו דלא סגי בטעם הנרגש סתם, בין אי טעם בעיקר דאוריתא ובין דרבנן, ותעד דהרי בע"ז שנשנית קודם חולין, קתני שם במסנה דף ס"ז ע"ב ג"כ בנותן טעם, ביון שנפל על תנאים ושם לא קתני האי כיצד משערין, הרי דלא בעינן ע"ז שום שיעור דכל שנרגש טumo בחיך לדע ולבחון שיש כאן תערובות יון, אסור מושם טעם בעיקר ואם כן ה"הanca אם ירגש טעם הגיד בשער אסור, ואי דמן טעם ליל', הלא ר"י אמר לנו לKNOWN דטעם לי' קפיא ארמא. עוד קשה לי לפ"י הרמב"ס זיל' מה יענה להני בנ"ט דקתני בסיפא, גבי גיד בין הגיד וחטיכה בין החתיכות, דחתם ע"כ ליכא לפרש שירגש בחיך דהרי מין במינו ממש הוא, ולפירושו א"א לפרש דבמ"ב שירגוו בששים כמו שכתב רשי זיל' דהאי גורה תערובות מינו אינו מינו דלבעי ט' כאשר אמר רבא לKNOWN עכ' לא ה"י בזמן המשנה לפירוש הרמב"ס זיל' דבשר בפלפת הינו הרגשת הטעם ממש, דהרי כל תערובות ה"י נידון בפ"ע, ולא שיעור מושם לכולם, וכי בשר أولי אפי' עשר פעמים בשר ה"י סגי, כדי שלא ירגש טעם חזק של גיד כמו הבשר בפלפת, וא"כ במוב"ב שאינו נרגש גם בחיך בתاري, אין כאן מקום לנזר או איזה שיעור יעשה למוב"מ, لكن פירושו זיל' בעניין ספר החותם וד' יאיר עניין.

ועתה נזהה איך מתרפרש האי משנה לדעת רשי זיל. הנה רשי

פרק על הא דאמרו רבנן היאך מצין באוכל כ"ש שהוא חייב, והרי נמלה ומשמי בריה שאני, ואח"כ פריך והרי מפרש, ומתרץ מפרש נמי כברי" דמי, ועתה לפי פי' התוס' דבר"י נמי כפרש, הדרה קושי ראשונה לדוכתי' והרי נמלה, ומה מתרץ בר"י שני, הינו דמפורש בתורה לחיב, הרי אותה מבקשת לדעתו לדעתו לחיב אונמלה דעכ' מה שחייב בכ"ש, והרי מצא מפורש בתורה לחיב אונמלה דעכ' מה דמפורש בתורה אין זה טעם לאסור, וא"כ עכ' מה דחשיב בר"י שאני הוא טעם על התורה, למה אסורה כ"ש מושם דהיא בר"י ואין לו דין כ"ש מלחמות חшибתו, וא"כ כי מתרץ על והרי מפרש דמפורש נמי כברי" דמי, הפי' כמו שפי' רשי זיל' דעכ' שאסור על עצמו כ"ש אחشب' לאכילה, ובלא"ה עכ' לר"ע דדורש טעמא דקרא כתלמודי ר"ש מבואר בגיטין סוף פרק השולח, טעמא דنمלה הוא מושם דבר"י חשוב ומילא דליתא מה שכטבו התוס' דשרץ וגיד בין קטן ובין גדול ממשועם אשר מזה נצחה דאפילו גדול בעינן כלו מצד גזה"כ וכאשר הראיתיך דהרמב"ס בפירוש פסק להיפך, אבל הילפotta דחייב אבר"י כ"ש הוא מלוא דרמשים דהמהם כולם קטנים פחותים מכ zie, וכאשר כתוב רשי זיל' במקו"ט ע"ב דרומש על הארץ על הנקי הקטנים קאי, ולא מסתבר כלל דשאمرةה התורה דאל תשڪז בכל הרmesh הרושם על הארץ, דכוונתה על הרבה רמשים ביחס, ומזה נדע דבר"י שלמה חשובה ככזית, אם הוא דומה לנמהה בכל פרטיה, וזאת אפילו למד' דלא דרש טעמא דקראי, דכאן חידוש הוה נגד כל איסורי תורה דבעינן בית, ומהיכי תיתני נימה דרמשים יצאו מזה מכלל שאר איסורי התורה, אם יש טעם מספיק לפניו דבר"י חשובה גם בפחות מכשיעור. וכפי הנראה גם התוס' לא נכנסו בכל האי דוחק אם לא משום האי שkill וטרי' דכאן דמשמע מני' דלשון אכילה מבטל חשיבות הבריה, וכלקמן בדיור שאח"ז אבל הרמב"ס זיל' לא שلت ליה שיקיל וטרי' דלא אמר אלא לרווחה דמלטה לפרש פלוגת ר"י ורבנן על צד הרחוק דפליגו בדשモיאל, והנה היה המקום ATI להשות על דרך פלפול האי שkill וטרי' עם דעת הרמב"ס זיל', אלא דהוא טרחה דלא צricht,ומי שמכיר דרכו של רבינו הרמב"ס זיל' דפסק תמיד כפי עיקר הסוגי' שנשנית במקומו, ולא חיש על מה שאיתמר במ"א שלא במקומו נגד זה, וכך אין עיקר עסקו לפרש דיני בריה, אלא קאי אמיומו דשםואל לומר דבל פלוגתא שנה, ובפרט שהרמב"ס זיל' בלאה פסק בפ"ד באכל צפ/or תורה בחיה בכ"ש ממש, ומושם נבלה עי"ש, ועיין מה שכטבתי בה לKNOWN בסוגי' שם ודוק.

בשה"ז וא"ת ור"ש דחשיב חטה בר"י היאך תרומה עלה בק"א וכו' אכתי ערלה וכלא הcars לא לטלו עכ' הקשה לי תלמידי הרב הגדול מהו"ר אברהם משה נ"י והא ערלה וכלא הcars דעומדים לשרפפה וכותוי מיכתת שיעורייו לא שייך בהו חשיבוי בר"י ומה קשי להו ואמרת לי דלא קשה מיד' דעכ' ביטולתו לא עומד לשרפוף, והוה שפיר חייב וכמו שכטבו התוס' לKNOWN ק' ע"א לעניין חטיכה הראוי' להתקבב, דכל שראוי' להתקבב אחר הביטול אעפ' שהי' אסורה בהנהה מתחלת אינה בטלה, והה לעניין בר"י ודוק.

ע"ב גמרי' והאי כף מבעי לי' למשמעות עוף דלית לי' כף, תרי כף כתיבי. ועיין לעיל צ"ב ע"ב בעי דר"י מה שכתבת בהז, אבל עדין לא נח דעתך כי אכן נאמר דקראי דאית על כף הירך למשמעות עוף כתיב, דתמורה זאת היה מצוי לכטוב בפירוש את נה"ג של בהמה, וא"כ פשיטה דיתור מסתבר לדrhoו דאיתא לצין עד כמה לא נاقل הגיד וקאמר אשר על כף הירך והוא הפירוש הפשטוט, וממילא שמעין דקאי אבמה וחייה ולא אווע' שאין לו כף, צ"ל דלהוווחה דמלטה לדרטו דהמי כף כתיבי, אבל אה"ג דבלאה' רק"מ דנוקי כל הקרא למשמעות עוף, במקום שיש פירוש מרוח

ה' מוסכם אצלם דשיעורبشر בلفת כמו הוה, ולכן לא האכיר התנא שיעור מצומצם, וממילא דבמ"ט דמשום לא פולג נמי בעין ביטול כמו אינו מינו, נמי כל או"א ה' משער כפי השערתו דבר בلفת, וכן במשנה דקתי ניד ביגידן בן"ט, ודאי ג"כ אשיעורא בשער בلفת קסמרק, ואל"כ גם כאן הוויל'ל מצד משערין, ומ"מ כתוב רשי ז"ל דלקמן בגין מפרשין דבמ"ט משערא בששים, לא שכונת התנא בטוח ה' על שישים זהה ע"כ אינו, دائ לרביינו הקדוש ה' מוסכם שיעור זה דשים, לא ה' כתני כבשר בلفת, כי לפרש אתה ולא לסתום, אלא דרש"י ז"ל כתוב כן לפירוש הסכמת אמרוראי בתראי, דשים סגי בכל האיסורים, אבל בזמן המשנה כי היכי דבאיינו מינו ה' משער כאו"א כבשר בلفת לפי השערתו כן ה' במ"ט, והטעם דחומריו גם בתערובות מב"ט בלח שלאל סגי ברוב חד בתראי, עיין באזה לקמן. ועכ"פ לדעת רשי ז"ל משער דCBSR בلفת הוא מחלת על כל תערובות משא"מ, ואע"ג דaicא איסור חזק מן הבשר ונוטן טעם בפחות משער בשער בلفת, מ"מ לא הקפידה תורה על האי טעם דהוא לעלה מכשעור בשער בلفת, אבל מדרבנן לא מהני שיעור כבשר בلفת, אלא להחמיר, דפחות משער זה לא נתיר שום תערובת, אבל תערובות דאפשר שנרגש האיסור בתוכו גם אחר שיעור זה אסור מדרבנן, ולזה ה' צרך עוד קפילה, אלא דבגדי בירך גיד בלא"ה טעם קליש הוא אוקמי אישעor של halacha ולא עיין זען קפילה. ועיין עוד לקמן ודז"ק.

תנוס' ד"ה אם יש בן"ט הרי זו אסורה לאו בגין חודי משערין וכוי ולפי ר"א שמפיר דלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג אלא בב"ח ATI שפיר, ואח"כ כתבו דמשמע קצת דין הרוטב ולא שאר חתיכות מסיע לבטל הגיד, והאי לפ"י הקונטרס ניחא וכו' עכ"ל, הנה כפי שבארתי לקמן בסוגי" דטפת חלב, להוכיח דעת רשי ז"ל כפי פ"י הט"ז בס"י צ"ב, דלulos יצא הבלועה מחתיכה שמקצתה ברוטב גם לשאר הקדרה, ומ"מ נעשה האי חתיכה נבלה, מושום דברך ראשון שהוא רתיחה שלא רוטב לא מazi להתפשט רק בהאי חתיכה ולא חוצה לה, ורק אחר שהבלועה נכנס בחלק התחthon שבחתיכה שברוטב מתחיל כח הרוטב להוכיח שם וזה לא מקרי סופיה להתפשט עיי"ש, א"כ אי בשאר איסוריין אין חתיכה עצמה נ"ג כדעת ר"א אז לא שייך הכא לומר דרך בירך מישערין מטעמא דרש"י ז"ל דלקמן דשם מבב"ח מיריד דאית ב' מושום חתיכה עצמה נ"ג, אבל הכא גיד בירך אינו עושה נבלה, וא"כ מה שכתו התוס' דלפי רשי ז"ל דלקמן ניחא הינו אי ס"ל דלא כר"א ואמרין חתיכה עצמה נ"ג גם בשאר איסוריין, וזאת ה' להם לפרש ולא לסתום, יצ"ע.

אולם איכא מאן דגרס במתני' אם יש בו בן"ט ולא בה עיין במשניות, ואי אין כאן משמעות כלל דבריך לבדה משערין, דהרי אם יש בו אגיד קאי ודז"ק.

ד"ה עד שמגע גיד לאו דוקא עד שמנגע לייד ממש, דהא צרכ שינייה כדי קליפה סמוך לגיד, ואפלו כדי נטילה וכו', הא דלא קאמר דעת ולא עד בכלל, ובפרט דיל"פ דקוול' עד הגיד ממש, אבל אינו ואוכל האי קליפה ממש דאו ה' מוכחה דסגי בקליפה, וזה ליאתא דהרי עיין נטילה ממש'כ התוס' ודז"ק.

ז"ל סובר דעתם הגיד והבשר שווין, ואפלו אין שווין ממש מ"מ להרגיש זען שיעור מצומצם, וממי הוא זען יגבנ"ט הוא דבר רחוק וכמ"כ לעלה, וממי הוא זען שיבחין בשער הירך אם נתבשל בגידה או בא גיד. והי"כ בשmeno של גיד דודאי חד טעמא אית' ע"ם הבשר, וא"כ מעיקר דין תורה הרוי זורק את הגיד ואוכל את הירך חד בתרי בטל, וזאת אפלו למ"ד מב"ט לא בטל, דהרי שוה בשמא בעין וגיד עס בשער אינו שוה בשמא וגם לא בטעה, ומ"מ קתני בגין ועכ"פ מדרבנן הוא וצרכין לחקר חדא מפני מה גרו להצריך יותר מרוב, ומה בין תערובות יש ביבש דהנחו על דין תורה להיבטל ברובה, וכאשר פריך לקמן על גיד בין הגידין וחטיכה בין החטיכות דיבטל ברובה, ובכל בלח ניחא לי' דבעין בגין טעמו, היאך משערין האי בגין בגיד עם הירך, ד"א לעמוד על טעמו, אלא דעת קאמר התנא כיצד משערין אותה כבשר בlfat. ופירושי ז"ל דרואין כאלו הירך לפת והגיד בשער ושיעור זה הללמ"ס כשאר שיעורו הדרורה, וכאנו הבן שואל חדא דהלא רשי ז"ל פסק בסוגי' דזרוע בשלה לקמן דעתם כעיקר לאו דאוריתא, וכל הדרישות בהזאה אילא אסמכתה בעלה, ואיך בא הללמ"ס לשער הטעם דבלא"ה אינו אסור מה"ת, ולא עוד אלא דכל שלא נרגש הטעם בהזאה התערובות שאנו דנין עליה, מהו איכפת לי' שאלו ה' בשער בlfat כען זה ה' נוטן טעם הלא אכן טума בעין וחיך ואוכל יטעם.

אבל דע כי כפי שראתה לפניינו בביורנו בשיטת רשי ז"ל הוא, דעתם הנרגש עד איזה שיעור, הוא אסור מה"ת, דיליפות זרוע בשלה יլפotta גמורה הוה, ורק הטעם שלמעלה מאוותו השיעור והוא טעם קלש, איןו מה"ת רק מדרבנן אסור, ווילפotta ע"ז מנזר או מגיעולי כותים מהה אסמכות וכן ביאור הגאון בעל כנפי יונה בספרו הנעים על יוז"ד בסימן צ"ח עי"ש בארכיות, ועין עוד לקמן מזה, ועכ"פ גם לדעת רשי ז"ל טעם גמור של איסור אסור מה"ת, ועכ"ז אתה ההלכה כדי להגביל איזה טעם איסור ואיזה מותר והגביל זה את אמרים בשער בlfat, ולא כמו שפירוש הרמב"ם ז"ל שאם נרגש בהחיך כמו שרגש הבשר שדרכו ליתן כדי להטעם הלפה, אלא הוא שיעור על כמהות האיסור וההתיר ור"ל שייהי האיסור בכמות נגד ההיתר כמו שדרך ליתן בשער בתוך הלפה, ועכ"פ שבזה עדין אין כאן שיעור מוצמצם כי לאו כל אדם שווה בזה ויש חילוק בין עשיר לעני ובין בשער כדיודע ומה שכתו התוס' דCBSR בlfat הוא שווה עם שיעור ששים קשה לשמעו מכמה טעמיים, אולם כפי הnaraha האי שיעור ששים לא ה' מוסכם אצלם עד סוף ההוראה שבתלמוד וכאשר תראה לקמן בביורנו ולכן קתני עיקר השיעור של ההלכה שהוא בשער בlfat ומהא גופא דקתי ניד כבשר בlfat שיעור שאינו מצומצם ידע רשי ז"ל דעתך הלהקה היתה בדים, דשיעורי חכמים לעולם מצומצמות כפי האפשרי, דעל זה אמרו במנחות ק"ג ע"ב כל מודת חכמים כך הוא מ"ס חסר קורוטוב אינו טובל בו וכו' ואי שיעור זה חכמים אמרוה ומדרבנן בעין כך, ודאי לא היו תולין זאת בכבר בשער, שעדיין צרכין אנו לידע וכמה הוא וזה כתוב רשי ז"ל על גיד שנתבשלה בין היגידין דלקמן מפרש דיל"ט מבב"מ שיעורו בששים, ולא כתוב כן לעלה בכבר בשער. וס"כ אן לא פירש כן על בגין אלא בד"ה כוון אסורות ממש דבאמת בזמן המשנה עדין לא

אלא ודאי נזכר באן ע"ש אומנתו שהוא נהנות, וזה נכון מאד, אבל נשאר עליינו לobar למה צריך לכל זה, ואם אכן אומן שלא מרע חזקתו למה לי לפי תומו. אבל דעת כי מאחר דאנן מהדרין בברר אחר ששים אי אית' בי טעמא קליישטה שאסרו חז"ל כל שטועם לפי תומו ואינו מותכוון לכך, לא סגי לנו בסתם ב"א, אם אחר טעימה כלאחר יד ולפי תומו יאמר, שלא הרגש אותו הטעם שאנו דניין עליו דכיוון שלא נתכוון להבחן בטעמיים, מלטה דלא רמי' עלי' הוה ולא אדעת' וכלען ביעין דוקא שידע בשעת טעימה שיש נפקותה בטעמיתו אז ודאי סגי גם בסתם ב"א כל שלא הרגש וכן בתמורה סגי לי' בסתם כהן, וכל שנווון לקפילה אומן הוא מפסיד ממשן של ישראל חנן, אמנים בתרומות דיסורא מה געשה אם ליתנה לקפילה אומן שייטעמנה ויאמר לנו כפי אומנתו אם הריגש הרי הפרשנו על המדה להחמיר יותר מדי, ואם שנטעמנה לסתם נקרי הלא איינו נאמן לנו בהגדתו שלא הרגש. מלטה דעבידי לגלי לא שיק' אכן דבשתם ב"א איכא דרגש ואיכא דלא מרגש, כי חוש' ב"א חולקים, כמו בבדיקה שכין דין כל אצבעות שוות, כן בחוש החיך הטעם. ואם נתנו לו לטעם כלאחר יד ולפי תומו לא סגי בהכין, דכל שלא כיון להבחן איינו מרגש כ"כ כמובן, ולכן נתנו ר' יוחנן דחכים בטרפות ובכל מייל עזה טוביה ומושכלת, לדלition לקפילה ארמאית דליתעמעה לפ' תומו מפני דאומן הריגל בטעמיות המאכלים להבחן בין הטעמי' גס בטעם לפ' תומו בלי כוונה להבחן בין הטעמיים, ירגש עכ"פ כסותם ב"א בכונה ואין מدت הדין לקו אם נשמק על הגדתו, ולכן אמר לטעמי' דהינו לפ' תומו, ודיקי' קפילה ארמאית שהוא אומן להבחן. כדי שה' טעימתו שווה עם שעימת סתם אדם הטעם בכונה, כדי להבחן אבל אחר שכבר טעם שיפר מצין לשאול אותו בתורת אומן מה שהרגש כי הגדתו אינה צריכה להיות מסלפ'ת דכיוון דהוא אומן שיפר סמכין אחזקתו שלא מרע אומנתו כמש'כ התוס, ולכן דקדק רשי' זיל שלא האזכיר "מיסיח" רק דסמכין עלי' לפ' תומו ר'ל בטעימה לפי תומו, דהרי מלשון וליטעמע' נשמע רק דהתעימה תהיה' כלאחר יד ולפי תומו. וא"כ אח"כ דושאlein אותו בתורת אומן זה שהרגש והוסיף רשי' זיל שפיר דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או'ה, אלא דנפ"מ למלה תא אחריתא Adams יודיעו שבדבר או'ה צרכין יש חשש שכדי להכחיל יאמור דלא הריגש ולא יפסיד אומנתו בכך, כי הכל יודעיםDDRם כן להכחיל, ובזה דברי רשי' זיל שפיר מזוקקים ומוציאר' כזהוב וככסף וחכמת שלמה דבר בו, בפירשו של הני שלשה תיבות דליתעמע' קפילה ארמאית. ומה מאד מישוב בזה קוש' התוס' שהקשו על הא דרבא דעמד על הבהיר'ת' לשאול, בשלמא תרומה טעם לי' כהן, אלא בב'ח' מאן טעם לי' שהקשו להם למה לא קמתמה רבא על כל הני משניות דקתיני בהו בנוט' בתערובות יי'ג' ובב'ח', ולפי האמור בשיטת רשי' זיל ניחא, דבכל הני ידע לאפשר לסמוך אומן נקרי שיחמיר שלא יפסיד אומנתו, ואי דבאותן שהוא מרגש יותר ימצע שיחמיר שלא כדין, שאני היכי דאפשר מהיכי דלא אפשר, אבל כאן בברייתא דקתיני תרומה ובב'ח' בהՃדי, משמע לי' דושאlein הhn דנותן טעם בב'ח' כניט' בתרומה, ואם נctrך בב'ח' אומן המבחן בטעמיים הרי איינו שווה האי נט' עם נט' בתרומה, דעת לא צרי' אומן אבל השטא דאמר ר'י דסמכין אקפילה ארמאית בטעמי דלפי תומו, אז שפיר שווין הhn כניל, ואע'ג דלפ'ז' חסר בדברי רבא האית' בתיבת "טלטעה" דמיינ' לפינן כל זאת כניל, אין זה קוש' דכיוון רק אמר דשעמן מרי' דסמכין אקפילה ארמאית א"כ באופן הhn'ל קאמר, די' בתורת אומן ומשום חזקה דלא מרעה אומנתו אין הרובותא דפשיטא, דהרי על האי חזקה סמכין בכ'מ' אלא ודאי דהראלו איך קראהו קפילה בשבל עשיית דבר שאינו מותכוון לכך.

בד"ה אף' מראש אינו באה"ד, ובלא"ה נמי כיון דלא אפשר האיסור להתפשט חוץ לציר שרי, שלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג ואוסרת את כל החתיכות אלא במקום שהאיסור מתפשט בכל החתיכה וכו', על"ל, בטעמא דהא מלטה כתבתה דבר יקר לקמן בסוג' דטפת חלב, וישבתי בזה סתירות הטור והמחבר מס' צ"ב לסי' ק"ה אשר נלאו האחرونים למצוא פשר הדבר עי"ש ותורה צמאונך.

ד"ג צ"ז ע"א גמר' ובחلب אסור, והוא ארבע'ח עובדא הוה קמי' דר"י וכו', הראש יוסף הביא בשם הח'ח' זיל שהקשה למה לא פריך בלא"ה סטייה על ר'ה מעובדא דר"י, עי"ש מה שכתבו האחرونים בזה, ולפע"ד נראה פשוט עפ' מה שכתב הר' זיל בשם הרא'ה זיל דבחלב בצלוי דמפעפע רעב מביבול ולא מהני שישים, מושום דאיינו מפעפע בשואה. והנה סברא זו נcona לפ' מה דפסקין דרותה דעתלי איינו כרותה דמボשל, אלא דחלב שאיני דמפעפע, וא"כ שפיר ייל דחלב איננו מפעפע בשואה אלא הולך בשבל הנוח לו יותר ana ana ולא מתפשט בשואה, אבל אם נאמר דכת הצל' בכח הבישול,תו ליכא לחلك ולומר דעתלי איינו מוליך הטעם בשואה דמ"ש כיוון דכתות צלי' ובישול שווין הן. וכך קודם שמסיק דחלב שאני דמפעפע, לא מצי מקשה אר'ה מהאי עובדא דר"י, דיל' דשם הוה שישים נגד החלב דחויש הוה, ורק'ל' בסיפור דהאי עובדא דר' תימא צלי' איינו כמboseל אלא חלב דמפעפע, ואז' הי' אסור בצלוי ע"פ דעתו בו סמק' וכדעת הרא'ה, דאיינו מפעפע בשואה, קמ"ל דגם בצלוי מהני שישים דהוה כרותה דמボשל, אבל מאחר שחדיש לנו דעתלי איינו כמboseל אלא חלב דמפעפע, שפיר פריך מעובדא דר' דתו ליכא לתרץ דהיה בו ס', דהרי בחלב דעתלי מפעפע בשואה, לא מהני שישים כניל' וצריך לתרץ בחוש הוה ר'ל חלבו בחוש ואינו מפעפע, וכפי' ר'ת בתוס' דה' בחוש הוה. ולאידך פירוש שבתוס' דחויש הוה דעתה בה סמק', ציל' דקמ"ל נגד דעת הרא'ה הניל' דמוני ס' אף בצלוי ואע'פ' דחויש פחות מרווח דמボשל, מ"מ מפעפע החלב בשואה אלא דלפ'ז' קוש' הת' הדרה לדוכתי' ודז'ק, אח'כ' מצאת שקרוב לדברי כתוב הלב ארי' זיל'.

ע"ש גמר', ואמר להו ליטעמעה קפילה ארמאית, ופרש' זיל זיל זיל, "נחתום עכו"ם ואשמעין דሞתר לסמוך עלי' לפ' תומו ולא יודיעו שצרכין לו לדבר או'ה" עכ'ל מהא דפרש קפילה נחתום עכ' דלאו ע"ש האי מעשה קרי לי' כן, אלא דבעין אומן הידוע להבחן בין הטעמיים ומ"מ בעין לפ' תומו ולא סמכין אחזקה, דאומן לא מרע אומנתו, ופירוש זה הוא פלא והפלא, חדא דלמה צרי' אומן ולא סגי באינו נוגש לשסתם בני אדם, ובפרט לדעת רשי' זיל' דעתם עלי' רקי דודאי רקי דרבנן הוה'ai טעה שלآخر ס', ולמה דעת קפילה, דודאי רקי דרבנן הוה'ai טעה שלآخر ס'. שנית אמאי בעין מסלפ'ת ולא נשמק דלא מרע אומנתו כמש'כ התוס' ומה שהוסיף רשי' זיל דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או'ה, הוא סותר מה שכתב תחלה לפ' תומו, דהרי מסלפ'ת הינו שלא ישלו כלל, רק כלאחר יד יציאו לפע'ד בזה. הנה תחלה נאמר דרש' זיל' ה' לפרש דעת רשי' זיל ובכל מה שכתב בזה באחרונים זיל לא נח דעת' זה מה שנרא' לפע'ד בזה. והרבה דיו' נשפץ מדקך שיתו מלשון הגמ' דמלא קאמר יטעמנחו לקפילה, אלא "טלטעה" משמע מלאיו ולפי תומו, וממלא גם קפילה עכ' אומן קאמר ולא על שם המשעה העשו עכשו קראו כן, דכיוון דהיא כלאחר יד ולפי תומו טעם ולא בתורת ציווי לידע ולהבחן בטעם המאכל איך קראהו קפילה בשבל עשיית דבר שאינו מותכוון לכך.

חדש הוא דלא אסורה אלא קדרה ב"ג, מ"מ דין חדש הוא לא אסור פליטת כלים, טעם הבא מן הטעם, ולא למדין רק על הני איסורים שעלהיהם קאי הקרה לצווות להגעיל, ולא ב"ח דתהירא בעל ולא תרומה דין איסורו שוה בכל, וה"ה נמי כי יון לנזיר ודלא כמו שכתו התוס' בפסחים ובניאיר בסוגי' דעתם עיקר דה"ה כי יון דהרי ציווי דהעגלת kali מדין כמו kali חלב או בשער משום דמה ענין זה למלחתה מדין ממש'כ' לעיל, ה"ה kali יון לניאיר נמי אין לו שיקות למדין, וא"כ למד' דיליף טעם בעיקר מגעולי עכו"ם, באמת לא יליף רק לאיסורי טמאה ונ"ט ודם וחלב שישראל נזהרים בהם ולא עכו"ם, אבל בשער או חלב או תרומה לר' ווין לניאיר טעם בעיקר מה"ת עכ"פ בפליטת כלים לא שמענו לדעת הראה"ה זיל, אשר כפי הנראה שכן סובר האי תנא דבורייתא, אשר משום זה צריך להשמעינו דמ"מ מדרבנן אסור לבש בהם, וממילא גם באינו ב"י אפשר דלא פלוג רבנן, אע"ג דהוא גזירה, ועכ"פ מכאן "א"ל מדין היתר ודוק" היטב.

אחרי כתבי כל זאת ראייתי בחודשי הצל"ח על חולין שכטב בPsiiotot דבלועת חלב בכלי לדעת רשי' דעתם בעיקר אינו אלא מדרבנן ק"ו דאיינו עשה ב"ח, אדם בלוועת איסור אינו אסור כש"כ דבלועת היתר לא נעשה איסור עי"ש מה שמיישב בהז Koshei' העולם אכן למד רבא מכיליכת באילפת דאיינו אלא טעם בעיקר מדרבנן אבב"ח דעתם בעיקר דאוריתא לסמוך ארמאית. ועכ"פ כיוון שכטב הוא זיל דילרש"י איכא ק"ו דבלועת חלב לא נעשה ב"ח, ה"ה לתוס' דס"ל טעם בעיקר בכל איסורין דאוריתא, ב"ח עדין לא שמעין דבלועת היתר יעשה ב"ח וכוקשי' המהרא"ם א"ש זיל.

ע"ש גמר' א"ר אמרו רבנן בטעם ואמר רבנן בקייל ואמר רבנן בשים, הلكך וכו' אין לפреш دقilm מקום שנינו בנ"ט, הוא בתהירא דמציא ליטעמי' כהן דזה ליטתא, דהרי בכל המשניות ובריותות שנינו בנ"ט בין דתהירא ובין דאייסורא, ובין במוש"ם ובין במ"ט, כמו במשנתינו ובברייתא דהביא רבא בעצמו, ב"ח וברותומה אלא دقilm הני שנינו בהן בנ"ט אין פירושו שוה, דבנ"ט דשנינו במשנתינו בגין הגידין וחתייה בין החתיכות דהוא מב"מ ע"כ בנ"ט הינו ששים, או כבשר בלפת, ובנ"ט שנינו בכב"ח או בינו בימים הינו בקייל ארמאית ובנ"ט שנינו בתמורה הינו ע"י טעימות כהן, ולכן קאמר הلكך וכו' ר"ל דאנן למדין מכל הני משניות ומミימרא דר"י דאמר ליטעמי' קפילה ארמאית, דהדין כן, ועכ"פ לפרש כן, דשים רק אמרינה נאכרת בשום משנה ואיך נאמר דמה דקתני במשנתינו בגין הגידין בנ"ט שהוא ס' דבר שלא נאכר כלל, וכמוש"כ לעיל במשנה ודוק"ק.

תוס' דה"ה א"ר וכו' ואמר רבנן בס' באמצעות הדיבור, ור' אפרים ה"ד דוחה דחכא אייריב בחומרא חדתא בעינבא וכו' ויש לי מקום עיון זה דאמ' נאמר דרבא ס"ל במ"ט בשמא אבל שוה בטעם יהודה דמ"מ לא בטל, א"כ באינו שוה בשמא אבל שוה בטעם כחומרא חדתא בעינבא, מה בעי ס' ולא סגי ברוב כמו תערובות יבש ביבש, ואי משום גזירה תערובות מינו אותו מינו, לגוזר אינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, וליתסר בשמשחו ואולי ייל עפ"י דברי הריטב"א זיל ע"ג ע"ב דס"ל דהה דקאמר רב ושמואל دقilm איסורין שבתורה במשחו מדרבנן אמרו, ואפי' לרבען דר"י, וא"כ לא שייך לגוזר אינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, דהוה גזירה לאיזרה אבל אותו אינו מינו בטעם לאיכא רק חד גזרה, דעתם בעיקר דאוריתא. וכשאני לעצמי אפי' לר"י לא ידעת מניין לו לא אסור תערובות מ"מ מה"ת, דהרי חצי שיעור בתערובות לכ"ע לא אסור אלא מדרבנן וא"כ בכל תערובות פחותה מכך"פ, ליכא

ע"ש גמר' דתני קדרה شبישל בה בשער לא יבשל בה חלב ואם בישל בנ"ט וכן תרומה. ועיין בראש יוסף שהביא דברי הרמב"ם בשם הראה"ה זיל דמייתורה דהאי רישא דפשיטה הוא דלא יבשל חלב בקדחה שבישל בה בשער מדקדק הראה"ה דאתא לאשמעין, דודקה בתבז יומא, אבל באינה ב"י מותר לכתחה ולא גארינו אותו ב"י, משום דתהירא בעל, והנה בתרומה לא כ' מידי דלמה היא' מותר אינה ב"י דהרי כאן לזר איסורה בעל ועיינתי ברטיב"א גופא, ומצתתי שכטב דתהירא בעל אינו דומה לכלי מדין.

ולכאור' אין מובן לדבריו, הרי אדרבה מקשין העולם איך יליף טעם בעיקר מגעולי נקרים, דלמא משום ב"ח ציווה להגעיל דכל"ע בבב"ח אמרין טעם בעיקר, אבל באמות קושי' זיל כרוב קושי' העולם, אין לה התחלה כלל, دائ' רק משום kali חלב כדי לבשל בהם בשער, וכן להיפך ציווה התורה להגעיל, ומה המתין בפ' זיל עד מלחתה מדין, הלא בכל בית ישראל יש kali חלב ובשר ואם רוצה להשתמש בהם להיפך צריכין הגעה, ואל תשיבני דאה"נ אלא דאגב ציווה להם להטבילים מטופמות עכו"ם הי' מוכרת לצווות גם אהעגלה דזה ליטתא, דהרי טבילת כלים לדעת הרמב"ם ורוב הראשונים אינו אלא מדרבנן, וקרא דוטר אסמכתא בעלמא, אלאapiro לדעת הרשב"א זיל שדאורייתא הו ואנאמר שכלי תשימוש צריכין תחלה העגלה קודם טבילה, אז ואדי לא דברה תורה אלא מ כלים שנשתמש בהם איסור אבל נשתמש בהם חלב וטור ואנברות וונבלות ולכן יפה קאמר הראה"ה זיל, דבכל מיון לא דברה מהתירה בעל, וממילא דלא דברה מתרומה בעל, דודאי לא הי' בתוק kali מדין, אלא דתימא גדולה היא, דמה רצה בה זיה לומר, הכי בשביב זה לא נצריך מה"ת הגעה בקדחה ב"י מבשר לחלב ומתרומה לחולין בשביב שאינס דומי' دقלי מדין אהמה. והי' עליה בדעתה זיל סובר בקושי' המהרא"ם אתמה. וא"ש זיל שהביא ק"ז בעהחת"ס זיל בתשו' פ"ו לוי"ד, דחקיר אפי' זיל שהביא ק"ז בעהחת"ס זיל בתשו' פ"ו לוי"ד, דחקיר אפי' אי בכל האיסורי טעם בעיקר דאוריתא, מ"מ לא אסורה תורה אלא טעם הבא מון המשם, כמו משות ענבים שיהם קבלו טעם מן הענבים, וכן יקדש להיות כמותו, וה"ה ב"ח, טעם הבא מון הגדי לתוכה החלב, אבל טעם kali לתוכה חלב שהוא טעם מן הטעם מנ"ל, ואפי' מאן דיליף מגעולי עכו"ם הרוי אין בה אלא עשה דתעבירו באש, ולא לאו ללקות על האי טעם היוצא מן הכליל, וא"כ א"כ נאמר דיתהווע ב"ח מפליטת כלים עי"ש דרבו החת"ס זצ"ל קלסי' בסברתו, אבל כתוב דסוגי' הש"ס וכל פסקי הפוסקים לא חלקו בה, בין טעם הבא מון המשם ובין טעם הבא מן הכליל. ואם הראה"ה זיל סובר כן שפיר כתוב דבתהירא בעל לא מצי להיות ב"ח, ולכן לא עי הגעה kali בשער לחלב או להיפך מה"ת, אלא דגס איז עדין קשה בתמורה מ"ט לא נלמד לאסור טעם היוצא מן הכליל לתוכה חולין, כיון דכאן איסורה בעל לגבי זר. שנית עדין קשה דאם לאו כיון הראה"ה וס"ל דבאמת אין איסור מה"ת לבשל חלב בכל שער וכן להיפך מה"ט דתהירא בעל, וא"א ללימוד מכלי מדין רק איסורה בעל, כי מכח טעם בעיקר א"א לא אסור רק טעם מן המשם ולא טעם מטעם, וא"כ נפל פיטתא בבירא דמה קשי' לוי' דתתנא מה קמ"ל באמרו דקדחה שבישל בה בשער לא מדרבנן אסור וצריך להשמעינו איסור זה באיזה משנה או בריתיא, ולפ"ע"ד באמת נראת דהאי בריתיא מש"ה נקט ב"ח ותרומה הני דלא ה"י בכלי מדין להשמעינו דאין בהם איסור תורה לבשל, כיון דהיא פחות מטע"כ, וניהו דאסרה תורה kali מדין ונאמר דלאו

בתרי בטל לתנאי דמתני' דאית ל' כרבנן דרי' דמ"מ בטל, ואיך אפשר דאתא הלכה על תערובות גיד בירך ביחיד שייעור לאסרוгалו הי' בשר בלפת, ובשאר תערובות מב"מ או טעםם קרובים כמו בשר שור עם כבד ובשר, קם דינה דכל שלג נרגש בטל מה"ת ברוב, כי לית לנו שום הלכה לאסרו תערובות מב"מ, רק בגין בירך, הרי יש דבר זר יותר מזה. וכבר כתבנו במשנה דעתך רשי' זיל דישיעור דכבר בלפת הוא הללמ"ס, אין לו מקום כלל אלא בשנאמר דעתם עיקר עד איזה שייעור הוא דורייתא, ולמעלה מהו השיעור אין הטעם אסור מה"ת, ואתה הלכה אוסר תערובות מב"מ במשהו מה"ת, דעיקר הפלוגתא דרי' ורבנן דלא בטל המיעוט ברוב אבל מיעוט בתערובות עכ"פ הוה דאין בו איסור תורה, ואני לא מצאתי מקום בש"ס שהי' נשמע ממנו דרי' אוסר תערובות מב"מ במשהו מה"ת, דעיקר הפלוגתא דרי' ורבנן לאו לעניין איכילה איתשל, ובאיסורי איכילה דקאמר דרלי' אוסר במשהו, וכדלקמן דף ק"ט ע"א באמת רק מדרבנן קאמר וממה דגזר רב בחמץ בפסח אינו מינו איין ראי' כ"כ דהרי מצינו הרבה גזירה לגזירה והרי להרבה פוסקי' ובראשם הרמב"ם טעם בעיקר גופא אינו אלא מדרבנן ומ"מ גוזו במ"מ להצrik ס' אותו איינו מינו. ומהאי דברי הרטיב"א ומשאר פוסקים ראשונים ואחרונים נראה דלי' מין במיינו במשהו מן התורה, והדבר צרי' תלמוד.

ע"ב גמר' הני אטמתהא דאיימליך בי' ריש גלותא בגידה נשוי וכוי מלל דכורתה דצליל קאמר קשי' ובכ"מ דקאמר בגמי' קשי' יש לו תירץ, וכאן ايقا תירץ מרווה, עפ"י מיה שכטבו התוס' לעיל דרבניהן עכ"ב משום שמנו של גיד אוסר, דמסתמא לא יחולק על ההלכה שקבעו לעיל דאין בגידין בנותן טעם, וא"כ ייל דס"ל לריבניה דשmeno של גיד מפעפע חלהב, וכן אוסר גם בצל' ור' אתה סבירו ליה דכחוש בטבעו ואינו מפעפע, או כדעת הר"ם שהביא התוספות דשmeno אינו אוסר יותר מן הגיד ודוק'.

ע"ש אר"א אר"י, כל אישורין שבתורה משערין כאלו הן בצל וקפולות, הא שייעורא רק על האיסור לחודא קאי וכמו שפרש' זיל והא דנקט תרתי בצל או קפולות, משום דאם ההיתר מהד מהני משערין האיסור בשני, אבל במשנה דוחיב שייעורא לאיסור וליתר, לא בעי רק חדא לכל חד כבשר איסור בהיתר של לפת, וכותב רשי' זיל דהאי שייעורא דבר בטלפת רק לגיד הנשה נאמרה, ור' לגיד בירך, וכן לא סגי בשיעורא דגיד בלבד לומר דזהה כבשר, דהרי גם ההיתר הירך בשר הוות ולכן אתה הקבלה גם לשיעור הירך דהוא כטלפת, אלא דזאת רק לגבי גה"נ דקליש טעמו כן הוא, אבל בשאר איסורין משערין האיסור כבצל או כקפולות, וההיתר כמהות שזו, ומיליא דלי' לא ייתן שייעור מסויים מהאי שייעורא דרי' לומר, שהוא שישים או מאה, דהרי דבר זה תלוי עדין בהיתר מה הוא, ומיליא גם בתערובות מב"מ, אין השיעור שהוא לר' דהרי רואין האיסור כלו הוא בצל וההיתר תמיד כפי מה שהוא, כן מתרפרש עכ"ב לדעת רשי' זיל, והוא פלא והפלא, חדא דהלא במתנית' תנא אח"כ גיד בין הגידין וחתיוכה בין חתיכות בנט"ט, ולא קתני כיצד משערין את אלו, ולדעת רשי' זיל בעין כאן שייעור אחר לא מבעי בחתיכת נבלה ודג טמא בין חתיכות היתר, אלא אפילו בגין גיד בין הגידין,adam נאמר דשייעור בשר בטלפת דוקא לגיד בירך ATA, ומושום דגיד קליש טעמי' א"כ בשחהיתר ג"כ גידין דקלישון בטעםם, אין כאן מקום להקל נגד שאר תערובות מב"מ, ואי בחתיכה בין החתיכות בעין האיסור כבצל למה בגין גיד בין הגידין לא נשער כמו בחתיכה בין החתיכות, וכיון שכן איך סתם לנו התנאה לכתוב בנ"ט ולא מפרש כיצד משערין כמו שפרש בירך שנתבשל בה גה"נ הא חדא, שנית קשה טובא על גוף העניין, איך אתה הלכה על גיד בירך לשער כבשר בלפת, כיון דבאמת אין הגיד בירך נרגש אם מפני שיטעם הגיד בטעם הירך והוא מב"מ בטעמא, או אפילו אין שוויון ממש אלא דגיד טעםם קלישתא ואני נרגש בירך שהטעמים קרובים עכ"פ, הלא דין מב"מ אית ל', דכל שלא נרגש הטעם הרי חד

מן האיסור אלא חצי שייעור בתערובות, ואיך יאסר מה"ת לאכול ממנה ומהא דסם הפך והם השער דיליף ר' דאין דס מבטל דס לא נשמע אלא דלא בטל, והוא כבען ונפ"מ לעניין כיסוי הדס ולענין זריקה, וכדומה אבל לעניין איכילה דבעינו כזית בכד"פ מה מהני לו דלא בטל המיעוט ברוב אבל מיעוט בתערובות עכ"פ הוה דאין בו איסור תורה, ואני לא מצאתי מקום בש"ס שהי' נשמע ממנו דרי' אוסר תערובות מב"מ במשהו מה"ת, דעיקר הפלוגתא דרי' ורבנן לאו לעניין איכילה איתשל, ובאיסורי איכילה דקאמר דרלי' אוסר במשהו, וכדלקמן דף ק"ט ע"א באמת רק מדרבנן קאמר וממה דגזר רב בחמץ בפסח אינו מינו איין ראי' כ"כ דהרי מצינו הרבה גזירה לגזירה והרי להרבה פוסקי' ובראשם הרמב"ם טעם בעיקר גופא אינו אלא מדרבנן ומ"מ גוזו במ"מ להצrik ס' אותו איינו מינו. ומהאי דברי הרטיב"א ומשאר פוסקים ראשונים ואחרונים נראה דלי' מין במיינו במשהו מן התורה, והדבר צרי' תלמוד.

של הביצים מצטרפין לבטול והיה הקילפה של הטמא, א"כ ד' בסמק ולצרכו האיסור כמו בכהל, קמ"ל דלא, אבל מה שכתבו התוס' דמשום דআיכא ביצה טמא דלא אסורה כדאמר איןשי דמי' בעלמא הוא עכ"ל, דבריהם אינם מובנים ממשמעו דקאו אמסקנת הש"ס, דבביצה אפרוח קמיירין וע"ז כתבו דהוו"א להקל גם בביבה שיש בו אפרוח, משום דשאר ביצים מיא בעלמא נינהו. ואין לה מובן כלל דמהיכי תיתי נקל בימה שיש לו טעם גמור משום הני דלית בהו טעם, ואם נדחק בלשונם ונאמר דכוונתם בס"ד דביצה טמאה אמרו ואתא לאשמעין לאפוקי ממה דאמרו אינשי גם זה ליתא דמה עניין זה לכאן בהאי מירמא דנראה בעילע דעיקר דאתא לאשמעין הוא דאין האיסור עללה במניין הששים, ועוד זאת דלמה לא פרשו התוס' לפि המסקנה דביצה אפרוח קאמר מה אתה לאשמעין, ולכן דברי התוס' לפני הספר החותום, ולוי נראה דלפי המסקנה דביצה אפרוח קאמר, אתה לאשמעין שלא תאמר דדבומה לכחל, דאיינו יכול אסור דהרי האפרוח אינו ממלא את כל החל דין כי גם פרש הרבה כדיוע ותסגי בנ"ט והוא, להשלים הסמק כמו בכח קמ"ל דלא, כנפער"ד נכון מאך.

ודע דרש"י ז"ל פירש ביצה בס' ביצה של עוף טמא, והקשה הראשiosa ז"ל למה לא ביצה טרפה או נבלה, והנה תלונתו איינו כנגד רשי"ז ז"ל כי הלא הגמ' אמרה כן כאשר מריש דהה"ע בביבה אפרוח קפריך אבל טמאה לא, הר' דהה"ס hei סובר אדם לא בביבה אפרוח אז בביבה עוף טמא קמיירין אבל מה ראי לשיטת הסוברים וכאשר הכריע גם הרמ"א ז"ל בריש סי' ק"ט דכל שבטל ישב ביבש חד בתاري, تو לא נאסר גס בנטבשoli יחיד, דאין איסורו חזר וניעור עיי' הבשול כל שנtabטל ביבש ונחפק האיסור להיות היותר עיי"ש, ולכן לא מאי מיררי כאן בביבה טרפה ונבלה דהרי שבטל חד בתاري ולמה לי שים בבישול, דהרי ביצה טרפה אינה נכרת בתוך שאר ביצים, אבל אי בביבה עוף טמא או כפי המסקנה בביבה אפרוח קמיירין, שפיר בעי' ס' דהרי היא ניכרת ואני בטלה בגין הביצים הנסיבות ודוק.

ע"ב גמר' האי צויתא תרaba דנפל בדיוקולא בדשרא סבר ר"א לשערוי' במאי דבלע דיקולא וכו', האי פלאג' דזיויתא דתרבא וכו' סבר מר בר"א לשערוי' בתלתין פלאג' דזיויתא וכו', נ"ל דהנ' תרתי עובדי משיך שייכי אהדי, דמר בר"א כאשר ראה דאבי הי' משער ההיתר בימה דבלעה קדרה, והאיסור לפיה שנצטמך כמו שפי' רשי"ז ז"ל, hei סובר דעתמו בהז' מה שמוסד דהאי זיויתא דחרבא שנצטמך ונעשה חצי שיעור, لكن יש להקל בשיעורי ע"פ דבשעת נפילת הי' זית שלם, ולכן בשנפלו רק חצי זית דחרבא, hei רצח לשער בתלתין. אבל לא hei טעם אבוי כן, עיין בהגנות מלא הרועים מה שכתב בזה ודוק.

ע"ש גמר' א"ל אבואה לאו אמינה לך אל חゾל בשיעורין דרבנן, הפירוש הפשטוט הוא דלא תゾל בשיעורין שהן דרבנן, במקרים שיש להקל כמו כאן דלא נפל אלא חצי שיעור שבאייסור ג'כ' ר'ך דרבנן, ולא hei צריך להזכיר האי קולא דחצי שיעור דפשיטה דלא רצח לשער כל האיסורים בתלתין אז לא hei קורא זול, אלא חולק ממש על שיעור שקבעו חכמים, וכיון דקרא ל' זול נדע דמשום שיש מקום להקל רצח למיעוט בשיעורי, אבל רשי' ז"ל לא ניחא לי' בהאי פירושא, דהרי הוא ז"ל סובר דCBSR בלא פשתה שהוא שיעור שים הוא הללמ"ס, ומפני שטעם עתיקר עד ס' הוא דורייחא, וכן שכתב רשי' ז"ל לעיל בדף הקודם בד"ה במאי דבלעה קדרה, וכיון דאייפלגו לישנא ואיסורה דאוריתא היא אזלין להומרא" עכ"ל, וכן קשי' לי' איך קאמר כאן דשיעורין דרבנן ולא יזל בזון,

ליקח תמורהبشر טמאה בשור טהורה וצ"ע.

ע"ש א"ל ר"א לאבי ולישערינה בפלפלין ותבלין א"ל שעירו חכמים דאיו נ"ט באיסורי יותר מבצל וקפלוט. תשובה זו צrica הסבר דהלא איכא פלפלין ותבלין דאסירי, וא"כ מה דאו חכמים להחמיר עד בצל וקפלוט ולא יותר, ולפע"ד כוונת המתרצה הוא דלא החמיר חכמים אלא עד בצל וקפלוט נאכלים בעינא והוא שפיר בכל איסורים, משאכ' פלפלין ותבלין דאיו בכל איסורים שאסורים בעינא רק בתערובות, ולא אותו למיטע' בהו לשערם בתערובות שאר איסורים, דהרי איסורים מתחילה בתערובות כי בעינא אינם ראויים לאכילה ודוק'.

ע"ש, אר"ג גיד בששים ואין גיד מן המניין וכו', כתוב הרاش יוסף ז"ל דהא דנקט ר"ג הנה שלשה גיד כחל וביצה, י"ל דס"ל כר"י דכל אסורים שבתורה כבצל וקפלוט, אלא דבגיד דקליש טעמי סגי בס"א, וכח דחלב שחותה דרבנן הקילו בו יותר וסגי בנ"ט של היהר, וביצה דלא יהיב טעמא قول' האי הוה כמו גיד בס', והוא אפילו לפיה דמקי בביבה אפרוח איינו אלא איסורה דרבנן עי"ש. ודבריו במחcit' לא מהוירין חזא דלקמן אמר לי ר"א לבריה אל תזאל בשיעורא דרבנן, וא"כ מהיכי תיתי ר"ג פlige אהא דר"א, ושנית האי ביצה למלה לי, דהרי כבר כתני כחל דמשום דהוה ר'ך איסור דרבנן סגי בס', ואדי דבכחל גם הכלח מצטרף לס' הוא מטעמא אחרינא משום דהיא עצמה אינה יכולה ממש'כ האיסור בשים, ור"ג הלא אמר אחד מהם הי' ובזמן רבא, ומהיכי איסורין בששים, ור"ג הלא חזיק בהא דר"י דבעינו כבצל וקפלוט, ולכן יותר נראה דר"ג כרבא ס' דכל איסורים שבתורה בס' ובין איסורה דאוריתא לאיסורי דרבנן לא חלקו בשיעורין וכדר' אש' דליךון, דלא תזאל בשיעורא דרבנן, אבל כל דברי ר"ג לא סבבו רק אם סמק חז' מן האיסור, וחוץ מן האיסור קאמר. דהרי מכיוון עם השיעור כבשר בלא פטה, חוץ מן האיסור קאמר. דהרי מצינו דחז'ל אמרו במקומות אחד שעירוזה השלים שמשם נלמד אחד מן ששים יש בו ממש וכמו שאמרו בברכות נ"ז ע"ב חמישה אחד מששים, ואלו הן וכו', עיי"ש. ואמרו בנדירים ל"ט ע"ב כל המבker את החולה נוטל אחד מששים בחלו ולבן בעין סמק חז' מן האיסור דاز' אינן יחשב בעוצם מיעוטו. ורמז ננה אמרתי דנותן טעם ראשית התיבות נ"ט.

ומעתה يتפרשו דברי ר"ג הכי, דתחלתה קאמר גיד בס' ואין הגיד מן המניין והוא גופא אתה לאשמעין, דשיעורא DCBSR בלא פטהDKTNTI דהוא סמק, היינו בלבד מן האיסור, ונקט גיד משום דעל'י KTNTI BMNTNI DSIURYO כבשר בלא פטה, וממילא וממש'כ' בכל איסורי התורה כן הוא, אבל אין לומר דגיד נקט משום דטעמא קלישתא הו"א להקל בו, דהרי משנה שלמה הוא DSMURIN כבשר בלא פטה, הר' דבשר נבלה בלא פטה שוה בשיעורו עם גיד, אלא נקט גיד משום דתחנתא עלי' קאי לומר כבשר בלא פטה, וכן נראה דסבירו התוס' ז"ל שהעמידו דבריהם על ביצה בס' לכתוב וה"ה בשאר איסורים, ולא נקט ביצה אלא שלא אמר מ"י בעלמא היא, ולמה לא נתקשה על הא דגיד בס' דקאמר, ע"כ דסברו דגיד נקט משום דתחנתא בגיד קאמר כבשר בלא פטה וה"ה שאר איסורים ואח"כ קאמר דבכל חילוני צויה כולה איסור ר'ך החלב הכנוס בתוכה עללה לכך ולכך ומctrף עם הנ"ט של היתר להשלים הששים. ואח"כ דביצה איינו כן אלא בה בעין סמק לבד ממנה שאר איסורים, ואי ביצה טמאה קאמר וכס"ד שבגמ' צ"ל דהו"א צויה דהקליפות

משערין במדידה במים כדיודע, והוה בסמך כשאר איסורין, אבל כאן מيري בתערובות שנראות לפני האומדן שותה, ואז צריך ס"א דין לאסמן זהה על האימוד. אבל דבר זה קשה omdat לקבל מכל מה טעמים, חדא דעתך הוויל לפרש דבכחיקי מיר, ושנית הלא אין זה דין אלא עצה טובה אם לא ירצה לטורוח ולמדוד דלא מסתבר כלל לומר דיاسر לחלוטון התערובות שיש בו ששים, ולא הני מדידה כמו שמהני בביבצים שאינם שותה, ועוד בו שלישיהadam באמות לפי האימוד שותה הביצים, למה לא סמכו על זה הלא מב"מ דבלאי"ה כל עצימות הששים אינם אלא חומרא בעלמא אינו מינו, וגם רק לעומת הפליטה אנו דין דבלאי"ה רק מחומרא דלא ידעינו קמא נפיק בעין ס' נגד כל הביצה, וכל זאת אינו שוה להם עד שהושפטו עוד ביצה אחת, והוא דבר שאין הדעת הבריאות סובלתו היא חדא. ועוד אני תמה מהה אקרה על רבותינו הראשונים ז"ל, הלא אי אפשר לבשל ביבים שלמותם ללא מים, וא"כ גם המים מצטרף לבטל האסורה ולא עוד אלא שוגם הקЛОפות בין של היתר ובין של איסור מצטרפים לבטל כמו שתכתב הש"ץ ז"ל "בסי פ"ו" סקט"ז ומפרש בזה דהני אמוראי דרצו לשער במ"י ומ"ה אביצים קאי, ומשום דחשבו הקЛОפות בהדי היתר, וא"כ בלא"ה צרכין אנו למדידה, כיון דআিকা כאן מים וקליפות, וכיון שאנו מודדים און כאן שום מקום למדוד על שיורו ביבים ביןוניות, רק למדוד את כל הקדרה נגד שיעור הביצה האסורה, אם יש בה סמק והוא יותר קשה על שיטת הראשונים ז"ל, ואון לי מקום לישב עד שייאיר ד' עיני למצוא דעת קדושים.

ועתה נבוא לבאר דעת הרמב"ם ז"ל ושיטתו. וצריך אני להעתיק כל פסקי הרמב"ם ז"ל אותן באות בהאי עניינה ולדקדק בלשונו שומן של גה"ג שנפל לקדרה שלبشر משערין אותו בס', ואני שומן הגיד מן המניין, ואע"פ שומן הגיד מדבריהם הוואיל וגה"ג בריה בפ"ע החמירו בו כאיסורי תורה וכוי' הלכ' י"ח אבל שנותבשהה עם הבשר בששים וכחלה מן המניין, הוואיל והכחלה מדבריהם הקלו בשיעורו, הלכ' י"ט ביצה שנמצא בה אפרוח שנשלקה עם ביבים המותרים, אם הייתה שם ששים ואחת והיא הרי הן מותרים, היהת שס' בלבד נאסרו הכל, מפני שהיא בריה בפ"ע עשו היכר בה והוסיף בשיעורה, הלכ' כ', אבל ביצת עוף טמא שנשלקה עם ביצי עוף טהור לא אסורה אותם, וכו"ו עכ"ל. והריני לבאר פסקים אלו שהוציאה הרמב"ם ז"ל מתוך האיסוגי. הנה דעת הרמב"ם ז"ל דר"ג ע"כ ס"ל כהכלתא דאגבנ"ט, ומה שאמיר גיד בששים ע"כ אשmeno קאי, וכן הוא דעת הריף ז"ל, ולא עוד אלא אי אגיד עצמו קאי, ולפרש שיעורו לפי התנאי דמתני' מה לי ייד ומה לי שאר איסורים, ואני לומר גדי איצטרכי לי שלא תאמר דעתך פ' קליש טעם, וסגי לי בפחות, הלא משנה שלמה הוא דמשערין אותו כבשר בפלט, ובלא"ה הלא מפשטות לשון האי מימרא דר"ג משמע דעיקר חידושו הוא אי האיסור מן המניין של ס', או חז' לאיסור בעי' ופשיטה בשבב קליל שטעם הגיד אם רצוי חיז"ל להקל לעליו לא בחדר מול ס' מקלין אלא בעשרים או שלשים וכדליך, וכן בחל נמי מה"ט לא ייחא לי לרמב"ם ז"ל כמה שכתו התוס' ובהשות הראב"ד מתכוון על דבריהם, דמשום שאין הכחיל גופה האיסור רק משום החלב הכנס בתוכה, לכן בצו רחא מן שיורו ס' דאי מה"ט בצו רחא להם להקל עכ"פ על שלשים. וכן ביצה לא ניחא לי לומר דמשום גודל וקטון הוסיפו חדא, וכמוש"כ למעליה דחאי חדא פחות או יותר לא משווה החילוק הגדול שבין גודל וקטון בששים ביבים, ולכן ס"ל לרמב"ם דחאי תוספת וגרעון של אחת בששים אינו אלא משום הכריא דבברי' שאינה בטלה בעצמה מפני חשיבותה עשו היכר להוסיף חדא על הששים, ובאישור דרבנן שלא יחלפו

הלא שיעור זה דאוריתא כמו שאר שיעורין שבתורה, ולפיכך כתוב רשי"ז'ל כלומר אפיו במידי דלא מיתסר לדאוריתא לא תזאל בשיעורי עכ"ל, ולפי פירושו צרכין להפסיק בין תיבת "בשיעורין" לתיבת "Drvbn" ועוד זאת קשה לפרש"י כמו דמר בר ר"א רצה להקל בשיעור דאוריתא משום דnidzon בעצמו רק אישור DRVBN, ה"ה דחק בנדזה DRVBN כמו כתמים דלא בעין מ"ס של מקווה וכדומה, והוא דבר קשה לשמעו. אבל אם נפרש דחאי שיעור שים באמות רק שיעור DRVBN הוא, והוא כמו מהה בתמורה ומאתים בערלה וכלי הכרם, אז ניחא דרכ בנהני שיעורים רצה להקל במקומות שהוא DRVBN אינו אלא DRVBN, וע"ז אמר לי' אבוחה דגם בשיעורין שהן DRVBN, אין לאל בהן במקומות אישור DRVBN וד"ק.

ודע דכאן יש לי מקום עיון רב בדבר אני ולא אדע מה לי בין נפל כזית תרבה לדיקולה דבשרה, לנפל חצי אית' דכל שאין בתערובות כל כך אישור שהיה כזית מן האיסור בתוך כדאי"פ, לעולם רק חצי שיעור הזה דהרי לא מציא אלן מאי האי תערובות כזית מן האיסור בתכבד"פ. ועיין בש"ת מהר"ם שיק ז"ל יוז"ס קי"ח שהשואל חקר בטעם עתיקר ע"י חצי שיעור אס הוא ג"כ דאוריתא ולוקין עליו, והשיב לו הגאון דמסתemat לשון הפסוקים נשמע דאי חילוק, וכן נראה מרישי פסחים בסוגי" דמשרתת, וכן ס"ל לר"ת דעל כל כזית של התערובות מבשא"מ לוקין, והוא ז"ל הסביר זאת בטוב טעם עי"ש, וא"כ ה"ה בתרבה בبشرה שהוא מב"מ, כיון DRVBN אצרכיו גם במ"מ בלח בלח שים וכאשר כתני בפירוש במשנתינו דגידי בין הגידין וחתייכה בין החתיכות בנ"ט, והוא בס' כבשר בפלט דלעיל, וע"ז ודאי דלא פלייג מר בר ר"א, וא"כ גם שם ליכא ריך חי שיעור מן האיסור, ולמה בעין סמק ולא די בתלטן, והדבר צרי' אצלי עיון גדול וד' יאיר עניינ' ודוק.

ע"ש גמר' דבי' נשיאה אמרו ביצה בסמך אסורה, בס' ואחת מותרת, הא דהפסיק מידי ביצה דלעיל בעובדא דנפל כזית דתרבא, וכחצ'י איתא דחרבא - ובלב ארי' הרגשיז זהה - נראה לפע"ד דהאי חומרא דביצה נצמחת מהא אמר למלעה דאל תזאל בשיעורא DRVBN ובعين סמק ודעמי' מושום גודל וקטון או מטעמא בביבה או מטעמא דרמב"ז ודעמי' מושום הכירה דבריה, אבל אי הוה אמרין דהאי שיעור דסמק לאו דוקא, ומוצמצם קאמור, דהרי ר"א רצה לשער האיסור כמו שנטצטמך והיתר כמות שחי' קודם ובחייב שיעור רצה בר' להקל עוד הרבה יותר, אז אין מקום לדביצה אפורות רק אישור DRVBN כבביצה, ומכם"כ אם נאמר דביצה אפורות רק אישור DRVBN ממש"כ הראש יוסף ז"ל דודאי ניחא שהביא האי דינה בתר דמסיק דלא תזאל בשיעורין DRVBN.

ובטעמא דהא מלטא דהחמירו להוסיף אותה על סמק בביבה כתוב הרשב"א והרא"ש ז"ל בשם הרמב"ן ז"ל, דמשום שהביבים אינם שות בגודל וקטון וטעם זה בעין לפלא יחש, חדא דחאי תוספת לכולא יתhapeק הלא אם הביצה האסורה היא מן הגודלות מה תת כחה של תוספת חד ביצה ופשיטה דלולי האי חומרת חכמים לא הי' עולה על דעת שום אדם לשער שים בביבים עפ"י המניין כסומה בארובה אם האיסור גדול וכן להיפך אם הביצה האסורה קטנה, מה החמירו قولוי האי להזכיר ס"א במקומות דלפי המדה הי' דיבארבים למשל, ומה תאמיר דכל חומרא זו באמות לא נארה אלא במקומות שלפי אומד שות הנה האסורה עם המותרים, וכאשר כן משמע קצת משלו הרשב"א ז"ל עי"ש. ואם נאמר כן hei מישוב שלא יסתטרו המימרא DRVBN דלעיל דביצה בסמך והברייתא דקתני סתם בנ"ט, להא דריב"ל דבעי ס"א מן הנסיבות, משום דלעיל מיררי בסתם תערובות דמסתמא אין הביבים שות, ואז

שמא כרבא וכל ששהה בשמא בעי ששים, ע"פ דבטעמא איןו שוה, וטעם קפילה ולא הרגש, לדעת הרמב"ם סגי בזה מבשא"מ, אבל אם שווה בשמא לא סגי בקפילה בלבד, ובמי ששים והענין מובן היטיב עפ"י ביאורנו בפתחה דכל תערובות מבשא"מ ע"י התערובות לח שבבל ונעשה גוף אחד, הרי הוא עתה מב"מ, אלא כיון דשםא של האיסור נשתנה וכייל עתה שמא של היתר שהוא העיקר בהאי תערובות, פקע איסורי" שהי' עליו, ואי דיאסר מכח יצא מן הטמא ודלא כרבנו יונה, הרי זה איסור חדש ולא מצא חיל בתערובות כדברי המרדכי עי"ש ותמצאה נחת, ולפי הקדמה זו, כל שווה בשמא ולא בטעה, כמו חמרא עתיקה בחדთא, לא סגי לו בטיעמת קפילה עד דאייכא ששים, גם לדעת הרמב"ם ז"ל דהרי ע"י התערובות נעשה מב"מ, ושמא לא נשנה, כי היכי דינמא דפקע איסورو הראשון, זה אמת וברור, ולכן כאן דכוותי כיון דגם האי אפרוח בשם ביצה יקרה כל זמן שלא יצא האפרוח לאויר העולם, لكن לעניין שים דין מב"מ אית' לי', ומה עמקו בהזאת דברי חז"ל דקמפרשו הא דקתני בתוספתא, ביצ' טהורות שלוקן עם ביצים טמאות בביבה שיש בה אפרוח, ואמאי קרי לי טמאה כיון דאית ב' אי' אפרוח קרי לי' טמאה. ולא על חנים קרי לי' ביצים טמאות, אלא להודיעך דהאי בגין' דקתני היינו שישים מכל תערובות מב"מ דבעי סמך דוקא ולא סגי בקפילה, משום דבשמא שותה הנה, דביצים קרי להו, ועניין בראש יוסף ז"ל ד"ה ע"ש גמר' שכותב ז"ל: "ודע דנו"ט דקתוני היו שיערא מא דס', דומי' דרישא ביצים שלוק עס ביצים טהורות דהוה מב"מ פירושו נ"ט בס', ה"ה נ"ט דסיפה אית' לנימור כן, ובDAL"C בדיליכא קפילא דבריו לכתוב בדאי' רקס' בבד נאסרו הכל, ולא יציר אדם אייכא קפילה ואמר דאי' ס"א והיא, היכי הוא ז"ל נמי בדיליכא קפילה איירוי, אבל בדאיכא קפילה ולא הרגש טעם האפרוח מותירות הביצים שנשלקו עמה גם בפחות מס', והיתכן דהרבנן ז"ל יסתום דבריו לכתוב בדאי' רקס' בבד נאסרו הכל, ולא יציר אדם אייכא קפילה ואמר דאי' כהן טעם אפרוח דמותרות, אם לא שיאמר ע"י האי תוספת חד על הששים עקרו דין קפילה בביבה אפרוח מכל וכל וזה דבר זר לא ניתן להאמר, ולא עוד אלא DAL"C לא היה הרמב"ם ז"ל כותב בשmeno של גיד שנפל לקדרה שלبشر כמש"כ לעיל, אם דגם באינו מינו גזרו להצrik ס"א משום בר', אלא ודאי כמש"כ דגם ביבית אפרוח שוה בשמא עם שאר ביצים, וכן החמירו עוד להצrik ס"א וממילא בנשלקה בתבשיל אחר איןו מינו הדין בגין' ע"י קפילה בכל שאר איסורי התורה, ודלא כ"ז פרמ"ג ז"ל, אם לא שיאמרו מאחר דאן עפ"י הסכמת הרמ"א ז"ל בראש סי' צ"ח אין סומקין על קפילה וצרכין תמייד ס' גס באינו מינו, ממילא בביבה אפרוח בעין ס"א משום חומרא דבריה, אבל לאחוז חומרת הרמב"ם בביבה אפרוח משום בריה וחומרת רשי' ז"ל להצrik ס' גס באינו מינו, ע"ז אמרו חכ"ל כסיל בחושך הולך.

ועדיין נשאר לנו לבאר בשיטת הרמב"ם ז"ל דאי' פרנס הרמב"ם ז"ל הסוגי' דמיירא דר"ג והתוספתא בביבה שיש בו אפרוח דיןו שאמר מב"מ דבעי' ס' חוץ מן האיסורותו לא, דהרי ר"ג בפירוש אמר כן בדיבחה בס' ואין ביצה מן המנין, והתוספתא נמי דקתוני בה בגין' דהוא ששים ותו לא, דבשלמא לאין הראשונים מר"ג לא קשה דעתך מיררי בביבה בשאר תבשיל ולא עם ביצים, והתוספתא דקאמר בגין' דהוינו נמי ס"א דבבצים ס"א הוה כס' בשאר איסורין, דהאי יתר ביצה משלים הקוטן וגודל, משא"כ לרמב"ם ז"ל ר"ג לא מצי מיררי בשאר תבשיל, דהרי איןו מינו בקפילה ולא בס' והתוספתא דקאמר בגין' ט', ע"כ דלא בעין יותר משיעור ששים שהוא בגין' ט', דרmb"ם ודאי מודדין הביצה האסורה ומ猝פין להיתר המים והקליפות לבטל, אלא דמשום בריה בעין תמורה

באיסור תורה גראו אחת מששים, להכירה בעלמא, ואע"ג דהאי טעם דהכירה לא האזכיר הרמב"ם ז"ל רק בהאי תוספת חדא בברוי, אבל בגרעון חדא בכתבת סתם דהואיל וכחlid מדביריהם הקילו בשערורה, נלמד סתום מן המפורש דכוות קולא זו הוא העשות הפרש בין דאוריתא לדרבנן, דלולי זאת אין להאי פחת מששים על נ"ט דאין בו תועלת אלא במציאות רוחקה שום טעם, ואשר מה"ט כתוב עליו הרaab"ד ז"ל "ויש נוון טעם טוב מזה" אבל אם נאמר דלהכירה כדי להבדיל בין איסורי תורה לדרבנן אין טעם טוב מזה, כי כל שאנו עושים מדרבנן דאוריתא יש בו ממשם בל Tosfot, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל סוף פ"ב מממרים באומר בשער עוף בחלב מה"ת, ועיין בש"ך בסוף סי' רמ"ב בהגנת הוראות אויה אותן ט' ذרכי המורה להודיע לשואל אם אסור מצד ספק או מצד חומרה שאין האיסור ברור, עי"ש בטעה, ומה שלא נהגו כן כדי ביוזן. ואכ"מ להאריך בזה. ועכ"פ דעת הרמב"ם בהאי תוספת וגרעון בן הוא. ועפ"י הקדמה זו מפרש מימרא דר"ג הци, גיד ר"ל שמננו של גיד שהוא דרבנן מצד מנהג קדושים, ה"י ראווי להתבטל בגין' של היתר כמו חל אלא דכיוון גיד ברייה הוא, וה"ה לשmeno הדבוק בו, لكن הוסיפו עליו חדא להכירה, שלא נבטל הגיד חד בתاري ביבש, ולכן בעין ס' בלבד מן הגיד כאיסורי תורה. ובדקדוק נдол כתוב רבינו ז"ל שמננו של גיד הנשה שנפל לתוך קדרה שלبشر, דהאי שלبشر הוא לא כאותה שפת יתר דכן הדין גם בנפל לקדרה של ירקות או שאר תבשילן מבשא"מ, ומדנקת קדרה שלبشر הרי מוכת דרכ במב"מ הדין כן כי שמננו של גיד עס בשער מב"מ הוא, וכמובאר בפי המשנה לרמב"ם ז"ל עלי משנתינו ומזה נסתור מה שכותב הש"ך ז"ל בס"י פ"ז סק"ז לדעת הרמב"ם בביבה בעין ס"ב, הוא בתבשל הביצה בשאר התבשיל, והפרמ"ג ז"ל כתוב ע"י דהוא פשוט, ובמחכ"ת של הני שני עמודי ההוראה זה ליתא, ופלא והפלא שלא השוע על דברי הרמב"ם ז"ל שכותב בפירוש ביצה שנמצא בה אפרוח שנשלקה עם ביצים המותירות, ומסתמא סבورو דלאו דוקא נקט שנשלקה עם ביצים ודיבר בהוויה דאי' דרכ ביצה שלמה בתוך התבשיל, אבל מה יענו על הא דשmeno של גיד דודאי דרכו יותר לתתו בתוך ירקות להטיעם, מליתנו לתוך קדרה שלبشر ולמה הוסיף הני תיבות שלبشر, ולא כתוב עכ"פ סתום שמננו של גה"נ שנפל לתוך קדרה, ה"י מה שייה' אלא ודאי דהאי תוספת אחת משום בריה לא שייך אלא בתערובות מב"מ. ולא בשא"מ, והטעם פשוט וمبואר דהרבנן ז"ל ס"ל דעיקר שיעור ששים על מב"מ נאמר וסמכוונו אקרים דזרוע בשלה וכאשר אבר דעתו ז"ל לפניו בסוגי' דזרוע בשלה, אבל מבשא"מ הוא תמיד בגין' דהינו בקפילה, ורק במקומות דליכא קפילה סמכין אשימים עפ"י הסכמת הרמ"א מ"מ נאמר וסמכוונו אקרים דזרוע בשלה וכאשר אבר דעתו ז"ל לפניו בסוגי' דזרוע המשניות והבריותות לא ידעו משיעור זה מבשא"מ כלל, וכאשר מבואר דעתו ז"ל בפטיו' שם, ואכ"ח האי תוספת אחת להכירה אין לו מקום אלא בתערובות מב"מ דשם תמיד בעין ס' ווושען על ברוי' עוד אחת בתערובות אינו מינו דעיקר בקפילה וואם אין בו טעם מתירין גס בארכבים, ועוד פחוות מזה, ורק במקומות דאי' דליך מי שיטועם משערין בס', מפני שאז בטח לית' ב' טעם, ומה מקום יש כאן להוסיף חד להכירה, ולא עוד אלא דבאיינו מינו לא נבוא לעולם לבט ביריה שלמה דהרי ניכר האיסור, ולכן כל עצמות טעמו של הרמב"ם ז"ל לא שייך אלא מב"מ, ולכן נקט קדרה שלبشر אצל שmeno דגדי, ודוקא נקט ביצים אצל ביצה אפרוח, משום דזוקא מב"מ אייכא האי תוספת חד להכירה, ואל תשיבו נדביצה שיש בה אפרוח ביצים מבשא"מ הוה דלא שווה בטעה. דהנה לדעת הרמב"ם ז"ל דעיקר שיעור ששים על מב"מ נאמר, וכאשר ביאור בתחלת ובהלכה כ"א הרי מב"מ איזלן בחר

דמרבנן „מכל“. ודע דבלאה נמי לא הבנתי דברי הראש יוסף זיל במא שכטב דאם משום נבלה אין כאן בריה. הלא לרמב"ס קאי ולרמב"ס זיל הלא גם בנבלה איכא בריה כמו שפסק בפ"ד ה"ג עי"ש.

והשתא דאתنين להכא נאמר דרי"ג קאמר ביצה בס', ולא בעי ס"א מיריע בבייצת אפרוח עוף טהור דמסתמא כך הוא כמובן, דהרי בייצת טמא ניכרת ואין דרכו לשלקו אפי' אינה אוסרת בטעםא דמייא בעלמא היא, אבל דכיוון דעתמה מה ישולנה וגם איסור שישבדר לבשל טמאות ונ"ט דשמא יבא לאכלו, וס"ל לרי"ג דגם מה שאסור מריבוי הכתובים כמו חצץ שיעור כדרבנן יחשב, וכמו שכתבנו לעיל דף מ"ט ע"ב בתוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא, לישב דעת רבא דרצה להקל בח"ט כמו בשאר דברי סופרים, משום דמלוכה אותו עי"ש, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל בחצץ שיעור אף דודאי ידע וסביר כרי"ג בחצץ שיעור אסור מריבוי הכתובים, וכן סגי לי' בס' כמו בשמננו של גידת ותחליה אמר דין דשמננו של גיד וכחל שנדע דבאיסור דרבנן הקלו לפחות חדא וסגי בנז"ט ט"ת והוסיפו חדא בגין משום בריה, ואח"כ קאמר דבייצת אפרוח טהור נמי כדרבנן דניין לי' ולכך בס' והוא סגי, כמו בשמננו של גיד, אבל אנן דלא פסקינו לא כרבא דלעיל ומחייבן בס' ח"ט כמו בשאר איסורי תורה, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל לענין שיעור ס' קר' אשוי, لكن שפיר פסק הרמב"ס קר' חלבו אמר ר"ה, דבייצה בס' והיא אסורה, בין בטמאה ובין בטהורה, דשניהם אסורים מה"ת. אולם בתוספתא דקთני דבייצה בנ"ט ודאי דלדעתה קודם האי גזרה שהגزو להוסיף חדא על הביצה משום בריה דלדעתה הרמב"ס זיל בלאה"ה מוכחה לנו ר' כון, דהרי לדעתו גס בגין ציריך להוסיף חד משום בריה, ואיך יפרנס משנתינו דקთני בגין בין הגידין בנ"ט דהינו שישים והרי התנא דמשנתינו סובר יש בגידין בנותן טעם והוא לוי' דאוריתא, ולמה לא בעי ס"א כמו בבייצה להכירה דברי, אלא ודאי דהמשנה נשנית קודם האי תקנה, ובזה נתבאר שיטת הרמב"ס זיל על נכוון, וגם הסוגי מתישבת שפיר בס"ד. ועוד זאת הראשונים כאן דומה שהקשה הפלתי זיל ואחריו יתר האחראנים על התוס' ד"ה ביצה בס', ומה לא כתבו דרי"ג אחא לאשמעין לאפיקי מדר' חלבו אר"ה דסגי בס' והיא, ולא בעין ס"א והיא. קושי' בדotta היא, דאי לאפיקי מדר' חלבו הוליל' ביצה בס' והיא מותרת, וכלשונו ר' חלבו, אבל מדקאמר ביצה בס' ואינו ביצה מן המניין, הרי הרבותא דאן ביצה מן המניין של ס' ולא דלא בעי ס"א וזה פשוט.

על' ש' גמרא ארחב"א אריב"ל משום בר קפרא כל איסורין שבתורה בס' וכי כל איסורין שבתורה במאה, ושניהם לא למדוה אלא מازוע בשלה וכי הנה סוג' זו מרישא לסייע עמקה וסתומה, ויש בראשונים זיל ומכח"כ באחרונים זיל מבוקה נדולה ואני העני בעדעת אתנהלה לאטי לבאר שיטת רשי"ו ותוס' והרמב"ס זיל כל או"א לפ' דרכו וארכא כי שיטת הרמב"ס זיל היא השיטה המחוורת שאפשר להעמידה קרובה לה שיטת רשי"ז, והרוחקה ממנה שיטת התוס' שאין להעמידה כלל, וכאשר כן הוא ברוב המקומות כאשר ביארתי בחבירוי זה.

ואתחיל בביואר שיטת רשי"ז ולוז היא: האי דרצה דזערע בשלה דרצה גמורה היא, ולהצריך בכל חורבות לח בלח שישים או מאה לכל מר כדאית לי', משום דזוקא שלמה צויתה התורה לבשל האיל עם הזורע ולא חלק בשתי קדרות, משום דאי אוסר הזורע את המתבשל עמה פחות מששים, כי כן כתוב רשי"זיל בפירוש لكمן בד"ה הא חומרא זיל: „דלא תימא ליבטן ברובה וכו' ומוה איל נזיר דאקיל גבי', לא אקל אלא במאה או בששים,

ששים בדקדוק שניים ואחד בדקדוק, וא"כ במקומות דקתני בנ"ט א"א להכניס האי תוספת אחת על סמך ה"ח, שנית הלא הרמב"ס זיל בשמננו של גיד נמי בעי תוספת אחת משום בריה, אלא דכיוון דהוא רק מדרבנן ובדרבנן בעלמא כמו בכח ובודמה סגי בנז"ט ט"ת לפירשו, لكن סגי בשמננו של גיד בס' והוא, וא"כ בבייצת אפרוח לפי מה שפסק הרמב"ס זיל בפרק ג' ה"ח לחלק בין בייצת טמא לביצת טהור דביצת עוף טמא שהתחיל האפרוח להתרוקם בה לתקה עליה משום שרך העוף אבל בייצת עוף טהור אין בו אלא מכת מרדות מדרבנן עי"ש, וכאן כתוב סתם בייצת אפרוח דבעי ס"ב והי לו לחלק בין בייצת עוף טמא לטהור דבביצת רשי"ז דמשום טהור סגי בס' והוא, ולא עוד אלא דלפי שכתב רשי"ז לא העלה כלום כאריך נהניין, אבל לישב דעת הרמב"ס זיל לא העלה כלום כאשר יראה כל רואה.

אבל מה שנראה לפע"ד בזה הוא, דלהרמב"ס זיל האי בייצת אפרוח טהור לענין זה כדאוריתא, דהרי דומי' חצץ שיעור הוא דנלמד מריבוי הכתובים מכל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם כדתני' לעיל ס"ד ע"א. והא דקאמר שם דהוא מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, משום דאפילו ביצא לאoir העולם אסור כז' שלא נפתחו, וזאת ודאי רק דרבנן בעלמא ופליגו בה ראבי"ו ורבנן בבייצה דף ז' ע"ב, אבל ביצת שרייקמה שכטב עליו הרמב"ס דמקין אותו מכת מרדות אם אלה, הוה איסור תורה בחצץ שיעור, דהרי מריבוי דכל Kata'a, ותדע דהרי שם בהלכ' שאחרי כתוב הרמב"ס זיל דין נמצא עליה קורט דם, אם על החלמו אסורה כולה בבייצה, ולא כתוב דמקין עלי' מכת מרדות כמו שכטב תחלה בבייצה שרייקמה, וכן דרכו בכל מקום לכטוב מכת מרדות רק על דרבנן שנדרש ונסמוד אל הכתוב שהוא שאחרי כתוב הרמב"ס זיל דין נמצא עליה כען שלוקין על לא גמור מלכות ארבעים, וכן תראה שכתב בפ"ז הט"ז זיל: „יראה לי שכל אלו החוטין והקרומות איסורן מדברי סופרים ואם תאמיר שהן אסורה כולה בבייצה, ולא כתוב דמקין אין לוקין עליון אלא מכת מרדות, והיו בחצץ שיעור מה"ת ואין לוקין עליון" עכ"ל, הרי משמע מדבריו דעל דברי סופרים ממש גם מכת מרודות ליכא אלא במקומות שדרשו כן מריבוי הכתובים, וגם משקל וטרוי" שגבג' מוכח כן דפרק.htm על הא דפרש רבא על ביצת השוץ שאם ריקמה ואכלה לוקה עליה משום שרך השורץ על הארץ, אי היכי Mai Ari' דטמאה אפי' טהורה נמי, דתני' כל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם, ומתרץ מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא. ויל"ד הלא לדעת הרמב"ס זיל דכל דאתה מריבוי הכתובים אין בו מלכות, מה פריך טהורה נמי דהא עכ"פ אין לוקין אותהה כיון דאתה ריק "מכל", ועכ"ב לומר דהכי פריך כיון דאתה מריבוי דכל, אפרוח שיצא לאoir העולם לראבי", עכ"ב דרייקמה אית בי' מלכות דעל ריקמה לא בעין ריבוי כלל,adam בעין הריבוי על ריקמה באפרוחים שיצא מנ"ל, ועכ"ז מתרץ דבאמת גם לראבי"י לאו מריבוי דכל אסור באפרוח אלא מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, וריבוי" דכל אריקמה אתה ולאeki ריק מכח מרודות כמו בחצץ שיעור. ועכ"פ יצא לנו מכל הנאמר לדעת הרמב"ס זיל בריקמה דאתה מריבוי דכל ולוקין מכת מרודות עליה הוה דאוריתא בחצץ שיעור, וציריך ס' כשאר איסורי תורה, כמו שאמר ר"א لكمן ועוד בחצץ שיעור אסור מה"ת, וממילא דהאי תוספת חד משום בריה שיק' נמי בבייצת אפרוח טהור. וזה דלא כרשי"זיל שכתב דמשום נבלה נגעה בה ואז לא הי' המשום בריה ממש"כ הראש יוסף זיל, אלא משום שרך נגעה בה

הזרוע נגד האיל. כיוון דאיכא הללמ"ס לשיעור ביטול האיסורים כבשר בלפת. אולם בהז"ל דלא מצינן הלהקה צו שתחדרש לו איסור נגד מקרה מלא אחריה רבים להטוט שמה נשמע ביטול איסורים חד בתרי וכמו שאמרינו בגמרה דמדאוריתא חד בתרי בטל ופירש"י ז"ל מקרה אחריה רבים להטוט, לולי הילפota דזורי בשלה, וכן בעין הילפota דזורי בשלה להוציא ביטול איסורים מקרה אחריה רבים להטוט, ולצמצם השיעור בכמה ATA הלהקה דכבר בבלפת, אלא עדין קשה כיוון דمزורי בשלה גם השיעור נלמד למ"ב' ולמר במאה, מה מוסיף תחת לנו שיעור אחר כבשר בלפת, שאינו מבאר יותר אלא אדרבה סותם יותר כמובן, ולא עוד אלא כיוון דלפי באירינו לשיטת רשי"ז, הא יילפota דזורי בשלה עיקרה על תערובות מב"מ אתה, דלמ"ד טעם עיקר DAOיתא רק על מב"מ אתה ולמ"ד טעם עיקר דרבנן מבשא"מ מב"מ דלא בטל ברוב, ובענין נמי ס' כמו מב"מ דמ"ש אמר הא שיעורא דכבד בשלה און לו מקום כלל, דחרי הא דבעין יותר מרוב בביטול האיסורים איינו כדי לבטל טעם הנרגש במבשא"מ, אלא גס במינו בעין יותר מרוב ולא אותו איינו מינו, רקADRבה איינו מינו נשמע ממענו גנ"ל, ומה זה דקאמר התנהא לישנא דבנ"ט כל ותולה אותו בשיעור בשלה בטלת כיוון דעיקר ביטול האיסורים דבעין יותר מרוב מזורע בשלה נלמד שהוא מב"מ, ושם נתינת טעם לייא, והוא חומר עצום על שיטת רשי"ז, והרבה יגעתו לישבו, ולא עלתה בידי, אבל מ"מ ברור אצל דשיטה רשי"זיל כן הוא, דעיקר יילפota מזורע בשלה על מב"מ הוא דבעי ס' או ק', אלא דלי"י דס"ל מב"מ לא בטל וכאשר כן ההלכתא לדעת רשי"ז, פליגו בי' אבוי ורבא לקמן איך יילפין מזורע בשלה דלאבי קתני בברייתא זה היתר הבא מכלל איסור למיעוט שאר איסורים מב"מ כמו מזורע בשלה נלמד דלא בטלו, מ"מ יילפין לרaben דר"י דבמ"ב לא סגי ברוב אלא בעין ס' או ק' בלח בלח, ואז באמת האי יילפota מזורע דלא ההלכתא הוא, אולם רבא מפרש באטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דاع"פ זה הרציך מה"ת, אמר דלטעמי קפילה ארמא, וכן בבריתא דקדורה שבשל בה בשר וכו' דאפילו איכא ס' בעין קפילה ואשמעין דסמכינו אשש דרבנן אקפילה ולקולא, אבל הא ס' דקאמר רבא איינו דבעין ס' אלא דסמכינו אששים ולקולא בدلיכא קפילה, והוא נתחדש בזמן אמוראי בתראי כמו שפרש"י ז"ל לעיל על הא דרבא דאמר רבנן אקפילה ולקולא, אבל הז"ר זיל דהאי פסק הילכתא בכל המפרשים הבאים אחריו, אבל לפי באירינו לק"מ, דהאי סמך דריב"ל שלמד מזורע בשלה, איינו האי סמך דקאמר רבא לעיל, דהאי דרבנן בסמך, דהאי דריב"ל הוא דבעין ס' מה"ת, ומילפota דזורי בשלה, אבל עדיין לא סגי בס' מדרבן במבשא"מ דטעמא לא בטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דاع"פ זה הרציך מה"ת, אמר דרא"י קפילה ארמא, וכן בבריתא דקדורה שבשל באטל וכו' דאפילו איכא ס' בעין קפילה ואשמעין דסמכינו הינו קודם דאייפסק הילכתא בששים, הרי דסובר רשי"זיל דהאי פסק הילכתה מאמוראי בתראי בע"ז שם, הוא לקולא ולהוחمرا אбел בימי ר' יוחנן ורב"ל אכתי לא אייפסק האי הילכתא ועכ"פ לkolola לא, והי' צrisk קפילה גס בדאיכה ס' בدلיכא קפילה הי' צrisk לפי האומד כבצל וקופה, חז' מגה"ג דסגי בס', כפרש"י ז"ל על הא דר"י משום דמתני היא דכבר בלפת משערין. אבל רבע דקאמר אמר רבנן בס' הינו דסגי בס' בدلיכא קפילה בכל איסורין ולא בעין יותר ולקולא זו נתהזה ע"י האי קביעת הילכתא מאמוראי בתראי.

וז"ע כי האי כבשר בלפת דלפי רשי"ז הללמ"ס זהה, הון אם נאמר דרך על גיד בירך ATA וכפטת דברי רשי"זיל, והן כפי ביאורנו לעיל כל איסורין אתה, אפילו אם נאמר דהינו שעור שישים, לא יתתיشب שפיר עס האי מימרא דריב"ל, משום בר קפרא, לפי מה שמספר הש"ס דשניהם ילו מזורע בשלה, יילפota גמורה על ס' או מאה, למאי הילכתא ATA שיעור דכבד בלפת ולא עוד אלא אדם נאמר דשייעור כבשר בלפת על כל איסורין אתה, עכ"פ דהני תרי לישנא דריב"ל גס בשיעור בשלה בלפת פליגו אי בס' אי בק', וא"כ מנ"ל להש"ס לתלות פלוגתתם בזורי בשלה ולומר דמשם למדוה שניהם דמה"ת לא סגי ברוב, אלא בעין כשיעור כ"ש באיסורי אחרים" עכ"ל ועיקר הילפota הוא על מב"מ אלא דרבנן אפילו שוה בשמא, ולר"י דמ"ב' מזוה בשמא לא בטיל, במ"ב' מזוה בטума כמו חמרה חדתא בעינבא, ועיין ברשב"א ז"ל דזרוע בשלה באיל נמי הכה דמויה הזרוע לגבי אל חמורתה חדתא בעינבא. וממילא במבשא"מ נמי בעין ששים דמ"ש, ואפילו אי נס בפחות כבר בטל הטעם מ"מ לא גרע משה בטума דבעין ס', אלא באם נרגש הטעם גס אחר ס' תלוי בפלוגתא דטעם עיקר, ולמ"ד טעכ"ע DAOיתא אסור, ולמ"ד טעם עיקר לאו DAOיתא מותר מה"ת אבל מדרבן עכ"פ אסור מצד טעם עיקר, ולפ"ז הא דקאמר דכל איסורין בתורה בס', לא בטין בס' קאמר, אלא דעט סמך זיל בד"ה איסורין מה"ת, ולא בטין ברובא, ולפ"ק פרש"י ז"ל בד"ה בס' דהיכי דבדיקנא ולא יהיב טума, או במ"מ דליך למקים אטומה בעין סמך, וממילא שמעין דבדאיכא סמך בטל מה"ת, אפילו כי היב טума למ"ד טעם עיקר לאו DAOיתא, וזה שכטב רשי"זיל בד"ה ושניהם לא למדוהו, דמהאי יילפota שמעין גם ביהיב טuma, אבל רבנן אהמור ואמור דטuma לא בטל, וכן בעין נמי קפילה ולא תקשה מהאי דרבא לעיל דבליכא קפילה סגי בס', וכן מר"י לעיל דקאמר ליטעמי קפילה ארמא, ואמר רבא דשמעין מני דסמכין אקפילה הרי ממשע דבדיליכא סמך ולקולא סמכין, דאי בדאיכה סמך וליכא קפילה נמי מותר כדאמר רבא מה רבותא דסמכין אקפילה וכאשר נתקשו בכל זאת על רשי"זיל בכל המפרשים הבאים אחריו, אבל לפי באירינו לק"מ, דהאי סמך דריב"ל שלמד מזורע בשלה, איינו האי סמך דקאמר רבא לעיל, דהאי דרבנן בסמך, דהאי דריב"ל הוא דבעין ס' מה"ת, ומילפota דזורי בשלה, אבל עדיין לא סגי בס' מדרבן במבשא"מ דטעמא לא בטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דע"פ זה הרציך מה"ת, אמר דרא"י קפילה ארמא, וכן בבריתא דקדורה שבשל בה בשר וכו' דאפילו איכא ס' בעין קפילה ואשמעין דסמכינו הינו קודם דאייפסק הילכתא בששים, הרי דסובר רשי"זיל דהאי פסק הילכתה מאמוראי בתראי בע"ז שם, הוא לקולא ולהוחمرا אбел בימי ר' יוחנן ורב"ל אכתי לא אייפסק האי הילכתא ועכ"פ לkolola לא, והי' צrisk קפילה גס בדאיכה ס' בدلיכא קפילה הי' צrisk לפי האומד כבצל וקופה, חז' מגה"ג דסגי בס', כפרש"י ז"ל על הא דר"י משום דמתני היא דכבר בלפת משערין. אבל רבע דקאמר אמר רבנן בס' הינו דסגי בס' בدلיכא קפילה בכל איסורין ולא בעין יותר ולקולא זו נתהזה ע"י האי קביעת הילכתא מאמוראי בתראי.

מבשא"מ בנן' ומב"מ שא"א לעמוד על טumo יבטל ברובו", ואח"כ מפרש תערובות מבשא"מ כיצד, אם יש טума וממשא דהינו כיitz בצדא"פ אסור מה"ת אבל פחת מזה ע"פ שנרגש הטעם איינו אלא מד"ס, ולוקה רק מכת מרדות ואח"כ מפרש דין תערובות מב"מ בהלכ' ד' וצ"ל, "נפל חלב כלו לחלב האלי" ונnoch הכל, אם ה"י חלב האלי" כשנים בחלב הכליות הרי הכל מותר מה"ת אבל מד"ס הכל אסור עד שיאבד דבר האסור בעוצם מיעוטו ולא ה"י דבר חשוב שעינו עומדת כמו שתיבאר, הלכ' ה' ובכמה יתעורר דבר האסור ויאבד בעוצם מיעוטו כשיעור שנטנו בו חכמים, יש דבר שישعروו בששים, ויש שישعروו במאה ויש שישعروו במאתיים. הלכ' ו' נמצאת אתה למוד, כל אישורין שבתורה וכו' מבשא"מ בנן' בטל בס' מושום דבריו מינו גם העיקר והמשש שנימוח בטל, וא"כ אין חילוק בין קדשים לחולין במושם".

שיטת התוס', עיקר מימרא דרב"ל דכל אישורין שבתורה בס' או במאה על תערובות איינו מינו ולבטל טעם הנרגש בחיך קאי, ובמקומות דיליכא קפילה ארומאי, ורק באיסורין שאסורים גם לזרים, ולא בתורמה ולא בין לניר, דכל דיליכא טעם הנרגש אין צריד יותר ושורי, והא דatzricco גם במ"מ בלבד ס' הוא רק ממשום דלא פלוג רבנן כן כתבו הראשונים ז"ל ولكن כתבו התוס' בד"ה ומ"ד בס' דלענין מבשא"מ דעתם עיקר דאוריתיא לאו דרשא גמורה היא, דהרי זרוע עם האיל מב"מ הוה דבטל מה"ת ברוב, אלא ס' או מאה קבלה היתה בידך, ואסמכותו האי קרא, ואם באמות טועמים ואין בו טעם גם בפחות סגי, ואם אריע דיש בו טעם אחר ס' ודאי אסור מה"ת, אלא כתבו בד"ה לחומרא דקים להו דוביור מס' לממר וכ' לממר פוסק הטעם - ואין כוונתם כמו שראה משלו, דלענין מב"מ דרשא גמורה הוה דלבעי ס' או ק' דהרי כתבו דמדאוריתיא בטל ברוב, ולא כמו שפרשיי לולי לפותא זרוע בשלה, אלא דרך החילטה כתבו דמה"ת בטל ברוב - ומ"י חכם יבין את זה חדא דסכך"ס עיקר הדין לריב"ל הוא לkolא דסמכינו אס' או ק' במושם" וליקא קפילה, דמסתמא ליכא טעם הנרגש, ואת אסמכותו אקרה זרוע בשלה שהוא מב"מ, ואין לו עניין כלל למה דצרכין לידע דהינו דב"ס או ק' אין הטעם נרגש בחיך.

ומה שכתבו בד"ה ולהומרא ז"ל "ועוד דזימן פוסק בפחות מס' או ק' וא"כ הא דילפין לאסור עד ס' וכ' חומרא בעלמא הו"א עכ"ל איןנו מובה כלל דלפי שיטות אם באמת פסק הטעם לא בעניין ס' או ק' דהינו בטעם קפילה ואומר שלא מרגיש, שנית קשה טובא במ"מ שכתבו הראשונים ז"ל דמשום לא פלוג הצריכו כן איך חמור מב"מ דבטל מה"ת ברוב יותר ממבשא"מ דסגי בקפילה, גם לא שיק לא פלוג כלל, כיון דבדאיכא קפילה לא בעניין ס', הרי מב"מ כמו איכא קפילה דמי, אלא דבזה אוי ראה שהתוס' לא סברו דמ"ב"מ אותו מינו גרו להצריך ס' או ק', אלא מעיקר הדין הצריכו ס' או ק' במ"מ וכאשר כן הוא ג"כ דעת הרמב"ם ז"ל כמו שאבאר לפניו אבל חוץ מכל הנ"ל שיטת התוס' כעشن לעינים וכחומר לשנים בפירוש הסוגי בהא דתני בבריתין, זה היתר הבא מכל אישור ודברי רבא דקאמר לא נזכרה אלא לטעם עיקר דקדשים אסור, דנדחקו בדוחקים לא פשוטים, אלא נפלאים ורחוקים הן בלשון הש"ס וזה בסבירות, וכאשר יראה כל רואה ואין מן הצורך לבאר כל זאת.

120 שיטת הרמב"ם ז"ל: דמה"ת חד בתורי בטל במ"מ וכן מבשא"מ אי לית ב' כיitz בצדא"פ דהינו טума ולא ממשו מותר מה"ת, דעתם עיקר לאו דאוריתיא, אלא מדרבנן אסור במ"מ עד ס' ובתרומה עד מאה ובערלה וכלי הcars עד מאתיים, ובינו מינו כל זמן שיש בו טעם האיסור דהינו שנרגש בחיך. כי כן כתוב בראש פט"ו ממ"א ז"ל: „דבר אסור שנתעורר בדבר מותר

והא דקתני במתני" כייז משערין כבשר ב:left הרטב"ם ז"ל בפיה"מ מפרשו דעל איינו מינו קאי. כי הגיד נרגש בירך אלא דהתנא נותן לנו שיעור על הרגשת הטעם, שהי' נרגש בחיך כ"כ כמו שנרגש הבשר שנותן ב:left. אלא מה דקשה טובא לרמב"ם ה"איך מפרש מה דקתני אח"כ במשנה, בגין הגידין ובתחכימה בגין החתיכות בנ"ט, אכן ה שיעור דהרי בגין מינו בטיעמה נלמד ממיןנו, לשער בחיך שיעורא מושום לא פלוג.

המשנה החמירו יותר לאסור באינו מינו כל טעם הנרגש וסמכו על געולי עכו"ם דאפיקו פליטת כלים אסור, ואז נתחדש ג"כ הא אסמכתא דזרוע בשלה ולשאר כל תערובות מב"מ בס', ולכן הא משנה דCBSR בלפת במושגא"מ ובו"ט במב"מ לאו הלכתא הו, אלא במושגא"מ אסור כל טעם הנרגש אפיקו כל דחו, ובמב"מ בעין ס' כדי שיבוטל בעוצם מיעוטו, ומזה סמכו אח"כ אמראי בתראי להתריך גם תערובות אינו מינו בדליך קפילה בביטול ס' או ק' או מأتים להשות שיעור הביטול באינו מינו כמו במנינו כי מסתמא הטעם כבר בטל עוד קודם שיעורין אלו, כך דעת הרמב"ם זיל ומיל שלבו רחב יוכל לסליק החומרות מרשי"י ורמב"ם על אופן אחר כדי שלא נצרכך לכל מה שכתבנו אחיזק לי' טבות רבתא.

ע"ב גמור'ומי לפינן מינה והתני' זה היתר הבא מכלל איסור זה למיעוטי Mai/co, והתוס' הקשו דהרי שפיר אמר זה למיעוטי שאיר איסורי תורה דין מבלתי לכתלה, עיין בראש יוסף זיל שכתב דהותס' סברו ביטול אישור לכתלה איסור מה"ת, וכudit הראב"ד זיל והוא אמת וצדק דחاري רבים להחות בקשי התירו הتورה, ומהיכי תיתי נתיר לכתילה לבטל, עיין בفتיחה מה שהארכנו בה, אלא דלאפ"ז יש לישב קושי' התוס', דהכי פריך דאי נימא דילפין מהכא ביטול ס' או ק' דעדיף מרובה וכארש הסביר הרמב"ם זיל דנאנך בעוצם מיעוטו והוא כמאן דליתא, א"כ נימא דבלט ב'שרי גם לכתלה עכ"פ מה"ת, דניאו ביטול חד בתרי לא, אבל ב'שרי דמי אף לכתלה, וזה נכון מאד, אולם בלא"ה נראה לעפ"ד לישב קושי' התוס' דהרי ביטול אישור לכתלה אפיקו הוא דאוריתא, עכ"א אינו אלא דעת איסור בביטולו, אבל לא שיחרי התערובות איסור אחר שביטול, וא"כ כל זאת לא שייך אלא בכונתו לבטל, אבל הכא דמצותוי בכך לבשלה בהדי האיל, וליתנה אח"כ להחן, לא שיך כלל לממר דעת איסור ביטולו, ואין זה דומה לשאר איסורין כמו איסורי מלאכת שבת, אך שלא בכונה חייב במקום דין איסא פסיק רישא דהכא עיקר האיסור כוונת הביטול כדי לאכול האיסור ע"י תערובות והמעשה של הביטולibli כוונה זו אין בו איסור של כלום (ותדע דאל"כ איך מצין למילך טעם עיקר מגעולי עכו"ם דאפיקו אי טעם עניך לאו דאוריתא שפיר צייתה התורה להגעיל כל"י ב' כדי שלא יתנו הבלעה טעם במתבשל דהרי הוא כמבלט אישור לכתלה ומיל' דאם בישל בלא הגעלה דהתבשליל נאסר, וניהו דין אינו לבטל מ"מ הנה פסיק רישא וכמבלט בכונה, וכן אמרה תורה להגעיל אבל לא לאסור בדיעבד כשבישל בלא הגעלן) ומ"מ קאמר בגמ' דזרוע בשלה חידוש הוא ופרשי' זיל לכתלה התיר לבטל איסור דניינו כיון דעתו כן לבשליה יחד ודאי דלא עבד איסורה כל ניל' אבל מ"מ על האי מצוה לבשל יחד שפיר קאמר חידוש הוא צייתה תורה לבשל איסור עם היתר ודוק' היטב.

ד"ה צ"ט ע"א גמור' רבינא אמר לא נרכה אלא למקומות חתק ופרשי' זיל דבעלמא בכל אישור והיתר המוחבורים כגון הוציא העובר את ידו וכogen אשר המודולל כلون איסורין כדאמרין בפ' בהמה המקשה ס"ח ע"ב עכ"ל, ואני עומד ומשתומם דלעיל שם ליכא שום זכר מאבר המודולל לאיסור מקום החתק, רק באבר היוצאה ומשמעות דמה שעומד על שפת הרחם עכ"פ דאיינו בכלל יצוא להיות נאסר מצדבשר בשדחה טרפה, אבל גם בכלל כל בהמה תאכלו אינו, להיות נתיר בשחיתת האם וכמוש"כ שם רשי' זיל בפירוש, וא"כ באבר המודולל מאן דבר שמי' "שייה" מקום חתק שלו אסור. שוב ראיית שהרראש יוסף זיל נתעorder בזה וציוין דברי הרשב"א זיל לעיל נ"ז ע"א, ובושא"ו י"ד ס' ס"ב והנה הרשב"א באמת כתוב כן ולומד דבר זה מהא דרבינא דהכא דבכל איסורין

תלו ושיעור ששים לא נזכר כלל, ולא עוד אלא דלישנא דבנ"ט לשיטת הרמב"ם זיל אינו מובן כלל כיון דעיקר שיעור ס' או ק' אמר"מ נקבע ומשום דין ניכר בנסיבות התערובות מחמת עצם מעותו ולא משום דהטעם של אינו מינו נאבד בס' ועוד זאת דבפ"ב דערלה תנא שיעור ק' בתמורה ומאותים בערלה וכלאי הכרם, ולמה השםיט שיעור ס' בשאר איסוריין והזאת גם לשיטת רשי' זיל קשה דסובר דהאי ק' ומאותים הן במנינו והן באינו מינו המשם דגס רשי' זיל סובר דשיעור ס' אמר"מ אייקבע א"כ מה ראה התנא להشمיט שיעור ס' בשאר איסוריין הן במ"מ והן באינו מינו. ולדעת רשי' זיל אין לקושי' זיל שום ישוב לפע"ד. אלא דבלאי'ה יש לתמונה על הרמב"ם לפִי פירושו bahwa כיון כבשר בלפת דקאי על חזק הטעם דבעין שיטיעום מה השםיט דין זה בחיבורו יד החזקה, ניהו דהנתנא על ירך שנתבשלה בה גה"ג קامر, ואנן איתן לנ' אבן"ט, מ"מ במאם דקامر דבעין שיטיעום טעם האיסור כבשר בלפת, על כל תערובות מושגא"ם קאי, ולא דוקא איגד כהן, ורמב"ם בחיבורוADRABA סטם וקאמר בהלכ' כ"ט דתרומה טעם לי' כהן, ושאר איסוריין סמכין אסתיימת קפילה עכו"ם, ולא האזכיר כלל דציריך שיטיעום טעם גמור כמו שדריך ליתן בשר בלפת להטעינו משמעו דכל טעם שנרגש אסור ודלא כתונתי' דדוקא כבשר בלפת בעין.

ולכן קרוב בעניין לדעת הרמב"ם (ולא לרשי' זיל) דבזמן חיבור המשנה, דהינו תנאים הראשונים באמת לא ידעו משיעור ששים, הן במ"מ וממוש"כ במושגא"ם ובמנינו מינו ה' בטיעמה וכבשר בלפת, ולא כל טעם כל דחו אסור, והדבר מסתבר, דהרי למאן דיליך טעם כעיקר ממשרת צmockים במים כדי לעשות ממן מין לשותות, וכן אם מבב"ח ילפין טעם עיקר הרוי אמרין לקמן ק"ח ע"א דלאו כל שהוא קאמיר משום דדרך בישול אסירה תורה, והכוונה בזה דידי הכתוב בהווה בדרך שדריך שדריך שבר בחלב, וא"כ כמו דממעוט כ"ש דאין טumo נרגש כלל, ה'ה ממועט טעם קלוש דהרי דרך בישול אינו כן, אלא כדי להרגיש טעם גמור, ורק אי מגעולי עכו"ם כייל, אז אפיקו בפליטת כלים שהוא ודאי רק טעם כל דחו, ולא בדרך המבשلين או השורין אסור, אבל תנא דמתני' דבשר בלפת קאמיר דהינו בדרך שמשלים בשר כדי להטיעם הפלפת, עכ"ט טעם גמור הנוטן בכונה לתוכה המאכל אסור, ובב"ח פשיטה דכך הוא אפי' למאן דיליך מגעולי עכו"ם, ואפי' הוא דאוריתא כדעת הר"ת מ"מ בב"ח דדרך בישול דוקא אסירה תורה, פשיטה דפליטת כלים רק מדרבנן בעלמא הוא, וכאשר הארכנו בזה לעיל בהרא דקדדרה שבישל בה שער עיי"ש. וא"כ הוא במושגא"ם, דלא מקרי תערובות האסור רק אם נתערב איסור כפ"י דרך המבשלים להטיעם המאכל בכונה, וגם זאת לדעת הרמב"ם זיל רק מדרבנן, דכן מבואר בריש דבריו בפ' זה דכל שהאיסור פחרות מאחד בששה שהוא פחרות מכדי אכ"פ אין לוין עלי, אפיקו אצל כל הקדרה, וא"כ במ"מ דמה"ת בטל ברובא חד בתרי, ודאי די' ה' אם אסרו לפי ערך אינו מינו שהוא כדרך המבשلين ליתן טעם ולא יותר, וכן קתני שפיר במתני' גס בגיד בין הגידין וחתייה בין החתיכות בנ"ט, ור"ל כערך בשר בלפת על חזק טעם הנרגש בחיק דבעין להרגיש דמפרש כבשר בלפת על חזק טעם הנרגש בחיק דבעין להרגיש כבשר בלפת, פשיטה דין זה ס' ולא קרוב לו, וממילא דהאי בנ"ט דסיפא שהוא במ"מ נמי עכ"ז קאמר אלא לפ' ערך בשר, ולדעת רשי' זיל נמי מני' שיעור שאר איסוריין במ"מ בפלפת, ולכן לא כתני במשנה דערלה שיעור שאר איסוריין רקי כבשר בלפת משום דאי לא ה' שיעור קבוע אשר איסוריין רקי כבשר בלפת באינו מינו ובמ"מ ה' נגרר אחר אינו מינו, אבל בזמן אחר יסוד

ודו"ק.

מקום חתק אסור, אבל בגין דלעיל אין זכר לדבר זה, גם מה שציין סי' ס"ב אני לא מצאת דין זה לא בטור ולא בשוו"ע והדבר צע"ג

דורי לא נזכר שיעור ס' לא במשנה פ"ב דערלה ולא הכא, רק שיעור כבשר בלפת באינו מינו והוא הרבה פחות מס' ובגיד בגידין בגיןCSI כשיעור בשר בלפת, והוא כדי שלא החלוק בין השיעורין ממש כשייטת התוס', אלא אכן ס"ל כבירית' דריש'ל משום בר קפרא דבשר אייסוריין מצאו חז"ל ג"כ סמך להצריך במ"מ ס', כמו שמצאו בתורה טעם על מאה, מקרה דעת מקשו ממן, וא"כ הוא, פריך שפיר על תנא דמשנתינו, וليبוטל ברובא וברובא ממש דבביש ביבש ליכא טעם להצריך שיעור של אינו מינו וכדעת התוס' וכן מתפרש מה שהביאו סוג' דב"מ ד"ב דקאמר על מעשר דבטל ברובא, והיינו לפי סברת תנא דמשנה, אבל אכן דבעינן ס' במ"מ מעיקר הדין, שוב ממילא גם ביבש בעין שיעור זה, והרבא"ד צ"ל דנדחק לפреш דברובא דקאמר בגמ' ברבייה קאמר, הוא משום דמסתמא בשיטת רשי' צ"ל איזיל, דס"ל דבנ"ט כתני במתנית' היינו ס', ושיעור דכבר בלאו דזוקא על גיד בירך נאמר, וא"כ גם התנא דמשנה סובר דבעינן ס' במ"מ, ולישנא לנו"ט מושאל ואין מודקדק, וכמשמ'כ למעלה בשיטת רשי' צ"ל, ולכן צרכין לדוחק דהא דפרק וליבוטל ברובא ברבייה קאמר, אבל לרמב"ם צ"ל אין צרך לשום דזוקק לנ"ל ודו"ק היטב.

תנוס' ד"ה שאני חתיכה הויאל וראו'ו להתכבד, בסה"ד, וי"ל דהכי פריך וכור' א"כ לא לתני חתיכת ב"ח, כיון דכבר אשמעין הכא דחתיכת איסור לא בטלה משום דזהו דבר שבמנין עכ'ל, התוס' לשיטתייהו דסבירו לעיל דגס חתיכת חטא טמאה זהה חתיכת הרואה להתכבד שפיר כתבו דה"ה ב"ח נלמד מנבלה, אבל לפי דעת הרשב"א והריטב"א צ"ל שככטו, דחתיכת טמאה הזה כחתיכת שנארה מכח בלעה, וכוונתם לדעתך דחריל"ה לא מקרי אלא בשנאסרה מתחילה ברייתנו, וכן גם ב"ח נלמד מנבלה, דהרי שנאסר מתחילה הטעם נאסר, ולולוי איסור הנהה הזה שפיר בטלה, אבל גם לפי דעת התוס' י"ל דאייצרך לאשמעין חתיכת ב"ח, למ"ד אפשר לשחות מותר, דהרי פלוגתא דתנאיiac באזה لكمן ק"ח עי"ש. ולהאי מ"ד ודאי דאית ל' דין כחתיכת שנאסרה רק עי' בלעה, ומ"מ קאמר התנא דלא בטלה כיון דכמה שהיא עתה קודם שנשחתה אסורה בהנהה, עיין ברא יוסף צ"ל שחקר לדידן דפסקין בכל איסוריין חתיכת עצמה נ"ג, למה לא תהי' לחתיכת שנאסרה עי' בלעה דין חתיכת הרואה להתכבד, ואע"פ דחתיכת עצמה נ"ג בשאר איסוריין חוץ מבב"ח אינו אלא מדררבנן, מ"מ גם באיסוריין דרבנן אסירין התערבותות משום חתיכת הרואה להתכבד, ולפע"ד נראה מושום דחתיכת שנאסרה עי' בלעה עא"פ דנעשה נבללה וביעין ס' נגד כולה, מ"מ לא מציא איסור בפליטה רק כשאסר דמעיקרא מצח הולך עמו, הרי דלא לכל מיili חשובה כಗוע האיסור, ולכן גם לעניין חתיכת הרואה להתכבד לא נחשבייה כगוע האיסור, אבל בב"ח אפילו למ"ד אפשר לשחות מותר ולא מציא איסוריין בס' דין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על כיון דאסורה בהנהה כगוע האיסור תחשב לעניין חתיכת הרואה להתכבד, ודו"ק.

בסוג' דחתיכת עצמה נ"ג עיין מה שכתבנו لكمן בסוג' דטפת חלב דף ק"ח.

על' ב' משנה נהוג בטהורה ואני נהוג בטמאה. הלשון דאיינו נהוג משמע דלית ב' שום איסור גיד כלל דלא נאמר איסור גיד על טמאה, והנה אם המשנה כר"ש,-DDRASH מינגדו אסור וברשו

ע"ב גמר' כיצד משערין אר"ה כבשר בראשי לפטות, הון לפ' רשי' צ"ל וחן לפ' הרמב"ם צ"ל בפייה"מ, ר"ה לקולא קאמר דרש"י כתב דבעינן בראשי לפטות בשר הרבה כדי לטעם טעם בשר, ממה דבעינן בגין הלהפת, וכן הרמב"ם צ"ל מפרש דהטעם נרגש בלאו דהינו בראשי הלהפת יותר מבשר חמחים ואנן בעין הרגשת טעם הגיד בחיק, ולכן בעין יד הרבה כדי שירגש טעמו בירך, וטכ"פ לדעת שנייהם ע"כ זאת השיעור פחות מס', דכיוון דאן לפי הסכמת אמרויין בתראי סמכין אששים במקום דלייא קפילה בכל האיסורים, ע"כ דבש' לא נרגש שום איסור חז' מדברים החריפים שאינם נאכלין לבדן, אלא מתחלה עומדים לתבל ולהטעים המאכלים וא"כ א"ל לומר דישורא דבשר בלאו יהי' מכון עס' ומילא א"א לפרש גם בגמ' דסיפה בגין הגיד בין הגידין ובחתיכת בין החתיכות בס', כמו שפי' רשי' צ"ל במתנית' וע"כ לומר לדעת רשי' דלא פירש כן אלא לפי מה דחHAMIRACH א"כ להצריך ס', וזה סתרה גלו' לפירושו בהא דריב"ל דלעיל דלמד מזרע בשללה, דהוא דרש' גמורה לדעת רשי' צ"ל דס' לעולם בעין, וכאשר הארוכתי באזה לעיל אבל לדעת הרמב"ם צ"ל ודאי כן הוא דחכמי המשנה לא ידעו מחומרא או דס' בשאר איסוריין רק מחומרא דק' בתרומה וק' בערלה וככלאי הcars וכם"כ למעלה ודו"ק.

תוס' ד"ה אבגנון'ט למאי דקימ"ל גה'ג אסור בהנהה וכוי' עיין בזה מה שכתבנו לעיל בריש פרקן ודוי'ק.

דף ק' ע"א גמר' וליבוטל ברובא, בר' שאני, וככתבו התוס' בד"ה בר' שאני ודבר שאינו בר' ולא חתיכת ראו'ו להתכבד בטל ברוב, ואפיקו איסור דרבנן לייא וкоקבע ההלכאה בשוו"ע סי' ק"ט, אלא שיש פלוגתת הראשונים הרשב"א והרא"ש צ"ל אל שרי לח גברא לאכול שלשתן. ולא חשו הטור ובעל ש"ו לשיטת הרבא"ד צ"ל המובאת ברשב"א צ"ל, דגס יבש ביבש עי' ס' וואע"פ שהב"י כתב דכן נראה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל. והראש יוסף צ"ל כתב דלא מצא כן ברשב"י. ואני אומר דאלו ה' נחתו וירדו לסוף דעתם של רשי' ורמב"ם צ"ל, ודאי דהיו פוסקים כמוותם בפרט לחומרא. דהרי באירנו למעלה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל כתב דלא שווין זה שווין דעתך רקייעת שעור ס' הוא על תערובות מב"מ, כמו תרומה במאה וערלה וככלאי הcars במאתיים, כן כל שאר איסורי תורה בס' במ"מ וסמכווה על קרא דזרוע בשלה, וע"כ טעם צ"ל להצריך יותר מחד בתרי, משום דאחרי ריבים להטוט ריק בקושי התירה התורה והצרכו ס' ק' ומאתים כדי שיבוטל האיסור בעוצם מיעוטו, לא בטעם דהרי במ"מ בלאה'lica לכיא טעמ' העין עומדת עליו כמשמ'כ הרמב"ם צ"ל, והוא בנסיבות שאין הריבוי ניכר, הכל כמו שביארנו לעל' פשיטה דאיין חילוק בין לח בלח ליבש ביבש, כמו בתרומה וערלה דלכ"ע גם ביבש בעין ק' וק'ק, ה'ה בשאר איסוריין בס' דין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על אין מינו מינו גירו להצריך ג' ס', אז שפיר מחלקיים בין טערבותות לח ליבש, אבל לשיטת רשי' ורמב"ם צ"ל אין כאן מקום חלק כלל. ומאחר שכפי שביארנו למעלה שיטות הרמב"ם צ"ל היא מהחוורת וגם רשי' צ"ל בפיירוש הסוג' נתה עליה עכ"פ באזה דשיעור ס' על מב"מ הוקבע, ונלמד מזרע בשלה לא ידעת אייך נוכל להקל גדים. ולפי ביארינו דלעיל לדעת הרמב"ם צ"ל משנתנו באמת לא סברה שיעור ס' בשאר איסוריין רק ק' בתרומה וק' בערלה,

חומר מקרי וכמו שמדובר ביבמות דף ה' ע"ב שלא מצין למילוי העזה דוחה לא תעשה ממילה ותמיד שכן ישנו קודם הדיבור הרי דחומר מקרי מה שישנו קודם הדיבור. אלא דשם ביבמות ראייתי בהגנות הגאון ר"צ חיות ז"ל שהקשה והא גם יום נהג קודם הדיבור ביהודה, והביא שם דברי הריטב"א שכטב דעתו"ג יהודה ואבות נוהגן ביום, לאו מטורת חיוב אלא כמו שקיים אברהם אבינו כל התורה וכותב הגאון ז"ל דבזה ניחה דהרבמ"ס פ"ט ה"א מהלכ' מלכים דמונה והולך המצות של אר"ה ונוח ואבות, השמייט יבום, ופלא על הגאון ז"ל דהעברי עניינו דהרבמ"ס שם האזכיר מעשר ביצחק, ותפלות שתכננו האבות, והלא אלו ג"כ מצד עצם עושים ולא ע"י ציווי השם, ולא עוד אלא דגה"ג כתוב הרbam"ס ז"ל שם, דיעקב חדשו, ולא כמו מילה שנצטווה עליה אברהם אבינו, עי"ש בכ"מ שכטב ג"כ דמלשון הרbam"ס מוכח כן, וא"כ קשה למה נאמרו, וזה לא הי' טומאה קדים והי' אסור אהאי דור גם גיד של טמאה, ולמה לא יהיו כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל עד כל hei איסורים אשר בטבע העניין עלול באים באח'י, כמו גיד אטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנתקשו אברוי בגידין, או נו"ט איגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אחלה, דלעלום הלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אמורים דהתורה עצמה לא אמרה איסור גיד אטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אחלה, מפני שהتورה לא יסור דבר ויחזר וייסור אותו עי' שינוי שיתהוו אח'כ, שבז אין כאן האיסור שני לשום דבר גם לקברו בין רשיים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנאסר מוקדם מצד טبع העניין, ומילא לא שייך לומר בקטן שנתקدل, וכן בשעת מ"ת דacho בהדי הדדי, כיון דאננו הגוף הללו דני, אי נאמר איסור גיד הטמאה, כיון דבטבע העניין לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני הני איסורים שדברו בהם ביבמות, כמו אהות אשא ואשת אחוי, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העניין, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע שניות בהם יחד בזאת אח'ז, אין אמרין דאי אח'ע"א ללקות או להביא קרבן על שניהם, בזאת שייך לומר אבל לאיסורה ועלמא שפיר חל וממילא בקטן שנתקדל חל נמי ללקות כיון דבמקורה באים בהדי הדדי, משא"כ באיסורים שבטבע העניין באים בזאת אח'ז שלא אסורה התורה מעיקרא השני על הראשון שקידם לו בטבע, וזה ברור אמת וצדקה ולפנינו נדבר עוד מזה בס"ד.

ומה"ט בהני איסורים שבטבחם באים בהדי כמו לאו דנדרכים דאמרו ז"ל דליה חמש וששבע במכות דף ט"ז, אין להקשוט להמה לוכה משום כל הני ולא נאמר דלאיסורה בטמא נאמרו, ולא ללקות תרתי ושׁ שבע, ונפקא מינה לקברו בין רשיים גמורים, או בחולה שיב"ס, להאכיל אותו הקל הקל, זהה ליתא דכל שאסורה התורה ממליא לוכה משום דבר אמיירא דרחמנא, ולא שייך לחלק בין מלכות לאיסורה רק בהזדמן במרקחה, שני איסורים כנ"ל ודוק' היטוב.

ע"ש אר"י והלא מבני יעקב נאסר וудין בהמה טמאה מותרת להם עיין בת"ח ובראש יוסף דמוכרח מגמ' דmutsum חמוץ קתינו עלי', אבל אין לומר כיון דבני יעקב נאסר גם בטמאה تو לא חשטרי, זה אינו וכיון דבמ"ת נתחודה ההלכה דבחמה טמאה נאסרה גם דאי אח'ע"א, ממילא דלא חילג גיד אטמאה, אלא דלפ"ז קשה טובא הפיה"מ לרbam"ס דמפרש, דלעלום גם לרבן נאסר גה"נ לבני יעקב, אלא דפליגו אר"י באמרים שאין אנו מקיימין המצות שנצטו קודם מ"ת לאבותינו, אלא מפני שנתחדשו בסיני, כמו אבומה"ח ומילה וכן גה"ג, ויש לתמורה סכ"ס מה השיבו רבנן לר"י דשפיר מציא מודה להו בכלל זה, אבל מ"מ כל שנצטו קודם הדיבור

יותר ניחא, אבל אי התנה דמשנתינו מטעם אין אח'ע"א סובר, דאיינו נהג בטמאה ובאשר באמרת מסיק כן בגמ' אז לכאר' יש לראות, והא דזוקא לעניין מלכות אמרין דאיינו חל ע"ב דלקברו בין רשיים גמורים אח'ע"א, ואיך אמר כאן דאיינו נהג دمشמע דלא שייך כלל איסור גיד בטמאה, ולא עוד אלא דקשה יותר לפי מה אמרין שם ביבמות דבקטן שנתקדל בשבת אתה אישור טומאה וזרות ושבת בהדי, כמו כן נאמר בקטן שנתקדל הני בהמות טמאות דאייכא בעלמא עתה נאסרו עליו היום וגם אישור גיד שליהם עמהם דהא לביה בהדי הדדי קאתו, ושוב הוה מושיף ומיגו דחל איסור של גיד טמאה אקטנים שנתקדל היום חל אcola עלמא, וכן מיד בשעות מ"ת יש לומר כן דהא בסיני כל אישורי תורה בהא הדדי נאמרו, וזה לא הי' טומאה קדים והי' אסור אהאי דור גם גיד של טמאה, ולמה לא יהיו כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל עד כל hei איסורים אשר בטבע העניין עלול באים באח'י, כמו גיד אטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנתקשו אברוי בגידין, או נו"ט איגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אחלה, דלעלום הלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אמורים דהתורה עצמה לא אמרה איסור גיד אטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אחלה, מפני שהتورה לא יסור דבר ויחזר וייסור אותו עי' שינוי שיתהוו אח'כ, שבז אין כאן האיסור שני לשום דבר גם לקברו בין רשיים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנאסר מוקדם מצד טبع העניין, ומילא לא שייך לומר בקטן שנתקדל, וכן בשעת מ"ת דacho בהדי הדדי, כיון דבטבע העניין הגוף הללו דני, אי נאמר איסור גיד הטמאה, כיון דבמקורה לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני הני איסורים שדברו בהם ביבמות, כמו אהות אשא ואשת אחוי, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העניין, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע שניות בהם יחד בזאת אח'ז, אין אמרין דאי אח'ע"א ללקות או להביא קרבן על שניהם, בזאת שייך לומר אבל לאיסורה ועלמא שפיר חל וממילא בקטן שנתקדל חל נמי ללקות כיון דבמקורה באים בהדי הדדי, משא"כ באיסורים שבטבע העניין באים בזאת אח'ז שלא אסורה התורה מעיקרא השני על הראשון שקידם לו בטבע, וזה ברור אמת וצדקה ולפנינו נדבר עוד מזה בס"ד.

חחי דכתיב בנה לאפוק מטה מלאיה, והוכחות דעה זו מכמה ראיות מוכחות כראוי מוצקות, יש לעיין מהו לא יכול נבלה אטמאה או גה"נ וכדומה, מצד אישור מוסיף לב"ג, וצ"ל דברמת לא דברו אלא מנבלה שהיא בשער נחרה, או נשחטה בפייסול דהני נתחדו לקרו נבלה שנכנסו לאرض ונצטו על השחיטה, כאשר ביארתי זאת בארכוח שם בפתחה, וזאת רק ליישר נאמרה, אבל מטה מלאיה באמות חל גם אטמאה ודוק.

ד"ג ק"א ע"א גמר' מאן תנא דאישור כולל באחע"א לית ל' ואיסור כולל באיסור חמיר אית ל', הנה רשי"ז מלפרש דה"ג מקרי מוסיף, דכמוadam האיסור מוסיף גברא מקרי מוסיף, ה"ה דאם מוספי היה חומר כמו הנה, מוסיף מקרי וחונס' הקשו עליו מלכון קי"ז ע"ב דפרק לשימוש וסביר שמואל אחע"א, והאתם בב"ח אחלה הזה אישור מוסיף ממשום דאטור בהנה, אבל ודאי החומר או לא משווה לי להיות אישור מוסיף, אלא דהרמב"ס ז"ל בפייה"מ בכירויות בנוקה נפלאה שלו, מישב קושי' ז' ע"י שמכרע בין שתי שיטות הללו אמרו דלulos אישור הנה מקרי מוסיף, אבל דוקא אם האי אישור הנה נצחים מן אישור אכילה, רק הוא אישור בפ"ע, כמו בהקדש דאישור מעלה אין תלוי באיסור אכילה זהה מועלין גם בעור וקרן העולה, וכן אמרין כיון דאישור הנה חל על כrho, דין-can מי שייעבענו מלחול, וכן מושך עמו גם אישור אכילה לחביב תרתי, אבל בב"ח ושאר אישורי הדומה לו, דכל עצמיות אה"ג נמשך מאיסור אכילה, ואם אין כאן אישור אכילה אין כאן אה"ג, אך נאמר מגו דאיתו סוף הנה וכו', אדרבה מינו שלא חל אישור אכילה גם אישור הנה ליכא, ואין זה אלא אישור חמור בעלמא ולא מוסיף. והנה הסברא הלו באמות נקדחה נפלאה וראוי למי שאמרה, וכן מוסבר עניין מוסיף ברשי"י כאן דוק' ותשכח, ומה"ט אישור כרת לא מקרי מוסיף כמו שנראה מדברי התוס' שהקשו על רש"י ז"ל, דמה פריך הש"ס לקמן לר"י ניהו דאישור כולל ליל, יבא טומאות הגוף שהוא בכרת ויחול על טומאותبشرשהואבלאו, דלמא ר"י מוסיף אית ל', אבל חמור ליל, אבל מה דקשי' לי על סברת הרמב"ס ז' הו, דהא בימות שם אמרין דמודה ר"י לענן לקבעו בין רשותים גמורים דחל, וא"כ גם בב"ח נימא דהא לעניין לקבעו וה"ה לעניין להאכיל לחולה שב"ס הרי חל, ומילא דאטור בהנה, שוב הוה מוסיף דמינו דאיתו סוף הנה איתו סוף גם אכילה ולמלךות הון אמת דלפי מה ש' הלח"מ בפ"ט ממ"א הלו' וכו', דכל שאין מלכות על הנה לא מקרי מוסיף, לא קsha מידי אלא דדברי הלח"מ תמהון, דהוא ז' רצה לתרץ בזה דעת הרמב"ס שפסק בסוף פ"ד דהקדש הוה מוסיף מצד אה"ה, ובב"ח פסק דלא חל אחלה ואנבלה, וכן מחלוקת כ"ל והוא פלא, כי לא ה' באותה שעה נגד עני הגאון, דברי הרמב"ס בנוקה נפלאה שמותר קושי' ז' באופן הינ'ל, הרי דלא מחלוקת הרמב"ס בין איقا מלכות על הנהא או לא. וא"כ קושתי במקומה עמדת דכוון דחל לקבעו, הרי איقا אישור הנה נמי ושוב איقا מוסיף. אבל כבר כתבנו בריש דברנו דלא ש"יך הא דלקברנו דחל אלא באיסורין דבאי דרך הזדמנות זה אה"ז וה' אפשר לבוא להיפך, אבל כגון בב"ח אחלה ואנבלה דלulos חלב ונבלה קדים ואשר מה"ט אין במציאות לעולם شيء' בב"ח תחלה וא"כ חלב ונבלה בזה אין כאן שום אישור גם לקבעו, לא, וזה ברור.

ואמ כנים אנחנו בדברינו נצחים לנו ישב נכון על שיטת רש"י ז"ל לסתן דפרק בגמי וריוסה"ג אישור כולל ליל, והתניא שבת וויה"כ וכו', ופרש"י ז' דע"ג דאישור ב"א הוה, מאן דלית ל' אישור כולל גם אישור ב"א ליל, והקשו בתוס' דהא מבואר בגמ' יבמות לי' ע"ב, דיויתר מסתבר אישור ב"א מאיסור ב"א מוגבר כולם. ולפי הצעתו

איסור טמאה, אלא דהרמב"ס סותר א"ע בזה דברי"ב בסופו, הביא מימרא דר"ז בריש נמלות והביא אחת שלמה עד שנעשה צוית לוקה ש, חמיש משום נמלת ואחת משום צוית מנבלת המתאים, וה"ה הניח סתירה זו בצ"ע, והכ"מ כתוב בכוונות הרמב"ס דלאו דברשרצים קאמר, ולא לאו דນבלה והלח"מ תמה עליו מאהר דברבר חייב על כל שמות המפורשים בתורה, אינה הא לאו מיוחד עלبشرשרצים. ולפ"ע"ד נראה לקיים דברי ה"מ ז' לדלא"ה יש להרמיה דאפילו נימא דאישור חל על אישור לאו דນבלה גם בשרצים המואסים כמו נמל' דהא אמרין בע"ז דף ס"ח ע"ב, דלאו דשרצים חידוש הוא משום דבדילא אינשא מני' מחמת מיאוס ואיך נחייב עוד משום לאו דນבלה דלא כתיב בהוא בפירוש, בפרט בלאו דນבלה דלא כתיב ב' לגר אשר בשערך תנתנו הרי דבעין ראי' לגר והני שרצים הלא אינם ראי' לגר מקרי, מצד דבדילאי אינשי מינייהו, ועיין ברמב"ס שם הלו' כ"א ז' זה שאמרנו בפרק זה שאוכל כיון שאכל כיון מבריה גודלה וכו', אבל האוכל ברי' טמאה בפ"ע הרי זה lokha אפילו היהתה פחותה מן החדרל וכו', ואפילו סרחה הבריה ונשנית צורתה, הויאל ואכללה כולה lokha עכ"ל, וכותב ה' דמה שכותב ואפילו סרחה הברי' וכו' הוא בשלא סרחה והבאישה עד שלא תה' ראי' לאדם, אבל אם סרחה כ"כ כבר ביאר רביינו בפ"ד דכל שאכל אוכל האסור אחר שהסריה והבאיש שבטל ממאל אלם ה' פטור, וכן הוא דהכלכה קר"ש דאמר נבלה שאינו ראי' לגר אינו קרי' נבלה כמו שתבהיר שם עכ"ל. ואני תמה על דבריו ז'ל, דמה ראי' מובללה, אדרבה משם ראי' להיפך דהרי בשרצים המואסים גם ר"ש מודה דעתלפ"ג אסור כמובן שאמור שם בגמר' ע"ז הינ'ל, וכן יש להוכיח מפסיק המחבר ביו"ד סוף סי' ק"ד ש' דדברים המואסים כנלים וזובים ויתושים שלם אדם בודל מהם למיאosen אפילו נתרבו בתבשילו וניימחו גוףן לתוכו אם ההיתר רבה עלי מותר, והוא מריש"א שכטב דבහני אין לך בו אלא חדושן לאסרו בעין מגזה' אבל לא לאסרו תערובתן, וא"כ ה' להחומר נמי, דכל שהוא בעין אפילו סרחה אסור, דאי' למד מובללה דבעין ראי' לגר, כיון דהרי בלא'ה אין ראי' לאדם ומ"מ התורה אסרתן, וכבר חולק הפרח' בס' ק"ג על האי ה' וכותב דבහני שרצים אפילו נסחחו לוקין עליהן, וכפשתות דברי הרמב"ס ז'ל. ולפ"ז קsha טובא לאו דນבלה בעין ראי' לוגר, והני ראי' לאדם בלא'ה ליתא, דהא בណבלת בעין ראי' לוגר, דזוקא בנסרחה איין ראי' לוגר, ואל תשיבו דהאי איין ראי' לוגר, דזוקא בנסרחה אח"כ קאי, ולא כמעט שרצים הנימאים בטבעם זהה ליתא דהא שם בע"ז אמר דלר"מ אתה קרא למעט סרחה מעיקרה, ולר"ש סרоч מעיקרה לא צריך קרא, וא"כ לכ"ע קsha נהמעט מהאי קרא איסור נבלה משרצים המואסים שאינן ראי' לוגר, אלא ודאי למ"ד אהע"א לא צריך למעט, ולמ"ד אהע"א באמות נעעת הן סרחה והן שרצים המואסים דשניהם אינם ראי' לוגר. ומוכרחים אנו לומר דאי' לא מוחך לבשרשרצים, ולפ"ע"ד נראה לבאר זאת עפ"י מה שכטבו התוס' מכות ט"ז ע"ב ד"ה רישק ט' נמלים. דמש"ה בעין אחד ח' דהינו שלם ולא סגי בכזית, משום דאי' קא כמה דכתיב דלא כתיב ה' דהינו שלם וא"כ י"ל בהני דליך שץ לא יכול שכם ולעלו לא לקי עד שאוכל שץ שלם, וא"כ י"ל דאי' קא דליך שץ בשם מן השרצים, ומישב שפיר דעת הרמב"ס ז'ל וכפירוש ה"מ ז'ל ועוד דלפי מה שהארכתי במ"א (עיין בפתחה עיקר יו"ד וו"א) דນבלה שמתה מלאיה גם ב"ג מצווה עליה, וכבדרש בפסקתא מכל

היתה שלא לחדש חדים, ולא נחאה לי' דלעומם הגזירה הייתה על יהוה"כ לבטו, אלא דהמה עשו עצות בנפשם שלא לחדש חדים, כדי שלא יצטרכו למסור נפשם על יהוה"כ נראת מזה דכל שהיתה הגזירה על יהוה"כ, לא הי' רשותם להנצל ממשית נפש ע"י ביטול מע"ש כל קידוש החדשים, אלא דקשה אם לא גזרו על יהוה"כ, למה קבועו על שבת דזוקא להתענות בו ולבטל עונגה שבת, ולא קבועו באחד מימי החול, וצ"ל דכוונת הריטב"א ז"ל דלעומם כוונות הגזירה הי' לבטל המעודדים וגזרו על הב"ד שלא לחדש החדשים כדי שיבוטלו המעודדים ממילא, ומ"מ לא הי' צרכין למסור נפשם ע"ז, כיון דעיקר הגזירה הי' על העשה דקה"ח והמעודדים ממילא יתבטלו, או אולי י"ל דעתע"פ שלא קדשו החדשים מ"מ לפי החשבון נפל יהוה"כ על שבת, ולכן ציוו לשמרו בתורת יהוה"כ שלפי החשבון אף שלא נתקדשوا החדשים. ובזה הי' ניחאה מה דקשי' לי' דמהה אתא ר' יצחק לאשמעין דבריה"כ כזה דלא חייב חטאת עליו פשיטה, דודוחק לומר דעתך לאשמעין לאפקוי מקושי' התוס' ד"ה יהוה"כ, דתירוצים פשוט כ"כ עד דלא איצטרכ' ר' יצחק למימר, וממילא שפטור, אבל אם נאמר דבאמת לפיה החשבון נפל יהוה"כ דהאי שתיא אשבת, רבותא גדולה קמ"ל, דכל שלא קדשו הב"ד חדשם נתבטלו המעודדים ולא מהני החשבון לקבוע מועד ודוק.

ע"ש תני אמרו לו לר"י וכי נאמר ע"כ לא יאכלו בני יעקב וכו' ולא נקרוו בני ישראל עד סיני אלא בסיני נאמר אלא שכתב במקומו לידע מאיזה טעם נاسر להם עכ"ל הגמר' כבר כתבתי לעיל דלפיה"מ לרמב"ם דגס לרבען נاسرנה"ג לבני יעקב ע"כ הא בריתיא משושבתה היא, והוכחת הרמב"ם ז"ל הוא ממה כתיב "עד היום הה"ד דאי"א להיות ציוויו". עתה אני מוסיף בתמיון על האי בריית', דהנה הש"ס פריך מתיב רבא, וישאו בני ישראל את יעקב אביהם, ובଘחות ש"ס וילנא הקשו דהיה לי' להביא עוד פסוקים קודמים כמו ויבאו בני ישראל לשבור אוכל ועוד שם, וכל זאת איינו אלא דקדוק בעלמא, דבמה שנדחק הש"ס לתרץ ולהלך בין קודם מעשה ולאחר מעשה מתישב הכל, אבל אני תמה אקרה מה יענו למקרה מלא במעשה דידיינה שהי' קודם המעשה, והתמס כתיב כי נבלה עשו בישראל, הרי דגס המעשה נקרוו י"ר ישראל.

עוד אני חמה דלעיל דף צ"א ע"א איתתי, אמר ריב"ח Mai dictibet דבר שלח ביעקב נפל בישראל דבר שלח בעקב זה גה"ג, ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל, עיין ב מהרש"א שמספרש דבר שלח ביעקב קאי על המעשה שאירוע בעקב עם המלאך, ופשט בישראל כי סיבה זו גורמת שנاسر גה"ג לישראל, והוא פלא והפלא דמה זה שказמר, זה גה"ג" והול"ל "זה חקicut כף הירך" וכן קאמר בכל ישראל" ולא ذי לו לשנא דקרה שנפל בישראל, ורש"י ז"ל בפירוש כתוב דעיקר הדרש הוא זדרב הנשלח בעקב, דהינו איסור גה"ג שנטפתש, "בכל ישראל" מדייק האי בכל ישראל לומר, דנינו דרך יעקב הנาง כן, נתפסת איסרו לא רק על בני לחוד, אלא שנשאר חק עולם בכל ישראל, והמהרש"א ז"ל נראת דרצה לפרש האי מימרא אליבא דרבנן דסבירו בסיני נאמר, אבל זה ליתא וצ"ל דמה דקאמר ש"ס על איזיך מימרא דריב"ח דדרש טבוח טבח והכך, טול גה"ג בפניהם דאתא כמ"ד גה"ג נاسر לב"ג, קאי נמי אמיمرا הקודמת, והש"ס קאמר לה הא, "כמ"ד גה"ג נאשר לב"ג", ולא ריב"ח, אלא דלפ"ז מה השיבו כאן רבנן לר"ג, והא לא נקרו בני ישראל עד סיני, והא גם לר"י הפירוש בקרא, "על כן לא יאכלו בני ישראל את גה"ג עד היום ההז"ה" ר"ל מאי שאירוע המעשה ועד היום ההז"ה, אינם אוכליין, ועתה כבר נקרו י"ר ישראל כאשר כתוב משה את התורה, וכיון שהוא מספר שמאז ועד היום אינם אוכלייןיפה קראו אותן בני ישראל בשם של עותה, כמו דכתיב ונפל בישראל,

دلעיל י"ל, דהש"ס מוכיח דרישא"ג ע"כ ל"ל ב"א, כמו דל"ל כולל דהנה התוס' יבמות ל"ג ע"ב ד"ה אר"י כתבו דנבללה מקרי חמוץ שכן מטמאה, והנה התוס' לשיטתו דגס אה"ה רק חמוץ מקרי ולא מוסיף, ואולם לדעת רשי"י ורמב"ם דגס אה"ה מוסיף מカリ, لما לא נימא גם טומאה מקרי מוסיף מיגו דמוסיף טומאה חל נמי לבבי אכילה ואיך אמרו חכמים שהמו ריוסה"ג, דנבללה אגיד לא חל, והקדש ושור הנסקל חל אגיד, וידעת מה שב' הנז'ב בהז' וכון הטעם המליך, אבל אין סברתם דתרי מיili נינהו מתקיימת לדעת הרמב"ם אדרבה הנה גבי הקדש מש"ה מוסיף מカリ, משום דלא תלי באכילה. אבל הנכוו בהז' הוא דلسברת הרמב"ם לנו לא מקרי טומאה מוסיף אגיד, משום דבאמת אי נבלה לא חיל אגיד, גם טומאה דגה"ג של נבלה אינה מטמא, ובאמת סוברכו ריוסה"ג בפסחים בסוגי דחזקי"ו ר"א ומושום דאין אישור נבלה חל אגיד עי"ש בגמי' ובאחרוניים, וא"כ שפיר לא מקרי מוסיף, אמנים אם יש בנסיבות דיחול נבלה אגיד באיזה אופן, שוב לעולם איכא טומאה עכ"פ דהרי אז חל לקברו בכל אנפין ממש"כ לעיל, וממילא דהזה מושיף. אמרו מעתה בנבלה שנטבללה עם יציאת רובה של הולך דאתא גיד ונבלה בהז' הדדי אם נאמר דבב"א חל איכא מציאות אישור נבלה אגיד ושוב גם בשאר נבלות חל עכ"פ אגיד לקברו, וממילא דמטמא נבלה, וכיון דמטמא הויה מוסיף, ואיך קאמרו חכמים דנבללה אגיד לא חל כיון דמוסיף אית להו, הר'י גם נבלה אגיד מקרי מוסיף מכח טומאה, אלא ודאי דהין חכמים גם בא לית להו ולא חל נבלה אגיד אפילו דגס טומאה ליכא אגיד, ולא רובו, וכיון דלעומם גיד קדימים ממילא דגס טומאה ליכא אגיד, ולא מקרי מוסיף ולכון שפיר פריך משבות ויה"כ דרישא"ג עכ"כ כי הicy דל"ל כולל ל"ל נמי אישור ב"א והבן.

אללא מה דקשה לי על הרמב"ם ז"ל הוא איך פסק במבחן חלב או נבלה בחלב, דלוכה על בישולו ולא על אכילתו דלמה לא מקרי מוסיף כיון דחל אישור בב"ח לגבי בישול הר'י חל נמי לגבי אכילה וכח דישנא בגמי' לסתן דקמן דף קי"ד ע"ב אבל דעת הרמב"ם ז"ל בא"ה בעניין תמורה טובא דהוא ז"ל מביא שם בהלכ' ב' איסור אכילת בב"ח מכך' מ��בישול דשתק הכתוב מאכילה מפני הבישול הבישול שהוא אחת מצורכי אכילה, וכק"ז אכילה עצמה והוה כמו ששתק מבת מאחר שאסר בת הבת. ולפי"ז הי' לו לפ██סikan כהאי לישנא וכחאי מ"ד דקאמר מזלאeki אכילה גם אבישול לא לקי, אך אפשר ללקות אבישול אם כל עצימות הבישול לא נאשר אלא מפני האכילה, והוא פלא והפלא לית נגר ובר נגר דיפרקיינהו ודוק.

ע"ב גמור' והתנני שבת ויה"כ וכי הנה שיטת התוס' הוא דהש"ס ידע מיד דשבת קדמים מושום דקביעה וקיימת, ולכון פריך וכי ל"ל לריוסה"ג כולל, דהא מהחייב איזה"כ מושום כולל, וקשה לי דאפילו אם נימא כן מ"מ קsha, מה פריך הש"ס דהנה לקטנים שנטגדלו בהאי יהוה"כ, ליכא למימור דשבת קדמים דהא עליהם לא חל שבת רק בעשרה בתשרי כיון דלולי שהוא עשרה בתשרי עדיין לא בא כלל גדולות, וכיון דלהני עכ"ב בא שבת ויה"כ בב"א, שוב הוה מוסיף לכ"ע מיגו דחל אהני שנטגדלו הימים, וזה הערכה נפלאה.

ע"ש אלא א"ר, שמאדו הוה ושלחו מותם דiomא דכפורי דהאי שטא שבתא הוה. והקשה הריטב"א בשם התוס' איך אפשר שבטלו יהוה"כ מושום גורה, והא בשעת גורה אפילו אערקתה דמסאנאי יהרן ואל עברור וכו', ותירץDKידוש החודש בבי"ד עשה הוה, וע"ז עברור ואל יהרג והואה"ע גרוו שלא לקדש חדשים עי"ש. כוונתו דכל שלא קדשו ב"ד חדשים, ליכא מועדים כלל. והוא דחויך לומר דהגורה

למה באמות לא נאמר כן, דכמו בשורצים אם אכלו כלו אף בכ"ש חייב משום ברוי', ובಡיכא כמה זיתים חייב אבל כאית מדכתיב ב' אכילה, אבל הטעם מבואר דבשרצים אתה אכילה לחיבב כאית בשער ממנה, דודוקא בכלו בעינן גם עצמות וגידין כדי שי' שמו עליון, דבחסר עצם או גידתו לאו ברוי' הוה, אבל באבמה"ח אם נאמר דעתך ברוי' חייב אפותות מצית בין הכל, אכילה דעתך ב' למה אתה, ע"כ אכיות בשער דבמכתחו לא מצין לצרכ' עצם וגידין, דהה לאו ברוי' הוה ולכיות בשער לא צרכ' קרא, דהה חייב משום ב' מה'ח אף דלא תלש אבר רק בשער לחוד, וכל זאת אי איכא קרא לחוד אברשר מה'ח, אבל אי לא הי' קרא רק אבר מה'ח, ודאי הוה אמרינו דין חייב אבר בכ"ש בין הכל, ואכילה דעתך ב' אתה אכיות בשער ממנו.

ולפי האמור האי מימרא דרב לאו ד"ה הוה, אלא תלי בפלוגת' דרי' ור' ל' לפון, דודוקא לר' ידבמה"ח אתה מקרא דבר בשדה טרפה, מצין למייר דbam'ח בעי בזית מפני דעתך ב' אכילה, משא"כ לר' דבון אבמה"ח ובין בשער מה'ח, את' מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, ואיצטרך אכילה דקרוא משום ב' מה'ח דבעי בזית, ע"כ באבמה"ח חייב אכ"ש משום ברוי' אפי' بلا בזית, כאשר ברוי' דלא בעי בזית, Dunnio דהאי לא תאכל אשניהם קאי, מ"מ לא גרע מאכילה דעתך בשער עצמו, דמחלקין לומר דעל שרצ' שלמה חייב בכ"ש, ולא קאי לשון אכילה אשוץ, אלא אתה לאסור באוכל מכתחו מה דלא כתיב בקרא, מכש'כ הכא דמפורש בקרא גם בשער מה'ח, דשפיר מצין למימר דלושן אכילה דעתך משום ב' מה'ח, אבל באבמה"ח חייב בכ"ש משום ברוי', ומיוישב זהה מה שתמנה התוו"ט מובא בראש יוסף על הרמב"ם והרשב"ט זיל שכתבו, למ"ד באבמה"ח צרך בזית, דהה ד"ה הוה דלא מצין מאן דפelig אהאי מימרא דרב. ולפי האמור תלי זה בפלוגתא דרי' ור' ל', ועינן עוד לקמן בסוף פרקן מה שאכטובי זהה, אלא דרלטב"ם דעה אחרת איכא בהאי דינא וכאשר אבראר שם ודוו"ק.

אחרי כתבי כי ריאתי בראש יוסף לעיל דף צ"ז ע"א בסוף העמוד ד"ה ועוד אפשר לפרש שכתב דמדברי רשי' דהכה משמע דחולוק על התוס', וס"ל דbam'ח לאו ברוי' מקרוי, כי הרבה יש לחלק בין מה'ח לעי' לאבמה"ח עי'יש ולא ידעתי מה הועל البيיה לישב דברי רשי' דהכה דעדינו קשה דעכ' פ' הוה לי לרשוי פרש, דרב אתה לאפוקי דלא תימא דברי הוה כמו גה'ג, אבל באמות ניחא דא"כ מה קאמר רב משום אכילה כתיב בעי בזית, דהה בגין הנשה נמי כתיב אכילה ולא בעי בזית, וכמו שאמרו חכמים לר' לעיל דאכילה כתיב כדי לחיבו על בזית באבמה'ח, ולא יתני בזית כזיתם, מה תאמיר דהכה באבמה'ח ליקא למימר כן ממש'כ התוס' שם, כמו שהסבירו לעיל, ע"כ מצין למימר דעתך ברוי' הוה, ומ"מ בעינן בזית כמו בגין הנשה לר' ידבמה'ח אכילה, אלא ודאי ס"ל לרשי' דלאו ברוי' הוה, ולא אתה לאשמעין דלאו ברוי', דזה פשיטה לך, ומ"מ הווע' לא חייב בכ"ש, משום דחלוקן הכתוב לשני לאוון בשער מה'ח ואבמה"ח, והואו'א דבזה חלוקין דבשר בעינן בזית ובابر סגי בכ"ש, וכן קאמר רב דזה ליתא דעתיך יתחייב בכ"ש כיוון דעתך ב' אכילה, אלא החילוק הוא דbab'er מצרפינו גידין ועצמות משא"כ בשער, ואי לא דעתך ב' אכילה, הוה מחייבין עכ"ש ולא מטעם ברוי', אלא מטעם דחלוקן הכתוב ממש'כ רשי' זיל' וכון תראה דדייך רשי' זיל' לקמן בריש' ע"ב בד"ה בmittata בכ'ז' ו'ל, "בנבליה אכילה כתיב ב', וכל אכילה בכ'ז' בר מאבמה'ח דרב' קרא וקפיד אברар להזדיה" עכ"ל, ובדיוור שах' זיל' דהה טמאה בכ"ש חייב, דרב' היא עכ"ל, הרי דריש' זיל' מדייך לומר דאפי' נחייב באבמה'ח בכ"ש, לא מטעם ברוי' נהי'בו אלא מטעם דרב' קרא וקפיד אבר בגידין

הענין צע"ג לפע"ד.

ד"ג ק"ב ע"א גמר' כל שאתה מצווה על דמן אתה מצווה על אבריו, והני טמאין נמי וכו', הרаш יוסף זיל' העיר כאן דלר' ידצטריך קרא לאסור באבמה'ח של טמאייס, מנ'יל דאמ'ה'ת נהוג עתה בב'ג, דהה נשנית בשביל דבר שנתחדש בו, דלולי קרא לא הי' באבמה'ח בטמאים משום דआחע"א, ולא מצין תנא שיאמר דב'ג מותר באבמה'ח עי'יש והנה לפ' סברתו גם לר' קשה קושי' זו דהה התוס' ד"ה ור' הקשו, מה פריך לר' זיל' קרא, דלמא ר' מוכה ליפ' דאייסור חמור חל, ותירצ'ו דמהכא א"א למילך דהה מושך הוה דנווה עתה בב'ג משא"כ גה'ג, ועתה אם נאמר דגס אבמה'ח איןנו נהוג עתה בב'ג לא הוה מושך רק חמור, ושפיר מצי ליפ' מהכא על גה'ג דחל על הטמאה, ולא עוד אלא גם לרבען דס'יל דאיינו נהוג אלא בטהורים בלבד, דלמא אתה קרא ללימוד דআחע"א ולא מקרי נשנית בסיני, משום דמשנית בשビル דבר שנתחדש בו. אבל קושי' חדא מתרצת בחברתא דהה דআחע"א סברא חיזונה היא, דכמו שאמרו בע"ז דר' ס'ח ע"ב דשרצים חידוש הוא דבלא"ה בדילאי אינשי מינ'י ולמה אסורה ההונרה, ה'ג בדבר דבדילי מינ'י מהמת איסור שאסורה התורה, לא בעי לאסורה עוד הפעם, וכן אמרו בלאיו יתרא, לכל היכי דאייכא למידרש לא מוקמין בלאיו יתרא, וכיון שכן מהיכי תיתי נימא דbam'ח איןנו נהוג בב'ג ונשנית כדי לחיבב על הטמאים שהוא חידוש, אם מצין למידרש קרא כרבנן דלהתיר אתה בטמאים ודוו"ק.

שוב נתישבותי דקושי' הרаш יוסף זיל' במח'כ'ת בדotta היא. דהנה בסנהדרין שם פריך למה נאמר דנאורה ולא נשנית, לישראל נארה ולא לב'ג, ולא נאמר אדרבה לב'ג נארה ולא לישראל, ותירץ הש"ס משום דליך מיידי דישראאל שרי' ולב'ג אסורה. והנה התוס' לעיל דר' ל'ג ע"א כתבו דר' זיל' דהכה דאיין באבמה'ח נהוג אלא בבהמה טהורה בלבד ולא בח'י וועפ', ע"ג דליך מיידי דישראאל שרי' ולב'ג אסורה הכא בלאה אסורה לשישראל משום דלא נשחתה ואע"ג דליך כאית בשער באבר (זה דהויל' משום ב' מה'ח לר' ידצטריך קרא לר' קד' קאי תירוץ זה וזה'ק) דחצ'י שיעור אסור מה'ח, ולר' דחצ'י שיעור מותר מה'ח אויל באמות לית לי' כלל דמי איכא מיידי עי'יש. ומעטה קושי' הרаш יוסף לית לי' מקום, דbam'ח אפי' לא ה' נשנית בסיני נמי הוה נאמרה לב'ג ולא לישראל, דהה ליכא להקשות מי איכא מיידי דהה אסורה לשישראל מצד א'ז או ב' מה'ח עכ'פ' בחצ'י שיעור, ואי לר' הלא ל'ל מי איכא מיידי, וא'כ הכלל דנאורה ולא נשנית לשישראל נארה ולא לב'ג ליתא לדידי', זהה ברור כשםש. וממיילא דנדחו כל דברי הרاش יוסף דלקמן בד"ה רישא בישראל וסיפא בב'ג שנתקשה לי' בעין זה באבמה'ח מנ'יל דנווה בב'ג עי'יש ודוו"ק. **ע"ש** גמר', אמר רב באבמה'ח צרך בזית, מ"ט אכילה כתיב ב', פרשי' זיל' ע"ג דתרי קראי כתיבי, חד לאבמה'ח וחוד באבמה'ח, לא תימא דאייטרבי אבר ע"ג דאיין בו שיעור וכו', והעיר הרаш יוסף זיל' דלמה לא כתוב רשי' דמשום דbam'ח בר' הוה לא בעי שיעור, וכמו שבאמת הקשו התוס' לעיל צ'ז ע"ב ד"ה ור' יותר ה' ה' לו להקשות דריש' טעמא לסתור קאמר, דנהפוך הוא דמשום דחלוקן הכתוב לשני לאוון באבמה'ח וב' מה'ח, ידעינו דבעינו באבמה'ח צית ולא מהיבין אכל שהוא מטעם ברוי', כי על קושי' התוס' תירצ'ו שם דא"א לחיבב באבמה'ח בכ"ש משום ברוי', דכיוון דאיינו חייב רק באכלו כלו אפי' איכא ד' וה' זיתים لكن אכילה כתיב ב', ע"כ אכיות אתה עי'יש, והדבר צרך ביאור דס'כ'ס

ולא נשאר לנו לבאר, אלא איך אפשר דוחיים בלי שום תלישה תהיה עליה איסור בהמה"ח דأتא מקריא דטרפה, דהינו בשර בשדה שיצא חוץ למחיצתו, וזו לא נקרהת בשר ולא יצאה חוץ למחיצתה. אבל דעת דלכאו"ר כמו כן תוכל להקשוט על המ"ד בהמה לאברים עומדת, הלא האיסור הואابر שנתפשט מה"ח, ואמרין לפחות דף קכ"ח ע"ב, ד'אבמה"ח מטמא נגבלה, ויליף לי' מՃכתי ובכי מותם מן הבהמה החיה, הרי ד'אבמה"ח הואابر המתמן בהמה החיה והאי נאמר ד'איכא איסור זה עליה כל זמן שהאבר חי, אבל צ"ל דהלא כל בעל חי עומד ג"כ לאכילה ואמ' לא הי' לנו תיקון שחיטה של אחר כניסתו לארץ, או נחרה של מדבר לא הי' מציאות לאכול בשר, רק או מה"ח או מנבליה, וכיון שכן הרי' ביל ציוו ה תורה עומדת כל בהמה לאכילה או חיה או מותה, ושניהם נאסרו לנו והוא חדא איסור, ומctrף ר'ל'כיז' כמו שבירנו, אלא דלמ"ד אינו לאברים עומדת סובר דעתמות ווגידין אינם עומדים לאכילה בili חיתכת' אבר, ולפ"ז אינו אומר דהא פלוגתא אי לאברים ולא לא לאים עומדת תלי באידך פלוגתא אי אבמה"ח ובמה"ח מחד קרא אתה, או מחרי קראי, או ר'ל' סובר לאברים ר'ל' לשיטותם, דלרי' דאית ל' תני קראי אבמה"ח ואבמה"ח ס'ל שפיר לאו לאברים עומדת, דנヒו עומדת לאכילה או חיה או מטה מ"מ לאו לחותך ממנה אבר עם עצם ווגידין, ר'ל' סובר לאברים עומדת כיוון דעכ"פ לאכול חי עומדת כתם לאכול מת, ובמה"ח ואבמה"ח מחד קרא אתה, מה לי בשר ומה לי אבר, ומעתה דברי ר'ל' צ"ל מזוקקים שכותב דבاقלו ואית ב' כזית לא גרע מבהמה"ח ר'ל' דזאת א"א לומר דלא תהי על בעב"ח לא איסור אבמה"ח ולא במה"ח דהרי' עומד לאכילה עכ"פ, ומה לי מת ומה לי חי, דהא לר'י מצטרפין וחדא איסור הוה, ומה תאמר דכיון דאמורה תורה תיקון ע"י שחיטה או נחרה,תו אינו עומדת לאכילה לא חי ולא מות, זה ליתא לכל שמחסור תיקון מוחסר מעשה הוה, והרי' ربיעה עליה איסור כל זמן שלא נתקנה, וש' לי' כמה הרהורי דברים זהה וכעת אין להאריך יותר, ועיין עוד לפחות דזוק' היטב.

הטול בס"י ס"ב כתוב ד'אבמה"ח נהוג בטהורים ולא בטמאים ובין אית ב' כזית ובין לית ב' אסור, ותמונה הב' צ"ל למה לי להשמעינו גם פחות מ贗' אסור, ומ"ש משאר איסורי תורה דחצ'י שיעור אסור מה"ת, וגם מש"כ דאיינו נהוג בטמאים לי'א נפקותא לנו בהאי צ"ל דאיין דינן דיני מלקיות, דבכוב"כ אסור, ועל קושי' הרשונה היבא הלב ארוי' בשם פרמי', ג'adarבה יש להקשוט למה באבמה"ח יהיו' חצ'י שיעור אסור, כיוון דלא שייך בו חי' לאצטראופி, דהא חלקו בחוץ פטור, ואני תמה דהא עכ"פ איכא גם בהאי חצ'י שיעור קצת בשר דפשיטה דעתך ועצם לחוד לא מקרי חצ'י שיעור, וא"כ איכא משום חצ'י שיעור בהמה"ח. אבל חוץ מזה נראה לפע"ד דהטור כאן דבר גדול אתה לאשמעון, דכיון דכתב דאיינו נהוג בטמאים, הר'י דנתנות לנו לדיני מלקיות, וכמש"כ הפרמ"ג' דנקותא גם לדידן לעניין פסולי עדות. וחוץ מזה יש כן נפקותא גדולה לעניין להאכיל לחולה שב'ס' דמאכליין אותו הקל הקל,adam יש אבמה"ח מן הטמאים ומן הטהורים שאין בו כזית בשר רק בצרוף גידין ועצמות, וצריך לאכול כלו למילוי כרס, דמאכליין אותו אבר טמא דלית ב' איסור מלקיות, ולא אבר טהור דאית ב' מלקיות, וכן קאמר נמי דאבר שאין בו כזית אסור, ר'ל' שאם תלש אבר שאין בו כזית יש עליו איסור אבמה"ח כיוון שהוא עכ"פ אבר שלם, ואם אצל שני אברים כאלו ודאי חביב מלקיות, דנヒו דבחلك אבר בחו' פטור הינו טעמא דבטל מנין' שם אבר וה תורה הקפידה דזוק' על אבר שלם כמש"כ התוס' לעיל צ"ו ע"ב, אבל בשני אברים שלמים דאית בהו כזית בין שניהם ודאי מצטרפין דהא איכא אכן אבר

ועצמות כבריתנא הוה אמינה לחיב בכ"ש ודזוק' היטב.

ע"ב גמר', ת"ש נטל צפור שאין בו כזית ואכלו, רב' פוטר פרשי' צ"ל רב' פוטר מפרש ואזיל דקסבר אין אבמה"ח בשלמה דלאו או בר מקריא, ומיהו אי איכא כזית הוה מחיב דלא גרע מבשר מה"ח דמיחייב עליה בכזית, דהא נמי בשר הוא, עכ"ל. וכותב המהרש"א צ"ל ואיל': ולא ידעת מי הכרחו לה, דהא אי איכא כזית בשר הוה חיב' משום נבליה. כמש"כ ר'ש' ב' פ' אלו הן הלוקין, בהאי דט' נמלים ואחד ח' דחיב' אף משום נבליה, דכשבלו'ו הוא מות וכוי' עכ"ל, ואני תמה על תמייתנו דאיך אפשר לומר הכא דבכיות בשר ה' חיב' משום נבליה ממשום דמת בבליעתו, דא"כ איך מחייב רשב"א ממשום אבמה"ח דכיון שמת בבליעה והוה נבליה, הר' אינו אבמה"ח, אלא ודאי דזוקא בנמלים כתוב ר'ש' דבבליעתו מת משום דזוטר חיota טובא וגוסס נמי כמת' ייחשב, וכמו דקמבע' לעיל דר' ע"א בណלו'ו בדגים סימני טרפה אי חשוב רשות' חותמי'ו, אבל עופר דבב' שחתה מעתה דבבליעתו הוא מות ממש. אבל לעומת מוסכנת בו שר'י, לא נאמר דבבליעתו הוא גם לרבי דס'ל לאו לאברים עומדת ר'ש' צ"ל דחיב' משום במה"ח קשה להולמו, דמה שכתב דלא גרע מבמה"ח דהא נמי בשר הוא, תמהו מאי לא מביע לר'י דיליפ' ב מה'ח מבשר בשדה, דיצה חוץ למחייתו טרפה קרי' לי', הר' כ"ז שלא נחלש מון הח' איך יקרא בשר בשדה וכטרפה, אלא אפי' ל' דיליפ' מלא תאכל הנפש עם הבשר, דבר שchodא ונפש לחודא לחיב' על אבמה"ח ועל ב מה"ח הלא בשר לא מקרי עד שמת, וכמו דדרשין ב'ב'ק ובפסחים על ולא יכול את בשרו, אפי' עבד'י כען' בשר, דהינו' שחתו לאחר שנגמר דין, הר' דבש' לא נקרה מהיים, ואיך מצין' לחיב'ו בבלע צפ'ר חי' משום בשר מה"ח.

והנה כדי לבאר לך שיטת ר'ש' צ"ל בהז' צריך אני להאריך קצת. ודע דעפ' מה שישuber ר'ש' כאן דבמה"ח לכ"ע איכא מוחיים מובן שיטת ר'ש' צ"ל הידעו' דחזקת איסור בהמה דקאמרין הוא איסור אבמה"ח, וכן גם בתבונלה בי'ה' פוטר ר'ש' משום דלא מציא חיל' יו'ה'כ איסור זה הקדום, והתוס' שבעות כ'ה' ע"א, וביצה כ'ז' ע"א, הקשו עלי'ו והא אבמה"ח חלף הlek לו ע"י המיתה, ולמה לא יכול יו'ה'כ נבליה בהדדי, וכן כתבו דחזקת איסור הינו' אינה זבוחה משום דכתיב וזבתח וסימנו שם בביבה' דבזה נחיא גם למ"ד בהמה בח' לאו לאברים עומדת, דלש' צ'יק' יש מה'ה' מה'ה' מה'ה' מ"ד דהכלתא כוותיה, דאייה חזקת איסור איכא לדידי'. אבל אין ספק אצלי דרש' צ"ל בשיגרא דליישנא נקט אבמה"ח וכוונתו במ"ח, וכן הוא רגילות לקרו'ו גם במ"ח בשם אבמה"ח, וכן הוא בירושלמי ריש פ"ב פסחים דקאמר אבמה"ח מותר בהנהה, מקריא דבשר בשדה טרפה לכלב תשיכון אותו, וכוונתו ודאי לבעמ"ח, ובמה"ח הלא לדעת ר'ש' דהכא ליכא מ"ד דלא חל מל' מוחיים, וכיון שכן מישב ג'כ' קושי' התוס' העיקרית שהקשוי' דהא כיוון שמת הלק' לו הא איסור ואתא תמורה איסור נבליה, ולפ'ז לא קשה דהא במ"ח וטרפה אליבא דר'י דהכלתא כוות' חדא לאו הו, דאית' מקריא דבר בשדה טרפה, וכבר כתוב הרמב"ס צ"ל בפ"ד הלכה י' דنبלה ובמה"ח מצטרפין לכזית משום דחדא איסורה קחשיב, דטרפה תחלת נבלות, וא"כ ה'ה' במ"ח עס' נבליה נמי מצטרף משום דח' לאו הוה על טרפה וכן מבואר ברמב"ס שם בהכל' הנ'ל דنبלה ובמה"ח מצטרפין וא"כ לעניין איסור חע'א נמי כחדא יחשיב, וכן לעניין חזקת איסור, ולא שייך לומר דהא איסור במ"ח הlek לו ואთא תחתו נבליה או טרפה, דכיון דמצטרפין לכזית הר' דהינו' ה'ק, והוא ברור כמשמעות דכך ס'ל לר'ש' צ'ל.

ומבוישל, וחילוקם דשם כתיב ויו' וכך נבלא ויו' דחוק. והרי תראה הרמב"ם באמת באבר היוצא פסק דאיו לוקה מבואר בפ"ה הلق' י"א, והטעם כתוב ה"ה דס"ל דחידינא עס אבר ובשר המודולל דנפקא לי' נמי מרביוי דבשר בשדה, והכל אסור מה"ת ואין בו מלוקות, ולפ"ע' דאיו בכל אלו מלוקות מושום דהוא לאו שבככלות, דאיו לוקין עליו, וכן תראה שהרמב"ם לא האזכיר נמי האי לאו דבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, עיין במכות דף י"ח ע"א, ומסתמא ס"ל דחיה דקאמר שם דללקין נמי מושום בשדה דבשה טרפה,atti כמ"ד לאו שבככלות לוקה עליו, וכן כאן דבון ר"י ובין ר"ל ס"ל דלוקין אלו דבמה"ח, ע"כ דהאי לאו מעלי' הוא לר"ל מלא תאכל הנפש עם הבשר ודר"י מبشر בשדה טרפה, ואני דומה להני דמרביבן מבשר בשדה דלית בהו מלוקות, אלא דהאי במה"ח ממש בכלל טרפה הוה, מכח מה לי וכמו' שכתב הרמב"ם וכי להבין הדמיון איך עולה יפה נאמר, דנהנה שתדקדק בלשון הרמב"ם תעמוד משתומות בלי לידע כונתו, כי זיל שם "וכו החותך במה"ח וכו', שהריبشر זה מבהמה שלא נשחטה ולא מותה, מה לי וכמו' עכ"ל, הנה איזה טעם קאמר כאן למלוקות על במה"ח שהאי בשער מבהמה בלבד נשחטה זה איינו מספיק אלא לאסרו מכח עשה דיא'ז, ומה שאמר "ולא מותה" בודאי איינו טעם לאסור, אדרבה הוא טעם להתריר כי הבהמה בריאה ושלמה ולא חסר לה כלום, כי עושה חליפין, ולמה יהי' בשער זה אסור בלבד מושום טרפה, ואי משום דבשר זה בעצמו נטרף, ויש עליו שם טרפה הלא זה מה שאמר אח"כ מה לי טרפה כולה ומה לי מקטנו, אבל דעת כי באמת האי בשער בשר מות הוא ומון הראווי להקרא נבלה דהינו נבלה במקצת דמה לי מותה כולה ומה לי מותה מקטנו, כמו"כ הרמב"ם לעניין טרפה, והש"ס לקמן דף קכ"ח ע"א יליף דבמה"ח מטמא נבלה מקרה דכי ימות מן הבהמה אפילו מקטת ופרק א"כ במה"ח נמי, וממשני דזומי' דבמהה בעינן שאינו עושה חליפין, הרדי דולי' זאת הוה קרי לי' במתו'ח נבלה, דהרי עתה מותה, אלא הן אבר והן בשער מה"ח א"א להכenis תחת סוג נבלה, כי סתם נבלה היא דמתה מלאיה מחמת מסוכנת, כמו שאמר לעיל דף ל"ח ע"ב, אבל כל שמית בעפ"ח לצורך אכילה ע"י מיתה הנוהגה אין זה בככל נבלה, עין מזה באריות בפתחה להלכ' שחיטה דברים קילוריין לעניינים, אלא דלאו דלא"ת כל נבלה אתה לגלות לנו, דכל שלא נשחטה כראוי' בשם נבלה תקרא, ולכן כתיב כל נבלה, ורק משם אנו למדין דבשר נהירה דאישתרי להם במדבר אחר כניסtan לארץ שנצטו על הזביחה דינו נבלה, וממילא מזה מצין לומוד דכל בשער שלא ניבח דינו נבלה עכ"פ לעניין אישור אכילה, ובזה מצאת פירוש הגון לدرשת הספריDDRUSH כל נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מנין ת"ל כל נבלה, והרבה פירושים נאמרו בדרשה זו ואני הארכתי בזה בקונוטרט הלהכה למשה והעלתי דהיריבו דכל אתה על שחיטה פסולה דהינו במקצת הסימן, דאיו בזה אלא מעשה טרפות, מ"מ אמרה תורה דבשם נבלה תקרא ומשם אנו יכולים ללמד נמי במתו'ח דתהי' בככל נבלה, אלא דיא'א לומר כן דזאת אסור גם לב"ג, ואיך אמרה תורה לגר ולנכרי תנתנה ואכלת, ולכן הוכרכו חז"ל לחיש דבמה"ח איינו מטמא כנבלה, ומשום דעשה חליפין, להוכיחו בלאו, וכן הוכיחסו בככל טרפה, וכען שאמר ר"ע קודם חזיתו לעיל במשנה ל"ב ע"א בשוחט סי' אחד דטרפה, משום דס"ל נינו דמהני לטהרה מיד נבלה אבל כל שלא נשחטה כראוי', עכ"פ בלאו הוה כמו טרפה, וזה שכתב הרמב"ם זיל דהאי בשער מבהמה

ואיכא כאן אכילה, ושפיר חייב מלוקות עליהם אפילו אכלן באז"א, וזה נכון מאד בס"ד. ומה שיש להעיר עפ"י מה ש' רשי' זיל לKNOWN ק"ח ע"ב בסוגי' דטפת הלב דבח"ש א"א מכל התירן להקרא שם איסור, ואיך יחול מתחלה איסור אבר אחצי' שיעור עיין מה שכתבתבי באזה שם בסוגי' וירוח צמאונך ודוק'.

תוס' דה שאין בו כזית באמצע הדיבור, ועוד דא"כ אמא לא חיל עליה איסור אבמה"ח כיין דליך מטרפה אלא ח"ש, דבפ"ב דיומא וכי מ"מ חיל אחצי' כזית עכ"ל, הנה רשי' זיל ביום א פי' דודקה באכל ח"ש, אבל אם אלל שיעור שלם לא לקי מושום השבועה, כיון דחייב מושום טרפה, וכן הוא ברמב"ם ובשו"ע י"ז רlich ס"ד, ועיין שם בהגותות אמרי ברוך שתמה על דין זה. ועיין בספרישביבי אש בלקוטים שברתמי כי הדין דין אמיתי ומוכרת, ותמצית הדבר הוה, כי הא דחל אח"ש הוא דוקא שלא ה' בעדו לאכול רק ח"ש באופן דאפילו השלמים אח"כ איינו חייב מלוקות, וח"ש זהה אין בו איסור רק מכח ריבוי לכל חלב, ושפיר ח' עליו איסור מלוקות מצד השבועה, אבל באוכל ח"ש וודעתו להשלים תוך כא'פ גם לר"ל הוא אסור מה"ת ובלא ריבוי לכל, וכן הוה בירושלמי תורות פ"ז דמודה ר"ל בעדו להשלים דכוין דמצטרף תכדיא'פ, עכ"ל לומר דאיסור אית' ב' בחזי שיעור, דלא"כ הרדי היתר באיסור לא מצטרפין אפילו במקומות דammerין היתר מצטרף לאיסור אלא באוכל בב"א, ולא בזיא'ז מבואר בגמ' פסחים מה' ע"א, וכן כאן כל שאכל צאית מון טרפות ונבלות אפילו אכלו בזיא'ז תוך כדי אכילת פרט פטור על השבועה כי ניהו דחל אחצי' שיעור דוקא ח"ש שאכל בלי כונה להשלים לכשיעור עי"ש בארכיות דברים קילוריין לעניינים ועכ"פ הדין דין אמיתי. וכן ל"ק קושי' התוט' על רשי' זיל און דכל שצירוף עוד ח"ש מטרפה אחרת ואכל שיעור שלם בשער טרפהתו לא מצי' מחייב מושום אבמה"ח גם על הא ח"ש של אבמה"ח והבן.

ד"ה ובשר בשדה טרפה זה במתו'ח, מדכתי'ב בשדה דריש דמשמע שפרש מקומו, ועכ"ג דאיצטרך לשער שיצא חוץ למחיצתו כדאמר בפ' בהמה המקשה ס"ח ע"א, כולהו דריש מיני, עכ"ל, המשיך דבריהם דלא תימא דבמה"ח הוא עין טרפה, וכן שסובר הרמב"ם זיל בפ"ד הל' י"ד, דמסביר לנו מה לי טרפה כולה ומה לי מקטצתה ומה לי טרפה ח' או חתכה בסכין, דחתוט' וכון רשי' זיל מיאן בזה שענין טרפה הוא חוליל רע המmitt את בע"ח אח"י, וכמו"כ הרמב"ם זיל בעצמו דטרפה תחולת נבלות ובמה"ח הנפוץ הוא, דהאי אמרין לעיל ל"ג ע"א דהרוצה שיבリア חותך כזית בשער מבית טביחחה, ואיך נדמה זאת באיכות לשער מן הטרפה לומר חד עניין הוא ובחפז עלה בדעתינו לומר דבאות ר"י לשיטתי' איזיל בזה, דהוא ס"ל ט"ח CIDOU, וא"כ שפיר מדמה במ"ח לטרפה, והחותס' לא מצי' סברנו כן מפני שבסנדדרין ע"ח ע"א כתבו, דגם למ"ד ט"ח סופו למות מחלבה זו, אבל הרמב"ם זיל לא ס"ל בזה כתוס', עין בזה באריות בפתחה להל' טרפות, ובריש אלו טרפות, אלא אדם לנו איך פסק הרמב"ם כאן כר"י ולענין טרפה פסק דאיינה חיה כר"ל, ומוצכי שטרוי לב' תורי, ונתתי אל לב' לברר דעת הרמב"ם בזה אולם טרם עננה חליקי אברר שהרמב"ם יפה עשה למאנ' בפירוש רשי' ותוס' מפני תרי קושי', חד מה שהקשוו התוס' בדיבור שeah' זיל מה לקי על במתו'ח לר"י, דהאי הוי לאו שבככלות, ותירוצים איינו מספיק, דניינו דבשר בשדה כולל כל מיini יוצא כלאו בעפ"ע נגד טרפה, מ"מ כיון דבשר בשדה כולל כל מיini יוצא מה' מציתו, במתו'ח ובשר קדשים שיצא מה' מציתו ועובד שהוזכיה את ידו בשעת שחיטה, דהכל כלל בהאי לאו דבשר בשדה, איך ילקה, הא הוה לאו שבככלות. ב' קשה קושי' התוט' שלחא'ז, דלמה לא ילקה על במתו'ח ובשר מן הטרפה שתים, כמו בנא

זה האיבע הוא מצד שאבמה"ח חידוש הו, וכן בעינן דוקא בב"א והנה כבר כתבנו לעיל לדעת התוס' דאבמה"ח בר"י הוה אין כאן שום חידוש דמצרפיין גידין ועכומת, דהא בכל נמי הדין כן, אדם יחסר ממנו עצם שהחיהות תלי בותו לאו בר"י מקרי להתחייב עליו אלא האי חלק משאר בר"י דבעל שאור בר"י חייב אכ"ש, וכן בעינן דוקא כיוזת, מושום דכתיב ב"י אכילה, ושאר בר"י דכתיב ב"י נמי אכילה, אתה שאם יש הרבה זיתים שחיבב אכיזת ממנו, אבל כאן א"א לומר כן, דכלzeit ממנו איך נטרף גידין ועכומת, ואי דaicא מבשר לחודא צוית לא בעי קרא, דהרי הוא במא"ח וככתבתי לפ"ז לר"ל דאבמה"ח ובמא"ח מחד קרא נפקאתו באממת קאי אכילה דכתיב ב"י אבשרה מה"ח, ולכן חיבב אבר שלם גם פחות מכך ודלתא כרב דלעיל, א"כ קשה מה חידוש יש באבמה"ח יותר משאר בר"י וצ"ל דbammat ל"ר לאלו מכח חידוש קאתא עלי' אלא דבעל בר"י ס"ל כן דחלקו מבוחץ בטל מנין שם בר". ומה דקביי דוקא באבמה"ח אליו ל"ר"י קבעי, לדידי' אבמה"ח בעי צוית גם בחלוקת מבוחץ חיבב כמו בכל האיסורין ודוד"ק.

ע"ש גמר' ר"י א' חיב הרי נהנה גרונו בכזית, ורל"א פטור אכילה במעוי בעינן. האי פלוגתא דר"י ור"ל לא איתפרש במוה פליגו בשולמא ר"ל ניחא דביני אכילה שלמה שינה גרונו גם מעוי, דרך אכילה כד הוא, עיין בשו"ת ק"ז בעל כת"ס צ"ל ר"ח צ"ו שכתב לדגבי נשבע שלא לאכול לכ"ע לא עבר עד שבعلתו במעוי, דבלשוון ב"א ואכילה לא משמע הנאת גרונו לחוד, וכן ביו"ח' כ דבイトובה דעתך" תל"י וכן בבהמ"ז דתלי הקרא בשבעה לכ"ע אכילה במעוי בעינן עי"ש, וא"כ קשה טובא מנ"ל לר"י דאכילה ذקראי משונה עד דكري לי' אכילה בהנת גרונו לחוד.

אבל מה שנלפע"ד דסבירת ר"י הוה, מאחר דהלהלמ"ס ATA דישעור אכילה בכזית ואמרין בימוא דף ע"ט ע"ב, דישעור שביעה בכביצה ושיעור יתובה דעתך" בכתובת שני שיעורים אלו הם יותר מכזית, הרי דבאכילת צוית לית ב"י לא כדי שביעה ואף לא כדי יתובה דעתך" ולא דאי דסגי בהנת גרונו לחוד לחיב מלוקות על פעול מאומה, אלא ואולי ר"ל סובר למ"ד התם ביוםא כמהו בלג רגערנטא איסורין. ואולי ר"ל אמר דהא דס"ל לר"י דבמה בח"י לא לארים עומדת וליכא איסור אבמה"ח באבמה בעודה בחיה היינו דוקא לישראל דנטקדשו במצב זביחה, עד שאיפלו בלא או דל"ת הנפש עם הבשר, לא הייתה הבהמה עומדת לחנות ממנה אבר ולהאכל משום דאנו ביצה בעינן لكن מחיים ליכא לאו על אכילת אברים כיון דבלא"ה אינה עומדת לכך, אבל בע"נ אי לאו דאסרה תורה אך בשנפשו דמו ל"ת הייתה עומדת לחנות אברים ולאכול ממנה, לכן לכ"ע לארים עומדת ומעתה ניחא דאיסור אינו אלא חמוץ ולא מוסף, למ"ד לאו לארים עומדת, מושום דלב"ג חל קודם תילשה ולישראל רק בשעת תילשה ודוד"ק.

תוס' ד"ה דאיסור הלב באמצע הדיבור, ונראה לפרש דודוקא נקט תלש והוציאו וכו', אוירה דבמה הוא דלא עלי אבל אוירה דלב בעי עכ"ל, כל המעיין בסוגי לעיל דף ע"ה ע"א יראה, דין לסברא זו שום קיום, לומר דלא מקרי הלב עד שיצא החלב לאoir עולם, וכי בשביב השוואת הלב שור מקרי אתמה דהא הولد עדין לאו שור הוה, וגם השקיל וטרוי של ר"י ור"ל מחלב ושתי כליות האמורות באשם לא מתויבש, אלא לפי דעת הרשב"א דמש"ה בעין אוירה דחלב, דכ"ז שהוא בעי אמו יש לו היתר בשחיטה, ולא איקבע איסורה לענין אחע"א, אתה שפיר, והראש יוסף וצתה להכenis זאת בדעת התוס', והלשון אינו סובל זאת, אבל גם שיטת הרשב"א ז"ל בזה מוקשה ועין לעיל ריש פרק מה שככתבתי בזה ודו"ק.

שלא נשחתה, ומון הדין ה"י לו דין נבלה, דכל נבלה אפילו מקצת נבלה, דמה לי מטה יכולה או מטה מקצתה, אבל כיוון דבבמה נופא לא מטה וממעטין אותו מטומאה דודוקא אבמה"ח מטמא דבמה דומי' דבמה דאיתנה עושה חליפין לנו האי מה לי וכוי דבמה שיך לומר על נבלה, אנו אומרים על טרפה, אבל עיקר סמכית דרש זה הוא מושום דכל שלא נבחה ע"כ בלאו הוא, כמו נהירה ושיטתה פסולה, דלא הי' בכלל נבלה קודם כניסtan הארץ, ואח"כ כנבלה תחשב, ה"ה במא"ח ודוד"ק היטיב בכל הדברים שתכתבתי.

ד"ג ק"ג ע"א גמר' רבא אמר כגון שתלש אבר ממנה וטרפה בו, מר סבר לאו לארים עומדת, אישור אבר וטרפה בהדי' קאטו, ומור תימא רבתיא יש לי כאן, אכן אפשר לומר לאו האבר הנטלש אשר על ידו נטרפה הבהמה, יהי' בכלל טרפה, הלא אין טרפה לאחר מיתה, ומה להאי אבר הנטלש עם הבהמה, ובשלמא לר"י שפיר מחייב משום טרפה דהא עכ"פ טרפה הוה משום במא"ח, ולוקה על האיר אבר תרתי, ואי קשי' לך מה נקט מן הטרפה הלא בלא"ה חייב אפילו לא נטרפה הבהמה משום אבר, ומשום במא"ח, קושי' זו בכו"ב' קשה, וע"כ לומר לדרבותא דר"ל נקט מן הטרפה, אבל לר"ל למה לי' לרבה למימר דמש"ה אינו חייב אלא אחת משום לארים עומדת ולא חל טרפה אבר, תפ"ל דעל האבר הנטלש לא מתפשט האיסור טרפה שהוא דוקא על בע"ח מחייב, ולא על האבר המת שנפרד ממנה בשעה שנטרפה, וכעת איני יודע פשר הדבר ולפע"ד לית נגר ובר נגר דפרקנו.

תוס' ד"ה מר סבר ר"י וכוי' משמע די לאו לארים עומדת דאיסור טרפה קדים, לא אתא איסור אבר חיל עלה, ע"ג דאיסור מוסף הוא ותימא וכו', ולפע"ד נראה לי' שיב קושי' התוס' דהנה תראה דלעיל בדף הקודם, דפרק הש"ס לר"י למה לו קרא, ליתי איסור אבר ולחול איסור טומאה שכן איסורי נהוג בע"ג, ולמה לא קאמר הש"ס שכן מוסף הוא לב"ג, כמו שכתבו שם התוס', لكن אני אומר דהא דס"ל לר"י דבמה בח"י לא לארים עומדת וליכא איסור אבמה"ח באבמה בעודה בחיה היינו דוקא לישראל דנטקדשו במצב זביחה, עד שאיפלו בלא או דל"ת הנפש עם הבשר, לא הייתה הבהמה עומדת לחנות ממנה אבר ולהאכל משום דאנו ביצה בעינן لكن מחיים ליכא לאו על אכילת אברים כיון דבלא"ה אינה עומדת לכך, אבל בע"נ אי לאו דאסרה תורה אך בשנפשו דמו ל"ת הייתה עומדת לחנות אברים ולאכול ממנה, לכן לכ"ע לארים עומדת ומעתה ניחא דאיסור אינו אלא חמוץ ולא מוסף, למ"ד לאו לארים עומדת, מושום דלב"ג חל קודם תילשה ולישראל רק בשעת תילשה ודוד"ק.

תוס' ד"ה דאיסור הלב באמצע הדיבור, ונראה לפרש דודוקא נקט תלש והוציאו וכו', אוירה דבמה הוא דלא עלי אבל אוירה דלב בעי עכ"ל, כל המעיין בסוגי לעיל דף ע"ה ע"א יראה, דין לסברא זו שום קיום, לומר דלא מקרי הלב עד שיצא החלב לאoir עולם, וכי בשביב השוואת הלב שור מקרי אתמה דהא הولد עדין לאו שור הוה, וגם השקיל וטרוי של ר"י ור"ל מחלב ושתי כליות האמורות באשם לא מתויבש, אלא לפי דעת הרשב"א דמש"ה בעין אוירה דחלב, דכ"ז שהוא בעי אמו יש לו היתר בשחיטה, ולא איקבע איסורה לענין אחע"א, אתה שפיר, והראש יוסף וצתה להכenis זאת בדעת התוס', והלשון אינו סובל זאת, אבל גם שיטת הרשב"א ז"ל בזה מוקשה ועין לעיל ריש פרק מה שככתבתי בזה ודו"ק.

ע"ב גמר' בעי מני רשב"ל מר"י, חלקו מבוחץ מהו, ופרש"י ז"ל

בית הוצר בחלוקת, ובמוחק אותן יתר כדי לתקן התיבת, ולמה בעין דוקא ע"מ לחפור וע"מ לכתוב, אלא היינו טמא, מושום דפותח בית הוצר אין על המשעה הללו שם קרייה כי שם קרייה אין נופל אלא על קלקלול ולא על תיקו וכן מוחק אין נופל על מחייבות אחרות, כי זאת בשם כתיבה יקרה, כי שם מחייבת הוא דוקא על קלקלול שיק, הרי ע"ג דהמשעה שוה כאן וכאן, מ"מ תלוי' שמה בכוננה ותכלית המשעה וה"ה בזומר עצים לא מקרי קצר אלא ע"י מחייבתו שצרכיך לעצים כך מתרפים דברי התוס', ובחדושים להלכ' שבת ישבותו בזה חומרות רבות, ולענינו כאן נמי הכי הוה לבב לאו דלא תסור, דלא מצי עבר אלא ע"י מחייבתו וכוננותו לעבור על לא תסור כי לולי זאת המשעה עצמה אינה מורה על לא תסור כמוון.

ובזה מיישב ג"כ מה שהקשו על הרמב"ם דס"ל דבכל דרבנןencia מושום לא תסור, למה שפרקון להקל. ומה שתירצו דך תקנוencia מושום לא תסור, למה שפרקון להקל כבר העיד ע"ז הרמב"ן ז"ל שהוא דרך עקש דפספון היי להקל כבר העיד ע"ז הרמב"ן ז"ל שהוא דרך עקש לומר כן, ויפה כיוון דחשכל הפשות מתנגד לה, אבל מ"מ שיטת הרמב"ם ז"ל לא נפרקת, כי מה שכתב הרמב"ם דבכל דרבנן אית' ב"י מושום לא תסור, היינו דוכחות לגוזר ולאסור הוא נכונה מלאו דלא תסור, וכל העובר על דבריהם בכוננה זו לעבור על לא חסור, עבר על האי לאו. אבל מאן דבר סתום, ולא כדי לעבור על לא תסור, עבר אישור דרבנן ולא על לא תסור דאוריתיא שלגביה לאו זה מתעסק הו, כי כל שחסר הכוננה אין במשעה עצמה יותר מעבירת אישור דרבנן, ותדע שכן הוא לדעת הרמב"ן ז"ל דלאו דלא תסור על דרישות חז"ל קאי שדרשו הכתובים ופירושו התורה, א"כ בח"ש שאסור מה"ת מכח ריבוי דכל חלב עבור עליו על לא תסור, גם לדעת הרמב"ן ז"ל קsha איך חל על ח"ש אישור שבועה, כיוון דאית בי, תרתי אישור בעלמא מכח ריבוי הכתובים, וגם לאו מפורש דלא תסור אלא ודאי דלכ"ע בלאו זה אין עבור אלא במתכוון לسور מדבריהם ולא בסתם עובר. וזה אמרת לאמתו של תורה בס"ד.

הדרן ערך פרק גיד הנשה

משום דaicaca איסור תורה. ואני תמה בין לר"ל ובין לר"י, איך חל דדרםב"ם על כל תושבע"פ וגם על תקנות וגזרות דרבנן קאי באלו דלא תסור, איך חל על לאו מפורש אישור שבועה, ועיין באבני מלואים בתשובותיו סוף חיבורו סי' י"ד שנתקשה בזה בספר זהור הרקייע, ולא העלה כלום ליישוב עי"ש. ולפע"ד נראה דהא ידוע דהן לצאת והן לעבור עכ"פ כוונות מעשה בעין, אבל بلا כוונות מעשה זהה מתעסק ולא יצא ולא עבר דכל שאין כאן כוונות מעשה כמוון דלא עבד דמי. והנה בכל לאוון כמו לא תאכל נבלה וטרפה, אם אכן גו"ט בלי שום כוונה הריaicaca כאן כוונות מעשה, ובחלב שmbia חטא ואפיilo במתעסק חייב בחלבים ועריות שכן הנה והנתת אכילתיו ממשה לי' כמעשה, אלום בלא דלא תסור מטיב הלא זה, דין כאן כוונות מעשה אלא במתכוון לסור, דהינו לעבור על מה שאמרה תורה לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך, ואפיilo ידע לעבור אישור דרבנן, כל שאינו מתכוון לעבור על לא תסור, אין כאן כוונות מעשה דלא תסור, דגביה לאו זה הוה מתעסק, ולא מהני בהזאה גם אם נהנה וגם לא פסיק רישא, ואסביר לכך יותר בדברי תוס שבת ע"ג ע"ב ד"ה וצרכיך לעצים שכתו ו"ז, "נראה דאפיilo לר"י דמחייב אמלאה שאצל"ג, בעין צרכיך לעצים, דלא מקרי קוצר אלא בעין זה, מידי דהוא אקורע ע"מ לתפור ומוחק ע"מ לכתוב וכו"ל ועיין בהගות ק"י רעכ"א זצ"ל במשניות שם שהתפלא על ראיות התוס' שאינן מובנות, וכתבתתי אני בחדושי פירוש לדבריהם, כי סברתם הוא דיש מלאה שرك הכוונה עשו אותה למלאה זו ולולי הכוונה איןנו נופל על האי מעשה שם מלאה זו ולכן הזומר איןו חייב נמי משום קוצר אלא בשצרכיך לעצים, כי לולי שמתכוון לעצים העש בעצמה מורה על נוטע, ולא על קוצר, ואני דומה לקוצר עשב השדה, אפי' איינו צרכיך לעשבים מ"מ קצירת עשב מקרי קוצר, בין צרכיך לעשבים שכיוון לך, ובין לא צרכיך להם ולא כיוון לך אבל זומר עצים לא מקרי קוצר רק ע"י הכוונה שצרכיך לעצים, ולסבירה זו הביאו התוס' ראי' נפלאה ממה דלא מצאו לחיב אמלאת כורע אלא בעווה אותה ע"מ לתפור ובמוחק רק אם עשה ע"מ כתוב, והלא יש קורע שהקריה בעצמה היא לצורך כגון פותח כתוב,

פרק כל הבשר

נicha ל"י לומר דאטו אין קתני אסור, וה"ט משום דכל דaicistruck לאשמעין דהם בכלל העינוי דקרה אין רשי לכלול מה דחייב עליו עם הני דין בהם אלא אישור בעלמא מד"ס, ולכתוב על כולם לשון אסור זה ברור.

והא דקטני אסור לבשל והשמיט אכילה והנהה כתוב הרשב"א זיל דילשנא דקרה נקט ולבשל ולאכול קامر, ואני תמה ע"ז הלא ג"פ לא תבשל כתיב ומני' ילפין מכח אם אין עין חד לאכילה וחוד להנהה וחוד לבישול אבל לישנא דלא תבשל לא משמע אכילה ואיך סגי ל"י לתנאי לשנות לבשל לחוד והשמיט אכילה והנהה, ולא עוד אלא דלקמן דף קי"ג ע"א תנן בשיר ברמה טורה בחלב בהמה טורה אסורה לבשל ואסורה בהנהה, ולמה כפל שם דאסורה לבשל מה שכביר תנא בריש פרkon ואילו דאגב הנהה קתני א"כ גם אכילה היל לו לשנותו, אבל הפירוש האmittiy הוה, דכאן רק מאיסור אכילה

משנה כל הבשר אסור לבשל בחלב וכו' בפ' יהה"כ קתני יהה"כ אסור באכילה ושתייה וכו' ופרק שם בגמר' אסור והא ענוש כרת הוא עי"ש וכאן לא פריך אסור והוא ענוש מלכות עליו משום דהתמס דכתיב ועניתם את נפשותיכם ואתה התנא לפרש מה הוא האי עינוי דכיוונה עליה התורה ושפיר פריך אסור והא ענוש כרת הוא, אבל כאן דמפורש בקרא לא תבשל, והתנא לא אתה כאן אלא לפרש דלאו דוקא גדי בחלב אם אלא כל בשר בכלל האי לא תבשל הוא איינו צרכיך לדקדק ולומר על כל בשר מזוחר שלא לבשל, כי לא נחתת כאן לומר אסור אלא דכל בשר בכלל האיסור המפורש ושhaiyi איסור המפורש יש בו מלכות פשיטה דמ"ש האי לאו משאר לאו התורה, אבל אין לומר משום דכלול כאן גם היה ועו"ר ואס כר"ע ע"ת מותני' איז אינס אסורים אלא מד"ס, ולכן קתני רק אסור ולא קתני מזוחר, דהא שם בפ' יהה"כ נמי מונה והולך כל החמשה ענויים ומ"מ פריך אסור והא ענוש כרת ולא

נאמר בזה, עיין לעיל בראש הסוגי' דנוהג בטמאה שכתבותי שם, אכן כתני אין גה"ג נוהג בטמאה, דהיינו לשון משמעו דגם ל夸בו אין כאן אישור גיד כלל, וא"כ גם גם בב"ח דלא אסורה התורה כלל בחלב נבללה הרי אין כאן אישור כלל, וא"כ איך אפשר שאסורה התורה הבישול שהוא אסורה רק כדי להרחיק את האדם מלאכלו, אולם י"ל דשאני בב"ח דס"כ איסור המפורש הוא הבישול ולגביו בשול גם חלב ונבללה מכל איסור אכילת בב"ח מצד אחע"א וכיוון דמקלל והגבלה מכל איסור אכילת בב"ח מצד אחע"א לא דאנן מוציאין את החלב בשול אלא לא לחוצאים,תו גם מכל איסור אכילה אינו יוצא אלא מכל מלוקות אבל איסורה איכא דהרי בכל בשול מהה, והבן ולפניהם נדבר עוד מעין זה ודוק.

תנוס' ד"ה כל הבשר תימא דלא תני וכו' בחולין ובמוקדשין וบทוספתא תני فهو וכו' עכ"ל ועיין באחרונים מה שכתבו בה, ולפע"ד נראה דבקדים הנאכלים פשיטה דחל כיוון דלאחר זריקת דמים נאכל לכחנים ולבעליים ומימילא חל מכח מוסיף לשאר בני אדם, ואיבשר עליה פשיטה דאיינו חל כמו דלא חל אחלב ונבללה, ואי דס"ל לתוספתא דחע"א או כמ"ד לזמן מಡליק אבישול אכילה נמי לך, יותר היה לשנות דין זה בחלב שהוא בכל בהמה דנוהג וכן בנבללה וטריפה דשכיח יותר ודוחק לומר דמשום איןך פרקה דקתני חולין ומוקדשין תנוי הכא אבל יותר נראה בכונות התוספתא דקתני דנוהג במוקדשין עפ"י מה דמובואר ברמב"ם ספ"ט אהל"כ כלאים וז"ל "דבhamת פשה"ם עשה הכתוב כשי נופיע כבבמה טמאה וטהורה דהכי הוא אומר ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריב ממנה קרבן לד', מפי המשועה למדו שאינו מדבר אלא מפסחה"ם וכו" עכ"ל וא"כ הו"א דלאגי בב"ח נמי נחשב בהמה קדושה כמין בפ"ע שאין בכל גדי וכאשר כתבתاي לעיל בראש פ' הג"ג עי"יש ודוק.

ד"ה ק"ד ע"א ממשמה הנודר מן הבשר מותר בשער דגים וחגבים. הראש יוסף ז"ל נתעורר על האי באא איך מישך שייכי להכא, והרי בנדרים הולclin אחר לשון ב"א. ומה עניין זה לבב"ח אם לא לפי מה שכי הלח"ם על דעת הרמב"ם ז"ל בפ"ט מנדרים דעופות בכ"מ בכלבשר, ודגים דקאו במקומות דמייל עלי' שליח דעתומה מיון דלענין בעב"ח הוה בכלבשר לר"ע, ה"ה לעניין נדרים. דעתומה כיון דפריך בנדרים מ"ש עוף מדגים היינו לריווח"ג דשרי בעב"ח וממה דפריך בנדרים קמלה על דברי הלח"ם, דמאי שייאכி בעוף. אלא דהראש יוסף קמלה על דברי הלח"ם, ואני אושפץ בהקשות דנדרים בעב"ח דאסור מושום שדומה קטץ בשער ברמואה ובטעמא דמשה"ה אסור רבנן. גם מה שכי דהשוגי' דנדרים דמקשה מ"ש עוף מדגים הוא לריווח"ג הלא בהדי' קאמר שם דת"ק דרש"ג' הוא ר"ע וכו' עכט"ד דברי הראש יוסף ז"ל. ואני אושפץ בהקשות אם שיויו האיסור בעב"ח גורם דעוף בכלבשר לנדרים הלא גם בלוא איסור בעב"ח שהוא עוף להמה, לאיסור אבמה"ח לטרפה ונבללה לדם ולשחיטה וכן להיפך הרי רשב"ג שם בנדרים קחشب בעב"ח לכ"ע גם אלו המה, הרי דנדרים מلتא באנפה נפשי' הוא התלויב בלשונו ב"א. ולא במה שאסורה תורה. אלא דמ"מ אני רואה דבר גודל דבר הנביא בעל לח"מ ז"ל, כי מאי דקתני הכא הנודר מן הבשר הוכיח הרמב"ם ז"ל שיטותו, דלר"ע דס"ל דעוף אסור בעב"ח מדרבנן נגרר די' דנדרים להיות בכלבשר ואפיקו ללקות עליון, ודוקא לר"ע דס"ל חיה ועוף אינם מה"ת, אבל למאן דס"ל דעוף מה"ת אסור, לא, וכאשר אבר והא דכתב הראש יוסף דנדרים אמר דת"ק דרש"ג ר"ע הוא במחלוקת זו להיתא, שלא קאמר התם אלא מאן תנא דפליג אדר"ע רשב"ג הוא, ור"ל מאן תנא דמתני' דקאמור מותר בدلעין רשב"ג דברייתא הוא, אבל

והנה מדברי תרבר"י דלקמן נמי משמעו דקרה קמא מוקמיין איסור אכילה ורק קרא בתרא אבישול כמשמעותו וכSIDORו של תנא DIDON דכאן מאיסור אכילה דיבר וככלל חיה ועוף שהמה מדרבנן, וא"כ לקמן קי"ג ע"א תנא איסור בישול והנה, והא דתנא הנה לבסוף משום דבאמת רק הנזקי תרתי לא תבשל שב' משפטים ופ' כי תשא אתה חד לאכילה חד לבישול ולוקין על שניהם, אבל איסור הנהא דילפין מקרה דלא תבשל הנהא במשנה תורה בפ' ראה, באמות אין לוקין עליו כאשר פסק הרמב"ם, והטעם דמהו שנשנה במשנה תורה לאו שכבר נאמר בד' ספרים לא נוכל לדרש באם אין עניין לדבר חדש, כי איך נא' דכל ארבעים שנה במדבר היה בעב"ח שר בהנהה, ונתחדש להם עתה בשכננסו לארץ איסור הנהה, ולכן סבר הרמב"ם ז"ל אכן זה אלא דרך אסמכחה, לדריש האי השינויים הללו במשנה תורה על איסור הנהה, ובספר המצוות שלו באמות לא הביא הרמב"ם אלא אני תרי לא תבשל חד לבישול חד לאכילה כמו שהביא דביו הלח"מ כאן בראש פ' וילך גם תנא דמשנינו הינה הנהה לבסוף ונשמע מזה אכן כאן מלוקות דאל"כ הוויל' תחלת איסור בהנהה ואח"כ ואיסור לבשל מקרה שלishi שבפ' ראה, והתדבר"י דבאמת מנה הנהה אחר אכילה ובישול לבסו' אין הכרע לומר דס"ל דמקרה השני לפין הנהה ולוקין עלייה, כי י"ל מאחר שמנוה כל שלשה איסורים דאית בב"ח בהדי' והראשון היא אכילת בעב"ח כנ"ל לא רצה להפסיק בין אכילה להנהה דמשיך שייכי עפ' שהנהה את' רק מקרה השלישי ואינו אלא מדרבנן כנ"ל, וכן מסתבר לומר דהרי בגמ' לזמן יש כמה י寥פותות ודאי דלא לקי על איסור הנהה דבב"ח דוק ותשכח ואי נושא זהה פלוגתא בין תדרי' לשאר התנאים והאמוראים, דבר שלא נזכר בಗמ'.

אבל מה דיש מן העיון הוא על הרמב"ם שישדר תhalb איסור בשול ואח"כ איסור אכילה וכן בסה"מ שלו שכתב מצוח קפ"ו שלא לבשל בעב"ח, מצוחה קפ"ז, שלא לאכול בעב"ח, והוא נגד סיור/DTDבדר"י ומשנותו, אבל האמת יורה דרכו כי לדעת הרמב"ם הון דרשיהDTDבדר"י והן שאיר הדרישות שבגמ' לזמן אין דרישות גמורות לחיב' עליום מלוקות. ולכן בדריש המדרש רבה שלא נזכר כלל בגמר' כאשר תראה שכטב בהלה ב' ז"ל לא שתק הכתוב מלאיסור אכילה אלא מפני שאיסור הבישול, כלומר ואפיקו בשולו אסור ואצ"ל אכילתו כמו ששתק מלאיסור הבת מאחר שהאר בת הבת' עכ"ל הרי דהרמב"ם מיאן בכל הני י寥פותות שבגמ' משום דاسمכתות נינחו, ולמד איסור אכילה מאיסור בישול שנאסר מפני שהוא אחד מצורכי אכילה מכש"כ אכילה עצמה, וא"כ מוכרכה היה להקדים איסור בישול שהוא המפורש בקרה והוא האב ואיסור אכילה שהוא התולדה אחריו.

אבל מה שיש להעיר הוא, דאין פסק הרמב"ם בהלה ב' ו' כמ"ד דהמברש **מל'ב** או נבלה בחלב דלוקה על בישולו ואינו לוקה על אכילתו, דהוא לכוארה סתריה להאי דמדרש רבה דאסור אכילה נלמד ממה דאסורה אכילת בעב"ח איך לוקה על בישולו וא"כ בחלב או נבלה בחלב דליך איסור אכילת בעב"ח איז'וקין על אכילתו ניהא בשנאמר דהרי רק מטעם דחע"א אין לוקין על אכילתו אבל לעולם אייכא כאן איסור אכילת בעב"ח לעניין ל夸בו בין רשעים גמוריים. אלא דלפי מה שכתבנו בריש פגה"ג דהאי ל夸בו לא נאמר אלא במקום דרך דרך מקרה לא מציז חיל יש בנסיבות שיחול אם הוא יהיה קודם, כמו דחוות אש ואשת Ach, דלפערם זה קודם אלה, ולפערם להיפך. אבל במקומות שא"א בשום אופן שיחול בעב"ח על חלב או נבללה הרי אין נאמר איסור זה כל בשול נבללה או חלב, ולא שיק' לומר דחל ל夸בו וכו' כיון עצימות האיסור לא

רק משום דמיילך עלי' שליח, לא מצי סברו דגזרו על עוף, (עיי"ש בנדרים בהגותה הגאון ר' יוסף חנינא לפא מיזישל ז"ל דברי טעם, דממה דנקט התנאה שם ועופות, אחר שאמר דאסר בכל מני בשר ובלב וכבד וקורבן מוכח דעוף לאו בכלל בשר אלא דמיילך עלי' שליח) וכן אין זה פלוגתא חדשה ר' דרייה"ג מצי סבר כהני תנאים דעוף לאו בכלל בשר וממיאלא דליך מקום לגוזר, עיין עוד לקמן מה שכתבתי שם.

היווצה מן האמור דיפה כתוב הלח"ם ז"ל, דודוקא לר"ע לא בעין בעור טעמא דמיילך, אבל לא מטעמי" דהינו משום דאסר בב"ח, אלא נהפוך הוא, דר"ע דאסר בב"ח מדרבנן וכדי שלא יטעו לומר דגדי בחלב אמו ממשמעו זוקא, ע"כ ט"ל דיאניש קרו גם בשר עוף סתם בשר, ולא בעי שליח למילך כלל, ולכן קתני תנא הכאawai דיאנא דנודר מן הבשר דממה דאסר גם בשר עוף וכרכ"ע שמעוני גם לעניין נדר דאסר בכל בשר חז' מזדים וחגבים, וגם לעניין מלכות בשר עוף בכלל בשר אבל לריוסה"ג וה"ה להני תנאי בנדרים דפלוغو שם בנדרים, בשר עוף לעניין נדרים כבשר דגים דמיילך עלי' שליח, ותלו בפלוגתא דר"ע ות"ק דידי' במתניתן דנודר מן הירק. והש"ס דהכא דפריך רישא לסיפא דרישא דרישא עוף מה"ת כפי היס"ד דלא כר"ע, ובסיפא קאמר דעוף בכלל הנדר והוא כר"ע דמיילך עלי' שליח (ועיין בלב אר"י שנטקשה בזה לדעת הרמב"ם דבעוף לא בעין מילך עלי' שליח) הכי פירושאadam התנאה סובר דעוף בחלב דאוריתא ודלא כר"ע, איק קתני בסיפא דעוף בכלל בשר לנדרים דכמו דאמרין לקמן דרייה"ג פלייג ארא"ע דעוף אינו בכלל בשר בלשון בא", מסתמא גם האי תנא ס"ל כן דאי לאו תנאה סתום לו כאן כר"ע דעוף אינו מן התורה אלא מדרבנן, הרי ר"ע יחיד בדבר הזה דעוף בכלל בשר סתום דהן ריוסה"ג והן רש"ג ות"ק שלו בנדרים, לא ס"ל כר"ע לעניין זה, וע"כ דעתם מילך עלי' שליח קאמר דבשר עוף בכלל נדרו, וכרכ"ע דמתניתן דהנודר מן הירק, וא"כ רישא רבנן דעוף בחלב דאוריתא, וסיפא אליבא דר"ע דמיילך עלי' שליח מני' הוה, ולא ר"ע גופא דר"ע לא מצי אמרה, דהרי לדידי' עוף בלאה" אסורה בnder דכלול בשר אלאandalibava דר"ע דהנודר מון הירק נשנית ומשום דמיילך עלי' שליח. ולפי האמור למ"ד דרישא דלא כר"ע, אלא עוף אסור מדאורייתא בamat התאוי סייפה דהנודר מן הבשר לא שייך הכא ולא חש הש"ס להביא ראי" ל"א דאמר דרישא נמי ר"ע הוה, מהא דקטני הנודר מן הבשר ודוק"ק היטב.

גמר' הא עוף אסור מדאורייתא, המהרמ"ל מדקדק למה לי' דיקוא מסיפא, דהינו ממה דקאמר חז' מבשר דגים וחגבים, כיון דMRIsha שמעין דהיא כל הבשר קתני, והכי הול"ל, כל הבשר ואפיו עוף, ולפע"ד רק"מ דאם עוף מדאורייתא אסור לא שמעין דעוף בכלל בשר בלשון בא"י לעניין נדרים כמש"כ למעלה וא"כ גם בדברי התנאה בא"ה להכenis עוף בכלל בשר ר' מדיוקא דחו"ץ, אלא אי קsha הא ksha, דחיה ודאי בכלל כל הבשר, וא"כ מחיה הול"ל דמתניתן דלא כר"ע, אלא דחיה לחודה לא מצני נקט דאי משמע להיפיך, דעוף אינו בכלל כל הבשר, וזה ליתא מדוקא דחו"ץ, והא דלא נקט חיה ועוף כבר הקשו בתוס', ודוק"ק.

תנוס' דה הנודר מן הבשר בגמי' מוקי' כר"ע, ובנדרים פריך דדגים נמי מילך עלי' שליח ומוקי' מתניתן דהכא במאן דכאיב לא' עינה וביניא דהקה וכו' עכ"ל, הנה שם בנדרים לא הבא משנתינו כלל, אלא אבריתא קאי דפליגו בה ת"ק עם רש"ג, והת"ק אסור בעופות ומתייר בדגים ופרק מ"ש עופות דקאסר משום דמיילך עלי' שליח, דגים נמי, וקמשני כנ"ל וכמה מון הדוחק לאוקמי הבריתא דנסנית בנדרים דמיירי ביום דהזה ור' קא' מותר

תק דבריתא ודאי לאו ר"ע הוא דילד"י עוף בכלל בשר גם בלבד טמא דמיילך עלי' שליח, וגם למלכות. ולא על חנס קטני ר"ע דינו במתניתן שם בירק ולא קטני בשר דהוא עיקר מאכל האדם וכאשר בamat קטני בבריתא דת"ק ורש"ג אלא ודאי דלגביב בשר לא קאמר ר"ע מלתי' וכאשר אבא.

דראה זה דבר נפלא בדרכי הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א הלכ' ד' ואיל' וכו' "וכן בשר חיה ועוף וכו' ואסור באכילה מד"ס כדי שלא יפשטו העם וובאו לידי איסור בב"ח של תורה, ויכאלו בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה, שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בחלב amo ממש, לפיכך אסור כל בשר ממש" עכ"ל הזאב, וכל שדרכו להעמק בהמה שלומד ישנותם על האי אריכות דברים בכלל, כי אין דרכו של הרמב"ם ז"ל בכך זה לפרש טעם חז'ל, שלמה גזרו, מפני שבון מאליו שעשו גדר וסיג משמרת למשמות, כדי שלא יגעו באיסור תורה, וכן תמצא לעיל מני' בפ' ח' בגה'ג כתוב שאינו אסור מה"ת אלא מה שעיל הקף אבל שאיל הגיד וכן חלבו של גיד אינו אסור אלא מד"ס ולא פירוש טעם האיסור, וכן בפ' באיסור דם כתוב, דודם האדם האיסור מד"ס. וכן בפ' הט"ז כתוב וראה לי שככל אלו החווין והקרונות אסורים מז"ס, ולא פירוש טעם האיסור משום דובן מאליו, כדי שלא יבוao לאכול האיסור עצמו. ומה ראה הרמב"ם ז"ל כאן לפרש טעם איסור ח' ועוף בב"ח. ולא עוד אלא שהרמב"ם לא סגי לי' במאה שכותב "כדי שלא יפשטו העם ויבאו לידי איסור בב"ח של תורה" אלא שהוסיף דברים "שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בשר שור שב ועז בחלב, לא ה' מקום כתיב בתורה מפורש ל"ת בשר שור שב ועז בחלב, אבל האמת דבב"י להזיל לאסורה מדרבנן גם בשר חיה ועוף. אבל האמת דבב"י ז"ל, הלא תראה דבאיסור חלב לא מצאו מקום לאסורה חלב היה אטו חלב בהמה, ולא דם דגים וחגבים אטו שאר דם - ודם אדם משום בשרו אסור. - הר' דאי מקום לגוזר ממיינו על שאינו מינו. ומה ראו על כהה בב"ח לאסורה בשר חיה ועוף אטו בשר בהמה, لكن המציא הרמב"ם ז"ל חידושא רבה, והוא דלהוציא מלבו לפреш הקרא כמשמעותו גדי בחלב amo ממש, וכטעמא דרבנן עזרא דמשום אכזריות אית' ב', ובאי ראי' לדביריהם מהה שחייה ועוף מותרים, דאם גדי בחלב amo לאו דוקא אלא כל בשר חיה ועוף בחלב אסור, אלא שדיבר הכתוב בהווה. למה אוכlein בשר חיה ועוף בחלב ולא יהיו משמעו להו דג"פ גדי אותו למעט חיה ועוף ובמאה טמאה כדלקמן. לכן הוצרכו לאסرون, וזה ברור ואמת בדתות הרמב"ם ז"ל, ופירוש זה מוכחה בדעת ר"ע דס"ל ל"ת חייה ועוף אינים מה"ת, דלוליז' זאת אין לנו טעם למה אסור בחיה ועוף בב"ח יותר מבחלב חיה. אמרו מעתה אי בלשון העם בשר עוף לאו בכלל בשר הוות, ומהו אסרו בעוף, כדי לאסורה בהיה מה"ט שכתוב הרמב"ם, אלא ודאי דר"ע גם עוף בכלל בשר בלשון העם, ולכן הוצרכו לאסורה גם בעוף וממיאלא דלבבי נדרים ג"כ עוף בכלל סתום בשר הוות, ולא תלי בהמלכה. ותדע שכן הוא דלקמן דף קט"ז ע"א מסיג באב"א, דריוסה"ג ור"ע פלייג בעוף אי אסור בדרבנן או לא, ועיי"ש בראש ר' יוסף שכתב דלהאי אב"א בחיה גם ריוסה"ג מצי סבר דמיינעט אלא דאסרו מדרבנן, אבל עוף דלא דמיינעט בשר בהמה לא אצרו, ועיי"ש בלב אר"י שנדחק לפרש במאה פלייג ר"ע וריוסה"ג ודבורי אין ראיים למי שאמרם במחכ"ת.

אבל יפה הקשה דכיוון דע"כ פלייג בחיה כدمפורש בדבריהם מהכי תיתי לומר דפליגו עוד בעוף דאי בדרבירות רמאי, אבל לפיה העצטנו בדתות הרמב"ם ז"ל ניחא טובא, דר' ר"ע מצי סבר דגזרו על עוף משום דלא ס"ל דבאי המלכה אלא דגס בסתם הוא בכלל בשר, אבל רש"ג דמתיר בנדרים בשר עוף וכן ת"ק שלו דאסר

הטור והשוו"ע ע"פ שהביאו לשון הרמב"ם, כיוון דהර"ז ז"ל בפירוש כתוב-DDOKA בנדור על אותו הימן, ה"י להם לפреш. ולפער"ד נראה כדעת הרא"ש ז"ל דבאמות קשה טובא לדעת הר"ז ז"ל אכן נאמר דלא כיון לאסור דגנים מושום דהוא על יום הקזה נדר שבלא"ה איינו אוכל. והרי חינן שהוא רוצה לאכול דאל"כ למא נפ"מ, וכיון דרוצה לאכול אדרבה מסתבר יותר בכךור את עצמו מלאכול דגים, כיון דתאב עליו לאכלן גם ביוםא דקהזה. אבל לדעת הרא"ש ז"ל דקיים על שאר יומא ניחאה אלא דלעומת זה קשה כיון דנדור על ימים רבים למה נוציא דגים מושום, דהיום איינו אוכל בלא"ה וצ"ע.

תנוס' ד"ה הא עוף אסור מדאורייתא וכו', ונראה דהא דס"ד שהוא דאוריתא מושום דסמק אסיפה דגזר העלהה אותו אכילה וכו', אבל אין לומר וכו' דהא הנודר מן הבשר אין כל בשיר שהוא וכו' עכ"ל, עיין במהרמ"ל ובמהרמ"ש ז"ל, שדברי התוס' תמהים והא בסיפה דנדור מן הבשר לא קטנה איסורה כלל, וגם לומר דידייק כד"ר יוסף דאי מדרבנן, לא הוא גרו על העלהה שהוא גזיל"ג, קשה לשמעו, דמה מתרץ ר"א מהן ד"ת ומהן ד"ס וכולה ר"ע היא, הלא יעקר חסר מון הספר דהרי לו לתרץ איך גור כאן גזיל"ג וכדמתרצ אבוי.

והנה לפען"ד בהא דכתבו, דא"א לדיק מהא דקטני כל הבשר כוונתם הכי הוא,adam נאמר כן, אז הנודר מן הבשר נמי בעין למינר דושא עוף לבמהה ע"ג דלא קטני בפירוש, דאל"כ אין כאן מקומו כדהקהה הראש יוסף ז"ל וכדי שלא נסבול דוחק כזה שסבירא כאן דין הנודר דלא שייך הכא וגם איינו שווה בדין עם בב"ח, נסbold יותר דוחק קטן מזה, דקטני כל הבשר אסור יש מהם ד"ת וש מהן ד"ס, אבל אי דיקוא מצד איסור העלהה היל, אין ניחאה, דע"כ נסbold האי דוחק גדול דלא שווה דין בב"ח לדין נודר. ומה דלא חש ר"א לתרץ איך גרו אהעלאה בעוף דרבנן נראה לפען"ד דבר נכון עד מאי, והוא דהרי הש"ס דמדייק מהוז מבשר דגים, דעתו אסור, ולא מרישא דכל הבשר, כבר כתבענו לעיל דהרי סובר דעתו לאו בכלל סתם בשר הוה, ואם בכל זאת נאמר דאסור מדרבנן, אז נפרש המשנה הכי "כל הבשר אסור בבל" הינו בשיהה, ומזה"ת, "חו"ץ מבשר דגים וחגבים" דשי' לנמרי אבל בשיר עוף נשמע מדייקא דאסור מדרבנן, ע"ז ודאי קשה א"כ למה גרו עליו גזיל"ג, העלהה אותו אכילה, אבל ר"א דקמתרצ כולה ר"ע הוא מושיר עוד ואמר דעתו נכלל בראשא דכל הבשר ומשום דאייקרי בשיר סתום וכדעת הרמב"ם ז"ל לעיל, וטעם הגירה כדי שלא טעה העם לפреш גדי בחלב אמו כדכתיב, שכן הצריכו לאסור כל הבשר ואפיilo עוף, מפני שבפי העם גם עוף בכלל בשר, וא"כ כוונת האי גורה ה"י שייהי בעיני העם שוה כולם אסורים מה"ת, ואם ה"י העלהה אסורה בבהמה ומורתת בעוף שוב הדר החשש שיימרו מה"ת גדי בחלב אמו דוקא, וכן שפיר לא חלקו בגורת העלהה לא מד"ת ולא מד"ס, עיין באחרונים שנטקתה להם על אריכת דברי ר"א אבל לפי האמור ניחאה דרוצה לומר שלא טעה כדעליל דמסיפה דחו"ץ שמעין עוף אסור, וזה עכ"ז ודאי דאוריתא, דאי דרבנן ומה גרו אהעלאה, אלא דMRIsha נשמע עוף, ומ"מ הוא מדרבנן וככלו בחדי דאוריתא מטעם הנ"ל, וממילא לא קשה איך גרו גזיל"ג, והוא דלא גרו גם אבישול והנה לדעת הרמב"ם ז"ל לפי טעם הנ"ל, ממשום דכל שנגزو אכילה שוב לא שכיח כלל שיבשלו, רק דרכ' מקרה בנפל עוף לחלב רותח, ועל מלatta דלא שכיח לא חשו על טעם הנ"ל משא"כ העלהה אם ה"י מותרת עילו בצל

בדגים, ובפרט דקטני בהדי חגבים, ובଘבים פשיטה דמותר בכ"מ, וכמ"ש"כ הפסיקים, אבל משנתינו דאין לה עסוק בדברים, והביהה דין זה דנדור מן הבשר הכא מושום שיוי הדין דהכא והכא כל הבשר אסור, ודגים וחגבים מותר, לאוקמי דמותר ביוםא דקהזה או בדכאייב לי עינה, הוא דבר זר עד להפליא, וס"ל דבר דגים לעולם מותר, ועיין באמות פליג אש"ס דילן בהז, וס"ל דבר דגים לעולם מותר, ועיין בר"ז נדרים דף הנ"ל ד"ה והא מן ירך נדר, ובגהגת הש"ס בעליפה עינים שם. ובאמת עניין יפלא מאד איך אפשר לומר לשון נדרו, דאייך איינו מושום דמיילך עלי' שליח יהי' במשמעותו לשון נדרו, דאייך נפרנס המשניות דסוף פ' הנודר מן המבושל, הנודר מן היין מותר בין תפוחים והנודר מן השמן מותר בשמן שומשיין, וכתב שם הר"ז דכל שיש לו שם לווי' לא מקרי יין ושמן סתם. ופשיטה דבכל הני מימליך עליהם שליח. אדם רוצה לשחות יין אפילו על שכר מימליך השלח, והצריך לשמן להדליק או לבשל אם לא נמצא שמן זית יקח אישׁ שומן אחר מהה שימצא ומ"מ פשיטה לי לתנא דמותני" דבלל נדר איינו אלא מה שנקרא יין ושמן סתם ולא מה שמוסיפין לו שם לוויי, וא"כ בדגים נמי ניחeo Adams לא ימצא בשר يستפק בדגים דהמה קרובים לשבר, אבל מהיכי תיתי היו בכלל נדרו. ועוד זאת דהרי לנגב בב"ח דאמרין דגדי בחלב אמו לאו דוקא אלא שדיבר הכתוב בהווה, ולכן אסרים מה"ת כל בשיר שתתבשל בחלב, ואפי' חי ועוף ובהמה טמאה היו בכלל, אלא שיצאו מן הכלל עי' י', פעים גדי שכותב בתורה מבואר לקמן קי"ג ע"א במשנה שם, ולמה לא בעין מיועטא על בשיר דגים וחגבים (דلم"ד היה ועוף אינם מה"ת קשה לומר דמעטם דגים וחגבים מוקיש דבבלח וכריש"ג לקמן) הרי דדים וחגבים איינו בכלל בשר כלל, ובDALICA שום מיועטא נמי ידענין דלא הוא בכלל בשר כלל, ואיך נאמר דהוה בכלל נדר מושום Adams רוצה לאכול בשר ולא ימצא, יאכל דגים ולא ירך או קטניות יותר קרובים לשבר מן ירך וקטניות, והוא פלא והפלא בעיני. ושוב דקדקתי בשלוון הרמב"ם בפיה"מ כאן שכ' וזול, "כבר באנו במקומות מנדרים, שעיקר אצלנו בנדירים היל אחר לשון ב"א, אבל בזמן שחברו המשנה היו עושין שהנודר מן הבשר אסור אפיilo בשבר דגים וכו'" עכ"ל ומיל לא ישנותם על לשון הלאה, שbamן שחברו המשנה היו עושין שהנודר וכו', ועכ"פ כפי הנראה בעיליל דגם הרמב"ם ז"ל הרגיש בזירות דין זה, דהנודר מן הבשר יהי' אסור בדגים שאיןם מין בשר כלל וכמו חגבים, ולכן כתוב שהיה דבר זה גורה חדשה להכניס דגים בכלל בשר, ור"ע רק בנודר מן הירק אסור בדלקוני משום דירק כולל גם דלעוני אבל דגים בכלל בשר כלל, ולכן נחקרו לפרש היתר דגים דקטני במשנה ובבריתא ביוםא דקהזה, ולא שבסיסוד המשנה שהיא ישן נושא מתפרש כן, אלא דהמשנה לא זה מקומה, גם אחר שהכניסו דגים בכלל בשר לעניין נדריס, מפני דיש מקום להיתר זה ביוםא דקהזה והבן את זאת, כי עיין זה צrisk לפרש בכמה מקומות וחד מהם הוא בריש מיכלתו דכמה אוקמות שבגמ' הכנין בריבוי דהכל שוחטין דינים חדשים שנתחדשו זמן הרבה אחר יסוד המשנה, ודוק'.

ודרך אגב אכיע' כאן מה שיש לי מן התמיा על הפסיקים הטור והשוו"ע שסתמו דבריהם ביום"ד סי' ר"ז בהא דמותר דגים ביוםא דקהזה, אי דוקא בנדור רק על יום אחד והוא יומי דקהזה, או אפיilo נדר על שלשים יום או סתם נמי, ובדבר זה אני רואה פלוגתא דהה"ז ז"ל שם בנדירים כתוב בפירוש, דדוקא בנדור על יום הקייזה, אבל מלשון הרא"ש שם משמע דה"ה בנדור לכמה ימים, כיון דהיום לא מציא אכל דגים, ומילא אין כוונתו בלשונו על הדגים, וכן נראה מלשון הרמב"ם שכ' ואם מראין הדברים בעת שנדר וכו', אבל

בעירובין, והוא הרי ס"ל דרב"ח בעור מה"ת עי"ש. ולפי ביאורנו זה ליטתה דר' יוסף קמפרש רישא דמשנתינו דכל הבשר רק אבהמה קאי ומדוקא דחוץ מדגים וחוגבים קמידיק הא בשער עוף אסור, הינו דפלוغو בי" ב"ש וב"ה כדמפרשוו איזיל וכמוש"כ למעליה, וא"כ ליכא כאן סטמא דב"ה אוסר דהרי מני וב"י אמר דר' יוסי קאמר לוי יש חולקין עליו ולא משום מביא גאולה קאמר לה, אלא לידע דלאו ד"ה הוא אלא דיש חולקין וס"ל דנהפהוך פלוגו ב"ש לחומרא וב"ה לכולא, והוא תנא עדויות דפ"ד, וממילא צרכין אנו לפ███ כמותו, ממש"כ הראב"ד, ובפרט שהוא במילוי דרבנן דהעלאה גופא בכוכב"כ אינו אלא מדרבן. וא"כ ר' יוסף להלכתא ס"ל דעוף בחלב דרבנן כב"ה אליבא דת"ק עדויות, וממילא דמותר להעלתו על השולחן וזה נראה ברור ונכוון מאד ולא נצרך לומר דאמוראי פלוגו אי בשער עוף בחלב דאוריתא או דרבנן דבר שלא הזוכר בפירוש בגמי' ודוק"ק. ועיין לקמן קי"ג ע"א מה שכתבתי שם על המשנה המעליה את העוף עיין שם היטב.

וראתاي כאן בדרכי הלב אר"י ז"ל שכותב להתנצלותו דבריהם אבינו ע"ה דאיתך העלה לאורחים שלו בן בקר, עם לב וחמאה כיוון דקיים א"א כל התורה כולה ואפלו עירוב תבשילין כמשח'azzל, והביא בשם הפסוקים דמה שקיימו האבות התורה הי' אצלם כדרבן כיוון שלא נצטו עלייה, ומאחר דאמרין דבחול"ל לא גרו על העלתה חלה משום דליקא דאוריתא, ה"ה לאבות קודם מתן תורה דליקא בב"ח דאוריתא, אין מקום לאזר העלה אותו אכילה עכת"ד. ואני בער ולא אבין, א"כ איך קיים א"א גם עירוב תבשילין יותר משמרת דרבנן דהרי כולן גוזרות והרחוקות נינחו שלא לבוא לפגוע באיסור תורה, ועירוב תבשילין בפירוש כתוב הרמב"ס בראש פ"ז מיו"ט דנתקן כדי שלא יבא לבשל מיו"ט לחול והוא טעםא דר' אש"י בגמי' ריש פיו"ט עי"ש ודוק"ק.

תנוס' ד"ה ונינתן לכל כהן שירצתה, פ"י ב��' אפי' אינו מחזיק בתורת ד' ואין נראה לר"י וכו', וחשייב בהדי'יו הזروع והלחאים והקבבה ואמרין לקמן שאין ניתנות למי שאינו מחזיק בתורת ד' עכ"ל כונתם דרש"י ז"ל לא ה"י לו להזכיר כאן האי קרא דلتת מנת לכהנים המחייבים בתורת ד'. דמה"ט חلت ח"ל נמי אינה ניתנת אלא למחזיקים ומוק"ז,adam חلت הארץ דאוריתא דתביעת הכהן עליה יותר חזקה, אמרה תורה למי שאינו מחזיק בתורת ד', מכך' מה שצוטטו בה אינה אלא מדרבן, שלא רצוי חז"ל להזיק בה ידי' עובי ריש ויתבטל מצות נתינה ודאי יותר טוב ליתנה גם למי שאינו מחזיק, וכן אם הוא עני ובלא"ה צרי' ליתן לו בתורת צדקה, אבל חلت הארץ דיש בה משום טומאה שאינה משמרה כראוי בכל אופן אסור ליתנה לע"ה שאינה משמרה בטורה כך ס"ל להתוס' ז"ל, אלא דלשון המשנה,, ונינתן לכל כהן שירצתה" אינו מדויק לשליטם דהרי אין לו ברירה, דהרי אין לנוינו כהן אחר, והכי הול"ל ונינתן אף לע"ה וצ"ע ודוק"ק.

תנוס' ד"ה עוף וגבינה אין בשער ובגינה לא, תימא דהיכי פריך מגבינה אחר בשער, אבשׂר אחר גבינה וכו'. הנה מפרש"י ז"ל מוכח דס"ל דאין חילוק דבד"ה ללא קינוי הפה כתוב "שם אכל זה ובקש לאכול זה וכו' אבל בשער בהמה בעי' קינוי כדלקמן, שלאichi נדבק כלום מן הרשות בחניכיו" עכ"ל מזכותם סתם אכל זה, ולא פיש' גבינה וכו' בסה"ד שכותב סתם,, "מן רחאו" ולא כתוב גבינה, הרי דבון בשער ובין גבינה תחלה צרי' קינוי ונטילה וסגי בהכוי, ובכוי מתפרק הסוגי' על נכוון ורק ר'ח' דמחקל לקמן בין בשער תחלה לנגבינה הוא חידש לו דבשער תחלה צרי' המתנה. ולפע"ד ברור דאיסור זה דקאמר ר'ח' הוא חומרת אמוראי, וכיון

עת על השולחן עם החלב.

ועפ"י האמור מיושב ג"כ ממש"כ הרמב"ס ז"ל פ"ט הלכה כ' דהעלת עוף אסור משום הרגל עבירה שייכל זה עם זה, אע"פ שעוף בחלב אסור מד"ס עכ"ל ועיין בלח"מ שהקשה הא בגמי' אמרינו אי שרית לאסוקי עוף וגבינה אותו לאסוקי בשער וגבינה ובאליפס רותח דאייכא בב"ח דאוריתא. ועיין באחרונים ז"ל מש"כ על פרשי' במתנית'. ולפע"ד נראה לפי האמור דהא דמתרך אבי בגמי' כנ"ל הוא אליבא מה דס"ל הש"ס בתחלת הסוגי' דעוף מדוקא דסיפה דחוץ מדגים וחוגבים אסרים, אבל אליבא דר'א דקאמר דמתנית' דכל הבשר כולל גם עוף ומטעם הרמב"ס ז"ל לא צרכין כדי שלא יטוע למורה דגדי בחלב אומו דוקא ודוק"ק.

ד"ר ק"ד ע"ב. משנה העוף עולה עם הגבינה על השולחן ואיינו נאכל דב"ש וב"ה אמורים לא עליה ולא נאכל. התניס' הקשו דזה הווע מחלוקות אחר הסTEM דלעיל, דכל הבשר אסור עלות על השולחן. ובאמת לפי מה שכתבנו למעלה דהש"ס ממש"ה מדיקמן דחוץ מדגים וחוגבים" דעוף אסור ולא "מכל הבשר" משום דס"ל דחוץ מדגים וחוגבים סתם, דיש לו שם לויי' כמו דגמים, וא"כ הכי פירושא דמשנה כל הבשר, דהינו בשער בהמה אסור עלות חוץ מדגים וחוגבים שמותר לעלות. וזאת לד"ה, עוף פלוגו ב"ש וב"ה. אלא דלפ"ז צרכין לומר דמתנית' דלא כר"ע, דהרי חיה ודאי היה בכל כל הבשר, ואיך קאמר דאיינו עולה לד"ה כיון דגם חיה איינו אלא מדרבן לר"ע, ולפ"ז ליתה ג"כ מה ש' התוס' דפליגי ה"ה בחיה, ולא נקטו בלשונים משום דלא שכיח,adam בחיה נמי פלוגו היה לי' סTEM ואח"כ מחלוקות. וממילא צרכין ג"כ לומר דב"ש וב"ה פלוגו בעוף אי דאוריתא או דרבנן דאי לשנים דרבנן ופליגו אי גרו כאן גזל"ג או לא, וכדabei' לעיל, הרי שניהם ס"ל דחיה מד"ת ועוף מדרבן וזה דלא כחד תנא דלקמן קי"ג ע"א, דلت"ק היה ועוף מה"ת, ולר"ע חיה ועוף רק מדרבן, ולריוסה"ג חיה מה"ת ועוף מותר אף מדרבן כדמסיק בסוגי' שם, דבמקומו של ריוסה"ג היו אוכליין בשער עוף בחלב, וכאן בין ב"ש ובין ב"ה סברו דחיה מוח"ת, ועוף מדרבן, אבל אי פלוגו בעוף בהמה וחיה. וכל זאת לר' יוסף והס"ד שבגמי' לעיל, דעוף אינו בכלל כל הבשר, אבל לר' אש"י דטורץ דעוף בכל כל הבשר ויש מהן מדאוריתא ויש מהן מד"ס עכ"ל לומר דהוה סTEM ואח"כ מחלוקות לעניין העלה, אי גרו גזל"ג עוף אותו בהמה ממש"כ התוס' ודוק"ק.

ע"ש גמר הא קמ"ל מאן ת"ק ר' יוסי כל האומר דבר בשם אמרו מביא גאולה לעולם. לכארו' תמייה לי דהרי בא"ה צרי' לומר דר"י קאמר לי' דלא תימא ד"ה הוא דב"ש לכולא וב"ה לחומרא אלא דרך ר' יוסי אמר כן, אבל יש חולקין ואמרין דפליגו להיפך וב"ש לחומרא וב"ה לכולא, עיין בריש פ"ה מעדריות בתומי"ש סTEM תנא דפ"ד שם לית לי' דהני נמי דקחشب ר' יוסי הוא מוקלי ב"ש, ולדעת הראב"ד באמת אין לפ███ לא כר' יהודה שם ולא כר' יוסי, אלא כתנא DSTEM בפ"ד דלא כוותי'יו חוץ ממה שמצוין DSTEM כר' יודא ור' יוסי עי"ש וצ"ל דהכא כיון דרביש פרקו DSTEM כר' יוסי דהרי כתני כל הבשר אסור להעלות ועוף בכל דין פסקין כוותי' עע"פ דהוא נגד DSTEM שבעדיות דפליג ר' יוסי. וממילא כאן לא הביא שהוא לא שוא דבורי ר' יוסי אלא משום אומר דבר בשם אמרו מביא גאולה לעולם. והשתא דאתינא להכי לא צרכין אנו למייר דר' יוסף ס"ל בשער עוף בחלב דאוריתא. עיין כאן בהגות הגרי"ב שסתמה על הבה"ג שס"ל דמש"ה שרי' ביעא בכתחאה משום דעוף בחלב דרבנן, הלא ר' יוסף קאמר לי' שם

חוּמָרֶתֶם, וְכַעַן שְׁכַתֵּב הַטֵּי דְמֻלְתָא דְמִפּוֹרֵשׁ בְּקָרָא לְהַתִּיר אֵין כָּחַ לְחַכְמִים לְאָסְרוֹ, כִּنְהָדָר הַזָּה דְלָא רְצֹו לְהִיּוֹת מְפּוֹרֵשׁ בְּמִימְרָא דָרְיַי הַפְּךָ חֻמָּרוֹת רַחַי, אֲבָל בְּאַמְתָה רַי אָמַר סְתָם וְלֹא כְּלָום, עַל שְׁנֵיהֶם, דַעֲדֵינוּ לְאַהֲיָה הַיְלָוק בְּינֵיהֶם, וְכֵל מַיְשָׁאנוּ מַתְעַקֵּשׁ אֶלָּא מַבְקֵשׁ אֶת הַמְתָהָת, יְדָה שְׁהַדְבֵּר כֵּה הוּא וְדוֹקָק.

ע"ש גמר' א"ל ר' אתה בר' יוסף לר'ח בשיר שבין השנים מהו קרי עלי הבשר עודנו בין שנייהם, לפירושי ז"ל השאלה ה'י עלبشر שבין שניים, אפילו לאחר ששות, שלא לאכול בגינה עד שיטלנו מפני שעדיין חשובبشر, וע"ז קרי עלי' האי קרא, דאלמא מיקרי בשיר, עיין בפסקים, ופירוש זה לפלא בעניין דע"כ שאל אם לא חשב אחר שיש נתעכל דמיד ודאי חשוב בשיר, דהרי אמרתו דלא הויה עיכול, פ' גה'ג דאפילו חזר והקיאו מתחייב על אכילתו דלא הויה מעוכל, וכשכ' מה שנבחר בין השניים דלא הויה מעוכל, ולכן ע"כ לפרש דשהל אלאחר שיששות, וא"כ מה השיב לו מן הקרא דבר שודנו בין שנייהם, דלא מוכח מיד' אלאחר ש, ולא עוד אלא דהקרא בפשיטתו לא מייר' כלל בשיר שנבחר בין שון לשון, אלא פירשו הדבשר עדין בפיקח דהינו בין השניים שלמעלה ושלמטה עיון ברשי"י בחומש, טרם יכרת כתורומו עד לא פסק, ד"א אינו מספיק לפוסקו בשינוי עד שנשנתו יצאה עכ"ל ולד"א דהינו שלא הספיקו לעלוס הבשר, ודאי אין מקום לדרש זה שבגמ' אלא דגם לפי התרגומים שפירושו דלא פסקו מלאכול ג"כ און המדבר מבשר שבין שן לשון כמובן, ועוד קשה לי דמ"שDKMSופק אבשר ולא אגבינה אם נמצאת שנבחר ממנה בין שניינו ועדין הוא שם לאחר שעות אי שרי לאכול בשיר בלי ליטול הגבינה שבין שניינו דמהיכי תיתני נימא בגבינה חשוב במעוכל בין שניינו ואפילו מיד, דהרי אחר גבינה מותרת לאכול בשיר מיד אחר קינוח והדחה, ודוחק לומר דע"י קינוח והדחה א"א שתשאר בין שניינו רק בשיר ולא גבינה. ולכן יותר מסתבר שיטת הרמב"ס ז"ל דס"ל דעתמא דר"ח דאמר אלכ' בשיר אסור לאכול גבינה הוא מטעם בשיר שבין השניים שאינו סר בקנוח כמו גבינה אלא דמהרמ"ל ויתר המפרשים נתקרו להו, דא"כ מה שאל לי ר' אתה בשיר שבין השניים מהו, כיון דעתיך חוב השהיאי שבין בשיר לגבינה הוא מטעם בשיר שבין השניים שאינו סר בקנוח, ואני תמהני לכארו' עוד יותר דלפי שיטת הרמב"ס דלאחר שיש באמת חשוב במעוכל, ואין צורך להסירו וקשראל רק דאפילו בלעו והקיאו לא הויה עיכול, אבל לפע"ד נראה דהפרוש בגמ' לפי שיטת הרמב"ס כך הווא דר'acha בר"י הקשה לר"ח בשיר שבין השניים מהו כלומר אויל' אינו חשוב ואין זה אלא כ"ש ואינו כדי לחש עלי ולאסור בשבל זו לאכול גבינה אחר קינוח, וע"ז השיב לו דרך מליצה והבשר עודנו בין שנייהם, דחשוב וכדי לאסור בשבל האי כ"ש שבין שניינו ולא דרך ראי' הביא האי קרא, אלא דרך מליצה וזה נראה לי ברור ונכון לפי שיטת הרמב"ס ז"ל ודוק'ק.

ע"ש גמר' א"ל הנ' להיכא וכו' וכותב המהרש"א בח"א אפשר שהרגיש בו שרצה לגנבן עכ"ל, וכותב בהגותה מהרש"ש זוז' ול"ז מה חדש על פרשי'ו' שהיה גנבן עכ"ל, ולפע"ד כוונתו של המהרש"א להקשות למה לא קיבל אבי תשובה אריסי, דאמר לי' מ'ר, וע"ז כתוב דאפשר דהיא לאבי' איזה הוכחה דלאו אמות קאמור שוב עיינתי בעין יעקב ושם הגירסה בדברי המהרש"א, "אפשר שהרגיש בו שאינו אומר אמת אלא שגנבן" ונהנתאי ודוק'ק.

תנוס' ד"ה לסעודת' אחראית אכילה לאו בסעודה שריגליں לעשות, אחת שחרית ואחת ערבית, אלא אפי' לאלטר אם סילוק השולחן ובירך מותר דלא פלוג רבנן עכ"ל, מה שהזכירו להאה

איסור דבר שסנהה"ע ذקאמר רב לעיל צ"ה ע"א דאסור, ומבואר בירושלמי דבר גזר על זה, ועיין שם שהארכתי בזיה. וכאשר ביארנו בראש מכך תלען דהא דפוסלן השחיטה בנסיבות פגימה שאינו אוגרת רק נרגשת חומרא זו חיש לן ר'ח באמרו ר'י שלפני עי"ש, והכא דכוותי' דאיך יעלה על הדעת דדבר שלא נזכר בשום משנה או בריני'תא, ואדרבה ההן מבריני'תא דאגרא והן מבריני'תא דפליגו בה ב"ש וב"ה דלא דיברו אלא מקינות והדחה ונטוי מוכח דז' לא ה'י חומרא זו דהמיתה ולומר דחיחת המתה נברא והן מבריני'תא בשר תחללה ולא האצירו התנאים ומה שדיברו מן קינות והדחה סטם נוקמא על מציאות דבתחללה גבינה הוא דוחק שאין הדעת סבלתו, ומה דפרק' לקמן ארי' דאמר, "ולא כלום" מר'ח דאמר אלכ' בשיר אסור לאכול גבינה וגם יתר ביאור הסוגי', עיין לקמן בדיור הסמוך ודוק'ק.

ד"ה ק"ה ע"א גמר' בעיא מינין ר'א מר'י, כמה ישחה בין בשיר לבינה א"ל ולא כלום, איני והוא ארכ'ח וכו', אלא כמו ישחה בין גבינה לבשר א"ל ולא כלום עכ"ל הש"ס וכל השקיל וטרוי הלה כולה מוקשה, דהאי ר' אסיד דקבעי כמו ישחה, הכי לא ידע מבריני'תא דב"ש וב"ה, דבעי' קינות והדחה, ומילא מילא מילא דבכחא סגי דקשה מאד לומר דלא ידעה מאחר דהוא מלטה דנוהג בכל יום ובכל אדם ופוק חי מה עמא דבר, וע"כ דקבעי לי' כמה ישחה כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דהאי ר' אסיד דקבעי כמו ישחה בין גבינה לבשר כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דלפי מה דפסקו דבון בשיר לבינה בעין שי' המשך מן הבשר בשעות או עכ"פ סעודה אחראית מושום טעם המשך בתוך רהמ'ב"ס. בתוך פי' כדעת ר'ש"י או מושום בשיר שבין השניים כדעת רהמ'ב"ס. עדין לא נדע שיעור שי' שבין גבינה לבשר כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דכוון דגבינה אין כאן מושך טעם ולא גבינה בעין שי'נים, אבל מ'ם מיד אסור לאכול בשיר אחריו עד שיקנח ידית, וכמה ישחה שלא יצטרך קינות והדחה. גם מה דקאמר הש"ס דעל גבינה ואח'כ בשיר שאל, קשה טובא למה לא שאל גם על בשיר ואח'כ גבינה הכי האי מימרא דר'ח כבר היה מתפורמת וידועה, עוד פלא ר'ח לא אמר שיעורא אלא אסור ורק מעשה דמר עוקבא ידועין דאבי' המתין מעיל'ו והוא הקיל עד סעודתא אחראית הרי דלא ה'י להם שיעור מבורר על האי המתה, וא"כ ר' אסיד דבעיא מר'ב' ר' יחנן כמה ישחה בין גבינה לבשר, והшиб לו ולא כלום, והיינו בקינות והדחה כדעת רוב הפסוקים, איך לא שאל לו כמו ישחה בין בשיר לגבינה דלא סגי בקינות והדחה. ומtopic' חומרה הנ' קושיות אני אומר מר'ח ארי' קפרק' איני' דר'י בamat עדין לא החמיר חומרא זו דר'ח, להמתין אחר אכילת בשיר רק ה'י ד' לו בקינות והדחה, וכבריני'תא דב"ש וב"ה דקאמרו סטם על בשיר וגבינה באכל, אכל אחת ורוצה לאכול אחורי השנ'י, וכפרש'י ז'ל לעיל, אלא דעל מאן דקאמר מימרא זו דר'י ביביהם'ד להלכה קפרק', איני והוא ארכ'ח הרי דסבירו על עצם שלא לאכול גבינה אחר בשיר ובתורת איסור כמ"ש ר'ח ואיך נקבע תשובה ר'י לר' אס' בגמ', וע"ז השיב לו דעכ"פ תלי בין גבינה לבשר, דבזה לא החמיר להמתין והרי תראה דבדורות הפסוקים הוסיף חומרא גם על גבינה קשה להמתין כmoboa ברמ'א בהגה סי' פ"ט, וכאשר הראותיך בכמה מקומות בש"ס שנדחק לישב במאמרות הראשונים להשווות עם חומרות נתהוו ארכ'כ, כדי שלא ה'י מפורש היפך

ראשונים קרי מצוה, והשנאים חובה, דחחיו נצמה ונתווה מילא מן הראשונים שהם מצוה ודוק.

בנ"ד ובה"ג פירוש הראשונים שהם מצוה משום סרך תרומה טעוני ברכה, אבל אחרים ששם לצורך אדם אינם טועני ברכה, ומכאן כי הר' שאין לצורך על ק"ש שלפני מותו וכי"ל, ולכאר' תמורה עשית מעקה וקביטת מצוה מה מרביתם עליהם, ובכל הלא כל המצות נצטו לטובת האדם כמפורט בתורה כמה פעמים, ואולי לא אמר בהה"ג כלל זה אלא במצבות דרבנן ולא בדורייתא מפני שבדרבנן אנו יודעים הטעם בבירור, אבל בדורייתא הלא חזץ מן הטעם הנгла, יש בהן סוד ממש, ועיין מה שכתבי בזה לעיל צ"פ פ"ז ע"א לעניין מצות כסוי הדם ודוק.

ע"ב גמר אר"ג לא שנן אלא בין תבשול לתבשול, אבל בין התבשול לבניה חובה, הנה לדעת ר"ש שבתוס' וכן הוא דעת הר"ף והרמב"ם ז"ל, אין חילוק בין תבשול לבשר ממש, התבשול נמי התבשול של בשר כאמור, אלא דלפ"ז צריכין לדוחק דברין התבשול לבניה היינו לבניה תחללה דבתבשול תחללה הלא בעינן שהי"י עד סעודתא אחריתא, והנה אם נאמר לדעת התוס' דלעיל דסודה אחריתא אפילו מיד ועיי"ט סילוק שלוחן ובה"מ, ומ"מ צריך קינות ונטוי" ונדעת השו"ע שהבאתי לעיל, לא הי" צריכין בתוס' לדוחק כאן דבגינה תחללה דזואה קמיiri, דהא גם בתבשול תחללה מציא מיר"י ובסילוק השולחן כ"ל. אלא זה ליתא דכיוון דעתכ"פ בעין ברכת המזון הרי עבי נטוי" מצד מים אחרים, ולמה לי נטילה ב"פ ודוק. עוד זאת יש להעיר על שיטה זו דתבשול היינו בשר מה קמ"ל ר"ג דבין לבניה לשבר צריך נטוי, הלא כבר נשמע זאת מביריתא דאגרא ובפלוגתא דב"ש וב"ה דלעיל, לפי הסוברים הדחחה היינו הדחת ידים. ואולי לאפוקי מהא דר' יצחק דלעיל דמחלק בין לילה ליום, ואז לא הי" קורא אותו חובה, ואולי מה"ט השםיט הרמב"ם ז"ל הא דר' יצחק דקאמר דסגי בעיננו בעלמא, ועיין בס"י פ"ט בש"ך סק"י עיי"ש ודוק.

צ"ט ע"א גמר כי אתה ר' דימי אמר מים הראשונים האכלו בשר חזיר וכותב רשי"ז יול שחוניין ישראל ה"י מבשול ומוכר בשר שחוטה לישראל, ונבלות לנכרים, ולזה שלא נטיל ידיו האכלו בשר חזיר, ומהרש"א ז"ל נתעורר על דברת רשי"ז שמתחליל בנבלות ומיסיים בחזיר, וכותב דריש"ז רצה לתרץ איך נשא וננתן בדברים אסורים لكن כתוב דמוך נבליה וטריפה שנזדמן לו מרותם בהמותינו, ועתה אירע שנזדמן לו בחובו וכדומה בשר חזיר עיי"ש. ולפנ"ד נראה ברור לדינא אפילו בנזדמן לו דרשאי למכוון לנכרי, מ"מ לבשלו ולהאכילו לנכרי כדרך אקסני פשיטה דאסור דזה לבשל ולמכרו מבושל הוא מסחר חדש ולא הותר לו בשבייל שנדמן ובפרט דבבישול קרוב החשש שהוא יבא לאכלו, שוב ראיתי בפתח"ש ססי קי"ז וז"ל: ונראה קצת דהה" דאסור לבשל בשר טרפה שנזדמן כדי למכוון לכוטי מפני שקשה למכוון בשר יה"זישין לתקלה עכ"ל, ולפנ"ד מה שנראה לו קצת הוא אצל ברור כמשמעותו כנ"ל, ולא מטעם דקרוב להחסל באכילתו לחוד, אלא משום דלבשל ולמכור מבושל הוא מסחר חדש, שלא הותר לו בנזדמן לו טו"ז בתוך בהמותיו ודוק. אבל מה שנראה לפנ"ד בכונת רשי"ז יול הוא, דרצה לומר דהאי גברא שהי' מזלאל במשום הראשוני חטא כאן בכפלים, דהה' לו לחוש שלא יכירו מהו שראה ישראל ואכלו בנבליה וטריפה אצל האי חוני שמאכלי ישראלים ונכרים וכמוש"ב מהרש"א ז"ל, דنبילה וטריפה שכחיהם אצלו, אבל על בשר חזיר לא הי' לו לחוש דהוא לא שכח, ובמה שבישיל ומוכר באמת איסורא עבד, עיין בהגות מהר"ב מרנשבורג ז"ל ודוק.

دلכאר' קשה דהרי אביו הי' שווה מעיל"ע ולמה נימא שבנו מор עוקבאה הקיל נגד אביו לאכול ע"י סילוק שלוחן וברכת המזון. אבל לפע"ד נראה דהחותס' לא פירשו, עד לאחר מכן השתא, כמו שפרש"י ז"ל דהינו מעיל"ע, אלא דסתם סעודת בשער ה"י בערב וכדכתיב בערב תאכלו בשער, ובבוקר תשבעו לחם, ושזה מן הערב עד הבוקר, כי השתא ר"ל עונה אחת חצי היום דהינו י"ב שעotta, וא"כ אכן נפרש דמר עוקבאה הקל בסעודתא אחריתא דהינו חד מן הערב עד הבוקר, ואם לא דוקדק על צימצום השעות שהיא עונה שלמה י"ב שעotta, ע"ז לא הוה קامر דהוא חלה בר חמרה, ולא עוד אלא אדם בשביל שעעה קללה לא הי' משנה ממנה אביו, אלא ואדי דהוא הקל לאכול עוד בערב בגיןה אחר בשער ע"י סילוק שלוחן ובה"מ.

אלא דהותח' הקשה על שיטת התוס' דא"כ הוא הרי אין זה אלא להכירה בעלמא, שלא לאכול בשר וגבינה יחד בלי קינות והדחה, וא"כ גם בגבינה תחללה וא"כ בשר ה"י לו להחמיר עד סעודתא אחריתא, ועיין בלב אר"י מה שכתב בהז, ואני תמה על הניגאנום איך עלה על דעתם לתלota בוקי סריקה בתוס', שהמציאו טעם סעודתא אחריתא להכירה, הלא כבר עשו חכמים הכירה טובא שלא להעלות על השולחן בשר וגבינה יחד, ולמה לי עוד היכירה דסילוק שלוחן, ואדרבה אם יעשה סילוק שלוחן ישכח בקינות והדחה הכרי שולחן יזכירו יזכירו. ולא עוד אלא דלשון התוס' מוכח דלא כוותייו דהרי כתבו דמשום היכירה עבדו כדי שלא יוכל באלא קינות והדחה הלא משום היכירה עבדו כדי שלא יוכל באלא קינות והדחה צריך כלל. אבל לפע"ד נראה ברור דכונות התוס' דא"ג אסור רבנן לאכול באוטו סעודתא גבינה אחר בשר אף קינות והדחה עד סעודתא אחריתא, משום מושך טעם קרשי", או משום בשר שבין שניים רמב"ם, מ"מ לא נזרו רק עד סעודתא אחריתא דעפ"י רוב ישחה בין סעודתא לסעודתא עכ"פ שיש שעotta, אבל מ"מ אם לפעמים יתואה לאכול בגבינה מיד די לו בסילוק שלוחן וברכת המזון לצאת ידי תקנת חכמים שאסרו רק בחדא סעודתא, ויש להם סמק גדול מnymara דר"ח גופא, אמר סתם אבל גבינה אסור לאכול בשר, ולא יהיה שיעורא למלה, ע"כ בחדא סעודתא אסור, וכל שלא אבל בחדא סעודתא לא עבר אתקנת חכמים, וח"ל עפ"י הרוב עשו תקנות, וכאשר מצין כזה הרבה הן בתורה והן בש"ס, ואין להאריך כאן בהז.

ודע דלפי שיטת התוס' דסעודתא אחריתא אפילו מיד ע"י סילוק שלוחן ובה"מ סגי, אני מסתפק ושותל אי גם בלי קינות והדחה מוהני, כמו שהי"י דשש שעotta לרמב"ם דודאי לא בעי קינות והדחה, או נאמר דרך לחומרה א"ר חסדא דגבינה אחר בשר אסור עד סעודתא אחריתא, אבל לא להקל דלא נצרך קינות והדחה עיי" שסילוק שלוחן וברכה ובשוו"ע כתוב צריך קינות והדחה והדבר צריך אצל תלמוד ועיין בראש יוסף ז"ל מה שכתב בהז ודוק.

תוס' דהה' מים הראשונים מצוה ואחרונים חובה בברכות דרש תרוייתו מקרא מוחתקדשים, אלו מים ראשונים, והייתם קדושים ALSO מים אחרים וכו', עכ"ל לפי מה שכתבו דמה שאמרו שם שהמוזהoms פסול לעובדה, כך ידים מזוהמות פסולים לברכה, היינו להם כיון דהדבר ה"י עליהם חובה ליטול אחר הסעודה לפיקד נחבות כמוهما, י"ל גם להפקיד כיון דמים ראשונים מצוה דאין לאכול בסתם ידים דהו מזוהמות, א"כ מכש"כ דלאחר אכילה נחבות מזוהמות לענין ברכת המזון, ומדוקדק הדבר בקרה דוחתקדשים הוא הצוויי למים ראשונים, וממילא והייתם קדושים מפונקים שידים שלאחר אכילה נחבות אצלכם כמזוהמות, וכך

ס"י ד' בשם תשוי הרשב"א ז"ל שלומד מהאי מירמא דבר דעתו שחרית בעי כל וכל דיני נטילה לשעודה. וופר אני תחת כפota רגלי הראשונים ז"ל, אלא דלפער"ד אדרבה מדלא אמר מותנה אדם על נטילת שחורת רך אמר גוטל אדם וכי' משמע דלא דבר מנטע"י לתפלה דלא בעי דיני נטוי כבשעודה, וסגי גם בмеди דמנקי כמו צורו באין לו מים, ונלמד מקרה דארחץ בנקיון כפי, וכמברואר שם בב"י לדעת הרא"ש והר"ן והמרדכי ז"ל, אלא גוטל אדם שתי ידיו שחרית לסעודת שחורת ומותנה עלייהן על כל סעודות היום, ומילא מישוב קושי התנוס' מהא דערבי פסחים דקאמר שםDKידוש הוה הפסיק בין נטוי לשעודה, דשאני הכא דהרי לא הפסיק בין נטוי' נוטלין מושם דלא היו להם שעת הכוורת, ובענין פלא, דbulletא דרבנן DIDעינן טעם תקנות שנתקלק בעין ה' לו שעת הכוורת או לא, ובפרט לפי מה שנבאר בדיבור הסמוך לעיקר נטילת ידים לתרומה הי' מושום נקיות לדעת רשי"ז, ולכן מים ראשונים ואחרונים גם שניים חד טעמא איתו להו, וא"כ כמו דבמים אחרים בחמיין לא מפני שבלייען את זההמא כמש"כ רשי"ז"ל לעיל, או מפני שאינו יכול לשפשף בהן כמש"כ הרמב"ס ז"ל בפ"ק מברכות, כמו כן מים ראשונים ומה לי שעת הכוורת הכא. ולטעם שכטב הרמב"ס שם דחמי טבריה מפני שאינם ראיין לשנית בהמה ואיינם בכלל מים ניחא ודוק".

צ"פ ק"ז ע"א גמר' א"ד בשעת הדחק אין שלא בשעת הדחק לא, ופליגו אדרב, וא"ד אפיקו שלא בשעה"ד נמי והיינו דרב. קשי' לי לפי דעת הרמב"ס ז"ל שם הלכ' י"ח דע"י כrichtת מפה מציא אכל בלא נטוי, איך שיקש עשה"ד דהרי לכל אדם מסתמא יש לו מפה, אם לא שנאמר דקשה לאכול במפה, וא"כ שעה"ד דקאמר הכא שעה"ד כל דחו קאמר, ולפ"ז יש לומר דרמב"ס ושאר פוסקים דעתקשו על הא דרב מערבי בזה, דלשתת התנוס' ווחכרו לתרץ דרב מים בסמוך פסחים כדעליל, ווחכרו למלעה דרב בנטוי לسعודת שחורת הרמב"ס ז"ל כפי שביארנו למלעה דרב בנטוי, וא"פ' בלא קמיiri, ובזה לא שיק הפסיק בין סעודה לשעודה, וא"פ' בלא שעה"ד כלל מצי מתנה על כל סעודת היום בחוד נטילה, لكن האי שעת הדחק דקאמר כאן שעה"ד כל דחו קאמר, ולא הוצרכו לכרכוך. ידיו במפה שקשה לאכול מאכל בידים כרכוכות במפה CIDOU ודו"ק.

תנוס' ד"ה Mai לאו, עיין בראש יוסף על דבריו זה ובסוף דבריו קמתמה על הרמב"ס ז"ל שכ' דלט אדם ידי במפפה ואוכל תרומה אבל לא חולין על טהרת הקודש או על טהרת הקודש, וזה הרמב"ס ז"ל סובר חולין על טהרת הקודש בחולין גמורין הון, ולא קודש דמי דכך כתב בפי"א ה"ט, חולין על טהרת תרומה השלישי פסול בהן, ועל טהרת הקודש הרי הון בחולין גמורין, ובחולין גרידא הרי סובר הרמב"ס דמותר לcrcוך ידיו במפפה והניח הדבר בצ"ע. ואני אומר במחכ"ת של הרראש יוסף ז"ל דכך לא חש לקמחוי, וכל עצימות הפלוגתא אי חולין שנעשה על טהרת הקודש רקדים דמי, או לאו קודשים דמי, הוא אם אכן נדו בי' דין קודש שהשלישי שלו עשה רביעי בקודש, או אפיקו הוא עצמו אם צריך לייחר שלאיטמאו, ומה"ט בראש מיכלון מוקי רביה ב"ע מותני' דהכל שוחטין בחולין שנעשה על טהרת הקודש ובטמא שחתט דוקא למ"ד בקודש דמי, דרך אין אסור לו ליתן לטמא לשוחט בסיכון קצרה שמא יעבשר ויגרום טומאה לחולין שדים קודש מחמת הבעלים שנוהגים בו דין קודש, אבל למ"ד לאו קודש דמי, גם בעליו אינם מוציאין לשומר את חולעו שלא יטמאו, אבל אם באתות נטמאו, ודאי דאסויים לו לאכלן מפני נדרו שקיבלו עיי' לאכול חולין עטה"ק, ולכן

ע"ש כי אתה רבין אמר ראשונים האכלו בשר נבלה, עיין בראש יוסף ז"ל שכטב דמסתמא לחומרא קאמר, ונבללה חמורה דאית בה גם עשה דאינה זבחה, ולא ידעתה הכרחותו להה, והוא אדרבה הש"ס קאמר אח"כ דר' אבא מתני חדא מהני וחדא מהני לחומרא, הרי דחזר חמור מבלה, שנית נעלמו מעני קדשו לפיע שעה דברי הרמב"ס ז"ל בפ"ב ממ"א דbulletא הטמאים הון בהמות והן עופות אכן חוץ מן הלאו גם לאו הבא מכלל עשה דאותה תאכלו ויל' בדוחק ודוק".

ע"ש חמיט בטרי' וכו', וכטב רשי"ז"ל דבחמי טרבי' כ"ע מודים דין נוטלין מושם דלא היו להם שעת הכוורת, ובענין פלא, דbulletא דרבנן DIDעינן טעם תקנות שנתקלק בעין ה' לו שעת הכוורת או לא, ובפרט לפי מה שנבאר בדיבור הסמוך לעיקר נטילת ידים לתרומה הי' מושום נקיות לדעת רשי"ז, ולכן מים ראשונים ואחרונים גם שניים חד טעמא איתו להו, וא"כ כמו דבמים אחרים בחמיין לא מפני שבלייען את זההמא כמש"כ רשי"ז"ל לעיל, או מפני שאינו יכול לשפשף בהן כמש"כ הרמב"ס ז"ל בפ"ק מברכות, כמו כן מים ראשונים ומה לי שעת הכוורת הכא. ולטעם שכטב הרמב"ס שם דחמי טבריה מפני שאינם ראיין לשנית בהמה ואיינם בכלל מים ניחא ודוק".

ע"ש א"ר אידי וכו' נטילת ידים לחולין מפני סרך תרומה וועוד מושום מצואה אמר אבי' מושום מצואה לשמעו דברי חכמים, ופרש"י ז"ל מושום סרך תרומה שהידים שנויות הן לפסל אל את התרומה, אבל חולין לא מהני فهو שני לפסלו, וכדי שירגלו ואוכל תרומה ליטול ידים הנחיגוה בחולין, ועל מצואה לשמעו דברי חכמים פי' שתקונה עכ"ל, והתוס' הקשו והלא מושום סרך תרומה תקונה, וא"כ מי' עוד ויל' דתקנו מפני נקיות עכ"ל. והנה רשי"ז"ל כתוב בשבת דף י"ד ע"א על הא דאמרו שם גוזרו טומאה על הידים מפני שעסקניות הם, דנוגען במקומות טנופות וגנאי לתרומה שנמאסת בכך, ודלא כמו מ"ד דמשום טומאה ממש נגעה בה, דהרי אם נעג באב הטומאה הרי גם אחר נטילה מטמא את התרומה מה"ת, וגם מיש' ידים מכל גופו, ועוד מה מהני נטילת ידים לנבי טומאה, אלא נבעי טבילה כל הגוף עיי'יש, הרי לדעת רשי"ז"ל עיקר נזירת טומאה על הידים לבני תרומה מושום נקיות היהת שלא יכל מאכל מסואב והרחיבו דבר זה גם על חולין דודייא ננאי לאדם השלם לאכול מאכל מסואב אפי' הוא חולין, אלא דממה שגוזרו טומאה על הידים להיות שניות מוכח לעיקר תקנות ה' על ואוכל תרומה שההנה הכהנים, ומפני שטומאה וטהרות חמורה להם, כמו שאמרו ביוםאי גזו טומאה על הידים, ומילא בחולין דלא מהני לחו' טומאה שנייה, ובפרט לאוכל בימי טומאותו עכ' לומר דמשום סרך תרומה שיהי' רגיל בנטוי', אמרו גם בחולין ליטול ידו לשעודה שהוא עיקר אכילת אדם, אבל באמת עיקר טעם ז"ל ה' הי' מושום נקיות שלא يتכלך המאכל עיי' ידים העסקניות, הון בתרומה והן בחולין והן בכחן והן בישראל, אלא שלבשו דבר זה בטומאה מפני שירדו לסוף דעתו של המון העם, שams גילה להם עיקר הטעם שמנפי נקיות תקנו ליטול ידים לא יהי'. נזהרים בה וכאשר גוזרו טומאה על הספר כד' שלא יניח אצל האוכלין ומשום עבריים שיקלקלו הספרים, כמו שאמר שם בשבת ומה דלא סגי לי' לומר דמשום סרך תרומה לחודא נתנקה, ותרומה מושום גנאי לקדשים וכדמשמע נמי שם מלשון רשי"ז"ל מושום דא"כ ד' ה' לתקן נטוי' להניהם לחוד ולא לכל העם ודוק".

ע"ב גמר' אמר רב נוטל אדם את שתי ידיו שחורת ומותנה עלייהן כל היום כולם. עיין בתנוס' ובשאר פוסקים וմדברי כולל נלמד דס"ל דבר קאי אנטילית ידים של שחר לתפלה, ועיין בב"י או"ת

להתפשט בכל הקדרה ועין.

והנה אני רואה ברשי"ז ד"ה אם יש בה בנ"ט מבואר, דרש"ז סובר שמקצת החתיכה ברוטב מיריר וככבות הט"ז DAOסורת שאר החתיכות בלי ניעור משום דפלות החלב מהלך התחthon שבה לחוץ דז"ל רשי"ז ל"א אם יש בה בנ"ט באוותה חתיכה כלומר שאין באותו חתיכה בלבד ס' לבטל הטיפה, מיד נאסרת החתיכה וכ"ו עכ"ל. האילו שכתוב רשי"ז ל"ה לא פלא לאילו צ"ז ע"א מפרש האילו בנ"ט דמתנני דר"ל שאין בה ששים, והוא לעיל צ"ז ע"א מבואר דבנ"ט בכל מקום בקפילה ורק היכי דיליכא קפילה, או ליאכ לא מיקם אטומה משערין בס'. וכי רוצה רשי"ז ל"ה לאוקמא מהני בדיליכא קפילה אהמהה? ועינו לעיל בתוס' ד"ה אבל שחקשו אמראי לא פריך אמתנני דטפת חלב מאן טעים לי. והנה קושי' ז' הקשו רק לשיטות דמשנתינו מיריר בחתיכה כולה חוץ לרוטב אבל לדעת רשי"ז ל"ה דמיiri במקצתה ברוטב וככבות הט"ז לך"מ, דהאי בוג"ט דמתנני ע"כ ליאכ לפреш בעיטות קפילה דהא אפשר דלא טעם טעם חלב, ומ"מ אסורה החתיכה דהא כש מגע החלב לחלק התחthon שבתוכו הרוטב יצא וויאצ, ומ"מ החתיכה כבר נאסרת חלק התחton מון העליון כמש"ב הט"ז. ולכן צריך ע"כ לפреш האילו בנ"ט בס', משא"כ בסיפא דמתנני מניח רשי"ז ל"ה כמשמעו דבניעור בתחלת מיריר ואיז שפיר מצי טעים לי קפילה. ולשיטת התוס' דבכלה חוץ לרוטב מיריר וניעור דסיפה הוא לבסוף הוא להיפך בנ"ט דרישא הוא בקפילה ונ"ט דסיפה הוא בס' דיקו, דהא מב"מ הוא וביע ס' כנגד כל החתיכה ודז"ק. וכן נראה מtos' כאן שסבירו כן בשיטת רשי"ז ל"ה מהא דהיבאו ראי' לשיטות והקשו על שיטותו של רשי"ז ל"ה מלקמן אמרין, אי לא ניעור ולא כיסה כלל, מבול בעל מפליט לא פליט, ואי כפי' הרמן"ז ל"ה דרש"ז מקצתה ברוטב אינה אסורה השאר בלי ניעור כמו לדעת התוס' בכלה חוץ לרוטב לא הביאו מידי מלקמן, דזיאי היכי הוא דלא פלט החלב לחוץ גם במקצתה ברוטב, אלא ודאי דגס התוס' הבינו כן דעת רשי"ז דמולפלט החלב ואסורה השאר בלי ניעור, ומ"מ נעשה החתיכה נבליה תחלה נג"ל. ולכן שפיר הקשו מלקמן אמרנו מבול בעל מפליט לא פליט וaina אסורה השאר בלי ניעור וזה ברור ונכון ועין היטב بما שכתי לפקון ד"ה גמר' אמר רב.

אבל הר"ן ז"ל דעת אחרת לו בשיטת רשי"ז ל"ה, דהוא לא האזכיר כלל בשיטת רשי"ז שהחתיכה מקצתה ברוטב ומ"מ אסורה כל שאר החתיכות ע"י פליטת טעםبشر לחוד, דכיוון דחנ"ג הרי הבשר בעצמו גוש האיסור ומץ אסורה בפליטות טעםبشر לחוד, ולית לי סברת התוס' דאין הנאסר יכול לאסורה אלא במקרים שאיסור עצמו יכול לילך שם, והוא דאיון הקליפה אסורת את השני', הטעם דלא הויה דרך בישול דומי"ד בב"ח, ומה אמרין לפקון אי דלא ניעור מבול בעל מפליט לא פליט היינו בס' ד' אפשר לסחטו מזור עי"ש בארכיות. והנה מובן דפי דרכו האילו דכלומר דכתיב רשי"ז ל"ה אשר הארכתי בו לעיל מוקשה ועומד הוא.

אלא דלעומת זה ניחא טובא מה שכי רשי"ז ל"ה, ובשאר חתיכות פליגו אמראי בגמ' אי אסורתן או לא, והוא פלוגותת רב ושמואל באפשר לשחטו, והקשו כל האחרונים ז"ל דהא למ"ד אפשר לשחטו מיותר גם האילו חתיכה הנאסרת חזקה להיתרה וכמש"ב רשי"ז ל"ה בעצמו בפירוש פלוגותת אפשר לשחטו, וכן בסוף הסוגי. ולפי דעת הר"ן דרש"ז ג' מיריר בחתיכה שכלה חוץ לרוטב ניחא, דהיינו לכ"ע באיסורה עומדת דלא נפלט החלב כלל, ופליגו אם פליטת עצמה של מוחל בשאר אסורת השאר אבל לפקון ובסוף הסוגי מיריר בעניעור לבסוף דאי יוצא החלב לכל מותרת. וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א לפי מה דמפרשים דבריו שאסורה בלי

כאן דיש לחוש דגם במפפה לא יהי נשמר יפה מנגיית ידו ויבא לידי אכילת חולין טמאים אשר אסור לדיד"ז מחמת גדרו לאכול חולין בטהרה, לבוי היא מלטה ודאי לכ"ע כקדש דמי, וזה ברור כמשמעותו' ז' ודו"ק היטב.

ע"ב גמר' אמר שמאלו התירו מפה לאוכל תרומה ולא התירו מפה לאוכל טהרות. כבר הזכרתי לעיל שיטת הרמב"ם ז"ל דחולין גרידא התירו מפה, אבל יתר הראשונים ס' דחולין גרידא ודאי לא זהיר כן כתוב הרא"ש ז"ל ועיין בראשו יוסף לעיל ע"ד תוס' ד"ה מי לא כביצה שכتب דלדעת התוס' אפללו לכחנים דהתירו להם מפה דזוקה לתרומה אבל לחולין לא, ובאמת שיטה זו קשה להולמה, דזה מקרי יציבי באירוע וגיורי בשמי' שמי', דבל עצמיות נט"י לחולין תקנו אותו סרך תרומה, ואיך תהי' חולין עוד חמור מתרומה ואך לכהן, ועיין בלב אר' ז' שהביא ראי' דשטיית הרמב"ם ז"ל מהא דביני אמר דבוני אח' בacob מחייב מאכלי אי בעי נט"י לאוכל ונפשט חמור מפה, ואיך קמבעי תחלה להתיר לאכול בל' נט"י בחולין דאסור במפפה עי"ש. אלום לפע"ד נראה דשטיית התוס' דבחולין גרידא אסור אף לכחנים, אין הטעם מפני שחולין לא יהיה זיהר כמש"ב הרא"ש ז"ל, אלא דלפי מה דאמרו לעיל בדף הקדום דנט"י לחולין מפני סרך תרומה, ועוד משום מצוה דמצואה לשם דברי חכמים, הרי אילו איכא בחולין יתר על תרומה, מצות חכמים בלי טעם, והיינו בפת דקובע סעודתו עליו תקנו נט"י גם בלי סרך תרומה, ولكن לא התירו לא מפה ולא אוכל מחייב מאכלי, וה'ה בפת של תרומה לכחן נמי דין ה כי, והוא דהתירו מפה לאוכל תרומה, היינו תרומה דאיינו פט וככעה דר' צדוק דאל כותבת נכלפ'ע"ד ודז"ק.

ד"ה ק"ח ע"א. משנה טיפות חלב שנפללה על החתיכה וכו' הנה פליגו בפירוש משנה זו רשי"ז ותוס' אי בחתיכה שבתוכו הרוטב מיריר או בחתיכה שכלה חוץ לרוטב, ומזה יוצאים דיןדים שונים, גם נמשך פלוגותם או בכל השקל וטרוי', لكن אורחיב באזה הדבר ואבאר את שיטות ונוס הסוגי' לפי שיטת כאו"א כדי' ד' הטובה עלי.

דעת רשי"ז דבחתיכה כולה חוץ לרוטב מיריר לא בפירוש אटמר אלא שתוס' כתבו כן לעיל ד"ה צ"ו בשם רשי"ז, והאחרונים דקדקו מדברי רשי"ז ל"ה أنها ואגה להוציא ממשמעות דבריו שכן הוא, גם בפירוש שיטת רשי"ז יש פלוגותא בין הרמן"א והט"ז ז"ל בריש סי' צ"ב דהרמן"א סובר לדעת רשי"ז במקצת חתיכה ברוטב הוה הדין כמו לדעת התוס' בכלה חוץ לרוטב עצמה נאסרת אבל אילו איננה אסורה את השאר משום דהחלב מפעפע רק עד סמוך להחלה שברוטב אבל לא בכלה כדי' שתצא ממנה לשאר חתיכות שבקרה. אבל הט"ז חולק וסובר דרש"ז במקצתה ברוטב אילו תרי חומרות דבחתיכה עצמה נעשה נבליה ואסורה גם השאר בלי ניעור משום דחלק התחthon שבחתיכה אסורה השאר שבקרה. והכוונה דזיאי כשמגיעה החלב לחלק התחthon שבחתיכה שהוא בתוך הרוטב מוליך הרוטב את החלב גם לחוץ, וכן מן החלב לא נאסר חלק התחthon שבחתיכה דכבלעה כך' פלטה החלב לחוץ בשוה לשאר חתיכות שבקרה, אבל חלק התחthon נאסר מהלך העליון מכח איסור דבוק, וחלק העליון נעשה נבליה ע"ג דסופה החלב להתפשט לחלק העליון ומשם לכל הקדרה משום דבהאי כח המתפשט בחלק העליון לא מצי' יוצא לחוץ לשאר חתיכות כיוון דיליכא רוטב, וניהו דהחלב המגי' לחלק התחthon שבחתיכה תפשת עי' הרוטב גם לחוץ, מ"מ חלק העליון נשאר באיסרו כי לא מסרי מתפשט דרך הילוכו, אלא אם מיד בכל הראשון מצי'

דלא קיימא הכי במקננא, משום דלא מסתבר לומר דגדי אסור וחלב מותר, כיון דשניהם היתר ותירובתן אסRNA, ואיך יאסר האחד והשני בשירותא קיימא, لكن אמרינן דלעולם שניהם אסRNA, והא דנקרא האיסור בתורה על שם הגדי לשיעורא אתה דגס החלב נישער בכזית גדי ולא כמשקה בריבועית. אמננס כל זאת ניחא אי ליכא חילוק בין בשר לחלב מצד אחר, אבל אם נאמר דבבשר איכא חלב ממש, אבל בחלב ליכא רק טעמא ולא ממש שפיר נאמר דעתם עכיר הא מנין לנו ובשלמא אי ילייפין טע"כ ממ"א ניחא, אלא מבב"ח עצמו איך נילוף דלמא באמות החלב אינה אסורת מהמת דלית בה רק טעמא בעלמא ולא ממש שפיר נאמר בפסחים שם באמות כתוב דהילופוטא הוא מבשר שהבשר בעניא אלא שטעם החלב נבלע בו עיי"ש. והרואה יוסף ז"ל כתוב דבאמות ליכא חילוק בין בשר לחלב ובשניהם רק טעמא ולא ממש איכא, דהא רשי"ז"ל בסוגי" דזרועו בשלה כתוב דלולי יילופוטא על טע"כ הוה בטל חד בתורי מקרא דאחרי רבים להtotot, והנה לעולם החתיכה לא תקבל חלב כמוות שהיא רק פחות ממנה וא"כ מצד העצם הרי בטלה החלב ברובו בשר, ורק מצד שנרגש הטעם אסורה. והנה במ"א כתבתוי דדבר זה אינו מוסכם, כי לפי מה ש' הרשב"א ז"ל בסוגי" שטעם עדי שנרגש הטעם הוה כניכר האיסור ובניכר האיסור לא שייך ביטול, א"כ ליתא הא מלטאת דחלב בבשר רק טעם מקרי ולא ממש, ולא עוד אלא דלפי מה שכותבו התוס' והראשונים דבב"ח היתר בהיתר הוה ולא בטל והוא זכ"ש אינו אסור, משום דדרך בישול אסרה תורה ובעין טעם, וא"כ במקומות דאיכא טעמאתו לא מצינן למימר דעתם של תליה, דהא היתר בהיתר לא בטל. ותו קשי' לי טובא על הא דכתב רשי"ז"ל דהילופוטא הוה דכי מסלק מה מותוק זה לאחר בישולו, אין כאן אלא הטעם עכ"ל. והוא פלא דהא אנן כרב וכרי"ס"ל, דאפשר לסתחו אסורה, וא"כ אפילו מסלק גם הטעם עדי' שמבהיר החתיכה אח"כ במקומות, נמי נשארה באיסורה הראשוון ואיך נילוף מכאן טע"כ בכל איסורי.

ואחר העיון נראה לפע"ד דאן הכי גמרין טע"כ מבב"ח, דחזינן דאיסור בבב"ח נתהוווע עי' נתינת טעם זה בהז דזוקא דרכ בישול אסירה תורה, ואם הי' מתבשלים בחלב לא נאסר הבשר מחלב שחווצה לו לנבה, וא"כبشر שנטבש לחלב לא נאסר הבשר מחלב שבקדרה בתוך הקדרה רק מחלב שנכנסה לתוך החתיכה והחלב שבקדרה לא נאסורה מון החתיכה עצמה שננטבש מותוק הקדרה רק ממהול שיצא מן החתיכה לתוך החלב וננטבש בה, וא"כ לא תנבל גדי בחלב אמו ע"כ הכוונה על טעם הגדי שננטבש בחלב אמו כי הגדי עצמו אינו אסור מחהמת שננטבש בחלב רק מחמת שחחלב ננטבש בתוך הגדי ולכך מה ש' רשי", דאם הדרינו זה מזה אין כאן אלא הטעם הכוונה להסביר דפיעול הבישול אינה נিcritת רק בהא דבכל אחד נשר טעם, ועל זה הקפידה תורה, וקרי לי' גדי בחלב אמו היינו טעם הגדי בתוך החלב. וממילא ליכא להקשות ג"כ דילמא משום היתר בהיתר דלא בטל, והא כאן על הטעם אנו דינן אם הוא עכיר דאי טעם לאו עכיר, לא איכפת לנו דלא בטל, דסוכן כל סוף ליכא למילך דהא דאסורה תורה לאכול הבשר לאו בו חלב ממש איכא לא כתוב דהא דאסורה תורה לא נחשב החלב משום דניכר בו החלב ואני בטלה דהא אדרבה אי נחשב החלב כעומדת בפ"ע שרוי' דהא שניהם היתר וכל האיסור לא נתהוו ריק ממה שנכנס טעם החלב בבשר, ומה שהזכיר רשי"ז"ל איסור אכילה ומג' פעמים לא תנבל, ולא די לו באיסור בישול לחוד אי מני' ילייפין, זה לק"מ دائן דיליפין איסור אכילה ומג' פעמים ל"ית, לא הוה ידענן כלל דדרך בישול אסירה תורה ומשום טעם שנכנס מאחד לחברו, כי אם פועלות הבישול נאסירה באכילה, תורה ולא חלב, משום דכתיב ל"ת גדי "בחלב" ולא "עם חלב" אלא

ניעור כל הקדרה עד ס', ומ"מ תולה האיסור בטעימת החתיכה אי יש בה טעם חלב או לא, הרי ע"כ דחתיכה כולה חוץ לרוטב דמהני טעימה, ואפ"ה אסורת השאר בלי ניעור. אבל כפי אשר הוכחתתי מדברי רשי"ז"ל אין דעתו כדעת הר"ו, אלא דבכלה חוץ לרוטב אינה אסורת וכן איקבע הלכתא בש"ע סי' צ"ב, דבלא ניעור אינה אסורת את השאר אלא בסיסי ק"ה סטרו בעלי השו"ע את טעמים, דשם סי' ז' פסק הטור והמחבר דחתיכת בב"ח מקרי גוף האיסור ואסורת את חברותא בצל' כדי נטילה, כמו חתיכת נבלה וכל מפרשי' השו"ע נלאו למצוא פשר איך זכו שטרו לב' תרי. ומקומות הניחו לי העני להתגדר בו, כי לפע"ד שני פוסקים אלו שריין וקיימיין זה אצל זה וליכא שום שתירה בינם.

דהנהיפה דבר הר"ז ז"ל לכואו' להסביר על סברת התוס' דאין הנאסר יכול לאסור וכי כיון דהוא כוגוף הנבלה מה תח' כה בhalb' עמו טעם האסור ובפרט בבב"ח לא ליכא אסור לחוד, ונשאר לחוד, כי שניהם נעשים איסור מכלל היתר עי' מעשה הבישול, ונשארים באיסורים גם אחר שנחסטו זה מהז, ולמה לא הי' בכח האחד לאסור ביל' הלוויית השני, ובפרט שמכח מב"מ קאתין עלה, וא"כ טעם הבשר לחוד הוא האסור ולא טעם החלב שעמו, ואם נאמר דבב'ין גם טעם החלב עמו הרי אין כאן מב"מ לא בטעמא ולא בשמא.

אבל הנראה לפע"ד הסבר חדש בהא דאין הנאסר יכול לאסור אלא במקרים שהאסור יכול לילך שם, והוא דכלל מונח אצלו נושא להתפשט לא נעשה נבלה, כי כל דרך הילoco אינו אסור, כמש"כ התוס' לעיל דף ק' בד"ה שקדם, והסבירו מבוארות דאנו דינן כל דבר על שם סוף תכליתו והנחתתו וכיון דהאי טפה שנפללה על גג החתיכה לא תנוח עד שתתפשט בכל החתיכה, אנו דינן עליה רק אחר הנחתה, ועפ"י סברא זו אני אומר גם לאיזיד' גיסא, אם הטפה אסורת החתיכה מפני שיש בה כדי ליתן טעם בכל החתיכה, אותו המוהל שלبشر שעומד להתפשט חוץ לחתיכה מלאיו לא נידונו עם החתיכה להיות נבלה עמה כיון דעתם להפריד מן החתיכה ולילך לדרך החוצה, لكن אעפ' שהחתיכה נעשה נבלה, אבל האי מוהל שעומד ליצאת ממנה לא נאסר עמה, ולכן שפיר אין החתיכה שכלה חוץ לרוטב אסורת את השאר, כי מה שנפלט ממנה בעוד שמונחת שם בקדרה בלי שום סיוע הרוי היע עומדת להתפשט ולא נאסר מעולם, ושפיר פסקו כן בסיסי צ"ב, דשם מיררי מהאי דינא החתיכה שבתוכה הקדרה שנפל עלייה טפה חלב, אבל אם לך החתיכה משם ומקרובה אצל חתיכה קרירה על הגללים ודאי דגוף האיסור הוה ואסור המוהל היוצא גם ביל' חלב, כי האי מוהל לא הי' עומדת להתפשט מלאיו רק עי' מעשה שלו, שAKER פסקו לאסורת כנבלה דמ"ש חתיכת בב"ח משאר איסור עיקרי, ודוק' היטב כי הדברים אמיתיים בס"ד.

גמר' אמר אבוי טעמא ולא ממשא בעלמא דאוריתא דאי ס"ד דרבנן, מב"מ מ"ט לא גמרין וכו', ופרש"ז"ל טעמא ולא ממשא מקרי היכי דסליק האיסור ולא נשאר רק הטעם, וכמו טעם כעיקר בפסחים מ"ד ע"ב דשרה ענבים בהםים שהמים לא קיבלו רק הטעם, ולפ"ז הילופוטא מבב"ח לאו מבשר אתי' דבו נכנס ממשא של חלב, אלא מחלב שנאסרו עי' שקיבלה רק טעם הבשר, אבל ע"ז קשיה תרתי דאכבי העמיד דבריו על משנתינו דאסורת החתיכה מחמת הטפה שנבלע בה, הרי דסובר דזה ג"כ טעמא ולא ממשא מקרי ולא עוד אלא דמחלב לא מצין למילך, דחלב שנאסירה לא נזכר בתורה, עד שבגמר' רצוי לומר דבר באמת אית' לי' גדי אסירה תורה ולא חלב, משום דכתיב ל"ת גדי "בחלב" ולא "עם חלב" אלא

ומעתה נשוב לדברי רשי' ז"ל דלפ"ז איך נאמר דמשחו חלב בהרבהبشر, בב"ח מקרי, כיון דעתכם החלב נשתנה ונעשה בשר, חלב מאן דרך שמי' ומה'ט ג"כ אין לומר דהיתר להיתר לא בטל, וכמיש'כ הטע' ז" מובה בש"ך ריש' רצ'ת, דכל שננטערב ואינו עומד בפ"ע שפיר בטל, ולא שייך כאן היתר בהיתר לא בטל דהא לאו מכח ביטול חד בתרי Katain עלי', רק מכח נשתנה עצם לעצם אחר בשמא ובטעמא, ואנו בשר בחלב בעינן וליכא ואי' קאמר אבוי דאפשרו ליכא נ"ט נמי והוא תימא רבתא, ודברי הש"ך שם נפלאים ממנה לא הבננים ודוק'.

אבל הנראה לפ"ד, דאביי דלא דרייך בישול אסורה תורה הי' סובב, דמיד בתחילת הבישול קודם שנותנים טעם זה בזה נאסרין, ובתחילת הבישול הלא עומדים בפני עצם וכמו טפת חלב שעל החתיכה קודם שנבלע ונופשתח. ואיז בב"ח מקרי והיה אסור ע"פ דאחר שנבלע בתוך החתיכה תסתבל שטם מקרי והיה אסורה ע"פ דהיתר שטם מקרי אסורה, חלב, מ"מ באיסורה עומדת כמו בנסחת א"כ אמרינו אסורה, כמו כן בנאסר קודם שנבלע. ועי' השיב לו רבא דדריך בישול אסורה תורה, ר"ל דלא נתהוו איסור בב"ח עד שנתבשל זה בזה כל צרכו, ואיז אי אפשר שלא יהיה נבלע אחד בזוך חמירין, וממילא בכ"ש חלב ליכא כאן בב"ח, דהכל נשתנה לבשר. ועיין בפלתי ריש' הכל' בב"ח שמספרש דברי רשי' ז"ל בד"ה אמר לי' רבא, דכוונתם מגדל אסורה תורה כבוש רך בישול הרוי דהקפידה דוקא שתנתן טעם זו בזה, כי רשי' ז"ל לשיטתי' דכובש דוקא בציר וחומץ הוה כמבושל ע"י'ש, ודבורי רשי' ז"ל מטהין בדבריו דוק' ותשכח. ולפ"ז צריך לפרש מה דקאמר מ"ט לא גמרינו דחודות, אי חדש כי ליכא נ"ט נמי האי חידוש ע"כ האי לחודה והאי לחודה שרי', ולאו מטעם חדש קאהה עלה רך דשאני היתר בהיתר דלא בטל, ונאמר דע"י הטעם הנה ניכר המשם, ובאותם רך בשר אסורה תורה ולא חלב, ע"ז פריך א"כ כי ליכא נ"ט נמי כנ"ל, ומה מעד מישוב בזה קושי' התוס' מהא דפסחים דלא קיימה בהאי חדשא מושום דהנתם כבר ידע דדרך בישול אסורה תורה ורק מכח חידוש לא רצתה למילך מני', ועי' שפיר מודה לאלים נמי הכי הוה, אבל כאן לאו מעד חדש.

קאתא עלה רך כיון דהיתר בהיתר הוא לא בטל ודוק' היטב. **גמר'** אמר רב כיון שנתן טעם בחתיכה ע"ג וכו', הנה כבר דברנו בריש דברנו מפלוגות רשי' ותוס' בפירוש המשנה ומילא דפליינו נמי בפירוש דברי רב. ואסדר כאן כמה דקדוקים קשים ואיך נתישבו לכל מיר כדאית לי'.

א') מלישנא דרב דפתח כיון שנתן טעם משמע דקאי אמתני. וכן כתוב הר"ן ז"ל, ואיך יפרשו התוס' דברי רב באיה, לדידיהו לא קאי אמתני רך מימרא בפ"ע היא כמו ש' הרשב"א ז"ל. ב') דלישיט התוס' הלא ע"כ מייר רך בגיןו לבסוף, ולמה לא דקdock הגמ' עליו, אלימא לא ניעור כלל וכו' כמו שדקדוקו ל�מן על הבריית' ולא עוד אלא שאמורא צרך לפרש דברי, ולמה קיצר בלשונו ולא הזכיר תנאי של ניעור לבסוף. ג') דפרק לימה פליינה מעיקרא ליכא און איסור הידוע ביחסו לדברי רב, ופרק ומאי קסביר ולהיפיך דרך הש"ס לפרש תhalbה המימרא ואח"כ שקיים ותורי' בה ממי'. וגם לישנא ומאי קסביר בו' מורה דקאי אדלעיל מני' וחוזר על הנשכותות. ד') מתרץ אי דנפל ברוטב רכה ה"ג, אלא דנפל ברוטב עבה, ופי' רשי' ז"ל רוטב עבה דק של בשר ושומן דהכל מין בשר. וזה למה לי דהא די בשיאמר דליקא ברוטב שישים, וכמיש'כ התוס' באמת על הבריית' דלקמן דמשמע לי' דמיירי בלית ברוטב שניים. ה') ברשי' ד"ה ומאי קסביר באיסור שנבלע בהיתר, והוא פלא דהא מבב"ח המדבר כאן, וזה היתר בהיתר ולא איסור בהיתר. וכן ל�מן בד"ה אלא קסביר פרשי' ז"ל ואשמעין אף היתר

טע"כ Mai בעי הכא, כי כל עצמיות טע"כ לעניין איסורי אכילה אמר, ואפיו ילפין איסור אכילה מל"ית כל תועבה, נמי לא מצינן למילך טע"כ מבב"ח, כי איסור אכילה בב"ח אין לו שיקיות על הבישול, רק ע"י שנעשה תועבה בבישול נאסר האכילה, אבל אי מ' פעמים ל"ת ילפין איסור אכילה הרוי דעיקר האיסור האכילה וכמיש'כ הרמב"ם דהbihshol נאסר מושם דהוא מצורכי אכילה, וא"כ שפיר אמרין דאנטינט טעם זה בזה קפיד רחמנא כי זה הנחינת טעם משוו' לי' לאיסור, וניהו דוח'כ אסור לעולם אפיו נסחט גם הטעם, אבל האיסור נהווה ע"י נתינת טעם, ועיין היטב במה שכתบทי כי הדברים עמוקים ואמיתיים בס"ד.

רש"ג ד"ה אי חדש הוא וכו', ואפיו כל דחוא בב"ח הוא וכי' עכ'ל. והנה תימא מקרי, דהא כל עצמיות ביטול מני' בנינה, על דכל נשתנה שמא וטעה ביטול מני' בנינה ומילא פקע שם האיסור וכasher אבאר.

דהנה מעולם תמהתי להבין מה בין תערובות מב"מ לשאינו מני' בלבד בלח ביותר מששים, עד שלר'י מב"מ לא בטל ואני מני' בטל, וכן לדידן דבר שיש לו מתירין דמתעורר בז'ה למשל יין בימים הרוי הכל נתהפך למים ונעשה האוסר והנאסר הכל מים, והרי אכן מב"מ איסור והיתר, ולמה יבטל לר'י, וגם לדידן בדבר שיש לו מתירין. ולמה לא נאמר גם בזה עד שתאכלנה באיסור תאכלנה בהיתר, או עפ"י סברת הר"ן ז"ל מושום מב"מ הרוי עתה הכל מן אחד הוא כי הכל מים ועל מודוכה זו ישבות הרבה שנים עד שהAIR ד' את עני, כי העני נכו מעד, Adams נתעורר יין בימים ונתהפך היהו למים פקע ממינו האיסור שהי' בו מתחלה, כי ע"י שינוי העצים פקע האיסור, ואע"ג זה הוא סברת רביינו יונה המובה בא"ח סי' ר"ז במ"א שם, דנשתנה לדבר המותר שרי', וכן לא פסקין בהא קר"י הנ"ל, כאשר הארכו בזה האחוריים להרבות עליו קושיות. הטעם דלא פסקין כוותי' אינו מושום דל"ל סברתו, רק ה"ט דלא ס"ל כוותי', מושום דאמרין ניהו דפנים חדשות בא לאן ופקע איסורה מני', אבל נאסר מצד היוצא מן הטמא טמא כמו דילפין זאת במס' בכורות ד' י' מקרה, וזה איסור חדש שחל על האי פנים חדשות אחר שפקע מני' האיסור השוין, ולכן אין נסח נשתנה לד"א אבל נאסר מצד יותר, עפ"פ דפקע מני' האיסור ע"י נשתנה לד"א אבל איסור שהוא יוצא נסח שאסור ככל היוצא מן הטמא, וכל זאת איסור שהוא בעין אבל בתערובות שפיר נשאר בהיתרו ולא חל על עליו איסור של יוצא מן הטמא כסברת המרדכי הידוע בדבתרובות לא מצי חיליל איסור חדש וכבר כתבתי דבר זה בפ' גה'ג ובפתיחה כוללת עי"ש והסביר נפלא ומושכלת הוא, דהא התורה אמרה אחורי' רבים להחות ובטל איסור בהיתר חד בתרי, וכיון Adams יכול האיסור יתבטל מני' וב'י אין יכול כלל כיון דאין רגע אחת שיקרא שם איסור עליו דהוא בתחום התעריבות לח בלתי, וא"כ הוא אין אנו באים להתייר תערובות אינו מני' מכח ביטול חד בתרי, דהא מעיקרא ליכא כאן איסור הצריך ביטול, כי איסור הראשוןخلف הילך לו מלחמת נשתנה בשמא ובטמא לד"א, והאיסור החדש של יוצא מן הטמא לא ה' מקום לחול, לכן שפיר בטל לר' יהודה וגס לית ב'י' חומר דדבר שיש לו מתירין לרבען, משא"כ בתערובות מב"מ דלעלום קאתין עלי' רק מצד קרא דחומי' רבים להחות, ואשת בקשוי התירה תורה וכמו בטומאה אי' דחומי' היא בציבור אמרין דכל כמה דמץ להדר אטורה מהדרין ה"ג בביטול חד בתרי צריכין להמתין עכ'פ' מדרבן עד מהר. והוא הון הדברים שנאמרו למשה מסיני בס"ד.

לשםתו מותר וע"ז מכיריע רבי בל נייר מתחלה אלא לבסוף כר"י
ובגניער מתחילה ועד סוף בחכמים אבל במקצתה ברוטב לא מיירי
הכא, אבל במשנתנו מיירי בהכי ולכן אסור את כל הקדרה גם
בלא נייר לרבות וד"ק היטב. אבל לדעת התוט' רב אמר דין
עלצמו וחולק אמשנתינו, כי לדעת התוט' בעין נייר כדי שיאשר
כל הקדרה, ולכן מפרשים הרישא דלא נזכר נייר, דיןינו אסור רק
החותticaה אבל אין לפреш המשנה דלאסור כל הקדרה קאמר ומירי
בונייר, כמו שמספרים ע"כ ר"ד דבריתא, ע"ג דלא הזכיר נייר
אדם נפרש משנתינו כך דלאסור את כל הקדרה קאמר, הרי סותר
האי סתמא, סתמא דירץ שלמעלה, ואין לומר דבר סובל האי
סתירה ממשום דברי"ס"ל כמו שכתבנו כן לשיטת רש"י, לדעת
התוט' זה ליתא דהא בעין נייר, ולמה לנו לפреш המשנה דמיירי
בונייר בעלי הכרח, ונבווא מבוכחה שיסטרו תרי סתמי חדדי. אלא
ודאי דרישא דמשנתינו بلا נייר מיירי ואסור דקANTI ריק החותticaה
קאי, אבל לעומת זאת הסיפה מיירי בונייר לבסוף, ועוד שתtan טעם
חותticaה קאי, ובס' משערין דמבר'ם הווא ולא בטיעינה וע"ז קאי רב
וחולק אסיפה וקאמר, כיון שנtan טעם בחותticaה חענ"ג ואסורת כל
חותticות قولן מפני שהן מינן, ולא צריך לי' לפреш דבגניער מיירי,
וגם הנגמ' לא פלפל בזה כלל, משום דמלשונו דקאמר כיון שנtan
וככו מוכח דקאי אמתני וע"כ אסיפה קאי ולחולק ATA ובסיפה
מבואר דמיירי בונייר, אלא אי לאו דרב, זהה מצין לפреш דעת
שתtan טעם הטעפה דכו מפרש מאן דאמר אפשר לשוחטו מותר, אבל
רב דסובר אפשר לשוחטו אסור האי עד שתtan טעם החותticaה מוקי
ואומר דגס התנה דמשנתינו סובר חענ"ג אלא דמבר'ם בטל אבל
הוא אמר מלתי' לר"י דמבר'ם לא בטל. וכן קושי הנגמ' וכי לית לי'
סליק לשיטת התוט' קושי' קלישטה היא, וכל לדוחתה דמיירי בלית
ס' ברוטב, ולא בעי למימור ברוטב עבה וככיפריש"י דליך רוטב כלל
פרק הכל מין בשר, אבל לדעת התוט' הפ' של רוטב עבה הוא
דאיכא רוטב מועט ומה דקרי לי' רוטב עבה משום דרב קאמר
דאסורת כל החותticות אפלו הי' הרבה חחול הים, ואם כן אם
הרוטב מועט ממילא עבה הוא ע"י ריבוי החותticות. וכן לדידחו
זהו מצי להקשות כמו כן על הבריתא דלקמן נ"ל אלא שם יש
לו קצת הוכחה דמיירי ברוטב מועט כמש"כ התוט', אבל על רב
מבקשת קושי' קלישטה כמהות שהיא ומטריך דמיירי ברוטב מועט
וקרי לי' עבה נ"ל.

ועתה נבוא אל העיוון מה רහיט להקשות מסלך על רב, טרם שביאר דברי רב מיי קסביר באפשר לסתחו, ובפרט לשיטת התוס' 'דקהוקשי' בלבד"ה קלישטה. דנהה הר"ן ז"ל נדחק מאי למצוא מה בין חענ"ג לאפשר לסתחו אסור, דחיה היא, لكن נראה דחאי אפשר לשחרטו באמת אשר איסוריין קאי כמש"כ רשי"י באיסור שנגבלו בהיתר ומסתפק מאין קסביר רב בשאר איסוריין באפשר לשחרטו,adam בשאר איסוריין סובר דמותר אז לא ה"י מצי לאיסור כל הקדרה בב"ח, והוא עפ"י מה שחדיש לנו הרשב"א ז"ל בסוגי'Dזרען בשלה, דרבא דאלין בתר שמא וכאשר פסקין נ"כ כוותי', לעולם חתיכה בחתיכות מין בש"א' מהו, דזה המוחל היוצא מן החתיכת האיסור עם החתיכות איינו שווה בשמא, זה מוחלبشر וזה בשר, וכן חמרה חדתא בעינבא אבל שאר החתיכות נאסרים ע"י' שמוחל שיוציא מהם עם מוחל של החתיכות האיסור נפgeo ייחד בתוך הרוטב, ונאסרו מצד מב"מ וממילא יש כאן מוחל איסור הרבה שמצוין איסור את החתיכות, וכן כתוב הרשב"א ז"ל כאן בסוגי' דתחללה נאסר המוחל היוצא ושוב נאסרו ממנה החתיכות והוכחים זאת מתוקן קושי' עצמה עיי"ש. והנה ידוע מש"כ הש"ז ז"ל סי' צ"ב דכל שנעשה בב"ח ואסור גערובות אחרת לאו בב"ח מקרי, רק

שבה נעשה איסור להיות כאן שיעור גדול לאסור אחרים הרבה על כל. וזה אינו דהא בב"ח קיימין ואשמעין דבר נעשה עצם האיסור לאסור את הקדרה מצד מין במינו אם רב אס הרבה וזה תימה רבתא והאחרונים הרגשו בשני דקדוקים האחרונים עיין בהם מה שנדחקו בהা. ואען אני את חלקי בעזה"ת.

הנה לדעת רשי"ל דבר לפרש משנתינו אתה, וקאמר אסור דרישא לאסור את כל הקדרה, ע"כ בלי ניור קאמר, דהא בא"ה קשה, איך יפרש משנתינו אליבא דר"י דמ"מ לא בטל, והתנא דיון סתום למלעה במשנה DIRK CRBEN DM"M BETUL, וכותב הר"ן ז"ל דרב כיוון דCKER"I ס"ל, הי' מדקדק בלישנא דמשנתנו דקאמר סתום אסור, ולא קאמר עד שישים, DSTAM CANO CR"I, ועתה אם נאמר דבניא ניור לא נאסר רק החתיכה לבדה הרי יש לנו מקום לפרש שפיר המשנה דאסור החתיכה לבדה קאי, ולמה לי לאוקמי בגיןו לבסוף אשר אין זכר למו במשנה ויצטרך לדוחוק DSTOTM CR"I נגד סתום שלפני זה, אלא ודאי לרבות בא"ה ניור, וכן מוכרכ פפרש דאסור את הקדרה קאמר, וכיון דקאמר סתום ניחא לי לתלות בהאי דקדוק כדי לאוקמי מותני CR"I DST"L כוותי. ולכן כאשר פריך, וכי לית לי לרבות סליק KOUSHI עצומה הוא דלא מצינן לדוחות DMNTANI מיריב ביליכא ס' ברוטב, דהא כל חיל"י DRB DMNTANI CR"I ATI, מושם DSTOTMA KTANI, ומסתמא מיריב בכל גוונא אפילו איליכא הרבה חתיכות, ואם נוקמי MNTANI לעניין חתיכות בכל גוונא, כמו כן מוכרכים לאוקמי לעניין רוטב בכל גוונא. ועיין ברשב"א ז"ל ותמצוא שם כי כיוון זה, במלה של' והיינו דשמעין מהא דרב DL"L SLIK, דהא בקדורה זו רוטב הרבה יש לבטל את החתיכה, (וברבש"א כתוב "את הטפה" CHMORTA "את החתיכה" והוא טעות סופר DMOTCH) וכאשר הביא אח'כ שיטות התוס' כתוב ז"ל: "ולפי פירוש זה לא שמענו מדברי רב שיש לו לא אמרין SLIK אלא מה שסטם דבריו וכו'" UIYISH, ע"כ כיוון לדברנו אלו, והוא UP"I דברי DL"L SLIK, DCYON DMIRI BDAYCA ROTUB UC' API' ROTUB HRBAH IS כה כדי לבטל החתיכה, שכן קאמר אי ברוטב רכה ה"ג RL' גם היינו מוכרכים לומר בקדורה זו רוטב עכ"פ ע"כ ה' נשמע DAICHA ROTUB CLL, דהא רוטב לא הוכיח במשנתנו ואיליכא למימור DLICHA ROTUB, AIINO MINHA CLL, DCYON MIM RAK ROTUB UBAH VPIRSH"I ז"ל דק דק שלבשר ושותן דחכל מין בשער הזה. ואין זה דוחוק כיון דלא הוכיח רוטב במותני' MEAS'C חתיכות שנזכרים אם נוקמי DIS MISPER LEHMS PCHOT MAS' ZAH HAYI DOUCH KIYON DSTOTMA KTANI. CR'K הפירוש לדעת רשי"ל DRB MPRESH HOSHNA. ומה מאד מיושב לפ"ז גם הוא דלקמן דקאמר מבצע בעל מע מפלט לא פלט אשר מזה הוכחו TOS' LASHITOM, דהאי BRITIT' UC' MIRI BKOHLA CHOZ LRUTUB GM RASHI"Y DHA RABBI MOKEI LAH BNUYOR MTAHALA UC' MOSHOM DBALA NIYOR CAL AIINO OSER APFILU CHATICA UZMA DBCOKLA CHOZ LRUTUB CR'K HODIN RASHI"Y, AIINO OSER ALA CADI NETILAH VR'DI DHIBIV SHMA LA NIYOR YFAH DCYON SLEA NASHTEKU CHATICA KOHLA BRUTUB RAK MKATZA, CR'K SHAFIR OSERTAT AT KOHLUN VELCAN SHAFIR KAMER HAGMI' DBALA NIYOR CAL MBALU BLU MAPFLUT LA FPLT, RL' MBALU BLU RK BMKATZA CHATICA VCPFRSHI"Y SEM DACHLAB UMD BNGGA SHL CHICHKA DAIN LOMER DRBBI MOKEI GM HBRITIYA BMKATZA BRUTUB CMU RAK MSHANCHO, DA'AC' MN'EL DR"Y GOZER SHMA LA NIYOR YFAH, DHA LA NZCR BDDBRIO NIYOR CLL, ALA VDAI DRBBI MOKEI HA DR"Y BKOHLA CHOZ LRUTUB VBNUYOR MTAHALA VGOZER SMALA LA NIYOR YFAH VCHCMIM MATIRIN APFILU NIYOR BSOF DSBRVO AFSHR

על גוףא חצי זית בשר וחצי זית חלב שבשלן ע"ז, א"ר לוכה על האכלתו ואינו לוכה על בישולו וכו', בבא מירוה גדולה, ולוי אמר אף לוכה על בישולו וכן תנא לוי וכו'. הנה אמרתיך לא כארוי' דפלוגות רב ולי תלי באפשר לטחono אי אסור או מותר. דהנה רשי' ז"ל מסביר לנו סברת רב דאיינו לוכה על בישולו דא"א מכל התירן להקראה שם אסור. ר'ל דניאו דהתורה אסורה גם חצי שיעור היינו בנפרד משיעור שלם אבל להעשות איסור חדש בעין שיעור שלם, והנה כאן אם נאמר אפשר לטחono מותר איךACA שיעור שלם, דהני שני חצי ציתים ייחד כחדא איסור חשייבי, ואם יתפזרו זמ"ז פקע איסורון וכלzman שהם ייחד איכא כאן שיעור שלם, ולכן מהחייב לוי ואה"ג דמודה ברבע זית מכל אחד דלא נתהוו שם איסור עליהם כדי לצרפן עם חצי זית בב"ח ללקות עליון, ורב דסובר אפשר לטחono איסור סובר דכל או"א איסור בפ"ע הוא, لكن בעין שיעור שלם מכל אחד. ואמרתיך לישב בהז דעת הר"ף ז"ל דלא הביא בהלכוטיו הא דרב דחענן וגופר לטחono אסור, מושום דס"ל דלי פלג עלי' וכיוון דתני בברייתא כוותי' דליוי היכי הלכתא ממילא גם אפשר לטחono מותר, אולם אנן דפסקין כלוי בשני חזאי זתים דליהקה על בישולו פסקין ג' כרב דאפשר לטחono איסור נ"ל דסבירא לנו דלי פליג על גוף הסברא דא"א מכל היתרן להקראה שם איסור, כי באמת מצין כמה פעמים בש"ס היפך סברא זו, לעיל דף צ"א ע"א דפליגו ר"י ורבנן בגין שאין בו כזית, וקאמר שם דأكل شيء גידין משני בהמות, לר"י דאיינו סוגג רק מ' מושום דמייריך דאין בכל אחד כאית, הרי דלא בעין זית שלם להקראה שם איסור, וכן אמרתיך במכות דף ע"ז ברישק ט' נמלים והשלימו כתבתי לעיל דף ע"א ע"א ד"ה ועל הא דר"ע עי"ש דבר יקר מאד ודוד"ק.

ר"ש"י ד"ה לעולם לא מctrופי בסוף הדיבור, לפי שאינו מctrופי מכל היתרן לקרוות שם איסור עד שיהי' בכל אחד ליעשות איסור לעצמו עכ"ל, נראה לכארוי' מזה אדם יש שיעור באחד ואין בשני ג' לא מצי ליטסר, אלא דלא מפורש ברש"י אם לא נעשה איסור כלל גם על אותו שיש בו שיעור, או שرك אותו בו שיעור נשאר בהתרו, וזה נפרק מהא דפרק לעיל על רב בכזיתبشر שנפל לתוך יורה של חלב אלא מאי פריך, והא בכזיתبشر א"א ליינס כזית חלב ואשר כן כתוב הראש יוסף ז"ל לדלולום החתיכה רובו נגד הבלועה שבתוכה, וא"כ שפיר קאמר רב לשיטותו דחלב מותר משום דלית בה כזית אם לא שנאמרadam רך דאיינו לוכה, חדא אדם ליקא ורק איסור דרבנן הא בטל גם במיש"כ התוס' לעיל צ"ט ע"ב ד"ה זיעה בעלמא הו, ולא עונינו שבת, ה"ג כיוון דהחלב פועלת לאיסור הבשר מקרי שם נח כדי שתארס גם היא. ועפ"י אלה הדברים נפרק ג' דיינו של ר"ש המובה בתוס' لكمן להצריך ב' שישים ודוד"ק.

כשאר איסורין יחשבד fourhundred84 נס בשאר איסורין דאלת"ה, אך נאסרו כל החתיכות דהא צריך ליתסר המוחל של החתיכות המתרות מן המוחל של חתיכת בב"ח, ואי בשאר איסורין לא אמרתיך חענ"י המוחלים נא Sorim ולא נעשים נבלה, ושוב כשיכנסו בתחום החתיכות לא צרכין רק ס' נגד מוחל של חתיכת האיסור ומци ליבטל דמוחל עם בשער מבשא"מ זהה, א"כ לעולם לא נצטרך יותר מס' נגד החתיכה, וזה הוא שורחלה להוכחה כאן דרב סבר גם בשאר איסורין אפשר לטחono איסור ונוכנים דברי רשי' ז"ל שפי' באיסור שנבעל בהתר, וגם מה של' ואשמעין דaicaca כאן שיעור גדול לאיסור המוחל נבלה, והיינו דaicaca ממש דמוחל של היתר ג' כגדל לאיסור אחרים הרבה בגדיו, הינו דaicaca מוחל של שברשי' העשיה איסור ואיכא כאן שיעור גדול לאיסור כל החתיכות מצד מבשא"מ,adam לא נאמר בשאר איסורין אפשר לטחono איסור לא העשיה המוחל נבלה, ואיך יאסרו החתיכות מן המוחל, (VIDUTI שיש סתירה לדברי ברש"י ד"ה אמר, אלם أولי תיבת חלב שברשי' ט"ס הוא ודוד"ק) אמנים כל זאת מוכרת, אי אית ל' לרבות סלק, אבל אי לית ל' סלק נסתור כל הבניין דז' מצין למימר דלית ל' לרבות בשאר איסורין אפשר לטחono איסור והמוחל היתר נעשה רק איסור ולא נבלה, ומ"מ אוסר כל החתיכות אם נכנס בתוכו מושום דלא אמרתיך סלק, ולעולם המוחל באיסורו עומד כבתחלה דהוא מב' מוחל היתר על מוחל איסור ולא מצי החתיכה בבטל מוחל האיסור, כיון דaicaca בהז' גם מוחל היתר שנאסר מצד מב', ולכן צרכיך להקדמים דרב אית ל' סלק ואח"כ פריך ומאי קסביר אפשר לטחono.

והא פריך لكمן וסביר רב אפשר לטחono איסור, מכזיתبشر שנפל לתוך יורה של חלב, דקאמר רב דחלב מותר הרי דגס בב"ח לית ל' אפשר לטחono איסור אה"ג דהזה מצי פריך ולטעמך, בב"ח עצמו ע"כ אית ל' אפשר לטחono איסור אלא דמשני ל' האמת ודוד"ק.

שם גמר' והאitemor כיitz בשער שנפל לתוך יורה של חלב, אמר רב בשער איסור וחלב מותר, ואס"ד אפשר לטחono איסור חלב אמראי מותר. והנה האחרונים נובכו הרבה דנטקsha להם, הא האי חלב שבתוך היצית בשער מקשור הוא עם החלב שביריה, וסופה להתפשט בתוכה, ואיך נעשה נבלה כלל וכמו דלא אמרתיך נעשה נבלה הבלוע שבקדרה, ונڌחקו מaad לומר דהבלוע בקדרה מקשור יותר למה שבקדרה מלולו שבחתיכה, והנראה לפ"ע דזה דהכא ע"כ החלב שבתוך הבשר נגרר אחר הבשר דהה א"א שהבשר בלבד איסר ולא החלב, כי האיסור בב"ח היכי נחחו, שנייהם יחד נאסרו, ונינוי דכל אחד נעשה איסור בפ"ע, כאשר נבראר לפניו בס"ד, מ"מ צרכיך לחול האיסור על שניהם וכיון דבליעת החלב פועלת על הבשר ליטסר, ממילא נאסרה היא עמו, ולא עוד אלא שיש לומר כיון דהחלב פועלת לחדר איסור חשבין אותה כהעפ"ה שהיא דרך הילוכה. וכעין שכתבו התוס' שבת י"א ע"א ד"ה לא יעמוד, דבליעתו זו היא הנחתו, וכן כתיבתון כשהוא מוחל זו הנחתו, ובכל הגי טעמא משום דכל שבעת הילוכו נתהוו דבר חדש, מקרי שם הנחתה לעניין שבת, ה"ג כיוון דהחלב פועלת לאיסור הבשר מקרי שם נח כדי שתארס גם היא. ועפ"י אלה הדברים נפרק ג' דיינו של ר"ש המובה בתוס' لكمן להצריך ב' שישים ודוד"ק.

תוס' ד"ה אפשר לטחono מותר בדיעד פ' בדיעד וכו', אבל לכתילה אין מבטלין איסורCDF' בק"ל, ואני נבוך בהז' דכיוון דבב"ח שנייהם היתר, אי אין חענ"י איזה ביטול איסור איכא כאן, והדבר צרכיך תלמוד, וענין מה של' لكمן ק"ט ע"ב בסה"ד של תוס' ד"ה אין עובר ודוד"ק.

להתир על תבלין הנאסרים מדם להתרין בס' דהא תבלין האוסרין מדרבנן נמי לא בטול באלו כל אמן שנרגש טעם. וצ"ל דהתוס' סברו כיון דעתיך האיסור שנאסר הרוטב דווריתא אלא דהא דעתשה כנבלת הוא דרבנן, זה חמור מזיעא דעתיך האיסור אין אלא דרבנן, אבל זה דוחק גדול דהא דעתיך האיסור דווריתא הכא אין אלו אותו הטעם בשר נבלה שנרגש ברוטב, אבל הרוטב בעצם לא נאסר מה"ט מעולם, ואפיו לר"ת דלוקין על קצת מטעם בעיקר, הינו משום דלוקין על הטעם כמו על העיקר, אבל לעולם החיתר לא נהפק לאיסור, ורק מדרבנן גם ההיתר נעשה כנבלת, וננהפק לאיסור ואייסור זה אין לו שום שייכות לדוריתא, ואיך יאסר מטעם מב"מ אי באיסור דרבנן לא אמרו מב"מ לא בטול וצ"ג וד"ק.

הרמב"ם ז"ל בפ"ט הלכ' י' מהלכ' מ"א כתוב, וכן אם נפל חלב לתוך המرك או לכל חתיכות ולא נודע לאייה חתיכת נפל, נוער את הקדרה כולה וכי עכ"ל, וראייתי בהගות ק"ז רע"ק ז' צ"ל ביו"ד סימן צ"ח שמתמה ע"ז הרבה, אכן מונע הקדרה שמא ימצא בו אח"כ טעם ויתחייב משום בישול בב"ח, דמגניס חייב משום מבשל בשבת, והיה בב"ח, לפע"ד הי' נראה דהרמב"ם לשיטתי איזיל בזה, דהוז ז' לביא בראש הפרק הילך ב', איסור אכילה מק"ו מבישול, ור"ל דהתורה הרחק אכילת בב"ח כל כך, ואפיו בישול שהוא צורך אכילה נמי אסור לנו. ומלקין על האי ק"ו משום דהוה כמו בת מבת הבית, עי"ש. ומעתה אין אומר שלא אסורה התורה אלא בישול שהוא לצורך אכילה, אבל שלא לצורך אכילה לא אסורה דאלת"ה רק הבישול בעצם אפיו שלא לצורך אכילה איסור, איך נילוף אכילה מק"ו ויהי כמו בת מבת הבית אכילה אבל אם נאמר דרך לצורך אכילה אז שפיר הוה כמו בת מבת הבית, עי"ו, וכן אם נינער כדי לבטל טעם החלב ולא כדי לאכלו אין זה בגדר מבשל בב"ח לחיב עליו, ולכן גם לעשותות מלוגמא לצורך חולה שב"ס מותר לבשל לדעת הרמב"ם ובזה יש ליישב מה דקשי' לאחרונים על הש"ך בס"י פ"ז סק"ז עי"ש עי"ש וד"ק.

ORAITHI לרשותו כאן דבר פלא שראיתית בדברי לב ארוי בסוגי' זו דרצה לתרץ קושי התוס' ד' דהא חדש הוא דבאמת משום דכלאים נמי הכי הוה עדין חדש מקרי כמש"כ התוס' לעיל דף ס' ד ע"ב, אבל כוונת הגמ' שם בפסחים' כלפי מה שאמרו חכמים דמשרת לטע"כ ומכאן אתה ذן לכלאים בשלש ולערלה בתורת, ע"ז פריך לילוף מבב"ח, ואי חדש הוא עכ"פ לכלאים דנמי חדש כמותו נילוף מבב"ח. ודבריו במחכ"ת שגיאת המה, דהא אי מבב"ח לא מצי למילוף משום חדש הוא, אז גם חתיכות בב"ח לא תאשר תערובות אחרת בנ"ט דכל שנעשה כבר בב"ח כאשר איסוריין הוא, וכן שנבלה אינה אוסרת בטעמה כ"כ בב"ח, וא"כ ככלאים נמי אין איסור את חערובות וזה ברור. ולעומת מה שהביא ראי' מתוס' לעיל ס' ד ע"ב דגם בתורי מיל אמרינו חדש הוא, כבר כתוב ק"ז ועל חת"ס צ"ל לחלק בין הנושאים דשני מיני חדש איכה, א') מה שהוא חדש נגד הסברה והascal, וזה לעולם בחידושים קאי אפיו נמצאי אלף פעמים, שנית חדש מצד שלא מצינו כיוצא בו, וזה אם נמצא עוד אחת בטל חדשו, וכן התוס' לעיל מיריע בחידושים נגד השכל, היתר מכל איסור, שפיר כתבו דאפיו נמצא כמה פעמים חדש מקרי, אבל הגמ' בפסחים מיריע בחידושים שלא מצינו כיוצא בו, וד"ק.

ד"ה ק"ט ע"א משנה הכתול קרעו ומוציא את חלבו בגמרה אמר לפרש המשנה כיצד קרוו ארי' קרוו שתי וערב וטחו בכותל. וא"ג דבסייעא בלב נמי קאמר האי לישנא קרוו ומוציא את דמו, והם

הדין אי לרוב הבשר אסור מה"ת הגם שהחלב לית בה כזית יש פשוט ממשנתינו דתנן טפת חלב, וסתם טפה פחות מכזית היא ומ"מ הבשר נעשה נבלה, אלא דהאי לאו דיווקה הוא דהאי טפה ע"כ לאו דוקא, דהא בגיןור את הקדרה דסיפה קתני עד שתתנו טעם בכל הקדרה ולפרשי' ז' לדاتفاق קאי ובגינור בתחילת הרוי אפשר דיש בה ליתן טעם בכל הקדרה, ועיין.

תוס' ד"ה אמר, חלב נבלה היא, מכאן הי' מדקדק ר"ש, דלמ"ד מב"מ לא בטיל צריך תרי שישים וכו', הנה הא דסגי בתרי, ס' הוא משום דאמורין קמא קמא בטיל, ולא חזר וניעור, דאל"כ לא תסגי אפיו בהרבבה פעמיים שישים, דהא נכנס וויצא רוטב הרבה בתוך הנבלה שעשה איסור, וא"כ גם חד שישים ומהו והוא קמא בטל, אלא מי צריך לומר, דנדג חתיכת האיסור הנרא העינו לעולם צריך שישים, ולא אמרין קמא קמא בטיל, משום שלא תחולק בביטול האיסורים, בין לח לבש, כי בלח שנפל בפ"א לא שייך קמא קמא בטיל, ולכן לעולם צריך ס' נגד חתיכת האיסור, אבל גוף הרוטב שנבלע בחתיכה וחזר וויצא שאינו נראה לעין כבכל דחו תסגי, כי קמא קמא בטיל, ושאני חלב היוצא מהו לי ס' בכל דחו תסגי דילכיא אינן מינו כלל ולא שייך ק"ק בטיל, דכל שהוא מחלב מצי אוסר זבל להצרייך ס' נגד הרוטב מנין וצ"ע לפע"ד. עוד שניתנתaska לי טובא על שיטת ר' שמואל דלפי דעתו מהו מהני ס' בחתיכות להתריר הרוטב דכיוון דרוטב נאסר מצד מב"מ וצריך לומר סלק את הרוטב והחתיכות מבלתיו רוטב הנבלה, הלא החתיכות ניכרים בפ"ע, ואיך יבטלו הרוטב שבתוכו הרוטב, וצ"ל דהמוחל היוצא מן החתיכות בתוך הרוטב הוא יבטל את רוטב הנבלה, אבל מני' לדחתיכות יפלטו כל כך מזור שייהי ס' נגד הרוטב שלפעטה החתיכת איסור דמאן מפיס לשער זאת, וכל זאת צ"ג וד"ק.

שם בא"ד וקשה לר"י לדבריו דמשני גדי אסורה תורה ולא חלב, הלא בעלמא חתיכת של יותר נעשית נבלה מדרבנן וצriger ס' כנגד כולה, דמדאוריתא לא צriger ס' וכו' עכ"ל. הא דידי'קו דבעלמא חענ"ג רק מדרבנן ולא מדאוריתא צriger ביאור, וראייתי שהאחרונים הרגישו זהה. אבל לפע"ד נראה דה Tos' רצוי לשולש שלא לתרץ עפ"י סברת הר"ן דחענ"ג דוקא דומי' דבב"ח דמני' לפינן, וא"כ אם גדי אסורה תורה ולא חלב הרי דבלח לא מצינן חענ"ג ממילא לא אמרין כן גם בשאר אסוריין, אבל התוס' לא ניתא להו דרבנן עשו זאת דוקא דומי' דבב"ח, אבל אי מדאוריתא הי' וילפotta גמורה מבב"ח אז הי' החילוק בין לח ליבש מוכרת, דהא גדי אסורה תורה ולא חלב, הרי דבחלב דהוה כשר ארי איסוריין לא אסורה התורה ההיתר שקיבל טעם מן האיסור, אבל אי דרבנן הוא אין מן הסברה לומר דוקא ביבש אמרין חענ"ג ולא בלח לנפע"ד כוונת התוס' וד"ק.

בא"ד אלא וכיון שהחלב הנפלט מן הבשר לא נ"ג אלא מטעם בשר המעורב בו, אין לו דין חלב טמא וכו', ומכאן, יש להוכיח דתבלין הבלו מחלב ודם ונפלו לקדרה מטבחין בששים, וא"ג דנותנים טעם אפיו באלו, דאינו חמור מן האיסור הנבלה בהן עכ"ל. והנה ראייתך בברוך טעם ז'ל ש' דיש לחלק בין הנדן לראי' דנייהו דלענין מב"מ איזלין בתר האוסר, אבל כל שןרגש הטעם מנין לנו להתריר, ודבורי טעם הם. אבל אני הוסף כי עוד להקשות, דלמה فهو להtos' לחדר זאת הסברה דין הנאסר הי' חמור מן האוסר, דבלא זה היו יכולם לדוחות דין של ר"ש, דניהם דנאסר הרוטב מן החתיכה, אבל הא דנעשה כנבלת הוא רק מדרבנן כאשר כתבו בעצם, ובדרבנן הלא כתבו לעיל דף צ"ג בד"ה זיעא בעלמא דמ"ב מ שפיר בטל, וממילא לא היו באים לדון

אלא שדרכם היו להסמיד דין שחדשו על המשנה, כמו שסבירו דבריהם על המקרא ואשר הארכתי בזה בפיחיה, וכן הוא הכא דהתנה בכל מאמרו לא כיון אלא להשמעינו, דחלב שחוותה אין בה בב"ח מה"ת אבל יש בה מדרבנן, ובגוף דיו החולב רק תיקונו של לכתלה כתני, דקרווע ומוציא את חלבו, אבל אם צלאו או בשלו ללא תיקון מה דין, מהא לא דבר התנה לא בפירוש ולא מדוקין ודוק.

ע"ש גמור א"ל יתלא לר"ג מכדי כל אשרلن רחמנא שרלא נכויותי, אסור לנו דמא שרא לנו כבדא וכוי, א"א גירושה בחוי בעלה וכוי, הנה הנני קמאי דחשב איתו שאינוי טבעי ושפיר קאמר דזכותתו שורא לנו אבל בא"א ואשת את וכחות דלית בחווא שניוי טבעי משאר נשים אלא איסורה דרווע לעליהו ממתקים אוטם, כמו"ש בסוף נדרים, דס"ד דניאח לי דלא למות בעל, דמים גנובים ימתקו ולחם סתרים יונעם, וא"כ לא שיך כלל שרא לנו נגדן לכל דשרא זהו כאשר נשים, אבל ייל דכל הנני דחשב מן העניות גם במה דשרא נגדן יש בהן קצת איסור דגורשה קראו התורה איש אחר דהוא מכניס לביתוasha שבעה מצא בה ערות דבר, אשת אה במקום מצוה אם אין כוונתו לשם מצוה הרי הוא פוגע בערווה, יפת תואר הלא לא דברה תורה אלא נגד יצה"ר, ואין כאן היתר גמור אלא דלפ"ז בגורשה לא הי לו לומר בחוי בעלה. דמהאי לשינה משמע דאית בה עדין צד א"א. אלט זאת בלא"ה קשה דהרי גם מיתת הבעל דמתיר בעין קרא מבואר בפ"ק דקיודישן וכקדתני במשנה וקונה את עצמה בגט ובmittat הבעל, ומכאן נראה דmittat הבעל הוא היתר טבעי, ובתוס' היבאו בשם הקליר שכנגד א"א אמר היתר יפת תואר, וכנגד כתנית הרושלמי ריש קידושין דין גירושין לב"ג ועיין שם במראה פנים שתמה על הרמב"ם פ"י מהלכ' מלכים, וא"כ הה' מיתה הבעל אינה מתרת, ولكن אמר היתר דיפת תואר, ולעומת כתנית לא אמר משום לדעת הרושלמי, גם ביאה ראשונה לא הותר עד אחר כל המעשים והרי היא גיורת ודוק.

תוס' ד"ה אין עובר בסה"ד, וש להעמידו לפ"י הקוי שיש בימים ס' וכוי ועיין בהגנות מהרש"ש שנתקשה לו, דמ"מ מה פרך הש"ס והוא כתני בששלו דיעבד והא בבישול אפי' בדיאכ'ס' בימים איכא עכ"פ ביטול איסור בב"ח של כל לכתלה, ואני גברא רבה החזינה אבל קושי לא חזינה דהרי הא בב"ח בתערובות בא לעולם ולא אתה כל ידי איסור ואין כאן ביטול איסור לכתלה ועיין לעיל מה שכתבתי בדף ק"ח ע"א **תוס'** ד"ה אפשר לסתתו מותר ודוק.

דף ק"י ע"ג גמור ורב בקעה מצא וגדר בה גדר, דרב איקלע לטטלווש וכוי אמר לא גמירי דבב"ח אסור, אייעכ' וקאסר להו כליה. ויש לתמונה וכי מקרא מלא לא ידע, דלא תבשל גדי בחלב אמו, ולא עוד דמה מקום יש כאן לגדר גדר דדי הי לממדים מקרא ואין זה דומה לבשר שנתעלם מן העין איסור לה רב כדיליל נ"ה ע"א, ומובהר בירושלמי דמפני שהי' מזולאין ליקח בשר מן הנכרי, דשים ידעו ונשמרו מאכילת נבלות וטריפות, אלא שלא חשו בנמצאה ביד עכו"ם, אבל כאן דלא גמירי כל איסור בב"ח מה ראה להוסיף חומרה וכפי הנראה רש"י זיל נשמר מזה, וכותב גם כאן ד"ה בקעה מצא כלומר ראה שהי' מזולאין באיסור בב"ח משמע מיini דעיקר האיסור נודע להם אלא דלאו בו ולן ראה לפע"ד בamat דיעו מקרא, אלא דהיו מפרשימים קרא כדכתיב גדי בחלב אמו, וכמש"כ הרמב"ם זיל ריש פ"ט דמה"ט איסרו חז"ל גם בשר ח' ועוף, עיין מותר. ולפ"ז נראה דהש"ס קמותיב משום דרב העמיד דין על לשון המשנה, אבל באמות אין כוונתו כלל להכenis דבריו במשנה לאיסור להם גם כחלי, ודוק.

לא בעין שתי וערב ולאacho בכותל דבריהם מוציא כדרכו קאמר, דבלב שדמו כנוס בתוכו, מצי להוציא בידו הדם אחר הקרייה, אבל בחל דהחלב מובלע בשער הכהל, במה יציא החלב, והרי מוציא את חלבו קתני, וע"כ בטוח בכותל, וכיון דעתה בכותל עיין מובן מאליו דקרה אחד לא סגי להוציא חלב המובלע בתוך הבשר כלו ודוק.

ע"ש הלב קרווע ומוציא את דמו לא קרווע אין עובר עליו וכותב רשי זיל דבגמי' כריתות מוקי לה בלב עוף שאין בדמו כזית, וכן הוא דעת הרמב"ם זיל דס"ל דם שבשלו נמי עובר עלי, וע"כ דמשום דאין בדמו כזית פטור הכא, ומיררי בלב עוף שאין בדמו כזית. ומאוד אני תמה דחווץ מן הדחוק הגדול והנורא דרישא דחל מיררי בבחמה וסיפה דלב מיררי בעוף קשה טובא, מה אתה לאשמעין דעל חצי שייעור דם דאיינו עובר עלי, מה שיטי הכא, הלא בכל איסורי תורה הדין כן ד齊ת בעין, והנראה לפע"ד בזה הוא, דआ"פ דבגמי' שם בכריות דקאמר בלב עוף דאין בו כזית, דמשמע דבכל הלב אין בו כזית, אין הפירוש כן, אלא שאין בדמו כזית וכאשר כתבו רשי' ותוס' הכא וכן הוא ברמב"ם זיל שכותב שאון בו כזית "דס" הוועי' תיבת "דס" ללשון הגמ', וע"כ לפרש אתה דאין ר"ל דמיiri בעוף שאון בכל הלב בזאת דזה לא הי' צרך להשמענו הכא דPsiṭṭaa דמ"ש מחלב ושאר איסורים דבעין כזית, ועל פחות מכשיעור אין עובר עלי, אבל הכא אתה לאשמעין דלא מצרפין בשער הלב לדם הכנוס בתוכו, מפני שנידון הבשר כשומר לדם וכאשר מצרפין בפיריות השומר לפני להשלים לכזאת או לככיתה לעניין טומ"א, עיין מנוחות דף ע"ב וברמב"ם פ"ד ממ"א ובפ"ד מהלכ' טו"א, لكن קמ"ל כאן דבשער הלב איןנו נידון כשומר לדם הכנוס בתוכו. וא"כ משנתינו דקתני כון ועיין נידון כשומר לדם הכנוס בתוכו. והרשות מלהתא דפסיקה ובשרו של לב בהמה נמי אין עובר, אלא דבעוף מלהתא דפסיקה הוא דליך שום עוף שדים הלב יהי' בו כזית ודוק. ועיין מה שכתב ליישב דברי רשי' זיל במא שכתב דאיינו עובר עלי יוסף מה שכתב ליישב דברי רשי' זיל במא שכתב דאיינו עובר עלי להיות בכרת דמשמע הא מלכות אילו בלוות איסור ודוק. דרבנן לעולם ילכיא מלכות על בלוות איסור ודוק.

ע"ב גמור א"ר ז"ר א"ר אין עובר עלי ומותר וכו' וא"ד אין עובר עלי ואסור. הנה הא דקתני במתני' דאם לא קרווע אין עובר עלי ודאי בכל אנפוי קמיiri בין בצליל ובין בבישול ואפילו עם שאר בשר, דהכי עיקר הרבותה דמתני' הוא להשמענו דחלב מטה לית בה איסור בב"ח מה"ת, דממעטין מחלב אמו ולא בחלב שחוותה لكمן קי"ג ע"ב, ודבר זה לא קתני במשנה זולת הכא ומדקתני הכהל קרווע ומוציא את חלבו עכ"פ שמעין דאייכא בחלב שחוותה איסור בב"ח מדרבנן, דמבלש בשר בחלב שחוותה דאסור לאכלו עכ"פ, אבל מדין הכהל עצמו שבישול או לא באלה קרייה מה דין, מזא כפי הנראה לא דבר התנה כל, ולכן רב דקאמו מותר או אסור לאו לפרש משנתינו ATA, אלא דין איכר, והא דנסמך אלישנא דמתני' דאיינו עובר עלי ומותר או אסור, היינו דלא תקשה ולא תידוק ממתני' דלישנא סובל ההיתר כמו האיסור דהרי האי אינו עובר דקתני דמשמע מנין הא איסורה איכא, הלא בעיקר אכילתבשר בחלב שחוותה ודאי עכ"ע איכא איסורה, וכלן גם בכחל בהדי בשרא עכ"פ אסור מדרבנן, וכמש"כ התוס' ד"ה הא איסורה איכא, אלא שנՃקו לפרש הא דפרק הש"ס מדיוקא דמתני' ארבע דאמיר מותר. ולפ"ז נראה דהש"ס קמותיב משום דרב העמיד דין על לשון המשנה, אבל באמות אין כוונתו כלל להכenis דבריו במשנה

המצאות מסויע לאבדון האומה בכללה, כי אם רבים יהיו העוברים גיען הנזק גם להמקיימנו המועטים מטיב הענין כנ"ל, וכן שפיר כופין על הממצאות, אולם מצוה שמותן שכחה בצדה, הלא יצאה מן הכלל לידונו בפרט שככל המקימה גיען לו שכר בעולם התהיה ליום שכלו טוב וארוך, ואז אין ערבות ואין אחד תלוי בחבירו, וכל או"א פרי מעלה יאכל, ומה לי ולו לכופו שקיים מצוה זו על כרחו, מצוה שאין אישור האומה בכללה תלוי בה דליה יצאה מן הכלל להיותה נידון בפרטן. והדברים עמוקים ואמתיים תלי'ת.

ובזה תבין מה שסבירobar ברמב"ז ע"ה בתכמה מקומות וכן ברש"י עה"ת על הקרא דושמות את דברי אלה על לבבכם, דעתך קioms ההוראה והמצאות הוא בארץ דוקא שנראה לך או'ר' כתשרה מפורשהbekבלת חז"ל דמצאות שאינם תלויים בארץ נהוגות בין הארץ ובין בחו"ל, מבואר בקידושין בפ"ק. אבל לפי הנ"ל כוונת הרמב"ז ז"ל, דעתך ההוראה לכו עלי קיומה מי שאינו רוצה בה הוא דוקא בארץ, כי רק בשיטתה האומה על אדמתה תלוי האומה במעשהה היחיד, אבל בגלוותה כא"א נידון בעזה"ב, כי שכר מצוה ונעשה בהאי עלמא לייא, רק על האומה בכל דרך טبعי ולא דרך קביעת שכר ווניש, ולמה נכו' בשוטים לעובר אם לא ממש"ש רשי"ז לאחר שתגלו תהיו מצויניגים במצוות כדי שאם תחזרו וכוי ור"ל לפ"ד דברנו שוגם בגלות מוטל עליינו החזיב לראות כלל או"א קיים המצוות אפילו על כרחו, מפני שאנו מצפים בכל יום לשוב לארץ אבותינו ולהיות עם אחד קשר אחד באחד וערבים זה זה.

ובמה שכתבנו יש תשובה נצחית למה שהתפלא ק"ז בעל החת"ס ז"ל בתשובה אחרונה בחו"ד שכתב ז"ל: אך א"א לי בשום אופן להאמינו שתהיה גנותינו אחד מעקר הדת ושם יפל היסוד תפול החומרה חיליה, ושנאמר אלו הי' ח"ו חטאינו גורמים שיגרש אותנו גירוש עולם, וכדס"ל לר"מ בעשרות השבטים שהם נדחים לעולם, המפני זה ראשאים לפרוק על מלכותם, או לשנות קו"ז של כל השומעים אותם וממש"כ עלי אחד מיזמי חליצי, אבל מה על כל השומעים יראו לנו משלוחם, וכד"מ בעשרות השבטים הייצאים מלבד טהור וקדוש שעשה כי כאן הפרוי על המדה ושלא בכיוון כפר בעירך שאינו מעיקר הדת מתווך רוב התלהבותו לעובד UBODOT ה' שלא ע"מ קיבל פרס, ופלא אוראך כי ק"ז ז"ל בעצמו כתוב לחודשו למס' גיטין דף מד ע"א בד"ה חוץ מלאלכתו ז"ל: יש לעיין הר' אפי' מכרו לחו"ל דמקים כל התורה רק מצאות התלויים בארץ אינו יכול לקיים, ואפי"ה יצא לחרות, ויל' דהתם אינו מקים שום מצוא דכל הדר בחו"ל וכי שמי אין לו אלה, ואפי' ק"ש שקורא בחו"ל, אינו לקרוא בא"י, כי גרשוו מהסתפק בנחלה ד', וזה מוסר גדול. עכ"ל האזהב, והוא מכוון למה שכתב הרמב"ז בסוד הארץ דעתך ההוראה והמצואה בארץ ובזמן שישובת הארץ שב"ד של מושבת דאמונה על גאותינו ב"ב אינה מעיקר האמונה, אולם אין לי עסק בנסיבות ולא באתי בסוד אלקי לידע מה בין ארץ לחו"ל לעניין קיומ המצאות, אבל הנגלה לנו לפי ביאורנו דמלעלת דכל יודי התורה נאמרה על האומה בכללה ובזמן שישובת הארץ שב"ד של מושבת בה, ולכן המצואה היא משפט הארץ שב"ד של מטה מזוהרין עליה, כי אז תלי' אישור כל האומה במעשה היהודים, אבל בחו"ל ניהו דמצואים לקיים מצאות שאינם תלויים בארץ, כדי לקבל שכר בבא, ולא להעניש על בטולם בעזה"ב, אבל דבר זה לא נמסר לב"ד לכוף למי שאינו רוצה בתקנות עצמו, ולול' אמוןתנו החזקה בגאותינו ונשנוב לארץ אבותינו להיות עם אחד, ה' בטלה התורה בתורו

ע"ש גמר' דתני כל מ"ע שמותן שכחה בצדה אין ב"ד של מטה מזוהרין עליה, ופרש"י ז"ל דליך פי' מתן שכחה לומר אם לא תקיימנה זהו ענסו שלא תטול שכר זה, עכ"ל. לך או'ר' נראה דין לו שום עונש אחר גם מיד' שמים לא, רק שנטש שכחה קיימה קיבל שכר דאי' זהה האי מצוה רשות בעולמא דמי שירצה קיימה יקבל שכר ומוי שלא יקיימה לא יטול השכר אבל לא עבר אמיירה דרמחנא, ואזאת אי אפשר לומר כן מכמה טעמיים מבון, ובפרט שלשון הגמ' סותר פירוש זה דהרי אמר דין ב"ד של מטה מזוהרין עליה, ולדיקא אתה אבל ב"ד של מטה מעניש על בטול מ"ע זו כמו בשאר מ"ע דגעש על ביטולה, דהרי אפי' על בטול לביש בתגד של ד' כנפות אמרו ז"ל, דגעש בעידנא דריתהא ע"ג הדוח רשות של לא לבוש בגין ארבע כנפות, וכך קשה למה באממת אין ב"ד של מטה מזוהרין עליה לכופו לקיים מ"ע זו, כמו שאר מ"ע כיו' דגס עליה נגעש בידי שמים על ביטולה, הרי הוא עבר אמיירה דרמחנא בשב ואל תעשה.

ולולי פי' רשי"י "ול' היהי מפרש הци, דבר אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי עלמא לייא, דהיום לשוטים ומחר לקל שכרם, ז"ל מטה יודי ההוראה על קיומה, ונעשה על ביטולה, שמצוין בתורה דכל האומה קאי, ולא על היחיד המקיים או העובר, כי דין על כל האומה בועלם הנשומות אלא שיש פרטיהם יוצאים מן הכלל היחיד הוא בעולם הנשומות לאש שפ' בחתקי, ומ"ע שמותן שכחה בצדה היא ג"כ פרט היוצא מן הכלל, וקאי על היחיד העושה וכאשר מוכח מהאגודה דסוף אכילתון דתני ר' יעקב, שכל מצוה שמותן שכחה בצדה תחיה המתים תלויות בה, דר' יעקב מבש ראה שאמר לו אביו להביא גזלתות וכו' ובחזרתו נפל ומת וכו', עי"ש הרי דמחלוקת בין שר יודי התורה דכתיבו על כלל קיומ התורה דקאי על עזה"ז לפני התהיה, ועל כלל האומה ולא על היחיד, וכך לא קשה לי' למה יש כדי אובד בצדקו ורשע מאריך ברשעתו, אבל במצוות כבוד אב ואם ושולוח הקון דמתן שכחה בצדה, לא ניחא לי' לפרש דקאי על כלל האומה, ובטעמא דהא מلتא ייל' דקיים התורה בכללה וע"י ריש פ' בחתקי ד' והנתני האומה בטבעה ודלא ממש"כ הרמב"ז ז"ל ריש פ' בחתקי ד' והנתני משכני בתוככם, וכאשר הארכתי בזה במ"א, דכל שאומה גדורה בעריות ובמאכל ומשתה, ומולמדה בדעות ובמדות נשמר את דרך הצדק והיושר, מגיע לה כל טוב וכל אושר, וושבת לבטח בארצה באין מפרקיעו, והכל בטבע העניין, וכן יפה אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי עלמא לייא, דכל יודי התורה לא בדרך שכר שנקבע להם מאת השם ית' אלא הוא מונח בטבע העניין, וכל זאת בכל התורה וכל האומה, אבל במצוות פרטית לא שייך לומר דאם האומה יחזיק בהאי מצוה ייחידית, תארכיק מים על הארץ הטובה לרجل מצוה זו מבון, וכך עכ' לומר דהאי הבטהה דרך שכר סגול'י ולא טבעי נארמה, וא"כ ממילא דקאי על היחיד דקיו' דהוא שכר המגיע למקיומו שלא מדרך הטבע, אלא שהוקבע לו שכר זה לא תלי הדבר בכל האומה וכל או"א נידון מעצמו, ולכן שפ' קשי' לי' לר' יעקב היכן אריכת ימי של זה והוכיח מזה דשכרו אחר התהיה' ומעתה מעד עמקו מחשבות האי גברא רבה דאמר דכל מצוה שמותן שכחה בצדה אין ב"ד של מטה מזוהרין עלי'. דכל מה שאנו מצווין לכוף לקיום המצאות למי שאינו רוצה בהן צרך טעם, דמה שמורגל בפיינו לומר דמצד ערבות מחובבים לעשות כן הוא גופא בעי טעמא דמה לי ולמי שאינו רוצה לעשות סוכה או להניח תפילין דלעיל מובן הדבר, אבל אין נזק לאחרינה, אבל כפי הצעתינו דלעיל מובן הדבר, דהלא אישור האומה על האדמה תלוי' בקיום התורה והמצואה, ולכן כל יחיד ייחיד המבטל קיומ

מצوها האחרונה הלאו לכבודם משליהם אין לכוף בשוטים עד שיאמר רוצחה אני, משומש דמתן שכחה בצדיה ואני כאן משום תיקון ואישור האומה, והרי כאן בהכא מيري דהרי כפתחתו, ואיבא לנו לאב ושבן הלא הי' יורדין לנכסיו וישכוו מי שישראל את אביו ואמו, אלא ודאי דהיא להם משליהם ורצה לכפונו עד שיאמר רוצחה אני, כדי לקבל שכר מצوها, ע"ז השיב להם שפיר דמי' שמתן שכחה בצדיה אין בי"ד של מטהה מוזהרין עליה, אבל היירושלמי מيري ביש לבן ואין לאב שכופין הינו שירודין לנכסיו, זאת ודאי עשוין מפני תיקון העולם, וכן הוא בהשחת העבות וכון בצדקה שהקשו התוס' דירודין לנכסיו ע"פ שע"ז זה עדיין לא קיים הוא המצווה, אבל להתכלית המגעה לאחררנא השגנו ספר, ובשביל שכוו אין אנו אחריאין, רק במצבה שאין מתן שכחה בצדיה שהיא לתכלית אישור האומה בכללה כופין בשביב האומה, ולא בשביב שיקבל הוא שכוו בעזה"ב, ודוק".

ד"ה כבда מה איתין כי, אומר ר"ת דכולא חק שמעתא איiri בכבד שלא נמלח וכי שכך נהוגן העולם לבשל אחר צלייה וה"ה דשייר אחר מלילה וכו' עכ"ל. תמה אני מאיד דמבייא ראי' ממנהג העולם דממשלין אחר צלייה, על היתר בשישול אחר מלילה, דמסתמא לא היה העולם נהוג היתר בשישול אחר מלילה, כמו שכתבו בסוף דבריהם בשם הר"ף דכל ישראל נהוגן שלא לבשל אחר מלילה, הרי ממנהג העולם דין דאיינן ריק צולין מוכח נגד ר"ת, ואיך פשוטיא לי' להתריך דבר שנגנו בו איסור בימי כמו בימנו דין ממשלין כבד אחר מלילה, עצ"ג.

בג"ד דשיעור מלילה פי' הבה"ג דהוה כשיעור צלייה משומדמליח הרוי הוא קרותה דצלי וכו' עכ"ל. הא דבעו לאותיו דברי הבה"ג ולא סגי לי' בגין' דאמיר שמוואל מליח הרוי הוא קרותה דצלי. עיין לקמן קי"ב ע"א בתוס' ד"ה הנ"מ דין דאיינן נאכל מלחמת מלחו, דיש שיטה דזדוקא מליח לאורחא עין עיבוד הוא דהוה קרותה דצלי אבל מדברי הבה"ג שמעין דין/contra/contra, אלא גם מלילה לקדרה שאנו מולחין הוא קרותה דצלי ודוק".

והנה בסוגי' או דכבדא יש מובכה גדולה בין הראשונים אי בלא מלילה קבוע, או אפילו במלילה ומושום דכולאDMA. ועיין בראש יוסף ז"ל שסדר השיטות וביאור טעםם ונימוקם, אבל לפע"ד לא יצא ידי חובהתו כי באור סוגי' זו תלוי ביסודו עני מליחתبشر אשר לתוס' ויתר הראשונים לי' להם שיטה לעצם, ולרמב"ס ז"ל שיטה לעצמו ורש"י ז"ל בינותם נוטה לכך ולכאן. ولكن שיטתו בסוגי' או סתומה, ואשר גם הראש יוסף ז"ל כתוב דלא ברירין דבריו עיין בס"ע"ג ואבאר שיטתו זהה.

הפרמא"ג בפתחתו להלכ' מליחת חקר, אי מליחתبشر שאנו מולחין חייב דאוריתיא או דרבנן, ותולה הדבר בפלוגתא אי דם שבשלו או שמלוואו דאוריתיא או דרבנן עיי"ש. וכאשר אבר או אילו לדעת הרמב"ס ז"ל, ע"פ דסל' קרשי' דם שבשלו ושמלוואו עכ"פ אסור בלאו מה"ת, או אף' בכרת, מ"מ חייב מליחתبشر אין אלא מדרבנן, דם הנבעל בשבר אין לו דין דם אברים שהוא בלאו כדאיתיב בכריותות כ"א ע"א, דם הנבעל בשבר שאינו בנוס בחותין או בשאר חלול שבברים, אבל דם הנבעל בשבר שאינו בנוס במ"א איןו בכלל זה, כאשר אבר או דבר זה ה' בהעלמת עין של הראשונים ז"ל נמי, והוא פלא והפלא בעניין.

הנה בבריתא ובגמ' שם לא נזכר אלא דם הטחול דם הלב דם הכליות ודם האברים. והאי דם האברים דומי' דם הטחול והכליות המכונס בעركי וגידי האבר קאמר, ולא דם הנבעל בשבר דאם על האי דם ה' כוונתו הויל' דם הנבעל באברים ולא דם

משפט הארץ שיהי ביה"ד של מטה מהויב לכוף על קיומה, רק היתה עניין פרטלי לכל או"א פריוואטאאכע, כמו כל הדחות שבזמננו שאין מושלי הארץ כופין על קיומם באמרים שהוא געוויסטעןאנאכע שאין מן הראו' לכוף על אמונה, ועיין ברמב"ן עה"ת ריש פ' שופטים שכחוב בשם הרמב"ס וכן הוא ז"ל הפסים על ידו דהकמת שופטים אינו אלא בארץ ולא בחו"ל עיי"ש, הכי אית ל' עיקר גדול מזה. הבן הדריך ויפה אמר תלמידי מורה שמואל קפעטש נ"י דלא על חנס אמרו ז"ל תפוח רוחם של מחשבין קיצן, דמפרש רשות ז"לadam לא יבא בחשבונם מחייבים כח האמונה על ביאת המשיח, ואם כדברי החת"ס ז"ל דאין זה עיקר מעיקרי התורה לא הי' מקהל מחשבי הקיצין בתפח רוחם ר"ל. ודוק'ק היטב בכל מה שכתבנו ועיין מה שכתבתني בתוספות ד"ה כל מ"ע.

תוס' ד"ה טלית שאולה מדאוריתיא פטוראה לעולם וכו' ולענין ברכיה נראה שאין לבך על השאלה וכו' ואעפ"כ המברך לא הפסיד עכ"ל. הנה המהרה"ס שף ז"ל כתוב דהთוס' דברço מטלית שאינה מצויצת דallow בטלית מצויצת ודאי מברך דאדעתא דמי'רי השאליו כדי לצאת בו עיי"ש, אולם לשון התוס' לא משמע דמי'רי בט"ז שם בטלית שאינה מצויצת, אבל עיין בא"ח ריש סי' י"ד בטע"ז שם דרך במי ששאל טלית לתפללה וכנהוג אכלנו שלא לבשו בכל יום אמר הרואה"ש ז"ל סברת דמסתמא אדעתה" דהכי שואל לו, שיהי במנתנה עמליה"ה כדי שיצא בו ידי מצווה, אבל אם שואלה לצורך לבישה בעלמא עע"פ שהטלית מצויצת, ליכא האי און סחד. ולכן אף בטלית מצויצת שפיר כתבו התוס' דין לבך, דמי'רי בשאלת סטם ולצורך לבישה. ומ"מ סיימו דהמברך לא הפסיד דאפיילו בכחוגו כיוון דדרך העולם לבך על טלית מצויצת שוב גם בשואל סטם אמרין דעמליה נתנו לו כדי שיוכל לבך עליון ברגיל נלפוע"ד בכוונת התוס' ודוק".

בד"ה כל מ"ע וכו' ואית והרי צדקה וכו' ועיין בו"ד ריש ס' ר"ס בט"ז שהקשה מהא דכופין בהשחת העבות, וכן מירושלמי דכופין את הבן לזו את האב, ונכנס בדוחק גדול חלק בינו אם הביה"ד רוצה דוחה האידי העבוט מוקמי' דהאי גמר' דינ'. ולפע"ד דבאמת דוחה האידי העבוט מוקמי' דהאי גמר' דינ'. דעינו לויל שאיינו כדי היתי אומר דין לא קושי' ולא סתריה. דעינו בשטמ"ק ב"ק פ' הנזול שהקשה כיוון דפריטות בע"ח מצוה למנה לא מכין אותו עליה עד שתצא נפשו כמו בכל מ"ע, וכמו סוכה ותפלין, ותירץ דכיוון דמצינן לירד לנכסיו ולשלמים חבו ומהו לנו להליקוינו, ויפה דבר הנביא, דב_socoh_and_tefilin_nem_haynu_mosheivim_oto_bosocha_and_minimim_lo_tfilin_bazruu_vaberasho, אי המצווה הייתה מתקינה אף נגד רצינו אבל בהני מצוות כל שהוא נגד רצינו ועל כrhoו, אין כאן מצווה, דאפיילו למ"ד מצות אצ"כ, אבל היפך כוונה ומכח"כ על כrhoו הוה כמו מתעסק דלכ"ע לא יצא, כי כוונת מעשה עכ"פ בעניין וכן אין לנו תקנה אחרת אלא להליקוינו עד שיאמר רוצה אני ואיז חשבין לי' כעשה מרצינו וכמו שהסביר זאת הרמב"ס ז"ל CIDOU, משא"כ במצוות פריעת בע"ח ניהו דאמיר יורדין לנכסיו על כrhoו, לא קיים המצווה לקבל עליה שכר דיןoso כמו דין דלא עביד דמי'. וזה עוד גרע מאנטס דהרי לא עביד כלוס, אבל מ"מ תכלית המצווה שישלם חבו ושהתובע לא יזק השגנו וזה די לנו כי בשביב שכוו לא נכוו אותו בשוטים רק בשביב תיקון העולם ננ"ל. וכמ"כ למעלה ומכאן ג"כ ראי' דעיקר העבות הוא משום דכל יחיד צריך לסייע לאישור האומה אבל אין כופין כדי שיזכה האי יחיד לחחי עזה"ב כי מה ל' ולו. ומעתה במצוות כבוד אב ואם איכא ג"כ תרתי דיןון לו לאב ויש לבן נזון משל בן, ואיפילו יש לו לאב מצווה על הבן לכבדם משליהם ובשוטים רק בשביב תיקון העולם ננ"ל.

בשעת שחיטה, ודם הכנסת מתחליה וכן כתב החינוך מצוה קמ"ח, דאף לפי גירסת הר"י"ף ורmb"ס דם הנבלע בשער הלב בל"ת מה"ת, ולפע"ד זה ליתא וא"א להיות מטעם האמור לעמלה, וכל המעיין בדברי הרמב"ס ז"ל יודה לדברי, שהרי הוא ז"ל כתוב בפ"ז הד' וא"ל דם התמצית ודם האברים, כגון דם הטחול ודם הכלויות ודם ביצים ודם המתכנס ללב בשעת שחיטה ודם הנמצא בכבד, אין חיבור בין עליו ברת וכוי עכ"ל. הנה הקדים הרמב"ס דם אברים ועושה כלל ואח"כ כתוב פרטיהם כגון דם הטחול וכוי' ודם המתכנס ללב בשעת שחיטה, והוא משום דפרש מה דעתך בגמ' תנא והדרותנן דר"ל דהאי דם אברים דתנא לבסוף הוא הכלול ומה דקתני תחילה הנה הפרטיהם ובכל כלל ופרט אלו בכל אלא מה שבפרט, ומיליא דם הנבלע בשער איןו בכלל דם האברים כי בכל הני פרטיים שמנה הדם כנוס בעורקים וכו' ובDEM המתכנס ללב דבדים כנוס מيري ולא בנבלע בשער הלב הרי לך מפורש דדעת הרמב"ס דם הפרט מן הבשר לאח"מ אין בו לאו מה"ת, ורק מדרבנן אסורה והצריכה מליחה או צלי', ולכן פסק הרמב"ס ז"ל שם הלכי י"ב, דהרוצה לאכול בשער חי מולחו יפה משום דלית לי' חילוק זה שכתבו התוס' והראשונים אחריהם בין פירוש ולא פירוש, דמה"ת אין כאן איסור כלל ומדרבען אסורה לאכול הבשר קודם שנוצאיו מליחה, וכי שנראה באמון המשנה עדיין לא לדעת הרמב"ס דם שבשלו ושמלו עbor עלי', אין מה"ת חיוב מליחה על בשער לקדרה, כי דם הנבלע בשער אין דם אלא חמץ בשרא ורק דרבנן אצרכוה מליחה, וכי שנראה באמון המשנה עדיין לא נפתחת חיוב זה למלאות בשער לקדרה, דאל"כ היכתנן שרבנן הקדוש העלים במשניות שלו, כל עניין חיוב מליחת בשער שהוא דווריתא, ונוגה בכל יומם ובכל אדם, ויפה אמר תלמידי הרבנינו מ"ה "חיזקאל ר"ב נ"י" דאי חיוב מליחת בשער לקדרה הי' דווריתא, אך שתק הקרה מהכרז זה ואסור לנו דם שבברים ומתרן לאכול בשער בכל אות נשנו, ולא אמרה לנו אך נ בשל בשער שנבלע בדם, וכי גרע זאת מהכרז כל מדין דנאמרה לו, ונכוון דבר. ולאחר דעת ריש"ז ז"ל שסביר דם שבשלו אסור מה"ת וגורס דם דידי' אסור בלבד, דהינו המובלע בשער, הוא לפלא והפלא, הרי הוא דם דויה במה יתכרז דכל מה שפולחת אפיו אחר צליה, הרי הוא דם דויה כי בד שניות נידון כל המחו"י כדם ואיך נאכל אותו הפליטה היוצאה ממנו והבן הדברים ודוח' היטב.

ד' קי"א ע"א גמר' אל האי נמי לא תبعי לך, דאנא וינאי בריה דרבבי אמר איקלן לבי יהוד' בר"י דר"ש בן פזי וקריבו לנו קני' בקבופיה ואכלנא עכ"ל, ומדמסים ואכלנא משמעו דלא מהא דקרויב להו בבי' יהוד' בר"ש ב"פ מוכיח אלא מהא דכלו הוא וינאי בר"י דר"א. ולא ידעת מה ראי' מעצמו ומחבר' הדומה לו וצ"ל דאבי ר' זריקה ראי' מועבדה דהיו מאכלין ואוכלין באין מפריע, אבל לעיל שאמר אנא שלקי לי' לר' אמי ואכל ה' מביא ראי' ממעשה רב בר סמוכה, משא"כ כאן דהן בי' יהוד' המאכיל והן ר' זריקה וינאי לא היו ראי' לסתוך עליהם מצד הוראה שלחן אלא מכח עמא דבר ומסתמא כך מנהג בני מערבה הי' ודוח'ק.

ע"ש אמר להו קרעו שתי וערב וחתוכא לתחת וה"מ כבדא אבל טחלא שומנא בעלמא הוא, ופרש"ז דאקרעה שי"ע וערב דבעי בכבדא משום סمفונות, בטחלא לא עבי. אלא דלפ"ז מה זה דקאמר דשומנא בעלמא, ולכן כתוב רשי' ז"ל דף' ז' לקדירה שרין, וא"כ תרתי קامر דלא בעי קריעה משום דאין בו סمفונות, וגם צלי' לא בעי ושרי לקדירה במילחה שאמר בשער, משום דאין כולו דמא כבדא, ועיין בתוס' בר"ז ובמורש"א לעיל בתוס' דיה כבדא

הabricים ולא עוד אלא דם הנבלע בשער הול"ל אבל עין זוחים כי ע"א דקאמר ש"מ דם המובלע באברים הוה דם ובתוס' ד"ה ש"מ ובהගהות מלאכת יוט' ובהגהות חشك שלמה שהביא דברי הרשב"א בתו"ב בית ג' ריש שער נ' דלהתחייב מלוקות קודם שפירש קאמר, ודחי דילמא משום שמנונית, והביא מהה ראי'DKודם שפירש מותר, וא"כ הא דלא קאמר כאן הנבלע משום דז' הוה משמעו דבעודו נבלע אסור, וזה ודאי אינו, אלא לאחר שפירש, וכן הוא שיטת התוס' במקילון דף י"ד ע"א ד"ה ונסביר דקודם שפירש בעודו נבלע בשער מותר, ורק לאחר שפירש אסור אלא דדבר זה הוא תימא רבתא בעניין, דאיסור דם ית呼וו לאח"מ ופירש מהן המשמע דבבשו רשותו נ' דבבשו רשותו לאח"מ דבבשו רשותו לאח"מ ופירש דם שפיר יש לו מקום על דם הכנסת באברים שאינו דם הנפש שהוא אסור בעודו בחיים בכל מקום שהוא כנוס, ומניין לו לרבות דם שהוא מובלע בשער שאינו דם וכמבואר בגמ' הנ'ל אשר ממנו לומד התוה"ב, דכל זמן שהדם מובלע בשער אין עליו שם דם, ולא עוד אלא שיש לי להביא ראי' ברורה שדים הנבלע בשער אפיו פירש אח"כ לא נאשר מה"ת דעתך כאן בחודשי ק"ז בעהחות"ס צ"ל שהביא קושי' חמורה דכבד מנג'ל דשרי' דהרי כולה דמא ואמרין בבכורות נ"ה ע"א דזיכרota כבדא כבדא, וכדאמר ר' יצחק כבד שני מותה מטמא במת ברבייעת, וכן פסק הרמב"ס ז"ל שם, וא"כ כי היכא דחקר בבכורות דף י' דחלב מנ'ל דשרי' למה לא חקר על כבדא דכולא דמא, מנ'ל דשרי', והביא בשם הלבוש דהיתר כבדא דעין מזכטיב באיסור דם על הארץ תשפכנו, הרי דרך על דם הראו' לשפיקה נאסר דם עי"ש, והוא תירוץ מספיק ואמות וצדק אלא דלא הבנתי איך ניחא להו בכבד שני מותה דשפир ראי' לשפיקה למה לא תאסר, והרי לא עלה ע"ד אדם מעולם לאסור כבד לאחר שני מותה, והרי יצחיק נמי רק לעניין טומאת מות קדרון מיחוי' דכבד כדים, אבל לא לעניין אכילה, וע"כ לומר דכל שלא נאשר מהים לא אסור לאח"מ, וכאשר כתבו התוס' ריש פ' גה'ג לעניין גיד, דכל שלא נאשר מהים שוב לא תאסר, כן הוא בחלב ודם. אלא דדבר זה תלי' בගירסת רשי' וריש"ז ז"ל בגמ' כריתות הנ'ל, דפרק שם על רב דקאמר על דם לב דבמה חיוב כרת, מבריתיא דקתני דם הלב בהדי הני דהוה בל"ת ואין בהם כרת, ומשיini הא דקתני, אין חייבים עליון, בדים דידי' כי קאמר רב בדים דאתא מעלמא כך הוא גירסת רשי' ז"ל, ופירש דם דידי' היני דם הנבלע בשער הלב, ואח"כ קאמר בגמ' דהינו דם האברים, אלא תנא והדרותנן, וא"כ לפי גירסת ז' מופרש בגמ' דם הנבלע הון בשער הלב והן בשאר בשער הוא בל"ת, וע"כ לאחר שפירש קאמר, וכדמוכח מגמ' זבחים הנ'ל. אבל גירסת הר"י' ורmb"ס ז"ל הוא להיפיך בדים דגופי' חייב כרת ובדים דאתא מעלמא רק בל"ת, ופירשו כך הוא, בדים הכנסות בלבד שהוא משכך דם הנפש חייב כרת, אבל דם הלב דקתני בבריתיא דהוא רק בל"ת, הוא דם המתכנס ללב בשעת שחיטה, וע"ז פריך הא קתני דם האברים, ומשיini תנא והדרותנן, הרי דלפי גירסת ז' הון בכרת והן בלבד איננו אלא דם הכנסות בעודה הבמה בחיים, כי בשעת שחיטה ואפי' אח"כ כל זמן שפירש כתי' תהשב, וכל שנעשה אז מכוнос וראו' לשפיקה הרי זה בלבד, אבל מדים הנבלע בשער לא דיבר כלל, ואדרבה מדלא מוקי' הא דקתני דם הלב בל"ת דם הנבלע בשער הלב, מוכרכ דעל האי דם דאיינו מכוнос ואינו ראי' ושפיקה רק אחר שירוש ע"י מליחה או בישול, אין בזה איסור תורה וכמו בכבד שני מותה אח"מ, שמורתת משום דם. ועיין בפרמ"ג במשבצות ריש סי' ע"ב שהביא גירסת רשי' וריש"ז ז"ל וכותב דרש"י ריק ב' מני דמים יש בלבד, מה שכנוס בו ומה שנבלע בששו, אבל לר"י יש ג' מני דם דם הנבלע בששו, ודם המתכנס

אלא שהתורה ציוותה לעשותה כהסכמה זו, אפילו למי שלפי דעתו האמת אינו כן, וא"כ כל זמן שאין כאן הסכמה המכרחת, אפילו קמי' שמי, גלי' דהאמת כמוון דמקיל, מ"מ לנבי מאן דס"ל אסור הוול' לדידי אישור גמורadam יקרעו הלהקה כמותו הרי באמת אסור אף אילו קמי' שמי, ולפי' ז' כל זאת רק למאן דהגעע להוראה וודעתו מכרעת אבל לתלמיד שלא הגיעו להוראה לא נאמר אסור להאיכלו משום טעות' שנגרר אחר המחרמיר, ומסתמא לאיה כיון מהר"ם ש"ז' ז' בדברי.

אבל מה דקש' לי הו, דע"כ הא אמר שמואל, לרבע יhib לוי' ואכל היינו מדעת רב הדודיעו לו שהוא נ"ט, דאל"כ מי רבותא דאלל, וכיון שכן מה זה דקאמר רב חס לוי' וכו' והלא הדודיעו וייתר הוול' חס לוי' לא יכול מה דלא סבירא לי. ואולי לפי מה שכתבנו בדברוקודם ז' דלעומם שמואל נתן לרוב בלי להודיעו, ומושום דלא ידע שמואל מהא דרב דאוסר, ומ"מ הוכיח לתלמידיו וכפרש' ז' ז' לא"כ סיפא דצונן ע"כ נמי בהכי מיيري ודוק.

ע"ש גמר' והוא דרב לאו בפירוש אמר אלא מכלא אמר וכוי', ולא היא שאני התם דנפיש מררה. וכתבו התוס' כלומר מכוא אין להוכיח, אבל הוא בפירוש אמרה כדמוכת בסמוך, עכ"ל. והוא פלא דעתך אמר הש"ס דהאי דרב לאו בפירוש אמר. אבל לפער' ז' הוכיח פירושו משום דבריא דרביא לחתו בראות ובולע רותח אף אילו בסכין מקונה והודח קארם, דהרי ביה' רותח ובולע וכפרש' ז' ז' לא"כ סיפא דצונן ע"כ נמי בהכי מיيري ודוק.

ע"ש גמר' והוא דרב לאו בפירוש אמר אלא מכלא אמר וכוי', ולא היא שאני התם דנפיש מררה. וכתבו התוס' כלומר מכוא אין להוכיח, אבל הוא בפירוש אמרה כדמוכת בסמוך, עכ"ל. והוא פלא דעתך אמר הש"ס דהאי דרב לאו בפירוש אמר. אבל לפער' ז' הוכיח דכוונת הש"ס דרב גופה המציא את דינן דנ"ט בר נ"ט אסור מהא עובדא שאירע לו דאייתי בכריתות דף י"ג ע"ב דכל היכי דיתיב רב לא סגי בא הוראה וכו' בפרש' ז' בע' מני', והוא דוחק דמי' ש רב משאר גдол הדור בעירו אבל עיין ברמב"ם פ"ב ה' ז' מהל' דעות שכ' דרב אמרו עליו שלא שיחה בטלה כל ימי' והכ'ם שם כ' דאיינו יודע מוקומו. ולפע' ז' אם איינו מפורש במ"א למלמד מהכא, דקאמר כל היכי דיתיב רב לא סגי בא הוראה משום דגש מישחת חולין שלו היה לומדין הלכה משום דברור להם שלא שיחה בטלה מימי' ולכן לא נמנע מלישיב ביוםא טבא עת שכורות בין תלמידיו והעם והוא נכון מאי פער' ז' וא"כ שפיר לפינן גם כאן ממה שאמיר יהיב טעמא قول' האי דלהלכה אמר כן ואולי הוא בעצם ידע חלק דהאי מררות' קגרים, אבל כיון דאייכא דיחاب טעמא, גزر על כל נתבי' ועכין איסורبشر שנטעלם מן העון דלעיל צ"ו, דרב אשר מצד גארה עפ"י עובדא, ועין לעיל במה שכתבנו שם. ושוב מצאת' שכונתי בפי' זה לדברי הר"ן ז' וננהנאתי ובזה ניחא דאמר חס לי לארע' דאבא בא דלייספי לי מידי דלא ס"ל, דכבר תמווהו איך יוכחש שמואל לומר שקר. ולידיidi עוד קשה דאמר חס לי לארע' דאבא' וא"כ פירוש דאבא' דשמואל חסיד גדול ה'י, ולמה לי قول' האי, וכי בלאה לא שי למימר דלא עבד שמואל איסורה, דוזאי אסור לעשותן כן גם לאיש פשוטו, וכאשר נכתב בדיור הסמוך אבל לפני האמור י"ל, דכיוון דלאו בפירוש אמר לא ידע שמואל דרב אוסר נ"ט בנ"ט, ולכן נתנו לאכול אבל רב אמר דמסתמא הי הקב"ה ממשמרו שלא יבא מכשול לידו שיתן לרוב דבר שלפי דעתו אסור לו, ולכן אמר חס לי לארע' דאבא' שחסיד גדול ה'י שיבא לידי מכשול. ועין עוד لكمון ודוק'.

ע"ש גמר' אל חס לי לארע' דאבא' וכו', ולכארה יש מן התימא למה לא יאכיל לאחרים דבר שברור לו שהוא מותר, ועין במהר"ם שיר שנטעורה דלמעלה אמר ר' ג' גאמו לשבא, וכתב דבר שבא לא חשיבא לר' ג' כ"ב. ובפשיטות און לדבריו הבנה ולפי מה שכתבנו לעיל דבר מצד גורה וחומרא קאסר י"ל דהוה קבלחה בכל גדר וסיג ואסור לדידי' משא'כ בהא דבר שבא דתלי בפלוגתא דתנאי לעיל אבל עיין לעיל דף י' ובפתחה של שבייארטה העניין במתני' דעת' ז' וכוי' לא נמנע מהודיעו, משום דהאי חיוב הודיע נצמח ונתהווה מאחר לנו בהלכה אמת החלטי במקום דaicaca פלוגתא רק אמרת הסכמי,

ובמהר"ם כאן, והמבוכה גדולה. אולם כפי מה שהארכתי למלעה בדעת הרמב"ם ז'יל גם בטחול יש דם כנוס שהוא בלאו, ועל דם כנוס דאוריתא, ודאי לא מהני מליחה, וגם צלי לא, אלא צרייך להוציאו אבל כבדא בעי קריעעה שוע' לצלי, משום דכולא דמא ובלא קריעעה יתקבץ מדם הכבוד בתוך הסمفונות, ואע"פ שהיא עצמה אינה חזרת ובולעת, ולכן ציווה להם לצלחותו וע"י קריעעה שוע' וחтика תחת, אבל טחלה לא בעי צליה משום דאיינו דם, אלא בשארبشر בעי מליצה מדרבנן, משום דם הנבעל בשרו, ואין להאריך יותר ודוק' היטב.

בתערובות בא לעולם נמי נחshaw טכ"ע וככינר. זכ"ע ודז"ק.

ד"ג קי"ב ע"א גמר' ומ"ש לכ"י תיכול עלה כורא דמלטה, ופרש"י כתהמודוד לי כור של מלך בשכרי וכוי ולעל דף י"ב ע"א הוסיף רשי", ציל דבדיחותא בעלמא הוא, אולם לפע"ד נראה דהיא תיכול אכילה קאמר, וכוונתו כי יש שני מיני שואל אחד המסתפק בסברא, ושואל על עניין הדומה, משום דמסתפק מפני שיש לחلك בסברא, שני שואל סתם ואע"פ שלא ידע שום סברא לחלק בין הנושאים, מ"מ שואל על שני דברים הדומים אלו יש חילוק ביןיהם והוא לא ידע, והנה בכל מקום שתמ冤א האי לכ"י תיכול עללה כורא דמלטה, הוא על אופן שאל באיז' עלי שני עניינים הנראים לדומים, ומ"מ יש חילוק ביןיהם, וכאש הרשיב המשיב באחד לאייסור ובשני להיתר, חזיר ושאל ומ"ש. מזה נשמע דהשואל שאל סתם בלי שעלה על דעתו שיש חילוק ביןיהם, וא"כ קשה מה עלה על דעתו לשואל, ולא פשט לעצמו מן הראשון על השני, ועיין במהר"ס שיף צ"ל שנטעורה ע"ז, אבל הוא מה שהשאיב לו לכ"י תיכול עללה כורא דמלטה, כי יש שואל ע"ה שלא נסמך על עצמו לדמות מלטה אלא ייש הפרש בין הנושאים, והוא לא ידע, ואם אח"כ באמת השיב המשיב משונה בשני מה מה שהשאיב על הראשון, שואל ומ"ש, כי לא מחכמתה שאל על השני, אבל אם הי' השואל בעצמו מסופק בסברא אם יש לדמותם או לחلك ביןיהם, לא הי' חזיר ושואל ומ"ש. והנה השואל בלי טעם הוא כמאל טפל בלי מלח, כי המלח ממתיק ונוטן טעם במאכל, ולכן כאשר שאל ומ"ש ונתגלה שהוא שואל סתם ע"ה, בעלי להסתפק בסברא אלא משום שאנו סומך ע"ע לדמות מלטה למלאה, הרי שאלתו היתה כמאכל טפל בלי מלח, לכן השיבו לו לכ"י תיכול עללה כורא דמלטה, לרמז לו שאלתו היתה חסורה מלח שאל בלי טעם ודז"ק.

ובגוג' אישור לאנוחי כדא דמלטה גבי כדא דcmcaca אני תמה דהחשש שייפול מן המכما לתוכה המלח ואח"כ ימלוח קדרתו, איינו מביאו לשום אישור דמסתמא איכא ס' בקדרה נגד המלח שנונתים לתוכו, ומכח"כ נגד הקותח שנתערב במלח, ואפלו לפי מה שכתבו התוס' שימולח בשר, עיין בלב אר"י שגם זהה מסתמא ס' נגד הכותח, ואיך יאמר על דבר זה שבשותם אופן א"א לבוא לידי אישור, דאסור להניח זה אצל זה. ואולי משום מבלתיו אישור לכתהלה הנעה בה דהיא איתי לאיסור בעינאי, אלא דם זאת אין כאן, דהרי לא ידע ולא כיון לבטול, ובפרט בב"ח דשניות היהiler לא שייך כ"כ אין מבלתיו זה בהזאה לכתהלה, עיין לעיל בסוגי" דטיפת הלב מה שכתבנו בזה. ואולי מה"ט הי' לרמב"ס ז"ל שיטה וגירסה אחרת בזה, והוא דין שאין להניח זה אצל זה בסמוך ממש, מפני שהמלח שאב טעם הקותח, ונמצא מבשל בשר במנא שיש בו טעם חלב, וניהו דודאי בטול טעם החלב בקדרה, אבל הלא אכן אסרים ליתן אף' מעט חלב בתוך הקדרה לכתהלה, והאי ודאי הוא שושאב טעמו ואיינו חשש שהוא יפול, כמו לפ"י רשי" ודו"ק.

ע"ב רב מורי ב"ר אימליך לי' בשר שחותה בהדיبشر טרפה, אתה لكمמי" דרבא, אל הטמאים לאסור צירן ורטבן. והנה מה דאייבען לי' לרבות מריה הי' משום דשמעין מהא דר"ג דלעיל, דזוקא דגיט ועופות שלוחיו יחד נאסרו הדגים, משום דרפו קרמייהו, אבל בשר עס, אמר בלאו, וכמছ"כ רשי" ותוס' ולכן איסתפק אי דזוקא בשר כשר הדין כן, ומטעם דדם מישרך שريك אבל טרפה לא, או דלמא ל"ש. אבל בצריך היוצא מן הטרפה אסור הא ודאי פשיטה לי', דהרי משנה שלמה היא, מובאה לעיל צ"ט ע"ב, דג טמא צרו אסור, וא"כربא לא השיב לו מאומה, דעיקר חסר מן הספר, דהיא לו להסביר דחוליק ציר מדם,داع"ג דבדים אמרין מישרך שريك או כבלעו כך פלטו, אבל ציר טרפה לא, עיין באחרונים. ולפע"ד

שלא נמנעו מלישא זה מזה, ולהשתמש בכלים זה מזה, והוא דבר הכרחי מצד קיומ האומה באחדותה, דאס יהו נמנעים להיות לעם אחר במטה ושולחן, ברבות הימים יטמעו לגמרי בין האומות,adam בישבעם על הארץ שרצה לעשות התורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות הזקן מראה שרצה לעשות תורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות האומה, כאשר האrik בזיה החינוך שהבאתי בפתיחה. מכש"כ בגולות שאנו מפוזרים בין האומות ואין לנו קשר אחד המאחד אותנו רך התורה הזאת, כי אין לנו לא ארץ ולא לשון שהמה סימני קישור כל אומות העולם וכדכתיב למשפחותם לשפותם בארצותם בגויהים. דPsiṭṭia דיש לנו לשמר אחדות האומה בדתה שלא תעsha אגודות אגודות.

ו"ד דבאמת יש לתמונה על מה שמספר הש"ס מתני' דקתרני דלא נמנעו מפני דאודיעו דהוא כמעט מן הנמנע, הרי תורה דב"ש וב"ה פליגו בפסול דורורייתא, ולא כתבת הד"ח צ"ל ומכ"ב לב"ש לרוב ראשונים הוא פסול דורורייתא, ולא כתבת הד"ח צ"ל ומכ"ב לב"ש דזוחlein מטהרין היו נשים נדות ובניהם בני נדות, ואיך שיד' כאן הודה ומכ"ב בתשומש כלים לעניין טומאה וטהרה, דלב"ה הטובלת בזוחlein היא טמאה נדה כמעיקרה, ובעה בעל נדה וממילא כל הכלים שימושים בהם טמאות, ואיך יעלה על הדעת דיש לספיק לשאול כלים טהורים מבני ב"ש, שלא יעלה על הדעת להשגיח על מקומות שלם שלא יהיו זוחlein, ומלאה דלא רמי' אדעתיהו כדי שיודיעו זאת לבני ב"ה ומכ"ב שאחר זמן שרבו המחלוקות בין תלמידי ב"ש וב"ה, ועד זמן האמוראים ולמשל פלייגי ב"ש וב"ה להעיל י"ח ע"א בשוחט בingleton קציר הליכתו ובdry' הקודם פליגו אמראי בשיעור פגימה ועייש' מה שכתבתני בארכיות בסוגי' דשם, ועכ"פ אכן פגימה הקשרה לאחד ופסולה לאידך, וממילא דמאן דמיקל לא בדק הסכךן על פגימה הקשרה לדעתו כלל לא, ואיך שיד' כאן הודה את חבירו המחמיר, ונזכר מזה דבימי האמוראים ידע כלל להזיהר את חבירו המחמיר, ובכך מזה דבימי האמוראים עכ"פ כבר נמנעו מלאכול אחד אצל חבירו, והוא נגד האי משנה דקתרני דרך החלטה דלא נמנעו זמ"ז וכדמפרש לבריתא לקים מה ש' האמת והשלום אהבו והענן צrisk למוד ועין גודל, ודז"ק.

בענין נ"ט בנ"ט עיין בفتיחה לרפרמ"ג הלכ' בב"ח בסוף ד"ה טכ"ע, שכתב שמסתפק בקדרה شبישול בה בשר ואח"כ חלב אי דאוריתא או דרבנן וכותב דתל"י בפלוגתא אי טכ"ע בשאר איסורין דאוריתא או דרבנן עיין מה שכתבתני אני לעיל בדף צ"ז ע"א, דאפילו למ"ד טכ"ע דאוריתא ויליף מגע"כ, מ"מ בב"ח רק דרבנן, דלא מבעי אי לפינן מגע"כ דליקא אלא איסור עשה, מההכי תיתני נימא דנעשה בב"ח בטעם היוצא מפליטת כלים, אלא אף' לפינן טכ"ע מפשורת ולקין עליו, מ"מ בב"ח דרך ביישול אסורה תורה, וכי דרך ביישול הוא דמי שרצו לבשל בב"ח יקח קדרה של בשר ויישל בה חלב אטמה, ולכן פשיטה לי' דבישול חלב בקדרה של בשר אפילו נרגש בה טעם בשר, אין זה בב"ח שחיהבה תורה על בישולו ועל אכילתו וא"כ כל עצמיות פלוגתת רבי ושמואל בדגים שעלו בקדרה אפילו לאכלו בקדרה רותח כל' ראשון, איינו אלא חומרה בעלמא באיסור דרבנן. אבל אי תמה לפ' הכלל שככל לנו המרדכי ופסקין כוותי' דבתערובות בא לעולם לא נתהוו איסור חדש, א"כ בלא"ה אפילו הי' בדגים טעם בשר ממש אם יכנסו בו טעם חלב איך יתרהו איסור בב"ח בקדרה של הדגים שם היתר, כיון דבתערובות בא לעולם, וצ"ל דהמרדכי לא אמר אלא בתערובות מב"מ שאינו ניכר, אבל בתערובות איינו מינו חשוב בכינר האיסור בפ"ע, ולא מקרי בתערובות בא לעולם. אלא דלפ"ז גם זאת תליי אי טכ"ע בעלמא דאוריתא או דרבנן דאי רק דרבנן מנ"ל דלגי

על'ש גמור' א"ש משום ר"ח השופר מפרקתה של בהמה קודמת התוצאה נפשה וכו', עיין בفتיחה שהוחתתי דיש באזה בלאה קצת איסור כמו יפת תואר, שלא התיירה אלא מצד הדוחק נגד יצה"ר עי"ש הטוב.

על'ש משנה המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו עובר בלבד ופרשי"ז זיל לדידוקא איצטריך, הא אוכל עוף בחלב עובר, ועיין בראשו יוסף זיל שכותב דמדלא פירוש כמסקנת הגמג', דאיינו בא לידי ל"ת וכאשר פפי נמי הבעט במסניות, ממשמע דס"ל לרשי", דרך דרך דחווי בעלמא קאמר אימא אינו בא לידי ל"ת, אבל העיקר החתנה סותם דבר עוף בחלב דאוריתא, ולכאורה יפה העיר דינהו דדרכו של רשי"ז זיל לפרש המשנה כס"ד שבגמר' במוקום שהפטותן כן הוא, ע"ג דבמסקנא לא קיימת הכי, מ"מ כאן אי הוה ס"ל לרשי"ז דבר עוף בחלב לאו דאוריתא, ע"כ ממשום דמפרש מתני' שהאי"ז כרי"ף וכפפי הראי"ש זיל, דר"ע לפреш דברי ת"ק ATA, וא"כ יכול שאום תנא דס"ל דעוף דאוריתא דהא פשטות דברי ת"ק שבמשנה שאח"ז נמי ריק בשאר בהמה קامر ולא עופ, וא"כ יותר הי' לי לרשי"ז לשתוק מלפרש המשנה שמתפרשת מיד בגמי, ולכתוב דהא גופה לא איצטריך ובגמ' מפרש. אלא אחר העיון אני רואה דבאמת ליכא הוכחה מפרש"י דס"ל להלכה דעוף דאוריתא, דהנה על הא דקאמר בגמ' אימא אינו בא לידי ל"ת, פרשי"ז זיל קלומר אין לחוש שם יאלנו ויעבור עליו זיל דאי נמי אכללי לי לא עבר עכ"ל, והוא לא כארו' מן התיאמא דאי קאמר התנא דמותר להעלות עוף עם גבינה על השולחן, והוא כב"ש ודלא כב"ה דמתני' בריש פרKen. אבל מהז איכא ראי' ברורה למה שכתבתי שם ד"ה ע"ש גמור' הא קמ"ל מאן ת"ק ר"י, דל"י יוסף דעוף לאו בכל סתםبشر, לית לנו הא דברי ר' יוסי דב"ש וב"ה פליגו ב"ש לכולא וב"ה לחומרא, אלא בסותם מתני' דעדויות דלא מנא הא בין הני דב"ש לכולא וב"ה לחומרא אלא הנפק הוא דב"ש לחומרא ואוסרים העלה וב"ה לכולא דמתירין, ולפיגי אי בשאר עוף בחלב דאוריתא או דרבנן, ולען האי סוגי' דהכא אליבא דר' יוסף אזלה לפresher"ז זיל ולאיבי' פליגו ב"ש וב"ה אי בשאר עוף בחלב דאוריתא, אלא דאן לא ס"ל כר' יוסי דקאמר זו מוקול ב"ש. אלא בסותם מתני' דעדויות דו נמי מחומריב"ש, וממילא להלכתא פסקינו כב"ה ולכולא כמשנה דעדויות, ממשום דלא סתם לנו התנאanca כר' יוסי. ולכן הש"ס כאן פריך לפפי פשטוות המשנה דבאכילה איכא ל"ת דבר עוף בחלב דאוריתא אדם נפרש משותינו כן הרוי סתם כל התנא כאן כר' יוסי דו מוקול ב"ש ומחומריב"ה, ועי' קמשני אימא אינו בא לידי ל"ת ואשמעין דמותר להעלות סתם כאן כמשנה דעדויות ודלא כר' יוסי דפרקון, ולען יפה פרשי' במשנה כפשוות המשנה וודאית' כב"ה דלעיל אליבא דר"י, ולאפוקי מות"ק דעדויות, אלא בגמי' במסקנא לא קיימי הכי, והוא ההלכתא דעוף לאו דאוריתא ומותר להעלות, ונדהה אקומהה דר' אשיל לעיל בריש פרKen דכל הבשר כולל גם עוף ויש מה"ת ויש מדרבן, ומ"מ אסור להעלות גם עוף דהרי סתם גמר' לא ס"ל כן אלא כר' יוסף, זו היא שיטת רשי"ז זיל, אולם שיטת הררי' והרמב"ז זיל דתפסו תירוץו של ר' אשיל ופסקו דבר עוף רק מדרבן ומ"מ אסור להעלות עם הגבינה, ע"כ מפרשיםaea דמסיק הכא אימא אינו בא לידי ל"ת, שלא להתר הعلاה אתה כפרשי"ז, אלא דלשםעין דבר עוף אין באכילהו איסור תורה וכרכ"ע, וכדי שלא תעטה לומר מר דת"ק ס"ל דעוף דאוריתא וכפלוות לשניא דמתני' דריש פרKen דכולל עוף בכלל הבשר, אשמעין דיש מהם דאוריתא ויש מהם דרבנן, וממילא גם חיה מדרבן דכ"ע לפреш דברי הת"ק אתה. שוב עיינתי בפי'ם לרמב"ז וממצאי כדברי זיל, "ומה אמר אינו עובר עליה

מכאן ראי' גמורה להא דכתבנו למעלה, דdam הנבלע בשאר אפיו יוצא אינו מה"ת דאין זה בכלל דם האברים, ולא נאסר מה"ת אלא דם הכנס באברים, וכך הוכחת דקן דעת הרמב"ז זיל, ולען כל הני סברות דdam מישرك שrisk וכל זמן דטריד לפלוט אפיו ציר אינו בולע דם, אשר עליהם סמכין במליחת בשאר על בשאר, לא נאמרו אלא ממשום דעיקר איסור דם הנבלע בשאר שאינו כנוס אין בו איסור תורה. ולען בטרפה דצירנו ודמו היוצא ממנו הוא אסור מה"ת, לא קסמכינו אנחנו סברות שאין להם יסוד. ולען רב מורי דקביעי, ה' משום דה"י מסתפק ציר של בשאר טרפה אסור מה"ת דציר דגים דקANTI במשנה דאסור הוא באמצעות רק מדרבן דיזיע באعلماء וכגד אמרינו לעיל דף הנ"ל, וע"ז השיב לו רבא שפיר, הטמאים לאיסור צירן ורוטבן שהוא מה"ת, וממי לאין להקל בצריך טרפה כמו בדים כשרה הנבלע בשאר שאינו אלא מדרבן. ודע דלדעת הרמב"ז גם צירן ורוטבן של הטמאים אינם לוקין עליהם, ודלא ממש' כתוס' כאן דדרשה גמורה היא, כי לדעת הרמב"ז זיל שנלמד מרובי הכתובים אין בו מלכות, ודינו בחזי שיעור דחשב איסור תורה אבל אין בו מלכות, אבל מ"מ חמור הוא יותר מאיסורי דרבנן באعلماء וכגד מוכחה מהא דלעיל דף צ"ח ע"א דאי ר' אשיל לממר בריה לאו אמיינא לך אל תזיל בשיעורא דרבנן, ועוד הא אר"י חצי שיעור אסור מה"ת, ולען ע"ג דאין לוקין על ציר טרפה, אבל מ"מ אסור הוא יותר מדם הנבלע בשאר דהוא דרבנן ממש, נכלפ"ד נכון דהביא דעת הא"ה דבאיסור דרבנן אמרינו בכל ד"ה בגמי' מיתבי, דהביא דעת הא"ה דבאיסור דרבנן אמרינו בכל האיסורים סברת אידי' דטרוד לפлот לא בלו' וככלעו כך פלוט. וקמתהמה עליו, דא"כ מה פריך מציר של דגים שהוא מדרבן לציר של טרפה שהוא דאוריתא עי"ש. ובאמת חילוק זה בין ציר דגים לציר של טרפה רק לתוס' סברו, אבל לדעת הרמב"ז בשנייהם אין בו מלכות ואסורים מרובי הכתובים שחמורים אצלנו בשל תורה וחזי שיעור כנ"ל.

תוס' ד"ה ורוטבן וקיפה שלhn, וא"ת ותפ"ל ממשרת ליתן טכ"ע וכו' עסה"ד, וש לי תימא רבתא על האי דוחקא שבתוס' שכ' דאיצטריך קרא על שתוי' שהוא כאכילה ברוטבן, ועל ציר הוו"א דוקא כשהקפהו ואכלו. הלא لكمן ק"ד ע"א ד"ה לרבות את השותה, כתבו התוס' דמיידי דשתיי' כגון יין ושמן לא איצטריך קרא דשתיי' בכל אכילה, ורק בmediי דאיינו עומדת לשתיי' כמו חלב ונבלה וחמצץ דהוה שלא כדרכן להמחות ולשתות בהা צריכין נשפ לרבות את השותה. א"כ אי ציר ורוטבן אסורים הרוי הון עומדים לשתייה ומהיכי תיתי בעין להקפות הציר, ורוטבן נמי הלא הבשר עומדת לבישול כמו לצלוי, וכיון דטכ"ע ממילא הרוטבן אסורה בשתייה כי עומדת לך, ושאני גורף החלב והחמצץ שהמחה שאינו עומדת להמחות ולשתות, אלא דדבר זה קשה גם על הסוגי' דלקמן עי"ש בתוס' ד"ה היכי דלאו איסור הבא מאליו, ובמהרש"ז זיל ושם אאריך בזה ברצות ד' ודוק'.

על'ש גמור' א"ר מרשטי' אין מחזיקין דם בבני מעיים וכתבו התוס' דאי לאיסור מכח זה למולו בני מעיים עם שאר בשאר וכו' דהכא דם מישرك שrisk ואין להתר מטעם שrisk אס הי' שופכין דם בשעת צלי' דזוקא דם הנפלט נופל על הציר וכו' עכ"ל, כבר מליתי אמרה דלדעת הרמב"ז זיל דם הנפלט מן הבשר אין בו איסור תורה, ואס כן הוא שפיר מחלקין עפ"י סברות דקוט וshedufot קדים, בין דם הנפלט עי' צליה ומילחה, לדם הנשפך על הצלוי, אבל לדעת התוס' יותר הראשונים דם הנבלע בשאר איסור מה"ת בלאו לאחר שפירוש, פלא מאייך סמכין על סברות כאלו למולו בשאר על בני מעיים ודוק'.

יתירה ומפקיע, ואח"כ כתב גדי ולא את הבהמה טמאה ולא קשי' ל' דוחה בכלל גדי, וא"כ اي רק תרי גדי כתיבי היינו מוקמינו גדי השני להוציא את בהמה הטמאה ולא את החיה הטהורה שהיא בכלל בהמה טהורה, וא"כ למה לא תיקו רשי' ז"ל גם זה להקדים בהמה טמאה לחיה, אם לא שנאמר דלulos בהמה טמאה שפיר היה בכלל גדי כמו חיה בכלל בהמה אלא דמ"מ מסתבר למעטה משום דאסורה בלא"ה וזאת אפילו למ"ד אסור חל על איסור מ"מ במקומות דআיכא מייעוטי מסתבר לאוקמי על דבר שנאסר בלא"ה ולפיכך באמות מעיוט דבכמה טמאה באחרונה אתה דכל זמן שישמעט דבר אחר לא נמעט בהמה טמאה, ורש"י ז"ל לא חש לבאר זאת דבכמה טמאה ע"פ דוחה בכלל גדי יתמעט מיתורה ממשום דאסורה בלא"ה משום דזהאי גלי לכלי ומටבר מאלי ודז"ק. ועיו' עוד لكمן מה שנכתב בהאי מייעוטי דבכמה טמאה בסה"ד ז"ל "אבל בהמה טהורה דלאו גדי כגון פרה ורחל איתרבעאי מקראי" כדכתני בברייתא בגמ' עכ"ל, וכתיב בהගות מהרש"ש ז"ל ז"ל. Ancini לא מצאתי מקומו אליו, ולפ"ע בדורו דרש"י ז"ל את"ר דלקמן קי"ד ע"א קמכוון, דילוי הלב פרה ורחל מיתורה דקראי דחלב אמרו, וכתיב שם רשי' ז"ל דהאי תנא ע"כ לית לי' דגדי אף פרה ורחל במשמעותו, אלא גדי דוקא אלא דמיתורה דגדי תלתא זימנה ליליף בשיר חיה ושאר בהמות (ועיין במה שכותבת שס) וכן ילי' נמי מיתורה דאמו על הלב פרה ורחל, וכן שפיר כתוב רשי' ז"ל כאן דילוף מיתורה דקראי לרבות גם פרה ורחל אלא דלקמן כתוב דמיתורה דגדי גדי ילי' לחיה ולשאר בהמות, ודלא כר"ע דילוף מיתורה דגדי למייעוט חיה ועוף ובכמה טמאה, ע"כ ר"ע סובר המשמעות גדי כולל גם טלה ועגל, אלא דיל' דגס ר"ע ס"ל גדי דוקא של עזים משמעו, ומ"מ ממעט עוף וחיה ובכמה טמאה, דכיון דגדי דוקא, ובעינן לריבוי פרה ורחל, שבו ממילא נתמעטו אלו, אלא דמלחש רשי' ז"ל לא משמע דכיון לך, וכעכ"פ לדעת רשי' ז"ל הא דקרו בוגמי', דגדי גם טלה ועגל, לאו ד"ה הוא, ודלא כתוס' لكمן ד"ה בחלב פרה ורחל, ובאמת גם רישוס'יג דילוף מבלה לחיה, וממעט עוף מחלב אם, ע"כ דלית לי' דגדי פרה ורחל במשמעות דאי ס"ל כן, ומה ליה לי' היקשא דנבללה כלל, כיון דגדי כולל כל מין בהמה, ועוף לאו גדי הוא, ודז"ק.

גמר' מה"מ א"ר אלעזר, אמר קרא וישלח יהוד' את גדי העיזים וכו' ויש להעיר והא התם וכן בקרא ואת עורות גדי העיזים, כתיב בפירוש צאן. לך נא אל הצאן. ואשלח גדי מן הצאן, וא"כ א"א למליל מיתורה עזים אלא דסתם גדי קאי נמי אטלה שהוא מן צאן כי צאן כולל עזים ורחלים, וכמוש"כ התוס' لكمן קל"ז ע"א ד"ה מננה"ם, שכתו דעיזים נמי אקרו צאן, שנ' לך נא אל הצאן珂ח לי' משם שני גדי עזים עכ"ל אבל מנין לך לומר דגס פרה דהינו עגל בכלל גדי, דהוא בקר ולא צאן, ואולי ייל' דלפי מה דמסיק דתרי מייעוט כתיבי עזים העיזים, ילי' מינ' דגדי כולל רחល וגם פרה, ומושב קושי התוס' דחקשו ל"ל תרי מייעוטי, דבאמת גם למאן דשני כתובים הבאים כאחד אין מלדים, נמי איצטריך עוד חד מייעוטי, והש"ס קיצור בלשונו, ועודין הדבר צריך אצל תלמוד רדו"ק.

בל"ית ר"ל אין בא לידי ל"ת לפי שבר עוף בחלב עצמו מדרבן הוא כמו שיתבאר" עכ"ל הרי דרך זאת אתה לאשמעין דעוף דרבנן ומה דלא כתני כן בפשיות משום דרצה עוד לאשמעין דמ"מ אסור להעלותו וכבר עשי דלעיל ריש פרkon גוזרינו גל"ג וזאת נשמע מדקתי אין עובר דמשמע הא אישורה אכן.

ולפי האמור יש להלכタ זו ג' שיטות. דעת הר"ף והרמב"ס ז"ל דבשר עוף דרבנן, ומ"מ אסור להעלותו, דעת התוס' דבשר עוף דאוריתא כר' יוסף דמפרש כן משנה פרkon, וכן מתרש משניות אלו דהמעלה את העוף אין עובר, אבל על אכילתיו עובר, וכן בשיר בהמה טהורה והה עוף ולא פוקי רק טמאה, וב"ש וב"ה פליגו בפלוגתא דת"ק וע"י, ופסקין כת"ק וככ"ה אליבא דר' יוסי ולחומרא, ודעת רשי' דעת שלישית דר' אשוי נדחה וכיימ"ל כר' יוסף, דת"ק ור"ע פליגו בעוף אי דאוריתא אי דרבנן, אלא דב"ש, וב"ה דפליגו נמי בהכא לא קיימ"ל כר' יוסי, דו מוקול ב"ש ומהומרי בה' אלא כת"ק עדויות דב"ה לקולא דבשר עוף לאו מדאורייתא, ונדחה האי כת"ק דהכא ודז"ק היטב.

על' משנה בשיר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנהנה הנה בריש פרkon דקתן נמי לשון אסור לבשל, מ"מ שם לא דבר מבישול אלא מאכילה בלבד לדעת הרמב"ס ז"ל, דלא נאסר הבישול בח'י ועוף אפילו מדרבן לא, ולישנא דקרה נקט, אבל כונתו על אכילה, וכן כולל שם כל הבשר גם ח' ועוף וכדאמר ר' אשוי, דמותני לעולם ר"ע הוא ויש מהן מה"ת ויש מהן מז"ס, אבל כאמור מאיסור בישול ממש ומאיסור הנאה דשני איסורים אלו נלמדו מדכתיב ג"פ האי לאו דלא לבשל טהורה בלבד, אולו אינם נוהgin אפילו מדרבן בחיה ועוף אלא בבהמה בלבד, אולו המב"ח ז"ל בריש הל' בב"ח קמתמה, איך נדחה במשנה דריש פרkon דקתן כל הבשר אסור לבשל דלפי דעת ר' אשויatti כר"ע, ויש מהן מדרבן דהינו חיה ועוף דرك אכילה קامر ולא בישול, והביא דברי הרשב"א בריש פרkon דמפרש בבישול ואכילה קامر, ועיין בפר"ח שם שדוחה דברי הב"ח ויפה כיון,adam נפרש דלעיל בישול ואכילה קامر ומילא הה' הנאה א"כ כאן דעיקר דין' אלו לא אשמעין דانيا נהג רק בטהורה ולא בטמאה לא הוה לי' להזכיר כלל והנהנה אל לא סתם בב"ח נהג בבהמה טהורה ולא בטמאה, ואס' רצה דרכ' אגב להשמעינו דבב"ח אסור גם בהנהנה ונקט אגב הנהנה גם בישול אז ה' לו לנקט גם אכילה ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דאין לוקין על הנאת בב"ח איך השמייט העיקר ונקט הטעול ועיין לעיל בריש פרkon שהארכתי בפירוש המשנה הללו עפ"י דעת הרמב"ס ז"ל ועכ"פ מדרבן ליכא אין לוז מפסק הרמב"ס, והש"ע דבחיה ועוף אפילו מדרבן ליכא איסור בישול והנהנה ואעפ" שבהעלאה גזרו גם בחיה ועוף, עיין לעלה מה שכותבת טעם נכון להז"ק היטב.

רש"י ז"ל ד"ה פרט לעוף ולחיה ובכמה טמאה, עיין בהගות הרש"ש שכטב דרש"י ז"ל הקדים עוף לחיה דמייעוט הראשון יותר מסתבר לאוקמי עופו שאינו בכלל בהמה ויפה דיבר אלא דאו הוו' להקדים גם בהמה טמאה לחיה לכאי דיוטר מסתבר למעט דהרי רש"י ז"ל על חיה כתוב ע"ג דחיה בכלל בהמה מ"מ אתה קרא

ואיך לא הזכיר הרמב"ם דאייכא יתירה להוציא טמאה, ואדרבה כתב דלא אסורה תורה אלא הטהורה בלבד, משום גדי משמע ולד שור כשב ועוז ולא טמאה ולא עוד אלא הקדים הרמב"ם בהמה טמאה לחיה וועוז, היפך לשון ר"ע להורות לנו דהכל נתמעט מגדי לחוד שאינו יכול אלא ולד שור כשב ועוז. ולעיל כתבנו דיש לתמונה מנ"ל באמת כולל גם ולד השור דילמא רק ולד הצאן כשב ועוז בהמה דקה, ולא ולד הבקר בהמה גסה, אולם ניחא לי בשנאמר דגס האי דרש דדרש ר"א מפרט גדי העזים מכל דגדי סתם גם פראה ורחל במשמעותו, אינה דרש גמורה, דהרי תורה גם בעגל כתיב כ"פ בתורה עגל בן בקר וגעלת בקר ובשערירים כתיב שעורי עזים הци נאמר עגל סתם ושער סתם כולל כל מיני בהמה, אלא ודאי דגס כאן סמכו חז"ל על הסברה הפשוטה,DKRA נקט גדי אבל ה"ה שאור מיני בהמות, דין שום טעם לומר דזוקא בשער עז בחלב אסורה תורה ולא בשער רחל ולא בשער פרה, ורק דרך סמק בעלמא דרישו כן, והוציאו את החיה משום דמסתבר דעת בהמה ביתוי קפיד הקרא, והוא ממה שדיבר בלשון הווה גדי בחלב אמרו, כי בחיה וועוז כתיב כי יצוד ציד חיה או עוז, אלא שתלאו ברמא"ד מזכותיב גדי העזים בי"ה' מכל דסתם גדי בל מין בהמה במשמעותו, אבל העיקר על סברתם סמכו, וכן צרכין לומר ברוב דרישות כאלו, וכאשר ביארתי זאת בפתחה ובהרבה מקומות במכילתן ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אתרمر המבשלה בחלב ר"א ור"א, חד אמר לוקה וחדר אמר אין לוקה וכו', אכילה כ"ע לא פלייג דלא לך, כי פלייגו אבישול וכו', הנה כפי הנראה פלייגו אי עיקר האיסור הוא האכילה, ומשם חומר האיסור אסורה תורה גם הבישול שהוא הכנה לאכילה, וכגדעת המדרש הרבה שהביא הרמב"ם ז"ל בראש פ"ט ממש"א, אשר מה"ט יליף אישור אכילה פלייג דזוקא בת מבת הבת,adam אסורה תורה הבישול שהוא מצרכי אכילה, כ"ש אכילה עצמה, והוא לפ"ז אישור בישול הרחקה מאכילה כמו בישולו, אבל אם נאמר דאישור בישול הואה איסור בפ"ע לא מביע לפ"ז דעת הראב"ע והרמב"ז ז"ל בראש פסחים שהוא הרחקה יರאה ובל ימצא בחמצז, כתוב הר"ז ז"ל בראש פסחים שהוא הרחקה מאכילה. ואם כן הוא כל שאין לוקין על אכילתו, איך אפשר ללקות אכילה כדכתיב, אבל אם נאמר דאישור בישול הואה איסור בפ"ע לא מכל השקיל וטורי נבנו על הקבלה ועל פשtuות פירוש הכתוב, וכו' תורה בפירוש מפסק הראם"ס ז"ל בעניין זה ז"ל בפ"ט ה"ג ממש"א אין אסור מה"ת אלא בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה שני ל"ת גדי בחלב אמו, ונגיד הוא כולן ולד השור ולד השה ולד העז, עד שיפרט ואמר גדי כ"ע ז"ל בפ"ט ה"ג ממש"א אז שפיר איכא למימר דמבשלה חלב בחלב ניהו דלא לך אכילה, משום דאחעה"א, אבל אסורה בישול אלא אפיילו לא נדרש טעם, אלא קרא כדכתיב, אלא דמשום דכתיביו ג"פ בתורה לא תבשל, ונוקמי הני תرتית היתרים לאיסור אכילה והנה וכתדברי" דלקמן, אז שפיר איכא למימר ד_mbשלה חלב בחלב ניהו דלא לך אכילה, משום דאחעה"א, אבל אסורה בישול הואה איסור בפ"ע לקי שפיר עיין לעיל בראש פרקן מה שהארכתי בזה, ועפ"י הדברים תמהתי על הרמב"ם ז"ל דמצחה שטרוי לב"י תרי, דפסק המבשלה בחלב לוקה על בישולו ואני לוקה על אכילתו. ולא הביא האי תדברי" דגנולד מג' לא תבשל בישול אכילה והנה אלא דברי המדרש הרבה לא שתק הכתוב בהווה ר"ל דה"ה הזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שאינו מאמו) אבל בשער וכו' מותר לבשל", ובהלכה ח' וכו' בשער חי וועוז וכו' אין אסורה אכילה מה"ת וכו' עכ"ל, מסידור הדברים וטעמים שכותב הרמב"ם ז"ל תורה שלא השגית על הנני דרישות גדי המזוכרים בוגם' דרנה כתוב דלשון גדי כולל כל שלוש מיני בהמות טהורות שור כשב ועוז כי הولد מהם נקרא גדי, אם לא שפרט עזים וכמימורא דר"א בוגם', ומה דלא כתיב בשער בהמה או בהמה לחודה בחלב סתם משום דבריך בהווה. ולכן ממש"א איתמעט בהמה טמאה, והקדים הרמב"ם ז"ל בהמה טמאה אף לעוז עכ"פ דעוף פשיטה יותר למעט מההמה טמאה משום דעוף וחיה עכ"פ מדרבענן אסורים באכילה, ובהמה טמאה לית בה איסור בב"ח מדרבענן ויש נפקותא בזה כאשר כתבו הפסיקים כיידין, וכו' חיה וועוז נתמעטו מגדי דעוף דחיה בכלל בהמה אבל לא בכלל גדי,adam לא תאמיר כן אלא גדי הוא ולד רץ מאיזה מין שהיה', אכ' גם ולד רץ של הטמאה בכלל וצרכין להוציא בהמה טמאה מיתורה ממש וכדמשמע מפשtuות לשון ר"ע ומשקול וטורי שבוגם'

ע"ב גמור' אמר שמואל גדי לרבות את החלב וכו', עד סוף ההסוגי הנה תמצוא בדרשות אלו ריבויין ומעוטין, והמבוכה גדולה, DR"ע במתני' דרש הני שלשה גדיים למעטיה חיה וועוז ובהמה טמאה, ושמואל דרש אותם לרבות חלב ומתה ושליל ולמעטיה טמאה, וכפי המבואר בוגם' משום דסביר אחע"א וילף מהכא, ומ"מ ממעט טמאה ולאו משום דאחעה"א דאפיילו מבישול קממעט כמש"כ המהרש"א ז"ל, ולא איתפרש טעמא למה מרובה חלב ומתה וממעט טמאה ולר"ע מסיק לקמן קט"ז ע"א, לחלב ומתה לא צרך קרא, דס"ל בעלמא אחע"א וכן לשיל דגדי מעלי' הוא לא צרך קרא, והנה אנו ס"ל להלכתא דאחעה"א ובאמת אחלב ומתה לא חלה כ"ב ע"ב ובתוס' שם, ואחריו כל זאת עדין קשה מנ"ל למעט חייה דהוא בכלל בהמה, דכמו דממעטינן בהמה טמאה אף דבלא"ה אאחעה"א דאפיילו בבישול מותר, נמעט גם חלב ומתה מבישול, דמסתבר למעט כמו בהמה טמאה, דהאי אסור והאי אסור, ולא נמעט חייה דהוא בכלל בהמה, ולעומת זה קשה להיפך למ"ד בחלב בתה כיוון דאכילה לא לקי אבישול נמי לא לקי, למה לי מייעוט בחלב כיוון דאכילה לא לקי אבישול נמי לא לקי וזה לא יצאו אbehema. ובכל מה שכתבו האחرونים ז"ל בזה לא יצאו מסבוק הדוחקים והקושיות כאשר דרישין לקמן קט"ז ע"ב לאיסור אכילה עוד אלא דהני תלטא לאוין דרישין לקמן קט"ז ע"ב להלכה בטור ואכ' נפלו כל הני והנה ובישול, וחובה דרשת זו להלכה זו להלכה בטור ואכ' נפלו כל הני דרישות דחכא בביבא, דכיוון דעיקר הלאוין מצרך צרכיכי, א"א לדרש לא לרבות ולא למעט, משום דכתיב גדי ולא כתיב בשער, אלא חדא דרשת ולא תלתא דבאמת תרתי לא שינוי לשונו בלי שום כוונה, ואפיילו חדא דרשת לא מצין לדרשת מדתכיב גדי ולא כתיב בשער, דהרי אין אמרין דלאו דזוקא גדי רץ, אלא גם עז זקונה וכן לאו דזוקא בחלב אמו, אלא בחלב אחותה בין גדולה ובין קטינה, אלא שדיבר הכתוב בהווה, דדריך לבשל בחלב דיקי בשער הרך ולא הזקן, וממיאלה קרוב להתבשל בחלב אמו דמונכת לפניו, ואכ' אך מצין לדריש מגיד ולא בשער, ומחלב אמו ולא חלב סטם, כיון דהכל נכתב משום דדיבור הכתוב בהווה. מכל הליון טעמין אין לנו מנוס אחר אלא לומר, לכל הני דרישות אסמכות בועלמא נינהו, וכדי להגדיל תורה ולסלסלה, אבל הדינים היוצאים מכל השקיל וטורי נבנו על הקבלה ועל פשtuות פירוש הכתוב, וכו' תורה בפירוש מפסק הראם"ס ז"ל בעניין זה ז"ל בפ"ט ה"ג ממש"א "אין אסור מה"ת אלא בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה שני ל"ת גדי בחלב אמו, ונגיד הוא כולן ולד השור ולד השה ולד העז, עד שיפרט ואמר גדי כ"ע ז"ל דה"ה הזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שדיבר הכתוב בהווה (ר"ל דה"ה הזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שאינו מאמו) אבל בשער וכו' מותר לבשל", ובהלכה ח' וכו' בשער חי וועוז וכו' אין אסורה אכילה מה"ת וכו' עכ"ל, מסידור הדברים וטעמים שכותב הרמב"ם ז"ל תורה שלא השגית על הנני דרישות גדי המזוכרים בוגם' דרנה כתוב דלשון גדי כולל כל שלוש מיני בהמות טהורות שור כשב ועוז כי הولد מהם נקרא גדי, אם לא שפרט עזים וכמימורא דר"א בוגם', ומה דלא כתיב בשער בהמה או בהמה לחודה בחלב סתם משום דבריך בהווה. ולכן ממש"א איתמעט בהמה טماء, והקדים הרמב"ם ז"ל בהמה טماء אף לעוז עכ"פ דעוף פשיטה יותר למעט מההמה טماء משום דעוף וחיה עכ"פ מדרבענן אסורים באכילה, ובהמה טماء לית בה איסור בב"ח מדרבענן ויש נפקותא בזה כאשר כתבו הפסיקים כיידין, וכו' חיה וועוז נתמעטו מגדי דעוף דחיה בכלל בהמה אבל לא בכלל גדי, adam לא תאמיר כן אלא גדי הוא ולד רץ מאיזה מין שהיה', אכ' גם ולד רץ של הטמאה בכלל וצרכין להוציא בהמה טماء מיתורה ממש וכדמשמע מפשtuות לשון ר"ע ומשקול וטורי שבוגם'

דרך לבשל בחלב, משום שהוא רך ומתבשל בבישול כל כמו החלב ומסתמא מתבשל בחלב אמו שמכונת לפני. ובזה השקיל וטררי מתרפרש כמין חומר דהכי קامر, בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, ר'ל אמו דוקא ואפיו מינו לא, דלפום פשوطות הלשון שהוא דוקא הרוי טעם כמו אותו ואת בנו וכמו זהותם דוקא אם ובנה, ולא זקנה ולידה דעתמא ה'ג' דוקא גדי בחלב אמו ולא בחלב אחותה וממש'כ לא בחלב מין אחר, ولكن פרה ורחול מנין, ע'ז מшиб דאייא ק'ו'adam בקרובים שלא נאסרו בהרבעה אסורה התורה מושם תערובות מינימים ממש'כ ברוחקים שנאסרו בהרבעה אסורה התורה תערובות בשר בחלב. ע'ז קאמר דמעיקרא דדינא פירכא ר'ל דק'ו' דידך נבנה על הקדמה מוטעת, DATA שברת דחתums מושם תערובות מינימים, אז יותר מסתבר לאסורה הרוחקים מן הקרובים,-DDILMA הטעם מושם אחוריות של מעשה הבישול, אז נהפוך הוא DDIKO גדי בחלב אמו שנאסרו עמו בשחיטה מושם אותו ואת בנו, נאסר עם חלבה בבישול וחוד טעמא אית' לאותו ואת בנו ולבישול בב'ח, וכן קאמר הלשון דמעיקרא דדינא פירכא דמה שאתת מהחזק לקל הוא החומר, ומה שאתה מהחזק לחומר הוא הקל, דהה דנאסר עמה בהרבעה קולא הוא לגבי ב'ח, ע'ז קאמר ת'ל רק בהווה כנפטע'ד נכו' ובورو בס'ד.

שוב ראייתי בחודשי ק'ז בעחתת'ס זצ'ל שהעיר קצר במנה שכתבנו וכתב דהאי בריתא ATI' קר'ש דדורש טעמא דקרו וציין גמר' ערוכה קידושין ד' כ' ע'ב. ובענייני פלא לפ' מה שכטב ק'ז ז'יל בעצמו בתשובותיו ליו'ד סי' רנ'ד, דפשיטה דלקולא דוקא לא דרשין טעמא אבל לחומרה ודאי חישין אטטעמא דקרו עי'יש. וא'כ שם דמיירי בדיני ממונות בתי ערי חומה לנוול לחצאיין, איז נסמוד אקי' דנייפרך עפ'י טעמא דקרו, להוציא מזה ולהיתן לה. ואכן בב'ח דרצין למדוד חלב פרה ורחול מק'ו, הלא בלאה קשה וכי עונשין מה'ז, עד שפרק זה אתני ולמה לי קרא, אלא ודאי דהאי ק'ו' לא אתה אלא לגנות לך פירוש הקרה, אי גדי בחלב דוקא וכפשות מושמעות' או דלמא דבר הכתוב בהווה, וכל הבשר בכל החלב אסורה תורה, ולפשות ספק זה גם לדין לא דרשין טעמא דקרו, צרכיך אנו לחזור אחר הטעם, כי רק ע'ז הטעם מצין לעיד פירוש האmittiy ודו'ק היבט.

ע'ב גמר' איר אש' מנין לב'ח' שאסור באכילה שי' ל'ת כל תעובה כל שתבעתי לך הרי הוא בבל תאכל. תמהני על סידור הש'ס דהקדים דברי ר'א אחרון שבאמוראים לפני ר'ל ור'י וכמה תנאים בבריתות דיש להם שאר לפותות. אלא דבלאי' הקשו האחרונים ז'יל דהה הוה לאו שבכליות ואיך לokin על אכילת ב'ב'ח. וראיתי בח' ק'ז בעחתת'ס זצ'ל שהביא דברי הכל'ם ריש פ'א מהל' טומאת מטה כתוב, דברי ר'א דילפין מל'ית כל תועבה זה הון דבורי המדרש הרבה שהביא הרמב'ס ז'יל ש', שאסור הבישול וכש'כ האכילה והוא מהאי קרא דל'ת כל תועבה ועפ'י הדברים כתוב החת'ס דצרכין ג'פ' לא TABSHUL וגו' ל'ת כל תועבה, דמג' פעמים לא TABSHUL לפנין אכילה והנה באם אין עניין ולא הין לוקין, אבל כיוון ילפנין מלואו שבכליות דל'ת כל תועבה שוב ילפנין למלך גם מלאו דלא TABSHUL באם אין עניין, ממש'כ התוס' ב'מ עי'יש, ואם כנים הדברים אז יי'ל דכל הילפונות דלקמן לא מצין להלכות, דכל הני או שהוא מריבוי

וחצי זית חלב ודאי לקי ודוק'ק.

גמר' מיתבי המבשלה וכו' הפגול והנותר והטמא שבשלו בחלב חייב וככתב המהרש'א ז'יל דאייא לאוקמא דזוקא בבישול דלא היה אלא חד אישור ח'יב, מ'מ איכא לאוותב ל'ק דאייא מאן דסביר דאבישול נמי לא לקי עכ'ל, והנה לפי מה שביארנו לעלה בפרק גה'ג' בחלב בחלב אמרין דלא דבר הקרה רק מבשר הגדי ולא מחלב, וכן גם אבישול לא לקי, אבל באיסור שבא על הבשר דרך הזדמנות לייא מ'ד דלא ילכה על הבישול דאייא אלא חד איסורה, לא הוועיל המהרש'א כלום בתירוץ, דכאן בפגול נותר וטמא לכ'ע'יך איבישול, אבל צ'ל דחש'ס לא מצי לתרץ דאבישול ולא אכילה קאי, משום דאי פשיטה, ומה קמ'ל דחביב אבישול כיון דליך אלא חד איסורה, ואי שלא תאמר מדלא לKEY אכילה אבישול נמי לא לקי, וה לא איסורה חל גם לעניין אכילה לkeys בין רשעים גמורים, ומהיכי תיתטי לא ילכה אבישול. ולא עוד אלא דלפי סברתנו דלעיל גם אכילה מצי לך, באוכל zeit מתערובות הבשר והחולב באופן דליך שיעור בשר לגבי פיגול ונותר וטמא, אלא ודאי דמה דקתני בברית' גם אכילה, והינו באוכל zeit בשר מפיגול ומ'מ חיבת תרתי אפיגול ואב'ח' ומשום דהע'א ועיין בהגחות ביאור מהר'ם שיף ז'ל שכ' דמפרש'י נמי משמע דלא כמהר'ש'א והוא אמתה ודוק'ק.

רש'י ד'ה, ומור אמר חד ואכו', דאס לא התירו בו משום אכילת חלב אלא משום בב'ח, אינו לוקה דלא ATI' איסור בב'ח וחיל איסור חלב עכ'ל, גם מכאן איכא ראי' דאפילו לאיסורה לא חיל, Adams נאמר דלאיסורה חל אם לא התירו BI' משום חלב למה לא לוקה משום בב'ח. אלא דלפ'ז בכל הני איסורים שבאו רק דרכ' הزادמנות ייחד כמו בשר פיגול בחלב אי לא אטרו BI' משום פיגולilkha משום בב'ח, ודבר זה לא הזכיר שום פוסק וצ'ע ודוק'ק.

גמר' ת'ר בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, בחלב פרה ורחול מינין, אמרת ק'ו' וכו', ת'ל בחלב אמו וכו' עכ'ל. הנה הון לפרש'ו' והו לתוס' האי שkil וטררי לפלא בעניין כל רואה ולא נמצא עניין זה בש'ס, וגם קשה מאד לדודוש מחלב אמו אפילו מייתורה לפרט ר'א דקאמר ורחול, היפך משמעות הלשון מכל וכל, וגם לשון ר'א דרצה לתקננו, מעיקרא דדינא פירכא משונה מאד הגם שרשי' ז'ל ר'א דרצה לתקננו, אבל לפע'ד לא תיקון כלום, דלא מצינו לשון זה בש'ס הגם דפרק אונתלה דינא דוק'ק ותשכח.

אבל לפע'ד לפרש הסוגי עפ'י מה שהזכירנו בריש פרkon, וכן לעיל בדף הקודם DIS שמי טעמים בעניין ATI' בב'ח או ממש'כ הראב'ע' והרמב'ן ז'יל דמצד אכזריות נעה בה וכעין שחיתית אותו ואת בנו, או מצד תערובות מינימ וכעין כלאים ושתגען.

והנה אם נאמר דמצד אכזריות נעה בה, אז עיקר האיסור הבישול כי הוא המעשה המתוועבת לפנין המקום, וזה לא ידענו טעם לאיסור אכילה, כי אותו ואת בנו ושילוח הקון וראייאת BI' יותר אכזריות, ומ'מ לא אסורה התורה אחר המעשה את הנשחת ואת הניקח כדלקמן בדף הסמו'. ואיך יאסר הכא המתבשל, שניית אם מצד מעשה אכזריות אסורה התורה הבישול, אז ודאי מסתבר לומר דאמו דוקא ואפילו מינו לא, וכאשר כתוב באמת האבן עזרא ז'יל בתורה עי'יש. אולם אם מצד תערובות מינימ וכעין כלאים נאסר, אז עיקר האיסור הוא האכילה והבישול נאסר רק אגב אכילה ומצד הרחקה מאכילה, וכ国度ת המדרש הרבה שהביא הרמב'ס ז'יל, ואיך מסתבר לומר דכש'כ גדי בחלב אחרית ואפילו שאינו מיננו, כמו פרה ורחול, דהרי כל שרוחקים יותר, מסתבר יותר לאסור וממילא צ'ל גדי בחלב אמו דכתיב הוא משום דזקי דבר הכתוב בהווה. דוק'גדי

דלים ככתבן אתה, וממילא בעין ילפota דאותו דכתיב בטרפה וכדמפורש בפסחים בסוגי' חזקי' ור' אבוח, זיל דלא חש כאן להאריך וקסמך אסוגי' פסחים שנסדרה קודם סוגי' דהכא, אלא אז לא היה לו להביא כלל האי בריתא דפליגו בה ר'ם ור'וי, אלא דברי' ר' אבוח דמדפרט בנבלת היתר הנאה, מכלל דשאר איסורי אכילה אסורים גם בהנאה. ואולי ייל' מושם דפסחה ذקרה נראת לדברים ככתבן וכרכ'וי, لكن איצטרך להביא הבריתא דר'ם מפרש דלא אתה לדברים ככתבן, ומה דפרק תחלה מ"ט דר'ם מושם אין לנו הכרע לפריש לדברים ככתבן, אין לחיש איסור מכירה לגר, ואיסור נתינה לנכרי' דבלאי'ה ידעינו ממש'כ התוס' لكن יותר מסתבר לדרוש כר'ם ואתה הקרא לאסור שאר איסורים בהנאה, ולפ'ז ייל' דר'י אי לאו דעתך ל' אוטו בטרפה דאייתר,, מושם דס'ל חשב'ב לאו דאוריתא, באמת הי' מסתבר לי' נמי לדירוש כר'ם, אלא כיון דעתך ל' אוטו על שאר איסורים דאסורים בהנאה, אייתר ל' האי דנבלה על דברים ככתבם ודוד'ק.

ד"ג כת'ו ע"ג גמר' אלא מעטה מעשה שבת ליטסרי, עיין בח' ק"ז בעהchatת'ס זצ'ל דהסביר בטוב טעם דבמלاكت שבת אין המלאכה מתועבת דהרי בנעשה ממילא או מעיש' וננמרה שבת מותרת, ורק אשביות גופו של אדם קפיד רחמנא, והתמהה על התוס' שהוצרכו לחלק בין שבת לבב'ח מושם דבשבת איינו ניכר שעשה מלאכתו בשבת, אבל בב'ח ניכר, והוא דפרק הש'ס דמעשה שבת ליטסרי מושם דלא נחות לחלק בין גוף העני מותועב או היוצא ממעשה המתועבת, עד שדרשו מהיה, היא קודש ואין מעשה קודש, וכד'ק ממש כתוב גם הלב אר'י בתוס' ד"ה חרוש עי"ש, אלא דני תמה אם המקשן לא הבין החלוק בין הנושאים המבוואר לכל מבון, מה לא השיב לו התרצין שאין כאן תועבה ובלא קרא, וממילא דלא הי' מקשה לי' מחורש בשור וחמור ומחוםס פי' פרה, יותר קשה דבב'ח מאן אמר לנו דילמא קפיד רחמנא על מעשה האדם שהוא מעשה אכזריות, וכטעם האבן עזרא והרמב"ן ז'ל. וכך נראה לרוץ חדא קושי' בחברתה דהמקשין שפיר השיג החילוק הנ'ל, אלא דבב'ח גופא לא ברيرا לנו אם העני בעצמו מתועב או מעשה אדם בשבת, וכיון דר'א מ"מ יל'ן איסור אכילה מל'ת כל תועבה, הרי דאפילו אם המעשה של אדם מתועב גם היוצאה ממנה בכל תועבה היא, ואז באמת לא הי' לנו לlokות על אכילת בב'ח, אלא באכל מה שבישל באיסור בישול, וכמעשה שבת, אלא דמ"מ שפיר אמר ר'א בסתם דבב'ח אסור באכילה ונעשה מאליו, וכן דשנינו תפת חלב שנפלת על החתיכה, ואפי' נעשה מאליו, וכיוון שזיכינו לדרשא זו, שב נפשט דבב'ח טעונה דבב'ח שהוא מעשה טעם אמרה תורה לא תשבל, וכן שפיר מושם דלא ידעת דבב'ח דאית לך קרא פריך א'כ מעשה שבת נמי ליתסר, ע"ז קמשנה, דאית לך קרא דהיא קודש ואין מעשה קודש, וכיון שזיכינו לדרשא זו, שב נפשט לנו טעונה דבב'ח שהוא מתועב בעצם, דאל'כ למה אמרה תורה לית' כל תועבה דאתה על בב'ח, דמ"ש מעשה שבת, וממילא כאשר הקשה לו מחורש וחומס, השיב לך ק'ו' משפט להתייר, לרוחא דמלטה קאמר ל' האי ק'ו', דבלאי'ה כבר נפשט לנו דرك אם העני בעצם הוא תועבה כבב'ח, שיק' הלאו דל'ת כל תועבה, ולא אם על מעשה האדם קפיד מטעם שביתת גופו או שלא להתחזיר וכדומה, אבל דרך הש'ס לטעמך אילפota תמיד, והרי תראה דהש'ס פריך אח'כ מאותו ואת בנו ומשילוח הקן דליתסרו, שכתב רשי' ז'ל בעצמן דלא קשי' דמצוי למילך משפט דשתי, ולפי ביאורנו הי' מצוי לדוחות מסברה דין כאן תועבה בגין העני וכמעשה שבת. ודע דלפי הדברים קושי' התוס' ד"ה היא קודש, דלמה ל' לר'י הסנדLER קראDKודש היא לאסור מעשה שבת, תפ'ל מל'ת כל תועבה, וכן קושי' המהרש"א ז'ל דלר'י הסנדLER תקשה חורש בשור וחמור הגם' בכאן לא סיימה למלאה, דהרי אכן כר'י נגד ר'מ פסקין,

בעלמא, או באם אין עני או בהיקש וסמוכים, שכל הני אין דרישות גמורות למלכות כМОון, ולכן כולן צרכינן להא דר' אשוי ולאיסורה, ואהני אח'כ הני דרישות למלכות, כך ה' מקום לומר אלא דדוחק גדול לומר בהצטרפות לאו שבכללות בלאו שבאים אין עני איכא מלכות, דהא דלא מלקין אלאו שבכללות ואלאו דבאים אין עני, הכל טעמא, מושם דלא ברירה לך דהכא אתה, וא'כ ה'ה בשני דרישות דלא ברירה לך נמי לא מלקין, ואין זה דומה להא דכתבו הפוסקים דשני סימנים שאינם מובהקים חשבו כסימן מובהק, דהתמס שני הסימנים מורים על עניין אחד, אבל כאן אין הדרש האחד מורה על אמונות הדרש השני כМОון, וגם מה שהביא ק'ז החחת'ס ז'ל ראי' מותס' ע"ז ס'ו ע"א, אין עניינו לכאן כМОון לכל רואה, ובבלאי'ה קושי' התוס' דשם לפע'ד לק'ם, שהקשו לר'ם דקאמר איסורי'ן מצטרפין לכזית מושם ל'ת כל תועבה והקשוי, הא הויה לאו שבכללות, נראת דסבورو דל'ר'ם נמי מותפרש הרא דאתה להוציא לאו על כל איסורי' אכילה שבתורה, והוה לאו שבכללות לכן נתקשו, אך אפשר ללקות עליו אבל לפע'ד לויל שאני כדי אני אומר דל'ר'ם לא אתה הקרא להוציא לאו חדש בכללות, אלא אתה למדנו שכל איסורי'ן מצטרפין לכזית ואין זה לאו שבכללות והבון. וחוץ מכל זה בעדעת הרמב'ס ז'ל פשיטה דין להכניס את זאת, דמה שהכח'ם שם בס' פ"א מותס' מ כתוב, דמהא דל'ת כל תועבה קאמר, דלא בא הכתוב לאסור אכילה וכו', גם הוא ז'ל הדר' ב' מיד, שכתב עז' מושם דכדי' שלא יבא לאכול, אסורה התורה אפיקו הבישול והוא האמת דלולי זאת, מה עניין זה לבת הבית שהביא הרמב'ס ז'ל. ובחנוך תמהו על הרמב'ס ז'ל, ומה הניי כל הדרישות בשב'ס' והביא מהרחק לחומו ממדרשי רביה. דלפע'ד ברור דרmb'ס ז'ל הי' קשה, דכלל הני הדרישות דעיקר הלאו אתה לבישול, ואין לנו לאו מפורש על אכילה, אלא או לאו שבכללות דל'ת כל תועבה, או הני באם אין עניין, או סמוכין, דעל כל זה אין כדי ללקות, ואין לנו מנוס אחר אלא לומר כדעת המדרש רבה דעיקר הלאו לאכילה אתה, ובבישול נאסר רק אגב כדי להרחק מן האכילה. ובאמת על טעמי הש'ס דילן עוד יפלא, מנ'ל Adams נפל מאלי'ו תפת חלב על החתיכה או שבישלו עכו'ם דלא ניכר הבישול, שי'ה' אסורה באכילה ולוקין עליו, דלא מביע לר' אשוי דדרישת תפת' רשי' ז'ל הרי הוא בבל תאכל עולמית, בכל שקשה מאי דמה שכתב רשי' ז'ל הרי הוא בבל תאכל עולמית, והענינים שהוא בין שבא בעבירה ובין שלא בא בעבירה, הוא דוחק גדול, דמ"ש מעשה שבת ומחרוש בשור וחומס פי' פרה, דבכל הני דפרק ליטסרי, כיון דליך לאו מפורש אכילה, מסתבר גם לכלי אינך דרישות, כיון דליך לא אסורה בתאכל, ולומר עכ'פ' דעיקר האיסור באכילה בלשון בישול כמו במעשה שבת ואთ בנו וכדומה, אלא דבנני לא אסורה התורה האכילה, וכעין טעמא דרבנן דקנסו במעשה שבת הוסיף אכילה, ובפרט לתדרבי' דדריש מג'פ' ל'ת, הרי שלא להנות מאיסורה, והרשות לא שבעל דרכך בבא בעבירה אסורה, אלא דהוציא רחמנא איסור אכילה בלשון בישול, מה לא נימא דמש'ה הוציא בלשון בישול דרכך בשער אלאו דלא תבשל אסורה התורה האכילה, ועיין בבל אר'י שכתב כן באמת, ولكن כתוב צרכינן גם לדר' אשוי כדי לידע שאפיקו לא בא בעבירה אסורה. אבל מי לא יודה שדוחק לחבר שני אכילה בלשון בישול, מה לא נימא דמש'ה הגם' יפה עשה הרמב'ס ז'ל דתפס לעיקר דברי המדרש הרבה, ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אין לי אלא באכילה בהנאה מניין, כדרא' א, דאר' א כל מקום שני' וכו' כדרך שפרט לך בנבלה וכו', דתני' וכו', הנה הגם' בכאן לא סיימה למלאה, דהרי אכן כר'י נגד ר'מ פסקין,

לי' איסור הנאה, וכן כי' הרץ ז"ל והנה מפרש"י ז"ל משמע, דלא כמנהר"א ז"ל, שהרי כתוב בד"ה אבל בהנאה לא, קמ"ל מהאי קרא דעתiba אזהרה דידי' גבי פסק דמה פ██ת מבושל אסור באכילה ובנהנה, דכל קדשים שאינם מכח כל פ██ול בקדוש באש תשרף, ואיقا קרא אחרינו עיין בפסחים כד ע"א, אבל הלאו דאל תאכל ממנה נא ובשל מבושל במים רק באכילה קמי, ודטע דהרי יכול נא ומboseל בהדי', ונא ודאי רק באכילה קאמיר, דהרי איינו בשרפאה אלא שיצלהו כל צרכו, וא"כ למה לי לרשי' לכטוס בדוחק במקומות שיש לפניו דרך דריל' איסור הנאה מדרי' אבואה יליף, משא"כ לרבי ממש'כ המהריש'lein לכן גראה לפע"ד דהכא ר"י פריך לריל' כעורה זו ששינה רבוי, ובירושלמי פ██חים ריש פ' כל שעה מבואר, דידי' לית לי הא דרי' אבואה, וא"כ לדידי' לא מצי הש"ס להшиб דעתה מדר' אבואה קיליף, וכן גם אליבא דריל' מוכרכ רשי'יל' לומר, דריל' לית לי דרי' אבואה, דאל"כ תקשה עלי' קושי' ר"י, כעורה זו ששינה רבוי. אבל לדידן שפיר מצין למייר דרבי' א"ה מדרי' אבואה נפקא.

ע"ש גמר' דברי' תנא, לית גדי ג"פ אחד לאיסור אכילה ואחד לא"ה ואחד לאיסור בישול האי סדר ודאי איינו מדווקדק דעתה מון שלישי יליף כਮובן והנתנא דמתניתני סיידר בריש פרkon איסור אכילה ובמשנתנו דהכא איסור בישול ואיסור הנאה, עיין לעיל בריש פרkon מה שכתבתني בזה בארכיות ודו"ק.

ע"ש גמר' תנוי איסי ב"י אומר, מנין לבב"ח שאיסור כאמור כאן כי עם קדוש וכוי' אין לי אלא באכילה בהנאה מנין, אמרת ק"ו וכוי' لكمון בערך הסמוך יליף ר"ש מהאי היקשא דבב"ח לטרפה איסור אכילה והיתר הנאה, והתוס' لكمון נתערכו ע"ז, אכן מציא יליף אה' מק"ו, כיוון דאיתקס לטרפה ע"ז"ש ואין גז"ש למוחצה, ותריצו דהאי סובר דאהני גז"ש ובעהני יפלאל, דאפילו אפשר לומר אהני גז"ש ואהני ק"ו, הינו דוקא במקומות דאיaca ק"ז גם بلا גז"ש, אבל הכא הלא פריך הש"ס ומה לי גז"ש נילוף הכל מק"ו מערלה, וקמתרץ דק"ז פריכא הוה מוחרש בשור וחמור וחוסם פי פרה, ורק אחר דaicא גז"ש אכילה חורן ונעור הק"ו, ואיך נאמר דק"ז כזה שהוא נפרק חורן ונעור ע"ז"ש, נגד הגז"ש שאינה למוחצת. גם תירוץ השני שכתבו התוס' נראה לדוחק גדול בעניין, אכן נאמר דאתא ק"ז שאינו אלא היקש שכלי, ואינו מוקובל לדרשו לדוחות דרשה דגז"ש המקובלת להקיש בב"ח לטרפה המפורש בקרא, ומכח ק"ז נайд מזא ונקייש לבשר קדשים שייצאו חזץ למוחצתו שהוא נגד הכלל דלמה שמאפרוש בקרא מקשין. אבל מה שנראה לפע"ד להוסיף קצט קמחא ומים על תי' התוס' דהנה ליל"ד דרי' אשி לעיל קאמר מנין לבב"ח שאיסור באכילה, וריל' קאמר מנין לבב"ח שאיסור. והוא משום דר"א יליף תחליה רק איסור אכילה מקרה דלית כל תועבה, ואח"כ אה' מדרי' אבואה, אבל ריל' דיליף מיתרוא דמboveש שניהם איסור אכילה והנה חד لكن קאמר סתם (ומזה ג"כ ראי לפרש"י ז"ל דלא מר' אבואה יליף אה' אלא מפסח גופא) וא"כ איסי ב"י דיליף נמי ריק איסור אכילה מגז"ש ובעי' ק"ז על אה' למה לא קאמר כר' אשי' מנין לבב"ח שאיסור באכילה וקאמר סתם מנין לבב"ח שאיסור. אבל ניחא בשנאמר דהאי תנא קסמן וכל דר' אבואה דכל מקום שנאמר לא תאכל אכילה והנה, لكن גם ובשר בשדה טרפה לא תאכלו נמי כול הנאה כאכילה עד שצרכיך קרא דילכלב תשיכון להתר הנאה ולהוציאה מכלל אכילה. ומעטה הגז"ש דקושׁ דמוראה לו לדלא תאכל דכתיב בטרפה נתנו גס בבב"ח, שפיר מצין לומר לאיסור באכילה ובנהנה דהרי' בכ"מ דכתיב לא תאכל אכילה

ליתשרי, דלפי הנ"ל לא קשה מידי, דלר"י הסנדל דאית לי' קרא על מעשה שבת ליתשר, הינו אם עבר הוא במאיז ש' שם מחלייה מות ימות, אבל בשוגג ומכו"כ בענשה מלאיה לא, הרי דגס לדידי' נשמע אכן כאן תועבה בעין זה, וממילא Nadu' דגס היוצא מן התועבה כמו בחורש בשור וחמור אין לאיסור, ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' מדאסר ורחמנא מחוסר זמן לגובה מכלל דלהדיות שרי ומאד קשיא לי הלא מחוסר זמן דהתמס דלא ריצה תוך שמוןת ימים איינו אלא לגובה, ואין זה אלא פ██ול קדשים ואיך הוה לפין קדשים מוחלון לעניין זה וכפי הנראה התוס' ד"ה מדאסר, רצוי לתקון זאת, אבל לא זכיתי להבין איך נתקון ודז"ק.

ע"ש שילוח הנקו ליתשר, ופירשי' כשבא לפניו אחר שעבר ונTEL וחיבורו שלח ליתשר עולמית, וריל' אחר שלחה, והוא תמורה לאאור', דידי' לית לי הא דרי' אבואה, וא"כ לדידי' לא מצי הש"ס להшиб דעתה מדר' אבואה קיליף, וכן גם אליבא דריל' מוכרכ רשי'יל' לומר, דריל' לית לי דרי' אבואה, דאל"כ תקשה עלי' קושי' ר"י, כעורה זו ששינה רבוי. אבל לדידן שפיר מצין למייר דרבי' א"ה מדר' אבואה נפקא.

ע"ש גמר' אמר' לא' מניין לבשר בחלב שאיסור וכו', כאן הי' לי' למייר ר"ל אמר מהכהא, אלא דכבר כתבנו לעיל דבלאי'ה אין דרכ' לסדר ר"ל אחר ר' אשוי, ולכן התחיליל כאן מחודש אר"ל, ובטעמא דמלתא דהקדים דברי' ר"א לפניו כל הני אמוראי קדמאי וברייתות, עיין לעיל מה שכתבנו בזה ודז"ק.

ע"ש גמר' אל' ר"י כעורה זו ששינה רבוי וכו' בחר' ק"ז צ"ל נדחק לתוך, דלמה לא פריך ארבע אשוי כעורה זו ששינה רבוי, ולדידי' לא קשיה מידי', חדא דהרי' ר"י לריל' פדיך שהי' הרבה קודם ר"א, ועוד דודאי יותר מסתבר לילוף מל"ת כל תועבה דהוא לאו מפורש על כל שתיעובי לך, מלדריש באם אין עניין לאו דכתוב על עניין אחר, אבל ר"ל וברייתא דרבבי' שנייהם דריש בלאו של עניין אחר, באם אין עניין דקאי אבב"ח, אלא דרבבי' דריש מלוא דלית' בדים המיותר למגרי' וריל' דריש מתיבת מboseל שמירות, וא"כ שפיר פריך לי' ר"יadam תרצה לדרשו באם אין עניין, יותר מסתבר דריש דרבבי' דאייכא לא תאכלנו לאו גמור ודז"ק.

ע"ב גמר' ורבי בהנאה מנין לי', נפקא לי' מהכהא, נאמר כי עם קדוש אתה לה' אלוקיכם ונאמר להן, ולא יהי' קדש בבי' וכו', והא דלא יליף מאנשי קדוש תהיו לי דכתיב בטרפה כדלקמן דאייסי בן יהוד', משום דעת איסור אכילה לא צריך קרא דכך דכתיב אצל מלא תאכלנו דכתיב בדים, ולכן ע"כ דאיתקס לקדש דכתיב אצל עריות ולאיסור הנאה, ובזה מיושב קושי' התוס' דלמה לי קרא דלא תאכלנו הא מהאי היקשא דקדש קדש מצוי למלך גס על אליסור אכילה, دائ' לאו האי דלא תאכלנו הוה אמרין תפסת מרובה לא תפסת ודיליף קדוש מטרפה לאיסור בב"ח באכילה, ולא להקיש לקדש דעריות ולאיסור גס בהנאה, אבל עתה דעת דעל אכילה כבר איתת לנו קרא דלא תאכלנו, ע"כ ההיקש הוא לקדש דעריות ולאיסור הנאה. ועל תירוץ התוס' דבלא קרא על אכילה ה"א דהנת את הגוף בלא אכילה אסר הכתוב, נתלבטו האחוריים ז"ל עיין מהרמ"ל והראש ישוף, והוא איינו מובן, והוא דלא קאמיר דרבבי' יליף הנאה כדר' אבואה דכ"מ לא תאכל איסור הנאה כשם עיין במו"ה"א משום דבעניין דכם כתיב הרוי הוא כדם ולא משמע

הנאה במשמעותו, אלא כיון דבעניינו דטרופה כתיב הוה מקשין אותו לטרופה, לומר כי היכי דפרט כאן היתר הנאה ה"ג גבי בב"ח הדין כן, אע"ג שלא פרט היתר הנאה בפירוש, וכמש"כ המהרש"א לעיל גם דרשה דרבוי דלא תאכלנו דכתיב בדם, מסתבר להקש לדם דמוות בהנהה, ועי"מ מהני שפיר הק"יו מערלה שלא נkish בב"ח לטרופה, ולא מקרי זאת גז"ש למחרצה, דהרי גז"ש מהני על כלו ליתן הללו דלא תאכל על בב"ח, ורק הפרט דכלבל חשליכון לא ניתן אבב"ח, ואם תרצה לדקדק יותר הרוי אותו כתיב בטרופה שאתה כמעט חולין שנשחטו בעשרה שהוא טרפה שהוא חוץ למחציתו כמו שפי' רשי"ז "ל בסוגי" חזקיה ור"א וא"כ האי אותו מצי למעט גם בב"ח ומשום הק"יו מערלה, וכל את שמעין מהה דקאמר סתם מני ללבב"ח שאסור, לומר DSTם אכילה גם הנאה במשמעותו, אי לאו דפרט היתר הנאה. אולם ר"ש דבריינא דלקמן לית ל"י דר' אבוח וס"ל דכל אכילה שבתורה רק אכילה ולא הנאה במשמעותו. (עיין Tos' בסוגי" חזקיה ור"א שם). ולכן עכ"ג גז"ש קודש קודש אתה דבב"ח טרפה דלא תאכל בטרופה רק אכילה במשמעותו וכמו דאי"ה להוציא א"ה אטרפה עי"י איזה דרש דהרי מפורש היתר הנאה בו ה"ג א"א להוציא א"ה אבב"ח דאיתקס עי"ג גז"ש לטרפה. כן לפע"ד לתקן קצת תי" התוס' ודוק".

ובזה יל"י מה שראיתי בהגהו ש"ס ווילנא בפסחים כ"ד ע"ב לאייסי ב"י דיליך הנאה בב"ח מערלה וכ"כ לא יאסר אלא בא"י ולא בחו"ל כערלה וכ"כ שאינם אלא באرض ולפי האמור ניחא דכיוון דעתפ"א אינו טרפה להיות מותר בהנהה שוב אמרין דאכילה כולל גם הנאה וכ"ד אבוח ודוק".

תוס' ד"ה כ"כ יוכיחו בסה"ד, וייל דאי זה קרי הותר דדוקא חלב דכתיב כל חלב דמשמעות דאפי' דחיה, והדר שרא דחיה וכו' וכ"ז בעחתת"ס צ"ל הביא קושי" עצומה מהגאון ר"ד דייטש צ"ל, מש"ס מנוחות ה' ע"א דקאמר טרפה הותר מכללו במליקת עוף, ובטרפה לא כתיב כלל. וככתב הוא צ"ל דודאי אי הוה מוציא עוף בין חולין ובין קדשים מכלל טרפה, הוה שיק' סברת התוס' דאי זה הותר מכללו כיון דלא כתיב בטרפה כל בש"ר, אבל הלא רק קדשים צא, וזה פשיטה דעוף חולין בכל טרפה, ולכן שפיר מקרי יצא מכלל אישור משום דבלא כל נמי בין חולין ובין קדשים בכלל. וסימן זה ברור בעזיה"ת עי"ש. ולענין עדין התמיה במשמעות עומדת, דהא גופא קשי' כיוון דציוותה, תורה למלך עוף לא היו עוף בשדה טרפה רק מבהמה מיררי ולא מעוף, כי היכי דלא יהו עוף קדשים יצא מכלל טרפה שהוא עכ"פ חידוש. ולא עוד אלא דקו"ש או קשה גם بلا סברת התוס' דאיפלו נימא דבלא, "כל" נמי מקרי יצא מן הכלל שאני טרפה דמשמעות הקרא באמת בהמה מיררי, דהרי דבר הכתוב בהווה בטרפה חית העיר והוא בבהמה דוקא ולא בעוף ולא עוד אלא דלשון טרפה שהוא נקבה אבהמה קאי, ולא עוף שהוא לשון זכר עיין ברש"י לעיל ק"ב ע"א ד"ה ה"ג ואין שחיטתה מטהרתת. ועיין לעיל בחודשנו דף נ"ו על המשנה דאלו טרפות בעוף מה שככתי שם. ואולי ייל דלמא"ד וכדפסקין דיש שחיטה לעוף מה"ת מהקיsha או מהלכה וכמו שביראננו בפתחה בארכוה, עכ"פ מליקה בעוף קדשים חדש הוא, וכן גם לעניין טרפה לא נימא דיצא על כל עוף דלא מיפסל בו טרפה, אבל למ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה באמת טרפות בעוף מנ"ל דאסור מה"ת, והדבר צע"ג ודוק".

תנוס' ד"ה המعمיד בעור של קיבה, תימא דגם' מפרש טעמא דאסרו גבינות עכו"ם מפני שמעמידין אותו בעור קיבת נבלה. מי ארוי נבלה אפי' כשרה נמי וכו' עכ"ל. וככתב מהרמ"ש צ"ל דלפי מה שכתב הרמב"ם יותר ראשונים צ"ל, דאיסור מעמיד לייכא בב"ח משומם דהיתר בהיתר הוא לך"מ, דבעור כשרה לייכא איסור אלא בנ"ט אבל נבלה אסור משומם מעמיד. והנה כפי הנראה הთוי לא גורסו במתני' תיבת כשרה, וכן הוא בהירותה ה"ח דתנית כשרה נמקח, וא"כ מתני' דקנתני סתמא דמעמיד בעור של קבה שהוא בגין' בין כשרה ובין נבלה קامر וכו' פשיטה דגס נבלה קامر, דהרי דבר ברישא מקבה של נבלה שהיא אסורה, וא"כ קתני המעמיד בעור של קבה, ומסתמא אDSLיק מני' קאי, אלא דה"ה

ע"ב רשב"י אומר משום ר"ש בב"ח אסור באכילה ומותר בהנהה שני' כי עם קדוש אתה נמי ואנשי קודש תהיו לי וכו' ויש להעיר למה לא דרש ולא יהי' קדש בב"י כרבוי דלעיל, ולא אסור בהנהה, ואיפלו לפי מה שככטו התוס' לעיל דמג"ש זו לא נדע אלא

ממאליהו ולא גרו משום כשרה, אך פ' דעתך משום בב"ח ממש"כ התוס' ע"ז שם,-Decioן דהוא בא בישול ואין בו אלא איסור דרבנן אף' בנ"ט, אך לא שיך כאן זירות הרחקה, ואולי גם כיון דהיתר בהיתר הוא לא שיך לנוזר משום הרחקה מעכו"ם כמובן, והא דקთני והלctaא אין מעמידין בעור קיבת נבלה, לכתלה קאמר אבל בדיעבד כשר, והה בכשרה אלא משום סיפא נקט נבלה או אולי בכשרה אף' לכתלה כשרה משום דין בו בישול וגם נ"ט אז אין באוטו קונסטלאב ע"פ שנעשה מעור נבלות איסור, כיון דליך מצד מעמיד, אך בגבינות עכו"ם אסור הגבינה אבל לא האי קונסטלאב דין בו אלא אותו תמצית השלי"מיהו ששהוא המעמיד, ולא באתי בזה אלא לעורר ולהלכה ולא למעשה קאמינה ודודוק.

ד"ג קי"ז ע"א רשיי ד"ה תיתסר כל אלית כבש באכילה, תמהני למה לא תיתסר כל אלוי אפיו של שור ועז, ואולי ייל' דאלית כשב באמת יותר שמנה בטבעו מלאית שור ועז עין בפסחים צ"ו ע"ב ברשיי ד"ה ואם, שהביא בשם יש מפורשים, דעת אין לו אלה אלא שכתב דעתו הוא בידם דין ייל' קרא למיועטו. ומסתמא השני י"מ לא כחשו המציאות הנראות לעין כל, אבל דברו דאל' שמנה מקרי אל' דחלבו האלי' מקרי כדאמר ר' אש缸א, וגבי עז והה' בשור אינו שמנה ומסתמא מש"ה באמת אינה קרבה בשור ועז, וכן יפה פרשיי דרך אלית כבש תיתסר, אבל ממה דמתרך הש"ס עלייך אמר קרא כל חלב שור כשב ועז דבר השוה בשור כשב ועז, אין להביא דיש חילוק באלי' בטבעו בין מיני הבהמה, וכוכנות הש"ס דבעין חלב השוה בשור כשב ועז שיוקרב לגביה, וכאשר כתיב בתיר הכי אשר יקריב ממנו לד', דמני' לפנין דרך מה שנקרב לד' קראו חלב ודרש הכא דרך מה שנקרב משור כשב ועז נקרא חלב אבל מה שקרב רק מכבש לחוד לא איקרי חלב ודודוק.

המהר"ם שיפ' זיל בסוף הפרק הביא דברי הג"א בראש פרקן מובא בב"י סי' צ"ב וקמץך דעתו להתריך כבד מטוגנת בחמאה-Decioן דהוא בב"ח דרבנן בטל ברוב, וכל המעיין בי' שם יראה דמפרש דברי הג"א דחותיכת עוף שנתבשלה בחלב בטלה ברוב, אבל לא דחלב מועט בטלהبشر עוף, דזה לא ניתן להאמר دقמעת מין הנמנע שייהי' נבלע בחתיכת חלב כפי ערך הבשר מחיצה על מחיצה, וכן דברי המהר"ש זיל צ"ע.

הדרן עלך פרק כל ובישר

בכשרה דיןיא ההי הוה. וכך סברו התוס' דיןיא חילוק בין עור נבלה לכשרה, דבשניהם בגין אסור ובלא נ"ט מותר, אלא דהקשה המהר"ש זיל לזמן בסוף הסוגי' דקבע הלכתא, אין מעמידין בעור קבת נבלה, דהא בכשרה נמי אין מעמידין, וכך לא שיך תירוץ התוס' עי"ש, ועיין לבב ארוי מה שרצה לתרץ זה, וכפי אשר כתבנו דלගרת התוס' דקתוני סתמא בעור קבה במתני' וככל גם קבת נבלה, הרי מוכח גם להיפך ממנתני' דאפילו בקבת נבלה אם אין בה בנ"ט לית לנו בה וזה תימא גדולה דהא מעמיד של איסור לכ"ע ואסר אף בלבד נ"ט.

אבל דע דהא מלטה דמשום מעמיד קאסרין גבינת עכו"ם לא נזכר בגמ' אלא שהרמב"ם זיל כתוב כן בפ"ג הי' ממ"א זיל: „אבל בימי חכמי המשנה גזו על גבינת עכו"ם וכו', ואם תאמר והלא עור הקביה דבר קטן הוא עד מאי בחלב שעמד בו, ולמה לא יבטל במיעוטו, מפני שהוא המעמיד הגבינה וככו"ם ובפ"ט הט"ז מחלוקת בין מעמיד בעור קיבת נבלה לעור קיבת כשרה, דלבוי מעמיד בעין דלהוי איסור, וכן נארה הגבינה משום נבלה ולא משום בב"ח, אבל הראב"ד זיל מشيخו שם וסובר דשאני גבינות עכו"ם שלא הלו בו חכמים אחר נתינת טעם, משום שלא פורצוו להתחבר עם העכו"ם. וקשהתו, למה לי טעמא דמעמידין בעור נבלה תפ"ל דהה' בכשרה, אינה צריכה תירוץ עי"ש, ועי"ש בכ"מ ובלח"מ שפירשו דבריו בדרכך ורוחוק. ויהי פירוש השגת הראב"ד איך שיחי', לפע"ד נראה דלעולם LICAA CAN מעד מצה הבשר, כי הבשר אין בו שום כח להעמיד החלב להיות גבינה, אלא דבעור קיבת עגל יונק יש בו עוד טור הנקרה בלשון אשכנז שלימייהו, והוא נבלעת מן אותו תמצית החלב שעגל יונק, וכשמייבשין את העור אותו השלי"מיהו נקלפת בעור שלם, והוא כנד' כיס הקורקבין בעוף, וכן בדקיו יש עור זהה, ובווי"ד ריש סי' מ"ז פסק שלא כרשב"ג דס"ל בגמ' חולין דף נ' ע"א דסותם, דשם איקבע הלכתא דלא כוותי', ובסי' מ"ט לעין קורקבן יש פלפל באחרונים, אם אותו הכיס שקולפין הנשים עם המאכל שבקורקבן הוא העור השני עי"ן בפ"ת שם בשו"ת ק"ז בעהchatת"ס סי' נ'. ולפע"ד אפילו למ"ד דהינו העור השני מ"מ ודאי פשיטה דין לעור זה דין בשור, לא לעין נבלה ולא לעין בב"ח, והוא המעמיד את הגבינה, וכך לא שיך כאן לאיסור מצד מעמיד באיסור, והוא דאמרו בע"ז ליה ע"א דמשום דאייקום איקומם חשוב לי' כבעינא היינו בקייבת עגלי ע"ז, ומכם דאית בי' משום מעמיד נבלה או בבשר ומצד בב"ח, רק מוקם גבינת עכו"ם מפני שמעמידים בעור בנותנים בזוך החלב כל עור הקביה ואתה בי' משום נבלה, ואע"פ שבטל גزو משום הרחקה

פרק העור והרוטב

הכל שוחטין אפיו טמא בחולין וע"י סכךן שלא נגע בבשר, וכן קתני בפ"ב דר' ל"ג דהשוחט ולא יצא דם כשרים ונאכלין בידים מסואבות, לפי שלא הוכשרו בדם. וכך שפיר שיך להאי מסכתא דיני טומאת אוכלין. אם לא שאמר דקשי' فهو למה לא סידר התננה האי פרקה אחר הפרקים העוסקים מעניini' שחיטתה מיד, והמתון עד אחר גה"ע וכל הבשר. אלא דלשונם משמע דעת עיקר הפרק דין עניינו לכך קמקשו ודודוק.

ד"ג קי"ז ע"ב משנה העור והרוטב וכו' התוס' בקשר למצוא קישור להאי פרקה לשלהמעלה ונכנסו בדוחק גדול לקשרו עם הא דתנאה בפ' בחמה המקשה, שלאינה מטמא טומאת אוכלין ולא טומאת נבלה, ומהזה נראה דקשו להו דמה ענין פרק זה למסכתא חולין שאין עסקה בטומאות וטוהרות. אלא בעסקין הכלש אכילתبشر, ואולם לפע"ד שפיר שיך למס' זו דלמאן דאוכל חולין בטהרה יש לידע דיני טומאת אוכלין וכאשר בריש פרקן לרובה ב"ע קתני

נקראת ערוםה כי הקליפה הדבוקה שהיא הסובין הוא בכלל האוכל, וניהו דודאי אינו אוכל בפ"ע אבל בתוך הקמיה נאכל, אבל התוס' שכתבו דהאי דכתובות דחטה נקברת ערומה, דהיינו קאמר אף כשנקברת ערומה, ע"כ ס"ל דחטה בקליפה ההינו קליפה הדבוקה ונעשה סובין במכחת קאמר, ואע"פ שתוס' ודאי מודים דהאי קליפה נאכלת בשעת הדחק עכ"פ בתוך הקמיה, וא"כ בלוא שומר שפיר מצורף וכן אל וגידין וקרנינים וטיפים דמנני, ונאכלים בשעת הדחק בפ"ע, אבל הסובין רק מעורב בקמיה נאכלין נאכלים בשעת הדחק בפ"ע, אבל נראה בפ"ע בטענה החיצונה עומדת אבל בפ"ע לא. ומעטה בחטה שלמה שהקליפה החיצונה עומדת בפ"ע, לא היתה נחשבת כאוכל לולו שהיא שומר לחטה. עיין בה' ק"ז צ"ל שסתומה על התוס' שכתבו דלפעמים נקברת ערומה. הכי אורעין קמת, ולא הבנתי חמייתו, הכי חטה קלופה מהאי קליפה הדבוקה נשאה קמיה הלא החטה גם בלי הא קליפה גוש אחד הוה וביע פירור ע"י טחינה ואי דקשי לי דرك לקלפה כלל מסלקין אותה הקליפה אבל חטה שלמה אין דרכה לקלפה כלל ואיך קאמר שלפעמים נקברת ערומה הנה התוס' נשמרין מזה שלא כתבו כאשר העתיק החת"ס ז"ל „לפעמים ערומה“ אלא כתבו „אף אם נקברת ערומה“ וכן במנחות ע"ב ד"ה כדרכם כתבו „אפיקו היהת נקברת ערומה“ והיינו בשארע שהחטה קלופה ונזרעת כד' מ"מ יצאת בכמה לבושין, ובאמת יש לתמזה על התוס' מה הカリחו לכнос בדוחק זה, לפרש נקברת ערומה אפילו ערומה שאירע כד, ולא מפרשין בפשיות דלגביה הלבושים שמוציאה אח"כ, נקראת החטה ערומה אף שדבוקה בה הקליפה החיצונה, מאחר שהיא נחשבת כאוכל מחמת שהיא שומר ומctrף להשלים השיעור אבל הני לבושים שיוצאים עליה בשבולת אין מctrף מושם שומר כדלקמן דף קי"ט ע"ב דין שומר ע"ג שומר. ואולי סברו התוס' דחוץ מקליפה הדבוקה אין להחטה רק לבוש אחת וכן נראת מדברי חת"ס שהביא מאחד מן החיצונים שרצה לומר דכוונת ח"ל על טירקישון וויטצען שהוא יצא בכמה לבושין על הגבעול. אבל באמת זה ליתא דדוק ותשכח שם לחטה יש כמה לבושין י' או ד' כאשר בדקתי ואחד מתלמידי אמר לי שבספרי הפלאנצלעלערע כתוב שיש לו חמשה לבושים וח"ל נזהרו בלשונם לכתוב כמה לבושים מושם דקשה להעמיד עליהם כמה הם, עכ"פ אין כאן מקום לדברי האי חיצוני כלל. ומה שכתב החת"ס דטירקישער וויטצען אין מוציאין אותו לזרעה בשום קליפה ואפילו קליפת סובין אין עליי קורא אני עליי במחכ"ת, שמתוך דברי בריבי ניכר שאין בקי בתרגולים, כי קליפת סובין ודאי יש עליי כמו לחטים, אלא שמחמת גודל הנרעין היא מועטת לערך הקמיה.

ודע דעת הרמב"ם ז"ל נמי כדעת רשי ז"ל, דבחלכ' טו"א פ"ה ה"ד כתוב אז ול' וממן לשומרין אוכליין וכו', חטימ בשעוריהן ושוררים בקליפהן וכו"ל. הנה משנה הרמב"ם מלשון הברייתא דקתני בכלוں לשון „בקלייפהן“ וכותב אצל חטימ „בשעוריהן“ ועיין בערך ערך "סער" ששיר נקרא המוץ של התבואה (ולפי דעתך צ"ל בשעריהן בי"ד ולא בו"י) ודוקא לחטין יש להם הני לבושים חזק הקליפה הדבוקה, אבל לשעורין אין להם רק קליפה אחת הדבוקה בגרעון, אבל היא קשה ועבה, משא"כ בחטה שהיא דקה ורכה וכם"כ רשי ז"ל במנחות, ושם בסוגי יש לעין טובא בפירוש השkil וטרוי וגם במה דמחלק בשערואן בין לחות ליבשות שברש"י יש שני פירושים וברמב"ם פי' השלישי היפך מדעת רשי ז"ל, ואין כאן מקוםו להאריך בזה.

תוס' ד"ה ולא שומר לטומאה חמורה, וא"ת דאמר בפ"ש משקיין

ע"ש העור והרוטב והקליפה והאלל והלצמות והגידין והקרניים והטלפים וכו', על הסידור זה יש לעיר דפתח בעור, והניא האלל והעצמות וכו' שהם כולם חלק הבהיר, אלא שאינם בשער קתני הROUTב והקליפה שאינם שייכים כלל להבהיר, והוא שבעת בישול מתחברים לבשר להיות מאכל אחד. והוא דקדוק עצום לכואו' אבל מזה נראה לפ"ד דהוכחה הש"ס דתניא להא דת"ר שומרין לטומאה קלה ולא שומרין לטומאה חמורה. דבاهי עור דתקני במתניתן יש לפרש שני פירושים האחד דמיירי בעור הרך או שלקה וכדאמר רבב"ח לעיל ע"ז ע"ב על הברייתא דקתני בנבלתה ולא בעור ולא בעצמות וכו', דלא נרצה אלא שעשאן צקי קדרה וכאשר נדרב מזה לפניינו. וזאת מctrף לטומאת אוכליין ולא לנבלות דלאו מאכל גמור הוה אלא ע"י הדחק נאכל עם הבשר, ולגביה נבלה נתמעט מבנגבלתה אבל לבבי טוב"א אין לנו מייעוט, لكن מצורף עכ"פ אע"ג דבפ"ע גם בל' מיעוט אינו מאכל גמור. שנית מצין לפרש דהאי עור גמור ובל' שליקה ולא מצד שנעשה אוכל ע"י שליקה אלא מצד שומר לבשר מctrף לטוב"א, אבל לא לנבלות וכדרשין מקראי בגמרא' דשומרין לטומאה קלה ולא לטומאה חמורה. והתניא בסידורו רצה להשמענו מצד שומר קדרף, لكن הפסיק בין העור לאל ועצמות וגידין כואל ע"י שליקה אלא מצד שומר לבשר מctrף לקמן בגמ' וכו' דהני יכול בראוין לאכול ע"י הדחק כדמפרש לקמן בגמ' וכן הוא בפיה"מ לרמב"ם, אבל העור לאו מה"ט מctrף אלא מצד שהוא שומר לבשר, וכן הפסיק בינוים ברוטב וקיפה וסידר תhalbת העור מצד שומר, הROUTב והקליפה שהם טפחים לבשר, ואח"כ האל וכו' שכולן יש לאכלו בדוחק. וזה נכון וברור בס"ד ועייןbekמן בדיבורים הסמוכין ודוק'.

גמר' שומרין לטומאה קלה מ"ל דתני' וכו' כתבו התוס' דלהכenis ולהוציא לא צrisk קרא דנפיק בק"ו מיד כדמיסיק בגמ' וכי איצטרך לא בקורסית שחומה, וכותבו שם התוס' דע"פ דשומר הוה בסתומים, וכן דהיא טבאה דהרי לקמן קב"ו ע"ב קאמר בנבלתה בגמ' כגון חטה בקליפה התם מרביבן מקרא דצעע זרע וגו', אבל הכא גלי קרא דשומר לא הוה אלא בשאפר דגע עכ"ל, וא"כ שפיר איצטרך קרא להוציא ולהכenis ע"י שומר סתומים כמו חטה בקליפה שלא נאמר דזהו כמו קולית נבלה דאיתנה מטמא ואין כאן ק"ו מיד דזהו בגלי, ואין ללמד אלא על שומר בגלי, וכן עור שיש עליו כוית בשער. אלא דמו"ט גוףא מטורץ ספר דילפנין דשומר לנבי טוב"א מctrף, די אינו מctrף גם להוציא ולהכenis, לגבי חטה הסתומים מכל צד לא ה"י מהני, דהרי הוא טהרה בלווע, והוא כמו קולית נבלה דאיתנה מטמא, אבל אי השומר מctrף הרוי הוא חשוב כאוכל והוא הכל בಗלי, ולכן בקורסית דוחה נבלה דאין השומר מctrף ממש, ממילא גם להוציא לא מהני, מושם דוחה טומאה בלווע אבל בחטה דהשומר מctrף ספר מכניס ומוציא דכינוי דכחול יחשב הוה בಗלי. ולכן נראה לפ"ד דכל הסוגי דרכה דקאמר דשומר להכenis ולהוציא לא צrisk קרא אלא לצrisk לאו דזוקא, דלפי מה דשנינו לקמן דשומר סתומים בנבלה לא מהני אף להוציא, ממילא דקרה דצעע זרע לצrisk אתה וככל"ז.

ע"ש גמר' כדרך שב"א מוציאין לזרעה, חטה בקליפה וכו'. הנה רשי"ו ותוס' ז"ל פליגו בפירוש האי קליפה, דריש"י מפרש דקליפה העלונה שהחטה מונח בה בעוד שבולת, אבל הקליפה הדבוקה בחטה שמננה נעה סובין בטחינה הוא אוכל גמור, ולא בעין לפוטא דמctrף ומטעם שומר. ולפ"ז מה דאמרו בכתובות דחטה נקברת ערומה ומוציאין כמה לבושין העלונה שבבולת ואת כפשוטה דעתה ערומה נזרעת ללא קליפה העלונה שבبولת ואת

לייתי הנך מזוערים בק"ו, משום חומר שיש בהן, דא"כ מה זו דקאמרתו לוי ליתני הנך מתנוור, דהא כבר אסיק אדעת' דאי'א איזה חומר בחנות מה שאינו בזעירין עי"ש. ואני בער ולא אדע, היכי כוונת המהרשות'א דזערעים נילוף מק"ו משניהם בע"א, דזה ודאי ליתא דהא הנך שנים הוה להו שני כתובים הבאים כאחד, ואין מלמדין והוא מדה בתורה ומיעוטא, הנך אין אחרינה לא ואפלו בק"ו א"א לממוד, אלא כוונתו דלפמי מה דאמרו לעיל דבר כל אחד מהני תלת יש חומר מה שאינו באחרינה, הלא יש ללימוד חדא מתרתי בק"ו והצד השווה, דהינו זערעים מנבליה בק"ו, ומה נבליה שאין טומאותו מרובה אית' לי יד ק"ו זערעים שטומאותו מרובה, ואם נפרק מה נבליה שכן טומאתה יצאה מגופה, נשיב תנור יוכיח, ואם נפרק מה לתנוור שכן מטמא מאורי נשיב נבליה תוכיה, וחזר הדין וכו' אלא מה דיש להעיר על המהרשות'א הוא, דילמא רשי' ז"ל נמי כיון לכך, ומה שכנה בדכל הנך דקאמר תיתיב ב"א קאמר, כוונתו על חדא מתרתי במה הצד כנ"ל, וקרוי לי' בגין אב משום דפרכינן עלי' פרכנא כל דחו, כיון דהוה חדא מתרתי וכדעליל דף קט"ז ע"א, ואשר כתוב רשי' ז"ל כאן ד"ה מה להן שכן מיטמאן ודוק'ק.

ע"ב גמר' ואב' א"סbara, מר סבר הקשר תחלת טומאה הוא, ומ"ס לאו תחלת טומאה הוא, לכארו' נרא דפליגי בהא דאמר ר'ה בר' רדי' לעיל, פירות שלא הוכיחו כתנוור שלא נגמרה מלאכתו דמי, דאין זה קולא דזערעים, אין מקבלין טומאה ביל' הקשר מים, דכל זמן שלא בא עליהם מים, לא נגמרו מלאכתן, ולפ"ז ודאי אין כאן מקום לדמות הקשר לטומאה לעין יד, דמה ייעיל הקשר יד לפירות שצרכין לגמר מלאכתן ביאת מים, אבל לסתם גמר' דלעיל דחשב הקשר מים לקולא, דקליל רחמנא בזערעים, דاع"ג דגנמרו מלאכתן לטומאה מ"מ בעי הקשר מים, ואח"כ נגיעה הרשות' יש מקום לומר תחלת טומאה הוה ביאת המים, וממילא כמו דבטומאה סגי בנגיעה היד ה"ה בביאת מים, ובזה ניחא נמי אדקטני בבריתיא שהביא לסייע לר"י וכש שאון מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, כך אין מקבלין הקשר אלא לכשיטלשו שנטקשו בתוס' למו תולה הקשר בטומאה ולא בהיפיך טומאה בהקשר שהוא קדום, וא"א שקיבל טומאה קודם שיוכשר, ולפי הנ"ל ניחא דגמ דין זה תליי בסbara הנ"ל,adam הכרה דלעיל דביאת מים גמור מלאכה היא, א"כ מה לי אם באו המים עליהם אחר התליה או קודם התליה שמוך לה, דהרי התליה ונביאת מים שנירס מצד גמור מלאכה בעין, ומה לי אם זה קדים או זה, אבל אם תחלת הטומאה הוא אז רק אחר התליה בעין בטומאה, והוא משום דהקשר תחלת הטומאה הוא, لكن קאמר כמו לטומאה, והוא משום דהקשר תחלת הטומאה דלא מהני כו דמהה"ט נמי לא מהני הקשר במוחבר כמו הטומאה דלא מהני כו נרא להפ"ע ד' נכו, אלא דקצת קשה דלמה לא פריך מהיא ברייתא על ר'ה בר' רדי' לעיל, ואדרבה כפי הנראה נתקבלו דבריו ביל' חולק.

ו"ד דהא דאמרינו אין מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, פרש"ז ז"ל בשם תוו' כ' דאם אתה אומר מוחברין טמאין טימאת את הכל וכו', וככטו התוס' דמילא בהקשר נמי כו הוא, ולמה תלה הקשר בטומאה, ותוירצו בדוחק, עיין במהרשות'א ואני רואה דבר חדש ברומב"ס, דבפ"ב ה"א מטו"א כתוב, דאוכلين הגדים מן הקרקע אין מקבלין טומאה עד שיעקרו, אבל כ"ז שמחוברין אפלו בשורש קטן שיוכליין לחיות ממנו אין מקבלין טומאה עכ"ל, ולא נתנו טעם לדבר כמו של' רשי' ז"ל, ואדרבה מזכות הרמב"ס ז"ל כ"ז שיוכליין לחיות משמעו דהטעם הוא משום דחוויות מציל מן הטומאה, וכן בע"ח דכתיב כי ימות מן הבימה הרי דחוויות מציל מטומאות

מיפקד פקידי ולא נטמא המשקין עם האוכל, ואמאי לא נטמא ב涅געה הטומאה לקליפה משום שומר, ויל' דאין שם משקין עליה עד שייצאו לחוץ עכ"ל. והקשה המהרשות'א ז"ל ذקרו להו מה קרו להו, דודאי מוה"ט לא נטמא המשקין עם האוכל שבתוך האג, וכפרש"ז ז"ל שם וכוונתו דבלא קושייתם צ"ל כן, דעתין אין שם משקה עליהן להיות נטמא עם האוכל, דהרי האג בעצמו אוכל הוא ומתקבל נטמאו בלא סברת שומר, ומה הוסיף בקשיתם שהקשו דיטמאו המשקים שבתוך טומאה, ומה הוסיף בקשיתם שהקשו דיטמאו המשקים שבתוך האג מצד שומר כיוון דבלא"ה נטמא האג עכ"ז דרך משום דעתין אין תורת משקה עליהן שומר נטמא עם האוכל והשמרים שבתוכו טומאה, ומה הוסיף בקשיתם שהקשו דיטמאו המשקים שבתוך האג ומגע בית הסתרים, ולכן הקשו דכיוון דהאג שומר לשקה והשומר בגלי שוב אין כאן טהרה בלוועה, דכיוון דשומר בגליו תו לא מקרי ביה"ס. ולא זכית להבין, דסכ"ס גם בלא שומר הלא האג נטמא, משום דהוא אוכל, ולמה לא יטמא גם המשקה שבתוכו בהazzi, ועכ"ז לומר דלא מתחטאח בחדא משום דלאו אוכל דכוות' חשיבי בהazzi, ואין חיבור לו כמש"כ שם רשי' ז"ל, וא"כ גם שומר לא מהני לטמא דשומר מחובר לאוכל בעין כאשר כתוב כן הרמב"ס ז"ל בפ"ה ה"ד הנ"ל ז"ל, "ומניין לשומר אוכליין שהן מתחטאין עם האוכל כשהן מחוברים בהו" הרי דבלא חיבור עס האוכל לא מיטמא עריכן לזה דמטעם טהרה בלוועה ומגע ביה"ס לא נטמאו המשקין המופקים דכיוון דלאו כחדא גופה חשבין המשקה בהazzi, אין יטמא אלא עי' נגיעה בה"ס, ומגע בית הסתרים לאו מגע הוא, ואפלו לרביבא בפ' בהמה המקשה לעיל עג' ע"א, דחוורי אוכליין כמו דמפרטוי דמה, ולא הוה מגע בבית הסתרים, באוכל ומשקה מודה דמגע בבית הסתרים מקרי, ועכ"פ המהרשות'א ז"ל יפה השיג ודוק'ק היטב.

ד"ה ק"י"ח ע"א גמר' שומר דכתב רחמנא למה לי. והיינו דעל כל ער' זרע, ממש"כ רשי' ז"ל ש"מ לצרף, והנה לדעת הרמב"ס ז"ל וכמבעור בתו"כ דלהתמא טומאת עצמן לא בעין שיעור, דאיפלו כ"ש מקבל טומאה, וכאן בקרא הלא לך מסומאת אוכליין שיתאטמאו דיבר הכתוב, וכדיםיים וכי יתן מים על ער' ונפל מבלטם עליו טמא הוא לכם, וקשה לומר דברים איינו עניין שדין אוכליין טמאים שטמאין ממי שמיין או אוכליין אחרים למאן דאוכל מטמא אוכל, זאת הוה לי להש"ס להזכיר. אולם לפי מה שבירנו לעיל, גם לרמב"ס בעין הכא צירוף דכיוון דהשומר בתבואה שסובב את כל האוכל אי לאו דמצטרף הוה טהרה בלוועה וביה"ס. ובזה תבון מה שכותבו התוס' ד"ה שומר, דכיוון דיד מכניס ומווציא ושומר מכניס ומוציא, שוב לעין צירוף לא בעין תרי קראי אהכנסה ואהוציאה, הכוונה בזה דכיוון דלא מקרי טהרה בלוועה עי' שהשומר מצטרף, הר' דהוא כאוכל ממש ולא שייך לומר בשומר שהוא מאן מכניס ומוציא, אלא כל זמן שלא ידעין שמצטרף לשיעור האוכל, אבל לאחר שזכינו שמצטרףתו הוה כאוכל ממש ולא שייך כלל McMannis ומוציא. ועיין בלב ארי' מה שכותב על דברי התוס' ודוק'ק היטב.

ר"ש ז"ה תנור מטמא אוכליין מאויריו וכו', כל הנך דקאמר תיתיב מני' בبنין אב קאמר, וכ' המהרשות'א ז"ל לא ידעת' מי הכריחו לכך, דהא שפיר מציין למייעבד ק"ו מהן פירכות דקאמר תלמודא, ועיין בבב אר' דקמתמה על המהרשות'א דאיך אפשר לומר דהא דקאמר

תמה על המגיה במל"מ שרצה למדוד לעניין ברכה דלהוי כמו קבלת טומאה שלא להתחשב אף שהוא בריה, עי"ש. והנה יפה העיר, אבל לא הסביר החלוקת שבין טומאה לצירוף, אבל ההסביר הוא דחישות באיסור נמי לא מהני אלא אם תחולת ברית' הוה באיסור, עיין לעיל צ"ו ע"א בסוגי דבירה בתוס' ובפוסקים, וא"כ ה"ה בטומאה כך ד"א ליהיות טמא טומאה חדשה מצד בריה, כמו ד"א לחול איסור חדש על בריה בפחות מחייב, אבל לענין צירוף שומר לכביצה הרוי אילך שיעור ביצה מתחילה ברית', וכן אף אין צירוף שומר לפחות לפחות מחייב אבל מצד חישות בריה, מהני גם לפחות מחייב, מפני שהצירוף מתחילה ברית' הוה וד"ק.

ע"ב רשי"ד ה"ה חיטין בקהלpiton וכו', וה"ה לאוכל שחלקו, וה"ג הוה מצי לתרוצי בריה שני אלא תירוצא דחיקא הוא עכ"ל, בהגנות שטמ"ק על הדף בש"ס ווילנא כתוב, דהאי וה"ג וכו' עשה"ד לא נמצא בספר כי, ועיין בח' ק"ז צ"ל דምפרש דברי רשי" דלשוני נמצא בספר כי, ומ"מ לענין שיעור טומאה איסור חשיבא בריה בירנו גם ר"ה בריה דרי" לית לי" האיסורה, אבל צ"ל בחייב דבגמ' איכא תרי אב"א, ולחד בקרא פליינ', אי דרשינו גם אלף פני, א"כ לא ביריא לנו אי ס"ל לר"י דחישת תחולת טומאה, וכאשר בירנו גם ר"ה בריה דרי" לית לי" האיסורה, אבל בחר הרמב"ם צ"ל בהקשר דלא סגי במוחבר בטעמא דא"כ הקשרת את הכל אבל בטומאה לעיל לא כתוב טעם זה, משום דבאמת אין זה טעם אלא הוכחה דהדין כן הוא, אבל הטעם הוא משום דחישות מחייב והשemitת הרמב"ם צ"ל הוכחה כיון דaicא טעם במלטה, ולא עוד אלא בזען האי הוכחה דהה כיון דלא מתקבל הקשר במחובר, ממילא א"א לבוא לידי טומאה וכמושי התוס'. אבל מה דקשה על האי הוכחה בהקשר שתכתב הרמב"ם, הוא מהה שכתב המהרש"א צ"ל דברי התוס', דהיא איצטריך קרא דכי יותן מים על זרע לאחר שנגמר פרי ונעשה זרע, וזה אין מוכחה שיפלו גשמי עליהם, ואני מוסיף עוד דהלא אכן בית מים לרצון בעין, ולאחר גמר פרי אין צורך בגשמי, ואדרבה בימי קוצר חיטים גשמי סימן רע המה, אולם צ"ל דהרמב"ם צ"ל סובר אדרבה היא הנונתת דלא דבר מגשים שנפלו על פירות גמורים בעודם מחוברים אז הנשש שלא לרצון, אלא דלושן הרמב"ם צ"ל משמע דאיתו הנשים הצריכין להשלמת הגרעין הי' מכשיר דזען כבר אילך זרע אלא לא נגמרה למורי וצ"ע וד"ק.

תוס' ד"ה שומר אוכל שחלקו וכו', וא"ח ואמאי לא משני דין שאין השומרים מצטרפין, וממיiri כגן שיש בין כל הגרגירן כביצה בלא שומרון, והשומרין מכנים ומויצאיין וכו' עכ"ל, לפי מה שכתבו לעיל בריש פרkon דשומר האזרען שמכסה את כל הגרעין אי לאו מצטרף לאוכל לא הי' מכניס ומויציא, משום דזהו טהרה בלועה שאין מקבלת טומאה ניחא, שלא מצי מתרץ כן וד"ק היבט.

ד"ג ק"כ ע"א גמר' א"ל אבי הוה עצמו יטמא טו"א, והתוס' כתבו דהוומ"ל הוא יטמא טומאת נבייה, וכתבו בא"ג דבאמת טו"ג לא מטמא, דaicא מיili טובא דמטמא טו"א ולא טו"ג, כדתנן השוחט בהמה לעכו"ם ומperfכת עכ"ל, והמהר"ם לובלין צ"ל קמתמה, מה ראי' היא זו הדתם במיתה תל' מלטא דהתורה אמרה כי ימות מן הבהמה, והוא באמות קושי" עצומה על התוס', אבל מה שנלפע"ד באזה, דתנוס' סברו דהא דאמרה תורה כי ימות עד שימות, דכ"ז שperfכת אין בה טו"ג אין הטעם משום דחישות מחייב, אבל משום דעתך אין אוכל גמור, דנתקשו להו כמו שהקשה הלב ארי' לקמן בדף ק"כ ע"ב ארי', דכיון דחישות מחייב מן הטומאה מה לא יכול נמי מטומאת אוכל, אשר מכח קושי' או מסיק הלב ארי' דבאמת טומאה זו אינה אלא מדרבןן עי"ש, אבל התוס' לא ניחא להז, וס"ל דחישות מחייב משום דלא עבדי כען בשער עד שמתה למורי, ולכן שפיר יש מקום לחלק דرك לענין טו"ג לא מקרי בש"ר, אבל לגבי טו"א אוכל סתם מקרי, ולכן ראייתם מכונת, אלא דמ"מ "ל דגם התוס' לא כתבו כן אלא בדף ס"ד, וכי' לישב דלמה

גבילות, ועוד"פ שוגסשת ומperfכת מ"מ כל זמן שהוא חי אין כאן טומאה, מכש"כ בטו"א שהוא טומאת נגעה הבהה מוחוצה לה שלא תטמא כי' שמחובר לקרקע שהוא חיות הצומח, והא דבשחיטה כשרה מperfכת מטמא טו"א, עיין לקמן קכ"א ע"ב בלב ארי' ד"ה שם ור"יא ישנה לאברים דבאמת אין זה אלא מדרבןן ועיין מה שאכתב אני בזה לקמן בס"ד. אבל בריש פ"ב לענין הקשר כתוב דבעין ההקשר דוקא אחר שנעקרו מוקהך דבוחר ידע הוא שאיין לך זרע שלא בא עליו מים כשהוא במחובר, לא נאמר וכי יתן מים על זרע אלא לאחר שנעקרו האוכלין וכו' עכ"ל, הנה כאן הביא האי טעמא שכתבו רש"י ותוס' מזה משמע דלא דהקשר תחולת טומאה וכמו דחישות מחייב מטומאה כמו כן מהקשר שהוא תחולת טומאה, והוא לאכו"ר דלא כר"י דס"ל יש יד להקשר כמו לטומאה וכאשר כן פסק הרמב"ם צ"ל, אבל בזה י"ל דכיוון דבגמ' איכא תרי אב"א, ולחד בקרא פליינ', אי דרשינו גם אלף פני, א"כ לא ביריא לנו אי ס"ל לר"י דחישת תחולת טומאה, וכאשר בירנו גם ר"ה בריה דרי" לית לי" האיסורה, אבל בחר הרמב"ם צ"ל בהקשר דלא סגי במוחבר בטעמא דא"כ הקשרת את הכל אבל בטומאה לעיל לא כתוב טעם זה, משום דבאמת אין זה טעם אלא הוכחה דהדין כן הוא, אבל הטעם הוא משום דחישות מחייב והשemitת הרמב"ם צ"ל הוכחה כיון דaicא טעם במלטה, ולא עוד אלא בזען האי הוכחה דהה כיון דלא מתקבל הקשר במחובר, ממילא א"א לבוא לידי טומאה וכמושי התוס'. אבל מה דקשה על האי הוכחה בהקשר שתכתב הרמב"ם, הוא מהה שכתב המהרש"א צ"ל דברי התוס', דהיא איצטריך קרא דכי יותן מים על זרע לאחר שנגמר פרי ונעשה זרע, וזה אין מוכחה שיפלו גשמי עליהם, ואני מוסיף עוד דהלא אכן בית מים לרצון בעין, ולאחר גמר פרי אין צורך בגשמי, ואדרבה בימי קוצר חיטים גשמי סימן רע המה, אולם צ"ל דהרמב"ם צ"ל סובר אדרבה היא הנונתת דלא דבר מגשים שנפלו על פירות גמורים בעודם מחוברים אז הנשש שלא לרצון, אלא דלושן הרמב"ם צ"ל משמע דאיתו הנשים הצריכין להשלמת הגרעין הי' מכשיר דזען כבר אילך זרע אלא לא נגמרה למורי וצ"ע וד"ק.

ע"ש גמר' א"ר אין יד לפחות מחייב, עיין בריש' ותוס' דפליגו אי בעין כביצה אוכלין במחובר דוקא, או סגי לי' בנגעה שלמעה לארון, ועיין בלב ארי' מה שהאריך בזה. והנה יש לפע"ד ראי' ברורה דלא בעין חיבור לצירוף אוכלין, מהה דאיתו בפסחים מה ע"ב, אמר עלא ל"ש אלא בעריבה אבל בבית חיבר לבער, מ"ט זימינן דמכניס להו ונפלו לגבי הדדי הרוי מפורש אומר, דגבוי חמץ דעובר אכיזת דוקא, סגי בנגעת שני חצי זיתים, ולא עבי חיבור גמור, ואין לומר דבל יראה וחיבור ביעור תלי באיסור אכילה, וכיון דaicella עבור באוכל בהפסקה רק שהיה' בתוך כדי אכילת פרס, لكن גם חיבור ביעור חל על כיון מרדיך, אלא דהה אינו א"כ אפליו אינו מונחים יחד סמכים צל"ז נמי יעbor ויתחייב בבעיר, והרי הש"ס לא קאמר אלא משום דזימינן דכינוי אהדי דמזה משמע דמדאוריתא לא מתחייב בבעיר בשאים נוגעים החלקים צב"ז, ומ"מ בדקניש לחו איז איכא חיבור ביעור מה"ת. אולם באמת הדבר צרייך טעם דמה לי אם השני חצאי זיתים מונחים סמכים ווגעים אהדי או רוחקים זמ"ז כיון דברשותו המה, ואפשר לאכלם תוד כי אכילת פרס, וצ"ע כתע ודו"ק.

ד"ט ק"ט ע"א גמר' ת"ש על כל זרע זרוע כדריך שב"א מוצאיין בריה שני אני, עיין בלב ארי' דאף דברי' אינו מקבל טומאה בפחות מכביצה, אבל לענין צירוף שומר שפיר מהני בדיה, ולכן

חייבים עליו משום חנוך מהקיים למצה, ובמצה הרי כתיב להם עוני, ודחה מכח האי ברייתא דהמזהו וגוינו, אלא "ט" דמי פירות אין מחייבין עיי"ש, ו"ט" האי הקישא לא מהני אלא על גוף ענין חמץ ומצה להשווים, אבל לא לענין פרטני דיניו דכתבי בקראי אחרינה, ולכן אין הוה מקשהaca מ"ש מצה מחמצז דהרי בשניות כתיבocab אכילה, לא ה"י מספק לו התירוץ דבחמצז אתה נפש לרביוי ולגלוות דאכילה דקאמר הד"ה שתיה דיא עדיין לא מיתרך אמראי לא נקי ש biome מצה לחמצז, דכמו דהאי אכילה כולל גם שתיה ה"ג במצה כן הוא, לכן קאמר מיד דהא לא קשה לי' Dunnikש מצה לחמצז לענין זה, דהרי במצה כתיבocab קרא אחרינה לחם עוני ולגביה זה לא מהני ההיקש, אבל קשה לי' דהא בחמצז אכילה כתיב ומניין לנו לומר דה"ה שתיה. וממה שאמרנו ג"כ מוכח דהאי יפותא דנפש רק גלי מילתא בעלמא הוא, דאכילה דקרא כולל גם השתייה ולא דילוף זאת ורק מריבוי, וכמש"כ בדיור הקודם ודוק"ק היטב.

ע"ש נבלה לא אתה מנין" שכך ענווש כרת, האי פרכה קלישטא טובא ואני דומה לשאר פרכה של קולא וחומרא, דהרי בחלב אפלו כרת וחטאת נמי מתחייב על השתייה, הרי דהוה ממש באכילה אפלו לכרת וממש"כ בмеди דלית בי" אלא לאו ולמלכות וצ"ע.

תנוס' ד"ה מה להנק בסה"ד, ואפלו למ"ד לאו לאברים עומדת הי' באיסור שאינה זבוחה, עיין בבב ארוי מה שכ' לענין אישור אינה זבוחה בעוף דנסתפק הפרט"ג אי אית' בי' וממש"כ דהכא ל"ר"ל קיימין דס"ל אין שחיטה לעוף מן התורה, עיי"ש. ואני בל"ה ביארתי בפתיחה דבכל הני קראי דכתבי ב"ד ספרים שנאמרו בהם במדבר לא שיז' כל אל איסור עשה דאי", דהרי במדבר לא נצטו על הזביחה, ואפלו נחרה לדעת ר"ע דהאלכתא כוותי', ואולם בל"ה נמי יש לחמה על התוס' שכתו בלא ה"י לה שעת הcores מכך אישור אבמה"ח או עשה דאי", הלא האי קרא דນבלת עוף טהור לא דבר כלל מאיסור אכילה, אלא מטומאת אדם באוכל נבלות עוף טהור, ולגביה טומאה ודאי ה"י לה שעת הcores דאבמה"ח נמי מטמא לנבלה, היינו דוקא בהמה ובגנעה מדכתיב כי ימות מן הבהמה וכדלקמן קכ"ח ע"ב אבל אבמה"ח דעתך לא שמעין דמטמא בבית הבליה ודוק"ק.

ע"ב גמר' ובכוורים גופיהו מנ"ל דתני ר' יוסי, פרי, פרי אתה מביא ואי אתה מביא משקה, הביא ענבים ודרכו מנין ת"ל תביה. הנה האי ברייתא מתחלת הבאה מדברת וקאמר דין מביין רק פרי ולא משקין היוציאים מהם, חז' מן הענבים ובכ"מ שם, גם משקה שלhn, עיין ברמב"ם ריש פ"ב מבכוורים ובכ"מ שם, ולכן תימא רבתה הוא שביבא ראי' לסתור, ובלא"ה כל הסוגי' קשה להולמה, שמערב הדברים, כי מיחוי של חמץ חלב ונבלה וזה רצח לומר מכך זה דלגי מצוה יוצא נמי בשלא כד"ג וכבר דחו האחוריים את דברין, דודאי אין חילוק בהז בין עשה ללי". והנה לפ"י האמור לעלה ה"י לי מקום לתרץ דנייהו דבעין קרא על המחאה דלא מקרי שלצד"ה ניינו למ"י שיש לו טוחנות ללוועס המאכל בעין קרא, אבל למנן דלא יכול לעוזס ולכך המה את הגוש כדי לשוטתו פשיטה לדידי' כדרך הנאותו מקרי, וכן הכא דקתני דהמזהה וגוינו דלא יצא ידי' חובה מצה שתמא למי שאינו יכול ודרכו לעשות כן וא"כ לא סגי לי' לומר דמשום אכילה דכתיב במצה לא יצא, תינח למנן דיש לו شيءים לעוזס אבל למנן דאי לו ודרכו להמחות מאכלו למה לא יצא, וכן הוכרח לומר דמ"מ לא יצא מושם דלחם כתיב והמיחוי לאו לחם מקרי אולם גם בלאו האי סעמא נחא דבפסחים לה"ה ע"ב רצח לומר דהנילוש במ"י פירות אין

לא פריך דאף טו"ג יטמא וכלן כתבו דלא ברירה להקשות כן, אבל לא דס"ל דבאמת אין בשום של נבלה משום טו"ג, ודוק"ק.

ע"ש גמר' תנן התם וכו' אלא המה את החלב וגוינו, אכילה כתיב בי', אר"ל אמר קרא נש לבות את השותה, ואני תהה איך יתחייב חטאת על ריבוי צו דהוא פחות אפיו מאיסור עשה, וקרי לי' לרמב"ם דברי סופרים, כמו ח"ש, דלענינו אחע"א לא חשבין ח"ש כאיסור אינה זבוחה מבואר בתוס' וברמב"ם בסוגי' דאחע"א, ועיין בלח"מ ריש פ"א מחמצז ומוצה שהביא דברי הרמב"ם בפ"ג מאבה"ט דכתב הטעם בהמזהה נבלת עוף טהור דמטמא את האכלו משום דשתיה בכל אכילה, וכן משמע מסתימת לשונו בHALCY"מ דכתב אחד האוכל ואחד המחה ושותה דמשמעו דשווין ה"ן מצד דחתיה בכל אכילה, וקמתמה הלח"מ שזה נגד דברי הש"ס כאן דיליף ר"ל מנפש דחייב גם על השותה, ולא מטעם שח"י בכפל אכילה וכמש"כ התוס' הכא דבמידי דאכילה לא מצינו דמיליף מותירוש וצ'ה, ונתקח הלח"מ לומר דגם הרמב"ם ז"ל ס"ל להא דר"ל דמכח קרא דນבלת גליין דגם במידי דאכילה שתהיה בכל אכילה. ואני תהה איך לא הרגש דהראם"ס ז"ל דסובר דכל מה דאתה מריבוי הכתובים אין לוקין עליהם, לא מצי מחיב כרת וחטאת ומלקות מכח האי דרשאה דນבלת לרבות את השותה, וכן נראה ברור דדעת הרמב"ם דהאי י寥וטא דשבועות מזכיר לי' לתירוש וצ'ה אכילה מהני גם לחלב וחמצז וכדומה, כל שהמזהה גופ המאכל עד שעשו משקה דשתיה בכל אכילה, אלא לעומת ההוו"א דין דרך אכילה צו כדרך אכילתון, דריש ר"ל האי נפש לרבות השותה אבל גם בלא קרא מסתבר לומר כן דכיוון דיש הרבהה ב"א שאין להם شيئا וphans ממהים מאכליהם להקל אכילתון, לא מסתבר כלל לומר דזה מקרי שלא כדרך אכילתון, ותடע דהרי לגביה בישול שבת וכן בישול בב"ח סגי' כמאכל בן דורותאי, עיין בפתחה בב"ח לפרט"ג ואע"פ שרך לבן דורותאי וחבריו רואי לאכול, אבל לרוב ב"א הוא קשה לলעתס, מ"מ לא מקרי שלא כד"ג, וכן אמרה תורה בפסח אל תאכל ממנו נא, ולא מקרי אינו ראי', רק מה שבטלת דעתו אצל כל אדם כמו אוכל חלב חי בפסחים כ"ח ע"ב וכן מכם"כ דהמזהה חמץ או חלב וגוינו דלא מקרי שלצד"ה ניון ור�� לרוחא דמלטה אסמייך ר"ל דבר זה בריבוי דנפש, והגם דמשתוחיות הסוגי' דבעי נפש בחלב ובחמצז ובנבלה ובעיד צריכותא ממשיע דדרשה גמורה, הרמב"ם ז"ל לא שת לבו זהה, מפני הכלל שבידו שMRIIVI הכתובים אין לוקין ואין מביאין חטאת ודוק"ק.

ע"ש גמר' בשלמא אם מצה היא וכו', לחם עוני אמר רחמנא וכו', וכתבו התוס' דהוומ"ל נמי אכילה כתיב והוא באמת קושי' עצומה על בעל המסדר, דלמה לי' להביא ממරחק לחמו ולא פריך מני' ובו, מ"ש חמץ ממצה דהכא כתיבocab אכילה והכא כתיבocab אכילה, והתח' רצח לומר מכך זה דלגי מצוה יוצא נמי בשלא כד"ג וכבר דחו האחוריים את דברין, דודאי אין חילוק בהז בין עשה ללי". והנה לפ"י האמור לעלה ה"י לי מקום לתרץ דנייהו דבעין קרא על המחאה דלא מקרי שלצד"ה ניינו למ"י שיש לו טוחנות ללוועס המאכל בעין קרא, אבל למנן דלא יכול לעוזס ולכך המה את הגוש כדי לשוטתו פשיטה לדידי' כדרך הנאותו מקרי, וכן הכא דקתני דהמזהה וגוינו דלא יצא ידי' חובה מצה שתמא למי שאינו יכול ודרכו לעשות כן וא"כ לא סגי לי' לומר דמשום אכילה דכתיב במצה לא יצא, תינח למנן דיש לו شيءים לעוזס אבל למנן דאי לו ודרכו להמחות מאכלו למה לא יצא, וכן הוכרח לומר דמ"מ לא יצא מושם דלחם כתיב והמיחוי לאו לחם מקרי אולם גם בלאו האי סעמא נחא דבפסחים לה"ה ע"ב רצח לומר דהנילוש במ"י פירות אין

דניטז מדים השחיטה על הדלעת בין סימן לסייעו, והאי דם ודאי ניתז בחים דהרי הוא בין סימן לסייעו, וכי מתה עמוד ושותט ואיך יקשר לדעתו דבעין גם בשחיטה דם היוצא לאחר יציאת דם הנפש שכבר מתה, והוא תמייה רבתה. ועיין לעיל שם שכבתבי בזה ודוק". אבל דעתם מותוק האי סוג' נצחים קושי עצומה על שיטת הרמב"ם דסביר דשחיתת נカリ אינה נבלה מה"ת, לדעתו מה לין בהרמה טמאה לטהורה, ובין ישראל ליכרי וצעיג לישב.

על"ב גמר' אמר חזקיי הויאל וכיקול לנורורה ולהעמיד על פחותה מכזית, עיין לבב ארוי זיל דזחו דבר הנגע קצר שיאכלנה כולה וудין תה' מפרקסט. ואני תמה על לשונו שכבתב שהוא נמנע קצר, הלא כבר ביארנו לעיל דף לעיל"ב ובשאר מקומות דעתל הלב לחוד מתה גמורה היה כמו הותז הראש, ואיך יעלה על הדעת לאכול כל בשירה עד שלא תשאר אפיקו צית בשר והיא עדין חי' ומפרקסט. וכך נראה לפע"ד דכוונת חזקיי הוא לומר שלא דלא שיק' כאן סופה לטמא טומאה חמורה כמו בנבלת עוף טהור, דהאי כאשר הוא עתה מצי לטמא טומאה חמורה עיי' אכילה, אבל בהרמה מפרקסט דחichtet מצליל מן הטומאה, אע"פ סופה למות ואז תטמא אין זה מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, וכאשר לסברא או כיינו בתוס' ד"ה ולהעמידה, ולהזק סברא זו קאמר הויאל וכיקול לנוררה וכו', ור' דאלוי ה' במציאות לגרה תחיכות חתיכות לא היתה באה לדי' טומאת נבלות כלל, וניהו דאינו במציאות מ"מ מהני דעתה בעודה בחיותה לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה. ומפני שסברא זו דחוקה יפה עשה הרמב"ם זיל דדוחה מהלכה ודוק".

על"ש גמר'ומי אמר חזקיי הכי, והא איתמר וכו', חזקיי אמר אינה לאבירים מותה היא וכו' יצאה מכלח חיים ולכלל מתה לא באה עכ"ל הגם. והנה הת"ח קמתמה דחזקקיי למה לי מחשבה כלל כיון דהוה אוכל גמור לבג', והלב ארוי' מושיף בתימה דמ"ש ברכרי טומאה לא, כיון דאין בה איסור אבמה"ח. והוא נדחק מעד עי"ש. ואני מושיף בתימה דמ"ש שחיתה דהה נפסקו או עקרו הסימנים נמי הדין כן. אולם לפע"ד נראה ברור דרא דס"ל לחזקיי דשחיתת בה שניים יצאה מכלח חיים דזוקא בשחיטה הוגנת הדין כן אבל שהה ודרס ומכ"ש נחר או עקר הסימנים אינה אלא כטרפה בעלמא, ולא דזוקא אליבא דרי' קאמר כן לקמן בגמ' אלא חזקיי נמי מודה לה, דעיקר טעם דחזקקיי הוא מדרשי כן לאכול אחר השחיטה מיד קודם שתצא נפשה (וכאשר ביארנו בפתחה דהיתר זה לר"ע מוכח מקרה עי"ש) מזה דן דשחיטה הוגנת משווה לה בגיןה חייה עכ"פ, וכן אין בה משום אבמה"ח והתנא במשנתינו אשמעין דהה בטמאו כשלחת ישראל או בטהורה כשלחת נカリ דיש בו צד שחיתה או מצד השוחט או מצד הנשחט, משוו' לי אוכל לא לטמא טוי"א ומילא ה' שלא לחיבב אבר מה"ח ור' אסי מבואר לנו דבעין נמי מחשבה להאכילה כדי שתתחשב אוכל לגבי טו"א, ומילא גם שלא תהא בה משום אבמה"ח. או נאמר דלה לא בעין מחשבה כלל, דההמשה שחותך ממנה אבר לאכלו חשובה יותר מחשבה, אבל כל זאת רק בנסיבות שחיתה הוגנת ובישראל בטמאו ובנכרי בטהורה, אבל בשחרר אחת מהני תנאים אין בו אלא מעשה טרפות בעלמא, אע"ג דנפסקו שני הסימנים, וכח' תחשב hon לגביו טו"א והוא לגבי איסור אבמה"ח.

אבל מה דקשה על דעת חזקיי הוא, וכיון דעת לדי' רק בשחיטה הוגנת הדין כן, ומכח גזה'כ דהתירה התורה לאכול מיד בעודה מפרקסט, מיל' דהדין כן גם לגבי טו"א והעמדת והערכה ולגביה הרבעה דלכל מיל' חשיבא כאשרה חייה, דלמא רק לגבי איסור

שכנoso כדאמר ר'ה, אז מטמא גם טומאת נבלות, אלא קאי על אל דת"ק דעתך לטמא טו"א, ע"ז קאמר בגמ'adam חישב עליו גם בפ"ע מטמא טו"א בלא צירוף, ודוק' ועיין עוד לקמן בדף הסיום.

על"ש גמר' א"ר אסי שנין ישראל בטומאה ועו"כ בטהורה צריכין מחשבה והקשר מים ממ"א, מפשות הענן נראה דהאי מחשבה היא לא האכילה בעודה מפרקסט, דאי להאכילה לאחר פירוכס ולא מחשבה נמי עומדת לאכילה, ועוד דאי מחשבה להאכילה לאחר, פירוכס איך משוו' לי' אוכלא קודם פירוכס. אלא דמתוך דברי הרמב"ם זיל לא נראה כן, שכתב בפ"ג מאבה"ט ה"ד, דישראל ששחיתת טמאה לעכו"ס, ה"ז מטמא טו"א כי' שmprcast. ואני צרכיה מחשבה שהר' ישראל שוחטה לאכילת עכו"ם, ואני לך מחשבה גדולה מזו, ואני צרכיה הכשר שהר' סופה לטמא טומאה חמורה עכ"ל. והכ"מ תמה עליו למה פסק דלא כר' אסי לעני הקשר, וكمתרץ דס"ל דנדחה מכח סוג' דם שחיטה, וכקושי' התוס' لكمן ד"ה ולהעמידה פחות מכך. אבל על הא דפסק דלא צריך מחשבה לא הקשה כלל, ועיין לבב ארוי' שהתעורר בזה لكمן בד"ה בפרש"י ז"ה אל' מודה חזקיי'. ובאמת לק"מ דהכ"מ ה'י סובר דהאי מחשבה דקאמר ר' אסי אינה להאכילה בעודה מפרקסט, אלא סתום להאכילה לעכו"ם, וכן עכו"ם בטהורה סתום להאכילה לישראל וכפרש"י لكمן ע"ב ד"ה מטמא טו"א ודלא כתוס' שם ד"ה ועו"כ והא דקאמר ר' אסי לצריכין מחשבה ע"ג דמסתמא כן הוא מושם דהוא לא הזכיר ששחט ישראל לעכו"ם והעכו"ם לישראל, אלא שוני לישראל ולעכו"ם בטהורה, שכן מוכರח לי לומר לצריכין מחשבה והיינו שישחוט הישראל לצורך עכו"ם והעכו"ם לצורך ישראל, אבל הרמב"ם שכתב בפירוש דישראל צריכין לעכו"ם וכן עכו"ם לישראל ספר קאמר דלא צרכיה מחשבה אחרת דהינו רק מחשבה דקאמר ר' אסי, וכן לא נתקשה לי' להכ"מ רק על מה שפסק דלא בעי הכלש מים משום דסופה לטמא טומאה חמורה, דזה דלא כר' אסי.

אבל מה דיש להעיר על האי פסק של הרמב"ם זיל הוא אכן לא בעי הכלש מים לגבי עכו"ם בטהורה, לפי מה שכתב הרמב"ם זיל בפ"ב ה'י מאבה"ט, דשחיתת נカリ אין בו טומאת נבלות, א"כ אין סופה לטמא טומאה חמורה. ובוח' ק"ז צ"ל כתוב בפשיות דהדין כן ד女兒 בטהורה צרכיה הכשר ותמה אין איך לא הרגיש כי הוא נגד פסק הרמב"ם דפסק בפירוש ד女兒 בטהורה אינה יסתרו פסקי, דינויו דין סופה לטמא טומאה חמורה מ"מ אינה צרכיה הכלש מים משום דם השחיטה מכשרה, דכיון דשחיתת נカリ מה"ת שחיתה הוה לטהר מידי נבלה שוב לידיון הדם כדם שחיתה להקשר. והן אמרת דההרב"ם זיל כתוב בפ"י ה"ג מטו"א דאו בدم השותת לאחר קילוח, א"כ אין במציאות שיוכשר הבשר אלא דם השותת לאחר קילוח, א"כ אין במציאות דם השנפש יצא בו, ובמוש"כ הרמב"ם זיל בפירוש בפ"ו מ"א, וא"כ לאחר שייצא דם הקילוח הוה כמותה גמורה ומפני שמיינן עכ"ה קילוח דם השנפש יצא בו, וכמוש"כ הרמב"ם זיל בפירוש בפ"ו מ"א, וא"כ לאחר שייצא דם הקילוח הוה כמותה גמורה ומטמא טו"ג כי הפירוכס אחר יציאת דם השנפש איןו אלא כפירוכס לאחר התזוז הראש, שאינו אלא צניב הלטאה אלא כבר תמהו הראש יוסף והלב ארוי' על פסק הרמב"ם בזה עיין לעיל דף לעיל ע"ז דהא דממעט שס מדים חללים ישתה דיצא דם הקילוח הינו בדם הקאה, אבל לא דם שחיתה דמזכיר מקרה דעת הארץ תשפכנו כמו עי"ש לבב ארוי' היטב. ואני הוסיףתי בתימה על הרמב"ם זיל דמנין וב' ה' הביא את הדין

מתה כל מה דפorsch ממנה ודאי גם بلا קרא כנבהה תחשב, דהא גם היא עומדת למות מיד.

ועיין בח' ק"א בעהחת"ס צ"ל של' לפי דעת הרמב"ס דנקה"ו^ז נבלה מחיים אלא שאינו מטמא מחייבים, וממש"כ שחת בתניים וכי לפ"ז בנכרי בטהורה וምרכסת ואכל כזית ממנה יש בו איסור אבמה"ח ואיסור נבלה עכ"ל. ואם בדבריו כן ה'י, אז אפילו לר' יוחנן נמי הדין נוטן דברש מן המpercסט כזו שכבר אית עלייה איסור אכילת נבלה אלא שהחיות מציל מן הטומאה אם חתך ממנה כזית בשר קרי ב'י כל אשר יגע בנבלתם לטמא, דהרי על האי בשר שם נבלה הוה ואין בו חיות כדי שתצליל מן הטומאה, ואין זה דומה לשארבשר מה"ח שאין בו טומאה, דהרי אין עליו שם נבלה, משא"כ על בשר זה שלוקין עליו מושום נבלה. אבל דעת ר'ז צ"ל נמישך בזה אחריו מפרש הרמב"ס אשר ביארתי בפתחה ובסוגי" דמסוכנת לעיל ד' י"ע, שבמחלוקת לא נחתנו לדעת הרמב"ס כי הרמב"ס בפירוש כתוב גם לגבי איסור אכילת נבלה בעין דוקא מטה גמורה, וכאשר מוכח כן מסוגי" דמסוכנת עיין בלב אר' שם, אלא דעת הרמב"ס דטרפה ונבלה חד לאו הוא וכאשר כתוב פ"ד ממ"א, דמצטרפין מה"ט משומות דטרפה תחולת נבלה ולא חלקון הכתוב לשנים אלא משומות אדם שחט את הטרפה ולא בא הנבלות לידי גמור, מ"מ לוקין גם על הטרפה לחוד שהיא תחולת נבלות, אמר מעתה בנקה"ו ופסחה ופסחה"ג דתו לא מציא שחיתת המטהרת מידי נבלה, הרי מיד קרי נבלה ע"ש סופה, ככל דבר שסופו להיות נן בלי ספק, לכ"ע אמרין אגמלל"מ, ואי גם בסנקה"ו בנקה"ה הלא יכול לגרה החיטיות כמו שאמר חזקיי כאן עד שלא Tabא לידי נבלות לעולם, הלא הרמב"ס ז"ל דחיה זאת מולכה כמו שהבאתי לעיל, וס"ל דמקרי סופה לטמא טומאה חמורה, ולא בעי הבשר, וכmesh"כ למעלת דזה דבר שא"א תשחיתה כל כך, אולם אם חתך כזית ממנה האי כזית ודאי יצא מן הכלל של הבעיה, דהרי האי כזית הוא בשר מה"ח ולא נבלה, אבל טרפה הוה אלא דבמה"ח וטרפה חד לאו הוה וכרכ"י לעיל ק"ב ע"ב, וכמו שפסק הרמב"ס ז"ל, אבל בחותך אחר ממנה הרי זה טרפה וגם אבמה"ח, שהם תרי לאוי דלא סטרו אהדדו, אבל אבמה"ח ונבלה מהה תרתי דטרפו וא"א לעבור על חד אבר בשני לאוין אלו, דנבלה הוה בשר מן המת, ואבר מה"ח הוא מן החי דוקא. וכל זאת לר'ז צ"ל דpercסט תקשה מה"ת ולא אמר דרחויות מציל עי"ש. וא"כ טו"א למה נתמוא מה"ת ולא נראה דרחויות מה"ט ואישום דאין בה מושום אבמה"ח, הלא גזה"כ הוא לעניין זה בלבד הא לשאר מיל' הוה כח'. ולכן נראה לפע"ד דבר חזקיי ובין לר'ז, הא דpercסט הון בטהורה והונאתה דבאה דתיריה התורה ישראל דטמא טומאות אוכליין מה"ת הוא, וא"ג דלשאר מיל' הויה כח', מ"מ המעשה והמחשבה משווין לי אוכליין, ואין לדמות זאת לדגים ולבן פקועה, דלא נעשה מעשה להשווותו אוכל, ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דבן פקועה שהפריס עג"ק בעי שחיטה מה"ת כאשר ביארתי במקומו, דליך מזה שום ראי' ודוק.

גמר' ר'יא האל וכו', אר"ה והוא שכנסו, ופרש"י ז"ל דעת"י שכנסו גלי דעתך דלא בטליה מעיקרא, אבל נוכנס מאליו, וכן שכנסותו בגיןוקות וכו' עכ"ל, הנה ה'ה אם כניסה גדול בכונה אם אינו המפשטע במpercסט לחזקיי" דיצאה מכלל הוה אלא דעתך לא בא את לכלל

אבמה"ח התיריה התורה, ואי כדי שלא תהי גזה"כ ילפין ממש לכל מיili יצאה מכלל היה, סכ"ס גזה"כ הוא דודוקה בשחיטה הונת יצאה מכלל חיה אבל בנחירה או עקירה לא ע"ג דבטבע הענין אין שום נפקותה בהז אישחט או נחר ועקר, ועין עוד לקמן אליבא דר' יוחנן בהז ודוק.

ע"ש ר'י אמר ישנה לאברים, לאו מתה היא. פי' אלאichi לכל דבריה לעניין אבמה"ח וכן לעניין הרבעה ולענין העמדה והערכה, אלא לעניין טו"א בלבד הוה כמתה וכן שלא תצליל הבלועין בתוכה באחול המת כדלקמן. ועין בלב אר'יDKMתמה למה לא תצליל החיות גם מטו"א, ומ"ש מדגים ובן פקועה דאין טעונים שחיטה, ומ"מ החיות מציל מטו"א וכmesh"כ התוס' לעיל פ"א ע"ב ד"ה הואריל, ולכן יצא לחדר בדבר החזרה דהאי דמקבל טומאות אוכליין, בעודהpercסט באמות רק מדרבנן הוא, הואריל ונראית כשותה, ומ"ה בנהירה אינה מקבלת טו"א דאקדמי אדואריתא דחחות מצליל, ומוסלק בהז מה שעמד בו הראב"ד ז"ל פ"ג מטו"א, אבל לחזקיי דס"ל דpercסט אינה כחיה באמות מקבל טו"א מה"ת עכ"ק עי"ש. ואני תמה דלפי דבריו לחזקיי באמות אין חילוק בין שחיתה לנחירה, ובין טמאה ונכרי לטהורה ושישראל וזה ודאי ליתא כמו שביארנו, והוא ז"ל לשיטתי" איזיל שכתב למעלה דגס לחזקיי אסורהpercסט לב"ג באיסור בעלמא כמו אבמה"ח של עוף לרמב"ס. וכל זה דוקא אחר דוחק ואחרי כל הדוחקים עדיין לא יתישב ומה נקרי בטמאה לא מהני מחשבת עצמו לאכלה להיות משווין אוכליין. הא חדא שנית קשה לי על דבריו דמשמעו דלא קשי לי על ישראל בטהורה כלום ולכן ניחא לי דמדרבנן החמירו בישראל ולנכרי בטהורה דנראה כשותה כשרה דמקבל טו"א מה"ת, ובאמות לפ"י קושיתו זה ליתא דגס בשחיטתה כשרה דמקבל טו"א מה"ת, ואבר מה"ט לשיטתי" איזיל שכתב למעלה דגס לחזקיי אסורהpercסט לב"ג באיסור בעלמא כמו אבמה"ח של מטו"א. וזה ה'י מקום לישב לדעת התוציא לעיל פ"ד ע"א ד"ה בעין העמדה והערכה דסביר, דבשחיטה כשרה באמות אינה כחיה לא לעין הרבעה ולא לעניין העמדה והערכה דבאה דתיריה התורה לאכול בחותך כזית ממנה בעודהpercסט, גلتהلن דחשחיטה הכשרה משווין לה כמותה לגמרי וממילא לכל מיili, אבל מה עינה לדעת הרמב"ס ז"ל דס"ל דגס בשחיטה כשרה הוה כחיה לכל דבריה כמבואר מותו פסקיו בפ"א מה"ל א"ב ובפ"א מאבה"ט עי"ש. וא"כ טו"א למה נתמוא מה"ת ולא נראה דבע"ד דבר חזקיי ובין לא משום דאין בה מושום אבמה"ח, הלא גזה"כ הוא לעניין זה בלבד הא לשאר מיל' הוה כח'. ולכן נראה לפע"ד דבר חזקיי ובין לר'ז, הא דpercסט הון בטהורה והונאתה דבאה דבשחיטה כשרה עי"י ישראל דטמא טומאות אוכליין מה"ת הוא, וא"ג דלשאר מיל' הויה כח', מ"מ המעשה והמחשבה משווין לי אוכליין, ואין לדמות זאת לדגים ולבן פקועה, דלא נעשה מעשה להשווותו אוכל, ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דבן פקועה שהפריס עג"ק בעי שחיטה מה"ת

תוס' ד"ה הואריל ויכול לגרהה ולהעמידה חפות מכזית, פ"ה וכוי ולא ה'י צריך לפרש כן אלא אפיילו חחיות גודלות ובלבד שלא יי' אברים, דבמה"ח לא מטמא וכו' עכ"ל. ולפע"ד נראה דבדקדוק גדול פי' רשי" ז"ל דוקא חחיות קטנות דהא לחזקיי קיימין כאן דס"ל דיצאה מכלל חיה, וא"כ אין כאן לא אבמה"ח ולא במא"ח אלא נבלה, ורק בבשר מה"ח אמרין דאיינו מטמא דגס אבמה"ח לויל קרא דכי ימות מן הבמה דמנין' דרשין ליקמן קכ"ח ע"ב דבמה"ח מטמא נבלה לא הוה ידעין דאית ב' טומאה, אבלpercסט לחזקיי" דיצאה מכלל הוה אלא דעתך לא בא את לכלל

הקריעה, ג"כ לטהורה תחשב ואינה מטמא הטהרות שנגעה בה, משום דסופה להקרע לגמרי ונידון ע"ש סופה hon לענין קבלת טומאה שלא ליטמא חלק אחד בנסיבות הטומאה של חבירו, והן היהות טהורה בעודה מחוברים לקרעים במקצת, משום דחרי עסק הוא בקריעה, ורובה כולה משום דסופה להיות כן, אלא אם נפרש המשנה כן, אין מקום לדברי ר"ג דאמר ל"ש וכו', דהה לא מיררי כלל מקרייה כדי לטהרה דהרי ה"ה בטלית טהורה דשובה אין לו חיבור לענין קבלת טומאה, ומה שיק' לומר דחס עליה לקורואה כיון דחצין שהתחיל ולא פסק מלקרוע עד שגמר כל הקריעת אלא דבנתים נגע שרך בה או אם היא טמאה ונגע טהרות בטלית זו קודם גמר הקריעת. וכן אין מוכרים לפירוש ז"ל דמיירי דוקא בטלית טמא וקורואה כדי לטהרה מטמא, ורובה סגי לטהרה כי בטלה מטורות בגדותו אינה עומדת לתשミשה הראשונה, וע"ז אתה ר"ג לומר דזוקא בגין טבולה יומם דלא חס עליה סגי ברוב, אבל בלא אטבלה אייכא למיחש שיקרא רק מחיצה וידמה בנפשו שכבר קרע רובה, דהרי חס עליה ואני קורע אלא מה שצרכיך כדי לטהרה, אלא דלפирוש זה רבו הדקדוקים והקשיות, חדא מה זה דקעתי טלית שהתחיל לקורואה ומה שתכתבו התוס' בטהור למתחלת הקריעת, האי דינא בעצמו יש לתמוה עליון, אדם מוחשבתו לבטלה מטורות כל' מהני א"כ גם בלא התחלת הקריעת תהני למפרע כשחישב עליה לקורואה ולבטלה, וא"כ דבענין דזוקא ביטול ממש מה מהני תחלת הקריעת כיון שעדיין עומדת לתשミשה ולא עוד אלא דהמשנה בעצמה אומרת כיון שנקרע רובה שב אין חיבור, הרי ברור מללו דרך אחר שנקרה רובה אין לו חיבור. וכפי הנראה רשי ז"ל הריגש בחומר לשון זוזה לטבילה בה לקורואה, ורצה לתקן במוה שמספרש דבא לקורואה כדי לטבילה מטורות טלית. אלא דאי' החומר על חומר דלפ' ז' אם היה קורואה לא כדי לטהרה אלא מטעם אחר או שנקרעה מעצמה, נמי הدين כן בטהור, דהרי שוב אינה עומדת להשתמש בה לתשミשה הראשונה. ולמה קתני התנא האי לישנא דהתחיל בה לקורואה. ואני לנו מנוס אחר אלא לומר אדם נקרעה מעצמה לעולם סגי ברובה, אבל אם הוא התחיל לקורואה כדי לטהרה בעין כולה זוקא מחששא דר"ג, דילמא חס עליה ולא אני למייבוד רובה, אבל מ"מ גם בזיה סגי ברובה בטלית טבולה יומם ומזה הוכיח ר"ג דינו דכיון דהתנא אתה לא אשמעין אפילו בהתחיל לקורואה כדי לטהרה סגי ברובה ולא חיישין שחס עליה ולא יקרע רובה, ע"כ בטבותל יומם מיררי. ומילא יודה דוחק על דוחק, דמסתמא מתפרש המשנה להיפך, גם בתחלת לקורואה סגי ברובה, ואיך נכנס בדרכי התנא היפך מזה דבאמת חיש חס עליה ובענין כולה, אלא דבטבותל יומם סגי ברובה כמו בנקרע מעצמה שנית גם היא דקעתי אינו חיבור לפי פרש"י ז"ל אינו מודקדק כלל, הלא אין זה הטעם שאין כאן חיבור, אלא משום דבטל מטורות טלית, כמו כי חרס שניקב כמושcia זית טהור, שבת דף צ"ה ע"ב. והכי הול'ל כיון שנקרע רובה בטלה וטהורה. אלומ דעת הרמב"ס ז"ל חלק הרבה משיטות רשי' ותוס' ז"ל בפ"כ מג' כלים בסופו, טלית שהיא מדรส והטבילה וקודם שייריב שימושה להקרע ממנה קרע, כיון שנקרע בה רובה אינה חיבור וטהרה כולה וכו' שהרי הוא טהור וחולך וכו' עכ'ל. דעתו ז"ל לפרש הא דקעתי במשנה דהתחיל לקורואה דהינו שקורע חתיכות פחות מג' על ג', וא"פ שעדיין לא גמר הקריעת, כיון שנקרע הטלית לחתיכות נתגר גם המיעוט שעדין אית בי כדי מיפורות. דומה שכתב שררי הוא קורע והולך מוכח דקורע לכמה חתיכות, וממה שכתב "וטהרה כולה" והוסיף תיבת כולה דלא נאכ'r במשנה שעניין דהקרעים נפרדים לגמ' קבלת טומאה, וכן אם טמאה הייתה ונגע טהרות אליה קודם גמר

בעצמו שאין כאן גilio דעת דלא בטליה, לא מהני להחשב בשם לטמא טומאת נבלות, כאשר מסביר לו רשי' ז"ל דמחשבה שאח' כ' מהני דוקא לשוו', אוכלה לקבל טו"א, אבל לא לשוו' אבל תיבות רשי' ז"ל דמה שכתבת רשי' אבל ה"ה נסxo אחר שלא הפשיט, ומילא דזוקא בפלטו סכך אבל בפלטו היה לא מהני להנнос לשוו' בשם, דכאן לא שיק' גilio מלטה למפרע, אלא דלפי מה דמסיק דר' אליבא דר' ישמעאל אמר למלאי, דס' ז' דעור לא מבטל, א"כ בפלטו היה בלאו כינוי מטמא נבללה ורק בפלטו סכך עיין כינוי מטמא דבטלו מעדת, וא"כ לכ"ע דהעור בעצמו בלא מחשبة מבטל הני חציא זית בשר, אין לדין דר' יהוד' שום מקום, אבל הרמב"ס בפ"א מאה' ט פסק כר"ע מ"מ פסק הא דר' ז' וכדמפרש ר'ה והוא שכנסו, וככתב דבין פלטו היה ובין פלטו סכך מהני הcinous לשוו' נמי בשר, ולידי' כל שמתקנס ע"י גדול ומדעת אפילו איינו המפשיט מהני' וכבר השיגו הראב' ז' ז'ל, ועין בכ"מ ובלב אר' מה שתכתבו בזה. והעיקר דהרב' ז' ז' מפרש דהגמר' במסקנא דקאמר ור'ה דאמר כר"ע על כל השני מימרות קאי, וא"ג דר' סובר דהעור מובלן, מהני הcinous לשוו' בשם לטמא טומאת נבלות, ואם נתכנס בלא מחשبة מאליו אפילו טו"א איינו מיטמא וכדאמיר לעיל, והסוגי' מתפרש בדוחק, אבל גם לפרש"י ז' הסוגי' אין לו פירוש מרוחות, וכאשר נדחקו התוס' בקושיותם כאשר תראה ודוק' היטב.

דפ' קכ"ב ע"א משנה אלו שעורותיהם כבשרן וכו', ר' יהודה אומר וכו', גירסת הרמב"ס וכן כתבי המשניות ר' יוסי. ואולי משום איזה דר' יהוד' גרשין תרי פעומים ר' למה לי, אבל זה ליאת דלעיל רק הא דאור עור חזיר הבור, דברי ר' המה, אבל עור חטרת וכו' חזיר לדבורי ת"ק, ורק הפסיק בדברי ר' שחולק על הא דמדייק הת"ק בחזיר דזוקא של יושב, להסיף אף חזיר הבר, ואח' כ' חזיר בדברי ת"ק, וכן הוא بما שתנתנו אחרי דברי ר' בתרא, וכולן שעבדן וכו' שהם דברי הת"ק סתם מתני' אלא שהפסיק בדברי ר' שחולק על הלטאה. אבל דברי ריב' שאמור שמנת שרצים וכו' הנני לבסוף אחר שישים דברי הת"ק, כי לא רצה להפסיק כל כך בדברי הת"ק, ומישב בזה מה שדקדק מהרש"ש בהגותיו ודוק' היטב.

תוס' דה עורות אביו ואמו שטיחין, וא"ג דמות אסור בהנאה וכו', מ"מ לא י' גזר רבנן מושום ה' חשה וכו', והא דלא קשי' להו כיון ד אסור בהנאה למה להו לגוזר טומאה, דבימוא כ"ג ע"ב אמרו דחמירiy להו טהרת כלים יותר מהורג את הנפש ועיין פשחים פ"ה ע"א.

תוס' דה עור הראש של עגל הרך על מעשה ה' שואל וכו' ואני מסתפק ושואל אם בימי ר'יל ור' עדיין ה' נהוג טומאות וטהרות וכעת אין הפנאי לחפש אחר הדבר.

דפ' קכ"ג ע"א גמר' תנן התם טלית שהתחיל לקורואה כיון שנקרע רובה שב אין חיבור וטהורה עכ'ל, הא תיבת „וטהורה“ ליאת במתני' דכליס, והברטנורא שם מפרש איןו חבור דאם נטמא הקצה האחד לא נטמא הקצה השני, והכי פירושה של המשנה טלית טהורה שרצויה לקורואה לשננים, כיון שהגעה לרוב הטלית ואז נגעה טומאה באחת מן הקצוות, לא נטמא החלק השני, אע"ג דעתין לא נחלקה לשננים, כיון שעיטה עליה לחלקם לשנים הוה רובה כולה תיבת „וטהורה“ ומילא דתו א"א לפרש המשנה כן, אלא דעתין יש לומר דתרתי קאמר דכיון שהגעה לרובה שב אין לו חיבור כollow קבלת טומאה, וכן אם טماء הייתה ונגע טהרות אליה קודם גמר

והא דלא פריך מכל שחיקות דעתם דקימל' דרובהaggi, דליקזר דילמא לא אתו למייעבד רובה, משום דהתאם לא שייך לומר דחס משלוחות הרוב כמו בטלית דחיש מלקרוע, אבל גבי עולת העוף שפיר חיש משום דאסור להבדיל כלה עיי". וככאר' דבריו תמוין, דס"ס אם יארע דלא שחת רך מהכח הסימנים יהיו חס להטריף את הנשחט, ודינה על המכחשה שהוא רוב ושפיר הי' מקום נגור דינבעי כל הסימן, והי' מקום ליישב זאת עפ"י דברי הרשב"א ז"ל בראש מיכלון שכ' על הא דרבא אמר, מומר אוכל נבלות מותר לאכול משחיטתו עי' בדיקת סיכון, משום דלא שבך התירה ואכל איסורה והקשה הוא ז"ל עדין ניחוש דילמא לא שחית רוב הסימנים דבזה לא מהני מומכח דהרי לא בדק בסימנים נבלה, ותירץ דמסתמא יבודק מיד וישלים את הרוב אם ימצא שעדיין לא נשחט, וא"כ ה"ג י"ל דלא מצאו כאן ליגז'ור משום דלא חיש לשוחטו אפיקו כלה, ואם ימצא מצומצם הלא תוק שיעור שהי' יכול להשלים, ולא יכנס בספק, ואם בשביב שיארע שיחיה בבדיקה הסימנים עד לאחר שיעור שהי' הוא מלטה דלא שכיח ולא גרו בה. אלא דא"כ נצמח לנו קושי עצומה על פסק בעלי השוע"י בי"ד ריש סי' כ"א, דסגי ברוב מצומצם עי"ש בטו"ז הא לדידן דמחמרין בשהי' משה ומכש"כ בעופר דלכמה פוסקים מעיקר הדין במשהו, איך נסmock ארוב ולא נגור דגזר ר"ג הכי בטלית טבולה שאינה טבולה יום דבעינן דוקא קריעת כלה, משום דילמא יאמר על מכחשה שהוא רוב והוא קושי עצומה.

וז"ע דהא דפסק המחבר דרוב מצומצם נמיaggi והוא דעת הר"ג והרשב"א ז"ל וכמו שהביא שם הטו"ז בלא"ה מן התקמא, לפ"ז מה שכתב הרמב"ם ז"ל בפי"ה"מ לעיל ל"ב ע"א ר"ש כד"י ביקור (טבח חכם למפרש בגמ') דהינו ביקור השחיטה לדעת אם נשחט השיעור שחיב או לא עי"ש, ואני ביארתי שסובך ט' דיפה דיבר הרמב"ם ז"ל בזה דבשחתה מצומצמת קמיiri דבעי הבנת הלב ודקדוק עצום לשער אם הוא מכחשה או כ"ש יותר, וצריך דוקא חכם כמו בבדיקה הסיכון על פגימה כל דחו הנרגשת ולא אוגרת, והרמב"ם ס"ל דמשום לתא דאייסורה ולא משום כבודו של חכם בעין דוקא חכם, וא"כ הוי לו להמחבר לחוש לדעת הרמב"ם לחומר באיסורה דאוריתא, ולהתנות עכ"פ דבעי להביא שחיטה מצומצמת לפני החכם. אבל הקושי דלעיל דלמה לא נctrיך כל הסימנים כמו הכי דבעינן קריעת כל הטלית דהרי ודאי חס להטריף בהמתנו כמו שחס ליקרע הטלית באמות לק"מ, אלא דברי המהרמ"ל ז"ל במחייב נדרים וקושתו אין לה מקום.

דינה הא דגזרו על טלית שאינה טבולה יום דבעינן קריעת כלה ולאaggi ברובה ואפיקו רוב הנראה לעיניים לא, (זה מוכח מדלא מוקי בסתם טלית ורובה רוב הנראה לעיניים קאמר) ע"כ אינו אלא במלטה דבידו הוא לעשות דהרי מצי לקרעה כלה אם רוצה לטהרה, וממילא גם בדיעבד אם לא עשה כן ונגעו בה טהרות נטמאו, אבל כיון דגזרו טומאה עלייה עד שנקרעה כלה הוא דבר דעתא ממילא, אבל לפסול דבר מפני גירה כזו במקומות שלא ה' חס בעשי', אלא דראייך כך שלא נגמר ולומר דמשום דילמא יאמר על מכחשה שהוא רוב, זה דבר זר דהרי בזה סגי להצrik רוב הנראה לעיניים, או שיכריע בדבר איש אחר שאינו חס על הפסוד, אבל אין לו טעם לאסור ולהפסיד מכל וכל ולבן בכל שחיטה דעתם לא מצי פריך מיידי דלכתחלה בעין באמות כל השני סימנים, ולדעת הרמב"ם אפיקו בעופר וכדמבעואר בריש פ' השוחט דרובה כמו שהוא אין אלא בדיעבד, ואי בדיעבד כיון דהוא לא מחמתה שהי' חיש עלייה, לא שחיט כולם אלא מחמת שאירע כן ע"פ' שכונתו הי'

מעיקר הטלית, והעיקר הרבותה הוא דהנשאר במשמעותו והוא כדי מעפורת נמי טהור, וכי האי "אינו חיבור" על המיעוט של הטלית שעדיין לא נקרע לקרעים, שג' הוא אין לו חיבור מפני שהוא קורע והולך, וחשוב גם האי מייעוט כקרוע לחתיות פחות מכדי מעפורת ונתרה ע"ש סופו. ועיין במיל'ם שם שכתב לדעת הרמב"ם צrisk להגיה בגמ' בדברי ר"ג, וקרע לה כלה" וכן "גזרה דילמא לא אתי למקראה כלה" והמל'ם שכח לומר דמס תיבת "גזרה" צריך למחקיה דהא עדין באמת לא קרעה כלה, ולא שייך לומר גזרה אלא חיישין דילמא ייחס על הטלית בגמר קריעתו ושאיר כדי מעפורת ממנה. וגם לשון "אינו חיבור" קשה לשמעו, דיתור הוויל' שוב סופה להקרע וכקרוע יחשב. וגם אחר כל ההגחות והדוחוקיס, המימרא דר"ג גופא קשה לשמעו, דכיוון דקרוע רוב הטלית לקרעים בכונה לקרעה כלה, איך ניחוש דבמעותו الآخر שלא ה' חס על הרוב יחוור ממחשבתנו מפני שיש חט על המיעוט אחר שלא ה' חס על השוע"י משולל הבנה דמה קשי' מעולת העוף ומפשיט בהמה לשטוח וכאריך האריך בזה המיל'ם וצע"ג וד' יאיר עני ועיין עוד לפניו ודוק'.

ע"ש גמר' ארבע"א, ל"ש אלא בטלית טבולה יום וכו'. והנה מאיד יש לתמונה איך מצרי ר"ג להכניס במשנה ברורה דקתני טלית שנקרעה רובה טהור, דמיiri בטלית טבולה יום דוקא, ובטלית דהמים קשים לה דוקא אשר אין זהו שום רמז רמייא בלשון המשנה, וכל זאת בלי שום הכרע, דעתמא גזרה דילמא לאأتي למיעבד רובה הוא גזרה חדשה, והיתכן דהנתנא שלא הזכיר גזרה זו כלל, ישנה סתם דטלית שנקרעה רובה טהור ויסmock על המבין שיבין מדעתו דנפשיה, שכאן יש מקום לגורר דחס ולא יקרע הרוב וידמה בנפשו דאייכא רובה, וקורא אני על זה וכיווץ בזה, דברי הגמ' ל�מן דך ק"ד ע"א, האלקים אי אמר לי יהושע בן נון מפומי לא ציתינא לי'.

אבל כבר ברرتاي לך כל גדול בזה בהרבה מקומות בש"ס, והעיקר לעיל נ"ה ע"א בסוג' דבשר שתנטעלם מון העין דרב אוסר בשר שתנטעלם מון העין, ומובואר בירושלמי דעפ"י מעשה שראה רב מקילין בשבר ליקח מון העכו"ם, עמד וגזר על כל בשר שתנטעלם מון העין ובכל זאת בש"ס דילן מקשה על רב מכמה משניות וברייתות ומתרכין להסכים עם גיורת רב, והוא דמייר שכתוב הטוי י"ז מזה דרב גזר גזרה זו. אבל העני דכוו שכתוב הטוי י"ז ריש סי' קי"ז דכל דמפורש להיתר בקרה אין כה ביד חז'ל לאיסרו, כן הוא גם לגבי אמוראים דין להם כה לחדר איסור נגד היתר מפורש במשנה או בריתא, ולכן מקשין על איסורו של רב דאמור סתם בשנמה"ע אסור ולא קאמר דגוזו תיקון כן להוראת שעה או לעירו זמנו מצד תקנה אלא איסור לכל העולם ולכך זמן קאמר וכזאת א"א לחחד אס מפורש להיפך במשנה או בריתא הקודמת לו בזמן, ולכן הוצרך לשנות שאין היתר זה מפורש משום דיש לדחוק ולפרש המשנה להתחאים עם דינו ואעפ"פ דPsiṭṭa דמעולם לא כיון התנאה זהה, אבל די לו בדוחק זה שלא ה' מפורש להיפך, וכן כתบทי ברייש פ' כל הבשר לעניין דמקי מותני בדכאייב ל' עינא עי"ש, וחדר מלמידי אמר לי שמובא בשם הגאון ר"ג ווילנא ז"ל שכתב בדברי על כל הני חסורי מחסרא והכי כתני شبש"ס וכדומה מון הדוחוקיס, שהם על דרך אסמכתה ונחנתי מאד, אבל אפילו לא זאת נמצאת בשום ספר עד הנה. האמת עד לעצמו, כי לולי עד لكمנו מה שאכתוב בזה ע"ד פסקי הרמב"ם ז"ל ודוק'.

ע"ב גמר' עולת העוף לרaber"ש ליגזר וכו', וכותב המהרמ"ל ז"ל

ועוד אני אומר דיפה דחה הרמב"ס ז"ל האי תירוץ שבש"ס דברותמה דרבנן מيري, כי על תירוץ זה יש תימה רבתא, דא"כ ר"ג העמיד דין על משנה דכלים שהוא בסדר טהרות האחרון שבסדרי משנה, ואמר לא שנו וכו', למה לא העמיד דבריו על משנתינו הקודמת לומר לא שנו יותר מכדי אחיזה תהיר אלא בטומאה דרבנן, אבל בטומאה אורתיתא בעיןcola, והוא הוכחה גמורה דלא מוקמן באמת המשנה בטומאה דרבנן. ובלא"ה כבר כתבנו לעיל דעתך הגזירה ר"ג בשם רביה ב"א חדש לנו, ולא הייתה בימי המשנה, ועיקרו שגיל וטרוי הוא כדי שלא תהיה משנה מפורשת נגדו, וא"כ הוא אין לנו לקבל האגירה רק במקרה דהינו בקורס טלית כדי לטהרה, אבל לא נלמד מטלית על מפשיט עור וכען שאמרו קנסא לא ייפין אפילו הוא דומה, כן גירה מגירה לא נילוף אלא דעל ר"ג פריך ממשם דאמר דין בו לשון לא שנו, וכען הוא מפרש המשנה כן, א"כ יפרנס המשנה ומפשיט, ומה תאמיר דהתרם לא גרו, א"כ מנ"ל דבטלית גרו, אבל כיון דאנן באמות אמרינן שהగירה היא חדשה שנתחדשה בימי אמראים, אע"ג דר"ג אמרה בלשון לא שנו. וכען מימרא דרב דמביא הש"ס לעיל צח' ע"א בלשון אסור בשר שנמה"ע אסור ולא הזכיר דהוא גור עלי עד שפרק בשביב זה עליו ממשניות ובריותות כמו כן הכא, אבל באמות הוא גורה חדשה, ולא נילוף מטלית על מפשיט בטומאה, אפילו לא נדע לחلك בינם, דהרי חזין דר"ג בטלית קאמר ועל משנתינו לא קאמר מיד', ודז"ק היטב.

רש"י ד"ה בטרפה בסה"ד והיא מטמאו אם נוגע בה כדםפרש ואיזיל. ד"ה מטמאה במקודשין, ככלומר אם של מוקדשין היא עכ"ל. הנה רשי ז"ל מפרש דהאי אמר אבוח דشمואל דטרפה מטמא במקודשים, היינו אם הטרפה מוקדשין היא ואז מטמא את האדים ואת הטהרות אפילו חולין והחרכה ליה משום דכאן טהור בטומאה דהינו אדם טהור. אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דמה ראו ח"ל ליגוזר טומאה על הטרפה אם היא מוקדשין אין בזה שום מעלה בקדושים ולשון הגמ' כאן ולעיל ד"ר ע"א, רק אמר טרפה בת טמאה היא, אין דכאובה דشمואל אמר טרפה ששחתה מטמא במקודשין, משמע דלא כרש"י, דאי כרש"י דזוקא בטומאה קדושה אמר דמטמא, הכי הוול"ל הב"ע בבהמה קדושה וכדאבוה דشمואל. וכן הרמב"ס בפ"ב ה"ח מאבה"ט כתוב בפירוש דלא כרש"י וז"ל: "טרפה ששחתה ע"פ שהיא טהורה מה"ת, אם נגע בה הקדש נתמא מד"ס, וזה מעלה יתירה שעשו בקדוש" עכ"ל הרי דלא הזכיר כלל שהטרפה צריכה להיות קודש ומטמא אח"כ גם את החולין. וכן פרשי ז"ל צע"ג, ובגמ' צרכין אנו לדוחקי דטהור בטומאה היינו טהרות קדשים ולא אדם טהור דהוא ודאי לא נתמא מן הטרפה.

והנה חד מתלמידי הקשה על הא דכאובה דشمואל למה לא מינה התנא בפ' חומר בקדוש בין הני מעילות קודש יתר על התרומה, דטרפה מטמא את הקודש ולא את התרומה ואם נאמר כדעת רשי"ד דהכא הי ניחא דין זה מעלה בקדוש כשאר המעילות שמנה שם. וגם קושי זו צרכיה נגר דפרקנו ודז"ק.

ד"ר קכ"ד ע"א גמור' אל כלקים אי אמר לי יהושע ב"ג מפומי' לא צייתנא ליה. עיין בחדושי ק"ז בעחתת"ס צ"ל שהביא דברי הרב"י י"ד סי' רמי'ב דמוכחים מכאן, דין לאמר אף' אמרה משה רבינו. וככתב הוא ז"ל דין מוכחה מהכא מידי, אבל אמר משה מפי עצמו ומסברא דנפשי' דבר שלא נשמע איינו מחויב לקבלו, אבל הכא עולא משמי' דר"י אמר ואהא אמר אף' אי יהושע בן נוע משמי' דמשה אמרה לא צייתנא לי, אבל אי משה רבינו משמי' דרב'

על כל הסימן לא נاصر לו בדיעבד ואם יש לו שחות להשלים תוק שיעור שהי' ודאי מחייב לעשות כן, ולידיין דמחמרין בשהי' משחו, מה יעשה ולא נاصر מושם זה את הנשחט, אם יש כאן רוב הנראה לעיניים או אם החכם יאמור דaicא רוב מצומצם, משא"כ על עולת העוף לרaber"ש פריך, מאחר דאסור להבדיל וחוסר שלא ימלוק כלו, ה"ל לתוך שימליך לכתחלה עכ"פ רוב הנראה לעיניים וכארש כתבו התוס', דע"כ בלא"ה צרכין לפреш כן, דהרי אסור להבדיל, וגם זאת לא מכך לממיר דקשי' לי' שנפסול בדיעבד אם לא מלך רוק רוב מצומצם, דמהיכי תיתי נבייא קדשים לביה"פ משום האי גורה, וע"כ הקושי' אינה אלא שהול"ל דימליך לכתחלה רוב הנראה לעיניים, וא"כ בשיטתה דעלמא דבאות הדין כן נדרש להדר לשחות כל הסימנים מה ה' לו להקשות, זה ברור ואמת לפע"ד, ובזה נבון ג"כ דברי התוס' ד"ה דילמא לא ATI למייעבד כדי אחיזה שהקשו. דמאי פריך הא לא חיס עלה דמשפט הבמה ורוצח שהי' כולה מופשט וכו', והוא ג"כ תמהוה לכאר', דניהם דלא חס מלחשיט אבל אם אירע טומאה בנתים שנגעו טהרות או אדם טהור בעור שאינה מופשת רק כדי אחיזה, הוא ייחס שלא יטמא ויאמר שהוא יותר מכדי אחיזה, אלא ודאי כדארן דז"ל לא גרו או דינגור בדיעבד רק אלכתילה במקומות דעהשה במצוצים וחס לעשות טמא, על דיבעד לא נזרו כלל כנ"ל ולכן תרצו גם בכאן איכא משום חיס דרוצה להניח כך זמן מה דנוזו לו לטלטל ולהפשיט שפיר דכאן בהפשטה דלא חס מלחשיט יותר דהרי רוצה להפשיט כולה אם הוא מפשיט יותר מכדי אחיזה, ומניח כך למה לא נסмоך לומר דעתה כל הנוגע בעורה המתפשט טהור, דהרי הוא יותר מכדי אחיזה, מה תאמיר דילמא ידמה על כדי אחיזה שהוא יותר כדי שלא יצטרך להפשיט יותר, דהרי כך לי' אם ישוט קצת יותר או לא, ואי דינגור בדיעבד אם נגע דיש לו נפקותא שלא יהיה טמא, על דיבעד לא נזרו כלל כנ"ל ולכן תרצו גם בכאן איכא משום חיס דרוצה להניח כך זמן מה דנוזו לו לטלטל ולהפשיט אם לא הופשט הרבה, ולכן יש מקום לנזרו שלא יתרה בהפשטה זו דחס עלה שלא להפשט בשופי אלא במצוצים עד שיפשיט את כולה וממילא אם נגע בה טהרות קודם שהופשט כולה טמאים כמו בטלית. הן אמרת כי עדיין יש לבעל דין לחלק ולומר דשאני טלית דהקרעה היתה כדי לטהרה ולכן שייך לנזר שיקרע כולה אם ירצה לטהרה ולא רובה, אבל כאן בהפשטה לא כדי לטהר העור הוא מפשיט אלא הוא מפשיט כדרכו ומפסיק בנתים, או דירע בשעת הפשטה נגע אדם טהור או טהרות באיה עיר וא"כ לעולם הנידון כאן אדיעבד ולא אלכתילה, וא"כ לא ה' פריך הש"ס מיד' מהאי משנה דמשפט בטומאה. ואולי באמות מה"ט לא שת הרמב"ס ז"ל להאי תירוץ דמתרץ הש"ס דמיiri בטומאה דרבנן ופסק סתם דיותר מכדי אחיזה טהור, משום דבאות אין דומה כל הא דמשפט להא דעתית, דשם גרו על הקרעה שיקרע יותר אם ריצה לטהרה וכך אין שיגזרו על הפשטה כיוון דאין מפשיט כדי לטהרה אלא דהש"ס לא נחתת זהה ומדחה בדוחק. ובלא"ה הלא לפי תירוץ התוס' כפי שפירש דבריהם המה"ס לובלין ז"ל, לא שייך חס בהפשטה אלא ברוצח להפשטה עתה ולגמר הפשטה לאח"י, וא"כ בסתם מפשיט שמפשיט והולך עד גמירה דלא שייך חס אם נגע טהרות בעור בעודה לא הופשט רק יותר מכדי אחיזה, למה לא נתהר, וא"כ למה לי לאוקמי בטומאה דרבנן כיון דמצוי לאוקי בסתם הפשטה ולומר דכיוון דaicא מציאות שייה' חס מלחשיט יותר מכדי אחיזה שכן גרו בכל גוונא, זה דוחק עד להפליא, דמנ"ל זאת כדי להקשות על ר"ג וע"כ גם לפ"י דברי התוס' צרכין לומר, דאה"ג קושי' הש"ס לא קשה מה"ט ורק להרואה דמלתא תירוץ ומוקי בטומאה דרבנן.

ע"ש משנה קולית המת פרשי ז"ל טמא דהא עצם כשלורה במת בטמא במגע ובמשא כדכתיב או בעצם אדם עכ"ל, אין רצונו הפרש האי טמא דקתני במתני' אז הוו"ל לצין על תיבת טמא דקתני במסנה בערך הסמוך, כי מה דקתני במתני' הנוגע טמא, או דהפרירוש הוא דחאה לאפקוי דמאהיל אינו טמא או קר"י דמפרש נוגע היינו מהายיל כדלקמן בגמ' ורש"י ז"ל לא נכנס כלל עתה לפرش דינא דמשנה רק להקדמה כתוב על קולית המת בטמא, כלל עצם כשלורה במת בטמא במגע ובמשא, והכא דקתני בקולית המת דהנוגע בו טמא, ודאי לאו האי דינא אתה לאশמעין, חדא דין דרכו של תנא לשנות במסנה דבר המפורש בקרא, דין זה תורה שבע"פ אלא מקרה מלא, ולא עוד אלא דמ"ש קולית דעתך, הלא בכל עצם הדין כן וכשלורה מכל עצם מטמא במגע ובמשא. אלא רשי"ז ז"ל כתוב זאת להקדמה וממילא הבין דהאי דינא דעתך דהנוגע בו טמא צריך להתרפרש וכדלקמן אלא גם לאחר האוקמותות שבגמ' עדין קשה טובא, אך שיק hei קולית המת לכואן, דבשלא קולית מוקדשין קטני הכא, מושום דלעומת קולית נבלה ושרץ דיש חילוק בין סתוומים לנוקבון, קתני דבקולית המוקדשין ע"פ שג"כ מצד המוח שבתוכו מטמא, מ"מ אין חילוק בין נקוב לשאיינו נקוב, אבל קולית המת דעתם גופא קמטמא אלא מוח מה שיק לכואן, ועיין בח' ק"ז ז"ל מה שנחכח בה, אלם לפע"ד נראה דהתנא רצח בהז, מושום דבאמת קשה טובא, אך החמייר בשימוש נותר, דנותר גופא אין בו אלא טומאה דרבנן, יותר מוגע בקולית סתוומה של נבלה ושרץ שהמוח מטמא במגע מה"ת, אלא דכוין דמצאו קולית המת בטמא נמי, ניהו דשם מושום דעתם גופא מטמא, מ"מ שבן כך אם גרו עצם שיש בו מוח שיטמא מושום נותר, אבל אי לא hei עצם המת מטמא לא hei מציז גרו טומאה על קולית המוקדשין שייחי' חמור מוקולית נבלה. וכך הcek קולית המת עם קולית המוקדשין דשנים מטמאין סתוומים, משא"כ קולית נבלה ושרץ לדולי קולית המת בטמא במגע ה"י צריכין לגוזר גם על קולית הנבלה והשרץ שיטמאו סתוומים, כדי שיתקיים גזירותם בקולית המוקדשין הכלפע"ד נכוין בס"ד וד"ק.

ד"ה ק"ה ע"א גמר' נוגע אין מהายיל לא לכאור' הפירוש הפshoot דהש"ס מדיק מהายיל לא דאל"כ פשיטה מטמא במגע וכי מקרא אתה לאשמעין, אלא דא"כ מאי קמורתץ דליך חיota בשער הרי הדרא קושי' לדוכתי' מאי קמ"ל דاز שני הדינים פשיטה, הון מטמא במsha, עיין בכ"מ שסתמה על לשון זה כי הטעם ברישא הוא מושום דהעור מבטלן וכגדמייך בגמ' אבל לויל זאת אפשר מטמא במsha ולא במגע וצ"ע וד"ק.

תנוס' ד"ה נוגע אין מהายיל לא באמצעות הדיבור ואע"ג שלא היה אהול דומי' דנוגע, דנוגע בכ"מ טמא אבל מהายיל לא מטמא אלא בכגד המוח וכי עכ"ל. וקמונתמה המהורש"א ז"ל דהרי לעיל גבי שני עצמות ועליהם שני חצי אטים מוכח גם במנוחים השניים חז' לאוהל אלא שראשי השנים נכנסו לאוהל נתמא מושום דיד ושומר מכenis טומאה לאוהל, וא"כ ה"ה הכא דהשותר מכenis הטומאה אם

קוב"ה, אין לומר שם שטעה בשמייתו ח"ו, דא"כ תפיג תורה כולה וכו' עכ"ל. ולא זכיתי ליריד לסוף דעת קדשו דלמה תפיג תורה ח"ו. דודאי בתושב"כ לא שיק לומר דמשה טעה בשמייה, דלא hei המוצה ית' מניח לכטוב היפך או יתר וחסר מהה ששמע, כי כל עוקץ ועוקץ בתורה מפי הגבורה נאמרה למשה, אבל תושב"פ, מה לי בין משה ליהושע דכי היכי דיהושע מציא לטעות בשמייתו דהינו בהבנתו כך משה אפשר דטהה כי תושב"פ לא נמסרו המלות והאותיות אלה העניין בכלל והשומע למדו לתלמידו כפי הבנתו ולכן שיק בזה טעות באשר אין דעתו ב"א שות', וועරה ששמעו עני אחד כל או"א יבין הדבר כפי שכלי והשתנו, אלא דכך גורה חכמו ית' שהתוסב"פ תהיה נמסר ע"פ העניין ולא המלות, ויעשו ישראל ע"פ הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל, ואפלו כתעות של חכמי הדור, וא"כ מה לי משה ומה לי יהושע,adam נאמר דיהושע מציא להבין דברי משה באופן שלא כיוון משה, כ"ב נוכל לומר שם השה הבין התורה שבע"פ כפי שכלי והבנתו ולא כיוון האמת, אבל מושום זה לא תפוג תורה, כי האמת הוא כמו שהבין משה כי גורה חכמו ית', וכן הוא ביהושע אם לא שנאמר דשאני משאה דלא מציא טעה בשמייתו מושום דכתיב ב"י בכל בית נאמנו הוא ועיין בהקדמה של שכתבתי בעניין הנعلا הלה באריכות וד"ק.

תנוס' ד"ה אבל פלטו סכין בטל וא"ת וכי אין לדידי' ר' יהודה פlige אר"י ור"ע וס"ל בaczait אפיקו פלטו סכין לא בטל וכ"ו עכ"ל, ולא אדע א"כ למה לי כינוס כיוון שיש כזית במקום אחד, ועיין לעיל בסוגי' שם ובמה שכחתתי וד"ק.

ד"ה שם תחובים בקיסם והסיטון, וה"ה بلا תחובין ונוגע בהן מטמא וכי לא מושום דפליג ר"ע אר"י וכי עכ"ל עין בלב אר"י שסתמה דניהו דאמת דהדין כן לר"ע, מ"מ לר"י בכחגו'ו אין טמא דהא אין נוגע וחוזר ונוגע, וא"כ איך שיק לומר ומודה ר"ע דלמאן מודה עי"ש. ואני בער ולא אדע, דגם עתה איך שיק ומודה ר"ע בתוחבן בקיסם, כיוון דלר"ע גם במגע מטמא מושום דס"ל נוגע וחוזר ונוגע, וא"כ מיי קמ"ל דמודה מטמא במשא פשיטה, כיוון מטמא במגע למה לא יטמא במשא. ועיין ברמב"ם בפ"א ה"א מאבה"ט, דפסק באמות דזקוקה במשא מטמא אבל לא במגע מושום מאבה"ט, דפסק באמות דזקוקה במשא מטמא אבל לא במגע מושום מאבה"ט עי"י אדם חיבור, וא"ג דבריש דבריו שהביא דין דשני חזאי זיתים על העור, כתובrical של שני אינו מטמא במגע אין מטמא במsha, עיין בכ"מ שסתמה על לשון זה כי הטעם ברישא הוא מושום דהעור מבטלן וכגדמייך בגמ' אבל לויל זאת אפשר מטמא במsha ולא במגע וצ"ע וד"ק.

ע"ב גמור' אל' ערובא פרח וכו'. אל' אני היום סמכוני באישיות וכו' עיון בלב אר"י וחוזי ק"ז ז"ל. ואני אומר מלטא עדיף מהא דמייניהו בס"ד, והוא ספרי המקובלים כתבו, דלמאן דאדוק בדבוקות למלעה ית', מראין לו תמיד הדרך אשר ילך בה והמעשה אשר יעשה. והנה הארי רביה בר"ה ה"י עיר' מטוריה הדרשה וקשה לו לחשב לשואל דבר דבעי טעמא כמו שפרש"י ז"ל ולמנוע לימוד למי שבא ותאב לשימוש הוא אכזריות, כמו למי שמנוע בר ומazon לרעב המשכים לפתוחו. ולכן ה"י רביה בר"ה נובך בדבר אם יפה עשה למנוע התשובה להאי שואל מחייב חולשת גוף או לא, והראו לו מן השמים ערובא פרח לפני ונדתךיב' ולבני ערובא אשר יקרחו, והוא המתאכזר גם נגד ילי' ונדתךיב' ולבני ערובא אשר יקרחו, וכן אמר לר' אורא סבא ראה ערובא פרח וזה סימן שנונתנים לי להתאכזר נגיד לבתיה השב לך למדך מפני שיש לי לחוש על גופי העייף מטוריה הדרשה והוא דבר נחמד בס"ד.

דנוגע בחזי שعروה עצם ומאהיל על חזי כזית בשר דליקא כאן שום טומאה וכיון שכן ע"כ האי נוגע בקולית המת מצד נוגע במות נמי אית בי, דלא"כ דרך מושם נוגע בעצם הוה נשמע דנוגע בעצם מצטרף עם מאהיל על המת בדאליכא בכל או"א חזי שיעור, וזה ליתא כדכתיבנא, וזה כוונת התוס' דאי הוה קתני דין זה בשר מן המת, לא הוה ידעינו אלא בשר המת דטמא באוהל כמו במגע, אבל בקהלית אי אית בי חזי זית מוח המתקשש, הו"א דגנעה בו ומאהיל על חזי זיתبشر אחר, אינו מצטרף כי האי קולית לא מצי לבוא לידי טומאת אוהל אלא ע"י צירוף והוא אמינה דבכהגו"ו אינו מטמא וכען שכתבו התוס' לעיל קכ"א ע"ב ב"ה ולהעמידה על פחות מכך, דאע"פ דעת חזי זית אחר מצטרף, מ"מ בסופה לטמא טומאה חמורה לא סגי בחזי זית עי"ש, וה"הanca הוו"א דאין כאן גנעה במוח מושם דאפשר ליטמא באוהל ע"י צירוף, קמ"ל דמ"מ מצטרף, אלא באמת אני מסתפק טובא בדיון זה אם מצטרף בכחגו"ו, דחא האי גנעה בעצם שתהיה חשובה כגנעה במוח עצמו הוא מטעם שומר דמקניס ומווציא, וזה אינו בעצם סתום מכל צד דהוה טומאה בלועה, ורק מטעם דטמא בוקעת ועולה, והנה לא מבעי לפי מה שקיימנו לעלה הלב אר' דלא מהני זאת לשוי' שומר להכenis ולהוציא פנוי שرك עולה למעלה ולא להמשיך לצדדין, אלא אפילו נאמר כדעת הגהות רעך"א ומהרשות' שמקיימין דברי המהרש"א דמהני ג"כ להמשיך הטומאה, ושפיר היה נוגע בעצם כנוגע במוח, מ"מ כיוון דכל זאת נבנה על הכלל טומאה בוקעת ועולה ולכן אין להזהה בטומאה בלועה, אבל כאן בחזי זית מוח המתקשש בתוכו אין שיור טומאה, מנ"ל לומר כל בית טומאה בוקעת ועולה, ואין זה דומה להא ועולה, ואין זה דומה להאידלקון ע"ב דאמר ר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים דמיירי נמי בחזי שיעור, ומ"מ אמרין דמצד הללמ"ס טומאה רצוצה בוקעת ועולה עד לרקע גם בחזי זית הדיון כן, דשאני התם דaina בלוועה אלא רצואה וגלו', יכול לנוגע בה ומהני האי דרצואה דהוה האיר כמלא ממנה ואם נוגע בידו אחת בחזי זית ומאהיל בידו שנייה על האי חזי זית שבין המגדלים, חשבין כגע בעיטה שלם ב"ב, אבל כאן בקהלית דסתום והסתימה משווה את הטומאה לטהרה דגניעת בית הסתרים אינו מטמא, וצריכין אנו לשלק האי סתימה ע"י שנאמר דהטומאה בוקעת את העצם הסותם וmpsik, כיון דרך חזי זית איכה דין בו טומאה, מנ"ל דאמירין בה נמי דבוקע את העצם ועולה, והדבר צריך תלמוד ועינו רב לפע"ד ודוו"ק.

ע"ב גמר' אר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים עסקין וכו' סוג' זו מקשי הבנה. א"י מה לו לר"ז לנוד מן הפשו ומובואר במשנה עצמה דרישא מיררי במאהיל הוא עצמו, והוא הוה כען מגע ומצטרף, וסיפא באוהל דהמשכה כדקתו ודבר אחר מאהיל עליו ועל בחזי זית, וכדרבא לפקון. ב') למה לא הביא הש"ס באמת אוקמתא דרבא הכא, כדי לקיים תירוץ ר' יוחנן דנוגע היינו מאהיל, כי כן הוא דרך השקיל וטרוי' בנל מקום. ולא עוד אלא דחא אבוי' ורבע לא היה להביא כלל כאן לתרץ סתירת רישא וסיפא דהאי משנה, רק על הברית' דר' יוסי ושם על הברית' לא הביא אוקמתא דר"ז. ג') משלו הנג'י, "מאן האי תנא דקי' לאוּהָל נוגע" משמע דקי' אתיירוץ דר"ז דלעיל דמוקי' נוגע דמתני' דהיאנו נמי מאהיל, והרי לפי פי' רשי' ותוס' ע"י תירוץ של ר"ז נדחה תירוץ דר"ז, דהרי דוקא בטומאה רצוצה קרי לאוהל נוגע ולא כמו שפי' רשי' זל דלר"ז ליכא סייעחא דהרי רישא דוקא בטומאה רצוצה קאמר דמצטרף אבל בשאר טומאות אוהל קתני סיפא דלא מצטרף. ואם נפרש דעת אוקמתא דר"ז בטומאה רצוצה

מאהיל עליו אפיקו שלא כנגד המוח, ועיין בהගות ק"ז רעכ"א ז"ל בהגהות על המשניות ובגהות מהרש"ש ז"ל, דאע"ג דכל שא"א ליגע לא מטמא משום שומר, מ"מ כאן דאפשר לבוא לידי מאהיל כנגד המוח משום דטומאה בוקעת ועולה, והוא כמו מגע כדאר'י, ומהרש"ש מוסיף דגם לולי ר"י, וכיון דאתא לכל טומאת אוהל סגי כאן, כיון דעל טומאת אוהל דין. אלא דכל דבריהם ז"ל נדחים בכוונה שכתוב הלב אר' ז'ל. ואני אסביר את דבריו הקודושים דשאני הכא, דהרי האי עצם אף שהוא שומר מ"מ כיוון דהוא סתום מכל צד הר' הוא מעכבר מלטמא, דטומאה בלועה הוא שאינה מטמא כלל. אלא אדם אין כאן פותח טפח קיימ"ל דטומאת מת בוקעת ועולה, אבל רק עולה ולא לצדין ואנו בעין כאן שקודם שבוקעת לעלות לחוץ תמשוך לאורך העצם כדי שתבוא לתוך האוהל ועת א"א דהרי הסתימה של העצם מעכבר את הטומאה מלטמא ולכן אויר העצם החலול בלי מוח לא נتمala מן הטומאה כיון שטומאה בלועה היא, אלא בוקעת ועולה למעלה וכיון שהיא חוץ לאוהל מאן יכנסה לתוך האוהל. והדברים אמיתיים וקילוריין לענין ולכן קושי' המהרש"א על התוס' לך"מ ק"ז בעחתת' ס' זל בחדשו כאן לא זכיתי להבini ודוו"ק.

בא"ד וא"ת ולשוני לי הא מנין ר' יוסי דל"ל טומאה בוקעת ועולה لكمון בשמעתון, ושם לא מסתבר לי לאוקמא קר"י עכ"ל וכותב המהרש"א זל דה"ה דחוומ"ל דגם ר"י מודה כאן בקהלית דהוה כמות בסוסתו כמש"כ התוס' لكمון, ועיין لكمון על דברי התוס' במהר"מ זל זל מה שכתוב ביה ובאמת ע"כ הש"ס דהכא לא נחות להאת דלמה לי ליפורך וא' דaicא כיitz מוח טומאה בוקעת ועולה, דבר דתלי בפלוגתא, ולא פריך הא מת בסוסתו הו, דבר דהכל מודים בה ובוגוף סברת התוס' עיין لكمון מה שאכתב בזה ודוו"ק.

בד"ה ואי מוח שבפנים מעלה ארכוה מבחו' פי' ה'ק' אע"ג דליך מוח כל זה דחקו וכוי עכ"ל, והנה רשי' זל בעצמו כתוב لكمון בד"ה נבליה כיוון דמתתקשח הוא בסה"ד דהשתא גרע מוקלית שיש בה בכעדה מוח לח, דההיא מעלה ארכוה הוא עכ"ל, והתוס' כאן הוסיף על דברי רשי' זל תיבת, "כלל זל תיבת" מה שליחא בראשי' שלפנינו וא"כ גם הכא כוונת רשי' זל במה שכתוב, "אע"ג דליך מוח" ר"ל שעור זית אבל עדשה ע"כ איכא דלהכא קתני קולית. ולא עוד אלא בדליך מוח כל א"א לאוקמי, דא"כ מה קמ"ל, והרי הש"ס ג"כ מהדר לפרש האי קולית המת שיה' בו שום רבותה ולפי דרכם של תוס', דרש"י זל מפרש דבלא מוח כלל קאמר דאיינו מעלה ארכוה, י"ל דחדרקו של רשי' ה'י ממה דפרק הש"ס, ותו קולית נבליה קולית השרצ' כי נקבו אמאי מטמא. ועיין בגליון הש"ס שכ' דעיקר הפירכא מנבליה, ושרץ דנטקט הוא שיגרא דלישנא, ולפי פרש"י זל אין צורך זה כיון דמיירי בלית ב' מוח כל דבאיית ב' מוח בכעדה לכ"ע מעלה ארכוה לבשר בחוץ ודוו"ק.

ד"ה אה' מוקדשין וכו', פירוש בשלמא אי אירוי בדאליכא כיitz אש' מוקדשין, אפילו למ"ד בפסחים נותר בככיבת דכל חד אירוי בשיעור דידי' וכו', ויתר הול"ל דלמ"ד נותר בככיבת ה'ה האי קולית המת מצי מיררי בככיבת,adam בכזית אינו מטמא באוהל ה'ה בככיבת ודוו"ק.

תוס' ד"ה ומאי נוגע דקתו הינו מאהיל וקמ"ל דנוגע הינו מאהיל ומצטרפין, וא"ת ולתני כיitz מן המת וכו', י"ל דלא הוה שמעין מהכא וכו', כל דברי התוס' מוקשים וקשיים להולמים עיין במהר"מ זל ובת"ח ובלב אר' מה שהאריכו בדיבור זה, ולפע"ד בפירוש דבירהם הוא, דחא דנוגע ומאהיל מצטרפין ודאי אינו אלא בוגע ומאהיל על בשר המת דטמא באוהל, אבל פשיטה

ו"ע דבמהרש"א איכא טעות סופר דמוכח, בסה"ד חיבת "איינה" צריך למחוק והלב אר"י העתק הטעות כמוות שהוא.

תוס' ד"ה מאן תנא דפליג עלי' דר"י, ר"ש היא פ"ה וכו', וקשה החותם אפלו ר"י מודה בין לאבי ובין לבבא, דהה לעמלה מטפה אוול להמשכה היא, ועיין בלב אר"י שדברי התוס' אינם מודוקדים דמנ"ל דלמעלה מטפה אוול קמיiri, אלא דaicא לאוקמי לאבי בהכי, ולרבא בפשיותו אתה שפיד דהה מאמורש אוול מהמשכה, וכן הוא בחידושי הר"ן עכ"ד, ואני אומר דלגביו אוול הדמשכה אין חילוק בין לעמלה מטפה או למטה, וכן בטורמא רצוצה דכל שהוא ע"י המשכה שוב בטל הרצוצה ואין כאן מגע וכמוש"כ התוס' לעיל בעין דוקא כרוחב ואוריך טפח מגוף ולמעלה דרך מהาย, וכיון דאיין שיערו שהוא איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותו ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאותו ולא שיעורא שיעורא ולא טומאותו אים מצטרפין, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מהาย, כיון דין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי ולא כרבא אלא דכל נוגע ומายיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מהalleyות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי" דהכא, והאמת אגיד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

בナ"ד ונראה לפреш, דאםאי דקאמר לעיל מאן האי תנא דחישב לאוהל נגעה ר' יוסי מככל דaicא דפליג עליה, וקאמר מאן הוי האי תנא עכ"ל, ולקי שטה טובא גם על פירושים, דמנ"ל דר"ש פלייג דמدادמר דבתרוד רקב ליא מגע רך אוול ומשא, ליא למשמע מני"י דפליג לומר דאוול בטורמא רצוצה או בפחות מטפה או לרבע אפי' לעמלה מטפה אינס מצטרף עם נגעה, דספר מצי מודה להא דר"י יוסי, אבל הוא נגעה ממש אתא למעת, ואתה גם ר' מודה כדלעיל, דהרי לא מצי נגע בכו"ל ועיין לעיל בלב אר"י שהרגיש בזה צ"ע וזוק"ק.

ע"ב ר"ש"י ד"ה ואינה מטמא במגע שאינו נגע בכו"ל והי"נו דפליגי דר"י דמלא תרוד רקב מטמא במגע דקרוי" לאهل מגע עכ"ל, דברי רשי" אלו צרכין עיון, דבמה דפתח לא סייס דהתחל דאיינו מטמא במגע ממש דאיינו נגע בכו"ל זה גם ר' יוסי מודה, ואיך כתוב שוב והי"נו דפליגי דר"י וכו' ועיין לעיל ודוק"ק.

תוס' ד"ה בnbתלה ולא בkolית שחומה מהאי קרא נמי ממעיטין וכו' וקשה וכו' ע"פ דשותר המהוי בסותום (ולא בסותום) כgon חטה בקליפה התם מרביבן מקרה ذרען אשר יזרע וכו' עכ"ל, עיין לעיל בריש פרkon במה שכתבו ותמצא פירוש נכוון לדברי התוס', והוא כי התם מרביבן שומר, לא להכנס ולחותcia דזה נדע מק"ו DID אלא לצרכך בעין האי ריבוי, וכיון דהשומר מצטרף להיות כאוכל שוב מה איכפת לך מה שהוא סותם את האוכל כיוון דהשומר עצמו כאוכל יחשב, משא"כ כאן בkolית נבלת דלטומאה חמורה לא מצטרף השומר להיות קורי בשר, אלא להכנים ולהוציא שוב מעכבר הסתימה מליטמאו, דהרי הוא טומאה בלועה שאינה מטמא עי"ש היטב, ואע"פ דלשון התוס' דהכא אינו מורה על עניין זה שכתבנו אבל הדבר בעצמותו אמת לאמתו אם כיוונו התוס' לכך או לא, כי האמת עד לעצמו ודוק"ק.

ע"ש משנה עבר חציו בשר וחציו אדמה וכו' עיין בפייה"מ לרמב"ס ז"ל שאע"פ שמצוות בע"ח זה דבר מתמיה הו, מ"מ שמע מגידים אין מספר שרואו בעיניהם בריה זו, ועיין בתפרט ישראלי שכטב נגד המלගים והמקחישים מציאות האי בರיה שמצוה בספר מחכם מחכמי האומות המפורסם שנמצא בבריה זו בארץ מצרים ושמה בלשון מצרי דיפוס ואקווליס ובלשון אשכנז שפריגנומי. והתו"ט שם כתוב לדעתו האי ברייה הוא טענה גדרולה על מאימני הקדמות. והתפארת ישראל כתוב דכוונתו דאם נהיה חיota חדשה מדונה בלא פ"ר הוא כען מעשה בראשית.

קפריך, ומאן האי תנא, וע"ז קאמר דר' יוסי הוא דקאמר דמלא תרוד רקב מטמא במגע ובמשא ובוואל, וע"כ האי נוגע מהาย הוא ובטורמא רצוצה כדר"ז ודמחיין דאהלות, א"כ מאן פריך והא כתני מהาย, הלא כבר ידע דaicא תרי מיני מהาย, מายיל, מהาย בטורמא רצוצה ושאר מהาย. ז') הלא הסברא בעצמה דחוקה מאד דינהו דטומאה רצוצה בוקעת ועולה, מ"מ אס מכניס אצבעו בין שני המגדלים, ודאי לא טמא כלו נוגע בטורמא, ודוקא מהาย דהינו עכ"פ כמעט טפח בעין, וא"כ איך יצטרף אפלו מאהיל דהינו שווה איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותו ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאותו ולא שיעורא שיעורא ולא טומאותו אים מצטרפין, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מהาย, כיון דין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי ולא כרבא אלא דכל נוגע ומายיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מהalleyות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי" דהכא, והאמת אגיד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

תוס' ד"ה קסביר ר"י טומאה אינה בוקעת ועולה וא"ת וכו' ויל ע"ג דסביר ר"י טומאה טמונה אינה בוקעת, מודה בקולית סתומה שמטמא באוהל כמו מטה בכיסותו דמוודה ר"י דמטמא עכ"ל, ואני בער ולא אדע דמת בכיסותו אינס סתום ובלעה, ולכן אין הcessות מפסיק, אבל האי קולית דסוטם את המוח מכל צד והוה טומאה בלועה שאינה מטמא, ובוקעת ועולה לית ל"ר, א"כ איך יטמא ואפילו הי' שיק בעצם שהוא לבוש בתולדה ביטול, כמו בcessות מ"מ לשויי" האי עצם כמוبشر ע"י ביטול א"א כמו שפרשי" ז"ל לעיל קכ"א ע"ב ד"ה והוא שכנסו, ועוד בשאר מקומות דבטול מהני לשויי" אובל אל בטומאה חמורה לשויי" בשר לא מהני מחשבה, ולכן דברי התוס' צ"ג בעניין ודוק"ק.

דפ קכ"ז ע"א גמר' ורמי דר"י אדר"י דעתן הכלב שאכל בשר המות ומית הכלב ומוטל על האסקופה רמ"א וכו', הנה מדקפני מוטל על האסקופה משמע דאלו בתוך הבית לעולם הבית טמא, וכן מהה דאמר ר"מ מביא את הטומאה ואני מביא את הטומאה נמי משמע, דטומאה חזק בית וצריך להביא ע"י אוהל הצואר שהוא פותח טפח. אבל ר' יוסי דקאמר רואין את הטומאה אם הוא מכנד המשקוף ע"כ דתלי אי הטומאה בבית, ולכן לא כתני מביא ואני מביא, אלא הבית טמא והבית טהור, ומהנה מוכיח דר' יוסי סובר טומאה רצוצה וטמונה בוקעת ועולה. אלא דמהרש"א ז"ל נתקשה בזה דאם צואר הכלב חשוב דבר המקובל טומאה, למה לי טומאה בוקעת ועולה, תפ"ל-DD בדור המקובל טומאה אין חוץ מפני הטומאה עיין ב מהרש"א ומהר"ס לובelin ולב אר"י ז"ל שהראיינו בפירוש דברי התוס' והגמ', אולם לפ"ד נראה דהא דבדבוקע המקובל טומאה איננו חוץ מפני הטומאה הוא משוס דכיוון דמקובל טומאה מן המת ממילא לא מצי חיז' אולם האי בשר המת בתוך הכלב כיון שהוא טומאה בלועה ורצואה, אי לאו דבוקעת ועולה לא מצי מטמא את בשר הכלב טו"א, טומאה בלועה אינה מה טומאה דהרי מגע בית הסטרים הו, וא"כ שפיר חוץ מפני הטומאה וזה ברור ואמת בעניין, ומקום הניחו לחתגר בו ודוק"ק היטב.

קאמר יוшибו חلد כי אדם יש גם בים ודוק".
ע"ש גMRI כל תשחשיש ועיירון שוה, ופרש"י שימושן שניהם פנים כנגד פנים כגון אדם, ובבכורות אמרינו דאי בכל בע"ח שימושין פנים כנגד פנים אלא אדם דג ונחש ושמעתיה שיש מכאן תשובה להאמרם שהאדם שרשו מן הקוף וברבות העתים נזדקך דהרי האדם והקוף אין תשמשן שוה.

ע"ש משנה האבר והבשר המודולדים בהמה מטמאן טו"א במקומן וכו', ובגמ' מדיק הא טומאת נבלה לא, ויש להעיר למה לא קתני זאת בפירוש כמו דעתنا באידך משנה ל�מן, האבר והבשר המודולדים באדם טהורין מטה האדם וכו' והכא נמי הדין כן, ולמה השמייט כאן עיקר הדין דבר המודולDEL אין בו מושום אבמה"ח ע"פ שאינו מעלה ארוכה וועוד לפול. ונראה לפע"ד עפ"י מה שבאי במלאת שלמה על המשנה דפוס ווילנא ז"ל הר'ם בכריתות פ"ג נסתפק ר"ע בזה ושאל לר"ג ור"י ע", והכא פשיטה לי, פ"י הראב"ד בפי התו"כ בתור דשמעינו ר"ע מינינו קבעינה במתני' ואגמירינה לתלמידיו עכ"ל, ועיין בתו"ט שם על הא דרואין אלו ק"ו מ אדם ז"ל, ובפ"ט דחולין לפינן לה מקרה דכתיב כי יפול עד שיפול ולא דטרח למכתב מלטה בא"ק, שהרי כתבתי שם דעתיך קרא למיתה עשו ניפול ואבר המודולDEL מAMILIA משמע"ע עכ"ל. ופלא והപלא איך לא הרגש דא"כ מה נסתפק ר"ע ומה השיבו לו ק"ו מ אדם, כיון דעתך לך קרא על מיתה עשו ניפול, וע"כ לומר דהו ר"ע והוא ר"ג ור"י לא ידענו מה אי דינא דmittah עשו ניפול, אלא שמעו באדם ובלי לידע מניין, ובמה למדנו יחש, ולמדו ממוני להמה מק"ז עפ"י סידר ר"ע, שאליבי' נסdro כל משניות, הני תרתי משניות דהכא, חדא בהמה וחדא באדם וכיוון דגוף הדין שמעו באדם ובלי לידע מניין, ובמה למדנו י"ז, لكن שפיר עבר ר"ע דבבמה תנא דמטמא טוי"א ולא תנא בפירוש דטהורים מטומאת נבלות, וסמק רך אידיוקי כדי להשמעינו דעיקר האי דינא באדם שמעניא ורך ממש נלמד מק"ז אבמה. אולם התנאים שאחריהם צכו לילופota דכי יפול מהם במותם דmittah עשו ניפול דהרי בסיפה כתני דמותה הברמה האבר מטמא משום אבמה"ח ולא משום נבלה אז דברי ר"מ כדקתי נא במשנה שאח"ז דהא "דaber ר"ע שהוא סידר רישא דמטמא" וכן הוא בא"מ במשנה שאח"ז דהא "דaber והבשר המודולדין באדם טהורים" דברי ר"ע יסוד המשנה והא דח"כ מות האדם וכו' והابر מטמא משום אבמה"ח דברי ר"מ. ואחר שזקינו לדברי ר"מתו לא צריכין לק"ז הניל' דארדרה בהמה ידיעין מקרא ואדם נילוף מבמה. ולפ"ז ה"י לו לרביינו הקדוש לשנות כאן בפירוש דבר המודולDEL טהורין אלא דהמשנה לא זהה מקומה כאשר נשנית מר"ע יסוד המשנה CIDU ABEL מ"מ הש"ס פריך שפיר טומאת נבלה ליטמא ולא סגי לי בק"ז מ אדם, דהרי מותוך דברי ר"מ מוכחה דעיקר הדין בהמה ולא מק"ז אלא דלפ"ז קשה מניל' למילף אדם מבהמה דילמא שאני אדם דמטמא מהחים וכק"ז של ר"ג ור"י דשם בכריתות, וקושי זו באמת הקשו התו"ס' שם בכריתות והניחו בל"י יישוב. ולכאורה ל�"מ לפי מה שכי התו"ס' ל�מן סוף פרקו ד"ה כיitz דילכאו' נראת דבמה"ח באדם דמטמא מבניין אב דשרצים ובמהמת עיי"ש, וא"כ הוא לא מצין להחמיר באדם יותר מבהמה, כדי לבא מה"ד להיות כנדון, אלא דהתו"ס' בעצם כתבו דמתוך המשנה דפליגו בה ר"א ור"י לא משמען כן, ועיין בלב אר"י שם דתפס שנעלמו מהתו"ס' ברייתא מפורשת נזיר דף"ג והוא מדברי הספרי ופסקו הרמב"ס בפ"ב מטו"מ דדרשו בחל חרב זה אבמה"ח שלפטו רחוב עיי"ש, וא"כ הדרה הקושי" לדוכתי' מניל' דאיינו מטמא במקומו קודם שנתלש

ולפי דעתינו הנהפוך הוא דלפי חכמי הטבע שאומרים דאי שום מציאות בעולם להווית חיות חדש רק ע"י הטלת ביצים ופו"ר יש תשובה גדולה נגד מאמיini הקדמות, דחוית הראשון מתן ברוא. **תוס' ד"ה** יכול אף לא ריקמה, וא"ת ולרכמה ל"ל קרא לעניין טומאה, הא לעניין אכילה פשוטה לנו לעיל ס"ד ע"א بلا קרא שams רקמה ואכלת דלוקה, ועיין בלב אר"י ולא הבנתי סוף דבריו דאי שכתבו התו"ס' מכוכו שפיר בשיטות דלעיל. אבל מה שיש מן העיון הוא לדעת הרמב"ס ז"ל דס"ל דבצוי טמאים ושרצים לית בהו מלכות אלא אישור בעלמא בח"ש משום דכל אתה מריבוי הכתובים איון בהם מלכות, וא"כ אם לא נדע ביצה מושקת דטמאה הן לעניין טומאה והן לעניין אכילה, אלא מריבוי דהטמאים כאשר נראה מהאי ת"ר שהביא כאן מלכות מניל' אבל עז דלשון המשנה מהופך הוא מלשון הברייתא דת"ר, דבמשנה כתני דביצה השרץ המורוקמת תהורה, ניקבה כ"ש טמא, הרי דלא אתה לאשמעין כלל דריוקים טמא כמו השרץ השורץ על הארץ, דזה דבר פשוט ולא צריך קרא, ומימילא גם התנה לא איתטרך לי' לשנות, ורק אדרבה דכל שלא ניקב דטורה אתה לאשמעין ואתן למד מהא דלעיל בקולית סתוםה הן בנבלה והן בשער דטורה וביצת השרץ שركמה היינו ה"ז, דסתומה היא מכל צד, וכך איז בה טומאה לא בגען ולא במשא וכדלעיל, ומה דקטני האי דינא בביבת השרץ כל עיקר, ולא סמך אدلעיל בקולית סתוםה, למדתי מדברי הרמב"ס ז"ל י"שוב ע"ז ז"ל בפ"ד ה"ז מאבاه"ט, "ביבת השרץ המרוכמת ע"פ שהשרץ נראית מותוכה תהורה" עכ"ל, והוסיף על דברי המשנה, "ע"פ שהשרץ נראית מותוכה" למדנו זאת הוא הרבותא נגד קולית השרץ שהביא קודם, דהו"א בביבא שקהרום צלול ונראה השרץ מותוכה לא מקרי סתוםה. אולם הברייתא כתני להיפך דהטמאים אתא לרבות ביצת השרץ, יכול אפילו לא ריקמה ת"ל השרץ וכו', והוא נגד המשנה דאלו ה"י בעי קרא על ריקמה דמטמא לא ה"י שותק התנה דמתניתין מזה, אבל כוונת התנה דברייתא הוא למוד תהורה על לא ריקמה הו"א כמו לעניין אכילה דיש לנו יפותא דכל היוצא מן הטמא טמא, כמו כן נימא גם לעניין טומאה דהיו צא מן הטמא מטמא כמו הטמא וביצת השרץ טמא כמו השרץ במותה ע"ז מביא הדרישה דהטמאים לרבות ביצת השרץ והוא לאכילה דאסורה כמו השרץ אבל יכול לעניין טומאה נמי כן ת"ל השרץ. ובאמת כל אלו הדרשות אסמכות הינה, כי העיקר נבנה על הסברא והשכל הישר דלענין טומאה שאני דמחייב לייא דאסורה בשרצים דבמוצטם כתיב, וא"כ לעניין טומאה לא שייך ויצא מן הטמא דהרי לעניין טומאה הוה יוצא מן הטורה לך לייא טומאה בביבת השרץ כל והא גדרסין הכא בברייתא גם קולית השרץ, עיין בלב אר"י דבתוכ"כ ליתא, ובאמת אין כאן מקום לקולית השרץ דמה עי קרא דמות הוה כבשר אתמה ודו"ק היטב.

ד"ג קכ"ז ע"א ת"ר כל מה שיש ביבשה יש בים חז' מן החולדה, אר"ז Mai קראת האזינו כל יוшибו חلد. ולכוארה תימא דהרי גם אדם לא נברא רק על הארץ ולא בים אבל עיין ב מהרש"א ח"א שכ' דבמאמור זה דימה את האדם לחולדה שאין לו יישוב אלא בארץ, ואם מביא מבול לעולם יכלה מן האדם כלו וגרע משאר בע"ח שנשאר מינים בים. ועדין צ"ע ודוק".

שוב ראייתי בgem' בכורות דף ח' ע"א, הדולפנין פרין ורבין בני אדם, אר"ז Mai Dolfenin בני ימא פרשי' דגם יש בים שחצין צורת אדם וחצין צורת דג. ועיין בתו"כ פ' שמיini על קרא דאדם כי מות באוהל למיועדי הסילונית שהוא דג שחציו אדם. וא"כ שפיר

בנהו משניות ר"ע שנאן, והוא לא ידע מדין דמייה עשוה ניפול ודוק'.

על'ג גמר' נשחתה הבהמה הוכשרו בדינה וכוי' במא' קמיפלגי וכוי' לכאר' נראה דהפשט כמו שאמר ר"א בסוף הסוגי' דבשחיטה מכשרת ולא דם פליגו דלר"מ דהדים מכשיר נתשר גם האבר והבשר המודולל דבבומה נעשית יד לאבר, אבל ר"ש דסובר דשחיתה מכשרת ולא דם, לגבי הקשר השחיטה לא שיק' יד, בשלהמא בהקשר משקין ייל' דכל דנפל מים על היד חשוב כלו נסל על האוכל בעצמו, אבל לגבי הקשר השחיטה, כיוון דאין השחיטה מתרת האבר והבשר לדעת הרמב"ם מה"ת ולדעת התוס' ורש"י מדרבנן, הרי הא'i הקשר א"א לבוא כלל על הא'i אבר ואיך תhani מה שנותר הבהמה להכשר את האבר, וסבירא זו ברורה כלכך עד שקשה לומר דהני אמוראי קר"א אמר כי חילקו על סברא זו. ואעפ' שהתוס' כתבו כן דהני סברו גם בשחיטה שיק' יד להכשר לולי דבריהם hei נראה לי, דאפילו נאמר דיידעו מהא ברייתא דלעיל דל' לע' א"א דלר"ש השחיטה מכשרת ולא דם, מ"מ נראה להם דר"ש כאן דמהדר לדברי ר"מ דאומר הוכשרו בדינה, לדבורי קמשיב דאפילו לשיטוך דהדים מכשיר לא הוכשרו האברים והבשר המודוללים ומטעמים דקרוaro הני אמוראי כאו"א לפי דרכו, Dai משום דס"ל השחיטה מכשרת ולא הדם כבר נשנית לעיל במשנה ובברייתא דעת ר"ש, ומה שיק' הכא ולא עוד אלא דהשון נמי מורה דאהכשר דם דקאמר ר"מ קפיג' דהני המודוללים לא הוכשרו, מדקאמר לא הוכשרו דמשמע הם לא הוכשרו אבל הבהמה הוכשרה Dai משום דआזכיר הקשר דם פלייג הוליל' לשחיטה מכשרת ולא דם וממילא הוה שמיין דלא שיק' על המודוללים הא'i הקשר וכסבירת ר"א דעל זו לא פלייג שום אדם כנפיע' ודוק'.

ד"ה קכ"ח ע"א גמר' רמ"א אם אווח' בקטן וגadol עליה עמו הרוי הוא כמוחו, התוס' הביאו המשנה בטבול יום שם אם אווח' בגдол וקטן עליה עמו. ולפ"ז צריך לומר דרי' יוחנן לאו דוקא באוח' בקטן ואין גдол עליה עמו אלא באוח' בגдол ואין קטן עליה עמו נמי לר"מ הויה כמחובר וזה לא משמע הכא. עכת"ד התוס', והוא לפלא בעיני דהרי' באבר המודולל אפילו מחובר בחוט השערה סגי, ובכל אופן קתני במתני' דהוכשרו בדינה לר"מ ואיך אפשר לומר דבעינן לר"מ דוקא בחיבור שה아버 עליה עמה. ועיין במשנה כיריות פ"ג שם הගירא, "עד שהוא מניח בו כשבורה" אלא דהתוס' חדש מגניה, "כשבורה" עפ' הש"ס ותו"כ ובאמת מכאן משמע דבעינן עכ"פ חיבור כדי שהקטן יעלה עם הגдол וצע"ג.

שוב נתיישבתי דגם באוקימיאת דרביה דמויקי' ביש יד לאבר ע"י בהמה צריך לעיין איך קתני דהוכשרו מטעם יד הלא בחיבור כ"ש כחות השערה שאין האבר עליה עם הבהמהஇיה יד איכא כאן כיוון דלא מיטלטל ע"י הבהמה וע"כ דעפ' הרוב דבר דאיינו מודולל עד כחות השערה או אולי הא'i כחות השערה חז' מן העור קאמר דעתך לא שיק' כלל לבשר וצע"ג.

על'ג ר'আתא בר' ר'דרב איקי אמר בנתקנעה הדם בין סימן לסייע קמיפלגי. אקורטמא זו דבר תימא עד להפליא הוא, דחוץ ממה שצרכין להכנס במשנה דברים שאין עליהם שום רמז, דמיירי בניתי' דם בין סימן לסייען על המודוללים ונתקנעה קודם גמר השחיטה, עד מן התימא מה שייכות יש לפולותא זו אם ישנה לשחיטה מתוע"ס או אין לשחיטה אלא לבסוף לכאן דאין לו עסק בדיני שחיטה, ועיין באזכאים ל' ע"א דרבא ס"ל לר"מ אין לשחיטה אלא לבסוף ודוק'.

לגמר' וצע"ג ודוק'.

ע"ב גמר' תניה האבר והבשר המודוללים בבהמה יכול יטמאו טומאת נבלה וכו'. כתוב הת"ח נקט בשער ע"ג דבר שר כי פול נמי אינו מטמא, לאשמעין דדוקא טו"ג אבל טו"א מטמא עכ"ל לא ידעת מה ליה לשמיינו את זאת, וכי לא נדע זאת מאבר דמ"ש בשער מאבר לעין טו"א, ובלא"ה נראה דהיא, "ואפ'ה טו"א מיטמו" אינו משלו הברייתא אלא דהgeom' מוסיף זאת לתרץ המשנה, דאפ'היפה קאמר התנא דמטמא טו"א. אבל לפע"ד נראה לומר דנקט בשער דמטמא עכ"פ בקדשים כשר טרפה, וכדעליל קכ"ג ע"ב, ואע"ג דטומאה זו רק מדרבן, מ"מ שפיר כללו בהדי אבר לומר, יכול יטמאו טו"ג האבר מזורייתא והבשר מדרבן בקדשים. ולעיל נמי קאמר לשון רבים אי דאין מעLIN אורוכה אפילו טו"ג נמי ליטמו. וכי על אבר ובשר ומתיישב לפי תירוץ ולא לפ' תי' הת"ח ודוק'.

על'ג גמר' מסיע לי' לרחב"א וכו', והחולש מהן בשבת חמיב', עיין בת"ח שכותב דלא אגופה דדיןיא מסיע, דдельמא נמקו לא הוהCMDOLLDIM, אלא אהא דקאמר דיש דבר דהוה כתולש לעין טו"א וללא לשאר מייל, מייתי, ראי עי"ש. ולפע"ד לא נראה כן דהרי' הש"ס לא מכח סתרת הדינין פריך מ"ש לגבי טו"א דחשוב כתולש ולטומאות אבמה"ח חשוב כמחובר דעתך לך"מ, דהרי' בראש פרkon כתני לגבי מפרכסת דמטמא טו"א ולא טו"ג, דלגביו טו"א חשובה ממשהה, אבל לגבי נבלות חשובה כחיה, דריבבה לטמא טו"א ממה שריבבה לטמא טו"ג כדקנתני במתני' שם, אלא דפרק אי דמעלה אוורה הרוי הוא מחובר ממש ולמה יטמא טו"א ואי דמיירי' ללא מעלה אוורה, ותלי רק בחוט השערה, למה לא נחשבזו לתולש יטמא משום אבמה"ח, ע"ז קאמר דעתך לך' דכי יפול דעתך נגד הסברא החיצונה. וא"כ הוא, אי לאו דשומאל מהכי ילף נמי לעין שבת דחשוב בצמכו כמחובר, באמת מנ"ל הא'i דינא לחיבו' חטא את נגד הסברא החיצונה, אלא ודאי דמשם ילף ע"ז קאמר מסיע לי'. ועוד זאת אי כדעת הת"ח הרוי התוס' הקשו למה לא הביא סייעטה משנתני' ותירצ'ו משום דאין מפורש במשנה דריש מטמא טו"ג אלא מדיוקין, ועדין קשה למה לא מביא המשנה דריש פרkon דשם מפורש במפרכסת דמטמא טו"א ולא טו"ג, דלגביו טו"א חשובה ממשהה ולגביו טו"ג כחיה, וצ"ל משום דמשם ליכא סייעטה על גוף הדין. אבל הא ודאי אמרת דעתך אין ראי' דצמכו הוה CMDOLLDIM העין טו"א, דאפשר דהוה יותר מחובר ממה שמחובר האבר התלוי בחוט השערה, ע"ז מביא אח'כ' לימה מסיע לי' מונסתפה דירקות שצמכו באיביהם וכמוש"כ התוס' דה' לימה. באופן דמסיע לי' הראשון הוא על סוף דינו דהחולש מהן בשבת חמיב', ור"ל דמקרא דכי יפול עד שיפול נוכל למילך לכל מיili דאפילו חיבור כל שהוא כמחובר כמחובר, ואת פשיטה ואבל דצמכו אין חיבור פחות מהיבור אבר לגוף התלוי בחוט השערה, אבל עדין אפשר לומר דצמכו הוה כיריכ' לא יתיר ולא יקבל טו"א ע"ז מייתי מתופסתה דירקות שצמכו, ודוק'.

תול'ג דה' דרhamna אמר כי פול עד שיפול תימא מי' משמע כי יפול לעין זה וכו'. הנה רשי' ז"ל כי' דאיינו קורי נבלה עד שיפול והוסיף תיבת מובלתם דלא מכி יפול נוכל למילך לכל מיili דאפילו נבלה כל זמן שיש לו קצת חיota, וכען זה ממש פי' לקמן במתני' דaber ובשר המודוללים באדם טהורם פרשי' משום דכתיב כי ימות ודבקות מעט מצליל מן הטומאה וכן פי' הברטנורא, והתו"ט נתקשה שם ופי' כתוס' דהכא, דמוני' יפול מהם במתום קדרש. ועיין שם וכן לעיל במשנה מה שכתבתי דכל זאת ליתא דהרישא

והרמב"ם עיין לקמן.

אבל מה שיש להעיר דמן"ל דבר אחר הון מה"ח והן מן הנבללה לא בעין כזית בין הכל בצירוף גדיין ועכומות, דילמא לעולם כאית. בעין וכמו לעניין אכילה דקאמר רב לעיל ק"ב ע"א דאמבמה"ח צרייך כזית אכילה כתיב בי, ולמה יהי חלוק שיעור טומאה משיעור אכילה באבר, וממצאתה שהעיר בזה בעל משנה אחרונה במשניות ווילנא שם באוחלות פ"א מ"ז, וסימן ז"ל "וז"ל דעיקרו הלכה היא וכן משמע פ"ז דעתות שהשיב ר"א לא אמרו אלאابر מה"ח ולא חיש לקיי דילפי חכמים מושום דהלהה היא ואין דינן ק"ו מולכתה" עכ"ל ולכאורה אדרבה מר' יהושע דין בקיי והלכ' כמוותו נשמע דאית ל' קרא, יישוב ע"ז עיין בדיבור הסמור.

ועכ"פ היוצא לנו מן האמור דלר"א דס"ל באדם דוקאابر מה"ח ולאابر מן המת, ע"כ גם בבהמה ס"ל וכן דוקא אבמה"ח מטמא אבל מנבלה לא אם נאמר דגס בבהמה עיקרו מהלהה, עיין בדיבור הסמור.

ע"ש גמר' אבר מה"ח דמטמא Mai קרא אר"י א"ר, וכי ימות מן הבהמה, והאי מביע לי לאידך דרי"ר וכו', א"כ לכתב רחמנא מבהמה Mai מן הבהמה ש"מ תרתי עכ"ל הש"ס ומיא לא יכיר דין דרשיה צו כדאי לסמו עלה לשורף תרומה וקדשים וללקות ולהיכיב קרבן על טומאת מקדש וקדשו וההרטש"ש בהגחותיו כתוב וז"ל "לכתוב מהבהמה וכו' אם זה דקדוק, ק"ל קרא דפ"נ מהעו"פ למנחו וכן מהבהמה למינה ועוד קראי טובא" עכ"ל, ועיין בתורה תמיימה על דרשה זו שהביא דברי הרמב"ן ז"ל בסה"מ שכתב בכל מקום דקאמר בגמ"י, "מאי קרא" הוא דרבנן והקרא איינו אלא אסמכתה בעלמא, ותמה לפ"ז דחאה הכא ודאי מדי תורה אבמה"ח מטמא ולכן כתובatz"ל דעיקר דין זה מהלהה ומ"מ רצה הש"ס לסתמה אקרה, והוא ממש"כ בעל משנה אחרונה שהבאתי לעיל, ומעתה לר"א דל"ל באדם רק אבמה"ח ולאابر מן המת, ה"ה בבהמה ליח לי" דברן מן הנבללה תטמא, ולפ"ז הוול"ל לקמן דפריך על ר"ש דמתהר ממ"י דס"ל קר"מ דמטהר אבר מן הנבללה, כמו שמתרכז לקמן על דמתהר באדם ויל"ו ודוו"ק.

ע"ש גמר' וכי ימות מן הבהמה וכו' זו טרפה ששחתה, בפ' בהמה המקשה ובפתיחה הוכחתו, דاع"פ דשחיטה כשרה מטהר את הטרפה מטומאות נבלה אבל אבר המודולד בה לא ניתר, כי גם החותך אבר ממנו אחר שחיטתה אית' ב' אבמה"ח, כי רק מיתה מוציאה מיד' אבמה"ח, ודבר זה הוא נגד דעת התוס' ויתר הראשונים, אבל מ"מ האמת כן הוא כאשר ביארתי שם בארכוה דוק ותשכח.

ע"ש גמר' בין רבינו לר"ע איכא בגיןיהן ארוכובה, עיין בתוס' ואני תמה דחאה כי כל הנוגע בנבללה כתיב וקיים נמי על אבר דמרביבן מוכי ימות מן הבהמה, ומובלטה ממעטין לעיל ולא בעכומות, ואיך אפשר שארוכובה שאין עליו בשר כלל תטמא כיון דעל עצמות אין עליו שם נבלה, וצ"ע ודוו"ק.

ד"ג קכ"ט ע"א גמר' אמר אבי הרי אמדנו כופת שואר שיחדה לישיבה טומאותו לאו אורייתא והתוס' התミיה, דא"כ אמא בטלה מטורת חמץ ומותר להניחה בביתו וכותב ק"ז ז"ל דמיiri בביטול דסגי מדאוריתא, ולא הבנתי דהרי כיון שיחדה לישיבה הרי לא כיון עלייה בביטול חמוץ, אם לא שנאמר שבפירוש ביטול האחד, אבל יותר תמורה דהרי משמע דשרי להשתמש בה בפסח לישיבה ואין לך חזקה מן הביטול יותר מזו, אלא דיל' דלגי חמייך דההורה גילתא ביטול בלב ובמוחשה מהני להנצל מלאו

ע"ש עיי רבה בהמה מהו שתעשה יד לאבר, עיין בת"ח בהගות המהרטש"ש דהן לעניין טומאה והן לעניין הקשר קמבעי, וכן משמע מדברי הרמב"ם ודלא כרש"י שכטב דהיכא דהוכשר במים לאחר לדולו קמבעי אם נגע טומאה בבהמה מהו שתעשה יד להכenis טומאה על האבר בעודה בחיה, והנה מה ראה רש"י ז"ל בכח לחלק בין טומאה להקשר, אולם לפע"ד רש"י ז"ל והוכיח זאת מונטני די בהקשר נמי קמבעי, הלא נפשט ממתני דקထני פלוגתת ר"מ ור"ש ולדעת רבה בעל האיבעி בבהמה נעשה יד לאבר קמיפלגי, א"כ למה נקט פלוגתת בשחיטה הבהמה ונתקשרה בדמייה, ולא נקט נכרהה הבהמה בחיה ע"י מים, כי הלא הרישא דקထני מטמאן טו"א במקומו וצריך הקשר מבניה קאמר, והויל' להביא ע"ז פלוגתת ר"מ ור"ש אי הקשר מים ומגע שרך על הבהמה מהני לאבר, וממילא נדע דהה לאחר שחיתה בהקשר דס דפליגו אי מהני על הדולדלים, וכי לישב זאת הוכיח רש"י ז"ל דגבוי הקשר ודאי דלא הוה הבהמה בחיה יד לאבר, لكن לא פליינו אלא בשחיטה הבהמה. וטעמא חלק בין טומאה לעניין זה ודאי קשה, אלא דרביה בעל האיבעி ע"כ הי' סובר איזה סברה, חלק, וזה שמדיק רש"י ז"ל וז"ל "רבה אוקים פלוגתיהו לעיל בבהמה נעשית יד לאבר, עיי רבה וכו'", ולכאורה לרוב אוקימות דלעיל צ"ל דעתא דר"מ הוא דס"ל בבהמה נעשית יד לאבר, אבל להנץ מ"ד כיון דר"ש החולק טעמא אחרת איית לי ובפרט לר' אש' דהוא אוקימתה הייתר פשוטה ממש"כ למעליה, ר"ש חולק מושום דס"ל שחיטה מכשרה ולא דס, ולדידחו באמת האיבעி דרביה אם בהמה בחיה נעשית יד לאבר אליבא דר"מ מציא קאי נמי אחשר, דלדידחו לא מצין למיפשט ממותני" כלום כמובן, ולכו הרמב"ם צ"ל דמסתמא פסק קר' אש' אוקימתא בתראי בגמר', שפיר כתוב אדם בבהמה בחיה נעשית יד לאבר אפילו אחשר מסתפק בגמ' ודוו"ק.

ודש דאפיקו נעשה הבהמה בחיה יד לאבר לעניין הקשר וטומאה לא סגי ביאת מים ונגיעה שרך על עורה, דהרי העור רק שומר לבשר ושומר ליד ודאי לא אמרין מ"ז דושמר על גב יד דלא, אלא צריך ביאת כدلעיל קי"ט ע"ב, מכש"כ דושמר על גב יד דלא, אבל בשתיית מים קשה ודאי מים במקומות הדולדול על צד הבהמה, אבל בשתיית מים קשה ודאי לומר דליהו הקשר על המולדלים ודוו"ק.

ע"ב גמר' מותה הבהמה: Mai איכא בין אבמה"ח לאבר של נבלה וכו', הנה גם שניהם מטמאן בכל שהוא וכדנתן בפ"ק דאוולהות דאייריים אין להם שיעור הון במת והן בנבלה ושרצים, והנה באבמה"ח דרש לקמן מקרא דכי ימות מן הבהמה דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא אבל מנבלה לא פריך הש"ס מנ"ל דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא כמו במת ותלו בפלוגתא דר' אליעזר ור' יהושע כדלקמן סוף פרקון דר"א לא שמע אלא אבמה"ח ולא אבר מן המת, ור"י אומר ק"ז מה Chi שהוא טהור אבר הפורש ממנה מת שהוא טמא לא כס"כ, וא"כ בבהמה נמי רקס ר' יהושע אבר מנבלה מטמא ומ"ז מאבמה"ח, ואס תקsha לך א"כ איך אפשר דבר מנבלה יהי חמור מאבמה"ח דהא די לבא מן הדין להיות כנדון, ואס בשר הפורש מן אבמה"ח טהור איך בפירוש מאבר מות יהי טמא, לא מהכמה שאלת את זאת, דהרי באבר שיש עליו כזית בשר לא בעין ק"ז לטמאתו, דהרי לא גרע מכזית בשר דנבלה בעלמא דמטמא, כי רק על אבר שאין עליו כזית בשר בعين הק"ז מאבמה"ח, אולם לפי פ"י הרמב"ם בפיה"מ דלקמן וכן פ"י הרעב"ט במשניות, דר"ש דמטהר בצעית בשר ועכט כשוערה היינו בפירושים מאבר מן המת יש מקום לקושי' או אלא דבר התמייהו רבים וכן שלמים על פיה"מ

התנה דסיפה, אינו מטעם מיתה עשוה ניפול אלאadam כי מות כתיב, דמזה יש לדrhoש דכל המודולל אינו מטמא, כיון שלא מות גמור מקרי וכען דדרשין בנזיר מג ע"א במתעם לאפקי גוסס הרוי דאפיילו קצת חיות מציל ה"ה האי חיבור כ"ד של האבר מציל דיאנו בכל ימות דבעין מיתה ממש, וניהו דעת בשר לא צריך קרא אבל כיון דלאחר מיתת האדם הבשר נמי מטמא נקט גם בשר.

ו"ג דיש מקום עיוון, דמנין לנו באדם דבמה"ח טהור דהרי על אבמה"ח שהוא טמא, לא כמש"כ התוס' כאן דמנבנין אב משרצים ובמהמה ילפינן אלא מקרה דבחلل חרב וכמו שהבבאי כאן הלב ארוי גמור" ארכוה כ"ג והוא מספרי ואשר כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"ב מהל' ט" דבחלל חרב זה אבמה"ח שפלטו חרב וקשה טובא אבר מי כתיב כאן, ולמה לא קאמר ה"ה חרב שפלטו בשר מן האדם דהרי בהמה נמי פריך לעיל נימא דגס במה"ח מטמא, ודrhoשו הני תנאים כא"א למעט בשר מה"ח אבל כאן איזה מיעוט איכא למעט במה"ח באדם, אבל אם נאמר אדים כי מות כתיב ובעין ריבוי דחלל חרב דומי" אדים ואז הוה ממש כדעליל, וא"כ הוה ניחא בפשיטות מה דנקט רשי ז"ל אדים כי ימות כתיב, דבעין האי דרשנה כדי לטהר הבשר אחר מיתת האדם, דקתני אח"כ דמת האדם הבשר טהור דלא סגי לי בטעמא דמיתה עשו ניפול, אלא בעין עוד דרשזה זו דאמ"ד כי ימות לטהר במה"ח ודוק".

ע"ש גמר' א"ל ר' יהושע מן החי ולא מן המת וקו"ח וכו', כתוב במגילת תענית פשחא עירא דלא למספ"ד הא רביה למספ"ד וכו', במשנה עדויות ליטת האי ראי' דמגילת תענית, והנה כבר כתבנו לעיל דע"כ עירק הנני דינים דאמ"ח מטמא הון בהמה והון באדם הללמ"ס שם וכע"פ הני תנאים הראשוניים ודאי לא ידעו לא מדרשה דחלל חרב באדם, ולא מדרשה דמן הבמה דהרי ר"א אמר שמעתי שאמה"ח מטמא, והיינו מפני השמיעה ולא מדרש הכתובים ור' יהושע השיב לו דבר המת איכה ק"ו, ומה זה תשובה הלא אין למדים ק"ו מהלכה, ואם אבמה"ח הלכה אז אין זה מספיק ואיכא ק"ו על אבר מן המת, אבל הווסף לו כתוב במגילת תענית וכי ושם הוא יותר מק"י, והוא כמו בת מבת הבת דלקין עליו CIDOU, וה"ה דקען זה ילפין שפיר גס מהלכה, ומ"מ השיב לו ר"א כך שמעתי מן החי ולא מן המת דאי ללימוד גם זאת מק"י ודוק".

ע"ש השתה דأتית להכי בין ת"ק לר"ש נמי כזית בשר ועצם כשבורה א"ב, ופרש"י ז"ל דעת בשר ועצם הפורש מאמה"ח קמתרה ר"ש בשניהם, וכר' יהושע דמתרה בשניהם, ות"ק מטמא באחת מהן או כר"ע או כר"ג, ועיין בתינוי"ט דנראה דוחק דהיה" כאן ההלכה קר"ש נגד ר"מ, ולפ"ע"ד עוד יותר דוחק לומר דיפליגו תנאים האחוריים בפלוגת תנאים הראשונים ר"א ר"ר ור"ג בעדיות פ"ו, יותר דוחק דהרי בדברי ר"מ לא נשמע כלל דמטמא בחדא כר"א או כר"ג דאדربבה אס מטהר בשניהם הכר' יהושע יותר ניחא ואיך קאמר ר"ש מטהר דבר דלא שמעין מתנהו שלפניו דמטמא ודרכי התינוי"ט דאי כאן דוחק אחר אלא דיהי ההלכה קר"ש נגד ר"מ תומוהים מאי וזה הכריח להרמב"ס בפיה"מ ואחריו הברטנורא לפרש דעת אבר מן המת קאי. אבל כבר צוחחו על פי' זה כולם אחד, כזית בשר מאבר מות היינו כזית מן המת, ואיך אפשר לטהר ויפה דחחה הלב ארוי" דברי התינוי"ט זהה, וכתוב שאין מז מצין דר"א מטהר אבר מן המת ומטמא אבמה"ח, וכתיוב שאין דמיינו עליה יפה, דתתס באין באברים כזית ומ"מ מות מהי מק"ו וכמש"כ לעלה מושם דאי למדין ק"ו מהלכה, אבל הכא הלא כזית בשר מאבר מות היינו ה"ך דהרי הוא מן המת.

דבל וראה מכש"כ שיחוד לשיבה תהני לבטו מטורת חמץ, אלא דלפ"ז אין זה אלא לשיטת רשי" ורמב"ס ז"ל דקרה דתשביתו אتا לביטול, אבל התוס' דסביר דביטול הוא מטעם הפקר ולא מקרי, לא שיקן האי ביטול מטעם הפקר, דהרי משתמש בו ושוב מצאת מקצת דברי בלב ארוי" ודו"ק.

ע"ב א"ל אמצעיתא, נשחתה בהמה הוכשרה בדמי' וכו' ועיין בבב ארוי, ולפ"ע"ד נראה דלנכרי ודאי לא שייך לומר מיתה עשו ניפול, כי האי דרשנה לשישראל נאמרה ולא לב"ג, אלא דלב"ג בלבד אבר המודולל אסור משום אבמה"ח, דהרי מכח סברא פשוטה פריך לעיל קכ"ז ע"ב אי דאין מעLIN ארכוה טומאת נבלות (זהינו אבמה"ח) נמי ליטמא, הרוי דס"ל להש"ס דכל שאין האבר מצוי להעלות ארכוה כתלוש דמי לענן אבמה"ח, אלא דקרה כתיב כי יפול עד שיפול, וזה ודאי רק ליישראל נאמרה אבל לב"ג אהדרין לסברא חיצונה דכל שעומד לפול כנפול דמי, אלא דיש לעין בדבר דהרי בשחיטה ניתרים המודוללים מה"ת לשישראל, וממילא גם לנכרי מכח מי איכא מיד, וע"כ לומר דגס לנכרי בעין עד שיפול דמכך מי איכא מיד אנו מוכרים לומר דגס לנכרי נאמר האי דין דעד שיפול אבל אס מיתה בהמה ודאי לב"ג מותרין כנבלה עצמה, דמיתה עשו ניפול מנ"ל אצל ב"י, וא"כ קשה טובא איך קאמר הש"ס דאסיפה קאי אמתה בהמה הבשר צרך השר, וע"ז פלאג ר"ש דאי זהائق הרואין לאחרים, ואמאי איכא מיתה לב"ג ואין לנו מנוס מקושי" ז, אם לא שנאמר דמסברא נמי מיתה עשו ניפול, ורק דרך אסמכתא סמכו דבר זה אקרה דכי יפול מהם במתום ודוק".

משנה האבר והבשר המודוללים באדם טהורין, ופרש"י ז"ל דכי מות כתיב והברטנורא במשניות מוסיף, "אדם כי מות כתיב" והתינוי"ט קמתרה כיון דבסמוך קטני דמת האדם הבשר טהור דמיתה עשו ניפול, ממילא שמעין דבר ובשר המודוללים טהורין עשו ניפול טהורין עי"ש, ולא עד דהה אין לנו קרא על מיתה בהמה שכתבנו באדם אלא בהמה, ומשם ילפינן גם באדם, ולפי מה שכתבנו לעיל סברא היא ולא בעי קרא, אבל כל זמן שהוא הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א לילוף בעין דוקא ניפול, אבל כל זמן שהוא הוא מעורה קצת אין זה אבמה"ח, דהאי כי יפול הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א לילוף אדם מבמה, וכבר כתבנו לעיל דמהה שהתנה השמיית האי דינא לעיל בהמה, ולא קטני בפירוש האבר והבשר המודוללים בהמה טהורין, כמו דקען באדם מוכח דהני משניות ר"ע שנאן דלא ידע כלל מדרשה דמיתה עשו ניפול, דהרי שאל לר"ג ור"י בפ"ג דכՐתיות עלابر המודולל בהמה מה דינו והשיבו לו דשmeno באדם ומשם יש ק"ו על בהמה, ולכן העמיד התנה שהוא ר"ע עירק דין זה באדם, ובמהמה נלמד מק"י, והסיפה דמתני" דלעיל וודהכא לאו ר"ע אמרה דהוא לא ידע מימותה עשו ניפול, עיון היטב לעיל, וכעת אני רואה עוד ראי' לדברנו אלו, דהרי האי "בשר" דנקט התנה אינו מדויק, דהרי עיקר דינו הכא הוא, דהჩיבור הכל שהוא מציל מות הטומאה, והרי הבשר גם אם לא מהני החיבור טהור הוא וזה אינו מטמא, ולמה קטני כלל בשר בהדי אבר, ואי מושם סייפה דמת האדם הבשר טהור, הלא גם זאת לא צורך, דאי היה קטני רק האבר מטמא משום אבמה"ח דנסמע מזה דמיתה עשו ניפול, ממילא דעת דהבשר טהור, אבל אם נאמר דר"ע אמרה והוא לא ידע מימותה עשו ניפול, אז ניחא דליידי" אם מות האבר והון הבשר המודולל מטמא משום אבר ובשר מון המות וריך כל זמן שאדם חי גם שעניהם טהורין, ולכן פרש"י ז"ל מודדק היטב שכتب דעתמא דהאי תנא קמא שהוא ר"ע, ולא

במגע ובמשא ואוהול כמוות, והוא שיהי שלס כבריתו בשר גידין ועצמות" וכוי עכ"ל והנה עיניך רואות כי באבמה"ח מביא הרמב"ם דרשה דבחל חרב, אבל על אבר המת כתוב סתם דמטמא כמוות בלי להביא דרשה דאו במת דכתיב שם על אבר מן המת, ואין ספק אכן דבכוונה השמייט האי דרשה מושם דפסק כר' יהושע נגד ר"א דקאמר ק"ו מן חמי מכש"כ מן המת. הרוי דסובר הרמב"ם דר"א ור"ג נס שניות ידעו ודרשו האי בחלל חרב על אבר המת, אבל האי, "DAO במת" לא דרשו על אבר מן המת. והי' מקום לומר DAO במת אתה על נפל שלא תקשרו אבריו בגידין וכאשר מפרש ר' יוחנן המשנה נזיר נ' ע"א דקתני על המת ועל צוית מן המת, אלא דומה נעשה בהאי, "או במת" השני דכתיב אצל מגע, דשם א"א לפרש לנפל, דהרי הנפל מטמא נמי באוהל ושם ע"כ באבר שאין בו להעלוות ארוכה ודומיי" דחל וא"כ מהיקי תיתני לא נפרש גם כאן דמדבר מטומאת אזהר וקامر בחלל דהינו אבמה"ח, DAO במת היינו אבר מן המת. והדבר אכן הפלא ולפלא.

ודע דגס בלא"ה תהיו קחצינא בהני פסקי הרמב"ם שכتب דחל חרב היינו שפלטו חרב דאל"כ מה לי חרב מה לי אבן או דבר אחר ובאמת בגמ' שם בנזיר מובלל לחוד קדריש, דחל בכ"מ הוא הנחרג ע"י אדם ולמה לא אמר במת שכולל הכל גם במת מיתה טבעית, لكن דרישין בחלל זה אבר הנחלן מן החי, (כך גירסת רשי' שם) וחרב דכתיב אתה דחרב הרוי הוא בחלל, וכן אצל מגע לא כתיב חרב, דחרב מטמא גם באוהל, אבל בחלל כתיב דקיי על אבמה"ח שאין בו כדי להעלוות ארוכה, ולא ידעתו למה שונה הרמב"ם זיל' זה מדרש חז"ל.

עוד זאת בהלכ' ג' באבמה"ח כתב חסר מן העצם של האבר כ"ש הרוי האבר יכול טהור חסר מברשו אם נשאר עליו כדי להעלוות ארוכה בחו"ל ויתרפה וישלים ה"ז מטמא במגע ומשא ואוהל, ואם לאו מטמא במגע ובמשא ואני מטמא באוהל. ובHAL' ד' אצל אבר מן המת כתיב, חסר עצמו אם נשאר עליוبشر כדי צוית מטמא כמוות שלם חסר הבשר ולא חסר העצם אם נשאר עליו כדי להעלוות ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ביריתא מספרי דדרש בתל חרבacea באבמה"ח שפלטו חרב. אבל האמת שהתיימא חוותות עליהם דאיך עלה על דעתם דר"א ור' דפליינו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ביריתא דרש ג' כ' באבמה"ח וכדישין שם בגמ' DAO במת" על אבר מן המת שאין בו בשר כדי להעלוות ארוכה דבילה"ב ה"ב, ואלו שמטמאין במגע ובמשא ואני בעצמו פסק כן לקמן בפ"ג ה"ב, ואלו שמטמאין במגע ובמשא ואני מטמאין באוהל אבל לא ברשותו וכו' ואבר מן המת שחרר בשרו וכו' והוא או עצמו וכוכו" עכ"ל, ואיך כתיב כאן אדם חסר הבשר וזה בו כדי להעלוות ארוכה, הרוי הוא כשער עצומות המותים, והיינו דבעי עכ"פ שיעור עצם כשלוורה וזה ליתא, לכל שהוא אבר לא עבי שיעור, ואפיו בפחות משועורה מטמא במגע ובמשא. וכמודומה לי דלאת כיוון הראב"ד זיל' בהשגתנו וא"ג דלשוונו מגומג, והרבה טעויות נפלו בו, ולא כמו שהבון ה"כ מdashat rabab"ד קאי על שישאר בו צויתبشر, אלא על שפסק הרמב"ם דחסר מן העצם או מן הבשר דתוור אם אין בו כדי להעלוות ארוכה, וזה אינו והוא עצמו לא פסק כן לקמן ננ"ל ודוק'.

בא"ד אבל אי מבניינא דשרצים ודבמה"ח אמאי אמרו לי' לר"א מ"ט כרובהبشر וממעט עצם עכ"ל, ועיין מהרש"ל ומהרש"א זיל' ואני הלא כבר כתבתי למעלה דר"א דבר מן המת טהור ה"ה אבל מונבלת דעתך דמ"ש. אבל מה דקשי' לי הוא דאמאי מבניין אב' ילפנינו, איך שיק שיר לדרוש פסוקים לאוקם על הבניין אבל תורה שבכתב איך יפרש דבר שהוא מופיע מפי השמועה תושבע"פ כי צוית לא

אבמה"ח איך איכא גס באבר שיש עליו בשר הרבה, דהרי הבשר بلا רק באבר שאין עליו צויתبشر, כי רק אז איכא עליו שם טומאת אבר טהור ורק בהדי אבר מטמא, אבל טומאת אבר מן המת ליתא מות מצד צויתبشر, ולכן מה דקאמר מה איכא בין אבמה"ח לאבר מן המת היינו לאבר מן המת שאין עליו צויתبشر אשר אז אית ב"י טומאת אבר מן המת, אשר אז חל עליו בהפרידו מן המת, ואז בטל ממנו שם טומאתبشر המת, כיון דחל עליו שם חדש דהינו טומאת אבר המת, שהבשר שבו חלק מן האבר, ולכן בשםפריש האי בשר מן האבר ומוחברו לבשר מן המת להיות צוית עכ"פ שהזיהית בשר שני מותים מצטרפין מבואר ברמב"ם בראש פ"ד מטו"מ, אבל האי בשר מן אבר המת שהי' עליו שם טומאת אבר דלא בעי שיעורתו לא מחייב מצטרץ לטומאת בשר המת דביני שעור צוית דזה מקרי אין שייעורו שווה דהאי צוית בשר של האבר הי' מוחלה מטמא בצריך עצם וגידין גם פחות מכך בין הכל, ולכן אבר המת ובשר המת מקרי אין שייעורו שווין ולא מצטרפין לדעת ר"ש כנעלע"ד ליישב שיטת הרמב"ם זיל' לפי חומר העניין, והדוחק מתגדר בשנתבונן דלמה לי להש"ס להאי השתא דעתית להכי, כיון שכבר נתישב טעם דר"ש דס"ל כל כר"א ומתרח באבר המת, והבן.

ודע דלפי פ"י הרמב"ם זיל' לפי מה דמסיק דר"ש מטהר בשר הפורש מאבר המת שאינו מטמא משום בשר המת, מילא גם במשנה דלעיל דמטהר דלעיל דטמא נמי מפרשין כן דבשר הפורש מאבר נבלה איינו מצטרף לטמא משום בשר נבלה, והש"ס לא חשב להאריך ולהזכיר אשemu להלמה בדבר שמילא משתמש ובפרט שלדינא אין כאן נפקota דאין הלכה כר"ש ודוק'.

תוס' ד' דזה צוית בשר הפורש מה"ח ר"א מטמא, לכוא' נראת דבר האדים מה"ח מב"א דשרצים ובחמה את' וכו'. כבר כתבנו לעמלה שתפסו האחוריים זיל' דמעני בעלי התוס' נעלמו גמר' ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ביריתא מספרי דדרש בתל חרבacea באבמה"ח שפלטו חרב. אבל האמת שהתיימא חוותות עליהם דאיך עלה על דעתם דר"א ור' דפליינו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ביריתא דרש ג' כ' באמת דכתיב שם על אבר המת, והוא מוכחה לדריש אם במת קאי על אבר הנחלן מן החלל א"כ האי או במת נמי על אבר מן המת קאי, וכן גבי טומאת נגעה דכתיב אח' בקרא, ועל הנוגע בעצם או בחלל או במת" דרישין שם דף צ"ד ע"א, "בעצם זה עצם כשלוורה או בחלל זה אבר הנחלן מה"ח ואין בו כדי להעלוות ארוכה או במת, זה אבר הנחלן מן המת ואין בו כדי להעלוות ארוכה" ושם ודאי מוכחה לפרש כן דהרי הני רק במגע ומשא מטמאין ולא באוהל, ואי ר' אליעזר ור' יהושע ידעו מהאי דרשה, אי קאמר ר"א שלא שמע רק מאבמה"ח דמטמא ולא אבר המת, ואי השיב לו ר' יהושע מק"ו אם הוא מופרש בקרא, זה כמו זה דמאנן דדרש בחלל על אבמה"ח מוכחה לדריש או במת על אבר מן המת.

אבל ראה זה פלא והפליא כי תמייתי סובבת נס על הרמב"ם זיל' דזיל' בפ"ב ה"ג מט"א, "aber שנחתק מן האדים חמי הרי הוא כמוות שלם וכו' שאברים אין להם שיעור שמי' כל אשר יגע עכ' השדה בחלל חרב, הדבר ידוע שדין חלל חרב כדין חלל אבן, או חלל שאר דברים מיפוי השמועה למדו שלא בא זה אלא לטמא נוגע באבר שפלטו חרב וכו', הלכה ד' אבר הפורש מן המת מטמא

דיפליגו ר"מ ור"ש בפלוגתא דתנאים הראשונים הוא ג"כ דבר זר שלא מצין כמווהו, ואשר כתבנו לעללה דמה"ט נайд הרמב"ם והברטנורא מפי זה ודוק.

הדרן עלך פ' העור ורוביון

נמצא, וכן גם נאמר דמהלכה ידעו דאמנה"ח מטמא, ג"כ לא שייך לדריש פסוקים לפרש את ההלכה שהוא תושבע"פ ודוק.

תוס' ד"ה בין ת"ק לר"ש צוית בשור ועטם כשוורה א"ב, פ"י או עצם כשוורה דבתרויהו ליכא למימר לת"ק טמא וכו' ובלא"ה נמי איך יחולוק הת"ק שהוא ר"מ על כל הנני תנאים הראשונים ר"א ור"י ור"ג בעדיות שמייה"נ דלא חדוד מיניהם, אלא דאפיילו הא גופא

פרק הארץ והלחיים

בחול' נמסר ההוראה לכוהנים להיות מורי משפטים ותורה לישראל, וכאשר הבא ק"ז בעחתת"ס אצ"ל בתשובה אחרונה לא"ח בשם הגאון מהרצ"ח ז"ל והגם שהוא דחאו, לפחות מכאן איכא ראי' ברורה לדבריו, ולא עוד אלא שהפסק מסיים לעמוד לשרח וכוי' כל הימים. ודורש בספרי כל הימים בין הארץ ובין בחו"ל. וראיתי בתורה תמיימה שכותב דוגמא הדבר לנשיאות כפים שצורך להיות בעמידה עי"ש. ובמחלוקת מכבוזו דבר בטל דבר דדרבה דחרי מאן דיליף בנ"כ שהוא בעמידה משום דכתיב בפ' עקב לשרטו ולברך בשמו, מה שרוט בעמידה אף ברכיה בעמידה, הרי מוכח דנ"כ לא מקרי שירות, וכן הא כתיב לעמוד לשרת ומאן דיליף מלאה עמדו לברך את העם, מה להלן בעמידה וכו' מוכח נמי דס"ל דנ"כ אין זה עבודה ושורת דאי עבודה היאala בעבודה בישיבה מחוללת כמובואר באזכים ט"ו ע"ב. אבל הדבר ברור לעמוד ולשורת הגם דעיקרו בעובד בביהמ"ק קאי דלכןBei עמידה וכפרש"י עה"ת שם דאיין שירות אלא מעומד, אבל כיון דמסיים כל הימים דקאי על חול' ושלא בפני הבית רצה לרבות שירות הכהנים באזה"ז דחוא לאון ולזרות, וממילא הוא פנויים ממלאכה וועסוקים במלאת שמים, וצריכין להחזית העס. אלא דתרומה מ"מ ממעוט דאסיר טבל ותרומה שהוא בכרת ובmittah ודא שיך בחו"ל, ובמתנות ורה"ג פליינו תנא דמשנתינו ור' אילעאי דلتנא דמשנתנו ניהו דתרומה בתורת קדושת תרומה ליתא בחו"ל, אבל מ"מ ודאי איכא מצות נהינה לכחן העומד על משמרות הקודש בחו"ל לתת לו די מחסורו, וכן במתנות ורה"ג דוגם בארץ לית בהו קדושה, במקומה עומדת הא夷' עשה דתנן לו, ור' אילעאי סובר דכמו דתרומה בטלה בחו"ל כי' הנני ממתנות אין המוצה דוקא באלו אלא דבכלל ודאי איכא מצות להחזיק כהני ד' המוחזקים בתורת ד' ולומדים את העס דרכיו ד', ומקרה דהכא דכתיב כל הימים לרבות חול' לשירות וכיוון דעל הכהן מוטל האי חיובא לשרת גם בחו"ל, ממילא נשמע דעל העם מוטל פרנסו אבל לאו דוקא במתנות אלו.

ולא דחא דמרבה בספריו מן כל הימים בין הארץ ובין בחו"ל אינו מדויק דהרבivo הוא על הזמן, וצריך לומר דכוונתו בין בזמן שישראל שרוין על אדמותם ובין בגאותם ודוק.

רש"י ד"ה כל הקדשים שקדום מום קבוע להקדשן וכו' וכל זמן שלא נפדו לא, כדאמר בבכורות דבר האי תנא קד"ד מדרחה מן הבכורה דאיון קדושה חלה על קדושה עכ"ל. עיין מה שאכתוב בזה לקמן אמשנה בכור שנתעורר במאה בסוף הדיבור ד"ה ועוד ודוק.

תוס' ד"ה תיתני מלכות ויתום הוומ"ל נמי תיתני מכךאים וטרפה וכו', רבים מותמיים על התוס' הלא טרפה פטורה ממתנות כדברו ל�מן. ולפע"ד פשט דעיקר דקדוק

ד"ל ע"א משנה הארץ והולה"ק נוהגין בארץ ובחול' וכו', ופרש"י ז"ל דמשום דעתו למייר בחולין ולא במוקדשין נקט להו, וה Maharsh"a התמיה על רשי"ד דהלא בראש פ' שילוח הקון אמר דבראשית הגז איצטרכ' בחו"ל לאפוקי מדר' אילעוי וה"ה במתנות כפרשיי ז"ל שט, ועיין באחרונים מה שהאריכו בהז, ולפע"ד נראת בפשיות דלאפוקי מדר' אילעאי דדורש נתינה נתינה מתורומה לא איצטרכ' התנא לאשמיינו, דבלא"ה נדע דתנתנא לית לי' דאי אית לי' האי דרשעה אשר מכחה נפטר בחו"ל, נגד הכלל שבידנו דמצואה שאינה תלוי בארץ נוהגת גם בחו"ל, אז ה"י מחייב להשמיינו זאת, ולא עוד אלא אתה התנא להשמיינו לאפוקי מהאי דרשעה דעתינה נתינה מתורומה הויל' לפרש זאת כמו שמספר לחולין ולא אם כן הוא ודאי דלא איצטרכ' התנא להשמיינו כל האי דינא, אם כן הוא מרבבו ודאי ה"י שונה אותו וככל דשתק מני' הרי הוא כምפרש דלא דין האי גז"ש. והש"ס דקאמר לך מדר' אילעאי, אין הכוונה דתנתנא שנאן לאפוקי מדהא, אלא אכן דשמעינו דר"א אנו למדין דתנתנא לא דרש האי נתינה נתינה, ובאמת אני נבוך אם נדחה עיז' ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ז, מפני שרבענו הקודש לא קיבל דהרי לא ראיינו ולא שמענו איינו ראי' דהרי במס' עדויות מלא המסכתא מן ההלכות שקיבלו עי' עדות ואפיילו של גרדים, ולמה לא נקלט דברי ר' אילעאי שמעיד שקיבל גז"ז זו מרבו אפיילו לא שמעה רבינו הקדוש, וכעפ' הא פשיטה לי דתנתנא לא יקבע הלכה פשוטה שאינה צריכה, רק כדי שלא יבא אחד ידרוש גז"ש.

אולם לפע"ד במתנות וראשית הגז אף שאינם ממוצות התלוויות בארץ רבותא הרבה רבה אית' בהו להשמיינו שנוהגין גם בחו"ל: והוא מפני שהפרשה שם בפ' שופטים שמצוות, זה משפט הכהנים מאית העם ונתן לכחן. הארץ והולה"ק ואח"כ ראשית דגנך וראשית גז אאנך תחן לו מסיים כי בו בחר ד' אלקיים מכל שבטיך לעמוד לשורת שם ד' הוא ובנו כל הימים ויזוע לכל והכי דרטעם המוצה מפורש בקרא לכ"ע דרישין טעמא דקרא, והרי מקרא מלא דבר הכתוב דמש"ה תתן כל אלו לכחן כי אין לו חלק בארץ רק עומד לשורת שם ד'. ומעתה מהיכי תניית נתחייב ליתן בחו"ל שכולנו שוויון ככחן כעם שאין לנו חלק בארץ, ואין הכהן עומד לשורת עד שבאמת יש לחמו על התנא דמשנתינו מה ראה על כהה לחיבב בחו"ל במתנות ורה"ג גם בתרומה מה לן טעם לפטור משום דחויא תלוי בארץ, תפ"ל דאיון בחו"ל שום טעם ליתן לכחן. אולם טעמא דהא מלהטא הוא לפע"ד כמו שנראה מפסקוי התורה, דוגם

לי, אבל עין בדיבורים הבאים ויתגלה לך סוד הענן על בורי' ודודוק'.

ע"ש גופה אר"ח וכו', אב"א משום דכתיב זה, ואב"א משום דזהו ממו שאי לו טובען עכ"ל הגמ', ולכאו' תימא רבתא אייא כאן דבכ"מ דקאמר תרי תירוצים האחד איינו סובר את השני, אבלanca הרוי דקאמר משום דכתיב זה, ע"כ נמי סובר דזהו לי' ממון שאין לו טובען, דעל זה א"א לחוק דמן יתבע ולמי ישלים, וא"כ האי „זה” למה לי ולומר דבמカリ כהונה וכגדמרין גיטין דף לי ע"א דזהו כמו אתה לדידי, ושפיר אית ל' טובען ועל זה אתה קרא דזהה לפטרו. דזה פשיטה ליטתא, דכיון דזהו כתאו לדידי דכהן, אמא יפטור התורה את המזיק ואת האוכל. והנה כפי הנראה התוס' הרגשו בחומר קושי ז', ולכן כתבו דאייא בין הני תרי לישני דלישננא משום דין לו טובען ניהו דין יכול לתבעו בדיונים, בדיוני שםים מיהא מחיב, אבל לילך'DDRISH לי' מ'ז'ה' אפי' בד"ש נמי לא מחייב עכ"ל. אבל הר"ז ז' דעת אהרת עמו דנטקשי' לע' על מה דקאמר משום דזהו ממון שאין לו טובען דמאי אר'י מזיק אפי' אתנייהו נמי אין להם טובען, ולכן פ"י דהכי קאמר בגין דמנתנות כהונה ממון שאין לו טובען הוא, ניהו וכי אוננייהו בענייהו מחייב משום מצוה, כי ליתנייהו אין לו טובען הוא, ולא דין ממון הלך פטור לנמר, ולכן לא נתחוור ל' מה ש' התוס' דלאצאת ידי' שםים חיב, דכיון דליך כאן מצוה דהרי ליתנייהו שוב אין כאן שום חיוב אפילו לצאת ידי' שםים, מיהא משום מידת חסידות ודאי מחייב גם לשני הלשונות וליכא שום חילוק בין הני תרי לישנא, אלא משום דאייצרך „זה“ לדרשה אחריתא, לכן קאמר ובב"א עכט"ד של הר"ז ז', וכל דבריו אינם אלא דברי תימא, דলפי פירושו עיקר חסר מן הספר, דהא דזהו ממון שאין לו טובען לא מצליל לי' בדאיתנייהו, וממילא גם בליתנייהו לא מצליל לי', אלא משום דבליתנייהו אין מצוה, וזהות הול'ל"ל, משום דמנתנות אין הוא מיותר ומורה היפך דעת הר"ז דהוול'ל, משום דמנתנות אין לו טובען", אבל מדקאמר „ממון" משמעו דאית בה דין דין גם בדליתנייהו, אלא שאין לו טובען, ובגופ העניון הדין עם התוס' דנייהו דודאי יפה כתוב הר"ז דגס באיתנייהו הול'ל אין לו טובען אבל מ"מ מצינו לכופו משום מצות נתינה שעלי' וכמו שכופין על כל המצוות דעלמא אם איינו רוצה לקיימן, אבל מה שכתב בדילחנייהו דשוב ליכא גמ' מיעקראי רק מדין מזון בלא"ה לא הי' עלי' חיבור גמ' מיעקראי רק מדין מצוה שאין זה שיך לכחן שיתבענו, אפילו הי' יחיד בעולם - (דכך כוונתו) זה ליטתא, דמכח המצווה שעלי' נתהווה חיוב מזונה לגבי החשב, דהרי אכן פסקין כמ"ד בקידושין דף י"ג ע"ב דמלוה הכתובה בתורה כתובה בשטר דמי, ונשתבעדו נכסיו למצוא זו המוטלת עלי', עד שגס לאחר מותו יורדים לנכסיו, וכן פסק הרמב"ם במחושרי כפירה פ"א הי' ג' האי דינא וז"ל „האהשה שהביהא חטאנה ומטה יביאו הירשים עלתה הע"פ שלא הפרישה אותה מחיים, כבר נשטעבדו נכסיה לקרבן והשיעבוד דין תורה היא" עכ"ל, והנה תראה דחטאנת אם לא הביהא ומטה אין להביה דזהו לי' חטאנת שמתה בעלייה, ומכם"כ שעאן להפריש עליה מהדרה מתים וחופשי מון המצוות, אבל עולתה מביאין ואפי' מפרישן מונכסיה שהנicha, ועיין בשבועות דף ח' ע"אDKRBN YOLDAT איינה באה אלא להכשרה לאכול בקדושים, וא"כ כיון שמתה אין לך בטל המצווה יותר מזו, ואיך כופין את הירשין להפריש עליה שהיתה אמש מחויבת מצד המצווה וכדי להכשרה לאכול בקדושים, עתה אחר שמתה ואין כאן מצוה ואין כאן טעם המצווה שהי' עלייה בחוויה נשטעבדו נכסיה להאי עלה, כי דמוכח המצווה שהי' עלייה בחוויה נשטעבדו נכסיה להאי עלה, כי מלוה הכתובה בתורה כתובה בשטר ונתחוויה דבר זה כתוב על

התוס' על הש"ס הווא, דהנה בביברות שס כתני תחלה דלקוח פטור ממערש, ואח"כ כתני במשנה שאח"ז הכל נכני לדיר להעתשר חז' מן הכלאים והטרפה וויצו דופן ומהUSR זמן והיחסים ונתקשו להו למה בחר התנא אחר לקוח דשנית קודם כלים שאחריו ודילג את כלום רקס יתומם דתקני בסוף ולא קשי' לחו רקס שתמורת יתומם הול'ל כלאים או תרתי מאותו המשנה גופה חז' מלכות דלא כתני שם בהדי איןך, אבל מעולם לא עלתה ע"ד התוס' שיאמר תתי טרפה. אבל לפע"ד דקדוקם לך"מ דתנתנא נקט לקוח דקANTI תחלה ויתום כתני לבסוף משום דבאמת פריך מכולם והוא כמו דאמר מלכות וכו' עד ויחום ורק מקצר ואומר לך ויתום, ועיין בה' ק"ז צ"ל שרצה לתרץ דברי התוס' دمشقת טרפה דמותרת בשקף טרפה בתוך העדר בטל מה"ת ברוב ומקריבין ג' ע"ג מזבח, ומ"מ איינו במעשר דעשירי ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק. דבר זה במחכ"ת איינו, וכאשר הארכתי בזה בפתחה דודק א בקפץ מן המנויים שכבר נפטר ממעשר בהז א מרין דלא מהני הביטול משום דלעומם הביטול משווה את המזיות להעדר ולא להיפך מן ההעדר לא יתהו מזיות, ולכן כל שפטור שהוא ההעדר לא יתריב ע"י ביטול שחיי במצוות, אבל טרפה שפטורה ממעשר אינה בעצם פטורה אלא דהטרפות הוא הפסול אותו מהתעשר מחות איסורו וזה הוה מציאות, דהינו איסור הטרפות וכל שנתבטל וuber הטרפות ונעשה מותר באכילה ואףלו להקרבה ממש"כ החת"ס ז' בעצמו מהיכי תיתי לא יתריב במעשר, כי כל שנסתלק המנעה הרי הוא כשר הבהמות שבuder, וזה ברור ואמת לאמתו בס"ד.

ע"ב גמר' אי אגואי כא מעיל חולין לעזרה, ק"ז ז' בחדשיו קמתימה איך אפשר דכל זובייח זבח בריחוק מקום יביאו חז' ושוק לעזרה, אלא משׂו'ה הותר לו בשר תאזה משום כי ריחק ממך המוקם, ואפי' למ"ד דלא דרש כן לעיל י"ז ע"א, אבל דרכיה דרכי נועם כתיב עי"ש. ובמחכ"ת לק"מ דהאי תנופה אפי' בקדשים אינה אלא למצוה ולא לעכב ומכם"כ בחולין ולכן בריחוק מקום יתנס לכחן ויאכלם בני תנופה, אבל הש"ס מדיק שפיר דאם בחולין אין לתנופה שום מציאות, אז מוכח דלא נאמרה מצות חז' ושוק בחולין כלל, וזה פשוט וברור ודוק'.

ע"ש אלא „זה“ למה לי, לדרכ"ח דאר"ח המזיק מנתנות כהונה או שאכלן פטור משללים. מנתנות דקאמר הכא הינו זרע והלה"ק וכן כתוב הרמב"ם בראש פ"ט מביברים דלארעד והלה"ק קראו חכמים מנותן סתם, וכן מוכח בפרקן בלשון הגמ', ויש ליתן טעם בקראייה זו משום דלעומת תרומות ומעשרות וחללה וביכורים דבכלן אייא בהן מצות הפרשה אשר על ידה נתקדשו ואין לבעלים בהם אלא טהין של מצות נתינה, קראו זרע והלה"ק מנתנות שאין בהם מצות הפרשה ורק נתינה בלבד והוה מנתנה ממש, דקדושה לית בהו, וראשית הגז דכוותי אלא דין זה מידי דאכילה, لكن לא קחشب בהדייהו דין ואיך ונקרו ראשית הגז, והנה אם טעמא דרכ"ח מקרא דזהה כדאמר בחד אב"א, ניחא דקאמר עיקר דין על זרע והלה"ק, ושאר מנתנות כהונה נילוף מננייהו, אבל אי טעמא משום דזהה ממון שאין לו טובען כדי אידייך אב"א שהוא העיקר, ואיך פסק הרמב"ם בפ"ט היז' למה אמר ר"ח דינו בהני ולא בכל מנתנות כהונה והכי הול'ל, כל מנתנות כהונה שאכלן או היזק פטור מלשלם, וכן מוכח מון פסק הרמב"ם שהביה דין זה רק בכואן שכטב עבר ואכלן או היזק או מכרו איינו חייב לשלם, ולא עוד אלא שפסק בריש הלכ' מעשר האי ברייתא דלקמן מניין לע"ב שהליך פירוטיו טבלים וכו' בסתם ודלא אקומה דגמי' בדאותו לדי' בטבלייהו, מוכח דלא מטעם דין לו טובען פטור

שביירנו לעיל, ולא הזיק שיעבודו' של חבירו אבל כאן דהbulimus כבר נסתלקו וקיים מה שנצטו לעני ולגר תעוזב אותם, מי שבא ולוקט שלא כדין ודאי מזיך את הענים הוא וחיבר מדין ממען אלא שאין לו טובין, וא"כ מהכי תית לא יתחיב ב"יש אם לא שנאמר דעת מעשה עני המותחל בתוך הבית קאי דחתה"ג נ"כ לבעלים, אבל גם בעזה אני אומר בשעה שהבעה"ב נוון לו הרי סילק את עצמו ממנו, והאי עשיר שמקבלו במקומות שעומדים שם עניים גוזל עניים ההו בלתי ספק, דבראותו רגע שהבה"ב סילק את עצמו הרוי הוא ממון עניים ולפ"ז הוא דקאמר ר"ח מدت חסידות שניי כאן ע"כ הפירוש לצ"ש ולא מדת חסידות בעלמא. והסוגי בלא"ה תנוה כאשר קמתהה לעלי' החל ארי ז"ל דמה זה דקאמר מדר"א ליקום וליתוב, הלא החכמים לא פליגו עלי' מטעם דהוא ממון שא"ל טובין, אלא משום דעתו הוא באותו שעה, ומצד הדין מגיע לו כשר עניים, ועיין בח' ק"ז ז"ל שהביא הרושלמי לדידי' הנה ממון של"ת דענין העיר יכולן לתבעו, וצע"ג וד' יאיר עני ודוד'ק.

אחרי כתבי כל זאת ראיتي בח' הריטב"ז ז"ל שכטב ז"ל, "ודוקא הוא ודכוותי" ר"ל מזיק מתנות כהונה ודכוותי' אבל המזיק הקדש עניים או שאכלו חיב לשלים דמוניא הוא גמור וכו',ומי שיש בידו ממון עניים הרוי הגבר שלון יכול לתבעו ממנו וה"ה כל אחד מן העניים וכו' וזה דבר ברור והוצרכתי לכטבו מפני שטעו בו מקצת חכמים" עכ"ל ולא הבנתי איך פרנס הסוגי' דפריך מלשו"פ אמרו ישלים דמ"ש הא משאר ממון עניים וצע"ג.

ע"ש ת"ש מנין לבע"ב שאכל פירותיו טבלין, וכן בן לו שאכל מעשרותיו טבלין שפטור מן התשלמיין, ת"ל ולא יחלו וכו', הא משעת הרמה ואילך מיהא משלם וכו'. כאן אני עומד ומשתומם הרוי תרומה, עכ"פ דלאأتה ליד כהן התורה חייבה בפירוש בקרא דאיש כי יאכל קודש בשגגה ויסוף חמישתו עליו, ונתן לכחן את הקודש עירין ריש פ"י מתרומות במיל"ם שט, וניהו דזה בשוגג נאמר הלא במיד בלא"ה פטור משום דאיינו לוקה ומשלים, ז"ל הרמב"ס בפ"ו ה"ו שם זר שאכל תרומה בזדון וכו' ואינו משלם דמי מה שאכל שאינו לוקה ומשלים עכ"ל. אלא אפילו בדלא אתרו בי' ונידון לגבי תשולמיין בשוגג וחיביו מלוקות שוגגי חיבין בתשלמיין, מ"מ לא פריך הכא מידי כי לדעת הרמב"ס ז"ל ביארתי שט בסוגי' דאוכל תרומה חמץ דגס באוכל תרומה בזדון וכו' ואינו משלם דמי מה כהן חייבה עליה התורה לשלים, כי הרמב"ס שם בפ"י הייח' פסק בדיון באוכל שוגג בין באוכל מזיד משלם, ואינו משלם אלא חולין מתרוקנים. ועכ"ס' דבשוגג רק החומש לכפירה אתוי, אבל הקרן מחזיב גם במיד, והקרא מסיע' לי' דכתיב ויסוף חמישתו עלי' ונתן לכחן את הקודש, והוא מהופך דהויל' ונתן לכחן את הקודש וחמישתו יוסף עלי', כמו דכתיב והשיב אשמו בראשו וחותמייתו יוסף עליין, אלא ודאי דאתה קרא למדנו דרך כפירה אתא אבל הקרן משלם גם במיד בלא אתרו בי', וכן משמע מה מה שכתב הרמב"ס בהלי' ה' אכל תרומה במיד וכו', משלם את הקרן ואינו משלם את החומש עכ"ל. וכי אdealיל דבריש פ' דבר דלייא עליהם חוב ממון ושיעבוד לשפט, אלא חוב מצוה וכל שנאבדו מן העולם ובטל המצווה,לית כאן דין ממון כלל, אמונם בהני מותנות עניים דהbulimus כבר סלקו ידיהם, והוא הפקר לעניים, מי שבא ליטול שלא כדין פשיטה דגוזל את העניים, ואין לפטרו אלא מיטעם דין כאן טובע פרטוי, וא"כ עכ"פ לצאת י"ש ודאי חייב ומה"ט גם על התוס' סובב תמייתו שכתבו דל"ק דפטור ר"ח מקרא דזה פטור קרא את הטבח מושום דלית בה עדין דין ומון דbulletin מותלטת פטור קרא את הטבח מושום דלית בה עדין דין ומון דלית לי להאי לישנא מלאה הכתובת בתורה כתובה בשטר וכמו

נכשיה, וא"פ שע"י מיתה בטלה המצווה, אבל החוב כדקימא קיימא, וא"כ הכא ממש דכוותי' הוא דכיוון דבדיאתנייה בעין היה עלי' חיב מצוה ליתנס לכהן דהיאנו לאחד מן השבט הרוי נשאה עלי' כתוב לגבי השפט מושום דמלואה הכתובת בתורה הוה כתובה בשטר, כמו דגבולה זכה בחוב עולה של היולדת דין עלי' אלא משום מצוה להכשרה באכילת קדשים, מ"מ נשאה זה כתוב לגבולה ונשתעבדו נכסיה וגם אחר מיתהה עומד השיעבוד הזה על נכסיה להוציאה מירושה כמו כן אחר אכילת או איבוד המותנות, הרוי האוכל או המזיק נידון כמזיק שעובדו של השפט שחיב לשלם כי הני מותנות מכח המצווה הי' משועדים לשפט ולכן אם השפט הי' יחיד וכמו הקדש שפיר הי' לتبאו ולהוציא בדייניהם היזק שיעובדו, וכן יפה כתבו התוס' דעכ"פ מדיני שמיים חייב לשלם, דהרי אכן כאן גזל השפט מצד מזיק שיעובדו שהי' לו על המותנות מכח המצווה דתנתן לו, וזה ברור כמשמעותם, וכן הוא דעת הרמב"ס ז"ל שכטב עבר ואכלו וכו' אין חייב לשלם מפני שהוא ממון שאין לו טובע ידוע עכ"ל הרוי כתוב פירוש דآخر דלייניו הוה לי' ממון שאין לו טובע ידוע, אבל גזל השפט אכן, וממילא דב"ש חייב, אבל מה שיש מן התמייא על התוס', הוא להיפך דכיוון דכל זאת אמרתך לך לא לישנא דמשום דזהה ממון שאין לו טובען, אך נאמר דמן דדריש מ"ז, פוטר גם מדיני שמיים, דקשה מעד לדרש הקרא לפטרו מגזל השפט שלא יצטרך לצאת ידי שמיים, דה"ה דהויל' דאתה קרא לפטרו גם במכיריה כהונא אי אכלו, עכ"ג דאיaca טובע שלא יצטרך לשלם, וכן יותר נראה בא כדעת הר"ז ז"ל דליקא לדינה שום נפקותא בין הני תרי לישנא, אלא דקשי לנו דכיוון דכל"ע הוה לי' ממון שאין לו טובען, למה קאמар בלישנא קמא דדריש מזוה לפרטו דרשאה שאינה צרכיה, אבל מה שנראה לפ"ד דלייאנה קמא הי' סובר כיון דמתנות אלו חולין נינחו גם אחר נתינה וביד הכהן למכרן למי שיריצה, וא"כ הויא דמה לי הן ומה לי דמיין ואשר פסקין בחומר' ס"י רמ"א דהחרזת דמים הוה חרזה ואפי' בגזלה ס"ל להתוס' ב"מ קט"ז ע"א ד"ה וחיב משום ב' כלים, דמקיים מצות והשיב בחזרת דמים יצא, אלא דהרמב"ס לא ס"ל כן דבריש הלו' גזלה כתוב דבנשך הצעלה נמי איינו לוקה משלום אבל העשה דזהבilo לו קיים ובכמה סוגי הארכתה בזה וא"כ שפיר מצי לקאים האי מצוה גם בתשלמי ממון וממילא דכופין אותו לקיים המצווה בדמיין, וכן בעני קרא דזהה דאיינו המצווה אלא בעודן בעין אבל בתשלמי מעתות לייא מזוה, ואידך לישנא סובר דמסברא ידעין דהמצווה דוקא בהן ולא בחלופיהן, עכ"ג דהכהן מצי להחליפן ולמכרן וזה נכון בפירוש הנני תרי אב"א, אבל לעני דינא שווין, דצאת ידי שמיים מחזיב ליתוב. לאיזה כהן או לכמה כהנים את שווין ודוד'ק היטוב.

ע"ש ת"ש בעה"ב שהי' עובר מקום וצריך ליטול לקט שכחה ופה ומעשר עני, נוטל ולכשיזור ישלים וכו', הפר"ח הביאראי' משקל וטורי' זאת לדעת הר"ן דאך לצאת י"ש פטור, ואני בער ולא אדע והוא כאן עכ"ג גם הר"ז מודה דחיב עכ"פ לצאת י"ש, דבשלמא במתנות דיאתנייהו ביד הבעלים סובר הר"ז דלייא עליהם חוב ממון ושיעבוד לשפט, אלא חוב מצוה וכל שנאבדו מותן העולם ובטל המצווה,לית כאן דין ממון כלל, אמונם בהני מותנות עניים דהbulimus כבר סלקו ידיהם, והוא הפקר לעניים, מי שבא ליטול שלא כדין פשיטה דגוזל את העניים, ואין לפטרו אלא מיטעם דין כאן טובע פרטוי, וא"כ עכ"פ לצאת י"ש ודאי חייב ומה"ט גם על התוס' סובב תמייתו שכתבו דל"ק דפטור ר"ח מקרא דזה פטור קרא את הטבח מושום דלית בה עדין דין ומון דbulletin מותלטת פטור קרא את הטבח מושום דלית בה עדין דין ומון דלית לי להאי לישנא מלאה הכתובת בתורה כתובה בשטר וכמו

טבליים, אם מלחמת שהוא חייב להן צריך להוציא עליהן מעשרות" וכיו"ע^כ, הרי מובהר דחייב מצות מעשרות על המוכר, וה"ה אם ללח בيت המלך את הטבל בחובו דהוה נמי מכוכר. וא"כ מה פריך הכא לר"ח שהוא מדבר ממתנות שנאבדו מן העולם, דיליכא כאן חיוב תשלומיין מצד גזל השבט, משום דהוה ממון שאין לו טובעין, אבל כאן במוכר או נלקח מבית המלך בחובו, דהוה מכוכר והתבואה עדין קיימת ואיכא כאן חיוב מצותתו^מ, כדיתני דחייב לשער לאו מצד ממונו של כהן ולוי Katain עלייה אלא מצד חיוב מצות מעשר. ורש"י ז"ל נראה דהרגש בזה ורצה לתוך הדבר בפירושו שכטב ז"ל, "קთני מיראת אם בחובו חייב לשער אלמא יש לו טובעין דאי לאו דין הוא שאלים לו, ע"כ מאי חיוב מצוה איכא הא לא פש בגבי מידיה" עכ"ל. אבל לא זכית להבון אי ליכא כאן חיוב מצוה, איך קתני חייב לשער דהינו לתקן מן הטבל שבידו על הטבל שלקק בית המלך, והוא געשה תרומה ומעשר וכן כתב הרמב"ם, "צריך להוציא עליון מעשרות" ואיך אפשר לשער דבר שאין עליו חייב מצוה וرك מדין גזל השבט, dazu ליכא רק חייב תשלומיין ממון, ולא חייב להוציא עליון מעשרות מן הטבל שבידו דהרי מائق טבל לכחן ולוי. ובלב אר"י ז"ל קמתמה להיפך דמה פrisk הגמי ע"ר ר"ח דהא כאן קודם הרמה מיראי דין לכהנים שום אכות בהם. ואיך עלה ע"ד המקשן דחייב כאן משום מזיק לכהן דהרי לעיל כבר דרשו דאוכל טבלי פטור דין להם זכות עד אחר הרמה.

אבל לפע"ד כך הון הצעת הדברים. דהנה בב"מ פ"ח ע"ב דרשו عشر תעשר ואכלת ולא מוכר, חובות זרעך ולא לוקה, הרי דמוכר ולוקח שנייהם פטורין מעשר גזל השבט, וזה ליכא רק חיוב פrisk הרמב"ם ז"ל בראש פ"ב ממעשר ז"ל, "אינו חייב להפריש מה"ת אלא הגומר פירוטיו לאוכלו לעצמו, אבל הגומרן למכרן פטור מה"ת וחיב מדבריהם שנ' וכו"עכ"ל, עיין במניח מצוה שצ"ה שכטב דמפשטה דגמי בב"מ נראה דמוכר טבל פטור, אבל דעת הרמב"ם הוא דתלוי במחשבתו בשעת גמר מלאכתו, ולא ידע מנ"ל לרמב"ם זאת עי"ש. ולפע"ד לא עליה ע"ד הרמב"ם לפטור האוכל אחר שמרן למוכר, ולהיב המוכר אחר שמרן לאכלן, אלא משום דחייבתו^ו בא בגמר מלאכתן מבואר זאת בכל הש"ס, ולא מסתבר דהתורה יתנו מכשול לפניו שיחזק בטבלו כל השנה, ישרר בכל פעם ופעם דדומה זה להא דאמרו חז"ל לא אמרה תורה שלח תקללה, כמו שתכטבו מזה בפתחה דע"פ דבטל האי צפור ברובה דעתלמא, מ"מ לא יצוה התורה לבטל לכתלה, ואף כאן ע"פ דהא דלא להשות איסורא דחיישין לתקלה הוא רק חשש דרבנן, אבל התורה לא יתרה את בפירוש בדבר שהוא נהוג בכל איש ובכל יומ תמייד, שישחה טבלו בвитו כל ימות השנה, ויעשר בכל פעם שיטחו לזרconi ביתו, ומרקא מלא דבר הכתוב עשר תעשר את כל התבאות זרעך היוצאה השדה שנה שנה, دمشמע דרבוגי ונשנה ישר בפעם אחת, וכן כתיב ראשית דגנך וראשית גז כאנך תנן לו, וראשית קרווא משום דהוא מופרש תקופה, וכלן קאמר הרמב"ם דתלוי במחשבתו לעניין שיוכל לשער על הכל בעת עשיית הגורן, בעבור שהוא גומרן לאכלן, ולא נאמר דצרכך להמתין בהפרשתו עד שיתברר אם באמות יאכלן, וכן להיפך כל שגורמן למוכר אין כאן חייב מעשרות ומותר לאוכל מהן ארעוי כמו קודם הגומר, וכן שפסק כן הרמב"ם ז"ל בראש פ"ד אבל לומר דאם גומרן לאכילה שוב חייב גם אם מוכרן אחר^כ, או שיפטור בגומרן למוכר אף שמתוישב להחזיק לעצמו, לא נשמע מזה. ואבאר יותר הרמב"ם ז"ל לשיטתי^ט מוכחה ה' לתולות זאת במחשבתו כנ"ל, דהנה הוא פסק בראש פ"ד דין הטבל נקבע למעשרות מן התורה עד שיכניסנו לביתו, שנ' בערתי הקודש מן

ובמעשר אי טbel לתרומות מעשר הרה זה טbel ואי מותוקן הרה כבר הוא ביד כהן ולוי. لكن תימא רבתא הוא איך פריך מהאי דיקא הא משעת הרמה ואילך חייב על ר"ח. ולא עוד אלא דקשה טבאה למה לי ליפרך מדיקא כל ולא פריך מהא דבעי קרא לפטור את האוכל פירוטיו טבולן מתשלומיין, הרי דלית לי הא דר"ח דהוה לי ממון שאין לו טובעין, דלר"ח ודאי לא בעי קרא והא דלישנא קמא בעי קרא דוזה, כבר בגיןו לעלה ממשום דהו^א דבמתנות חולין דאיו בהם קדושה, אמרין מה לי הוה ומה לי דמיון, אבל כאן בטbel ותרומה לא שייך זאת. וראה זה פסק הרמב"ם ז"ל ז"ל בפ"א ה' מהלכ' מעשר, "האוכל פירוטיו טבליין" וכן קיון המעשר בטבלו ע"פ שהן חייבין מיתה לשמים, אין משלמיין המתנות לבעליהן שנ' אשר ירימו וכו' ובוח"ל מותר לאדם להיות אוכל והולך תחלה ואח"כ מפרש תוו"מ עכ"ל ועיין בלב אר"י שקמתמה על הרמב"ם דלמה לי קרא דאשר ירימו, הא בל"ה פטור מפני המתנות לבעליהן שנ' אשר ירימו וכו' ובוח"ל מותר שהם חייבין מיתה לשמים אין מובן דמשמע דמתנתה זה ה' מקום לחיבור בתשלומיין, ובאמת נהפוך הוא דהרי איכא מ"ד דאף מיתה ביב"ש פוטר מתשלומיין. עי"ש איך נדחק ותולה א"ע בשינוי לשון הרמב"ם דכאן כתוב "אין משלמיין" ובhalb' בכורים אצל המתנות כתוב "אינו חייב לשלים", דקדוקו נכון אבל תירוצו אינו עולה יפה. אבל דעת הרמב"ם ז"ל ברור מללו ומפרש הבריתא לפי שיטתו, דס"ל דתרומה ע"פ שלא הגעה לכך, האוכל בין בשוג ובין בזמיד משלם פירות חולין, אלא דבשוג נעשה התשלומיין קודש מגז"כ, אבל בזמיד לא נעשי קודש. ומעתה הו^ו א"ד גם בעודה טbel כיון דפטכי בי תרומה כדאיתני בגמי ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"א ד"ה וה"ה לערלה בשתיים, ישלם האוכל התרומה שבו בפירות כמו בתמורה שהורמה, וע"ז ATA קרא דאשר ירימו דין לך בהן כלום עד שירימו ממש, וזה ש"כ הרמב"ם ז"ל, "ואעפ"י שהן חייבין מיתה לשמים" הרי לך דחויבין אוכל טbel כאוכל תרומה לעניין עונש לשמים, יכול דין לעניין תשלומי תרומה האוכל טbel כאוכל תרומה דבון ובזמיד ובין בשוג ישלם פירות הראיון כפי מה שאכל, מ"מ "אין משלמיין המתנות לבעליהן" ובדקדוק עצום שינוי לשונו ולא כתוב פטור או אינו חייב דזה פשוט אינו חייב ממש גזל השbat דהרי הוא כשאר מזיק מתנות כהונה או שאכלן שפטור, אבל כאן ה' מקום לומר דaicא משום תשלומי תרומה דמשעת הרמה ואילך באמות משלם הון בשוג והן בזמיד ולא משום גזל השbat דהרי בזמיד גם בתמורה פטור אלא באוכל דוקא מצד הקרא וזר כי יכול קודש. והרי תראה דבריש פ' עשר מתרומות כתוב ג"כ זר שאכל תרומה משלם קרו וחווש ולא כתוב חייב לשלים, ובhalb' ה' כ' אכל תרומה בזמיד וכו' משלם הקרא וחווש ולא משלם החושש ולא כתוב חייב לשלים. וזה ברור ואמת בכוונות הרמב"ם ז"ל, אלא דפ"ז אין אנו יודעים לפרש הסוגי^ט בגין דמה פריך הכא ל"ח כנ"ל וצ"ל דרשוגי^ט באמות לא ס"ל דאוכל תרומה בזמיד צרכיך לשלים פירות מצד אוכל כמו בשוג דזה תלוי בנסיבות תנאים ואמוראים אי גם הקרן שייך לכפרה או לא אבל הרמב"ם פלי ההלכתא מפרש ספר הבריתא כנ"ל, ומミלא לא שייך כאן הא דר"ח כל ודוק היטב.

ד"ג קל"א ע"א גמר' ת"ש הרי שאנסו בית המלך גרנו אם בחובו חייב לשער, ואם באנפרוט פטור מלער. קוש"ז או קשה מאד להולמה, דהרי חייב לשער קתני ולא חייב לשלים, וכיון דמצאו מעשר מטבל אחר טbel שבידי, דהרי הוא כמוכר, ואישר פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ז ה"ט מהל' מעשר ז"ל: "אין פורען חוב מן הטbel מפני שהוא כמוכרו". וכתב הכך^ט שם, שדין זה נלמד ממה שיבוא בסמוך והוא בהלכה י"ד ז"ל, "מי שלקוו בית המלך את פירותיו והם

דכל שמוסר מתנות לתנוקות להוליכם לכהן ודאי אין מקפיד על כהן ידוע רק שיגיע ליד כהן כדי לתקן בהמותו, כי מאחר שדרך הכהנים לחזור אחר מתרנות ולחוטפן וכאשר אמר אבוי לקמן קל"ג ע"א מריש היה החטפנא מתנתה הרוי דכהנים היו נגליים בכך, ולכן אם הבעה"ב hei מקפיד שיגיעו דיקי ליד כהן ידוע hei מוסרנו ביד גדול היודע לשמרן מן הכהנים הלהוטים לחוטפן, אבל מי שמסרן רקטען מסתמא לא ציווה לו כלל לתתם לכהן ידוע אלא לכהן שימצא ראשון, ולכן אין באזה לא משום גזל הכהן שלחו אליו, ולא משום טו"ה של הבעלים, וזה נראה לפ"ד ברור בכוונת רש"י זל' ודז"ק.

וע"ד הפלוגתא שבין הב"ח והש"ך זל' בס"י ס"א, אי לוי בר קבולי מתנות זהה למ"ד דאיינו בכלל עס, עיין באחרונים מה שהאריכו בזה, והנה הסברא גותנת דגם ללו שאין לו חלק בארץ ועומד לשרת שם בקדוש, וعليו נאמר ירו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל ואשר התורה כתה לו מעשר חבות הארץ, שרואוי ליתן לו גם חלק במתנותبشر, כי לא על הלחת לבדו יחי' האדם, ומה דכתיב וזה משפט הכהנים מאת העם אם עם איןו כולל שבט לו דאיינו בכלל העם, מפני שהוא עומד לשרת בקדוש, א"כ שפיר הוא בכל כהנים לעומת העם וכדכתיב ובני דוד הכהנים. והוא דלא אמר אי לא איקרו עם מיחטו נמי ליחטו, דבכוב"כ לאו שפיר עבר כדלקמן קל"ג ע"א, דדרש ונtru ולא שיטול מעצמו ודז"ק.

ע"ב אמר לך רב, תנאי היא, דתני וכוי דמר סבר איקרו עם ומר סבר לא איקרו עס. לכארו' hei מכאן ראי' נגד הב"ח הנ"ל דלפי דעתוadam לא איקרו עס הוא בכלל כהנים, למה לא אמר דמן דמוקי יכפר על עבדים ולא אלויים בכלל כהנים, אלא דזה ליתה דא"כ אידך דמוקי אלויים ס"ל דאיינט לא בכלל כהנים ולא בכלל עם הקהיל, א"כ רב דספוקי מספקא לי' דלא כמוון, ואם אמר דרב ספוקי מספקא לי' בהאי תנא דמוקי יכפר על עבדים ולא אלויים אי משום דחוו בכלל כהנים אי דחוו בכלל עם הקהיל, דاز לא הוה לי' לרבע לפ██וק כהאי תנא כיון דלאידך ודאי לא הוה בכלל כהנים או עס וביטה פטור ממתנות, ולאידך אפשר דאפיון כלל כהנים המה ואיך קאמר מסתומים דלא שקין מני' דחא בדין הוא דלא שקין מני', אלא דעל רב גופא קשה דילמא באמות האי תנא דדרש יכפר על עבדים ס"ל דלוויים הו בכלל כהנים וצע"ג ודז"ק.

ד"נ קל"ב ע"א גמור אר"ה בר חייא Mai חייב נמי, דקאמר חייב בחצי מותנות, עיין בלב אר"י שהקשה דמ"ש מספק ויבם שבאו לחלוקת בנכסי סבא דאמרין דהכל של יבם משום דאין ספק מוציא מיידי ודאי בפ' החולץ. וכעין שהקשוש התוס' ריש מס' בב"מ, בזה אמר כולה של' זה אמר ח齊ה של' עי"ש מה שהאריך, ולידי' לק"מ דשאני התם דלולי האי ספק היה היבם היירוש ייחידי, וכן בב"מ שם דלולי האי טענת ח齊ה של' hei אידך מכח מציאתו זוכה בכולה וכן שיעץ לומר דאין ספק יכול להחליש את הוראי שהי' לולי הספק, אבל בכבי' הבא על התתיששה מה תאמיר דלולי הצבי ה' האיל' ולד' כולה שה, הלא לולי הצבי לא hei נולד מיד', כי בלא אב אין הרינו ולידה, וא"כ האי ספק ספק דמעיקרא הוא והשיות נולד במומו עמו בספק זרע האב שהוא צבי וזה ברור ואמתה ודז"ק.

משנה בכור שנטערב במאה בזמן שמה שאוחטין את כולו פטור את כלם, ותימא רבתא תמהתי הלא מה"ת חד בתרי בטל אפי' בע"ח, וא"כ ליכא כאן שום קדושות בכור ומותרין כולו בגיןה ועובדיה ולמה לא יתחייבו כולו במתנות כיון דכלו חולין גמורים מהה לכל מיל' מה"ת עכ"פ, ובעינוי מתחתתי את ספרא דק"ז החת"ס

הבית, ולכן כתוב דאפיון נקבע בששה דברים בגורו, איןו לוכה על אכילתו עד שיקבע בכניסה לביתו. והנה עיקר הפרשת תומ"מ הוא בגורו, והרי הרמב"ם ז"ל בעצמו פסק בפי"ב הי"ז מתרומות דין ישראל חייבן ליטפל בתרומה ולהביאה מן הגורו לעיר ומון הדבר לשישוב, אלא הכהנים יוצאים לגרנות וישראל מותנים להם חלקו שם. והוא מבריתא סוף פרק, ומעתה איך יתאמתו שני דברים אלו, הלא מה"ת אין הגורו קובל לתומ"מ אלא הכנסה לבית, ואיך יפריש בעודם פטורין, אלא ודאי דכל שגומר מלاكتון כדי להכניםם בבית שוב וכי מפריש עליהם מה"ת ועיין במנ"ח. אבל גומון ע"מ מכך למחרן לא נקבע כלל למעשר אפיקו יכnisם לביתו, אבל מ"מ מכך מודה הרמב"ם ז"ל, אם מוכרכן לבסוף אחר שגמרן לאכילה, ולא הפריש אז, דפטור מה"ת וכן משמעו מלשונו שנ' בפ"ד הנ"ל "וכן האוכל מפיירות שדעתו להוליכן לשוק אחר שנגמרה מלاكتון, איןו לוכה אלא מכת מרדות כמו שביארנו שאין הגומר למכור חייב במעשר אלא מדבריהם עכ"ל. והנה אחר שנגמרה מלاكتון שכותוב ע"כ קאי אוכל מפיירות, וכמו דאמר האוכל פירות אחר שנגמרה מלاكتון. ונגמרה מלاكتון היינו כניסה לבית דאי קודם لكن בלא"ה איןו אכן מלקות על טבל. וא"כ ה' לו לכתוב,,שהיה דעתו להוליכן לשוק" ולא,, שדעתו להוליכן לשוק" עתה הרי דס"ל דזוקא אם עדיין דעתו להוליכן לשוק פטור מה"ת באוכל ארעי, אבל אם חזר ממחשבתו, ע"פ שבעת גמר מלاكتו הי' דעתו למחרן, לא מהני האי מחשבה שנטבללה לפטרו מעשר. ועכ"פ הי' איך שייה' האי דין דקתני כאן בבריתא, דאנס המלך גורנו בחובו דחיביב לעשר, ע"כ רק מדרבנן חייב, דהרי הוא כמכו לו ומוכר פטור מעשר ואפי' תפיש דרכי הרמב"ם כמו שהבון המנ"ח, דזוקא אם חייב בשעות גמר מלاكتו למחרן, אז פטור מה"ת, אבל חישב לאכלו חייב הלא הכא אנס את גורנו כתני, והוא קודם שהכניסו לביתו שלדעת הרמב"ם אין כאן חייב מעשר מה"ת עדיין.

ולפ"ז הי' סובר המקשן דהא דחיבבו רפנן את המוכר לעשר הוא מטיעס גל שבט, שלא יפסידו הכהנים חלוקם ואעכ"פ דעתך לא הורמו ובטבל ליכא משום גל השבט כדלעיל, התם כבר נאכל ולי' לא חייבו בהפרשה ונתנית תומ"מ, لكن גם תשולםן לא תקנו חכמים דהא בלא"ה איך לאו עלי' חיוב מיתה על אכילתו אבל הכא כיון דהittel בעין ואיכא לחיבבו בהפרשה ונתינה חייבורו רבנן, משום שלא יפסידו הכהנים חלוקם. ולכן פריך במתנות נמי' ניהו דליתנייהו וא"א לחיבבו בנתינה, אבל כיון דליך איסור באכילתון הויל לחיז'ל לחיבבו מדרבנן בתשלומי המתנות משום פסידא דכחון, דחווה כמוכר, כמו שחייבו מדרבנן לעשר במוכר או אנס בחובו, דחווה כמוכר, ע"ז משני דשאני התם דקמشرطני לי', ור"ל דלאו משום שלא' הי' כאו"א מוכר דכחון חייבו לעשר במוכר, אלא משום שלא' הי' לא חייב המוכר והולקה בתומ"מ, אבל כאן במתנות הרי הוא עובר אבטול מ"ע אם אוכל או מזיך המתנות, וא"כ אין כאן מקום לחיבב בתשלומין כדי שלא יאכלם דהרי בלא"ה לא יבטל מ"ע בידים לנפלע"ד לפי חומר העניין ליישב הסוגי' וממלא מתוڑת קוש' התוס' דהא גם באוכל מתנות אישטרשי לי', כМОבן ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' ההוא ליוואה דחווה חטף מותנתא, ופרש"י ז"ל כשהיו התינוקות מוליכין הזרע והלהו"ק לכחן, חוטפם מידייהם עכ"ל, עיין בח' ק"ז זצ"ל, דבעי רשי ז"ל בזה שלא' הי' גזל גמור לא מצד הכהן שנשלח לו, ולא מצד הבעלים שיש להם טו"ה, ולכן קאמר דשלח עי' תינוקות דלא צי' לכחן עי"ש. ובעינוי תמורה לומר דכל שולח אדם מתנה לחברו עי' קטן אין בו משום גלatemala, אבל לפע"ד נראה

אף פסחמה"ק וכו', אל' למאי מגדמת להו, אי לחולין אווא"ב נהוג בו, ואיל' לקדשים אווא"ב נהוג בו, אל' אי הכל' גבי חלב נמי נימא הכל' וכו', לאו מי אמורת אך ולא חלבן אימא נמי אך ולא אווא"ב, עכ"ל הנמו' הנה היצא לנו מתוק האי סוני' דלאו מצד קדושה אסור הגיהה ועובדת פוטרין אותן ממכורה וממתנות, דאי' כ' למה לי אך חלק לדגבי אווא"ב וחלב אין לו דין צבי ואיל' וכאשר פריך שם דברין חולין ובין קדשים הני נהוגין בהן, אלא משום דמגזה"כ פסחמה"ק שעאן הכתוב צבי ואיל', ועין שם בתוס' דמה"ט מונחיג שור פסחמה"ק לוקה משום מנaging כלאים. וכן מה"ט אין פודין בפסחמה"ק פטר חמоро, והתוס' הקשו שם דנימא נמי דלבעי CISIOI בשחיטה, ותרצוי משום דכתיב בפסחמה"ק על הארץ תשפננה כמים, עי"ש. ואל יהי הדבר הזה איז בעיניך איז נאמר משום דאיתקש לצבי ואיל' לעניין בכור ומתנות דפטורין דנאמר דהקרא משוה אוטם לחיה ממש עד שנTier חלבן ואויא"ב ונצרך CISIOI הדם בשחיטה, דיפה דרשוי חז"ל כן אדם נאמר דחדך דפסחמה"ק עדין צד קדושה יש בהן דיסורים בגיהה ועובדת, ולכן אין בכורה ומנתנות נהוג בהן, האי הקישא צבי ואיל' הו היא הפך האי טעמא דהרי צבי ואיל' לא שייך בו לעולם שום קדושת קרבן ופסחמה"ק משום דעתך איכא עליו צד קדושת קרבן, אין בו משום בכור ומנתנות והוא"ל להקישן לקדשים להשמעינו, דמצד שעידין יש עליו קדושה דין' שהוא לעניין בכור ומנתנות כקודם שהומנו ונפדו, אבל לא להקישן לצבי ואיל' שאין שיק' בהם שום קדושת קרבן, ולכן הוכרכו חז"ל לדירוש דהתורה עשאן צבי ואיל' ולא מצד קדושה שבתמים דאסורים בגיהה ועובדת, אלא מגזה"כ, ולכן הו"א לכל מיל' כן דין' חייה עליהם לעניין חלב ואויא"ב וכיסוי אשר על כל זה בעינן מיעוטים. ופלא והפלא אני רואה הרמב"ם ז"ל דלא נוחות לזה, ז"ל בפ"ה המכורות ה"ח כל הקדשים וכו' ואם קדם מום עובר להקדשן או שהקדשן תמיימים ואח"כ נולד מום קבוע ונפדו, פטורין מן הבכורה שהרי לא יצאו לחולין לכל דבר מפנייהם אסורים בגיהה ועובדת עכ"ל וזה נגיד הגמ' הנ"ל דדרשין מכבי ואיל' דהוה צבוי ואיל' משום צד קדושה דאית בהו, והרי בהא דין' פודין בהם פטר חמור דאמרין בכורות דף י"ב ע"א נמי מטעם דהוה צבוי ואיל' והרמב"ם בפ"ב מבקרים ה"ט כתוב פודין בגין פקועה אבל לא בפסחמה"ק שהרי נאמר בהן צבוי ואיל' אין פודין אף פסחמה"ק אין פודין בהן עכ"ל, וכיון דבחדא באם בן פקועה נקט דין דפסחמה"ק, ע"כ חדך טעמא אית' ברו' בז' דפוזין ובזה דין' פודין, והרי בגין פקועה פליגו ר"א ומיר זוטרא לעיל דש ע"ב اي'שה מעליה היא או לא, ופסק הרמב"ם ז"ל קר"א דכיו' דרحتיט ואיזיל שה מעליה קרין כי ע"ג דלענין איכלה כבשרה בדיקולא חשוב ולכן אבל פודין, אבל בענין בפסחמה"ק אין פודין דלא הוה שמעליה, דהרי איתקש לצבי ואיל', ואיך שנייה הרמב"ם ז"ל טעמו הכא גבי בכורה לכתב דמשום איסור גיהה ועובדת געה בה, ובמתנות בפ"ט מבקרים שתק הרמב"ם ז"ל מכל וכל ולא כתוב שום טעם אלא הדין סתם קדשים שהקדש חמימים ואח"כ נולד בהם מום ונפדו, הרי אלו פטורין מן המתנות עכ"ל, ודרכו בהז' געלם ממנו ומיתן ואיזכה להבון דעתך. אבל ממשנתנו יש ראי' ברורה לדעת' התוס' התורה עשאן צבוי ואיל', דהינו כמי הביטול ברוב מהני לחיבתו במתנות דניהם, ובכורה וממילא לא מאי הביטול מטה' במתנות דניהם, דהינו גיהה ועובדת פקע ממן ע"י ביטול, אבל הוא דפטור מן המתנות לאו מטעם איסור גיהה ועובדת הוה, אלא מכח דעשאן הכתוב בחיה, דלא שייך במתנות, וע"ז לא מהני הביטול לעשותו שה מעליה כנ"ל, וכיון דזיכינו לידע דבבכור בע"מ לא שייך ביטול לעניין מתנות לחיבוב, שוב לא שייך ג"כ כל דפריש מרובה פריש דכל דבר שלא נ לבטל חשוב לי קבוע וכמחזאה על מחזה דמי,

ז"ל ומצתתי שהוא ז"ל יש על מדוכה זו, וככתוב ז"ל הנה צל"ע הא מה"ת אפי' בע"ח ודבר חשוב בטל ברוב ואי ה' התערבותות או'ה ה' בטל אפי' היתר באיסור דס"ל לרמב"ן בعلמא אין דרך היתר להבטל מ"מ היינו להבטל ולהזכיר ההיתר לאיסור אבל כל דפריש מורה פריש אמרין וכו' האמנים מבואר בחו"מ סס"י רל"ב, בהאי דינא ממש חזקת ממון של בעליים עדי', וזה בכלל אין חולין בממון אחר הרוב (ר"ל דלא אמרין כל דפריש מרובה פריש), אך מ"מ מבואר لكمון קל"ד ע"א אפי' בספק השקל לא מהני חזקת ממו' של בעליים נגד מתנות כהונה דאמרין צדק משליך ותנו לו, מכש"כ היכי דרובא מסיע לכחן וכו', וצע"ג לפע"ד ואין לי מקום לישב קושי' זו אלא לומר כיון דעתך פ"פ מדרבנן בע"ח לא בטלו נמצאו אסורים כולם בגיהה ועובדת מדרבנן הם פטרוה מתנות שלא יבואו לזלزل בגיהה ועובדת וכו' עכ"ל העתקתי לשונו הטהורה כדי לדקדק בו, כי לפע"ד במחכ"ת לא כיון כאן האמת, כי היתכן שחכמי התלמיד יעברו בשתייה על משנה כזו שלא לפרש דעתמא דפטורי משום גירה, ועקרו חז"ל מצות נתינה בשוא"ת, מחש ניזה ועובדת, וגם גורו הגורה קשה להולמה, כיון דמה"ת באמת מותרין כל' בגיהה ועובדת, איך יעקרו מ"ע דאוריתא ולעשות גורה לאורה והרי לעיל בכוי לא פטרוה מלכוסות דמה כדי שלא יאכלו חלבה וחיבב בכיסוי בחיה ואיסור חלבה כבמה והחחות' הס הרגש באיה וככתוב ע"י ביטול לאיסור שהמאציאות, ואת נלמד מהא דאמרו בב"מ בקפץ אחד מן המנויין לתוכה דכלון פטורין מעשר משום דעשרה ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק, ולא שדרשין זאת מקרה ובמעשר בהמה דוקא, אלא דבכ"מ דאי' חד פטור ממצוותה ונתערב בכמה שחיבבים שוב א"א לקיים המצווה ודאי אלא ספק, אלא דיש חילוק בדבר אם הפטור הוא בעצם זאת שייך סברה הנ"ל, דאי' להעשות חיוב מן הפטור ע"י ביטול, אבל אם הפטור הוא ע"יizia פסול או איסור שוב כל שנבטל הפטול והאיסור, מילא נעשה ראוי' למוצה, ומה"ט בריש פ' כל האזכרים בטropaה שנתערב בזבחים פריך ונבטל ברובא וככשניהם דניידי', משום דטרפה הוה פסול לגביה מקרה דמן הבקר לחוץיא את הטרפה, ולא בעצם איינו ראוי' לקרבן, ולכן כל שע"י הביטול נסתלק הטרפות לגבי האיסור, שוב ממילא ראוי' לקרבן. וא"כ לכארו' הכא דכוותי' דבקדים אין מתנות נהוגין בהן משום דמייעט רחמנא קדשים ממתנות ומעתה אם נבטל הבkor בשאר בהמות חולין עד שפרק הקדשנה ממן מכל וכל והותר בגיהה ועובדת, ממילא חזר להיות כחולין גמורים, ולמה לא יתחייב במתנות דהרי המניעה של קדשים נסתלק. אבל הtot איזיך ושמע דבבcor שהומס וכן כל פסולין מקדשים שנפטרו דפטורים מבכורה וממתנות, לא משום צד קדושה דאית בהו פטורין מבכורה וממתנות, אלא משום דאיתקש לצבי ואיל' דהינו דתורה אמרה דפסח"מ מהנה מה' מש לעניין הני דברים, דע"י בבכורות דף ט"ו ע"א, דקתני הותם בבריתא דמה צבוי ואיל' פטורים מן הבכורה וממתנות, אף פסחמה"ק כן, ואח"כ קאמיר אי מה צבוי ואיל' חלבן מותר אף פסחמה"ק חלבן מותר ת"ל אך חלק ואח"כ פריך ר"פ לאבוי אי מה צבוי ואיל' אין אווא"ב נהוג בהן

בו, הגם שרהיט ואזיל כשה מעלה והבן.

וְדָע עוד דגש מרשי"ז^ט יש להוכיח DSTOVER כדעת הרמב"ם דפטור בכורה ומנתנות בפסח"מ הוא מטעם קדושה דעתית בהו, דהיינו איסור גיזה וعبادת, DRISHI פרkon במשנה שם ד"ה כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן בסח"ד כתוב וז"ל קסביר הא תנא קדושת דמים מדחה מן הבכורה, דין קדושה חלה על קדושה עכ"ל. ועיין בטז"ז יונ"ד סי' ס"א סק"א דנטקשה לי' בדמתנות הקדש לתוכו הcis דלב"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ובאיור דאריתא בריש פ' שלוחה הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה היהות כאיסור, שוב הוה לי' קבוע דאריתא וכמחצה על מוחצה דמי. וראוי ברורה לאז המשנה סוף מעלה בנפלת פרוטה של הקדש לתוכו הcis דלב"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ומטעם שבאיור דאריתא בריש פ' שלוחה הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה על מוחצה עכ"פ שאינו ניכר. זאת ממש כמו כאן. ואתה הוא הדין דמשנתינו דהאי בכור בע"מ דהוה פסחא"ק דnidon חייה לעניין מנתנות לעולם נשאר כמהות שהוא פטור מנתנות, אף שנתבטל איסורו של גיזה וعبادת ברוב מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותו מגזה^ב להיות חייה לעניין מנתנות עדין במקומו עומד. וכך כל או"א מן השוחטים יאמר לךן אמר איתי ראי^ג דידי לאו פסחא"ק הוא דחשוב חייה לעניין מנתנות, וככל המוציא מחבירו עליו הראה. ומה שכתוב קאי צ"ל דלו יהיו ריק ספק מ"מ בנתנות כהונה אמרין לקמן דלא מהני חזקת ממון צדק משלך ו吞 לו, במכח"ת גם באז לא כיון המטרה, דהרי הש"ס מחלוקת בין פרה לקמן דפרה בחזקת פטורה קיימה, וכמה בחזקת חיובא קיימת, ועיין מה שכתבו בזה לקמן בס"ד, ותוך הדבריס דהאי חזקת פטור וחזקת חיזב לאו חזקה ממש קامر אלא דקרה עני ורש הצידקו דדרשין וכוי' דצדך משלך ו吞 לו, מוקמין במקומות דאייכא חיוב מבורר או"ג דנולד לנו ספק אם זה שיך להאי חיוב או לא, כמו בקמיה דאייכא כאן חיוב לקט עליה, אלא שמוספקים על hei חיטים אם נפל לפני קצירה או בשעת קצירה. ע"י אמרין צדק משלך ו吞 לו אבל במקומות דאייכא ספק אם יש כאן חיובא כלל, כמו בפרה של גר דשמא נשחתה קודם גירות, זה הדרין לדין המוציא מחבירו עליו הראה דכל ספק ממונא לכולו לנתקע גם בנתנות כהונה, אמרו מעתה כאן בנטערב פסחא"ק בשאר במתנות הרוי דומה ממש לפרה של גר דמה לי אם מצד דמה לא נתקע שהבעל הפרה הי' פטור מפני שעדיין לא נתגיר או שאולי הפרה חייה ואינה בת חיובא, והרי כאן טועו כל או"א שמא שחטתי אני דבר שאין בו חיוב מנתנות וליכא כאן חזקת חיובא כלל כמו בגר. וזה פשוט ואמת לאmittion בס"ד. וכך הדין דמשנתינו דין אמרות מה"ת דכל שנטערב בכור בע"מ כלון פטורין ואין בו אישור גיזה לא ישלם עבור הבכור בע"מ מושם דנטבטול ואין בו אישור גיזה וعبادת בגיזה וعبادת מה"ת. אבל בכור תס שנטערב ודאי מה"ת הי' חייב בנתנות גס על הבכור, דהרי מה"ת בטל ברוב חולין ופקע הקדושה מנני ונעשה חולין וממיela חייב בנתנות בכור תס לא איטקש לצבי ואיל ופקע הקדושה מה"ת כהה דכללו לךן. ועתה שנטערב ופקע הקדושה מנני ומה לא יתחייב בנתנות, אלא דיון דמדרבען בע"ח לא בטלו וכולו ירעו עד שישתאבו, אין לדין זה מציאות.

והנה הא דכתב הטור והשו"ע סי' ס"א ט"ו, "ואינה נהגת בקדשים ולא בכור", הוא חתום וסתום מאד, בכור ודאי בע"מ קאמר, דברו תס הוא יכול לכחנים ומאי לימירא דין כאן חיוב מנתנות ובקדשים אם נמי בע"מ קאמר למה חילוק לשנים, הכי הול"ל בפסולי המוקדשין אין נהגות ונכלל בזה גס בכור בע"מ ועד טעמא אית להו דנטקשה לצבי ואיל. אלא ודאי דהאי קדשים הינו קדשים תמיימים ודינא דמתני קאמר דקתני בחולין אבל לא במוקדשין, וכן ציין העין משפט על האי דינא לגבי חלב ואיל ואיל ופקע כיסוי ומ"מ אין פודין בהן מושם דהשווה התורה אותן לעניין בכור ומנתנות ואיל גס לעניין כלאים להחשב כהיה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותפם לעניין אבמה"ח שלא נפדה

וא"כ כל שלקה הוה כלכך מן הקבוע ולא תימא דהרי הוא קבוע שאינו ניכר דאינו אלא מדרבען, דזה ליתה דעתא דעתא קבוע שאינו ניכר רק מדרבען, משום דמה"ת בטל מAMIL הוה הקביעות רק דרבנן אבל בהיתר באיסור דההтир מה"ת לא נטבטול ולא נתהפק להיות כאיסור, שוב הוה לי' קבוע דאריתא וכמחצה על מוחצה דמי. וראוי ברורה לאז המשנה סוף מעלה בנפלת פרוטה של הקדש לתוכו הcis דלב"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ומטעם שבאיור דאריתא בריש פ' שלוחה הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה על מוחצה עכ"פ שאינו ניכר. זאת ממש כמו כאן. ואתה הוא הדין דמשנתינו דהאי בכור בע"מ דהוה פסחא"ק דnidon חייה לעניין מנתנות לעולם נשאר כמהות שהוא פטור מנתנות, אף שנתבטל איסורו של גיזה וعبادת ברוב מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותו מגזה^ב להיות חייה לעניין מנתנות עדין במקומו עומד. וכך כל או"א מן השוחטים יאמר לךן אמר איתי ראי^ג דידי לאו פסחא"ק הוא דחשוב חייה לעניין מנתנות, וככל המוציא מחבירו עליו הראה. ומה שכתוב קאי צ"ל דלו יהיו ריק ספק מ"מ בנתנות כהונה אמרין לקמן דלא מהני חזקת ממון צדק משלך ו吞 לו, במכח"ת גם באז לא כיון המטרה, דהרי הש"ס מחלוקת בין פרה קיימת, ועיין דפרה בחזקת פטורה קיימת, וכמה בחזקת חיובא קיימת, ועיין מה שכתבו בזה לקמן בס"ד, ותוך הדבריס דהאי חזקת פטור וחזקת חיזב לאו חזקה ממש קامر אלא דקרה עני ורש הצידקו דדרשין וכוי' דצדך משלך ו吞 לו, מוקמין במקומות דאייכא חיוב מבורר או"ג דנולד לנו ספק אם זה שיך להאי חיוב או לא, כמו בקמיה דאייכא כאן חיוב לקט עליה, אלא שמוספקים על hei חיטים אם נפל לפני קצירה או בשעת קצירה. ע"י אמרין צדק משלך ו吞 לו אבל במקומות דאייכא ספק אם יש כאן חיובא כלל, כמו בפרה של גר דשמא נשחתה קודם גירות, זה הדרין לדין המוציא מחבירו עליו הראה דכל ספק ממונא לכולו לנתקע גם בנתנות כהונה, אמרו מעתה כאן בנטערב פסחא"ק בשאר במתנות הרוי דומה ממש פרה של גר דמה לי אם מצד דמה לא נתקע שהבעל הפרה הי' פטור מפני שעדיין לא נתגיר או שאולי הפרה חייה ואינה בת חיובא, והרי כאן טועו כל או"א שמא שחטתי אני דבר שאין בו חיוב מנתנות וליכא כאן חזקת חיובא כלל כמו בגר. וזה פשוט ואמת לאmittion בס"ד. וכך הדין דמשנתינו דין אמרות מה"ת דכל שנטערב בכור בע"מ כלון פטורין ואין בו אישור גיזה לא ישלם עבור הבכור בע"מ מושם דנטבטול ואין בו אישור גיזה וudad ופקע הקדושה מה"ת. אבל בכור תס שנטערב ודאי מה"ת הי' חייב בנתנות גס על הבכור, דהרי מה"ת בטל ברוב חולין ופקע הקדושה מנני ונעשה חולין וממיela חייב בנתנות בכור תס לא איטקש לצבי ואיל ופקע הקדושה מה"ת כהה דכללו לךן. ועתה שנטערב ופקע הקדושה מנני ומה לא יתחייב בנתנות, אלא דיון דמדרבען בע"ח לא בטלו וכולו ירעו עד שישתאבו, אין לדין זה מציאות.

וְדָע דלענין פודין פטור חמור דפסק הרמב"ם ז"ל קר"א דפודין בגין פקועה אייכא מאן דגרס ברmb"ס דין פודין וכמר זטורא עין לעיל בפסקים ובפרשניש הש"ס שם. והנה באמת יותר מסתבר לפסק דין פודין דמ"ש מפסחא"ק דאלין שאר מיל שעה מעלה הוא ודיננו ג"כ כשהיא לצבי ואיל, ע"ג דלענין שאר מיל שעה מעלה הוא ודיננו ג"כ כשהיא דהאי קדשים הינו קדשים תמיימים ודינא דמתני קאמר דקתני בחולין אבל לא במוקדשין, וכן ציין העין משפט על האי דינא לגבי חלב ואיל ואיל ופקע כיסוי ומ"מ אין פודין בהן מושם דהשווה התורה אותן לעניין בכור ומנתנות ואיל גס לעניין כלאים להחשב כהיה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותפם לעניין אבמה"ח שלא נפדה

لطבה אינו יכול לדוחתו ולומר לו לך לבעלים, ואני יכול להבון כוונתם בזיה, סכ"ס כיון דעתו להבעלים הרי אינו יכול ליתן לכהן התבאו ובלאי"ה הלא אמרו لكمן דין לכהן לתבעו חלקו בפה ולא עוד דהרי י יכול לדוחתו שיתנתנו לכהן אחר, ולעיל ד"ר מ"ד ע"ב כתבתי על האDDRשו מה אמר יחזקאל ולא בא בפי בשיר פיגול, שלא אכל מבמהה שלא הורמו מתנותיה, דמש"ה קרי לי בשיר פיגול כיון דהדין עם הטבה, והכוונה שהטבה מוזהר שלא ישנות לבעלים עד שיחי בטוח שיתנתו לכהן, וכל ששותת בל' שחששב על הכהן שיגיע לחלקו, הוא השחיטה כעין פיגול, דהמחייב פוסלת בקדשים עיי"ש, וכיון שאין זה אלא חומרא בעלמא שמשתבח בי חזקאל لكن לא הביאו הרמב"ם ז"ל להלכה, כלפ"ד וד"ק.

ע"ש גמר' דרש רبا מאת העם, ולא מאות הכהנים מאת זובי הזכה הי אומר אפיקו טבח כהן במשמעו. והנה רשי ז"ל פירש אדם כהן נעשה טבח למכור חייב מה"ת ליתן מתנות לכהן אחר. והתוס' הקשו עליו דאי"כ איך פטרוهو שנים או שלושה שבועות, ועיין בראשונים שתירצ'ו זאת, אבל ק"ז ז"ל קמתמה דעכ"פ מ"ש מתרומות תבאותו דסגי בהפרשה, אבל איינו נותן לכהן אחר, ולעיל תנינן בפירוש דין מוציאין מכון לכהן.

ומה שנראה לפ"ד בזיה הוא עפ"י הכלל שהזכרתי כ"פ דח"ל דרשו המקראות להשווות לסבירתם, והנה נראת עד כמה רחוק הדמיון של תומ"מ מן התבואה, למנותות מזביחת האצת. דבתבואה לפי שהקרע נחלהק היהתה שוה בשווה ואני נמכרת לחלוין, סתמא דמלטה לא הי' לשום בעל הקרע יתרון גדול למכור לאחרים, וכן פטרוهو את המוכר למגורי כמו שהבאתי לעיל דרשת ח"ל בב"ב פ"ח ע"ב, ואכלת ולא מוכר תבאות זרעך ולא לוקח. ולעומת זה הבשר הנפק כיסתמא דמלטה אין בעל הבמה שוחט לעצמו כי חז' ממה שהוא טרחה יתירה וצריכה אומנות לשוחט ולפשות ולחלק לחתיכות, אין לב"ב אחד צורך לבהמה שלמה, בפרט לשור, וכן כאן לא הקפידה תורה לחיביך דזוקא בשוחט מעדרן מבקרו וצאנן למיועטה לוקח, דהרי לא כתיב מאות העם זובי בקרים וצאנם כדי למיועטה לוקח וזובה, אלא מאות זובי הזכה סתמא כתיב, שם הטבחים הלווקחים בהמות בשוק מן המגדלים בקר וצאן ועל הטבחים הטיל את החיוב ליתן המתנות לכהן, ואין זה חס על הטבחים אלא על העם המוכר לטבח, כי הטבח מחשב שווי' של בהמה לשחיטה כמה ליטרא בשר יש בה למכור וכיון דהמנתנות מגע להנינים ינכה זאת משוי' וזה פשוט, ומעטה אם הכהן טבח יפטר מליתן מתנות, הוא יקח את הבמה בשוק בגין מטהו שמיועטה ליטרא לכהן, מפני שלדי' שווי' יותר, ואם יקח בשווה עם חברו ישראל, אז הוא ירוי יותר במסחרו מן הישראל חבירו וזה דבר שאינו מן הרואין, ולכן אין חלק ולומר אם בעל הבמה שוחט כאשר באקרי אירע זאת דשותט ומחלק היתר לשכניינו, אז הישראל חייב במנותות והכהן פטור, וכן שהוא בח"מ של התבואה, אבל אם טבח הלווקחים בהמות ומוכר בשבר באיטלי, אז מה לי כהן ומה לי ישראל, כי אין הכהן הנוטן רק הבעלים של הבמות, או לוקחי הבשר כי הטבח מנכה לבעל הבמה מן דמי שווי' את משקל המתנות, או טיל את מחרים על הלווקחים, ובבא הכניס את זאת במלות הקרה הפלא ופלא דהקרה הטיל מס זה על העם דכתיב מאות העם ר"ל אם באקרי ישחות בעל הבמה מבקרו וצאנן, או יקח לעצמו לאכול ולהקל לשכניו, אז יצאו הכהנים מחובז זה, ולכן דרישן מאת העם ולא מן הכהנים, ואח"כ אמר ומאת זובי הזכה שם הטבחים שאומנותם בכ' ליקח בהמות ולמכרן באיטלי ובאה גם הכהנים בכלל. ומה מאי מושב בזה קושי הרטוס' על רשי ז"ל דהני

דאותם נתמעטו ממתנות, ובכור בע"מ משום דאיתקש לצבי ואיל. ומה שכותב שם הטו"ז סק"א דרש"י כתוב הטעם דין קדושה חלה אקדושה הוא פלא והפלא דרש"י ז"ל כתוב כן אקדמי בה"ב דקדושים מום קבוע להקדשו, וגם זה ליתא אלא הטעם ממש"כ התוס' בביברות דמתה העם כתיב ולא מאת הגבוחה, דהוה כשותת לכהן ולעכו"ם, אבל אקדושים תמיימים הטעם דכתיב אותם. ובאמת כל עיקר דין זה דאיינו נוהגות בקדשים לא ידעתו למה הביאו הטoor והמחבר, דהרי אין קדשים נוהגים בזיה' והוא תראה דכל הני בחולין ובמקדשים ובחולין ולא במקדשין דהאי מסכתא לא הזכירו הטור והשוו"ע כלל דוק ותשכח ורק הרמב"ם האקרים, וכן כאן במתנות נמי השמיטו בעלי השו"ע את יתר דיני המשנה בעני קדשים, כמו דיו שכתב הרמב"ם בפ"ט ה"ב כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונpendo חיבטים במתנות, וע"כ לומר דהביאו כאן דאיינו נוהגות בקדשים אותו בכור קתני, וזאת הי' בעוכרי הטו"ז וכן הפרישה על הטור שכתב ג"כ הטעם דין און קדושה חלה על קדושה כדי שיהי חד טעמא לבכור בע"מ עם קדשים תמיימים. אבל מאחר שברורתי זהה ליתא, שני דינים משנה טעמיים הם. א"כ באמת לא הי' להטור והשוו"ע להביאו כלל האי דין דאיinos נוהגות במוקדים, כמו שלא הביא זאת, לא באוא"ב ולא בגה"ג ולא בראשית הגז ולא בשילוח הקון, והוא תמיा רבתא על הטור והמחבר ונתן מקום לאחוריוני לטעות זה חד טעמא אית לקדשים תמיימים ולבכור בע"מ וד"ק.

ע"ש במשנה בזמן שמה שוחטין את כולן וכו', אחד שוחט את כולם וכו', מלשון המשנה משמע דהכל תלוי בשוחט אם מהה שוחטין או אחד שוחט, אבל של מי המה כך לי אם של אחד או של מהה, ולזה הי' מקום לפיה שאמר רבא דהדין עם הטבח, א"כ אם שחט הוא לכל מאה בעלי הזבח לא מצי מיפותרי אלא מחדא אבל אין כולן צריך ליתן לכהן דהרי אין כאן ספק לגבי הטבח בשחט רק אחד שהוא בכור והשאר כולן חיבטים. אלא דמלשון הרמב"ם ז"ל מבואר דאיינו כן שהוא ז"ל شيئا' מלשון המשנה וכותב ז"ל, "ברמת קדשים שנפסלה במומה ואני חיבת במתנות שנטערבה בברבות אחירות אפילו בזמן שכל בהמה מותם לאחד כולל פטורים וכו', היה אחד הוא השוחט את כולם פטור מתנות אחת מהן בלבד" עכ"ל, הנה ברור מילו בחולקה ראשונה דאם כל בהמה יש לו בעל אחר. ככלו פטוריין בין שוחט אחד את כולם או כל או"א שוחט לעצמו, כי לא דבר מן השוחט כלל, אלא אם של בעלים הרבה המה וניהו דהדין עם הטבח, מ"מala השוחט לכהן ולנכרי פטור, מפני שרך אז הדין עם הטבח אם שחט למי שחייב במתנות, ומעתה אם בעל הזבח מצי פטור את עצמו באומר דילמא הזבח של הי' הבכור, הרי מAMIL גם הטבח אין עליו שום די, אלא דבחולקה שנייה לשונו איינו מדויק שכתב היה האחד הוא השוחט את כולם, דמשמעו דתלו בשוחט והכי הוליל' הי' כולן של אחד לא פטור אלא מתנות אחת בלבד, אלא דמ"מ פירוש דבריו הוא דאם של אחד המה ואחד הוא השוחט את כולם היינו דשלו המה, אבל מעשה הזביחה מצי עבדי מהא שוחטין וד"ק.

ע"ב גמר' מר רבא זאת אומרת הדין על הטבח, לעיל קאמר אליבא דר"א דיליף זאת מאות זובי הזכה, וכותב בחודשי הר"ן ז"ל דה"ה לרבען דר"א נמי דרשוי מדכתיב זובי ולא זובי, משמעו فهو תרתי דשותט. אלא דאי רואה דהרמב"ם ז"ל השמשת הא דרבא דהדין עם הטבח, וקשה לומר דס"ל דלית הלכתא כוותי דהרי לא מצין חולק עליו בגמר'. אלא דלפ"ד משי"ה השמיטו מושם לדיניא אין שום נפקותא בדבר דהרי כתבו הרשב"א והר"ן ז"ל דלאו לממר דין טו"ה לבעלים אלאadam כהן בא לתבעו

ודוק"ק היטב.

ע"ש גמר' וארא"ח כ"ד מתנות כהונה כל כהן שאינו בקי בהן אין נותנין לו מיתה, ולאו מלטה היא דתני ריש"א אומר כל כהן שאינו מודה העובדה וכו' ופירש"י שאמר בלבו דברי הבל הן ולא צוה המקום וכו', ולכן אמר תמורה דמןיא ידעינו שאומר כן בלבו כדי שלא ניתן לו חלק בקדושים, ואולי מה"ט ארא"ח כל כהן שאינו בקי בהן דמןיא כלל בקי, מסתמא משום דאיינו מודה בה, והש"ס דוחה ולאו מלטה היא, אלא בעין היכר אחר דאיינו מודה בעובדה דמאלל בעובדה וכדומה. והוא שלא מפרש ריש"ז"ל דבאומר בפה מלא משום דעתמא דמלטה כהן מקבל מתנות כהונה וכל מהיתו מקדשי ד' לא גלה את לבו להכחיש בעובדה אלא שמחשבתו ניכרת מותוק מעשו וד"ק.

ד"ר קליג' ע"א גמר' בדק לנו ר' יוסף האי כהנא דחטיף מתנותא חובי קמחבב מצוחה או זלאיל' קמיאלל במצויה, לא הבנתי איך מצוחה קעבד כהן בקבלת ואכילת צורע ולהחימס וקבה כי אכילת תרומה מצין דאיקרי עבודה בפסחים ריש דף ע"ג, אמר לו הרי הוא אומר עבודות מתנות את כהונתכם וזהו הקרב ימות, עשו אכילת תרומה בגבליין בעבודת ביהם"ק, משמע דוקא אכילת תרומה, אבל לא אכילת צורע והלו"ק שהוא חולין ונأكل גם לנכרי ולכלבים, ולעיל דאמר ר"ח מתנות כהונה אין נאכלות אלא צלי וברחידל מ"ט אמר קרא למשחה לדולח, דמייה משמע דאכילת המתנות למצויה יחשב גם עליון אני דן דמןיל', דהאי קרא קאי נמיamatנות צורע והלו"ק כי שם כתיב בפ' קרא, "ואני הנה נתני לך את משמרת תרומותיך לכל קדשי ב"י לך מתנות למשחה ולבניך לחך עולם" ושם מונה והולך כל המתנות כהונה, אבל מזערע ולחימס וקבה אין ذכר למו, כי היא מצוחה מהמודשת במשנה תורה פ' שופטים, וכל הגני דמנה בפ' קרח אית' בהו קדושה ונאכלות דוקא בטהרה ולכהנים או לב"ב דוקא, אבל הני מתנות מן הזובי זבחיהם חולין גמורים, ונאכלין אפילו לכלבים מנ"ל לר"ח דאיכא באכילתן שום מצוחה כדי לדרשו האי למשחה דכתיב בפ' קרח על תרומה וקדושים, גם על הגני מתנות חולין דכתיבו בפ' שופטים, ולהיפך נמי קשה לי אי אכילת הגני מתנות מצוחה איך רשאי למקרים לנכרי ולבטל מצוחה זו בידים, וצ"ע בעת ודוו"ק.

ע"ש גמר' ביוון דשמעنا להא דתני הצניעים הישנין את ידיהן וכו' משקל נמי לא שקיןנה לבר ממעלין יומאDCFורי לאחיזוק נפשאי בכחני, ולפרוס ידיה אונס"י לעידניתה עכ"ל, הנה הרמב"ם והטור השמיטו כל השקיל וטרוי ופסקו האי דינא בזה"ל, "לא יחתוף הכהן המתנות ולא ישאל בפיו אלא א"כ נותנין לו בכבוד ובזמן שהם רבים ב biome"ט הצניעים מושכין ידים והגרננים נוטלין, ואם ה"י כהן צנען ואין מכירין אותו שהוא כהן ה"ז נוטל כדידי שידוע לכל שהוא כהן" עכ"ל הרמב"ם, וקרוב זהה ממש לשון הטור, ועיין מה שהאריכו בזה הדרשיה הב"ח והתו"ז ואחריהם הלב ארוי"ז, ובאמת הסוגי תמורה מад, דהא דאבי לא שkil מפני שמע האי ברייתא דצניעים מושכין ידיהן בתילוק לחם הפנים לכאן" אינו מספיק כלל, דלמה לא שkil אם שלחו לו לבתו בדרך כגד, וע"כ לומד דלא ה"י הדרך לשולח המתנות לשום כהן אלא מתחלקות בשוק של טבחים שיש מתאפסים הכהנים, כמו בלחה"פ שנטאפסו בערלה, ומה דשקל במעלי יומא ואחראה כתבו התו"ז משום דהאי יומא המתנות מרובות, והכהנים מתאפסין, ואלו לא ה"י נוטל ה"י אומרים שאינו כהן עכ"ל ור"ל שאז מפני רוב המתנות לא היו חוטfine משום דהיא מתנות לרוב כדי שיגיע לכל או"א ככל הצורך ולכך אז הלכו גס הצניעים שמשכו ידים כל השנה, אבל במעלי

ב' וג' שבועות דפטרוهو לכחן הינו בدلالة קבע מסכתא כדאמר בגמ' ואז מדין תורה ה"י פטור לעולם, דהרי הוא כשותח עצמו ומחלק היתר לשכניו בלי להיות טבח קבוע למכור באיטליין, אלא כדי שלא יתחכם לעשותו בן תמייד הטילו חכמים עליו לשלם אחר ב' וג' שבועות לפי ראות עיני השופט והדין, אבל בקבוע מסכתא דחיב מיד הוא דין תורה דהרי הוא בכלל זובי הזבח שהמה הטבחים. והוא נכון ואמת בס"ד.

ע"ש גמר' ואמר רב"א ארוי' כל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים, ולית הלכתא כוותי. כבר כתבתني לעלה דכיו שחדין עם הטבח הרוי מהשhotalo לו, בידעו שאינו נותן מתנות, ולכן שחייבנו פיגול אלא דלית הלכתא כוותי, ואולי משום דלעיל דף מ"ד ע"ב ר' נתן אמרו דבשר פיגול דקאמר חזקאל, הוא בהמה שלא הורמו מתנותיה, אבל הת"ק פליג שם ואמר שהוא בהמה שהורה בה חכם, והתוס' כתבו דכלו אוכל טבלים ממש, דמתנות ילפין נתינה מתרומה. ולא זכתי להבין דהא גם בתמורה אין הנתינה מעכבות להיות הכרוי טבל, רק ההפרשה מעכבות וכאן הלא המתנות המה מופרשים ועומדים, וליכא אלא מצות נתינה ואיך יהי חמור יותר מן הטבל דשם הנתינה אינה מעכבות, וכאן תעכ卜, ואולי כוונת התוס' לומר דמן אוכל מן המתנות עצמן קאמר אלא אז הווליל' כלו אוכל תרומה, וצ"ע ודוו"ק.

רש"י ד"ה כהן אומרם לו עשה סוכה שעשה לולב שאין בהם חסרון כס כולי האי. ועיין בלב ארוי, ועיין ב"ח ק"ז ז"ל שכטב דריש"ז"ל רמז למה שכ"ה יוז"ד קני"ס קי"ג דבמ"ע אין צרי' לבזבז יותר מחומש. ולפע"ד לא זה כיוון ריש"ז"ל, דהרי גם בהני מצות מצי להיות עני ואני השוו בע"פ מכך ליקח ארבע כסות, אבל הנוטל מן התמחוי, מוכר כסותו ליקח להוציאו הוצאה שאין לפי יכולתו, אבל כוונה אחרת היתה עם ריש"ז"ל, דהרי מי שאינו עשה סוכה לו לב וציצית מפני חסרון כס, אבל לפי אומדן סיפוק בידו לעשות, הרוי יורדין לנכסיו וושין לו סוכה ולוקחין לו לולב וציצית ואני מן הצורך להלקות עד שתצא נפשו, וכאשר שניינו שם בכתובות פ"ו ע"א לענין פריעת בע"ח דגובין חובו מנכסי, וא"כ כאן נמי נמי הכי, דעתוון לו סוכה לולב וציצית, וכן פרש"ז"ל דכיוו דהני מצות לית בהו חסרון כס כולי האי, כי היכי דנייא דמנני חסרון כס נמנע מלעשותון, אלא ודאי דבוצעת בהם ואינו רוצה לקיים ומילא אפילו נעשה לו סוכה לא ישב בה, ואפייל נושיב אותו ע"כ בה מ"מ לא יציא ידי חובתו, דעא"פ שגילה דעתו דלא ניחא לי לקיים המצווה לא מהני הכפיה, דעא"פ דאין מצות צ"כ אבל היפך כוונה מבטלה لكن מוכרים להכותו אותו עד שייאמר בפיו רוצה אני, ואז מחשבתו הרעה נתבטלה ע"י אמרה שלו, וכהסביר של הרמב"ס ז"ל הידוע, משא"כ בפריעת בע"ח דאן סהדי דרך מחמת חסרון כס אינו רוצה להקיים מצות פריעת בע"ח, ומילא כל שאינו יורדין לנכסיו ופורען את חובו שוב ממי לא ניחא לי בזכות המצווה דבכוב"כ מעותיו אבודין. ובלא"ה כתבתי שס דתכלית המצווה שישיג המלואה מעותיו השגנו גם אם הוא לא קיים המצווה המוטלת עליו, משא"כ בסוכה וכדומה אי לא קיים הוא המצווה אי אכן תכלית זלוטו. אורם במצבה דאיכא חסרון כס הרבה, באופן שלפי האומד משום חסרון כס הוא נמנע הרוי אם נרד לנכסי וኒיך לו הלולב באلف זוז ונותנים בידו, ע"כ אן סהדי דרוצה בגוף המצווה רק מחמת חסרון כס לא רצה בה, ולמה נלקח אותו במקומות דאפשר לבוא לתכלית הנרצה ללא מכות

האי הסבר עדין קשה לי כאשר פריך הש"ס מאידך ברייתא דעתך מהני למה לי לתרץ דפלוינו אי ע"ש שירא הוא דיויתר מסתבר לומר דלא"ע לאו שירא דלשו ע"מ מורה על תנאי, אלא דלמאן דמהני ס"ל דנעשה כאמור ע"מ שתtanן ל' המתנות.

אולם התוס' ס"ל דתנתני באזה, בין אם אמר ע"מ שהם שלוי, ובין שאמר ע"מ שתנתנו לי, לא מהני משום דהוה מתנה ע"מ שכתוב בתורה, דתורה הרשותו ליתנים לכל כהן שירצה, ואת קשה מאד להבון אם לא שאמר דכוונת התוס' דהוה כמו כוכר הטו"ה לכחן זה שהוא אסור מן התורה, כמו שפסק הרמב"ם בפי"ב מטורמות ה"יח דאסור לכהנים ולווים ולסייע בבהיה"ג ואסור לכהנים לחטוף תום"מ ואפילו לשאול בפיהם והכי דמוכר ע"מ שיתנו לו המתנות עוד גרע מזה דמカリח את הלוקח ליתן לו המתנות, אלא דלשו התוס' לא שמען כן, ולשון הרמב"ם סתום שכותב,, הוואיל ולא שיר לו בהן שותפות לא קנאן בתנאי זה" ולא קמפרש מ"ט לא קנאן בתנאי זה וצ"ע ודוק.

ע"ש גמר' אמר רב ל"ש אלא שקל לעצמו אבל שקל לו הטבה הדין עם הטבה וכו', הכהן במתנות כהונה נגילת קמיפלגי וכו', עכ"ל. הנה הרמב"ם פסק כהא דר"ח דלעיל, דמייק מתנות כהונה או שאכלן פטור, אלא דחויסיף ג"כ או מכרן, ומסתמא אפילו הם עדין בעין, אדם כבר נתאכלן מה חידייש אתה לא אשמעין דמ"ש אכלן בעצמו ממכרן לאחר והליך אכלן, כי קשה למור דמשום דממכרן מקרי אישתרשי ל"י ולא באכלן וכmesh"כ התוס' לעיל, דבאכלן לא מקרי אישתרשי ל"י, דה' מצי להתענות דאם هي הרמב"ם סובר שיש חלק בזה אלא שהוא דוחה חילוק זה מסברא דעתPsi, הוליל ויראה לי דה' מכרן כדרכו בבל"מ. וכיון שכן קשה טובא איך פסק אדם מכרן במשקל נותנים לכחן ומונחה לטבח מן הדברים, דהא הטבה כבר גזין ופטור משלם, ואיך יהי להאי לוקח בח על הטבה להוציא ממנו ממון. ובעצמו כתוב בהלכ' י"דadam עבר ולתקון ה"ז מותר לאכלן מפני שמתנות כהונה נגילות, צ"ל בדוחק דס"ל לרמב"ם דניהםadam מכרך הטבה מותר לlokח לאכלן העשרי, אבל כאן במתנות אי לשיעורא מקכוון למה לא אמר חזז מון המתנות שאינו מכרך לו, כי הלא המה עומדים מוכרים לו ולא צרייך להлокח לתקן בהם מאומה, כי השחיטה צרייך לכזיתبشر כמו לכולה והמתנות גופו אין מולגן אותן ואין מפשיטין אותן, אלא יתנו לו בעורן ובצمرן כאשר פסק הרמב"ם והש"ע, لكن כאן ע"מ דקאמר לתנאי איכזון שיזכה הלוקח בכל הבהמה, אבל ע"מ שיתן המתנות דיקי לו ולא לאחר, כנפער"ד נכון לפי חומר הענן.

ע"ש משנה ג' שנתגיר וכו' ספק פטור דהממע"ה, האי ذكري לי ספק, משום דליקא כאן חזקה דמעיקרא דליימא השთא הוה נשחתה דין אנו יודעים למצום הזמן, לא של הגירות ולא של השחיטה וכן ליכא כאן חזקה דהשתא לומר דפרה השתא הוה דאישתחה דכמו כן נימא דגם השתא הוה דאגיר, והוא ממש כמו לעיל דף י"ז ע"א בשחת את הזושט ונמצאת הגרגרת שמטוה, ואני יודע אם קודם או לאחר שחייטה נשפט דהוה ספק והקהל דעת שני מעשים אלו מוספקים איזה מהם קודם לנו ליכא כאן חזקה דמעיקרה ועיין לעיל בחודשנו שם, ומה דקאמר לקמן פרה בחזקת פטודה קיימת לאו דוקא וכאשר אבאר לקמן דלית לי

ע"ש גמר' אמר רבא הכא פרה בחזקת פטורה קיימת. כמה בחזקת חיווא קיימת. הנה כתבתי לעיל דבפרה אכן ספק השקול דעת שני המעשים של הגירות והשחיטה שנעשה בזמן אחת בקרוב וכmesh"כ התוס' לעיל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא דאחרי

יוםא דכיפורין הילכו כולם, אלא דא"כ למה נתן אבוי כדי לאחזקי בכחני, תפ"ל דהיל כמו כל הצניעים שהילכו א"ז מפני שהי' די' סיוףוק לכולם. אבל הנראה לפע"ד בהז דהן אמת שבינם הזה ה' הנטנות מרובות لكن הילכו גם הצניעים, אלא דע"י שהילכו שוב ה' בא לידי חטיפה, ואולי כדי להקדים עד שלא היה דרכ בבוד עמוד שם ולקבל מתנות ומ"מ עמד אבוי שם כדי לאחזקי נפשי' בכחני, אלא דא"כ גם על שאר צניעים סובבת הקושי' דפריך הש"ס ולפרוס כפיו, ולא יצטרכו לבוא לידי בזין, וכן צריכין אנו לחלק בין שאר כהנים לאבוי, דודאי סתם כהן שאינו אדם מסוימים ונכבד בעירו אם עלה לדוכן בין אחיו הכהנים מלטא דלא רמי' על הצבור הוא, לידע אם הוא ג'ב בתוכן העולים, או לא, וכן כל הצניעים היו מוכרים לקבל מתנות בעיוה"כ כדי לאחזקי בכחני ולא מהני فهو הדוכן, אבל על אבוי דהוה הי' מסוייא ונכבד בעירו, פריך שפיר דעליתו לדוכן ודאי עשרה רושם על הצבור, והוא לא היה בטל בתוך שאר הכהנים פשוטי העם וע"ז הוצרך לתוך דאונס' לי' עידנא ולפ"ז יפה הוציא הרמב"ם ז"ל מתוך האי שkil וטררי' דודק בא מקום דaicca חיש בזין כבוד הכהן יש למשך מלקבב, אבל אם אין מכירין אותו ר"ל שאין איש מסוים ראוי לקבל כדי לאחזקי נפשי', ודוק' היב.

ד"ג קל"ד ע"א גמר' ע"מ אחוזץ קרמית, חזז שירא ע"מ לאו שירא, עיין בי"ד ס"י ס"א סע' כ"ט ב"ד וט"ז, מה שתמוהו על הרמב"ם ז"ל שפסק כאן דע"מ לאו שירא והתנאי בטל, ובפ"ז מעשר בבן לוי שמכר שדה לישראל ע"מ שהמעשר שלו פסק דשפיר קיים התנאי והמעשר של המוכר דשיורי משייר בשדה וכמובאר בגמ' ב"ב, והאחרוניים כולן נחתקו מאי לישב סתרה זו, וגם אני עננה חלקו, והוא דהתנס בשדה לא ה' מצי למוכר לו חזז מחלוקת העשרי שבו דאי לא ה' הלוקח חורש וזרע וקוצר את חלק העשרי, והאי מוכר הלא רצה לקבל התבואה מכלק העשרי בלי עמל וטורח, וכן שמספר אמרין דלעולס לשירא מקכוון ומה דאמר בלבו ע"מ משום דהרי רצה שהлокח יעבד את כל השדה וייתן לו מפרות חלק העשרי, אבל כאן במתנות אי לשיעורא מקכוון למה לא אמר חזז מון המתנות שאינו מכרך לו, כי הלא המה עומדים מוכרים לו ולא צרייך להлокח לתקן בהם מאומה, כי השחיטה צרייך לכזיתبشر כמו לכולה והמתנות גופו אין מולגן אותן ואין מפשיטין אותן, אלא יתנו לו בעורן ובצמרן אשר פסק הרמב"ם והש"ע, لكن כאן ע"מ דקאמר לתנאי איכזון שיזכה הלוקח בכל הבהמה, אבל ע"מ שיתן המתנות דיקי לו ולא לאחר, כנפער"ד נכון לפי חומר הענן.

אולם בגין הדין דלא מהני כאן תנאי דעתך, יש כאן פלוגתא בין רשי' ותוס' דרש"י ז"ל כתוב דהטעם מפני שהמתנות אינם שלו אלא של הנים ורק הטו"ה שלו, וכן לא מצי לאתוני שיתנס דיקי לו.ומי כחכם יודע פשר זה דלא מבעי אי טו"ה ממון דמצוי שפיר להתחייב ליתנים להאי כהן ולא לאחריתא דהרי מצוי ליקח סלע מבו' ביתו של כהן בשביל טו"ה, אלא אפילו אין ממון מ"מ למה לא מצי להתחייב שיתנס לו כיון דהוא דבר שבדו לעשות.

אבל הנראה לפע"ד דלשטי' אי הוה מתנה ע"מ שיתנו לו המתנות הוה מהני שפיר, אלא דכיוון דאמר ע"מ שהמתנות של תיב שהוא דבר שא"א שהרי אין להוקח אלא טו"ה ולא גוף המתנות, ואין אפשר שיהיו שלו דהлокח יסלק את עצמו מהם והוא מילא שלו זה א"א, גם אם הлокח יסלק מהם הרי הום של השבט, וכל כהן הקודם בהם זכה בהם, וכמו בכל המתנות שאין בהם טו"ה לבלים וכmesh"כ התוס' לעיל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא דאחרי

להפרישה כדי לתקן העיטה מאיסור טבל, עיין בתפארת ישראל על המשניות שנ복 בזיה. וא"כ אין כאן פסידה דממונה, ומ"מ דוקא בספק איסור מיתה חייב להפריש ולא בספק איסור לאו, אלא דיל' דסובר רשי' דכי היכי דמהני סברת פרה בחזקת פטורה קיימה לשלק הא夷 עשה דעתך מלך ה"ה דעתך שפק איסור לאו, ולא ס"ל כמו שתבנו דין כאן שום חזקה אלא דעל חיוב צדק משיך גופא אנו מסופקים אם יש עליו דבאמת סבירה זו קלישטה דהרי עתה באשר דין עליו הרוי הוא גור וחייב לקיים צדק משיך וע"כ הפ"י דפרה בחזקת פטורה קיימת כמו שתבנו לעיל במשנה דבכור שנתעורר וצ"ע.

ע"ב גמר' א"ל לעני ולגר תעוזב אותך ולא לעורבים ולא להטלפים, יש להעיר נינו דפטור מן העשה, אבל הלא דלא תלקט מנ"ל דלתיא, אבל מזה יש ראי' ברורה למה שכבתתי לעיל דר' י"ז ע"א לפרש הגם' יוניא אמרין שם דלא תלקט וכן לאו דנבלת לאו לאי מעליה נינהו דלא כפרש' ותוס' משום דעתך לעשה, אלא משום דכל עצמיות הלאו נצמה מן העשה עי"ש היב. וא"כ גם אם כן ניחא דכל דיליכא עשה דתעוזב אותך ממילא דיליכא לאו דלא תלקט ודוק'.

ועיין בהגנות מהרש"ש מה שתפס על הש"ך י"ד סי' של"ב שכתב דרך בחול' דמתנות ענים איןם אלא מדרבני. דסידור לשון הטור אטעתית. וכ"ז צ"ל בחודשו כתוב דזהאי דרשה תוספתה היא ולא הביאה הש"ס משום דלית הלכתא כוותה דין דרישין לא תלקט לעני להזיהר העני על שלו, אבל בחול' דרבנן מקלין מהאי תוספתה ולוי דזרע בקשר חול' הוה עי"ש. והנה לומר דלית הלכתא מהאי תוספתה משום דרישין לא תלקט לעני להזיהר על שלו הוה דבר שאין כי דרשה זו דלעני ולא לעורבים היא פשוטה. ומסתבר ולא נדחתת מפני האי סמכין דלעני אדלעיל קאי אלא תלקט, ולא עוד אלא משום דדרשין אדלעיל הци יוצאת המקרא מידי פשוטה דאי'א עשה דלעני ולגר תעוזב אותך, וממי לא נשמע במקום דיליכא ענים אין כאן מצות עיזבה, וכל המעין בלשון הרמב"ם ז"ל יראה שאין זה דרשה משום איזה יי'טור, אלא מכח הסברא מפרשין הקרא כך. ועוד זאת אי משום דרבנן הי' מושיב לו ר' ששת דלא לעורבים ולא לטלפים, מה פריך לי' מותרומה וממתנות דדאוריתא הם, لكن ודאי דברי הש"ך תמהין ועומדים ודוק'.

הדרן על פרק הזרע והחלים

ואין אנו יודעים גם על אחת מהם צמצום הזמן לומר דגירות נעשה בחזות היום והספק על השחיטה אי קודם החות או לאחריו דاز הווה מוקמינן הפרה בחזקת חי ולآخر החות אישחט אם להיפך דחשיטה הייתה בחזקת חייתו ואמרין דלאחר החות אי קודם אי לאחריו הווה מוקמינן אותו בחזקת חייתו ואמרין דלאחר החות אי תיגיר אבל האי ספק דמתני' מיררי באין אנו יודעים שום אחת מהם מתי נעשה לנו ספק השkol מקרין, וכן בקמה דאנו מסופקים על הנני חיטים שמצונו בחתונותים אם המה לקט או לא, הוא ספק השkol ומ"מ קאמר רבא דמנני שהתורה אמרה עני ורש הצדיקו צדק משיך ותון לו, ע"ג דבר שאמר ממן כל ספק להקל להנטבע, אבל לגבי עניים אמר התורה הסתלק גם מן הספק, אבל זה דוקא אם עכ"פ הגברא בקח חיובא בודאי, אבל כאן בגר על זה גופא אנו דין אם הי' עליו האי חיובא דעני ורש הצדיקו, באין לא אמרה התורה שיחמיר על עצמו. ולפ"ז האי פרה בחזקת פטורה והמה בחזקת חיובא שניהם לאו דוקא, אלא אגרבר קאי דבפרה הגברא גופא הי' פטורה אף' מקרא דעני ורש הצדיקו, ואם כן הוא, אז לכואר' יפה הקשה ק"ז צ"ל לעיל על המשנה דבזכר שנתעורר במאה דלמה לא יתחייב قولן משום עני ורש הצדיקו, דהרי עכ"פ ספק הוה ולחומרה במתנות כמו שאמרו כאן. וליתא מהו שכבתתי למלחה דהתמים דומה לפרט, דהרי אין כאן חיוב ברור כלל משא"כ בקמה דאי'א עכ"פ חיוב על הקמה, דלפי ביאורנו אין הכוונה משום דאיכא חיוב לקט על הקמה דהרי רק אז איכא חיוב אי איכא לקט על הנני חיטים און מסופקים אי מלקט קאטו. אבל מ"מ נראה לי דקושי ק"ז צ"ל לעיל לק"מ דהתמים כיון דעכ"פ איכא חד גברא בטח דפטור למגררי, כל או"א מצי אמר אני הוא, ולא שייך עני ורש הצדיקו אלא במקומות דלא נוציה בודאי ממו שלא כדי, אבל בהני מאה ששותחים כיון אדם נחיב כל או"א ודאי נחיב אחד מהם שלא כדין ונגוזל את האחד בודאי, בה לא מסתבר דמשום עני ורש הצדיקו לעות את הדין נגד אחד בקו"ע, וזה ברור לפע"ד בס"ד ודוק'.

ע"ש א"ל אבי והרי עיטה, א"ל ספק איסורה לחומרה ופרש' ז"ל שיש בה עז מיתה הלך לא סמיכין אחזקה יש למדוד מדברי רש"י אלו בספק לאו לא איזין לחומרה והוא פלא אלא דיל' דכאן כיון דאי'א חזקתו פטור כדאמרין פרה וה'ה עיטה בחזקת פטורה קיימת, הי' סובר רשי' ז"ל דלא מסתבר להחמיר בספק, אלא דלפי שביארנו לעיל אין כאן שום חזקה רק ספק השkol. ובאמת לא בעי ליתן חלה לכהן אלא מצי מכחה, אלא צריך

פרק ראשית הגז

דיתנו מן המובהר, אבל הקושי' מעיקרא ליתא דהרי פסוק זה במשנה תורה כתיב ומסתמא לצרכו הוכפל מצות נתינת תוי'ם, וכן לא כתיב חלב אלא קרי' לי' ראשית משום דבעינו מן המובהר, וכן כבן שום יי'טור וגס הספרי לא כיון לומר דמכאנו אנו ילפינו דבעינו מן המובהר, אלא דמפרש תיבת ראשית. אמן מצות ראשית הגז היא מצוחה מחדשת במשנה תורה דלא נמצא בפ' קרח שモונה שם כל המתנות, ובודאי אתה האי שם ראשית דיתנו לו מן המובהר שבגיהה, אלא דלא נמצא דרשה זו לא בגמ' ולא בספרי,

דף קל"ה ע"א משנה ראשית הגז וכו' הא דカリ לי' ראשית או דאתה על הזמן שיהי' מן הקודם בזמןן, או באיכות שיהי' מן המובהר. והנה על ראשית דגנד' דרישין בספרי שיאין תורמיין אלא מן המובהר, וכן פסק הרמב"ם ריש פ"ה מתורות דאן תורמיין אלא מן היפה, אלא שambilא קרא אחרינא מפ' קרח בהרימכים את חלבו ממנה. וראיתי בת"ת עה"ת דנתערור ע"ז, וככתב דזהאי לאו, ואידך לעשה, ולא נראה כן מרמב"ם שיהי' בלאו ועשה. ובלא"ה לא ידעת מה הוועיל בתירוץ הלא כמה פעמים כתיב שם בפ' כל חלב דגן תירוש ויכהר ואת חלבו ממנה וכdomה, הרי איכא עשה טובא

להתורא לא כתוב קרא כביבמות ריש דף ע"ח, וכותב עוד משום דוחה מהבב"ע, הנה טעם זה האמור לא הבנתי דהרי בשופר של עליה לברור דמעל דנפקא לחולין יצא כדאמרין בר"ה כ"ח ע"א, וליכא משום מהבב"ע, והכא בגז עלה להחזיק בגזיה הרי מעל ויצאה הגזיה לחולין, ולמה יפטור משום מהבב"ע הא חדא, שניית לא שמענו מעולם לפטור אדם מהיובה דרמי' עליה משום מהבב"ע אלא אמרין לא יצא וכך רק לקיים המצווה בדבר אחר, אבל לפטרו מהיובה דעתיו פשיטה דלא, שלא יהי חוטא נשכר. כמו שלא נפטר את הנושא נשים בעבירה ואפילו חיבי כריתות מלמול ולפדות את בנו דנולד בעבירה. ומה שאמרו הרוי שגוז סאה חיטים וחיטים ואפאו וمبرך אין זה אלא מנאץ כבר כתבו דלא אותו חז"ל לפטרו מברכת המזון או מברכת הנהנו בשלב שלחמו בא מן הגז אל לומר שלא יעלה לרצון לפני יות' אבל לעולם חייב לבך. והכא ודאי פשיטה דלא יפטור מליתן לכחן הגזיה משום דבר עברה במא דגוז כאן קדשים, אבל טעונה קמא די לחתירה לא כתוב קרא נכון הוא וא"כ הא צאנק ע"כ לאו למיעוטי קדשי מזבח אתה, אלא דמ"מ הדין דין אמרת דפטורין אדם נמעט מצאנק צאן שותפות של ישראל או של נכרי כדלקמן אז ממילא דשל קדשים נמי איתמעט דלא גרע משאר שותפות דאפילו לריו"ג קדושים קלים ממון בעליים הם, מ"מ הרי עכ"פ אית לגבוה חלק בהן עד שלא מקרי צאנק. וא"כ לכארוי קשה למה לא מצי מيري בקדשי מזבח ובעבר וגוז, והקרא באמת לא אתה אקדשים אלא אשותפות וקדשים קדשים ורק ממילא נשען ממיעוט דשותפות א"כ גם התנה די לאשמעינו עיקר הדין דשותפות ישראל או נכרי פטור אשר זאת נלמד מקרה צאנק, וקדשים ממילא נשען, וגם אין לפреш דלא במוקדשין היינו בפסחמן"ק, דפסחמן"ק לא נקרוא קדשים דחולין מהה כל דבר, אלא אסורים בגזיה ועובדיה, אולם התוספתא דלא קתני הא דאי נוגה במוקדשין שפיר עבי הני תרתי דקדם ממון להקדש ונפדו דחיבי ברה"ג, כדי לדיק>Dבלא נפדו פטורין ומיטעם שפטור במתנות, אלא דרש"י ותוס' שם בבכורות פליגו בהא דקאמר בגמ' שם דקדושת דמים נמי מדח"י הפירוש דילפין קדושת דמים מפסחמן"ק דנתמעט ודאתקשו לצבי ואיל, והתוס' סברו דמאת העם כתיב ולא מאת הקדש, וכאשר הארכתי בזה למלعلا בפ' הזרוע. ואח"כ קתני דבהקדשן קדם לממון ונפדו דהיא ינו פסחמן"ק דפטור ואע"ג אסורים בגזיה מ"מ הקרא דאיתקשו לצבי ואיל לאו לרה"ג אתה אלא לכל שאר מילוי וממילא גם רה"ג בכל דבר, ואפילו גזיה ועובדיה ולהאכין שפדו שהן חולין גמוריין לכל דבר איפלו לגזיה ועובדיה ולהאכין לא לכלבים, אין שום חדש שפדו אין נוגה בהן וכגדמדייך כן שם בבכורות י"ד לדיקא דקודם שנפדו אין נוגה בהן ורישיון רה"ג בקדושים לא במקודש מזבח מيري, מבואר במשנתינו לעיל דלאפוקי מק"ו אתה, ע"א דalgo ברישא דמתני' דקטני נוגה בחולין אבל לא במקודשים מזבח מירי, מבואר במשנתינו לעיל דלאפוקי מק"ו אתה, אבל כאן בראשית הגז דהאי אבל לא במוקדשין עכ"פ אקדשי בה"ב קאי דמקדשי מזבח אסורים בגזיה וכמבואר בgem'i, א"כ הא דינא אדם נפדו ופקע קדושתייה למורי דחיבי הוא משנה שאינה זריכה. ודין השני דקדם הקדש את מומס ונפדו דהיא ינו פסחמן"ק דפטורין מרה"ג הרי היינו הך קדשי מזבח דפרק עלייהו בגמ' טעמא דכתיב צאנק ולא של הקדש וכו' הא לאו בני גזיה ועובדיה נינחו, והרי פסחמן"ק נמי אסורים בגזיה ועובדיה מה"ת אולם התוספתא לא קטני כלל הא רישא דמתני' דנותג בחולין ולא במוקדשין (ופלא והפלא דבפ' הזרוע לא קטני מאומה מדין קדשים רק בהאי דינא דהמשתתף עם הכהן צריך לרשות קתני בפסחמן"ק א"כ לרשות) וכן קטני בקדשי בה"ב שנפדו דחיבי, וממילא נדע דבשלא נפדו פטור. והא דקטני דבפסחמן"ק שנפדו דפטור ע"פ אסורים בגזיה מ"מ בעבר וגוז' משמעינו דפטור ומה דלא נחא לי' להש"ס לאוקמא מתני' בקדשי מזבח ובעבר וגוז', כתוב בח' ק"ז זכ"ל, משום די

ולעומת זה כתוב הרמב"ם בהלכ' ט"ו, "רה"ג מצופה בתחילת, ואם הפריש בין באמצע ובין בסוף יצא" עכ"ל, והוא מותספתה כאשר הביא שם ה"כ". ויש לתמוהו למה לא נדרש גם האי ראשית בגז כמו רاشית דכתיב בדגו דבעין מן היפה והmobach, ולא על הזמן שגוז' בתחילת יתנו לכחן.

ומה שנראה לפע"ד בזה הוא, דמכאן אייכא ראי' למה שהסבירו הפסיקים האחרונים דזריזין ומקדמיין למצווה עדיף מצوها מן המובהר. ولكن יותר מסתבר לדריש ראשית בגז דיתן לו מיד CID שגוז'CSI עיתון לכחן ולא ימיתין עד גמר הגזיה כדי ליתן לו מון המובהר שבגיאה אבל בדגו דבעין מירוח ודגן א"א לומר דראשית קאי על הזמן שיתן לו בתרחלת המירוח דהרי אין תורמי מונה שנגמר מלאכתו למה שלא נגמר מלאכתו כמו שפסק הרמב"ם תרומות פ"ה ה"ד, וכן מוכרכין עדיף מצואה מן המובהר שעיל א' פשנות לשון ראשית שתהי' התורמה מן המובהר והיפה ואולי גם גם פשנות לשון ראשית יותר משתחם על הזמן כמו בראשית ברא ראשית ממלכתו. ומ"מ הדין דזריזין ומקדמיין עדיף מצואה מן המובהר נשמע מקרה זה, דכוון דעתו התורה להקדים הנtinyה ולא הקפידה יותר שהיא מוחלבו. וליכא מלטא דלא רמייה באוריינט ודוו"ק.

ע"ש בחולין אבל לא במוקדשין הרמב"ם בראש פ"י מהל' בכורים מפרש, "יכיז הרוי שהקדיש בהמות להב"ב וגוזין, יכול יהי' חייב לפדות וליתן לכחן, או שהקדיש בהמה חוץ מגזיתה יכול יהי' חייב בראשית הגז, ת"ל צאנק אין אלו צאננו" עכ"ל ועיין בכ"מ מה שהביא בשם הר"י קורוקס שתמה עלי, ומה שכתו האחים ז"ל.

וגם אני ענה חלקי כדיורים הבאים ביישוב הני פסקי הרמב"ם אבל כתעת אוורר על קושי' חדשה שלא נתעוררו שום אחד מן האחרונים ונושאי כלוי, והוא דהרבmb"ם הוסיף עוד מה שלא נזכר במשנה. דכל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשין ונפדו שחיברים ברה"ג, אבל אם קדם הקדשין את מומס ונפדו פטורין מורה"ג. והכ"מ ציין לדין זה משנה דריש פ' הזרוע ופ' דבכורות כי לעין זרעו והלו"ה"ק, וכן לעין בכורות תנא התנה דמשניות הני דיןין, ובגהה שם כתוב דהנתנה דמתני' לא נחות לאשמעין דיןין אלו ברה"ג, אבל מוקדם בתוספתא שהרמב"ם היבא ממש לשון התוספתא. והנה הא דתנה דין לא נחות לדינים אלו ברה"ג כמו במותנות לעיל ובבכורות, י"ל משום דחיב רה"ג בקדושים בה"ב שפדו שהן חולין גמוריין לכל דבר איפלו לגזיה ועובדיה ולהאכין לא לכלבים, אין שום חדש שפדו אין נוגה בהן וכגדמדייך כן שם בבכורות י"ד ע"א דalgo ברישא דמתני' דקטני נוגה בחולין אבל לא במוקדים מזבח מירי, מבואר במשנתינו לעיל דלאפוקי מק"ו אתה, אבל כאן בראשית הגז דהאי אבל לא במוקדשין עכ"פ אקדשי בה"ב קאי דמקדשי מזבח אסורים בגזיה וכמבואר בgem'i, א"כ הא דינא אדם נפדו ופקע קדושתייה למורי דחיבי הוא משנה שאינה זריכה. ודין השני דקדם הקדש את מומס ונפדו דהיא ינו פסחמן"ק דפטורין מרה"ג הרי היינו הך קדשי מזבח דפרק עלייהו בגמ' טעמא דכתיב צאנק ולא של הקדש וכו' הא לאו בני גזיה ועובדיה נינחו, והרי פסחמן"ק נמי אסורים בגזיה ועובדיה מה"ת אולם התוספתא לא קטני כלל הא רישא דמתני' דנותג בחולין ולא במוקדשין (ופלא והפלא דבפ' הזרוע לא קטני מאומה מדין קדשים רק בהאי דינא דהמשתתף עם הכהן צריך לרשות קתני בפסחמן"ק א"כ לרשות) וכן קטני בקדשי בה"ב שנפדו דחיבי, וממילא נדע דבשלא נפדו פטור. והא דקטני דבפסחמן"ק שנפדו דפטור ע"פ אסורים בגזיה מ"מ בעבר וגוז' משמעינו דפטור ומה דלא נחא לי' להש"ס לאוקמא מתני' בקדשי מזבח ובעבר וגוז', כתוב בח' ק"ז זכ"ל, משום די

שיהי', ה' מקום לומר דאסור ללבוש בגד ממנה קודם שנtran לכהן חלקו. אלא דיש לעין למה לי לרמב"ם ליתן האי טעמא בהמה שלא הורמו עתנותיה דהרי בטבל דגון איתן לו קרא דלא יחללו את קדשי ב' י' אשר רימנו, שמשם ידעינו איסור טבל, אבל כאן לא לית לנו קרא, ומה דעתא מ"ד דהאכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה אבל אוכל טבלים כתבנו לעלה, שהוא מצד השחיטה דחידין על הטבת, וכל שלא ה' רשאי לשוחות עד שידע שייתנו המתנות להן שחיטתו פיגול לא ירצה וצ"ע ודוק".

ע"ש גמר' ה"ב"ע בקדשי בה"ב וכוכ' ס"ד"א ליפורוט וליתוב לי וכוכ' עכ"ל הגמר', האי אוקמתא ע"כ לית לי להא דרבא לקמן דיצה מאחוsur גוזה פ"ד" ונתינה דהרי מקרא מצאנך ולא של הקדש קממעט, וזה נראה לי טעמא דרמב"ם ז"ל דהשמיít הא דרבא, דהרי הוא לא חס לפירכת הש"ס וקבעו העמדה והערכה, ויפה כתוב באזה ק"ז צ"ל ד"ע"ג ד"ס"ל לרמב"ם קדשי בה"ב בכל העמדה והערכה, אבל הגיזה עומדת לגוזן נגוז דמי, וכוקשי התוס' דהוה מקדייש עצים ואבנין. אע"ג Adams הקדש בהמה סתם כל המחבר לה בכל הקדשו, אבל לעניין העמדה והערכה אין הגיזה בכלל, וא"כ קיימת האי אוקמתא ונתמעט מצאנך, וכאשר כתוב הרמב"ם דלאו צאנו הוא וע"כ דל"ל דרבא ופסק כאוקימתא דגמי' דמצאנך נתמעטו קדשי בה"ב, ואי קשי' לך, הלא לעניין כייסוי הדם וכן לעניין כתיבת גט במחובר פסק הרמב"ם כהאי דרשא דקרא, דושפיך וכסה יצא מחוסר פדיי, וכותב ונתן יצא מחוסר קציצה. ולפע"ד נראה לדדרשה זו אין לה מקום אלא בשני פעלים זאת, ושפיך וכסה, וכותב ונתן וכדומה, דזאת מורה על תכיפות שני המעשים שלא יהיו צורך להפסיק בינוים באיה תיקו וכן מצאתי כתוב בת"ת עה"ת בפ' אחריו על דרשא זו דושפיך וכסה עיי"ש, אבל כאן ברה"ג דכתיב הראשית גז צאנך חתו לו, אין מקום לדרשא זו וכן לא פסקו הרמב"ם ז"ל, ודוק".

ע"ש אר"מ ב"פ משום ר' ניאי הכא במקדייש בהמותו בה"ב חז מגיזותי וכוכ' דאמר חז מגיזה וכחישה עכ"ל, גם כאן תפסו על הרמב"ם ז"ל שכטב בהקדש בהמותו חז מגיזותיה, והشمיט הא דכחישה. ולפע"ד נראה דכל שמקדייש צאנו חז מגיזותיה היינו דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הנגוז להקדש, דהרי לא אמר חז מצמירה אלא מגיזותיה שהוא הצמר התלוש, וע"כ כוונתו לנוז תחלה, וא"כ הא דאמר בגמי' דאמר חז מגיזה וכחישה לאו דוקא, אלא דהוא כאמר דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הנגוז, וזה נכון מאיו אלומ מכך זה נצחה לי קושי' עזומה על הרמב"ם שפסק בליך גז צאנו של עכו"ם דפטור דוקא בליך אחר שנגן עכו"ם, אבל לך הצאן לנוזן ע"פ שחזרן הצאן לעכו"ם אחר הגיזה חייב, שכן החזיב אלא בשעת הגיזה עיי"ש בכ"מ וכוונת הרמב"ם ז"ל מבוארת, דמי' שליך לנוז צאן של עכו"ם, הרי הצאן שלו מקרי עד אחר הגיזה, דהרי אכן כחשץ לצאנך ולא יכול בעל הצאן לעכב כהן קאמר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, ור"ל דאיינו מחויב ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, דPsiטיא ל' דא"א לקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלוד"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם כהן מעלה אותו בדים ואוכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכהן ליכא. ולא עוד אלא שאני מסתפק ברה"ג אי איינו טובל, עד שמקיימים מצות נתינה לכהן, לפי מה שכטב הרמב"ם בפ"ט הי"ד לעניין מותנות ויל"ר, "ברמהו שלא הורמו מותנותיה מותר לאכול ממנה. שאינה דומה לטבל שהרי מותנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לישראל לאכלן אלא ברשות כהן". וכוכ' עכ"ל הנה נתן טעם לדמה פסקינו במתנות דאין לטבל דאסר משום דהן מובדלין וועמידין, ולפ"ז ברה"ג דעל כל הגיה מוטל חזיב נחינה ממינו מאייה.

חדשין הן של מזבח והן של בה"ב לא נתמעטו מה, וכמו שהארכנו למעלה בפ' הזروع ולכן עניין כאן קרא דעתך למיועטה קדשי בה"ב וגם קדשי מזבח בעבר וגוז אלב הרמב"ם מזכה כאן שטרוי לב' תרי לפ' שיטותו ננ"ל וצ"ע ודוק".

ע"ש משנה מלובן ולא צוא, ופרש"י שלא נתלבן עדין כלו. כוונתו دقינו דקתיini מלובןPsiטיא דלא צואו لكن מפרש דלא נתלבן כלו ודוק".

ע"ש לא הספיק ליתנו לו עד שצבעו פטור ופרש"י ז"ל דקני' בשינוי והוא לי מזיק מתנות כהונה או שאכלן עכ"ל, הנה הגם דבגמי' ב"ק ס"ו ובשאר מקומות הbia האי דינא לעניין שינוי קונה, מ"מ נראה לפע"ד דלא שייך כאן לומר דקני' בשינוי דהא גם לפני השינוי דידי' הוא, דהא רק מצות נחינה עלי, ולא עוד אלא דעכ"ב בצבעו כל הגיזה דוקא פטור כמש"כ התוס' בבב"ק וכן ביאר המל"מ בפי' ה"ה מבקרים, וא"כ איה קני' שידי' בשלו, ועוד דלא משמע כלל שצבעו כדי לוז השבט, אלא ארע שלא הספיק ליתן עד שצבעו, וכי נימה דבפקדו נמי יקנה הנפקד את החפש ע"י שינה ויכול להחזיק בחפש של חבריו ושילם שווו אתמה? אבל הכוונה כאן דכל שנשתנה שצבעו לא נקרהתו גיהה, וממילא פקע החזיב נתינה ממשנו, דגוז אמר רחמנא ולא צמר צבעו דלא נקרה גז. וממילא שמעין מני' דלענין גזלו נמי تو לא קריין בי' והשיב את הגזלה אשר גז בעין שגאל, ולכן מה שכטב רשי' ז"ל דקני' בשינוי לאו דוקא אלא נפטר ממצות נתינה ע"י השינוי והא לא מהני השינוי, לפטו מות"ם ואפילו ייון ונעשה חומץ דודאי שינוי גמורה היא, משום דהותם איסור טבל לא פקע ע"י שינוי ומזה אيكا ראי' גמורה נגד דעת רבנו יונה שמתייר אסורי ע"י שינוי ומכאן מוכח דליתא והחולוק שבין איסור טבל לחזיב נתינה הוא דיסורי תורה איסורי החפש נינהו ולא פגמו ע"י שינוי, משא"כ מצות שהמה חיזובי גברא כל שנשתנה החפשתו ליכא חיזוב אגברא, ולפי מה שביארנו במ"א באיסורי חפשא ג"כ רק מטעם יוצא מן הטמא טמא לא מהני השינוי, ולדעת הרמב"ם דאין באיסור יוצאת מלוקות אלא איסור בעלמא באמות יש לעניין בין טבל שנעשה חומץ אי אيكا בי' לאו מעלי' של טבל וצ"ע. ודע דמה שלא הקשתי על טבל דגון Adams טחינו ואפאו דודאי שינוי גמור הוא דשאני טבל דגון דכל שאסורה תורה אכילת טבל כדרכך אכילה אסרו דהינו לאכול הפת ממשנו או התבשיל כדרכו אבל בין ונעשה חומץ יש לעניין אם יכול לתקן ע"י הפרשה, ולפ"ז ביון טבל שנעשה חומץ יש לעניין אם יכול לתקן ע"י הפרשה, כי על חומץ אין כאן מצות הפרשת תומ", ורק איסור טבל עלי' מצד יוצאת מין טבל וצ"ע ואכ"מ להאריך ודוק".

ועל מה שכטב רשי' ז"ל דהוה לי מזיק מתנות כהונה שפטור מלשלם, הקשו התוס' לקמן קל"ע ע"ב דא"כ הא דר"ח מתני' היא ומה קמ"ל. ולפע"ד נראה פטור ממצות דריש"י ז"ל דPsiטיא ל' דאיינו מחויב לכחן קאמר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, ור"ל דאיינו מחויב ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, דPsiטיא ל' דא"א לקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלוד"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם כהן מעלה אותו בדים ואוכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכהן ליכא. ולא עוד אלא שאני מסתפק ברה"ג אי איינו טובל, עד שמקיימים מצות נתינה לכהן, לפי מה שכטב הרמב"ם בפ"ט הי"ד לעניין מותנות ויל"ר, "ברמהו שלא הורמו מותנותיה מותר לאכול ממנה. שאינה דומה לטבל שהרי מותנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לישראל לאכלן אלא ברשות כהן". וכוכ' עכ"ל הנה נתן טעם לדמה פסקינו במתנות דאין לטבל דאסר משום דהן מובדלין וועמידין, ולפ"ז ברה"ג דעל כל הגיה מוטל חזיב נחינה ממינו מאייה.

ומכחן לא של שותפות, ר"ל כיוון דחייבת תלו בקני צאן, וכואנו אין לנו קני בכמויות אלה באיכות.

והנה ממה דקנתי בבריתא בהמות השותפות חייב ולא ע"כ דעת האדם קאי והי' לו לומר חייבן, וכן הוא ברמ"ס שכתב השותפות חייבין ברה"ג, ע"כ בכוונה קתני ה כי, שלא נטעה לומר לדמייר' דבין הכל איכא רק חמץ צאן וחיבין השותפות כמו איש יחידי ברה"ג, لكن כתני חייב, ותו לא צרי לפреш דהינו דוקא בדבריא שיעורא לכל חד וחוד, אבל הרמ"ס שכ' השותפות חייבין החזק לפреш והוא שיהי' בכל חלק מהן כשייעור. ע"ז עordanו בני הרב מ"ה עקיבא שיחי' ויפה דבר, וכן יש ראי' אלה ממוה דפרק המש"ס מ"ט דר' אלעאי ולא מ"ט דרבנן, די פלוגתיהם הי' באין בין הכל רק שייעור חמץ, אז אדרבה עפ"י סברא החיצונה הי' לו לפטור ומאן דמחייב בעי טעמא. ולפ"ז לחכמים אליבא דרבנן בשותפות ישראל חייב בדבריא בחלק כא"ו כשייעור, אבל בדילא כשייעור רק בין הכל פטור, ובלא קרא כלל דכיוון דחובין כא"ו לבע"ב בפ"ע, הרי אין לו שייעור ולמה יתחייב ולכן תמהני על הכל כ"מ שכ' דהרמ"ס למד דין זה מדיין חלה בב' נשים שננתנו לנחתום, וכבר צוח הלב ארוי ע"ז, דאדרבאה בחלה בעיסת השותפות חייב כמבואר ברמ"ס בפ"ז הי' ממכורום, והוא ע"כ אפיקלו כש-bin הכל רק שעור אחת עיין בלב ארוי. ולא עוד אלא גם במתנות זרע והוליה'ק חייב בהמות השותפות, ולמה יפטור כל שאין כשייעור לכל חד וחוד באמת ל"ק"מ דבלא שום קרא פטור כל שאין כשייעור לכל חד וחוד כי על השותפות לא מצין להטיל חייבא רק במקום דאיכא קרא

כאן אנו רוצים לחיב את המקדיש דהצאן שלו שיפדה את הגזיה
ויתן מגיה של צאנו כיון דבידו הוא לפות, ואי דקשי' לי' כיון
דבעשут הגזיה הצעה של הקדש ופטור, אך יתרחיב לפודות, הלא
קשה' ז' קושי' התוט' הוא בד"ה רוח'ג לירוק וליתיב לי', דקשי' ז'
קשה אקומותא דלעיל וה' אקומותא דרבא, וכק' ז' תפס בצד
ראשונה של הקשי' דלא הקדש חלקו של כהן כמו במכר, אלא
דמ"מ בלא פדי' לא מצי ליתן לכחן גזיה אחות מבין הגזיות ממשום
ברירה עיי'ש, ובמהכח'ת כד שכב ונויים כתוב דבר זה, דברירה לא
שיך אלא בשאנו דעתן על הדבר קודם שהוברר כמו בשני לוגין
שאני עתיד להפריש, אם מותר לשנות על סמך שיוברר אח'כ,
וכן הוא בכלל ברירה שבש'ס, אבל לאחר שהוברר לכ'ע מהני
אפיקו אלמפרע ומכ'ש אלהבא דלית כאן ממשום חשש ברירה והוא
פשות יותר מביעא בכותחא. ואפיקו אם הי' כדברי ק' ז' ג'כ'
לא הוועיל בתירוץ כלום, אז קשה דה' להמשנה החלק במוקדשין
כמו במכר אדם שיר לעצמו חיב המקדיש ליתן מגז ששייר, ואיך
קטני סתמא דבמקדשין איינו נוגה.

ועכ"פ מtopic הדברים נזכרן לענין תירוץ מרווח מה השmittה הרמב"ם צ"ל הא דרבא, דהרמב"ם סובר לדרבא ע"כ לית לי' דלא מכיר או מקדיש חלקו של כהן, אבל הרמב"ם דפסק בפירושו בפ"י כי' בלוקח גז צאננו של חבריו דאם המוכר שייר לעצמו, המוכר חייב ליתן אף' בא התחליל לגוז, משום דחזקאה אין אדם מוכר מתנות כהונה, ואם לא שייר הלוקח חייב להפריש עי"ש, א"כ ממילא דינו של רבא נדחה וחיבב בהקדיש הגיהה ליתן לכחן חלקו של הקדיש, ועיין עוד מה שכתבו בסוף פרקן בס"ד ודוו"ק.

ע"ש גמר' אלא צאנך למאי אתה לכדתני' בהמת השותפין חייב ברה"ג, ור' אלעאי פטור מ"ט דר"א, א"ק צאנך ולא של שותפות ורבנן למיעוטא שותפות ע"כ וכרי עכ"ל הנם', הנה האי בהמת השותפין דפליגו בה חכמים ור' אלעאי לא ידענו מה היא, אם גם בגין כל השותפות יותר מחמש רחלות הצריכות כדי להתחייב נמי חינבו חכמים, ור' אלעאי פטור משום שלא מגיע לכל שותף כדי להתחייב אבל בדיאכה בשותפות חמיש לכל שותף גם ר"א מודה דחיבין, וטעמא דחכמים דמחיבי אף בדיליכא שייעור לכל שותף, משום דהאי שותפות אנו מחשבין כבר' שיש לו כמה ראשון אבל הוא איש אחד, ובleshon אשכזב איינע יורדיישע ערוזאן, וכאשר אבאר لكمן דמה"ט חשבינו איך שחלקו לקלוחות, דהינו שכוא"א לקחו מן השלישי, דהינו השותפות, ובשותפות שאינו עומד להתחalk רך אחר שנים הרבה ועד אותן זמונן לוקח כל או"א מן השותפות כפי צורכי بيתו, ולבסוף באים להסביר ומתחALKים עם הנמצא אז. אפילו למ"ד יש בירירה הדין כן, כי הלא הגיזות אין עומדות להתחalk בין השותפין, הרי דיש לכל הגיזות רק בע"ב אחד והוא השותפות, ולכן חייבו חכמים דר"א גם בליך רק חמיש בכל השותפות. ויש דרך אחרת לומר בדיליכא בכל השותפות רק חמיש להחכמים פטורין כמו לר"א משום דס"ל דהשותפות אינו בעל קניין בפ"ע, אלא גם בגין עומד להתחalk בפריות השותפות מיד, מ"מ לעניין הקניין שם כא"י לבדו נקראה עליו כפי חלקו למחיצה שליש ורביע, וכך כל שאין מגיע לכל או"א שייעור אין כאן חיבור לא על רבובן ולא על שמעון, אבל בדיאכה שייעור לכל או"א מחיבין מה"ט גופא, דהרי יש לכאו"א בפ"ע חמיש, הגם שאינו מצוייןizia המשם שלו, אין בכך כלום דיש קניין גם בדבר שאיןיו מצויין במקום, ור' אלעאי פטור אפילו ביש שייעור לכאו"א ומכח"כ בדיליכא שייעור משום דס"ל דין קניין בנסיבות לשום אחד אלא שם השותפות נקרא על הכל, והתוර לא צייתה מצוותה אלא לאנשים מיוחדים, ולא לשותפות שהוא בפ"ע שיש לו כמה ראשין, וממעט זאת

שחלקו כלקוות, וכמו שאמרו באחין שחלקו דאין מביאין בכוראים דהוה כלקוות וחוזרין ביובל, וא"כ בתורה מה"ד א"ב הוה אחר החלוקה כא"א כלוקח ופטור מה"ת, אלא דמדרבנן חיב, אבל לא לוקח מן הנכרי דפטור אף מדרבנן מבואר ברמב"ם ריש הל' תרומות ובשו"ע סי' של"א. אלא דמה שאמר רבינו דטבל וחולין מעורבין זב"י, זה אינו אם נפרש אין ביריה היינו דין כל חטה וחטה שאין בו חלק של שנייהם, כי מאן דמפרש כן, אז עד חלק שבתלי מתחלק אנו אומרים כן וכאשר כתבנו על מעלה דאנו משווין הני תרי שותפין נכרי וישראל כאיש אחד דשם השותפות על כל חלק קטן שבקטנים דין לזה ואין לה כלום בנסיבות, אלא באיכות הנקין יש לכל א"א חלק, וכאשר חלקו בנסיבות אנו משווין כא"א ככלו הם קונים מן השוק שבאו לкупנות מן השותפות, וא"כ אין כאן חיובתו מ"ל אלא על חלקו של נכרי ולא על חלקו של ישראל, ואפילו מדרבנן, כי לקחו מן שותפות גוי וישראל שהיה פטורין. אבל הא תנא דאמר דטבל וחולין מעורבים זב"י, מפרש האי דין ביריה בע"א וכמו שכתו התוס' גיטין ס"פ השולח דاضר שחלקו המגע לו בשעת חלוקה ה"י מעותך לחברו, ועתה נתחלו ואפשר כלו או מקצתו נתחלף, ואין אתנו יודע עד מה, אז ודאי יפה כתוב המהרש"א דלחומרא צרכין לעשר כל חלק וחולק, אבל לא די בחזי אלא לפיו כלו, והנה דבר זה דביריה הוא עניין עמוק מיל' מיצאנו ואני כתבתתי ע"ז קונטרס מיוחד ועיין גם מה שכבתבי לעיל בפ"ק ז"ח י"ד בסוגי' דשותט בשבת מזה, ותמצית עניין ביריה תלוי בידיעה ובחירה הנראה כסותרים א"ז, ולכן אין בה קביעת הלכתא אלא דבדאוריתיא פסקין א"ב ולחותمرا, ובדרבנן פסקין יש ביריה ולוקלא ופסקי הדיניםanca בעינן תומ"מ קשה להולמים, ולא אריך עתה בהזה ודוק'.

ע"שواب"א תרוייהו לר' אלעאי מיצאנך נפ"ל, שותפות דעכו"ם מ"ט משום דלא מייחדא לי דישראל נמי לא מייחדא לי. לפע"ד נראה דהני תרי רישנא אי דשל ישראל דומה של עכו"ם ומיצין למייעוטי מחד קרא או לא, נמי תלוי בסברא שנזכרת לעיל דאמ' אמר דשותפות אין לשום אחד חלק בנסיבות אלא באיכות, א"כ מה לשותפות ישראל או שותפות עם נכרי דכיוון דין לשום אחד חלק בנסיבות, הרי לא מצי מתחייב אפילו אי אילך כאן שיעור גדול לחיב שניות, אם ה"י נפרדים אבל כ"ז שהשותפות קיים אין לחיב האישים הנפרדים כיון דין לשום אחד חלק בנסיבות רק על כל חלק קטן שבקטנים שם של השותפות עלי, אבל אם בכל השותפות אנו מכין לכל א"א חלקו בנסיבות לפי ערך חלקו, אלא שאין חלקו מבורר היה הוא, אם בczפונה או בדרומה ואם צאן זה שלו, אי אידך אבל איתת לכל אחד חלק בנסיבות אז יש לחלק בין שותפות ישראל לעכו"ם ובאופן שיש בכל הנסיבות כדי לחיב שניות, אז בישראל חיים גם שניות, דמה איכפת לי דין חלק כא"א בישראל חיים חלק, ולמה נימא ממש דגנץ, א"כ ג' צאנך נמי כן הוא משא"כ בשותף נכרי כיון דכל זמן שהשותפות קיים אין חילו של ישראל מבורר אין כאן מקום לחול החוב על החוץ, דעת הספק לא מצי חיל חובה, ע"ג DAGGERA מצי חיל, אבל אחפצא לא מצי חיל ודוק'.

ד"נ קל"ו ע"א גמר' מנתנות ע"ג דכתב רחמנא ונtru, אילך למימר ילף נתינה מרה"ג וכוי' כתוב רחמנא מנת זובייח הזבח וכו', אה"נ מאת זובייח הזבח ליל לcdrabbא וכו', ותמונה על הרמב"ם ז"ל שכטב דבהתמן השותפי חיבת במנתנות דמתא זובייח הזבח כתיב, ועיין לבב אר', וכבר כתבתתי לעיל בארכיות דרק לרבעא מצין למילך מתרומה וכן מרה"ג לחכמים דר"א, אם נפרש דחכמים מהיבין גם באין בכל השותפות יותר מחמש צאן, אבל

מיוחד ע"ז, וכך הביא הרמב"ם קרא במתנות מנת זובייח הזבח וכאשר נברר לפניו בס"ד, וכך כאן ברה"ג דליך קרא לחיבור בשותפות בגין שיורר לכוא"א, פטור מסבירה. אולם בשותפות עכו"ם ובדאיכא שיורר לישראל דנתמעט לפי מה שאמר כאן מצאנך לחכמים, מזה לא הזכיר הרמב"ם כלום, ואדרבה נהא דחיבך דרכ לרבעא אתה צאנך למעט שותפות דעכו"ם דאע"ג שהוא נגד הסברה לפי מה שביארנו, אבל כיון דין למעט מצאנך ד"א רק שותפות דעכו"ם, מוקמין הקרא להכי גם נגד הסברה, אבל לפי הני אוקימות דלעיל וכאשר פסק הרמב"ם כלום, צאנך אתה למעט צאן שהקדיש לה"ב לא פליגו חכמים ור' אלעאי בדרשה דקרה כלל, אלא דחכמים מחיבין השותפות בין של ישראל ובין של נכרי ובדאיכא כשיעור לכוא"א כמו בחו"מ דדרשו דגנץ על דיגון עכו"ם דלא, ומהיבין גם שותפות עכו"ם בלבד קרא ור' אלעאי הוא דדרש דגנץ וצאנך הן שותפות עכו"ם והן שותפות ישראל לפטור, ומטעם דלא מייחדא לי' כדי אמר בגמי' لكمן בא"א האחורי, דמהך קרא נפקא, "ל דלמאן דאיצטראך קרא דגנץ ודצאנך ננ"ל גם ר' אלעאי לאו אקרא לבד קסמק לפטור אלא דמסבירה אין ציווי לשותפות שהוא מושג בפ"ע, ועיין עוד لكمן מה שאכתוב בישוב פסקי הרמב"ם ז"ל ודוק' היב.

ע"ב גמר' ור' אלעאי אידי דהאי קדושת דמים והאי בדה"ג פסוק فهو והדר ערבי להו. בני הרב הנל' שיחי' עורני לפי מה שכבתבי בראש פרקן דהני תרי ראשית אין פירושם שוה, דראשית דגנץ הינו מן המובהר שבדגנץ וראשית גז צאנך היינו תחולת הגיזה, ולהקדמת הזמן קאטא ע"י'ש, נחאת טובא למה כפל האי ראשית. וipher כיוון פלא דחש"ס לא נהית להו, כי כפי הנראה הוא פשוט. ומה דקאמר לעיל לא נכתב לא ראשית ולא וכו', אין ר'ל דיכתוב גז צאנך بلا וכו' דהרי עיי' לחברו עם ראשית שבתחלת הקרה, אלא דווי'ו של ויצהרך הוא הנוספת דהוו"ל לכתוב ראשית דגנץ תירושך יצחרך וגז צאנך תחן לו, והוה מיותר ראשית השמי וכו' דזיכרך. אבל מה דקשי' לי הוא אדם לא ה' כתיב ראשית אצל גז צאנך רק נסמק על ראשית שבראש המקרא אידי היינו דורשים צאנך כלל, דהרי תראה דלא דרשין תירושך ויצהרך רק דגנץ וע' משום דנקט הני בסוף משום דגנץ, א"כ ג' צאנך נמי כמו דגנץ. ורק ע"י שהפסיק בראשית מצין למידרש צאנך כמו דגנץ. וצ"ע ודוק'.

ע"ש ואב"א שותפות עכו"ם בתמורה רבנן חיובי מחייבי וכו', ופרשי' דחלקו של ישראל חייב וחלקו של נכרי פטור, דגנץ ממש דפליג דמי וכותב המהרש"א דלרשב"ג דס"ל יש ביריה כל זה ניחא, אבל לרבי דאי ביריה, בשל נכרי למה פטור למורי אם לקחה ישראל, ובשל ישראל למה夷' על הכל, כיון דבעל חטה וחטה יש לשניות חלק, ולמה נימא ממש דגנץ דמי. ועיין בח' ק"ז צ"ל שכטב ע"ז וז"ל „ולפע"ד לא נהית רשי' לך. אלא הכי פירושו, בשלמה בתמורה אפשר למיליג הדגן, יהיו יש ביריה או א"ב, עכ"פ עתה חלקו הדגן ומקרי דגנץ ממש מאין ואילך ע"ג שלא הוברר למפרע, והה' עי' איך הוה כתיב ראשית גז ה' דומה לרראשית דגנץ מכיוון שחלקו הגז הוה גז של ישראל, אבל הכא כתיב צאנך ותלי' צאנך ולא בגזיה וכו' עכ"ל, הנה כאן הוודה ק"ז ז"ל להא דכתבתี้ לעיל דלא שיך ביריה אלא לדוק על הזמן שקדם הבירור, אבל לאחר שהוברר ודאי דמהני הבירור. אלא דכאן לא העיל בהא דגנץ גם למ"ד א"ב במחכח' זה להיא דהא גם בתמורה הרי הוא מצין כתיב תבאות זרעך אשר מני' ממעתיק בב"מ פ"ח ע"א, ומערשות כתיב תבאות זרעך אשר מני' ממעתיק בב"מ פ"ח ע"א, ולא לוקח, ואכלת ולא מוכך, וא"כ למאי' א"ב והוה להו הני שותפין

הצאן קני לולוח עולמי, רק עד אחר הגזיה ובשניהם קנווים לו כדי לגזון דהינוו שלא יוכל המוכר לעכב הגזיה מפני חשי דעתן, ולומר לולוח שימתין עד שישחט הצאן. אבל לדעת הרמב"ם מובן היטב החילוק דבלוק גז צאנו אחר שנזון אין לו שום שייכות עם הצאן, אבל לך כדי לגזון הרוי הצאן משועבד לו לגזיה ומקרי גז צאנך, אלא דלפי פירושו עיקר הדין דמתניתין הוא משנה שא"ז דומהיכי תיתי הו"א דמי שלוך גזזה תלושה מן העכו"ם יהי' חיב ברה"ג, אבל גם לפירושו צ"ל דלקח הגזיה מן העכו"ם קודם שנזאה לאחר גזיה דהינו שעהכו"ם ימסרים לאחר גזיה והוא"א דרך שליחותי דלקח קבוע, והוא"ג גם כאן הצאן משועבד לולוח לגזיה קמ"ל דלא ודוו"ק.

ודע דקשי התוס' דלקמן ע"ב ד"ה שהמתנות נוהגות, דליתני נמי הא דלקח גז צאנו קבוע, בין חומריו דוורו והלו"ק לרה"ג. לפירוש הרמב"ם לק"מ ודוו"ק.

תוס' ד"ה אמי מה תרומה חייבין עליה מיתה וחומש, וא"ג דברה"ג לא שייכא בי' אכילה הנאת רה"ג היא אכילתה עכ"ל. וудין אינו מתיישב דהא אין כאן הנאה של כל"י ועל מה יוסיף חומש, כיון דמצוי ליתן אותה עצמה לכהן, ובאל"ה נמי קשה כיון שכבר מיעוט דאין רה"ג טובלת, הרי ע"כ ממש דאין בו קדושת תרומה דמשום דפטיכי ב"י טובלת. וע"כ לומר דדרך הש"ס להסמיד אקריא גם מה דפשות בלא קרא, והא גוף דרה"ג אינו טובلت נמי בא בעי קרא, Adams אמר דטובלת תהי' חמורה מתרומה דחררי לא כתיב בי' הפרשה אלא נתינה ובתרומה לאחר הפרישה אף דלא נתנה לכהן הכרוי מתוקן, וכאן הי' כל הגזיה טבל, עד שיתן ראשיתה לכהן, אלא גם זאת רק לרוחוא דמלתא קמסמץ אקריא, ובזה מישוב מה שהעיר הלב אר"י דלפי מה דדרש כאן מראשית דאיינה טובלת, איך קאמר לעיל דלא איצטריך ראשית אלא ממשום דהאי קדה"ג והאי קד"ד ודוו"ק היטוב.

ע"ב גמר' חומר בזורע וכו', וליתני אמר רבינא ה"מ ר"ש פטור את המשאכ' במתנות, אמר רבינא ה"מ ר"ש היא, דתני' ר"ש פטור את התרופות מרה"ג.

הנה הרמב"ם ז"ל פסק דרה"ג נוהג בתרופות, וכותב הר"ן ז"ל דכלאורי הוו"ל למיפסק כר"ש מאחר דתנא דמשנתינו סתם כוותי, ועיין בלב אר"י מה שהאריך בזה להצדיק את הרמב"ם, דמכח סוג'י דנדזה דחה השקאה ולפי דעת כל הפוסקים שהעבiron עינם משיטת הרמב"ם כאן ובהלכ' כיסוי הדם, כי אני אומר דעת הרמב"ם ז"לograms במתנות חיב בטרפה בכברשה. דנהה הרמב"ם לא הביא דין זה דפטור בטרפה במתנות הנם שהוא דין מפורש כאן בגמ' ובספריDDRASH מאת זובי היזבח ולא את הטרפה, ולעומת זה משתייחסות לשונו משמעו דגם בטרפה חייב, דכן כתוב בראש פ"ט מבקרים מ"ע ליתן כל זובי בהמה טhorah לכהן, ואם דוקא בשחיטה ראוי' לאכילה קאמר, מה לו להוסיף האי טhorah על מגן דהלא אין זובי בטמאה, אם לא שכונתו למדינו דכל שזובי בהמה טhorah הע"פ שהיא טרפה כיון הלוקח גז צאן ע"כ פטור מרה"ג, הא צאנו לא זו חיב ופרשי ז"ל דהлокח גז קודם שנזאה פטור, אבל לך העדר قولו ע"פ שגדלה הגזיה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם ז"ל אינו מפרש כן אלא מתניתין בלקח הגזיה אחר שנזון עכו"ם דפטור, אבל לך הצאן כדי לגזן ע"פ שחזרין הצאן לעכו"ם אחר הגזיה חייב ע"י". והנה גם רשי ז"ל لكمון סוף פרקן הוכחה לפרש דרך עד שנזאה מכר לו הצאן ואח"כ חזרת לבעליה ומ"מ בлокח גז צאנו מפרש דאפיו עד שלא גזה ולקחה לגזז דפטור. וקשה מאד לחلك בין הני שני אופני המכירה, כיון דבשניהם אין גז

לפי ההלכתא שהוא דלא כרבא, החכמים לא מוחייבין ברכה"ג אלא בדיאכאה שיעורא לכל שותף ושוחף, ובתו"מ חיבורו השותפות ואפיקו של עכו"ם כיון דלא בעין שיעורא, ומשום דס"ל דכל שוחף יש לו חלקו בכמות נ"ל, וא"כ מה"ט גופא ה'ין לפטור במתנות בהמה משום דאין לכל או"א אלא החצי, לויל הקרא דמאז זובי היזבח, וכן הדין בחלה ומשום דכתיב ערישותיכם, והלב אר"י ראה קצחו של הדברים ולא כלו ודוו"ק.

ע"ש גמר' אלא גנד למאי אתה למיועטי בתי' כנסיות ובדירות, נתעורرت עלי מה דפסק הרמב"ם ז"ל בפ"ד מהל' בה"ב ה"ג דבහיכל ה'י' כ' אמות מעקה והוא ממשנה מדות, והלא כאן מעיטין בתי' כנסיות מעקה, וכבר עמד בזה המלב"ם וכן המנ"ח מצה חקמ"ז והוא הקשה, דיוטר יש למעט של הקדש כדדרשינו בכ"מ היכי דכתיב ב"י חיס הקניין לך, ולא של הקדש, ולכואר' ה'י' מקום לומר דמשום הא לא אר"י, דהרי גגון וועלות לא נתקדשו, אלא דזה ליתא דנייהו דלא נתקדשו קדושת עזירה והיכל, אבל קדושת בה"ב הלא הי' עלייהם, دمشל הקדש בנבו אבל אמרתי לישב דבלאי"ה קשה הלא מעקה סגי בי"ד טפחים כאשר מבואר בשיש"ע ולמה כאן בהיכל ג' אמות, אלא דשם במשנה וברמב"ם איתי דב' אמות מעקה ואמה אחת טס של ברzel כמו סייף ע"ג המעקה סביר כי דידי שא ניחוח עלי' העופות והוא נקרא כלה עורב, רשי' שם במשנה כתוב כי ה' חד מאי והעופות חותכין רגליהם על האי טס ולפי"ז ניחא ניחו דפטור ההיכל מעקה, אבל לעשות מזיק בידים פשיטה דאסור. וידוע אריך האדם כשמגביה את ידיו הוא ד"א עירובין מ"ח תוס' ד"ה גוףו של אדם ג' אמות, וא"כ היו מוכרכין להגביה את האי כליה עורב עד ד"א, כדי שלא ליתן מכשול לאותם המשמשים שם בגג שלא יחתכו ידיםם, ומה דאיתו בספרי בית לרבות גג ההיכל עי"ש במלבי"ם שהוא עפ"י האי משנה דמדות והוא גירסה מוטעית דהגאון הגר"א ז"ל מגיה בית פרט לאולם עי"ש, והדבר ברור דכן הוא.

ודע דרש"י ז"ל כתוב בטעמא דמיועטה בתי' כנסיות ובדירות, משום שאין חlek לאחד מהם בו שאף לבני עבר הים הוא, ועוד שאינו בית דירה עכ"ל, והנה טעם הראשון אין בו טעם דהרי מש"ה לא כמעט מגג שותFINE מדקתי כי יפול הנופל ממנו, ור"ל דחו"ל לא דרשו מלטא ללא טעמא דכו"ן דמובואר טעם המצווה בקרא דעשית מעקה הוא כדי שלא יפול הנופל ממנו, מה לי בית מיוחד לאחד או לשניים, וממילא גם לרבים ואפיקו של כל העולם אין לבנות בית ללא מעקה, כדי שלא יפול הנופל. אבל הטעם השני קרוב לשימוש דאיינו בית דירה, ולכן אין משתמשין על גנות של בתי' כנסיות ובדירות, אלא לעתים רוחקים וממילא דגס בגג ההיכל עי"פ שהאמנים ה'י' מניחים כליהם שם מבואר בפסחים ذר ס"ו ע"א מ"מ תשמשם שם ה'י' ארעוי וחושש נפילת קלישטה, ויש לרמז זאת בלשנא דקרה דכי יפול הנופל כתיב, והנופל מורה על התמידית שהוא עלול ליפול וזאת דוקא בתשmiss קבע ולא ארעוי, ודוו"ק.

ע"ש גמר' והתנן הלוקח גז צאן ע"כ פטור מרה"ג, הא צאנו לא זו חיב ופרשי ז"ל דהлокח גז קודם שנזאה פטור, אבל לך העדר قولו ע"פ שגדלה הגזיה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם ז"ל אינו מפרש כן אלא מתניתין בלקח הגזיה אחר שנזון עכו"ם דפטור, אבל לך הצאן כדי לגזן ע"פ שחזרין הצאן לעכו"ם אחר הגזיה חייב עי"י". והנה גם רשי ז"ל لكمון סוף פרקן הוכחה לפרש דרך עד שנזאה מכר לו הצאן ואח"כ חזרת לבעליה ומ"מ בлокח גז צאנו מפרש דאפיו עד שלא גזה ולקחה לגזז דפטור. וקשה מאד לחلك בין הני שני אופני המכירה, כיון דבשניהם אין גז

ומוכרח לשנות דהשותט את הטרפה פטור ולא השוחט וננתנה בידו. הרי ברור דגש כאן פליגו ר"מ ור"ש כמו באוא"ב ולא הביאה פלוגתא זו כאן כמו שלא הביאה בפ' כסוי הדם משום דקסקמה על מה שהביאה פלוגתא זו בפ' אוא"ב כי חד טעמא חד דינה בכל הנני שלשה אוא"ב כסה"ד ומנתנות, דבשותט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש. ע"כ הא שקליל וטררי שבגמי כאן לאו דסמא הוא. ואל תמהה על הדבר שהרמב"ם דחה השקליל וטררי שבגמי לומר, דשלא בדקוק פריך הש"ס וליתנא וכו' דראה זה בהאי עניינה ממש דכוותי הפלא לפלא, שכל הפסוקים הראשוניים העבירו עניינם הזרווע בהגותות מלא הרוועים שיפה כתוב בזה דסתם ספרי ר"ש דס"ל ששאר"ר לש"ש ומילא מתמעט מזובייח האבה. שחיות טרפה, אלא דחש"ס אן דפרק על סתם מונ"ד דאת"י ר"מ ע"ב דס"ל דגש דחש"ס אן דפרק על פ"ה לעיל ע"ב ובפ' השוחט כ"ז ע"ב דהשותט וצריך לדם חיב לכסות, כיצד עשה או נחרו או עקרו. ולא ראיית בשום אחד מן המפרושים והפסוקים שיריחסו, כי הרמב"ם ז"ל השמייט האי דינה שהוא תוספתא מופרשת בפ' כסה"ד ומובהה בגמ' בשתי מקומות. ובין משפט ציון הרמב"ם בפי"ד בין שני חצאי לבנה. והוא פלא והפלא דלא הביא לא האי דינה דהשותט וצריך לדם, וגם לא הא דשותט לרפואה לעכו"ם ולכלבים דחיב לכסות, שנשנית ג"כ בתוספתא דשם וכאן בפ"ט מבקרים לעניין מותנות הביא הרמב"ם האי דינה שבתוספתא. והראב"ד ז"ל כתוב עלייו דנלמד מדין דהשותט וצריך לדם חיב לכסות, והכ"מ תמה עליו דלמה צריך ללמדו משם, כיון דהוא מפורש כאן בתוספתא, ולא חלי ולא הריש דבכתה"ד גופא אשר גם שם מפורש בתוספתא השוחט וצריך לדם וכן השוחט לרפואה וכי' דחיב לכסות, לא הזכיר הרמב"ם ז"ל כלום מדינים אלו, ואני אומר דעת"פ דהרי"ף ז"ל הביא ג"כ האי תוספתא דהשותט וצריך לדם חיב לכסות אשר מזה נרא דפסק במוותה, ומשום דגם הש"ס לעיל פ"ה ע"ב הביא ומקשה ממנה על רבי דאל לר' חייא שkol עופא ושוחט על בובייתא דמייא, והוצרך לתרצ' דאמר צא וטורף לחוד מ"ד, או צא ונחר לאייך מ"ד. מכל מקום הרמב"ם שלא הביא לא דין זה ולא דין דשותט לרפואה, ע"כ דחאה מהלכה ולגביה כסה"ד דיקי והדין עמו כי ד' עמו שהלכה כמותו בכ"מ וכל הפרש ממנה ומהלכתיו כאלו פורש מן החיים.

דהנה כבר ביארתי לך לעיל דהתוספתא לא ידעה ולא סברהαι הכרעה דרבינו עיקר שנה באוא"ב ר"מ ובכתה"ד ר"ש. ושם בכסה"ד ביארתי דבאותם עיקר פלוגתא ישנה של ר' ישמעאל הני קראי הוא, אלא דפלוגתת תלוי בפלוגתא דבב"ה שונא ר' ישמעאל ור"ע דר"מ כרי"ש דלא הותר נהירה מעולם, רק שחיטה היהת גם במדבר ומהז נצמת דלית ל' ג"כ היתר מפרקסט, אלא ס"ל דבעין מיתה שע"י שחיטה, ולא מתרת השחיטה איסור אבמה"ח אלא מטהרת מיידי נבלה, ומהז נצמת ג"כ סברתו דבין שחיטה ראו"י לאינה ראו"י אין שום חילוק, דשניתם מטהרים מיידי נבלה, ובשניתם אכן איסור אבמה"ח כ"ז שפרקסט, אבל ר"ש קר"ע ס"ל דבמדבר הותר להם הנחירה, אז הייתה תלוי במיתה אבל שנכננו לארץ ונצטו על מצות ואחבות ואייטסר להם הנחירה נתחדש להם ההיתר לאכול מיד בעודה חי כיון נשחתה אבל היתר זה לא ניתן להם אלא בשחיטה הראו"י דאיכא מצוה, אבל לא בשוחט את הטרפה דיין כאן מצוה לאזבות, ומילא אכן חילוק בין שחיטה הראו"י שמתורת מיד איסור אבמה"ח ובין שא"ר שאינה מתרת מיד עד שתממות עי"ש, ובפתחה עיקר אי' בארכיות.

ולפ"ז אכן דקיימ"ל קר"ע נגד ר"י"ש הוה לנו למיספק קר"ש נגד ר"מ בשאר"ר דהרי תלויין זב"ז ופלא ראיית כי בתוספתא בק' פ' מרווחה קתני בשוחט שחיטה שא"ר דחיב בד' וה' דברי ר"מ אבל חכמים אומרים עד שישחות שחיטה הראו"י לאכילה. הרי לך דתוספתא

על זה שום פוסק או מפרש ורק בתורה תמיימה על התורה ראיית כי המחבר מתמיה על הרמב"ם שלא הביא דין זה דטרפה פטור מן המנתנות השני" בספריו, וכן בסוגי שלפנינו בפתרונות, עד דפרק בלי להביא האי ספרי וליתני חומר ברא"ג ממתנותן כאלו היא משנה שא"צ דטרפה פטור ממתנות.

והנה רשי"זיל מפרש דטרפה אינה בכלל מותנות דכתיב תנתנו לו ולא לכלבו, והר"ן ז"ל מגיה ונתן לכחן לו ולא לכלבו. ולכארו' גם רשי"זיל העביר עינוי מהאי ספרי, אבל עין לעיל בריש פרק הזרווע בהגותות מלא הרוועים שיפה כתוב בזה דסתם ספרי ר"ש דס"ל ששאר"ר לש"ש ומילא מתמעט מזובייח האבה. שחיות טרפה, אלא דחש"ס אן דפרק על סתם מונ"ד דאת"י ר"מ ע"ב דס"ל דגש דחש"ס אן דפרק על פ"ה לעיל ע"ב ובפ' השוחט כ"ז ע"ב דס"ל דגש דחש"ס אן דפרק על פ"ה לעיל ע"ב ולמה לי' לספרי שהוא ר"ש לדרוש זאת מזובייח וביררט שזובייח הוא נדרש לכמה דרישות, וגוף התיבה בלא"ה איין מיותרת כלל ולמה נתן לכחן, לו ולא לכלבו. ולא עוד אלא דבאמת אם מציא למידרש נתן לכחן, לו ולא לכלבו. וכך ר' י"ל דדרוש דרשה ש"מ בר פלוגתא לית לי' און לית לו דרשה זו דגש בתרומה רצה הש"ס פסחים ל"ג ע"א לידרוש תנתן לו ולא לאورو, ופרק עלי' והחורים מן הטמא על הטהור תרומתו תרומה ומכם"ב מן הטמא מנ"י וב"י דלכתחלה צריך לעשות כן, אסור לתרום מן הטהור על הטמא, ומשי"ע ע"ז דלא ממוטין אלא דבר שלא הייתה לה שע"כ וכגון דחומר במחובר עיון תוס' י"ב מות פ"ט ע"א, ועיון ברמב"ם דלא פסק האי דינה כלל, דבנטמא קודם חיוב הפרשה שאון תורמין ממנו, כי נדחה האי תירצeo דלו ולא לאورو, ממה שדרש שם ר"ה ברדר"י אמר קרא ראשית שהי' שיריה ניכרין עי"ש וא"כ איך אפשר דהש"ס סמך להקשوت בפשיות דפטר ממתנות מונתן לכחן דדרשו ש"מ דדרשו דדרשו דחו"י גבי תרומה. ולכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר דדרשו דטרפי קסמך להקשות וליתני וכו', והגמ' לא נחות בהאי שkil וטרדי דרשה דספרי דיחידי דהינו ר"ש. ותנא דמותני שהוא ר"מ לית לי' דרשה זו ומילא ליכא חומר בזה ברא"ג ממתנות, דבשניות חיב בטרפה כך היתה שיטתו של הרמב"ם ז"ל בדור כשם בザחים וחולין מן התוספתא.

דהנה התוספתא בפ"ה הביא פלוגתא דר"מ ור"ש בשוחט את הטרפה או שוחט ונמצא טרפה, דר"מ אסור משום אוא"ב, ור"ש מותיר, ואח"כ קתני השוחט לרפואה לאכילת עכו"ם ולאכילת כלבים אסור משום אוא"ב, השוחט וננתנה בידו מותר משום אוא"ב, ובפ"ז קתני השוחט עכ"ל כאן לא הביא פלוגת ר"מ ור"ש בשוחט וכו' פטור מלכוסות עכ"ל קתני השוחט וננתנה בידו מותר משום אוא"ב, מזה מוכח דבעל התוספתא לא סבר כהאי הכרעה של רבינו באוא"ב בלשון חכמים כדברי ר"מ, ובכסה"ד בלשון חכמים כדברי ר"ש, וכן קסמך שלא להביא גבי כס"ה"ד פלוגת ר"מ ור"ש על מה שכבר תנא בפ' הקודם באוא"ב, כי משם נלמד גם לכך כי בשוחט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש, דאל"כ אלא דתתוספתא ידעה וסבירה כהאי הכרעה דרבינו, איך תנא השוחט וננתנה בידו דפטר מלכוסות, אשר מני' משמע אבל בנמצאת טרפה חיב לכסות, והקדמה זו אמת לאמתה ואין לפkap עליה בשום אופן, אמור מעתה בפ"ט שהביאה התוספתא כמו כן ממש כלשון שבפ' כס"ה"ד "השוחט לרפואה וכו' חיב במתנות השוחט וננתנה בידו וכו' פטור מן המתנות" אם אכן במתנות לכ"ע בין לר"י' ובין לר"ש פטור בשוחט את הטרפה, הלא הי'

מודה בשוחט לרפואה ולכלבים דאיינו בכלל שא"ר, لما משמענו זאת בב"ק שאון עיקר עסקו בענייני שחיטה רק דרך אגב, והשmittiy זאת כאן במקילתן שהוא עיקר עסקו בדין שחיטה. אולם אם אמר דרבנן דדרש בכשה"ד אשר אכן פוטר גם בשוחט לרפואה ולכלבים השmittiy מדעת האי דין, دائית קתני לי במקילתן הוול' למיטני באוא"ב כמו בב"ק לגבי גנוב וטבה דר"ש פוטר בשני אלו, ובמשנה דכסה"ד וחכמים פוטריין בכל אלו ובאמות ר"ש ששנה כאן בלשון חכמים לא הזכיר זאת בפירוש כל דהרי בכשה"ד לא הימ"ח חולוק עס ר"מ מעולם כ"א באוא"ב, ומשם אינו למדין דפליגו גם בכשה"ד וכאשר באמות בתוספתא לא נזכר פלוגתם רק באוא"ב ואנו ידעין מAMILיא דגמ בשאר דיני תורה לר"מ בכ"מ שא"ר ש"ש, ולר"ש בכ"מ שא"ר לש"ש. וא"כ רבינו דיחיד דכסה"ד בלא"ה פטור מכיסוי ממשום דאשר יאלל כתיב, לא רצחה לתלות דבר זה בחכמים דבר דר"ש גופא לא אמרה, דמן"ל לרבי דס"ל לר"ש דהאי אשר אכן אלל אתא למיעוטא כל שוחט שלא לצורך אכילה ולשנות דין שוחט לרפואה באוא"ב ולהשmittiy בכשה"ד ודאי לא רצחה זאת נשמע מזה דשוחט לרפואה חייב בכיסוי כמו באוא"ב لكن שיכל את ידיו והשmittיו הן באוא"ב והן בכשה"ד. ואחריו נמשך הרמב"ם והשmittiy האי דין בכשה"ד וכן השוחט וצריך לדם, ממשום לדעת רבינו פטור בכל הני מכיסוי, וזה אמת לאmittתו שכן דעת הרמב"ם. והטור והשו"ע אלו הי' נוחותים להה ודי לא העמידו דין זה לחיב בכיסוי, ובברכה אשר לדעת הרמב"ם הוא ברכה לבטלה. ומקום הנitioneo לי להתגדר בו ודוד"ק היטיב.

אחרי כתבתי כ"ז, ראייתי בח"י ק"ז ל"ש שכטב ג"כ דהרבנן"ם וגם הראב"ד משמע דס"ל בטרפה הייב במתנות, אלא ש'ך' דתנן לו דדרש אשר יכול לנ"ל כל שלא לצורך אכילה לא בעי כייסוי. וכן לעיל כ"ז ע"ב דפריך מהאי תוספתא על המ"ד דאלעלמה"ת עי"ש בתוס" ד"ה בשפיקה, ובראש יוסף שם דהאי בריתיא ע"כ כר"מ ATI דהרי קאמר כיצד יעשה נחרו או עקרו, ולא קאמר טרפנו, וכן לא נוכל להתרץ כמ"ש בגמ' פ"ו ע"א שלא מביע טוף כלל בעי כייסוי, אלא אפילו נחר או לאפוקי למ"ד דהרי קאמר או עקרו ותמורתו ודאי הוול' טרפו עי"ש, וכבר ביארתי דר"מ ע"כ קר' ישמעהל ס"ל, וממילא גם עוף בעי שחיטה דזוקא ולא נחירה, והיינו דגמר ר"מ שפיקה מש"ח, ומה פריך הש"ס למ"ד אשעלמה"ת דرك אליבא דר"ע וכי אמר כי מהאי תוספתא ATI כר"מ, אלא דגמ שם צ"ל דחש"ס שקל וטררי בלי לשום עין ממי על מי פריך ובאמת הקושי בלאייה לך"מ, עיין שם במה שתכתבתי, ומה"ט השmittiy הרמב"ם האי תוספתא בכשה"ד,

ויש לי עוד ראי" נפלאה לדעת הרמב"ם. מהה דרבנו הקדוש השmittiy במשניות דאו"ב וכשה"ד את הדין דשוחט לרפואה וכי' דבאמת אייכא באזה רבותא שלא תאמר דר"מ ור"ש פליגו גם באזה מטעם הנ"ל, דהנה כל השוחט שלא לצורך אכילה אין כן מצות זבחת, וכן כתבו התב"ש והפר"ח דאי צריך לברך ברכבת השmittiy, והי' מקום לדבשחיטה שאינה של מצוה, אין כאן יותר איסור אבמה"ח, וממילא הוה כשותט את הטרפה דפליגו בה ר"מ ור"ש, וכן יפה עשה תוספתא להשミニינו דבזה ליכא פלוגתא, דכל שס"ס מותר לאכול ממנה מתרת גם מיד, והדבר מובן דכל שעיאלל ממנה אגמל'ם דשחיתתו מצוה הוה, וממילא דיניה כשותטה הרואוי גם לעניין באוא"ב, וכל שאר מילויו. אם כן קשה מהה השmittiy תנא דידן את האי רבותא להשミニינו, ואל תשיבנו דתנא דמשנתינו לא חס להשミニינו זאת מרוב פשיטתו הרוי אראך דב"ק דף ע' ע"א במשנה כתני לה באזה"ל: „גנוב וטבה לרפואה או לכלבים והשוחט ונמצאת טרפה השוחט חולין בעירה משלם תשוממי ד' וה' ר"ש פוטר בשני אליו", עכ"ל. ומלי לא יודה שהוא תמייה רבחא, אדם רבינו מצא בו צורך להשミニינו דר"ש דפוטר ממשום דס"ל שא"ר לש"ש

שאני טוענת הטבל וטריפות הנשכנות שהמה סיבות ע"י מאורעות
ואין הסברה נוותנת דתורתה הוצאים מן הכלל בשליב סיבה שאירע,
אבל גז שור שאין מינו ראוי ללבישة מסתבר להוציא שפיר, והקרא
asmachta בעלמא ודבר זה הוא כלל גדול בדרכי חז"ל כאשר כתוב
כאן הרמב"ם בפיה"מ, ושמור לך כלל זה בכ"מ ודוח"ק.

ע"ש גמר' בשלמא לב"ש תרתי נמי איקרו צאן, אלא לב"ה מ"ט,
אר"כ אמר קרא עשוויות וכו', הנה צאן כל גודל בדרכי חז"ל כאשר כתוב
בשות אופן על אחת מן המין لكن צרכיך אנו לידע כמה בעינן כדי
לחייב ברה"ג, ואמרו ב"ש דמארח דמצין בדברי הנביא שקורא
שתים צאן ואין לנו לקבלה מכמה חיבט מסתמא כל שנופל עליהם
שם המין צאן חיבט והוא שתים, ולכן פריך הש"ס שפיר, בשלמא
ב"ש שלא למזהו מהאי קרא דישע' רק שוגם על שתים נופל לשון
צאן והחייב ברה"ג לא למדדו ממש, אלא דכיון שלא גלחת התורה
כמה מסתמא גם שנים חיבטים כיוון דקרו צאן ניחא. אבל לב"ה
שמבאים קרא דושמאלו, דחמש צאן עשוויות, מה רצוי בהזאת דבר
הויכחו ב"ש דגש שנים איקרו צאן ומכח"כ חמץ, אבל מניין דבעינן
דוקא חמץ, וע"ז קמתרץDDR שיבת עשוויות שמעשיות את בעליין
עשויות מצוה. והנה כאן ודאי קשה דאית נילוף מדרבי קבלה שעיר
חייב רה"ג, ועוד אתה שמואל מנא ידע, וע"כ לומר דודאי היה
שיעור זה הקלה בידם כשר שיעורי התורה, אלא דכאן מצאו רמז
על האי שיעורא אבל מה דקשי"ט טובא הוא, דעת ר' יוסי קלסלי"
רבי דקאמר ד' מדכתיב וארבע צאן תחת השה, עליו נשארה קושי"
הגמר' שהקשה על ב"ה מ"ט, דהלא ב"ש יפה בבררו דגש על שנים
ונופל לשון צאן, וכי מצין לדחות זאת משום דמצין בתורה על
ארבע ג' לשון צאן את מהה? ואולי מה"ט דחה הרמב"ם זיל'
קלוסי" דרב, וגם דברי ר"י שאמר שמי שמוועה מחגי זכר'י ומלאכי
אמרה מהלה ופסק כב"ה דבעינן חמץ. אבל מ"מ צרכיך אנו
ליישב סוג' הש"ס פריך על ב"ה מ"ט, ולא פריך על ר' יוסי מ"ט.
ואולי ייל' דיל' יוסי באמת לא הי' קבלה מהלמלמ"ס כשר שיעורי
התורה, ולכן קאמר דההתורה דלא נתנה שיעור ע"כ סמכה Dunnud
מקרא ארבע צאן אידי דמקרה ד' דבפחות מארבע לא מצין בתורה
דיה"נ נקרא צאן, ואי דמקרה דישע' שמעין דגש שנים איקרו צאן,
אבל עד אתה ישע' לא נקבע זאת בלשון האומה לקרוא לשנים
צאן. וудין לא נתפרק דעתך בהזאת וצ"ע ודוק"ק.

ע"ב ותוס' ד"ה עד שבעעו פטור, עיין מה שכתבתי ע"ז במשנה
ברשי" שם, והנה הא דהביאו התוס' מפרש"י מכ"ש שפירש שקדום
שגיא' חמץ צאן צבע, והעביר לעליי קולמוס דמשמע מתוס', דלפי
פי' זה לא הי' קשה קושיות מה קמ"ל ר' מתני' היא, זהה אינו
דטעמא דרש"י זיל' שמק פירוש זה, משום דבגמי' לקמן פליינו ר'ח
ורגב"ה בגז' ומכר, ר'ח מחייב ורבנן"ה פטור, ופלוגתא זו על האי
משנה איתмер, דהרי הציוון שבגמ' הוא, לא הספיק ליתנו וכו', ופליגו
בפירוש המשנה דר'ח מפרש אפילו בצעעו אחר גמר הגיה ופטור
משום מזיק מתנות כהונה כشماعت' דאלו משום דצעעו קודם חיובא
מעט מעט, בהזאת נפטר הגז' ומכר חייב, ורבנן"ה ס"ל דמתני'
בעצעו מעט מעד קודם דأتה לידי חיובא בגז' ומכר פטור, וכן
מחק רש"י פירוש זה שהוא דלא כר'ח אלא דלפ"ז מישבת קושי'
התוס' דהרי ר'ח מפרש המשנה כشماعت', אבל אין הכרע זהה,
דהרי רבנן"ה פליין, וקרוב לדברים אלו כתבו התוס' בעצם אלא
שלא ביארו דבריהם כלל ה蟲ך, דהינו דשני מ"ד דלקמן פליינו
בפי' המשנה וחדר מיניהם ר'ח בפרש המשנה כشماعت', ודוק"ק
ועיין עוד בדיור שלآخر זה.

ד"ג קל"ח ע"א גמר' איתמר גז' ומכר ראשונה ר'ח'א חייב רבנן"ה
אמר פטור. כבר כתבתי בדיור הקודם דר'ח כشماعت' אמרה

המופרשת בתורה שהיא אינה עוברת, או נא' קרא כדכתיב דאפילו
אינה עוברת מלחמות חתיכת רgel למטה מן הארץ והיא זולת זאת
שלמה וביראה נמי אינה מטעשת, אלא דפירוש האחرون הלה הוא
נגד הסברה, דהרי אין בחתיות רgel זהה אלא מום בעלמא, והרי
במעשר בהמה לא הקפידה תורה על המומין דבפירוש אמרה לא
יבקר בין טוב לרע, וכל מום רע נכנס לדיר להתעשר, ולמה נזקcia
דווקא פיסח, וכן פשיטה לחז"ל דעל הטרפה אתה, ומזה כתוב
לעbor לאפוקי אינה עוברת מושם דכל טרפה אינה עוברת.

ומה מאד מיושבת זהה ג'כ' קושי' התוס' ד"ה למילך צאן צאן
מכוכר, שהקשוו דל"ג גז' לחיבט טרפה ברה"ג דמהיכי תיתני לא
ינרג בטרפה, ותויזט לא זכויות להבון דאם נאמר דאין זה גז' ש
רק גילי מלטה בעלמא היאך פוטר ר'ש מכח האי גiley מלטה
טרפה מריה"ג נגד הסברא החיצונה. אבל לפ' האמור למלטה
דמטרפה שאינה יכולה לעמוד מחמת שהיא גוססת ועומדת למות
מעיטין ניחא, דהנה בתוספותה כתני רה"ג נהוג בטרפה אבל לא
במותה ומסתמא הטעם דמתה לאו צאן מקרי אלא בשער, וכדרשינו
בב"ק שלא יכול את בשרו דושא"נ אתה בעבדי' כעון בשער, הרי
שור או צאן לא מקרי אחר המיתה, נידון כמתה ופטור מריה"ג, ובאמת
אין דרך לגז' אלא צאן העומד על רגליו, אבל לא המושב על
הארץ וכן שפיר בעינן גז' ש Robbins דטרפה שאינה עומדת על
רגליה אינה חשובה כמותה לענין זה. וכאשר ביארתי בפתחה
לדעת הרמב"ם טרפה ונבלה חד לאו הוא, ובפ' משפטים דכתיב
טרפה ולא נבלה משום דטרפה שהיא תחולת נבלות כולל נבלה
ג'כ' ובמשנה תורה דכתוב נבלה ולא טרפה משום דכל, מרבה את
הטרפה חדשינו בספר. וכיון דnable פטורה מריה"ג, שפיר בעינן
ג'ש לרבות דטרפה חייבות, ודוק"ק היטב.

ד"ג קל"ז ע"א גמר' מנח"מ, אר"ח אחיא גיזה גיזה, וכתבו התוס'
ע"ג דדברי תורה מדברי קבלה לא ילפין, גiley מלטה בעלמא
הוא וכו', ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג'כ' דאין זה אלא רמז בעלמא,
אלא לפי שאצלם אינו ראוי למלbos צמר אחר צולת צמר כבשים,
לכן מעיטין, וכבר ביאר זאת בתקלת חיבור זה עי"ש. והנה
מכאן ג'כ' תראה כי חז"ל על סברתם סמכו לרבות ולמעט ותלו
הדבר באיזה דרישה כמות שהיא, וראה זה דפרק כאן ונילוף גיזה
ניזה מבוכר, ומתרץ דנאמר תנן לו ולא לשקו, הנה כבר כתבתי
למעלה דלגיון תרומה לא דרשינו תנן לו ולא לאورو, אבל באמת
גם כאן רק דרך רמז בעלמא מшиб דמתן לו נידחה הילposta
מכוכר, דהנה בבכור דכתיב לא תעבוד בבכור שורך ולא תנז
בכור אכן, מסתבר דדיין הכתוב בהווה, משום דרך לעבור
בשור, ולגוז הצאן, אבל ה"ה ומכח"כ בשעבוד בצאן וגוז' השור,
פשיטה דחילל את קדושות הבכור בהזאת, אך אם שהוא כדרכו
אסורה התורה, מכח"כ עבודה וגיזה שלא כדרכו, אבל כאן ברא"ג
הסביר נוותנת ההיפך, דמה שהוא הווה לגז' חייבה התורה
לייתן להכון, אבל ממה שאין דרכו לגז' מהיכי תיתכי. ובכל
זאת פריך הש"ס נילוף גיזה ממכוכר, ולא מшиб לו תנן לו ולא לשקו, ואני זה
מורים על ההיפך, אלא דמשיב לו תנן לו ולא לשקו, והנה לעיל
עיקר הטעם אלא העיקר הוא דהסביר נוותנת ההיפך, והנה כתובנו
כתבנו דבמוניות לא מ齊ין למעט טרפה מכח תנן לו כמש"כ רשי"י
ז"ל, דמ"ש מתרומה דלא דרשינו כן, ואע"פ דכאן דרשינו לו ולא
לשקו, אלא דבאמת הכל תלי בסברה, ובittel ומוניות בשינויים
אין סברה למעט טרפה דניהם דכוונות התורה בנטינה זו הייתה כדי
ברה"ג דהתקלית ה"י שייה' להכון להלבש גופו, ולא לשקו אבל

לפי הרמב"ם ז"ל בהא דלעיל דהלווקח גז צאנו של עכו"ם דמייר שאחר שגazon, דמסתמא בחד גוונא מיيري עם הסיפה דהלווקח גז צאנו של חבירו ובכאן ע"כ מيري שלקה הגז אחר גיזוזין אט קודם נזיזון כמו שפי' רשי ז"ל, מ"ש בעכו"ם דפטור ומ"ש בחבירו דחיב, דחרבי בשינויים הלוקח שהוא הגז פטור דין לו גז שהרי מכון, והרי גז צאנך כתיב, והמורט פטור דין לו גז שהרי מכון, ולא אתה לכל חיב כל מפני שלאחד אין לו גז אן ולאחד אין לו גז, וזה ראי' ברורה לשיטת הרמב"ם ז"ל ודוק' היטב.

וראיתי להזכיר כאן מה שرأיתי בפתח יו"ד שכ"ב אות ב' וז"ל, "כתב בר"י על אודות האשעה שהפרישה חלה והנחתה עצלה, אדהכי בא עזף ואכל החלה שהפרישה. הדבר ברור דעתן שהי' נוגנים החלה לכחן, הייתה חיבת באחריותה כמו ברה"ג סי' של"ג ס"ה. והיתה מחויבת להפרישנית וכוכ' עכ"ל". וכל רואה ישנותם כי הוא שגנת הוראה, דחרבי הלכה רוחות דafilו מזיק בידם מת"כ פטור כר"ח. ושאני ברה"ג דליך מצוות הפרשה רק מצוות נתינה מצד המצווה חיב באחריות. אבל בחלה שהיא כתרומה, אין כאן

הפרשה אחר הפרשה והוא פשוט ודוק'.

הדרן עליך פרק ראשית הגז

למלת"י דס"ל דמייך מתנות כהונה פטור, וכך מצי לפרש המשנה דהפטור הוא משום מזיק מתנות כהונה, אבל אין לו הכרח לפреш כו, כדי זה והה ס"ל גז ומכר ראשונה פטור היה מצי לפреш המשנה כו, צבעו לאט לאט קודם דאתא לידי חיבא, ולא תקשה לי' דבלא"ה נמי פטור, ואפלו צבעו בב"א משום מזיק מתנות כהונה, דהא ליתא דעתך מזיק מתנות כהונה לא מיפטר אלא בצעע כל גיזוטיו שיש לו, אבל שיר קצת בלי צביעה חייב ליתן מן השior גם על מה שצבע כמו אמרין גבי מוכר אם שיר לעצמו עליו ליתן משום דמסתמא לא מכר חלקו של כהן, וה"ה בצעע הדין כו דמ"ש, ולכן לא נפטר משום מזיק מת"כ אלא בצעע הכל, אבל צבע קודם שבא לידי חיבא מה שצבעתו לא מתחייב. וממילא רנ"ה דבאמת מפרש כן המשנה שפיר מצי מודה להאי דינא דר"ח דמייך מ"כ פטור אלא דמתני' לא מיירי בדלא שיר כלום ללא צביעה, אלא דשיר ומי' על מה שצבע קודם שהי' חמש גיזות בב"א פטור ליתן מהאינו צבואה עליהם, ומש"ה לא מזכיר כאן הש"ס דר"ח כמשמעותי אמרה למלא' ודו"ק.

ע"ש גמ' הלוקח גז צאנו של חבירו וכו', מאן תנא דהיא דaicא שיוורא גבי מוכר בתור מוכר אולין וכו', ומסיק רבא דעתמא דמתני' הוא דעתנות דבחן מסתמא לא מזוני' אישי. הנה מזה ראי' ברורה

פרק שלוח הקן

אלא בנקבות כתוב הלב ארוי ז"ל דין זה קולא בשח"ק, דכיון דמצوها בשנים אם ובנים הא אב ובנים לייכא בעופות. ותמהני עליו הרי אם רובצת על בגין עצמה דוקא,لالא גס על בגין חברחה נמי, וא"כ אם אירע שעוף זכר רובץ על בגין הי' אפשר למצות שה"ק, ומ"מ פטור דבעני נקבה דוקא ולא זכר ודוק'.

ע"ש גמ' במוקדשין אמראי לא, דאמר קרא שלח תשלח את האס במני שאחיה מצווה לשלחו, יצא זה שא"א מצווה לשלחו אלא להביאו לידי גבר. התוס' הביאו בשם רשי"ד דעתמא משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה. והקשו דלשניא לא משמע הци' ור'ל דהollow'ל כל שאתה רשאי לשלחו יצא זה שאינו רשאי לשלחו לתקלה. ויתר הי' להם לתמורה, דלמה מביא קרא דשלח תשלח ליה, דבלא שום דרשעה מקרא, הולול'ל דמוקדשין לא, דלא אמרה תורה שלח לתקלה. ועוד זאת דלפירותם דפשטי' דקרה קדריש, דמשמע דבמידי דיכול לשלחו ולא بما מצווה להביאו ליד גבר סכ"ס למה לי האיך דרשעה כיוון דגם איסורה איכה ומסתמא לא אמרה תורה שלח לתקלה. אבל מה שנראה לפע"ד דבלא"ה קשה למה לא נימא בקדשי בה"ב, דיפרנקנו יישלחנו וכאשר פדייך כו בריש פרק רה"ג, ליפריך וליתיב ה"ג ליפריך ולשליח, ולכן שפיר משלח כאן דרשעה לאפוקי שלא מחייב ליפריך תחילת וקידוש שפיר משלח תשלח שהמקור בחיבור הציווי מורה שעומד לשילוח ולא להביאו תחילת ליד גבר או בעצם או לפדותו, ואי דנימא שישלחנה אף שהוא קודש, ע"ז כתוב רשי"ז' דPsiṭṭa דלא אמרה תורה שלח לתקלה, אבל הדרשעה בעין דלא נימא ליפריך ולשליח, ומושב שפיר דבעוף והרג את הנפש סני לי' בהא מצווה להביאו לב"ד

ד"ג קל"ח ע"ב משנה שלוח הקן נהוג וכו' בחולין אבל לא במוקדשין ופרש"י בגמ' מפרש היכי מוקדשי. ור'ל דמפרש אייזה מציאות איכא דיה' שיק' מצוות שה"ק במוקדשין ויפור, משום דבאי להביאו לידי גבר ולא לשלחו, וכדפרק אח'כ הש"ס בדף הסמוך הני מוקדשין היכי דמי. אבל אין לפреш אבל לא במוקדשין משום דבאמת ליכא מציאות שיתחייב במוקדשין. דhair לא משום מוקדשין איינו חיב אלא מטעם אחר וכדמפרש בגמ' ודוק'.

ע"ש חומר בכח"ד משה"ק וכו', ולכאורה' מה עניין בסה"ד לשח"ק עד שהתנאה מעמיד זה כנגד זה. אבל ניחא לפי מה שכתב הרמב"ן ז"ל בפ' כסא"ד דהטעם ג"כ מצד אוצריות כי אין לאדם לשפוך דם בע"ח גם לצרכו, ובquo' התירה התורה אכילת בשר לאדם, ובשר בהמה על הרוב נזרק הדם על המזבח ומשולחן גבוה קזci בבשר לאכול, וחיה ועו"ש שאין במנינו זולת תורים וב"י שמקربים ציוויה התורה עכ"פ לכיסות דם הנשפק מהם עיי"ש. וא"כ הוא דומה מצוות כסא"ד בטעם לא ממצוות שה"ק שהוא ג"כ מצד שלא נתאזר ליקח ולאכול האם על הבנים, וכמ"כ ג"כ הרמב"ן ז"ל במקומו. ולכן קאמר דכסה"ד נהוג בין מזומנים ובין באינו נהוג אלן אבל שה"ק רק באינו מזומן, והוא דקאמר דשה"ק אינו נהוג אלא בעוף ולא בחיה, ולכאורה' איך שיק' בחיה, אבל ר'ל דבחיה לא הקפידה התורה לשפוך דם דחיה ובניה בב"א, כי אווא"ב לא אסרה התורה אלא בשור ושה, ושה"ק הוא כען אווא"ב, וכאשר מדומה הש"ס לעיל דף ע"ח ע"ב. ועל מה שהקשו התוס' דליתני חומר בכח"ד דנוהג בין בזכרים בין בנקבות, ושה"ק אינו נהוג

מעילה מן דבר שמי". אבל כשהגעתי לשקל ולטרוי דהכא, ראיתי כי הקושי מעיקרה אין לה מקום, דהרי אמרו כאן דל"ד הארץ ומולאה, וכל היכי דאיתני להקדש ב"גיא דרhamna איתני, ואפיו עוף שברח למדבר ומטבע שנפלה לים הגודל לא זכה בהן המוצא, ולא נפקע מקדושה מושום של' הארץ ומולאה וא"כ הר' ביטול חד בתרי עדיף מזותו של ים אטמרה. וכך כל של הקדש אין לו מציאות לצאת מרשות נבוה בכל מקום שהוא. ובאמת hei מציא הש"ס פורוך על רב ור"ל דלא נחטו לסבירא הלו, מהאי משנה דנפלה פרוטה של הקדש לתוך הכיס דעתלון בה, אלא דבלא"ה הדר ר"ל וקיבול דברי ר"י.

ויש להוסיף הסבר על הדבר כי אכן לא שייך ביטול בשל גובה, לכל הארץ ומולאה לד' ולולוי Dunnן הארץ לבני אדם היו מועלין בכל. וכך אמרו חז"ל בברכות לישוב סתרת הנני שני כתובים, כאן קודם ברכה וככאן לאחר ברכה, הרי דלהנתן מעוז' צרך הורמנה ורשותא כי הכל לגביה. ומעתה איך יתבטל מה שבאמת הקדשו לגביה, בחולין שהוא ג"כ של גביה, אלא דהתורה התרה לנו ודי להפקידו את עצמו ולא שיגורר את של גביה עמו ור"ע דס"ל דעתלון אפיקו בהוציא פרוטה אחת מן הכיס עין לעיל קל"ב במשנה דברו שנתעורר במאה שבארתוי דכל שלא בטל היה קבוע אף שאינו ניכר. ואם תשאל אל"כ בנאבדה מטבח של הקדש בעולם, אסורו כל המטבחות שעולם, מחמת האי תעירבות עד שיפדוו בכ"מ שהוא, לא מהCommerce שאלת את זאת דדוקא במקום דאיתיחס איסורה אמרין כל קבוע כמו"מ, אבל לא שמא בא האיסור לכך ידי או ליד חבירו והוא פשוט וכעכ"פ העניין הוא עניין נעלם דהקדש לא שייך ביטול מה"ת ומקום הניחו לי להתגדר בו תלית' וד"ק היבט.

ובני הרב מו"ה עקיבא שיחי אמר ד"יל דעתלון פרוטה של הקדש אינה בטלה ברוב מושום דברל בטל דעת בעלים כאשר כתוב הרמב"ן בח"ע ז"ז ובהקדש הרוצה שיתבטל היינו שיפקע שם הקדש ויכניס לרשות הדירות היינו המעילה ובמידה הלא איןיו יצא לחולין אל"כ א"א לבטל דבלא דעת בעלים לא מתבטל דעת בעלים וזה מעילה במאיד ודף"ח וד"ק.

ע"ב גמר ת"ר כי יקרה ק"צ לפניך מה ת"ל לפי שנ' שלח תשלח יכול חוזר בהרים וגבועות כדי שימצא קו וכו'. מכאן הוכיח החו"י שהבאתי לעיל דאפיקו אינו רוצה ליקח מאומה מצואה עלי לשלה את האם ולוקח את הבנים, דהרי דרש כי יקרה כדי לפטרו שלא יחוור בהרים וגבועות אחר מצוא זו. ואני תמה דהרי היא מה שאמרו שלא תאמור שהיא מצואה החלטות לחזור אחריה מפני כתיב שלח תשלח וכפרש"י ואז ודאי היהת חייבת ומוחלתת, אבל להכי כתיב כי יקרה שלא אמר כך, וממילא גם אם יקרה אינו מחייב לשולח האם רק אם רוצה ליקח הבנים. והחו"י הביא שם דברי הואה"ק שטעם המצואה כדי העיפה תצער ותפרח ממוקם למקום לבקש את בנייה. ועי"ז יתעוררו רחמי המקום ית' על בניו שבגלות עיי"ש. אבל ידוע כי הטעמים שפע"י הסוד עפ"י רוב לא התכוונו אל ההלכה כי כן הראותך בגה"ג דעפ"י זהה הוא לתקן חטא של שתי אחיות שנשא יעקב שהוא מכון לגה"ג בין השס"ה גידין שהמה נשגד השס"ה לאוין, וזאת יצדק לר"י דסובר גה"ג אינו נהוג אלא באחת ולא לחכמים דנוהג בשתייה, וכן טעם התפילין על יד כהה מושום דהוא נגד הלב אינו כהלה לפפי טעם זה באיטר יד הוא לך למיזיל בתר שמאל דעתלון, וכן הרבה, וגם מדברי חידושים הר"ן כאן מוכח דלא כחו"י וד"ק.

בלי דאית בי שלח לתקללה, דבಹקדש באמת ליכא עלי שאין בעליך, לא מצות פדיי ולא מצוחה להביאו ליד גובר אלא משום מצותהשה"ק קאמר דה"י עליו מצוחה לפודתו כדי לקיים מצותהשה"ק כמו ברה"ג אי לאו קרא דמחוסר פדיי וד"ק.

ד"ג קל"ט ע"א גמר' אבל במקדיש תרגולתו לה"ב דקדשות דמים בعلמא הוא כיון דמרדה פקעה קדשותהיהו, והקשה הר"ן בחידושיו, וא"ת וקדושא שבחו להיכן הלכה, ות' ביוון דנטיאש הגיבור מהמות שמרדו הוה כהפרק עיי"ש, ואין לפרש דמכח יאוש קאטינו עלי', דהרי כיון שניכרת ובאותה ליד המשתרם כלתת האישוש, ושוב חיב להחזר דהרי בייאוש בעינן אתה ליד זוכה דוקא וכן בקה דהקדש אם נימא דקינה מצד יאוש הר' היא המעליה דקינה מנו הרהקדש, אבל הכוונה דזהה כהפרק גמור ווד קודם שבא ליד זוכה יצא מרותות הקדש, כי ברחה ומרדה הוה כמו זוטי של ים דפקע מינין שם בעלים עוד קודם דأتא ליד זוכה, וכן מוכח מהה שכתבו התוס' דאווזין ותרגולים שברחו מבעליהם הוה הפרק והמחזק בהן זוכה בהן, ולא מטעם מציאה אלא מטעם הפרק ממש וד"ק.

ע"ש גמר' אלא דחזא כן בعلמא ואקדשי', ובה' ק"ז הקשה דילמא בתוק ד"א אקדשי', והנה לפי דעת החו"י ש"ז דחויב מצות שילוח היא החלטות אף שאינו רוצה ליקח מזומה, בלבד לא מצי מיריב בהכי, דמיד כשחזי הקן מוטל עליו חובא דשה"ק קודם דאקדשיניו, וככפריך הגמר' אנטל האם ואקדשה, מעיקרה אי חיב בשולות מקמי" דאקדשי' ובגוף דברי החו"י עין עוד لكمן מה שאכתב באזה וד"ק.

ע"ש גמר' ושמואל אמר כל היכי דאיתני ב"גיא דרhamna איתני דכתיב לד' הארץ ומולאה, והכי הלכתה דר"י נמי אמר הци' ור"ל בר פלוגתני קובל'י אחר דשםע' מורי' ולכן משנתינו בקדשי בה"ב שמרדו ולילדי דאקדשי הוי הפרק ואינו מזומן וראוי לשילוח, וכמוש"כ התוס' דבחולין הаг"ו אף שמכיר המזומה אווזין ותרגולים שמרדו בבעליהם, כל המחזיק בהם זוכה בהן, דהאי מרידה דאזולו לעלמא לחלוון שלא לחזור עוד لكن שלחים, הוה כמו זוטו של ים דכל המציג ממנה זוכה, מ"מ לגבי הkadsh דלה' הארץ ומולאה לא זוכה דכל היכי דאיתני ב"גיא דרhamna איתני, ומסתמא ה"ה בnfלה מטבח של הקדש בזוטו של ים, מי שモציאה לא זוכה בה, וצריך להביאיה ליד הגזבר כי לעולם אין הקדש מעילות או עי" פדיון, וזה אמת או עי" מעילה בשוגג שמביא קרבן מעילות או עי" פדיון, וראה זה מציאה מצאתי כמוש"כ של רב לישוב בזה עצומי וחמורה שנטיגעו בה בעלי התוס', ואחריהם כל המפרשים ולא מצאו מענה המתישבת על הלב, והוא בסוף מעילה דשנינו במשנה פרוטה של הקדש שנפלה לכיס, או שאמר פרוטה בכיס זה הקדש דעתלון לר"ע שהוחזיא את הראשונה ולהחכמים כשהוחזיא כל היכיס, והקשרו בתוס' למה לא בטל האי פרוטה של הקדש כשאר איסור דעתלון עיי"ש. וכל הנאמר בזה אין לו שום התחלה, ועיין בשוו"ת מהר"ס שיק ז' ל' יוז"ד סי' ק"ל שפה העיר דלא די שקשה דמה"ת בטל האי פרוטה ברוב, אלא דין מהני פדיון על דבר שכבר בטל ופקע איסורי, ואין לו פדיון על מה לחול והוא אמת וצדק, וגם כל מה שדנו דעתנו דאחרים א"א ליבטול ג"כ בורכאה הוא דודאי גם ממונו של חיירו שנפל לכיסו שפיר בטל, אלא דמחיב לשולמי כמו בכל עלי"י שווי קנה עי" שינוי או יאוש דזלה דעתנו בעי לשולמי, אבל החפש עצמו שפיר קנה עי" ביטול, דכל שאינו ניכר הוה לנפל לאו טו של ים דמי יוציאנו, אלא כיון דעתעשר בממוני של חיירו אישעתבד לשולמי לי' שווי מכיסו, וא"כ בפרוטה של הקדש נמי ניהו דבעי לשולמי להקדש כמו להדיות אבל

ובגוף הקושי יותר ה' להמקשן להקשות למה לא יליף מחלב דהתרה התורה כדי ליפ בלבירות דף י' ע"ב, ודלאה הפה טרפה הוה, אבל לפיה שבאירטוי בסוג'ו' דרוב מהיתר איסורים לא מציא למיליף כלל, דילמא מכח ספקא לקולא וכמ"כ מחלב וביצים לדעת הרמב"ם אין בהם אלא איסור בלא מלוקות חazzi שיעור, דוידי פשיטה דספקא שלחן עכ"פ מה"ת מותרין ודוק'.

ע"ש עופט טמא רובץ וכו', בשלמא עופט טמא וכו', כדאמר ר"כ תקה לך ולא לכלביך, ה' תקה לך ולא לכלביך, והיכא איתמר דר"כ אהא דתני, אם טרפה חייב בשילוח אפרוחים טרופות פטור משילוח, מהנה' מאר"כ אמר קרא תקה לך ולא לכלביך עכ"ל הגמ', ותמייה לי, ומה העמיד ר"כ דרישתו דליך ולא לכלביך על הברייתא ולמעט אפרוחים טרופות, ולא על המשנה דעופט טהור רובץ על ביצים טמאים, שובראייתי שהת' הקשה בהזח וחזרו אינו מספיק דהרי מדקנינו דנוגה בטהור ולא מטמא נמי נשמע דעתך טרפה חייב.

אבל מה שנראה לפע"ד באזה דלפי מה שכתבתי למפללה בפ' רה"ג קל"ז ע"ב, על הא דדרש תנתן לו, ולא לשקו, דאע"ג דלו ולא לאورو בתמורה לא דרישין, וכן נתנו להן ולן לכלביו גבי מתנות זרע ולזה' נמי לא דרישין, דרמב"ם חייב אף בטרפה במתנות, מ"מ לו ולא לשקו דרישין, ומשום דלא ממיעין אלא מני שאינו ראוי להיות נוגה בו, אבל ממיעין דבר שرك במרקחה אינו ראוי לנחינה כי מסתבר דלא פלוג התורה לפטור מהפרשת תרומה ע"י שאירע סיבה שנטמא הטבל או לפטור ממתנות ע"י שנמצאה בהמה טרפה דעל העופט דיבר הקרא, אבל לו ולא לשקו דממיעין מין שאינו ראוי לבגדים, כונן שעור עי"ש לעיל, וא"כ קשה אייך ממעט כאן מותקה לך ולא לכלביך אפרוחים טרופות דזוקא בגין עופט טמא יש למעט שהוא מין טמא, אבל לא אפרוחים טרופות דרך עי"ס סיבה נטרפו. אבל ייל' דשאני הכא דעופט טהור שה' רובץ על ביצי עופט טמא בלי עשיית אדם אלא ממילא דהרי באינו מזומן דבר כתוב, הוא כמעט מן הנמנע, והמשנה דקANTI דין זה הוא על מציאות רחוק אם אירע שאדם הושיב עופט טהור של לדרשו עי"ז, וממילא נדע גם דין זה דביצי עופט טמא, ולא שייך כאן לומר דבר שהוא רק בדורש הקרה ע"י במקום הפקר על ביצי עופט טמא של הפקר. אבל לדריש הקרה איי מקרה וזהו שחייב מין המין טמא דהוא לא שכיח כלל שיזידמן כן. וכי להשミニינו זאת لكن העמיד ר"כ דרישתו על הברייתא שדיברה מאפרוחים טרופות ולא על המשנה שמיירி מביצי עופט טמא וזה נכון מאד בס"ד ודוק'.

ע"ב גמר' א"כ ציפור למעוטי עופט טמא למה לי. לפי מה שהבאתי לעיל בשם הרמב"ן ז"ל דכמה תנאים לא ס"ל דצפור טהור במשמעו, א"כ להני תנאים באמת גם אם טרפה אינה חייבת לשלהה, עפ"י כתוב קודש זקני זצ"ל דמה"ט פוטר הרמב"ם מלוקות גם באם טרפה, מושם דלא ברירה לי הא מלטה. ולא אוכל ליריד לסוף דעת קדשו, דאייך רוחה לפרש דמה שכי' הרמב"ם בHALCI י"ב בשחת מקצת סיימנים וכו'. ואם לא שלח איינו לוכה, דקיי נמי אדלעיל מנני' בהליך י"א דהיתה האם טרפה חייב לשלהה. זה ממי' ליתא דאי מפרש כדעת הטור דשחת מקטצת סיימנים אמא קאי אז ודאי לעיל מני' באם טרפה הו"ל לומר דאיינו לוכה, ונדע ממילא גם בדיון שלabhängig ואם נאמר דהאי גרע, מושם דהוא עשה טרפה, עי" מעשיינו אינה בת שליחות, א"כ קשה איך סמך הרמב"ם בירושא באם טרפה על הסיפה בעשאה טרפה לכתוב שם איינו לוכה. ואם נפרש כדעת ה' מ' וכאשר כן האמת דהרמב"ם נמי

ע"ש מנה"מ, אר"י דאמר קרא כי יקרה כן ציפור לפנייך, עופט ממשמע לנו בין טהור ובין טמא, צפור טהור אשכחן דאיירי צפור, טמא לא אשכחן דאיירי צפור. תמייה לי איה משכח דטהור איירי צפור לחוד, אדרבה בכ"מ דבעין טהור כתיב ב' טהור או טהורות, ובמקום דדייבר בין מטהור ובין מטמא כתיב ציפור סתם, אלא דהרבמ"ז דכתיב טהור או טהורות למלטה אהיריתא אתה. אלא דהרבמ"ז עה"ת מביא דאייכא באזה פלוגתא דתנאי, או שם צפור כולל הוא שם עופט בין טהור ובין טמא, ונפ"מ לדינא ה' עופט טרפה אי חייב בשילוח או לא, ועיין בה' ק"ז ז"ל ועיין בדברנו זהה לקמן ודוק'.

דפ' ק"מ ע"א גמר' אי טרפה בהדי' כתיב ופרש' נו"ט לא יاقل לטמאה בה ובגהות מהרשות' קמתמה דהרי האי קרא לעניין טומאה זההיר כמו שפרש' בעצמו שם עה"ת ולמה סגי לי מקרא דבשר בשדה טרפה ל"ת. ואני אומר דיפה כתיב רשי' ז"ל מקרא דבילה וטרפה דازהיר על טומאת נבלות עופט טהור דיש במינו טרפה שמעין דשייך טרפה בעוף, אבל מקרא דבשר בשדה טרפה לא שמעין דסתמא דקרא בהמה איירידי דפי' המקרא הוא בשר בשדה מן הטרפה דבשר לשון זכור אבל קאי על בהמה שנטרפה ואח"כ שחתה שלא נאכל מבשר של בהמה הטרפה. ולכן רק מקרא דנו"ט לא יاقل לטמאה בה נדע דבעוף טהור יש טרפה ודוק'.

ע"ש טרופות מוחית נפקא הניחא למ"ד טרפה חייה וכו'. עיין במה שכתבת בריש פרק אלו טרופות זה.

ע"ש בגמי בשלמא עופט טמא וכו' אבל עופט טהור רובץ על ביצי עופט טמא הא צפור הוא, כדאמר ר"כ תקה לך ולא לכלביך. ב' ק"ז ז' הביא קושי' מספר שישת חוליין דילוף דאלין בתר רובה מכוה דאמורה תורה תקה לך ולא לכלביך, ואי דלא אלין ב"ה, דלמא הביצים שתתחיה נגמרה לאחר שנטרפה אמה, והיא נשלחת וא"א לבדקה עי"ט טעינה שנייה. והנה קושי' זו היא במחכ"ת שיחת חולין וייתר מזה שיחה בטלה, כי ביצים טרופות אינם פטורין משה"ק, דהרי במשנה רק רובץ על ביצי עופט טמא, ולא ביצי טרפה פטור, ורק באפרוחים טרופות קטני דהיניא דהיניא דהיניא דהיניא דהיניא יוכלים להוציא אפרוחים, דעיקר הביצים גדל אפרוחים, ומאחר דביצות טרפה מגדל אפרוחים כשרים, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ג ממי' הא"י אפרוח שנולד מביצת טרפה מותר שאן במינו טמא עכ"ל, אין למעט מותקה לך ולא לכלביך דהרי שפיר ראייך לגדל אפרוחים ואין שום פוסק הזכיר ביצים טרופות אלא אפרוחים טרופות ומטעם לך ולא לכלביך. ותדע דמתני' דיבר מביצי עופט טמא ולא מביצי טרפה והברייתא דיברה מטרופת נקעה אפרוחים ולא ביצים וזה ברור ואמת.

ולפי האמור יש לתמורה נס אתו' דעיל ס"ד ע"א ד"ה שאם דקמה שכתבו דביצה דשרי' ולא הוה אבמה' ח' יעדין מותקה לך ולא לכלביך, והוא פלא שוב ראיית ב' הרין ז"ל שע' ביצים מזורות שאין אפרוח נולד מהם ובDSL פנא מאראעה ואצ"ל אם הביצים נוצר בהם אפרוח שזיה איינו חייב לשלה דכיון דהביצים אסורת קרי ב' תקה לך ולא לכלביך, אלא ש"ל שאם ח' יכול לשום הביצים תהה עופט אחר חייב לשלה עכ"ל, ושמחתי כל הון וכמוץ שלל רב שכונתי לדעת קדשו והוא האמת דכל שרואין מהן אפרוח אף אסורים באכילה שפיר קריין ב' לך ולא לכלביך ודוק'.

לדרוש אלא עוד פ"א, וא"כ לא ה' התנא נקט ד' וה' דאי אדרשה קסמייך ליכא לריבוי רק פ"א דהינו תרי זימנא, ואי דממילא נדע דה' ה' יותר ויתור אז ה' לו לתנא לנוקוט אפיל מאה, אבל לא ד' וזה שאנן זה הפלגה נגד תרתי, ולכן הוצרך להוציאן מטעות דלא מריבוי דתשלח מרבה חדא ואידך מסברה, אלא שלא שלח לחוד הרבה משמע ונקט התנא ד' וה' לרמז על הריבוי חדבזה יידע גם על מהאה. ופלא אני רואה כי הרמב"ם ז"ל כאן הביא המשנה כצורתה מלאה במלחה ולא שת ליבבו על האי פירושא דרבא דבגמ' דמשלח לחוד קמרבנן ואפי' מאה פעמים, ובhalbכות גולה ואבדה פ"א ה"ז שינה מלשון שהוא ממש כמו כאן עפ"י תיקונו של רבא ז"ל: „החוירה וברחה אפי' ק' פעמים חיב להחזר שנאמר השב תשיבם השב אפי' ק' פעמים וכ"ו עכ"ל הלא דבר הוא. ומה שנראה לפע"ד וזה וצריך ליישבו כדמטרץ בגמ' לטעות בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי לסתור וצ"ע.

בשחת מקצת סימנים של האפרוחים, וכפרשיי, וא"כ הא דאיינו לוקה כאן הוא משום דהוא איבעי' שלא איפשטי'. ומה שייקות יש לזה עם הדין של אס טרפה השני בהלכה הקודמת, ולכן אין ספק שהרמב"ם לא חש להני תנאים דלא הזכיר בוגמ' כאן משום דסתם מתניתין נמי מסיע להאי ברייתה Adams טרפה חייב בשילוח, דכיוון דקתוינ במשנה עוף טמא פטור משליח הדיקוק מני" דעוף טרפה חייב, וכאשר בתבנו למעלה דעוף טמא על ביצים טהורים במקומם הפקר הוא כמעט מן הנמנע, ואי התנא ה' סובר דה' עוף טרפה פטור משילוח ה' נקט מה דשכיה יותר. ועל מה שיש להפליא, הוא הופיע הפימ' ש' לרמב"ם שכ' דצפור נופל רק על עוף טהור שי' כל צפור טהורה עכ"ל, והוא פלא דדרבנה מהאי קרא קשה על כלל זה וצריך ליישבו כדמטרץ בגמ' לטעות בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי לסתור וצ"ע.

ומה שכ' ק"ז ז"ל כאן דף ק"ס דהכ"מ כיון במה שכטב דהගירסה האמיתית ברמב"ם הוא דשcht מקצת הסימנים. (והג'ה שם לא הבין מה תילקו), שכונתו משום דסימנים לשון רבים עכ' אפרוחים קאי, אך אס דהכשרה בס' אחד, לא הוול"ל דעוף השרו מקצת סיימון דאושט קאי, לא הבנתי מה רצה זהה שכ' דעוף השרו בס' אחד, דהרי הרמב"ם הוא דס' דגס עוף עבי לכתיה שנוי סימנים שלמים ומה"ת, אבל ודאי דכאן מקצת ולא מרוב דבר, וממילא דלא קאי על הקנה רק על השותט, אבל בשביל זאת מ"מ דרך לדבר על ב' הסימנים אפילו אם המדבר מונחת אחד משום דהקרה לעולם נשחת תחללה, והרי שהה במיעוט סימנים והחליד במיעוט סימנים דלעיל ד' ל' ול"א ולמן דמפרש דמייעוט קמא קאי, נמי כתני סימנים לשון רבים, ולא קאי אלא השותט, דבנה לית לנו בה. אבל כוונת ה'ם לאפוקי מגירסת הטור שהבאיה, "שהחט במיעוט סמניה" דלפי גירסא זו עכ' אס קאי הגיה ה'ם, "מקצת סימנים" דז' אפשר לפרש דאפרוחים קאי ודז'וק.

ע"ש במשנה היו שם אפרוחים מפריחין או ביצים מוזרות פטור משלוח וכו', מה אפרוחים בני קיימת אף ביצים בני קיימת. ור"ל אפרוחים בני קיימת לאפוקי טרופות דאים בני קיימת ונוטעטו מתקח לך ולא לכלביך, אף ביצים בעין ראוין להolid לאפוקי מוזרות, ואע"ג דהתנא דמתני' לא תנא בפירוש אפרוחים טרופות לפטור, נשמע זאת מהא דקתוינ עוף טהור על ביצי עוף טמא דפטור, חד טעמא איקא דליך ולא לכלביך ובדאמר בגמ' לעיל, עין ברמב"ם ז"ל שכטב בהלכ' ט' וצ"ל: „היו אפרוחים טרופות הר' אלו בכיביצים מוזרות ופטור משלוח", עכ"ל. ולא הבנתי הלא אפרוחין טרופות נטמעטו מתקח לך ולא לכלביך, אבל ביצים מוזרות נפש היפה תאכלם, אבלطعم הפטור משום דאים ראוין להolid ולא בני קיימת נינחו, ואיך תולה הרמב"ם אפרוחין טרופות בכיביצים מוזרות. וצ"ע כתעת ודז'וק.

ד' קמ"א ע"א שלחה וחורה אפילו ב' פ' וה' פעמים חיביב, שנ' שלח תשלח את האס עכ"ל המשנה, וכצורתה תנן נמי ב' מ" ד' ל' לעניין השבת אבודה. והאי מדרבנן דאמר ל' לרבע ואימא שלח חדא זימנא תשלח תרי זימנא, ה' סובר דד' וה' דנקט היא דזוקא ולא יותר, لكن פריך דמן"ל לרבות מיתורא דתשלח יותר מתריז זימנא, דאי ידע דהאי ד' וה' לאו דזוקא ואפילו מהא פערם נמי מה פריך דילמא באמות לא מצין לרבות מיתורא רק עוד הפעם, אבל מ"מ נדע מזה דה' מהא פעמים דמ"ש, כיון דלא יצא בפ"א וצריך עוד העש הפעם לשלח מה ל' פעמים ומה ל' מאה פעמים, אלא דלפי' ה' די לתרץ לו דהאי ד' וה', לאו דזוקא דה' מהא ולעולם מרים ביומי תשלח אלו ליכא ועשה איכא, ולפי' דברי החכ"ץ, הלא בPsiות הול"ל דכל שנוטל רק האס ליכא לאו רק עשה. והנה אני רואה כי

אם מצوها קלה שהיא כאיסר וכי' וαι על שלוחה האם קאי הלא הי' מוכרכה לשולח שלא לocketה, ואפיו שלא בתורתה הרי הוא רשאי ונפסק לעדות ולשבועה, ומה הוה ל' למיעבד אלא ודאי או דקיי אליבא דרי', והוא מצי ליקח האם לטהרת מצורע או אף' לאכילת רשותם בלא הבנים, ולא עבר אלא אעשה כי אליבי' דוקא בלקיחת שנייהם איכא לאו דלא תינח וכדעת החכ'צ' הנל', או דרבנן על המניעה מכל וכל קאי והויה מצי לשולח האם וליקח הגולות, והוא נמנע מהז והפסיד כאיסר שוו' הגולות.

ועתה אריך אך אין פסק הרמב"ם ז"ל מכונים לכל מה שכתנו דהנה בראש הל"ש בשມונה המצוות כתוב "שלא ליקח האם על הבנים, לשלח האם אם לקחה עמו הבנים", הרי דלא הזכיר שי' שה'ק מצואה מוחלטת, וגם לא מצואה תנאי דהינו אם ירצה ליקח הבנים וכמו שחייבת האם ירצה לאכול אלא שהיא המתknת עויתו אם לקחה, וכן מבואר בפסקיו בפי' שכתב הлокח האם על הבנים (והיינו מעל הבנים) ושחתה לוקה על שחיתת האם שנ' וכי' (דהינו מושם דעת' שחיתהバイל המ"ע בידים זאת אפילו למ"ד בטלו ולא בטלו) וכן אם מטה קודם שישלחנה לוקה (והיינו ממ"ד קיימו ולא קיימו דפסק כוותי'), "ואם שלחה אחר שלקהה פטור", פטור אבל אסור כמו אסור להחותר ע"מ שישראל הנוטר וזה ברור בדבריו, והוסיף בהלכה ב', וכן כל מצות ל"ת שנתקע לעשה וכו', הרי ذكري ל' מצות ל"ת מה שלקה האם קרי ל' ניתוק לעשה מה שלחה אחר שלקהה, אבל ממ"ע שלא שעבר שלקהה אין זכר במון, ואדרבה כתב בהל' ג', "בא אחר וחטף האם מידיו או שברחה מידיו שלא מדעתו לוקה שנ' שלח תשלח עד שישלח עצמו, והרי לא קיים העשה שבה" עכ'ל, הרי דמפרש האי תשלח המiyor בקרא, שאם לא קיים בעצמו העשה המתknת עויתו לוקה ע"פ שנותק'ים העשה ממילא, וזה נגד הגמ' שמספרת האי תשלח בלקיחה ע"מ לשלה דליך לאו אלא עשה, וחייב על העשה אפילו אצידק ל' לטהרת מצורע שהוא חמורה, הרי שלך לפניך לדעתה הרמב"ם זה ליתא, אך ניחא דרשאי, לעבור על לאו דלא תשח ע"מ לקיים העשה המתknת הלאו, כמו דלא דמותר לגוזל או להותיר כדי לקיים והשיב, או באש תשרוףו, אלא העשה בא כאן שאם עבר ולכך לתקן את הלאו שעבר. הרי דפסק בחכמים דליך כאן עשה בלי לאו, אבל איכא עשה המתknת את הלאו, ובבלה' י"ט הביא דין של המשנה האחרון וז"ל, "אסור ליטול אם על בנים אפילו לטhor בהן את המצורע שהוא מצוה, ואם לך חייב לשלה, ואם לא שלח לוקה שאין עשה דוחה ל"ת ועשה וכו'" עכ'ל, הנה לא האיך כל דינה דליך ע"מ לשלה דליך רק עשה, ומ"מ עשה למצורע החמורה לא דחיה עשה דשה"ק, מושום דכתיב תשלח יתירה כסוג'י דיון, רק המשנה כצורתה דאפי' לטהר מצורע אין לך, ואם לא לך לוקה, ובע"ג דהרבמב"ם אית ל' קיימ' ולא קיימ', מ"מ הלא מפרש דמאי לתקן הלאו כי' שהאמ ח' בידו, וא"כ לעולם איכא לאו ועשה העומדת לתקן, וכן נתן טעם לדבר משום דאי עשה דוחה ל"ת ועשה, והכ' מ' תהמה עליו וכתב דרבנן דס' מל' משלח ואני לוקה מ"מ השיג לדעתה הרמב"ם שפסק בחכמים קודם שלחך אין כאן שום עשה אלא ל"ת דלא תשח, אבל איכא לא ידעתמי מה בעי מן הרמב"ם, הלא על הגמ' תמייתו, אך אמרו בגמ' דיאיכא ל"ת ועשה והוא אליבא דרבנן כדמוככי מתוך הסוגי', אבל באמות אין כאן קושי' דנייה דין אלא ל"ת ועשה, אבל אם נתיר לו לוקח לטהרתו המצורע יעבור על הל"ת וגם יבטל העשה המוחלט עליו אחר הלקיחה לתקן הלאו, וזה קרי ל"ת ועשה, אבל, עכ' פ' שמעין מזה לדעתה הרמב"ם ליכא שום מציאות עשה בלא לאו לחכמים, ומדוחה כל השקיל וטרוי' שבגמ'

גם החוי' הי' מפרש על הבנים עם הבנים כחכ'צ'adam קרשי' דעל האם לחוד אזהיר שלא ליקח מעל הבנים, אין מצי לפרש שהעשה דשלח תשלח היא עשה מוחלטת, אך ישלח בלבד התרה אמרה לא תשח האם מעל הבנים, וא"א לשלח בלבד בלילה או פון הכי, דהיינו הול' תחלא אבל הקרה לא מתישב בשום אופן הכי, וא"כ הלאו דל"ת האם המוצה המוחלטת דשלח תשלח את האם, וא"כ פ' אם הקרים הלאו דלא מעל הבנים להחיק בה לאכליה, וכ"פ' אם הקרים הלאו דלא תשח האם מעל הבנים לשוחק בה דוקא, כי עיקר(acziorot) של האי מעשה הלקיחה הוא משום שמסלול אותה מן לידיה שמרחפת עליוון לשמרון, וכאשר כתוב הרמב"ם בהל' ז' ו'ל: "לא אסורה התורה אלא לצוד אותה והיא יכולה לפרוח בשביב הבנים שהוא מרחפת עליוון שלא ילכו, שנ' והאם רובצת על האפרוחים" וכי' עכ'ל, וא"כ טרם שנדע ההיתר דשלח תשח לצורך לקיחת הבנים, ודאי הינו מפרשין לא תשח האם מעל הבנים כלל, אלא עכ' דחווי' ג'כ' ה'י מפרש דל"ת האם על הבנים עם הבנים, וליכא לאו רק בלקיחת שנייהם, ואם מדויק העשה אחריו הלאו לומר, אבל שלח תשלח את האם והבנים תשח לכך אס תרצה, ואז השילוח הוא החלטי ולא תנאי שאם תרצה ליקח הבנים אז תשח האם, אלא שלח תשלח לחלוון ואם תרצה תשח לך ה' הבנים. ומעתה אני אומר כי בדבר זהה האם פירוש על הבנים הוא עם הבנים היא הפלוגתא שבין ר'י וחכמים במשנה שאח'ז', דרי' אומר הנוטל האם על הבנים לוקה ואני משלח, ומפרש בגמ' דסובר שלח מעיקרא ממשמע והיינו דמפרש דשלח הבנים הוא עם הבנים, ולכן כל שעבר על זה ולכך האם על הבנים גם שנייהם עבר אלiao זה ותו ליכא שום מצוה כדי לתקן את הלאו, דומה דכתיב אח'כ שלח תשלח את האם ואת הבנים תשח לך מיעיקרא ממשמע, דהינו עשה מוחלטת לשלה האם, ואם ירצה יכול ליקח את הבנים ואין הפרש דהכל רשות שאם תרצה תוכל לשלה את האם וליקח את הבנים, דא"כ גם להיפך שפיר דמי ליקח את האם ולשלחalo להניח את הבנים דגס אז לא עבר אלiao דלא לתקן האם עם הבנים, ולכן עכ' פ' דשלח תשלח למ"ע אתה, ואם לך האם והניח הבנים או שלח עבר אהאי עשה, אבל החכמים דפליגו אר'י ואומרים משלח ואני לוקה, ודנו אותו ללא הניתק לעשה כדקדתני במותני', מפרשין הלאו דל"ת האם על הבנים כפרשי' מעל הבנים, הלאו מוחלט בלקיחת האם לחוד עbor, لكن מוטב שלא יגע בקון זה כלל, והעשה דשלח תשח לא בא אלא לתקן הלאו אם נטול האם מעל הבנים, וכמו והшиб את הגזלה דבאה העשה לתקון הלאו דלא תגוזל, כן מתרש גם כאן הקרה דשלח תשלח אס עברת ולקחת, אבל ודאי מוטב שלא ליקח כלל האם מעל הבנים, כמו נימא דיאיכא רשות לגוזל כדי לכי'ים והשיב, או להוtier מבשר הקדשים כדי לכי'ים מצות שריפת נותר, וכן הדין נוטן לפי הטעם המוסכם ברמב"ם ואבע'ז' יותר מפרש טעמי המצוות, כי מצד שלא נטאizar בלקיחת האם מעל הבנים שהוא צער גדול לה, וא"כ המניעה היא המוצה ועליה קבעה התורה השכר למען ייטב לך והארכת ימיים, אבל שלוח האם מעל הבנים ולקחת הבנים הוא תיקון הלאו שעבר בלקיחה, ואין על זה האי שכר כי די בתיקון שלא לocketה, אלום לר' יהודה דשלח מעיקרא ממשמע איכא מצוה החלטה בלקיחת האם מעל הבנים לשלה, ועפ' טעם הזוהר שהבאתי לעיל, ואליבי' איזלה האי עובדא דסוף פרkon, بما שעלה לברא להביא נזונות ושלח את האם היכן אריכות ימיו של זה, כי אליבא דחכמים לא על האי תיקון הלאו עכ' פ' שהיא עשה, נאמר האי שכר. ותדע מלשון המשנה גופה דבן הוא, דהרי קתני בה ומה

לא קשהaimא חשלח תרי זימנא ותו לא, אלא להיפך קשה מה קמ"ל פשיטה Adams חזרה איכה הלאו דלא תחק מקודם, ומוק"ו כמו שכתבנו בריש דברינו ולכן ה' די לרמב"ס לשנות הדין כמו שהוא במסנה מבלי להוסיף עליו מאומה, משא"כ שם בב"מ לענין מצות השבת אבידה דהיא מצוה החלהית שם מבאר כתירוץ של רבא ודוק' היטב בכל הדברים שכותבת כי ה' קילורין לעינים ואמייניטים להלכה בס"ד.

גמר' ותו לר"י דאמר שלח מעיקרה משמע אפילו עשה נמי ליכא לפי מה שביארנו למעלה לר"י דשלח מעיקרה משמע, הרי הוא מצוה החלティ ליקח את האם מעל הבנים ולשלחה, כאשר קתני במתנ"י אמר הריני נוטל את האם ומשלח את הבנים חיב, ובמשנה שבמשניות קטני חיב לשלח, והנה שתי הגירושות אמיטיות דלחכים דר"י דאמרו משלח ואין לוקה למ"ד קיימו ולא קיימו, וכפרש"י תנך כ"ז אם לוקה האם ולא שלחה מיד חיב מלכות וחיב לשלח, ולר"י דס"ל שלח מעיקרה משמע חיב לשלח אצל איןו לוקה וכדעת החכ"ץ זיל, דהרי לא לקחה עם הבנים, וא"כ מייקאמ, ותו לר"י אפילו עשה אין כאן, אבל ניחא בשנאמר דהא דאמר דתשלח אתה להיכא דעבר וشكלי' לאם דלאו עבר', היינו לחכים, אבל לר"י מירידי דשקל גם שניהם האם עם הבנים, ואז לר"י לוקה ואני משלח, אלא דלר"י לא צרכין לאוקמא תשלחblkach שיחסם אלא דתשלח אתה שאפילו לஹרת מצורע לא יקח האם לחודה, דין בה אלא עשה דעבר על שלח, וכחכ"ץ וכתרוץ של מ"ר בר"א דאמר כגון שנטלה ע"מ לשלחזה דהוא לחחים, נכלל גם לר"י דלא צרכין לדידי' כלל לומר דעתה אלא דמעיקרה אין כאן אלא עבירה עשה אם נוטל האם בלבד הבנים. אבל רשי זיל לא פירש וכן ונתקח טובא הן בקושי' הגמ' לפרש דלר"י בנטלה האם לחוד ג"כ לוקה ואני משלח, ואם לוקה ע"מ לשלחזה גם לר"י לא עבר אלא, וממילא גם לא על העשה.ומי כחכם ויבין את זאת, ואמת דlisnia דגמ' דחוק לפ' פירושינו אבל מ"מ האמת כן הוא ודוק'.

תוס' ד"ה לא צרכיא דעבר וشكלי' מכאו קשה לפ' ריב"א וכו', קושי' התוס' קשה להולמה, דהקשה לדעת הריב"א דהלאו לעולם נרחה ולא נשאר רק עשה, לעולם צרכין קרא דתשלח להורות דכאן ליה אם עבר ולקחה לטהרת מצורע, והוא פלא דס"ס אין זה יותר מעשה דתשלח ואיך נלקה עשה אפילו כתיבא כמה פעמים, וצ"ע ודוק'.

משנה הנוטל אם על בניים ר"י לאוקה ואני משלח בתוספתא הגירושא נוטל האם מעל הבנים, ולפי ביאורינו לעלה גירסא זו משובשת דר"י איןו לוקה אלא בנטול שניהם.

ע"ב **גמר'** עד כמה משלחה, ופרש"י אם נטלה. ולא ידעת מה רצתה בהז' ואולי יש לומר דחוקא לחכמים קמבעי ל' דס"ל דשלח לאחר שuber ונטלה סגי לי' עד שתצא מת'י, אבל לר"י דשלח מעיקרה משמע בעין שלוח לחלוין, והטעם דלחחים דכבר עבר אלאו דלא תחק, אלא שמתוקן בשילוח, כל שיצאה מת'י, כבר קיים העשה ויכול אח"כ לתפשה, אבל לר"י דשלח מעיקרה משמע מצוה הכרחית היא והוא מטעם שכטב הזוהר כדי שתחזרו ותבקש את בניה ויתעוררו ע"י זה רחמי שמיים על ישראל בגלות, א"כ לא נגמר העשה במה שיצאה מת'י כਮובן אלא דקשה להכניס זאת בכוונת רשי זיל, כיון שלא הזכיר מכל זה מאומה וצ"ע.

אולם הרמב"ס זיל לא מפרש כפרש"י דأتא לאשמעין דסגי בשיצא מת'י ומותר אח"כ לתפשה דלא האזכיר מזה כלום אלא

מהלכ' דלאו סמכה הוא, וממצאי בח' ק"ז זיל שכ' על הא דאמרו בגמר' שנטלה ע"ד שלח דלאו ליכא וכו', אין להשתבש וללמוד מהו זה דמותר לכתילה לעבור על הלאו לקיים העשה, ומותר להחותיר ע"מ לשורוף הנורת, ولكنות חמץ בפסח ע"מ לבعرو וכו' איך קאמר שנטלו בידו לשחו דלהרמב"ס צrisk ליטלו בגפו או ברגלו ולשלחו, ולרש"י נהי דסגי במקיש על הקון שתפרחת, מ"מ אס משלחו בידו שפיר דמי ואז אחר שהיתה בידו לשלהה נדע לו שהוא צrisk לטהרת מצורע, ומסיים וזה אמת ברור ונכוון ואל תשח相反, והנה לא ידעת מה תיקון בכל דבריו, אמת דלדעת חכמים אין כאן עשה הקודמת להלאו, אלא דהאי שלוחה הוא תיקון הלאו שעבר, כמו שrifת נותר, אז א"א ליטול האם מן הבנים בלי לעבור אלאו דלא תחק, דמי התהי לו השילוח בעצמו הוא ע"כ ע"י עברית הלאו נעשה, ואיך נאמר דלא עבר אלא ע"י שלוחה מעל הבנים שהוא ג"כ לקייה מעל הבנים, אלא דהוא כעובר אלאו ומקרים התקין בב"א, ואולי גרע דהוא מצוה הבא בעבירה וליכא תיקון כלל, וכע"פ פשיטה דלהרמב"ס זיל סובר דהאי דברי מר בר"א לאו דסמכא הוא, וכן למ"ד קיימו ולא קיימו לפי דעת הרמב"ס איכא תיקון הלאו כ"ז שמשלו, אשר על כן לא פסק הרמב"ס כהאי תירוצא שבגמ' דקרו דתשלח אתה לחיב בשילוח בדאייה עשה לחוד נגד עשה דמצורע, וקרו דתשלח אתה לדעת הרמב"ס על חטף אחר מידו או ברחה מידי דלא תיקון בזה הלאו, וק"ז זיל בעצמו הרגש לעיל מני' בזה, בד"ה לדבר מצוה מנין תיל' תשלח, שכ' דאי הוה רבע סובר לצrisk לאחזה בגפה או רגליה ולשלחה בידיו, אשר זאת נפקא לרמב"ס מתשלח לא ה' צrisk לשינוי כל heiени דחיקא, בנטלה ע"מ לשלחזה גם כל שינוי דשים דלעשות שלם בין איש לאשתו וכו' עכ"ל. הרוי לך ברור ואמת דלהרמב"ס הי' מדחה כל השקיל וטרוי הלאו מהלהכה, וגם הר"ף זיל לא הביאה. ולכן תמה אקרוא על יתר הראשונים, החינוך והטור ואחריהם הבית יוסף בש�' כולם, מסידור דבריהם נשמע דaicaca בש"ק מצוה החלティ, זהה אינו אלא לדעת ר"י דסובר שלח מעיקרה משמע, ונמשכו כולם אחר פשוטות הסוגי' שלפניו וגם אחר האי' אגדה דסוף פרקן יותר לשונות שבגמ', דמשמע דaicaca מצוה בשילוח הקו טכ"פ כמו שחיטה למי שרוצה לאכול, כן במי שרוצה ליקח הבנים שモותר לכתילה ומזכזה עליו ליקח האם ולשלחה תחליה ואח"כ יקח הבנים וכל זה אילא לר"י ולא לחחים, וזה הפלא וכל, והב' בכם שלו בעצמו הרגש לדעת הרמב"ס ליכא עשה כ"ז שלא לוקח, ומ"מ לא שת ליבו בפסקין שי"ע שלו על האי עני גدول וקבוע הלהכה נגד דעת הר"ף והרמב"ס זיל, וגם המשנה עצמה מסיע לרמב"ס, דהרי בכל הני דין קתני במשנתינו הטעם משום שני' שלח תשלח, ובמשנה אחרונה דלא יטול האדם אם על הבנים אפי' לטהר את המצורע לא מסיים משום שני' שלפניו. ועתה דלא צrisk להאי דינה דרשיה דתשלח שאמרו בגמ' שלפניו. ונשוב למה שהחילנו דלהרמב"ס זיל גם בהאי דינה דשלחה וחורה אפי' ד' זה' פעמים לא שת לבו לתקן המשנה עפ' תירוצו של רבא דאפי' מהא פעמים ומשלח לחוזא, כי לפי ביאורינו לדעת חכמים דאיון כאן מצוה שלוח אלא תיקון הלאו שuber וטוב מזה ולא יטול, לא האם ולא הבנים, א"כ באמות ציל שום יפותא שלא יטול האם אחר שחורה על בניה פשיטה דהלאו במקומו עומד, וזאת שאין כאן מצוה אלא תיקון מתשלח נשמע לצrisk בידייו לשלהו, ואס לא אז נלקה על הלקיחה, והמשנה באמות בין לר"י ובין לשוחה, ולחחים דהראם' שפסק חכמים לא חש להאריך על הלאו כשותה, ולכן צrisk רק לר"י ולא לחחים, דלא יטול האם פירושא דרבא דעיקרו צrisk רק לר"י ולא לחחים, דלא יטול

והנה קושי זו גם לחכמים קשה לכטורי' דכל שלוח לבסוף הרי תיקו הלאו וליכא תועבה, ומ"ל יותר אם לkerja ושותה דבר השם מותר כמש"כ הרמב"ם בריש פ"ג, וניהו דרש"י דלמ"ד קיימו ולא קיימו בעין דוקא תכ"ד אבל אח"כ לוכה ומ"מ משלח ניחא, מ"מ לרמב"ם דס"ל דמצוי לקיים העשה כל זמן שהאמ קיימת קשה, וגם לרשי' קשה למ"ד בטלו והרי כל שלוחה ליכא תועבה, ע"כ לומר דריש' שם שהקשה שה"ק ליתסרה הי' סובר, אע"פ שנטתקן הלאו ע"י שלוחה היינו דנפטר מעונש מלכות אבל מ"מ איסורה דעדב עבד ומקרי תועבה אף דאיינו לוכה, הכי נמי י"ל לר"י לפי מה שבירארנו לדידי' בנטול האם בלא הבנים עbor רק העשה דשלוח וועליו לשלו כלazon שהיא בידו, זאת קתני במשנה דאמר הריני נוטל את האם ומשלחת את הבנים דחיב לשלוח, וזה בין לחכמים ובין לר"י וא"כ גם לר"י עבר אעשה במה שלקחה ע"מ להחיזק בה ונעשה תועבה ומ"מ אמרה תורה שלוח גם אחר שעבר אעשה - כן יש לדחוק - ודוק'.

ד"ג קמ"ב ע"א משנה לא יטול אדם אם על בנים אפילו לטהר את המצווע. האי דין נשנה לכ"ע בין לר"י ובין לחכמים לר"י דשלוח מייקרא ממשע"כ כל שנטול אם על בנים עבר בלאו ועשה בב"א, ולא אתה עשה דמצווע לדוחות לאו ועשה וליקח האם לבדה דליקא לר"י אלא עשה דשלוח, גם זאת נתמעט לר"י מותשליח יתרה כמש"כ במלعلا, ולחכמים דליקא עשה מייקרא אלא לאו דלא תקח, מ"מ כיוון דאם לcker איכא עליו עשה לתקן הלאו חשוב בעשה ול"ת, ולא נדחה מפני עשה דמצווע, ולידיחו לא צרך תשלוח על זה כמש"כ לעיל, והמחלוקת מוכיחה כן דכמו דבדיניהם של מעלה קתני במשנה משום שנאמר שלח חשלח, ה"ג הוול"ל אהאי משום שנ' תשלוח ואפילו לדבר מצווה, אלא ודאי דבלא שום דרישה קאמר דאיינו נדחה מפני עשה דמצווע משום דזהה עשה ול"ת, וכן פסק הרמב"ם וכמו שהארכנו לעיל.

ואח"כ אמר ומה מצוה קלה שהיא כאיסר וכו' גם זאת מותפרש לכל או"א באופן אחר לר"י מותפרשת, אם משלח האם ואני נוטלה, שלא ה' עbor בנטילת האם לחוד רק אעשה והוא מקיים העשה ומשלחה אינה נוטלה אבל על שאינו נוטל האם עם הבנים גם שניהם ומיניהם הרי ביטול מ"ע, לדידי' יש חיוב הכרחי לשלוח אבל לחכמים כל שלוח את האם ושלחנה ונטל את בנייה, איינו מגייע לו שכර דהרי אדרבה עבר עבירה בליך לא שתקנה ע"י השילוח וכל שעבר ל"ת וקיים אח"כ העשה המנתקת הלאו איינו מן הדין שיקבל שכר,ומי שלא עבר כלל כשבא הלאו לא יוכל שכר, אלא גם כאן הכוונה אליבא דחכמים שמי שקרה לו קו ציפור והניחו ולא נגע בו, לא באם ולא בבניה מקבל שכר זה הקבוע לו על שקיים מצוות ל"ת דלא תקח האם מעל הבנים, וכאשר אמרו בקידושין סוף פ"ק דמי דעתך לו עבירה וכבש צרו ולא עברה נוותנים לו שכר אבל קיים מצווה בידים. כן כמותפרש האי משנה לפ"ז דעת הרמב"ן שהארכתי בו לעיל ודוק'.

גמר' תני ר' יעקב אומר אין לך כל מצוה ומזכה שמתן שכרה בצדה שאון תחה"מ תלוי בה. עיין بما שכתבתי בארכות בעניין זה לעיל דף ק"י ע"ב ודוק'.

קישור סוף המסתכתא לתחלה תמצא בריש מכילטן

שכתב בהלכ' ג' ו"ל "בא אחר וחטף האם מתחת ידו ושלחה, או שברחה מות"י שלא מדעתו לוכה, שני שלח התשלח עד שישלח עצמו, והרי לא קיים העשה שבה" עכ"ל, והכ"מ ז"ל עמד על הלכה זו ולא צין אליה מקומה בוגם". ולפע"ד נראה ברור דהרמב"ם ז"ל מפרש כן דברי רב יהודה דאמר, כדי שתצא מות"י דהינו שישלח הוא בעצמו ולא אחר שחתוף אותה מות"י או שברחה שלא מדעתו, ודרש זאת מקרה יתירא דתשלח ודלא כרבא דלעיל דדריש חכמים דליך אפי' לדבר מצוה וכמו שהארכתי לעיל והוא לדעת חכמים דליך מציאות עשה بلا לאו. ولكن אתה תשלח על האי דין אadam עבר ונטהה יכול לתקן הלאו דוקא ע"י שלוח מתחת ידו ממש, אבל לא מתוקן הלאו אם אחר חטף ושלח או ברחה מעצמה, אבל לר"י דס"ל שלח מעיקרא ממשע' אם חטף אחר או ברחה מידו הרי לא עבר אלאו, דלא לךה עם הבנים ואעשה נמי לא עבר דהרי סכ"ס נשלח מהילא, ולר"י ודאי אתה קרא דתשלח אלף לדבר מצוה דלידי' בלקיחת האם לחוזא אין כאן אלא ביטול עשה דשלוח, והו"א דעשה דמצווע החמורה תדחה עשה דשלוח ולפ"ז גם אידך מימרא דבמה משלחה חד אמר ברגליה חד אמר בכנפה ג"כ לחכמים נאמר, וב עבר ולכך אבל לר"י אי לך האם עם הבנים כבר עבר ולוכה ואין משלח, ואם עדיין לא לך יכול לקיים מצוות שלוח גם במקיש על הקון שתפרח האם, שהאי תשלח לר"י לא אתה שבעין דוקא מתחת ידו, אלא דאפילו לדבר מצוה כנ"ל, וא"כ בכל גוונא שתפרח נתקיים העשה ודוק'.

ע"ש גמר' האי דגינחו לבגה ושלחה ואח"כ תפשה נגדי ר"י וכו', עיין במל"מ פ"ג הי"ד מהל' עבדים דקמתמה מכון על שיטת מקטצת ראשונים דאפילו בלאו הנחיק לעשה כמו הענק תעניק כיון דמתן שכחה בצדיה אין ב"ד קופין עלי', אך נגדי ר"י להאי. ותמה אני על תמייתו דשאני הטעם דהלאו אין בו מעשה ובלא"ה אין לוקין עליו, וחקרו אי קופין על העשה מצד שמ"מ מנטקה ומתקנת הלאו, או גם בזאת אמרין דאיון קופין כיון שמתן שכחה בצדיה, אבל כאן הלא עבר הלאו דלא תקח שהוא בקו"ע ופשיטה דкопין על העשה לתקן הלאו. וכאשר באמת ציווה עלי זיל רבבי לה גדרה ושלחה, ומה נגדי ג"כ הלא פריך עליו הש"ס ומשני דברבן ומכת מרודות משום דתחכם לעבור על הלאו ולתקן ברמיה, זה פשוט וברור ואין כאן מקום להקשות מיידי ודוק'.

ע"ש גמר' וליחס לחשדיה. ורקשי לי הא לא הורה רבא מידי דהרי אל האי לא ידיע לך מתני' היא דאפי' ביצה אחת חייב לשלח, ואי דתימה עוף טהור הוא הלא גם זאת דרך מותימה קאמר, הרי לא ידע האי גברא דעוף טהור חייב לשלח משמע דתימה ה' מפ魯סם לכל דעוף טהור הוא, והי' אוכלין אותה אם לא שנאמר דמאחר דברך לך אי חייב לשלח תלו בפלוגתא דר"י ורבנן, لكن מקרי הוראה מה שחייב רבא לשלחו בחכמים ודוק'.

ולהשלמת העניין אציע כאן קושי' אחד הנה שהביא ק"ז ז"ל מבנו הגה"ק מוי"ה שמעון זצ"ל בעודוILD שעשוים וכן היא בהגנות ק"ז רעכ"א ז"ל על המשניות והוא דרש"י דס"ל שלח מעיקרא ממשע' וכל שלוח לוכה ואני משלח, נשאר קושי' הש"ס לעיל קט"ו ע"א שה"ק ליתסר מצד כל שתעבטי לך, ותירץ הש"ס דשם שלא אמרה תורה שלח לתקלה ליתה, דרש"י לא אמרה תורה שלח אלא קודם שנעשה העבירה והניא הקושי' בצע"ע עי"ש.

א מ ר ה מ ח ב ר

מקום ATI להציג פה הערכה מבני הרב מ"ה עקיבא שיחי' והשיכת לסוף סוג' דשיכלא קמא פרק אלו טרפות ואיזהו תשובה שערכתי אליו בעגין אבל המודול השיכת לסוג' דנוהג בטמאה סוף פגה'ן.

של טרפה ובלא מלכות אין מקום לאיבע' הגמ' מהו למגווע חלבו וכוקשינו דבאסור דלית ב' מלכות לא שייך בי איסור היוצא מן הטמא, ואין לתרץ כתירוץ הנ'ל, דהוא ציר של אמה'ח דהא איסור אמה'ח כבר אזהה לה ע"י שחיטת האם גם מאבר היוצא לשיטות הרמב"ס ורוק בנולד כיוון דיש איסור אמה'ח על הוולד כלו יש מקום לאיבע' דכיון דלהאי אבר היוצא אין לו היתר אכילה אחר השחיטה ממילא החלב שלו קודם השחיטה אין מותר כחלב דעלמא והוא ציר של אמה'ח.

וראה זה דבר נפלא דהרבמ"ס בה"ב כת' באזה'ל: עobar שהוציא אבר ונארס **"ואח'ב נולדי"** ותק מילמר או נשחת כמו שכתב בהלי' ט', ובש"ע יוז' סי' י"ד כתוב עobar שהוציא אבר ונארס **"אחר נשחתה"** ולא נקט נולד, והוא ממש היפך לשון הרמב"ס ומ' לא יודה כי שנייה זה בלשון הש"ע מלשון הרמב"ס יסודו בפelogת' הש"ע והרמב"ס במה שכתבתי לעיל, והצעתי דבר זה לפני הגאון מראדמישל וקלסי' מאד.

אלא דלפי מה שהוציא אמו'ר הגאון שליט'א בחיבורו דלשיטת הרמב"ס כל שהפריס ע"ג קרע בעי נמי שחיתה מה'ית עין היטב בפניהם אז לשיטתו ליכא חילוק בין הנולד או נשחתה אמו'ר דכל שנתגדלה ונחלבת ממילא בעי שחיתה ויש היתר לאיסור אמה'ח של אבר היוצא נמי ולא נשר רק איסור של טרפה שאין בו מלכות, ולפ' צ'ל דהרבמ"ס באמת לאו דוקא נקט נולד וה'ה לנשחתה אמו'ר וגPEND הולך שהוא כמו נולד להרמב"ס דבכל אופן בעי שחיתה מה'ת, ועיין בבי' סי' י"ד שכותב על הטור שהביא לשון הרמב"ס בנולד, וכותב עליו הב' דה' הא נשותה אמו'ר והוציאו'ו כי ורבנו חד מא מנינו נקט עכ'ל והוא פלא דרך אי נאמר דרמב"ס כשהוציאו'ו חי ונתגדל הולך שהוא כמו נולד להרמב"ס דבכל אופן וה'ה נשחתה דמ"ש כיוון דשניהם דין אחד יש להם אבל להב' דלא ס'ל כן בשיטת הרמב"ס וס'ל דבנשחתה האם עע'פ' שנתגדל הולך לא בעי' שחיתה מה'ת אז בנשחתה באמת החלב מותר וכוקשינו. ואיך אפשר לומר דהרבמ"ס נקט נולד וה'ה נשחתה הלא נולד בעי שחיתה מה'ת ונשחתה האם לא בעי' רק מדרבנן ואיך אפשר לכלול היא בהא, שני דברים שונים והוא פלא ודוק'.

תשובה א'

ב"ה מוש'ק פ' ויצא תרע'ה לפ"ק קל'ב יצ'ו

הי' שלום בחילך שלוחה בארמוןתייך לך אהובי בני רחומי' הרה'ג ח'וב' טובא מופלג בהפלגת חכמים ונבונים בש'ת מ"ה עקיבא שיחי' רב דק'ק ט'ם והגילדות

אחרש'ה וכו' וע"ד מה שרצית לישב קושי' החמורה שהקשתי' איך קאמר בחולין ק'ג ע"א דלא'ם תלש אבר וטרפה בה דaicא על האבר אמה'ח וטרפה משום דבחדி הדדי קאחו הלא

אמר בן המחבר הגאון שליט'א! הקושי' שהקשה אמא'ר הגאון שליט'א לשיטת הרמב"ס דס'ל דאיסור יוצא מן הטמא לא שייך רק באיסור מלכות אבל לא באיסור שעשה א'כ הלא החלב מותר כיון דאינו אלא יוצא מן הטמא שאין בו מלכות א'כ פרנס הא דיבע' בಗמ' חולין ס'ט מהו למגווע חלבו של בהמה דאית לה אבר היוצא. הנה קושי' עצומה הלווא הקשתי' מדונפשי' וכשצחתי' להיות באותו אדר' הגאון העצום מראדמישל שליט'א הצעתה לפניו והשיב בצל אדר' הגאון העצום מראדמישל שליט'א דוכנות הש"ס היה דכין לי ממש בדברי אמא'ר הגאון שליט'א דוכנות הש"ס היה דכין דאי להאי אבר היתר ע"י שחיטה ממילאתו הווה על החלב של האי אבר היוצא שם איסור של ציר אמה'ח כמו על חלב דעלמא אלא דחלב דעלמא כיון דאית לוי' היתר ע"י שחיטה מותר אבל חלב של אבר היוצא כיון דאי לו היתר ע"י שחיטה לא פקע מיני' איסור של ציר אמה'ח. ואני הבאת ראי' מכרח לאמתת סברא זו.

דנהנה הראשונים ז'ל פליגי אי האיר היוצא איסור אמה'ח יש בו או איסור טרפה, עיין בפמ'ג סי' י"ד במשבצות ס'ק'ב שהאריך בהז' לבאר שיטות הראשונים ז'ל ותמצית דבריו היא דלשיטת הרשב'א וב'י משום אמה'ח נגעה בי' ומשום דלא הועילה שחיטת האם להאי אבר היוצא, ולרמב"ס ליכא כלל משום אמה'ח דשחיטת האם מועלת לסליק איסור אמה'ח אפילו מאבר היוצא אלא דין טרפה יש בו מקרה דבר שבדה טרפה בשר שיצא חוץ למחיצתו. ולפנ'ז' נראה דבזה גופה תלי' ג' מה דפליגו ב'י' ושאר הראשונים בהא אי בנולד הולך באבר היוצא بلا שחיטת האם אי אית ל' תקנה להאי אבר ע"י שחיטת עצמו של הולך או לא, עיין ברמב"ס פ' מה' מ"א ה'ט שכותב שם דבנשחת או נולד הולך אותו האבר אסור משום טרפה, וכותב עליו ה'כ' מ' דעתו הוא לומר בדעת הרמב"ס דבנולד بلا שחיטת אמו'ר יהא ג'כ' אסור וכשית הכלבו אלא דבנולד כיון שיש לו שחיטתה עצמו השחיטה מועלת גם לאבר היוצא, וכוונת הרמב"ס שכותב נולד היא שהוציאו את הולך חי לאחר שחיטת האם עי'יש', ולא זכיית להבין דברי ה'כ' מ' ולפנ'ז' נראה ברור דבר זה תלי' בהא דאי'ה ש איסור איכא על אבר היוצא דודאי לשיטות הרשב'א ודעמי' מצא' איסור אמה'ח קאtiny על השפיר ז'ל דבנולד כיון דיש לו שחיטתה עצמו ממילא ניתר האבר עצמו דמ"ש, אבל לשיטות הרמב"ס מצא' איסור טרפה קאtiny על השפיר ז'ל דבנולד שחיטת הולך לסליק איסור טרפה של אבר היוצא.

ואם כנים אנחנו בדברים הללו נצמחה מזה נפקותא גדולה לגבי חלב של אבר היוצא דלשיטת הב' ורשב'א אין שום מקום לאיבע' הש'ס על חלב של אבר היוצא בולד הנולד דכיוון דיש לו שחיטת עצמו ומהני לסליק גם איסור אמה'ח של האיר היוצא ממילא גם חלבו מותר, וע'כ לומר דיבע' הש'ס היה דוקא בנשחתה האם באופן דגס הולך ניתר דאי' ליכא תקנה להאי אבר היוצא ואיסור החולב מצד ציר של אמה'ח וככ'ל. אבל לרמב"ס מצא' איסור טרפה קאtiny על היא להיפך דבנשחתה האם כיון דאי'ה אמה'ח אזהה לה גם מהאבר היוצא ואין כאן רק איסור גרידא

בдиוקולא ואני בקונטראס הילכה למשה השגתי על גוף הדין הילאה מושום דברתני דלידין גם הקנה אינה כמון דמנחא בדיוקולא אבל באבר המודולל דליך ע"מ כמנהא בדיוקולא ע"פ שהשחיטה מועלת מנגזה"כ גם על האבר אבל טרפות לא שייך בו כדמות מר'יל הרי בחיבור זה לא מהני להיות נטרף לא הבמה ולא הריאה עצמה ע"ג דפסקין יש טרפות לחץ חיות ואם לא מהני נקבות הריאה על עצמה מכש"כ דנקות הדקין לא תhani עלי' שתאסור והטעם מבואר דהא אפיו חצי חיות אין בו אלא דמגוז"כ מהני השחיטה עלי', ולכן כל פסה"ג אין הריאה נטרפת עם הבמה אלא וזה אבר המודולל, וכן אנו מוכרים לו מר'יל הרמב"ז'יל בסוגי' דרכוביה דף ע"ו דחתוכו מכאן ומיתה וחתוכו מכאן וחיה מה תה' באותה חתיכת רgel במקום צוה"ג אם חתק אח"כ למלעה הכי נאמר גם אותה החתיכת חורת להכשרה אלא ודאי דלא נארה מצד טרפה לעומם.

ובפרט לדעת הרמב"ם דאייכא על אבר המודולל עכ"פ איסור תורה לאכלו א"כ ייל' דגס אינה זבוחה אית' כי אלא דלא הוה במאח' חלקות עלי' מאחר דהבהמה נשחתה ולא שייך לומר דנטלא מה'ח ואפיו לדידן דאייכא בו מה'ת שום איסור יש לומר דאייכרעשה דאייכו זבוחה لكن אין באבר זה משום דהאי איסור בשרשיו אין על החפצ' אלא חיברא דגברא דאמרה תורה אם תרצה לאכול מצוחה עלי' לזבוח ומהאי מצוחה דגברא נתהוו איסור על הבשר דהינו איסור עשה דאייכו זבוח ולכך כל שקיים המצוחה ושותט את העב'ח ניחו דלא פעל על אבר המודולל איזה חיבוא נטהיתו כלום אבל חיבוא דגברא נתקיים וממילא ליכא איסור על אבר המודולל, ולפ"ז גם באבמה'ח גופא אויל' ליכא איסור עשה דאי' עדשה לא שייך ורק אגררא לשוחטו וכל שאפשר לקיימו עדידין איך הי' על האבר שנטלא איסור עשה ובזה הי' מקום לישיב קושי' התוס' שבעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל שהקשו איך חל איסור אבמה'ח על עשה דאי' ודוק' הקיטב.

תשובה ב' בעניין הנ"ל להנ"ל

אחדש'ה וכו' ומה שכתבת דלפי דברי איך תה' באבר המודולל אם מטה הבמה ע"י הכאה על ראש או תחיבת סכין בלבה באופן שמתה בפ"א האם לא נאמר כאן מיתה עשו ניפול, הנה לא דקדמת בלשונך כי בהכאה על ראש או תחיבת סכין בלבה אינה מטה מיד אלא בתהי' ראש או חתק כל הלב מגופה כי אז מטה מיד והפורוס חיו צנגב הلتאה.

הנה בזה יפה הערת ותית לי כי בשעת כתיבת תשובי הראונה עליה בדעתך חיקירה זו אבל יישבתני לי את הדבר עפ"י מה דאמרו בחולין ל"ז ע"ב דאפיו בעשאה גיסטרוא א"א דלא להו מסכנת פורטוא מקמא דלייפסק לרובה וא"כ ה"ה בתזאת הראש וחתיכת הלב מגופה ג"כ איכא קצית המשך למשה ועד דשייך לומר דביהאי רגע כמיירא קודם גמר התזה נשעה האבר המודולל ניפול והוא אמרת ונכו.

ומה שכתבת עוד הנה עירובם דברים ראייתי כאן כי בפירוש כתובתי דל"ל דניקבה ריאה בין סימן לסייען כשר ה"ה דלא נטרפת ע"י נקיית הדקין וכן פסה"ג דטרפה הבמה אבל הריאה לא נטרפת עמה וכקושיתו אבל פשיטה דרייה אסורה מצד אבמה'ח דמיתה עשו ניפול, ואפיו שחטה הלא שחיית טרפה אינה מטהרת מידי אבמה'ח וכמו שהוחתוי דבר זה בארכיות בקונטראס הילכה למשה.

כל שנטלא האבר איך יתחייב מושום טרפות הבמה שאון לאבר שום שייכות בה והלא אבמה'ח וטרפה של ח"י טרפות המה דברים המתנגדים זל"ז וא"א לבוא בב"א דטרפה הוה לי' מחייבים דכן אמרו בגמי' חולין דף ל"ב ע"ב ובחים ע' וא' ואבמה'ח היא לאחר מיתה דכן דרישנו קרא לאבמה'ח בחולין דף קכ"ח ע"ב דכי ימות מן הבמה זה אבמה'ח דטמא כנבה ואיך יחול טרפה של בע"ח על אבר מות שנפרש ממנו.

וע"ז השבת לי דכוונת הש"ס אינו שטלשו למגורי בב"א אלא שעאו תחללה אבר המודולל וניהם דעדין לכיא אבמה'ח אם תה' נשחתה אבל עכ"פ כמו למ"ד לאברים עומדת דמקרי אבמה'ח בעודה שלמה ממש דעומדת לאברים ה"ה למ"ד לאו לאברים עומדת עכ"פ באבר המודולל מודה דהרי עומדת לפול אלא כיון דעתין מעורה עד שהשחיטה פועלת עלי' להתרו מה'ת עכ"פ ממילא ה"הadam ג'ב, ותדע דכן הוא דהא גם בכל אבר המודולל דקייל' דמיתה עשו ניפול יש להקשות איך יש אבמה'ח לאחר מיתה אלא ודאי דאבמה'ח עוד מחייבים חל גם למ"ד לאו לאברים עומדת דהאי אבר המודולל ודאי לאבר עמד עכ"ד.

ולפום ריהטה יפה כתבתת ודבר שכלי אמרת אבל אחרי העין נראה דאיין מקום לדבריך, ובסוף דבריך אתה נتفس דהאי דמיתה עשו ניפול הכוונה דרביע אחד חשבין כניפור רגע קודם השחיטה נפל מן הח'י אבל בשחיטה לא חשבין כניפור רגע קודם השחיטה דהא לא עשה דבר אבל במיתה טבעית ידוע דברים החיצונים מותים תחללה ואח"כ הלב והראש ולכן האי חיבור קל של אבר המודולל שהוא עכ' אבר חיצוני לאבר חיצוני יופרד קודם מיתת הלב והראש משכנן חיותו, וכלל זה תקח בידך דבכל מקום שדרשו חיצ'ל' ה'יהם סבירה שכילת על העניין דאפיו למ'ן דלא דריש טעמא דקרה אבל דרישות ח'ל' צרכין טעמא דריש וחקירה וכל זמן שלא הגענו לטעמא דמלטה נשחש באפיליה, וכן הכא עכ"פ שדורשין כי יופול מהם במותם על מיתה עשו ניפול ואין שהחיטה דה' דרומנה כי האי דריש היא מעד אבל הסבירה היא נפלאה ואמתית, ומעתה לדבריך מה בין השחיטה למיתה הלא שניים מיטלים איסור אבמה'ח, ר'ל דלאחר מיתה או שהחיטה לא שייךתו אבמה'ח ואם במיתה אנו אמורים דלא מהני לאבר המודולל משום דבר חל למפרע מה לא נאמר כן בשחיטה, אלא ודאי דאפיו למ"ד לאברים עומדת אין הכוונה דאייכא איסור מוחלט מהיים אלא דאייכא איסור לחתק ממנה אבר ואם לבסוף לא נחתק ונשחתן או מות אין כאן שום איסור ללא חתיכה ומ'ם באבר המודולל חשבין כחתק רגע קודם מיתה, וזה ברור.

וממילא גם מה שכתבתת דבابر המודולל גם למ"ד בהמה לאו לאברים עומדת מודה דלאבר עומדת זה אינו דכין דמחסור חתיכת דעד שיפול אמרה תורה ואפשר בשחיטה מהיכי תית' לומר דלאבר עומדת דהינו לחתיכת מהיים או למיתה אבל אפיו נניח לך' סברתך מ"מ קושיתית במקומה עומדת דאי' דחלול איסור טרפה על אבר המודולל והוא מוכרכ ממה דאמר ר'ל דף ל"ב דשחיטת הקנה ואח"כ ניקבה הריאה כשרה דרייה כמן דמנחא בדיוקולא דמי' הרי דרייה כיוון דהיא לר'ל כאשר המודולל לא מיטרפי תו אס נקבה ווע"ג דשחיטת הוושט מועלת עכ' גם על הריאה להתרה מ"מ תו לא מיטרפי בנקייתה וא"כ ק"ז דלא מטרפי הריאה בנקיית הדקין, וניהם דאנן ל"ל להא דר'ל הינו משום דאנן לא ס'ל דلغבי קנה כמון דמנחא בדיוקולא אבל עיין בו"ז ס' כ"ז דلغבי קנה גם לדידן תו לא שייך טרפות כיוון דקנה גם לדידן כמן דמנחא

חחי ולפר"ח נ饥ר בשחיטה עצמו וכו' עי"ש. הרי דהפרמ"ג עכ"פ דרך לכאו' כתוב דברו שנמצא במעי טרפה שנשחתה אכן אבר מן החי ואם הדין כן בעבור ה"ה באמו דכל מה שפעלה השחיטה על אמה פולה גם על ערבה, ואיך אפשר דברמה ליכא אבר מן החי ובולדה איכא, ועכ' למור דעל הولد איכא אבר מן החי דאייה איסור יהי' דהא איסור אינה זוכה נמי ליכא דהא נשחתה אמה והוא עמה ומכם"כ לר"מ דס"ל שחיטה שאינה רואה שם שחיטה אבל האמת עד לעצמו שחיטה אינה פעולה אלא שלא תטמא כנבלה אבל איכא אבר מן החי בעודה מפרקסת וכן בולדה כל מן חי ומן מותה אסורה כנבלה, היא גם ולדה משום נבלה אלא דאיינו מטה מא כי איסור נבלה ואבר מן החי וטומאת נבלה ואבר מן חתירה מיini נינהו וממילא גם באבר המודלד מהני שחיתות הטרפה על האבר להוציאו מיד' טומאת אבר מן החי כי טומאת אבר מן החי לפין מקרה דוכי ימות מן הבבמה וכל שעיקר הבחנה לית בה טומאה בmittata שחיתה ה"ה באבר המודלד בה נמי ליכא טומאת אבר מן החי דח' דינא אית' לחו אבל לגבי איסור אבר מן החי לאכילה לא מהני שחיתה כמו דלא מהני על אמה ומה דנסתפק לי' להפרמ"ג פשיטא לי' והוא אמת לאמינו וכל החולק ע"ז מתעקש ומשתבש כי ללי זאת לא מצין ידנו ורגלו בבהמ"ד במירמא דר'ח בגין פקועה בטהור מלטמא וטוען שחיטה וכאשר הארץ בזה וממנו אין לו.

כ"ד אביך הנאמן דש"ת

ה"ק משה שמואל גלאזנער

אב"ד דפה קהלתנו והגליל

ומוה שככetta דהק"ו פריכא דשאני ניקבו הדקין דהבהמה נטרפת לכון נטרפת הריאה עמה אבל בניקבה הריאה דהבהמה אינה נטרפת משום דכמאן דמוני בדיקולי דמי איך טטרף הריאה, הנה הלא ע"ז סובבים דברי דאס ניקבו הדקין יפלו גם על הריאה עע'פ דכמאן דמוני בדיקולי דמי משום הדלול והחיבור מעט שיש לה א"כ ק"יו שהנקב בריאה עצמה תפעול עלי' עכ"פ ואיך אפשר שתכחש הריאה זהה ק"יו שאין לו פירכא לפען"ד.

תשובה ג' בעניין הנ"ל להנ"ל

חדש"ה שמחתי במכתבך בראותי כי עדין לא נח דעתך ולא שקטה רוחך במא שככetta ולא נסגת אחר גס אחרי דברי כבושין שככetta לך על קשיות ערך כי כך דרכי החכמים שאין מחניפים בתורה ומקבלים האמר ממי שאמרו ודוחין השקר ממי שאמרו, והנה לפי דעתך מציאה מצאת נגד מה שככetta דאיין אבל המודלד ניתר בשחיטת טרפה מאיסור אבר מן החי מהא דאיתא בדף ע"ב ע"א דאמריו להם ר"מ אם טהרה שחיתות טרפה אותה ואת אבר המודלד בה וכי' ובדף עי' ע"ב מוכיה מזה דאיון שחיתה עשויה ניפול הרוי דאיין כאן איסור אבר מן החי ושוב כתבת דמיליא נפל פיתה מכל וכל בבירא דגם מה שחדרתי שחיתות טרפה לא מהני זו דכיוון דמוני על אבר המודלד להתריר איסור אבר מכם"כ על עצמה, וככתבת שנעלם ממנה לפיה שעה אותה סוג'.

ופלא עלייך איך עלה זאת על דעתך הלא הבאת ב麥כתבי בריתיא זו, והנה אוראך כי כפי הבנתך גם מפרמ"ג געלאה הסוגי דז"ל בס"י י"ד במשבצות סק"ב: והנה שוחט טרפה ונמצא אבר טהור הוא מלטמא מבואר ולענין איסור לכאו' דיש בו אבר מן החי לכל העובר בפנים אמנים שלעין בי' ואם הוציא עובר את ידו היא מחלוקת, היב"ח והש"ך סברו דאיון תקנה לאוטו אבר והוא אבר מן

ת' ו' שי ל' ב' ע'

נעשה ונגמר עי' מסדרי האותיות העוסקים במלאת הקודש

ה"ק יחזקאל שרגא שפיטץ מכפר אמבאץ

ה"ק יהושע וויסי מעיר קלוייזענבורג

ה"ק מרדכי פארקאש מעיר קלוייזענבורג

ועי אומן-מכונות: ה"ק יעקב צבי שאלאמאן מעיר קלוייזענבורג